

Angustana och Missionären.

Veckotidning

För Kyrka och Mission.

Redigerad af

C. A. Hasselquist och Lrl. Carlsson.

27:de årgången.

Moline, Ill., 1882.
Gulfin & Anderssons Tryckeri.

51464

Innehållsförteckning,

öfwer betraktelser och längre ledande artiklar.

	Nr	Sid.
Nyårsbetraktelse (Ebr. 12:1).....	1—	1
Vår tids beskaffenhet.....	2—	34
En bestämd predikstol.....	2—	39
Himmelen.....	3—	49
Ett par wigtiga saker.....	3—	54
Huru en församling kan få en god pastor.....	4—	65
Rutidens twifwelsjuka.....	5—	81
En titt till Minnesota.....	5—	83
Öfwnigheten och de hemliga sällskapen.....	5—	89
Twiflande twiflare.....	6—	97
Predikan wid prestkonf. i Stockholm.....	7—	129
Partiska omdömen om Sverige.....	7—	135
Guds ord såsom nådemedel.....	8, 9—	145
Korresp. från Sverige om sång m. m.....	8—	149
Bender, vår vän, sofwer.....	10—	177
Några ord om dopet.....	11—	209
Öppet bref till Messiasfångens wänner.....	"	210
Något riktigt sällsamt.....	"	215
Mormonismen.....	11—15—	217
Några önsfningar efter trettioårigt arbete.....	13, 18, 23—	241
Fastlagstidens frukt.....	14—	257
Jag lefwer, I skolen och lefwa.....	15—	273
Separatismen i Sverige.....	"	276
Rivalis — Wäckslemöten.....	16	17—305
Sm. Luthersk kyrkotidning.....	16—	310
Bet du hwart det bär?.....	17—	321
Förnekelsen pröfwad.....	"	331
Från Indien.....	"	332
Förbudsfrågan.....	18—	343
Detta gjorde jag för dig; hwad gör du för mig.....	19—	353
Döpfesförbundet och de hemliga sällskapen.....	20—	386
Representationen inom synoden.....	"	394
"Ewangeliska" kyrkosamfund.....	21—	401
Kan man eröfra Utah med 1000 man?.....	"	403
Missionär Carlsons död.....	"	411
Antikristifft.....	22—	419
Ett starkt skäl.....	"	420
Kyrkohandboksförslaget.....	23—	437
I skolen finna ro till edra själar.....	24—	465
Huru skall detta ste?.....	"	467
Några ord om dopet af Hagberg.....	25, 26—	482
Korresp. från Sverige.....	25—	485
Rockforbs församlingar.....	"	490
I anledning af synodalmötet.....	27—	513
Diotrephes släktningar.....	"	515
Orbinationstal.....	28—	529

	Nr	Sid.
Dwanliga ord.....	28	535
Stormtecken.....	29	561
I kyrkans skugga.....	"	563
Ett nödrop.....	"	565
Andlig erfarenhet.....	30	577
Låten eder nöja m. m.....	"	580
Tålmodets verk.....	"	583
Det heliga dopet i pingstdagens ljus.....	31, 32	593
Det wattenet Siloa, som stilla flyter.....	31	597
Om wäckerier.....	"	599
Om känslofristendomen.....	32, 33, 34	612
Från Sverige 1882.....	33, 34	646
Ren lära.....	34, 36	657
Suckar från Sodom i nr 35 o. f.....		676
Sekterism.....	38	721
De weta icke hwad de göra.....	37	739
Dryckenskap, en sjukdom eller brott?.....	39	753
Tidens andliga rörlighet.....	40	770
De otrognas lättrogenhet.....	41	785
Minnesreglor för åhörare.....	"	789
Altning hafwer sin tid.....	42	801
Utkast till predikan (från Sverige).....	43	817
Affomnad i Jesus.....	44	849
Meddela dig.....	"	852
En farlig stormakt.....	"	853
Bland "Guds barn".....	45	867
Blick tillbaka.....	47	897
Dironz grund och dess botemedel.....	48	913
Kyrkoåret.....	49	929
Det farliga samlandet af skatter.....	"	931
Det saliga samlandet af skatter.....	50	966
Ett blindt öga och ett döft öra.....	"	962
Kristi tillkommelse.....	51	977
Söndagskolan för 1883.....	"	983
Julens stora betydelse.....	52	993

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Gasfelquist, O. Olsson och A. A. Cervin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 4 Januari 1882.

N: r 1.

Årshöft betraktelse.

Det vanliga är väl, att kristliga tidsningar genom afgifvande på den närvarande tidens beskaffenhet söka draga slutsatser rörande beskaffenheten af den kommande. N. o. M. har redan sagt något här om och vill allt framgent peka på "tidens tecken"; men anser det bäst vara ställa ett Guds ord i spetsen för den nya tid som vi i dessa dagar begynt. Gudsordet blifver dock alltid, att hvar och en af oss gör sig redo och befinnes rustad att möta de enskilda eller allmänna händelser och förhållanden som det nya året bär i sitt sköte. Och ett ord, som just säger hvad vi i denna del behöfva, vilja vi nu anföra och i några anmärkningar deröfver antyda den betydelse det har för oss alla, såsom tänkespråk vid nyåret, ett ord som dock bör betänkas året igenom.

Efter vi nu hafva om (kring) oss en så stor hop med vittnen, så låt oss afsläppla synen, som alltid låder vid oss och gör oss tröga; och låt oss med tålmod löpa i den kamp, som oss förelagd är. Ebr. 12: 1. För att kunna väl fatta de allvarliga apostoliska orden, är nödigt erinra sig, att ordalagen äro valda med afseende på de i den ti-

den allmänt bekanta grekiska folkfesterna, derwid hvarje handa kroppsofningar förekommo, i synnerhet kapploppning och tvekamp eller brottning. Täflingsplatsen var i fronten och på större eller mindre del af sidorna omgifven af platser för talrika åskådare, som i tusental med uppmärksamhet och deltagande gafswo aft på de kämpande; i synnerhet följde närvarande anhängare, vänner och bekanta de kämpande med djupt intresse och kände sig bedröfvade eller glada allt efter som kampen lutade till nederlag eller seger. Att här är fråga om täflingar af högre ordning är tydligt; men de lekamliga öfningarne och täflingarne tjena till att lifligt måla för sinnet det allvarliga, det afgörande i denna kamp och det deltagande som åtföljer de stridande.

Vi gå nu öfver till vårt betydelsefulla tänkespråk. Det året vi hafva för oss kan med fullt stål liknas vid en täflingsbana, på hvilken troende själar hafva att "löpa" och i täflingen eller "kampen" "löpa så, att de måtte få lönen", om loppet slutas under året, eller att de måtte komma lönen närmare och blifva allt mer förvisade derom, dereft loppet får fortsättas ännu längre. Tiden, som med året begynt, är ju vägen

eller banan, som skall tillryggaläggas; men vårt löpande deruppå är vårt förhållande derunder, vårt hela lif, såsom det rör sig i den jordiska kallelsen, i hela umgängelsen och färfärd till förhållande till Guds ord. Uttrycket löpa innebär ej blott en rörelse framåt, utan en stor iswer och häftig ansträngning att hinna målet och vinna kronan. Till följe deraf har den kämpande också ögat ständigt rigtigt ej blott på vägen, att man ej wiker af derifrån, utan äfwen på målet, för att dermed stärka och egga sig i sitt lopp. Detta kan bestrifwas utan bild med följande apostoliska ord: "stafver med fruktan och bäsman att I mågen salige warda". Såsom redan är nämnt, omfattar detta löpande lifwets alla förhållanden och sker därför icke genom hög andakt under en gudstjänst eller sammankomst, utan derigenom att det nya sinnet får bewisa sig i allt hwad man är och gör, i förhållande till de jordiska tingen så wäl som till Guds rikets angelägenheter, i ensamheten och i samqwäm, i arbete och i hwila, i sorg och i glädje, i hellsa och i sjukdom, med ett ord: öfwerallt och i allt. Tror du icke att det fordras ett rätt och stadigt allwar, derest du skall kunna sägas löpa? Det är dock den wäg som ligger för dig i det nya året. Att det kommer att kosta mången strid och hård kamp, derom må du wara säker. Det äro ej allenast sådana som wilja förbi dig, utan ock sådana som wilja hindra dig i loppet.

Vårt tänkespråk erinrar oss om, hwad som är nödwändigt att iakttaga, om wi skola hafwa hopp om framgång. Lika som kämparne i de grekiska täflingarne beredde sig så godt de förstodo, till kampen, så är tillbörligt, att wi fastmer så

göra. Här om heter det: "låt oss aflägga hynden, som alltid låder wid oss och gör oss tröga!" Detta är således nödwändigt, om wi wilja hinna målet i tide. Lika litet som deltagarne i de grekiska kapplöpningarne hade någon utfigt att taga priset, derest de behöllo något tungt hos sig eller försökte löpa med fida kläder, lika litet har den något hopp om att vinna kronan, som icke kastar ifrån sig allt onödigt och hinderligt. Hwar och en kan lätteligen förstå hwad härmed menas. De anförda orden, såsom de lyda på swenska, säga tillräckligt, ehuru grundtexten är ännu allwarssammare. Den har först ett ord, som betyder tyngd, börda, så att det bör heta "aflägga hwarje börda", allt som trycker sinnet och dermed beswärar en i loppet. Hwem erinrar sig ej här Jesu ord: "wakten eder, att edra hjertan icke förtingade warda med swalg och dryckenskap och med detta lefwerhets omsorg, så att den dagen kommer eder för hastigt uppå". Allrehandas dåliga sedwanor, som till en början kunnat wara ofskydliga nog, men hwilka just såsom wanor fått makt öfwer menniskan, måste bortkastas, och detta gäller i allmänhet, i fråga om mat och dryck, sådant som på något sätt retar gommen och derigenom djupare liggande begärelser; och sedan "detta lefwerhets omsorg", ett ord, som angår både fattiga och rika, och en sak, som utgör den tyngsta af alla bördor, fastän den är för den naturliga menniskan så lätt, att den knapt kännes. Ingenting fyller dock så menniskans sinne och genomtränger så hennes hjerta, som just denna omsorgen. Den rör sig wisserligen blott omkring den frågan: hwad skola wi äta, dricka och kläda oss med, men den blir, beshynnerligt nog,

så öfvermåttan wigtig, att den utträn-
 ger och uteslänger all annan, och drager
 så sinnet mot jorden, att det omsider ej
 kan lyfta ögonen uppåt eller se efter de
 ting som icke synas. En menniska, som
 "betungas" häraf, får aldrig nog, om
 hon och har tillräckligt att lefwa af och
 kläda sig med för många år. Det är
 en besynnerlig dragningskraft "werlden
 och de ting i werlden äro" hafwa på
 menniskohjertat. Det war dermed som
 satan försökte sig på vår Frälsare själf,
 fastän han der blef fullkomligt tillbaka-
 slagen. Wi kunna deraf sluta, att det
 måste wara ett fruktansvärdt wapen i
 själamördarens hand eller en säker sna-
 ra att dermed fånga tanförlösa och qwä-
 fwa alla lifsrörelser hos sorglösa själar.
 "Utsläggandet" består hufwudsakligen i
 twänne ting: först, att hjertat löses
 från det jorden tillhör, ehwad men-
 skan eger litet eller mycket deraf, hwilket
 endast kan ske genom nåden som drager
 sinnet uppåt och werkar en öfverwä-
 gande omsorg om det ena nödtorftiga
 och dermed släcker törsten efter det lekam-
 liga; dernäst genom en oafslätlig upp-
 märksamhet på "ögonens begärelse, köt-
 tets begärelse och ett högfärdigt lefwer-
 ne", att de ej få hysjelsätta tankarne.
 Nya företag, nya förslager, nya utfigter
 kunna så lätt under hwarjehanda före-
 wändningar tränga sig in och inwedla
 menniskan i förhållanden, ur hwilka
 hon måhända aldrig kommer lös. Den-
 na påminnelse är så nödwändig i denna
 rörliga, företagsamma tid, då man ger-
 na vill hafwa sina händer i all ting, i
 hopp om att winna desto mer, och befin-
 nar icke att en möjlig jordisk winst för-
 orsakar en ewig förlust.

Vårt språk nämner en sak till, som
 måste bortläggas: "synden, som alltid

låder wid oss och gör oss tröga". Syn-
 den är wisserligen den tyngsta bördan
 och måste dagligen fastas på Kristus,
 enligt femte bönen i Fader vår, annars
 gör den samwetet oroligt och stegen tun-
 ga och hela lifwet trögt. Dessutom har
 synden den egenheten att alltid "låda
 wid", klibba sig fast wid och så små-
 ningom snärja och fälla wandraren, så-
 som ogräset, som möter wandraren på
 alla sidor. Och detta är förhållandet
 vägen framåt, så att afsamhet deremot
 aldrig får upphöra.

Kom nu äfwen ihåg, att du har "om-
 fring dig en stor hop med wittnen".
 Åsynen af denna skara, som med djupa-
 ste intresse följde kämparne under deras
 lopp eller kamp, förökade isfver och be-
 mödandet hos de grekiske täflarne att
 skicka sig wäl och, om möjligt, winna
 sina wänners lyckönskingar efter wun-
 nen seger. Men de kristne löparne böra
 besinna, att en wida större "hop", egent-
 ligen en hel sky, waktar deras förhål-
 lande med kärlekens hela deltagande,
 emedan de af egen erfarenhet weta, att
 det här icke är fråga om en jordisk se-
 gerkrona, som så lätt förwisfnar, utan
 om kronan, som förefatt är, lönen, som
 förhållles oss öfwanefter af Guds kal-
 lelse i Kristo Jesu. Och hwilka, me-
 nar du, utgöra wäl denna hop eller sky?
 Ap. hade uppenbarligen med uttrycket
 afseende på den rad af troshjeltar, som
 han hade räknat upp i föregående 11
 kap. och hwilken han wäl kunde gjort
 wida längre, om ej tiden warit honom
 "för staccot". Desse hade redan käm-
 pat ut och hunnit det efterlängtrade må-
 let. Det som utmärkte dem alla utan
 undantag war tron: "genom tron",
 upprepas wid hwarje exempel. Denna
 tro beskrifwes till sin inre rätta, art och

bestäffenhet såsom en "wis försärlätelse på det som man hoppas och intet twisla om det man icke ser". En sådan tro hade Abraham, som på blotta ordet for ut från sitt gamla hem, men wisste icke hwart han komma skulle. Så äfwen Moses som "höll sig wid den han icke såg, såsom han honom sett hade". Från 34 v. wisas några af de stora gerningar en sådan tro förmått åstadkomma: wunnit konungariket . . . eldskraft utsläckt m. m.; och sist det aldra största, att den kunnat lida de aldra grymmaste misshandlingar, plågor och en neslig död. Dessa äro wittnen, som förstå hwarom det är fråga, känna till kampen och hafwa erfärit huru afgörande utgången är. Till denna sty af wittnen höra icke allenast de i gamla testamentet omtalade och omnämnda trogna, utan lika mycket och än mer de som i nya testamentet hafwa dött i tron på Frälsaren Jesus och det in till de i det gångna året i Kristo affomnade och som nu höra till "de förstföddas församling". Kanste har du, som detta läser, någon anhörig, vän och bekant, som redan här fått sitt namn inskriswet i lifsens bok, och nu åtnjuter härligheten, som dermed följer (såsom nedskrifwaren här af har); glöm då ej, att en sådan befinner sig i det der molnet af wittnen och nu ättar på dig med kärlekens hela intresse och warma deltagande. Det bör glädja, uppmunt-ra och stärka dig i loppet, att du har så många klara ögon på dig af sådana, som skola jublande se dig wid målet och med fröjd möta dig, då du tagit det sista steget.

Men denna sty af wänner icke allenast bewittnar kampen härnere, utan lem-nar oss också klara och kraftiga exempel och föredömen huru loppet skall

företagas och utföras. Gif blott aft på deras förhållande, sådant det i korta och bestämda drag tecknas i vårt brefs 11 kapitel, och du skall finna, ej allenast att det war tron, som utgjorde hufwudsaken hos dem alla, utan och hurudan deras tro war bestaffad och yttrade sig. Och will du wandra i deras fotspår, så måste du ega och öfwa en sådan tro, som de hade. Åtföljes och icke din tro af stora, underbara gerningar, såsom somligas ibland dem, såsom wi hafwa sett; så kan den få under året åtföljas af det aldra största underverket, sådana som de i 11 kap. sist beskrifna, nämligen att med tålmod bära Kristi försmädelse, måhända lida "egobelars försköfning", och hwar-före icke, misshandling och en wäldsam död. Men ehwad tron bär sådana frukter eller ej, nämligen så stora, att de wäcka menniskors förundran, lär blott trons egen stora konst och den är icke utlärd på en dag eller två; dertill behöfwer du hwarje dag, så länge du är här på löpbanan stadd. Se på de troendes fader, Abraham; han hade fått löfte om det heliga landet, men hade att wandra omkring deri hela sitt lif igenom, utan att ega en fotsbredd deraf; till och med en begravningsplats hade han att köpa af dem som ansågo sig wara landets egare. Det löfte han fått, släppte han dock icke, utan höll det fast i tron, hwilken derunder förändligades och förklarades till en tro på det rätta "förlof-wade landet" och på den "staden som grund hafwer, hwilkens byggmästare och skapare är Gud". Hade han icke warit fast i tron, så hade han wändt tillbaka dit, derifrån han utgången war, hwartill han wäl haft tid; men nu begärde han ett bättre, det himmelska. De andra trosexemplen i det ofta nämnda 11

kap. kunna lära oss samma tro under andra omständigheter. Dessa trosexempel lifsom tillropa de andliga löparne ett lifswande: Följen oss och frukten icke! så väl som ett warnande: tagen eder till vara för den faran, den snaran, den fienden, som vill draga eder uppmärksamhet från målet. Såsom Bibelns troende män och qvinnor låta oss höra sina uppmuntrande och warnande ord, så kunna äfwen lefwernebeskrifningar öfwer den kristliga kyrkans utmärkte män så väl som qvinnor, då dessa beskrifningar icke hålla sig på ytan, wid de stora gerningarne och wid helgonstämret, utan på de inre erfarenheterna, på trostriderna i ensamheten under det andliga mörkret, då de rätta segrarne minnas och tron erhåller sin gudomliga styrka och ljus (tänk på Saks kamp!) — ja, sådana lefwernebeskrifningar måste vara mäktiga hjälpmedel, när det mörknar för ögat och höstesjenan, den egna kraftens fälla, förtorkas.

Låtom oss nu se öfwer vårt språk i dess egen ordning: "Efter wi nu hafwa omkring oss en så stor hop med wittnen"; detta är i apostelnns ögon en stor och kraftig bewefelsegrund till förmaningen han bygger derpå. Förmaningen är dubbel, beghynnande twenne gånger med "låt oss!" dermed aposteln ställer sig i spetsen för den efterföljande skaran: 1. "Låt oss afsläggä synden, som alltid låder wid oss och gör oss töga", betecknande den allsidiga och ständiga försärfelsen af allt betungande och hinderligt, ehwad det vara må; samt 2. "Låt oss löpa i den kamp, som oss förelagd är!" uppmånande till de andliga lifskrafternas allwarliga och oupphörliga användande under tillryggaläggandet

af den återstående delen af wädjobanan. Nu, läsare, du har wägen för dig; du har wittnena omkring dig; vill du betänka och efterkomma vårt tänkespråk? Kom blott ihåg, att förmaningens båda sidor så och kunna icke skiljas; der den ena äfidosättes, blir den andra utan kraft och betydelse. G.

Lutherska kyrkans blods-wittnen.

"Sw. Luth kyrkotidning" utkommer äfwen under 1882, men i twänne serier, en af ett lärdare innehåll och en annan ämnad mera för den större allmänheten. Ur den sednares profnummer taga wi följande läswärda stycke om de tre lutherska martyrerna wid beghynnelsen af reformationen. Luthers dyrbara bref i anledning af deras död skall meddelas i nästa nr.

Henrik Boes, Johan Gsch och Lambert Thorn.

Efter Volkert och Brod.

Nästan alla munkarne i Augustinerklostret i Antwerpen, en stad i nuwarande konungariket Belgien, hade genom Luthers skrifter kommit till kunskap om sanningen. Knappt har biskopen af Cammerich (Cambray) fått underrättelse derom, förrän munkarne genast fängslades och bortfördes till slottet Wilvoorden wid Bryssel, hwarest de hårdt ansattes af professorerna från Löwen. "Wiljen I icke återfalla", sade man dem, "så skolen I brännas". Förfärad öfwer denna grymma hotelse förmåddes de flesta af munkarne att med munnen förneka, hwad de dock i hjertat höllo för sanning. Tre af dem, hos hwilka det gudomliga ordets kraft åstadkommit en sann och fast grundad omvändelse, och

som därför hade styrka nog att lida för samningens skull, förblefwo dock ståndaktiga trots alla hotelser. Dessa woro: Henrik Boes, Johan Esch och Lambert Thorn.

Åf den beröftade kättaremästaren (storinquisitorn) Hoogstraeten och några andra med denne listänkande tillfrågades de först, på hwad de trodde. De swarade: "på den kristna troslärans tolf artiklar, de bibliska böckerna och de evangeliska skrifterna, samt äfwen på en helig, kristlig kyrka, men icke på storinquisitorn".

För det andra tillfrågades de, om de trodde på kyrkofäderna och de på kyrkomötena antagna lärosatserna. Swaret blef: "såwida desamma öfwerensstämma med den heliga skrift och icke strida deremot, tro wi på dem".

Den tredje frågan lydde: "tron I, att de begå en döds synd, som öfwerträda påfwens och kyrkofädernas läromeningar?"

De swarade: "wi tro, att det Gud hjuder eller förbjuder, men icke meniskostadgar, förmår saliggöra eller fördöma".

Särskildt bekände Henrik Boes, en oaktadt sin ungdom lärd och wäktalig man, att påfwen icke hade någon makt att hjuda eller förbjuda något, som Herren Gud sjelf icke bjudit eller förbjudit, utan måste deruti lemna samwetet fritt wal. Alla wore wi prester inför Gudi (1 Petr. 2: 3). Wid messan offrades icke ånho Kristi lekamen, ty hwad som en gång gifwits menniskan till bättring och äminnelse, kunde ju icke ånho offras. Man borde wid stor samwet snöd ingenting tro, som icke i Guds ord är uppenbaradt eller af desamma kan förklaras. Det wore icke af Gud påbjudet, att man skul-

le bifta alla döds synder för en menniska, ty ingen menniska kunde tillfyllest känna sina synd, än mindre bekänna och bifta dem. Konfirmationen, prestwigningen, äktenskapet och fista smörjelsen gifwe intet löfte om ett ewigt lif, därför medförde de heller ingen saliggörelse och woro inga sakrament. Herren Kristus verkade i och genom menniskan alla goda gerningar. Den romerske biskopen (påfwen) wore ingalunda af Herren Kristus förordnad till ståthållare öfwer hela werldens kyrkor i den helige aposteln Petri stad och ställe. Wid messan wore sakramentet endast gagneligt för den, som det anammade, och altarets sakrament borde, såsom Herren Kristus äfwen befalt, utdelas i tweggehanda former. Den rätta kristliga tron kunde aldrig stillas från kärleken, ty kärleken wore trons frukt, och utan kärlek wore tron död. Om Luther bekände Henrik, att dennes skrifter gifwit honom ett klarare ljus och en högre insigt i den heliga skrift än alla andra författare han förut läst: genom Luthers skrifter wore han kommen till kunskap om evangelium. Då man nu vidare frågade honom, om han genom Luthers skrifter blifwit förförd, swarade han: "jag har på samma sätt förförts, som Herren Kristus förförde sina apostlar". Med lugn wärdighet bekämpade han inquisitorerna, hwilka än med hula ord försökte bedraga honom, än med hotelser nedslå hans mod, och sade till dem frimodigt: "Herren Kristus skall en gång bringa allt till klarhet". Lifwet, sade han, aftade han ringa, själen deremot anbefalde han åt Gud.

Sedan domrarne länge förgäfwes anwändt både mildhet och stränghet för att förmå de tre bekännarne af evangelium till återkallelse, beslöto de att anwända

sina wanliga, det will säga kroppsliga wapen, och med eld och swärd förgöra, hwad de icke med Guds ord och förnuftsstäl förmått besegra. De fångna fördes derpå till Bryssel, hufvudstaden i nuwarande konungariket Belgien, och ställdes der under sträng bewakning. Strax derefter kommo äfwen till Bryssel doktorerna från Löwen, bland andra Hoogstraeten, Egmont, Gottschalk, Lutomus och Ruardus. Dagen för afrättningen hemlighölls sorgfälligt.

En morgon, det war dagen före Marie bebådelsedag, lopp folket i stora hoppar till torget. Snart derefter kommo de tre tiggardordnarna i högtidlig procession, med kors och fanor. Efter dem följde doktorerna i theologi och abboter, na, med sina höga mössor och stafwar, hwilka gnistrade af ädla stenar, samt togo plats på en upphöjd läktare, hwilken war uppbyggd framför rådhuset. Inemot klockan elftwa fördes först den yngste af de tre blodswittnena, Henrik Boes, öfwer torget inför sina domare. Strax derpå besteg han schavotten ifklädd full presterlig skrud. Midt på schavotten war upprett ett bord, smyckadt som ett altare. Framför det samma knäböjde han derpå, med ansigtet wändt till folket. Med stor förundran riktades allas ögon på den unge mannen, ty man kunde ej spåra det ringaste tecken till fruktan eller oro hos honom. Bakom honom stod en tiggarmunk och predikade för folkmassan, under det att framför honom en biskop samtidigt uppläste det formulär, hwarmed han beröfwades sitt presterliga embete. Medan den ene sålunda predikade och den andre öfwer den unge mannen uppläste affätningsdomen, hwilket räckte en hel timme, eller mellan kl. 11 och 12, bibehöll han dock samma

kroppsställning och saktmodiga utseende, tillkännagaf stort dödsförakt och en owanlig fromhet. Han lifnade en meniska, som beder och full af andakt är fördjupad i heliga betraktelser. Allt hwad af honom kunde begäras, gjorde han utan ringaste knot. Ända till döden wille han wara hörsam, sade han. Sedan affätningsceremonien war slutad och den presterliga dräkten blifwit aflagd, nedsteg Henrik Boes från schavotten. — Kort derefter kommo de båda andra, wanställda af långtstagg och med tydliga spår af den stränga fångenskapen. Men äfwen ur deras ansigten framlyfte ståndaktighet och frimodighet. De blefwo likaledes afläddes och beröfwade sin presterliga wärdighet samt lemnade derefter schavotten. Ghuru det nu war rätt och billigt, samt desutom i Bryssel brukligt, att hwar och ens förbrytelse offentligan förkunnades, innan dödsdomen verkställdes, underläts dock detta härwidlag, emedan man lifsom blygdes öfwer sin egen stora orättfärdighet.

Hoogstraeten, Löwenerdoktorn, kom för att trösta fångarne och sade, att om de ännu wille återkalla, så hade han makt att benåda dem. Deruppå swarade en af dem: "detta är Pilati ord, och du har ingen makt öfwer oss, wore den dig icke gifwen öfwanester". De tackade widare Gud, att de för hans namns skull fingo lida och dö.

Idet så långt derefter fördes H. Boes och Johan Esch till bålet, hwilket war upprett på torget. — Då de afläddes, hördes från deras mun många sköna ord, hwaraf man klarligen kunde förnimma, att de woro rättroende och fromme män, som hade en rätt innerlig längtan att dö och blifwa när Kristus.

Dupphörligt betygade de, att de dogo för Kristi skull och trodde på en helig, allmännelig kyrka, samt att detta wore den dag, efter hwilken de länge hade väntat. Då någon taflade dem för det, att de prisade sig själfwe, swarade Boes, att han wore fjerran att berömma sig själf utan endast af Herrens Jesu Kristi kors (Galaterbref. 6. 14), och då en annan förmanade honom, att han skulle hafwa Gud för ögonen, swarade Henrik: "jag är säker om, att han bor i mitt hjerta". Då de dem tillgifne bittfäderna började gråta, förmanades de af de båda martyrerna, att de icke skulle gråta öfwer dem, utan öfwer sina egna stora synder och öfwer den stora orättwisan att bekämpa Guds egen lag och rätt.

Så snart de bundits wid pålen, omfattade de den med stor frimodighet. Dock dröjde man ännu en halftimme att antända bålet, i förhoppning att tillintetgöra bekännarnes mod genom anblicken af den nära och försträckliga döden. De förblefwo likwäl ståndaktiga; i Kristi namn wille de dö, och då bittfäderna uppmanade dem att omvända sig, ty eljes komme de till helvetet och doge i djefwulens namn, förwillades de dock ej ens i detta försträckliga ögonblick af dessa hårda ord, utan genmälde med fattning, att de som goda kristna wille dö för evangelii sanning.

Slutligen började rök att uppfåga och flammorna stöto i höjden. Då Boes såg lågan under sina fötter, utropade han, att det tycktes honom, som om blommande rosor utbreddes framför honom. Martyrernas tillförsigt, ståndaktighet och frimodighet tilltogo till och med under dödsqwalen, så att för många tycktes att de logo. De uttalade den apostoliska trosbekännelsen och sjön-

go fången: Herre Gud wi lofwe dig. Så länge de kunde tala, ropade de: Herre Jesus, Davids son, förbarma Dig öfwer oss!

Detta stedde den 1 Juli 1523.

Lambert Thorn afrättades icke på samma gång, emedan han begärt betänketid. Sebermera brändes likwäl äfwen han. Han war en lärd man och höll till och med på bålet en lång predikan.

Ehuru evangelii fiender icke det minsta kunnat göra martyrerna wacklande i deras tro, blygdes de dock icke sebermera att föregifwa, det de genom ett under af Jungfru Maria återkallat på själfwa bålet. Enligt Johannes, kap. 8: 44, bör man icke förundra sig öfwer en sådan lögn: djefwulen är alltid på samma gång en mördare och en lögnare.

Söndagsskolbref.

Vi hafwa förr omnämnt den flitiga fru E. Rogendorf i New York, den trogna hjälparinnan i missionsarbetet ibland de många emigranterna. Af hogsående bref synes hwad dessa få underrättelser hafwa werkat, och meddela nu dessa bref, på det äfwen de må något uträtta.

Chariton Lucas co. Roma d. 28 Dec. 1881.

Dr. T. N. Hasselquist!

Nåd och frid!

Den sista söndagen i Nov. månad läste jag för vår lilla söndagsskola uti Aug. o. Miss. något om fru Rogendorfs werksamhet. Derefter frågade jag barnen om de nästa söndag skulle wilja sjunga till sammans några cent hwardera och sända till fru R. och bedja henne vara snäll och köpa "litet smätt och godt" till julen och gifwa de swenska

fattiga och föräldralösa barnen, som hon kände till vara på fattighusen och barnhemmen i och omkring New York stad. Söndagsskolbarnens ögon började stråla af iswer och wälwilja till att utminstone med en liten skärf erinra dessa fader- och moderlösa barnen om den glädjande julhögtiden. Följande söndag kommo barnen med hwar sin lilla gåfwa, som de med glädje öfwerlemnade till mig. Jag blef förlagen, när jag räknade allt tillsammans och fick se att det blef \$5,00. Ty wid denna tid på året, då wägarne äro nästan ofarbara, består vår söndagsskola högst af omkring 15 @ 20 barn. Därför tycktes mig att kollekten blef stor. Emellertid fände jag af den lilla gåfwa med ett synnerligt tillfredsstäldt sinne, emedan jag såg huru willigt barnen framräckte sina små gåfwor. Och att den lilla gåfwan war kärkommen icke blott för barnen utan äfwen för fru R., derom vittnar fru R:s skrifwelse till vår söndagsskola, som härmed sändes. Och jag will bedja att med det allra första få den intagen i tidningen N. o. M., icke för vår söndagsskolas beröm, utan för att om möjligt uppegga flera söndagsskolor och församlingar att med små bidrag understödja fru R. och pastor Rodell uti deras för vårt inwandrande folk så wigtiga och nödwändiga arbete. Broder Rodell har äfwen uppmanat mig att till N. o. M. insända fru R:s skrifwelse.

A. J. Östlin.

New York den 23 Dec. 1881.

Älskade barn. Guds frid!

Till eder, som af warmt och barnsamt hjerta rækt arma lifar en hjälpsam hand, får jag å ertas wägnar hembära min uppriktiga tacksamhet. Det är

glädjande att se huru edra små händer kunnat uträtta stora ting. Haden I varit närvarande och sett ertas glädjestrålade blickar, som mottogo edra gåfwor, sannerligen I hadn då af glädje klappat edra små händer. Då I nu beredt så stor glädje på jorden, hwad tron I då änglarne i himmelen skola tänka om eder? Ja, det heter, de skola bära eder på sina händer, att I icke skolen stöta edra fötter mot otrons stenar.

Älskade barn, I hafwen tidigt begynt att tjena Herren, vår Fader. O, tröttnen ej i edra bemödanen; ty stor skall blifwa ert lön i himmelen, och då wi till sist der en gång få mötas, skola wi redan igenkänna hwarandra såsom gamla wänner. Blifwen lydiga emot edra kära föräldrar och lärare, men först af allt älsken Herren Kristus, som kom till vår jord såsom ett litet barn, att wi såsom barn skulle i tron anamma honom och så blifwa arfwingar till ewinnerligt lif. Nu önskar jag eder alla en glad och fröjdefull jul här, till dess den rätta julfröjden deruppe kommer. Hjertliga helsningar ifrån min söndagsskolklass, bestående af sexton flickor, för hwilka jag omtalat huru snälla I varit. De önska eder alla Guds frid och glädje.

Som barn äro intresserade af att höra huru andra barn göra, så will jag berättat hwad wi här hafwa för händer. Lördagseftermiddagarne, då barnen äro fria från sina skolor, kommer min söndagsskolklass jemte några ifrån de andre klasserna till min bostad; i stället för att vara ute och leka hafwa wi en missionsförening, som wi kalla "Barnens missionsförening", der vårt arbete tillgår på följande sätt. Som wärdet merendels är rusligt under wintertiden, så dricka wi på swenskt manér en kopp

fäffe, och sedan arbeta wi på åtskilliga saker, som wi skola med Guds hjälp framdeles försälja, och gifwa penningar till Herrens tjenst. När vår försäljning kommer att ske, weta wi ej. Wi hafwa lemnat det i vår himmelske Faders händer, ty wi äro ännu så fattiga, emedan ingen har hulptit ofs, utan endast barnens arbeten utgöra kassan. Men Herren har sagt: "Ropa till mig och jag skall hjälpa dig". Det är en lätt sak för Herren att hjälpa ofs, då han eger himmel och jord. "Allt silfwer och guld är mitt", säger Herren. Och då wi besinna att han skapat **allt** af intet, huru mycket mer skall han då ej hjälpa dem som ropa till honom dag och natt!

Om afståndet ej wore så långt, skulle wi inbjuda eder till vår nästa högtidlighet. Dock bedja wi eder wara närvarande hos ofs med edra förböner, ty dem kan intet afstånd uteslänga. Widdare vill jag berätta för eder, huru wi hafwa det i vår klass. Wi läsa upp stycken ur katekesen, hwilka wi sedan tala öfwer. Fyra af flickorna lära sig utan till Davids psalmer, en hwarje vecka. De långa ps. dela wi till nästa gång. Huru roligt wore det ej, om alla barnen kunde Davids ps. utantill, om t. ex. någon i en kommande dag skulle blifwa urståndfatt att läsa sin bibel, om genom sjukdom eller olyckshändelse någon förordade sin syn, hwilken tröst skulle icke då ordet, som man lärt utantill, kunna skänka. Eller om någon på ett eller annat sätt icke hade sin bibel till hands, såsom i sjönöd eller dylikt, huru wäl komme icke det inlärdas bibelordet och psalmverserne till pass, med ett ord sagdt att hafwa ordet i hjertat. Det wore en tröst för ofs själfwa och ett medel

att ingifwa tröst till förjande själar. Skulle det icke wara äfwen eder, kära barn, en innerlig glädje, om I kunden, derest så skulle hända, swara såsom den holländske gossen, då den katolske prelaten bränt upp hans bibel. Han sade nemligen: "Det gör mig ingenting, jag kan mycket utantill och det kan Ni intet bränna upp".

Under weckan skrifwa några af flickorna till mig om huru de uppfattat hwad wi talade om föregående söndagen i söndagsskolan. Detta gör att wi hafwa söndagsskola hela weckan igenom. Huru glada wi skulle blifwa att träffa eder här nere; men om det icke kan ske, hoppas wi alla få träffas "hos vår Gud". Nu helsa wi eder ett hjertligt farväl och wilja wi till sist gifwa eder ett tänkespråk, tills wi träffas: "Herren är vår herde; ofs skall intet fattas".

Herren wälsigne eder, bedjen för ofs, och wi wilja i våra fattiga böner bära eder fram för nådathronen.

Eder tillgifna wäninna
Emma Rogendorf.

Änkt sorgebud

nödgas wi redan i detta första nr. af N. o. M. meddela, liksom wi slutade förra året med ett sådant. Barnhemsföreståndaren i Andover, Lindell, är händanfallad från sin wälsignade kallelse på jorden till hemmet för alla Guds barn i ljusets boningar. Tisdagen i förra weckan misströstade man om hans wedersäende, men mot aftonen syntes en skymt af hopp om förbättring inträda. Under natten och följande förmiddagen tilltogo dödsförebuden och wid middagstiden den 28 Dec. drog den lidande sin sista suck. Han esterlemnar en förjande enka, men inga barn, och

dock en skara af omkring 50 barn, hvil-
kas kärlek och tillgifvenhet han vann,
till och med mer än många föräldrar
vinna af egna barn. Lindell war all-
deles owanligt utrustad och begäfvad
för det embetet han innehade. Att kun-
na draga till sig och fostra en barna-
skara, sammankommen från alla håll och
ej alltid från de bästa förhållanden —
det är en konst, som icke är allom gif-
wen. Hans bortwaro kommer att länge
kännas inom vårt barnhem; och icke
allenast detta vårt kära hem, utan för-
samlingen, inom hvars han war werk-
sam, och hela konferensen, som anser
detta hem såsom sitt, förjer wid den
vänlige och trohjärtade Lindells från-
fälle. Hans plats blir swår att fylla.
Herren, som genom honom i så rikt mått
wälsignat den härliga inrättningen,
uppsöke den rätte mannen och lede walet
uppå honom.

Swad göra wi för våra barn och barnhem?

Wid sin döda moders bröst
Barnet såfångt söker tröst.
Kall som is är nu den barm,
Som förut war huld och varm.
Ömkligt, matt den späda striar,
Tills från hungern döden friar.

Har du intet hjerta mer,
Du som den wärnlösa ser?
Stall deßs bön och klageröst
Wittna mot ditt kalla bröst?
Will du ej den arma taga,
Ömsorg för deßs wälsärd draga?

Wänd dig ej kallsinnt bort!
Du skall swara inom kort
För hwart barn, du ej är huld.
Öka skall deßs dödd din skuld.
Bättre är till hjälp att sthnda,
Mot de stadars små ej sthnda.

Genom Herrens godhet stor,
Som i nåd ibland oss bor,
Hem åt små wärnlösa wi
Ha till swar på deras stri
Bygt och under bön upplåtit,
Derwid wi af glädje gråtit.

Är du warn, på kärlek rit,
Eller döda modern lit?
Röres du af barnens nöd?
Räder du dem gerna bröd?
Hjelper du nu till att kläda,
Fostra Jesu lemmar späda?

Om af tron din kärlek går,
Att du gör hwad du förmår,
Med wälgerning och med bön,
Loftwar Gud dig nådelön
För det werk, du understöder
Så bland Jesu minsta bröder.

J. L.

Från Nebraska.

Kära Augustana! Då du ju så fäl-
lan har något från det wigtiga mis-
sionsfältet i Nebraska att omtala för di-
na många läsare, så will jag hwiſta dig
i örat något litet från ett missionsmöte
härute. Mötet hölls i det så wigtiga
Saunders co. den 8—13 Dec. De äld-
sta af de våra nybyggen i Nebraska
äro just de i Saunders co. Här äro oc-
kså 3: ne församlingar: Alma, Swe-
burg och Edensburg med för närwaran-
de blott en lärare, pastor L. P. Ahlquist,
som dock till wäran afflyttat till Iowa.
Den första är moderförsamlingen, den
sista den till kommunitantantalet största.
Alla 3 församlingarne ligga i en half-
cirkel omkring countyfätet, Wahoo, en
liten blomstrand och affärlig stad.
Från denna stad till de olika kyrkorna är
emellan 5—8 mil. I staden äro mån-
ga skandinaver bosatta. Almas kyrka
är den äldsta och minsta, Edensburgs
den största, men Sweburgs den wack-
raste, ty den är försedd med torn. Alla

tre dominera de hwar och en från sin upphöjda plats större delen af nybygget. Men nu till mötet. Då tre af distrikts pastorerna woro af fullgiltiga orsaker förhindrade att närvara, war det en wälkommen undsättning för mötet, då wi hade glädjen att se ibland oss bröderna Siljeström och Sundberg från systerstaten Iowa. Allt kändes så godt och själsuppskrifande. Folket strömmade till i stora skaror att höra vittnesbördet, ordet af Herrens mun. Mycken ädel säd såddes, och det är på grund af Herrens oswiftliga löften wi tro, att denna i något syndarehjerta skall bära frukt till ewinnerligt lif. Ett enkelt och hjertewarmt vittnesbörd om Guds kärlek i Kristo till syndare, hwilket under mötet afgafs af en gammal blind man, skall jag sent förglömma.

Samtalet emellan predikningarne fördes med anledning af Joh. 16: 8—13, och ju mera man hann att tränga in uti detta Guds ordet, desto allwarligare, betydelsfullare och kostligare blef det. Ej så få af församlingarnes egne medlemmar deltog i detta samtal. Under söndagen firade twänne af församlingarne Herrens Jesu dödsäminnelse i den hel. Nattwarden, och Ordets förkunnares singo hwar på sitt håll den dagen tjena Herren och församlingen. Med fara att få heta squalrare, kan jag dock icke underlåta att nämna, hurusom det under mötet i de 3:ne församlingarne samlades tillhopa 124.00 dollars till en julkapp åt vår skola i Rock Island. Ordet kom in, och penningarne måste ut; de nästan regnade ned öfwer oss; stora och små gåfwo, och de gåfwo willigt och med glädje. Intresset för vår skola är ibland folket härute större än man anar. Skulden dertill får man wäl lägga i första

hand på Skolwännen och Augustana, men också till en del på de yngre presterna, nyss utgångna ur skolans sköte. Ännu en sak förrän jag slutar. I 2: ne af församlingarne höllos under mötesdagarne prestwal. I Swedeburg waldes past. Jonas Nordling och i Edensburg past. Aron Wahlin till lärare; båda enhälligt. Må Herren råda och styra.

Under nästan alla mötesdagarne gynnades wi af den härligaste wäderlek, hwilket icke litet bidrog dertill att folket i stora skaror kom för att höra.

Salige äro de som höra Guds ord och gömma det. Petrus.

Swarjehanda.

Opasjande må man wäl minst kalla det, att amerikanerna i Rock Island firade den sista af tonen af det flyende året på teatern, der de strattade ut året. Men wäl ännu mer opasjande och syndigt war att ett swenskt komedifällskap uppsförde en af sina komedier på nyårsdagen, en söndag, i Moline. Wi trodde att till och med den werdsliga lagen styddade sabaten för sådant wanhelgande.

Från Kansas.

Prof. Olsson predikade i Lindsborg på juldagen högmessan och lifaledes anmåndagen. Nyårsdagen predikade han i New Gotland. Onsdagen den 4 Jan. anträder han återresan till Illinois, hwarifrån han ämnar resa till Minnesota för att närvara wid några fester der.

— Konfirmation och nattwardsgång hölls i Marion Hill d. 20 Dec. Stud. Holm har har under flere månader werkat inom denna församling.

— Torsdagskvällen den 29 Dec. firade Salmesborgs ungdomsförening sin första årsfest. Sångtören och musiktåren deltog i programmet för att förhöja högtiden. Prof. Olsson och past. Svensson woro inbjudna såsom talare.

— Tisdagen den 3 Jan. firades i Lindsborg en kristlig musikfest, hwarwid prof. Olsson upp-

trädde som talare. Programmet var för öfrigt ganska omväxlande.

— Stud. A. P. Lindström är under julferien på besök i församlingen i Topeka. Stud. Carl Norrman förestår sedan Dec. församlingen i Ottawa.

— Församlingen i Friends Home har kallat past. Sannquist till sin lärare och församlingen i Asjaria pastor Wallin i Minnesota.

— Missionsstyrelsen för Kansas-konferensen har kallat pastorerna Tornell och Bender att såsom respredikanter hvaradera under tre månader verka inom Nebraska-distriktet.

— Smoky Hill missionsdistrikt höll möte i Bindsborg d. 28, 29 Dec. Alla distriktets pastorer voro närvarande och desutom prof. Olsson från Rod Island. Den sjunde bönen i Fader vår utgjorde diskussionsämnet. Under diskussionen af denna bön kom oförmådt genom telegram underrättelse om barnhemsföreståndare Lindells i Andover saliga hädanfärd, och blef detta för hans många vänner här en oväntad men allvarlig anledning att tänka på den sista delen af Luthers förklaring öfver denna bön.

Till Synodens församlingar.

Enligt beslut wid komiteens för pensions- och enke-kassan möte i Dayton, Iowa, sista lidne September månad får undertecknad ödmjukt bedja få framställa för våra församlingar några ord om nämnda kassa. Att en sådan finnes inom synoden, det hafwa våra synodalprotokoll under en följd af år wisat, och att den delwis redan fått tjena, det kan man se af samma protokoll, såväl som och att der nu är något öfver tvåtusén dollars i värdepapper och kontanter inne i kassan. Då saken förhades wid vårt sista synodalmöte i Kansas, öfverenskom man, att den nyttillsatta komiteen skulle under året söka insamla så mycket som möjligt för nämde kassa. Det är på grund af denna öfverenskommelse, som komiteen på detta sätt wänder sig

till våra församlingar med en allvarlig uppmaning att inom hvarje församling i synoden göres en insamling för saken. Vi må betänka att saken är Herrens; att det är en kärleksverksamhet, som är åtföljd af Guds synnerliga wälsilja. Vi skola komma ihåg dem, som oss förestått i Herranom, och icke låta dem, som arbetat ibland oss, eller deras efterlemnade, sakna det som är oundgängligt för detta lekamliga lifswet. Är det och tillbörligt, att wi hafwe en kassa, som icke behöfwer blifwa tom, fastän man ärligen tager derur. Den bör likna det bröd, som wälsignades af Herren Jesus, så att huru mycket lärjungarne (förvaltningskomiteen) än togo och delade ut, så räckte det icke blott till, utan man hade mer öfver, än der war i början, oaktadt alla som ätit blifwit mättade. Sådan bör denna kassa blifwa. Och sådana, som behöfwa hjelp, skola aldrig saknas. Vi wilja ödmjukt fråga: Hvad bör komiteen göra för mrs Reck. Låt wara att direktionen låter henne få ett helt års lön, som skulle inkommit för prof. Recks arbete i skolan, ifall han lefwat, så är ju året lifswäl snart gånget, och skall komiteen då icke hjelpa den fattiga enkan och barnen efter en man, som med allwar och flit tjent wårt samfund såsom kanste icke många ibland oss. Vi fråga: Behöfwa wi icke en stor kassa särskilt för våra professorers räkning. De hafwa inga församlingar att wänta hjelp utaf. Och hwem wet, huru länge de kunna tjena för sitt och de sinas uppehälle. Och många af våra utslitna pastorer på utanterna här och der torde för sina familjer i en icke afslägsen framtid behöfwa war gemensamma hjelp. Till denna verksamhet böra wi fördensfull fristligt

lifwas. Mrs Skeppstedt erhöjll någon hjelp i fjol och månne hon icke behöfwer lifaså i år? En skrifwelse ifrån henne för någon tid sedan wisar, att hon icke har öfwerlopp af det som behöfs, för att mätta, klåda och fostra sina barn och sjelf lefwa. Samma är förhållandet med mrs Nilsson. Hon erhöjll hjelp ur kassan i fjol och behöfwer wål kanke det ännu mera i år. Andra att förtiga.

I vår treenige Guds namn tillropa wi fördenstull alla våra församlingar: gören insamlingar under Januari månad och insänden till kassören, pastor B. M. Halland, Stanton, Montgomery co., Iowa, så att kassan må mångdubblas och utgöra en grundfond, af hwilken intet sedan tages, utan allenast räntan wid påkommande årliga behöfwer. Wi tillropa våra församlingar, men icke dermed uteslutande pastorerna. Må pastor och församling gemensamt wara med om denna Gudi behagliga verksamhet. "Den som hafwer denna werldens gods, och ser sin broder wara nödstäld, och sluter sitt hjerta till för honom, huru blifwer Guds kärlek i honom?" 1 Joh. 3: 17. Läs och versen 18. Och desja ord gälla både prest och åhörare.

Wid nämnda komitemöte waldes undertecknad till ordförande, past. N. Forsander till sekreterare och pastor B. M. Halland till kassör.

Å komiteens wägnar

N. G. Dahlstedt.

Det gifwes blott en **wisdom**, nämligen den som öfwanester är, som wisar oss wägen till saligheten, och införer oss i himmelen, och hwaras korta begrepp innefattas uti tron på den korsfäste Kristus, hwaraf ett heligt och gudfruktigt lefwerne följer. (S c r i v e r.)

Texter för Söndagsskolan.

No. I.

Mat. 1: 1—13.

Änmärkningar till ledning för dem som ej ega några hjelpredor och bibelkommentarier.

1) Markus, författaren till detta evangelium, antages af många bibeltolkare wara den, som omtalas i Apg. 12: 12; 13: 5, 13; 15: 37. 1 Pet. 5: 13. Kol. 4: 10. 2 Tim. 4: 11. Han stref, som det synes, mest för omwända hedningar, hwarföre han utesluter bewisen ur G. L.—Den mennistoblisne Guds Son, hans lif och verksamhet såsom alla mennistors Frälsare, framställes lefwande, om än i mera forthet än hos de öfrige evangelisterna.

2) B. 1. "Begyynnelsen af... Evangelium".—Det N. T:s tid begynte med löftenas fullbordande, med Johannes Döparens uppträdande. Då Markus wille framställa Kristi embete och werk, war det nödigt att såsom inledning berättas om "förelöparen", Johannes, och huru Kristus genom dopet inwigdes till sitt medlarell. "E v a n g e l i u m" bethder: goda nyheter, ett ljusligt budskap. (Se katel. fr. 92).

3) B. 2. "Profeterna" Mal. (400 f. Kr.) 1: 1. Esaias (700 f. Kr.) 40: 3, 4.—"Bereda wäg". I Österlandet brukade förstar sända ut budskap framför sig att uppmåna folket att bereda wägen, "röjja wäg", fylla raviner, jemna höjder, tafta undan stenarna o. s. w. Så stulle Johannes genom predikan bereda folkets sinnen för Kristus genom att predika bättringens dölpelse och wisa på Guds Lam. (Jfr. Luf. 3 och Joh. 1 kap.)—"Bättring", hjertats och sinnets förändring; icke blott utwärtens bötning (pennance) såsom katoliker lära.* Bättringen stulle åtföljas af syn d a b e t ä n n e l s e, dop och syndernas förlåtelse samt efterföljas af sådan "frukt som bättring tillhörer".

4) B. 4—8. "Johannes" (Guds nåd), son af Zacharias och Elisabeth (Luf. 1), war född i Hebron i Judiska landet omkring 6 månader f. Kr. Han predikade i Judiska öfken wester om Döda Hafwet och nedre Jordan.—"A m e l a h å r". Hans kläder woro af tyg, gjordt af kamelhår (erinring om Elias).—"L ä d e r

*) Det eng. "repent" öfversätta de katoliske med "do penance".

g j o r d i n g". Hans gördel war af läder. De rike och förnåme hade gördlar, som woro fina och dyrbara. — "G r ä s h o p p o r". Ett större slag (locusts) som kunde ätas. Han förde ett försäteljelif. — "S k o t w ä n g", storemmar. Man begagnade endast sandaler eller sulor (ett slags tofflor) som bundos med band eller remmar ofwan på foten. Att aflösa dem tillkom de ringaste tjänarne. Johannes war ödmjuk till sinnes och ansåg sig ringa.

5) B. 9, 10. "D e d a g a r", näml. då Jesus war omkring 30 år och Johannes hade fortfarande omkring 6 månader. — "A z a r e t h i G a l i l e e n" war omtr. 70 mil norr om Jerusalem. Jesus hade der uppväxt (Lut. 2: 51, 52). — "U p p u t t u r w a t t n e t". Detta gifwer intet stöd för det påståendet att Jesus war helt u n d e r w a t t n e t. — Detta stredde troligen nära B e t h a b a r a (se Joh. 1: 28). — "D u f w a", betecknar det milda, ofskuldsfulla och rena wäsendet hos den Hel. Ande. — B. 11. "R ö s t", Faderns, som härigenom wisar oss till sin käre Son (se Ps. 2: 7. Matth. 17: 5. 1 Petr. 1: 7). — B. 12. "A n d e n d r e f". Betyder en stark dragning, eller böjelse. — "D i n e n", troligen nordöst från Jerusalem nära berget Quarantania. "S a t a n", betydher motståndare, den högste af de onda andar, hvilka söta förleda oss till synd emot Gud. (Om Jesu frestelser se Matth. 4 och Lut. 4.)

Hufwudämnet: Wägberedning för den kommande Messias.

I. Befallningen att bereda wäg, v. 1—4.

Frågor till ledning: Hvad menas med "begynnelsen"? — Hvad betydher "Evangelium"? — Om h w e m talar evangelium? — Hvilka trenne namn gifwas Jesus i v. 1? — Hvilka profeter anföras? v. 2 (Mal. 3: 1). — Hwem skref v. 3? (Ef. 40: 3). — Huru långt före Kristus lefde dessa profeter? — Hwillet österländskt bruk anføres? — Huru bereddades wäg? (Ef. 40: 4. Lut. 3). — Huru skall wäg beredas för Jesus, att han må komma till våra hjertan? Till folken? (Läs Ef. 40: 3—4 och sök att wisa hvilka dalar som behöfwa fyllas, berg förnedras och krotiga ting räddas).

II. Wägberedningen genom bättring.

Frågor: Hwem beredde wägen för Jesus? — Hwem war Johannes? Kan du säga mig något om hans lefnadsfätt? H w a r predikade han? och h w a d predikade han? Hvad menas med "bättringens döpelse"? Till hvad nytta war denna döpelse? Huru kunde det län-

da till syndernas förlåtelse? — Hvad gjorde de, som låto sig döpa? Är synd a b e k ä n n e l s e n en nödwändig del af bättringen? — Huru bereddades bidrag allt detta till att bereda wäg för Jesus? På hwad sätt bereder bättringen wäg för Jesus till våra hjertan?

III. Wägberedning genom att peka på Jesus såsom Guds Lam, v. 7, 8.

War "bättring" en samt nog till frälsning? Till hwem wisade Johannes dem? (Joh. 1: 29). Huru framstälde Johannes sin ringhet emot Jesu höghet? Hwarför ansåg han sig omärdig att upplösa Kristi storemmar? — Huru framstälde han på annat sätt Kristi höghet? — Hvad betydher det att döpas med den Hel. Ande? När och huru gick det i fullbordan? Apg. 2: 1—4.

IV. Kristus förberedes för sitt werk.

(B. 9—13). 1) Genom dopet och den Hel. Ande. 2) Genom seger öfwer frestelsen. Frågor: a) Hwar hade Jesus wilstats till denna tid? Huru gammal war han? Till hwilken plats kom han? Hwarför döptes Jesus? (Matth. 3: 15). — b) Hvad hände mid sjelfwa dopet? — Hwarför kom den Hel. Ande i dufwoliktelse? Huru bewisade Gud Fader sitt erkännande af sin Son? Hvad war ändamålet med denna röst? När säger Gud detsamma till oss? — c) Hwarför fördes Jesus efter dopet? — Hwarför skulle Jesus frestas? — Är der någon likhet mellan Jesu frestelser och våra? Ebr. 4: 15; 2: 18.

Öfwerblif för hela skolan.

Föreläsaren: Hvad är hufwudspråket eller den gyllene texten? Skolan: "Si, jag will utsända min ängel (händebud), den der wägen för mig bereda skall". Föreläs.: Hvad är hufwudlärdomen i texten? Skolan: Bättring och syndabekännelse fordras för att bereda wäg för Kristus. Vidare kunna frågor göras öfwer följande ämnen: Markus. — Markus' evangelium. — Johannes. — Bereda herranom wäg. — Bättringens döpelse. — Döpseln af den Hel. Ande. — Hwarför Kristus döptes. — Den Hel. Ande såsom en dufwa. — Kristi frestelser.

Erkännanden.

Till läroverkets underhåll:

In natura:

Förf. i Chariton, Iowa 48 lb smör; sydw. roten af Andovers förf., Jll. 19 lb ost; förf. i Barna, Jll. 26½ lb smör; förf. i Stanton, Iowa, 46 lb smör; förf. i Fremont, do 90 lb smör; Bethesda förf., do 90 lb smör; förf. i De Kalb, Jll. 67 lb smör; Berlins förf., östra roten 22 lb ost; Andovers förf. n. r. 20 lb ost; A. Nilsson, Moline (Rock River) 133 lb fläsk och 134 lb kött; förf. i Wataga, Jll. 63 lb hönskött, 27 lb kalkonkött och 8 lb ost; östra roten af Orions förf., Jll. 8 lb ost; Mrs. A. Broodeen, Lynn, Jll. 115 lb kött; Andreas Henry, Barns rote, Berlins förf. 15 lb ost.

Moline, Jll. den 31 Dec. 1881.

J. S. Bjstrand.

Till diakoniss- och sjukvårds-ansalten:

Förut erkända \$466.18.

Ungdomsföreningen i Kewanee 7.36; Lars Nelson, Sterling 1.00; Joh. Anderson, Rockford 10.00; Salems förf. i Chicago sfsförening 50.00. Summa \$534.54.

E. G. Thulin, kassör.

Tillkännagifvanden.

Iowa-konferensen håller sitt nästa möte i fementa eb. luth. församlingens i Chariton, Iowa, kyrka, A. J. Östlin pastor, och börjas det tisdagen den 31 nästa Januari kl. 7 e. m. med högtidlig gudstjänst. Verkställande komiteen sammanträder derstädes kl. 9 f. m. samma dag. Vid mötet diskuteras ämnet Guds församling och R. G. Dahlstedt författar tefser och afhandling öfver ämnet.

Fremont, Iowa den 19 Dec. 1881

R. G. Dahlstedt, sekr.

Clay Centre-distriktet af Kansas-konf. håller, W. G., sitt nästa möte i Scandia, Republic co., Kansas, tisdagen den 17 Januari 1881 kl. ½1 e. m.

R. Ohslund, sekr.

Missionsmöte. Västra missionsdistriktet af New York konferensen håller sitt nästa månadsmöte i Brightsville Pa. der det börjar kl. 10 f. m. den 17 Januari 1882. Samtalsämne: Rytten och nödvändigheten af Guds ords enfoldta bruk.

E. A. Johnson sekr.

Östra distriktet af Kansas-konferensen håller sitt nästa missionsmöte i Kansas City, Mo. och börjas det i sw. luth. kyrkan derstädes månd. den 6 Febr. 1882 kl. ½8 e. m. Alla distriktets medlemmar uppmanas allvarligen att närvara. Samtalsämne: Matth. 28: 18—20.

J. P. Neander, sekr.

Missionsmöte. N. Y. konf:s östra missionsdistrikt håller sitt nästa möte i Cam-pello, Kasf. och börjas det tisdagen d. 17 Jan. 1882 kl. ½8 e. m. Alla sanna missionsmänner äro hjertligen inbjudna. Distr. sekr.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, veckotidning för kyrkliga underrättelser, Vårfrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos underteadnad till \$1.60. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantssamlare lemnas hvar 7:de ex. gratis.

Bref rörande prenumeration adresseras till

E. G. Thulin.

P. O. Drawer 379.

Moline, Ills.

Allt rörande redaktionen insändes till

Prof. T. N. Hasselquist.

Rock Island, Ills.

Augustana College }
den 3 Jan. 1882. }

Som kopporna utbrutit i Moline och delvis i Rock Island, och "the State Board of Health" har låtit utgå ett påbud, att ingen får bevista någon skola, utan att medföra läkreintyg om att han inom de sista 5 åren varit vaccinerad, så få vi härmed anbefalla alla våra studerande att ofördröjligen låta vaccinera sig, och för detta ändamål hafva vi beslutat att förlänga ferierna till och med den 17 Jan., så att vårterminen kommer att börja först den 18 Jan. kl. 11 f. m.

Å Fakultetens vägnar

T. N. HASSELQUIST.

Missions-Afdelning.

**Si, jag är när eder alla dagar
intill werldens ände.**

Matth. 28: 20.

Det är något färskildt gripande för den menliga känslan, då man har att börja någonting nytt, då man träder in i ett nytt skifte af lifwet eller i en ny verksamhet, och stundom kanske ännu mera, då man står wid gränsen af ett nytt år och låter tanken ila framåt genom des ånna ofsedda dagar. Man undrar, man frågar sig: Hvad skola dessa många dagar och nätter föra med sig? Hvilka nya swärigheter skola nu uppstå wid arbetet för Herrens sak? Hvilka nya mödor och lidanden, nya faror och frestelser skola nu möta? Hvilka nya strider skola wi hafwa att genomkämpa, hvilka nya prof att genomgå? I den mån wi då lärt känna vårt eget hjertas förderf, des ostadighet, opålitlighet och galenskap, och blifwit öfwerbewisade om vår wanmakt i striden mot fienderna, vår oförmåga att någonting uträtta för vår egen eller andras frälsning, någonting taga, utan det warder oss gifwet af himmelen, i samma mån måste wi också djupt känna behofwet af att hafwa någonting fast och ofwikligt, någonting utom oss att hwila wid för de kommande dagarna. Ett sådant fäste har Herren gifwit oss i de ord wi här wille något närmare förståda: "Si, jag är när eder alla dagar intill werldens ände".

Vår Herres Jesu Kristi dyra förlossningswerk war fullbordadt. Han hade genom döden nedlagt honom, som hade döden i wäld, han hade uppstått, rätt-

färdig för oss orättfärdiga. För att öfwerthga sina swaga, försträckt lärjungar, att han verkligen war uppstånden, hade han uppenbarat sig än för den ene, än för den andre ibland dem, än för den arme Petrus och för den wid grafwen ensam stående, gråtande Maria, än för de två till Emaus wandrande och för de inom lyfta dörrar gömda elswa, än åter för den twiflande Thomas och för de sju, som på Genesareths sjö arbetat hela natten och fått intet. Han hade wijat dem sina sår, han hade öppnat dem deras sinnen, att de förstått Skrifterna, och derigenom återställt deras hjertans tro och frid. Sedan han på detta sätt genom flera enskilda uppenbarelser förberedt deras sinnen, wille han, innan han uppför att nu äfwen såsom menniska intaga majestätets högra sida i höjden, högtidligt på en gång samla många sina wänner omkring sig. Till samlingsplats för denna uppenbarelse, betydselfullare än någon af de föregående, hade han utwalt Galileen, der han gjort sina flesta underwerk, och der han hade många lärjungar och wänner. Om denna uppenbarelse i Galileen hade han talat redan före sin död (Matth. 26: 32) och påmint derom på sin uppståndelsedag des genom sin ängel (Matth. 28: 7), des också sjelf personligen (v. 10). Till detta sålunda förut pålysta möte hade en stor mängd troende af Judeen och Galileen samlat sig — femhundra bröder, såsom Paulus i sitt första bref till de Corinthier (15: 6) berättar. Sedan Herren der emottagit sina lärjungars tillbedjan, öfwerthgat dem, som ännu twiflade, att det verkligen war han

deras Herre och mästare, och betygat, att honom war gifwen all makt i himmelen och på jorden, gaf han dem åter högtidligt det stora uppdraget att gå ut i hela werlden med hans evangelium. Huru länge han på detta berg i Galileen med sin synliga umgängelse fröjdade sina der samlade wänners hjertan, weta wi icke. Men tiden nalkades, då han skulle skiljas från dem. Det war då han uttalade dessa ord: **Si, jag är när eder alla dagar intill werldens ände.**

Wi böra wissjerligen wörda hwarje ord af Herrens Jesu mun; men såsom wi särskildt lägga wigt wid ett affledsord af en kär jordiskt wän, så hafwa wi stäl att särskildt gifwa aft på hans ord i en stund som denna. Det wärf han åtagit sig, redan innan werldens grund lades, att frälsta de fallna menniskobarnen, war fullbordadt. Han hade lagt de första grunderna till sin nytestamentliga församling och stod nu i begrepp att för århundraden ända till sin sista ankomst i härlighet undandraga henne sin synliga umgängelse. Utan twiswel hwilade i denna stund hans tankar wid hwad hans församling nu gick till mötes. Han såg förut alla de förföljelser, det hat och motstånd, hon skulle få erfara, alla de falska röster, som skulle höja sig emot henne, "allt rättfärdigt blod", som inom henne skulle utgjutas. Han förstod, huru ofta hans bekännare skulle wara nära att uppgifwas wid alla de bedröfwelsens floder, som komme att gå öfwer henne, wid all den klenro, swaghet och uselhet, genom hwilka de skulle hafwa att bräta sig fram — wid tanken på allt detta wille nu Herren gifwa dem ett ord, som i alla tider skulle stilla hans lärjungars hjertan och uppmuntra dem att fortsätta striden för riket och kronan.

Det war då, i en sådan affledsstund, han gaf dem detta löfte: "Si, jag är när eder alla dagar intill werldens ände".

Si, sade han. Gif att! Du som wandrar i mörker, mödlös och bedröfwad, och ser ingenting annat än swårigheterna på wägen, det är något du för-gäter — **jag är när eder.** Jag, Jesus Kristus, eder Frälsare och hulde Herde, jag, åt hwilken Fadren gifwit all makt i himmelen och på jorden, så att änglastarna hörsamma min minsta wink och äfwen de orena andar måste wita för mitt ord, jag, eder broder och brudgum, edert hufwud och wärn, som har så noga reda på eder, att edra hufwudhår och äro för mig räknade, **jag är när eder, när eder till att hjälpa eder.** "Frukta dig intet, jag är med dig, wit icke af, jag är din Gud. Jag styrker dig, jag hjälper dig och, jag håller dig wid makt genom min rättfärdighets högra hand". "Så frukta dig nu intet, ty jag är när dig"; "jag hafwer kallat dig wid ditt namn, du är min". (Ef. 41: 10; 43: 1, 5). — Och jag är när eder **alla dagar**, i arbete och hwila, i den goda och den onöda dagen, äfwen under den sömnlösa nattens timmar, i frestelsens och ansäktningens stund; ja äfwen då du syndar och förgår dig, och jag måste aga dig, är jag, din Frälsare och hjälpare, när dig. — Jag är när eder **alla dagar intill werldens ände**, intill dess jag efter den långa tid, under hwilken min församling saknat min synliga närwaro, skall återkomma i mitt majestät och sedan i all ewighet äfwen synligen wara när eder. Herren ware då lof och pris!

"Men icke är wäl Herren sålunda när **alla menniskor?**" frågar du. I en mening är han det wissjerligen, då han,

den allestädes närvarande, som skapat allting, ännu uppehåller allt med sitt kraftiga ord och med sin Ande söker att draga menniskornas hjertan till Sonen. Men såsom Herren uttalade dessa ord, icke till de mot honom fiendtliga fariseer och skriftlärda, hvilka dock på hans kött's dagar varit omkring honom och hört hans ord, utan till sina lärjungar, så angå de i egentligaste mening endast dessa. "Hvilka äro då Jesu rätta lärjungar?" frågar du vidare. Våtom oss taga swaret på denna fråga ur Ap. Pauli mun. "Jag är genom lag död från lagen, på det jag skall lefwa Gudi Jag bortkastar icke Guds nåd; ty om rättfärdigheten kommer af lagen, så är Kristus fäsfängt död", så beskriver Paulus i brefwet till de Galater (2: 19—21) sin inre ställning till lag och evangelium, sedan han blef en Jesu lärjunge. Och inga andra än de, som sålunda blifwit och dagligen blifwa döda från lagen och drifna till honom, som är lagens ände, äro Jesu lärjungar, såvida wi icke skola antaga, att äfwen de äro det, som umgås med lagens gerningar. Helt annat lärer dock Paulus i samma bref till de Galater, ty der säger han bestämdt, att dessa, som umgås med lagens gerningar, äro under förbannelse, och sådana kunna väl icke wara Jesu lärjungar. Detta är ett förhållande, hwarpå man bör gifwa noga att, för att icke i själens angelägnaste frågor blifwa i ewighet bedragen, och detta icke minst i våra dagar, då så många falska röster höras, hvilka icke göra denna för lif och salighet såsom och för all sann helgelse wiktiga skilnad emellan den ene och den andre, som samlas kring Herrens ord och äro med om arbetet för hans sak.

Du som nu på samma väg som Paulus blifwit en Jesu lärjunge och har att trösta dig af hans hulda närvaro och wård under alla dagar af ditt lif, ännu ett ord till dig. Skall Herren wara när dig till att hjälpa dig, tag då afsked från tanken på att förstå hans wägar. Han skall wisserligen föra dig, icke efter ditt förstånd utan öfwer ditt förstånd. Herren förer sina heliga underligen. Med någon kännedom om Hans rikets historia skall du inse detta. Hans rike har alltid gått fram på ett för menniskoförnuft obegripligt sätt genom de mest skärande motsägelser emellan hwad som synes och hwad som är. Likasom han själf, den store ärans konung, utlofwad ifrån werldens begynnelse och omtalad med många härliga namn, här på jorden gömde sin härlighet, lät sig födas i ett stall samt war den allrämest föraktade och wanwördade, och likasom han just då wann den sista afgörande drabbningen öfwer djefwul, synd och lag och frambar i ljuset den ewiga rättfärdigheten, när han, stenbart öfwerwunnen, upphängdes på korset emellan ogerningsmän och der uppgaf sin ande, så döljer han och sitt rike på jorden under mycken swaghet och wanmakt, öfwertäcker det med sina fienders begabberi, men låter det då allrämest gå framåt, när det synes ligga under och blifwa till intet. Såsom och Luther säger: "Gud låter sina barn ofta blifwa kraftlösa och undertryckta, så att hwar man förmenar, att det är ute med dem, men just i det samma är Gud på det starkaste hos dem. Ty der menniskors kraft går ut, der går Guds kraft in, när tron är der och förbidar derpå. Deremot låter Gud sina fiender stort och mäktigt förhäfwa sig. Han drager sin kraft undan och låter

dem uppblåsa sig af sin egen kraft. Ty der menniskokraft går in, der går Guds kraft ut. De dårarna weta icke, att just i det de uppgå och blifwa starka, äro de af Gud öfvergifna, och Guds arm är icke när dem".

Skall då Herren äfwen under det nu började året wara med oss i vårt arbete för hans rike, skall han wara med våra kära bröder ute i missionsarbetet, wara med oss i våra skolor och barnhem, i våra församlingar och i våra hem; så hafwe wi då wissierligen att, jemte all behöflig och upptänklig hjälp och omwårdnad till både kropp och själ, äfwen bereda oss på mångahanda för känslan och förnuftet widriga ting, såsom åter Luther säger, att när Gud will "föröka sitt påbegynta rike, angriper han med allwar och makt den hufwudstanken, den gamle Adam, tillfogar honom all olycka, gör alla hans företag om intet, gör honom hufwudhyr och platt oförmögen, hwilket sker, när Gud tillsänder oss allehanda lidanden och wedervärdigheter. Och dertill måste tjena: onda tungor, onda otrogna menniskor och, då menniskorna icke göra tillfyllest, äfwen djeflarna, på det ju vår wilja med oss onda böjelser må blifwa tillintetgjord, och Guds wilja sålunda ske, att nåden besitter riket, och Guds ära och pris ega bestånd". Men när han under sådana swåra och bittra erfarenheter synes och kännes oss fjernast, då skola wi weta, att han är oss allra närmast och kraftigast hos oss. Ty si, "Han är när oss alla dagar intill werldens ända". Och derför midt i alla strider, lidanden och pröfningar kunna wi glade i tron instämma:

Med oss är Gud, med honom wi
Och segren oss tillhörer. Sm. Ps. h. 378.

Synodens hemmiskön.

Moscom, Nez Perce co., Idaho i Okt. 1881.

Käre pastor Erl. Carlsson!

"Herren Zebaoth är med oss. Jakobs Gud är vårt beskydd". Ps. 46: 12.

Att Herren har varit och är med oss såsom samfund, är på många sätt och i stort bewisadt under årens lopp, så wäl som vår ringa verksamhet härute visar det samma. Äfwen hafwa wi åtnjutit hans beskydd under många både kända och okända faror. Det löfordsordet wilja wi underskrifwa med psalmistens Sela.

Nyligen skrifwit något för G. o. N. Heml., nämligen i allmänna ordalag om ställningen härute. Thuru jag för en tid sedan skref ett bref till pastor E., will jag nu igen skrifwa och enligt min pligt berätta något om mina resor under sommaren och min ringa verksamhet härute.

Som bekant är, bor jag inom denna lilla Cordelia församling, har predikat söndagligen här, då jag varit hemma. Här äro öfwer 80 swenskar i trakten, nemligen både stora och små, och wi wänta flera, så det är icke otroligt, att medlemsantalet kommer att fördubblas i höst. Fyra drängar och pigor komma enligt sin önskan att blifwa konfirmerade i höst. Det talas ofta om kyrkobygge, dock troligen blifwer ingenting af på ännu ett år, emedan det är owisst, huru "settlingen" kommer att gestalta sig. April månad och till midt i Maj war wäglaget dåligt, så att jag ej kunde resa; sedan war jag temligen dålig en månads tid. Derefter reste jag så länge jag hade några pengar. Som redan är bekant, hade jag ej fått några sedan den 22 Feb., tills jag nu genom past.

B. Setterdahl den 15 Okt. fick \$300. Om en resa åt **Camas Prairie**, 60 mil öster om Lewiston i Idaho, såg jag ett utdrag ur ett af mina bref i Skaffaren, därför behöfwer jag ej säga mycket derom, dock för Augustanas läsare vill jag ändå säga några ord. Denna stöna dal är 50 mil lång och 18 mil bred, med wacker och fruktbart land, omringad af skogbewugna berg, och några synas betäckta med ewig snö. Hälfta dalen tillhör indianerna, och de hwhite hafwa intagit det mesta af den andra hälften. 15 s. k. "claims" äro upptagna af swenskar från Wexiötrakten och några från Skåne. Dessa önska att flera swenskar måtte snart komma, innan allt landet blifwer upptaget, att der måtte kunna blifwa ett swenskt nybygge och en luthersk församling. Jag predikade der några gånger. Några af dem känna ett djupt behof af att hafwa Guds ords predikan ibland sig. Några woro borta på arbete och kunde icke vara med. Utan twifwel äro några smittade af tidens allmänna otro, dock, de synas icke vara längre bortkomna, än de fitta ned och med stilla uppmärksamhet afhöra Guds ord. Några önsföskade att jag skulle komma igen, åtminstone till jul. Om någon önskar närmare upplysning rörande det lilla nybygget, kan han wända sig till Gust. Hertberg, Mount Idaho, Idaho Terr.

En annan resa norr ut åt **Spokane co., W. Terr.** Först reste jag genom Moscow, wär närmaste stad, 7 mil härifrån, nästan på gränsen mellan Washington och Idaho. Den ligger i en wacker dal som kallas Paradise Valley. Nästan allt landet är uppöbladt, hwete och linfrö odlas mest. Jernbana wäntas nästa år. Swenske bröderna Pettersson

drifwa slagtareyrke. De besöka våra gudstjenster stundom. Staden växer hastigt. Flera swenskar t. ex. wagnmakare, sträddare, stomakare etc. behöfwas och wi tro de skulle göra det godt der. Städerna **Palous City** och **Farmington, W. T.**, besöktes, men der träffades inga swenskar. Vid **Pine Grove** eller **Spengel** funnos några swenskar, blandade med amerikaner; fem bodde några mil från staden. På uppmaning af några Marineboar (Minn.) tog jag vägen till **Chiney**, en stad wid R. P. banan, som växer hastigt som en swamp ur jorden. De wäl bekanta familjerna **Hofanson** från Marine Minn. woro, två wexor förrän jag kom dit, flyttade, och hade köpt sig land i **Oregons skogar**, 10 mil i nordost från Portland, och enligt bref från br. Vender lära dessa tre familjer ärna göra sitt kyrkliga hem der (Portland). Nu till **Chiney**. Endast en swensk träffades, en handlande från **Galesburg**; will minnas hans namn war **Cederholm**. $\frac{1}{2}$ mil utom staden, der några norfkar bodde, hade jag gudstjenst twenne gånger om söndagen; fann mig innerligt wäl med dem. På söndagsefterm., då jag war inne på hotellet der jag bodde, kom en indian af **Siougstammen**, 65 @ 70 år gammal och bad hotellwården att han skulle få predika, hwilket genast bewiljades honom. (Jag hörde sedan att han hade predikat på ett annat ställe om förmiddagen). Efter han hade fått löftet tog han af sig hatt och rock och började sjunga en af **Sanktes** sånger på engelska. 10 @ 12 personer woro inne i rummet (alla hwhite) och efter som dörren stod öppen, kommo flera in. Efter sången höll han bön, och så sång igen. Derefter tog han fram en liten bok, der han troligt hade

både text och utkast till sitt föredrag. Jag satte mig så nära honom jag kunde komma, och han hade i mig en af sina uppmärksamaste åhörare. Jag såg i hans bok några besynnerliga figurer, som nog skulle wara ord. Han talade dålig engelska, blandad med ett språk som heter: chinotiskpråket, hwilket sammanfattes af Hudsonbay-companiet på den tiden det spekulerade på westkusten och utlade städer t. ex. Portland m. fl. Detta språk är en sammansättning af de olika stammarnes här ute och talas af alla framstående indianer och affärsmän på hela kusten. (Den vinden som kommer från hafvet, kan stundom på några timmar nästan tillintetgöra snön om wintern. Kallas på hela kusten för chinotwind). Nu till min indian igen. Innehållet af hans predikan war: "Nödwändigheten af att frukta och älska Gud", samt sökte på bästa sätt att uppdraga skilnaden på denna jorden och nya Jerusalem. Hvad som fattades i språk, sätt och utförande, det ersattes rikligen uti hans kärlek, brinnande nit, hans enkla men frimodiga bekännelse om Kristus, samt hans halft förklarade ansigte. En stillhet och uppmärksamhet rådde som saknas i många af våra svenska kyrkor i Östern. Hotellets kök kom i dörren och förde skämt, men blef genast af talaren tillbörligt näppt, skändes och gick tillbaka till sin stove som en wåt hund. Den gamles tal gjorde intryck på flera, och icke minst på mig, och det fattades icke mycket, att jag på min brutna engelska hade bekräftat den röde mannens tal. Jag talade enskildt med honom, han war presbyterian till sin bekännelse och missionär för sitt folk. Han tryckte min hand, tog ett hjertligt arwål, för att troligt icke mera ses förr-

än wi träffas i Nya Jerusalem, om hwilket han hade predikat. Nästa dag reste jag till Spakone Falls, 18 miles, följde N. P. banan genom den stora furuskogen hela vägen. På westsidan den stora nästan, obebodda slätten ända till Columbiafloden. Spakone Falls är en liflig stad med wid pass 1,000 invånare. Naturskön, nästan omringad af stora stogar. Det mest storartade är wattenfallet i Spakonefloden, ty sådant har jag aldrig sett förr. Floden är troligen något mindre än Mississippin wid Minneapolis i Minn., men fallet är wida större, 160 fot, löper i tre kanaler mellan bergen och tre fall efter hwarandra, men wid det nedersta fallet samlas hela wattenmassan och åstadkommer ett förfärligt brus och dån. Alla tre fallen äro af omkring 1500 fots längd. En stor och dyrbar bro bygdes och hwilar på klipporna. Hvad Minneapolis i Minn. war 1857, då jag på hästryggen för första gången passerade den staden, med några wattenwerk och en svensk familj (och ofyrklig war den), är Spakone Falls nu, men har kommit litet längre, ty N. P. R. R. passerar derigenom. Till uppmuntran för både mig och styrelsen, hoppas jag blifwa ursäktad, om jag gör ännu en jemförelse. Aldrig kunde jag ana att efter 24 år i Minneapolis skulle finnas 8@9 ständiga församlingar. Icke ens 6@7 år derefter, då jag stiftade den sw. Augustana-församlingen och alla kyrkligt sinnade scandinaver fingo godt rum i E. G. Wenströms kök, som wi då brukade till gudstjenstrum. Då jag nu wandrade i Spakone Falls och letade efter swenskar, såg stadens hurtiga tillväxt och hörde flodens dån, men fann endast en svensk, den beskedlige S. Mell-

der (county landtmätare) från Calmar, oaktadt jag hade hört om många svenskar i Spakone Falls (och de finnas tidtals men woro nu ute på jernvägen) så blef jag ledsen, ja, ganska nedslagen och tänkte: Huru illa, att så der använda sin tid, krafter och pengar, till ingen nytta etc. etc. men wid närmare eftertänkande kom jag ihåg de många små platser i Östern, som för en 20 år tillbaka woro rätt små och obetydliga, ja många funnos då icke till, och nu äro der stora städer och settlementer och rätt stora församlingar, då fattade jag mod och tänkte: Ho wet, hwad Spakone Falls, med tjugtals andra platser härute, kan blifwa om 20@25 år härefter? Det skall blifwa westkustens största manufaktur- och fabriksstad, likasom Seattle wid Puget Sound skall blifwa westkustens största och bästa hamn för sjöfarten från alla werldens delar. Så snart westkusten genom N. P. jernbanan sammanbindes med Östern, komma landsmän hit i tusental. 10@12 miles nordost om Spakone Falls ligger Pion Prairie, en wacker plats med 15 @20 settlare och några skandinaver ibland dem. Jag höll gudstjenst der ett par gånger. Indianerna der äro farmare och höfvingen Pion (katolik) leder gudstjensterna. Jag passerade hans hus och kyrka. Några miles i söder funnos några svenskar från Chicago och St Charles. De wäntade på flera, och i hoppet gladdde jag mig åt settlement och församling. Der är godt land att få. Jag stannade der ett par dagar och talade Guds ord för dem, samt förrättade en wigsel. Ibland dem triffes jag rätt godt, ty de hade mycken högaktning för Guds ord, Guds församling och vår synod. I allmänhet äro de,

som äro foftrade i våra församlingar i Östern, och icke hafwa varit för länge derifrån, de mest tillgängliga härute. Såd wara, hos de fleste icke finnas mera än ett wäl foftradt församlingsfinne, så är det alltid mera hopp, ty åtminstone äro de grofwa otroshindren undanröjda för en sann omvändelse. Många säga mig t. ex. "den som är oomvänd, så är han, det är ju detsamma, antingen han är en fritänkare eller död namnkristen" o. s. w. Det ligger en sanning deri från en sida betraktadt, men hwilket är lättast att uppbygga den synliga kyrkan på jorden t. ex. af sådana som hafwa högaktning för Guds ord, sakramenten, Guds församling etc. eller af Guds- och Kristus-, ja, bibelbespottare? Eller, från hwilket område förddar Kristus flera hwetefärfwar för sin himmelska lada, antingen från Guds församling eller från fritänkarnes läger? Döm sjelf.

Närmare underrättelser om dessa trakter kunna fås af Johan Johnson eller S. Mellber, Spakone Falls, Spakone co., Washington Terr. Emellertid: Guds ords säd såddes på alla de ställen der två eller tre woro församlade. Må Herren gifwa regn och fruktsam tid! Ef. 55: 10, 11. Något om en annan resa söderut skall snart komma.

Eder i Herran förbundne
B. Carlsson.

Portland, Oregon, den 17 Nov. 1881.

Ärade pastor Erl. Carlsson!

Nåd och frid genom Jesum Kristum!

Det är med djupt beymmer jag denna gång fattar pennan för att underrätta Er om min ställning. Wisserligen har vårt samfund på sista tiden något mer än wanligt fått wänja sig att tåla de beymrande underrättelser,

som våra tidningar gång efter annan meddelat, men man väntar ju också, att Herren snart skulle hålla sin hand tillbaka. Men ärones Konung, som upprättat ett rike så vidt som världen är, och som själf stöter och vårdar sin hjord, midt under det dess fiender sjunga om sin inbillade seger, han, som känner konsten att föra sin sak framåt midt under de stenbara nederlagen — Han skall styra allt till en sådan utgång, att vi dock slutligen skola gemensamt få fröjdas öfver hans underliga nåd.

Efter en långvarig och tilltagande swaghet blef jag nyligen under en resa upp till Puget Sound under nästan ständigt regn och rustväder så medtagen, att jag med stor möda kunde komma hem. Efter hemkomsten blef wädret fortfarande ytterst swårt, den ena regnstormen aflöste den andra, och jag plågades ungefär hwar tredje dag af froshbrytningar (dumb ague), hwaraf jag länge lidit i Portland. Blef ytterst matt, så att jag knappast kunde förtära något annat än litet "beef tea" och litet mjölk eller hafresoppa. Jag kände tydligt, att jag omöjligen kunde härda ut länge i denna ställning. Småningom började dock wädret bli swalare, dermed frossan begynte upphöra och krafterna tilltogo litet. Men smärtor i högra axeln och hela högra sidan ingåfwon allvarliga farhågor för högra lungan, och medföljande doktorsbewis bekräftar, att den redan är sjuk. Och i sådant fall är intet hopp om förbättring i detta klimat, helst under wintern, när det är nästan ständigt regn, töcken eller dimma. Enda hoppet är att ofördröjligen begifwa sig till ett torrare klimat. Men nu blef frågan: huru kunna komma lös? I synnerhet från affären med kyrkolotten,

som stod i mitt namn. Nu har dock Herren ledt det så, att alla banden hafwa lösts och jag är obehindrad att resa, och äfwen till följd af det swalare wädret så pass bättre, att jag i Herrens namn kan wåga mig åstad. Jag ämnar derföre nästa lördagsmorgon, den 19:de, lemna för San Francisco.

Det är med swidande hjerta jag lemna det fält, som just genom wedermödnorna blifwit mig kärt, just nu, då jag begynte hoppas på någon smula bättre utfigter, men Herren wet, att hwarken swårigheter eller skuggrädsla drifwit mig härifrån, utan nöden tvingar, och jag anser det för min pligt att försöka den utväg, som ännu står öppen. Nog blir det största winsten, om Herren låter mig snart få komma hem och åtnjuta den salighet, som står Guds folk tillbaka. Men behagar det Herren att låta mig ännu så tjena någon tid, så gör jag det gerna för evangelii skull och för deras skull, som torde känna saknad deraf. Och nu befaller jag mig och det fält jag lemna helt och innerligt i hans hand, som själf hafwer förwärfwat sin församling med sitt blod. Jag är och förblifwer hans i lif och död.

Kyrkolotten är öfwerlemnad åt församlingen, köpet öfverfördes till trustierna i går. Men innerligt gerna hade jag önskat så swar ifrån styrelsen, innan jag reser, men detta synes ej kunna ske. Tiden för kyrkolottens betalning är nu snart, då "mortgage" måste inlösas. Jag hade väntat någon hjälp från Astoria, men det synes nu twifvelaktigt.

Om min verksamhet på sista tiden är ej särdeles mycket att säga. I September gjorde jag besök i Skamokwa. 2:dra söndagen i Oktober hade jag nattvardsgång i Astoria, då ej så få

delstogo. I Skagit har partimakaren Åkeson gjort ytterligare tvenne förtwiflade försök, men har med sin enwished börjat göra sig rent af förhatlig. Mig har han, då tillfälle gifwits, bemött på det mest oförstådda sätt. Men Herren står emot de högfärdiga. Våra norsta bröder i Portland hafwa i sommar fått en prest från Norge, som är en kär och älsklig man. Herren wälsigne hans verksamhet. Norste prestens namn och adress är Rev. R. Bull, cor. 15th & N. str. I Seattle har swenstarnes antal förökats. En utmärkt snäll familj från Philadelphia har bland andra kommit dit.

Innerliga helsningar.

Styrelsens swage, uttröttade tjenare
J. Bender.

Portland den 18 Nov. 1881.

Jag nämde i går, att jag hoppats hjälp för kyrkolotten från Astoria, men fruktade, att det skulle misslyckas. Till min stora glädje har min otro i detta stycke kommit på skam. Vår vän och församlingsmedlem i Astoria, Gust. Holmes, som stått wid styret för både byggnad och reparation af kyrkan der, kom hit upp i går qväll och löser sig i dag till det förra mortgage. Således få wi saken i hans hand, en både kunnig och fullkomligt pålitlig man. Aldrig kunde wi fått lotten i säkrare händer. Det war en stor tjänst i en kritisk stund både för mig och församlingen. Så hjälper Herren.

Jag reser, will Gud, i natt kl. 12. Genom det swalare wäddret, som inträffat, har jag sluppit froshbrytningarna och känner mig starkare och kan med mera förtröstan anträda resan. Jag hoppas det ej ännu har hunnit till någon

egentlig tärning på lungan. Så se, hwad Herren will göra. Hoppet om återställelse torde wäl ej ännu wara alldeles ute. Gud ste lof för allt!

Eder tillgifne
J. Bender.

Angående vår mission på westkusten, kan wara olika tankar, såsom det ju måste wara. En del mena, att det är en alldeles förspild uppoffring och något som alls icke "betalar sig"; andra mena att man gifwit sig allt för långt bort i wil-da werlden, under det man lemnat städer och trafter, der wi hafwa mycket folk och der mycket kunde uträttas på kortare tid. Att många städer och trafter länge blifwit lemnade utan grundlig och fullständig hjälp (nämligen med afseende på kristlig och kyrklig verksamhet bland vårt folk), är ty wärre sant, men detta har ej skett på annan grund, än att män och medel saknats att uträtta mer än som skett. Wi hoppas dock på framtiden och Guds hjälp och wälsignelse. Wi wilja bedja för denna sak och med nådens och salighetens medel arbeta derpå, att det i våra församlingar måtte blifwa sant kristligt lif, mera kärlek till Gud och hans verk, många, många unge män, som wilja offra sig med lif och själ för evangelii sak, hvars yttersta mål är: sjäalars frälsning. Inom Guds rike gäller det blott att se framåt, att hoppas och arbeta, arbeta och hoppas. Guds rike har alltid framtiden, ja, ewigheten i sigte; der gäller det att uträtta i dag, hwad wi ej hunno eller orkade med i går.

Den mission, som synöden ett par års tid underhållit på "westkusten", har sina swårigheter. Den är börjad i Herrens namn, har fortgått och fortgår i Herrens namn, der woro, när man

började, och der äro ännu gansta många förskingrade landsmän att samla under Kristi korsbanér; derföre är det omöjligt, att den skall wara förgäfwes.

Det är sant, att ej synnerligen stora synbara verk ha uträttats; men större har ingen rättighet att fordra under för handen warande omständigheter. I stället för att misströsta böra wi wara af hjertat tack samma för den början, som är gjord. Det första, den förberedande och vägrödjande verksamheten på missionsfältet, så wäl hemma som ibland hedningarne, är alltid den swåraste, den mest försakande, den minst lysande och anslående, ja, på menckligt sätt att döma, den otacksammaste. Swem vill för öfrigt åtaga sig att säga, huru stort värde det har för Gud, om blott en enda själ derute i wildmarkerna eller bland främmande menniskor, hungrig efter lifsens bröd och törstig efter nåd och syndernas förlåtelse, blir mättad och hugswalad; eller att en irrande och wilsekommen son här, en annan der blir bragt till besinning? Swem vågar förneka, att på så sätt grunden blifwit lagd till många och kanske stora församlingar i framtiden? Viskar icke Herren Kristus Guds rike wid ett senapssorn? De jemförelser den gamle pröfwade arbetaren i Herrens wingård, pastor B. Carlson, gör i sin rapport, äro verkligen värda attakta på. Må han så åtnjuta helssa och krafter att ännu länge fortsätta sitt mödosamma verk, som medför ringa lön och ära i jordiskt afseende, men som skall belönas så mycket häriligrare i det tillkommande lifwet.

Det är med ledsnad wi mottagit den underrättelsen, att den käre brodern i Oregon, past. Bender, för sjuklighets skull nödgats kanske för alltid lemna sitt

wigtiga fält derute. Thuru wi länge wäntat, att han af denna orsak skulle nödgas lemna förr eller senare, har man dock i det längsta hoppats, att Gud skulle göra någon förändring med hans helsotillstånd, något som han och sjelf wäntat på, så att han funnat qwarstanna åtminstone till nästa vår. Emellertid är han nu i Denver, der han tills vidare kommer att stanna och, hwad hans krafter tillåta, hjälpa br. Telleen på det stora fältet i Colorado, men hufwudsakligen för att återwinna helssa och krafter, något som man hoppas med Guds wälsignelse genom ombytet af klimat skall åstadkommas.

Hwad nu ställningen derute på westkusten, som wi korteligen benämna hela fältet wester om bergen, angår, så är det ett ämne till mycket bekymmer och som sthyrelsen med snaraste kommer att taga i allwarligt öfwerwägan. Må alla, begäfwade med nådens och bönnens anda, ifrigt och samdrägtigt "bedja sädens Herre, att han sänder arbetare i sin säd!" Icke så få af våra förskingrade landsmän hungra efter lifsens bröd och sucka i det fördolda, att Gud wille sända dem sitt ord att stilla hungern, att svingra mörkret och att föra dem in på rätta vägen för sitt namns skull.

Gud wälsigne missionen både hemma och ibland hedningarna! J. B. N.

Guds wänner äro för en stad, ett land, en regering, bättre än många wagnar och resenärer. Mosis händer uppå hållande och och andäktiga bön förmådde mer emot Amalekiter än Josue spjut och swärd. De gudfruktige stå hos Gud för gapet, när folket syndat hafwa. De hålla Guds wredes flod tillbaka och förorsaka mången gång, att wreden förbytes i wälsignelse och nåd.

Judemissionen.

1. Judiska karaktärsdrag.

Efter 'Herzog's Encyclopedia' återgifwa wi ur "The Gospel in all Lands" några af de mest utmärkande karaktärsdragen, som känneteckna det 19 århundradets judar.

1) Swad som ofta blifwit anmärkt — deras afföndring, lust för handel och allmänna lifhet.

2) Swad man mindre ofta observerat, — deras **olifhet** äfwen inom gränserna af deras allmänna karaktärsdrag — olifheter i yttre och inre uppfostran. — "Midt i allt, som är gemensamt för den judiska naturen, är der en olifhet i anletsdragen, som utgår från de två motsatserna af Mesfias och Judas".

3) Den förwånande lifskraften hos detta folk, som det bibehållit under historiens alla förändringar och förföljelser, under alla olifheter af klimat, styrelseformer och inrättningar. De äro märkvärdiga icke blott för sin fruktsamhet och folkförökning, utan äfwen för sin lifskraft och långa lefnad, hwilket senare förhållande i synnerhet tillstrifwes deras strängt nyktra lefnadsfatt, lättare sysselsättning, deras iakttagande af sabboten samt deras periodiska hvilotider.

4) De starka familjeband som karaktärisera judarna som ett folk, och ha så gjort i alla tider. Wördnad för föräldrarna, kärlek till barnen, och allmän wälwilja mot alla, som höra till deras nation, hwilket bewisas deraf, att en jude som tiggare är en sällsynthet. Widsträckt filantropi är likwäl något, som ingalunda hör till detta folk. Icke är heller detta att wänta, när man befinnar, huru de af alla nationer warit behandlade, icke som Ismaeliter, utan

som Ismaeliter, hwilkas "hand är emot hwar mans hand och hwar mans hand emot den".

5) Det är ett anmärkningsvärdt faktum, att under deras werlds-förstöring, åt öster, wester, norr och söder, det alltid kära Jerusalem formerar deras geografiska medelpunkt.

6) Judarne wisa en påfallande förkärlek för de tempererade klimaten, undwifande så wäl tropikerna som polerna eller så wäl den heta zonen som de kalla.

7) Denna nation är märkwärdig för sin instinktmesfiga förkärlek för ordnade samhällen, undwifande så widt möjligt är obebodda trakter, "följande industrien af europeiska nationer som ogräset följer jädesfälten".

8) Juden har en stark böjelse för de religioner, som härleda sig från Abraham, och undwifer så mycket han kan de hedniska folken, och drages, i trots af all religiös fanatism, som rasat mot honom, till den muhamedanska och kristna werlden.

2. Judarnes närwarande tillstånd.

Ur samma källa som föregående återgifwa wi i fri öfversättning följande skildring öfwer judarnes närwarande tillstånd.

Benjamin Disraeli's döb, "Earl af Beaconsfield", f. d. Englands förste minister, en jude, som så nyligen sysselsatt engelska nationens uppmärksamhet; — de närwarande agitationerna och förföljelserna mot judarna i Tyskland, Ryssland och Österrike; — och framförallt kännedomen om detta egendomliga folk, sedt i ljuset af Skriftens profetior, äro tillräckliga grunder för att taga i öfwerwäganande judafolkets närwarande tillstånd.

Israels barn äro fortfarande, såsom för tidsåldrar tillbaka, förstingrade i alla länder, och denna förstingring är i tillväxt. Af jordens sex och en half ($6\frac{1}{2}$) million judar äro fem och en half ($5\frac{1}{2}$) million eller sex sjundedelar bosatta bland kristna nationer; mindre än en sjundedel bland muhamedanska, under det att en försvinnande bräddel finnes strödd bland hedniska folk, stadd i oafslätlig förminskning. I hufvudsakligen protestantiska länder äro omkring en million; bland den grekiskt katolska befolkningen två millioner; i romerskt katolska länder två och en half million. De äro sällunda af förhållena hufvudsakligen sammanmängda med kristenheten; och omkring två och en half million af dem äro bosatta bland nationer, hwarest den grekiska kyrkan innehåller fästet, d. ä. bland slawiska folkslag.

En stor förändring har inträffat med afseende på judarnes religion och sociala villkor sedan Mendelsohns dagar, farfader till den ryktbare tonkonstnären med samma namn, hwilken icke allenast nedlade sin sköna konst på att sätta musik till några de härligaste ställen i Gamla och Nya Test., utan erfor själf på sitt hjerta kraften af den kristna tron, som han öppet bekände.

Ända till den äldre Mendelsohns tid kände sig alla Europas nationer tvungna att neka judarne delaktighet i statsrelsen d. w. s. förneka dem medborgerliga rättigheter. Men denne mans starka blick, hwilken judarne kallade sin tredje Moses, upptäckte, att, med den sanna trons förfall och med inflytandet af ateistiska och rationalistiska meningar, en annan ande bemäktigat sig herrewäldet i Tyskland, såsom sedermera i

hela Europa, en ande af ytterlig lifgiltighet med afseende på religionen, i synnerhet förakt för kristendomen.

Mendelsohn eggade judarna att ifrigt klappa på dörrarna till staten och begära inträde. Resultatet har blifwit, att medborgerliga rättigheter sedermera öfverallt, utom i Ryssland, Spanien och Portugal, blifwit dem bewiljade. Troligt är, att inom kort hela nationen kan deltaga i denna politiska emancipation.

Inom det sista århundradet har fullt ut hälften af judarna blifwit upplystade ur den djupaste förnedring till det högsta medborgerliga inflytande. Detta tillträde till verksamhet i staten, besittningen af politiskt frihet och makt har haft och har fortfarande en verkan att föda en sorglig lifgiltighet bland Israels barn för all religion. De sätta en ära uti att wara judar till nation, men förakta det med afseende på religion. De hafwa wunnit i bildning, förfining och makt, men förlorat i gudaktighet. Gudsfruktan och hoppet om Israels frälsning i sann biblisk mening är i ett utdöende tillstånd bland dem; och en twiflande otro winner mer och mer i omfång.

En särskild fara hotar judarne i de länder, hwarest civiläktenskapet är infördt, såsom Tyskland, Frankrike, Italien och Österrike; — äkten-skaps-upplösning är i tillväxt, blandade äktenskap blifwa allt talrikare. I Preussien, med tyfsta kejsardömet hufvudstad, Berlin, hafwa under 3 år icke mindre än 752 sådana äkten-skapsband knutits med 1029 barn, af hwilka många komma att blifwa främmande för sin egen religion, utan att antaga någon annan.

Det är ett begråtansvärdt faktum, att hufvudsaken för det menliga lifwet — att känna och älska Gud — aldrig af den stora massan af judarne ansetts mera onyttig än i vår tid. Att upphöja sin nationalitet är något, som all deras sträfvan går ut på. Den annars hoffamme rabbinen i Cassel, dr. Adler, säger: "Äfwen om Israel dyrkar afgudar, men önskar, lefwa i fred, lemna dem!" — — — — —

De nutida judarnes framtid och förhoppningar kunna sammanfattas sålunda: de skola upphöjas öfwer alla nationer, och det skall bliwa Messias ankomst. Med förakt skratta de åt den åsigten, att deras närvarande förstingring är en Guds dom, och betrakta sin vandring såsom en sådan "af Messias genom menskligheten, en vandring, hwilken de såsom werldens återlöfware från willfarelse och bedrägeri måste göra". "Judarne äro för menskligheten hwad solen är för werlden". O, hwilken olika mening om sin historia och förstingring skola de ej komma till, när "de få se, i hwem de stungit hafwa!"

Tafeln har dock en ljusare sida. Den visar sig i samlandet af en qwarleswa "efter nådens utforelse", hwilket genom de kristna samsfundens mission går framåt år för år.

Öfwerhufvud ommändas årligen omkring 1000 judar till kristenheten, af hwilka 450 förena sig med den grekiska kyrkan, 270 med den romerska, och 250 med de evangeliska. Under detta århundrade hafwa åtminstone 100,000 judar blifwit döpta.

Af dessa 3,900 genom Londonska judemissionen och uppemot 500 genom den Berlinska. Det råder obetydligt af partifinne mellan de olika judemissions-

sällskapen. Ömmändelser bland judarne väcker en allmän glädje öfwer hela kristenheten och ett motswarande hat bland judarne.

Mera om judemissionen nästa gång.

J. P. N.

Bibliskt broderskap.

"Friedensbote" meddelar:

Från Moskau skrifwes till en Kölnertidning: Sannolikt till följd af de swära förföljelserna har en förening uppstått, hwilken will verka för judendomens sedliga reform. Föreningen kallar sig: "Bibliskt broderskap" och räknar sina anhängare öfwer en stor del af södra Ryssland. En medlem af denna förening skrifwer i ett bref till tidningen Zuschni Krai om orsaken till den fiendtliga stämningen mot judarne följande: "Med vår penningkärlek och omätlighet, vår förslagenhet och oförsynthet, vår slafwiska, dåraktiga benägenhet att efterhärma den ryfska adeln, vårt ockrande och schackrande — med allt detta hafwa wi retat den ryfska befolkningen mot oss, ådragit oss köpmännens hat och adelns förakt. Det gifwes wissierligen bland oss aktningswärda undantag, men dessa utgöra ett förswinnande fåtal i jemförelse med de många, som dag och natt icke tänka på annat eller hafwa annat intresse i lifwet än sin egen winning".

Brefskrifwaren uppmanar sedan judarne att ansluta sig till detta "Bibliska broderskap", och yttrar sig derwid sålunda: "Stån upp, bröder! Tjenen edert folk! Rasten ifrån eder den orättfärdighet, som under århundraden wanherat eder! Båtom oss bricka ur den lefwande källa, som för närvarande står

ofs till buds, och låtom ofs blifwa andeligt friska menniskor, pryddas med kristliga dygder! Gifwen edert folk hwad lifwet, tiden, vetenskapen och menligheten fordra, nemligen en fast moraliskt öfvertygelse! På detta sätt skolen I vinna aktning och anseende bland andra folk”.

Hwad betyder ett sådant ord inom sjelfwa judendomen? Är det en swag Johannisröst i öfven, hvars ljud dock bortdör utan att någon aktar derpå? Är det en wäckelse till sinnesändring, som genomgår många och tyder på en gryende ljusning i Israels mörka natt? Wi bida på en morgon äfwen för Israel, då det så länge tuktrade folket skall utgå ur sitt otrosmörker och mottaga sanningens ljus i Kristus. Hwarje tecken dertill helpa wi med glädje.

Judendomens sedliga reform kan endast ske genom den personliga inhympningen i Kristus. Kristus, såsom öfversteprest och försoningsoffer, måste blifwa judens lif, Kristi Ande måste med forsets predikan göra juden botfärdig och helga hans wäsende, om reformen skall wara sann och genomgripande. I annat fall kommer juden med alla reformer icke högre än att lifna det höga julgransträdet. Ehuru prydt med allehanda glänjande ting, är det dock — utan lif. Och lifwet är dock det wigtigaste. Till Kristus måste juden komma, om han skall blifwa fri från syndens öfverwälde och komma i verklig gemenskap med Gud.

(Misf. I. för Israel.)

Sistorien om den kristna missionen i Japan.

1857 stref en officer på en amerikansk eskader, som då uppehöll sig en tid i Japan, till dr. Brown, epistopalkyrkans i Förenta Staterna missionsbiskop, uttryckande sin åsigt, att tiden nu wore inne att sända dit missionärer — begäfwade män med pröfwad erfarenhet, ihågkommande, att det ännu gälde lifwet för en chines att blifwa en kristen. I Februari 1859 beslöt nämnda samsunds missionskommitté att börja missionswerk i Japan och utnämde två af china-missionens missionärer att börja i Nangasacki. Den ene af dem war redan der för sin hellsa skull. Dessa två, John Higgins och C. W. Williams, woro de första protestantiska missionärerna i Japan. De nödgades framgå med mycken försigtighet. De lagar, som åsyftade att förekomma omwändelser till kristendomen, upprätthöllos med mycken stränghet. Hwarje individ war ålagd att hwarje år underteckna en tryckt förklaring, att han eller hon icke wore en kristen, utan tillhörde någon uppgifwen buddhistiskt. Belöningar wore utfästade för angifwelse af sådana, som omfattat kristendomen. In till 1868 hade missionärerna utrettat föga.

Under samma tid hade presbyterianska kyrkan i Förenta Staterna äfwen wändt sin uppmärksamhet åt Japan. Samma år (1859) sändes dr. James C. Hepburn med hustru, förut missionärer i China, samt pastor John Nevins med hustru. Samtidigt sände ett annat samfund (Dutch Reformed Church) tre missionärer med deras hustrur. 10 år senare (1869) beslöt

Ingen menniska kan i detta lifwet wara så helig och rättfärdig, att hon icke oftare behöfwer två sitt hjerta med bättringens tårar i tron, än sina händer eller sitt ansigte med watten.

“the American Board of Commissioners for Foreign Missions” att upprätta en mission i Japan, och utnämde pastor David C. Green med hustru att börja företaget. Herr G. beslöt sig för Kobe, en stad på 65,000 innewanare, 350 mil (miles) söder från Jeddo. Med honom förenade sig snart Gulick, Davis, Berry, Gordon och andra. Denna mission har nu femton missionärer i Kobe.

I Osaka, som med jernväg står i förbindelse med Kobe, en stad med 600,000 innewanare, har samma missionsfällskap fjorton missionärer. Läkares missionens arbete under ledning af dr. Berry har rönt mycken framgång i Kobe. — Den “heliga staden” Kioto i samma grannskap har 300,000 innewanare. Här war kejserens residens under många århundraden. Denna stad med storartade tempel och pagoder, omgifwen af de skönaste trädgårdar, är ännu ej öppen för utländingar, litväl finner evangelium ingång äfwen till Kioto. Neesima, en af de unge män, som fått sin uppfostran, d. w. s. wetenkapliga utbildning, i Förenta Staterna, hafwande under sitt kommando 9 medhjelpare, är föreståndare för ett College, som är upprättadt för uppfostring af lärare och evangelister, hwarest äro öfwer 100 lärjungar, af hvilka de flesta studera teologi. Der finnes äfwen en institution för fruntimmer, som är ganska väl besökt.

Så stor är missionens framgång i Japan, att det är nästan omöjligt kunna få noggranna uppgifter. De senaste wisa, att tjugo (20) olika missionsfällskap äro i verksamhet i Japan. De underhålla 170 missionärer, män och qwinnor, förutan 100 infödda predikan-

ter. De hafwa organiserat öfwer 60 församlingar, af hvilka många underhålla sig sjelfwa, med omkring 3000 infödda nattwardsmedlemmar, inalles utgörande nära 10,000 medlemmar. De hafwa talrika skolor och en widt utbredd kristlig literatur.

Dr. Christlieb berättar, huru den första protestantiska församlingen i Japan börjades. Det hände under böneweckan 1872, att några Japaniska studenter, som hade erhållit privat undervisning af missionärerna, deltog i ett engelskt bönemöte i Yokohama. Sedan delar af Ap. Bern. blifwit lästa och förklarade, föllo de på sina knän och hördes under tårar åkalla Gud, att han wille utgjuta sin Anda öfwer Japan, såsom han en gång gjorde öfwer Apostlarna. Dessa böner buro spår af djupt allwar. Besälhafwarne på de engelska och amerikanska frigsångarne, hvilka woro närwarande, anmärka: “Japanesernas böner taga hjertat från oss” (the prayers of the Japanese take the heart out of us). Några, som hade fattat sitt beslut för Kristus, kommo fram och bekände sin tro. Sålunda börjades den första Japaniska församling af 11 omvända. Det är ett märkwärdigt faktum, att de första \$1000, för uppbyggande af den första protestantiska kyrkan i Yokohama, sändes af omvända kristna på Hawaji-öarna.

I sammanhang härmed må följande intressanta berättelse tilläggas. 28 år tillbaka samlade hawajiska kristna en anseelig summa penningar och sände till Japan för uppbyggande af ett gudstjensthus för fattiga Japaneser, som blifwit omvända till kristendomen. 19 år derefter konstituerades en liten för-

famling och i Juli 1875 invigdes deras kyrka för Guds tjänst. Den 10 fiftlidne Mars firade denna församling af omvända troende sin 9:de årsdag och hembar konung Kalokana, som på inbjudning var närvarande, sin hjertligaste tackfägelse. Efter bön och sång uppläste past. Akuna Masatsuma en adress till konungen, erinrande om deras förbindelser till hans undersåter, och öfverlemnade till honom en present, ett ringa bewis på deras tacksamhet, ett exemplar af nya testamentet på japaniska språket. Konungen svarade på utmärkt engelska och lofvade föra boken med sig som ett minne af detta besök, som skulle blifwa ganska kärt för de kristne i hans konungadöme. Denna första församling i Japan, oaktadt blott 9 år gammal, representerar mer än 70 församlingar, och fyra tusen troende.

Efter "Gospel in all Lands".

J. P. N.

Jesuit-mission i Japan.

År 1549 begaf sig Francis Xavier, den store jesuitmissionären, till Japan. Hans mottagande var icke mycket uppmuntrande och efter omkring tjugo års arbete lemnade han landet, men hans efterträdare gjorde stora stördar. Inom trettio år utgjorde de omvändas antal 150,000 och kyrkorna 200. Men man upptäckte, att jesuiterna stämplade mot regeringen, och kejsaren utgaf ett påbud om deras landsförvisning. Många blefwo afrättade. Omsider, 1637, beslöt jesuiterna att taga ett förtwifladt steg för sin frihet. De gjorde resning i Kiushiu, befästade en gammal borg, och efter två månaders belägring twungos

de att kapitulera; 37,000 blefwo nedhuggna.

Under 230 år lästes på alla offentliga platser (public notice boards): "Så länge solen uppvärmer jorden, må ingen kristen (=katolik) wara så djerf att komma till Japan; och må alla weta, att hjewä konungen af Spanien, eller de kristnas Gud, eller den störste guden af alla, om han öfwerträder detta påbud, skall plifta derför med sitt hufwud".

Efter G. i. a. I.
—t.

Det sanna lifwet i Gud är alltid sig likt.

Följande berättas i "Japan Daily Herald". En lag hade blifwit antagen för den japaniska armeen att hwarje soldat skulle gifwa en liten summa till begravnings-omkostnader samt för enkör och barn efter fallna soldater. En ung kristen soldat wägrade att erlägga sin andel, förklarande, att han wore wilig att bidraga till familjernas underhåll efter aflidna kamrater samt för ordentliga begravnings-omkostnader, men icke till de hedniska begravnings-ceremonierna. Han sattes i fängelse, och, något som war mest pröfwande, uppmanades af några infödda kristna att gifwa efter. Men han förblef obeweklig. Saken androgs hos regernigen, som befriade fången, insatte honom i hans förra ställning och tillkännagaf, att han ej wore twungen att bidraga till budhistiska begravingar, om han ej sjelf kände böjelse derför. Denna aktning för samwetets rättigheter och gåfwa af religiös frihet är wärdig all ära och allt erkännande.

—t

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. N. Sasselquist, O. Olsson och A. A. Gervin.

27: de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 11 Januari 1882.

Nr 2.

Sjung bort bekymren!

Pf. 42: 6. Hvad bedröfvar du dig, min själ, och är så orolig i mig? Hoppas uppå Gud; ty jag skall ännu tacka honom, att han hjälper mig med sitt ansigte.

Pf. 27: 7. Herre, hör min röst, när jag ropar; war mig nådelig, och hör mig. Mitt hjerta håller dig ditt ord före: I stolen söka mitt ansigte; derföre söker jag och, Herre, ditt ansigte. Förböjl icke ditt ansigte för mig, och bortdrif icke din tjenare i vredene; ty du är min hjälp; öfvergif mig icke, och drag icke handen ifrån mig, Gud, min salighet. Ty min fader och min moder öfvergifwa mig; men Herren upptager mig.

Es. 54: 10. Ty bergen stola väl wita, och högarnes falla; men min nåd skall icke wita ifrån dig, och mitt fridsförbund skall icke förfalla, säger Herren, din förbarmare.

Ebr. 12: 11. All aga synes nu icke wara till fröjd, utan till ångest; men sedan wedergäller han en fridsam rättfärdighetens frukt dem som deruti öfwade äro m. m. 1. Joh. 4: 16—21. Matth. 5: 44.

Sjunges som: Hvad helst här i werlden bedröfvar min själ.

Hvad är det, som wållar mig oro och qual?

Har Gud återkallat sitt nådiga tal?

Mån Jesu förlossning ej längre består?

Är han ej den samme i dag som i går?

Står korset ej qwar?

Hvad får jag för svar?

Hvad blir af det hopp, som jag har?

Ad wel! Har jag litat på menniskors gunst,
Som blott är en dröm, en swinnande dunst?
Har jag wäl på afgudar grundat min tro

Och fött uti werlden min ära och ro?

Har brodern jag dömt,

Min ströplighet glömt

Och menniskors tålmod tömt?

Är Gud icke längre på tålmod rit?

Blef han od i synden oss menniskor lit?

Är Jesus ej mera min Jesus, min frid?

Stall jag här stå ensam i lefwernets strid?

På hwem skall jag ro?

Hwar finner jag tro,

Om jag ej i sären får bo?

Mitt fäste är ännu min Herre och Gud,

Och jag hans i blodet uttorade brud,

Ty han har ju tagit min synd uppå sig

Och blidkat Guds wrede och återlöst mig.

Försoningens blod,

Min lösen så god,

Nu gifwer mig renhet och mod.

Ja, Jesu försoning den läkeedom är,

Som styrker mitt hjerta i nöd och besvär.

Guds stapande kärlet och milda försyn

Förklara med blod-strift i flammande styn

Äf Sönen, som sig

Uppoffrat för mig

Äf kärlet i frälsningens krig.

Så wißt som Guds Son för mig offrade sig,

Så wißt Gud i ewighet älskade mig.

Om himmelen mulnar och bröderna gå,

Blir Gud hos mig qwar och han vill med mig stå.

Hugswalaren blid

Med sanning och frid

Mig fröjdar i frestelsens tid.

När allting är dystert och mörkt för min själ

Och menniskor hata och hindra mitt wäl,

Då fränker mig djupt deras omilda dom,

Mig syns hela werlden så öde och tom.
Jag suckar och ber;
Men om jag blott ser
På menstor, så sjunker jag ner.

Men ser jag på Gud och hans löfte, o då
Begyinner jag kärlekens under förstå.
Af kärlek allena sann gentärlig föds;
Blott födra, ej gifwa — det werkar till döds.
Guds hjerta är blidt
Och älskar oss fritt.
Guds hjälp gör oss sorgerna qwitt.

Så lär mig att utgifwa mig för en hwar,
O du som mitt hjerta i händerna har!
Har jag uti själsförfärdigt lifwet förnött
Och hittills ej troget mitt embete skött,
Min synd mig tillgif,
Förnya mitt lif,
Min lifsaftons fröjdesång blif!

Du, ewiga Kärlek, får otad till lön;
Dock söter du slitigt med tårar och bön
Och myden wälgerning att winna den hop,
Som hittills föraktat ditt kallande rop.
Det undret nu sker,
Att den dig rätt ser,
Sin själ och sin tropp dig helt ger.

J tron till ditt älsfande hjerta mig slut
Och drif ur mitt hjerta all fiendskap ut!
All is fring mitt hjerta till tårar försmält
Med nåden som endast gör lefwernet sällt.
Din olja gjut in
I hjertgrunden min!
I sinnet och lefnaden brinn!

Blir jag allestädes i werlden beträngd,
Är wägen till forset ej derföre stängd.
Ej byter du, Fräljare, hjerta och stid,
Då stundom så syns för min tårdränkta blick.
Min Sol och min Wän!
Du lefwer ju än.
Du döles, men kommer igen.

Ja wita än berg, falla högarne ned,
Förblir dock din nåd och uråldriga sed.
Ditt ord och förbund ej med werlden förgås.
Du kan af min synd ej till edsbrott förmås.
Du will ej min döds,
Men fräljar ur nöd
Och är själv min dryck och mitt bröd.

Din aga är trohet, och kärlek ditt ris.
Du blott på det goda will göra mig wis.
Din godhet från synden mig drager till dig

Och leder mig framåt på helgelsens stig.
I bönkamp mig för,
Min höftens rör,
Men tröstlifwet helbregda gör!

Gör hoppet ståndaktigt, gör kärleken ren,
Låt ej min gudaktighet wara tomt sten!
Gif lifskraft ur dina lifsflödande får,
Att förbön med gerning wälsignande går
Till owän och wän.
Till mig dig beänn!
Snart kommer till doms du igen.

F. L.

Vår tids beskaffenhet.

I "Wäktaren" förekommer en förträfflig, men hemsk teknin gaf den närvarande tiden, den våra läsare böra noga öfwerwäga. Den är, tyvärr, fullt miltigt sann, i motsatsen till de många loftalen öfwer tidens kultur, bildning, frihet m. m. hwarmed man söker öfverskyla det allmänna skeppsbrottets jämer. Wi gifwa art. en särskild öfverskrift, men torde medela äfwen des förfäktning, derest wi finna den passande för våra förhållanden.

Att den kristna kyrkan i sin helhet går en allwarfom kris till mötes, lär af ingen kunna förnekas. Att denna kris kommer att blifwa ännu allwarfammare än den, som kyrkan i slutet af förra århundradet hade att genomgå, kan slutas deraf, att twiflet på kristendomens sanning genom tidningar och böcker nu blifwit wida allmännare fringspridd bland samhällets alla klasser, än hwad som då war fallet. Den starka läslust, som gripit äfwen arbetare och allmogebefolkningen, är en företeelse, som uteslutande tillhör den nyaste tiden, och des klasser äro härigenom tillgängliga för otroslärorerna på ett sätt, som förut ej egt rum. Punsfapens träd är såsom alltid "ett träd på godt och ondt", och

ju högre förståndsbodlingen stiger, desto större blir förderfvet, då den illa användes.

Faran är stor. Genom många försummelse är i allmänhet hos kyrkans medlemmar hvarken den kristliga kunskap eller det kristliga lif för handen, som ensamma kunna gifwa kraft att motstå de med många stensagra grunder bemantlade angreppen på den kristna tron. Twiflet på kristendomens sanning är och derför allmänt, och kyrkan beherskar ej mer massan af sina namnbekännare. En frätande hunger efter otroskrifter wisar sig i alla kristna länder. De uslaste, dumaste sådana heljas med jubelrop och slutas i tusental. Wederläggningarna, om och skrifa med stor talang och innehållande den mest öfvertygande bewisning, bry sig högst få om att läsa. Så t. ex. har atheisten Rénans eländiga maschwerk, "Jesu lif", i Frankrike upplefwat nitton, om ej flera upplagor, men ingen af försvarsskrifterna, så widt wi weta, mer än två. Wid en sådan tidens riktning måste wi gå emot en förfärlig kris. I revolutionernas blodröda skrift lär oss historien (om wi ej wilja tro Guds ord), hwilka följderne blifwa af folkens affall från tron. Der religionens sanningar öfvergifwas och hånas, der otro och gudlöshet med sitt ständiga följte af laster och osedlighet gripa omkring sig i folk-lifwet, der störta staternas grundwalur samman, såsom frätta af ett ohylligt gift. Förderf och undergång heta de frukter, som wäxa på otrons träd.

Det är af wigt att ej dölja för sig wid den af de faror, som stunda. Wi må ej gå med tillslutna ögon, drömmande om frid der ingen frid är. Wi böra tvärtom genom troget aftgifsande på

tidens tecken göra oss reda för sakernas verkliga läge, och sedan wi upptäckt faran, allwarligt tänka på medel, genom hwilka wi kunna räddas ur den samtida. Men å andra sidan böra wi ej så försträckas öfwer den afgrund, som öppnar sig för våra fötter och som hotar att uppsluka både kyrkan och det borgerliga samhället, att wi förtwisla. Swar och en, som i sitt hjerta förnummit, att "denna lära är af Gud" (Joh. 7: 17), han wet af Guds ord, att sanningen skall efter hårda strider winna slutlig seger, och att Kristi kyrka, om och för en kort tid förtrampad och till utseendet förstörd, skall ånyo i mångdubbelt härligare och skönare gestalt resa sig ur sina ruiner. Hon är grundad på hälleberget. Helwetets portar skola icke wara henne öfvermåttige. (Matth. 16: 18).

I sammanhang med det allmänna twiflet på kristendomens sanningar har missnöjet med kyrkans nuwarande lärosystem och fordran på en ombildning af det samma allt starkare framträdt. Man påstår, att en reformation af den kristna läran, lika djupgående och omfattande om den Luther för trenne århundraden sedan utförde, är oundgängligen nödwändig, såwida tidsmedwetandet skall kunna försonas med kristendomen. Då dessa yrkanden mötas med afflag af en stor del af kyrkans män, taga tidens påstådda representanter mot dem en ton af den häftigaste wrede, det yttersta förakt. "Swad", säger man, "är ej en ny reformation af läran nödwändig? Alla dessa orimliga utwärter på den kristna religionens träd, hwilka teologernas uppfinningsgäfska skänkt oss, skola de då ej skaras bort? Skola wi ständigt dragas med dessa oförnuftiga dogmer

om treenighet och Kristi gudom, om djefwul och helwete, som blott äro föfster af medeltidens eller äldre tiders widfepelse? Kyrkan kan ej komma till lugn, kristendomen blir af alla bildade i vår tid förkastad just till följd af dessa orimliga tillsatser, som orene religionens klara källa. Kristendomen måste renas från allt detta grummel, och en ny Luther behöfves för att utföra detta storwerk“.

Så ljuder det i dag från tusende munnar. Hvad hafwa wi att från biblisk och evangelisk-lutherisk ståndpunkt swara härpå? Behöfwer den swenska kyrkan verkligen en reformation af sin lära?

Wi erkänna willigt behöfvet af en utveckling af det kristna lärobegreppet. Vår menstliga uppfattning af den gudomliga fanningen blir alltid ofullständig, ett styckwerk. Vi behöfwa ständigt forska, tränga djupare in i den gudomliga uppenbarelsen, för att winna en allt riftigare, en allt fullständigare uppfattning af fanningen. Men ingen utveckling är möjlig, der man nekar sjelfwa principerna, ingen byggnad kan föras i höjden, der man upprifwer sjelfwa grundwalarna. Men det är detta, som man så ofta i vår tid gör. Anfallen gälla ej blott wisfa bisaker i kyrkans lärosystem, utan bibeln sjelf och läror, hwilka hwar och en måste erkänna finnas i bibeln, såsom läran om fapelsen af intet, Kristi öfwnaturliga föbelse, uppståndelse och himmelsfärd, Guds rättwisa dom m. m. Striden galler ej numera några onyttiga teologiska påfund, utan: kristendomens wara eller icke wara. Frågan är, huruvida bibeln bör betraktas i enlighet med hvad den sjelf upplyser sig wara, såsom en gudom-

lig, inspirerad bok, eller om den, såsom de ”upplysta och frifinnade” påstå, är till allra största delen understuden och af bedragare sammanskrifwen. Frågan galler, huruvida någon personlig Gud, något odöbligt lif, ja i allmänhet något öfwnaturligt finnes till. Allt detta nekas af rationalister och ateister, som i vår tid så lifligt beundrar. Äro sådana männe de rätta teologerna, som kunna gifwa den kristna läran en god och helsofam utveckling? Det skulle blifwa en förunderlig kristendom, hwars första grundsats wore förnekandet af Guds tillwaro och själens odöblighet. Det är att sjunka långt under de gamla hedniska religionerna, att såsom Comte neka tillwaron af allt öfwnaturligt. I sjelfwa werket galler striden, huruvida panteism, d. w. s. ateism, eller kristendom skall blifwa den nya tidens religion*). Hwilken ståndpunkt en kristen, som på sitt eget hjerta erfarit kristendomens gudomliga kraft, skall i denna strid intaga, är klart af sig sjelft. Han kan ej öfwergifwa fanningen och omfatta lögnen.

Hwad åter alla dessa teologiska kristställare angår, hwilka (säkerligen oftast i den största wälmening) tro sig kunna winna tiden för kristendomen, genom att tidsmeningarna till behag uppgifwa än det ena, än det andra stycket af den

*) En mäktig materialistisk skola i Tyskland, representerad af utmärkta wetenskapsmän såsom Büchner, Birchow, m. fl., förnekar i denna stund ej blott tillwaron af en Gud, utan äfwen af den menstliga själen, såsom ett från kroppen skild, sjelfständigt, andligt wäsen. Allt är kropp, materia, enligt denna skolas mening. Det hedniska Grekland höjde sig till Platons idélar, söner af det kristna Tyskland hafwa sjunkit ned till den trasigaste materialism. Förunderligt.

kriftna läran, så får anmärkas, att tiden på sådant sätt aldrig blifwit munnen och aldrig skall winnas. Sjelfwa hafwa deremot dessa skriftställare, så fort de öfvergifwit det gudomliga ordets fasta grund, förlorat allt fastaste, gått från den ena förnekelsen till den andra och på de menstliga meningarnas stormande haf kastats fram och tillbaka som ett skepp utan roder. Så gif det med swensken N. Sgnell, så har det i våra dagar gått med thyskarne Schenkel och Rothe, med fransmännen Colani, Coquerel, Réville m. fl. Börjar man att tidsmeningarna till behag bortkasta några af bibelns läror, följa snart de andra efter. Rubbar man i en punkt bibelns auktoritet, så beror det blott på det enskilda godtycket eller tidsandans riktning, huruvida man ej skall göra det i alla. Och tidsandan är nu sådan, att, när man tiden till behag öfvergifwit den andra och tredje artifeln af den kristna tron, bli snart äfwen den första ohållbar. Lärorna om skapelsen af intet, om Guds förshyn, om Guds personliga tillvaro, om själen's odödlighet och ett ewigt lif, allt är nu föremål för twifwel, och den arma människa, som gjort tidsandans windkast till sin ledstjerna, måste slutligen finna sig i ett ogenomträngligt mörker, utan frid i lifwet, utan hopp i döden. Intet mera återstår då än att lift mullwaden gräfwä sig ned i jorden, och i de sinnliga lustarnes tillfredsställande söka sällheten. "Låtom oss äta och dricka, ty i morgon skola wi dö", blir då höjden af lefnadswisshet.

Skall wi wilja uppfylla tidens förbringar på reform af vår kyrkas lära, måste wi således affkaffa sjelfwa kristendomen. Tiden fordrar icke mindre än

så. Hur det då skulle gå med den kristna kyrkan, faller af sig sjelf. Dess förstöring är i och med det samma gifwen.

Men huru skola wi då kunna försona tiden med kristendomen? Ja, icke lyckas det derigenom, att wi kasta en lustig bro öfwer det gapande swalget, öfvergifwa kristendomens grund och slå oss ned bland dess fiender. Nej, skola wi winna tiden för kristendomen, så måste wi stå orubbligt faste på det gudomliga ordets klippa; dit slå bränningarna ej upp, om de också rafa wid dess fot. Endast genom ett troget fasthållande af bibelns lära och reformatörernas grundsatser kan den swenska kyrkan segrande gå igenom tidens stormar. Korsets predikan är för werlden lika mycket nu som för aderton århundraden tillbaka en förargelse och en galenskap, men korset har ändock wunnit seger. Wi hafwa härutinnan en borgen för att det allt fort skall så göra. I detta tecken skall du segra, du swenska kyrka!

Under det wi samlunda på det bestämdaste yrka på ett troget fasthållande wid de i våra bekännelseskrifter framställda grunderna, yrka wi emellertid, såsom wi redan yttrat, med lika bestämdhet på ett fortgående arbete på den af reformatörerna lagda grunden, en fortgående utveckling af det kristliga lärobegreppet. Detta arbete tillhör den teologiska wetskapen att utföra.

Något om diamanter.

En presbyteriansk pastor i New York dr. Cuyler, gjorde förlidet år en resa i Europa och berättar i allehanda tidningar om hwad han sett och hört. Följande torde vara det mest intressanta för oss swenskar.

I staden Dresden i Tyskland fick han se de aldradyrbaraste saker. Under det fungliga palatset, i "gröna hvalfwet", finnes en märkwardig samling af arbeten i guld, silfwer och ädla stenar. Bland annat wisades honom en onyx-sten, 7 tum i längd, den största i werlden; en mängd swärd, bågar, ringar, och allt möjligt, rifft besatta med diamanter; alltsammans i detta hvalf uppskattas till ett värde af 5 millioner dollars. "Detta", säger resenären, "erinrade mig om en berömd mans yttrande wid åsynen af en rifft utstyrd stadespelare-drägt: 'desså äro saker, som göra dödsbäddar försträckliga'. Den man eller qwinna, som icke har andra skatter än dylika fåpbubblor, må wäl bäfwa när det gäller att lemna dem, och bäfwa än mer för "räkenstapen" på den sista dagen. En diamant har ingen glans i en döendes ögon.

"Det är wäl icke synd att äga juweler, men det är en synd att låta dem äga oss. Det är en synd för den, som har en genom Jesum Kristum frälst själ, att slösa de penningar Gud anförtrött honom eller henne på dyrbara prydnader, i synnerhet om sådana utlägg sammantrym-pa gäsworna till wälgörande ändamål.

Sistlidne sommar fick jag se ett slående exempel på skilnaden emellan wärdet af juweler, begagnade för egen räkning och juweler använda för Herren. Dresdens "gröna hvalf" war allenast ett utställningsrum af "denna werldens gods". När jag nådde Stockholm, war jag mycket angelägen om att få besöka flottet, icke så mycket för dess egen skull, som därför att det är hemmet för en i sanning funglig familj. Konungen, Oskar den andre, är en ädel och uppriktig regent, och hans

drottning, Sophia Wilhelmina, är en exemplariskt kristinna. Konungens enda syster, prinsessan Eugenie, är en af de märkligaste qwinnor i Europa, och hennes namn borde wara mera känt och älskadt bland de kristna i Amerika.

Hon ärfde en ofantlig förmögenhet efter sin farfar och såsom warande ogift kunde hon känna en stark frestelse att använda mycket deraf på sin personliga utstyrel; men, lik Maria, "utförde hon den goda delen". Såsom en djupt allwarlig och nitist kristen har hon helgat sin tid, sin rikedom och sin personliga werksamhet till byggnade af sjukhus och till evangelii utbredande bland sina landsmän. Ingen i Sverige gifwer så frifstigt till hemmissionen bland Lapparna i Norra Sverige som prinsessan Eugenie. Somrarne tillbringar hon på en willa kallad "Fridhem" eller the home of Peace. Omkring densamma har hon byggt ett hem för föräldralösa barn och förskönat stället med träd, gångar och blommor. Hon är ordförande i flera sällskap, hwilkas ändamål är att förse fattiga qwinnor med hyselsättning; hon har inrättat skolor för fattiga flickor; på söndagen har hon evangeliskt gudstjenst på sin willa för sina gäster och grannar. Under fröken Smiley's "evangelii besök" i Sverige, understödde prinsessan henne med afseende på de allmänna andaktsstunderna och inbjöd ofta våra landsmaninnor att besöka sig på flottet.

När prinsessan Eugenie byggde sitt sjukhus, fann hon sina förhandenwarande tillgångar otillräckliga; då beslöt hon att sälja sina juweler till byggnadens fullbordande och inredning. Då hon en dag besökte sjukhuset och kom till en stackars ynglings säng och såg tack samma

tårar rinna utför den sjufes kinder, blef hon deraf så rörd och bewett, att hon utbrast: "ack, nu ser jag mina juveler på nytt!" Så underbart hade juvelerna, som förut hade varit blott såpbubblor, blifwit förvandlade till ofskattbara perlor af tacksamhet. Prinsessans enkla, ofkonstlade anletsdrag lyfte af en helig glädje. Hennes diamanter glänste ännu mer genom hennes Herres wälbehag till dem i deras nya skick. Sannerligen, intet guld är så dyrbart, som när det bär Kristi "beläte och öfwerkrift", och inga juvelsmjucken äro så skönade som de der tagas från en själf och gifwas åt Frälsaren. Jag lemnar åt mina läsare att jemföra juwelutställningen i Dresden och den i Stockholm och låter dem själfwa efterfinna på hwilket sätt de wilja förwara sina".

Wi hoppas att läsarinorna så wäl som läsarne af Augustana äfwen wilja anställa en noggrann jemförelse och handla i enlighet dermed. Om de också inga verkliga juveler hafwa, äfwen om de skulle se så ut, så torde de hafwa det som är lika öfwerflödigt och skulle passa bättre der prinsessan Eugenie lade sina, då de äfwen blefwo verkliga "äkta perlor".

H.

“En bestämd predikstol”.

Ur en afgjort reformert tidning, som dock innehåller mycket godt, "Chr. W.", taga wi ett stycke under ofwanstående öfwerkrift. Wi återgifwa det här i fri öfversättning, icke blott för predikanter (wåra äro icke lärda att predika annorlunda) utan äfwen åhörare eller församlingar, som äro skyldige att weta hwad de böra wänta af sina predikanter, och således att de icke böra wänta hwad

somliga werldsliga tidningar fordra och söka uppfostra sina läsare att fordra. Om wi emellanåt hafwa ett och annat om det rätta predikosättet, böra våra läsare på förhand weta, att det är ämnadt till underwisning för alla. Det ofwannämnda stycket lyder så:

Det som i våra dagar är framförallt nödwändigt är ett bestämdare predikosätt. Många tycka nog om att blifwa roade af predikantens skämt, qwickheter och besynnerligheter; men flertalet önskar ett evangelium som svarar emot menniskonaturens andliga behof. Det är icke genom ordlekar som trötta och betungade hjertan få wedergwickselse och tröst. Alldenstund lifwet på alla områden tryckes af omsorger, pröfningar och ansvarsfullhet, behöfwer det en verklig hjälp, en ledsagare som kan gifwa den rätta frimodigheten emot de dagliga frestelserna till synd.

Den predikan fördenstull, som är mest bestämd, rättfram och dogmatisk, grundande sig på det uppenbarade Ordet, skall vara kraftigast att meddela män och qwinnor i hwilka förhållanden som helst det som de längta efter och förwänta. Fångadt skall predikstolen söka bibehålla sin rätta plats i allmänhetens afkning, om den nedsjunker till en wanlig talarestol för framställande af menliga meningar och funderingar. Dess egentliga makt måste fortfarande blifwa den stora kraft, som kommer af Gud, såsom den uppenbarar sig i hans ord genom den helige Ande. Med andra ord, den himmelska sanningen måste uttalas från det heliga rummet, eller skall predikandet blifwa betraktadt med lika liten auktoritet, som en wanlig utweddling af rent personliga meningar.

Det har blifwit påstådt, att predik-

stolen förlorar sitt anseende och inflytande. Detta må delwis wara sant. Dock blott delwis. Ty huru stora förändringarne må wara i den nuwarande sammanlesnaden mot fordom, huru starkt än motståndet och fiendskapen mot den gamla evangeliska tron och må wara, så wisar det sig dock, att der evangelium predikas i sin fullhet, der behåller det sitt anseende bland allmänheten. Willfarelser winna uppmärksamhet endast såsom nyheter, och deras dragningskraft är förbi med detsamma som deras nyhet är förbi. En religion, som består i fantastiska teorier, men är utan lif och verklighet, blir snart wämjelig för dem som den åsyftade att behaga. Den s. k. liberalismen, som utmärker wisja trosbekännelser, har ännu aldrig smakat wäl för det allmänna medwetandet, som föredrager gudomlig framför menskelig auktoritet. En liberalism, som handskas med evangelium så, att det skall passa ihop med den menskliga filosofiens infall, har drifwit stora skaror in i den medwetna förnekelsen eller i den romerska kyrkans sköte. Sedd från erfarenhetens synpunkt och pröfwad i enlighet med dess resultater, befinnes den liberala (frisinna- de) kristendomen sakna den lifskraft, som alltid utmärker den evangeliska läran. Det kan finnas och finnes ett sätt att predika, som är utan lifaktighet, allwar eller nitälskan, och då tages ofta predikantens slöhet som anledning att finna fel hos den lära han söker att framställa. Men huru swagt också Ordet må synas wara genom ofullkomligheter och brister hos dess predikare, så är det dock wisst, att de predikstolar äro de mäktigaste och längst bibehållna, i hwilka duglige män förkunna, utan twifkan och modlöshet, det uppenbarade Ordets oför-

gängliga innehåll. Det folket, som går till kyrkan, wisar i allmänhet mera hunder efter det brödet som af himmelen nederkommet är, än efter de små sötkakor som bakas i den förwridna inbillningens ugn. En bestämd lära (theologi) och ett frimodigt uttalande af hwad Gud har låtit kunnigt warda rörande wägen till lifwet skall bibehålla predikstolen och tillsäkra den dess fortfarande makt".

Öfwanstående innehåller ett wigtigt erkännande gent emot flera af våra tidsningars meningar om samma sak. S.

Lutherska Kyrkans blodswittnen.

(Slut fr. föreg. nr.)

Wid detta tillfälle aflät Luther en skrifwelse till alla bröder i Kristo, som funnos i Holland, Brabant och Flandern, samt alla troende kristna. Det lyder sålunda:

"Dof och pris ste barmhertighetens Fader, för det han ännu låtit för oss i denna swåra tid lysa sitt underbara ljus, hwilket, tillförene för våra synders skull förborgadt, gjort oss underdåniga syndens gräsliga makt, låtit oss fara wille och tjena antikrist. Men si, nu är tiden åter kommen, att wi må höra turturdufwans stämma och se blomorna uppspira i vårt land. (Höga wisan 2: 11, 12). Af hwilken glädje, minne käreaste, ären I icke blott delaktige, utan deri till och med wordne de förnämste, nemligen att hafwa erfarit en sådan fröjd och hänrykning. Ty eder är framför alla i werlden gifwet att icke blott höra evangelium och bekänna Kristum, utan äfwen wara de förste som för Kristi skull nu icke blott lida stymsk och

skada, ångest och nöd, fängelse och all farlighet, utan äfwen ären wordne starka att med edert eget utgjutna blod befrästa eder tro, i det Henricus och Johannes, dessa två klenoder i Kristo, i Bryssel offrat sina lif, på det Kristus och hans ord må wara prisade. O, huru argt hafwa icke dessa två blifwit afrättade! Men i härlighet och ewig fröjd skola de med Kristus återkomma och rättwist dömma dem, af hwilka de nu orättfärdigt aflifwats. Ack, hwilken ringa ting är det icke att af werlden skördas och dödas för dem, som weta att för Guds ögon är deras blod kärt och deras död kostbar, såsom i psalmerna sjunges. Hvad är werlden emot Gud? Hwilkens lust och frimodighet hafwa icke alla änglar skådat hos desse twenne! Huru gerna ha icke lågorna förhjelpt dem från detta syndiga lif till ett ewigt, från all smålek till ewig härlighet! Gud sse pris och ära att wi hafwa upplefwat att se och höra rätta, helige och sanna martyrer, wi som tillförene upphöjt och tillbedit så många falska helgon.

Wi här borta äro ännu icke wordne wärdige att bringa Kristus ett så dyrt och kostbart offer, ehuru många af våra medlemmar warit utsatta för förföljelse. Derför, mine allerkäreste, waren oförfärade och frimodige i Kristo och låtom oss tacka för hans stora tecken och under, som han nu börjat göra ibland oss! Han har genom nya exempel wisat oss arten af lifwet i Kristus. Nu är tiden kommen, att Guds rike må bestå i geringar, icke i ord. Här får man läsa såsom sagdt är: waren glade i bedröfwelsen! Sag hafwer uti ett ögonblick öfwer gifwit dig; men med stor barmhertighet will jag upptaga dig. (Jeremias kap. 54, 7.) Och 91:sta Psalmen:

”jag är när honom i nödene; jag skall taga honom derut och låta honom till äro komma, ty han hafwer bekänt mitt namn“. Då wi nu hafwa sådana tröststerika löften, så låtom oss förnya våra hjertan, wara wid godt mod och med glädje offra oss åt Herran. Han har sagt och hans ord är sanning: äfwen håren på edra hufwuden äro alla räknade. Och ehuru våra wedersakare skola utskrika dessa helige såsom Husfiter eller anhängare till Willeff och Luther, så må detta icke förundra, utan desto mer stärka oss. Ty Kristi kors måste hafwa bespottare. Men vår domare är icke fjerran, och han skall fälla en annan dom. Det weta wi och äro derom förwisade. Bedjen för oss, käre bröder, att wi må rädda hwarandra en trofast hand och alla med en själ hålla oss till vårt hufwud, Jesus Kristus, på det han med sin nåd må stärka och fullkomna eder till sitt heliga namns ära! Honom ware pris, ära och tack af eder och alla stapade warelsor! Amen“.

Till den tredje af martyrerna, Lambert Thorn, stref Luther följande: ”Min käre broder, du behöfwer icke mina tröstegrunder; Jesus Kristus, som gifwit dig en kunskap, om hwilken werlden ingenting wet, skall genom ditt lidande förhärligas. Han skall styrka dig med sin anda och trösta dig genom de två exempel på sann kristlig undergifwenhet, som nyligen förekommit i Bryssel. Sådana exempel, bland hwilka jag äfwen räknar dig, lända mig till tröst och uppbyggelse, ty de äro Kristi evangelium till stort beröm. Hwem kan säga, hwarför Herren fogat det så, att du icke lidit döden tillsammans med Boes och Esch? Du är måhända utwald att framställa ett annat, lifa underbart skådespel. Af

hela mitt hjerta önskar jag dig all lycka och tackar vår Herre Jesus Kristus, att han icke blott gifwit mig sitt ord och sin anda, utan äfwen låtit mig i dig se ett så rikt bewis på sin nåd. We mig! Man säger om mig, att jag är den förste, som förkunnat den evangeliska läran, och jag torde måhända blifwa den siste, som anses wärdig att få någon del i martyrernas fängelse och lågor. Men jag tröstar mig dermed, att dina bojor äfwen äro mina, att ditt fängelse och ditt bål äro mina. Bed för mig, min broder, jag vill äfwen bedja för dig! Säg på hjertat de många löfena om hjälp, skydd och frälsning, då de troende äro i bedröfwelse. War stark i Herranom och wisa dig som en man! Hos Gonom finner du frid, i werlden endast bedröfwelse. War tröst, säger Han, ty jag hafwer öfwerwunnit werlden! Upphör icke att disputera med satan, utan wänd dina blickar till Herren Jesus, och war försäkrad att wi endast genom Kristi blod kunna salige warda. Wi, som styras af kurfursten af Sachsen, lefwa i lugn, men hertigen af Bayern och kurfursten af Trier förfölja och afrätta äfwen många. Andra biskopar och furstar hota med wäld, men hafwa ännu afhållit sig från blodsutgjutelse. Allstädes är Kristus till åtlöje och förakt för den såkunniga hopen, du är en af hans sanne lemmar genom vår Faders i himmelen heliga kallelse, hwilken kallelse han på dig må fullkomma till sitt heliga namns ära. Hela vår församling i Wittenberg helsar dig, isynnerhet Jakob Spreng och bröderna från Antwerpen. Alla innesluta wi oss i dina böner“.

Luther diktade äfwen wid Henrik Boes och Johan Eschs martyrböd en sång,

som snart blef en allmän folksvisa och sedermera infördes i de evangeliska sångböckerna.

Hwad man redan på den tiden, äfwen å motståndarnes sida, tänkte om de båda fromme människens död, och hwad werkan denna hade, skildrar Erasmus, en påswedömet tillgifwen, berömd skriftställare, på följande sätt i ett bref till hertig Georg af Sachsen:

”Det är alls icke rättwist, att man med bålet bestraffar en blott och bar willfarelse, ty dertill fordras, att uppror eller något annat brott tillkommer, som är wärdt döden. Angående påswens makt äro theologerna i Paris i många punkter af helt annan mening än theologerna i Italien, och det ena partiet måste nödwändigt hafwa orätt. Å ingendera sidan begär man dock, att de andra dertför skola brännas. Thomisterna (ett parti bland de påslige skriftlärde) afwika i mycket från Scotisterna (ett annat parti), men de fördraga hwarandra. Jag fruktar mycket, att de medel, som man i allmänhet anwänder, för att tvinga personer till återkallelse, nämligen att kasta dem i fängelse och till och med bränna dem, blott gör det onda ännu wärre. I Bryssel har man bränt två augustinermunkar, och följden blef, att hela staden fått böjelse för Luther. Man har förfarit ännu grymmare i Holland, men på alla platser, der det påsliga fändebudet antändt bål och munkarne föröfswat en mängd grymheter, har kätteriet (för hwilket man äfwen besträffde Erasmus) i stället fått ökad fart“.

Den stora uppenbarelsen.

En werldarnes Herre, som wisligt regerar
Med trohet och kärlek i stort och i smått,
Jehova, en Herre och Gud öfver alla,
Swaras allmakt bär jorden med tre fingers mått,
Den Ewige utan all life
Kan märkas af det, som man ser,
Som finnes i stapelns rife,
Och af det, som dagligen sker.

Guds härliga nåd för oss mer uppenbaras
Igenom bebådelsen uti hans ord
Och genom hans ledning med fäderna fordom,
Men mest af det löftet att här på vår jord
En qwinrones säd skulle komma
Och låta oss weta hans råd
Att göra oss heliga, fromma,
Och det allt för intet, af nåd.

Det ewiga ljuset har kommit till jorden,
Der mörker betäckte all menniskoflägt.
Guds härlighets sten uti Sonen framstrålar,
Fäst illädd han war i förgångelsens drägt.
Nu redan framfaren är natten
Och dagen är kommen för wisst,
Som bådär oss salighetsflatten
Igenom vår Herre och Krist.

Nu fångarne hjudas att utgå ur kulan,
Ty förlöst dem har Kristus medelst sitt blod.
Nu syndare kallas att ingå i arken,
Att de må undkomma förstörelsens flod
Och lefwa i salig förening
I tron med sin Trälsfars kär,
Ty han ger en dagelig rening
Från synd, den oss eljest förtär.

En gång skall vår konung mer underlig wara,
Då honom wi se i förklarad gestalt
Och ståda en härlighet, som ej är anad,
Då synd med dess död är förswunnen, ja allt.
Då Gud blifwer allt uti alla
Och alla bli ett uti Gud,
Då loffsängen ewigt skall ställa:
Guds Nam har oss köpt till sin brud.

Fr. A.

Swarjehanda.

Ur ett bref från Valley Springs, Da-
kota, dateradt den 26 Dec. meddela wi
följande:

”För Guds församling är ju julen
alltid en stor högtid, men för oss gafs
dock färskild anledning till fröjd; ty i
går för första gången hade wi den gläd-
jen att samlas i vår nya kyrka. O hu-
ru underligt är det icke att se ett Her-
rens tempel häruppe i det fjerran we-
stern. Längre har församlingen varit
i behof af ett hus att samlas uti till
gudstjensterna; nu är detta behof upp-
fylldt. Kl. 5 på morgonen war otte-
fången utlyst, men långt innan dess hör-
de man ljudet af wagnar på alla håll
och snart war den lilla kyrkan alldeles
fullpackad med folk från nära och fjer-
ran; ja ända till 30 mil hade man fär-
dats för att få bewista en gudsstjenst i
en kyrka, och efter gudsstjenstens slut
hörde man någon yttra: ’det är nu elf-
wa år sedan jag war i någon swenskt
kyrka’, och en annan: ’det är tio m. m.’
Alla syntes glada och belättna. Wätte
Herren wälsigna sin församling härute!
Swad den nu mest behöfwer är en dug-
lig och nitisk lärare, ty här, om någon-
städes, behöfwes arbete, både träget och
troget. Här äro icke så swenskar, men
saken är att de bo så widt åtskilda och
derjemte äro förstörda af partimakare och
deraf alstrad liknöjdhet. Men genom
arbete kan det dock äfwen här blifwa en
församling, lika stor som Andovers nu
är. Men icke en arbetare behöfwes här,
utan snarare sex, och det är då lätt in-
sedt huru pass behöfwerne kunna anses
fyllda.

Kyrkan, af ”frame”, är 36 fot lång
och 28 fot bred och 16 fot hög med ett

utbygge wid framåndan, 16 fot långt och 8 fot bredt. Arbetet har till största delen gått frivilligt. Hvar och en har hulptit till allt hwad han kunnat. Afwen stud. Randahl har dagligen i ett par månader arbetat med såg och hammare. Vi hafwa derföre sluppit betala något widare för arbetet och äro sålunda nästan utan skuld. Detta är mer än wi wågade hoppas, då wi begynte. Herren wälsigne de willige giswarne! Nog hafwa wi fått uppoßra efter förmåga och det har skett med glädje.

— Den 28 sifstl. Dec. inwigdes den nya kyrkan, hwilken den sw. ev. luthersta församlingen i Alta, Buena Vista co., Iowa, under sommaren uppfört. "Ötten och ödemarken skall lustig warda" fullbordas på denna plats. Den rymliga kyrkan, 65 fot lång och 38 fot bred, war till trängsel fylld med uppmärksam- ma åhörare. Närwarande pastorer wero konferensens ordförande, C. A. Hemborg, och S. F. Wester Dahl. Alla fröj- dades tillsammans med församlingen öfwer det nya templet, som helgades Herren. Koftnaden derför uppgår till \$4000. Wid tillfället upptogs substription, som belopp sig till nära \$300. En sångqvartett från Ill. bidrog mycket till högtidligheten. Herren tänke i nåd på denna framåtgående församling och gifwe henne en lärare efter sitt sinne!

— Kyrkan i Sutton, Nebr., är nu äfwen färdig med undantag af bänkinredning; gudstjenst hålles dock i den och den ene efter den andre begär så förena sig med församlingen, sedan hon fått sig ett eget hem. Man hyser likwäl någon bårwan för den åsamkade skulden, synnerligen som synodens beslut om kollektors upptagande till församlingens hjälp synes wara allt för allmänt glömdt,

utom i Ill. konf. Utan twifwel skall denna lilla påminnelse wäcka iswer att få nämnda beslut genomfördt. Att pastorerna westerut hafwa arbete nog synes af underrättelser från trakten af Sutton. Pastor Haterius predikade juldagen 4 gånger och åtte på häststjuts i dåliga wägar 25 mil; annandagen 2 gånger och åtte 30 mil. Herren stärkte arbetande bröderna med ett rikt mått af Kristi kärlek och uppmuntre dem med wälsignelse i deras arbete samt wäcke deras åhörares warma gentkärlek, att de aldrig må tröttna!

— Pastor R. A. Youngberg, förut i Lisbon, Mich., uppehåller sig fortfarande i Wisby på Gotland och är der i stadtigt arbete både i staden och på landet, dels såsom predikant, då och då hos prinsessan Eugenie på Fridhem, dels såsom stadsmissionär, dertill kallad af en förening, "Wisby stadsmission". Biskoppen omfattar honom med mycken wänskap och har förordnat honom till hospital- lazarett- och fattighuspredikant. Hans adress är Wisby.

— I staten Vermont antog legislaturen för ett års tid sedan en lag, hwarigenom frogwäsendet gjordes till ett brott. Man frågade icke mycket efter den nya lagen i hopp att den skulle blifwa stående såsom död bokstaf. Men då nu wederbörande föresatt sig att skaffa den efterlesnad, hafwa till och med hotellerna stängt sina dörrar, för att dermed försöka tvinga till lagens upphäfwande, men bewisa endast dermed att äfwen de rikta sig på frögeriet.

— Äfwen i Connecticut arbetas i samma riktning. Den bekante P. T. Barnum, som har sitt hem i staden Bridgeport med 30,000 invånare, föreslår en stor inskränkning i frogwäsenden

endast på grund af ekonomi. Han anser att fast egendom i grannskapet af frogar förlorar betydligt i värde och framkastar dertför förslaget att i stället för de närvarande 200 frogarne eller en frog för hwar 150 inwånare, endast en frog för hwar 500 eller till och med 1000 inwånare skulle medgifwas, men dessa 30 frogar då beläggas med högre skatt, och tror, att om denna utväg förfördes på ett år, man skulle finna att egendomswärdet skulle stiga bortåt en million, och staden dessutom skulle åtnjuta vida större lugn och wälgång än hittills med en frog nästan i hwarje gatuhörn. Åfwen dessa skäl kunna tala och borde öfwertryga dem, som ej ha någon aning om de religiösa grunderna. Åk, om wi kunde få det åtminstone så långt i Illinois, och då i den supande staden Chicago, för att icke tala om Rock Island och Moline!

— Rörande tidningar från Sverige, borde wi förut hafwa nämnt Fosterlandsstiftelsens Missions-tidning, som alltid varit af intresse, men nu blifwer det ännu mer, sedan Stiftelsen beslutat återupptaga verksamheten bland Gallasfolket i Afrika, hwartill den har ej allenast den begåfwade Gallas-ynglingen Onesimus, som erhållit sin utbildning wid Stiftelsens institut, utan och den wäl utrustade missionären Arrhenius, båda troligen nu i Gallaslandet. Priset å Missions-tidningen är 2 fr. 50 öre och åtaga sig utan twifwel våra bokhandlare requisitioner derå.

Priset å Teologisk Tidskrift, som utkommer i 6 häften på tillsammans omkring 500 sidor, är till Amerika omkring 6 fr.; samt å Wäktaren 5 fr. 50 öre. Will ingen annan åtaga sig requisitioner, så skall undertecknad göra det, så

wida man anmäler sig innan den 20:de dennes.

— Åfwen nr. 2 och 3 af Aug. och Miss. utkommer i större antal exemplar för att räcka till för inkommande subskribenter; men de som komma sednare, få stylla sig sjelfwa, om de möjligen blifwa utan de första numren, emedan wi med nr. 4 nödgas inskränka antalet ex. till antalet af dem, som då anmält sig.

Texter för Söndagskolan.

No. II.

Ånmärkingar till ledning för dem som ej ega några hjälpredor och bibelskommentarier.

Jesus i Galileen. Mark. 1: 14—28.

Ann. 1. Tiden, mer än ett år efter det wi sist läste.

2. Platsen. På nordwestra stranden af sjön Genesareth, nära Kapernaum.

3. Regenter wid den tiden: Se Luk. 3 kapitel.

4. Jemförelsepunkter. Allmän öfwerfigt öfwer Kristi embete (v. 14, 15) omtalas äfwen i Matth. 4: 17 och Luk. 4: 14, 15. B. 16—20, omtalas mera fullständigt i Matth. 4: 18—22; Luk. 5: 1—11. — B. 21—28; i Luk. 4: 31—37.

5. Swårare ord och ställen i texten. "Johannes i fängelse". Emedan han bestraffade konung Herodes (Mark. 6: 17—20). Fängelset var i slottet Macherus öster om Döda Hafwet. — "Jesus kom". Från Judeen. Johannes' infättande i fängelse var ett uttryck af hat och onilja mot det nya riket (Joh. 7: 1). Jesus fann det ej nyttigt att längre dröja qwar i Judeen (ifr Joh. 4: 1—3). — "Tiden är fullkommen". Den tiden som var profeterad om var nu kommen. Alla förberedelser färdiga. — "Wäktren eder", ändren edert sinne, wänden eder ifrån synden till Jesus. Ångren edra synder och öfwergifwen dem. — "Galileiska hafwet". Sjön Genesareth, omkr. 12 eng. mil lång och 6 mil bred. På den tiden woro flere städer deromkring på dess stränder. — "Simon". Kallad Petrus, hälleberg. Simon är en förkortning af Simeon (hörande); "Andreas" (manlig). Dessa

hade varit Johannis lärjungar och blifwit bekanta med Jesus (Joh. 1: 35—44). — "B o t a n d e s i n n ä t". Kanste strag efter det wi läsa i Luk. 5: 6 att deras nät gingo fjönder. — "C a p e r n a u m", en stad på nordwestra kusten af Genesareth. Denna war en anseelig stad. Den kallas i Matth. 9: 1 "Hans stad". — "S y n a g o g a n", ett hus, mest likt våra små kyrkor der män samlades att läsa och betrakta Guds ord. — "Han lärde wäldeliga", med kraft, såsom den der wiste allt och egde myndighet. — "Skriftlärda" de lärde bland judarna. — "Ören ande", den kallas så, emedan den gjorde mannen ören, ohelig och besmittad både till kropp och själ. — "Tig", om en ljugare än säger sanning hålles det dock för lögn. — "Ropade högt", utan att säga några wissta ord, ty han war förbjuden (v. 25) och måste lyda. — "Ny lärdom", en ny lära på detta nya sätt med under och teden samt makt öfwer den onde.

Hufvudtexten: Det folket, som i mörkret wandrar hafwer sett ett stort ljus. (Ef. 9: 2. Matth. 4: 16.)

Hufvudämnet: Kristus kallar oss till bättring, till tro och till att följa honom.

Inledande frågor: Hwar war Jesus den tiden som omtalades i förra texten? Huru lång tid hade förflutit mellan förra lezan och denna? Hwar hade Jesus wistats denna tid? Kan du omtala något som hände under den tiden? Kan du angifwa tid och ställe för denna lezan?

Texten: Kristi kallelse.

I. Evangelium om rifet, till hvilket wi äro kallade. (B. 1—2.)

Frågor: Hwarföre lades Johannes i fängelse? (Mark. 6: 17—20). Hwar? När? Hwarföre lemnade Jesus Judeen? Hwar predikade Jesus först i Galileen? (Luk. 4: 16). Hwarföre lemnade han G.? (Luk. 4: 28—31). Hwar gick han? (v. 21. Luk. 4: 30, 31). Hwad war ämnet för Jesu predikan? Hvilken tid war fullkomnad? Huru war Guds rike för handen? Hwarföre war det en orsak till bättring? Hwad skulle de tro? Hwarföre ställas bättring och tro så ofta tillsammans?

II. Sjelfwa kallelsen (v. 16—20).

Hwar gick Jesus? Hvilka woro de som Jesus der träffade? Huru blefwo de först bekanta? (Joh. 1: 35—44; 2: 1, 2). Kan du omtala någon händelse der dessa omtalas? (Luk. 5:

1—11). Hwar till war detta en förebild? Hwad är det att wara en menniskofiskare? Huru kan sökandet att rädda själar litnas wid menniskofiskande? Männe Herren kallar dig att bli en sådan fiskare? Hvilka woro Johannes och Jakobus? Hwarföre lagade de näten. Hvilken lärdom gifwer oss dessa fyra män? War det rätt af dem att lemna sin fader? Hwad fordrar Jesus af dem som wilja följa honom? (8: 34).

III. Den lärdom han gifwer, som kallar
(v. 21, 22).

Hwar gick Jesus och hans fyra efterföljare? Huru tillbringade de sabbaten? Hwad lärdom få wi här? Hwad är en synagoga? Huru gick det der? Hwad menas med L ä r d o m? Hwarföre förundrade folket sig? Hwarföre kunde Jesus tala mera kraftigt än någon annan?

IV. Den makt Herren, som kallar, har öfwer fienden (v. 23—28).

Hwad hände under det Jesus talade i synagogan? Hwad är en ö r e n ande? Hwad talade anden Jesus? Hwarföre war anden rädd för Jesus? Hwarföre tystade Jesus honom? Hwad gjorde Jesus med mannen? Hwad säger oss detta om Kristi makt? (Ef. 6: 10—12). Hvilka onda andar finnas ännu i werlden och som måste utdrifwas? Huru bete de sig, när de nödgas utgå?

Lärdomar.

- 1) Hwar wi äro, böra wi med ord och wandel predika evangelium om rifet.
- 2) Wi hafwa aldrig större orsak att göra bättring än nu, då Kristus är nära med sitt nåderike.
- 3) Wi böra ofta på tillfället der Jesus går fram.
- 4) Jesus gör ej anseende till person; han tog sina lärjungar bland fattiga fiskare.
- 5) Den som är trogen i det lilla, är också trogen i det mer är.
- 6) Wi böra af fiskare lära tålmod och wisdom under arbetet att draga själar till Jesus.
- 7) Sabbaten bör användas såsom Kristus använde den. Wi böra följa Jesu exempel och samlas omkring Guds ord först i kyrkan och sedan hemma.

Erkännanden.

Till läroverket:

C. Johnson, Newton, Ks. 6.00; C. J. Samuelson, Opheim, Ill. (ulgåfwa) 50.00; Johannes Samuelson do (nhärsgåfwa) 100.00; New York. konf. 7.50; Illinois konf. 127.00; Iowa do 6.00.

Till det nya professorshuset:

Nils Anderson, Amhurst, Mich. 2.00; Iowa konf. 18.00.

Till läroverkets underhåll:

Peter Håkanson, Altona, Ill. 15.00; Illinois konf. 761.13; Kansas do 120.90; New York do 89.50; Iowa do 61.25; förs. i Genesee (smörpenningar): C. J. Peterson 0.30; Spencer Polson 0.50; Adolf Larson 0.50; Nils Bengtson 0.50; L. G. Larson 0.50; Aug. Nordling 0.25; Mrs Johnson 0.60; Peter Möller 1.00; Mrs Greenley 1.50. Sum. 5.65. Af följande församlingar i Nebraska i stället för mjöl: Alma 28.95; Swedeburg 42.40; Edensburg 51.15; Beth. Kearney 87.89.

In natura:

Förfam. i Basa, Minn., gn. pakt. P. Sjöblom 30 säckar mjöl, wägaande 4650 lb.

Moline, Ill. den 7 Jan. 1882

J. H. Wistrand.

Till läroverkets skuld:

Från Creston 6.00.

Till läroverkets underhåll:

Kollekt i Fremont 18.06; fr. Gowrie 56.25.

Till inre missionen:

Koll. i Fremont 3.49; fr. Moingona 10.30; Ottumwa 4.93. Fr. Dayton: J. A. Johnson 3.00; C. J. Freed 4.00; C. J. Höglund 2.00; John A. Johnson 1.00; Thom. Peterson 1.00; J. O. Lundwall 10.20. Fr. Gowrie Post Grove's födra rote 4.00; do do norra rotens sjsförening (yttre o. inre misj.) 10.00. Fr. Gowrie: Nils Larson 0.25; John P. Anderson 1.00; P. J. Carlsson 1.00; P. M. Jafson 0.50; P. J. Johnson 0.25; G. Melin 0.25; Mrs. Hoffman 0.25; Mrs. Christina Peterson 0.25; Mrs. Sofia Nilson 0.25. Mrs Lundquist, Kesho 0.50; fr. Fremont 4.76; Gowrie sjsförening 10.00.

Till synodens mission:

Fr. Bergholm 25.00; Bethel i Sac co. 2.78.

Till presidentens lön:

Koll. Moingona 1880—81 3.50; Bethel i Sac co. 1.79; pakt. Randahl 2.00.

Till httre missionen:

Fr. Moingona 8.82; Ottumwa 4.92; John

W. Palmer, Stanton 0.50; fr. Gowrie sjsfören. 5.00.

Till emigrant-missionen:

Jakob Jafson, Dayton 1.00; J. O. Lundwall do 5.10.

Till det nya professorshuset: fr. Fremonts sjsförening 18.00.

Red Dat, Iowa den 2 Jan. 1882

J. E. Rehnström.
Iowa-konf:s kassör.

Från 1 Nov. till den 1 Januari 1882 hafwa inslutit följande bidrag:

Asariäfers. missionsfören. 20.00; koll. Salemsburg 3.16; koll. Mariedahl 8.73; Swedeburg 9.56; Zion's, Brantford 2.35; missionsfören. i Fremont 26.55; Osage City 7.50; Topeka 4.60; Kansas City, Mo. 1.66; Connor Station 3.60; Brushy o. Austin, Tex. 90.00; Asariäfers. missionsfören. 26.40; do Salina 47.56; do Salemsburg 31.15; Wahlsborg 18.12; Miss C. Claesson, Wahlsborg 1.00; Miss J. A., Mariedahl 2.80; Sisäa Hokanson do 0.50.

Till httre missionen:

Fred. Anderson, Edensburg, Nebr. 2.50; sjsföreningen i New Gotland 15.00.

Till presidentens lön:

Past. J. Telleen 5.00; koll. Fremont 3.46; pakt. N. Ohlslund 2.75; förs. i Ada 1.72; Mariedahl 2.05; Wahlsborg 2.00; pakt. S. Olsson 3.50.

Till läroverkets underhåll:

Från Denver, Colo. 7.75; Osage City 14.00; Topeka 10.75; Zion's, Brantford 9.50; Miss Carolina Peterson 1.00; koll. Golden, Colo. 13.45; Osage City 6.00; Bethel Nebr. 4.75; St. Marys 6.50; Ada 27.50; Amana 10.00; Salina 20.10.

Till General Council: Fr. Kansas City, Mo. 1.82.

Till emigrant-missionen:

L. P. Stom, Wahlsborg 1.00; fr. Mariedahl 1.00; Alma, Nebr. 3.50; Swedeburg do 3.00; Amana 2.00; Asaria 2.06.

Kollekter till förs. i Philadelphia:

Salemsburg 4.50; Fremont 4.34; New Gotland 3.70; Salina 1.00; Mariedahl 6.75; Ada 2.80; Amana 0.88; Asaria 2.13; Wahlsborg 4.21.

Kollekter till förs. i Sutton, Nebr.:

Fremont 3.21; Salina 1.81; Kansas City, Mo. 3.46; Bethesda, Nebr. 2.60; Ada 1.71; Bethania, Lindsborg 10.22; New Gotland 2.30; Amana 1.00; Asaria 2.50; Salemsburg 2.00.

Till konferensens kassa:

Koll. wid konf:s mötet i Stockholm, Rebr. 3.65.

Smoky Hill, Mc Pherson co., Kan. den 2 Januari 1882
John Rodell,
Kan. konf:s kassör.

Tillkännagifvanden.

Iowa-konferensen håller sitt nästa möte i Iwensta ev. luth. församlingens i Chariton, Iowa, tyfta, N. J. Östlin pastor, och börjas det tisdagen den 31 nästa Januari kl. 7 e. m. med högtidlig gudstjenst. Verkställande komiteen sammanträder derfördes kl. 9 f. m. samma dag. Wid mötet diskuteras ämnet Guds församling och N. G. Dahlstedt författar tejer och afhandling öfver ämnet.

Fremont, Iowa den 19 Dec. 1881

N. G. Dahlstedt, sekr.

Tillkännagifvande. Ill. konf:s pastorer och församlingar uppmanas att med alla första insända fullständiga uppgifter angående församlingarna för 1881. Angående gåfvor och utgifter märkes, att till "Synodens kassa" föres kollekt till synoden, Gen. Council och presidentens lön för 1881. Till missionen tages allt, som är samlat och utbetald både genom sällöreningar och kollekt under året 1881; men uppgif de olika summorna till inre och yttre missionen, annars kan jag ej weta till hwilkendera det skall föras. Till "lärowerket" föres allt som är utgifwet för skolans räkning under året. Till "wälgörande ändamål" föres allt som gifwits till barnhemmet, andra tyrtor, fattiga o. s. w. Inntag ej mera än som verkligen tillhör 1881.

De som ej fått formulärer kunna antingen uppsätta statistiken på ett wanligt papper eller fända mig ett postkort och begära blanketter. Wät nu allt komma i god tid att tabellen blir färdig före mötet.

Rockford d. 3 Jan. 1882 G. Peters.

Konferensmöte. Illinois-konferensen sammanträder för att hålla sitt årsmöte i sw. lutherska Gethsemane-församlingen i Chicago tisdagen den 7 Febr. 1882 kl. 1/8 e. m.

Ämnet för diskussionen kommer, w. G., att blifwa: Barnens och ungdomens ställning i församlingen.

Särskildt påminnes om att de statistiska uppgifterna omwiltorligen böra insändas till past. G. Peters innan den 20 innewarande månad.

S. G. Larson, sekr.

Missionsmöte. Rockfords missionsdistrikt håller sitt nästa möte i Sycamore, Ill., der det skall börja den 23 Jan. 1882 kl. 7 e. m.

S. G. Larson, sekr.

Galesburg-distriktet af Ill. konf. håller sitt nästa missionsmöte i Altona och Wataga den 16—19 Jan. Mötet börjas med gudstjenst i Altona måndagseftermiddagen kl. 2 och fortsättes följande dagen med Guds ords betraktande. På onsdagen fortsättes mötet i Wataga der det börjas med gudstjenst kl. 2 e. m. och fortsättes följande dagen med predikan och diskussion. Samtalsämne: Missionen.
L. G. Abrahamson.

Clay Centre-distriktet af Kansas-konf. håller, w. G., sitt nästa möte i Scandia, Republic co., Kansas, tisdagen den 17 Januari 1881 kl. 1/2 1 e. m.
N. Ohslund, sekr.

Konferensmöte. Minnesota konferensen af Augustana synoden håller sitt årsmöte i Stillwater, Minn., den andra tisdagen i Febr. 1882, kl. 1/8 e. m. Pastoral-konferens hålles någon tid på tisdagen, hwarföre alla pastorer böra vara närvarande. Diskussionsämne: Swad skriften lärar om det trognas helighet. Rapporter som under mötet stola behandlas insändas i god tid till ordf., pastor P. Sjöblom i Red Wing, Minn.

Minneapolis, Minn. den 5 Jan. 1882.

J. Ternstedt,
Minn. konf:s sekr.

Missionsmöte. Westra missionsdistriktet af New York konferensen håller sitt nästa månadsmöte i Brightsville Pa., der det börjar kl. 10 f. m. den 17 Januari 1882. Samtalsämne: Nytan och nödwändigheten af Guds ords ensfilda bruk.

C. A. Johnson sekr.

Missionsmöte. N. Y. konf:s östra missionsdistrikt håller sitt nästa möte i Campello, Mass. och börjas det tisdagen d. 17 Jan. 1882 kl. 1/8 e. m. Alla sanna missionswänner äro hjertligen inbjudna. Distr. sekr.

Rättelser. J nr. 51 af N. o. M. sid. 857, 2 sp. förekommer namnet Hocolionto såsom namn på en plats i södra Colo. Rättas till Djo Caliente, Rio Arriba county, New Mexico. Sid. 858, sp. 1, rad. 8 uppfir. står Arboda; läs Arbada. Rad. 14 står riktig, läs rit.

J nr. 50, 1 rad. af sången "Jesus allena" står Jesu ensam, läs Jesus ensam.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. N. Hasselquist, O. Olsson och A. N. Gervin.

27: de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 18 Januari 1882. Nr 3.

Himmelen.

Men vår umgängelse är i himmelen, dådan wi öf wänta Trälsaren, Herren Jesus Kristus (Phil. 3: 20).

Finnes det wäl något ämne, med hwilket wi så ofta och så gerna borde sysselsätta oss här på jorden, som himmelen och det saliga lif som lefwes på andra sidan grafwen? Ja, wi wåga öf påstå, att det finnes ingen, som ej mer eller mindre tänkt eller tänker härpå. Många äro wäl de, som påstå, att de ej tro på något sådant och att de derför aldrig tänka derpå; men wet, att de ej tala sanning, då de så säga. Hoppet om något bättre eller fruktan för något wärre följer och skall alltid följa menniskan, så länge hon är här på jorden. Hoppas du, att en gång få mottaga Guds härlighet, så sprider detta hopp ett glädjens solsken i ditt hjerta och wägen blir dig ljusare och ljusare, tills du slutligen står deruppe inför tronen omstrålad af Hans härlighets sken. Men återigen, har du orsak att frukta det ewiga mörkret, så blir det dig ju mörkare och mörkare, desto närmare du närmas målet, tills det för ewigt swartnar för din själs öga i det yttersta mörkret. Är det icke så, att midt under dina jordiska bestyr, i de allra gladaste

samqwäm, der glädjen står högt i tat, dessa ewighets tankar förfölja dig och göra ditt lif tungt och din glädje tom? Men det är isynnerhet under ensamheten, under nattens tysta timmar, som dessa ewighetsfrågor med oemotståndlig makt tränga sig på dig och göra ditt hjerta beklämdt, ifall du ej gjort bekantskap med himlens Herre, men gladt och fröjdefullt, ifall du är ibland dem, som han känner för sina. Och huru skulle det kunna vara annorlunda? Det är alldeles omöjligt, att menniskan med samwetet i sitt bröst och bibeln i sin hand skulle kunna frigöra sig från tanken på den ewighet, mot hwilken hon med hwarje flyende minut skyndar. — Nå wäl, har du ännu beställt om ditt hus? Eller är du utan hopp för den ändlösa ewigheten?

Till och med hedningen är ej så bortkommen, att han ej tänker på och längtar efter något bättre. De gamle förestälde sig en ö, den ingen kände till och hwilken ingen döblig ännu sådat. Sär finnes det ett hem och en hwila för den trötte anden, och blotta tanken härpå gjorde lifwets swårigheter lättare och döden mera ljuf. Wåra indianer tro, att det bortom de aflägsna bergen finnes en flod, bortom denna flod ett stort

land och på andra sidan detta land ett stort haf. I detta haf finnas tusen öar, der sköna träd wäxa och kristallklara strömmar flyta. Der beta på höjd och dal tusen bufflar och tio tusen hjortar. Dit skall den store anden föra alla goda, då de dö. — Om sålunda hedningen ej kan göra sig fri från tanken på lifwet efter döden; och om de, som af Gud insett weta, längta efter himlen, huru är det då möjligt, att wi, som "se ett stort ljus" och hafwa vår Herres Jesu Kristi evangelium, skulle kunna blifwa qwitt dessa tankar? Ja, hwilken glädje borde det ej gifwa oss, att wi hafwa något så stort och skönt att synselsätta oss med, då wi ännu äro på wägen. Därför, "I himlawandrare, lyften upp edra hufwuden och skåden edert hem! Edra längtansfulla ögon säga mig tydligt, att I söken ett annat land. Ja, salige äro de hemlängtande, ty de skola komma hem. Ännu hafwen I we, ty I ären främlingar i Mesek och måsten bo bland Redars hyddor; men om I så önsken, skall jag under wägen på Ranaans tungomål tala trösteliga till eder. Hwila dig därför, du trötte, på din wandringsstaf; ty till och med i denna mödosamma werld är det tillåtet att hwila sig något litet under klippans skugga". Åstorka därför tåren af ditt öga och rigta blicken uppåt och "se landet för dig, hwilket Herren din Gud dig gifwit hafwer; drag dit upp och tag det in, såsom Herren dina faders Gud dig sagt hafwer; frukta dig icke och grufwa dig icke" (5 Mos. 1: 21), ty "jag skall också wara med dig; jag skall icke öfwergifwa eller förgåta dig", och "allt rum, der edert fotabjelle på trädandes warder, hafwer jag gifwit eder" (Josua 1: 5, 3).

Warder dig icke din Gud och himmelen kär, och längtar du ej derefter, då du läser sådana ord som dessa? Jag wet, att jag åtminstone talar till någon, som gör det; ty — lofwad ware Gud! — det finnes menniskor, som hwarfen kunna eller wilja låta bli att hafwa sin umgängelse i himlen. — Tänk, huru mången fattig syndare sitter ej i detta nu med sina längtande blickar rigtade mot hemmet der oswan om flyn! När solen sjunker bortom bergen, aftenen inbryter och han går till hwila efter dagens mödor, hwad skulle han wäl tänka på, om ej på den sista aftenen på jorden, då ewighetens sabbatsro skall inbryta, då han får luta sitt trötta hufwud mot Faderns bröst och der hwila ut? När solen om morgonen uppgår uti sin glans och så skönt purprar österns himmel, hwad påminnes han wäl om och hwad fröjdar han sig wäl så åt, som det ögonblick, då rättfärdighetens sol skall te sig i sin blodigt sköna glans, bebådande den ewigt fälla dag, då ingen natt skall wara mer? I synnerhet är det naturligt för de fattiga, de sjuka, de föraktade, de af sina synder plågade att tänka på himlen. Det gör dem så innerligt godt i hjertat att weta, att det finnes åtminstone en plats, der allt det gamla skall wara förgånget, der den fattige skall nog hafwa, der den föraktade innehafwer hedersplatsen, der den med synd och frestelser kämpande ändtligen skall sjunga med glädje om seger. Sköna utsigter! "Man glädes derwid och sjunger". Ja, när man får nåd af Gud att lifsom glömma sig sjelf och denna närwarande onda werld och medelst hoppets fjerrglas ståda på det, som komma skall, beghinner man något fatta gudsmannens ord: "Ser till, hurudan

kärlek Fadern har bewisat oss, att wi kallas Guds barn!" Ja, "lofwa Herren, min själ, och förgät icke hwad godt han dig gjort hafwer!"

Det är förunderligt att se de många olika bestrifningar Gud i sitt ord gifwit på himlen. Han förhåller sig derwid till oss som en god fader till sina barn. Han lämpar sig efter alla för att glädja alla. Ja, wi måste härutinnan beundra och tillbedja Guds wisshet och nåd och utropa: "Huru stor är din godhet, Herre, den du menniskors barn bewisar!" Wi skola i det följande något se, huru Gud bestrifwer sin och vår himmel. För de förföljda och föraktade framställer han honom såsom en plats, der det finnes wänskap och kärlek. För främlingen är den ett hem. För dem, som här hafwa mycken wedermöda och ångest, är det en fridens boning o. s. w.

Himlen bestrifwes såsom ett Guds paradys. Frälsaren sade till den btfärdige, troende, bedjande och döende röswaren: "I dag skall du wara med mig i paradys". Paulus säger om sig, att han "wardt uppryckt till paradys". Han, som satt ibland de sju ljusastafarne, lofwade genom Johannes åt segren, att han skulle få att äta af "lifwets träd, som är i Guds paradys".

Då Gud nämner himlen med detta namn, framställer han något, som wäl är egnadt att framkalla glädje och fröjd. Men då wi höra det ordet paradys, ledas wi äfwen att tänka på något, som är mycket sorgligt. Det förer oss till sinnes hurusom våra första föräldrar genom sin olydnad förlorade det paradys, som Gud med egen hand planterat åt dem, samt huru wi genom deras och våra synder gjort oss förlustige Guds paradys i himlen. Men det säger oss

och om En, som genom sitt lidande och sin döb förwärfwat oss rättighet att komma till ett bättre paradys. Det kostade honom mycket att förwärfwa oss denna rättighet. Derom kan röswaren ge dig besked, ty han hängde wid hans sida, då han kämpade med mörkrets makter. Den börda Gud kastade på honom war tung, och de slagen, den kärleksfulle Fadern slog, woro hårda; men han lyftade ej sin dag förr, än han kunde säga: "Det är fullkomnad". Dess tacke wi dig, Herre Jesu. Amen.

Himlen omtalas widare såsom arfwedel, som skall tillfalla dem, som fullbordat loppet i Guds räddhåga. Här om heter det: "Och nu, bröder, befaller jag eder åt Gud och hans nåds ord, hwilken mäktig är uppbygga eder och gifwa eder arfwedel ibland alla dem, som helgade warda" (Apg. 20: 32). Petrus talar om "ett oförgångligt, obesmittadt och owansfligt arf, hwilket i himmelen förwaradt är".

Här synes Gud särskildt wilja uppmuntra de fattige i denna werlden, men som äro rife på tro. Jag träffade en gång en man, som fruktade Gud, men war så fattig att han nätt och jemt kunde lifnära sig och sin hustru utan andras hjelp. Men han hade ett arf att wänta i Sverige, och då detta tillfölle honom, skulle nog allt bli godt. Men hur det war, så wille ej Herren att han skulle få det alldeles strax. Det dröjde år efter år, tills fattigdomen nödgade honom att lemna sin hustru och sin fädernejord och komma hitöfwer. Äfwen här war det fattigt, trångt och ledsamt, ty han fick själlan höra Guds ord. Då han omtalade saken, rullade en tår utför den färade och wäderbitna kinden. "Men", sade han, "om jag blott kan

sträfwä med det, tills jag får det der arfwet, skall det nog bli bra igen". Och dermed astorkade han tåren med rockärmen och såg gladare ut. Det war det wäntade arfwet som gjorde honom glad. När tiden utfallit, skulle han få gå hem och öfwertaga detsamma. Han war redan en gammal man; men under hela tiden hade han tänkt på detta arf, och det hade hållit hans mod uppe. Ja, detta arf war det, som förmådde honom att lemna sina wänner hemma och komma hit. Så borde också tanken på det himmelska arfwet göra det kärt; ja, mycket kärare än något jordiskt arf. Det är ju möjligt, att denne man aldrig fick detta länge efterlängtrade jordiska arf; ty han kunde ju dö innan den tiden. Sådant kan aldrig inträffa med det himmelska. Nej, det är just genom döden vi komma åt detsamma. Och om du blott "sträfwä med det", tills du får arfwet, skall det nog bli bra igen.

Här ser du sålunda, att du ej behöfver blifwa arfslös, äfwen om du på jorden skulle blifwa utan. Den som har Gud till sin Fader, är mycket rik, ty han är egare öfwer himmel och jord, fastän det icke alltid ser ut som han wore det. Han går ofta klädd i trasor i stället för kostliga kläder. Han får därför mycket sällan komma in uti konungsgårdarne, der denna werldens store wistas. Men wänta blott tills Gud tillåter öfwerklädnaden falla, och det skall snart skönjas, att han är ett konungabarn. Guds barn se här ingenting ut, ty de äro ofta såsom Jonathans son, Mesiboseth, osärdiga i fötterna, men när de komma hem, skola de ej längre se ömkliga ut såsom här. När Jesu befallning: "de fattiga och krymplingar haf härin" af de heliga änglarne blifwit åtlödd, skall det gamla

warä förgånget och allt blifwa nytt. När de i likhet med Mesiboseth få sitta till bords i det himmelska Jerusalem och äta bröd såsom ett af konungabarnen, skola de nog se ståtliga ut. Salig derför den, som "äter bröd i Guds rike!"

Den åter, som ej är rik för Gud, är mer än fattig, egde han också hela werldens skatter; och den, som till på köpet är lekamligt fattig — också, huru fattig är icke han! När ewigheten kommer, står han utan hem, utan wänner. Han har intet, der han kan luta sitt hufwud till. Han står der fattig, blind och naken, hwilket han då först blifwer warse. Han war der bortwisad till "det ewiga fattighuset", der det ej finnes — rysligt att säga! — ens en droppa watten att swala sin tunga med. — Lyckliga Guds barn! "Du får härnere hwad du behöfwer, och himlaarfwet blir ändå öfwer".

Himlen framställles widare under den hugneliga bilden af en hwila eller sabbat. Derom talar Ebreerbrefswets författare på det hugneligaste, då han säger: "Derför står Guds folk en rolighet (sabbat, hwila) tillbaka". — Tänk på dessa orden, du som är trött af arbetet och striden. Du får dock en gång hwila dig från dina werk såsom Gud af sina. Huru skön är icke ofta den jordiska sabbaten, då man efter weckans mödor får hwila sin kropp och gå upp till Herrens hus och finna ro till sin själ. Du kommer ju i hog, huru du mer än en gång gått dit med ett syndbetungadt och sorgset hjerta, men återwändt hem prisaude Gud, att han så god är och så gerna hjälper. Du gick dit hungrig, törstig, matt och swag, men lemnade Herrens hus bespisad af hans huses rika häfwor, så att du i denna din kraft fun-

de med din Gud öfwer muren springa; din "kropp och själ fröjdades uti lefwande Gud". Det gör så godt i hjertat, då man får se, att Guds "gamla anslag äro trofasta och sannfärdiga" (Esl. 23: 1), att man knapt kan berga sig. Man stämmer sin harpa med Esaias och sjunger ungefär så här: "Herre du är min Gud; dig prisar jag; jag lofwar ditt namn —; ty du är den fattiges stärke, den armes styrke i bedröfwelsen, en tillflykt för owäder, ett skydd för hetan, då tyranner rasa såsom en storm mot en vägg". — Tänk, huru ljuf skall då ej den ewiga sabbaten blifwa!

"När jag så wäl på jorden,
Swad skall då wanta der,
Wid de fullsatta borden,
Af nya stadens här?
I sköna Jesu sår!
I hwhita herdens sår!
När får jag hos er wara?
Jag längtar och jag trår!!"

Det är därför skönt att hafwa det så stäldt med sin Gud, att man med Micha kan säga: "Han skall föra mig i luset, så att jag skall se min lust på hans nåd". Det är annat än att blifwa förd uti det yttersta mörkret, hwarifrån Gud oss alla mildeligen beware.

En annan mycket skön beskrifning på himlen gifwer oss Guds ord, då det talar om honom som ett fadershus. Är du en bland dessa lycklige, som ega ett hem i detta ords fullaste betydelse, så wet du, huru mycken glädje i detta lilla ord inneslutes. Och om du warit i ett kristligt hem, så har du warit i förgården till himlen. Huru många kära minnen äro ej fästade wid hemmet, wid faderns hus. Hwilket hus är kärare än faderns hus, wore det ock den lågaste soja. Far och mor och syskon bo ju

der, och detta är nog att göra den mer wärd än hundra palatser. Ty hwar är man så hjertligt wälkommen? Hwar står glädjen så full som i ett hem, der Jesus är ärad och älskad af far och mor och syster och bror? Der kan t. o. m. den förlorade, den förlupne, den mest sjunkne få höra ett wälkommen, sådant endast en älskande fader och en öm moder kan säga det.

Nu framställes himlen såsom ett sådant hem, på det att hwarje förlorad son måtte upptändas af innerlig längtan att komma dit. Himlen lifnas wid ett stort hus, der "den gamle af dagar" är hufvader. "I min Faders hus äro många boningar", säger därför vår förstödd broder. Här framställes Gud såsom alla helgons Fader. På hans kallelse återvända de alla från sina olika vägar. Hans uträkta armar mottaga dem med den ömmaaste kärlek. Han gör dem till sina arfwingar; ty de äro hans barn. Tänk, när denna stora barnskara står samlad omkring Fadern i himlen! Tänk, när Faderns wälbehag skall öfwerstråla och förklara hwarje anlete! O, det blir en skön, en himmelsk syn, hwilken det lyfter sjelfwa de helige änglar, hwilka här hafwa tjenat barnen så troget, att skåda.

Äf denna härlighet så Guds barn en liten försmak allt ibland. De få med en Johannes liksom se himmelen öppen eller liksom Stefanus se Guds härlighet. Detta gifwer Gud sina barn, antingen då han will bereda dem på någon stor bedröfwelse, eller då de under en längre tid warit i mörker och själanöd, så att de ej må gifwas upp och förgås. Och om wi wore mera stilla hos Herren, skulle wi säkerligen få många flera sådana stunder. Men wi springa ofta bort

ifrån honom, och då måste han taga till riset och tukta oss, och detta förorsakar oss ångest och we. Men wi må ej wän- ta, att wi alltid skola hafwa fröjd och glädje; ty Jhesus, vår Herre och Mästa- re, war på jorden bedröfwad intill dö- den. Vår fröjd kommer här på jorden droppwis; men i himmelen skall han istänka fullt för oss. Då skall glädjen warda som en ström. Detta wiste oc Paulus. Dersför sade han: "Jag åstun- dar skiljas hädan och wara när Kristus, hwilket oc mycket bättre wore".

I djupet af mitt hjerta
En stad jag djupt åtrår:
Jerusalem, Det sälla hem,
Der all min nöd och smärta
Sitt pass och afsked får.
I djupet af mitt hjerta
Den staden jag åtrår.

Inom des portar klara
Der gråter ingen mer.
Uti Guds stad Der är man glad,
Ej sorg, ej rop skall wara
Der städs man Lammet se r.
Inom des portar klara
Der gråter ingen mer.

G.

Lofpsalm.

Pris ware dig Immanuel,
Som så har tänkt uppå vårt wäl,
Att du din himmel öfwer gaf
Och blef bland oss en jordens slaf.

Pris äfwen att du gif omkring
Och gjorde wäl med underting,
Att hwar och en, som till dig kom,
Ej ohörd från dig wände om.

Haf tack att du oc lydig war
Din Fader, då du forset har
Och på desamma dog för oss,
Så att wi slippa nu förgås.

Att du osså ur grafwen gif
Och härlighetens wälde gif,
Hwarmed du trosfat dödens matt
Och oss en ewig seger bragt.

Wi lofwe dig, som sedan for
Upp till din Fader och nu bor
I höjden, der du wara will
Vår konung, prest och bror dertill.

Wi bedje dig, o Jesu Krist,
Rentwå oss från all synd och brist,
Behåll oss alltid qwar hos dig
På sanningens och frideus stig.

I nöd war du vår hjelp allen,
När satan frestar, war ej sen;
Att stybba oss för hans alarm,
Men tag oss i din hulda barm.

Pris ware dig o Jesu lär,
Som lofwat har att wara när
Med frälsning ifrån synd och qwal,
Tills hamn wi fått i himlens sal.

Fr. A.

Ett par wigtiga saker.

Ehuru wi wid slutet af föregående år sökt erinra om åttstilligt, nödvändigt för våra församlingars framtid och wälfärd, och ämna äfwen framdeles göra det, när anledning och tillfälle dertill yppar sig, wilja wi nu i ett par nr. tillegna oss en annans tankar, för så widt de passa in på våra förhållanden. I den tyfta tid- ningen "Herold und Zeitschrift" före- komma ett par artiklar, som ganska wäl beswara följande frågor: "huru skall man få goda församlingar?" och "huru skall en församling få en god pastor?" Den första frågan tyckes wäl mera angå pastorer och den andra församlingar; men båda böra af bådadera påaktas. I swaren är icke allt sagdt som behöfwer sä- gas; men det som säges, är wäl wärdt att lägga på hjertat. Alltså denna gån- gen den första frågan:

Huru får man goda församlingar?

Det är en helt naturlig önskan hos hwarje prest, att han måtte få en god plats eller församling. Mången har i

hela sitt lif traktat derefter, men aldrig wunnit sitt mål.

Goda församlingar äro alltid eftersökta. Wanligen kallar man den församling god, som utfäster åt sin pastor en riklig lön och betalar den. Men bakom detta wilkor kan mycket dåligt dölja sig. Derföre hör mer dertill än en bra lön och en ansenlig stora församlingsmedlemmar. Mången har det i detta hänseende wäl bestäldt och sitter dock i ett lysande elände. En församling, som saknar en fast grund i afseende på lära och bekännelse inåt, och en harmonist, fridsam samverkan utåt, en sådan kan icke kallas en god församling. Sådana församlingar, der allt önskwärdt är till finnandes, äro sällsynta som guld. Många församlingar hyja wäl den meningen, att om de gifwa sin pastor en ordentlig lön, så böra de räknas till klassen af goda och önskwärda pastorater, och att den pastor kan kallas lycklig, som kallas till en sådan. Men denna härlighet är icke alltid så stor, som man söker inbilla sig. Emellertid förmoda sådana wälordnade, beqväma och förmögna församlingar, att, när de behöfwa en pastor, de också böra få hwem som helst de peka på, hwilket ock gerna lyckas dem, då deremot medelmåttiga och mindre wäl lottade församlingar ofta gång på gång få kalla en själasörjare, förr än någon finnes willig att åtaga sig dem.

Men ingen god församling har af sig själf blifwit hwad hon är. Hon har sin historia, om ock densamma är ostrifwen. Många tyfta forger, böner och ofta lidanden sammanhånga dermed. Endast genom en pastors och hans medhjelpares trogna slit kan något riktigt komma till stånd. Wäl är det sant, att på som-

liga ställen äro wilkoren derför och de yttre omständigheterna mera gynnsamma än på andra. Mycket beror på det material, hwaraf en församling skall byggas. Men äfwen det bästa material behöfwer en slitig och sticklig hand, om ett starkt hus deraf skall uppföras.

En församling kan af flera orsaker jemföras med ett jordbruf. Läge, jordens beskaffenhet och klimatet äro af stor wigt, om allt skall gå wäl. Är allt detta som sig bör, så kan man wänta något deraf. Men först då kunna alla naturliga fördelar frambringa något, om de på behörigt sätt skötas och användas, om en slitig hand och ett skarpt öga göra tillbörlig tjenst. På en jemförelsewis fattig jordmån kan genom slit och ändamålsenlig odling ofta rikare skörd erhållas än på det rikaste land, om den ordentligen och i rättan tid bearbetas. Endast ogräs har man utan möda och af ypperligare wärt på god jord än på dålig. Så är det med församlingar. Till de gynnsammaste förhållanden måste komma troget, dugligt och omtänksamt arbete.

Emedan icke alla församlingar äro goda församlingar, så kunna icke heller alla pastorer wänta att få tillträda goda församlingar. Det bör dock icke göra dem modlösa. De böra besinna, att äfwen af en försummad och wårdslösad församling kan något göras, om hon kommer i rätta händer, just såsom af en rent af ruinerad farm kan blifwa en blomstrande och fruktbärande, om den rätte mannen får den om händer. Men mången grufwar sig för arbetet, när han ser det förfallna och förwildade tillståndet, och han slår sig helbre på något annat, eller söker och wäntar på en annan

kallelse. Så fort en y stor får dylika tankar i hufvudet och ej genast jagar dem på dörren, är det slut med hans odlande af arbetsfältet. Då vandrar han ifrån den ena församlingen till den andra och bygger ingentades upp; i stället för att fästa sig vid en viss plats med det fasta beslut att med Guds hjälp och trägen slit göra något riktigt af densamma. Väl kan detta icke ske med våld och storm, såsom somliga försöka, utan allena med ihärdigt, af bön beledsagadt arbete. Vi hafwa exempel på, huru synbarligen hopplöst förvildade församlingar förvandlats till Guds plantskolor och lefswande blomsterängar, visserligen icke i ett nu eller på kort tid, men dock med tiden.

Hvad har icke den berömda Oberlin gjort af Stendalen? Der war en församling i ett förvildadt tillstånd och med tröstlösa utfigter. Ingen prest wille eller wågade begifwa sig dit. Men Oberlin war dertill villig, i fullt medvetande af uppgiftens swårighet, men i förtröstan på Herren och på hans ords kraft. Visserligen tog det tid; men hvad uträttade han icke? Resultatet af hans verksamhet war väl wärdt mer än all hans möda, själförfakelse och uppoffring. Oberäknadt den wälsignelse ett dylikt arbete har med sig, stänker det arbetaren en mycket större tillfredsställelse att hafwa kunnat uppbygga en sådan församling, af hwilken man kan glädja sig och om hwilken man kan säga: det är en god församling, om ock många tårar runnit öfwer henne, — än om andra gjort det.

Den som icke vill uppbygga en församling, är ock ingen god församling wärd, och den som icke kan uppbygga någon, kan ställ swårigen kunna bibe-

hålla henne i ett godt tillstånd, om han äfwen tillträdde henne. Huru ofta har icke genom en trogen och slitig pastor af en förfallen församling blifwit en välordnad, blomstrande, exemplarisk församling, och twertom, en god församling genom ostidlig ledning och pastors försumlighet råkat i förfall. I sednare hänseendet går det, tyvärr, rastare till, än wid uppbyggandet.

Det borde isynnerhet yngre predikanter betänka och icke så ifrigt trakta efter gamla församlingar, som redan kommit i ett wälordnadt tillstånd. De äro wärligtvis mindre wugna sådana ställen, än de äro passande och egnade att förkosra sig tillsammans med swagare församlingar, der de kunna öfwa sig i sin kallelse. Att uppbygga goda församlingar är widare mer beröm wärdt, än genast inträda i goda stora församlingar och sedan måhända nödgas stiga nedföre och begynna med ringare ting.

Fördenstull bör hwarje prest lägga sig mer på uppbyggande af goda församlingar än sökande efter dem. Det är en mycket säkrare väg till ett godt arbetsfält. Trohet, slitigt arbete skall aldrig blifwa utan goda frukter. Men tålmod hör dertill. Att njuta frukterna af eget arbete är ljusware än smaka andras. Man hwilar angenämare i skuggan under ett träd, som man själf planterat och wårdat, än under det som andra hafwa dragit försorg om. Den derför, som vill hafwa en god församling, kan gör bäst i att uppbygga sig en sådan genom slit, trohet, ihärdighet och tålmod i sitt embete.

Den stora prestkonferensen

i Stockholm förliden sommar omnämde wi wäl, men lofwade ock att återkomma till den. Detta hafwe wi ej gjort af det skäl att wi hade hoppats erhålla det fullständiga protokoll, som hölls wid mötet. Detta är ej ännu framkommet, och som saken redan är något gammal, wilja wi yttra några ord om den, innan den helt glömmes. Konferensen war sammankallad af anseende män, som önsföde att tillfalle skulle gifwas för prester att sammanträda och yttra sig öfwer wigtiga frågor. Saken omfattades med sådant intresse, att öfwer 500 prester från landets alla delar kommo tillstädes. Ibland dessa war den trogne och anseende biskop Beckman, som ock waldes till konferensens ordförande. Mötet war i hög grad lärorikt. Wi wilja dock icke ingå på hwad derwid förekom; endast omnämna hwad intryck det stora mötet gjorde på den högtkyrkliga riktningen inom kyrkan så wäl som den tanke derom som gaf sig lust i de allmänna tidningarne. Med "högtkyrklige" — ett ord som kan hafwa en högst olika betydelse — förstå wi sådane, som anse den närwarande kyrklige ordningen och det nära förhållandet till staten wara den riktiga och tryggaste; att dessa ej woro belåtna med det fria mötet, är lätt att förstå. De hafwa så lefwat sig in i det bestående, att de frukta för den ringaste förändring deraf; utan twiswel styrker dem i deras öfwerthgelse den wildda framfart, som proselytmakeriet i t. ex. Amerika ådagalägger. Om detta är sant, kunde dock statskyrkan thdligen inse sin swaghet i anseende till detta proselytmakeri inom hennes egna gränser, ja af hennes egna tjenare, dem hon

icke kan eller will afföndra ifrån sig, oaktadt de bekämpa hennes och hela Kristi kyrkas grundlära. Hon får nog, och kanske innan kort, lära känna sin farliga belägenhet, då staten, ju mer den genomtränges af otro, kastar henne under sina fötter och trampar henne i stoftet. Emellertid wisar den stora konferensen, att de äro icke så ibland pastorerna, som lägga på hjertat kyrkans nöd, och så tillwida är den stora samlingen i Stockholm ett utomordentligt godt tecken.

War nu mötet allt för fritt i deras ögon som älsta det bestående, så bles det åter i de allmänna tidningarne angripet såsom icke fritt nog. De hade önskat någonting riktigt fritt, revolutionärt, undergräfwande af det gamla. Dessa tidningars arbete går ut på att störta kyrkan med dess ordning omfull och i grunden afhyttar man ock brytande af sjelfwa kristendomens makt och inflytande på uppföstran och allmänna lifwet. De anse kristendomen för "det som ännu hindrar" och därför måste den bort; och om många icke tro eller medgifwa sig mena detta, wilja de dock hafwa en ny kristendom, som låter "hwar och en bli salig på sin tro". Men båda dessa åsigter äro grenar på en stam, äro uppwugna från samma rot, och bära enahanda frukt, nämligen stöna, röda — jodomsäpplen.

Allt prestkonferensen så misshagade på alla håll, de hwarandra motsatta si-dorna, torde wara ett tecken att den intog en riktig ståndpunkt och har därför utsigtt att ega bestånd, det wi ock af hjertat önska och hoppas. S.

Nya upptäckter i Egypten.

Det är en märkvärdig omständighet att ofta på, att, under det den heliga Skrift på alla sätt undergräfwes och förnekas och begabbas, Herren låter just i denna tid det ena wäldiga bewiset efter det andra komma i dagen. Skriftens gudomlighet hwilar wäl icke här på; det egentliga bewiset derför kan endast hemtas ur Skriften sjelf och åter icke af dess bokstaf, huru wiktig den är, utan af andan deri, som gör sig gällande i menniskans samwete till att döda och lefwandegöra, att föra ut ur mörkret till Guds underliga ljus. Dock wärderar Guds församling äfwen de yttre bewisen för Skriftens trovärdighet och sanning. Och sådana äro icke allenast att finna i det heliga landet, utan äfwen i de grannländer, med hwilka "det heliga folket" flått i närmare eller fjernare, wänstaplig eller fiendtlig förbindelse. I det gamla Babylon och Ninive har man funnit och finner man alltjemt klara bewis för sanningen af den bibliska berättelsen om menniskoflägtets urhistoria. Men äfwen Egypten har lemnat betydelsefulla bidrag till historien om det Israelitiska folkets långa wistelse i det märkwärdiga landet. Wi wilja blott omnämna den sista upptäckten, säkerligen den märkligaste bland alla, ehuru allt ännu icke är undersökt. Upptäckten skedde för lidet är genom en resande, åt hwilken infödingarne erbjödo så mycket gammalt obekant, att han förmodade att i grannskapet måtte finnas större förräder deraf. Så war det ock. Ungefär 4 mil öster om det urgamla Thebe fanns i en flyhta ej mindre än 39 mumier eller balsamerade lik af kungliga personer som regerat omkring 15 århundra-

den före Kristi födelse. Kropparne hade troligen blifwit bitflyttade wid någon tid, då egypterna fruktade ett infall i landet af någon utländskt makt. Mumierne äro i allmänhet utmärkt wäl bibehållna och hwilwa målningen på kistorna eger qwar i beundranswärd grad sin ursprungliga friskhet. Blomsterkransar upptäcktes så friska som hade de blifwit plockade för några månader sedan. Genom inskrifterna på kistor och swepningar synes att dessa konungar woro ibland de märkwärdigaste, som någonsin regerat i Egypten. En af dessa konungar bär namnet Ramses den andre, utan twifwel den Pharaoh, "som icke wiste af Joseph" och som, för att förswaga Israel, gjorde dem till slafwar och twang dem att bygga städer, af hwilka en uppkallades efter honom (3 Mos. 1: 11). Den förste af Pharaonerne med detta namn bygde de två obelisker, af hwilka den ena nu befinner sig i London och den andra i New York, men den andre Ramses lät 270 år efter deras uppresande, inrista på dem sina högre titlar och listan på sina bedrifter. Alla egyptiska berättelser om denne Ramses hänthda klarligen på den konung, som tyranniserade Hebreerna och befalte att deras gosebarn skulle fastas i Nilen. Det växer till underliga betraktelser, när man befinner att lifet af denne mäktige tyrann, undan hwilkens hämd Moses flydde ur Egypten, skulle på detta sätt fram i dagen efter 3000 års hwila: men inskrifterna lemna intet twifwel derom, att han är densamme. Nu måste han upp för att vittna om sanningen af den Gudens ord, hwars röst han icke ansåg sig behöfwa lyda. Hos lifen woro förwarade och wäl behållna "papyrus-rullar", den tidens böcker, hwilka

naturligtvis blifwa så fort sig göra låter undersökta och utredda. Hvad kan man icke wänta af dem! **H.**

Från Princeton.

Till ärade och äftade Augustana och Missionären.

Det torde intressera några af dina många älskade läsare att höra något från denna plats. Först helsa wi dig wälkommen äfwen detta år, ty du har warit oss en trogen följeslagare under det förflutna, och wi äro wisja derom, att du så skall förblifwa. Af alla religiösa tidningar räknar wi dig för vår tidning. Tiden är kort och därför till ämnet.

Den 2dre Jan. d. å. hade wi vår ärliga kyrkostämman, och det war egentligen derom, wi wille underrätta dina läsare. Till ordförande för stämman walbes synodens äftade och ärade president, pastor Erl. Carlsson från Andover, Nl. Hvad som gjorde denna årsstämma så ytterst wigtig war, att man med $\frac{2}{3}$ majoritet skulle antaga eller förkasta de wid förl. årsstämma gjorda förändringarne af församl. konstitution, hwilka för ett och ett halft år sedan af undertecknad gjordes till wilkor för antagandet af församlingens kallelse. Ändringarne woro hufwudsakligen angående kyrkotuktens utöfning mot synd och ogudaktighet i allmänhet och hemliga edswurna sällskaper isynnerhet. Som denna sak war ytterst wigtig för församlingen, hwilket enhwar lätt kan inse, och som föregående pastorer försökt genomföra dessa ändringar, men allthärtill rönt ett mäktigt motstånd, hwarigenom ändringarne misshäddats, så insåg man äfwen nu, att den saken skulle blifwa swår

att genomföra. Sinnena woro spända å båda sidor, och man afwaktade den afgörande stunden bäftwande och med en wis öro. Medlemmarne af de hemligt edswurna sällskapen hade förarbetat sin sak med mycken iswer och ansträngning, hwadan de trodde sig på förhand hafwa segren i sina händer. Undertecknad fruktade ock detsamma, tills Herren tillsade honom, då han öppnade stämman med Guds ords betraktelse och bön, att Herrens högra hand behåller segern, och att han ännu sitter wid styret, han, som kan böja konungars hjertan såsom wattenbäckar, hwilket han ock till församlingens stora glädje lät förstå. Röstningen utföll så, att ändringarne antogs med 97 röster mot 44. Härigenom hoppas wi, att denna församl., såsom öfriga synodens församlingar, för all framtid skall wara lös från de hemliga edswurna sällskapens band och fjetttrar, hwارفör wi ock i all ödmjukhet wilja tacka Herren, som så mildeligen bönhört och hulptit oss.

Om öfriga afgöranden wid stämman anse wi onödigt tala, eftersom de äro kända inom församlingarna. Må nu Herren i nåd leda denna församling, att från henne många ewighetskärswar må inbergas i den himmelska ladan.

Princeton i Jan. 1882

S. M. Sandahl.

P. S. På samma gång som wi lyckönska församlingen till det tagna steget, wille wi dock gerna, om wi kunde, borttaga den tanken hos dem, som woro emot förändringen af församlingskonstitutionen, såsom skedde det af fiendskap eller owilja emot dem. Det är icke emot personerna församlingen eller synoden kämpar, utan emot saken, det hemliga sällskapswäsendet, hwars far-

liga och förstörande verkningar wi hast någon erfarenhet af, men amerikansta församlingar wida mer. Ett af de betänkligaste tecken till dessa sällskapers inflytande är det band de lägga på sina medlemmar, då de så småningom lära sig anse sin orden (loge) för mer än allt annat på jorden, äfwen förmer än Guds församling, för hwilken Herren Jesus är grundwalen så wäl som byggmästaren. Detta är en hemst förfärande fanning, som ensam borde öfwerthyga männerna af dessa sällskaper, synnerligen medlemmar af dem, att de wandra på en farlig wäg och behöfwa i tid wända om, innan hjertat blifwit förhärdadt under sällskapernas tryck. Det skall någon gång warda uppenbart, att de som i edra ögon äro fiendtliga emot eder, i hjewerka werket äro edra bästa wänner, såsom de wisserligen skulle med innerlig glädje se eder göra eder fria från det främmande ofet och inträda i den frihet, hwarmed Kristus oss friad hafwer.

H.

Swarjehanda.

Wi hafwa hört att Aug. o. Miss. icke hinner fram till sina läsare under samma wecka som den utgifwes. Detta kännes så mycket swårare nu sedan hjewpreda wid förklaringar af söndagsfölestexter börjat införas. Öfwerenskommelse är därför gjord med expeditör, tryckare etc., att trycka bladet hwarje måndag, så att det kan affändas tisdagen, då det måste nå sina wänner, de fleste redan torsdagen eller fredagen. S. skolan i Immanuelsförsamlingen i Chicago har begärt få "hjewpredan" halfannan wecka förr än den skulle användas; men utom att det den-

na gång ej låter sig göra af brist på den rätta stilsorten, hoppas wi att den här föreslagna förändringen med afseende på utgifningsdagen kanste afhjelpa swårigheten; hwarom icke, skola wi gerna företaga en förändring till, den wi förmoda br. Peters, bearbetaren af hjewpredan, har ingenting emot.

Daktadt pastor Peters är en enfaren söndagsfölestyrare, torde dock andra erfarna lärare önska förbättring i ett eller annat hänseende i hwad wi råtat kalla hjewpredan. Om de meddela sig med br. Peters, äro wi säkra på att han ger na går önskingar till mötes, så wida han finner dem wara förbättringar.

— Församlingen i Looking Glass, Nebr., har, till följd af det wackra wädrer, fått sin kyrka så färdig, att den kunnat hålla sina gudstjenster i den, hwilket warit densamma till mycken glädje.

— I Hemlandet läses: "Ett dansnöje nära Warren, D., blef härombagen högst obehagligt stördt derigenom, att en af de dansande, miss Anna Hall (sannolikt swenska) oförmodadt sträckt ut händerna, föll bakåt och dog ögonblickligen". Förklara nu denna sorgliga tilldragelse så naturligt du will, så frågas dock: hwem wille under sådana omständigheter draga sin sista suck?

— Följdrättigt. En universalistförsamling har, enligt en af det samfundets egna tidningar, nyligen beslutat att fira nattward utan att dela ut brödet och winet. Deras mening är denna: det bör stå på bordet såsom heliga tecken att tala genom ögat till hjertat, under det presten med ord förklarar dem. Då brödet och winet är för dem blott yttre tecken (symboler), tycka de att det gör kraftigare intryck att kunna länge se på dem, än med ens förtära dem. Så

går det när man tyder Guds ord efter tydte och smak.

— I Berlin i Tyssland blef den 11 Nov. förliket är en muhamedan, en släktning till Schahen af Persien, upptagen i en frimurareloge. Dogens religiösa ceremonier, sånger och böner behagade muhamedanen väl, såsom äfwen judar finna ingenting att anmärka mot dem. Af hwad beskaffenhet då det religiösa uti dem måste vara, är lätt att förstå, liksom också att en kristen kan icke med ett sådant sällskap hafwa något att skaffa.

— De amerikanske Baptisterna i staten New York hafwa nyligen fattat ett godt och efterföljansvärdt beslut, nämligen att söndagsskolan bör i afseende på sin ordning vara nära förenad med församlingen. "Särskild konstitution" för söndagsskolan bör icke finnas. Man börjar öfwerallt komma under fund med den stora skada, som det har med sig att låta s. skolan vara en slags församling i församlingen; den uppfosttrar då icke till församlingen, utan snarare gör främmande för församlingen och hennes gudstjänster och dermed bortför de blifwande kommunikanterne från henne. Jag hoppas wi af andras skada blifwa wise.

— En ansedd katolsk tidning tillkännagifwer, att fjerdedelen af befolkningen i Nya England äro katoliker och beräknar att dessa stater blifwa den första delen af Förenta Staterna, der katolicismen blifwer mäktigare än alla. Och dessa katoliker påstås icke allenast utgöra arbetsfolket i städerna, utan äfwen uppföpa landet öfwerallt.

Texter för Söndagskolan.

No. III.

Anmärkningar till ledning för dem som ej ega några hjälpsredor och bibelkommentarier.

Mark. 1: 29—45.

Anmärkningar till ledning.

1. I tiden. Strax efter det som lästes i föregående. Botandet af den spetelske skedde något sednare.

2. Orten. Capernaum, en stad i Galileen. Detta war Jesu första vandring omkring i Galileen.

Parallellstället. Om Petri swärmoder läses i Matth. 8: 14—17. Luk. 4: 38—41. Om Jesu första resa i Galileen (v. 35—39) jfr Luk. 4: 42—44, jemte Matth. 4: 22—25. Om den spetelske (v. 40—45) se äfwen i Matth. 8: 2—4. Luk. 5: 12—16.

4. Sammanhang med föregående och inledning till denna text. Från synagogan, der hans predikan afbröts genom en oren ande, gick Jesus med de fyra lärjungarna till Petri ringa bostad, der han förrättar ett underverk. Hans riktighet blir nu spridd vida omkring och en stor dörr öppnad för hans verksamhet.

5. Förklaring öfwer wissta ord och ställen i texten. — V. 30. "Simon", se föregående text. "Swära", swärmoder, Petri hustru's moder. "Skälfta", brännande feber, troligen liknande frösjan. Sådana febrar woro mycket wanliga omkring Capernaum. — V. 31. "Tjente", påsade upp wid måltiden. — V. 34. "Tillstodde icke" m. m. De onde andarna wiste hwem Jesus war, men det stulle ej tjenat till Jesu ära att låta dem bära vittnessbörd om sanningen. När Iugare tala sanning, låter det såsom lögn och blir ej trodt. — V. 38. "Kommen", egentligen utgången eller sänd från Fadern och kommen i werlden. — V. 40. "En spetelsk". En som hade den förfärliga, förstörande och obotliga sjukdomen spetelskan, hwilken också utestängde honom från menniskors umgänge. Spetelskan är en bild af synden. Jesus allena kan hela den. — V. 41. "Tog på honom", både att wisa medlidande och att kraften kom från Jesus, samt att han vill bära våra fraktheter (Matth. 8: 17). "Jag vill", inga andra medel behöfwer han. Men den spetelske sade: "D m d u w i l l", och nu botar Jesus bristen i hans tro med detta "j a g w i l l". — V. 44. "Säg ingen detta, utan gåd" m. m. 1. Lyda lagens före-

skrift (3 Mos. 14: 4—7). 2. Synes Jesus vilja hafwa menniskorna att akta på läran mera än på undren. 3. War hwarthen mannen eller allmänheten mogna för detta. Nog hade det varit bäst om han åtlödt Jesu befallning. "Wittnesbörd" både om Jesu makt och undergifvenhet för lagen.

Ämne: Kristus den store Läkaren och hans makt att hela.

I. Huru han botar en vän till en af sina lärjungar (v. 29—31).

Frågor: Hwar hade Jesus predikat? Hwar gick Jesus från synagogan? Hvilken af hans lärjungar hade sin bostad i Capernaum? Hwem låg sjuk? I hwad sjukdom? Hwarföre tog han henne wid handen? Hwad visar att hon blef fullt botad?

II. Huru Jesus helar många andra (v. 32—34).

Hvilka kommo om astonen? Hwarföre efter hollen gått ned? Hvilka slags sjukdomar blefwo botade? Hwad visar oss detta? (Matth. 8: 17.) Hwad hjertelag har Jesus emot de elända? (Ebr. 2: 17; 4: 15.) Hwarigenom hafwa sjukdomarna och allt elände kommit i werlden? Finnes det nu botemedel för synden? Hwar utför Jesus nu sin helande werksamhet? Och hwarigenom?

III. Kristus bereder sig till sitt werk genom ensild bön (v. 35).

Hwarföre uppstod Jesus så tidigt? Hwar gick han? Hwad gjorde han i det öde rummet? Hwarföre behöfde han bebjä? Kunna wi verka för Kristus utan bön? Är det nog att öfwa offentlig bön? Hwad böra wi lära af Kristi exempel i detta stycket?

IV. Kristus predikar och helar, eller Jesu första wandring omkring i Galileen (v. 36—39).

Hwem kom efter Jesus? Hwad sade Jesus till dem? På hvilka ställen predikade han? På hwad sätt bidrog hans helande af sjuka att han fick predika? Kan lekamlig hjälp äfwen nu bidra till att Guds ord får framgång bland menniskor?

V. Den spetelskes helande en förebild till synnden och dess botande (v. 40—45).

Kan du berätta något om spetelskan? Huru är den en förebild till synnden? Hwad sade den spetelske? Huruledes kan den spetelske för oss wara en vägvisare till Kristus? Huru botade Jesus honom? Hwarföre rörde han wid ho-

nom? Hwad behöfde den spetelske tro? Hwad besallde han honom? Hwarföre? Hwad menas med vittnesbörd? Lydde mannen? Hwad blef följden? Hwarföre kallas Jesus en läkare? Hwad kan han hela?

För hela skolan.

Ett hufvudspråk: Jag är Herren, din läkare (2 Mos. 15: 26). Jfr Ef. 63: 1.

En hufvudlärdom: Jesus Kristus är kommen att bota det onda både för kropp och själ. Hwad gjorde Jesus på sabbatsastonen? Sw. Han gjorde många helbregda, som fränke woro af allehanda sjukdom. Hvilket exempel har Jesus gifwit oss till bön? Sw. Han uppstod bittida och bad i enrum. Hvilken sjukdom är i synnerhet en bild af synden? Sw. Spetelskan, ty den är både ärftlig och obotlig, om icke Jesus får bota den.

Widare kunna frågor göras öfwer följande: Kristus och de kristne ömma för de lidande och arbeta för deras wäl. — Utan bön ingen wälsignelse i werksamheten. — Synden stiller oss frän Gud och de heligas församling såsom spetelskan. — Wi böra stynda till Jesus då han är nära, — och såsom den spetelske med ödmjuk, troende bön. — De, som komma fastar han icke ut. D. s. w.

Bokanmälan.

Commentary on the Gospel of Mark by Rev- F. Weidner. M. A. B. D.

Denna förklaring öfwer Marci evangelium af en engelsk lutherisk pastor i Philadelphia har wunnit stor uppmärksamhet och synes äfwen förtjena den. Den hwarlar på goda studier; förklaringarne äro gifna i form af noter under texten, korta och bestämda. En gansta fullständig och noggrann inledning till evangeliet begyinner werket. Utom förklaringsnoterna äro särskilda noter med frågor öfwer texten. Dessutom finnes här på de motsäendes stidorna både den gamla och den reviderade eng. öfversättningen. Ehuru arbetet är beräknadt mera för söndagsstollärare, är i det dock mycket att hämta för den som söker mera. Wi önska den spridd framför andra af detta slag såsom mera pålitlig än det mesta man möter i denna väg. Boken är förlagd af Brobst, Diehl & Co., Allentown, Pa., hos hwilken den kan fås för \$1.10.

Erkännanden.

Julkapp till fru Emma Rexendorf:

Mr J. B. Rydberg samlade \$100.00 från några vänner i Rodford och sände såsom en liten erkänsla för hennes verksamhet bland emigranterna. Denna gåfwa anlände julafton.

Till läroverkets skuld:

Sm. försl. Chicago 100.00; Osego Lake, Mich. gn. C. J. Arvidson 10.00; försl. i Cambridge 8.00; do Moline 17.00.

Till läroverkets underhåll:

Försl. i Baileytown 25.00; do Sycamore 74.00; do Sheridan 22.20; do Millers Station 8.75; do Monmouth 7.28; do Ogema, Wis. 4.10; do Geneseo 63.25; do Geneva 74.50; do Chesterton 30.00; do Bloomington 21.25; do Millers Station 3.00; do Rodford 116.00; do White Hall 10.75; do Calumet 23.75; do Cambridge 13.00; do Moline 173.75; do Sm. Chicago 200.00; do St Joseph 6.00; do Barna 45.00; do Orion 50.25; do Batavia 25.00.

Till presidentens lön:

Past. P. J. Brodine 3.00; past. C. D. Olander 3.00; Geneseo 4.00; Woodhull 3.17; Menashaune 1.95; Peshtigo 1.78; past. J. P. Ryquist 5.00.

Till inre missionen:

Försl. i Geneseo 7.65; do Princeton 6.57; J. M. Rehn, Berlins försl. 2.00; koll. i Orion 3.83; försl. i Sycamore 29.00; Magnus Johnson, Berlin, en gåfwa 25.00; försl. i Franklin 8.50; onämnd i Attica 20.00; koll. i Attica 7.90; shf. i Attica 7.28; koll. i Kewanee 3.84; försl. i Kewanee 0.33; koll. i Galva 5.00; försl. i De Kalb 10.00; shf. do 20.00; försl. i La Porte 14.00; do Altona 22.52; do Woodhull 35.81; do Centralia 8.50; Mrs Johanna Anderson i Rodford till missionen på Westkusten 10.00; försl. i Rodford 20.00; Sal. do Chicago 54.00; do La Fayette 4.75; do Geneva 27.11; Nils Anderson i Amshert, Sheridan 1.00. Infommit gn. past. Olander kollektör: J Escanaba 19.82; Iron Mountain 2.70; Norway 3.50; Marquette 5.00; fr. Menominee Mining Co., Menominee 25.00; försl. i Chesterton 2.53; Mathilda Peterson Orion 1.00; försl. i Elkhart 5.25; do Moline 35.00; do Wataga 30.85; do Whanet 3.18; do White Hall 9.64. Gn. kolportör C. A. Landfors i Highwood 2.70; Sm. försl. Chi-

cago 50.00; shföreningar i Rodford 50.00; do Andovers och Lynns rotar 25.00; shf. i shdböstra roten Andover 20.00; koll. och gåfwor i församlingen i Andover 25.70.

Till yttre missionen:

Gn. past. Wright från en norst försl. till Indianmiss. 12.50; två sanna missionsvänner i Baileytown 6.25; J. M. Rehn, Berlins försl. 1.00; shf. i Attica 7.28; försl. i Kewanee 6.84; do De Kalb 10.00; do Altona 18.04; Mrs F:dt, Rod Island 4.00; Sal. försl. Chicago till indianmiss. 27.00; försl. i Moline 17.35; shf. i Rodford 40.00; fr. Andovers försl. och deribland 10.00 fr. shdböstra rotens shf., 36.74; försl. i Färlöf 3.20.

Till emigrantmissionen:

Försl. i Baileytown 6.27; do Andover 12.00; do Monmouth 2.34; do La Porte 8.85; do St Joseph, Mich. 3.45; do Andover, koll. juldagen 15.00.

Kollekter till församlingar enligt synodens och konferensens beslut:

Försl. i White Hall till Philadelphia 4.26; do Aurora till do 3.10; do Berlin till do 10.00; J. Samuelson, Opheim till do 5.00; försl. i Orion till Huxley, Nebr. 5.30; do Geneseo till do 3.76; do Andover till do 16.69; do Andover till Philadelphia 17.06; do Bloomington till Huxley 3.30; do White Hall till do 10.81; do Berlin till do 12.00; do Woodhull till Philadelphia 5.34; vänner i Rio till do 3.30; do Woodhull till Huxley 6.93; B. Westerlund i Andover till do 1.00; do Sycamore till Philadelphia 4.35; do do till Huxley 1.80; do Franklin till Philadelphia 1.05; do Altona till Huxley 7.06; do Calumet till do 3.00; do Lemont till Philadelphia 6.50; do do till Huxley 6.50; do Wataga till do 5.00; do Geneva till do 2.15; do do till Philadelphia 8.31; do Cambridge till Huxley 4.31; do Monmouth till Philadelphia 3.94; do do till Huxley 1.50; do Barna till do 3.05; do Altona till Philadelphia 5.45; do Rod Island till Huxley 4.50; do Prophets-town till do 8.00; do Batavia till do 1.75; do Rodford till do 25.30; do Sterling till Philadelphia 2.00; do do till Huxley 1.16; do Paxton till do 5.40; do Marquette till do 10.00; Nels Anderson, Sheridan till do 2.00; do Chesterton till do 1.91; do Aurora till do 2.25; do Englewood do 2.54.

Rättelse i redovisningen i nr 47 af Aug. för Nov. för i fjor står upprepadt två gånger

10.00 till Philadelphia fr. Bihpeming; det skulle vara 10.00 blott en gång.

Orion, Jll. den 10 Januari 1882

B. Setterdahl,
Jll.-konf:s kassör.

Tillkännagifwanden.

Jowa-konferensen håller sitt nästa möte i svensta ev. luth. församlingens i Chariton, Jowa, kyrka, N. J. Ostlin pastor, och börjas det tisdagen den 31 nästa Januari kl. 7 e. m. med högtidlig gudstjenst. Vertställande komiteen sammanträder derstädes kl. 9 f. m. samma dag. Vid mötet diskuteras ämnet Guds församling och N. G. Dahlstedt författar tefer och afhandling öfver ämnet.

Fremont, Jowa den 19 Dec. 1881

N. G. Dahlstedt, sekr.

Konferensmöte. Illinois-konferensen sammanträder för att hålla sitt årsmöte i sw. lutherska Gethsemane-församlingen i Chicago tisdagen den 7 Febr. 1882 kl. ½8 e. m.

Ämnet för diskussionen kommer, w. G., att blifwa: Barnens och ungdomens ställning i församlingen.

Konferensens pastorer och kateketer samt de respektive missionsdistrikternas ordförande påminnas att innan konferensmötet insända rapporter till konferensens ordförande, pastor Erl. Carlsson i Andover.

Särskildt påminnes om att de statistiska uppgifterna omifforligen böra insändas till past. G. Peters innan den 20 innewarande månad.

S. G. Larsson, sekr.

Tillkännagifwande. Jll. konf:s pastorer och församlingar uppmanas att med allra första insända fullständiga uppgifter angående församlingarna för 1881. Angående gåfwor och utgifter märkes, att till "Synodens kassa" föres kollekt till synoden, Gen. Council och presidentens lön för 1881. Till missionen tages allt, som är samlat och utbetaldt både genom sjiöreningar och kollekter under året 1881; men uppgif de olika summorerna till inre och yttre missionen, annars kan jag ej weta till hwilkendera det skall föras. Till "lärowerket" föres allt som ar utgifwet för skolans räkning under året. Till "wälgörande ändamål" föres allt som gifwits till barnhemmet, andra kyrkor, fattiga o. f. w. Intag ej mera än som verkligen tillhör 1881.

De som ej fått formulärer kunna antingen uppfatta statistiken på ett wanligt papper eller sända mig ett postkort och begära blanketter. Låt nu allt komma i god tid att tabellen blir färdig före mötet.

Rockford d. 3 Jan. 1882. G. Peters.

Missionsmöte. Rockfords missionsdistrikt håller sitt nästa möte i Sycamore, Jll., der det skall börja den 23 Jan. 1882 kl. 7 e. m.

S. G. Larsson, sekr.

Konferensmöte. Minnesota konferensen af Augustana synoden håller sitt årsmöte i Stillwater, Minn., den andra tisdagen i Febr. 1882, kl. ½8 e. m. Pastorkonferens hålles någon tid på tisdagen, hwarföre alla pastorer böra vara närwarande. Diskussionsämne: Swad skriften lärar om det trognas helighet. Rapporter som under mötet stola behandlas insändas i god tid till ordf., pastor P. Sjöblom i Red Wing, Minn.

Minneapolis, Minn. den 5 Jan. 1882.

J. Ernstedt,
Minn. konf:s sekr.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, weckotidning för kyrkliga underrättelser, Lärofrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertecknad till \$1.60. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenumerantssamlare lemnas hwart 7:de ex. gratis.

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. B. Welinder, Kristianstad, Åsum.

Penningar kunna sändas i registrerad bres "Money Order" eller "check" (wexel).

Bres rörande prenumeration adresseras till
C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379. Moline, Jlls.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. Miss. insändes till Prof. L. N. Hasselquist. Rock Island, Jll.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Jll.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. H. Sasselquist, O. Olsson och A. H. Gervin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 25 Januari 1882.

N:r 4.

Suru en församling kan få en god pastor.

Denna fråga hänger nära samman med den sista gång behandlade: "huru skall en pastor få en god församling?" Hvarje församling vill hafwa en pastor, — ty hwad är en hjord utan herde? Hvarje församling borde ock hafwa en god pastor. Men med en god pastor förstå wi icke en förträfflig predikstolstalare. Denna gåfwa hafwa blott få. Om en god pastor nödvändigt måste vara en utmärkt talare, så kunde endast få församlingar hafwa lyckan ega en god pastor. Dessutom finnes det begäfwade talare, som dock icke äro hwarken duglige predikanter eller goda pastorer.

För att vara en god predikant är nödvändigt, att vara väl hemma i Guds ord och den kyrkliga läran och derjemte ega gåfwan att fattligt, rent och uppbyggligt framställa den hellesamma läran. Men äfwen dermed är begreppet om en god predikant icke uttömdt. Dertill måste äfwen komma den rätta sinnesförfattningen, karaktärsfasthet och embetsstrohet. Den, hos hwilken alla dessa stycken finnas tillhopa, kan man wisserligen kalla en god pastor. Men detta är icke alltid händelsen. Ty

såsom i alla andra kallelsebestyr, så gifwes äfwen här helt wanligt, och till och med ringa, utrustade män, som dock på sin plats kunna vara brukbara och gagneliga.

Goda predikanter och pastorer äro lika så väl efterfötkta som goda församlingar. Många församlingar hafwa dock måttliga anspråk och äro lätt tillfredsställda; andra deremot ställa måhända sina anspråk för högt och äro mycket grannthetade. Det wisar sig wanligen när ledighet inträffar och ej sällan deremellan. Då samlar man ihop en hel rad af namn på kandidater, innan man strider till wal. (Härwid förekomma hwarjehanda seder och bruk, ja missbruk, som ibland oss swenskar ej äro kända, hwarda de förbigås.) Om man nu ock får höra en del profpredikningar, så borde man, dock besinna, att man af en enda predikant och en dags bekantskap ej kan bilda sig ett säkert omdöme, huruvida en person, som för tillfället gjort ett godt intryck, verkligen är en god pastor. Men ett lättfinnigt och öfweriladt handlande wid ett prestwal bär wanligen onda frukter. En församling, som så tanklöst wäljer en pastor, skall snart lika tanklöst söka blifwa fri ifrån honom. Wid sådant förhållande blifwa då båda parterna bedragna.

En församling, som önskar en god pastor, skall wid ett wal icke handla så ytligt, utan bruka den största försigtighet. Bäst är att sådana församlingar inhemta råd och anvisning af pålitlige män, isynnerhet af konferensens eller synodens president. Wanligtvis fördrar församlingens fastställda ordning detta eller bör så göra. Ibland ofs finnas wist icke pastorer som stå efter andra församlingar; men om en tid kommer, då sådant sker, ware sig af prester inom synoden eller ännu mer af sådana som ingen synod tillhöra eller ens något samfund, utan blott berömma sig af att wara "kristna" och wilja "verka för Kristus", så kan man taga för gifwet på förhand, att man bland dessa icke skall finna en god pastor, wore han ock aldrig så rikt utrustad. En sådan wore det synd att gifwa sin röst. En "god pastor" will under alla omständigheter gå in i särahuset genom dörren och icke krypa annorstädes in. Embetet måste söka mannen. Om mannen måste söka församlingen, är det ett dåligt tecken. Församlingar, som taga den här ofwan angifna utvägen och söka råd hos insigtfulla och erfarna män, skola icke lätteligen göra misstag, utan komma desto säkrare till målet, om också icke så qwickt.

Om nu en församling har fått en god pastor, så bör hon tacka Gud dertför och äfwen söka behålla honom. Detta är, tyvärr, icke alltid fallet. Dock gifwes äfwen ibland ofs många församlingar, som se sin fördel och sin heder uti att så länge som möjligt få behålla sina lärare. Men dertill hör åtfärliga stycken, hwarpå wi här måste fästa uppmärksamhet. Det första är, att på ett märkdigt och wördsamt sätt bemöta honom

och dermed erkänna hans trogna tjänst. "Känna dem, som arbeta ibland eder och stå eder före i Heranom. Håll dem desto kärare för deras werks skull och warer fridsamme med dem m. m.". Det gifwes wäl i hwarje församling några troublers in Israel, hwilka den bästa och trognaste pastor aldrig kan tillfredsställa, utan som alltid hafwa något att klandra och kritisera hos honom. Man läse Joh. 3 kap. om Dietrephos, som wäl är dödd, men har många barn. Dessa äro af två slag, kanste flera: dels de aldra frommaste (i deras egna ögon), som mena sig förstå saken bättre än alla de andra, dels s. k. "bildade", eller ock jordiskt rike, som på grund deraf anse sig böra hafwa det afgörande ordet, och hafwa i grunden ingen annan omsorg än att få sin wilja fram. Sådana skall en pastor platt icke låta oroa sig, om annars allt är i ordning, utan bör han med frimodighet gå sin väg fram, synnerligeu så länge den bättre och större delen af församlingen står på hans sida. Det är wist sant: en man må arbeta i hwilken fallelse som helst, så blifwer honom lifwet tungt, om han, oaktadt all använd flit, ej finner något erkännande. Dock är medwetande om trohet i arbetet och Guds wälbehag till arbetarens gerning tillräckligt att hålla modet uppe midt under "gensägelsen". Han wet ju, att han ej får söka eller eus wänta menniskors pris. Men en pastor är ock en menniska och har äfwen det behof och hyser den önskan, att hans arbete och tjänst i Herren måtte erkännas å hans församlings sida, hwarförutan sinnet gerna känner sig frestad till modlöshet och lifgiltighet. Ej under om hos en pastor under nedsläende omständigheter den önskan uppstår att så draga till ett

annat arbetsfält, der han utan hinder och med mera synbar framgång kunde få ut-
rätta sina åligganden.

Till det mer andliga erkännandet å församlingens sida bör äfwen komma det materiella. En arbetare är sin lön wärd: det lärer både Skriften och naturen. Hwarje på Guds ord grundad församling bör och gifwa sin pastor en ordentlig lön och gifwa honom den ordentligen, d. w. s. icke blott tillräcklig lön, utan på bestämda tider. I somliga, synnerligen stadsförsamlingar betalas lön månadstligen, å andra ställen hwart fjerdedels år eller hwart halfår, — endast den betales punktligen. Det bör alltid så ställas, att punktlighet iakttages. Församlingen är en moraliskt personlighet och bör wara minst lika redbar och pålitlig som hvilken annan personlighet som helst. Det egentliga arbetet inom en församling är af andlig natur, men hon har och en sida, dermed hon sammanhängar med werlden, i det hon nämligen består af medlemmar, som på samma gång äro lemman af det borgerliga samfundet, och så länge församlingen wistas i werlden, har hon att ställa sig i enlighet med det allmänna lifwets lagar d. w. s. i werldsliga mål sköta sina affärer på ett affärsligt sätt. Ju mer detta erkännes, och ju mer båda dessa församlingens sidor eller angelägenheter skötas wäl, hwar efter sin art, desto bättre med det hela.

Slutligen söker understundom en församling att fästa en pastor wid sig genom bewis på sin kärlek och förtroende i form af frivilliga gåfwor wid ett eller annat tillfälle eller s. k. surprise parties. Detta är godt och wäl, och faller det oss icke in att härwid wara klan-
drare. Dock må det tillåtas yttra ett

par saker derom. När någon sådan surprise åsyftas, låt det icke ske under för mycket buller och bång, wackra tal m. m., så att det får utseende af ståt, och sedan låten icke gåfwortha bestå i stora guldblockor och andra gyllne ting, eller något så utomordentligen dyrbart; kanske skuld trycker, eller böcker fattas eller . . . utan . . . ja, derom mågen I sjelfwe döma.

P. S. Detta, så wäl som föregående stycket, innehåller mycket godt och betänksvärdt: dock uppstå wid genomläsningen deraf mångahanda, som man tycker bort widröras. Men allt kan icke sägas på en gång. Annat kan ju så smånigon lockas fram och skulle wi gerna se forta uppsatser i hithörande frågor inkomma "för Augustana" från något håll.

H.

Öfrefse bland Muhammedanerna.

Midt under all denna tidens materialism, icke blott sträfswandet i alla riktningar efter det jorden tillhör, utan det uppenbara förnekandet af allt andligt, således och af själaus tillworo, och af sjelfwa andarnes Fader, Gud, arbetar dock en andekraft öfwerallt i våra dagar, märkbarare än nästan någonsin, som kunde öfwerthyga otrons sjelf, derest den hade ögon att se med, att den förnekar det oförnekliga, alldeles som om en blind wille påstå: "det finnes ingen sol; I praten om solens ljus och strålar och lifsigswande värme; snack! ingen sol finnes; jag har aldrig sett någon". Inom otrons barn sjelfwa arbetar med wäldig iswer och nitälskan en ande, gemensam för dem alla och med samma mål för ögat i dem alla, nemli-

gen det som Jesus antydde i orden till sin himmelske Fader: "jag hafwer fått dem ditt ord och werlden hafwer hatat dem". Ställ dessa båda uttagor af sanningens mun i sammanhang med hvarandra, så ser du lätt hemligheten af hwad som rör sig i werlden. Förnekelsen, som också är en hatets ande, gör mycket buller af sig och häfwer upp som ett wildt djur stoft omkring sig och ser för den skull försträckt ut; men Jesu Kristi Ande lyfte icke blott wid nya testamentets begynnelse den dåvarande werlden ur dess aglar och förnyade hennes anlete, utan företog sig detsamma wid reformationen, har gjort det sedan och skall, måhända i våra dagar, göra det ännu en gång. Men Guds Ande arbetar på djupet och strider och segrar på ett annat sätt än denna werldens ande, såsom tydligast syntes på Jesus sjelf. Då han på korset ropade "det är fullkomnadt!" hafwa Jesu fiender der och hwar welat förstå det så som hade han förklarar: jag ser att jag misstagit mig, allt är förbi; men tron och Skriften har märkt ett helt annat innehåll i det werldshistoriska ordet och werldens och kyrkans historia har allt sedan gifwit fullständigt svar derpå. Därföre frukte wi oss intet; Skriften kan icke wara om intet.

Det war dock icke om anderörelserna inom kristenheten wi denna gång tänkte yttra oss, utan om desamma ibland muhammedanerna. Anhängarne af "den falske profetens" lära äro ganska talrika och utgöras icke blott af innewanarne i nuvarande Turkiet, utan utgöra också det öfwerwägande antalet i Syrien, Palestina, Arabien, Persien, det folkrika Indien, delwis äfwen af Kina samt Egypten, hela norra Afrika

m. m., för att icke tala om mormonerna som stå i nära släktskapsförhållande till muhammedanerna. Muhammeds lära är sammansatt af hebneiska, judiska och äfwen kristliga läror och war måhända ett försök att förena alla religioner till en enda, likt så många dylika försök, som både förut och sedermera blifwit gjorda och ännu nästan dagligen göras. Af judendomen hemtade Muhammed läran om en Messias, som i framtiden skulle komma och lägga werlden under sig; han skulle uppträda inom hans släkt, bära hans namn och hans faders namn. Sittills har turkiske kejsaren blifwit allmänneligen erkänd såsom "caliph" eller Muhammeds efterträdare; men hans werldsliga makt har blifwit allt mer kringsturen af de framträngande europeiska makterna och hade blifwit fullkomligt förstörd af Ryssen, derest de der stormakterna icke misunnat hvarandra det stora stycket. I Indien hafwa engelsmännen öfverhanden; i Egypten herrsta i grunden England och Frankrike tillhopa, och Frankrike i det öfriga norra Afrika. I detta tryckta tillstånd hafwa muhammedanerna öfwerallt börjat att tro, att turkiske kejsaren ej kan wara Muhammeds efterträdare, och därför äro de på många ställen benägna för uppror; men der har äfwen uppstått ibland dem en allmän wäntan på deras Messias och sinnena äro allmänt spända på att något måste snart inträffa. En stor nitälskan för deras läras utbredande gör sig också gällande. Så finnes i Egypten en läroanstalt, som besökes af omkring 10,000 studerande. Dessa sändas ut åt alla håll, synnerligen åt det inre Afrika, och under rättelser gifwa wid handen att de hafwa betydlig framgång. Nu finnes,

eller uppgifves finnas, i norra Afrika, i Tripoli, en man, med namnet Muhammed, hvars fader bär namnet Abdallah, lika med Muhammeds egen fader, och som denne man påstås vara af den gamle profetens släkt, börjar man tro att i honom den utlofwade Messias är kommen; ja, det påstods wid slutet af förra året att han redan samlat en här och brutit upp för att lägga jordens innewånare under sig med swärdssegg. Säkert är, att muhammedanerna wänta detta och äro redo att taga del i striden och hoppas kunna utrota de kristna i första rummet. Ehuru ryktet ej war sant om den nye Muhammeds uppträdande som eröfrare, kan dock kriget bryta ut när som helst, och ehuru wi icke behöfwa betwisla dess utgång, kan det likwäl gifwa de stora europeiska krigshävarne mycket att göra, förorsaka stor blodsutgjutelse och öka den nog allmänna ofedligheten och wildheten ibland de s. k. bildade folken. Men "de som taga till swärd, skola förgås med swärd" — detta är domsordet öfwer muhammedanismen.

H.

2 Mos. 2: 9.

Följande händelse är wäl något gammal, men derföre icke mindre lärorik.

Emot slutet af förra århundradet gingo en bonde och hans hustru i dåwarande danska hertigdömet Schleswig till staden Husum för att på en kreatursmarknad derstädes köpa en k. Men som hustrun hade hwarjehanda att bestyra, skildes de åt, för att uträtta hwar och en sitt och blifwa så mycket snarare färdiga till hemresa, hwarom hustrun war så mycket mer angelägen, som ett dibarn wäntade henne hemma.

Som hon blef fortare färdig med sina göromål än hon förmodat, begaf hon sig på väg till torget, der hon och mannen öfwerenskommit att träffas. Men på vägen dit hörde hon i ett för sig sjäfliggande hus rösten af ett gråtande barn, och så fattigt och äfwen annars otrefligt huset såg ut, kunde det trogna moders hjertat ej underlåta att gå in, men finner hwarfen far eller mor hemma. Endast i midten af den usla kojan står en wägga med ett skriande barn, som ögonfkenligen plågades af hunger. Hon böjer sig derföre öfwer waggan och rädder dibarnet sitt bröst samt gläder sig öfwer de fulla drag, hwarmed det stafsars barnet ser sig till godo. Då hör hon dörren ryckas hastigt upp och något fastas på golfwet med de orden "der, tag det qwidt och göm det undan". Derpå slås dörren lika hastigt igen och den främmande hustrun är åter ensam med barnet. När det omsider insomnat, reser hon sig upp och ser med förwåning en wälsylld pung ligga på golfwet och — hwilken bestrifwer hennes bestörtning — det är hennes mans penningepung och i den äfwen alla penningar de medtagit till staden för att dermed köpa sig en ko.

Hon stoppar pungen på sig, söker upp sin man och finner honom i stort bekymmer, får nu weta hwad hon dock redan wist, att mannen blifwit bestulen, men han får ock weta, hwad han icke förut wist, att tjuwen, utan att weta det, kastat pungen till hans hustru för att tillwaratagas. Man köpte nu ko, betalte den och tog den med hem och förundrade sig öfwer Guds wägar.

6:te Bönen.

För några år sedan hände i tyfka staden Berlin, att en barberare, som dagligen rakade en bankir, omsider skulle taga vägen genom kontoret, der penningarne lågo uppstapplade i högar, utan att någon så tidigt på morgonen höll wakt öfwer dem. Gemma led barberaren stor nöd; den talrika barnskaran begärde bröd och kläder, hushyran war ännu obetalad; en skuld af omkring \$40 låg honom isynnerhet tungt på sinnet. I kontoret såg han hela högar af guld och silfwer, af hwilka en enda hade mera värde än all hans skuld. När han gick igenom rummet, ryckte det i handen på honom, men han motstod frestaren och stötte sitt göromål. Bankiren förekom det besynnerligt, att hans barberare såg så blek ut och att hans annars så säkra hand tybiligen darrade. Nästa morgon glänste guldet och silfret ännu härligare och tycktes liksom erbjuda den fattige mannen att taga för sig; ännu starkare ryckte det i handen; den arme mannen hade att utstå en hård kamp. "Tag blott en af dessa små högar", hwistade frestaren till honom, "så är din nöd slut; ingen skall misstänka dig!" Men på samma gång förnam han också den hel. Andes warnande röst, som afträdde från tjufweriet och påminte om det sjunde budet. Hans kamp blef en bönekamp; men till ro kom han icke. Tredje dagen steg hans sinnesoro till sin höjd, swetten trängde fram på pannan, hans hand darrade, hela hans utseende förwandlades, när han inträdde i bankirens rum. "Min herre", stammade han, "jag förmår icke mer komma till Er". När denne, förwånad frågade efter orsaken, berättade den plågade mannen om sin bittra nöd och om de tre

sista dagarnes strid. Bankiren blef genom hans ord djupt rörd. Derpå gick han in i kontoret, fattade en af högarne och gaf den åt barberaren med de orden: "Det skall afhjelpa din nöd till en början; sedermera skall jag göra mer för dig". Han höll ord och den räddade tackade honom — men hembar i synnerhet Gud tack och lof.

Swarjehanda.

Pastor Quist i Knogville har erhållit kallelse från församlingen i "Town of Welch", Minnesota; huruwida han antager den eller ej, är ännu icke känt.

— Den berömda Spurgeon fick en gång ett besök af en gammal gumma i församlingen. Hon gjorde sig samwete öfwer de långa ändarne af hans hwhita halsduk, och, efter ett långt tal om presterlig ödmjukhet och högmodets synd, lät hon förstå att hon hade medtagit en sax och skulle tycka om, derest hennes käre pastor wille tillåta henne klippa af så mycket som hon trodde wara lämpligt. Spurgeon lyssnade tåligt på hennes föreläsning och öfwerlemnade åt henne sin halsduk med de anstötliga ändarne att af hennes sax bringas i sticket. När hon nu förkortat dem, så att de blefwo i hennes ögon lagom återstälde hon dem till doktor Spurgeon, hwilkens tur nu kom.

"Nu, min goda syster", sade han, "måste Ni äfwen uppfylla min önskan". "Ja, det will jag, doktor; hwad kan det wara?" "Jo, Ni har något hos Er, som är en god del för långt, och förorsakar stora swårigheter och jag skulle önska se det förkortadt". "Så! käre pastor jag will icke draga mig undan; hwad är det? Här är sagen; nytt-

ja den som Ni önskar". "Kom då", sade pastorn allvarligt, "goda syster, rädd ut er tunga". Dermed slutade samtalet och gumman gick med en mycket förkortad tunga, dock icke med sagen.

— Drottningen på den stora afrikanska ön Madagascar har låtit offentliggöra en proklamation, deri hon förbjuder sina undersåter så väl att tillverka som bruka starka drycker. "Af en sådan artitel", heter det, "som förnedrar mitt folk och helt och hållet ruinerar det, vill jag icke hafwa någon inkomst".

— Under det man börjar få någorlunda ögonen upp angående den omätliga skada i alla riktningar för nutid och framtid, som tillverkningsen af starka drycker och deras tilltagande bruk åstadkommer i landet och därför söker få förbudslagar antagna och andra hinder lagda i vägen för eländet, kryper förderhetsorm in i folkets innersta genom en annan dörr, nämligen i form af böcker, fulla af dikter, romaner och noveller. En otroligt väldig ström här af brusar fram öfver landet. Vi weta väl, att det kan gifwas något bättre af detta slag, till och med kristliga, åtminstone sedliga romaner; dock äfwen af det sednare hafwa wi allt för mycket, men i jemförelse med den usla romanlitteraturen är det en försvinnande obetydlighet. Det är nu ej blott så illa, att detta "swinadras" sprides på wanlig bokhandelsväg, genom tidningar, i jernvägskupeer, o. d., utan på många ställen är man lagligen förpligtad att understödja spridningen af denna ohyra. Man har nämligen beghnt allmänna läsebibliotek i städerna och undfått rätt att på statväg insamla medel till bokens infö. Anskaffades nu endast läsvärda saker, så woro läsbiblioteken ett

högt berömmvärdt företag. Men nu förhåller det sig så, att wanligen tre fjerdedelar af böckerna utgöras af romaner, eller att åtminstone de tre fjerdedelarne af de uttagna och lästa skrifterna äro romaner. Det literära Boston har naturligtwis ett wäldigt bibliotek, hwaraf under ett år uttogos 1 million 65 tusen olika skrifter, men utaf dem woro 680 tusen romaner och af dessa åter en mängd af den osedligaste art, så att till och med en werldslik tidning betecknar dem såsom "ohelsosamma", af en "köttslig luft", "ryktande af synd;" — och sådant skall man genom lag tvingas att sprida! Detta går för långt. Så går det dock till i Rock Island och Moline. De som hafwa att bestämman wälet af de böcker, som skola köpas, hafwa ett stort ansvar på sig.

— En ej mycket lärdd person berättade för en bekant, att han förenat sig med metodistkyrkan on suspicion (på misstanka), menande on probation (på prof), hwarwid en eng. metodisttidning, som omtalar föregående, anmärker, troligen med rätta: "om en och annan tagges in on suspicion, så borde dock långt flera släppas ut af samma orsak".

— Pastor Bender har erhållit ett par kallelser från Nebraska, men nödgats afslå dem, på grund af sin swaga helsa; deremot har han antagit en kallelse från Golden i Colorado, emedan han då får stanna bland bergen, der klimatet tyckes verka wälgörande på honom.

— En missionär från A. S. S. U. berättar följande ur sina erfarenheter: "Vi stannade en söndag i en station på Northern Pacific R. R., organiserade en sönd. skola och höllo twänne andaktsstunder i frakthuset. På aftonen hölls

nykterhetsmöte, derwid emellan 30 och 40 personer gäfwro nykterhetslöften. En af dem sade att han på en enda vecka bruckit bort emellan 3 och 4 hundra dollars. Under vårt möte hölls ett annat på andra sidan af gatan, der spelande, drickande och dansande pågick. Man berättade för oss, att i 28 hus af 35 i den lilla staden såldes starka drycker och att af 14 grafwar på begravningsplatsen de 11 upptogos af män, som funnit en wäldsam död. På återvägen från denna plats sutto 2 män bakom mig. Den ene yttrade: "Jag war i G. siftilidne söndag och der war guds-tjenst på den ena sidan af gatan och dans på den andra". "Således himmelen på den ena sidan och helwetet på den andra", blef swaret.

Det will icke ringa mod till att begynna ett andligt arbete på dylika platser. Och det är de gräsliga frogarne som föröda allt.

— Från St. Peter, Minn. kommer den sorgliga underrättelsen att pastor Lagerstöm nödgats upphöra med sin verksamhet derstädes på grund af sin nedbrutna hellsa. Läkare hafwa förklarar, att endast ombyte af klimat kan gifwa hopp om wedersående. Utan twiswel wore Texas den bästa plats för honom och der är arbete i öfwerflöd redan, och blifwer allt mer genom den pågående inflyttningen dit. Herren, som wet hwart det wore bäst för den käre broder L. att gå, bane också vägen för honom dit!

Annars låter det mycket godt från St. Peter. G. M. College har börjat sin wårtermin med ej mindre än 120 elever, manliga och qwinliga, af hvilka 118 äro dagligen tillstädes. 90 af dessa "boarda" wid skolans bord; de öfri-

ge gå till anhörigas bord eller laga mat åt sig sjelfwa. Hellsotillståndet är godt; men vaccination har äfwen der måst företagas på grund af smittkoppor, som wisa sig på flera ställen rundt omkring.

Ett förslag är å bane att bygga ett hus med boningsrum för flickorna, som besöka skolan; men wisja orsaker torde ligga i vägen derför så länge. Emellertid undermisas både gossar och flickor på samma rum och det lyckas wäl. Jag har ock känt mig mer och mer öfwerthygad derom, att det ej allenast låter sig göra, utan har ock flera förmoner med sig både i ekonomiskt hänseende och till och med i sedligt, dereft en fristlig anda genomgår det hela och undermisningen ster så, att den gifwer eleverna tillräckligt att syssla med.

I sammanhang med dessa fägnelsamma nyheter, wilje wi äfwen lemna den upplysningen om College i Rock Island, att alla studentrum äro till och med öfwerfulla, hela antalet studerande uppgående till omkring 150, hwilket kunde ej så litet förökas, dereft boplatz woro att tillgå. Herren räcke sin hand wälsignande ut öfwer våra skolor, att de må utöfwa ett stort och godt inflytande widt omkring.

— Det berättas att pastor Walleen i Swedesburg, Iowa, antagit kallelsen från Fremontsförsamlingen i samma stat. Det gläder oss att den stora församlingen i Fremont ånyo fått sig en trogen lärare. Denna winst för henne är wäl en förlust för Swedesburg; men dels är församlingen på senare stället af den beskaffenhet, att ingen så lätt löper åstad med henne, dels kan hon ju hoppas att snart nog få hjelp. Så har hon sticket sig emot sin pastor, att hwem som helst skulle gerna antaga en

kallelse från henne, så wida icke andra omständigheter stå hindrande i vägen. Hon bör dock wara tålig i denna tid af andlig nöd.

— Ur ett enskildt bref från Denver, Colo. (ej från pastor T.) borde wi förrän nu hafwa lemnat ett utdrag; det wisar hwad Herren kan göra och ännu mer hwad han will göra, äfwen på ställen, der man trodde ingenting kunde göras: "Julen i Denver har warit owanligt liflig bland vårt folk och rikt på Guds ord och ordets hörare. Här kan man i sanning se en uppfyllelse af Herrens löfte, att wattenfallor stola uppspringa midt i ödemarken. Redan har man måst beställa bänkar att sätta på gångarne i kyrkan rundt omkring, och, hwad mer är, äfwen begynna tänka på att snart utwidga rummet genom att bygga en läftare. Offerwilligheten är ock rätt owanlig och den slitige pastorn glömmes ej heller". På offerwilligheten funno wi ock ett klart bewis i nr. 51 af N. o. M. för 1881, der ej mindre än \$100,50 redowisades genom theol. stud. Bäckman såsom samlade i Denver till grundplåt för ett större hus, med rum stort nog för våra stora folkmöten. Denna gåfwa kom mig nästan att blygas och troligen många med mig, hwilka hafwa lika mycket att tacka Gud för som ungdomen i Denver och hafwa lika godt tillfälle att gifwa.

Salome föreningen

är namnet på ett litet sällskap af flickor i Rock Islands församling, som öfverenskommit om att sammanträffa första torsdagen i hwarje månad. Derwid hålla de en andaktsstund samt lägga hwarbera 25 cts till en kassa, ur hwilken de wid tillfälle gifwa bidrag till ändamål

de anse wara nödvändigt. Förlidne år lemnade de på en gång \$80 till inre och yttre missionen, nästan lika mycket till församlingens kyrkobyggnadskassa och på annat ställe i detta nr. synes i en redowisning ytterligare \$20 gifna af samma förening. Icke har jag sett medlemmarne derför gå med risna kläder eller som skulle de fördenstull blifwit så fattiga; twertom tror jag, att de undfått full valuta och mer för sina utlägg, ja så mycket, att det är oberäkneligt. Jag nämner icke om denna lilla förening för att berömma den, utan för att wisa hwad sådana små föreningar kunna uträtta, icke blott utan skada, utan med stor förmån; må Salome-föreningen ega och få många systrar! Dess namn är hemtadt ur Marci 15: 40, 41.

Augustana för 1882.

Wi kunna glädja våra läsare med den underrättelsen att subskribenterna på Aug. o. Mss. hafwa öfats till på detta nya år, med omkring ett tusental, så att antalet nu uppgår till omkring 5000 och troligen komma många flera in ännu, att döma efter huru det gått wid föregående njar och då dagligen nya requisitioner ingå. Alla äro emellertid wälkomna. Största swårigheten blir wäl snart att fylla med de första numren alla numera insända subskriptioner; men det skall ste så länge förrådet räcker.*) Och skulle subskribenterna stiga med ännu ett tusental, som icke behöfwer wara någon omöjlighet, så kan det löna

De som hafwa ett eller flera ex. qwar af nr 1 och 2 gjorde ojs och nya läsare en stor tjänst, om de wille insända dem till vår slitige och strängsatte expeditör, Mr. C. G. Thulin. Wi trodde ojs hafwa tagit till ett antal stort nog; men det är redan slut.

sig att omtrycka de första numren. Låt därför arbetet fortgå. För denna goda utgång af subscriptionen hembära vi sakens männer vår uppriktiga tackfägel-
se, förvisade derom, att de glädja sig deröfwer lika mycket som de närvarande utgifwarne. Med dessa 5000 läsare, hwilka (då man räknar de familjer och andra som begagna sig af bladet) säkerligen kunna beräknas i själfwa verket till 10 @ 12.000, för ögonen, känna vi djupt det dryga ansvar som hwilar på oss i att förse så många, en så stor församling, med god och passande läsning. Visserligen hafwa wi wittnesbörd från flera håll om de goda frukter Aug. o. Miss. burit och ett åtminstone af dem skola wi meddela härnadan; men wi inse ganska wäl, att bättre och mera borde bjudas, hwilket wi dock känna oss oförmögna, att gifwa på grund af de tunga bördor och göromål som ligga på oss såsom undervisare. Wi uttala därför den önskan och hysa det hopp, att våra wänner bistå oss med råd och dåd, icke blott med råd utan ock med dåd, näml. med goda och kraftfulla bidrag, så skrifna att wi ej behöfwa omskrifwa dem, hwilket somliga synas önska, men som är oss omöjligt med anledning af vår upptagna tid. Skulle icke allt in-
sändt anses passande för vår tidnings syfte, så är det ju dock en god tankeöfning, som alltid har sitt värde.

Wi uttrycka redan det hopp att synoden wid sitt nästa möte beslutar twänneting med afseende på Aug. o. Miss. 1) att den utwidgas, på det mera af läs-
wärda saker ur tidningar från gamla fäderneslandet må kunna meddelas, och 2) att en man tillsättes, som har en sam-
bestyret med utgifningen, och därför har mera tid att öfwerwäga, nedskrifwa och

insamla hwad som behöfves, än wi, plågade utgifware ega.

Ur det ofwannämnda brefwet, uppmuntrande som det i allo är likasom äfwen flera andra bref, återgifwa wi det mesta: "Ungdomen här i L. är ganska snäll och i sitt uppförande anständig. Af den har jag aldrig något besvär, men ofta glädje. Skulle jag önska mig en församling, så wille jag hafwa unga menniskor. Möjligen äro de annorlunda på andra ställen och det är blott jag som warit så lycklig att få sådan ungdom.

"Den kära Augustana har här många läsare, som älska och värdera dess rika innehåll. Jag tänker att wi i år komma att taga emellan 60 och 70 ex. Icke större församling än denna är, så bewisar det tydligt, att Aug. här älskas och läses. — Förstodo wi pastorer blott, hwilken hjälp wi hafwa inom våra församlingar af Augustana, så skulle wi nitälska för dess spridning. Att denna församling har en så allwarlig präg-
el, kommer sig deraf, att Augustana läses i många ex. härstädes". Är nu detta beröm allt för stort för A. o. M., så har den wäl ändå uträttat något ditåt och är det åtminstone målet med vår arbete deri.

Med den uppmuntran, som dylika bref gifwa så wäl som den förökade lä-
sarekretsen, wilja wi i Herrens namn fortsätta vårt trägna göromål och hoppas att mången Aron och Hur håller oss under armarne, på det Herrens sak ibland oss må framgång hafwa och må-
ra församlingar och enskilda kristna må winna den stadga och styrka, som behöf-
wes med afseende på den stora frestelse-
stunden.

Red.

Något mer om tidningar.

Som nu nr. 2 är utkommet af Augustana Observer, vilja vi icke allenast omnämna dess fortsatta utgifvande, utan också på det hjertligaste rekommendera den. Det engelska språket blifwer allt mer och mer känt och brukadt af våra församlingsmedlemmar, isynnerhet ungdomen, och det är ej då att undra på, att de ej allenast åstunda höra Guds ord på engelska, utan äfwen så tillfälle att läsa det på samma språk. Då är det ju godt att vi ha ett blad att sätta i händerna på dem som det åstunda, som står på samma bekännelsegrund som vår synod och dessutom lesver och rör sig i våra förhållanden och därför kan förstå oss och vår sak. Som nu Augustana Observer utgifwes af de wälförstående bröderna, pastorerna C. E. Lindberg, Ch. Petri och A. Rodell, kunna vi ju vara förvisade om innehållets godhet, så mycket mer som alltid någon öfversättning förekommer af någon swenskt andaktsbok, synnerligen af C. D. Rosenii skrifter. "Aug. Obs." utkommer 2 gånger i månaden i stort bokformat, tryckt på fint papper och med rena stilar, hwarje nr. på 8 sidor, och dock till ett pris af endast 25 cts om året. Detta är så orimligt lågt, att det omöjligen kan bära sig, derest icke många subscibenter erhållas. Är det nu så att ett behof gör sig allt mer gällande af en engelsk religiös tidning ibland oss, låt oss ej försumma att uppmuntra den nu begynnande.

Med dessa ord hafwa vi alls icke wolat motarbeta t. ex. isynnerhet Dr. Passavant's Workman, som är mycket innehållsrik och visar lifligt deltagande för skandinaverna i allmänhet och swen-

skarne måhända isynnerhet. The Workman utkommer med 2 nr. i månaden i stort quart-, nästan folioformat, och dock på 16 sidor, till ett pris af \$1,50 för året.

Bedetidningen The Lutheran utgifwes af D. Krotel, som eger en särdeles ledig penna och intressant skriffätt, och rekommenderas äfwen till det bästa. Den är för öfrigt redan känd.

Ett annat litet engelskt blad utgifwes i Philadelphia, hvars hufvudändamål är att verka för det luth. theol. Seminariet derstädes. Det utkommer blott en gång i månaden, är till storleken ungefär lika med Aug. Obs. och fås äfwen för samma pris. Det innehåller underrättelser äfwen från våra skolor, har mycket goda framställningar i hvarje hända kyrkliga ämnen af sådana män som doktorerna Greenwald, Krauth och Jacobs, m. fl.; men det som gör det lilla bladet mycket läsvärdt för präster är dess notes on Commentaries eller anvisningar på de pålitligaste kommentarer till den heliga Skrifts böcker. Tidningens namn är The Indicator.

Vi hafwa förut widrört åtskilliga swenska tidningar, som borde läsas äfwen på denna sidan hafwet. Vi vilja här erinra om ytterligare tvänne:

Olivebladet, utgifwet i Stockholm af den käre föreståndaren för diakonissanstalten, hofpred. J. C. Bring. Dess afsigt är väl egentl. att göra diakonissaken känd och älskad och det är något som vi äfwen här behöfwa hafwa reda på och älska; men dessutom innehåller det alltid allmänna betraktelser, wanligen öfwer någon Davids psalm och i Brings gedigna stil. Olivebl. utkommer med 6 nr. om året och kostar i Stockholm 1 kr. 10 öre.

Missionstidning för Israel, hvars utgifware är pastor A. Lindström. Afwen missionen bland judarne omfattas i fäderneslandet med värma, och den nämnda tidningen arbetar med iswer, nit och sticklighet för den ädla saken. Den är verkligen underhållande. Wi hafwa wäl understundom tyckt att tidningen allt för mycket upphöjer judarne och talar allt för chiliafiskt om dem; men den älskar sitt ämne. Dess pris i Stockholm är 1 kr.

Af de politiskt-religiösa tidningarne weta wi ingen att rekommendera utan "Wästaren". De öfriga, så wida de äro oss bekanta, äro ensidiga, och de minst undantagna, som påstå sig icke ta någon sida.

Om någon önskar hålla de båda omnämnda bladen från Sverige och wet ingen som will efterskrifwa dem, skall undertecknad åtaga sig det bestyret, om requisition sker innan månadens slut.

H.

Texter för Söndagsskolan.

No. IV.

Anmärkingar till ledning för dem som ej äga några hjälpredor och bibelkommentarier.

Mark. 2: 1—17.

Rätt att förlåta.

Anmärkingar till ledning för läraren.

1. Tiden. Den borttagne botades och Matthæus kallades strax efter det som berättades i föregående text, wid Jesu återkomst från sin första resa i Galileen. Matthæus' gästabud hölls något senare. Det steddde efter det wi läsa i Mark. 5: 21.

2. Orten. Kapernaum och tratten deromkring. Platsen, hwarest Matthæus "satt wid tullen", war nära staden wid wägen åt Damaskus.

3. Jemförelsepunkter. Matth. 9: 2—13. Luf. 5: 17—32. Emellan 14 och 15 v. äro säkerligen flere tilldragelser såsom Bergs-

predikan, Matth. 5, 6 o. 7 kap., kanske äfwen Matth. 13 kap.

4. Förklaring öfwer vissa ställen i texten. — B. 1. "Han gick åter in i Kapernaum". Wid sin återkomst från sin första tur i Galileen. "War i huset", antingen ett hyrdt rum (Matth. 4: 13) eller också i Petri hus. — B. 2. "Han hade tal för dem". Han förtunnade ordet, det glada budskapet från Gud. — B. 3. "En borttagen", genom nervsjukdom, som borttagit förmågan att röra lemmarna och mången gång gör dem alldeles känslolösa. "Syra" karlar buro i hwar sitt hörn. De bewisade både tro och kärlek. — B. 4. "Refvo t a t e t", egentl.: afstädte de talet. Husen woro låga med platta tak. Från baksidan war en uppgång. — "Sängen", en liten tälsäng eller kanske blott en madras. — B. 5. "Der a s t r o", både deras, som buro, och den sjukles. Jesus såg deras hjertan och de bewisade sin tro med att öfwerwinna hindren, som woro i deras wäg. — "D i n a s y n d e r" m. m., det war det förnämsta han behöfde och åstundade. — B. 7. "G ä d e l s e", tala smädande om Gud och religionen; bete sig så som om han kunde göra, hwad endast Gud kan. — B. 9. "Bättre", icke lättare att göra, men lättare att påstå sig kunna. Jesus bewisade sin gudomliga makt att förlåta synder, genom att göra ett gudomligt werf, som de kunde se. — B. 13. "Han gick åter ut". Han begynte sin andra wandring genom Galileen. — B. 14. "L e v i", detta war hans namn, innan han kallades Mattheus. "Alpheus", ett wanligt judiskt namn. Denne war icke fader till Jakob den yngre. "Wid tullen", se anm. 2. Handlande som förde waror till och från Damaskus fingo här betala tull. Romarne hade tillfäst dessa embeten. Judar, såsom Levi, woro wanligtvis endast tjenare under andra; men woro mycket föraktade af sitt folk och kallades publicaner. — B. 15. Inträffade några wedor senare. Lufas jäger att det war ett stort gästabud. Troligen wille Matthæus gifwa många af sina fordna medsyndare tillfälle att komma i beröring med Jesus. B. 16. "Striftslärde". Lärde i strifterna och deras utläggare. De woro också "fariiser", mycket stränga i utwertes former enligt lagen och egna stadgar. De stodo utomkring och sågo på, under det de andre åto. Det war icke owanligt i Österlandet.

Inledande frågor. Huru lång tid efter det wi sist läste tilldrog sig det wi i dag hafwa till

text? Hvilken resa var nu slutad? Hvad hade Jesus gjort under denna vandring? Mins du hufvudämnet i förra texten? Kristi makt att hela (göra helbregda). Hvilken makt visar han i dag? Sin makt att förlåta.

Hufvudämne: Frälsningen genom tron.

I. Den borttagne en bild af syndare (v. 1—3).

Frågor: Hvarifrån kom Jesus till Kaper-naum? (Mark. 1: 45). Hvad hände sedan det blef bekant att han var der? Hvad var anledningen att folket samlades? Hvad predikade Jesus? Hvarigenom blef han afbruten? Hvad slags sjukdom hade mannen? På hvad sätt är den en bild af synden? (Sw. Den bödar den rätta känslan; kan ej bota sig sjelf.) Se Ef. 2: 1; 4: 18. Joh. 5: 40.

II. Förd till Kristus (v. 3—4).

Hvarför kom ej den borttagne sjelf till Jesus? På hvad sätt blef han förd dit? Beskrif österländska hus. Huru kunde han komma ned genom taket? Hvad slags fäng var det?—Är der många hinder för syndare, när de vilja komma till Jesus? Skola de wända om då eller hvad? Hvarföre tillåter Gud så många hinder i vägen för syndare, då de vilja komma till Jesus? (Sw. Han vill föröta deras trosfäp.)

III. Fräfst genom tron (v. 5).

Hvem tro såg Jesus? Hvilka woro de twenne wägar, på hvilka Jesus kunde se deras tro? (Se anm. v. 5.) Hvad sade Jesus till mannen? Hvarföre fick han syndernas förlåtelse före botandet? Hvad är ofs mest af nöden? Hvarigenom verkas Herren tron? (Se Nat. fr. 168).

IV. Själens frälsning bewisad och efterföljes af kroppens botande (v. 6—12).

Hvilka woro de skrifflärde? Hvarföre funno de alltid fel med Jesus? Hvad menas med hädelie? Kan någon annan än Gud förlåta synder? Hvarföre? Huru kunde Jesus weta deras tankar? Huru bewisade han sin makt och rätt att förlåta synder? Huru wifade mannen att han var botad? Behöfde han tro till att uppstå och taga fången? Hvad bör följa på syndernas förlåtelse hos de kristne? Huru visar ett nytt heligt lefwerne, att man har syndernas förlåtelse? (Se Jak. 2: 20).

V. Syndare kallade till Kristus, att de måga frälsas och sedan efterfölja honom (v. 13—17).

Hvarföre gick Jesus sedan? Hvem såg han wid vägen? Berätta något om Levi. Hvilka woro publikanerna? Hvad menas med tulken? Hvarföre var här en dyllit plats? Hvad gjorde Mattheus, när han blef kallad? Fordrade detta tro? Hvarföre tog Jesus publikaner bland sina lärjungar? Hvad gjorde Mattheus en tid derefter? Hvilka inbjöd han till gästbudet? Hvarföre? Hvarföre gick Jesus dit? Hvilka ansågo det opassande? Hvad svarade Jesus dem? När är det rätt att sällskapa med dåligt folk och när är det icke? Huru uttryckes i v. 17 ändamålet med Jesu antomst i werlden?

Öfwerblid för hela stolan.

Förestånd. Anför ett passande språk för denna text. Stolan: Jag, Jag utstryker din öfwerträdelse för mina skull och kommer dina synder in-tet i håg. Ef. 43: 25. — Hvad är hufvud-lärdomen i denna text? St. Kristus stänker förlåtelse och frälsning åt syn-dare. — Hvad gjorde Jesus med den bort-tagne? S. Han förlät hans synder och botade hans sjukdom. — F. Hvarföre? S. Emedan han såg deras tro. — F. Huru besvarade Jesus sina fienders påstående att han hädde Gud? S. (Se anm. v. 7). — F. I hvad sällskap finna wi Jesus sedan? S. Bland publikaner och syndare.

Widare kan frågas öfwer: Samheten. Syn-den. Syndaren på väg till Kristus. Hindren. Willforet för förlåtelse. Den nya vandringen. Jesus kallar syndare. Ingen är ursäktad, om än han har en dålig handtering. Så mycket förr bör den lemnas. Wi skola wara måna om att så många till Jesus.

Erkännanden.

Gåfwor inkomna till Biblioteket under November och December månader:

Af past. A. B. Carlsson, Ostindien: The Heart Book, in Telugu, 8 ex.; Acts, in Telugu; Ery-dus, in Telugu; St. Matthew, in Tamil; The Doctrine of the Soul, in Tamil; The Incar-nation of Christ, in Tamil; St. John, in Hin-doo-stoni; St. John, in Hindoo-stoni;

af The Department of the Interior, Wa-shington: U. S. Ent. Comm. Bull. 6, Riley; U. S. Geol. & Geogr. Survey of the Territo-

ries, vol. VI: 2, Hayden; U. S. Geol. Survey, 1:st Ann. Report, Clarence King; 4:th Ann. Report of the Superintendent of the Yellow St. N. Park for the year 1880, P. W. Norris; Population and Resources of Alaska;

af Mr J. Hoikka, Aug. College: Christtusen uften Oppi;

af past. C. P. Rydholm: några nummer af "Rätta Hemlandet" och "Missionären" samt några akademiska afhandlingar;

af Mr Fr. Nibelius, Aug. Coll.: de 50 första psalmerna af psaltaren på grundspråket;

af prof. A. W. Williamson, Aug. College: Manual of Ancient, Mediæval & Modern History, bh Thalheimer.

Aug. Coll., Rock Island, Ill. d. 17 Jan. 1882

A. D. Bersell,
bibliotekare.

Följande bidrag till Kansas-konferensen s barn hem, inkomna sedan sista redovisningen, erkännas med tacksamhet:

C. Ekblad, Swedesburgh 1.00; J. D. Wilson, Scandia 5.00; några enskilda i Osage City 6.00; förj. i Scandia 3.75; Collin, Swedesburgh 0.75; J. Anderson do på subskr. 5.00; Mrs J. Anderson do 3.00; J. Appeltroth Mariadahl på subskr. 5.00; E. Hanson do 5.00; Hulda Håkansons spar. do 2.10; Mrs Otto Carlsson do 1.00; past. C. J. Scheleen, St Marys 8.50; Mrs. C. Claeson Wahlsborg 1.00; Mrs Rolf, Scandia 1.00; past. Sandeen, Frankfort, 0.48; J. Olsson, Connor Station 5.00.

Kollekter tackfägel sedagen:

Ada 2.95; Mariadahl 6.35; New Gottland 8.00; Salina 5.30; St. Marys 5.32; Swedesburgh 3.60; Brantford 1.57; Bethel 6.00; Osage City 12.00; Friends Home 3.32; Lawrence 3.03; Fremont 8.48; Amana 4.23; Bethania 10.40; Elmsburgh 4.70; Asfaria 3.26; Salemsburg 6.46; Andover 3.91; Frankfort 4.00; Omaha, Nebr. 7.50; Bethesda 1.27; Salems 3.80; Alma 4.30; Swedesburgh 3.10; Saron 3.77; Stodholm 3.15; Bethania 5.20; Golden, Colo. 5.15; Denver 2.50; Ryssby 9.80; Kansas City, Mo. 6.18; Waterville, Rs 3.00.

Gen. Sönd. skolan i Alma, Nebr. 11.75; do Swedesburg 5.65; do Oakland 6.10; gn. P. Johnson, Frankfort, Rs 1.52; Ottawa 5.00.

In natura:

Mrs Palmer, Osage City, Rs. 1 west, 1 par byxor, 1 hvit stjorta; Mrs Hamberg do 2 "calico" stjorter; Mrs Westling do 1 "gingham"

stjorta, 1 par strumpor, 1 par wantar; Mrs Selvin do 2 understjorter; Mrs P. A. Anderson do 2 par kalsonger; några enskilda do 1 rock, 1 par byxor, 1 west; J. F. Hanson, Mariadahl 1 qwig; Alf. Jacobson do 6 höns, 1 ost, ett stycke kött; Peter Johnson, do 1 fångtåde, 2 lakan, 1 par stor; Gustaf Johnson do 6 nåsdukar; Mrs A. Anutson do 1 ost, 2 lb smör; E. Ericson do 2 bush. hwete; N. P. Peterson do 1 säck potatis; sfsöreningen do, Mrs G. Johnsons rote, 5 par strumpor, 2 stjorter; onämd do 5 hards byrtyg, 2½ hards hvit wäf, några lb smör, 2 stjorter, 1 handt ut, 1 gall. "molasæs"; Nils Christensen do 1 stycke kött, 1 gall. "molasæs", 1 par stöslar, 1 förkläde, 1 klädningstyg, 50 lb mjöl; John Nilson do 5 gall. "molasæs"; E. J. Dahlberg do 1 säck potatis; P. Jpsen do 70 lb mjöl; onämd do 2 förkläden, 1 bordduk, 1 par strumpor, 1 stjorta, 2 lb foder, 1 lb kaffe; Mrs J. Brännberg, Swedesburgh, några lb smör; några qvinnor i Fremont: 6 handdukar, 1 fångtåde; sfsöreningen i Lindsborg 5 par kalsonger, 11 par strumpor, 6 örngottswar, 3 hards "cotton flanel", 2 hards hlle flanel, 2 hards bomullstyg, 1 förkläde; Lindsborg 10 par kalsonger, 2 understjolar, 1 par stor; några wänner i Osburg 2 fångtåden, 1 stycke tyg med foder och knappar, 2 lb såpa; John Aronson do 1 säck potatis; Engberg & Holmberg 16 psalmböcker, 24 Heml. fånger, 20 Sammets Lof, 20 Sångar för Sönd. skolan och Hemmet, en del Nya Test., 20 Augsburgiska Betännelsen.

S. Olsson.

Sedan sista erkännandet af den 10 Nov. i nr 46 af Aug. o. Mäsl. hafwa följande bidrag för barnhemmet i Andover influtit:

Till hemmet underhåll:

Tackfägel sedakollekter: Andover 7.10; Orion 3.50; Rock Island 2.25; Knoryville 5.75; Genejee 7.46; Franklin 2.00; Altona 7.57; Jishpeming 16.00; Princeton 3.15; Rockford 14.50; Im. förj., Chicago 30.54. Salemsförj., do 7.00; Berlin 9.20; Woodhull 7.20; Sagetown 4.73; Wataga 4.00; Bay City 5.00; Aurora 4.00; Batavia 1.25; Centralia, Wis. 3.92; Menefauve 2.12; Atica 3.43; De Kalb 2.50; Oregon, J. I. 3.89; New Windsor 4.82; Wrenmouth 3.35; Elgin 5.00; Advance 1.58; Wina 8.68; Porton 5.60; Millers Station 1.75; Farmersville 1.80; Chesterton, Ind. 3.92; Sterling 1.22; Bonds Mills 3.38. Summa \$199.16.

Gåstwor: M. Wadham, Galesburg 1.00; past. N. Nordgren, Woodhull 10.50; N. F. Larson,

Andover 0.50; D. A. N., Woodhull 1.00; Andovers och Lynns sjfôr. 25.00; sydöstra rotens i Andover sjförening 20.00. Summa \$58.00.

Till nya huset:

Ytterl. fr. Rockford 65.00; fr. Cambridge 8.55; New Windfor 41.10; La Porte 36.40; ytterl. fr. Orion 4.07; fr. Wyand 11.50; Järldf 4.20. Summa \$170.82. Hela summan till husbygget \$3,001.07.

Till husets möblering:

Från Galesburg famlade genom Mrs E. Lind: C. Johnson, J. A. Johnson och L. J. Olsson 35.00; Elgin 25.00; Peshigo, Wis. gn. Fariberg 5.00; Utica, landboarnes sjförening 6.00; sjfôr. Alledo 5.00; do Moline 11.00; Payton 25.00; Berlin 25.00; Andovers och Lynns sjfôr. 25.00. Summa \$162.00. Tillsammans med förut erkända \$362.00.

In natura:

John W. Johim, Jshpeming, en af Mr Traherns utmärkta jernpumpar tillika med 50 fot jernpump och annat tillbehör; fr. Galesburg: Mrs John Lundström 1 täde; Mrs Peter S. Nelson och Knut Nelson 1 do; Mrs S. Burglund 1 par lakan; Mrs J. B. Olsson 1 par örngottsswar; Mrs John S. Johnson 1 par do; Mrs Måns Carlsson 1 par do; Mrs Sven Holmqvist 1 par fjäderkuddar; sjdören. ibm ett paket med diverse kläder, deribland en stjorta för Martin Johnson; Miss Lina Anderson, Knogville, 1 täde och 1 barnplagg; från Millers, Ind. 1 täde; fr. några fruntimmer i Oregon, Ill. 1 täde, och några dynwar från Mrs Christina Peterson samt fr. sjfôr. ibm 1 par dynwar, 1 par lakan, 1 täde och 1 madrafs; fr. Elgin 2 täden, 2 fjäderdynor, 2 par lakan, 1 par örngottsswar och 1 madrafs; från Rockford 12 täden, gifna af Mr Claes Peterson, 3 par lakan, 7 par dynwar, 5 fjäderdynor och 2 utan fjädrar samt 23 par strumpor, 9 handdukar, 1 sammetströja o. 1 stycke tyg; fr. Andovers sjfôr. 1 täde, 2 par lakan, 2 par dynwar, 3 fjäderdynor och 1 madrafs; fr. Berlin 2 täden, 2 dynor, 2 par dynwar, 1 madrafs, 2 lakan fr. Mrs Sjungb och 2 täden från Opheim; fr. La Fayette, Ind. 2 täden (det ena fr. Mrs John Fält), 2 lakan, 5 dynwar, 1 par underbyxor och 1 tjiortel; fr. Hobart, Ind. 2 täden, 3 lakan, 2 par dynwar, 8 stjortor, 3 westar, 3 par byxor, 10 klänningar och förkläden; fr. sjf. i Peshigo 2 täden, 2 par lakan, 2 kuddar, 2 par örngottsswar, 1 madrafs; fr. Wataga mattor för ett rum, 1 fjäderdyna med war, 1 täde, 3

dynwar och 1 stycke oblett muslin; fr. Calumet, Mich. 2 kuddar, 2 par dynwar, 2 lakan, 1 täde och en madrafs; fr. sjf. i Moline 2 täden, 2 dynor, 2 par dynwar 2 par lakan och 1 madrafs. Följande hafwa kommit utan uppgift på hvarifrån: En låda med U. S. Express till Cambridge, innehållande 2 täden, 2 fjäderdynor, 2 par lakan, 2 par örngottsswar och 1 madrafs, samt 1 paket till Lynh, innehållande 6 förkläden, 2 tjiortlar, 2 par byxor och 2 par dynwar. Fr. herrar Olsson och Peterson, 121 East Chicago Ave, Chicago ett helt stycke smart tyg (Austrian Gape) 57¾ yards till forgefädder för barnen. Fr. Andovers sydvestra rote gn. Gabriel Johnson 3 ostar; fr. Andovers norra rote 2 ostar; fr. Oxfords rote gn. E. J. Abrahamson 1 ost, samt fr. Berlin gn. Mrs Hoogner 3 ostar.

Vi få äfwen härmed göra följande rättelser: I erkännandet i nr 34 står Genesee 57.72, skall vara: Genesee 59.72; i nr 46 står De Kalb 25.00 skall vara Sheamore 25.00.

Tillnåfstande alla giftnarne Guds rika nåd och wälsignelse, få wi på det hjertligaste tacka för den wälvilja och uppoffring, som kommit wårt kära barnhem till del under det år som flytt.

Andover den 10 Jan. 1882

Erl. Carlsson,
fästfr.

Infutna bidrag till Jowastkonferensen s barnhem sedan sista erkännandet den 29 September 1881:

Gn. past. Dahlstedt 54,35; gn. past. Hemborg, Dayton 23,20; Hooks Point 26,86 (sum. gn. past. Hemborg 50,06); gn. past. Sundberg, Swede Point 20,00; gn. past. Johnston, Des Moines 10,00; gn. past. Westerdaht, Gowrie 5,00; fr. Gowrie: Clara Anderson 1,00; A. E. Anderson 0,50; Ida Stenholm 0,25; J. D. Blomgren 3 00; Nils Larsson 0,50; Gust. Engquist 0,10; Johanna Danielson 0,50; Edvin Stenholm 0,50; G. W. Anderson 0,50; N. Wilblom (Coolville) 1,00; N. A. Lindquist 2,00 (sum. fr. Gowrie 14,85); gn. past. Liljegren 6,20; gn. past. Forsander, Bethesda 67,00; gn. past. Willen 89,64; gn. middagen wid inwigningsfesten 75,35; tollekt do 35,94; gn. past. Bihlgren, Kiron 6,50; gn. past. Rahnström, Essex 5 50; do Renesburg 7,50; do Red Oak 23,00 (um. gn. past. R. huström 36,00); gn. Mrs D. Peterson, Bethesda 1,30.

Tackfågelsdagsskollekt: Stanton 8,90; Essex 2,45; Fremont 6,75; Creston 3,28; Des Moines 5,91; Bergholm 2,00; Hook's Point 3,00; Moingona 2,20; Swede Valley 2,10; Dayton 2,00; Ft Dodge 3,00; Boone 2,61; Bethel, Kiran 1,97; Resho 2,06; Gowrie 3,60. Juldagsskollekt: Rhan 6,75; Swea 6,50. Gn. past. Halland, Stanton 172,75; wid J. P. Larsons och B. C. Andersons bröllopp 4,00; wid C. G. Eriksons o. Anna Johnsons bröllop 4,70.

En plog har erhållits från Sioux City Plog Co., wärd \$20,00, hvilket bolag på det hjertligaste tackas och hos våra landsmän rekommenderas. Direktionen har beslutat att af sagde bolag beställa två nya plogar, emedan bättre plogar ej gerna kunna fås.

Åfwen erkännes tackfamt en donation i arbete på \$50 af byggmästaren N. A. Olston i Clarinda. B. M. Halland, kasjör.

Obj. Direktionen har walt Rev. J. E. Rehnström, Red Oak, till kasjör för detta år, hwadan alla mebel till borrhjemmet hädanefter fändas till honom. B. M. H.

Till Diakonisk- och sjuktvårdsanstalten:

Förut erkända \$534,54.

Ur Mathilda Linds i Beacon sparbössa 6,60; Magnus Danielson, Mc Gregor 2,00; C. E. Hult, Swedesburg 5,00; föreningen Dorkas i Bethlehemsförsaml. i Englewood 56,50; ungdomsföreningen Framåt 7,00. Sum. 611,64.

C. G. Thulin, kasjör.

Till kapellet's renovering:

Förut inkomne \$60,62. Oscar F. Norton, Swedona 1,00; Salome-föreningen i Rock Island 20,00. Till sammans \$81,62.

Mera behöfwes.

H.

Tillkännagifwanden.

Skola för flickor.

En ny termin af denna skola kommer att öppnas i Andover, Ill., måndagen den 20 nästkommande Februari kl. 9 f. m.

Undervisning meddelas i kristendom, engelska och swenska språken, aritmetik, historia och geografi. Särskild uppmärksamhet kommer att egnas åt undervisningen i sömnad (dressmaking) och finare handarbeten samt i vokalf och instrumentalmusik.

Andamålet med denna skola är att fostra

unga fruntimmer till fromma och dugliga qvinnor både för hemmet och skolan.

Afgiften för undervisningen blir \$10.00 för terminen, bestående af tre månader, hwartill kommer \$8.00 för 24 lektioner på fortepiano eller kammarorgel. Både yngre och äldre elever mottagas, men blott wid terminens början. Betalningen erlägges wid inträdet.

Anmälan bör göras ju förr desto hellre. Föreståndarinnan anskaffar rum och "board" för blifwande elever, om så önskas. Vidare underrättelser kunna erhållas af undertecknade.

Andover, Ill., den 18 Jan. 1882

Emmy Carlsson,
föreståndarinnan.

Erl. Carlsson. J. P. Nyquist.

Iowa-konferensen håller sitt nästa möte i swenska ev. luth. församlingens i Chariton, Iowa, kyrka, N. J. Ostlin pastor, och börjas det tisdagen den 31 nästa Januari kl. 7 e. m. med högtidlig gudstjänst. Verksällande komiteen sammanträder derstädes kl. 9 f. m. samma dag. Wid mötet diskuteras ämnet Guds församling och N. G. Dahlstedt författar teser och afhandling öfwer ämnet.

N. G. Dahlstedt, sekr.

Konferensmöte. Illinoiskonferensen sammanträder för att hålla sitt årsmöte i sw. cago tisdagen den 7 Febr. 1882 kl. ½8 e. m.

Ämnet för diskussionen kommer, m. G., att blifwa: Barnens och ungdomens ställning i församlingen.

Konferensens pastorer och kateketer samt de respektive missionsdistrikternas ordförande påminnas att innan konferensmötet insända rapporter till konferensens ordförande, pastor Erl. Carlsson i Andover.

G. G. Larson, sekr.

Konferensmöte. Minnesota-konferens af Augustana-lhyoden håller sitt årsmöte i Stillwater, Minn., den andra tisdagen i Febr. 1882, kl. ½8 e. m. Pastorkonferens hålles någon tid på tisdagen, hwarföre alla pastorer böra wara närwarande. Diskussionsämne: Hwad skriften lärer om det trognas helighet.

J. Ternstedt.
Minn. konf:s kasjör.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Gasselquist, G. Olsson och A. B. Gervin.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 1 Februari 1882.

N:r 5.

Nutidens twifwessjuka.

Vi hafwa under föregående år stundom yttrat oss öfwer detta ämne och måste esomoftast ånyo erinra derom. Denna gång wilja wi göra det genom öfwerfättning af en artikel ur en amerikansk och reformert tidning (C. W.), hwaras ärliga tankar wi ofta återgifwa. Hennes ord äro så mycket mer beaktansvärda, som hon kontrolleras af ett stort sällskap, hwilket skall verka i alla de s. k. ortodoxa samfundens intresse, hwarföre tidningen måste wakta sig för att ej motsäga något, huru olika de finsemellan och äro. Troligen känna många af våra läsare Bunyhans "Kristens Resa", hwari "Kristen" föreställes med sin reskamrat råka in på jätten "Förtwiflans" egor och blir derwid illa misshandlad. Från denna bittra erfarenhet i "Resan" går den nämnda artikeln ut. Den lyder i fri öfwerfättning så:

Om "Twiflans flott" någonsin blifwit nedrifwet, utom i Bunyhans dröm, så har det åtminstone nyligen blifwit återuppbyggt — och det i en mycket praktfullare stil, försedt med alla den nyare tidens beqwämligheter och förbättringar, framför allt i dess bibliotek. Men i

stället för att utgöra residenset för den gamle jätten Förtwiflan och hans hustru, är det nu mötesstället för en nitist teologisk skola, hwilken med stort själförtroende går framåt och hwaras mål är att göra sig till en slags medelpunkt för framtidens kyrka.

Hittills hafwa det af Gud ingifna ordets enkla sanningar och den helige Andes nådewerkningar inom Kristi kyrka warit denna kyrkas enkla tro. Denna tro har uppehållit ett oförsträckt mod hos hwarje stridsman i kyrkans ädla här af wittnen, har med öfwermännisklig kraft omgjordat hwarje arbetare på den kristliga kärlekens fält, har stärkt till tålmod hwar och en bland hennes tusentals martyrer, och emedan denna tro mottagit ständigt nya nådestillsflöden från en trofast Gud, har den hittills warit mer än tillräcklig för hwarje kyrkans behof.

Men många synas hafwa ledsnat wid detta sätt att lefwa, liksom om det wore under menniskans wärdighet, och sträfwa så efter en utwedling till hwad de kalla "någonting högre". Och den ande, som drifwer detta parti, hwilket stryter öfwer sitt framåtskridande, är ej trons utan twiflets, ett förhållande, som de naturligtwis hwarken erkänna eller förneka, men den praktiska följden blir

dock alltid den, att hela deras storartade ingifwelse är blott tveksamt, glädjelöst, utmattande twiswel.

Gittills har kyrkan trott på bibeln såsom till hela sitt innehåll af Gud ingifwen, och hon har varit nöjd med ett: "så säger Herren", för att afgöra hwarje swårighet och slita alla twister. Men en tro lik denna är allt för barnslig för "Twislans slott", och så uppställa de spörsmål angående olika grader af gudomlig ingifwelse här och der, nej, till och med huruvida någon sådan ingifwelse alls förekommit eller förekommer. Och der finnes så mycket i bibeln, som måste skrifwas på räkningen af "judiska fördomar", "bristfällig kunskap" och "ofullkomligheter" af hwarjehanda slag, och slutet på det hela blir ett tillstånd af det mest pinsamma twiswel.

Gittills hafwa de "gammalmodiga" kristna med glädje helfat bibelns framställning om synden och frälsningen genom den gudomlige återlösarens försonande blod. De hafwa fröjdats öfwer att finna en så underbar frälsning så klart framställd, å den ena sidan så härligt och fullkomligt uppenbarande Guds egenskaper och å den andra så riktigt tillfredsställande all själen längtan. Men dessa gammalmodiga åsikter hafwa blifwit lagda åsido af många i våra dagar, hvilka öfwermodigt fasta försoningen öfwerbord och handla med Gud på andra grunder, och dock på sådana grunder, hvilka, emedan de hwarfen tillförsäkra Gud äran ej heller fylla själen mångahanda behof, måste kännas otillfredsställande och därför lemna den tänkande menniskan såsom ett rof för ängslande twiswel.

Gittills hafwa de troende uti bibeln funnit hela rättsfrågan mellan Gud och

menniskan bragt till ett gansta enkelt afgörande. Alla äro lika förtappade, men fri frälsning erbjudes åt alla. Den som genom tron emottager gåfwan är frälst, för den som i otro försummar den finnes ingen räddning. Men i "Twislans slott" står denna sak på andra fötter. Så invecklad och konstig har man gjort denna fråga — full förlåtelse å ena sidan och wissheten om ewigt straff å den andra hafwa höljts i ett sådant mörker, att den ena läran nära nog intet gagnar att trösta den behymrade, under det att den andra eger nästan ingen makt att wäcka den sorglöse.

Vi kunde fortsätta vår jemförelse. Man har sagt oss, att vår teologi måste helt och hållet stöpas om. Vi började orätt, fortsatte orätt, och — sluta orätt. Men huru man med förnuftet resonerar här såsom i så många andra punkter, ledes man i öfningen endast till plågande twiswel; och dessa "twislans" lärjungar äro till en del medvetna om sin ställning, i själwa verket erkänna de den, ja, de nästan stoltsera deröfwer. De älska att upprepa siffrusen:

Det fins för sann mer tro i ärligt twiswel
Än uti hälften af bekännelser".

Helt olika gammaldags troende förja de ej öfwer sin otro, ej heller känna de sig derigenom förödmjukade. De lesa och röra sig i den såsom i sitt lifselement; den är deras partis utmärketecken. De gifwa sig ut för twislare och wisa därför ett wänligt tillmötesgående mot hwarje form af twislande willfarelse, under bibehållande af sin afsky för den fasta öfwerthgelse, som starkt bejakar eller starkt förnekas, och särskildt för den bestämda lära som tron finner

uti Guds ord. De finna ej behag i detta förtroende, som gör oss liksom David bristiga att "säga" hwad Gud högtidligen "swurit".

Men detta twiswel är ej allenast glädjeföst och förslappande och därför en olycka — det är en *synd*. Det härfluter ej från en djup ofunnighet, utan från affigtligt förkastande af ljuset. Då Gud så tydligt talar till oss, innebär twislet brist på tillbörlig wördnad för hans ord, och huru höfligt twislaren än må låtsa en sådan wördnad, säger han dock i sjelfwa werket nej till Gud. Det är otron, som här framträder i en af sina mest förföriska former, otron som är den bedrägligaste bland synder. Wåra dagars twiswel är blott upprepandet af den gamla historien om judarne, när de, trängande sig omkring Jesus i Salomons förhus, sade: "huru länge skall du hålla oss i twiswel?*) Om du är Kristus, så säg oss det tydligt", och han genast tog dem från den twislans mark, hvar på de föregåtwo sig stå, och försatte dem på den rena otrons, i det han sade: "I tron icke".

Just detta wilja wi säga till våra moderna twislare: I tron icke. Och om än någre af dem skulle vara sanna Kristi lärjungar, skall dock deras twiswel, låt vara att det ännu är blott ett barn, om det icke blifwer bekänt och öfvergifwet, wäxa upp till större synd. Med Chillingworth, hwilkens namn såsom stor tänkare wi wäga kasta i wägsålen gentemot hwilket som helst par af lärare i "Twislans slott", säga wi: "Framlägg för mig hwad som helst ur denna bok (bibeln) och fråga, huruvida

jag tror det eller ej, och du må anse det aldrig så ofattligt för det menssliga förnuftet, jag skall underskrifwa det med hand och hjerta, emedan jag wet, att intet bewis kan wara starkare än detta: Gud har sagt det; därför är det sant!"

En titt till Minnesota.

Kort före jul blef jag af broder Montén inbjuden att för någon tid blifwa hans tiggareadjunkt. Man wet att jag wisat lust för sådan samselsättning. Jag lofwade därför att strax efter nyår resa till St. Paul i ändamål att hjälpa hwad jag kunde med undsättningsarbetet. Broder Montén har nämligen det felet, att han slagit sig på att med iswer insamla medel för skolan i St Peter och nu för ett sjukhus i St. Paul. Katolska kyrkan plägar upphöja till helgon dem, som warit rättiga stortiggare för wälgörenhetsinrättningar. Hwad gör vår kyrka? Hwad flere af våra stora tidningar göra, weta wi. Förtal, förakt, misshandlingar, smädelser måste utgjutas öfwer den eller dem, som söka insamla medel till kristliga skolor, barnhem, sjukvårdsanstalter och kyrkor. Detta är också ett sätt att kanonisera. Emellertid, trött som jag war efter mina julresor, för jag med glädje till St. Paul, ty jag wille gerna göra det lilla jag kunde för att se ett kristligt sjukhem upprättadt inom vårt samfund. Broder Montén är klok, han känner den swenska karaktären; han tänkte: jag måste kalla en utländing hit upp, så tänker folket, att det måste wara en utomordentligt märkwardig man, som kommer, ty han är en främling. Ja, sådant är vårt kära folk af naturen. Det wisade sig i Sverige

*) Eng. öfwerf. Gr. t. eg.: huru länge skall du hålla vår sjaal i spänning, owisshet.

för icke länge sedan. I många år hade man skrifvit i tidningar om behöfvet af lärare inom vår synod, många af våra prester hade i Sverige muntligen framställt detta behöf, men allt detta ansågs i Sverige icke vidare märkvärdigt, men så kom händelsevis förhuden sommar en amerikansk prest, som talade engelska. Han framställde behöfvet af prester bland de till Amerika invandrande svenskarne och norsskarne. Då blef saken så märkvärdig bland stormännen i Sverige, att de stälde till storartade möten och resolutioner och beslöto att styra i ordning en mission bland svenskarne i Amerika. Så märkvärdigt blef det dock icke, när jag kom till Minnesota. Hvad fick vårt kära folk der se och höra? En trött och nära utsliten prest, som ännu kallades professor wid Aug. Coll. & Sem. Han höll i sin trötthet ganska skröpliga tal och predikningar. Emellertid, jag blef på det hjertligaste och vänligaste mottagen hvar jag kom. Det är dock ljusligt mången gång att vara prest, äfwen om man ofta är trött och alltjemt skröplig. Särdeles är det underligt och angenämt att få resa omkring i våra nybyggen och se, huru mindre och större församlingar under många wedermödor blifwit samlade, ordnade och uppbyggde. När jag for igenom Minnesotas stogsbygder och såg huru vårt folk under Guds välsignelse, arbete, flit och ihärdighet i själfwa urstogen uppodlat täcka åkertegar, så tänkte jag: här ser jag en bild af arbetet med uppodlingen af en församling. Guds ords predikan, bön, arbete, tålmod, möda, lidande, men först af allt Guds sanna ord och dernäst Kristi kärleksinnerlighet hos pastorn; och lifwälfstå efter flera års troget arbete många

fula stubbar qwar, som högligen stöta den finfänsliges ögon.

När man är wan att se de stora åkerfälten på en prairie, så tar det sig underligt ut att få se ett stogsnybysge. Man wore färdig att i tanklös häftighet utbrista: hwarför hafwen I så små åkerfält, hwarför låten I de der fula stubbarne stå der? Stälde man dessa frågor till en stogsnybyggare, så skulle han med förtrytelse utbrista: du tänker icke på hwad möda och arbete det har kostat att uppodla dessa små tegar, ej heller begynnar du, huru fruktbarande dessa mina små åkerfält äro och hwilka fördelar jag har i stogen mot på prairien, icke begriper du heller, att man måste låta de stora stubbarne ruttna en tid, innan man kan ge sig till att upprycka dem med rötterna. Åh ja, så är det äfwen med swärmarne och många wälmående kristne; de begynna icke, hwad det vill säga att uppodla en församling, de se blott på de fula stubbarne och de små åkerfälten, de wilja ej ge sig tid att eftertänka hwad möda det kostat att få i ordning de små tegarne och hwilka sköna skördar dessa tegar dock redan burit, de mena sig kunna upprycka stubbarne med sitt lillfinger eller ock wille de tända eld på hela stogen, så att både stubbar och alltsammans skulle brinna upp intill nedersta roten. Derwid betänka de icke, att om man tände upp en sådan eld, så skulle hus och hem, ja, den bästa matjorden brinna upp, så att en förbränd öken skulle stå qwar i stället för de små fruktbarande fälten, som genom tråget arbete annars med tiden kunnat utwidgas till stora bördiga åkrar.

Synnerligen kärt war det för mig att få helfa på i de trefliga presthemmen. De äro ändå ljuswa gästgifswaregårdar

våra pastorers hem, i synnerhet der mor i huset återspeglar den frid, som kommer från rättfärdighetens sol. Hågkomsten af de herdehem i Minnesota, der jag hade tillfälle göra besök, förblifwer lifligt i mitt minne. Innerligt önskar jag de käre bröderne och deras familjer all Guds nåd och frid.

Det gick som jag tänkte och sade. Minnesota kom före Illinois i anstafandet af ett sjukhem. Om man nu kunde uppväcka våra gubbar i Illinois till nit; jag menar icke blott en menstlig täflan utan ett Jesu Kristi kärleks nit att hjälpa de sjuka och elända. Hur lätt skulle det icke vara att i Chicago upprätta ett ganska betydligt hem för de sjuka, om man bara wille taga i. Men ack, man läser Gains "betraktelse för hwar dag i året" alldeles för flitigt. "Skall jag taga vara på mina bröder?" frågar lifnöjdt den mindre bemedlade, och därför är det så sådane, som wilja vara med om sådan kärleksverksamhet. De som hafwa litet af detta jordiska goda måste vara med allmänt, hwarenda en, om det skall blifwa någonting af, ty de kunna gifwa endast litet hwar, men många bäckar små göra en stor å. "Skall jag taga vara på min bröder?" frågar kallt den rike, därför ger han så litet han kan till Kristi kärlektstjenst bland de elända, och sålunda kan man ingenting göra, ty de inkomna bidragen räcka icke långt.

Minnesota-konferensen har nu ett litet wackert sjukhem, wäl beläget inom St. Pauls stadsgräns wid den täcka inbjön Lake Coms. Till denna egendom höra 10 acres land jemte ett stort boningshus och thy åtföljande uthus. Det hela kostar 6000 dollars. Naturligtwis måste boningshuset undergå någon repara-

tion, för att blifwa tjenligt till sjukhus. Denna reparation kommer att kosta omkring 500 doll. och är nu snart färdig, så att hemmet inom ganska kort tid kan öppnas för de sjuka. Egendomen köptes på mycket förmånliga betalningswilkor. Öfwer två tusen dollars äro redan subskriberade till köpesumman, och broder Montén håller nu som bäst på med att samla en summa af 1500 @ 2000 dollars till hemmets inredning och begynnandet med sjukas vård. Den insamlingen har redan hunnit upp till en kontant summa af omkring 1200 dollars. Jag fick nöjet att vara med och draga det lasfet ett stycke upp för backen. Det är wisst icke ett menstligt nöje att vara en tiggarepredikant, men en fröjd för anden är det att få vara en ringuppassare wid Jesu kärlektstjenst bland de sjuka och lidande. En stor glädje war det att se det trefliga huset wid Lake Coms, med grundadt hopp om, att det inom kort skall blifwa ett werligt hem för sjuka. Jag har länge längtat efter att se den dag, då ett kristligt sjukhem skulle finnas inom vår synod. När jag fick höra berättelser om sjukdom, nöd och fattigdom, särskildt bland de swenska emigrantsskaror, som strömmat genom St. Paul under år 1881, så undrade jag icke på, att broder Montén ifrat så kraftigt och oafslätligt för upprättandet af ett kristligt sjukhem i denna stad. Jag är wis på, att om våra förmögne män inom synoden hade haft tillfälle att höra broder Monténs berättelser om sjukdom och nöd, som han sett med egna ögon, så hade de i största hast ryckt upp sina plånböcker och kastat hela innehållat i offerkistan, och om de för tillfället inga haft, så hade de satt sitt namn på en revers för flera hundra dollars hwarde-

ra till ett kristligt sjukhem i St. Paul. Så länge man sitter i sitt beqväma hem friskt och sund, tänker man icke på den myckna nöden i werlden. Jag skulle wilja råda dem, som hafwa ett godt hem, hwilket gifwer dem deras goda bergning, men desutom begynna sätta in penningar på banken eller på annat sätt låna ut, att göra en årlig resa till någon af våra större städer och der under ett par veckors tid följa våra pastorer till de sjuka och nödlidande. Man torde då så begynna lära, hwad Herren Jesus menar med de orden: görer eder vänner af den orätta mammon, på det att, när I behöfwen, skola de annamman eder uti evinnerliga hyddor". Jag skulle just undra, hwad de tänka på, som hafwa en stor skuldfri farm, der de så riklig bergning för sig och de sina, men derjemte låna ut pengar på ränta. O we, att icke Herren af himmelen kan få det förtroendet ens bland församlingsmedlemmar, att han får taga emot sådana pengar och gifwa ränta derpå. Ibland griper mig en brinnande prediksjuka; jag wille ut och predika, bundra, ja, åstadkomma en "revival", en genomgripande wäxelse bland plånböcker, resor, bankböcker, ja, allt som löst och fast är i de förmögnes hus. Men så går det, när jag skall dertill, är jag så swag och usel, att det warder intet af. Skola wi icke bedja Gud om en sådan wäxelsepredikant, som ställer till ett riktigt rumor bland papperslapparne och och sätter ben på junke dollar, så att han börjar springa till Chicago, när wi ämnar i Herrens namn bygga ett hem för de sjuka och lidande bland vårt folk.

Jag will icke försöka upprepa alla de berättelser, som broder Montén under

vår resa omnämde. Endast en will jag omtala till wäxelse, warning och försträckelse för vår ungdom. Broder Montén träffade en dag på ett sjukhus i St. Paul en ung flicka från Sverige. Hon hade i hemlandet blifwit förförd af en rik ung man. Han hade löst ut henne en stor penningssumma, om hon wille resa till Amerika, för att befria honom från att resa. Hon begaf sig åstad. När allt kom omkring, gaf den gräslige förrädaren henne nått och jämt respengar till St. Paul. Der stod hon ensam i främmande land. Hon intogs på sjukhuset och födde barn, hwilket dog, sedan broder Montén döpt det. Snart derefter dog och den arma flickan, öfverwäldigad af sorg och grämsse. Kan man tänka sig någon gröfre brottsling än den unge mannen i Sverige som kunde så behandla offret för sin djuriska lusta. Du jungfru, du ler åt hela werlden, du skämtar, du tror att ingenting är farligt, du lyfsnar med wälbehag till den usle smickare, som med söta ord söker göra dig mindre och mindre rädd för synden, du är liknöjd för Guds ord och bönen, och du wet icke, att du i ett nu kan wara kastad i den största skam, wanära och olycka, om icke Herrens Jesu sårskilda nåd får bewara dig. Du unge man, du leker med orena fantasier och begärelser i ditt hjerta och du betänker icke att denna lek snart skall gripa dig med jernhand och föra dig i förderf, ja, göra dig till en ond ande, lik den nämde unge mannen i Sverige.

I St. Paul begyntes vår insamling för sjukhemmet. Den församlingen har redan uppoffrat betydligt för detta hem. Först subskription till afbetalning å köpesumman för egendomen, sedan 150 doll. från fruntimmerför-

eningen, på måndagen den 2:dre en "oyster supper", som inbringade i kontant behållning öfver 300 doll., och likväl hyldes söndagsqvällen der efter kyrkan af mennistor villiga att betala 50 cents hwardera till sjuthemmet för att få höra min s. t. föreläsning. Intet knot eller pjunk hördes. Sedan jag hvilat öfver i broder Monténs verkligt gästvänliga hem, bar det af genom skogar och mark förbi en del af Minnesotas tio tusen sjöar till Chisago Lake, en stor församling, wäl bekant i synodens historia. Man har der lagt grunden till en mycket stor kyrka, som skall uppföras af tegel. Efter hwila i broder Frodeens idylliskt belägna hem åter ut till en märkwardig liten stad, Chisago City, midt inne i skogen, der broder Werner söker rödja rum bland tät skog och stubbar, för att släppa in evangelii soljus. Samma dag i fullt galopp genom skogen till Marine landförsamling, der man har en ny wacker kyrka, och der broder Hedin bryter lifsens bröd bland de förnöjde skogsboarne. Efter trefligt samtal och hwila i det landtliga lilla näpna presthemmet måste wi åter ut mycket tidigt på morgonen i bister köld. Naturligtwis war jag klädd i Minnesotadräkt. Huru skulle annars en stackars ömtålig sydbö berga sig. I Minnesota måste man på vinterresor kläda sig i en wargs eller något annat wilddjurs hud. Detta påminner mig om, att våra kära Minnesotabröder emellanåt kläda sina tankar i wargstinnspels. Det sättet kan jag icke berömma, ty wid sådana tillfällen börjar det isä i mitt hjerta. Det är dock godt att man wid det personliga umgänget så lätt glömmer de der wargstinnstankarna.

Åter i St. Paul, men utan rast och ro måste wi ut igen till Carver och derifrån till West Union. Hos broder Jackson har jag förr gästst, hwarför jag der fick upplifwa en gammal bekantskap. Först i West Union, sedan efter trefligt nattherberge hos pastor B. Carlsons broder till East Union och sedan på qvällen samma dag till staden Carver. Broder Montén, som hela tiden war munter och fry, war särdeles nyt i Carver, ty utom ganfka ansenliga penningebring drag för sjuthuset i West och East Union samt Carver fick han der löfte om en ko för de sjuka. Lördagen den 14:de war en oresonlig dag, ty först måste wi åka hästskjuts från Carver till Minneapolis, derifrån på tåg till St. Paul och sedan på hästskjuts 18 mil genom skog och mark sent på qvällen till Stillwater, en liflig stad, der broder Tornell med evangelium förkunnar de fångars frihet. En ganfka snäll fångför sökte upplifwa oss, när wi kommo i kyrkan. Så mycket jag än älskar fång och fröjdar mig öfver, att man flerestädes i Minnesota begynner inöfwa fångförer, så war jag dock den qvällen så trött, att mina åhörare i Stillwater måste hafwa funnit predikan ganfka sömnig. Sedan ut på natten till St. Paul, dit wi anlände kl. 1 söndagsmorgon. Så färdas tiggare. På söndagen först predikan i St Paul och sedan s. t. föreläsning igen i Minneapolis på qvällen. Der har man beghnt byggandet af ny kyrka. Åh att det måtte lyckas wäl! Hwilken mängd swenskar der måste vara. Man skattar antalet af swenskar i Minneapolis mellan fem och tio tusen. Folk nog för tre församlingar af vår synod genast. Jag häpnade, när jag på qvällen mötte på gatorna massor af swenskt ung-

dom, såsom hade jag varit i en stor svenskt stad. Broder Ternstedt har händerna fulla med arbete. På måndagen utåt skogen igen till broder Håkansson i Cokato och Crow River. Han har bokstafligen fått begynna så bland stubbar. Nu begynner solen lysa rätt ljusligt på flera fläckar. Ett litet trefligt presthus är nu byggt, der fördom ogenomtränglig skog stod. I Crow River har man nyligen byggt en liten treflig kyrka. Swillen ljuslig bild att se ett sådant waktorn midt i stubbåtern, ett fridshus, dit vårt kära folk får samlas för att höra och anamma friden från oswan. Dagen derpå har det af djupare in i skogen till Moer's Prairie, der gamle broder Cederstam nu arbetar på en förhoppning. Han är en af Minnesotas veteraner. Der är ett äkta fridfullt landthem. Dock, bekynner saknas ingestådes. Trängde man än så djupt in i skogen, jämmerdalen förnimmes litväl. En stor ny kyrka har man i Moer's Prairie. Här träffades äfwen broder Ryding och hans hustru. De hafwa ett widsträckt arbetsfält. Wi hunno ej helpa på broder Rydings församlingar. Der lofwade Mrs. Ryding samla till en ko för sjukhuset. Således den 2:dra kon. Man kan tro, att min tiggaresörman nu war förtjust, och jag gladdes hjertligt med honom öfwer pengar och kor. Wi reste åter till St. Paul, och nu war jag lös från min adjunktstjänst. Innerligt treflig war resan, men för mig ytterst tröttaande. Jag får icke glömma att nämna, att man mycket påminnes om gamla Sverige, när man reser i Minnesotas skogs-församlingar. Allt bär spår af största enkelhet. Fruntimren komma med sina

kläden på hufwudet liksom i Sveriges skogsbygder. Sådant skulle icke gå an i Illinois, Iowa, Kansas och Nebraska. De unga söka naturligtwis äfwen i Minnesota följa med sin tid. En stor fördel har man wid julhögtiden i Minnesota. Man har tillgång på julgranar i öfwerflöd. Jag kom så snart efter jul, att jag fick se dessa högtidsprydnader i kyrkorna. Hvad är det som omgifwer julgranarne med en så oförklarlig doft af himmelsk frid och älsklighet? Är det icke detta att ljuset från Jesusbarnet strålar genom den friska grönskan? Med saknad tog jag afsked af den mig kär wordne brodern Montén och hans wänliga hustru och skyndade till mitt ensliga hem i Rock Island. Härifrån helsar jag hjertligt till alla prestgårdar och församlingar, som jag besökte. Särskildt wille jag helsa till sångförrarna i Minneapolis, St. Paul, Stillwater och East Union och deras ledare. I käre unge, tack för eder sång, hållen slitigt på med denna helsofamma öfning, men låten det aldrig komma eder ur sigtet, att edert mål är att tjena Herren och hans församling. Låten Kristi ord och Kristi Ande helt regera eder, så att icke lättsinne och slarf må få förderfwa eder och edert sköna företag. Gerna hade jag muntligt welat tala till eder, då jag hörde eder, men jag fruktade för att synas wara wiktig, hwarför jag ansåg wara bäst tiga. Jag hörde och att man i St. Paul begynt en musikkår på blåsinstrumenter bland ynglingarne. Det fröjdade mig, ehuru jag ej hade tillfälle höra deras musik. Om jag finge gifwa äfwen dessa ynglingar ett råd. Ynglingar äro ofta benägna för det som dundrar och skramlar dugtigt. När de sysselsätta sig med

blåsinstrumentsmusik äro de därför frestade att inöfwa sådane der slammerstycken, hvarmed man strämmar hörseln från folk. Med sådane der dunderstycken har man ofta förstört smaken för blåsinstrumentsmusik. Allt hwad som närmar sig positivplågeri och supgubbe-marscher wäcker naturligtwis hwarje sann musikwäns affky. Derfor böra kristliga musikkåre wara ytterst angelägna om att få wackra, wärdiga, anständiga och melodiska stycken till inöfning. Det är den ljusta, milda tonen, som griper hjertat; det är det majestätiska och högtidliga, som uppenbarar den sanna musikens makt. Den låga, usla gatutraschantmusikens ware fjerran från vår ungdom! Hos Ungdoms-Wännens redaktör, Rev. C. A. Swensson, Lindsborg, McPherson co., Kansas, kan man få anwising på sköna melodiska stycken för blåsinstrumenter. Ett annat wilje jag erinra om, och det är, att våra musikkåre böra stå i det närmaste sam-band med våra församlingar. De yngre behöfwa de äldre styrelse och råd, men de äldre böra också bewisa mot de yngre sann liberalitet, wälwilja, kärlek och deltagande.

Mina unge wänner i Minnesota torde hafwa godheten ursäktat, att jag tager mig friheten gifwa dessa råd och erinringar. Jag har med dessa enkla ord welat sända en helsning till våra sångförelörer och musikföreningar. Får Herren regera vår ungdom och taga wi äldre den wård om våra unga wänner som wi böra, så skall af de unga uppväxa en stark Herrens här. Hwad det skulle fröjda mig att en sommar få komma upp till en af Minnesotas wackra injöar och höra en wälöfwd för af några hundra röster bland vår

swenska ungdom der samt några ljusta och majestätiska stycken af en med hjertekänsla spelande musikkår! Faren wäl i Herren!
D. D.

Ökunnigheten och de hemliga sällskapen.

J no. 50 af Augustana för förlidet år lemnade jag en kort redogörelse för det möte, som hölls i Galesburg mot de hemliga sällskapen. Aldrig kunde jag tro, att denna redogörelse skulle reta menniskor till wrede. Så har emellertid stett. En brefskrifware från Michigan, som är ärlig nog att utsätta både namn och adress, har tillsändt mig ett bref, som fråser. Ja, jag, behöfwer ju icke säga, att brefsivet utöfer öfwer synodens prester och mig i synnerhet de gröfsta smädelser. Men det är ju tidens sed, att man mot och om prester skall begagna det mest otäcka språk man i bitter wrede kan uppfinna. Flera af våra politiska tidningar, som äro bildningens banérförare, gifwa vårt folk framgångsfulla lektioner i hamnbusjespråkets grammatik och ordbok. Man berättar att en man plågade gå och höra disputationer, som höllas på latin, ett språk, som han ej förstod. Han fann det nämligen högst intressant att se, hwem som blef "arg", ty sade han, den har förlorat. Min brefskrifware i Michigan påstår naturligtwis, att jag icke begriper det ringaste af de hemliga sällskapens art och beskaffenhet, men han sjelf tror sig wara fullkomligt hemmastadd i hemligheterna. Emellertid har han blifwit ganska "arg", och jag drager deraf den slutsats, att han redan förlorat i disputationen mellan honom och sanningen. Hwad som gör att jag hjert-

ligt beklagar min Michigankorrespondent är, att han haft så brådtom att rusa åstad till de hemliga sällskapens förswar, att han icke ens gifwit sig tid att taga reda på dessa sällskaps namn. Det tyckes mig wara illa bestäldt med kunskapen om de hemliga sällskapen hos en man som icke wet deras rätta namn. Min nitiste breffskrifware kallar ett mycket bekant hemligt sällskap "älsfaller". Så står det skrifwet i brefwet med så tydliga bokstäfwer, att ingen kan misstaga sig, huru han bör läsa ordet. Om man kallade medlemmarne af Odd-fellow-orden *älar*, så fruktar jag att de blefwo lika förtörnade som min Michigankorrespondent blifwit på mig. Han har med detta namn på det djupaste nedfatt dem, som han med så mycken hetta förswarar. Tänk om jag talade om för Odd-fellows, att den och den i Michigan kallat dem "*älar*", då fruktar jag, att det icke ginge bättre, än när i Sverige en gång några muntra gossar togo sig för att "*smälla upp*" en kolportör, som höll på att förkunna Guds ord. Det hände sig nämligen så illa, att desse gossar i hettan och mörkret fingo fatt på en medlem af sitt eget förbund och honom "*smälde de upp*" förfärligt, ehuru han jämrade sig grusligt och ifrigt bedyrade, att han hörde dem till och icke war någon "*läsare*".

Men min Michigankorrespondent har hos mig uppväckt allwarliga tankar. När man älskar sitt folk, huru skulle man annat kunna än högt jämla sig och klaga deröfwer, att ens arma landsmän af okunnighet fara än hit än dit såsom stikan med strömmen. I all synnerhet försöka de hemliga sällskapen ockra på okunnigheten. Ja okunnigheten är de hemliga sällskapens enda verkliga grund

och fäste. Okunnigheten är deras enda förswarswapen. Med okunnigheten narra de medlemmar till sig. Med förbundna ögon går man in i de hemliga sällskapen, och sedan man kommit in, söker man af alla krafter att binda för ögonen på alla andra menniskor. De hemlige sällskapsmännen förbinda sig med de hemfaste eder att göra det yttersta för att hålla alla andra menniskor i så djup okunnighet som möjligt. Och skulle de olyckligtwis komma att sprida en gnista af ljus och upplysning till någon af sina medmenniskor, så lofwa de att till försoning för detta sitt brott låta stympa sin kropp på det rysligaste. På okunnigheten lefwa således de hemliga sällskapen helt och hållet. Om okunnigheten stigrades, så skulle hela den hemliga sällskapshärligheten blåsa bort såsom agnar för en orkan. Våra swenske hemlige sällskapsmän äro så okunnige, att de icke tro, att wi prestes kunna läsa swenska, engelska, tyska och franska. Ja, de hafwa icke ens tagit reda på, att i synnerhet frimurarne, men och Odd-fellows, hafwa på dessa språk utgifwit tusentals skrifter, deri hwar och en, som kan läsa innantill, med egna ögon får tydligt se de hemliga sällskapens tro och bekänneelse, karaktär och beskaffenhet i allmänhet. Våra swenske hemlighetsmän äro tyvärr så widskedlige, att de icke tro, att wi kunna komma åt de hemliga sällskapens egna böcker, ehuru dessa böcker jemte frimurartidningar, tal och dylikt äro en allmän handelswara i bokhandeln. Jag minns, att man i min barndom berättade mig om en bok, som skulle heta *swartkonstboken*, den högst så personer finge ega. I denna bok kunde man naturligtwis få lära alla trollerimästerprof,

men se, den stora sorgen war, att ytterst få kunde få se den boken och ett ännu mindre antal fick läsa den. Om en klot gubbe på ett område af flera socknar troddes hafwa läst i swartkonstboken, så blef han betraktad som ett under för ett helt härad eller län. De hemliga sällskapen måtte wäl hafwa någon sådan der swartkonstbok, som folk i allmänhet icke får läsa. Emellertid har jag läst flera af dessa swartkonstböcker, så att jag med stål kan räkna mig såsom en gansta klot gubbe i de hemliga sällskapens swartkonster. Och jag wet gubbar inom vår synod, som äro klotare än jag i de der märkwärdiga swartkonstböckerna. Ja det är werkligen märkwärdigt, huru widstepliga och lättrogna de hemlige sällskapsmännen äro. Jag har med egna öron hört exempel derpå, så befängda, att den gamla påskfäringstiden icke kunde uppvisa bättre prof på widsteplise. Min Michigankorrespondent inbjuder mig att söka inträde i de hemliga sällskapen, ehuru han anser mig vara en så usel person, att han högligen twiflar på att de genomhederlige sällskapsmännen wille mottaga mig i sin gemenskap. Jag tackar för inbjudningen, men will spara hemlighetsmännen den ängslan, som min begäran om inträde bland swartkonstbröderna skulle förorsaka. Så länge jag får behålla den gåfwan att kunna läsa innantill, har jag tillfälle att studera hemlighetsmännens egna böcker och kommer derigenom mycket djupare in i hemligheterna än mängden af våra swenske hemlige sällskapsmän.

Vår tid ropar på allmän folkupplysning och jag svarar: ja, ja, gif oss mer och mer upplysning af det sanna och werkliga slaget. Man kan dock icke

tänka sig något gröfre hån öfwer allmän folkupplysning än de hemliga sällskapen. Är det upplysning att gå de förfärligaste eder på att man af alla krafter skall hålla sig själf och andra i mörker?

Men hwad är att göra för vårt arma folk, som så jämmerligt narras af de hemliga sällskapen? Jo, wi måste upplysa. Grundlig undervisning och sann kunskap är människors enda räddning i detta af så många förförelser wimlande land. Det duger icke att i Amerika wara okunnig. Grundlig och leswande kunskap i Guds ord är det första och migtigaste hwarmed wi måste utrusta vår ungdom. Det är säkert, att det gifwes intet starkare skyddsmedel mot allt ondt än Guds nåd i Kristo, som är mäktig i de swaga. Men jemte Guds ord måste wi gifwa vårt folk undervisning i kyrkohistoria, allmän historia och allehanda ämnen, på det de må lära stilja "humbug" från fanning. Kristi kyrka kan icke uppmuntra okunnigheten, men hon will på allt sätt befordra den sanna kunskapen och pryda Guds vår Frälsares lära i alla stycken. Kunskap är makt, okunnighet är wanmakt, men då märke man också wäl, att kunskapen måste få sin makt ifrån honom, åt hwilken är gifwen all makt i himmelen och på jorden. Det hjälper wisserligen icke att blott dundra emot de hemliga sällskapen, utan man måste gifwa en allwarlig, lugn, sansad och grundlig undervisning om dessa sällskap, man måste wända Guds ords och historiens ljus rätt på dem, och det skall då för alla rättänkande blifwa klart, hwad dessa sällskap äro. Huru skall denna undervisning ske? Vårt folk tycker icke om att allehanda ting dragas upp

på predikstolen. Och det är sant, på predikstolen bör det enkla Guds ord förkunnas, på det man icke må råta i det elände hwari många amerikanste predikanter sjunkit. Och dock måste wi undervisa vårt folk om hemliga sällskap och allehanda wigtiga allmänna tidsfrågor. Man borde därför föranstalta försälda föreläsningar och diskussioner, i synnerhet för de unga. Många mena, att man icke bör göra någonting försäldt för de unga. De som så menaakta i all sin wälmening icke på tidens tecken. Det will något säga att lefwa i denna tid. We oss, om wi icke utrusta vår wägende ungdom med wapen för dess strid i lifwet. I synnerhet behöfwer vår ungdom en kärleksfull, men ock allwarlig underrättelse om de hemliga sällskapens listiga anlopp. Man säger, att det är lättare att förebygga en sjukdom än att bota den. Ja, det är bäst att hafwa kunskap i förwäg om de faror och frestelser man möter på sin lefnadsstig.

D. O.

Några tankar med anledning af teaterbranden i Wien.

(Ur Wäktaren)

Våra läsare hafwa utan twifwel läst om den förfärliga teaterbranden i Wien; wi meddela här några reflexioner ur "Wäktaren" med anledning deraf.

De dagliga tidningarnas spalter hafwa varit uppfyllda af detaljerade, uppfäskande berättelser om den hemsta teaterbranden i Wien, som kostade nära tusen menniskor lifwet. Alla förena sig med rätta i klander öfwer den gränslösa wårdslöshet, det oerhörda lättfinne, som ensamt kan förklara den fruktansvärda utsträckning, som olyckan fick.

Alla wanliga försigtighetsmått woro försummade, wattenrören i olag, inga oljelampor i korridorerna, alla dörrar med öppning inåt o. s. w. Med fog har ett anstri höjts i Wien såväl som annanstädes och äfwen i Stockholm, att wederbörande myndigheter skola tillse, det nödwändiga försigtighetsåtgärder widtagas till förekommande af sådana förfärliga olyckor, som den hwilken hemföllt Wien. Den allmänhet, som besöker teatrar, konsertsalonger och i allmänhet sådana lokaler, der större folksamlingar ega rum, har rättighet att fordra, att ej deras lif sättas på spel genom wederbörandes försummelser och lättfinne. — Denna sida af saken uppfatta alla tidningar, de hafwa ock många beklagande ord för de efterlefswandes sorg och de arma innebrändes dödsqwal; deremot synas de samtliga vara fullkomligt blinda för den fruktanswärdaste sidan af saken, för den allwarssamma sanningen, att hundratals menniskor utan ett ögonblicks beredelse rycktes bort för att ställas för sin domare. Döden har dock något fruktansvärdt äfwen för den gudlöse; den storataliga otron förstummas ofta, då den sista räkningsdagen står för dörren, och kristendomen, som under helsans dagar varit ett föremål för gudel, begabberi, hat eller lifsnöjdhet, blir ofta på dödsbädden den sista utvägen, den sista räddningsplanen för det waknande samwetet.

En sådan omvändelse, om än i elfte timman, kan dock tänkas blott för den som får någon beredsetid; men huru tröstlöst är det ej att tänka på dessa hundratals menniskor, som utan någon sans bortrycktes midt under ett uppsluppet och tanklöst teaterbesök! Wi fråga med bäsran: hwart gingo alla dessa själar

hän? Huru kunde Gud, den långmodige och barmhertige Fadren, tillstådja, att alla dessa utan någon beredelse fin-
go gå ur nådatiden? Bibeln gifwer swa-
ret på denna fråga.

Gud är rättfärdig och låter icke gäcka sig! När mennistorna förakta hans tålamod, ejakta hans bud eller lysna till hans nådelöften, så kommer en dom. Guds ord säger oss detta, och historien bekräftar det samma på hvarje blad. Wien är öfwer hela werlden bekant för sin ofedlighet, sitt gränslösa lättfinne och förfinade werldslif. Bör det då förundra oss, att straffdomen drabbat detta moderna Babylon! Nej, ingalunda; wi må snarare beundra Guds långmodighet, att han stonat dem så länge, och framför allt att han ännu skonar oss.

Ett slående bewis på den lättinniga, från Gud bortkomna ande, som i Wien herskar, har äfwen gifwit sig uttryck i de tal, som wid de omkomnas begrafning hållits af prestes, tillhörande åtskilliga be-
kännelser. Alla de döda prisas saliga utan undantag; mycket grannt talas om "barnen som återvändt till sin fader", om "slutet på sorg, tårar och ofrid" m. m., men ingen syndabekännelse, intet allwarligt bestraffande, warnande ord för de efterlemnade att söka "undfly den tillkommande wreden". Borgmästaren höll och ett tal wid grafven, ande- och kraftlöft, utan en antydning om tillfällets ewighetsbetydelse. För de sörjande hade han blott den trösten, att — ett monument skulle resas öfwer de omkomne. Dock slutade han sin harang med ett "Amen", liksom om detta, här meningslösa, ord skulle ersätta talets brist på allwar.

Men då alla allwarligt tänkande i

föreliggande olyckshändelse se ett uttryck af Guds warnande dom öfwer synden, huru bör ej denna domshandling wäcka oss själfwa till allwarlig, närgående själfpröfning! Wi hafwa fannerligen ej gjort oss förtjenta att blifwa stonade. Våra nationalsynder, ja våra enskilda synder, äro så skrämmande, att wi med rätta må wänta, att Guds rättwisa dom snart skall drabba äfwen oss genom någon swårare hemförfälska, om wi icke i tid göra någon bättring. Låtom oss i ödmjukhet inför Gud bekänna vår stora skuld samt göra sådan frukt som bättring tillhör, att ej Herren nödgas handla med oss efter vår obotsfärdighet och hans wrede börja brinna bland oss; ty, såsom Herren Kristus säger i Luk. 13: 3. "Menen, I, att dessa woro syndare framför alla, efter de sådant le-
do? Nej, säger jag eder; utan om I icke bättreren eder, skolen I alle sam-
malunda förgås".

Alla kristna må och af fullaste hjerta hembära Herren pris och lof, att han allt hittills stonat oss, och af detta hans tålamod drifwas till förökad waksamhet och nytt allwar i kampen mot det onda inom och utom oss.

Swarshanda.

Smocky Hill distriktet höll sitt års-
möte i Freemount, Ks, den 17 och 18
dennes. Alla distriktets pastorer woro
närvarande utom past. Sannquist, som
war stadd på en missionsresa i det östra
distriktet, färskildt till församlingen i
Friends Home. Past. A. Lindholm
waldes till ordf. och past. A. M. Le
Beau återwaldes till sek. för det på-
började året. Diskussion hölls öfwer
slutorden i Fader vår. Mötet war
uppbyggligt och wäl besökt.

— Vi nödgas anmoda våra vänner, att icke utan det är absolut nödvändigt sända oss i College telegrafdispatcher, emedan vi hafwa att betala 35 cts för hwar och en som bäres hit, äfwen om den är betald på affändningsorten. Att understundom hafwa att lösa 2@3 stycken i veckan, gör i längden en icke så liten skatt.

— Några fula tryckfel insmuga sig i förra n:rt, dem vi härmed bedja få rättat. I anmälan af Aug. Observer uppgafs att den skulle utkomma tvenne gånger i månaden, då den endast utkommer en gång, hwilken uppgift våra läsare själwa torde hafwa funnit wara ett misstag; men länkhända war det en wänlig profetia att dess läsareantal skulle blifwa så stort, att den skulle kunna utgifwas 2 gånger i månaden till samma låga pris. Må så ste! Wikaledes uppgafs subscriptionspriset på The Workman wara \$1.50, men det är endast \$1.25. På 66 sid. 2 sp. och 11 rad. uppf. står Joh. 3 kap. men bör uppenbarligen wara Joh. 3 Ep.

Smärtsam underrättelse.

Fakulteten wid Aug. Coll. & Sem. har gifwit redaktionen i uppdrag att i Augustana lemna följande för oss alla högst smärtsamma underrättelse.

En af våra studerande har fallit i grof uppenbar synd och fakulteten har fördenstull måst utesluta honom från skolan. Han som sålunda nu blifwit från skolan utesluten (relegerad), har icke warit frielev utan han har för hela sin studietid wid skolan tillfullo betalt både undervisning och kosthåll. Det är icke wid skolan, som den swära synden blifwit begången. Den fallne har i bref

bethgat sin djupa ånger öfwer sin synd. Må nu vår skolas vänner icke lägga sten på börden genom orättwist klander mot skolans lärare och lärjungar eller genom kärlekslösa domar öfwer den fallne! Må wi deremot förena oss i innerlig bön till syndares Frälsare, att han i sin nåd må upprätta den af synden slagne ynglingen, och att han, vår gode Herde, må i sin kärlek wårda våra ynglingar, att de icke må snärjas af de många garn, som satan för dem ställer.

“Käre bröder, om en menniska råfode falla i någon synd, I som andlige ären upprätter honom med saktmodig anda; och se uppå dig sjelf, att du icke också frestad warder. Inbördes drager hwar annars börda och så fullborden I Kristi lag”. Gal. 6: 1, 2.

Texter för Söndagsskolan.

No. V.

Anmärkingar till ledning för dem som ej ega några hjälpredor och bibelkommentarier.

Mark. 2: 18—28 och 3: 1—5.

Jesus swarar fariseerna.

Anmärkingar till ledning.

1. Tiden och orten. B. 18—22. Detta tilldrog sig troligen strax efter Matthæi gästgäbud. Det öfriga af lezan för i dag följde strax efter det Matthæus blef kallad och hände på hösten wid stördetiden i närheten af Kapernaum.

2. Paralleller. B. 18—22, jemf. Matth. 9: 14—17 och Luc. 5: 33—39. — B. 23—28 och 3: 1—5 med Matth. 12: 1—14 och Luc. 6: 1—11. — 1 Sam. 21: 1—6.

3. Inledning. Jesus war nu känd och afhållen af många bland folket; men fariseerna woro uppbragta emot honom, emedan han predikade sanningen och fördömde deras gerningar, och deras förväntningar sloga fel. Därför följde de honom och waktade noga på, om de kunde finna någonting hwarför de kunde anklaga och döma honom och således göra slut på hans werksamhet. Exempel härpå se wi i lekten för i dag.

4. Förklaring öfver wisfa ord och ställen. — B. 18. "Johannes lärjungar". Johannes war nu i fängelse. Icke alla Johannes lärjungar läto wisfa sig till Jesus, utan höllo sig ännu till lagens tvång liksom fariseerna. — "Fasta de". Fariseerna fastade två gånger i veckan. Anledningen till frågan synes hafwa kommit af gästbudet i Matthæus' hus. Kanste hölls det på en judisk fastedag. Fien- derna tänkte kanste att Jesus skulle bestraffa Johannes lärjungar för deras bruk af fastan och då hade de fått anledning att klandra Jesus. Men de bedrogo sig.

B. 19. Jesus svarar med en liknelse, hem- tad från en bröllopshögtidlighet. "Bröl- lopsfolket", egentl.: brudkamrarna s barn, eller brudsvennerna. Detta är Jesu lärjungar. "Brudgummen" är Jesus (se Joh. 3: 29). I denna bild wisar Jesus sin innerli- ga kärlek till och omsorg om sin brud, försam- lingen, och huru han är de sinas fröjd, mårn och förswarare. — "De dagar" o. i. w. lyftar på den tiden då Kristus skulle korsfästas, då blef det stor sorg för lärjungarne. — B. 21. Det opaschande uti att fasta nu, när Kristus war hos dem, wisas dem genom tvenne korta lik- nelser. "Ny klut", eller owalladt kläde. Det skulle trympa ihop och riswa sönder det gamla tunnare. (Evangeliu lära rimmade sig icke med den gamla murkna fariseismen). — B. 22. "Nytt win", ojäst. "Gamla flastor", af läder, de blefwo störa af ålder och mycket bruk. — "Gå sönder", sprängas af gasen, som bildas under jäsnningen. (Den gamla naturen är otjenlig att emottaga evangeliu tröst och kraft). — B. 23. "Gid genom säd" (eng. "corn", men icke Indian Corn). Återn war ej instängd och en stig gid öfwer den. "Taga af åren", det war enl. lagen tillåtet (5 Mos. 23: 25). Fariseerna kunde derför endast finna fel derwid att det stedde på sabbaten. B. 24. "Icke losligt", eller lagligt, emedan de ansågo det som ett slags stordearbete och derför orätt. — B. 25. David (1 Sam. 21: 1—6). Han war deras hjelte och exempel. B. 26. "Städebröden", (Se 3 Mos. 24: 5—9). — B. 27. "För menni- skans skull"; både till själen goda och kroppens hwila, icke till plåga. För hela menniskan och alla menniskor. Kap 3: 1. "Gid åter", tro- ligen nästa sabbat. "Bortwisnad", hopdragen af gift eller något annat, och obotlig. — B. 2. "Antlaga", inför sin domstol. Att bryta sabba- ten war en bland de högsta förbrytelser. — B. 3. "Gad hit fram", så att alla kunde se ho-

nom. — B. 5. "Brede", en helig nitälskan öf- wer deras hårda hjerta och deras blindhet, hwarigenom de förde andra wisfe.

Hufvudtexten: Tänk uppå sabbats- dagen, att du helgar honom, (2 Mos. 20: 8).

En hufvudsanning ur texten: Sabbaten är gjord för menniskan. — Hela menniskan och för alla menniskor.

Inledande frågor. Huru många händelser innehåller texten? Hwar tilldrogo de sig? och när? Huru ansågs Jesus nu af folket i all- mänhet? Hwarföre funno fariseerna fel med Jesus?

Texten. — Sabbatens rätta bruk.

1. Yttre form och anda och sanning. (B. 18—22).

Hwems lärjungar omtalas här? Runna wi här finna mer än ett klag af Johannes lärjun- gar? Hwarwid höllo desse sig? Hvilken frå- ga om rätt och orätt ställde de till Jesus? Hwad menas med fasta? Huru ofta fastade fariseerna? (Se Luc. 18: 12). Huru beswa- rad Jesus frågan? Huru många liknelser? Hvilka menas med "bröllopsfolket"? I hwad afseende kan Jesus liknas wid en brudgum? (Se Ef. 5: 25, 32). Hwarföre borde de ej fas- ta då han war hos dem? Hwad menas med "tagas ifrån dem"? Hwarför skulle de då fas- ta? Hwad läser Jesus här angående fastan? Hvilken förklaring gifwer Jesus genom bilden af lappade fläder? Hvilken genom att tala om win i flastor? Hwad slags flastor menas här? Hwad äro lärdomarne häraf för oss?

11. En fråga angående sabbatens hållande. (v. 23—26).

Hwad hände på en sabbat? Huru kunde de gå igenom säden? Hade de någon rätt att taga af åren? (Se anm. v. 23). Hwarföre an- klagade dem fariseerna? Huru swarar Jesus dem? Kan du berättat om denna händelse i 1 Sam. 26: 1—6. Huru kunde Jesus anwän- da denna till sitt förswar? Hwad slags hål- lande af sabbaten förkastade Jesus? Hwad är losligt göra på sabbaten?

III. Sabbatens rätta bruk. (v. 27, 28).

Hvilka grundsatser, angående sabbatens hål- lande, har Jesus här framställt? (Se v. 27) Afstafade detta sabbatsbudet eller stadfastade det? Huru är sabbaten för kroppens wäl? för själen? Hwad slags hållande af sabba- ten är bäst både för kropp och själ? (Se wida- re, Katek. 3 bud.) Är det rätt att beröfwa an-

dra sabbatens helgande? Kan du visa mig att sabbaten är gjord för hela menniskan och alla menniskor? (2 Mos. 20: 10) Om vi alltid b:innade detta, hvad skulle det hos oss verka? Svarifrån skulle vi afhålla oss och hvad skulle vi göra? Hvad är meningen af v. 28?

IV. Kristi exempel på ett rätt sätt att bruka sabbaten. (Kap. 3: 1—5).

Hvilket exempel för sabbatens hållande gifver oss Jesus här? Svarföre maktade de fariseer på Jesus? Var det ett rätt firande af sabbaten? Hvilken fråga gaf Jesus dem? Svarföre tego de? Huru kände sig Jesus? Hade de rätt? Svarföre? Hvad gjorde nu Jesus? Hvad lærer oss Jesu exempel här angående ett rätt bruk af sabbaten? (Sw. han både gick till kyrkan och gjorde välgärningar).

Öfverblif för hela skolan.

Föreståndaren kan fråga öfver vissa punkter t. ex. Johannes lärjungar — Gasten. — Österländska släktor. — Hållande af sabbaten. — Fariseernas mening derom. — Davids åtanke af stådebröden. — Sabbaten för hela menniskan och alla menniskor. Dess rätta bruk, m. m.

Kärdomar.

1. Utvärtes former gagna icke utan ett rätt sinne (anda och fanning).

2. Kristus älskar oss mer än någon brudgum älskar sin brud.

3. Kristus afstafade icke sabbaten utan förnyade och förklarade honom.

4. Sabbaten är gjord för hela menniskan och ej för kroppen allenast. Ett kristligt sabbatsfirande är den bästa hvilat för både kropp och själ och bör bidraga att fostra menniskan för himmelen.

5. Sabbaten bör vara en glädjedag i synnerhet för barn och dess hållande bör för dem vara kärt och efterlängtadt och lemna ett ljusligt intryck på dem.

6. Jesus är sabbatens Herr och vi få ej göra hvad oss lyfter på den dagen. Ju mera Jesus med sitt ord får verka i ditt hjerta, desto bättre firar du din sabbat.

Tillkännagifvanden.

Skola för flickor.

En ny termin af denna skola kommer att öppnas i Andover, Ill., måndagen den 20 nästkommande Februari kl. 9 f. m.

Undervisning meddelas i kristendom, engel-

ska och svenska språken, aritmetik, historia och geografi. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt undervisningen i fömnad (dressmaking) och finare handarbeten samt i vokal- och instrumentalmusik.

Andamålet med denna skola är att fostra unga fruntimmer till fromma och dugliga qvinnor både för hemmet och skolan.

Afgiften för undervisningen blir \$10.00 för terminen, bestående af tre månader, hwartill kommer \$8.00 för 24 lektioner på fortepiano eller kammarorgel. Både yngre och äldre elever mottagas, men blott wid terminens början. Betalningen erlägges wid inträdet.

Anmälan bör göras u förr desto hellre. Föreståndarinnan anstafar rum och "board" för blifwande elever, om så önskas. Vidare underrättelser kunna erhållas af undertecknade.

E m m C a r l s s o n,
föreståndarinna.

E r l. C a r l s o n. J. P. N h q u i s t.

K o n f e r e n s m ö t e. Illinoiskonferensen sammanträder för att hålla sitt årsmöte i m. ev. lutheriska Gethsemane-församlingen i Chicago tisdagen den 7 Febr. 1882 kl. ½8 e. m.

Ämnet för diskussionen kommer, w. G., att blifwa: Barnens och ungdomens ställning i församlingen.

— Kansaskonferensen af ständ. ev. luth. Augustana-synoden håller sitt årsmöte i Swedesburg, Clay co., Kans. och tager sin början derstädes onsdagen den 22 Febr. kl. 10 f. m. med högtidlig gudstjänst. Rapporter från pastorer, respredikanter och kateketer och missionsdistrikters ordförande insändas så tidigt som möjligt till ordföranden, pastor J. Seleen; statistiska uppgifter från konferensens samtliga församlingar insändas i god tid till konf. statistiker, pastor L. P. Ahlqvist, Mead, Saunders co., Neb. Konferensens församlingar påminnas om kollekten till konferensens kassa.

Komiteen för anstafande af "half fare" består af past. Dahlsten, Fogelström och Westling. Diskussionsämne: K y r k a n.

Skjuts möter i Clay Center tisdagskvällen d. 21 Febr. E. A. S w e n s o n, sek.

P. S. Kassören, hr J. Rodell, Smoky Hill, Kansas, uppmanar pastorer och andra att före den 15 Febr. insända möjliga bidrag till missionen, 25 cents afgiften o. s. w., hvilka äro ämnade för detta årets protokoll.

(Förslaget om missionsverksamheten intages i nästa nr.)

Augustana och Missionären.

Veckofidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Sasfelquist, D. Olsson och A. B. Gerwin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 7 Februari 1882.

N:r 6.

Twiflande twiflare.

Med twiflande twiflare mena wi sådane twiflare, hvilka sjelfwa begynt twifla på sina egna twifwel. Sådane twiflare äro säkerligen ej ett ringa antal bland denna tidens många twiflare, men de äro ofta ej uppriktige nog att erkänna att de twifla på sitt twifwel. En twiflare söker wanligen slå på frifst mot för att synas wara riktigt dugtig. Huru skulle en menniska kunna wara en beständig, lugn och kall twiflare? Menniskan är skapad till tro och wißhet, hopp, förtröstan och kärlek. Det är en verklig sanning hwad den gamle kyrkofadern säger: "wi äro skapade för dig, o Herre, och vårt hjerta är oroligt, tills det finner hwila och lugn hos dig." Hos den wärste twiflare måste det för den skull komma stunder af längtan, trånad, oro, otillfredsställelse och suckan efter ett wißt hopp. Emellanåt åtminstone måste med oemotståndlig makt den frågan öfwerwäldiga en twiflare: månne det ändå icke finnes wißhet om ting, som jag med mina lefamliga ögon icke ser? Männe icke, när allt kommer omtring, bibeln är till fullo sann? I all synnerhet måste det wara swårt för twiflaren att wärja sig för dessa frågor

wid de tillfällen, då han får känna, huru dystert, ödsligt, kallt och förswagande twiflet är. När ett folk begynner förfalla, förswagas och luta mot undergång, då blifwer det ett slägte af twiflare. Twiflet har aldrig mäktat lyfta menstligheten uppåt och framåt. Om du företager dig en upptäcktsresa bland historiens minneswårdar, så skall du öfwer förödelstens tider finna grassfristen: twifwel, men öfwer pånyttförödelstens tider skall du finna lösensordet: tro, wißhet. Åh ja, huru kan menniskan wara utan tro och wißhet. Min hela ande törstar efter tro, wißhet, sanning; min själ är ej tillfredsstäld med ett blott sökande efter sanning. O nej, jag behöwer med wißhet få utropa: "Jag har funnit det!" Jag wore nästan färdig att säga, att den som är nöjd med twifwel och omwißhet, han har upphört att wara en verklig menniska, ja att han sjunkit ned på en djurisk standpunkt. Mången menar wäl, att twiflet är ett oundwifligt öde. I all synnerhet menar man, att den lärde och bildade måste wara dömd till denna den hårdaste af alla olyckor, emedan han till följd af sin höga bildning måste fordra sådana sköl och grunder för tron och wißheten om Gud och det ewiga lifwet, att tron

blifwer en omöjlighet. Skulle uppoffringen af all tro och wiſſhet om ſalighet wara det pris, till hwilket wi måſte köpa werldſlig bildning och kunſtaper, då wäljer jag tuſen gånger hellre att med den i werldſlig mening obildade genom ſamwetet och Guds ord hafwa tro och wiſſhet än att med den lärdaſte och meſt bildade ligga i twiſlets och omwiſſhetens mörka fängelsehåla. Sjelfwe den gräſlige Robespierre utropade i förtwiſlan öfwer ſina och franſka folkets twiſwel: om det icke finnes en gud, måſte wi uppfinna en gud. Han märkte nämligen, att han ſjelf och hela franſka folket utan Gud och tro ſjönko ned i förtwiſlans bottenlöſa dy. En af det nutida franſka folkets wältaligaſte twiſlare har nyligen aſlagt en troſbekänneſe. Victor Hugos troſbekänneſe! Skola wi meddela någonting ſå dant i Auguſtana? Det måſte ju wara en ganſka matt och färglös troſbekänneſe! Det är ſant; men då den är en troſbekänneſe af en twiſlare bland ſådane twiſlare och Guds beſpottare ſom nu finnas i Frankrike, ſå är den dock lärorik. Wi ſå icke wänta någon fulltonig, friſtlig bekänneſe, det är mycket att af en ſådan man bland ſådane män få höra en bekänneſe om Gud och ſjälens odödlighet. Der man wäntar att träffa blott apor, är det glädjande att finna menniſkor. I jemförelſe med Zingergjolls ödſliga och hemſka fraſmakeri är Victor Hugos troſbekänneſe ſkön. Den lyder ſå: "Hwad är döden annat än en ingång i det ewiga lifwet. Jag behöfwer blott anropa ſåſom wittne de millioner werldar, hwilka med ſina ſtrålande ſymfonier ſätta oss i förwåning. Och på andra ſidan af deſſa werldar, hwad ligger der? Det oändliga och åter

det oändliga. Uttalar jag Guds namn, ſå kommer jag kanſke någon af eder att ſmåle. Hwarför tro de ej på Gud? Emedan de tro på naturens leſwande krafter. Men hwad är naturen? Utan Gud är den blott en grushög. Att ej wilja tro på Gud är att wilja ſe tingen från deras minſta ſida, emedan den störſta förbländar, men jag är för den stora ſidan. Hwad är jorden? En wagga och en graf. Men liſſom waggan har ſin förhiſtoria, ſå har grafwen ſina utſtrålningar; grafwen är den ſtängda dörren på jorden, men den öppnade till andra werldar. Ja, mine herrar, I mån wara öfwerthygade om att antingen jag i morgon eller om tio år lemnar detta jordiska, intet ſkall qwarhålla mig. De ſex fot jord, man kaſtar på mig, ſkola ej åſtadkomma någon natt; maſkar kunna förtära det förgängliga hos mig, men ingen maſt på jorden kan tillintetgöra källan till lifwet i hufwudet, ögonen, pannan och munnen. Leſwom af det ſynliga, mine lärde herrar, men leſwom ockſå af det oſynliga! Snart ſkall jag bort. Tron en man, ſom ſtött pannan mot litet af hwarje. Wetenskapen ſkall göra jordiska ſynd, men allt jämt ſkall den få orätt, om den ej låter beherſka ſig af något ſtrålande ideal." Så långt Victor Hugos troſbekänneſe. Jag önſkar, att någon wid ſamma tillfälle i Andens kraft hade uppläſt 1 Kor. 15 kap. Ja, jag önſkar ock, att jordens störſta ſångeriſta hade warit en leſwande kriſten, och att hon wid ſamma tillfälle hade ſjungit Händels ſånger öfwer de Guds orden: "Kommer till mig, I alle ſom arbeten" m. m. och: "Jag wet, att min min förloſjare leſwer" m. m. Jag ſkulle hafwa welat ſe de lärde franſke

otrosherrarne efter en sådan predikan. Säkerligen skulle samvetet äfwen hos dem hafwa ropat, så att de åtminstone för en stund hade måst gifwa sanningen rätt.

Det är i sanning såsom den nämde talaren sade: wi behöfwa låta beherska oss af ett strålande ideal, och detta strålande ideal kan icke vara något annat än "rättfärdighetens sol med salighet under sina wingar". Han som sade: "Jag är werldens ljus, den mig följer, han skall icke wandra i mörkret", han är det sanna strålande idealet. Utan den lekamliga solen skulle jorden vara öde och tom och mörker skulle vara på djupet; utan rättfärdighetens sol, Kristus, skulle menniskoliswet vara öde och tomt och mörker skulle vara på ewighetens djup.

Det gifwes en osynlig attraktionskraft, som håller de ofantliga himlakropparne i gång och bibehåller dem i deras bestämde banor; upphörde denna attraktionskraft, så skulle hela det stora werldsalltet gå i kras. Menniskorna behöfwa också en himmelsk attraktionskraft, som drager dem in på den rätta banan och behåller dem der, annars slås all deras lycka och wälfärd i kras af syndens och frestelsernas stormar. Komma wi utom området för denna attraktionskraft, som utgår från vår Gud och Frälsare, så måste wi förgås, ty det onda har sannerligen en sådan dragningskraft i och omkring oss, att endast den gudomliga dragningskraften mäktar rädda oss.

En stor mekaniker i gamla tiden sade: "gif mig en punkt utom jorden att stå på och jag skall röra henne". Således, han kunde icke röra jorden ur

hennes naturliga gång genom att stå på henne, men om han fick en fast hållpunkt utom jorden, så trodde han sig kunna åstadkomma krafter nog till att röra henne. Så är det också med menniskan, som bor på jorden; skall hon röras och lyftas ur sitt naturliga syndatillstånd, skall hon i sanning förädlas och bildas, så måste det ske genom en kraft utom henne, en kraft som verkar på henne och i henne. Skola wi pånyttfödas och komma till himmelen, så måste Gud själf blifwa menniska och så draga oss till sig, på nytt föda, helga och föra oss till himmelen. Den naturliga religion och kraft, som är inom oss, är icke mättig att föra oss in på rätta stråten och bewara oss der; lemnas wi åt vår egen naturliga religion, så sjunka wi allt djupare i synd och elände, tills wi alldeles förgås.

Det är bekant, att många anse vår naturliga religion och våra naturliga krafter tillräckliga till vår räddning. De som så tro på sig själfwa, de twifla på Guds ord och i synnerhet på bibelns lära om Kristi sanna gudom och om hans ställföreträdande lidande och död. Det skulle ju vara märkwärdigt höra en sådan twiflares twiswel på sina egna twiswel. I flera tidningar har nyligen stått att läsa en bekännelse af en af Amerikas mest framstående twiflare, en predikant af förnuftsstro och förnuftsfristendom i motsats mot enfalldig tro. Det är D. B. Frothingham, som låtit allmänheten höra twiswel på sina twiswel. Frothingham är Theodor Parkers märkwärdigaste efterträdare. Frothingham är icke en sådan wältalare som Parker, men är mera lärd och skarpsinnig, en filosofiskt författare. Wi hafwa ju hört namnet Parker. Hans skrifter

äro mycket spridda i Sverige och hafwa afvärandt tusental bland de bildade från tron på Guds ord. Man mins ännu ganska wäl, huru de politiska tidningarne i Sverige öfverhjödo hwarandra i pris och beröm öfwer "19:de århundradets reformator". Enligt deras mening war Parker denne det 19:de århundradets reformator. Jag mins wäl, huru jag såsom ung prest i Sverige mötte Parker och hans lärjungar nästan öfverallt hwar jag trädde in i de s. k. bildades hus. Jag mins ock ännu, huru jag sötte erinra desse swärmiske parkerlärjungar derom, att de icke länge skulle förmå flyga i de ljusa rymder, som Parker med sina wackra ord utmålade för dem, utan att de snart i stället för änglar skulle blifwa grodor, som skulle få plumsa i dypölar och sjunga: "quat," "quat". Så har skett; efter Parker kom Darwin och materialismen, som snart plånade ut den rofiga idealismens wattenfärger. Låtom oss nu höra, huru en skicklig och lärd Parkers wän och lärjunge i detta land bekräfter sina erfarenheter såsom pastor för en s. k. frisinnad församling.

När han tillfrågades om orsaken, hwarför han upphört att predika, swarade han som följer.

"Min ställning hade i årtal varit besynnerlig och swår och i stället för att blifwa behagligare med åren, blef den mera obehaglig. Man måste komma ihåg, att jag war helt och hållet ensam.

Såsom en frisinnad föreläsare fann jag mig ständigt omringad af frisinnade af den mest besynnerliga karaktär, hwilka inbillade sig att jag såsom en frisinnad predikant måste wara frisinnad äfwen i all ting annat. Man

wäntade, att jag skulle gifwa moraliskt understöd och penningehjelp till hwar och en, hvars tanke om rätt och orätt stilde sig från andra menniskors. Min frisinnade kyrka blef en slags magnet för besynnerliga och wisst icke i allmänhet angenäma personer.

Riktningen af den fria tankens lära wände sig utan all fråga åt den döda materialismen, hwilken jag afstyhde lika mycket som någon evangeliskt prest som jag känner. Män som wilja blifwa ledare i den fria tankens verksamhet stanna icke der, hwarest jag stannar.

De woro förstörare, som bröto ned, utan tanke på att bygga upp; det syntes icke finnas gräns på deras förstörelse-raseri och ingen urskilning i deras arbete. Deras affigt syntes wara att helt och hållet sopa bort hwarje trosbekännelse, som nu finnes, och de syntes icke weta eller bry sig om, huru wida någon slags tro skulle uppstå ur askan af werldens trosbekännelser.

När jag upphörde att predika för två år sedan och reste till Europa, war ställningen ungefär följande: Den evangeliska kristendomen (motfatsen till Frothinghams förnuftsreligion) war starkare, kyrkorna mera fyllda, mera kristlig ande i allmänhet, än när jag begynte mitt arbete för tjugo år sedan. Sådane män, som wille wara framåtskridande lärare i den fria tankens verksamhet, woro bestämda materialister. Till sist war min egen ställning obehaglig och min helsa höll på att gifwa upp. Att den uppenbarade religionen (d. w. s. tron på bibeln i motfats mot Parkers förnuftsreligion) är starkare i dag än den war för tjugo år sedan, derpå hyser jag intet twiswel; den är starkare här och i Europa, oaktadt man mycket

— — — — —
talar om den tyfsta materialismen. —

Ser man tillbaka på de sista tjugo åren, så kan ingen noggrann betraktare af sådana saker förneka detta raske framåtskridande, och jag, som hållit mig fri från all uppenbarad religion under den tiden, kan icke annat än erkänna, att motståndarne till den uppenbarade religionen alls inga framsteg gjort.

När jag ser tillbaka öfver historien af ett fjerdedels århundrade med den öfvertygelsen, att intet framsteg blifwit gjort (af den liberala förnuftsreligionen), med den öfvertygelse att otyglad fri tanke leder endast till en dyster förnekelse, kallad materialism, har hos mig mer och mer väckts en förmodan, att det tilläfwenthyrs är någonting bakom eller under det wi kalla uppenbarad religion, hwilket de wetenskaplige tänkarna i vår tid begynna dunkelt urskilja såsom ett inslytande, som för närvarande icke kan förklaras, men som likwisst finnes. — — —

Hwad är denna kraft? Jag kan icke säga det. Men den finnes, och det kan hända, att de personer, som förneka de wäsentliga sanningarna i den uppenbarade religionen, hafwa orätt allesammans. Suru det nu må wara, jag åtminstone vill icke hålla på att förneka tillwaron af denna kraft". Sedan fortsätter Frothingham med den under rättelse till sina gamla wänner, att han ännu icke tror på den uppenbarade religionen. "Men", säger han, "såsom jag sade förut, jag hyser twifwel, som jag icke hade då (för 10 år sedan). — — — För att säga allt på en gång, den verk samhet jag öfwat synes leda till ingenting och torde hafwa warit bygd på falska grunder. Det är därför bäst att

stanna. Men jag vill icke gifwa det inträff, att jag återfallar någonting. Jag endast upphör att förneka och wäntar efter mera ljus". Så långt Frothingham, den lärde förnuftsprebikanten, som förut ansett bibeln öfwerflödig och Guds ord orimligt. Twiflaren har blifwit en twiflare. I sammanhang härmed må nämnas, att Channing, Parkers lärofader, också fick känna att hela den frifinnade förnuftsreligionen "förwandlades till stoft" och att han i denna nöd wid korset "fann den frid han sökte och blef en kristen i erfarenhet", samt skref följande till Frothingham: "War wifs derpå, dyre Frothingham, det är på denna lilla jordboll ingen verklig het mera verklig än denna hjerteförening med Gud i Kristus, hwarom de helige i alla kyrkans åldrar bära gemensamt vittnesbörd".

Här hafwa wi nu läst den lärde Frothinghams vittnesbörd om förnuftsreligionens och den s. k. frifinnade kristendomens kraft och werkan. Denne man har tjugo års erfarenhet, säger han sjelf, och hela hans snillearbete under denna tid leder till intet, erkänner han sjelf! Det måtte wara en underbar kraft bakom och under det der ensaldiga talet om korset, den der tron på Kristi sanna gudom och på bibelns sanningar i sin helhet. "Mången gång under de senare åren har denna fråga framställt sig för mig: hwad är kraften bakom dessa okunnige män, som finna sin wärdighet och sin tröst i religionen?" (näml. den uppenbarade, bibeltron.) Ja, det är en öfwerjordisk kraft, en gudomlig kraft i bibelns sanningar; Guds sanna ord och den innerliga, ödmjuka tron derpå är den kraft, som förmår lyfta menniskan upp ur syndadhyen och föra

henne framåt i sanning och helighet. Ett af menniskoflägtets största snilken, en lärd tänkare, som tillika war en troende, hade funnit denna kraft, då han sade: "jag höll mig icke derföre att jag något visste ibland eder, utan Jesum Kristus och honom korsfäst. Och mitt tal och min predikan war icke i konstelig ord efter menniskors wisdom, utan uti Andans och kraftens bewisning; att eder tro icke skall stå på menniskors wisdom utan på Guds kraft". Så talade den störste missionär, som någonsin funnits. Männe hans verksamhet ledde till intet litt Frothinghams? Fråga historien. En enda man eröfrade och omstöpte med sin predikan hela det romerska riket. Sjelfwe fritänkarne hafwa måst wisa respekt för Paulus, ja, ända derhän, att somlige af dem satt honom högre än Kristus. Och när Paulus slutade sitt lif, mätte han då med Frothingham måste bekänna, att hans verksamhet hade ledt till intet? Läs 2 Tim. 4 kap., så får du se något, som måste gå dig genom märke och ben, särskildt om du jämför det med Frothinghams beaktelse.

Här skulle vi nu stanna, se och lära; i all synnerhet skulle vår ungdom här lära. Man får så ofta i flera swenskt-amerikanska tidningar se, att våra swenske prester, särskildt de lutheriske, icke äro liberala och frisinnade nog. Denna våra presters förmenta inskränktighet och brist på frisinnighet beskrifwes i dessa tidningar med en sådan iswer och värma, önskwärdheten af frisinnade prester och församlingar framhållas med så söta lockelser, att våra unga wänner många gånger kunna komma att tänka: "o, hwad det måtte wara skönt att wara medlem af en sådan der frisinnad för-

samling, der man får wara medlem af hemliga sällskap, besöka teatrar och baler samt hafwa annat roligt". Frågen, I som sen en sådan liberal församling så ljuslig och skön, frågen Frothingham; han kan säga eder af erfarenhet, hwilket sällskap man får i en sådan församling, och hwart man blifwer ledd genom en sådan liberalitet. Men framförallt, frågen Guds ord, som leder till det ewiga lifwet.

Det blifwer derwid: "om Sonen gör eder fri, så ären I rättsligen fri! "Det finnes således en sann liberalitet och frisinnighet, men det gifwes också en falsk liberalitet, och den förer till intet, till fördor och undergång. Ack, den som sinne sända en hälsning till de bildade i Sverige, hwilka så ifrigt hålla på med att inlära det, som leder till intet. Men det har af gammalt varit så, att swenskarne, som så gerna efterapa utlänningarna, åka på efterkälken. När tyskarne och andra nationer hafwa förbrukat den der wackra förnuftsreligionen, som förnekas Guds ord och leder till intet, då begynna swenskarne att koka soppa på den rostige spiken. När andra genom den förnuftswisdom, som leder till intet redan plumfa som apor och grodor i materialismens träsk, då försöka swenskarne fluga i rymden, menande sig wara syndfria änglar, hwilka icke behöfwa en Trälsare, som är sann Gud, och hwilka kunna hänla åt en ställföreträdande försonare. När andra folk i förskräckelsen öfwer materialismens ömkliga elände begynna ropa: "kommer och låter oss gå upp till Herrens berg, till Jakobz Guds hus, att han lärar oss sina vägar, och vi må wandra på hans stigar", då ämnas väl swenskarne försöka apdansen och grodningen. Ack,

hvarför kan man icke lära af andra menniskors erfarenhet, hvarför skall man nödvändigt själf i dyptölen?

För oss gäller det i dessa tider i synnerhet: "Håll det du hafwer, att ingen tager din krona!" D. D.

Gods grundsatser.

Ur de swenske baptisternas tidskrift tillägna wi oss med nöje följande sanna ord ur dess anmälan för 1882:

"Han (Herren) vill utföra sitt verk nu som förr genom det förkunnade ordet, åtföljdt af hans folks böner. Han skall icke skörda utan sådd, icke heller ursäktas oss, om wi försumma att med flit bearbeta det oss anförtrodda fältet. Ett folk kan icke upplysas såsom genom en lågande flamma eller en stad uppväxas till gudsfruktan genom en månads känslösa möten. Twärtom måste wi arbeta uti att lära, truga och förmana i tid och i otid. Det finnes bröder, som lätt hänföras och i sin hänförelse triumfera, som om segren redan wore vunnen; men dessa skulle ofta göra mera nytta, om de stälde sig i ledet med dem, som bära dagens tunga och heta. De rusa åstad som ämnade de taga all den fißt som finnes i Genesaret i ett enda notwarp, men de göra wäl uti att en gång för alla bannlysa ett sådant hopp och i stället arbeta enligt deras föredöme, som de en gång föraktade, emedan de hade arbetat hela natten och fått intet. Enligt någras tankar är deras arbete, hvilka söndag efter söndag predika Kristus för folket, mindre fruktbärande och arbetet kunde lättare utföras af resande evangelister. Detta har dock ofta wisats icke vara förhållandet. Den ene sår och den andre skördar,

men hade icke den ene sätt, så hade det icke heller varit något för den andre att skörda. Om den trogne arbetaren på en plats nedtryckes och göres modlös, är det fara för att ogräset skall taga öfwerhand och att den derpå följande skörden skall komma att innehålla mera ogräs än hwete.

Wårt motto för det började året är: Waren faste, orubblige och öfwerflödbande i Herrens verk alltid, efter I weten att edert arbete icke är fåsängt i Herren. Wi tro på den helige Ande, wi weta att wi icke kunna göra något utan hans makt, men wi äro också lifligt öfwerthgade om att allt är möjligt för honom. Af erfarenhet från det förflutna hoppas wi, att han skall verka i oss både wiljandet och verket efter sitt goda behag, och wi wänta att få se arbetet utföras med brinnande hjertan och af flitiga händer. Wi wänta icke att befrias från det försakande och mödosamma i arbetet genom uppfinnande af maskiner eller nya metoder, genom hvilka arbetet hastigare och beqwämare utföres. För oss är det dagliga förkunnandet af det gamla, gamla evangelium, det ständiga sökandet efter själar och den oafbrutna födsłowåndan fortfarande enda sättet".

Swärjehanda.

Pastor Lagerman underrättar oss, att hans enda barn, sonen Martin Salomon, afled den 14 sifftidne Januari i en ålder af 5 år 2 månader och 19 dagar. Ghuru hjuklig, gjorde han sig dock älskad genom sin barnsliga förtröstan, sin hjertliga kärlek och sitt undergifna tålmod. Det är tydligt att föräldrarne skola finna ensamheten mera

ensam än någon sin; men de weta att En fyller med klarhet alla tomrum.

— Metodistpastor Nyberg, en from och vänlig man, som för en tid tillbaka på grund af sin ålder upphört att predika, begaf sig till Texas för att biträda pastor Witting derstädes och råkade i Austin ut för kopporna, hwilka och genom döden aflutade hans werksamhet på jorden.

— I Swede Home Nebr., är redan en subscription på öfwer \$3000 samlad i och för uppförande af en stor kyrka. Farmarne fingo der i trakten sistlidne höst en särdeles wacker gröda och de wisja nu att de ej allenast dermed wilja förbättra sina egna hus och egendomar, utan och frambära ett tacksamhetsoffer Herranom, från hwilken all wälsignelse kommer. Främje Herren sitt werk! Det man saknar i Nebraska så wäl som, snart jagdt, öfwerallt är pastorer, troende Guds ords förkunnare; fältet är stort och dörrar äro öppna och öppna sig allt mer, men de äro så få som kunna gå ut och "taga landet in". Folkets finnen och hjertan wända sig alltmera till oss och hungra efter bröd; Herre, sänd arbetare!

— Åter ett utträde. Vice pastorn i Kristianopol af Lunds stift A. J. Hellquist har affagt sig presteembetet och, enligt hwad förmäles, inträdt i den katolska kyrkan. I sin affägelsestrifwelse till domkapitlet förklarar han anledningen till det tagna steget wara, att "den ursprungliga; apostoliska kristendomen finnes endast i katolicismen och ingalunda i den swenska statskyrkan". Det synes wara ett tämligen godt wittnesbörd för den lutheriska kyrkan i Sverige, till och med såsom statskyrka, att båda ytterligheterna förkasta henne. Förut hafwa

de separatistiska riftningarne — således wenslern — förkastat henne; nu gör afwen katolska riftningen — den yttersta högern — det samma. Hennes ställning är således icke någon af dessa ytterligheterna och det är redan ej ett så dåligt tecken.

— "Förhandlingarne wid den allmänna swenskt-lutheriska prestkonferensen i Stockholm" i Sept. 1881 äro oss nu tillhandakomne och utgöra en bok på bortåt 400 fidor. Förträffliga saker förekomma i den och göra den wärd att grundligen studeras, om och ett och annat af talen widrör egentligen blott förhållanden i fäderneslandet. Wi skola i nästa nr. göra våra läsare bekanta med den predikan som inledde det hela. Wi äro förwissade att det stora mötet war ett kraftigt lifstecken; stada blott att icke ett sådant hålles hwart år.

— Har det yttre någon betydelse? Här i Rods Island blef af domstolen en ed förklarad ogiltig, emedan den, som eden gic, icke blef tillhållen att upplyfta handen mot himmelen samt att swärja wid den "ewigt lefwande Guden". Hela saken, som edgången gälde, blef dermed öfwerändastad. Domaren anmärkte desutom, att det war angeläget att edgången skulle ske så högtidligt som möjligt.

— "Syndens lön är döden". Den apostoliska utsago stadfästas sig på alla tider och på mångfaldiga sätt. Helt nyligen gjorde en gift swensk bekantskap med en annans hustru; det uppstod wänskap dem emellan och deras förening war målet för deras förhoppningar på jorden. Mannen rymde derför från sin hustru och sina barn, medtagande så mycket han kunde och derjemte sin nya vän. Den nya wänskapen

räckte dock icke mer än några veckor. Han själf sjufnade och dog — hwilken döb! Den afslidne mannen lemnade sin egen familj oförförjd och sin nya bekant-
skap såsom stöta, stild iifrån sin egen man. Hwilket elände! Gör synden lycklig?

— Det är omkring 20 år sedan mång-
gigtet ibland mormonerna förklarades olagligt genom af kongressen antagen lag och dock förökar mormonismen sig alltjemt och sträcker ut sina swarta win-
gar öfwer territorier som gränsa intill Utah; ja, till och med i delar af Colo-
rado har mormonismen fattat fotfäste. Kongressen har haft frågan uppe mest
hwarjt år och hållit tal öfwer den, men icke tagit det ringaste mått och steg, som kunnat hämma det onda. Hade pres.
Garfield fått lefwa, så hade man af hans ärlighet och fasta karakter kunnat vänta att något allvarligt blifwit gjordt; men nu står det åter stilla, åt-
minstone hwad kongressen beträffar. Det har dock nu gått så långt att folkets
tålmod tyckes tagit slut, hwilket visar sig deri, att stora folkmöten hållits i
Chicago, St. Louis och på många andra ställen, derwid mormonfrågan af-
handlats och det i starka ordalag. På detta sätt torde och kongressen tvingas
till att omsider göra något. Men det är uppenbart, att halfwerande beslut icke duga; skall saken hjälpas, så måste
hela bölden bortskäras. Det har dock gått så långt, att, skall detta ske, måste
det förorsaka många plågor i mer än ett hänseende.

— Ursinnig wrede. För några da-
gar sedan hände i en stad i Illinois, att en hustru blef så arg på sin man, att hon fattade tag i en yxa i ändamål att döda mannen. När hon misshä-

des här, gick hon in i ett annat rum, öfweröste sina kläder med kerosin-olja och satte så eld på dem samt dog under de förfärligaste plågor. Se här, hwil-
ken mördande eld wreden är! Den helt och hållet släcker förståndets ljus, och — den bor inom hwarje menniskobrust!

— Allt oftare förekommer det nu, att större och mindre folkhopar, wanli-
gen förklädda och maskerade, tillämpa den s. k. lynchlagen, d. w. s. utan rättegång och dom döda brottslingar. Detta är i sanning ett sorgligt tecken på till-
ståndet i landet. Orsakerna till detta för-
hållande kunna vara flera. Understun-
dom är ett brott af en så upprörande beskaffenhet, att en allmän hämdkänsla fordrar brottslingens snabba straff till en warnagel för andra; en annan orsak är den swaga rättvisan och advokaters listiga vägar att få de skyldige fritända, hwilket så ofta inträffar, att den all-
männa rättskänslan ej kan annat än förargas deröfwer; dertill kommer ju-
ry-systemet, som nog är förträffligt, om det samvetsgrant användes, men som nu öppnar en lätt utväg för samvets-
lösa menniskor att få brottslingar skyd-
dade, genom att få gynnsamt stämda män in i juryn; i synnerhet gäller detta medlemmar af hemliga sällskaper, hwilka med gräsliga eder förbundit sig att bistå sina bröder. Detta sätt att enligt lynchlagen taga domen ur den lagliga domstolens händer och själfrå-
digt utföra den har sin grund i ett wilddt tillstånd och framkallar wildhet i sinna och är därför olycksbådande.

— I swenska baptisttidningen före-
kommer åter ett stycke, hwarpå wi wilja fästa våra läsares uppmärksamhet. Till nämnda tidning war denna fråga insänd: "Är det rätt att baptister, tillhörande en

församling, gå och höra predikanter af hwad åsigt som helst?" hwarpå följande svar gifwes: "Detta är icke som sig bör. Den wanliga bewefelsegrunden till att så göra är nyhetsbegär. De hedniske grekerna leddes deraf (Apg. 17: 21), men nog böra kristna hafwa högre bewefelsegrunder och syften. En annan bewefelsegrund att så göra är att höra någon med större gäfwor att tala än wanligt; men icke kan en kristen lefwa af kittlande framställningsfätt. En kristen bör ock känna själens värde bättre, än att på det sättet blottställa henne. Ty wi måste besinna att talet är en makt och att hwarje talare är en sättningsman. Genom att gå och höra dem kommer man under deras inflytande och mottager i sitt hjerta det utsäde de så. Är detta godt, då är det wäl, men ack huru många så icke lögn och förwillelse, eller en blandning af lögn och sanning, och de som höra dem blottställa sig derigenom för fara. Döpta kristna böra ännu ofta på hwad som fordom skrefs till dem, nämligen: Icke öfwergifswande vår sårskilda sammankomst (församling), som somliga för sed hafwa, Ebr. 10: 25. Wi weta hwad wi så der i vårt eget andliga hem".

Detta är ett godt och pålitligt råd, och efterföljdes det mera än som ster, så sluppe många att omföras af allehanda lärdomswäder och så omsider finna sig bedragne. Men anse baptisterna sig böra gifwa och följa ett sådant råd, då wi, såsom lutheraner, fastmer. Det som är för baptismen hufwudsak, den fångsel som innesluter baptisterna och utesluter alla andra, är wattendopet, nedjänkningen i watten, watten och watten allena, då deremot dopet för oss är en gudomlig gerning,

meddelande en ofstättbar gäfwä. Detta dop är för oss dörren till himmelriket (Joh. 3: 5), emedan wi derigenom komma i gemenskap med den treenige Guden, Fadern, Sonen och den hel. Ande. Den som har ett bibliskt begrepp om dopet, kan icke annat än äfwen hafwa det om nattwarden samt om det heliga Ordet sjelft — och en sådan har ingen orsak att försöka allehanda nytt, nej han måste wakta sig dertför, emedan han annars kan förlora det han hafwer.

Emellertid fröjdar det oss, att wi ur baptisttidningen kunnat taga den ofwan anförda warningen; huru ofta hafwa wi icke, för dylika ord, fått heta papiſter, tyranner m. m.

— Dhyggligt wilbt. Selt nyss hände att en s. k. tramp begick wäldtägt. Han blef efterfatt, fasttagen och de som grepo honom hängde honom genast; men icke det allenast, utan de gjorde ock upp en eld och brände den döda kroppen till aska. Den afdagatagnes brott war hemstt, men att så i ögonblicket straffa honom med döden wisar icke blott ett gudlöst sinne, som icke frågar efter en menniskosjäl och dess ewighets-tillstånd, utan ock en äkta kannibalisk grymhet, som kan sitta och wakta förbränningen af en menniskotropp, af dem sjelfwa gjord liflös. Men hwilka fabricera våra armeer af tramps? Är det icke våra brännwins- och bierbryggare? De rikta sig på dessa stackars fattiges sammanstrapade slantar, wilja dock wara ansedde och hedrade i werlden och blifwa det ockå. Och de nästen der dessa dryckeswaror utpränglas! Hwilken jemmer frammana de icke! Hwilka ogerningar bedrifwas icke såsom följd af deras handtering? Och dessa följder får den stora allmänheten bära som

ingen del har i hwarken tillverkningen eller försäljningen af den mördande waran. När skola människors ögon öppnas?

Kyrkan i Brooklyn, N. Y.

Det är med innerlig glädje wi nu meddela att den lilla kämpande församlingen i Brooklyn tillhandlat sig ett eget rum. Den hade wäl köpt sig lotter i ändamål att uppbygga en kyrka på dem; men redan på lotterna hwilar en betydlig skuld och hwar sedan få medel att uppföra sjelfwa huset med? Ds synets åtminstone utsigterna mörka, hwarföre wi ofta tillrädt att köpa, så snart tillfälle hppade sig. Den nu inföpta kyrkan ligger på Pacificgatan emellan Smith- och Hoytgatorna, är 50 fot lång och 50 fot bred och fyller två lotter om 25 fot hwardera, hwilka dock äro 90 fot långa och ensamma anses värda minst \$3000. Kyrkan tros rymma emellan 5 och 600 åhörare, sedan en obetydligare ändring företagits. Priset för hela egendomen är \$7000, hwaraf \$1000 kontant och sedan \$500 om året jemte 5 proc. ränta för den obetalta delen af köpesumman, tills det hela är betaldt. Detta är ju goda betalningswilkor!

Wi lyckönksa församlingen till det tagna steget och kunna tämligen wäl af gammal erfarenhet känna hwad församlingen känner, då hon slipper att låna sig hus och ibland se dörrarne för sig stängda, och i stället wet hwart hon skall ställa sina steg, när gudstjensttimman nalkas. Må Herrens ord blifwa mäktigt i det nya hemmet, förnya derinne många gamla sinnen, gifwa de trötta kraft och de maktlösa starkhet nog, att de kunna fara upp med wingar såsom örnar och löpa den förelagda vägen! Han styrke både lärare och åhörare till sanningens fasthållande och bekännande.

Det må tilläggas att församlingen ej sålt de förut inköpta lotterna ännu och vill äfwen försöka behålla dem, åtminstone så länge.

Texter för Söndagsskolan.

No. VI.

Anmärkingar till ledning för dem som ej äga några hjälpsredor och bibelskommentarier.

Matth. 8: 6—19.

Kristus och hans lärjungar.

Anmärkingar till ledning.

1. Tid en och orten. Sedan Jesus botat den wissnade handen, lemnade han Kapernaum och gick till sjöstranden wester om sjön Genesareth. Om aftonen gick han upp på ett högt berg och tillbragte natten i bön. Detta berg war troligen berget "Hom of Gattin" (det "Sköna" berget), omkr. 3 mil wester från sjön Genesareth. Derefter tallar han sina apostlar och predikar på berget (bergspredikan).

2. Parallellställen. Wid v. 6—13 läs Matth. 12: 14—21. Apostlarnas namn Matth. 10: 2—4. Luk. 6: 12—17.

3. Inledning. Fariseerna sökte för-gäfwes att få någon bestämd anlagelsepunkt, hwarföre de kunde taga honom inför lagen och tvinga honom till tynnad. Men de fortfor i sin bitterhet och lade ännu mera försåt för honom. Jesus gick dock nu till werket och organiserade sitt rike på en mera bestämd grund.

Förklaring öfwer wisfa ord och ställen i texten. B. 6. "Gingo ut", från synagogan. "Herodianer", ett parti, som höll med Herodes oaktadt hans lösaktiga och onda lefwerne. (Detta on d a gjorde de på sabbaten, men wille ej tillåta Jesus att göra g o d t). — "Gick affsides", från Kapernaum, emedan det ej war hans tid att lida. — B. 8. "Edumeen", Edoms land, Ssaus arfwelet. Det låg söderut ifrån Judalandet. "Sinfidan", andra sidan om Jordan och kallades Pereen. "Tyrys och Sidon" lågo westerut wid Medelhafwet. — B. 9. "En båt", för att icke hindras af trängseln, och på det att folkhop'n skulle kunna höra bättre. — B. 11. "Föllo ned", de menniskor, som woro besatta, föllo ned för Jesus, men de orean andarna woro de som dreswo dem. — B. 12. "Hottade dem" (se kap. 1: 25). Jesus will icke hafwa vittnesbörd af en oren ande. (Djefwulen kan göra mycket som både synes och låter ganska rätt). — B. 13. "Ett berg", se amn. 1. Lukas (6: 12) säger att han bad här hela natten. — B. 14. "Sticdade" (eng. ordained), förordnade. "Dof", lika många som Israels släkter. "Ba-

ra med honom" och hjälpa honom samt lära af honom, så att de kunde fortsätta efter hans himmelsfärd. — B. 15. Semte den apostoliska fullmachteningo de såsom insegel afwen makt att göra dessa under. — B. 16. "Petrus", klippa, fast grund. Han var passande att utgöra en viktig del i Guds stora andeliga tempelbyggnad. (Se Matth. 16: 18.) Det är icke Petri person, utan tron och beaktelsen om Kristus, som berättigar honom till detta namn. — B. 17. "Boanerges", Tordöns barn. (De skulle utrustas med anda och kraft att frimodigt predika.) — B. 18. "Thaddeus". Han kallas af Lukas, J u d a s och af Matthæus, L e b b e u s. "Kananæus" eller Zelotes. Han var från Kana. Zeloter woro ett politiskt parti bland judarna. Men namnet kan också betyda nitiskt eller ifrare. — B. 19. "Jschariot", från staden Kariot i födraföde. Judeen.

Ämne: Vi äro kallade att vara Kristi lärjungar och att verka hans verk.

Inledande frågor: Hvar hade Jesus predikat? Hvilket underverk hade han der gjort? Hwad gjorde fariseerna derföre? Hvilka höllo de råd med, och hvarom? (Se v. 6).

I. Kristi verk är att göra wäl (v. 7—12).

Hvar hade Kristus verkat? Hvar gick han nu? Hvarföre? Hvilka följde honom? Från hvilka platser samlades folk? Bewisar detta något angående framgången af hans predikan? Hwad blef hans talarestol? Hvarföre gick han i båten? Hvilka underverk förättade han der? (v. 10, 11). Hwad förebilda dessa under angående hans verk på jorden? Hwad nytta har kristendomen gjort menskligheten? Hwad godt har du haft af den? På hwad fått fortfar Jesu verk att göra wäl afwen nu?

II. Kallelsen till att begynda detta verk (v. 13, 14.)

Till hvilket berg gick Jesus? Huru länge dröjde han der? Hwad gjorde han der? (Luk. 6: 12) Hvarföre bad Jesus så allvarligt just wid detta tillfälle? Hwad kunna wi lära deraf? Hvilka kallade Jesus till sig? Hwad menas med "stida"? För hwad ändamål utvaldes dessa tolf? Hvilka särskilda wilkor för en apostel? (Se Joh. 15: 27; Apg. 1: 21, 22). Hwartill kallar Herren oss? Hwad säger Jesus om vårt deltagande i hans arbete? (Se Joh. 4: 35, 36). Hwar wi någon ursäkt? Hwad kan du göra för Jesus?

III. Kraften att verka stäntes med kallelsen (v. 15).

Hvilken makt gaf Herren apostlarna? Gif mig några exempel på hwar de brukade denna makt? Hvarföre gaf han dem makt att göra underverk? Hwar wi sådan makt eller något annat i dessa ställe?

IV. De kallade (v. 16—19).

Hvilka äro de tolf apostlars namn? (Matth. 10: 3. Apg. 1: 13.) Hvilka woro bröder? Hvilken kallades hälleberg? Hvarföre? (Mt. 16: 18). Hvilka kallade han Boanerges? Hvarföre? Hvilka andra namn hade Thaddeus? Hvilken släkt satte Judas på sitt namn? Kan det aldrig ändras? Huru blefwo apostlarna beredde till sitt verk? Behöfs uppföstran och förberedelse nu för dem som skola förkunna evangelium? Hvem vill gå?

Ett hufvudspråk: I hafwen icke utkorat mig, men jag hafwer utkorat eder och tillsäddat eder att I skolen gå och göra frukt. Joh. 15: 16.

Sjwerblick för hela skolan.

J. Hvar begaf sig Jesus, då han lemnade Kapernaum? Sw. Han gick med sina lärjungar bort till Galileiska hafvet. J. Hvilka följde efter honom? Sw. Ett stort tal folk från alla håll i landet. J. Hwad gjorde Jesus för dem? Sw. Han botade sjukdomar och utbredt djeflar. J. Hwad var det andra han gjorde? Sw. Efter en natts bön utvalde han tolf apostlar. J. Näma upp deras namn. Hvilka tre ting skulle de uträtta? Sw. 1) Lära af Jesus; 2) predika; 3) hela.

L ä r d o m a r.

1. De som äro färdiga att bestraffa andra, kunna begå större brott sjelfwa.

2. Kristi verk går ut på att bota det satan gjort ondt.

3. Kristi lära måste alltid åtföljas af barmhertighetsverk.

4. Bön bör alltid föregå våra handlingar och utmärka alla våra förrättningar, om wi äro kristna.

5. Trohet i föregående förhållanden bereder oss till större uppdrag i Herrens tjänst.

6. Den bästa stidlighet erhålles i Jesu sällskap.

7. När Jesus kallar till något, gifwer han afwen kraften till dess utförande.

8. De kristne äro kallade att verka Herrens verk på jorden.

nas med "förmädelse"? Hvilken synd kan ej bli förlåten? Hvad kan det vara för olithet emellan förmädelse mot Jesus och den Helige Ande? Genom hvilken wertning kunna våra hjertan blifwa förändrade? (Se Joh. 3: 3, 5; 16: 8. Ef. 4: 30). Huru kunna menniskor begå denna synd? (Se Ebr. 10: 26—29; 6: 4—6. Apg. 7: 51). Huru straffas denna synd? Huru bör detta lära oss att undfly själswa början dertill? (Jfr Dav. 1 ps.).

IV. Jesus misförstådd af sina wänner (v. 21, 31).

Hwad war det Jesu släktingar fingo höra? Swar bodde de? Swart kommo de? Swad tänkte de om Jesus? Hvilka woro desse? (v. 31) Huru kunde de så misförstå honom? Händer sådant nu för tiden?

V. Jesu sanne wänner (v. 32—35).

Hwad gjorde Jesus, när hans wänner kommo? Swad sade man till Jesus? Swad gjorde Jesus? (Se Matth. 12: 49). Swad kallade han sina lärjungar? Huru skall det wisa sig om wi äro Jesu wänner och släktingar? Hvilken stor wälsignelse medför denna släktskap? (Se Rom. 8: 14—18.)

Ett hufvudspråk för texten: Hvilken som icke är med mig, han är emot mig. Matth. 12: 30.

Swerblick. J. Kunnen I säga mig någon allmän sanning i enlighet med hwad wi nu läst? S. Wi äro alla antingen Jesu wänner eller fiender. Bewisa det med ett språk! S. Hvilken som m. m. (se ofwan). J. Swad tänkte Jesu wänner om honom? S. De tänkte att han mistat förståndet. J. Hvilken beskylldning gjorde hans fiender? S. Att han war i förbund med satan. Huru beswarade han den? S. Han wisade att hans lif och verk woro emot Satan. J. Swarföre wagnade han dem? För synd emot den Helige Ande, hvilken ej kan förlåtas. J. Hvilka älsktiga namn gifwer han sina rätte wänner och lärjungar? S. Broder, syster och moder.

Lärdomar.

1. Af Kristus kunna wi lära att det behöfs nit och allwar i vår verk-samhet.

2. Det betyder föga om wi bli misförstådda, blott Gud förstår oss.

3. De onda wilja ej förstå sannin-

gen, utan söka förwända äfwen det bästa och misstyda det.

4. Låt oss wakta oss för att motstå och bedröfwa den Hel. Ande.

5. Alla sanna kristna äro Kristi bröder, systrar och medarfwingar. Hans rikedomar deras rikedomar, hans hem deras hem o. s. w.

6. Jesus älskar mera innerligt, fast och uthållande än någon moder.

Erkännanden.

Till läroverkets underhåll:

Fr. Jamestown, N. Y. 107.50; fr. Brooklyn, 67.50; fr. Portland, Conn. 41.00; fr. Campello, Mass. 13.00; fr. Irwin Station, Pa 9.00; fr. Bradford, Pa 6.00.

Till läroverksskulden:

Fr. Boston, Mass. 25.00.

Till konferensens mission:

Fr. Philadelphia, Pa 13.29; fr. Sven Carlsson 7.00; fr. Kane, Pa 8.81; fr. Wilcox, Pa 4.21; Kaneholm, Pa 3.21; fr. New Britain, Conn. 10.00; fr. Pontiac, N. J. 6.58; ur ungd. sparbässa i Pontiac 5.00; fr. Boston, Mass. 8.00; fr. Portland, Conn. 3.00; fr. Ashtabula 9.64; fr. Erie 6.58; fr. Brocton 7.71; fr. Mayville 1.78; fr. Bardoc 6.82; fr. Forestville 3.20; fr. Stoneboro 6.00; fr. Oil City, 1.89; fr. Mayville 1.53; fr. Fremsburg 1.17; fr. Sterling 3.96; fr. Port Alleghehy 7.24; fr. Centreville 3.08; fr. Ridgeway 9.72; fr. Ludlow 1.18; fr. Sheffield 2.01; fr. Stoneham 1.10; fr. Ash-tabula Harbor 1.00.

Till emigrant missionen:

Mrs Charl. Bonheson 1.00.

Pontiac, Kent co., N. J. den 26 Jan. 1881

I. O. Linell,
talsför.

Följande församlingar och ensilda personer hafwa under 1880—81 insänt kollekter och bidrag till kyrkolotten i Portland, Oregon:

Församlingen i Lockport, Ill. 5.77; do Altona, Ill. 5.80; do Knobville, Ill. 3.00; do Lemon, 6.00; do Rockford 35.57; prof. J. P. Nyquist, St. Peter, Minn. 5.00; onämnd, Rock Island, Ill. 0.70; stud. J. A. Freeman, Aug. College 1.00.

Desse penningar hafwa blifwit riktigt an-

wända för det åsyftade ändamålet. Och lotten är ej borta; vi hoppas den kommer till godo i sinom tid. Gud wälsigne gifwarne och gåf-worna.

J. Bender.

Sedan den 21 Nov. hafwa följande medel inom Nebraska-distriktet inkommit till inre missionen:

Jm. förs. Omaha 50.00; Nyman, Council Bluffs 5.00; gn. past. E. Peterson 21.25; gn. past. J. E. Nordling koll. Swede Home 8.40; do Contek's stolphus 1.60; J. Kallif, York 1.00; månadsbidrag, Swede Home 15.00; Bethania, Kearney 48.96; Bethania sfsförening, Kearney 20.00; sålda konf:s protokoll af past. Swanbom 1.40; Oakland 12.00; Swedeburg 16.85; Alma 5.70.

Till mjöl för Aug. College, Rock Island, sedan den 9 Jan. 1882:

N. Björklund, Sutton 3.00; Oakland 32.00; Logan 7.50; Swedeburg 1.50; Alma 2.50.

Med tacksamhet emottaget från sw. ev. lutherska församlingen i Rockford \$26.21; från E. G. Thulin 2.00 och Emanuel Cerven 1.00 till förmon för lutherska församlingens nya kyrta i Mustegon, Mich. Wörsamlingen

E. J. Ström.

Mustegon, Mich. Box 470.

Till lärowerket:

Iowakonferensen 215.20; Illinois do 24.00; New York do 25.00; Magnus Danielson, Mc Gregor, Iowa 2.00; Mrs Erikson do 1.00; George, Gottfried o. Anna Stogberg, Taylors Mine, Mich. 3.00; Olof Landström, Winthrop do 1.00; Bengt A. Anderson, Ishpeming do 5.00; P. Peterson, Lindsborg, Ks 4.00; W. Lagerjon, Long Mont, Colo. 10.00; E. G. Gustafson, Idaho Springs, D. T. 8.40.

Till nya professorshuset:

A. G. Settergren, Chicago, Ill. 1.00; Carl Peterson, Attica, Ind. 25.00; pastor J. Erlander 5.00; J. Sandberg, Knoxville, Ill. 1.00; ur Grant Holtbergs sparbössa, Chandlers Valley, Pa 3.00.

Till lärowerkets underhåll:

Illinoiskonferensen 736.49; Kansaskonferensen 349.75; New York do 185.50; Iowa do 292.25; Louis Roid, Galva, Ill. 5.00; förs. i Bergholm, Iowa (smörpenningar) 20.00; do Swede Home, Neb. (till mjöl) 57.00.

Moline den 2 Febr. 1882

J. G. Wikstrand.

Rättelse. Nr 40 af Aug. o. Majs. för förlidet år woro erkände till professors huset \$5.00 fr. A. G. Settergren, skulle varit från en medlem af Salems förs. i Chicago.

Tillkännagifwanden.

Konferensmöte. Minnesota-konferens af Augustana-synoden håller sitt årsmöte i Stillwater, Minn., den andra tisdagen i Febr. 1882, kl. ½ 8 e. m. Pastoralkonferens hålles någon tid på tisdagen, hvarföre alla pastorer böra vara närvarande. Diskussionsämne: Hvad skriften lärar om det trognas helighet.

J. Ternstedt.

Minn. konf:s kassör.

Respektiva församlingar tillhörande Kansaskonferensen torde med snaraste till mig insända fullständiga statistiska uppgifter för år 1881. Om blanketter ej finnas å hand, torde man blott följa kolumnerna å statistiska tabellen i konferensens sednaste protokoll. I vänt på församling torde sekreteraren uppsätta och försända statistiken.

L. P. Ahlqvist.

Mead, Saunders co., Neb.

—Kansaskonferensen af stand. ev. luth. Augustana-synoden håller sitt årsmöte i Swedeburg, Clay co., Kans. och tager sin början derstädes onsdagen den 22 Febr. kl. 10 f. m. med högtidlig gudstjenst. Rapporter från pastorer, respredikanter och kateketer och missionsdistriktens ordförande insändas så tidigt som möjligt till ordföranden, pastor J. Seleert; statistiska uppgifter från konferensens samtliga församlingar insändas i god tid till konf. statistiker, pastor L. P. Ahlqvist, Mead, Saunders co., Neb. Konferensens församlingar påminnas om kollekten till konferensens kassa.

Komiteen för anskaffande af "half-fare" består af past. Dahlsten, Fogelström och Westling. Diskussionsämne: Rhetorika.

Skjutis möter i Clay Centre tisdagskvällen d. 21 Febr.

C. A. Swenson, sek.

P. S. Käsören, hr J. Rodell, Smoky Hill, Kansas, uppmanar pastorer och andra att före den 15 Febr. insända möjliga bidrag till missionen, 25 cents afgiften o. s. w., hvilka äro ämnade för detta årets protokoll.

Förslag till reglerandet af hemmissionsverksamheten inom Kansaskonferensen, att framläggas för konferensen på dess möte i Swedeburg, Kansas.

1:o. Hvarje missionsdistrikt ware ålagdt att taga vård om väntade församlingar och predikplatser inom sitt eget område, så vida detta är möjligt med de arbetskrafter, hvilka inom distriktet förefinnas.

2:o. Då ett missionsdistrikt icke har tillräckliga arbetskrafter för att taga vård om sitt eget missionsfält, eger det rättighet att hänvända sig till konferensens missionsbestyrrelse med rekommendation af sådana personer, som anses lämpliga att kallas såsom resepredikanter, till hvilka missionsbestyrrelsen, sedan saken nogare pröfwats, eger att utfärda kallelse med bestämmande af lön, för hvilken betalande missionsbestyrrelsen och är ansvarig.

3:o. Resepredikanter erhålla resfärta och instruktioner af det missionsdistrikt, inom hvilket de skola verka, men rapportera till missionsbestyrrelsen.

4:o. Alla inom konferensen samlade missionsmedel insändas till konferensens kassör, som och är kassör för missionsbestyrrelsen.

Skola för flickor.

En ny termin af denna skola kommer att öppnas i Andover, Nl., måndagen den 20 nästkommande Februari kl. 9 f. m.

Undervisning meddelas i kristendom, engelska och svenska språken, aritmetik, historia och geografi. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt undervisningen i fömnad (dressmaking) och finare handarbeten samt i vokäl- och instrumentalmusik.

Ändamålet med denna skola är att fostra unga fruntimmer till fromma och dugliga qvinnor både för hemmet och skolan.

Utgiften för undervisningen blir \$10.00 för terminen, bestående af tre månader, hvar till kommer \$8.00 för 24 lektioner på fortepiano eller fammarorgel. Både yngre och äldre elever mottagas, men blott wid terminens början. Betalningen erlägges wid inträdet.

Ansökan bör göras så förr desto hellre. Föreståndarinnan anställer rum och "board" för blifvande elever, om så önskas. Vidare underrättelser kunna erhållas af undertecknade.

E m m C a r l s s o n,
föreståndarinna.

Erl. Carlsson. J. P. N h q u i s t.

Galesburg-distriktet af Nl. konf. håller, w. Gud., sitt nästa missionsmöte i Galesburg, Nl., månd. den 20 Feb. 1882, då mötet börjas med predikan kl. 7 e. m.

E. A. S a n d a h l, sekr.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, veckotidning för kyrkliga underrättelser, Lärofrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertecknad till \$1.60. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantssamlare lemnas hvar 7:de ex. gratis.

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna vända sig till kyrkoh. P. P. Belinder, Kristianstad, Njum.

Penningar kunna sändas i registrerat bref "Money Order" eller "check" (wezel).

Breförbrände prenumeration adresseras till

C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379.

Moline, Ills.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. M. ins. insändes till Prof. E. N. Hasselquist, Rock Island, Ill.

Allt, som rör "missionsafdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Rättelser.

Följande rättelser torde den benägne läsaren företaga å första och andra sidorna af nr. 2 af Augustana. I första versen står Män; läs Män (af männe). I andra versen står swinnande; läs försvinnande. I v. 5 står förklara; läs förklaras. Sid. 34 sp. 1, rad. 8 står fodra; läs fordra.

Rättelse och uppllysning i afseende på "erkännandet" till barnhemmet i Andover (i nr. 4). Det uppgafs att det kommit en låda från Rockford, men det kunde synas, som om allt varit genom C. P. Han sydde visserligen mycket med tädena, men vi vilja göra rättvisa åt våra snälla unga fruntimmer, som arbetade så flitigt, och sedan måste det också upplysas att den äldre sällskapet samlade och sydde det mesta af det öfriga. En del war enskilda gåfvor. Att insända lista på alla de namnen wore allt för mycket. Detta säges blott som uppmuntran till de snälla gifvarena. Herren belöne dem!

Rättelser i nr 5. Sid. 85. På ett par ställen står: Late Coms; skall vara: Late Como. Sid. 86, 2 sp., 10 rad. uppfir. står: att resa; skall vara: att resa. Sid. 88 står: Håkanzon; skall vara: Hofanzon.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Missions-Afdeling.

Några ord om den inbördes bestraffningen och förlåtelsen.

Predikan på 22:dra sönd. efter Tref. öfwer
Matth. 18: 15—22.
(Ur Budbäraren.)

Af sammanhanget i detta kapitel framgår, huru angelägen Herren Jesus är derom, att ingen, icke ens den aldrringaste syndare, må gå förlorad, och fördenksfull vill han hos sina lärjungar inplanta samma ömhet om själar's frälsning, frid och välbefinnande, som han själf har. Derföre säger han: Sen till, att I förakten ingen af dessa små; ty menniskans Son är kommen till att frälsa det, som borttappadt war. Huru synes eder? Om en menniska hade hunbrade får, och ett af dem fore wilse; öfwer gifwer hon icke de nio och nittio på bergen och går bort och söker efter det, som for wilse. Och händer det så, att hon finner det igen, fannerligen säger jag eder, hon gläds mera deröfwer än öfwer de nio och nittio, som icke foro wilse. Så är också icke eder himmelske Faderns wilje, att någon af dessa små skall gå förlorad. Om ett wilsefarande får kan en menniska, som eger det, hafwa en sådan öm omwårdnad. Men har du väl lika stor omsorg om din wilsefarande broder, så att du med alla nådens och kärlekens medel söker föra honom in på rätta vägen? Det vill Herren att du skall hafwa och göra, om du är hans efterföljare; och fördenksfull befaller han dig att göra dig mycken möda och besvär för att upprätta din felande, wilsefarande och fallne broder. Sättet, hwar på detta skall ske, kan forte-

ligen betecknas sålunda: straff, ånger och förlåtelse.

Men om din broder syndar dig emot, så gå och straffa honom emellan dig och honom allena etc. Här ser jag hurudana Jesus föreställt sig sina lärjungar, bröderna, de äkta församlingsmedlemmarna, nemligen såsom de der verkliga synda, och det icke blott i begär och tankar, utan äfwen i åthäfwor, ord och gerningar. Ty ordet "synda" betecknar här icke hjertats inre synder i ond åtrå, syndiga begär och tankar; emedan dessa icke kunna förolämpa min broder och blifwa föremål för hans broderliga tillrättawisning; utan asser verkliga synder i ord och handling. Ej heller menas med ordet synda, att en broder genom sina större gåfwor och sitt inflytande kan kännas för en annan tung och stå i vägen för hans framgång och främjande af egna intressen, eller att de kunna se samma sak från olika sidor och i följd deraf hafwa olika uppfattningar, hwaraf ett tillfälligt misnöje kan uppkomma, som snart af sig själfst försvinner; utan ordet "synda" asser synd emot något bestämdt Guds ord och bud. Om du således icke inbillar dig, att din broder syndat dig emot, utan han verkligen har öfwerträdt något bestämdt Guds bud; så har du i denna text Herrens tydliga föreskrift, huru du skall bete dig. Så och straffa honom emellan dig och honom allena. Detta Herrens bud är lika wigtigt att iakttaga som det budet: du skall icke stjäla, du skall icke dräpa, du skall icke göra hor. Af din försummelse att akta derpå och i lifwet efterfölja det kunna uppkomma wida stör-

re skador, än om en tjuv bortröfwar sin nästas gods och penningar och beröfwar sin nästa det lekamliga lifwet; ty i senare fallet är det jordiska ting och det lekamliga lifwet, som spillas, men i förra fallet går förlorad en själ, för hwilken Kristus lidit döden. Och här går det ej an att lägga förolämpningar till grund för uraktlåtandet att hålla desäsa Herrens ord; utan juft derföre att du blifwit förolämpad af din broder, skall du söka rädda honom från förderf. Ett ordspråk säger träffande: att bewisa ondt för godt det är djefwulft, att bewisa ondt för ondt det är djurift, att bewisa godt för godt det är menifligt, men att bewisa godt för ondt det är gudomligt. Öfwerwinn det onda med det goda, säger Guds ord. Och Herren Jesus will, att du skall gå åftad i samma syfte som han, då han går bort och söker efter det fåret, som far wilje, nemligen i den kärlekens akt och mening, att du will "förwärfwa" och winna din broder. Hans mening är således icke den, att du skall gå åftad och på werldens wis "fåga honom fanningen", hwilket är desamma som att utgjuta i hans hjerta ditt onda, stolta och hämndlyftna hjertas bitterhet; och sedan wända tillbaka och helt förnöjdt inför dina bröder och medmennifkor gifwa tillkänna, att du haft nog mycket mod att straffa din felande broder. Nej, sådant är blott en yttring af det hämndlyftna köttet och är långt ifrån att wandra efter Herrens Jesu ord. Ej heller har du lof att följa det fätt, som är beqwämaft för köttet och oftaft iakttagas i det allmänna umgängeslifwet i våra dagar, nemligen att mot den felande wara flät, artig, vänlig och stundom äfwen smickrande i ansigtet, men så snart han wändt ryggen, blir

han af samme föregifne wän och broder föraktad och hans fel skoningslöft och obarmhertigt bedömda. Se sådant bewisar, att det finnes mennifkor, som, ehuru de bära det kristna namnet, icke wilja rätta sig efter Herrens ord, utan wandra efter sitt eget hjertas tycke. **Gå och straffa honom mellan dig och honom allena**, är Herrens oförtydbara befallning till hwar och en, som will wara en medlem i hans rike, det är, föreställ honom mellan fyra ögon i kärlek och Herrens fruktan hans synd, i det du kommer ihåg att Herren Jesus är midt ibland eder, såsom han i detta sammanhang säger: hwar två eller tre äro (i detta ändamål) församlade i mitt namn, der är jag midt ibland dem. Hörer han dig, så har du förwärfwat din broder, det är, om han mottager din tillrättawisning och erkänner sina synder, då har du wunnit honom för dig, för Herren Jesus och för församlingen. Och hwilken stor, för Gud och hans englar dyrbar winst är icke detta! Så säger och apostelen: Den der omwänder en syndare af hans wägars willa, him frälsar en själ ifrån döden och fyller all öfwerträdelse, Jak. 5: 20. Gif derföre aldrig sju förolämpningar igen för tu, och tänk icke: såsom man har gjort mig, så will jag göra igen; utan förlåt, såsom Gud genom Kristus har förlåtit dig.

Härwid framställer du kanfte samma fråga som Petrus: Herre, huru ofta skall min broder synnda emot mig och jag skall förlåta honom? Äro sju gånger nog? Petrus hade måhända genom den judiska traditionen redan hört hwad Zal-mud säger: man skall förlåta en mennifka en, två och tre gånger, men den fjerdagängen förlåter man henne icke. Då han nu icke blott fördubblade detta antal,

utan lade dertill ännu en gång till, så att deraf blef ett fullkomligt hjotal, wän- tade han sannolikt ett erkännande från Herrens mun. Men i dess ställe säger Jesus: Jag säger dig, icke sju gån- ger, utan sjuttio finom sju gånger. Enligt Lukas sade Jesus: Wakter eder, om din broder bryter dig emot, så straffa honom, och om han bättrar sig, så förlåt honom det. Och om han bryter dig emot sju gånger om dagen, och han sju gånger om dagen wänder sig om igen till dig, sägande: mig ång- rar det, så förlåt honom. Och apost- larna sade till Herren: Föröka oss tron, Luk. 17: 3, 4. Om du således en gång på dagen t. ex. kl. 9 f. m. för- låtit din broder, och han en timme der- efter åter bryter emot dig, så får du icke i föraft wända honom ryggen eller anse honom wara oförbätterlig och owärdig din förlåtelse och wänskap, utan du skall efter Herrens ord åter i kärleken wända dig till honom med tillrättawisning, och om det gör honom ondt, att han brutit dig emot, och han bekänner sin synd, så skall du för andra gången tillsäga ho- nom förlåtelse; och på samma sätt har du att gå till wäga, äfwen om han sju gånger om dagen i sjuttio dagar efter hwarandra bryter dig emot. Th här gällar det icke hwad som är för dig an- genämt och behagligt, utan det är på detta sätt du skall bewisa din lydnad för Herrens tydliga ord och din kärlek till ett af hans dyrt köpta får. Och när det gällar att från syndens förderf räddas en dyrtköpt menniskojäl, då är in- tet offer för stort eller för dyrt; då kan Guds enfödde Son bedja för sina böd- lar och gifwa sitt lif för sina wänner. Och apostl. förmanar: unddrager hwar- andra och förlåter hwarandra, om nå-

gon hafwer något klagomål emot den andra; såsom och Kristus eder förlåtit hafwer, så gören och I, Kol. 3: 13. I dagens gamla evangelium (Mt. 18: 23—35) wisar Herren, huru stor wigt han lägger på den inbördes förlåtelsen Guds barn emellan. Den tjenaren, som fått den oerhördt stora skulden tio tusen pund (40 millioner kr. Melin) efterskänkt, men i oförsonlighet wägra- de att förbarma sig öfwer sin medtjena- re, som war skyldig honom hundra pen- ningar (omkring 66 kr. Melin), blef lemnad bödlarna i händer, tilldessa han betalade allt det han war skyldig; och Jesus säger: Så skall och min himmel- ske Fader göra eder, om I icke förlåten af edert hjerta hwar och en sin broder det de bryta. (Fortf.)

Synodens Hemmission.

Ur Protokollet

för missionsstyrelsens sista möte den 28 sifstidne Dec. meddela wi följande:

Enligt föregående mötes beslut lem- nade kassören följande redogörelse för de anställda missionsarbetarnes inneså- ende fordringar för tiden före sista syno- dalmötet, näml.:

Pastor P. Carlsson.....	\$389.32
" J. Wender.....	100.00
" J. Telleen.....	175.00

Sum. \$664.32

Rapport från pastor J. Telleen angå- ende hans missionsresa till mormonsta- den, Salt Lake City i Utah, upplästes och beslöts att sekreteraren skulle göra utdrag af densamma för missionsafdel- ningen i Aug. o. Misf. *)

Med djup sorg hade styrelsen från pastor Wender mottagit underrättelse

*) Finnes i dagens nr.

om, att han för sjuklighets skull nödgats lemna sitt stora och wigtiga missionsfält i Oregon. Läkarebetyg, som han derute förskaffat sig och insändt till styrelsen, wisade, att han ej utan fara för lifwet längre kunde qwarstå på sin post, der han, så långt krafterna medgifwit och måhända något deröfwer, werkat med berömmwärd trohet och nit.

Läkarne hade misserligen rådt pastor Bender att gå till någon plats i södra Californien för hans återwinnande; men som han der ej hade några bekanta eller wänner och hans kassa war liten, beslöt han sig för Denver i Colorado, som läkarne äfwen ansett lämpligt för hans helsotillstånd, och der han i hwarje fall kunde räkna på hjälp och wård, ifall han skulle blifwa i färskildt behof deraf.

Tämligen lugnande underrättelser hafwa ingått från honom sedan hans dittkomst.

En petition från församlingen i Golden, Colo., hade ingått till styrelsen med begäran om hjälp till pastorslön, stor \$200.00. Denna begäran bewiljades, med förutsättning att församlingen kan erhålla stadig lärare. (Enligt senaste underrättelser har pastor Bender antagit kallelse till Golden.)

Från pastor B. Carlsson hade äfwen ingått rapporter om hans verksamhet. Tid efter annan hafwa utdrag af dessa rapporter offentliggjorts i Aug. o. Majs. Vi böra känna den innerligaste tacksamhet till Gud, som gifwit synoden en så bepröfwad missionsman, som hon nu har i pastor B. Carlsson, så försakande, så brinnande nitiskt för själars samlande till Kristus och hans församling. Må den färe himmelske Fadern nådeligen uppehålla honom wid helsa och krafter, att han må kunna fortsätta sitt pauliniska

werk, "predika evangelium, der Kristus icke ens varit nämnd". Detta blir så mycket mera wigtigt, som han nu igen är ensam på det widsträckt fältet. Sedan pastor Bender för hans skull nödgats lemna, har styrelsen f. n. ej annan utväg, än att bedja past. Carlsson göra en och annan tur till det fältet.

Med afseende på lotterna för en blifwande kyrka i Portland lemnades af kasören den upplysningen, att penningarne till deras fulla betalning redan blifwit assända, innan det war känt, att pastor Bender lemnat, och utan att hafwa hunnit fram dessförinnan; på grund häraf hade de blifwit återsända.

Men på samma gång framgick af past. Benders berättelse här om, att en wälvillig man från Astoria, wid namn Gust. Holmes, hade just i sista stunden kommit dit och utlöst inteckningen i dessamma, så att styrelsen nu endast har med honom att göra med afseende på denna kyrkoaffär. Mått och steg äro widtagna att så wäl befria lotten från skuld, som att hålla den för församlingens räkning, tills kyrkobygge kan företagas.

I öfwerensstämmelse med förra mötets beslut upptogs frågan om San Francisco. Denna stora stad, der wi hafwa många landsmän och hwarest synoden för åtskilliga år sedan gjorde en beghynnelse med att samla våra förskingrade landsmän omkring korsbaneret, hwilka så länge varit såsom får utan herde, och hwarifrån det ena macedoniska ropet efter det andra nått våra öron, har under årtal varit föremål för synodens missionsstyrelses bekymmer. På alla böner om lärare har år efter år swaret alltid blifwit lika tröstlöst: "Vi kunna icke hjälpa; wi hafwa ingen att sända, som kan gå".

Nu upptogs frågan igen med en gemensam känsla af hennes djupa allvar och stora betydelse.

På förslag beslutades nu att i Herrrens namn kalla ("kasta ut kroken") pastor S. B. M. Lindahl i Galesburg och bestämdes hans lön till \$900.00 pr år samt resekostnader för resor på missionsfältet. Alla missionskollektor så väl som alla bidrag till missionsfaken i annan form skola redovisas till styrelsen, i enlighet med gammalt bruk.

Med afseende på den med allvar påtänkta missionen bland mormonerna i Utah kunde ej fattas något definitivt beslut, hufvudsakligen af brist på män; dock, så fort Herren utvisar någon, som vill och kan gå, ämnar styrelsen gå till werket att kalla en missionär för det wigtiga fältet. Till dess måste wi bedja och bida.

Emellertid är styrelsen mycket tacksam för past. Telleens resa till Utah, detta nya Sodom, samt för hans utförliga berättelse om ställningen derute, så mycket mer som omkostnaden för denna resa ej gick till mer än \$18.00.

Utdrag

ur pastor Telleens berättelse om sin resa till Utah (mormonstaten) och de iakttagelser han derwid gjorde.

"Till Augustana-synodens missionsstyrelse. Nåd och frid!

"Kom hit öfwer och hjälp oss!"

Med detta macedoniska rop börjar jag denna rapport. Om någonsin och någonstädes detta rop behöft skalla, så är det emellan Wasatch-bergen.

Som jag hade fripass mellan Denver och Ogden, beslöt jag, såsom eder ringe tjenare och enligt edert uppdrag, att be-

söka Salt Lake City, Utah, 36 mil söder om Ogden. Den 7 Nov. kl. 7 f. m. lemnade jag Denver och ankom till S. L. kl. 9 e. m. d. 9".

Sedan pastor Telleen lemnat en utförlig beskrifning på territoriets storlek, gränser, landets, bergens och sjöarnas beskaffenhet, hwilket allt han högeligen berömmar, utropar han: "Hvem hör detta sköna land till?! Mormonismen, nutidens största bedrägeri och kristenhetens skamfläck. Mormonismen är en finlig gerningslära. Hon säger till den, som är böjd för sinliga lustar: "Tag många hustrur och släck din lusta!" Till qvinnan säger denna lära: "Ätta en gammal biskop eller en annan prest i kyrkan och blif en himladrottning!" Hon säger till den ärelöfne: "Du kan bli en af 'de 70', eller en af 'de 12', eller en af 'de äldste', eller en 'biskop', möjligen 'president'". Sådant förnöjer den menfsliga fåfängan. Så widt möjligt är gifwer mormonkyrkan åt hwarenda man ett ämbete, med hopp om att få stiga i graderna efter bewisad trohet och flit (näml. i willfarelsens tjenst).

Till den penningefäre säger hon: "co-op", det vill säga: "co-operative mercantile institute", d. ä. "blif, hwad du vill! Wi ämnar stå dig bi, samt handla med ingen annan än dig". Är ej detta "wildbjurets tecken", förutan hwilket ingen får sälja eller köpa? — Nära nog hwarenda mormons ansigte visar något bestialt eller djuriskt. Och blicken se'n! Kan wäl den öppet, ärligt och stadigt möta din? Sällan.

I torsdags, den 10 Nov., besökte jag ett f. l. 'ward-möte', som war skandinaviskt. Dansten Winberg, utgifware af "Wituben", presiderade. Bland andra

uppträdde den ene af W:s rådgifware och framstälde en historik öfver mormonismen, särskildt affedd till min fromma (!). Ofta wändes talet kring jernvägar, kyrkobygge, tionde, folkförökelse o. s. w. Wid årsmötet sade deras president sig hafwa haft en syn. Han sade: "Gud har beslutat i år sända 30,000 själar till Utah. Wi måste stynda att förse dem med kroppar, annars få de swäfsa kropplösa kring stora Saltjön". Hvad tycks om en sådan lära? Är den icke rhyelig? Och i Utah predikas sådan dräfwel för mellan 35 och 50,000 skandinaver; och flera wäntas. Från Europa komma omkring en last i månaden, och från Skandinavien särskildt har kommit tre i år. — — — Kan då intet göras för att wäcka folket i Europa till besinning i detta stycke? Måste de "tro lögnen". — En del af mormonerna sjelfwa säga: "Hade missionärerna predikat så hemma, som de göra här, så hade wi ej blifwit mormoner". Men nu, då de en gång blifwit det, skämmas de för att erkänna sig bedragna, och derföre antingen qwarstå de, blödande och döende, eller blifwa de ett af två: fritänkare eller spiritualister.

Här träffa wi söner och döttrar af eder, I käre gamle i Östern! Mer än en fader och moder i Augustana-synodens församlingar österut har gråtit bittra tårar och med af sorg brustet hjerta nedstigit i grafwen derföre, att en son eller dotter lupit bort till detta babel.

Kära Aug. synod! Af alla dina missionsfält wet jag intet wigtigare än detta. Det synes mig, som hade jag förspilt min tid i det kära D. M. Här (i Utah) är nöden himmelsfrände. O, Gud förbarma dig! Wäck oss upp ur vår slummer och lifnöjdhet!!

Fredagen talade jag en stund för amerikanare och en norsk. Lörd. kl. 11 f. m. för omkring 150 amerikanare. Kl. 4 e. m. för omkring 30 skandinaver, och utdelade "Aug. o. Miss.", "Ungdoms-Bännen" samt Kansas-konferensens sista protokoll. En gammal man wägrade att mottaga mina skrifter, uppträdde och frågade, om han fick tala, hwilket bifölls. Han frågade då, om jag trodde på uppenbarelsen och att Guds Ande talade genom män, hwartill jag svarade "ja". Han wille då bewisa, att mormonismen war af Gud och att Gud talat med Josef Smith. De egde, sade han, alla de nytestamentliga embetena ibland sig. Han trodde, att jag war ett Guds barn, hade allwar, menade wäl, war uppriktig, men saknade andan (mormon-andan förmodligen). Några frågor och svar woro dock tillräckliga att tysta honom, och han gick wadert sin väg.

Mormoner swärja på, att, om ej mormonismen, 'som är så begriplig', är sann, de gifwa all religion på båten och fråga sedan efter ingenting. Det är sista ankartåget för deras hopp. En af dessa wisa stälde i går på mig en del frågor, sade sig wilja framlägga så hårda nötter att knäcka, att ingen skulle kunna så sönder dem. Jag svarade: "Det tror och jag. Den wise Salomo säger: 'En däre kan mer fråga, än tio wisa kunna swara'". Nu räckte han mig handen, tackade, gick spak och satte sig; har sedan varit mot mig mycket artig och förefokommande.

När jag ser på och betraktar eländet på så nära håll som nu, brinner jag af harm wid blotta tanken derpå. Låtom oss wakna och i Jesu namn wäcka vårt folk att aftrå denna skam! — Wäl är

mång-giftet förbjudet af regeringen, men hvad hjälper det. Mormonerna falla dem ej hustrur, utan frillor. Brigham Young förklarade under ed: 'Jag har blott en hustru, men många qvinnor' (19 i Salt Lake City och dubbelt så många utomkring, påstås det). En af de 70 bjöd mig hem på middag i torsdags och förklarade öppet, att han hade twenne hustrur och väntade, att Gud(!) skulle gifwa honom flera.

O, tider! O, seder!

Det påstås, att i Boston (detta de lärdeas Athen) skall finnas de flesta skofohusen i landet. I Östern är Oneida-kommunen, som förfäktar: "Free Love". I hela landet stilsjmesfor och liknande brott i tusental. I Utah den turkiska hedendomens twillingsyster, gömb under religionens mask. O, Gud förbarma dig! Må bättringsropet skalla!

Jag lägger nu styrelsen på hjertat att med allra första hitfända en man. Vi stå till swars inför Gud, om detta fält längre lemnas öde. Nu är och rättat tiden. Vänta wi, så komma helt wist partier. Dertill är egendomen jemförelsewis billig, men blir dubelt så dyr om ett år.

Gubernören, Eli H. Murray, lofwar oss sin hjälp. Öfwerste Froiseth, som wistats i Salt Lake 12 år, lofwar hjälpa. De 4 reformerta samfunden och stadens mest framstående män wälkomna oss i dag med öppna armar och lofwa hjälpa. Salt Lake City påstås desutom vara, så widt man wet, den enda stad i werlden, der alla icke-mormoner göra allt hvad de kunna för hwarandra, och hvad de utlofwa det hålla de. — I går mötte wi i Mc Kinzie Hall, skulle kostat \$3.50. I dag sade

herr Mac Kinzie: "Jag håller nu på med att inreda en stor sal midt i staden. Den blir färdig, tills Ni kommer hit, och då skall Ni få den fritt hela tiden". De reformertas kyrkor och skolor hafwa tillbudits oss fritt, blott wi wilja komma och hjälpa dem bekriaga mormondömet.

Missionären bör bo i Salt Lake City och sträcka sin werksamhet till fringliggande städer, såsom Cottenwood, Ogden, Provo, m. fl. Han bör få sitt underhåll ur synodens missionskassa minst ett år. Dertill behöfs hjälp till inköp af lott m. m.

Presbyterianerna firade i går sin 10:de årsfest. De begynte med 11 medlemmar, men hafwa nu 75. Hade då twenne tomma händer att börja med, men hafwa nu kyrka och skolegendom, värda omkring \$52,000.

Den man I sänder, bör wara en, som vill "gå ut" att arbeta, men ej komma igen och klaga. Mörkt är det här, mörkt blir här, åtminstone en tid. Det kan dock ljusna, förrän wi tro.

Att skola och predikan böra gå hand i hand, bewisa så wäl mormonererna som de reformerte. De förra hafwa 21 "wards" i Salt Lake City och i hwart och ett af dem ha de ett kyrko-skolhus. Under hwardagarna hafwa de skola, på söndagen gudstjenst.

Att skolan är vårt hopp, det är sant, men ingalunda vårt enda hopp. Många af de gamle kunna nås. Men efter en tid är klart, att skolan blir kyrkans kraftigaste hjälpfälla. Här får man skynda sakta och ej brådsta öfvermåttan.

Mannen, som kommer, bör wara gift. Genom sin hustru kan han då nå mormonqwinorna, när de behöfwa hjälp och råd. Sålunda winnas de, och äro

de vunna, då är allt vunnet. Så underligt det än låter, är det dock sant, att qvinnorna äro mormonismens starkaste stöd. Männen i allmänhet äro i själ och hjerta fritänkare. Detta om-böme fälde en af deras egna biskopar helt nyligen. Jag frågade en dansk qvin-na, om hon tyckte om månggiftet. Hon svarade: "När vi tro allt det andra i mormonismen, måste vi också tro detta". Tag bort månggiftet, och mormonismen ram-lar.

Jag hade velat säga mer, men rap-porten blir alltför lång att så väl tryc-kas som läsas. Och dock är saken och ämnet i fråga af allra högsta wigt. Derför nu farväl!

Salt Lake City d. 14 Nov. 1881

Styrelsens ringe tjänare

J. Telleen.

Till Sw. luth. Aug. Synodens konferenser, församlingar och pastorat!

Allt Herren gifwit oss en stor och öppen dörr för andlig verksamhet, att stora missionsfält för oss ligga öppna, ja, hwitna till skörd, bör i sanning fröj-da alla, som älska honom och nitälska för hans rike. Vår synod synes också wid sina möten med allvar omfatta den-na wiktiga angelägenhet, — missionen bland våra egne landsmän, som i stora skaror inströmma till detta land. Mis-sionsstyrelse tillsättes, wiktiga fält an-wisas och stora uppdrag gifwas. Den nödwändiga summan för missionens bedrifwande bestämmes och fördelas på de särskilda konferenserna, goda och ändamålsenliga sätt till medels insamlan-de rekommenderas, och missions-saken anbefalles på det varmaste hos konferen-

ser, pastorer och församlingar. Så blef wid sista synodalmötet \$5000 af syno-den anslagna för missionens bedrifswan-de och denna summa fördelad mellan synodens fem konferenser, såsom synes af synodens protokoll sid. 67, 68. Men sedan synodalmötet är slut, förgätes snart hela saken eller också lemnas derhän. Sex månader hafwa redan gått, och hwad hafwa konferenserna gjort för att full-göra sina i och för så väl synodens inre, som emigrantmissionen åtagna förbin-delser? Till kassören för synodens allmänna mission hafwa under första hälften af synodalåret följande summor influtit, den allmänna af synoden beslutade kollekten för emigrantmissionen deri inberäknad, nämligen:

Illinoiskonferensen....	\$ 642.00
Kansas "	681.45
Iowa " ...	224.37
N. Drott "	10.00
Minnesjota "	5.94

Summa \$1,563.76

Denna summa är alldeles otillräcklig, i synnerhet då man besinnar, att mis-sionskassan wid synoden ej blott war tom, utan stod i skuld såsom bekant är af \$1,901.54 och dessutom, hwilket icke torde wara allmänt bekant, \$664.32 till respredikanter och missionärer på deras löner för det förflutna året. Denna senare skulden (återstoden på lönerna) har måst betalas, och då återstår af de influtna medlen omkring nio hundra dollars för missionens bedrifswande på Westkusten, i Colorado och i Östern samt ibland emigranterna. Allt detta icke bär sig är klart. Men hwar ligger felet? Hafwa pastorerna icke framtält saken för församlingarna, hafwa församlingarna icke velat eller kunnat göra hwad de bort, eller hafwa skattmästar-ne inom de särskilda församlingarne

eller konferenserna ej insändt de samlade medlen? Det är emellertid, bröder, icke som det borde vara. Hvad skall man under sådana förhållanden göra? Skola synodens anslag till hjälp för försälda fält och personer icke utbetalas; skola de anstälde missionsärerna och respredikanterna afstedas; eller skall missionsstyrelsen fortsätta med att låna och sålunda årligen skuldsätta synoden utan utsigt att någonsin kunna betala? Nej och åter nej. Låtom oss, käre bröder, i stället vakna upp till erkänsla af vår skuld och till medvetande om vår pligt i detta stycke både emot Gud och vår synod, samt våra i andligt hänseende nödställda landsmän. Först och främst böra vi bära denna saken inför Herren, bedja om förlåtelse för vår tröghet och försummelse samt om nåd att med mera iswer, uppoffring och trohet verka hans verk. Han har ju hittills bekänt sig till vårt ringa arbete i hans tjänst och han vill och skall af sin barmhertighet göra det ännu. Vi äro ock derom förvisjade, att, om saken för vårt folk rätt framställles, så att de både lära känna det stora behofvet och vår höga kallelse, skola medel icke uteblifwa. Det är dock icke nog med att en och annan gång gripa saken an, göra en extra ansträngning, och sedan låta den falla. Swarken kristendomen eller missionen lefwer af excitement. Det hör derför komma till ett allmänt och systematiskt gifwande inom alla våra församlingar, hwartill vår synod äfwen uppmanade wid dess sista möte. (Se synodalprotokollet sidan 68).

Och nu bröder, må ingen af oss göra Herrens verk försumligen (Jer. 48: 10). Och då wi göra det goda, må wi icke tröttna; wi skola ock i sin tid upp-

stååra, om wi ej förtrötåas. Och medan wi tid hafwa låtom oss göra godt emot hwar man; men aldra mest emot dem, som våra medbröder äro i tron. (Gal. 6: 9, 10).

Andover i Januari 1882

Missionsstyrelsen.

Sedna-missionen.

Från Ev. Fosterl:s Stift:s mission
i Afrika.

Från detta håll ha wi nu att meddela både sorgliga och glädjande nyheter. De förra äro täml. wanliga; deremot hafwa nyheterna af det senare slaget warit ganska sparsamma.

Detta missions-arbete har pågått omkring 15 år, och ännu har man icke lyckats få någon fast fot bland det gamla, förderfwade abysinska folket. Ofantliga summor har denna mission kostat för att icke tala om de många missionsnärer och missions-syskon, som fått offra sitt lif på detta Herrens altare. Men oaktadt alla motgångar och pröfningar har man ej gifwit upp, utan alltid fortsatt med förnyade krafter och förnyadt mod. Detta visar, huru wisåa de kära missionswännerna hemma så wål som missionsärerna derute warit om Herrens wilja. Och det Gud vill hafwa fram, måste lyckas, huru mycket det än kostar. Målet är sjäåars frälsning. Att icke så få kärfwar redan blifwit inbergade i den himmelska ladån, weta wi. Swem kan desåutom beräkna wålsignelsen af skolunderwisningen med barnen, hwilken missionsärerna bedrifwit långe, utom det att ett ej så obetydligt antal åldre blifwit wunna för Kristus. Men den förnämsta frukten är dock missionsärer och missionswänner af landets egna barn,

som nu i sällskap med missions-bröder från fäderneslandet kunna utgå med fridens evangelium till sina i mörkret vandrande hedniska stamförwandter.

Ett land, som heter Gallas och som är beläget söder om Abyssinien, i den sydhöfira delen af denna werldsdel Afrika, har hela tiden varit föremål för "Stiftelsens" framtida missions-verksamhet.

Detta land eger en befolkning af omkring 9 millioner. Landet skall hafwa ett friskt klimat. Folket har ett klangfullt språk samt en reslig och stark kroppshyggenad. Man anser, att detta folk en gång skall blifwa för Afrika, hwad germanerna varit för Europa, när det omskapande Evangelium väl hunnit göra detta kraftiga folk till Jesu lärjungar.

För två år sedan sändes tre till fristendomen omvända ynglingar till galafolket, och såsom missionär Lundahls bref wisar hafwa dessa lyckligen framkommit. Och åter är ännu ett litet missions-sällskap redan på väg till samma land. Deribland är en ung missionär från just detta folk, Onesimus, som under 4 år utbildats till det stora missionskallet i Stiftelsens missions-institut, Johannelund.

Gallas har lift Japan varit absolut tillstängd för utlänningar och således äfwen för evangelium. Nu synes Herren ha fått öppna en och annan dörr. Det är just detta tillfälle den swenska missionen i Ost-Afrika har afbidat. Wid den början, som nu med allwar är gjord att intränga i Galla-landet, fästas stora förhoppningar. Det är den "glädjande nyheten" — den "sorgliga" omtala brefwen. Om utrymmet tillåter, skola wi i nästa nr. återgifwa ett bref af senare datum, som

fullständigare skilddrar förloppet af denna sorgliga tilldragelse. Der se wi emellertid, hwad våra swarta bröder för Herrens Jesu namns skull så lida, och det låter oss något litet blicka in i missionsärernas lif.

Gud wälsigne sitt werk — i Afrika och öfwer hela jorden! t.

Masfaua och M'Kullo den 18 Oktober 1881.

Högt ärade styrelse!

Nåd och frid af barmhertighetens Fader och all hugswalelses Gud.

Sedan wi återkommit till M'Kullo, får jag med några rader underrätta styrelsen om de tilldragelser, som timat under de senaste dagarna af vår wistelse i Mensa. Som jag förmodar någon af bröderna förut omnämt, huru wi haft det under sommaren, börjar jag wid deras afresa. Emedan en liten reparation måste företagas å boningshuset, hwars tak till någon del störtat in, ansågo bröderna, att jag skulle stanna, för att verkställa densamma och göra huset behöfligt tills systonen Hedenström återkommo. Strax efter systonen Lundahls, Månsfons och Archenii afresa återkom Bascha Hapto till Geleb, för att uppbära skatt af byfolk, och naturligtwis hade wi honom då såsom en daglig gäst. Nu, såsom under hans besök förut, fruktade wi, att han hade något ondt i sinnet, kanske icke så mycket emot oss som emot vår omgifning, och för att så mycket som möjligt förtaga kraften i hans förföljelselust, bjödo wi till att bemöta honom på bästa sätt. Under denna hans wistelse i Geleb inträffade en af abessinarnes större högtider, och då wi wist, att han hade kient med kofthället i byn, kommo wi, broder Swenson, som äfwen stannat qwar, min hustru och jag, öfwerens om att gifwa honom ett slag-

djur eller dess värde, hwilket han emottog med tacksamhet och många hedersbetygelser, hwarjemte han också sade, att han varit mörk i sinnet emot oss, men igenom den bewisade wänligheten hade hans "hjerter ljusnat", och han lofwade nu att icke göra hwarken oss eller de våra någon skada, men tillade: om någon annan kommer hit, kan jag icke svara för hwad han gör. Emellertid började vårt arbete. Våra församlingsmedlemmar i Mensa utgjorde arbetspersonalen, och allt gick i lugn och ro, tills wi hade blott en dags arbete qwar. Den 6 denes på morgonen börjades som wanligt, och sedan allt kommit i gång, gick jag ned från taket, för att intaga frukost, hwarefter jag åter ämnade mig till arbetet. Utfrömen på gården, såg jag några af Bascha Haptos soldater, såsom det tycktes, i wänligt samspråk med arbetarne, och som jag wille undwika deras närghägenhet, drog jag mig tillbaka och gick in i ett annat hus, der min hustru satt och väfde, icke anande, hwad som skulle komma. Knapt inkommen, lösfades ett skarpt skott, och då wi sågo ut fingo wi se ett stort tumult bland folket. Wi gingo dit och fingo se en af arbetarne, en Hedenströms f. d. lärjunge, Woldo Ab, död, genomborrad af en kula af det lösfade skottet. Flera andra släpades bort, för att såsom fångar föras till Bascha Hapto, som satt på en sten ute i byn och åsåg alltsammans. Som wi icke kunde få reda på, hwad det war fråga om, gingo wi, br. Swensson, Beata och jag till honom och frågade: hwad menar du med detta uppträde, eller hwarför gör du på detta sätt? Han svarade blott: hwad har händt? hwad har händt? jag wet om ingenting. Emellertid gick han

med till stådeplatsen, vår gård, och ordnade om den dödes begrafning. Der woro också soldaterna och hade 2 af br. Swenssons gössar, Mikael och Jbbatit, en af arbetarne, Dabro, Hedenströms f. d. lärjunge, Gebru Mariam, Olssons f. d. tjenare och hans hustru Medhen, Masha, Davids hustru, samt Takha, den flicka wi hafwa i vårt hus, såsom fångar, hwilka alla fördes till Bascha Haptos bostad ute i byn. Wi bådo naturligtwis på det mest bewakande, att han skulle gifwa fångarna lösa, men han war obeweklig. När wi insågo omöjligheten af att få de arma offren frigifna, beslöt br. Swensson att i största hast resa till Blatta Gabru, som nu slägit läger en dagsresa från Geleb. Under allt detta förklarade Hapto sig oftydlig till allt och uppgaf, att af tonen förut hade 10 soldater ankommit från Blatta Gabru med befallning att föra alla lärjungar eller församlingsmedlemmar till lägret, och det war de, som hade utfört detta dåd. Till följe af den ställning han intagit delgaf br. Swensson honom vår plan att resa fångarne i förwäg, hwilken plan gillades, och br. Swensson reste. Nu woro min hustru och jag ensamma i röfwarekulan. Beata gick esomoftast till fångarna, för att säga dem några tröstens ord, och jag måste se till, att icke öfvermåld gjordes å hus och egendom af de råa soldaterna. På e. m. frågade Hapto: i dag will du wäl icke gifwa mig kaffe? — Nog will jag gifwa dig, men jag orkar icke koka, och min flicka har du tagit, gif mig henne tillbaka och jag skall gifwa dig kaffe. — Det kan jag icke. — Efter en stund kom han med sin lifwakt samt ett par män af byns äldste till vårt hus; wi framstälde då samma be-

gäran att få vår slika lös. — Ja, om I ställen borgen. — Huru kunna wi, som äro främlingar här, få någon borgen? Det kunna wi icke ens begära, men bind mig, sade Beata, och släpp slika. — Det kan jag icke. Och dermed gingo de. Utkomna höllo de råd, så blefwo wi åter kallade, och då sade en af de nämnda hymännen: Jag går i borgen och I fån hem er slika. Wi tackade, slika efterfändes och kaffe serverades. — Men huru gick det de andra församlingsmedlemmarne och arbetarne? Jo, då de sågo, att soldaternas wänliga hälsning war en list, och när deras broder Woldo Ab fallit död till marken, kastade de sina verktyg och begäro sig på flykten det fortaste de kunde. De som woro på talet kastade sig ned derifrån på motsatta sidan af huset och ilade öfwer den nedanför gården liggande slätten bortåt bergen, efterfatta af sina förföljare, och flere af dem woro redan fasthållna i kläderna af soldaterna, men genom att låta dem fara undkommo de. Slätten war desäutom beströdd med mycket hwasfa törnen, hwilket gjorde det swårt att springa. De som flydde, för att rädda sina lif, kände icke törnena, men förföljarne betogo de lusten att jaga efter dem så långt, och så kommo de in dels bland buskar och snår, dels i sädesätrar, och först på fredags e. m. fingo wi någon underrättelse från dem genom wälwilliga ynglingar från byn, som uppsökt dem. En och annan hade då fått en bit bröd af dessa. Alla woro fastande, då de flydde, och först på fredags-qwällen kunde wi genom dessa ynglingar sända dem litet mjöl, hwaraf de fingo baka sig bröd så godt de kunde. Fem stadare: blinde Sagib, Swenssons två minsta gossar, vår Sere,

samt en liten sjulling, Sera Zions son, som äfwen war hos oss, hade under allt buller kommit in i br. Swenssons rum och woro nu innelåsta der. Wi hade wisseligen nyckeln, men som den fängne Gebru Mariam behodde ett rum i samma hus och allt hans bohag blifwit konfiskeradt, sattes wakt i och omkring det samma. Huru skulle wi kunna befria dem? Wi gjorde ett försök på torsdags aftonen, men misslyckades, och blefwo så förbjudna att gå dit förr än br. Swensson återkommit. Huru skulle dessa kunna uppehållas så länge utan watten? Vår ångest war stor, helst som Sagib isynnerhet war mycket efterfrågad. På fredagen fingo wi och höra, att de blifwit upptäckta derigenom, att de små icke kunde hålla sig fullkomligt tysta. O, hwad skulle wi göra? Wi bådo Gud gifwa oss det bästa rådet, och på f. m., då Bascha Hapto med sitt följe kom, för att låta vårt kaffe smaka sig, bådo wi om ett enskildt samtal. Beata war sjuk af öfweranstängning och sinnesrörelse den dagen, hade stark feber, något som tycktes bidraga till att han war temligen böjlig. Under detta enskilda samtal tackade wi honom för hans wälwilja att icke göra oss något ondt, att han låtit vår tjenarinna, såsom slika kallades, komma lös o. s. w., hwarför wi och wille wi vår tacksamhet tillbaka genom att gifwa honom en sak, som wi hade i vårt hus till ett värde af 5 pund sterl. (en dubbelbössa). Han tackade och lofwade, att hwad han kunde göra till vårt bästa, det skulle han göra. Sålunda uppmjukad wågade wi försöket att uppenbara hemligheten i br. Swenssons rum, och Herren bewekte hans hjerta, så att wi fingo dem befriade. Hans trotjenare, en äkta skurf, sändes med,

troligen för att se, om wi riktigt upp-
gifwit alla, som funnos der. Dessa
fingo då sofwa i vårt hus den natten,
men på morgonen måste wi sända äf-
wen dem åt skogen. Den nämde trotje-
naren måste wi också gifwa 6 thaler. På
lördagsmorgonen i första dagningen kom
Hapto åter till vårt hus och meddelade,
att han fått ordres att ofördröjligen in-
finna sig i Blatta Gabrus läger, och han
skulle fördenstull gå så snart han fick si-
na saker i ordning samt bad Beata kom-
ma och affstila hyftonen Lundahls och
Månsöns bostap från församlingsmed-
lemmarnes, hwilken senare togs såsom
byte, tillika med hwad som fanns inom
hus. Detta steddde. Beata war då
något bättre, så att hon kunde wara up-
pe. Wid middagstiden drogo de ändtli-
gen sin väg.

Under allt detta har byfolklet wisat
sig såsom våra verkliga vänner, ty wi
hade icke sluppit jemförelsewis så lätt
undan som wi gjorde, hade icke de ansedda
i byn på det högsta protesteterat emot
detta handlingsfätt. Wi äro dem därför
mycket tack skyldige. Böbeln deremot,
qwinnor och barn, woro mycket när-
gångna, stulo hwad de kunde kom-
ma öfwer och gjorde allehanda ofog,
men detta må wi ju hafwa öfwerseende
med. Byns äldste och några andra af-
tade män woro Bascha Hapto följaktige
till Blatta Gabru, för att mittna och
wara behjelplice wid utredandet af den
na sak, och wi hafwa hört, att äfwen der
hafwa de ådagalagt sin wälwilja mot oss
och de våra.

På lördags e. m. kommo de flesta af
de förföljda åter fram till gården, och
då lastade wi ett par åsnor med mat af
hwad wi hade, såsom mjöl, salt och pep-
par, och sände dem i väg till M'Kullo,

ty i Geleb war nu icke mer någon säker-
het för dem. Wi fruktade, att fiender-
na kunde komma tillbaka för att göra en
esterförd. Sedan wi nu fått alla un-
dan och i någorlunda säkerhet, hade
wi en förfärlig oro och fruktan för vår
käre broder Swensson, som wi ingen-
ting tillförlitligt hört ifrån. Hade han
funnits på platsen, hade wi allesam-
mans begifwit oss bort derifrån. Men
wi måste stanna, tills han återkommit,
eller tills wi åtminstone fått någon un-
derrättelse från honom. På söndags
f. m., då våra ögon oupphörligt rigta-
des åt det håll, hwarifrån han skulle
komma, fingo wi se några kameler kom-
ma tågande emot byn, något som högst
sällan inträffar. Wi sände och frågade,
hwarthän de skulle och om de wille taga
last till M'Kullo. "Wi komma från Ke-
ren, skola gå till Massaua, hafwa 5 kame-
ler och kunna lasta 4", swarades. I stör-
sta hast samlade wi tillhoppa 4 laster och
kl. 1 aftågade dessa. — Ett bewis
bland många andra på vår trofaste
Guds hjälp i nöden, äfwen i hwad det
jordiska tillhör. — Nu blef det åter
någorlunda stilla en stund, hwarunder
flera af byfolklet kommo till oss och med
deltagande språkade om de senaste da-
garnes händelser. Emot aftonen kom en
ynqling ifrån byn med glädjestrålade
ögon och ropade: "herr Swensson kom-
mer". Glada öfwer att få återse ho-
nom, springa wi honom till mötes; men
hwad har han för underrättelser? Jo,
på afstånd se wi bland hans följeslagare
en af de fångna. Herren ware lof! ett
litet hopp om lycklig utgång. En fän-
ge, Dabro, fick han lös, men hans egen
gosse, Mikael, måste med löfte om mild
behandling stanna såsom gisslan el-
ler borgen för en förefriswen lösen.

Gebru, Mariam och Jbbatit hade ännu icke kommit till lägret. Winnorna fingo stanna i byn emot en af byfolket utgifwen lösepenning. Wilkoren för fångarnes frigifwande talar broder Swensson sjelf om, då han utfört sitt wärf. Han är nu åter upp till lägret, för att fullgöra sina förbindelser och hemta Mikael. Må Herren war Gud hjälpa honom, såsom han hittills har hjälpt!

Sedan br. Swensson lyckligt och wäl anländt, war för oss ingenting annat att göra än begifwa oss i wäg till M'Kullo, men wi hade då intet annat fortskaffningsmedel att wälja än några små åsnor. Wi anskaffade för detta ändamål 5 st. och plockade tillsammans det nödwändigaste för resan, och på måndags f. m. begåfwo wi oss åstad. Resan war swår och beswärlig, och den andra dagen emot aftenen sjuknade Beata och war sedan ytterst flen under hela wägen. Dessa dagars händelser hade warit för mycket för henne. Ansträngningar och sinnesrörelse hade så alldeles medtagit de under sommaren återupplifwade krafterna, att det war med yttersta nöd hon orkade fram till M'Kullo, dit wi kommo den 13 dennes på aftenen. Här träffade wi de våra wälbehållna, ehuru äfwen de, åtminstone en stor del af dem, haft stora swårigheter under wägen. Blinde Sagid med 3 mindre barn wågade icke inwänta de större gosarne, utan företog den wådliga färden utan mat och utan watten, men Herren uppehöll dem alla, så att de kommo till M'Kullo på måndagsmorgonen. De öfriga kommo sedan på tisdagen. Min kära hustru är ännu mycket flen, dock är hon uppe, ehuru hon icke mycket förmår.

Hon förenar sig med mig i hjertliga helsningar till ärade styrelsen och öfriga missionswänner, som arbeta och bedja med och för oss.

Eder i Herren förbundne
Nios Carlsson.

P. S. De öfriga fångarne äro nu lössläppta emot dryg lösen, utom Mikael, som wi hoppas broder Swensson också får lös.

D. S.

Wasajau o. M'Kullo d. 2 Okt. 1881.

Käre dyre broder Neander!

Lofwa will jag Herren, ty han hafwer hört min böns röst och mitt hjerta är gladt, och jag will tacka honom med min wisa!

Så, så har jag det i dag, ty wi hafwa haft bref från de kära br. Johannes, Regusie och Emanuel; Gud har fört dem in i Gallalandet och deröfwer fröjdar jag mig midt i den nöd, som eljest står för dörren. En affrist af brödernas bref sänder jag med, deraf I kunnen se, att de blifwit fördrifna från Agaumeder och så underligt af Gud förda till de tyfsta Schoabröderna, hwilka med mycken kärlek upptagit dem och föreslå, antingen att de stanna hos dem eller gå widare in i landet och grunda en ny station. De tyfsta bröderna hafwa fått ett landområde i Balli; om då våra bröder gå widare, hwilket ju wore bäst, så kunde wi genom de tyfsta bröderna sända dem deras understöd; också wore derigenom en stor börda aflystad, ty ofta hafwa de icke fått det understöd wi sändt dem, för att icke säga, att wi oftast warit willrådiga, hwart wi skulle sända det, då wi weta, att en evangeli budbärare i Abessinien är såsom ett jagadt får — i dag här, i morgon der. Men se, Gud har hört vår böns röst, derför låtom oss lofwa och prisä honom!

Swad som stett i Mensa gör, att många bekymmersamma frågor tränga sig på en, men Gud är rik och god; wi wilja bedja honom, att han gör någon utväg för dem och oss. Han heter råd, prisadt ware äfwen detta hans namn!

Äter hafwa wi haft glädjen att emottaga nya bröder. Herren wälsigne dem och låte dem blifwa till wälsignelse! De wänta endast på sina saker och passen från fediven, för att begifwa sig i wäg. Wi hafwa den stora glädjen att så fända två swarta bröder, utom Onesimus, med dem, neml. Heilu, abessinare, och Jeradi, en Gallagosse, som tillika med Dabbala nu står i beredskap att emottaga dopet.

Onesimus har begärt Maharat till hustru, och wi glädja oss åt, att de förnade kunna wara hwarandra till hjelp på den långa swåra banan. Wi ansågo det äfwen bäst, att Heilu får en hustru med sig, en flicka (Samatu) ur Månzsons skola, och hon, tillika med Maharat, kan wara bröderna till hjelp på wägen och äfwen då de skola slå sig ned på en station. Bengtsson är redan inne i arbetet med gosfarne, och wi äro mycket glada och tack samma för den hjelp sthrelsen i honom sändt oss.

Öfversättning af Negusies bref.

"Till vår fader Lundahl och moder Emilie. Wi undra mycket, hur I mån, wi må bra. Dock har Johannes länge varit sjuk. Då wi gingo till Schoa suto wi en wecka wid "Blåa Nilen" utan att kunna komma öfwer; men sedan gåfwo wi en thaler och kommo öfwer; då wi kommit öfwer undersöktas våra saker, och de togo vår såg från oss, de öfriga sakerna fingo wi

behålla. Orsaken hwarför wi lemnade Agaumeder är denna: då wi sutto och undervisade barn, så kom Abba Wolbo Georgis, en prest, för att kristna mohammedanerna genom att twinga dem till dopet. Då anklagade presterna oss, och han sade: hafwen hit dem, och så fördes wi till honom. "Hwarför säga I, att Maria och helgonen icke medla för oss, hwarför äten I i fastan?" sade han och band oss med jern i fem dagar. "Ware sig abessinare eller gallas, så undervisa wi dem. I sän det icke", och så togo de våra böcker. Då gingo wi till Schoa, th wi hörde att missionär Maijer hade fått ett land i Galla och frihet att verka, derföre beslötto wi att gå till dem och gingo. Från Agaumeder till Blå Nilen är det fyra dagsresor. Mycket härligt land. Från Nilen till Balli, Maijers station, 17 dagsresor. Det ligger wid gränsen af Meneleks rike. Ofta kommer han in i Galla och dödar. O, vår fader, glöm oss icke i bönen! Sägen edra barn och bröder, att de bedja för oss! De tyfta bröderna mottogo oss med glädje. Ännu hade de inga hus, men de gåfwo oss ett tält, hwarest wi ännu bo, wi ha warit här 2 månader. I Agaumeder tog jag mig en hustru, sedan jag rådgjort med bröderna; hon heter Maharat och kan läsa bibeln. En ansedd man, wid namn Maherato, följde oss med sin hustru, förföljd lifasom wi. Johannes har mycket wärt i kroppen; han plågas, så att han skriker natt och dag. Fyra månader har han varit sjuk, bedjen för honom. Maijer och Greiner sade oss: "Lundahl har sändt till oss och frågat, om man kunde sända missionärer hit" — derför stanna wi, tills I skrifwen widare till oss. Wi bygga oss här ett

hus, och Greiner har hjälpt oss att hugga till verket. Helsen alla bröderna, stora och små, hvar wid sitt namn. O, mine bröder, då wi stodo bundna inför öfwerste presten, tänkte wi på Kristi ord, som han sade till sina lärjungar i Matth. 10: 16—18.

Vår Herres Jesu Kristi nåd ware med eder.

Regusie, Emanuel, Johannes, Elisabet'.

Med aktning och tillgifwenhet

B. P. Lundahl.

Masfaua den 8 Nov. 1881.

Ålfstade pastor!

Den lilla galla-truppen ligger i dag marschfärdig i gamla missionshuset i Masfaua. Våra sater äro redan ombord å egyptiske ångaren "Sagasic", som i morgon wid soluppgången går till sjö. På 28 timmar hoppas wi då vara i Suafin. Allt har gått bra här, tack ware "firmanen" och brödernas i M' Kullo hjejp. De hafwa mödat sig mycket för oss dessa fista dagar. Herren wälsigne dem därför rikligen! De känna vår sak såsom sin. Ålfstedet från M' Kullo war isynnerhet för mig, som lefwat snart ett år ibland de dyra syffonen derstädes, mycket gripande. I söndags hade wi en riktig högtidsstund i den kära missionskyrkan. En af Lundahls elever, Heilu, inwigdes då till kateket, för att medfölja oss till Galla. Dessutom nedfallades Guds wälsignelse både på amhariska och swenska öfwer galla-expeditionen. Det war en härlig stund. Wi kände lefwande Guds närvaro. Han bekänner sig för wisso till verket. Lofwadt ware hans heliga, härliga och nådiga namn i all ewighet, och alla jordens folk skola säga amen och amen! Ja, Gud ware nu färfäst tackad och lofwad af mig för all den

nåd, han bewisat mig i M' Kullo, och må det dyra blodet rena mig från alla mina synder.

Swilken glädje för oss alla, att så många af Afrikas egna barn nu äro meddeltagare i detta nya missionsföretag. Wi äro sju personer tillsammans, deribland äro fem swarta, neml. Dnesimus med sin maka Maharat, Heilu med sin maka Samatu, samt gallagosfen Filippus. Dessa båda qvinnor äro från fru Rosa Månssons skola och wilja upprigtigt tjena Herren i missionsens tjenst. Må wi vara helgade åt Herren allesamman, såsom ju sjutalet är ett af bibelns heliga tal!

I Herrens Jesu dyra namn säga wi själunda nu gladt: framåt! Wi äro fulla af mod och tillförsigt till vår Gud. Saken är ju hans. Dersför ännu en gång: gladt framåt, gladt framåt i Jesu Kristi namn! Farväl I dyre, dyre wänner der hemma! Hvad gör oss öfswerwinneliga? Edra böner, edra böner.— O, så bedjen då, bedjen i tron för hela gallafolkets omvändelse. Wågen stort, så vinnen I stort. Herren wälsigne hela Sion der hemma allt rikare med den hel. Andes gåfwor. Rönungen Jesus kommer snart. Må wi dersför skynnda att göra hans kärlekswilja. O, huru han älskar oss! Ho kan fatta det? Herre, öppna mitt hjerta för dig mer och mer! Och nu till sist sjunga wi med vår Luther: "Guds ord och löfte skall bestå, wi det i hjertat bäre. För himmel, ej för jord wi gå till strids och glade äre! Äro alltid wäl till mods, fast wi måge gods och ära, lif och allt. Ske blott som Gud befallt. Guds rike wi behålle!

Tecknar i hast i samtliga deltagarnes namn eder missionsär

G. E. Arrhenius.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. H. Hasselquist, O. Olsson och A. H. Gervin.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 14 Februari 1882. Nr 7.

Aktstycke från prestkonferensen i Stockholm.

I Augustana har förut varit nämndt om den allmänna svenskt-lutheriska prestkonferens, som hölls i Stockholm d. 6—8 Sept. förlidet år. Det är tydligt, att vi af hjertat böra glädja oss öfver alla sanna lifsrörelser inom vår moderkyrka i Sverige. Till sådana lifsrörelser kunna vi med stål räkna nämnda möte. Det är högst intressant att läsa konse-
rensförhandlingarna, hvilka nu äro i bokhandeln tillgängliga.

För att gifwa Augustanas läsare en blick in i den ande och det sinne, som gjorde sig gällande wid denna prestkonferens, taga vi oss friheten aftrycka den predikan, som hofpredikanten Bring höll wid mötets öppnande. Denna predikan med sin lugna, estertänksamma framställning manar till stilla och allvarlig besinning i vår bullersamma tid. Det skall säkert fröjda Augustanas amerikanste läsare att genom denna predikan få en hälsning om hvad som rör sig hos de allvarlige kristne i Sverige. Den som uppmärksamtläs predikan, skall också deri finna en skön redogörelse för desse kristnes ställning till statskyrka och frikyrka.

Predikan.

I Jesu namn!

Text: Ebr. 10: 38—39. Ännu en liten tid, så kommer den som komma skall och fördröjer icke. Men den rättfärdige skall lefwa af tron: och hwilken sig undandraget, han skall icke behaga mine själ. Men vi ärom icke de, som oss undandrage till förtappelse; utan af dem, som tro och frälsa sjä-lena.

Med sådana ord manar aposteln de Ebree till uthållande tålmod, hvarförutan de icke kunde göra Guds wilja, icke få det, som utlofwadt war. Det profetiska ord, som han anför, försätter dem med hvar och en, som läser dessa ord, in uti en tid, då Guds folk wid åsynen af möda och arbete, wid nöd och allmän rädlöshet, med beklämdt hjerta ropar: Herre, huru länge? Till svar på denna nödställda fråga förkunns den öfver Israel inbrytande domen. Till profeten, som "står på sin wakt och skådar och ser, hvad sagdt warder", säger Herren: Profetian skall ju ännu fullkomnad warda i sinom tid och skall på ändalyltone i ljuset komma och icke sela; men om hon fördröjer, så förbida henne, hon kommer wisserligen och skall icke fördröja. Hwilleu deremot sträf-

war, hans själ skall icke wäl gå; ty den rättfärdige skall lefwa af sin tro. Detta Herrens ord till Jsrael genom profeten återljuder i texten såsom ett apostoliskt ord till de Ebreer och till oss: *Ännu en liten tid — — — — — själen.* Samma ljus, som belyste ställningen i Jsrael under profeten Habakufs tid och de Ebreers under den apostoliska tiden, låter detta ord falla äfwen öfwer den tid, i hwilken wi lefwa. Och det samma ord, som anvisade Jsrael den ställning, det hade att intaga, och som med sin maning kom de Ebreer till möte under en för dem stickelsediger tid, det vill och wisa oss

Hwad det i denna tid gäller såwäl för hela Herrens församling i allmänhet som för dess lärare i synnerhet.

I.

Hwad det i en sårskild tid gäller för Herrens församling, det beror uppå, hwad som är det utmärkande för en sådan tid. Frågar man då, hwad som är det utmärkande för vår tid, så kan på denna fråga gifwas många olika swar, alltefter som man ser tiden och det, som rör sig i den, från olika sidor och från olika synpunkter. Wi skulle wilja säga: det utmärkande för vår tid är det, att Herren kommer. Och detta är det mest utmärkande, så wist som Jesus Kristus är Herren, hwilken all makt är gifwen, och som har regementet öfwer werlden i sin hand. Ty då wänder sig allt kring honom, då får allt sitt värde och sin betydelse efter det förhållande, i hwilket det står eller ställer sig till honom.

Härmed hafwa wi icke welat förneka, att mycket annat utmärker vår tid framför andra, icke heller, att mycket utaf detta är af stor och genomgripande betydelse; wi hafwa härmed endast welat

angifwa den hufvudsynpunkt, från hwilket allt i första rummet bör ses.

Det heter i texten: *Ännu — — — — — så kommer den, som komma skall, eller egentligen "den kommande".* Ty Herren icke blott har kommit, han skall komma och är "den kommande", som ständigt kommer, till dess hans sista ankomst är inne. "Ghuru detta kommande sålunda winner sin fullbordan först på den yttersta dagen, så innesattar hwarje brytningstid, hwarje af Herrens domar utmärkt tidpunkt, en del af hans ankomst". Hans kommande är nu wisseligen i allmänhet fördoldt, såsom han själf är en fördolt Gud; men wissa tider blifwer det dock för dem, som hafwa öga och sinne för andra ting än de som synas, uppenbart, att det är Han som kommer.

Mången stannar med sin blick wid all den rörelse, som hwarje hans sårskilda kommande har med sig, och ser för idel rörelse icke honom själf, som med sin ankomst framkallar denna rörelse. Ja, hwilken rörelse är det icke i denna tid på alla områden, icke minst på det andliga. Och allt detta, som sätter finnena i rörelse i den ena riktningen eller den andra, ligger icke på ytan. Nej, liksom de spörsmål, som gå igenom denna tid, gälla grundåfsädnings- och grundwalarne för samhällena och religionen, så visar det sig också, att de krafter, som äro werksamma, äro andekrafter, att andemakter, goda och onda, mer och mer möta hwarandra.

Under sådana tider gäller det för Herrens församling, såsom för den enskilde, att icke låta det mångahanda wända blicken bort från det ena, att icke låta finnet så upptagas af de mångahanda företeelserna, att man förlorar blicken

för detta: Herren kommer! att icke tap-
pa bort sig uti det, som menniskor brin-
ga å bane, eller uti det, som menniskor
hafwa att göra, så att man förbiser Her-
ren och det som är en följd af hans
kommande, och hwad han allena med sin
ankomst kan åwägabringa.

Och är det icke detta, som Herren
färskildt begär af sina tjenare, som han
fatt öfwer sitt husfolk, nemligen att de
skäde skola hafwa sitt öga riktadt på ho-
nom, så att de hwarken i säkerhet säga:
Min Herre kommer icke så brådt, ej hel-
ler uti sin iswer för hans sak, eller uti
sorg öfwer det, som rör hans sak, förgä-
ta detta: Ännu en liten tid — — för-
dröjer icke. Ett för detta ord waket
sinne, en på den kommande Herren rik-
tad blick, se der, hwad det i denna tid i
första rummet gäller för oss lärare i
synnerhet! Så allena kunna wi finnas
såsom trogne och snälle skaffare; så al-
lena intaga wi den rätta positionen,
den rätta ställningen till Den, som kom-
mer; och då allena kunna wi intaga den
rätta ställningen till det, som kommer.

II.

Men wi få icke stanna härwid. På
samma gång wi noga se till, att wi icke
förlora blicken för detta, att det är Her-
ren, som kommer, så wi icke heller å an-
dra sidan wara blinda för de skickelser
och företeelser, i hwilka han kommer,
på det att wi icke må undandraga oss,
eller som det i det profetiska ordet lyd-
de: sträfwä emot, utan tro och frälsa
själen.

Herren kan icke komma utan domar.
Är det än icke därför han ännu kommer,
att han skall döma werlden, utan att
han må frälsa det som frälsas kan; så
måste han dock gå fram med domar, om
han annars skall få frälsa. Och hwem

ser icke, att denna tid är en domens tid?
Huru dömer icke Gud på mångahanda
sätt i våra dagar både samhällen och
enskilde. Tiden synes wara inne, att
domen skall begynnas på Guds hus,
hwarwid Herren nedbryter hwad han
uppbyggt hafwer och låter gården fring
sin wingård nedriswas och mycket ned-
trampas, som wore bättre wärdt. Och
häröfwer må man mindre förundra sig
än öfwer det tålmod, som Gud haft
och som gjort att han icke förr "hem-
söft fädernas missgerning uppå barnen.
Th Herren Gud är rättfärdig i alla
sina gerningar, som han gör. Och wi
hafwa syndat, gjort orätt, hafwa warit
ogudaktige och wordit affällige, wi haf-
wa wikit från hans bud och rätter".
(Dan. 9: 4, 5). Swart wi än wända
oss, hwarifrån än nöden möter försam-
lingen — öfwer allt kan man spåra en
Guds dom och tuftan för synder, som
blifwit begångna, för försummelse, till
hwilka man gjort sig skyldig inom Guds
hus. Det är därför, som så många fö-
reteelser på kyrkans område förorsaka en
smärta såsom af eld.

Här gäller det då att icke undandra-
ga sig dessa Guds domar, icke motsträ-
fwa dem. Men då undandraga wi oss,
när och om wi i stället för att erkänna
och bekänna gemensam och enskild skuld,
blott se skulden hos dem, som Gud be-
gagnar såsom tuktoris, och ställa oss så,
som wore wi rättfärdige, och komma in-
för Gud såsom ett folk, som rättfärdig-
heten redan gjort hafwer. Att så un-
dandraga sig, det kan wäl wara behag-
ligt nog för kött och blod, men den sig
undandraget, han skall icke behaga min
själ, säger Herren. Th han sträfwar
emot Gud uti hans tuftan. — Nej wi
må fastheldre böja oss under Guds tuk-

tan, och i botsfärdighet erkänna: Du hafwer med rätta icke skonat, och i ödmjukhet gå in under det dömande i skickelserna. Då skall Gud bete nåd.

Ja, nåd vill Gud bete. Ty för uppenbarelsen af sin nåd och makt vill han ju genom sina domar bana väg. Ja, domens tider äro ju i allmänhet också nådebesökelstens tider. Det wore och otacksamt att icke erkänna, det Gud äfwen nu, midt under det han dömer, äfwen besöker oss i nåd. Och skulle hans fridstankar med församlingen dölja sig under bedröfwelsen, så gäller det att tro på hans nåd och tillsägelser, att i tron förbida löstets fullbordan. "Profetian skall ännu fullkomnad warda i sinom tid och skall på ändalyktone i ljuset komma och icke sela; men om hon fördröjer, så förbida henne; hon kommer wisserligen och skall icke fördröja. Så skall den rättfärdige lesa", lesa i hoppets förbidan genom tron.

III.

Su närmare Herren kommer i dom och nåd, desto mera skall hans sanning angripas, ty det är domen öfwer dem, som egt sanningen utan att lyda den, att sanningen skall tagas ifrån dem och lögnen intaga dess rum, på samma gång Herren i nåd bekänner sig till sin sanning; då gäller det att icke undandraga sig kampen och striden för sanningen, utan att i tron blifwa wid sanningens ord och i tron på sanningen kämpa för densamma.

Det ligger i sakens egen natur, att ju längre det kommer i striden mellan sanning och lögn, mellan ljus och mörker, desto mera skola angreppen gälla sjelfwa grundfästena. Därföre se wi ju och, huru striden mer och mer begynner att på ett afgörande sätt wända sig

kring sjelfwa de stora hufvudsanningarna. De sönderrisa grunden, hwad skall då den rättfärdige göra? (Ps. 11: 3). Skall han uppgifwa sin ställning? Skall han underhandla med fienden? Skall han ingå förlikning med lögnen genom att afstå den ena eller den andra delen af sanningens heliga område? Eller skall han för fridens skull uppgifwa någon del af fältet? Nej, han skall strida för sanningen. Ja, här gäller det att icke undandraga sig striden, att icke draga sig tillbaka, för att få hafwa ro. Men må wi wäl besinna, hwad det åter i denna strid gäller, och hwilken strid det gäller att föra. Det är wisserligen en strid utåt emot dem, som förneka sanningen — och den, som är sticad att föra sådan strid, han får icke undandraga sig det —; men det gäller icke mindre en inre strid för sanning, om det annars skall blifwa sanning i vår strid. Det gäller att tillkämpa sig och vinna sanningen. Detta vill icke så förstås, som om wi nu först skulle begynna att leta fram sanningen och bringa ett nytt ljus i dagen, lika som om Herrns församling irrat i mörker under tidernas lopp med afseende på det allrawigtigaste. O, nej! Det behöfwa wi icke. Wi behöfwa icke en ny bekräftelse; vår kyrkas bekräftelse, hwilken genomgående grundton är: Den rättfärdige af tron skall lesa med förutsättningarna för denna artikel och med följderna af densamma — denna bekräftelse må wi hålla. Den är det wäl wärd. Hwar skulle wi finna wärt fäste i syndanöden, finge wi icke hålla fast detta: Den rättfärdige af tron skall lesa? Hwarmed hafwa wi wäl att trösta sargade samweten i lifwets och dödens nöd, om wi uppgåfwe den

grund för denna tröst, som ligger i Kristi död för våra synder? Nej, det gäller ej en ny sanning, men väl att tillägna sig den, vi hafwa. Men då så vi icke undandraga oss den inre kamp och strid, utan hwilken denna bekänne-
 lse icke kan blifwa sanning i vår mun, i vårt hjerta. — Hvem ibland oss har icke känt, huru striden om hvad som är sanning trängt honom in på lifwet? Hvem kan väl stå oberörd af alla dessa strider? Hvem uppkallas icke att deltaga uti dessa — icke genom förswarstal för kristendomen, icke genom att träda fram i spetsen för de stridande, utan genom en inre strid, under hwilken det gäller att helt, fullt, på ett lefwande, personligt sätt tillägna sig sanningen, på det att vi må blifwa vissta i sinnet och vår predikan blifwa som en basun, som gifwer ett visst ljud? Mången undandraget sig denna strid: striden för sanningen; många äro de, som helt och hållet uppgifwa tanken på att finna sanningen. De gifwa sig i striden under ett förtwiflans utrop: **Hvad är sanning?** Andra falla till den förste, som kommer i sitt eget namn med ordet sanning i strifwet på sin sanna. Andra åter äro snart färdiga att hålla allt för sanning, endast det är nytt, och vilja ej weta af någon strid för sanning; och under allt detta mognar mången väl så småningom för beslutet att fasta sig i den kyrkas moderliga sköte der man icke behöfwer strida sig till sanningen, utan endast har att hwila derwid, att kyrkan har den en gång för alla. Ja, manne icke äfwen inom vår kyrka mer än en intager samma ställning, nöjande sig dermed, att vi ju hafwa sanningen i beaktelsen, obekymrad om hurwida den blifwit sanning i hans mun och hans hjerta?

Den sig undandraget, han skall icke behaga sin själ. Detta gäller också här. Ty det kan icke behaga Herren, att man tröstar sig med att ega sanningen, utan att man lefwer i sanningen. Det kan icke behaga Herren, när någon kämpar för sanningen, utan han själf står i sanningen och lefwer i sanningen. Rätt kämpa för sanningen kan endast den, som rätt tillkämpat sig densamma. Den låter sig också gärna så finnas och winnas. Och den, som så funnit den, han kan sedan också i tron kämpa för den, han kan tro på sanningens makt, han kan med uppenbar sanning bewisa sig väl för alla människors samwete, i Guds åsyn (2 Kor. 4: 2), ty Gud kommer ej blott i dom, utan också i nåd, ännu gifwande vittnesbörd med sanningen inför alla dem, som äro af sanningen.

IV.

Ju längre det lider, desto mera skall det synliga få makt öfwer människors sinnen till en dom öfwer werlden, därför att den ej aktar Gud; det gäller därför att hwarken låta indraga sig i detta otrons wäsende, eller i misshand undandraga sig och gifwa allt förloradt, utan att i tron tränga in uti det osynliga — att tro och frälsa själen.

Herren har själf tydligen förutlagt att de ting, som synas, skola ju mer och mer komma att beherriska människors sinnen, så att endast det, som på ett eller annat sätt tillfredsställer och smeker människornas httre sinnen, för dem skall hafwa något värde och blifwa bestämmande för deras diktan och traktan, för deras handel och wandel. Vi se allt detta för våra ögon, vi se huru ett sådant sinne-
 lag dag för dag griper omkring sig, af hwilket de ting, som icke synas, antin-

gen förnekas, såsom woro de idel dimbilder, eller skjutas åt sidan såsom onyttiga. — Det är en dubbel fara, hvarmed sådana tider hota församlingen och dess tjenare. Å ena sidan ligger det nära, att man besmittas af och drages in uti det jordiska sinne, som åttar det jorden tillhör; detta kan ske på ett gröfre sätt så, att man rent af blir en mammons träl, som väl talar om det ofynliga, men lefwer för det synliga. Man äter och dricker med de druckne och slår sina medtjenare. Men det kan också ske på ett finare sätt: man behåller väl ett wißt sinne för Guds rike och det detta rike tillhör och nitälskar för det samma, men på samma gång hänger man så fast wid det synliga, wid de synliga närwarande formerna och ordningarna, inom hwilka detta rike under en tid utvecklat sig, att man nära nog låter kristendom och kyrka bero af dessa, såsom skulle Guds rike gå under med de tillfälliga formerna, och anser sig vara en god kristen, endast man ifrar för allt bestående. Det som sammanhåller en med andra är då icke det ofynliga, utan det synliga yttre. Med denna fara, att blifwa beroende af det synliga i en eller annan form, sammanhänger nära en annan motsatt, nemligen den, att när man icke längre kan hålla fast detta synliga, man då faller modet, ger allt förloradt och blir ibland dem, som i missmod undandraga sig.

Vi skulle icke wilja med ett finger hjälpa till att nedbryta vår kyrkas goda ordningar, eller de former — så bristfälliga de i ett eller annat afseende kunna finnas — inom hwilka Guds meniskor både blifwit födde, närde och fostrade till ewigt lif. Vi wäga icke nedbryta och förkasta det, hwaraf Gud hit-

tills har begagnat sig och ännu begagnar sig wid utförande af sitt frälsningswerk. Men om och när Herren själf nedbryter, eller låter "sin hands menniskor" sönderbryta dessa former, då måste wi hafwa så mycket af trons sinne, att wi icke därför gifwa allt förloradt, utan i tron kunna fasthålla att, om alla andra ting bäfwa, wackla och falla, så hafwa wi dock ett rike, som icke bäfwa kan.

Men skola wi kunna intaga denna ställning, då gäller det, att wi redan nu tränga in uti det ofynliga genom den tro, för hwilken det jußt är det utmärkande, "att den", såsom någon säger, "tränger igenom werlden till Gud, hwarwid man gifwer det synliga till spillo och gör det ofynliga och tillkommande till ett grundlag för sitt lif." Tillfälle till öfning uti sådan tro erbjuder redan nuwarande förhållanden; det som är att wänta, kommer helt wißt att sätta sådan tro på swårare prof, på prof, om hwilka skriften säger: Här är — här gäller — de heligas tålmod, här äro de, som hålla Guds bud och Jesu tro. (Uppb. 14: 13).

Sådan tro allena är i stånd att utan synliga stöd och hjälpmedel hålla stånd emot en allt annat nedbrytande ondskans makt. Sådan tro allena kan sammanhålla och förena, äfwen då de yttre föreningsbanden brista; sådan tro allena kan aftwinga werlden ett erkännande, att äfwen de ofynliga tingen äro werkligheter, äro en makt. Och sådan tro allena är mäktig af det tålmod, som göres behof, om man skall göra Guds wilja och så det, som utlofwadt är. I skolen behålla edra själar genom edert tålmod, säger Herren (Luc. 21: 19), d. ä. tro och frälsa själen.

Är det nu detta det gäller, för oss lärare isynnerhet, uti denna tid: att hafwa en öppen blick för den sanningen, att det är Herren, som kommer, så att wi icke, hwarken i falskt trygghet eller i orolig ängslan lemna detta ur sigte; är det detta det gäller, att wi under ett sådant Herrens kommande i dom och i nåd, å ena sidan icke undandraga oss den dom, som träffar oss, icke heller å andra sidan uppgifwa tillförsigten till hans nådesaffigter; att wi icke undandraga oss striden utåt och inåt för sanningen, utan blifwa wid sanningens ord och tro på sanningens makt; att wi icke låta i någon måtto oss bedåras eller förblindas af de ting som synas, utan lefwa oss in uti det ewiga och ofynliga genom tron; — är det detta, som det i allmänhet gäller, då är det också detta sinne, som wi nu behöfwa, då wi samlat för att med hwarandra utbyta tankar öfwer wiktiga ämnen. Till ett sådant tankeutbyte höfwas det oss då att komma såsom tjenare, de der inför sin Herre handla om det honom tillhör; såsom tjenare, hwilka böja sig under domen med botsfärdigt erkännande af enskild och gemensam skuld. Botsfärdighet och helig blygsel öfwer hwad som blifwit feladt och försummadt anstår oss bäst, ty Gud står emot de högfärdiga, men de ödmjuka gifwer han nåd. Gifwe sådan botsfärdighet den rätta tonen åt våra ord! Wi skola icke därför behöfwa sakna den rätta frimodigheten, ty den rätta frimodigheten grundar sig på Guds barmhertighet. Wi få icke undandraga oss striden för sanningen; men hwar och en af oss upptage dock först och sist striden för sanning och ett rättfinnigt wäsende inom sitt eget hjerta. Tro wi werkligen på sanningens egen

mak, då skola wi kunna låta sanningen själf tala och icke bära fram det köttsliga nitets främmande eld på Herrens altare. Finner Herren oss i sanning icke seende efter de ting, som synas, utan efter dem, som icke synas, då skola wi också wara funne ibland dem som tro och frälsa själen, vår egen och deras, som oss höra. Ja, ju mer wi fatta hwad det för oss gäller, desto mer skola wi förena oss uti förre Guds tjenaresh åkallan och bön (Dan. 9): Ja, "nu, vår Gud, hör dina tjenaresh bön och deras begäran och war miskundsam öfwer din helgedom; ty wi ligga inför Dig med våra böner, icke uppå våra rättfärdighet, utan på din stora barmhertighet. Ack Herre, hör! Ack Herre, war miskundsam! Ack, Herre, akta uppå och gör det: Fördröj icke för din egen skull, vår Gud". Amen.

Partiska omdömen om kristendomen i Sverige.

Wi äro icke de, som upphöja den andliga ställningen i fäderneslandet, alldraminst sådan den just för det närwarande är. Men ej heller kunna wi se den i det mörker, som de nya partierena städa den. Sådana bekrifningar gifwas i synnerhet för amerikanska kristna samfund, att man ej kan tillägga dem annat än ett blindt om och fromt partisinne. Först och främst se de ingen kristendom, utan den de själfwa framkalla, och medgifwa de det stundom i orden, så neka de det med gerningarne. Är man icke willig att höra på de nya lärarne med de nya läroarna, så ser man deruti strax, ej allenast andlig död, utan arg fiendskap emot Guds ord; och stänger någon dörren för dem enligt Jo-

hannis regel i 2 Ep. 10, så måste en sådan genast heta en förföljare och den "förföljde" prisas i hela werlden. Tidningarne här äro qwicka att offentliggöra hwarje olägenhet någon predikant haft, äfwen om han ådragit sig "förföljelsen" genom uppenbart öfwerträdande af en i somliga fall billig lag. Deremot tåga de med det myckna här fler, som tyder mera på ett groende hat till sann kristendom och brister till och med ut i wåld, utan att stäffas af polisen.

En amerikansk baptistprest besökte Sverige i fjor, såsom äfwen presbyterianen Cuyler; båda fröjdade sig öfwer hwad de sågo och hörde. Dr Cuyler yttrar att han sällan sett sådan ren fromhet som i Sverige. Den förre erinrar om Augustinus, den förste kristne predikanten i Norden, och medgifwer att alltfedan har der funnits själar trogna mot sanningen i Jesus; men går så oförmärkt öfwer till beskrifning på baptisterna, såsom wore de numera de ende kristne i landet och nämner icke ens metodisterna. Derpå målar han deras försträckliga lidande och arbete för sanningen, och deras innerliga tacksamhet för något litet understöd de erhållit härifrån och söker slutligen att beweka finnena till hjälp. Det synes oss dock, som hade baptisterna i Sverige ganska litet att klaga öfwer, emedan de icke welat begagna sig af sin rätt att lagligen organisera sig till församlingar, dermed de ock stält sig under lagens skydd. De tycka sig wäl icke under den lagen hafwa all den frihet de önskade; men metodisterna hafwa organiserat sig och utgöra dermed af lagen erkända församlingar. Det heter i brefwet om Sverige: "somliga prester, dem wi mötte, hafwa blifwit slagne, häftade,

och en af dem hade en broder som blifwit mördad. En annan bär på sin kropp "Herrens Jesu tecken", m. m". Se här, huru den råa ogudaktighetens wåldsamhet och behandling enligt lag (kalla det misshandling, om du vill) ställas tillhopa, som wore äfwen det förra "lagligt" och som förekomme det icke annorstädes än i Sverige. Wi påstå att denna målning är gjord af partifinnet för att gagna det egna partiet. Den enkla, djupa fromhet, som man berömmar, är platt icke uppkommen genom baptismen eller någon annan ism; utan är af ålder hemmastad i Sverige, fastän den tidtals warit tunn sådd och aldrig, ty wärr, warit så allmän som den bordt wara. Det visar sig allt tydligare, att den gamla hjertesfromheten alltmör försvinner genom den utspädning den i sednare tider fått. Det är wår öfwerlygelse, att verklig gudsfruktan och allwärlig fromhet är lika allmän bland Sveriges folk, taget öfwerhufwud, som t. ex. i Amerika öfwer hufwud taget. Och ställningen hade warit bättre än den är, om icke Th. Parkers och andras skrifter blifwit öfverslyttade till svenstän.

Huru mycket wi än beklaga den kyrkliga ställningen i fäderneslandet och önska kyrkan befriad från statens tryck, äro wi dock så mycket swenskar, och luthersaner dertill, att wi ej kunna se det ena och andra så wanställas, som så ofta sker i det egna partiets intresse.

h.

Skall Kristus lesas och tillwäga hos oss, så måste wi dö och förminskas. Wilje wi hafwa glädje i Gudi, så finnes den i sorgen. Wilje wi plocka rosor, så finnas de ej annorstädes än bland törnetaggarne. (S c r i v e r.)

Från Illinoiskonferensens möte i Gethsemane-församlingen i Chi- cago d. 7—12 Febr. 1882.

En innerlig fröjd måste det hafwa varit för alla konferensens medlemmar att få sammankomma i Gethsemaneförsamlingens nya, wadra kyrka. I hwarenda församling inom vår synod borde en tackfälgelsefest hållas för hwarje ny kyrka som inviges, särskildt för hwarje ny kyrka i våra stora städer. När man ser huru stora skaror af vårt swenska folk inströmma i detta land, för hwarje år, kan man icke annat än af hjertat jubla deröfwer att andliga hem byggas, der dessa pilgrimer kunna få komma in och höra inbjudningen: "kommer till mig, I alle, som arbeten och ären betungade m. m.". Jag kan icke undgå att nämna en tanke, som trängde sig på mitt sinne, då jag först inträdde i Gethsemaneförsamlingens nya kyrka. Till min stora glädje ser jag, att man i ganska många af våra församlingar önskar hafwa någon målning såsom altartafla. Wore det icke en god sak att efterhöra i Sverige, om någon stidlig kyrkomålare der skulle vara willig att göra en resa hitöfwer och för rimligt pris måla passande altartaflor i de kyrkor der man önskar hafwa sådana? Man kunde då få taflor, som wore af värde. Jag endast frågar. Det är icke af liten wigt att rätt använda den sköna konsten i kyrkans tjenst.

Konferensmötet öppnades tisdagsqwällen d. 7 denes med full gudstjenst, hwarwid predikan hölls af pastor E. Carlsson öfwer Joh. Ev. 15: 1—9.

Ämne: De kristnas förening med Kristus. 1) Denna förening är en lifs- och kärleksgemenskap.

2) Denna förening lifnas i Skriften wid ett ättenskap.

3) Den är ett barnaförhållande.

4) Ännu innerligare beskrifwes denna förening i vår text under bilden af minträdet och grenarne.

Onsdagsmorgon öppnades konferensens förhandlingar med läsning af 1 Joh. 3 kap. och bön af pastor S. G. Larsson. Ordföranden afgaf skriftlig årsrapport. Följande waldes till konferensens embetsmän: pastor J. Wikstrand, ordförande; pastor S. P. A. Lindahl, v. ordförande; pastor E. A. Ewald, sekreterare; pastor B. Setterdahl, skattmästare. På förmiddagen afgåfwo åtskillige pastorer muntliga rapporter. På eftermiddagen predikade pastor Brodine öfwer Matth. 16: 1—4. Texten sammanfattades uti twenne frågor: 1) hwaruti söka grunden till motsägelsen mot Jesus. 2) huru befrias från denna motsägelse. Motsägelsen har sin grund i menniskans naturliga otro. Otron säker bemantla sig med wetskapen, men den sanna wetskapen kan icke vara ett skydd för otro, utan måste twärtom wittna med och för den sanna tron. Genom förödmjukelse, bön, bättring och tro blifwer man befriad från motsägelsen mot Jesus.

På e. m. hölls samtal öfwer de theser, som blifwit uppsatte öfwer ämnet om barnens och de ungas ställning i församlingen. Theserna lyda som följer:

1 Thef.

Såsom barnen äro en Guds gåfwa till föräldrarne, så äro de äfwen en Guds gåfwa till församlingen och böra fördenksfull af både föräldrarne och församlingen så betraktas.

2 Thef.

Föräldrarne böra sålunda icke för-

summa att tidigt i församlingen öfver-
lemnna barnen åt Gud genom det heliga
dopet.

3 Thef.

Thuru föräldrar och målsmän äro
satta i Guds ställe på jorden att vårda
och uppfostra barnen, så må de dock
härunder besinna, att Gud har största
rätten till dem, hwilket bör i denna frå-
ga noga bemärkas.

4 Thef.

Från den stund barnen blifwa upptag-
na i det heliga dopet, äro de själfskrifne
medlemmar af församlingen.

5 Thef.

Konfirmationen, som af den luthersta
kyrkan plägar förläggas till den tid,
som bildar öfvergången från barndom
till ungdom, gör icke medlemskap af för-
samlingen; men bör för dess betydelse
samt för god ordnings skull anses bilda
aktivt ledamotskap af densamma.

6 Thef.

Blott i den mån de unge blifwa un-
derwisade om sakramenternas betydelse
och välsignelse, så att de genom ett rätt
bruk deraf tillwäga i wisdom, ålder och
nåd för Gud och menniskor, böra de
lemnas tillträde såsom aktive medlem-
mar i församlingen.

7 Thef.

Att af orätta bewefelsegrunder tillba-
kastätta ungdomen eller att utan wilkor
ställa den i församlingens midt, kommer
att skada Guds rike, samt bedröfwa den
Helige Ande och såra Guds barn.

8 Thef.

Barnens och ungdomens ställning i
församlingen är således relativt densam-
ma som i familjen.

Fortf.

Korrespondens.

Kära Augustana! — Du har 5 barn,
som du wet. Jag menar icke de 5 tid-
ningarna du talat om, utan konferens-
barnen, stora och små. Nu för tiden
wära de hngre de äldre öfwer huswu-
det. De lärde säga att det kommer an
på "klimatförhållanden", men wi hwar-
dagsfolk tro att det beror på "födan"
och "sönnen". Alltnog, barnen finnas
till och jag wet att du förjer för dem.
Din sensfärdige rapportör i Jowa will
härmed fullgöra en skyldighet, som blif-
wit honom pålagd. Jag war fullt för-
wisad om, att du, så här dags, skulle
hafwa en annan och bättre rapportör
från detta hörn, men förhållandet är ej
så, och om du will hålla till godo med
hwad du får, så få wi glädja oss gemen-
samt, hwar och icke, så få wi göra det
hwar och en för sig.

Detta barn har nu hållit sitt årsmöte
i Chariton d. 31 Jan.—4 Febr., och
det är med afseende derpå som jag will
meddela några små nyheter. Konf:s
pastorer woro allmänt tillfredes, en ka-
teket, twenne studenter, den slitige Gen-
ning och Österholm, som förut betjenat
församlingen i Chariton. Ombuden
från förs. woro många fler än pastorer-
na. Detta anser barnet Jowa för ett
godt tecken. Det härligaste wäder gyn-
nade mötet från början till slut och den
temligen stora kyrkan war full nästan
hwarje dag. Det gjorde de kära Chari-
ton-boarna litet förlägna, men mycket
glada, när den ena truppen anlände ef-
ter den andra; och naturligtwis, alla
styrde sina steg till det gästvänliga prest-
huset. I Sverige trodde de, att "klo-
karfar skall allting bestyra", men här
får presten göra det. Rum blir det

nog, der kärlet fins; det är blott kärlekslösheten, som vill ha stort rum och bo ensam.

Alla barnens sekreterare, past. S. P. A. Lindahl, gladdes och konst. med sin närvaro och förkunnande af Guds ord. Han upptogs till rådgifwande medlem af mötet, ty i dessa tider äro goda råd wäl behöfliga. Säkaledes war pastor Fogelström från Omaha närwarande och helsades wälkommen. Men båda lemnade oss allt för snart. Mätte de icke anse barnet för ett sådant som det icke hjälper att råda!

F. m. användes för konferensens göromål, e. m. till predikan och diskussion. Det är nog arbetsamt wid dylika möten, men ändå saligt och wedergäwande för själen att sitta ned wid Jesu fötter, både då man predikar, diskuterar, hör och öfwar Guds ord. Den broderliga enheten inom konst. uttryckes bäst i dessa ord: "de tala alle ett". I stället för de hetliga disputationerna genomgås konferensens göromål under ett broderligt samrådande. Deröfwer äro wi glada och mena som så: den grundlighet hwartill man kommer på den vägen är bättre, än den som man får jemte ett fargadt samwete.

Af ämnen som behandlades låt mig nämna tre. Barnhemmet erbjuder nu de wärnlösa ett godt hem och god wård i det nya huset. Allt är betaldt och litet öfwer; \$404 i kassan. Stadgarna för barnhemmet blifwa tillgängliga i protokollet, som snart skall tryckas. Missionsfaken ombeförjades derigenom att några af konferensens pastorer kallades till respredikanter, m. m.—Frågan om fruntimmersseminariet är, som du wäl wet, för oss Sowerter icke så alldeles utan qwistar, men då wi se, att det

är litet af det slaget, nemligen flickskolor, der och hwar, så wilja wi som ett snällt barn, "se på" litet och gå satta, samt om möjligt äfwen wäl. Detta wet jag att du tycker om, kära Augusta=na.

Jag sade att det war små nyheter jag wille gifwa dig och deri anser jag mig icke hafwa felat, så wida du ej will kalla dem gamla, och det är ju lika godt, ty du wet om dem förut.

Till slut will jag glädja dig dermed att barnet Zowa icke will låta wägen till nådastolen wäxa igen, ej heller göra den till en tummelplats genom strider, ty som du wet är den smal, och man kunde derigenom ej blott sjelf blifwa tillbaka, utan äfwen hindra andra att komma fram. Wid nådastolen hwila wi så tryggt, som fogeln i sitt näste, fast det stormar på alla sidor. Det är i detta näste wi "hålla oss så tysta", ser du. Wi önska så innerligt att stormarne måtte lägga sig, äfwen om det icke kan ske genom annat än nederbörd; wi bedja äfwen Gud derom, wäl wetande, att han allena är den, som kan besalla och säga: "tig och war stilla". Hwad wi, en den andre lik, göra, blir oftast illa gjordt.

Din tillgifne
Rapportör.

— ◆ ◆ — Ifrån Varna, Ill.,

berättas om förökadt antal prenumeranter på A. o. M. "Församlingen älskar dess innehåll och den läses derföre nästan i hwarje familj. 48 ex. hitta wägen hit hwarje weda. Wår ungdom läser också i år "Ungdomswännen" ganska flitigt". Inga strider och partier finnas inom församlingen, och det påstås att Augustana har warit ett flyd-

dande medel häremot. Församlingens medlemmar hafva under året öfats med ett femtiotal. Kyrkan börjar blifva för liten, är också utan torn, hvarför utan ett skolhus är af nöden. På årsstämman beslöt församlingen att under året verkställa alla tre förbättringarne, så wida medel dertill kan samlas. Till detta sista bestyr utförades församlingens pastor, som ej tilltror sig stor sticklighet i den delen; men naturligtvis göra församlingsmedlemmarna hans förtroendeslysla lätt och behaglig, både genom att hjertligen wälfkomna honom, då han infinner sig, och fritaga honom från anledning till långa och öfwerthgande tal genom att utan vidare lemna så stort bidrag som hwar och en, efter sina omständigheter, förmår. Dock här behöfves ingen uppmuntring för den församlingen att gifwa; den plägar icke vara efter och, när dessa rader komma för des ögon, är troligen den nödiga summan samlab. Efter hward enskilda bref gifwa wid handen, wisar församlingen esomoftast sin tacksamhet och sitt förtroende till sin lärare genom wänliga på helsningar, hwarwid hwarjehanda wärderikt qwarlemnäs. Wå ett så godt förhållande alltid förblifwa!

Swarjehanda.

Fremontförsamlingens (Kansas) kyrka torde i det närmaste vara färdig i Mars månad. Huruwida församlingen ämnar skaffa sig temporära bänkar eller stolar till en början, är ännu ej bestämdt. Såsom förut uppgifwits kommer kyrkan färdighgd att kosta omkring \$18,000. Men så blir hon också den största swenska kyrka inom Kansaskonferensen, warande hennes storlek 48

fots bredd och 98 fots längd. I arktikoniskt hänseende återstår intet öfrigt att önska; templet är en sann prydnad för McPherson co., ja hela Kansas, och en heder för den församling, som genom sin offerwillighet möjliggjort uppförandet af detsamma. (S. H.)

— Döden har gästade i pastor Johanssons i Boston hem, i det han derifrån bortfört sonen Carl Victor Immanuel i en ålder af ett år, 11 m. och 3 dagar. Wid sådana tillfällen är godt ihågkomma: "allt hafwer Herren wäl beställt".

— Är det som det bör wara? Det berättas att baptisterna hafwa i staten Mississipp 900 kyrkor, som besökas af 56000 hwita menniskor; men i endast 10 af dessa predikas söndagligen och endast 6 församlingar bära sjelfwa sina utgifter.

— En herre i London mötte en gosse, som syntes hafwa mycket brådtom. Som han war bekant med honom, ropade han honom till sig och frågade:

"Swarthän i sådan brådsta?"

"Till den stora salen derborta".

"Swar står på i den stora salen, som kan så mycket intressera en sådan liten gosse som du?"

"Ett missionsmöte".

"Swarföre är du så angelägen komma till det mötet?"

"Jo, jag vill ha reda på des göromål".

"Du, hafwa reda på det stora Londonska missionsfällskapet angelägenheter! Huru kommer det sig?"

"Jo, jag gaf 5 cts dertill".

Så är det med menniskohjertat. Jesus säger: "der eder skatt är, der är ert hjerta". Will du blifwa mera intresserad i Guds rikes angelägenheter,

så uppoffra mer dertför. Om wi gifwa bort mindre och bedja mindre, så skola wi snart tappa bort allt deltagande dertför och all kärlek dertill.

—En Philadelphiatidning innehåller en märklig underrättelse om fätalet af barnbop inom de presbyterianske församlingarne i den stora staden. I tre stora församlingar med mellan 300 och 400 kommunikanter i hwardera förekom under förlidet år intet enda barnbop; i en annan war ett, i en annan war åter två, o. s. w. Wår swenska baptisttidning slutar, af ett lifnande förhållande på en annan ort, till den wälgående baptistiska öfwerlygelsen i Amerika. Presbyterianerna bekänna sig dock till barnens dop och äro starka i dess försvar; försummelsen att låta döpa barnen kommer, så wäl ibland dem som andra samfund, deraf att de anse dopet öfwer hufvud såsom en ceremoni, hwaraf den som döpes ingen nytta har, hwarföre det ju kan wara det samma, om man i det längsta uppstjuter dopet eller till och med låter det helt och hållet uteblifwa. Man kan af detta sorgliga förhållande se hwartill en willfarelse leder.

—*"Malaria"* är namnet på ett slags sjukdom, som i synnerhet i lågt belägna platser ofta förekommer. Man talar om denna sjukdom såsom mycket gängse i Washington. Men de, som ofta på lefnadsfättet i landets hufvudstad, påstå nu öppet, att dryckenskapen ibland en stor del äfwen af kongressens medlemmar är så grof och öfwerdådig, att somliga förstöra matlusten och ådraga sig sjuklighet som gör dem odugliga till arbete samt stundom tvingar dem att begifwa sig till sina hem. De sägas då hafwa *"malaria"*. Det lär gå förfärligt till wid somliga af landets legisla-

turer. För ett par weckor sedan sammanstötte ett par jernvägståg i grannskapet af New York, derwid sex menniskolif förlorades, ett par af dem genom att stekas i de brinnande wagnarne. Wid undersökningen om orsaken till olyckan, förklarade konduktören på ed, att i synnerhet hwarje fredagsafton, då medlemmar af legislaturen i Albany reste hem, ett grusligt stöj hölls, slaskor slungades kors och tvärs och annan oordning bedrefs, hwarunder de orolige bragte den linan i olag, hwarigenom konduktören styr tåget. Worde icke alla röstegande för sitt eget och det allmännas bästa öfwerenskomma om att aldrig gifwa sina röster åt fala och supande män, de må wara aldrig så stora talare, utan heldre wälja redbara och i synnerhet kristligt sinnade farmare eller handwerkare till representanter, som kunna blifwa en heder för en lagstiftande församling. Detta är icke en politisk anmärkning, utan göres från sedlig och kristlig synpunkt.

Texter för Söndagsskolan.

No. VIII.

Anmärkingar till ledning för dem som ej ega några hjespredor och bibelskommentarier.

Mat. 4: 1, 2. *)

Visnelsen om sadesmannen.

Inledande anmärkingar.

1. Tiden och orten. Troligen på eftermiddagen samma dag, som wi sist läste om, och nära Kapernaum wid det Galileiska hafwet.
2. Paralleler. Matth. 13 kap. och Luf. 8: 4—18; Joh. 4: 35—38; 1 Kor. 3: 6—9.
3. Inledning. I den föregående tex-

*) Wi wilja i denna leyan försöka en liten förändring med afseende på ordningen, så att ordförklaringen och frågorna följa på hwarandra. Lärarne förstå wäl, att man ej är bunden wid dessa frågor. De äro blott såsom exempel.

ten funno wi Jesus i ett hus. Enl. Matth. 13: 1 gick han samma dag till fjön Genesaret och den stora folkhopan, som war med honom, samt flere, som kommo dit, gjorde det nödwändigt för honom att stiga i en båt för att bättre kunna höras af alla. Der talade han de 8 märk-wärdiga liknelserna om Guds rikets beståfvenhet och framgång, hvilka wi läsa i Matth. 13 och hwaraf wi i dag hafwa en till text.

Frågor. Hwar war Jesus enl. förra lezan? Hwarom handlade den texten? Hwar gick Jesus samma dag? Hwar finna wi samma text och ännu mera som Jesus talade wid detta tillfälle? Hwarom handlar denna text?

Hufvudtext: Den der öra hafwer, han höre hwad Anden säger församlingarna. Uppb. 2: 29.

Ämne: Guds ord och menniskornas hjertan.

I. Kristus lärer genom liknelser (v. 1, 2, 11, 12).

a) Förklaring öfwer wisfa ord i texten. B. 1. "begynte åter". Han hade lärt dem på samma ställe två gånger förut; se kap. 2: 13; 3: 7. "Hafwet" och "båt", se inledningen. B. 2. "Liknelser". Bästa sättet att undervisa dem, som wille akka på fanningen, och att dölja den för dem, som blott wille mijsbruka den och hvilka stodo efter hans lif. (Att tala och skrifa i liknelser brukas allmänt i Österlandet.) "Preditan", rättare: sitt lärande. — B. 11, 12. Jesu egen förklaring, hwarföre han talar i liknelser. "Eder är gifwet", I som söken att finna fanningen. "Hemlighet". Sådant som är swårt att förstå — den i nre werkligheten af andliga ting. "Utantill", d. ä. som ej wilja gå i min stola, ej fråga efter andliga ting eller Guds ords fanning. — B. 12. "Seende — — — icke se". De hafwa de yttre medlen och tillfäl-lena att lära känna fanningen; men wilja ej bruka dem. "Jette förstå". Med deras hjerta fatta. "Omtwända" m. m., d. ä. jag talar så att de kunde blifwa omtwända, men "deras ögon hafwa de igenlykt". De wille icke, derföre kunde de icke. De stötte ifrån sig evangelium. (Det är farligt att höra och stå emot fanningen. Herren kan straffa de motsträfwige med denna dom.)

b) Frågor. Under hvilka omständigheter fortsatte Jesus sitt lärande? Huru kunde han lära bättre från båten? Hwad lärojämt begag-

nade han? Hwad är en liknelse? Hvilka tvenne slags åhörare hade han? Huru gagnade liknelserna lärjungarna? Hwad menas med rikets hemlighet? Hwad är meningen med versen 11? Hvilka äro utantill? Hwad menas med: se och icke förnimma? Hvems war egentliga skulden? Hwad hade de? (Se oswan.) Hwad werkan hade liknelserna på dem? Hvilken fara äro äfwen wi uti nu, då wi ega så rika tillfällen att höra?

II. Sadesmannen och säden (v. 3, 14).

B. 3. "Gick ut", näml. från bryn, der han bodde, såsom jordbrukare i Österlandet pläga-de. "Sadesmannen". 1) Kristus; 2) hans apostlar; 3) alla som så den goda säden (predika evangelium rent och klart). Guds ord fallas en lefwande, oförgånglig säd (1 Petr. 1, 23; Ebr. 4: 12).

Frågor. Männe Kristus på stranden kunde se någon som sådde? (Det är mycket möjligt.) Omata de olika ställen, der säden föll! Hvem är den store sadesmannen, som sår den goda säden? Hvilka andra skola wara säningsmän? Hwad menas med den goda säden? Hwarföre kan Guds ord liknas wid säd? (Sez. 18: 30—32; Buds: 33: 11. Eph. 5: 14; Joh. 3: 10).

III. Den goda säden wid vägen (v. 4, 15).

B. 4. "Wid vägen", den trampade fotstigen genom öken, eller den nära återn liggande landsvägen. (Åtrarna äro der ej instängda). — B. 15. Antingen bortplocas kornet eller för-trampas brodden. — "Satan" passar alltid på att förstöra intrycket af Guds ord.

Frågor. Hwad menas med "wid vägen"? Huru kunde det falla der? Hwad slags åhö-rar: betecknar Jesus med detta namn? (Se v. 15). Hvilka äro de fåglar, som äta upp säden? Huru tager satan bort den goda säden? Hwar-före? (Se Luf. 8: 12).

IV. Den goda säden på stenören (v. 5, 6, 16, 17).

B. 5. "Stenören". Hwareft hälleberget är betäckt med blott en tunn jordyta. — "Gick strax upp". Emedan solsten och regn fortare verkade på den tunna jorden. "Förwisfnade", emedan hettan fortare uttorkade wätskan. — B. 16. Stenören är det slags åhörare som lätt röraas, men lefwa i sin naturliga hårdhet, hwilket snart visar sig.

Frågor. Hwad menas med stenören? Hwar-före gick säden der snart upp? Hwarföre wiss-nade den också fort? Hvilka, hjertan afbildas härmed? Kan man weta om man är en rätt

triften eller ej? (Se Rom. 2:7; 6 kap.; Joh. 15 kap.) Hvad menas med att icke hafwa någon rot? Hvad är "förargelse"? (Se 1 Petr. 4:12). Märk! Lätta medföljare uthärda ej pröfningsens tider.

V. Den goda fäden bland törne (v 7, 18, 19).

B. 7. "Törne". Bland rötter af törne och snärjegräs hwilket blifwit nedbrändt enl. bruket; men hwilka nu sprungo upp med och qwäfsade fäden. — B. 18, 19. "Verldens omsorger", som tillhöra detta lifwet (äfwen de lösliga). "Mycken annan begärelse". Huru kan Guds ord bära frukt hos dem, som lefwa i denna werldens lustar.

Frågor. Huru kunde fäden komma bland törne? Huru förqwäfsar törnet eller ogräset fäden? Hwilkas själar äro härmed äfshjade? Hvad menas med törne? Huru kunna de närvarande förhållandena hindra vår andliga tillväxt? Hvad skola wi göra med dessa törnen?

VI. Den goda fäden och den goda jorden (v. 8, 20).

B. 8. "God jord". Den beredda och mottagliga jorden. — B. 20. "Gundradesfallt". Owanligt stor afkastning. Sådana hjertan, som lifna Lydias Apg. 16:14; samt de i Berea Apg. 17:11 och Maria Luf. 10:39, äro ex. på en god jord.

Frågor. Hvad menas med god jord? Hvad war den wanliga afkastningen i Palestina? Hwar är orsaken till olikheten hos de kristna i fruktbärande? Hwilkens frukt will Kristus hafwa? Huru kunna wi bära mycken frukt? (Joh. 15:5).

Öfwerblad för hela skolan.

F. Säg mig en allmän sanning ur denna text! S. Wi skola mottaga den goda fäden i goda iuppriktiga hjertan. F. Äro wi af naturen sådana? S. Nej, wi äro mera lifa de andra slagen af jordmån, som Jesus omtalar i texten. F. Hwems werk är det att bereda våra hjertan? S. Den Hel. Andes. F. Huru böra wi bedja när wi skola höra Guds ord? Tala Herre, ty din tjenare hörer till.

Öbf. Föreståndaren kan lätt göra frågor öfwer de olika delarna: t. ex. Litnelser. Hwar för Kristus brukade dem. Sadesmannen. Säden. Åkern. Den olika utgången. Betydelsen deraf o. s. w.

Lärdomar.

1. Dåtom oss söka att undertwisa såsom Kristus, med litnelser.
2. Det är ej sanningens fel utan våra hjertans, om ej den goda fäden bringar frukt.
3. Tag ej rörelser och liflighet för ett nytt hjerta.
4. Frestelsetider och swårigheter skola pröfwa vår andelighet.
5. Wi kunna förderfwa oss äfwen genom lösliga ting.
6. Salige äro de som höra Guds ord och gömma det. Luf. 11:28.

Irskännanden.

Från den 1 Januari till den 1 Februari:

Till inre missionen:

Från Nebr. misf. distrikt 150.09; Asaria förs. misf. förening 11.65; enkan Benedikta Rundbeck, Salemsburg 1.00; Fremont 2.43.

Till lärowerkets underhåll:

Fremont 66.50; Salems förs., Neb. 21.25; Asaria 38.00; Salemsburg 109.50; Swedesburg 17.25; Walnut 4.25; Osage City, 8.50; Mariedahl 58.75; Imm. förs., Omaha, Nebr. 38.75; Ottawa 8.00; Lincoln, Neb. 3.50.

Till httre missionen:

Koll. Walnut 1.40; Wifs Dahl do 1.00.

Imm. förs., Omaha, Neb. till httre misf. 10.00; till judemisf. 10.00.

Till presidentens lön:

Salemsburg 2.18; Zion, Brantford 2.19; past C. J. Damström 2.00; past. C. A. Swensson 4.00; past. A. W. Dahlsten 4.50.

Till emigrant-missionen:

Från Walsburg 1.90; Salemsburg 3.25.

Till förs. i Hurley, Neb., har undertecknad mottagit \$51.00 fr. Imm. förs. i Chicago, Ill., som härmed tacksamt erkännes.

Emothy Hill, McPherson co., Kansas den 1 Februari 1882

John Modell,
Kansas konf:s kasför.

Till missionär A. B. Carlsson hafwa till dato mottagit följande gåfwor:

Gn. past. D. Chilleen, White Hall, Mich. 13.49; onåmb, Wenden, Iowa 1.00; Mr A. P. Söderquist, Burlington, Iowa 5.00; Mr A. N. Fredlund, Minneapolis, Minn. 2.00; gn. past. C. J. Sjöeleen, St Mary's, Ks 2.25; förs. i Knoxville, Ill. 25.40; sfsören. i Salesburg, Ill. 20.80; Ill. konf:s kasför 3.75. Förut redowista för "Missionsbåten" 25.15. Sum. \$98.84.

Med största tacksamhet erkännes mottagandet af dessa gåfvor. Från de allra flesta, som hade insändt bidrag till "Missionsbåten", har jag fått löfte om, att penningarna så användas för den hårdt pröfwade familjen Carlson. Det innerliga deltagande för den kära familjen, hvarom de gåfverna åtföljande brefwen buriit vittnesbörd, har varit glädjande att erfara. Så snart den sorgliga underrättelsen om broder Carlsons svåra sjukdom anlände, skref jag till fru Carlson och bad om upplysning, hwart jag skulle sända penningarna, så att de kunde säkert framkomma till henne. Sedan dess har jag väntat på vidare underrättelse från henne, men ännu ej afhört någon. Jag har väntat så länge med denna redowisning, emedan jag hoppats kunna samtidigt få underätta om, att penningarna blifwit sända. De mottagna penningarna äro ännu hos mig, men så snart jag får underrättelse från fru Carlson, skola de genast sändas till henne och underrättelse derom meddelas i Augustana.

Skulle någon vidare känna sig manad att gifwa en skärf, mottages den med tacksamhet. Må våra vänner ihågkomma broder Carlson och hans maka i sina böner! Må Israels Gud bestrydda och hjälpa dem och oss!

Galesburg, Ill., den 31 Jan. 1882

E. P. A. Lindahl.

Tillkännagifwanden.

Skola för flickor.

En ny termin af denna skola kommer att öppnas i Andover, Ill., måndagen den 20 nästkommande Februari kl. 9 f. m.

Undervisning meddelas i kristendom, engelska och swenska språken, aritmetik, historia och geografi. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt undervisningen i fömnad (dressmaking) och finare handarbeten samt i vokäl- och instrumentalmusik.

Andamålet med denna skola är att fostra unga fruntimmer till fromma och dugliga qwinnor både för hemmet och skolan.

Utgiften för undervisningen blir \$10.00 för terminen, bestående af tre månader, hwartill kommer \$8.00 för 24 lektioner på fortepiano eller sammarorgel. Både yngre och äldre elever mottagas, men blott wid terminens början. Betalningen erlägges wid inträdet.

Anmälan bör göras u förr desto hellre. Föreståndarinnan anstafvar rum och "board"

för blifwande elever, om så önskas. Vidare underrättelser kunna erhållas af undertecknade.

E m m y Carlsson,
föreståndarinna.

Erl. Carlson. J. P. Niquist.

Galesburg-distriktet af Ill. konf. håller, w. Gud., sitt nästa missionsmöte i Galesburg, Ill., månd. den 20 Feb. 1882, då mötet börjas med predikan kl. 7 e. m.

E. A. Sandahl, sek.

—Kansaskonferensen af stand. ev. luth. Augustana-synoden håller sitt årsmöte i Swedeburg, Clay co., Kanf. och tager sin början derstädes onsdagen den 22 Febr. kl. 10 f. m. med högtidlig gudstjenst.

Diskussionsämne: Kyrkan.

Stjuts möter i Clay Centre tisdagsqällen d. 21 Febr. E. A. Svenson, sek.

New York konferensens westra missionsdistrikt håller sitt nästa miss. möte i Kanesholm, McKane co., Pa måndagen den 20 Mars och börjar det kl. 1½ e. m. Samtalsämne: 1 Petr. 1: 23; Joh. 15: 7—8. Sanna missionswänner från nära och fjerran äro wälkomna.

N. G. Johnson, sek.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, weckotidning för kyrkliga underrättelser, Svarfrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertecknad till \$1.60. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantfamilar lemnas hwart 7:de ex. gratis.

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. P. Welinder, Kristianstad, Åsum.

Penningar kunna sändas i registreradt bref "Money Order" eller "check" (wexel).

Bref rörande prenumeration adresseras till

E. G. Thulin.

P. O. Drawer 379.

Moline, Ills.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. Miss. insändes till Prof. L. N. Hasselquist, Rod Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Sarselquist, D. Olsson och A. A. Gerwin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 21 Februari 1882.

N:r 8.

Guds Ord såsom nådemedel.

I.

Guds ord upplyser i salighetsfaken såsom intet annat kan.

De wisaste hedningar hafwa i dessa stycken samlat i mörker. Såväl wisa som owisa hafwa känt ett oafwisligt behof att få samwetsfrid, själslugn, hjerteglädje och hjertesällhet, men ej kommit till denna nåd, ty de saknade medlet: Guds ord. Sokrates, Plato m. fl. bekände sig wisserligen hafwa en själ och trodde på hennes obödlighet, men de egde ingen wisshet om tillståndet efter detta lifwet. Med sitt ofullkomliga wetande stodo dessa hedningar alltså framom annihilerterna*) eller djurmenniskorna i vår tid, som neka sig hafwa en själ, samt mena sig skola "dö såsom få", och så undkomma domen och ewigheten.

Der Guds ord ej funnits, der har icke heller kunnat komma in fråga någon sann upplysning i salighetsfaken; men att hafwa sin salighetsfak klar, är wäl den allraströrsta nåd man kan tänka sig. Guds heliga ord har i alla tider och länder, der det blifwit känt, gifwit

klarhet i salighetsfaken. I Gamla Testamentets tid hade man ej Guds ord i den riklighet eller klarhet, som i Nya Testamentet. Endast den nuwarande gammaltestamentliga delen war då tillgänglig, och icke ens hela denna; dels emedan detta Guds ord tillkom efterhand just under den gammaltestamentliga tiden, med närmaste hänseftning på de förhanden warande förhållandena; dels emedan det som fanns ej war tillgängligt för en hwar och på hwarje ort, ty det war ej då, såsom nu, tillgängligt i bokform, ännu mindre i en enda bok, såsom nu, då hela Striften kan köpas för en dagspenning.

I kärlek gjorde Gud, såsom kärleken, sig känd för menniskors barn, allt ifrån deras första tillvaro i det sköna paradiset hem, som Guds kärlek beredt de barn, hvilka huldts slötos till samma kärleks bröst. Denna kärlek fortgick i nådefull bewisning mot indiwer och hela folk, under hela Gamla Testamentets tid.

Guds ledning och folkens lif bilde den historiska delen af Guds ord. Härtill komma lärdomar (den didaktiska delen), i den mån folken kunna "bära" sådana. Båda affågo att underwisa folket i Guds känedom och Guds kunskap. "De he-

*) Benämning på dem som påstå att hela menniskan tillintetgöres i döden. Ej att förwexla med de ryste nihilisterna. Red.

lige profeter hafwa talat rörde af den Helige Ande". Inspirationens mål är, att det, som Guds Ande aflar i den lyftaktige menstlige anden, skall framföras i ord fattliga för menniskor, ord dem menniskan kan, med ett upplyst förstånd och lefwande tro, fatta och omfatta, sig till nytta, såsom ett medel till sann upplysning och delgifwande af rätt sällhet.

I början war detta ord ej skrifwet. Noah, Abraham, m. fl. predikade om Herrans namn, men de hade ingen skrifwen urkund. De egde sanningen blott på traditionens väg, d. ä. förwarad i minnets gömmor och hjertats kamrar, men des tillwaro, des lydnad och eftersefnad bewisade sig i en from, patriarkalist wandel. Om Enoch läsa wi, att han förde ett gudeligt lefwerne — wandrade med Gud. I mer än två tusen år fortplantades Guds ord från den ene till den andre medelst traditionen eller det muntliga berättandet, men det war ej heller swårt, ty dels war det i början ej så mycket som skulle fortplantas, dels räknade de första menniskorna en lefnad af många hundra år. Så t. ex. lefde den helige Seth ända till Noahs och hans söners tid, och den helige Sem, Noahs son, ända till Abrahams dagar.. Ja, man will till och med weta, att denne Sem har warit Melchisedek, konung i Salem.

Doç, fastän Guds ord i början ej war så mycket, war det doç nog att upplysa i salighetsjaken, och hwad mera nåd behöfdes wäl?

Daktadt det i början icke war skrifwet, war det doç nog klart, för att wisa menniskor vägen till himmelen, hwilket bewisas med alla de heliga, som i Gamla Testamentets tid lefde och dogo

saliga i tron. Abraham fröjdades att han skulle få se Kristi dag. Han såg honom och wardt glad. I ordet, förmedelst trons öga och hoppets fjerrglas, med längtans klara blick, såg han sin Frälsare.

Först med Moses begynte Guds ord sammanföras i helig skrift. Detta war nödwändigt, dels på grund af den nu inträdande fortare lifstiden — Moses blef endast 120 år gammal — dels derföre att menniskorna nu mera egentligt började utbreda sig öfwer hela jorden, och detta förjwårade i hög grad Guds ords bibehållande rent och klart i blott traditionel form. Ifrån Mose dagar, då hieroglyfer brukades, har skrift och tryckkonsten tillkommit och utvecklat sig till den fulländning hwari wi nu se den.

Således har Guds ord, i den form det förefinnes, undergått rätt mycken och skiftesrik werling, men ingen förändring. Nu, såwäl som i Adams och Dawids tid är Guds ord:

II.

Ett medel till öfwerbewisning om syndaskulden, och till derpå grundadt frälsningsbehof.

Det är egentligen Guds heliga lag, som werkar syndens kännedom. Hwilken stor nåd är ej det att lära känna sin synd! Herren säger: "Allenast känn din misgärning, att du mot Herren din Gud syndat hafwer, kom så och låt oss gå med hwarandra till rätta. Om dina synder än wore blodröda, skola de doç warda snöhwita, och om de wore såsom en rosenfärg, skola de doç warda såsom en ull". Lagen är den del af Guds ord, som visar mig synden såsom en synd emot Gud, ty lagen är Guds uttalade wilja, hwarföre jag och är straff-

skyldig inför Gud. "Emot dig allena hafwer jag syndat, och illa gjort inför dig". "Jag hafwer syndat i himmelen och inför dig". "Af lagen kommer syndens kannedom". Lagen lär mig känna mig själf, och detta är af all kunskap den svåraste att inhemta, näst den att lära känna Gud. Men ej alla äro öfvertygade om att

Bibels ord är Guds ord,

hvarför de ej heller medelst Guds ord i lagen låta öfverbewisa sig om sin syndaskuld. Ja, trodde Guds barn helt och af allt hjerta, att det är den store Gudens ord, nog skulle de då värdera det mer än jordens alla statter. David säger: "Ditt ord är mig kärare än mång tusen stycken guld och silfver". Men att detta ord äfwen för lärda twiflare kan blifwa ett sådant medel, wisar sig deri, att dessa kritici, som begynte läsa Guds ord, för att finna skäl deremot, ofta af detsamma öfvertygats om ordets gudomlighet och sin egen syndfullhet.

Gud har själf wakat öfwer sitt ord under tidernas lopp. Detta bewisar sig äfwen deraf, att dess werkan har, från urminnes tider och bland alla folk, alltid varit en och densamma. Då den Heliga Skrifts böcker samlades, blef allt som gjorde anspråk på att vara Guds ord, pröfwadt och granskadt af sakkunnige, kunskapsrike Andans män.

Många kritici hafwa ända in i våra dagar hwarfen sparat nit eller flit, hwarfen tid eller krafter, hwarfen besvär eller penningar, dertill användt allt sitt skarpsinne på att få bort delar af Guds ord, wisja sanningar åtminstone, om ej hela ordet, men ju flera skäl de trott sig finna deremot, desto flera hafwa upptått att bewisa dess gudomlighet; och

som en mäktig pulsåder har öfwerbewisningen om syndaskuld och deri grundadt frälsningsbehof pulserat genom individer och samhällen, trots det att en Fingersoll eller en "Rothuggare" bemöda sig om att wisja, det allt detta härrör endast af uppfostran. Bibeln är den äldsta bok i werlden, och trots alla affstrifningar, öfversättningar, och skriften, förestawade af wälwilja, owilja, illwilja, eller händelsernas gång, som den boken varit underkastad, bewisa dock alla handskrifter, äldre och yngre, såväl som gräfsningarne i Afiens ruiner, inträngandet i Egyptens pyramider, påaktandet af hwar stenarne i öfnen för tälja, att Guds ord, sådant wi hafwa det, är sannt, rent och klart. De nyaste öfversättningarna af bibeln — en frukt af skarpsinne, lärdom och mycken nedlagd möda — hafwa ej kunnat ändra Guds ords klara mening. Stormlöpnin-gar mot Guds ord hafwa gjorts af fritänkarnes slutna och tätta leder, men Guds ord har tygt och stilla, men säkert och kraftigt, tillbakaslagit alla anfall och alla anfallande. Någon har sagt: "Wår Gud har aldrig brådt, men skyndar alltid sakta" — och det med makt.

Bland motståndarne hafwa många gjort ett saligt fall mot och på det klippfasta ordet; de hafwa blifwit öfverbewiste om sin syndaskuld och frälsningsbehofwet har waktat. Andra åter hafwa krossats och förgåtts. Se en Vol-taires, en Baines hufweliga och fasanfulla dödsbädd, och häfwa för ditt eget slut, om du förnekas Bibels sanningar. Du kan wäl försöka neka och tyfta frälsningsbehofwet, men du skall aldrig lyckas här. Det omutliga samwetet kan aldrig mutas, allra minst med tomma tankesoster.

Otrons angrepp äro som den skummande, vredgade vågens och störtfjön's anfall mot den fasta klippan. Fåfångt! Störtvågen, hög och skummande, spilar endast sin egen kraft, och drar sig slagen tillbaka att förstärkas till nytt anfall, men det blir lika fåfångt. Den getabocken Ingersjoll, med sina tid-anhängare bland äfwen vårt swenska folk, menar sig wäl skola uträtta något stort, men den i himmelen bor, ler deråt, och den Högste begabbar honom. Till och med de gröfste förnekare af Guds ord skulle fasa för att med sina familjer bo i Ingersjollville, kunde en sådan stad grundläggas. Det är de hemsta konsekvenser som dragas af Ingersjolls förnekelser, hvilka äro så rysliga. Guru motsatta äro ej den sanna kristendomens frukter och följder! Svarje mäkt själ, som blir öfwerbewist om sin syndaskuld, ser sig som den störste bland syndare, och ett frälsningsbehof kommer till stånd, som af intet annat tillfredsställes än idel nåd.

III.

Guds ord är ett nådemedel till bättring, eller rättelse, såsom förande in på rätta vägen, bättringens väg.

Den sanna bättringen består af ånger och tro. En sann bättring är alltså icke förbättring. Då är bättringen sann, när menniskan inser att hon på intet sätt, på ingen väg kan förbättra sig, utan wid korset sjunker ned förkrossad. Hon kommer till rätta, när hon föres ifrån alla afvägar in på den rätta vägen, Kristus. Här tager evangelium wid och visar, att "Kristus är oss af Gudi gjord till visdom, rättfärdighet, helgelse och förlossning". Den egna synden och nöden blir aldrig så grundligt känd genom lagen, som genom evan-

gelium. Icke heller visar Herren den wäcka själen hela omfånget och djupet af hennes syndaelände, ty då skulle hon förtwifla och alla Guds ords tröstespråk och nådelöften skulle ej vara nog att hugswala henne. Herren är den, som bestämmer syndaångerns djup och omfattning. Guds Ande tillämpar saligt hugfästade Skriftens språk, och medelst dessa tändes tron, som kommer af hörandet, det hörande som kommer genom Guds Ord.

Det medel, som de wise hedningar saknat, är förunnadt kristenheten, nämligen nådemedlet Guds ord. Klippan Kristus är den rätte de wises sten, ty gudsfruktan är wisshetens begynnelse. Ej kan man skilja Kristus och ordet ifrån hwarandra, ty ordet visar till Kristus, och Kristus är i ordet såsom de rätta lindaklädern; än mer: Kristus sjelf är det personliga ordet, som war i begynnelsen, och genom hvilket allt är gjort, som gjort är.

I det dyra bibelordet lär själen känna Jesus såsom Guds son och menniskones Son, hennes egen broder och bäste vän, och oaktadt fritänkaretidningar trycka Guds namn med litet "g", är han icke dess mindre den store Guden, högtlöswad ewinnerligen. Själen följer sin Frälsare genom alla lifwets wexlingar, strider och stift. Här ser hon honom i
försoningslifwet,
försoningslidandet,
försoningsdöden. (Fort.)

Den kärleksrike Guden faller ofta lifsom sina barn i talet, och förrän de haft fram allt hwad de wilja säga förklarar han sin beredwillighet att hjälpa dem.
(Seriver.)

Sorrespondens.

Kära Augustana.

Du har redan länge visat dig vara en varm vän till oss här i western och därför älska vi dig också högt tillbaka. Kanhända att du också med tålmod hörer på en stund, om jag berättar för dig litet från Kansas och Kansaskonferensen.

Låt mig då först berätta att du ibland oss mer och mer blir en kär och väntad besökare. Förstå ej detta såsom om du icke redan länge varit välkommen bland oss, ty det har du, men du blir likväl allt kärare för oss. Din sansade och lugna hållning gläder oss, och din outtröttliga sanningsskärlek, utan asseende på person, ort eller samfund, gör att du vinner aktning t. o. m. hos motståndarna.

Ja, det behöfver du också lära dina läsare, det nemligen att älska sanningen intill döden, men ändå med Kristi milda och ödmjuka sinne icke låta köttsligt nit och parti inblanda sig. Äfwen de kristna kunna ofta i detta stycke förhålla sig på det allra försträckligaste. Man kan ju hafva ett godt mål i sigte och ändå gå till väga på ett sådant sätt, att hela saken blir klanderwärd. När den gamle Klodwig och Carl den store och andra stormän wille utbreda den rätta tron bland halfkristna och hedningar, då hade de i sanning ett godt mål i sigte och handlade med upprigtighet, åtminstone till en del, men när de såsom medel använde det lekamliga swärdet, felade de swårt, ja, så swårt att de förwärrade hwad de trodde sig förbättra. Wi lutherste kristne böra afstå oss för jesuiterregeln, att ändamålet helgar medlen, och i all ödmjukhet och mildhet handla i alla stycken såsom inför Guds ögon, och då

stola wi icke vara snara att döma utan kunna erkänna det goda, hwarhelft det än finnes.

Men nu undrar du säkert hvarför jag gör sådana reflexioner. Jo, jag har just läst ditt senaste nummer och fann der, att du icke gjort mindre än två utdrag ur den der baptist-tidningen, och undrade på, att du som handlar så ändå ibland en del har rykte att vara så rysligt hög-lutherst! Jo, jo, men, så går det! Att en kristlig tidning skulle vara alla till pass, det får man icke wänta, men glädjande är det likväl, när man ser en sådan vinna allt större förtroende och spridning. Wi hafwa också här i all ensald gjort hwad wi kunnat för att vinna nya wänner för dig, och ehuru det är ett "swårt" år, lyckades wi få upp prenumeranternas antal till mellan 120 och 130, och wi glädja oss innerligt åt denna framgång, ty wi hafwa genom erfarenhet funnit att du fostrar ett sundt och sansadt kristligt sinne hos dina läsare. Därför borde också de bemedlade i våra församlingar se till, att de fattige icke i följd af sin fattigdom behöfde sakna dina besök, och att våra hem-missionärer icke behöfde vara utan din hjälp hwar och en på sitt fält.

Den förbättringen och tillökningen, att du med det nya året fått en särskild missionsafdelning, har redan skaffat dig nya wänner. Särskildt intressant är det att derigenom få kunskap om hwad vår kära centralmissionsbestyrelse gör. När jag läste igenom missionsafdelningen i dag och såg att nu liksom alltid bristen på arbetare kraftigt framhölls, och att om wi hade arbetare och medel, wi skulle kunna börja förhoppningsfulla stationer både i Utah och San Francisco, då tänkte jag: o, käre Gud,

wäck upp våra ynglingar och jungfrur, att de måtte offra sig i din tjänst: såsom präster och skollärare, ty för det sednare fallet lämpar sig qvinnan på ett utmärkt sätt. Och sedan tänkte jag: hwad det är lyckligt att icke wi hafwa hunnit derhän, att våra predikanter icke längre äro efterfrågade, såsom det alltmer går bland våra grannar separatisterna! Ja, Gud låter icke gäcka sig! Nej, hwad menniskan får, det skall hon och uppfåra, och vår tids kyrkohistoria i stort som i smått utgör intet undantag derifrån.

En sak grämer mig dock, och det är, att det skall saknas medel i missionskassan. Det behöfde icke vara så stäldt. Det är synd och skam att det likväl är så, och wi präster äro ofta själfwa orsaken till denna försummelse. Huru många hafwa efterkommit konferensernas och synodens uppmaning med afseende på införandet af det systematiska gifwandet? Wi äro ofta alltför själfrådiga och lättjesfulla, när det gäller att utföra allmänna beslut, det måste wi wissjerligen erkänna. Det synes dock vara betydligt på bättringswägen i detta stycke, och deröfwer wilja wi ju alla glädja oss. Det systematiska gifwandet är och säkert det allra bästa sättet, när det gäller att samla medel till missionen. Så har det åtminstone wisat sig inom vår konferens. Texas-distriktet, som började med detta system bland oss, fick \$75 på sin andel af vårt bidrag till synodens mission för i år, och broder Royd insände för en tid sedan \$90.00 i st. f. \$75.00. I Smoky Hill distriktet har en enda församling, som för sin egen del burit orwanligt tunga bördor under det gångna året, på nio månaders tid insamlat till halfwa beloppet för hela distriktet eller \$150.00, och den lilla församlingen

i Salina har samlat en summa som skall komma många andra att blygas. Ifrån Nebraska är redan hela summan \$150.00 inbetald. Bröder, det går, blott wi i tron på Jesus med tålamod och ihärdighet sätta handen till werket. Detta systematiska gifwande skall i framtiden genom Guds nåd inom vårt samfund göra underverk, såsom det förut gjort t. ex. i England, blott det hinner blifwa allmänt infördt. Det torde dock för de kära landtboarnes skull vara bäst att icke inskränka det systematiska gifwandet till gifwandet af bestämnda penningebidrag. Många af våra farmare kanske heldre wilja afstilla ett litet hörn af sin farm, t. ex. en half eller hel acre, för missionsens sak. Detta är säkert ett mycket godt sätt, ty äfwen detta blir ett systematiskt gifwande. Derhän bör det ju komma, att det kristliga gifwandet ingår liksom bland våra dagliga göromål, så att det icke blir en blott högtidsgerning. Det är sant hwad missionsbestyrelsen sade i sitt upprop, att kristendomen icke lefwer af något slags "excitement". Wi behöfwa ju såsom kristna alltmer wäga in i Guds ords rätta förstånd och det dagligen samt derigenom wäga till i tron, kärleken och hoppet, icke genom allehanda uppstafningar i känslan utan just genom att i ordet alltmer söka och finna Herren Kristus. Så lefwer ej heller missionsfaken, lika litet som något annat godt verk ibland oss, genom något slags "excitement". Det är det beständiga, tålmodspröfwande, år ifrån år fortfarande arbetet, som skall bära de största frukterna. Hållandet af regelmässiga missionsstunder, införandet af det ofwan omtalade systematiska gifwandet, allt det der ser ringa ut emot storstäliga möten, som

hållas bland andra, särskildt separa-
tisterna — men frukterna? Ja, fruk-
terna blifwa i första fallet wissierligen
ej så märkwardiga för det utwärtens ögat,
men de blifwa bestående och syra om-
kring sig i enlighet med Guds löfte i
förhuden söndags evangelium. Och i det
sednare fallet, hurudana blifwa frukter-
na då? O, kära Augustana, mitt hjer-
ta ryser, när jag tänker derpå, "det nya
ljuset" förklarar sig i den ena nya ga-
lenskapen efter den andra. Sedan man
en tid bråkat om det tusenåriga riket och
utforesen, så har man nu kommit in
på syndfrihetsläran och det långt starka-
re än någon bland våra wänner meto-
disterna. Sådana uttryck som: en kri-
sten har intet samwete mer, och: den
som någonsin känner anklagelse i sitt
samwete, är ingen frigjord kristen o. s. w.
äro ju prof nog härpå. Dessutom har
man kommit till den insigten, att bi-
beln på intet ställe säger, att det skulle
wara prester i församlingarne, och för-
nekas derigenom naturligtwis prediko-
embetets kristenlighet. En af våra
yngre medlemmar träffade nyligen en af
"ledarne" för det "nya ljuset". Föl-
jande samtal uppstod: Är ni med om
ogudaktig sång? "Nej", swarade vår
medlem. Är ni icke med i "Mesfias?"
frågades åter, och så wille denne "leda-
re" hafwa ett enskildt samtal med vår
medlem om denna saken. Kära Augu-
stana, helsa du vår vän O. O., han som
ställt till med denna "ogudaktiga" sång,
han som ock underwisat oss om, att den
är bland det skönaste på jorden, att den
påminner om de trognas sång för Lam-
mets thron i himmelen, säg honom, hu-
ru illa han gjort!!! O, hemsta mörker
midt under allt "nytt ljus", som icke
förstår, att det som kan wälsignas med

Guds ord och bönen, och Mesfias öf-
was ej, hwarken i Illinois eller Kansas,
utan under bön till Gud om hans wäl-
signelse, det är godt, samt att framförallt
Gändels stöna sånger om Mesfias, som
hafwa Bibelordet sjelf till text, äro
bland de fristligaste, härligaste och mest
evangeliska, som sjungits härnere i Re-
dars hyddor! Men kanste det är, eme-
dan Lammet, som war dödad, får äran?
Ursäkta att jag här lifsom iqwallrat för
dig en stund. Jag anser det dock rätt
gjordt, och will blott tillägga, att of-
wanstående icke får läggas alla till last
ibland de s. k. missionswännerna, ty det
wore mycket orätt. Nej, det finnes
många ibland dem, som gräma sig öfwer
all den split och galenskap, som uppspi-
rar i deras samfund, och detta är en
ljuspunkt, som gläder icke minst under-
teknad. De som ännu kunna räddas
från förförelsen, skola ock inse, hwart det
bär, hwarthän det lutar, och genom
Guds nåd taga sig till wara. Detta
wisade sig ock wid deras senaste mis-
sionsmöte här, då tankarne woro mera
delade inom dem sjelfwa än någonsin
förr. Den som emellertid lugnt ser sa-
ken i Guds ords ljus och wet huru det
förr gått under kyrkans historia, han
förundrar sig icke häröfwer och skall ej
heller förundras öfwer hwad som ännu
komma skall.

Den käre broder Seleen i Fremont
har i torsdags haft besök af dödsäng-
len i sitt hem. Det war den lilla älsk-
liga Sofia, som hastigt och oförmodadt
sick sluta sina dagar i en ålder af blott
8 år, 7 månader och 18 dagar. Slaget
kännes tungt för broder S. och hans
maka, särskildt emedan det kom så oför-
modadt. Men den hemgångna gick till
det rätta hemmet efter hennes egen be-

känneelse och får nu sjunga inför Sam-
mets thron. Detta skall oss trösta de
förjande föräldrarna. Dessutom säger
aposteln Paulus: Vår bedröfvelse,
den dock timlig och lätt är, föder i oss
en ewig och öfver alla mätto vigtig
härlighet; wi som icke se efter de ting
som synas, utan de som icke synas, ty
de ting som synas äro timlig, men de som
icke synas äro ewig. (2 Kor. 4: 17, 18).

Den 11 Febr. 1882. S.

Den Sw. Ev. Lutheriska församlingen
och hennes kyrkoinwigning i Mu-
ilegon, Mich. den 15:de
Januari 1882.

Det är mycket sent denna nyhet kom-
mer Augustanas läsare till handa,
emedan den person, som war ombedd, att
infända några rader till tidningen rö-
rande ofwannämnda saker, har på grund
af mycket swag helsa och många an-
strängningar icke kommit dertill, derföre
ombeder han mig göra det. Dock bät-
tre sent än aldrig. Förliden höst den
4:de Sept. blef vår Sw. Ev. Luther-
ska kyrka i M. förvandlad till en askhop,
hvilket war ett ganska hårdt slag för
denna lilla församling. Wi woro nu
utan hus att samlas uti, och dertill en
skuld, som hvilade på oss, af \$550.00
utom allt annat som wi förlorat i
branden. Men Gud har dock många
utvägar och stöder sig ofta underligt, så
att man får blygas och stämmas öfver
hans godhet och barmhertighet mot oss.
Vår församling blef omfattad med stor
medömskan bland stadens invånare,
hvilka i nödens tid räckte oss en hjälp-
sam hand. Samma öfver, som kyrkan
nedbrann, blef jag erbjuden samlings-
lokal uti en universalistkyrka, som län-

ge stått tom, emedan församlingen fön-
derfallit. Det är ju icke underligt, att
det så går, då man icke längre tror Bi-
belns hela sanning, utan utgallrar blott
det, som man med sitt förnuft kan fatta.
Genom denna försträcktliga otro och
willfarelse hafwa somliga medlemmar
af universalistförsamlingen i M. ham-
nat i det gröfsta fritänkeri och kristen-
domsfientlighet man någonsin kan tän-
ka sig. Dock woro der några ibland
spillrorna, som djupt förjde sin försam-
lings undergång, men på samma gång
bewisade oss denna stora menniskofärlig-
het, att de öppnade oss sin kyrka mot en rin-
ga afgift. Der icke forsets evangelium
predikas, der blifwa kyrkorna så små-
ningom stående tomma. Universalis-
terna hafwa en religion för hjernan,
men icke för hjertat. — Vår försam-
ling stod nu med tårhyllade ögon, med
två tomma händer och den omnämnda
skulden hvilande på sig, och betraktade
morgonen efter branden de rykande rui-
nerna efter sin helgedom, men dermed
war den icke hulpen. Wi hade wisser-
ligen stor orsak att fråga Herren: hwar-
före gjorde du oss detta? Härpå swa-
rade han oss icke med ord, utan med
handling, då han pröfwade folkets upp-
offrande kärlek och gaf oss en ny kyrka.
Kyrkan war wisserligen assurerad för
\$1000.00, men en stor del af denna
summa tillföll borgenärerna på den
gamla skulden. I Herrans namn stre-
do wi dock till werket och började vårt
arbete för att få oss en ny kyrka. En
ny lott war af nöden att inköpa, eme-
dan staden på senare åren wuxit i en
helt ann en riktnig, än man gjorde sig
föreställning om, då man bygde kyrkan,
så att den nu stod både i stads- och stogs-
kanten. Wi lyckades också att få oss en

wäl passande hörnlott med hus på nästan midt i staden för \$850.00, hwilket ansågs wara utomordentligt billigt. Huset blef flyttadt åt den ena ändan på lotten, der församlingen nu får sig ett litet nätt hem för sin pastor, då det har undergått några reparationer. Widare blef det beslutadt, att en "frame" kyrka skulle byggas, med god grundwal, 56 ft. lång, 32 ft. bred, 16 ft. hög på sidorna, med lättare, torn och ett litet utbygge i fronten, och att denna byggnad skulle utlemnas till en pålitlig byggmästare. Kyrkobyggnaden blef därför utlemnad till en amerikansk kontraktör, som åtog sig att uppföra den alldeles färdig med målning ut- och inwändigt samt bänk-, altare- och predikstolsinredning för \$1821.00. Kyrkans öfriga inredning måste församlingen själf bekosta. Kontraktet lydde wisserligen derpå, att kyrkan skulle wara färdigbyggd inom åtta weckors tid, men detta kunde kontraktören icke åstadkomma; ty omedelbart efter det byggnaden blifwit utlemnad, inträffade en strike i Muskogon, och dertill kom det myckna regnvädret under förliden höst, som gjorde honom hinder. Kyrkan blef dock snart så färdig, att wi för första gången kunde begagna henne på juldagsmorgonen. O, hwad glädjen war stor! Glädjen öfwer Jesusbarnet, glädjen öfwer nya hjertan och att många synder äro förlätta, och att vår nya kyrka, som Herren gifwit oss, frambröt såsom en strålgång från de olika glade åhörarens hjertan och anletsdrag. Kyrkan war på juldagsmorgonen så full af folk, och dertill under nästan alla gudstjänster under julhelgen, att wi nästan ångra, att wi icke bygt kyrkan något större; men det är alltid bättre att hafwa fullt hus, än tomma hörn och

mycken skuld. Wi hade dock den glädjen att få den färdig till den 13de Januari, då den blef inwigd. På samma dag intogos 39 nya medlemmar. Alla som bewistade kyrkan på inwigningsdagen, kunde icke annat än uttrycka sin glädje och tacksamhet till Herren och säga: "Allt härintill hafwer Herren hulpt". Ja, måtte wi gifwa Herren hela äran därför! Under julen uppstod en wäxelse isynnerhet ibland de unge, och denna, hör jag till min stora glädje, pågår ännu. Måtte nu Herren snart sända denna församling en lärare, som är efter hans sinne, hwilken föder fåren och lammen och själf betar hos herden! — Theol. stud. M. B. Lindström har församlingen kallat till sin lärare. Wi hoppas att församlingens nöd icke kan förmå honom att svara nej, eftersom han själf varit i M. och gjort sig underättad om församlingens ställning. — Då jag lemnade M. straxt efter kyrkinwigningen, uppgick subskriptionen såwäl ibland amerikaner som svenskar till \$1300.00, skulden till \$900.00, och hela egendomens värde till \$3,500. Församlingens affärer stå nu på säkra fötter, utom det att de \$900.00 skuld äro en förfärligt tung börda, då man ansträngt sig och gjort mer än hwad man kunnat hoppas. Herren har dock hitintills hulpt denna lilla blomstrande församling, han skall och hädanefter hjälpa henne med skulden, blott hon will med innerlig barnaförtröstan blifwa wid honom och hans ord. Herren beware sin församling från allt parti och förändring och falska lärare, som komma utan att wara kallade och sända; sitt namn till pris!

3 Januari 1882

J. A. Stamline.

Från Illinoiskonferensens möte i Gethsemane-församlingen i Chi- cago d. 7—12 Febr. 1882.

Fortf. fr. nr. 7.

Emedan man hade knapp tid för diskussionen, beslöts det att samtalet först skulle röra sig omkring de teser, som handla om barnen, och sedan omkring sjelfwa hufvudämnet om ungdomens ställning i församlingen.

Angående barnens ställning lades under diskussionen särskildt wigt derpå, att de genom dopet blifwa medlemmar af Guds rike; de äro icke Guds barn af naturen. Enligt Guds ord äro barnen en Guds gåfwa. Hedendomen anser barnen såsom ett besvär, en börda, en olycka, hwarför och hedningarna i äldre och nyare tider utan alla samwetsbetänkligheter mörda barn. Det förundrar oss, att folket i G. L. så innerligt fröjdades öfwer barnen, och det ansågs såsom den svåraste Guds straffdom, när en familj icke hade barn. Hwilken skilnad mellan Guds folk och hedningarne i detta afseende! Israels folk trodde på Guds rike, på de härliga löftena om Messiasförlofsningen, därför war hos detta folk fröjden öfwer barnen så stor. Barnen skulle blifwa medlemmar af Messiasriket och woro löftets barn, det war det stora glädjeämnet. Guds nåds rika arf war tillredt åt alla Guds folks barn och detta arf war öfwerflödande rikt för huru många som helst, därför kunde man med själ fröjdas deröfwer att det skulle komma att finnas många arftagare. Hedningarne hade ett blott jordiskt arf åt sina barn och detta arf räcker ej långt; för hedningarne war lifwet hopplöst och därför en olycka.

Genom dopet warda barnen insatte

till Guds arfwingar och Jesu Kristi medarfwingar. Dopet, särskildt barndopet, sker blott och bart på Guds nåd, ord och löften. Så nödwändig tron är, så farligt är det dock att blifwa döpt på sin tro, så att tron skulle wara grunden för dopets kraft och nåd. Exempel anfördes, huru en man förkastade det dop han fått som barn och lät döpa om sig på sin tro, som han mente sig hafwa fått sedan han blef äldre. Emellertid fann han efteråt, att denna tro, på hwilken han lät döpa om sig, war falsk, en sjelftagen och skrymtaktig tro. Då begynte han med glädje och tacksamhet se tillbaka på det dop han fått som barn, ty, sade han, då kunde jag åtminstone icke skrymta.

Under samtalet wisades särskildt på nödwändigheten af att gifwa barnen en kristlig uppfostran. Det är den sorgliga afarten af de andliga rörelserna i våra dagar, att man anser det kyrkliga såsom litgiltigt, ja, rent af farligt och skadligt. Många sätta sin högsta ära uti att begabba den kärlek till kyrkan, som fanns hos våra förfäder. Will man i grund förstöra sina barn, då bör man lära dem att förakta kyrka, gudstjenst och prester. Det finns intet verkssamma medel att hos barnen borttaga wördnaden för Gud, det heliga och sedliga, än exemplet af förakt för kyrka och prester. Många mena, att det är nog att fostra barnen till ett kristligt sinne. Guds ord och erfarenheten wisa, att ett sant kristligt sinne kan bewaras endast då, när det är förenadt med ett kyrkligt sinne. För de små barnen är det en glädje att få följa med sina föräldrar till kyrkan. Denna barnsliga glädje bör med den ömmaste kärlek och omsorg fostras och wärdas. Så snart barnen kunna läsa, böra de hafwa en egen

psalmbok och sångbok, på det de må vänja sig att följa med under sången. Huru stönt om barnen få lära sig utan till åtminstone en del psalmer och sånger, som begagnas wid gudstjensten! Det blifwer då för dem en hjertefröjd att i kyrkan få sjunga med de psalmer och sånger de kunna. Naturligtvis böra barnen få lära de kyrkliga psalm- och sångmelodierna, ja, man borde i hvardagskolan lägga synnerlig wigt på att undervisa barnen om det sköna uti gudstjenstsången. Att hos barnen fostra en sann musikalisk smak, är en hufvudsak. Tänk, hwad man har skadat barnens smak och känsla med införandet af en mängd oandliga och smaklösa dansmelodier i söndagskolan. Härmed är icke sagdt, att man i söndagskolan skulle sjunga blott psalmer. Det finnes en mängd sköna sångmelodier, som man med glädje kan begagna; men när man låter en skara ostyriga pojkar i söndagskolan sjunga en sådan marsch som "hållen fästet tills jag kommer" m. m., så kan man icke undra på, att de blifwa oregleriga. Barnen hafwa en fin känsla, om den blott fostras af sådana som hafwa förstånd om hwad sann musit och sång will säga.

Öfwer de tefer, som behandla de ungas ställning i församlingen, diskuteras twänne eftermiddagar under mötet. Den ena eftermiddagen fick jag tyvärr icke vara med och kan därför icke lemna ett i dethela sammanfattande referat öfwer den diskussionen. Man ansåg sig icke böra särskildt behandla frågan om konfirmationen, emedan den, will Gud, kommer att diskuteras wid nästa synodalmöte.

Med afseende på den rätta wården om ungdomen i församlingen lades sär-

skild wigt derwid, att Guds ord är det sanna och hufvudsakliga uppfostningsmedlet för de unga, så att hwad man eljest företager, hwad det än må wara, om icke Guds ord får wara hufvudsaken, så tjenar allt annat blott till skada och fördel. Således rätt predika, rätt handhafwa Guds ord "till lärdom (undervisning), till straff (öfwerbewisning), till bättring, till tuktan i rättfärdighet", det är hufvudsaken. Alltså bör man wid nattwardsundervisningen, i söndagskolan och i predikningar ifrigt undervisa, wara, förmana, uppmuntra med Guds ord. Men det fordras också enstild själawård. De unga behöfwa särskildt hysa ett uppriktigt förtroende till sin pastor. Huru många gånger är det icke som de unga behöfwa ett faderligt råd, en faderlig, kärleksfull handledning. Tänk, den farliga tiden mellan 15 och 21 år, ja, och längre fram. Hvem kan beskrifwa de hemsta och tjuusande frestelser, som synnerligen under denna tid möta de unga, mången gång med nästan oemotståndlig makt. Kan man säga, att menniskan någon gång wandrar på en förtrollad mark, så är det under den nämnda. De farliga och mest dödliga synder utmålås då af werlden och satan i de mest lockande rosenfärger. Domaren i en stad i Illinois sade i ett tal, att alla unga personer mellan 15 och 20 år wore begafne, så att de efter den tiden kunde uppstå igen. Så berättade en af våra pastorer. Ad ja, när man ser tillbaka på sin egen erfarenhet, skulle man icke önskat sig wara begrafwen under den farligaste tiden af ens lif, på det man måtte kunna hafwa uppstått och lefwat, sedan frestelserna icke mera hade haft en sådan makt öfwer de eldiga ungdomskänslorna.

Hwad man werkligt skulle önska, det är att man hade tillfälle att i enskildt samtal utwiisa för de unga de lifsfarliga klippor och skär, mellan hwilka de måste kryssa på ungdomslifwets stormupprörda haf. I den offentliga predikan kan man icke så utpeka de farligaste ungdomsynderna som man borde. Katolska kyrkan har genom biftstolen ett förträffligt medel att wägleda de unga, om blott hennes prester på ett rätt sätt begagnade detta tillfälle. Hwad, hwad! utropar några, ämnar man upprätta biftstolen äfwen bland oss. Nej, nej; wi weta allt för wäl, att biftstolen i katolska kyrkan användes till samwetenas förslafwande, men ej till wäxkelse och underwisning. Men hwad wi wil le hafwa upprättadt ibland oss, det är den enskilda själawården för de unga.

Fortf.

Något om den andliga ställningen i Sverige.

Följande rörande den andliga ställningen i fäderneslandet intages ur "Wäktaren".

På det kyrkliga området har det under år 1881 varit jemförelsewis lugnt. Wår älskade kyrka består ännu, trots alla sekterismens och otrons anfall; hon har genom de sista tidernas strider wunnit i fasthet, emedan hennes medlemmar lärt sig att bättre taga wara på och värdera de sanningar, hwarpå hon är grundad. Kyrkans tjenare hafwa ock genom striden mångenstädes waknat ur den sömnaktighet och tröghet, som onskeligen började smyga sig öfwer dem. Den waldenströmska rörelsen har på flere trakter afstannat eller gått tillbaka, då folket slutligen lärt sig inse att "det nya

i B. W:s lära icke är sant, och det sanna deruti icke är nytt".

En egendomlig företeelse är dock, att de, som varit smittade af den waldenströmska oredan, sällan återwända till kyrkan, då de waknat till insigt af den nya försoningslärans ohållbarhet, utan merendels öfwergå till metodisterna, baptisterna, plymouthbröderna eller andra sekter. Detta är dock helt naturligt. Den första och sista sats, de nymodiga predikanterna pläga predika, är nämligen ett djupt förakt för den kyrka, hwaruti de blifwit fostrade, förakt för alla hennes former och inrättningar och framför allt förakt för hennes lärare. Detta förakt blir så inpräntadt hos den nya lärans anhängare, att de hellre kasta sig i armarne på hwilken sekt som helst än återwända till kyrkan. *)

Wi sade, att det varit jemförelsewis lugnt på det kyrkliga området under den senaste tiden. Detta hindrar dock ej, att de religiösa striderna på många trakter fort fara att utgå twådrägt och bitterhet. Särskildt synes en del af Wermland wara härden för en mot wår bekänneelse och ordning stridande rörelse. Wi tro dock, att denna genom sina öfwerdrifter och osundheter här fröet till en snar upplösning i sitt sköte.

Den nu antydda kyrkliga separationen är dock ej den enda faran, som f. n. hotar kristendoms lifwet i vårt land. Lika betänflig är den werldslifställighet, det fina werldswäsen, som allt emellanåt smyger sig in i de kristna kretsarne. Mången vill så gerna "halta på båda sidor" och "stå wäl med alla menniskor".

*) Här i landet synes aldraförmärksamt frukta na af detta utgåde. Många gå till hwilka kyrkor som helst, blott icke till en lutherisk, emedan de döma den på förhand såsom död. Red. af A. o. M.

Huru ofta finner man wäl den öppna friska bekännelse i ord och lefwerne, som owilkorligen blir ett swidande salt för de oomvändas köttsliga sinne och åstadkommer det hat och den förföljelse, hwar med werlden i alla tider mött Kristi sanna lärjungar! Huru ofta ser man den brinnande kärlek till bröderna, till Kristi rike och dess utbreddaude, som skulle wara kännetecknet på Guds barn! Hwar är denna brudlängtan, detta oafslåtliga wäntande på Herrens tillkommeelse, som allena kan sätta församlingen i stånd att med brinnande lampor gå ut mot brudgummen, då anstriet höres! Lifna wi ej mera de fåwitsta jungfrurna, som fort före brudgummens ankomst blefwo sömniga och sofwo, utan att hafwa tillräckligt med olja i sina lampor! Och dock behöfwa wi nu mer än någonsin att wara wakna, ty mörkrets furste rasar och fätter alla lögnens krafter i rörelse mot Kristus och hans församling, "wetande att han ej lång tid hafwer". Otron och Kristushatet uppträder nu djerfware och öppnare än någonsin förut i så wäl tal som skrift. En icke obehjdlig del af våra tidningar innehåller för nästan hwarje dag fräcka och hädifsta utfall mot Gud och hans heliga skrifts fanningar och sprides icke dess mindre i många tusentals exemplar. Den råaste materialism, som helt cyniskt förklarar allt öfwerfinligt wara idel amsagor, predikas offentligt för våra arbetare, och smutspresjen rör upp himmel och jord, då försök göras att stäffa detta ofog. En anda af laglöshet, som ej will weta af någon tygel på själfswäldet och det egna köttets lidelser, blåser genom hela den s. k. civiliserade werlden. All auktoritet, ware sig andlig eller werldslig, förkastas, egenwiljan och själfwissheten

ten skola wara de allt bestämmande makterna. — Utlandet har under det gångna året sett försträckliga frukter uppspira från denna giftiga rot. Wi må blott i minnet återfalla nihilisternas framfart i Ryssland, Garfields mord och irländarnes mördareliga.

Sådana försträckliga utbrott af tidsandan hafwa wi wisserligen ej haft inom vårt land, men wi hafwa nog deraf för att med bafwan se mot framtiden och hwad wi enligt skriften hafwa att wänta i de yttersta, antikristiska tiderna! Med undran och bafwan frågar sig mången: hwarthän skall det wäl bära? Det är godt, att wi i Guds ord finna swar på alla dylika oroliga frågor. Wi weta på förhand, att farliga och swåra tider tillstunda. Lögnens och willfarelsens andemakter skola blifwa så mäktiga, att "om möjligt äfwen de utforade skola förförde warda"; en allmän sömnaktighet skall smygga sig öfwer de kristna och "kärleken hos många warda förkolnad". Den kristusfiendliga werlden skall börja att med glöddande hat förfölja den heliga qwarleswan af troгна, och dessa skola undergå ett elds- och blodsdop, swårare än i kyrkans första dagar. Antikrist skall taga werlden i besittning och triumfera öfwer den sfenbart nedlagda Kristi församling. Men då är också tiden inne för dem, som blifwit beståndande, att "lyfta sina hufwuden upp, ty då kallas deras förlossning". Herren sjelf skall då snarligen komma och nedlägga fienderna med sin muns swärd och upprätta sitt fredsrike på jorden.

Må wi därför aldrig under den närwarande och kommande tidens wedermöda förgåta Kristi rikets wisfa och härliga seger öfwer alla ondskans mak-

ter och af detta lefwande hopp hemta styrka och tillförsigt i striden. Sålunda Kristi stridsmän skola wi segra äfwen i vår död. Wi lefwa i en tid, då werlden är stadd i födselwända och wäldiga krafter äro i werksamhet; men ur denna förwirring, denna kamp skall Guds rike framfödas, dess fiender deremot krossas, och Herren komma att segra med sine helige. Må wi med brinnande allwar sträcka oss efter denna Kristi uppenbarelse, med längtande hjertan bedja: "Tillkomme ditt rike!" "kom snart, Herre Jesu!" och sjelfwa hålla oss nyktra och wakande, att Herren ej måtte finna oss sofwande, då han kommer. Tiden är kort. Låtom oss därför kläda oss i helig prydnad och gå ut ur werldswäsendet, brudgummen till mötes! Segerlönen väntar den trogne stridsmannen och lifwets krona är sannerligen wärd att kämpa för, ja och att lida för, om detta skulle blifwa vår uppgift. Må wi för det nya året hafwa till vårt walspråk: "Lefwe wi, så lefwe wi Herranom, dö wi, så dö wi Herranom; ehwad wi lefwa eller dö, höra wi Herranom till".

Swarjehanda.

Den 8 dennes organiserades "den fr. ew. luth. Bethlehems-församlingen i Boulder Boulder Co, Colo. Synodens konstitutionsförslag af 1870 antogs oförändradt. Då utan twiswel ganska många landsmän komma att bosätta sig i denna lilla wadra stad, alltefter som bergens rikedom kring den westerut gående dalen hinner utveckla sig, är det godt att hafwa en församling, som kunde öppna sina portar för ankommande hemlösa främlingar.

—Det berättas, att pastor Nyström i Farmerswille, Ill. antagit en kallelse från församlingen i Bloomington, Ill. dit alltjemt landtmän komma att bosätta sig. Wi hoppas att, dereft underrättelsen skulle wara sann, sakerna blifwit så ordnade, att den lilla kära och uppoffrande församlingen i Farmerswille ej kommer att lida nöd.

— En insändare till en engelsk kyrklig tidning uppgifwer att på de två sista åren hafwa ej mindre än 51 prester af andra samfund blifwit omordinerade till prester i episkopalkyrkan, näml. 11 kongregationalister, 11 presbyterianer, 17 metodister och 12 baptister. Ingen kyrka mottager så många prester från andra samfund som den biskopliga. Dock förorsaka icke alla dessa glädje, emedan somliga taga med sig sina förra ideer och åstadkomma oro, andra åter blifwa så öfwerbiskopliga, att de derigenom göra förtret.

—De Waldenströmska församlingarne under ledning af förre pastor Etman hafwa haft ett allmänt möte i Örebro och derwid öfwerenskommit om att hafwa en gemensam werksamhet utåt, under det annars hwar och en församling är independent. De kalla sig "de kristna församlingarne", dermed de fördöma andra församlingar såsom icke kristna, såsom Campbelliterna i Amerika kalla sig Christians. Deruti skall wäl den fromma önskan wara uttalad, att de stå på en sådan grund, som omjöder skall förena alla samfund. Att de deruti bedraga sig, borde kyrkohistorien öfwerthyga dem om; det skall lika litet lyckas dem som det lyckats för de amerikanske "kristna". Wi hafwa kallat dessa församlingar Waldenströmska, emedan B. W:s lära om Kristus och försoningen är deras

utgångspunkt och den källa hvarur deras ordningslöshet, bekännelselöshet och all annan löshet flutit. Vi frukta, att denna afart af kristendom värt upp ur de frö, som Parkers i Sverige så vidt spridda skrifter utstrött.

Texter för Söndagsskolan.

No. IX.

Önsmärkningar till ledning för dem som ej äga några hjälpredor och bibelkommentarier.

Mark. 4: 21—34.

Guds rikes tillväxt.

a) Anmärkningar.

1. Tid och ort. Samma som föregående text. Kristus satt i båten vid stranden af Genesarethsjön och lärde, och folket stod på landet.

2. Parallellställen. Luf. 8: 16—18; Matth. 5: 15; Luf. 12: 2; Matth. 11: 5; 13: 31—35.

3. Inledning. Många uttryck, som förekomma i denna text, yttrade Jesus vid olika tillfällen. I liknelsen om sådesmannen talar Jesus om sitt rikes planterande, det fristliga lifvets beghnnelse och dess hinder. I denna text fortsätter han med att tala om sitt rikes stilla tillväxt och underbara framgång.

b) Frågor. Hvar var Kristus då han talade detta? Hvilken liknelse har han förut framställt? Hvilken sanning framställer han i denna text?

Ämne: Guds rikes tillväxt.

I. Grundwiforen för denna tillväxt

(v. 21—25).

a) Anmärkningar. — V. 21. "Sade till dem", näml. lärjungarna och folket. "Ljus", rättare lamp. Lamporna woro i form af en kopp eller liten stål med uppåt böjd brädd för att lägga wesen uti. "Släppa", ett mått af trä, hållande ungefär en "pet". "Bordet", egentl. bänken (eng. "bed"), der man kunde bäddas sitta och ligga (romerska triclinium). "Ljuslaskan", eller rättare ett bord eller ställning, der man satte lampan; så att den kunde giswa sten i rummet. Således till nytta och icke till att brinna förqäwes. (Guds ord är en klar lamp; må wi låta oss lysas och ledas deraf!—) V. 22. "Förboldt" m. m. Liknelsen war ej ämnad att förbölja utan att uppenbara sannin-

gen. "Vönligt" m. m. Hans undervisning war ämnad att blifwa känd så widt som möjligt. Hwad Jesu lärjungar hafwa fått stola de meddela andra både genom ord och gerning. Matth. 5: 16.—V. 23. "Den der öron hafwer" m. m. Wi måste höra med uppmärksamhet, om Guds ord skall kunna verka tronslidnad. (Tänt på Lydia, Apg. 16).—V. 24. "Hwad I hören". Wi äro ansvariga för mycket som wi höra. Se till att det är den gudomliga sanningen, icke fabler. "Med hwad mått". Detta kan bethda att både mäta till sig, näml. genom slitigt hörande och ransakande, och äfwen att mäta ut till andra af den kunskap man har. "Och eder warder ändå tillgifwet", eller mera gifwet. Du får då mer och mer.—V. 25. "Den der hafwer". Bästa sättet att öka det wi ega är att bruka det slitigt. Detta kan förklaras med liknelsen om punden (Luf. 19: 12—26). Gud gifwer oss många ting, men wi "h a f w a" endast så mycket deraf, som wi bruka. Om wi wäl nyttja våra tillfällen att höra, lära, tillbedja och tjena Gud, så ökes vår förmåga att mottaga mera "nåd och gåfwa" dertill. Den som brukar sin bibel, får mycket mer än den som försummar den. Och sådan är lagen i Guds rike med alla dessa förmåner.

b) Frågor. Hwad framstälde Jesus genom liknelsen af ett ljus? Hwad menas här med "släppa"? Börd ("bed")? Ljuslaska? Blir stenet hos ett ljus swagare derigenom att man dermed tänder ett annat? Hwad skulle lärjungarna göra med lanningen Jesus lärde dem enstildt (i löndom)? Hwad lärde Jesus angående hörandet? Huru kunna wi se till — h w a d wi höra? Huru säger han att de skulle lära mer? Hwad bethder orden: "den som hafwer"? Huru får en sådan mer? Huru går det med de late och liknäjde? Hwad lära wi i dessa verser angående Guds rikes tillväxt?

II. Wäyer i det förbolda (v. 26, 27).

a) An m. V. 26. "Guds rike". Evangelium. Kristi religion både i hjertat och i merlden. "En man". Kan bethda de menstliga redskapen som Herren brukar. "Såden", Guds ord. Sanningen. — V. 27. "Sofwer och står upp", bethder stöter sina dagliga göromål, och väntar tåligt på skörden.

I dessa verser brukas såden i annan betydelse än förut. Här menas huru evangelium från en ringa början skulle utwedla sig och gå

framåt till dagarnas ända. Jäde genom yttre storhet utan genom inre kraft.

b) Frågor. Hvarvid liknade ytterligare Jesus Guds rike? Syftar det på Guds rike i hjertat eller i werlden? Hwad menas med säden? Hwad förstås med att mannen (v. 27) sofwer och står upp? Hwad säger Jesus om samma sak i Joh. 3: 7, 8? Om tillvägten åter i det fördolda, huru kan man weta att det väger? Kan du wisa att detta war fallet med Kristi kyrkas framgång i början wid kristendomens införande i werlden?

III. Genom utveckling af dess inre kraft

(v. 28, 29).

a) Anm. B. 28. "Af sig sjelf". Öberoende af menstlig hjälp; endast genom sin medskapade kraft. "Först brodd" o. s. w. Naturen har sina bestämde lagar och ordningar, såsom Gud bestämt, och följer dessa i en wijs ordning. Kristus framställer här huru det skulle tillgå med evangelium både i werlden och i hjertat. Sedan det är plantadt, skall det, om än i det fördolda, mer och mer tillwäxa till en härlig störd. (Vätm ofs wara slitiga att plan- ta och sedan tåligt wänta störden). — B. 29. "Skörden" är tvåfaldig. 1) Då menniskor genom evangelii predikan insamlas i Kristi kyrka; 2) då nådens werk är moget i hjertat, så att själen kan inbergas i himmelen. (Wäs Ps. 92: 13, 14.)

b) Frågor. Hwad menas med att jorden bär frukt af sig sjelf? Har icke jordbrutaren något bekymmer angående säden efter det han sått säden? Om wi utgå ordets goda säd, är det säkert att den kommer upp? (Pred. 11: 6. Så din säd om morgonen m.m.) Hwilken är den naturliga ordningen, i hwilken säden väger? Huru kan detta tillämpas andeligen? Kan du wisa huru detta är sant i anseende till "Andens frukter"? Hwad menas med störden? När kan det sägas att frukten är mogen?

IV. Från en ringa början (v. 30, 31).

a) Anm. B. 30. "Senapskorn", troligen det s. k. turkiska senapsstrådet, hwilket från ett litet frö växer till ett ganska stort "träd", stundom 9 eller 10 fot i höjden. Det planteras för fröets skull. Hos judarna war det det "minsta", som såddes i trädgården, men ej det minsta i werlden. Denna liknelse har också en dubbel mening: en allmän och en enskild. 1. Den allmänna, angående Kristus och hans rike på jorden. Tänk huru ringa löstet i paradiset och barnet i krubban i Bethlehem! Eller de 120 på pingstdagen, och se nu

huru många, som bekänna den kristna tron. 2. Den enskilda visar ofs den ringa början, som nådens werk ofta har i ett menniskohjerta, kanste blott ett enda Guds ord, som der kan sätta och börja werka och sedan fortgå till stor wälfärdelse.

b) Frågor. Hwad mera liknar Kristus sitt rike wid? Hwilken planta hänvisar han till? Är senapskornet det minsta frö i werlden? På huru många sätt kan liknelsen användas? Huru såg det ut med Kristi rike till en början?

V. Stor framgång (v. 32—34).

a) Anm. B. 32. "Stora grenar". I de warma länderna blir det ganska stort (se anm. v. 30). Så är Guds rike ringa i början, men utbreder sig snart anseeligt. "Stybb" eller "bo". Så stola många samlas till Kristi kyrka och sinna hwila till sina själar. (Wfen J, barn, sån ju bo der!)

• b) Frågor. Hwad blef det af det lilla senapskornet? Huru stort kan det blifwa? Hvilka kunna bygga och bo der? Hwad lära wi här af angående religionen? Hwad kan då menas med grenar? Är den kristna religionen nu större än andra religioner? Hwad hafwa wi för löften för framtiden? (Dan. 2: 44; 7: 13, 4. Uppb. 11: 15). Hwad kan betecknas med fåglarna? Kan du räkna dig till dem?

Hufwudtexten (enl. nya öfwerf.): Det skall wara ett litet korn på jorden, på det öfwersta på bergen; men hans frukt skall bäfwa såsom Libanon (Ps. 72: 16).

Öfwerblid. F. Hvilken allmän sanning så wi här lära? S. Religionen börjar ringa, växer i det fördolda, framträder med kraft, och fyller hela werlden. F. Hvarvid liknas religionen först? S. Wid ett hus, som stiner öfwer allt. F. Huru kunna de andliga gåfverna wäxa? S. Genom ett rätt bruk och genom att meddela åt andra. F. Hvarvid liknar Kristus Guds rike vidare? S. Wid en säd, som växer i stillhet i det fördolda. Och hvarvid ytterligare? S. Wid ett senapskorn, som växer upp och blir ett stort träd. F. Hwad lära wi här af? S. Att Kristi rike från en ringa början skall triumfera öfwer werlden.

Rock Island-distriktet håller sitt nästa missionsmöte i Rock Island, III. månd. den 27 Febr. B. J. Brodine, setr.

Erkännanden — nästa nr.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Gasselquist, O. Olsson och A. A. Gerwin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 28 Februari 1882.

N:r 9.

En vingårdsarbetare,

Pastor Jonas Vender,

slutade sitt dagsarbete, genom döden, som infann sig och kallade honom till mottagande af dagspenningen, fredagen den 24 Februari kl. 10 f. m. i Golden, Colorado, efter en lefnad af 34 år, 5 mån. och 5 dagar.

Lagens nytta och ändamål.

(Mel.: "Tryggare kan ingen vara".)

Swiken nöd och bitter smärta
Uppstår ej i syndar'ns hjerta,
När Guds sanningar i lagen
Bringa dolba ting i dagen.

Synden blir då fast försträfflig
Och all egen fromhet bräcklig,
Då han i sin nöd förlägen
Ser sig stadd på breda vägen.

Vänligt Jesu röst då ljuder:
Kom till mig, jag nåd dig bjuder.
Endast fly i mina armar,
Öfwer dig jag mig förbarmar.

Sätt dig ner mid nådabordet,
Sorgena själ tag tröst i ordet:
Alla synder jag förlåter.
Fröjda dig, min själ, som gråter.

Ståda dig i ordets spegel.
Håll det alltid för en regel,
Allt, när synden gör dig smärta,
Gud är större än ditt hjerta.

Om du stappplar och förgår dig,
Sant, af kärlek jag då slår dig,
Aldrig dock du blir utdrifwen,
Du i lifwets bot är skrifwen.

Hur det stiftar och sig wänder,
Swila trygt i mina händer,
Hjelp du har för allt i fåren,
Jag är Herden god för fåren.

Fr. A.

Guds Ord såsom nådemedel.

(Slut fr. nr 8.)

Wenniskan behöfwer ej luta sig intill sin egen förmågas rörstaf, då hon eger Kristi verk och får lita derpå. Ej heller behöfwer hon hålla sig intill bedrägliga andar och djefslalärdom, då hon eger Guds ord rent och klart. Herren säger: "Den, som predikar, predike såsom Guds ord". "Den drömmar hafwer, han predike drömmar, men den mitt ord hafwer, han predike mitt ord rätt". Wiker och faller man från Guds

ord, som är nådens medel, så faller man och ur nåden. Trohet mot Guds ord är trohet mot nåden. Derfor är och läran wigtigare än lifwet, ty af den förra flyter det senare. I ordets klarhet ses Kristi klarhet, och i Kristi klarhet blir själfkännedomerna mera djup och klar. Ordet läst och hört är det medel Gud begagnar, då han söker sina bortlupna får, sina borttappade penningar, sina bortkomne söner och döttrar. Medelst ordet wäcks själen, och wäckt söker hon i ordet benådningsdomen, som Fadren skref med strömmen af Sonens blod. Medelst ordet blir Kristus oss för ögonen målad. Den genom ordet tillbudna och stänkta nåden är, såsom ordet själf, bergfast. "Bergen skola wäl wika och högarna falla, men min nåd skall icke wika ifrån dig, och mitt fredsförbund skall icke förfalla, säger Herren, din förbarmare". Och om ordet heter det: "Himmel och jord skola förgås, men mina ord skola icke förgås". "Så en prick af lagen skall falla". Ordet meddelas såwäl när det höres som när det läses, dock är det ett och samma ord, ty det predikade ordet är ett framhållande af det skrifna ordet. I vår tid kan det predikade ordet ej undwaras. Ja, redan Enoch predikade om Herrans namn! Måste ej hednasolkens få predikare, af Gud sände, om de annars skola komma till trons lydnad! Tag bort ljusastakan från en äldre församling och snart är der idel död. Deremot: låt ordet bli predikadt i andans och kraftens bewisning, och nåden skall snart bewisa sig wäldig. Det egentliga felet på alla orter och i alla tider är dock det, att ordet ej blir tillräckligt begagnadt, ej i hjertat gömdt och betraktadt. Der det sås och mottages, förspörjes och beses

frukt. Det mest oswifliga läkemedel i werlden skulle ej gagna en sjuk, om samma läkemedel ej anlitades, ej användes. Derför säger Herren: "O, att du wille afka på mina ord, så skulle din frid blifwa såsom en wattuström, och din rättfärdighet såsom hafwets wåg".

Då själen föres in på den nya och lefwande vägen, fridens wäg, erhålles Jesu frid, "den frid som öfvergår allt förstånd". Herren själf "är vår frid". Till öfwer synden bedröfwade själar sade Jesus: "Gad med frid, dina synder förlåtas dig". Ordet, ordet är alltså det medel, förmedelst hwilket wi kunna komma till Gud. Wisserligen endast ett medel, dock ett mycket kärt och oumbärligt sådant.

VI.

Ordet är ett nådemedel till tuftan i rättfärdighet, det är till upptuftelse eller uppfostran i en rätt gudaktighet.

Ordet är det enda rätta medlet, som uppfostrar människan i en rätt gudaktighet. Ståll hon blifwa bewarad i den nåd, hwari hon blifwit fatt och står, så måste det ske förmedelst det ord, som är oss gifwet till warning, förmaning och tröst. Andeligt lif och andeligt sinne ej blott meddelas, utan också widmakthålles förmedelst ordets flitiga bruk, ty "ordet är anda och lif". Troende, likawäl som wäckta själar, få städse erfara detta. Men det fortfarande bruket är en hufwudsak. Dawid säger: "Då jag icke fatt och stillte mina själ, blef min själ afwand, såsom en ifrån sin moder afwand warder". Ordet bör betraktas med barnsligt fruktande, ödmjuka, lydkliga, bedjande hjertan. "Brunnen är djup". Det är endast de knäböjande själar, som nedfänka sig i Guds kärleks djup och Guds sannings djup, som få

lifsdryck. Här är den flod, hwarest "elefanten drunknar, men lammet wadar". Derför säger ytterligare Luther om dem som förkasta ordet: "Ande hit, och ande dit, men jag håller mig till Guds ord — endast ordet är anda och lif".

Wisst will också djefwulen ännu hjälpa till att tolka Skriften för Guds barn, såsom han hjälpte Ewa, och sökte hjälpa Jesus. Då gäller det, att enwist och hårdnackadt hålla sig till det som "står skrifwet", ej till tycke och tolkning.

Allt själar stanna i Andans skola bewisar sig deraf, att ordet förvandlar dem och förändrar dem till gudfruktiga, troende, ärliga, lydkliga, lydkliga, fridsfulla, fröjdsfulla och saliga själar. Häraf se wi också att ordet och Andan få ej, kunna ej åtskiljas, och att Andans verk och ordets frukt äro oåtskiljeliga. Ord utan Andan föder bokstafstrålndom och död kunskap; anda utan ordet föder swärmeri, förwillelse och partier. Ordet skall råda öfwer känslorna, förnuftet, hjertat och lefwernet. Derför böjer sig en rätt Guds människa för Guds ord i allt. Källan och orsaken till allt godt, själen njuter på jorden, är Guds ord, flitigt och rätt brukadt. Med psalmisten säger Guds barn: "Herre! om ditt ord icke hade min tröst varit, så wore jag förgången i mitt elände". Ordet är att förlifna wid en kanal eller rännil, förmedelst hwilken allt godt oss tillflyter. Dawid säger: "Ditt ord är en lefwande källa". Sångaren sjunger: "Guds ord är det lefwande watten, som släcker allt syndens förtärande qwal i min själ. Det är också det kunskapens träd, hwilket räddar mig frukter, af hwilka jag ewigt mår wäl. Kom då, du Guds ord, min ledsagare blif från synd

och förderf till ewinnerligt lif". Nefas nu själen Guds ord, som är himlaläke-dom, själens spis och dryck, hur skall hon då kunna lefwa ett sundt och friskt tros-lif? Jesus säger: "Menniskan lefwer icke al-lenast af bröd, utan af hwart och ett ord, som går af Guds mun". Mången, som kallar sig troende, brukar kanske ej Guds ord på hela dagen. Hur kan en sådan själ blifwa wid lif i längden? Kan ett sundt, lekamligt lif bibehållas utan wedergäwelse och hwila? Nej! Det faller heller ingen in att försöka det. Andra bruka ordet flyktigt och tanklöst. Rikeedomens swel äro de törnen, som förqwaswa ordet på många hjertefält. Du säger: "Jag har ej tid, att läsa och betrakta ordet". Har du tid att äta och dricka det, som din kropp tarfwar? Har du tid att lefwa? Är ej andeligt lif mer än lekamligt lif? Är ej Guds ord förmer än mat och dryck? Sångaren säger i Dawids tid: "Emellertid håller oss ditt ord uppe, när wi det få". Man säger att bröd är sig alltid lift, för så sjuka, som friska. Är ej detta fastmera sannt om Guds ord? Hur mången dyrbar stund blir ej bortpratad, bort-gycklad, bortskämtad, bortqwallrad, bortsofwen, bortlätjad, till och med af troende själar! Köp minuterna! Upp-dela din tid, och haf en bestämd plan. Gif sedan Gud och hans ord det mesta och bästa af den tidiga morgonstunden! Derpå förlorar du ej. Synnerligen gif Gud en hel, helgad söndag, äfwen om du bor i Colorado eller Californi-en. Syder du ej, skall du förgäwes be-flaga matthet och obesegrade synder. Swad gagnar Guds ords skarpa swärd i din hand, om samma hand, af brist på näring, är swag och matt, så att den ej orkar föra swärdet, och ögat för matt

att säkert måtta de swaga hugg, som gif-was åt din själs fiender.

En annan will med ens bli qwitt allt ondt. Dertill är ej Guds sanna ord gifwet. Daglig nåd till den gamla menniskans dödande och korsfästande, samt den nyas tillswärt, det förlänar oss Guds nåd i ordet.

För en slitig bibelläsare och kyrkobe-sötkare passas ej allt det hörda ordet den dag det anammass, men han förwa-rar och gömmer det. Framdeles skall det komma till pass. Till och med pre-dikanter, synnerligen yngre, kunna pre-dika öfwer texter, uti hwilkas innehåll de hafwa liten eller ingen erfarenhet. Men en rätt lära, i rätt brukt, är ett sä-de, som uppspiras, då man det minst förmodar, och gifwer gyllene stöddar.

Andliga mellanmål i ordet och i bö-nesammaren äro wisst goda, ja nöd-wändiga, dock är en wiss tid för för-samlingens gudstjenst som för famil-jens andakt absolut nödwändig.

En själ, grundad i ordet, är såsom en kopparmur, fast mot irrläror, mot wan-trons och otrons stormlöpningar. Un-der det windarne blåsa, befästas Guds barn i fanningen och mogna i nåden.

Hur dyrbart är ej detta ordet, då det betraktas i ett litet, förtroligt sällskap af nådesyston! En helig tros- och kär-lekseld börjar flamma. då det ena kolet tänder det andra.

Till att befästa och behålla barnen i döpfensnåden och uppfostra dem för himmelen, ej för jorden allena, hwilket dyrbart medel är icke ordet. Begagna-des det mera, synnerligen i kärnrika samtal med de små, wi skulle träffa fle-ra troende, som aldrig fallit ur döpel-senåden, än wi nu göra. Nu tycka wi det lönar ej mödan att läsa för och med

de små, samt tala med dem, åtminstone en stund hwarje dag; men att sedan beklaga och begråta deras affall och fall, dertill måste wi taga oss tid, och det med gråa hår och förgråtna ögon. När skola troende förälbrar blifwa wisa och lära inse sanningen häraf? Männe först, då det är försent? "Du skall stärpa lagen dinom barnom, och derom tala, när du sitter i ditt hus, eller går på vägen, när du nedlägger dig och när du uppstår".

Mot djefwulens listiga anlopp är ordet ett mäktigt medel. Luther säger: "Utan twiswel skall du ej finna något rötwerk starkare emot djefwulen, än om du hyselsätter dig med Guds bud och ord, talar och sjunger derom". Du säger: "Men det kan bli endast en tom sed och wana". Sannt! Men kan ej lekamligt åtande och drickande äfwen bli en sed, en wana, och så magerhet äfwen blott en wana? Bleswe de gudlösa bättre, om Guds ord ej funnes? Nej! Utan ordet räddas ingen; med och genom ordet räddas några. Det heter därför: "Låter Kristi ord rikligen ho ibland eder, med all wisdom. Lärer och förmaner eder inbördes med psalmer och lossånger och andeliga wisor i nåden, sjungande och spelande Herranom uti edra hjertan".

Kärlig sång är ett dyrbart Guds ord. Historien säger, att Luther gjorde påfwen mera skada, då han sjöng Guds ord, än då han predikade det. Männe katolikerna af Luther lärt att så högt upp statta och uppdrifwa sång och musik? Hieronymus skrifwer om sin tid: "Wänd dig hwart du will, så sjungas härliga halleluja och sköna sånger — af landtmanen bakom plogen, af herbarne på marken, af hustru och piga

wid husbestyren". Wid tal om sång och musik säger Augustinus: "Låt dock hjertat wara med". Häre instämma wi af hjertat, ty ofta will det bli bara musit, toner, skön konst, högfärd och stolt sinne. Hærtill är nu icke musik och sång skuld, utan vårt onda hjerta och djefwulen, som wilja förderfwa allt ädelt. Dersför ses sällan en sångför, i hwilken ett rätt sinne och förhållande råder. Hwad ljuslighet, hwad sällhet för alla stånd och ålbrar, der kristendomen med rättssnlig konsekvens får råda.

Hwad ställning intager du till Guds ord? Säger du med dem i Sighar: "Nu tro wi icke för ditt tals skull, ty wi hafwa sjelfwe hört, och weta att han är wisst Kristus, werldens Frälsare". Hwad har omskapat folken, danat och bildat kristenheten? Guds ord. Voltaire, mannen med twislands och förtwislands rysligt afsträckande anletsdrag, anskaffade en stor tryckpress, förmedelst hwilken han skulle trycka så många fristänkaresskrifter, att efter femtio års förlopp skulle hwarje bibel wara utträngd från jorden. Samma press är sedan många år köpt af Britiska Bibelsällskapet och trycker ärligen biblar i tiotusendetal, under det några få Voltaires böcker ligga damhöljda här och der. Så der leker Gud med menniskan, den masken. "Den Högste begabbar dem". Stolta, förmättna andar måste krossas, om de ej wilja böjas. Är du en af dem, som förmedelst ordet blifwit till himmelriket lärd? Pröfwa dig! Gud ware ewigt tack och lof för sitt dyrbara ord!

J. T.

Från Illinoiskonferensens möte i Gethjemane-församlingen i Chi- cago d. 7—12 Febr. 1882.

Slut fr. nr. 8.

Det är djupt smärtsamt att tänka på, huru främmande de unga och deras pa-
stor blifwa för hwarandra, ofta straxt
efter konfirmationen, och sedan ju mer
och mer. Mången gång går det så att
pastorn rent af blyges för att öppet, en-
kelt och rätt fram fråga en yngling, som
han för en tid sedan konfirmerade och
nu möter, om hans andliga och lekamli-
ga tillstånd. Huru skall vår natt-
wardsungdom komma till det barnsliga
förtroendeförhållande till sin pastor, att
han kan såsom en älskad fader helpa
dem på gatan och vägen och, utan att
kännas beswärlig, fråga dem helt enkelt
om deras andliga och lekamliga tillstånd,
om deras frestelser och strider. Åt vi
pastorer, vi sela ofta och synda i detta
stycke. Vi skulle med mera enkel hjert-
lighet umgås med barnen och de unga
från början, så att de funne en glädje i
att göra en titt in i pastorshuset, när de
hafwa sina vägar der förbi. I synner-
het skulle det vara så, att de unga, när
någon nöd och frestelse kommer på dem,
kunde och wille med uppriktig barnslig-
het och förtroende söka råd hos sin pa-
stor. Särskilda ungdomsmöten, sång-
föreningar, ynglinga- eller ungdoms-
föreningar med deras möten, äro goda
tillfällen, då en pastor kan upplifwa och
stärka ett rätt förtroligt umgänge med
de unga i församlingen. Det är ju helt
naturligt att det går fortare för en pa-
stor att blifwa främmande för de unga än
för de gamla, om han icke söker särskilda
tillfällen, då han kan så komma i för-
troliga sampråk med de unga. Man

yttrade farhågor för ungdomsförenin-
gar, ty de kunna fort och lätt urarta och
blifwa till stada och förderf. Det är
sant. Man behöfwer waka och bedja,
hwad man än tager sig för. Allting
här på jorden, utom de nådemedel Her-
ren oss gifwit, kan urarta. Gudstjen-
sten kan urarta och blifwa blott en tom
ceremoni, ett wäckselsemöte kan urarta
från den mest himmelska andlighet till
den mest jordiska köttslighet. Sant är,
att det wore grusligt illa, en grof will-
farelse, om wi ansågo ungdomsmöten
och föreningar såsom ett nådemedel star-
kare och nödwändigare till saligheten
än de nådemedel Gud oss gifwit. Det
finns inga andra nådemedel än Guds
ord och de heliga sakramenterna. Men
ungdomsföreningar, då de handhaf-
was under Guds ords tuft och i Guds
fruktan, kunna wara goda styddsmedel,
som förhindra syndiga sammankomster
och nöjen. Det beswärliga är, att wi
måste tala om föreningar, ty det kan
lätt leda till något som man sätter öf-
wer församlingen. Föreningarna, el-
ler hwad man nu kallar dem, måste hö-
ra med till församlingswerkksamheten
och icke wara något som drager från för-
samlingen. En fara är och i ung-
domsföreningar, att man will blifwa
så bildad, lärd och märkwärdig, att
man begynner se ner på de gamle så-
som på ett okunnigt släkte, ja, hwad
wärrer är, begynner stämmas för det en-
faldiga Guds ord och samtalet derom.
Åt, det är förfrädligt med oss menni-
skor, aldrig kunna wi låta hwarje sak
waras hwad den är. Ibland wilja wi
rusa åstad och blifwa så himmelskt andli-
ge, att wi icke fråga efter jorden eller nå-
gon af de pligter, som Gud satt oss att
sföta här, ej heller efter de många stöna

gåfswor, som Gud gifwit oss här att förvalta och öftra med, tills han kommer. Äter en annan gång spritta wi till och blifwa på en gång så bildade, kloke, märkwärdige, lärde och konstige, att wi hålla på att glömma af, att men niskan icke lefwer allenast af bröd utan af hwart och ett ord, som går af Guds mun. Emellertid, det wigtiga är, att en pastor rätt begagnar sig af ungdomsmöten och föreningar, för att komma i allvarliga och kärleksfulla samtal med de unga och att bland dem winna det förtroende och den kärlek, att han äfwen i det enskilda kan wara, förmana, trösta och hugswala, allt efter som det behöfves.

Under di fusionen lades och synnerlig wigt derpå, att det kyrkliga sinnet bör rätt fostras hos ungdomen. Gudstjensten bör därför wara en rätt högtidlig församlingsgudstjenst. Wår högmessgudstjenst kan blifwa innerligt skön, om wi taga wäl wara på alla delar, som höra dertill. Predikan är en hufwudsak wid gudstjensten, det är säkert, men predikan är icke hela gudstjensten. Det är hos menniskan ett behof icke blott att höra, utan hon will och behöfwe, själf deltaga i gudstjensten. Detta har wisat sig äfwen under den nyare tidens wäckerier. Först wille man idkelligen höra predikningar och tal, ja, man war öfwer alla gränser förtjust öfwer den talaren och den talaren, man wille gå på den och den sammankomsten, för att höra just den talaren, som man tyckte bäst om. Nu håller man på att tröttna wid talare; nu wilja alla själf we tala. Många tycka nu, att en rätt gudstjenst skall bestå deri, att wännerna i Kristo samspråka med hwarandra. Snart tröttnar man och wid att komma

tillsammans blott för att språka, det blir snart af detta myckna språkande en tomhet och fattigdom i själen, som gör att man slutligen tröttnar wid allsammans. Det ligger uti den lutheriska högmessgudstjensten, sådan den på grund af Guds ord under tidernas lopp och Guds Andes ledning blifwit utbildad, en fullhet och rikedom, en allsidighet och innerlighet, en sans och en måtta, som icke kan ersättas af något annat gudstjenstätt. Tänk, de underbara koralerna wår kyrka eger! En församling, som förstår att sjunga ut och sjunga in sitt hjerta i våra psalmer med deras outtömligt rika melodier, får känna hwad gudstjenst will säga. Det är en himmelsk konst att spela och sjunga en psalm wäl. Det är denna konst wår ungdom skulle öfwa; och finge de unga lära att med smak sjunga våra psalmer, så skulle man sannerligen icke behöfwa sakna ungdomen wid våra gudstjenster. Finge de unga lära att med smak och känsla sjunga och spela de gudstjenstliga psalmerna och sångerna, så skulle man icke så se dem sitta såsom lifglättiga åskådare under gudstjensten, såsom nu tywärr ofta är fallet. Det är en hjerterorg att se en hop ynglingar i en kyrka sitta och stirra hit och dit under gudstjensten, såsom wore de idioter. Desse känsla har aldrig blifwit wärdt för det sköna, det ljusliga och intagande, det himmelska i en sant andlig och kyrklig sång. Wore det icke skäl uti att samla sådana känslolöse yrwilingar till en sångskola, för att försöka wäcka känslan för det sant sköna hos dem? Men en sådan skola måste wara sant kristlig (märk!), annars bär allt på tof.

Utom psalmerna hafwa wi för wår

högmesfogudstjenst de hjerterörande fångstycken, som höra till svenska mes-
san. Det är en glädje att höra, att
dessa stycken flerstädes begynna blifwa
begagnade. Mången hetlefrad ifrare
torde komma att utropa wid denna
mesning: **det är katoliskt**, men alla, som
ännu hafwa kristlig sans och känsla
qwar, skola ju mer och mer lära älska
en gudstjenst, som är så full och skön.
I dessa vår gudstjensts härligheter
skulle vår ungdom inwigas ju mer och
mer, äfwen som de unge borde mera än
wanligt är användas för wärdig och
allwarlig försång under gudstjensten och
man skulle häraf få se sköna frukter med
afseende på ungdomens ställning till
församlingen. Har man dertill en skön
orgel i kyrkan och den spelas wäl, så
skall gudstjensten ännu mer förhöjas i
skönhet; men då får orgelnisten icke sluta
gudstjensten med en marsch, opera-
stycke eller något annat slarv, som han
hamnat upp ur den musikaliska konstens
sträpvrå. Jag skulle njuta lika mycket
af en dugtig örfil efter predikan som af
ett dylikt hams på orgeln. Förstår
deremot den som spelar att spela ett
ljult, allwarligt, kristligt och kyrkligt
stycke efter gudstjensten, så kommer detta
såsom ett himmelskt amen på det hela.
När jag lyckas få höra ett wärdigt stycke
spelas med smak från en skön orgel efter
predikan, så kan jag icke uttrycka den
känsla af tacksamhet, glädje och tillfreds-
ställelse jag erfar.

Säkerligen förekom wid den andra
eftermiddagens diskussion öfwer ungdomsfrågan mycket, som wore intressant
för Augustanas läsare, men då jag ej
fick vara med, kan jag derom ingen ting
säga. Wid de flesta predikningarna
måste jag också tyvärr vara frånvarande,
hvarför jag om dem måste tåga.

Swad som särskildt glädde mig, war
den ande af frid och broderlighet, som
gjorde sig gällande under hela mötet.
Om hwarjehanda beslut som fattades
har man redan sett i Hemlandet; om
sjukvårdsanstalten har jag i uppdrag
att särskildt berätta. Frid med alla!
D. D.

Vår sjukvårdsanstalt.

Många torde redan hafwa fält det
omdöme, att wi bedrifwit denna wigtiga
sak allt för lamt och lifnöjdt. Det är
sant, att wi alla bort bewisa mera nit
och allwar i att lifna vår Herre och
Mästare, då det gäller att hjälpa de sju-
ka och elända; men det är också sant, att
wid ett företag sådant som detta är det
icke nog med blott menstlig känslom-
het, utan här fordras kristlig betänksam-
het, kärlek och ihärdighet. Wi skola
nog komma att få erfara, under fortsätt-
ningen med vår tjenst bland de elända,
att vår menstliga, medlid samma känsla,
som i början war så warm, blifwer
matt och aftager, samt att wi därför be-
höfwa den kärlek, som är starkare än dö-
den.

Wid sitt möte i Chicago d. 7—12
dennes tog Illinoiskonferensen frågan
om sjukvårdsanstalten i allwarligt öf-
werwäggande.

Komitén, som wid förlidet års möte
i Chicago tillsattes, inlemnade rapport
med följande förslag:

1:o att sjukvårdsanstalten förläggas
i Lake View i närheten af Michigan-
sjön;

2:o att en direktion utwälsjes samt
lagligen inorporeras;

3:o att en man tillsättes för att sam-
la bidrag för anstalten och i allmänhet
väcka intresse för saken;

4:o. att direktionen bemyndigas att i Lake View inköpa en passande egendom för en summa icke öfverstigande 10.000 dollars;

5:o. att om en sådan egendom icke kan köpas, direktionen då får rättighet att i Lake View hyra passande lägenhet för begynnande af sjukvård och diakoniserwerkssamhet i allmänhet. Årwen bör nämnas, att komitéen genom pastor E. Carlsson och en subkomité gjort förfrågan om erhållande af 2:ne acres af dr. Passavant's hospitalsland i Lake View. Denna rapport mottogs och antogs af konferensen. Således äro alla ofwanstående förslag nu konferensens beslut. Nu ändtligen weta wi, hwar wi skola hafwa vår sjukvårdsanstalt. Må wi nu ock alla såsom ett hjerta och en själ vara eniga om att Lake View, en förstad till Norra Chicago, skall och bör wara den plats, der Gud har kallat oss att begynna vår kristliga sjukvård. Till direktion för anstalten waldes pastorerna E. Carlsson, D. Olsson, C. B. L. Boman, M. E. Ranssen och hrr. C. P. Holmberg, G. A. Boman och John Erlander. Denna direktion skall nu enligt konferensens beslut så snart som möjligt är begynna sjukvårdsanstalten i Lake View. Direktionen har ock i uppdrag att från Sverige anskaffa 2:ne diakonissor, hvilka skola öfvertaga ledningen af sjukvården inom anstalten. Förslag till stadgar skall uppgöras af direktionen och framlemnas wid nästa konferensmöte. Undertecknad blef kallad att resa omkring för att samla bidrag till anstalten och för att söka väcka intresse derför. Dr. Passavant war närwarande wid mötet och konferensen uttryckte till honom sin hjertliga tackssamhet för hans närvaro och råd med afseende på företa-

get. Dr. Passavant, som har öfwer tretio års erfarenhet i bestyret med kristliga sjukvårdsanstalter, höll ett warmt och innerligt tal till konferensen om den kristliga sjukvården. Det finnes icke, sade han, någon wigtigare werksamhet för Kristi kyrka än sjukvården. Det är genom den förbarmande kärleken som jorden skall uppmjukas och luftas, i hwilken Guds ords utfäde skall utås. Kristi kärlek, som hans trogna bewisat mot de elända, är den rika dagg, som faller på hjertats torra mark och gör att ordets sådesforn begynna gro och wäxa i det annars hårdnade hjertat. Hvad kan wara skönare och mera fruktbärande missionswerkssamhet än den kristliga, werkligt kärleksfulla vården om de sjuka och elända. Här är qwinnans missionsfält; här kan hon uträtta mera för Kristus och hans rike än de wäldigaste predikanter. Men ack! här är såden mycken och arbetarinnorna äro få; här gämler det i synnerhet att bedja sådens Herre, att han sänder arbetarinnor, trogna, innerliga, hängifna, sjelfsuppoffrande diakonissor, som med sann kärlek, ja, med Kristi kärlek vårda de många sjuka och elända. Dr. Passavant aflade det vittnesbördet, att han funnit den största swårigheten uti den stora bristen på dugliga, Herren hängifna, ödmjuka och kärleksfulla diakonissor. Det går nog, mente han, att samla pengar, att bygga sjukhus, men när det gämler att fostra goda sjukvårdarinnor, der kommer den stora swårigheten. Den gamle sjukhusbyggaren wiste icke ord starka och ömma nog för att lägga oss på hjertat wigten af att uppfostra dugliga diakonissor. Ack ja, huru skall detta ske i Amerika, den sjelfswäldiga frimhetens land? Uppfostran först dugliga

diafonisfor, ropade dr. Passavant, sedan skall det öfriga komma af sig själf. Alltså skulle wi enligt hans på så lång erfarenhet grundade mening lägga största wigten på diafonisanstalten. Hvar skall nu Herren i våra församlingar finna de qvinnor, som wilja i ödmjuk lydnad upprigtig ensald och brinnande kärlek uppoffra sig för honom och hans elända? Hvar finnas de qvinnor som uppfatta det ousägligt sjöna uti den tjänande kärleken? Wi plåga tala om mission, här hafwa wi den. Om wi hade en skara af hjeltomodiga, kärleksfulla och själfuppoffrande qvinnor att sända ut bland de elända inom kristenheten och i hednawerlden, hwad skulle kunna bereda väg för Herren såsom detta?

Dr. Passavant kunde icke stänka bort till oss eller någon annan något af det land, som han tillsaammans med andra såsom en direktion håller i Lake View, i och för ett hospital. Han lofwade dock att om han får en viss penningesumma, som han nu har utsigt att erhålla enligt ett gammalt löfte efter en afliden man, så skall han bygga ett hus för omkring 5000 doll. på nämde land i Lake View, och detta hus jämte nödig plan skola wi få hyra för 5@10 år för så godt som ingenting. Naturligtvis känna wi oss alla innerligt tackfamma för ett sådant anbud och afwakta nu med iswer utgången af det gifna löftet. På samma gång hyra wi alla den bestämda öfwerthgelsen, att wi med allra snaraste böra inköpa land i Lake View, som wi kunna taga fastebref på för Illinoiskonferensens sjukhem. D. w. s. wi wilja hafwa ett eget sjukhem, det wi äfwen efter mensslig lag kunna falla vårt, och derför wilja wi med snaraste köpa lotter i Lake View, innan jorden der blifwer

så dyr, att wi icke mitta köpa. Hyresgäster wilja wi icke blifwa för alltid, äfwen om wi hafwa en liberal wärd.

Konferensen beslöt att genom past. D. Olsson uttrycka sin tacksamhet till föreståndaren för diafonisanstalten i Stocholm, hospredikanten J. C. Bring, för det intresse han wisat för oss och vårt företag.

Måndagen den 13:de Febr. höll direktionen för vårt blifwande sjukhem möte i ett rum i öfwersta våningen af det hus, der Hemlandet har sitt kontor, 6 S. Clark str. Chicago. Direktionen organiserades genom wal af embetsmän som följer: pastor Erl. Carlsson waldes till ordförande, pastor D. Olsson till v. ordförande, pastor C. B. L. Roman till sekreterare och hr C. P. Holmberg till skattmästare.

Följande beslut fattades:

1:o att chartern i dag lagligt uppfattes och undertecknas, samt att C. P. Holmberg sänder densamma till the secretary of the State of Illinois. I konsul Hawkinsons kontor blef och chartern samma dag uppsatt och af alla direktionsmedlemmarne underskrifwen, hvarför direktionen enligt konferensens beslut redan är lagligt inkorporerad och derför lagligt berättigad att köpa och hålla egendom för sjukwårdsanstalten, såsom det af konferensen beständes;

2:o waldes till exekutiv komité: C. Carlsson, M. C. Kanseen och C. P. Holmberg;

3:o att direktionen wid första lagliga tillfälle inköper land för anstalten i Lake View;

4:o att exekutiva komitéen bemyndigas att inleda förberedande underhandlingar för sådant köp;

5:o att pastor D. Olsson får i uppdrag att skrifa till hofspredikanten J. C. Bring i Stockholm med förfrågan, om diakonissanstalten der skulle wara villig att hitsända twänne diakonissor, hwilka kunde beghnna werksamheten i anstalten i Lake View;

6:o att exekutiva komitèen får i uppdrag att underhandla med dr Passavant om anbudet af land och hus å hans hospitalegendom i Lake View samt förelägga förslag derom wid nästa direktionsmöte;

7:o att pastor C. B. L. Boman och mr G. A. Boman utgöra en komité för uppiättandet af förslag till bilagar (stadgar) för anstalten;

8:o att, i händelse af landköp, kontraktet skall underskrifwas af ordföranden och sekreteraren;

9:o att sekreteraren och skattmästaren anskaffa lämpliga protokolls- och räkenskapsböcker;

10:o att past. D. Olsson får i uppdrag att i Augustana och Hemlandet meddela allmänheten underrättelse om konferensens och direktionens beslut i ämnet.

Angående beslutet, att jag skulle resa omkring för att insamla bidrag för anstalten och för att uppväcka intresse för densamma, får jag härmed upplysa att någon widsträcktare resa icke kan af mig företagas förrän i nästkommande September månad, ty genast efter examen här wid skolan reser jag, om Gud will och jag lefwer, till Kansas och Colorado. Äfwen ware det väl förstådt, att jag icke heller i September kan företaga någon widsträcktare resa, om jag ej der till får tillåtelse af min församling i Colorado. Enskildt bådo mig direktionens medlemmar att under skolvermi-

nen öfwer söndagar resa till mera närliggande församlingar. Jag will så göra, ehuru min helse är ganska swag, om jag får inbjudning från några församlingar att komma i ändamål att göra insamling för sjukvårdsanstalten. Skall jag glädjas eller förja öfwer det insamlingsembete, till hwilket konferensen insatt mig? Öfwer den obestridligt wälsignelserika mission som en kristlig sjukvårdsanstalt skulle komma att utföra glädes jag innerligen; men att insamlingen af medel är ett sående under tårar, har jag redan till en del lärt. Jag tror, att konferensen gjort klofare, om den denna gång sändt någon annan åstad. Emellertid, saken måste utföras, och den är icke min ensak utan Herrens, och hans församlings hjerteangelägenhet. Männe det nu finnes många bönebröder och bönesyster, som bära denna sak på sitt hjerta inför Herren? Under konferensmötet i Chicago besökte jag en sjuk, som i många år legat bunden wid plågans läger. Den tid Skolvännen war ute på sina resor sände denna sjuka i sin fattigdom ett rikt bidrag och en hjertinnerlig skrifwelse till uppmuntran i arbetet för skolan. Allt sedan denna sjuka hade fått höra om vårt tillämnade företag, har hon följt saken med det ifrigaste och önnaste deltagande. Det är mig icke möjligt att återgifwa hennes ord med det eftertryck som endast den, hwilken under många år är fostrad i sjukdomens skola, kan gifwa åt sin beskifning öfwer det nödwändiga, sköna och ljuswa i ett rätt kristligt sjukhem. Jag kan ju dock få helse från en sjuk till de friska, att de måtte beghnna med allwar tänka på de många sjuka, dem Herren will, att wi skulle med glädje tjena. Tänk, på den yttersta

dagen skall Herren icke uppräkna, huru granna hus wi hafwa byggt för oss sjelfwa, huru stora farmar wi hafwa uppodlat, huru mycket pengar wi hafwa samlat, ja, icke ens huru mycket andligt tal wi hafwa talat och sjungit, ej heller huru wi predikat och annars varit märkwardige, utan just detta skall han draga fram, huru wi hafwa tjenat de sjuka och elända. Ack, ack, huru är det möjligt, att wi kunna taga denna sak så likgiltigt? Det tyckes, att wi icke skulle kunna gifwa oss någon rast eller ro, förrän wi finge höra och se, att wi verkligt hafwa ibland oss ett kristligt sjukhem, som kunde utwidga och utbreda sin verksamhet, såsom våra församlingar utbredd sig ifrån den första som blef stiftad. Det som kännes mest hjertslitande för mig är, om vårt folk tager saken så, att det är wi prester som uppfinna det ena efter det andra för att "pungslå" våra medmenniskor, såsom de finbildade politiska tidningarna pläga uttrycka sig. Är det wi prester, som hafwa uppfunnit, att man i Kristi kärlek bör vårda de sjuka och elända? Är det wi prester, som funnit upp, att menniskan lefwer icke allenast af bröd, utan af hwart och ett ord, som går af Guds mun? Våra försmädare göra oss allt för stor ära, när de påstå, att wi uppfunnit bibeln och hela den kristliga kärleksverksamheten. Hade wi gjort sådana uppfinningar, då förtjenade wi i sanning, att man tillbåde oss som gudar, ty ingen annan än Gud kan uppfinna något så öfwer all beskifning underbart och gudomligt som bibeln och någonting så ljusligt som den kristiga kärleksverksamheten. Men wi prester wilja icke vara ensamma om den i sanning höga äran att

blifwa smädade för Jesu namns skull. Wi wilja, att hela vårt folk, ingen undantagen, skall vara med om den saliga skammen att i Jesu namn tjena de sjuka och elända. Men wi äro ett fattigt folk, huru skulle wi kunna samla ihop så mycket som ett ordentligt sjukhem måste kosta i en stor stad? Bort det, att wi skulle vara uteslutne från Herrens Jesu tjenst för det wi äro fattige. Wi äro icke egentligen fattige annat än på tro och kärlek. Se på katolikerna; de äro en massa fattigt folk, men se huru de fröjdas öfwer sin förwäntade verksamhet. Wi wilja ju icke blifwa katoliker; nej wisst icke. Wi wille dock gerna hafwa den kärlek som uppoffrar i enighet såsom katolikerna, men wi wilja hafwa protestantiskt tro och den kärlek som kommer af den sanna tron, ty den kärleken är sann. Saken är Herrens, den ware nu och på det innerligaste och allwarligaste lagd vårt folk på hjertat!

Alla pengar för sjukvårdsanstalten insändas till Mr. C. P. Holmberg, 119 Chicago Ave., Chicago Ill. Bedjen och arbeten! Rock Island. Ill. i Febr. 1882.

D. Olsson.

Swarjehanda.

Sorgebudet om det å första sidan tillkännagifna dödsfall, war wäl icke owäntadt, alldenstund br. Benders ständigt swaga helsa länge ingifwet fruktan för en tidig framkomst till det förelagda målet och enskilda bref gåfwo wid handen, att den allwarssamma sista stunden ej kunde wara så aflägle. Dock, då sifflidne fredag underrättelse genom telegram från mr. Bengson i Golden, i hwilkens gästfria hus deu käre brodern hade sitt sista hem på jorden, anlände, att

pastor Bender ej mera war ibland de lefwande, intogos allas hjertan, så snart nyheten blef bekant, af bedröfwelse. Alla med hwilka Bender under studietiden och sedermera kommit i beröring, kunde icke annat än mottaga djupa intryck af det allwar, den redlighet och barnsliga tro och uppriktighet, som gaf sig tillkänna i hela hans umgängelse. Han hade med trohet arbetat sig till ganska goda kunskaper, af hwilka han och i sina predikningar gjorde samwetsgrant bruk. Wi äro förwissade om, att han wunnit wänner både åt Herren och sig öfwerallt dit hans kallelse förde honom och att han lemnat efter sig ett godt och ljust minne. Så förminskas alltjemt wängårdsarbetarens antal, under det arbetsfältet oupphörligen widgas. Herre, det är dock din sak, och du är den, som måste förja för den!

— En dansk pastor skrifwer: "Under teknad skulle blifwa glad, derest han kunde få upplysning om hwad det menas med det Swenska Moodn's och Sanke's fria, evang. luth. College i Knoxville, Ill. Är det möjligt, att en undervisningsanstalt har ett så sammansatt namn? Och hwilket är i så fall dess bekännele? Är den methodistisk? kongregationalistisk? nyrationalistisk?

Swar. Det långa namnet är förmodligen gifwet för att karakterisera institutionen. Hwad bekännele an går, är den minst "evang.-lutherst", om ens något lutherst råkat hänga sig fast derwid; men om den är "kongregationalistisk, methodistisk eller nyrationalistisk" till bekännele, kunna wi icke säga, troligen litet af hwar, eller intet af alla tre. Den har ingen bekännele, och hwad den i dag bekänner, ändrar den en annan dag, efter som upplysningen

stiger åtminstone om man får tro "Chic. Bladet".

— En kongregationalistprest Dr. Milne lemnade för en tid sedan sitt samfund, slöt sig till unitarierna och förklarade sig dermed förneka vår Frälsare wara Guds Son. Nu har han tagit steg ut och offentlig från sin predikstol tillkännagifwit, att han icke ens tror på en Gud. Den unitariska församlingen höll då ett möte och beslöt derwid, att gudsförnekaren efter tre månader skulle wara stild ifrån sitt embete. Wi hafwa ännu icke sett en enda af våra tidningar utmåla unitarierna såsom påswiske, jagande kättare, hållande inquisitionsdmstolar och fällande blodsdmar m. m. Methodisterna fingo sin del, då de afatte Dr. Thomas.

Texter för Söndagsskolan.

No. X.

Änmärkning till ledning för dem som ej ega några hjälpredor och bibelkommentarier.

Matf. 4: 35—41.

Kristus stillar stormen.

Num. 1. Tid och ort. På aftenen och natten efter samma dag på hwilken Jesus talade hwad wi läste i föregående text. De woro nu på det Galileiska hafwet om bord på en båt, från Kapernaum till andra sidan omkr. 6. eller 8 mil.

2. Para lelljällen: Matf. 8: 23—27 Luf. 8: 22—25.

3. Inledning: Sedan Jesus hade talat till folket från båten de liknelser som läsas i Matf. 13. kap, Matf. 4: 1—34, war han trött efter dagens möda och beredde sig att fara öfwer sjön med sina lärjungar; men just som de höllo på att sätta seglen i ordning, kommo två och bekände sin önskan att följa honom (Matf. 8: 19—22, Luf. 9: 57—62). Han talade med dem och förefällde dem hwad det kostade att tjena honom. Derpå begifwa de sig af. (Somliga mena att samtalet, enl. Lukas, hände sednare).

Frågor. Hwad tid på dagen war det

nu? (v. 35.) Hvad hade Jesus gjort den dagen? Hwärt önskte han fara?

Ämne: Jesus är vår frid i hwarje nödens tid.

I. Stormen (v. 35—37).

a) A n m. v. 35. "Samma dag". Se föregående anm. Det hade varit en ganska sträng arbetsdag. Han hade botat den besatte (Matth. 12: 22), blifwit anlagad af fiender och vänner, svarat dem, haft besök af sin moder och bröder (Mark. 3: 22—35), hållit långa predikningar o. s. w. Jde underligt, om han war trött.— "Då ofs fara öfwer till den andra stranden", till Gergefenernas land. Han såg mycket folk omkring sig; många kanske woro i en upprörd finnesstämning. Han wille nu draga sig undan efter dagens möda; men långwarig ro fann han ej.

b. 36. "Der han redan uti war". I samma båt och utan vidare förberedelser, utan att gå i land eller taga med sig något vidare för resan. Han kunde blifwit hindrad af dem som möjligen ännu dröjde qwar.

"Andra skepp", egentligen små båtar. Dattadt mängden gått, woro der flere som wille försöka komma med öfwer sjön, antingen i egen eller hyrda båtar. Detta war en Guds skickelse, på det att det som sedan härde skulle blifwa bewittadt.

B. 37. "En stor storm", lif en orkan. Sjön Genesaret är ofta utfatt för sådana stormar, hwilka med wäldig fart bryta ned emellan berg, som omgifwa den. De draga upp watten, så att det ser ut som en jettelik tratt. Stundom komma de alldeles öwäntadt, medan himmelen är klar.— "Slog in", störtade in och fyllde skeppet, och de woro i stor fara.

Detta skepp är en skön bild af Kristi kyrka midt i merlden (se Ps. 46). Wi kunna wänta swåra stormar af bedröfwelse i kyrkan och stora wågor, som slå öfwer densamma. Willfarelsens wågor utifrån lasta äfwen skeppet omkring, och ofta ser det ut som allt skulle gå under; men Kristus är med på färden.

6) Frågor. Hvad föreslog Jesus sina lärjungar? Den andra sidan, af hwad? Hvad är meningen med orden "der han war" eller som han war? Hvad kan du berätta om stormarne på sjön Genesareth? Hvad slags "skepp" war det? I hwilken fara woro de? I hwad afseende äro syndens följder like en storm? Huru kunna frestelser och bedröfwelse jämföras med stormar? Kan du nämna an-

dra stormar? Hvad kan skeppet här afbildas? Hwilda stormar har Kristi kyrka att utstå? Huru kan detta tillämpas på andra goda ändamål?

II. Kristus sofwer i stormen (v. 38)

a) A n m. "Båt i skeppet", i altern. Den war i forntiden mycket högre än det andra af skeppet samt något sluttande, så att Kristus kunde ligga. Sådana brukas ännu i Egypten.

"Hjende", en bänk, kanske med en läderdyna öfwan på för styrmannen att sitta. Der kunde Jesus hwila sitt hufwud uppå. Såsom en sann människa behöfde han od sömn.

b.) Frågor. Hwar befann sig Jesus? Hwarföre war han trött? (Se föregående i kap. 4; Matth. 13) Hvad kan detta lära oss angående Jesu person? Hwilken tröst att han är sann människa? (Ebr. 4: 15, 16). Hvad bewisar han vidare genom sin lugna sömn? Synes Jesus såsom sofwande för oss wid wäsa tillfällen? Hwarföre ställer han sig så? (Jemf. Luk. 11: 5—9).

III. Fly till Jesus i nöden (v. 38).

a) A n m. "Väkte honom upp". Nöden lærer bedja. "Mästare (lära re) stöter du icke derom". Bön blandad med klagan, tro blandad med fruktan. Ehuru de borde, såsom gamla sjömän, warit mera wana wid stormar, äro de dock rädda. Det är od en wanart hos oss, att wi anse nöden såsom tecken att han ej stöter om oss. Wi fråga: är Herren med oss, hwi wedersaras oss då allt detta?

6) Frågor. Hvad gjorde lärjungarna, när de sågo faran? War det rätt att så göra? Huru bewisar det att de hade tro? Huru bewisar det att deras tro war swag? (v. 40). Kunde de hjälpa sig sjelfwa? Kunna wi hjälpa oss sjelfwa i syndens nöd? Eller från andra faror? Till hwem skola wi fly i nödens tid? Huru? (Se Ps. 50: 15).

IV. Frid och stillhet. (v. 39—41).

a) A n m. v. 39. "Näpste". Han gaf en befallning till stormen att tystna och till wågorna att lägga sig till ro. Se här naturens herre! Han är en sann människa som behöfwer hwila, men od sann Gud som kan befälla öfwer allt i himmel och på jord och haf. "Ett stort lugn". Wanligen plåga wågorna gå länge sedan vinden upphört. Här inträdde stillhet med ens. På stort wäder följer stort lugn.

b. 40. "Hwarför ären I så rädda?" Dessa ord kunna betydä: hwarföre rädda så onödigt och till en sådan grad eller med en fruktan så fridrig

mot tron på mig. I hvilket fall som helst, så innebär frågan förebräelse och ogillande, icke därför att der ej war werlig fara eller att de icke hade stål till fruktan i sjönöden; utan därför, att denna fruktan, ehuru naturlig, dock borde blifwit hållen tillbaka af hans närhet, och de borde också insett hans magt och willighet att frälsta dem. —

"Jde hafwen tron", så liten tro. Enl. Matthæus sade han: "I kientrogne", att I icke tunnen tro på mig, äfwen om jag sower. Han hjälper dem dock ur all dera fruktan. (Ps. 34: 5) Guds kyrka är ofta utjatt för motstånd och förföljelses stormar, men Kristus är ändå med henne och gifwer seger (se Ps. 46: 1—6). Vi äro också ofta i nöd och frestelse — en stor storm — men om wi hafwa Jesus med oss, äro wi trygga. Jesus kan gifwa själen frid och stillhet. Om han säger ett ord, så blir allt på stunden lugnt.

b) Fråga om. Hvad gjorde Jesus med stormen? Huru sade han? Hvad menas med ordet näpste? Huru kunde Jesus hafwa makt öfwer naturen? (Joh. 1: 3). Hvilken tröst är det för oss? (Rom 8: 28). På hvad sätt visar oss texten, att Jesus är både Gud och menniska? Huru gifwer Jesus frid i nödens tid? (Joh. 16: 33. Ef. 43: 2). Huru gifwer Jesus frid när syndens vågor swalla? (Se Col. 1: 20). Huru försäkrar Jesus att kyrkan skall bestå i alla stormar som anfälla henne? (Se Matth. 28: 20; Ef. 54: 17; Ps. 2: 8, 9. Dan 2: 44; Matth. 16: 18). Huru förebrådde Jesus sina lärjungar? När förtjena wi likadant förebräelse?

Ett hufwudspråk: Han stillade stormen, att böljorna slaktade sig. Ps. 127: 29.

Öfwerblid. F. Säg mig en allmän sanning ur denna text! S. Kristus gifwer frid till alla som åtalla honom i nödens tid. F. Hvad föreslog Jesus sina lärjungar? Han sade: I åt oss fara öfwer till den andra stranden. F. Hvad hände under färden? S. Der uppmärkte en stor storm och vågen slog in i steppet, så att de moro i fara att sjunka. F. Hwar war Jesus? Han sof bak i steppet. (Obs. Föreståndaren genomgår sålunda hela texten med de tillämpningar som tunna tjena till uppbjiggelse.)

Lärdomar.

1. Gud tillåter stundom mörker och storm angripa hans barn.

2. Swårigheter och motgångar som möta äro ej bewis på att wi äro på orätt väg.

3. Att tröttna wid att tjena Gud är synd, men att blifwa trött och utsliten under arbetet i Guds tjänst är ej synd. Jesus själf blef trött och sof.

4. Kristus synes ofta sofwande, när wi bäst behöfwa honom och det ser ut som han ej stötte om vår nöd.

5. Det bästa sättet i all nöd är att genast fly till Jesus.

6. Kristus är Herre öfwer allt, därför kan han styra så att allt tjänar till vårt bästa.

7. Nöden är ofta en flocka som kallar vår uppmärksamhet på den frälsning Gud vill gifwa.

8. Blif aldrig modfäld i en sak, så länge Kristus är med.

9. Blif qwar i steppet med Jesus, der är mera säkerhet än utanför.

Erkännanden.

Till konfessionsskassa:

Kollekt wid konf. mötet i Chariton 17.00; Boone 2.00; Swedesburg 1.75; St Dodge 1.41; Alta 2.00; Des Moines 5.30; Sioux City 2.00; Bethel, Sac co, 1.50; Swea 1.00; Fremont 2.00.

Till läroverkets skuld:

Fr. Chariton 9.05; G. Gunnarson, Bergholm 10.00; F. E. Larson, Fremont 2.00.

Till läroverkets underhåll:

Fr. McGregor 9.25; Burlington 3.25; Victoria i Sug. Creek 5.75; Des Moines 75.00; New Sweden 25.00; Upland 19.75; Imm. förs. i Rosfuth, Des Moines co. 45.75; Red Oak 14.75; Essey 20.00; Kensbo: g 7.50; Swedesburg 66.00; Bethel, Sac co. 20.00; Boone 4.75; Bergholm 44 50; Bethesda 40.00; Ottumwa 36.00; Swea 10.00; Swede Valley 25.00; Swede Point 25.00; Chariton 25.00.

Till konfessionsskassa:

Sjöfören. i Gowrie 10.00; Imm. förs. i Rosfuth, Des Moines co. 14.92; Sjöfören. i Stanton 50.20; fr. Resho 6.75; sparb. i Marshalltown 7.02; Burlington 27.25; Mrs Hemborg, Dayton 5.00; F. Lindstrand do 1.00; gn. Carl Anderson do 4.75; koll. i Swedesburg 15.90; Sjöfören. do 7.35; fr. Bergholm 5.00; Bethesda 2.00; New Sweden 17.75; Swede Point 25.00; Sjöfören. i Chariton 32.50.

Till httre missionen:

Sydfören. i Gowrie 5.00; do Stanton 25.00; Resho 6.75; Mrs Hemborg, Dayton 10.00; en onämnd, Swedesborg 5.00.

Till presidentens lön:

C. G. Widén 2.25; M. F. Hofanson 1.50; E. Walleen 3.00; koll. i Berghelm 1.35; koll. i Stanton 1.90.

Till emigrant=missionen:

Mrs Hemborg, Dayton 5.00; Chariton 3.85.

Till Jowa konf. barnhem:

Gn. past. Dalfiedt 36.00; J. A. Johnson, Swedesborg 3.00; koll. tackf. d. i do 4.62; Mt Pleasant 5.92; Des Moines 175.85; gn. Hemborg, Coalville 2.00; Benzons barns sparbössa 2.00; gåfwor fr. ensilda, Bethesda 3.00; koll. tackf. d. i do 4.51; Chariton 6.00.

Bidrag till barnhemmet i penningar sändas till undertecknad, men i natura och diverse artiklar böra sändas under adress: Stanton, W. M. Halland.

Tack nu, käre gifware, för dessa penningar. Herren gifwe eder rikligen igen.

Red Dak, Jowa, den 13 Febr. 1882

J. E. Rehnsjö,
Jowa konf:s kasför.

Till Kansas konferensens barnhem hafwa ytterligare följande gåfwor inlutit:

Sönd. skolan i Bethania förs., Kearney, Neb. 45.20; do Salemsförs., Frankfort, Ks 12.00; do i Mariedahl 12.55. S. Olsson, kasför.

Rättelje. J nr 4 af Aug. för i år, sid. 78, sp. 1, rad. 25 nedifr. står: Mrs Otto Carlsson, Mariedahl 1.00; bör vara: Anton Carlsson, Sutton, Neb. 1.55.

Tillkännagifwanden.

New York-konferensen af Augustana-synoden håller sitt årsmöte i sw. ev. luth. Westbyförsamlingens kyrka i Irwins, Westmoreland co., Pa., och börjas med högtidlig gudstjänst den 23 nästf. Mars kl. ½8 e. m.

Pastorala rapporter böra så snart som möjligt insändas till pastor C. E. Lindberg och statistiska uppgifter till pastor C. D. Hultgren. Församlingarne uppmanas att upptaga och insända en kollekt till bestridande af omkostnader för protokollstrykning.

Dispositionsämne: Den Helige Andes embete.

Portland, Ct, den 9 Febr. 1882

S. Mellander, sek.

Direktionsmöte. Kansas-konferensens barnhemsdirektions medlemmar kallas härmed till sammanträde på barnhemmet i Mariedahl, Ks, onsdagen den 1 Mars 1882 kl. 10 f. m. S. Olsson.

New York konferensens westra missionsdistrikt håller sitt nästa misf. möte i Kanesholm, McKane co., Pa måndagen den 20 Mars och börjar det kl. ½8 e. m. Samtalsämne: 1 Petr. 1: 23; Joh. 15: 7—8. Sanna missionsmänner från nära och fjerran äro välkomna.

R. G. Johnson, sek.

Missionsmöte. Sydwestra distriktet af Jowa konf. kallas härmed till årsmöte i sw. ev. luth. förs. i Stanton, Jowa, tisdagen d. 7 Mars kl. 10 f. m. Samtalsämne: Rom. 6: 23.—Mötet stulle hållits i Esfer, men den förs. kan icke nu mottaga det; derföre bjudes distriktet hit. B. M. Halland, sek.

Rättelser.

Rättelje i sönd. skol lexorna. J nr VI står: "Hom of Hattin": läs Horn. J nr VIII om sådesmannen v. 4 står "forstigen genom öken". Svar och en ser att det ställ wara äfren. J nr IX är följande utlemnad:

Ytterligare lärdomar.

1. Låter edert ljus lysa: ju klarare det lyser på andra, desto klarare är des strålar nära inwid.
2. Det är ytterst wigligt, att se till hwad wi höra och huru wi höra.
3. De som ej wilja meddela sanningen äro lika de girige, som ej göra bruk af sin risedom.
3. Om wi ej bruka våra krafter, går det som med fiskarnes ögon i Mammothgrottan, de förlora sin synförmåga.
4. Förakta icke en ringa början. En gnista kan bränna upp en stad; snöflingor kunna hindra jernvägstågen.
5. Guds arbetare dö, men hans werk fortfar och andra fortsätta.
6. Kristi rike ställ segra till slut öfwer hela werlden.

Tryckfel i nr. 8. Sid. 152, 2 sp., rad. 15 nedifr. står "den nämnda"; ställ wara: den nämnda tiden. Samma sida, 2 sp. rad. 11 nedifrån äro flera ord utelemnade, hwilket gör meningen otydlig. Det ställ heta: sade i ett tal, att han önsade, att alla unga personer o. f. m.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Gasfelquist, O. Olsson och A. E. Gervin.

7:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 8 Mars 1882

N:r 10.

Vender, vår vän, sofwer.

Hemmissionären pastor, Jonas Vender föddes den 19:de Sept. 1847 och dog kl. 10 f. m. den 24:de Febr. 1882, i Golden, Colorado. Han föddes i Wän-näs, Westerbotten, af fattiga föräldrar. Tidigt lärde han sig, i lifwets hårda skola, hwad försakelse och möda innebära. I späda år beröfswad sitt moderliga stöd, erhöll han ej den ledning en öm moder förlänar. Efter någon tid fick han wisserligen en stysmoder, men hon war också stysmoder, ej blott till namnet, utan också i werkligheten. Hon menade wäl, utan twiswel, men lille Jonass kom att sitta trångt, och det alltmer ju mera huset uppfylldes med barn. Af naturen war lille Jonas gladlynt och munter. Genom den hårda behandlingen, tillbakastött och tillbakafatt, blef han dyster, melankolisk, tygt och sluten. Dessa karaktersdrag följde honom sedan under lifwet. Att detta förorsakade och påstyhndade hans lungsigtighet, synes ötwiswelaktigt.

1868 ankom han till Amerika. De försakelser och lidanden han utstod i Ny England staterna woro många. Snapp föda, stundom ingen på hela dagar. Sopplats ute i lador, på fuktig och olän-

dig markt, påförde frossa och febrar och undergräfsde, i ej ringa mån, hans brutna helsa. Under dessa lidanden förgicks den utwärtens menniskan, men den inwärtens menniskan förnyades dag ifrån dag.

Han prestwigdes under synodalmötet i Des Moines, Iowa, den 20:de Juni 1880. Han ställdes att werka på ett hårdt och stenbundet hem-missionsfält. Westkusten blef honom anwisd, staten Oregon, särskildt dess förnämsta stad Portland.

På begäfringens wägnar war han wisserligen särskildt lämplig för ett sådant fält. Äfwen hans hela sostran tycktes peka deråt. De rapporter, artiklar och bref, som ingingo från honom under hans resa och efter framkomsten till westkusten vittna om en reda i förståndet, en klarhet i begreppet, en ödmöets inblick uti personer och förhållanden, som war ganska särskiljande och mogen.

Under sitt wistande wid lärowerket ådagalade han en förwånande slit. Han medhann på ett år hwad många ej medhinna på två. Då man besinnar hans ålder (28 år) wid inträdet på skolan, är det ett under, att han lyckades blifwa så förtrogen med bibelns grundspråk

som han blef. Texten läste han gemenskapen alltid i grefiska nya testamentet. Sin polyglott-bibel studerade han flitigt. I hans predikningar egde gemenskapen det undervisande företrädet. Han var texttrogen. Uppställningen var klar och redig. Logiken sträng. I det hela märktes en tuktad ande, som höll sig stilla wid och böjd under Guds ord.

Var han å själens vägnar rätt mannen för västkusten, så var han det dock icke å kroppens. I ett lufstreck, der det regnar åtminstone 182 dagar under året, led hans kläna bröst. Resor natt och dag, oftast på däck af rökiga ångbåtar, påskyndade förstöringsarbetet. Vagg här till olämplig kost, ofta intagen på opassande tid, allt för att spara på missionsmedlen, och du eger klara skäl hvarför en bruten hydda nedbröts så i lifswets sommar.

På västkusten sådde han lifswets ädla säd, och i bokstafsig mening wattenade fälten med sina tårar och sitt blod. Hvad skall förden blifwa? Läs swaret i Ps. 126 och Esaie 55: 10, 11. Siftlidne höst sade honom läkarena, att wille han lefwa, så måste han lemna kusten och gå antingen till sydvästra Californien eller till Colorado, helst den senare staten. Han tillstref missionsbestyrrelsen och mig. Resan måste dock företagas, innan ämnadt war, och den 27:de Nov., en söndagsmorgon, sågs hans vänliga, men tårda ansigte titta in genom vår öppnade dörr. I tio veckors tid war han hos oss. Han led mycket, men war tålig i allt. Helsen wäntade han återfå i detta milda och torra klimat. Han wille lefwa ännu en tid. Icke därför, att han war rädd för döden. Nej, den war hans winning. Men, hwem är obekant med en ung

mans känslor i hans ställning? Öster ut klappade warmt för honom ett hjerta. Han wäntade föra en utforad jungfru som sin brud hem till Golden City. Han tyckte sig hittills hafwa warit en högst onyttig tjenare. Lärer ej Herren alla sina tjenare anse sig så? Bland Klippbergen wille han lefwa några år, och uppsöka de borttappade får af Israels hus, "som gå wilse här och der på bergen och på alla högar". Men Gud hade andra tankar om honom och hans verk. Gud sade: "Det är nog! Edert arbete är icke säfängt i Herranom. Nu hwiler eder". Denna känsla, att wilja lefwa, om Gud det wille, belades och af professor Lindström. Då en studerande tillfrågade honom: "Will professorn gerna dö nu?" fäste han sina stora, klara och skarpa, men på samma gång milda ögon på den frågande och iakttog en stunds tyftnad. Ögonen wattenades och han sade: "Jag will, om Gud will. Dock helst will jag lefwa i några år och tjena Kristi sak, och inbergas som en mogen kärwe. Det kännes så swårt att hafwa anwändt 11 år i trägna studier, och då dessa som först skola börja blifwa räntebärande, blir jag borttryckt". Icke misstycker Herren dessa känslor! Wisst säger Paulus, att han hellre wille dö och wara när Kristus. Det wore mycket bättre. Dock om det tjenade mera församlingen till förbättring, att han blefwe qwar i köttet än en tid, så wille han det. Han wisste därför icke hwilket han skulle wälja. Begge delarne lågo honom hårdt uppå. Det är därför wäl, att Gud sjelf wäljer för oss stund, rum, sätt, när wi ej sjelfwa kunna det. "Med den lefwande Guden i hjertat frukta wi icke döden, som så säkert förer till lifwet, det ewiga lifwet".

Hjertat är gifwet åt honom deruppe, som herskar i himmelen och på jorden. "Gifwet beröfwas icke, blott förklarats till ett bättre".

Pastor Bender reste till Golden den 1:ste Februari. Predikade söndagarna den 5:te och 12:te. Sista veckan tog han sin morgonpromenad hwarje morgon, de första fyra dagarna, icke heller urakflåtande sitt morgonbad. Fredagen, som war dödsdagen, reste han sig upp i bädden kl. 7 på morgonen och ämnade stiga upp som vanligt, men war för swag. Det tärda anletet måste åter luta sig ned mot kudden. Klodan sjade man honom att läkaren förklarar att han ej kunde lefwa i tjugofyra timmar. Wid detta tillkännagifwande sade han: "Är det så?" Knäppte sina händer samman, och med blicken uppåt suckade han: "nåd! nåd!" Sedan låg han stilla och lugn, uppfyllt med Jesu frid — försoningsfriden, som kommer oss till del genom Jesus Kristus. Nu erfor han att Jesu namn är vår frälsningsklippa. Hwilar själen på den, så skall ej dödens störtfjöö bortspola henne. Nej, hon hwilar trygg och säker! Broder Bender gaf några anordningar rörande sin hädanfärd och telegraferade efter mig. Telegrammet nådde mig först kl. 11 och en timma förut war han död. Han somnade stilla, som ett trött, men snällt barn. Ja, han war en rätt Jonas (= dufwa). Frid, ljus frid, hwilade öfwer de tärda anletsdragen och gaf dem en skönhet sådan som de saknat i lifwet. Det war tydligt nu att han sof, endast sof, och att Jesus skulle uppväcka honom i hans del. Job. 19: 25—27.

Den lilla, tåliga och älsfliga församlingen i Golden, som nu i årtal bidat

och väntat efter egen lärare, glädde sig högeligen öfwer denne af Gud sände tjenare. Han å sin sida omfattade den lilla planteringen med kärlek och värma. Så kort den tid och war som deingo tillhöra hwarandra, saknades icke wänstapsprof å ömse sidor. "Så snart for denna fröjd sin kos!" Ej war denna glädje syndig. Men Guds wägar äro outränsakliga, de gå i djupa watten.

Söndagen den 26:te Feb. beledsagades stofthyddan till sitt sista hwilorum på Goldens grafplats. Åldon till ett antal af tjugo, från Golden och Denver, fyllde med förjande wänner, medföljde till grafwen. I denna kyrkogård hwilar pastor Winqwists första hustru. Wi hafwa alltså redan mer än ett gylene korn oss bekant, som hwilar i denna Gottesacker (Guds åker), för att på uppfståndelsedagens morgon, omklädd i förklaring, uppstå för himmelen mogen, att inbergas i Guds lada, då "grafwar-na stola gifwa igen de döda".

Den förjande kärleken hade lagt en grön frans, inslätad med sköna blommor, och en halsmåne af blommor och wälluktande blad, på pastor Benders lifftista, i sinnebildlig betydelse af den käre hädangångne, med lifwets krona krönte stridsmannen, som lyktade sina år, inom månadetalet war fullt, efter menstlig berättning.

I sterbhuset, i kyrkan och wid grafwen sjöng Goldens lilla, snälla kör flera nummer, deribland psalmen 495, och ur Sammets Ps. nr. 99 och 139. I sterbhuset talades öfwer Gesefernas 2: 8, och i kyrkan öfwer Joh. 11: 11. Kring kyrkan war en stor skara menniskor samlad, som ej fick rum i det lilla, täcka templet, hwilket den dagen war draperadt i förgeod.

Broder Bender är den förste af Colorados swenske prester, som fått gå till hwila. Wisst war han den mest beredde, ehuru den sift komne. För-lusten kännes mycket swår! Just som wi begynt glädja oss öfwer den goda tillöfningen, kommer Herren och tager arbetaren hem till hwila. Hwi slog Gud oss så! Wi hade så wäl behöft just denne broder! Ej såg jag hans sårskilda begåfning så klart under hans lif som nu, då hans teckning återgifs med den mörka gräsven till bakgrund. Sant har Dr. Hasselquist om broder Bender sagt: "Han war en redlig fjäl" — en Nathanael!

Herre, hwi gjorde du oss detta? få fråga wi, och du svarar: "Det jag gör, wet du icke nu. Härefter skall du det få weta."

Nu må wi alla fråga oss: Åro wi redo? Åfwen presternas leder glesna så småningom. Wi följa med. Det är endast en tidsfråga. Herre gör oss din Ande lydaktige uti allt!

"O Herre oss beredda gör
All syndens matt i oss förstör!
I våra hjertan blif och bo,
Så ha wi tröst och ewig ro".

"Af nåd jag är förklarad fri,
Af nåd jag måste lefwa här,
Af nåd och ewigt salig bli,
Af nåd jag är allt hwad jag är".

Färwäl du dufwa, du fromma, tills wi mötas i Eden en gång! "Der ingen wärk skall wara mer."

J. L.

Från Texas.

Austin, Travis Co., Texas, den 21 Febr. 1882.

Kära Augustana.

Det är mycket sällan man får se något i dina spalter från Texas och måhända det derför skulle wara trefligt för dina läsare att höra något härifrån.

Ej så få af våra landsmän hafwa här slagit ned sina bopålar och flere komma hit för hwarje år. Inwandringen till Texas skulle utan twifwel wara mycket större bland vårt folk, om förhållandena här woro mera kända för dem. Tyfstar inwandra i tusental för hwarje år och taga i besittning de utmärkta Texas-prairierna. Den förste swensken, som man med wisshet wet hafwa bosatt sig i Texas, war S. M. Swenson, hwilken nu är bankir i staden New York. Han kom till Texas år 1837 och hade sitt hem nära Austin i flere år. Gansta så swenskar woro här före 1869, men under det året och de två följande kommo de fleste, som nu äro bosatta här. Åtskilliga togo sig strax land och ett swenskt nybygge uppstod nära en plats, som heter Round Rock. Här stiftades en luthersk församling år 1875 och samma år uppfördes en liten kyrka. Pastorerna Hocan-zon och Cavallin woro bland de första, hwilka buro evangelii glada budskap till vårt folk i Texas. En pastor wid namn Karlen höll den första swenska predikan i Texas. Tillståndet bland swensktarne war till en början gansta swårt. Krogar och danshus woro flitigt besökta och en del landsmän indrogos i hemliga sällskap. Åtskilliga slöto sig till fritänkarenas leder och ej så få höra ännu till denna gudlösa hop. Herren har dock återkallat några ge-

nom sitt kraftiga ord, hwilket äfwen här wifit sig wara en kraft, som bryter alla hinder. Den säd, som de förste säningsmännen utfödde på detta fält, har nog burit rika frukter, ehuru det måhända ej kan synas så mycket för menniskors ögon. Pastor M. Royd, som kom hit 1876, har arbetat på detta fält med wälsignelse. Utan twifwel har han under sin wiftelse här ofta fått så under tårar, men Herren har lofwat att de, som under tårar så, skola med glädje uppfåra. Hans församling ligger 18 mil från Austin och en och en half mil från Round Rock. Kyrkan ligger på en mycket skön plats. Den omgifwes af de alltid gröna "lifefarne" (liveoaks), i hwilkas skugga många hwila till uppståndelsens dag. Här är en lutherisk församling i Austin och en i Manor, som ligger 20 mil från Austin.

Församlingen i Austin har genomgått många strider under sin tillvaro, Herren har uppehållit henne med sitt kraftiga ord. Austins och Manors församlingar hafwa ej haft någon stadigwarande lärare, sedan pastor Royd afsade sig dem. Stud. C. T. Collin war här förliedet år, och han war mycket afskad inom båda församlingarna. Han arbetade med mycken slit och Herren wälsignade hans arbete. Han återwände till skolan i September månad och en annan sändes då hit från Rock Island.

Stud. J. A. Stamline war här för tre år sedan, och höll skola och predikade. Han kallades för en tid sedan tillbaka såsom lärare af Austins och Manors församlingar, och till sin stora glädje fingo de ett sådant svar. Han kommer, om Gud låter honom hafwa helkan, att antaga församlingarna, straxt efter kommande synodalmöte.

Församlingen i Manor har en mycket wacker kyrka och denna är belägen på en ganska skön plats. Nog är det glädjande för de käre wännerna i Manor, att de redan hafwa ett så wacker andligt hem. Ja, må Herren wälsigna sitt ords predikan äfwen inom våra församlingar i Texas, så att många måtte få säga med David: Herren är min herde, mig skall intet fattas.

A.

Från norra Michigan.

Pastor Forsberg meddelar i ett enskildt bref, huru de församlingar, som han betjenar, utweckla och förkofra sig under Herrens underbara nåd och ledning. Under förliedet år har broder Forsberg haft att besöka 12 å 13 platser med Guds ords predikan och sakramentens förwaltning. Säden är i sanning mycken. Tre kyrkor hafwa blifwit byggda i dessa trakter, sedan broder Forsberg kom dit. Under innerwarande år ämnar man bygga 2:ne nya kyrkor, en i Bonds Mill och en i Tustin. Församlingen i Tustin har haft att kämpa med stora swärigheter till följd af striden med episkopaterna. Det är icke nödwändigt att i Augustana försöka redogöra för denna strid. Nog skulle det wara särdeles wälkommet och kärkommet, om enskilda församlingar wille med penningebidrag understödja den lilla kämpande församlingen i Tustin i och för hennes kyrkobyggnad. Sådana bidrag skulle sändas till Mr. J. A. Lindström, Tustin, Osceola co., Mich.

Swad som sålunda gifwes, kommer att blifwa redligt redowisadt i Hemlandet.

Sorg har förre kateketen B. A. J. för-

orsakat i dessa församlingar med sitt besynnerliga beteende och sin öfvergång till separatismen. Huru ostadig meniskan är! Hwad tjenst gör man åt Guds rike med sådant der krängel? När man utslitit alla sina krafter med att bilda en liten separatistförsamling, hwad fröjd får man sedan af denna sin plantering? Men hwarför är det så märkligt roligt att slita sönder, att åstadkomma separation inom ett samfund, der man själf förut arbetat och haft sina wänner? Meniskan är sannoligen obegriplig. Måtte Herren få lära oss alla sann ödmjukhet! Det må nämnas, att separationen i Tustin och omkringliggande församlingar icke lyckats åstadkomma någon sönderflitning, såsom naturligtvis ämnadt war. Må nu Herren få wälsigna dessa våra kära församlingar i norra Michigans skogar, måtte han få i nåden styrka och stadfästa sina barn, som han der har! Måtte han också få igenhemta de förlorade söner och döttrar, som ännu der wandra i werldens, satans och syndens tjenst!

Huru det ser ut

der och hwar på utkanterna, skola våra läsare i någon mån förnimma af ett bref från Michigan, som dock handlar om ställningen på en plats i Dakota i dess nordligare del. I lekamlig mätto hjälpa de sig fram, ehuru männen gerna måste arbeta för andra, åtminstone tidtals. Ur ett bref derifrån anföres följande: "Jag läste i en tidning i fjol ett stycke insänt af vår handlare, deri han bland annat skref, att han war glad deröfwer att det icke kunde komma några Guds ords förkunnare hit. Ja, begråtansvärdt war allt hwad han öns-

skade. Dessa hafwa nästan inga andra än fritänkare kommit hit. Men huru mörkt det ser ut, är ju för Gud ingenting omöjligt. Herren ser nog till de bedröfwade och sänder hit andra än de som tjena djefwulen. Jag har aldrig i mitt lif haft en sådan jul som den sista, då folk kom hit på 8 mils omkrets för att dansa om julaftonen. Ett par gamle män gifte sig och i anledning deraf höll man på med dans m. m. i fjorton dagars tid. Huru skall det wäl blifwa med våra fattiga barn, som wäga upp under seende och hörande af sådant ogudaktigt wäsende? Ett par till finnas i settlementet, den ene nyligen från Sverige, som förja öfwer ställningen och nu skatta dess mer den heliga Skrift samt komma hit, då det blifwer allt för långsamt". Vår egentlige breffskrifware från Michigan tillägger: "Se hwilken tasla här upprullats för våra ögon! Ja, wi borde wakna upp ur vår dwala, wi som sitta här hwar och en under sitt fikonatråd i allsköns ro". Wi tillägga att den omtänksamme breffskrifwarens önskan skall efterkommas.

Ett ord till dem som underwisa i Söndagsskolan.

Käre bröder och systrar!

Jag wille säga ett ord till eder angående texterna för söndagsskolan. Efter att länge förgäfwes hafwa wäntat på något, som kunde vara till ledning för oss och till en föreningslänk emellan de förskingrade fären, våra barn och vår ungdom, men ingenting blef af, oaktadt flere beslut wid synod- och konferensmöten, tog jag mig före på eget bewåg att öfversätta och delwis bear-

beta den serie som begagnas bland de amerikanska söndagsstolorna. Jag känner djupt min oförmåga, min tid är desutom knapp och jag blir ofta afbruten, hvarföre många brister uppstå. Men hvad jag ville bedja eder om är, att I väl studeren det lilla som meddelas. Om man endast flygtigt ögnar öfver det, förekommer det kanske tomt och torrt; men tag texten (bibeln) för ögonen och läs öfver lexan och sedan jemför alla parallellspråken. Derpå gå noga igenom hvarje punkt jemte anmärkningar och frågor. Så öfver det flera gånger och slå upp de ställen som angifwas. Om I derjemte hafwen tillgång till andra böcker i ämnet, t. ex. predikningar eller bibelutläggningar, så läsen dem ock. Bedjen så Guds Ande om nåd och ljus och I skolen erfara att många saker skola bli klara för edert förstånd och ljusliga för edert hjerta. Om man endast tager tidningen med till klassen och der regelbundet frågar de frågor som der angifwas, så blifwer deraf ej någon serdeles nytta och mitt arbete blifwer utan frukt. Jag kan säga eder att jag finner många sköna personer under det jag söker, och jag önskar att I också gören detsamma.

Eder medarbetare G. P.

Bref från Indien.

Följande bref från Mrs. Hilba Carlson i Indien till pastor Lindahl i Galesburg intages härmed. På samma gång böra wi tacka broder Lindahl, som färsfildt tänkt på dessa våra lidande systrar.

Madras den 23 Jan. 1882.

Herran skall upplyfta, bära och hjälpa. Ef. 46: 4.

Äf allt hjerta får jag tacka för det

så deltagande och tröstande bref jag fått mottaga. I sorgens tid wet man att rätt värdera tröstens ord. Jag kan ej säga huru många gånger jag under tårar genomläste brefsivet. Herren visste hvad jag behöfde, det kändes så godt för mitt beslämda hjerta att weta, jag hade trogna deltagande wänner derhemma och en, som lärt känna min dyre makes värde.

För en wecka sedan anlände jag hit till Madras; är i den tyfsta missionärens hus. De bewisa all kristlig kärlek mot mig, så jag känner mig rätt hemma hos dem. De bo ej långt från the Asylum. Detta gläder mig, ty jag kan således ofta så höra från min älskade August. Doktorn säger han är bättre, men i stilla än förut, annars hvad förståndet beträffar är ingen bättring. Vid jultiden led han af feber samt lite drag af kolera; detta har förosakat wettighet.

Mr. Handman (den tyfste missionären), besökte August för några dagar sedan. Han igenkände honom och visade stor glädje öfwer att träffa honom. Talade litet om mig, sägande han önskade se mig samt resa till Sverige och sedan resa öfwer hela werlden och predika korsfets evangelium. Mr. Handman kunde knappast känna igen honom. Jag war glad, att han ej syntes känna sig olycklig; troligen wet han ej hwar han är. I går sände jag honom Hemlandssångboken; om han får lof att ha den, wet jag han skall fröjdas deröfwer. Ett par Hemlandstidningar emottog han med den största glädje. Förut ha de ej tillåtit mig att sända något.

Herren har sändt mig en dyr kristen vän, Col. Carnegy. Han hjälper mig uti allt att få August hem så fort som möj-

ligt. Doktorn säger att två män måste gå med honom, således blir resan mycket dyr. Han kan ej tagas ombord på annat än ett fraktfartyg, och jag wet ej ännu huru jag kommer att resa. Jag förbjudes att låta honom se mig. O, när jag tänker på allt som är framför mig, då vill mitt mod swika, jag känner mig så swag, så nervös, men han som har så underligt hulptit mig hittills, jag wet, han skall och hådanester stå mig bi. Doktorn säger att August måste äfwen i Sverige för någon tid förwaras på hospitalet. Ofta undrar jag hwad jag skall göra, när jag kommer hem, om min älskade August kommer att länge vara på sjukhuset. Af några har jag fått det rådet att stanna här i missionen, tills jag hör att August kan komma ut. Jag kan ej antaga detta råd. O, hwad jag lidit under dessa strider. Hade August fått gå hem till sin himmelsfaro, då hade min enda önskan varit att få stanna och i det ringaste mått få arbeta der han verkfat, men nu kan jag det ej. Så länge August lefwer, vill jag vara i hans närhet. Jag tror Herren har ingifwit mig i bönen, att jag bör gå, äfwen om jag aldrig får se min dyre make lefwande. tacka Herren Jesus med mig. Han som förr helade de sjuka, han har nu helat min August så, att han kan tagas hem. Ja, Jesus hör bön; hans hjerta brister af förbarmande. Lofwadt ware hans namn ewinnerligen. Helsa alla kära wänner och war sjelf kärt helsad af mig (och jag wet af August).

Er ringa syster i Kristo
Hilda Carlson.

Vi böra alla förstå, att våra wänner Carlson wäl behöfwa icke blott förbön utan och penningeunderstöd i sin

swåra nöd, som medför stora omkostnader. Sådana kärleksgåfwor kunna sändas till Rev. S. B. A. Lindahl, Galesburg, Ill. och han skall säkert skicka dem till Mrs Carlson. D. D.

Swarjehanda.

Ryktet som wi omnämde i ett föregående nr., näml. att pastor Nyström antagit kallelsen till församlingen i Bloomington Ill., har wisat sig vara sant. Församlingen i Farmersville kände sig mycket nedstämd öfwer sin pastors afsägelse; men är åter wid godt mod, sedan pastor Nyström lofwat henne månadsliga besök, tills ny pastor kan erhållas. Församlingens ställning är i alla hänseenden god; hon har förnyat sin kyrka och har dock kassabehållning; genom en liten tillställning hos C. M. Johnson insamlades en summa af \$50 till en tornklocka; hon bjuder den pastor hon vill kalla en ganska god lön, som tillsammans med landtboars wanliga gästvänlighet låter honom lefwa der utan bekymmer. Medlemmarnes antal är 125 och torde änyo förminskas genom utflytning, dereft icke andra landmäns inkomma istället. Men norste bröder hafwa icke allenast flitigt upptöpt allt tillgängligt land, utan fortsätta och att så göra och tyckas finna sig wäl. De hafwa en stor, pryddlig kyrka, byggd af C. M. Johnson, belägen 2½ mil westerut från swenska kyrkan nära G. Johnsons farm, den han dock nu sålt och sjelf aflyttat till Nebraska, en flyttning, hwilken säkert anses som stor förlust för församlingen. Församlingens gamle pastor önskar af hjertat sina wänner all framgång och wälsignelse.

— I Philadelphia finnas 24 lutherska församlingar, näml. 12 tyska, 11 engelska och 1 svenskt,

— St. Peters-församlingen i New York, hörande till Gen. Council, wisar stort intresse för skolan. Den har ej allenast en församlingskola, utan ock en högre undervisningsanstalt med 6 lärare redan. Dess pastor är dr. Moldehnke. Han tyckes förstå, att man måste förse det uppväxande släktet med annat än pengar, och bedrager sig icke deri. Huru många äro icke de, som endast lefwa för att lemna sina barn så för-mögna som möjligt, huru det än går med hjertats rikedom. För den jordiska wäl-mågan tacka barnen gerna litet, om ens något, kanske önska sina föräldrar så fort ur werlden som möjligt, om de icke till och med hjälpa dem öfwer ti-dens gräns, för att desto snabbare komma i besittning af hela egendomen. På det senare börja exemplen blifwa allt flera.

— En yngling, som war medlem af ett hemligt studentsällskap, sökte inträde i ett college i Indiana, men fakulteten afflog hans begäran, så wida han ej lemnade det hemliga sällskapet. Detta wägrade den sökande och sökte desutom med lag tvinga fakulteten att frångå sitt beslut. Utslaget blef det, att fakulteten war fullt berättigad i sitt förfarande och att anstalten kunde hafwa framgång utan hemliga sällskap. Wi skulle säga att undervisningsanstalter kunna i längden hafwa framgång endast, om de utesluta ifrån sig alla hemliga sällskaper.

— Stora swårigheter för det amerikanska bibelsällskapet hafwa på senare tiden uppstått. Först anklagades det för slöseri med om händer hafda medel; från det försköket att skada det samma

har det dock fullt frigjort sig. Selt nys begärde baptisterna, att Bibelsällskapet skulle trycka en öfversättning af bibeln till Burmesiska språket (i Indien), hwilken öfversättning war gjord af den berömda baptistmissionären Judson. Sällskapet bewiljade den framställda begäran, dock på det wilfor att uttrycket "nedsänka" om dopet skulle utbytas emot ett annat eller ock grundtextens ord begagnas, likasom i engelskan, emedan sällskapet ej egde rätt trycka bibeln efter ett wißt samfunds åsigter. Som baptisterna ej wille gå in på någon anbring, afflogs deras begäran. Häraf har uppstått en wäldig rörelse ibland baptisterna och lär det komma till en fullkomlig skilsmessa emellan amerikanska bibelsällskapet och det talrika baptistsamfundet. Detta har måhända ock till följd, att baptisterna skola anstränga sig att trycka biblar på alla språk i enlighet med deras åsigter om dopet och således framkalla en hård strid. Wi, lutheraner, behöfwa äfwen wara waksamma med afseende på denna fråga.

— Huru man i fäderneslandet tänker om det wid nyårstiden utkomna "Korsbaneret", synes af yttranden i bref. I ett heter det: "jag tackar dig på det hjertligaste för den särdeles intressanta julkalendern, ett äfwen till utstyrelsen mycket wacker tryckalster, mycket öfwerträffande dem wi så se från våra svenske förläggare". Om "Augustana och Missionären" säger samma bref: "Jag läser den med stort intresse, och äfwen mina wänner, och är det ett nöje att se den frimodighet och andekraft hwarmed sanningens wapen deri föras".

— En nödwändig påminnelse till

Kanfas. Huru ifrigt bier- och bränwinsdyrkarne äro att nedgöra förbudslagen i Kanfas så wäl i allmänna opinionen som genom lag är wäl delwis bekant; men här må ett ytterligare bewis anföras. För någon tid sen lästes i den widt spridda St. Louis Republican en artikel, hwari man sökte öfwerthyga folk, att Kanfaslagen war fullkomligt misslyckad och att dryckenskapen fortgick obehjadt. En man, som rest öfwer allt i staten, insände då ett swaromål till samma tidning, men det intogs icke. Författaren skref då om igen och erhöll det swar, att om han wille betala \$50, samma summa som war betald för artikeln emot lagen, så skulle den inryckas. Således penningar sparas icke för att vinna målet, nämligen att dränka den unga staten i dryckenskap och utfuga dess must och saft. Här behöfwes waksamhet, om den luraude fienden ej skall gå af med segern; ja, mod behöfwes, ty han frågar icke efter menniskolif: och huru skulle han det, alldestund han lefwer på förstöring, ruin, enskild och allmän, och mord. Stå icke möjligen våra stora tidningar i sold hos dessa bränwinsintressenter, då de begabba nykterhetslagar och färskildt den i Kanfas? Det är, efter hwad som kan slutas af föregående, det sannolikaste. Det är säkert att ingen argare fiende till landets och folkets wälfärd finnes i Amerika än bränwinsintressets.

— Skollärarinnan Hulda Peterson, som tagit examen med goda bethyg i Norrköping i Sverige och desutom medför wackra rekommendationsbethyg från de ställen der hon meddelat undervisning, befinner sig i Wilcox, Pa. och önskar plats som skollärarinna. Pastor Franzeen lemnar om henne de bä-

sta witzord. Wäl wore, om någon bland de många församlingar, som behöfwa och borde hafwa församlingskolor, ej låte tillfället gå sig ur händerna att få sig en pröfwad och öfwad person till en sådan skolas stötdande. Bref till henne eller om henne kunna adresseras till Rev. S. Franzeen, Kane, McKane co., Pa. Box 58.

— En ung fritänkare och advokat begaf sig till den stora western och beslöt "sätta sig ned på en sådan plats, der inga kyrkor, söndagskolor eller biblar finnes". Han fann en sådan plats, som war efter hans önskan. Förr än första året war till ända, skref han till en ung prest och bad honom att han måtte komma och taga så många biblar han kunde med sig samt predika och begynna en söndagskola. Han "war nu öfwerthygad, att en plats utan kristna, utan söndagar och kyrkor och biblar wore allt för mycket lif helwete att bo uti för en lefwande menniska".

Am. Mess.

Bordsamtal.

Mor Anna. Välkommen, kära grannmor, slå dig ned här wid bordet: jag har just mitt eftermiddagskaffe färdigt, wi skola låta oss det wäl smaka och under tiden wilja wi samspråka om ett och annat.

Mor Emma. Tänk, jag har just kommit i ändamål att samtala med dig om en vigtig sak. Har du hört något nyligen från våra gossar deruppe på fullen i Rock Island?

Mor Anna. Ja, det war snällt af dig, att du erinrar mig om dem strax. Det war just hwad jag nu wille tala med dig om. I går kom en underrättelse

derifrån: de hafwa intet smör. Jag är högst bekymrad öfwer denna under rättelsen från vår skola. Tänk, hvad det skall wara att wara husmoder för en mängd goszar, som de äro wid Aug. Coll. & Sem. Smör lär ock wara nöd- wändigt för dem, som arbeta med hjer- nan. Om de nu hade god tillgång på andra närande födoämnen, så kunde de gerna wara utan smör, men nu lär det wara ganska knapt med mjöl och öfriga lifsförnödenheter.

Mor Emma. Ja, wet du, det gör mig riktigt ondt om vår skola i år. De som der hafwa att förja för hvad på bordet komma skall, lära wara i stort bryderi. Jag har hört, att om man skall få godt smör wid skolan, så måste man betala 45 cents skälpundet. Swart skall sådant taga wägen? Vår kära skola måste säkerligen komma i en stor skuld igen. Böra icke wi farmargum- mor här göra något och det snart och med all kraft?

Mor Anna. Ja, wisst har du rätt deri, men wi hafwa ju båda redan gif- wit och, hvad wärre är, wid denna tid på året hafwa wi ju sjelfwe ingen ting. Swad wi dock böra göra, det är att bed- ja, utan återwändo bedja till Herren. Wi minnas ju hvad han gjorde hos en- kan i Barpath. Han förwandlade ock i Cana watten i win, då der en mängd folk war samladt, som behöfde något till sin kropps wedergwickselse. Tänk, huru underbart han bespisade de många tusenden i öfnen, lefwer icke samme Gud än?

Mor Emma. Jo, han lefwer, och wi skola snart så se, huru han kommer att förwandla dessa wisnade och grä- nade gräsfält, som wi nu se genom fönstret, till smör, när våra kor komma

ut på de betesmarker, hwilka snart skola grönska genom den kraft som Herren gifwer i wårregnet och wårsofen. Så- ledes han lefwer än och gör under än, den nådelige och barmhertige Herren. När wi nu så wara med om det stora undret och se med ögonen huru den swarta marken förwandlas till smör, då böra wi tänka på våra kära goszar i Rock Island och äfwen låta dem njuta af detta stora under. Ja, wi böra äf- wen låta dem se ett annat Herrens under, som icke är mindre, nämligen att han förmår förwandla oss, som af naturen äro förwisnade i girighet och snålhet, till glada gifware, som prisa Herren för den saliga förmånen att få gifwa. Ja, så böra wi gifwa våra lärda goszar wid Aug. Coll. & Sem. exempel på Kristi kärlek, som all kunskap öfwer- går.

Mor Anna. Ja, det är så, min snäl- la wän; wi wilja genom Guds nåd likna den milda, ljuswa, gismilda wä- ren, icke den kalla och snåla wintern, el- ler fastmer, wi böra likna Herren sjelf, den outtröttlige gifwaren. Dertill be- höfwa wi bedja Herren om nåd och kraft.

Men hör du, kära grannmor, wi må- ste äfwen bringa upp denna saken wid sjsföreningsmöten och wid andra tillsäl- len, då farmargummorna komma till- sammans. Nog kunde wi se efter i wä- ra källare och wisthus, om wi hafwa nå- got, som wi kunde sända till bordet i Rock Island. Ja, det fins farmargub- bar nog, det måste wi erkänna, som utan skada för sig sjelfwa kunde slå sig till- sammans och en qwäll öfwertrumpla dem i Rock Island med att binda en stor fet slagtoze wid hwar och en af jern- pelarne i skolans matsal.

Mor Emma. Nog är det sant, men wi weta alltför wäl, att sådant icke blifwer gjordt. Du borde icke ens hafwa sagt sådant, som du wet, att våra gubbar icke göra, äfwen om de kunde det, ty du wet nog, huru lätt de blifwa stötte. Men när wi icke kunna göra det stora, så måste wi göra det lilla. Jag menar: under det wi wänta på wäsen och således icke nu strax kunna sända smör till våra gossar, så kunna wi sticka dem några andra matwaror. Wi borde också tala wid våra gubbar, att de i år gäfwelitet extra penningegåfwor till skolan för den dyra tidens skull. Wet du, grannmor, jag undrar om icke wi grannmor ofta äro skulden till, att våra gubbar äro för njugge, när det gäller att understödja våra allmänna inrättningar. Våra kära gubbar arbeta och sträfwa, köpa och sälja, ja, hafwa mångahanda bestyr; de äro därför utsatte för frestelsen att blifwa hjellsuiffe. Wi borde med mildhet och kärlek söka påminna våra män om Guds rikets stora angelägenheter, och om de wälsignelser, som komma af det rätta gifwandet. Här sitta wi i våra trefliga hem, äga en ganska stor farm och kanske pengar desutom, hwad skulle det göra oss, om wi wore litet mera frukostige för det allmänna bästa?

Mor Anna. Jag tror att wi böra tala mera försigtigt; du wet huru ömtålig denna punkten är. Emellertid böra wi göra allt wi kunna för vår skola. Hwad skall det blifwa af vårt myckna folk i detta land, om wi icke få innerligt och sant troende, lärde och wäl fostrade predikant och skollärare? Pengar få wi nog för våra familjer genom Guds wälsignelse, arbetsamhet och trohet i vår jordiska kallelse, men huru skola wi få de

andliga krafter som förmå lyfta oss och våra barn upp ur synden och förderfwer och föra oss till ett ewigt hem? Det är den stora frågan. En enda god predikant och skollärare är icke betald med pengar, och vår skola har dock redan gifwit oss flere trogna lärare.

Mor Emma. Ja, låtom oss bedja och arbeta! Wi wilja i Herrans namn besluta att göra alla uppoffringar wi kunna för vår skola detta dyra år.

Texter för Söndagsskolan.

No. XI.

Anmärkningar till lektionen för dem som ej äga några hjälpsredor och bibelskommentarier.

Mark. 5: 1—20.

Kristi makt öfwer de onda andar.

1. **Tiden och orten.** Morgonen efter stormens stillande kom Jesus med sina lärjungar till de Gadareners land öster om sjön. Detta war ett större område, hwilket inneslöt ett litet distrikt, kalladt de Gergeseners land (se Matth. 8: 28). Der är ännu en plats som kallas Kersa eller Gersa. Gadara war hufvudstaden i Pereen och låg 7 eller 8 mil sydost från sjön, men Gersa är nära sjön midt emot Tiberias.

2. **Paralleller.** Matth. 8: 28—33; Luk. 8: 26—39.

(Obf. Då Matthæus nämner två och Markus blott en besatt, böra wi förstå det så, att en war mera wild och att Markus endast omtalar den.)

3. **Inledning.** Denna text förer oss till sinnes djupheten af det onda i den fallna werlden och striden emellan det goda och onda, mellan Kristus och satan. Wi se huru djupt en menniska kan sjunka genom satans makt, men också hwad hon kan blifwa genom Kristi nåd.

Frågor. Hwar lemnade wi Jesus i vår förra text? Hwad tid på dagen war det? På hwilken plats kommo de i land? Huru skall man förena de olika namnen här och hos Matthæus? Hwad visar oss denna berättelse?

Änne: Jesus uttager från mörkrets rike och försätter in i Guds rike.

I. Den besatte (v. 1—5).

a) A n m. B. 1. "Så kommo de öfver fjön". Alltså lydligt i land. "Ängd", landskap bebodt af hedningar. De nämnas med samma namn som landet. (Antingen fick landet namn efter dem eller de efter landet). Jesus tänker äfwen på dessa. — B. 2. "Utur grifter", grottor, urhållningar, antingen naturliga eller uthuggna i bergen. Dessa begagnades äfwen såsom grifter för de döda. (Många finnas qwar än i dag. Araber och röfware taga stundom sitt tillhåll der.) "Besatt" (eng. possessed), genomträngd af "en oren ande", ond ande, hwilken han i lång tid haft. "Bo uti grifter" (se v. 2). Djefwulen dref honom dit att bo bland de döda, för att göra honom så mycket gräsligare för de lefwande. Saten föder werldens barn så än i dag, att de söka sin lust i orenligheten och stila sig från rättfärdiga menniskors sällskap. — B. 4. "Fjettrar" för fötterna och "kedjor" för armarna; men han flet dem fonder och ingen kunde "spåta" eller thgla honom, så att han ej städade sig själf och andra. — Tänk huru tyranniskt saten behandlar sina slafwar! De gudlösa bröta alla band (Ps. 2: 3) både gudomliga, och menliga lagar. (Se på spelare, drinkare, mördare och andra.) — B. 5. "Bergen", bergsklyftorna och "grifterna", öde rummen. "Ropade och slog sig själf med stenar". Mattheus säger, han hade inga kläder på och war ganska gräslig, så att ingen torde resa den vägen. (Tänk hwilket rysligt tillstånd!) Många likna denne. Wi se dem i städerna gå omkring och tjuta och ropa, samt göra stada och äfwen anfälla andra.

b) Frågor. Hvilka folkslag bebodde detta land? Hwem mötte Jesus, när han kom i land? Beskrif den besatte! Hwarföre bodde han i grifter? Hwarföre kallades djeflarna orene andar? Huru kunna de så sådan makt med menniskorna? Hvilken owanlig styrka egde mannen? Hwarföre sökte de binda honom? Huru städade han sig själf? Hwad säges om de onda andarna i bibeln? (Joh. 8: 44; Eph. 2: 2; 6: 12; 1 Petr. 5: 8; Uppb. 12: 9). Huru skola wi bewaras från deras makt? (Se 1 Petr. 5: 8; Eph. 4: 27; 6: 13; Jak. 4: 7).

II. Den besatte en bild af syndens tråldom.

a) Jemförelser finnas i föregående anmärkningar. (Satan werkar i otrons barn). Widdare kan man se. 1. Syndens förstörande verkningar. Det onda drager ned allt hwad det griper tag uti och gör det lika med sig. De

onda andarnas natur är att göra menniskorna lika sig i det onda. 2. Huru den förstör de menliga känslorna och gör menniskan wild, såsom denne mannen, hwilken bodde i hålor, war naken och lik ett wilddjur. 3. Den styr och hatar rättfärdigt wäsende, såsom mannen hwilken triffades bäst i orenlighet och ropade när Kristus närmade sig.

b) Frågor. Synes synden till en början så farlig? Huru kunna wi se dess förfärliga verkningar? (Sw. Wi kunna se det på dess följder.) I hwad afseende är denne man lik syndaren? Hans afförbrände från folk? Huru i afseende till hans styrka? Huru i afseende till att han städade sig själf och andra? (Matth. 8: 28). I andra afseenden? Finnas besatta nu?

III. Räddningen (v. 6—13).

a) A n m. B. 6. "Ropp han till", näml. till Jesus. Somliga antaga att mannen hade något medvetande om sin nöd och längtade att slita sig lös från sin grymme tyrann. Men det mera antagliga är, att Herren bewisade sin härlighet, så att den onde anden i känslan af sin wanmakt gjorde hwad här skedd, såsom då en rebell som ser sig öfvermannad kastar sig till marken och börjar tigga om förskoning. Han torde hwarken anfälla Jesus eller söka gömma sig för honom. "Föll ned" (eng. worshipped), tillbad, ett wanligt bruk att bethga wördnad inför en högre person. — B. 7. "Hwad hafwer jag med dig". Hwad är det emellan dig och mig? Hwad hafwa wi gemensamt? Hwarföre gör du intrång här? "Högstes". Här se wi att saten kände honom. Ingen der i landet kunde hafwa jagt mannen hwem Jesus war. "Jag besvär dig". Jag fördrar det högtidligt i Guds namn. "Jde qwälsjer mig", icke plågar mig (förrän tid är). De weta, att en swår pina wäntar dem. (De ogudaktige anse också dem som wilja hjelpa dem ur syndens tråldom, såsom plågarer.) — B. 9. "Ditt namn?" Det är ej så tydligt förstådt, hwarföre Jesus frågade efter namnet, antingen han menade mannen eller saten. Rog af, saten swarade: Legio, ty wi äro många. En romersk legion war 6,000. Detta tal brukas för att angha en mängd. — B. 10. "Han", egentl. de, andarne. "Utur landet". De wille hellre stanna der än drifwas i asgrunden. — B. 11. "Swinahjord". Judarna woro i lagen förbjudna att äta släkt, derföre är troligast att swinen tillhörde hedningarna. War det judar, så woro de brotts-

lingar efter lagen. — B. 13. "Tillstadde". Alltså ingen befallning, utan ett medgifvande. Så tan kan ej ens skada djuren utan Herrens tillåtelse. (Se Jöbs 1 kap.) Kristus har rätt att göra hvad han anser bäst. Tvåtusen swin äro ett intet emot en själ.

b) Frågor. Swarföre lopp han till Jesus? Hvad är meningen med att falla ned? Swarom bad han Jesus? Hvad besatte Jesus honom? (v. 8). Lydde han genast? Hvad frågade Jesus efter? Hvad är en legion? Hvad betyder det här? Swilken ynnest utbedja sig de onda andarna? Hvad hände då? (v. 13). Hvad blef det af swinen? Huru många woro de? Huru kunde Jesus tillåta det?

IV. Werkningarna som följde på botandet (v. 14—20).

a) Anm. B. 14. "De som stötte swinen" m. m. I stället för att fly till Jesus, fly de ifrån honom, och "förkunna" i första rummet om swinen och sedan om mannen. — B. 15. "Och de kommo". Jde med ett rätt hjerta, utan med oro om swinen. "Och sågo" mannen sittande wid Jesu fötter, klädd och wid sina finnen; men ack! swinen sågo de icke. Swinen woro mera för dem än Jesus och en frälsad själ. "Wordo försärade". De kände en kraft af Jesu makt, och deras samveten skakades af hvad som händt, men ingen bättring följde. De visade Jesus ifrån sig. De fruktade tanste, att han skulle förföra mera egendom för dem.

b) Frågor. Huru många verkningar eller följder se wi af detta under? Swar: Tre. A) På mannen (v. 15). Swilken underbar förändring stedde med mannen? Huru många bewis anføres på att mannen war botad? (Se v. 15). Hvad gifwer Jesus hvarje frälsat syndare? a) Frid. Rom. 5: 1. b) Råd. Job 29: 14; Uppb. 3: 5. c) Nytt sinne (andeligt förstånd). Hvad måste widare följa om wi blifwit botade? (Eph. 5: 8—11). Hvad vill Jesus göra med oss alla? (Col. 1: 13). B) På Gergezenerna (v. 14—17). Hvad tänkte de om Jesus? Hvad både de honom om? Swarför wille de blifwa af med honom? Hvad sinne lag visar det? Swarföre gjorde Jesus det de både honom? Kom han till dem mera? Wet du några, som nu lifna dessa? Lemnar han dem od? C) En hemmissiön är sån dessa dem (v. 18, 20). Hvad önskade mannen? Swarföre? Hvad sade Jesus han skulle göra? Huru kunde han göra någon

nyttja bland sitt folk? Swar böra wi börja wittna, om Gud hulptit oss? Swilken är den största tjenst wi kunna göra våra närmaste och wänner?

Hufwudspråk. Fördensfull uppenbarades Guds Son, att han skulle nederslå djefwulens gerningar (1 Joh. 3: 8).

Öfwerblick. F. Swilken fanning hemta wi ur denna text? G. Gud hafwer uttagit oss ifrån mörkrets wäldighet och försatt oss i sin älsfelige Sons rike. — Widare kan frågas öfwer: Landet. — Griefter. — Den besatte. — Dren ande. — Den besatte, en afbild af syndens tråldom. D. s. w. genom hela texten i förthet.

Värdomar.

1. Det finnes en fatan, en Guds och menniskors fiende.
2. Syndare skada sig alltid sjelfwa.
3. Synden har många former och werkar på många sätt. Dess namn är Legio.
4. Kristus har makt öfwer den orene anden.
5. En själ är wärd mer än all egendom i werlden.
6. Den som blir frälsd af Kristus kommer till sitt rätta förstånd.
7. Swar och en som blir räddad, bör bära wittnesbörd om Guds nåd: Mig är barmhertighet wedersfaren.

Erkännanden.

Till lärowerkets skuld:

Förs. i Port Byron, Ill. 14.00; do i Barna 1.00.

Till lärowerkets underhåll:

Förs. i Henderson Grove 17.25; do Knorville 32.75; do Beaver 12.50; do Englewood 16.50; do Rock Island 36.25; do Lemont 17.25; do New Windsor 71.00; do Princeton 95.75; do Elgin 17.00; do Payton 60.00; do Kewanee 5.75; do Hobart, Mich. 6.25; do Sheridan, Wis. 10.25; do Sagetown 7.75; do Färlöf 11.50; do Port Byron 6.00; do Lisbon, Mich. 35.00; do Woodhull 70.50; do Pecatonica 32.00; do Knorville 6.75; do Rankin, Isför. 8.00; do Clam Lake 3.00; do Hobart, Ind. 21.58; do Monmouth 17.00.

Till presidentens lön:

Förs. i New Windsor 2.40; do Rock Island 2.00; dr M. R. Cervin 3.00; D. Chelleen 3.00; förs. i White Hall 2.50; M. P. Aurelius 2.25;

förf. i Pecatonica 3.85; do Berlin 6.57; J. Wikstrand 4.00; A. Hult 3.00; A. Edgren 3.50; förf. i Bagton 1.75; S. P. A. Lindahl 5.00; G. D. Gustafson 3.50; förf. i Barna 2.98; S. G. Larson 3.75; J. Forsberg 2.50.

Till inre missionen:

Koll:r fr. Knogville 21.19; hyf. do 10.25; ynglingaföreningen i Altona 6.50; förf. i New Windsor 29.60; hyf. i White Hall 15.00; A. P. Anderson do 1.00; förf. i Englewood 12.00; do Geneseo 23.71; do Pecatonica 3.50; do Lisbon, Mich. 6.00; do Elgin 52.34. Gen. pastor Olander: Förf. i Marquette, Mich. 5.00; do Escabana 1.48; do Norway 3.96; do Florence, 3.29; Commonwealth 1.90; do Iron Co. 25.00; E. Moo, sparbössa i La Porte 1.15; förf. i Moline 100.00; do Barna 14.78; Gethsemane, Chicago 30.00.

Till yttre missionen:

Koll:r fr. Knogville 16.72; hyf. do 11.00; ett löfte åt Herren, Fshpeming 2.50; George, Gottsfrid och Alma Fogberg i Taylor Mines 3.13; Mrs J. E. Ohmans sparb. i Fshpeming 1.05; ynglingaför. i Galva 10.00; hyf. i White Hall 15.00; hyf. i Otteson do 1.50; förf. i Pecatonica 3.10; do Elgin 52.34; J. E., Baileytown 0.75; S. S. sparb. i Lemont 5.00; Mrs P. Boman i Menekauine 1.00; Mrs Jackson, Rio, Ill. 1.00; fr. E. J. till fru Hilba Carlsson i Indien 3.00.

Till emigrant-missionen:

Mrs N. P. Jacobson i Menekauine 1.00.

För bidragen såväl till läroverket som till missionen hembära vi till församlingar och enskilda ett hjertligt tack!

Orion, Ill. den 18 Febr. 1882

B. Setterdahl,
Ill.-konf:s kassör.

Till synodens missionskassa:

Till inre missionen:

Fr. Kansas konf., J. Rodell 100.00; Iowa konf., J. E. Rehnström 27.78; do do till emgt misf. 6.10; Ill. konf., B. Setterdahl 100.00; Kansas konf., J. Rodell 100.00; do do 150.00; Ill. konf., emgt misf. 47.90; do do 62.60; Kansas konf., J. Rodell emgt misf. 13.46; Minn. konf., A. P. Montén inre och emgt misf. 256.99; Ill. konf. emgt misf. 10.00; Kansas konf., J. Rodell 150.00; do do emgt misf. 3.25.

Till yttre missionen:

Fr. Kansas konf., J. Rodell 10.00; do do 15.00; do do 19.00; do do judemisf. 10.00; Minn. konf., A. P. Montén 186.06; do do till judemisf. 25.00; do do till General Councils misf. 31.51.

do do till hednabarnen 5.50; do do till Ev. Fost. misf. i Afrika 12.79; do do till indian misf. 12.55; Kansas konf. gm. P. N. Penning i Wahoo, Neb. till A. B. Carlsons misf. i Indien 6.00.

Till kyrkobyggnadskassan:

Församl. i Grand Rapids inbetalt lån 300.00; utresfe 15.00; från Minn. konf. gm E. Korelius 130.00; Ill konf. 3.97; Minn konf. A. P. Montén 2.70.

Från Minn. konf. har insändts till Zions församl. i Philadelphia 81.61; till församl. i Huxley, Neb. 50.25.

Orion, Ill. den 18 Febr. 1882.

B. Setterdahl,

Aug. syn. missionsstyrelses kassör.

Till läroverket:

Gåfva af onämnd (E. C. S.) 2.00; A. P. Anderson, White Hall, Mich. 2.00; Anna Johnson, 160 Ashland Ave., Chicago 0.40; onämnd i St. Edwards 1.00.

Till läroverkets underhåll:

Ill. konf. 212.83; Minn. do 404.31; Iowa do 214.75; Kansas do 310.00; New York do 111.80; hyföreningen i Moline 2.15; församl. i Moingona, Iowa (smörpenningar) 23.20; förf. i Edensburg, Neb. do 2.00; af enskild i förf. i Swedesburg, Iowa do 0.25.

In natura:

Peter Peterson, Kewanee, Ill. 5 lb smör; Carl Anderson, Neoga, Ill. 7 lb smör; gn. past. N. G. Dahlstedt 11 lb ost; gn. Gustaf Johnson, Altona 24 lb ost; Union Grove, Ill. 25 lb smör; Knut Nilson do 1 gås; Peter Nilson do 4 hyf. lingar; New Windsor, födra roten, 15 lb ost; förf. i Woodhull, Ill. 16 lb ost; förf. i Kingston (Kosfuth), Iowa 80 lb smör, 1 gall. frukt; förf. i Edensburg, Neb. 51 lb smör; förf. i Swedesburg, Iowa 49 lb ost, 116 lb smör; förf. i New Sweden, Iowa 52 lb ost, 7 lb smör; förf. i Mariadahl, Kansas 36 lb smör, 9 lb ost; från enskilda i New Windsor, Ill. 32 ft. höns och 4 harar; Fred Johnson do 6 höns och 100 lb rågmjöl; förf. i Cambridge, Ill. 19 lb ost; Carl Johnson Andover, Ill. 25 lb ost; förf. i New Sweden, Iowa 64 lb smör, 20 lb ost; Ola Johnson, Cold Brook, Warren co., Ill. 10 lb torrade äpplen, 7 lb ost; Caronsförf. Clay co., Neb. 60 lb smör.

Moline, Ill. den 1 Mars 1881

J. S. Wikstrand.

Till barnhemmet i Iowa:

In natura:

Från Stanton: Mrs E. Anderson och Mrs

J. J. Anderson 1 tåde, 1 par kuddar; Mrs C. J. Wall $3\frac{1}{2}$ yd calico, 4 yd bomullswäf och 1 par kuddwar; M. B. Johnson 2 lb smör. Från Fremont: Pastor Dahlstedt 1 swin; Anders Johnson 5 bush. råg. — Från Burlington: M. B. Söderqvist 6 kafan, 6 par kuddar; syför. do 7 tåden, 1 duss. tallriflar, 1do kniswar och gafflar, 3 kuddar, 2 madraswar, 11 kuddwar, 4 kafan. — Från Chariton: Bergqvists barn 1 tåde; Mrs Söderlund 1 par kuddwar; Mrs Emma Johnson 1 par kuddwar. — Fr. New Sweden 1 tåde, 1 kudd och 2 kuddwar. — Från Des Moines: Miss Mathilda Peterson 1 tåde; Miss Emma Anderson 1 tåde. — Fr. Boone M. L. Engström 1 tåde. — Från Moingona 14 handdukar, 6 kafan, 7 kuddwar, 1 tåde, 4 kuddar, 4 linyg, 3 par kalsonger, 1 hylsfjorta, 1 par strumpor, 4 näsdukar, 3 kappor, 1 tröja, 10 diverse plagg.

Tack, käre gifware! Gåfworna woro wälkomna och behöfliga. Ser barn äro nu redan på hemmet och gångkläder behöfwas. Kunde sådana sändas af alla slag, så wore det en stor hjälp. För öfrigt äro allahanda gåfwor nyttiga, och wi tro att denna början är blott ett ringa förebud till hwad som infommer härefter. Kristi kärlek tvingar eder dertill.

Stanton den 20 Febr. 1882

B. M. Sallanb.

Tillkännagifwanden.

Till alla som ännu resera på tidningen Augustana och Missionären för förslutna år, äfwen som för kost och underwising wid Augustana College & Seminary.

Wid Aug. synodens sista möte i Vindsborg fattades följande beslut:

”Direktionen får i uppdrag att infasfiera utefter prenumerationsmedel å Augustana och Missionären, och wid hwarje synodalmöte här efter afgifwa järfild redogörelse öfwer tidningens finanser.”

”Att refslängden å dem, hwilka äro styldiga för underwising och kosthåll ide uppläses wid denna synod, utan återlemnas till direktionen för widare infasfierung under årets lopp och att slutredowising afgifwes wid nästa synodalmöte.”

På grund af dessa af synoden gifna uppdrag får lärowerksdirektionen härmed wänligen uppmåna alla som för förslutna år ännu äro styldiga på Augustana och Missionären att med möjligaste första insända dessa medel till Mr C. G. Thulin, Moline, Ill.

Hwad skulderna till lärowerket beträffar, hade dessa långt för detta bort wara inbetalta, och får direktionen härmed anhålla, att liquid till lärowerlets statmästare, J. S. Wistrand, Moline, Ill., ofördröjligen insändes. Önsfligt wore, om behag af refslängd kunde undwitas.

Å direktionens wagnar

Erl. Carlsson, ordf.

Nelson Hester, sek.

Smoky Hill distriktet af Kansas-konferensen håller sitt nästa möte i New Gotland tisdagen och onsdagen den 14 och 15 Mars. Diskussionsämne: Döpselen. A. M. Le Beau.

Östra distriktet af Kansas-konferensen håller sitt nästa möte i Ottawa, Kansas, och börjas det derstädes måndagen den 27 Mars kl. $\frac{1}{2}$ 8 e. m. Samtalsämne: Den hel. nattwarden.

J. B. Neander, sek.

New York konferensens westra missionsdistrikt håller sitt nästa miss. möte i Kanesholm, McKane co., Pa måndagen den 20 Mars och börjar det kl. $\frac{1}{2}$ 8 e. m. Samtalsämne: 1 Petr. 1: 23; Joh. 15: 7—8. Sanna missionswänner från nära och fjerran äro wälkomna.

M. G. Johnson, sek.

New York-konferensen af Augustana-synoden håller sitt årsmöte i sw. ev. luth. Westby församlingens kyrka i Irwin, Westmoreland co., Pa., och börjas det med högtidlig gudstjenst den 23 nästf. Mars kl. $\frac{1}{2}$ 8 e. m.

Pastoral rapporterna böra så snart som möjligt insändas till pastor C. E. Linberg och statistiska uppgifter till pastor C. D. Hultgren. Församlingarne uppmånas att upptaga och insända en kollekt till bestribande af omkostnader för protokollstrykning.

Diskussionsämne: Den Helige Andes embete. Portland, Ct, den 9 Febr. 1882

J. M. E. Lander, sek.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, weckotidning för Årsliga underrättelser, Lärofrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertecknad till \$1.60 Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantssamlare lemnas hwart 7:de ex. gratis.

C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379.

Moline, Ill.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Missions-Afdeling.

Några ord om den inbördes bestraffningen och förmaningen.

(Slut fr. nr. 6.)

Om du själf vill åtnjuta din himmelske Faders förlåtelse, så får du i ingen händelse nära någon oförfsonlighet i ditt sinne; ty Herren har lärt oss att bedja om förlåtelse i denna ordning: Förlåt oss våra skulder, såsom och wi förlåte dem oss skyldige äro; och denna ditt hjertas förlåtelse skall du med din mun tillsäga din mot dig syndande broder, så ofta som han bekänner och ångrar sin synd, wore det och ända till sju gånger om dagen.

Och här kan man med skäl anmärka, att om den nådelige och barmhertige Herren befallt sina lärjungar att öfwa en sådan förlåtelse mot hwarandra, så är det wisserligen derföre, att han själf vill lika ofta, och ännu oftare, förlåta oss arme syndare; ty all synd emot nästan är äfwen synd emot Gud, men att Kristus skulle wilja låta sina lärjungar öfwerträffa sig själf uti att förlåta, det är icke tänkbart; utan det är såsom apostelen säger och förut är anfördt: Såsom och Kristus eder förlåtit hafwer, så gören och I.

Här bör och särskildt bemärkas, att Herren anser den felande och syndande brodern vara förwärfwad och vunnin för Guds rike, så snart han hörer din tillrättawisning, bekänner sin synd och mottager förlåtelse, äfwen om han sedan icke straxt skulle vara i stånd till att bekämpa och öfwerwinna den samma, utan ofta, ja till och med sju gånger om dagen, återfalla deruti. Du måste ändå

anse honom förwärfwad och vunnin för Kristus och hålla honom för din broder, så länge du hos honom finner ånger öfwer synden samt begär och en med bön om nåd och förlåtelse förenad tro på Kristus. Ty "här på jorden är ingen ände på fel, synder och förseelser, derföre behöfwa wi och en beständig nåd och förlåtelse".

Hörer han dig icke, utan din enskilda bön och förmaning i Herrens åsyn tyckes vara utan frukt och nytta, så har han wisserligen derigenom gjort sin synd större och sin ställning wärre, men du får dock icke anse honom förlorad, derför att din wisshet och kärlek hos honom intet kunde uträtta; ej heller har du lof att gå bort och sprida ut, huru han har syndat och tillslutit sitt hjerta för dina råd och försök att föra honom in på rättas vägen; utan du skall ännu widtaga en kärlekens åtgärd för att förwärfwa och winna honom. Du skall taga med dig en eller två, icke de bästa och mest inflytelserike i församlingen, utan ett par med dig och honom förtrogna, så att samtalet kan blifwa helt broderligt och förtroligt, och i deras närvaro under bön och i Herrens fruktan med saktmodig och stilla anda åter ställa honom hans synd under ögonen. Swad han icke straxt kunde erkänna, det kan han nu, sedan Herren och hans samwete fått tala med honom i enrum, inför dig och din medtagne broder bekänna. Och i sådant fall är han återförd på rättas vägen, och I, som med saktmodig och stilla anda upprättat honom, skolen förlåta honom, såsom Kristus förlåter, det är, I skolen icke för någon omtala hans

synd och förbrytelse. Tänk om Herren inför menniskorna omtalade alla de synder, som han förlåter sina barn! Skulle det väl vara en verklig och full förlåtelse? Men nu förlåter Herren synden, så att han icke mera tänker derpå, ännu mindre talar derom. Herren är mycket öm om den arme syndarens förtroende, grundadt på hans goda namn och rykte. Såsom Kristus eder förlåtit hafwer, så gören ed I.

Men om han icke låter tillrättawisa sig af eder gemensamma bön och förmaning, så bören I taga eder väl till vara, att I icke förakten honom, anse honom oförbätterlig eller talen till honom i en hård, öfversittande och kärlekslös ton, liksom wore han allena en syndare, men I deremot heliga och utan all synd. Kommer ihåg, att Herren Jesus är midt ibland eder och ser, huru I bemöten och behandlen en af dem, för hvilka han lidit döden och ännu i outhärlig kärlek söker att för sitt namns skull föra in på rätta vägen. Läggen icke genom köttslig ifwer och wrede några stötestenar i vägen för hans frälsning, utan bemöten honom med kärlek och aftning, tänkande på apostelens ord: den som står, han se till, att han icke faller. Derjemte stolen I ännu hålla det möjligt att genom öfverbewisning och gemensam bön i församlingen föra honom till bättring och tro och således hoppas det bästa om hans upprättelse.

Hörer han dem icke, så säg det församlingen, det är för Herren troende menighet. Ännu är det möjligt att upprätta, vinna och förwårtsa den fallne, ehuru han en lång tid motstått sina bröders råd, förmaning och tuftan. Låter han den större andekraft, som uppenbarar sig i de troendes församling,

inverka på sig, så att han skiljer sig ifrån sin synd, ångrar och bekänner densamma; då är det församlingens pligt att tillsäga honom full förlåtelse och hålla honom för en broder. Det är nog, att densamme af många så straffad är; så att I nu desto mer tvärt emot stolen öfwerse med honom och hugswala honom, på det han icke skall uppsluktad warda uti för mycken bedröfwelse. Derföre förmanar jag, att I bewisen honom kärlek 2 Kor. 2: 6—8. Men om han icke heller nu bekänner sin synd, så skall han hållas såsom en hedning och publikan, det är såsom en blott medlem af det rent borgerliga samhället, hwilken man ännu är skyldig att i det allmänna lifwet aftningsfullt bemöta, men ej att på ett kristligt broderligt sätt umgås med. Derföre bör församlingen icke heller nu förstora hans synd, förakta honom eller widare än nödigt är utsprida hans förbrytelse, ty derigenom blefwe hans återgång till församlingen genom bot och bättring förswärad.

Häraf böra wi nu hemta åtskilliga för lifwet helsosamma lärdomar. Först se wi, att Jesus icke har tänkt sig att det på jorden skall finnas en ren och syndfri församling, hwari ingen synd finnes att bestraffa och förlåta, beklaga och begråta, utan der alla äro nog glada och lyckliga att kunna taga sig tillwara för synden. Nej nej, annat ser jag här. Älfwen om någon eller några i följd af swårt lynne, onda wanor, swaghet i tro och bön samt bristande kraft i wiljan skulle gång efter annan synda och förgå sig, så eger ingen församlingsmedlem, ännu mindre församlingen i sin helhet, rätt att förakta och bortstötta honom, utan är du skyldig att bewisa honom tålmod, ömhet och förlåtande kärlek, så

länge han låter rätta sig, bekänner sin synd och tager emot förlåtelse. Den rätta kärleken, som förlåter såsom Gud i Kristus förlåter oss, räknar icke efter, huru ofta någon broder har förbrutit sig och förolämpat honom, och tycker icke heller, att Herren tagit till ett allt för stort tal, då han säger: sju gånger om dagen och sjuttio gånger sju gånger. Om din broder på en enda dag syndat dig emot sex gånger och lika många gånger vänt sig om till dig, så får du icke tänka: "hans bättring är blott ett bedrägligt skrymteri, därför vänder jag honom ryggen och öfvergifver honom"; utan bör du hellre tänka som så: "stole och wi som starke äro draga deras skröplighet som swage äro och icke täckas oss sjelfwa. Här bör jag använda min större kraft, icke till att nedtrycka och bortsträmma en swag och felaktig broder, utan till att bära, fördraga, hjälpa och förlåta; han blir väl med tiden starkare. Ännu en gång måste jag den dag som i dag är hålla mig beredd att i kärleken förlåta honom". Huru ljusligt skulle icke de kristnas umgängeslif wara, om en sådan hjertlig, barmhertig och fördragsam kärlek till bröderna finnge råda. Det smärtade mig mycket att höra, huru en swag broder, som ofta förgif sig, lopp bort ifrån en annan, som hade mottagit större nåd att beherska och bekämpa sin synd, ropande: "nej, jag kan icke vara tillsammans med dig, som förer ett så fromt, ärbart och gudfruktigt lefwerne, ty jag är en så arm och eländig syndare"; ty jag tänkte derwid, att den brodern icke rätt använde sin större kraft. Om han det gjort, skulle den swage hellre tänkt och sagt som så: "Från dig vill jag aldrig skiljas, emedan du älskar, fördrager

och förlåter mig såsom ingen annan gjort". Ty den som med det största tålmod kan bära, fördraga och förlåta sina bröders synd, fel och brister, han är starkast och liknar mest honom, om hwilken apostelen skrifwer: Ty och Kristus täcktes icke sig sjelf; utan såsom skrifwet står: deras försmädelser, som dig försmäda, hafwa fallit öfver mig. Må hwar och en därför skicka sig så, att han må täckas sin nästa till godo, till förbättring, Rom. 15: 2, 3.

Uti detta stycke råder stor brist bland de kära kristna i denna tiden. Under all iswer att verka för missionen, den inre och yttre, att söka omvända de ogudaktiga och otrogna till Kristus, är ofta kärleken till bröderna så alldeles owerk-sam, att den ene icke tager någon wärd om den andre, utan i stället förtalar och illa beröftar honom. Så bör det icke wara, mine bröder.

Slutligen böra wi hemta den lärdomen, att äfwen de som gråta öfver sina synd, höra till Herrens församling. Det finnes en riftning i våra dagar, som under ett wälmönt tal om att lefwa heligt, wara glad och verka för Gud, söker uttränga och misfskänna talet om syndernas förlåtelse. Men wi få icke misfskänna publikanens: "Gud misfsunda dig öfver mig syndare", utan wara på vår wakt mot fariseens: "jag tackar dig Gud, att jag icke är såsom andra mennistor". Wi få icke misfskänna den kärlek, som sitter wid Kristi fötter och gråter öfver sina synd. Du minnes, huru fariseen Simon föraktade qwinnan, som satt wid Jesu fötter och grät. Hennes tårar föllo strida och ymniga ner på Jesu fötter och hon kunde kanste af blighsel öfver sina synd icke se Jesus upp i ansigtet, utan war nöjd att

få se på hans fötter, tvätta dem med sina tårar och torka dem med sitt hår. Simon till och med föraktade Jesus, för det han tillät henne att så behandla sig. Detta kunde Jesus icke lida, utan sade: Simon, jag har något säga dig. Han sade: Mästare, säg. En man hade två gäldenärer; en var honom skyldig femhundra penningar, den andre femtio. När de icke hade makt att betala, gaf han dem båda till. Säg nu, hwilken af dem warder honom mera älskande? Svarade Simon och sade: Jag menar, att den som han gaf mera till. Då sade han till honom: Rätt dömd du . . . Ser du denna qwinna . . . Henne warda många synder förlåtna; ty (derföre) älskade hon mycket; men den som mindre förlåtes, han älskar mindre. Sedan sade han till henne: Syn- derna förlåtas dig. Din tro, hafwer frälsit dig, gå i frid, Luk. 7. Gud gifwe oss alla en sådan tro, som föder af sig kärlek, och en sådan kärlek, som icke söker sitt eget utan andras wäl.

(Bubbäraren.)

Synodens Hemmission.

A) Missjonen på Westkusten

Från past. P. Carlsson ha wi att denna gång meddela en berättelse om hans verksamhet i den aflägsna western, wi behöfwa ej upptaga rummet i tidn. med många inledningsord; den skall tala för sig sjelf, tillräckligt klart och öfwerthygande, ja, hjerterörande, om nödwändigheten att fortsätta, hwad som är börjadt, samt att sända förstärkning.

Moscow Nez Perces co. Idaho T. i Dec. 1881.

Ärade Missionsstyrelse!

”Herrens nåd rädder så widt, som

himmelen är, och hans sanning så widt, som stjärne gå”. Ja, lofwadt ware Herrens namn ewinnerliga, att vår Faders nåd icke är instränkt till wisarum, tider eller personer, utan hans afsigt är, och hans verksamhet går derpå ut, att göra hela werlden, ifrån solens uppgång allt intill nedergången, delaktig af den nåd, som förkunnas genom ewangelium och blir till salighet för hwar och en som den med tron annammer.

Då jag sist skref, lofwade jag att snart komma igen rörande något om en senare resa, som företogs i början af Sept. månad, näml. åt sydböstra Washington T. samt nordöstra Oregon. Då dagen war bestämd, att jag skulle resa, kändes liksom dynningar af de föregående resorna, dels en smula beswärligheter, som dock alltid i mer eller mindre mån inträffa på våra resor, men isynnerhet, att jag icke hade träffat några större nybyggen, såsom folk på afstånd hade berättat mig, och tillfölje deraf små utsigter för vår mission att kunna få några ordnade församlingar. Och då jag nu skulle ut igen, började min gamla menniska att resonera ganfska förnuftigt, ty den wille icke åstad, och det är alltid swårt för mig att ändra mitt beslut, om icke giltiga orsaker förefinnas. Men litet förrän jag skulle resa, fick jag syn på ett ex. af den lilla t. tidn. ”Nåd och Sanning”, som jag förut hade läst, men nu fästade ögat sig wid den lilla, för längre tid tillbaka kända sången om Negren, som icke framdeles, utan genast wille gifwa sin gåfwa åt missionsären till ett blifwande tempel, och sade: ”Guds werk måste göras, och jag torde dö” etc. etc. Detta lilla ord frislade upp mig, ja, så öfweröstade den gamla menniskans alla infast, att jag reste min

wäg och war glad, och förde två hela dagar under ett ständigt upprepande af samma ord: "Guds werk måste göras och jag torde dö". Älfwen några bibelställen förenade sig med dessa ord, såsom Joh. 9: 4: "Jag måste verka hans werk, medan dagen warar, natten kommer, då ingen kan verka". Och så mädde jag rätt bra.

Den andra dagen kom jag till en liten plats wi Snakefloden som heter *Mimata*, der jag på en föregående resa måste tillbringa en söndag på ett så kalladt hotell. Jag tror att 75 procent af alla hotell här ute, de må wara bättre eller sämre, äro försedda med en krog, och isynnerhet på nya platser består det hela af ett träskjul, och de resande få hålla till godo att instufwas ibland kroggästerna. Jag tyckte icke mycket om det, men wärdet war kallt och blåsig, kunde derför icke länge wara ute, utan måste in igen. Jag hade icke mer än en gång på 27 år i *Am.* nödgats se en krog på insidan, men den gången måste jag höra och se kroggästernas lif till sent på qvällen. *Verldens glädje åstadkommer döden* och till på köpet kostade dem pengar, såg jag. Jag satt i en wrå, ingen kände mig, men jag bad ofta till Gud. Omfider trodde jag mig se en swenskt ibland de glade gästerna, och som han just icke war öfwerlastad, frågade jag honom, om han war swenskt, och han svarade ja. Jag såde honom genast hwem jag war och mitt ärende till honom. Han blef alldeles försagd, ja, som handfallen. Jäse rätt mycket talade jag med honom förrän nästa morgon. Då fick *Sack* wara åhörare för timmar och han tröttnade icke, wi gingo in i ett litet kysse, der jag legat om natten (och tagit förkyllning). Der fortsatte wi samtalet och hade böen. *Sack*

grät som ett barn. Mera öppen att tala med om själen frälsning har jag icke ofta träffat någon. Han såde mig, att han hade aldrig träffat någon i sitt lif, som hade talat med honom om själen frälsning. Såsom skuggan följer kroppen, så följde han mig, tills stage'n skilde oss åt. Han lofwade, att det skulle blifwa en annan man af honom o. s. w. Jag skref till honom sedan enligt löfte.

Nästan ett år derefter passerar jag nu samma plats, och som båten stannade, såg jag *Sack* på landingen, då wäl klädd. Jag talade så ord med honom och måste i hast bjuda farväl. Många stadars förfallne finnas öfwer allt. Gud hjelpe dem! Ganska många, jag fruktar de fleste härute, hafwa satt sig öfwer allt hwad Gud och gudstjenst kallas. Andra deremot hafwa åtminstone så mycket qwar, att de hafwa högaftning för Guds ord, prester och religion. I en annan stad, der båten stannade något längre, träffade jag samma söndag tidigt på morgonen en swenskt yngling. Wi slog oss ned på en lår och jag talade Guds ord för honom; han gaf mig rätt uti allt. Har icke sett honom sedan. Många lifnande fall kunde berättas, men jag fruktar, det kunde blifwa trötande. Hwad synes? En prest anwänder en hel söndag och kan icke tillwinna sig mer än två åhörare! Ja, i sanning är det mången gång nedslående för mig mot att i östern stundom få predika för flera hundra åt gången. Det synes helt annorlunda för ögat. Det är ofta härute, och isynnerhet i Portland, att åhörarne synas blott en gång och sedan ser man dem aldrig mera. *L. ex.* wid en afton-gudstjenst kom en stor och wälklädd ung man och satte sig helt ogene-

radt i främsta bänken. Då allt var slut, kom han fram och tog mig i hand och sade på god engelska: " tack för eder predikan. I morgon reser jag mot England, god natt", och dermed gick han, innan jag hann säga ett ord. Troligen får man aldrig se den åhöraren mera. Dock menniskan kan fara världen rundt, Gud kan hafwa behagat att nedmylla ett ewighetsfrö, som kan i nödens och i dödens stund (om icke förr) bära frukt, ja först då, när wi usle jordemaskar äro blandade med jordens grus. Då jag läser Apg. 16 cap., ser jag, huru den store hedningaapostlen använde en söndag i Philippi i Macedonien, der han wid elfwen Cygactus talade med några judiska qvinnor etc. Derföre blefwo han och Silas hudflängda och kastade i fängelse. På ett annat ställe märker jag att en kristen församling blef stiftad i samma stad. Så kan Gud göra.—Efter en lång rundtur nu tillbaka till Almata. På färjan öfwer Snakefloden 2@3000 fot innan man kommer upp på höglandet, tog mig flera timmar. Nästa stad är Pomeroy, i hvars närhet en större swenskt familj Norberg bor, men de woro baptister (åtminstone de gamle). Sedan städerna Morengo, Daton och Waitzburg. Att det finnes swenskar i dessa städer är mer än troligt, men alla äro engelsktalande, derför äro de svåra att finna. Den nästa staden är Walla Walla, den störste och wackeraste landstad i Washington Territory med 7@8000 innewånare. Lika som Bethlehem låg i en fruktbar dal och derför kallats brödbhus, så är Walla Walla omringad af det mest storartade och fruktbara land, jag ännu sett. Såsom det berättades för mig, drifwes hweteodlingen i en owanlig skala, och

om jag icke hade sett något deraf, skulle jag icke trott det. Det var nu tredje gången jag passerade genom denna stad utan att få reda på någon swenskt. Utom staden sade en amerikansk pojke, att han kände en eller två, till hwilka han gaf mig adress. Jag fann en och två och till sist 15 swenskar, de fleste från Skåne. Jag stannade der några dagar och talade Guds ord för dem. Jäde så litet kyrkligt sinne wisade sig ibland dem, och åtminstone en talade med mig på mera allwar om själens frälsning, än eljest wanligt är. Jernväg kommer från Portland och går genom staden och 50 @ 60 miles ofwan om till Texas Jernväg wid Snakefloden och riktar åt Moscow, ehuru det torde taga ännu ett år eller två, innan den kommer dit. Emellertid W. W. är en stad, som synes hafwa en framtid för sig, och troligt komma flera swenskar att stanna der. Derföre tror jag, att styrelsen bör särskildt fästa sin uppmärksamhet på denna plats. Men hwar få arbetare? Om helsan warar och jag kunde besöka en sådan plats en, två eller tre gånger om året, så wore det nog godt. Derföre aldrig misströsta. Ehuru ordet och verksamheten är ringa till utseendet, så är det dock en lefwande säd, som efter många långa och kalla winternätter lifwas af wärmsolens värma, gror, växer och bär frukt.

Ett mormonläger, kalladt "The Mormonecamp", 12 miles öster från Walla Walla i Washington T., har en längre tid regerats af en Mr. Davids hårda jernspira. Märkligt, man kan ju ändå se, huru långt mormonismens fanatism går. Jag hade hört om hela komedien förut, men efter som der skulle finnas swenskar ibland dessa bedragna,

och då jag war så nära, hade jag tänkt att resa dit, men händelsewis träffade jag en svensk Jöns Mårtensson från Skåne, som hade tillhört Davids parti i 13 år, och han bekräftade just hwad jag hade hört. Mormonprofeten David hade en stor egendom och ett antal mormoner, som slafwade under honom. Han hade två söner, den äldste kallade han Gud, och den andre Kristus. (Hu, hwilken hädelse!) Men för wid pass två år sedan hände det icke bättre, än att hans Kristus dog i nervfeber och stod albrig upp igen. Detta öppnade ögonen åtminstone till någon del på de stackars bedragne. Der blef oro i lägeret och hela härligheten började falla sönder. De utträdande fodrade erfattning för sitt mångåriga arbete, den lagstiftande församlingen i Walla Walla grep in och dömd, att så ske skulle. Egendomen sålades och allt gick upp i rök. Men ett bewis på huru hårdt det är att lösgöra sig ifrån en inbiten willfarelse, vill jag anföra. En gammal 70 års man och hans son äro ännu klabbundna wid mormonprofeten, och den bestedlige Jöns Mårtensson, som hade lemnat mormonismen, tillstod ännu, att David war en god predikant, och hans söner Gud & Kristus, woro mer än wanliga mennistor etc. Då jag nu genom ett långt samtal på biblens grund sökte wisa honom galenskapen, kunde han icke, och försökte det icke heller, förswara sig med andra wapen än att "han kunde hela biblen utantill". Detta betwiflade jag, men påstod att jag hade läst biblen mera än han hade hunnit på 13 år såsom mormon, men den helige Ande hade icke uppväckt sådana galenskaper hwarken i mitt hjerta eller hjerna, som mormon-

profeten hade wäckt hos Jöns M. Jag måtte säga, hwad jag wille, J. M. blef icke ond, men bjöd mig hem med sig att stanna i flera dagar, men kunde det icke just då, men nästa gång, om Gud will. Stackars, utaf djefwulen bedragna folk. Hade ofta hört af amerikaner och norrmän, att ett större svenskt settlement skulle finnas mellan Weston och Bendelton, Ymatilla co. i Oregon 30 @ 40 miles söder om Walla W. Jag begaf mig åst id, men då jag kom dit, woro de flesta finnar och några norskar, ja, äfwen sådana, som woro födda i Sverige, men kunde mera finska och eng. än svenska. Jag stannade hos dem en veckas tid. I allmänhet lade de mycken wigt på religionen och woro starka lutheraner, men der som på många andra ställen war splittring och strid. I synnerhet rörande "aflösningen" hade de delat sig i tvenne hopar, båda påstodo, att de uppfatta Guds ord rättast. Den minsta afdelningen med Amund Hagen i spetsen woro de mest sansade, och jag trodde mig finna ibland dem icke så få sannt gudfruktiga mennistor. Det största partiet hatade prester o. s. v. Deremot den mindre afdelningen älskade gudfruktiga prester, woro bekanta med finska stud. Jakob Hoika i Rod Island, och talade wäl om Aug. Synoden, ty de hade lärt känna honom, när de bodde i Michigan. Jag talade flera gånger ibland dem och hade på söndagen nattwardsgång. Emellertid trufdes jag wäl ibland dem, ty de besjälades af en fattig ande. Deremot war språkförbistringens swår ibland dem. Alla, unga och gamla, kunde finska, och somliga intet annat, andra noriska, somliga engelska med. För dem som kunde noriskan dåligt, måste wi nyttja eng., och för dem som kunde eng. dåligt, måste wi

nyttja norrfkan, och så fingo de unge tolka för sina gamle föräldrar från eng. och norrfkan till finskan. Sålunda fick man göra små uppehåll tidt och ofta för att blifwa förstådd, och då de gamle icke förstodo, sågo de på sina barn, och de måste då förklara, och då de kunde förstå en sats, som de gerna wille, så glänste deras ögon af glädjetårar. Jag kom derwid att tänka på 1 Cor. 14: kap. om tungomål och uttydningens nytta. De önskade, att Aug. Synoden måtte utsträcka sin werksamhet äfwen till dem, eller åtminstone så nära att de kunde blifwa betjenta med predikan och sakramenternas förvaltning. I och omkring Astoria lär finnas minst 300 finnar. De kyrkligt finnade tala om stud. Hölja och önska, att han snart måtte komma härut på kusten! En sinne, mr. Sture, tillhörande vår församling i Astoria dog förliden Aug. Likadeles en norrf mrs. Brude dog förliden Maj, som äfwen hörde till församlingen i Astoria.

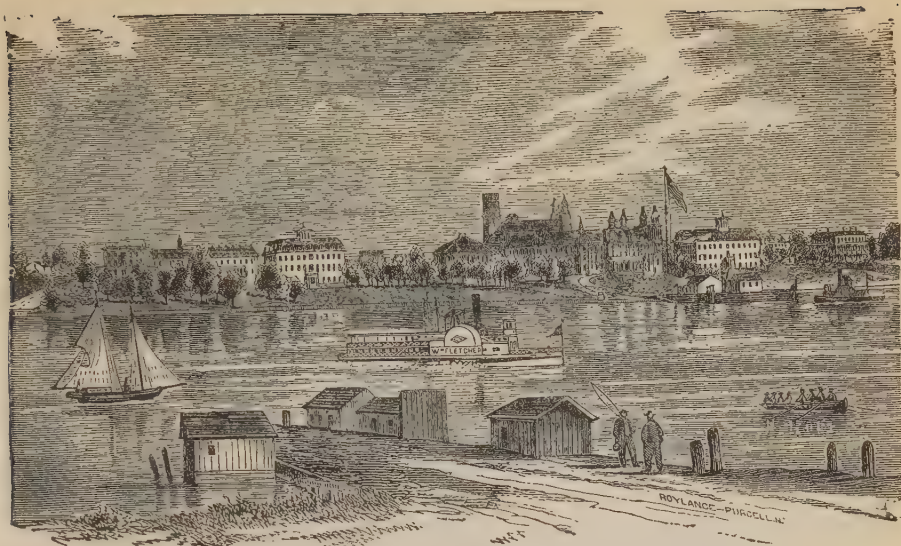
Men hwem vill nu komma hit ut att upptaga arbetet på det stora fältet. När Herren frågar: "Hwem skall jag sända? Hwilken vill vara vårt budskap?" Hwem vill då svara: "Här är jag, sänd mig." Bröder, sen icke efter maktighet, utan på Herrans wilja! Jag tror, att profetkallelsen på den tiden war åtföljd af mera lidande och föraktelse än en respredikants i denna tid.

Emellertid är jag nu ensam igen här ute på ett fält, större än halfwa Sverige, och swenskar spridda här och der öfwer allt. Gammal, utsliten och hjukt ibland. Hwad kan jag uträtta? Fordom sände Herren två och två. Nu har jag ingen härute att breswexla och ännu mindre samtala med. Hwad kan

den käre Guden mena med oss härute? Troligt slår han först och helar sedan. Bedröfwar först och tröstar sedan. Det är ju vår Faders gamla sätt. Om det icke redan är skebt, må styrelsen med alla första se till, att hon får en man till Portland och kringliggande församlingar och missionsplatser, ty der äro många förenade krafter som göra bruk af wakanstiden att tillintetgöra vår werksamhet och de uppoffringar, som redan under de två åren äro nedlagda der. Må Herren snart sända oss den rätte mannen! Må wi bedja sädens Herre, att han sänder arbetare i sin säd. Då jag antager, att något af denna berättelse blir offentliggjordt, så vill jag sist bemärka: Många käre bröder och wänner i Östern skrifwa ofta till mig, och deruti äro de rätt snälla. Ja, sluten icke upp, ty det är både roligt och uppmuntrande att få bref, men för all del klagen icke, om I icke skullen få punktliga swar, eller om de stundom skulle helt uteblifwa. Det är mig omöjligt, som sig bör, swara på en mängd bref, det skulle upptaga för mycken tid. Alla hafwa icke lika mycken tid och krafter. Stundom är det lättare för mig att tala och predika än att skrifwa. Dersföre, i de flesta fall fån I lof att åtnöja eder med hwad missionsstyrelsen behagar offentliggöra utaf mina skrifwelser, näml. i Aug. o. Mids.

Eder broder, meddelaktig i bedröfwelsen och i riket, och i Jesu Kristi tålåmód

P. Carlsson.

Wards Island, N. Y.

B) Emigrantmissionen.

Det är med färdelses nöje vi meddela en beskrifning öfver Wards Island, New York, jämte afbildningar af Castle Garden, både ut- och insidan, samt af nämnda ö. Det är den slitiga och om-
tänksamma fru Rogendorf vi ha att tacka för alltsammans. Vi hoppas, att det hela skall blifwa till uppmuntran och lifwa oss till fortsatt och ifrigare intresse för emigrantmissionen.

Till wördiga Augustana-synodens missionsstyrelse!

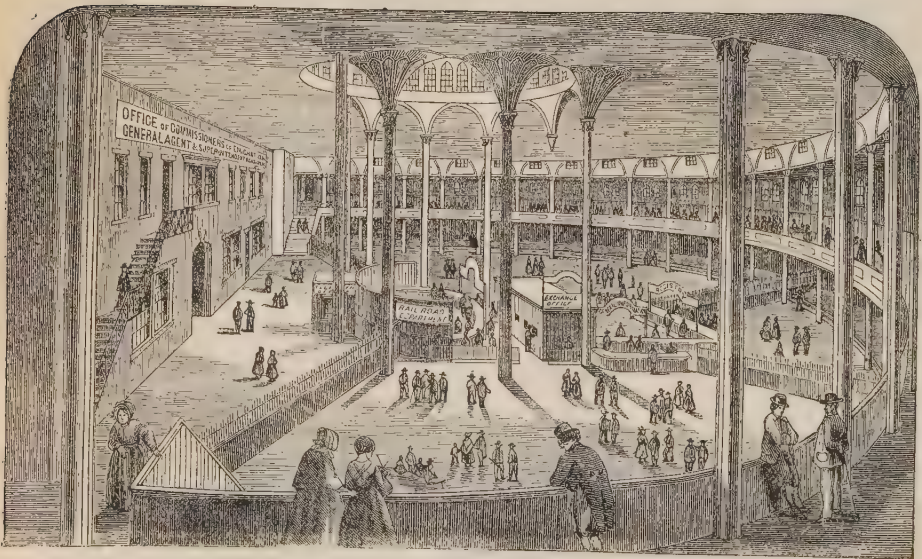
"Herren är min herde, mig skall intet fattas!"

Enligt önskan har jag härmed äran insända följande beskrifning öfver Wards Island; jemte en teckning, som skall wisa öns läge. Den tasla, som här synes för edra blickar, framställer emigranthospitalet å Wards Island. Ehuru den troget återgifwer utseendet från den brygga, derifrån jag ofta wall-

färdats ditöfwer, kan den naturligtvis icke fullt motswara verkligheten, som gifwer ett mera storartadt intryck. Så som den här ter sig, kan man emellertid tänka sig utseendet under sommartiden, då naturen står i sin härligaste skrud. Under denna tid gifwa de wäldiga byggnaderna och de wäldiga alléerna en behaglig skugga och själuften en lifande swalka mot de brännande solstrålarne, som här i New York icke jällan medföra döden. Under wintertiden deremot, då "Bore" rustar på sin snöiga mantel och starpa, bitande windar sopa öfwer ön, är det mycket kusligt deröfwer, i synnerhet såsom under förliden winter, då man hade att wada fram genom wäldiga drifwor. Den tiden är nu åter inne, ehuru icke fullt så swår, och den motsvarar närmast det inre af de olika byggnaderna, der naturen icke heller står i samma blomstrande färging, som då helsa och lifskrafter råda. Men oaktadt årstiden ej är den lämpligaste, låtom

Castle Garden, N. Y.

Det inre af Castle Garden.

ofs likwäl följas åt på en liten utflykt till ön, och jag skall der med nöje leda eder fram och tillbaka bland de olika byggnaderna. Vi stå sålunda i Castle Garden. Skola wi taga sjufbåten eller färdas genom staden? Båda vägarna äro i det närmaste lika dryga; det är omkring 13 mil dit. Om wi taga vägen genom staden, gå wi med spårwagnen upp till 110:de gatan, wika så af ned mot de små båthusen I sen, hwarifrån en liten ångbåt snart skall föra ofs öfwer till ön. Medan wi wänta på ångbåten, kunna wi ju således betrakta ön på afstånd, der den ligger wacker och romantiskt omsluten af de skwalpande wågorna, hwaröfwer den ena ångbåten och seglaren skyndar fram efter den andre. Det är ju en riktigt wacker liten ö, der man skulle tro sig kunna lefwa ett det lyckligaste lif. I de slottslika husen bo helt wijs många lyckligt lottade likar, tänken I. Åh! så är det tyvärr icke. Synd och sorg, sjukdom och död äro der gäster. Huru många gånger förut har jag icke stått här nere på bryggan och riktat mina blickar ditöfwer, medan jag såsom nu wäntat på båten. Fader, hjälp mig i dag att tala ditt ord. Jag har lärt mig swag och ringa, owärdig detta höga uppdrag, som jag fått af Herren, men jag har också ofta fått det swaret: "Frukta dig intet, jag will wara med dig".—Åh! der öfwer hysa de slottslika husen mycket elände, men äfwen mycken nåd, ty Herren ser till de elända och will ingen syndares död. Genom honom har menniskofärlsen här upprättat en mängd barmhertighetsanstalter af alla handa slag. Emigrant-kommissionen wisar här, att den icke blott är till för namnet utan för gagnet. Synnerligast stå wi och alla de öfriga nationerna i

stor tacksamhetsåld till kommissionären Mr. Hauselt, som med synnerlig wälmilja och aldrig tröttnande godhet tillmötesgår äfwen den ringaste, då han finner, att dennes bemödanden besjållas af Kristi kärlek och afse våra emigranterns understöd och hjälp.

Men se, här ha wi nu ångbåten, som skall föra ofs öfwer! Låtom ofs nu stiga ombord. Snart äro wi der. Ju närmare wi nalkas, desto trängre blir synkretsen; men wi skola taga staden igen på nära håll. Se, det är ju en parklik, wäldig plan, den här, som wi beträda, med sina alléer och gångar. Vi gå direkte upp till stora sjukhuset, der till wenster på taflan. Det är dit, som de sjuka bland emigranterna föras från Castle Garden med sjufbåten, om hwilken jag nyss nämde, och som gör tre turer i hwar wecka. I förbigående kan jag omnämna, att i C. G. äfwenledes finnes en sjukfal för qwinnor och en för män, samt en doktor, så att en emigrant genast wid ankomsten kan få ögonblicklig, ehuru endast tillfällig hjälp, till dess sjufbåten förer henne eller honom hit till W. I. Här hafwa wi nu en hel rad af wäl ordnade och ventilerade sjukfalar från nedan till öfwan, till sammans 27 eller 30. Men låtom ofs stiga in i en af dem. De sjuka omhuldas här af wänliga händer och skickliga läkare. Den der wänlige och förekommande mannen, som ni ser der, är hufwudläkaren, herr doktor Tuttle, hvars wänlighet och hjertliga godhet gjort mången patient frisk, och är han af alla hjertligt afhållen och älskad. Swart wi wända våra blickar, se wi sorg och sjukdom. Der se wi ett blekt, af smärtan färdadt ansigte; der ett annat, rödt och af feber uppswullet; der wrider sig en stackars

ung qwinna, som under plågornas gissel framstönar några osammanhängande ord. Låtom oss gå fram till henne. "Är ni swenst?" Med glädjeflammade blick gifwer hon oss swaret: "Ja! och så roligt att få tala med någon, som förstår mig; jag har gråtit och ängslats hela dagen. Säg, är jag farligt sjuk? Skall jag snart kunna vara uppe och ute igen?" Sätt eder ned hos henne en stund, tala några fridens ord till henne, låt eder hand torka kallsvetten från hennes panna, och ni skall i hennes tacksamma blickar taga med eder ett minne, kärt som från en anförwandt. Är hon icke en medfristen? Jo, hon är vår anförwandt. Har ni något i piraten eller wäskan der, hwarmed ni kan lästa hennes brännande tunga, så gör ni henne till eder vän för hela lifwet, ty intet är så wälkommet för henne, som ett ombytte af den wanliga kosten.— Der ligger en döende flicka. Hennes fista önskan är, att jag skall skrifwa till hennes anhörige. Jag har redan fått adressen, och löftet måste hållas.)*

Att mannen med län och timglaslet här är en trogen gäst, derpå har man här dagliga bewis. Wäl den, som så

bestält om sitt hus, att han kan gå in i sin Herres glädje, när helst han kallas! Att dödligheten ibland våra landsmän stundom är betydlig, framgår tydligt deraf, att på en wecka förliden sommar begrofwos 6 swenstar. Nu under wintertiden är ej antalet så stort, och på en tid af två månader har endast ett litet swenst barn dött; dock war der förliden wecka på en gång sexton lif i lifhuset af andra nationer. Men låtom oss gå vidare. I jordwåningen äro rum inredda för kontoret, för bagagerum, för kök och annat, som är nödwändigt för sjukhuset. Männens sjukhus äro belägna på olika platser. Der nere wid sjön ligger lifhuset. Barnhemmet ligger ett litet stycke wäg ifrån sjukhusbyggnaderna. Der intagas sådana barn, hwilkas föräldrar antingen redan fallit ifrån under resan öfwer Atlanten eller blifwit sjuka derunder, eller sådana barn, som på ett eller annat sätt stå utan wård wid hitkomsten. De sjuka föras till sjukhuset, de friska till barnhemmet, hwarest de underwisas uti en särskild skola och för öfrigt omhuldas, till dess man hunnit antingen så reda på deras släktingar eller förstaffa dem ett annat hem.

Wi komma nu till The Protestant Church, en liten oansenlig byggnad, men som har en ganska stor kyrksal, wacker inredd med altare och predikstol, hwilket gifwer ett godt intryck. Gudstjensten är fullständigt lutherst, och jag är öfwerthygad om, att det skall glädja eder mycket att weta att pastorn, herr L. G. Gerndt, är en älsklig man, som med innerlig wärma sköter sitt kall. En hwar finner i honom en werklig vän, och hans ömhet om våra landsmän, ehuru han icke talar deras språk, är lika så uppriktig, som den är kär för oss och

*) Hemma i min bostad har jag en icke obetydlig samling bref, från nära och fjerran, från Sverige och från olika trakter här i landet. De utgöra omkring 200, swar på de af mig skrifna bref, hwilka alla innehålla tacksamhetsbetygelser och frågor. Wore jag i stånd att beswara alla dessa frågor, wore det mig kärt; men det är och förblir måhända, en min mest swårlosta uppgift, dock försöker jag, så långt i min förmåga står, tillmötesgå deras önsningar. Emellertid är här nöd att lindra. Jag ligger jemt wid nådastolen, ropande om styrka för detta kall, och får jag till hans ära bekänna, att han underligen uppehållit mig i de många olika strider, som här utkämpats, och seger har han gifwit, ty allt står i hans allmaktis händer.

till stor wälsignelse för missionen. Han war i yngre år missionär i Indien och sedermera prest här i landet, intill dess han insattes till denna sin missionsverksamhet bland de många sjuke och lidande protestanterna å Wards Island.

Vi begifwa oss nu till kyrkogården och kunna i förbisarten betrakta den katolska kyrkan, som ni ser står der ståtlig, smyckad med torn och spira samt omgifwen af en wälwårdad trädgård, hwari den wördige patern går, och ni ser der hans wälmående figur. Kyrkan är lika ståtlig inuti och har, då gudstjenst hålles, en sångför att bjuda på, som lockar många protestanter dit. Vi gå den förbi, men wägen bär uppåt kyrkogården, som ligger på en hög kulle, på en fri och öppen plats med den härligaste utsigt öfwer den omkringliggande neiden och det öppna hafwet. På kulle wid kulle se wi små wårdar. De af våra lifar, som afgått med döden på sjukhusen, hafwa här fått sin sista båd. För hwar och en reses en liten sten, hwarå ristats namn och nationalitet. Der se wi namnet på en man från Åmål, som 18 månaders tid låg sjuk på W. Island, och hvars dotter, då jag underrättade henne om faderns död och begrafning, sände mig i ett bref några pressade "Pinnea Borealis" med önskan att jag skulle nedlägga dem på fadrens graf, såsom hennes sista dotterliga gård. Jag känner många af de här begrafne, jag har hört deras historia, som hwila dernere, befriade från werldens oro och sorg.

Från dessa dödens boningar vill jag, för att icke widare trötta eder, wisa eder några af de storartade byggningarna på ön. Der borta ligger ett hus för män och der ett för qwinnor, hwilka tillhöra de olycklige, hwilkas förstånds ljus del-

wis eller alldeles försvunnit. Många äro desse olycklige. Då jag en dag passerade förbi det ena, såg jag en ung qwinna stå i ett hörn barfota, klädd i några trasor, som skulle föreställa mantel. En sköterska upplyfte mig om, att hon trodde sig wara Guds moder och förestälde en bild af jungfru Maria. En annan gång kom en af männen emot mig och räckte mig några blommor, sågande: "jag är werldens frälsare, se här, tag dessa blommor". Många arf kunde jag fylla om desse olycklige, men ämnet är allt för sorgligt och lemnar fåga uppbyggelse. Bedjen för dem, att de hellre måtte få gå till hwila der uppe på kullen, än länge behöfwa wandra med lif i dödens skuggor. Förutom superintendentens hus der borta, se wi der nära den s. k. baracken, der de, som tillfrisknat, hafwa en tillflyktsort, tills de åter blifwa i stånd att sköta en plats. De öfrige byggningarne äro Homeopatic Hospital samt stadens däckhus m. fl., men som desse ej lyda under emigrantkommissionens domwårjo, komma de ej med i min beskrifning.

Ehuru jag, det må jag erkänna, icke egentligen borde hafwa varit eder ciceron*), torde dock något, af hwad jag funnat wisa, wara Eder kärt att meta, och så wi nu följas åt ned till ångbåten, som återför oss till staden. Måhända skall min wägledning dock hafwa värde, då ni sjelf får berätta för edra wänner hwad ni erfårit på och om Wards Island.

Såsom hwar på den till mig framställda frågan, hwad det blifwer af alla de barn, som föras till Wards Island

*) Vi äro dock ganska tacksamma. Red.

eller annars wid ankomsten hit stå fader- och moderlösa, får jag bekänna, att desse barn alltjemt gjort mig stort hufvudbry. Somlige har jag sticket ut till Western och en del har jag åter-
sändt till deras släktingar i Sverige. Några hafwa såsom egna barn blifwit upptagna uti familjer eller blifwit in-
ackorderade någonstädes i staden eller på landet, hwarest modern af sin lön fått betala inackorderingen. Som redan be-
kant är, stickade pastor Rodell de barn, hwilkas fader i somras mördades i när-
heten af Castle Garden, ut till ett barn-
hem i Western. Emedan jag ganska ofta stått willrådig för det ena eller an-
dra af dessa barn, har jag högligen känt behofwet af ett barnhem äfwen här i Östern.

Efter som jag kommit på tal om barn och barnhem må det tillåtas mig att säga några ord om barnen här i Gustaf Adolfs församlingen. Då pastor Princell lemnade församlingen, påhyste pastor Fogelström i kyrkan, att, om några medlemmar wille låta sina barn taga underwising, wore jag willig att utan afgift åtaga mig en sådan. Några efter-
kommo gerna denna uppmaning. Jag började således med trenne barn. Min mening war då, att med dem endast läsa Guds ord på vårt modersmål, men snart ökades antalet med åtskilliga abedariar. För omkring ett år sedan hade jag en fest för dem och räknade då antalet elever till 45. Snalles har jag underwisat omkring 85 barn. Sistlid-
ne Juni upphörde jag med underwis-
ningen der, men bildade i dess ställe med mina små flickor en liten missions-
förening. I början war vår mening, att arbeta för hednamissionen, men wi inse det stora behofwet af ett barnhem,

och wilja wi med Guds hjelp gifwa för-
sta frukten af vårt arbete till ett blif-
wande barnhem här i Östern.

Nu till sist will jag säga några ord om Herrrens faderliga godhet mot oss. Genom bibeln weta wi, huru Elias, ut-
tröttad och förföljd, lade sig under ett enebärsträd och bad att få dö, och huru Herren sände en ängel att trösta och stärka honom både till själ och kropp. Wi kunna finna många exempel på Her-
rens hulda omsorg, dock wilja wi in-
skränka oss till att endast omnämna ett till. Då lärjungarne uttröttade samt modfäldde wände mot land efter att hela natten arbetat fåfängt, — hwem singo de då se på stranden, om icke Mä-
staren sjelf, som der beredt en måltid för sina modlösa wänner. Att han är densamme i dag som då har äfwen jag, mången gång fått erfara, och nu will jag härmed låta mina wänner få del af hans senare faderliga omsorg. En dag fick jag med posten ett bref ifrån stude-
randen Brooleen wid Aug. Coll., som warit på predikobesök i Brooklyn och upptagit en kollekt som han sände mig för att dermed hjelpa nödställda emi-
granter. En annan dag erhöill jag ett bref med 1 dollar uti från Miss G. i Salemsburg, Kansas, deri hon säger sig för femton år tillbaka hafwa fått en bröstnål i form af en gulddollar, hwilken hon nu sålt, och beder mig därför köpa något att dermed läska de sjuka på W. J. Som redan bekant är, sände pastor Östlin ifrån sin söndagskola en in-
samling till mig för att uppköpa något, hwarigenom de fattiga wärnlösa barnen härstädes kunde påminnas om julhögti-
den. Äfwen på mig enstildt har Her-
ren tänkt. En söndag räckte mig pastor Lindberg i kyrkan ett bref ifrån pastor

Robell med en penningegåfwa uti från en af hans församlingsmedlemmar, en herr B. Anderson. På sjelfwa julafton kom ett bref från herr Rydberg, Rockford Ill., med en penningesumma, bestående af 100 dollars. Denna julgåfwa glädde mig mycket, emedan jag deri såg huru Herren böjer menniskornas hjertan lifsom wattungäddar. Ensam med min trofaste Frälsare tillbringade jag julafton med att utur hjertats djupa tacka honom, som alltjemt gör under, samt bad jag honom wälsigna dem, som warit redskap i hans hand till dessa uppmuntningar. Från pastor Ekman hade jag glädjen emottaga 10 dollars för den fattiga enkan i Allingsås, hwilka jag till henne affände den 5 Januari, och får jag härmed ödmjukast tacka så wäl å egna som å de öfrigas wägnar. Herren skall icke låta det blifwa olönt, ty äfwen wattungägaren skall icke blifwa förglömd på uppståndelsens dag.

Bedjen att Herren af sin nåd wille fortfarande gifwa mig styrka att gå hans ärende. Eder ringa tjenarinna
Emma Rørendorf.

New York, d. 28 Jan. 1882. 233 6:th St.

Illinois-konferensens mission.

Denna konferens har sitt missionsfält hufwudsakligen i Mich., särdeles nordwestra delen af staten. Denna gång wilja wi meddela några underättelser från detta fält, der pastor Österberg förut och efter honom pastor Olander på konf:s kallelse werkat. När den förre antog kallelsen från församlingen i Attica, blef den senare på wissa månader kallad till hans efterträdare. Genom den stora inwandringen ha under sista året flera missionsfält uppstått i dessa nordliga trakter omkring

gränsen mellan Wisconsin och Michigan och så hela vägen norrut i Mich. west-er om sjön. Under de månader pastor Olander varit anställd här, har han werkat med mycket slit och outtröttlighet. Utrymmet tillåter ej denna gång att i sin helhet meddela pastor Olanders rapporter. Men wi kunna omnämna, att flera nya församlingar äro stiftade och att kyrkobygge pågår på 3 ställen, näml. i Norway och Iron Mountain, Mich., samt Florence, Wis. Deras storlek blir 30 x 50 och 16 fot till jämväggarna samt tornutbygge, taket rundt (hwälsdt) inwändigt. I Norway och Iron Mountain har subskriberats omkring \$600 på hwardera stället till kyrkobygget.

I rapporten framhållas åtskilliga swårigheter, som ej minst kommit från partiernas sida. Detta är ingen nyhet. Guds rike har alltid haft att gå fram och bana sig wäg genom icke blott swårigheter utan lidande och död. Men ju större motståndet och ju flere swårigheter äro, desto wissare kunna wi wara, att werket är af Gud. Guds werk söker alltid djefwulen att förhindra på alla sätt han kan.

Det må äfwen nämnas, att kompanierna hjelpa till både med kyrkobyggen och med bidrag till pastors-lön.

Wi se emellertid, huru våra missionsfält widgas i alla wäderstreck, samt att wi behöfwa bedja Jädens Herre att sända arbetare i sin säd.

Det skulle wara, icke blott gansta intressant, utan fullt ut i sin ordning och för vårt samfund i sin helhet gansta nyttigt att en och annan gång under året få en fortsattad åfsädlig öfverblick af missionsfaken i alla konferenserna. Skulle ej detta kunna låta sig göra? Bröder, som hafwen konferen-

fernas missions-angelägenheter i edra händer, låtom oss få en sådan med det snaraste från edra respektiva områden! Om I det gören, så stolen I förtjena eder mycket tack af edra vänner på andra håll för en sådan kärlekstjänst. — "Frid ware bröderna och kärlek med tron!" t.

Ur judemissionens historia

från närvarande tid.

"God dag, herre!" Så tilltalades jag en gång, säger en annan missionär, af en gammal vänlig jude.

"God dag! Känner ni mig?" svarade jag.

"Jag tror så, men som jag är gammal, misstär jag mig lätt."

"Ja, det kan ju hända; men förtröstar ni på Gud, så skall Han icke öfvergifwa eder uti eder ålderdom, ty det är skrifwet: 'jag hafwer ung varit och är gammal worden och hafwer ännu aldrig sett den rättfärdige öfvergifwen'. Ps. 37: 25".

Orden gjorde honom mycket glad, men tillika förvånad. Jag frågade honom: "kan ni säga, hwilken är rättfärdig?"

"Nej, herre, jag wet ingen. Se här (och i det samma pekade han på infidan af sin hand), här väger intet enda hår, och lika litet kan ni finna en enda fullkomligt rättfärdig man".

"Sörgligt att så är, dock måste det finnas En, ty det är skrifwet: 'han hade ingen orätt gjort, ej heller war något swef uti hans mun.' Es. 53: 9."

Alla dessa texter anförde jag på ebreiska och öfversatte för honom. Han såg på mig och frågade: "hwilken är han?"

"Om ni icke blir ond, så vill jag säga er, hwilken jag tror wara den rätt-

färdige; ty om det icke funnes en rättfärdig, så hade wi ingen, som kunde bära våra orättfärdigheter".

"Swarför skulle jag bli ond?"

"Nawäl", sade jag, "hör med lugn och stillhet, hwad jag säger: den rättfärdige är Messias, Jesus af Nazaret, hwilken har dött för våra synder och uppstått för vår rättfärdighet, och genom honom blir hwar och en, som tror på honom, rättfärdig".

Mannen motsade ej denna sanning, utan war nöjd och glad att få höra mitt-nesbörd om Kristus och hans evangelium. Då wi skildes åt, lemnade jag honom en traktat, och med innerlig kärlek tryckte han min hand.

Följande rader förekomma i ett bref från H. Friedländer, missionsprest i Jerusalem.

"Swarje morgon lemnar jag mitt hem wid pås tre qwart till sex samt återkommer klockan 1 på dagen. Under dessa sju timmar håller jag först gudstjänst på ebreiska, derefter bibelskäsamt undervisar sökande själar. Under senare delen af förmiddagen besöker jag enskilda judar, från 6 till 12 personer hwarje dag.

Klockan 1 återwänder jag hem, intar min middag och hwilar en timme. På eftermiddagen besöker jag åter judar i deras hem.

Fram på aftonen återkommer jag hem och är nu fri från göromål, så att jag får egna mig åt min familj, läsa med och undervisa mina barn. Men äfwen denna tid är icke hwarje afton fritid. Wi hafwa nemligen tre föreningar, en engelsk, en tyf och en arabisk, af hwilka jag är medlem. Swar och en sammanträde en gång hwar fjortonde dag, då jag skall wara närvarande. För hwarje sådant sammanträde måste jag bereda mig.

Mina söndagliga förrättningar bestå uti en regelbunden tyf gudstjänst och oftast äfwen en engelsk jemte bibelläsning på spanska".

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Hasselquist, O. Olsson och A. A. Gerwin.

7:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 15 Mars 1882

N:r 11.

Frälsningens nödvändighet.

Mel. "Ewigt strålar Fadrens kärlek".

Äfwen du behöfwer frälsas,
Om dig ewigt skall gå wäl.
Ännu du af honom helsas,
Att han rädda will din själ.

(Rör) Skynda dig och kom till borgen,
Der är skydd för lagens hot.
Jesus stillar syndaforgen,
Ger dig ro wid korsets fot.

Om du syndalifwet öfwar,
Skall det ej gå wäl för dig,
Om ditt samwete du döfwar,
Hastar du på dödens stig.

Bunne du och hela werlden,
Ginge det och här dig wäl,
Hwad för gagn har du af slården,
Om förlorad går din själ?

Endast nu är sökningsstiden,
Nu är salighetens dag.
Nu dig bjuds den sanna friden,
Faderns gunst och wälbehag.

Den, som har Guds Son, har lifwet,
Och är tackgjord i hans strud.
Allt i Jesus blir den gifwet,
Som tar an Guds frälsningsbud.

Dyra själ hör nu den rösten
Af din Jesus: kom just nu!
Ewig nåd och himlatrösten
Har du då och frälst är du.

Fr. A.

Några ord om dopet.

Thuru wi ej höra af något widare
"buller om den wägen" bland våra
landsmän, om och der och hwar en och
annan drages öfwer till våra baptister,
wilje wi dock här widröra något, som
förekommit omkring oss.

I Chicagobl. se wi att den Walden-
strömska riftningen i Sverige så wäl
som här allt tydligare förfunnar så-
som bibliskt det reformerta begreppet
om sakramenterna. I nämnda blad fin-
nes aftryckt en predikan af Ekman om
dopet, deri desz werkan såsom pånyttfö-
dande förnekas och Jesu ord i Joh. 3:
5 på gammalt reformert sätt så utlägges,
att derur kommer en helt annan mening
än som orden klarligen lyda. Detta är
nu icke att förundra sig öfwer, emedan
de på samma sätt uttömt den heliga
nattwarden, under det de äfwen gifwit
den heliga måltiden ett nytt namn,
näml. "brödbrytelse", som dock icke är
mera bibliskt än det af ålder brukliga.
Det man kan förundra sig öfwer, är att
man dock der och hwar ännu will behålla
det lutheriska namnet, då man dock i allo
brutit med snart sagdt alla grundläror
som den lutheriska kyrkan enligt Skriften
fasthåller. Att så handla, kan allenast

ste af beräkning och kan icke anses för kristligt.

Men för att återkomma till dopet, kan det ej annat än förekomma oss besynnerligt, att våra baptistbröder kunna med godt samvete uppställa sitt dop sätt (nedsänkning) såsom en skiljemur emellan sig och andra samfund och dermed upphöja en form, ett yttre sätt till det afgörande i salighetsfrågan; ty, säga hvad man vill, räkna de sig för kristna, i en särskildt grad åtminstone, genom sitt dop sätt och i den mån nedsätta andra. Det hör i sanning till det kuriösa i tiden, att något sådant som ett visst sätt skall så göras till det hufvudsakliga. Detta var icke ens förhållandet i gamla Testamentet och kan ännu mindre vara förhållandet i det nya, då det gamla var skuggan af det nya, men det nya är själfva kroppen, väsendet. Och ändock säger en engelsk baptisttidning: "om vi icke vilja hålla fast formen utan endast arbeta på att 'frälssa själar', hvarför förena vi oss då icke genast med bröder af andra samfund och träda i full gemenskap med dem? Ingenting skiljer oss från dem, så vidt vi förstå, utan några så former" etc.

Men, såsom vanligen händer, den som fäster ögat på något yttre, gör detta ofta till något så stort, att det stymmer bort allt annat; så har det gått med baptisterna: dopet, eller neddoppningen, har blifvit i deras ögon så viktigt, att de kämpa derför, som wore det deras hufvudlära, hvarpå allt beror. Man ser dem derför icke åtnöja sig med att en människa tror och dermed är salig, de använda alla möjliga utvägar för att få en troende äfven under watten. Men detta är en farlig sak.

Vi skrifa icke detta för våra baptistwänner, dem vi för så mycket annat godtakta och älska, utan för våra läsare, att de må väckas till uppmärksamhet på möjliga försök att göra dem till formalister i det hänseendet, hvarom vi här yttrat oss.

Vi skulle önska se i deras händer, som umgås med detta ämne, en liten skrift af pastor H. Hagberg i Falun i Sverige med titel: "några ord om dopet, särskildt såsom barndop". Denna traktat på 16 sidor innehåller så fullständigt som möjligt warit en redig och klar framställning af läran om dopet, både från bibliskt och historiskt synpunkt. Den är väl, som författaren yttrar, endast ett utkast, men innehåller dock mer i frågan än dryga volymer. Ett uttryck på 7:de sidan, 17 r. nedifr., borde warit något annorlunda, emedan sådant det nu är det lätt missförstås; så hade vi också önskat, att betydelsen af pingstundret blifwit noggranare utveckladt, emedan vi i det hafva ett dop, förrättadt af Herren själf, och deraf vi kunna bestämdt lära både hvad dopet medför, att det således icke är en blott form, och huru det åtminstone må, om icke bör, förrättas.

Vi önska icke inlåta oss i någon strid med våra baptistbröder, utan hafva endast velat påpeka något som förekommit utomkring. H.

Kärleken, som ett barn af tron, slägas på sin moder, och är i beständigt arbete och öfning. Han har beständigt att göra med sin Gud och Återlösare. Den ena suckan, den ena längtan följer på den andra. Han tänker alltid uppå Gud och efterfinnar städse huru han må kunna uträtta något till hans ära.

(S c r i v e r.)

Öppet bref till Messiasfångens vänner.

Vår Messiaskör har fått inbjudning från Omaha, flera platser i Iowa, samt från Minneapolis, Minnesota, att komma för att fira instundande påsthögtid med Messiasfång. För dessa inbjudningar hemhär jag härmed å vår oratorieförenings vägnar till alla vänner på nämde platser den hjertligaste tacksamhet. Det gläder mig, att våra vänner så vilja uppmuntra vår förening, men i synnerhet gläder det mig innerligt, att vårt folk visar lust för verkligt kristlig sång och musik. Det skulle vara för mig färsildt ljusligt att i sällskap med den ungdomskåren, som tillhör vår Messiasförening, få helpa på våra kära vänner i Omaha, Iowa och Minnesota och att så hos dem få predika, sjunga och spela om Guds Namn under den mest högtidliga och allvarliga af årets högtider.

Med närmare besinning tror jag mig dock böra genom detta öppna bref underätta alla våra vänner, att vår förening, enligt min på ganska allvarlig eftertanke grundade mening, skulle handla omisligt, om hon företog fångresor till så långt aflägsna platser. Vi hafva nämligen genom erfarenheten redan funnit, att de dyga reseomkostnaderna uppsluka nästan alla inkomsterna. Jag tror icke att vårt folk i allmänhet kan sätta något högt penningvärde på förmånen att få höra Guds Messias eller något annat af de bibliska oratorierna. I allmänhet tycker man nog, att sådana saker borde gifvas för intet, och man kan icke rätt begripa, hvarför man skulle behöfva pengar till sådana företag som en oratorieförening. När nu

vårt folk finge höra, att så och så stora summor gått åt till den och den resan för en sångförening, så skulle många blifva på det högsta missnöjde med ett sådant "flöseri".

Ja, många skulle utropa: "här fattas ju pengar i missionskassan, och se nu, huru de der swärmarne i Rock Island kunna ställa till så, att flera hundra dollars bortkastas på att sjunga och spela några stycken ur Guds Messias!" Det finnes många vänner och grannar, som äro ganska villiga att tjena, då det gäller att oroa våra församlingar med dylika jemförelser.

För min del anser jag den andliga fången och musiken höra till den kostliga och oförfälskade nardus, hvarmed vi än i dag bör smörja Jesu fötter så rikligt, att hela Guds församling, ja, hela världen måtte uppfyllas med luft af denna smörjelse. Afven om det skulle kosta trehundra penningar (dollars) och mer för hvarje sådan högtid, så wore dessa pengar dock icke förspilde. Det torde dock icke finnas så många inom våra församlingar, som gilla denna min tolkning af Joh. 12 kap.

Åf ekonomiska skäl tror jag därför, att vår oratorieförening icke bör företaga resor till Omaha eller andra långt aflägsna platser. Men det finnes andra ganska viktiga skäl, som afstyra sådana resor. En närmare eftertanke skall snart öfvertyga oss, att det wore orimligt vänta, att en skara ungdom under och efter en lång resa skulle kunna i det största och det minsta så uppföra sig, att ingen anledning till klander finnes för de klanderjufe. Menniskorna tala i allmänhet hellre ondt än godt om sina medmenniskor, och i synnerhet måste en sådan förening som vår under en län-

gre resa blifwa föremål för allehanda anmärkningar. Man tänke blott på våra synodalmöten, der presterna och församlingarnas mest ansedde män samlas. Man skulle wäl kunna wänta, att desse wärdade fäder skulle i allt kunna uppföra sig så, att ingen enda anmärkning mot någon funnes qwar i den församling der mötet hållits. Har ännu något synodalmöte blifwit hållet, då icke minnet af en eller flera fäders fel fastnat en lång tid i församlingen? När det är så bland presterna och de äldste i folket, hwad har man då att wänta af en skara ungdom? Om än hwarenda medlem i vår Messiasförening wore ett lefwande Guds barn, så knude man ändå icke wänta syndfrihet inom föreningen. Det är sant, en oratorieförening borde bestå af ett sant andligt presterkap, som i ord och åtbörder på allt sätt wore en återglans af den heliga sång och musik, som inom föreningen öfwas. Mången gång har jag förtwiflat om möjligheten af rätta sångföorer inom våra församlingar, till följd af brist på ett allwarligt kristligt finne hos de unga, som hafwa sångröft. Men det är med sångföorer såsom med våra församlingar; icke alla medlemmar äro lefwande kristne, men Guds ord och Ande måste regera och kristlig tuft måste råda. Wore det en sång- och musikkförening, der icke Guds ord finge wara med, och der kristlig tuft icke kunde göra sig gällande, så wille jag sannerligen ingenting hafwa att beställa med en sådan förening. Innerligt älskar jag sång och musik, men framför allt will jag älska Herren och hans ord. Är den kristliga grundtonen icke ren, så är sången för mig blott ett strän och musiken blott en öron- och hjerteplåga. Det

wittnesbörd will jag dock till Herrens ära afsläga om vår oratorieförening, att hennes medlemmar i allmänhet welat ställa sig under kristlig tuft och ordning samt låta sången och musiken helgas af Guds ord och bönen. Ja, jag är med innerlig kärlek fästad wid den ungdomsklara, som tillhör föreningen, och det kommer att blifwa mig en smärtsam saknad att från och med nästa sommar icke längre få deltaga i föreningens möten och fester. Att forgeämnen finnas i denna förening så wäl som i våra församlingar, det är en gifwen sak, som wäl infes af den i lifwet erfarne.

En annan swårighet i wägen för vår förening äro en del af de instrumenter wi begagna. Wore det blott sång, som komme i fråga, funnes icke detta hinder, men nu förekommer det så i Sångels och andra oratorier, att sången skall beledsagas af toner från allehanda instrumenter. Dessa instrumenter äro förargelsewäckande för många allwarliga kristna, och wi wilja icke föra gyskel med ömma samweten. När man warit wan wid att höra och se wissa instrumenter användas blott i syndens tjenst, så kan man swärligen tro, att dessa samma instrumenter kunna användas i Guds tjenst. När man länge sett en menniska ligga fjettrad i satans bojor, har man swårt för att tro, att hon kan blifwa omwänd, och om det werkligt skett en omwändelse med en sådan gammal syndare, så har man swårt för att tro på uppriktigheten af denna omwändelse. Så är det också med wissa instrumenter. Det finnes särskildt stränginstrumenter, som äro de allra farligaste, fulaste och mest wedertwärdiga, när de användas i satans tjenst, men blifwa de allra ljusligaste,

när de handteras med verklig skicklighet och användas till helig musik. Om nu några gossar skulle, genom att få höra vår Messiaskör, taga sig anledning af våra instrument att i ofunnighet och lättfinne begynna strapa, raspa och gnissla på en fiol, så skulle sådant vara högt sorgligt. På det något sådant icke må ske, på det man icke må gifva den ringaste anledning till det gräsliga missbruket, anse många kristna, att vi borde slå sönder och bortkasta alla instrumenter utom menniskorösten och orgeln, ja, många kristna i den reformerta kyrkan vilja icke ens weta af orgeln. När jag ser på de gräsliga styggelser, som heta baler och teatrar, hvilka föra tusende och åter tusende i timligt och ewigt förderf, då har jag mången gång tänkt, att man kanske aldrig borde använda något annat instrument än orgeln och framför allt menniskorösten, som är det skönaste af alla instrumenter. Men ack, huru jämmerligt har icke äfwen menniskorösten blifwit använd i syndens och satans tjänst! Skulle wi således bortkasta allt som kan missbrukas eller blifwit missbrukat, hvad finge wi då qwar af oss sjelfwa och af det Gud skapat? Ho kan beskriwa dryckenskapens gräslighet? En del hafwa sett på denna gräslighet så, att de fördöma bruket af win i nattwarden. Ordet win står ju såsom skylt på helvetes portar, näml. "saloonerna", stola wi då wid den högsta gudstjänsthandling på jorden begagna någonting, hwars namn står skrifwet eller måladt öfwer en frog, ja, någonting som kan fås på en frog? Det synes förfrädligt, och dock wilja och kunna wi icke bortkasta winet i nattwarden, ty blott watten är ingen nattward, och winet är af

Gud skapat. Ho kan beskriwa den oerhörda jämmer som kommer öfwer millioner menniskor genom den gräsliga synd, som heter otuft? Och dock wille wi väl icke, att alla män i werlden skulle dödas och tillintetgöras för att förhindra möjligheten af denna synd. Det är icke utan orsak jag är så widlyftig wid behandlingen af denna fråga angående de instrumenter wi begagna i vår Messiaskör. Den största warsamhet och ett heligt sinne behöfwes i sanning wid handterandet af de musikaliska instrumenterna, ja, en mästare och ett helgon bör handtera fiolen, om han skall låta höra de ljusliga, heliga och gripande toner, som han kan frambringa, om han brukas rätt.

Äter en annan swårighet för vår förening är den att få passande rum för våra fester. Våra församlingar äro i allmänhet undersamma, huruvida det är rätt att hålla oratorie-fester i kyrkan, och det åter för de der instrumenternas skull. Det bör vara vår stora glädje, att våra församlingar äro rädda om kyrkorna. Allt bör göras för att fostra en helig wördnad för kyrkorna och för att afhålla allt oheligt och oanständigt från dessa rum, som böra vara heliga för den helige Gudens, det heliga ordets och de heliga sakramenternas skull. Jag skulle icke wilja bidra en hårsmån dertill, att våra kyrkor skulle blifwa sådana lekstugor som många amerikanska s. t. kyrkor äro. Men wi wilja icke heller blifwa drifne till teatrar och wanliga salar med vår Messias-sång, ty vår förening får derigenom lätt det utseendet, att hon är en teatertrupp, och någon större wanära inför Gud och menniskor kunde icke komma öfwer oss. Hvad jag önskar är, att

våra föreningsfester och konserter skulle vara och blifwa verkliga gudstjenster, derwid man icke blott för stens skull wille börja och sluta med Guds ords läsning och bön. Vår förening skulle uppträda med det heligaste allwar och den djupaste andakt, såsom det passar och anstår dem, som sjunga Guds ord. Så önskade jag också, att vårt folk skulle välkomna en sådan förening till sina kyrkor och efter hvarje sängfest känna och bekänna: det har varit en verklig gudstjenst och vi både kunna och wilja gå hem från denna vår fest med lof och tackägelse till Herren. Jag kan heller icke se någon wäsentlig skilnad mellan att taga inträdesavgift eller att upptaga en kollekt. Båda delarne böra ske i Herrens fruktan och sann kärlek.

Summan af mitt långa bref är nu till slut den, att vår oratorieförening kan och bör resa blott till de af våra församlingar, som ligga i skolans närhet, och att våra aflägsnare församlingar sjelfwa böra fostra sina barn och sin ungdom till helig och kyrklig sång, ty så kunna de också höra Händels Messias och många andra underbara andliga sängstycken. Jag wet väl, att det icke är löfligt för mig att i Augustana nämna Kansas och i synnerhet icke Lindsborg, men om jag någon gång öfwerträder denna stadga, får man förlåta mig. Jag wille blott nämna, att man i Lindsborg och församlingarna deromkring ämnar inleda den kommande påskhögtiden med afsjundandet af åttskilliga stycken ur Händels Messias, och sångarne tillhöra alla ungdomen i dessa församlingar. Det är många ställen inom vår synod, der man kunde åstadkomma sådant och ännu bättre, om man blott wille göra sig litet besvär. I

Omaha och settlementen omkring Stanton kunde bildas en wäldig sängkör; så på flera ställen i Iowa. Så också i Minneapolis och St. Paul med de ofantliga skarorna af swenska barn och swensk ungdom. Än Chicago? Ja, äfwen öfvern, t. ex. Jamestown, kunde åstadkomma märkliga ting. Nu utkomma snart de underföna sängstyckena öfwer wisza Davids Psalmer af G. Wennerberg på Engberg & Holmbergs förlag i Chicago. Hvad ämnar man göra med sådana skatter? Skall man icke låta ungdomen göra bruk deraf? Man borde också utgifwa den i Sverige tryckta kyrkliga sängsamlingen Zion. Derur kunde man få höra kyrkosång, som jemte koralerna wore wärd det namnet. Men verkligt kristliga måste alla våra säng- och musikföreningar vara, annars bort med dem!

Om jag finge och kunde, så stiftade jag ett sällskap inom vår kyrka. Det skulle icke blifwa något hemligt sällskap, det märkte man! Ej heller skulle sällskapet bära mitt namn. Wilkoren för inträde i detta sällskap skulle vara: först och främst ett allwarligt kristligt sinne och ett innerligt beslut att offra sitt lif i Herrens tjenst; för det andra en god sängröst eller förmågan att wäl spela något instrument. Medlemmarne skulle kläda sig som wanligt folk, men en hufwudsak skulle det vara att både män och fruntimmer skulle kläda sig på det allra enklaste utan att gifwa efter för modets och lygens forbringar. Se då sluppe man den ledsamheten, som man nu med smärta måste se, att somliga "spöka ut sig". Sällskapetets medlemmar skulle egna sig åt bönen och Guds ord, arbete, den kristliga och kyrkliga sången och musiken samt barmher-

tighetsverksamhet bland de sjuka, fattiga och elända. Så kunde man wid de stora högtiderna uppföra de härliga oratorierna af Händel, Bach och andra. Då kunde man i de stora städerna locka tillsammans de förlorade massorna, och så sänge man mellan sångstyckena predika för dem, ty då skulle man kunna bjuda alla fritt inträde. Då skulle också kyrkans härliga tonverk kunna utföras med ande och lif och med den högsta möjliga musikaliska konst. Nu har man fått läsa en del af de fantasier jag har, när jag ligger waken om nätterna med min swåra hufswundwärf. Stratte den som will åt mina drömmar. Jag får snart för Jesu dyra blods skull komma till den ewiga ungdomsskaran i himmelen, då gå mina drömmar i fullbordan, då får jag höra de himmelska oratorierna. Åh att alla medlemmarne af vår kära, men ströpliga oratorieförening komme med hem, ja, att wi alla komme dit!

D. D.

Något riktigt sällsamt.

Augustana leswer icke på beshnnerligheter; men denna gång göra wi ett verkligt undantag. Våra läsare hafwa utan twiswel märkt att de fleste af våra tidningar flitigt begagna hwarje tillfälle att angripa Augustana synoden, missthyder dess beslut och handlingar; att rätta ett misstförstånd eller återkalla förhastade domar kommer icke i fråga. Framförallt äro presterna föremål för förvrängningar och begabbelser af alla slag. Nå ja, detta är icke något nytt eller egendomligt för det 19:de århundradet, som man kan se af Matth. 5: 10, 11, 12. m. fl. st. Ett motsatt förhållande är swärligen att wänta i denna tid af

förakt för den gamla kristendomen, och därför är det sällan wi i vårt blad widröra dylika anfall. Att wedersaras rättwisa af den allmänna tidningspressen wore "något riktigt sällsamt" och dock har detta inträffat. I "Nya Stilla Hafs Posten" för den 20 Jan. detta år finnes en artikel under öfwerstrift: "Drättwisa mot ordets tjenare", hwilken wi här såsom något riktigt sällsamt intaga, oaktadt den till en början handlar om förhållanden i Sverige. Det är uppenbart, att intrycket från stoltiden sitter djupt hos artikelns författare och, ehuru sådan lefthyr som Viljas, Renans och Parkers såsom ett fullt ogräs vägt öfwer den goda säden, skall det underliggande ädla, upprigtiga ännu en gång stjuta upp och bära den sista goda frukten. Det hoppas wi och wisserligen äfwen den som från början utsådde god säd i det ungdomliga hjertat. H.

Drättwisa mot ordets tjenare.

Pastor Olof Thulin war kanske vår bästa lärare wid Helsingborgs Högre Elementar-Lärowerk, der wi under oändliga swärigheter från 1853 till 1869 arbetade, tiggde, vigilerade och studerade, för att på lärdomens bana vinna framgång, rykte, anseende och uppehälle. Thulin war en man af djup lärdom, ytterst samwetsgrann, outtröttlig i sina bemödanden i och för skolgoßarnes framsteg. Ingen öfwerträffade honom i förmåga att meddela äfwen de trögaste eleverna en grundlig undervisning. En djup religiositet utgjorde grunddraget i hans karaktär. Han predikade i skolan, i enskilda hus på landet, i stadens kyrka och å "Olssons Sal", der "läsarne" höllo sina sammanträden. Desutom brukade han ofta inbjuda

”gossarne” till sitt fridfulla lilla hem, der han föreläste dem rörande och intressanta ”andliga” berättelser, afsvärlande med wacker, andaktig full sång, hwari hans förträffliga hustru tog del. Men han fanns wäl ingen lyckligare make och fader eller förträffligare medborgare. Aldrig såg man ett sällare hem. Alla nöd- lidande räckte hon en hjälpsam hand, så långt hans förmåga sträckte sig. Hans kristendom war icke endast theoretisk; den war i ordets sannaste bemärkelse praktisk. Likwäl hatades han af många för sin öfwerthgelses skull. Den lätt sinniga hopen, som icke gjorde sig besvär att hwar- ken tänka eller tro, smädade och hånade hans namn, medan de lärda, ”upplýsta” fritänkarnes ryckte på axlarna af medöm- kan, eller skrattade hjertligt åt hans ”en- falslighet.” Wi woro länge hans förtrog- ne och beundrare, men detta förhållande afbröts småningom, då wi genom läsande af Renans, Viljas och Parkers skrifter började ändra åsigter om religionen. Nu kunde hwarken argumenter eller bö- ner omvända oss. Ett stort swalg upp- stod mellan läraren och hans fattige, kanske ofloke, men uppriktige lärjunge. Våra banor ställdes.

Straxt efter vår ankomst till Ameri- ka gjorde wi bekantskap med flera af Augustana Synodens lärare. Dessa hyllade samma åsigter som vår religiöse vän i Sverige. Somliga af dem woro hans personliga wänner, och nästan alla arbetade outtröttligt för samma ändamål och på samma sätt som han. Wi weta nog att det icke är populärt nu för tiden att förswara presterna. Dock taga wi oss härmed friheten att öppet erkänna, att dessa predikanter woro nitiska och praktiska kristna, som efter bästa förmåga, ofta under ogynsamma omständigheter,

fökte sprida ljus och ingjuta tröst i sina åhörare:s själar. Många af dem, kanske alla, fortsätta ännu i dag samma werk- samhet, samma tunga, ofta otacksamma kall, mot en torstig aflöning. De och alla sådana förtjena bifall och uppmuntran, icke hat och förföljelse. De äro sanna wälgörare.

Wi hafwa nedskrifwit dessa rader, eme- dan wi med smärta nästan hwarje dag så läsa i de Swenska tidningar de orätt- wisaste och gröffsta personliga anfall mot dessa ordets tjenare. Man åtnöjer sig icke med att håna deras grundsatser och läror, utan man benämner dem ”swarta skurkar”, skymfar dem med an- dra ohyggliga stälsord, och söker på alla upptänkliga sätt att göra dem för- hatliga för allmänheten. Medgifwa måste wi att pressen har rätt, om den så behagar, att föra krig mot kyrkan, att diskutera religions-twister, och att lära folket en ny, bättre religion än den gam- la, eller tillöschmed predika emot all så- dan. Men det är orättwist att nedskäl- la hederliga menniskor därför att de äro prestes och hyfsa andra åsigter än tid- nings-redaktörerna. Ordets tjenare haf- wa, skulle man förmoda, samma rätt som tidningarne att predika hwad de tro och tänka utan att utsättas för skymf el- ler af pressen, denna ”ljusets riddar- makt” i vårt upplysnings tidehvarf. Det wäcker ens harm att se dem som falla sig frihetens wänner förfölja och och hata sina medmenniskor till följd af meningsstilkad. Kyrkan har brant mången lättare och derigenom ådragit sig ett wälförtjent förakt. Säk- hellerländer det pressen till ära att den också straffar folk för deras tro eller åsig- ter.

Man säger att presterna borde lära,

predika, wiga, döpa och begrafwa folk för intet, liksom apostlarna måste göra i förföljelsernas mörka tidehvarf. Intet är orättwisare. De arbeta i allmänhet lika hårdt som tidningsstrifware, och det wore lika billigt att begära de senares tid och arbete utan ersättning som de förras. Och med all aktning för det fact wi tillhöra kunna wi ej förneka att en predikan ofta är lika upplyftande och lärorik som en tidning.

Samdrägt och enighet behöfwes bland Swenstarna här så wäl som hemma. We den som för snöd winning söker ingjuta misstänksamhetens gift i folkets sinnen.

Våra landsmän äro i allmänhet taget lika hederliga som annat folk. Swarf för skall man då nedsätta den ene den andre?

Ingen kan beskyllda oss för partiiskhet mot dem wi här ansett oss böra förswara. Det har kostat oss mer än wi kunna säga att hylla frisinnade åsikter, hvilka våra prester fördöma. Hwad trosläran beträffar blir swalget emellan oss kanske större och större. Dock skola de alltid af oss behandlas med rättwisa. Ingen har rätt att wara orättwis emot sin nästa.

—Union Theological Seminary i New York har nyligen haft att glädja sig öfwer stora gåfwor. En mr. D. W. James har donerat \$100,000 till ett hus, som skulle inredas till sotsamrar och kallas "James Hall"; en mr. Jesup hade skänkt \$50,000 till en biblioteksbyggnad, som skulle heta "Jesups Hall"; en tredje okänd gifware donerade \$80,000 till lönefond för en professor i biblisk theologi; en hel hop andra gåfwor af från \$5,000 till \$10,000 hade inkommit för olika ändamål. Wi

skulle warit glada öfwer hälften af allt detta. Wi wilja dock draga oss fram i vår fattigdom så godt wi förmå, ehuru mycket måste lemnas ogjordt, som länge sedan borde warit gjordt. Wi hafwa män ibland oss, dem Herren storligen wälsignat, hwilkas icke blott egendom han har i sin hand, utan äfwen deras hjertan, dem han wid tillfälle torde böja att med tacksamma hjertan gifwa Herren en del tillbaka af hwad han gifwit dem. Han kan naturligtwis taga allt eller sticka ett hål på pungen, ätt alltsammans rinner ut, förrän man wet ordet af.

Mormonismen.

I. Historisk skildring.

Utah är mormonismens nuwarande hemland. Utah är ett indianiskt ord och bethder: "De som bo i bergen". Stafwas stundom Yuta. Landet är ett territorium och tillhör Nordamerikas Föränta Stater. I norr begränsas det af Washington territoriet, i öster af Colorado, i söder af Arizona, i wester af Nevada.

Deß breddgrad är 37 och 42 nordligt; deß längdgrad 109 och 116 westl. Ytomsfänget är 131,320 qwadratmil, eller 84,044,880 acres.

Utah är en upphöjd dalsänkning mellan 4 och 5,000 fot öfwer hafwet. Berg 8 och 10,000 fot höga omgifwa det på alla sidor, i norr Oregonbergen, i öster och söder Klippbergen, i wester Sierra Nevadabergen.

Mormonismens grundläggare är Josef Smith. Han föddes i Sharon, Windsor co., Vermont, d. 23 Dec. 1805. Hela släkten hade dåligt rykte om sig. Den war lättjesfull, tjufaktig, lögnaktig, hän-

gifwen åt dryckenskap; gräbde i marken, för att finna gömda skatter, bestod af drömmare och fantaster. Detta intygades år 1833 inför domstol af sextio wälfända borgare i Wayne co., Vermont. De woro omoraliska, Josef allra mest. Mormonerna sjelfwa neka ej hårtill. Brigham Young sade: "Smith kan göra hwad han vill". Smith kunde klenlät läsa, och förstod helt litet räknestenen. Hans så kallade uppenbarelser, proklamationer, dokumenter m. m. skrefwos wanligtvis af andra. Wid 15 års ålder sade han sig hafwa syner. 1823 d. 21 Sept. sade han att ängeln Maroni hade uppenbarat sig för honom och sagt: "J en kulle i Manchester, Ontario län, N. Y. äro nedgräbda guldplåtar. Nära dem ligga tvenne genomskinliga stenar i silfverbågar. Detta är Urim och Tumminim. Med dessa glasögon påsatta, kan man läsa och tyda guldplåtarna". Den 22 Sept. 1827 erhöill Smith plåtarna, 7x8 tum, tunnare än wanligt tenn, sammanfästade med tre ringar. Hela packan war sex tum tjock. Språket war reformert egyptiska hieroglyfer. Smith läste bakom ett förhänge, öfversättande, bisprungen af de underbara glasögonen. Den sålunda erhållna boken kallades "Den gyllene bibeln" eller "Mormonboken". Smiths skrifware war Oliver Cowdery. Boken trycktes 1830. Tre wittnen intygade bokens äkthet, nemligen: Oliver Cowdery, David Whitner och Martin Harris. Några år derefter afföllö de från mormonismen och förklarade under ed, att de ljugit och att hela boken war ett bedrägeri. Smith sjelf gaf ofta hwarandra motsatta och motsägande förklaringar rörande sagde plåtar. Peter Zengersoll, en intim vän till Smith, sade att Smith ofta sagt till ho-

nom: "Hela boken är ett gyllenspel och skälmstycke. De dårarne tro det dock nu, och jag skall fortsätta spektaklet". Mormonboken innefattar 16 olika böcker, skrifna af profeter, säges det. Stilen efterhärmar den bibliska, men på ett gansta klumpigt sätt. 300 bibelversar äro inslidade här och der. Dessa citeras ofta i mormonernas katekes och i dagligt tal. De i mormonboken förkommande namnen äro än hebreiska, än bibliska, än latiniska eller efterapningar af desamma. Första boken tillskrifwes en jude, Nephi, Lehi son, som skulle lefwat i Jerusalem i konung Zedekias tid, 600 år f. Kr. Gud skulle hafwa besallt honom att gå till den Arabiska öknen. Lehi och hans husfolk gå då öfterut att söka ett förlofwadt land. Åtta år wandra de, genomtåga öknen och uppnå hafwet. Ett skepp bygges. De stiga ombord och uppnå Amerika, landande i Chili. Sällskapet bestod af Lehi och hans hustru, fyra söner och deras fyra hustrur, två Jsmaels söner och deras hustrur, tjenaren Jarom och hans hustru. Lehi dog. Nephi och Laman ätskildes. (Skall ej detta efterapa syndaflo den och Abrahams historia?) Laman och Lemuel dömdes att alltid hafwa mörk hud — stamfäder för Nordamerikas indianer. Inom trettio år woro de talrika och mäktiga nog att bygga en stid och ett tempel.

Jag vill ej nämna de olika böckernas namn. Innehållet är krigiska tilldragelser i Zorohemla, wid näset Darion. En stor jordbäfning förtäljde Kristi död, heter det. Tredje dagen tedde han sig för dem här i Amerika och qwarblef i fyrtio dagar. I fjerde århundradet skulle i detta land hafwa rasat en wäldig strid mellan dem, som omsattat kri-

ftendomen, och dem, som förblifwit hedningar. År 384 stod en wäldig slagning, i hwilken 230,000 nedgjordes på Kumarahfullen. Här gömde Maroni guldplåtarna år 420. Boken Ether omtalar flyktingar från Babels torn, som skulle hafwa kommit hit till Amerika i ett tidigare stede.

Mormonbokens rätte författare är Salomon Spalding, född i Ashford, Conn., 1761, graduerad i Dartmouth College. Han flyttade hit och dit i landet samt författade noveller, romaner och annat dyligt. Mellan åren 1810 och 1812 skref han en bok om Nordamerikas indianer, hwilka troddes härstamma från de tio Israelsstammarna. 1813 utkom den såsom en öfversättning af mormonboken. Öfverskriften då war: "Det funna manuskriptet". I "Boston Journal" för den 18 Maj 1839 säges det, att Spalding fört manuskriptet till Sidney Rigdons tryckeri. Sedan Rigdon kopierat det, återlemnades det. Spalding dog, och enkan behöll manuskriptet. Mormonboken utkom. I Couneaut jemfördes den med Spaldings manuskript. De stämde öfverens, utom det att här och hvar en förändring widtagits. Enkan sade: "Om min man nu lefde, skulle ingenting smärta honom mera än det bruk man gjort af hans manuskript. Det antika deri har wäl födt tanken att begagna det till bedrägeri. Fanatiker hafwa nu anammat det såsom Guds ord. O, we!"

Nämde Rigdon föddes i St. Clair, Alleghany län, Penn., d. 19 Feb. 1793. Han predikade den nya läran. Tillika med sitt följe förenade han sig med Smith 1829. Af honom erhöll Smith Spaldings manuskript.

Henry Dole, S. Spaldings kompan-

jon, och John Spalding intyga att det är Salomon Spaldings novell. J. Miller arbetade för Spalding 1811 och intygade under ed 1833, att det war Spaldings manuskript, med inskrifade bibelversar. Martin Harris bekostade bokens tryckning.

Prof. Anthon i New York erhöll ett blad, kopierat från en af guldplåtarna(?). Derom säger han: "Det war kopierat efter den mexikanska kalendern, utgifwen af Humboldt. Man har dock haft framför sig grekiska och hebreiska alfabetet, samt det engelska och af dessa sammansatt en rotwälska. Bokstäfverna lågo stundom på sidan, stundom på sned. Det war en ömflig gallimatiass". Och dock återopa sig mormonerna på profesfor Anthon, såsom jag hörde sistliden höft.

Den 6 April 1830 höllo de sitt första möte i Manchester, N. Y. I Fayette, i samma stat, hölls deras första konferens i Juni månad, då antalet mormoner war 30. I Januari 1831 ledde Smith sina anhängare till Kirtland, Ohio; derifrån till Independence, Jackson län, Mo. Här grundade de sitt "Nya Jerusalem", och i Aug. samma år lades grunden till deras nya tempel derstädes. Männen återwände till Kirtland, upprättade en bank och utgäfwö falska penningar. Folket uppretades och den 28 Mars 1832 togos profeterna ur sina sängar, tjärades och fjädrades samt drefwos ur staden. Nu fällade sig Brigham Young till mormonerna. Han war född d. 1 Juni 1801, son till en farmare som warit soldat i frihetskriget. 1835 utnämndes 12 apostlar, deribland Young. Han wärfwade många profelyter i Östern. 1838 föll banken och bankfirerna flydde till Missouri, der de

brände och plundrade. De drefswos från Jackson till Clay, från Clay till Caldwell county.

1838 blef det öppet frig mellan mormonerna och de omkringboende. Rigdon och Smith arresterades för förräderi, mord och nidingssverk. Antalet mormoner war nu flera tusende.

Dr Galland i Illinois gaf nu Smith en stor landsträcka. Hit flyttade skaran 1840. Här byggdes staden Nauvoo. På försäljning af land förtjente Smith \$1,000,000. Här byggdes ett tempel och ett hotell, i hwilket "Smith och hans efterkommande skulle bo ewinnerligen".

Smith war redan general, borgmästare, president, m. m, och den 6 Apr. 1830 hade han fått uppenbarelse att han skulle wara profet, apostel och uttydare.

1838 lockade Smith flera qvinnor till otukt, kallande dem sina andliga hustrur, med hwilka han ingick s. k. himmelskt ättenskap. Hans hustru blef svartsjuk, och 1843 hade Smith en uppenbarelse, som befalte införandet af månggifte.

En Mrs Foster upptäckte för folket Smiths nedbrigheter och skam. En tidning, Expositor, trycktes. Den 6 Maj 1844 anfölla Smith och hans anhängare tidningskontoret och jemnade det med marken. Nu ingrep den borgerliga magten. Strid uppstod. Guvernören i staten bad Smith frivilligt gå i fängelse och afwakta ransaktning. Han gick, med sin broder Hiram. Men de uppretade männen, hwilkas hustrur, döttrar och systrar Josef Smith skändat, inbröto i fängelset. Hiram nedsköts genast. Josef beswarade länge elden. Äntligen sökte han fly, men genombor-

rades och nedföll död. Nu waldes Brigham Young till ledare. Rigdon, som wäntat sig platsen, öfwerlemnades satan i wälsb, att kindpustas i tusende år. 1845 återtog staten Illinois den gifna chartern (privilegiet) och mormonerna flyttade till Council Bluffs, Iowa. Den 24 Juli 1847 kom Brigham Young till Utah. 3 Maj 1848 kom hufvudstyrkan. 1849 organiserades det nuwarande Utah till en stat med namnet Deseret som betyder **Hönungsbiets land**. Men regeringen nekade erkänna och upptaga staten. Territoriet Utah organiserades och president Fillmore utnämde Brigham Young till guvernör. Mormonerna wille dock wara oafhängiga, och 1850 utdrefwo de Förenta Staternas domare. Ofta fördrifna, blefwo nu de, de fördrifwande. Nu affattes Young, och öfwerste Steptoe af hären, utnämdes till guvernör. Anlände 1854, med 2,000 soldater. Men han wågade ej qwarstanna. Öfwerwintrade, och drog sedan till Californien. 1856 utdrefwo de alla regeringens embetsmän. President Buchanan ingrep i sakernas ställning, då mormonerna sade, att de män regeringen sändt "ej woro hederliga (?) män". 1858 ankom en ny guvernör, Alfred Cummings, tillika med en truppstyrka, som förlades 40 mil wester om Salt Lake City. Sedan dess har det varit någorlunda lugnt. Men Camp Douglas, öster om staden Salt Lake City, är den som betryggar alla icke mormoner till lif och gods.

Huru olif är icke denna historiska tidräkning den heliga Skrifts kronologi? En blind bör kunna inse den himmelswida skillnaden!! Och hurudana äro de ledande karaktärerna?

Vi hafwa ansett oss böra förutskicka detta, innan vi afhandla deras kult, hemlis, försattning, m. m. Mormonerna härja nu i all werlden, ej minst i Amerika och Skandinavien. Vi be- höfwa upplysning i mormonfrågan. Näppeligen 50 år gammal räknar sekten in totaliter öfwer 200,000 anhängare.

Forts.

Texter för Söndagsskolan.

No. XII.

Ämmärkninga till ledning för dem som ej ega några hjälpredor och bibelkommentarier.

Mark. 5: 21—43.

Kristi magt öfwer sjukdom och död.

Inledning. a) Detta hände efter Jesus återkom till Kapernaum från Gadara, der han botade den besatte. Enligt Matthæus war han i Matthei hus och mykdet folk wäntade efter honom, jemf. Matth. 9: 1 o. f; 18—26; Luk. 8: 41—56. De nödställde och de som älskade att höra honom woro glada att återse honom. Jesus är alltid sig lif, barmhertig och willig att förbarma sig. I dessa berättelser hafwa wi åter en stön bild af Jesus, samt af tron s b o t f ö r s y n d e n s f o t (sjukdom och död).

b) Frågor. Hwar hade Jesus varit? Hwad hade han der uträttat? Hwar kom han nu? Hwillet hus? Hwem wäntade på honom? Huru framställes Jesus här?

Hufwudtext: **Frukta dig icke, alle- näst tro.** v. 36.

Ämne: **Den helbregdagörande tron.**

I. Jairus och hans döende dotter (v. 21—24).

a) Ord förklaring. B. 22. "Der kom", till huset, der Jesus war; "öfwerste", föreståndare el. äldste. (Känste war han en af dem som bådo för höfwißmannens tjenare, Luk. 7: 4—5). "Jairus", bet. upplyst; detta blef nu en werklighet. "Föll ned", betygade sin tro och ödmjukhet. —B. 23 "bad storligen", all- warligt, enträget. "Dotter", end a dotter, 12 år gammal. "I sitt yttersta". Hos Matth. står: "strax blifwen död". Hon war döende när han gick, så att han nu äfwen kunde säga: hon är redan död. "Lägger händer". Hans

tro war ej så stark som höfwißmannens. —B. 24. "Gångit med". Dattadt han ej behöft det, så rättade han sig efter Jairo swaga tro. Men under wägen kom Jairus i en stola, der han skulle lära att bara tro.

b) Frågor. Hwem kom till Jesus, när han war i Matthei hus? Hwad embete hade Jairus? Hwarföre kom han? Hwad gjorde att hans sorg war järkeles ömmande? Huru gammal war flickan? Huru stall man för- ena de olika uttrycken "yttersta och "redan död"? Huru wille Jairus att Jesus skulle gå tillwäga? Hwad bewisar det? Är det rätt att bejda om jordiska ting? Swarar Jesus alltid strax? Huru fick Jairus lära sig bara tro?

II. Den lidande qwinnan (v. 24—26).

a) An m. "Mykdet folk", många drogos af nyfikenhet med. "Trängde", alla sökte komma nära. —B. 25. "En qwinna—tolf år". Hon måtte varit gansta eländig och kraftlös; men genom korset wäl öfwad och luttrad. Hennes sjukdom är en bild af syndaförderfwer. Mätte det så drifwa oss till den rätte läkaren! —B. 26. "Många läkare". På den tiden funnos inga ordentliga läkare eller medikament såsom nu; hon hade "förtärt" eller kostat på dem allt det hon egde och war nu en tiggersta. Allt hopp om menslig hjälp war ute.

b) Frågor. Hwarthän war Jesus gåen- de? Hwilla följde honom? Hwem kom? Huru länge hade hon varit sjuk? Hwad hade hon försökt? Hwad är hennes sjukdom en bild af? Göra sig menniskor mykden möda och kostnad att blifwa botade från synden? Kunna wi hjälpa oss själfwa? Huru går det wanligen? (Blir blott värre).

III. Botad genom tron (v. 27—34).

a) An m. —B. 27. "Kom bakester", af blygsel. (Hon war enligt Mose lag förbjuden att komma bland folk). "Tog på hans kläder", egentligen fällen eller en af de fyra tofsar som woro fästade i hörnen af manteln. (Det war stor stillnad på hennes widrörande och folkets trängande). Det war icke någon widsteppelse, utan en rätt ödmjuk tro, som drog henne fram. —B. 29. "Kände", hennes tro kom ej på stam. Hon ersor att lifskraften började tilltaga i kroppen. —B. 30. "Jesus kände", ja han wiste också om orsaken. "Kraft" (eng. virtue), neml. helande kraft. "So kom wid mig?" Han önskade draga henne fram, på det hennes tro måtte bli uppenbar för andra

och ishunnerhet för Jairus. Han wille också gifwa henne sin frid, ty hon war ännu i oro.

—B. 33. Hon kom fram och bekände hela "sanningen". Det war ej något som hon behöfde bligås för. Jesus ser med wälbehag att hon trott och så handlat som hon gjort, detsföre tillsäger han henne tröst och frid. (B. 34).

b) Frågor. Hvad gjorde qwinnan med Jesus? Swilken del af hans kläder? Swarför bad hon ej Jesus bota sig? Hvad blef följden af hennes widrörande? Wisste Jesus om det? Hvad war stilmaden på hennes och folkets widrörande? Känne någonting lifnande förefinner nu, när folk samlas omkring Jesus i bön? Swarföre wille Jesus hafwa qwinnan fram? Huru berömmar han hennes tro? Huru kan tron hjelpa oss i nöden?

IV. Trons pröfning (v. 35—36).

a) Anm. "Omak" (v. 35). Wi hafwa nu nästan glömt Jairus. Han stod der orolig och kanske drog Jesus i armen. "Några komma" och försträcka honom med förfätran att allt hopp är ute. Nu kom qwinnans troserfarenhet till hans hjälp, och ishunnerhet Jesu ord (v. 36). "Frukta dig icke, allenast tro". "Räds ej för dödsbudet, tro blott, och hon warder helbregda".

b) Frågor. Hvad blef Jesu dröjsmål för Jairus? Huru blef hans tro ytterligare pröfwad? Huru tröstade Jesus mannen? Är trons pröfning stadlig? Om hjälpen dröjer, bewisar det att wi trott förgäfwes?

V. Trons belöning (v. 37—43).

B. 38. "Sorlet". Blåfare och gråterstor samt grannar och wänner hade redan ankommit. De "förjde och greto", så att der war ett sorl och tumult. Begrafningar firas så ännu i österlanden. (Äfwen här i landet höra wi stundom irländare föra ett dylikt o ljud, när någon är död). —B. 39. "Jäke död", emedan han skulle snart åter föra henne till lif, såsom när man väder någon ur en sömn. —B. 40. "De gjorde gäd". De ansågo honom för en usel läkare, som ej kunde se stilmad på död och sömn, ty de wisste alla att hon war död. "Dref". Det menas ej alltid att med wäld, utan också beskedligt bedja någon utgå. —B. 41. "Talitha Kumi". Statt upp mitt barn! Och hon blef strax lefwande och frisk så att hon behöfde mat. —B. 42. "Försträckt", med djupaste wördnad. Fadren och modern fröjdades säkerligen och prifade Gud.

—B. 43. "Förböd". Dertill hade Jesus sina stäl. Han wille att man skulleakta mera på ordet än undren. Död bör man wäl ej förstå förbudet såsom alldeles omörligt.

b) Frågor. Swilka tog Jesus med sig in i huset? Swarför just dessa tre apostlar? War det till någon förmån för deras tro? Hvad fann Jesus i huset? Kan du omtala något brut wid begrafningar i österlandet? Huru kunde Jesus säga att slika sof? (Se Joh. 11: 11—14). Hvad är döden för de kristne? Huru återstälde Jesus henne? Swarför bödd Jesus gifwa henne mat? Huru blef nu fadrens tro belönad? Swillet kap. omtalar många exempel på trons kraft? (Ebr. 11).

Swerblid: J. Swilken sanning kunna wi henta ur denna text? S. T r o n p å J e s u s, werkande, tålig, ödmjuk, stark — botemedlet för hwarje menskligt ondt. J. Upprepa hufwudspråket! S. Frukta dig icke, allenast tro. J. Swem kom och sötte Jesus när han kom från Gadareernas land? S. Jairus, en öfwerste för synagogan. J. Swarom bad han Jesus? S. Att komma och bota sin döende dotter. J. Hvad hände på wägen? Jesus botade en qwinna som varit sju i tolf år. (Fortsättes sålunda genom texten med passande tillämpningar).

Särdomar hwilka också kunna tjena wid tillämpningar.

1. Wi böra hos Jesus söka hjälp både för kropp och själ.
2. Nöden bör tjena oss att söka Herren.
3. Menniskorna göra icke för själens helsa hwad de göra för kroppens.
4. När all mensklig hjälp är ute, är man bäst stidlig att mottaga Jesu hjälp.
5. Gud anser tron, äfwen om hon är behäftad med många brister.
6. Den sanna tron tränger sig fram till Jesus och dröjer der till dess hjälpen kommer.
7. Guds löften äro såsom klädesfällen dem tron omfattar.
8. Döden är blott en ljus sömn för de trogne.
9. Jesus är upplifwelsen och lifwet.
10. Om du trodde, skulle du få se Guds härlighet.

Erkännanden.

Från Aug. College.

Till läroverkets Naturhistoriska museum:

Mr H. Jacobson, Alta, Iowa: en lefwande fjelluggla, snow-owl (*Nyctea nivea*); Mrs Maria Nilson, Alta, Iowa: fyra lefwande perlhöns, guinea-fowls (*Numida meleagris*); Mrs N. Anderson, Sioux City, Iowa: försteningar från Black Hills; Misses Jennh & Emma Carlson, Burlington, Iowa: 9 pilspetsar (arrow-heads) af flinta, 6 förstenade enkriniter och koraller; Dr Piper, Moline, Ill.: en större samling ormar och groddjur, en horned toad (*Phrynosoma coronata*) från California, ett par sammanvärgna tvillingar af katt, etc; Dr Dunn, Moline, Ill.: en lefwande salamander (*Amblystoma tigrinum*), samt ett stycke salt släkt med encysterade tritiner (*Trichina spiralis*); Mr A. Brandelle, Aug. Coll.: stinn af bäfwer, beaver (*Castor fiber*); Messrs Eben & Emanuel Olsson, Mariædahl, Kans.: stinn af tvåttbjörn, raccoon (*Procyon lotor*); Mr P. B. Normohle, Rock Island, Ill.: stenstifwa med förstenade hinnkräftar (entomotraca) från kolformationen; Dr J. Rundström, Lindsborg, Kans.: herbarium af 125 arter wilda Kanjas-wärter; A. W. Stark, Aug. Coll.: tandapparat af fisk ("pavement-teeth"); Mr A. M. Broleen, Aug. Coll.: carapace af hummer, lobster (*Homarus americanus*) från östra kusten; Mr Johnson, New London, Iowa: 7 skalstiter och 3 försteningar från Burlington, Iowa; Salome-föreningen i Rock Island, genom Miss Ida Blomberg, fem dollars (\$5.00).

Aug. Coll. d. 1:ste Mars 1882

Josua Lindahl
Curator.

Från Kanjas-konferensen.

Medel inslutna från den 1 Febr. till den 1 Mars 1882.

Till inre missionen:

Fremont förs. misf. förening 21.15; Isfö. i Kanjas City, Mo. 20.00; koll. wid misf. mötet do 12.61; misf. fören. i Bethaniasförs., Lindsborg 38.40; E. J. Anderson, St Marys 1.00; gn. Clay Centre distriktets kasförs., past. Damström 33.92; koll. wid konf. mötet i Swedesburg 8.74.

Till yttre missionen:

Isfören. i Kanjas City, Mo. 15.00; ur A. Aurgums barns sparbössa, Osage City, 0.52;

till misf. A. B. Carlsson fr. Mary Johnson, St Marys 1.00; af Clay Centre distriktets kasförs., past. Damström 18.65.

Till läroverkets underhåll:

Förs. i Wahlsburg 26.00; Bethesda, Nebr. 11.25; Swede Home, Nebr. 25.00; Bethania, Lindsborg 119.50; Bethlehems, Enterprise 6.00; Bethania, Georgetown, Colo 10.55; New Gotland 79.50; Rysby, Colo 9.15; Amana 11.50; Kanjas City, Mo. 30.00; Connor Station 3.75; Marion Hill, 11.00; Brushy, Tex. 12.50; Jmnt., Nebr. 7.00; Salem, Ks 17.25; Waterville 6.75; Swedesburg, Nebr. 22.50; Bethania, do 35.00; Daaland do 10.00

Till presidentens lön:

Saronförs., Nebr. 3.41; Stockholm 1.75; Swedesburg, 2.65; past. Saterius 3.00; past. Ahlquist 2.40; past. E. A. Swenson å rest 4.00; past. Sannquist 4.00; past. Schelen 1.00; Zionsförs., 1.30.

Rättelse. Fnr 7 står Zionsförs. 2.19; skulle varit Swedesburg.

Till synodens kassa:

Aug. förs. Denver, Colo 2.50.

Till konf. protokoll:

Bethania, Lindsborg 4.18; Aug. Denver, Colo 2.00; New Gotland 2.25; Salina, 1.08; Asjaria 2.50; Andover 1.90; Elmsburg 1.00; Topeka 1.60; Kanjas City, Mo 1.90; Salems 3.00; Waterville 1.33; Amana 1.50; Wahlsburg 1.40; Mariædahl 2.50; Swedesburg 2.89; Zion 1.00.

Till konf. kassan, koll. wid konf. mötet i Swedesburg 11.37.

Smeth Hill, Mc Pherson Co Kans. d. 1 Mars 1882.

John Rodell
Kans. konf. kasförs.

Missionsmedel inslutna sedan den 1 Jan. 1882 inom Clay Centre distriktet, Kanjas.

Till inre missionen:

Swedesburg, 11.17; Zion, Brantford 2.71; Amana, Scandia 5.99; Isfören. do 10.00; Aida 2.50; Waterville 5.30; Salem 5.00.

Till yttre missionen:

Aida 2.50; Amana 2.50; E. Peterson, Brantford 13.65.

E. J. Damström, kasförs.

Från N. Y. konferensen.

Till läroverkets skuld:

Hesfelvalley Isförening 10.00; Mr E. J. Sjögren, Hopewell, Pa 1.00.

Till Synodens yttre mission:

Hesfelvalley Isfören. 20.00.

Till emigrant missionen;
Hesselballey kyrören. 10.00; Mr C. J. Sjögren, Hopewell, Pa 1.00.

Till konferensens mission:
Providence, R. J. 30.00; Campello, Mass. 11.00; C. J. Sjögren, Hopewell, Pa 3.00.

Till Bions-församl. i Philadelphia:

Från Morris Run, Pa 2.59; Antrim, 5.46; Mc Intyre, 4.64; Arnot, 4.31; en färsk 1.00.

Till församlingen i Huxley Neb:
Gustaf Adolfs förs. N. Y. 5.00.

I sammanhang med detta erkännande får jag vänligen påminna konferensens församlingar att före vårt konferensmöte den 23 dennes till undertecknad insända 25 cts afgiften till vårt gemensamma läroverks underhåll. Se synodens protokoll för 1881 sid. 56.

Pontiac, Kent Co., R. J. d. 1 Mars 1882.
L. D. Linell, kassför.

Tillännagifvanden.

Östra distriktet af Kansas-konferensen håller sitt nästa möte i Ottawa, Kansas, och börjas det derstädes måndagen den 27 Mars kl. ½8 e. m. Samtalsämne: Den hel. nattwarden.
J. P. Neander, sekr.

New York-konferensen af Augustana-synoden håller sitt årsmöte i sw. ev. luth. Westbyförsamlingens kyrka i Jewins, Westmoreland co., Pa., och börjas det med högtidlig gudstjänst den 23 nästf. Mars kl. ½8 e. m.

Rock Island distriktet af Illinois konferensen håller sitt nästa missionsmöte, w. G., i Geneseo, Ill., och börjas det med gudstjänst kl. ½8 på måndagskvällen den 27 Mars.

Samtalsämne: 11 o. 12 art. i Augsb. Bel. Geneseo, i Mars 1882.

J. P. Brodine, sekr.

Galesburg-distriktet af Ill. konf. håller, w. G., sitt nästa missionsmöte i Knorville, Ill., måndagen den 20:de Mars 1882, då mötet börjas med predikan kl. ½8 e. m.

Diskussionsämnet af pastor loci: Huru böra vi såsom kristna af den lutheriska beaktelse betrakta och rätt förhålla oss emot dem, som äro af annan beaktelse?

Princeton, Ill., den 3 Mars 1882.

C. A. Sandahl, sekr.

Clay Centre-distriktet af Kansas-konferensen håller sitt nästa möte i Waterville den 27 o. 28

Mars. Stjuts möter söndagskvällen i W. och, om görligt, hålles gudstjänst kl. ½8 sammankväll. I sammanhang med detta möte hålles ett i Frankfort, den 29 och 30.

Sekr

Rockford-distriktet håller sitt nästa möte i Pecatonica, Ill., onsd. och torsd. den 22 och 23 Mars. Församlingens nya kyrka kommer då att invigas, och 25:te årsdagen af församlingens stiftelse att firas. Vänner från nära och fjerran, wärem hjertligt välkomna!

J. P. Aurelius, p. l.

Till alla som ännu restera på tidningen Augustana och Missionären för förflutna år, äfwen som för kost och underwising wid Augustana College & Seminary.

Wid Aug. synodens sista möte i Lindsborg fattades följande beslut:

”Direktionen får i uppdrag att infasfiera utestående prenumerationsmedel å Augustana och Missionären, och wid hwarje synodalmöte här efter afgifwa färdig redogörelse öfwer tidningens finanser”.

”Att reslängden å dem, hwilka äro sthlidiga för underwising och kosthåll icke uppläses wid denna synod, utan återlemnas till direktionen för vidare infasfierung under årets lopp och att slutredowising afgifwes wid nästa synodalmöte”.

På grund af dessa af synoden gifna uppdrag får läroverksdirektionen härmed vänligen uppmäna alla som för förflutna år ännu äro sthlidiga på Augustana och Missionären att med möjligaste förtid insända dessa medel till Mr C. G. Thulin, Moline, Ill.

Swad skulderna till läroverket beträffar, hade dessa långt för detta bort wära inbetalta, och får direktionen härmed anhålla, att liqwid till läroverlets statmästare, J. H. Wikstrand, Moline, Ill., ofördröjligen insändes. Önskligt wöre, om obehaget af reslängd kunde undwiskas.

Å direktionens wägnad

Erl. Carlson, ordf.

Nelson Chester, sekr

Rättelser. I Aug. nr 10, sid. 186, 2 sp., 9 rad. nedifr. står: ”Tänt”; läs: Tad. Sid. 187, 1 sp., 5 rad. uppfir. står: ”en mängd” läs: en så stor mängd. I erkännandena sid 191, 2 sp., står: ”New Sweden, Iowa 52 lb oft 7 lb smör”; skall wära: New London.

Wikstrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Hasselquist, O. Olsson och A. B. Gerwin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 22 Mars 1882

N:r 12.

Jesus drager fram.

Med dryppande lockar, med fuktig kind
Så tyft till ditt hjerta han kalläs.
Härdigt han trotsar den kalla wind,
Hans kärleksbegär kan ej swalkas.
Han beder dig öppna ditt hjertas dörr,
Hos syndare gästa han vill som förr.

Åt käre, låt honom ej fåfängt stå
Derute i stormiga natten!
Han längtar att ofladd dig föra få
Utöfwer de brusande watten.
O stöt ej tillbaka hans warma hand,
Som leda dig vill till det sälla land!

Och mörtret, som bor i ditt hjertas hus,
Han skingrar, och sedan derinne
Han sprider sitt klara och härliga ljus
Och lifwar ditt nedtynghda sinne.
Åt ja! — der sig röjer Försonar'n spår
Der låtas de djupa, swidande sår.

Will du då ej byta din tiggardrägt
Mot den som dig Jesus har wunnit?
Du tillhör ju ock den syndareslägt,
För hwilken af kärlek han brunnit,
För hwilken han gjutit sitt dyra blod;
Nu rening dig bjudes i denna flod.

Måhända du vill, men måhända ej kan.
Min vän, då är du just den rätte.
Din Frälsare kalläs och hjälpa kan han,
Och blott i hans väg du dig sätte!
Du rope: Mig fria från syndernas men!
Och vänligt han svarar: "Jag vill. War
ren".
Ludvig.

Tankar för uppbyggelse

ur Augsburgista Bekännelsens Apologi.

Kännedom om arffsynden är nödwändig; ty man kan icke rätt förstå storheten af Kristi nåd, utan att wi känna våra egna fel och brister.

Hela den heliga Skrift bör förnämligast fördelas uti dessa twenne stycken, lagen och nådelöfsten. Ty på ett ställe framställles för oss lagen, på ett annat löftet om Kristus, nämligen då antingen hon lofwar, att Kristus skall komma, och tillsäger oss för hans skull syndernas förlåtelse, rättfärdiggörelsen och det ewiga lifwet, eller Kristus lofwar oss, sedan han är uppenbar worden, syndernas förlåtelse, rättfärdiggörelsen och det ewiga lifwet.

Åttilnad är mellan filosofien och Kristi lära.

Utan trons rättfärdighet kan hwarken Guds kärlek finnas hos menniskor, na, eller kan man rätteligen förstå, hwad Guds kärlek är.

Den tro, som undfår syndernas förlåtelse af nåd, emedan hon emot Guds wrede ställer Medlaren och Försonaren Kristus och icke våra gerningar eller vår kärlek, är en sann Kristi kunskap, åtnjuter Kristi wälgerningar och förny-

är våra hjertan och föregår lagens uppfyllelse.

Tron är det, att längta efter, omfatta och tillägna sig det erbjudna nådelöftet om syndernas förlåtelse och rättfärdiggörelse.

Tron är en gudstjänst, hvarigenom man af Gud mottager de tillbudna nådewälgerningarna. Lagens rättfärdighet är en gudstjänst, som tillbjuder Gud våra förtjenster. Gud vill så af oss genom tron dyrkas, att wi af honom emottaga det, som han lofwat och tillbjuder.

Tron är sjelfwa rättfärdigheten, hvarigenom wi anses rättfärdiga inför Gud, nämligen icke därför, att hon i och för sig sjelf är ett verk, som förtjenar det, utan därför, att hon annammat löftet, hwarmed Gud hafwer lofwat, att han vill för Kristi skull vara nådig emot alla dem, som tro på honom, eller därför, att hon wet och känner, att Kristus är oss af Gud gjord till wisdom och till rättfärdighet och till helgelse och till förlossning.

Ap. 4: 12. Det är icke något annat namn under himmelen menniskor- na gifwet, i hvilket wi skola saliga warda. Namn betyder här orsaken, som åberopas, för hwilkens skull salighet tillkommer oss. Och att anföra eller åberopa sig på Kristi namn, det är att förtrösta på Kristi namn såsom på orsaken eller lösepenningen, för hwars skull wi salige warda.

Om tron undfar syndernas förlåtelse för kärlekens skull, så warder alltid syndernas förlåtelse omis, ty wi älska aldrig så mycket, som wi böra älska; ja, wi älska icke, så framt icke hjertat fast föreställer sig, att syndernas förlåtelse är oss skänkt.

Kristus är oss vertill gifwen, att för hans skull måtte oss skänkas syndernas förlåtelse och den Helige Ande, som uti oss föder ett nytt och ewigt lif och en ewig rättfärdighet.

Tron visar sig uti bättringen, d. ä. hon aflas uti ett försträckt samwete, som känner Guds wrede öfwer synderna och söker syndernas förlåtelse och att ifrån synden förlossad warda.

(Forts.)

Mormonismen.

(Forts. fr. föreg. nr.)

II. Hemlif i Utah.

Att hushyggnaderna i Utah skulle ega slägttycke med ett turkiskt harem eller en afrikansk kraal, war kanske icke annat än man kunnat wänta, och dock smyger sig en egendomlig känsla öfwer själen, då sinlig hedendom ses på så nära håll.

Ett torstigt hus, wid sidan deraf ett bättre tillbygge; åter en tillbyggnad eller ännu flera—desså säga dig, huru många hustrur mannen har. En byggnad för hvarje hustru, och den äldsta och skrynkligaste hustrun i det minsta, mest oansenliga huset! Så lönar mormonen den första kärleken! Så lönar han den hustru, som huspit honom till eskamlig wälmåga. Är han rik, bygger han på en gång ett större hus, och anvisar ett eller två rum åt hvarje hustru. Nu, sedan månggifvet är förbjudet af regeringen, hafwa männen, om de bo i en stad, en hustru i ett stadskwarter, och en annan i ett annat, o. s. w. Bo de på landet, hafwa de sina qwinnor utdelade på olika jordagods. Sedan gästa(!) de hos dem turwis, en wecka i sänder. Dock bo de i allmänhet hos de yngsta, skönaste och friskaste, lemmande de gamla, fula och

franka att sköta sig bäst de kunna. Är detta att älska i lust och nöd? En af Brigham Youngs qvinnor bethgade, att han ej besökt henne på flera år. Denne höge prelat såg en gång en gosse i en bod och frågade: "Hvem's son är det?" Bobbetjenten svarade: "Eder egen". Brigham wände sig om litgiltigt och kallt, utan att yttra något. Hvad sängen i barn om en sådan fader? En af Brigham's qvinnor sade: "Jag känner det såsom hade jag helwetet i min själ. Min natur upprejer sig. Komme jag åt dessa qvinnor, som han kallar sina hustrur, så flete jag håret af dem och refve ögonen ur dem".

Det måtte wara ett sällt hemlis! Hur oliskt Garfields! En af "de 70" sade mig sistliden höst, att deras nuwarande president, Taylor, haft en syn. Han såg två män komma till paradiset's port, En ängel frågade den förste: "Önskar du komma hit in?" Han svarade: "Ja". Ängeln frågade: "Hur många hustrur har du haft?" Mannen svarade: "En". Ängeln sade: "Då wet du ej hwad bekymmer är. Du får ej komma hit! Gå tillbaka." Till den andre ställes samma frågor. Denne sade: "Jag har haft mer än en hustru på en gång". Ängeln sade: "Då har du haft din del af forger. Kom in!" Sådant draswel tror folket. Ett märkwärdigt martyrskap! En köttlig gernaslära. Kimball sade: "Broder Brigham Young och jag blifwa lika Abraham och Isak. Vi hafwa anwändt vår förmåga och skola ärfwa wälsignelse." Hade dock dessa patriarker endast hwar sin hustru. Hwem ser ej här af att Venus är dessa mäns gudinna och religionsfromleriet endast en tunn mass öfwer öfshheten? Flera af

Brigham Youngs ljuslockiga döttrar äro i dag allmänna slynor. Att påpeka huru barnen och ungdomen lefwer i dessa månggifte-hemmen, wore för skamligt att säga.

Jag frågade en dansk qwinna, om hon tyckte om polygamien. Hon sade: "Nej! Men då wi antaga allt det andra, måste wi ju också antaga detta". En norsk qwinna bodde med sin man i ett trefligt, nybyggt hus. Nu kommo kyrkans herrar till mannen och sade: "Du bör nu taga dig en hustru till. Det behöfwer ej kosta något. Hon eller den gamla kan taga in twätt, och en för öfrigt förestå hufet". Till sin grannqwinna, som berättade mig det, sade hon: "O, det dödar mig! Woro wi ej lyckliga i vår hemtrefnad! Jag kan ej lida det. Jag låser dörren! Antingen skall hon eller jag ut!" När detta blef bekant för qwarterets biskop, sade han till mannen: "Säg din tredsta hustru, att antingen måste hon lemna sitt bifall, eller också afståres henne halften från öra till öra". Detta kalla de: "Blodförsoning". En ny hustru tages ej, förrän den gamla gifwit(?) sitt bifall, säga de, men "bifallet" framtvingas.

Månggiftet är icke en tillsats af Brigham. Det är från början inslätadt i deras religiösa system! En följdrigtig utwext af deras tro! Afstafva månggiftet, och mormonismen har fått dödsstöten. Under mitt wistande i Saltlake träffades en af deras biskopar. "Jäde tror ni på mormonismen?" Han svarade: "Jag tror på ingenting, blott jag kan få så många qvinnor som möjligt". 1852 sade Orson Pratt: "Polygamien är en del af vår tro; den är inympad i vår religion; är nödwändig. Utan den kunna wi ej upphöjas till Guds fullhet

i den tillkommande werlden." Mormonerna påstå själenz tillwaro före kroppen. Dermed sammanhänger läran! Pratt tillägger: "Jag vågar påstå att hwarje själ är minst 5,000 år gammal. Gud har beslutat att dessa själar skola hit och bo i hyddor. Härfor är en wiss lag fastställd—äktenskapet. Gud instiftade det mellan Adam och Eva, att det skulle blifwa ewigt. Wi lära ewighetsäktenskap. Bland andarna i himmelen äro några mycket ädla. Dessa sänder ej Gud till hinduer, hottentotter eller negrer, utan till helgonen (mormoner). Bland helgonen, som äro de mest rättfärdiga menniskor, få de den bästa uppfostran, som skola beklåda embeten. Är det icke derfor naturligt, att Gud skulle säga till sina utwalde tjenare: Tagen flera hustrur, att flera af dessa ädla andar må framkomma i lifwet, genom dessa mina trogna och utwalda tjenare!" Då jag för en af deras "70" anförde Matth. 22: 30, sade han: "Ja, Jesus menar här endast uppståndelsens ögonblick". Dvinnorna wigas (eller "beseglas", som de kalla det) wid männen "för tid och ewighet." I deras böcker, som jag redan 1870 anskaffade mig, säges det, att Josef Smith fick nycklarne härtill d. 12:te Juli 1843. "Uratflåta männen denna besegling, fördömas de; om de lyda, blifwa de gudar". De dömda kunna lyftas upp ur förbannelsen, men blifwa ej gudar, få ej regera. De måste ewighetligen tjena. Eger ej detta släkttycke med Swedenborgianismen? 1856 sade Brigham Young i en predikan: "Om min hustru födt mig alla de barn hon kan, då lär mig den himmelska (!) lagen att taga flera hustrur, unga sådana, som kunna föda flera barn". Kimball sade: "Inom hundra år blir

jag ensam en million".*) Pratt säger: "Ett annat skal hwarfor de heliga böra hafwa många hustrur är: Gud har uppenbarat oss att alla folk måste förgås. Guds swärd är utdraget. Helgonen samlas till Zion (Utah), för att utföra Guds wilja." Denna wilja är således utrotning af alla andra folk. Hyde sade i en predikan 1857: "Månggiftet st all omstörta werlden. Det skall skaka Förenta Staterna från hufwud till fot. Gammalt och nytt i dess wäg skall bortföras som af en mississippiflod". 1852 sade Pratt i en predikan: "Emedan helgonen (mormoner) hafwa omfattat månggiftet, derfor är det konstitutionellt. Lagar häremot gälla icke". 1856 sade Brigham Young: "Förenta Staternas president eger ej makt att widröra denna sak, och kongressen eger ej konstitutionel makt att lagstifta i frågan. Dessutom angår det ingen. Jag säger: Så snart Gud lefwer, wi skola blifwa en oinskränkt stat i unionen, eller ock en oberoende nation. Låt dem utdrifwa oss härifrån, om de kunna. Skola de bli qwitt månggiftet, så få de bekosta tre hundra millioner dolars på ett fängelse, och taflägga det från Klippbergen till Sierra Nevadabergen. Polygami är en sträcka för den amerikanska republiken. Hwarfor? Ty detta system skall omhwalfwa werlden och bringa allt till sin lydnad".

Den 23:je Sept. 1881 sade mormonpresident Wilford: "Jag har tjugo eller trettio barn (han wiste ej så många) och tre hustrur. Månggifte är en princip, som ingår i Jesu Kristi evangelium. På denna princip beror vår frälsning och upphöjelse".

*) Jag får en hel million afkomlingar.

Cannon, deras representant i kongressen, som nu ändtligen utslutits, säger: "Regeringen är maktlös att stifta och tillämpa lagar emot polygamien, såväl som andra lagar, menliga för Guds rike på jorden. För nitton år sedan antog kongressen en lag att straffa polygami. Huru många äro straffade? Endast två män, och dessa vittnade emot sig själfwa". I höstas betygade en moder under ed, att hennes barn war oäkta, endast för att skydda sin man från statsfängelset. Jag frågade en af deras ledande män, en danskf, om han ej fruktade att bryta mot landets lag. Han sade: "Nej! våra qwinnor swärja hellre falskt, än förräda oss. Vi äro ej pligtiga att tala sanning för hedningar".

Ofta gifta sig broder och syster, "för att bewara ädel säd". Ej sällan gifter sig en man med en moder och hennes dotter på samma dag. En qwinna sade: "Hade man i Europa sagt det samma, som man här säger oss, då hade jag och de mina albrig varit i detta eländiga lif". Mormonmissionären i Skandinavien, eller annorstädes i Europa, lofwat de fattige männen att i Utah få gods och hemman. Till flickor säger han: "I fån fri resa till Zion, om I låten besegla eder till det och det helgonet i Utah. Det helgonet(!) bekostar eder resa". De arma qwinnorna begripa, i de fleste fall, ej hwarom frågan är. Just som jag kom till Ogden, hade ett dylikt uppträde egt rum. En ljuslockig swenska, om 17 år, ankom från fädernehemmet. Norrifrån kom en wisnads gubbe, förande ett par oxar. Då han nådde stationen, utpekades för honom den unga swenskan. Han gick fram, smekte hennes kind och sökte göra

för henne begripligt, att hon skulle blifwa hans hustru—nummer 13. (Qwinorna i Utah, liksom simpla soldater, hafwa gemenligen endast ett nummer, icke ett namn.) Flickan sade: "Albrig". Gubben sökte öfvertyga henne, att hon redan i Sverige blifwit bunden wid honom medelst deras så kallade "himmelsta äktenstapsbesegling". När intet annat wille hjelpa, tog han henne med armstyrka och förde henne till oxfärran. I orgmarich bar det nu af mot hemmet, der det 13:de brölloppet skulle stå. Tårar wattnade wägen. Och hurudant blef hemlifwet? O, om wi kunde ropafria, basuna, wille wi låta ropet skalla: "Moder! hwar är din dotter?"

Unga och oerfarna flickor blifwa ofta bedragna. Då de icke kunna språket och ingen hafwa som upplyser dem, tro de sig twungna att foga sig i sitt sorgliga öde.

Är ej sådan mormonism det skamligaste slafweri? Polygami är qwinnans förförande, förslafwande, förnedrande och förderfwande. Utan hemmets helgd, i månggiftets drifbänk forplantas en skara banditer, som skall i sinom tid injaga försträffelse i hwarje redlig själ. Mountain Meadow blodbadet, Nauvoos röfwareband och det unga mormondömet i dag äro blott naturliga frukter af detta rysliga system, blott ett utkast till hwad som skall framkomma ur dessa hem, när dessa skaror af okunniga (blott i mormon-systemet lärde), ohjssade, lastfulla, i månggifvet uppbragne gatstrykare från blandade äktenskap skola utkastas som drifwed på lifwets waghöljda sjö.

Dessa galna menniskor lära att Jesus war gift. Maria och Martha, såga de, woro hans hustrur i tiden, och

med dem plägar han nu äktenstapligt umgänge.

Mormonernas himmel, lif turkarnes, är icke blott en, der mannen har sina hustrur, utan en, der polygamien praktiseras utan några som helst skrankor.

Intet äktenkap erkännes af mormonerna, utom det som stadfästats i deras "endowment house". De gifte som komma dit måste wigas om. Äktenstapskandidaterna aflädas i ofswannämnda hus, och hela kroppen ingnides med en grönaftig, illaluktande olja, och under det kroppens olika delar bestrykas, uttalas några så kallade välsignelser för hvarje del. Sedan pådrages en sammanhängande klädnad, som betäcker hela kroppen, men hwilken klädnads vidare beskrifwande anständigheten förbjuder oss lemna. Wi sågo den, och af blygsel sänktes blicken. Den är lika för män och gifta qvinnor. I denna utstyrelse mötas brudgum och brud. Man säger dem, att så länge de behålla denna skrud, kan intet ondt wederfaras dem. För öfrigt äro ceremonierna de samme som frimurarne begagna, då en ny medlem upptages i logen, hvarför och frimurarna öppet beskyllda mormonerna att de stulit deras ceremonier, och endast här och hvar påsatt några egna klutar. Är det ej fasanfullt? Borde wi icke alla med ett hjerta och en mun anropa Gud och tillropa hwarandra: Hjelp, h j e l p, h j e l p!

Må hvarje lycklig hustru, moder, qvinna, som läser detta, bedja och arbetar för sina medsystrars befrielse ur detta hemiska slafveri! Presterskapet, synnerligen i Europa, behöfwer wakna upp och ropa högt mot detta Babel. Tänk! En seft 40 år gammal och räknar 150,000 anhängare! Hellre wille jag

se min älskade dotter dö i detta ögonblick, än tänka mig henne i famnen på en djurist mormongubbe.

Men, fast mitt hjerta brinner häröfwer, måste jag nu tiga. (Fortf.)

Selsning från Kansas-konferensens årsmöte

i Swedesburg, Clay co., Ks, d. 22—27 Feb.

Du mottager ju med glädje underättelser från de olika konferenserna inom vår synod, och då kanske du ej ser illa på att du återigen får en hellsning från Kansas-konferensen.

Swedesburg, der vårt konferensmöte hölls, är ett wackrare settlement än din korrespondent åtminstone någonsin trott. Du kan gerna helsa dina två ärade redaktörer, särskildt den äldste, att han nästa gång han reser till Kansas icke låter Mariebahl- eller Lindsborgstrakten så helt förtjusad sig, att han glömmar att göra en titt i Swedesburg. Landet i Swedesburg är temligen kuperadt och liknar mycket wisja trakter i Andover settlementet i Illinois. Farnarne hafwa i allmänhet warit mycket slitige med att plantera träd och häckar och detta gör att allt ser så trefligt ut. Tänk om våra farmare öfwerallt i western wille plantera Cottonwood och Boxelder åtminstone i riklig mängd, hwilken lustgård westerns slätter om några år skul le blifwa! Mina goda wänner i Lindsborgstrakten ware detta särskildt lagdt på hjertat! Men du undrar, hvarför jag språkar så mycket om träd. Jo, ser du, käro Augustana, på måndag skola wi man ur huset och plantera träd på vår kyrkoplan, och så wet du ej, att wi i Kansas äro beskyllda för att fryta alldeles försträcktligt och jag wille på detta

fått få en passande anledning att omtala vår lilla hemlighet. Du förlåter väl! Swedesburgs församling har en wacker stenkyrka 53 x 33 fot i storlek, och i denna hade wi ett kärt hem under mötesdagarne. Kyrkogården ligger rätt bakom kyrkan och pastorsbostället wid sidan. Broder Damström och hans snälla hustru hade nog, liksom församlingen i allmänhet, mycket bestyr med de många besökarena, men de woro ändå glada och wänliga hela tiden och sågo riktigt ledsna ut, när de beswärlige främlingarne skulle resa hem igen. Se, på det sättet werkar Guds kärlek, att wi wilja gerna herbergera!

Konferensmötet öppnades med predikan af broder Sannqwist. Han talade om det himmelska hemmanet och dess härlighet. Du må tro, kära Augustana, att det är riktigt roligt för oss härute i western att få tänka på att wi hafwa ett hemman deruppe, ett härligt hemman, icke med dålig grund eller för swaga takstolar eller något dylikt, utan ett ewigt hemman hos Gud. Ah, säger du, du talar som om I i western ensamt älskaden hemmet derofwan. Nej, kära Augustana, det tro wi icke, men du måste medgifwa, att, när man betraktar de stora, oändliga slätterna och särskildt tänker på vårt så **widsträckt** arbetsfält och de få arbetskrafterna, det är godt och saligt att få tänka på det stora gemensamma hemmet deruppe, der hela synoden icke blott skall utgöra en enda konferens eller ens en enda församling, utan en enda familj, på ett ställe församlad, för att ewigt glädjas i Guds och Lammets sällskap. Ja, låtom oss öfwerallt i våra konferenser glädja oss åt och längta efter hemmet deruppe, så skall arbetet på jorden äfwen gå lättare.

Sedermera predikades twänne gånger dagligen, och predikanterna hade alla fått sina texter angifna ur passionshistorien. Men, kanste du frågar, blef det icke torrt och gammalmodigt att hafwa samma sak före för jemnan? och det war ju äfwen lidandestexter, kanste du tillägger. Ah, nu förstår jag, att du will riktigt sätta mig på prof. Men då will jag också swara, att det war riktigt kärt att på det sättet få samlas omkring ordet om Jesu lidande, och wet du att wi äro ensalbiga nog ännu genom Guds nåd att älska korsets evangelium, fastän wi så besök emellanåt af sådana stortaliga "evangelister", som kalla talet om försöningen för ett gammalt knyte från fariseerna. Talet om Jesu försöningslidande för oss alla är dock det tal, som gifwer lif och underhåller lifwet. Gud wälsigne då detta ord under den innewarande passions-tiden på många syndares hjertan till ewigt lif och salighet! Söndagen war en stor högtidsdag både för konferensen och församlingen. Kyrkan war till trängsel fylld. Broder Noyd höll skriftetal och broder Haterius högmessa. På qwällen hölls missionspredikan, och derefter war affedsstunden inne och affedstäl hölls. Men nu har jag bestämdt gått alldeles för fort, ty jag har ännu ej omtalat hvarken diskussionen eller något om de allmänna göromålen. Diskussionämnet war kyrkan och wid detta möte särskildt kyrkans kännetecken. I ett så swårloft ämne, som kyrkobegreppet, war det ju ej att wänta att man i alla delar skulle wara enig. Härnere förstå wi blott **endels**, och det så wi ofta lära oss. Diskussionen skall dock blifwa till nytta, ty wi skola alla derigenom komma att nogare öfwerwäga så-

dana saker som wi kanske förut ej sett såsom så särdeles stora och wiktiga. Blott Gud och hans stora frälsningsgerningar få den rätta platsen både i vårt hjerta och i våra begrepp, då skall det öfriga klarna afwen om blott så småningom.

Bland de allmänna göromålen intog missionsfaken den wiktigaaste platsen. Vårt arbetsfält är större än någonsin. Vi behöfde, om wi kunde få det, minst 15 pastorer till. Glädjande war det dock i sanning att se, huru missionsintresset alltmera watnat bland vårt folk. Det systematiska gifwandet af wisja cents i månaden hade öfwerallt, der det blifwit infördt, lemnat de mest tillfredsställande resultat. Konferensens andel till synodens mission war redan till fullo inbetalad, och en del penningar funnos i kassan. Respredikanter skola kallas till Nebraska och Missouri. Topeka skall erhålla nödig hjälp. Colorado, som wi alla älska så högt och som ensamt wore stort nog för oss såsom missionsfält, måste hänwisas till centralbestyrelsen för erhållande af understöd och män. Texas, Missouri, Nebraska, Colorado, New Mexico—se der hwilka stora och wiktiga fält, som fallit på vårt lott såsom konferens. Vi behöfwa hela synodens warma förböner och understöd, om wi skola kunna taga wård om ett så stort fält. Ett anslag af \$2,000 gjordes för det ingångna året i och för bedrifwandet af konferensens egen mission. Summan fördelades på de olika missionsdistrikten. Missionsstadgarne reviderades. Tillfälliga stadgar för missionsdistrikten antogs, men som allt detta varit synligt i andra tidningar förut, så blott nämna wi det här. Gud gifwe mer af det sanna missionsfinnet öfwerallt i våra församlingar!

Det systematiska gifwandet skall, om det allmänt införas, lemna de mest glädjande resultat i penningewäg, och wi behöfwa "goda resultat" der, om saken skall kunna drifwas med framgång.

Konferensens barnhem är i tillfredsställande omständigheter. Som en särskild artikel möjligen kommer att skrifwas om desamma, förbigå wi det här, för forthetens skull.

Wiktiga förslag om församlingsförläggningar och ungdomsföreningar äro bortlagda till nästa möte. Detta skall, om Gud så ställer sakerna, hållas hos broder Royd i Texas. Det wore uppmuntranande å ömse sidor, om mötet kunde hållas der. Texas är ett wiktigt hörn af vårt stora fält, och broder Royd, som med trohet och slit arbetat der i årtal, skulle, liksom församlingarne dernere, känna sig mycket uppmuntrad af ett konferensmöte.

Vi började mötet med att tänka på det himmelska hemmanet. War det en slump eller en omedweten aning, som gjorde att det ämnet skulle utgöra hufwudtanken i konferenspredikan wid ett möte, under hwilket en af bröderna skulle flytta hem? På söndagen, medan wi woro församlade i Guds hus, kom budet om den käre brodern Benders hemfärd. Det kändes underligt att i Herrans hus och wid Herrans bord få ett sådant bud. Det kändes som om himmelen sänkt sig neder till jorden eller såsom om jorden höjt sig upp till himmelen. Hwiflan för broder Bender war nog kär, men för oss som äro qwar synes tomrummet så swårt att fylla. Herren tröste den och de alla, som i detta budskap på ett särskildt sätt fått ett sorgebud! Han uppwäckte många bland våra ynglingar,

som wilja taga den helsofamma kassen och predika Herrens namn!

Den wäxande grödan här nere i Kansas ser mycket lofwande ut. Kära Augustana, helsa du matmodern för de der många gossarne, att det kändes så tungt för oss att icke i år kunna sända den wanliga hwetefändningen. Gifwe Gud framgång åt den nu wäxande grödan, så hoppas wi kunna göra bättre i höst, ty vårt lärowerk i Rock Island har många warma wänner öfwerallt i vår konferens. Wi här i Kansas sporde att wärra käre medbröder i Nebraska sände dig en färstild, wacker julklapp i wintras, men du will wäl inte squallra, kära Augustana, eller kanske du har omtalat det och wi här i Kansas icke gifwit att på det? Du brukar ju annars tacka så wacker — — — nej, tyft! Ursäkta bristigheten!

Guds wälsignelse och frid. S.

• Korrespondenser.

• Håller dem desto lärare för deras werks skull. 1 Thess. 5: 13.

Ofta få wi i våra kyrkliga tidningar läsa underrättelser om, huru dels våra församlingar, dels enskilda medlemmar af de samma ådagalägga sin kärlek och tacksamhet mot sina lärare. Än har den frifkostiga kärleken skaffat åt pastorn ett passande möblemang, än behöfliga kläder, än ett nödwändigt åkdon o. s. w. Detta är så mycket mer glädjande som det är ett uttryck af åhörarnes tillgifwenhet och aktning och som dessa kärleksbewisningar wedersaras kyrkans tjennare under en tid, då fritänkare och otrostidningar göra allt för att nedswärta och undergräfwä förtroendet till dem.

En dylik kärleksbewisning kom nyligen pastor J. Wikstrand i Swedona till del. Församlingen har redan förut allt sedan pastorns ankomst förliden wår från fäderneslandet på många sätt ådagalagt sin kärlek emot honom. Han blef derföre så mycket mera öfverraskad, då han med sin hustru fredagen den 23 Febr. på aftenen hemkom från ett symöte och fann hela presthuset uppslydt med wänner och församlingsmedlemmar. Tillställningen war hufwudsakligen föranstaltad af församlingens ungdom, som gjort en insamling af möbler till pastorshusets förmak eller "frontrum". Gåfwan uppgick till den betydbliga summan af \$92.00. Pastor E. Carlsson från Andover, som å gifwarne wägnar framlemnade den samma, höll derwid ett kort men passande tal om ett rätt förhållande mellan lärare och församling, hwarpå pastor Wikstrand i warma ordalag uttryckte sin tacksamhet och öfverraskning.

Efter intagen "supper", som de unga församlingsmedlemmarna äfwen tillredt, hölls en kort bibelförklaring af pastor Carlsson. Några sånger sjöngos och hela tillställningen avslutades med bön och sång. Pastor Wikstrand frambar åter sin och sin hustrus hjertliga tacksgelse för den förnyade kärleksbewisningen och den angenäma öfverraskningen samt uttryckte till sist den innerliga önskan att Herren, den gode Herden, måtte få leda dem alla på fridens wäg till de ewiga fridshusen. — n.

En helsning från en af Augustanas läsare.

Kära Augustana! Sedan jag nu i stillhet läst igenom nr. 10, skulle jag

nästan kunna hålla en predikan om vår kära luthersta kyrka och dess stora widt-
omfattande mission, samt om de krist-
nas ljusliga förnimmelse af hvarandras
kärlek och inbördes gemenskap i tron.
Ät huru mycket medförer icke blott de-
ta ena nr till läsaren! Huru widgas
ej synkretsen och huru sammandragas
icke tankarna omkring det gemensamma
som wi ega, såsom luthersta kristna och
trosbröder! Wisserligen äro de flesta
tycken liksom innefattade i swarta kan-
ter eller tecknade med kors, i det att der
omtalas död, sjukdom och nöd af alla
slag här och der; men ändå, hwad för
en ljuslighet man förnimmer wid ge-
nomläsandet af allt detta! Bakom tä-
rarna glänser hoppets ljusa stjärna fram
och ett leende will äfwen bryta sig ige-
nom tåren på kinderna, och hjertat kän-
ner: wi äro ett i Kristo Jesu! Wi få
wara med och betrakta våra wigtiga
missionsfält ända från det heta Indien
i Asien bort till de snötrönta bergen i
westra Amerika. Wi få stanna i Cast-
le Garden och titta ut till Wards Is-
land och tänka på de många som der be-
höfwa vår kärlek och tjenst. Wi få hö-
ra från andra orter närmare omkring
oss och se huru Herren utför sin sak,
om ock i "bullerjam tid". Skada blott
att så många ej läsa om allt detta och
få del af både det ena och andra. Må-
te wi som läsa och lifwas deraf ej blott
njuta för egen del utan börja arbeta, att
lif och allwar må wakna bland oss!
Ät hwad den luthersta kyrkan har ett
stort werk för sig, af Herren gifwet!
Huru kunna menniskor lemna denna
kyrka och antaga andra läror? Ät om
jag kunde få tala ett ord till eder, så
wille jag säga eder, att I hafwen gjort ett
dåligt byte. Ät att I ej kunnen inse

hwilka rikedomar Herren nedlagt i den
luthersta kyrkan! Och hwarjore wiljen
I ej wara med om att njuta af allt det
goda som Herren Jesus här gifwer oss?
Ät I som ären så obestämda, att I en dag
tycken om det och en annan om ett annat,
stannen och blifwen stilla! Lären att
känna huru godt det är att räknas med
till den kyrka, som blott will upphöja
Jesus och genom hans kors warda sa-
lig. Ät I trötte, lyften upp edra händer
till mera bön! Låtom oss ej tröttna!
Snart är tiden slut och sedan tänk hwil-
ket möte från öster och wester. Wi räk-
kas ju ofta och det är godt att få räk-
nas med till de "heligas samfund".

Från Colorado.

Pastor Telleen skrifwer:

Missionsfältet i Colorado synes hwit-
na till störd. Utom de 5 församlingar-
na hafwa wi omkring 50 predikoplatser
i staten. — Wi hafwa under gångna
året kunnat hålla tre missionsmöten.
De hafwa warit såsom oaser för den
trötte wandraren. —

Georgetown wäntar på sin egen pastor.
Må det icke behöfwa wänta förgäfwes!

Den 7 Jan. höll församlingen i Den-
ver sin årsstämma. Kommunikant-
antalet åt 131. Församlingens skuld är
\$3,640.00. Beslut fattades att i Her-
rens namn och kraft samt genom hans
försorg bära och med första afbetala
denna skuld. Egendomen är wärd öf-
wer \$15,000.00. Äfwen beslöt försam-
lingen att i år sjelf söka löna sin lärare.
Medlemsavgiften är f. n. fri. Inkom-
ster och utgifter under året woro öfwer
\$8,000.00, deraf en del tagna och en del
återbetalta lån.

Då nu församlingen i Herrens namn
ämnar "stå på egna ben", hembär hon

synoden ett innerligt tack för all bewijsad kärlek och alla uppoffringar! Runna wi framdeles göra någon återtjenst, så wilja wi hjertans gerna. Herren löne och wedergälle! Wi hafwa fått fröjda oss öfwer en öfwerfylld kyrka och uppmärksamma åhörare, och redan är fråga om att bygga en läktare på en sida (kanste på tre).

Själur fråga efter den ewiga och lefwande wägen. Lofwadt ware Herrens namn för allt!

Swarjehanda.

Jag får härmed tacka alla dem, som intresserat sig för spridningen af Tjellstedts porträtt. Af öfwerföttet har jag betalt tegelgolf i kallarrummen under det nya professörshuset (\$75); för arbete på cisterner m. m. \$118,65; bidrag och utgifter till hwarjehanda \$30, men jag hoppas kunna använda ännu \$100, när redowisning inkommer för alla de utsända ex. Ingen vill wäl klaga deröfwer, att jag måtte satt priset å porträttet för högt; då jag bestälde det, och ända tills det kom hit, kunde jag icke beräkna kostnaden derför, men hade bestämt priset till högst 25 ct., som dock nedfattes till 20. Dessutom war det fullkomligt owisst huru många ex. som kunde afyttras, och, utom det tämligen myckna beswäret, wille jag icke utsätta mig för förlust på den ej så obetydliga affären. Om ställen ännu finnas, der Tjellstedts porträtt icke är känt eller spridt, så vill jag nämna, att ett större antal ex. äro qwarliggande. I sammanhang härmed vill jag äfwen upplysa att en del ex. af "Samwetets Betydelse i Reformationen" är nu åter att

tillgå. En och annan efterfrågan har ingått; deraf detta tillkännagifwande.
S.

— Vår Central-missions bestyrelse wille gerna återupptaga missionsarbetet i Californien och kallade till det fältet pastor S. P. A. Lindal i Galesburg, men har nyss erhållit ett nekande swar. Nog hade bestyrelsen träffat på rätte man, men det är wäl ej heller att undra på att han, Lindal, kände sig bunden wid den gamla, stora och kära församlingen i G. och derför ej kunde lemna, ehuru wi weta att broder Lindal ej saknar lust att begifwa sig ut att hopsamla försingrade får. Må Herren i nåd förja så wäl för den ena platsen som för den andra!

— Den rustiga wäderleken, nu länge wexlande emellan snö och regn, men alltid kylig, har haft ett ogynnsamt inflytande på helsotillståndet bland både lärare och lärjungar wid skolan i Rock Island. Wi hafwa dock warit befriade från egentliga sjukdomsfall; men ej få hafwa lidit af en allmänare swaghet, hufwudsjuka o. d. och hafwa derför ej kunnat bedrifwa sitt studiearbete med den lust och kraft, som behöfwes. En och annan har nödgats lemna för några wendor, i ändamål att kunna hämta krafter under hwila i hem eller hyselsättning med annat än boken. Dastadt många koppfall förekommit i grannstaden, hafwa wi ej förnummit någon olägenhet af den farliga sjukdomen. Må Herren allt framgent bestydda oss!

Swad wi emellertid behöfwa för helsans skull är flera rum, isynnerhet större lärosalar. Då huset inreddes, kunde ingen förmoda, att rummen så snart skulle befinnas för få och allt för små. Så har dock warit i flera år. När ett

läsrum fylles timma efter timma, blir naturligtvis luften ständ och att nödgas indricka denna timma efter timma kan ej annat än verka förslappande både på kroppens och själens krafter och en sådan allmän swaghet grundläggas, som ganska ofta icke kan öfvervinnas, utan måhända affår ett betydligt stycke af sednare delen af lifwet. Det borde icke så vara och kan icke länge så förblifwa.

—Händelsföreningen firade en riktig triumf i Molines stora kyrka söndagsaftonen den 12 denes. Efter det en repetition af en del af det stora oratoriet "Messias" om lördagsaftonen hållits och redan det för fullt hus, begärdes det att det skulle förnyas nämnda söndagsafton, då så mycket folk församlades att kyrkan ej allenast fullproppades, utan en stor skara, beräknad till omkring 500, nödgades wända om, emedan man icke ens kunde finna ett rum att stå på. Det så gick allt utmärkt wäl och gjorde ett djupgående intryck på den stora folksmassan och stämde många hjertan till efterfinnande, såsom vittnesbörd af flera sedermera gifwit tillkänna. Och huru kan en sådan sång och musik annat! Man ihågkomme blott: O, Lam of God etc. Hallelujah o. a. Det sinne måste vara döft, som ej röres deraf.

— Ett nytt samfund bland swenskarne. Ett underligt tidens tecken. Kan man kalla följande en "omvändelse" eller ett "affall"? Det har i många tidningar redan skrifwits om den nya rörelsen i Rockford. De s. k. "liberala" hafwa verkligen varit frukostiga på loftal och beröm öfwer detta företag. De hafwa icke heller sparat på smädelser och skamliga anfall på den lutheriska församlingen och i synnerhet dess pastor. In-

gen har swarat dem ett ord. Vi hafwa wäntat för att se huru saken skulle gestalta sig. Nu har en ny församling organiserats och antagit namnet "Fri Evangeliskt Kyrka". Bland dess medlemmar äro något öfwer ett dusin män, som utgått ur lutheriska kyrkan, emedan den ej tillåter hemliga sällskap och de wilja tillhöra sådana. Nästan alla dessa hafwa förklarat att de aldrig wilje lemna lutheriska läran, äfwen om Augustanasynoden ej tillåter dem att tillhöra sina församlingar. Men se! Nu skulle man till att wisa prof på äkta kyrklighet och så fick man ihop en mängd af alla slag, som aldrig frågat efter någon kyrka, fastän de varit här i 10, 20 eller 30 år, utan smädat kyrkan så mycket de kunnat. Med ens äro nu dessa så kyrkliga, att de arbeta af alla krafter att få sig en kyrka och många medlemmar dit. Är det kaniske omvändelse? Sw. Am. och Tribunen kunna tjena såsom svar på den frågan. Men de som varit så starka lutheraner, hwart togo de wägen? När de organiserade sig, borttog de lutheriska namnet. Männe det icke är ett affall? Den swenske och den engelske metodistpresten war wäl någon orsak till att detta namn borttog. Dessa hafwa predikat för de "frie", sedan de begynte samlas, och dessa senare hafwa sina möten i den eng. metodistkyrkan.*) Man kan ej undgå att tänka på aposteln's ord i Corinterbrefwet: "I fördragen om någon gör eder till träl, om någon eder uppäter, om någon eder ifrångtager". Då de mena sig

*) Är detta kristligt? Männe icke det grofwaste partisinne? Här sannas det gamla psalmordet om girigheten: "med rätt och orätt, man tager allt slätt, allenast man godset kan fånga".

wara och kalla sig "fria", låta de fånga sig till trälar under andras tvångsstadgar. Den lutheriska församlingen är dock glad, att dessa borttogo lutheriska namnet, ty nu kan man åtminstone weta att de äro äfwen i hären emot oss. Hurudan konstitution, de antagit wet ingen; men de sade i breswet till professor Olsson, att de skulle bli lika statskyrkan i Sverige; således ej nogräknade. Underligt är det emellertid, att se fritänkare passa upp i kyrkan och föra fram folk som kommer in. Men frågan är: har förändring stett? Herren skall se dertill och döma det. Det är också ett tidens tecken. Många stola nog följa dessa och affalla från sanningens väg, att fångas i både hemliga och uppenbara band.

— En tytt methodisttidning yttrar några tänkwärda ord i samma ämne, hwarom vår Frälsare sagt de ännu allvarssammare orden i Matth. 23: 15. Nämda tidnings ord lyda så: "Profelytmakeri, i den mening man i våra dagar förstår detta ord, innebär att på ett listigt sätt, utan afseende på de medel som användas, söka draga medlemmar från andra samfund öfwer tillföritt eget. Detta är också i sanning ett föraktligt, afstyhwärdt göromål, och der det bedrifwes, der behöfwes intet widare bewis på orenheten och tomheten i dens bekänneelse, som låter sådant komma sig till last". Stränga ord, som i teckna mångas förhållande, äfwen ibland oss, swenskar.

— The Lutheran Church Review är en ny theologisk kwartalskrift, utgifwen af professorer och prester inom Gen. Council. Wi bekänna att wi göra oss stora förhoppningar om denna tidskrift och äro förwissade att den skall uträtta

mycket godt till sanningens utbredande och förswar. Första nrt innehåller artiklar af Dr. C. W. Schaeffer, Dr. C. B. Krauth, Dr. B. M. Schmucker m. fl. En artikel, af Rev. W. A. Frick handlar om The Scandinavian Immigration och dess betydelse. En mängd skrifter äro äfwen anmällda. Dess pris är \$2 för året och kan requireras hos Rev. F. A. Raehler 5467 Main Str., Germantown, Penn.

— Norste "Budd." berättar nu att prosten Weenaas i Norge antagit kallelse till professor och öfwerlärare wid Hauges Seminarium i Red Wing, Minn. Detta är en öfvermåttan kär, trogen och nitisk broder, hvars återkomst till Amerika hjerteligen gläder oss, och hoppas wi att närmandet de norste bröderna i Amerika emellan skall genom honom påskyndas. Orsaken till prof. Weenaas' antagande af kallelsen till den arbetsamma verksamheten här i landet känna wi icke; men förmoda att de kristendomsfiendtliga krafter, som i Norge, så wäl som i Sverige, bemäktiga sig den politiska frihetsrörelsen och sammanblanda den med den kyrkliga och dermed draga äfwen de kristligt sinnade med sig till förstörande af allt andligt allwar, — gjort br. Weenaas trött af oron och förmått honom att ännu en gång företaga den långa flyttningen öfwer det breda hafwet. Det må lära oss att, under ett samwetsgrant iakttagande af våra politiska pligter, wakta oss för att sammanblanda dem med kristendomen. Det är annars förunderligt, att med det samma man å ena sidan kämpar för upplösande af stat och kyrka, man å andra sidan sammanblandar dem igen, hwaraf följden wisserligen blifwer förstörandet af all frihet, både kyrkans och det borgerliga samfundets.

— I Wisconsin, der man war frinnad nog att upphäfwa dödsstraffet, har man sett sig nödsakad åter införa det. I staten Maine har man äfwen affkaffat dödsstraffet; men sedermåra fått göra den erfarenheten, att mordet i hög grad tilltagit, så att statens generaladvokat nu förordar återgåendet till det gamla. Menniskor vilja gerna wara litet wisare och kärleksfullare än den allwise och allgode Guden, som sagt att "den som utgjuter människoblod, hans blod skall också af människor utgjutet wara"; men så småningom lära, att de misräknat sig samt att "Skriften kan icke wara om intet".

Texter för Söndagsskolan.

Återblid på första kwartalets texter

Jan.—Mars 1882.

I. Dets innehåll.

1. Begynnelsen af evangelium Mark. 1: 1—13.
2. Jesus i Galileen 1: 14—28.
3. Makt att hela 1: 24—45.
4. Makt att förlåta 2: 1—17.
5. Phariseerna beswarade 2: 18—28; 3: 1—5.
6. Jesus och hans lärjungar 3: 6—19.
7. Kristi vänner och fiender 3: 20—31.
8. Vitnelsen om sadesmannen 4: 1—20.
9. Kristi rikes tillväxt 4: 21—34.
10. Kristus stillar stormen 4: 35—41.
11. Makt öfwer onda andar 5: 1—20.
12. Makt öfwer sjukdom och död 5: 21—43.
13. Återblid öfwer alla texterna eller också en för tillfället vald text. (Vi skulle vilja föreslå Joh. 15: de kap.)

II. Gudsordspråk och ämne.

1. a) "Si jag vill utsända min ängel — — skall". Mal. 3: 1.
- b) Vägberedning för den kommande Messias.
- c) Bättring och syndabekännelse fordras för att bereda väg för Kristus.
2. a) "Det folket som i mörkret — — ljus". Matth. 4: 16.

- b) Kristi kallelse (till sin efterföljd).
- c) Kristus kallar oss till bättring, till tro och till att följa honom.
3. a) "Jag är Herren, din läkare". 2 Mos. 15: 26.
- b) Kristus den store läkaren och hans makt att hela.
- c) Jesus är kommen att bota det onda både för kropp och själ.
4. a) "Jag, jag utstryter ihåg". Es. 43: 25.
- b) Frälsningen genom tron.
- c) Kristus släcker förlåtelse och frälsning åt syndare.
5. a) "Tänk uppå sabbatsdagen att honom". 2 Mos. 20: 8.
- b) Sabbatens rätta bruk.
- c) Sabbaten är gjord för människan — — hela människan och alla människor.
6. a) "I hafwen icke uttorat frukt". Joh. 15: 16.
- b) Jesus kallar medhjelpare.
- c) Vi äro kallade att wara Kristi lärjungar och verka hans verk.
7. a) "Hvilken som icke är. . . mig". Matth. 12: 30.
- b) Beskrifning på Jesu fiender och vänner.
- c) Vi äro alla antingen Jesu vänner eller Jesu fiender.
8. a) "Den der öron hafwer" m. m. Uppb. 2: 29.
- b) Guds ord och människornas hjertan.
- c) Vi skola mottaga den goda säden i goda (uppriktiga) hjertan.
9. a) "Der skall wara ett litet korn på jorden, på det öfversta berget; men hans frukt skall bäfwa såsom Libanon". Ps. 72: 16.
- b) Guds rikes tillväxt.
- c) Religionen (evangelium) börjar ringa, väger i det fördolda, framträder med kraft och fyller hela werlden.
10. a) "Han stillade stormen, att böljorna saktade sig". Ps. 107: 29.
- b) Kristus vår frid i hwarjens ödens tid.
- c) Kristus gifwer frid åt alla, som åfälla honom.
11. a) "Fördensfull uppenbarades" m. m. 1 Joh. 3: 8.
- b) Jesus uttager ur mörkets rike och förfätr oss in i Guds rike.

c) Col. 12: 1, 3.

12. a) "Frutta icke, allenast tro". Mark. 5: 36.

b) Trons botförmenskligt elände.

c) En fast, tålig och ödmjuk tro på Jesus är det bästa botemedel för allt meniskt ondt.

13. a) "Jesus sade: jag är vägen" m. m. Joh. 14: 6.

b) Jesus vår frälsare och hjälpare.

c) I Jesus finna vi allt hvad vi behöfva till ett kristligt lif och gudaktighet.

Anm. rörande öfningarna för denna söndag.

1. Hela skolan kan hafva en stunds öfning öfver de viktigaste punkterna. Föreståndaren låter hela skolan upprepa hufvudspråken och ämnena m. m. och gör frågor öfver det, som han finner mest tjena till uppbyggelse. Men både lärare och föreståndare böra komma ihåg, att det är Guds ords sanningar, som böra inpräglas hos lärjungarna — allt bör vittna om allvar.

2. Det more kanste godt att äfven hafva andra små öfningar: sånger och städen att läsa, så att det blefve ett slags högtid för skolan. Man bör då vara samlad i kyrkan med alla klasserna på en gång.

3. I de amerikanska hjälpredorna har man också på denna dagen en öfning som angår nykterhetsfaken och för denna gång är der frågor och svar rörande Acohol.

4. För att kunna göra det rätt intressant böra lärarne skrifa upp alla hufvudspråken och de viktigaste sakerna samt låta klassen göra det samma och så genomgå litet hvarje söndag så fort man går.

Frågor. I hvilken af bibelns två stora hufvuddelar hafva vi läst under detta qvartal? hvilka hafva skrivit M. L.? Om hvem skrifa de? Huru många äro evangelisterna? Kan du nämna de personer hvarom vi läst? (Sw. Jesus. Johannes Döparen. Tolf apostlar. Spetelske. Phariseer. Skriftlärda. En besatt. Jairus). Hvar föddes Jesus? Hvem var hans moder? Hvar uppväxte han? Hvem döpte honom? Hvar? Hvar predikade Johannes? Hwad blef det af Johannes? Kan du uppräknat de tolf apostlarnes namn? I hvilken stad vistades Jesus ofta? Hvilka woro Phariseerna? Huru betedde de sig mot Jesus? D. s. w. — Kan du nämna de underverk, som omtalas i det vi läst? (Sw. En man med en ören ande. En

med en visnad hand. En spetelsk. Simons swära. Mångahanda sjutdomar. En borttagen. En sjut qvinna. Jairi dotter. Stillar stormen. En man besatt med en legion djelar). Hvar plögade Jesus gå på sabbaten? Huru många olita sätt att anamma Guds ord omtalas? Hvarvid liknar Jesus sitt rike och dess tillväxt? Hvilka äro Jesu vänner? Huru komma vi utur mörkrets rike in i ljusets rike? Huru erhålla vi syndernas förlåtelse? Hvem är den bästa hjälparen i all nöd? Beskrif genom exempel ur texterna huru Jesus kan hjälpa.

Gif mig i korthet de lärdomar, som innehållas i de texter vi läst:

1. Bered väg. 2. Bättre eder och tror. 3. Gå till Jesus. 4. Tag förlåtelse. 5. Ålsta Herrens dag. 6. Predika Kristus. 7. War med Kristus. 8. Hör ordet. 9. Beger i nåden. 10. Hasten trona. 11. Omtala hvad Jesus gjort. 12. Allenast tro. 13. Kristus, min Herre.

Praktiska lärdomar.

Så som Jesus botade i synagogan, så vill han nu göra i kyrkan.

Såsom Jesus var i Simons hus, så vill han vara i våra hem.

Såsom Jesus var på hafvet, så vill han vara när oss i nöden.

Såsom Jesus var i Jairi hus, så vill han vara hos oss i döden.

Bokanmälan.

Luthers Small Catechism with proof texts, additions and appendices. For the use of the church, school and family.

Gen. Councils boklåda har dragit försorg om utgifvande i ny upplaga med hvarje handa förbättringar af denna lilla förträffliga bok. Den innehåller: 1. Luthers lilla katekes med de gamla morgon- och aftonbönerna samt hufvudspråken. 2. Luthers frågor och svar för dem, som ämnat sig till den heliga nattvarlden. 3. Sallighetsens ordning i 169 enkla frågor och svar. 4. Den kristliga läran, ordnad i ett färdeles klart system. 5. Förhör med barnen på deras konfirmationsdag, äfven i frågor och svar. 6. Fingerwisning huru man skall under bibeln läsning genomgå hela den bibliska historien. 7. Om kyrkoåret. 8. Kyrkliga sånger och psalmer. — En liten rik och god bok. Swarhäft

Tristendomsundervisning meddelas på engelska, kan man icke göra bättre än använda den. Svar och en, som tillägnar sig den väl, behöfver icke stå svarslös. Dess pris är 20 cts ft. eller \$2.00 för dusinet med 25 cts tillägg som postarvode. Pastorer, som önska ett ex. till pröfning, erhålla det fritt.

Tillkännagifvanden.

Missionsmöte. Grand Rapids-distriktet håller, w. G., sitt nästa missionsmöte i Libanonsförl., White Hall, Mich., tisdagen den 28 Mars 1882, då mötet börjas kl. 9 f. m. Vi helsa alla hjertligt välkomna att höra det glada budskapet.

White Hall, Mich., den 13 Mars 1882

D. Chilleen, s. fr.

Östra distriktet af Kansas-konferensen håller sitt nästa möte i Ottawa, Kansas, och börjas det derstädes måndagen den 27 Mars kl. ½8 e. m. Samtalsämne: Den hel. nattwarden.

J. P. Neander, s. fr.

Rock Island distriktet af Illinois konferensen håller sitt nästa missionsmöte, w. G., i Geneseo, Ill., och börjas det med gudstjänst kl. ½8 på måndagskvällen den 27 Mars.

Samtalsämne: 11 o. 12 art. i Augsb. Bek. Geneseo, i Mars 1882.

J. P. Brodine, s. fr.

Clay Centre-distriktet af Kansas-konferensen håller sitt nästa möte i Waterville den 27 o. 28 Mars. Slutna möter föndagskvällen i W. och, om görligt, hålles gudstjänst kl. ½8 samma qväll. I sammanhang med detta möte hålles ett i Grantport, den 29 och 30.

S. fr.

Till alla som ännu restera på tidningen Augustana och Missionären för förslutna år, afwen som för kost och undervisning wid Augustana College & Seminary.

Wid Aug. synodens sista möte i Vindsborg fattades följande beslut:

”Direktionen får i uppdrag att intasfiera utestående prenumerationsmedel å Augustana och Missionären, och wid hvarje synodalmöte här efter afgifwa samfild redogörelse öfver tidningens finanser.”

”Att reskyländan å dem, hvilka äro styldiga för undervisning och kosthåll icke uppläses wid denna synod, utan återlemnas till direktionen för vidare intasfiering under årets lopp och att

slutredovisning afgifwes wid nästa synodalmöte.”

På grund af dessa af synoden gifna uppdrag får läroverksdirektionen härmed vänligen uppmana alla som för förslutna år ännu äro styldiga på Augustana och Missionären att med möjligaste förtid insända dessa medel till Mr C. G. Thulin, Moline, Ill.

Swad skulderna till läroverket beträffar, hade dessa långt för detta bort vara inbetalta, och får direktionen härmed anhålla, att liqid till läroverkets statmästare, J. S. Wikstrand, Moline, Ill., ofördröjligen insändes. Önsktigt wore, om behagat af reskyländ kunde undvikas.

Å direktionens vägnar

Erl. Carlsson, ordf.

Nelson Chester, s. fr.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, veckotidning för kyrkliga underrättelser, Lärofrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos underteknad till \$1.60 Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenumerantfamlares lemnas hvar 7:de ex. gratis.

Penningar kunna sändas i registrerat bref ”Money Order” eller ”check” (wezel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. P. Belinder, Kristianstad, Åsum.

Bref rörande prenumeration adresseras till

C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379.

Moline, Ill.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. Miss. insändes till Prof. L. N. Hasselquist. Rock Island, Ill.

Allt, som rör ”missions-afdelningen”, sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Rättelse i nr. 10. Sid. 177, 1 sp., 1 rad. står: Hemmissionären pastor, Jonas; läs: Hemmissionären, pastor Jonas. Sid. 179, sp. 2, 21 rad. uppifr. står ”omslädd”, läs omklädd och i nästa rad moget för mogen. Samma sp., 12 rad. nedifr. står ”inom”, läs innan.

Wikstrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckofidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Gasselquist, O. Olsson och A. M. Gervin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 29 Mars 1882

N:r 13.

Några önskingar

efter trettio års arbete.

Uf denna öfverstrift kunna läsarne förstå hwem författaren af dessa rader är. Min arbetstid bland landsmännen i Amerika når wäl icke årtalet trettio förrän till hösten; men ingen kan undra, om jag, med detta årtal i annalkande, tänker mig omkring, återfallar något af det förflutna, för att deraf draga några lärdomar med afseende på det tillkommande. Jag war wäl icke den förste, som begynte det andliga arbetet här (den det gjorde är längesedan gången till hwila), än mindre will jag säga att jag "arbetat mera än de andre", eudast att jag längst deltagit i arbetet och deraf förse kan wara berättigad att yttra några ord med afseende på det hela. Ingen kan heller undra, att jag fäst mig med innerlig kärlek wid vår synod med dess inrättningar och företag, då jag sett den möda det kostat att få alltsammans till hwad det nu är, och desutom märkt den wälsignelse, som allt stadigt hwilat öfwer det menliga sträfswandet. Ej heller wore det besynnerligt, om jag kände samma bekymmer, som Ap. Paulus, då han efter en treårig verksamhet skildes ifrån presterna i Efesus (Ap. G. 20:

25); war det skäl då att frukta, så ännu mer nu.

På grund af allt detta må det tillåtas mig att här uttala några önskingar, hwilka dock alla ligga innesfattade i en, denna apostoliska:

I.

Uppfyllen min glädje, att I ären ens till sinnes, lika kärlek hafwande, endrägtige, samhällige, m. m. Phil. 2: 2.

Huru vigtig och maktpåliggande denna önskan är, kan man sluta af dess upprepande på många andra ställen. I 1 Cor. 1: 10 skrifwer samme apostel: "Käre bröder, jag förmanar eder wid vår Herres Jesu Kristi namn, att I talen alle ett, och att ibland eder ingen tvedrägt är, utan att I ären fullbordade uti ett sinne och en mening". Ibland de bygder, som följa af tron, räknar han i Rom. 12: 16: "ens till sinnes med hwarandra", och i samma brefs 15 kap. önskar han: "Gud, som tålmodet och trösten gifwer, gifwe eder, att I ären ens till sinnes efter Jesum Kristum, att I med en håg och med en mun mågen prisa Gud". Och på det icke Paulus må stå ensam med förmaningar till enhet och enighet, må äfwen Petrus stå upp och vittna. I sitt förre brefs 3

kap. 8 v. yttrar han: "men slutligen waren alle wid ett sinne, medlidande, broderlig kärlek hafwande till hwarandra, barmhertige, wänlige, m. m.". Detta må nu wara nog af bibelord såsom den fasta grund, på hwilka min första eller enda önskan hwilar. I begynnelsen af den apostoliska werksamheten tycktes en sådan önskan eller förmaning icke behöfwas; ty då gällde det wittnesbördet som står tecknad i Ap. G. 4: 32: "uti hela hopen, som trodde, war ett hjerta och en själ", och uttrycken: "stadigt ståndande i apostlarnas lära" och "endrägteliga" woro då en sanning. Snart wisade det sig dock, att förmaningen till enighet, äfwen ibland apostlarnes medarbetare, war nödwändig (Phil. 4: 2).

Wäl minnes jag, då det kyrkliga arbetet begyntes bland landsmännen i Amerika, huru ljusligt det war, då de få bröderna hade tillfälle mötas. Ett ibland dessa första möten war det i Moline 1853 på nyåret, derwid äfwen den första, lilla, obetydliga kyrkan i Moline inwigdes; huru förtroligt gick icke derwid allting till! Med hwilken glädje stälde man icke sedan kosan dit, der något nytt möte skulle hållas! Sedan den tiden hafwa wi blifwit många, både lärare och församlingar, och omständigheterna hafwa äfwen i andra hänseenden blifwit mycket förändrade. De allra fleste woro då fattige, derföre war Guds ord dem kärt; nu har det med ganska många blifwit motsatsen i båda hänseenden. Wi woro icke heller då så widt spridda; äfwen om pastorerna hade att färdas widt omkring, wida mer än nu, så hade ännu icke werksamheten hunnit fästa sig mera uteslutande wid wis- sa från hwarandra långt åtskilda lands-

delar och derigenom erhållit en egen karaktär. I alla fall hafwa wi nu blifwit många; kommunikanternas antal har wuxit från några hundra till öfwer fyratio tusen och pastorernas från några få till omkring 150. Der många menniskor äro, der äro ock många lynnen, och der kunna lätteligen sådana lynnen uppkomma, som äro egenfinnade, egenwilliga och stridslystna, åtminstone enwist förfäktande egna meningar och planer, icke seende på det hela och derföre förorsakande twister, söndringar i sinnena, förerbådande yttre söndringar. Wi hafwa ej haft dylika söndringar, Herrens bestryddande nåd ware allena prisad derför! Men twister hafwa wi haft wid flera af de sednare synodalmötena och min önskan och bön är derföre ursäktlig, ja, nödwändig, på det de icke må slutligen bära af sig söndringar. Jag har förut tagit mig dristighet till att påminna äfwen presterna om nödwändigheten af daglig bättring, och det war med afseende på dessa faror, som den striftenliga förmaningen gaf. Har den nu allmänneligen blifwit efterkommen, ja, förekommer den alltjemt såsom sig bör och det heliga ordet fordrar, då skola wi ock icke mera höra af några obehagliga, själsförörande twister.

Wi behöfwa dock wara på wår wakt emot fienden, som will ofw idel ondt. Jag will återigen här tala med bibelord: "ser till, att ingen försummar Guds nåd, att icke uppwäxer någon bitter rot och gör något hinder och många måtte genom henne besmittade warda". Ebr. 12: 15. "Bittra rötter" bära wi alla inom oss och derföre måste wi se till, att ingen sådan får wäxa upp; hwar och en måste wara uppmärksam på sig själf, att han icke må blifwa en bitter rot, och

synoden är skyldig Herren och sig sjelf att waka deröfwer, att ingen inom henne, lek eller lärde, må få tillfälle wäga och sålunda blifwa allt mer och mer en bitter rot. Wi se faran och skadan för våra ögon i de orden som följa: "och många måtte genom henne besmittade warda". Om wi icke se till, så kunna många besmittas af en enda, och en enda af stridslust, stridande ord och — bitterhet genomsyra oss, som skall göra mötena till en plåga och drifwa många derifrån. Hwem vill icke förekomma det? Hwem vill icke bidra till, att alla bittra rötter må uppräckas, först ur det egna hjertat, och sedan ur våra konferens- och synodalmöten, d. ä. så våra sammanträden allt mer genomträngda af kärlekens anda, af Kristi anda, som skulle draga finnena tillsammans och nödgä hwar och en att tillstädeskomma. Icke hafwa wi ännu så mycket att klaga öfwer i afseende på twister; dock kan det icke nekas, att tecknen till annalkande faror wisa sig, mot hwilka wi behöfwa i tid wara på war wakt. Wäl höra wi talas om ganska häftiga uppträden wid kyrkliga möten bland våra amerikanske grannar; men detta wilja wi åtminstone icke lära af dem. Det wisja är, att sådant är ett starkt lustdrag, som lätteligen kan släcka kärleken. Det kan icke förnekas, att man wid stora möten (och hwarföre icke äfwen wid små?) kan wara af olika tankar rörande någon fråga; men en uppriktig diskussion, derwid man icke blott söker winna, utan öfwerthga, och derföre äfwen mottager öfwerthgelse, skall endast befordra sanningens seger och ej störa det broderliga förtroendet. För min del wille jag heldre se min mening nedsabladd, huru wisj jag kunde

warä om dess förträfflighet, än jag skulle säkta för den som för lifwet och bemöda mig om att tänja ut en diskussion så på längden, att mina motståndare tröttnade och gåfwo efter endast för att slippa ordkriget.

Emot detta onda och annat dermed sammanhängande måste wi beslita oss om att wara ens sinnade efter Kristum Jesum, d. w. s. så sinnade som Jesus Kristus war, hwilket ju bör wara allas vårt sinne, det wi ock så genom ett dagligt framgående i botfärdighet till nådastolen, Jesu kors, och genom ett ständigt skådande med upptäckt ansigte (i tron) i ordets spegel, deri wi så se Herrens klarhet och anletes härlighet samt blifwa själfwa förklarade och delaktige af samma härlighet ifrån den ena härligheten till den andra. Men wi måste icke allenast mottaga, utan äfwen gifwa, öfwa den undfångna gåfwan; derföre sätter Paulus strax efter orden "wid ett sinne": medlidande, broderlig kärlek hafwande till hwarandra, barmhertige, wänlige. På ett annat ställe förmanar han: "winnlägger eder (det vill således slit till) att hålla (fasthålla) andans enhet genom fridens band". Om ock en häftig storm, under sådant sinnes öfning, reste sig af någon anledning och hotade att med sina vågor sänka farkosten, så skulle dock snart Jesus wafna och befalla den tiga och wara stilla. Ju oftare dylika stormar uppstå och ju längre de fort fara, dess betänkligare måste det stå till ibland oss; dock wilje wi fördenstull icke misströsta, eller öfwergifwa skeppet och kasta oss i hafwet, utan like Jesu lärjungar desto frågnare ropa till den ibland oss boende Herren öfwer allt och alla, att han wille stå upp och näpja fridsstöraren och gifwa oss sin frid.

Här må ännu anföras ett bibelställe (Phil. 3: 16), lämpligt och betydelsefullt för min önskan: "uti det hwartill wi allaredan komne äro, skole wi wandra efter en regel och wara ens sinnade". Aposteln synes hafwa fruktat för en sak såsom störande och förderfelig för "det ena sinnet", och detta war nyhetslustan, begär efter förändringar, hwar på man ofta gör sig stora uträkningar och hysfelfätter dermed det egna sinnet, så att deraf ofta blir ett egenfinne, samt drager hjertats uppmärksamhet så småningom från den stora hufvudsaken. Våra dagar lida på ett förfärligt sätt af denna nyhetssjuka både på det borgerliga och kyrkliga området. Hvad man den ena dagen vunnit efter allvarsam strid, det kastar man en annan dag öfverända för något annat nytt, som gifwer ännu bättre löften; häraf kommer den allmänna osäkerheten och owissheten i allt. I andliga ting går tidens arbete ut på att ställa allt på det owissa genom allt det nya, som alltjemt kommer i dagen, och snart är man färdig att tro hvad som helst, wore det ock mormonism, kommunism eller nihilism, blott det icke är det gamla, det hwartill wi redan komne äre. Detta gäller dock icke allenast hvad Paulus fallar på sitt eget språk "den rena läran", utan också all httre kyrklig ordning. Will man ock icke hafwa all ordning bort, så will man dock förändra, alltjemt framkomma med något nytt, hwarmed man hoppas kunna uträtta stora ting. Rnappt har man dock fått sin wilje fram, förrän man måste börja på igen med något annat försök.

Wi kunna inom vår synod tacka Herren och taga tröst till oss för det, "hwar till wi redan komne äre". Wi hafwa

den rätta grundwalen lagd, nämligen Jesus Kristus och honom forsfäst; wi hafwa en omfattande kyrklig bekännelse, i hwilken detta kors och den försoning, som deruppå skedde, är medelpunkten, och som för öfrigt innehåller sanningens guld, silfwer och ädla stenar, upphämtade genom tron ur Skriftens djup; denna bekännelse har wäl blifwit ofta angripen, men ännu aldrig med Guds ord wederslagd. Wi hafwa äfwen en kyrklig ordning, kristliga skick och seder, som nu i många år blifwit pröfwade och utöfwade ibland oss till stor wälsignelse och synbar framgång: till detta och mer "äro wi komne". Är nu icke denna ordning fullkomlig, kunde ock våra kyrkliga seder wara bättre, så wilje wi dock icke tanklöst bortkasta dem eller utan noga betänkande utbyta dem, förrän wi allmänneligen blifwa förwissade om nödwändigheten deraf. Det osmanförda språket will uppenbarligen motarbeta förändringslusten, men antager dock möjligheten af en rättmätig och gagnlig förändring, likwäl under ett wilkor: "om I något annorlunda hålla skolen, så låter Gud eder det uppenbara", hwilket wilkor ej är så simpelt och lätt uppfyllt som man kan tycka. Man måste utbedja sig klarhet deri och wisshet derom från Herren och söka den i det ordet som wist är samt wänta på bönhörelse och desutom tänka, att man icke sjelf är det enda redskap, genom hwilket Gud gifwer oss sin wilja till künna. Handlar man i enlighet härmed, så blifwer man i kärleken både tålig och mild och söker då icke hwarfen med lock eller pock att genomdrifwa sin mening. Det är en stor Guds nåd att wara kommen till klarhet och wisshet i Guds ords kunskap samt åtminstone i

någon män till ett regleradt lif i tron och kärleken, hwad både den enskilde och församlingen angår; nu tillhör det oss, att i enlighet med denna regel, eller i enlighet med det, hwartill wi redan äro komne, äfwen wandra framåt till målet. Detta skall bidraga till att göra oss allt mer "ens sinnade", hwad aposteln kraftigt drifwer på.

När man ser på våra norste bröder, på den söndring i flere samfund, som länge ibland dem egt rum, samt den strid som nu pågår inom den norska synoden rörande utforesläraren och hotar att sönderflita densamma, och märker huru swårt det är att ånjo förena det söndrade, så måge wi wäl efterfinna den apostoliska förmaningen, som jag will ännu en gång med sina mäktiga bewefelsegrunder upprepa: "Är någon förmaning när eder i Kristo, är någon tröst i kärleken, är någon Andans belägenhet, är någon hjertelig kärlek och barmhertighet; så uppfyller min glädje, att I ären ens till finnes, lifa kärlek hafwande, endrägtiga, samhälliga; att intet sker med lif eller fåfång ära; utan med ödmjukhet räkne hwar den andre yppare än sig, m. m." Swem ibland oss will wäl wara orsak till en oenighet, som så småningom kunde stila icke blott sinne, utau omsider drifwa den ene ifrån den andre? Den börda, som komme att hwila på en sådans hufwud, bleswe omsider allt för tung och tryckande att bära. Wi hafwe att kämpa mot det onda och den onde, emot tröghet, lifgilighet, werldsinne — emot synden i alla möjliga former, samt emot fiender till sanningen, den wi bekänne; wi så då icke utsuga vår kraft genom inbördes twister, utan i stället stärka hwarandra genom den kraft, som gemensam tro och

inbördes kärlek alltid medföra, och så uppmuntra hwarandra att kämpa den goda kampen och omsider winna segerkronan. Därföre behöfwa wi sammankomma i stort antal, på det bön och lof må uppfå i allt starkare toner och äfwen harmoniskt och ljusligt genomtränga hwarje hjerta. I Sverige arbeta många krafter, otro och falskt tro i förening, att ej allenast undergräfwat statskyrkoordningen, utan äfwen den sanningens grundwal hwar på dock äfwen statskyrkan står; en mängd utaf dem som fyllts med hat icke blott till statskyrkan, utan och till luthersk kyrka, komma hit öfwer och sprida så widt de förmå detta hat rundtomkring sig. Wi behöfwa stå förenade som en man emot denna ström af fiendskap emot den sanningens kunskap, som blifwit oss gifwen, och med kärlekens hela allwar och i trons fulla wisshet öfwerwinna dem som äro wilseledda och förwillade. Men twista wi oss emellan, så skall man misstänka våra bemödanen och stärkas i fiendskapen. Detta är en så allwarssam sida af denna fråga, att den borde gå hwar och en af oss genom hjertat och kraftigt beweka oss att arbeta på helande af hwarje sår och att samwetsgrant undwika förorsakande af nya.

Jag har härmed framställt min ena önskan till behjertande. Den är icke så mycket ställd emot ett närwarande ondt som ett fruktadt, det den will genom Guds nåd förekomma. Denna önskan är härmed framburen till alla, ej allenast till presterna, utan till församlingsombuden och till församlingarne. Wi hafwa hwar och en och alla tillsammans ett answar att bära, och der en eller annan felar, prest eller lekman, der måste de öfriga träda emellan,

bota skadan eller bära ansvaret därför. Just emedan församlingen i detta land är fri från världsliga stadgars tryck eller skydd, måste vi känna oss så mycket mer ansvariga inför själarnes biskop, Jesus Kristus. H.

Mormonismen.

(Fortf. fr. föreg. nr.)

III. Mormonernas lära.

Oj kunna vi uttömmande inlåta oss på detta fält och framhålla mormonernas lärosatser, deras uppenbarelser, deras påstådda förmåga att hela och bota sjukta, men ett är visst: Guds ord eger gudomligt insegel och ett visst mål; mormonböckerna likna ögon förfärdigade af glas, de endast gömma brist och skrymtare. De vilja, att man skall tro att glaskulan är ett öga, därför att den ser så ut, icke därför att den duger att se med.

Jemsför de första kristnas nit, tålmod och lidande med mormonernas och du skall finna väsentlig skillnad. Lära och andan äro särskiljande, bewisande sig i tal och handlingar. Det farligaste i mormonernas lära är, att sanning och lögn äro blandade om hwarandra. Det som gäller läran, gäller ock lifwet. I deras katekes, hvilken jag såg första gången 1879, äro bibeln och mormonboken anförda om hwarandra. Ingen lögnaktig och falsk lära har någonsin bestått af bara idel lögn. Djefwulen, lögnens fader, sammanblandade sanning och lögn i paradiset, så ock när han frestade Jesus, i det han utelemnade en del af sanningen, hvilket är den allra farligaste lögn, som finnes. Lögnen måste göras till sockerpiller; då swäljes den som ett sött gift.

Detta är ock det farliga i den nymo-

diga försoningsläran, såsom någon sagt, "icke att den framhåller så mycken lögn, men att den förtiger så mycken sanning".

Mormonerne hafwa med en möbelsnidares skicklighet inlagt bibelsanningar i sitt lif och färglösa träd. Så frågas i katekesen: "Finnes det mer än en Gud?" Svar: "Ja många", och till bestyrkande anføres — bibeln. De påstå sig aldrig fel i läran, ehuru de t. ex. först förbjödo månggiftet, sedan påbjödo det. Sjelfwa påswen i Rom är icke så ofelbar i sin lära, som Josef Smith är, enligt mormonernas påstående. Endast i mytologien och dikten finnes sådana fullkomliga personer som mormonerne. De heliga i Skriften omtala sina och andras fel, brister och synder; icke så mormonerne. De drifwa syndfrihetsläran till sin höjdpunkt, och öfwerträffa deri sjelfwa metodisterna. Lemna menniskan åt sig sjelf och sin egen maning och drift, så skall hon förtiga sina fel, eller ock bortförklara dem, ty hon menar ju, att, om de bleswe kända, skulle det skada henne och hennes sak. Guds Ande deremot, som ingiswit Guds ord, såg och bestämde annorlunda.

Mormonernas bibel är icke detsamma som mormonboken. Nej! Mormonbibeln är vår bibel med några af Josef Smith här och der gjorda förändringar. Se ormalisten! Så t. ex. i 1 Mosb. har han omstöpt versar, som tala om Josef, Rachels son, och säger att "i yttersta tiden skall en stor profet, som heter Josef, komma och lära folket Guds väg". Till och med Kristi bergspredikan har han warit djerf och oförskämd nog att omstöpa. Nog kan mormonboken bedraga lättroget folk i de

obildades leder, der den och skördar sina flesta offer. Den är för öfrigt ätta djefslalära. De som känna förhållandet, påstå att bland mormonerna i dag finnas endast tre personer med anspråk på bildning: den ena en djupt sjunken qwinna, den andre en halfgalning, den tredje en högt uppsatt man ibland dem. Jag såg en af deras högt uppsatte män, en best till utseendet, en f. d. bostaps-kung.

I deras lära ingå hednist gemenhet, grefisk och romersk mytologi, och de indiske thugernas mordsystem. Deras teologi hvilat på polyteism. Mormonerna lära, såsom vi sett, att många gudar finnas. Med Guds wäsende förbinda de den gröfsta kroppslighet. De begabba den läran, att Gud är en ande, Joh. 4: 24.

Deras bok "Nyckeln till teologiens vetenskap" strefst af en af deras "12 apostlar". Deri läsa wi: "Det finnes en familj af gudar. De hafwa köttsliga kroppar och ben, senor och hud, med blodkärl såsom en menniska, dock så danade att de kunna njuta ewigt lif. Den skapande och styrande makten är en allmän synod eller stora rådet, som består af idel gudar, med sin president. Wisdomen lär dem att föröka sitt släkte". Sidan 34 läsa wi: "Gud eger allt det en man eger i fysiskt afseende". Brigham Young lärde, att Adam hade skapat werlden, och Gud hade skapat det menstliga släktet. I en predikan säger han: "Adam är vår fader och vår gud, och den ende gud wi hafwa något att göra med". Alla mormonleddarne tro att de skola blifwa gudar i den tillkommande werlden, och att deras rikes utsträckning skall blifwa efter det antal qwinnor och barn de egt i tiden. Mor-

monerna lära att i dopet aftwåst synden, och om någon råfat begå en större synd, skall han blott omböpas. Flera bland dem äro döpta otaligt många gånger. Så mena de sig och kunna låta döpa sig i länge sedan affomnades ställe. Så hafwa flera wälmenande ibland dem låtit döpa sig gång efter annan för andra. En af deras ledare sade mig: "Wi hafwa döpt in ibland oss Washington, Franklin m. fl." Sistlidne winter ansåg en mormon att han borde döpas i fem af sina döda wäners ställe. Men som det war kallt, och mormondopet är neddoppningsdop, wille han icke gerna deran, hwarför han bjöd en fattig man \$2,00 stycket, om han wille låta doppa sig i iswattnet det erforderliga antalet gånger.

Mormonerna hafwa twänne prestambeten: det Aroniska och det Melkisediska, och de allena predika Guds ord rätt(!?). Det melkisediska embetet är det förnämsta och rör andliga angelägenheter. Det aroniska rör yttre förhållanden. Dock, uti de högsta embetena af det melkisediska prestadömet förena sig andliga och werldsliga angelägenheter. Att beskrifwa dessa embetens åttledning eller utgrening, hwarken kan eller will jag. Brigham Young sjelf sade, att det är swårt uppdraga gränsen. Nog är det swårt att säga hwarest det andliga tog sin början hos honom, fastän han war "profet, siare, m. m." Jag såg i taket af deras "Assembly Hall" målningar, försedda med dato, hwilka förestälde och förtäljde huru dessa embeten anförtröddes Josef Smith. Af teckningen skulle jag trott mig wara i en Odd Fellow eller frimurare-loge, om jag ej wetat, att detta war mormonernas gudstjensthus. Teckningarna

likna fullständigt dem, som de hemliga sällskapen hafwa. En af deras "äldste" upplyste mig att den 6 Juni 1829 besökte Johannes Döparen Josef Smith i New Yorks stogar och inwigde honom till det aroniska prestadömet. I Augusti samma år fick Josef Smith besök af Petrus, Jakobus och Johannes, de Jesu lärjungar, som varit med på Thabor och i Gethsemane, och af dem inwigdes han till det mestisjediska prestadömet. Till detta embete höra "apostlar", "sjuttio", "äldste" och "öfwerste prester".

Till det aroniska prestadömet höra: biskopar, prester, lärare och diakoner. Swårare despotism än detta presterkap utöfwar, finnes ej på jorden. De säga sig ega nyckeln till himmel och helwete. De öppna och ingen kan tillhålla; de tillsluta och ingen kan upplåta. Deras wilkor för att ingå i lifwet äro twänne: 1) Lyd presterkapet, 2) betala din tionde punktligt. Uppfyllas dessa båda wilkor, så må en menniska föröfrigt syna huru mycket som helst, salig blir hon. En ung man bedrog en af Brigham's hustrur. Det blef bekant, och strax sändes han till Europa såsom missionsnär för tre år.

Af alla deras läror är den om blodförföningen den mest häbände och fäseliga. Mormonerna lära, att wisja synden kunna ej förlätas utan att på den syndande affärja halsen från öra till öra. Sålunda utgjutes den felandes blod till förföning. Bland synden som sålunda måste blodförfönas äro: a) affall från mormorismen (hur lift frimuriet!); b) uppenbarande af mormonismens hemligheter; c) en gift **qwin**nas otrohet emot sin man. Märk! En otrogen ätta **man** går fri. Påminner i detta om slafherrarne och deras olyck-

liga slafwar och slafwinnor? Ett "helgon" (en mormon) som tager lifwet af den som syndat på oswannämnda sätt, inlägger stor förtjenst. I en predikan sade Brigham: "Förstode de syndande sitt bästa, skulle de wara fullkomligt williga att få sitt blod utgjutet på marken, på det att röken deraf måtte uppstiga till himmelen såsom ett offer för synden. Sålunda försonas deras synd, hwilka annars skulle widlåda sjä-larna i andewerlden. Jag kunde hän-wisa till många exempel, der personer blifwit rättwisligen dödade, medelst halsens affärjande, att försona sina brott. Ytterligare hundratal hade bort lida samma död, för att räddas". Hvad tyckes om denna del af läran? Dock finnas mormoner, som äro bättre än den lära, de bekänna. Denna punkt intager en framstående plats i läran. De tro på och öfwa den. Att många af dem neka här till, betyder intet. Jag frågade twänne af deras missionsärer om "Daniterna", "Mountain Meadow blodbadet", m. m. De wisste intet(!). De anse sig ej skyldiga att tala sanning för en hedning (en icke-mormon). Deras böcker och skrifter, hwilka jag köpt, lära öppet "blodförföning"; det är en grundprincip, som ingår i deras frälsningsplan, och folket tror blindt derpå. Denna läropunkt ensam utgör ett rysligt drag ibland dem, som kalla sig "sista dagarnas heliga". Bedarne lära folket att Gud är en stor och försträcktlig moloch, som längtar efter menniskokött och törstar efter menniskoblod. Predikningar af Young och Kimball antecknades af snabbskrifware. Dessa utelemnade det mest bloddrypande deri. Youngs privatsekreterare affträdade ännu mera, som lät allt för rysligt, ty, sade Young,

”det går wäl ej an att gifwa folket ut- omkring allt för stark mat“(!). Kimball förargades häröfwer och sade: ”De hafwa borttagit musiken ur mina stycken“.

Triumviratet Young, Kimball och Jeddy Grant predikade(?) sådant som war intet mindre än djefwulst. Anständigheten kräfwer att jag förtiger exemplen. Åro dessa så kallade predikningar så rysliga nu, måste de warit öfwer all beskriifning hemsta, när desse fanatiker, som hwarken hade försyn för Gud eller menniskor, uttalade orden. Swad en sådan läras nödwändiga konsekvens måste blifwa, är lätt att inse.

För öfrigt är lärosystemet politiskt-religiöst.

Den 6 April 1881 samlades tusentals mormoner till Salt Lake City, för att fira den 50:de årsdagen af mormonismens tillwaro. Begynnande med 6 medlemmar räknar nu läran 150,000 anhängare. Underligt synes det ju att Gud, till tyckandes, så främjat denna lära, innehållande, som den gör, litet sanning och hela berg af lögn. Men lät ej Herren en spindel wäfwa sitt nät i öppningen till den kula, der Muhammed gömt sig, och en fogel tätt bredwid flyga ur sitt näste i detsamma som soldaterna sökte efter Muhameds lif, och den falske profeten sålunda räddas! Swaret på alla ”hwarför” är detta: ”Derför att de icke wilja tro sanningen, skall Gud sända dem kraftig willfarelse, att de skola tro lögnen“. Hwi blef ej Rigdon, en bättre man än Young, wald till presidentskapet; då hade det kunnat ej blifwit så ruttet, som det är. Rigdon war en affällig baptistprest.

Affällingar från mormonismen omfatta sällan någon annan lära. De sy-

nas ”hafwa blifwit odugliga till tron”. Det uppwezande släktet i Utah omfattar ej i sin helhet deras lära. Dessa ansluta sig då antingen till någon evangeliskt kyrka, eller ock blifwa de fritänkare.

Efter att hafwa åhört en predikan i ett af deras ”qwarterhus” (wardhouses) frågade jag en af ”de 70”, hwarest uti denna gudtjenstöfning hade förekommit det evangelium, hwaraf en fattig själ får föda. Då såg han på mig förwånad och sade: ”Wår lära förkunnar endast hwad man har att göra i detta och det tillkommande lifwet. Något annat eller mera hafwa wi icke att bjuda på“. Tänk så fattigt! Den presbyterianske pastorn i Salt Lake City säger: ”Sammanför hedendom, judendom, muhamedanism, jesuitism, protestantism och djefsalårdom, sammanblanda och omskafa allt detta wäl; resultatet af uppkofet blir mormonism. Från hedendomen lånar den sin gudalära; af judendomen sitt presterkap och sin uppenbarelselära; af muhamedanismen sitt äktenkap för tid och ewighet; af jesuitismen sin list, sina straffmetoder och sitt despotiska herrawälde, der ändamålet helgar medlen; af protestantismen sitt tal om tron och den Helige Ande; sin politik i allmänhet från djefwulen sjelf“. Det blef som en eld i mina ben, då jag såg och i någon mån lärde känna deras styggelser. Menniskospråk är för fattigt att uttrycka det rysliga i deras lära och lif. Mormonismen är beskriifwen i bibeln. Slå upp och läs: 2 Pet. 2: 1—19. Wi st finnas ibland mormonerna hundratalens enfaldiga och wälmenande menniskor. Så ådagalägga ock många yttre fromhet, nykterhet, arbetsamhet, sabbathshelgd, artighet m. m. Deras missionärer wisa oftast mild-

het, färfildt emot qvinnor. De weta att mildheten är den mest lyckade nyckel att öppna de hårdaste hjertan, den mäktigaste häftång i alla land.

Är mormondömet bibeln's antikrist?

(Forts.)

Nyktterhetskampen.

Sinnena tyckas nog wara wakna öfverallt i landet och ögonen öppna öfver dryckenskapseländet, men det måste erkännas, att icke blott de mäktige män, som rikta sig på starka dryckers tillverkning och försäljning, utan och förbrukarne deraf, som blifwa till kropp och själ förderfwade genom dem, äfwen stärfä sig till motstånd. Denna fråga, som wäl egentligen angår endast allmän sedlighet, hushälska och wälfärd, ingår besynnerligt nu också i politiken, i affigt att kunna begagna sig deraf till vinnande af politiska ändamål, segra wid wal, erhålla indräktiga platser eller komma till wälde. I vår stad, Rock Island, har sålunda stadsrådet beslutat nedsättande af bierbryggarnes stadsstätt till hälften, oaktadt man ser dagligen i samma stad de brott som genom starka drycker förorsakas. Telegrafen meddelar och, att man i kongressen bär en faderlig omsorg om desja befordrare af landets förderf och tänker på att nedsätta till hälften äfwen deras allmänna skatter. Och detta under det man alltmer drifwer på antagande af lagar som föreskrifwa stättläggning af kyrkoegendom och undervisningsanstalter, som icke underhållas för att deraf erhålla winst, utan för utbredande af kunskaper och kristlig bildning, således för att genom enskilda uppoffringar arbeta för allmän wälfärd. Emellertid fortgår striden för nykter-

het på många ställen med mycken kraft. I Iowa har man fått det derhän, att ett förbudstillägg till statskonstitutionen skall snart komma under allmän omröstning. Våra wänner i den staten böra med allt allwar bereda sig på den wiktiga dagen. Det fröjdar oss att höra, det den allmänna opinionen i Kansas blir allt bestämdare till förmån för förbudslagen derstädes. Det gäller framför allt att wälja pålitliga män till legislaturen och derjemte få en duglig och kraftig guvernör, lik guvernör St. John. Enskilda bref försäkra, att St. John blifwer wald för tredje gången till sitt höga embete, och det säkra är, att någon utmärktare personlighet står näppeligen att få. — Men behöf wes en sådan stränghet! Härpå ett par exempel.

En tidning i Cincinnati (Gazette) hade framkastat det påståendet, att de 75 af hwarje hundratal af brott måste tillskrifwas starka drycker. En bränwinskhandlare utmanade tidningen att bewisa det, om den kunde. Utgifwaren genomgick då de offentliga domstolsförhandlingarne och fann att af 2,376 brott, som under de tre sista månaderna af 1881 blifwit begångna i Cincinnati, ej mindre än 1,938 hade sin orsak i starka drycker, således 81 af hwarje hundrade. Om dock — de uppenbara brotten woro de enda frukterna af dryckenskapen! Illa wore det wäl; men förhållandet är dock värre än så.

Nyligen äfte en drucken man på en spårwagn i Chicago och stöt derifrån med en medhafd revolver; en man på gatan föll för stottet. Den druckne hade ingen bekantkap med honom; han bara stöt. Hvilka ohyggliga ting kunde icke här framdragas, om bewis

behöfdes. Kraftigare än allt är dock detta ord af Jesu mun:

”Wakten eder, att edra hjertan icke betungade warda med swalg och dryckenskap, så att den dagen kommer eder för hastigt uppå”.

Denna högtidliga warning står inne i profetian om den sista tidens tecken i Luc. 21 kap. Dryckerna äro giftigare än någonsin och deras bruk allmänna-re än på någon tid tillföre. Dryckenskapen är för wisso ett förfärligt tids-tecken. Undfly den och bekämpa den hos andra!

—På den första lördagsaftonen af detta år utslågos två tusen personer, i staden Bristol, i England, att stå wid ingångarna till de allmänna husen der starka drycker förfärlas, för att räkna huru många personer gingo in klockan emellan 7 och 11. Staden har något öfwer 200,000 innewånare. Under de fyra nämnda timmarne ingingo 104,000 personer, deraf 54,000 män, 36,000 qwinnor och 14,000 barn; följande för-middag besöktes kyrkorna af 109,450 personer. Under sista veckan af 1881 begingos i England följande antal brott, endast förorsakade genom starka drycker, enligt de allmänna tidningarne: mord af flera slag 14; själfmord 15; försökta själfmord 8; sticande, skärande och sargande 15; förtidig, hastig eller wäldsam död 111; grymhet mot barn; öfwerfall af qwinnor 649; qwinnor druckna 14; brott af flera andra slag i dryckenskap begångna 106. Är det att förundra sig öfwer, att den berömda öfwerdomaren Coleridge i ett utslag yttrar: ”Jag har intet medlidande med en last, som fyller våra fängelser; som förstör trefnaden i våra hem och friden i familjerna samt förnedrar och förfälar folket på desäa war”.

Korrespondenser.

En hälsning från vår käre broder
P. Carlson.

Han skrifwer:

Moscow, Nez Percés Co., Idaho d. 13:de
Febr. 1882.

Älskade br. i Herranom!

Mycken nåd och frid tillönskas dig och de dina genom Jesum Kristum!

Ditt sista af den 10 Jan. framkommet, hjertligt tack! Det är alltid godt att få bref från kära bröder, som delta-ga med oss i arbetet och bekymren här ute. Jag har alltid varit wan att få wara med på alla våra möten, ty det har varit min lust och har alltid varit trostärkande; har alltid rest hem med förnyadt mod och uppskrifade krafter att gripa werket an med mera frimodighet. Deremot nu är jag så ensam och det kännes alltid så besynnerligt. Dock Herrens löften att wara när oss alla dagar... så wäl wara nog. Endast jag kommer till att samtala el. predika, glömmar jag både bröder och familj etc. Emellertid, jag klagar icke, Herren är med. — — —

Jag ser nu af tidningarna, att Nor-ra Pacific banan skall wara färdig till den 1 Sept. detta år, och då kommer här mycket mera folk både till Portland och andra ställen. Då isynnerhet blir det alldeles nödwändigt att ha en prest i Portland. Ja, nu behöfwes han, om icke saken skall förfalla. Tillfälliga besök kunna wäl wara goda, men äro dock ganska otillräckliga. Det är ingen ringa swårighet att få folket tillsammans i de stora städerna, och just som man begynt, är det slut. För mig att wara derute någon längre tid kan jag icke lofwa,

ehuru jag vill göra hwad jag kan. Äfwen jag bör taga min swaga helsa och krafter litet i betraktande.

Du frågar om min hustrus hand. Ja, wårten har gifwit med sig, men hon (handen) är frodig och illa tilltygad, så att hon ej kan göra det allra minsta med henne och torde för alltid blifwa obrukbar. Hon söker wisst uträtta litet med den wänstra handen, men det kan ej blifwa så mycket. Sönerna måste göra husarbetet och äfwen taga wara på mamma, då jag är borta.

Det måste ju vara litet pröfningar ibland, en smula barlast är ju nödwändig för seglaren.

Ehuru rustigt wäder, hade wi dock en wälsignad gudstjenst och söndagskola i går. Herren ware lof!"

På tal om west-kusten och San Francisco sårskildt yttrar past. G. i ett föregående bref bland annat: "Jag har förundrat mig öfwer våra unga friska prester, att ingen af dem skulle hafwa mod och lust att gå. Jag wet, att det är swårt för styrelsen att få in medel för missionens bedrifwande, men swårare synes vara att få män. Jag tror, att om man blott får den rätte mannen till San Francisco, skall det icke kosta missionskassan rätt mycket, ty der äro många wälbergade män. En gaf ensam past. Auslund \$50.00 och har redan köpt nattw. kår af silfwer för en blifwande luth. församling".

Ja, hwar är den broder el. de bröder, som i Herrans fruktan och af brinnande kärlek till våra dyra förskingrade landsmän i den aflägsna western vill säga: "här är jag, sänd mig!"

Bedjom Gud för de förskingrade fåren af det gamla swenska Sion!

Äfwen beder han att få rätta ett

namn, som förekommit i några af hans rapporter, näml. fr. "Spokane" till Spokane Falls. J. B. N.

Det har blifwit oss tillåtet meddela följande ur ett bref från wår trogne medarbetare i Sverige, pastor P. Ahlberg. Så många här i landet hade önskat se br. Ahlberg på denna sidan werldshafwet, att hans swåger, pastor Nyquist, fann sig föranlåten ånho inbjuda honom. Men hans swar lyder, ty wärr, så:

"Suru skall jag rätt kunna tacka för dina hjertewarma bref. Du kan tänka att de fallit tungt på mig, då jag icke förr welat beswara dem; för att kunna grundligt pröfwa saken inför Gud. Jag har bedt honom twinga mig att gå till Amerika, om det wore hans wilja; men detta twång har jag ännu icke förspört, och derföre töres jag icke, utan måste stanna, der jag är, fastän jag här hemma icke har just några fötebrödsdagar. Men jag har en gifwen kallelse och den måste jag ofta högt. — — — Jag tror mig icke kunna uträtta något wäsentligt, ehwad jag är här eller der och derföre är bäst att sitta stilla här i min undangömda wrå, der gansta få betydliga fig om mig. Jag har ändock min kära skola med 40 elever. Den gläder mig, och jag vill stöta den, så länge jag förmår, ty eleverna äro snälla, slitiga, trogna och många bland dem utmärkt, så att Gud torde få utrusta dem till wigiga wärk i framtiden. Ranske 4 af dem komma till sommaren att fara öfwer Atlanten till edert lärowerk, hwarom jag redan underrättat den käre presidenten och fått jakande swar. — —

Äck, om jag wisste någon lärare att rekommendera till edert lärowerk

och synod! Jag vill göra, hvad jag kan för denna sak. Det är nog swårt att finna någon, som är villig, ty de weta, att det är ett förfärande fall i N. Amerika, och förfärelse ligger icke i tidens lynne. Jag känner mig nu så mycket mer pliktig att söka ställa eder en substitut i mitt ställe, då de kära brödernas hopp om mig går om intet. Helt så kärt, säg dem, att de kunna ingenting wänta af mig i personligt hänseende och direkt, men kanste såsom i mellanhand jog får nåd af Gud att göra något för deras lärowerk, m. m. Då man ser sig wara ofsidlig och owärdig till allt, så är man glad och tacksam att få göra något, om icke mer än att få söpa gatan, der Zions konung far fram“.

Swarjehanda.

Red. af A. o. M. wet nog att wi lesa i den allwarliga passionstiden och känner förebräelser deröfwer att den ej erinrat vidare derom; men dels hafwa andra ämnen intagit vårt lilla rum, dels hindra oss de mångahanda bestyren att göra hvad wi skulle önska. Må emellertid den ”stilla weckan” blifwa wälsignad för alla våra läsare och derföre äfwen tillbragt i så mycken sinnesro och stillhet som möjligt under andäktigt betraktande af det ewigt gällande offret på Golgatha, förutan hwilket wi själfwa haft att bära lagens hela förbannelse.

— Sistlidne fredag den 24 Mars war en riktig starprättaredag i Amerika. Åtminstone 7 personer blefwo den dagen kastade in i ewigheten genom hängning på grund af föregången ransafning och dom. Ibland dessa war en gammal tyff, som f. mord på en swärdotter af

rättades i Rock Island. På honom syntes en del följer af det ohyggliga drickandet. Hans sinne blef icke allenast under fullan wildt och wälsamt, utan det förslappade hos honom själskrafterna så, att det rent djuriska tog öfverhand och söfde ett bestämdare medvetande om något högre lif. Ut i sin fångenskap tycktes han wara mycket medgörlig, tog gerna emot besök af en engelsk prest, talade om den förestående döden såsom hade den ingenting vidare betydt. Sof godt sin sista natt, åt med god aptit sin sista middag, som hade han haft en helt annan färd för sig än döden inom en eller två timmar. Att komma till himmelen syntes honom falla af sig själf, utan att han tycktes hafwa någon aning om Kristus, härlighetens hopp, salighetens grund. Ett förfärligt inslytande måtte hans superi äfwen hafwa utöfwat på hans familj. Det war nog en syster som riktigt fröjdades sig öfwer hans dödsdom och ämnade sig närvara med swajande sanna wid domens utförande.

— Baptisternas årsbok innehåller följande uppgifter: Församlingar i Förenta St. 26,373, en tillökning af 313 församlingar; ordinerade prester 16,514, en förminskning af 82. Döpselser under året 81,570 således 21,154 mindre än föregående år. Hela medlemsantalet är 2,336,022 en tillökning under året af endast 39,695.

— Methodisternes officiella statistik uppgifwer en förlust under förlidet år af 30,000 medlemmar; men man förmodar att detta är ett misstag.

— Uppmuntrande. Flera skrifwelser från prestmän i Sverige hafwa på senare tiden kommit i händerna på vår synods president, i hwilka man förklarar sig villig att komma hit ut för att

hjelpa i det stora fiskefånget. I flera af dessa skrifvelser uppgifves, att man genom "Bästaren" erhållit underrättelser om det stora behöfvet af lärarekrifter. Hvilken eller hvilka af dessa som komma, när de fått höra, huru de svenfke luth. presterna hafwa det i Am., är något swårt att säga. Vi hoppas dock det bästa.

Emellertid wore kanske ej så illa, om wälfanta församlingar wille gifwa akt på denna wink och sätta sig i förbindelse med presidenten rörande denna fråga. Om en eller annan af dessa prestmän kommer, wore det näml. godt, om han hade en wink om, hwart han skulle hänwisa dem för att af församlingarna blifwa kända, hwarefter de kunna göra, som de wilja. J. P. N.

Texter för Söndagskolan.

Andra quartalet.

I. Den 2 Apr.

Marf. 6: 1—13.

Jesus utsänder de tolf.

I. Tiden och orten. För andra gången blef Jesus förskickad i Nazareth. Detta hände strax efter Jairi dotters uppväxande (se kap. 5). Något sednare utsänder han de tolf. Föröfrigt är det mycket swårt att angifwa tiden för tilldragelserna. Mycket kunde förekomma emellan, hwad som Marf. i korthet berättar. Orten är Nazareth och städer och byar i Galileen. Detta är tredje besöket genom Galileen.

2. Paralleler. Wid v. 1—5 jemför Matth. 13: 54—58 (Det Lukas omtalar i 4: 16—20 tilldrog sig förut). Wid v. 6—13 jemför Matth. 9: 35—38; 10: 1—42. Luf. 9: 1—6.

3. Inledande frågor. Hwarom handlade föregående text? Hwar war Jesus då? Hwart begaf han sig derifrån? Hwarom handlar denna text? (Se ofwan)

Ämne: Olita fäkt att bemöta evangeli-um.

I. Evangelium hemma (v. 1, 2).

a) A n m. "Gid ut dådan", från Naper-

naum. "In uti sitt fädernesland", Nazareth, som låg omkring 7 timmars wäg från Kapernaum. Det kallas "hans eget land" (enl. eng.), ty han war der uppväxt. Han hade förut blifwit förskickad, ja, utskött (se Luf. 4: 16—30). Han hade hållit sig undan länge och wäntade nu att de skulle wara mera williga att höra, sedan han blifwit mera känd. "Hans lärjungar följde honom", såsom wittnen.

—B. 2. "Sabbathen", den judiska, wår lördag. Man samlades att läsa och förklara Guds ord. "Synagoga", judisk kyrka. Jesus plågade alltid så göra. Han försummade ej något tillfälle.

b) Frågor. Från hvilken plats kom Jesus? Hwarföre kallas Nazareth hans fädernesland eller "hans eget land"? Huru långt är det emellan dessa två platser? Hwad hade förut hållit honom i Nazareth? (se Luf. 4: 16.) Hwarföre kunde han wänta bättre mottagande nu? Hvilka följde honom? Hwart gif han på sabbathen? Hwad är en synagoga? Hwad gjorde han der? Hwad sade folket om honom?

II. Evangelium förskickadt (v. 2—6).

a) A n m. B. 2. "Förundrade", blefwo besörta öfwer hans predikofäkt och den werkan de ersoro deraf, samt öfwer de under hwarom de hört talas. Men der blef ingen tro werktad.—"Wisdom". Hwarifrån har han fått allt detta? Är det från ofwan eller neban? "Krafter", underwert o. s. w. Den ene sade ett, den andre ett annat. Många förundra sig och stundom berömma predikan, men ingen bättring sker. — v. 3. "Zimmerman". Kanske hade Jesus arbetat i detta yrke med sin fosterfader. Ordet "zimmerman" har här en mera widsträckt mening än wi äro wana wid. Det bethyder alla slags arbeten på trä. Kristus wisar oss här genom sitt exempel, att dagligt arbete kan upphöjas och wara ärofult; om än icke i sig sjelft, dock när det stötes i ett rätt sinne och i tro och kärlek, blifwer det simplaste arbete upphöjdt till det högsta. Ingen Herrens tjenare bör bligas öfwer att någon tid ha öfwat handtwerk. Alla bland judarna lärde sig handtwerk. Man sade: "den som ej lärar sin son ett handtwerk lärar honom att bli en tjuf". "Vosligt arbete är ingen skam". "Förargades", stötte sig på honom. Han syntes dem för simpel. Deras Messias borde wara en hög prins eller mätigt tonung; huru kunde en sådan der timmermans son, som de så wäl kände, wara

Messias? Det är ganska vanligt, att när man vill stada och förhindra Guds ords verkan, så angripes predikanten. Man skall ej bedöma predikanter efter folks förtal.— v. 5 "Ingen kraft göra", inga under, "för deras otros skull". De otrogne kommo ej till honom för att låta sig helas, äfwen om de behöfde det, och att göra under på otrogna hade varit emot ändamålet med desamma; derföre "kunde han icke". När menniskorna icke vilja tro, gifwa de honom icke tillfälle att frälssa sig; och frälssa dem, som icke tro, är emot allt Guds råd och derföre omöjligt.

b) Frågor. Hwar predikade Jesus? Hwarföre blefwo åhörarne förwånade? Hwad visste de om Jesus? Woru desse (i v. 3.) nämnde Jesu verkliga syftan? (Sw. De woru blott hans syftanbarn.) Hwad väntade judarna i afseende på sin Messias? Huru anfågo de Jesus? Hade Jesus måne arbetat med sin fosterfader? Är det stamligt för någon att arbeta i lösliga hyten? Bör man förakta predikan, derföre att predikantens härkomst är ringa? Huru bruka fiender ännu vanligen följa förderfwa predikans verkan? (Sw. De anfålla och söta utstämna predikanten.) Hwilket ordspråk anförde Jesus? Hwad war orsaken att Jesus icke kunde göra några under i Nazareth? Hwad göra de otrogne nu i afseende till sin frälsning? Wins du något som Jesus sagt angående denna sak? (J wiljen icke). Har otron någon ursäkt nu?

III. Evangelium predikadt på många orter v. 6—11.

a) N m. B. 6. "Han kallade de tolf", rörd af medömfkan öfwer folkets elände (se Matth. 9: 36—38). Dessa tolf hade han förut utvaldt och de hade varit med honom och sett hans under och hört hans lärdom (se Matth. 10). "Två och två", att hjälpa, råda och trösta hwarandra.— v. 8. "Taga med sig", hwarken kost eller penningar ej heller flera tjortlar; ty arbetaren är värd sin mat (Matth. 10: 10). "Skräppa", renjel ("nattfjäd"). "Bungen", hellre: "i bättet", hwarest man plågade förwara penningar.— v. 10. "Blifwen der". Gören det till en centralpunkt för eder verksamhet och edert inflytande, icke gående omkring att göra besök och talasa i husen, såsom ofta brukligt är.— v. 11. "Studder", stafen stoftet såsom tecken att J icke hafwen något ansvar för deras skull.

b) Frågor. Hvilka woru de tolf? När

blefwo de ordinerade eller förordnade? (Mark. 3: 14). Hwad gjorde Jesus sjelf? (v. 6.) Hvilken hjälp behöfde han? (Matth. 9: 35—38). Behöfwer han någon nu att hjälpa till med evangelium? Hwarföre sände han två och två? Huru skulle de wara utrustade? Hwarföre sände han dem så simpelt? Är det någon likhet mellan dessa och våra missionärer? Hvilken olighet? Huru länge skulle de stanna på en plats? Hwad skulle de göra der man ej mottog dem? Hvilken warning uttalar Jesus öfwer sådana? Hwad hände Sodom och Gomorra? Huru kan det blifwa lindrigare för dessa? (Luk. 12: 47, 48). Hwarföre är det så stor synd att förkasta Kristus? (Ebr. 10).

IV. Evangelium annammadt (v. 12, 13).

a) N m. B. 12. "Gingo ut", omkring i Galileen och predikade evangelium. "Bättra sig". De predikade icke blott bättring, utan också tro, således en hel omvändelse.— v. 13. "Utdrefwo många djeflar" o. s. w. Herren hade gifwit dem magt dertill.— "Olja", ett utwärtes tecken till den helande kraften. Äfwen en symbol af den Helige Andes gåfwa.

b) Frågor. Hvilka två ting uträttade lärjungarne? Hwarföre skulle hjälp för kroppen och själen alltid följäs åt? Hwad predikade de? Hwad predikade de först? Hwad hörer till en sann omvändelse?

Gufwudtext: Hvilken som eder annammar, han annammar mig, och hwilken mig annammar, han annammar honom som mig sändt hafwer. Matth. 10: 40.

Öfwerblif för hela skolan.

J. Hwar predikade Jesus? S. J sitt fordnahem, Nazareth. J. Huru mottogo de honom? S. De förkastade honom för andra gången. J. Hwad blef följden af deras otro? S. Han kunde der ingen kraft göra. J. Slutade han han då att predila? S. Nej, han sände äfwen ut sina lärjungar att predila. J. Hwad uträttade dessa? S. De predikade bättring och botade sjuka. J. Kan du säga mig någon allmän sanning med anledning af texten? S. Det är vår pligt att göra evangelium känt på den ära och fjerran. (Läraren gör passande tillämpningar om texten.)

Lärdomar.

1. Försumma ej att söta dina vänners och grannars frälsning.

2. Verlden är full af fördomar emot Jannin-gen.

3. Stora män komma ofta från de fattigas boningar.

4. Kristus har hedrat vårt dagliga arbete.

5. Dron hindrar oss att mottaga de största Guds välsignelser.

6. Kristus förundrade sig öfver hedningars tro och judarnas otro.

7. Om vi förkasta Kristus, hafva vi ingen ursäkt.

8. Predika ordet; det skall hafva framgång.

Erkännanden.

Från Aug. College.

Gåfvor inkomna till skolans bibliotek under Januari och Februari månader 1882.

Äf några vänner i Galesburg genom prof. Olsson: en samling arbeten, 16 band, om hemliga sällskaper;

af Hon. Th. J. Henderson, M. C., Washington, D. C.: *Geology of the Black Hills of Dakota*; *Atlas of the Black Hills of Dakota*;

af mr Ferm, Aug. Coll.: *Esaïas Tegners kyrkotal*;

af pastor J. H. Mandahl, Boone, Iowa: *Report upon the Commercial relations of the U. S. with foreign Countries*;

af dr L. N. Hasselquist: *The Protestant Theological & Ecclesiastical Encyclopedia*, transl. from Herzog's *Encyclopedia*, 2 band;

from the War Department of U.S.: *Report of the chief Signal officer 1879*;

from the Alumni Association of Aug. College & Theol. Sem.: *The Encyclopædia Britannica*, vol. XIII;

from the State of Illinois: *Laws of the State of Illinois, enacted by 32nd Gen'l Assembly 1881*;

af sw. ev. luth. förs. i Rustegon, Mich.: 2 fotografier af samma församlings kyrka;

af mr Arvid Ockerlund, Aug. Coll.: *Göteborgs Westoblad (incompl.) 1881*;

af mr L. S. Sandén, Aug. Coll.: 7 st. diverse afhandlingar;

af mr J. Hoikka, Aug. Coll.: en finst bibel; en do tafeltes;

from the Cornell University, N. Y.: J. A. Garfield. Memorial address, by A. D. White, L. L. D.;

af mr J. Jespersen, Aug. Coll.: 1 nummer af St. Paul Daily Dispatch, miniatur-fotografi.

Augustana College, Rock Island, Ill., den 4 Mars 1882

A. O. Persell,
bibliotekarie.

Från Kansas-konferensen.

Med tacksamhet erkännes följande bidrag till vårt barnhem i Mariedahl, Kansas:

Förf. i Osage City, Ks 43.25; af enskilda do 6.00; Bethaniasförf., Lindsborg, Ks 90.30; förf. i Brushy, Texas 51.65; Austin do 18.15; Manor do 17.65; Asjaria, Ks 17.76; Fremont do 30.50; Salemsborg do 37.50; Topeta do 15.28; Swede Home, Neb. 50.00; toll. do 5.00; Edensborg do 41.85; Bethesda, York co. do 7.65; Denver, Colo. 21.15. Fr. enskilda: A. J. Karlsson, Swedesburg, Ks 5.00; Christina Nelson, Chanute do 3.00; Albertina Persson do do 1.00; Amanda Sundin, Marion Hill do 1.00; Englund, Wahlsborg do 1.00; Sven Belin, Mariedahl, do 1.00; förf. i Ottawa do 17.40.

Summa \$483.09. *S. O l s o n, kassör.*

B. S. Det är glädjande att se och röna sådant deltagande för vårt barnhem, som synes af redogörelsen. Lovvad ware Gud för allt! Några församlingar hafva ännu ide hunnit insända sina bidrag, men vi hoppas att de enligt konferensens beslut på vårt sista möte snart wille göra hwad den fria kärleken kräfver. Vi wilja och erinra om konf. beslut att hafva en (stor) barnhemsfest i den stora stogen på hemmet den 1 Aug. d. å. Högtiden kommer säkerligen att rädda flera dagar och då äro hemmets wänner från när och fjerran välkomna. I anledning af detta beslut taga wi oss driftigheten att göra följande förslag: Vi ställa en orgel för vårt barnhem till den ornnämnda högtiden. Så många som äro för detta förslag tillkännagifwa det med att insända en d o l l a r. Mer eller mindre mottages och med tacksamhet. Hwad som gifwes skall redowisjas i "Aug. och Missionären". D. S.

B. S. Vi måste sthynda sända in vår dollar till orgeln, innan det blifwer för sent, förwisjade om att många annars gå oss i förväg.

R e d.

Smoky Hill missionsdistrikt håller sitt nästa möte i Salina den 11, 12 och 13 April. Mötet börjas den 11 på qvällen, med gudstjenst och fortsättes den 12 med predikan och diskussion, lifaså den 13 då mötet slutar på eft. m. med nattvardsgång. Diskussionsämne: Dövpelsen. Kommer till Herrans gårdar och fröjdens i hans namn.

W e l M. L e W e a u, petr.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. N. Gasfelquist, G. Olsson och A. B. Gerwin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 5 April 1882.

N:r 14.

Fastlagstidens frukt.

Guds församling har från sin begynnelse haft den tid där, då hon påkallades att vända sin uppmärksamhet färdigt till Herrens Jesu heliga lidande och död. Till en början höll hon väl hela veckan helig, affilte dock fredagen till betraktande af Jesu lidande, hvilken derföre blef en fastedag, och söndagen till firandet af hans uppståndelse, som helt naturligt blef en glädje- och fröjdedag. Ju mer församlingen genom den Helige Ande insördes i Jesu hela lifs härlighet, sådant det trädde för hennes ögon genom de samlade nytestamentliga skrifterna, desto mer kände hon och behöfvet att egnas mera tid åt hvarje af de stora afgörande delarne af vår Frälsares lif. Sålunda fick hon julid, passionstid, påst och pingst, hvarigenom hon erhöll vår Frälsares bild klart målad för sina ögon och inpräglade honom och med detsamma i sitt hjerta. Men då några dagar anslagos till betraktande af Jesu födelse, användes omsider 40 dagar till ett andäktigt öfvervägande af hans sista lidandesdag. Och det visserligen med rätta, emedan på den dagens stora händelser berodde allt och utan den hade

Guds Söns uppenbarelse i köttet varit utan frälsande betydelse. Ej under, att man med lekamlig afhållsamhet eller fasta antydde det botfärdiga sinne, hvar med man allena med tillbörlig frukt kunde sänka sig i andanom ned i Kristi lidandes djup och upphämta de rätta frukterna deraf.

Vi påstås nu för detta år fastlagstidens slut och den frågan borde helt naturligt tränga sig på oss: hvilka frukter bör ett rätt användande af fastlagstiden hafva med sig? Och sedan: har den burit denna frukt för mig?

På det vi nu må få ett visst och rätt svar på dessa frågor, vilje vi höra hvad Paulus, mannen med Guds Ande, säger derom. I brefsivet till Galaterna, 6 kap och 14 v., yttrar han med stor frimodighet: "Bort det att jag af någonting skulle berömma mig, utan af vår Herres Jesu Kristi kors, genom hvilken werlden är mig korsfäst och jag werlden". Med dessa ord ställer ap. vår Frälsares lidande och dess djupaste djup, döden på förbannelsens träd, fram såsom medelpunkten i hela hans verk och derför och i hela evangelium. Det är uppenbart att aposteln med största trohet och slit sökt att för Galaterna förkunna Jesus Kristus och

honom "försästan", så att Jesus war dem "för ögonen målad" och det så lefwande, som hade han ännu blifwit försästad ibland dem (2 kap. 1v.). Detta skeddde på det folket i Jesu lidande skulde se den rätta beskaffenheten af sina synder såsom ett förfärligt anslag emot Gud sjelf, wakna till ett rätt erkännande deraf och angelägenhet om frälsning ifrån dem; men då och för att i samma lidande se synden försonad, förlåtelse förwärfwad och fullkomlig och ewig nåd förlänad. Detta kors bar och sin härliga frukt ibland Galaterna, som wissade sig i den barnsliga glädjen öfwer evangeliet derom så wäl som i den röande tacksamheten emot Paulus, predikaren deraf. Men ap. framhåller icke korsets werkan ibland Galaterna såsom exempel på dess rätta frukt, utan framställer i korta, wäldiga ordalag denna frukt hos honom sjelf, i hans egen erfarenhet. Ju mera ap. betraktade Jesu lidande, desto kärare och dyrbarare blef det för honom, så att han just i detta kors, wid hwilket andra blygdes, fann sin högsta berömmelse. Just i Kristi kors reste sig den mur som skildde honom från werlden, affskar gemenskapen emellan honom och henne och förwandlade den gamla naturliga wänstapen i föld och ren fiendskap.

Med werlden menar ap. all werldens härlighet, "de ting som i werlden äro", för så widt sådant lockar fram ögonens begärelse, köttets begärelse och leder till ett högfärdigt lefwerne; men twiswels utan förnämligast de menniskor, som äro af werlden, äro fulle af kärlek till denna werlden, så att hon är deras allt. Dock äfwen hos de trogne finnes mycket af werlden qwar; hos Paulus sjelf war wäl och åtskilligt af detta onda outro-

tadt. Men emellan honom och werlden, hwar hon fans, uppreste Kristi kors en wäldig skiljemur. Denna werkan hade korsset på Paulus, och samma werkan ställ och ett rätt betraktande af Jesu lidande hafwa på hwar och en, som rätt umgås med det ordet som tillhör fastlagen.

Den som med rätt uppmärksamhet följt vår Frälsare på hans lidandes wäg, från Gethsemanekampen till Golgatha, han måste isynnerhet hafwa fäst sig wid följande omständigheter:

werldens förskräckliga hat och bitterhet emot Jesus. I denna werld äro alla menniskoklasser inbegripna, höga och låga, lärda och olärda, rika och fattiga, andliga och werldsliga, styrande och styrda, hedningar och judar; hwarje klass utgjuter sitt hat öfwer Jesus på sitt wis: de lärde och andlige genom att utfundera något skäl till hans fällande, och när detta icke går genom falska wittnen, då genom ett aflockande af en bekännelse, som borde wäl kommit dem att bäswa, men den de fasthöll såsom dödsorsak; den olärda hopen bland judarne, såsom drängarne i öfwerste prestens palats, genom att på det skändligaste begabba Jesus såsom profet; de hedniska krigsknektarne deremot hädade honom såsom konung, och alla spottade på honom, eller åt honom, ända tills han war färdig att utropa sitt: "det är fullkomnadt!" Och dock, midt under det alla så ropade i sitt wilda hat, blef han

af alla, medwetet eller omedwetet, förklarad oskyldig. De falska wittnena kunde icke ljuga ihop någon rimlig sak emot honom, och det som man drog fram såsom högmålsbrott, uppror, det förklarade domaren sjelf, Pilatus, ho-

nom ofskuldig till. Föraktaren Herodes klädde honom i ett hvitt kläde såsom tefen till hans ofskuld; Pilati egen hustru kallade honom "rättfärdig", och den hedniska officeren wid Kristi kors utropade i anledning af hvad han såg: "fannerligen war denne en rättfärdig man och Guds Son"; ja, till och med en af röstarne betygade Jesu ofskuld: "denne hafwer intet ondt gjort". — En uppmärksam läsare af pinshistorien måste vidare hafwa märkt

Jesu underbara uppförande
under alla misshandlingar. Han talade, teg och led, icke såsom en wanlig menniska, utan i sanning såsom Guds Son, som han också bekände sig vara. Hvem kan annat än med den djupaste förundran höra hans ord på korset; är det menniskoord? Nej, alla sju öppna för oss outgrundliga djup af hvad i honom är och hvarföre han der hänger. — Men vi vända tillbaka till Gethsemane, för att der finna nyckeln till dessa hemligheter i

Guds eget förhållande till sin Son.
Der, i nattens mörker står han, nej ligger han på sina knän, till och med med ansigtet mot jorden, gång på gång bedjande: "Fader, är det möjligt, för dig äro ju all ting möjliga, så gånge denna kalken ifrån mig!" Men den togs icke ifrån honom; frivilligt mottog han den dock, ehuru den war outränsaktligt bitter. Af kärlek till oss, syndare, räckte Fadren kalken åt sin Son, och af kärlek till oss mottog Sonen den för att tömma den till sista droppen. Så älskade Gud werlden, att han utgaf sin egen Son m. m. "Skall jag icke dricka den kalken som min Fader mig gifwit hafwer? Huru blifwer då Skriften fullbordad, att så ske skall!" O Gethsemane af-

gjordes saken, menniskornas ewighetsangelägenhet, och utfördes "intill döden, ja intill korsets död", så att intet återstod ofullkomnadt af det gudomliga rådet om vår frälsning. Såsom i Kristus på korset alla våra synder woro af Gud själf sammanförda och på honom lagda, så blefwo äfwen i honom alla Guds löften ja och amen: allt i Kristus.

Den som nu med ögat härpå betraktat Kristi kors i denna fastelag, hvad skall han väl tänka om synden, som fordrade ett sådant offer, om skuldbregistret, som måste spikas wid ett kors för att omintetgöras? Hvad skall han väl så för tankar om werlden, som så gräsligt misshandlade Guds Son, sin utkorade frälsare! Måste icke synden och werlden synas i all dess nakenhet och styggelighet för hans ögon? Måste icke Kristi kors lära enom att afsta werlden för hvad den är, för öfvermåttan syndig, förkastad och fördömd, med hwilken man icke bör stå i någon gemenskap? — Den som nu derjemte aftar på den gudomliga kärlek, som i Kristus uppenbarade sig såsom starkare än döden, såsom en Herrens låga, den icke hela werldens syndaströmmar förmådde utsläcka — måste icke derigenom föraktet för werlden och hennes wäsende blifwa allt större och öfvergå till fiendskap, en sådan fiendskap som redan wid syndens inträde i werlden af Gud själf förkunnades. Korteligen, en rätt betraktelse af Kristi kors måste bära den frukten med sig, att man allt bestämdare håller werlden för korsfäst, stadd under förbannelsen, hemfallen till döden, blott död, utan uppståndelsehoff.

Den som så genom ett troende och och andäktigt betraktande af Kristi kors

får ett sådant sinne med hänseende till werlden, han måste ju helt naturligt af werlden blifwa till gengäld på samma sätt betraktad och ansedd: och jag werlden, säger Paulus. Detta är som det bör wara och måste alltmer så blifwa.

Den som rätt följt Jesus efter på hans lidandesväg, han skall finna alldeles samma sinne hos werlden i den närwarande tiden som då; samma anklagelse uppställer man emot honom och hans evangelium nu som då han wandrade emellan domstolarne i Jerusalem, nämligen att han vill wara Guds Son, i en annan mening, än hwilken annan menniska som helst kunde wara det. Ja, detta är hufwudanklagelsen, som ligger till grund för alla andra. Menniskors minnar, tidningar och böcker äro fulla af klagomål, och det man med allt buller, ja äfwen när man lägger åt med stort rop, vill hafwa sagt, är detta ena: "tag bort, tag bort honom!" Heldre wäljer man Barrabas, äfwen om man dermed skulle framkalla uppror och dråp — blott icke Jesus. Är du en Jesu verkliga lärjunge, har du blifwit dragen af kärlekraften, som utgår från hans blodiga kors, så har du nog märkt processen som i denna tid föres emot Jesus, din Trälfare, inför de höge, lärde och bildade på jorden, och wet äfwen hwad utslaget blifwer. Men detta samma förunderliga kors, för Judarne en förgelfse och för Grekerna en galenskap, skall allt mera blifwa en öfwerstiglig mur emellan dig och werlden och wäpna dig till striden emot henne; det skall göra, att I aldrig stolen komma öfwerens. O, huru illa de göra och dåraktigt de handla, som hysla af eller söka taga bort det för werlden förhatliga i Kristi kors, i hopp att dermed kunna mildra

werldens ondska och åstadkomma en förlifning. Här är ingen förlifning möjlig: antingen Kristus eller Barrabas.

Någon känner måhända härwid den tanken uppstiga hos sig: "det är dock en obehaglig, för att ej jäga olidlig, ställning, hwari då korsets predikan försätter oss med hänseende till werlden". Paulus fann icke något obehagligt deri; han tyckes twärtom wara rätt frimodig wid tanken derpå. När han såg andra bäska tillbaka för den werkan, som det underliga korset hade, brister han i stället frimodigt ut: "bort det!" ware det långt ifrån mig, att jag skulle wilja hafwa det annorlunda. När andra berömde sig af hwarjehanda i werlden, des rikedomar, wänstap och nöjen, förklarar han i motsats dertill: "bort det, att jag af något skulle berömma mig, utan af — korset". Har du, som läser detta, andra tankar än Paulus, så bewisar det blott, att fastlagstiden ej blifwit rätt använd och därför icke ännu burit sin rätta frukt. Mätte du då få den såsom en god efterskörd!

Korteligen, der fastelagen blifwit rätt firad, der har den skapat eller stärkt detta sinnet: "Genom Kristi kors är werlden mig korsfäst, och jag werlden".

Mätte nu dessa framkastade winkar och erinringar leda någon till ett djupare ransakande i korsets hemlighet!

H.

Man säger: "Blodet kryper der det ej kan gå", gifwandes dermed tillkänna att de som hafwa ursprung ifrån samma blod kunna icke öfwerge hwarandra. Huru mycket mera måste då Guds kärlek och Jesu blod röra sig uti de trogna, när de se någon själ i fara och på vägen till förderfswet?

Saf hopp till Gud.

Hvarföre är du, min själ, så nedtryckt och hvarföre är du så orolig hos mig? Saf hopp till Gud, ty jag skall ännu prisa honom, mitt ansigtas frälsning och min Gud. Ps. 42: 6.

Gj min själ du bör så gå och sörja,
Om dig werlden synes mörkt och trång,
Nej, fast hellre bör du redan börja
Stämma upp till Gud en fröjdesång.
Ty hwad är all lifswets qual och smärta
Mot den nåd dig Herren har bewist?
Särskildt då hans kärleksfulla hjerta
Blödde för din swära synd och brist.

Kunde du den nåden rätt uppskatta,
Att för dig Guds Son är worden kött,
Och i alla stunder detta fatta,
Att af kärlek han för dig har dött;
Stulle all din ångest som en dimma
Stingras snart af nådesolens ljus,
Och i dig en fridens låga glimma,
Trots din wandring här i jordens grus.

Af erfarenhet jag wet hwad händer
Sorgligt nog mig här de mulna dar.
Om än Herren tröst mig rikligt sänder,
Tins en dyning dock af sorgen qwar.
Mellan fruktan och förhoppning swäfwar
Oftast jag lit skepp på stormigt haf.
Undrande och tvekan jag bäsvar:
Männ' min farfäst ej skall gå i qwas?

Du, Guds Lam, som kom att oss uppföda,
Och att frälsa det förtäppadt war,
Hjelp min otro—men min tro föröka,
Du, som hela werldens synder bar.
Lär mig trösta helt på din försoning,
Andra grunder wackla af och an.
Din förtjenst från straff mig ger försoning,
Uppå den i g tryggast hwila kan.

Stulle tårar ännu fukta kinden,
Slut mig då som barn uti din famn.
När jag brytes såsom rö af winden,
Hela då mig för ditt eget namn.
Och när jag uti den stora faran
Stall mitt sista prof igenomgå,
Som en fogel lös mig då ur snaran,
Att för ewigt dig jag löfwa må.

Fr. R.

Mormonismen.

(Forts. fr. föreg. nr.)

IV. Dess författning.

Hwarifrån hemtar mormonismen sin styrka, sin kraft? Huswudsakligen från trenne håll: sin organisation, sin missionspolitik och sitt finanssystem.

1) Ingen samfundskropp i werlden torde finnas, som eger en mera fullständig, sammansluten och för sina planer mera listigt beräknad organisation, än mormontyrkan.

Öfwer alla i makt, ära och anseende står mormonernas president. Han eger twenne rådgifware. I allmänhet gifwer mormon-tyrkan åt alla sina embetsmän hwar sina "Aaron och Hur", som skola "uppehålla deras händer". Så widt jag kunde märka, så dessa gemenligen förrätta arbetet, under det embetsmannen tager lönen och äran. Näst presidenten stå "de tolf apostlar". Till sammans med presidenten och hans rådgifware bilda de "Det stora rådet". Ifrån deras domslut kan ingen wädja. Sedan följa "de sjuttio", som gemenligen äro fringresande missionsärer. Der näst "öfwerste prester", "äldste", "biskopar", "lärare", och ytterst stå "diaconerna."

Enligt Esaie 54: 2 är hela Utah uppdeladt i 20 "pålar", öfwer hwardera presidenter en öfwerstepest. Dessa domsagor äro återigen uppdelade i 230 qwarter (wards). I hwardera af dessa bor en biskop, som utöfwar stadigt tillsyn. Lärare och diaconer äro hans underlydande. Dessas skyldighet är att besöka hwarje familj i qwarteret, om möjligt, en gång i weckan, och ega noga kunskap om hvars och ens religiösa ståndpunkt. Höll någon sin Jesuitis-

men sitt folk med kraftigare jernhand? Finnes ett motstånd till waksamhet af detta slag bland evangeliska kristna? På detta sätt, genom dessa olika grader äro ledarne i stånd att, ware sig natt eller dag, nogsammt weta, på hwilken religiös ståndpunkt hwarje man och qwinna i hela Utah befinner sig.

Deras förslagenhet skönjes kanste allra mest genom det antal embeten de upprättat.

Wid deras årsmöte i April 1879 rapporterades sålunda: "Antal mormoner i Utah 109,218. (Alla öfwer 8 år anses såsom medlemmar, ty de döpas wid den åldern.) Af dessa, så nära 110,000 menniskor, woro 75,557 medlemmar; alltså 33,661 under 8 år. Embetsinnehafwarnes antal är 23,038 (nära nog hwar tredje medlem, och utan twifwel hwarenda wuren mansperson). Embetsmännen äro: 1 president; 2 hans rådgifware; 11 apostlar (Judas saknas, det är klart!); 50 patriarker; 4,260 sjuttio (Hur räknas de?); 3,246 öfwersteprester; 9,615 äldste; 1,347 prester; 1,515 lärare; 2,997 diakoner."

Will någon klaga, knota och klandra, så mutas han med ett embete; desäutom eger han ju hoppet att winna än widare befordran. Han kan ju med tiden blifwa president!

2) Mormonernas missionsrverksamhet är mera utsträckt än någon anar. Mellan tre och fyra hundra missionärer äro allt stadigt ute, fringströdda i all werlden. En sade mig: "Wi hafwa länge haft missionärer på Nya Zee land." När en missionär arbetat troget och snällt i två eller tre år, hemkallas han att hwila och njuta frukten af sitt arbete, en frukt som gemenligen be-

står deri att han fått sig en eller flera hustrur. Ny missionär utfändes omedelbart att intaga den hemkallades plats, för att i sin ordning aflöjas. Sådant arbete de säsängt. Arligen anlända till Utah omkring 3,000 proselyter. De fleste äro från England, Skottland, Danmark, Sverige och Norge. Deras framgång i de nämnda länderna beror mycket derpå, att de predika der wårt bibelord efter bokstafwen och kalla detta **mormonismen**. När nu de ar- ma, bedragna warelserna komma till Utah och deras lekamliga tillgångar äro åtgångna, då upptäcka de att bibeln skju- tes åt sidan, för att lemna rum för mor- mon boken. Jesus sättes tillbaka och Josef Smith sättes fram!

En annan orsak till framgången är, att åt fattiga torpare och tjenare lofwa de egna hemman, en skänk af mormon- kyrkan, så snart de uppnå Amerika. Mormonerna hafwa wetat att betjena sig af homestead- lagen, enligt hwilken en fattig man får till skänks 80 eller 160 acres, med wilkor att han bebor lan- det en wiß tid och neblägger derå ett wißt förefristwet arbete. Till den en- faldige narren, som inlockats i mormo- nismens nät, hette det sedan: "President, Brigham Young (nu John Taylor) gifwer dig detta land hñe, om du will wara och förblifwa kyrkans lydige son". Ja, wißt wille han det, och bocka sig djupt dertill! Att så utbyta arrende- hemman mot egen teg, och ett undantag mot egen herregård, det klingade som en skön musk. Så luras de af ulfwar i fårakläder! En gång inärjda och förda till Utah hållas de i den största okunnig- het. Att hålla folket i ovetenhet, utom i mormonboken och andra detta sy- stems hierarkiska skrifter, är ändamålet

med mormonismens skolsystem. Jag gick in i ett af deras skolor, betraktade deras böcker, taflor m. m., och fast jag, blngelig nog, sökte mest wara idel öga, tills uppehåll skedde, bewatades mina rörelser mycket noga, och på mina frågor gafs wos lafoniska swar.

3. Deras finanssystem torde gifwa dem det mesta stödet. Det är grundadt på gamla testamentets "tionde". Folket lärer att gifwa tionde af allt, utom sina egna personer — från det tionde ägget till den tionde höstacken, deri ägget warer, ej förglömmade den tionde hönan, som lägger ägget.

Deras nyår är den 6:te April, en efterhärmining af gamla testamentet, såsom i så mycket annat. Inkomsten genom "tionde" för det år som slöt d. 6:te April 1880, war 458,000 dollars och presterfkapets inkomster från andra källor under samma tid belupo sig till \$1,097,000, alltså tillhopa \$1,545,000, (öfwer 1½ million), eller mer än 14 doll. på hwarje man, qwinna och barn. Församling! Hwad tycks? Den som förestod de olika tiondehusen tog mig med sig och wisade det praktiska i tiondesystemet. Stora och härliga förräder mötte ögat öfwerallt.

En ung dansk, den jag hörde tala en afton wid en af deras s. k. gudstjenster, framhöll nödwändigheten af att gifwa en samwetsgrann tionde, ty, sade han, "gifwa wi en riklig tionde, så skall Gud rikligen wälsigna oss; deremot om wi undanhålla den, skall Herren straffa oss".

Regementet, sådant det framträder i de tre nämnda punkterna, är en fullständigt utbildad despotism, hvars motstycke saknas i så wäl kristna som hednäländer. Hwarje qwarter, hwarje lag-

saga beherskas af biskoplig myndighet. Folket måste öfwerlåta åt biskopen alla sina angelägenheter, så lekamliga som andliga. Hans råd är en befallning, och en befallning, som måste åtlidas. Biskoparne rapportera till de äldste, de äldste till de sjuttio, de sjuttio till de öfwerste prester, de öfwerste presterna till dem som presidera öfwer "pälarna", dessa till patriarkerna, de åter till de tolf apostlar, och dessa till sjelfwa presidenten och hans rådgifware. Högsta befallningar nedgå i samma gradskola, omvändt. De förblindade tusenden i Utah anse detta system såsom påbudet af Gud i himmelen.

Wid mötet sistlidne Oktober lärdes öppet inför de församlade starorna, att ledarne woro inspirerade af Gud och derför icke kunde begå några misstag. Orson Pratt förklarade, att den som wågade betwisla sanningen häraf, skulle blifwa fördömd. En annan sade: "Såsom folket lydde Moses, måste de lyda oss". Gick någonsin Pio Nono längre? När man nu besinnar att massan af folk i Utah är rå och ohjssad, är det intet under att bedrägeriet lyckas. Brigham brukade säga: "Wi följa republikens form, men här råder konungawälde". Massan af folk i Utah är fullkomligt fanatiskt, doppad i widspelselse. Ledarne lofwa folk, att om det troget widblifwer de tre nämnda punkterna i författningen, skall sinnlig njutning erhållas i detta lifwet, och i den tillkommande werlden en muhammedansk himmel och paradys. Teokratiskt är läran till den grad, att den förklarar alla regeringar i werlden med deras författningar wara olagliga och icke bindande. Här någonsin kommunism eller nihilism infastat ett starkare sprängämne i stat el-

ler kyrka? De lära att Josef Smith, som gaf dem författningarna, war öfverklädd med allmakt, och då han uppför (?) till paradiset, nedföll hans mantel, och bekläder alla hans efterträdare. De anse sig därför och ega rättighet till att swärja falskt inför domstol, ty ingen sed är för dem bindande, om den strider emot deras författning.

"Quinnorösträtten" har i Utah fritt spel. Minderåriga flickor och quinnor med emigrantslukten qwar i kläderna rösta wid walurnan och gå hem i ett töcken, ej wetande hwad de gjort. Mången ytlig åstådare anser mormonerna fredliga och förtjenta af beröm, ej minst därför att de i den rika dalen eller dalarna framkallat sådan värtlighet. Det är icke deras beröm! En af deras ledare sade mig: "Våra författningar äro de bästa i werlden — ofstadliga, men man beljuger oss".

I deras författningar ingår dock, att ej lära massan af folket landets språk, och framförallt att ej tillåta det läsa andra böcker och blad än mormonernas egna. Häraf inses nödvändigheten att sända skandinawiska missionärer till Utah.

Deras författningar framkalla alls handa köttlig lusta, utfästa prisbelöningar derå, döda kyskhetens fröet i barna hjertat och förderfwa hemmets helgd.

Hur lita slafweriet i södern äro ej dessa författningar? Jag påmindes starkt derom af hwad jag såg och hörde. Skola och dessa författningar dränka landet i blod, genom inbördes frig, innan de afläffas? Gud förbjude! Lita slafweriet hafwa de redan kräft blod och tårar nog och öfvernog, dollda, lita slafweriet, under religionens täckmantel, och åberopande Guds ord såsom stöd.

Såsom slutbewis på deras djurfva lögnar här wid lag tillåter jag mig ännu nämna följande: Jag frågade en af deras tempeltjenare, hwarifrån de fått sina författningar. Han swarade: "Allsammans omedelbart från Gud i himmel". Att disputera war ej lönt, hwarför jag wände tale in på den nya tempelbyggnaden och frågade: "Hwilken arkitekt har gjort ritningen till denna byggnad?" Han swarade: "Ingen! Den är nedkommen direkt från himmel". — — —

Konklusionerna göra sig sjelfwa. Men en eld (jag tror det) af helig wrede kände jag låga i min själ.

(Forts.)

En högtidsdag i Pecatonica.

Den 23 Mars firade sw. luth. församlingen i Pecatonica, Winnebago co., Ill. sin 25te, årsdag och hade på samma gångden glädjen att inwiga en ny kyrka, så att det war så att säga en dubbel högtid. Fem af Rockforddistriktets pastorer woro närvarande samt konferensens ordförande, pastor J. Wikstrand jemte en studerande mr. Sanden från RockIsland. På onsdagsaftonen samlades man första gången i den nya kyrkan och uppstämde ps. 326: "Hur fröjdar sig i templets samn" m. m. För altaret lästes 5 Mos. 28: 1—29, Guds löften och hotelser till Israels barn wid inträdet i Kanaans land.

Pastor S. G. Larsson predikade öfwer 2 Mos. 33: 16, 17 med ämne: Huru det förnimmes att man funnit nåd inför Guds ögon.

Talaren framhöll Guds nådewälgeringar i allmänhet och mot hwar och en enskildt, samt nu mot denna försam-

ling i synnerhet och huru man kan förnimma Herrans nådiga välbehag.

På torsdagen begynte högtidligheten med affjungandet af sw. ps. 320: 3—6 v. v. och uppläsande af Dav. 84 ps. Konferensens ordförande höll inwigningstalet med Dav. 118: 24, "Detta är den dagen den Herren gör, låt oss på honom fröjdas och glädjas", såsom ingång, och till text hade han walt Habak. 3: 2: "Herre du gör ditt werk lefwande midt i åren o. s. w." Ämne: Den stridande sw. ev. lutheriska församlingens i Becatonica segerång på sin 25:te årsdag: "Herre du gör ditt werk lefwande midt i åren och låter det kunigt warda midt i åren: När bedröfwelse på färde är, så tänker du på barmhertighet". (Vi kunna ej göra rättvisa åt det rifa föredraget med att återgifwa några utdrag, hwarföre wi ej försöka det.)

Efter talet följde inwigningen i enhet med sw. luth. kyrkans ritual.

Sedan församlingen sjungit 268, afgaf past. Peters en kort historik öfwer församlingens uppkomst, dess wezlingar och framgång, hwaraf man kunde se stelnad på fordom och nu. Han inledde talet med att läsa Dav. 122 och 118 från 15 v. till slut samt såsom text Es. 63: 7: "Herrans barmhertighet vill jag ihågkomma, och Herrans lof, i allt det Herren oss gjort hafwer, och det myckna goda med Israels hus, som han dem gjort hafwer, genom sin barmhertighet och stora mildhet". Detta språk tjenade såsom ett amen till det föregående inwigningstalet.

Vi hafwa ej rum för några utdrag ur föredraget. Will blott nämna att pastor E. Carlsson höll första nattwardsgången derstädes i ett rum i an-

dra wåningen af ett magasin år 1854. Församlingen stiftades af pastor A. Andreen 1857 med 23 medlemmar. En liten kyrka byggdes samma år bortom en liten bäck nere i dalen. Der står hon nu lika blygsam och ensam som fordom, men ser nu mycket ringare ut, när man stådar uppåt emot staden till den nya tegelkyrkan med sitt gyllene kors mot höjden. Den lilla kyrkan har dock sina minnen, både glada och sorgliga, men wi hafwa nu gått öfwer bäcken upp mot staden och in i en ny präktig kyrka, och församlingen är glad. Blott två af de familjer som woro här wid församlingens stiftelse kunde säga: "wi äro här och alla lefwa i dag".

Sedan wi sålunda helgat huset Herranom och chören sjungit Dav. 126, gjordes ett uppehåll och wi wände oss nedåt till underwåningen, der rift dukade bord sodo färdiga att tillfredsställa behofwen för den delen af menniskan som är nedanefter. Men icke alla fingo här utan penningar såsom man fick derofwantill. En afgift af 25 cts för kyrkans räkning betalades med nöje af en stor skara och kyrkan fick en liten inkomst. En kollekt togs också. Wi fingo dock ej reda på huru mycket som kom in. Sedan wi ett par timmar varit stingrade, samlades wi åter öfwantill och fortsatte högtiden. Pastor Malmberg predikade öfwer Luf. 9: 27—45 och tog oss ännu högre upp, näml. på Tabor's sköna berg. Man kunde ej annat än känna sig må wäl och wilja utropa: här är oss godt att wara. Predikan war owanligt lärorik och man wiste ej huru fort tiden gick. Men nu måste man bryta upp, ty de fleste landtboarna måste hem och wägarna woro mycket småra.

På aftonen kl. half 8 blef kyrkan packad med allehanda folk. Engelskt tal hölls af pastor G. A. Ekeberg öfwer Lutheriska kyrkan, desß läror och bruk. Vi tro att många fingo weta något mera om oss än de förut kände till. Ett par af bröderna sade hwar sitt tänkespråk och en af de amerikaniske pastorerna skulle sluta med bön. Men som han wäl begynt, gafs från en annan kyrka signal att elden war lös i staden och det blef ett hastigt afbrott. Men ingen olycka hände. Eldswådan war ej heller af någon betydelse; men det blef oss en påminnelse: waren alltid redo. — Kyrkans storlek är: 40 fot bred, 60 fot lång, 20 fot jemnwäggar. Den är i gotisk stil, har 5 fönster på hwardera sidan. Tornet är icke särdeles högt, men tar sig rätt wäl ut. Hela kyrkan är werkligen wacker och pryder sin plats.

En liten duswo-post

Ur ett enskildt bref från Sverige låna wi följande fridsöfning.

”Med Guds makt bewaras wi genom tron till salighet.

Ja, Gud ware lofwad, att makten är från Gud och ej från oss, ringa stoft! Ty hans makt är långt större än vår wanmakt, och så länge han ej tröttnat att höra, må wi ju ej tröttna wid att låta oss bäras öfwer och genom all synd och nöd, ja, så länge han ej tröttnat att förlåta, må wi ju ej tröttna wid att bekänna—. Ja, Gud ware tack, att han bär både oss och vår börd! Derför broder, låtom oss k. sta alla omsorger på Herren, ty om wi låta dem samlas på sinnet, så likna de stenar, hwilka, ju flera de blifwa, bilda en stor mur omkring hjertat, och snart sitta wi såsom

fångar uti omsorgernas fängelse; derför tasta allt om igen på Herren, ty det will han bära. Gud förlåt vår otro!”

Swarjehanda.

Synodens president, pastor Carlsson, har redan besökt 3 konferenser, näml. Illinois, Iowa och Minnesotakonferenserna. Den 20 dennes begaf han sig å wäg för att bewista New York konferensens möte i Irvin, Pa. Sådana besök skola göra godt och låta oss öf-
allt känna, att wi utgöra ett.

— Det är nu känt att pastor Franzen har antagit kallelse till Swebesburg, Ia.

— En af New York konferensens pastorer, näml. pastor A. Rodell i Brooklyn, har erhållit kallelse från Topeka, Kansas.

— Församlingen i Jamestown, New York har köpt ett präktigt pastorschus för ett pris af \$4000, och skall pastor Hultgren, som församlingen uppenbarligen högt värderar, snart inflytta deri.

— I Pueblo, Colorados andra stad, har pastor Lagerman stiftat en församling, som fått namnet sw. Ev. Lutheriska Bethelförsamlingen. Konstitutionsförslaget af 1870 blef antaget helt. Församlingen har kallat pastor Lagerman till lärare. Kyrkobygge skall med ens begynnas.

— En d:r Parter yttrar desja sanna ord: ”Det är owisst, huruvida geologer motsäga Moses; men det är utan motsägelse wist och uppenbart, att geologer motsäga hwarandra inbördes”.

— Utaf de 51 millioner innebyggare, som Förenta Staterna med desß territorier hafwa, finnes ej mindre än en half million menniskor beroende af an-

dras hjälp; näml. 90,000 wansinniga, 75,000 mindre wetande, 50,000 blinda, 30,000 döfstumma och 250,000 fattiga och fångar.

— Senaten i Washington har antagit en lag, enligt hwilken presidenten har att tillsätta och senaten att stadfästa en "kommission" af 7 medlemmar, som under en tid af två år eger att taga reda på handeln med starka drycker, dess beskattning, dess verkningar med hänseende till fattigwäsende, brott, gängbara laster, helsotillståndet och allmän wälfärd, samt resultaterna af licenssystemet och förbudslagarne.

Utsför denna kommission sitt uppdrag med flit och samwetsgrannhet, så kommer en tafs att målas för oss, som skall blifwa försärande. Rykterhetens wänner glädja sig öfwer detta senatens beslut. Besynnerligt nog fruktar det politiska parti, som synes stå på bränwins- och bierbruggarnes sida, att kommissionen skall gifwa oss allt för mycken sanning, och har därför fordrat, att af de sju medlemmarne ej mer än 4 skola wara af samma politiska parti. Wi hoppas att godt skall komma af den blifwande rapporten, desto mera godt ju fullständigare den är. Landets andliga och lekamliga wälfärd beror i hög grad på träget och bestämdt uppträdande i rykterhetens intresse.

— Det påstås att påstdagen i år infaller på samma dag i året som den på hwilken vår Frälsare uppstod.

— Wespottaren Rob Ingersoll har haft den olycka, öfwer hwilken wi alla dock fröjda oss, nämligen att en hans dotter blifwit förb till rätta och, efter aflagd trotsbekännelse, mottagits i en presbyteriansk församling. Skall det nu gå så lätt för den arme fadren att "förmäda Kristum"?

— I staden New York säljes starka drycker öfwerhufwud hwär dag för en summa af \$270,000. Tänk om den summan användes till fattiges och sjukes hjälp!

— Lutheranerna i Norge drifwa en blomstrande mission på den stora ön Madagaskar på östra sidan af Afrika. Så hafwa de 3,038 skolbarn i sina undervisningsanstalter.

— I Holland har man med stora omkostnader upprättat statskolor, derifrån kristendomsundervisningen är helt och hållet utesluten. Dessa nödgas man nu stänga, emedan föräldrarne hellre sända sina barn till skolor, i hwilka bibeln brukas.

— Betydelsefullt. En baptistprest berättar i Boston Watchman följande erfarenhet: "En kristen af tämligen hög ålder erhöll löfte om upptagande i församlingen, men blef just wid tillfället sjuklig och kunde icke lemna sitt rum. Ehuru han lefde ändå några år, blef han dock oförmögen att låta sig döpas, ej heller war det någon utsigt att det skulle blifwa annorlunda, emedan sjukdomen lofwade ingen förbättring. Under den sednare delen af denna tid war han ytterst angelägen om att undfå Herrens nattward. Jag nödgades säga honom, att enligt vårt tillwägagående i sådana fall kunde jag ej bewilja honom hans begäran." Den arme mannen kunde således hwarfen blifwa döpt eller undfå nattwarden, endast för baptistiska så tet att döpa. Detta beröfwade honom Herrens sakramenter. Kan någon tro, att Herren Kristus skulle göra ett jätt eller form wigtig? (1) sjelf, då är en sådan i janning lättrogen.

Från Indien.

Följande kommer oss till del genom missionsnär Carlsons swägersta i Philadelphia. Hon skrifwer, att det är en helsning till alla dem som intresserat sig för vårt missionspårs verksamhet i Indien och att den troligen blir den sista derifrån. Hon hade just (20 Mars) haft bref från systern, deri denna säger, "att de nu lyckats få reda på ett fartyg, som kunde taga pastor Carlson till England". Mrs C. skulle lemna Indien d. 23 Februari, för att i förväg wara i England och mottaga honom och ordna om resan till Sverige. Den läkare, som stött missionsnär C., hade "godt hopp om hans återställande till helsen". Måtte Herren låta det hoppet uppfyllas.— Af mrs Carlsons bref se wi, med hwilken saknad hon tog afsked af sitt kära Samulcotta, der hon gerna wille tjenat Herren, om icke troheten såsom maka kallat henne derifrån. Men ho wet, om icke den snälla mrs C. finner en annan dörr öppen midt ibland oss. (Red.)

Julfesten i Samulcotta.

Åter en gång gaf Herren mig den nåden att få besöka vår kära missionsstation, der wi upplefwat våra lyckligaste dagar i Indien. Öfwer detta besök will jag nu försöka att sända en liten skildring. Jag wet, den blir mycket ofullständig, ty jag war så upprörd under den tid jag war der, att jag knappast wistte hwad som förfiggiel. Hoppas dock wännerna ha öfwerseende härmed, såsom de förr haft, och som detta troligen är mitt sista missionsbref. Wid julhögtiden woro skollärarne från Samulcotta i Rajahmundry, för att der tillsammans med de kristna fira denna

stora högtid. Dersföre, efter deras hemkomst strax efter jul, innan jag lemnade Gosanada, reste jag till Samulcotta, för att der wara med om en liten barnfest. Det är endast tre timmars wäg, men jag hade ej förmått resa förr. Framkommen till byn, möttes jag af flera som med längtan frågade efter min mans tillstånd, i synnerhet en hedning, som alltid hörde ordet gerna och som hade warit med min man på en kort resa endast två weckor förr än detta swära slag drabbade oss. Han förde mig in i sitt hus, att jag skulle få se hans hustru. När jag lemnade hans hus, sände han två män med mig, som förde till missionshuset en stol för mig samt mjölk och frukt. Några kristna från Rajahmundry hade kommit med lärarne för att säga farväl. Allting syntes så ödsligt i och omkring vårt lilla hem, men jag will ej stanna wid dessa sorgens minnen, utan tala om festen, för mig affedsfesten.

Julgran kunde man ej i hast få i ordning, och barnen saknade den ej, ty de hade aldrig sett någon. Ett bord fanns ej, ty alla möbler woro fälda. Wi bredde dersför ut en hwit duk på golfwet, lade på denna barnens gåfwor i små högar, bestående af två apelsiner, två benannas, (?) några fötsaker, samt en liten klädespersedel för alla dem som warit flitiga i skolan. Utomkring lades en frans af gröna löf. Skolbarnen kommo inmarscherande, en skola från Peddapur, den andra är på platsen. De äro tillsammans 39, men icke alla woro närwarande, ty somliga woro under loftiden borta i andra byar. Alla woro så högtidsklädda som omständigheterna medgäfw. Helt naturligt satte de sig ned på golfwet, på deras

anvisade platser omkring duken. I dörrarne och på verandan var en folksamling af wid pass femtio personer, som nog undrade hwad allt detta skulle betyda. Vår lilla högtid började med en julsång (på telugu), derefter bön af läraren och läsandet af samma ord, som en gång fröjdade herdarne i Bethlehem och som nu förkunnas från pol till pol: "Si oss är född en Frälsare". En kort stund talades öfwer det lästa, att Jesus kommit för att blifwa en Frälsare för alla som tro och anamma honom. Till barnen taltes en liten stund. Derefter ställes till dem några frågor, som af somliga besvarades rätt bra; andra åter hade glömt hwad de förut kunnat. Ingen ibland dem är kristen, så att allt är något så nytt för dem. De ha ej såsom de små barnen derhemma hört berättelsen om Jesusbarnet i sina hem, men tänk, hwilken wälsignelse, om nu dessa små få nåd att emottaga Jesus i sina hjertan; de skola då för andra förkunna Guds kärlek.

Under tiden som frågorna ställes till barnen, såg jag flera små ögon wandra till högarne på duken. Så efter en sång till, börjades utdelningen. Gåfworna woro ej stora, men för dem woro de af stort värde, isynnerhet gladde sig de som fingo en liten fjortel eller tröja. Flera af de små, som ej tillhörde skolan och stodo utanför, kommo äfwen in för att dela med barnen dessa goda saker. De fingo äfwen en liten del af det goda, efter det barnen fått sitt. O, att många bland de äldre hade fått lifsens bröd och ljus att föra till sina mörka hem! Vår lilla högtidsstund slutade med sång och bön, hwarefter barnen kommo fram och sade farväl. För mig war det nästan omöjligt att svara dem; det

kändes så swårt att wara tvungen att för alltid lemna denna dyra plats— dock, huru swårt det än kännes för närwarande, wet jag, att änden skall bli god. En gång skall hwarje hwarför blifwa klart; det skall wisa sig, att allt war för vårt bästa. Denna gång war jag ensam och det kändes så tungt och ensamt, men der inför thronen skall jag få dela fröjden med honom, som under mycken bebröfvelse och mycken fröjd arbetade härute. Skola wi då finna några af dessa små bland dem som sjunga Sammets sång? Alltsedan min mans sjukdom intill den 1 Februari woro de två lärare och en lärarinna (äfwen för Zenanaarbete*), betalta med pengar som jag hade och som min man kort före sin sjukdom samlade i Gosaaba för skolhuset, men nu användes för att arbetet kunde få fortgå tills broder Poulsen kom att öfwertaga det. Äfwen denna lilla fest för barnen war det sista af dessa pengar, med ett litet tillägg. När wi lemnade Samulcotta woro flera komna så långt att de begärt dopet, men drogo sig sedan tillbaka när ingen missionsär war der till deras stöd. Hoppas de nu, när broder Poulsen kommer dit, åter fatta mod. Gud som det goda werket begynt, han skall också fullborda det. Guds wälsignelse hwile öfwer arbetet i Samulcotta.

Missionsarbetet i Madras inom tyfka missionen.

Med stor fröjd har jag allt sedan jag kom hit betraktat hur ordningsfullt och troget här arbetas. Missionsär Handmann har här en mycket stor församling, samt en annan liten församling i en

*) Ibland qwinnorna, som hålles afstängda.
R e d.

annan del af Madras, hwilken stötes af en infödd prest.

Medlemmarne i dem båda uppgå till 1079. Döpta hedringar under 1881 270. Kristna skolbarn 250. Deskut- om äro i barnhemmet intagna 50. Past. Handmanns tid är werkligen upptagen till det yttersta, men det är en fröjd att se hur glad han synes i arbetet — en bönnens man, som skall få sin rätta lön deruppe. Swarje morgon hör jag de små föräldralösa barnen sjunga våra härliga lutheriska psalmer på telugu. Hungerstiden lemnade dessa små utan föräldrar, men Herren gaf dem här ett godt hem och förde dem från mörkret till sitt klara ljus. För omkring två veckor sedan kommo de tyfva missionärerna hit, som äro på väg till Busta landet. Då kommo alla de små barnen in om aftonen och sjöngo en wälförsång, samt hängde blomsterkransar på de nye Herrans sändebud. En af lärarne läste upp ett wäl strifwet tal. Det war en mycket rörande stund och genom barnens egen omtänka. Mätte Herren wälsigna alla de små, och dem som Herren satt i föräldrars ställe, att de måtte få nåd att länge werka i sin Herres win- gård.

H. C.

När wi hafwe bedit, så hafwe wi wid slutet orsak bedja att den helige Guden wille hålla till godo med vår kallsin- niga andakt, som med så många främ- mande och syndiga tankar är blandad, och för Herrans Jesu och hans förböns skull förlåta hwad syndigt sig deruti in- smugit. Ehwad wi också eljest göra har allsamman smak af kärlet, af det för- derfwade och onda hjertat. Ehwad wil- je då wi onyttige tjenare högmödas öfwer?

Texter för Söndagsskolan.

Andra quartalet.

Den 9 Apr.

Mark. 6: 14—29.

Johannes Döparens död.

U n m. 1. Tiden och orten. Johan- nes blef halshuggen på våren omkring den 1 April, efter att hafwa varit ett år i fängelse. Detta war en stark fästning, Machaerus, som war belägen i södra delen af Perea, 9 mil öster från norra ändan af Döda hafwet.

2. Paralleller. Matth. 14: 1—12; Luk. 8: 19, 20; 9: 7—9.

3. Inledning. Jesus och hans lärjun- gar predikade och verkade i Galileen, när Jo- hannes wardt halshuggen; och när Herodes återkom från Machaerus till Tiberias, som war hans residensstad och låg på westra kusten af Galileiska hafwet, blef han gjord uppmärksam på Jesus och hans under.

Inledande frågor. Swarom hand- lade föregående text? Hwad gjorde Jesus och hans lärjungar enl. v. 12 och 13? Hwad tid på året hände detta? På hwilken plats? Swarom handlar denna text?

Gustvudtext: Den ogudaktige tru- gar den rättfärdige, och biter sina tän- der tillsammans öfwer honom. Ps. 37: 12.

Ämne: Ett ondt samwete.

I. Ett ondt samwete åstadkommer försträ- kelse (v. 14—16).

a) U n m. v. 14. "Konung", egentligen te- trarch (sijderingsfurste), men han tyckte wäl om folkets smider, att kalla honom konung, ehuru kejsaren ej medgaf denna titel. Lutas kallar honom efter romarnes sätt tetrarch, och Mar- kus efter judarnes sätt konung. Hans namn war Herodes Antipas, son af Herodes den Sto- re, som regerade wid Jesu födelse. Han war en grym, förslagen, eckstämd och lättfärdig man, en bland de wärste tyranner. Till sin religion war han en sadducé. "Hörde" (sic höra). Han hade varit borta i krig och äfwen i Rom och war nu återkommen. (Himmelsta- ting komma sakta till palatserna, säger Bengel). "Och sade" o. s. w. Troligen äro dessa ord af dem som berättade om Jesus för Herodes. (Detta samtal förekom efter Joh. 3 Döp. 3 halshuggning, men i det följande omtalas huru det gick till). Herodes hade dödat Johannes, men

samvetets gnagande mast dog ändå icke. Det oroadde honom, när ryktet om Jesu undervert nådde honom. Men både han och de andre fälla ett galeit omdöme derom. Drimligheter antager man förr än sanningen.—B. 15. "Somliga sade: "det är Elias", hvilken judarne väntade skulle komma och bereda väg för Messias. "Somliga sade: det är en profet m. m.". Så samla de alla i mörker, när de ej blifwa wid ordet.—B. 16. "Då Herodes . . . uppstånden ifrån de döda". Samvetet öfverröstade hans sadduceiska tro, att ingen uppståndelse fanns. Han fäller domen öfver sig själf. Han "fruktade" Johannes när han lefde och röjde honom undan, men nu kommer frukten dubbelt värre.

b) Frågor. Hvem war Herodes? Hvem war hans fader? Hurudan karaktär hade han? Hvad fick han höra om Jesus? Hvarför hade han ej förr fått höra derom? Hvem tänkte han Jesus war? Hvarför kom han att tänka på Johannes? Hvad bewisar detta? Hvarföre oroar samvetet? Huru kallas ett anklagande samwete? (Ondt, "en mast som icke dörr.") Finnes ingen väg att blifwa qvitt försträffelsen i samvetet? (Tänk på David, Manasse och andra).

II. Ett ondt samwete, wäckt genom bestraffning (B. 17—19).

"Fångelse", Machaerus (se ofwan), der han legat bunden år och dag. "Herodias", Filippus, Herodes broders, hustru, och dotter af en halfbroder till Herodes, således bror dotter och swägerska. Herodes stildes wid sin hustru och Herodias lemnade sin man och gifte sig med Herodes. (När en Herrens tjenare säger sanningen, blir han bemött med hat och fiendskap, ja, får stundom sätta lifwet till.)—B. 18. "Johannes hade sagt. . . icke lofligt" (lagligt). 1) Emedan hennes förste man lefde, 2) emedan hans första hustru lefde, 3) emedan de woro för mycket slägt. Wid hwad tillfälle Johannes sade detta, omtalas ej; men han sade det personligen. Nog är det swårt för en predikant att så bestraffa synden, men han bör göra det. Det synes som hade Herodes tagit bestraffningen med mera lugn än Herodias. Säkerligen talade Johannes på ett sådant sätt att det rörde samvetet. "Men Herodias (b. 19) gick efter hans argesta" (enl. eng. had a quarrel) Meningen är, umgäfs med hämbegär och planer samt sökte uppretta Herodes, och "hon hade gerna dräpt Johannes"; men kunde ej, ty samvetet hos Herodes war ej ännu förhärdadt.

(Ranste fruktade hon att Herodes möjligen skulle komma till bättring och då sända henne bort).

b) Frågor. Hvem war Herodias? Hurdan qvinna war hon? Hvilka brott hade både hon och Herodes begått i asseende på äktenskapet? Hvem bestraffade dem. Hwad bewisade Johannes här? Hwad gjorde Herodes med Johannes? Huru länge hade han legat i fångelse wid denna tid som texten omtalar saken? I hvilket fångelse? Hwad war Herodias önskan? Hvarför kunde hon ej? (Matth. 14:5) Hvad bewisar det sätt på hvilket wi mottaga bestraffning angående vår karaktär? (Ordsp.9: 7—9).

III. Ett ondt samwete under bestraffningen (b. 20).

a) A n m. "Fruktade", hade högaktning för Johannes; "wetande", i samvetet öfwerthagade, att han war "from" (rättfärdig) och "helig". Johannes war frimodig i att bestraffa synden, "rättwis" i förhållande till andra och "helig" inför Gud. Och "lydde i många stycken"; men icke i det stycket der han framför allt borde lydt honom. Så går det; kärleken till synden winner på samvetet, när man ej lyder i allt. (Ordet "aktade" heter i eng. observed och innebär, att han bewarade honom för Herodias mordplaner).

a) Frågor. Hvarför fruktade Herodes? Hvad är meningen med aktade? Hvad säges här om Herodes att han gjorde? Huru kunde en sådan man med glädje höra Johannes? Hvilket arbete synes pågå i hans inre? Huru göra syndare ofta när deras samwete kommer i oro och de ej wilja bättra sig? Blef det någon bättring för Herodes? Huru gick det då? (Han förhärdade sitt hjerta).

IV. Det onda samvetet försökt att förfröden som oroar (b. 21—29).

a) A n m. B. 21 "Belägen", påssande för Herodias. — "Öfwerste", störste höfwitshän. — "Öppersta" förnåma män i Galileen. "Aftonkost". Ett kallas på aftonen, supé, såsom brukligt är wid hoswen. (Verldens fröjdesfester äro de lägligaste för synden. Det hör till werldens förderf, att man menar att allt måste inwigas med fräfsande och drickande). — B. 22. Herodias dotter med Filippus. Hennes namn war Salome. Hon war af sin mor förderfswad och lika sinnad. — "Dansade". Det war ej wanligt att fruntimren woro i samma rum som männen, och det ansågs mycket opassande

att inträda och dansa i ett dylligt fällskap. Men winet hade nog ändrat smaken och Herodias kände konungens lynne och se, "det behagade Herodes". Den som själf förnedrat sin karaktär, njuter mest af att se en annan förnedra sin. B. 23. "Hälsna riket". Tänk hwilken dårskap! Hälsna riket för att åse en omoralist dans! Och ändå sälja många Guds rike för sämre pris än det — ett glas vin, litet penningar, tillfredsställande af sina lustar, ära och röjen, samt blifwa derigenom både sina egna och andras mördare. (Stanna ungdom! Besinna dig!) — B. 54. "Sade till sin moder o. s. v." Det är samma fråga som hvarje barn ställer till far och mor, samt i mindre grad till lärare, vänner och kamrater. Der äro olika vägar i lifwet framför oss — vägen som leder till himmelen och vägen som leder till helwetet; jordiskt godt: ära rikedom m. m. och himmelskt godt, helighet och rättfärdighet; och hvarje barn frågar: hwilket skall jag välja? "Hon sade", alldenstund hon nu såg ett passande tillfälle att få sin önskan fram att döda Johannes, gaf hon sin dotter det rådet. — B. 25. "Ett fat" (eng. charger) ett större fat eller brida. "Strag". Det war bäst, medan konungen war något rufig och lustig och fällskapet war der. (O huru farliga äro icke dansar! Hvilka onda följder komma icke deraf!)

b) Fråga o. r. Hwar firades Herodes födelsedag? (I närheten af Johannes fängelse). Af hwem? Hwem dansade der? War det passande? Hwad tyckte Herodes derom? Hwad lofwade han henne? Huru sälja menniskor Guds rike för sämre pris? Huru är Esau här på bewis? In Judas? Hwad frågade Salome sin moder? Måne barn ännu på något fatt fråga så? På hwad fatt gifwas swaren? (Sw. Både med ord och exempel.) Huru swarade Herodias? Hade dottern någon skuld? Huru kände sig Herodes till mods? War det rätt att han höll sin ed? Fingo de nu ro i samwetet? Går det någonsin att på dylligt sätt stilla ett oroligt samwete? Hwem begrof Johannes? Hwad lära wi af Johannes? War hans lif förfeladt?

En huswudsanning: Skulden och wådan af ett ondt samwete.

Öfwerblid: Hwem hörde om Jesus? Sw. Herodes, regenten öfwer Galileen och Pereen. Hwem tänkte han att Jesus war? Sw. Johannes döparen, hwilken han hade mördat. Hwarföre dödade han Johannes? Sw. Em-

dan han bestraffade honom för hans brott och synder. Wid hwilket tillfälle? Sw. Wid en födelsfest, på begäran af Herodias dotter, såsom betalning för en dans. Gaf det dem frid i samwetet? Sw. Nej det blef wärre. Huru kan man få ett godt samwete? Sw. Genom en sann bättring från synden och tro på Jesus. (Hans blod renar från alla synder).

Kärdomar.

1. Ingen ro för ett ondt samwete, så länge man fortfar i synden.
2. Afwen onda menniskor kunna göra något som är rätt.
3. Men det hjälper ej utan bättring och tro.
4. Många sälja himmelen för högmöd, fånga och rusbägaren
5. Onda menniskor rädas mera för menniskor än för Gud.
6. Afwen ett kort lif, som fyller sin plats är icke förfeladt. Johannes verkade blott i två år och lifwål står han främst bland profeterna.

Smoky Hill missionsdistrikt håller sitt nästa möte i Salina den 11, 12 och 13 April. Mötet börjas den 11 på qwällen, med gudstjenst och fortsättes den 12 med predikan och diskussion, likafn den 13 då mötet slutar på eft. m. med nattvardsgång. Diskussionsämne: Döpfelsen. Kommer till Herrans gårdar och fröjdens i hans namn. Axel M. Le Beau, sekr.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, veckotidning för kyrkliga underrättelser, Lärofrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos underteknad till \$1.60 Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenumbrer rörande prenumeration adresseras till

C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379.

Moline, Ill.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. Missionären sändes till Prof. T. N. Hasselquist, Rock Island, Ill.

Allt, som rör "missionsafdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckofidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Sasfelquist, O. Olsson och A. H. Gerwin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 12 April 1882

N:r 15.

Jag lefwer; I skolen och lefwa.

Då Herren Jesus stod färdig att beträda sitt bittra lidandes väg, höll han ett det mest underbara afstedstal till sina tolf (Joh. 14—16 kap.), deri han wäl förberedde dem på hwad som förestod, men derjämte lät sitt tal öfwerflöda ej allenast af ett kärleksfullt medlidande med de bedröfwade lärjungarne, utan ock af de kraftigaste tröstegrunder, af härliga utsigter in i den närmaste framtiden så wäl som in i ewigheten. I bland de trösteliga orden må wäl de härswan anförda (14: 19) räknas till de mest trösteliga. För Jesu ögon stod den bittra döden klar, och äfwen lärjungarne hade en djup förkänsla af Jesu död; men bortom, ja redan i denna död skådar Jesus lif, idel lif, så wäl för sig som för de fina. Tänka wi tillbaka på den gångna fastlagstiden och blicka öfwer Jesu lidande från dess egentliga begynnelse i Gethsemane till dess slut på galgaberget, hwad är det annat än död och undergång för honom och hans sak? Hela werldens fiendskap utgjuter sig med framgång öfwer honom, hans egne fly ifrån honom, himmelens englar måste hafwa dragit sig tillbaka, och slutligen öfwergifwes han af Gud sjelf —

kan något se mera hopplöst och förtwifladt ut för ett menskligt öga? Här war intet att stödjä sig wid, utan allena Ordet. "Jag lefwer", sade Jesus, icke blott med afseende på det gudomliga lif som i honom war, utan synnerligen med afseende på uppståndelsens härliga seger öfwer den fruktansvärda döden med allt hwad till honom hörer. Af denna sin seger, såsom grund, förkunnar han ock samma segerrika lif för de bedröfwade lärjungarne: "I skolen och lefwa". Tänka wi på orden i deras sammanhang, skola wi tybligen finna, att de allena blifwa delaktige i Jesu lif och kunna trösta sig deraf, som äro delaktige i Jesu död, som lida med honom. När den enskilda menniskan begynner lida af sina synder, i en ringa grad liknande Jesu lidande för syndernas skull; när synderna begynna taga henne fatt och resa sig omkring henne i sådan mängd, att hon icke se kan; när synderna begynna blifwa så tunga, att hon icke förmår bära dem; när hon måste ropa: är det möjligt, tag denna kalken ifrån mig, och dock bekänna: jag lider det mina misgerningar värde äro — då angå henne i sanning de löstesrika orden: "Jag lefwer; I skolen och lefwa". Det må se så illa ut det vill, se blott på dessa or-

den och de stola uppfyllas på dig, så wisst som de uppfylldes på påskdagen och pingstdagen och alltfedan hafwa uppfyllts.

En sålunda i Kristi lif belaktiggjord själ får wäl och sedermera bära korset efter Jesus, äfwen om hon skall tvingas dertill såsom Simon af Cyrene. Hon kan ännu känna sig fången af ögonens begärelse, löttets begärelse och ett högfärdigt lefwerne, ledd både inför sitt samvetes och lagens domstol, och höra domen till döden, så att det åter mörknar för hennes syn, ja, blir mörkare än någonsin, att hon till och med anser sig af Gud öfvergifwen; härtill kan komma forgebördor af hwarjehanda slag, såsom lekamtligt lidande, werldens begabberi och desutom misstänksamhet och hårda domar å Guds barns sida—ser du icke, huru du i så mycket liknar Jesus i hans lidande, men då tillhör dig ju och den segerrika utgången: "Tag lefwer; I skolen och lefwa". Tag dig wid sådana tillfällen en styrkedryck ur den kalken, som Jesus ju själf råder dig i sitt ord.

Men wi wilja icke heller förgäta att det stora löftet gäller alla Herrens trogna, d. w. s. hans kyrka, Jesu älskade brud. Hon har och sina lidandestider med och för sin brudgumme. Hon har haft sådana att genomgå och det många; hon genomgår en sådan nu, och se wi icke orätt, så beredes för henne en lidandestid mera lif Jesu, än någon hon hittills haft. Huru många Judaskyskar får hon icke nu redan af sådana, som länge wandrat med henne, icke alltid blott utwärtas, som både genom sitt wetande och i erfarenheten satt sig in i hennes hemligheter och ströpligheter och

kunna så mycket bättre förråda henne i hennes fienders händer! Huru söker man icke binda henne, att hon icke skall kunna utöfwa sin helsosamma och frälsande werksamhet! Man stänger allt mer wägen för henne till stolorna, både högre och lägre, inskränker allt mer området för hennes fria rörelse och söker skrämma dem till tystnad, som wilja tala för henne. Falska vittnen uppträda i mängd emot henne och hennes män och söka så ut en helt annan, orätt och till och med brottlig, mening af det bekända ordet, än dess tydliga innehåll gifwer. Huru många sätta sig icke också till doms öfwer kyrkan, både öfwerste präster, halfwa kristna såsom Herodes, och hedniska sanningsöfware sådana som Pilatus, och finna henne "saker till döden". Huru misshandlas hon icke af dem som ledas af dessa domare, lindpustas och hudflänges, så att hon ser ut såsom något blott meniskt; ja, såsom "den föraktadaste och wanwördaste, full med wärk och frakthet". Det man egentligen anklagar henne för, är att hon will vara "af gudomlig natur" och derföre hafwa ett ewigt rike att wänta. Fördenstull begabbar man henne af alla krafter och utgjuter öfwer henne i tal och skrift sin orenlighets spott. Man skall icke heller sluta, förrän man fört henne "utur lägret" och aflädt henne och, såsom man hoppas, dödat henne. Man skall sjunga segerlåtar: nu ser man hwad desse "läsare" duga till. De påstå sig hafwa hulpit många; nu kunna de ju hjälpa sig själfwa, om de det förmå; de tala så mycket om sin tro, nu ser man huru säfäng den är; hwad kan Gud fråga efter dem!"

Så, så kommer det wäl att se ut i den stora "frestelsestunden, som skall

öfvergå hela werlden till att fresta dem som bo på jorden.“

Dock nog om denna fida af saken. Då gäller det att ihågkomma påskadagens under; då behöfves det att hafwa rätt studerat sig in i det stora ordet: ”jag lefwer; I skolen och lefwa!” Då blir nödwändigt att kunna genom en blott och naken tro krypa in i den bor-gen och gömma sig der, ”medan wreden går öfwer“. Det må då se ut så illa det vill; det kan icke se wärre ut än med vår Frälsare på korset, när hans slut nalkades. Dock säger han: ”Jag lefwer!” och skänker oss sin seger, sitt ewiga lif: ”I skolen och lefwa!”

Denna Jesu egen förklaring öfwer sitt lidande och den härlighet, som derpå följde, wilje wi läsa och höra, tänka, ta-la och sjunga in i våra hjertan under hela påskatiden, tills han sänder oss lifwets Ande af höjden! S.

Hos den fanna tron och kristendomen är en lefwande, gudomlig, tvingande kraft, som förnyar hjertat och gifwer menniskan en ny ande och ett nytt sinne. En pånyttfödd kristens hjerta är såsom en frist källa, hwilken beständigt porlar, såsom ett blomster, hwilket alltid ger en angenäm lukt ifrån sig, såsom en eld, hwilken alltid lågar. Likasom i menni-skroppen, så länge själen deri bor, allt är i beständig werksamhet, hjertat arbe-tar, pulsarne slå och blodet drifwes fram och åter, så är det också hos en sann kri-sten. Guds nåd, Jesu Kristi kärlek, den Hel. Andes kraft, som hos honom är, är icke säfång. Det är omöjligt finna en trogen själ förutan helig öfning, om den och skulle bestå i några hjerteliga suckar till Gud och i ett hjertligt begär att tjena honom. S c r i v e r.

Min Förlösare lefwer.

(Joh 19: 25—27.)

Mel.: ”Uppstånden är Kristus” etc.

J a g w e t m i n F ö r l ö s s a r e l e f w e r
ä n n u.

Hwad tröst är ej detta i nöden,
När ömmaste band måste slitas itu,
Då jag måste ingå i döden!
Ja, blifwe just detta min fröjdfulla fång:
Min sorg skall förwandlas i glädje en gång;
O Gud, min Förlösare, lefwer.

Så dyter än griften mig synes, lifwål
Dejs hwila skall ljus för mig blifwa.
Då Jesus från synd får förlösas min själ,
Kan nåden mig alltid upplifwa.
Wig herden är när och i dödsfångens dal
Och skall mig befria från dödliga qwal,
Så wist min Förlösare lefwer.

Till Herren, som denna min warelse gaf,
Jag derför så gerna vill ila,
Tills kroppens förgänglighet göms uti graf
Och anden i himlen får hwila.
Då skall jag få ståda den lefwande Gud,
Och saligt instämma i lofsångens ljud:
Du Gud, vår Förlösare, lefwer.

Och det, som här blir uti snöplighet gömdt,
Ditt sädet, som myllas i jorden,
Kan icke af Herren förblifwa förglömdt;
O sanningens mun lär de orden:
”Jag, lifwets uppståndelse, gör att din kropp
Stall härlig, förnyad, förklarad stå opp;
O jag, din Förlösare, lefwer”.

”Jag lefwer, att du måtte lefwa hos mig;
Det war min ursprungliga mening.
Och fast du af synden förirrade dig,
Har åter jag sött din förening.
För synden på korset jag dödde din döb,
I affigt att rädda dig helt ur all nöd,
Så sant din Förlösare lefwer”.

O Jesu, förlösas mig då från all strid,
Att jag bland din utwalda flara,
Som njuter derhemma den ostörda frid,
Må ståda ditt ansigte flara.
Dock Jesu mig hjälp att förbida din stund,
Att bygga mitt ewiga hopp på den grund:
J a g w e t m i n F ö r l ö s s a r e l e f w

Fr. R

Separatism i Sverige

begynner bära rik frukt. Separatismen, framfallad och upparbetad af P. W., C. G. Etman o. a., har varit stark till att riswa neder, ej allenast den ordning, som blifwit under tiderna gällande, utan äfwen Guds ords lära, hwilken härleder sig från reformationen. Nog trodde man sig kunna sätta något annat i stället och uppbygga en rätt kristlig kyrka. Ledarne hafwa nu haft tid på sig att uträtta hwad de äfhyttat och kunna nu själfwa betrakta frukterna af sitt arbete. Dem anse wi wara af den be-
dröfligaste art. Nedriswandet har gått rastt, om icke utanpå, så så, mycket mer inåt, i sinnena, hwilka så småningom blifwit fria både från lärans och ordningens band, ja, fått uppväckt inom sig en owilja emot, för att icke säga hat till, det gamla bepröfwade ordet. Man har hunnit upprycka kärleken och förtroendet till det gamla och dermed ställt folket oberoende deraf och sålunda förskaffat det en frihet, lik den Aron gaf Israels barn i öken (2 Mos. B. 32: 25).

Hurudana wisa sig nu frukterna wara? Först och främst uppväcandet och framdragandet af en mängd fria predikanter, af hwilka ej så ej allenast förkunnat den nya läran, utan ock sina egna meningar på ett ofta pöbelaktigt språk; förgelfewäcande för förståndiga menniskor och åstadkommande andlig förvirring samt der och hwar sinnesrubbing, såsom deras efterföljare här i landet ej så sällan gjort. Ibland själfwa ledarne är oenighet och inom de nybildade församlingarne wisar sig detsamma. Somliga af predikanterna klaga öfwer denna oenighet ibland de kristne och se tecken till widare utveckling deraf och

till den nya lärans annalkande undergång, så att P. W. själf måst i Hemlandswännen, hans mest tillgifna organ, wara för dessa profetior. Derjemte se wi nu dessa nykristne i sitt hat till det gamla, men oklarhet i afseende på det nya, truppa öfwer till baptismen och metodismen i staror för att ändå hafwa något att hålla sig wid. Och dessa båda samfund hafwa nu härliga wäckelser och omwändelser, d. w. s. förda af lektor Waldenströms utfäde. Så berättas i sist ankomna tidningar, att 16 personer nyligen omdöptes i baptisternas kapell i Stockholm, wid hwilket tillfälle dopförrättaren utlofwade 100 kronor till den, som kunde i bibeln finna någon grund för barndop; så öfwermodig war han. I Sandwiken öfwergingo 36 personer och i Eskilstuna 62 till metodismen. Att de båda samfunden äfwen komma att föröfas i Amerika genom den stora emigrationen under året, är naturligt, hwaremot Augustana synoden har att kämpa emot de ankommandes fördomar och till och med hat. Dåligt äro wi utrustade till det nya fördubblade arbetet, ej allenast genom den stora prestbristen, hwaraf wi redan så betydligt lida, utan ock genom tecken till inbördes misstroende som lätteligen kan åstadkomma swårigheter ibland oss, hwaråt wisserligen många skola glädja sig, emedan man deraf slutar till vårt förswagande. Dock hafwa wi flere gånger med seger genomkämpat motgångar och bekymmer och äro förwissa de att wi skola så ännu en gång. Wi säga detsamma detta, endast för att bedja hwar och en synodalmedlem att wara waken. Men finnas här icke också män inom våra församlingar, som woro både sticklige och willige att lemna sin

handtering för längre eller kortare tid och gå ut för att med ord och kristlig umgängelse samla både komne och ankommande landsmän, innan de falla i utlagda snaror och sedermera ej kunna återvinnas åt sanningen? Finnes icke sådana, som känna en eld bränna inom sig, hwilken icke låter dem wara i fred, med mindre de erbjuda sig till församlingens tjenst: "här är jag; sänd mig!" Vi behöfwa många redliga bröder, som icke wilja predika sig själwa, utan Jesum Kristum och honom korsfästän.

Men det war om tillståndet i fäderneslandet dessa rader skulle handla. Vi wilje då låta en af B. W:s wänner själf berätta om sina erfarenheter och draga sina slutsatser i G. W., aftryckt i Wäktaren:

"O, hwad det är ljust att under känslan af egen swaghet och omärdighet och undan det förlamande intrycket af otrons och widsteppelsens konstgrepp och anslag få taga sin tillflykt till den gudomliga kärleksplanens ewiga rådslut, de klippor af ålder, mot hwilka otrons böljor och twiflens bränningar bryta sig och warda skum. Och lika dyrbart är det också, då man vill försträckas och förtwisla wid anblicken af den betänkliga brofuga mångfalden af meningar och riktningar bland dem, som wilja taga ewighetsfaken på allwar, dyrbart är det att få lemna rikets angelägenheter åt rikets herre.

I det ena huset finner man en skrift inlemnad, som med allwar manar till att bereda sig på Herrens tillkommelse och att för det ändamålet fara efter att få andens besegling — och den gifwes genom "apostlar" eller deras utskickade.

I ett annat hus träffar man några fromma själar, hwilka hafwa blifwit

alldeles hys af ett glödbande föredrag om de trognas borttryckande i skynna undan wedermödan; och genom hwad de nu hört af den kringresande "amerikanske" evangelist, som lärt dem detta, hafwa de kommit under fund med att hwad hittills drifwits och predikats har ej varit ett helt evangelium. Och de äro nästan färdiga att "döma från lifwet" dem, som ej se saken på samma sätt som de.

I ett tredje hus, der jag kommer in, är det första jag ser på bordet ett litet häfte, kalladt Det nya Jerusalems katekes. "Grannarne lemnade in den", sade de, "och menade att detta wore nu den rätta bibliska läran; men som wi ej kände till den, lade wi fram den för att ni skulle se den". Det war en wänlig och treflig bondgård här i Westmanland.

Swedenborgare, irvingianer, adventister! Är det icke nog ännu?

Nej, så kommer man i en fjerd, och der har nu en ny storhet uppträdt; en s. k. amerikansk doktor, den sig Di kallar, är den som här förwridit hjernorna. En sjuklig wän, som i många år försökt stickliga läkare, brunnar och bad i olika länder, har nu gifwit sig denne i wäld, och med örteparar och metallplåtar försökes nu en kur på nytt. Men det är i synnerhet på det andliga området denne doktor lär verka. Det beläte, som profeten Daniel såg, det har denne doktor slagit sig på att uttolka och förklara. Detta beläte betecknar de olika sekterna och kyrkosamfunden. "Fötterna äro katolska kyrkan; dernäst komma de protestantiska kyrkosamfunden, frikyrkor och statskyrkor, armarne äro baptister och metodister, och hufwudet är — adventisterna". Dessa stå wäl sanningen närmast, men de äro dock en sekt. Hela

belåtet skall krossas. Derföre — ut ur samfundet, ut "i öfven att möta Herren.*

"Denne herre far så omkring och sliter på ett jemmerligt sätt sönder församlingarna och föreningarna. Våra bröder baptisterna hålla till samman och vägra honom insteg på sina missionshus, och deri göra de wäl. De fria församlingarna äro i detta hänseende wärnlösa rof; utan sammanhållning, utan någon slags myndighet, besinna de sig werkligen i wistt hänseende såsom får utan herde. Predikanterna hafwa på flera ställen uttalat sitt beklammer i detta hänseende.

Man känner sig djupt bedröfwad, då man märker under en sådan andlighetens sten den ulfwanatur, som icke sparar hjorden, icke är öm om själarne.

Det är godt att stadfästa hjertat — icke med maten — icke med yttre stadgar — icke med drömmar och fantasier om Uppenbarelselöfens hemligheter och Daniels riken — utan med nåden".

Hvaraf kommer denna lättrogenhet i det nittonde århundradet? Och hvilka följder skall den icke hafwa med sig! Här om afte man på 2 Thess. 2: 11, 12, 13. Emellertid synes det, som om de glupske örnarne anse Sverige för en

åtel, på hwilken de kunna slå sig ned och af alla krafter utsuga dess mærg. Men se här, hurudant man anser folket i Sverige vara. I "Advent Hårlden" afläggas följande vittnesbörd om "Nordens folk" och deraf kunna wi sluta att det är just för dessa goda egenfapers skull man faller det öfwer med allt möjligt nytt:

"Bland det skandinaviska folket wisar sig en sådan allvarsamhet, helig wördnad och ömhjertenhet, som ej förekomma bland folken i medlersta och södra Europa. Man finner hos dem ej så mycken gudsförnekelse, som i Tyskland, Frankrike och Italien; katolicismen eger blott ringa rotfäste bland dem. Nordens kallare klimat synes vara mera förmanligt för karaktärsstyrka, nykterhet och beslutsamhetskraft än de warmare klimatet. Utan twifwel finnes bland dem likasom bland andra nationer mycken ogudaktighet. Den öfwerflödar allestädes. Laster, hylleri, okyskhet och synd i alla dessa olika stegnader hålla massan bunden i sina fjättrar. Men det är en skilnad hos olika nationer såwäl som hos olika personer. Det finnes nationer på jorden, hwilka under så lång tid öfwat ogudaktighet, att allting synes i moraliskt hänseende förderfwadt. Der finnes blott ringa samwetsgrannhet och sanningskärlek, som man kan wädja till. De hafwa blifwit likasom Sodom och Gomorra. De synas hafwa mognat för den sista dagens eld, som skall luttra och rensa jorden från dess wederskyggligheter. Bland sådant folk kan Guds sanning ej göra mycken framgång. Men bland Nordens folk finnes ett långt kraftigare element af sann moraliskt dygd. Många bland dem äro ärliga och frukta Gud".

*) Swem igenkänner icke i denna bestrifning hr Bee, som för några år sedan reste omkring i Minnesota och andra stater såsom adventistprest med sitt stora målade beläte, det han med så statande röst förklarade att hären kunde resa sig på ens hufwud, d. w. i. i synnerhet rösten skakade. Han utträttade dock ganska litet bland swensarna, som här beghnna icke vara så lättrogna. Slutligen uteslöts han från adventisternas samfund och man hörde ej mera af honom, förrän såsom af öfwanstående synes, han dyker upp i Sverige såsom doktor och predikant.

De äro icke få, äfwen bland opartista utländingar, som instämma i detta vittnesbörd. I detta land få landsmännen ofta detta witsord af stora arbetsgifsware, hwilka gifwa swenska arbetare företräde framför andra nationer, såsom ärliga, redbara och pålitliga i hwad de få att uträtta. De hafwa ock medtagit från fäderneslandet aftning för Guds hus, Guds ord, hwilodagen och hwarjehanda kristlig sed, hwarför de ofta få heta ett "fromt folk". Men derför är det utan twiswel man så ifrigt bemödar sig om att göra dem till annat än hwad de äro. Det måste dock medgifwas, att karaktären af den swenska emigrationen begynner blifwa en annan än hwad den varit, och dertill frukta wi att både det religiösa och politiska partiwäsendet i fäderneslandet i stort mått bidragit.

H.

Mormonismen.

(Fortf. o. slut fr. föreg. nr)

V. Frufter och följder.

Lifa gerna kan man wänta sig drufwor af törnen och fikon af tistlar, som att wänta sig goda frukter af mormonismens upasträd.*

Lärande, såsom de göra, att de allena äga presterkapet, uppenbarelsen, profetian, makten att bota sjuka, religionens sanning, den Helige Andes ledning m. m. äro dessa "sista dagarnes heliga" mera insnärjda i själfbedrägeri än något annat folk.

Brigham Young sade sig kunna för-
rätta underwerk. En mormonprofelyt
hade endast ett ben. Young skulle gif-
wa honom det andra. Tiden förhåla-

des, tills mannen blef otålig. Då sade
Young: "Du bör wäl eftertänka saken.
Om jag nu ger dig ett ben, så får du tre
i uppståndelsen. Är det ej bättre för
en liten tid hoppa på ett ben, än att i
all ewigbet hoppa på tre? Tänk dess-
utom huru det tredje blefwe dig ewig-
nerligen till hinders!" Detta ansåg
mannen mycket förståndigt taladt, och
gick bort nöjd med sitt ena ben. Följ-
den blef: Brigham's anseende wärte.
"Han talte wisa ord."

En ung sprätt, men nyssjädbrad "äldste"
i mormontyrkan, om han än ej kan sam-
manställa tre korrekta satser, enligt gram-
matikens regler, påtager sig en inbillad
myndighet i bibelskunskap, så stor, att
han vill mäta sig med hwilken teolo-
gie doktor som helst.

Deras officiella kyrkliga organ "De-
seret Evening News" säger: "Det fin-
nes ingen predikant i werlden, som kan
framhålla något af värde för de 'sista
dagarnes helige'. De weta redan allt.
Ingen predikant finnes; som, om han
wille lära sanningen, ej kunde lära
mycken Guds sanning, sådan den är i
Kristo Jesu, utaf våra 'Ungdoms-
förbättrings- föreningar', och äfwen
af våra små söndagsskolbarn. 'Att tro
på Herren Jesum Kristum' är en san-
ning, som fattas och förstås endast af
de sista dagarnas heliga. Att förmana
oss till 'tron på Kristum Jesum' är en
öfwerloppsgerning".

Och textboken är mormonboken. Ur
denna skulle wi lära sanningen "sådan
den är i Kristo Jesu"! Märkt hädelser!
I den boken underwisas om att stora
personligheter blifwa gudar. Josef
Smith är denna generationens gud,
hans gud är Jesus, hwars gud är A-
dam (enligt deras läroböcker). Adams

*) Ett mycket giftigt trädslag på ön Zaba.

gud är Jehowa, och öfwer honom står Elohim. Alla dessa gudar hafwa hwar-dera många hustrur. Hwar och en af dessa gudar regerar öfwer sina afkomlingar, hvilka i antal städse förökas, och deras boningsrum blifwa ju flera och flera.

Fans någonsin djerfware polyteism? Fans till någon tid krasfare hedendom?

Öfwan anförda tidskrift säger vidare: "Hwad angår vår tids kristendom, påstå wi öppet, att den ej förmår göra något för oss. Wi hafwa kommit så långt framom alla bekännelser medelst de uppenbarelsen hvarmed Gud Allmäktig bewärdigat oss i dessa yttersta dagar, att wi se tillbaka på alla de s. k. evangeliska kyrkosamfundet, såsom en menniska ser tillbaka på det alfabet hon lärde i sin barndom. Wi påminna oss deras kraftlösa former och på all andelighet tomma ceremonier. Allt är såsom lekfäfer, jemfördt med de högre stycken, hvilka wi lärt i det rike som kallas mormonismen". Önskar någon se en fullsfädrad farise, så göre sig endast bekant med mormonismens ledare.

På hemresan från Utah sammanträf-fade jag med utresande mormonmissionärer. Då jag märkte deras wänliga min och synnerliga tjenstaktighet mot qvinnor som reste allena, wille jag draga kappan af dessa sturkar och framwisa räsheten, ty jag kände en outsläcktlig harm öfwer deras nedrigheter. Då jag wisade dem till Guds ord, förargades de öfwermåttan, och när jag aflägsnat mig för att få en dymk watten, sade den ene med af wrede glöblande uppsyn: "jag förargas öfwer att höra en menniska tala till mig såsom om hon wiste något".

En frukt af mormonismen är hämd-

girighet och ofördragsamhet mot alla, som ej äro mormoner. Presterskapet lär folket att alla, som ej äro mormoner, äro "hedningar" och "babylonier", "Serrens fiender", hvilka man gerna må röfwa, plundra, mörda, om det behöfs, för att befordra kyrkans wäl. Här finner man anledningarna till "Mountain Meadow blodbadet", "Mifensällskapets nedskjutande", "Potter- och Parrishmorden", samt en mängd andra mord, begångna i hemlighet af dessa sista dagarnes heliga, hvilka mord blodfärgat hwartenda blad i mormonernas historia.

En af deras ledande män gaf mig flera wärdefulla upplysningar. Då jag skulle lemna Utah, gaf jag honom mitt adresskort. Då sade han: "Hade jag wetat hwem ni war, skulle ni ej fått weta allt detta! Dock — jag skall ej hämnas. Ett ärliga ansigte gjorde mig förtrogen, meddelam och uppsluppen".

Hjertare framstod mormonandan hos en af deras "tolk". Talande öfwer Jesu ord, "Beder för edra owänner" sade han: "Jag beder också för våra fiender (alla icke mormoner). Jag beder att Gud wille störta dem ned i helvetet". En annan af "tolktalet" sade: "Finge jag min wilja fram, skulle jag säga till hwarje hedning i Utah: lemna territoriet, eller också stå ditt kast, om du wägrar!"

I Brigham City nekade de den presbyterianske pastorn derstädes att köpa något som helst i flera månader. Hans egenhet skadades. Om nätterna haglade sten på huset der han bodde, från alla sidor. Wid tiden för mitt besök blef en annan presbyteriansk pastor i södra delen af territoriet nekad att bo qwar. Ännu en månad senare blef en presby-

terianst skollärarepredikant fördrifwen, ehuru han hyrt skollokal och betalt hyran. Men i deras tabernakel påstår presidenten, Taylor, att han vill wälkomna alla och en hwar till Utah. "Presterskapet bland mormonerna tillåter gerna det amerikanska lammet att bo tillsammans med mormonlejonet". Men när mormonteorien kommer i tillämpning betyder gemenligen med lejonet detsamma som inuti lejonet. Jesuitregeln "ändamålet helgar medlen" tillämpas fullständigt af mormonerna.

Gå in i deras domsal och du skall få höra dem swärja, att de "weta ingenting om saken", fast de känna den i botten.

1850 intygade John Taylor, som då war på besök i Frankrike, att månggiftet ej fans i deras kyrkosamfund, och dock hade Josef Smith fått sin s. k. "uppenbarelse" sju år förut om införande af månggiftet, och Taylor sjelf hade wid tillfället 4 hustrur.

Guds ord och milja trampas under fötterna. Följderna häraf kan ingen fulleligen beräkna.

Anständigheten dräpes. Det anses tillhörigt för en man att samtidigt hafwa två eller tre systrar, eller en moder och hennes döttrar till hustrur. Genom trowärdiga intyg är mig ett fall bekant, der en man hade en qwinna, hennes dotter och dotterdotter till hustrur. Sjelfwa hedningen går ej så långt i det onaturliga.

Månggiftets följd och frukt är att tända en eld, som uppbränner och fräter allt ädelt i kropp och själ. Då i hela werlden för öfrigt födas flera gossar än flickbarn, eger i Utah det motsatta förhållandet rum. Proportionswis dö ojemförligt flera barn i Utah än annorstädes i den civiliserade werl-

den. En stor procent af de i mormondömet födda barnen äro höjda åt wanfinne och mindre wetande.

Individualiteten försvinner bland detta folk inom få generationer. I allas ansigten spåras en likhet, som jag vill kalla mormonthypen. Detta är mot naturens lagar, då man ju wet att ej ens twenne hweteforn äro fullkomligt lika. De gamle herrarne i hierarkien synas aldrig få nog; fastän så många flickbarn födas, och en mängd qwinnor hämtas från andra länder, nödgas dock en mängd af de unga männen förblifwa ogifta.

Så snart flickan är manbar, wiges hon eller "beseglas", som de kalla det. Ja, man försäkrade mig, att medel begagnas för att bringa dem till brådmognad.

Qwinnorna äro mycket fruktsamma, dock är antalet barn mindre än på landsbygden österut. Brigham Young hade 25 hustrur, enligt intyg. Han efterlemnade 24 barn.

Skärfåda mormonens anletsdrag! Man finner deri utpreglade: sinnlighet, listig förfägenhet, mistänksamhet, twunget leende, sjelfswift inbilskhet. Se det gula i ansigtstfärgen, insjunkenheten i dragen, den asfgråa lifsfärgen, besprängd med onaturlig rödhet! Märk de blodsprängda ögonen; de tjocka utstående och uppsvällda läpparne; den låga pannan; det gulaktiga om swaghet wittnande håret; den slappa, tunna, magra gestalten, som saknar både musklers och fetmas fyllighet. Så ser en mormon ut i andra och tredje generationen! En enda blick är nog att upptäcka en mormon hwar som helst.

Jag åsåg på en "street car" ett möte mellan en mormonstorhet(!) och hans

ena hustru. Något mera kallt låter knappast tänka sig.

En sorglig frukt, som ofta påträffas, är att i kall lifgiltighet stjuta å sido den lagliga hustrun, som i trogen tjänst blifwit gammal och grå, och sålunda bereda rum för dem som äro yngre.

Icke kan jag, nej ingen penna kan, beskrifwa det omoraliska inslytande, som månggiftet utöfwar på de unga. Kyskhet är främmande för massan af unga män och unga qvinnor, som uppvuxit i månggiftets drifhus.

På första planchen af C. afutts "Overland Tourist" ses en hel skara af barnansigten (omkring sex dusin). Under läses: "Utah's best crop". Man behöfwer ej wara den sticliligaste fysikern eller psykolog för att säga, det ädla typer saknas här.

Vi hafwa alltså funnit att släktet i Utah, proportionswis, är underhaltigt, både quantitativt och kvalitativt.

En ung man visade mig ett kort, som blifwit stucket i hans hand af en qwinsperson, då han besökte postkontoret. De många namnen, som woro tryckta derå, inbjödo till ett Benustempel. Man känner ofrivilligt rysning och fasa härvid. Ja, mängden synes ej ens weta hvad kyskhet är, fast de ibeligen deraf berömma sig. En mormonmans blick är ostadig, skugg, trotande, utmanande; eger, äfwen hos gubben, en wiss eld, som säger dig mycket.

I qvinnans blick är oftast något memodsfullt, förfrossadt, försagdt, som säger dig att kyskhetens frö är förtrampadt, eller och lågar fanatismens eld i hennes öga.

Glada, lyckliga qvinnor, som nöjda och sälla prisade Gud, såg och hörde jag inga ibland dem; dock torde de fin-

nas, helst det påstås att flera snälla och enfaldiga själar finnas och många af männen ej lefwa i månggifte. Dock lefwer qwinnan i Utah i beständig fruktan för en rival, den mannen skulle skänka sin kärlek. Och hwilken hushjefwul swartsjukan är, det behöfwa wi icke beskrifwa. För den bewara oss milde Herre Gud!

Redliga själar finnas, hos hwilka den tidigare uppfostran och undervisningen tager ut sin rätt. Bleswo besösa tillwaratagna, kunde ännu goda sköda för Guds lada, som en frukt af tidig sådd. Många sucka efter förlossning, hwar på jag kunde anföra flera exempel. Skola de nödgas sucka för gäfwes?

"Skall det ej din häpnad wäcka,
Du kristna qwinna, kristne man?
Skall du ej till det folket rädda
En räddningsplanta, om du kan?
Du kan, om Kristi kärlek glöder
Uti ditt hjerta ren och klar,
Då låter du ditt lif för bröder"
Och systrar. Mormonen och ditt sysskon är.

En sorglig frukt är att det heliga predikömbetet neddrages i smutsen, på grund hwaras "sanningens väg blir försmädd".

Jag har sjelf hört deras "apostlar" och "biskopar" uppstiga inför folket, så wickodag som söndag, och inthga att de skola tala "såsom Guds Ande gifwer dem att tala". Sedan börjas ett osammanhängande werldsligt tal om bästa sättet att watta jorden, behöfwet af manufakturier, nödwändigheten af att plantera fruktträd, hur man skall förbättra bostaps- och färarsweln, att man endast om wintern bör äta kött och släkt så widt ej dyr tid wallar brist på såd, hornbostap skall äta majs, hästar hafre,

menniskor hwete och råg, m. m. Jag tänkte då: Hur sköpligt det är ibland oss Augustana-prester, är det dock sant hvad Jonas Auslund yttrade: "Wi wilja dock peta åt det rätta hållet". Den store Webster sade: "När jag kommer in i ett tempel will jag höra Guds ord, ej werldsligt tal, ej gallimatias". Men jag fruktar att i många af våra församlingar drager man en dom öfwer sig genom att rata den rena, klara sanningen, bedröfwa Herrans sanne prester och göra deras arbete tungt. Snart borttager Herren ljusastakan, och dessa menniskor, sig till straff, androm till warnagel, "skola tro lögnen".

I Salt Lake City bygde Brigham Young en teater. Nu då jag war der, bygdes en ny och större af icke-mormoner. Detta förtröt mormonerna mycket. De sade, att deras war nog att samla och sammanhålla folket.

Nedan 1879 skref jag om, huruledes de stänka mycken tid åt dans och baler samt, då görligt är, öppna dessa djefwulens ohyfthetsstolor med bön.

John D. Lee, en mormonbiskop som afrättades 1877 för delaktighet i mountain meadow blodbadet, säger i sin tryckta bekännelse, att hela natten före blodbadet på bergsången tillbragtes i bön, då man bad Gud wälsigna mordgerningen. Långe swäfwade de i owisshet. Men mot morgonen, då sömnen började taga öfwerhand, kände de att Herrens (?) Ande war med dem, och i Guds namn gingo de åstad; nedsköto och nedhöggo 119 män, qwinnor och barn, ty de woro hedningar (icke-mormoner), och sedan beskylades indianerna för mordgerningen.

Men wi hafwa sett nog af mormonismens frukter och följder, för att ut-

ropa: "Derifrån bewara oss milde Herre Gud!" Männe mormonismen tillhör de skålar af Guds wrede som skulle utgjutas öfwer jorden? Hwem kan här pröfwa och med kriticist blick ransaka?

Herre! Behåll oss i Din sanning och fruktan!
J. I.

Swarjehanda.

Pastor H. Olsson i Mariedahl har fått kallelse från Swedesburg, Saunders co., Nebr. och pastor S. A. Sandahl är kallad till Edensburg, samma county och stat.

— Ur ett bref från Alta, Iowa wilja wi här meddela: "Under rubriken "Swarjehanda" i nr. 2 af N. o. M. förekommo några fåra yttranden om vår kyrka, och särskilt föreföll oss det profetiska löftesordet att öfnen och ödemarcken skall lustig wara, såsom rätt tillämplig på oss som församling. Stud. H. Jakobson har varit församlingens lärare sedan d. 15 Juni 1880, och har Herren synbarligen krönt hans arbete ibland oss med stor framgång och wälsignelse, för hwilket Herren allena ware prisad. På hösten 1880 uppstod tal om att öka till vår kyrka, men som den då blifwit för smal, yrkade stud. Jakobson på nybyggnad, det församlingen till en början ej wille höra på, ej ens de, som annars önskade en kyrka, emedan de sågo ingen möjlighet att sätta ett sådant förslag i gång. På årsstämman i Jan. 1881 köptes en ny lott, gränsande intill den gamla, och beslut fattades om uppförande af ny kyrka, hwarjemte hr. Jakobson lofwade att samla hvad han förvärdade både bland swenskar och amerikaner. Dereft \$1,000 kunde samlas,

skulle ny stämman hållas om saken. Den 7 April hölls extra stämman, derwid hr. S. äfwen framlemnade en af honom själf uppgjord ritning, som ock antogs för att af wederbörlig arkitekt fullständigt utarbetas, och arbetet sedan kontrakteras. Detta skedde, och derefter fortigick byggnadsverket under mycken enighet i arbete och upposfring, så att det war en lust att ståda". Brefwet berättar isynnerhet hr. Jakobson, som man jemt fick se sysselsatt, än med sången, än med hyan, än med något annat instrument, öfwerallt biträdande efter förmåga. Så har det nya templet blifwit hwad det är, till uppmuntran och glädje för de många landsmännen på platsen och i trakten.

— Hwad intryck Mesziasfången och musiken gjort åtminstone på många i Kansas, kan man sluta af en insänd artikel, hwarur wi här intaga en del. "Hjertligt tacksam emot Gud för hans stora gåfwor wille jag äfwen innerligen tacka alla dem, som wid vår stola arbeta för och med sång. Det kan ingen tro med hwilka känslor jag satt och hörde det förunderliga Mesziasstycket i vår kyrka, — jag som i min ungdom af hela mitt hjerta älskade spel och dans, men har nu fått se huru Gud bewekt vår tids ungdom att taga wapnet ur djefwulens händer och begagna det i Herrens frig. Huru fröjdesfullt detta är, ja ett riktigt underverk, att Gud fått böja ungdomens hjerta och sinne! Det war en glädje att se de många unga menniskforna med det kristliga allwaret; man såg icke något lättfinne eller skämt i deras anleten, hwilket ock gjorde sången med de härliga orden desto kraftigare. Bedjen med mig Herren och låtom

oss med hwarandra upphöja hans namn!" Mrs C.

— Är det underligt, om osedlighet och öfwerwäld taga öfwerhand i Chicago, der endast 300 kyrkor finnas emot 5,242 krogar och der 8 tusen hus af dessa 100 tusen användas för osedliga ändamål. Och dock betala handlarne med starka drycker endast \$194,000 i skatt om året af de nära 6 millioner dollars, hwartill skatten i det hela belöper sig, ehuru deras handtering utan twifwel drager öfwer staden de största utgifterna.

— I de märkwärdiga katakomberna under Rom har man nyligen funnit i det s. k. "Domitellas grafhor" ett stort graftrum, rikt måladt, med namnet "Ampliati" graveradt deruppå. Möjligen har denna katakomb tillhört den Amplias, en af de förste kristne i Rom, till hwilken Paulus fände denna hellsning i sitt bref till de Romare, 16 kap. 8: "Helsen Amplias, min älsktlige i Herren".

Rära Augustana!

Igenom dig wille jag hembära ett varmt och hjertligt tack till alla de dyra wänner i min församling, som ihogkommo mig på min 37 årsdag. Rätt tidigt kommo några från barnhemmet, anförde af sin stollärare A. S. B. jemte en nys hemkommen stud. D. S. från Augustana College samt hans föräldrar, och wäckt mig i det att de sjöngo sången: "Guds ord är det lefwande watten, som släcker" etc. Då wi sedan gemensamt drucko en kopp, kaffe, war ett paket stäldt wid min kopp, som innehöll en gansta fin "box". På en lapp inuti stod: "Den som söker, han finner".

Utan att det ringaste ana, att detta hade någon särstild tillämpning på "bogen", fann jag ett kuberter med verser. Innehållet i dem rör sig om en lärares viktiga fall och om de strider och lidande han har att utså. På "bogen" tänkte jag ej mer, utan på verserna, ty de andades verklig kärlek och upprigtighet. Emellertid gjordes jag uppmärksam på "bogen". Jag undersökte den då noggrannare och fann i botten \$70. Gud välsigne eder, dyre vänner, för eder visade kärlek så väl som eder gästna. Den gläder mig särstildt just nu, ty de erfarenheter, som kommit på min lott under det sista året, ha varit allt annat än uppmuntrande. Dock, Gud, vår Frälsare, lesver, vi stola och lesva med honom. Fienden skall icke hafva öfverhanden.

Basa den 3 April 1882.

P. J. Swärd.

En sjukvårdsanstalt

behöfva vi och det så snart som möjligt. En vän från A. i Ohio skrifver om en kristlig sinnad flicka, som genom öfveranstängning och vakande samt tillkommen förkylning blifwit allvarigt sjuk och längtar dertill till ett svenskt sjukhus, der hon kunde få höra evangelium. Hon är så swag, att hon icke kan tjena, men dock ej swagare, än att hon kunde och så gerna äfwen wille, hjälpa till att sköta och vårda dem, som äro sämre än hon. Huru väl wore det, om vår diakoniansanstalt snart kunde sättas i verksamhet.

För närwaraude hafva vi ingen svensk sjukvårdsanstalt, dit fattiga sjuka kunde inbjudas. Wilja wännerna i A. taga denna upplysning såsom swar på deras bref.

Guds nåd ligger ej i själen såsom en sten i åfern, utan såsom ett ädelt sådeskorn, som snart börjar gro och bära frukt. Hwar Kristus bor genom tron i hjertat, der har han och sitt rike, der är han rådande och lefwande. Hvilken han gör rättfärdig, den gör han äfwen helig, och uppväcker hos honom en helig iswer och ett hjertligt nit att tjena Gud och mennistor. S c r i b e r.

Texter för Söndagsskolan.

Mark. 6: 30—44.

Fem tusen män bespisade.

1. Tid och ort. Nära wid slutet af Jesu wandring i Galileen; icke långt efter föregående text och strax före påsthögtiden i Jerusalem, hvilken begynte i April. Orten war en öfen på östra sidan af sjön, nära och hörande till Bethsaida 6 el. 8 mil fr. Capernaum. Den låg nära wid Jordans utlopp och war bygd på båda sidor om denna. På den östra sidan hette staden Bethsaida Julias och på westra B. i Galileen.

2. Paralleller. Matth. 14: 13—21; Luk. 9: 10—17; Joh. 6: 1—14. Detta är det enda underverk, som omtalas af alla fyra evangelisterna.

Hufwudtext: Jag will wälsigna dess spis, och gifwa dess fattigom bröd. (Ps. 132: 15.)

Ämne: Lifsens bröd.

I. Lärjungarnas återkomst (v. 30).

a) A n m. "Och apostlarne församlades". Herren hade utsändt dem två och två till åttilliga orter i landet (se kap. 6: 7). Sedan de i några wekor varit ute, återwände de till Jesus, troligen till Capernaum. De omtalade sina erfarenheter både glada och sorgliga. Alla som arbeta i evangelium stola göra räkenskap inför Jesus. All den orätt och det elände wi se i werlden och ej kunna hjälpa så wi bära inför Jesus.

b) F r å g o r. Hwar hade lärjungarne varit? Hwad hade de uträttat? (Mark. 6: 12, 13). Huru länge hade de varit borta? Till hvilken plats samlades de? Hwad berättade de? Hwad stola alla lärare i ordet göra? Till hwem stola wi gå med våra bethimmer? Swarföre särstildt med det som rör hans rike? Hvilken wälsignelse följer deraf att man omtalar allt för Jesus?

II. Hwila något (v. 31, 32).

a) *N n m.* B. 1. "Kommen I allena". Dr-
faten dertill att Jesus drog sig undan något
war: 1. Den personliga sinnesrörelse som Jo-
hannes Döparens död förorsakade honom och
lärjungarne. 2. En önskan att undwita att
wara medelpunkten för den allmänna uppstaf-
ningen, hwilken Johannis död troligen skulle
förorsaka. 3. Att gifwa sina lärjungar och sig
sjelf tillfälle att taga en behöflig hwila samt
för att gifwa dem widare undervisning. Jesu
rykte war allmänt. Många kommo och gingo.
Påstahög tiden war ock nära. — B. 32. "De-
markten". En obeboad, ouppblad ort, men icke
någon hemst, dödselig plats; utan en grön, an-
genäm ort, der de kunde känna sig wederwilt-
ta. Bön och betraktelse är en ljuflig hwila för
själen. Ingen töttslig förlustelse ger ro till
själen och ej heller för kroppen. (Det är godt
att komma undan werldens hwimmel. Ps. 55:
7, 8).

b) *Frågor.* Till hwilken plats tog Jesus
sina lärjungar? (Lut. 9: 10). För hwad?
Hwarföre behöfde de hwila? Woro der nå-
gra, som wille höra och se Jesus? War det
rätt att lemna dem? Hwad slags öfen menas
här? Hwad slags mederqwidelse är hwila för
både själ och kropp?

III. Jesu warfunnsamhet öfwer folket (v. 33, 34).

a) *N n m.* B. 33. "Då så for han" o. s. w.
med stepp till närheten af Bethsaida. "Många
kände honom". De sågo hwartill steppet styrde
kuns och "lupo dit" der de förmodade han skulle
ftiga i land. Den som har allwar med att
komma till Kristus låter ingenting hindra sig.
— B. 34. "Så gif Jesus ut", ur steppet eller
ock det ställe der han warit allena med lärjun-
garna. "Warkunnade", bewektes till innerligt
förbarmande. "Såsom får". Utan trogna lä-
rare (märk: pastor — herde). De hade inga
andra än de blinde fariseerna och de striftslärde
till lebare. Jesus är den gode herden (Joh.
10. Ps. 23). "Lära dem". De behöfde under-
wisning om wägen till lifwet. Han belade oc-
så många franta. (Matth. 14, 14. Lut. 9: 11.)

b) *Frågor.* Huru for Jesus och hans lär-
jungar till Bethsaida? Hwarföre? Huru
tom folket efter? Hwad bewisar att man har
allwar med att komma till Jesus? Hwad wer-
tan hade åsynen af det myckna folket på Jesus?
Huru woro de lifa får utan herde? Huru sötte
han hjälpa dem? Huru är Jesus sinnad emot

arma syndare nu? Huru har han wifad det?
(Joh. 10).

IV. Folket bespisadt med underbröd (v. 35—44).

a) *N n m.* B. 35. "Då nu dagen... fram-
tiden". Tiden syntes icke lång, då de woro an-
gelägna att höra. De glömde kroppens behöf,
men Jesus tänkte åfwen derpå. Joh. säger:
"Han sade till Philippus: hwar så wi köpa
bröd att dessa måga äta?" [Jemf. Joh. 6]. —
B. 36. Lärjungarna wifste ej bättre råd än att
sticka bort folket. Sådant är förnustet! —
B. 37. "Två hundra". [Det war wäl hela
deras kasja] omfr. 30 dollars wärde. Det är
det enda wi weta; men hwad förslår det?! —
B. 38. "Fem och två siffrar". Ett litet förråd,
af en gräse medfördt. Bröden woro af hugg,
tunna tator, och fisken war salt och torlad — en
mycket wanlig föda. (Den som har bröd och
siff stall icke omtomma.) B. 39, 40. "Matstap"
[hopar] såsom wid stora måltider, rad efter
rad, femtio och femtio, hundra och hundra.
Såsom trädgårdsångar enl. ordens egentliga
mening. Gud tycker om ordning. Han är
ordningens Gud. — B. 41. "Tog han" m. m.
I sina wälsignelserika händer och åfwen med
bön och tackägelse wälsignade. "Han bytte",
så mycket han wille och mer än som behöf-
des. Låt oss mottaga vår mat med tackägelse.
— Det lilla råder till under Guds wälsignelse.

— B. 42. "Tolf korgar". Efter Kristi befall-
ning, att ingenting måtte förswas. Hwilken
lärdom åfwen för oss! — B. 44. "Femtusen, för-
utan qwinnor och barn". Wid påstahög tiden
gingo ganska många af de senare upp till Je-
rusalem och dertföre woro åfwen de en stor hop.

b) *Frågor.* Hwarföre behöfde mängden
mat här mer än annorstädes? Huru länge hade
de stannat hos Jesus? Hwad råd gåfwo lär-
jungarna? Hwad svarade Jesus dem? Kun-
de lärjungarna gifwa folket mat? För huru
mycket kunde de köpa bröd? Huru stort war
deras förråd? Huru sattes folket? Hwad
gjorde Jesus, innan han utdelade maten?
Hwad lära wi här af? Huru många blefwo
mättade? Huru mycket blef öfwer?

IV. Lifsens bröd (se Joh. 6: 35).

Hwilken lärdom gaf Jesus folket med anled-
ning af detta underwert? (Joh. 6: 27). Hwad
är lifsens bröd? (Joh. 6: 48—51). Huru till-
fredsställer Jesus själens hunger? Hwarefter
hungtar själen? (se Matth. 5). Hwilken lär-

dom så wi derigenom att han gaf dem genom lärjungarna? Hvilken lärdom genom den rika tillgången? Hwad lärdom genom det att de skulle uppsamla qwarlesworna? Huru mycket blef öfwer?

Öfwerblid för hela skolan.

F. Hvilken huswudsanning så wi af denna text? Sw. Kristus tillfredsställer alla våra behof: Han mättar både kropp och själ. F. Hwarifrån kommo lärjungarna till Kapernaum? Sw. Från sin wandring omkring i landet der de prebifat och gjort underverk. F. Till hvilken ort tog Jesus dem? Sw. Till en öde ort, att de måtte hwila och så vidare underwising samt i stillhet bedja. F. Hwem kom efter? Sw. En stor mängd folk. F. Hwad gjorde Jesus med dem? Sw. Han lärde dem och sedan mättade dem. F. Hvilka fyra stycken kunna wi lära af detta? Sw. 1) Kristus är lifsens bröd; 2) Guds warkunshet; 3) Guds nåds rika öfwerflödande; 4) Hans lärjungars pligt att utdela lifsens bröd.

Tillämpning.

1. Råtom oss gå till Jesus och omtala allt för honom.

2. Wi behöfwa någon tid till hwila och inhemtande af mera kunskap samt till böneumgänge med Gud.

3. Gud belönar alltid allwarliga söfware.

4. Våra pligter och våra framgångar mätas icke efter hwad wi i denna af oss sjelfwa, utan efter hwad Gud vill göra genom oss.

5. Kristus är lifsens bröd, som kan mätta själsens hunger efter nåd, frid, rättfärdighet och odödlighet.

6. Lifsens bröd köpes ej för penningar (Ef. 55) utan är en Guds gåfwa. Det ätes genom tron.

7. Lifsens bröd räcker till och blir öfwer, huru många de äro som äta.

8. Kristus utdelar lifsens bröd ännu genom sina tjenare.

9. Huru är det med oss? Hafwa wi i dag smakat Herrens godhet? Hafwa wi samlat något i minnet och i hjertat?

”Påstnumret”

af Ungdomsvännen utkom några dagar före påst och har wäl derföre nu hunnit sina fleste läsare, så att de nu kunna betrakta den, utan att wi behöfwa peta för dem på dess werkliga

rika innehåll. Det börjar med ett musikttyde, ”Guds Nam” af utmärkt skönhet; derpå följer ”Det gamla låra ordet”, The old, old Story, således på twenne språk, med olika melodier och sättning för olika afdelningar deraf. Nog tycke wi att det war ett för långt qwäde; men det stora och widtomfattande ämnet — hela frälsningshistorien — som så enkelt och hjertewarnt besjungs i denna sång, behöfde och någorlunda fullständigt behandlas. De gansta många (55) versarne taga dock wid affjungan det så snart slut, ty hjertat måste blifwa uppvärmdt af sådana ord och vill höra mer och mer och mer om det härliga ämnet. Wi önska, att den ”g m l a historien” måtte blifwa rätt ny för mångt hjerta. — Ötterligare twenne poemer: ”Under fastlagstiden” och ”I mörkret”. Efter ett litet stycke af Scriber kommer första illustrationen, Kristus i Gethsemane, i det ögonblick ängelen uppenbarar sig för honom — en förtäfflig målning af den afgörande kampen. Så följer en härlig betraktelse öfwer samma ämne af den gamle Joh. Arndt. Så den andra illustrationen, Kristus bärande korset, med några förklarande verser, och på nästa sida ett blomsterprydt kors, på hwilket strålar från himmelen falla, med denna inskrift: Christ is risen jämte en betraktelse öfwer upståndelsen. Åter ett poem: Guds barns trygghet, och så en bild af Jerusalem på Kristi tid, upptagande lifasom Gethsemanebilden en hel sida. Här må wi så godt upprätna äfwen de öfrige illustrationerna, utströdda öfwer den öfriga delen af numret. De äro: 1) en planritning af Jerusalem; 2) det nuwarande Jerusalem sedt från Oljoberget; 3) utsigt från söder öfwer Jerusalem och dess dalar, med Kidronbalden till höger och Hinnombalden till wenster; 4) Jerusalem från nordost; 5) Oljoberget, sedt från wester, innerligen täckt, med en inhägnad örtagård, eller tillsammans 9 utmärkta illustrationer och mycket musik. Rörande texten omnämna wi blott, att en klar beskrifning på Jerusalem gifwes m. m., m. m. Stora löften woro gifna rörande detta nr.; men wi måste säga att de äro rundeligen infriade. Det är wärdt så mycket som hela årgången kostar. Upplagan af detta nr. är betydligt större, än hittills warande antal af läsare, men det är att hoppas, att de senare skola betydligt förökas och wi önska det, att det dyrbara företaget med ”Ungdoms-Vännen” måtte kunna wäl bära sig. Alla nya subskribenter

börja med det aldrasnarast ännu sig, på det upplagan af följande nr. må blifwa tillräckligt stor.

Tillfännagifwanden.

Östra distriktet af Kansas konf. håller, w. G., sitt nästa missionsmöte i Osage City, Kas, och börjas det måndagsafton d. 25 April kl. 1/2 8 e. m. Samtalsämne: Matth. 28: 18—20.

J. P. Reander, sek.

Galesburg-distriktet af Ill. konf. kommer, w. G., att hålla sitt nästa missionsmöte i Sagetown och Monmouth. På den första platsen börjas det måndagsafton d. 17 April kl. 8 och fortsättes påföljande dag med diskussion öfwer ämnet: "Skunda till bättring" Ebr. 4: 1—4. På senare stället börjas mötet tisdagen den 18 kl. 8 på aftonen och fortsättes följande dag med diskussion öfwer ämnet: "Derför att näden är så stor, är faran desto större". Ebr. 12: 15. Alla äro wälkomna!

S. A. Sandahl, sek.

På grund af årstidens olämplighet möter Iowa konf:s norra miss. distrikt icke i Swede Valley, utan i Marshalltown d. 12 nästf. April. Mötet öppnas med predikan qwällen fört kl. 1/2 8.

Se kr.

Resetur. Den 15 April anträder vår respredikant sin första månadsresa, hvarunder följande platser besökas:

April 15—19 Manson & Pomeroy.

" 20—23 Ljunghed, då från Ljunghed skjuts möter den 20 i Newell.

" 24, 25 Alta.

" 26—28 Meridan.

" 29, 30 Marcus.

Maj 1—7 Ljunghed.

" 8—15 Manson, Pomeroy och Staraborg.

För att understödja arbetet, glömmen ej att upptaga rikliga kollektor wid dessa besök för missionen. "Salige äro de som höra Guds ord och gömma det".

D. J. C.

Till alla som ännu restera på tidningen Augustana och Missionären för förslutna år, äfwen som för kost och undervisning wid Augustana College & Seminary.

Wid Aug. synodens sista möte i Lindsborg fattades följande beslut:

"Direktionen får i uppdrag att inkasfiera utstående prenumerationsmedel å Augustana och Missionären, och wid hvarje synodalmöte här- efter afgifwa särskild redogörelse öfwer tidningens finanser".

"Att restlängden å dem, hwilka äro styldiga för undervisning och kosthåll icke uppläses wid denna synod, utan återlemnas till direktionen för vidare inkasfiering under årets lopp och att slutredowisning afgifwes wid nästa synodalmöte".

På grund af dessa af synoden gifna uppdrag får lärowerksdirektionen härmed wänligen uppmana alla som för förslutna år ännu äro styldiga på Augustana och Missionären att med möjligaste förtia insända dessa medel till Mr C. G. Thulin, Moline, Ill.

Swad skulderna till lärowerket beträffar, hade dessa långt för detta bort wara inbetalta, och får direktionen härmed anhålla, att likwid till lärowerkets stammästare, J. H. Wikstrand, Moline, Ill., ofördröjligen insändes. Enligt more, omobehaget af restlängd kunde undwitas.

Å direktionens wägnar

Erl. Carlsson, ordf.

Nelson Chester, sek.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, weckotidning för kyrkliga underrättelser, Särsofrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertednad till \$1.60 Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantssamlare lemnas hwart 7:de ex. gratis.

Benningar kunna sändas i registrerad bres "Money Order" eller "chek" (wexel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkof. P. P. Belinder, Kristianstad, Åsum.

Bres rörande prenumeration adresseras till

C. G. Thulin,

P. O. Drawer 379. Moline, Ills.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. Miss. insändes till Prof. L. N. Hasselquist. Rod Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Rättelse. J no. 14, sid. 267, sp. 2, näst fista raden hafwa följande ord fallit ut, åtminstone i en del ex.: "wigtigare än saken".

Missions-Afdeling.

Han måste lida.

Matth 21: 16

Herren stod just i begrepp att för första gången bryta upp från Galileen och begifva sig till Jerusalem. Han visste, att detta var hans sista resa. Hvad som väntade honom i Jerusalem, nemligen bittert lidande och en smädefull död på korset, detta har han tydligt och klart förut förkunnat sina lärjungar. Och han tog detta lidande ingalunda lätt. Hans rena, heliga själ bäfwade för döden. Och likväl sökte han icke att draga sig undan. Han skulle dock hafva kunnat detta, enär ingen magt på jorden mot hans wilja förmodde taga hans lif. Men der fanns ett annat "måste", som tvingade honom att gifva sitt lif. Evangelium omtalar, att han begynte förkunna sina lärjungar, huru han måste gå till Jerusalem och mycket lida. Så säger han ock på ett annat ställe: "jag är kommen att upptända en eld på jorden; — men jag måste (tillförene) med en döpfelse döpas, och huru ängslas jag till des han fullbordad warder" (Luk. 13: 50). Detta "måste" hade sin grund i Guds wilja och rådslut. Redan det gamla testamentets profetior betyga det, och Jesus sjelf uttalar det med de orden: "meniskans son är kommen att gifva sitt lif till återlösen för många" (Matth. 20: 28). Så säger ock Petrus i sitt 1: sta bref (1 kap. 18, 19 och 20 versarne): "weten, att I icke med förgängligt silfwer eller guld igenlöste ären ifrån eder såfängliga wandel efter fädernas sätt, utan med Kristi dyra blod, såsom med ett menlöft och obesmittadt lams;

hwilken wäl förefedd war före werldens grundläggning". Och Johannes lifaså: "Jesu Kristi, Guds Sons blod renar oss af alla synder" (1 Joh. 1: 7). Och Paulus: "i Kristus hafwa wi förlösning genom hans blod, nemligen syndernas förlåtelse" (Ef. 1: 7). Det gälde att åstadkomma förlåtelse för och rening från synden, och derför måste Jesus enligt Guds wilja och råd gifwa sitt lif i döden. Hans död skulle blifwa det offer, hwarigenom skulden utpländes, synden straffades, Guds wrede försonades och nåd och lif förwärfwades åt syndare. Allt berodde sålunda på Kristi lidande och död, på hans försoningsoffer. Frambar han detta offer, så war werlden räddad; frambar han det icke, så war werlden för tid och ewighet förtappad. Den betydelsen har Kristi lidande.

Denna predikan har alltid rönt mycket motsägelse. Man har till och med talat om judiska föreställningar och judiska willfarelser hos apostlarne. Men detta är dock så långt ifrån händelsen, att hwarken Paulus eller Johannes eller Petrus i början förmått fatta eller welat tro denna predikan. Paulus war före sin omvändelse en wäldig ifrare för den mosaiska lagen och förföljde den tiden Kristi församling ända till fängelse och död. Johannes war ock en tid så långt ifrån att kunna fatta Guds kärleksråd i Kristus, att han wid ett tillfälle wille nedfalla eld öfwer de otrogna samariternas städer. Och Petrus? I vår text läsa wi: "Då Jesus förkunnat sina lärjungar om sitt lidande, så tog Petrus honom affides, straffade honom och sade: Herre, skona dig sjelf,

detta wedersfares dig icke!" Och med de öfriga lärjungarne förhöll det sig på samma sätt. Det heter om dem: "de förnummo der intet af, och talet war dem så fördooldt, att de icke wiste, hvad som sades". Så swårt war det i början för det judiska folket att kunna tänka sig nödwändigheten af Frälsarens offerdöb. Hur skulle det då wara möjligt att denna så wigtiga sak ledde sitt upphof från judiska föreställningar? Har nu emellertid det ordet om korset haft så swårt att finna ingång redan hos Jesu lärjungar, dessa redliga och uppriktiga själar, då kan man wäl icke förundra sig, att werlden icke will höra talas derom. Werlden kan än i dag icke fatta betydelsen af Kristi kors. Att en korsfäst man skulle wara vår Frälsare, är för henne en galensfap. Gud är ju barmhertig, säga somliga, och kan wäl förlåta synder äfwen utan ett sådant blodigt offer. Andra åter påstå, att en sådan lära står i strid med ett renare Gudsbegrepp; föreställningen om Guds wrede och Guds dom öfwer synden är icke längre hållbar, och derför är det ingenting bewändt med en dylik "blods-teologi". Hvad Petrus i oförstånd, ehuru i wälmening, yttrade, det hör man mången med fräck stolthet förkunna såsom det enda rätta. "Skona dig sjelf, ditt kors behöfwa wi icke", så ungefär ljuder det mångensstädes. En upphöjd förebild i dygd, en gudomlig kärlekens predikare, ett mönster i tålmod och dyl. ser man wäl i Jesus, men för korsets nödwändighet och för korsets kraft har man intet öga. Liksom om lag och rätt blott skulle ega någon betydelse i menliga förhållanden, men Gud deremot alldeles se bort derifrån i det, som rörer honom, och blott utöfwa

gränslöst tålmod! Om någon wäldför sig på en annans person eller egendom, så fordrar man, att den skyldige skall straffas. Men när menniskan förgripit sig på Gud sjelf och hans ordning samt misbrukat hans gäfwor, will man icke weta af något straff eller någon dom, som menniskan måste underfatta sig. Gud måste utan wrede, utan straff, utan försoning alltjemt helt enkelt låta nåd gå för rätt, hafwa fördrag med allt, tåla allt. En sådan Gud är det werlden will hafwa, och förbensfull förkastar och föraktar werlden den nåd, som innebäres i Kristi kors. Hon förstår icke denna nåd, emedan hon icke känner sin synd, och synden lär hon icke känna förr än hon lärt sig förstå, hwilka oestergifliga kraf Guds heliga lag ställer på henne.

Det war i stor wälmening Petrus wille skydda Herren. Men med bitande skärpa afwisar Herren den menliga meningen med de orden: "gack bort, satan, du är mig till hinder, ty du besinnar icke hvad Gud, utan hvad menniskor tillhör". Gud har gifwit menniskorna sin lag, och han har fullt allwar med denna lag. Han fordrar oestergifligt, att den uppfylles eller, om den brytes, att öfwerträdaren straffas. Detta måste han för sin sannings och rättfärdighets skull fordra. Redan i naturligt hänseende herrskar en wedergällningslag, hwilken lyder så: hvad menniskan sår, det skall hon ock uppfåra. Den som sår ogräs, får störda ogräs; den som sår hwete, får störda hwete; och aldrig får den störda hwete, som sår ogräs, eller twärtom. På samma sätt förhåller det sig äfwen i andligt hänseende. Gud är en hämnare. För synd träfwer han försoning. Men wille han utkräfwa försoning af syndaren sjelf, det

wore det samma som syndarens död, ty döden är syndens lön. Och enligt sin ewiga kärlek vill icke Gud, att syndaren skall dö, utan att han skall lefwa. Han har af ewighet beslutat werldens återlösning, men på ett sätt, som war i öfvensstämmelse med rätt och rättfärdighet. "Zion måste genom rätt förlossad wara och dess fångar genom rättfärdighet", så heter det redan hos profeten. Därför sände Gud sin Son, och Sonen kom. Han kom, icke för att upplossa lagen, utan för att fullborda honom. Ingen titel af lagen blef af honom bruten, och dock tog han lagens hela förbannelse på sig, led och dog. Detta är den återlösning, som Gud och Guds Son åwägabragt. Och så bestämd måste återlösningen wara, för att wara fullgiltig och af det rätta slaget. Nu kan Gud wara nådig; ty hans sannfärdighet har fått ut sin rätt. Nu kan han skänka syndare förlåtelse; ty synden är dömd. Jesu Kristi kors är Guds sannings och rättfärdighets högsta pris. Och dock träder oss här ännu något annat tillmötes, och det med en sådan kraft och klarhet, att man nära nog förgäter rättfärdigheten, och detta andra är Guds obegripliga kärlek och nåd. Att Gud gentemot en i synd fallen, fiendtlig werld tager det första steget till försoning, att han för hennes skull bringar det dyraste och största offer, att han gifwer sin ende älskade Son ut i döden, ja, i en sådan död, att man numera icke på sådant sätt vill straffa ens den argaste missdådare, och detta allt, ehuru han wiste, att de allra flesta alldeles icke skulle tillgodogöra sig, utan istället ringakta och försmåda detta offer — detta är dock en kärlek, som öfvergår alla menliga begrepp om kärlek. Gud hjelpe oss att detta besinna!

Synodens Hemmission.

Rapport från New York-konferensens westra missionsdistrikt för 1881.

Allt härintill hafwer Herren hulptit oss i vårt arbete och i våra strider! Herre, hjelp oss fortfarande som hitintills!

Westra distriktet af konferensen har ett stort arbetsfält och sträcker sig utöfwer halfwa arealvidden af tre stater: New York, Pennsylvania och Ohio. På ett så widsträckt område har ej mycket kunnat uträttas. Dock har kyrkans herde, Herren Jesus, warit med oss, att något kunnat göras, fastän arbetarne warit få, krafterna ringa, fienderna många och motståndet från otrons och den falska andlighetens läger swårt nog. Guds ords ädla säde har utsäts utan buller, och wi bida och wänta efter den kostliga jordens frukt. Under sanningen, watten, wärten och störden behöfwa wi bedja: Herre, du kyrkans herde, war när oss med din "käpp och staf". Hejda wiltswinen (Gudsförnekare), som wilja nedtrampa allt heligt. "Tag oss de små råfwar (sektmakare), som förderfwa våra wingårdar". Behåll oss wid ditt rena ord. Förhindra satans själamord o. s. m.

Våra leder hafwa både afsest och fyllts under året. Pastor Östlin lemnade församlingarne i Mayville och Brocton förliden vår och flyttade till Chariton, Iowa, så att de båda församlingarne och arbetsfältet utmed Eriesjön har warit wafant. Stud. G. Nilsenius och Larson samt undertecknad hafwa besökt dem under året. Theol. stud. G. Nilsenius, som wid nästa synodalmöte kommer att prestwigas, är nu

kallad till pastor i Mayville och Brocton.

Pastor N. G. Johnson, som prestwigdes förliden sommar, har mottagit kallelserna från församlingarne i Warren och Titusville och flyttat dit. Pastor A. Bergquist, som också prestwigdes vid första synodalmötet, har mottagit kallelserna från de fyra församlingarne Antirim, Arnot, Morris Run och McIntyre i Wycoming och Tioga Cos., Pa. Församlingen i Pittsfield, Warren Co., Pa., är vakant, men besökes en och annan gång af pastor C. A. Johnson i Chandlers Valley. Församlingar äro stiftade i Ashtabula, Ohio och Fremsburg, Chautauqua Co., N. Y., och den senare begär inträde i synoden. Den håller på att laga till materialer till en ny kyrka. Församlingen i Wilcox, Elk Co., Pa., har byggt sig en wacker kyrka, färdig för inwigning. Kanesholmsboarne hafwa varit mycket utsatta för de förstörande partimakarne, som nedriswa och sönderslita som rosbjurr allt hwad de kunna. Att kasta sig in i våra församlingar och familjer för att splittra, sönderriswa och göra proselyter, det har varit, fördeses Ansgarianernes och Waldenströmarenes, arbete i Fremsburg, Pine Grove (Quaker Hill) och ej minst i Kanesholm. Det är ett under, att det är någonting qwar af den församlingen. Gud har en rättwis dom mot dessa Ansgarianer och Waldenströmare — den kommer! Dock under så ogynnsamma förhållanden har församlingen i Kanesholm skridit något litet framåt äfwen i yttre måtto. Den har "plastrat" och inredt sin kyrka. I Sheffield och Ludlow, Warren och McKean Cos., Pa., hafwa församlingar blifwit stiftade och de begära inträde i syn-

oden. De båda församlingarne hafwa kallat theol. stud. Rinell till lärare. I Ridgeway, Elk Co., Pa., är församling stiftad af pastor Franzén och den besökes af honom en gång i månaden. Församlingarne i Irvin och Pittsburg äro vakanta, men då konferensen blir i Irvin i Mars månad, blir det tillfälle att rådgöra om, hwad för dem bör göras. Synoden borde hålla en missionsnär i och omkring Pittsburg, der svenskar finnas i hundratal. Det synes som det wore lika viktigt som att hålla en på westkusten, der blott några få påträffas här och der, särskildt i Oregon och Washington T. — Stud. Larsson, som vid konferensmötet i Philadelphia blef kallad att 3 månader resa på missionsfältet och förkunna Guds ord för våra widt fringspridda landsmän, har gjort så med mycket nit och allwar. Han har werkat i westra delen af staterna New York och Pennsylvania och i nordöstra delen af Ohio. Att nedstrifwa alla de ställen han besökt, toge allt för mycket rum. I Cleveland, Ohio, äro en del landsmän, som önska höra Guds ord förkunnas. Pastor N. G. Johnson har besökt dem en gång och stud. Brooline twänne gånger. Svenskarne i Buffalo hafwa nästan blifwit lemnade åt sig sjelfwa. Endast past. C. A. Johnson, Franzén och undertecknad hafwa besökt dem en gång under året.

Stud. Stark och Stantz blefwo förliden sommar kallade till respredikanter för tre månader: Stark i Ashtabula, Erie och andra platser; Stantz i Clermont, Ridgeway, Port Alleghany och trakten deromkring. Stud. G. Nilse-
nius, Rinell, A. Nilsson och Brooline besökte vårt missionsdistrikt under julhelgen.

Då dessa rader sändas, har jag ej er-
hållit uppgift på, huru mycket missions-
medel blifwit samlade inom distriktet
under året. Det har ej varit så obe-
tydligt, men allt har blifwit utbetaldt
(och ej räckt till) än till arbetarne på
missionsfältet, än till nödställda emi-
granter, som kommit från New York
hit i stor nöd. Behöfdes ej hjälp för de
fattiga och hjälplösa emigranterna, som
komma, så kunde mycket mera penningar
gå till inre missionen. Vår synod under-
håller emigrantmissionärer i New York,
Philadelphia och Chicago och det är
rätt. Men hwad gör synoden och kon-
ferensen för utarmade och sjuka emi-
granter, som sändas från New York till
Jamestown, för att blifwa af med dem i
New York? Intet! Församlingen
i Jamestown får utgifwa sina missions-
medel till sjuka, fattiga och hjälplösa
emigranter, som andra konferensers eller
synodens missionsbestyrelse borde taga
wara på. Tänka synoden och konfer-
enserna derpå?

Insamlingen till lärowerkets i Rock
Island underhåll har ej gått så bra,
som man önskat, dock bättre än under
något föregående år. Wi hoppas kun-
na göra bättre ett annat år. Vårt folk
börjar på att uppskatta och värdera lä-
rowerket mer och mer, likaså Augustana
och Missionären. Något har samlats
för den yttre missionen och af de olika
församlingarne sändts till konferen-
sens kassör.

Våra månadliga missionsmöten haf-
wa varit små andliga fästöfningar och
riktiga högtidsstunder. Våra försam-
lingar längta och täfla med hwarandra
om att få dessa möten. Herren låter
sig ej vara utan vittnesbörd ibland
oss, utan utförert sitt verk i våra för-

samlingar i yttre och inre måtto. Han
ware prisad för allt! **Wördsamt**
G. O. Hultgren.

Utdrag ur New York-konferensens ord-
förandes rapport wid årsmötet
i Irwins, Pa., den 24 Mars
1882.

Våra församlingar hafwa icke sta-
dats af de många proselytmakare, som
resa omkring. Inom våra församlin-
gar hafwa ej förekommit några lärostri-
der. Det är dock sorgligt att se, huru
samliga landsmän låta sig fångas af
sådana, som med söta ord locka till sig
ensaldiga själar. I de stora städerna
finnas många partimakare, hwilka äro
eniga uti fiendskapen mot vår luthersta
kyrka. Annars bitas och frätas de in-
bördes och blifwa ofta af hwarandra
uppätne. De synas ej heller sakna pre-
dikanter, men orsaken synes vara den,
att de äro alla predikofjuka.

Wi deremot måste utropa: "Skörden
är mycken, men arbetarne äro få!" Icke
alla af våra församlingar hafwa pasto-
rer och de flesta pastorerna måste då och
då resa på missionsfältet. Vår konfe-
rens har dock förkofrats, bewisande att
Herren kan uträtta mycket med rin-
ga medel. Kommunikantantalet har
förökats, nya församlingar hafwa blif-
wit stiftade och i konferensen upptagits.
Wid konferensmötet i Philadelphia in-
wigdes Sw. Luth. Zionskyrkan derstä-
des. På denna kyrka hwilar ännu en
skuld af \$8000, men församlingen hop-
pas snart kunna afbetala ett tusen. Sw.
Luth. Bethlehemskyrkan i Brooklyn har
köpt en kyrka på Pacific str. för \$7000
på goda betalningsvillkor. Det är en
stor uppmuntran för vår församling i
Brooklyn, att den fått en egen kyrka.

Den Sw. Luth. kyrkan i Wilcox är nu färdig. Den 27 sista lidne November samlades församlingen i den nya kyrkan för första gången. Vid detta möte så wi den glädjen att inviga den Sw. Luth. kyrkan härstädes. Mycket annat kunde omtalas, som bewisar att vår konferens förkofras. Missionsfältet är stort. Det är rikt på dyrköpta själar, men fattigt på silfver och guld. Vår konferens är också fattig, men wi hafwa dock gjrt hwad wi kunnat. Konferensens missionsbestyrelse har haft flera möten. Straxt efter konferensmötet i Philadelphia kallades stud. Larson att under tre månaders tid verka på missionsfältet i westra distriktet. Någon rapport från honom hafwa wi ej erhållit, men enligt pastor Hultgrens uppgifter har stud. Larson med trohet och flit verkfat i n. w. delen af Pennsylvanien och New York samt Ohio. Bestyrelsen kallade en studerande att verka i Lowell, Mass., men han antog ej kallelsen. Straxt derefter kallades stud. Norlin, som antog kallelsen. Han verkade med mycken trohet derstädes. Bestyrelsen fann sig dock nödsakad att flytta honom till Worcester, som blef waktant, då stud. C. T. Sandström lemnade för att fortsätta sitt arbete i New York. Theol. stud. Esbjörn verkade förliden sommar i Worcester, då församling stiftades. Efter honom fortsatte stud. Sandström. Stud. Norlin flyttade dit i December. Br. Norlin upplyser, att gudstjänsterna äro flitigt besökta och att kommunikantantalet är 160. Församlingen är dock knappast ifråga att ännu bära sina utgifter. Om en ordinerad predikant kunde erhållas, så skulle dock saken snart vara hjälpt. Konferensen har underhållit predikanter der helt och

hållet. Vid bestyrelsens möte i början af detta år beslutades dock, att de två sista månaderna innan konferensen församlingen skulle bidra med halfwa lönen samt att församlingen ej fick påräkna någon hjälp längre än till konferensens möte. Då stud. Norlin lemnade Lowell för Worcester, kallades stud. Raft till Lowell. Stud. Raft antog kallelsen och verkade der med wälsignelse. Swenstärne i Lowell bidraga till hans underhåll med \$20 i månaden. Hans lön är 40 per månad. Stud. Rinell, som förut verkfat i Conn., blef wid ett af bestyrelsens möten kallad att verka i Providence till nästa konferensmöte. Han har verkfat med nit och trohet. Providence är dock ett swårt missionsfält och det tillkommer konferensen att bestämman, huruvida missionen der skall fortsättas. Det wore godt, om wi kunde fortsätta missionen der, men på grund af medel och andra orsaker äro utsigterna der mörka. I Connecticut ser det temligen ljusst ut, men om vårt mångåriga arbete der icke skall vara förlo-rad, så måste wi göra allt för att få en pastor för missionsplatserna derstädes. Bestyrelsen har kallat pastorer i western, men fått nekande svar. Stud. Vandell verkade i Conn. under julferierna och har sedan gjort en resa dit. Stud. Esbjörn har också varit der. De studerande i Philadelphia hafwa desutom besökt Wilkesbarre och Sugar Notch, Pa., samt Wilmington, Del. I detta sammanhang vill jag nämna att stud. Rinell blifwit kallad till pastor i Wilkesbarre och Sugar Notch. Mycket annat kunde berättas, men det sagda kan wara nog. Må wi bedja Herren att han sänder arbetare i den myckna säden! Wi känna till många platser, der mission

kunde bedrifwas, men som wi sakna män och medel, så kunna wi ingenting uträtta. I westra distriktet äro många platser, som behöfwa lärare. En respredikant borde kallas för detta distrikt. Om konferensen icke är mäktig att underhålla en respredikant, så blir det nödvändigt att här wända sig till synoden för att få hjälp. Herren styre och lede allt!

Något rörande den påtänkta missionen bland mormonerna.

Kan synoden ej komma i gång med någon hednamission bland vårt lands indianer — ännu äro dock ej alla förhoppningar derom ute — så synes ropet från Herren blifwa allt starkare: "gå till mormonerna! Rädden af dem, hwad I kunnen! Jag vill wara med eder". Ålug. o. Miss:s läsare komma ihåg, att vår wän past. Telleen förliden höst på missionsstyrelsens uppdrag gjorde en undersöknings-resa till Utah, och hwad han derom berättade stod att läsa i n:r 6 för detta år. Om wi läsa denna berättelse om igen stola wi kanske ännu klarare inse det himmelftriande ropet om hjälp utur det djup af elände, som många tusen af vårt arma folk blifwit bragte uti genom ett så grymt bedrägeri, som endast den gamle lögnaren och mördaren i afgrunden kunnat påfinna.

Det hwarken war eller är styrelsens affigt att låta denna sak förfalla, utan så snart Herren utwisar någon att sända, är det meningen att gå till werket. Men som wi äro fattiga både "på män och medel, så wi skynnda sakta". Denna

fattigdom åter har ottron såsom sin moder.

Junnes mera tro och kärlek ibland oss, så skulle wi icke lida brist på hwarken det ena eller andra.

Gud wäcke oss till allwarlig besinnning i detta fall, medan ännu tid är att werka!

Emellertid tror styrelsen sig ha fått en man i fikaren, som möjligen både kan och vill gå ut som missionsnär bland detta olyckliga folk, dessa moderna hedningar, ehuru ännu ingen ting hunnit göras med afseende på kallelse.

Såsom ytterligare bewis för det stora behöfwet af missionswerkshmet bland mormonerna i Utah wilja wi här nedan meddela, hwad ett par amerikansta missionsnärer säga derom. Deras wittnesbörd böra ju wäga så mycket mer, som de äro förestafwade af verklig sakkänedom.

Den förste är en presbyteriansk missionsnär och heter James Campbell, M. A. Den andre är metodist-missionsnär.

Deras skrifwelser förefomma i samma ordning, som deras namn blifwit angifna. Past. Telleen gjorde deras personliga bekantskap, när han war i Salt Lake City.

"Dyre br. Telleen!

Jag har tillbragt 6 mån. i denna stad och territorium, iakttagit och noga studerat detta folks belägenhet. Jag känner ett djupt deltagande för de olycklige. Men det är ett hårdt fält för kristlig werkshmet bland alla klasser och nationaliteter. Som det engelsktalande folket har prester (missionsnärer) och skollärare bland sig, äro de ej så blottställda på evangelium som öfriga nationer (as the people of foreign tongue), såsom swenskar, norskar, danskar och tyskar,

hvilka icke hafwa en enda prest el. skollärare, så långt jag kunnat lära känna, till att undervisa och predika på deras eget tungomål.

Skandinaverna (svenstar, norstar och dansstar) uppfattas till omfr. femtio tusen. Jag har rest i 20 stater inom Unionen, i Canada och Europa, men har ännu aldrig sett en mera striande andelig nöd än bland skandinaverna i detta territorium.

De äro intelligenta, arbetsamma och wälmående (prosperous), men förslawade under det mormonsta bedrägeriet, med undantag af några få icke-mormoner, hvilka tillika med många otillfredsställda mormoner skola wälkomna ett Jesu Kristi sändebud (a messenger of the Cross), som talar deras modersmål. I sanning många äro lemnade lif mannen wid vägen, halfböda i detta mörkrets rife, wäntande på någon allwarlig kristlig lärare, lif den barmhertige samariten, med evangelijs olja och win för de djupa hjertesären.

Om någonsin det macedoniska ropet: "kom hit öfwer och hjelp oss!" låtit höra sig, så är det i sanning här och nu. Just nu synes tiden wara inne att begynna werket.

Om jag kunde tänka mig några starkare stäl eller bewefelsgrunder eller kraftigare ord att förnä Gt samfund till att sända Er eller någon annan, skulle jag använda dem".

Widare framhåller författaren af breswet, att ett missions-företag bland mormonerna kommer att fordra mycket tålmod och ihärdighet, kräfwer af den man, som skall börja företaget der, icke blott wanliga qualificationer, utan der till takt, tålmod samt kännedom om den menfsliga naturen. — Men han

uppmuntrar äfwen med försäkringar om ett hjertligt wälkommande af derwarande evangeliska missionärer, samt att de skola understödja företaget allt de kunna.

Sju orsaker, hwarför en skandinavisk missionär bör sändas till Salt Lake City, Utah.

1. Emedan der finnes öfwer 50,000 skandinaver i territoriet, af hvilka många hafwa warit lutheraner i fäderneslandet.

2. Emedan hundratal af skandinaver komma hit årligen från fäderneslandet.

3. Emedan mormonmissionärer och agenter årligen sändas till de gamla länderna; men en skandinavisk missionär, boende och werkande här, kunde genom pressen i betydlig mon instränka deras werksamhet genom att i klar dager framställa mormonismens uselhet.

4. Emedan ibland dem, som affallit från mormonismen, der äro många, som warit lutheraner och som med glädje skulle wilja wända tillbaka till den gamla tron.

5. Emedan intet annat kyrkligt samfund werkar bland skandinaverna. Följaktligen hafwa de ingen omwårdnad i andligt afseende.

6. Emedan mormonismen för sin tillwaro beror af rekrytering från främmande länder.

7. Emedan Kristus ålägger oss att "gå ut i hela werlden."

På grund af mångårig wistelse i Salt Lake City och noggranna iakttagelser har jag kommit till den öfwerthygelsen, att det werk, som skall störta mormonismen, är ett werk att återwinna till Kristus och hans församling olyckliga förlorade söner och döttrar.

Sag har talat med flandinaver och känner deras önskingar, har hört deras bedröfliga historier — fattiga, hemsluckta, med krossade hjertan, förorsakadt af denna falska kyrka. Ingen att gå till för att så deltagande, ingen, som kallar wandraren hem; de måste förblifwa mormoner, eller också blifwa fritänkare eller spiritualister.

Det är en bedröflig historia, en historia om misärdrömmar och krossade hjertan. Ingen Kristus, ingen nådens gåfwa, ett fattigt kallt substitut såsom religion är deras lott, en religion af köttliga lustar, af wanära och bedrägeri. O, huru stort är ej behöfwet af missionsärer här! Hvad glädje och hugswalelse de skulle föra med sig! Intet kyrkosamfund har sådant tillfälle att göra godt, som Ert.

Salt Lake City Nov. 14 1881

E. M. Rudisile,

Korresp. sek. o. stattn.

för M. E. kyrkans Utah-mission.

Den som älskar fienderna till Kristi kors, huru kan han vara Kristi vän? Huru skall jag kunna anse den för en omvänd och botfärdig kristen, som jag dageligen finner i de obotfärdigas och oomvändas sällskap? — Den man eljest icke känner, den kan man väl känna af hans sällskap. Huru skall jag tro att den har ångrat sina förra säfänga ord, sin förflösta tid, sitt förargeliga lefwerne, som strag efter sin förmentå bättring åter insinner sig hos sådana personer som ej allena förhålla sig på samma sätt, utan också uppegga honom till synd? Det är lifsom om en som legat dödligt sjuk i pesten, och knappast kommit sig, wille åter löpa in i det förpestade huset och lifwål påstå att han älskar lifwet och gör allt att bibehålla det.

(Scriber).

Ev. Fosterl:s Stifs:s mission i Afrika.

I Aug. och Miss:s missionsafdelning för den 7 Febr., der genom bref från missionsärerna wi singo underrättelser om abysiniernas röfware-ansfall på missions-stationen Mensa, lofwade wi att "återgifwa ett bref af senare datum, som fullständigare skildrar förloppet af denna sorgliga tilldragelse". Detta löfte wilja wi denna gång infria. Det berättar ganska utförligt förloppet wid fångarnes utlösning, samt hwilka besvär och kostnader detta medförde. Ehurubrefwet omtalar en del af hwad som redan af de föregående underrättelserna är känt, kunna wi swäriligen dela på det utan att skada sammanhanget, hwarföre wi låta det infläta helt. Det lyder som följer:

M. Kullo, 28 Oktober 1881.

Käre wänner!

"Vår hjälp står i Herrens hand, den himmel och jord gjort hafwer".

Som I redan weten, har vår sommarwistelse varit i Mensa, och den war lugn och angenäm till i början af September. Då började ryktet om abessinarnes fiendtlighet oroa oss. Omkring den 10 September kom en trupp soldater med en anförare till byn, för att upptaga skatt, men byns äldste försätrade oss, att de hade ondt i sinnet mot våra församlingsmedlemmar. Således flydde de våra natten före soldaternas ankomst, och dessa efterspanade nu wara, utan att finna dem i deras hem. Alla missionshyftonen woro ännu qwar då, och som truppens anförare Bascha Habto bedt oss om en gåfwa, så erbjöd jag mig offra en god fisl, Månssons lifaledes ett kopparfat och Carlssons ett

tenn'hop. Denna gåfwa mottog han, som det tycktes, med tacksamhet, och wänstap förklarades. Han gick sedan till en annan by, och som de våra hwarje natt sände spejare för erhållande af underrättelse och proviant, kallade jag nu tillbaka en af mina gossar, Mikael, till måndagsaftonen den 12 Sept. och de andra, som hade arbetat på åfern, och bad dessa gå tillbaka till det. Så skedde ock. Den 13 Sept. reste Lundahls och Månssons ned till M'Kullo i frid. Carlsjons och jag skulle stanna för reparationen af Hedenströms forna hus. Bascha Habto (soldatanföhraren) återkom efter några dagar, och wi anade intet ondt. Helsingar utbyttes och dagligen kom han till mig eller Carlsjons att dricka kaffe, och ofta sände wi kaffe till honom, på hans begäran. Wid en abessinisk fest — den i. e. korsfesten, de kungligas fest — som då inträffade, gåfwo Carlsjons och jag honom 10 th. (omkring 33 kronor) till en slagtto, för att ytterligare stärka wänstapen och tryggheten för de våra, ty våra fösamlingsmedlemmar hafwa ju sin jord och bostap i Mensa. Olsons f. d. tjenare, Gebra Mariam, förde ordet å våra wägnar och bad honom wara vår vän.

Den 6 Oktober war en stor del af våra församlingsmedlemmar, under Carlsjons ledning, sysselsatt med tafläggningen på Hedenströms hus. På morgonen, då jag med mina gossar åt frukost, kom en stor hop soldater ned till de arbetande, och ej långt derefter hörde wi ett skarpt skott. Mina två största gossar, Mikael och Ibatit, gingo då ut. Sjelf kom jag ut just lagom att se dem båda redan fasttagna af soldaterna. Äfwen Gebra Mariam (Olsons f. d. tjenare) samt en af Hedenströms forna

lärjungar, Dabro, woro gripna. Då jag kom ut på gården, såg jag ynglingen Wolbo Ab ligga död wid en sten. Han hade varit sysselsatt wid tafläggningen, och då soldaterna kommo, hade de gripit honom. Först wet han undan, och då slogo de honom med höfskolfwen, derpå stöto de honom tvärs igenom kroppen. Döden följde nästan ögonblickligen. Efter hans död flydde så många, som anade, hwad det gälde. De förföljdes af soldaterna, men genom att låta sina öfwerklädnader fara undkommo de halfnakna. Då jag, sedan mina gossar borisläpats, såg mig omkring, warseblef jag på slätten en af Carlsjons största gossar, Alalom, springa för lifwet, förföljd af en soldat, som swängde swärdet öfwer hans hufswud. Men Alalom undkom genom att låta sin öfwerklädnad fara, och soldaten hindrades äfwen i sitt förföljande af de törnen, som wäga på slätten. — I sällskap med Carlsjons gick jag nu till byn, för att af Bascha Habto få weta orsaken till allt detta. Han sade sig ej weta något här om, utan war helt ofstyldig. Han följde med till den döde och gaf befallning om hans begrafning. Under tiden hade Beatas flicka Tatha, Gebra Mariams hustru och Davids hustru fasttagits. I mitt rum lågo flere gömda: Gebra Ab, Debbas, blinde mannen Saggid (f. d. lärare hos Hedenström) och en broder till den döde Wolbo Ab, Josef, son till Sera Zion, och en annan liten gosse. Huru de kommit dit, wet jag ej. Då jag åter kom till våra fångar, togos bojorna fram och fastsmiddes på dem; två och två hopkopplades i hwarje kedja. Min gosse Ibatit löstes dock snart mot borgen af hans folk. Mikael hade ännu ingen kedja. Jag

beslöt då att resa upp till fursten Blatta Gabru i Daropanlos, för att om möjligt utverka fångarnes lösgifwande. I hemlighet rådde Bascha Habto mig der- till, men inför sina soldater afrådde han mig. Klockan 2 på efterm. satt jag på Carlsfons mulåsna med två män till följeslagare och styrde kurs på Hamazén, fast besluten att forcera marschen så mycket som möjligt, för att komma fram före soldaterna och fångarne, som skulle föras till fursten Blatta Gabru. Jag red därför till sena qvällen, då wi träf- fade på några hus, der wi hvilade. Dock kom ingen sömn i mina ögon den natten. I dagningen bröto wi upp och i förmiddagens solsten klättrade wi upp för bergen. Det försprång jag haft före fångarne och soldaterna höll jag på att nu förlora, ty de hade färdats nä- stan hela natten. De hade sett mig två gånger. Vid middagstiden, då wi kom- mo till en flod på Hamazén-platån, fades det, att Blatta Gabru skulle slå läger der samma dag. Jag råddes der- för att invänta honom. Detta wille jag dock ej, utan red framåt, för att möta honom före fångarnes ankomst. När jag ridit ett stycke, fades det mig, att fursten Blatta Gabru ej kom denna väg, utan redan gått förbi mig. Jag wände då om och kom till hans läger. Fångarne hade redan mött honom, och då han sett dem, hade han försmädat dem. Så fort jag kom till lägret, an- mälde jag mig, och efter en stund fick jag komma in i hans tält. Han war upp- tagen med rättsfkipning, rådpågning, m. m., men då detta war slut, drogo sig alla tillbaka, och jag framlemnade min gåfwa, som bestod af en serpipig revol- ver med centralantändning. Den tyck- te han om, och nu framsförde jag mitt

ärende: att wi futtit med hans tillåtelse i Mensa i frid hela den heta tiden, men att nu soldater gjort så och så. Jag anhöll, att han måtte frigifwa mina tjenare. "Äro de lärjungar, släpper jag dem ej, ty de hafwa bytt om tro", sade han. Jag sade, att i Mensa hade de burit wed och watten, och såsom her- re hade jag wäl rättighet att hafwa tje- nare, då han gifwit mig lof att wara der. "Gödt", sade han "fångarne äro på väg hit, och i morgon skall jag höra eder". — Han befalde nu, att jag skul- le hafwa ett tält för min räkning och att ett får skulle gifwas mig. Mot aftonen fick jag höra, att två af fångar- ne kommit till lägret, och jag antog, att det war Gebra Mariam och Dabro, hvilka jag sett ledjade tillsammans i Seleb. Efter en sömnlös natt, swäf- wande mellan fruktan och hopp om ut- gången af min sak, hellsade jag solupp- gången med glädje. På fredagsaftonen hade en tjenare hos fursten berättat mig, att fursten — på det jag icke skulle förja — hade af nåd förskönat fångarne från gissling, som eljest skulle skett. Det- ta gladdde mig i min ångest och oro. Jag bad att få se dem, men det nekades. Jag begärde genast på lördagsmorgo- nen företräde, hwilket jag ock erhöill. Jag förnyade min anhällan om fångarnes frigifwande; men fick intet afgörande swar. Han utgöt sig i stället i ett lof- tal öfwer Abessiniens härlighet. Swad woro alla länder emot detta o. s. w. "I afton", sade han vidare, "skall jag och Rantiba Sabhatu samt du afgöra saken tillsammans". Således ännu en dag i pinsam oro och owisshet!

Wid middagen kom en soldat och hel- sade mig från Mikael. Det war han och Dabro som kommit till lägret. Han

helsade mig, att jag måtte lägga mig ut för honom, att han ej måtte förgås af hunger. Detta var dock ett tillägg af soldaten, fick jag sedan weta, men då tyngde det mycket på mitt sinne. Jag blef dock glad, att de funnos i lägret, ty man hade förut sagt mig, att de skulle föras till hufvudlägret i Daropanlos. Men de woro ju hungrande, och jag kunde ej hjälpa dem. Wisserligen hade jag ett litet mjölsförråd och folk som kunde baka deraf, men huru skulle jag kunna få det till dem. Sjelf hade jag ej ätit något sedan torsdagsmorgonen, utan endast druckit litet watten och mjölk. Nu sände jag ett bud till Kantiba Sabhatu med begäran att få tala med honom. Jag kallades till hans tält och jag sade honom, att jag hört honom omtalas af mina bröder och hört mycket godt om honom. — Wisserligen hade jag sett honom i Arum, då jag war der, och han hade druckit kaffe hos mig många gånger, men jag wille ej förråda mig, då han ej kände mig. Jag bad honom nu att hjälpa mig till det bästa, då han nu på aftonen skulle wara med om rådpläggningen, så att jag finge fångarne lösa. Jag lofwade honom 15 thaler för sitt besvär. Han lofwade just ingenting. Jag kände mig nu lättare om hjertat och kunde nu hoppas att, om än genom dryg lösen, få fångarne skonade från gissel, kedjor och stympning m. m., ty mannen stod högt i ynneft hos fursten Blatta Gabru. Med otålighet såg jag solen sjunka mer och mer utan att jag blef kallad till furstens tält. Slutligen kom en kammartjenare, Minoa, och sade: "Så säger fursten: om du gifwer honom en elefantbössa, så får du fångarna lösa, men will du det ej, så får du ej sofwa i lägret i natt och

ditt folk får du ej". — Jag svarade: "det är för deras skull jag kommit hit. De äro såsom mina händer och fötter, jag behöfwer dem; jag will skaffa en sådan bössa, om jag får tid på mig". Då bestämde han först ett par dagar, sedan 16 dagar, men jag sade, att det war omöjligt, då jag ej hade bössan i min ego. Jag behöfde en månad för att skaffa den. Nej, på 24 dagar skulle jag skaffa den, sade han, och derwid blef det. — Jag kallades nu till tältet och Kantiba Sabhatu war före mig der. Jag lofwade nu göra, hwad fursten genom kammartjenaren sagt mig. Han lofwade nu gifwa mig den ene fången lös, och den andre skulle stanna såsom borgen. Men morgonen derpå skulle detta ste. Jag besökte Kantiba Sabhatu ännu en gång och bad honom hjälpa mig att få Mikael lös, ty han war mig mest nyttig. På aftonen sände fursten mat till mig, men det smakade mig ej. På söndagsmorgonen kallades jag åter till tältet och öfwerenskommelsen bekräftades ytterligare. På 24 dagar skulle jag wara åter med en elefantbössa, och den ene fången lösgifwas. Kantiba Sabhatu skulle förwara den andre tills jag kom igen. Jag sade nu farwål och gick ut, och efter en stund kommo båda fångarne, lösta ur kedjan, men nu war det Mikael som skulle stanna qwar. Jag blef dock glad att få se honom. Han war mycket sorgsen, men på min fråga svarade han, att allt war godt, med undantag af att han hade swårt att swälja. Jag sade honom, att jag snart skulle komma igen, med Guds hjälp, och att han nu måste stanna qwar, tills de 24 dagarne gått. Jag anbefalde honom åt Kantiba Sabhatu, och sedan kedjan åter påsatts fördes han till Sabhatus hus i Umbaderho.

Kommen ut ur lägret kunde jag af Dabro, som följde mig, få weta, hwad som stett sedan min resa från Geleb. Gebra Mariam hade på bascha Habtos befallning blifwit qwar i Geleb, men sedan hade blatta Gabru (furstens) befallt, att fångarne skulle hemtas till lägret. De woro nu troligen på wäg dit. Då Mikael och Dabro kommo till lägret, hade fursten smädat dem och frågat om deras underwisning, huru länge de warit i skola m. m. De sade, att de läst de fyra evangelierna och hela nya testamentet. Furstens frågade äfwen efter Salomon (presten), men de sade sig intet weta. Nu befallde fursten, att gisflet skulle swängas framför dem, men de sade: "hwad wi hafwa att säga, det hafwa wi sagt". "Godt", sade fursten, "i dag benådar jag eder, men pröfwen eder, ty i morgon skall jag widare ransaka eder". Han befallde nu gifwa dem mat. De hade sett min revolver ligga för furstens fötter, men den gömdes sedan. Dock sågo de deraf, att jag kommit till lägret.

Med oro för mina i Geleb qwarblifna gossar Gebra Ab, Debbas m. fl. red jag hela söndagen och hann wid solnedgången till Geleb. Carlssons hade hela dagen hållit uttif efter mig. De kommo mig nu till mötes och wi hade mycket att berätta hwarandra. Jag fick nu weta, att de mot en bössa löst ut deras flicka, Tatha, och de fem andra, som befunno sig i mitt rum, under det gården utanför war full af soldater. De hade först sändt dem till skogen, men nu, sedan soldaterna gått bort från Geleb, hade de andra flyktingarne kommit fram och de hade alla begifwit sig till Massaua.

Det war nu godt för mig att få litet

mat hos Carlssons, ty jag war nästan fastande ända från torsdagen. Wi beslöto att genast resa till Massaua och hörde fem mulåsnor för oss och våra tillhörigheter — fyra kameler med last hade Carlssons sändt af förut. Måndagen kl. 3 e. m. bröto wi upp och kommo på torsdagsaftonen hit till M'Kullo, efter en mycket mödosam resa, synnerligen för Beata. Hwad hon led under dessa dagar kan ingen beskrifwa. Det war en Guds nåd, att hon kom hit; — ja, i så många fall sågo wi Guds synnerliga omwårdnad om oss, något som här skulle kunna nämnas, men mitt bref har redan blifwit allt för långt.

Nu war frågan huru jag skulle kunna få en sådan bössa, som fursten önskade. Jag hade ingen annan utväg än wänta den från Gud. Lördagen gick jag in till Massaua, men fann ingen passande. Måndagen war jag åter i staden och fick då tag i ett enpipigt elefantgewär af owanlig konstruktion. Jag antog, att fursten skulle tycka om detta och köpte det jemte några andra gåfwor. I hopp, att Gud skulle låta mig finna nåd för fursten, skyndade jag att åter resa. Tisdagsaftonen den 18 begaf jag mig åstad. Söndags- och måndagsafton hade wi bönemöte hos Sera Zion, och de löfswade fortsätta dermed hwarje afton till min återkomst. Redan torsdagen anlände jag till Ambaderho, till Kantiba Sabhatus hus, der Mikael war fången. Han satt ute med sin frigsnekt och då denne sade: "se, der kommer din herre", blef han mycket glad, ty han hade ej wäntat mig så snart. Han kom mig till mötes. Åh, huru kärt att se honom, men wemodigt att höra hans ledjor stramla. Furstens blatta Gabru och Kantiba Sabhatu woro i lägret, fyra

timmars wäg derifrån, men Sabhatus son tog emot mig, och till honom lemnade jag min gåsfa till hans far: ett bakladdningsgewär. Detta gjorde, att jag och Mikael fingo wara tillsammans medan jag war i Ambaderho. Dagen efter följde Sabhatus son med mig till lägret. Jag blef då införd att helsa fursten, sedan skulle gåsworna aslemnas. Jag skulle bo hos Sabhatu, och fursten befalde, att jag skulle få ett får, 10 bröd och ett krus honung. Mot aftonen skulle jag framlemna mina gåswor, som föllo honom i smaken. Men nu förklarade han, att Mikael ej finge lösgifwas utan mot borgen af hans fader o. f. w. Jag harmades öfwer sådan trolöshet, men teg. Han önskade nu, att jag framdeles skulle skaffa honom en dubbelpipig elefantbössa, hwilket jag lofwade, men sade tillika, att woro wi wänner, som han sade, så skulle han också bewisa det å sin sida derigenom, att han lemnade gossen lös utan wilkor, och så blef det också till min stora glädje. Kantiba Sabhatu fick nu befallning att i all tyfthet lösa gossen och föra honom till mig. Jag återwände därför dagen efter till Ambaderho med Kantiba Sabhatu och hans son. Sedan mörkret inbrutit löstes han ur kedjan och fördes till huset, der Kantiban och jag woro. Då han anmälades skulle alla gå ut, utom Kantibans söner, tjenarne och mitt folk. Nu kom min kära Mikael in utan sin kedja, och mitt hjerta swälde af fröjd. Huru gerna hade jag slutit honom i min famn, men det gick ej an. Sirligt sittande på en fång bredwid Kantiban, mottogo wi hans wördnadsfulla bugning. Han fick nu sitta ned, och slutligen blef wår qwällsmat färdig. Den smakade mig någorlunda, men ännu

war ej mitt hjerta lugnt. Ändtligen kl. 5 följande morgon lemnade jag Ambaderho med Mikael wid min sida. Ett swar på alla våra hjerteböner, Guds namn till pris!

Färden gick i brådskande fart, och ju mer wi aflägsnade oss från Abessinien, detta arma, af wåld och orätt uppfyllda land, slog mitt hjerta lättare. Wi kunde nu samtala fritt om dessa dagars erfarenheter. Mikael sade att han ej förlorat hoppet, utan warit glad och ej fruktat för lidandet. Han hade warit swårt bunden och hans armar woro uppswullna. Äfwen hade ohyra plågat honom och han war sårig på kroppen. På söndagen hwilade wi wid en flod, der wi badade och Mikael fick rena kläder. Tisdagsmorgonen kommo wi till M'Kullo, till stor glädje för alla. Tisdagsaftonen fingo wi hålla tackfärgelsemöte hos Sera Zion. — O, huru mycket wi hafwa att tacka för! Jag har mina fyra gossar wälbehållna hos mig, dertill alla fångar lösta samt alla plundrade och hotade familjer församlade här, ej mindre än sju hushåll och några ogifta, men wi plocka till dem litet af hwarje, och de hafwa fått fem thaler till hwarje familj att taga sig en hydda för. Naturligtwis är nöden stor bland dem, ty de hafwa ej fått förda den säd de fått på sin åker i Geleb. Till dato har jag för fångarnes utlösning utgifwit 22 pund, utom 13 pund för elefantgewäret och 5 pund för bakladdningsbössan — summa 40 pund. Wisserligen en stor summa, men jag är glad att hafwa dem lösa. Och jag tror, att I också glädjen eder med mig. Jag är glad, att denna tuktan nu ligger bakom mig, men tror dock, att den fört oss närmare Herren wårt lifs Gud. Hade ej hans ord wa-

rit vår tröst, hade jag dukat under —
 "men i allt detta öfvervinna wi genom
 honom, som oss älskat hafwer" — och
 ännu älskar. Wi tacka för agan, och
 Mikael säger så säkert: "det war ej mer
 än hwad Gud wille".

Förlåt mig, om jag tröttat eder ge-
 nom mitt onaturligt långa bref.

I morgon den 7 Nov. lemnar gaila-
 expeditionen M'Kullo och börjar sin
 långa färd. Herren Jesus följte dem
 på vägen!

Eder i Herren förbundne

Anders Swensson.

(Misj. Tidn.)

Den Norska Luth. missionen på Madagaskar.

I "Workman" för den 16 Mars
 finna wi följande statistiska uppgifter
 rörande vårt brödras folks arbete bland
 hedningarna på Madagaskar. Denna
 ö är belägen utanför sydvästra Afrika
 och nära på så stor som hela Sverige.
 Hwem har ej läst el. hört om de krist-
 nas förföljelse på denna ö? Kristendo-
 men röntte der till en början ett hårdnac-
 fadt motstånd. Sanningens och rätt-
 färdighetens konung vann dock genom
 sitt saliggörande evangelium omsider
 seger, såsom han ju skall segra öfwer och
 omsider lägga alla sina fiender till sina
 fötter. Förföljelserna upphörde så små-
 ningom, emedan drottningen blef wun-
 nen för evangeliets sak.

Wi äro ej i tillfälle denna gång att
 lemna någon närmare beskrifning öfwer
 missionsverket på denna märkvärdiga
 ö; men af den nämnda statistiken fram-
 går emellertid, att Guds rike måste gå
 framåt, om också äfwen der "många
 motståndare äro".

Bland dessa motståndare må man
 med skäl räkna de katolska munkarna,
 hwilkas verk är förderfligare för evan-
 gelium än sjelfwa hedendomen.

Wi kunna ej förbigå den af "Work-
 man" gjorda inledande anmärkningen
 rörande metodisternas ifriga missions-
 verksamhet i de skandinaviska länderna.

"Norska kyrkans missionsfällskap, så-
 ger han, har ett antal lofwande mis-
 sioner i hednawerlden. Medan dessa
 våra bröder nitiskt arbeta på att brin-
 ga hedningarna till Kristus, hafwa wi
 det förödmjukande skådespelet att se me-
 todist-kyrkan i Förenta Staterna anslå
 ansefliga summor till missionsärens un-
 derhåll bland de stadars förmörkade lu-
 theranerna i Norge! (Ja, nog är detta
 märkvärdigt!) För innewarande år an-
 slog deras missions-komité en summa
 af \$13,983.00 för Norge, på samma
 gång \$22,352.00 för Sverige, och
 \$9,613.00 för Danmark. Medan de-
 ras församlingar hemma plundras af pro-
 felymakare (afslönade af metodisterna i
 Amerika), äro de outtröttliga i sitt mis-
 sions-arbete bland hedningarna, såsom
 kan ses af följande summariska framställ-
 ning af deras kyrkor och skolor på Ma-
 dagaskar.

1. Menandona-distriktet. Missio-
 när Nygaard. 4 stationer, 61 kommu-
 nikanter, 10 katekumener, 300 skolbarn i
 församl. skolorna.

2. Wandriana-distriktet. Missio-
 när Stueland. Åttifiliga stationer,
 137 kom., 44 katekum., 500 skolbarn.

3. Flaka-distriktet. 2 infödda mis-
 sionärer, 2 stationer, 52 kommunikanter,
 2 katekum., 122 skolbarn.

4. Ambato-distriktet. Missionär
 Nissen. 6 stationer, 50 kom., 9 kate-
 kum., 360 skolbarn.

5. Fehasinana-distriktet. Missionär Minnsaas, 2 stationer, 62 kom., 9 katekum., 630 skolbarn.

6. Faraindona-distrikt. — Missionär Hösland. 23 kom., 5 katekum., 126 skolbarn.

7. Soatanana-distrikt. — Missionär Lindö. — 12 stationer, 71 kom., 18 katekum., 450 skolbarn.

8. Fianarantsoo-distrikt. — Missionär Walén. 10 kyrkor, 80 kom., 25 katekum., 550 skolbarn.

Inom det sistnämnda området har ett skollärarseminarium blifwit upprättadt för att uppfostra infödda lärare för församlings-skolorna, af hvilka en finnes i förening med hvarje församling.

Missions-sällskapet i Norge understöddes frifkostigt af många norra församlingar i Amerika, hvilka lyckligtvis se bort från de olyckliga söndringarna och, i sin isver att rädda hedningarna, sända sina penningar till moder-föreningen i fosterlandet.

Må Gud fortfarande främja detta storartade missionsverk med sin välsignelse, att skaror af dessa madagascher må kunna vinnas för Kristus och hans rike och såsom mogna kärswar inbergas i de himmelska ladorna.

J. P. N.

Britiska och Utländska Bibelsällskapet.

Den tjänst, detta sällskap alltför lenar hednamissionen, är af en utomordentlig betydelse. Enligt den 77 årsberättelsen uppgår antalet af de bibelöfversättningar, som detta storartade sällskap tryckt och spridit, till 298. Lägger man dertill de omkring 26 öfversättningar, som blifwit ombesörjda af andra säll-

skap, så visar det sig, att den heliga skrift (ensilda delar deraf med inberäknade) för närvarande är öfversatt på 324 språk och munarter, hwarvid de 17 remiderade öfversättningarne icke äro tagna med i räkningen. Mer än fyra femtedelar af dessa öfversättningar hafwa tillkommit först sedan det Britiska och Utländska bibelsällskapet uppstod — ett bewis för, att förtjensten för deras ärwägbringande hufvudsakligen tillkommer detta sällskap. Draga wi ifrån omkring 60 öfversättningar till de europeiska språken, bestämda för den gamla kristenheten, så återstår för den icke kristna werlden 264, af hvilka omkring 18 komma på Europa (afsedda för judar, turkar, lappar, ryska hedningar), på Asien omkring 110, på Afrika 30—40, på Söderhafvet ungefär lika många och på Amerika mer än 50. För tryckning och spridning af biblar, som äro ämnade för icke-kristna, har nämnda sällskap under det sista räkenskapsåret utgifwit ungefär en half million (500,000) kronor, under det att försäljningen af biblar inbragt blott omkring 90,000 kronor, hwadan sällskapets missionsbidrag uppgår till omkring 400,000 kronor. I frivilliga bidrag upphar sällskapet år 1880: 2,058,887 kronor, i liquid för sålda biblar och återgäldade omkostnader för tryckning m. m. af andra sällskap 1,710,282 kronor, tillsammans sålunda 3,769,169 kronor. Af biblar, nya testamenten och ensilda delar af biblen försåldes 2,846,029 exemplar; sedan sällskapets uppkomst hafwa tillsammans försålls 91,014,418 exemplar.

Ur Miss. Tidsn.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Sasselquist, O. Olsson och A. A. Gerwin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 19 April 1882

N:r 16.

Revivals—Wäckelsemöten.

Detta är ett ämne, som wäl då och då blifwit widrördt, men icke så omständligt, som sse bort. Wi skola denna gång wara något utförligare derom och derwid försöka i korthet utreda begreppet om nämnda slag af möten, men förnämligast i lefwande exempel uppvisa deras verkliga art både här och i Sverige. Det är angelägnare än wi tro att få ett rätt begrepp om denna företeelse, på det wi hwarken må kasta ut barnet med badvattnet, d. ä. fördöma alltsammans, ej heller låta förmå oss att kalla alltihop godt.

Allt det gifwits och derföre ännu gifwes tider af allwarligare och allmännare wäckelser, kan icke nekas. Wi behöfwa ej taga till exempel den utomordentliga rörelse, som uppstod på första pingstdagen; äfwen sedan hafwa stora wäckelser inträffat, såsom wid Luthers tid och i Speners dagar; i Sverige genom, bland andra i sednare tider, Hoof, Sellergren och Schartau, ehuru de woro af olika art, i enlighet med karaktären hos den, som war redskapet till deras framkallande. I England uppstodo stora och wälgörande wäckelser genom Wesley och Whitefield, hwilka äf-

wen fortplantade sig till Amerika, och ännu uppstå der och hwar, men såsom oss synes mera genom menligt arbete och genom allehanda gamla och nya medel.

Skall en wäckelse till djupgående omsorg om själens frälsning wara rättstafvens, således åstadkomma verklig frälsning, så är klart att den måste wara ett verk af Herren sjelf, såsom Jesus säger: "ingen kommer till mig, utan Fadren, som mig sändt hafwer, drager honom"; och Pauli ord äro lika klara: "af nåden ären I frälste genom tron, och det icke af eder, Guds gåfwa är det; icke af gerningar, på det ingen skall berömma sig". All rätt wäckelse måste derföre wara hans verk. Medlet, som han härwid begagnar, är hans heliga ord, och ordet allena; äfwen de heliga sakramenterna äro icke sådana medel, utan ordet. Vår Frälsare säger: "sålige äro de, som höra Guds ord och gömma det"; och Paulus förkunnar, att "evangelium är en Guds kraft alla dem till salighet som tro", och Petrus: "wi hafwa ett fast profetiskt ord, och I gören wäl att I akten deruppå såsom på ett ljus, som skiner i ett mörkt rum, tills det dagas och morgonstjernan (solen — Kristus) uppgår i hjertat!"

Den som nu vill blifwa wärdt, frälst och salig, får icke wänta det af någon annan än af Gud själf och af intet annat än det heliga ordet. När Jesus utfände sina tolf att omvända werlden, gaf han dem endast ordet och sakramenterna med sig såsom de wapen, med hvilka de skulle lägga alla folk till Jesu fötter; men han tillägger också: "si, jag är när eder alla dagar intill werldens ända". När de dertfore använde dessa medel, woro de (och äro äfwen wi) förwischade, att Jesus war med dem och mäktig genom dem. Detta är den fasta punkten wi hafwa att akta på och fasthålla, om wi wilja hafwa ett bibliskt begrepp om en revival eller wäckelse och icke bedragas af stenet eller förföras af onda andemakter.

Dernäst wilja wi erinra oss, att Herren bereder wägen för sitt ord till meniskohjertat. Han gör så med så wäl hela folk som med familjer och enskilda. Öfwer den förlorade sonen lät han komma nöd, och nöd af alla slag är wärligen det medel, hwarmed Herren undanröbber hindren för sitt ord och uppmjukar hjertat och gör det wekt, böjligt och känsligt för den helige Andes werkningsar med ordet. Så uppväcker han äfwen, utrustar och uppfostrar män för sådana wäckelsetider, hvilka då profetera oro samt anda och lif uti de döda benen. Wi kunna icke finna på alla de ofta fina, men dock starka trädar, af hvilka Herren sammanbinder det kärleksnät eller -not, hwarmed han fångar och insamlar några eller många af de wildda fiskarne, när han genom sina fiskestare lägger ut sina garn i folkhafwet. En annan omständighet må ej heller förgätas, då det är fråga om de redskap Herren begagnar, att de ofta hafwa

wisja egenheter, för att ej säga besynnerligheter, som draga uppmärksamheten till dem; de kunna hafwa ett eget, kanske groft, men för dem naturligt sätt att uttrycka sig, en störrande eller i annat hänseende besynnerlig röst, egna, underliga åtbörder: är allt detta icke själftaget eller blott efterhärminning, utan ligger i själfwa naturen, och än mer, om under allt sådant bor ett allwarligt hjerta, som ej vill något winna med eller för sig själf, så är derom intet att säga; lät det då wara dragningsmedel, om så skulle wara. Men ej sällan hafwa somliga predikanter (blott om sådana talas här) äfwen något uppmärksamhetswäckande och winnande, utan att hwarken de själfwa eller andra kunna utfundera hwad det egentligen är. En sådan kan uppträda med helt wanliga ord, hvilka i en annans mun icke skulle göra det ringaste intryck, men nu bringa folk nästan till tårar med ens. Såsom jagdt, är sådant icke något sökt utan gifwet och begagnas det icke för själfwisja affigter, så må det wara godt och blifwa ofsländradt; men är det inlärdt, upfunnet och användt för att kunna uträtta stora ting, så icke blott är det bedrägeri, utan bedragas också andra derigenom. I hwarje hänseende är det icke dylikt som väcker och fräskar, bort det! Ordet förmår det allena.

Äfwen kan wara tillbörligt, att, wid tider af större och allmännare hunger efter Guds ord, detta oftare förkunnas samt tillfälle gifwes till andliga samtal, m. m. Om dessa utvägar begagnas i förlitande på Guds mäktiga ord, under bön om Herrens närvaro och werksamhet, samt i enfalldig affigt att föra menniskor till besinning och angelägenhet om saligheten, så är mycket godt att deraf wänta, äfwen om det icke synes.

Men nu har det blifwit till en jeh, ett mod att hafwa revivals, och för att få dem, har man funnit på allehanda medel, predikosätt m. m., för att framkalla dem och dermed vinna nya medlemmar åt församlingen. De begagnas ofta rent af som blotta profelytmaktfinner. Deras har då kommit att man lagt an på att sätta i rörelse den **finliga känslan**, ända till gråt och tjut, nervskakning och swimming, hwilken känsla helt naturligt genom sympatien öfvergår på andra och väcker hos dem samma rörelser. Under sådana sinnesrus kan man få menniskorna till hvad eller hwarthän man vill. Att upparbeta menniskor till ett sådant känslowäsende är redan i sig själf en ytterst farlig sak, hwarpå i det följande skall giswas ett färskt exempel; men det alldramatiska är, när man kallar detta omvändelse och nyfödelse och inbillar dem, som smakat derpå, att de gått igenom "den tränga porten", äro Guds barn, och sjunger lofsånger för deras frälsning. Detta är en omvändelsekonst, som wändt många sinnen från den rätta vägen, förhårdat dem emot sanningen och lärt dem att förakta all religion, emedan de kände sig bedragna på den de inbillat sig hafwa. Med detta sätt att omvända på känslowägen har också följt ett bemödande att drifwa folk till omvändelse och snart sagdt twinga dem till att tro, att allt är wäl. Detta war icke Herrens Jesu sätt. Ofta uppstodo rörelser omkring honom, såsom berättas redan i Joh. 2: 23, att "många trodde på hans namn, derföre att de sågo de tecken som han gjorde". Men huru handlade Jesus, själa-läkaren? Det heter, att "han betrodde icke sig själf åt dem; ty han kände alla". 3 Joh. 6 kap. omtalas, huruledes Her-

ren Jesus predikat för en wäldig folkskara och derefter mättat dem med lefamlig spis, hwilket så höjde honom i deras ögon, att de wille taga och göra honom till konung; men Jesus gick undan för dem. 3 Joh. 8: 30 står åter: "när han detta sade, trodde många på honom"; men då Jesus sedan wille föra dem in på och in uti det heliga ordet, förswann denna tro och alltsammans slutade dermed att de togo upp stenar till att kasta på honom. Och hwilken stor rörelse uppstod icke wid Jesu intåg i Jerusalem, så att man fruktade, att alla skulle tro på honom, men efter ett par dagar förwandlades jublet i "forsfäst, forsfast!"

Att många af våra dagars revivals äro af orätt och farlig art, kan man tydligen finna af de så wäckta, som blifwa qwar efter känsloruset. En tidning kom just nu för mina ögon; deri omtalas, huru en prest affade sig sin församling och derwid tillkännagaf att 125 hade uti en revival under året blifwit omvända; hans efterträdare sökte efter dem, men fann icke mer än två. Och det war wisst icke ett enstaka fall.

Wi skola nu, enligt kyrkliga blad, i korthet beskriswa ett par revivals af det nyare slaget. En tyf methodisttidning beskriswer en revivalist på följande sätt: "Så snart pojk predikanten, Harrison wid namn, kommer in i kyrkan, riktas allas ögon på honom och han begynner och genast att språka och, efter sin wana, se hit och dit och löpa omkring. Han är en liten spenslig person, väger måhända 100 skålpund, har en hög, fastän smal panna, är af ett sanguiniskt temperament samt nära 28 år gammal. Hans mål är något hest, ojämnt och pipande eller hwinande. Hans rörelse

äro öfvermåttan qwida; såsom en ekor-
re springer från gren till gren, så sprin-
ger han på och omkring altaret. När
han beder, faller han på knä, efter en
minut springer han upp, sträcker hän-
derna mot himmelen, beder alltjemt,
kastar sig åter på knä, springer så upp
igen, o. s. w. slår ofta händerna till-
samman och ropar Gloria! Hallelujah!
Derpå öppnar han bibeln, läser må-
hända en wers, eller ett par ord, talar
deröfwer helt kort, kanske 10 till 15
minuter, och så är predikandet slut och
nu begynner inbjudningen till fräls-
ningsöfande på mycket inträngande sätt.
Så snart Harrison har inbjudit till
bönealtaret, gå flera personer i försam-
lingen omkring och söka personer, som
wilja omvända sig, och leda dem till
altaret och der tala de närvarande
presterna till dem. En man står af-
wen tillreds att uppskrifwa deras namn
och bostad, som befinna sig wid altaret,
så att antalet kan noga uppgifwas,
hvilket Harrison hwarje aften ett halft
dussin gånger ropar ut. Harrison upp-
repar mycket ofta under sitt kringlöpan-
de och pratande sitt eget och försam-
lingspastorns namn, omtalar hwad
man här och der säger och tyder om
Harrison och hans omvändelsemetod
och person, och lägger isynnerhet an på
att leda folkets uppmärksamhet på sin
person". Afwen utbjuder han gång på
gång till salu fotografiporträtter af sig
sjelf. Hwad slags "omvändelser" skola
kunna åstadkommas genom sådant?
Hwad tankar skola tänkande menniskor
så om kristendomen, då sådant prisas
såsom underverk af Guds nåd?

Wi yttrade ofwansföre, att det är ett
wägsamt och farligt göromål att egga
upp och antända den finliga känslan

och derunder snart sagdt döfwa och un-
dertrycka förståndet, som är satt till
dess wäktare och ledare; andefrafter,
andra än man tror, kunna blanda sig
deri och upphäfwa sig till herstare öf-
wer hela menniskan, åtminstone för till-
fället. Deraf uppstår då wanfinne,
föröfwas misögerningar och förgriper
den olyckliga menniskan sig på sig sjelf i
oförståndigt misförstånd om Guds
ord. Wi erinra endast om adwenti-
stens i Mass. mord, om ögonutrisnin-
gen i Mariedahl, ehuru exempel kunde,
ty wärr, mångfaldigas. Det farliga
synes ganska klart af en revival, nylig-
en hållen i N. Lewisburgh, O. uti
engelska methodistkyrkan derstädes. I
sex weckor hade pastorn, som dittills
warit ansedd som en man af förstånd,
fortsatt sina wäckelse öfningar, tills hela
staden war, om icke "omvänd", så dock
i stor rörelse. Såsom ofta wid dylika
tillfällen blefwo isynnerhet en hop frun-
timer högligen "härtycka" och slutli-
gen förrycka; men predikanten gick dem
alla före i iswer och werklig sinnesför-
wirring. På en plattform, en ställning
särskildt uppbygd i kyrkan för omwän-
delsewerkets bedrifwande, låg han på
knä och fylde huset med utrop och stän-
kande, som slutligen blef obegripligt,
men deri instämde en stora uppskakade
qwinnor, stundom i hela timmar. Der-
emellan wred han sig omkring som ha-
de han libit af krampanfall, så att alla
som woro wid sina sinnen, blefwo äng-
sliga och oroliga, medan det wisade sig
allt klarare, att presten och ett halft dus-
sin qwinnor woro werkligen "från sig".
Så fortgick det i fyra weckors tid, tills
ändtligen de uppryckte tillkännagåfwo,
att på aftenen den 2 Mars Herren Je-
sus skulle låta sig personligen ses i kyr-
kan och det flockan mellan 7 och 8.

Den nämnda astoneu war naturligtwis huset fullt. Nyfikna, bespottare, twiflare och sådana, som trodde på det utlofwade, woro tillstädes, och på platfornen pustade och stönte predikanten och hans qwinliga medhjelpare med wildt raseri; men Herren Jesus kom icke. Astoneu derpå tillkännagafs dock, att ett af fruntimren verkligen sett Herren Jesus; emot kl. 8 skulle han glidit ned på kyrkans midtpelare; i underbar skönhet stod han der, men hade derpå antagit en sorglig uppsyn och hastigt förswunnit, utan att någon annan fick se honom, emedan så många otrogna woro tillstädes.

Men ändtligen kom slutfatastrosen, som kunnat blifwa förfärlig. Natten emellan den 6 och 7 Mars, kl. omkring 2, steg den upprörde pastorn upp, gick omkring i staden och väckte några af de trogne, hwilka han underrättade, att han fått en uppenbarelse, bestående deri, att hans hustru, som war sängliggande sjuk, skulle samma dag dö, genast begrafwas i hans trädgård, men tredje dagen derefter stå upp igen. Han bad nu alla, att tidigt infinna sig i hans hus för att sjunga och bedja wid sjuksängen, tills döden komme. De "troende" infunno sig och förefatte sig att icke gå derifrån, förrän pastorstan war död. Varmed kallade tillhopa en mängd "andaktiga" och nyfikna, hwilka wäntade otåligt på änden.

Den arma hustrun, som skulle dö, stickade sig tåligt i omständigheterna och lät de omgifwande företaga med sig hwad de behagade. Hon kläddes i en hwit lifdrägt, lades på golfwet och wäntade undergifwet på sin sista stund. Astoneu kom, men icke döden. Pastorn blef wild och, som hans hustru ännu

lefde, wille han med wåld uppfylla profetian, skaffade sig en rakknif och skulle ofelbart begått ett mord, om icke några grannar förhindrat den hemsta gerningen. Nu grep ändtligen polisen in och arresterade så wäl predikanten som de upphetsade qwinnorna. De sattes dock icke i fängelse, utan under läkares wård såsom sinnesrubbade. Ett par andra methodistprester infunno sig och sökte lugna sinnena. En af dem förklarade inför församlingen: "Detta har varit djefwulens werk. I hafwen genom edert skändiga handlingsfätt bragt stor skam öfwer methodisterna, och vår församling på denna plats har blifwit förswagad för mer än 20 år". Härpå synes, hwad ofwanföre sades, att onda andemakter gerna blanda sig i och bemäktiga sig en rörelse, der endast den sänliga känslan sättes i werksamhet och upparbetas, så att förnustet undertryckes; detta är sådana wäxelsers stora fara och deraf kan förklaras en hel hop af de besynnerliga ting, som förekomma wid fälmöten och andra tillfällen.

(Slut n. g.)

När en människa är verkligen omwänd, uttagen ifrån mörkets wäldighet och genom tron försatt i Herrans Jesu rike och gemenskap, huru är det möjligt att hon genom uppfätlig synd skulle åter störta sig uti en sådan uselhet? Huru skulle hon önska kasta af sig sin Återlösares lustiga ok, och på nytt utwälja satans tråldom? En rätt omwänd kristen försäras så ofta han tänker på sitt förra tillstånd, och tackar Gud af hjertats innersta att Gud förlossat honom genom sin nåd. Den människa måste wara ursinnig, hwilken, knappast frälst utur en stor lifsfara, wille åter störta sig deri.

Sw. Luth. Kyrkotidning

och Aug. o. Miss. hafwa råkat i litet gnabb. Här trodde wi att de båda bladen woro wänner, ehuru de hwar-dera intaga en olika kyrklig ståndpunkt. Båda söka förswara och upprätthålla Bekännelsen; olifheten har bestått i olika uppfattning af den kyrkliga ordningen. Inga ord, så wida jag minnes, ha wärlats oss emellan. Nu har emellertid Sw. L. Kyrkotidning tagit illa wid sig, att wi wisat förtärlhet för "Wästaren", hwartill wi dock ansett och ännu anse oss ega god grund med anledning af dess konserwatiwt fria ställning till statskyrkan. Den har dessutom misstänkt, att wi uttalat vår förnöjelse öfwer "den stora prestkonferensen" i Stockholm förlidet år. Men, tyvärr, kunna wi ej heller i det fallet ändra våra tankar. Det försökt att roa sig på vår bekostnad, som S. L. K. gör genom att draga beshinnerliga slutatser af våra yttranden, kunde lätteligen ledas tillbaka på dess eget hufwud; men orden kunna bättre användas, än så. S. L. K. omtalar att från Amerika insändts flera artiklar med hwarjehanda anmärkningar emot Augustana-synoden. Wi hafwa icke trott eller sagt, att Aug. synoden är ett mästestycke af kyrklig organisation, såsom äfwen synes af de förslag till förändringar, som ej sällan uppstå ibland oss. Men wi anse oss genom studium af Skriften så wäl som genom egen och andras erfarenhet hafwa kommit derhän, att wi med bestämdhet kunna tillropa reformatorer wårt festina lente (iflynda sakt)! Icke desto mindre wilja wi uppmärksamma anmärkningar och klander, från hwad håll de må komma, om något af dem är att lära. Men wi dela den omtalade prest-

konferensens öde, hwilken å ena sidan skarpt klandrades för det den gick wid sidan af den lagligen utstatade vägen och gaf fritt ord till hwad mången bar på hjertat, men å andra sidan swärligen begabbades för sin ofrihet. Här äro många som finna fel med oss i Aug. synoden, emedan wi ej tagit med oss hela den statskyrkliga institutionen, det wi hwarken welat eller kunnat; men åter andra, synnerligen en del af här utkommande swenska tidningar, utmåla oss till det värsta, för det wi ej i grunden kastade allt gammalt öfwer bord, reswo ned alla stängsel och släppte in allehanda meningar och seder.

S. L. K. klandrar A. o. M. för det den lägger sig i och kritiserar swenska förhållanden, som wille den "införa sitt kyrkoideal i Sverige". A. o. M. anses dessutom sakna den nödiga sakkännedom. S. L. Kyrkotidning borde dock besinna, att t. ex. en af utgifwarne af denna tidning warit prest i tretton år i Sverige, har derföre årtifflig erfarenhet om förhållandena så wäl der, som här, hwarförutan wi stå i ständig gemenskap med kunnige män i statskyrkan och dessutom, genom den fortfarande emigrationen, jämt och samt hafwa erfarenheter om ställningen i fäderneslandet, så att wi icke äro utan ledning i våra omdömen. Wårt berättigande att uttala oss som wi göra, ligger ytterligare i den kärlek wi hyse till luthersta kyrkan i Sverige, inom hwilken så mycket godt funnits och finnes, der så många redlige män med friskt afswar och nitälskan arbetat och arbeta för en skildt och allmänt wäl, timligt och ewigt. Samma kärlek förbjuder oss att tiga med hwad wi tro orätt wara, och, ty värr, finnes tillräckligt äfwen deraf i

det kära fäderneslandet, ehuru wi icke varit hastiga i att klandra och derjämte i det längsta tydt allt till det bästa och ej liknat fienderna till svenska kyrkan, som i skadeglad ton utpekade både list och oligt såsom brott och syndor, såsom tecken till affall och förfall. Det kan låta något egenkärt, men det är dock vår öfvertygelse, att de ex. af N. o. M., uppgående till omkring 300, som hvarje weeka sändas till Sverige, verka välgörande inom fäderneslandet; och wi äro nog själfwissta att tro, att om ett weekoblad af den art som vårt, afhandlande tidens frågor på ett folkligt och dock ingående sätt, utkommit i Sverige och af herrar pastorer och andra kyrkans wänner med iswer spridts, det skulle wida mer botat de reswor, som de nya lärornas hwirfswelwindar förorsakat, än S. L. K. förmått med sitt tämligen stela, utcirklade språk, för att icke nämna dess, låt vara mildt, högtyrkliga åsigter. Befunno wi oss i fäderneslandet, skulle wi förswara kyrkans Bekännelse och platt icke endast arbeta på omstörtande af den närwarande ordningen, ihågkommande att allt beror på det rena ordet, lesande förkunadt, och att detta utträttar sitt werk midt under hindrande omständigheter. Men wi skulle likväl ej heller kunna annat än på öfvertygelsens och ordningens väg arbeta för kyrkans själfständighet gent emot staten, utan att derföre dessa båda magter borde ställas fiendtligt upp emot hwarandra. Det är uppenbart, att inom staten arbeta krafter sig upp, som, skulle de komma till lyret, skola trampa kyrkan under sina fötter och det på laglig väg—och emot en sådan framtid, som måhända ej är så långt borta, kan en fri kyrka bereda sig, stärka sig och

ordna sig till motstånd med en lifskraft, som ingen menisklig makt, eller "alla helwetets portar" skola förmå qwäfwa.

Med hwad här oswan yttrats om N. o. M. har man blott welat utmärka dess tendens och mål, ej ypperligheten af dess artiklar, hwilka tillkommit under presande göromål af alla slag. Sw. L. K. har stora krafter till biträde såsom doktorerna Bring, Billing m. fl., så att den är alltid läswärd och lärorik, äfwen då man ej kan wara helt ense med den.

Förestående nedskrefs, utan att wi gåfwo oss tid att genomläsa "nr. 6"; men så kommer en insändare och visar, att wi i "nr. 6" icke yttrat hwad S. L. Kyrkot. tillagt oss och det den håller ett litet tal öfwer, för att ställa oss wid stampålen. Wi wilja icke tillämpa ordspråket: den som m. m., utan vänligt bedja Red. af S. L. K. taga sina roande ord tillbaka och läsa bättre en annan gång. Så här lyda ins:s ord.

Huru läser S. L. Kyrkotidning?

I nr. 2, serien N. af S. L. K. förekomma ganska skarpa yttranden om N. o. M. med anledning särskildt af en i nr. 6 af Aug. intagen notis om vice pastor N. J. Hellqwists utträde ur svenska statskyrkan. S. L. K. har sina åsigter och bör ju så få hafwa, men att påbörda en annan ord, hwilka han icke uttalat, och åsigter, som han icke hyft, är icke wacker. Har S. L. K. gjort det? Ja, ty så säger han: "I nr. 6 af den sistnämnda tidningen (Augustana) omtalas Herr Hellqwists öfvergång till katolicismen och i sammanhang dermed, att "den katolska rigtningen (!)—den yttersta högern" af svenska kyrkan uppträdt emot katolicismen wid detta tillfälle. Då wi icke känna till någon

swenskt kyrklig organ, hwilken allwarligare tagit till orda mot katolicismen wid detta tillfälle, än Ryrkotidningen, hafwa wi alla stäl att anse, det Augustana med sina ord icke drager i betänkanne att rubricera in oss "i den katolska rigtningen — den yttersta högern!"

— In. kunde knappast tro sina ögon, då han läste detta i S. L. R., ty Augustana har ju icke sagt hwad S. L. R. här påstår, att hon sagt. Hwad har då Augustana sagt? Hon har wäl ändå sagt något om den der "högern" och "katolska rigtningen" o. s. w.? Ja, nog har Augustana sagt något härom, och så här lyda hennes så ord i nr. 6 om denna sak: — — Det synes vara ett tämligen godt vittnesbörd för den lutheriska kyrkan i Sverige, till och med såsom statskyrka, att båda ytterligheterna förkasta henne. Förut hafwa de separativistiska rigtningarne — således wenslern — förkastat henne; nu gör äfwen katolska rigtningen — den yttersta högern — detsamma. Hennes ställning är således ingen af dessa ytterligheter, och det är redan ej ett så dåligt tecken". Rursiweringen i Aug:s ord är gjord af insänd. Hwar och en som läser detta, ser ju att det är Lutheriska kyrkan, om hwilken Aug. sade, att hon förkastades af de båda ankyddade rigtningarna, och icke katolicismen, såsom S. L. R. dock säger. Wi hoppas S. L. R. will rätta detta med första.

N.

Lutheranism i Chicago.

Wår gamle vän dr. S. W. Harkes, nu i Knoxville, Ill., har i Luth. Obs. offentliggjort sina iakttagelser rörande lutheriska kyrkan i Förenta Staterna och synnerligen i western och nordwe-

stern. Han har wisat sig såsom en flitig samlare, och rätt entusiastiskt för wår kyrka. Han anser Cook co. i Illinois och Chicago i samma co. för det county och stad, som har den största lutheriska befolkning i Amerika i jemförelse med andra countier och städer. Såsom bewis wilja wi nämna förhållandet med söndagsskolorna i Chicago. Uppgifterna äro hämtade ur officiella rapporter. I staden finnas 195 söndagsskolor med 62,503 medlemmar, nära 2000 flera än föregående år. Det största antalet skolor och lärjungar hafwa metodisterna, nämligen 36 af de förra och 11,922 af de sednare. Der näst komma lutheranerna med 33 skolor och 11,454 lärjungar; så presbyterianerna med 24 skolor och 9,617 lärjungar; baptisterna med 24 skolor och 6,963 lärjungar o. s. w. Må nu vara, att icke alla de lutheriska skolorna äro verkliga hwad de kalla sig, så älsta de dock namnet och wäl äfwen det hufwudsakliga af hwad namnet innebär.

Hwad synes eder?

I flere år hafwa en mängd röfwerier plundringar af jernwägståg m. m. föröfwats, synnerligen i Missouri, och det af ett röfwareband, som haft sitt tillhåll och medhåll i sydwestra delen af nämnda stat. Hufwudmannen i röfwarebandet hette James. Dennes historia wilje wi ej återgifwa; nog af, han war delaktig i många mord, flere än någon ännu wet ens. Jernwägskompanierna och statsstyrelsen i Missouri satte ett högt pris på hans hufwud och för ett par weckor sedan flöts han af ett par försåtliga män. Det är dock för en sårskild orsak wi omnämna dessa hem-

sta saker här. En mängd afrättningar af mördare hafwa på en tid stett i För-
enta Staterna och i de flesta fall hafwa
brottslingarne intill det sista ej allenast
förklarar sin oskuld, utan äfwen talat
om himmelen såsom den lyckliga ort,
der de wäntade sig med wisshet genom
sin wäldsamma död få inträda, och be-
fredligt nog betygat att de icke hafwa
något agg till någon. Att bedja om
förlåtelse för ett förstörande och förfö-
rande lif kom icke i fråga. Den dödade
James, en rösware och mördare af aldra
farligaste art, fick icke tid att yttra nå-
got hwarken i afseende på det närwa-
rande eller det tillkommande, men desto
mer hafwa andra och synnerligen hans
anhöriga med en ryfsanswärd wisshet
talat om hans saliga hädanfärd. Hans
begrafning war stor och hedrande för
honom; begrafningsaften förfiggid i
en baptistkyrka (den skjutne mördaren
war baptist), och twänne präster tjenst-
gjorde wid högtidligheten. Nu weta
wi wäl att alla dessa högtidligheter och
salighetsprisningar icke ändrade den
gudomliga domen öfwer den döde en-
ligt Guds 5 och 7 bud; men det uppen-
barar så försträckligen förwända be-
grepp om de enklaste sanningar i Guds
ord, om sådant nedtrampande af all
gammal kristlig ordning, den redan de
första århundradenas trogna iakttago
såsom uttryck af ett wakat samwetes
känsla af det rätta, att det wäl må
wäcka häfwan för den andliga ställnin-
gen bland ett folk, der sådant kan före-
komma utan tadel, kanste till och med
berömmas såsom "kristlig fördragsam-
het". Hwilken äggelse till förande af
ett sådant mördarelif, då man dermed
nästan kan winna saligheten, så prisas
och äras efter döden! Man tänke sig

in i detta förhållande och man skall
na anledning till sorg och beymn
Möjligen hafwa de båda tjenstförrätt-
de prästerna haft skäl för sitt deltaga-
i den storartade begrafningen, som
alla känna; men deras förhållande
åtminstone på afstånd mer än besyn-
ligt. Ännu en gång, de andliga
greppen om rätt och orätt, om det
sande och opassande måste wara för-
rade och sönndergångna, der man så
handla.

“San lemnade allst.”

Följande händelse tilldrog sig i st.
New York wid ett möte, som hölls a-
ka och framstående män, hwilka ha-
om hand ledningen af den största
widsträcktaste jernvägs-korporation
finnes i landet. Den har berättat
en som war närwarande wid möte
som answarar för berättelsens sann-
Direktionen hade samlat från olika
lar af landet och tillsammans repres-
rade de millioner millioner dol-
Måhända någon som betraktade
sällskap och kände till dess ofantlig
ledom och magt skulle anse alla
medlemmar lyckliga och att de inne-
den mest afundswärda ställning i
den.

Innan mötet öppnades, medan
inwäntade några direktörer, som
ej anländt, sade en till en annan
undertryckt ton, som genast för-
uppmärksamhet: "Har du hört a-
är död?" "Hwad, nej; du förm-
mig. Jag såg honom förliden
på gatan synbarligen i åtnjutande
god helse. När dog han?" "J
En stunds tyfnad följde, hwaref
af herrarna sade till den förste ta-

”Han war ganska rik, war han icke?”
 ”Ja nog war han det”. ”Huru mycket
 lemnade han efter sig?” ”Han lemnade
 allt”, war swaret, som gafs i en
 djup, allwarlig ton lifsom med affigt,
 och en allt annan än angenäm tystnad
 uppstod i detta sällskap af millionärer.

Ja, han lemnade allt, och så måste den
 rikaste man på jorden ganska snart gö-
 ra; ”ty wi hafwa intet fört in i werlden;
 det är klart att wi icke heller kunna fö-
 ra något ut”. 1 Tim. 6: 7. Döden
 gör oss alla lifa i mer än ett hänseende.

Det är förwånande att menniskor
 med förstånd, och hwisla ega medel, ej
 besinna detta, och det är oförklarligt,
 att rika personer, som bekänna sig för
 att wara kristna, så ofta ej se affigten
 med att rikedom lemnats i deras hän-
 der. Ofta hänga de så fast wid sina
 statter och med åren ökas begäret efter
 att samla så, att när de slutligen nöd-
 gas lemna allt, hafwa de dermed utträt-
 tat mindre godt i werlden än den, som
 war medellös. Sannerligen pennin-
 gar använda för endast hjälpswift till-
 fredsställelse eller samlade endast för
 att lägga i hög, äro till skada för Kri-
 sti rikes befrämjande och blifwa en för-
 bannelse för den otrogne förwaltaren.
 Hwad säger Guds ofelbara ord? Nu
 wäl, I rike, gråter och jemrer eder öf-
 wer det elände, som eder öfwerkomma
 skall. Eder rikedom är förmultnad,
 och edra kläder äro uppätta af mal.
 Edert guld och silfwer är förrostadt, och
 deras rost skall wara eder till vittnes
 börd, och skall såsom en eld förtära edert
 kött. I hafwen församlat åt eder i de
 yttersta dagarna, Jak. 5: 1—3. Der-
 för då den rike i en mening lemnar allt
 efter sig wid döden, i en annan lemnar

han det icke efter sig, eller rättare, det
 lemnar icke honom utan följer honom
 in i ewigheten, der det blir ett vittne
 för eller emot honom inför Guds dom-
 stol.

Gud förmanar ofta menniskorna att
 rätt begagna sina egodelar, ”ty han
 måste se, att de wise dö, så wäl som att
 dårarna och de galne förgås och måste
 låta sitt gods åt andra — — —
 Stöt intet derom, när någon rik warder,
 när hans huses härlighet stor warder.
 Ty han skall i sin döb intet med sig
 taga och hans härlighet far icke ned ef-
 ter honom”. Ps. 49. ”Faller eder ri-
 kedom till, så lägger icke hjertat derup-
 på”. Ps. 62: 11. ”Guds hjälper icke
 på wredens dag”. Ordspr. 11: 4,
 ”Mången är fattig i stor rikedom, och
 mången är rik i sin fattigdom”. Ordspr.
 13: 7. ”Det är en slem olycka, som
 jag såg under solen, nemligen rikedom
 förwarad sin egare till skada” Pred. 5:
 12. ”Gud sade till honom: Du dåre,
 i denna natt skall man kräfsa din själ
 ifrån dig; och hwad du tillredt hafwer,
 hwem skall då det tillhöra? Alltså
 går det den, som samlar statter åt sig
 själf, och icke är rik för Gud”. Luc. 12:
 20, 21. Huru swärligen skola de, som
 rikedomar hafwa, ingå i Guds rike. Luc.
 18: 24.

The Truth.

Ps. 5. En af de ofantligen rike brö-
 derna Banderbuitt har helt nysst tagit
 lifwet af sig.

För kärlekens och barmhertighetens
 fälla tryter aldrig watten. Hon lifnar
 ej regnbåcken, hwilken uttorfar uti he-
 tan, utan källådran, som uppkommer
 från jordens djupa gömmor och ger
 friskt watten, äfwen uti största hettan.
 (Scri ver.)

Svarjehanda.

Alla ansökningsar om erhållande af studenter under instundande sommarferien böra wara i mina händer innan den 15 instundande Maj; emedan uppfostringskomiteen, åt hwilken synoden betrodit denna sak, sammanträder den 16 på förmiddagen och då vill, så godt och långt den kan, afgöra hwarthän studerande, som den har under sin wård, böra gå. Då våra studerande äro fattiga och måste se till, att de kunna under mellanterminen förtjena hwad de behöfwa till afbetalande af småskulder och inköp af kläder och böcker, är nödigt att i ansökningsarne uppgifwas de löneförmaner som kunna bjudas.

L. N. Hasselquist.

— Då wåren nu är inne och marken omkring skolan måste göras i ordning, wore wäl, om de, som mottagit och funnat försälja ex. af dr. Tjellstedts porträtt, wille insända liqwid, emedan jag tänker använda så mycket som möjligt på det nämnda arbetet. S.

— Den här något kände, nu mera katolske, presten Karlén har haft den utan twiswel stora förnöjelsen att hålla katolsk gudstjenst i Wadstena, en hufwudort för katolicismen under dess blomstringstid i Sverige.

— Wi hafwa icke ännu inrättat någon "breflåda" i A. o. M., deri wi kunde låta korrespondenter få korta swar på bref. Alla bref behöfwa naturligtwis icke beswaras, hwartill utgifwarnes tid platt icke räcker; men då och då kunde med ett par ord antydhas ett swar eller underättelse lemnas om insända artiklar. Wi så wisserligen icke för många af det slaget och ofta äro de, som sändas, för långa, för att wäl passa in i vårt

ringa utrymme. En god artikel har legat här en rund tid och wäntat på plats och vår mening är ock att intaganden så fort möjligt är, så mycket heldredas som den är af en lekman; den handlar om: "Hedendomen i kristendomens drägt". Måhända begagna wi oss af en "breflåda" emellanåt, när så kan anses rätt nödwändigt; dock icke för ofta.

— Den önskan har uttryckts att examen härstädes med åtföljande högtidligheter borde hållas så nära inpå synoden som möjligt, på det så wäl presten som delegater kunde närvara och således få tillfälle bese "wår skola", utan att behöfwa wara borta från sina hem lägre än nödigt wore. Fakulteten har ingen högre önskan än att få så många intresserade gäster som möjligt wid års examen och har derföre utfatt examen till onsdagen och thorsdagen d. 7 och instundande Juni och sluthögtidligheter till påföljande dag eller d. 9. Som synodalrådet sammanträder lördagen d. 1 och ministerium påföljande onsdag, war ingen möjlighet att komma synoden närare. Det är nu att hoppas att wårner komma från nära och fjerran och uppmuntra oss, både lärare och lärjungar, med sin deltagande närvaro.

— Pastor M. Frykman har aff sig församlingarne i Menasha och Beshtigo, Wis. och antagit kallelse från församlingarne i Marquette, Michigan och Republic, Michigan.

— Pastor Norelius begaf sig för den weda på väg till Montana i hopp att derstädes kunna få sin swaga hellsförbättrad och stärkt. Herren låte det ske och gifwe oss tillboka den swa brodern med friska krafter och mod till fortsättning af arbetet i wingården!

— Flera af våra pastorer ämna fö

någon hvila och förstärkta krafter genom besök i fäderneslandet denna sommar. Pastorena Borg, Winqvist, Ewald, Chilleen, N. G. Johnson och möjligen flera äro väl redan på väg eller begifwa sig snart åstad. Vi önska att de måtte återkomma i fördubbladt antal eller ännu heldre tredubbladt.

— Den 20 Februari stiftades Sw. Ev. Luthersta Bethlehems-församlingen i Joliet, Will Co., Ills. Församlingen är verksam och strider framåt. Hon har redan öfwer 80 kommunikanter. Försliden onsdag den 5 dennes inköpte församlingen en skön och väl passande lott för kyrkolokal och skall strida till verket med kyrkobyggnad så snart sig göra låter. Theol. stud. C. A. Wäckman är kallad till pastor för denna och Sw. Ev. Luthersta församlingen i Lockport, hwilken stad ligger blott fem mil från Joliet. Herren gifwe dessa församlingar en riklig framgång!

— Nyligen yttrade en döende kristen till kringstående wänner: "Jag har pröfwat alla bibelns läror, sådana kyrkan funnit dem i Skriften och uppställt dem i bestämda ordalag, och har besunnit dem alla sanna, utom en, och denna ena, läran om uppståndelsen, skall jag snart pröfwa och jag fruktar icke för utgången". Huru härlig, huru omätligt salig en sådan tro! War denne man "slaf under en trosbekännelse"? War icke fastmer hans tro nära att fullkomnas i ewig frihet? Huru oändligt bättre denna tro, fast och bestämd, än den halftro och förfäktade andliga jämförelser af sådana som falskeligen kalla sig "liberala", eller än den trötta, färdstörande twiflan hos sådana som föregifwa sig ingenting kunna tro, emedan de ingenting weta, så väl som

den rena och tomma förnekelsen af guds förnekarne! "Jag wet på hwem tror och är wiss att han skall förwara mitt betrodda gods intill den dagen".

(Chr. W.)

— **Djeswulens lofbete.** En engelstidning, the Moravian, innehåller följande i anledning af en dagens händelse: "Mennistans begär efter rykte har alltid varit ett af hennes farligaste drag. För att kunna "wäcka uppseende" i werlden, hafwa menniskor i alla tider funnits williga att sälja kropp och själ åt satan, till att bränna upp tempel, mörda regenter, wara lustig på predikstolen, och häda Gud i föreläsningar. Och denna swaghet är allt för väl känd af satan. Han lofwar dem en månads lång annons genom hela landets tidningspress, och en skön tid af wälbegärda ähörarestaror i deras kyrkor, om de endast wilja säga eller göra något som är fätterst eller anstötligt. Och då och då nappar någon swag stackare på kroken, får sitt namn i tidningarne, och är så snart glömd. Det sista offret synes wara en Chicagoprest, om hwilken ingen förut hört något widare, men som nu, för det han förnekat Gud och själens odödlighet, mottager en härlig lön, sitt namns upprepande i landets alla tidningar. I morgon skall han wara glömd. "Sannerligen de hafwa fått sin lön".

— **Huru det kännes.** En nästan daglig wisa och ständig förebräelse, som man kastar i synen på oss, lutheraner, är "formalism", egentligen wid våra gudstjänster. Vi weta att detta kommer af partisinnet, som antingen icke förstår hwad gudstjenst vill säga eller icke vill förstå war. Se här huru en presbyteriansk tidning känner det i afseende på

det samfundets gudstjenstfördning. "Det finnes ingenting kallare och torrare eller mindre tilltalande, än den vanliga presbyterianska gudstjenstformen med dess ständiga korta bönen, långa bönen, tretal af psalmer, predikan och välsignelse. Om presbyterianska kyrkan skall växa i framtiden, måste den låta sitt folk taga del i församlingens gudstjenst. Försummar hon att göra detta, så skall hon aftaga och se andra gå förbi sig samt klassificeras bland "hvarjehanda samfund", som ingen håller så noga reda på. Och detta blir då ej heller mer än hon förtjenar".

Texter för Söndagsskolan.

Andra kvartalet.

No. IV. (23 Apr.)

Mark. 6: 45—56.

Kristus går på vattnet.

1. Tiden och orten. Detta hände strax efter det Jesus spiset 5000 män. Lärjungarna skulle från östra stranden fara öfver Galileiska hafvet. emot Kapernaum nära Bethsaida, der de skolat stanna och invänta Jesus; men de blefwo af stormen drifna ut åt sjön. Landet Genesareth inneslöt staden Kapernaum och andra städer på westra stranden af sjön. Det war 4 mil långt och två mil bredt.

2. Paralleller. Matth. 14: 22—36; Joh. 6: 15—21.

3. Inledning. Folket war mycket upprördt öfver det underverk som Jesus förrättat och wille göra honom till konung (Joh. 6: 15). Men han befalte lärjungarna att stiga om bord och fara före honom, "medan han stilde folket ifrån sig". Sedan gick han upp på ett berg till att bedja. Men han glömde ej sina lärjungar, när de råfado i nöd.

Frågor. Hwar war Jesus och hans lärjungar nu? Hvilket underverk hade Jesus just nu förrättat? Hvad tänkte folket göra med Jesus? (Joh. 6: 14, 15.) Hvad befalte han sina lärjungar? Hwärt begaf han sig? För hwad ändamål? Glömde han sina lärjungar?

Hufvudtext: Om du går igenom watten, will jag wara när dig, att strömmarna icke skola dränka dig. Es. 43: 2.

Ämne: Wärdet emot. — Kristus wakande öfver oss.

I. Lärjungarne allena; wärdet emot.
(B. 45—48)

a) Anm. B. 45. "Strax". Sedan han spiset folket och de i sin förundran begynte tala om att göra Jesus till konung. "Dref". Icke med wäld eller hårdhet, utan mildt men bestämdt. De wille gerna stanna och se, om Jesus blef upphöjd till konung. Det war ju deras önskan? De woro wäl och owilliga att fara ensamma och lemna honom. Kanste tänkte de på den förra sjönöden, då lifwäl Jesus war med. "Andra sidan", (enl. eng.) åt Bethsaida till, således öfwer en wit emot Kapernaum. — Kristus visar sig här en Herre öfwer både sina lärjungar och folket, ty de måste alla gå enligt hans tillsägelse. — B. 46. "Upp på ett berg". Der war han allena i bönesällskap med sin himmelste Fader. Kanste såg han något af samma frestelse som han genomgick i öknen, och sökte derför kraft att öfwerwinna den. Hwarje kristen behöfwer ensamma stunder till böneumgänge med Gud. (O, huru ljusligt att wara allena och i stillhet samtala med Gud och njuta af det högsta goda! säger Thomas a Kempis.) — B. 47. "Nätonen". Från solnedgången och sedan framåt till sent på natten. "Midt på hafwet". Omkring 3 mil ute ifrån landet. De hade ej hunnit långt, ty der hade uppväxt en swår motvind. Det menstliga lifwet är lifft en liten farkost på det oroliga hafwet om naturen. Den kristna kyrkan är också lit stöppet på det stormiga hafwet, och Jesus synes ej wara med, utan det får gå "wind för wåg".

b) Frågor. Hvad befalde Jesus sina lärjungar, sedan folket åtit? Hwar skulle de möta Jesus? Kan du säga något om Bethsaida? Hvad gjorde Jesus under tiden? Hwarföre behöfde han bedja? Tänkte han på någon mer än sig sjelf? Hwar woro lärjungarna nu? I hwilken fara? War der någon orsak hwarföre faran nu kunde synas större än förra gången? Kunde de hjälpa sig i land? Möta oss motvindar i vårt lif? Huru är Kristi kyrka lifst stöppet i stormen? Hwilla motvindar möta henne? Huru ser det då ofta ut?

II. Kristus walande öfwer dem. (B. 48, 49)

a) A n m. B. 48. "Han såg". I sin allvetenhet. Jesus be der, under det de brottas med wågorna. Så lefwer och beder alltid den store Öfwersteprästen, under det hans kyrka brottas med tidens wågor. "Hade plats" (eng. Toiling). Ordet betyder egfl.: trycktes, plågade, både till kropp och sinne. Kroppens kraft r wille tryta och modet wcl för fruktan och ångest, och stormen tilltog måhända än mera. — "Fjerde wäkten." Omkring kl. 3 på morgonen. Efter 8 eller 9 timmars roende hade de ej hunnit långt. Men nu kom hjälparen. "Giende", ide på landet såsom somliga rationalister söka bortwända sanningen, utan på wattenet, på de brusande böljorna såsom den som ej är bunden wid naturens laggar. Han gick såsom om han ämnade gå förbi dem. Han wille försöka deras tro. (Förföljelsens storm är nyttig, ty den förer Kristus närmare och of i land).

B. 49. "Hopade." De trodde att det war en ande. Deras fruktan war störst, när hjälpen war närmast.

b) Frågor. Hwar war Kristus under dessa timmar? Hwad wiste han om sina lärjungar? Huru kunde han se deras nöd? Hwad weta wi om Jesu omsorg öfwer oss nu? (Se Matth. 28: 20; Ebr. 4: 15) Hwad gör Jesus nu för sin kyrka? (Ebr. 7: 25) Huru länge woro de i stormen? Hwad menas med att de hade plats (möda)? Hwad tid är den fjerdde wäkten? Huru kom Jesus? Huru betedde han sig? Hwad ansågo de honom wara? Hwarföre woro de förfärade?

III. Räddningen (v. 50. 52)

a) A n m. v. 50. "Det är jag". Bokstafigen heter det: Jag Ar; ide blott eder wän och mästare, utan den "Jag Ar", den Allsmåttige, samma som Jehowah. (Markus omtalar ej, huru Petrus nu wille försöka att gå på wattenet — hans tro och hans misförfstan. Se Matth. 14: 28 — 30) När man hör Jesus tala och förstår hans röst, blir det åter glädje och frimodighet i hjertat. Wi behöfwa alltid Jesus, i alla våra förhållanden. Herre för mig som du will! Säg blott: Jag är det.

v. 51. "Han steg upp i skeppet", med Petrus i handen, och "wädrat stillade sig", efter hans allsmåttiga wilja. "De woro storligen förfädräta". De som woro med i båten (Matth. 14: 33) jemte lärjungarna. Lärjungarna blef-

wo öfverraskade på alla sätt, såsom hade de aldrig förr sett ett så stort bewis på Jesu magt. Hela denna händelse skulle hos dem uppväcka förtrostan på hans beredwillighet att hjälpa i all nöd; ty såsom hans kommande till dem på wattenet war för dem alldeles otänktbar, så att de lätteligen kunde förtwisla på att hans hjälp kunde nå dem, så skulle de ändå få se att den kom. När han försökt dem till det yttersta, till fjerdde wäkten, då wisar han sig nära och lærer dem sålunda för hela deras lif, i alla påkommande frestelse- och förföljelseshormar att han är nära dem; att ehuru han ej är synlig för deras lefamliga ögon, ehuru de än må synas afsturna från hans bistånd, han ändå är gansta nära i nödens tid. Wi kunna ej heiler undgå att i denna händelse se en symbol af Kristi kyrka, huru hon, såsom detta lilla skepp, brottas med alla slags motwindar, och hennes roddare, fastän de arbeta, ide synas komma långt mot målet och fälla modet. Men hans ögon äro öppna öfwer dem. — Han är på berget bejande. — Han är den upphöjde öfwersteprästen. — Och snart, när hans tid är inne och nöden nått sin höjd — strax är han der — och då blir det swärta löst och de trötte roddarne se sig, innan de ana det, redan i hamnen den de foro till! v. 52 "Förstånd". De hade ej behjertat Jesu gudomliga makt öfwer naturen. "Deras hjerta". Deras minne. "Förblindadt" eller förhårdadt. Ide genom förståndelse, utan af andelig tröghet liksom omgifwet af en hinna eller tjock slöja, att de ej kunde fatta. (Id hwad det är swårt att lära sig tro! Herre öppna våra sinnen!) Det hade nog varit lättare att tro på spöke (se v. 49) än tro på Jesus såsom Gud. Ja, sådana äro wi; orimligheter tror man mycket förr än sanning.

b) Frågor. Huru förstodo lärjungarne, att det war Jesus? Hwad sade han till dem? Huru kunde han hjälpa dem? Se Joh. 1: 1—3. När säger Jesus dessa ord till oss? Hwad är meningen med Guds löfte i Ej. 43: 2? (Hufwudtexten). Hwad sade Petrus? (se Matth. 14: 28) Hwad gjorde han? Huru gick det med hans tro? Huru gick det, när han blef rädd? Huru blef han räddad? På hwad sätt lifna wi Petrus i detta fall? Huru blef det, när Jesus kom in i båten? Huru blef folket till mod? Hwad menas med att "deras hjerta war förblindadt", eller förhär-

badt? Huru kunde de hafwa hemtat förstånd af brödet?

IV. Kristus en hjälp i mera nöd.

a) (v. 53 — 56). "Genesareth" (se anm.) Detta war ett skönt och fruktbart land; man har sagt att namnet betyder rikedomens träd, gård.

b. 45. "De", neml. folket der, "kände honom", ty de hade sett honom förut v. 55, 56. "Up-
po". Man utsände bud öfwerallt deromkring och de förde många nödställda till honom att botas. Vi finna ej att de woro angelägna att höra honom utan blott att bli botade. Tänk om en lärare nu kunde bota sjukdomar, hvilket tillöpp af menniskor! Menniskorna äro mera angelägna om kroppen än om själen. Men Herren ser till folkets nöd och helar dem — "Klädafäll". Menas en tofs på manteln. Kraften låg ej der, utan hos Jesus själf, men som ett yttre tecken till deras tro togo de på hans kläder. Vi hafwa nu hans ord och löften att taga på (tro på).

b) Frågor. Hvar landade de? Hvem kände honom? Hvilken nöd fanns bland folket? Huru spordes det att Jesus war der? Hwad gjorde Jesus dem? Hvilken profetia uppfylldes här? (Ef. 53: 4) Gör Jesus så ännu? Hwad hafwa vi att taga fatt uti?

Öfverblid för hela skolan.

F. Hvilken hufvudlärdom, hafwa vi i denna text? S. Kristus är en ganska nära hjälp i hvarje nödens tid. — F. Hvar kände Jesus sina lärjungar? S. Hem till Kaper-naum? S. Hvar skulle de hafwa inväntat honom? S. J B thsaida. — Hvar war Je-sus? S. Han war allena på ett berg och bad. (Föreläsningaren kan lätt fråga sålunda öfver hela texten och göra passande tillämpningar; men icke långt och tröttande.)

Lärdomar.

1. När vi äro på vår kallelses väg möta oss ofta motvindar — förföljelse, hat, motstånd, lifsnöjdhet, brist m. m.

2. Vi skola då alltid finna Jesus färbig att hjälpa i rättan tid.

3. Kristus wakar öfver oss och ser oss i våra wedermödor. Han är nära, äfwen om han synes frånvarande.

4. Vi blifwa ofta förfärade för Jesus själf, när han kommer på underliga vägar och ter sig på owäntadt sätt. Han ställer sig of-så stundom som om han wille gå förbi.

5. Kristus är naturens herre så wäl som kyrkans biskop och medför hjälp och glädje hvar han kommer.

6 Minnet af hjälp i det förflutna bör gifwa oss mod i närvarande nöd.

Erkännanden.

Bidrag till diakoniss- och sjuk-vårdsanstalten inflyttna under Mars månad:

Sjöföreningen i Salemsförsamling, Chicago 15.00. Från huf. i Woodhull Jll. Mrs Lindgren 0.50; Mrs E. C. Peterson 0.50; Alma Lindgren 0.50; Mrs E. Rosalia Peterson 0.50; Mrs S. Samuelson 0.50; Mrs Nye 1.00; Mrs Emma Anderson 0.50; Mrs M. Cederborg 0.50; Mrs Hultström 0.50; Mrs Cato 0.50; Mrs M. Peterson 0.50; Mrs A. S. Johanson 0.50; Mrs Johnson 0.50; Mrs C. Swanson 1.00; Mrs B. Nordgren 1.00; Mrs. J. Ekstedt 0.50; ofönd 1.00. Nils Larsson, Omaha, Neb. 5.00; Mrs. Hallberg, New Windsor, Jll. 1.00; Mrs. Lindorff do 1.00; Mrs. Winqvist do 1.00; Mrs. Briggs do 1.00; Miss Emma Johnson do 1.00; Miss Lovisa McCord do 1.00. Augustana oratorieförening genom P. Hanson, Moline, Jll. 101.59. Mrs M. Carlson, Brantford, Kan. 2.00; S. A. Nordström, Miller Station, Jld. 2.00; M. Anderson do 2.00; N. Sjöbahl do 0.50; C. Swenson do 0.50; G. Anderson do 2.00; F. B. Johnson do 0.50; C. J. Johnson do 1.00; C. Nelson do 1.50; C. Allen do 1.00; Nils Nilsson do 1.00; Nicholas Nilsson do 1.00; A. Anderson do 1.00; C. Carlson do 1.00; B. G. Anderson do 1.00; A. Et do 1.00; S. Nilsson do 1.00; W. Et do 0.25; N. Larsson, Albion, Neb. 1.00; Unga fruntimrens sjöförening, Im-manuelsförsamlingen, Chicago 50.00. Summa \$209.34.

C has B. Holmberg, kasför.

För Missionär A. B. Carlson har tills dato af mig mottagit följande gåfwor:

Från Minneapolis, Minn. genom pastor J Ternstedt: Augustana-församlingens missions-kassa \$25.00; J Ternstedt 15.50; J A Ekström 1.00; O Godenius 1.00; A Anderson 1.00; A Etvall 1.00; Anna Etvall 0.50; Emma Anderson 0.50; J G Hanson 1.00; G Peterson 1.00; J Prim 1.00; C Anderson 1.00; C. J. Ekström 0.50 (sum. 50.00). Genom

pastor N Nordgren från församlingen i Wood-
hull, Ill. 14,48. Genom pastor W Odén från
Ungdomsföreningen i Ottumwa, Iowa 10,00;
Från Ishpeming Mich: Önämnd \$10,00.
Genom pastor Borg: Peter Norin 1,00; G.
Malmgren 1,00; J Dime 1,00; onämnd
1,00; J F Grip 1,00; O Edman 1,00; Mrs
A. Kilstrom 1,00; E. Bengtson 1,00; E. J.
Peterson 1,00; J. Johnson 1,00; Otto Sten-
son 1,00; A. Sandberg 1,00; E. Johnson
1,00; Önämnd 1,00; P. Johnson 1,00; J.
Stenlund 1,00; Önämnd 1,50; A. Erikson
0,50; D. Johnson 0,50; P. Larson 0,50; E.
Carlson 0,50; E. Söderman 0,50; Mrs J.
Peterson 0,50; A. Anderson 0,50; O J Carl-
son 0,50; D Johnson 0,50; J Brand 0,50
P Erikson 0,50; A P Anderson 0,50; A M
Witlund 0,50; Henderikson 0,50; J Brandin
0,50; Bethania församl. försörjning 10,00;
(summa 45,00). Genom Mr A Robell Free-
mount, Kansas 25,44; genom pastor G Pe-
ters, Rockford, Ill. 12,00; genom Peter Lind-
gren, Marshaltown, Iowa 8,00; John Blom-
qvist, Looking Glass, Neb. 2,00; från Gales-
burg, Ill. E M Johnson 1,00; Nels Peter-
son (N. P. N.) 0,50; Mrs W Carlson 1,00;
John Höglander 1,00; Ida Höglander 0,50;
Augusta Lagergren 1,00; Augusta Malmberg
1,00; Thilda Malmberg 1,00; (summa 8,00).
Från Chicago, Ill.: Victor Nelson 1,00; past.
C D Lindell 1,00; Chas Gibson 5,00; Eng-
berg & Holmberg 5,00 (summa 12,00). Från
Suez, Mercer co., Ill. samlade vid en bö-
nestund 5,54; Thomas Gibson, New Windsor,
Ill. 1,00; J G Swenson, De Kalb, Ill. 1,00;
en vän i Philadelphia, Pa. 1,00; S A Ham-
mar, Swedesborg Kans. 5,00; C W D, Des
Moines, Iowa 2,00; Red Wing Minn. G
Isakson 2,50; pastor P Sjöblom do 2,50;
genom O W Erikson, samlade af några vän-
ner i Anoka Minn. 15,00.
Förut redovisade 98,84. Summa summa-
rum \$321,30.

Med innerligaste tacksamhet erkännas of-
wanstående gåfvor. Herren löne de ädle gif-
warena för deras kärlek till och uppoffring
för våra nöddröjda vänner. På enstild väg
har kommit till min kännedom att fru Car-
lson fick skuldsätta sig ej så litet i Madras.
När man sedan tager omkostnaderna för re-
san till Sverige och hvad som kan behövas
der i betraktande, så är här ännu ett tillfälle
för den fria kärleken att uppoffra en skär åt
sonom, som sagt: "Hvad J hafwen gjort

en af dessa minsta mina bröder, det hafwen
J gjort mig".

Efter detta torde dock gåfvor för mis-
sion när Carlson sändas till pastor B. Setterdahl,
adress: Orion, Henry co., Ill. Då han är
både Illinoiskonferensens och Centralbestyrrel-
sens kassör, ansågs vid konf.-mötet i Chica-
go, att det skulle vara bättre att så sända
penningarna till honom.

Af mig mottagna medel sändes den 10:de
Mars \$104,00 till Sverige för att vara fru
Carlson till mötes der. Återstoden \$217,30
sändes i dag.

Galesburg, Ill. d. 10 April 1882

E. P. A. Lindahl.

Tillkännagifvanden.

Östra distriktet af Kansas konf. håller, w. G.,
sitt nästa missionsmöte i Osage City, Kas, och
börjas det tisdäges tisd. d. 25 April kl. ½ 8 e.
m. Samtalsämne: Matth. 28: 18—20.

J. P. Neander, sekr.

Galesburg-distriktet af Ill. konf kommer, w.
G., att hålla sitt nästa missionsmöte i Sage-
town och Monmouth. På den första platsen
börjas det måndagsaftonen d. 17 April kl. 8 och
fortsättes påföljande dag med diskussion öfver
ämnet: "Stynda till bättring" Ebr. 4: 1—4.
På senare stället börjas mötet tisdagen den 18
kl. 8 på aftonen och fortsättes följande dag
med diskussion öfver ämnet: "Derför att nä-
den är så stor, är faran desto större". Ebr. 12:
15. Alla äro välkomna!

E. A. Sandahl, sekr.

Rock Island-distriktet af, Illinoiskonferen-
sen håller, w. G., sitt nästa månadsmöte i New
Windsor, Ill. måndagen d. 1:ste Maj. Mö-
tet börjar med gudstjenst kl. ½ 8 på måndags-
kvällen. Samtalsämne: 13—15 Art. i Augsb.
Bef. P. J. Brödin, sekr.

Missionsmöte. Östra missionsdistriktet af
New York-konferensen håller sitt nästa möte i
Portland, Conn. och börjas det tisdagen den
25:te April kl. ½ 8 e. m. Samtalsämne: Joh.
Ev. 17: 3. E. F. Johansson, sekr.

Grand Rapids missionsdistrikt håller sitt
nästa missionsmöte i Bonsmill Mich. och bör-
jas det 24 April 1882 kl 7 e. m. samt fort-
sättes i Cadillac och Scharit.

D. Chilleen, sekr.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Sasselquist, O. Olsson och A. N. Gervin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 26 April 1882

N:r 17.

Det du, hwart det bär?

De flesta menniskor förstå icke, huru viktigt det är att handla samwetsgrant med det gudomliga ordet. Så länge det ej blifwit ett saliggörande ord för dem; intill dess det fått låga slagna samwetsfår, lyfta af syndabördan och gifwa den frid som öfvergår allt förstånd: fattar man icke hwad värde det har och är då ej så noga, om man hör och antager en förklaring deröfwer, hwarigenom en gammal lära kastas öfwerända och förnekas, eller större eller mindre del af den heliga boken, bibeln, kasseras eller dess innehåll begabbas. Annat blir det, när man sett sig genom det ordet förflyttad ur satans rike och författ i Guds älskelige Sons; när man genom detsamma fått smaka och se huru ljuslig Herren är; då blir ordet dyrbarare än guld och mycket fint guld, då smakar det bättre än honung och honungssaka. Det blir då den "kostliga perla", för hwilken man gerna säljer allt det man hafwer. Men, som sagdt, till dess handfås man wårdsloft dermed, och frågar icke efter huru mycket man har qwar deraf. Somliga tänka i sitt oförstånd, att om de od byta bort något af den kända och pröfwade sanningen, men

skulle sedan finna att bytet wore otillfredsställande, eller om de rent af förkasta och förneka den till hälften eller helt: så kunna de ju lätteligen, när de märka sitt misstag, göra om saken igen och återgå till det gamla. Men detta är ju hwad som är ganska swårt och ytterst sällsynt, och det af twänne stäl: 1. emedan det egna hjertat är för stolt att erkänna sin synd, och 2. emedan uti willfarelsen och otron ligger en kraft, hvars gräsliga omfamning man ej förmodar flita sig från. Den starke bewäpnade bewarar nog sitt hus och söker hålla det i frid som han eger. Alla tidens erfarenhet bewisar detta bedröfliga förhållande och förnekarne sjelfwa uttala den bittra sanningen. För ett par år sedan uppträdde en ung filosof, wid namn Dons, i Norge såsom fritänkare och sökte som wanligt genom sina föreläsningar nederlägga kristendomen. Regeringen bewilljade honom dock reseunderstöd, så att han kunde företaga en resa till Italien; han är nu återkommen till sitt fädernesland och har nu ändrat sitt sinne från att tro ingenting, d. w. s. sig sjelf, till att tro påswen med alla den katolska kyrkans widunderligheter. Det skulle icke förundra oss, om Ingersoll och hans gelikar en dag blefwo katoli-

ker; något annat skola de swärligen blifwa. Äfwen i detta blad har Dr. Milne i Chicago blifwit omnämnd såsom den der tagit det ena steget efter det andra på förnekelses väg, men ännu icke något steg tillbaka; han är nu kommen så långt han kan komma, dit all otro och förakt för Guds ord måste komma, nämligen att förneka allt. Han begynte såsom methodist, blef så kongregationalist, på grund af den lösare församlingsordningen, och gick sedan öfwer till unitarierna och förnekade dermed Kristi gudom, kunde dock icke stanna derwid, utan öfvergaf då tron äfwen på en Gud och själenz obödlighet, således allting, med undantag af werlden, den han trampar och som skall trampa honom till stoft. Detta är allt hwad han har qwar. Hwilken fattigdom! Emellertid sade han i sin affedspredikan sin unitariska församling i Chicago många sanningar. Bland dessa war äfwen den, att det war ej möjligt för någon att stanna på halfwa vägen i sitt "förstande", och att derföre unitarier na intogo en ståndpunkt, som de icke kunde fasthålla.

Det synes som kunde förestående wara nog till warning för hwar och en, som känner sig böjd att för fridens skull gifwa efter för en liten willfarelse eller för dem som drifwa den; wi se klarligen, att det icke stannar wid första steget. Derföre borde hwar och en se till hwart det bär.

Men måhända bör här yppas något mer. Guru wäl wore det, om man kunde få tiga dermed och ej möjligen oroa ensaldigt troende själar! Dock föres ju otro och den grusligaste förnekelse omkring på så många sätt, att ingen kan undgå att hära den framställas

och förswaras. Derföre wilje wi orda ännu något mer om, hwart det bär eller hwartåt tidens wind blåser och dess strömdrag brusar hän.

Nog hafwa wi tillräckligt af otro och förnekelse i Amerika, men Frankrike kan anses såsom dess egentliga hem och der framträder den fullwuxen och medweten om hwart den vill. Der söker man uppfostra unga och gamla deri och har derföre utgifwit en katekes under namn af "Fritänkarens katekes", deraf wi kunna lära hwad de "liberala", "fria tänkare" och "fritänkarna" bära inom sig och söka äfwen utfå. Några frågor och swar wilja wi här anföra såsom prof på innehållet af deras nya, mest omtyckta katekes:

Fr. Hwad är Gud?

Sw. Gud är ett uttryck.

Fr. Hwad är den egentliga betydelsen af detta uttryck?

Sw. Den egentliga betydelsen af detta uttryck är naturen?

Fr. Hwad är naturen?

Sw. Totaliteten af allt det wi weta finnes i det oändliga universum.

Fr. Hwilken annan förklaring kan du gifwa öfwer naturen?

Sw. Det är den materiella werlden och allt är materia.

Fr. Hwad är själen?

Sw. Ingenting.

Fr. Hwad är en menniska?

Sw. Menniskan är en af jordens mest gynnade alster. Till följd af hennes egendomliga bildning eger hon en större dos af tankeförmåga än något annat djur.

I samma katekes finnes äfwen en trosbekännelse, så lydande: "Jag tror på det oändliga universum, på den ewiga jorden, på den allsmäktiga naturen.

Jag tror det som har alltid varit och alltid skall blifwa, och att lif är ewigt i dess otaliga omwäglingar. Jag tror att allt är Gud". Dessa fritänkares hufwudgrundsats uttalas i dessa ord: "menniskans lustar och begärelser äro hennes pålitligaste och trognaste wägmisfare. De öppna för förnuftet alla dörrar till sedlighet, vetenskap, skönhet". Samwetet är humbug; begärelsen är lifwets enda rättesnöre, dess tillfredsställande är lifwets enda ändamål. De förklara de protestantiska kyrkorna wara de mest odrägliga af alla. En af deras "tänfare" sammandrager deras hjertemening så här: "vår fiende är Gud. Hat till Gud är begynnelsen till all wisdom. Om människorna wilja göra verkliga framsteg, så måste det ske med gudsförnekelsen som grundwal". Man wille gerna hafwa ett krig i och för utrotande af all slags tro.

Våra läsare få ursäktta att wi ställt för deras ögon dylika hemsta yttringar; men bättre är, att de få höra dem af wänner, än af fritänkarnes sjelfwa, hvilka annars nog låta höra af sig. Deras satser utbredas, om ock i wackra ordalag, i flera af våra tidningar, hwilkas hiffliga romaner desutom bana wägen till människohjertat för hwad ondt som helst. När man läser sådant, bör man ställa den frågan på sig: är min tro af den renhet och kraft, att den förmår wärja sig för anfallen, för fiendens glödande skott? Frågar någon åter: huru skall man kunna förwara sig? så hänwisa wi till Jesu ord i Joh. 8: 31, 32 samt till Jesu bref till församlingen i Philadelphia i Upp. B. 3: 7 och följ. Afwen wilje wi anföra en amerikansk lärares (prof. wid Union Theol. Sem. i N. Y.)

den gudsförnekande wetenskapen skall nedslå all ting för sig, utom en grundlig kristlig renlärighet. Slippriga teorier af allehanda slag måste gifwa wika. Striden skall blifwa emellan en beständ, genomförd renlärighet och en lika beständ, genomförd atheism (gudsförnekelse). Arianism (allt slags förnekelse af Kristi gudom) angripes från båda hållen och måste falla. Sammalunda arminianism och universalism. (Methodisterna bekänna sig wara arminianer, som göra människans salighet mer och mindre beroende af henne sjelf; universalismen tror godhjertigt att alla blifwa salige.) Det måste stanna wid ettdera: renlärighet eller atheism.

Wi hafwa i så ord och exempel utpekadt det strömdrag, som bryter sig fram emellan bränningarne på jorden, eller såsom aposteln kallar det "denna werldens lopp" (Efes. 2: 2); wi bedja våra läsare öfwertänka det sagda. Rog finnas här fridspredikanter, som waktadt alla hotande tecken ropa: det är frid och all ting utan fara! Och de skola wäl så ropa, till dess dem skall hasteligen förderf öfwerkomma, såsom födslopinan qwinnan påkommer, det de icke skola kunna undfly.

"Men hwad skole wi då göra? Skole wi lägga händerna i kors och låta allt gå som det will och kan?" Bort det! Wi böra hwar och en för sin del söka wijsket om att wi stå i nåden och att det är den rätta nåd, uti hwilken wi stå. Wi måste söka och föröka den kraft som gifwer oss mod och gör oss mäktiga att segla emot werldsloppet, så att wi icke lifna dem, som man får se ofwan på ett framstyndande jernvägståg stiga hastiga steg i motsatt riktning mot tåget,

tåget. Vi måste öfvergifwa werlds-
tåget och wälja den smala vägen, som
drager till lifwet. I afseende på det jor-
diska gäller det att icke öfvergifwa sin
kallelse, då den annars är rätt efter ett
af ordets ljus upplyst samwete; ty Her-
ren will finna oss i den, när han kom-
mer. Men wi måste allt mer lära den
swåra konsten att bruka denna werlden
såsom wi icke brukade henne, i allt tyd-
ligare medwetande derom, att denna
werldens wäsende förgås. Vi få icke
låta strämma oss af de otrognas hat,
skrik och åfwen segerrop; den som är i
oss är dock större än den som är i werl-
den. Det blifwer derwid: "Helwetets
portar stola icke warða Guds försam-
ling öfvermåttige". Det är Jesu eget
ord, som hittills bewisat sin sanning
och skall allt framgent få göra, ehuru
denna församling, ju närmare det lider
till brölloppet för hettne, skall blifwa de-
sto mera andelig, renad, ofynlig, prydd
som en brud till sin man. Ja, wi böre
icke allenast icke blifwa misshandlade och
stå der handfällne; det må den otrogna
hopen göra, som bär inom sig döden och
medwetandet om ewig död, om hon ock
kallar den "förintelse": wi hafwe en
Gud, den der hjälper, och Herren, Her-
ren, den från döden frälsar. Därför
wilje wi lyfta vårt hufwud upp i wis-
heten derom, att vår förlossning nalkas.
Icke det allenast, wi wilje angripa sien-
den, rycka rofwet ur hans gap och rädda
så många som möjligt, more det ock så-
som bränder ur elden. Vi wilje wer-
ka, medan dagen är; natten kommer,
då ingen kan verka.

Således gäller det att taga wara på
de små barnen ända från deras lufs be-
gynnelse; icke allenast genom dopet, enl.

hymnqwistar i winträdet, utan sedan allt-
jemt wattna den unga plantan med den
kristliga umgängelsens stärkande saft,
uppföda de uppväxande barnen "i tuft
och Herrens förmaning" och sålunda
böja dem under Kristi lydnad. Der-
jemte arbeta, bedja och offra för våra
skolor, att ur dem må kraftiga män ut-
gå, som öfwa kristligt inflytande rundt
omkring sig, hwarhelst de gå; som såle-
des icke böja sig för "lärdomswindarne",
utan stå der såsom "pelare i Guds tem-
pel, som icke mer utgå" (Upp. 3: 12).
Våra barnhem och sjukhem skola wi
med glädje taga oss af såsom lika män-
ga medel i Guds och våra händer att
förwara dyrt återlösta så wäl wid lif-
wets början som wid dess slut.

På detta sätt skall den arga förnek-
sen och uppenbara hedenbomen lära oss
att allt noggrannare lesa Herren, för
honom och hans sak, och då åfwen när
stunden kommer, dö Herren och således
i lif och död höra Herranom till.

Men wi wille gerna ånho wända
uppmärksamheten till det ofwänför cite-
rade yttrandet af en berömd reformert
theolog i New York, hwilket uttalar en
wigtigare sanning än mången anar.
Orden lydde så: "ett är wist, den guds-
förnekande wetenskapen skall slå ned
all ting för sig, utom en grundlig, krist-
lig renlärlighet (orthodoxi). Striden
skall stå emellan en bestämd, genomförd
renlärlighet och en lika bestämd genom-
förd atheism". Skola de då icke blif-
wa nedgjorde, som icke wilja hafwa
en bestämd lära, någon wiss bekännelse,
utan smäda, döma och fördöma dem som
hafwa en sådan? Må sådana i tid se
sig om, ty de äro på en farlig väg, som
ej leder uppåt, utan nedåt. Men wi
som hafwa ett wist och fast ord härå

tillägna oss det med all flit, både med hjertats tro och munnens bekännelse samt en noggrann och grundlig kunskap. Vi måste väga till i Guds och vår Frälsares Jesu Kristi kunskap, annars förlöre vi det vi hafwe. G.

Tänkar för uppbyggelse.

ur Augsburgeriska bekännelsens Apologi.

(Forts.)

Om någon twiflar, om synderna må honom förlättna warda, så smådar han Kristus, emedan han håller sina synder wara större eller kraftigare än Kristi döb och nåderika löfte; ehuru likväl Paulus säger: Der synden öfverflödade, der öfverflödade nåden mycket mer (Rom. 5: 27), d. ä. Guds nåd och barmhertighet är långt större än våra synder.

Kristus hafwer förlossat oss ifrån lagens förbannelse, då han wardt en förbannelse för oss (Gal. 3: 13), d. ä. lagen fördömer alla menniskor; men Kristus, i det han utan synd undergick syndens straff och är worden ett offer för vår skull, har borttagit all den rätt, som lagen på oss hade, på det han icke må anklaga eller fördöma dem, som tro på honom, förty han själf är försoningen för dem, för hwilken försonings skull de nu warda rättfärdige räknade.

Syndernas förlåtelse och rättfärdiggörelsen undfås allenast genom tron och icke för några gerningar skull, såsom det nogsamnt rönes uti samwetets ångest, att våra goda verk och gerningar icke kunna stilla Guds wrede, hwarför Paulus uttryckligen säger: Medan wi nu rättfärdige wordne äro af tron, hafwe wi frid med Gud genom vår Herre Jesus Kristus, genom hwilken wi och

2).

Syndens försträckelser öfverwinnas genom tron allena, och medlaren Kristus allenast bör genom tron ställas emot Guds dom och wrede.

Om kärleken gör oss fullkomliga, så hafwa wi för den skull icke behof af försonaren Kristus, förty tron omfattar allenast försonaren Kristus. Men detta är ganska långt ifrån Pauli mening, han som aldrig tillåter försonaren Kristus uteslutas.

Våra wedersakare öfwerse lätt med sig själfwa, men med andra icke så, såsom Mevius säger hos skalden: "mig själf förlåter jag".

Ewangelium lofwar oss rättfärdighet och försoning med Gud, om wi tro, att Fadern är oss nådig för medlaren Kristus skull och att Kristi dyra förtjenst warer oss gifwen af nåd för Kristi skull.

Den döda tron är den, som icke föder goda gerningar af sig; men den lefwande är den, som föder goda gerningar af sig.

Afslösnigen är en hugnelig och tröstelig ewangelii röst, som äfwen med tron bör omfattas, på det hon må upprätta det försträckt samwetet.

Den utwärtens renheten bör sättas uti de verk och gerningar, som af Gud äro befälda, och icke uti några menniskostädgar, såsom fariseernas bad och reningar woro och nu det dagliga bestänkandet med wigwatten, munkarnes klädebrägter, åtskilnad på mat och mera sådan prättig ståt.

Såsom syndens och dödens försträckelser äro icke allenast förståndets tankar, utan jämväl försträckliga rörelser uti wiljan, som flyr för Guds dom; alltså är tron icke allenast en kunskap uti

förståndet, utan och en förtröstan uti wiljan.

Uti Herrans bön bedja de helige om syndernas förlåtelse; derför hafwa jäm-wäl de helige sina synder.

(Forts.)

Revivals—Wäckelsemöten.

Slut från nr. 16.

Det låter icke förnæsa sig, att dylika sinnesrörelser och andliga bearbetningar företagits af våra swenske separatister och ej sällan med sorgliga följder, hvilka man stundom förteगत och stundom förklarar till det bästa. Det kommer måhända så småningom i dagen. Uppenbart är dock, att man härmed instjuter ett falskt begrepp om kristligt lif och kristlig sanning och undantränger det sanna begreppet. Ehuru wi nämt något här om i början af denna artikel, wilja wi dock här draga några slutsatser af det berättade. Man sätter kristendomens medelpunkt, tron och nya födelsen, uti en känsla, hwari den icke består, och gör den derigenom till ett ögonblicks-werk twärt emot Skriftens förklaring här om. Rörande tron hafwa wi en tydlig förklaring i Ebr. 11: 1, så lydande: "Tron är en wiss förlåtelse (förlitande) på det man hoppas och intet twisla om det man icke ser! Och sådan war tron hos alla de exempel, som i samma kapitel beskifwas. Jesus själf söker alltid föra sökande själar från syn och känsel, såsom man aldratydligast ser på hans förhållande mot konungsmannen, hwilken fick afvisande och nedslående svar på sin bön, tills den Helige Ande kunde låta skrifwa det betydelsefulla uttrycket om honom: "då trodde mannen ordet, som Jesus sade

till honom, och gick", utan att hafwa mera än ordet i sällskap med sig på den långa hemvägen. Då det lif, som i nya födelsen gifwes, "är fördoldt med Kristo i Gud", kan det icke bestå i en känsla, såsom och Jesus säger till Nikodemus: "wädet blåser hwart det vill och du hörer dess röst; men du wet icke hwadan det kommer eller hwart det far: alltså är hwar och en som af Andanom född är". Det kan icke vara litgiltigt, hwad man tänker om dessa ting. Ett bedrägeri och sjelfbedrägeri kan genom ett falskt begrepp om dessa ewighetsangelägenheter öfwas, som liknar en mans byggande af sitt hus på sanden, hwilket wäl kan vara prydligt och beqvämt och stå bra — tills slagregn faller och flod kommer och wädet blåser och stöter på huset. Då behöfwas en tro lik Asafs, Ps. 73: 21—26, eller Pauli 2 Cor. 12: 7—9. Läsarne uppmanas att uppfå och noga betrakta de anförda ställena, hwartill andra kunde läggas, om behöf gjordes.

En annan swår följd af känsflowäsendet i kristendomen, sådant det födes och näres genom sådana revivals som här ofwan teqnats, är den, att de, som fått smäl derpå, ej sedermera låta sig af ordet ledas till den nakna, blotta, fattiga tron, Asafs-tron, utan ständigt trängta efter nya känsflowärelser och löpa dit, der sådana kunna fås, afwen om der drifwas de mest befängda nya lärar. Sådana komma omsider derhän, att de stå icke mer till att hjälpa; om dem handlar Pauli klagan (Gal. 3: 1): "O I oförståndige, ho hafwer tjuist eder, att I icke skullen lyda sanningen!" Möjligtwis behöfwer en och annan af våra käre läsare pröfwa sig i fråga här om.

I anledning af händelserna wid wäckelsen i Lewisburgh uppkastas här den frågan: Är icke talet om Jesu uppenbarelse alldeles likt Marieshynerna bland katolikerna, och det hela dertföre af samma beskaffenhet? Detta kunde gifwa anledning till nya betraktelser; men det må denna gång wara nog.

Detta menskliga, konstiga (man läse Pred. B. 7: 30) wäckelsawäsende har äfwen framträdt i fäderneslandet och kallats der med rätta "amerikanstt". Herrar Franzon*) och Bee och troligen flera göra riktiga underverk med sina tillställningar. Många, äfwen prester, stå der förbluffade och wäga icke säga ett ord derom, hjälpa snarare till att öka willermallan. Ett wirrwarr, andligt och lekamligt, blifwer alltid följden af ett sådant sätt. Det har dock funnit motsägelser, ej allenast inom statskyrkan, utan ock af lektor Waldenström och hans wänner, huru benägna desse annars varit att gå sina egna vägar. Det må icke förtänkas oss, om wi ur ett bref till "Göteb. W." taga ett längre stycke rörande denna sak. Brefsuett är hållet i lugn ton och wisar den funderingspunkt, som den s. k. Waldenströmska riktningen intagit gent emot det falska känslowäsendet. Men skola icke B. W:s lösa wänner snaswa och falla äfwen öfwer denna sten? Syns det icke redan? Här syns det. Herren behålle de fina wid sanningen! H.

Tillägg. Sedan det förestående war nedskrifwet kom oss tillhanda med tid-

ningsposten följande, som är rätt upplysande i frågan: En gammal pastor inom "Ev. Gemeinschaft" (methodistiskt) berättade sjelf wid en af deras konferensmöten, att wid en revival 56 personer blefwo "omvända till Gud"; men när han sedermera uppsötte de nyomvända för att förmå dem att sluta sig till församlingen, fann han endast fyra; de öfriga, sade han "hade farit till djefwulen". Ett dåligt bewis för dylika "omvändelser", då 18 af 19 "fara till djefwulen", och således blott en af 19 låter hoppas en rätt omvändelse. Det är försträcktigt redan att föra ett sådant tal, men ännu försträcktigare att på det sättet menniskor "med falska waror och swel till sig draga".

Att denna fråga begynner blifwa förstådd, om ock icke till fullo, kan man finna af en förklaring, som baptistprester (de engelske) i Chicago nyligen afgifwit emot fringresande "revivalister". Den lyder: "de föra ett oregelbundet, ensidigt religiöst lif; de lägga allt för stor wigt på larmande och offentliga bemödanden att frälsa själar. De göra det intrycket på menniskor, att kristendomen är till stor del barnlek. Det heligaste, det som kunde leda menniskors uppmärksamhet på sig, det draga de i smutsen. De sätta ett premium på grof dumdriftig utläggning af bibelsanningarna. Deras uppträdande smakar för mycket af det putslystiga och skrattnäckande eller löjligen". Detta är en sträng dom, men i de flesta fall en rättwis.

Här följer nu det nämnda brefsuett ur Göteborgstidningen.

Du undrar på att jag yttrat mig mindre förbelaftigt om det "amerikanstta högtrycket" med dess särskilda ansträng-

*) Franzon berättades hafwa wid ett af sina möten i Sinföping yttrat, att dopet är "ett påfund af djefwulen i helwetet". Äro icke de mer än lättrogna som höra på en sådan person? Kan han predika Guds ord? Han är dock en af våra separatisternas synnerligen berömda och omtyckte arbetare.

ningar för att få känslorna i swallning. Jag vill då litet närmare förklara mig. Jag menar att du har reda på att det gifwes ett sätt att försöka "ställa till wäxelse" bland folket medelst anwändande af hwarjehanda yttre medel och tillställningar, såsom antagande af en antingen försträcktigt dunbrande eller od gråtmildt klagande och pipande ton uti sjeswa föredraget, uppmaningar till folket att sträcka upp händerna, framtwingande af hastig oförberedd syndebekännelse och lika hastig och oförberedd bekännelse om undfången nåd, och så vidare. Detta är den amerikanska stilen, d. w. s. wi hafwa want oss att betrakta detta sätt att gå till wäga såsom något för amerikanska predikanter utmärkande, wisserligen icke för dem alla, men dock för somliga. Nu nekas icke att på sådan wäg kan stundom något som liknar en sannskylbig andens wäxelse werkligen åstadkommas; men frågan är, om icke den stillare rörelse, som följer på ett lugnt och sansadt ordets förkunnande, är i werkligheten mera djupgående och mera wärd, fastän den icke gör sådant wäsen af sig. Beträktom Herrens Jesu eget predikosätt, och beträktom apostlarnes wäxelsearbete; det är icke af denna bullrande art. Erfarenheten wisar oss också, att ett sådant der framåtrusande drager öfwer ewangelii härliga sak och öfwer Herrens dyrbara namn en försmädelse, som kanske hade kunnat undwiskas, om man mera winnlagt sig om att efter aposteln's förmaning låta allting "gå skidligt och ordentligt till".

I detta hänseende har tidningen Hemlandswännen n:o 6 några wäl sagda anmärkningar, ur hwilka jag tillåter mig att anföra följande:

"Allt tillgjordt wäsende är wämjeligt, och detta i all synnerhet, då det gäller andliga ting. Likaså må under samtal med bekymrade och obekymrade, under böner och förböner, allt ste i stillhet och gudsfruktan, intet kommenderande, intet skrikande, såsom: "se der en, som begär förbön; der åter en, som vill bli frälst — ära ware Gud, tacka Herren, bröder", o. s. w. Allt så der likasom med storm anfalla menniskor, det är icke godt. Det främjar sannerligen icke Kristi rike. Och om det än är i wälmening, som dylika hjälpmedel tillgripas, så ländar det likwäl till skada. Winnas själar för Guds rike, samtidigt med att sådant der ofskid i en eller annan form förekommer, så sker detta icke i följd af det owisliga tillwägagäendet utan (obs!) i trots af detta. Predikanter, som ifrigt skrifa, slå i talarestolen och gå an på ett stormande sätt, kunna wäl synas hafwa stort nit om Gud. Och det kan ju hända att ett dylikt försjande wittnar om nit för Herrens sak. Men det wittnar äfwen om brist på tro till Gud. Ty den som besinnar, att menniskors frälsning är ett werk af Gud, och ensaldigt litat på Gud, han wet, att alla konstlade medel äro alldeles öfwerflödiga".

Nu torde häremot inwändas, att trots allt vårt kritiserande och reglementerande har det dock behagat Herren att fräskildt bekänna sig till sådana i anden brinnande arbetare, som af sin iswer drifwits att lemna de gamla hjulspåren, och man hänwisar på de stora skaror, som fallit till sanningen på wisja orter, der en sådan wäxelsepredikant varit på besök. Ja, det har händt att missionsföreningar hafwa i förebrående ton wändt sig till sina ordinarie predikanter, hwilka "stätt der och stampat" är ut och

är in, och man har lifsom welat fråga dem: Swarföre ställer du icke till någon wäxelse här på orten; se huru den och den har werkat med wälsignelse der och der o. s. w.

Här gäller det nu att se sakerna med nykterhet och lugn. De segrar som från dessa fälttåg förkunnas, torde, när swallet hunnit lägga sig, omsider krympa betydligt ihop, och de siffror, som angifwa de omvändas antal, torde i de flesta fall komma att tåla wid en anse- lig asprutning. Är icke erfarenheten härutinnan också en god läromästare? Har man icke att befara, att efter en så- dan tid af andligt känslorus och and- ligt "exercerande" följer sedan med na- turnödmändighet en tid af förslappning och lifgiltighet? För en trogen, stilla och anspråkslös arbetare, som icke är hemma i den der taktiken, blifwer det också mera swårt och påkostande att stå qwar och fortsätta med predikan och sjä- lawärd, efter det en sådan der "swärmist natur" stält till rörelse på platsen.

Bland de frågor, som behandlades wid predikantmötet i Upsala i början af denna månad, war äfwen den: "Swad böra wi tänka om hastiga omwändel- ser?" Under diskussionen öfwer den samma framhölls särskildt den omstän- digheten såsom behjertanswärd, att kan- ske om man kunde utröna arbetets fruk- ter och se in i det fördolda, så skulle det wisa sig, att de resultat, som man kun- de betrakta som ren behållning af en tillfällig häftigare wäxelse, skulle i läng- den lika säkert, om icke säkrare, hafwa wunnits genom ett i stillhet och lugn fortsatt missionsarbete.

Sag instämmer dertföre obetingadt i hwad B. W. i ett bref till Hemlands- wännen säger i denna fråga: "På mig

gör allt sådant der exercerande ett pin- samt intryk, det må jag öppet bekänna. Men der utan sådana konstlade tillställ- ningar, genom en enfaldig och enkel pre- dikan om Jesus Kristus, den forsfäste, genom bön och sång samt direkt wänligt tilltal, syndare wafna till besinning öf- wer sina synder samt börja fråga, hwad de skola göra för att warda frälsta, der kan man icke undgå att se och erkänna en Guds kraft, hwilken wäl må fylla hjertat med glädje och lof".

Ja, en sådan stilla, ljustig och hel- gande werkan har det med sig, der de gamla dyrbara grundfanningarna om synd och nåd, om syndarens nöd och Frälsarens kärlek i tro och ödmjukhet bäras fram för sjä-larna; och der en så- dan predikan drifwes, har man ej att frukta för parti-hra och partibildning. Detta blifwer deremot lättare händel- sen i det fall, att wäxelsepredikanten söker fångsla folkets uppmärksamhet med sådana saker, som mera sysselfätta och reta inbillningskraften, än de warma hjertat och lägga wiljan i band, såsom t. ex. hwarjehanda framställningar om de yttersta tingen, skildringar af det tu- senåriga riket, bestrifningar öfwer de särskilda perioderna af Kristi tillkom- melse och mera sådant. Det är ett gammalt rön i kyrkohistorien, att der sinnen blifwit intagna af dessa saker, hafwa de ofta blifwit af dem så helt upptagna, att man ej haft rum eller tid för andra fanningars behjertande, och icke sällan har det gått så, att man har mera sysselfatt sig med de och de sär- skilda teorierna eller åfsådningarna i dessa särskilda stycken, än med bibelns klara och tydliga grundfanningar. Un- der den brinnande isvern för sina egna favoritmeningar, som icke hänga sam-

man med evangeliets väsen, föres man så småningom bort från hvad som är hufvudsaken i den praktiska kristendomen, den broderliga kärlekens mildt bedömande ande, den heliga kärlekens strängt tuktande ande.

Från denna synpunkt tror jag, du skall bättre förstå och mildare bedöma de betänkligheter jag uttalat mot det slags predikan, som mycket uppehåller sig vid de yttersta tingen, Kristi tillkommelse, Uppenbarelsebokens wilddjur och twen-ne wittnen o. s. w. Det lär oss den erfarenhet kyrkans historia redan bjuder på, och det skall den kommande tiden också besanna, att de som mycket och twärsäkert framhålla texter och förklaringar af denna art, de hafwa ej sällan något hemligt partisyste, hwilket de ej strax wäga rycka fram med, utan först då blotta, när de med det intagande tallet wunnit sinnenas förtroende. Hur började irwingianernas evangelister att verka för sin kyrka här i landet för ett tiotal af år sedan? Ingelunda så, att de strax talade om de tolf apostlarna som uppenbarats i England; ingelunda så, att de genast upprättade sina egna altaren med tända ljus och långa käpor, röda, hwhita och blå; nej, då hade de snart spelat ut. Nej, de predikade om Herrens tillkommelse, om wigten att följa räddning undan den stora wredemödan, o. s. w. Så samlade de här och der några små kretsar som intogos och upptogos af dessa frågor — och marfen war färdig. Nu hafwa de blottat sina affigter. Jag sporde en gång en af dessa bröder, som ifra för den nya kyrkan, som de kalla den "katoliskt-apostoliska", om han ansåg detta sätt att gå till väga wara fullt ärligt. Han swarade mig med att påminna om Pauli ord till Korintierna: "Jag hafwer fångat eder med list".

G. N.

Om bistånd från Sverige.

Den nitiske pastor Storjohann från Kristiania i Norge har gjort oss ett kärt besök förliden wecka. Han har blifwit satt i spetsen för ett seminarium i Norge, i hwilket unga män med rätt sinne och lämpliga gåfwor skola förberedas till evangeliets tjenst bland norrmännen i Amerika och Australien och måhända äfwen bland Santalerna i Indien, der de båda märkliga männen Børresen från Danmark och Skrefsrud från Norge begynt och fortsatt en storligen wälsignad mission. Pastor Storjohann har företagit resan till Amerika för att lära känna härwarande behof och på sin färd glädde han äfwen oss swenskar med ett besök. Han har funnit ut, att behofwet bland oss är wida större än bland hans egna landsmän, och förundrade sig deröfwer, att intet allwarligare steg tagits i fäderneslandet till mötande af detta behof. Wisserligen är det beshinnerligt och knapast förklarligt, att man med sådan lidnödhet ser tusenden efter tusenden lemnas fädernesjorden och draga bort, utan att något bestämdt blifwit gjordt till dessa tusendens andliga wärd. Det lilla Norge sänder hwarje år öfwer män till församlingens tjenst och nu tänker man taga saken före på rätt allwar. Tysklands lutheriska kyrka, så sönderfliten den är af alla slags partier, har dock flere seminarier, der ynglingar förberedas till ytterligare utbildning i och för Amerika. Kunde icke vårt fäderneslands kristliga allmänhet begynna något motswarande? Wi hafwa wisserligen erhållit någon hjälp från "Fjellstedtska skolan" och pastor Ahlbergs skola, äfwen från Ev. Fosterlands-Stiftel-

sens missionsinstitut, men "hvad förslår det ibland så många".

Det är sant, hit kan icke sändas hvem som helst. Endast sådana, som gifvit sitt hjerta åt Herren och derför beslutit helga sina gåfvor och krafter åt honom till hans tjenst, samt äro desutom wisfa i sitt sinne med afseende på Bekännelsen, kunna verka till wälsignelse bland vårt swenska folk; men sådana finnas och föröfwas allt jemt under den andliga sällningen i det gamla, kära landet. Äro icke teologiska föreningar bildade och verkamma wid de båda universiteterna, derigenom ej allenast lärda frågor diskuteras, utan äfwen rent praktiska sådana förchafwas, såsom missionsverksamheten både inom och utom landet? Och borde icke den wäldiga skaran af utwandrade och utwandrande landsmän wäcka till omtänka och böja sinnena till brinnande medlidande med dem och uppoffrande kärlek till dem? Kunde wi icke härute på det stora fältet wänta att en eld tändes derhemma, som drefwe en stor evangelisters skara till vår hjälp? Den skaran bleswe icke för stor. Fröjdefullt skulle det wara, om någon af fäderneslandets nitiske män komme hit öfwer i sommar och under ett par eller tre månader besöfte möten och församlingar, läte höra ett lefswande ord dit han komme samt sälunda toge reda på ställningen och behofwen. Brevskrifware och andra sprida ut alla möjliga rykten om Augustana-synoden, dess pastorer och församlingar, ofta genom de offentliga bladen i Sverige; godt wore derför om någon personligen sökte uppfatta förhållandena sådana de äro.

H.

Förnekelsen pröfwad.

Den bekante pastor Spurgeon i London yttrar om sig sjelf: "En gång i en olycklig stund lät jag min troz ankare fara; jag afhögg dess tåg; jag höll mig icke tätt inwid uppenbarelsens kust; jag lät mitt skepp drifwa för winden. Jag sade till förnustet: "war du min kapten"; jag sade till mitt förstånd: "war du min styrman"; och så begaf jag mig åstad på min ursinniga färd. Lofwad ware Gud, den är nu förbi! Men jag vill berätta dess historia i korthet. Seglatsen gick hastigt öfwer den "fria tankens" stormiga haf. Jag fortsatte dock, och under färden begynte mörka moln samla sig öfwer mitt hufwud; några woro dock likasom upplysta af briljanta ljuslågor.

Jag såg stjernor flyga uppåt, hwilket mycket behagade mig, och jag tänkte, om detta är fritt tänkande, så är det en härlik sak. Mina tankar syntes mig som perlor och jag utströdde mina perlor med båda händerna. Men understundom såg jag, i stället för glimmande ljuslågor, fula gestalter, grymma och ohyggliga, stjuta upp ur wattenet, och, då jag styndade undan, beto de samman tänderna och grinade åt mig; de fattade tag i förändan af skeppet och drogo mig framåt, medan jag delwis gladde mig åt den qwicka färden, men litwål bafwade för den fruktansvärda hastighet, hwarmed jag passerade förbi min troz gamla rämärken.

Under det jag sälunda rusade framåt, begynte jag twifla på sjelfwa min tillwaro. Jag twiflade på att der fans en werld. Jag kom till yttersta kanten af otrons gräsliga område. Jag nådde sjelfwa botten af förnekelsens haf. Just

när jag såg botten af detta haf, kom en röst, som sade till mig: "Kan sådan twiflan wara sann?" I samma ögonblick wakenade jag till besinning. Mitt drömmande tillstånd war slut, hwilket annars skulle hafwa mördat min själ, om jag icke wakenat.

När jag nu reste mig, tog tron rodet. Från det ögonblicket twiflade jag icke mer. Tron styrde tillbaka. Tron ropade: bort, bort härifrån! Jag kastade nu mitt ankare på Golgatha; jag lyftade mina ögon till bergen, från hwilka mig hjelp kommer. Och här är jag — wid lif och räddad ur helwetet. Därför talar jag hwad jag wet. Jag har gjort en farlig fjöresa, men kommit trygg i land. Bed mig ännu blifwa en förnekare! Nej, jag har försökt det. Det war sött först, men surt och bittert efteråt. Numera bunden wid Guds evangelium fastare än någonsin, står jag på en klippa af diamant; jag trotsar helwetets makt att böja mig; ty "jag wet på hwem jag tror, och är wiss, att han förmår förwara mitt betrodde gods intill den dagen." 2 Tim. 1: 12.

Från Indien.

Mot förmodan har ännu ett bref från Mrs. Carlson ingått. Ehuru dess innehåll är till någon del förut bekant, meddela wi det strax, då wi weta huru stort intresset är för dessa två våra wänner.

Madras den 14 Februari 1882.

Dyre missionswänner!

Herren är ett tryggt fäste i nödens tid, att wi måste utropa: "Gö är en sådan Gud som vår!" Han lägger wäl början på, därför att han ser den behöfves, men han hjälper äfwen sjelf att bära den. Det är någoting kostbart

att få pröfwa Guds trofasthet. Han, hwilkens hjerta brister af förbarmande, han lemnar oss ej allena i stormen. Deruppe skola wi en gång kunna rätt prisa honom för allt, för både sorg och glädje, och för den under alltfammans stora, kärleksfulla omsorgen.

Jag tror, att Herren har gifwit oss en synnerlig nåd under detta lidande, såsom swar på de många uppriktiga böner som jag wet hafwa sändts upp för oss af eder, dyre wänner. Herren allena kan löna eder detsför. Min dyre make tror jag, efter hwad jag hör, är på bättringswägen. Före jul war han mycket sjuk, att hopp knappast gafs om hans lif. Jag wiste ej då att han war så sjuk, ty doktorn skref endast att han war för sjuk att tagas hem, samt att ingen fick löf att se honom. Denna upplysning kom Annan dag jul. Jag kände mig mycket bedröfwad, men Han, den lidandes wän, öfvergaf mig ej; jag fick stor tröst i ordet, isynnerhet af Ps. 42. Ja, jag wet, att de som hoppas på Herren skola ännu få orsak att tacka honom. Så fort resan war gjord till Samulcotta, hwilken företogs medan jag wäntade på ångbåten, reste jag till Madras, ty fastän jag ej hade något hopp att få se min man, war det dock en stor tröst att wara i hans närhet. Detta hade jag gjort långt förut, om jag ej måst tänka på kostnaden att uppehålla sig i Madras. (I Gosanada hade jag all ting fritt hos pastor Durhams, så länge jag war der.) Wid min ankomst till Madras gladdes jag med underrättelsen, att min man war bättre. Ett godt hem fick jag här hos tyfte missionsnären Handmanns, och så mycket billigare än jag wäntade, så hittills har Herren hulptit — han skall och härefter hjelpa.

Så fort jag kunde, uppsökte jag doktorn. Han sade mig, att min man kunde nu tagas hem, så fort han blef litet bättre. Detta war den gladaste nyhet för mig; hade han ej sjuknat före jul, kunde han kanske redan då hafwa rest hem. Alltfedan denna sjukdom tillkom, är han mera stilla än förut. I går war jag på hospitalet och talade åter med doktorn. Han gaf mig stort hopp, och männen, som sköta honom, sade, att han ingen gång förut varit så bra som nu. Ett gladde mig storligen att höra, nemligen att han ännu fröjdas i sin Gud. Den kära Augustana och Missionären, som för mig varit en så stor uppmuntran under denna sorgliga tid, den sänder jag honom samt Hemlandet som alltid glädde honom, när det kom. Tack, käre vänner, för att I ej tröttens att sända dem. Under tre veckor ha wi på flera håll försökt att få reda på ett fartyg som min man kunde resa hem på, och nu först ha wi hopp om ett, som troligen kommer att lemna Indien i början af Mars. Jag har här haft så stor hjälp af en Col. Carnegie; han är en älsklig kristen och ger mig så goda råd. Danste missionären Jensen har äfwen varit outtröttelig att i allt hjälpa mig. Jag kommer troligen, om Gud vill, att lemna Indien den 23 Februari, ty jag måste wara i London förut, att få allt i ordning för mottagningen der samt för resan till Sverige. Jag vågar ej ens tänka på det förestående; jag endast wet, att jag ej kan göra något i egen styrka, ty jag känner mig så swag. Allt måste jag öfwerlemna åt min himmelske Fader, både mig sjelf och bekympren och isynnerhet min dyre make. Herren har sagt: Åkalla mig i nöden, så vill jag hjälpa dia, och du skall prisas mig. Så wi

wilja alla tillsammans prisa Gud för hans trofasthet. Kära hälsningar sändas till alla som ihågkomma oss inför thronen.

Eder ringa syster. Högaktningsfullt
Hilda Carlsson.

— Långfredagen war konfirmation med årets nattwardsungdom, samt påst-dagen nattwardsgång i New Windsors församling. Vid samma tillfälle gafs åt församlingens lärare ett offer uppgående till \$41,97 — en färkommen och behöflig hjälp för den långa resan till fäderneslandet, som han lördagen derefter anträdde.

Texter för Söndagsskolan.

Andra kwartalet.

Mat. V. — Den 30. April.

Mat. 7: 1—23.

Menniskofstadgar eller traditioner.

1. Tiden och orten. Med detta kap. börjar vår Frälsares sista embetsår. I föregående kap. läste wi om huru Jesus före påsthögtiden spisade 5,000 män, gic på wattenet och huru folket samlades till honom och blefwo hulpa i sin nöd. Det synes som om ej Jesus bewistade denna påsthögtid i Jerusalem, utan stannade i Galileen i närheten af Kapernaum, emedan judarna sökte att döda honom (Se Joh. 7: 1.). Några, troligen sända af det höga rådet, kommo då till Kapernaum, för att watta på honom och disputerade med honom.

2. Paralleller. Mat. 15: 1—20; Joh. 7: 1.

3. Inledning. Wi hafwa i detta stycke en tydlig framställning af den starka motsats, som eger rum emellan den religion Gud uppenbarat i sitt ord och den meniskor påfunnit. Fariseerna så wäl som alla dylika låga all wigt på yttre former; men Kristus på grundfanningarna i läran och på lifwet. De angrepo honom derföre att han ej höll "de äldstes stadgar."

Frågor. Hwart kom Jesus efter det han uppenbarat sig för lärjungarna på hafwet? Hwiltlen stor högtid hölls derefter i Jerusa-

kom från Jerusalem att taga reda på Jesus och hans lära? Hvad funno de att anklaga honom för? Hvad så wi i denna text lära?

Hufvudtext: Fåfängt dyrka de mig, lärande den lärdom, som är menniskobud. (B. 7).

Ämne. Motsatser i den sanna och falska religionen.

I. Menliga stadgar (traditioner) i motsats till Guds ord. (B. 1—9).

a) **Ä n m.** B. 1. "Strifslärde och fariseer". Alltså några af de förnämsta och mest sluga och listiga. "Strifslärde" woro de som stulle förlära skrifterna och tyda lagen; de woro både theologer och jurister (eller lagmän). En del kallas derföre äfwen "lagklofe". "Fariseer", de woro den mest betydande sekten bland judarna. Ordet farise betyder afsköndrad, emedan de stilde sig från andra och höllo sig mycket heliga. De höllo "de äldsta stadgar", eller traditioner, i högre värde än Guds egna bud. Dessa stadgar woro öfwer 600 jemte åtföljande ceremonier.—B. 2. "Menliga", det är orena, oheliga enligt lagen. (Eng. "defiled" är nästan strängt taget). "Heligt" är enl. lagen det, som duger till gudstjenst; "oheligt" (menligt; jemf. Apg. 10: 11—14), det som dertill ej duger. Här betyder det endast otwågna händer. Hade det varit naturligt orenlighet, nog hade både Jesus och hans lärjungar twagit sina händer, ty Kristus upphäfwer ej snuggighet och anständighet; men här war fråga om en widsefleg handling. (Många i kristenheten hålla wisja ting, som ej äro annat än widsefelse eller ot blott menliga påhitt, för mycket wigtigare än Guds eget ord. Fåfängt är att tänka sig tjena Gud med det han ej besallt, wore det än så prydligt! Hvad ha menniskofunder att göra med Guds sanning?)

B. 3—5. "Äta icke utan de två händerna" — "två dryckelar m. m. och bord". Detta war en sträng lag och en mycket noggrann ceremoni för judarna. (Man har exempel på att en fången rabbi, som ej fick mera watten än han behöfde, hellre dog af törst än försummade twagningen.) Nu märka wi en mycket wiktig omständighet, nemligen att ordet twagning heter på grekiska alldeles lika med dop (baptisμός). Äfwen amerikanska utläggare öfversätta "wash" motsvarar "baptize".

gnuggade den andra knutna handen deruti; sedan bytte de om. Vidare höllos alla tio fingrarne uppåt och en person höllde rent watten öfwer dem, så att det rann ned till armbågen. Sedan wändes händerna nedåt och watten hölldes från armbågen, så att det rann ned öfwer fingerspetsarna. De hade äfwen wisja ceremonier med töskärten och bord och bänkar, för att rena (eller helga) dem. Detta heter också döpa (baptize). Wi se häraf att det ordet användes äfwen om twått; ty de kunde väl icke, enligt baptistläran, nedsjänta hela bordet under watten. Äfwen i detta stycke är det farligt att sätta menniskostadgar emot Guds ord och tron; ty hwareff man det gör, går förlorat.

"Stadgar", eller traditioner. Så kallas det som gått från mun till mun, slägte efter slägte. B. 6—9. "Bål", rätteligen. Esaias 29: 13 Med läpparna, eller utwärtas åtbörder och former. Hjertat, sinnet är ej med. Menniskorna göra hwad som helst för att hyas fromma, men hjertat wilja de ej låta ändra. Så har romerska kyrkan en otalig mängd botöfningar, men hjertat oförändradt. Det ordet "botöfning", sinnesändring, öfversätta de med "botöfningar". — "Lärdom" (b. 7). Menas hela religionen, eller hwad man skall tro och öfwa. — "Stönligen". Herren talar här förebrående, som wille han säga: tycken I att det är rätt att bortkasta Guds tydliga ord för edra stadgars skull?

b) **Frågor.** Hwarföre komma fariseerna från Jerusalem till Jesus? Kan du säga mig något angående fariseerna och de strifslärda? Hvad menas med äldste och deras stadgar? Hvad fel funno de med Jesus och hans lärjungar? Hvad betyder menliga händer? War det hette orenlighet som stulle afwäas? Kan du säga något om den der twagningen! När de woro så rädda för hette ohelighet, då woro de wäl inför Gud heliga? Hvad kallar Jesus dem? Huru hade Esaias sagt? Hwar står det? Hwarföre war deras gudstjenst fåfång? Hwilt en gudstjenst tyder Gud om? Huru kunna menliga stadgar leda till att Guds ord åsidosättes? Kan du gifwa exempel derpå nu i våra dagar?

II. **Ett bewis till behållning.** (B. 10—13).
a) **Ä n m.** B. 10. Moses hafwer sagt. 2 Mos. 20: 12; 21: 17; 3 Mos. 19: 3 m. fl. Jesus anför här såsom bewis fjerdte budet i

nom Moses, men de woro Guds egna ord.—
B. 11. "Korban", det betydher en gåfwa åt Gud, eller offer, som man frambär i templet. Det betydher också ett högtidligt löfte, så att, sedan man dermed bestämt någon egendom till ett sådant offer, ansågs det såsom en förbrutelse, om man tog något deraf, och gaf fattiga behöfwande föräldrar. Således, om föräldrar woro i nöd och en son hade nog att hjälpa dem, men sade om sina penningar: "Det är Korban", derför kan jag ej hjälpa eder", så ansågs det rätt och Gud behagligt enligt deras stadgar. Hvad skulle Gud med sådana offer? Lydnad är bättre än offer. Men huru många wanartiga barn finnas ej, som slösa bort i synden hvad de kunde annars hjälpa fattiga föräldrar med; och ej allenast det, utan bebröfwa dem och bringa dem i en för tidig graf? — B. 12. "Tillåten", det är, i intalen eller lären barnen att öfwergefwia sina föräldrar och låta dem dö hellre än taga något af det som de bestämt till templet. Så har det ofta tillgått i påfweðmet. Man har testamenterat sin egendom till kyrkor och kloster och menat sig dermed göra Gud den största tjenst.

b) Frågor. Hvad hade Moses lärt angående barnens pligt emot fader och moder? Huru knude det wara Guds bud? Hwar står det strifwit? Hvad säger han om den som bannar fader eller moder? Är det lika stor synd att icke hjälpa dem? Huru lärde fariseerna i detta stycket? Hvad betydher "Korban"? Hvad är meningen med v. 11? Huru gjorde det Guds bud om intet? Har Jesus härmed lärt, att wi ej böra bidraga till kyrkor och dylikt? (Gifwen menniskor det dem tillhörr och Gud det honom tillhörr).

III. Yttre former i motsats till ett rätt hjerta. (B. 14—23.)

a) N n. Fariseerna hade anklagat Jesus, att han ej höll lagen, men nu har han öfwerbewisat dem, att de äro brottslige, och det på tydligt att de synas ej hafwa lust att forsjätta. Då kallade Jesus till sig folket (v. 14) för att underwisa dem om det rätta.— B. 15 "Besmittar", gör oren. Icke maten som hon förtär i gudsfruktan och med tacksägelse, utan det som kommer ut från det orena hjertat och bryter fram i ord och gerningar. Dryckenskap och frösferi besmittar wiserligheten och orenar karaktären, men äfwen här utgår det från hjertats begär och lustar. Lären här att hjertat är källan, ur hwilken det orena flöter och att allt obehag

iwäsende i lefwernet utgår från hjertat. Wore hjertat "rätt för Gud", så skulle deraf framgå ett heligt lefwerne. Sen derför till, I barn, hwar orsaken är till eder olydnad!— B. 18—23 utgöra ett tydligare uppreparande af samma sak för lärjungarna. Menniskans hjerta är ondt och behöfwet omstapas, födas på nytt, så att hon får ett annat sinne, kärlek till Gud och nästan; sedan kommer det nog att wisa sig i det yttre. — "Girighet" (v. 22) betydher egtl. begär att hafwa mer än andra. "Swet", eller elakheter, "listighet", bedrägeri, att man tycker om att göra sin nästa ondt.— "Duktighet" betydher här själfswäld att ej låta styra sig. "Ondt döga", afund, misunnighet. "Gädelse", gudsbespottelse. "Högfärd", sätta sig öfwer andra, fara högt. "Galenstap", dårstap. Salomo kallar en som är tom på gudsfruktan, en dår e. Tänk huru många sådana finnas!

b) Frågor. Hvad besmittar menniskan? Hvad icke? Hvad besmittar en persons lif? Huru kan ondt komma från hjertat? Finnes det något i det yttre, som kan orena oss? Men hwarifrån kommer äfwen då lusten och begärelsen? Hvad är det för onda frukter som komma från hjertat? (v. 21, 22). Kunna wi ingå i himmelen med ett sådant hjerta? Hvem kan gifwa oss ett annat? (Joh. 3: 3, 5; Ps. 51: 10). Om hjertat är rätt, hurudant blir menniskans yttre? An hennes gudstjenst? Hennes förhållande till lagen? (Rom. 8: 31).

Öfwerblick. Hwilken sanning få wi af det lästa? Falsk religion har mest att göra med yttre former och traditioner; men sann religion lyder Guds ord och förnhar hjertat. — Upprepa hufwudspråket! — Hvilka kommo till Jesus för att finna fel? Fariseer och skriftlärd från Jerusalem. — Hvad fel hade de själfwa? De attade mera sina egna stadgar än Guds bud.— Gif mig exempel derpå! De tillåto att man fick wanära fader och moder tvärt emot Guds bud. — Hvad orenar icke en menniska? Utwärtens ting som angå troppen, såsom maten man äter.— Hvad besmittar? Det man tänker och gör, när det utgår från ett ondt hjerta.

Lärdomar.

1. Evangelium är skändigt utfatt för siendens spejande blickar, om något finnes att derpå anmärka och förtala.

2. De onda upphöra aldrig med sina förfö till förderfwa det goda.

3. Må wi alla oss att aldrig låta menni-

4. Menstliga ordningar böra hållas endast så långt de öfverensstämma med Guds ord.

5. Evangelium fordrar först ett rätt hjerta och sedan lydnad för Guds vilja.

6. Vår ständiga bön bör vara, att Gud må gifva oss ett nytt hjerta.

Erkännanden.

Till inre missionen inom Nebraska distriktet:

Månadsbidrag, Swede Home 25,00; syföreningen i Swedeburg 27,25.

C. J. E. Haterius, kassör.

Tillkännagifvanden.

Ändrad tid. Af förekommen anledning har fakulteten ändrat sitt beslut om tiden för examensdagarne så till vida, att examen hålles i den utsatta veckan tisdagen och onsdagen samt sluthögtidligheten om torsdagen.

Scandinawiska ev. luth. Augustana-synoden i Norra Amerika kallas att sammanträda till sitt 23:je årsmöte i sw. ev. luth. församlingens i Altona, Knox Co., Ill., tyrsa torsdagen den 15 Juni kl. 4 e. m.

Synodalrådet sammanträder på samma ställe lördagen den 10:de Juni kl. 9 f. m., och ministerium onsdagen den 14:de Juni kl. 9 f. m.

Handlingar till synoden och ministerium böra insändas till synodens president före synodalarådets sammanträde.

Pastor Loei beder alla dem, som ämnat bemsöka synodalmötet, att till honom insända sina namn före den 5 Juni på det att han må kunna ordna om logi. Adressera bref till Rev. G. Abrahamson Altona, Knox Co., Ill.

De komiteer, som konferenserna enligt synodens beslut skulle tillsätta för att skaffa nedfatt passagerare afgift, behagade i god tid offentliggöra hwad de lyckats uträtta och hwilka banor medlemmarna böra taga.

Galesburg, Ill., den 21 April 1882

C. P. A. Lindahl, sekreterare.

Rock Island-distriktet af Illinoiskonferensen håller, w. G., sitt nästa månadsmöte i New Windsor, Ill. måndagen d. 1:ste Maj. Mö-

qvällen. Samtalsämne: 13—15 Art. i Augsb. Bel. P. J. Brodine, sekr.

Smeth Hills missionsdistrikts möte hålles nästa gång i Andover, Kansas, och börjas det den 9 Maj kl. 2 e. m., samt fortsättes i McPherson den 10 och 11; derstädes börjas det på qvällen den 10. Diskussionsämne: Döpsen. A. M. LeBeau, sekr.

Rockfords missionsdistrikt kommer, w. G., att hålla sitt nästa möte i Aurora, Ill., der det skall börja med predikan måndagen den 1: ste Maj kl. 1/8 e. m. S. G. Larson, sekr.

Som Rock Island-distriktet kommer att hafwa missionsmöte i New Windsor månd. d. 1 nästf. Maj, kallas synodens missionsstyrelse att sammanträda i pastorshuset derstädes samma dag, kl. 2 e. m. Erl. Carlsson.

Westra distriktet af N. Y. konf. kommer, w. G., att hålla sitt nästa missionsmöte i McIntyre, Dycoming co., samt Arnot, Morris Run och Anterim, Tioga co., Pa. Mötet börjas på förfästämde plats tisd. d. 2 Maj kl. 7 e. m., fortsättes i Arnot och Morris Run den 3 samt slutas d. 4 i Anterim. R. G. Johnson, sekr.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, veckotidning för kyrkliga underrättelser, Vårfrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertecknad till \$1.60 Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantssamlare lemnas hwart 7:de ex. gratis.

Penningar kunna sändas i registrerat bref "Money Order" eller "check" (wexel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 fr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. P. Welinder, Kristianstad, Åsum.

Bref rörande prenumeration adresseras till C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379. Moline, Ills.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. M. is. insändes till Prof. T. N. Hasselquist, Rock Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Post and Moline Post Offices Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Hasselquist, O. Olsson och A. A. Gerwin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 3 Maj 1882

N:r 18.

Bågra önskingar

efter trettio års arbete

II.

Den önskan, som innefattar alla, ligger uttalad i förra artikeln med öfverstående titel. Blevne den önskingen i sin helhet uppfylld, så flöte af denna klara och rena källan allt annat godt, allt hwad man kunde önska. Den önskan war ju den apostoliska: "warer ens till finnes, lifa kärlet hafwande, endråg-tige, samhällige m. m.". Der detta ena finne, denna lifa kärlet finnes, der kan ingen oenighet uppstå om mindre beth-dande ting. Kärleken, denna gåfwa af Gud genom Jesum, är stark och låter icke afslita sig, utan af synden; men icke ens den har godt för att smygga sig in, der kärleken bor, ty kärleken är helig. Men huru är det nu med detta enhets-band ibland oss? Wi äro widt spridda i detta wida land: från Atlantiska hafwets kuster till Stilla hafwets från Texas till Förenta Staternas nordligaste gräns. Räcker kärleken till att knyta så många på så olika håll tillsammans i ett knippe? Ja, är den af Gudi, så fattas intet hwarfen i längd eller styrka; derföre är denna enighet i kärleken ett bewis för oss eller emot oss.

Jag har mottagit flera bref rörande detta ämne i anledning af förra artikeln och i alla erkännes dess sanning och nödwändighet; och dock fruktar jag, att sjelfwa saken hos många stannat för ögat och örat, måhända ock för tanken, men icke föranledt ett ransakande i det egna hjertat, om det är uppvärmdt af och prydt med Jesu kärlek. En broder skrifwer: "Godt och wäl nu, om både jag och andra, genom Guds nåd, kunde taga det sagda till oss sjelfwa till förbättring, och icke blott tillämpa det på andra. Men om det ock går den gamla vägen, så att mången wid läsningen blott utdelar åt andra men behåller intet för sig sjelf, så är dock sanningen uttalad som ett ord i sinom tid. En af mina wänner kom in till mig nys och begynte strag tala om artikeln i N. o. M., men begynte ock med detsamma att göra tillämpningar på den och den, såsom de der borde känna sig igen, m. m.". Det är fara wärdt, att det gått så med många; man har måhända erkänt sanningen i det sagda, men låtit bero wid detta erkännande. Det bör icke, mina bröder, så wara! Min mening war, att ämnet om enighet i kärleken skulle leda till sjelfspröfning, till förödmjukelse, till bethymmer, korteligen: till

bättring. Sker icke detta, så är ändamålet med framställningen förfeladt och frukten ingen. Må Herren i nåd förhindra det! Ännu ljuder i mitt öra den uppståndne Frälsarens ord till sina tolf: "och predikas i hans namn bättring och syndernas förlåtelse ibland allt folk". Bättring först och syndernas förlåtelse sedan; icke ettdera, utan båda; i den ordning vår Frälsare fastställt; båda delarne oupphörligen och omsider för alla folk. Har Kristi kärlek genom tron fått inkomma i hjertat och fyllt det tomrum, som genom syndakännedommen uppstått, så icke blott brinner den, utan bränner äfwen ut egenkärleken och allt hwad dertill hörer, för att få fylla hela hjertat och genomtränga menniskans hela umgängelse. Sålunda fortgår hos ett verkligt Guds barn bättring och syndernas förlåtelse. Vi hafwa, hwar och en af oss, många synder emot kärleken att bekänna, i familjen, i den enstilda umgängelsen, i församlingen och wid våra konferens- och synodalmöten. Och detta måste kännas och erkännas, annars flocknar kärleken, annars böre wi upphöra med talet om den lika kärleken och bereda oss på twister och slitningar och omsider förskingring i himmelsens alla fyra väder. Men jag fruktar icke detta, ändock jag så talar. Jag endast önskar, att wi i detta ena sinnet blefwe allt mer och mer fullkomlige. Men igen, skall det ske, så måste bättringen blifwa allmän och grundlig ibland oss. Först ibland oss lärare, så och geuom oss bland åhörarne. O, huru den ödmjuka kärleken då ofta skulle sätta en lås för vår mun, men och gjuta öfwer våra ord den äkta nardusjmröjelsen, som skulle fylla hela huset med wälluft. Gwilka ljustliga möten skulle wi då hafwa.

Wid dem wore godt att vara, så att man kunde önska dem förlängda dag efter dag och återkomma månad efter månad.

Ännu har jag wäl blott hysfelfatt mig med samma önskan, som war föremålet för den första artikeln. Men, såsom redan är antydt, war det ju nödwändigt att grunden skulle först wara lagd, om något skall byggas deruppå. Jag kommer då med min andra önskan, den nemligen, att wi böra hafwa en plan för den uppfostran wi här behöfwa, och dernäst med enade krafter arbete på des uppförande.

Allt wi behöfwa draga försorg om det upp växande släktets uppfostran, är wäl aldra som klarast. Men att wi sjelfwa böra göra det, dertill hafwa wi twänne hufwudorsaker, den första, att denna uppfostran till större eller mindre del ännu och troligen för lång tid måste wara swensk, nationel; språk och folkkaraktär låta ej så lätt aflägga sig som en rock eller annan klädebonad. Den andra orsaken är till och med allwarssammare, den nemligen att wi äro skyldige våra barn en kristlig och derjemte kyrklig, lutherisk uppfostran. Kristendomen, och det i den klarhet den lutheriska reformationen lemnat oss den, har bildat vårt språk, så wäl som den folkkaraktär wi hafwa, för så widt den är kristlig, och wi kunna icke, utan att förstöra oss som nation och förspilla de gåfwor, dem det gudomliga ordet renat och helgat, åsidosätta denna kristliga och lutheriska uppfostran. Af staten kunna wi icke få den, wilja icke heller mottaga den från det hållet, äfwen om den derifrån kunde erhållas, emedan den alltid skulle wara förenad med band och wilkor, som skulle förswaga den. De

afgörande bewisen derför, att kristendomen, och för oss enligt lutherisk bekänneelse, bör wara grundwalen så wäl som andekraften i uppfostran, kunna icke här framdragas; jag hoppas att alla våra läsare äro redan öfvertygade derom.

Men skola wi nu såsom samfund förja för en sådan uppfostran, så är klart att wi måste wara eniga om en plan för densamma, hwarigenom den kan omfatta alla och wi iståndsättas att meddela en grundlig sådan och dermed äfwen undwika att öda våra krafter onödigtwis och då så småningom tröttna och låta alltsammans falla oss ur händerna.

Uppfostran begynnes wisserligen wid modersbröfvet och faderskånet, och fort fättes i skolan; men behöfwet af större kunskapsmått, högre grad af uppfostran gifwer sig allt mer tillkänna och detta behof behöfwet mötas, så att wetandets högare räddes de törstande, full med ädel saft; eller skola andra willigt rädda dem en, ståtligt fradgande af jäfande, finnessförvirrande win (man läse Jerem. 51: 7, 8, och Upp. 17: 4, 5). Men huru skall detta ske?

Synoden har länge haft ett läroverk i gång och wi känna alla från hwilken ringa början det wuxit till hwad det nu är. Det har och kostat mycket beghimmer och allehanda arbete med insamlande af de nödiga medlen till inköp af nödig jord och uppförande af passande hus för en så wiktig anstalt. Nu, de som icke warit med om uppbyggande af dylika inrättningar, tycka måhända, att, om icke just för mycket redan är påkostadt, så bör det nu stadna wid hwad det är och ingen vidare tillökning göras. Det kan icke nekas, att inrättningen sådan den nu

står för våra ögon, är ett hebrande bewis på swensfarnes uppoffrande nit om en grundligare bildning; och dock så wi icke stanna. Wi tänka icke upphinna de ståtliga läroanstalterna i Östern med deras ståtliga hus, dyrbara samlingar af alla slag och stora löner, hwarmed de kunna winna och qwarhålla widtherömda lärde, som dock ofta äro så wise att de anse sig oberoende af Guds nåd och uppdraga andra till samma frihet, d. ä. göra dem till "fritänkare". Nej; men dock böra wi hafwa för ögat utwidgningen af hwad wi hafwa, om detta och kan ske endast i saktmalet. Wi behöfwa t. ex. ett hus för vårt dyrbara bibliothek, hwilket nu i händelse af eldswåda i det af 160 @ 170 personer bebodda kollegiihuset swärligen kunde räddas. Deszutom äro våra föreläsningssal både för så och för små. En och annan lärare borde då och då tilläggas, så att de många ämnena kunde fördelas på flera män, hwarigenom grundligare undervisning kunde gifwas och äfwen fordras. Jag will icke här nämna något om lönerna, ehuru de nu motswara ungefärligen hwad en bättre boställare får och bresbärare i större städer, med tillägg af bostäder för oss. Då våra utgifter, för att ej tala om annat, äro vida större än de nämnda löntagarnes, synes billigheten af tillökning i lönen. Dock har häröfwer ingen klagat.

Genom en sådan utwidgning skulle vårt College blifwa allt mer ett verkligt College, som förtjenade sitt namn. Men då synes och att det bör ingå i vår plan att ej hafwa mer än ett för vårt samfund, emedan alla våra krafter behöfwas för dess uppehållande och utwidgande. Hwar och en, som har nå-

gon erfarenhet i detta ämne, skall gifwa mig rätt häri.

Men på samma gång som wi hafwa detta gemensamma lärowerk för högre undervisning, böra på särskilda håll inom synoden upprättas lägre undervisningsanstalter, under namn af **högskolor** eller något annat, der undervisning kan lemnas i alla de ämnen, som hwar och en behöfwer i sina omständigheter, och på samma gång wara en förberedelsekola för College. Dessa skolor böra byggas så fort behöfwet och förmågan finnes dertill, men så icke uttränga eller ens afswala intresset för vårt College och wi tillägga vårt teologiska Seminarium, hwilket senare behöfwer både högskolan och College såsom sin grundwal.

I det föregående är ingenting sagdt om det allt mer kända behöfwet af undervisning för det qwinliga könet. Men den plan, som i det föregående blifwit antydd, borde äfwen i afseende på denna delen af ämnet följas. Ja, det torde wisa sig, att den qwinliga undervisningen kunde gå hand i hand med den för ynglingar och ske i samma anstalt och till en stor del af samma lärare, så långt som ämnena äro de samma. Fördelarne häraf, äfwen i ekonomiskt hänseende, ligga för öppen dag; men flera fördelar än man strax föreställer sig kunde härigenom winnas. Dock denna sidan af frågan will jag nu ej ingå på.

Jag wille gerna i afseende på denna för vår framtid betydelsefulla fråga så wäl som rörande allt hwad jag skrifwer, erinra om Pauli ord: "Jag talar såsom med förståndige; betraktan I hwad jag säger". Jag wäntar icke, att alla mina läsare skola i det här afhandlade

ämnet tänka såsom jag; men hwar och en wet, att jag ej allenast warit med i det kyrkliga arbetet i allmänhet utan warit särskildt ihärfadt med uppfostringsbestyret och således kunnat samla erfarenheter och haft anledning tänka öfwer dessa frågor mer än många andra, och derför torde det ej wara mer än tillbörligt att mitt förslag till uppfostringsplan inom vår synod toges i öfwerwägande. Wi stå i fara att i mer än ett afseende splittra våra krafter och derigenom splittra oss sjelfwa. Genom ett sådant förhållande skulle wi förswaga och, efter ett såfångt bemödande att hålla oss uppe, sjunka samman och falla ett lätt byte för den förskommande. Wi känna alla det gamla ordspråket: "enighet ger styrka" och wi erkänne äfwen sanningen deri; derför böre wi med all flit begagna oss af allt som kan hålla och binda oss tillsamman. Och ett sådant kraftigt medel är i sanning vårt uppfostringswäsende, så wida wi hafwa en gemensam plan och alla sätta handen till plogen och ej se tillbaka, utan på målet. Det skulle innerligen glädja mig, om jag med mina ord kunde bidra till den wigtiga frågans lyckliga lösning. Den måste lösas och det snart; måtte den blifwa löst till vår lekamliga och andliga wälfärd!

H.

Derför låtom oss wara frimodige och wid god tröst i all vår bedröfwelse; ty tröst, råd och hjelp kunna oss ej fattas. Kan werlden, synden, döden förföra, så kan Gud trösta. Kunna de bedröfwa, så kan Jesus glädja. Kunna de förtrycka och förqwaswa, så kan Guds Ande wedergwicksa och styrka.

Scrinan

Ett kraftens ord för Guds folk.

Hållen eder därför, att I ären döde synden och lefwen Gudi, genom Kristus Jesus, vår Herre. Rom 6: 11.

På det att wi å ena sidan icke må råka i säkerhetens och förhårdelsens hemfsta tillstånd, men å andra sidan icke drifwas omkring af beständig fruktan och oro, om wi verkfligen hafwa det nya lifwet eller om wi icke åter skola förlora det, hwarwid wi icke taga något steg framåt, icke kunna taga något wisst steg på lifsens väg: se, därför tillropar oss aposteln det märkwärdiga och öfvermåttan wigtiga ordet: "Hållen eder därför, att I ären döde synden och lefwen Gudi genom Kristus Jesus, vår Herre". Sannerligen, intet annat medel gifwes, för att hos oss widmakt-hålla det nya lifwet och deruti komma framåt, än att wi hålla oss därför, dagligen och stundligen hålla oss därför, att wi äro döde synden. Ty så är det ju! Så länge wi äro här på jorden, skall den gamla menniskan med dess lustar och begärelser, ehuru förskäft, dock dagligen och stundligen röra sig uti oss, ty köttet hafwer begärelse emot anden; synden, ehuru till sin makt och herravälde bruten, skall dagligen och stundligen uti oss förnya sina anfall. Huru då? Skola wi med sådan kärsla af synden uti oss hålla före att wi förlorat det nya lifwet? Skola wi, när wi stappla och falla, med försagdhhet tänka: "Nu är allt förbi, nu är ingen upprättelse mera möjlig"? Nej, nej, mine wänner, för eder salighets skull tänken icke så. Huru heter det i skriften: "En rättfärdig faller sju resor och står åter upp". Ordspr. 24: 16. "Den rättfärdige skall alltid ljus uppgå igen". Ps. 97: 11. "Wi warda allestädes trängde,

men wi ängslas icke; wi bekymras, men wi gifwa oss icke öfwer; wi lida för-förljelse, men wi warda icke öfwergifne; wi blifwa undertryckte, men wi förgås icke". 2 Kor. 4: 8, 9. Huru lifligt synden än må röra sig uti oss, hwilka segrar den än willö winna öfwer oss, hwilka sår den än må slå oss, hwilka smärtor den än må tillfoga oss: allt detta är allenast en ofelbart döendes, en döbligt färad's, en förskäfts wanmäktiga rädderi; det är dess sáfänga försök, det är dess sista ryckningar och dödsframp. Ty wi äro en gång för alla med Kristus döde från synden. Den har icke mer makt öfwer oss, ingen rättighet mer till oss, ty wi tillhöra en annan, wi tillhöra Kristus; Han allena har makt öfwer oss, Han allena har rättighet till oss. Det kommer blott derpå an, att wi tro detta; det kommer blott derpå an, att wi, trots all känsla af synden och trots allt det egna hjer-tats fördömande, likwäl hålla oss för rättfärdiggjorda i Kristus, för döde synden i Kristus, och att wi städse ståda oss sjelfwa i detta ljus: då måste det gå framåt, wi måste kunna lefwa Gudi, och detta lif måste dag för dag tilltaga uti oss. — Ja, allt lifwets aftagande, allt återfall till det gamla wäsendet, allt dagtingande med afguden kommer endast deraf, att wi icke med wisshet hålla oss därför, att wi med Kristus äro synden döde en gång; endast deraf att wi icke fast tro, att wi höra Kristus till och kunna wandra med honom i ett nytt lefwerne; endast deraf att wi icke hålla oss derwid, att wi nu icke mera hafwa med synden och det gamla wäsendet att stäffa. I samma ögonblick då wi råka i en sådan otro, då vårt dyra nådastånd i Kristus icke är wisst

och fast i våra hjertan, då wi icke hålla oss för att wara synden döde en gång — i samma ögonblick taga wi det lättfinnigt med synden och låta det gå på det gamla wiset och tänka wid oss sjelfwa: "Det är ju ändå det samma; du är ändå åter fast deri" o. s. w. Men huru helt annorlunda, om wi, trots allt gammalt som ännu widlåder oss, lifwål behålla det nya lifwet, hwartill wi äro kallade, fast för ögonen; huru helt annorlunda, om wi, trots all känsla af synden, icke släppa den tro, att wi äro en gång döde synden, om wi alla dagar hålla detta fast. Kommer då synden och ser oss i ansigtet, så heter det: "Dersför hängde min Jesus på korset; dersför bort med dig, jag har intet mera med dig att stasfa". Röra sig onda lustar och begär, uppstiga gudsfrösmädbande tankar, så heter det: "Bort med eder, I tillhören mig icke mer; jag är från eder dödd, jag vill icke weta af eder; jag förgäter allt det som tillrygga är och sträcker mig till det som framman till är". Åh, att wi alla sade så med Paulus! Åh, att wi en gång började rätt hålla oss dersför, att wi äro döde synden! Åh, att wi blott dagligen och stundligen doge med Kristus! Då skulle, då kunde, då måste wi lefwa Gudi, genom Kristus Jesus vår, Herre.

A. F. Huhn.

Genom den Hel. Andas hugswalelse blir det trogna hjertat likt en wattungörtagård, som så rikt wedergwidet det samma, att det ock kan meddela andra af sin hugswalelse.

Bedröfwelsen emellan dem som älska hwarandra är likt det watten som smeden stänker i elden att dermed föröka hettan.

S c r i b e r.

I anledning af ett bref.

En vän, N. J. i Michigan, strifwer och beklagar åfstilliga förhållanden, synnerligen det att så många af den konfirmerade ungdomen snart nog blifwa främmande för Guds hus och Guds ord och så lust till werlden och dess wäsende. Han ser en orsak dertill deri, att pastorerna ej äro så måna som de borde wara om deras konfirmander, utan synas taga det nästan för gifwet att de gå sin wäg, då man i stället borde tala med dem, i kärleken uppmuntra och warna dem och på det sättet rädda många. Wi wilja ej ursäktas försømmelser, men dock till våra pastorsers förswar erinra om, att de wanligen hafwa många församlingar att besöka och dersför ej alltid ega hwarken tid eller tillfälle att söka upp dem, som stå i fara att upplufas af ulfwen. Dersfore borde församlingarne wälja sådana till diakoner, som kunde uppsöka de förwilade och bringa dem in uppå den rätta vägen. Men äfwen diakonerna borde troget bistås af andra wälsinnade församlingsmedlemmar både bland män och qwinnor, då det snart skulle blifwa uppenbart, att det gemensamma arbetet icke skulle wara utan frukt. Det är ej rätt att kasta hela denna omsorg på pastorerne och i synnerhet orätt att blott flaga på dem.

Brefstrifwaren anser framförallt såsom en stor brist, att inga husförhör hållas, och tror att om denna swenska inrättning sattes rätt i gång skulle den bära mycken frukt. I detta påstående ligger en vigtig sanning, det är onekligt. Må församlingarne besinna denna fråga och komma öfwerens om att uppmuntra sina lärare att begynna dy-

lita förhör och då äfwen bistå dem häruti; sfer icke detta senare, kommer man icke långt.

Men antingen det kommer till husförhör eller ej, så bör man ofta på den tanke, som säkerligen legat till grund för begäran om husförhör, den nämligen att det ej är nog med att höra mycket talas och predikas, utan att begreppen måste redas och kunskapen göras klar, hvarigenom en åhörare har något att hålla sig wid och wet hwad han tror. Det predikas allt för mycket, och så många predikningar fordras af de dertill kallade, att det öfvergår menstlig kraft att alltjemt "tala som sig bör", med den ordning och tydlighet i ordalagen, att den framställda sanningen kan stå qwar för åhörarens andliga syn. **Disfussjoner** bidraga ej mycket härtill, emedan de gerna blott bestå i meningsutbyten, derwid många endast wilja föra något nytt på banan an, så att slutet blir ofta ett större mirrvarr och ofklarhet än begynnelsen. Huru wore det, om hwarje söndag efter gudstjenstens slut, eller i en följande andaktsstund, ett kort predikoförhör hölles, derwid huswudsaken af predikan medelst frågor genomginges? Detta skulle ej allenast fästa i minnet det wigtigaste af predikan, utan trycka sanningarne ned i djupet af hjertat, derifrån djefwulen ej så lätt skulle kunna taga det bort.

Således ej blott tala och predika utan öfwerhöra och samtala om det hörda eller lästa, så att åhöraren får försöka sjelf uttrycka och bekänna hwad han mottagit. Blotta talandet skall annars snart uttrötta de hörande och drifwa dem från Guds hus.

Som sagdt, detta ämne tåler i sanning att tänka på och i werk och gerning

pröfwat. Wi se det här i skolan; om wi, såsom lärare, endast talade och förklarade sakerna för våra studerande utan att genom frågor och svar taga reda på hwad de lärt, så skulle båda wi och de wara okunniga om hwad de inhämtat. H.

Förbudsfrågan.

En uppmärksam och för bränwinsförbud nitälskande landsman R. i Des Moines, Iowa, har begärt rum för förbudstillägget till staten Iowas konstitution, hwilket wi med nöje härmed göra. Det lyder så:

No person shall manufacture for sale or sell or keep for sale as a beverage any intoxicating liquors whatever, including ale, wine and beer. På swenska: "Ingen får tillverka för att säljas, eller sälja, eller hålla till salu rusgifwande drycker af råzot slag, öl, win och bier här i inbegripne."

Öfwer denna punkt skall allmän omröstning ega rum i hela staten under nästa Juni; dagen hafwa wi ingen reda på. Wi önska af allt hjersta framgång åt detta förbud, både för Iowas skull och för den allmänna wälfärdens skull i hela landet. Det har nu gått så långt med förgiftandet af de starka dryckerna och derigenom med förstörandet af menniskolif jemte alla andra förfärliga följder af dryckenskapen, att ingenting kan hejda det onda, utan bestämdt förbud mot både tillverkning och försäljning. Tillverkarne, som ej blott med sina falska waror och swel draga till sig arbetares och andras penningar och egodelar, utan, hwad som många gånger warre är, utfuga mårgen ur benen, arbetslusten och kraften samt

sjelfwa tankeförmågan hos de arme förbrukarne af deras usla waror — dessa tillverkare bliwa rika på medmenniskors fattigdom och kämpa dertföre med all kraft mot alla förbud. Penningar hafwa de och i öfwerflöd och hafwa anslagit millioner till undanröddjande af de hinder, som kastas i deras väg både af stater och städer. Men icke blott pennningar användas, utan äfwen andragas falska grunder, framförallt denna: "friheten", "den personliga friheten." Hvilket skamligt bedrägeri är icke detta? Hvem inser icke att starka drycker beröfwa menniskor friheten och förvandla dem till osjälliga, förnuftslösa djur, till wilda, blodtörstiga djur. Frihölshet och osäkerhet uppstår ej blott i de familjer der drinkaren skulle hafwa ett hem, utan och på de allmänna farvägarne, så att en allmän otruggighet i landet uppkommer genom den ohuggliga supsejen. Emot detta gräsliga onda synes intet annat medel finnas än rent förbud, och wi hoppas att landsmännen i Iowa uppbjuda alla krafter för att höja förbudet till lag och till en paragraf i grundlagen. Gören det för eder egen, för edra barns, edra söners och döttrars välfärd. Men det är och angeläget, att ärliga och pålitliga män väljas till legislaturen, som wilja genomdrifwa sådana bilagar, att förbudet blifwer en verklighet. Nykterhetens vännere hafwa med mäktiga och sluga fiender att göra, som styh intet medel att vinna sitt mål. Kansas har förmånen af förbudslag; men fienderna till den äro i full verksamhet att göra den kraftlös. Man försöker strämma statens innehuggare med det påståendet, att inflyttningen har afstannat på grund af förbudet. Men, ehuru det icke så är, wore det väl dock

bättre att vara af med alla drinkare och dryckesstugor, om och landet derigenom skulle faktare upptagas af fredligt och arbetsamt folk. Dryckespartiet har segtrat i sjelfwa hufvudstaden Topeka, och det nykterhetsfiendtliga partiet gör sig goda förhoppningar om vidare framgångar, det vill säga, det hoppas kunna dränka landet i starka dryckers flöd, hvilken icke, såsom de denna vår herskande öfversvämningarne, så småningom draga sig tillbaka, utan stannar öfwer den mark den betäcker, tills den förvandlat allt till ett träsk, fullt af giftiga och dödande ångor, och ett tillhåll för allehandada odjur, d. ä. sjukdomar, synder, laster och brott. Det är fördenksfull högst angeläget, att faste och pålitliga män väljas till allehanda högre och lägre embeten, emedan förbudslagens upprätthållande beror på dessa i så hög grad. I synnerhet torde det vara nödvändigt till guvernörsembetet återvälja dess nuvarande innehafware, St. John, emedan svärligen en man lit honom torde finnas, som, med den frimodighet och kraft han wisat, vill kämpa emot ordningens och sedlighetens fiender.

Fabrikanterna och försäljarene af starka drycker äro icke nöjda med att sälja under arbetsdagarne; de wilja äfwen sälja nätterna igenom samt fordra att fritt, med eller mot lag, så hålla frogarne öppna äfwen söndagarne, så att man icke ens den dagen kan få hafwa frid och stillhet. På många håll söker man åtminstone göra söndagen fri från det störande och förstörande inslyttandet af frogarne. I Ohio t. ex. pågår ett arbete i denna rigtning, och äfwen de politiska tidningarne deltaga i kampen. Så här yttrar sig en af dem Cincinnati Gazette: "Hvilka äro de, som motsätta

fig frogarnes stängande om söndagen? Hvad slags män är det i Columbus (troligen lyftande på medlemmar i legislaturen), som gynna fri handel med starka drycker på söndagarne? Offentliggör deras namn! Det är män, som förtjena penningar på kroggrörelsen om söndagarne. Det är män, som icke fråga efter folkets sedliga välfärd och hwilkas gud är penningen. Denna klass af män skulle taga sista centen ur en annans ficka för rusdrycker, äfwen om de wiste att hans hustru och barn woro utan bröd. De äro samhällslifwets förstörare. Deras affärswerksamhet utarmar folket. Mera penningar utgifwas för rusdrycker i Cincinnati än för bröd och eldbrand, och mer än hälften deraf bortkastas under söndagarna, emedan det är fridagar. 80 procent af brotten i Cincinnati förorsakas af rusdrycker och 80 procent af dessa 80 föröfwas på söndagarne. Och dock finnas medlemmar i legislaturen, som rösta emot frogarnes stängande på söndagarne. Dessa äro de vinningslystne männen eller äro de handtlangare åt vinningslystne män. De äro fienderna, antingen de weta det eller ej, till allmän välfärd.“ Dessa äro sannerligen skarpa ord; om våra swenska tidningar wore lifa frimodiga åt det hållet! — De skäl, egna och andras, wi här anfört, äro egentligen blott hemtade från den ekonomiska och sedliga sidan af frågan; de djupare gående, som röra det kristliga lifwet och ett waket samwete, äro ännu mer afgörande. Men de må gömmas till en annan gång, om de ens behöfwa dragas fram. S.

Swarjehanda.

Pastor Cederstam har sett sig nödsattad affäga sig sin församling i Mooers Prairie på grund af en efterhängsen sjuklighet, samt söka ett mildare klimat. Broder C. har icke tagit detta steg af lust till ombyte; twärtom är han fästad wid den församling han länge wårdat och kunde dertföre icke utan strid med sig sjelf skrida till affägelser. Men den ansågs nödwändig, dereft det skulle wara något hopp om fortfättning af hans lifswerksamhet. Han lär nu wara anmodad begiwa sig till Kansas för att werka inom konferensen dertstädes.

— Pastor Olander har swarat nej på missionsbestyrelsens af Kansas kallelse till honom att werka som resepredikant i Missouri. Pastor Sandén skall nu kallas till samma fält.

— Nettoinkomsterna för Messiasfesterna i Kansas belöpa sig till \$224. 25, hwilken summa tillfaller Bethania högskola i Lindsborg.

— Pastor P. J. Sandén är kallad till resepredikant i östra distriktet och försildt i staten Missouri. — Stud. Alfred Nelson är kallad att under sommarferierna werka i Bucklin och stud. Holm har erhållit dylik kallelse från Marion Hill.

— Östra distriktet höll missionsmöte i Osage City den 25—27 April. Mycket folk war närwarande både wid gudstjänsterna och diskussionerna. Diskussionssämnet war Math. 28: 18—20, och diskussionen öfwer detta bibelställe war owanligt liflig. Predikningar höllos under mötet af pastorerna Neander och Swensson samt stud. C. G. Norrman. På torsdags e. m. hölls en liten minnes-

fest med anledning af församlingens tolfte årsdag.

— Pastor H. Olsson i Mariestad har erhållit kallelse från församlingen i Friends Home, Kansas. Om han antager kallelsen, är ännu obekant. Församlingen i Friends Home har länge kallat lärare, men ända hittills fått nekande svar. Hon är i stort behov af lärare; men det säst past. Olsson betjenar är både större och viktigare. Behöfvet af lärare inom vår konferens är mycket stort.

— Pastor Behrson i Scandian Grove, Minn., har sagt sig församlingen, enligt enstilt bref derifrån.

— Fröken Mathilda Björkman, som är utrustad med mycket goda kunskaper och är en erfaren skollärarinna, önskar sig plats i någon skola, helst någon stadigvarande församlingskola. Bref till henne böra adresseras till Rev. C. B. L. Boman, Chicago Ill. 166 McGregor street.

— I Center City, Minn., eller det gamla Chisago Lake håller man på med uppbyggandet af en ny vida större och ståtligare kyrka, än den rätt betydliga man hittills haft. Den gamla af trä; den nya af tegel. — I Wana Ill. förlänges kyrkan 14 fot, hvarförutan hon förökas med ett skolorum 20 fot i fyrkant.

— Pastor Evald i Chicago har afstätt från sin resa till fäderneslandet och i stället mottagit det icke särdeles behagliga uppdraget att samla medel till kyrkostubens betalande. Dertill önska vi honom af hjertat framgång, emedan en tryckande kyrkostud alltid måste vara hinderlig för en församlings framåtgående, äfwen i rent andligt afseende. Vi hoppas att han öfverallt

skall möta villiga sinnen, så att hans göromål blifwer lätt och snarare ett nöje.

— Den bekante Darwin i England, fader till den s. k. Darwinismen, är nu stadd på sin sista undersökningsresa, denna gång utöfwer tidens gräns. Han torde redan hafwa fått röna att hans ideer warit opålitliga, ehuru han ej mer kan rätta dem. Han dog den 20 Apr. Möjligen återkomma wi till detta dödsfall nästa gång.

— Den 6 nästkommande November ämnar man i Tyskland hålla en stor munesfest wid "Schwedenstein" (Svenkstenen), som är rest på det rum, der den store, swenske konungen Gustaf Adolf för 250 år sedan föll i kampen emot Rom. Man börjar äfwen i Amerika tänka på firandet af den betydelsefulla dagen; skulle det icke vara skäl för swenskarne att göra det samma?

— Presbyterianske presten, Dr. Talmage, i New York hade nys hållit en af sina besynnerliga predikningar, men troligen en skarp, emot gudsförnekaren Ingersoll, hwilken deraf blef så rasande att han höll i anledning deraf en ny "föreläsning", deri han for fram wilddare än någonsin, men derjemte hade så bestämt, att hans händelser skulle med telegrafen samma aften sändas omkring i landet. Men Gud förbjöd det. Det wäldiga norrskenet utvecklade så starkt tricket, att telegrasträdarne icke w och efter ett par dagar woro alla jerna gamla. "N. Y. Tribune" berättar att Ingersoll i sitt tal just begabbat norrskenet "såsom ett dåligt ljus att odla corn wid."

— Mormondelegaten, Cannon, har nu ändtligen blifwit utrustad och får icke längre sitta bland våra lagstiftare. In-

nan slutomröstningen togs, höll han ett häftigt tal, deri han utmålade både presidenten och hans ministrar till det värsta så väl som kongressen och förklarade alltihop för religionsförföljelse emot "Guds helgon". Rösterna woro 123 emot honom och 79 för — således ändå 79 som stälde sig på månggiftets sida.

— **Objuden bröllopsgäst.** Ur en tidning från Sverige hemta wi följande: Guldbröllop och 30 årsdagen af sin inflyttning till staden Lund firade s. nämдемannen J. Jönsson och hans maka söndagen d. 2 April med fattiges bespisning samt med öfverlemnande af donationer till följande belopp: universitetet 2,000 fr., elementar läroverket 2,000 fr., Swilans folkhögskola, stadens folkskolor och arbetaresöreningen hwarera 1,000 kronor. Under pågående festmiddag å Knutsfälen, hwartill inbjudits representanter för myndigheter och korporationer, afled guldbrudgummen plötsligt af hjertförslamning.

— **Frisörsamlingen i Rockford.** I ett bref till "Sw. Trib.", de hemliga sällskapernas organ, tecknas den nya församlingen sålunda: "Hon binder sig i sina stadgar wid ingen annan auktoritet än kristendomens stora urkund, bibeln, hwars ord predikanten, eho han må blifwa, måste predika utan festeriff anstrykning i framställningen, lemnannde för öfrigt hwarje medlem full frihet att tänka och handla, som han will. — Meningen är, att det skall blifwa ett samfund af fria kristliga tänkare, som i fedligt hänseende wilja svara endast inför menskligheten och i alla hänseenden endast inför Gud." "Den nya församlingen har ställt sig ej allenast utom alla synoder och konferenser, utan jemväl utom alla fester." Således en ny

seft; nej, icke det heller; men hwad? Och en sådan församling åtaga sig de swenske metodisterna; wi bekänna, att det ser något egendomligt ut. Den nya församlingen är emellertid ett exempel på, hurudan en loge-församling i själfwa werket ser ut. Ej kan den gamla församlingen förja öfwer de utgångna såsom en förlust. Men Gud förbarme sig öfwer ett sådant wäsende och låte de af det hemliga sällskapslifwet förblindade se hwarthän det bär!

— **Mormonerna i Utah söka nu på alla sätt stärka sig emot den nya lagen,** som är beräknad på månggiftets utrotande. Dels lära de skilja hustrurna så till vida ifrån sig, att dessa få bo hwar och en för sig sjelf, dels arbeta de på att föröka sitt antal och utfända till den ändan missionärer² åt alla håll. Så äro 22 affända till Europa och många åt olika delar af Jörenta Staterna. Dessa säsas dock wara blott förtruppen till den stora af 200, som skall spridas öfwerallt i detta land och gamla werlden, för att samla in de lättrogna och otrogna.

— En dotter till den bekante Horace Greeley dog nyligen och blef begrafwen af en katolsk prest. Hon hade blifwit uppfostrad i en katolsk skola och med anledning deraf blifwit katolik. Sådana äro frisinnighetens frukter! Det intryck som medtages från skolan, synnerligen en högre, förgår icke så lätt. Ett annat förnämt fruntimmer, en af hufvudstadens fåfänga skönheter och nära släkting till Gen. Sherman, har inträdt i kloster. Gen. Sherman är gift med en fin katolsk "lady".

— En politisk tidning i New York, Post, yttrar med anledning af stråtröfwaren Jesse James' död och begrafning följande märkliga ord: "Han (J. James)

är troligen den förste protestant, som förstått att bibehålla sitt goda namn i den församling han tillhörde, fortfarande ega sin pastors förtroende samt hafva ett kyrkligt hem, under det han på samma gång begick mord och rof såsom sitt egentliga handtverk." Ja, detta är så mycket besynnerligare, som han war öfverallt känd för hwad han war. Hurudan tuft, eller hurudan Gud's ord brefs i den baptistförsamlingen? Detta är i sanning tecken till djupt förfall och må väl komma hwarje "protestants" och synnerligen hwarje baptists ansigte att rodna.

Texter för Söndagsskolan.

Andra quartalet.

N:o VI. — Den 7 Maj.

Mark. 7: 24—37.

Nödstälda komma till Kristus.

1. Tid och ort. Dessa händelser förefommo strog efter det, som lästes i föregående stycke. Det första tilldrog sig i Syrophenicien; det andra wid de tio städer, på sydöstra stranden af sjön Genesareth.

2. Paralellställe. Matth. 15: 21—31.

3. Inledning. Jesus lemnade Kapernaum och gick med sina lärjungar till trakten af Tyrus och Sidon, omkring 40 eller 50 mil i n. w. från Galileiska hafvet. Han drog sig undan från sina fienders anfall och äfwen för att vara mera i ensamhet med sina lärjungar. Här fick han besök af en nödstäld moder. Denna qwinna gifwer oss, ännu efter aderton århundraden, ett exempel på en allwarlig bön.

Frågor. Hvar war Jesus den tid, wi läste om i föregående text? Hvar gick han nu? Hvarföre? Huru långt war det dit från Kapernaum? Hvar lågo de tio städer? Hvarom handlar denna text?

Hufvudtext: Herren är allom god och förbarmar sig öfwer all sin werkl. Ps. 145: 9.

Ämne: Swårigheter och uppmuntringar under sökandet efter gudomlig hjälp, eller: Trons kamp och seger.

I. Söndet efter gudomlig hjälp (v. 24—26).

a) A n m. v. 24. "Dadan", från Kapernaum, der han samtalat med sina lärjungar (se föregående). "Tyrus och Sidon", två gamla städer wid Medelhafvet, omkring 20 mil från hwarandra. Herren gick icke långt in i landet, utan höll sig wid gränsen; men han vill låta förstå, att han äfwen är hedningornes ljus. "Jagen weta stulle". (Se inledningen). Han wille väl icke heller upptända Judarnes harm ännu mera än den war, genom att låta hedningarna i stora skaror samlas omkring sig. "Men han kunde icke bliwa fördold"; ty hans rlytte hode kommit före honom äfwen dit.

B. 25. "Ty en qwinna" m. m. Hon tog tillfället i akt. Hon blef mera djerf, derföre att Jesus nu war inom det landets gräns. Kanste hade hon ej vågat gå till honom i Galileen. Nöden drijfwer att söta hjälp. Tron tränger sig fram, Jesus kan ej gämma sig för henne. (Hwarje synd är en ond anda, som endast Jesus kan bota.)

B. 26. "Gretisk". Greker kallades alla folkslag omkring judalandet och de fleste talade gretiska språket. Phenicien kallades denna landssträcka; den hörde nu under Syrien; derföre kallades den Syrophenicien. En del phenicier bodde i Afrika. Troligast är att qwinnan war af blandad race och härstammade från den gamla Kananitstammen. (Hwarje moder borde vara lik denna qwinna och bedja Jesus taga bort högmobets och werldesofångans ande ur sina barns hjertan; men ack! många hjälpa i stället djfwulen in.)

b) Frågor. Hvar ligga Tyrus och Sidon? Hvarföre wille Jesus vara fördold? Hvarför kunde han ej förblifwa dold? Hvem kom och sökte honom? Huru mögade hon komma? Hwad dref henne? Hwad kallade hon? Huru kallade Mattheus henne? (Se Matth. 15: 22) Huru kan man förklara alla de olika namnen? (Gretisk? Kananitisk? Syrophenicisk?) Huru betedde hon sig? Hwad bad hon om? Hwad är att hafwa den oren ande? Hwad böra alla mödrar betja Jesus om?

II. Fem hinder i vägen (v. 26—27).

1. Hon war en hedning, således af "hundarne", ej barnen (judarne, Matth. 15: 24). 2) Det som hon önsade, syntes allt för stort, och nöden allt för swår. 3) Lärjungarna

tyckte ej om att höra henne ropa. 4) Fördomar, som woro inrotade, att inga andra än "Israels hus" skulle få hjälp af honom. 5) Det svåraste: att Jesus sjelf syntes hindra henne, ja rent af neta henne hjelp. Matthæus nämmer fyra hinder: 1) "Hän svarade henne icke ett ord". 2) Lärjungarnas motstånd. 3) Nekande svar: "Jag är icke utsänd o. s. v.". 4) Förebärrelsen: "Det är icke hiffligt taga brödet ifrån barnen och kasta det för hundarna". Men ordet hundar här betyder icke stora eller arga hundar, utan små hundar som man plågar kalla knähundar. (Erg. pet dogs.) Afven i detta låg en lit n uppmuntran. Och fastän det låter såsom nekande, så är det något som hjälper tron hos qvinnan, och lärjungarna få en lärdom. Jesus ser hwad hon tal.

Frågor. Huru många hinder ligga i vägen för qvinnan? Huru kunde det, att hon war hedning, hindra henne att få hjälp af Jesus? Huru war sjelfwa nöden ett hinder? Till hvilken plats kom hon? Huru hindrades hon af lärjungarne? Mådde de icke snarare mente, att han skulle hjälpa henne? (Det synes som de blott ville blifwa henne qwitt.) Möta hinder för oss, om wi wilja söta Jesus? Hwad war det för en mening hos judarna angående Messias? Huru synes Jesus sjelf hindra qvinnan? Hwarföre gjorde Jesus så? Hwad menas med barnen? Hundarna? Kan du omtala några hinder för oss?

III. Uppmuntringar och seger för den som söker med allwar (v. 29, 30).

B. 28. Då svarade hon: "Ja, Herre, m. m. Dödet smulor bityder jag små smulor. Hon menar icke stycken, som man med slit kastar för hundarne, utan sådana små smulor, som obemärkt råta falla ned, eller som barnen spilla. O, hvilken konst att göra en sådan slutiots! Så begär hon ej barnarätt, nej icke ens wänlig hundrätt, utan en liten rättighet att plocka det, som barnen spilla bort. Luther säger: Hon fångar Jesus i hans egna ord. B. 29. "Då sade han o. s. v." — Hon får nu hwad hon w i II. Tro och uthållighet winner. Men hon fick ännu wandra i tron. Först när hon kom hem (v. 29), såg hon sin dotter ligga stilla, friskt och sund.

Frågor. Huru svarade qvinnan? Huru tillämpar hon Jesu ord? Huru bewisar det tro? Hwar svarade Jesus? Mins du nå-

10) Hwad blef följden af hennes tro? Hwad böra wi lära af denna qvinna? Mins du huru Jakob sade, när han kämpade med Gud? (1. Mos. 32: 26).

IV. Ett annat exempel på ett lydigt sökande efter gudomlig hjelp (v. 31—37).

Anm. B. 31 "Tio städer" (Decapolis). En trakt inneslutande tio städer, men icke tydligt uppgifna. De lågo sydost från Galileen. De beboddes till det mesta af hedningar (v. 32). "De hade", eller förde fram; emedan han sjelf ej kunde wilja gå att söka hjelp. Det är en stor tjänst att föra någon till Jesus? Wi böra både med förbön och ledning söka föra andra till honom. — (v. 33) "Tog honom ut", för att göra bättre intryck på mennens sinne och för att ej blifwa hindrad. Herren begagnade många ceremonier, ty han kunde ej tala med mannen. Allt har dock sin betydelse att wäcka sinnet till eftertanke och längtan efter hjelp. — (v. 34) "Ephethoh", ett aramäiskt ord, likt "Tabitha Kumi". Ett ord af Herren är nog. Han är en skapare, och hwad han säger, det sker. För den som fått sina andliga öron öppna är Jesu ord det käraste. — (v. 36) "Jungen säga", ty han ville wara i ro och han ville ej, att de skulle obetänksamt göra mycket wäsen deraf. Men de gjorde tvärtom. Kanste förstodo de ej orsaken, hwarföre han förbjöd dem. De trodde att han gjorde det af någon slags ödmjukhet och då ville de i sin wälmening upphöja honom. De kunde icke hålla sig. När hjertat är fullt, öfwerflödar munn en. De sade också en stor sanning (v. 37): "Allt ha swer han wäl beställt."

Frågor. Hwart gic Jesus sedan? Hwem fördes der till Jesus? Huru hjälpte Jesus honom? Huru är hörande och talande förnadt? Är der något sådant sammanhang i andelig måtto? Hwad befallte Jesus dem? Lydde de? Hwad sade folket? Hwad kunna wi säga om Jesus? Är det alltid sant om Jesus? Hwad har Jesus gjort för dig? Hwad vill han göra med dig?

Öfwerblid för hela skolan.

F. Hvilken sanning kunna wi hmta af denna text? S. Den sanna tron stärkes genom pröfningen och winner wälsignelsen. — F. Hwem kom till Jesus? S. En qvinna från Tyri och Sidons gränser. F. Hwad instade hon? S. Att hennes dotter skulle räddas från en orenande.

hennes? (Se II). J. Huru gjorde hon då hon mötte motstånd? S. Hon höll i att bedja. J. Hvad sade Jesus slutligen? S. O, qwinna din tro är stor o. s. w. J. Swilken war den andre nödställe? S. En döfstum.

Värdomar.

1. Den upptäckte Jesus. "Han kunde icke blifwa förböld" a) Swarföre? Hans rykte war stort. 2) Han war så wälgörande. 3) Menniskorna woro nödställda. b) För hwem kan ej Kristus gömma sig? 1) För dem som känna sin nöd. 2) För dem som tro, att han kan frälja dem. 3) För dem som allwarligt söka honom.

2. Wi hafwa här ett exempel på en enträgen, ihållande och framgångsfull bön samt af en verklig och sann tro, som tager Gud på ordet.

3. Frälsaren är alltid villig att höra bönen, äfwen om han synes dölja sig.

4. Dröjsmål med bönhörelsen kommer ej af owilja att höra, utan han vill göra den så mycket härligare genom att föröta tron och glädjen öfwer bönhörelsen.

5. Jesus har många vägar, på hwilka han kan bewisa sin barmhertighet.

6. De flesta menniskor kunna både höra och tala; men huru stor är ej den andeliga döfstumheten.

7. Kristus har gjort allt wäl för oss och vill göra allt wäl med oss.

Bokanmälan.

Wi hafwa denna gången det stora nöjet att anmäla ett arbete på engelska, det hyppersta näst bibeln:

The Book of Concord,

or the symbolical books of the Evangelical Lutheran Church etc.

Detta är en förbättrad öfversättning, utfäst af sådana utmärkte män som dr Krauth (Augsb. B.), dr C. W. Schaeffer (Lilla Katekesen), prof. A. Martin (Stora Katek.), allt det öfriga af dr H. E. Jacobs, som gjort sig allmänt känd för sin grundliga iärdom och sctidlighet som öfversättare. Wi kunna nu säga oss ega en verkligen god och trogen öfversättning af våra bekännelsestrifter på engelska språket. Boken är desutom tryckt med rena, klara stilar, på godt papper och

denna upplaga, utom det att den är fullständigare än de flesta, det företrädet, att texten är delad i paragrafer, enligt de bästa tyfsta upplagorna, hwilket gör att, då något ställe i någon författare citeras, det då kan lätteligen återfinnas. Wi önska boken så wid spridning som möjligt. Dess pris är \$6.00, hwarför den sändes med posten till alla delar af landet. Requisition sändes till The Lutheran Bookstore, nr 117 N. Sixth str. Philadelphia, Pa.

Erkännanden.

Med tacksamhet erkännes följande gåfwor till barnhemmet i Mariedahl, Ks.

Förf. i Salina, Ks 15.00; do McPherson, Ks 5.00; do Friends Home, Ks 11.95; do Kansas City, Mo 29 50; do Alma, Saunders co., Neb. 9.70; onämd i Swede Home, Neb. 5.00; förf. i Denver, Colo. 1.60.

H. D. S., kasför.

P. S. Barnens antal ökas; wi hafwa nu 11 och flera wäntas snart. Här behöfwas kläder m. m. Emedan sfsöreningar inom våra församlingar önska hjelpa till att kläda de små, torde då bästa vägen wara den, att sända tyger eller penningar, ty wi hafwa börjat en sfsörening i och för hemmet, som skall försärdiga passande kläder för barnen. Wi behöfwa en passande piga för vårt barnhem, om någon kunde rekommendera oss en, som för Herrens och sakens skull wore villig att tjena; här behöfs en som lefwer på Guds barmhertighet och som har Kristi sinne.

D. S.

Till Lärowerket:

Fr. M. J. konf. 17.60; Andrew Lundquist, Galva, Ill. 10.00; Ahlsborgs förf., Union co., D. T. 2.00.

Till Lärowerkets underhåll:

Ill. konf. 389.85; Kansas do 186.90; New York do 78.25; Minnesota do 338.10; Iowa do 54.75; förf. i Säbylund, Wis., för såld potatis 21.60; förf. i York, York co., Neb. för såldt mjöl 31.00; fr. Paxton, Ill. (smörpenningar) 13.50; fr. Des Moines, Iowa (smörpenningar) 25.00; fr. Boone, Iowa (smörpenningar) 20.28; fr. Swede Point, Iowa (smörpenningar) 15.00; Mrs Gibson, Wahoo, Neb. (smörv.) 2.00; M. Larson do do 0.50; Mr Andberg, Waja, Minn. 0.57; förf. i Alta, Iowa

In natura

Mrs Rosensten, Andover, Ill. 18 lb ost; förf.
i Dayton, Iowa 52 lb smör; förf. i St Char-
les, Ill. 22 lb smör; förf. i Gowrie, Iowa
112 lb smör och 62 lb tött; förf. i Hooks Point
(Stradford), Iowa, 47 lb smör; Alma förf.,
Neb. 71 lb smör; L. Holm 7 lb ost; Mrs Fre-
drifsen, Moline, Ill., 5 lb smör; J. M. Carl-
son, St Charles, Ill. 36 lb ost; förf. i Swede
Valley, Iowa 91 lb smör; förf. i Swedeburg,
Kansas 33 lb smör; fr. okänd plats, Kansas
25 lb smör; förf. i Pecatonica, Ill. 85 lb smör;
Ola Johnson, Gerlow, Ill. 2 b. potatis; gen.
N. B. Carlson, Henderson Grove, Ill. 35 ft.
slagtrade höns; Swedeburg församl., Saun-
ders co., Neb. 115 lb smör; förf. i Menden
(McGregor), Iowa 34 lb smör; Peter S. Olson,
Greenbush, Ill. 18 lb smör; E. Appell, Galva,
Ill. 10 lb smör; Dahlsborg förf., D. T. 47 lb
smör; Fridolf Swenson och John Sparf,
Rockford, Ill. 28 lb smör; förf. i Wyand, Ill.
63 lb smör och 30 dusf. ägg; W. Swenson,
Cambridge, Ill. 10 lb smör; förf. i Prophets-
town, Ill. 29 lb smör; förf. i Wataga, Ill.
58 lb smör; gm prof. D. Olsson fr. onämd: en
wirkad hvit duk, två lakan och fyra örngåttar;
från Gerlow, Ill. 1 sack potatis; Färlöf
förf., New Bedford, Ill., 52 lb smör och 23
dusf. ägg.

Moline, Ill., den 29 April 1882

J. S. Wistrand.

Från New York-konferensen.

Till läroverkets underhåll:

Från Chanders Valley \$100,00; från Bi-
ons, Philadelphia 35,00; Pontiac, N. J. 43,25.

Till läroverkets skuld:

Från Irwin's Station 6,60; konferensskol-
lekt 10,29.

Till konferensprotokoll:

Gustaf Adolphs, N. Y. 8,00; Bions, Port-
land 2,25; Pontiac, N. J. 2,00; Warren, Pa
1,58.

Till konferensens mission:

Ur ungd. sparbörssa i Pontiac 5,70; från
församlingen i Pontiac 1,45; från Bions, Port-
land, Conn. 1,75; från Thabor, Pa 4,60;
från Masareth, Wilcox 2,98; från Kanesholm,
Pa 0,38.

Från Kane, Pa. tillh ttre mission:

S. A. Lagerlund 1,00; B. Lagerlund 0,50;
Alfred Lagerlund 0,25; Selma Peterfon 0,25;
S. Månsson 1,00; Andr. Johnson 1,00; Peter

Johnson 1,00; Fredrik Johnson 1,00; Char-
ley Johnson 1,00; Knut Eliasson 1,00; John
N. Carlson 1,00; A. F. Glad 1,00; Aug. Carl-
son 0,50.

Till New York konferensens blifwande barn-
hem genom pastor Erl. Carlson från Mrs N.
J. \$5,00; af John Björnson samt ett barn i
Irwin's Station, Pa 45 cents.

Ett hjertligt tack till alla gisvarne!

Pontiac, N. J. den 13 April 1882.

T. O. Kinell, N. Y. konf. kassför.

Tilllännagiswanden.

Ändrad tid. Af förekommen anled-
ning har fakulteten ändrat sitt beslut om
tiden för examensdagarne så till wida,
att examen hålles i den utsatta weckan
tisdagen och onsdagen samt sluthögstid-
ligheten om torsdagen.

Skandinaviska ev. luth. Augustana-synoden
i Norra Amerika kallas att sammanträda till
sitt 23:je årsmöte i sw. ev. luth. församlingens
i Altona, Knox Co., Ill., tyrfra torsdagen den
15 Juni kl. 4 e. m.

Synodalrådet sammanträder på samma stäl-
le lördagen den 10:de Juni kl. 9 f. m., och
ministerium onsdagen den 14:de Juni kl. 9 f.
m.

Handlingar till synoden och ministerium bö-
ra insändas till synodens president före syno-
dalrådets sammanträde.

Pastor Loci beder alla dem, som ämna bewi-
sta synodalmötet, att till honom insända sina
namn före den 5 Juni på det att han må fun-
na ordna om logi. Adressera bref till Rev.
S. Abrahamson, Altona, Knox Co., Ill.

De komiteer, som konferenserna enligt syno-
dens beslut skulle tillsätta för att ställa nedfatt
passagerare afgift, behagade i god tid offent-
liggöra hwad de lydats uträtta och hwilka ba-
nor medlemmarna böra taga.

Galesburg, Ill., den 21 April 1882

S. P. A. Lindahl, sekreterare.

Smoky Hills missionsdistrikts möte hålles
nästa gång i Andover, Kansas, och börjas det
den 9 Maj kl. 2 e. m., samt fortsättes i Mc

Person den 10 och 11; derstädes börjas det på qvällen den 10. Diskussionsämne: Öbvelsen.
A. M. De Beau, sekr.

Nebraska-distriktet af Kansaskonferensen afhåller sitt nästa missionsmöte (årsmöte) i församlingarne Bethania, Kearney co., och Bethel, Phelps co., den 17—22 Maj och börjas det å senare platsen onsd. den 17 Maj kl. ½11 f. m. Samtalsämne föreslås af mötet. Alla pastorer inom distriktet uppmanas på det allvarligaste att tillstädeskomma. Vikaledes böra enligt konferensens beslut ledmannas ombud från distriktets församlingar närvara. Stjuts möter i Kearney den 16 på aftenen.
L. P. Ahlquist.

Pastor B. M. Halland anträder i Maj en missionsresa och besöker då följande ställen:

- 2 Maj kl. ½8 Pacific Junction
3. Maj Council Bluffs.
4. Maj Omaha.
5. Maj Sloan.
- 6—8 Maj Sioux City.
- 9—10 Maj Marcus.
- 11 Maj Meriden.
- 12 Maj Alta.
- 13—15 Maj Ljunghed (mötes i Newell.)
- 16—17 Maj Elfsborg (Pomeroy).
- 18 Maj Monson.
- 18 Maj kl. ½8 Ft. Dodge.
- 19—21 Maj Hooks Point (Stratford).

D. J. Siljeström

Ett ord

till Augustana synodens prester och församlingar rörande lönen till synodens president.

Det är bekant att å lönen till förre presidenten pastor E. Morelius resterade wid sista synodalmötet \$418,23, nästan halfwa lönen och hwarå endast \$116,78 hafwer betalats. Till nu warande presidenten pastor E. Carlson har under året endast \$300,76 inkommit. Det resterar således \$999,69 och året är snart slut. Detta är ej som det borde wara.

För att kunna ega sig och sin tid så mycket mera åt president-sysslan, har presidenten nödgats kalla medhjelpare, som han måste betala lön; men huru skall det bära sig, då synodens prester och församlingar ej fullgöra sin skyldighet emot honom. Denna försummelse är en gammal sjukdom och synoden såsom ett helt fätter ett dåligt exempel för andra.

utgång insända sin andel, och anhålla att de sårstilda konferensernas stammästare med första vilja sända undert. förteckning på hvilka prester och församlingar som till dem inbetalt sin andel i presidentlönen, på det wi må få reda på hvilka som fullgjort sin skyldighet.

Moline den 27 April 1882.

J. S. Wistrand
Aug. synodens stammästare.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, veckotidning för kyrkliga underrättelser, Lärofrågor och behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., reqvireras hos undertecknad till \$1.60

Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenumerantshjälpare lemnas hwar 7:de ex. gratis.

Penningar kunna sändas i registrerat bref "Money Order" eller "check" (vegel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. P. Welinder, Kristianstad, Åsum.

Bref rörande prenumeration adresseras till
C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379. Moline, Ill.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. M. i. s. f. insändes till Brof. T. M. Hasselquist. Rod Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Insändare böra ihågkomma, att längre stycken ämnade för Augustana, böra wara härmer än en vecka före utgivningsdagen, och att korta tillkännagifwande måste wara i mina händer sednast fredagsaftonen medan företryckningen, emedan om lördagen göres endast allt i ordning för tryckningen påföljande måndag. Om tisdagen wifes bladet och häftas och begynner affändningen. Man bör befinna, att här är åtskilligt att beställa med hwad som inkommer, samt att jag har bortåt en mil till tryckeriet. Underfundom komma smånotiser in just som tidningen är tryckt eller i ordning för tryckning, hvilket gör att de få ligga öfwer och spridas för sent. Anteckningen dertill ligger då icke här. Wi ha ingen jernväg "streetcar", telegraf eller ens telefon emellan oss och tryckeriet; kommunikationen hålles öppen endast genom människofötter.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

V. A. Hasselquist, O. Olsson och A. N. Gerwin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 10 Maj 1882

N: 19.

“Detta har jag gjort för dig,
hwad gör du för mig?”

Det berättas, att grefve Zinzendorf såg dessa orden under en bild af Herren Jesus på korset, och att de så grepo hans hjertas innersta, att han i Jesu namn beslöt att helga hela sitt lif i den inre och yttre missionens tjänst. Man wet, hwilka förfakelser den ädle grefwen, glöddande af Kristi kärlek, underkastade sig på resor till Amerika och Westindien. Man wet och huru wälsignelserik brödrasförsamlingens hednamißion varit.

Wi, wi hafwa nu nyligen firat fastan, långfredag och påsk. Oss har den korsfäste Frälsaren blifwit målad för hjerta och ögon med Guds ords lefwande och glöddanoe färger. Med gudomlig makt har Kristi kärlek berört och klappat på våra hjertan, ja, wi må wäl bekänna: den kärlek hwarmed Jesus älskade oss intill döden, in i korsets död, har med oemotståndlig kraft trängt in i våra hjertans innersta. Förfärlig och obefristlig måste satans och syndens wälde wara hos de menniskor, som förmå att motstå och utdrifwa Herren Jesus, då han med innerlig kärlek räcker sin ge-

nomstungna hand genom den minsta öppning af hjertats dörr.

Med wäld måste den hafwa wändt sig bort, som har förmått motstå den kärleksblick, hwarmed Jesus från sitt kors sett ned på oss alla, färskildt under den nu förflutna passionstiden och påskhelgen. Men wi höra ju till Kristi församling. Är det möjligt, att våra hjertan kunna förblifwa känslolösa för Kristi kärlek? Känna wi icke åtminstone en sorg och suckan deröfwer att wi ej älska den Herre och Frälsare, som så hjertgripande har älskat oss och ännu älskar oss? Åro våra hjertan så tillhårdnade af kärlek till jord, penningar och allehanda fåfängliga ting, att wi ingen känsla hafwa för himmelsk kärlek? Om wi blefwo så förlamade till vår kropp, att wi förlorade all känsel, så skulle wi skynnda så fort som skyndas kunde att få bud till en läkare, ty huru hemskt att föklora all känsel i kroppens alla lemmar, det är ju dödens säkra förbud! Hwad göra wi, när wi märka, att wi ingen and ig känsel och känsla hafwa? Det gäller då att se på Jesus, så att han med sin kärleksblick från korset måtte så tända en kärlekseld i våra hjertan. Kärlek till Herren är icke det samma som några upprörda känslor wid

ett wist tillfälle; kärlek till Herren är den stilla hjertehängifwenheten för honom, som bewisar sig werksam i glad uppoffring, i werk och gerning.

Wi borde nu känna Herren Jesus, sedan wi så länge sett och betraktat honom i hans kärlek. Wi borde wara fullt medwetne derom att Jesus är den i högsta måtto älsfwärde. I och med Jesus har Gud såsom kärleken blifwit uppenbar för arme syndare. Den gamla hednawerlden war en werld utan kärlek; den nya hednawerlden är oc en werld utan kärlek. Swarhelt man bortkastar Kristus, der fins intet som är i högsta mening älsfwärdt. Allt som annars heter kärlek på jorden, huru skönt det än må tyckas wara för en liten tid, är idel tomhet, så framt icke Jesus får wara alla tings allt i alla. Swilket narrspel menniskorna i allmänhet drifwa med sin kärlek. Ett ord-språk säger: kärleken är blind. Ack, huru sant. All kärlek, som saknar Guds kärlek i Kristo Jesu, är blind och leker blindbock, tills han störtar i ett bråddjup. Ser du denna menniskornas blinda lek? Ser du huru den ena hängifwer sig åt wetenskapen? Ett ädelt och skönt lif, säger du, ett lif offradt i wetenskapens tjenst. Ja wetenskapen är i sig sjelf en skön sak, wärdig Gud och menniskor. Men hwad är wetenskapen utan Gud och Guds personliga kärlek? Har wetenskapen i sig sjelf några känslor, något deltagande, någon kärlek för dem som uppoffra sig i hennes tjenst? O nej, wetenskapen i sig sjelf är ett känslolöst intet.

Ser du, huru en annan uppoffrar sig och lefwer för de sköna konsterna, musik, målarkonst, poesi m. m. Det måtte wäl wara ett skönt lif, lifwet i

det sköna? Ack, sjelwa det sköna är utan Kristi kärlek intet, ja, wärre än intet — ett tomt bedrägeri. Den sköns-te musik, det mest hänförande skaldestycke, den mest intagande tafla och bild, hwad känsla och deltagande hafwa sådana ting för dig; hafwa de ett hjerta att gifwa dig, en personlig ewig wänskap att skänka dig? Ser du, huru många hängifwa sig åt menniskokärlek? Märker du, huru wårt hjerta i synnerhet i ungdomen swärmar för att älska? Om nu wårt hjerta sunnit ett menskligt föremål för en lyft, allwarlig, uppriktig, werkelig kärlek, om nu två menniskohjertan enligt Guds gåfwa och ordning fått gifwa sig åt hwarandra, det är skönt, det är lust, icke sant? Icke underligt, att skaldberna upphyllt jorden med lofsånger öfwer kärleken! Och här är ju fråga om personlig kärlek, om en kärlek, som kan beswaras. Och dock huru fattig, huru farlig, huru bräcklig, osäker, owis och af huru kort waraktighet är icke denna kärlek, dereft icke Jesu Kristi kärlek får helga och föremiga densamma. Om all mensklig kärlek måste man sjunga: han går mot döden, hwart han går. Endast om han följer Jesus, kan man sjunga: han går till himlen, hwart han går.

Ser du icke, huru många hängifwa sig åt penningen för penningens egen skull? Det är den sämsta, nedrigaste och ömkligaste af all kärlek. Om jag wore inmurad af guldbollrar, fastebref och bankböcker, när jag dör, skulle en enda af dem fälla en enda tår af kärlek och saknad wid min graf? En trogen hund kunde förja och klaga, men pengarne skulle wara hårda och känslolösa och lig-giltiga som hårda klippan. När penningen kommer i Kristi kärleks tjenst,

är han skön och härlig, ja, han är värd att arbeta för, när han kan och får användas till arbete i Kristi kärlek.

Välj hwad du vill, o menniska, såsom föremål för din kärlek; wore det än den renaste ängel, du walde, så är du dock ewigt bedragen, om du utesluter Herren sjelf. Wi menniskor behöfwa ett ewigt, fullkomligt wäsende, som kan och vill älska oss med personlig, ewig, oegennyttig, fullkomlig kärlek. Wi äro skapade för en sådan kärlek, hela vår warelse tränar efter en sådan kärlek. Denna kärlek finnes verklig till för alla menniskor, men endast i Kristo Jesu. Kristus, syndares Frälsare, är den fullkomliga kärleken för dem. Det är denna stora sanning wi hafwa haft tillfälle att betrakta, särskildt under den flyddas högtidliga delen af året. Ja, det är icke blott ordet derom wi hafwa hört, utan i och med ordet har den gudomliga, personliga kärleken sjelf uträckt sin famn emot oss. Försumma wi att kasta oss i denna öppna kärleksfaun, så kasta wi oss för wisso i elände, ty ftilla kunna wi icke vara; åt något måste wi hängifwa oss. När nu Herren Jesus gifwit oss sitt hjerta, skulle wi icke då gerna, med fröjd och tacksamhet gifwa honom vårt hjerta? Det wore en förening af twänne hjertan, som man i sanning kunde kalla underbar. Här wore tillfälle att med sanning sjunga om kärlek, verklig och ewig kärlek.

Men när nu Herrens Jesu kärlek gjort så mycket för oss, såsom wi weta af passions tidens, långfredagens och påstdagens ord, hwad skola wi då göra för honom? Hwad?! Är då Herrens Jesu kärlek egennyttig och sjelfwist, så att han fordrar betalning och ersättning af oss för sin kärlek? O nej, ewigt

nej! Hwad skulle twänne menniskor, som verkligt älska hwarandra, säga, om man sade dem, att kärleken fordrar dagspenning? "Du wet icke, hwad kärlek är", skulle de utropa. Du wet icke, min vän, hwad Kristi kärlek är, om du tycker, att det är en hård lagstadga och betalningsfordran, när man frågar dig: hwad gör du för honom, som så älskade dig in ti forsets död. Det är kärlekens högsta fröjd tt så tjena den älskade; utan sådan tjenst kan kärleken icke lefwa och trifwas. Den sanna kärleken till Herren måste andas för att lefwa: inandas Kristi kärleks rena kraft och utandas sin swaga och skröpliga tjenst. Utan uppostring och tjenst är kärleken ett intet. Det finnes en swärmisf kärlek, som bara swärmar och ingenting gör; den är oäkta. Det finnes sådana som kalla sig kristna, mysket språka om sin kärlek, men ingenting göra och uppofta för Herrens sak, utan äro snåla och giriga, egennyttiga och sjelfwista, hårda och obarmhertiga, så att sjelfwa werldens barn häpna derwid. Mycken sådan munkristendom finnes i denna tid. Hos sådana s. t. Guds barn är munnen nästan alltid öppen, men hjertat och handen äro alldeles ohjelpligt igenrostade. Äro wi sådana kristna? Här är så oerhördt mycken andlig och lekamlig nöd i werlden, hwad göra wi? Äro wi icke kallade att i werk och gerning bewisa Jesu Kristi kärlek till hjälp i all denna nöd? Skulle det glädja oss, om Herren Jesus sade: I skolen slippa att röra ett finger, eller en enda cent, jag skall göra allt ensam och omedelbart, eller jag skall taga änglar att göra det? Åh ja, tyvärr, det finnes nog många medlemmar i våra församlingar, som länge

hafwa wäntat på ett sådant budskap från Herren Jesus. Tänk, om wi komme omkring till våra församlingar nu efter påst med det budskapet: nu fån I hädanefter slippa all uppoffring af eder själfwa och edert jordiska goda för Herren och hans sak, nu fån I behålla allt själfwa, ty Herren Jesus har nu beslutat att sköta sitt rike sjelf utan eder tjenst; det skulle lysa mig att se hwilken werkan ett sådant budskap skulle hafwa på anfigtena i våra kyrkor. Man kan wara alldeles fullwifs på, att den så märkwärdigt andliga fiendskapen mot prester och skolor, som uppkommit i den nya andliga rörelsen i Sverige och här, har kommit direkt från mammon sjelf. Han har beslutat upplösa alla församlingar, affätta alla prester och skollärare, fullkriswa alla kyrkor och i synnerhet utrota alla kristliga skolor för presters och lärares uppfostran, på det han måtte få regera i maktig ro. När man får höra det så rörande och ljusliga talet i våra dagar emot prediko- och läroembetet i församlingen, då kan man gifwa sig tusende gånger öfwer, att mammon nu har blifwit så snäll och andlig på en gång. Han måtte hafwa warit med på ett af den nyare tidens wäckelsemöten, der det går an att blifwa omvänd på några ögonblick. Så passar och satan på och störtar prester och lärare i fula synder, på det han må uppväcka werldens hån och så hjelpa sin bästa embetsbroder mammon att upplösa och förskingra Guds rike och göra slut på all uppoffring för Herrens sak. Hvad skola wi göra? Här hafwa wi vårt läroverk i Rock Island och andra skolor; här strömma massor af våra landsmän in i landet och dessa massor behöfwa höra Guds ord; här är säden mycken

och arbetarne äro få, här behöfde man fostra prester och lärare i skolor. Här ligger den stora hednawerlden öfs öppen, hwarifrån dag och natt ropas: kom hitöfwer och hjelp öfs. Här skulle wi i Chicago bygga ett hem för de sjuka och elända, och det behöfde komma i gång med allra snaraste, och jag arme stackare är utsedd att insamla medel dertill. Jag alldeles bäfwar och ryggar tillbaka, ty jag wet, att mammon predikar natt och dag i synnerhet för de wälbergade ibland vårt folk. Jag säger ofta för mig sjelf: det är omöjligt, du ser det Herre. Om jag kommer till våra församlingar för att tala om vår sjukwårdsanstalt, så komma de förmögnare fram med någon 50 cents eller någon dollar kassett, och då blir jag nedslagen. Herre, det går icke, sänd någon med mera mod, tro och hopp, än jag nu har. Swart jag wänder mig, tycker jag mammon hånler emot mig, sägande: "de förmögnare af edra församlingar har jag redan tämligen i tygeln och de andra, der jag ser, att man har ett uppoffrande sinne men ännu är i små omständigheter, der skall jag nog i tid ställa så, att kärleken skall wändas till mig". Det kan nog hända, att många icke se mammons planer, såsom jag ser dem. Lofwad ware Herren, om det är bättre än jag ser det! Jag ser nog ännu uppoffring och uppoffringssinne ibland öfs och will tacka Herren dertill. Hvad jag vidare ser af mammons planer, det will jag nu icke tala om.

Men ack, om wi kunde tala om Kristi kärlek såsom det bör sig, det skulle wäl ändå slå mammon på flykten, det skulle wäl ändå värma hjertat. Ja säkert, om wi icke blott kunde tala Kristi kärlek utan lefwa Kristi kärlek, det skulle tända en sann kärlekself i många

hjertan. Men det fattas så mycket af den fanna kärleken ibland oss, inom vår synod. Det är ofta en sorglig ty- la, hårdhet, bisterhet och twärhet, som uppenbarar sig. Dersför warda wi och hårdt tuktrade af Herren. Männe icke texten i Upp. B. 2: 1—7 gäller oss? Oss säger jag, ty wi måste gifwa oss skyldige allesammans. Ja alla texterna om de sju församlingarna i Mindre Asien gälla oss till bestraffning, war- ning, tuktan, tröst och hugswalelse.

I Herrens Jesu kärlet är det wi sko- la finna hjälp och läkemedel mot allt vårt onda. Men wi äro stolta; wi wilja icke ut med våra werkliga synder inför Herren; wi äro förnåma, wi wil- ja icke ned i stoftet såsom arme och elän- de. Och dock det måste ske, ned måste wi wid korsfets fot, ned måste wi såsom Petrus, sedan wi fått se, att vår märk- wärdiga kärlek, mod, kraft, styrka, kun- skap m. m. icke woro så märkwärdiga. "Älskar du mig mer än desse?" Det är i sanning en fråga emot allt andligt sträfwel och öfversitteri, som så gerna will hänga med oss i synnerhet här i Amerika. Mer än desse, desse många andra samsund och personer med mindre kunskap och mindre ren bekänneelse af sanningen. "Du Augustanasynod älskar du mig mer än desse?" Höra wi, mine älskade, höra wi med båda öronen och med hjertat, höra wi denna fråga från vår Herre? Swad swara wi? Det gäller att swara icke blott med munnen, utan med gerning och sanning. Och om wi än genom nåden kunde älska aldrig så högt och bewisa det i werk och gerning, så heter det dock: wi äro onyt- tige tjenare. Det gäller att wara öd- mjukt och fattig i anden, äfwen om wi älskade Herren så högt som någon men-

niska älskat honom. Och tänk, huru fattig vår kärlek! Herre, gif oss din kärlek! D. D.

Den säkra tillflykten.

"Herren är en sköld för alla dem, som trösta uppå honom." Ps. 18: 31.

Äf hjertat dig jag hafwer kär,
Du, som min säkra tillflykt är.
I lust och nöd är du mig huld
Och friar mig från all min skuld.

När werlden med allt hot och hån
Will draga mig dig långt ifrån,
Som alltid så och denna stund
Är du min fasta ankargrund.

När köttet målsamt tränger på,
Hwar fins den fasta trygghet då?
I Jesu namn wi ha en borg
Mot all vår synd, vår nöd och sorg.

Då fatan som en listig orm
Än med sin tjuuning än med storm
Will bringa mig till syndafall,
Då är och Gud min starkhet all.

Så ofta jag af mörkrets här
Blir ringwärd, då, min Herre kär,
Will jag åkalla, prisa dig,
Som will af nåd förlossa mig.

Jag greps en gång af dödens band,
Försträckt jag såg min afgrunds brand,
Men wid ett rop på Herrens namn,
Han sträckte mig sin frälsnings famn.

Ifrån den stund är det min tröst,
Att han mig trycker till sitt bröst
Och har för Jesu stull till mig
All lust att frälsa mig till sig.

Han hjälper sitt elända folk.
Till oss han sändt sin Andes tolf,
Som med sin nåd och himmelskt ljus
Will föra oss till Fadrens hus.

Han är en sköld för dem som tro,
Uti hans närhet de ha ro,
Och sjunga med ett fröjdsfullt ljud:
Pris ware dig, vår frälsnings Gud.

Fr. R.

Dryckenskapens förbannelse.

I den litterära tidskriften *Scribners Monthly* läses följande:

”Begäret hos mannen efter starka drycker har förstört flera qvinnors lif, ruinerat flera förhoppningar för framtiden för dem, förstingrat mera förnögenhet för dem, bringat öfver dem mera sorg, skam och lidanden — än något annat ondt i werlden. Landet räknar tio, nej hundra tusen qvinnor, som äro enkor i dag och sitta i hopplöst elände, emedan deras män blifwit mördade genom rusdrycker. Här äro hem i hundra tusental, spribda öfver allt i landet, i hvilka lefwer ett lif af qwal, genomgående alla grader af lidanden, som ligga emellan ytterligheterna af fraktan och förtwiflan, emedan de, som de älska, älska bränwin mer än de qvinnor de swurit att älska. Det finnes qvinnor i tusental, som bäfwa när de utanför dörren höra de fotsteg som förr uppfyllde dem med glädje, emedan de stegen nu blifwit raglande under inflytandet af det förföriska giftet. Här finnes qvinnor, som, medan wi nedskrifwa dessa orden, jemtra sig under plågorna af de får och misshandlingar deras egne män, ursinniga af rusdrycker, tillfogat dem. Inga ord äro starka nog att beskriwa detta elände, emedan den menliga insikningskraften ej förmår föreställa sig något värre, eller någon penna måla jemren större än verkligheten är. De sorger och faror, som en hustru har att lida af en drucken man, eller en moder af en drucken son, äro så nära förverkligandet af helvetet, som wäl är möjligt i denna werlden. Skammen, förargelsen, sorgen och känslan af wanära för henne sjelf och hennes barn, fattigdomen

och ej sällan tiggarskafwen, fruktan för wåld och verklig misshandling, den fortsatta, lifslånga oron och misströstan, som oräneliga hustrur lida af supande män — allt detta och mer kan ej annat än drifwa alla qvinnor att förbanna rusdrycken och försöka att med förenade krafter bekämpa den såsom qvinnoföretags argaste fiende.”

Hwad säga våra qvinnor och män i Iowa härom? Huru kunna de önska att omröstningen den 27 Juni, rörande förbudstillägget, skulle aflöpa? Har icke det ofwanbeskrifna eländet warat länge nog? Skall det fortfara och förökas?

Från Kansas.

Osage City, Kansas, d. 28 April 1882

Kära Augustana!

”Jag wet dina gerningar och din bebröfvelse, och din fattigdom — men du är rik — och hädelse af dem, som säga sig wara judar och äro icke, utan äro satans hop. Frukta dig icke för något, som du lida skall; war trofast intill döden, så skall jag gifwa dig lifvens krona”. Så säger Jesus.

Några rader från det missionsmöte, som östra distriktet af vår konferens höll i Osage City, Kansas, d. 25—27 April, kunde kanske wara af nytta och nöje för dina läsare. Sådana möten äro Glims stunder för Guds trötta pilgrimer, som älska ”att tänka på Herren i fjerran land och låta Jerusalem ligga sig om hjertat”. Wi samlades i den rymliga, wackra kyrkan på qvällen den 25, då mötet öppnades med predikan af pastor C. A. Svensson. Han framstälde, med anledning af Joh. 6: 51—71, en enkel men vigtig fråga till den talrika åhörarskaran: *Hwaraf lefwer du?* Tala-

ren framhöll huru wårdslös menniskan är redan i walet af timliga lifsmedel, men wisade i synnerhet, huru lifsgiltig hon är, när det rör den odödlige andens föda. Det andliga giftet, som ofta fås för intet, har god afgång, och det är ej underligt, ty menniskan vill dö. Är hon hungrig, lägger hon ofta ut sina penningar der intet bröd är; är hon törstig, öser hon ur de usla brunnar, som intet watten gifwa, och följden blir — att hon försmäktar. Hon är hemlös, så länge hon bor i lustflott; hon blir ej mätt, så länge hon lefwer på inbillningar; hon finner ej hwila, så länge hon löper efter hägringar. Nej, "det är ett fast ord och i alla måtto wäl wärddt att man det anammar, att Jesus Kristus är kommen i werlden att frälssa syndare". Talet om "Jesus Kristus och honom korsfästän" är evangelium, och "detta är Guds kraft allom dem till salighet, som tro".

Diskussionsämnet för detta möte war Matth. 28: 18—20. Härigenom kom ett af våra dyra sakrament, det heliga dopet, att behandlas. Pastor Westling öppnade diskussionen genom att uppläsa texten och framställa några allwarliga anmärkningar. Han framhöll huru nödwändigt det är att låta Guds ord tala, och ej låta någon menniskomening, huru "förnuftig" den än är, tränga det i skuggan. Skulle wi betrakta denna heliga inrättning i det menliga förnuftets ljus, bleswe den sannerligen ingenting. Blif en fattig syndare, och låt Gud frälssa dig på hwad wäg han will, och glöm aldrig att hans wägar blifwa dock aldrig dina, ty då kunde du lifa wäl frälssa dig sjelf. — Den höge stiftaren af det heliga dopet så wi ej glömma. Offerlammet från Gethsemane och Gol-

gatha war dödad. Allt war fullkomnad. Jesus war uppstånden. All magt war gifwen i hans händer. Nu gaf han — ho will bestrida hans rättighet? — befallningen, genom hwilken nationerna skulle läggas under den korsfäste konungens spira. Detta war en frigsförklaring mot alla bestående religioner, och Jesu lärjungar måste lyda. Wi beswära oss ej med det otacksamma göromålet att utforska, huruvida det är möjligt att utföra hwad Gud befäller. För Gud är ingenting omöjligt, icke ens att verka tron i ett barns hjerta, fastän wi ej kunna begripa det. Med en fullkomlig frälsning bakom oss, med en fullkommen Frälsare wid vår sida, med en öppnad himmel för oss "gå wi ut" och missionera på det sätt Jesus föreskriswit. Det är nog det bästa sättet.

Dopets wäsen och wälsignelser afhandlades ganfka uppbyggligt. Särskild uppmärksamhet egnades åt barn-dopet och de förmåner barnen erhålla derigenom. Här på orten finnas baptister och en af deras lärare war äfwen här, men de bewistade ej diskussionen. Denna feghet blir kallad kärlek i Jesu efterföljd, eller något dylikt. Att hwiska i öronen och smuggla i Kristi församling är wäl äfwen kärlek. — Nej. Hemligen talade ej Jesus, och han stal ej heller — urfakta uttrycket.

Wår lutheriska kyrka är en underbar kyrka. En bok är särdeles kär för henne, och det är bibeln. Ett namn är hennes allt, och det är Jesus Kristus. Ett ord älskar hon höra, och det är ordet nåd. Hon ger Herren Gud rätt och tager honom på orden, och fastän hwarjehanda sektter fördöma henne derför, lär ej Domaren så göra. Jag må på henne i wijs bemärkelse tillämpa Jesu ord: I skolen

warda hatade af alla för mitt namns skull. De olifa bewisen för vår uppfattning af barn dopet, tillåter mig utrymmet ej här anföra. Emellertid talade pastorerna med värma och öfvertygelse; och det war nog till partiledarnes eget bästa — hwilket de wäl wiste — att de ej uppträdde.

På eftermiddagen den 27 samlades wi att fira församlingens 12te årsdag. Mr Gustaf Johnson uppläste en berättelse öfwer hennes uppkomst, fortgång och närvarande tillstånd. Af denna syntes huru underligt Gud ledt allt. Många motståndare och andliga bakdantare hafwa varit, men församlingen kan des frimodigare sjunga Davids 27 psalm. Pastor Swensson talade om Kristi kyrka med anledning af Efes. 2. Sent skall församlingen glömma denna stund. Hon må wisseligen resa sitt Ebenezer och weta att "Herren skall och hädanefter hjälpa". Kristi församling har stora löften, men swag tro. Des härligare framstår Kristi kraft. Fienderna bespotta Kristus och församlingen, men wi kunna le åt deras säfänga raseri.

På aftenen aflöts mötet genom predikningar af pastor Meander öfwer Ef. 45: 22 och past. Swensson öfwer Dav. 126 Ps. Må läraren färfildt gömma de 2 sista versarna af denna psalm. De stola styrka, stödj och stadfästa honom. När han går sin Herres ärenden, har han det rika löftet: "Jag skall leda dig med mina ögon". "Han fattar dina tårar i sin lägel, utan twiswel räknar han dem".

Wår Gud är oss en wäldig borg,
Han är vårt wapen trygg;
På honom i all nöd och sorg,
Vårt hopp wi wilja bygga.
Mörkfens furste stiger ned,

Hotande och wred;
Han rustar sig för wäst
Med wäld och arga list;
Sit wäl wi oss ej frutte.

Carl.

Bibelskunskap.

En läkare besökte för några år sedan ett institut för döfstumma i London, i affigt att taga reda på barnens kunskap i den heliga Skrift. Han stref derwid på en tasla denna fråga: "Hvem har skapat werlden?" och annodade en liten gosse att beswara den. Gossen tog kritan och stref: "I begynnelsen skapade Gud himmel och jord". Den främmande frågade änyo: "Hwarför kom Jesus Kristus i werlden?" Med glädjetårar i ögonen stref gossen: "Det är ett fast ord och i alla måtto wäl wärdt, att man det annammar, att Kristus Jesus är kommen i werlden att frälssa syndare". Men derpå följde en tredje fråga, som wäl af hwem som helst kunde anses swår att beswara, nämligen denna: "Hwarför blef du född döfstum, medan jag kan både höra och se?" Dock den bibelskunnige gossen hade strax swaret till hands: "Jo, Fader, så hafwer varit behagligt för dig!" Med bibeln kunna alla swårigheter lösas för troende hjertan och det så, att det ställer själen tillfreds och gifwer henne ro. För den, som i mörkret aftar på det fasta, profetiska ordet, skall det dagas och morgonsolen göra allt klart.

Hwad den milde Guden om sin kärlek till oss uppenbarat, det är list en ström som är full till begge sina bräddar; men vårt hjerta är ett litet kärl, som knappt rymmer deraf några droppar.

Scriv er.

Läs detta.

Den bekanta tidningen, N. Y. Herald, innehåller rörande tobaksaffärsningen följande underrättelser och anmärkningar: "Enligt officiella berättelser och uppgifter odlades tobak förslidet år på det ofantliga antalet af 638, 841 acres öfver alla staterna. Går man djupare in i dessa berättelser, skall man finna att på den stora jordvidden förbrukades nära 500 millioner pund af tobak, eller omkring 10 pund för hvarje man, qvinna och barn i hela landet. Så widt vi weta, finnes endast tre sätt, hwarpå denna ofantliga produktion kan användas, nämligen, den måste rökas, tuggas eller snusas upp. Att göra detta wore en småsak för vårt rörliga, sträffamma, nervösa släkte; men det är att frukta, att dessa 500 millioner pund tobak, innan de hinna ofs i ceder- eller blecklådor utgöra en eländig blandning, hvari vi ofta endast med tillhjälp af ett förstöringsglas eller med biträde af en kemist kunna upptäcka ett verkligt tobaksblad." Detta är ju ömkligt, för att icke säga något värre; och dock låter man sig dessa hyggliga saker wäl behaga. Man gitter ickeakta på det tryckande och förswagande inslytande, som allt detta har på det fina nervsystemet och dermed på så wäl kroppens som själens helsa. Är det icke tid att wakna häröfver och bruka sitt förstånd? — Det förfärligaste är dock, att denna förderfliga wana tränger sig allt djupare ned in i gössaren; då gössarne, för att ej säga barnen, ej kunna hålla i munnen de store tjocke cigarrerna, har man begynt komma dem till hjälp med de små nätte cigarettarna, för att kunna desto styndsamare förswaga det uppväxande släktet.

H.

Suspension.

Följande sorgliga dokument hitstades genast efter dess utfärdande, men wi fördröjde det en vecka för erhållande af närmare underrättelser; det måste nu offentliggöras:

Undertecknade, Minnesota konferensens embetsmän, så härmed fungöra, att de på grund af anklagelse och efter stedd undersökning funnit nödigt från predikembetet suspendera pastor A. Palmström i Spring Garden intill nästa konferensmöte, då saken kommer att undersökas konferensens pröfning och slutliga afgörande.

Spring Garden, Minn., d. 22 April.

B. Sjöblom, ordf.

B. J. Swärd, v. ordf.

S. A. Lindholm, sek.

John Bodin.

Detta är en försärande bättringspredikan för alla som läsa derom. En broder, som wisserligen känd Herren och varit känd af honom, utrustad med kunskaper och gåfvor — faller så djupt att konferensens embetsmän nödgas anställa undersökning och på grund deraf framtaga honom embetet, tills saken blir ytterligare utredd. Hwilken outhärligen djup bedröfwelse har icke detta framkallat öfwerallt icke blott i den närmaste omkretsen, der synden blifwit begången, utan äfwen inom konferensen och hela synoden. Behöfwa wi icke allmänneligen lägga på hjertat den apostoliska förmaningen: "fly ungdomens lustar!" och noga besinna Jesu närstående ord i Matth. 5: 28—30, hwilka, om de åtyddes, skulle stydda för syndens förförliga magt. Satan går omkring såsom ett rytande lejon och söker hwem han uppsluta må, och kan han fälla en församlingslärare, fröjdar det honom widare, än om någon annan faller i hans

snaror. Hans wänner skola wisserligen äfwen glädja sig öfwer hwad som skett och utmåla alla såsom lika goda samt taga sig deraf anledning att begabba fristendomen sjelf. Att afwärja det onda, som förargelsen kan medföra, bör wara allas vår omsorg, och detta kan endast ske derigenom att wi hwar i sin stad gå till oss sjelfwa och ödmjuka oss inför Herren. Kanste äro wi i icke ringa mån medförlige. Wore vår umgängelse wid enskilda och allmännare möten allwarjammare, än den möjligen varit; såldes trogna förböner å församlingarnas sida mera än som troligen sker, skulle icke blott mera wälsignelse åtfölja en läräres andliga arbete, utan en skyddswakt omgifwa honom i både andliga och lefamliga faror. Man erindre sig Jesu förbön för Petrus med hänseende till hans djupa fall (Luk. 22: 32), och församlingens i Jerusalem förbön för Petrus då han war i Herodes' händer, ämnad åt döden. Är det nu så att pastor B. begått den swära, förargelsewäckande synden, och derpå synes, ty wärr, ej wara rum för något twiswel, så hafwa wi icke blott att hårdt döma honom (både yttre och inre domar blifwa ändå tunga nog att bära), utan rätta oss efter den apostoliska regeln: "om en menniska råfode falla i någon synd, I som andlige ären, uppräkten honom med saktmodig anda och se uppå dig sjelf att du icke ock frestad warder". En större olycka än sjelfwa synden, wore, om allt stannade wid att man wisade sin affsky för synden genom fiendlighet emot honom som åstadkommit förargelsen. Kristna skicka sig annorlunda; de förringa aldrig synden, men deras arbete går ut på att frälsta den syndande menniskan från hennes synd, och göra detta icke så-

som rättfärdiga (tänk på fariseen i templet!), utan såsom bärande samma syndfulla hjerta inom sig och utsatta för samma eller lika farliga frestelser. De göra som Daniel, hwilken bad så här: "wi hafwe syndat, gjort orätt och warit ogudaktige", m. m. Sker nu detta ibland oss, så skall fienden få kort fröjd öfwer det swära syndafallet, ja wi skola skörda wälsignelse deraf genom Guds nåd, som skall leda oss till bättring och wara desto mäktigare ibland oss till waksam strid emot synden H.

Böst från Californien.

I, som för korsbaneret striden,
Förföljelse och smålekt liden
För Herrens namn och för hans ord
Bland otrossläktet på vår jord,
Sen upp, ej låten modet falla,
Men stynden att till bättring falla
Hwar syndare, på det han må
Sin salighet hos Jesus få.

Och sanningen skall Gud förswara,
Fast nu den tyckes stå i fara;
Men Jesus sade det förut,
Att så skall ske wid tidens slut.
Snart Herren fram i molnen träder;
I majestätiskt ljusa kläder
Han skall i härlighet sig te,
Att hela werlden det skall se.

Will ingen Jesu budskap bära
Med sanningens och nådens lära
Hit bort till Stilla hafwets strand,
Till bröder från vårt fosterland,
Som lefwa här och der förströdda
Och, icke af Guds sanning födda,
Blott wandra i naturens ljus
Och äta intet Herrens hus.

Men Gud kan ännu dem uppväcka
Och med sin frälsararm dem rädda,
Då rena sanningen dem når
Af någon som Guds ord förstår
Och blott till Jesus vill dem föra,
Men söker ej partier göra.
Så tro wi än det finnes hopp
Att lyfta många fallna upp.

Nog kan det blifwa sorg och smärta
För den, som har ett känsligt hjerta
För sina landsmäns själanöd,
Att se den lifsnöjdhet och död,
Som hos så många är att finna;
Dock bär Guds löfte oss påminna,
Att de som här med tårar så
Med glädje stola störda så.

San Francisco

H. P. J.

Swarjehanda.

I Genesee, Ill., är församlingen sjs-
selfatt med att bygga sig en ny kyrka.
Den nya kommer att blifwa 74 fot lång
och 40 fot bred. Timmer är redan in-
köpt för bortåt \$2,000 och tegel är be-
ställt, så att arbetet kan när som helst
företagas. I ett bref yttras: "vår för-
samling är fattig och företaget stort;
men vår hjälp står i Herrens hand.
Han wände vår blick uppåt till sig och
styrke våra swaga krafter, att wi må
förtrösta på honom och prisa hans
namn!"

— Vår unge berättare om mötet i
Osage, As., kunde måhända icke behöft
se sig så mycket omkring; men annars
är ju berättelsen mycket god.

— Central-missionens bestyrelse har
nu tagit ett wigtigt steg framåt, i det
den kallat pastor J. Telleen att återupp-
taga arbetet i Californien och färfärdigt i
San Francisco, samt en af de härstädes
graduerade, br. Hill, som ett par år med
mycken framgång undervisat i G. A.
Coll. i St. Peter, att begynna en mis-
sionsverksamhet i Utah bland de i mer
än ett hänseende förfingrade landsmän-
nen der. Herren wälsigne i sin barmher-
tighet dessa bröder på deras olika ar-
betsfält och wäcke och uppvärme försam-
lingarnes intresse och kärlek till det ut-
widgade arbetet, att nödiga medel till
dess kraftiga fortjättande ej må saknas!

— I Frankrike hafwa båda kamrar-
ne i den lagstiftande församlingen beslu-
tat, att Gud måste gå ut ur landets sto-
lor, d. w. s. att ingenting får läras om
honom. Så förjagade man vår Herre
Gud ur skolorna under den förra revo-
lutionen af 1789, ehuru man åter nöd-
gades öppna dörren för honom. Behöf-
wa icke menniskorna Gud, nog kan han
wara dem förutan. Men man måste
bekänna, att menniskornas dårskap är
stor. Samma lag påstår man dock För-
enta Staterna hafwa och att det således
endast är för tillfället och af slughet
man låter den heliga Skrift läsas i de
allmänna skolorna på de flesta ställen.

— I det gamla Athen, der Paulus
predikade en gång, har man nyligen
träffat på ruinerna af en gammal kyrka,
som högst sannolikt blifwit bygd wid
tiden för eller strax efter Constantin
den stores död, således emellan 337
—368. Gemningarne antyda att kyr-
kan förstörts genom eld.

— En rik man, J. F. Slater i Nor-
wich, Conn. har skänkt en million dol-
lars att användas på negrernas i Sö-
dern uppfostran. I sanning wäl an-
vänd rikedom!

— I Luth. Obs. skrifwer en B. om
den tyfsta lutherfka theologiens inslytan-
tande uti Ny-Englands theologiska sto-
lor och i synnerhet i det seminarium, som
står i förbindelse med det gamla Yale
College: "en doktor i theologien derstä-
des förklarade, att han icke kunde finna
någon wäsentlig skillnad emellan den
lutherfka kyrkans lära och den han sjelf
föredrog". En annan berömd prest för-
klarade: "wi äro alla lutheraner". Och
så är det också. Professoreorna äro
starkt påverkade af lutheranismen ge-
nom en mängd af de berömdaste tyfste

theologers verk, hvilka blifwit öfversatta och begagnas såsom läroböcker". Är nu allt detta blott delwis sant, så är det dock godt så långt det går. Det gör oss godt att finna bland de öfversatta arbetena äfwen den förträfflige Harlejs. Må detta inflytande blifwa allt starkare!

— De "färgade" methodisterna i Columbus döpte sina nyomwända den 2 siffl. April. Det herskade fullkomligt fritt wal i afseende på dopfättet. Några bestänktes med watten, några läto watten gutas öfwer sig med en wattenkanna, andra läto twätta hela hufwudet, och några doppades under wattenet. Wid neddopningen i floden förekommo så många upptåg och slagsmål, att polisen nödgades skrida in.

— En ganska märklig liten strid har uppstått emellan tidningen Independence och baptisterna rörande Anabaptisterna (wederdöparne) i sydliga Tyskland under reformationstiden. Weder(om)döparne äro annars, för sina många förwilsers och galenskapers skull, icke särdeles wäl anstrifna, så att baptisterna icke gerna welat räfna sina anor från dem. Nu har Independence, som själf icke frågar efter huru man döper, sökt bewisa, att wederdöparne wisserligen omdöpte, men endast genom begjutning och icke genom nedsänkning, just det som är hufwudsaken för våra dagars baptister. De sednare hafwa derför ifrigt tagit de gamle wederdöparnes förswar emot Independence, men synbarligen lidit nederlag. Förslidet är berättade samma tidning med lika seger, att nedsänkning begynte bland de engelske baptisterna icke förr än år 1641. Och ändå kan man göra nedsänkningen till allt!

— Wi hafwa från Mr. A. i San Francisco erhållit en liten intressant bok, öfversatt till swenska, men författad i Italien under reformationstidens rörelser, hvilka sträckt sig äfwen till påwedömet's egentliga hem och satte många sinnen och pennor i verksamhet. Bokens titel är "Kristi Wälgerning" och är en märkwärdigt klar framställning af den lutheriska reformationens hufwudlära: rättfärdiggörelsen genom tron alena. Tack sändes härmed för den lära fristren. H.

— Wi hafwa erhållit twänne pamfletter, den ene: "Tvåårsbudskap af J. H. Gear, guvernör öfwer Iowa" och den andra: "Inträdetal af B. R. Sherman", tillträdande guvernör öfwer samma stat, den förra isynnerhet full af underwisning. Båda synas vara öfversatta af icke riktig hand, men äro tryckta på ett norst tryckeri i Decorah och fulla af de odrägligaste tryckfel. Wi lägga icke tryckeriet det till last, men hoppas att då ny tryckning af officiella handlingar på swenska språket kommer i fråga, då någon landsman, t. ex. hr. R. i Des Moines, lagar så att ett swenskt tryckeri anlitas, på det sådana saker må blifwa wäl och korrekt utförda och läsbara för den swenska allmänheten i Iowa.

Hafwer nu jag, som är eder Herre och Mästare, twagit edra fötter, så stolen I och inbördes två hwarandras fötter (Joh. 13: 14).

Detta tillgår så, att man och hustru i huset två sina barns och tjenstefolks fötter och icke bete sig som tyranner emot dem utan gifwa dem ett godt föredöme, hålla dem till Guds ord, så att de blif-

wa fromma och göra, hwad som är dem ålagdt. Så kunna oc ätta makar inbördes två hwarandras fötter, när den ene öfwerfer med den andres brist och fwaghet, när de icke kiswa, icke räknat på det nogaste med hwarandra. Tjenare kunnat två sitt husbondefolks fötter när de äro trogna, lydhiga, flitiga, icke knota, då de till sitt bästa blifwa tillrättade. Sedan är det oc en fotatwagning, då du icke allenast med dina gåfwor tjenar andra, af hjerat ödmjukar dig för hwar man och brukar hwad du har mera och bättre än andra, dem till tjenst och nytta; utan oc att den ene förlåter den andre dess fel och brister. Ty det blir icke annat af; i hela werlden finner du icke en enda kristen så ren, att han icke har någon särskild skräplighet. När du ser en sådan brist hos din nästa, skall du befinna, att du är skyldig att två hans fötter, så att du öfwerfer med hans skräplighet och ser till, huru du kan föra honom på rätta vägen.

Luther.

En sannskyldig kristen, som ensam är, är med skäl bekymrad huru han skall slipa fram och få sin tros ändalykt, nemligen själens salighet; huru mycket mer bör då den vara det, som har kära anhängare i stort antal omkring sig, och vill gerna att de ej allenast skola wara försörjde här i werlden, utan oc behållne i himmelen, men dock förutser att farorna äro stora och fiendernas förfärd och anfall många. Tro säkert att de gudfruktiga, i betraktande häraf, mången gång sucka: Saliga äro de ofruktamma, och de qwedat som intet födt hafwa, och de spenat som ingom hafwer dia gifwit. S c r i b e r.

Undertextnad önskar medelst några ord i Augustiana och Missionären uttrycka sin hjertliga tacksamhet till alla dem som deltog uti den angenäma öfverräkning som webberfors mig fredagen den 28 dennes. Under det jag med min kära hustru och mina små barn tillsammans med grannarne i allstons ro, nämnda af ton, woro samlade i en grannes hus på ett bönemöte, ledt af vår älskade pastor, erhöj jag efter mötets slut bud om att någon war i hemmet, som wille tala med mig. Strax gick jag hem, men hann ej in i huset, förrän jag började tänka: hwad männ detta wara?! Wid sjelfwa ingången i huset möttes jag af tonerna från församlingens sångkör som lifligt och kraftigt uppstämde sången: "Jag har satt wäntare på dina murar", hwarefter past. N. G. Johanson i så men gripande ordalag tolkade stundens betydelse. Han öfwerlemnade åt mig det wärdefulla, och för mig oförgätliga, bibelverket (nya testamentet) af Kristof. Starke samt \$27,00 i penningar. Ut detta war en öfverräkning, som nästan bragte mig ur fatning, kan lättare tänkas än sägas, särskildt som pastorn i anledning Luc. 22: 36 erinrade om att detta bibelord war det swärd Herren öfwerlemnadt åt oss att bruka. Han (pastorn) kunde så mycket mer tala om detta swärdet, då han öfwerlemnade bibelverket åt mig, som jag, trots all min skräplighet och owärdighet, fått, hwad jag wägar tro, både gudomlig och menlig kallelse att egnat mig åt Guds ords predikan ibland våra förstingrade landsmän, hwilket ärende jag följande morgon skulle begifwa mig åstad att uträtta. Han öfwerlemnade gåfwan å de närwarandes wägnar med önskan att jag måtte föra Andans swärd manligt, troget och wisligt så wäl med afseende på mig sjelf som på mina medmenniskor. Den tack han å församlingens wägnar hembar mig för min wistelse härstädes, mitt deltagande uti söndagsstolan, bönenämten, sångöfningar m. m. war för mig ett swärd som genomgick min själ, enär jag wiste att jag är, och har warit, en onyttig tjänare och icke på långt när gjort hwad jag bort göra. Kören sjöng åter en sång, hwarefter kaffe och "småbröd" serverades. Åter igen några sånger och det hela afslöts med en bön.

Detta war en öfverräkning som gjorde icke blott ett tillfälligt intryck på mig och min hustru, utan den lemnade ett waraktigt minne från denna plats och wännerna härstädes. Ett innerligt tack hembar jag dem alla, med önskan

att wi, ehuru stilda åt, må hafwa fällskap inbördes, "och Jesu Kristi Guds Söns blod rena oss af alla synder".

Erif Anderjon.

North Warren, Pa.

Texter för Söndagskolan.

Andra quartalet.

N:o VII. — Den 14 Maj.

Mark. 8: 1—21.

Tyra tusen män spisas. — Fariseernas surdeg.

a) Inledning. 1. Tid och ort. Enligt föregående text hade Jesus kommit från Tyri och Sidons gränser till trakten öster om Galileiska hafvet vid de tio städer, hwarest han botade en döfstum. Härigenom drogs en stor skara menniskor omkring honom och dröjde der i tre dagar. Herren besökte dem, innan deingo ifrån honom. Sedan för han öfver sjön och kom till Dalmanutha söder om Kaper-naum. Här begynte fariseerna disputerade med honom. Han för då ifrån dem norr ut till Bethsaida. Under vägen samtalade han med sina lärjungar och warnade dem för de farise-ers surdeg (lära).

2. Paralellställen. Matth. 15: 29—39; 16: 1—12.

b) Frågor. Hvilken trakt af Kanaans land hade Jesus besökt? Till hvilken ort war han kommen enligt föregående text? Hvilket underverk förrättade han derstädes? Hwad verkan hade det på folket deromkring? Hvilka platser för Jesus till, sedan han lemnat de tio städer? Hwarom handlar denna text?

Hufvudtext: **Tagen eder till wara för de fariseers surdeg, som är skrym-teri.** (Luk. 12: 1).

Ämne: **Lärdomar från vårt dagli-ga bröd.**

I. Kristus besökar folket. (S. 1—9).

a) A n m. v. 1. "De dagar", då han botat den döfstumme och andra sjuka (se Matth. 15: 30). "Folket war ganska mycket". Både judar och hedningar. Genom det sedda undret hade många lockats dit. De woro 4,000 utom qvinnor och barn (Matth. 15: 38). — "Ede till dem", till sina lärjungar, för att pröfwa deras tro.

B. 2, 3. "Bartunnar", det är: röres af en hjertansinnerlig barmhertighet. Ju större kärlek, desto mera medlidande. Jesus ser alla våra behof, innan wi omtala dem. — "Tre dagar". Meningen är ej att han i tre hela dagar utan uppehåll predikat; men de hade dröjt, för att höra mera nästa dag, och så förflöt tiden. — När hungern efter lifsens bröd är stor, attar man ej ett stycke wäg, ej heller tänker man så mycket på hwad troppen behöfwer. Åt, huru många satna icke lifsens bröd, och förgås under vägen.

B. 4, 5. "Hwar tager man bröd m. m." De ansågo sitt förråd allt för ringa. Här se wi huru sensfärdig man är till att tro. De hade redan glömt det förra underverket med brödet. Man tyder, att det ej skulle wara möjligt, och likväl står det så skrifwet. Tänk äfwen på Israels barn i ötnen; de glömde ju Herrens under gång på gång. — "Huru många bröd". Jesus frågar ej af ofunnighet, utan för att wäcka lärjungarnes eftertanke. De svarade: "Sju" o. s. w. De mente det war ej lönande att taga fram detta. Huru stort är vårt för-råd på medel? Kanste tyda wi, att wi ega alldeles otillräckligt både i det lekamliga och det andliga.

B. 6, 7. "Han bjöd folket" m. m. Nämligen genom lärjungarna. De åtlödde nu Herrens befallning och räckte honom sitt lilla brödförråd, hwilket han wälsignade och utbelade, jemte de små fiskar, som de hade. Om man vill hafwa wälsignelse, bör man underkastade sig Herrens wilja och ordning, samt förlita sig på hans ord och löften.

B. 8, 9. "Sju korgar". Här menas stora korgar, icke såsom i förra fallet små. Herren vill ej att något skall förfaras, äfwen om han gifwer mera än man för stunden behöfwer.

b) Frågor. Huru stort antal hade sam-lats hos Jesus? (Matth. 15: 38). Huru länge hade de stannat qwar? Huru kände sig Jesus emot dem? Hwad mening har ordet "war-tunna" här? Dröyr Jesus sig om våra behof? och hwilka? Huru förjde han för deras and-liga behof? Wille han lära dem något med underverket? Hvilken lärdom af brödet? Hwem är lifsens bröd? Huru kom det sig att lärjungarne satte i fråga, om deras förråd kunde räcka till? Huru visade de lydnad? Bleswo alla mättade? Hwaraf ser du det? Hwad skulle de göra med qwarlesworna? Hwad lära wi deraf?

II. Exempel på fariseernas surdeg. (B. 10—13.)

a) **U n m. B. 10.** "Stepp", båt. Här ville folket ej göra honom till konung, utan låto honom gå. "Dalmanutha". J Matth. 15: 39 får det, "vid Magdala". Dessa platser lågo väster om sjön (Se inledn.). — **B. 11.** "Fariseer," de hade troligen väntat efter honom och nu framträdde de för att disputeras med honom och fresta honom. — "Teden". Han gjorde många teden, men de ville se något teden från himmelen eller på himmelen, således ett under i styn, kanske någon förändring i solen eller i månen, eller något dylikt för att bewisa att han var sänd af Gud eller var Messias. De otrogna, som förakta ordet, bättra sig ej, äfwen om de finge se stora underverk (se Luk. 16: 31). De som drifwa gädd med Guds ord, äro långt komna i förhårdelse. — **B. 12.** "Suckade", djupt öfwer deras hårdhet. Hans hjerta kände en bitter smärta deröfwer att de ej ville låta sig bewisa af hans ord och under, och han lemnade dem, sedan han sagt dem hwarföre han ej ville gifwa dem flera teden. Enligt Matth. 16: 4 gaf han dem Jone profetens teden. Det är synd att begära nya under, när ordet redan är wißt och fast. Det största straff är, att Jesus går sin väg.

b) **Frågor.** Hwar för Jesus sedan han spisat de 4000? Hwar ligger Dalmanutha? Hvilka mötte honom der? Hwad önskade de? Hwad teden ville de se? Hwarföre? Boro de så angelägna att komma till tron? Hwad sade Jesus? Huru kände han det i sitt hjerta? Hwad teden gaf han dem? Hade de haft några teden? Hwad sinne wißade fariseerna? Huru kan du bli wiß på sanningen? (Joh. 7: 17).

III. Fariseernas surdeg -- en warning. (B. 14—21.)

a) **U n m. B. 14.** "De hade förgätit" m. m. Detta omnämnes för att gifwa till känna, huru lärjungarna komma att missförstå Jesu ord om surdeg. — **B. 15.** "Sen till", öppnen ögonen riktigt och tagen eder till wara. "Surdeg" (jäst) begagnas att få degen att jäsa. Den arbetar i det fördolda, men sprider sig och tränger igenom alltfammans. Derföre begagnas den såsom bild för både ond och godt. Här lyfter det på läran. "Fariseernas surdeg" är gerningslära och strymeri; "sadduceernas surdeg" är otro och förnuftslära (rationalism), och "Herodes surdeg" är werldswäsende, lös-

het i lefwernet och sträfswande efter werldslig makt och ära. O, huru är icke den närwarande tidens kristendom genomtyrad af alla dessa slags surdeg! och denna surdeg sprider sig mer och mer både i sinnena och i yttre förhållanden. — **B. 16.** "De tänkte hit och dit". O huru oförståndig och trög är icke den gamle Adam! Wisserligen qvid och fintlig i jordiska ting, men glömt och ofsklig, när det gäller att fatta och värdera andliga ting. Här behöfs den Helige Ande. — **B. 17.** "Kunnen J ännu icke fatta eller förstå" o. s. w. Han gör icke mindre än nio frågor, för att få dem att inse den andliga meningen af hans ord. — "Förhårdadt", menas ej af uppsåt utan af andlig tröghet. — **B. 81.** "Sen intet", m. m. J brukte icke den nåd och kraft J hafwen fått. Han vill hafwa flitiga lärjungar.

b) **Frågor.** Hwar för Jesus, då han lemnade fariseerna? (Se v. 22). Hwad hände på resan? Hwad menas med surdeg? Fariseernas? (Se Luk. 12: 1). Sadduceernas? och Herodes? (Se Matth. 16: 12). Gif mig något exempel på dylikt lärdom? (Mark. 7: 6—16). Huru kan falsk lära jemföras med surdeg? Stannar det onda blott hos den som är ond? Huru fattade lärjungarne denna warning? Huru många frågor gaf han dem? Hwad menas med att hafwa ögon och icke se? Förstodo de slutligen? (Se Matth. 16: 12). Behöfwa wi denna warning? Hurudan är den närwarande tidens kristendom? Hvilken fara medför det att höra på falsk lära? Huru skola wi bewaras?

Öfwerblid för hela skolan.

Fr. Hvilken huswärdssanning så wi lära af denna text? Sw. Wi böra söla efter lifsens brödd, men wälta oss för alla falska läror. Fr. Hvilket underverk förrättade Jesus? Sw. Han spisade 4000 med sju brödd och några fiskar. Fr. Hwad begärde fariseerna af honom? Sw. Ett teden från himmelen. Fr. Hwarföre gaf han dem ej detta? Sw. Emedan han under nära tre års tid gifwit många teden och under. Fr. Hvilken warning gaf han sina lärjungar? Sw. Han warnade dem för de fariseers surdeg. Fr. Hwad är det? Sw. Deras lära och strymeri.

Lärdomar.

1. Wi böra söla Jesus, äfwen om det kostar försärfelse för troppen.

2. Jesus har en outtömlig warfunsamhet öfwer de nöddstälda och eländiga.

3. Vi böra se mera på Jesu ord än på vårt förråd.

4. Om wi ej wilja låta föra oss till bättre ring och tro genom de medel Gud redan gifwit Striften, Kristus, den Helige Ande m. m., så lära wi ej bättre oss, huru många och stora under han wille låta se.

5. Det största tecken från himmelen är Guds Son bland menniskors barn.

6. Den som har andlig syn kan se och finna "tecken" i hwarje Kristi gerning.

7. Udern verka ej tro, om man ej anammar ordet, men de styrka tron hos dem som tro.

8. Jesus förjer och judar öfwer menniskornas ondskas och förwända sinne.

9. Falsk lära är lit surdeg — genomtränger, sprider sig och förwänder sinnena.

10. Gud lärer oss sin sanning, att wi må kunna se och afka oss för alla falska läror, fästmeteri och werldswäsende. — Flyn sådant!

Tillkännagifwanden.

Pastor B. M. Halland anträder i Maj en missionsresa och besöker då följande ställen:

16—17 Maj Elfsborg (Pomeroy).

18 Maj Monson.

18 Maj kl. ½ 8 ft. Dodge.

19—21 Maj Hooks Point (Stratford).

D. J. Siljeström

Nebraska-distriktet af Kansaskonferensen afhåller sitt nästa missionsmöte (årsmöte) i församlingarne Bethania, Kearney co., och Bethel, Phelps co., den 17—22 Maj och börjas det å senare platsen onsd. den 17 Maj kl. ½ 11 f. m. Samtalsämne förefås af mötet. Alla pastorer inom distriktet uppmanas på det allvarligaste att tillfrådeskomma. Rikaledes böra enligt konferensens beslut Iefmannas ombud från distriktets församlingar närvara. Stjuts möter i Kearney den 16 på aftonen.

L. P. Ahlgvist.

Skandinaviska ev. luth. Augustana-synoden i Norra Amerika kallas att sammanträda till sitt 23:je årsmöte i sw. ev. luth. församlingens i Altona, Knox Co., Ill., tyrla torsdagen den 15 Juni kl. 4 e. m.

Synodalrådet sammanträder på samma ställe lördagen den 10:de Juni kl. 9 f. m., och

ministerium onsdagen den 14:de Juni kl. 9 f. m.

Handlingar till synoden och ministerium böra insändas till synodens president före synodalrådets sammanträde.

Pastor Loci beder alla dem, som ämna bewista synodalmötet, att till honom insända sina namn före den 5 Juni på det att han må kunna ordna om logi. Adressera bref till Rev. G. Abrahamson, Altona, Knox Co., Ill.

De komiteer, som konferenserna enligt synodens beslut skulle tillsätta för att ställa nedfatt passagerare afgift, behagade i god tid offentliggöra hwad de lydats uträtta och hwilka barn medlemmarne böra taga.

Galesburg, Ill., den 21 April 1882

C. P. A. Lindahl, sekreterare.

Iowa-konferensens norra missionsdistrikt håller sitt nästa möte i Gowrie och börjar den 23 Maj kl. 7 e. m. Samtalsämne: 5:te hufvudsdykt af Luthers lilla katekes.

J. S. Randahl, sek.

Green Bay-distriktet af Illinois konferensen håller sitt nästa missionsmöte Escanaba, Mich., hwarest det börjar med preditan tisdagen den 23 Maj kl. ½ 8 e. m. — Samtalsämne: Apg. 20: 21.

C. J. Mærell.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, weckotidning för kyrfliga underrättelser, Lärofrågor och behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertednad till \$1.60 Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenumerantssamlare lemnas hwart 7:de ex. gratis.

Benningar kunna sändas i registrerad bref "Money Order" eller "check" (wechel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. P. Welinder, Kristianstad, Åsum.

Bref rörande prenumeration adresseras till C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379.

Moline, Ills.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. Miss. insändes till Prof. L. M. Hasselquist, Rod Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Missions-Afdeling.

Swad få wi derför?

Will man finna en fort och träffande öfwerkrift öfwer Herrens Jesu lif, så skall man swärligen finna någon mera passande än denna: "för eder". Då han hängde på korset, wille fienderna håna honom, i det de sade: "andra har han hulpit, men sig sjelf kan han icke hjälpa"; men dermed ha de ju mot sin wilja wisat honom den högsta ära. Ja, han har verkligen hulpit andra och icke sökt något för sig sjelf. Aldrig har ännu en menniska wandrat fram på denna jord, som warit så fri från egen nytta och så fånga, så fri från all sjelfwisshet som Herren Jesus.

Och om man vidare skulle säga: stilsdra för mig en menniska, som i sanning är en Jesu lärjunge och efterföljare, men gör det i så ord — så skulle måhända det bästa swaret blifwa detta: jo, det är en sådan, som blott lefwer för andra och intet begär för sig sjelf till lön.

Men af detta swar skulle då följa, att den fråga, som wi nyss uppställt, egentligen är en ganfsa ful fråga och att den bär föga spår af Kristi ande; derför bedröfwades också frälsharen, då lärjungarne verkligen en gång gjorde den (Matth. 19: 27), innan de ännu undsått Andens eldsdop, och han gaf dem också i liknelsen om arbetarne i vingården en ganfsa allwarfom förebräelse. Men innan denna skarpa lektion kom, med hwilken han wille bota dem för deras lyftnad efter lön, förklarar han, att ingen skulle tjena honom förgäfwes och att ingen skulle offra något, som ej

blefwe ersatt mer än rikligt. Wi lefwa ju helt och hållet af idel Guds nåd och så allt af honom för intet, utan att ha gifwit honom något på förhand, ej heller äro wi i stånd att wedergälla honom med något efteråt. Men ändå will han icke ha något af oss för intet: han är, om jag så får säga, en nobel herre och öfvermåttan ädelmodig. Allt hwad wi göra är ju blott wår skyldighet, och aldrig gör man sin skyldighet fullkomligt. Och ändå stänker han, om wi i swaghet göra hans wilja, för hwarje wår lydnadsgerwing en nådelön och en extra wälsignelse. Men det duger ej att pocka på denna lön och begära den som sin rättighet, ty den är ju idel nåd.

Swarför arbeta wi för missionen? Först och främst, emedan wi fått befallning dertill. Men om någon frågar: "hwad få wi derför?" och först då will hjälpa till, när han räknat ut, att han får mera igen än han gifwit ut, han må gerna låta bli att deltaga i det heliga arbetet. Wi arbeta för missionen, emedan wi wilja, att andra skola frälsas, icke emedan wi söka winst för oss sjelfwa. För öfrigt har Gud för länge sedan betalat oss i förwäg för wårt usla arbete för missionen. En gammal missionär berättar, att han en gång besökte en württembergisk prest, som höll på att flytta. Till denne kom då en bonde med den frågan: "är ni den presten, som tar emot pengar för Indien?" Pastorn jakade och nu tog bonden upp 37 kronor 50 öre ur byxfickan och lägger på bordet. Pastorn önskar mannen Guds wälsignelse derför. "Den hab i

”scho” (den har jag redan), svarade då bonden på sin dialekt och gick sin väg. Vi kunna aldrig gifwa Gud något, som han måste wedergålla oss; men han har gifwit oss så rikligt på förhand, att han med fog kan fordra, att vi wisa oss tackfamma.

Men om wi göra detta, så gifwer han oss städse ånjo — icke för det att wi uträttat så mycket, utan emedan han är så god. Det är wisseligen en naturlag i hans rike, men äfwen en nådens lag, som förkunnas oss i detta löfte: ”gifwen, så warder eder gifwet”. Gud lönar arbetet för missionen efter denna lag. Men wi måste afstå oss wäl att blifwa legobdrängar, ty då få wi ingen lön. Bedrifwa wi mission, så få wi mycket, mycket mera derför än missionen kostar oss. Wäl sant, att den förnämliga missionswälsignelsen sänker sig ned öfwer oss stilla och förböldt såsom dagen öfwer gräset och först warder rätt uppenbar på den dagen, då allt, som är i det förböldta, skall framdragas i ljuset. Men mycket kommer redan nu i dagen. Så t. ex. lägger Gud sin wälsignelse på våra penningegåfwor, hwilka ju i sjelfwa werket äro ganska torftiga. Gud skulle ju handla fullkomligt rättwist, om han ansåge dessa fattiga gåfwor som en slags ränta på de stora lekamliga, andliga, jordiska och himmelska kapital, som han anförtrött åt oss. Men han gör icke så, utan förvandlar sin rätt i nåd och betraktar deremot våra gåfwor som kapital, hwilka han får till låns af oss och betalar oss derpå en ganska hög procent. I en af de församlingar jag förestått fans en hustru, som war rik på barn, men fattig på jordiska egodelar, så att hon stundom hade det ganska knappt, men Herren öppnade

hennes hjerta och äfwen hennes hand. Ofta gick det då med henne som med Korintierna, såsom Paulus skrifwer i 2 Kor. 8: ”öfwer sin förmåga hafwa de warit beredwilliga, med mycket enträgenhet bedjande oss, att wi måtte mottaga deras kärleksbewisning och sammanstött till de heligas tjenst”. Och Guds wälsignelse hwilade synbarligen på hennes hus, som nu hör till de mera förmögna i orten. En gammal missionär berättade nyligen följande, som han sjelf upplefwat. En from jungfru gaf såsom gåfwa till missionen ett smycke, som hon fått af sin farfar på konfirmationsdagen; men farfadern war otrogen och blef så förbittrad öfwer hennes handlingsfätt, att han gjorde henne arflös, i det han återtog den sköna bondgård han ämnat henne och redan förpligtat sig att gifwa. Men det dröjde icke länge förrän en rik, skön och ung bondson kom och friade till Louise, som war hwarken rik eller skön, och som således fick riklig ersättning för den förlust hon lidit för missionens skull. Men, min käre missionsvän, jag förmodar du också redan gjort liknande erfarenheter och jag behöfwer då icke anföra några widare exempel.

Men Gud gifwer ej blott penningar och penningars värde, utan äfwen mera värdefulla gåfwor. Jag hörde en gång talas om en man, som skulle gå öfwer bergen en kall winternatt och slutligen blef så trött och sömnig, att han just war i begrepp att sätta sig, fastän han mycket wäl wist, att han då lätt skulle insomna i döden. Då warseblir han en annan menniska, som sitter wid wägen och är nästan alldeles stelfrusen; medlidssamheten gifwer honom då kraft; han öfwerwinner sin egen

mattighet, börjar att gnida främlingen med all kraft till dess denne åter qwicker wid. Genom detta arbete försvinner hans egen trötthet och båda wandra nu räddade sin väg med hwarandra. Genom att hjälpa främlingen hade wandraren räddat sitt eget lif! I förstån ju lifnelsen utan vidare utläggning. Jag wet, att det fins hundratals missionswänner, som just genom arbetet för hedningarnes frälsning fått både sina egna och sina anhörigas själar räddade.

I en sång af Gellert läsa wi en wers, som lyder så:

”Der hör jag, salig — Gud det gifwit —
hur saliga mig ropa till:
välkommen du, wäl dig, ty lifwet
åt oss du räddat har. Gud will
dig löna med en ewig fröjd;
du fört en själ till himlens höjd”.

Nu wäl, mine wänner, en sådan glädje är också en Guds gengäfwa för vårt arbete. Och om wi af missionen ej kunde få något mera än en återstrålning af denna glädje, som ju enligt Herrens egen utfago delas af hela himmelen, om wi än icke få något mera än den saliga känslan att wi också ha warit med om att bygga Guds rike i de länder der mörker och dödsfugga råder — ja, så tänker jag wi få nådelön nog.

Och huru mycket så wi ej genom missionsfrifterna, missionsångerna, missionsbönestunderna och missionsfester-na? Huru mycken wälsignelse utgår icke ensamt från dessa fista? Pastor Richt i Nordtyskland omtalar en liten berättelse härom. Han skrifwer, att år 1845 predikade missionär Görke jemte Knaf (hvars lefnadsteckning återfinnes i årets ”Korsblomma”) på en missionsfest i norra Tyskland. Det behagade då den Helige ande att synner-

ligast wälsigna den förres predikan på det folk, — omkring 2—300 personer — som kom från en stad i närheten, som heter Keetz. Stora hopar drogo från festen, lofsjungande Herren. En sådan skara tågar förbi en enspännarewagn, som är så fullsatt med åkande, att häften ej orkade komma fortare än i gående. Då springer en man fram ur hopen, klättrar upp på wagneu, faller försvennen om halsen, under det han ropar: ”Swäger, wi sluta upp med den der årslånga processen; wi förlifa oss med hwarandra. Då Gud förlåter oss så mycket och gifwer oss så mycken nåd, så böra wi ej längre tillsluta våra hjertan för densamma”. Hela skaran uppstämmer då ett ljudeligt och af hjertat gående: ”Nu tackar Gud allt folk”. När swägararne komma hem, gå de genast till rådstugurätten och upphäfwa processen. Nåwäl, dessa behöfde ju icke fråga: ”hwad så wi därför?”

Det wore mycket, som man kunde omtala i fråga om det wi få för vårt missionsarbete. Man kunde tala om förlorade söner, som Gud räddat i främmande hednaland medelst missionsärens arbete, om brödragemenskapens wälsignelse, som missionen alltjemt medför, om den upplifwande återwetkan, som hednamissionen utöfwar på hemlandskyrkan — men det må wara nog med det sagda. Då den samaritiska qwinnan gaf ett så owänligt swar på Frälsarens bön om watten, så sade den wänlige och tålige Herren: ”Förstode du Guds gåfwa och hwem den är, som säger till dig: gif mig dricka, då både du honom, och han gåfwe dig lefwande watten”. Hafwa wi förstått, att lydnaden för Guds wilja, ja, äfwen lydnaden för missionsbefallningen med-

för wälsignelse för oss och att hwarje gåfwa, som wi gifwa åt Gud, blir en gåfwa åt oss sjelfwa, ha wi lärt känna Jesus helt, att han är alltigenom och öfwerallt en oss wälsignande öfwerste-prest — då är tuktomästarens ris öfwerflödigt, och wi anse det icke mera som en börda, utan som en nåd att få tjena honom i hednamissionen.

Gif du blott först Gudi det honom tillhör, så skall han helt wißt gifwa dig hwad som är ditt. Dina stärkwar insätter han i sin himmelska sparkassa, och det kan du lita på, att de der äro i säkert förwar och i goda händer.

Wifs. Tidn.

Förf. Stift. mission i Afrika.

Reseberättelse från misj. Arrhenius.

Rhartum wid Blåa Nilen den 7 dec. 1881.

Frukta dig icke, allenast tro! Mark. 5: 36.

Sade jag dig icke, att om du trodde, skulle du få se Guds härlighet. Joh. 11: 40.

Ärade och älskade missionsföreståndare och missionsstyrelse!

Öfwad ware Herren, Herren, som låter oss med glädje fatta pennan, för att från denna fjerran belägna stad bringa eder samt alla de dyra missionswännerna våra hälsningar! O! hafwen I hittills troget bedit, så förgäten nu icke att ifrigt tacka och prisa, ty Herren är god, och hans godhet warar ewinnerligen! Huru härligt har han icke hittills hulptit oss. Huru hafwa icke alla våra farhågor kommit på skam. I sanning, Herren har gått före oss och gjort backarna till jernmark, han har sönderbrutit jernbommarna och sönderslagit koppardörrarna efter sitt wisja löfte. Jes. 45. Och frågar man oss, om wi hafwa lika ljusa utsigter för det öfriga

af resan samt sedan för missionen ibland gallasolket, så swara wi frimodigt med den store kinamissionären: "utsigterna äro lika ljusa som ordets löften!" Och nu, I dyre wänner, efter denna inledning, som wi wille skulle ljuda lit en jubelsång till nya förbundets Gud, skrida wi till att lemna ett kort meddelande om vår resa från Massaua till Rhartum.

Den 9 Nov. lättade ångaren "Sagafic" ankar i Massauas hamn. Med afstebet från br. Swensson, som qwarstannat i staden öfwer natten samt wistades ombord med oss ända till sista stunden, war det synliga bandet mellan oss och de dyra i M' Kullo flitet. Vår färd på hafwet till Suakin gick utan något anmärkningsvärdt. För alla våra swarta, utom Onesimus, war det något högst owanligt att färdas ombord på ett fartyg, och samtal öfwer Noaks ark war genast i gång. Wi hoppades att nå Suakin på 48 timmar, men blefwo fördröjde derigenom, att wi ej wid dagsljus hunno inlöpa i hamnen, hwar dan wi måste antra en hel natt nära inloppet, som är mycket farligt till följd af korallrefwen. Den 11 på morgonen lägo wi i hamn; våra saker lastades i en stor båt, och wi fördes med den till kajen wid tullhuset. En af embetsmännen war engelsman; till honom wände wi oss genast, wisade vår firman och bådo honom bistå oss hos guvernören. Som det war fredag, mohammedanernas heliga dag, då den blodröda flaggan med halfmånen uti swajar från alla regeringshus samt från alla maste, kunde wi ej samma dag finna företrädere hos guvernören. Lördagsmorgonen fördes wi genast till divanen. Guvernören, en gammal man, mottog oss myc-

ket vänligt, lät firmanen sig föreläsas, sade sitt: "taib, taib", "bra, bra", språkade wid oss om vårt företag, önskade oss lycka, bjöd enligt sed på kaffe samt tillfödde, att alla våra saker skulle öppnande passera tullen. Dessutom lät han anskaffa kameler åt oss för 6 thaler styck, då priset annars lär vara 8 thaler. Vi woro honom ytterst förbundne för hans vänlighet. Den enda återtjänst vi kunde göra honom, var att gifwa honom litet medicin, som han begärde. Han fick engelskt salt. Genom engelsmannens försorg fingo vi strax ett godt hus i staden för $\frac{1}{2}$ thaler om dygnet. Hit flyttade vi nu, för att rusta i ordning för resan till Berber. Huset innehöll wäl minst 10 rum i 3 våningar, kök och stor gård. Vi hade således godt swängrum. Några ord om Suakin kanske borde inflyta. Staden, en god hamnstad wid Röda hafwets korallströdda strand, är wäl helt liten, men af stor wigt såsom slutpunkten för hela det mellersta och öfre Egyptens karavanhandel. Hit komma massor af kameler med dyrbara bördor från Afrikas inre. Här anlöpa flere ångare, som sedan föra produkterna till den civiliserade werlden. Dessutom arabiska segelfartyg. Tre ångare lågo på reddan, när vi woro der. Stora handelshus finnas i staden, flere europeiska salubodar, dessutom en stor bazar för infödingarne. Allt är dock mycket dyrt i Suakin, så att man gör wäl i att der köpa så litet som möjligt. Klimatet är hett såsom i Masajaua. Under vår wistelse der regnade det, och man spådde oss mycket regn på wägen till Berber. Detta gjorde oss temligen funderfamma, alldenstund wi ej hwarken i Masajaua eller Suakin hade lyckats erhålla nog hudar

till skydd för våra saker. Vi litade dock äfwen härutinnan på vår himmelske Faders hjälp — och blefwo ej beswifna, ty under hela ökenresan hade wi blott en gång några få regnstänk!

Den 15 om morgonen woro wi klara att bryta upp från Suakin. Vår gård låg full af saker, utanför porten höllo 18 kameler ett oroligt bråkande eller råmande. Jag kan icke finna det passande ordet för kamelens läte, ibland låter det som en kos råmande, ibland som ett färs bråkande, stundom som ett swins grymtande. Hur det nu än låter, illa låter det. Och kamelerna "låta" jemt, bara deras förare det minsta rör wid dem och de finna det är fråga om lastning. Kamelerna äro arbetare, wäldiga arbetare, men alltid knotande arbetare. Hur går det nu till, när en karavan skall lastas? Jo, kamelerna framföras af sina ledare, på marken ligga bördorna hopbundna och appassade två och två med ungefär lika tyngd för hwarje djur, mellan två sådana bördor ledes nu kamelen fram, en ryckning i snöret, eller en knack på benet förmår honom att under knot lägga ned sig emellan bördorna, som nu hängas på sadelnapparne. På riddjuren läggas mindre bördor, att ryttaren äfwen må hafwa sin plats. Nu äro kamelerna lastade. Kamelförarnes rop och skrik sinsemellan wid fördelningen af bördorna har jag glömt. Nu sätter man sig upp på sin ridkamel, sedan man förut bäddat åt sig med filtur i sadeln, man uppmanas att hålla sig wäl fast, ty nu gäller det, kamelerna skola nu resa sig. Föraren ger signal, "under knot" resa de sig först till hälften på frambenen, man är då nära att ramla baklänges, derefter till hela sin längd på bakbenen,

då man gör en wäldig öfwerhalning framåt, så ännu en knyk och från sin upphöjda ställning på kamelpuckeln öfwerblickar man lugnt den nedre werlden! Wi hade, som sagdt, 18 kameler. Kl. 12 midtdagen satte karavanen sig i rörelse. Sakta waggade "öfnens skepp" fram wår första dagsresa. Wi lägrade oss ännu på Suakin-slätten. Wi hade nyss sett den sista strimman af hafwet förswinna från wår åsyn. Kamelerna befriades från bördorna och fingo beta bland de törnbuskar, som sparsamt växte der. Wi utbredde våra filtar i sanden, och temligen trötta af wår owanliga färd woro wi snart alla i god sömn. Man hade förut försäkrat oss, att under hela wägen till Berber funnos hwarken röfware eller rofbdjur. Kl. 3 om morgonen måste wi åter upp, kamelerna lastades och uppfittningsprocessen förnyades. Allt nu bestrifwa hwarje bit af resan samt hwarje lägerställe blefwe för omständligt. Derför blott några allmänna drag. Wägen mellan Suakin och Berber beräknas wanligen till 14 dagar. Wi tillryggalade den dock på 12 dagar, till följd af våra förarens rasthet; de woro hemma i Berber och wille fort hem. Men hwilken ödeslig och nästan hemst ökenväg! Ödemart, stenöfen, hård sandöfen, flygsandsöfen, stundom kala, svartbrända bergskedjor i allahanda fantastiska formationer, en och annan gång en liten törnstog, några små buskar wid en uttorfad flodbädd, några enstaka grästuswor af det egendomliga öfengräset, som i tuswor förekommer här och der i öknarne och jemte törnet lifnär kamelerna under resorna. Watten finnes dock hwarje dag en gång om dagen, utom då man är halfwägs, då man måste gå två hela

dygn utan att se watten samt lifaså de två sista dygnen af någen. Watten förekommer wanligen i små gropar i sanden. En fuktighet på ytan angifwer en fördold källäder, man gräfwer med händerna i sanden och finner snart watten, så göres gropen undan för undan större af hwarje törstig resande, tills en liten wattenhåla i sanden är för beständigt bildad. Wid sådana wattenställn finner man wanligen några nomader, som der hafwa uppslagit sina eländiga boningar af några krockiga trädgrenar, öfverhängda med trasiga hudar och palm-mattor. Här lefwa dessa arma midt i öknen med sina getter, som de föra till de på många timmars afstånd här och der förekommande törnstogarne, der de finna det uteslakte bete man wäl någonfin kan få se. Dessa arma menniskors själar tänker ingen på, de få gå wilse i öknen, utan att något det ringaste göres för dem. De tillhöra muslim, men weta lifa mycket derom som deras getter. Det war och blir en gåta för oss, huru de kunna uppehålla sig under sådana de mest ogynnsamma omständigheter en människa wäl någonfin kan lefwa uti. Men de lefwa och lefwa dock icke. Gud, Gud förbarma dig öfwer folket i Rubiens solbrända öknar! Visställa Jesu Krist, watten afwen dessa torra, ja, förtorkade själar! Wåra lägerställn woro wanligen i sådana törnstogar, ofta dock i kala öknen. Wi lägrade oss midtdagen omkring kl. 12, bröto upp omkr. kl. 3, lägrade oss igen omkr. kl. 8 och bröto upp omkr. kl. 5 om morgonen. Solen brände mycket hett om dagarne, om nätterna war det så kallt, att man behöfde tre filtar och frös ändå. Wi hade och hafwa två tält med oss, men wanligen woro

wi så trötta, att wi ej orkade sätta upp dem. När man suttit 5—6—7 timmar på kamelryggen i solhettan och det dag efter dag, så blir man till slut så uttröttad, att man frågar föga efter någonting mer än att få hvila. Kamelens rörelse är mycket tröttande, man kan tro, att ryggen skall gå af genom det ständiga gungandet. En enda natt soso Båhlman och jag i tält och funno det mycket godt, enär wi då woro skyddade för den bitande kalla, nattliga öfenwinden. Denna wind är så kall och så stark och blåser hela natten med passadwindens regelbundenhet. Det är ytterst lätt att under natten ådraga sig swära sjukdomar, om man ej är försigtig. Ett stort, lätt uppsatt tält, som kan rymma hela sällskapet för natten är alltid godt att hafwa. Våra tält äro alldeles för små och opraktiska. De äro troligen ämnade för turister i nordn. För Afrika duga de icke, eller äro de åtminstone ej passande. Om dagarne, då wi ingen skugga kunde finna på lägerplatserna, brukade Båhlman af båda tälten ställa upp ett slags solskydd. Att wistas inne i dem om dagen war alltför hett. Vår mat i öfnen bestod af ris, bröd, fardiner, dadlar, fruktsoppa. En hare, som Båhlman lyckades skjuta, samt två återhöns war det enda kött wi funno under öfenresan. Med Israels barn längtade wi ofta efter kött i öfnen. Wi blefwo för öfrigt förtroliga med många af deras erfarenheter och känslor. Hwar man far fram i denna werld har man att lära, och öfnen predikar icke minst. Men den predikar om död och icke om lif, men om död predikar öfnen lefwande! Våra inträff äro såsom ingräfda i klippan. Utmed hela karavanvägen, tätare än milstolparne derhem-

ma, är vägen utmärkt genom hwitnande benrangel och ruttnande kadaver af kameler, som dignat under sina bördor. Äfwen vår karavan stättade till denna ödsliga anblick, i det en af våra kameler lade sig under bördan. Man såg genast, att han aldrig skulle resa sig mer. En af förarne ledde det arma djuret några steg från vägen, gaf det ett knishugg i strupen och lemnade det att förblöda i öfnensanden. De arma kamelerna! Finnes wäl olyckligare djur till på jorden än de? Huru tungt och enformigt arbete så de icke uträtta och wara nöjda med en spis så knapp, att det är ett under, att de blott kunna lefwa! Kamelen äter törnet med tumslånga taggar och allt. Och ofta får han ej det, utan blott några förtorkade grässtrån. I allra största nödfall får han litet durrafod af sin förare. Watten behöfwer han ej oftare än hwar tredje dag. Men huru han då dricker! Sedan han druckit, lägger han sig orörlig i solen, som han tyckes högligen älska. Att karavanvägen är så der rent af beströdd af döda kameler, vittnar dock om liflig samfärdsel. Så mötte wi 23 eller 24 karavaner, som kommo från Berber. De förde gummi och elfenben. Med en karavan lika stor med vår hade wi sällskap hela vägen, den förde waror till den störste köpmannen i Rhartum, herr Marké, en fransman, med hwilken wi nu sammanträffat. På ett ställe midt i en ofantligt stor flygsandsökn, der sanden låg i drifwor alldeles likt snön derhemma, lågo fyra karavaner på en gång lägrade. Der woro midt i sanden tre, fyra djupa wattengropar, det sista wattnet till Berber. Här lågo wi några timmar och solstekte. Äfwen här woro nomadhyddor midt ibland de

wälbiga sanddrifsworna. Wi talade emellan oss om, huru det är möjligt, att dessa usla menniskonästen kunna trotsa sandstormarne här. Wi önskade oss slippa få sandstorm, bekanta med en sådans faror för karavanen. Hvad som lockat folket hit är naturligtwis blott wattenet. O, det wattenet! I öfven lär man sig rent af älska det! Wi hade med oss i skinn, och trots den gemena smak wattenet ofta får af skinnen, dricker man det med förtjusning, ty man är så törstig, o, så törstig man är! Och huru rädd man måste wara om dropparne! Endast wid wattenställena får man twätta sig. Wottnet är sålunda ett dyrbart element i öken. Men det motsatta elementet elden är oftast ej lättare att åstadkomma. Skulle det behöfwas waktelbar mot rosbjuren, skulle man få sig slätt, ty man kan blott med allra största sparsamhet förskaffa wed till den nödwändiga kokningen; från den ena lägerplatsen till den andra måste wi föra med oss wedpinnarne, och dessutom gå långt på jagt efter bränsle. Ibland hade wi dock bara torrt gräs att koka vårt kaffe wid. Detta brann som krut, och det war stor möda att kunna få någon hetta att verka, der den skulle det. Blåsten gjorde det än swårare. Men det gick, och det är märkwärdigt, huru mycket det är som går, bara man försöker. Så går det att resa ända till Galla, blott man icke glömmmer, "hwar man har sin tro!" Åra ware Gud för allt, för eld och watten i öken äfwen! En morgon blefwo wi ängsliga. Wi hade aftenen förut lagt litet skorpor, en gåfwa af dyra syster Emilie L., i en korg och släkt wid vår huswudgård under natten. Bredwid lade jag nycklarne till våra kökslärar.

Om morgonen woro både skorpor och nycklar förswunna. Nu, tänkte wi, har kamelfolket bestulit oss och plundrat vårt förråd i lårarne. Vår ängslan förwandlade sig dock snart i löje, då wi förstodo, att någon af de medföljande åsnorna hade ätit upp skorporna. Wi funno nemligen nycklarne i sanden bredwid. En annan gång hade wi tillfälle att se Guds trofasta omsorg om oss. Wi hade just brutit upp från vårt läger på det nämnda flyglandsfältet, woro just wid slutet af detsamma, då wi bakom oss fingo bewittna en wäldig sandstorm med åtföljande åska och regnstrurar. Öfwen bakom oss war alldeles swart. Hwarje ögonblick fruktade wi att wara midt i hwirfveln, dock kommo wi alldeles fria för öwadret. Wi sågo, huru det drog förbi till wenster om oss, men wi kände blott en underlig kyln i lusten. Det regnar naturligtwis mycket sällan i dessa öknar, men när det kommer, så kommer det på en gång och på en fläck, som då genast grönskar, för att lika fort blifwa torr igen.

Men nu lemna wi öken bakom oss med dess nedslående ödslighet. Våra förare underrätta oss om, att wi snart woro wid målet. Efter 8 timmars oafbruten ridt kl. omfr. 2 e. m. den 26 nov. woro wi äntligen i sigte af Berber. Dock, utsigten war densamma. Nilen syntes ej, den låg djupare, wi sågo blott öfwen på båda sidor om floden, idel, som det synes, gränslös öken. Ju närmare wi kommo, desto lifligare blef dock anblicken, och snart woro våra wid öfnens outfärliga ensformighet alldeles uttrötta: de ögon ljusligt mederwichta, när de fingo hwila ut på lummiga palnträd och grönskande bördiga fält. Wi woro i Berber wid Nilen. Och wi prisade

och lofwade Gud i våra hjertan. Det var lördag, vi kommo från öfnen in till sabbatshwilen i den palmbekrönta staden wid floden med springande watten. Det war härligt! Vi njöto också obefristligt af sabbatshwilen i det lilla lerhus wi förhörde. Ja, huru innerligt tack samma wi woro mot Herren, det låter ju ej utsäga sig. Allt hade ju gått wäl, alla woro wi ju friska, wägen hade wisserligen warit mödosam, men dock ej ett qvintin utöfwer hwad wi förmått bära. Ewig trefast Herren är! I sigte af staden stannades karavanen af förarne, som redan då önskade sina drickspengar; wi gäfwö dem dock ingenting förrän i staden. Man måste här bland araberna alltid ge drickspengar utom den aforderade summan. Berber är en liten treflig stad med små lerhus, belägen på östra stranden af den der ungefär 50 famnar breda Nilfloden. Berber eger sin bethelse såsom nordligaste hamnstad på Nilen, innan man kommer till Kairo. Mycket liflig skeppsfart, men ingen ångbåtsfart hwarken norr eller söder ut. Stor bazar, många abessinska köpmän, äfwen ett par europeiska bodar. De härliga palmstogarne uti och omkring staden gifwa den en sådan skön anblick. Klimatet i Berber är alltid godt, förfätrade man oss. Sällan eller aldrig någon feber. Folket war vänligt. Någon tull fans icke, fans ej heller i Rhartum. Vi behöfde sålunda ingen myndighet besöka. Allt gick lika enkelt tillwäga som i gamla Sverige. Man aforderade med en skeppare om priset för resan till Rhartum. En ung österrikare war oss dermid behjelpig. Vi fingo en stor Nil skuta för 20 thaler till Rhartum. Mycket billigt. Den 29 gingo wi ombord, hysade det trefantiga

seglet, som genast swälde för friskaste nordan. Vår skuta liknar mycket en Roslagsfuta derhemma. Men den är byggd af mahogny, af klumpiga stockar, däckad med lastrum. Vi hafwa vår plats under ett palmmattsflygd i aftern. I fören uppgöres eld i ett urhålladt trädblock, och två slafwinnor äro der ständigt sysselsatta att koka mat åt den 10 man starka besättningen. I detta köf bereda äfwen wi vår föda. Vi hafwa här ombord haft och hafwa ännu ritiga hwilodagar, Gud ware lof! Vår färd från Berber till Rhartum har warit en riktig lusttur, hwarunder wi haft tid att betrakta Herren i ordet och Herren i skapelsens under. Hwilleken underbar flod Nilen är! Der har den fina källor fjerran bort i höga alpländer och rinner sedan nästan uteslutande genom torra öknar genom hela Egypten, utan att någonsin utfina. Segelbar är den wisserligen icke hela året om. Wid det högsta wattenståndet i augusti—oktober är Nilen segelbar från Berber till Karfog, några mil från Jamaka. Från Rhartum till Sennaar upprätthålles då och ännu liflig trafik med flere ångbåtar, men till Berber går aldrig någon ångbåt från Rhartum. Nu är wattenståndet lågt i floden och vår skuta fastnade ofta på sandbankar, då araberna genast sprungo i floden och drogo henne loss, eller bogserade henne loss med stänger. I blåa floden lär wara djupare watten, säger man här, hwarför man ännu seglar trygg till Karfog, der ett wattenfall hindrar från att komma vidare. Rättatiden för resan på floden från Berber till Rhartum är, såsom den wördade dr Krapf sade, september—oktober. Alla hans öfriga utfagor besannas äfwen fullkomligt. Ränd och wördad är han utaf

många. Men med afseende på vindarna har den stora förändringen inträdd, att den nordliga vinden blåser mycket längre än förr, ja ända till mars. Det var således endast med afseende på vattenståndet vi kommo något sent ut, dock genom Guds nåd icke för sent. Nilsens stränder mellan Berber och Khartum äro mycket fängslande. Palmstogar, böljande sådesfält, bomullsplantager, bönor, peppar o, s. w., allt i rikaste öfverflöd. Gud har här utstrött sina gåfvor med fulla händer. Floden i och för sig gör dock det djupaste intrycket. Stundom är den bred som ett haf, så att araberna väl må kalla den "Waser-Nil", "Nilhafwet", stundom slingrar den sig med stark ström genom något trängre bergspass, hvars kanter äro fullsatta med grönskande pilträd. Vi drogo in det friskaste luf i stutan, när vi seglade förbi, eller rättare släpades förbi, ty för tillfället var vindstilla, och araberna klättrade i bergen och drogo stutan med en lång lina. I ett trångt pass rasade en väldig storm, så att vi måste ligga stilla en stund, men sedan seglade vi med den väldigaste fart, så att det fräste om stutan. Om nätterna lågo vi vanligen stilla wid stranden. Nilswatten är ljust att dricka och skönt uppfriksande att bada uti. Blott en liten krokobil har hittills wifit sig. Skeppsfolket tyckes ej frukta dessa djur det ringaste. Klimatet på Nilen har tills dato varit det skönaste man kan önska sig — swenskt juli-klimat, när det är som bäst.

På åttonde dagen sedan wi lemnat Berber, ankommo wi till flodomfamnade Khartum. Det var tidigt på morgonen den 6 Dec. Här ligger en lång rad af stutor i hamnen samt 7—8 små ångbåtar, stora som "Waxholmsbåtarne"

ungefär. Dåliga äro de och gå med hjulhus. Sedan wi gjort en promenad på kajen, var tiden inne att gå till österrikiske konsuln. Men först måste jag dela glädjen med oss, att wi verkligen äro i Khartum! "Prisen med oss Herren och låtom oss med hwarandra upphöja hans namn!" Khartum har alltid hägrat för oss såsom barbarismens ostörda tillhåll, der turkväldet fritt kunde utöfwa allt sitt förtryck mot främlingen. Dock huru annorlunda funno wi det icke! Wisserligen en fullkomligt österländsk stad, men dock med tydliga drag af europeiskt inflytande till det bästa. Vi tyckte, wi hade nästan kommit midt uti Europa igen. Vårt besök hos konsuln. Några steg från vårt fartygs plats ligger österrikiska konsulatet. Konsul Hansal, en liten liflig gubbe, var wid vårt inträde sjsjelsatt med botanik. Fullt med växter lågo utbredda framför honom. Han ursäktade sig, tog artigt emot oss, läste brefwet från Alexandria, såg på firmanen och uttryckte sin fulla belåtenhet och lofwade att göra, hwad han kunde för oss. Han förde oss genast till generalguvernören, som bodde i ett slott strax bredwid konsulatet. Införde i en mycket stor sal, bugade wi oss djupt för guvernören, som satt på en tron. Omkring honom stodo drabanter, klädda i siden, med långa trofsablar wid sidorna. Guvernören sjelf var civil, alldeles europeiskt klädd. Firmanen framräcktes, gillades och påstrefes ånyo. Genom konsuln samtalade han sedan länge med oss, önskade oss lycka, berömde klimat och land i Galla, rådde oss taga bra med hylle med oss, samt aldrig sowa ute. Vi blefwo äfwen bjudna på kaffe. En drabant framträdde till hwar och en af oss med en liten arabkopp

(rymmer wäl tre, fyra fingerborgar) starkt kaffe, trippade derefter några steg baklänges från oss, innan de wände sig om. Pålman, Onesimus, Heilu och jag hafwa aldrig blifwit så fint uppmattade förr, det war ju också i generalguvernörens palats i Khartum i riket Sudan! Vice-guvernören, med hwilken wi också samtalade, war en thst herre. Denne war en mycket intagande man, som talade så innerligt hjertligt wid oss. Så har den gode Herren öfwerallt skickat snälla menniskor till vår hjälp. Lofswadt ware hans namn ewinnerligen! En wetenskaplig expedition från Italien är just nu i Famaka. Konsuln tror, att wi kunna få nytta deraf, ty den skall gå genom Galla till Zansibar. En herre tillhörande expeditionen lemnar Khartum, för att begifwa sig till Famaka nu i dagarna. Hans skepp ligger och lastar för närvarande. Konsuln har lofwat wara vår agent och säger, att mellan Europa och Famaka är post hwarje wecka fullkomligt regelbundet. Bref och pengar från Sverige adresseras blott till honom, så sänder han dem vidare till Famaka. Portot är 20 öre för wanligt bref ända till Famaka. Posten kommer hwar torsdag till Khartum öfwer Suez—Suakin—Berber. I Famaka har konsuln en god vän, till hwilken han förser oss med bref, att denne skall bistå oss der; wi komma också nu att taga alla våra saker med till Famaka, der wi förwara dem t. w. Från Famaka till Galla är blott omkring 8 dagsresor. Snart äro wi der! Ära ware Gud! Julen få wi fira i den lilla staden Karfog. Om lördag den 10 Dec. lemna wi Khartum med samma skuta, som för 40 thaler förer oss till Karfog. Wi ha i dag wexlat bort allt

vårt guld. Konsuln har derwid bistått oss. Wi proviantera nu för en tre weckors Rikstur igen. Nu lemna wi wäl dock hwarje spår af civilisation bakom oss. Wi förse oss här med en del hyteswaror — röd bomull i härswor, glasperlor, hwitt tyg. Till katolska missionen war konsuln med oss. De hafwa ett ytterst ståtligt hus wid steppsbron. Fullt af palmer och blommor på gården. Wi blefwo ytterst wäl emottagna af paterne, undfagnades med win och kaffe. Det war, som wanligt hos katolikerna, rikedom och glans i det yttre. Ett bönkapell med bilder i mängd och brinnande lampor och knäböjande "hystrar". När de hörde, att wi woro från Sverige och skulle till Galla, sade de: "Sverige—Galla", och skakade på hufvudet. Det war långt, tyckte de. Det war dock godt att wara bland dem. De hafwa skola och werka för öfrigt på hospitalet, dit "hystrarne" gå. Gud wälsigne dem! I Khartum är denna tid alls ingen fara för feber, deremot i Augusti mycket farligt. Staden ligger omkring 400 meter högt. Berber 300.

Wi gå nu återigen ofända dagar till mötes. Hvad wi weta är, att "godhet och barmhertighet skola följa oss i alla våra lifsdagar". Men wi weta också, att Herren skall öppna wäg för sitt dyra evangelium till gallafolket. Inswepande mig i min Herres Jesu Kristi rättfärdighet och med båda fötterna på löfsets orubbliga klippa, utvecklar och höjer jag redan segerfanan. "Frukta dig icke allenast tro." "Sade jag dig icke, att om du trodde, skulle du få se Guds härlighet?" "Min kraft fullbordas i swaghet." "Icke oss, icke oss, Herre, utan ditt namn gif äran!" "Mig är gifwen all magt i himlen och på jorden,

gån fördenstull ut och gören alla folk till lärjungar." "Si, jag kommer snart." "Amen, ja kom! kom! kom! Herre Jesu!" — Bedjen för oss!

Med ödmjuka och innerliga helsningar till eder, vår högt älskade föreståndare, samt till alla ärade och älskade styrelseledamöterna, till hela Johannelund, samt till hela Guds församling i det dyra fosterlandet, tecknar å de
eder missionär
G. G. Arrhenius.

Evangelii verk i Japan.

När 1859 Rev. Higgins som missionär först kom till Japan, hwarest nuvarande biskop Williams förenade sig med honom, hade wid början af hwarje gata i Nagasaki ett "Edikt på förbudna saker" blifwit uppspikadt, och i början på listan stod: "Den kristna religionen". Wid slutet af 16:de århundradet uppskattades de kristnas antal i Japan till emellan 6@700,000. Missionärerna woro jesuiter, franciskaner och augunianer, hwilka med eller utan rätt anklagades för att draga de omwände in i politiska konplotter, tills slutligen regeringens hela makt och raseri war wänd emot dem. 60,000 kristna (katolska) sägas hafwa lidit martyrdöden för sin tro i denna förföljelse. Japaneserna äro af naturen ett religiöst folk, och trovärdiga vittnesbörd om de "japaniska martyrernas" ståndaktighet till och med rättfärdiga deras kanonisering af den siste påfwen, ehuru listan på namnen är något apokryfiskt. Tio procent af de omwände omkommo på det mest fasanfulla sätt: resten förswann. Kejsardömet tillbomnades för utländingar, och

under de tre sista hundra åren har det utgjort en del af den japaniska uppfostran att hata "Yasu", Jesus, och att betrakta kristendomen såsom fiende till staten, freden och samlesnaden.

Under åtskilliga år kunde de nämde missionärerna föga mer uträtta än att studera landets språk, förbereda för en språklära (grammatik) och en ordbok.

Kinesiska språket förstås allmänt af de bildade klasserna i Japan, och ett stort antal europeiska böcker, tryckte på detta språk, såldes af missionärerna, jemte ett fåtal biblar.

1872 borttoggs det nämnda "ediktet" mot den kristna religionen från gatorna. De 4 evangelierna och andra delar af N. Test. hade blifwit öfversatta till japaniska språket, och rapporterna för 1877 wisade, att 24,000 exemplar af dessa öfversättningar blifwit sålda.

För närvarande diskuteras öfwerallt i Japan om kristendomen — i debattklubbbar, i familjerna och allestädes, hwarest folk sammanträffa, samt i tidningarna. 1880 funnos i Tokio ett dusin kristna kyrkor, och i hela kejsardömet omkring 10,000 kristna. Der äro 18 protestantiska missionsfällskap i werksamhet, 3 bibelsällskap, 176 missionärer, 182 infödda predikanter och medhjelpare, 2,912 inskrifna kommunikanter.

Det wore ett stort misstag att antaga, att evangelium ännu wunnit fast fot i detta märkwärdiga land. Det är sant, att den gamla wantron håller på att förlora sin makt öfwer folket, men religionen är i ett kaos (wirrwarr). Budahismen har kanste det största wäldet öfwer masjorna, men mång-guderiet är ännu herfarande. — Regeringens ansträngningar synas gå ut derpå att få

till stånd en modifierad confucianism såsom statsreligion. Men resultatet blir i stället att sprida misfsaktning för och otro på all religion.

Olyckligtvis är inflytandet af regeringens europeiska rådgifvare antingen förnekande eller fiendtligt mot kristendomen. Söndagen har verkligen blifwit en laglig helgdag, men endast för jordiska fördelars skull; just som lotterier hafwa blifwit förbjudna såsom stridande mot allmän moral. Därför får man ej göra alltför mycket af underrättelserna om "de religiösa framstegen i Japan", som tid efter annan äro synliga i både politiska och religiösa tidningar. De äro snarare underättelser om jordiska framsteg, en efterhärmaning af kristendomen, och hafwa små eller inga kristliga kännetecken utöfver deras vittnesbörd om utsträckningen och den hastiga förändring, som förfiggår i det länge affilda kejsardömet genom dess hastiga beröring med europeisk civilisation. Törsten efter undervisning, som öfver allt visar sig, stilbras klart af fångvårdsinspektorn i hans senaste rapport, deri han säger, att han fann alla barnen bewista fängelseskolorna 4@5 timmar dagligen, medan de äldre bewistade afton- och söndagskolorna. Den japaniska tidningspressen är särskildt gynnsamt stämmd mot kristendomens utbredande på den grund, att ingen annan religion någonsin gifwit en nation frihet. "Nichi-Nichi Shimbun" i Tokio, som säges vara regeringens organ, har en märkvärdig artikel för den 3 Sept. 1871 rörande darskapen i att söka bekämpa den utländska religionen. Den påpekar det alarm, som de buddhistiska presterna och andra gjort mot kristendomens tillväxt, och säger, att erfarenheten

visar tydligt, att "religiös tro måste lemnas åt menniskans samvete och att kristendomens utbredande ej kan i längden hindras, ej ens af regeringsmakten själf. — — —

Om I prestes verkligen känna er oroliga öfver den fara, som hotar er religion, så förbättnen edra dygder, förnyen er kunskap, söken efter mera tro! Arbeten med allvar på att så ställa ert tal och lefverne, att det må vinna förtroende i samhället!"

Motivet för redaktions-artikeln framträder i följande: "Eder idé att anfalla utländsk religion, synes vinna utbredning bland folket. — — — — — Vi göra väl, om vi låta wara oss af hvad som inträffat i Kina, hwarest upprepade swårigheter hafwa uppkommit i samband med försöjljelser, emedan missionärer blifwit dödade och deras kyrkor brända".

Den gynnsamma ställning regeringen och pressen intagit är klof, men den menar blott fördragssamhet.

Det fanna förhållandet synes vara, att Japan är i ett upplöst, formbildande stadium, förorsakadt af en mäktig inhemsk rörelse. Men faran är, att hon (Japan) antar kristlig civilisation utan kristendom. Regeringen gynnar i verkligheten materialismen i Europas wettenskap och låter underwisa detta i sina skolor, som nyligen öfats derhän, att det fins en skola för hwarje 600 tal af befolkningen. Om evangelium skall kunna så fotfäste i kejsardömet, så är nu emellertid rätta tillfället, som, en gång förloradt, icke är så godt att återvinna. Japan är blott att betrakta som ett stort adwansgarde (förtrupp) af en stor rörelse bland alla nationer i Asien.

(Luth. Standard.) J. P. N.

En fattig kinesisk qwinnas verksamhet.

I en engelst familj, som en längre tid bodde i Kina, tjente år 1868 en enkla efter en kinesisk landtman. Hon war född och uppvuxen såsom en hedning; men hos denna familj fick hon höra om den sanne Guden och hans ensödde Son, vår Frälsare Jesus Kristus, genom en samma år döpt kines, wid namn Kiu. Denne sade henne, att den allsmäktige, himmelens och jordens skapare, war hennes Fader och älskade henne såsom sitt eget barn. Han talte om alla de lekamliga gäfwor Gud dagligen gifwer meniskan, och att han därför väntar tacksamhet och gentärlighet af oss; och för att hon skulle tydligare fatta detta, tog han såsom exempel hennes moderskärlek för sin ende son. "Du köper wäl ofta något åt ditt barn", sade han, "för att glädja det, men om det då icke bryr sig om dina gäfwor, och icke wisar dig någon kärlek, skulle det icke bedröfwa dig?" Sådana ord gingo enkans till hjertat. Guds faderskärlek gick mer och mer klart och lefwande upp för hennes själ, och detta ljus blef så starkt, att det slutligen fullständigt bröt igenom hennes hedendomsörcher och wäckte hos henne en barnslig tro och tillit till Herren, sådan som sällan finnes.

Enkan war mycket fattig, ofta hade hon icke något att köpa för, och deröfwer hade hon mången gång warit mycket nedstämd. Men sedan hon fått weta, att hon i himmelen hade en Fader, som bar omsorg för henne, war hon ständigt glad och wid god tröst, äfwen då hon intet hade. Derför fruktade hon heller ingen fara, om än hon hade att kämpa med trångmål och bekymmer af allehanda slag. Hon trodde fast, att hennes

Gud ständigt war henne nära med sin hjälp, och isynnerhet gaf tanken på hennes himmelska hem henne en förunderlig kraft. Så snart hon i tron omfattat förlossningen i Jesu Kristi blod, bekände hon öppet sitt beslut att med själ och kropp helt hängifwa sig åt sin Frälsare i lif och död, och dernäst war hon mycket angelägen om att för andra förkunna om denna härlige Frälsare, som är allena wägen, som förer till Fadren.

Då hon wändt tillbaka till sitt hem, måste hon utstå mycket af sina släkttingar. De lade alla möjliga hinder i wägen för henne att besöka söndagsgudstjänsterna. Hon kunde icke gå hela wägen, ty hon måste öfwer en flod, och det kostade mycket pengar att blifwa öfwerförd. Det förargade hennes anhöriga, att hon skulle offra sina pengar på de "främmande djeflarne", såsom de sade, och hennes swärfader beslöt att sätta stopp för dessa kyrkobesök. Då hon der efter en söndagsafton lemnade hemmet, wäpnade han sig med en yxa, och hotade med att hugga benen af henne, om hon skulle göra flera försök att gå i kyrkan, och färjkarlen wid elfwen uppskrämde han så, att denne icke mera wägade taga henne med i båten. Hon kände sin swärfaders karakter allt för wäl, för att weta att han skulle utföra sitt hot. Hon måste derför afstå för denna gång från att gå i kyrkan. Nästa lördag lyckades det henne, såsom hon trodde, att komma ur huset utan att blifwa bemärkt; men då hon, på wägen till en granne, hos hwilken hon ämnade afwakta båten, hade färdat förbi ett afgudatempel, öfwerfölls hon af swärfadern, som der afbidat henne, och han släpade henne tillbaka med föresats att dräpa henne. Han

wille hänga henne i ett träd och antände halm under henne, på det hon säkert skulle släppa lifwet till. Men hon hade icke förgäfwes öfwerlemnadt sig åt sin Gud. Han styrde det så, att en annan släkting fick honom ifrån denna plan, icke för den stackars öwinnans skull, utan för att undgå de obehagligheter, som deraf lätt kunde uppstå för dem alla. Den derpå följande lördagen undslapp hon lyckligen sina wälsamma förföljare och kom wälbehållen till en grannby, der hon kunde förskaffa sig en tarflig utkomst genom sina händers arbete.

Hennes iswer att för sina hedniska landsmän förkunna om Herren Jesus war mycket större än hennes fruktan för förföljelse. I synnerhet brann hon af längtan att få tala om den käre Frälsaren för en af sina systrar, som hon icke hade sett på länge, emedan hon bodde i en afsläpnen by. Hon fann verkligen och tillfälle dertill, och systern lysnade och gerna till, ja, hon bad henne att längre qwarstanna eller och att komma snart igen. Men då hon kort derefter åter besökte systern, blef hon icke wäl mottagen. Man bestylde henne för att wara orsak till flere familjemedlemmars sjukdom strax efter hennes förra besök derstädes; ty hon hade bedit till Gud och icke bewisat husgudarne någon ärebe-
thgelse.

Den stackars enkan måste därför genast lemna sin systers hus.

Wi kunna icke berättat allt som hon måste lida för Jesu skull; men det wärsta slag war, att hennes släktingar togo hennes ende son ifrån henne, utan att hon fick weta, hwarthän de bortfört honom. Då hon förgäfwes hade sökt efter honom i grannskapet, wandrade hon wida omkring för att finna honom. Hon

hade wisseeligen icke någon aning om, hwarthän hon skulle wända sig, men omsorgen för hans andliga och lefamliga wäl dref henne ut, nästan utan pengar. Hon kunde ej gå långa stycken i sänder, ty hon blef trött, och då satte hon sig ned wid wägen, och under det hon hwilade en stund talade hon med folk, som stannade hos henne, om Jesus. Så gick hon åter ett stycke wäg, och då hon kom längre in i landet, der husen lågo mera spridda från hwarandra, wärte hennes mod och åtrå att tala med hwarenda hon träffade om Frälsaren, i synnerhet då hon mer och mer mistade hoppet om att finna sin son. Slutligen blef det klart för henne, att allt vidare sökande war förgäfwes, men att Gud hade anwisat henne ett arbete med att förkunna evangelium; och hon hängaf sig helt och hållet deråt.

Sålunda drog hon vidare och vidare, tills hon sent en afton kom till en stad, der skådespel till afgudarnes ära uppfördes hela natten igenom. Der war ett hotell, i hwilket hon sökte få nattherberge; men då det redan war fullt upptaget, måste hon tillbringa natten under bar himmel, och som hon war mycket trött, försökte hon att sofwa litet wid sidan af en stoß. Fadren i himlen, åt hwilken hon i barnslig enfald hade anbefallt sig, beskyddade och henne, så att ingen tillfogade henne något ondt, utan hon rönt ett vänligt bemötande. En för henne alldeles främmande man till och med erbjöd sig att betala för hennes underhåll, om hon icke sjelf hade medel dertill. Då hon om morgonen derpå gick in i hotellet för att få sig litet mat, kom en landtman in och spisade sin frukost. Han talade icke ett enda ord med henne och afslägnade sig, innan hon ha-

de slutat sin måltid; men då hon skulle betala, tillkännagafs för henne, att mannen redan hade betalt för henne. "Suru förunderligt", tänkte hon, "att Gud har så stickat en man, som jag aldrig sett och icke känner, för att förja för mitt underhåll. Det lönar sig i sanning att bygga på Herren."

Enkan fortsatte sin vandring ännu mången dag och talade med alla, som mötte henne, om den sanne Guden och den han sändt hafwer, Jesus Kristus; och hvarje dag bjöds hon af dem, hon talte med, att spisa middag med dem, och hvar natt, utom den förenämnda, fick hon hwila under gästvänligt tak. Öfver allt syntes folket höra hennes budskap; på ett ställe blef hon uppmärad att bedja, och fastän hon gjorde det i största enfsald, blefwo de som hörde det så upprörda deraf, att hon måste flera gånger upprepa samma bön, och en man upptecknade den.

Efter att så en tid gjort sin missionsresa, woro hennes sfor alldeles utslitna, men hon återwände hem belastad med gåfwor. På några ställen, som hon under hemvägen åter besökte, fann hon att folket hade köpt sig kristliga böcker, men de kunde litet eller intet förstå dem. Hon hjälpte då dem, så godt hon kunde, till att bättre förstå deras innehåll; hennes brinnande kärlek till Frälsaren och den deraf uppvärande erfarenheten ersatte hennes brist på kunskaper.

Detta war nu wår enkas första försök att bland sitt folk sprida evangeliets budskap. Mycket gerna skulle hon welat ofta företaga sådana missionsresor, men som dertill många hinder ligga i vägen, och det är henne alltför beswärligt att gå, så får hon nöja sig med att för folket i sitt grannskap tala om Frälsaren både bittida och sent. Till och med på vandringen hemifrån till kyrkan, kan man ofta få se henne sitta ibland qwinnor, hwilka hon samlar omkring sig för att tala med dem om Jesus; ty det sy-

nes henne omöjligt att gå förbi dem utan att tala till dem. — Det är nu flera år sedan hon sötte efter sin son; ändtligen har hon funnit honom hos släktingar, som hållit honom dold och hafwa förwändt hans sinne mot hans moder, genom att inbilla honom, att modern wille föra honom bort till främmande land, der man skulle skära bort hans ögon, hjerta och lefwer, för att bruka dem såsom läkemedel. Han misshandlade och slog sin moder, men hon bar det med tålmod och i stilla förbindan, att Herren till slut skall få magt med honom och draga hans hjerta till sig.

Miss. T.

Från Colorado

hafwa wi erhållit den underrättelsen, att församling blifwit stiftad i Pueblo, som är beläget i södra delen af staten och säges wara nyckeln till södra Colorado, New Mexico och Arizona. Statens lär wara i stark tillväxt. Stålsverk äro anlagda och inom en månad komma omkring 2,000 man att engageras. Nu anses rätta tiden wara att der satta postö. Man hoppas kunna erhålla hjälp så wäl af amerikanerne i allmänhet som af stålsverks- (bessemers) kompaniet. Församlingen är liten, men man hoppas snar tillväxt under en nistift lärarens verksamhet. Pastor Lagerman är kallad till församlingens lärare. Wi önska honom lycka och wälsignelse till hans verksamhet i den nya församlingen, att trufwas wäl och winna mycken framgång!

Enligt ingångna bref från pastor B. Carlsson, Idaho, är han nu på väg till Portland, så wida inga hinder mellankommit. Hans besök der har länge varit wäntad och skall säkerligen blifwa wälskommet. Må Gud wara med och styrka honom i hans myckna arbete på det widsträckt fältet. Han upplyser äfwen, att han i år haft några stycken nattwårdsbarn, att församlingen der i Idaho är i tillväxt, att flera familjer äro på väg dit.

—t.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Gasfelquist, O. Olsson och A. G. Gerwin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 17 Maj 1882

N:r 20.

Missionären, Pastor A. B. Carlson
hemförlorades genom en salig död, i Madras,
Indien, den 29 Mars 1882, i en
ålder af 36 år, 7 månader
och 13 dagar.

Hans slut war fullt af frid och fröjd i
den Helige Ande.

Öfverstående underrättelse skall kännas djupt sorglig för alla dem, som känd den afslidne brodern, ehuru sorgen skall mildras af tanken på Guds stora barmhertighet, som skyndade med sin lidande tjenare till det himmelska faderlandet, innan ännu färden till det jordiska kunnat företagas, och dermed friade honom från det stora mått af lidande, som troligen förestått honom på grund af hans för obotlig anseddä själs-

sjukdom. Hans sista stunder synas hafva varit klara och ljusliga. I nästa nr stola vi meddela närmare underrättelser, innehållna i bref från hans bebröfwade maka. Hon har nu ställt sin färd till Amerika. Herren hugswale henne, som på den korta tiden i Indien på samma gång wisat sig vara en passande arbeterska på missionens törnbeströdda mark och derjämte fått i rikt mått smaka på lifwets bitterhet!

Döpelseförbundet och de hemliga sällskapen.

Swilken besynnerlig öfwerstrift! Kan det finnas något sammanhang mellan döpelseförbundet och de hemliga sällskapen? Wi wilja se, under fortsättningen af vår betraktelse.

Det måste ligga någon hemlig tjustringskraft uti de hemliga sällskapen, annars skulle wäl icke så många med så oerhörd iswer skynda att låta binda för sina ögon. Ja, säger någon, det ligger ju stark tjustringskraft i all synd. Det är sant, men wi få icke så lätt affärda frågan; wi måste försöka närmare öfvertänka saken. Öfvertänka! Huru många är det, som i verklighet öfvertänka och öfwerwäga, innan de lägga på sig bojor, som binda för hela lifwet och kanske för ewigheten. Allra minst äro förhållandena i detta frihetens land egnade att hjälpa en menniska till lugn, sansad besinning och estertanke. Säsigt, lustigt och ytligt blifwa ofta här de allra wigtigaste frågor afgjorda. Modet t. ex. hwilken afgörande makt utöfwar icke det öfwer så många menniskor! De galnaste och skadligaste ting kunna komma på modet i denna säfångans werld, och blott det att de äro på modet är afgörande nog för en mängd ytliga och öjselfständiga menniskor. Man må nämligen icke tro, att alla äro öjselfständiga i sjelfwa öjselfständighetens land. Wi kunna taga det alldeles för giswet, att många ingå i de hemliga sällskapen, blott derför att dessa sällskap här i landet äro på modet. När wi nu höra från Sverige, att tusentals der förena sig med Good-Templar-orden, så är det förhållandet mycket lätt förklarligt. Några hufwuden, som i

Amerika lärt flyktighet, hafwa blott behöft bringa Good-Templar-orden på modet i Sverige, och wijs äro tusenden wunna för saken inom en kort tid. Nu är ju nykterheten stön och i högsta mätto beröm-wärd dygd och dryckenskap är den allra afstywardaste last. Men icke är det passande eller tillbörligt att bilda ett hemligt sällskap blott i ändamål att motarbeta dryckenskapen, ty skulle man bilda hemliga sällskap för att motarbeta alla synder, som regera i werlden, så blefwe de hemliga sällskapens antal legio. Så mycket begriper hwarje menniska, som will tänka öfwer saken. Lita så wäl begriper man, att ett sådant hemligt sällskap som Good-Templar-orden måste wara den allra yppersta plantskola för fariseismen, och det fariseiska sinnet är en mast, som oupphörligen gnager på sedlighetens hjertrot. Dock, de som löpa in i Good-Templar-orden, icke tänka de så långt. De se det stöna ordet nykterhet striswet såsom stylt öfwer Good-Templar-logens ingång, och de taga för giswet, att allt derinne måste wara rätt och godt.

Säfången är en af werldens stormakter. Här i landet hafwa wi inga greswar, baroner och andra sådana märk-wärdigheter. Förenta Staternas medborgare få icke heller ordnar, granna band och dylika prydnader att bära på bröstet, såsom Europas guldgozfar få. Här hafwa wi för wisso en af de mäktigaste orsaker till de hemliga sällskapens allmänhet i Amerika. Man wet att om man förenar sig med ett hemligt sällskap, så får man förr eller senare, om man är snäll, en söt och finfin titel, och hwarje medlem får bära en orden på bröstet, ett tecken så ljust och älskligt, att det wederauider hjertat, så

snart man själf eller någon annan ser och tänker derpå. Skulle en frimurare glömma sätta på sig sitt ordenstecken, så wore det värre, än om en närhynt går ut utan sina glasögon, eller om en widsteplig glömde sin amulet. Ingen grefwe, lord eller furste i Europa kan wara så stolt öfwer sin titel och sina ordnar, som en amerikan är öfwer sitt frimurar- eller oddfellowmärke eller öfwer tecknet af något annat hemligt sällskap. Kommer nu dertill, att det är en nybakad amerikanst medborgare, bördig från Sverige, som bär frimurartecknet, då får man se sig om, att gatan är bred nog, när man möter en sådan, ty då gäller det för en parias, en utom de hemliga sällskapen stående, att hålla sig undan. I Sverige hörde man alltid, att det war blott kungen och andra utomordentligt höge män, som hörde till frimurarorden. Här i Amerika kan backstugusittaresonen från Wermlands finnstogar eller "Gitter-Småland" blifwa frimurare så wäl som kejsar Wilhelm eller zar Alexander, ehuru backstugusittaresonen alltid får hålla sig på de nedre pinnarne i stegen, derifrån han ewigt får se upp till tinnarne af frimurartemplet. Frimurare är han dock, det är saken, låt wara att han hela sitt lif blifwer sittande på pinnen n:o noll wid nedersta ändan af den höga stegen. Jag möter dock hellre kejsar Wilhelm på själfwa gatan Under den Vinden i Berlin, än jag möter backstugusittaresonen-frimuraren från mitt hemlands finnstogar.

En annan mäktig orsak till de hemliga sällskapens tjuvningskraft är förespeglingen om lycka och framgång i detta lifwet genom dessa sällskaps hjälp. Sika ifrigt som många fordom trodde på

trollgubbars och trollgummors makt att taga och gifwa den jordiska lyckan, lika allwarligt och innerligt tro många nu på de hemliga sällskapens makt i detta fall. Jag behöfwer icke försöka skrifa en historia öfwer de hemliga sällskapens affärsmakt i de amerikanska städerna; jag behöfwer icke försöka att intränga i irrgångarne af dessa sällskaps oshynliga händers verk wid större och mindre arbeten och fabriker i våra städer, mången torde derom hafwa att förtälja märkliga ting. Summan af mina betraktelser har alltid varit den, att endast den bergade farmaren åtnjuter full och verklig medborgerlig frihet i Amerika. Ware nu emellertid i detta fall huru som helst, ty det war icke om de hemliga sällskapens makt eller wadmakt i affärswerlden, som wi nu wille tala.

Det war det jag wille säga, att så länge modet, fåfången, högmodet och den blott jordiska lyckan äro en menniskas högsta skatt, mål och sträfwan, så äro alla undersökningar, bewis och utredningar om de hemliga sällskapens inre wäsen fruktlösa. Wi undra många gånger på, att personer, som tillhört kyrkan i Sverige och der fått kristlig kunskap och uppfostran, dock här kasta sig handlöst i armarna på de hemliga sällskapen utan att fråga efter sitt dopelsförbund eller sina konfirmationslöften. Wi undra ännu mer, att medlemmar i våra egna församlingar ingå i de hemliga sällskapen, och när det gäller wälja mellan församlingen och sällskapet, i de flesta fall öfwerlemnna sig åt det hemliga sällskapet och kasta all smuts de kunna öfwer församlingen. Och sådane våra församlingsmedlemmar hafwa dock med de heligaste och mest hög-

tidliga löften förbundit sig med vår församling. Skola wi i sjelfwa werket undra? Hafwa wi inga församlingsmedlemmar, öfwer hwilka modet, såfängan, högmodet och det jordiska winstbegäret har någon makt? Bjud nu sådana menniskor, öfwer hwilka dessa makter öfwa wäldet, att läsa de tydligaste afhandlingar och bewis om de hemliga sällskapens stadlighet för stat och kyrka, lägg för sådane kyrkomedlemmar dessa sällskaps egna böcker och bifoga alla lagliga bewis, att böckerna äro utgifna af och för dessa sällskap sjelfwa, säg: läs sjelf och se, om detta öfwerensstämmar med sann fristendom och en fri stats grundsatser och sanna wäl. Hvad hjälpa alla sådane försök, så länge modet, såfängan, högmodet och girigheten föra spiran öfwer menniskan? Om du hade förelagt Judas de allra klaraste bewis i den stund, då han ingick i det hemliga sällskapet att taga Kristus af daga, hvad tror du det hade hjälpt; de öfwerste presterna hade lagt bewis i hans händer som wägede tyngre, än alla kärleksbewis af Herren Jesus och de öfriga lärjungarna. I sådana fall kunna wi icke göra annat än Jesus gjorde: förja, älska och tala kärleksfulla ord intill det yttersta? Männe wi alltid i sådana fall lifna vår Herre och mästare? Ofs brister mången gång i den rätta kärleken, det måste wi bekänna. Ja, latom ofs bekänna denna vår skuld af hjertat!

Men skola wi stanna här? Skola wi säga, att det alltid är dåliga bewekelsegrunder, som drifwa våra landsmän in i de hemliga sällskapen? Är det alltid modet, såfängan, högmodet, girigheten, som wärswa medlemmar för de hemliga sällskapen? Nej, jag tror det

icke. Jag tror fastmer, att det mången gång är en husfaders naturliga kärlek och ömhet för den älskade makten och de kära små, som drifwer honom att i en ond och kall werld söka ett skydd inom ett mäktigt sällskap, som säger sig wara hjertewarmt för alla sina medlemmar och deras familjer. Skola wi med ens kasta domen öfwer en sådan husfader? Nej, jag råder dig, att du åtminstone tänker två gånger, ja, wäl befinnar dig, innan du i sådana fall fäller domen. Wi lefwa i en ond och gruslig werld. Här komma frimurarne och lofwa, att om du ingår i deras förbund, så skall din maka och dina döttrar, hwarhelst de må komma i werlden och i synnerhet här i landet, der det finnes så många frimurare, wara skyddade för den mest skändliga och hjertslitande af alla förolämpningar, för den afgrundslusta, som heter wäld eller förförelse mot qwinns högsta ära. Du har älskade döttrar, som måste ut i denna af gräsliga synder uppfyllda werld, du tänker i hast: kan jag genom att ingå i detta sällskap bygga en öfwerstiglig jernmur till skydd för mina döttrar, huru gerna jag då blifwer frimurare för deras skull. Nu torde mången ej förstå en sådan tanke, men en öm fader kan förstå den. Och dock, wid närmare besinning, huru innehållslöst är icke detta frimurarnes löfte, huru wanmäktigt! Och sedan, huru går det då med den stora mängd, som står utom frimurarorden, äro hwilka skändligheter som helst mot dem tillåtliga? Men ännu mer: du är en äkta man och fader, de hemliga sällskapen säga dig: blifwer du en af ofs, så skola wi, om du dör eller blifwer sjuk, wårda och förörja din hustru och dina små barn. Ett sådant anbud är werkligen att taga en

fader på den ömra sidan och på en sida, som bör vara öm hos hvarje människa och hos en kristen i synnerhet. Jag vet väl, att det fins kristna som helt kallt kalla en faders omsorg om mafans och barnens framtid hednist omsorg. Jag hör ej och vill ej höra till sådana kristna. Eller manne Guds ord: "hvar nu någon sina, beshinnerligen sitt husfolk icke försörjer, den hafwer försakat tron och är argare än en hedning" gälla blott för dagen; manne de ingen tillämpning hafwa för hela lifwet? Du är en husfader, du ser på dina små älskade barn och din kära maka, du känner din hellsa bruten, du wet, att när som helst kan flyttningsbudet för dig komma, då du skall lemna de dina qwar här på jorden, kan du då annat än fråga: hafwa mina älskade då ett litet hem på denna jord, som menniskors kärlekslöshet gör så trång, hafwa de något för sitt uppehälle? Jag vet väl, att många kristna härvid kallt skulle utropa: "hafwer ingen omsorg för morgondagen" m. m.; men jag wet ock, att Kristi kärlek är någonting annat än konsten att läsa upp språk ur bibeln utantill. Gälde det blott att bewisa vår kristliga kärlek med att läsa upp bibelspråk utantill, då skulle många af oss kunna vara stora mästare.

Men hwad menar den, som skrifwit detta, frågar någon, menar han att beröfwa oss tron på Guds ord och Guds makt och wilja att försörja och uppehålla de sina? Ingalunda! men jag menar att wisa, haru en öm fader kan komma i en gansta hård och öm frestelse, när de hemliga sällskapen erbjuda skydd för honom och hans familj. Tänk dig en fattig arbetare i en stad, ty en farmare omkar jag aldrig i lefamligt af-

seende utom när han sölar sig i synden eller är hårdt skuldsatt, men om igen, tänk dig en fattig arbetare i en stad! Han är kanske sjuklig, han ser omkring sig sin dyra maka och sina älskade små, han har orsak att tänka: när jag nu dör, löra mina fordringssegare mina efterlemnade ur det hus, som jag med allt mitt arbete och all min spar-samhet ej hunnit betala. Så kommer en bekant, medlem af A. D. U. B., han säger: så och så mycket fick den och den enkan från vårt sällskap efter mannens död, hwad är här din rligt? Undra wi på, att den som icke har en alldeles innerlig och bottenfast lefwande tro på Herren, nu wiser för det sköna anbudet? Det är sant, han erinrar sig, att någon sagt, att de hemliga sällskapen äro okristliga. Den bekante wännen svarar: är det då okristligt att gifwa en fattig enka ett par tusen dollars. Der står nu den ömme, twefande fadern. Hwarmed skall han förswara sig? Han hwarken hinner eller kan i hast genomforska och pröfwa de hemliga sällskapens böcker och historia. Kan han nu med lefwande hjertetro uppläsa den apostoliska tron: "jag tror på Gud Fader allsmäktig m. m.", då är allt väl. Kan han derjämte tillägga: Wiist är två @ tretusen dollars en stor summa, men skulle jag så denna summa på samma sätt som Judas fick sina trettio silfwerpenningar, så vill jag ingalunda lemna ett sådant arf åt min älskade maka och mina barn; komma desutom dessa penningar utan att vara beledsagade af Guds wälsignelse och Kristi kärlek, så äro de sämre än intet. Kan han så swara, då har han en fast grund för sitt svar. Kunde han derjämte säga: jag har den församling jag tillhör till de minas förmyndare, då

wore det skönt. Men se, det är i detta senare stycket bristerna äro så oerhördt stora ibland oss. Huru så? Jo, jag menar med afseende på församlingens förmynderskap för sina fattiga enkor och barn. Man har försökt att bilda hjälp- och lifsförsäkringsanstalter inom församlingarna, men många kristna sätta sig emot sådant, såsom wore det ett brott mot Guds löften. Det råder i våra församlingar en beslaglig ovisshet, förvirring och lifsnöjdhet i detta afseende. Vårt samsfund är i detta fall ytterst swagt och särbart. "Hjelp dig sjelf", det är ju tidens och Amerikas lösen. Emellertid utveckla de hemliga sällskapen en ganfka liflig verksamhet med afseende på inbördes lekamlig hjälp, och jag tror, att vår kyrka har tämligen mycket att lära af dessa sällskap rörande den lekamliga inbördes hjälpsamheten. Det är icke emot Guds ord och löften att så om våren, för att så förda om hösten; det kan icke heller vara emot Guds ord och löften, att inom kyrkan bilda föreningar till inbördes lekamlig hjälp. Men det war icke härom jag nu widlyftigare wille utbreda mig. För att dock gifwa ett exempel på det förvirrade i våra begrepp om dessa saker måste jag erinra om diskussionerna öfwer pensions- och enkelskasan för prester wid våra synodalmöten. Wid dessa diskussioner hafwa sålts yttrande, som sårat mig ända intill innersta hjertnerna. Jag har föresatt mig att aldrig mer öppna öron eller mun wid sådana diskussioner. Är det en prest med familj, som under sin lifstid söker skaffa ett litet hem åt de sina, då kallas han girig och snål. Och det är sant: det finnes ingenting mera nesligt, afskämdt och förkastligt än girighet och

snålhet hos en prest, men det är långt mellan girighet och ett anspråkslöst hem för en prestenka och hennes barn; bör åter en prest utfattig, då heter det i många hjertan, och äfwen i mången mun: den stackarn, han kunde icke spara i hop en styfwer åt de sina. När det varit fråga om att församlingen skulle gifwa en kollekt om året till en pensionskassa, så har detta gifwit anledning till ledsamma diskussioner, och till och med församlingsmedlemmar hafwa varit nedriga nog att deröfwer skicka oss smådebref. Jag har wid sådana tillfällen af hjertat lyckönsat de katolske presterna. Den store påwen Gregorius den 7:de kände menniskonaturen! Detta säger jag icke därför att jag nu blott skulle wilja tala för prestenkor och deras barn, utan jag erinrar härom för att wisa, huru swagt och skröpligt det inbördes gemenskapsbandet är bland oss, och huru litet wi känna, hwad wi äro skyldige enkor och faderlösa barn i allmänhet. Wi hafwa barnhem, det är godt och wäl, men åtaga wi oss enkorerna med den fin känsliga kärlek som war så utmärkande för den första kristna församlingen? Jag fruktar, att det är i detta stycke wi rödja wäg för de hemliga sällskapen. Kärlekens kraft och innerlighet, när det gäller att hjälpa de nödställda, är det kraftigaste bewiset emot de hemliga sällskapen. Den trygghet, som en församlingsmedlem hade rättighet att känna i andlig och lekamlig måtto genom den innerliga kärlekens samband med församlingen, skulle wara för honom ett af de starkaste värnen emot de hemliga sällskapens lockelser. Men nu, när wi träffa en annars obekant medlem af någon af våra församlingar, känna wi någon innerligare frändskap med denne,

något hjertligare deltagande för honom på grund af församlingsbandet? Sko-
la wi öppet tillstå sanningen i detta fall? Hvad tjänar det till att wi för-
neka det verkliga förhållandet? När
en yngling kommer ut i världen, när
en flicka lemnar sitt föräldrahem, kunna
de påräkna någon hjertlig vård, något
verkligt ömt bemötande, någon upp-
riktig kärlek hos dem, som höra till
samma samfund, inom hvilket de äro
fostrade? Om jag refer öfwer detta
widsträckt land, kan jag inträda hos
hvilken familj som helst, som tillhör
Augustana-synoden och af hjertat säga:
här känner jag mig hemma? Det är
fant till Herrens pris, hos några är det
så; är det så hos många? Är det så
hos alla? "Är någon förmaning när
eder i Kristo; är någon tröst i kärle-
ken; är någon Andens delaktighet; är
någon hjertlig kärlek och barmhertig-
het?"

När wi nu måste känna hvilka stora
brister ibland oss finnas med afseende
på den sanna kärleken, så torde wi få
mildra våra domar öfwer dessa, som
låta sig lockas af jordiska fördelar och
timlig wänskap att fly in i de hemliga
sällskapen. Jag säger wist icke, att de
hemliga sällskapen hwad kärlek och verk-
lig wänskap beträffar äro bättre än kyr-
kan; jag är fastmer fullt öfwertrygga om
att den blotta humanitetswänskapen är
ytterst skör och ytlig, men jag säger, att
fölbden inom kyrkan ofta kan drifwa
många att söka värme inom logerna,
der den sanna värmen dock icke finnes.
Härwid må wi också erinra oss, huru det
går med många känsliga själar, som öf-
wergifwa sin gamla lutheriska kyrka, der
de äro födde och fostrade, och söka vär-
me för hjertat i något annat samfund.

Männe wi derwid alltid äro utan
skuld? Männe icke ofta den andliga
gemenskapen är så kylig hos oss, att
känsliga själar frysa? Vi hafwa Guds
ord och de heliga sakramenten i renhet
och sanning, och det är hufvudsaken, det
är wist; wi hafwa våra sköna guds-
tjänster, och hwarje hjerta, som är öp-
pet för den sköna Herrens gudstjänst,
kan icke annat än innerligt tacka Herren
derför. Men då det gäller det enskilda,
mera innerliga andliga samqvämslif-
wet, då finnas hos oss ofta stora brister,
då äro wi mången gång allt för stela
och kalla, då synes det wara mera varmt
och lifligt hos de mindre samfundet, då
synas deras medlemmar mera nära
känna hwarandra, och det är detta en-
skilda andliga samqvämslif, som är så
intagande för känsliga själar. Och dock
hvilken sansad kristen skulle wilja utby-
ta våra gudstjänster mot bullret, brå-
ket och det menliga åslandet wid vissa
samfunds wäckelsemöten? Jag säger
för wisso, att jag känner behof af mera
enskilda andliga samtal och närmare
umgängelse med sådana, som af erfaren-
het kunna samtala om himmelska ting,
och dock sätter jag den allmänna för-
samlingsgudstjänsten öfwer detta andli-
ga samspråk. Det bullrande, ansträngda,
ofta tillgjorda andliga samspråkandet,
som förekommer t. ex. hos dem, som ge-
menligen kallas waldeströmmare, är mig
motbjudande, och dock kan jag fatta, att
uppriktiga, eldiga och swärmiskt känsliga
själar kunna finna dessa bullrande och
hojtande samtal högst uppbyggliga.
Jag vill wist icke fördöma dem derför,
utan fröjdar mig om de äro uppriktiga
inför Herren med allt sitt buller och
bång. Blott de låte bli sitt okristliga
profelytakeri och sina kärlekslösa do-

mar öfwer kyrkan och församlingen! Men nu hafwa wi ju kommit från ämnet! Hvad har detta att göra med de hemliga sällskapen? Jo, jag wille wis- sa, att menniskan är i behof af närmare samfundslif och förtrolig umgängelse med andra, och derwid wäljer hwar och en sällskap efter sitt sinne och efter sina känslor. Tillfredsställes icke sinnet inom församlingen, så går man utom- ring och söker på andra områden nä- ring för sina behof. Församlingen bör erinra sig, att hon har att göra med olika åldrar, olika temperament, ja, olika personligheter af allehanda slag. För- samlingen bör säga och handla med apost. Paulus: "derföre ändock jag är fri för hwar man, hafwer jag likwäl gjort mig till hvars mans tjänare, på det jag må vinna" des s flera. Judomen är jag worden som en jude, på det jag skall vinna judarna, dem som under la- gen äro är jag worden lika som jag un- der lagen wore, på det jag skall vinna dem som under lagen äro. Dem som utan lag äro är jag worden lika som jag utan lag wore; ändock jag är icke utan Guds lag, utan är i Kristi lag, på det jag dem vinna må, som utan lag äro. Dem swagom är jag swag wor- den, på det jag vinna må de swaga; jag är hwarjom man worden allehanda, på det jag skall ju några saliga göra. Men sådant gör jag för evangelii skull, på det jag skall wara des belattig". 1 Kor. 9: 19—23. Men huru rim- mar sig sådant med en fast bekännelse? Jo, det rimmar sig så, att kyrkan, ehuru hon bör wara så fri, som aposteln sagt i de anförda orden, dock skall wara fast som klippan wid Guds ord och sin be- kännelse.

Men nu om döpfesförbundet, hvad

sammanhang har det med de hemliga sällskapen? Det har det sammanhang, att den som ingår och förblifwer i de hem- liga sällskapen, dagligen bryter och för- nedrar sitt döpfesförbund. Huru så? Jo, döpfesförbundet är ett dop till ewigt förbund med den treenige Gud, Fadern, Sonen och den Hel. Ande. Genom dopet är den närmaste och allra innerligaste gemenskap och förening in- gången mellan den treenige Gud och den döpte. Gud har lofwat oss en ewig nåd och trohet, och wi hafwa lofwat honom en ewig trohet. Nu talar jag ej med de lätt sinnige, som skulle wilja säga, att döpfesförbundet stiftades, innan de sjelfwe wistte af det, att de derför ej äro förbundne att hålla det. Hwar och en, som blifwit konfirmerad eller inta- gits på bekännelse i någon församling, har tydligt nog lofwat hvad döpfesför- bundet å menniskans sida betyder. Hwar och en som med ärlighet läser de hemliga sällskapens böcker, ser ganska wäl och klart, att den religion som der läres, icke är en bekännelse till den treenige Gud, som bibeln lärer. Min wän, hvad wi än göra, låtom oss aldrig för- söka upprätthålla en medweten lögn! Låtom oss aldrig försöka bewisa, hvad som aldrig kan bewisas! Den som för- söker bewisa, att de hemliga sällskapens religion och kristendomen äro ett, är an- tingen en narr eller en bedragare. Här är icke stället att göra utdrag ur de hem- liga sällskapens skrifter och att jämföra dem med den heliga Skrift. Den som behöfwer och will undersöka, han göre det sjelf, men göre det grundligt. Är- lighet warar längst, säger ordspråket, och ärlighet har man rätt att fordra af hwarje menniska, äfwen af de hemliga sällskapsmännen. Den som är en

medlem af de hemliga sällskapen, han ware det ärligt, men han må icke göra anspråk på att vara en ärlig kristen, ty det kan han icke vara. Han kan vara en hederlig menniska, men icke en ärlig kristen. Vi tala nu icke om dem, som af okunnighet stå i de hemliga sällskapen utan att weta, hwad dessa innersta lifsgrundsatser äro. Att en hederlig menniska kan tillåta sig sjelf stå i ett sällskap, hwars grundsatser och grundlagar han icke bryr sig om att taga reda på, det passat illa tillsammans med rätt heder och ära.

Men det heliga döpfesförbundet ålägger och Guds församling dyra och heliga pligter med afseende på dem, som äro döpta inom hennes sköte. Blott det att någon är döpt inom vår lutherska kyrka ålägger oss såsom lutheraner att göra allt hwad wi genom Guds nåd kunna för en sådan människas andliga och lefamliga wäl. Frimurarene och andra sällskapsbröder anse sina eder så bindande, att de måste rädda och hjälpa en medbroder, när, hwarhelt och i hwad nöd de finna honom. Att wägra en medbroder hjälp anses inom frimurareorden för det högsta brott, som ådrager den felande hela ordens hat och förföljelse öfwer hela werlden. Döpfesförbundet står högt öfwer alla frimurareder, så högt som Gud och hans ord står öfwer alla menliga stadgar och förbindelser. Rätom oss besinna detta! Tänk, huru litet wiakta det heliga döpfesförbundet! Huru wilja wi swara inför lefwande Gud för denna vår misattning af den saliga nådegemenskapen med honom? Det heliga dopet upptager oss först och främst i den treenige Guds gemenskap, men insätter oss och dermed i den innerligaste förening

med den allmänna kyrkan, de heligas samsund, som Herren allena ser och känner. Men dopet förenar oss och enligt Guds wilja och ordning med den kyrka, inom hwilken wi döpas. Hwad Gud på så sätt har förenat skall menniskan icke åtskilja. Vår förbindelse med den kyrka, som fostrat oss från och med vårt dop, är fullkomligt lika helig och oupplöslig som det heliga äktenskapet, ty denna förening med kyrkan är ingången genom ett sakrament, det heliga dopet. endast ett andligt äktenskapsbrott å kyrkans sida, sådant som det begicks af den romerska kyrkan, kan berättiga oss till skilsmessa från henne. Familjen är statens grundwal; upplösas familjerna genom lättfinniga äktenskapsförluster, så är det förbi med staten. Sådan wigt har och troheten i de andliga familjebanden med afseende på Kristi kyrkas bestånd. En sådan otrohet som medlemmar af hemliga sällskap begå mot sin kyrka kan derföre icke vara annat än ruinerande för det kyrkosamsund som tiger stilla mot dessa sällskap.

Helt annorlunda gestaltade sig saken, om de hemliga sällskapen wore blotta affärsföreningar, som icke befattade sig med religion och gudstjensthandlingar. Nu wilja emellertid dessa sällskap sätta sig i kyrkans ställe och de weta ganska wäl, att det är hardt när omöjligt att utplåna människans religiösa behof. Derför hafwa de uppsunnit hwad de kalla en "allmänt menlig religion" och denna slags gudsdyrkan är det de så småningom på hemligt sätt wilja inpregla i sina medlemmars hjertan, för att slutligen sålunda kunna bortstjåla kristendomen från jorden. Den som med öppna ögon läser frimurarenes egna böcker, måste se hwad frågan gäller, så framt han

aktar sitt heliga döpsesförbund. Alla öfriga hemliga edswurna sällskap äro blott hjälptrupper åt hufvudarmeen, fri-murarne. Till sist vill jag anföra några ord af en hedning. Utom bibeln har jag icke funnit ett så slående bewis emot de hemliga sällskapen, som hos denne hedning. Det war Demonax, en ädel filosof under kejsarne Hadrianus och Antoninus, som yttrade följande, då man wille bringa honom in i den tidens hemliga sällskap: "skulle jag finna, att de (hemligheterna) äro onda, så måste jag såsom en inwigd wara de icke inwigde; men syntes de mig goda, så skulle jag af menniskoförlekt uppenbara dem". Måste wi icke af hjertat instämma i sådana ord? D. D.

Representationen

inom Swenska Lutheriska Augustana Synoden.

Wid denna synods sista möte tillsattes en komite för utredning af representationsfrågan. Denna komite sammanträdde i Andover, N. den 11 April och woro följande medlemmar närvarande: Pastorerna Erl. Carlsson, P. Sjöblom och S. P. A. Lindahl samt Mr P. Colseth från Moline. Mr J. A. Enander war af sjukdom hindrad från att närvara.

Först togs denna wiktiga fråga i allmänhet under öfwerwägende och må det tillåtas här meddela de allmänna dragen af denna diskussion.

Representationsfrågan utgör en hörnsten för synodens författningar och för än denna blir tillfredsställande löst, kunna dessa aldrig waraktigt eller som sig bör ordnas. Denna fråga är därför af den wigt och betydelse, att hon bör af

synoden först afgöras, äfwen om andra frågor för tillfället skulle sättas afido.

Så länge en synod består af ett fåtal prester och församlingar, faller det sig enklast, att en prest och en lekman från hwarje församling uppträda såsom representanter wid synodens möten. Men detta representationsätt har det emot sig, att en församling med tio eller hundra kommunikanter har lika stor representation som en med tusen, och dessutom, i samma mån ett samfund tillwäxer, blir denna representation olämplig, ja i längden alldeles opraktikabel; ty det är ju klart, att ett samfund med t. ex. 500 prester och 1,000 församlingar icke gerna kan samlas till gemensamma synodalmöten enligt denna grundsats.

Den enklaste vägen att undgå denna swårighet wore naturligtwis att sönderstycka den stora synoden i mindre synoder. Men då ett samfund har många och wiktiga gemensamma angelägenheter, är det ej blott önskligt, utan för samfundets framgång nödwändigt, att ej föreningsbandet slites, eller de allmänna angelägenheterna sättas tillbaka och lida skada. Enda lösningen af denna swårighet ligger uti upp rättandet af en allmän synod och dennes indelning i distriktsynoder eller konferenser, med en rättwis och tillbörlig fördelning af göromålen mellan den allmänna synoden och distrikterna. Wisserligen kunna äfwen här wid lag olika åsichter göra sig gällande, i det man å ena sidan vill göra distrikterna till sjelfständiga synoder och derför lägga så mycken magt som möjligt i deras händer, e er å andra sidan, fruktande att den allmänna synoden skall blifwa en blott skugga och de allmänna angelägenheterna komma

att lida skada, är angelägen om, att den allmänna synoden skall årligen sammanträda samt behålla prästers ordination och disciplin m. m., och derigenom det gemensamma bandet stärkas och intresset för samfundets gemensamma angelägenheter widmagthållas och förökas.

Swärigheten för oss såsom synod ligger dock icke egentligen i dessa olika uppfattningar af göromålsens fördelning mellan synoden och konferenserna, utan fastmera i grundsatserna och sättet för representationen, eller huru den gemensamma synoden skall sammansättas, och huru dess ombud eller representanter skola väljas.

§ Det förslag till synodal⁴onstitution, som framlades för synoden 1875 i Wassa, föreslogs, att ombuden till synoden skulle väljas af konferenserna och således icke direkt af församlingarna och kunde derföre endast på ett indirekt sätt sägas vara de senares representanter, hwilket gifwit namnet åt den så kallade "indirekta representationen".

Efter att i tre hela sessioner med mycket värma hafwa diskuterats blef förslaget wid företagen omröstning fastadt. Oppositionen till detta representationsätt, "den indirekta representationen", har med åren blifwit större. Församlingarne vilja behålla sin rätt att hjälpa välja sina representanter.

Så mycket är emellertid klart och wist nämligen: den indirekta representationen har synoden helt och hållet fastat öfwer bord, samt att synoden, om den skall representeras på sätt hittills stett, snart blir så oformligt stor, att den brister i stycken och gemensamhetsbandet alldeles sönderslites.

Men huru skall saken hjälpas? Det rätta swaret härpå gifwer oss historien.

Wända wi oss till vårt fädernesland, så finna wi, att swenska folket så wäl wid riksdagen som wid kyrkomötet är representeradt icke af ett eller två ombud från hwarje församling eller kommun, utan af inom särskilda waldistrikt walda ombud. I Förenta Staterna, der folkrepresentationen står så högt, sändes ej en representant från hwarje "county" eller "town" till landets lagstiftande församlingar, utan de särskilda staterna äro utlagda i "Congressional districts" or "precints" och inom hwarje sådan walfrets väljas representanter på det sätt att hwarje rösiiberättigad medborgare afgifwer sin röst och de sålunda walda ombuden äro verkliga folkets representanter. Wi se här en tydlig anwising både huru representationen kan förminskas och dock blifwa i ordets fulla mening direkt.

Denna lösning af representationsfrågan är både enkel och rättwis samt har desutom den fördelen, att detta slags representation är wäl bekant i bland vårt folk. Det kan synas underligt att kyrkosamfund och synoder ej länge sedan betjenat sig af denna utwäg, och man kan känna sig frestad att äfwen härwidlag tillämpa vår Frälsares ord: denna werldens barn äro wisare än ljusets barn i sitt släkte.

Emellertid hafwa komiterade rådfrågat flera framstående män och jemfört flera olika synodal⁴onstitutioner. Den äldsta Lutheriska synoden i Amerika har i öfwer 20 år haft denna fråga för sig utan att ännu ha kommit närmare dess lösning. Tre synoder hafwa sökt hjälpa saken på det sätt att de delats i distriktsynoder. Den allmänna synoden sammanträder inom två af dessa hwart tredje år och inom en hwart fjerde år,

då de allmänna angelägenheterna handläggas. Vid dessa allmänna möten utgöras representanterna af en prest och en lekman från hvarje pastorat enligt det vanliga sättet. Således har den stora olägenheten härigenom icke afhjupits. Man har endast sökt ställa det så, att den ej skall förekomma så ofta, och man har således blott tagit halfwa steget. Härtill kommer att de allmänna angelägenheterna måste försummas och undanflyttas, ja i många fall verkligen lida stada. En enda synod har funnit den i vår tanke enda förståndiga och ändamålsenliga lösningen af representationsfrågan, nemligen synodens indelning i waldistrikt, som så utgöras af ej färre än 2 och ej flera än 7 pastorer, och från hvarje sådan walkrets fändes en prest och en lekman som representanter till synodens möten.

Efter en allvarlig diskussion, hvarwid detta wigtiga ämne betraktades från alla sidor, blefwo komiterade öfwerens om att för synoden framlägga följande förslag:

Kap. 1 art. 3 i synodens konstitution får följande lydelse:

§ 1. Denna synod består af alla de församlingar som förenat sig med den samwa, och skola de wid synodens möten representeras af en prest och en lekman för hvarje 1,000 kommunikanter, samt af ordföranden och en wald lekman från hvarje konferens och tre ombud från Augustiana Colleges Theol. Seminarium, walda ett bland theol. professorerna, ett bland professorerna wid College och ett af direktionen.

§ 2. Om wal af ombud.

a) Hvarje konferens skall tillse, att

ombuden inom dens område blifwa ordentligen walda och för detta ändamål wid sitt första sammanträde efter synodalmötet indela konferensen i waldistrikt och gifwa nödiga föreskrifter rörande walens förrättande, samt wid sitt årliga möte wälja sitt lekmannaombud.

b) Utgången af walen i distrikten inrapporteras till konferensens ordförande, som sedan utfärdar betyg för ombuden till synoden.

c) Walbar till ombud är endast sådan person som är pastor eller röstegande församlingsmedlem inom den krets, som wäljer honom och som han skall representera.

§ 3. För betäckandet af ombudens reseomkostnader upprättas inom synoden en gemensam kassa, till hwilken hvarje krets årligen bidrager \$30,00 pr 1,000 kommunikanter, hvarje konferens \$30,00 och lärowerket \$45,00.

Sälunda lyder det enkla förslag som komiteen på representationsfrågan vill framlägga för synoden wid dess nästa möte. Nog torde det fordra förbättringar och i synnerhet i afseende på distriktens indelning och walens förrättande närmare bestämmelser. Men man ansåg bäst att ej upptaga dessa i konstitutionen utan öfwerlemnna detta åt de sårskilda konferenserna. Men fastän genomförandet kan, ja måste medföra hvarjehanda besvär i synnerhet till en början, innan allt hinner blifwa ordnad, så bör man dock gerna och tåligt underkasta sig både besvär och möda för att inom vår synod så en på rättwisa och allmän rösträtt grundad representation, och för att, för så widt det beror på författningar, kunna sammanhålla vår synod såsom ett helt.

A komiterades wägnar
Grl. Carlsson, ordf.

Svarjehanda.

"Ålftoms icke med ord eller tungan utan med gerning och sanning!" Tilllämpningen af detta språk fick undertecknad erfara förliden gårdag, den 9 Maj, som var hans 28 födelsedag, i det att närmare 200 af församlingens medlemmar insunno sig kl. 8 på aftonen och jemte hjertvarma fridshälsningar och välgångsönskningar öfverlemnade en fin dyrbar länstol, en dito matta för "parlor rummet" och gardiner. Då många wändt församling och lärare ryggen och falska bestyllningar blifwit färfildt den senares lott, så wille dessa wänner wisa, att de ännu hysa fullt förtroende med uppriktig kärlek för sin lärare, hwilket i dessa förbistringens tider kändes som en ljus balsam för det af förtalets och hatets törnen något fargade hjertat. Jag vill härmed säga alla min hjertliga tack och hoppas att ett godt förhållande skall få råda mellan församling och lärare, trots fienders motstånd och krafsansträngningar.

Princeton, Ill., den 10 Maj 1882.

S. A. Sandahl.

Texter för Söndagsskolan.

Andra qwartalet.

Mat. VIII. — Den 21 Maj.

Mat. 8: 22—33.

Blindhet botad. — Kristus bekänd.

Inledning. 1. Tid och ort. Vi komma ihåg att vi i föregående text läste om, huru Jesus for ifrån Kapernaum till Bethsaida och under vägen warnade sina lärjungar för falskt lära. Strax han landsteg, hade man fram en blind, hwilken Jesus botade. Sedan fortsatte han norr ut på andra sidan Jordan, ända till Caesarea Filippi som låg nära berget Hermon. Här fortfätter han samtalet med sina lärjungar och Petrus afsläpper en härlig bekännelse.

2. Paralellställes. Om denne blinde botade finnes ej något mer än det hos Markus. Om bekännelsen talas i Matth. 16: 13—23 och Luk. 9: 18—22.

Frågor. Hwarom handlade förra texten? Till hwilken stad kom Jesus? Hvarifrån kom han? Huru långt i nordöst gick han? Hwarom handlar denna text?

Gufwudtext: Du är Kristus, Ieswan de Guds Son. Matth. 16: 16.

Ämne: Hwad tänken I om Kristus?

I. Kristus gifwer en blind man sin syn. (B. 22—26.)

a) An m. B. 22. "Och han kom", näml. från Kapernaum till Bethsaida Julias på nordöstra stranden af sjön Genesareth. Många mena att Jesus icke mera gick in i sjelfwa staden, utan blott kom i dess närhet, emedan folket war der mera blindt i otro än den man, som nu fördes fram till honom. — B. 23—25. "Tog den blinde wid handen" m. m. I kärletsfullt medlidande och för att uppmuntra honom till förtrostan. Den blinde anförtrödde sig åt Jesus och lät honom leda sig hwart han wille. Han hade sina wisa orsaker hwarför han tog honom affides. Så leder Gud i sin församling många just dit der de blifwa omvända. De weta ej hwarföre Herren stänger vägen på ett håll och öppnar den på ett annat och förer dem dit de icke weta, till dess han får öppna deras andeliga ögon och de få se huru nådigt Herren fört dem. — "Spottade och lade händer". Jesus brufar flera medel, för att wisa oss huru wi ej böra förfasta medlen, äfwen om de syns ringa; men han gör detta färfildt nu derföre att mannens tro stulle werkas och stärkas. Nog hade Jesus med en gång funnat gifwa mannen en klar syn; men han låter oss här få en bild af huru det går gradwis med den andliga upplysningen. 1. Tog honom ut; 2. spottade på hans ögon; 3. lade händer på honom; 4. frågade huru han ser; och 5. botade fullkomligt. — "Jag ser folket gå, lifasom det wore träd". Han såg dunkelt, att något rörde sig. Det war nog ett glätjerop han htrade och nu bereddhes han att mottaga mera ljus, emedan hans tro föröfades. Så "dagas" det i själen, när man låter Herren upplysa sig med ordets ljus (2 Pet. 1: 19). Jesus lade åter händer på honom och sedan såg han klart. Herren gör ingenting till hälften. Våt honom blott förat dig som han vill.

B. 36. "Gå hem" — icke i byn eller säga det för någon derinne". De voro väl ej värda att höra mera. Det behöfs ställhet för den botade och han har nog ett fält hemma i sin omgivning. Väst är att lyda Herren, äfwen då han säger: blif stilla.

b) Frågor. Hwar låg detta Bethsaida? War der någon annan stad med samma namn? Hwem fördes till Jesus i Bethsaida? Hwarföre? Hwar tog Jesus honom? Huru gick Jesus vidare tillwäga? Hwarföre? Huru såg han till en början? Hwarföre gjorde Jesus detta gradvis? Hvilken andlig lärdom få wi häraf? Huru litnar en syndare den blinde? Hwem allena kan bota syndare? Hvilken befallning fick den botade? Hwad kunde vara orsaken dertill?

II. Andelig blindhet. — Galna meningar om Kristus. (B. 27, 28.)

a) A n m. B. 27. "Cesarea Filippi". En stad wid nordöstra gränsen af Palestina, fördom kallad Paneas; nu kallas den Baniäs. Den kallades Cesarea Filippi af Herodes Filippus, emedan han lät återuppbygga den till kejser Tiberii ära och tillade Filippi efter sitt eget namn för att skilja den från Cesarea wid Medelhafvet. — "Frågade", för att leda dem till sanningen. Här hafwi wi en älskelig bild af en katekisation öfwer det stora ämnet: Wår salighetgrund, Jesus, Guds Son.

B. 28. Der se wi olika meningar, men alla galna. "Johannes", som nyligen blifwit halsbuggen af Herodes. "Elias", den lofwade förelöparen för Mesias (Mal. 4: 5) o. s. w. Ingen trodde att han war den han war, Mesias. Den andliga blindheten är stor. De egna meningarna hindra sanningen och den rätta tron. Det lär väl aldrig komma så långt i Guds rike på jorden, att alla hafwa en mening och ett sinne.

b) Frågor. Hwar låg Cesarea Filippi? Kan du säga mig något om den staden? Hwarom frågade Jesus sina lärjungar? Hwarföre frågade han dem? Hwad hade de att berätta? Huru kunde de tro att det war Johannes? Hwarföre Elias? O. s. w. Huru är det nu? Finnas galna meningar nu bland folket angående Jesus? Hwarifrån få de sådana idéer?

III. Andelig syn. — Rätta meningar om Kristus. (B. 29—33.)

a) A n m. B. 29. "Hwem sägen I mig wara?" Frågan ställes till alla. Hwar och en bör

vara wifs, att han ej må omföras af allehanda meningar och lärdomswäder. Petrus svarade: "Du är Kristus, lefwande Guds Son", således den utlofwade Mesias. Dattadt Jesu ringa omständigheter och anseende, ser Petrus uti honom den som så länge varit wäntad. Mattheus i 16 kap. 17—19 v. omtalar, huru Jesus skulle på denna klippa — den sanning, som Petrus bekände — bygga sin församling. Namnet Petrus behyder klippa; men det war ej på personen (Petrus) som Kristus skulle bygga sin kyrka. — B. 30. "Säga för ingen". Icke offentligen predika derom förrän efter hans uppståndelse. De sjelfwa kunde ännu ej riktigt fatta eller förstå det rika innehållet i denna beaktelse och folket i allmänhet ännu mindre. Somliga skulle wilja göra honom till en jordisk konung, andra åter skulle uppresja sig till wärre motstånd emot honom o. s. w. — B. 31. "Begynte undertwisa dem", nämligen om sitt lidande. Sedan de nu afslagt trosbekännelse, stola de så weta mera om arten och bestaffenheten af Kristi rike och huru han skulle upprätta det genom korset. — B. 32. "Han talade uppenbart", det är med tydliga ord och frimodighet, såsom den der är willig att gå. — "Petrus begynte näpsa", i förebrående ton föreställa honom: "Herre, slona dig sjelf" o. s. w. Ja, så synes korset äfwen för honom vara en förargelse och galenskap. Han menade att Jesus ej behöfde undertwisa sig detta lidande. — "Jesus wände sig och såg på sina lärjungar och näpste Petrus". Han såg nog samma "mening" hos de andre, fastän de tego. Han talade nu förebrående till Petrus: "Gå bort ifrån mig, du satan" m. m. Egentl. "Gå bort om mig". Jesus will ej mista Petrus, ej heller menar han att Petrus är satan; nej, men Petrus war nu i wägen med sin mening och det war satans mening som Petrus uttalade. "Satan" behyder motståndare. — "Du besinnar icke". Ak nej, wårt förnuft är blinadt, det fattar ej korsets hemligheter utan den Helige Andes nåd. Alla som sätta sig emot korsets evangelium följa satans råd och äro antikristar (motståndare).

b) Frågor. Hvilken wiktig fråga ställde Jesus till sina lärjungar? Hwem svarade? Huru lyder swaret? Hwad berättar Mattheus vidare här om? Hwar hade Petrus lärt detta? (Matth. 16: 17). Hwarföre skulle de ej genast predika denna sanning? Hwad skulle Jesus grunda på denna sanning? Huru länge skall den förbliwa? Hwad berät-

tade Jesus nu för dem? Huru ansågs talet om lidandet? Hvilken är sjelfva lärnan i vår salighetslära? (Jesu försoning). Huru anses denna lära i världen och af många s. t. wise? (Se 1 Kor. 1, 2 kap.) Hvad sade Jesus till Petrus? Var det Petrus sjelf som var satan? På hvad sätt lifnade han satan? Hvad äro alla som stå emot evangelium?

Öfverblid. F. Hvilken sanning kunna vi hemta ur denna text? Sw. Vi behöfva rätta tankar om Kristus och ett rätt sinne emot honom. F. Hvilket under förrättade Jesus i Bethsaida? Sw. Han gjorde en blind man seende. F. Hvad tankar hade folket om Jesus? (Se texten.) F. Hvem trodde och bekände lärjungarne att han var? Sw. Du är Kristus, Iefwande Guds Son. F. Hvad omtalade Jesus vidare för sina lärjungar? Sw. Att han skulle lida, dö och uppstå igen.

Värdomar.

1. Vi behöfva alla våra andliga ögon öppnade för andeliga ting.
2. Vi böra sjelfva flykta till Jesus och föra med oss andra nödställda.
3. Rännstör komma ofta till sanningens kunnskap gradwis, så att det lifsom dagas i själen.
4. Ingen mening är så angeläget att hafva rätt som den om Kristus och hans verk.
5. Mången inbillar sig weta mera än Kristus och bibeln.
6. Kristi kyrka är grundad på en försonande Fräljare, som har lidit döden för världens synder.
7. Vi måste bekänna Kristus och vi kunna ej wara utan tydligt uttalad trosbekännelse.
8. Mången står Jesus i vägen genom wälmening och egna meningar.

Irakännanden.

Från den 1 Mars till den 1 Maj 1882 hafva följande medel influtit inom Kansas-konferensen:

Till inre missionen:

Från tre unga fruntimmer i Junction City 2.00; förs. i Friends Home 7.00.

Till yttre missionen:

Fr. föreningen "Gif alltid" i Swede Home, Neb. 25.00; F. Kalif, York, Neb. 1.00; fr. tre unga fruntimmer i Junction City 2.00; Denver, Colo. 1.10; Swedeburg, Neb. 8.70.

Till miss. A. B. Carlsson:

Koll. i Free Mount 11.19; E. J. Strömquist do 1.00; koll. i Bethaniaförs., Lindsborg 13.25.

Till läroverkets underhåll:

Förs. i Swede Home, Neb. 11.00; Marion Hill 6.00; Andover, Rio co. 10.50; Garfield 4.50; Alma, Neb. 24.25; Stockholm do 9.25; Swedesburg 17.25.

Till emigrant-missionen:

Fr. Amara, Scandia 2.00.

Till presidentens lön:

Alma förs., Neb. 2.45; past. J. E. Nordling 2.50.

Till konf. protokoll:

Friends Home 1.00; Free Mount, 5.00; Salsburg 3.00; Swedeburg, Neb. 2.25.

Rättelse. J. Aug. nr 11 står "Bethania, Lindsborg 4.18"; skall wara 9.18.

De församlingar som ännu icke inbetalt den så fallade 25 ctsafgiften uppmanas vänligen att så göra så fort som möjligt; äfwen så de församlingar och pastorer som ännu restera med sin andel till presidentens för synoden lön.

Smoky Hill, Mc Pherson co., Kansas den 1 Maj 1882

Joh. Rodell,
Kansas konf:s kassör.

Bidrag till inre missionen:

Fr. Swedeburg, Kansas 7.32; Zionsförs. i Brantford 6.55; Tilda Peterson do 1.10; Gilbert Peterson, Scandia 2.00; Amara 6.50; Ada 2.90; Olesburg 3.42; Waterville 2.92; Frankfort 3.78.

E. J. D. M. ström,
Clay Centre-distriktets kassör.

Från New York-konferensen.

Till presidentens lön:

Pastor E. Lindberg 5.00; past. A. Rodell 5.00; past. E. F. Johanson 4.00; past. T. D. Linell 3.00; past. M. U. Norberg 3.00. Från förs. i Pontiac, N. J. 3.00; Zions, Philadelphia 2.00; past. E. A. Johnson 2.50; past. E. D. Hultgren 5.00.

Till konferensens mission:

Från Gustaf Adolfs förs., N. Y. 36.40; från Campello, Mass. 18.00; fr. Wilcox, Pa 3.63.

Till yttre missionen:

Fr. S. och E. Swenson, Dyker Bay 10.00; Miss M., Gustaf Adolfs, N. Y. 10.00.

Till emigrant missionen:

Från S. och E. Swenson, Dyker Bay, N. J. 5.00.

Till konf. protokoll:

Från Hessel Valley, Pa 4.61; Immanuel's,

Boston 3.00; Kane, Pa 3.65; Kanesholm, Pa 2.26; Wilcox, Pa 1.71; Campello, Mass. 2.85.
Pontiac, Kent co., R. 3. den 8 Maj.

L. O. Pinell,
N. Y. konf:s kassör.

Gåfvor inkomna till biblioteket under månaderna Mars och April 1882.

Åf dr Josua Lindahl, Aug. Coll.: Pedagogiskt tidskrift för år 1875; en samling literatur öfver utställningen i Philadelphia 1876, 32 häften; en samling undervisningsliteratur från skolorna i Sverige, 19 band; Akademiska afhandlingar och diverse 6 band och 44 häften.

Åf Mrt Magnus Danielson, Menden, Iowa: 1 eng. och sw. samt sw. och eng. handlexicon. Åf dr L. R. Hasselquist, Aug. Coll.: The Library of Choice Literature, vols. I-VII.

Aug. Coll. Rod Island, Ill. d. 12 Maj 1882

A. O. Bersell
bibliotekarie.

Tillkännagifwanden.

Skandinaviska ev. luth. Augustana-synoden i Norra Amerika kallas att sammanträda till sitt 23:je årsmöte i sw. ev. luth. församlingens i Altona, Knog Co, Ill, tyrfka torsdagen den 15 Juni kl 4 e. m.

Synodalrådet sammanträder på samma ställe lördagen den 10:de Juni kl. 9 f. m., och ministerium onsdagen den 14:de Juni kl. 9 f. m.

Handlingar till synoden och ministerium böra insändas till synodens president före synodalrådets sammanträde.

Pastor Loei beder alla dem, som ämna bewista synodalmötet, att till honom insända sina namn före den 5 Juni på det att han må kunna ordna om fört. Adressera bref till Rev. G. Abrahamson, Altona, Knog Co., Ill.

De komiteer, som konferenserna enligt synodens beslut skulle tillhätta för att skaffa nedfatt passagerare afgift, behagade i god tid offentliggöra hwad de lyftas utträdda och hwilka barn medlemmarna böra taga.

Galesburg, Ill., den 21 April 1882

C. P. A. Lindahl, sekreterare.

Iowa-konferensens norra missionsdistrikt håller sitt nästa möte i Gowrie och börjar den 23 Maj kl. 7 e. m. Samtalsämne: 5:te hufvudstycket af Luthers lilla katekes.

S. P. R. andahl, sekr.

Green Bay-distriktet af Illinois konferensen håller sitt nästa missionsmöte Escanaba, Mich., hwarest det börjar med predikan tisdagen den 23 Maj kl. ½8 e. m. — Samtalsämne: Apg. 20: 21. C. J. Magell.

Clay Centre-distriktet af Kansas-konferensen håller, w. G., sitt nästa möte i Ada, Republic co., den 23 Maj kl. 1 e. m. och fortsättes i Scandia den 25. Samtalsämne: missionen.

Frankfort i Maj 1881

P. J. Sanden, sekr.

Galesburg-distriktet af Ill. konferensen håller, w. G., sitt nästa missionsmöte i Henderson Grove, Ill., den 29 o. 30 Maj 1882. Mötet börjas med predikan den 29 kl. 7 på qvällen och fortsättes påföljande dag med diskussion öfver ämne, som wid tillfället väljes af mötet. "Den der will, han komme och tage lifsens watten för intet!"

Princeton, Ill., den 10 Maj 1882

C. A. Sandahl, sekr.

Eydwestra distriktet af Iowa-konferensen håller sitt nästa möte i Fremont och börjas det tisdagen den 23 Maj kl. 2 e. m. Samtalsämne: 1 Joh. 3: 1-3. Wänner från när och fjerran inbjudes på det wänligaste.

Chariton i Maj 1882 A. J. Ostlin, sekr.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, weckotidning för kyrkliga underrättelser, Lärofrågor och behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertecknad till \$1.60 Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenumerantensamlare lemnas hwart 7:de ex. gratis.

Penningar kunna sändas i registrerat bref "Money Order" eller "check" (wexel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. P. Welinder, Kristianstad, Åsum.

Bref rörande prenumeration adresseras till
C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379. Moline, Ills.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. Miss. insändes till Prof. L. R. Hasselquist Rod Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Wikstrand & Thulins boktryckeri, 1882

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Hasselquist, O. Olsson och A. A. Gerwin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 24 Maj 1882

N:r 21.

“Evangeliska” kyrkosamfund.

Det är ganska vanligt att sätta det betydelsefulla ordet “evangelist” framför det egentliga namnet på ett kristligt samfund. Då dock det enkla ordet “evangelist” är olika förstådt och brukadt, så att somliga tillägga det endast åt vissa kyrkosamfund, och deribland naturligtvis sig sjelfwa, men förneka det åt andra, är angeläget att wi eftertänka hwar uttrycket evangelist innefattar.

I allmänhet vill det helt enkelt sägas, att ett samfund har och bekänner evangelium, och icke blott en eller annan medlem, utan samfundet såsom ett helt, således i någon trosbekännelse. Det är dock klart, att det måste vara det verkliga evangelium, således det som wi hafwa i Skriften sjelf. Det är då icke nog med att i ett samfunds predikningar, böcker och sånger namnet Jesus ofta förekommer; ty oaktadt det dyra namnet är medelpunkten och kärnan af evangelium, kan man ju ändå hysa sådana tankar och meningar om Jesu person och verk, som strida kraft emot Guds ord och rent af förneka “evangelii” innehåll. Hwad är då detta innehåll? Rörande Jesu person ligger swaret i

samtalet emellan vår Frälsare och Petrus i Matth. 16: 13, 15, 16: “Hvem säger folket och I mig, menniskones Son, wara?” “Du är Kristus Iesuwande Guds Son!” Häre komma likväl alla egentliga kristna samfund öfverens, men deremot är det icke så, då det är fråga om vår Frälsares verk. I detta hänseende måste wi fördenksfull uttala oss tydligare och bestämdare. Wi anföra klara skriftspråk, hvilka i alla fall måste gifwa utslaget och wara för oss i denna frågan, som i alla afgörande. Jesus sjelf säger: “Så älskade Gud werlden, att han utgaf sin enda Son, på det att hwar och en som tror på honom, skall icke förgås, utan få ewinnerligt lif”. Den stora hufvudsaken för oss, “att icke förgås utan få ewinnerligt lif”, kommer helt och hållet från Guds kärlek, är redan uträttadt och åt oss förwärfwad genom Sonens utgifwande, hwarföre å vår sida behöfves intet annat än tron, men derjemte är denna dörr till himmelriket öppen för alla och för alla lifa. Hwad Jesus och hela Skriften menar med tro, det lärer oss Guds Ande allra klarast genom Paulus i Efes. 2: 8, 9: “af nåden ären I frälsade genom tron; och det icke af eder, Guds gåfwa är det, icke af ger-

ningar, på det ingen skall berömma sig". Sedan samme Paulus i början af Romarebrefwet bewisat, att alla menniskor äro syndare, men warda rättfärdiga genom en annans rättfärdighet, nämligen genom den förlossning, som i Kristo Jesu skedd är, frågar han: "Swar är nu din berömmelse? Hon är uteläckt. Med hwad lag? Med gerningarnes lag? Nej, utan med trons lag". Frälsningens väg är derföre denna: endast de menniskor, som genom lagen blifwit aflädda all egen rättfärdighet och all kraft att upprätta någon sådan, samt blifwit förtappade och fördömde syndare och weta ingen utväg, men i denna nöd se och i tron tillägna sig Kristus och hans rättfärdighet såsom sin salighetsgrund — de äro frälska. Säg wäl märke till denna evangelijs hufvudlära, att du ej må taga miste i detta allra wigtigaste stycke. Detta är evangelijs hjerta, och der det blifwer genomstunget, der flyr lifwet.

Denna tro, som är det enda nödwändiga, ja, det enda som får vara med, när det gäller att gå öfwer från döden till lifwet, är wäl ingenting i sig själf, ej mer än den tomma handen; men när den utsträffes, lägges i den genom löfordsordet den frälsande nåden, och då är trons hand full af lif och allt hwad till gudaktighet tjenar, och detta troslif bär sina frukter i kärleken eller goda gerningar. Men märk! Evangelium läter hela saligheten alltiemt bero på blott tro och nåd; ja det wisar, att det tillhör det nya lifwet att lära allt mer just att tro och blifwa allt mer oberoende af yttre omständigheter så wäl som af egna känslor. Endast med en sådan tro kan en menniska gå segrande fram och öfwerwinna själska döden. Detta

är hufvudinnehållet af evangelium. Der ett sådant evangelium bekännes, predikas och läres, der är en evangelists kyrka. Ingenting annat gör henne dertill.

Gudstjenstordningen kan vara olika, mera enkel eller mera utbildad; församlingsordningen kan vara af ganska olika bestaffenhet och allehanda seder och bruk vara betydligt skilda ifrån hvarandra; samfundsstyrelsen kan vara olika artad, så att man t. ex. har biskoppar eller icke, står i ett närmare förhållande till staten eller är fullkomligt skild ifrån honom; allt detta och mer afgör ingenting, så widt det annars är genomträngd af evangelium och icke i någon mån strider deremot. Wi säga icke, att alltihop är lika godt, lika gagneligt; wi säga endast, att det icke upphäwver samfundets eller kyrkans evangeliska karaktär, eller beröfwar henne rätten att kallas och anses för evangeliskt.

Skulle deremot inom samfundet Kristus nekas vara Guds Son, såsom ibland Unitarierna; eller i läran någonting upphöjes såsom frälsande bredwid Herren Kristus, såsom om s. k. helgon, eller wisja gudstjenstföreläsningar framställas såsom förtjenande Guds nåd, t. ex. ett mångfaldigt knäböjande, många böners upprepande, eller hwarjehanda andra företag, till och med om söndagens noggranna firande betraktas såsom ett särskildt Gudi behagligt werk: — hwad det vara må, som kan upphöja menniskan och hennes arbete och derföre göra Kristus åtminstone mindre behöflig, — allt sådant förminskar eller helt ointetgör ett samfunds rätt att kalla sig "evangeliskt". Äfwen stor fromhet och många "omvändelser" berättiga icke en församling eller ett samfund att tillägga

fig titeln "evangelist"; ty frågan blir, om denna fromhet är en frukt af evangelium och omvändelserna äro ett verk af samma heliga ord och ej ett verk af menniskor, således guld, silfver och ädla stenar, eller trä, hö och strå.

Äfwen en annan omständighet kan inverka på eller rättare vittna emot rätten att tillägna sig det dyrbara ordet "evangelist", nämligen, om vissa tydligen fördömda synder ursäktas och icke öppet bestraffas, till ex. äktenhetsbrott eller äktenhetsförlust, eller dryckenskap, eller eder och swordomar, som i synnerhet öfwas i hemliga sällskaper. Wi säga icke att dessa och andra synder ej kunna förekomma i en evangelist kyrka, utan der dessa öfwersees, ej med ordet bestraffas och syndarena till bättring förmanas, der är ej evangelium i sin renhet och kraft förwaltadt, och ett sådant samfund har förlorat eller håller på att förlora sin evangeliska art, det må tillägga sig sjelf den höga titeln så mycket det vill eller af andra hedras dermed. Det kan icke vara fråga om, hvad menniskor så benämna, utan det som har hwad namnet innebär.

Med förestående hafwa wi endast wetat i någon mån reda hwad det är att kallas evangeliska, på det hwar och en må tillse, om det samfund han tillhör, har rätt till detta namn eller ej; men också, om det har rätt dertill, man då ej behöfwer låta menniskoömdöme inverka på sig eller låta sig af dem ledas. Swar och en ware wijs i sitt sinne.

H.

Om man lyder en läkare, som har omsorg om helsan och det lekamliga lifwet, hwarför wilje wi ej lyda dem som waka öfwer våra själar? (Scriver.)

"Kan man eröfra Utah med 1000?"

"En underlig, wanförmig fråga! — Under mina funderingar har jag kommit på följande tankar. Mormonismen öfwerwinnes endast genom att frånrycka dem barnen. De äldre som äro i Utah, äro obotliga. Skolor, ledda, icke af män, utan af stickliga, kristligt sinnade qvinnor, under ledning af en derför passande man, borde vara början. Jag tror, att man inom vår synod skulle finna 1000 män, som wore villige att förena sig till en liten här och förbinda sig till att gifwa \$5.00 hwar för året till detta werks bedrifwande. — Består mormonismens makt i qwinnan, så borde den öfwerwinnas af qvinnor. De skulle lättare än män genom barnen nå de arma mödrarna. Jag tror, att nu är rätta tiden, att en allmän entusiasm skall förspörjas bland vårt folk för denna sak. Herren lede, råde och wälsigne!"

Sådana "funderingar" hafwa kommit oss tillhanda från en af bröderna inom Zowa-konferensen. Hwad tyckes här om? Det är ju icke så i a tänkt. Nej, det är i vår tanke väl tänkt och sagdt. Det rör i sanning en sak, som kräfwer alla sanna kristnas allwarligaste behjertande. Genom past. Telleens nitiska bemöbanden hafwa wi blifwit ganska väl underrättade om mormonismens elände. Hvem kan nu vara likgiltig? Hvem kan nu weta, att 1000-tal af vårt kära swenska folk år efter år drages ned i denna afgrund af timligt och ewigt förderf, och ej röras, ej känna något medlidande? — Vatom oss blott tänka på dessa skaror från vårt kära fosterland, som lockas i snaran och sen

Iedas som får till slagtbänken, som le-
das till "Sion", såsom det heter, men
kommer deremot till helwetets förgårdar!
Tänk på dessa olyckliga jungfrur, som
redan i moderlandet blifwit bestämda
för en mormon-gubbe, men utan att we-
ta det, förrän de komma fram! Och
detta mormon hem sedan! Är det ett
hem? Mannen har en qwinna (man
kan ej säga hustru) i ett hus, en annan
i ett annat, i ett tredje ytterligare en
tredje o. s. w. Hvad kärlek, hvad tref-
nad? Kan en sådan fader älska sina
barn? Kunna dessa barn älska sina
fäder? Hurudan syftontkärlek kan det
blifwa mellan dessa, hwiskas mödrar af
den djuriske fadern måste afstängas från
hwarandra, att de ej må risiwa ögonen
ur hwarandra?

Kan sådant ställas under våra ögon,
och wi skulle ej röras till medlidande!
Omöjligt! Hwilka äro dessa olyckliga
warelser, som blifwit så grymt bedragne
af den lede djefwulen och hans tjenare?
De äro ju medmenniskor, med- återlösta,
Guds Sons dyrt köpta egendom. Him-
melens härlighet är ju beredd äfwen för
dem.

Kunna wi längre som fristna och
samfund åse detta själamördande, och in-
genting göra för att stäffa dess grymma
framfart? Nej, wi måste resa oss som
en man mot denna afgrundsdybda och
rädda hvad räddas kan. Wi wilja
bedja Gud gifwa oss arbetare att sända
och medel att underhålla dem med, att
Han i sin stora nåd och barmhertighet
måtte wälsigna början och fortsättnin-
gen af en mission bland vårt arma folk
i Utah.

Synodens missions-styrelse, som län-
ge tänkt på detta wigtiga fält, har wid-
tagit förberedande åtgärder för en sådan

mission. Då det ännu ej yppat sig
tillfälle att kunna börja en indian-mis-
sion, torde häri wara en wink från Her-
ren om, att wi böra i första rummet sö-
ka tid att rädda våra bröder, alla vä-
ra bröder, så många näml. som wilja
låta sig räddas, och det hafwa wi icke,
så länge wi ej gjort något för de ständi-
nawiske mormonerna.

Wå nu hwar och en med fullt allwar
tänka på vår Zowa=broders fråga!

J. P. M.

En gåta för Zngersoff.

En blef, asmagrad slica med infallna
ögon och kinder sitter nära fönstret i ett
enkelt rum, stödd af hufwudkuddar i en
stor ländstol med lungfotens wanliga
slut, döden, för ögonen. Några fina
linier här och der tala för oss om den
"fågring, som förtäres såsom af mal".
Hennes lott i denna werlden hade warit
hwad man kan kalla en hård. Tidigt
lemnad utan fader och moder i ett främ-
mande land med en yngre syster att för-
ja för och ingen släktning eller vän till
hwilken hon kunde wända sig, kämpade
hon för en tid, med uppbjudande af alla
krafter, lifwets strid. Med sin näl ar-
betade hon wid nattlampan swaga ljus
för sin och sin systers uppehälle, tills den
sednare kunde bistå henne och bättre da-
gar syntes närma sig.

Men, ty wär! den swaga troppshyd-
dan hårdade icke ut. Den hektiska rod-
naden och hackhostan yppade snart när-
waron af den inre förtärande elden. En
god vän tog henne, den wifsnande blom-
man, till sig i sitt ringa hem. Der sit-
ter hon nu; en tålig sjukling om dagen,
trött af föjnlöshet under natten wå-
gar hon ej ens lägga sig ned af fruktan

att qmäsas, hvarförutan den oupphörliga hostan håller henne waken natten igenom. Beroende af andras wälwilja, har hon ingen annan utsigst än att snart nedstiga i grafwen. "Stadars flicka!" skall Ni säkerligen säga; "kan någons belägenhet wara swårare?" Men kom, låtom oss gå in. Jag tager den marga, warliga handen i min och frågar: "Hur står det till i dag?" Ett wänligt leende spelar öfwer anletet och förklarar hwarje drag, i det hon svarar: "Dackar, jag är ganska frö!" Hwad menar hon wäl? Huru kan den wara frö, som har en sådan obotlig sjukdom att dragas med? Jag frågar widare: "Har du mycket plågor i dag?" Åter ett soligt leende: "ja, ganska swåra i dag; men det är ändå godt!" Huru kan det wara godt för en så ung och oförderfswad att lida? Hwad kan det wara, som gör att hon känner det så? Utsäna på nytt. "Blir du icke trött af att sitta så här dag och natt i denna stol utan att kunna ändra läge?" "Naturligtwis skulle det gifwa mig mycken hwila, om jag stundom kunde lägga mig ned, men min himmelske Fader har warit så god emot mig, sedan jag kom i denna stolen, att jag kunde sitta här för alltid, om det wore hans wilja". Swem är denne "himmelske Fader"? Huru har han wisat sin godhet emot henne? Hwad gör henne så nöjd med sin plågoftol?

Ännu en fråga till den sjuka: "Är du icke ledsen af att wara så ensam under nattens långa timmar, när din hosta håller dig waken, under det andra i huset sofwa i god ro?" "När min hosta ej är alltför plågsam, så är natten min lyckligaste tid; ty, när äfwen min syster på min enträgna begäran gått till hwila och elden nästan brunnit ned och allting

är stilla i huset, då är min himmelske Fader mig närmast och min Trälsfäre tätt wid min sida, och jag är så lycklig, att jag kan knapt hålla mig ifrån att wäcka min syster, för att säga henne huru lycklig jag är".

Hwad här omtalats är ingen inbillning eller dikt. Det är rena werkligheten, utan öfwerdrift eller färgläggning. Många wittnen kunna intyga dess sannfärdighet. Och sådana sjukfångar äro icke sällsynta. Hwad will öfwerste Sengersoll göra härmed? Will och kan han förklara för mig hwad det är, som håller denna döende flickas mod uppe? Kan han säga mig hwad det är, som sprider detta förnöjda leende öfwer det bleka, matta anletet? Hwad gör henne så nöjd med den stolen, i hwilken hon bär sitt lidande? Hwar äro källorna till den fröjd som under nattens mörker och ensamhet uppväller inifrån och låter äfwen en döende känna sig öfwermåttan lycklig?

Det må synas lätt nog för en man som Sengersoll, utrustad som han är med en stark helsa och med allt hwad som behöfwes för att lesa i öfwerflöd, glädje och lust, — det må synas lätt nog för en sådan att färdas omkring i landet och begabba och försmåda kristendomen; men hwad har han att gifwa denna fattiga, döende flicka och tusende andra i hennes omständigheter öfwerallt i detta wida land, som kunde ersätta det heliga hopp, hwilket han nu söker beröfwa dem genom sitt begabberi? Det är lågt af en man, som aldrig ännu känt werklig sjukdom eller swårare plågor, att sätta som sitt mål att släcka det enda ljus, som upplyser de lidandes och förjandes kamrar, den enda sackla, som skingrar dysheten wid grafwens portar. Men äf-

wen Ingersolls tid kommer, då han får smaka hela bitterheten i den dryck han tillreder åt andra. Wara utan Gud och utan hopp i werlden är ingen småsak. (Efter Christ. Week.)

“Teologiskt snärjegräs.”

Under denna öfverskrift har “Chic. Bl.” anført ett par satser ur några artiklar i Aug. o. Miss. af utgifwarne. Hufwudsaken är, att wi förklarar oriktig och obiblisk den moderna föreställningen om omvändelsen, att den är ett ögonblicks werk samt att tron och nya födelsen skulle bestå i en wijs känsla. Häre har “Chic. Bl.” snärjt sig och söker nu äfwen att snärja andra i samma gräs. Våra oro äro emellertid klara och tydliga och vill det ett snärjande sinne till för att missförstå dem. Emellertid hafwa wi den heliga Skrift på vår sida, som ingenstädes låter den sanna omvändelsen föregå i ett ögonblick. Aldrig hafwa wi i Augustana sagt att omvändelsen skall taga en wijs bestämd tid; så wäl människans tillstånd som Herrens affigter med henne kan göra mycket oflikhet i denna del. Den kortaste beskrifning Skriften gifwer på omvändelsen är denna: “bättrer eder och tron”, hwilka båda ord wiiserligen icke betyda ett och detsamma, utan något på hwart annat följande, eller lagens och evangelii werk. Petrus predikar: “så bättrer eder nu och wänder eder om, på det edra synder måga affstrapade warda”, och på ett annat ställe: “Wi hafwa ett fast profetiskt ord och I gören wäl, att I akten deruppå såsom på ett ljus, som skin i ett mörkt rum till dess det dagas och morgonstjernan uppgår i edra hjertan”. Det mörka hjertat är det oomvända, äfwen om det sedermera stund-

tals blir mörkt derinne; Ordet är ljuset, hwilket den oomvända människan skall akta på, och förändringen, då af natten blifwer dag, huru ster den? Lofwar aposteln, att solen skall i ett ögonblick springa upp på den andliga himmelnen i sin middagssklarhet? Platt icke; under omgående med ordet, dagas det först, och så småningom synes solen, Jesus, öfwer lifwets horisont. Huru lyder Jesu ord om sjelfwa nya födelsen? “Wäbret blås hwart will, och du hörers dess röst, men du wet icke, hwadan det kommer eller hwart det det far”. Den na Andens wind är i rörelse, förrän du hör den, och blir det äfwen sedan. Om wi nu barnsligen trodde wår Frälsares ord, så skulle wi icke hålla oss så wisa, att wi kunde bestämma nya födelsens hemlighet eller ögonblicket då den ster. Wi weta ej så mycket derom; tron är här afgörande.

Kanste bör anmärkas, att “Chic. Bl.”, medwetet eller omedwetet, missthyder wåra ord. I dess försök att wederslägga dem, talar det om, huru allt synes för Guds ögon, frågar om Gud behöfwer någon tid att förlåta synder m. m. derom wi icke talat. Man borde dock befinna, att Gud är en ordningens Gud och det i synnerhet i sin frälsningshushållning (ekonomi, som Scr. kallar det), såsom och Rom. 8: 30 wisar.

Emellertid då lärdomswärdren, som nu blåsa från alla håll, synnerligen söka blåsa bort Guds ords wiktiga lära om sjelfwa omvändelsen och tron, skola wi för deras räkning, som älsta och wilja weta sanningen, i några n:r af N. o. M. intaga en liten skrift om “känsloristendomen”, som klart utreder denna tidsfråga och utpekaf de faror, som den kan draga oss in uti. Den lilla skriften

fördrar stadig eftertänka, men lärer och att taga sig till vara för det snärjande ogräset, som så slitigt utfås och så måldigt frodas.

Våra ord i Augustana måste hafwa studiet "Chicago Bladet" på en riktig öm punkt, såsom man kan sluta af den bittra galla, som utflutit ur såret. Det benämner oss "föreläsens tjenare", som "draga själar till helvetet", kallar våra ord "djefwulens tal"; "det är djefwulens, ulfswens, den legdes röst "m. m. Det gör oss ondt, att ofskydigtwis hafwa blifwit orsaken till så mycken uppbrusning, ondskas och kärlekslöshet; men wi äro medwetne om att hafwa talat sanningen och kunna då icke hjälpa det, om det swider i ögonen då och då. Wi ha icke dömt "Chicago Bladets" utgifware; men han dömmar sig uppenbarligen själf.

Måhända hafwa många af våra läsare tyckt wi spillt allt för många ord på ett blad, hwars rigtning är så allmänt känd. Wi hade ej heller tänkt yttra något, utan blott anförde de loford wi fått; men då wi nppmanades dertill, trodde wi oss böra säga något.

Såsom en omsatt planta förwifsnar till sina större blad, men hjertbladet likwäl blifwer friskt; såsom sådeskornet multnar, men likwäl skjuter en grön brodd utur förmultningen; såsom träden om wintren äro lifsom döda, dock inwärtas fulle med saft och kraft, hwilken röjer sig om våren; alltså dör den fromme till sin kropp, medan själen lefwer uti Gud, och förbidar sin kroppss uppväckning och förklaring, att de sedan må ewinnerligen tillsammans lefwa.

Scriber.

Leswa fåfångt.

Hvem har icke hört talas om A. T. Stuart, som egde och styrde det största handelshuset i Amerika och måhända i hela werlden. Genom kloka beräkningar och den strängaste punktlighet och ordning samlade han en ofantlig förmögenhet. Han hysselsatte 10,000 tjenare af alla slag och dessa påstå, att han varit en hård husbonde. För allmän wälgörenhet eller för wälgörenhetsanstalter gjorde han intet; han tycktes icke hafwa haft något sinne därför eller förstånd på sådant. Twenne ting företog han dock, som skulle åsyfta den arbetande klassens bästa; det ena var anläggandet af en ny stad utanför New York, som skulle bebos endast af arbetare och dit de skulle kunna om aftnarne draga sig tillbaka och njuta af landets friska luft, men allt togs till i en sådan skala, att inga arbetare kunde bo der, hwadan ändamålet förfelades; så samma med ett annat företag, ett wäldigt, kostbart hus, som skulle bebos af ensamma qwinnor, förmerskor och dylika, men det blef dem omöjligt att bo der, så att det stora huset efter endast ett par veckor förwandlades till ett hotell. Han bygde en stor kathedral, för att deri få en präktig graf, men rummet der han skulle ligga står ännu tomt, emedan hans kropp blef bortstulen och ej kunnat återfinnas. I dessa dagar annonseras äfwen hela handelshusets upplösning och dermed namnet A. T. Stuarts utgående ur handelswerldens annaler, der det, medan han lefde, lyfte såsom en stjärna af första storleken. "Du dåre, i denna natt skall man kalla din själ ifrån dig, ho skall då få det du tillredt hafwer." Låt icke rikedomerna wara ditt mål; och faller

den dig ti'l, så lägg icke hjertat deruppå, utan låt den tjena Herren och hans sak, medan den ännu är i dina händer.

H.

Årshögtiden Aug. Coll.

Denna börjas med examen tisdagsmorgonen den 6 Juni kl. 9 och fortsättes onsdagen, samt avslutas torsdagen med de s. k. Commencement exercises. Tisdagsaftonen har Phrenokosmiska sällskapet sin högtid och onsdagsaftonen hafwa de, som härstädes graduerat (alumni) sin årshögtid. Torsdagen förefommer icke allenast wanliga öfningar af graduerande klasser, jemte tal af en af våra pastorer, utan ock på eftermiddagen predikan af en annan pastor, samt andra förhandlingar, som wisseligen tillsammans skola upptaga tiden. Att musik och sång skola afwärla med talen behöfwer knappt sägas.

På det de många, som wäntas hit redan under examen och således behöfwa nattlogie, icke må blifwa utan sådant, anmodas de att åtminstone under föregående veckan skriftligen underrätta prof. A. Bersell om dagen för sin ankomst. Wi hafwa att begära logie hos våra wänner i de angränsande städerna; dessa stå nog som wanligt gerna till tjenst, men behöfwa dock på förhand weta huru många de böra bereda sig att mottaga.

L. N. S.

Wi äro äfwen anmodade intaga följande:

Philadelphia Theological Seminary
Alumni Meeting.

The annual oration will be delivered

by Rev. C. J. Cooper, of South Bethlehem, in St. John's Church, Tuesday, May 30th, at 8 P. M.

The annual meeting will be held at the Seminary, Wednesday, May 31st, at 10 A. M. Essays on "Defects in Church Government" will be read. By way of observing "The Triennial Reunion", letters are asked for from absent Alumni, to be read before the Association.

The class of 1873 will hold its triennial meeting to hear a paper prepared by Rev. R. E. McDaniel, of Toledo, Ohio, class historian.

Swarjeshanda.

Från Longmont, Colo., skrifwes den 5 denes: "Arbetet på kyrkan i Rysby församling går framåt med rassta steg. Om wäderleken medgifwer det, blifwer troligen stenarbetet fullbordadt nästa wecka. I eftermiddag har det dock till farmarenas stora glädje begynt regna. Den 16 Maj hafwa wi missionsmöte i Pueblo. Pastor Ryquist är mycket efterlängtnad i Georgetown, dit man kallat honom".

Från Kanfas.

— Teol. stud. D. A. Landell har afslagit kallelsen från Topeka.

— Pastor B. J. Sandén har antagit kallelse att werka som respredikant inom Kanfaskonferensens östra distrikt.

— Pastor Selens hem har åter gästats af döden. Den lilla Anna Dorothea, 2 år och 7 mån. gammal, hemsörlöswades den 14 denes.

— Pastor Cederstam med familj wäntas skola wara i Kanfas omkring den 5—10 Juni.

— En korrespondent anser öfversättningen af "förbudstillägget" i Iowa

behöfwa rättas. Så här lyder rättelsen:

I n:o 18 af Aug. sidan 343, i öfversättningen af tillägget till Iowa statskonstitution äro orden: "as a beverage" uteglömda, hwilket kunde leda till, att de som icke förstå engelska rösta emot förslaget. Det är för att användas såsom dryck eller att "supa", som tillverkning etc. af rusgifwande drycker i förslaget förbjudes, icke för andra nyttiga ändamål, ty då måste det falla.

— Paxton-distriktet af Illinoiskonferensen hade missionsmöte i Attica Ind., hwilket möte tog sin början måndagen den 1 Maj med en predikan af ordföranden, past. A. Edgren från Paxton. Diskussionsämnet war Tredje Artikeln af Apost. Tron. Sedan tisdagsmorgonen en kort inledningspredikan hållits af undertecknad, diskuterades gansta lifligt, dock endast mellan pastorerna. Frågan war om den Hel. Andes person, hans förhållande till församlingen och särskildt menniskan såsom frälsningsobjekt. — Predikan hölls på aftonen kl. $\frac{1}{2}$ 8 af undertecknad öfwer Ordspr. 1: 33. Onsdagen den 3 Maj fortsattes åter diskussionen, hwarwid togs i betraktande den Hel. Andes helgande verksamhet samt frukterna af denna verksamhet, hwarpå mötet af ordföranden på aftonen samma dag avslutades med bön och ordets förkunande. Mötet gaf, på det hela taget, intrycket af att wara följdt med uppmärksamhet och intresse från åhörarnes sida, hwaremot torde wara att beklaga att detta intresse icke som det tycktes sträckte sig till somlige pastorer, af hwilka nemligen endast en infunnit sig jemte undertecknad. — Hjertlig kärlek, gästfrihet och hunger efter det lefwande brödet utmärkte särskildt den lilla ström-

dande församlingen i Attica, hwaraf deltagarne i mötet alltid komma att bära liflig och tacksam hägkomst.

J. M. Mmqvist, sek. p. t.

— Våra bothandlare Engberg och Holmberg i Chicago hafwa sändt omkring subskriptionslistor å Fjellstedts bekanta och älskade bibelwerk, så att nu är tillfälle för alla dem, som känna sig behöfwa en hjälpreda (och hwem känner ej det?) wid den heliga bokens läsning, att förse sig med en ansedd sådan. Priset för hela werket i goda band är endast \$7.00, till hwilket pris det swärligen kommer att mera erbjudas. Som endast ett wist antal blir att tillgå är bäst att i tid anmäla sig.

— Hafwa våra läsare förfett sig med Luthers Huspostilla? Wi känna icke någon bok för den husliga kretsen mera passande än denna; den har korta predikningar öfwer våra gamla texter, hållna i Luthers enkla och kraftiga språk.

— En af de starkaste grunder, hwarpå hemliga sällskaper bygga sitt försvar, är den, att de endast äro wälgörenhetsföreningar, och derföre gör man dem orätt i att så swårt fördöma dem. Afwen om de syftade blott på wälgörenhet, är denna dock icke bygd på den kärleken, som flyter af tron, och redan af den orsaken är den dömd. "Att det som icke går af tron är synd". Men nu är det icke allenast Guds ord som icke erkänner de hemliga sällskapens wälgörenhet; äfwen den werdliga lagen går emot dem. Så har nyligen högsta domstolen i staden Maine förklarad, att dylika sällskaps egendom skall beskattas såsom annan egendom samlad och begagnad för eget bästa. Att wälgörenheten är obehöflig, om den ens kan få detta namn,

lynes af uppgifter från "storlogen" i New York, enligt hvilka sällskapet under år 1881 emottagit in emot \$84,000 och utgifwit för välgörande ändamål \$405. Under samma år hade storlogen i Massachusetts en inkomst af \$107, 246 och utgaf till begravningskostnader och annan välgörenhet \$1,563 och hade således öfver \$100,000 till andra ändamål. Storartad välgörenhet!

— Legislaturen i Ohio har antagit en lag, hvarigenom all försäljning af starka drycker, bier och win inbegripna, förbjudes på söndagarne. Med den förste Maj trädde lagen i kraft. De aldräflaste frogar stängde sina dörrar, och tidningar försäkra att Ohio ej haft sådana lugna söndagar sedan staten war en wildmark. Kunde wi blott få en sådan lag i Illinois, det wore ändå något. Nu är i städerna helgedagen den oheligaste, oroligaste, skändligast missbrukade dag af alla.

En treflig aften.

Gud vill bereda alla menniskor trefnad, men dermed är icke sagdt, att det skulle wara sann trefnad, som menniskan efter naturen finner behag uti; ty drinkaren finner sitt högsta nöje i dryckesglaset, då det blifwit fylldt af det förtärande gift, som bragt tusen och åter tusen menniskor i förderfwets grop; dansälskaren har sina trefligaste stunder på danssalen, ja, hwar och en har sitt älsklingsrum och älsklingsämne, uti hwilet han finner nöje och trefnad, men man måste dock säga: det är usla brunnar, ur hvilka menniskorna af naturen ösa för att tillfredsställa sina själsbehof, ty de gifwa intet watten, utan själen måste under alla omständigheter förr

eller senare försmäta, hwarföre sådant ej kan kallas trefnad, som medför så förfärliga följder. — Men mitt ämne war ju icke att tala om drinkare och danswänner m. m., utan jag skulle berättat något litet om "en treflig aften". En sådan hade wi, enligt mitt tycke, söndagen den 14 denes i den sw. ev. luth. församlingens i Boston kyrka, då derstädes firades barnfest. Għuru aftenen war regnig och fördensfull ogynsam för tillfället, war det icke desto mindre uppmuntrande att höra de små barnen uppläsa sina bibelspråk. I sanning en dyrbar skatt, som nedlägges i barnahjertat, ty hwad annat man lärer, det må wara än så godt, så är dock Guds ord det bästa, hwarom apostlen och säger: "Efter du af barndomen hafwer kunnat den heliga Skrift, kan hon dig underwisa till salighet genom tron på Kristus Jesus".

Och hwad jag ej förr sett i någon söndagskola war, att äfwen ungdomen, tillhörande bibelklassen, uppläste werjer ur bibeln. Så fortgick aftenen under omwägling af Guds ords läsande, små tal och sånger. Allt war trefligt och uppmuntrande för en fattig syndare; men det wärsta war, att tiden flydde oförsärligt ur händerna alltför hastigt, och wi hade gerna önskat, att tiden warit dubbelt så lång, och det i all synnerhet, då detta war den sista aftenen pastor Johansson war ibland oss före sin afresa till fäderneslandet, som påföljande torsdag egderum.

Pastor J. hade på eftermiddagen samma söndag tagit farväl af sin församling för en kort tid. Och att såväl barnen som hela församlingen kände en djup saknad wid förlusten af sin älskade pastor, som med så stor wälsignelse ar-

betat ibland dem, kan lättare tänkas än beskifvas; men den fröjdar sig i hoppet att äfwen den tid, som de måste wara åtskilda, skall blifwa kort, och att de således snart få återse hwarandra. Att pastor J. varit och är älskad af sin församling, derom är ej tu tal, och det bevittnar ock den kärlek och det deltagande, som församlingen visade sin pastor, då han wid sitt afsked fick emottaga den nätta summan af något öfwer \$80, såsom ett kärleks och tacksamhetsbewis af henne, hwilken summa wid detta tillfället blir past. J. en ganska god hjälp. Affigten med past. J:s resa är, som redan torde wara bekant, att återwinna sin under det mödosamma och trägna arbetet nedbrutna helsa; måtte ändamålet winnas! Frid ware såväl öfwer past. Johansson och hans familj som ock hans kära församling.

Studerande Englund från Philadelphia skall sköta past. J:s plats, medan han är borta, och wäntas han hit först i Juni. Gustavus.

Missionär Carlsons död.

Arbetet på missionsfältet i Indien blef ej långt för den unga familj, som på kallelse begaf sig dit strax efter synodalmötet i Princeton 1878; frukterna synas wäl derför ej heller wara stora. Men hwad som synes eller wifet sig under den alltid swåra begynnelsen till andligt arbete i ett land och bland ett folk, så olift det, som missionsfamiljen lemnade, det har varit den innerliga kärlek och iswer, hwarmed br. Carlsson och hans kära hustru egnade sig åt sitt swåra wärf. Det kan otwifwelaktigt sägas med fanning, att de båda

lefde för sin werksamhet. Carlsson war af naturen liflig, djerf och werkligen entusiastisk, och dessa egenskaper, under djupgående erfarenheter helgade, kunde ej annat än hafwa gjort honom till en äkta missionär. Han gladdde sig öfwer att hafwa funnit ett på sitt sätt nytt arbetsfält i Samulcotta, det han tyckes hafwa fäst sig wid med hela hjertat och der han hoppades finna ett hem och wälsignelse i sitt arbete. Han begynte ock så der med all kraft, kånste med för mycken iswer — och föll under de heta solstrålarnes styng, som beröfwade honom själskrafternas brut. Herren har nu botat sjukdomen på sitt sätt, d. w. s. fullkomligen, just som man ämnade aföra den sjuke till Europa och Sverige. Hwad hans trogna maka måste hafwa lidit under dessa förhållanden i det främmande landet, kunna wi någorlunda föreställa oss. Hos henne har utvecklat sig ett sinne för missionswerksamhet, som werkligen är owanligt, och är det att beklaga, att hon ej, på grund af swag helsa och kånste äfwen annat, kunde stanna i sitt kära Samulcotta.

Rörande broder Carlsons slut wilja wi låta Mrs C. sjelf berätta. Är ock hennes bref utförligt, så är det äfwen hjertligt och bewekande, hwarför det af alla skall läsas med nöje.

Madras den 4 April 1882.

Der skall Gud astorka alla tårar. — Och de skola ej mer utgå.

Med den djupaste smärta hemfänder jag nu underrättelsen, att min dyre, älskade make lemnat mig och sitt arbete härnere. Den 29 Mars kl. 6 och några minuter hemförlofwades han efter två dagars sjukdom. Slaget kom så hastigt, så oförwäntadt, men Herren ser längre än wi. Wi skola en gång för-

frå att rätt prisa honom för allt. Så tungt och hårdt detta slag än kännes, kan jag likväl ej annat än tacka Gud, ty nu wet jag att min älskade make är lycklig, han njuter nu den fröjd han så ofta längtade efter — och det för ewigt.

Det smäraste war likväl att jag ej tilläts att se honom, innan han dog; men hade det varit för mitt bästa tror jag nog jag fått, ty jag bad Herren så mycket — om det war möjligt. Det war en swår kamp i Gethsemane — mitt älskade stöd skulle borttagas, och jag fick ej säga farväl. En stor tröst fick jag dock genom ett bref som doktorn fick August att skrifa till mig första dagen. Jag såg deri att han ej saknade mig, ty hela brefwet war tack och lof till Gud, endast några ord för mig samt mitt namn. Han wiste att slutet war nära, ty brefwet börjar med: "Den babyloniska fångenskapen är nu slut för alla dem som kunna säga: se Guds wilja. Tacken och lofwen Herren, profet, prest och konung. Praise the Lord, Praise the Lord. Halleluja." Så är hela brefwet, allt som kan läsas. Så god Gud war som gaf mig detta minne och deri försäkrade att min älskade ännu fröjdades i sin Gud.

Samma dag han gick hem, bad han en man bedja med sig kl. 10 på förmiddagen, och sedan kl. 3, men då war han för matt att sjelf deltaga. När de frågade, om han fruktade att dö, swarade han med fröjd och frimodighet "nej, nej". Kl. half fem war jag en timma på hospitalet och talade med doktorn. Mina känslor kan jag ej här beskrifwa, endast Herrans starka arm kunde hålla mig uppe, och Herren öfvergifwer oss ej, när korset trycker. Jag fick löfte om att missionär Handmann skulle få se min

älskade, hwarför jag styndade hem med det budet. Handmann reste genast, men kom just som August hade insomnat. Han fick dock i bön sända min affkeds-helsning och wälsignelse att möta min vän deruppe. Just innan August lemnade tåredalen, fattade han handen på en man som stod wid hans bädd och upplyste den andra handen mot himmelen. Säkert wille han säga: "se nu får jag gå dit upp till mitt hem; der möter mig nu Jesus. Der will jag wänta på eder, älskade efterlemnade". Det är en så stor fröjd för mig, att han fick gå hem så fridfullt, ty sedan han blickat uppåt, insomnade han.

Nästa dagen samlades man här i det lutheriska missionshuset omkring min dyre makes jordista qwarleswor. Sex missionärer woro närvarande och allt war så högtidligt. Gudstjensten hölls af missionär Handmann. Derefter följde wi mitt jordista stöd till den sista hwioplatzen. Att det kännes tungt att nedfänka det kära man har, det wet den, som sjelf erfarit förlusten af en älskad make. Men wi blicka uppåt — en liten tid, och så få wi mötas, för att aldrig skiljas mer. — Det war mig en stor tröst att få följa med till min älskades graf. Tänk om jag mötts i London med den underrättelsen, att August dött på vägen! Herren förekom detta med sin godhets wälsignelse. Nu hwi-lar han efter sitt arbete; det war kort, men hårdt. Ofta tänker jag: kanhända war äfwen denna swåra sjukdomstid en del af hans arbete; skall Guds rike tjenas dermed, då ha wi stor orsak att tacka för allt. Att Herren varit August mycket nära hela tiden, det wet jag; och Gud har icke heller öfvergifwit mig. Nu känner jag mig wist allena,

och mörkt ser det ut framåt, men äfwen nu kännes frid från höjden, ljus skall nog komma. Herre led mig den väg, du vill jag skall gå. Det är lifswäl så godt att kunna tänka på min älskade jublande inför thronen, i stället för lidande i en asyl, utan att jag kunde hjälpa honom. Doktorerna tro ej att han kunde hafwa blifwit frisk, detta wiste jag ej förr. Han fick hwila i det land, för hwilket han e, åttade sitt lif dyrt att här få tjena sin Frälsare; han arbetade så länge det war dag för honom, nu får han lönen. Lide wi med, skola wi och med regera.

Första dagen efter min älskades flyttning kändes det som kunde jag ej wänta, tills jag fick följa efter. Vår förening war så kort, så lyckliga woro wi, att lösningen af banden förorsakade bittra smärtor. Herren gaf mig en dyrbar skatt, och nu har Herren tagit honom till sig. Wälsignadt ware Herrans namn.

Wid första tanken på hwad jag nu skulle göra, kände jag mig som kunde jag ej lemna Indien. Jag längtade till det arbete wi lemnat. Min helsa är dock ej så god och dessa sju månaders långa ångslan och wäntan har gjort mig mera matt. Jag bad Herren om ljus, och nu rådes jag af alla mina wänner (de som något känna förhållandena inom vår mission) att ej resa tillbaka till missionsfältet, utan åtminstone för en tid resa hem.

Öder förjande syster
Hilda Carlson.

Begravningsdagen den 30 Mars fringsändes följande, som wi aftrycka ordagrant:

The friends of Mrs. Hilda Carlson are hereby respectfully informed that the remains of her late husband, Rev. A. B. Carlson (aged 36 years, 7 months and 13 days) will be interred this evening in the E. Lutheran Cemetery, at 6 o'clock. The funeral will move from the Lutheran mission house, Pursewalkum high road, precisely at 5½ o'clock.

Trotter & Co.,

Undertakers and Sculptors.

Madras, 30th Mars 1882.

Joh. 11: 25. Uppb. 3: 12.

Texter för Söndagsskolan.

Andra kwartalet.

N:o IX. — Den 28 Maj.

Mark. 8: 34—38; 9: 1.

Kristi efterföljelse.

Inledning. 1. Detta är en fortsättning af föregående text, och det tilldrog sig således wid Cesarea Philippi. Herren hade bestraffat Petrus för hans wälmenta råd och talat om sitt lidande som han skulle genomgå. Tiden derför närmade sig nu, och han wille derför förbereda sina lärjungar derpå samt lära dem hwad de också hade att wänta i werlden. Han talade dessa orden till alla och wisar dermed, att ingen är undantagen från lidande, som vill höra Jesus till.

2. Parallellställen. Matth. 16: 24—28; Luk. 9: 23—27; Joh. 12: 25; Ebr. 12: 1—3.

Frågor. Hwad hade Jesus omtalat för sina lärjungar? Hwad råd hade Petrus gifwit Jesus? Hwad förestod således Jesus? Hwad vill Jesus i denna text lära sina lärjungar och alla, som wilja blifwa hans efterföljare?

Hufwudtext: Den mig vill följa, han försake sig sjelf och tage sitt kors uppå sig hwar dag och följa mig. B. 34.

Ämne: Taga korset uppå sig.

I. Korset. (B. 34.)

a) Anm. "Kallade — folket". Han hade talat enskildt till lärjungarna. Nu wille han,

att hwad han widare hade att säga skulle hö-
ras af alla, att de måtte lära denna allmänna
kristendomregel. "Sade till dem". Jesus
will ej locka någon med falska förespeglingar.
Han säger tydligt hwad man har att bereda sig
på, nämligen swårigheter och förfädelser. Han
söker ej att vinna någon att följa sig endast ge-
nom löften om lycka och sällhet och huru myn-
ken glädje och ära de skola få; utan han visar
dem tydligt, hvilka törnen som äro i deras
väg, huru många fiender, faror och swårighe-
ter de skola möta. — "Den mig will följa", det
är blifwa min lärjunge. "Will" betyder här,
önskar eller åstundar. "Förjate sig själf". För-
nekte sig själf. Sätte Kristus och hans rike
framför sin personliga vinning och sitt eget
behag. Sade rådfråga sig med tödt och blod,
utan helt lemna sig åt Kristus och hans behag.
Sjelfförnekelsen börjar i omvändelsen och
fortsättes under hela lifwet. Sjelfförfälske
och själsförlust, som följande, i synnerhet kato-
liker, påtaga sig, är ej Gud behaglig och är emot
Kristi lära. (Se 1 Tim. 4: 1—3.) Den själf-
förfälske som Kristus fordrar be-
står uti att förfälska sin egen wilja och allt, som
är honom emot, wore det än så behagligt, att
göra rätt och söka befrämja Kristi rike, hwad det
än må kosta, wore det äfwen lifwet; det är att
sätta Kristus först och allt annat under ho-
nom. — "Tag ditt kors uppå". Korset är här
en symbol af lidande och död. Märk! "Sitt
kors", icke en annans. Äfwen så säger Jesus:
"tag" korset, icke blott "håll", det är: man
bör wara willig att taga det på sig och ej blott
hålla det som lägges på. Jemför Ebr. 12:
1: "Låt oss med tålmod löpa i den kamp
som oss förelagd är". Du skall icke
blott antaga läran om den lidande Messias;
utan, om du will blifwa hans lärjunge, så må-
ste du ega eller wäpna dig med samma sinne:
att willigt uppoffra dig i hans kärlek. "Sade
korset för korsets skull, utan för Herrens
skull, och genom korset till härlighet",
säger A. Monod. "Och följ mig". Du skall
icke se efter Herren utan gå efter honom,
icke prata efter honom utan löpa efter
honom. — Den mig tjenar, han följ mig!

b) Frågor. Hwad skola wi göra, om wi
wilja blifwa Jesu lärjungar? Hwad är att
förfälska eller förneka sig själf? När börjar
denna själförfälske? Huru länge skall den
rädda? Hwad menas med att taga sitt kors
uppå? Huru tog Kristus sitt kors? Hwad

lägger Gud på oss lidande? Är själsförlust
Gudi behaglig? Hwad menas med att följa
Kristus?

II. Vinst och förlust med korset (35—37).

a) A n m. B. 35. "Behålla (frälsa) ditt
lif". Med lif menas här själf. Den som räf-
nar sitt lif så mycket wärldt eller aktar detta
lifswets behag så, att han derför lemnar Cri-
stus och hans ord; eller som aktar det timliga
så högt, att han försummar sin själs wälfärd,
"han skall mista det". Ad huru många finnas
ej, som låta saligheten fara för en fåsång lust!
För rätta kristna bör ej lifwet wara så lätt
som Kristus och hans evangelium, som Guds
nåd och det ewiga lifwet. "Den som mister
— skall behålla det". Vitafom återmannen,
om han ej får sin säd, utan behåller den, mi-
ster störden; men den, som får ut säden, som
då synes förlorad, får derigenom en rik
störd: så och den som utgiver sitt lif, sin ära
och sitt jordiska behag för Jesu och evangeli-
um, får tillig ersättning i ewinnerligt lif.
Men märk, det måste wara för "Jesu skull",
ty det finnes många falska martyrer, hvilka
icke lida för Kristi skull. Det är endast förlust
för Jesu skull, som har löfte om ewigt lif. Tu-
fenden förlora sitt lif för jordiskt vinning,
för nöjen, för moderna och för sinnlig njut-
ning, såsom Esau. Ägonens begärelse, töt-
tets begärelse och ett högfärdigt lefwerne kräf-
wa långt flera martyrer än Kristi evangelium
någon sin fordrat. Men detta är förlust
utan ersättning och hopp.

B. 36. "Hwad hjälper det m. m. själf".
"Stada sin själf" är här förlora sin själf. —
"Werlden wunnen, intet wunnet. Själens för-
lorad, allt förloradt!" — 1) Swarje menniska
har sin egen själf. 2) Det är en möjlighet att
förlora själen och här är fara derför. 3) Om
själens förloras, är det syndarens egen förlust,
och hans blod skall wara öfwer hans eget huf-
wud. 4) En själf är mera wärd än hela werl-
den, och att vinna werlden är ofta orsak till
att själen förloras. 5) Själens förlust kan ej
ersättas med wärdet af hela werlden. 6) Om
själens förloras, så är den för ewigt förlo-
rad, och förlusten kan aldrig ersättas eller
godtgöras.

B. 37. "Eller hwad kan en man gifwa" o.
s. w. Swar finnes något som gäller såsom
igenlösnings för en förlorad själf? Och
lifswäl göra många ett sådant wal, en så usel
handel. Det sker tanste ofta stilla, obemärkt
och omedwärdt, men lifet förlust merligt. Genom

werldsligt sinne, nöjen, dryckenskap, Guds ords försummande m. m., säljes själen. — Kristus har gifwit sig till återlösning för våra själar. Den största vinst är således att vinna Kristus, äfwen om man dermed får ett kors och förlorar allt timligt, äfwen lifwet.

b) Frågor. Hvad orsat framställer Herren, hwarföre wi skola taga vårt kors och följa honom? Hvad menas här med lif? Och hvad betydelse "behålla" sitt lif? På hvad sätt söka menniskor behålla sitt lif? Hvad menas med mista det? Kunna wi tala om mer än ett slags lif? Kan du wisa, huru man genom att göra orätt förlorar sin själ? Hvad menas med att förlora lifwet för Jesu och evangelii skull? Hvad vinna dessa? Hvad vinna de af werlden, som derigenom förlora sin själ? Hvad menas med att förlora själen? Finnes någonting hwarmed själen kan återlösas sedan den är förlorad? Kan du säga mig några orsaker hwarföre wi böra vara rädda för att förlora själen?

III. Blygds för Kristus och korset (B. 38).

a) Anm. "Hwiltten som blygdes". Det gör det samma hvad stånd eller wilkor man har i werlden. Härigenom will Herren förbereda sina lärjungar på hvad som förestod. "Wid mig och min ord". Den som ej vågar bekänna sin tro på Jesus och evangelium af fruktan för förföljelsen. Hvad som hindrar många från att omfatta Kristus är blyghet och fruktan för werlden. — "Detta horisla", som brutit förbundet med Gud, och "hyndiga släktet", som nu lefwer blott för werlden och dess lustar. "Menniskones Son blygas". Jde kännas wid, icke säga: "du gode och trogne tjänare", utan, "Gå ifrån mig!" Nog borde dessa ord bortjaga all falsk blyghet och menniskotrufftan ifrån oss. — För sup-, stratt-, spel-, prat- och danssällskap skall man blygas, men icke för Kristi ord och kors. Ju mörtare werlden är, desto mer skola wi låta vårt ljus lysa.

b) Frågor. Huru långt war folket i denna tiden? Huru kunde Jesu lärjungar prestas att blygas för honom? Huru prestas wi der till? Huru går det för dem som blygas för Jesus? Hvad hindrar många från att blifwa Kristna?

IV. Kronan efter korset. (B. 28; 9: 1. Matth. 16: 27, 28).

a) Anm. "När han kommer i sin Faders härlighet". Då han kommer att hålla dom, då skola hans bekännare upptagas med honom

i samma härlighet som han har när Fadern och trönas med lifsens ewanstliga trona. Här pekar han på härligheten som de wäntade här på jorden i Messias rike, och wisar att den icke skall wara härnere, utan i stället korset och förföljelsen och sedan härligheten i ewighet. 9: 1, "Jde smaka döden" m. m. Jemf. Matth. 16: 28. Några af lärjungarne skulle se något af Jesu härlighet på förklaringsberget såsom en försmak af den ewiga härligheten. "Se Guds rike komma med kraft". Detta syftar också på huru de skulle wara wittnen till Jesu uppståndelse, den Selige Andes utgjutande och Kristi kyrkas grundläggande, och att det gamla testamentets ordningar förwandlades. De kunde då se hwilken kraft evangelium hade och huru ingen kunde hindra det. Så styrker han deras hjertan till frimodighet under lidandet. — Wi hafwa många stora löften af Jesus, huru han skall belöna sina efterföljare och bekröna dem med lifsens trona. Låt oss derför nu gerna lida med honom, att wi också med honom må komma till härligheten!

b) Frågor. Hwiltten förändring skulle ske med Jesus till det yttre? När kommer Kristus i sin härlighet? Sök upp några ställen der detta omtalas. (2 Tim. 4: 1; 2 Petr. 3: 7; Upph. 11: 5; Matth. 24: 30, 31; 25: 31.) Hvad lofwar Kristus att då gifwa sina bekännare? Rom. 8: 17.

Oswerblid. Hwiltten lärdom hämta wi ur denna text? Sw. Korsets väg är wägen till Kristus och himmelen. Hvad säger Jesus till alla? Sw. Läs v. 34. — Hvad skal gifwer han? Sw. v. 35. — Hwiltten usel winning warnar han oss för? Sw. v. 36, 37. Hvad säger han om dem som blygas wid honom? Sw. v. 38. Hwiltet löste gaf han? Sw. 9: 1.

Lärdomar.

1. Den första lezan i Kristi skola är sjelffförnekelsete.

2. Kristus framställer för dem, som wilja blifwa hans lärjungar, både lidandet och glädjen, som medföljer hans tjänst.

3. Detta är en sikt som tjänar att fränställa alla falska och till att pröfwa alla sanna lärjungar.

4. De som wilja följa Kristus, måste wandra korsets väg.

5. Hwar och en har ett kors att bära, men det Jesus gifwer åt hwar och en är det bästa för honom.

6. De som wilja följa Kristus, måtte räkna allt, ja själfwa lifwet mindre värdt än hans tjänst.

7. De som i Kristi tjänst förlora allt, de vinna en ewig belöning.

8. Det är förwånande för huru litet menniskor sälja sina själar.

9. Själén förlorad, allt förloradt; själen frälst och allt är väl.

Erkännanden.

Till konf:s kassa;

Fr. Ljungheid 1,00; fr. Moingona 1,30; fr. Swede Valley 1,88.

Till läroverkets underhåll:

Fr. Swede Valley 9,00; enskilt person i Swede Valley 10,00.

Till konf. missionskassa:

Fr. Sioux City 5,35; fr. Nordström, Moingona 2,00; koll. i Stanton 4,13; fr. Fremont 85,00; fr. Bethesda 3,50; fr. Gowrie 5,00; fr. J. A. Blomgren, Gowrie 2,00; Mrs. Johanna Danielson 0,50; en onämnd, Swedesburg 2,00; koll. i Red Oak 4,27.

Till yttre missionen:

J. A. Johnson, Gowrie 5,00.

Till presidentens lön:

M. Forsander 2,50.

Till konf:s barnhem:

John Johnson, Red Oak 5,00; E. J. Samuelson, Dphiem, Ill. 20,00; koll. wid E. J. Nilsons bröllop, Stanton 2,00; koll. John Börjefsons bröllop do 2,00; an. A. M. Swanson do 3,75; O. Westerlund do 1,00; Wifs S. M. Trybom do 0,60; koll. i Stanton 6,19; Maria Widen's sparb. 2,00; Mrs. A. Johnson, Moingona 1,00; Lars Jonson 3,00; förs. i Burlington 6,00; The little Math. Society, 5,00.

Koll. fr. Gowrie till församl. i Brooklyn 2,50. Koll. fr. Moingona till förs. i Sutton 5,88.

Red Oak, Iowa, d. 10 Maj 1882.

J. E. Nehnström,
Iowa konf. kasför.

Tillkännagifwanden.

Till Kanfaskonferensens pastorer och församlingar. Konferensprotokollet är nu både färdigt och utfärdt, men blott få kollekter till konferensens kassa äro insända. Desutom är konferenskassan i ba-

lans sedan förlidet år. Vi måste se till att detta blir annorlunda, hwarför alla församlingar som ide redan gjort det, uppmanas att så fort som möjligt upptaga sin kollekt och insända den till konferensens kasför, hr J. Rodell, Smoth Hill, Mc Pherson co., Kanf. (Post money orders ställas på Lindsborg). Flera protokoll finnas att erhålla hos sekreteraren efter 15 ex. på dollarn. — De församlingar som reftera med 25 cents afgiften uppmanas att insända hwad de äro skyldiga före denna månads slut. Sefr.

Årsexamen hålles, om Gud vill, i Gustavus Adolphus College onsdagen, den 24 Maj. Commencement hålles på qwällen samma dag. Skriftliga examina i alla ämnen (med undantag af 2 @ 3) hållas fredagen och lördagen, d. 19 och 20 samt måndagen och halfwa tisdagen, d. 22 och 23 Maj. Examenspapperen bli tillgängliga på examensdagen. En vänlig inbjudning tillställas alla som kunna komma till stades.

M. W a h l s t r ö m.

Rod Island-distriktet af Illinois-konferensen håller, will Gud, sitt nästa månadsmöte i Berlin, Ill., onsdagen den 31 Maj och torsdagen d. 1 Juni. Mötet börjar onsdagsqwällen d. 31 Maj med gudstjänst kl. 1/8 — Samtalsämne blifwer den 14:de Art. i Augsb. Bekännelsen.

P. J. Brodine, sefr.

Annandag pingst, som är den 29:de Maj 1882 håller Rodforbs missionsdistrikt sitt nästa möte i De Kalb, Ill., då början kommer att ste med missionspredikan jagre dag kl. 2 e. m.

S. G. Larson, sefr.

Galesburg-distriktet af Ill. konferensen håller, w. G., sitt nästa missionsmöte i Hender-son Grove, Ill., den 29 o. 30 Maj 1882. Mötet börjas med predikan den 29 kl. 7 på qwällen och fortsättes påföljande dag med diskussion öfwer ämne, som wid tillfället wäljes af mötet. "Den der will, han komme och tage lifsens watten för intet!"

Under nämnda missionsmöte i Hender-son Grove kommer församlingens nya kyrka att invigas. Inwigningsstal hålles af konferensens ordförande på tisdagsmorgonen den 30 Maj.

Princeton, Ill., den 10 Maj 1882

S. A. Sandahl, sefr.

Wikstrand & Thulin's boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Aspelquist, O. Olsson och A. N. Gerwin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 31 Maj 1882

N:r 22.

Vår frälsnings Gud.

Micha 7: 18.

Ho är en sådan Gud, som vår,
Hvar skall man maken finna?
Ej någon annans kärlek här förslår
Mot dens, som för oss lät sitt blod utrinna.

När Adams slägt Gud öfvergaf
Och kom så under satan,
Då utbrast öfwer det hans "kärlekshaf",
Han måste frälja det från leviatan.

Sin ende Son han sände ut,
Som skulle för oss lida
Och göra på all syndens wälde slut
Och mörkrets mätter uti bojor smida.

Till syndaren han ropar: kom!
Kom till mitt hulda stöte!
Din Fader är jag, synda hit, wänd om,
Från syndalifwet, kom nu mig till möte!

Och förr än syndaren uppstår
Ffrån sitt syndaläger,
Ur Fadern re'n på uttif och han går
Till hwar och en som syndasorgen äger.

Och då en arm, förlorad son
Går hem till fadershuset,
Har han ett himmelskt arf af fri pardon
Och wandrar ett med Fadern uti luset.

Hwar fins i hela werlden wid
En sådan wän, som Jesus?
I nödens stund är han vår sanna frid,
I döden lesna wi litwäl i Jesus.

Th då han är vårt offerlam,
Som all vår synd borttager,

Då frias wi från ewig död och skam
Och trönas af hans nåd med fridens lager.

Om syndakroppen än är swår
Och vill vår själ förderfwa,
En trygghet dock wi hafwa i hans sår,
Wi skola icke dö, men riket ärfwa.

Han är vår frid, vår wän och Gud,
Som icke öfvergifwer
Sitt arma barn, sin sorgsna, swarta brud,
Men hennes fiender han själf fördrifwer.
Fr. N.

Tankar för uppbyggelse.

Ur Augsburgiska bekännelsens Apologi.

(Fortf.)

Inför mensklig rätt och i mensklig dom är rätten eller skulden wiss och nåden eller barmhertigheten owiss; men inför Guds dom har sig saken långt anorlunda. Th här har nåden och barmhertigheten ett klart löfte, ja och Guds egen befallning; th evangelium är egentligen denna Guds befallning, som bjuder och befaller oss, att wi tro skola, att Gud är oss mild och nådig för Kristi skull. Joh. 13: 17, 18.

Tron uppkommer och visar sig uti en sann bot och bättring och bör uti oss, under goda gerningar, under frestelserna och anfäktningarne, styrkas, stadfästas och tillwäga, på det wi sedan desto wis-

fare måga öfwerthyga oss, att Gud för Kristi skull anser oss med nåd, förlåter synderna och bönhör oss. Att lära sig detta kan man icke utan stora och många strider. Huru ofta uppvaknar icke samwetet? Huru ofta vill det icke bringa oss i förtwiflan, då det visar oss antingen förr eller senare begångna synder eller vår egen natur's orenhet? Och då wi under frestelserna upprättade warda och undfå tröst och hugswalelse, så måga tillika andra andliga rörelser, Guds kunskap, gudsfruktan, hoppet och Guds kärlek, och då warda wi pånyttfödde, såsom Paulus säger, till Guds kunskap och åflåda Herrans Klarhet såsom uti en spegel och warda uti samma beläte förklarade (2 Kor. 3: 18).

Wi tillstå, att det ewiga lifwet är en lön, emedan det är en sak, som man är skyldig oss; men för sitt nådelöfte är Gud den ojs skyldig och ingalunda för vår förtjenits skull.

När försträcka samweteten genom tron upprättade warda och finna, att våra synder afplanade äro förmedels Kristi dyra pina och död och att Gud är med oss försonad för Kristi lidandes skull, då först gagnar oss Kristi lidande och död.

Den är icke någon fast och kraftig tro, som icke visar sig uti bekännelsen.

Uti vår apostoliska trosbekännelse bekänna wi, att wi tro på en, helig, allmännelig kyrka. Men de onda och ogudaktiga utgöra icke någon helig kyrka och församling. Och det som följer derpå, nemligen "de heligas samfund", synes vara tillagdt, på det dermed skulle förklaras, hwad ordet kyrka betyder, nemligen en förening af heliga, som hafwa sins emellan gemenskap af samma Kristi evangelium, af samma lära och

af samme helige Ande, som förnyar, helgar och regerar deras hjertan.

Wi se dagligen för ögonen oändliga farligheter, som hota med församlingens undergång. De ogudaktigas myckenhet uti sjelfwa församlingen är oändlig, som vill henne alldeles undertrycka. För den skull må wi icke förtwifla, utan weta det, att församlingen likwäl skall förblifwa; ja wi måga weta, att änskönt de ogudaktigas myckenhet är stor, församlingen ändock blifwer behållen och att Kristus skall hålla allt, hwad han lofwat och tillsagt församlingen, nemligen att förlåta synderna, att bönhöra och gifwa oss den Helige Ande.

Vårt apostoliska symbolum kallar kyrkan allmännelig, på det wi ej måga tänka, att kyrkan eller församlingen är något yttre samhälle, bestående af wissa folkslag, utan fastmera att med kyrkan eller församlingen förstås menniskor, fringspridda öfwer hela werlden, hwilka tänka lika om evangelium, hafwa en och samme Kristus, samme Helige Ande och samma sakramenter, antingen de hafwa samma menniskostadgar eller icke.

Om församlingen, som i sanning är Kristi rike, åtskiljes från djefwulens rike, så följer nödvändigt, att de ogudaktige, emedan de äro uti djefwulens rike, icke äro den rätta församlingen, änskönt de i detta lifwet, emedan Kristi rike icke ännu är uppenbaradt, äro uti församlingen och hafwa der sina wissa embeten att förrätta. Ty det är alltid Kristi rike, som han gör lefwande med sin Ande, antingen det är uppenbaradt eller under korset fördolt; likasom det är den samme Kristus, som nu regerar i ewig ära och härlighet och som tillförene war korsfäst.

Kristus talar om församlingens utse-

ende, då han säger: Himmelriket är lift en not eller tio jungfrur (Matth. 13: 47; 25: 1), och lärer dermed, att församlingen är undanömd af de ogudaktigas stora hop, och vill att de fromme och gudfruktige icke må förarga sig deröfwer, ja och att wi måga weta, att ordet och sakramenterna icke äro utan kraft och werkan därför, att de handhafwas och utdelas af onda och ogudaktiga.

Ulfwar och falske lärare, ehuru de uti församlingen illa framfara, äro dock icke egentligen Kristi rike!

Det är ofelbart, att alla ogudaktiga tillhöra djefwulens rike och hans tropp, hwilken håller dem fångna och leder dem, hwart han vill.

Det är tillåtet de fristna att fritt bruka allehanda werldsliga ordningar, såsom de begagna lusten, mat, dryck och det allmänna ljuset. Ty såsom alltings natur och himlakropparnes bestämda rörelser wisserligen äro en Guds ordning och uppehållas af Gud, alltså äro och alla lagliga samhällen i sanning en Guds ordning och warða därför af Gud bibehållna och beskyddade emot djefwulen.

(Fortf.)

Antikristiskt.

I Sverige arbeta "den nya lärans" anhängare hand i hand med otrostidningar och "frisinnade" talare och författare att nedrifwa det gamla, både hwad lära och ordning angår. För den ena delen går lektor Waldenström som wanligt i spetsen och för den andra synes dr. von Bergen wara ledare. Till en början anordnade han ett möte i Stockholm, hwarwid dock renhåriga fristänkare, d. w. s. gudsförnekare, hade sådan makt att mötet gick sönder och före-

ningen brast i oenighet. Island förnekarne befann sig den bekante Wicksell, som sökt wisa det riktiga och nödvändiga i barnamord för att undgå fattigdom. Von Bergen stiftade därför en ny förening under namn af "den swenska protestantföreningen", hvars egentliga protest består i att förneka Kristi gudom och dermed försoningen, ja, i sjelfwa werket kristendomen. Hwar och en som understår sig att motsäga dem och således förswara den bekännelse på hwilken Kristi församling är bygd (Matth. 16: 16, 18), den måste nedsättas, han må wara hwem som helst. Filosofie professorn i Upsala, Ribbing, en gammal, högt aktad lärare, höll en föreläsning till förswar för de nytestamentliga undren, men han fick och uppbära smädelser af dem som ej räckte honom till knäna.

Unitarierna i Amerika står denna otrostrikning i Sverige närmast. Paretters skrifter spriddes för mer än ett tiotal af år sedan i stora upplagor och nu tryckas och spridas Channings skrifter; båda dessa författare äro af samma sinne, förneka Kristus wara Guds Son, men föra annars ett pråktigt språk och bygga upp en sedlighet på grund af menniskans naturliga krafter. Att de annars woro aktningswärda menniskor, skall ingen neka. Flere förläggare wisa stor iswer i att trycka unitariska skrifter och annonsera dem gerna under öfverskriften: "frisinnade skrifter m. m". Hwad det ordet, frisinnad, är behagligt både i Sverige och Amerika; men man borde och nu förstå hwad som menas med ordet, nämligen ett frimodigt förkastande af "det gamla ordet" och Herren Kristus sådan han i apostlarnes dagar och af reformatörerna predikades.

Det behöfves nu i sanning, att de trogne hålla upp för sig sjelfwa och ropa ut med wäldig röst inför alla, ap. Petri härliga predikan i Apg. 4: 12: I ingen annan är salighet, det är icke heller något annat namn (än Jesu Kristi Nazareni, v. 10) under himmelen menniskorna gifwet, i hwilket de skola salige warda! Det gäller för dig, käre läsare, att "förgås eller få ewinnerligt lif", och du har intet hopp derom, utan genom evangelium om den korsfäste Kristus, som wäl är för judarna en förargelse och för grekerna (denna werldens wise) en galenskap, men för dem som tro är det en Guds kraft och Guds wisdom. De läror, som predikas deremot, äro antikristliga. H.

Ett starkt skäl

för förbudstillägget i Roma och andra stater wilje wi här fästa uppmärksamheten på, nämligen den tillwärande hären af s. k. "tramps". Dessa sägas utgöra ett hemligt sällskap under bestämda regler och gemensam styrelse. De fördelas på staterna och tåga flockwis efter kommando genom de trakter, som äro dem anvisade. Ingen kan föreställa sig den fara, hwari landtbefolkningen i synnerhet skall snart allt mer befinna sig genom dessa olyckliga trampoline. De lefwa ett uselt lif, gå wanligen i usla kläder, åtnöja sig med eländig föda, ligga ute på marken eller i fängelser eller i uthus, dit de olofligt intränga. Ytterst lifsnöjda om sig sjelfwa, äro de det äfwen om andra. Att på dessa arma menniskor upphylles den bibliska erfarenhetslärningen: "säfäng gå, lärar mycket ondt", är wäl mer än själfklart. Hwad skall wäl röra sig i deras sinnen, då de wanka omkring? Hwad kan wäl wara

föremålet för deras samtal, då de stöta tillhoppa och lägga sig der och hwar i skogarne eller på vägfkanterna? De kunna ju ej annat än jemföra sitt usla lif med deras trefliga bostäder och rikt dukade bord, som äro arbetsamme och ordentliga; och då de icke orka eller känna någon lust att begynna ett ordentligt lif, hwad är då naturligare än att de misunna de arbetsamme deras bättre omständigheter, hata dem till och med derföre och släppa in tanken på och göra upp förslager att dela med dem deras goda. De blifwa ock allt djerfware; ej sällan sätta de sig i besittning af hela frakttainer, för att få åka så långt de behaga; deras böner om mat, kläder o. d. öfwergå allt mer till förbringar på hwad de önska, och hämnas de icke ännu, af fruktan för lagens näpft, så gror dock hämndkänslan i deras bröst. Naturligtwis lefwa de utan Gud i werlden och utan hopp för det tillkommande, deras grundsats är den gamla: "låt oss äta och dricka; i morgon måste wi dö". De lefwa för dagen, äta icke sitt eget lif och fråga icke efter andras hwarfen egendom eller lif mer än de äro twungna till. Man märker det i de tilltagande stölderna, i wäldsamheter i husen, äfwen wäldtäkt och mord. Och denna landsplåga är ej i aftagande, utan twärtom i tilltagande. Snart kan man icke lemna hustru eller barn ensamma i huset, utan att frukta att wid hemkomsten se dem misshandlade, kanske mördade.

Frågas nu, hwaraf denna kräfta kommit, så kan man med bestämdhet swara: dess hufwudkälla är dryckenskapen, och dennas källa igen frogarna, och den djupa åder, hwarur allt detta onda springer upp, är brännerierna och brygge-

rierna. De rusgifwande dryckerna, som ifrån de sednare utgjuta sig i strömmar öfwer landet, skola förderfwa det, om icke snar hjälp mellankommer. Rusdrycken suger kraften både ur mærg och ben och borttager så småningom all arbetslust, gör den stadars drinkaren lifnöjd om sig sjelf, wårdslös om sina och sitt och förvandlar honom till ett djur och ett wilddjur. Den sätter menniskornaturens djuriska lustar i brand, gör wägarne osäkra, hemmen otrygga, förorsakar otroligt ökade skatter till fattighus, fängelser, hospitaler, polis och domstolar — hwem kan öfwerståda fältet af olyckor, lidande, elände och död, som kommer ifrån de otaliga brännerierna och bryggerierna; de äro de egentliga trampfabrikerna. Och ändå fordra de att få wara ostörde i sin lagliga handtering! Låt dem åtminstone lagligen förbindas att fullt betala den skada de förorsaka. När någon råfar i mörkret falla och på något sätt skada sig till följd af en söndrig sidewalk, så kan han söka staden, som ofta åläggges betala tusentals dollars för den obetydliga anledningen till olyckan; borde icke den stad eller stat fastmer förbindas att ersätta den egentligen obotliga skada, som enskilde och familjer lida genom tillåtelse till spritdryckers tillverkning och försäljning? Jo, den får betala, men den borde lägga betalningsförligheten på dem, som äro werkligen skyldige. Låt dem bära den blott ett halft års tid och de skola snart tröttna. Som det nu är och går, rikta de sig på de fattiges så wäl som den stora allmänhetens befinnad.

Hur skall det nu gå i Iowa den 27 Juni? Afwen på våra landsmän hwar ett stort answar för den dagens om-

röstning. De böra åtminstone allmänt kasta sin röst emot deras och landets argaste fiende dryckenskapen och orsaken dertill, rusdryckers tillverkning och utprångling. Rusdrycksfabrikanterna äro rika och hafwa sammanstjuit millioner för att dermed förswara sin winstgifwande och förderfswande handtering; de hafwa redan begynt organisera sällskaper på åtskilliga orter för att hafwa en fast här af wänner på sin sida. — Fastän qwinnor ingen rösträtt hafwa, kunna de dock mycket uträtta till nykterhetens seger, och de böra göra allt hwad de förmå i denna fråga, emedan deras både timliga och ewiga wälfärd beror i hög grad på "förbudstilläggets" antagande. Finnes något olyckligare hus än der dryckenskapen regerar? Och hwilken kan vara olyckligare i ett sådant hus än qwinnan? Derföre befinnen eder fara och gören hwad I förman till farans förekommande. H.

Från Ryssland.

"Detta är dock i sanning ett olyckligt land!" utropade lord Stewart, när han lemnade Ryssland, der han varit Englands ambassadör. En hotellwärd i Lybeck hade märkt, att när ryssarne reste från Ryssland till utlandet woro de muntre och glade, men att de wid sin resa hemåt woro sorgsne och dystre. Han drog deraf den slutsats, "att det land man lemnar med så mycket glädje och dit man återwänder med så mycket misnöje måste vara ett dåligt land". Ja, när man läser en sådan bok som "Ryssland under Czarskaldet" af A.-Ö. håller blodet på att stelna af fasa wid hwarje blad, eller den menstliga hvarmen kosar upp till den grad, att man

är färdig att blifwa en fullblodig nihilist, willig och beredd att göra allt för att med snaraste förskaffa hela den skändliga ryska styrelsen till nordpolen, för att der regera öfwer isbjörnar och hwad annat mer, som rör sig bland isen. Dock, det är sant: en kristen bör icke lemna rum för hämdkänslor och harm. Det fins likwäl intet hjerta på jorden, som så brinner, glöder och lider för ett lidande och olyckligt folk som en kristens. När en lefwande kristen hör om någon medmenniskas nöd, bodde hon än i yttersta Siberien eller innersta Kina, så swider hans hjerta och han begynn timer sucka: Herre, hjälp, Herre, förbarm dig! Herre, kan jag något göra för att tjena wid din hjälp i denna nöd? För nöden wid dörren och för nöden wid werldens ända har en sann och lefwande kristen lika warmt och brinnande hjerta. Det är därför wi i Augustiana nu wille meddela några drag från missionen i Ryssland.

Vi hafwa hört och läst om nihilisterna; wi fördöma med rätta deras mord och illgerningar. Man ser på dem huru djupt ett folk sjunker i wild grymhet, när det genom en grym och wårdslös regering och ett liknöjdt presterskap bringas ned i yttersta råhet och elände, samt deraf eggas till förtwiflan. När ett folk icke fått den sanna bildningen, så griper det efter den falska och frambringar sådana ryshligheter som nihilisterna, om hwilka man icke kan tro annat än att de äro onda andar i menniskohamn. Boken om "Ryssland under Czarnäwsket" war skrifwen före upphäfwandet af lifegenstapen; man skulle därför wänta, att förhållandet i Ryssland nu wore bättre än under den hemskaste kejsar Mikolaus, men ad! huru

månde det wäl stå till bland folket i landet och i arméen, den olyckliga arméen? När jag war i Karlsbad 1879 läste jag i en tidning, att en kronoembetsman lät på det obarmhertigaste sätt piska en mängd fattiga bönder med spön, som woro doppade i saltwatten, blott därför att dessa arme icke kunde betala skatterna. När dessa olycklige begärde watten, nekades det dem. Saken war wissjerligen så oerhörd, att den kom till undersökning, men odjuret embetsmannen fick ett ytterst lindrigt fängelsestraff för en ytterst kort tid. Man kan tro de hemskaste ryshligheter om Ryssland, när man wet, huru soldaterna och de fattige på gudsben i Sverige behandlades för icke många år sedan, så länge prygelstraffet och den s. k. husagan fans qwar. Jag minns ännu, huru jag såsom barn, när jag hörde huru inspektorer på bruket handterade folket, beslöt att när jag blefwe stor, skulle jag ställa till krig emot sådana obarmhertiga inspektorer. Jo, jo, ett barn tänker också; jag förmodar, att det ryska folket, wilda barn som de äro, tänker, äfwen om det i sin ofunnighet tänker mycket som är galet. När jag blef stor, slapp jag ställa till krig mot inspektorerne, ty Gud hjälpte stälde så, att lagarne i Sverige blefwo milda och rättwisa mot de fattige. Men jag minnes också ännu, huru jag, när jag såsom ung prest hörde gamla soldater för mig beskrifwa, huru officerarne i hären buro sig åt, erfor den pinsammaste sasa öfwer militärwäsendet samt sunderade på, huru detta elände skulle kunna blifwa bortskaffadt. Lagarne om soldaternas behandling äro nu också genom Guds milda råd för mildrade, ehuru de gräsliga ederna ännu till stor del finnas qwar. Den som hört swenska of-

ficerare swärja, kan undra på, att icke både konung och folk med generaler och hela härligheten längesedan sjunkit ned i jorden, träffade af Guds dom. O, Guds mildhet och godhet, huru den lockar till bättring! Men det var ju om Ryssland vi skulle tala, icke om Sverige. Sverige är dock i många afseenden ett lyckligt och härligt land.

Nu då om Ryssland. Hvad skall hjälpa Ryssland? Guds lefwande ord. Med Guds lefwande ord följer sann bildning och sann frihet. Men kunde icke friheten vara nog? Hvad är friheten utan förmågan att rätt bruka den? Vi se det på dem, som skrifwa skandaltidningar. Dessa arma menniskor sönderslita med de wildaste och skamligaste ord Guds och menniskors ära och gapskratta sedan åt sin egen wildhet. Detta är precis samma sinne, som i Ryssland sönderfargar medmenniskors kropp med knutpistan och menar sig dermed upprätthålla lag och ordning. Utan Guds ord, som förädlar och förmildrar hjertat med Kristi kärlek, är det alldeles omöjligt med menniskan. Af naturen är menniskan en tyrann på ett eller annat sätt mot sig själf eller andra. Det är endast då, när hon får Kristi sinne, som hon är en verklig menniska. Huru skulle menniskan kunna blifwa verkligt ädel utan att lära af honom, som war och är den ädla menniskan i högsta fullkomning? Det finnes tyvärr många menniskor, som hafwa Guds ord i utvärtes måtto men ändå äro lika råa och oädla till hjertat, emedan fristendomen sitter endast utanpå. Men skall Guds ord komma in i hjertat, så måste det först komma utanför. Hvad vi därför må önska och bedja om med all iswer för det arma

Ryssland, det är Guds lefwande ord med en stor evangelisters skara. Om kejsaren wille afwända de gräsliga blodsdomar, som hwila öfwer huset Romanow, så skulle han skynna att af alla krafter befordra evangelii predikan och goda folkskolor. Förtroosande domar måste komma öfwer den ryska styrelsen. "Guds qwarnar mala långsamt, men de mala säkert". Evangelium har flera gånger klappat på Rysslands portar. Efter de stora napoleoniska krigen höll evangelium på att tränga in i själfwa kejsarens hjerta och hus och dermed i Ryssland. Furst Metternich af Österrike stängde då genom sina ränker Ryssland för evangelium, säger man. På senare tider hafwa kraftiga andliga rörelser försports bland de förnåma i Petersburg, såsom wi hade tillfälle att för en tid sedan se berättadt i Augustana. Huru skall det nu gå? Skall evangelium landsförwisas eller skall det få rädda Ryssland? Med hwilket lifligt intresse borde icke alla kristna följa evangelii sak i Ryssland!

Denna gång wilja wi berätta något ur en tyfs tidning.

Den inre missionen i St. Petersburg.

Den "Evangeliska Stadsmissionen i St. Petersburg" utvecklar under ledning af past. H. Dalton sin wälsignelserika verksamhet och har så fortgått nu redan i sex år. Hon har just nu utgifwit sin sjunde årsberättelse. Vi få derur weta, att Petersburgs evangeliska befolkning och nästan uteslutande den tyska delen deraf under år 1880 dagligen och öfwerhuswud taget användt en summa af tusen rubel i ordnad kärleksverksamhet. I berättelsen uttryckes önskwärdheten af mera försigtighet wid

almosors utdelande, emedan det knappast i någon annan hufvudstad är så lätt för den oförskämde dagdrifwaren att narra sig fram som i Petersburg. Den evangeliska stadsmissionen har under sin verksamhet måst blicka ned i ett gräsligt djup af syndaelände. Äfwen under det förflutna året gälde det att lindra mycket andligt och lekamt elände och att uträcka den förbarmande kärlekens hand emot de i synd och fattigdom bortkomne. Redan namnen "Högtidsaftonhus" och "Matrosghem" antyda i hwad mening missionen har uppfattat sin uppgift och söker att lösa den. Det sistnämnda är en hyrd lokal nära intill Kronstadts hamn. Bland de annars för de stadligaste inflytanden utsatte sjömännen hållas här under sjöfartstiden hwarje afton bibelstunder på åtfylliga språk. I rummen intill salen finna sjömännen dagtidningar, tidsskrifter, ett bibliotek, tillfälle till brefskrifning och qwällsward för billigt pris. I ett sjukhus för män, underhållet af missionen, så åldriga män fri bostad och delwis kosthåll. Missionens viktigaste verksamhet utgöres af fem stadsmissionärers arbete, hwilkas fält är oerhördt widsträckt och därför ganfka swårt. Deras verksamhet gäller sjukhus, fängelser, fattige, tiggare, sjömän, lärningar och söndagsskolor. I synnerhet har missionen haft i öfverwägan, hwad som kunde göras med afseende på den grusliga bostadsbristen bland de fattige och den äfwen i Petersburg tilltagande prostitutionen (otuktlasten). Den thys reformerta församlingen i Petersburg, som nu räknar 1018 konfianter, har under åren 1872-81 samlat den stora summan af 124,225 rubel för wälgörande ändamål. I Petersburg

finnes också en verksamhet, som kallas "den evangeliska fältlazarettsföreningen", som organiserades wid begynnelsen af rysk-turkiska kriget 1877. Under förflutet år har denna förening wårdat 93 genom kriget wärnlösa barn. Dessutom har föreningen understödt de af hungernöden wid Wolga hemfötte trosbröderna genom en insamling af 45,930 rubel utom gåfwor i natura. Till denna insamling hafwa större bidrag kommit från Schweiz och Tyskland". Så berättar Luthersk kyrkotidning från Leipzig.

Med spänd uppmärksamhet följer man i tidningarna underrättelser från Ryssland. Revolution eller ett utländskt krig är Rysslands vundwifliga öde i den närmaste framtiden, så säga de senaste tidningarna. "Vi dansa på en wulkan", utropade en förnam man wid en lysande hofbal i Frankrike näst före en af detta lands gräsliga revolutioner. Så måtte också den ryske kejsaren hafwa orsak att utropa wid de lysande festligheter, som skola förhårliga hans förestående kröning i Moskwa. Evangelium, evangelium! Hwarföre icke anwända den enda räddning, som finnes för folken? Evangelium med thy åtföljande skolor, sann folkupplysning och sann folkfrihet. Vi weta ej hwad som hwälfwer sig i den ryske czarens bröst. Han prisas för sin husliga dygd, och den sanna dygden är priswärd, men evangelium allena är frälsande kraft. Det är en helig och härlig pligt för oss swenskar att innerligt bedja för ryssarne, våra gamla fiender. D. D.

Från Colorado.

South Pueblo, Colo., den 23 Maj 1882.

Till Augustana och Missionären.

Guds ewiga nåd och frid!

Denna gång skall jag väl försöka att fatta mig kort.

Colorados missionsdistrikt af Kansaskonferensen har sedan sin stiftelse hållit åtta möten i all ströplighet och anspråkslöshet uti följande ordning: Ryssby, Golden, Denver, Georgetown, Ryssby, Golden, Longmontsettlementet, Boulder City och (nu sist den 16 och 17 Maj) i Pueblo. Följande ämnen hafva något litet behandlats genom tefer som diskuterats samt genom tal och predikningar: Hörnstensläggning, Sann mission, Den stora julgäfwan Jesus, Huru skall den rätta missionsisfvernen komma till stånd och bewisa sig?, Ordet och sakramenten såsom nådemedel, Det heliga Predikoembetet, Den kristliga kyrkoordningens betydelse wid missionsens bedrifwande, Jesu försoningslidande såsom den källa hwarur nådemedlen undsfått och hafwa sitt rika innehåll, Den sanna bättringen, Döpsens och konfirmationens inbördes förhållande samt deras förbindande kraft till medlemskap i Guds församling på jorden o. s. w. Wid det sist hållna missionsmötet i Pueblo installerades undertecknad såsom pastor i den lilla nybildade församlingen af pastor F. Telleen, distriktets ordförande, enligt uppdrag af Kansaskonferensens ordförande, pastor F. Telleen. Det nominella antalet af församlingsmedlemmar är 12, men några af dessa sägas hafwa lemnat platsen. Det är att hoppas, att flera af de på platsen sig uppehållande landsmännen skola genom ordets predikan lära inse

sitt behof af gemenskap både med syndares Frälsare Jesus Kristus och med hans församling. Han, som gifwit sitt löfte om nådemedlens, ordets och sakramentens, framgång och seger, är också mäktig det att hålla. Alla sanna missionswänner äro hjertligen inbjudna att med gäfwor och förböner deltaga uti det gansta wigtiga arbete, som Colorados missionsdistrikt har sig ålagdt och förelagdt af den gode Herden, som låtit sitt lif för fåren. Undert. har för hwarje möte skolat enligt erhållet uppdrag redogöra uti en eller annan af våra lära tidningar, men dels har han fruktat, att man på andra håll skulde anse det nästan förmätet att begära så mycken uppmärksamhet för vårt ringa distriktarbete, dels har hans tid varit på så många sätt upptagen, att han ej tilltrött sig kunna åstadkomma någon intresserande berättelse eller afhandling i så korta ordalag, som t. ex. Augustanas alltför knappa utrymme fordrar. Fördensfull har sekr. varit ohörsam mot sitt distrikt och öfwat sig i den under omständigheterna swåra konsten eller kånste dygden att tåga, alltsedan den der ledsamt långa redogörelsen från distriktets första möte i Ryssby den 31:ste Oktober förl. år syntes i Augustana. Distriktet håller sitt nästa möte i Denver den 5 och 6 instundande Juli.

Wi erfara ett nästan oafwisligt behof af en egen, kristligt kyrklig och allmännyttig tidning inom detta aflägsna distrikt, men wi älska både Augustana och Hemlandet för mycket och anse det bättre, att Augustana utwidgades och att Hemlandet förbättrades, så att hela vårt samfund genom dem kunde tillgodoses.

Wördnadsfullt i kärleken

F. Lagerman, sekr.

Från Boston.

Ehuru i förra nrt af Aug. förekom ett bref från Boston med hvarjehanda underrättelser, kunna wi dock ej annat än intaga afwen ett bref af pastor Johansson. Det innehåller flere rätt märkliga saker både om församlingen och enskilda.

”Härmedelst vill jag meddela eder, att jag med familj ämnar, om ej Gud lägger hinder i vägen, den 20 Maj resa till vårt kära fosterland. Vår tanke är dock icke att stanna, utan blott få någon hwila, som är för mig wälbehöflig och nödwändig. Om ej mina krafter blifwa i tid upphjelpa, så duka de snart under. En resa kan ock nu göras utan att hafwa något menligt inslytande på församlingen, ty den är icke blott i god ställning i pekuniert afseende, utan, hwad bättre är, afwen rotad och grundad på klippan Kristus. Föröfrigt kommer br. Englund att fylla min plats under min frånvaro.

Församlingen har wisat mig mycken kärlek och uppostring. Femte andra gästwor erhöilo wi af förs. 85 dollars till resehjelp. Dertill öfverraskades wi af en bankanvisning; men som gifwaren helst wille att hans namn ej skulle, såwål som summan, nämnas, så vill jag efterkomma hans önskan och tiga. Mannen i fråga, hwilken står utom församlingen, har gifwit 650 dollars till kyrkobygget och wisat stort intresse att få en swenskt kyrka i Boston.

Genom dessa bidrag hafwa våra reжебekymmer icke litet blifwit lättade. Herren wälsigne alla gifwarne!

På vår kyrka, som kostat nära 19,000 dollars, men nu är wärd minst 23,000 dollars, hwilar en skuld af 2,800 dollars. I en icke så afslägsen framtid hoppas wi

att församlingen med lätthet skall aflyfta afwen denna börda. Omkring 800 dollars har församlingen förlorat på en bank.

Underligt har Herren hulptit oss och för hans hjelp borde wi wara tacksamma. För nio år sedan, då jag anlände, woro wi huswilla och föga hopp war att få ett eget hus.

Inom församlingen råder enighet, ehuru anfall göras från många håll.

Några män finnas inom församlingen, som icke allenast äro troende, utan kunna på ett wisligt sätt möta anfallen.

Herren hjelpe mig usle syndare och beware mig i stillhet wid Jesu fötter!

Min adress under wistelsen i Sverige är Johannelund, Stockholm“.

Swarjehanda.

Hafwa konferenserna bestyrt om nedsatta priser på de jernvägslinier synodalmédlemmarne komma att färdas öfwer? Stor försummelse, om det icke skett eller sker.

— Från Alta, Iowa, underrättas wi, att pastor Olander antagit kallelsen från församlingen derstädes. Dermed är wäl en vigtig plats fylld, men också en annan församling, eller snarare flera församlingar lemnade ensamma.

— Pastor E. M. Hocanson från Minnesota konferensen har antagit kallelse till Golden, Colorado.

— I Douglas, samma stat, är stiftad en swenskt, evangeliskt-lutheriskt församling med namnet ”Saron“. Den 1871 föreslagna konstitutionen är antagen. Man umgås redan med förslaget att bygga kyrka.

— Uppfostringskomiteen har fullgjort sitt uppdrag och bestämt hwar de

studerande skulle wistas under sommaren. Det fanns wara omöjligt att tillfredsställa allas önsktningar, ware sig församlingarnes eller de studerandes. Komiteen handlade dock i denna swåra sak efter bästa förstånd och enligt den kannedom den egde om personer och förhållanden. Det är klart att ej alla äro lika begåfwade eller försigkomne, liksom att en och samma person ej kunde fändas mer än på ett håll. Församlingarne höra ej fordra för mycket af våra studerande. De hafwa under terminen arbetat tråget och behöfde snarare genom något lättare göromål stärka sig till återtagande af sina studier till hösten. Men om det nu fordras af dem att de skola underwisa i småbarnsskola och nattvardsbarn och predika (naturligtwis wäl) kanske ett par eller tre gånger i weckan, så är klart, att de återkomma med ytterligare nedtagna krafter. Wi hoppas att alla våra wänner befinna detta och ej fordra mera af våra ynglingar än rimligt är.

Om man på något håll önskar erhålla skollärare för sommaren, så kunna sådana möjligen fås af ännu qwarwarande studerande, derest anmälan derom insändes med aldrastörsta.

— Presbyterianerna hålla i dessa dagar ett stort möte i Springfield, Ill., derwid 600 ombud från landets alla delar äro närwarande. De äro icke rädda för stormöten.

— Däliga tecken. I tidningen "Dagens Nyheter" i Stockholm lästes nyligen en insänd artikel, hwari "Good Templars orden" mycket prisas och rekommenderas till alla af två skäl, först, att den bekämpar dryckenskapen och för det andra att den kraftigt motarbetar läseriet, d. w. s. allwarlig fristendom.

Om det är en kyrkoherde, som insändt artikeln, så är det ett dåligt tecken på den mannen; i alla fall är det icke ett godt tecken för det hemliga sällskap, som för nykterheten i skölden, men har helt andra ändamål.

— Som bekant antog församlingen i Princeton wid sista årsstämman den ändringen i sin konstitution, att inga medlemmar af hemliga sällskaper skulle widare så intagas i församlingen. Till följe deraf utgingo omkring ett fyrtio-tal ur församlingen och antogo sedan en af Chicagoblads predikanter att predika för sig någon tid. Detta är ju allt godt och wäl. Men så är den predikanten oblyg nog, för att ej säga samwetslös nog, att i nämnda blad uppgifwa att "Augustanas församlingen" fatt ett nytt "fence" omkring sig, och tillägger att ingen måtte tro att det gälde "någon wiss synd såsom dryckenskap, swordom o. d.", liksom icke sådant redan war "fencat" ute genom den gamla konstitutionen. Och sedan berättar han, huru allting nu war helt annorlunda, huru "Herren har uttagit ett folk för sitt namn: menniskor, som förut setat på krogen och wid spelbordet, sitta nu wid Jesu fötter, m. m." Låter det icke, som om allt sådant skett blott genom utträdandet ur lutherska församlingen. Men det förtiges att det just war, emedan de wille heldre tillhöra hemliga sällskaper än Guds församling, som de gingo ut. Nu äro de snart alla "Guds barn". Wi affhy hemliga sällskaper såsom en af tidens farligaste snaror, men wi önska dem allt godt, som höra eller hört till dem, och skulle af hjertat glädja oss, om de verkligen blefwe Guds barn. Men det tro wi, att sådana plåsterlappar, som den der predikanten lagt på såren,

kunna på sin höjd lindra en sweda, men platt icke läka eller bota. I stället äro wi förwissade, att om samwetet blir rätt maket, så tillåter det icke att draga i främmande of med de otrogne.

— Vår "tobaks"artikel i nr. 19 har wunnit icke så liten uppmärksamhet och mækt till eftertänka. En bresskrifware S. B. N. gifwer den sitt bifall på grund af egen erfarenhet. Han yttrar: "Jag har i öfwer 3 år begagnat den på alla tre sätten och wet, både huru den smakar och luktar, men nu i nära 12 år har jag ej känt något behof af den på något sätt". Han framställer derjemte en allwarfjam fråga, den wi dock icke wilja aftrycka, utan låta våra läsare gissa sig fram.

— Swad wi af "de frisinnade" hafwa att wänta i afseende på skolewäsendet, derpå hafwa wi ett exempel i Frankrike. Der är nu en skol-lag antagen i hwilken det uttryckligen bestämmes, att i skolan får icke talas till barnen om Gud. I förslaget stod att "lärarne skulle underwisa barnen om deras pligter mot Gud", men äfwen de orden, så allmänna och obetydliga de kunna wara, utröstades, så att det blott heter att lärarne skola underwisa i "moral och borgerlig upplysning". I dessa gudlösa skolor äro föräldrar genom lag tvingade att sända sina barn. Swad skall blifwa af ett folk med sådana skolor! Och dock synstar hwarjehanda ditåt äfwen i Amerika.

— Wäderleken har under nästan hela wåren varit mycket regnig och ytterst kylig. Att våra farmare hindras här af i deras arbete och göra måhända ej litet arbete och utlägg förgäwes, är täm-ligen säkert. Herren tyckes wilja wisa, att han kan äfwen öfwer detta nya, rika

land låta komma brist och till och med hungersnöd. Det wore ej mer än rätt, om stoltheten öfwer landets härlighet, liksom hade wi själfwa skapat det, finge emellanåt allwarfjam näpft. Mätte Herren dock handla med oss efter sin nåd och icke efter rätt!

— Alla de, som mottagit Tjellstedts porträtt, anmodas att wid instundande synodalmöte redowisa för försälda och återlemna oförsälda exemplar.

H.

All bedröfwelse har sin tid, och hwar korsdragare sitt mål, huru länge och huru långt han skall bära bördan.

Scriber

Texter för Söndagsskolan.

Andra qwartalet.

N:o X. — Den 4 Juni.

Matth. 9: 2—13.

Kristi förklaring.

Inledning. 1. Tiden och orten. Omkring åtta dagar eller en wecka efter det wi sikt läste och troligast under en natt. Platsen antages allmänneligen hafwa varit Tabor's berg. Somliga mena att det varit en af Hermon's höga spetfar. Kristus hade nyss förut talat om sitt lidande och sin död (se kap. 8: 31) och nu wille han wisa dem hwilken kraft hans död skulle bewisa och äfwen låta dem förnimma något af sin makt och härlighet, såsom himmelens och jordens Herre. De skulle nu så se denna hans Gudomshärlighet. Denna utomordentliga tilldragelse bildar således öfwer-gången till den sista afdelningen i Jesu lif, der allt går ut på lidande och död. Fadern förklarade nu sin Son och skulle efter hans fullbordade werk än mer förklara honom. Jesu menliga natur behöfde också stärlas till det förestående lidandet. Denna händelse förider ock ett klart ljus öfwer förbindelsen emellan den jordiska och den himmelska kroppen (1 Cor. 15: 49).

2) Paralellställen. Matth. 17: 1—13; Luk. 9: 28—36.

b) Frågor. Hwar mistades Jesus nu med

sina lärjungar? Hvad hade han nyss omtalat för dem? Svarom handlar denna text? Hvad wille Jesus wisa sina lärjungar? Hvad will han lära oss? War detta till någon hjälp för Jesus att stärka honom?

Hufwudtext: Och si en röst af himmelen sade: denne är min käre Son, i hwilken jag hafwer ett godt behag. (Matth. 3: 17).

Ämne: Kristi härlighet uppenbarad.

I. För hwilka denna härlighet blef uppenbarad (B. 2).

a) An m. "Efter sex dagar". Luf. säger: "Wid åtta dagar". Han inberäknar delar af två dagar och sex hela. Mark. omtalar blott de sex hela dagarne. "Jesus tog Petrus, Jakobus och Johannes". Dessa tre hade fått wara närwarande wid Zairi dotters uppväxlande och de fingo sedan äfwen bewittna hans själsångest i Gethsemane. Han tager dem med, på det att "alla fater stola bestå enl. låta eller tre vittnes mun" (5 Mos. 19: 15). Jemf. 2 Petr. 1: 16, 17. Dessa woro wäl de som bäst kunde mottaga denna höga uppenbarelse. Alla äro lika älskade af Jesus; men de kunna ej bära lika, hwarken af nåd eller nöd. "Han hade dem allena" m. m. Det war ej förenligt med hans tillstånd i förnedringen att låta alla se detta. Lukas säger, att "han gif upp att bedja". Han fick också af Fadern en synlig bönshörelse.

b) Frågor. Swart gif Jesus från Cæsarea Philippi? Hwillet berg war det? Hwilkä tog han med sig? Swarföre? Hwilkä andra märkwardiga tilldragelser fingo desse bewittna? (Matth. 26: 37; Mark. 5: 37). Swarföre få ej alla wara med?

II. Kristi härlighet (B. 2, 3).

a) An m. B. 2. "Och wardt förklarad för dem". Hans yttre gestalt förwandlades. Detta har den engelska texten återgifwit "Transfigured." Den svenska texten säger "förklarad", Matth. 17: 2. Lukas säger: "hans ansigte wardt förwandladt", eller strålande i klarhet från både inre och yttre härlighet. Den Gudomliga Andens fullhet utgöt sig öfwer hela hans warelse, den himmelska härligheten i hans natur, hwilken war förborgad under den jordiska skelpelsen, bröt nu fram (Lange). Hans ansigte sten som solen, "och hans kläder woro klara" (v. 3), glänsande af troppens klarhet, som ge-

nombrott kläderna; "och gansta hwita såsom snö" m. m. Matth. säger: hwita som ett ljus. Man brukade i österlanden bereda sådana stöna kläder, att de woro glänsande hwita och höllos i stor ära samt buros af höga personer, konungar och prester; men Kristi kläder öfwerträffa dem alla. — "Ingen färgare kan" m. m. Färgare; här menas en som tvättar och bleker tgg, th det finnes ingen som kan färga hwitt. — Wi se här hans härlighet såsom ende Sonens härlighet af Fadern.

b) Frågor. Hvad hände på berget under det Jesus bad? Hvad är meningen med ordet förklarad? Huru har den engelska texten återgifwit ordet? Huru såg hans yttre ut? (Jemf. Matth. och Luf.) Kan du säga mig något mera om Kristi härlighet? (se Uppb. 15—16; Dan. 7: 9). Wisar sig här hans gudomliga natur? Kan du finna några ställen, som omtala hurudana troppar de trogna stola få en gång? (Phil. 3: 21; 1 Cor. 15: 40—54; Matth. 13: 43; 1 Joh. 3: 1, 2). Wet du någon man, hvars ansigte strålat i klarhet här på jorden? (Moses. 2 Mos. 34: 29; Stephanus Uppg. 6: 15).

III. Kristi härlighet bekräftad (B. 4—8).

a) An m. B. 4. "Och dem syntes (i härlighet) Elias, representant af G. T:s profeter och Kristi förelöpare. "Moses", lagens representant. De höllo samtal med honom om hans afgång (död). Se Matth. och Luf. Se här ewighetswittnen. Dessa som i många hundra år warit döda, de lefwa dock och bekräfta det ewiga lifwet. I Kristus har lagen och profeterna sett sin uppfyllelse. Om denna stora sats samtalade de nu med Jesus. Detta, Jesu död, uppståndelse och himmelsfärd, är den största händelse i werldens historia. Detta war sjelfwa grundwalen till Guds rike och sjelfwa höjdpunkten i den frälsning som Mesias skulle utföra; detta den stora handling, på hwilken alla offer i Mose lag hänthyt och som gifwit dem bethdelse och värde. Det utgjorde fullbordan af hwad alla profeter förutsagt om Kristus och början till den härliga tid, som war utloftwad i G. T:s skrifter. Lärjungarne hade somnat in, men nu då de uppmärksade, "sågo de hans klarhet och de två män stå när honom" (Luf. 9: 32).

B. 5, 6. "Här är oss godt att wara". Petrus war upprymd i känslan af den himmelska härligheten och här smalade det godt. Ja, wisserligen bättre än att förkastas af judarna,

bättre än att lida mycket af de öfversta presterarna o. s. w. såsom Jesus hade nyss förut sagt! "O huru ljusliga äro dina boningar, Herre Zebaoth!" "Vad oss här göra tre hyddor", m. m. Han nämner ingen för sig och sina kamrater, ej heller tänker han på dem som voro nedanförr berget. De skulle väl alla flytta in hos Jesus! Det syntes dem nu att den länge väntade stunden för Messie rikes begynnelse hade kommit. Nu skulle från slutningen af detta berget den nya ritslagen proklameras, så att alla skulle erkänna den sanne Messias, uppvaktad af representanter från det gamla förbundet. Men "han visste icke hvad han sade", (v. 6). Så vilja många dröja i den ljusva tänslan af Guds nåd, i strålarna från den "öppna dörren". Men der är något bättre beredt för dem, när de komma ned från berget till de dagliga pligterna och omsorgerna. Den ljusliga erfarenheten skall bereda dem för det dagliga lifswets mödor. — "De woro häpnad". Den menliga naturen kan icke bära det ewiga lifswets härlighet. Det war dock icke någon swår fruktan, ty då hade Petrus ej welat stanna der.

B. 7. "En sthy", ett ljust moln, såsom då Gud uppenbarade sig i templet, på Sinai och i molnstoden, som följde Israel i ötnen. Denna sthy borttog också Moses och Elias. "En röst". Faderns röst "från den stora härligheten". De singo höra Fadern sjelf bekräfta sin Söns härlighet och de kunde sedan bewittna densamma (2 Petr. 1: 17, 18). — B. 8. "J det samma" — sågo" m. m. Med ens eller hastigt. 1) Wid ljudet af den himmelska rösten föllo de på sina ansigten (Matth. 17: 6); 2) Jesus kom till dem och lagnade dem; 3) strög då de sågo sig omkring, woro Moses och Elias borta och de sågo ingen "utan Jesus allena". De sågo nu Jesus allena och såsom de woro wana att se honom. Ja det är medelpunkten i allt hvad Jesus gjort och lärt — Jesus allena. Det bör wara vårt hufvudthema i predikan och undervisningen — Jesus allena. Nog är det saligt att erfara den himmelska härligheten och sällslapa med de saliga från himmelen; men ändå — Jesus allena, det är lifswet. — "Jesus allt i allt".

b) Frågor. Hvem syntes med Jesus? Hvad wet du om dessas hädanfärd? (5 Mos. 34: 5, 6; 2 Kon 2: 11). Hade detta något att göra med deras uppenbarelse här? Hvad re-

presenterade Moses? Hvad Elias? Swarom samtalade de? Hvad betydde "afgång"? Huru hade Mose lag hänwijat till Jesu död? An hvad profeterna hade förut sagt? Hvad tyckte Petrus om detta? Hvad föreslog han? Om Jesus lydt, hvad tror du det hade hjälpt dem och oss? Huru wittnade Fadern om sin Son? Huru slutade denna sköna stund för lärjungarna? Hvad är det wigtigaste för oss att ega?

IV. Frågor beswarade (B. 9—13).

a) An m. B. 9, 10. "De skulle ingen säga" o. s. w., icke ens för sina medlärjungar. De kunde ej sjelfwa fatta fullheten häraf; än mindre woro de stidliga att tala derom, och folket kunde ej heller fatta det. "Efter uppfändelsen", då kunde de inse mera af hans gudomswäsende och härlighet och wittna, att han war Messias. Men de singo här någonting nytt att fråga om: "uppfäst ifrån de döda". De trodde nog på uppfästelse, men de kunde ej begripa huru det kunde lämpa sig på Jesus såsom Messias. — B. 11—13. "De sporde m. m.". De skriftlärde wille ej erkänna att Jesus war Messias, emedan Elias ej än war kommen, såsom war förut sagt (Mal. 4: 5, 6). "Jesus swarade" m. m. Det är så o. s. w. — men Elias är redo kommen". Johannes döparen i Elie anda och kraft; "men de gjorde honom hvad de wille". Så gör werlden med sanningens wittnen. "Så måste och menniskones Son lida och föraktad warda, såsom skrifwet är".

b) Frågor. Hvad befalde Jesus angående sin förklaring? Swarföre? Swilla frågor ställde de fram? Huru sade han att Elias war kommen? (Matth. 17: 13; Luk. 1: 17). Huru kunde det sägas om Johannes, att han satte allting i lag? Hvad sade Jesus vidare om sig sjelf?

Öfwerblid.

Fr. Swillen sanning hafwa wi i denna text? Sw. Wår Frälsares Jesu Kristi härliga natur, eller att han är lefwande Guds Son. Fr. Huru styrkte Jesus sina lärjungars tro? Sw. Han tog tre af dem upp på ett berg och wardt förklarad för dem. Fr. Huru blef hans yttre? Sw. v. 3. Fr. Swilla kommo till honom der? Sw. B. 4. Fr. Hvad talade de om? Sw. i samma vers. Om försoningen på korset, kristendomens medelpunkt. Huru wittnade Fadern om sin Son? o. s. w. (Fråga om hvad som synes leda mest till undervisning och uppbyggelse).

Årdomar.

1. Den för hvilken Kristus skall förklara sig, måste gå afsidet ut ifrån werlden.
2. Under böneumgänge med Gud får man ofta se och smaka huru lufj Herren är.
3. Gufvudartikeln i vår troslära är läran om Kristi kors.
4. Sagen och profeterna se vi här förenade med evangelium.
5. Rjusta känslor äro öfvergående, men de böra stärka oss att genomgå swära pröfningar.
6. Vi måste hålla oss till Jesus allena, ty han är allt i allt.

Erkännanden.

Till läroverkets skuld:

Församlingen i Rodford 10.00; do, do till professörshuset 2.35.

Till läroverkets underhåll:

Församlingen i Rodport, Ill. 14.75; do i Farmersville 10.00; do i Galesburg 100.00; do i Keewanee 17.25; do i Knogville 14.50; do i Rodford 150.00; John Sparf i Rodford 5.00; förf. i Franklin, De Kalb co. 4.25; do i Altona 63.75; do i Farmersville 13.75; do i Andover 153.30; do i Chesterton, Ind. 26.00; P. Siller, Knogville 2.00; förf. i Centralia, Wis. 12.00.

Till presidentens lön:

Past. N. Nordgren 4.50; Orion 2.00; G. Peters 5.00; Altona 5.00; L. G. Abrahamson 5.00; Galesburg 6.50; T. N. Hasselquist 6.50; Rodford 8.80; A. Challman 3.00; S. P. Dvift 2.50; E. J. Magell 2.00; O. Olsson 5.00; Andover 6.00; S. J. Österberg 2.50.

Till inre missionen:

Församl. i Beaver 2.33; do i Farmersville 10.00; sfsföreningen i Berlin 25.00; skolläraren Nylander i Berlin 2.00; Sal. Chicago 35.00; David Peterson i Orion 1.00; sfsf. i Rodford 15.00; koll. i Geneseo 1.82; Gmm. Chicago (genom Landsfors) 25.00; Highwood 8.80; förf. i Gibson koll. 6.35; Mrs C. Swenson Farmersville 1.00; White Hall koll. 9.27; Frank Lundbergs sparbössa, Franklin, 1.00; Pehr Davidsson, Sycamore, 0.75; förf. i Galva 4.25; sfsf. i Rodport 10.00; förf. i Rodport 10.00; förf. i Princeton missionsförening 10.00; förf. i Rodford 23.34; do i Princeton 4.90; sfsf. i New Windsor 30.00; genom Bålgren: i Esca-

naba 5.00; i Norway 5.00; i Common Wealth 2.75; i Escanaba 5.00; i Iron Mountain 4.43; i Florence 1.87; sfsf. i Rankin Ill. 5.00; Samuel Johnson i Orion 2.00; förf. i Farmersville koll. 5.00; insamling wid husförhören i Andover 132.00; koll. i Andover 9.35; E. A. Carlsson do 3.00; samlade i Öxfords rote do 7.00; E. Winqvist saml. i Cambridge r. do 6.00; E. Winqvist saml. i Osco rote do 8.75; E. P. Peterson i do 1.00; Johan Peterson i do 1.00; Sam. Lind i do 1.00; en onämnd i do 0.50; Nils P. Peterson i do 5.00; förf. i Chesterton, Ind. 11.00; do i Aurora 12.00; do i Rock Island 12.00; do i Sagetown 3.55; do i Monmouth 3.22; do i Peshtigo, Wis. 3.15; koll. i South Chicago 7.21.

Till yttre missionen:

Henry Åström, Rodport 5.00; förf. i Beaver 2.33; sfsf. i Berlin 25.00; do i Rodford 10.00; Johannes Anderson i Rodford 5.00; Mrs Walin i Geneseo till Mrs A. B. Carlsson 1.00; Mrs Engdahl i do till do 1.00; Mrs C. Swenson i Farmersville till do 1.00; genom E. Nord öfverfött wid insamling till begrafning af B. Carlsson i Dalton, Mich. 6.85; Ottosson i White Hall 0.25; Miss Gina Magnusson i Ludington 2.00; förf. i Rodford 22.20; Princetons förf. missionsförening 5.00; sfsf. i Rankin 5.00; förf. i Farmersville 5.00; Mrs Alex. Johnson i Andover till Mrs A. B. Carlsson 5.00; förf. i Aurora 6.00; do i Knogville 4.00; Mrs N. Peterson i do till Mrs A. B. Carlsson 1.00; förf. i Menekauue 8.00; till missionsår Carlsson från Opheim, Berlins förf. 35.40; do fr. Swedona do 31.80.

Till immigrant missionen: från Gmm. förf. i Chicago 24.75; sfsf. kyrkobyggnadskassa, fr. förf. i Galva 4.40.

Orion, Ill. den 25 Maj 1882

B. Setterdahl

Ill-konf:s kassör.

Till synodens missionskassa.

Till inre missionen:

Från N. Y. konf. förf. i Worcester 3.00; från Ill.-konf. 200.00; fr. Iowa konf. J. E. Rehnström 200.00; do, do immigrant miss. 8.85; fr. Ill. konf. 200.00; fr. N. Y. konf. T. D. Pinell 300.00; Kans. konf. C. E. Österberg i Humboldt 3.00; do Nils Larsson i Boone, Nebr. 1.00; do immigrantmiss. J. Rodell 2.00; fr. Iowa konf. J. E. Rehnström 61.31; fr. Minn. konf. J. Bodin 33.97; Luth. Yngl. föreningen i Minnea-

polis till miss. i Utah 5.00; fr. All. konferensen 447.50; fr. Minn. konf. J. Bodin 200.00.

Till yttre missionen:

Fr. Kans. konf. J. Rodell 34.00; fr. do till A. B. Carlsson 1.00; fr. norrl. församling i Bloomfield, Minn. till miss. i Indien 9.78; fr. All. konf. 300.00; fr. Kans. konf. J. Rodell 37.00; do till A. B. Carlsson 1.00; fr. Minn. konf. J. Bodin till do 20.00; do, do, 86. 62; fr. Sowa konf. J. E. Rehnström att delas lika emellan General Councils och Ev. Fost. Stift. mission 56.75.

Orion, All. den 25 Maj 1882

B. Setterdahl

Aug. syn. missionsstyrelses kassör.

Till Läroverkets underhåll:

Fr. Immanuelsförsamlingen Boston Mass. 32.00; Beaver, Freehold, Pa. 14.00.

Till presidentens lön:

Från Brooklyn N. Y. 6.00; fr. Boston Mass. 2.00.

Till konferensens protokoll:

Från Jamestown N. Y. 6.80; Berea Freehold, Pa. 1.24; fr. sällskapet i North Warren, Pa. till inre missionen 15.00; till yttre missionen 15.00. Från Warren till konf. mission 4.58; fr. Titusville till dito 3.80; fr. Besjelsbalh, Pa. do 10.00; fr. Boston, Mass. do 10.00.

De församlingar, som ingen kollekt, insändt torde göra det, emedan protokollen nu måste betalas.

Pontiac, N. Y. den 23 Maj 1882

E. D. Line II

N. Y. konf. kassör.

Förestånderskan för mathållningen vid Aug. College, Mrs Sara Larson, önskar på detta sätt ytterligare frambära sin tacksamhet till härvarande studerande för den så väl öwäntade som värdefulla gåfwan hon erhöil på sin 50:de födelsedag, bestående af Pietistverket och Romarebrefwet, hwilken gåfwa alltid för henne skall utgöra icke allenast ett kärt minne utan äfwen en brunn med friskt och lefwande watten.

Tillkännagifwanden.

Skandinaviska ev. luth. Augustana-synoden i Norra Amerika kallas att sammanträda till sitt 23:je årsmöte i sw. ev. luth. församlingens

i Altona, Knox Co., Ill., tyrtä torsdagen den 15 Juni kl. 4 e. m.

Synodalrådet sammanträder på samma ställe lördagen den 10:de Juni kl. 9 f. m., och ministerium onsdagen den 14:de Juni kl. 9 f. m.

Handlingar till synoden och ministerium böra insändas till synodens president före synodalrådets sammanträde.

Pastor Loci beder alla dem, som ämnat bevisa synodalmötet, att till honom insända sina namn före den 5 Juni på det att han må kunna ordna om logi. Adressera bref till Rev G. Abrahamson, Altona, Knox Co., Ill.

De komiteer, som konferenserna enligt synodens beslut skulle tillsätta för att skaffa nedfatt passagerare afgift, behagade i god tid offentliggöra hwad de lydats uträtta och hwilka banor medlemmarna böra taga.

Galesburg, Ill., den 21 April 1882

E. P. A. Lindahl, sekreterare.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, wectotidning för kyrkliga underrättelser, Vårfrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertecknad till \$1.60 Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenumerantfamiljerna lemnas hwart 7:de ex. gratis.

Penningar kunna sändas i registrerat bres "Money Order" eller "check" (wexel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. P. Welinder, Kristianstad, Ålsum.

Bref rörande prenumeration adresseras till E. G. Thulin.

P. O. Drawer 379.

Moline, Ills.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. Miss. insändes till Prof. E. N. Hasselquist. Rods Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Rättelse. Nr 21 Aug. sid. 403, 2 sp. 1 och 2 rad. läses: "Kan man erfra Utah med 1,000"?; läs: Kan man erfra Utah med 1,000 man. Samma spalt, rad. 15 nedifrån äro 2:ne i utfallna; det bör läsas: "icke så illa tänkt."

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Gasfelquist, O. Olsson och A. E. Gervin.

27:de åtg.

Moline, Ill., Onsdagen den 7 Juni 1882.

N:r 23.

Några önskingar

efter trettioårigt arbete.

III.

Detta är således, såsom synes, den tredje önskan. När den är framställd, vågar jag icke komma med flera, för att ej förtreta allt för många. Den första var väl den viktigaste, men likväl så allmän, att den ej gerna kunde annat än vinna allmänt medhåll. Den andra, fruktar jag, stötte emot der och hvar, isynnerhet hos sådana hvilka ej mycken erfarenhet haft i de frågor, som lågo innesfattade i den önskan, och föreställa sig, att det är en ganska lätt sak att uppbygga och underhålla den ena läroanstalten efter den andra. Men min tredje önskan är jag rädd väcker ännu mera motstånd, att icke säga förargelse, såsom stridande emot många andras önskingar. En ursäkt för hvad jag säger må då anses ligga i min längre tjänst i församlingen och derunder wunnen kärlek till henne, vår synod och dess angelägenheter, samt i någon erfarenhet under de många åren. Därföre beder jag läsare, både embetsbröder och församlingsmedlemmar, i ro läsa hvad jag kommer att härnedan yttra, opartiskt öfvertänka den vigtiga saken och bilda sig en klar

och på verkliga stäl grundad öfvertygelse.

Af föregående artiklar har hvar och en kunnat se, att hvad jag egentligen vill är enighet, och, för att komma allt närmare detta lyckliga mål, wille jag förenade krafter i alla riktningar, forteligen samarbete. Bygga wi på en och samma grund, Jesus Kristus och honom korsfästän sådan han så rent och klart framställes i våra bekännelsefrister, så böra och måste wi odla och öfwa den enhet, som ensamt kan försäkra oss om byggnadens uppförande, från menstlig fida sedt, ja till och med från gudomlig fida. Jesus säger nämligen: "Swart och ett rife, som är twebräktigt emot sig sjelf, det blifwer öde". Matth. 12.

Ett arbete, hwaruti wi skulle vara eniga, är tidnings- och bokspredning. Jag önsktade därföre, att synoden, som bäst bör känna de allmänna behofwen, också bestämde, hvilka och hurudana tidningar inom synoden borde utgifwas och spridas. Här kan det egentligen blott blifwa fråga om kyrkliga och kristliga tidningar och tidsfrister. Såsom grundsats borde fasthållas, att så få tidningar som möjligt borde utgifwas, utan att därföre något nödwändigt ämne behöfde uteslutas. Man tycker väl,

hvar på sitt håll, "vårt arbetsfält är så stort, att vi behöfwa en tidning för oss sjelfwa, för att genom densamma göra våra behof kända"; men man besinnar icke att två ting derigenom förlo-
ras: 1) man **in**stränker den kristliga och broderliga kärleken till ett wißt område och **af**skyr den i afseende på det stora gemensamma fältet. Man säger sig wißt icke wilja det, utan man vill afwen hafwa en tidning för samfundets hela område spridd; men det är dock klart, att man i första rummet vill hafwa sitt eget blad spridt och i andra rummet det allmänna, och desutom wet man, att, då man talar om det allmänna bladet, det swaret ligger nära till hands: ja, vi ha en tidning, och vi ha icke råd att hålla eller ingen tid att läsa flera. Och dermed får man då låta sig nöja. Men man lider en större förlust, den 2) att man kommer att all-
mer sakna ett wälgörande understöd från andra kyrkans områden. Säger man nu: vi behöfwa det icke heller, vi kunna hjälpa oss sjelfwa; så yppar ett sådant sinne stor brist på kärlek och brist på behof af kärlek. Rätt är, att man ej wänder sig till andra om understöd, så länge man kan hjälpa sig sjelf; men andras deltagande intresse i ens sorg eller glädje, i ens mot- eller medgång kan man icke vara förutan, utan att krympa ihop i sjelfwa kärlekslifwet, hwilket annars, der det är frifft, alltid väger och utwidgar sig, såsom det heliga ordet lyder: af den broderliga kärleken blifwer allmännelig kärlek. Ingen tror hwad medwetandet om den inbördes kärleken är ljuflig, huru lätt den gör en annars tung börda, och huru den lifwar och uppmuntrar till arbete och uppoffringar. Och ett inbördes gifwande af detta slag

behöfwa wi öfwerallt, om vi icke skola förtorkas. Vi kunna väl nämna ännu en 3) förlust, nämligen den större wälsignelsen af kärlekens Gud, som ser med wälbehag på kärlekens öfning; "den som blifwer i kärleken, han blifwer i Gud och Gud i honom", säger kärlekens apostel. Denna förlust kan icke mätas eller wägas, men får icke förgätas, när det gäller något, som kan framkalla den.

Om vi nu hade blott en allmän kyrklig tidning och denna wore stor nog att innehålla underrättelser från alla delar af vårt verksamhetsfält, så att hwad den ena delen fattades kändes genast i hela samfundskroppen och hwad wälsignelse wedersfors en lem strag gladde alla; skulle icke härmed otroligt mycket godt uträttas, ensidighet förebyggas, synkretsen widgas, kärleken förökas och kraften stärkas — och således enigheten widmakthållas. Vi kunna icke mot säga detta, om vi wilja vara uppriktiga. Skole wi då icke arbeta för ett sådant mål? Vi hafwa nu twänne kyrkliga tidningar, utom A. o. M., nämligen "Råd och Sanning", som asser det hela, och "Bethania", som särskilt arbetar för Sömkonferensen. Båda äro förträffliga, men bearbeta hufwudsakligen samma fält, som synodens egen tidning, A. o. M. Man anser det nödwändigt att ett s. k. "uppbyggelseblad" eller traktat-tidning utkommer. Må då synoden besluta derom och bestämma dess innehåll, så att det finge sin särskilda mark att odla. "Barnvännen" och "Ungdomsvännen" borde tillhöra synoden, och är jag wiß att "Ungdomsvänner-nas förening" gerna afstår den senare, om synoden wille öfvertaga den. Om vi nu hade fyra tidningar, wore det icke nog? 1) "Augustana och Missionä-

ren", 2) Traktattidning, 3) "Ungdoms-
wännen", och 4) "Barnwännen"; hwar-
till möjligen kunde så småningom kom-
ma en särskildt missionstidning. För
det närvarande tror jag tre woro till-
räckliga, A. o. M., Ungdomsw. och
Barnw. Naturligtwis borde då A. o.
M. på något sätt utwidgas, antingen
utkomma med halftannat ark i weckan
eller helsre i quartformat. Många go-
da pennor hafwa blifwit satta i gång i
wåra nya tidningar och de kunde och
hyssefättas, och borde det, uti ett utwid-
gadt blad af den beskaffenhet häröfwan
nämts. Det kunde då fyllas med wäl
betänkta originalartiklar, som alltid skul-
le behålla sitt värde.

Tänkt nu, hwilka förmåner wi wun-
no, om wi ordnade wårt tidningswäsen-
de på ett rätt sätt. Först och främst
finge wi en stor, innehållsrik tidning,
uti hwilken alla nödiga dagens frågor
kunde af uppmärksamman medarbetare
behandlas, alla angelägenheter inom de
olika delarne af arbetsfältet för alla
framläggas, bibelställen förklarar i de-
ras tillämpning på närvarande tids-
förhållanden, längre eller kortare lämp-
liga och lärorika berättelser för gammal
och ung meddelas och derunder förfat-
taregåfwor lockas fram i ljuset och öfwas;
och för det andra skulle ett gemenskaps-
band knytas, ett gemensamt intresse
wäckas och underhållas, som skulle göra
oss starka, "fasta, owickliga och rika uti
Herrens wert" och förwisja oss om
att wårt arbete icke skulle blifwa fäfangt
i Herren. Jag är wijs att detta och än
mer skulle blifwa frukten.

Men dermed gjorde wi och wårt till
att förebygga det mångläseri, synnerligen
af tidningar, som wisserligen hör till ti-
den, men är dock högst skadligt för bild-

ningen i allmänhet och sann fristendom
ishynerhet. Icke blott tiden upptages
med läsandet af det mångahanda, utan
hwad värre är, lusten förgår till det
ordet som wijsat är och lära kan och en-
samt förmår göra själen salig. Sinnet
ryckes hit och dit och tankarne låta ej
lätt samla sig till ett ödmjukt sittande
wid Jesu fötter. Och huru mycket ondt
detta innebär, behöfwer jag icke här ut-
weckla.

Kanske inwänder man: "andra kyr-
kosamfund hafwa dock flera tidningar";
så besinne män, att tyfkarne klaga just
häröfwer och påstå att deras blad för-
densfull måste blifwa små och ändå med
knapp nöd bära sig, samt att de stora
amerikanske samfundet, t. ex. metodister-
na, hafwa väl flera tidningar och ut-
gifwa dessa på stilda orter, men emedan
samfunds-medlemmarne äro många, ar-
beta de upp subscribenternas antal till
från tiotusen ända till 50 @ 60 tusen.
Men detta leder mig in på en annan sida
af denna fråga, nämligen den **ekonomi-**
ska. Wisserligen äro der många ibland
oss, som äro så snälla och fromma, att
de knappt wilja höra talas om pennin-
gewinst på något, som rör det kyrkliga
arbetet; men, ehuru wi icke böra wara
af werlden, äro wi dock i werlden och
måste röra oss med de ting i werlden
äro, såsom andra mennistor. Det gifwes
en spekulation, som ej kan anses för an-
nat än spel och lyckspel dertill, och der-
för må man wäl taga sig till wara; men
att annars mottaga den winst, som ett
redligt arbete och nyttigt företag gifwer,
är sannerligen icke orätt, utan tillbö-
ligt. Och detta gäller ishynerhet frist-
liga tidningar och spridningen af goda
böcker. Metodistkyrkan har på denna
wäg en ofantlig inkomst, jag tror jag

har sett uppgifwas upp emot 100 tusen dollars. Den tyfka Missourisyndoden har eget tryckeri, derifrån utgifwas flera tidningar och böcker, hwilka lemnade en inkomst förlidet år af 36,000 dollars. Deras tidningar äro ej många, men alla, både män och qvinnor, äro enige uti att ensamt sprida dem. Om wi kunde haft fjerdedelen den summan, huru mycken hjälp hade wi icke haft deraf?

Hade wi nu blott Augustana o. M. med det mål för ögat, som det bladet haft och har, och woro enige i att söka införa det i hvarje hus, som bekänner sig till oss och annars älskar sanningen, huru många förmåner skulle wi icke hafwa deraf så wäl i afseende på rent andliga förhållanden, som ock med hänseende till understöd för vår skola eller vår widsträckt missionswerkksamhet. Antalet af hennes läsare skulle strax stiga från 6 till 10 a 12 tusen.

Sag wet att jag isynnerhet med denna sista önskan högeligen förtretat åtskilliga kära bröder och wänner; men jag wore ej uppriktig emot det samsund jag tillhör och älskar, om jag förtege hwad som är min innerliga öfwerlygelse, helst då jag wet, att, om sakerna taga en motsatt riktning, sker det ock i all wälmening, skall det endast tjena till att så smånigom upplösa det band som håller oss tillhoppa och göra oss så mycket lättare till hvars mans rof.

Sag hoppas att ingen tror att jag anser mig sjelf för en så förträfflig utgifware, att jag bör nästan ensam hafwa tidningsbestyret om händer; det är icke så. Jag känner någorlunda det otillfredsställande i allt hwad jag gör, delwis för det mångfaldiga, som ligger på mig, och skall icke låta förmå mig att bära bördan längre än till nästa synod.

Att utgifwa Augustana bör icke längre wara ett bigörsmål, utan hufwudgörsmålet för den eller dem, som syndoden dertill utser.

Wi behöfwa icke här widröra bokspridningen, så wigtigt och bethedsefullt detta bestyr också är. I wistt hänseende har syndoden sålt sig hwad denna sak beträffar. För min del motstod jag denna försäljning så länge jag kunde, och ångtar icke ännu den ställning jag då intog till frågan. Om andra insett sitt misstag i detta fall, känner jag icke. Emellertid har den allmänna bokhandeln på ett ärligt sätt kommit i den nuwarande egarnes händer, hwilka ock hafwa med slit och kraft drifwit den och förtjena allas beröm dertför. *H.*

Syrkohandboks-förslaget.

Som detta ju nästa synodalmöte skall granskas, borde det wara tid att någon wäckte uppmärksamhet derpå, så att wederbörande såwäl församlingsmedlemmar som pastorer gjorde sig bekanta dermed och ej komme oförberedda för frågans behandling. Jag will nu framkomma med några anmärkningar, alldeles icke som wore jag någon märkwärdig och myndig man och en kompetent domare; men beder på förhand så hafwa det förstådt, att affigten ej är att klandra utan endast att wäcka uppmärksamhet på saken.

1:o. För ottesången bör ej angifwas något särskildt böneformulär, utan den bör wara lifsfällig med aftonsången, sådan den nu förekommer. Den förekommer ju blott på högtidsdagar, och då kan nog den tjenstförrättande göra någon passande inledning.

2:o. Wid högmessans början är in-

ledningen till syndabekännelsen allt för kort. Ett par eller tre bibelspråk kunde nog tilläggas af lifnande innehåll med de föregående, så att under deras uppläsande sinnet mera ständes att framträda inför honom, den Helige, med syndabekännelse.

3:o. Bort med alla danismer! "Låtom", ej "Väter".

4:o. I syndabekännelsen är: "göra nåd och misfund," ej så tydligt som "med mildhet och nåd omfatta". Ett 8 a 10 års barn (ja yngre) kan förstå hvad som menas med "omfatta med mildhet", men ej så med "göra misfund." Och barnen böra också vara med i syndabekännelsen. "Utlöswat" bör väl hellre vara "löswat". Man "utlöswar" en belöning, men "löswar" att göra nådgonting. "Öfwerse" betyder ej förlåta utan "lemna oänmärkt", "vara efterläten med" (Dalin). Följaktligen måste det ändras till: "Dem vill Du förlåta allt, hvad o. s. w".

5:o. Aflösningens formuläret. "Den allsmäktige ewige Gud, o. s. w." är allt för obestämdt. Jäse en tiondedel, fruktar jag, af våra församlingsmedlemmar wet, att aflösningen med dessa ord uttalas; utan anse det som en del af syndabekännelsen. Mig synes, att aflösningen borde något lifna den nu wid nattwardsgång brukliga. Såsom t. ex. följande: "Är nu detta Eder uppriktiga bekännelese, och åstunden I af hjertat Ödra synders förlåtelse, så hafwen I också Guds fasta och oryggliga löfte på, att Han af nåd och för Kristi skull förlåtit eder alla edra synder. Ty Han säger: 'Förr än de ropa, vill jag svara; och emedan de ännu tala, vill jag bönhöra.' " Nådgonting lifnande tror jag skulle lända nådebehöfwande själar till mera tröst

och tillförsigt. Syndabekännelsen utgör ju en af gudstienstens viktigaste delar, ja väl den viktigaste; då bör också swaret härtill från Gud med tydlighet och eftertryck framhållas.

6:o. Recitativet: "Vi lofwe Dig", tror jag, blir swårt att införa såsom församlingsång. Wore det ej möjligt att få en för en församling någorlunda sjungbar öfversättning af "Ambrosianska lofsången" med enkel, korallartad tonsättning dertill? Den i psalmboken utgifna har väl aldrig eller högst sällan begagnats och kommer väl aldrig att i någon af våra församlingar begagnas.

7:o. För de stora högtidsdagarna wore ju lämpligt att anwisa särskilda högtidsånger. T. ex. Adventsöndag Boglers Hosanna, Juldagen Händels eller någon annan tonsättning till "Änglaången". Recitativ af prästen och för af församlingen. "Ära" förer finnas ju flere. Så på Nyårsdag och öfriga högtidsdagar. Lämpliga platsen för dessa wore mellan evangeliet och tron.

8:o. — "Bälsigna vårt lands styrelse (kongressmöten och presidentwal böra här insättas), gif fridssam o. s. w." — Satsen, att wi såsom kristna ej hafwa något alls med politiken att göra, bör ej af vår liturgi på indirekt sätt erkännas derigenom, att ingenting derom nämnes, när man ändock talar om öfwerhet och styrelse. Presidentwal förekomma ej i Sverige, men under riksdagen läses riksdagsbönen. Genom att i ofwanstående sammanhang omnämna presidentwal och kongressmöten behöfde man ej derå fästa så mycken uppmärksamhet, att särskilda böneformulärer anwisades; men ej heller alldeles förbjude saker som såväl för staten som kyrkan

äro af så stor wigt. Ofs såsom kristna medborgare åligger det ju att wara ett fast äfwen i den politiska werldens ruttenhet, och om presidentwalet inberäknades såsom föremål för våra förböner under den näst föregående tiden, skulle helt säkert mången känna sig i samwetet förpligtad att wid det tillfället göra sin skyldighet. Tendensen i våra stora städer är ju redan, att vår styrelseform hotar urarta till pöbelwålde; och detta tillhör det ofs att förebygga. Men ej blott det. Genom detta omnämnande erkände och bekände wi, att Den wi dyrka såsom werldsherrskare och werldsdomare också beherskar och leder presidentwalen, och att det "allrådande folket" blott är ett verktyg i Hans hand. Detta wore en hjälpsom protest mot nutidens menniskoförgudning. Och om det än icke just skulle falla en och annan "frihetshjelte" så wäl på läppen, så wore detta dock ett vittnesbörd, som anstod ofs såsom kristna gansta wäl.

9:o. En annan wiktig och gripande förändring i sjelfwa gudstjenstordningen borde, ja, jag wille gerna säga måste göras: Skriftestal är ju en förberedelse till nattwardsfirandet och hör dertill; låt dem då höra tillsammans! Detta är det naturliga och är följaktligen det rätta. Dertill kommer en hel del andra skäl: Skriftestalet störes alltid af inkommande, som blott ämna bewista högmessan. Detta är ett osägligt stort ondt. Huru mången inkommande kyrkobesökare har ej satan begagnat sig af såsom en fogel att bortplocka det utsädda ordets säd ur menniskohjertat! Och hwar låg orsaken? Dnekligen till en del i gudstjenstordningen. Ett annat skäl: Skriftestalet, syndebekännelsen och aflösningen, följande på hwarandra,

tilltala själen kraftigare och äro mera in på lifwet gående, än hwad i allmänhet en predikan med på förhand gifwen text kan wara. Det har varit min erfarenhet mer än en gång, att mitt sinne genom predikan blifwit rent af förströdt, och jag har ej tyckt mig blifwa af nattwardsens begående så wedergwickt och styrkt, som jag hade önskat eller wäntat. Och jag wet, att denna erfarenhet är ej min ensam. Detta är en omständighet, som jag förmodar, våra prester ej äro i tillfälle att märka så lätt; den synes mig af icke så ringa wigt. Ordspåret: "Man bör smida, medan jernet är warmt", kan tillämpas i sin fulla betydelse äfwenså på menniskohjertat. Ett skäl till: Den första kristna kyrkan hade högmessan först och så skriftermål och nattwardsgång. Mellan de båda lemnades tillfälle för en del att gå ut. Så bör det också wara bland ofs. Jag har hört att i en del församlingar har man återgått till denna ordning, emedan man funnit den wanliga olämplig. — Nu nog för att hafwa gjort uppmärksam på förslaget. För att spara utrymme har jag utelemnat förmildbrande, långa omskrifningar och gått rakt på sak. Framställningen är därför butter och twär, men jag menar ej illa, fast det kanske låter plump. I förwäntan på, att frågan ytterligare behandlas inför allmänheten, innan synoden möter, och någon af mina anmärkningar pååftas, om ej på annat sätt så för att fullkastas, vill jag nu tiga och hädanefter såsom hittills förblifwa blott

Åhörare.

Det fröjdar ofs att äfwen "åhörare" tänka på och söka att fatta hwad gudstjenstordning eller liturgi är. Alla

församlingsmedlemmar böra försätta sig in i denna fråga; när den först blifwer utredd, kan man wänta, att gudstjensten skall följäs med helt annan uppmärksamhet än som kan ske, så länge den är oförstådd. Det är dock icke en så ringa ting att fatta betydelsen af så wäl gudstjenstens olika delar som deras sammansättning. Dertill behöfves en god del historisk kunskap så wäl om den äldsta kristna församlingens gudstjänst, som dess anordnande wid reformationstiden. Gudstjenstordningen har nämligen utvecklat sig inifrån ur församlingens troslika och antager dertill en bestämdhet i enlighet med detta lif. Den kan fördenkfull icke annat än vara olika inom de stora, olika afdelningarne inom kristenheten.

Wid förestående artikel skulle wi wilja göra åtskillige anmärkningar, men stanna wid nr. 5 och 9. Önekligen har "åhörare" rätt i att anse de orden i synbäbekännelsen "den allsmäktige, ewige Gud m. m." för en absolution eller aflösning, hwarför den också borde stå efter det urgamla "Herre förbarma..."; deremot är nog den gamla önskningsformen den rätta på det stället, emedan den direkta aflösningen icke bör förekomma allt för ofta, för att ej förlora sin stora betydelse.

Rörande nr. 9 tro wi icke att det s. f. striftetalet bör förekomma emellan den egentliga gudstjensten och nattwardsfirandet, hwarigenom de båda delarne skulle blifwa allt för mycket skiljda från hwarandra. Det medgifwes att striftetalet kan synas stå så för sig sjelf, skiljdt ifrån den heliga handling som det tillhör, att dess betydelse försvinner. Men den första församlingen hade icke något tal i och för nattwardsfirandet, sedan

den allmänna gudstjensten och nattwarden sammansfördes till ett, utan betraktades nattwarden såsom den högsta punkten af det hela eller såsom den innerligaste gemenskap med Gud genom vår Herre Jesum Kristum. Man begynner med synbäbekännelsen och slutar med åtnjutandet af medlaren emellan Gud och menniskor, hwarigenom Joh. 6: 56 och äfwen Joh. 14: 20 uppfyllas och högre ting kan icke sägas om gudstjensten på jorden. Enligt gammal swenskt ordning förekommer i begynnelsen af nattwardsdelen af gudstjensten en förmaning som erinrar både om den rätta sinnesbestämdheten hos nattwardsgästen och nattwardens wälsignelse. Skall något förekomma på det rummet i gudstjensten, så bör det icke vara mer. Men vår anmärkning har blifwit wäl lång; wi tacka emellertid inläsaren för hans omtanke rörande den wiktiga frågan. S.

Den hemwändande sonen.

Han kommer derborta i trasor höljd,
Men ånger sig rör i hans hjerta,
Hans infallna kind är af tårar stöljd,
Hwar led synes darra af smärta.

Sitt arf han förspilt i främmande land,
Och fattig han wänder tillbaka.
Till ständliga brott han lånat sin hand,
Men följden han äfwen fått smaka.

Wot hemlandet wändes hans stygga blick,
Han söker att stönja den boning,
Från hwilken han stolt i sitt sinne gick,
Han önskar med fadern försoning.

Men fadern en konung, den störste är;
Skall han denna sonen tillgifwa,
Som drefs från hans fida af usla b-gär,
Skall han männ' hans dödsdom ej st. ifwa?

O nej, denna son han älskat så ämt,
Fast lofad han blef från hans stöte,

Han ser honom nalkas och allt är glömdt;
Och barnet han ilar till möte.

Och tänk hwilket möte den arme får,
Han slutas i styddande armar,
Snart åter i hemmet att fröjas går.
Så rikligt sig fadern förbarmar.

Den fadern är: Gud. Du förjande själ,
Som längtar från främmande landen,
Der du varit lustars trognaste träl,
Träd fram, låt dig lösa ur banden!

Wist är du eländig, usel, oren,
Din klädnad är hemst till att ståda,
Men b l o d e t dig renar och du är e n,
Som Gud vill i Kristus benåda.

Tänk, Gud din Fader, och Kristus din Bror!
O själ, vill du sådant försaka?
Och kärlet dig hjudes omätligt stor,
O blif ej i synden tillbaka.

Gudvig.

Presbyterianerna.

Vi omnämde i förra nrt deras stora möte i Springfield, Ills. De utgör en bland de största protestantiska och reformerta denominationerna i Amerika, hålla mycket på den calvinistiska läran om det oöwiforliga nådawalet, men äro ett allwarligt folk och icke så begifna på "länslofristendom" som somliga andra. Det synes och som wore de en bland de rikaste kyrkorna i landet, men de meddelade också rikligen till bedrifwande af det kyrkliga arbetet. Detta märktes och wid mötet, då frågan om inre missionen war före. För denna begärdes en half million dollars bidrag. Denna mission är egentligen werksam i den stora western och särskilt i den stora Mississippidalen. Dit hade man utfärdt och der underhållit ej mindre än 1,103 missionärer. Under sista året hade 81 kyrkor blifwit bygda, nära 200 utvidgade och reparerade, 510 pastorshus i ordningstafsda; 21 församlingar hade

begynt underhålla sig sjelfwa m. m. Eldiga tal höllas, synnerligen om Mississippidalen, hwilken jemfördes med det romerska kejsarriket, då det war som mäktigast. I denna wäldiga dal inströmmar, blott under detta år, en sådan massa emigranter, att de stulle utgöra en stat större än 23 af de nuwarande staterna. Huru nödwändigt att taga wara på dem i tid! Mötet fattade äfwen allwarliga beslut om söndagens helgande, så wäl som mot den öfwerhandtagande otron och darwinismen, m. m.

En gren af den presbyterianiska kyrkan, de s. k. "Förenade Presbyterianerna", höll på samma tid ett möte i Monmouth, Ills. Af denna ej särdeles stora afdelning begärdes \$300,000 till missionen.

Hafwa wi icke, såsom lutheraner och såsom synod, något att lära af dessa amerikanska möten? Näst Tyskland är wäl icke något protestantiskt land, från hwilket utgår så mycket folk och sprider sig just uti den stora Mississippidalen, som från gamla Sverige. Böre wi hwad wi böre eller hwad wi kunna, för att samla dessa landsmän omkring Guds ord, innan de helt och hållet sjunka ned i werldsfinne och otro? Man ropar från Minnesota, Dakota, Nebraska, Kansas, Texas, Colorado, Californien och Oregon om hjälp; i Dakota hafwa wi en, säger en; i Texas en; i Oregon och Washington territoriet en och i Californien ingen — för att ej tala om såtalet, åtminstone det otillräckliga antalet i de öfrige staterna. Här behöfwes män och äfwen medel, om män stola kunna sändas. Vi behöfwa läsa Jakobs 2: 13—17.

Stormöten af annat slag.

Frimurarene hafwa haft ett sådant i Peoria den 1 dennes, då hörnstenen lades till ett stort frimurartempel. De sökte då att wisa sig i all sin glans, ståt och prakt. Från alla håll tillströmmade "herrar riddare"; till och med ett dusin af högsta graden, den 33:dje, woro närvarande — alla i gyllene och silfwer-kostymer med bejjädrade hattar och blanka sablar — en wäldig skara. Utan asseende på den anda, som genomgår dessa sällskaper, måste det synas något eller mycket besynnerligt, att här kan finnas så mycken säsänga och titelwäsende i detta republikanska land. Ibland dessa frimurare finner man öfwerste prester, "aldravärdigaste", "stora" af alla slag samt "höga prinsar" och jag wet icke allt hwad för härliga ting. Hwad mer är, dessa höga herrar äro manligen utrustade med absolut makt och de lägre graderna förbinda sig med hemsta eder att med all ödmjukhet underkasta sig de högres beslut och uträtta deras befallningar. — När de hålla sina stormöten och wisa sig i sin bedrägliga härlighet, strömmar folk till i massor, såsom till ett "show" eller en asrättning; detta är sannerligen icke något godt tecken till en ädel folkkaraktär, utan till motsatsen. Man söker icke det rena och sanna, för att ej säga det kristligt allwärliga, utan det besynnerliga, kuriösa, löjliga och sinnliga, som tilltalar de lägre, de köttsliga lustarne och begärelserna — och förderfwar sig.

Tillwerkarne och försäljarne af starka drycker hafwa också stormöten, än här än der, och uppgöra planer, stifsta hemliga och öppna föreningar till skydd för sin förstörande handtering samt sam-

manstjuta penningar till befordrande af sina ändamål. Nykterhetswännerna hafwa öfwerallt både fluga och rika fiender att bekämpa och måste wara på sin wakt, om de icke stola öfwerlistas och besegras. Dock då de hafwa rätten och enskilt och allmänt wäl att arbeta för, stola de omsider winna, afwen om de till en början lida motgångar.

Brännwinsuppror.

Under Förenta Staternas förste president, Washington, uppkom ett ordentligt "brännwinsuppror" (the whisky rebellion) i westra Pennsylvanien, som måste med militärmakt undertryckas. Något liknande torde wi få upplefwa i våra dagar. I Ohio och i Californien hafwa legislaturerna stiftat en lag, som förbjuder krogarnes öppnande på söndagarne. Man har nemligen sett, huru icke blott söndagsstillheten genom krogwäsendet tillintetgöres och hwilodagen förwandlas till en dag för utöfswande af synd och brott; utan huru just arbetarne frestas att lägga på krogdisten wäckans förtjenst. Dessa lagar hafwa väckt ett förfärligt motstånd i båda de nämnda staterna och man hotar att med wäld sätta sig emot och öfwer lagen. I Ohio har rusdryckspartiet dragit saken inför högsta domstolen och fått lagen förklarad stridande mot konstitutionen och således upphäfd. I samma stund som detta utslag afunnades, sändes den fröjdesfulla nyheten i hundradetals telegrammer till alla tillwerkare och utprånglare i hela staten. Utgången war oförmodad, men man förmodar, att folket skall desto enhälligare fordra en ny lag, kanske strängare än den förra, då man ser med hwilken fiende till enskild och allmän wälfärd man har att göra.

I Californien har lagen blifwit förklarad konstitutionsenlig, och der är det nu man försöker göra den owerksam genom öppet motstånd. Ett sällskap, som kallar sig "frihetsligan," (således är äfwen lagbrott frihet!) har offentliggjort sin föresats att sätta sig öfwer lagen. En engelsk metodisttidning talar rent språk emot detta sällskap, kallar det ett "röfwareband" och yttrar: "Desse menniskor äro förrädare, anförare för de brottsliga klasserna, ledarne och anstiftarne för åttatio procent af brotten och brottslingarne i staten. De lefwa och frodas på tårar och blod. Medborgare, I hafwen varit nödsakade att på allmän bekostnad föda och kläda denna frihetsliga. I betalen skatter, som de förorsaka. I underhållen de olyckliga offren för deras rosgirighet. Och nu ämnas dessa menniskor öfwerändakasta eder styrelse, trampa edra lagar under fötterna. Frihetsligan eger frogarne, spelhelwetena och lastens nästen. Den har hwarfen heder, anständighet eller fosterlandskärlek m. m." Det är nästan hemskt, att se menniskor så blinda för egen och andras wälsfärd, att de kämpa för rusdrycker och frogwäsende som wore detta det ena nödwändiga på jorden. I qwinnor, gista och ogista, huru många af edert kön hafwa icke gjorts gräsligt olyckliga genom rusdrycken! Ett ohyggligt exempel från Sverige läses i ett nyligen kommet blad, som borde komma håren att resa sig på hwar och en, som är aldrig så litet mån om sin blott lekamliga wälsfärd. Sådana exempel finnas nog på närmare håll, men det från andra sidan werldshafwet må hitfattas för swenska läsare och läsarinor, som wäl deraf borde känna sig tvingade att kämpa för "förbudslagen" i både Zowa och Ransås. Så här lyder det:

"En man i Göteborg brukade föra ett mycket regelbundet lefnadsfätt, sålunda att han regelbundet hwarje morgon begaf sig hemifrån och lifa regelbundet hemkom hwarje afton full — plakat full. Rnytnäffslag och sparkar erhöill hustrun hwarje gång hon wågade draga en suck eller lät undfalla sig ett ord af klagan. Genom misshandel och bekymmer af al-lehanda slag blef hustrun sängliggande sjuk och mannen fortsatte lifa regelbundet som förut sina irrfärder bland Göteborgs frogar. En fredagsmorgon gick mannen som wanligt utan att bewärbiga sin dödsjuka hustru med en blick eller ett adjö. Fredagen lopp till slut; det blef sent på aftonen och ännu hade ej mannen hemkommit. För den sjuka hustrun war det nu klart, att hon snart skulle lemna det jordiska.

På lördagsaftonen hemkom mannen med ett par buteljer bränwin under armen. Då han nått och jemt hunnit öppna dörren, ropade han med sin wanliga bränwinsbas: "Upp med dig käring! Nu har du legat länge nog, din markatta! Hwarför har du ej eldat, här är kallt som i h — e. Nå, hwarför svarar du ej?" Mannen rusade bort i wredesmod till sängen för att rycka hustrun derur, men fann der — ett lif."

Alla kristnas hus skulle wara som små kyrkor i hvilka man ej hörde höra annat än det som gudligt och heligt är. De borde särdeles om söndagen, efter slutad offentlig gudstjenst, ljuda af lofsånger och andliga wisor, men man finner, Gudi klagat! twertom att allt är ljudande af de dårars löje och drucknas rop och buller.

Scriber.

Presters utträde ur kyrkan i Sverige.

Vi ha förut berättat om en pastor Hellqwists förmodade öfvergång till katolska kyrkan; steget har han nu tagit fullt ut inför en katolsk pastor i Malmö. Herr Hellqwist lär skola antaga en kontorsplats någonstädes i södra Frankrike. Vi ha äfwen förut uppgifvit de hufvudsakliga lyten han hade att sätta på kyrkan i Sverige och som bewekte honom lemna den.

En pastor J. Lindholm i Fröskog i Karlstads stift har också begärt blifwa från embetet skild och fått sin begäran bewiljad. Uti sin inlaga till domkapitlet framställer han sina skäl och de äro naturligtwis fullkomligt motsatta Hellqwists. Då Hellqwist såg intet annat än oordning och förfall på grund af afwikelse från katolska kyrkan; ser Lindholm allt för mycket ordning, band och bojor och afwikelser. Säm för man nu de båda männens motsatta grunder, kan man knapt undgå att draga på munnen, om icke saken ware af en allwarssammare art. Båda äro utan twifwel uppriktiga, hwar och en på sitt sätt; men båda måste wara bedragna eller bedraga sig sjelfwa. De tro det de göra wara Guds tydliga wila. De skjuta förmodligen samwetet för sig såsom den ledande handen och de hafwa fullkomligt rätt att följa det, men uppenbart är att samwetet går också i ledband af menniskans egna tankar och fantasier, annars kunde det icke peka åt två så olika håll som den katolska kyrkan å ena sidan och kyrklig upplösning å den andra.

Detta bör blott erinra oss om Skriftens ord: "blif wid det du lärt hafwer och håll det och bättra dig.

Sednaste underrättelser från fäderneslandet gifwa wid handen, att lektor Waldenström ändtligen äfwen begärt få nedlägga sitt embete; huruvida han dermed äfwen afträdt från sitt lektorat är ännu ej känt. Detta är wisserligen icke för snart.

I allmänhet synes ställningen i Sverige i statskyrkligt, och tyvärr dermed i kyrkligt hänseende allt mer förswaras. Hvad utgången blifwer, är ej lätt att se, eller om man kan mena sig se den, på grund af de wäldsammas krafter, som uppröra allting i denna tiden och samverka till öfwerändastande af allt bestående, är dock något wid slutet, som ej är godt att föreställa sig. Vi äro icke wänner af statskyrkan; såsom wi ofta yttrat; men ännu mindre äro wi wänner af revalutionär förstöring, som endast åstadkommer förstöring. Vi hade önskat bandets gradwisa lossande emellan kyrkan och staten, hwar på båda, och isynnerhet kyrkan, skulle hafwa wunnit. Inom den sednare skulle då de andliga krafterna gjort sig gällande annorlunda än nu ske kan. Nu är wisserligen fara wärdt, att mången andlig seglare genom de mångahanda lärowindarne drages in i hwirfveln och försvinner i djupet eller "lider stepps-brott i tron". Må wi wakta oss i detta land för efterdyningarne från fäderneslandet och bedja honom som leder folks öden, att han wille förwara de uppriktiga från de många afwägarne, huru inbjudande och lofwande de än må se ut, samt leda allt till en god utgång.

H.

Storrespondens.

Kära Augustana och Missionären!

"Genom Jesum äro wi komne till afswedelen".

Du är oss alltid en kär och wälkommen gäst, och wi hade alls intet emot, om du besökte oss hwarje dag. Du torde icke misstänka, att jag denna gång önskar berätta för dina många läsare något litet från Galesburg-distriktets missionsmöte, som denna gång hölls i Henderson Grove, Ill., den 29 och 30 Maj. Utom distriktets pastorer, som alla woro närvarande, hade wi denna gång glädjen se ibland oss konf. ordf., past. J. Wikstrand och studerande J. W. Bergqvist.

Mötet började på måndagsqvällen med predikan af br. Quist och undertecknad. På tisdagsförmiddagen samlades åter en stor skara menniskor i det nya templet, som nu skulle inwigas till en Herrens helgedom, hwarwid konf. ordf. höll inwigningstalet öfwer Dav. 68: 36 med ämnet: "Huru Herren uppenbarat sig i den kristna församlingen i sin helgedom." Talet war (såsom vanligt hos denne vår begåfwade broder) kostligt och lärorikt. Efter inwigningen afgaf broder Lindahl en kort historik öfwer den lilla stridande församl., hwaraf framgick, att hon på de 25 åren af sin tillvaro haft många heta strider, hwari Herren dock skänkt henne segern, så att hon nu eger ett andligt hem, en kyrka, som är 40 fot lång och 28 fot bred med en liten nätt tornspira, som hänwisar den trötte wandraren mot den himmelska helgedomen, som icke med händer gjord är. Wid södra ändan war en del af det gamla församl. huset bifogadt, som nu kommer att tjena till

skolhus. Det hela sadet kosta inemot \$2000, hwaraf hälften är betald. På eftermidd. samlades man återigen och nu skulle konfirmation, skrift och nattwardsgång hållas. Ett antal af 13 barn, som af stud. br. Bergqvist förfärligt blifwit undervisade i kristendomen, framträdde till altaret och aflade sin trosbekännelse och heliga trohetslöften inför Herren och församlingen. Kära barn, glömmen aldrig dessa dyra löften på eder högtidsdag! Skrifttalet hölls af br. Nordgren öfwer 1 Joh. 1: 1—3, hwarpå en och hwar nådehungerande själ fick knäböja och emottaga de dyra nåderätterna, som äro gifna till syndernas förlåtelse. O, huru godt att få deltaga wid Jesu nådabord! Här till ega past rerna, enligt min tanke, alltför sällan tillfälle; denna gång singo de wara med, hwarför Herren ware tack och lof!

På aftenen predikade br. Abrahamson öfwer Dav. 23 psalm, och härmed afslöts mötet.

Det borde äfwen tilläggas, att förf. medl. anställt fri middag och qvällsward "i det gröna" wid det närliggande pastorsbostället. Här upptogs en kollekt för kyrkan på nära \$100.

Glädjen war gemensam och stor, waderqwickelsen i allone riklig; frid, enighet och sällhet syntes wara förherrskande inom den lilla lyckliga wänkretsen. Wå det ännu mera så förblifwa!

Så hwile nu öfwer detta andliga hem och dess inbyggare Guds rika nåd, frid och wälsignelse!

Princeton, Ill., d. 1 Juni 1882

S. A. Sandahl, sektr.

Swarjehanda.

De wänner, som meddelat sina bidrag till renovering af kapellet, underrättas att kapellet undergått i dessa dagar en fullständig förvandling och ser nu ut som alldeles nytt. Målarna Norling & Lundahl hafwa verkställt arbetet och utan twifwel dermed bewisat sin sticklighet i sitt yrke. Skada, att ej så mycket in-flutit, att dörrar och fönster samt den nedre träbeklädda delen af väggarne kunnat blifwa ordentligt målade. Tack emellertid jändes gifwarne för hwad som blifwit gjordt. Kommen och sen hwad som är gjordt för edra bidrag.

—Wår wärderade emigrantmissionär i New York Mrs. Emma Rogendorf bör hädanefter tillskrifwas under adress: 253 East 32:d Str. N. Y.

—Pastor L. P. Ahlquist har nu flyttat från Saunders co., Nebr., till Marshalltown, Iowa.

Det stora hushållet.

Wi mena naturligtwis det wid skolan. Läsåret strider med stora steg till ända, och frågor torde der och hwar uppstå: huru har det gått med det stora hushållet? Wi kunna icke säga, huru räkenkaperna stå; wi weta blott att ingenting fattats på det stora bordet. Hade det varit annorlunda, så hade wi nog fått höra af det. Man hade sjungit sorgewisor för oss och wi hade då fått sjunga dem ut i landet öfwer allt.

Ware nu Herren i första rummet prisad för sitt tålomod och sin barmhertighet emot oss och den betydliga skara af ynglingar, som wid hans bord undfått det dagliga brödet så nära ett helt år, utan vidare bestyrmmer och det oaktadt allt som på bordet komma skulle

warit wida dyrare än någonsin förr och somliga ting två och tredubbelt dyrare. Men wi känna äfwen och uttala härmed en hjertlig tackfägelse till församlingarne i allmänhet, som mera endrägtigt än föregående år (såsom wi nemligen sluta måste hafwa varit fallet) insändt 25:ets afgiften, men besötom på många ställen insamlat och sändt stora qvantiteter smör, en mängd ägg och jag wet icke allt hwad. Sådant har inkommit från angränsande församlingar i Illinois (Altona och Knorrville och äfwen Rockford räknat wi till angränsande) och Iowa, men äfwen från gansta aflägsna ställen i Iowa och till och med så långt bort som i Nebraska och Kansas. Det wore rent af omöjligt att någorlunda wäl föda så många gäster wid wårt bord, om dylika wänliga hjelpfändningar uteblefwe.

En ännu större tackfägelse hafwa wi dock nöjet att frambära till de församlingar i Minnesota och Nebraska, som inskickat betydliga summor till mjöl. Det är i sanning glädjande se de med så få pastorer försejda församlingarne i Nebraska träda fram, och långt fram, i ledet af dem, som bewisa kärlek och intresse för deras (wår) läroanstalt. Må detta intresse fortfara och förkofra sig år efter år! Wi skulle önska, att det hade lyckats de jemförelsewis många församlingarne på det nya arbetsfältet i Nebraska att erhålla flera herdar efter Guds hjerta, hwarefter de ropat, skrifwit, kallat och bedit. Skolans lärare göra hwad de förmå att utbilda män, men de hafwa ingen makt eller rätt att bestämma deras verkniugs-krets. De bröder i Minnesota och Nebraska, som haft möda med insamlingen, ware särskilt tackade.

Denna tackfägelse är gansta allmän och går kanske förbi församlingar eller enskilda, som rikligen deltagit i insamlingen till mjöl eller annat; men redaktionen har icke noga reda på hwilka alla gifwarne äro lika litet som huru mycket de gifwit; wi hafwa blott hört derom och på grund deraf känt oss uppmånade, att sända ut denna tackfägelse. S.

Texter för Söndagsskolan.

Andra kvartalet.

N:o XI. — Den 11 Juni.

Matth. 9: 14—32.

Det lidande barnet.

Inledning. 1. Tid och ort. Denna händelse tilldrog sig morgonen efter förklaringen på berget och i närheten deras, således i trakten af Cesarea Filippi. Från härligheten på berget — från umgänget med den himmelske Fadern och de förklarade helgonen går nu Kristus med de tre lärjungarna att möta något, som rätt tydligt framställer eländet i jordens jemmerdal. I Kristi förklaring se wi en bild af Guds rike, och i tilldragelsen nedanför berget en bild af satans rike. Smärkligen kan man i evangelierna finna en tydligare motsats af himmelens härlighet och salighet och jordens tåredal med allt dess elände af synd, sorg och otro. Men wi se också hwad som både behöfs och kan göras genom Jesus.

1) Parallellställden. Matth. 17: 14—23; Luk. 9: 37—45.

Frågor till inledning. Hwarom handlade föregående text? Kan du påminna dig något derom? Hwad tid på dagen var det nu? Hvilka motsatser se wi wid jemförelsen af dessa två händelser? Huru bewisar detta att det icke varit godt eller nyttigt att bygga hyddor på berget? Hwad mera kan du då se i denna berättelse?

Hufvudtext: All ting äro möjliga honom som tror. (Text. v. 23.)

Ämne: Otrons oförmåga; trons kraft.

I. Hwad som skulle ske. — Utdriska den ondes andan (B. 14—17, 20—22).

a) A n m. B. 14. "Då han kom", näml. om morgonen efter förklaringen på berget. "Till sina lärjungar". De öfrige nio, som ej varit med på berget. Således nu efter hvilat åter till sin kallelse. Genom umgänget med Gud får man nya krafter. "Han såg mycket folk och de striftlärde disputerande med dem", näml. med lärjungarna, angående orsaken hvarföre de ej kunde bota den besatte. Lärjungarna visste ej hvarwa orsaken (se v. 28). Fariseerna och de striftlärde äro nu modiga, och med sitt wanliga kärlekslösa sinne kastade sig öfwer lärjungarna och måhända äfwen öfwer deras mästare och döma dem

obarmhertigt. De ville nu här finna en orsak att nedfatta Jesus hos folket. Herren kommer i rätta stunden de swaga till hjälp; så gör han alltid. B. 15. "Häpne", förvånade. Det var väl något i hans anlete, som liknade Mose ansigte då han talat med Gud (Bengel m. fl. mena så). Icke underligt att de "helsade honom" med åtbörder af högaktning. Lärjungarne blefwo säkert mycket glada, de fingo förswar. — B. 16, 17. Jesus frågade fariseerna om orsaken till samtalet, men de svarade ej, utan en af folket kom fram och berättade ödmjukt saken. "Min son — stum ande" m. m. Ett elände som var stort nog att wäcka medlidande. En "stum ande", en ande som gjorde honom stum (och döf, v. 25). Detta kom hwarje månad och plötsligt, så att han föll i elden och watten, då han var nära sådant, hvarföre man behöfde noga waka öfwer honom. O, huru stor är icke satans magt för syndens skull. Äfwen barn kunna regeras af den ondes andens magt. Wi se många nu för tiden. Wi se ej de osynliga magterna, men wi se deras förförelseverk. Yngling, kan du ännu stanna och besinna dig? Kom till Jesus!

b) Frågor. Kan du beskrifwa huru det såg ut, när Jesus kom ned af berget — hwilken syn mötte honom? Hwarföre blefwo de försträckt? Huru många lärjungar woro nedanför? Hwem fördes till dem för att botas? Kan du berätta något om den lidande gosfen? Hwad menas med en stum ande? Wet du om det nu finnes några onda andar som regera öfwer menniskorna?

II. Lärjungarnes oförmåga att uträtta detta (B. 14, 18, 19).

A n m. Lärjungarna hade förut kunnat utdriska djenslar (se Matth. 10: 1, 8). Men nu "kunde de icke", ehuru de väl försökte. Manen hade framfört saken för att få honom till Jesus, men som han ej war der, bad han lärjungarna försöka. — "O J otrogna" (v. 19). Detta sade han till fadern och till hela folket, och äfwen lärjungarna fingo taga till sig af denna bestraffning. "Huru länge" m. m. och J wiljen icke lära eder mera tro. "Bida eder", bära, hafwa tålmod. Han frågar ej så af längtan att gå ifrån dem, utan fastmer af medömkan att ej få hjelpa så som han önsade. Åt — Herre Jesu, tröttna ej wid oss; wi hafwa ty wärr länge stått dig emot! — Jesus will med sin bestraffning och sina frågor fördriska otron och wäcka och stärka tron. "Eder ho-

nom hit". Ett ljust ord för fadern, men ännu hade han icke mycken tro.

b) Frågor. Hade lärjungarna utdrifvit djens förut? Svarför gick ej fadern till Jesus först? Hvad väntade han af lärjungarna? Huru gick det? Hvad sade de striftslärde derom? Kunde detta stada Jesu sak? Hvad menar Jesus med frågan i v. 19? Är Jesus trött vid oss?

III. Orsaken till oförmågan.

a) Anm. B. 28, 29. "Då han kom hem", eller i ett hus afides från folket, frågade lärjungarna enskilt om orsaken, om den låg hos dem eller annorstädes. Det är rätt att man pröfvar sig och begär upplysning. "Bön och fasta" (v. 29). Bön är ett medel att stärka tron, ty den tager emot af Gud. Fasta är ett tecken till inre allvar och försakelse — att man vill gifva sig helt åt Gud. Sjelfstagen fasta och spåkning för att förtjena nåd är ej Gud behaglig. "Detta slaget", af andar. Der är alltså olika grader. Syndalustarna äro också olika.

b) Frågor. Svarom frågade lärjungarne enskilt? Hvad sade Jesus att orsaken var? (Se Matth. 17: 20). Huru mycket kunde en ringa tro uträtta? Huru bör den tro vara, som skall vara kraftig att utdrifva satan? Hvad mera behöfs? Svarför fördrar Gud sådant allvar? Hvad lära vi här af?

IV. Kuren verkställd af Jesus genom tron (B. 22—27).

Anm. B. 22. "Förmår du något". Om du kan mera än dina lärjungar, så warfunna dig öfwer oss. Allt hopp synes ute. Svar är det goda ryktet om Jesus? Under detta höll satan på att risa och slita gossen alldeles förfärligt, och Jesus synes ej stunda utan blott frågade huru länge han haft detta. Af Jesu bestraffning slagen och af gossens elände rörd utbrast fadern sålunda. — B. 23. "Jesus sade: Om du tro kan; allt ting äro möjliga honom som tror". Således icke om jag kan hjälpa, utan om du kan tro, derpå beror det. Fadern bryr sig nu i gråt och ropar: "Herr jag tror, hjälp min otro". Jag vill hålla mig till ditt ord; men bota min otro. Den som gråter och beder så, den har redan tron. "Den smaga tron når också godt slut". — B. 25. "Jesus näpste" den orene anden, för att wisa huru denne stod under hans makt. "Gå ut! och gå icke mer in i honom". En fullkomlig

befrielse. Så vill Jesus bota alla, att de ej mera må falla i synden. — B. 26. Satan for ganska illa med honom, och lemnade gossen såsom dödd af wannmagt. Huru ogerna lemnar satan än sitt byte! Han förstör så mycket han kan. "Men Jesus tog gossen vid handen" (v. 27), och han stod upp friskt och sund.

b) Frågor. Hvad frågade fadern Jesus? Hvad twiflade han på? Hvad sade Jesus till honom? Svar på berodde kuren således? Hvad säger Jesus om tron? (Se Matth. 17: 20). Får man taga det bokstafligen? Hvad slags tro talar här om? Hvad svarade mannen? Huru sade Jesus till den onde anden? Är Jesus bota från synden, hvad är hans mening? Kunna de omvände återfalla?

v. Vidare undervisning (B. 30—32). Han wille icke att någon skulle weta det, näml. hwart han gick. Han gick ej stora landsvägen, utan bivaägar. Orsaken finna wi i v. 31. Han wille undervisa sina lärjungar om sitt rike och huru de skulle utbreda det efter hans död. Han wille ej stötas af folkskaror. Återigen talar han om sitt lidande och sin död. Men de förstodo det icke. Detta kan synes underligt för oss nu som se allt fullbordadt, men wi få komma ihåg på hvad ståndpunkt de stodo. De hade en annan mening om Messie rike. "De torades ej fråga". Ja så är äfwen den sista blygseln ett hinder för oss. Må wi ej skämmas för att fråga många gånger och söta, till dess wi få klar kunskap om Kristus.

b) Frågor. Hwart gick Jesus nu? (Ät Galileen). Svarföre wille han ej att någon skulle weta det? Svarom undervisade han sina lärjungar? Svarför? Hade de hört detta förut? Förstodo de? Svarföre? Huru kunde de fått lära mer? Huru är det med oss i detta sthede?

Öfwerblid.

Fr. Hwilkun allmän sanning hemta wi ur denna text? Sw. Drons wannmakt, trons kraft. Fr. Hwarifrån kom Jesus? Sw. Från förklaringsberget. Fr. Huru fann han lärjungarna? Sw. Han fann dem i nöd och de striftslärde disputerande med dem. Fr. Svarom? Sw. Om en besatt yngling, som de ej kunde bota. Fr. Svarför? För deras otros skull. (Föreståndaren frågar öfwer de wiktiga punkterna och inläsper dem).

Lärdomar.

1. Werlden väntar stora ting af Kristi tjennare.

2. Kyrlan har också ett stort wert att utföra — utdriswja djeflar — äfwen den som heter otro.

3. Wanmakten kommer af brist i tron, och försummelse af bön och fasta.

4. Det är ej förgäfwes att söka Jesus för sina barn.

5. Det gäller att hålla i och ropa: Herre, jag tror; hjelp min otro!

6. Kristus är Herre öfwer alla helwetets makter.

7. När Guds hjelp synes som långst borte, är den närmast; och när satan rasar som wärst, måste han ut.

Erkännanden.

För missionär Carlsson hafwa ytterligare mottagit följande gäfwor, hvilka med tacksamhet erkännas:

Genom pastor P. A. Cederstam, Cofato Minn. 7.50; Mr J. A. Linström Monmouth, Ill. 1.00; genom L. Lindberg från hysörenin-garne No 1 och 2 inom sw. luth. församlingen i Jamestown, N. Y. 29.40. Summa \$37.90.
Galesburg, Ill., d. 29 Maj 1882

E. P. A. Lindahl.

Nedansående bidrag till Saron församlingens kyrkohygge, Clay co., Nebr. erkännas med tacksamhet.

Kansas:

B. Berg 5.00; J. A. Johnson 5.00; Swan Belin 1.00; Sven Petersen 1.00; John Er-lander 1.00; Erik Hanson 1.00; G. C. John-son 1.00; E. J. Dahlberg 2.00; N. A. Peter-son 1.00; N. G. Salberg 1.00; Mrs Dahlberg 75; A. G. Agelton 1.00; Mrs Esraimson 25; Mrs Carlson 25; Mrs Emma Johnson 1.00; G. D. Mayell 1.00; N. P. Johnson 1.00; A. Knudsen 1.00; J. Sanderson 1.00; E. A. John-son 50; J. F. Hanson 25; N. Christensen 1.00; P. Ipsen 2.00; R. Knudsen 1.00; pastor San-den 1.00; L. Håkanson 5.00; L. Anderson, Fairfax 1.00; Swedesburg 2.25; Frankfort 3.06; Waterville 5.30.

Nebraska:

Swede Home 6.15; Omaha 6.46; Oakland 5.14; Swedesburg 3.45; Alma 5.50; Edens-burg 6.00; Mrs A. Themanjon 5.00.

Texas:

Manor 7.00; Austin 7.30.

Colorado:

Past. Lagerman 20; genom J. Rodell 26.00; Summa från Kansaskonferensen \$126.81.

Iowakonf.:

Dayton 3.80; Bergholm 2.00; Stanton 6.36; Ottumwa 2.99; Des Moines 10.75; Mt. Pleas-ant 1.71; Gowrie 1.07; Bachel '46; Sioux City 3.78; Boone 1.80; Jm. Rosfuth 2.54; Swedes-burg 5.80; Burlington 1.35; Chariton 3.32.

Summa från Iowakonferensen \$48.73.

Minnesotakonf.:

Wista 2.00; West Union 4.50; Östra Swea-dahl 2.50; Westra Sweadahl 1.00; Kansas Lake 2.27; Little Cottenwood 1.54; Swedesburg 60; genom past. B. Setterdahl 50.23.

Summa från Minnesotakonferensen \$64.64.

Illinoiskonf.:

Galva 5.45; De Kalb 8.23; Farmer'sville 4.25; Moline 21.14; Knoxville 5.45; Prince-ton 9.35; Salem, Chicago 11.75; Elgin 3.50; pastor Peters 2.00; genom pastor B. Setter-dahl 172.47; genom J. Rodell (Jm. Chicago) 55.22.

Summa från Illinoiskonf. \$298.81.

New Yorkkonf.:

Summa från New York konf. har ingenting inkommit.

Summa summarum från hela synoden, be-stående af öfwer 300 församlingar, \$538.99.

Med hjertlig tacksamhet å församlingens wägnar.

G. J. C. Haterius.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, weckotid-n i n g för kyrkliga underrättelser, Vårfrågor's behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertecknad till \$1.60 Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenu-merantamlare lemnas hwart 7:de ex. gratis.

Penningar tunna sändas i registrerad bref "Money Order" eller "check" (wexel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De tunna wända sig till kyrkoh. P. P. Belinder, Kristianstad, Nym.

Bref rörande prenumeration adresseras till

E. G. Thulin.

P. O. Drawer 379. Moline, Ills.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. Miss. insändes till Prof. T. N. Hasselquist. Hof-Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelnin-gen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Missions-Afdeling.

Synodens Hemmission.

Utdrag

af missionsstyrelsens protokoll öfver dess göromål wid mötet i N. Windsor den 1 Maj 1882.

1. Det af pastor Jonas Bender lemnade stora missionsfältet kom först i ordningen. Som styrelsen blifwit underrättad om, att äfwen en stor mängd finnar bosatt sig i dessa trakter, och all denstund ingen efterträdare till pastor B. kunnat fås, hade man kommit att tänka på en pastor Backman, Calumet, Mich., som predikar både på swenska och finska; i hopp om att kunna kalla honom till det nämnda stora fältet, hade korrespondens öppnats med honom. Ingenting kunde likwäl wid detta möte afgöras.

Widare upplystes, att pastor P. Carlsson lofwat göra en och annan missions-tur öfver detta fält, tills styrelsen hinner få en annan man dit.

2. Till stor ledsnad hade nekande svar ingått från pastor S. P. M. Lindahl i Galesburg på styrelsens kallelse af d. 28 Dec. 1881 till permanent pastor i San Francisco.

På förslag beslutades nu att i Herrans namn kalla pastor J. Telleen i Denver till samma plats och bestämdes lönen till \$1000 samt fria resor i missionsens tjänst, inberäknad fri resa för honom själf från Denver till San Francisco. Sädens Herre, som ensam kan och vill sända trogna arbetare i sin säd, gifwe sin wälsignelse till denna åtgärd, att det ändtligen måtte dagas för vårt

efter salighetens evangelium så länge wäntande folk i San Francisco, och styrelsen icke mera må behöfwa göra om detta kallelsewerk!

3. Nu kom ordningen till ett nytt missionsfält, den länge och allwarligt påtänkta missionen bland mormonerna i Utah. — Man kände härwid stora farhågor, synnerligen med afseende på medel till det myckna missionsarbetet. Dock i förtröstan till Herren, som har himmel och jord i sina händer, och som kan böja menniskornas hjertan såsom wattungäddar, äfwen när det gäller missionsfaken, beslöt styrelsen att i samme Herres namn nu gå till werket och detta med så mycket mera frimodighet, som Gud syntes hafwa anwisat en man, som more willig att gå. Denne man är nämligen en af lärarne wid Gustaf Ad. skolan i St. Peter, Minnesota, herr S. M. Hill, som med färdiges utmärkelse och framgång i 3 års tid werkat i denna skola.

Beslut fattades alltså att kalla honom att börja missionsarbetet bland mormonerna i Utah och bestämdes hans lön till \$700 samt fri resa dit och i missionsens tjänst.

Meningen är, att han skall begynna med skolverksamhet, biträdd af passande lärarinnor, samt genom predikan för de äldre, inom och utom mormonismen, söka att samla materialier för en församling. Detta arbete, om Gud i sin nåd täckes wälsigna det samma, skall gifwa anwising på, hwad som i fortsättningen kan och bör göras.

I sammanhang härmed beslutades att begära af pastor Telleen att söka ställa

det så, att han kunde göra Gill fällskap till Salt Lake City och introducera honom hos våra evangeliska vänner derstädes samt föröfrigt hjälpa honom med att komma i gång.

4. Från den nybildade församlingen i Pueblo, Colo., hade genom pastor Telleen formlig begäran ingått till styrelsen om ett anslag af \$200 såsom hjälp till pastorslön för det första året, räknadt från den dag, då pastor tillträder församlingen. — Pueblo är centralpunkten för södra Colorado, är nyckeln till denna del af staten samt till New Mexico och Arizona, och följaktligen af stor betydelse för missionsfältet i denna omkrets. Härtill kommer, att församlingen kallat pastor Lagerman till sin lärare, som antagit denna kallelse och nu ämnar uteslutande egna sig åt presterlig verksamhet, samt varmt rekommenderas af br. Telleen. På grund af alla dessa omständigheter kunde styrelsen ej annat än bewilja denna begäran för ett år.

5. Från församlingen i Golden, Colo., hade en längre skrifvelse ingått med anhållan om ett ytterligare bidrag af \$100, utom de 200, som förut woro bewiljade.

På grund af så väl bristen i kassan, som att många platser på andra håll äro i icke blott lika stort, utan wida större behof af understöd, kunde denna begäran icke bewiljas.

6. På begäran af pastorerna Johansson i Boston och Petri i Philadelphia bestämdes, att för den förra platsen skulle lemnas \$50, för den senare \$25 till hjälp åt fattiga emigranter, liksom till kolportör Sandfors disposition för samma ändamål \$50, alltsamman att utgå ur den summa, som synoden förliket år bewiljade för emigrantmissionen.

7. I anseende till den stora prestbristen beslöts att kalla pastor W. Ahlgren, Gunnarstog, Wermland, till verksamhet inom Augustanasynoden. Han hade icke blott själf skrifwit och tillkännagifwit sig manad att komma hitöfwer och hjälpa oss i arbetet, utan war redan förut väl rekommenderad af bröder härute, hwilka känna honom såsom en allwarlig kristen och nitist lärare.

8. Till sist framställes twänne frågor till behjertande. Den ena rörde behofwet af föröfjade lärarekrafter, den andra medel till den upptagna missionens bedrifwande bland mormonerna.

Rörande den första frågan hemställes, om det ej wore lämpligt att på något sätt understödja pastor Ahlberg, så att han kunde med mera kraft och framgång förbereda unga män för vårt kyrkliga arbete härute, ungefär på samma sätt som St. Peterstolan gör, hwilka sedan desto fortare wid vårt lärowerk kunde utbildas till skollärare och prester.

Derjemte påpekades behofwet af en man i Sverige, åt hwilken synoden kunde uppdraga att wara dess ombud. Såsom gansta lämplig för ett sådant ombudskap ansågs pastor Ahlberg. Med själ och hjerta har han följt den lutherska kyrkans verksamhet och utveckling i Amerika under nästan hela hennes tillvaro och genom sin skola har han gjort mycket att förbereda lärare; han känner synodens behof och fordringar och är med oss och våra kyrkliga intressen på det innerligaste förbunden.

Rörande den andra frågan upplästes ett förslag, som inkommit från en af bröderna inom Iowa-konferensen. Detta gick ut på: a) att med allra första börja missionsverksamhet bland vårt arma

folk i Utah, och detta till en början hufvudsakligen genom skolhållning, hvarvid man i främsta rummet skulle betjena sig af qvinnor. Dessa, menade man, skulle genom barnen lättare vinna mödrarnas förtroende än män.

b) Att inom synoden söka värfva en här af 1000 man, som wore villiga att i 3 år (till en början) gifwa \$5.00 per man årligen till denna missionsunderhåll och bedrifvande.

Planen syntes styrelsen god och togs som en underpant på, att man med afseende på denna viktiga mission kunde påräkna varmt och djupt deltagande bland bröder och vänner i landet.

J. P. N.

En minnes-runa.

Ätterligare något om pastor J. Venders lif och verksamhet på västkusten.

Past. P. Carlsson lemnar följande skildring, som vi anse värd blifva allmänt bekant. Den lyder sålunda:

”Strax efter synodal-mötet i Des Moines reste past. Vender till Portland, Oregon, der han sedan bodde hela tiden. Han började genast sin verksamhet der, men särskilt ansågs rätta tiden vara inne att börja kyrkligt arbete bland de flere hundra skandinaviska fiskarna vid Astoria. Vid synoden hade jag gifvit honom underrättelse derom. Detta bekräftades af den lilla nybildade församlingens medlemmar derstädes. En subscriptions lista utstrefs och han begaf sig ut att samla medel till en liten sw. luth. kyrka. Det lyckades, kyrk-lott inköptes och allt gick fram med en orwanlig hastighet, så att, när jag kom dit

med min familj från östern de fifta dagarne i Sept. (1880), höll kyrkan på att resa sig, och alla arbetade med friskt mod. Följande söndag predikade br. B. i Portland och jag i Astoria. På måndags-afton, då båten från B—d landade, kom han springande af glädje. Vi stannade der några dagar, uppmuntrade oss och våra vänner med Guds ord, bön, sång och musik. Sedan reste vi till B—d, men lofvade att komma igen, när kyrkan blef så färdig, att gudstjenst kunde hållas der. Vi (br. B. och jag) kommo då dit midt i veckan och grepo genast i med att arbeta. Vi gjorde en predikstol en dag och målade den, sedan en altardisk, o. s. w.

Söndagen kom, kyrkan full af folk, god musik och sång; ordet förkunnades, och vi hade en stor glädje-dag. Past. B., som annars var tämligen tyst och sluten, måste nu gifva glädjen lust, och vi kunde ej annat än gemensamt glädjas öfver Guds nåd, hvarigenom den första sw. luth. kyrkan blifwit byggd på västkusten och inwigd till hans rikes tjenst.

Efter några dagar begåfvo vi oss till Portland. Sedan lemnade jag, för att med de mina fortsätta resan mot The Dallas, öster om Cascade-bergen. Past. B. m. fl. vänner ”följde oss till skepps”, der vi på båten in the Ladies Cabin helt ostörda hade en bibel-stund med bön och sång, och min dotter Annas guitarre fick tjena som instrument. Så afskedes vi åt. —

Twå dagar före nyåret kom jag tillbaka till B—d och träffade br. B. något nedslagen; hans hellsa hade försämrats, några kära vänner hade lemnat staden, måste sjelf predika och leda sänggen, samt för det mesta både städa och

ellda i kyrkan. Detta är intet owanligt härute. Så fick äfwen jag göra i början. — Dock, det bättrar sig. — Han hade arbetat hårdt, war ganska nedslagen, intet syntes honom gå framåt, snarare tillbaka. Jag sökte uppmuntra honom, men det wille icke hjälpa.

Wi kommo då öfwerens om, att han skulle resa till Puget Sound i Washington Terr., till Seattle samt till svensktarne wid Skagit, der jag warit året förut, och jag stanna qwar i B—d och Astoria. På denna resa stiftade han den lilla Bethania-församlingen och flera hade subskriberat på Augusta-na.

Efter 3 veckor kom han igen, och, ehuru alldeles uttröttad af predikande och resande, war han dock glad och hans hel-sa hade förbättrats. Han trodde då, att han skulle snart bli bra, om han finge lemna B—d och komma ut i det stilla landlifwet wid sundet. Dock sade han: "jag må icke vara lättfinnig, utan får wäl försöka hårda ut, tills jag får en kyrka byggd i Portland". — Jag hade ämnat stanna endast tills han kom hem från nämnda resa, men då war floden blockerad med is, så att jag måste stanna i två veckor till.

Med de uppmuntringar wi hade fått af missions styrelsen rörande kyrkolott, togo wi nu i tu med den saken, och efter flera dagars wandring hit och dit funno wi en lott midt i staden. Köp uppgjordes strax derefter, och så börjades ett nytt arbete med att samla medel till lotten. Han sparade ingen möda, war ingen goddagspilt, utan arbetade hårdt, lefde inskränkt och försakande.

Jag lemnade för en tid, men den sista veckan i Mars (1881) besökte jag honom åter. Hans torra hosta hade då

tilltagit, ehuru han sluppit leda fången; ty så wäl den tjensten som till en del kyrkoförmåtare-sysslan stötte min dotter i 3 mån. Han medicinerade allstjemt, måste wara owanligt försigtig med dieten, men ingenting wille hjälpa. Då jag förutsåg, att han icke länge kunde hålla ut dernere, bjöd jag honom komma hit upp och stanna hos oss en tid, men innan mitt bref hann fram, hade han redan lemnat Portland. Broder Bender blef mig emellertid mycket kär och en trogen medarbetare härute. Han hade icke något owanligt tilldragande fått, men ett stort allwar, en fattig och ödmjuk ande. Han tog sitt embete och kallelse allwarligt, förjde mycket öfwer det otacksamma fältet, samt öfwer skulden på lotten, emedan han fruktade att styrelsen ej skulle kunna infria det gifna löftet.*) Han hade icke små predikogåfwor, och en riktig basunstämma. Flera gånger gjorde jag honom uppmärksam på, aft han ansträngde sig både öfwer förmåga och behof; men å ena sidan war det honom helt naturligt, å andra framkallades hans höga röst af ett brinnande nit. — Han studerade flitigt, då tiden medgaf det. Han war en bönens man, och en ensalbig barnatro bejälade honom, hwarom alla hans bref bära vittne. På samma gång skulle jag ej undra öfwer, om han led af det, som både jag och mången annan lidit af, näml.: Wi gå ut och så ädel säd, och wille gerna hafwa frukten med oss hem, förglömmande, att det ofta liknar ett wintersäde, som först efter månader kan gifwa åkermannen en smula hoppning om skörd.

*) \$1000 hade näml. af den förra styrelsen blifwit löfwade såsom lön med liten eller ingen ränta. Deraf hade past. B. för lottens betalning erhållit \$300; 700 återstodo således.

Till sist: "Salige äro de döde, som i Herranom dö här efter; ja, Anden säger, att de stola hvilas sig från sitt arbete, ty deras gerningar följa dem efter".
 Åh ja, woro wi der!

Men hwem skall fylla hans plats?
 Wi hade behöft honom så wäl och flere till. Må sädens Herre sända trogna arbetare i den myckna säden! Wi kunna ej göra mera, än klaga vår nöd för vår käre Fader! "Herre hjälp, Herre låt wäl gå!" — Så långt past. Carlsson.

"Hwem skall fylla hans plats?"
 Denna fråga är ganska betydelsam. Ännu är hon obesvarad. Hwem skola wi få att blifwa past. B:s efterträdare på det wiktiga fältet? Utom för många andra wiktiga fält, så wäl som wänta församlingar, som wänta på Jesu Kristi sändebud, behöfwa wi särskildt bedja sädens Herre snart gifwa oss en man för Portland. Denna stad, såsom medelpunkt för Norra Pacific-banan, som snart wäntas blifwa färdig, blir verkligen den wiktiga punkten i den norra delen af westkusten. Synoden måste göra allt, som står i hennes förmåga, för att få en man dit snart, som kan fortsätta det påbörjade arbetet samt wara de ankommande skolorna af vårt folk till mötes.

Men en är icke på långt när tillfyllest. Portland ensam skall inom kort lemna tillräckligt att göra för en arbetare i wingården. Likafå Astoria, som lyckligtvis redan har egen kyrka, med fringiggande små platser. Så är omkring "Puget Sound" genast ett fält för en nitisk pastor.

Wi medgifwa gerna, att behöfwen f. n. äro stora i Minn., Nebraska och Östra konf., men swårigen kan något fält

hafwa en större betydelse för framtiden, än norra westkusten, innefattande Idaho, Oregon och Washington territorierna. — Från Portland låter det nu uppmuntrande. I ett bref-kort af den 9 Maj yttrar past B. Carlsson: "I dag på väg till Puget Sound och Skagit. Owanligt många swenskar i kyrkan i Portland förl. sönd. mot wanligheten, \$10.00 i kollekten. Årsstämma i går qwäll, och bland andra beslut: att börja med subscription och, om den lyckas, bemyndiga trustierna att bygga en kyrka. Icke så, att de få draga öfwer församl. en större skuld. Dessa företag kan man dock ej tänka på att sätta i verkställighet, utan att jag kommer att stanna, eller en annan kommer i mitt ställe.

B. Carlsson företog en missionsresa till past. B:s fält, Portland, Astoria, m. fl. platser i slutet af April mån. Sedan B. lemnade i medlet af följ. Nov. tills nu, sålunda under ett halft års tid, har vårt folk der ej fått höra någon swenskt predikan. Der synes nu wara mera hunger efter Guds ord, en frukt af Past. Carlssons första och J. Wenders senare verksamhet derute. — Gud, sänd ditt ord med en stor evangelisters skara!
 J. P. N.

När du genom korset är bedröfwad och genom bedröfwelsen luttrad, så skall du blifwa öfwerflödigt hugswalad, så att du och kan hugswala andra med den hugswalelse der Gud dig med hugswalat hafwer. Du är en winranka som blifwit qwistad, fastbunden, aflöfwad, för den orsaks skull att den skall bära föta drufwor till att glädja och wedergawika andra. Du är ett Guds käril, hwilket han släpper djupt ned, att det må komma fullt upp igen, och med sin fullhet tjena andra. S c r i b e r.

Ev. Fost-Stiftelsens sjömansmission.

Bref från en sjömansmissionär.

(Ur Fost-Stift. Miss. Tidn.)

Till sällskapet i Stockholm för Ev. Fost-Stiftelsens sjömansmission.

Minna damer!

Tillåten mig, då I samlens omkring edert arbete, att taga plats i ett hörn och der, öfver alla, tala något om en dags arbete på mitt nya arbetsfält.

En morgon praktiserade jag mig tillika med min medhjelpare upp på taket af en omnibus. Vårt första mål var ett hospital. Ankomne dit, funno vi der några landsmän. En af dem, som redan tycktes hafva ena foten i grafven, funno vi betydligt bättre. Döden hade hållit en allvarsam bopredikan. Han fröjdade sig öfver Guds långmodighet och tycktes verkligen söka Herren. En annan, som hade lungfot, hjälpte och bad oss vara välkomna. Han wet, hwilken fiende han har i denna förrädiska sjukdom. Med tårar söker han den frid, som håller i döden. Må han finna den, förän han nedstiger i den mörka grafven! Andra funnos, som woro helt lifnöjde. Hvilket arbetsfält har icke sjömanspresten blott i hospitalen! Här träffar han landsmän, hwilka mången gång kunna förliknas wid den sargade mannen, eller förlorade söner, hwilkas elände stundom öfvergår all beskafning.

Vår tid är kort och vi nödgas stynna oss till en fattigwårdsinrättning eller ett stort sjukhus, om man så vill. Afwen här träffa wi flere landsmän och

bland dem en, som varit der på sjunde året. Många af de sjuklingar, som finnas här, kunna betraktas såsom obotliga och till denna kategori torde nämde man få räknas. I ett rum så wi göra bekantskap med en emigrant från Göteborg. Han hade lemnat sin maka i fäderneslandet och var nu på väg till Amerika. Förrän han lemnade det gamla Europa, wille han på swenskt wis säga det farwål. Afstedstunden tyckes hafva varit bitter, och jag wet icke, om de tårar, som runno från hans ögon, eller de, som genom någon omväg från glasfästet kommo i beröring med hans hjerna, beröfwade honom förståndet. De swenske positivisternas lärofader torde dock såsom läkare, i händelse han rådfrågas, lemna oss det beked, att mannen till följe af religionsgrubbel förlorade förståndet. I så fall har han också fullkomligt rätt. Mannen dyrkade bränwinsklasten eller — för att anwända ett litet mera hyfsadt ord — Bacchus, och det var denne hans gud, som satte grubbel i hufvudet på honom.

Sedan wi talat med de sjuka och fött hänwisa dem till den store läkaren, stego wi ned i en källarwåning, der wi träffade en ung swenska i det mest beklagansvärda tillstånd. Om hon var på resa till eller från Amerika, minnes jag icke. Den arma qwinnan hade också förlorat förståndet. Hon stod nästan naken i sin cell och tittade genom ett litet hål i dörren. Wi gingo in och talade till henne, men hon svarade ej ett ord. Jag sökte på allt sätt locka något ord från henne, men omöjligt. Slutligen frågade jag: will du icke följa mig ut? Det wille hon; ty när wi gingo, skulle hon nödwändigt följa med. Fyra starka qwinnor kunde med möda hål-

la henne i rummet. Hon är nu förd till en anstalt för sinnessjuka. Orsaken till hennes wansinne är okänd. Kanste hwilar ett brott på hennes samwete och ha måhända frid och glädje lemnat hjertat tomt och öde. En hård strid har säkert utkämpats i hennes dollda hjertewerld, förhärjande windar dragit fram och förwandlat hennes lefnadswår i en kall och fruktanswärd höst. Ej smeker henne wårwind mer i dystra cellen, der hon samnar stenen och förgäfwer söker utgång genom muren. När hon fastades ut i denna werld, icke anade hon då, att förnuftets ljus så snart skulle släckas och hon lemnas samlande i wansinnets mörka natt. Hon lemnade såsom en förnuftig warelse hem och fosterland, hon sitter här inspärrad såsom en däre.

Tiden wäntar icke på oss. Den rycker oss med sig, antingen wi wilja det eller icke, och här gäller blott att tillse, huru man på bästa sätt skall kunna göra sig den till godo. Wi lemna "Workhouse" och styra kosan till emigranthusen. Wir affigt är att inbjuda landsmän till gudstjenst kl. 3 e. m. Komne till det första, träffa wi hundratala skandinaver. Hwilken brotig tasla! Desssa pilgrimer representera alla åldrar. Från den gråhåriga gubben följer ögat raden ned till det späda barnet, som ligger wid moderbröstet. Wi börja utdela våra inbjudningskort på gatan, i förstugan och sedan i ett par stora rum, der de fleste intaga sin middag. Två långa bord äro fullsatta med gäster, som, under det de spisa, icke försumma att prata. Jag wänder mig till de närmast dörren sittande och tistalar dem på swenska. "Ah", säger en, "wir sind alle Deutsche. Was wollen Sie?" Sedan

jag upplyst honom, att det war skandinav, jag sökte, gick jag längre fram, "og her ware alle paa Reise til Amerika". Danstjerne ha ingen lust att komma, men norrmännen mottaga inbjudningen med tacksamhet. Wid andra bordet sitta swenskar, ungt kraftigt folk. De äro också villiga att komma. Några bland dem uttrycka sin glädje öfwer "att ännu en gång få höra Guds ord förkunnas på swenska". Längre ned sitta några unga män, som icke gjort stor bekantskap med vår tids lyx. Inom den grofwa jackan hoppades jag dock ett hjerta sans, som slog warmt för den lemnade fosterjorden. Jag tistalade dem på finska, och då de hörde sitt modersmål talas af främlingen, som så plötsligt uppdök, togo de såsom en afgjord sak, att "Herra" också måste wara "suomalainen". Till sitt träska jag två fransmän. Då jag beder dem taga Herren med på resan, swara de på sitt lätta sätt: "Ca se comprend" (Det förstås). När jag gjort min rond i matsalarna, gick jag in i ett mindre rum, der några s. k. bättre personer woro. Då jag lemnade ett par herrar fortet, sågo de ned på mig med ett förnämt förakt och läto mig förstå, att jag fordrade något af dem, som war under deras wärldighet. Jag tyckte dock på mitt enfaldiga wis, att det icke kunde skada dem att ännu en gång höra Guds ord, förän de lemnade Europa. Kanste de möjligen också kunde komma att behöfwa det på wägen. De bådo mig "att icke skrämma fruntimren". För öfrigt hade de nyligen sett, "att Gud icke kunde hjälpa dem på Nordsjön. De måste hjälpa sig sjelfwa, och en sådan Gud wille de icke anförtro sig åt på Atlanten". "Min herre", inwände jag, wän-

dande mig till den ene, "en dag torde komma, då ni swäljer ned några af dessa stora ord, och kånste ni då behöfwer Gud". Sedan wi besökt de andra husen och intagit middag, återwände wi, eller rättare min medhjelpare ensam, för att wisa vägen till kapellet. Han samlar ihop dem, och när han får truppen ordnad, ställer han sig framför den. Marsch! och så här det af. Der går han som en herde bland dessa spridda får, som han nu lyckats samla. Kommen till South Bethel spelar han en fång och predikar för dem. Under tiden har jag begifwit mig till ett stort emigrantfartyg, Helvetia, som under de wäldsamma oktoberstormarne fönderflogs af hafwet och måste återwända med emigranterne. Lyckligtwis förlorade ingen lifwet. De fleste af dem hade antingen lemnat sin Gud hemma eller ock packat ned honom i sina kappfäskar, men nu i nödens stund, då döden närmade sig dem och skådade dem grinande i ansigtet, insågo de, att de behöfde en frälsare och började därför i sin nöd ropa till Herren. Han halp dem ock för sitt stora namns skull. Bland dem fanns en swenskt, som behöll sinneslugn i faran. Denne man kände honom, som med sitt magtsord kan bjuda den wilda stormen tuga och befälla de rasande böljorna att lägga sig, och därför war han lugn. Denne man anmodade mig att komma ombord och predika: ty nu, menade han, woro flere böjde att lyssna till. Jag insåg ock, att här gälde det att gripa tag i detta tillfälle, hwarför jag genast for ut till fartyget med en ångbåt, som förde arbetare dit. Att så de spridda skandinaverna samlade war ingen lätt sak, men nämde man war outtröttlig i att hjelpa mig. Dastadt

alla bemöbanden lyckades det dock icke att samla dem förrän efter ett par timmar. Under tiden gick jag ned i ett stort emigrantrum, som erinrade mycket om rummen i de ryska kasernerna. Der träffade jag en gammal tytt jude, med hwilken jag inlät mig i samtal. Han skilbrade den nöd, i hwilken han nyligen varit, i hjerta färger. Wåra faders Gud, sade han, har hjulpt oss. Han drog fram en gammal hebreiskt bönebok, bläddrade i den och sade med den största belåtenhet: "Ich habe das all's gesehen". "Den der kristne", tillade han, wissande på en ung swenskt, "har också bedit, han stod länge på knä. Ja, ja", sade han belåten, "wår Gud har hjulpit oss". Men, tänkte jag, huru länge skall denne Jakobs son gifwa sig ro att tala i detta ämne! Det dröjde icke heller länge, förrän hans tankar återwände till hans kära "geschäfte". Han framdrog ur ett hörn en gammal, utfliten rock, hwilken smutsen försatt i ett eländigt skick. Han kunde icke försöna sig med det hårda ödet, som kastat den i byken. Full af harm slängde han rocken tillbaka i hörnet och framtog ett papper, i hwilket han hade något, som liknade krossad bernsten. Han hade detta lyckligtwis qwar, och deröfwer war han förtjust. Han hopwet papperet omsorgsfullt, sedan han wissat mig det dyrbara innehållket, och så började han åter från sitt hjertas fatatur framdraga sin osörgätliga "geschäfte".

När skola dessa Jakobs söner upphöra att wara slafwar under den uslaste materialism, och när skall denna girighetsande lemna plats för den ande, som Jehova, deras faders Gud, lofwat utgjuta öfwer dem från höjden? En dag skall dock komma, då Israels fringsprid-

de barn efter årtusendens oro och förfingring, efter dessa långa, mörka selters natt, efter förwillelser och tuftan, skola återvända till besinning och till sin Gud, och då skall hans ande hwila öfwer ett botfärdigt och ödmjukt folk. Nu går det icke till sin orna trasiga rock, men då skall det hata den af köttet besmittade klädnaden och säga: "All vår rättfärdighet är såsom en oren och besmittad klädnad". Israel skall då i de förwillade nazareerna och i de förbannade "gojim" se ättefadren Abrahams talrika afkomma och fulla af helig hänförelse utropa: "Här är icke mera jude eller gref; alla äro wi ett i Kristus Jesus".

Jag nödgades lemna "ben Israels" och se efter deras afkomma, som fordom dyrkade Thor och Wäinämöinen. Efter lång wäntan fick jag ett litet auditorium samlat af swenskar, norrmän och finnar. Jag hade nu församling, men hwar finna kyrka? Att få något rum upplåtet kunde naturligtvis icke komma i fråga. Vi samlade oss på återvänd bakom en vägg, der wi icke woro så mycket störda af arbetarnes bedörfwande hammarslag, och der den bitande vinden icke war i tillfälle att piffa oss. Jag stälde mig bland mina åhörare, blottade mitt hufvud och afallade Herrens namn, derpå uppläste jag några verser af den 107 psalmen och började tala öfwer den. Framför mig stod en ung swenskt med mössan på sned och pipan i munnen. Genom den ställning han intog tycktes han wilja säga: här finnes en, som icke fruktar döden och som icke, då han visar tänderna, genast springer efter presten. Men plötsligt försvann pipan, jag wet icke af hwilken anledning, och sökte troligtvis gömställe i någon

ficka. Något tycktes och hafwa kommit i mannen, som han wille hafwa bort. Hans ansigte fick ett förändradt uttryck och ögonen började förråda en hemlighet.

Det började mörkna, jag såde mina landsmän farväl och följde med en ångbåt i land. Så låg nu åter en dag bakom mig med dess arbete, fel och många brister. När jag kom till mitt tillfälliga hem och med min maka böjde knä för Herren, måste jag bedja om förlåtelse för hwad jag gjort och för hwad jag icke gjort.

Jag säger eder nu farväl för denna gång, tillönsfande eder en fridfull jul och ett godt nytt år. Jesus Kristus uppfylle eder med mycken glädje och frid!

Eder i Herren förbundne
Edwin Sundqwist.

Östländska öarne.

Östland, Hapsal och Wormsö d. 14 Jan. 1882.

Ärade herr pastor!

Då jag nu åter skall skrifa något om vår verksamhet här på Wormsö, så wille jag gerna, så widt möjligt är, blott tala om det, vår Gud gjort, ty hans verk äro stora och härliga och den, som derpå aktar, han har stor lust deraf. Det blir glädje i himmelen öfwer en syndare, som sig omwänder och bättrar.

Äfwen på jorden i synfonringen kan man icke vara litgiltig för, att den blifwit tillöft med en, som en brand rymt ur elden. Kommer så en stor skara, då vill det icke ta någon slut på fröjden.

Wi bådo redan i somras om en wäckelse från vår Gud och trodde äfwen, att han så skulle göra som wi bådo. Svar han skulle börja och genom hwilka medel, det war oss dock fördoldt. Wi

woro nu inflyttade i det nya huset, som wi kalla Fridhem. Der höllo wi slitigt på med Guds ord. Åhörare insunno sig också, men mest skrymtare, och det war som att tala för stockarne i wäggen.

En aften frågade jag då en broder, om han trodde det skulle wara möjligt att få ett möte för de troende i byn. Han sade ja, och lofwade att redan till nästa aften kalla dem tillsammans. Så skedde, men efter förmodan insunno sig lika många skrymtare som Guds barn. Jag blef då mycket försträckt och kunde alls icke framlägga det, som jag hade tänkt, utan tog i stället min bibel och läste: "redan är och hyan satt till roten på träden, och hwart och ett träd, som icke bär god frukt, skall afhuggas och kastas i elden". Efter det jag slutat att tala föllo wi alla på knä och bådo till Gud, att han skulle låta sin hya gå, att uppenbart måtte bli, hwem som wore af Herren utkorad, eller hwem som förde främmande eld på altaret.

Denna gång bönhörde Herren oss ögonblickligen, i det tvenne qvinnor började ropa ur djupet af sina hjertan: "jag går till helwetet, jag är en skrymtare, jag är en skrymtare, jag har icke gjort annat än skrymtat i alla mina dagar". Dessa kommo samma aften till frid och fröjdade sig storligen öfwer Gud sin Frälsare.

Detta war den 11 Nov. Sedan dess hafwa wi haft fullt upp att göra med att wisa syndare på Guds Lam, som borttager werldens synder. Åra ware Gud! Det är ett kostligt arbete. Om förödmjelsens tjenst hade härlighet, mycket mer öfwerflödar i härlighet rättfärdighetens tjenst.

Efter läsningens slut, sedan jag genom aftwättning med friskt watten åter-

fått min normala kroppswärme, är jag åter ute i bönssalen, för att få reda på de bekyrnade. Detta arbete är obestriktigt kärt. Att se de bekyrnades stora hjertesorg öfwer sitt forna lif, så wäl som deras outhärliga glädje, när de få frid, det förtager, för tillfället åtminstone, all trötthet. Wid detta arbete äro många af de äldre nådebarnen behjelpeliga.

Jag försöker allt jemt att framställa det ewiga lifwet som en fri skänk af Gud, utan något menniskans åtgörande. Detta torde wara orsaken till att de bekyrnade få rätt snart frid. Till en qwinna sade jag blott: "Jesús är din, ty han är gifwen åt werlden". Detta war nog att förskingra alla hennes sorger. Hon trodde genast och wardt lycklig.

En man kom in en dag glad i hagen och berättade, att han fått frid. Guds Ande lät mig då weta, att det icke war rätt med honom. Jag sade då: "Johan, jag fruktar du har fått främmande eld på altaret!" "Har jag, hur skall jag då få weta min ställning?" sporde han. "Jo, du skall fråga Gud, han kan göra det klart för dig", sade jag. Så skedde. Mannen gick till Gud, och han gjorde det snart wist för honom, att hans byggning behöfde riwras ända till grunden, för att få en ny sådan. Twå dagar derefter kommer han till aftenmötet. Jag kommer då ut i rummet, der folket samlade sig. Wid förbigående sade jag då: "Johan, will du gå med till himlen?" "Ja, jag will", swarade han. Dessa ord ljödo något beshynnerligt, så att jag gick och såg honom in i ögonen. Han började då stälska i alla sina lemmar och bad mig bedja för sig. Jag uppmanade honom att sjelf bedja, hwil-

fet han gjorde ifrigt och länge, men fick ingen frid. I bönen sade han, att han lemnade sig åt Gud sådan han war med synd och allt. Detta begagnade Guds Ande till hans frigörelse. "Johan", frågade jag, "menade du det du sade till Gud?" "Ja, wist menade jag det". "Men du sade, att du gaf dig åt Gud. Om jag gifwer dig en rubel, hwems är den rubeln då?" "Den är min". "På samma sätt, om du gifwer dig åt Gud, hwems är du då?" "Jag ser, jag ser, jag är Guds, ja, jag får verkligen wara Guds barn". Förtrollningen war löst, och en ström af tack och lof följde.

En annan aften kom jag till en, en man, obruten i själ och hjerta, lade min hand på hans ägel och sade: "Anders, du behöfwer frälsas". Han log blott ironiskt. Om en stund wid förbigående lade jag åter min hand på hans ägel och upprepade samma ord: "Anders, du behöfwer frälsas". "Kanhända det", sade han då. Efter en stund, när jag gick förbi, lade jag åter min hand på honom och sade: "Anders, du behöfwer frälsas". En tår syntes då i Anders' öga, och isen war bruten. Jag war då af hettan och mycket talande så medtagen, att det swartnade för mina ögon, och lemnade därför min Anders till en annan, som stulle föra honom till Jesus. Efter en stund kommer han dock in och säger: "jag får ingen frid". "Hwarför får du icke frid?" sporde jag då. "Jag kan icke tro". "Kan du icke tro, hwad tror du då? Tror du, att Jesus kastat ut dig?" "Nej". "Tror du, att han icke älskar dig?" "Nej, jag tror, att han älskar mig och att han icke kastar ut mig". "Men det war ju det du skulle tro, hwarför säger du då, att du icke kan tro?" "Ja, det är verkligen sant, jag ser nu, att jag får tro".

Många äro de, som genom de enklaste ord blifwit förda till tron på sin Frälsare. — När jag förr läste: "din tro har frälst dig", tänkte jag i min ensald: men detta är ju rätt som en försmädelse mot Herren sjelf. Nu deremot kan jag icke nog beundra Guds godhet och kärlek till menniskorna, i det han gifwit dem magt att genom tron öppna himmelen för sig och i allmänhet för alla sina gåfwor. Otron deremot tillsluter hela Guds rika förrådskammare.

Högaktningsfullt
B. J. Österblom.

En missionsnär mottagande i Abessinien.

I missionsnär Sterns bok: "En fången missionsnär", läses följande berättelse.

"Det sista kruset mjöd war urdrucket, då tältförhänget slogs upp, och hans maj:t, konung Teodoros af Abessinien, omgifwen af en skara officerare och flera pager, struttade ut i fria luften. Mina ledsagare kastade sig genast ned i stoftet, medan jag, utan att efterhärma denna slafwiska helsning, bugade mig ödmjukt och wördnadsfullt. "Kom närmare", ropade konungens följe. "Ännu närmare", upprepade åtskilliga högljudda röster. Jag åtlhyste och gick fram till konungen.

"Hwad vill du?" frågade den något berusade Megus.

"Jag såg eders maj:ts tält", ljöd mitt svar, "och kommer för att betygga eders maj:t min wördnad".

"Hwart går du?"

"Med eders maj:ts tillåtelse ämnar jag mig till Masforah".

"Hvad vill du här i Abessinien?"

"Jag önskar förkunna Guds ord bland eder maj:ts undersåter".

"Kan du göra kanoner?"

"Nej", var mitt svar.

"Du ljuger", blef konungens lakoniska svar; och sedan vänder han sig med en tillintetgörande blick till min följeslagare, Megusi, och frågar med befallande ton efter namnet på hans provins.

"Jag är från Tigré", svarade den stackars mannen darrande.

"Och är du denne hvide mans tjänare eller tolt?"

"Nej, eders maj:t, jag är i tjänst hos konsul Cameron; denne följer jag blott med till Adowa, der jag vill besöka min familj".

"Du eländiga as! du usla hund! du ruttna åsna! vågar du motsäga din kung. Med med sturken och — bemon-ti — slå honom, tills det icke fins lif i hans usla kropp".

Befallningen fullgjordes genast och den stackars oftydliga mannen fastades, utan att gifva ifrån sig ett ord eller en suck och än mindre göra motstånd, till marken, der inom mindre tid än en minut, under oupphörliga rop från den wilde monarken till bödlarne att tap-pert bruka sina påkar, den arme man-nens kropp, nyss så full af lif, förwand-lades till ett wanställdt och söndersar-gadt lif.

"Der står en annan man derborta", röt den wilde konungen, "slå ihjäl den med".

Den arma människan, som stod tem-ligen långt borta, släpades genast till sidan af sin liflöse kamrat och, utan att hafva yttrat en halfdragen anda af nå-got, som kunde sára den blodtörstige ty-rannen, måste han dö samma grymma död.

Jag var bestört, förvirrad och på det högsta upprörd. I min sinnesrö-relse kan det väl hända att jag förde min hand till mina läppar. Den grym-me tyrannen uttydde genast detta som en hotelse och, utan warning eller före-bräelser, störtar han mot mig med pistol i hand, lifsom ett lejon, beröfwadt sitt rof. Ett ögonblick ser jag det glittran-de wapnet glänsa i den nedgående solens strålar; sedan, lifsom hade en ohyllig magt tillintetgjort det mordiska uppså-tet, stack han det åter i sitt bälte.

"Slå ned honom, krossa hans skalle, slå ihjäl honom", woro de ord, som ljö-do hemst i mina öron. Ögonblickligen var jag afslädd, ifullslagen och utan medvetande.

Sönderslagen, sanslös, nästan liflös, med blodet framsipprande ur tjogtals sår, släpades jag inåt lägret, icke för att, såsom mina väktare befalldes, slås i bo-jor, utan såsom de tänkte — och jag hörde det efteråt från deras egna läp-par — att begrafvas.

Jag kommer väl ihåg den qväfwan-de känsla, som uppväckte mig till nå-gonting lifnande medvetande. Den vänlige soldaten, wid hwilken jag var fastkedjad, och hwilkens schaura (kläd-ning) genomdränktes af mitt blod, skaf-sade mig en stål kallt watten, som app-väckte mig till en förnimmelse af mitt elände".

Sådan var det mottagande misfio-när, Stern rönt af den barbariske Leo-dorus — ett mottagande, som följdes af en fortlöpande kedja af grym tortyr un-der femtiotwa månader.

Denna fångenskap belades också af flera andra missionsärer, hvaribland den äfwen af swenske missionswänner kände missionsär Waldmeyer befann sig;

under flere år qwarhöllos de i smutfiga boningar under sträng bewakning och woro åsyna wittnen till afrättning af krigsfångar i massa, under det att det alltjemt sådes dem, att de skulle röna lika öde. Men huru owäntad war deras befrielse, då de fördes inför tyrannen att dömas! Lord Napier kallades Magdala bergfäste med den engelska befrielsehären; Teodorus rasade mot de arma krigsfångarne, lät nedslagta dem i stora hopar och besalde att europeerna skulle föras fram för att få sin dom. De komma, Teodorus ser på dem och säger: "Nej, jag vill icke låta eder gå till Jesus för att omtala mina synder. Jag vill sjelf gå och tala om dem. Gån till edert folk!" Tre dagar derefter dödade han sig sjelf.

Ostafrikas mission bär med rätta prägeln af Kristi korsrike. Långe har Fosterlandsskiftelsens mission wäntat på störd, men ännu synes ingen morgonrodnad för det arma Abessinien. Här behöfwes ännu mycken bön och mycket tålamod.

M. L.

Midnattsmörker i Uganda, Afrika.

Våra läsare weta, att engelsk-tyrkliga missionsfällskapet har en mission wid Nyanzajön eller i dess närhet i Uganda, ett land, som regeras af den bekante Mtesa. Denne afrikanske kejsare har man hyft många förhoppningar om, men de synas alla ha gått upp i rök. Han är en usel, wankelmodig tyrann af sämsta slag.

I början mottog han missionärerna wäl, men snart lät han sig förledas af araberna att misstro dem. Än har han lyssnat till missionärerne, än till hed-

ningarne, än till araberna och än till de jesuitiska presterna, som till råga på förwirringen begifwit sig ut till Rubaga, så heter det olyckliga landets hufwudstad. Att missionärerna haft många swåra stunder, det är klart.

Mtesa är icke blott en tyrann och ett widunder af grymhet, utan äfwen en affälling, och de blifwa wanligtvis sju resor wärre. Det war en tid, då han hwarje söndag hade missionärerna hos sig och sjelf toskade deras predikningar för sitt folk. Ja, han bekände sig öppet till kristendomen. Men nu förnekas han Kristus totalt, emedan han ej vill öfswergifwa sina orena lustar och sin orättfärdighet. Han har en liten här af 10,000 man beständigt på krigsfot och denna utgår hwarje månad på slafjagt, är icke till för annat än att plundra och röfwa bland de närgränsande stammarne. Mtesa är den störste slafjägare som f. n. finnes; ingenstädes i hela Afrika bedrifwes den hemska slafjagten efter en så gigantisk skala som f. n. af denne centralafrikanske Nero.

Missionär Pearson lemnades ensam i Uganda under åtta månader år 1880 från April till December, och den som läser utdragen af hans dagbok under denna tid får en swag föreställning om de faror, som ett sådant der lif midt i ramswarta hednawerlden har att bjuda på. Jag ämnar anföra ett och annat, icke för att berätta något pikant, utan för att wädja till barmhertighet. När skall kristenheten, när skola Kristi lärjungar fullt wafna upp och göra hwad de kunna för den arma hednawerlden? När skall förbarmandet blifwa så mäktigt, att man icke mera kan låta bli, utan måste, drifwen af Kristi outgrundliga barmhertighet, offra sig sjelf åt Gud till hednawerldens tjänst?

En dag stängdes konungens alla nio söner inne i ett hus. Man fruktade att konungen skulle dö, och i sådant fall måste åtta af dem nedgrävas; blott en skulle då ha fått lefwa. En annan dag fördes en stackars qvinna till honom, som befann sig i den jämmerligaste belägenhet; hennes öron och läppar woro affurna på konungens befallning. Han säger: "öronen woro affurna tätt intill hufvudet och munnen bortskrifwad från näsan ända ned till hakan, så att tänderna och käfbenet lågo blottade; blodet flöt hymnigt, och den stackars warelsen kunde naturligtwis icke behålla saliven qwar i munhålan. Den grymma och barbariska gerningen hade utförts med en bit af ett skarpt rör, så att det stora särets kanter woro fargade och sönderflitna".

Och hwad war det nu för ett brott, för hvilket denna grymma behandling skulle vara ett motsvarande straff? Qwinnan war dertill en af konung Mtesas många hustrur. Hwad för en oerhörd förbrytelse war af henne begången? Jo, hon hade gått till sin sjuke fader, som wäl behöfde hennes hjälp. Hon hade wäl fått tillåtelse att för någon liten tid lemna konungens harem, men detta tillstånd hade Mtesa icke lemnat henne, utan en af hans underordnade. Och nu hämnades han så grymt på en af sina hustrur!

En dag fördes en stackars Mfagogosse ned till missionärens bostad med ett mycket swårt krossfår i hufvudet. Ingen bryr sig om att förklara, huru det uppkommit. Gossen led outhärligt, men dog snart. Hans wänner måste kasta honom i träsket, emedan ingen annan än höfdingarne och deras familjer äro tillåtna att begrafwas.

"Under det jag skrifwer detta", säger

missionären på ett annat ställe i sin dagbok, "hör jag wilda skrik af qvinnor på andra sidan om träsket. Något blodsdåd begås helt säkert nu. O, hvilket land! Jag kunde ej beherska mina känslor af förtrytelse, då jag såg den stackars gossens nöd och tänkte på så många af de arma Basogafångarne, som släpats från sina egna fridfulla hem att dö i främmande land. O Gud! förlossa du detta land från satans wälde; bryt sönder slafweriets fjettrar, som ännu binda dessa arma förtryckta menniskor!"

Enär regnet uteblef, så uppkom dyr tid. Missionär Pearson kom därför i trångmål. Af Mtesa fick han ej mera än tomma löften. Men han fortsatte ändå att underwisa folket och uppmuntrade genom åtskilliga rörelser bland folket, som woro fulla af förhoppningar.

"Mitt folk", skrifwer han, "gör goda framsteg i läsning. Jag håller nu dagligen en bönestund på Lugandaspråket. Åtskilliga personer önskade köpa arabiska biblar. De fingo sådana alla som kommo. Mtesa bekänner sig till mohamedanismen. Han känner mycket wäl, huru jag har det, men gifwer mig ingen mat. Han är skyldig mig mynt för tenger, som jag sålt till honom, men oakadt jag desutom arbetar för honom, så får jag ingen föda. Han behandlar oss tio gånger sämre än araberna. Men jag hoppas på Gud och litar på löftet, att jag skall hafwa nog i den dyra tiden.

Under Augusti började en förföljelse mot de få, som syntes verkligen wara troende. Två gossar, Luta och Muhasa, höllos fångna på en ö i sjön Wamara. Missionär Pearson säger om en af dessa gossar, att han war säker om, att den Helige Ande rört hans hjerta.

Mtesa hade, som kändt är, färdt några höfdingar till England. När han genom bref fick underrättelse om, huru väl de blifwit mottagne, så föll han plötsligt på den tanken, att han wille resa till England. Det tycktes wara hans fulla allwar. Han utwalde de höfdingar, som skulle följa honom, och uppdrog åt sin moder att förestå regeringen under hans bortowaro. Men det blef naturligtwis ingenting utaf.

Ett nytt testamente.

Det britiska och utländska bibelsällskapet öfwerlemnade för någon tid sedan till i södra Indien arbetande missionärer ett antal nya testamenten med uppdrag att utdela desamma till sådana hedniska skollärare, som lofwade att läsa dem. En infödd missionär, pastor B. Biragu, öfwerlemnade ett exemplar till skolläraren i Kalugumalei. Längre hade denne man syns allwarligen tänka på religionen. Han hade läst och begrundat flera hinduiska religionssystem. Genom allt detta hade han dock ingalunda kunnat finna den frid, hwarefter hans hjerta oafslåtigen trängade. Det war till denna efter sin själs fanna ro ifrigt sökande man som ett nytt testamente wardt gifwet.

Under en följd af år genomläste han det med uppmärksamhet gång efter annan. Sjelf förtjust öfwer dess innehåll, inbjöd han en sin vän bland brahminerna att tillsammans med sig läsa det. Hwilken syn måste det icke hafwa warit att se dessa båda efter sanningen sökande — dessa båda hinduer, som tillhörde olika kaster — utan menstlig hjälp, och missionären owetande, tillsammans studera Guds ord!

Efter någon tid blefwo de genom dopet upptagne i den kristna församlingen, skollästaren först och presten omkring ett år derefter. Denne senare mötte för sin tros skull wida större swärigheter än hans vän. Han måste för att följa Jesus bokstafligen öfwer gifwa all ting, hus, åkrar, lön samt hustru och barn.

Skollästaren deremot behöfde icke försaka någonting af allt detta. Han fick behålla sina lärjungar. Ännu är han lärare i samma skola och lefwer på inkomsterna af densamma samt på ett årligt bidrag från regeringen. I den bekännelse om kristendomens antagande, som han afgaf inför en församling af 300 infödda kristna, yttrade han, att han under många och långa år hade sökt ro för sin arma själ i den mörka heddomen och i Vedas mörka läror, men aldrig kunde han finna denna ro, förrän evangelium meddelade honom densamma. "Evangelium är för mig", sade han, "såsom en öm moder för sitt förlorade barn, såsom regn för wißsnade plantor, såsom ett skepp för den skeppsbrutne sjömannen. Nu är jag frälst och lyflig. Endast en begäran har jag att till eder framställa, den nämligen, att I willen bedja för mig, att jag alltför må finnas wara icke en Judas, utan en Paulus".

Hwilken wälsignad gerning gjorde icke den person, som skänkte den stenbart obethdliga summa, som erfordrades för att sända detta nya testamente till denne hedniska lärare!

Kanste det war en liten gosse eller flicka i någon söndagsskola, som gaf denna skärf. —d.

Farbror Johns samtal med sig sjelf.

“Hvarför kunde jag ej se detta förr? Tio dollars till hednamsmissionen, och för ett år sedan gaf jag endast 50 cents! Och denna halfwa dollar gifte mig så djupt till sinnes och förorsakade så mycken smärta! Och de \$10.00 — hvad? Är det inte ett verkligt nöje att få öfverlemna det åt Herren! Och detta härleder sig från att hålla räkning med Herren. Jag är riktigt glad öfver, att pastor S. höll den predikan. Han sade, att vi skulle finna det vara “en god sak, att hafwa en kassa i sitt hus, ur hwilken man när som helst kunde taga, så snart det blefve fråga om bidrag”. Han uppfordrade oss att göra ett experiment för ett år — “att sätta affides för Herrans sak en viss del af våra inkomster”. Jag tänkte öfver saken. Jag tänkte på de der judarne och den tionde (tiondel), som de gäfwö åt Gud, samt hwilken dålig jude jag skulle hafwa varit, om jag lefwat på den tiden. Derpå räknade jag ihop allt, hvad jag gifwit för året, och det var just 3 dollars! 3 dollars! och jag hade säkert af min farm inbringat i ren behållning \$1,200.

Su mera jag tänkte öfver saken, desto mera öppnades mina ögon. Jag sade: “Jäte är jag ännu fullt färdig med judarnes tionde, men jag vill försöka med en tjugondedel, och se huru det kan gå”. Jag tog ett stort kuvert, lade ner det i ett hörn i min koffert och, så snart jag kunde, stoppade jag in i detta kuvert \$60.00. Först kostade det allt på, men huru godt kände jag det icke, när det var gjort! När nu begäran kom om bidrag för hednamsmissionen, hade jag ej annat att göra, än sthynda till min kassa och hemta penningarna.

Och allt detta har härledt sig från att hålla räkning med Herren. O, huru har han icke wälsignat mig detta år! Jag har aldrig haft bättre gröda. Men nu vill jag försöka en annan plan. Jag ämnar gifwa åt Herren inkomsten af en acre, en af mina wadaste årskalswar och en tiondelens afkastning af trädgården. Det skall säkert bringa upp Herrens kassa till \$75.00, och om det ej blir så mycket, skall jag lägga till af något annat”. (Luth. Standard.)

Hvem vill göra sammaledes?

“Fören mig tionden allesammans i min tiondelada, att i mitt hus må spis wara; och bepröfwer mig härutinnan, säger Herren Sebaot, om jag och icke upplåter eder himmelens fönster och gjuter wälsignelse ned tillhyllt. Och jag vill för eder straffa frätaren, att han icke skall förderfwa frukten på marken och att winträdets i åkren icke skall wara eder ofrukt samt, säger Herren Sebaot”. Mal. 3: 10, 11.

J. P. N.

Hermannsburgarne hafwa på 20 hydafrikanska stationer döpt tillsammans 525 hedningar under år 1880. De kristnas hela antal på dessa stationer uppgår nu till 4,045. I Indien ega de på 8 stationer 891 döpta.

Det första medlet emot ängslan är att den bedröfwade själen wänder sig till Gud, hwilken allena är bedröfwade hjertans tröst och glädje. Hwar skall det sjuka barnet taga wägen om ej till sin faders- och moders stöte? och hwar stola bedröfwade hjertan söka tillflykt om ej hos sin käre Gud och Fader, som ensam kan hugswala och glädja dem?

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Sasfelquist, O. Olsson och A. B. Gerwin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 14 Juni 1882.

N:r 24.

”I skolen finna ro till edra själar”.

Matth. 11: 29.

Ro, hvilket ljustigt ord det är för den trötte, för den af arbete, sjukdom, frestelser, lidande och strider utmattade! Och hwem är det, som här lofwar ro; är det werlden? Huru kunde den i lifwet något erfarne lyfsna till werldens löften om ro! Werlden har själf ingen ro, huru skulle hon då kunna gifwa det hon själf icke eger? Werlden är idel oro. Detta löfte om ro måste komma från någon annan. Ja, det kommer från honom, som är sanningen, han som aldrig bedrager, han som är själfwa fridsfursten. Det är Jesus som säger: I skolen finna ro till edra själar. Jesus, själfwa namnet, hwad betyder det annat än idel ro och frid för syndare! Jesus, hans person och verk, hwad är det allt annat än idel lugn, frid, stillhet, tröst och wedergälfelse för alla oroliga, förjande och eländiga? Jesus sprider omkring sig en sådan ro, stillhet och hwila, att när han står upp, måste själfwa det bullrande hafwet på en gång warda tyst och stilla.

Men hwad är det för ro Herren Je-

sus ger, är det grafwens lugn och hwila, är det dödens stillhet och frid, är det, tillintetgörrelsens ro? O nej! Hade wi intet annat hopp än hedningens ”nirwana” (ewig medwetslöshet) eller den nyare filosofiens ewiga intet, hwilket hemskt bedrägeri och gäckeri wore icke då menniskan! Ro hos Jesus är ewigt personligt lif, ewig medweten sällhet, frid och fröjd i outfäglig fullkomlighet. Ro hos Jesus är således icke blott fullkomlig frihet från smärta, nöd, synd och we, utan ron hos Jesus medför tillika ett ”lustigt wäsende på Guds högsta hand ewinnerligen”. Detta är den rolighet, som står Guds folk tillbaka. Nog är denna ewiga rolighet i himmelns Guds barns högsta och härligaste förmån, stätt och gåfwa, det är wist; men äfwen här på jorden, redan i detta lifwet gifwer Jesus ro till själen åt alla dem, som komma till honom. Hwad månne wara orsaken, att vårt kristendoms lif i denna tid är så feberaktigt, så oroligt, så ostadigt, wacklande, opålitligt och bräfsamt? Mariafinnet saknas. Det är i denna tid på det andliga området såsom på det lekamliga. T. ex. i detta land, hwilket oerhördt jägtande! Hela nationen synes wara ett enda stort kapplöpare- och kappförningsfällskap,

som i wilb fart jagar efter winst, penningar och nöjen. Så ock bland de kristne, färskildt i detta land. Den ene söker springa omkull den andre i allehanda slags verksamhet, i profelytmakeri och bullrande andlighet. Huru sällan man i våra dagar träffar en verkligt stilla och fridsfull kristen, som har i ordets fulla mening ro till sin själ! Tag t. ex. en söndag, den dag som skulle färskildt uppenbara de kristnas ro till själen. Man jagas hela dagen ifrån det ena mötet till det andra, synnerligen i städerna, ty det ena samfundet söker öfverbjuda det andra i mängden af predikningar, samtal och andliga tillställningar. Ja, många kristna äro icke ens nöjda med de andliga sammankomster, som hållas i deras eget andliga hem, som Gud dem gifwit, utan de löpa än hit än dit, för att så höra och tala något nytt. Min vän, när du så i lättfinnig nyfikenhet springer ifrån det ena samfundets sammankomst till ett annat samfunds gudstjänst, ifrån den ena läran till en annan, ifrån den ena boken och tidningen till en annan, hwad får du för lön för all denna din möda? I bel oro, ångslan och ostadighet till din själ, så att du slutligen för oros och willrådighets skull icke wet, hwar du skall vara eller hamna till sist. Huru går det med ditt sittande wid Jesu fötter under allt detta ditt jägtande? Huru går det med ron och stillheten i ditt hem bland de dina? Hwarför äro de kristna hemmen ofta så sönder slitna i våra dagar; hwarför står det ofta så illa till med den kristliga barnuppfostran; hwarför äro vår tids kristna ofta så knorriga, misshöjda och odrägliga i sina egna hem? Det fattas ro till själen. Man springer bort denna ro, så-

som Martha gjorde; man rent af stökar bort den stilla, ljuswa friden. Men, säger någon, skola wi icke verka, medan dagen är; natten kommer, då ingen kan verka. Det är sant; när wi se eländet och den andliga nöden i werlden, wille wi ju verka och arbeta natt och dag. Kristi kärlek kan icke annat än tvinga oss till verksamhet för Kristi skull, det är säkert. "We den som Herrens verk försummeliga gör". Och dock, "det står icke till någon mans wilja eller lopp, utan till Guds barmhertighet". Se på Herren Jesu själf, hwem kunde så brinna af kärlek till de förlorade som han. Öfwäl, finna wi någon feberaktig hetighet i hans verksamhet, någon bullrande affärsmässighet, något kapplöperi med andra, något som liknar agentverksamheten och profelytmakeriet i Amerika? O nej! Allt går så fridsfullt, så lugnt, så stilla, så fogligt och sanfadt till i vår Herres Jesu Kristi verksamhet på jorden. "Han skall icke lifwa eller ropa, och hans röst skall man icke höra på gatorna. Den rö, som krossad är, skall han icke sönderbryta; och wiken som ryker skall han icke utsläcka, till dess han utförer domen till en seger. Swilken bild af den milde, stilla och fridsfulle Trälsaren! Han gaf sig tid att wänta tills han blef trettio år, innan han begynte sin offentliga verksamhet. Swilken motsats mot den brushufwudverksamhet, som i vår tid winner de kristnes största uppmärksamhet! Men detta Herrens Jesu tal om ro till själen gäller icke blott vår kristliga verksamhet, utan det gäller i synnerhet om vårt enskilda kristliga lif och umgänge med Herren och med hwarandra inbördes. Det är icke swårt att höra på våra predikningar, våra andliga samtal

och diskussioner, att wi i allmänhet hafwa större andliga utgifter än inkomster. Hwarför spela både prester och församlingar så ofta andlig bankrutt i våra dagar; hwarför höra wi om så många andliga konkurser? Det fattas ro till själen. Wi låta icke Herren utöfwa den enskilda själawård med oss, som wi behöfwa. Wi öfwa icke den enskilda bönen och den stilla betraktelsen af ordet på långt när så mycket som denna vår brådfkande och arbetsamma tid kräfwer. Den som har hårdt själs- eller kroppsarbete, måste hafwa kraftig föda, annars dukar han under. Den som har hårdt andligt arbete, swära strider och frestelser, måste hafwa stark andlig näring till själen, annars följer andlig sjukdom och död. Ro till själen det är betsamma som Johannes uttalar i dessa ord: "af hans fullhet hafwa wi alle fått och nåd för nåd!" Hos Jesus få wi ro, det är andlig fullhet, nåd för nåd, och denna nåd är mättig i de swaga. Hwarför är det i vår kristendom en så sorglig brist på innerlig, stilla och lugn trostillit till Herren? Emedan wi låta Herren gifwa oss så litet af sin nåds fullhet. Wi tro oss kunna gifwa Herren så mycket, detsför blifwer vår tro swag, wacklande och orolig. Wi sätta vårt troslif mera deri, att wi gifwa Herren vår andlighet, än att han gifwer oss sin Ande. Här af kommer det också, att många kristna hafwa ett högst falskt begrepp om den offentliga gudstjensten. När man kommer i en kyrka i vår tid, har man orsak att hysa den känslan, att många kristna bland åhörarne gerna skulle wilja drifwa presten från altaret, emedan de anse altartjensten onyttig, och från predikstolen, emedan de gerna sjelfwe wille komma

upp och tala. Hwar af kommer detta sinne? Det saknas ro till själen. Man glömmar, att det är wi, som först och främst behöfwa Guds tjenst wid guds-tjensten, och att vår tjenst kommer först efteråt. Många kristna tycka mycket bättre om Marthas gudstjenstordning, liturgi och kyrkohandbok, än om Marias. Men Herren Jesus tyckte bäst om Marias gudstjenstordning, hwarigenom han först fick tjena henne, och hon sedan honom, ja, han sade, att denna gudstjenstordning war den goda delen, som icke skulle frångagas Maria. Låtom oss under stilla eftertanke läsa Matth. 11: 28—30! Swad de orden äro passande för oss i denna tid! Huru wäl wi behöfwa söka ro till själen hos Jesus! Huru saligt, att det finnes ro hos Jesus!

D. D.

Suru skall detta ske?

Denna Mikodemi-fråga har ofta blifwit gjord på jorden. Den innebär i första rummet ett twifwelsmål om möjligheten att utföra någon wiss sak, men kan också uttrycka en önskan att lära känna en väg på hwilken det kunde låta sig göras.

Wi hafwa såsom synod begynt en högre undervisningsanstalt, ej allenast för att få den uppväxande ungdomen undervisad i de kunstaapsgrenar, som äro nödwändiga för detta lifwets olika kallelser, utan också, och särskilt, på det kristendomens ljus skulle behöfja och genomtränga den werldsliga kunskapen, hwarförutan all lärdom är intet annat än mörker, när det gäller det djupaste och högsta af all kunstaap. Detta företag å swensta emigranterns sida är hedrande i sig sjelf och bär vittnesbörd om både

finne och uppföring för sanningen. Det har och redan hunnit till en sådan utveckling, att äfwen detta landets folk se deruppå med förundran, att ej säga beundran. Några af den luth. Generalsynodens förtroendemän woro för några veckor sedan samlade till en kyrkoinwigning i den angränsande staden Davenport och gjorde derunder ett besök härstädes. I Luth. Obs. berättade de om sin resa och bland annat om hwad de här sågo. "Det är bekant, att Rock Island, på andra sidan af Mississippifrån Davenport, är sätet för Augustana svenska lutheriska College. Som wi hade mottagit en inbjudning, begåfwo wi oss dit tillsammans för att bese denna institution. Det är en ståtlig byggnad, och ser, från höjderna af den motsatta sidan af floden, massiv ut och snarlik ett flott. Begämliga professorshus äro byggda på olika ställen af den vidsträckt lotten. Öfwerallt är tecken till verksamhet och framåtgående. Planen iordningställes, planterades och andra förbättringar woro under arbete. Emellan ett och två hundra studenter — för det mesta swenskar — bewista undervisningen. Collegiets salar äro pryddas med dyrbara biblioteker och wärdelika prof på samlingar från de olika natur-rikena. Wi fingo det gynnssammaste intryck af dessa Augustanare". Wi anföra dessa uttalanden för att wisa hwad just icke så fåta wänner säga om oss. Både beröm och klander wilja wi höra, och lära af båda delarne hwad wi kunna, dock utan att låta oss dragas från vägen till det mål wi tro wara det rätta. I en föregående artikel har det blifwit uttaladt såsom ett önskningsord, att wi borde arbeta för uppbyggnad och widmagthållandet af ett verkligt

College, der en god grund kunde läggas för en djupare allmän-bildning, så wäl som till utbildande af församlingslärare, hwarför wi framförallt arbeta och hwarpå vårt folks både timliga och ewiga wälfärd beror.

Men upprättandet af ett sådant läroverk är ingen småsak, det hafwa wi redan funnit. Och dock så wi icke anse allt wara gjordt som behöfwer göras. När det närwarande skolhuset uppfördes, trodde wi det wara tilltaget i så stor skala, att det swärligen skulle fyllas på åtminstone det första tiotalet. Och likwäl har det redan flera år warit för litet. En stor sal, 40 fot i fyrkant uppläts till bibliotek och till våra naturhistoriska m. fl. samlingar; men allstamans wägar så att andra rum måst anstallas för delar af dessa samlingar. Föreläsningssalarna äro dels för så för de nio klasserna och desutom allt för små och derigenom ohjelpamma. Lärarnes antal har ökat, men den som något tänkt sig in i hwad undervisning wille säga i sådana ämnen som här föredragas, förstår lätteligen att läraren ej allenast bör kunna nödortsteligen reda ett ämne, så långt han själf lärt det, utan bör så tid att utwidga sin egen kunskap, på det han må kunna allt grundligare undervisa i sitt ämne. Kan han icke detta, så blir ej undervisningen hwad den bör wara, ett meddelande af nytt och gammalt, utan ett omtuggande utan lefwande intresse. Nu är emellertid förhållandet, att de flesta lärarne hafwa allt för många ämnen och äro allt för mycket sysselsatta allt för många timmar om dagen, för att kunna med kraft drifwa egna studier, hwaruppå så småningom det hela måste lida. Detta gäller framförallt Seminarii-afdelning

gen, hwilken hittills haft endast två professorer och dessa desutom hysfellsatta med flera andra göromål. Och dock kräfwa deras ämnen owilkorligen fortfarande sjelfstudium, om undervisningen ej skall blifwa slapp och tröttande. På densamma ligger dock den aldraförsta wigt. Häraf synes att en professor måste då och då läggas till de redan tillfatta och sålunda hwar och en så småningom få endast ett par undervisningsämnen, på det han må kunna med lif och värma sköta hwad honom åligger och dermed wäcka samma lif och värma hos lärjungarne.

Äf föregående synes ock, att här behöfwes nya hus för flerehanda ändamål.

Men äfwen vårt nuwarande skolhus (det gamla, hade jag så när sagt, ehuru det ej är mer än 7 a 8 år till åldern) behöfwer reparation, renovation, nya golf här och hwar, låsar, trappor m. m. "Fasligt hwad I ären några förstörare!" Men besinna dock, du stränge man eller qwinna, att äfwen farmarhus, så wäl som andra hus, behöfwa förbättringar, och man fröjdar sig öfwer, när de behöfwa tillbyggas eller till och med ombyggas. Swarför icke betrakta våra hus här på samma sätt? Våra studenter hafwa inga wingar, utan hafwa att röra sig omkring på jorden; de kunna ej trampa så lätt som små barn; de äro ynglingar i sina bästa år och stå ej derför gerna stilla eller röra sig med sakta steg framåt som gubbar, utan löpa qwidt upp och ned för trapporna eller fram i gångarne. När man nu besinnar att 160 a 170 dylika personer hafwa att emellan lästimmarne, hwilka äro 6 om dagen, gå upp och ned, ut och in, för att ej nämna måltiderna och andra wandringar — kan man undra, om

golf, dörrar, låsar, m. m. slitas, och behöfwa ombytas? Om wi hade starka mattor i gångarne, såsom t. o. m. små församlingar inlägga i sina kyrkor, så skulle dessa icke allenast spara träwirket inunder, utan äfwen mildra eller nästan alldeles borttaga det ofta obehagliga, men lättförklarliga bullret.

"Nu, — nu, — nu är det nog! Det tager aldrig slut med utgifterna. Det blir ju allt värre och värre! Hur skall man få nog till alla dessa gamla och nya behof?" Har icke hwar dag sin omsorg med sig? Det will säga: sina behof? Men härmed äro wi komna till vår fråga: "Hur skall detta ske?" Den frågan är wiktig och wilja wi försöka att i korthet beswara den. Wi göra icke frågan med nedslaget mod eller med misströstan, utan hafwa framkastat den för att betrakta möjligheterna för dess beswarande till uppmuntran för alla vårt lärowerks wänner.

Wi måste först beslita oss om att komma på det klara med afseende på nödwändigheten och wälsignelsen af Augustana College & Theological Seminary. Wi äro swenskar och kunna icke, äfwen om wi wille, med ens bortkasta vårt modersmål och den fostran wi erhållit i vårt fädernesland. Derjämte fortsätter emigrationen sig och håller derför swenske en wid magt i detta land — och skämmas för den förtjenar den icke. Wi tänka icke på annat än att "gå upp" i detta vårt nya fosterlands språk och bildning såsom våra landsmän för 250 år sedan; men äro wi äfwa swenskar och taga wara på gammal swenskt redbarhet, duglighet och rättfärdighet, så behöfwer den amerikanska bildningen rätt wäl, att wi, wid öfvergången till den, taga med oss så stor por-

tion som wi hafwa af det godt är. Svar och en kan desäutom se, att wi be-
reda oss på denna öfvergång genom att
göra i vår skola engelskan jemnbördig
med swenskan, och till och med låta det
förra språket wara det förherskande
wid underwisingen. Att swenskan
dock bibehåller sitt öfwerwäld i det dag-
liga bruket, kommer sig deraf att wi äro
— ja wi äro ju swenskar — moders-
målet tilltvingar sig sin rätt. — Så
äro wi och fristna och hafwa wänt upp-
wid Guds ord och till följe deraf wilje
wi äfwen gifwa våra barn tillfälle er-
hålla ej allenast en fullständig uppfo-
stran, utan en som är bygd på kristlig
grund, ihågkommande det gamla, bibli-
ska erfarenhetsordet: "gudsfruktan är
wisshetens begynnelse". Kristus förkla-
rar sig wara "A och O, begynnelsen och
ändan", och skall han blifwa O, så må-
ste han äfwen wara A. Om någon har
benägenhet att betwisla detta påstående,
så skola snart frukterna af denna tidens
bildning, utan Kristus, gifwa honom en
annan mening här om, om han icke drunk-
nar i werldsströmmen.

Här behöfwer ej ens framhållas nöd-
wändigheten af utbildande af försam-
lingslärare bland deöfwerallt utspribda
landsmännen, bland hwilka käns en sak-
nad af ett outhägligt något, som de nya
förhållandena och utsigterna icke kunna
fylla. Och der detta behöfwet flocknar
eller är dödt genom werldsinnet och
förnekelsens påträngande, der kan och
bör det återwäckas genom det lifgifwan-
de ordet, om de, att icke säga wi, icke
skola sjunka ned i den ohyggliga asgrund,
som Paulus tecknar med de orden (Efes.
2: 12.): "utan Kristus, främmande
och utan Israels borgerkap och främ-
mande ifrån löftets testamente, intet

hopp hafwande och utan Gud i werl-
den".

Äre wi nu öfwerlygade om nödwän-
digheten af en sådan läroanstalt, som
den wi begynt, så skall deraf framwäxa
en sådan kärlek till den och intresse för
den, att alla uppoffringar för dess ut-
widgande och widmagthållande skola ske
med glädje och det nödiga aldrig fattas.

Låt först och främst den der 25 cents-
avgiften allt allmänare inkomma, såsom
tecken för handen är att så ske skall och i
sjelfwa werket redan sker — och dermed
skola de löpande utgifterna betäckas,
ishinnerhet när wi inberäkna termins-
avgifter och andra avgifter. Om der-
jemte den wälwilja, som wisat sig i flera
år och jag tror i allt högre grad i att
insända mjöl, smör m. m. till vårt stora
hushåll, — skulle den fortfora att blif-
wa sed, såsom wi hoppas — och icke
blifwer någon fattig deraf — så är utan
twifwel lärowerkets fortforande bestånd
betryggadt, troligen äfwen när den be-
tydliga inkomsten af Hemlandet och Wof-
handeln upphör.

"Men dermed är ju icke förbjdt för
byggande af nya hus m. m.?" Nej det
är sant; men när wi blifwit litet mer
"amerikaniserade", så torde inkomster
för detta wigiga ändamål ej heller sak-
nas.

Nästan dagligen läser man i tidningar-
ne, huru högst betydliga summor af en-
skilda amerikaner anslås till underwis-
ningsanstalter af alla slag. Dessa gifwa-
re erkänna dermed, huru nödwändig upp-
fostran, och kristlig uppfostran dertill, är
för landet och dess inrättningars bestånd;
huruledes den personliga friheten så wäl
som hemmets trygghet och fride wida
mer beror på den rätta själsbildningen,
än på borgerliga lagar och författningar,

huru nödwändiga dessa dock alltid förblifwa. Skulle wi icke kunna hoppas, att samma sinne och kristliga förstånd så småningom skall väckas äfwen hos våra swenskar! Herren har redan wälsignat med jordiska egodelar en bethdlig mängd ibland oss, och, såwida dessa förmögne icke hårdna under de jordiska förmånernas tryck och förgäta Honom från hwilken allt godt kommer, måste de äfwen begynna besinna Herrens mening med hwad han lagt i deras händer och öfwerfänka på hwad sätt de skola i någon mån bewisa sin tacksamhet emot Honom. Och ibland föremål för en wälgörande tacksamhet kan swärligen något wärdigare och angelägnare tänkas än en kristlig skola. Det är kändt, att flera tänka på detta sätt använda mer eller mindre af sitt goda. Här gifwas familjer, som äro barnlösa, och enstilla som med sparsamhet och flit samlat en liten förmögenhet, till och med tjenare och tjenarinnor, som "förgäta det tillrygga är och sträcka sig till det som framman till är" och fördensfull gerna wilja gifwa Herren tillbaka hwad de af honom undfått.

Wi äro förwissade att denna känsla icke skall dö bort, utan stärkas och bära sin frukt. En gammal tjenarinna weta wi har bestämt \$100 till vår skola, ehuru hon behöfwer en inkomst deraf så länge hon lefwer. Sålunda kan man öfwerlemnna åt synodens lärowerk en summa, med wilkor att få uppbära en wijs ränta deraf under lifstiden, eller genom testamente bestämma att något eller allt af hwad man lemnar efter sig skall wid ens fränfälle tillhöra institutionen. Om någon har mycket af denna werldens gods — och wi weta att de finnas, som kunde genast gifwa \$25,000

och till och med den summan dubbelt upp, utan att alls blifwa fatiga — så gör den rättast och bäst, derest han med warm hand öfwerlemnar sin gåfwa. Ty annars — "ho skall då få det du tillredt hafwer?" när i någon natt, natt! — själen kallas ifrån honom. Wi hafwa ofta sett stora rikedomar förswinna som agnar för winden, äfwen der arfwingar funnits som sökt göra sig arfwet till godo. Wi wilja derföre allwarligen råda dem, som undfått wälsignelse af Herren, att i tid "beställa om sitt hus", att wälsignelsen icke wänder sig i förbannelse. Gif icke åt dem, som hafwa nog att försörja sig med derförutan: du synbar då med din gåfwa och stadar den du gör rik. Har du barn och kan gifwa hwarje barn en mindre eller större utrustning för lifwet, gör då det; men låt dem icke börja med rikedom, att icke owerkksamhet och wällesnad gör deras lif och döb olyckliga. Tänk på, att det du hafwer är icke ditt; ty hwad hafwer du det du icke undfått? Du är allenast en "skaffare", "gårdsfogde" öfwer den högste husbondens egodelar, hwilken och skall ställa dig till räkenstap för ditt fögderi. Grinra dig grunderna, hwar på det sista utslaget är bygd eller skall byggas (Matth. 25: 31 o. f.), och sök så handla med de jordiska egodelarnes pund, att du kan, när du påkallas, med glädje träda fram och säga: 'Herre, ditt pund hafwer wunnit fem pund', och då få höra det ljufliga: "ack, du gode och trogne tjenare, öfwer en ringa ting hafwer du warit trogen; gåck in i din Herres glädje".

Härom behöfde mycket mer sägas; men denna artikel har redan blifwit för lång och är derför nödwändigt sluta. Af det framställda synes emellertid, att,

om Herren är med oss, wi ej behöfwa frukta för framtiden eller komma att sakna de nödiga medlen till vårt läroverkets utwidgande och widmakthållande. Bede Herrens öga och hand allt!

H.

Vår årshögtid.

Tisdagen, onsdagen och torsdagen i denna vecka woro för oss högtidsdagar, mer så än nästan något föregående år. Wäderleken har under denna war varit mycket regnig och wägarne till följe deraf varit ytterst swåra, så att wi fruktade att vår högtid skulle komma att lida deraf i flere hänseenden. Emellertid fingo wi det härligaste wäder intill sista eftermiddagen, då wi hade att avsluta högtiden en timmas tid förr än ämnadt war, på grund af en annalkande regnstorm. Wi hade ock glädjen att se det största antal pastorer jemte ej få lekman närwarande ända från tisdagsmorgonen eller begynnelsen af examen. Detta war i sanning uppmuntrande och skall denna uppmärksamhet egga till studiernas ännu allwarligare bedrifwande ett annat år.

Det tillkommer oss icke att yttra oss rörande examen i de olika klasserna och ämnena; men det syntes som belåtenheten med den samma war allmän.

På den egentliga avslutningsfesten om torsdagen hade wi en betydlig skara besökande wänner, som troget höllo ut dagen igenom, till största delen på stående fot. Det egentliga antalet kunde wi ej bestämma, förmoda dock, att om wi säga omkring 1,500, wi ej taga mycket fel. Rörande öfningarna så wäl de musikaliska, som talen, äro wi nästan förwissade, att de erkändes för goda och wunno allmänhetens bifall. Korteli-

gen, allt gick owanligt wäl för sig, så att det kan med fog påstås, att det hela gaf tydliga tecken till vårt lärowerks framåtskridande.

Wänner woro ock närwarande från alla håll, flera från de östra staterna, från Texas, från Colorado, från Kansas och dertill från Minnesota, för att ej tala om närmare liggande orter. Ett par bröder från Minnesota fagnade oss med klara vittnesbörd om sanningen. Alla närwarande tackas för det intresse de ådagalagt för denna centralpunkt för vårt bildningsarbete i Amerika.

Phrenokosmiska sällskapet och Alumni-föreningen hade äfwen sina årsmöten, det förra på tisdagsaftonen och den senare på onsdagsaftonen, båda för öfverfullt hus och wäl lyckade. Wid det sistnämnda uppträdde pastor J. Telleen från Denver och pastor R. F. Weidner från Philadelphia med hwar sitt tal på engelska. Pastor Weidner har kommit hit för att lära känna oss och våra omständigheter, i hwilka han tager ett stort intresse, och att döma af så wäl hans glada ansigte som hans wänliga ord har allt gjort på honom ett öfvermåttan godt intryck, liksom det kan sägas, att hans härwaro och tal efterlemnade ett motsvarande intryck på oss swenskar. Wi hoppas att denna första bekantskap ej afslippes, utan blifwer fortsatt och innerlig. Pastor W. har sinne och kärlek för det kyrkliga arbetet i Western och brinner af lust att offra sig derför, såsom han ock är utrustad med stora kunskaper och de gåfwor, som äro nödwändiga för deltagandet deri.

Söndagsaftonen den 11:te predikar han i den stora kyrkan i Moline, hwarefter han äfwen besöker synoden i Altona,

der han wäl äfwen kommer att låta höra sig.

Ett särstilt ämne war uppe under de nu gångna dagarne, som äfwen bör här omnämnas. Wi hafwa omtalat att det nu förskönade kapellet war till den yttersta trängsel fylldt de tvenne aftnar som möten höllas deri. Att luften derigenom blef dålig och swettning allmän kunde till och med synas. Wid det stora mötet på den allmänna mötesplatzen uppe på "Zionshöjden", behöfde man wäl icke swettas, men deremot hade mer än hälften af de närwarande det obehaget att nödgas stå. Att till följä häraf ett behof af en större lokal der ett a två tusen menniskor kunde wid högtidliga tillfällen inrymmas och finna sittplatser, war ju ej mer än naturligt. Till en grundplåt i och för en passande byggnad för sagda ändamål blefwo dertföre ett par kollekter uppburna, hwilka belupo sig till emellan \$50 och \$60. De som älska "wår skola" hafwa nu tillfälle att se till, att det lilla för handen warande kapitalet väger och det aldra som skyndsammast. De som graduerat härstädes, eller Alumni societeten, höra wi ämna taga uti med kraft för att bringa denna fråga till en lycklig fullbordan. De älska sin "Alma Mater" och tänka arbeta och offra för hennes bästa.

Gifwe Herren framgång, så att wi till nästa år finge samlas i ett nytt hus, rhmlligt nog att mottaga alla gäster!
H.

Examina wid det ev. luth. seminariet i Philadelphia, Pa., hölls från och med den 22:dre till och med den 26:te Maj. För första gången höllas examina der detta år skriftligen. Hela examen hölls

efter anordning och under uppsigt af skolans direktion. Onsdagen den 31:te hölls commencement i St Johannes tyska luth. kyrka. 10 teol. kandidater erhöello derwid sina diplom. En af de studerande i senior-klassen kunde icke erhålla diplom af den anledning, att han tillhörde frimurare-orden och skolans stadgar förbjuda matrikulerade studerande att tillhöra hemliga sällskap. De graduerade skola prestwigas af olika synoder i Östern. De flesta komma att blifwa pastorer i Pennsylvania Ministerium. Ordföranden för direktionen är D:r Seiss. De studerandes antal wid seminariet detta år har varit mellan 40 och 50.

Luthers födelsedag.

Nästa år, 1883, är fyrahundrade året efter Luthers födelse och tänker man på, både i Europa och här, att högtidligt hålla densamma d. 10 December. I Worms har för flera år tillbaka blifwit upprett ett ståtligt Luther-minne, hwars utseende är temligen allmänt känt. Nästa år ämnar man resa en annan minnesstod i Luthers födelsestad, Eisleben. Naturligtwis kommer Aug. synoden och särstilt Augustana College att taga sin del i dessa högtidligheter. Det har blifwit sagdt under de förflutna dagarnes möten härstädes, att det bästa monument wi kunde resa wore att då hafwa det påtänktä nya huset med den stora samlingsalen, biblioteksrum m. m. fullfärdigt. Det till och med yttrades att Messiaskörers skulle inbjudas till den högtiden, och den stora tonskapelsen, Messias, fullständigt gifwas m. m.

Om nu dessa förslag kunde böja sinena att släppa ut mången "junke ba-

ler", ja tusentals af dem till husets byg-
gande, så skulle det tända lust öfverallt
att här eller annorstädes blifwa werk-
samma deltagare i öfverwägandet af
den stora betydelsen Luthers födelse eg-
de och ännu eger. Ingen wänte till
någon kommer och begär större eller
mindre bidrag, utan sände in t. ex. till
wår College-stattmästare kontant, eller
bestämd förbindelse att under nästkom-
mande winter betala en wiss summa.
Då detta hus blifwa det monument
wi resa till Luthers heder, ehuru det
då blifwer till Herrens ära, som wäck-
te upp en sådan man och gaf oss sitt re-
na ord genom honom.

Korrespondens.

Lowell, Mass., den 24:de Maj 1882.

Kära Augustana!

Efter som du på det senare äfwen här
wunnit wänner och gynnare, torde det
intressera så wäl dina härwarande, som
och öfrige öfwer hela landet fringspridde
läsare, att höra något litet från denna
plats, som förr icke ens torde hafwa wa-
rit omnämnd i dina spalter. Att du wun-
nit ett godt rykte och witsord äfwen här,
för din jemna och sansade hållning samt
lärorika undervisning, har jag hört,
och säger jag icke detta för smiders
skull, utan till widare uppmuntran att
så fortsetta. Den nyhet, som jag nu,
genom din bekantskap öfwerallt och dina
widlyftiga påhelsningar, wille tillsända
dina och våra wänner, bör för alla, som
wår Frälsare rättssinneligen kår hafwa,
wara glädjande. För något öfwer två
år tillbaka sammanslöto sig en del af
härwarande swenskar till en s. k. sw. ev.
luth. kyrkoförening, i affigt att få höra
Guds ord på sitt eget tungomål.

Först tillhörde en del af våra lands-
män en engelsk episkopalkyrka här i sta-
den, der några ännu qwarstå; men då
gansta så förstodo språket, så att de kun-
de draga någon nytta af predikningarna,
war det några, som började tänka på de
gamla tider och de förra år, hwarföre de
slöto sig tillsamman till nämnda före-
ning, för att åter så höra lifwets ewan-
gelium på sitt sköna och kraftiga moders-
mål. Föreningen hade månatliga be-
sök och någon tid stadigwarande predi-
kant af de s. k. frie, hwilkas ståndpunkt
i anseende till bekännelsen föreningen
ej till en början kände. Följden af det-
ta blef emellertid den, att föreningen
blef söndrad, och en annan s. k. fri mis-
sionsförening stiftades wid sidan af den
samma för omkring nio månader sedan.
Detta war wisserligen icke det som wi
skulle glädja oss öfwer, men trots detta
få wi dock tacka Gud och glädja oss.
Det kändes naturligtwis tungt för mån-
ga, att den förut gansta swaga förenin-
gen nu blef ytterligare förswagad.

Likwäl repade man mod och hänwän-
de sig till New York konferensen af
Augustana-synoden, för att anhålla om
hjälp till en predikants underhåll, hwil-
ken önskan af konferensen efterkoms, ehuru
i missionsklassen fanns litet eller in-
tet. Predikant (en studerande) erhöles
också, ehuru det kostade många besvär
och uppoffringar. Denne nödgades
snart lemna platsen för att antaga en
annan, och behöfwet här påkallade en an-
nan arbetare, som slutligen erhöles, ehuru
denne med den största motwilja drefs
att lemna sina studier. Men Frälsas
ord: "Sag skall leda dig dit du icke
will", öfwerwann honom och gjorde
hans egen wilja om intet. Men jag
dröjer allt för länge med min glädjande

nyhet. Då der nu icke war någon organiserad församling, har det varit önskligt, att en sådan måtte komma till stånd, hvilket icke stannat wid blotta önsknningar, utan gick äfwen i fullbordan, då wi i går afton woro samlade för detta ändamål, hwarwid härwarande luth. förening organiserades till en sw. ev. luth. församling, hvilken oförändrad antog Augustana-synodens af år 1870 reviderade församlingskonstitution. De mödor och beswär, som detta haft med sig, och de uppoffringar, som härwid gjorts, tala wi icke om, utan bära dem gerna med tålmod, och wilja wi bedja, att den käre Guden så wille wälsigna denna lilla församling, att många ewighetsbarn för den himmelska roligheten i det nya Jerusalem måtte födas inom hennes sköte. Han har redan sådana, och måtte de bli flera, att den hopen, som redan här på jorden håller högtid i Trälsarens gemenskap, må föröklas.

Bröder och systrar i tron, bedjen med och för oss!

Gustavus

Insändt.

”Ärade Red. af Augustana.

J n:r 18, sid. 342, förekommer något om ungdomens afwikande från Guds ords hörande, och breffskrifwaren från Michigan anser orsaken dertill ligga delwis hos pastorerna. Huru saken i detta hänseende förhåller sig, känner jag icke. Jag vill dock nämna, hwari jag tror största orsaken består: efter min tanka ligger felet hos föräldrarne och dem som äro i deras ställe. Derjämte äro de, som bekänna sig vara kristna, ofta mycket slarfwiga i sin wandel, så wäl då de gå till Guds hus, som i sina egna hem i hwardagslifwet. När

föräldrarne gå till gudstjensten, lemna de ofta sina barn på gatan; taga de dem med sig, så komma de dock icke i sällskap. Dersför kan man finna fader och moder i främsta bänken och barnen ett godt sthede från dem, kanske på läktaren bland bekanta, som icke äro mycket stadige åhörare, och der föräldrarne icke kunna se dem. Det händer till och med, ty wär, att föräldrar äro så litgiltiga, att de, synnerligen om de bo nära kyrkan, sitta hemma, tills de förmoda, att predikan begynnes, och wandra åter ut, när predikan är slut. Att det är icke tiden dessa äro så rädda om, synes deras, att de kunna stå utanför kyrkan huru länge som helst”.

Insändaren klandrar widare, att man ej med kärlek söker ”lugna de uppbrusande sinnena” hos den ungdom, som i synnerhet besöker aftongudstjensterna och genom sitt förhållande wisar sig vara främmande för Herren; man ser ofta på dem med ett wist förakt och, kanske i wredesmod, brister ut med ett: ”I måtten stämmas och blygas att stå här” och dylikt, dermed de ju ej hjälpas till rätta.

Äfwen uttrycker Ins. sitt bekymmer öfwer den lösa ordning, att icke säga oordning, som ofta råder i söndagsskolorna och den man icke törns stäffa af fruktan för att då bortdrifwa barnen. Han tror, och wi instämma deri, att derest föräldrarne wore rätt måna om sina barn, så följde de dem till söndagsskolan och tillhöllo dem att vara uppmärksamma. Stort ansvar faller dersför tillbaka på föräldrarne för det uppmärksamma släktets uppförande. Det insända är från Chicago och undertecknad F. L.

Ämnet om ungdomen sjsjelsätter många och man synes allt mer komma

till den egentliga orsaken till det öfverflagade onda. Ett bref från Nebraska rörande denna fråga erinrar om föräldrarnes skuld till ungdomens ohyrlliga sinne. Det framställer tillståndet i en landtöförsamling derstädes såsom beklagansvärdt och undrar om icke förhållandet är bättre i städerna. Det omnämner att ett femtiotal af barn blifwit konfirmerade; men nästan ingen af dem frågar ens efter att erlagga sin medlemsavgift. Ehuru detta icke är en hufvudsak, är det wanligen ett tecken till lifnödhet.

Frågan om ungdomen och dess bewarande åt församlingen, Guds ord och den ewiga saligheten, och förwarande för timligt och ewigt förderf hör till de allwarstammaste frågor i tiden, emedan det nu uppvägende släktet inträder i vårt ställe, wi som wandra lefnadswägen utföre. Sådan ungdomen utbildas, sådan blir äfwen framtiden, hwad på menniskor beror. Dersför få wi icke tröttna att se faran i synen på samma gång som wi wilja öfvertänka hwad som kan och bör göras, att våra kära barn må träda i Kristi fotspår, glädja oss i vår alderdom och sjelfwa kämpa för och vinna den owansfliga kronan. Wi skola innan kort återkomma till detta ämne och anwisa hufvudmedlet, som bör användas, derest målet skall winnas.

(Infänt)

I Aprilnumret af Wilford's Miscrocosm förekommer följande:

En fyra års gosse blef sjuk genom inrotad tobaksrökning, i det att hans föräldrar gäfw honom all den tobak han åstundade. Detta sjukdomsfall behandlas nu med intresse af fakulteten

wid läkare-institutet i Indianapolis. De hafwa helt och hållet beröfwat honom otyget och hoppas kunna kurerahonom från det ryggmärgslidande, som hans wana förorsakat honom. Han har rökt i medeltal 10 (säger tio) cigarer om dagen. Så långt efter den wärefulla, wetenskapliga tidningen. Detta påminner om en faslig syn, som insändaren mer än en gång nödgats se, att nemligen helt små barn af fina föräldrar under lek och skämt nödgas ej blott känna tobaksrök, utan till och med lära sig röka. O, hwilka seder!

2.

Swarjehanda.

D. 10:de Juni. Med dagens post anlände den i sanning sorgliga underrettelsen att pastor A. Rodell i Brooklyn, N. Y., nedlagts på sjukfängen af tvenne anfall af blodstörtning. Hans lif swärfwar i stor fara. Den kära, lilla, arbetande Bethlehemsförsamlingen står nu handfallen; den inköpta kyrkan är nära sin fullbordan, men ingen herde, som i den låter den gode herdens röst höras; en dryg skuldbörda hwilar på det nya andliga hemmet och pastor Rodell, som med ifrigt arbete tagit sig församlingens sak an, är nu bunden wid fängen och anses icke, under några omständigheter, kunna något uträtta på 3 @ 4 månader. Wi äro förwissade, att allas deltagande följer både br. Rodell och den bedröfwade församlingen samt att trogna böner uppsändas till Fadern öfwer allt hwad barn heter om tålmod i lidandet och snar och mäktig hjälp.

— I Altona bereder man sig att mottaga detta årets betydliga synodalmöte. Kyrkan har blifwit renoverad

och i tornet har en god ringfloäa blifwit upphängd. Må nu de käre wänner-
na der blifwa rikligen ersatte för sina
mödor genom härliga predikningar, upp-
byggliga diskussioner och kärleksfullt
umgänge!

— Genom ett card från pastor Randa-
hahl underrättas wi att i Salem, Dak.
stiftades d. 1 Juni en församling med
namnet Salem. Medlemmarnes antal
är endast 16, men flera hemwäntas
från olika arbetsställen. Utfigterna äro
goda att härstädes så samlad en betydlig
församling. Br. R. älskar Dakotah,
såsom äfwen synes af slutorden i hans
skrifvelse: "så får senapsplantan ut-
breda sina grenar äfwen öfwer Dako-
tahs naturstöna slätter". Må allt bära
en härlig frukt!

— Af "Chic. Bl.", men äfwen af en-
skilda bref, underrättas wi, att i många
af våra församlingar äro stora "upp-
byggelsemöten" utfatta att hållas just
på den tid man förmodar pastorerna
äro borta från sina hem i anledning af
synodalmötet. Förmodligen räknar man
på, att åtminstone nyfikenheten och
öftadigheten skall låta locka sig ut till
det nya, emedan det "bättre gamla" för
tillfället icke höres. Det är emellertid
dålig grannsamja och borde verka mot-
satsen af hwad man öfhyftar.

— Hemliga fällstapens religion. I
en frimurare bok (Webb's Monitor p.
286) läses följande: "Så bred är fri-
murariets religion och så omsorgsfullt
äro alla sekteriska läror uteslutna, att
en kristen, en jude och en muhammedan
kunna utan all swårighet förena sig med
Buddister, bekännarne af Zoroasters
och Konfucii läror samt dem som tro på
en gudomlighet, hwad föreställning de
än må göra sig om honom, men endast i

böner af en allmän karaktär, som icke
innehålla någonting stötande för nå-
gon samwetsöm murare". Swilka bö-
ner!

— Enligt den sist utkomna officiella
"census" eller folkräkningen i Förenta
Staterna, finnes här en befolkning af
öfwer 52 millioner, deraf endast 15
millioner 291 tusen 615 stå i någon
slags förbindelse med krisina kyrkor, un-
der det närmare 37 millioner stå utan-
före.

— Tyfsta emigranthuset i New York,
nr. 116 State Str., har haft mycken
framgång detta år, men finnes wara för
litet. Skandinaviska emigranter äro
wälfkomna till det samma och mottagas
på samma wilkor som tyfstar. Det ledes
af pastor Berkemejer, en vänlig lutherist
prest, och all möjlig omsorg och hjälp
egnäs åt ankommande, så wäl som ut-
gående emigranter.

— Icke är det besynnerligt, att lagar-
ne i Amerika äro så inweklade och att
det fördenfull är så långsamt och kost-
samt att söka rätt wid domstolarne,
när man besinnar att i kongressens hus
af 293 medlemmar 195 äro advokater
eller jurister, samt af 76 medlemmar af
senaten de 57 äro jurister. En tid-
ning anmärker att amerikansta folket
lika litet kan sägas wara representeradt
af denna ena klass af medborgare som
man kan påstå att ulfwar sthdda lam.

— Den widtherömde Lord Bacon
yttrade mot slutet af sitt lif: "Efter al-
la mina studier och forskningar wägar
jag icke dö med några andra tanfar än
dem, som den kristliga tron lärer".

— På de fifta 80 åren har werksam-
heten för bibelns spridning och missions-
verksamhet gjort stora framsteg. År
1800 war bibeln öfwerfätt på omkring

50 olika språk, men nu på mer än 250; då funnos 7 missionsfällsaper, nu äro 70 i fullt arbete; då woro 170 missionsnärer werksamma bland hedningarna, nu åter omkring 2,500.

— Beta våra läsare att Davids 121 psalm är "de resandes psalm"? När någon företager en lång resa till lands eller sjös, glöim icke den psalmen. Den är också passande att liksom gifwa en resande vän med sig på vägen till resefäst. Den är i synnerhet de resandes psalm.

— En gammal eremit, på kyrkofadern Athanasii tid, kom från sitt ökenhem till staden Alexandria och fick der se en dansersta wisa sin konst för en skara åskådare. Härvid begynte eremiten gråta och, då man frågade honom om orsaken dertill, svarade han: "tvenne ting hafwa djupt rört mig, först denna qwinnas ändalykt, och för det andra, att jag ej besittar mig så mycket att behaga min Gud, som hon gör för att behaga ogudaktiga menniskor."

Texter för Söndagsskolan.

Andra qwartalet.

N:o 12 — Den 18 Juni.

Mark. 9: 33—50.

Den barnsligt troende

eller

Den störste i himmelriket.

Inledning. 1. Tid och ort. Några veckor efter det han botat den månaderasande, enligt föregående text, gick Jesus öfwer Jordan åter in i Galileen och wände sin väg åt Kapernaum. Det war under denna wandring, som lärjungarna hade samtalat om Kristi rike och dess härlighet samt om den höghet som de menste de skulle der uppnå. De gingo så långt, att de disputerade eller twistade med hwarandra derom. "Herrens tankar woro icke deras tankar"; det skola de nu få höra.

2) Parallellställen. Matth. 18: 1—14; Luk. 9: 46—50.

Frågor. Svarom handlade förra texten? Svar war Kristus då? Svar gick han derifrån? Svarom hade han strax förut underwisat sina lärjungar? (Se v. 31). Till hwilken stad kom han nu? Svarom handlar denna text?

Gustvudtext: Jag bor i höjden och i helgedomen och när dem, som en förtrossad och ödmjuk anda hafwa. Ef. 57: 15.

Ämne: Kärlekens allwarliga warningar.

I. Allwarliga warningar emot falska begrepp om storhet (v. 33—37).

Ann. B. 33. "Guset", der han plågade taga in. "Sporde". Han wille underwisa dem om den sanna storheten i sitt rike och derför tog han sig anledning att fråga efter hwad de talat om på vägen. "Sandelstenen", disputerade eller twistade. Deras tankar woro förwända och Herren wille rätta dem. Om wi besinnade att Kristus ser och wet alla våra ord och tankar, så skulle wi säkerligen mera waka öfwer dem och undwisa mycket hwaröfwer wi nu måste blygas. "De tego". B. 34. De blygdes att bekänna det, "ty de hade handlat emellan sig i vägen, hwilken af dem ypperst war". Deras twist visar att de trodde att Jesus war Messias, men den visar också huru förwända begrepp de hade om rätta arten af hans rike och om de wilkor som fordras af dem som skola tillhöra detsamma. "Störst" wille wäl hwar och en wara räddad, eller större än den andre. Äfwen wi kiswa "på vägen" om företräde. Höghet och äressjuka herskar i alla stånd; så äro nöjda med sin plats.

B. 35. "Satt sig", gjort sig i ordning att underwisa dem. "Kallade de tofs", hwilka gjorde sig höga tankar om äressjällen i Messie rike, "och sade till dem", med allwar och kärlek: "Hwille — — — ytterst". Han skall uppfostra sig som wore han den ringaste och "allas tjena-re". B. 36. "Tog ett barn", såsom ett exempel, wisande att de skulle hafwa sinne, kärlek och förtrostan såsom ett barn. B. 37. "Hwille som anammad" undfår m. m., så att han låter gifwa sig ett sådant sinne och antager sig ett sådant barn, och hwar och en som står i barnslig ensald — han undfår mig och ännu mera, han undfår den himmelske Fadern.

(Gud hjälpe oss för vår otro i detta stycket!)
 "I mitt namn", det är för min skull, såsom
 wore det jag själf.

b) Frågor. Hvad hade stett under det
 de gingo på vägen? Hvarför frågade Jesus
 dem? Hvaraf kom twisten? Hvad mente de
 nu snart skulle komma? Huru skall man bli
 den förnämste i Kristi rike? Hvarför blifwa
 de, som wilja wara de förnämste, de ytterste?
 Hvilket exempel tog Jesus? Huru stola wi
 lifna barnen? Hvad säger Jesus om att und-
 få honom? Tro wi verkligen detta?

II. Warning emot ofördragsamhet. (B. 38
 —41).

b) A n m. B. 38. "Johannes svarade". Han
 afbröt Jesus. Han wille weta, huru långt den
 läran att upptaga, äfwen den ringaste, skulle
 sträcka sig. Ordet "i mitt namn" kom honom
 att tänka på en, som i Jesu namn utdrifwit
 djeflar, och de hade förbjudit honom, derför
 att han ej war en af dem, eller följde dem. Nu
 wille han weta, om de då hade gjort orätt.
 Man wet ej hwem den mannen warit; men
 han synes hafwa haft en barnslig tro att åtal-
 la Jesu namn, och djeflarna måste wita. Men
 wi måste dock väl märka, att mannen ej gjorde
 sig ett eget parti, såsom nu för tiden är wan-
 ligt. Han merkte icke emot lärjungarna,
 utan med dem, äfwen om han blef qwar i
 sin jordiska kallelse. B. 39, 40. "Förbjuder
 honom ej" m. m. De hade således ej handlat
 rätt; "ty, o. s. w. — krafter", krafterna gernin-
 gar i mitt namn och således derigenom erkän-
 ner, att det kommer ifrån mig, den kan ej mot-
 säga mig eller eder. Der är samme Ande och
 samma sinne och då är der äfwen samma me-
 ningar (Jemsför 4 Mos. 11: 28). De som "föra
 nytt på banan an, förfalska så Guds lära
 sann", de hafwa ej stöd här, fastän de alltid äro
 färdiga att klypa bakom vår bibelvers här och
 gömma sina egna meningar. (Se Jer. 23;
 Matth. 7: 15; Rom. 16: 17, 18 m. fl.) Men
 de som hafwa fått gåfwor, böra troget anwän-
 da dem till andras wäl. Den som i lära och
 lefwarne är med Jesus, han förklarar
 med honom och bör ej hindras.

B. 41. "En bågare watten i mitt namn"
 Den minsta kärlekstjenst skall ej bli olönt. Hu-
 ru många tillfällen gifwas ej att bewisa kärlek,
 blott man aftar på dem och lifwas af Kristi
 sinne! Denna vers mena somliga utgör en
 anknäpning till det tal, som Jesus börjat i v.
 33 och följ. och hvilket sedan fortsättes.

b) Frågor. Hvilken händelse omtalade
 Johannes? Hvarför förbjödo de honom?
 Följde han ej Jesus äfwen om han ej följde
 dem? Kan du nämna några lärjungar som ej
 följde Jesus? (Josef och Nicodemus). Hvad
 svarade Jesus? Huru böra wi bedöma dem
 som arbeta i Guds rike eller synes göra det?
 Äro underverk i Jesu namn alltid säkra tecken?
 (Se Matth. 7: 22, 23). De som ej äro emot
 Jesus, hwarom måste de wara med? Hvad
 menas med att gifwa en bågare watten? Hvil-
 ken lön? (Jemsf. Matth. 25: 35 och följ.)

III. Warning för att förleda andra till
 synd (B. 42).

a) A n m. "Förargar", förleder, icke blott
 någon till åren lit e n, utan äfwen andra en-
 faldiga och oerfarna. Den, som lägger snaror
 för dem, eller ger dem dåliga exempel, eller o-
 intet godt exempel. — "En qwarnsten m. m".
 En stor sten. Gud skall träfsa blodet af för-
 förarnes händer. Då ginge blott den förlorad,
 då nu många genom förförelsen blifwa e-
 wigt förtäpade. Att ungdomen förderwas,
 dertill äro de äldre stor skuld. Gud förbarme
 sig!

b) Frågor. Hvad betyder förarga? Hvad
 menas med de små? Kunna små tro? Hvad
 menas med att förarga barnen? Hvad straff
 säger Jesus att de borde hafwa? Huru kunde
 det wara bättre? Huru handla wi med de
 små?

IV. Warning för att förlora själen (B.
 43—50).

a) A n m. (B. 43—48). "Sand, sot och öga"
 stå här såsom liknelser att de syndiga begären
 äro lika föra som lemman. Att afhugga dem
 är att försöka begären och korsfästa sitt kött.
 Man måste låta fara det som är färt, om man
 vill undwika en större förlust. För en enda
 lusta kan man få helwete. "Utsläktlig eld,
 mas som icke dörr", o. s. w. Dermed menas
 ewig pina i helwetet. "Helwetet" v. 43 heter
 Gehennah el. Hinnoms sons dal. Så kallades
 den dal der man uppbrände all orenlighet från
 Jerusalem. Detta blef sedermera en förebild
 till helwetet. Eld slofnar, när inte mera
 bränsle är, men här skall elden aldrig utslök-
 na. Tre gånger försäkrar Jesus detta. Wätte
 det wäda oss till bättring! B. 49. "Med eld
 saltad warda". Hwar och en måste genom
 Guds ord och den Hel. Andes samt korsets eld
 renas och luttras och således lifasom saltas. I
 G. L. saltades offren. Skola wi wara Gud be-

hagliga offer, måste nåden verka uti oss och vår gamla menniska korsfästas och dödas. B. 50. "Salt är ett godt ting". Salt bewarar från förruttnele och gör maten smattlig. Guds ord är det rätta medlet att bewara för förruttnele och göra menniskan god. "Hafwen salt uti eder", bewaren läran i ett rent samwete, att det får bewisa sin kraft, så blifwen I sådana, att I hafwen både sanningens salt och kärlekens fridsamhet eder emellan.

b) Frågor. Hvad menas med hand, fot och öga, som förarga oss? Hvad menas med att afhugga och utriswa? Hvad är helwete? Hvad hade man för en plats i Jerusalem som man ansåg såsom en bild af helwetet? Hvad menas med att masken icke dör? m. m. Är det kärlet eller wrede som yttrar sig i dessa warningar? Hvad menas med att saltas med eld? Hvad salt är det wi skola hafwa uti oss? Och hvad inbördes? Huru kan du förena detta salt och frid?

Swerblid. Swilken allmän sanning hemta wi af denna text? Gud i sin kärlek warnar oss för synden och deras följder. Hwarom disputerade lärjungarna? Om hwem som skulle vara störst. På hvad sätt wisade Jesus dem detta? Han tog ett barn och stälde framför dem. För huru många ting warnar Jesus oss här? (Se föregående.)

Lärdomar.

1. Åstundan att wara större än andra leder till tif.
2. Menniskans tankar om storhet äro att regera; Guds wäg till storhet är att tjena.
3. Gud anser med wälbehag dem som hafwa ett ödmjukt sinne och en barnslig tro, fastän der kan wara många ofullkomligheter.
4. Gud anser den ringaste gåfwa och tjenst, när den sjer i kärleken.
5. Wi kunna tjena Jesus genom att tjena hans barn.
6. Det största straff förtjenar den som för andra till synd.
7. Bättre att lida och försaka än synda och fördömas.
8. Allten sanning och frid.

Tilltännagifwanden.

Stor barnhemsfest.

Den 4 Juli kommer en stor fest att hållas i Fremont, Iowa, till förmån för Jowatonse-

rensens barnhem. Församlingen berstådes serverar middag, hvars afkastning tillfaller hemmet. Flere talare äro af direktionen inbjudna att uppträda. Tal hållas så wäl med afseende på dagens betydelse, som till upplifswande af kärlet och uppoffring för barnhemmet. Församlingsförrerna uppmanas att draga försorg om sänger för dagen. Barnhemmets wänner både inom och utom konferensen inbjudas på det hjertligaste. Auktion hålles och till förmån för hemmet, och de som wilja insända artiklar till försäljning, uppgifwe af hwem de skänkas och sände dem till Rev. J. E. Rohnström, Redakt, Iowa.

A direktionens wagnar

B. M. Halland.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, wectotidning för kyrkliga underrättelser, Årsfrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertecknad till \$1.60 Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantfamilar lemnas hwart 7:de ex. gratis.

Penningar kunna sändas i registrerat bref "Money Order" eller "check" (wexel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. P. Welinder, Kristianstad, Åsum.

Bref rörande prenumeration adresseras till

C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379.

Moline, Ills.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. Miss. insändes till Prof. T. N. Hasselquist, Rod Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Sasfelquist, D. Olsfon och A. B. Gervin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 21 Juni 1882.

N:r 25.

Bergen skola wäl wifa och högarne
falla, men min nåd skall icke wifa ifrån
dig och mitt fridsförbund skall icke för-
falla, säger Herren, din Förbarmare.
Ef. 54: 10.

Sj. f.: Hitt, o Jesu, samloms wi.

Allt hwad starkt och myndigt är,
All naturlig dygd och fromhet,
Allt hwad namn i werlden bär,
Är afguderit och tomhet.
Wår rättfärdighet och heder
Trogen himmel ofs bereder.

Jordens höga wisdomsberg
Måste för Guds sanning bafwa.
Swärdet skiljer ben och merg,
Herrens bud nytt hjerta kräfwa.
All den ståt, hwarmed wi brasta,
För Guds ord blir stoft och assta.

Jesu ljusst blir ofs ditt tal,
Njudande från himlens höjder.
Syndens fröjd blir nu vårt qwal,
Då wi smaka nådens fröjder.
Söt är frukten af din pina,
Solwarmt korsjets strålar stina.

Starkt går frälsningsarken fram,
Redslår hjertats stolta stoder,
Gör wår ära helt till skam.
Mäktigt strömma nådens floder.
Hjertats åter fruktbar göres,
Tills störmannens jubel höres.

Twiflens bergtroll håna kallt
Gamla huswudställeplatsen.
Högmod tror sig wara allt,
Tronar trotsigt i palatsen.

Kristna, hedningar och judar
Fyller satan upp med gudar.

Gud och mensta! Af din ark
Störtas hwarje Dagon neder.
Själars frälsande Monark,
Dig tillhör all makt och heder.
Falska frälsare må pråla,
Ewigt blott ditt namn skall stråla.

Ewigt glänser korsjets berg
Med en fägring outfäglig.
Bredwid blodets purpurfärg
Blektnar smintad dygd, bedräglig.
Safwets dån, när högt det stiger,
För din näpft och stämma tiger.

Menskohjertat finner ro,
Först när det i dig blott hwilar.
Drag ofs till dig i sann tro,
War wår stölb mot otrons pilar.
Lär ofs lyda korsjets lära,
Ofs till frälsning, dig till ära.

Du är wår Förbarmare,
Din förbundsöd skall ej swika.
Blif i ofs till hulgelse,
Låt ofs ej ifrån dig wika.
Bergfast ord i ofs plantera
Till att ewigt triumfera!

F. Lagerman.

Werldens glädje är såsom ett fött,
förgiftadt win, hwilket lätt går ner,
men snart förorsakar qwal och döden;
men himelens glädje är såsom ett be-
mirradt win, hwilket styrker och under-
håller helsan. (Scriber.)

Några ord om dopet,

Särskildt såsom Barndop,
af
Herman Hagberg,
Komminister i Falun.

I.

Om hwilket dop här är fråga.

Innan wi söka att framställa betydelsen och werkan af det heliga dopet, böra wi först hafwa klart för oss, om hwilket dop här är fråga. Här handlas endast om det kristliga dopet. Med det kristliga dopet förstå wi det dop, som sker i den treenige Gudens namn i enlighet med Kristi befallning. Om detta dops instiftande läsa wi, att vår Frälsare församlade sina lärjungar på ett berg och talade med dem och sade (Matth. 28: 19, 20 enligt grundtexten): "Gån för den skull ut och gören alla folk till lärjungar, döpa dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn, lärande dem att hålla allt det jag hafver eder befalt".

Innan Herren Jesus genom dessa ord instiftade det heliga dopet, hade dop förekommit hos judarne. Så wäl den heliga skrift som judarnes werldsliga historiska skrifter omtala sådana. I bibeln nämnas Johannes dop*) (Matth. 3: 5, 6) och Jesu lärjungars dop före Jesu uppståndelse (Joh. 3: 22, 26; 4: 1, 2), i öfrigt profelytdopet,**) när nå-

gon hedning upptogs i den judiska församlingen. Innet af dessa dop kunde wara ett kristligt dop. Ty ehuru profelytdopet wäl icke alldeles saknar antydningar i skriften,* kan det ej ens sägas wara befaldt af Gud. Att icke Johannes dop war ett kristligt dop, framgår af följande orsaker:

a) Kristus har sjelf låtit sig döpas af

Jakob patriarken (1 Mos. 35: 2)". — — — "Hela Israelitiska folket förklarar lifsom med en mun, att det blifwit infördt i förbundet (med Gud) bland annat genom dopet". "Genom tre medel", säger Raimonides, den store tolken af den judiska rättsförfattningen, "är Israel infördt i förbundet med Gud: genom omställelsen, dopet och offret. Omställelsen iaktogs i Egypten, lifsom det säges, att ingen oomsuren fick äta påslalammet (2 Mos. 12: 43—49). Dopet iaktogs i öken, (redan) förrän lagen gafs, såsom det säges: Han skall helga dem i dag och i morgon, att de två sina kläder". Jesure Biah f. 13. — — — "De förklara, att det stora antalet af profelyter (tillkomlingar) i Davids och Salomos dagar äfwen uppstått genom dop". — — — "De wille icke utdrifwa dessa, derför att de (främlingarne) woro döpte". Maim. ibdm. — — — "När man wille ställa sig under det guddomliga Majestäts wingar och böja sig under lagens ok, så krädes emställelse, dop och frivilligt offer". Maim. ibdm. — — — "Det är ett nött axiom: ingen är profelyt, förrän han är omsuren och döpt". — — — "Om någon döpes, men icke omställs, huru skall den anses? Rabbi Josua säger: det är en profelyt, ty wi finna tjennor, som äro döpta, men de äro icke omsurna". Gem. Bab. Jevamoth 46: 2 (Anfördt efter P. Wieselgren ur "Joh. Lightfooti Horae Hebraicae Talmudicae in IV Evangelistas, nunc editae e Museo J. B. Carpzovii; Lips. 1684", p. 218 till Matth. 3: 3).

Gemsf för öfrigt 1 Kor. 10: 1, 2, der hela Israel folk säges wara döpta.

*) 1 Mos. 35: 2; 2 Mos. 19: 10; Hes. 16: 9; 36: 25—27 samt förskrifterna om de mosaiska reningarna. Hedningarne betraktades nämligen såsom orene (ifr. Apg. 10: 9—16, 28), hwilka behöfde renas, innan de kunde upptagas bland Guds folk.

*) Baptifterne anse Johannesdopet wara ett frivilligt dop. Med denna deras åsigt sammanhänger också deras lära om dopet såsom en "lydnadsgerning", på det wi må "uppfylla all rättfärdighet" (Matth. 3: 15). Men det stöd, som de hemta af det anförda bibelspråket, faller i och med det samma, som man ställer mellan Johannesdopet och det kristliga dopet.

**) "Dopets första användning i öfwan nämnda syfte (profelytdopet) må jag tillskrifwa

Johannes (Matth. 3: 16), hwilket ej kunnat ske, om det varit ett kristligt dop, emedan han då skolat döpas i sitt eget namn; b) Kristus war då ännu icke död och uppstånden, men ett dop i Kristi namn förutsätter alltid uppståndelsen (Rom. 6: 3—6); c) Jesus omtalar Johannes såsom "mindre än den minste i himmelriket" (Matth. 11: 11), d. w. s. till tiden stående utanför detta rike, hwadan han så mycket mindre kunde upptaga någon i detsamma; d) Johannes själf talar om en mycket stor skillnad mellan sitt dop och Jesu dop (Matth. 3: 11; Joh. 3: 25—30) och angifwer skillnaden wara den, att hans dop war blott ett dop "i watten till bättring", men Jesu dop deremot ett dop "med den Helige Ande och med eld"; e) de som hade undfått endast Johannes dop, måste döpas omigen (Ap. Gern. 19: 1—7), hwilket wi deremot aldrig se wara fallet med dem, som undfått det kristliga dopet.†

Att det dop, som Jesu lärjungar för rättade före Jesu uppståndelse, icke heller war ett kristligt dop, framgår af följande:

a) Kristus war då ännu icke död och uppstånden; b) den Helige Ande "war då ännu icke på färde" (Joh. 7: 39; 16: 7), men ett kristligt dop måste ske i den treenige Gudens namn (Matth. 28: 19); c) lärjungarne själfwe hade ännu icke ens den rätta insigten om kristendomens grundsanningar (Matth. 16: 22,

23; 17: 19, 20; 18: 1—3; 19: 25; 20: 20—28; Luk. 18: 34; 22: 31, 32).

II.

Hwad det heliga dopet verkar.

Vi kunna icke bättre framställa det heliga dopets verkan, än att wi anföra några bibelspråk, som tala derom.

a) Dopet gör oss till Jesu lärjungar. Det heter nämligen: "gån fördensfull ut och gören alla folk till lärjungar, döpande dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn, lärande dem hålla allt, det jag hafwer eder befallt". Här angifwas, tydligen, icke de fordringar, som skola uppställas för mottagandet af dopet, utan medlen, hwarigenom "folken" skola "göras till lärjungar", "döpande" — — — "lärande", d. w. s. genom att döpa och lära. Andamålet med apostlarnes sändning kan äfwenledes sägas här wara angifwet, emedan detta "gören till lärjungar", såsom innefattande både dopet och den efterföljande undervisningen, har afseende på en kristens genom hela lifwet fortgående uppfostran för Guds rike.

I detta, att blifwa Jesu lärjungar, innefattas alla skatter, som Jesus förwärfwat oss. Derför säga wi vidare:

b) Dopet frälsar oss från synden samt gifwer oss syndernas förlåtelse. Paulus själf, den store hednaapostlen, fick i dopet sina synder afwagna. Så hära wi ur hans egen mun (i Ap. Gern. 22: 12—16): "Och — — — Ananias, — — — sade till mig: — — — Och nu, hwad töfwar du? Stå upp och låt dig döpa och två af dina synder, åkallande Herrans namn!"

Om dopets frälsande förmåga läsa wi vidare (Ef. 5: 25, 26): "Kristus ålftade församlingen och hafwer utgifwit

†) Sjelfwe Tertullianus (om hwilken mer längre fram, säger: "att han (Johannes) wäl förrättat ett guddomligt dop med afseende på befallningen, men icke så med afseende på kraften. — — — Ty han meddelade ingenting himmelskt, men han förwaltade himmelska ting".

sig själf för henne, på det han henne helga skulle, och hafwer gjort henne ren i wattenets bad genom ordet, på det han skulle beställa sig själf en församling, den härlig är, den ingen fläck eller strykta hafwer, eller annat sådant, utan att hon skall wara helig och ostrafflig". Att här nu verkligt är fråga om en rening genom dopet, se wi särskildt genom jemförelse med det, som Petrus säger (1, 3: 20, 21) — — — "i Noaks tid, då arken byggdes, i hwilken få, det är åtta, själar blefwo frälsta genom wattenet, hwilket nu ock oss såliga gör i dopet".†

Samma vittnesbörd lemnar oss berättelsen om de tretusens dop på förste pingstdagen. Petrus säger till dem (Ap. Gern. 2: 38, 39): "Gören bättring, och hwar och en af eder låte döpa sig i Jesu Kristi namn till syndernas förlåtelse".*

c) Dopet ifkläder oss Kristus. I Gal. 3: 27 säger Paulus: "I så månge, som döpte ären till Kristus, hafwen eder ifklädt Kristus". Detta är tydligen samma talesätt, som begagnas i lifnelsen om "den förlorade sonen". "Bären fram den yppersta klädningen, och kläden honom deruti", heter det der. Så äro ock wi "af naturen wredens

†) Det kristliga dopets medersafare bestyrla oss, när wi säga detta, att wi "hafwa en annan frälsare än Kristus, nämligen dopet". Och dock begagna wi endast bibelns egna talesätt. Så heter det ju också (1 Tim. 4: 16): "om du så gör, frälsar du dig själf och dem, som dig höra". — Dopet frälsar oss naturligtwis icke i och för sig, utan emedan det gifwer oss Kristus, frälsaren.

*) Att här öfversätta, såsom en del baptister göra, "till ett insegel på syndernas förlåtelse" (som man har förut) är naturligtwis att "lägga något till Guds ord" (Uppb. 22: 18). På detta sätt blifwer dopet alldeles innehållsöst, en tom form, som lika gerna kunde bortläggas.

barn" (Ef. 2: 3), emedan "wi äro födde med synd" (Ps. 51: 7), och kunna derför icke inkomma i Guds rike, men genom dopet "ifklädas wi Kristus", d. w. s. den rättfärdighet, som han har förwärfwat, när han "bar våra synder" (Joh. 1: 29; 2 Kor. 5: 19; 1 Petr. 1: 19; Ef. 5: 3: 6), "frisköpte oss från lagens förbannelse" (Gal. 3: 13), led syndens straff i vårt ställe (Ef. 5: 3: 5) och "utplånade den handskrift, som witnade emot oss" (Kol. 2: 14), denna rättfärdighet tillräknas oss och blifwer vår egen genom dopet (Jfr. Ef. 61).

b) Dopet gifwer oss den Helige Ande. I det nyss anförda språket (Ap. Gern. 2: 38, 39) heter det: "och I skolen undfå den Helige Andes gåfwa." I andligt afseende, ehuru wisserligen i långt mindre grad, sker i vårt dop det samma som i Jesu dop: "då wardt honom himmelen öppnad, och han såg Guds Ande nederfara såsom en dufwa och komma öfwer honom". (Matth. 3: 16). Paulus kallar derför också dopet "den nya födelsens och den helige Andes förnyelses bad" (Tit. 3: 5). Dermed sammanhänger, att

e) Dopet föder oss på nytt. I Tit. 3: 5 kallar, som nämndt, Paulus dopet "den nya födelsens bad",† och vår Herre Kristus bekräftar denna Pauli utsaga i sitt samtal med Nikodemus (Joh. 3: 3—5). Han säger der: "utan en blif-

†) En gång omtalar skriften, att den Helige Ande gafs före dopet (Apg. 10: 44). Men detta war tydligen ett undantagssall och stedde för att underwisa Petrus om hedningarnes berättigande att ingå i Guds rike.

‡) Märkl! "Icke ett bad för de födde, utan ett bad till ny födelse, d. w. s. ett bad, hwarigenom de, som warda (andligen) födde, föddas, och hwarigenom de, som äro (sakamligen) födde, föddas på nytt".

wer född på nytt, kan han icke se Guds rike". Och på Mikodemi fråga, huru den nya födelsen skulle se, svarar han: "sannerligen, sannerligen säger jag dig: utan en warder född af watten och Ande, kan han icke ingå i Guds rike". För en hwar borde det wara tydligt, att Herren här säger nya födelsen se "af watten och ande", alltså i dopet.*

Och liksom den naturligt wilde grenen genom inympningen i den ädla stammen blifwer delaktig af det ädla trädets saft, så att han sedermera kan bära ädla frukter, så försättes också meniskan genom dopet in i Kristi lif och blifwer ett med Kristus, hem'ar sin andliga näring från honom och kan "leswa honom, som för henne död och uppståndelsen är". (Forts.)

Jag har med synden intet annat att göra än att jag dagligen kämpar med den, såsom med en fiende, och i Kristi kraft söker öfverwinna den. — Jag åstundar intet mera än att till min död, ja, i all ewighet få tjena, älska och lofwa honom. Ty hwad annat skall jag göra, jag arma barn, och hwad kan jag eljest gifwa honom för hans stora kärlek hwarmed han älskat mig?

Scriber.

*) Just genom att sammanställa detta med Tit. 3: 5, der det talas om "nya födelsens bad", framgår på det tydligaste, att här är fråga om dopet och intet annat. Den bokstafliga tolningen af Guds ord torde i de flesta fall wora att anbefalla. Baptisterne påstå bland andra flyktiga försökt att bortförklara detta ställe att med "watten" här skulle menas "Ande". Alltså: "född af Ande och Ande!" O huru flyktigt och dock huru ande löst! — Afwen när ordet nämnes som "nya födelsens" medel (1 Petr. 1: 23; Jak. 1: 18), så är dopet inbegripet. Se Efes. 5: 26: "i wattenets bad genom ordet". (Jfr för öfrigt Rom. 6.)

Korrespondens.

I det hosgående brefwet från Sverige handlas om ett par frågor, som icke äro nya, men dock behöfwa öfwerwägas från flera sidor och under olika förhållanden. Den ena frågan är om lekmanspredikande. Häruppå har man i Sverige fått göra nästan fruktansvärda erfarenheter. En massa af män, utan twifwel till flertalet berörda af Guds Ande och med ett uppriktigt hjerta, men utan grundlig erfarenhet och redig kunskap i Guds ord, hafwa gått ut kallade och okallade för att predika, den ene efter den andre råfat in på egna, eller omfattat andras meningar och drifwit dem, under förbigående och till och med förnekande af hufvudsanningar i Skriften. Ofta hafwa de äfwen want sig wid ett groft, oandligt språk och dermed wäl wäckt uppmärksamhet hos en hop, men ingifwit hos en annan hop förakt för all kristendom. Man talar nog mycket om wäckerier och så mycket godt som åstadkommits; men faran är att frukterna redan wisa, att trädet ej warit godt. Större delen bland de sålunda wäckta hafwa blifwit stolta i sinnet, frimodigt dömande, ringa aktande eller föraktande det gamla ordet och allt som kunnat kallas ordning, räknande allt klingande tal för Guds ord, huru fullt med willfarelser det warit; häraf har å ena sidan uppstått swärmeri och å den andra uppenbar otro och begabberi, båda delarne förstörande för Kristi sak.

Och dock är wittnandet om Kristus bland och af lekmanen alldeles nödvändigt, först och främst hwar och en, man och qwinna, tjenare och fri, i dess kallelse, och dernäst ett mera offentligt

wittnande af dem, som undfått gäfwor-
dertill och af församlingen i god ord-
ning dertill kallas. Sådana tränga
sig dock icke gerna fram, utan måste
nödgas till det wigtiga göromålet. Dy-
lika män äro då rädda att bygga trä,
hö och strå på den rätta grunden, söka
derföre med all flit tillägna sig så myc-
ken insigt som möjligt är i Guds ord,
att de ej måtte förwilla någon själ. O
om wi hade många sådana inom vår
synod, som kunde sändas ut att upp-
söka de förstingrade fåren!

Det är om detta ämne och en dylik
tjänst, som efterföljande stycke hufwud-
sakligen handlar. Det andra är en så
allwarfom fråga, att den borde ntför-
ligare bestrifwas. Den är emellertid
biblisk, fastän den är ur bruk kommen,
dels genom missbruket deraf, dels på
grund af mindre behof och detta återi-
gen till följe af en yttlig syndakänedom
och erfarenhet af samwetets makt. Men
nu till

“Ett och annat från Sverige.

En skyldig tacksamhet, för hwad
Augustana består sina gamla wänner i
det gamla fäderneslandet, manar att
någon gång söka återgälda detta med
litet korrespondens till hennes wänner i
det nya fäderneslandet. Ty lifasom
wi här hemma hafwa intresse wid att
spörja till eder der borta i den aflägsna
western, så föreställa wi oss, att I å
eder sida jemwäl icke ogerma skolen hö-
ra något ifrån det fordna hemlandet.
Dock är det icke så mycket för att medde-
la några egentliga notiser om dagens
händelser, dessa rader strifwas, utan för
att påpeka ett par kyrkliga frågor, som
wi ansett wara af särskild wigt för vår
tid, och som derjemte äro af den bestaf-

senhet, att de snarare torde kunna få
sin lösning i en nyorganiserad kyrka,
såsom eder än i vår gamla folkkyrka
med sina fastare och häfdwunna for-
mer.

Den ena frågan, jag åsyftar, är den
om en anordning för bilbaude och an-
wändande af kyrkliga diakoner. Det
är bekant, hurusom både i vårt land
och på många andra ställen en diako-
nisswerkfomhet redan länge warit å
bane och med stor wälsignelse fullföljt
sin gerning. Denna werkfomhet börja-
de helt anspråkslöst, framkallad af det
trängande behofwet af qwinlig hjelp
bland de många slags elände, som icke
kunde tillgodoses på förut wanlig wäg
och med dittills förhandenwarande kraf-
ter och medel. Anstalter grundades
för utbildande af kristliga qwinnor i
kärlekens, den friwilliga, tjänande kärle-
kens tjänst bland sjuka, fattiga och andra
hjelpbehöfwande, och det wisade sig
snart, att ett sålt war öppnadt, som allt-
för länge legat obrukadt, och som, en
gång öppnadt, widgade sig allt mer och
tog all den hjelp och uppoffring i anspråk,
som den kristliga kärleken kunde erbjuda.
Ett “Tabitha kumi” (Ap. g. 9, 40)
war uttaladt till en urkristlig werkfom-
het, som bragte henne åter till lif; —
ty wi känna ju, att redan den äldsta
församlingen hade sina diakonissor
(Rom. 16, 1), som stodo i hennes tjänst
på wäsendtliga samma sätt som våra
nuwarande. Denna återuppwäckta dia-
konisswerkfomhet har nu, som sagdt, re-
dan länge fullföljt sin wälsignelsebrin-
gande werkfomhet och erhållit insiglet
såsom en Gudi tacknämlig, ett organ i
Kristi församlings kropp. Åfwen hos
Augustanasynoden har hon ju klappat
på och anmält sig i och genom det kraf-

tiga upprop — kanske äfwen annars — som stått att läsa i denna tidning; — med hwad påföljd för öfrigt, är mig icke bekant. Men nu frågas: skulle icke en anordning för bildande och användande af diaconer i lifhet med hwad, som stett för utbildande af diaconisfor, kunna komma till stånd, och skulle icke härigenom en rätt vigtig hjälp beredas i och för tillgodoseendet af edra många både andliga och lekamliga behof i kyrkligt hänseende? Hos oss i Sverige har wisserligen icke något försök härutinnan gjorts, men på grund af den erfarenhet, man på andra håll wunnit, tror jag mig ega fog för det antagandet, att om en diakonanstalt upprättades och leddes i en rätt anda, så skulle en sådan kunna blifwa till oberäkneligt gagn. Nu wet jag wäl, att man genast kan hafwa till hands den anmärkningen, att I hafwen nog och öfwer nog af swårighet för att kunna skaffa dugliga prestämnen och upprätthålla en bildningsanstalt för sådane, och att det derför icke skall vara wärddt att framkomma till eder synod med ett förslag som det nämnda. Men detta asser icke annat än att just komma eder förlägenhet och brist i fråga om personliga krafter på det andliga området till hjälp. Att införa ett ordentligt diakonembete är wäl icke att tänka, åtminstone för det första och under närwarande förhållanden. Eljest är ju owederfägligt, att ett sådant tillhörde den äldsta kyrkan och jemmäl borde tillhöra kyrkans organisation för fullgörandet af dess stora, mångsidiga uppgift i alla tider; men nu asyftas blott upprättandet af en på kyrklig grund hwilande, till kyrkan sig anslutande enkel anstalt, ifrån hwilken för ändamålet begäfwade män med någon allmän

bildning, men framför allt med stadgad kristlig karaktär och erfarenhet kunde erhållas och användas såsom tillfällige medhjelpare wid själawård, sjukwård och husbesök för sammanhållandet af de på många håll i allmänhet spridda församlingsmedlemmarne. I Tysklands evangeliska länder verkade år 1877 sådane diaconer eller bröder, som jag nu närmast tänker dem, till ett antal af 1600 såsom husfäder i räddningshem, i idiotanstalter, inom sjukhus, i herbergen och fängelser m. m.

Meningen wore således icke att äwaga bringa en predikande lekmanawerksamhet. En sådan, åtminstone icke i den oregelbundna, obegränsade form, som den på sednare tiden här hemma antagit, har swärligen något stöd i beskaffenhet en af den äldsta kyrkans diakonembete, och skulle desutom litet eller intet tjena den sak, som här är i fråga. Ty, som nämdt är, asyftas här blott, att de föreslagne personerna skulle dels på ett anspråkslöst sätt tillhandaga de ordentligen anstälde lärarena med att efter anvisning föreläsa ur goda och bepröfwade skrifter och dymedelst i någon mån ersätta dem, der deras personliga närvaro icke kunde räcka till, såsom wid sjukfängar och bland förkomna församlingsmedlemmar, dels utgöra en förmedlingslänk så wäl mellan hjälpgifwande och lekamligen nödställda som mellan desse och läraren. Så skulle de och på de ställen, som tillfälligtwis sakna lärare, tills widare kunna betjena med föreläsning af goda postillor wid gudstjensttunderna och jemmäl i allmänhet verka högst wäsendtligt till upplifwande och ordnande af husandakten, der den är försummad, samt bidraga till stärkande af sambandet församlingsmedlemmarne emellan

och till upprätthållande af ett godt församlingslif — allt under förutsättning, att de sjelfwe ledas af den rätta andan. Men i sådant hänseende wore wisserligen af nöden, att en anstalt, på förtut är nämnt, finnes, som kunde emottaga till någon föregående utbildning dem, som först pröfwats lämplige. Utan sina swärigheter låter sig det väl icke utföras, men wi trodde, att saken förtjente att åtminstone påpekas och komma till öfverwägande bland eder, käre bröder, förwissade, att den innebär ett wigtigt moment i det stora kyrkliga organisationswerk, I hafwen för händer. I afseende på den icke minsta swärigheten, som ligger i att kunna finna och utwälja de rätte personerna, tillåter jag mig blott erinra om ett tillsälle, som dertill synes särdeles tjenligt, neml. då det gäller att anställa sådane kyrkotjenare, som wi här hemma kalla **klofokare**. Om redan deras närmaste tjänstbefattning att leda församlingsfångnen och werkställa en del yttre förrättningar wid den allmänna gudstjensten erbjuder en anknjtning för den ifrågawarande diakonien, wore det icke då desto wigtigare att just wid tillsättningen af denna tjänst taga en noggrann hänsigt till personens kvalifikationer äfwen i och för den förra? Så kunde diakoniet här få en närliggande anslutning till något kyrkligt gifwet och den möjlige farhogan för, att saken war en betänkelig nyhet, i någon mån häfwas.

Doç nu nog med desse anthydningar, helst jag blott afystade att säfta eder uppmärksamhet på frågan och anmäla den till edert behjertande.

Den andra, med hwars omnämmande jag har samma affigt, är den om nyckelmaktens flitigare och noggranna-

re användande. Att denna makt, makten att å Kristi wägnar förlåta och behålla synder, är en wigtig funktion, som icke utan skada kan ligga nere eller wänwärdas i församlingen, lærer icke kunna förnekas, liksom ej heller wår kyrka torde kunna tagas fri från, minst sagdt, en försummelse i detta hänseende. Som bekant war det biftens grofwa missbruk inom katolska kyrkan, som gjorde, att hela saken kom i wanrykte inom den lutheriska, och wällade, att man häri såsom i så mångt annat hänseende glömde regeln: "missbruket upphäfwer ej bruket", när annars saken i sig är rätt och god. Att emellertid numera upprätta en biftsinstitution i den gamla formen och att söka administrera biftens såsom en kyrklig förrättning eller ett nådemedel i likhet med dop och nattward, lærer icke wara wälsbetänkt, ej heller låta sig göra. Detta är icke heller wår mening. Deremot tro wi, att både absolutionen och retentionen bör komma till användning i den enskilda själawården wida mera, än hittills stett. Sifasom löse- och binde=nyckelen, i och för sig betraktad, kan sägas utgöra spetsen af evangelium och lagens ord i dess tillämpning på den enskilde, så hör denna del af det nytestamentliga embetets förwaltning mera till den individuela själawården än den allmänna och offentliga eller församlingswården. Th om det wid den senare mera gäller att genom en rik och mångsidig användning af Ordet uppbygga, wärna och leda församlingen, såsom ett helt betraktad, så kommer det wid den förra företrädeswis an på att tillämpa ordet på de olika individuela själsstillstånden under stadig hänsigt till, hwad speeciela omständigheter och lägen kräfwa, såsom wid sjuk- och döds-

fångar, i fängelser, straffanstalter o. s. w. Och här menar jag just nyckelmaktens användande vara på sin plats. Här, wid dessa tillfällen af personlig och direkt beröring mellan herden och fåren, då en bekantskap på nära håll kan göras och på grund af denna herden lättare blir i stånd att tillgodose hwars och ens särskilda behof af warning och förmaning, af bestraffning och tröst, här må han icke förgäta att bruka den makt, öfwerherden gifwit honom. Erfarenheten har ock lemnat märkliga bewis på, hwad ett rätt sådant bruk kan åstadkomma — huru Herren bekant sig till sitt ord, stadfästade detsamma med efterföljande tecken, som wisat, att det icke war tomt i hans tjenares mun. Men wisserligen förutsätter det, att de, som handhafwa ifrågawarande makt, äro rätta Herrens tjenare, ty wäl och noga må bemärkas, att det är en andelig makt och icke en köttslig. Till bewis hwar på förtjenar ihågkommas, att, när Herren gaf de förste innehafwarena deraf, apostlarne, samma makt, "Han blåste på dem och sade: tager den hel. Andä", innan Han tillade: "hwilkom I förlåten synderna, dem förlåtas de, och hwilkom I behållen dem, dem äro de behållne", Joh. 20: 22, 23. Detta bör wara oss tecken nog, att här icke duger något blott mekaniskt handhafwande och utöfswande, utan att denna embetsfunktion framför allt fordrar andebegäfrande, andekraftiga verkthg. Lifaså må icke heller förgätas en annan förutsättning för ett wälsignelserikt bruk af nyckelarnes embete neml. en bekännande församling, jag menar närmast en församling, som är medweten af sig såsom församling och har en bekännelse såsom sådan att samla sig omkring och att wär-

na. Widare och i sammanhang dermed måste hon kunna öfwa och upprätthålla tuft bland sina medlemmar. Endast i den mån detta är fallet, kan särskildt retentionen göra sig fullt gällande och erhålla det eftertryck äfwen i yttre måtto, som är för ändamålet af nöden, neml. att bringa syndaren till botfärdig förödmjukelse och erkänsla af sin synd. Det är dessa betingelser, som göra nyckelmaktens handhafwande så wanfligt och swårt i vår kyrka här hemma under närwarande förhållanden. Hos eder bör det lättare låta utföra sig. Derför war det jag trodde mig böra påpeka saken för eder och bedja eder taga den i allwarligt öfwerwäganande. Kanste mera derom en annan gång. Jag vågar ej taga Augustanas utrymme längre i anspråk denna gång. — — —

J. G.

Den säsånga höraren och föraftaren af Guds ord har så mycket swårare ansvar, ju större den honom tillbudna nåden warit, och ju närmare den salighet som han förskjutit. Wi måste på den sista stora dagen göra räkenskap för alla Herrans gåfwor, men förnämligast för de andliga och för nådens medel, dem Gud gifwit oss till bättring och omvändelse, äfwen som för den tid wi tillbragt uti kyrkan och den som war helgad till den Högstes tjenst och vår salighet. Det är en stor blindhet att denna tidens menniskor ej erkänna den öfwermåttan stora synd de deruti bedrifwa, att de i så många år höra Guds ord och lägga det dock ej på hjertat.

Scr i ver.

Rockfords-församlingar.

Vi hafwa redan berättat om den swenska frimurare-församlingen. Det omtalades i tidningarne att densamma ej allenast inköpt kyrka, utan och tänkte falla och war nog säker om att så swen-
ste methodistpresten Lindskog till pastor. Emellertid lära förändringar inträffat. Den nya församlingen har redan gått sönder och delat sig i twänne, den ena med namnet "fri evangeliskt lutherst" och den andra med namnet "fri evangeliskt". Den senare hade hoppats på pastor Lindskog till prest; men biskoppen tillät det icke, utan sände honom till St. Louis. Biskoppen förstod väl af hwad beskaffenhet den nya organisationen war och wille därför icke understödja den. Detta war mera samwetsgrant handladt än man kunnat wänta af dem, som äro genomskrade sjelfwa af hein-
ligt fällskapswäsende.

Den andra församlingen skall nu hafwa fått den bekante Ch. Anderson till pastor, han, som bygt upp Knoxvilleskolan och, då han utträngdes derifrån, i flera år warit landagent. Det säges att församlingen skall betala honom \$600 i lön och A. sedan skaffa sig inom Gen. synoden (den lutheriska) \$400. Härigenom skulle församlingen naturligtwis komma att tillhöra nämnda Generalsynod. Är nu detta förhållandet, så har sannerligen Generalsynoden satt en ful släck på sin panna, som ej blir lätt att aftwå. Den handlar både i Rockford och annorstädes enligt de klagande orden i en gammal swenskt psalm: "Med rätt och orätt man tager allt slätt, allenast man godset kan fånga". Det synes owederfägligt, att methodisterna handlat ärligare och mera kristligt än den.

Dessa och följande underrättelser hafwa ej kommit oss tillhanda genom någon inom vår gamla församling, och naturligtwis ännu mindre från de nya, utan genom andra personer och på ryktets väg; men wi förmöda att hwad här blifwit sagdt, är i det aldra näraste öfwerensstämmande med sanningen.

Äfwen i vår gamla församling säges pågå en rörelse, som syftar på organisationet af en ny församling, inom hwilken de yngre medlemmarna af den gamla kunde få sitt behof af engelska språket, som blifwit för dem nästan mer än modermålet, helt tillfredsstäldt. Den gamla församlingen är ju och så stor, att den ej lär kunna rymmas i sin stora kyrka och har wäl därför ingenting emot en ny organisation, om dermed något godt kan uträttas. Vi ämna icke heller råda hwarfen till det ena eller andra, wetande att församlingen, som har inom sig så många allwarliga och erfarna medlemmar, förstär sakens wigt tillräckligt. Vi wilja blott erinra wännerna i Rockford om flydda dagar och de små rötter, hwarur det närwarande stora trädet uppvuxit, samt om den rika barmhertighet som följt församlingen från början till denna tid, att hon nu ej måtte wisa sig otacksam för så mycket godt och ådraga sig motsatsen. Hwad I nu wiljen göra med afseende på ny församlings stiftelse, så förhasten eder icke; waken eder för alla anledningar till twifler både för det närwarande och för framtiden; de, som wilja förena sig med den påtänkta nya, komme ihåg, att de äro barn, och som wi hoppas troende och lydiga barn, af den gamla bepröfwade församlingen, inom hwilken de blifwit hwad de äro, wid dess söndagskola och gudstjenster — bäre de derföre all wörd-

nad för den. Satan skall wisserligen, under pågående öfwerläggningar, söka af all kraft tillstålla swärigheter, uppväcka misstankar och sätta det onda blodet i rörelse — derföre lede eder Herren med sina ögon! Han låte dotterförsamlingen, om en sådan kommer till werlden, wäga upp wid moderns sida och wara hennes glädje och fröjd!

Förlåten, om I tycken att jag opåfalladt sagt dessa orden; de hafwa framgått af ett sinne och hjerta, som delat åtskilligt, i synnerhet kjust, med församlingen i Rockford och derför älskar henne och söker hennes bästa.

Det säkra är, att stor andlig wälsignelse beror på behandlingen och utgången af den uppfästade frågan: wägarne kunna stängas för ordets wälsignelse såsom med huggen sten, eller portarne öppnas för densamma, att den kan utgjuta sig i fulla strömmar.

Utan afseende på detta wigtiga ämnes behandling och afgörande i Rockford, se wi dock deruti en fråga uppfäst, som wi naturligtwis hafwa att förwänta på det ena stället efter det andra, allt efter som så wäl äldre som yngre wäga in i detta landets språk och förhållanden. Saken är wisserligen icke ny för oss, utan både wäntad, öfwerwägd och i wiss mån förberedd, ehuru den ju alltid kan få ett annat utseende i verkligheten, än den haft i vår föreställning. Wi hafwa icke såsom synod sökt hindra öfwergången till engelskan; men klart är att med sådana ombyten är en stor fara förenad, nämligen en skilnad icke blott i språk, utan äfwen i tro och seder, och deraf ett främmande förhållande emellan det nya och det gamla. Det är derföre wi med någon oro afwakta frågans afgörande i Rock-

ford, emedan det blifwer ett föredöme, huru samma fråga kan blifwa behandlad på andra orter, wäl eller illa. Wi wilja dock icke diskutera detta ämne vidare nu, utan allenast hafwa uppmärksamheten rigtad på det.

H.

Swärjehanda.

Icke mindre än fem norsta prester, tillhörande "norsta synoden", ämnat återvända till fäderneslandet och bosätta sig der. Detta är i alla hänseenden beklagligt, då den tilltagande emigrationen i högsta grad förökar behofwet af församlingslärare. Wäghanda har den sorgliga striden om det owilkorliga nådewalet gjort dem trötta på alltsammans, så att de längta efter ro. Sådant kan inbördes oenighet åstadkomma.

— I Swed. Citizen förekommer en strifwelse från Minnesota, hwari en jemförelse försökes emellan G. A. College i St. Peter och Augustana College, hwilken wi måste beteckna såsom beroende af misssuppfattning, ofunnighet och rent af oädla bewefelsgrunder. Här äro striftliga examina och det af det allwarfammaste slag; men eftersom de erfordra dagar, alldestund ett ämne allena kan behandlas om dagen, kunna de icke anställas under de wanliga examensdagarne. Hwad jemförelsen med amerikaniska lärowerk beträffar skulle den wärde Ins. hafwa hört hwad en lärde amerikanare offentligent uttrade på grund af vår noggranna katalog samt de tankar de amerikanare, som hafwa sina söner här, hysa om undervisningen. Wi wilja icke prisa oss sjelfwa, weta allt för wäl att wi behöfwa gå framåt; men insinuationer sådana som i Citizen fö-

refomma, kunna wi med skäl tillbaka-
wisa såsom ogrundade och påstå, att till
exempel de engelska talen wid vårt
commencement, författade af talarne
sjelfwa, skulle wunnit pris wid högre
lärowerk här i landet. S.

— Församlingen i Sioux City, Io.,
som fortfarande är utan pastor, har dock
under tiden werkställt en tillbyggnad af
sin kyrka, hwilken nu har ett rätt pryd-
ligt utseende. En icke så liten skuld
hwislar wil på henne, men församlingen
hoppas snart kunna aflysta den. Kom-
municanternas antal uppgår nu till
120. Det antages att omkring 1000
swenstar finnas i staden och flera anlän-
da nästan dagligen. Den utwidgade
kyrkan kan ofta ej mer än rymma det
församlade folket. Fritänkarne hafwa
äfwen stiftat en förening med det ädla,
så ofta missbrukade namnet "Swea",
och förfölja den swenska luth. försam-
lingen med hotelser och smådebref. Syn-
nerhet lär studer. Hedberg, som för när-
warande sköter församlingen, wara fö-
remål härfor. Men dylik "tolerans"
förspörjes afwen på andra ställen och är
derföre icke just något nytt.

— Den gamla och stora Pennsylvan-
ia-synoden har wid sitt årsmöte i bör-
jan af denna månad beslutat att flytta
det theologiska seminariet från det inre
af staden Philadelphia, der det nu är
inklämdt, till en rymligare plats i sta-
dens utkant. Nästa wår skulle hörnste-
nen läggas till ett stort präktigt semi-
nariihus, hwilket man väntar få full-
bordadt till minnesdagen af Luthers fö-
delse. Skola wi få vårt påtänkta hus
färdigt till dess, så måste wi taga i med
kraft. Det wore mer än ledsam, om
wi skulle blifwa efter.

— Äfwen i Sverige begynner den

gamla hedniska seden litbränning att
finna förespråkare och anhängare. I
Stockholm håller en ingenjör Lindell
föredrag derom och en förening på 163
personer, deribland 21 fruntimmer, är
stiftad, som har till föremål besträmjan-
de af litbränningens införande. — I en
från danskan öfversatt skrift förekommer
bland annat följande öppna bekännelse:
"Fritänkarne känna att de stå på en helt
annan standpunkt (än kristendomen); i
det de se framåt och icke tillbaka, wilja
de icke bära namnet af en stor man (Kri-
stus), som är död för två tusen år se-
dan, och falla sig ofta med förfärlig
hedningar". Här höre wi hwad som
föregår i tiden.

— Ehuru wi redan omnämt pastor
J. Lindholms i Wermland ansökan om
afsted från prestembetet, intaga wi dock
ett sammandrag af de "grunder" han
uppgifwit. I tidn. "Nordstjernan"
(N. Y.) läses:

En kyrklig "Nihilist". Som orsaker
till sitt utträde ur statskyrkan uppgif-
wer den senast ur kyrkans tjänst utgång-
ne prestmannen J. Lindholm följande:

Kyrkan har alls ingen grund i Guds
ord;

Kyrkans lära är icke heller i enlighet
med Guds ord;

sälunda äro icke heller kyrkans tjena-
re tillsatta i öfwerensstämmelse med
Guds ord;

så äro ock det kyrkliga dopet, konfir-
mationen, nattwarden, äktenkapsswig-
seln och andra kyrkans handlingar i
strid med Guds ord;

icke heller är kyrkans allmänna guds-
tjänst, der man kommer tillsammans att
höra predikan, öfwerensstämmande med
Guds ord;

dertill kommer nu en mängd tomma

ceremonier, hvilka äro i strid med Guds ord, besvärliga och hafwa intet behag inför Gud och wäcka endels åtlöje”.

Sådana swärmiska öfwerdrifter skola mer än annat stärka statskyrkofskicket, när nämligen tänkande menniskor se hwart det bär. Detta är dock detsamma som af separatisterna i Amerika predikas.

— **Petition i nykterhetsfrågan i Sverige.** Ej mindre än 10,323 af hufvudstadens manliga arbetare hafwa i medlet af Maj genom härwarande nykterhetskomite i en till öfwerståthållaren stäld skrifwelse anhållit, att sådana åtgärder måtte widtagas, att försäljningen af rusdrycker upphör eller wäsentligt instränkes på alla bränwinsutskänknings- och utminuteringsställen i Stockholm från kl. 4 e. m. dagen före söndag och helgdag till kl. 9 f. m. dagen efter jagde dagar.

— I Italien har på senare tid tyska folkskolor inrättats på åttstilliga orter t. ex. Milano, Venedig, Genua, Rom och Neapel. Nyligen har äfwen i Florens en komite åtagit sig att upprätta en tyf skola. D:r Commandis evangeliska folkskola der sammastädes besökes redan af 400 barn. — Grefwe Campello, f. d. kanonikus wid S:t Peterskyrkan i Rom, hwilken wid sitt utträde ur den romerska kyrkan alldeles ej haft för afsigt att ansluta sig till en protestantisk, från den katolska enheten separerad sekt, har nu ändtligen trädtt fram ur sin obemärkthet. Han utgifwer en tidning med namnet ”Korsfanan”, i hwilken han bekämpar den wafikanska religionen och politiken; enligt den Cavourska satsen: ”fri kyrka i en fri stat” sträfwar han efter en reform af den påfliga kyr-

kan i den rigtning, att motsatsen mellan katoliker och patrioter må förswinna och att en troende anhängare af kyrkan äfwen må kunna wara en god medborgare. Hufvudpunkterna i det program, om hwilket han har förenat sig med en rad af prester, som i det närmaste ännu stå i förbindelse med romerska kyrkan, samt med några parlamentsmedlemmar, äro följande: reformation på grundwalen af allmänna kyrkomöten inom en odelad kyrka. Biskopar, prester och diakoner äro det andliga embetets bärare. Presterna skola väljas af församlingarna, biskoparne af presterkapet och folket gemensamt. Biskopen af Rom är icke för mer än hwarje annan biskop och blott i anseende till den yttre rangen den förste. Gudstjenst på landets språk. Presterna skola hafwa rättighet att gifta sig. Upphåfwande af bikttwånet.

— I England har nu en kyrkligt ordnad lekmanawerksamhet kommit till stånd. Den 7 Mars inwigde erkebiskopen af Canterbury under försild gudstjenst de sju första lekmanapredikanterna för Canturburys stift. Wid slutet af sitt tal öfwerlemnade erkebiskopen åt evangelisterna ett nya testamente med tillönskan om wälsignelse. Detta föredöme har redan följts af många andra biskopar.

När skola den swenska kyrkans målsmän i likhet med dessa evangeliska biskopar wakna upp öfwer det mångenstädes lifligt kända behöfwet af lekmanapredikanter, som kunna uppträda med kyrkligt bemyndigande! Skulle ej något i denna wigtiga angelägenhet äfwen i wårt land kunna uträttas? (Wäst.)

Från Synoden.

Sedan synodalrådet under flera dagar förberedt synodens göromål, en ordning som är särdeles förträfflig, sammanträdde ministerium onsdagen den 14 Juni och fortsatte sina göromål äfwen påföljande dag till utåt eftermiddagen. Det hufvudsakliga, som förhades båda dagarne, var frågan om ordination af våra studerande, som infunnit sig med ansökan derom jemte församlingskallelse. Detta göromål är alltid allvarsam och ofta bekymmersamt, hvilket icke är att undra på, då man besinnar, huru wigtigt det är att endast sådana böra affiljas till att predika Guds evangelium, som själfwa erfärit dess kraft, och man dock icke kan genomfåda menniskohjertat. Emellertid medgafs ordination åt ett antal af åtminstone tolf (måtte ingen Judas wäga upp ibland dem!); dock deribland åt flera som ej genomgått den bestämda kursen. Wäl wore, om allt färre undantag från den bestämda regeln behöfde göras.

Följande kandidater hafwa blifwit bewiljade ordination.

J. G. B. Carlson kallad till församlingen i Galva, Ill.

J. R. Miller, W. Bay City, Mich.

G. Nelsonius, Mayville och Brocton, N. Y.

J. D. Nilenius, Anoka, Minn.

J. Nibelius, Englewood, Ill.

J. A. Stamline, Austin, Texas.

J. J. A. Kinnell, Sheffield, Pa.

J. R. Alexis, Bethesda, Nebraska.

Oscar Holmgren, Beaver, Ill.

J. A. Collin, Duluth, Minn.

G. Peterson, Mooers Prairie, Minn.

D. A. Vandell, Manchester, Conn.

A. Kinnell, Wilkesbarre, Pa.

A. B. Lindström, Muskegon, Mich.

G. A. Stenborg, Cambridge, Ill.

P. Löfgren, Norway, Mich.

Rörande twenne sifft nämdes ordination är ej beslutat då detta strifwes.

Nl. 4 e. m. den 15:de samlades synoden till offentlig gudstjänst, der wid synodens president predikade öfwer det angelägna ämnet: en sann bättring 1. till dess beskaffenhet, 2. till dess nödwändighet, med Daniels bön i Daniels 9 kap. till text.

På fredagsmorgonen begyntes med morgonbön kl. 8; kl. 9 kallades synoden till ordning; bibelläsning och bön hölls af presidenten. Närmarande pastorer och ombud antecknades och befunnos utgöra ett antal af 185. Presidentens sakrika inberättelse upplästes så wäl som de särstilla konferensernas rapporter, hwarefter wal af synodens embetsmän företogs och afkunnades, då presidenten, sekreteraren och kasjören befunnos återwalda, men för vice president måste omwal hållas. På eftermiddagen kl. 2 mötte synoden och fortsatte sina göromål. Till v. president utsågs omsider pastor P. Sjöblom. Derefter upplästes synodalrådets rapport, deri först förekommo lärowerkets angelägenheter.

H.

Texter för Söndagsskolan.

Andra kwartalet.

N:o 13 — Den 25 Juni.

Tillbakafäst på andra kwartalets texter.

A. Några wintar huru man bör gå till wäga.

1. Om man har nog böcker, kan man börja med Dav. Ps. 1 och 25 eller 119: 1—32. Föreståndaren läser en vers och skolan den andra, regelwis. Derefter läses Tio Guds bud, Tron, och, efter bön af föreståndaren, Fader vår i chorus.

2. Om man vill hafwa en wijs text i klassen, kan man taga Joh. Ev. 14 kap. eller 1 Joh. 2 eller 3 kap. Såsom ämne wille jag föreslå:

”Wandringen på lifwets wäg”.

a) Lifwets wäg. b) Wandringen derpå.

3. Meningen är of, att de frågor och swar, hwilka under detta qwartal förefommit under hwarje text till ”öfwerblid för hela skolan”, skulle tjena såsom ledning för lärarne och i synnerhet föreståndaren wid genomgåendet af det hela. Det wore derföre godt, om icke blott föreståndaren, utan också hwarje lärare hade en minneshof, i hwilken de nedstrefwe dessa frågor och andra wiktiga saker, så att man kunde göra förhöret intressant och instärpa lärdomarna i de ungas hjertan.

4. Der man har pastor i församlingen, bör han bereda sig att öfwerfaga det allmänna förhöret, och hela skolan bör wara beredd på att swara i chorus, då det blir fråga om hufwudtexter och hufwudämnen. Pastor bör göra passande tillämpningar. Det hela bör antaga arten af ett slags söndagsskolhögtid. Föräldrar och andra böra of inbjudas. Finnes en sängför, bör den of wara der of bidra att göra sängen god.

B. Texternas innehåll.

(Det tretje året af Kristi läroembete.)

1. Jesu utfänder de tolf. Kap. 6: 1—13.
2. Johannes Döparens död. 6: 14—29.
3. Femtusén män bespifade. 6: 30—44.
4. Kristus går på watten. 6: 45—56.
5. Mennistofstadgar. 7: 1—23.
6. Rödftalda komma till Kristus. 7: 24—37.
7. Fariseers surdeg. 8: 1—21.
8. Blindhet botad — Kristus bekänd. 8: 22—33.
9. Kristi efterföljelse. 8: 34—38; 9: 1.
10. Kristi förklaring. 9: 2—13.
11. Det lidande barnet. 9: 14—32.
12. Den barnsliga tron. 9: 33—50.

C. Hufwudspråk, ämnen och allmänna lärdomar.

I.

1. Hwilken eder anammar, han anammar mig; of hwilken mig anammar, han anammar honom som mig fändt hafwer. Matth. 10: 4.

2. Ämne: Olika sätt att bemöta evangelium.

3. Det är vår pligt att göra evangelium fändt både nära of fjerran.

II.

1. Den ogudaftige trugar den rättfärdige of biter fina tänder samman öfwer honom. Pf. 37: 12.

2. Ämne: Ett ondt samwete.

3. Skulden of wådan af ett ondt samwete.

III.

1. Jag will wälsigna dess spis of gifwa dess fattiga bröd nog. Pf. 132: 15.

2. Ämne: Lifsens bröd.

3. Kristus tillfredsställer alla våra behof; han mättar både kropp of själ.

IV.

1. Om du går igenom watten, will jag wara med dig, att strömmarna icke skola dränka dig. Ef. 43: 2.

2. Ämne: Wädret emot. — Kristus wäskande öfwer oss.

3. Kristus är en ganska nära hjelp i nödens tid.

V.

1. Fångt dyrka de mig, lärande den lärdom, som är mennistobud. Matth. 7: 7.

2. Ämne: Motfater emellan den sanna of den falska religionen.

3. Falsk religion har mest att göra med yttre former of traditioner; men den sanna religionen lyder Guds ord of förnyar hjertat.

VI.

1. Herren är allom god of förbarmar sig öfwer all sin werf. Pf. 145: 9.

2. Ämne: Swårigheter of uppmuntringar under skölandet efter gudomlig hjelp, eller trons kamp of seger.

3. Den sanna tron stärkes genom pröfningsen of winner wälsignelsen.

VII.

1. Tager eder wara för de fariseers surdeg, som är strymteri. Luk. 12: 1.

2. Ämne. Lärdomar från vårt dagliga bröd.

3. Wi böra söka efter lifsens bröd; men wakta oss för alla falska lärar.

VIII.

1. Du är Kristus, lefwande Guds Son. Matth. 16: 16.

2. Ämne: Hvad tänken du om Kristus?

3. Wi behöfwa rätta tankar om Kristus of ett rätt sinne emot honom.

IX.

1. Den mig följa will, han försake sig sjelf of tage sitt kors på sig hwar dag of följa mig. Mark. 8: 37.

2. Ämne: Taga korset upp på sig.

3. Korsets wäg är wägen till Kristus of himmelen.

X.

1. Of si, en röst af himmelen sade: denne är min käre Son m. m. Matth. 3: 17.

2. Ämne: Kristi härlighet uppen-

Barad. 3. Vår Frälsares Jesu Kristi här-
liga natur, eller att han är både Gud och men-
niska.

XI.

1. Alla ting äro möjliga honom som tror.
Mark. 9: 23.

2. Ämne: Drons oförmåga; trons
kraft.

3. Dron är wanmätig, tron förmår allt.

XII.

1. Jag bor i höjden och i helgedomen och
när dem, som en förtroddad och ödmjuk anda
hafwa. Ef. 57: 15.

2. Ämne: Kärlekens allvarliga
warningar.

3. Gud i sin kärlek warnar oss för synder
och deras följder.

XIII.

D. Hufvudtext för dagen.

Huru skall en yngling sin väg
ofstraffliga gå? När han håller sig
efter ditt ord. Ps. 119: 9. (Sfr Ps.
86: 11.)

Ämne: Vägmärken på lifwets väg.

Vi läsa i "Kristens Resa" huruom Kristén
och Hoppsfull, sedan de slupit ut ur Förtwis-
lans slott och åter kommit på Konungens
landsväg, begynte samtala om hvad de borde
göra för att wara andra för att råta in på
sidowägen och komma in i samma swårighet
som de varit uti. De beslöt att uppresja en
stod och satte derpå en instrift så lydande:
"Denna afväg leder till twislands slott, som be-
bos af Sätten Förtwislan". Mången wan-
drande pilgrim läste detta och undtom faran.
Så äro tegerna för detta qwartal sådana
vägmärken, som utwijsa för oss så wäl Ko-
nungens landsväg som de farliga
afvägarne.

Märk en hufvudsanning! Kristus will
leda oss till ewinnerligt lif.

Frågor.

I. Inledning. Swilken tid i Jesu lif om-
fattar detta qwartal? På hvilka orter uppe-
höll han sig mest denna tid? Swilka omtring-
liggande landstap besökte han?

II. Farliga stigar. Af hvilka blef ewange-
lium förfastadt? Hvad sade Jesus om dessas
fara? (Se Mark. 6: 11). Hwem hade ett
ondt samwete? Swilka synder hade han be-
gått? Swilken god man dödade han? Hvad
slags religion hade fariseerna? I hwilka af-
seenden woro de mycket noga? På hwad sätt

orena? Hvad utgår af ett ondt hjerta?
Emot hvad annat hos fariseerna warnar Jesus
oss? Hvad menas med de fariseers surdeg?
Swilken lärjunge blef bestraffad af Jesus?
För hwad? — Huru kunna wi förlora våra
själar? Huru mycket säger Jesus själen är
wärd? Huru går det dem som blygas för Je-
sus? I hwad fall war det som lärjungarna
ej förmådde göra under? Hwarföre? Hvad
framställes för oss genom de besatte? — Hvad
war det för en träta som uppstod bland lär-
jungarna? Huru går det för dem som förar-
ga de små? Hvad är syndens lön? Hvad
skola wi göra för att undgå det?

III. Konungens landswäg. På hvilka
wägar äro wi trygga? (Matth. 22: 16; Joh.
14: 16; Hof. 14: 9). Hvad säges om dessa
stigar? (Ordsp. 3: 17; Ps. 119: 1). Huru
försötte Jesus föra menniskorna in på dessa
wägar? (Mark. 6: 2, 12). Huru många gån-
ger besöfjade Jesus folket? På hvilka ställen?
Hwad lärde han dem derigenom? Huru fingo
lärjungarne lära sig att de måste wänta mot-
gång äfwen på den rätta vägen? Huru fingo
de lära sig att förwänta hjelp i nöden? Huru
många omtalas i dessa texter, som blefwo bo-
tade af Jesus? Swilka sjukdomar? Hvad
skulle detta lära folket? — Huru pröfwade han
en qwinns tro? Hu u en bedröfwad fader?
Hwad sade han om att man bör följa honom?
Hwad skulle hans lärjungar taga på sig? Swil-
ket löfte gaf han? Hwar fingo några se Jesu
härlighet? På hwad sätt lärde han dem hwad
sinnelag han tyder bäst om?

Tillkännagifwanden.

Stor barnhemsfest.

Den 4 Juli kommer en stor fest att hållas i
Fremont, Iowa, till förmån för Zowakonsfe-
rensens barnhem. Församlingen derstädes ser-
verar middag, hwars afstämning tillfaller hem-
met. Flere talare äro af direktionen inbjudna
att uppträda. Tal hållas så wäl med afseende
på dagens betydelse, som till upplifwande af
kärlek och uppföring för barnhemmet. För-
samlingsskrörerna uppmanas att draga försorg
om sånger för dagen. Barnhemmets wänner
både inom och utom konferensen inbjudas på
det hjertligaste. Auktion hålles och till förmån
för hemmet, och de som wilja insända artiklar
till försäljning, uppgifwe af hwem de skänkas
och sände dem till Rev. J. E. Rehnström, Neb-
Dak, Iowa.

Augustana och Missionären.

Veckofidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Sasselquist, O. Olsson och A. N. Gerwin.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 28 Juni 1882.

N:r 26.

Några ord om dopet,

Särskildt såsom barnbop,

af

German Hagberg,
Komminister i Falun.

(Slut fr. föreg. nr.)

III.

Huru tron förhåller sig till dopet.

Härom yttra sig våra dagars omdöpare ungefär sålunda: "tron är ett nödvändigt villkor för att få döpas; tron måste därför föregå dopet; det heter ju: den der tror och blifwer döpt, o. s. w."

Att tron fordras wid dopet är oemotfägligt. "Utan tro är omöjligt tackas Gud", heter det (Ebr. 11: 6). Men då dopet "verkar syndernas förlåtelse, frälsar från döden och djefwulen" o. s. w., så är det klart, att den döpta menniskan tackas Gud, eller, som är det samma, har tro. Men när verkas tron, före eller uti dopet?

Svaret på denna fråga synes bero derpå, om man anser dopet såsom Guds eller menniskans verk. Baptisterne göra det senare. Dopet är för dem blott en "lydnadsgerning",† ett lagiskt bud, innehåller intet evangeliskt; den döpte bekänner blott sin tro, men får ingen

mälsignelse i dopet. När deremot skriften säger, att dopet "föder oss på nytt" och "gör oss salige", så angifwer skriften dopet dermed såsom ett Guds verk, ett evangelium, alltså något, som gifwer nåd.† Willoret för att få döpas kan sålunda blott vara behöfvet af nåd, icke tron, hwilken wi därför säga verkas i dopet, hwarwid wi dock måste erinra oss, att Guds verk endast kan hafwa framgång hos dem, som icke stå Herrens Ande emot. Endast när wi fatta tron i denna mening, att wi behöfwa nåden och icke stå Guds Ande emot, kan tron sägas föregå dopet.

På hwilken ståndpunkt i fråga om tro t. ex. Simon Magus stod, torde icke vara swårt att inse. Och ändock döptes han i apostlarnes tid! Och då icke ens apostlarne fordrade den medwetna tron såsom villkor för dopet,* så torde en sådan fordran vara så mycket orim-

† Jfr härmed Hes. 16: 1—14 och Luk. 10: 30—35.

* En pröfning af tron hos hvarje person kunde tydligen icke ega rum wid de tre tusens dop på den första pingstdagen. Jde heller egde en sådan rum wid trollskarlen Simons dop (Apg. 8), såsom tydligen synes deraf, att han sedan behöfde bättring. Ja, apostlarnes hela sätt att gå till wäga är sådant, att de synas döpa utan någon noggrann pröfning.

† Swad säger Paulus om "gerningslärare" (Gal. 5).

ligare i våra dagar, ty, om någon sin, borde man väl på apostlarnes tid hafwa kunnat rätt pröfwa andarne: Och manne Simon war den ende öwärdige? Och huru kan man wåga att i våra dagar afgöra, huruvida den eller den menniskans "bekännelse" är sann, eller blott tillfällig, kanske blott strymeri? (Se Matth. 13: 19—22, 24, f.; Jil. 2: 21; 2 Tim. 1: 15; 2: 20; 3: 1—9; Joh. 2: 18, f.)

Om nu ett dop skulle wara ogiltigt, om den döpte icke hade en sann tro, huru många "baptistdop" behöfde då icke göras om igen! Men baptisterne döpa icke om dem, som, efter hwad sedermera wisar sig, wid baptistdopet varit strymeri, och bewisa sålunda dermed, att det der talet om tron före dopet icke är så allwarligt menadt, utan endast ett "slag-ord" att dermed förvirra den ensaldige. Ty ett sådant tal tilltalar synnerligt menniskans förnuft. Men nu är det icke tron, som skapar dopet, utan Guds nåd. Därför heter det: "utan en w a r d e r f ö d d a f w a t t e n o c h A n d e, kan han icke ingå i Guds rike". †

† "Mark. 16: 16 återopas flitigt af baptisterne: "Den der tror och blifwer döpt". Men härwid glömma de: 1:o att det heter: "den der tror och blifwer döpt, han skall warda salig;" att alltså tro fordras för saligheten, hwilket de förneka i fråga om barnen (se längre fram); att äfwen dop fordras för saligheten, hwilket de äfwen förneka i fråga om barnen (se längre fram); 2:o att det verkligen icke står: "den som (först) tror och (sedan) blifwer döpt", såsom de mena. Ty orden tala blott derom, att både tro och dop äro nödwändiga för saligheten, men platt icke om ordningen dem emellan". (Jfr för öfrigt Jesu ord om w a t t e n o c h A n d e, Joh. 3: 5, samt aposteln om dop och tro, Kol. 2: 11—13). 3:o Att språket icke förefinner i de äldsta handskrifterna af bibeln, hwilket

IV.

Om dopet som barnbop.

Enligt hwad förut blifwit ådaga-lagdt, är wilforet för erhållande af dopet behöfvet af nåd. Frågan blir alltså: behöfwa barnen nåd?

Äro barnen syndare, så behöfwa de nåd, och Herren säger ju sjelf i sitt ord: "Det, som är födt af kött, det är kött" (Joh. 3: 6) samt "kött och blod kunna icke ärfwa Guds rike" (1 Kor. 15: 50). Yttermera heter det: "Si, jag är af syndelig såd född och min moder hafwer mig i synd afslat" (Ps. 51: 7), och "menniskans hjertas uppsåt är ondt allt ifrån ungdomen" (1 Mos. 8: 21); Paulus säger oss wara "af naturen wredens barn" (Ef. 2: 3), och Herren Jesus sjelf räknar tydligen barnen bland "det som förtappadt war" ‡ (Matth. 18: 11). I Rom. 5: 12 säges det, att "döden är kommen öfwer alla menniskor, efter de alla syndat hafwa".* Att "barnen intet ondt hafwa gjort" är tydligen i högsta grad stridande emot Guds ord.

Men, säger man, de kunna inkomma i Guds rike på grund af "Kristi allmänna förtjenst", d. w. s. emedan Kristus försonat hela werldens syndaskuld. Det torde dock wara omöjligt att uppvisa ett enda ställe i skriften, der sådant läres. Twärtom genomgår den läran hela skriften, att nåden måste anammass, d. w. s. att "Kristi allmänna förtjenst" måste blifwa den enskilda menniskans

för öfrigt i ännu högre grad gäller om det ofta återopade Apg. 8: 37, der det icke heller torde kunna wara fråga om fullt medweten tro.

‡ Baptisterna förneka tydligen i sjelfwa werket arssynden eller och dess fördömmelse-wärldhet, d. w. s. de anse att barnen icke behöfwa någon syndaförlåtelse.

* Märk! Efter som barn dö, så hafwa de och syndat!

enskilda egendom, innan hon inkommer i Guds rike, alltså: att Guds nåd måste genom något medel komma till menniskan, sålunda äfwen till barnen.†

Men äfwen för den saken wet man råd. "Jesus döpte ju icke", säger man, utan "lade händerna på barnen och wälsignade dem" (Mark. 10: 16). Därför ersätta och flera baptister barn dopet med "bön och handpåläggning". Men härwid gör man sig stölsig till ett dubbelt misstag. För det första har Herren Jesus aldrig befallt handpåläggning för barn (han sade ju icke till lärjungarne: "tagen I barnen och läggen händerna på dem"), ej heller har han lofwat att meddela någon wälsignelse genom en sådan handpåläggning, hwarför vår handpåläggning alltid blifwer ett själftaget verk och som sådant utan ringaste kraft, men han har uttryckligen befallt att döpa alla (Matth. 28: 19, 20; Joh. 3) och lofwat att genom dopet meddela sin wälsignelse. För det andra woro de små barnen, som omtalas hos Markus, redan förut genom omskärelsen upptagna bland Guds egendomsfolk, hwadan ju icke Frälsaren genom sin handpåläggning ersatte denna.

Men, säga baptisterne, barn blifwa dock saliga utan tro, ty det är ju orimligt att säga, att små barn kunna tro.† Men detta är tydligen att twärt emot

bibelsns ord upprätta två salighetsvägar, en för barn och en för äldre personer. För de senare, men icke för de förre wore tron erforderlig. Men skriften säger ju för alla utan undantag: "utan tro är omöjligt täckas Gud", och i själfwa kärnan af evangelium heter det wissserligen: "Så älskade Gud werlden, att han utgaf sin ende Son", men och: "på det att hwar och en, som tror på honom (ingen annan!) skall — — få ewinnerligt lif". Två salighetsvägar predikar ej Herren Jesus. Ej heller synes det af hans ord, som skulle trons väg vara omöjlig för barnen att gå.* I Matth. 18: 6 talar Herren om "de små, som tro på honom", ja han är så långt ifrån att, såsom baptisterne göra, se med förakt ned på de små barnen, "som icke kunna tro", att han twärtom säger till sina lärjungar: "utan I omvänden eder och warden såsom barn, stolen I icke inkomma i himmelriket", ja, att "himmelriket hörer just barnen till" (Mark. 10: 14). Det sistnämnda stället gifwer oss en synnerligt klar insigt i Guds rikets beskaffenhet. Lärjungarne wille wisa bort de små, antagligen emedan de ansågo dem alldeles oemottagliga för Guds nåd, men Herren ansåg dem kunna mottaga hans wälsignelse och gaf dem därför denna. Och dock woro de så små, att de buros fram till honom.† Den sköna berättelsen

† På frågan om "odöpta barns salighet" inlåta wi oss icke. Skriften nämner tydligen ingenting derom. Det säga wi dock, att Herren bundit oss wid medlen men icke sig, och att därför icke saken af, utan föraktet för sakramentet fördömer.

† För baptisterne är det nu en gång för alla en trosartikel, att barn icke kunna tro. "Jämlan man hos barnen se någon tro", säger man. Man sade så och på Esaias tid (Es. 53: 2, 3; jfr Matth. 11: 25).

* När nu trons väg är den enda, på hwilken menniskan kan warda salig, är det ju klart, att Herren måste gifwa äfwen de små förmåga att gå denna väg (Ps. 8: 3; 22: 10, 11; Luf. 1: 15, 41, 44).

† Will man fästa sig wid betydelsen af de ord, som här brukas på grundspråket (och det är ju allt stäl att så göra), så märka wi, att Markus brukar ordet paidion, och Lukas ordet brephos. Det först nämnda betyder wissserligen

här om hos Markus och Lukas borde hvarje kristen fader och moder läsa och med allvar begrundas.

Att barnen få blifwa delaktiga af Guds rikes förmåner, se wi widare af Ap. Gern. 2: 49: "eder är löftet gjordt och edra barn". Om wi härtill genomläsa 1 Moseboks 17 och jemföra detta med Rom. 9: 11, så finna wi, att Gud der säges ingå ett ewigt förbund äfwen med Abrahams fäd, att Gud alltså är Abrahams barns Gud, redan innan de äro födda. Men då Gud instiftade omskärelsen såsom ett förbundets tecken, tillåter han icke, att man väntar med denna, tills barnen förstå, hwad som sker med dem, nej på åttonde dagen skola de omskäras, och det wid lifsstraff. Jemf. oc 2 Mos. 4: 24, 26, der det omtalas, att Mose höll på att dödas af Herren, emedan han icke omskurit sin yngste son Elieser; och då skriften sjelf (Ebr. 10: 1) säger, att "lagen är skuggan af det tillkommande goda", så gifwer densamma oss ett berättigande att jemföra gamla och nya testamentets inrättningar. Men nu säger samma skrift med tydliga ord, att det kristliga dopet kommit i stället för omskärelsen. Orden lyda sålunda (Kol. 2: 11, 12): "i hwilken" (neml. Kristus) "J och omskurne ären med den omskärelse, som sker utan händer, då J afladen syndakroppen i köttet, nemligen med Kristi

barn utan afseende på ålder, men brukas om nyfödda barn (järfildt i Matth. 2: 8, 9, 11, 13, 14, 20, 21); det senare betydde dels oföddt barn i moderlifwet (Luk 1: 41, 44), dels nyföddt barn (Luk. 2: 12, 16; 1 Petr. 2: 2) Nämda ställen hos Markus och Lukas (nyfödda barn, som buros till Jesus och af honom wälsignades) äro alltså synnerligt wiktiga ställen äfwen med afseende på barndopet.

omskärelse, i det att J begrafne ären genom dopet" o. s. w. Kolosserna, som woro hebningar och alltså icke omskurne efter judarnes sedwänja, woro dock omskurne med en omskärelse, som kallas Kristi omskärelse, och denna omskärelse hade stett, när de döptes. Och på åttonde dagen skulle ju omskärelsen ste! Men när alla judiska barn omskuros, icke blott de troende, skulle då de kristnes barn wara obegwämare att ingå i Guds rike (1 Kor. 7: 14)?

Så, wi hafwa till och med en bestämd befallning om barndop. Såsom sådan betrakta wi Markus 10: 14: "Låten barnen komma till mig och förmenen dem icke, ty sådana hörer Guds rike till". Men nu är icke Herren Jesus längre på jorden och kan sålunda icke utan medel wälsigna barnen, såsom han då gjorde. Det medel, hwarigenom barnen nu kunna komma till Herren Jesus, är dopet. J Joh. 3 säger han: "utan en warder född af watten och Ande, kan han icke ingå i Guds rike". Detta gäller tydligtwis äfwen om barnen, när det gäller om alla. Dopet, som är "nya födelsens bad", är sålunda ett nödwändigt salighetswilkor äfwen för barnen.

Ännu bestämdare ter sig denna befallning, när wi betrakta instiftelseorden till dopet. Der heter det ju: "Gån ut och gören alla folk till lärjungar" o. s. w. Att barnen få medräknas till alla folk, bör wara klart för hwar och en, i synnerhet när wi med detta ställe jemföra Ap. Gern. 2: 39: "eder är löftet gjordt och edra barn", och just på detta ställe talas det om dopet.

Ett ytterligare stöd för barndopet lemna, enligt vår mening, slutligen de skriftställen, som omtala dop af "hela

hus". Sådana ställen äro: Ap. Gern. 16: 15, 33; 18: 8; 1 Kor. 1: 16.

Jemföra wi med dessa ställen berättelsen om omskärelsens instiftande (1 Mos. 17: 23, 27), der det omtalas, att icke blott den 99-årige Abraham och den 13-årige Ismael och allt husfolket omskuro, utan ock (1 Mos. 21: 4) att den 8 dagar gamle Isak omskars, så bör det för hwar och en, som vill läsa bibeln i dess sammanhang och utan partisinne, icke vara svårt att se betydelsen i nya testamentet af orden: "han lät sig döpa och allt sitt folk".

V.

Några ord om dopfättet.

Sedan baptisterna afklädt dopet all dess betydelse och gjort det blott till en "lydnadsgering" eller ett "yttre tecken", fästa de så mycket större vikt vid fättet för dopet. Endast neddoppning, säga de, är det rätta kristliga dopfättet. Först märka wi då, att ingenstädes i skriften, så vidt wi kunnat finna, neddoppning uttryckligen omtalas. Äfwen om baptisterne medgifwa detta, vilja de dock weta, att det ord, som på grundspråket begagnas för "döpa" (= baptizo), omöjforligen skall betyda neddoppa. Det kan må hända hafwa denna betydelse,† men ock andra t. ex. fukta, bada, tvätta. På flera ställen talas om att "döpas med den Helige Ande" (Matth. 3: 11; Mark. 1: 8; Luf. 3: 16; Joh. 1: 33). Men dopet med den Helige Ande skedde så, att Anden utgöts öfwer

dem (Ap. Gern. 2: 1—4; jfr. Hes. 36: 25). I Mark. 7: 4 begagnas samma ord (baptizo) för att beteckna twagningar i fråga om ansigte, händer samt i fråga om kopparkar och bord, då "neddoppning" icke kommer i fråga. Wida- re erinras om Ebr. 10: 22: "twagne om kroppen med rent watten" (Jemf. Upp. 7: 14) samt de ställen i gamla testamentet, der det tydligt talas om be- stänfning (2 Mos. 24: 8; 3 Mos. 14: 7; 4 Mos. 19: 19), hwilket allt i Ebr. 9: 10 kallas döpsel (Jemf. 1 Petr. 1: 2), och när skriften talar om dem, som "wordo under Moses döpte i skyn och i hafwet" (Ebr. 10: 2), så menas der hwarken neddoppning uti skyn eller i hafwet. Och hwad apostlarnes försä- ringsfätt beträffar, så är det hwarken troligt, att de begagnat neddoppning wid de 3,000-des dop på den första pingstdagen, emedan så mycket watten, som dertill behöfdes, icke fanns i Jerusa- lem,* eller wid den etiopiske kamrera- rens dop, enär på den vägen, enligt hwad flere lärde resande försäkra, hwar- ken någon flod eller sjö† fanns, utan en- dast någon strid, d. ä. grund regnbäck.

* Man har försökt komma ifrån denna om- ständighet genom att orda om flere döpare, utwandringar till wattenrika ställen utom Jeru- salem, ja ock om wattenmängden i templet. Hwad det sista beträffar, är det väl ändå knapt troligt, att lärjungarne så snart efter Jesu korsfästelse vågade med en yttre, så påtaglig handling wäcka de fanatiska judarnes farskilda uppmärksamhet (för öfrigt hade detta icke ens varit dem tillåtet enligt lagen), och hwad det förra beträffar, så är det äfwen af samma or- sak en omöjlighet att tänka sig. Att man wer- ligen kan inbilla sig, att apostlarne, som hade den saken så lesande för sig att "bokstafwen dödar, men Anden gör lesande", skulle vara sådane formtrålar!

† En tid war det hos baptisterna på modet att alltid erinra om, att Jesus döptes i Jo- r-

† Det är till och med omtvistadt, om baptizo någonsin bethder neddoppa. Dess egentliga betydelse är nedsänka (utan afseende på något uppdragande efteråt). Hwad som är säkert är, att aldrig baptisternas dopfätt, att lägga en person på ryggen i ett med watten fyllt kar, kan blifwa detsamma som "neddoppa"!

Ej heller kan fångwaktaren i Filippi, som tydligen döptes i fångelsket, hafwa "neddoppats". † För vår del äro wi fast öfwerthygade derom, att "wattnet werkar det wisserligen icke", att det sålunda är lifgiltigt, antingen man döpes med mindre eller mer watten, antingen man begjutes eller neddoppas. "Der Herrans Ande är, der är frihet" (2 Kor. 3: 17), äfwen med afseende på dopfått. Se ock Kol. 2: 18—20.

VI.

Historiens vittnesbörd

må ej utelemnas, när det är fråga om att afgöra, hwad som är rätt eller icke. Ju närmare wi kunna utreda bruket i de äldsta tiderna, och ju längre wi komma till baka mot apostlarnes dagar, desto mer kunna wi blifwa förwäisade om

dan. Nu talar man icke så mycket derom, sedan man själf för beqwämlighetens skull stoffat sig stora wattenbehållare i sina "kapell", der wattnet får stå flere månader. För öfrigt är det ingalunda sagdt, att orden "döpas i Jordan" betyda "neddoppas i Jordan", ej heller att orden "stå upp ur Jordan" innebära, att man varit under Jordans wågor. Beträffande är, att gamla kristliga wäggmålningar, som man anser härröra från apostlarnes dagar, framställa Jesu dop så, att Jesus står eller knäböjer i bland Jordans wågor, men Johannes med handen öfver watten på Jesu hufwud.— Anmärkas bör ock, att Justinus Martyr säger, att de som skulle döpas, fördes till wattnet och twäddes dermed. (Apol. II: 93).

† Man talar här om floden, som rann genom Filippi. Men dåmarande fångwaktares stränga förefstrifter tillåto honom icke att gå utom fångelsket och taga fångarne med sig, och att tänka sig, att en nyuppwäckt kristen skulle handla mot dessa och deruti styras af apostlarne, det tillåto wi åtminstone ock icke. — Om det nu för öfrigt hade varit af så stor wigt, att dopet stett i en flod (inom fångelsket kunde det ej gerna stå genom neddoppning), så hade nog Lukas särskildt omtalat det. I stället hrer det, att han "tog dem hem till sig".

apostlarnes eget tillwägagående och dermed ock det bibliskt rätta.

Hwad säger oss då historien

a) om dopets pånyttföddande werkan?

Hermaß, om hwilken talas i Rom. 16: 14, säger ("Pastor", Lib. III, v. 152, 153): "innan en menniska får namnet af Guds Son, är hon bestämd till döden, men när hon får detta insegel, är hon befriad från döden och öfwerläten åt lifwet. Nu är detta insegel döpselwattnet, i hwilket menniskforna nedstiga under förbindelse till död; men uppstiga bestämda till lif".

Trenæus, som dog martyrdöden år 202 i Lyon, war en lärjunge af biskop Polycarpus, hwilken år 106 led martyrdöden i Smyrna, och som war en lärjunge till aposteln Johannes, hwilken som bekant dog omkring år 101.

Trenæus, som sålunda af Polycarpus borde hafwa blifwit rätt underwistad om apostlarnes försaringsfätt, yttrar om dopet (adv. hæ. p. 243 ed. Grube): "Han gaf åt lärjungarne magten att föda på nytt till Gud och sade till dem: gån ut och gören alla folk till lärjungar, döpa dem" o. s. w.

Origenes (död som martyr 254) säger: "Hwad är orsaken, att kyrkan enligt sin plägsed gifwer äfwen de omvändiga barnen det heliga dopet, om ingenting finnes hos barnen, så att de behöfde syndernas förlåtelse?" d. w. s. om de icke hade synd, (arsynd). — — — "De små barnen döpas till syndernas förlåtelse". Hwilka synder? Eller när hafwa de syndat? Är det ej därför, att de också hafwa del i det, hwarom Paulus talar, när han säger, att "ingen är ren"? — — — "Och emedan genom dopet den medfödda orenligheten af-

t w å s, därför döpas också de små barnen. Ty "utan en warder född af watten och Ande, kan han icke se Guds rike". — — — Hyrtan har från apostlarna mottagit den läran, att också barnen skola döpas. Ty desse (apostlarna), åt hwilka de guddomliga hemligheterna anförtrötts, wiste, att hos alla den medfödda syndens orenlighet finnes, hwilken måste afwåås med watten och Ande".

Cyprianus (död som martyr 258) skrifwer år 256 till en wiss Fidus om ett kyrkomötesbeslut, i hwilket 66 biskopar hade deltagit, att man der beslutat att döpa barnen så snart som möjligt efter födelsen, ty man fick icke undandraga någon menniska, som kom till werlden, Guds förbarmande och nåd". Cypriani mening war sålunda tydligen, att dopet födde på nytt.

b) Om små barns dop.

Clemens Romanus, om hwilken talas i Fil. 4: 3, säger (ad Cor. 8: 20): "ingen är ren från besmittelse, lefde han än blott en dag". Han anser sålunda, att barnen för sin orenlighets (arffyndss) skull behöfwa renas, och hwarigenom, om ej genom dopet?

Justinus Martyr (född 89, död 165) hwilken lefde under aposteln Sophannes tid, wittnar: "temligen många, sextio — och sjutioårige af båda könen, som från barndomen blifwit Kristi lärjungar, hafwa fortfarande blifwit oförderfwade, och jag utfäster mig att bland alla slags menniskor kunna uppwisa sådana" (Apol. 62). Jemför härmed Irenæus' ord om dopet såsom medel för pånyttfödelse, så förstå wi, på hwad sätt desse hade blifwit Kristi lärjungar (genom dopet).

Constitutiones apostolorum, som antagas vara författade i början af 3:e århundradet, men sannolikt äro äldre, säga: "döpen edra små barn och uppföden dem i tuft och Herrans förmaning! Ty, säger han, låten barnen komma till mig och förmenen dem icke".

Irenæus säger (adv. hæ. lib. II. kap. XXXIX, p. 160, 161): "ty han kom att frälssa alla genom sig sjelf, alla, säger jag, som genom honom pånyttfödas till Gud, späda barn och små barn, gossar och ynglingar och äldre personer". Han talar sålunda om späda barns pånyttfödelse.

Angående Origenes mening om små barns dop hänwisas till det nyss af honom anförda, som upplyser äfwen i det afseendet.

Cyprianus säger här om i sin nyss omnämnda skrifwelse till Fidus angående beslut af det kyrkomöte, der de 66 biskoparne woro samlade, och der man skulle besluta, huruvida dopet skulle ske på den åttonde dagen i enlighet med gamla testamentet eller före denna dag: "hwad barnen beträffar, om hwilka du menar, att de icke på andre eller tredje dagen efter födelsen skola döpas, utan att man så till wida skulle iakttaga lagen om omskärelsen, att dopet uppfötts till åttonde dagen, så måste jag säga dig, att wi alle woro af en annan mening" (d. w. s. att barnen borde döpas t. o. m. före den åttonde dagen). Och detta, som redan nämnt, därför att "ingen menniska, som kom till werlden, skulle undandragas Guds förbarmande och nåd".*

* Af 66 biskopar hade icke en enda ett enda ord att inwända mot barndopet.

Sjelfwe kättaren Pelagius (omkr. 415), som dock i ganska wäsentliga stytcken afwek från den rätta tron, yttrar: "det finnes ingen kättare så gudlös, att han förnekar barndopet". — — — "Wi hafwa hela den kristna kyrkan på vår sida".

En motfälgelse mot detta kyrkofädernas allmänna vittnesbörd tyckes lärofadern Tertullianus (presbyter i Kartago, död 220) inlägga. Han säger: "det är nyttigare att dröja med dopet och i synnerhet icke gifwa det åt små barn". Men om wi närmare skärskåda hans yttrande, finna wi, att han icke ogillar barndopet i och för sig eller wägar säga, att det strider mot bibelns eller apostlarnes lära, utan blott anser det nyttigare att uppskjuta med dopet, ja, som han säger, ända till dödsbädden, emedan efter hans beynnerliga äsigt dopet egde kraft att "aftröa alla före dopet begångna synder", och derför den på dödsbädden döpte kunde wara så mycket wisfare om att ingå i himmelen, men att den, som syndat efter dopet, icke åter kunde upptagas till nåd. †

pet, och det blott 150 år efter aposteln Johannes död. Tänk så märkwärdigt! Twärtom ansågo de sig icke ens kunna wänta till barnets åttonde dag med dopet!

† Ja, judarnes werldsliga historiska skrifter säga oss till och med, att barndopet warit brukligt hos judarne långt före Jesu tid. Wi kunna här tryggt säga: "om barndopet införts bland judarne mot Herrens wilja, så hade nog Herren Jesus talat deremot, han som ingalunda sparade på hårda och bestraffande ord, när det gälde stadgar, som införts mot Guds wilja".

Bigtfoot (p. a. ft.) säger här om: "de döpte äfwen barn, merendels tillita med barnens föräldrar" (Babyl. cherub. 2: 1). — "Om den späde saknar fader, men modern förer denne fram, så döpa de honom, ty han kan

Barndopet är sålunda bibliskt och från apostlarnes dagar brukligt inom kyrkan; genom dopet införas menniskan i Kristi lif, undsår syndernas förlåtelse och födes på nytt:

skall vårt svenska folk låta beröfwa sig denna skatt?

Ytterligare från synodalmötet.

Underrättelserna, som förekommo i förra nrt., woro något konfysa, en följd af swårigheten att deltaga i göromålen och emellanåt antecna ett och annat. Emellertid blefwo de der uppräknade kandidaterna bewiljade ordination, hwilken och förfiggid söndagen den 18:de i wanlig ordning. Ett par gånger under mötet hade wi mäktiga regn, men då dessa förekommo under nätterna, bidrogo de endast att affwala den heta lusten och göra wifvelsen i den wanligen packade kyrkan dragligare. Regnet emellan lördagen och söndagen hindrade många att infinna sig från fringliggande församlingar, men gjorde det dermed och möjligt att hålla ut i kyrkan så när hela dagen. Kl. half tio begyntes

ej blifwa profelyt utan genom omfärelse och dop" (R. 221). — "Hela släktet wet nog, att de små barnen plägade döpas. Det behöfde ej (af Kristus) befallas, hwilket alltid gjort sig gällande genom det allmänna bruket. — Men det hade behöfts ett tydligt och öppet förbud, att barn ej skulle döpas, om Kristus welat afbryta detta bruk. Hans och nya testamentets tyftnad i denna sak stadfäster barn-dopet och ger det en framtid intill dagarnes ände. — Af det anförda är klart, hwilken mening måste antagas ligga i de någon gång i nya testamentet förekommande yttranden, att en husfader blef döpt med hela sin familj".

gudstjensten med striftetal af pastor Hultgren, derefter predikan af pastor H. Olsson och så nattwardsutdelning till en stor skara, som samlade sig kring "Herrens bord". Kl. 3 på eftermiddagen var kyrkan åter packad både inuti och på sidorna, der ett stort antal bänkar woro iordningställda. Ordinationstalet hölls af T. N. H. med dessa ord ur bergspredikan till text: "I ären jordens salt!" En försång affjängs och så förrättades ordinationen af synodens president. Efter en sång hölls tal på engelska af pastor Weidner från Philadelphia om de rätta kännetecknen på en pastor. Allt avslutades med sång, hvarefter man åtskiljdes för att åter, kl. $\frac{1}{2}$ 8, samlas med söndagsskolan till en högtidsstund, derwid tal både på svenska och engelska (i sednare hänseendet ett mycket undervisande af Dr. Passavant) höllos.

Rörande göromålen under de följande veckodagarne ämna wi ej lemna någon fullständig redogörelse. Det sker i synodalprotokollet, som, så fort görligt är, utkommer på trycket. Till hvad som här efter följer i-form af rapport, wilje wi dock lägga åtskilligt.

Vårt läroverk omhulldades med all kärlek. Så waldes pastor R. F. Weidner från Philadelphia till theologie professor och är det att hoppas, att det brinnande intresse han hyser för ordets predikan i den stora Western och jämväl det goda inträff, han syntes så af oss svenskar, skall förmå honom att försaka den framstående plats han innehar i Östern och antaga vår kallelse, med dess wida ringare förmåner men wida drögare arbete. Äfwen en svensk theologie professor skulle wäljas; men då först wid mötet twänne män bleswo

här till rekommenderade af wänner i Sverige, på hwilkas ombömen wi lita, waldes i stället komministern Thunblad i Delsbo till extraordinarie professor och skulle emellertid korrespondens med wederbörande i Sverige fortsättas. Telegram affändes till pastor Thunblad om hans wal och hade wi glädjen, redan under mötet, mottaga det swar, att han will vara ibland oss, om Herren ej förhindrar det, nästkommande Oktober. Prof. Thunblad är af flere härstädes känd såsom en högt begåfwad predikant, och äro wi förwissade, att han skall blifwa till wälsignelse ibland oss.

I sammanhang härmed bör kanske äfwer nämnas, att synoden war oförsigtig nog att wälja till ensam utgifware af Augustana den ene af de hittills warande utgifwarne, sedan den andre, prof. Olsson, måst draga sig tillbaka på grund af sin flyttning. Det är i sanning icke något nöje att utgifwa en weckotidning; så mycket tråget arbete och obehag följer dermed, att det kan uttrötta hwem som helst. Dock min kärlek till tidningen förbjöd mig att frånsäga mig förtroendet och är jag således nu bunden för en tid åtminstone. Mitt hopp är att många wilja taga del i arbetet och synnerligen att br. D. D. wänligen och flitigt biträder. Synodens president fortsar att wara utgifware af missionsafdelningen. A. o. M kommer således ut såsom hittills; men det beslöts att de färstilda konferenserna skulle wid deras nästa möte öfwerläggas, om och huru vår tidning kunde utwidgas och i flera hänseende förbättras, och inberätta till direktionen de slutatser, till hwilka de kommit, och har sedan direktionen magt att sätta så mycket deraf i verkställighet, som den finner möjligt

och nödigt, emot slutet af detta år. Möjligheten af utwidgning beror dock mycket af förökning af bladets läsare. Vi hoppas båda delarne skola ske.

Vi tillägga att Red Wing, Minn. är den plats der synoden nästa år, om Gud vill, sammanträder.

Några reflexioner öfwer synodalmötet i sin helhet hafwa wi ej tid till denna gång. Kanste något nästa gång.

Då presidentens årsrapport redan blifwit offentliggjord i Heml. intaga wi här rapporten från den komite, i hwilken hans händer den blifwit öfwerlemnad. Den lyder så:

Rapport

från komiten på presidentens och konferensordförandenas rapporter.

Ärade synod!

Komiten, åt hwilken öfwerlemnades presidentens och konferensordförandenas rapporter, får med anledning af dessa dokument till synoden föreslå följande:

1:o) Att synoden tacksamt erkänner och värderar sin wärdade presidents osparade möda i skötandet af sitt wiktiga kall och will ofta på de goda råd, som han i sin årsberättelse meddelar.

2:o) Att wi böja oss i stoftet under Herrens tuktande hand, då wi bekänna, att han under året genom döden tagit ifrån oss trenne af synodens pastorer; men att wi på samma gång glädja oss i den förvisningen, att de nu äro hemma hos Herren.

3:o) Att wi härmed betyga vårt hjertliga deltagande med våra hemförlöswade bröders familjer och bedja att Herren måtte hugna dem med sin kraftiga hugswalelse samt göra oss alla ge-

nom sin nåd redo att möta dödsbudet, när det kommer.

4:o) Att synoden på det högsta beklagar, att prof. D. Olsson på grund af fortfarande liten hellsa nödgats affäga sig sin tjänst i vårt teologiska seminarium, och att då wi nu med största saknad och förlust tvingas att mottaga hans affägelse, göra wi detta under den innerliga önskan, att Herren ännu wille skänka honom hellsa och krafter att länge verka för Guds rikets uppbyggande bland oss och, om möjligt, återvända till vårt lärowerk.

5:o) Att såsom frågan om wal af teologie professor i D. Olssons ställe blifwit behandlad i annat sammanhang, denna sak här förbigås.

6:o) Att alldenstund pastor Youngberg antagit kallelse som stadsmissionär i Wisby, Sverige, han icke under tiden qwarstår som medlem af synoden och att sekreteraren underrättar honom derom.

7:o) Att under det wi med tack till Gud glädja oss öfwer våra wid detta möte ökade arbetskrafter och utsigten att ännu ytterligare få dem förökade genom ett wafnadat lifligare intresse i fäderneslandets kyrka för det stora andliga behofwet bland våra landsmän i Amerika, wilja wi dock mera allwarligt bedja, att fädens Herre sänder arbetare i sin säd, samt winlägga oss derom att allt flere fromma ynglingar må uppsökas, för att utbildas till kyrkans tjänst.

8:o) a) Att synoden hjertligt instämmer i hwad presidenten i sin rapport yttrar om Fjellstedtska och Ahlbergiska skolorna och

b) att, ehuru wi känna oss skyldiga att understödja både Fjellstedtska och Ahlbergiska skolan, wi dock nära det

hopp, att, när vårt behof blir känt för de kristne i Sverige, tillräckliga medel skola inkomma för dessa skolor, samt att synodens och läroverkets presidenter utgöra en komite att offentliggöra ett upprop till vännerna i Sverige rörande denna sak.

9:o) Att synodens missionsstyrelse får i uppdrag att under året undersöka om något och hvad som kan göras för våra finsta trosbröder i Amerika och att den för detta ändamål får använda så mycket af missionsmedlen, som dertill kan afsättas.

10:o) Att i frågan: "Hvad bör pastor och kyrkoråd göra med personer, som begära inträde i församling, men som af missnöje lemnat den församling de förut tillhört", synoden anser att ingen sådan person bör i församling upptagas, som icke företer ordentligt betyg, hvilket ådagalägger, att sökanden stått i ett kristligt förhållande till den församling han lemnat.

Rörande konferensordförandenas rapporter.

Från Minnesotakonferensen.

1) En begäran, att synoden måtte taga några mått och steg, hvarigenom bristen på lärare i någon mån måtte afhjelpas.

Med anledning häraf beslutadt:

Att synodens missionsbestyrelsens uppmärksamhet hänvändes på den stora prestbristen inom Minnesotakonferensen och att, om under sommaren flere lärarekrafter blifwa att tillgå, styrelsen måtte rekommendera några af dem till Minnesota.

2) En begäran, att \$500 af missionsmedlen måtte användas för immigrationsmissionen i St. Paul och Minneapolis.

Från Iowakonferensen.

En begäran, att den ålagda summan af \$700.00 till synodens mission måtte, på grund af oförmåga att betala, nedfattas med \$300.00.

Från Kansaskonferensen

fästes synodens uppmärksamhet på det stora missionsfältet i Nebraska med begäran att konferensen måtte få använda så mycket af missionsmedlen som möjligt på det egna kyrkoområdet.

Från New York konferensen.

En begäran af \$500 från synoden till hemmissionen inom konferensen.

Med anledning af dessa böner från de olika konferenserna om penninghjälp för missionen, får kom. uttrycka det såsom sin mening, att om sådana böner bewiljas, så skulle följden blifwa att upplösa synodens missionsstyrelse, eller åtminstone bringa dess verksamhet i oordning. Komiteen föreslår därför, att denna fråga behandlas i sammanhang med missionsstyrelsens rapport.

Från New York konferensen önskar man, att synoden uttalar sin ställning till Good-Templar-Orden, som ju utgifver sig för att verka för nykterheten. Med anledning häraf beslutadt: att, under det synoden på det bestämdaste påyrkar och på det kraftigaste arbetar för sann biblisk nykterhet, hon dock lika afgjort förkastar all sådan verksamhet för sedliga eller religiösa ändamål, som utgår från en sammanblandning af Guds rike och werlden, sanning och lögn, ljus och mörker, eller wänder sinna från Kristi församlings uppgift och verksamhet, och särskildt, hvad beträffar synodens och dess församlingars förhållande till Good-Templar-Orden, anser det samma afgjort genom kap. 7, Art. 3 § 1 i synodens konstitution och

Art. 6 § 1, mom. 2 i församlingens konstitution.

Wördsamt

G Norelius m. fl.

Svarjehanda.

Gv. Fosterl. Stiftelsen i Stockholm håller detta år, såsom föregående, sin årshögtid. Ehuru besökarna måhända ej blifwa så många som i förra tider, är det att hoppas att Stiftelsen uppmüntras genom många så mycket fastare wänners närvaro. Förmirringen i Sverige i andligt hänseende har visserligen blifwit allt större; men det är icke så otroligt, att många af Stiftelsens gamla wänner, som drifwits omkring af lärdomswädren, tröttnat wid den farliga seglatsen och återwändt till sin första kärlek och därför äfwen insinna sig wid årshögtiden.

Maj månad är den wanliga för hället af de amerikanska sällskapens årshögtider sårstilt i New York. Det är sorgligt och ett dåligt tecken att mötena för detta år äro inställda eller äro endast affärsmöten, wid hwilka årsräkenskaperna framläggas och granskas, för att sedermera genom tidningarne meddelas allmänheten. Man tyckes hafwa tröttnat wid de många talen. Det stora amerikanska Traktatsällskapet håller intet årsmöte; Bibelsällskapet icke heller.

— Besynnerlig ed. Det är känt att otro och gudsförnekelse är råbände just inom de bildade kretsarne i Frankrike, så wäl som sjelfwa regeringen och parlamentet. Ett förslag har nyss warit före att förändra eden, d. w. s. affkasta den religiösa eden. Justitieministern begärde dock, att den skulle bibehållas och endast nya irreligiösa edsformler

antagas, emellan hwilka man sedan finge wälja. Den religiösa eden skulle hafwa denna lydelse: "Jag swär wid min heder och på mitt samwete". Det sednare tillägget borttog emellertid, så att den lagliga eden nu lyder så här: "jag försäkrar på min ära"; eller "jag lofwar på min ära". Hwem vill lita på en sådan ed bland menniskor, som förneka Gud!

— Brödrasförsamlingen ämnar den 20 och 21 instundande Augusti fira en missionsjubelfest efter sin nu 150 åriga wälsignelserika werksamhet. Är det samfundet icke märkwärdigt för något annat, så är det så åtminstone för sin missionsiswer, med hwilken troligen intet annat samfund på jorden kan mäta sig.

I en af samma samfunds tidningar afläggas ett klart wittnesbörd om en sanning rörande den heliga nattwarden, den nämligen, "att sakramentets werkan är icke beroende af den utdelandes wärdighet, karakters-renhet eller fromhet. Att göra sakramentet fullständigt och kraftigt, dertill höra endast twänne ting, först, att instiftelseorden uttalas såsom Kristus förordnat, och för det andra, att elementerna äro desamma som Kristus dertill insatt, och så gifwas och mottagas, såsom han tydligen bestämt". Och huru kunde man tänka annorlunda i denna fråga! Likwäl har man i Sverige, och wäl äfwen der och hwar här i landet, gjort den hel. nattwardens wälsignelse beroende af den utdelandes tro och fromhet och dermed så småningom förwandlat nattwarden och dess wälsignelse till något helt menfsligt, något omwist och opålitligt såsom allt menfsligt är, och sålunda beröfwat hungriga själar tron på Jesu löfte wid instiftelsen och hänwisat dem

till människors osäkra fromhet. Gud ware lof, att han gjort oss oberoende af människor och beroende endast af Guds nåd — och det är en klippa som icke swiker! Men att förstå och tro detta, är icke allom gifvet; och äfwen de, som förstå det, behöfwa lära tro det allt mer.

— Vid ett nykterhetsmöte i England berättade en af talarne följande händelse: En landtbrukare, som hade flera söner, lofwade den äldste att, om han wille afhålla sig från rusdrycker under skördetiden, han då skulle erhålla ett får. En yngre son yttrade då: "om jag gör detsamma, får jag också ett får?" "Ja, det får du", blef swaret. "Och jag?" sade en tredje. "Ja wisst", swarade fadren. Då kom äfwen den yngste sonen, en liten gosse, som gerna också wille hafwa ett får: "Kan icke jag också få ett, om jag gör detsamma?" "Det skall du wisst få, mitt barn". "Och fader", tillade nu gossen helt ofkyldigt, "will Ni icke äfwen taga ett får?" Fadren förbluffades något, men swarade omsider: "jo, min son, det will jag".

Fordra icke mer af dina barn, än du will själf göra; gif dem ett godt föredöme, så blir lydnaden lätt.

— Rättwis dom. Sju frogwårdar i Elgin, Ill. ständes af enkan Sarah Naughton på grund af hennes mans död i rusigt tillstånd. Märkwärdigt nog såldes de till \$2,804 skadeersättning. Så sträng lär således Illinois lag vara.

— I Aug. o. M. för d. 31 Maj förefommo några reflexioner i anledning af en art. i "Chic. Bl.". från Princeton Ill. En replik har ingått från Insj. till Chic. Bl., hwarur wi meddela följande: "Ättelst i många reflexioner. Insj.

nekar sig vara en af "Chic. Bladets predikanter" mera än han är A. o. M.:s. Med våra ord wille wi icke säga, att Insj. war utskänd eller besödd af Chic. Bl. utan att han predikade i dess anda och det torde wara sanning. Det öfriga af repliken behöfwer icke meddelas; det är hållet i samma snediga, halft smädande ton, som den af oss klandrade artikeln. I våra artiklar eller notiser om andra äsyfta wi icke att med wett och wilja lemna några oriktiga uppgifter och taga dertföre gerna emot rättelser, då de bestå i verkliga fakta, men icke då de endast utgöra ett försök att med tillkonstlade ord lasta skulden ifrån sig.

(Insjändt.)

Med tack och lof till Herren Gud
Wi tänka må tillbata;
Han har oss klädt i segerkrud
Och lärt oss bedja, waka;
Han har oss gifwit kraft och mod;
Wi sjunga må: vår Gud är god,
Hans namn ske pris och ära.

I många hjertan tecknad står
De flydda årens minne.
Wi mena dessa tretti år,
En snart den tid är inne,
Då först wi sågo detta land
Och stego in på denna strand,
Der wi nu bo och bygga.

Wi woro då blott några få,
När högtid skulle blifwa.
Af prester kommo en @ två,
Man hörde dem ej tifiwa,
Men hopen växte år från år
Och, hwad som händt, nog tecknad står
I himlen och på jorden.

Wi satna några, som ha gått
Från oss till Fadershufet.
Wäl dem, som kronan redan fått,
De äro nu i ljuhet
Och sjunga Sammens lof och pris.
Wi sjunga med på samma wis,
Om är i ljunga läran.

Än se wi några fäder qwar
— Må åren och få tala —
De lära fått i flydda dar,
Hur Herren Gud hugswalar
Och leda will sin klena hjord.
Må än hans ledning blifwa spord,
Hans sak skall då befrämjas.

Men när wi se på fältet här,
Wi ana dystra tider;
Ty satan rasar här och der,
Snart stunda heta strider.
Men segeren är oss gifwen wißt,
Ty segerfursten Jesus Krist
Har öfwerunnit werlden.

I dyre bröder, träden fram,
Må icke modet falla!
Nog få wi känna synd och skam,
Det rörer oss, ja alla.
När affall spörjes, o hwad sorg!
Men Jesus är vår fasta borg,
Han rädda will oss arma.

Framåt, framåt, i Jesu namn
Till seger och till lycka;
Ty Jesus är vår tröst, vår hamn
Trots den oss will förrycka.
Må wi rätt bruka Andans swärd
Och tronens stöld mot denna werld,
Så fältet skall intagas.

Nog synes striden blifwa swår,
Men Gud ger mod och styrka;
Ty segerhjelten för oss går,
Wi honom endast dyrka
Och drifva på hwad han har sagt,
Ej sela kan hans stora magt,
Han råder öfwer alla.

Männ' han nu bruka will sin magt
Att menniskor förderfwa?
Nej hör och märk hwad han har sagt,
Om du will riket ärfwa:
Sag tom att frälsta men'ns barn
Från deras dom och satåns garn
Till ewig fröjd och ära.

H. D.

Texter för Söndagsskolan.

Tredje qwartalet.

N:o I. — Den 2 Juli.

Matth. 10: 1—16.

En lärdom om hemmet.

a) Inledning. 1. Tid och ort. Vår sista bibeltext war slutet af nionde kap. Der-
efter följer en tid af tyttio och derunder till-
drogo sig flera händelser, t. ex. tempelinwig-
ningsfesten i Jerusalem, hwarest Jesus höll
talen i Joh. 7: 11 o. f. Lukas omtalar tyd-
ligt hans sista resa till Jerusalem i kap. 9: 51.
Vår text v. 1, 2 synes hänthda på samma sista
resa till Jerusalem och det som här omtalas
tilldrog sig således på vägen från Galileen ge-
nom Perea utmed Jordan. Se Matth. 19: 1.
Jesu tantar om h e m m e t och familjeförhål-
landet i enlighet med Guds wilja och råd samt
barnens ställning till familjen och Guds rike
framställas här. Jesu beteende mot barnen
omtalas här, icke blott för att wisa Jesu wän-
liga sinne mot barnen, utan för att wisa det
barnen lita wäl böra tillhöra M: s kyrka, som
det G. T: s, och icke hindras derifrån.

2. Parallellställnen. Luk. 9: 51. Matth.
19: 1—12.

b) Frågor. Hwarom handlade den sista
texten i slutet af 9: de kapitlet? Hwar wista-
des Kristus den tiden? Hwilken vigtig resa
begynte han nu? (Se Luk. 9: 51). Kan du sä-
ga något som tilldrog sig under den tid som
ligger emellan denna och föregående text?
Hwar war Jesus då det inträffade som wi här
läsa? Hwarom handlar denna text?

Hufwudtext: Jag handlar för sig-
t i g t och redligt med dem som mig till-
höra, och wandrar troliga i
m i t t h u s (Ps. 101: 2).

Ämne: Hemmet.

I. Ett godt hem (v. 2—9).

II. Huru ett godt hem förderfwas (v. 4,
5, 9—12).

III. Barnen i hemmet (v. 13—16).

IV. Förklaring öfwer wissa ord
i texten.

B. 1. "Etoð upp dādan", näml. från Gali-
leen. "E t o d u p p" har här en särskild wigt.
Han begynte nu sin sista wandring till Jerusa-

lem. Han tog sitt affsed af det land, der han mest verkfat. "Wid sidan af Jordan". Samliga, äfwen Luther, öfversätta: "på andra sidan", således öfter om Jordan i Pereen. Det troliga är att han gif ett stycke af wägen på andra sidan och så åter kom öfwer in i Judeen. "Och folket församlades", under tiden då de gingo. Här inbegripes en tid af flera wendor. Folket började också nu att draga upp till Jerusaleml för påsthygtidens firande. Detta war derföre sista tillfället att få höra honom med en hjälp af honom. Och det säges, "Han lärde dem" och Mattheus säger också: "han gjorde dem helbregda". Han war outtröttlig att så den goda säden och göra wäl. Men alla kommo ej i ren affigt; somliga woro hans owänner.—

B. 2. "Då gingo de fariseer fram". De woro afundjuka och fiendtliga och kommo med en twistefråga: "Är det mannen lösligt m. m.?" Judarna wäntade att Mesias skulle afgöra alla twistefrågor bland dem. Men nu kommo fariseerna fram med denna fråga för att "frösta" Jesus. De wille locka from ett swar, som skulle sätta med honom hos folket och reta både män och qwinnor emot honom. "Stilja sin hustru ifrån sig". Hos Matth. 19: 3 står också "för alla händelser skull". Denna fråga war en gammal stridsfråga bland deras egna lärde män och en swår fråga, hwarföre de fariseer mente att fånga honom hur han än swarade. (Swarje tid har sina fariseer och twistefrågor och den som vill predika och lära enligt Guds ord blir alltid ansatt af dem.)

B. 3. "Hwad hafwer Mose budit?" Jesus hänstjuter saken till Skriften, den bästa auktoritet. Det är ett förträffligt medel mot dyliska frågare att låta dem själwa framdraga swaret ur Skriften.—B. 4. "De sade: Mose tillstodde" (5 Mos. 24: 1). De mente att det war äfwen för "alla händelser skull", ehuru det ej står så, utan det heter: "för någon olusts skull", det är något skamligt. Jesus visar också rätta betydelsen af detta ställe och säger v. 5: "För edert hjertas hårdhets skull stref han eder detta". Det war alltså ett med gifwande för att förekomma en större olycka; men ej ett bud att de skulle så göra. Moses wille förse qwinnorna med en lag emot männens hårdhet. Gud gillar icke allt hwad han tål. Folket war så förderfswadt, att lagen ej kunde utföras i sina fulla moraliska fordringar.

B. 6. "Första skapelsen". Det är i werldens beghynnelse wisade Gud sin wilja genom

att skapa en man och en qwinna. Märk tillämpningen i v. 8 och följaktligen kan ej månggifte ega rum.—7. "Blifwa wid", hänga wid, wara fastad, således ej stilja sig från henne. Denna förening bör icke ingås lättfinnigt, ty den innefattar i sig alla sällhet i detta lifwet och mycket för ewigheten. Den bör derföre ingås i gudsfruktan och med ett gudaktigt sinne. "Gudaktighet är nyttig till all ting och hafwer löfte om detta lifwet och det tillkommande" (1 Tim. 4: 8). Den är det förnämsta willoret för ett godt och lydigt hem. Den som lefwer utan religion, lefwer utan Gud, och utan Gud är ingen glädje, ingen tröst och intet hopp. Men också huru sällhynta äro ej sådana äktenkap och derföre så många olyckliga hem och så många sönderflitna familjer!

B. 9. "Hwad Gud har tillhopafogat". Den som stiljer sig eller andra griper in i Guds rätt och kränker den gudomliga lagen och ådrager sig derigenom olycka och straff. Kristus har med dessa ord afhuggit så wäl orätta stiljesmesfor, som månggifte.

B. 10—12. Jemför dessa verser med Matth. 19: 9, der den enda giltiga orsak till skilsmessa anföres. Lättjinnigt öfswergifswande kommer af otro på Guds ord och olydnad mot Guds ordning, och sådant föder olycka. Äktenskapet är en bild af Kristi förening med sin församling, den han aldrig vill öfswergifwa.

B. 13. "De hade barn", eller buro barn till honom. Således äfwen små barn, ty med ordet här menas "infants". "Taga på", det är, lägga händerna på dem och wälsigna dem. Barnen kunna mottaga wälsignelse af Jesus och föräldrar böra wara angelägna om att föra dem till honom. Men ty wär gifwas många föräldrar som icke fråga derefter. "Bärjungarna näpste dem". De tyckte kanske, att deras mästare hade för mycket att göra för att kunna antaga sig små barn. O huru kallt bemöta många de små äfwen i våra dagar! Man menar att barnen ej äro så wigta, att Jesus skall använda något på dem.—B. 14. "Men Jesus blef mislyht". Han blef illa tillfreds, emedan de afhöllo från honom 1) dem som wille komma; 2) dem som skulle blifwa kyrkans hopp; 3) dem han kom att frälssa; 4) dem han älskade, och 5) dem som tjenade såsom exempel på hurudana hans lärjungar borde wara. "Bättre barnen komma" m. m. Det är ej nog att ej hindra dem, utan man bör bringa dem fram. Huru mycken nåd och wälsignelse beröfwa icke

föräldrar sina barn, när de försumma att föra dem till dopet. "Sådana hörer Guds rike till". Egentligen: Guds konungarike är barnens. Således för deras räddning. Låt dem då taga det i besittning! — B. 15. "Hvilkén som icke" m. m. Hvilkén som icke i samma enfaldiga barnatro tager emot, har ingen del i nådens rike och kommer ej in i himmelen. — B. 16. "Han tog dem upp i famnen och välsignade dem". Han tryckte dem till sitt hjerta och "välsignade dem", icke blott med ord utan i verklighet. Nu då han ej är i synlig måtto när oss, har han gifvit oss dopet, der han nu nedlägger sin välsignelse, sin nåd och sitt rikets alla statuer. Tänk huru illa det är att förmena barnen allt detta!

B. Frågor.

I. Ett godt hem (v. 2—9).

Hvilka frågor framstälde farisarna? Hvad var deras mening dermed? Hvem hänvisade Jesus dem till? Hvarst grundades hemmet? (1 Mos. 2: 18—22). Huru välsignade Jesus ett hem då han var på jorden? (Joh. 2: 1—11). Till hvilket hem plågade han ofta gå? (Joh. 11: 1—5). Hvad är det förnämsta vilkoret, om ett hem skall vara godt och lyckligt? Hvilka förestiftriser gifvas i Guds ord? (1 Kor. 10: 24; 13: 4—7; Phil. 2: 3; 4; Efes. 5: 21—28; 2 Kor. 13: 11; 1 Tim. 3: 12; 2 Tim. 3: 15). Huru är ett rätt hem en hjälp för kyrkan? Huru för staten? Huru kunna barnen bidra till att göra hemmet lyckligt? (2 Mos. 20: 12; Ordsp. 6: 20—22; Efes. 6: 1—3; 1 Joh. 3: 11, 18, 23). Hvilket exempel har Kristus själf gifvit härpå i sin barndom?

II. Huru ett godt hem förderfvas (v. 4, 5, 9—12).

Hvarför tillät Moses gifva stiljobref? Huru kunde hjertats hårdhet göra det nödvändig? Kunna våra lagar vara så bindande som våra moraliska pligter? Huru förderfvas ett godt hem? (Sw. Genom hjertats hårdhet, själfsviethet, kärlekslöshet, ogudaktighet o. s. f. m.) Huru genom själfsviethet? Huru genom ogudaktighet? Huru genom brist på tålmod? Huru genom barnens olydnad?

III. Barnen i hemmet (v. 13—16).

Hvilka förde barn till Jesus? Hvarför? Huru kunde det vara att Jesus rörde vid dem? Hvad gjorde lärjungarna? Hvarför? Huru kunna vi bringa barnen till Jesus? Hvad medel har Jesus inrättat för att taga barnen in i sitt rike? Hvad sade Je-

sus om barnen? Hvad menas med de orden: Guds rike hörer dem till? Hvad gjorde Jesus med barnen? Huru böra de äldre mottaga Guds rike?

Värdomar.

1. Den lyckligaste plats på jorden är ett verkligt hem.
2. Hemmet är en skola der man får lära allehanda dygder: kärlek, själförfäktelse, vänlighet, tålmod, gudaktighet.
3. Familjen har gudomligt ursprung och ättenskapets band böra vara startare än de mellan föräldrar och barn.
4. Hemmet förderfvas genom onda lustar, själfsviethet, ogudaktighet och olydnad.
5. Små barn böra komma till Jesus och föräldrar böra ej hindra dem.
6. Jesus är barnens bästa vän.
7. Hvarje medlem i familjen bör bidra till att göra hemmet till en bild af himmelen.

Tillkännagifvanden.

Barnhemsfest.

Den 4 nästkommande Juli kommer liksom under föregående år en barnhemsfest att firas vid barnhemmet i Andover. På förmiddagen sker inwigning af det nya huset, hvilkén högtidlighet tager sin början kl. 10 f. m. Allmän middag hålles i den intill hemmet liggande lunden. Inkomsten tillfaller hemmet. På eftermiddagen hålles tal och öfningar, hvilka omväxla med sång och musit.

Många hafva med kärleksgåfvor bidragit till det nya prydliga huset och vi äro förvissade att dessa gerna vilja komma och deltaga i dess inwigning.

Landsmän i allmänhet och barnhemmets vänner i synnerhet äro hjertligen välkomna.

Andover i Juni 1882

Erl. Carlsson,
Barnhemsdirektionens ordf.

Norra missionsdistriktet af Söwakonferensen håller sitt nästa möte i Swede Valley och tager det sin början den 11 Juli kl. 4 på e. m. Vid samma tillfälle blir kyrkoinwigning.

A. Sundberg, sekr.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Augustana och Missionären.

Veckofidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

G. A. Sasselquist.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 5 Juli 1882.

N:r 27.

I anledning af synodalmötet.

Det låter ej neka sig, att ej så få kommo till mötet i Altona med den farhågan i sinnet, att några frågor kunde framkalla skarpa sammandrabbningar emellan dem som hyste olika meningar angående desamma och dermed åstadkomma oro, för att ej säga bitterhet. Denna farhåga visade sig vara utan grund. Wisserligen fördes ej alltid diskussionen på det wärdiga sätt, som tillhör en församling af kristna, och rörande ämnen, hwilka på ett närmare eller fjärrare sätt sammanhånga med Guds församlings angelägenheter, således äro af andlig art. Men hwilken synod eller konferens inom de kyrkliga samsfunden i Amerika har häri nått fullkomlighet. Twärtom, tror jag, att vårt möte hade företråde framför många, som under detta år hållits. Dermed äro dock ströpligheterna, som uppade sig wid mötet i Altona, platt icke ursäktade. Säkert är emellertid, att synodal-medlemmarna åtskildes med föröfadt inbördes förtroende och wänskap, något som just borde vara frukten af sådana stormöten.

Om jag derföre nu går att anmärka hwarjehanda under förhandlingarne,

sker det endast för att så sådant wid kommande möten undanröjdt, på det våra möten allt mer kunde få den rätta både formen och andan och sålunda blifwa i full mening stärkande, uppmuntrande och uppbyggande. Vårt folk wäntar detta af oss, såsom syntes af den mängd af gäster, som oaktadt det swåra wärdet och wäglaget fyllde, icke blott under gudstjenststunderna, utan äfwen under mötesförhandlingarne, "Herrens gårdar". Somliga af oss tänka wäl tillbaka på våra småmöten i synodens barndom, och till och med yttra emellan fyra ögon: "låt dem gå, på det wi må få tillbaka våra förra fridsamlingar"; men det skall blifwa frukten af våra stora, gemensamma möten, att "de bittra rötterna" må ej blott få tillfälle visa sig och sticka upp, utan äfwen huggas bort, ja ryccas upp. Derföre skole wi äfwen wid våra synoder kämpa emot köttet, des lustar och begärfelser och så småningom genom Guds nåd rensa ut ogräset. Derföre wilje wi icke frukta för våra stora synodalförsamlingar, utan komma till dem "i Herrens Zebaoths namn och kraft", så skole de just blifwa i rent andligt hänseende våra mest fruktbärande möten. Men då måste wi komma i medvetande

om att i ofs, det är i vårt kött, bor in-
 tet godt, och taga ofs till vara för vår
 egen anda, samt låta tukta ofs af brö-
 der eller af Herrens Ande. En sådan
 vinst är värd en lång resa. Vi borde
 derföre icke med all makt söka få bort de
 stora mötena genom den s. k. "indirekta
 representationen"; derunder kan ligga en
 lust att få sin vilja fram och brist på
 den eftergifvenhet ("låta säga sig"),
 som den "direkta representationen" for-
 drar. Vi hafva ingen fruktan för den
 sednare, lika litet som för den förra.
 Hos "folket" tyckes ligga en innerlig
 kärlek till det hittillsvarande, en akt-
 ningsvärd konserveratism, och en aning
 att det nya representationsfättet är ett
 ingående på olika vägar, som kunde väl
 löpa jemte hwarandra en tid, men äf-
 wen af någon mäktig ande kunde styras
 i så olika riktningar, att de icke mera
 sammanträffade. Att man är rädd
 derför, bör ju ingen förundra sig öfver;
 det borde tvärtom väcka till glädje, att
 vi icke äro angelägna om, och endast
 fara efter, något nytt och deri lifna tiden
 i hennes oroliga fikande. För vår del
 hafva vi ingenting emot ett nytt repre-
 sentationsfätt, endast det icke är "begyn-
 nelsen till slutet". Detta erinrar om
 den långa diskussionen öfver nämnda
 fråga, som upptog en betydlig del af sy-
 nodens första dagar, utan att man kom
 till något egentligt resultat. Bringade
 och diskussionen saken till klarhet för
 många, så hade den och den verkan, att
 många af synodens göromål samman-
 trängdes mot slutet och blefvo då
 hastigt, för att ej säga allt för hastigt,
 afgjorda. På detta fätt fattas många
 obetänksamma beslut och kanske ej så
 måste lemnas ovidrörda. Det är up-
 penbarligen synodens pligt att först un-

danstöka allt det, som tillhör ett bestämdt
 möte att göra, och sedan taga sådant fö-
 re, som kan anses nödvändigt och upp-
 byggande.

I sammanhang härmed må och an-
 märkas, att vi kunna vid våra möten
 råka in i ett reglementerande, hwilket
 gifwer våra förhandlingar ett lagiskt
 utseende och snärjer dem, som ej äro
 wanda "att så gå", samt kan blifwa ett
 verkligt hinder för en god saks befor-
 dran. Vi måste hafva regler, i enlig-
 het med hwilka göromålen böra skötas,
 och i denna del böra vi lära af "werl-
 dens barn", hwilka ofta äro "wisare än
 khusens barn i sitt släkte"; men i en för-
 samling af kristna bör dock en annan
 anda fylla formerna, derest icke den apo-
 stoliska domen skulle fällas öfver ofs,
 att vi "gripas med skrifna stadgar, lika-
 som vi ännu lefde i werlden". Vi få
 icke vara så andeliga, att vi inga stad-
 gar behöfwa, ej heller så köttsliga, att
 vi låta ofs regeras af dem. I kon-
 gressen och legislaturerna har gerna
 hvar och en sitt mål att vinna och be-
 gagnar sig härvid så väl af "reglorna"
 som af talekonstens alla knep för att be-
 röstwa en motståndares skäl all kraft. I
 en kristlig församling, der angelägenhe-
 ter, som sammanhånga med Guds rike
 på jorden, behandlas, der måste man
 sorgfälligt och samwetsgrant taga sig
 till vara för ett sådant konstigt och
 advokatoriskt bruk af ordningsreglor
 eller af talet, som skulle tillwinna ens
 egen mening segern, såsom hade man en-
 sam sanningen på sin sida. Allt för-
 löjligande af andras ord, alla försök att
 genom falska slutsatser eller oriktiga
 framställningar af andras grunder ned-
 göra en motståndare, är rent af syndigt
 och skulle föra ett orenande och förderf-

wande element in i förhandlingar, hwilka borde ske i samma anda som den första synodens i Jerusalem (Ap. g. 15), der Guds ord och kristlig erfarenhet afgjorde den uppkomna svåra frågan.

Så borde man äfwen wid våra möten besluta sig om att sammantränga sina tankar i så få ord som möjligt, redan af den grunden att andra må få tillfälle att uttala sina. Dock ej allenaft detsföre. "Predikaren" säger (5:1): "Gud är i himmelen och du på jorden, detsföre låt dina ord wara få". Man läse äfwen 5 v. i samma kapitel. I Nya Test. warnas för "fåfång ord" och "onyttigt tal" och i allmänhet säges der oändeligen mycket i så ord, hwar efter kristna måste rätta sig.

Korteligen, wi måste wid våra synoder werkliggöra den grundsats ap. Jakob uttrycker i de få, men mycket sägande orden: "frihetens fullkomliga lag". En lag måste der wara, men en lag, i hwilken friheten lefwer, och den är allena fullkomlig. De fara detsföre wilse som wilja hafwa en frihet utan lag, hwilket ju intet annat är än sjelfswäld och öfwergår allt mer till tyranni; liksom de också uppenbarligen äro på afwäg, som fordra och poeka blott på lag och reglor, utan frihet, hwilket förhållande måste förjaga allt lif och förwandelat allt till en maskin, d. ä. åter till tyranni, endast med den skillnad, att i förora fallet tyranniet utöfwas af en tilltaggen person i frihetens namn, men i sednare fallet i lagens namn.

Men huru då få ihop något, som kan kallas "frihetens fullkomliga lag", denna sammanfattning af twänne så skenbart motsatta ting? Vår fasta öfwerthgelse är, att endast sann kristendom, en lefwande tro kan detta göra. Det

gifwes ingen werkelig frihet, utan i kristendomen, såsom Jesus säger (Joh. 8: 32, 36): "om I blifwen wid mina ord, så skolen I förstå sanningen och sanningen skall göra eder fria; om Sonen gör eder fria, så ären I rättsligen fria". Det gifwes ingenting friare i werlden än tron och dock gör den oss så helt och hållet till Jesu egendom, att han talar och werkar uti oss. Men trons frukt är kärleken och den är åter den aldrastörsta makt och derjämte, i likhet med tron, det friaste wäsende under solen. Den bär den gudomliga lagen inom sig (Gud är kärleken!) och är just fördenstull fri: d. ä. frihetens fullkomliga lag. Men denna frihetenslagen skapas icke fullfärdig, som sådan finnes den allena i Gud. Men hos de troende finnes den åtminstone som ett frö, hwilket måste wäxa, pröfwas och öfwas, icke blott i ensamheten, utan i det gemensamma lifwet, färsildt wid synodalmötena.

Diotrephe's slägtingar.

Ett bewis derpå, att ej ens de apostoliska församlingarne woro iena och att medlemmarne i dem ännu woro syndige, lemnar oss exemplet af Diotrephe's, om hwilken Joh. har några allwarliga ord i sin tredje epistel. Wi wilje nu nämna några ord om denne Diotrephe's, emedan han har många slägtingar ännu i lifwet och frestelsen är stark här och der i församlingarne att omedwetet lifna denne märklige man; men Johannes ord om honom äro af den bestaffenhets, att de böra snarare affrädas från hans efterföljd. Vår uppmärksamhet har blifwit kallad till detta ämne genom en artikel i Ill. Chr. W., hwilken wi wilja i hufwudsak tillägna oss och

således undgå misstanken för att vara "personliga". Saken är allvarsam och manar till skarp själspröfning.

Allt hvad vi weta om Diotrepthes är att han hörde till en församling, för hwilken den hel. aposteln bar faderlig omsorg, och bestrifwes såsom en, "som wille bland dem (i församlingen) vara ypperst". Han har troligen warit en begåfwad man, kanste och förmögen, och derjämte frukostig med hvad han hade, — i alla händelser wille han hafwa mycket att säga i församlingsangelägenheterna och i själswa werket ensam styras allt. Han tålte derföre ingen, som stod honom emot; han uteslöt ur och uteslängde ifrån församlingen sådana som icke woro på hans sida. Wi kunna förmoda, att mannen trodde sig ej blott mena väl, utan och att han bäst förstod huru allt borde gå till för att winna framgång. Men Johannes, kärlekens apostel, som så oupphörligen drifwer den förmaningen: älsken eder inbördes, riktar emot honom följande skarpa tillrättawisning: "Derföre, när jag kommer, will jag kungöra hans gerningar, som han gör, och sqwallrar emot oss med onda ord; och han låter sig icke dermed nöja; själf annammar han icke bröderna och förmenar dem, som det göra wilja, och drifwer dem ut af församlingen". Det synes som hade han församlingen så under sig, att hon tålligt fördrog hans egenmäktiga förfarande. Säkerligen ansåg Diotrepthes detta såsom ett tecken till de goda frukterna af sin styrelse — och märkte icke, huru hans högmod derunder wägte och hwilken dom han beredde emot sig. Hans namn står nu såsom slaget wid en stampåle, såsom en war-nagel för alla, som frestas att träda i

hans fotspår. Och dock wilja wi icke påstå att Diotrepthes ej war eller åtminstone hade warit en kristen; det kostade då mer att bekänna sig till Kristus och söka medlemskap i hans församling än att göra detta för hederns skull. Således kan äfwen en kristen råka i snaran och falla i den freshelsen för hwilken Diotrepthes dukade under. En orsak härtill äro stora andliga gåfwor att tala eller råda, eller åtminstone den meningen att man är utrustad med sådana, således i grunden höga tankar om en själf. Man börjar då med att finna fel med andras ord och gerningar, tager gerna emot erkännande och till och med beröm för hvad man själf säger och gör. Så småningom bildar det sig ett litet tillgifwet parti omkring en, och nu skrider det framåt från det ena till det andra; motståndare betecknas såsom fiender till Guds ord, döda m. m. och snart sitter egenwiljan på troren. Ingen kan tro, hwilket andligt tyranni under fromhetens sken kan sålunda så småningom införas.

Ännu sämre är det, när sådana, som Herren wälsignat med jordiskt rikedom, så att de kunna bidra till församlingens utgifter mer än andra, men och fördensfull wilja vara "de ypperste", så att allt bör gå efter deras önskan, när t. ex. wal af diakoner eller pastor eller något annat ämne förehafwes. Emedan de bidra så mycket, bör deras wilja respekteras, och finner man det otillständigt, derest fattigare medlemmar, äfwen om de äro fromma, wäga hysa en motsatt mening. Wi känna nog, huru misstänksamma fattiga ofta äro; men tala icke nu derom.

Om nu sådana faror, att wilja vara "ypperst", äro flere och större i våra

dagar än på Johannes tid, så är och angeläget för alla, som på något sätt kunna vara utsatte för dem, att hafwa aft på sig sjelfwa, att de icke snärja sig i dem, förderfwa sig sjelfwa och bringa oro, elände, misstankar, oenighet och partiwäsende uti en församling. Answaret för sådant blir förfärande stort.

"Men", torde nu någon fråga, "böra icke andligen utrustade män, eller sådana som Herren satt i tillfälle dertill, använda sina gäfwor, göra wäl med dem och möjligen dermed synas öfwer andra? Har icke Jesus sagt: låter edert ljus lysa för menniskorna?" Jo, we dem, om de icke tjena andra med sitt goda, men märk: tjena, icke för att blifwa "afhållen" eller warda "den ypperste", utan för att tjena Herren i hans lekamen. Frålsaren har gifwit oss den bästa regeln därför, då han säger: "den som ibland eder vill ypperst wara, han skall wara eder tjänare". Wi må wäl försöka blifwa de ypperste i tjänandet, men icke i regerandet; till det sednare måste wi nödgas och dragas. Somliga äro nästan af naturen skapade för att regera; men dessa måste först hafwa ödmjukat sig för Herren, ja blifwa allt ödmjukare inför honom, om Herren skall upphöja dem, samt lefwa i en ständig fruktan för sig sjelfwa. Kristus, mästaren, kom för att tjena, och hans lärjungar måste alla lära denna konst af honom. Hafwe wi än så stora gäfwor, äro satte i än så höga embeten, så böre wi dock i allt och med allt blott tjena. Det är de kritnes fall och derigenom blifwa de redan på jorden angelars likar. Så wi detta tjänaresinnet, så stole wi slippa få någon stolt Diotrepheas att oroas af eller kämpa med i församlingarne, wid konferensmötena eller wid synoderna.

Till slut få wi bekänna, för att ej lägga våra brister på andras skuldror, att wi wäl i början tänkt tillägna oss framställningen af detta ämne ur ett annat blad; wi togo blott derur påminnelsen om saken, men råfade fylla rummet med våra egna tankar. Gud beware oss för alla Diotrepheer! Gudi allena äran!

h.

Släpstenar.

När man skall ut och fiska, lagar man wanligtwis, att man har "sänke" på nätet eller notreswien för att föra den ned i wattenet. Sådana äro der goda och på sin rätta plats. Men skall man begifwa sig på en wandring, vill man icke gerna binda stenar wid fötterna; ty de wore ju en blott till hinder. Menniskofiskarens not är wäl försedd med sänkestenar. Evangelium och dess handhafware, Kristi församling, bruden, är ringa och oansenlig, bär armodets och föraktets nedtyngande stenar; och sänker sig därför lätteligen ned till den ringaste och obethydgaste. Men såsom Kristi följeslagersta, såsom en himlawandrare, har hon allt för ofta släpstenar wid fötterna, som hindra henne uti loppet. Huru skall hon bete sig med dem? De kunna wara af mångahanda slag, men hafwa dock det gemensamma kännetecknet, att de äro döda ting. De tillhöra henne ej, så att de äro en del af henne; de äro blott widhängda. I en församling icke många hundra mil härifrån såg jag, för ej färdeles många år sedan, hur det gick till att på ett ledigt sätt blifwa befriad från en betydlig del sådana der tingestar. Församlingen war mycket besvärad af dem, så att hon en lång tid knappast kom ur fläcken.

Då uppbjöd hon en gång alla sina krafter och tog ett temligen långt skutt; och då tappade hon de svåraste släpstenarne. Sedan var det icke någon konst att gå. Det frigörande "skuttet" var kyrkobygge. En sade: "Vi kunna reda oss ännu med den gamla kyrkan, bygga till henne något litet. Eller också kunna somliga af oss besöka grannkyrkorna". En annan sade: "Att bygga kyrka, det wore nog rätt och väl. Men att bygga henne så stor och så en tegelkyrka dertill, och jag förmodar hafwa mattor och polerade stolar och målade fönster och granna bilder och målningar inwändigt och så kanste till på köpet en stor piporgel, så att man skall få löna järskild man att stöta den — nej det är då allt för mycket lyx. Mitt samwete säger nej härtill, och det är aldrig rådligt att göra något mot sitt samwete". Och på så sätt war det farväl med dem båda. De menade sig nu hafwa lagt ut pengar nog till den der kyrkan och presten, nu må dessa söka reda sig deras penningar förutan. Men hade de wetat, huru stor tjänst de gjorde församlingen derigenom att de lemnade, så nästan fruktar jag, att de stått qwar till och med af idel elakhet. Så länge de woro qwar, sågo många af de andre församlingsmedlemmarne upp till dem såsom föredöme. "När han gaf \$5, så är det då bestämdt nog, om jag gifwer 50 cents, han är väl wärd minst tjugo gånger så mycket, som jag". Dylikt swar erhööll ofta den, som gick omkring för att samla bidrag till kyrkan. Sålunda gick det trögt med att få räknningarne att gå ihop. Något arbete utomkring war knappast wärdt att tänka på. "Låt oss först sopa rent wid vår egen dörr, innan wi bege oss ut till andra". Efter det

der "skuttet" kunde man taga temligen långa steg utan att det kostade på så mycket. Bidragen till kyrkan stego på första weckan från några hundra till öfwer ett par tusen dollars. En annan gång mötte nu insamlaren. "Jag har nu en tid haft stadigt arbete och tjänst, i medeltal så der en \$5 och \$6 i weckan och så mycket är jag willig att ge till barnhemmet och skolan, och jag tänker, får jag tid på mig, skall jag försöka lemnas \$25 till kyrkan. Jag minns i Sverige, hur jag ofta nödgades se andra i händerna efter bitarna, i synnerhet när det war swårt att få arbete. Jag har mången dag arbetat för maten och kaka, och min snälla gumma — ja, jag vill inte tänka på det nu, det gick då med. Och de här skolorna wi ha! Pojken från nästa torpet intill vårt hade väl aldrig kunnat komma till någon skola, om icke hans släktingar hade hjälpt honom hit. Och nu hörde jag honom predika i vår kyrka för en tid sen! Lycka till med din lista! Du skall få se, det går nog bra". Så der ungefär började det låta allt ibland, när man kom och wille hafwa några bidrag. Låt mig då säga till släpstenarne i våra församlingar: "I gören bästa nyttan borta". Men det är bäst att nu sluta talet om släpstenarne; ty mina rader torde redan wara så långa, att de börja blifwa släpstenar för "Aug: 3" spalter. S.

Kärleken. Handle och wandle wi, så måste kärleken wara mäkklaren emellan oss och nästan. Han måste wara alnen hwarmed wi mäte, wigten hwarmed wi wäge, uret hwarefter wi rättte oss, proberstenen hwarpå wi försöke vårt mynt, vinningen som wi söke. S c r i v e r.

Nisshonssång mot dryckenskapen.

U. F. L.

Ser du brännvinsfloden härja
 Detta stöna, rifa land?
 Ler du? Vill du ej aswärja
 Fienden med wäpnad hand?
 Hör du barn och gubbar swärja
 Sig ihop till röfwarband?
 Gör du allwar? Tag din wärja,
 Strid i ädel kärlektsbrand!

Fatta mod, winn härlig seger,
 Du som Andans wapen har!
 Skatta högt det lif, du har!
 Tag din nästa i förswar!
 Nöden trycker hwit och neger,
 Synd och jatan ingen spar.
 Döden skördar, war ej feger,
 Rädsla hwad ännu är qwar!

Dryckenskapen spärrar vägen
 Till Guds tempel, fridens hus.
 Mycken synd gör obenågen
 Till att fianna för Guds ljus.
 Swordom öfwas, hemst och trägen,
 Dråpet föds af gräl och rus.
 Hördom fostras, dhgd förlågen
 Flyr för starka dryckers brus.

Meniskan en gång Guds beläte
 Lefde helig, fri och glad.
 Meniskan gaf sin själ till fäte
 Åt en synd och mer ej bad.
 Sedan höres otrons läte
 Djuriskt öfwer land och stad.
 Nedan — du det ej förgäte! —
 Synden nått en djefwulst grad.

Skola wi som detta märka
 Fråga: Hör wäl detta mig?
 Skola wi Guds werk ej werka,
 Jde föra Herrens trig?
 Han will med sin nåd oss stärka
 Till att efterfölja sig.
 Han will mörkrets sak motwerka,
 Beda oss på ljusets stig.

Såsom små wi hyllat Sonen,
 Då wi kläddes i hans strud.
 Såsom barn wid nådathronen
 Wi lärt älsta Herrens bud.
 Båt oss nyttja den förmänen

Att så wara Kristi brud.
 Båt oss sjunga kända tonen,
 Bönepsalmen, lofswets ljud!

Ha' wi swurit korsets fana?
 Den är wärd en tapper strid.
 Ha' wi börjat framåt spana
 Med wår blick till hemmets frid?
 Röstet hemifrån oss mana
 Att rätt bruka nådens tid.
 Öster ut på gyllne bana
 Dagens konung kommer blid.

“Nittonde århundradet”.

Huru ofta hör man icke stora och stol-
 ta ord öfwer nittonde århundradet så-
 som hade det wärt öfwer alla sina före-
 gångare, ja wore så långt kommet, att
 det kan kasta bort såsom obrukbart allt
 hwad 18 århundraden lärt och uppbyggt.
 Man befinnar icke, att släktet kan urarta,
 nedsjunka till något föregående århun-
 drades ofunnighet och ofedlighet. Man
 begynner med förkärlek falla sig “hednin-
 gar”, och det tillkännagifwer icke fram-
 åtskridande.

Wi wilja höra, huru den berömda
 Spurgeon yttrar sig härom:

“De lärde”, säger han, “påstå att det
 nittonde århundradet fordrar ett frisin-
 nadttänkesätt. Jag önskar det nittonde år-
 hundradet wore förbi. Jag har hört så
 mycket skrytas dermed, att jag är sjuk af
 det nittonde århundradet. Man säger
 oss, att detta är ett så bilbadt århun-
 drade, att det icke behöfwer eller will
 godkänna samma evangelium som det
 första, andra eller tredje århundradet.
 Dessa woro dock martyrnas århun-
 draden, troshjeltarnes århundraden, de
 århundraden, som besegrade alla Gref-
 lands och Roms gudar. Och detta
 woro de emedan de woro evangeliets
 århundraden; men nu äro wi så upp-
 lysta, att våra öron klia för någonting

nytt, och under inflytandet af ett annat evangelium, ändock intet annat är, afstager vår tro och blifwer, i stället för ett mot himmelen stigande wäldigt berg, en ringa myrstack, och wi sjelfwa blifwa, i stället för jättar, små dwerger. Wi komma snart att behöfwa ett förstoringsglas för att upptäcka fristlig tro i landet, den begynner blifwa allt för liten och sällsynt”.

Öwäntad framgång.

För icke många år tillbaka lefde i en af Hollands större städer en judisk läkare, hwilken, likt Paulus, hade warit en farijé. Såsom Paulus hade äfwen han blifwit öfwerwunnen af Kristi kärlek och åstundade sedan, att hela Israel måtte blifwa frälst. Af denna orsak gif han dag efter dag genom de stadsbelar, der de fattiga judarna bodde, och talade öfwer allt om Jesus Kristus. Ofta passerade han härwid förbi en judisk köpmans ståtliga hus. En dag föll honom den tanken in, att han drog öfwer sig ett stort answer, då han icke äfwen bekände Kristus uti den rike judens stora hus. Sedan han en gång insett det rätta, lemnade han det icke ogjordt. Han beslöt att söka honom efter klockan tio på aftonen, emedan han wiste, att den i staden mycket upptagne affärsmannen då skulle säkrast träffas hemma. Så skedde, och han blef på det högsta förwånad, då han blef wissad uppför trapporna, såsom hade han warit wäntad. Men detta förklarades, då han helt plötsligt befann sig i ett stort sällskap, der musiken nyss spelat upp till dans. Den lille doktorn, så olif alla de andre, ädrog sig snart uppmärksamhet. Snart upptäckte han husets

herre och närmade sig honom, ursäktande sitt olämpliga besök. “Jag wiste icke”, sade han, “att ni war upptagen denna afton, men som jag har ett mycket wigtigt uppdrag att frambära, skulle jag anhålla, att ni godhetsfullt wille bestämma någon tid, då jag kunde återwända utan obehag för eder”. — “Swarom är det?” frågade köpmannen; “är det något som i afton bör afgöras?” — “Det är en sak, som gäller lif eller dö”, swarade doktorn, “men jag will återwända wid ett lägligare tillfälle”. — “Tillåt mig dock fråga”, inwände köpmannen, “hwarom saken egentligen handlar”. — “Den handlar”, swarade läkaren, “om Herren Jesus Kristus, Jesus af Nazareth; det är om honom allena jag will tala med eder, och jag skall wara glad, om ni gifwer mig tillfälle att derom tala med eder en annan gång”.

“Blif qwar”, sade köpmannen med ett egendomligt uttryck af glädje och förwåning. “Detta är underbart”, fortsatte han liksom för sig sjelf. “Min vän”, tillade han, “under flere månader har jag warit i ett bedröfligt tillstånd. Huru eller hwarför wet jag icke, men en enda tanke har natt och dag oafbrutet förföljt mig både i mitt hem och på mitt kontor. Jag har försökt blifwa af med den, men omöjligt; och denna tanke, som aldrig lemnat mig någon ro, är denna: — Hwem och hwad war Jesus af Nazareth? Jag har bönfallit, att Gud af nåd wille bistå mig och sända mig någon, som sanningsenligt kunde beswara denna fråga. Nu har Han hört min bön, och jag kan icke låta er gå, ty ingen tid är så passande som denna”.

Derpå gaf han tecken åt musiken att

upphöra samt tilltalade sina förwånade gäster med följande ord:

”Denne herre har varit så god och kommit hit för att tala med oss i ett mycket viktigt ämne — ett ämne, som rör hvar och en af oss personligen. Vårren derför goda och gifwen honom eder uppmärksamhet! — Och ni, min herre”, sade han till doktorn, ”var nu god och säg allt tydligt och klart utan att hålla något tillbaka!”

Och med ens, stående midt i balsalongen, började doktorn att förkunna Guds underbara evangelium om Hans Son, hwilken är Guds kraft till salighet för hvar och en, som tror.

Idet långt efter denna märkvardiga afton befände köpmannen offentligen sin tro på Kristus och började att befrämja det evangelium, som gifwit honom nytt lif. Om några af de andra gästerna mottogo sanningen i sina hjertan, säger berättaren, det wet jag icke, ehuru jag hoppas det; jag vågar icke lägga till något, om hvars sanning jag icke är fullt vis. Det berättade är dock fullkomligt sant.

Det är aldrig opassande tid att uträtta Kristi ärenden. Wälsignelsen deraf skall Han sjelf framställa. Ännu bär mången i sitt hjerta obeswarade frågor, som gälla lif och död; — måga dig blott att gå och säga dem om Kristus, och äfwen du kan få erfara owäntad framgång — till och med bland judarne. (M. f. J.)

Den icke församlar med Frälsaren han förfingrar; den icke kämpar i hans kraft, han vinner ingen seger; den Frälsaren ej leder, han är förledd; den han ej förer, han är förförd.

Scriver.

1 Joh. 1: 7.

En gammal fåraherde i England fördes till ett sjukhus i London att der wårdas, tills den store läkaren döden uträttat sitt göromål. Ett barnbarn ville följa med och läsa för honom. En dag läste flidan 1 kap. af Johannes första bref och kom till de orden: ”Jesu Kristi Guds Sons blod renar oss från alla synder”. Den gamle, blinde mannen reste sig upp i bädden och frågade sin dotterdotter med mycket allvar: ”Står der så, mitt kära barn?” — ”Ja morfar”.

”Läs det då omigen för mig — jag har aldrig hört det förr”.

En läste då omigen de orden: ”Jesu Kristi, Guds Sons blod renar oss af alla synder”.

”Är du alldeles säker på, att det står så der?”

”Ja alldeles säker, morfar!”

”Tag då min hand och lägg min finger på stället; jag vill gerna känna det”.

Hon tog den blinde gubbens hand och lade hans beniga finger på versen; hwar på han sade:

”Nu läs det omigen för mig.”

Med en stilla, mjuk röst läste hon: ”Jesu Kristi, Guds Sons blod renar oss af alla synder”.

”Är du alldeles säker på att det står så?”

”Ja, alldeles vis, morfar!”

”Då, om någon skulle fråga huru jag dog, så säg dem, att jag dog i tron på dessa orden: Jesu Kristi, Guds Sons blod renar oss från alla synder”.

Dermed drog den gamle mannen sin hand tillbaka, hans hufwud föll ned på kudden och helt stilla ingick han inför hans ansigte, hwilkens blod renar från alla synder.

Swarjehanda.

Nykterheten har segrat i Iowa. Detta är en i sanning fröjdesfull underrättelse, som vi denna gång kunna meddelas; dock måste vi tillägga: nykterhetens och ordningens vänner få icke lägga sig till ro och hvila på sina lagrar, utan gällor det nu, att så sådana medlemmar till legislaturen valda, som vilja sätta förbudstillägget i verkksamhet, samt framförallt waka deröfwer att endast sådana embetsmän utses, som vilja själfwa lyda och tvinga andra att lyda förordningar rörande nykterhet. Den första stora segern är vunnen, men flera måste följa derpå, om slaget skall blifwa afgörande. — Man börjar nu, efter segern i Iowa, röra på sig i flera andra stater i ändamål att få en liknande lag antagen. Både i Wisconsin, Michigan och Indiana äro nykterhetsvännerna verkstamma. Till och med i Illinois börja fruntimren tala derom och de hafwa icke blott orsak dertill, utan ådagalägga och stor ihärdighet och torde så småningom lyckas.

— En pastor Burless predikade sistlidne April i en methodistkyrka i Pulperville, Pa, om "det besynnerliga brödrastapets förtjenster" (the merits of Odd-fellowship), och som han enligt bruket wille hafwa en bibeltext till sin bibelwidriga predikan, råfde han dertill utse den rätt passande versen: "mitt hus är ett bönehus, men I hafwen det gjort till en röfwarekula". Ly så göra "de besynnerliga bröderna". De stola dock icke blifwa ostraffade, som hans namn misshandla.

— En pojke på 15 a 16 år hade genom läsning af dåliga romaner blifwit så upphetsad i fantasien, att han beslöt

egna sig åt rof och mord. Han begynte med att mörda twänne personer i Minnesota och ämnade så rymma till Montana, men greps och hängdes af en folkhop. Tidningarne, och deribland flera af våra swenske politiske, klaga bitterligen öfwer de s. k. dime novels, godtköpsromaner af uslaste slag, såsom förstörande ungdomen i grund; men fortsätta dock själfwa med samma förförelsearbete genom att wecka efter wecka för sina läsare uppduka romaner af "spännande" innehåll. Är detta konsequent? Är det icke att medwetet ingjuta gift i sina läsares sinnen? — Folket hämnades på den unge olycklige mördaren, som genom romanläsning blifwit hwad han blef; men romanerna tryckas och slutas som hittills.

— Vi hafwa råfat illa ut för baptistbladet "Evangelisten" för den under rättelse vi för någon tid sedan lemnade om den mördade mördaren Jesse James. Om "Ev." kan uppgifwa hwari vi felade, så wilja vi gerna återkalla. Vi ansågo Jesse James vara baptist, det han åtminstone hade varit, och att han ännu så war kunde man sluta till deraf, att han, såsom tidningarne yttrade, stod i godt förhållande till sin pastor, och af det högtidliga sätt, hwarpå två baptistprester förrättade begrafningen. "Ev." läser falskt, om den tror, att vi tillade de båda presterna orena bewelssegrunder. "Ev." intager emellertid med illa dolt arghet en lista på prester i Sverige, som begått hwarjehanda brott. Vi taga icke presterna i Sverige i förswar, men påstå dock att de i afseende på sedlighet kunna mäta sig med presterna i allmänhet i Amerika, och att icke baptistsamfundet är rent, det wore lätt att bewisa, om vi wille hämnas.

Wille "Ev." upphöra med det stridsjätet, gjorde den bäst. Wi gladde oss icke öfwer att nödgas berätta någonting så ohjggligt som det om J. James. Wi ha icke ens omnämnt mordhistorien om baptistpresten i San Francisco.

— I början af Juni firades en be-
synnerlig 100 årsfest i byn Gnadenhut-
ten i östra Ohio. Omkring 8,000 men-
nistor bewistade högtidligheten och tal
höllos af stadens guvernör m. fl. An-
ledningen är följande: Under det man
annars höll indianen för ett kreatur,
som war utan menniskowett och derföre
utan menskliga rättigheter, trängde Brö-
drasförsamlingens missionärer redan i
förra århundradet in bland indianerna
och förde med det hjerteomskapande evan-
gelium i förening med en kärleksfull
umgängelse en icke så ringa hop öfwer
till kristlig tro och dermed till ett nytt
lefnads sätt. Detta skedde mellan 1770
och 1780. Den indianstam, i hwilken
Brödernas arbete hade sådan framgång,
war just "Delawarerna", med hwilka
de förste swenske nybyggarna i Amerika
gjorde bekantskap. Några indianer af
en annan stam hade föröfswat wäldsam-
heter inom ett nybyggge af hwita, man
kan icke säga kristna, och desse beslöto
nu att till hämd döda de kristne, fredli-
ge indianerna och fullbordade äfwen
detta blodsråd den 8 Mars 1782. 160
man starka, under öfwerste Williamson,
narrade de först ifrån indianerna deras
wapen; derpå inneslöto de männerna i
ett stodhus och qwinnorna jemte barnen
i ett annat. Några af ledarne begynte
genast mordandet. Den ene gick in
bland männen, begynte med en stor släg-
ga krossa hufvudet på den ene efter den
andre; när han hade dödat 12, orkade
han icke mer, men uppmuntrade de an-

dre att fortsätta, hwilket och skedde. Der-
efter företog man detsamma med qwin-
norna och barnen. Snalles mördades
96 kristna indianer af s. l. kristna hwi-
ta. Men har man icke samma sinne
ännu angående indianer, kineser och an-
dra? De äro i vägen, derföre bort med
dem — det är allt. Nu har man wis-
serligen i dessa dagar förbömt det blo-
diga dådet i Gnadenhutzen och till och
med upprest en minneswård öfwer de
mördade. Det hade säkert sett helt an-
norlunda ut med indianerna i våra da-
gar, än det gör, dereft ett sådant för-
hållande emot dem, som våra gamle
swenskar och Bröderna iakttago, hade
fortfarit. Men högmodet, girigheten
och närfrätten har förderfswat och fortfar
att förderfswa detta arma folk och sam-
lar öfwer landet förfärliga blodsfulder.

— Wi hafwa ofwanför omnämnt hu-
ru en gosse blef genom läsning af ro-
maner gjord till en mördare. I New
York uppgifwes officielt att tre sjerde-
delar af de i staden begångna brotten
föröfwas af gossar; och dessa hafwa
lärt sitt förfärliga yrke genom läsning
af den massa romaner, som tidningar
af alla slag förse sina läsare med, samt
af sådana blad som Police News, Po-
lice Gazette och andra af samma art,
hwilka framläggas på tidningsställan
och samla omkring sig en skara af gos-
sar från 10 till 15 år, som insupa giftet
ur dem. Det är rent af barbariskt, att
man skall tvingas att på stättwäg bi-
draga till inköpande af romaner för
de offentliga biblioteken i städerna, då
man wet att dessa läsas mer än alla an-
dra böcker tillsammans, och förnimmer
den gräsliga uppfosstran till brott och
gudlöshet som deraf åstadkommes bland
det uppväxande släktet. Wi läste ny-

ligen en underrättelse från Texas, som gjorde godt. En embetsman försötte lägga skatt (\$50) på dem, som sålde religiösa böcker; men legislaturen gjorde dem helt fria och gjorde i stället till lag, att hvar och en som sålde Police Gazette och liknande tidningar skulle betala \$500 om året i hvarje county, der försäljningen sker. Förfwe detta allmän lag, så skulle den allmänna sedligheten och säkerheten storligen vinna derpå.

— En ny baptisttidning, the Examiner, yttrar om röfwaren Jesse James, att "han blef omvänd och döpt till medlemskap af en baptistkyrka, af hvilken han förblef en medlem in good and regular standing intill sin död". Hvarföre wreddas "Evangelisten" på ojs?

— Från Colorado. Nåd och frid önskas Augustanas redaktion och läsare!

Glädjande är det att pastor L. A. Hocanson antagit sig församlingen i Golden. Men wi behöfwa nu ofördröjligen flera pastorer härstädes. Våra bröder på andra håll synas lida af lika stora och oriktiga fördomar rörande Colorado, som folket hemma i Sverige har om Amerika i allmänhet. Sant är, att Colorado har swåra, beslagansvärda, ganska mörka stuggsidor. Så har hela detta land och så har hvarje land, äfwen Sverige. Men så har också hvarje land och landsända sina goda och ljusa sidor. Så har Colorado. Denna nya stat är en wigtig framtidsstat. Skola wi icke wårda oss om våra landsmän i tyckligt och andligt afseende? Jo wißt. Men hwem skall gå till Colorado? Ja, det är frågan. Må Gud beswara den till sitt namns ära! Bröder! Hjelpen oss! Bedja många genom

J. L.

Presidentmördarens död.

Efter nu alla tidningar äro nästan fulla af allt möjligt af och om Guiteau, måste wi wäl säga några ord, hwilka dock icke skola gälla honom så mycket, som saken i allmänhet.

När dessa rader strifwas (fredagsmiddagen d. 30 de Juni), har wäl mördaren redan fått släppa listwet till. Han utgör ett försärande bewis på sjelfswisshetens och det andliga bedrägeriets ohyggliga verkningar. Han hade länge wankat omkring på den andliga wildmarken, från det ena willfarande partiet till det andra och derunder wäxt i andligt högmod. Slutligen började han anse sig såsom en färskild Guds älskling och ett uttoradt redskap i Guds hand till uträttande af stora ting. Till dessa hörde nu att mörda president Garfield för att så Arthur på presidents stolen. Detta har han intill det fista ansett såsom ett gudomligt werk, som bewisade honom stå under Guds ledning och i Guds synnerliga nåd! Han har emot slutet uttalat det hoppet, att några wille upprepa en minneswård öfwer honom, på hwilken då skall stå hans namn och "patriot och kristen". Men wi ha sagt allt för mycket om denna olyckliga menniska och wilja derföre yttra något om mångas förhållande med afseende på honom.

Äfwe blott tidningarne hafwa föjt honom med aldrastörsta uppmärksamhet och uppsnappat hvarje ord af hans mun eller rörelse af hans kropp och hållit färskilda rapportörer, som waktat wid hans fängelsedörr, och skola naturligtwis måla hans afrättning med de starkaste färger; äfwen annars öfwerallt har man intresserat sig för den lifdöms-

de, med isfwer efterfökt hans fotografi-
kort, sändt honom allt möjligt, men å
andra sidan hafwa många åfwen gjort
narr af den arme fången, till och med
under hans sista dagar på flere ställen
hängt hans bild. Detta är ett oanstän-
digt förhållande af ett sedigt, bildadt och
fristligt folk. Rätt och tillbörligt war
det, att man fordrade hans död; men
sedan man blifwit försäkrad derom, ha-
de man bort låta honom wara i fred,
hwarken wisat ett intresse för honom,
som wore han en martyr, eller uppen-
barat ilsta, hämdgirighet och begabberi.
Men de stora tidningarne gå, tyvärr,
före i sådant och uppfostra sina stora
läsarestaror till samma sinne. Det är
i sanning illa, att sådant sker.

Wakta dig för sådana, som göra huf-
wudsakligt wäsen af något, som dock icke
är hufwudsak. När någon i det andli-
ga talar först och sist om någon wiss
sak, talar mest och ifrigast om den sa-
ken, och denna dock icke är den enda, sto-
ra hufwudsaken om Kristus, om synd
och nåd, omwändelse och tro, utan är
något annat — wakta dig då! der står
det icke wäl till. Åfwenthware och par-
timakare hafwa alltid något eget, som
de mest göra wäsen af, något annat än
detta stora enda hufwudsak. Olycklig
den, som der blifwer fången! "Sam-
wetet är ett mycket ömtåligt ting", säger
Luther; det kan lätt fångas och blifwa
bundet af något, som förer det från
"enfalldigheten i Kristo" och uttorfar
lifwet och friden med Gud, som ett för-
torfande wäder. Så går det till när
en själ blir sjuk i spörsmål. Paulus
säger, att "den, som icke blifwer wid den
lärdom, som förer till gudaktighet", han
är sjuk i spörsmål. Hör hur en upp-
lyst kristen strifwer derom:

Aldrig har jag förr så klart förstått
det ordet: Sjuk i spörsmål, som jag
nu har lärt det af min egen erfarenhet
under min strid om kyrkan. Det är
alldeles försträcktligt, huru det kan blif-
wa en verklig sjukdom att wilja bestån-
digt strida i en sårskild sak, som dock
icke är hufwudsaken, och deremot få det,
som är större i lagen: domen, barm-
hertigheten och tron, att stå tillbaka.
Och det hjälpte icke, att broder N. nära
nog hwar vecka och en dag wist tio
gångar påminde om: "Jag är dock alla-
reban salig blott genom tron på Kri-
stus, innan jag förstår detta; derför är
det icke nödvändigt till saligheten".
Men det war mig lifasom wattensju-
kan, som alltid törstar, eller som en stark
klåda, hwarpå man alltid will gnida,
så war min hjälps till att grafwa i
stridsfrågor. Men hwad som kurerade
mig bäst war det, att broder N. en af-
ton tog mig i ett allwarligt förhör an-
gående mitt inwärtas lif och frågade,
hur jag hade det emellan mig och Gud,
om jag verkligen stod uti trons öfning,
hade frid med Gud och talade något för-
troligt med honom. Och då jag derpå
swarade: "Jag hoppas, att jag lefwer
i tron", så sade han: "Ja, det kan jag
nog märka, du menar att du lefwer;
men hör nu, hwarom jag frågar, och
swara deruppå!" — Då blef jag en
smula förlägen och sade: "Huru fråga-
de du då?" — "Jo, jag frågade: Står
du verkligen i trons öfning?" Du
wet wäl hwad det bethder! Har du i
desså dagar något besvär af synden och
någon tröst och glädje af evangelium?
Har du wänskap med din Gud, så att
du talar med honom det förtroliga "Ab-
ba, käre Fader!" Då blef jag helt stum
för en stund och måste erkänna, att jag

just icke hade tänkt på detta en tid, utan ment, att jag är ja en kristen. "Ja, du har ment, att Jesus är med i fällskapet", sade N., "men det är dock hög tid att begynna förwisja sig derom. Och nu kan jag märka, att du har ett långt nödvändigare stycke att fundera på än dina kyrkliga spörsmål. Eljest gör du som en dåraktig tiggare, som hvarken hade hus eller fassaskrin eller skatt att förvara, men gjorde stort buller om att få sig en god lås. Se till, att du framför allt har skatten och behåller lifwet". — "O Timotheus! förvara det dig betrodt är, och fly vandliga och onyttiga ord och tråtor, som gå af falskeligen berömd konst!" (1 Tim 6: 20). (Sf. M.)

Texter för Söndagskolan.

Tredje kvartalet.

M: o II. — Den 9 Juli.

Matth. 10: 17—31.

Den rife ynglingen.

Inledning. 1. Tid och ort. Strax efter det vi läste i föregående text och under Kristi sista vandring till Jerusalem, innan han hunnit till Jeriko.

2. Innehållet. I denna text vias oss, att hvar och en som vill ingå i Guds rike måste villigt öfvergifwa allt och lemna sig helt åt Kristus; och vidare, att det är alldeles omöjligt att blifwa salig genom att söka fullgöra lagen. Denne yngling är rätt märkvärdig, han är offlanderlig i allt hvad menniskor kunna se, och detta midt under alla frestelser hvaraf han var omgifwen. Han var ung, ganska rik och dertill en öfwerste. Således omgifwen af ungdomens lodelser och lustar, rikedomens frestelser och ärans tjusningstrast. Vidare, han bligdes ej för att wisa sig bland folket på vägen såsom en ödmjuk frägare efter salighet. Huru mycket stå vi icke tillbaka!

3. Parallellställen. Matth. 19: 16—30; 20: 16; Luk. 18: 18—30.

Frågor. Hvad läste vi i föregående ver-

ser? Vins du ämnet? Hvad sade Jesus der om dem som ville ingå i Guds rike? På hvilken vandring var Jesus stadd? Hvarom handlar denna text? Hvad visar Jesus oss i denna text? Hvarföre är denne yngling i synnerhet märkvärdig?

Hufvudtext: Ett fattas dig!

Ämne: Öwinnerligt lif.

I. Sökandet efter öwinnerligt lif (v. 17, 18).

II. Försök, att vinna det genom lagen (v. 19, 20).

III. Det ena, som fattas (v. 21—27).

IV. Bönen för dem som rätt söka (v. 28—31).

A. An m. B. 17. "Då han dådan utgången var på vägen", då han utgått ur huset der han stannat och nu med iswer fortsatte vägen mot Jerusalem. Vägen var nu full med pilgrimer, som gingo upp till påstohögstiden. "Lopp en (öfwerste) till", eller from, ganska styndsam, emedan han gerna ville tala med Jesus innan han lemnade orten. "Och föll på knä", b. visande således både allvar och örnad. "Gode Mästare, hvad (godt) skall jag göra, att jag måtte få öwinnerligt lif?" Troligen hade han bewittnat, huru Jesus betedde sig mot barnen och hört huru han lofwat dem himmelriket. Men märk motfägeljerna i marrens fråga: "göra godt och så, eller är swa". Han förräder här sin ofunnighet om saken. Men ett är wist: der war ett werkligt behof, ett sökande efter salighet. — B. 18. "Hwi kallar du mig god?" Kristus förebrår honom ej egentligen dertföre att han kallar honom god, utan frågar om han ser upp till honom såsom blott en god man, en rabbi, som od plågade kallas god; eller om han erkände att Jesus war en gudomlig lärare och god i samma mening, som Gud är god, således om han ville erkänna honom för Messias. "Ingen är god", af sig sjelf eller så som Gud. — B. 19. "Budorden wet du" m. m. Jesus anförer senare toflan såsom mera lätt att pröfwa sig efter. Ynglingen wille göra något och här får han mycket sig förelagdt. Han menar sig kunna. B. 20. "Det hafwer jag allt hållit (iakttagit) af min ungdom", hvad fattas mig? Han har försökt att få frid, men känner inom sig oro. Hvad är orsaken? Det är en gammal villfarelse att man skall blifwa salig genom lagen. Man tänker alltid på att göra, men af, det fattas ännu frid. — B. 21. "Jesus såg på honom och älsfde honom". Oskadt hans stora ofunnighet om lagens rätta hållande war der

dock något som Jesus tyckte om; der war en öppenhet och en angelägenhet att blifwa salig. Men Jesus såg också att han låg bunden i en farlig snara och sade till honom: "Ett fattas dig", och det war hufwudsaken: *Alfka Gud öfwer allting*, hwilket är källan till goda gerningar. Öfr du det, så wiisa prof derpå: "Sälj allt" m. m. Till denna utomordentliga fordran måste Jesus haft sina utomordentliga orsaker. De öfriga lärjungarna hade också lemnat allt, ehuru det ej war mycket emot denne, "ty han war ganska rik". Hvad betyder detta? Jäde alltid lifa. Men i ett afseende lika: bruka allt för Guds skull; anse allt såsom Guds; war villig att lemna det, om Herren fordrar det. "Statten i himmelen", det ordet fastnade ej i hans öra. "Tag korset uppå". Det war ett stort kors, att sälja allt det han egde. Men ingen kan bli en kristen, som ej är villig att taga hvad Herren pålägger och bära Kristi kors, kostade hvad det wils, ända till — allt, äfwen lifwet. — B. 22. "Han wardt bedröfwad". Nog gjorde Jesu ord ett djupt intryck; men kärleken till rikedommen höll honom fast och han gick bort från Jesus och blef hos egodelarna och — hvad sen? Jo, han miste staten i himmelen. — B. 23. "Huru swärliga". Huru swårt att slita hjertat löst från de jordiska egodelarna! Kom ihåg Lots hustru! Det är swårt, emedan man är benägen 1) att sätta sin tröst derpå; 2) att blifwa storsint och lita på sig sjelf; 3) att blifwa indragen i affärsgemenskap med ogudeliga män; 4) stundom blir det nödwändigt att ändra eller helt öfwergifwa sin handtering och sitt lefnadsfall samt återställa det man på orätt sätt förwarfswat o. s. w. (Zacheus). — B. 25. "Lättare är en kamel gå genom ett nålsöga". Kamelen är hög och har en stor pudel på ryggen. Somliga mena att det war en låg port som brukade kallas nålsöga. Sådana ordspråk woro wanliga i Österlandet och begagnas för att uttrycka något som är swårt, jo, omöjligt. — B. 27. "För Gud är allt möjligt". Han kan göra det stora till smått, förnedra det höga, om s k a p a hjertat och förändra sinnet. Då går det igenom den "tränga porten". B. 28—30. "Wi (lärjungar) hafwa öfvergifwit allt och följt dig" m. m. Petrus förvånar här ett sinne, som bra mycket liknar den rike ynglingens, fastän i en annan form. Det egna jaget är ofta swårast att förjafa. — "Jungen är den m. m. den ide får hundrade-falt". Meningen är ide i räkningen, hundra

hus o. s. w., utan i wärdet, hundrafaldig wälsignelse, frid och glädje. Evangelium sprider wälsignelse i alla, äfwen jordiska förhållanden. Jemför hedniska och kristna länder.

B. 31. "Men många" o. s. w. Dessa ord äro en warning till både Petrus och oss. Mårt här, huru Jesus enl. Matth. 20 fortsätter att framställa liknelsen om arbetarne i wingården. Nog är lönen stor; men den är dock en nåd e l ö n.

B. Frågor.

I. Swem kom till Jesus? Huru betedde han sig? Kan du omtala något angående honom? (Luk. 18: 18 samt inledningen) Hvad bewisar hans löpande? Hvad lära wi deras? Hvad önskade han? Hvad menas med e w i n n e r l i g t l i f? Hvad kallade han Jesus? Huru svarade Jesus honom? Swarföre svarade han så? War ide Jesus g o d? Hvad är det förnämsta wi böra söka? H u r u böra wi söka? M ä r?

II. Hvad sade Jesus att den unge mannen skulle försöka? Till hwilken tasla i lagen hänwijade han honom? Kan någon så hålla lagen, att han derigenom blifwer salig? Hvad svarade den unge mannen? Sade han verkligen till fullo hållit allt?

III. Huru kände sig Jesus till sinnes emot honom? Swarföre älskade han honom? Hvad sade han till honom? Hvad fattades honom? Hvad är det e n a nödwändiga för att blifwa salig? Hvad sade Jesus att den unge mannen skulle göra? War det ej för mycket? Hvad mera skulle han göra? Hvad betyder det att taga korset uppå? Huru gick det nu med mannen? Hvad låg i wägen? Swarföre är det swårt? (1 Tim. 6: 17—19). Hvad menar Jesus i v. 25? Huru förklarar Jesus detta? (v 27).

IV. Hvad sade Petrus? Swarföre? Hvad lofwade Jesus för detta lifwet? Hvad betyder det? Få de, som söka för lönnens skull, samma lön? Hvad lofwar Jesus för ewigheten? Männe Petrus nu är belåten? Huru går man miste om lönen? — Hwilken allmän fanning hemta wi ur denna text?

Wi måste lemna allt för Kristi skull, om wi sjöla erhålla ewinnerligt lif.

Lärdomar.

1. Ewigt lif är det förnämsta wi böra söka — löpa efter.

2. Ewigt lif är en gåfwa — ett arf. Om wi äro barn, så äro wi arfwingar.

3. Der finnes i hwarje hjerta en ådra efter ewigt lif.
4. Man kan hafwa många yttre verk, men sakna andan och tron.
5. Gud glömmet ej att löna dem som söka honom.

Erkännanden.

Till Barnhemmet i Andover hafwa sedan sista redogörelsen i nr 4 af N. o. M. inlutit:

Från Rodford wid Chs Swanbergs bröllop 2.70; do wid August Nilssons bröllop 2.55; John E. Anderson, Rio, Ill. 1.00; John Fredin do 1.00; Thilda Mångren, Woodhull 0.50; Gethsemaneförf., Chicago 28.00; Geneva, Ill. 33.00; Isför. i Kantin, Ill. 8.00; Anna Andersons i Pecatonica sparbössa 1.50; Grand Rapids, Mich. 6.24; Lisbon, Mich. 3.09; toll. Salems, Chicago, 5.35; Isför. do (möblering) 25.00; Elam Lake 3.67; Andrew Källbergs barns i Moline sparbössa 1.50; Fruntimren i Moline 68.55; Bonds Mill 3.38; Unga Fruntimrens Isför., Rodford 34.00; Mrs Anna Red 0.50; White Hall Jönd. fl. sparbössa 5.33; John Almqvist do 1.00; Nils Larson, Rio 1.50; Peshigo, Wis. 6.60; Lille Austin Ewald Laurence' sparbössa, Dayton, på hans 4:de födelsedag 2.00; Engström, Malta 5.50; Mrs Elva Johnson, Knoxville 1.00; C. J. Johnson, do 0.25; Mrs Aley Themanjon, Kearney 2.00. Summa \$254.71.

In natura:

En "box" innehållande diverse klädespersed-lar från Hobart, Ind.; fr. Mrs John Bears, Prophetstown: 1 dyna, 1 lakan och 1 par örngottsswar; fr. Salemsförf. Isför., Chicago: 2 täcken, 4 lakan, 2 par luddar; fr. Geneva, Ill.: 2 täcken, 2 luddar med luddwar, 2 lakan och 1 madras; fr. Mrs Sophia Lyon, Altica 1 täcke; fr. New Windsor 1 täcke och mattor för ett rum; fr. Isför. i Orion: 2 fjäderdynor, 2 örngottsswar, 1 täcke, 16 förkläden 4 stjortor, 9 klädnigar, 5 tröjor, 3 par skor, 13 parss tyg (calico); fr. Isför. i Rodford 1 hvitt täcke och dynöfwerdrag (Bed spread). Från så wäl "Union Furniture Co." som "Central Furniture Co." har barnhemmet fått mottaga ett "Chamber set" från hwaradera bolaget. Mr S. Otto Josephson i Princeton har skänkt hemmet en af sina utmärkta plogar och hemmets gamle wän och gynnare Johannes Samuelson i Dpheim har skänkt en tunna sirap, wärd åtminstone \$25.00.

Vi hembära alla giffware barnhemmets innerliga tackjägelse, tillkänstande dem alla Guds nåd och wälfignelse.

Andover den 27 Juni 1882

Erl. Carlsson, kassjör.

Till skolans skuld:

Skoloringen i Swea 10.00.

Till skolans underhåll:

Från Dayton 80.00; från Clinton 10.00; från Jüngghed 17.75; från Fremont 70.00; från Boone 12.00.

Till konf:s kassa:

Från Red Dat 2.38; Esfer 1.25; Rehsborg 1.00; Chariton 2.00; Fremont 2.00; Burlington 3.00; Dayton 2.00; Bethesda 2.00; Stanton 2.00.

Till presidentens lön:

Pastor Johnstons 3.50; past. Erlander 4.00; past. Rehnström 4.00; past. Hemborg 2.75; past. Bengson 2.00; past. Östlin 2.00; past. Odén 3.25; past. Viljegren 1.50; past. Bihlgren 2.00; förf. i Red Dat 2.00; förf. i Esfer 1.15; förf. i Rehsborg 1.00; förf. i Roskuth 3.00; förf. i Burlington 3.00; förf. i Bethesda 3.35; förf. i Dayton 5.00; förf. i Fremont 6.13; förf. i Chariton 2.00; förf. i New Sweden 2.10; förf. i Swedesborg 1.61; förf. i Boone 1.93; förf. i Ottumwa 2.95; förf. i Ft. Dodge 1.50; förf. i Des Moines 8.00; förf. i Siour City 4.00.

Till konf:s missionskassa:

Koll. wid missionsmötet i Fremont 11.09; do i Esfer 2.80; do wid missionsmötet i Gowrie 14.65; Mrs C. Anderson, Dayton 2.00; fr. Bethel, Sac co. 11.35; fr. Swedesborg 10.47. Koll. genom pastor Halland: Bac. Junction 2.25; Council Bluffs 2.86; Mrs J. B. Nyman 1.00; Osawa 1.50; Sloan 2.25; Siour City 7.15; Markus 1.06; Meridan 3.00; Alta 1.76; Jüngghed 2.42; Elfsborg 3.00; Manjon 2.55; Ft. Dodge 1.55; Strajord 5.00; Gowrie 2.02; Des Moines 2.53. Koll. genom past. Viljegren: trenne koll. i Jüngghed 8.49; tmenne i Pomeroy (Elfsborg) 5.89; do i Manjon 9.70; koll. i Alta 1.34; Meridan 1.55; Marcus 2.46; Remell 1.00; Staraborg 2.00; från Jüngghed 21.30; Mr. Lois Resen, Meriden 5.00.

Till konferensens barnhem:

Från förf. i Bethesda 44.00; från ensild i Fremont och toll. 25.86; Nils Bengson, Golden, Col. 1.00.

Red Dat, Iowa, den 26 Juni 1882

J. E. Rehnström
Iowa konf. kassjör.

Clay Center distriktet af Kansas konferensen håller, wäl Gud, sitt möte i Brantford den 25 Juli kl. 1 e. m. Ömbud wäntas från alla distriktets församlingar. Ingen bör wara frånvarande.

Scandia, Kans. den 12 Juni 1882

R. Ohlsson sektr.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Hasselquist.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 12 Juli 1882.

N:r 28.

Ordinationstal,

hållt wid synoden i Altona, Ill., söndagden
18 Juni 1882
af E. A. S.*

I ären jordens salt. Matth. 5: 12.

Dessta ord ur begynnelsen af vår Frälsares bergspredikan äro väl talade till Jesu lärjungar i allmänhet, men måste i synnerhet anses angå dem ibland lärjungarne, som skulle bära evangeliet om Jesus ut i werlden. De angifwa en egenkap eller snarare en bestaffenhets hos sådana lärjungar, så väl som hos dem, som sedermera skulle mottaga kallelsen att gå ut i apostlarnes arbete, och äro derföre ett passande ord wid detta tillfälle, då ett antal unga bröder äro beredde att "affstillas till att predika Guds evangelium". Den egenkap Herren Jesus söker hos dem, han sänder, ut-

trycker han med ordet salt. Vi hafwa derför först att eftersinna betydelsen af detta ord.

Saltet har en stor betydelse redan i naturen. Det tyckes vara den kraft, som uppehåller allt, att det icke genom förruttnelse må öfvergå till ett kaos. Sjelfwa det stora werldshafwet behålles i sin renhet genom det salt, som genomtränger det öfverallt, mäktigast der, hwarest det genom den starkare hettan är mest utsatt för förderf. Bekant är äfwen huru så många ting af hwad wi njuta till lifwets uppehålle förwaras för förruttnelse genom saltet. Att det äfwen gör vår mat wälsmakande och behaglig känna wi alla.

Af detta saltets bruk och nytta i naturen framgår dess betydelse i den heliga Skrift. I 3 Mos. 2: 11 gifwer Herren denna föreskrift: "allt ditt spisoffer skall aldrig wara utan din Guds förbunds salt; ty uti allt ditt offer skall du offra salt". Surdeg fick icke blandas i spisoffret; den synes wara en bild af synden som "uppblåser", fätter begärfserna i en jäsende rörelse och lyfter meniskan i höjden, är fördenksfull bild af det orena och förderfswande. Men såsom wi hört skulle salt alltid användas såsom bild af det renande, waraktiga och

*) Detta tal hade väl icke bordt offentliggöras, emedan det ej hunnit blifwa genomarbetadt; men då det åtminstone kan anses gifwa winkar om de djupa textordens omfattande mening och tillämpning, kan det hafwa någon nytta med sig. Der talet blott antyder, kan ju läsaren stanna och själf utföra tanken, såsom särfstilt wid slutorden. De, för hvilka det egentligen hölls, torde synnerligen få anledning deraf att betänka deras embetes allvar och ansvar och besluta sig om att blifwa hwad texten säger.

bestående. Derföre kallas äfwen förbundet emellan Gud och Israel ett "saltförbund", emedan det skulle wara ewigt bestående.

Det är med afseende på denna saltets betydelse både i naturen och efter Mose lag, som Herren Jesus kallar sina lärjungar "jordens salt". Angeläget är det då att förstå hwad det är som gifwer en Jesu lärjunge naturen af salt. Att det icke finnes hos menniskan af naturen, synes icke blott af tydliga bestrifningar på hennes bestaffenhet, såsom "kött födt af kött", hwilket just är underkastadt förruttneelse, derest det icke med salt förwaras derför, utan och deraf, att Jesus föreställer saltet såsom kommande utifrån till jorden och äfwen till den menniskan, som blifwit salt; ty han frågar: om nu saltet mister sin salta, hwarmed skall man salta det. Det som gör menniskan till ett salt måste derför komma annorstädes ifrån, än från det egna hjertat. Men hwad är då detta salt? Då saltet antyder och innebär en lifskraft, som är oförgänglig, kan evangelium dermed betecknas. Det är ju ett skarpt, tveeggadt swärd, som genomtränger till det aldrainersta och dömer tankarne och hjertats uppsåt, således renar, men är och derjämte en Guds kraft till salighet, ett lifwets ord, har lifwet och meddelar lif. Skall dock menniskan kallas ett salt, så är icke nog med att hon har detta salt i ordet för sina lekamiliga eller förståndsögon; hon måste mottaga detta saltet, evangelium, i tron, så att det ingår uti henne och genomtränger hela hennes wäsende, d. w. s. så att hon får saltets egen natur. Frälsaren säger icke: "I hafwen salt, lifsom i händerna eller om händer", utan "I ären salt". Denna wiktiga sida af wårt språk kunna wi

äfwen så klar för oss genom att betrakta vår lilla text i dess sammanhang med det föregående af bergspredikan. Före densamma gå de s. 5. "åtta saligheterna", hwilka åter äro en underbar bestrifning på "himmelriket" sådant det finnes och fortfarande bygges på jorden. I dessa åtta saligheter tecknas himmelriket sådant det begynnes, fortsättes och så till wida fulländas "inwärtas", i menniskohjertat, således just huru en menniska blifwer ett kraftigt, andligt salt. Först heter det, såsom wi alla minnas: "salige äro de andligen fattige, ty himmelriket hörer dem till". Redan här är "himmelriket" werksam till att göra sig rum i det inre genom att tömma ut all annan rikedom och låta fattigdomen synas, men dernäst äfwen kännas i bedröfwelsen öfwer det egna ofoliga tillståndet, som wäl framkallar ett oroligt frågande: hwad skall jag göra? och ett oroligt seende hit och dit efter hjälp och fikande efter tröst, men hwarunder den bekymrade själen allt tydligare lär att blifwa stilla för Herren eller som det heter **saktmodig**. Detta **saktmod** består i ett uppgifwande af allt hopp om hjälp af det egna sträfswandet, men öfwergår i stället till en djup hunger och törst efter den sanna rättfärdigheten, uppenbarad och skänkt i Kristus Jesus. Detta är den rätta tron och med den har himmelriket med all dess salighet intagit den menniskans hjerta. Hvem kan uttala storheten af den förändring som härmed är stedd! Den gudomliga lifskraften, det oförgängliga saltet är nu inlagdt i det menniskohjertat. Men det måste nu och tränga igenom alla både själens och kroppens krafter, såsom wi widare lärde i fortsättningen af himmelrikets eller evangelii verk i menniskan. När sjä-

lens hunger och törst blifwer mättad med "Guds rike och hans rättfärdighet", och henne således är wedersfaren barmhertighet, så kan hon icke annat än äfwen öfwa barmhertighet och det barmhertighet af alla slag, men särstilt den hon sjelf undfått. Ty hafwer Gud så älskat oss, så skole wi och älska oss inbördes. En glad gifware älskar Gud; men den som så i öfningen wisar sig hafwa något att meddela, honom warder och ännu gifwet, så att han har nog, han skall få barmhertighet. En sådan kärlekens öfning har åter saltets renande kraft på det egna hjertat, så att den uteslänger och utbränner de orena lustarne och begärferna och tillstädjer dem icke något rum eller åtminstone intet herravälde, utan i stället drager hjertat allt närmare Gud, in i hans sällskap (1 Joh. 1: 3), så att menniskan får smaka och se huru söt och ljuflig han är, ja, får se hans klarhet och ansigtes härlighet i ordets spegel (2 Kor. 3: 18). Huru kan den, som så umgås med Gud, fridens Gud, annat än älska friden, meddela frid hwart han kommer? Der en sådan ingår med helningen: frid ware detta hus! der kommer och friden öfwer detsamma. För friden i samwetet, på jorden och med Gud i himmelen verkar, arbetar och berder han, och dermed bewisar han sig wara, såsom han äfwen skall erkännas för och kallas, Guds barn både af Gud och hans englar samt menniskor på jorden, — dock, tyvärr, icke af alla. Ty ehuru en kristen älskar friden, kännes dock hans fridsarbete såsom ett bittert salt i de menniskors ögon och sinne, d. ä. deras kött, som älska werlden mer än Gud och ej äro eller wilja blifwa "fridens barn"; frid genom korset, det är genom Jesum Kristum wilja de icke weta af. De gif-

wa icke lagen rätt i hans dom öfwer dem och äro derföre icke heller Guds rättfärdighet undergifna; de böja sig icke för "rättwisän", utan hata den och dem som uppenbara den. Allt så hatas är och det sista och högsta kännetecknet på dem som himmelriket hörer till. I den första "saligheten" (v. 3) utlofwades himmelriket och i den sista (v. 10) tillsäges dem det samma och så omsluter himmelriket dem alla. I 11 v. tillämpar Herren allt det sagda, kännetecknen och löfena, intill det sista och största, på sina lärjungar och förklarar nu: "I ären jorden s salt".

Häraf kunna wi nu se, hwad vår Frälsare menar med "salt" och äfwen huru menniskan blifwer ett rätt och kraftigt salt. Det är först och främst att hafwa genom tron mottagit himmelriket i hjertat, med andra ord, blifwit omvänd, lefwandegjord, gått öfwer från mörkret till Guds underliga ljus. Dock icke allenast detta, utan dertill hörer och, att fortfarande ha wuxit och wäxa i Guds och vår Frälsares Jesu Kristi kunskap, så att Jesus kommit "till stadga" (Gal. 4: 19) uti oss, eller wi kommit till "Kristi fullbordiga ålders mått" (Efes. 4: 15), eller åter, för att nyttja Johannes uttryck, wi från barn blifwit ynglingar och fäder (1 Joh. 2:). Denna tillväxt, eller enligt bilden, att blifwa allt mer och mer ett rent salt, beror dock icke på den naturliga åldern, ehuru den jemföres dermed; den beror på troheten emot den undfångna nåden, och kan således förekomma hos jemförelsewis unga kristna, men deremot saknas hos de gamle, såsom Jesu ord i sammanhang med vår lilla text lära oss. Det wisas och säkra är dock, att saltet, denna den tillkommande werldens kraft (Ebr. 6: 5), måste allt-

jemt fortsätta sitt rensande, uppehållande och mäktiggörande verk, så länge vi äro här, om vi icke äro stola mista saltets art och blifwa odugliga.

Sanna kristna i allmänhet och församlingslärare isynnerhet, som äro och allt mera blifwa ett dylikt salt, kunna icke annat än enligt sin nya natur utöfwa ett kraftigt, om och för menniskoögon omärkligt, inslytande rundt omkring sig, och det på alla jordiska förhållanden. De stola vara jordens salt. Liksom stenen, som fastas ut i watten, åstadkommer en liten ringväg rundt omkring sig och denna åter en annan, och så den ena utanför den andra, till dess watten på en wid omkrets är i rörelse, allt till följd af den ena stenens fortsatta ohylliga verkan; sammalunda utgår en mäktig kraft från de kristne, desto mäktigare ju mer det underbara saltet fått genomtränga och genomsyra dem, hvarigenom de onda krafter, som röra sig i det naturliga människohjertat och genom lustar i willfarelse förderfwa sig sjelfwa (Efes. 4: 22) och allt omkring sig, blifwa motarbetade i sitt förstöringsarbete samt den enskilda människans, familjens och så wäl det kyrkliga som det borgerliga samfundets lif renas, helgas och stadgas och sålunda ett himmelrike af frid och salighet upprättas på jorden. De kristne och framförallt församlingslärare hafwa fördenksfull en hög och härlig kallelse på jorden.

Sedan vi nu sökt fatta vår lilla texts djupa och omfattande betydelse, återstår att tillämpa den på det närwarande tillfället och på eder, bröder, som sitta här i Guds församling för att af henne genom dem, som redan i embetet äro, mottaga det gudomliga uppdraget att gå ut och såsom ett salt kämpa emot

lögnens och syndens rike, men deremot förswara och utwidga sanningens, d. ä. Guds rike på jorden. Om härvid mycket af det redan sagda i sak åter upprepas, så kan det wäl icke förundra någon.

Till eder talar nu Jesus detta ordet: **I ären jordens salt!** Härmed har han sagt hwad han vill finna hos eder. Under de tvenne sista åren hafwen I särskilt egnat eder åt förwärfwande af en grundligare kännedom om Guds wilja och råd om människors salighet, så att I bören nu vara utrustade med förstånd att skåda öfwer det stora fältet, himmelrikets grundläggning och uppbyggande, dess strider och framgångar på jorden. Edra lärare hafwa sökt göra denna kunskap om himmelriket i stort till en inre erfarenhet. De hafwa dock ej haft nyckeln till edra hjertan och sanningen kunde hafwa stannat utanför; vi tro likwäl och hoppas, att det blifwit i eder en lefwande skatt, ett salt, kraftigt och oförgångligt. I hafwen och inför embetsbröder aflagt bekännelse om edra erfarenheter och gifwit skäl till det hopp som i eder är. Att detta warit för dem tillfredsställande synes deraf, att I nu ären närwarande för att af människohänder mottaga Kristi befallning, innesattad i orden: **I ären jordens salt.** Om I nu ären ett "salt" genom tron, så sän I dock aldrig glömma, att I måsten blifwa, icke ens blott förblifwa, utan allt mer blifwa hwad I ären. Skolen I verka såsom ett salt, så måste samma salt vara verksamt hos eder. Dertill hör i första rummet att troget bruka det heliga ordet, såsom Guds ord, i wisshet derom, att Gud talar till oss derigenom (Ebr. 1: 1). I synnerhet på twänne sätt kan ordet brukas och intetdera får uteblifwa; det

ena då man i tron umgås dermed såsom Maria, då hon satt wid Jesu fötter, således blott för att mottaga ordets ljus och kraft till egen andakt och wedergwikkelse. Detta är lika angeläget för läraren som åhöraren, ja mer för den förre än för den sednare, emedan den förre måste få mera in, om han skall kunna såsom sig bör gifwa mera ut. Ingen låte desja ensfilda stundera sällskap med Herren tagas ifrån sig, åtminstone icke utan för tillfället. Sker det, så förwerldsligas sinnet, hjertat blifwer främmande för Herren, och tanklöshet, lifnödighet och t. o. m. lättfinnighet intaga det tomma rummet. Men jämte detta uppbyggelsebruk af ordet måste man äfwen, wetskapligt, noga studera det samma, så att man må få en allt klarare och grundligare insigt i ordet och dermed i den kristliga församlingens lära i hela dess omfattning. Ett fortsatt studium af så wäl Skriften som kyrkans erfarenheter allt sedan den första pingstdagen will till, om en skall wara mäktig att förmana med hellosam lära samt öfwerwinna dem som säga deremot. Detta behof blifwer allt större, ju lärare äfwen otron blifwer, och illa gör den församling både emot sig sjelf och andra, som så hysjelsätter sin pastor med predikande och annat, att detta beslitande om sjelfförkofran förswåras eller affsäres. Allt ransakande i ordet bör ske med bön, såsom Jakob råder: den som fattas wisdom, han bedje af Gudi, den der gifwer willigt åt alla. — Så brukadt ingår ordet såsom ett salt i en lärarens innersta och uträttar der, såsom wi förut sett, ett dubbelt werk. Det låter icke lustarne och begärelserna wara i ro, blottar orona tänkesätt eller sedwanor samt umgängesätt, som hafwa mer eller mindre sin

upprinnelse af köttet och lätteligen kunna blifwa anstötliga och förargelsewäktande — korteligen det gifwer läraren klara ögon inåt och drifwer honom att riswa ut ögat, hugga af handen och foten, om någondera är honom eller andra till förargelse. Detta är wäl ett förödmjukande göromål, men de ödmjukta gifwer Herren nåd, och ju swagare eller rent af intet menniskan blifwer, desto starkare blifwer hon i honom. Ja, under det en allwarlig lärare "förminskas", wäxer Jesus till, Jesu kärlek utgjuter sig i hjertat och derefter i alla förmögenheter och helgar hela umgälsen. Då blir man tålig och mild, stidar sig icke ohöfweliga, tänker intet argt; då blir man angelägen om att winna själar åt Jesus eller insamla fiskar i himmelrikets not; kärleken lär en att blifwa allom allehanda, att man ju må någon saliggöra.

När något sådant pågår hos en lärare, då har han salt uti sig, då smakar hans ord, det ensfilda och predikade, af denna heliga kärlek, detta underbara salt, åstadkommande sweda der och hwar, kanste ända till förbittring, men skänkande ljus, wedergwikkelse och kraft åt dem som äro öppna för ordet. Ett sådant salt i ordet gifwer smak derför, hunger och törst derefter.

Nu är det sant, att de oförståndige ofta förwerla yttre gåfwor, behaglig röst eller ledigt tal för det inre andliga saltet; eller tager man något nytt, lesande, kittlande för att wara den rätta andliga kraften; men det försträdliga misstaget märker man snart nog deruppå, att menniskorna snart tröttna derwid och antingen wända ryggen till Guds ord eller söka upp något annat nytt. Men der det rätta saltet märkes och sma-

kas, der har det en waraktig werkan med sig, i enlighet med saltets natur; der mister man nyhetslustan och den af Paulus bestraffade öronklådan.

Pröfwen nu eder sjelfwa, om I förmärken dessa det gudomliga saltets verkningar hos eder, så att I ären förwisade att Jesu ord: I ären jordens salt, äfwen angå eder. Men sen då, i Herrens Jesu namn, till, att I aldrig måten förlora det I hafwen; att ingen tid måtte komma, i hvilken hwem som helst kunde märka, att den andliga kraften förslappats, umgängelsen förwerldsli-gats, orden och predikan sakna det ädla, kärleksfulla och tilltalande allwar, som tider tillbaka så tydiligen förnummits. Rösterna må blifwa darrande, händer och fötter skälswande och all lekamlig kraft nära förgången; men saltet, det oförgångliga, bör då wisa sig så mycket renare. Herren hålle sin hand öfwer eder; han låte sin nåd wara mächtig öfwer eder, han låte ingen af eder dyre lärjungar, wänner och bröder blifwa ett salt som mister sin salta, så att det andliga ögat fördunklas, kraften, allwaret förswinner, och I således befinnens oduglige, till intet nyttiga, utan att kastas ut och förtramras af menniskorna. Jesus säger att det kan så gå; erfarenheten, Gud förbarme sig, intyggar att det så går; werlden och dess wäsende, wantron, otron och den uppenbara och stolta förnekelsen arbeta med all makt derpå att det måtte så gå. Huru skall det gå? Wi, som omgifwa eder i denna dag, kunna endast följa eder med wårt deltagande, wår kärleksfulla uppmärksamhet och wåra böner.

Men wiljen I blifwa ett kraftigt och wälgörande salt dit I kommen, så skolen I nog finna jordiska förhållan-

den, som behöfwa påverkan af saltet i edra ord och eder umgängelse, att de icke måtte helt förruttna och blifwa stinkande pölar, i hvilka giftiga djur af laster och brott frodas. Jag nämner några af dem. Ättenskapet både till sin begyn-nelse och fortsättning, det Gud sjelf har anordnat och stiftat och wälsignat till ett verkligt samlif i kärlek, huru förderfwas icke detsamma och har ofta warit och hotar att allt mera blifwa en källa, som stadeligen utgjuter olycka och elände öfwer länder och folk. Och barnauppfostran, som skulle wara ett lyckligt sam-lifs utbildning och utwidgning, men allt mer tyckes blifwa en wilddmark, der ogräs och wilddjoträd wäxa upp. Se på menniskornas förhållande till hwarandra i handel och wandel; hwem kan man snart lita på? Hwad man behöfwer köpa till mat och dryck och kläder, finnes ju ofta mer och mindre författ med gifter. Huru många förderfliga oseder i ord, klädebrägt och umgänges-sätt sån I icke märka. Här måste saltet fastas in i sären. Guds ords san-nings måste belysa alla dessa förhållanden, dess domar öfwer allt sammans tydli-gen fällas, och det med den myndighet som eder tro och wakande samwete för-lämnar samt med det kärlekens winnande allwar och nit som utgör det rätta saltets inre kraft.

Detta är eder kallelse såsom jordens salt, och der I uträtten depna kallelse i hans namn, som eder sändt och utrustat, der skall sannerligen saltet i eder predi-kan förnimmas, orsaka sweda och wärk, men äfwen läka de slagna sären. Ättenskapet skall begynnas ärligt ibland alla och ättenskapssång blifwa obesmättad; makar skola betrakta hwarandra med andra ögon, såsom satte hwarandra till

hjälp både selsamligen och andeligen, och fina barn skola de då wårda såsom plantor för den himmelska wingården. Sallet skall äta ut det bedrägliga i handel och wandel, och dåliga sedwanor ersättas genom fristliga. Wänta icke en sådan frukt med ens. Men arbeten deruppå, bedjen derom och wänta derefter, såsom åkermannen tåligen wäntar efter jordens frukt. Uträtten eder kallelse, frukten må blifwa hwad den kan; "wemig, om jag evangelium icke förkunnar", utropar Paulus. Må de församlingar, som kallat eder, ej wänta eller wilja hafwa annat af eder, utan glädja sig, när de förmärka saltet i eder. Werkningar na af eder werksamhet skola då icke stanna inom det rent andliga och kyrkliga området, utan rena äfwen det borgerliga wäsendet; de skola ej synas allena inom den lilla krets, som är egentliga föremålet för edert arbete, utan sträcka sig till medförsamlingar, ja hwarföre icke än widare: wår text säger: *J ären jordens salt*. Må wäl, så borde det gå! Men jag frågar än en gång: huru skall det gå? Wåra ögon kunna icke se det; wi kunna blott se upp till honom, som sänder eder med dessa orden: *J ären jordens salt*, att han äfwen wille utföra och fullborda denna kallelsen uti eder och genom eder!

Blifwe wårt lilla tänkespråk ett pröfningsens allwarliga ord till oss, som i flera eller färre år haft det gudomliga uppdraget att wara jordens salt! Ja, må hwarje Jesu lärjunge besinna att äfwen honom angår det betänkliga ordet: *J ären jordens salt*. Amen.

Swanliga ord.

Som bekant är, beräknar man antalet af emigranter, som detta år landstiga i Förenta Staterna, till en million. De werldsliga tidningarne begynna förfäras för denna massa af främlingar, som spridas öfwerallt i landet, och undra på hwad slags inslytande de skola utöfwa på landets politiska förhållanden samt taga sig hwarjehanda anledningar att uttrycka sin oro i klander. Emedan dessa emigranter wid sin ankomst sällan se ut som "herrar och damer" och naturligtwis äro ofunnige om det nya landets många seder, goda och onda, dömer man dem med wanligt öfwermod såsom dumma, obildade m. m., ehuru de ej sakna hwarken kunskap eller bildning, om och den armerikanska fattas dem.

De andliga tidningarne nästan af alla färger öfwerlägga om huru man skall kunna rädda deras själar, d. w. s. draga dem till sig, hwilket är i deras ögon detsamma som att frälsta dem. De hinna icke ens i land, förrän de omgifwas af predikanter af alla slag, förses med böcker och få inbjudningar till den och den kyrkan eller kapellet för att höra "Guds ord". Ej sällan äro dessa besökare så ifriga och efterhängsna, att de rent af likna de wanlige "runnarne", som med all makt draga de stadars emigranterna till wårdsåhus och krogar, för att ej säga till något ännu wärre. Wått nu wara att de der predikanterna eller missionärerna mena wäl och i flera hänseenden göra godt, det är dock lätt att se, att de arbeta temligen fruktlöst, ja till ej ringa skada. Wåte de sitt gromål bestå i att tjena främlingarne med råd och dåd och dermed skyddas dem

för den massa af bedragare, som söka narra allt ifrån dem, ända till kläderna på kroppen, samt utbela bland dem biblar och nya testamenten, då wore det endast att berömma. Men genom att sticka i händerna på de ankommande partier frister af alla slag och synnerligen att söka väcka misstankar och owilja emot den kyrka, de anse sig tillhöra, och införa dem på andra vägar — kan icke hwar och en se hwilken följd detta skall hafwa? Först och främst blifwa de willrådigas, owissa i sitt sinne, förargas öfwer slitningen af wänstaps-, för att ej säga familjeband, kanste låta sig dragas hit eller dit, men med ett oroligt samwete, begynna undra på hwad slags kristendom eller religion sådant kan vara och sluta ofta med att slå all "religion" i wädrer och gifwa det werldsliga sinnet alldeles öfwerhand, som troligen varit driffjedern till öfwerresan. Härom kunde mycket mer sägas, men wi fråga, om sådant kan wara rätt? Kan wälmeningen ursäktas allt? Kan till och med en eller annan twiswelaktig "omvändelse" ersätta skadan i det hela? Här borde man i stället låta den beprisade "religionsfriheten" råda och, dereft emigranten bekänner sig till evangelium om Kristus, utan påswist mellankomst, då låta honom behålla det han har och endast förmana honom att låta sig leswandegöras af ordet och wandra i dess ljus. Det skulle göra honom godt och ord af sådant innehåll skulle fastna hos honom. Sådant har dock hittills icke varit tänkt på. Wi hafwa litwäl nyls funnit i The Advance (en kongregationalist-tidning i Chicago) ett stycke, som gifwit anledning till öfwerstriften: "owanliga ord", och det wilja wi nu återgifwa:

"Om I ären werkligen och allwarligt angelägna om inwandrarens andliga wälfärd, så understödjen den kyrka, till hwilken han hör, och de anstalter, som äro grundade i och för hans andliga wärd. Dess anstalter och kyrkor torde måhända icke motswara edra önsningar, I kunnen hafwa det ena och andra att inwända emot deras grundsatser och ordning; men edert understöd gör dem godt och gör det möjligt för eder att widare utweckla eder kärlekswerksamhet till wälsignelse, och när I komma i en närmare beröring med honom, så skall atmosfären, som omgifwer honom, med tiden mildra eller helt borttaga edra fördomar just emot de egendomligheter, som till en början synas eder mest anstötliga. I alla händelser är det bättre att verka med inwandarnes kyrka och dess anstalter, än emot den och derigenom göra henne till en fiende. Wår första uppgift måste vara att understödja deras kyrkliga samfund, på det det måtte blifwa för desamma möjligt att draga försorg för inwandrareströmmen i enlighet med deras behof. I bören icke sända några missionärer ibland dem, borden icke heller inbjuda dem i edra kyrkor: ty antingen skulle de icke komma, eller bleswe åtminstone den nytta de skulle hafwa af edra gudstjenster ganska obetydlig".

En tyft tidning anmärker härwid: "Det är sanna ord. Hade wi de hundratuseenden, som presbyterianerna, kongregationalisterna, baptisterna, metodisterna, episkopalerna och huru de alla heta, ärligen utgifwa för sina andliga arbetare bland våra trosbröder i Nordwestern, Western och Sydwestern, hwilka helt andra resultat skulle man då få se. Wälan, här är ett fäkt för utöf-

ning af sann kristlig liberalitet, synnerligen för eder, som talen så mycket derom". Det wisja är, handlade man i enlighet med de i Advance uttalade grundsatserna, så skulle utseendet bland de inwandrade varit helt annorlunda än det nu är. Men en sådan mening, som den här ofwan återgifna, får nog swårt att arbeta sig igenom, så att den manade sinnet till handling.

Swarjehanda.

Det säges att våra läsare i första rummet läsa det som står under rubriken "Swarjehanda". På det derföre alla må skynsamt få se det, intaga wi här ett bref från Moingona, dateradt den 30 Juni 1882.

"Wid hemkomsten såg det ej så wäl ut i Swede Valley. Wisserligen hade Herren stonat den nya kyrkan, hwarföre wi äro af hjertat tacksamme. Den gamla kyrkans och det der bredwid ståenda skolhusets bortkopande räknar wi mindre på. Men här äro en del familjer, som lidit större skada. En enka, mrs Person, förlorade helt och hållet hus och hem, en son, en del hästar, kor, förredskap; den wackra platsen förwandlades på några ögonblick till en grushög eller rättare förswann. Alla medlemmarne af familjen blefwo mer och mindre skadade. Sammaledes hennes granne, Kristoffersons hus; han sjelf blef ock betydligt skadad, men är dock nu på bättringswägen. Fyra andra familjer ledo mer eller mindre skada. Något är för deras undsättning gjordt i församlingen och utomkring densamma, men likwäl otillräckligt. Skulle någon känna medlidande med de nödtälda och önska bispringa dem — ihågkom-

mande skriftorden: gråter med dem som gråta,—så kunna gäsworna sändas till S. J. Swenson, Ogden, Iowa, och hwad som så inkommer skall redowisas i Augustana". Hwem vill icke här hugswala med kärleksbewisning? I synnerhet böra de med glädje göra det, som undgått den swära stormen.

— Inom en månads tid blifwa 3 nya kyrkor i Michigan färdiga. En i Norway, en i Mountain, och en i Florence, alla tre af samma storlek, nämligen 30 fot breda och 62 långa samt 16 fot höga, bygda i göthiskt stil. Glada nyheter.

— "Bethania" berättar, att pastor Randahl i Boone affagt sig församlingen derstädes, men säger sig ingenting weta om hans nya verkningsskrets.

— Pastor J. B. Nyquist har nu antagit en kallelse från församlingen i Edensburg, Nebr. och ämnar flytta dit redan i början af Augusti. Detta innebär naturligtwis, att han afflagit kallelsen till Georgetown, Col. Mätte Herren rikligen wälsigna hr. Nyquists arbete på det nya fältet, och äfwen snart utse en man efter sitt sinne åt den f. församlingen i Georgetown. Der äro ej få, som älska sanningen och innerligt längta efter att få den ibland sig förfunnad.

— Det berättas att Norst-danska konferensen beslutat för sin del att samverka med vår synod i bedrifwande af mission bland finnarne; något officiellt tillkännagifwande hafwa wi ej afhört.

— "Sändeb." har hängt sig på ordet "gods" i det swenska ordspråket, som fördes i Aug. för den 21 Juni. Ds synes dock sanningen deri, lämpadt på artikeln innehåll, wara ganska enkel, den nämligen att de finnas, som icke fråga efter genom hwilka medel de kun-

na få menniskor in i sitt samfund, blott de få dem dit. "Sändeb". wet ganska wäl, att de fleste swenske emigranter bekänna sig till lutheriska kyrkan och, så wi da de fråga efter kristendom, wilja äfwen i detta land göra det. Är det då icke Augustana-synodens rätt och skyldighet att förswara dem i denna deras rätt, och derföre beteckna ett smikligt si doarbete för hwad det är? Eller handla icke methodisterna efter samma grundsat? Hwad uttrycket "sekt" angår, wet äfwen "Sändeb", att wi ej gerna begagna oss af ordet, emedan det sällan rätt förstås och äfwen missbrukas. Annars gifwas här wissserligen "sektter", antingen man dermed förstår familjen af dem, som afjöndrat sig från den allmänna tron, eller sådana som samlat sig omkring en wiss kraftig personlighet med någon egen idé eller lära, drifwen till en ytterlighet och dermed till motsats mot andra. Sådana böra med rätta kallas sekter och wisa sig ofta wara "afhuggna grenar", som wäl en tid kunna grönskas, men äro dock hemfallna åt döden. Wi tro fullt på Joh. 15: 1—8; samt på Matth. 15: 13.

— Norska konferensen har nu samlat sin lönesond på femtiotusen dollars till förmån för sin stola i Minneapolis. Detta är i sanning nästan storartadt, då man äfwen wet, att samfundet haft swåra inre strider att bekämpa. Nu är emellertid deras läroanstalts bestånd betruggadt.

— Det stora amerikanska bibelsällskapet har beslutat att för sjerde gången förse alla i Förenta St. med den heliga Skrift, så widt de icke hafwa den och wilja mottaga den. Naturligtwis är meningen att de, som kunna, böra betala den till det ringa pris sällskapet ut-

satt, men annars kommer den nog att gratis utdelas. Till detta stora företag behöfwer sällskapet allmänt understöd och biträde.

Tre gånger förut har detta arbete företagits, näml. 1829 och 1830, då befolkningen utgjorde nära 13 millioner; 1856, då innerwånarne stigit till ett antal af 26½ million, samt 1866. Då befolkningen nu går upp till flera millioner öfwer 50, kan man ana, hwilket swårt arbete sällskapet satt sig före.

— Pastor Lenker från Amerika, som nu idlar studier i Tyskland och på sina resor genom Norge och Sverige söfte wäcka intresse både i Kristiania och Upsala för de emigrerande skandinawerna, fortsätter denna sin werksamhet alltjemt. Så har han bland annat utgifwit en "kyrklig adressbok för Nordamerika". Den innehåller en lista på alla lutheriska prestes i Amerika, ordnad efter de olika staterna. Meningen är, att hwarje lutherisk pastor i Tyskland må kunna rekommendera en utflyttande till någon lutherisk pastor i Amerika i den trakt, dit emigranten ämnar sig. Åh, om man i Sverige wille företaga något dylikt!

— Det är allmänt känt, huru många usla böcker, romaner o. d. spridas på passageraretågen å jernvägen. Nu har det stora Pennsylvania-jernvägskompaniet förbjudit dylik bokförsäljning genom trainboys, men hafwa i stället inrättat fria bibliotek på wissa passageraretåg, till hwilka hwilken resande som helst har tillträde, jemte rätt att till förläggarepris köpa hwilken bok han behagar.

— Berömligt. Bierbruggarne i New York och dess granskap hafwa underrättat krögarna, att de hädanefter icke wilja föra omkring och lemna bieranfare om

söndagarne, emedan de wilja gifwa sina kuskar en hvilodag. I notisen yttras: "det är icke rätt att låta bierwagnar framla genom gatorna på söndagen, när menniskor äro inbegripna i bön. Dagen borde respekteras, och bryggarne hafwa beslutat respektera den så widt möjligt är".

— Stor uppståndelse wisar sig i anledning af inröstandet af rusdrycksförbudet i Iowa den 27 Juni. En insändare i "Chic. Trib." frågar hwad rätt majoriteter hafwa att stifta lagar för minoriteter och om de då icke en wacker dag kunna förbjuda tobak (så rysligt), kaffe, mjölk, salt eller hwad det wara må. En annan ins. i samma blad, som uppenbarligen är bekymrad öfwer utgången i Iowa, kastar i wredesmod skulden på rusdryckstillverkarnene och utprånglarne sjelfwa, emedan de öfwerallt sökt upprätta ett free liquor party och förklarat, att ingen skulle erhålla deras understöd wid wal, som icke i allo stode på deras sida och nebrösta de all mot deras intressen "owänlig lagstiftning". Låt dessa fordringar och resolutioner fortsättas, menar nämde insändare, så skall det ena nederlaget efter det andra komma öfwer de modige förfäktarne af "fria rusdrycker". De synas således sjelfwa wara orsaken till den för dem beklagansvärda olyckan. Vi gratulera dem emellertid.

Samme insändare beder de mäktige rusdryckstillverkarnene att hålla inne med sina hotelser, att icke allt må gå öfwerända. Han beder dem wänligen medgifwa följande punkter: 1. att en licens bör kosta från \$300 till \$500 för året; 2. att öfwerenskomma sinsemellan att icke sälja en droppa till en underårig eller en drinkare; 3. att lyda lagar-

ne, statens eller kommunens, i synnerhet angående frogars frångående om söndagarne, För dessa wälwilliga förslag hafwa wi, t. ex. i Illinois, att tacka Iowasegern; derföre stor tack! Wi skulle önska och wara glade öfwer att få de 3 punkterna till verklig och åtlödd lag i Ill.; det skulle wara ett godt steg framåt. Men att hoppas att en verksamhet i den riktpingen skulle utgå från dem, som rikta sig på rusdryckerna, det är platt icke att wänta.

— General Shermans fru, en nitist och ifrig katholik, har af påfwen blifwit hedrad med "den gyllene rosen", samma ros, hwarmed påfwen i Luthers dagar försökte muta kurfursten af Sachsen att taga sin beskyddande hand från reformatorn.

— Ett sällskap har bildat sig i Port Jervis, N. Y. och blifwit lagligen incorporerad i Albany, hwilket satt som sitt mål att "bortskaffa allt söndagshelgande och alla tackfägelsedagar såsom religiösa dagar, samt utestängande af bibeln ur de allmänna skolorna". Sällskapet kallar sig "det höga, werldsliga wälgörenhets-sällskapet". De som wilja hafwa en söndag och behålla bibeln i skolorna, så icke nu lägga händerna i kors, utan möta fienden på alla kanter, förr än han fått fullborda sitt uppåt.

— Det gamla Chaldeen, derifrån de farligaste fienderna till de båda rikena Israel och Juda utgingo, har i våra dagar lemnat från sig rika samlingar, som sprida ljus öfwer den heliga historien efter Salomos tid. London Times berättar att den berömda forskaren H. Rawlinson i början af detta år under gräfning i Babels ruiner upptäckt en tempelskrattkammar, hwari funnos öfwer 10,000 fullskrifna tafslor. Mer är att wänta.

— Tre länkar. William Carter ytt-
rade i en predikan till de fattiga i Lon-
don: "Hören hwad Jesus säger: San-
nerligen, sannerligen säger jag eder,
den der hörer mina ord och tror honom
som mig sändt hafwer, han hafwer ewig-
nerligt lif, och kommer icke i domen,
utan är gången från döden till lifwet.
Här, mina wänner, äro tre länkar i den
wälsignade sanningskedjan — **höra, tro
och hafwa**. Djeswulen söker alltid
hugga bort dessa tre länkarne och in-
sätta sina tre i stället, näml. göra, bed-
ja, känna".

Denna bit aftrycktes i en fristlig tid-
ning i detta land, Amerika, och lästes
der af en man, just när han i tre we-
ckors tid fåfängt wäntat efter känslan
af hjerteförändring och nu uppgifwit
allt hopp om frälsning. Guds salig-
hetsordning stod genast klar för hans
ögon och snart war han en troende kri-
sten. — Männe icke de tre rätta länkar-
ne utbytats mot andra äfwen bland oss,
swenska lutheraner? Borde wi ej wara
angelägna om, att Jesu egen ordning
predikats och praktiserats?

— Öfwer rastning. En owanligt an-
genäm öfwer rastning bereddes mitt hem sistlid-
ne midssommarafton, den 23 Juni, af en anse-
lig stora medlemmar af Andovers församling.
En något obehaglig omständighet derwid be-
stod deri, att jag råfade wara borta på en
längre resa; men jag tror att det knapt kunnat
wara kårare, om jag varit hemma, än det nu
war att så höra berättas om besöket. För den
kärlek och det deltagande, som de kära wänner-
na med sina gäfwor i penningar och matwaror
ådagalade, will jag af hjertat tacka Gud och
dem. Bönen härför tollas af all verdens
domare sjelf i dessa orden: "Hwad I hafwen
gjort en af dessa minsta mina bröder, det haf-
wen I och gjort mig".

Andover den 4 Juli 1882

J. B. N y q u i s t.

Missbruka icke Guds namn!

Då den widtberömda pastorn i Sten-
dalen (S. Thylstland) gifte sig, drog med
honom till hans hem hans hustrus mo-
der, ett kärt Guds barn. Äfwen Guds
barn hafwa dock här på jorden oftast si-
na swagheter och skröpligheter att dra-
gas med, och den himmelske Fadern må-
ste hafwa mycket tålmod med sina barns
oarter och bära dem med stor långmo-
dighet och hjertlig barmhertighet. Ober-
lins swärmoder hade en ofsed, af hwilken
många Guds barn lida. Hon kände
wäl det andra budet, men det oastadt
utbrast hon ofta, då hon hörde något
owanligt, och blef försträckt eller öfwer-
rastad: "Herre Gud!" eller "Herre
Jesus!"

Oberlin hörde det och talade med all
wördnad med modern och påminte hen-
ne, att hon dermed öfwerträdde det an-
dra budet och missbrukade Herrens
namn. Hon ursäktade sig dock dermed,
att hon mente intet ondt dermed och att
det endast war en gammal wana. Her-
ren skulle icke tillräkna henne det, ty han
wiste att hon älskade honom, m. m.
Oberlin bad henne ofta att hon skulle
bortlägga denna ofsed. Men allt war
förgäfwes, alltid ursäktade hon sig med,
att hon icke mente något ondt dermed.
Oberlin led deraf ganska mycket, emedan
hans barn och tjenare hörde det och kun-
de lätteligen lära sig synden. Han tänk-
te derför på något medel, hwarigenom
han skulle kunna lösgöra swärmodern
från bandet.

Bakom huset war en trädgård med
en liten lössal. Denna war den gamla
moderns älsklingssälle. Der satt hon
wanligen och sticade strumpor. Ober-
lin hade gröntål i trädgården, som illa

medfors af maskar. Då kom honom i sinnet att på ett nytt sätt bota den gamla sjukan. Modern hade som wanligt efter måltiden uppjött sin plats i lössalen. Strax derefter kom Oberlin för att söka efter sina kälmaskar. Vid den första masken ropade han: "swärmoder, jag har hittat en kälmask!" Gumman svarade: "döda den!" När han fann den andre ropade han igen: "swärmor, ännu en kälmask!" och söndertrampade den. Så ropade han hvar gång han fann en mask: "swärmor, nu änyo en mask!" Då sade modern: "käre Oberlin, döda dina maskar och tulla icke på mig hvar gång du hittar en". Oberlin svarade vänligt: "kära mor, jag menar intet ondt dermed; Ni wet, att jag ändå älskar Er. Swärmor, nu åter en!" Då blef gumman misshöjd. "Oberlin, jag undanbeder mig det. Hvad frågar jag efter dina kälmaskar?" Oberlin svarade lika vänligt: "Kära moder, Ni wet, att jag ändå älskar Er. Swärmor, nu återigen en!" Då steg gumman upp, tog sin pall och gick förtretad in i huset. Oberlin följde henne och frågade vänligt, hvad som fattades henne, efter hon såg så nedstämd och misshöjd ut. Nu gaf hon sitt misshöje lust och sade: "jag är för gammal för att låta drifwa gäck med mig". Oberlin borde såsom pastor och son blygas att tillåta sig sådant skämt med sin mor. Hon sade sig icke kunna förstå hans förhållande, emedan han annars behandlat henne så förkommande och kärleksfullt, men hon wille emellertid icke tåla, att han gjorde henne till ett åtlöje, genom att ropa på hennes namn, så ofta han hittade en kälmask; hon menade sig därför hafwa god orsak till sitt misshöje, o. s. w.

Oberlin lät henne tala ut, fattade se-

dan hennes hand och sade, att han icke welat fränka henne. Dock, när hon, ett fattigt, syndigt kreatur, icke kunde fördraga, att hennes namn misshandlades, huru skulle då himmelens och jordens konung låta sig behaga, att hon är ut och är in, dagligen orätteliga gånger tanklöst uttalar och misshandlar hans namn o. s. w. Då räckte swärmodern handen med synbar tacksamhet åt Oberlin och lofwade att från den stunden kämpa emot sin syndiga wana och bad Oberlin wara henne deri till trogen hjälp.

Läsare, har du någon efterhängsen owana, så tänk i striden deremot på Oberlins swärmoder.

Den insamling,

som synoden wid sitt möte i Altona beslöt skulle göras i våra församlingar till förmon för Mrs Reck, är angeläget företages så snart som möjligt. Ett upprop i ämnet af den af synoden tillsatta komiteen är fringsändt och när wäl i denna weckan alla orter af vårt widsträckt område. Tagen, käre bröder, saken genast i öfverwägan och gån till werket med desz utförande, så att det insamlade kunde wara i vår kasförs händer, innan denna månads utgång. Om, såsom wi hoppas, prof. Weidner antager vår kallelse till teologie professor, så måste Mrs Reck snart lemna den lägenhet hon nu bebor. Med de insamlade medlen kan wäl icke så gwidt något hus byggas, men hon kan då åtminstone med någon wisshet bestämma sig med afseende på den annars för henne så mörka framtiden.

Texter för Söndagsskolan.

Tredje quartalet.

N:o III. — Den 16 Juli.

Mark. 10: 32—45.

Lidande och tjänande.

A. Inledning. 1. Tid och ort. Strax efter föregående text och på vägen till Jerusalem öfwanför Jericho. Jesus är stadd på vägen till Jerusalem att förstfästas och dödas. Han stundade framåt, men lärjungarna woro rädda för att följa med och gingo sakta efter, hwarföre han kallade dem till sig och talade till dem om hwad som skulle hända honom.

2. Parallellställen: Matth. 20: 17—28; v. 32—34. Luf. 18: 31—34.

3. Frågor. Svarom handlade föregående text? Hwad sötte den rike ynglingen? Hwad wilkor gaf Herren honom? Hwad lofwade Jesus dem som lemna allt och följa honom? Hwem har förwärfwat det ewiga lifwet? När gjorde han det? Svarom handlar denna text? Hwatt skulle Kristus gå? Hwad förefod honom?

Hufwudtext; Menniskones son är icke kommen på det han skulle låta tjena sig, utan på det han wille tjena och gifwa sitt lif till återlösning för många. Mark. 10: 45.

Ämne: Sann och falsk storhet.

- I. Ett exempel på sann storhet (v. 32—34).
- II. Falska meningar om storhet (v. 35—41).
- III. Bestäffenheten af den sanna storheten (v. 42—45).

A. Anm. B. 32—34. "Och de woro på vägen". Händelsen med den unge mannen tilldrog sig när de gingo ut ur byn; nu hade de hunnit till stora landsvägen och wändt sitt ansigte mot Jerusalem. Detta war den sista resan och många woro stadda på samma väg. "Jesus gick före dem", med raske steg, såsom en hjälte till strids, och nu säger han till oss: följ mig! Han fordrar ej, att wi stola gå på ofärd eller oföröfödda vägar; han går ständigt före oss, lemnande tydliga spår till ledning för oss under hela vägen. Han går före och wi så följa efter. "Och de woro försträckt", emedan hans gång war owanlig och de wiste att ju-

darna wille döda honom. De fruktade både för Jesu lif och sina egna. — "Jesus tog åter till sig de tolf" m. m. Detta war tredje gången han talade om sitt lidande för dem och denna gång mera tydligt huru det skulle tillgå (Se Luf. 18: 31, 32). Wärom oss se på Jesum och icke stanna efter på vägen, utan gå med honom och bära hans smälet! — "Genom lidande till härlighet."

B. 35—41: "Jakobus och Johannes" med deras moder (Salome). Det war egentligen hon som framförde bönen, åtminstone begynte hon, och tanste de sjelfwa sedan upprepade samma begäran. (Matth. 20: 20) "Höggra hand" m. m. heders platsen, afwen så att wara Jesus nära. Menniskans hjertan är äregirigt. — "I din härlighet". De wäntade ett jordiskt, synligt rike och trodde att det snart skulle taga sin början. (Huru litet de fattade af det Jesus talade om sitt lidande i föregående werjen!) "I weten icke". I förråden härmed eder ofunnighet, enfsald, ja, högfärd och egentärlek. "Kallan". — Vidant, det forst och döden lifnas wid en dryck som måste tagas. "Döpselse", så kallar han för döden. Nu är dopet den handling hwarigenom wi ingå i Kristi rike och göras delaktiga af så wäl hans lidande för oss som of hans förs till efterföljelse, att wi med honom må komma till härligheten. — "Ja, kunna wi så". Likasom deras fråga war obefantlig, så war of deras svar. — Står icke mig att gifwa (eder eller andra), utan dem som i det gudomliga rådet äro dertill utsedda. "När de tio hörde detta — woro de illa tillfreds". De blefwo misfödda i sitt sinne, ehuru de dermed ådagalade samma sinne, och de hade nys twiflat om hwilken som skulle wara störst.

B. 42—45. "I weten — — det skall icke så wara ibland eder". Den sanna storheten måtes ej efter antalet af tjenare, som påssa oss upp, utan efter antalet, som wi tjena genom att göra godt. Hwem som får sitta på hans höggra och wenstra hand, har han ej uppenbarat; men de ödmjukare gifwer han nåd. I werldsriket kallas man stor, när man råder öfwer många; men i nåderiket, när man tjänar många.

"Ty of — — (v. 45). Se på Jesus, huru han tjänar! Han gifwer of sitt lif till "återlösen (lösepenning eng. "a ransom"), för många", ja för hela släktet. Han är försoning för hela werldens synd.

B. Frågor.

I. Svarföre hade Jesus lemnat Jerusalem? (Joh. 11: 53). Var Jesus rädd för att gå dit? Visste han hvad som skulle hända honom? Huru woro lärjungarna till mods? Hvad gjorde Jesus med dem? Huru kunde det gagna dem att weta detta förut? Hvad lära wi deraf att Jesus går före dem?

II. Swilka kommo till Jesus nu? Hvad önskade de? Hvad menas med uttrycket: "högra och wenstra hand"? Hade de några yttre orsaker som berättigade dem? Huru swarade Jesus dem? Hvad menar han med talt? och döpselse? Hvad swarade de? Gick det i fullbordan? (Se Ap. g. 12: 2; Uppb. 1: 9). Swem får dessa äreplatser? Hvad tyckte de öfrige lärjungarna om de två? War det bewis på ett bättre sinne?

III. Huru wisa werldsliga regenter sin storhet? Huru stiljer sig Kristi rife från werldsliga riten? Swem är i sanning stor? Huru kan tjena andra utmärta storhet? Åro alla lika i Kristi kyrka? Swaruti stola wi söka att öfwerträffa hwarandra? Swem är här vårt bästa föredöme?

Öfwerblick för hela skolan.

J. Swilken sanning hemta wi ur denna text? S. Kristus ett exempel på sann storhet. J. Huru bewisade han stort hjeltemod? S. Genom sin frimodiga gång till Jerusalem oaktadt han wiste hvad som förestod. J. Swilka höga platser önskade Jakobus och Johannes? S. Att sitta näst honom i hans härlighet. J. Swilken regel gifwer Jesus för att blifwa stor? S. Den som will wara den främste, han skall wara allas dräng. J. Huru gifwer Kristus sjelf exempel derpå? Sv. n. 45.

Lärdomar.

1. Kristus går förut, der han will hafwa oss att följa sig.
2. Wi stola icke söka efter att wara stora, utan n y t t i g a.
3. Det är bäst att lemna framtiden i den himmelske Fadrens händer.
4. När wi klandra andras fel, begå wi ofta detsamma sjelfwa.
5. Ingen kan fatta den sanna storheten utan den Selige Andes upplysning.

Erkännanden.

Till lärowerket:

Alex Themanison, Kearney, Neb. 6.00; J. F. Nelson, Calendar, Iowa 2.50.

Till det nya prof. huset:

Pastor J. Tornell 2.00.

Till lärowerkets underhåll:

Koll. wid C. Brodins bröllopp i Salemsburg, Kansas 3.10; Minnesotakonf. 51.25; Iowa-konf. 87.38; Illinoiskonf. 306.50; förs. i Knoxville, Ill. (smörp.) 2.00; A. G. Gustafsson, Galva, Ill. 5.00; förs. i Woodhull, Ill. 0.75; S. L. Lindholm, Wafa, Minn. 5.00; pastor P. Sjöblom 0.25; pastor J. Magny 0.25.

In natura:

Förs. i Alta, Iowa 45 lb smör och 60 dusf. ägg; Förs. i Knoxville, Ill. 75 lb smör; förs. i New Windsor, Ill. 57 lb smör och 60 dusf. ägg; förs. i Odebolt (Kiron), Iowa 58 lb smör; förs. i Altona, Ill. 125 lb smör och 48 dusf. ägg; församl. i Woodhull, Ill. 68½ lb smör; Mrs J. P. Peterson, Moline, Ill. 10 lb smör; Andrew Nilson, Moline (Rock River) 90 lb kött; Mrs Carlsson, Moline, Ill. 3 lb smör och 1 gall. mjölk; Mrs Belander do 8 dusf. ägg.

Moline, Ill. den 30 Juni 1882

J. S. Wikstrand.

Till inre missionen:

Amana förs., Rs 9.38; Ada förs. 8.90; sjöför. do 6.00; Zions förs. i Brantford 1.00; månataliga bidrag af några wänner i do 9.90; från Swedesburg 10.97.

E. J. Damström.
Clay Centre dist. lasför.

Tillännagifwanden.

Skolåret 1882—1883.

DET NYA SKOLÅRETS HÖSTTERMIN wid Augustana College & Theol. Seminary i Rock Island, Ill., kommer, såsom härmed tillkännagifves, att taga sin början fredagen den 1 instundande September kl. 9 f. m.

De, hvilka såsom studerande redan tillhöra Aug. College eller Seminary och der ärna fortsätta sina studier, uppmanas, på samma gång de härmed bjudas välkomna tillbaka, att punktligt infinna sig wid läroverket till ofvannämde tid. Skulle oöfvervinneliga hinder göra, att någon icke i ordentlig tid kan anlända, bör undertecknad derom blif-

va skriftligen underrättad. Den, som utan sådana hinder och utan att underrätta derom försummar att i vederbörlig tid infinna sig, får skylla sig själf, om han, annat obehag att förtiga, vid sin ankomst finner sitt rum intaget af en mer påpasslig kamrat.

Ynglingar, som önska vinna inträde såsom studerande vid läroverket, böra på förhand göra anmälan derom hos undertecknad. I händelse de förut bevisat någon läroanstalt eller åtnjutit privat undervisning och derigenom ega några rekommendationer eller intyg om förvärfvade kunskaper, böra de låta dessa (rekommendationer och intyg) åtfölja sin anmälan hvari de för öfrigt böra angifva sin ålder samt den kurs de tänka genomgå, liksom och den klass de ärna söka inträde uti.

Såsom ersättning för vid läroverket åtnjutna förmåner erlägges i ett för allt—utom en inträdesavgift (\$5.00 vid inträde såväl i Prepar. Department som i College, \$3.00 vid inträde i Seminary), som hvarje nykommen studerande betalar vid sitt inträde—den mycket billiga afgiften \$2.60 i veckan af fullt betalande studerande i Prepar. Depart. och \$2.75 i veckan af fullt betalande studerande, som tillhöra någon af läroverkets högre afdelningar. Af dessa belopp erläggas 2.00 för spisning och boningsrum med dertill hörande förmödenheter, och resten erlägges för undervisning. Halft betalande studerande erlägga för spisning och boningsrum endast \$1.00 i veckan, men för undervisning samma belopp som de fullt betalande. Dessa afgifter betalas alla i förskott. Frielevsavgiften är \$8.00 för höstterminen och \$12.00 för vårterminen. Med sängkläder måste studerande i regeln förse sig själf.

Den 31 Augusti, dagen före läroverkets egentliga öppnande hålles dels uppflyttningsexamen såväl med dem, som vid vårterminens slut uppflyttades villkorligt, som med andra, som möjligen komma att dertill anmäla sig, dels inträdesexamen med nykomna studerande. Hvar och en studerande, som denna termin vill blifva uppflyttad eller vinna inträde vid läroverket, bör då vara der tillstädes och beredd att undergå den för ändamålet nödiga examen.

Ansökningar om understöds erhållande vid läroverket böra ställas till edukationskomiteen och adresseras till undertecknad. Som vanligt böra sådana ansökningar åtföljas af den sökandes egen kortfattade lefnadsteckning, hvari bland annat upplysning bör lemnas om den sökandes kristliga erfarenheter. Derjemte bör upplysas om den sökandes ekonomiska omständigheter och ändamålet med hans studier. För att kunna erhålla understöd vid läroverket af allmänna medel måste en studerande ibland annat tillhöra College- eller Seminary-afdelningen.

Ansökningar om inträde i Seminary skola ställas till edukationskomiteen och adresseras till un-

derstecknad. Alla ansökningar böra vara i mina händer senast den 15 instundande Augusti.

Dessutom måste, enligt edukationskom. beslut, de, som äro frielever, vara beredde att vid terminens början fullständigt uppgöra med läroverkets kassör, rörande allt som kan vara obetaldt från föregående år.

Vid sitt 1880 hållna möte fattade synoden det viktiga beslutet, att den "reallinie" [scientific course], som hittills afslutats i Förberedande Afdelningen, hädanefter skall fortsättas genom hela College och att studerande således kan, utan att behöfva tillägna sig de klassiska språken, graduera efter att hafva genomgått en fullständig kurs i de ämnen, som tillhöra den högre allmänna bildningen. Derjemte kommer det engelska språket att, så långt möjligt och lämpligt är, användas som undervisningsspråk.

Augustana College, Rock Island, Ill.

T. N. HASSELQUIST.

Green Bay distriktet af Ill. konferensen håller sitt nästa missionsmöte i Calumet, Mich., och börjar det derstädes med predikan tisdagen den 25 Juli kl. 1/8 e. m. Samtalsämne bestämmes wid mötet.

E. J. M a g e l l.

Galesburg-distriktet håller sitt nästa missionsmöte, w. G., i Woodhull, Ill., måndagen den 17:de Juli 1882 kl. 1/8 e. m. Samtalsämne uppjättes af pastor loci. Alla hjälps välförnöda!

På onsdagseftonen kl. 1/8 den 19 Juli samlas mötets pastorer med Ill. konf:s ordf. i Galva, Ill., då församlingens nye pastor: J. G. B. Carlsson kommer att i sitt embete installeras.

Princeton, Ill., den 1 Juli 1882

S. A. S a n d a h l, sekr.

Clay Center distriktet af Kans:s konferensen håller, wll Gud, sitt möte i Brantford den 25 Juli kl. 1 e. m. Ömbud väntas från alla distriktets församlingar. Ingen bör vara frånvarande.

Scandia, Kans., den 12 Juni 1882

N. O h s l u n d sekr.

Missions-Afdeling.

Öfwerste Gardener.

I folkkalendern "Frideborg" för 1878 förekommer bland annat en ganska märkvärdig dröm, som blifwit drömd och upptecknad af den engelske öfwersten Gardener. Denne mans lefnadshistoria är så märklig och lärorik, att den här må (till en del efter G. W.) anföras, sådan den skrifwits af d:r A. Bonar m. fl.

Öfwerste James Gardener, född i Linlithgowshire i Skotland, war under de tidigaste åren af sin lefnadsbana en öfwerdådig och utswäfwande krigare. Hans broder föll i striden, så gjorde äfwen hans farbroder, och hans fader dog till följd af ansträngningarne under ett mödosamt fälttåg; dock war ynglingen fast besluten att ingå i hären. Han war ock allt ifrån ungdomen en stridsman, ty han war knapt kommen ur göfsåren, innan han i den wilde isvern af en misledd hedersskänsla berömde sig af att hafwa utkämpat tre dueller. Det war med hänfästning på dessa dagar, som han i senare år, då hans hjerta blifwit förändradt, helt lugnt swarade en, som utmanade honom: "Jag fruktar att synda, men ni wet, att jag icke fruktar att strida".

Han föddes år 1688, det märkliga året för revolutionen, som befriade Skotland från Stuartarne. En gudfruktig moder lade sig winn om att leda honom till Kristus, men hennes underwisning tycktes wara till ingen nytta, och många stidelser, hwarigenom Herren sökte honom, gjorde icke ens ett tillfälligt intryck. En gång blef han i

Franrike häftigt kastad af hästen; en annan gång undkom han med knapp nöd i en storm wid holländska kusten, men underbarare än allt detta war hans räddning i slaget wid Ramilies 1706, då han sårades i munnen af en kula, som gick in genom den ena sidan och ut genom den andra, och han fick ligga blödande och utmattad hela natten, utan att någon förband hans sår och lindrade hans nöd. Dock gjorde detta ingen werkan på honom. Han fortsatte sitt lif i synden, ehuru han icke fann någon verklig tillfredsställelse deri. Tomheten i werldens nöjen och laster jemte tillfälligt samwetsagg gjorde honom stundom så olycklig, att han sjelf omtalar, huru han i ett gladt lag, der alla närwarande trodde honom wara den lyckligaste menniska, såg en hund stryka omkring i rummet och derwid suckade inom sig: "o, att jag wore den der hunden!"

Men all nåds Gud hade fridens tankar om honom. År 1719 i Juli månad hade den muntre officeren tillbragt en sabbatsdag med lustbarheter i sällskap med några gudsförnekare. Röjet fortsattes till sent på aftonen, och Gardener ämnade låta natten förgå på samma sätt som dagen. Men då han blef ensam en stund, upptog han en bok, som en bedjande vän, troligen hans moder, lagt i hans nattfack. Titeln ädrog sig hans uppmärksamhet, han lydde nemligen så: "Den kristne stridsmannen, eller himmelen tagen med storm". Då han bläddrade i boken, tycktes plötsligt ett starkt sten falla på hennes blad, hwilket kom honom att lyfta upp ögo-

nen och se sig omkring. Han hade ej klart för sig, om han war waken eller hade fallit i en dröm, men han tyckte sig se framför sig Kristus korsfäst, med hela härligheten omkring sig. Och då han betraktade denna syn, trodde han sig höra följande ord: "O syndare, detta har jag utstått för dig; hwad gifwer du mig till Gata?" — Ware sig han nu war waken eller sofwande, så är dock ett wist: denna stund war början till ett nytt lif i hans själ. Den natten gaf den hel. Ande honom en inblick i hans syndalif, hwilken fylde honom med fasa och affky för sig sjelf. Han såg den del, han haft i Guds Sons korsästande; och hans förfärliga otacksamhet mot Gud, som gifwit honom Kristus, grep honom mest af allt. Han brukade sedermera tala om den stunden som det ögonblick, då han fick den mest förwånande syn på sin wälsignade Herre, samt tillägga, att han då såg sig sjelf som det wämjeligaste widunder i Guds skapelse. — Ja, Herren hade sannerligen "synits honom i wägen" (Apg. 9: 17—27). Men liksom Paulus wardt blind i tre dagar, så fick öfwerste Gardener wänta tre månader, innan rättfärdighetens sol uppgick i sin fulla klarhet för hans själ. Under dessa tre månader hade han ingen känbar fröjd; dock war han utan twifwel omvänd; ty den första gryningen af "Guds nåd, hellosam för alla menniskor" hade den werkan, att han ej mer kände begär efter sina forna nöjen: hans köttsliga lusta tycktes den natten hafwa wijsnat ända ned till roten, och likwäl hade han en gång sagt, att "sjelfwa allmakten kunde ej förbättra honom utan att förstöra hans gamla kropp och gifwa honom en ny". Men detta war Guds sätt att öppna fängelsket och afts-

ga bojorna på syndens och satans fånge.

En dag läste öfwerste Gardener dessa ord i Rom. 3: 25, 26: "Hwilken Gud hafwer satt för en nådastol genom tron i hans blod; i hwilken han låter se sin rättfärdighet, i det att han förlåter synderna, som blifna woro under Guds tålmod, till att låta se i denna tiden sin rättfärdighet, på det han allena skall wara rättfärdig och göra den rättfärdig, som är af Jesu tro". Och då han läste dessa ord, föll hans börda af. Han omtalade för en vän, att hans glädje deröfwer war så stor, att han ej kunde sofwa på tre nätter, men den öfwerwinneliga wedergwickselse, han fann i Guds nåd, war honom nog. Sedan led hans fröjd knappast någon minskning under nära sju år. Nu lefde han helt och hållet för Gud och "köpte tiden". Han brukade stiga upp kl. 4 samt läsa och bedja till kl. 6, och äfwen om aftonen sökte han tid till uppbyggelse i ensamheten. Då han war på marsch och ofta måste sitta till häst kl. 4, använde han likwäl de två föregående timmarne till si morgonandakt.

Snart började ryktet, att han mist förståndet, komma i gång. Några hans wänner beslöto att träffa honom och tala med honom; men han framlade så lugnt och allwarligt sina erfarenheter för dem samt nödgade dem att tänka på de ewiga tingen, att en af dem afbröt samtalet genom att säga: "wi trodde att denne man war galen, och han har bewisat, att wi äro det".

Swart hans regemente kom, uppsökte han alltid Guds folk på orten, och det war hans glädje att få sitta ned wid Herrens bord med dem. Öfwerste Gardener war en frigare, som warit med i nästan alla wiktiga slag i Flan-

bern under hertigen af Marlborough. Men det är icke meningen att här beskifwa fältslag, utan blott nämna något om den omsorg öfwersten hade för sina män. Han brukade nemligen besöka hwar och en särskildt samt tala med dem om frälsningen och nödvändigheten af personlig förening med Kristus. I den wäckelse, som år 1741 gic öfwer wisza delar af Skotland, tog Gardener liflig del och skref derom till sin vän d:r Doddridge, att under föga mer än 14 dagar hade 130 själar blifwit förda till Kristus, "hwilket är ett ämne till ewigt lof". Och då han talar om en prest, som fått wara ett redskap wid denna wäckelse och blifwit utstött af de ogudaktige, säger han: "Jag wille hellre wara denne föraktade man, ett redskap i Andens hand till själars omvändelse, och uppbyggande så många i deras allraheligaste tro, än kejsare öfwer hela werlden". Ja, han fröjdade sig öfwer allt, som upphöjde Guds nåd och Kristi frälsaregerning.

Men ehuru han genom Herrens trofasthet bewarades och behölls i tron intill sin lefnads slut, fick han icke alltid erfara känbar glädje, utan äfwen "mångahanda försökelse" och anskäftningar, "hwar så behöfdes". Herren förbolde då sitt ansigte för honom, till att pröfwa och luttra hans tro. Under ett sådant Herrens förböljande hade han länge anwändt alla nådens medel för att åter komma ut ur mörkret och nöden, men allt tycktes förgäfwes. Han läste Guds ord, bad, samtalade med andra erfarna kristna, bad åter och åter igen: allt war förgäfwes, hans nöd fortfor och blef allt swårare. Alla hans böner och suckar tycktes wara förspilda, Herren tycktes ej akka derpå; och otron hwistade

ofta i hans hjerta, att Gud hade öfwer-gifwit honom. När denna nöd war som swårast, fick han en natt en dröm, som gaf honom kraft att uthärda.

Han drömde sig wandra öfwer en wid oändlig hed, der allt war öde och dy-stert. Efter en lång wandring kände han sig matt och uttröttad; det war redan sent på aftonen, och mörkret hotade att snart inbryta. Framför honom gick en man, hwilkens anlete han ej kunde se, men en röst i hans inre sade honom, att det war Herren Jesus. Glad i hoppet påskyndade han sina steg för att upphinna sin Frälsare; men denne gick så fort, att han ej kunde hinna honom. Han ropade till Herren, att han måtte stanna eller åtminstone ej gå så fort; men ju mer han ropade, des mer tycktes det honom, att Herren påskyndade sin gång. Bedröfwad och nästan kno-tande bad han då, att Herren åtminstone skulle wända sig om och låta honom se sitt wänliga ansigte; men äfwen denna bön lemnades utan afseende. Herren blott utsträckte sin hand, pekande på en mur, som nu blef synlig ett stycke framför dem. Slutligen blef wandrarens trötthet så stor, att han, badande i tårar, war nära att falla omkull af wan-makt och öfwergifwa hoppet om att hinna målet. Men just i detta ögonblick hade Herren kommit fram till muren (wandraren märkte nu, att det war en kyrkogårdsmur); i porten dertill wände han sig om och såg på den uttröttade pilgrimen med en blick så ljuf, så full af kärlek och medlidande, att den genast återgaf den wanmåttige styrka och krafter — och inom några ögonblick låg han wid sin trofaste Frälsares bröst i salig, jublande fröjd. Mildt förebrående yttrade nu denne till honom: "Sade jag

dig icke, att om du trodde, skulle du få se Guds härlighet”.

Öfwerste Gardener uppvaknade, wederqwidt af sin härliga dröm, den han genast upptecknade. Han förstod dess mening, och blef sedan i all nöd stilla wid det ordet: ”Salige äro de, som icke se och dock tro”. Guds ord blef honom nog, till dess och han några år derefter fick utbyta tron mot skåbandet. — Ja, ”om I stilla blifwen, så warder eder hulpet”.

År 1741 hade han blifwit anställd wid ett dragonregemente i Skotland, hvilket war förlagdt nära Bankton, hans eget hem. Det syntes som om han skulle få njuta lugn i sitt fädernesland, men ryktet om örlig störde snart denna frid. År 1745 utbröt upproret till förmån för ”Pretendenten”, prins Carl Edward. Öfwerste Gardener fick order att begifwa sig till Dunbar, för att möta sir John Cope, och wid afskedet sade han aningsfullt till sin maka: ”Wi hafwa en hel ewighet att tillbringa med hwarandra”. Till följd af sir John Copes ofskicklighet samt hans hastiga, illa beräknade återtag uppstod en panisk förkräckelse bland trupperna, och under dessa omständigheter kämpades slaget wid Prestonpans den 21 September 1745. I början af drabbningen blef Öfwerste Gardener sårad i wenstra sidan, men han wägrade att lemna fältet. Omgifwen af blott 15 dragoner höll han stånd mot fienden, och då han såg en afdelning af fotfolket utan anförare, red han fram till dem och ställde till dem några uppmuntrande ord. Under det han talade, kom en högflotte ur upprorshären och med en lie, fäst wid en stång, tillfogade han öfwersten ett sår i högra armen, så att swärdet föll ur hans hand.

I samma ögonblick tillkommo några andre af de upproriske och drogo öfwersten af hästen, hwarwid en gaf honom dödsstöten i hufvudet.

Twå timmar efter slaget fann honom en af hans tjenare, han andades ännu och man bar honom till en bondgård wid Tranent, der han dog. Då öfwerste Gardener låg döende på slagfältet, hörde man honom säga till en höfding för de upproriske: ”du strider för en jordisk krona, men jag går att mottaga en himmelsk”. — Den resande, som far fram wägen wid Prestonpans, ser icke långt från Edinburg en minnesstod, som utwisar platsen der denne kristne kämpa föll. Han fick ”ett godt rykte”, och detta ”genom tron”. Innan han fick syn på Jesus, war han en syndens tjenare, men Anden, som werkar den nya naturen i själen, sökte honom och förde honom till korset. ”För Gud är ingenting omöjligt”. Det finnes ingen synd, som icke kan rentwås i Jesu blod — intet hjerta så hårdt, så örent, att icke Anden kan föda det på nytt.

(S e m å t.)

Men icke, att jag säger allt för mycket då jag dömer om kärlekslösa kristne, att deras kyrkogång, bön, fristande och nattwardens anammande ej gagnar dem, utan att de det oaktadt wandra den genaste wägen till helwetet. — Ty fast dessa ting hafwa i sig själfwa en stor och härlig nytta, lifwål är en kärlekslös menniska ej skicklig att emottaga den, emedan kärlezens fränwaro och wittnar om trons fränwaro, men utan tron kan ingen med wälsignelse göra bön, gå till skrift eller emottaga den hel. nattwarden.

S c r i b e r.

Synodens Hemmission.

Missionsstyrelsens årsrapport.

Under det att allting i werlden är föränderligt och förgångligt, ända derhän, att himmel och jord skola förgås, är det godt att Jesus är en "klippa ewinnerligen". Han har lofwat wara när oss alla dagar in till werldens ända. Att han detta är, att han också är densamme det ena året, som det andra, bewisas bäst af hans werk. Men hans werk framträda i hans rike på jorden. Ty så sant som han är konung och en konung öfwer alla konungar, har han äfwen ett rike, der han regerar med kärlek och sanning. Att detta rike under all sin yttre, finliga swaghet är så starkt och mäktigt, att det, trots alla helwetets portar, satans argaste anfall, werldens förföriska makter, samt den adamitiska naturens ondskas, icke dukar under, beror derpå, att Jesus är konung, från hwilken all kraft utgår.

Det är kosteligt att få tillhöra ett rike med en sådan konung, som har all makt i himmelen och på jorden, och som på samma gång är syndares frälsare, de swagas starkhet, de fattigas rikedom och det ewiga lifwet för alla dem, som tro.

Äfwen under det nu förlidna året har synodens allmänna missionswerk-samhet fortgått på sitt stilla, anspråkslösa sätt. Fälten hafwa varit ungefär desamma, som under de föregående åren; äfwen arbetarne hafwa varit desamma. Det torde wara ett godt vittnesbörd om werkets bestaflenhet, när det icke blott kan börjas, utan äfwen fortsättas, och fortsättning är nödwändig, om ett resultat skall winnas.

Att synodens mission ej kunnat utsträckas längre än till våra egna landsmän, är wäl något nedslående att tänka på, då det under flere år varit synodens önskningsmål att kunna få räcka den arme indianen en räddande hand. Att styrelsen ej heller under detta år kunnat göra något med afseende på den påtänkta indianmissionen, må ej tydas så, som hon ej welat. Twärtom skulle äfwen den nuwarande styrelsen ingenting hellre önska, än att se en öppen dörr till detta folk, så att man genast kunde gå till werket med en sådan mission. Men ännu har Herren icke anvisat någon sådan. Wi så derföre wara lugna, tills han säger till både när och hwar wi skola börja. Får Gud hålla oss nyttre och wakande, så skola wi wäl se hans wink och höra hans röst, äfwen om han icke skulle skicka oss en macedonist eller indianist man att i en syn kalla på vår hjälp. För närwarande synes den oerhörda inwandringen lemna vårt samfund mer än tillräckligt att göra. Helt naturligt skola härigenom nya missionsfält uppstå, som tillsammans med de gamla skola taga synodens alla krafter i anspråk.

Härtill kommer ett alltför länge försummadt fält, nämligen vårt arma folk bland mormonerna. De äro i wijs mening olyckligare än hedningar, emedan de weta, hwad de haft, men förlorat, weta att de blifwit bedragne och låtit sig bedragas. De hafwa större anspråk på vårt deltagande än de förre; dessa hafwa varit kristna, men blifwit hedningar, och deras tillstånd är i många hänseenden beklagansvärdare än de egentliga hedningarnes.

1. Inre missionen.

Hwad som här allra först möter oss,

är den stora förlust vår synods mission under året fått widkännas genom pastor Jonas Venders död. I vår stora brist på lärare war hans tidiga bortgång känbar för samfundet i sin helhet, men särskildt för missionen på den aflägsna westkusten war den ett hårdt slag. Men det, som war en förlust för församlingen på jorden, blef för honom sjelf en winning. Detta är allas vårt wisja hopp. Därföre kunna wi i all vår sorg wara glada.

Att br. Venders arbete på den post, der han blifwit stäld, icke war fåfängt, derom hafwa wi många vittnesbörd. Flere skola säkert bringas fram på den stora dagen. — Han lemnade Portland den 18 November, framkom till Denver lördagsaftonen den 26 Nov. 1881 och fick utbyta stridsfältet mot fridens boningar i det rätta fadershuset den 24 Febr. 1882.*)

Tills vidare tillgodoses det fält B. nödgades lemna af pastor P. Carlson; men det är klart, att detta ej får betraktas annorlunda än som en nödfallshjelp. Det är ett fält, som i denna stund lemnade fullt upp att göra för två, utom pastor Carlson, som åter har ett annat fält, öster om Cascadebergen. Portland, Oregon, är och blir mer och mer af ganska stor betydelse för vår kyrkliga verksamhet på norra westkusten.

Kyrkolotten i Portland.

För att göra det möjligt för den lilla församlingen i Portland att kunna få sig en egen kyrka, något som alltid är ett oundgängligt wilskor för en försam-

lings framgång och oberoende, lofwade förra styrelsen genom beslut af den 4 Nov. 1880 att ur kyrkobyggnadskassan lemina ett lån af \$1,000 på 5 år, mot 5 procentens ränta samt första inteckning, till inköp af en kyrkolott. En sådan utsågs af past. P. Carlson och Vender tillsammans på nyåret förlidet år och köp uppgjordes.

Men som den lofwade summan ej fanns i kassan, kunde hon ej sändas genast, utan i den mån medlen inkommo, hwarföre endast \$300 af nämnda summa kunde sändas genom förra styrelsen. De återstående \$700 affändes i slutet af siffl. November månad, men som past. Vender, till hwilken de woro ställda, då redan lemnat Portland, kommo de tillbaka.

På lotten, som ursprungligen kostade \$1,500, men nu lär wara wärd \$2,500, äro i det närmaste \$600 utlagda. Den nuwarande skulden med ränta är omkring \$1,100.

Styrelsens mening är, att hon må af synoden bemyndigas att ombesörja hela skuldens uppbetalning på de förut statuerade wilskoren. Synoden måste uttala sin mening här om!

Med afseende på San Francisco får upplysas, att styrelsen gjort allwarliga försök att få en pastor stationerad derstädes. Först kallades pastor S. P. A. Lindahl i Galesburg och sedan han afgifwit nekande swar, beslöts att gifwa past. Telleen i Denver en lifnande kallelse. Härför har, ännu då detta skrifwes, ej ankommit afgörande swar. Styrelsen lefwer i godt hopp om att detta skall blifwa efter önskan. Meningen är dock ej att past. Telleen skulle lemna Denver förr än efterträdare erhållits.

Må nu Herren i himmelen leda det

*) Som styrelsen ej kunnat finna någon för detta fält, uppmanas synoden att wid innevarande möte taga sådana mått och steg, att det med allra första får en arbetare. Må Gud sända honom!

få, att vårt folk i den stora staden på Stillahafskusten, hwilket så länge förgäfwes höjt det macedoniska rovet, måtte få sin önskan och bön uppfylld.

Med April månad detta år upphörde understödet ur synodens missionskassa till församlingen i Denver. Församlingen ansåg sig från den tiden kunna reda sig själf. Gud har storligen wälsignat missionsarbetet på denna plats. Hans namn ware derföre äradt!

I stället har styrelsen bewiljat församlingarne i Golden och Pueblo hwardera \$200 för ett år såsom hjälp till pastorslöner. Pastor L. A. Hockanson i Minn. har antagit kallelse till den förra och past. F. Lagerman till den sednare. — Pueblo är en jemförelsewis ung plats, men skall wara af en jemförelsewis stor betydelse icke blott för södra Colorado utan äfwen för New Mexico och Arizona.

2. Immigrantmissionen.

Äf hwilken stor betydelse denna mission varit och är, då strömmen af inwandrare är så owanligt stor, kan en hwar lätt förstå. Den har också i år fortgått på ungefär samma sätt som förut, äfwen genom samma personer: Mr C. A. Landfors i Chicago, past. A. Rodell i New York och på Wards Island. Hvem kan räkna alla de tårar, som genom denna tjänst blifwit aftorkade, de bekymmer, som blifwit aflystade, eller huru många hjertan, som sålunda blifwit tillgängliga för Guds ord?

De inkomna rapporterna skildra nöden och eländet i ganska hjerta färger, och wisa, att verksamheten är högeligen af nöden. Alla wore det i sanning, om synoden ej wille eller kunde fortsätta denna mission. Understödet till denna sanna har dock under året icke wist

sig så lifligt som wid förra synodalmötet war att wänta. Många församlingar hafwa alls ingenting gjort*).

Då rapporterna ej lämpligen kunna här intagas, torde, såsom tid efter annan skett, utdrag böra göras för Aug. & Miss.

Sjömans missionen har wäl ej kunnat bedrifwas i någon nämnwärd utsträckning, men har dock icke legat alldeles nere. Pastor Petri i Philadelphia har personligen eller genom kyrkorädsmedlemmar egnat sig deråt så mycket tiden medgifwit. Emellertid begär kyrkorådet att anslaget af \$200 måtte förnyas äfwen för kommande år.

Immigrant-missionären framhåller i sin rapport, såsom man desutom ganska wäl kan tänka sig, att partierna arbeta af alla krafter på att wärfsa så många som möjligt af vårt immigrerande folk, och att man är de inwandrande starorna till mötes, redan innan dessa hunnit lemna fosterjorden. Missionsstyrelsen vill derför wäcka synodens uppmärksamhet på nödwändigheten af att något blir gjordt med afseende på lämpliga traktaters utdelning i Göteborg åt emigranterna. Pastor Ahlberg har lofwat att stå till tjänst på hwad sätt han kan. För sommaren har han anställt en af sina elever, hwilken till hösten ämnar komma hit öfwer till vårt läroverk, som stads- och emigrantmissionär, och beder att lämpliga skrifter måtte med allra första sändas

*) Pastor A. Rodell hemställer i en särskild petition att blifwa befriad från sin tjänst som immigrantmissionär, men med bibehållande af samma understöd till lön, som han hittills haft, detta på grunder, som ej gerna kunna annat än gillas. I sammanhang härmed rekommenderar han mr A. B. Silja i Philadelphia till immigrant-missionär. Saken bör af synoden tagas i allwarligt öfwerwäganande.

honom. Desutom rekommenderar han en särskild man der som kommissionär eller ombud för denna angelägenhet.

3. Mormon-missionen.

Det är af offentliggjorda berättelser m. m. redan bekant, att past. J. Teslen på miss. styrelsens uppdrag siffl. Nov. månad företog en undersökningsresa till mormonernas hufvudstad, Salt Lake City, Utah. Som han hade fripass till Ogden, gick kostnaden för hela resan ej till mer än \$18,60. Resultatet af hvad han med egna ögon och öron på ort och ställe lärde känna af mormonismens elände har varit synligt i Aug. o. Miss. såväl som i andra tidningar, och det wore högst bedröfligt ställt med kristendomen inom våra församlingar, om ej dessa skilbringar skulle förmått framkalla en allmän entusiasm för en mission bland dessa våra olyckliga landsmän. Vi hoppas och tro motsatsen. Ty huru skulle kristna med waken samweten kunna höra och läsa om sådan andelig jämmer och nöd utan att röras till medlidande och känna en innerlig önskan att få göra något för de olycklige?

Emellertid har miss. styrelsen nu widtagit mått och steg att börja en mission bland mormonerna i Utah, en mission, som länge varit påtänkt, ehuruden ej förr kunnat sättas i werket. En missionär är kallad, som nu står färdig att begifwa sig ut till det anvisade arbetsfältet, och styrelsen väntar nu ett allmänt och kraftigt deltagande för denna nya mission. Icke så vittnesbörd om ett sådant deltagande hafwa redan wifvit sig. Ett förslag, som från en broder i Iowa inkom till styrelsens ordförande att inom synoden söka samla "en här af 1,000 man", hwilka wore williga att för året gifwa \$5 pr man till denna

mission, har styrelsen ansett godt; och wäntas, att synoden icke blott lemnar sitt bifall dertill, utan på allt sätt befrämjar detsamma.

Början af denna mission har man tänkt sig skulle komma att bestå i skolhållning med barn och ungdom, hwarwid man ämnar betjena sig af fruntimmer så mycket som möjligt, emedan dessa genom barnen lättare än män skola winna tillträde till mödrarne och kunna inwverka på dem med evangelium.

Om dessa kunna winnas, så är allt wunnet. Men samtidigt härmed skall man werka bland de äldre genom enskilda samtal, bibelskasser, sångöfningar och predikan. Det är hopp om att härigenom materialier snart nog skola kunna samlas för en fristlig församling.

Med undantag af Utah-missionen, till hwilken önskas särskild subskription, kommer för bedrifwande af synodens allmänna mission att behöfwas samma summa som förra året, nämligen \$5,000, sålunda beräknadt:

Till missionen i Oregon och Idaho.....	\$1,700
" " i San Francisco.	1,200
" " i Colorado.....	400
" immigrant-missionen	1,600
Bethlehemsförs. i Brooklyn.....	400
eller i rund summa	\$5,000

Från kassörens rapport bifoga wi följande slutsummor:

Inre och immigrant-missionen:	
Inkomster:	
Från Illinois-konferensen.....	\$1,500 00
" Minnesota= "	501 90
" Kansas= "	854 16
" Iowa= "	494 53
" New York= "	313 00

Summa \$3,663 59

Utgifter.....	\$3,732 00
Brist i kassan.....	68 41

Yttre missionen:

Behållning i kassan från förlibet år. \$ 578 26
Infommet under året 933 32

Summa \$1,511 32

B. Setterdahl, kassför.

Härmed torde det wigtigaste af hwad som hör till synodens allmänna mission wara widrördt. Om det i afseende på denna wigtiga angelägenhet lika litet som i många andra ej gått efter våra önsknigar, så är det dock godt, att werket icke stannat, godt att det finnes så pass missionsfinne i våra församlingar. Men må wi icke heller inbilla oss, att wi i detta stycke uppfyllt all rättfärdighet, eller gjort nog, icke heller att wi få upphöra med att bedja, arbeta och gifwa. Må wi alla blicka upp till korset och der söka nåd och förlåtelse för alla synder samt betrakta lönen, som förhållas ofwanefter af Guds kallelse i Kristus Jesus! Må wi aldrig glömma, hwad wi hafwa fått för intet, så skola wi ej heller glömma eller tröttna af att gifwa för intet. Gud wäcke och underhålle det rätta missionsfinnet i vårt kära samfund, i alla våra församlingar, ja, i hwarje enskild medlem genom Jesum Kristum! Amen.

J. B. Nyqvist, sek.

Menen I att I hafwen tron? Wäl-an! men hwar är det gudeliga lefwer-net? Wor Kristus uti hjertat? Svar är då hans kraft, hans seger öfwer syn-den, hans kärlek, hans saktmodighet, hans ödmjukhet, hans tålmod, hans lyshet, hans förnöjsamhet, hans san-ning? Kan det ewiga ljuset wara utan sken? och den outösliga källan af allt godt utan watten? och den härliga pa-radisblomman utan luft?

Scriber.

Hedna - Missionen.

”Missionsarbetet i nittonde år-hundradet”).

Den evangeliska hednamissionen ut-
widgar sig så ofantligt i vårt århundra-
de, att det blir allt swårare och swårare
att öfwerståda både dess yttre omfång
och inre utveckling bland alla möjliga
bildade och obildade folk. De finnas,
som weta ett och annat härom, många,
som kunna öfwerståda större områden
af det hela, men swårigen finnes någon,
som kan samla alla trådarne i sin hand.
Derför kan en öfwerfikt af hela nuti-
dens mission omöjligen i alla hänse-
nden blifwa riktig och fullständig.

A. Förr och nu.

Nedan det yttre omfånget visar, att
wi lefwa i ett missions-århundrade,
hwars life kyrkan aldrig stådat. Werlds-
missionens tidsålder håller på att bry-
ta in.

Först en blick tillbaka. Några sab-
rismessigt bedrifna och derför icke myc-
ket djupgående holländska missionsföre-
tag på Ceylon och Moluckerna; några
under ständiga krigsoroligheter af en-
skilda amerikaner och Brödrasförs. fort-
sätta försök bland indianerna; en i bör-
jan mycket lofwande, men till följe af

*) Följande öfwerfikt af ”missionsarbetet i
nittonde århundradet” är ursprungligen hem-
tad ur ett utmärkt arbete af en tyf professor
Christlieb och i en lång artitelföljd under
år 1880 återgifwen i Evang. Fosterl. Stift.
Missions Tid. Vid förlibet synodalmöte före-
drogs i en aftonpredikan en del deraf, men
som på långt när icke allt medhans och dess-
utom ett förswinnande fåtal i jemförelse med
alla våra församlingar kunde få del af den
förträffliga fildringen, ämnar Red. på fleras
uppmaning undan för undan i misj. afdelnin-
gen meddela det hufwudsakligaste. Red.

rationalismens iskalla wind förlamad verkksamhet af den hallelst-danska missionen i Ostindien; med större och mindre isfver fortsatta swenska och norska missionsstråfwanden bland de hedniska Lapparna; Brödrasörsamlingens och Wesleyanernas verkksamhet i Westindien och Surinam; några swaga ljusglimtar i det af snö och is betäckta Grönland och Labrador; några sparsamma och snart undertryckta försök i Kaplandet — detta war ungefär den evangeliska hednamissionens alla resultat wid slutet af förra århundradet.

En blick öfwer det närwarande skall wisa oss något annat. Från och med början af detta århundrade har den Stilla oceanens ö-werld öppnats för evangelium, hela ögrupper, ja, hela det malajiska Polynesian är nu nära nog kristnadt. — Det britiska Ostindiens portar öppnas mer och mer för evangelium, ända från Kap Komorin upp till Himalaja; evangelium klappar på Tibets portar, och det mäktiga riket är öfwerfålladt med missionsstationer i hundratal. — Varna i den Indiska Archipelagen äro, icke blott på ytterkanterna, utan långt in i det inre redan eröfrade af evangelii stridsmän. — Birma och delwis äfwen Siam hafwa öppnat sina portar. — Kina, det största och folkrikaste af alla hednaländer, tvingas oupphörligt att allt mer och mer låta sina dörrar upp, och redan finnes i detta land en stor mängd protestantiska missionsstationer, under det att Kinas utwandrade barn mötas af evangelium i Australien och Amerika. — (Rörande missionsverket i Japan hafwa tid efter annan artiklar warit synliga i missionsafdelningen). L. o. m. Australiens infödda befolkning börjar gifwa rum för

evangelium. — I de muhamedanska länderna, från Balkan till Bagdad och från Egypten till Persien, hafwa på de wigtigaste punkterna stationer till kristendomens utbredande blifwit anlagda; Palestina, kristendomens wägga, är nu ända från Bethlehem till Tripoli och Libanons nordliga sluttningar öfverdraget med ett nät af protestantiska skolor och några få kristna församlingar. — Afrika blir med hwarje år med allt större kraft belägradt både i wester, söder och öster. Sydafrika evangeliseras af en stora tyfsta, holländska, engelska, skotska och franska sällskap, som ständigt tränga fram mot norr. I öster finna wi efter hårda stormar evangelii soluppgången öfwer Madagaskar, och widare möter oss en mängd försök längs efter de wägar, som öppnats af en Livingston, en Stanley, m. fl. Och Amerika: Hudsonbayländernas widsträckt ödemarker från Kanada till Stilla oceanen äro besatta af engelska wesleyanska fändebud, hwilka täfla med katolikerna, och rundt omkring uppblossa löfsterika indianförsamlingar. — De flera hundra tusen negrer, som finnas i Föränta Staterna, börja mer och mer talrika öfwergå till kristendomen. Från Centralamerika och Westindien utbreder sig evangelium allt längre in i det sydliga fastlandet (Sydamerika), och på den sydliga spetsen börjar ljuset skina; några förposter hafwa och trängt fram till Amazonflodens område, till indianerna i det inre af Brasilien.

I sanning, redan en flygtig blick wisar, hwilket oerhördt omfång missionen för närwarande äger, hwarföre utan tvekan kan sägas, att vår tids mission börjar blifwa en **werldsmission**.

Af de 7 evangeliska missions-sällskap,

som funnos wid det förro århundradets slut, har det blifwit 70: 27 i Storbrittanien, 18 i Amerika, 10 i Tyskland och Basel, 9 i Holland, 5 i Skandinavien, Danmark och Finland, 1 i Frankrike, 1 i Watland, och dertill komma slutligen flera sällskap på Hawaji, Madagaskar, i Sydafrika och Indien. I början af vårt årh. uppgick missionärernas antal till blott 170, nu åter till 2,500, hwartill komma minst 23,000 infödda medhjelpare och omkring 1,000 ordinerade infödda prester. Då funnos blott omkring 50,000 omvända hedningar, som stodo i den evangeliska missionens wård, nu åter 1,650,000, och de 2 sista åren ensamt hafwa att uppvisa en tillwäxt af omkring 120,000.

För 80 sedan uppgingo de insamlade bidragen till den evangeliska hednamissionen icke ens till 1 million kronor, nu minst till 20 millioner, deraf i England ensamt 12 och i Amerika 6 millioner. För 80 år sedan funnos knappast 70 missionsfckolor; nu räknar man 70,000 med 400,000 lärjungar. I början af detta årh. war den hel. Skrift öfversatt på omkring 50 språk och spridd i ungefär 5 millioner ex. Sedan det britiska bibelsällskapets stiftelse (1804) äro öfversättningar gjorda på minst 226 språk, nämligen af hela bibeln på 55, af det N. T. på 84 och af enskilda bibelböcker på 87 språk, och hela bibeln eller delar deraf äro nu spridda i omkring 150 mill. ex.

Detta allt är ett werk af den evangeliska missionen, som under de sista åren förwandlat 60—70 språk, som blott talades man och man emellan, till skriftspråk.

Härtill kommer det moraliska inflytande, som evangelium utöfwar på hed-

nawerlden, under hwilket gamla och under årh. djupt inrotade wederskyggligheter blifwit affkassade, nya föreställningar om menniskans wärde hafwa banat sig wäg och gjort sig gällande både i fråga om äktenskapet och familjen, uppfostran och borgerliga förhållanden. Ännu för 20 @ 30 år sedan hyste man åtskilliga twiswel, om evangelium förmodde verka upplystande och helande äfwen på de djupast sjunkna hednasfolk och blifwa dem en lifwets luft till lifwet; nu hafwa wi den dyrbara och trostärkande förvisningen, att t. o. m. de råaste och mest förkomna hedningar — efter som de äro menniskor — genom evangeliets upplysning kunna föras till tron på Kristus — ett oomkullstöttligt bewis för, att ingen folkstam är så dödd, att han icke kan wäckas till lif genom förkunnelsen af det glada budskapet, intet språk så rått, att icke Guds ord kan predikas på det samma, ingen hedning så djuriskt, att han icke kan blifwa en ny menniska i Kristus Jesus. Wår Herre Jesus är så lunda wägen, sanningen och lifwet för hela werlden, och han gaf sina lärjungar intet omöjligt uppdrag, när han, med tanken på allt det namnlösa elände, som finnes, besalbe dem: "Gån ut i hela werlden och gören alla folk till mina lärjungar!"

(Forts.)

Du är satt till att tjena och icke till att herka. Du är kallad till tålmod och arbete, icke till wällust och förnjöjelse. Här på jorden pröfwat menniskorna såsom guld i eld. Därför kan ingen uppfylla sin kallelse, som icke af allt hjerta will förnedra sig för Guds skull.

Th o m a s a R e m p i s.

Östafrika.

Från Galla expeditionen låter det mycket nedslående. Följande bref från den käre Arrhenius visar oss, för hvilka pröfningar de varit utsatta. Gud hjälpe de dyra vännerna och öppne han en väg i öfnen och genom djupa watten, att de må kunna uppnå målet för sina öfningar och böner. — Brevet lyder som följer:

Rhartum 12 April 1882.

Ärade och älskade pastor Meander.

Allenastt tro!

Kort lexa, swår lexa — salig den, som låter Guds Ande lära sig den. Han triumferar öfwer nöd och död. Herre underwisa mig, så lefwer jag! Skola wi nu gifwa oss utöfwer därför, att Gud behagar pröfwa vår tro och kärlek med afseende på Galla-missionen. Vort det! Han wet väl både väg och tid för sin sak. Men han måste först genom mycken bedröfwelse göra sina redskap sticligna och dugliga för utförandet af sin heliga wilja. Tack, o Gud, att du tufftar, men ej förlastar mig! "Jag skall icke dö, utan lefwa och förkunna Herrans gerningar".

Wi lemnade Jamaka den 2 Mars efter två månaders wistelse derstädes. Från Jamaka kan f. n. Galla ej nppnås tillfölje af den politiska ställningen. Mellan Galla och Jamaka bo flere negerstammar, hvilka öfwerallt spärra vägen och plundra och mörda, så att man utan stor betäckning ej kan komma fram. Wi, Onesimus, Heilu och jag, gjorde på guvernörens råd en undersökningsresa till Benischongoul, dit man någorlunda trygt kan färdas, litwäl om natten och med sex spjutbärande män till betäckning. Wi medförde bref från guvernören till

scheiken i Benischongoul, hwilken by lyder under Egypten. Scheiken förklarade det omöjligt att framkomma till Galla den vägen. Wi återwände till Jamaka och meddelade guvernören hwad wi erfart. Han yrkade fortfarande på att wi skulle gå öfwer Gallabat. Men Gummus, hwarom den salige dr Krapp alltjemt talade? Gummus betraktas af Egypten som rebell, och guvernören kunde ej alls bistå oss i fråga om desamma. Wi fingo blott några wigtiga upplysningar, såsom att Gummus lyda under Abessinien, att vägen från dem till Galla är mycket lång och swår. Han afrådde oss enträget från att gå den vägen, hwarförutom han också med bestämdhet påstod, att wi ej kunde få lastdjur från Jamaka till Gummus, ty åsnefolket wäga ej gå dit. Käre, dyre pastor, hwad skulle wi nu göra under sådana omständigheter? Ett hufwudfel war också, att wi woro för många. Två behjertade män torde hafwa brutit sig wäg trots allt. Jag säger uppriktigt, att hade jag varit fri, så hade jag wägat allt, ty man war ju blott 14 dagsresor från Galla. Men jag tror ej, att Gud wille, att wi skulle skiljas den gången. Vårt helsotillstånd war också mycket bedröfligt. Klimatet i Jamaka är mycket farligt. Wi hade ständiga feberanfall, och när wi ändtligen under mycken inre strid beslutat oss för att gå tillbaka, woro wi alla så sjuka, att det war ett djerft företag att wäga sig af på resa, men wi måste, ty kamelerna woro med allra största swårighet af guvernören anskaffade, och Jamakas klimat tärde dagligen på krafterna. Wi bröto alltså upp den 2 Mars och ankommo till Kartog efter omfr. 14 dagars resa, en resa, dyre pastor, så full af smärtor och lidanden för

de flesta af oss, att Herren allena war mächtig att uppehålla oss. När wi kommo till Karfog, war det oss omöjligt att fortsätta på kameler till Gallabat, utan wi måste taga en båt, för att gå till Rhartum, för att der tillbringa regntiden och få, om Gud så vill, hemta nya krafter. På Nilresan war äfwen mycket swårt; så litet watten i floden, att båten med största möda kunde släpas ut för densamma, hwadan också resan drog ut 24 dygn. Somliga af oss blefwo bättre på floden, somlige sämre, såsom dyre broder Påhlman, hwilken stundom war utan medvetande och f. n. ännu ligger i nervfeber. Dnesimus är äfwen mycket klen; han har gallfeber enligt doktors utfago härstädes. Stäckars vår dyre Dnesimus, han har lidit obestriftligt på hela återresan och blott önskat, att Herren skulle taga hem honom. Må Gud ännu en gång göra honom frisk och glad, att han må få tjena Herren någon tid bland Gallafolket, hwilket ju är hans djupaste önskan. Ja, Dnesimus brinner för sitt folks frälsning, men han är af en ytterst swag natur, som tager så starkt intryck af motgång och lidande. Vår trogne vän och tjenare, gallaynglingen Filippus, gick hem till sin frälsare under wistelsen på floden. Han led mycket och dog utan medvetande. Han jordsästädes af mig ombord, då jag ej förmådde gå i land, och begrofs sedan i en by mid flodstranden. Frid öfwer hans graf! Han är en förstling i himlen af gallafolket. Många skola komma efter.

Den 10 April kommo wi till Rhartum. Konsuln är ytterst deltagande för oss. Wi hafwa hyrt ett ordentligt hus här och hafwa nödgats taga en arabisk tjenare, då wi ej kunnat förmå gå ut

och handla o. s. w. En europeisk läkare besöker oss, och han hoppas att wi skola blifwa friska igen. Men Rhartum är ett dåligt sanatorium. Två katolske missionärer besökte oss godhetsfullt i går och wifade hjertligt deltagande. Wi blifwa nu här till September och inwänta naturligtwis ärade styrelsens råd och beslut för våra kommande företag. Min bön, min innerliga bön, är med afseende på mig sjelf, att jag måtte få försöka alla möjliga vägar, för att komma till Galla. Mera derom sedan. De swarte torde gå trygge öfwer Gallabat på abessiniska gränsen. Må Guds väg bli oss uppenbar! Må böner utan återwändande uppfändas! Må bruden brinna för sin himmelske brudgums ära!

Wi hafwa nu fått weta, hwarför wi ej fått någon post på hela tiden. Konsuln hade just nu bref från guvernören i Samaka, att den 13 Mars en mängd bref afkommit till oss, som sålunda blifwit uppehållna på vägen. De äro nu sända till Karfog, men som ett olyckligt uppror har utbrutit i nästan hela Sudan, kan posten f. n. ej gå. Senaar är ödelagdt under blodbad. Rhartum fruktar. Herren är vårt beskydd. Alla helja hjertligt. Helja också innerligt till alla. Jesus vårt allt!

Med outfäglig kärlek eder

G. G. Arrhenius.

(Miss. Tidn.)

En rättfärdig kristen är ödmjuk och ringa i sina egna ögon. Han menar icke att han öfwerträffar någon ibland sina bröder. Han ser på sina gerningar liksom genom en omvänd kikare, och de synas små och fjerran för hans ögon.

Sc r i b e r.

Gosnerts Missionsfällskap.

Ur "Luth. and Miss."

Gosner war en af de män i skötet af den romersk-katolska kyrkan, som i början af detta århundrade genom evangelium blef förb till lifwet i Gud. Från sitt fädernesland, Bavern, af de fiendtliga jesuiterna fördrifwen fann han 1829, såsom pastor i Bethlehemskyrkan, i Berlin, Preussien, fältet för en högeligen wälsignad werksamhet. Det är icke nu vår affigt att tala om det utomordentliga inflytande Gosner utöfwade på den evangeliska kyrkan i allmänhet; wi wilja här endast öfwerwäga hans erner-gifta werksamhet med afseende på hednamissionen. Mellan sitt 65 och 85 lefnadsår utsände han 140 missionsärer till hedningarna. Han anslåg ej en skolsmesig utbildning nödwändig för sina missionsärer. Hans hufwudidé war att finna sant omvända män, hwilka han kunde gifwa en slags förberedelse genom att undervisa dem i en bibelsläs. Han lade synnerlig wigt wid att utsända handtwerkare, hwilka, följande aposteln Pauli exempel, skulle förkunna evangelium, medan de underhöllo sig sjelfwa med sina händers arbete. I denna plan fann han en medhjelpare i den wälfärdiga pastor Geldring, i förening med hwilken han utsände ett stort antal missionsärer till de holländska besittningarna i Ostindien och dess archipelag. Underhållet af missionswerksamheten war örerhördt billigt. Gosner anstälde aldrig någon aflönad tjenare i sitt missionshus. Han war sjelf allt i allt: inspektör, hufsfader, sekreterare och (såsom han på stämt brukade säga) packhäft. Penningarna han behöfde för missionen behöfde han aldrig wänta på; men han

erhöll "mera genom bedjande (bön) än tiggande".

Skön som en hand arbets-mission till en början syntes honom, fann han dock snart, att den ej i längden war anwändbar. En europé är ej mäktig att i ett hett klimat med egna händer förtjena sitt underhåll och samtidigt predika och undervisa. Många af Gosnerts missionsärer trädde derföre i andra sällsks tjenst, sedan de, i enlighet med sina instruktioner, under många år förgäfwes sökt arbeta. Somliga erhöillo ett årligt understöd af den holländska regeringen, andra slog sig helt på bürgerliga wärf. Gosnerts mission blef kraftig endast i Indiens fastland. Ett antal af Gosnerts missionsärer hade grundat några stationer i landet wid nedre Ganges, hwilka måste underhållas och wärdas från hemmet, på samma sätt som praktiserades af andra missionsfällskap. Detta war förhållandet med stationerna i Kol-landet. Missionen bland Kolerna har varit en af de mest wälsignade i hela werlden. Säl-lan har ett helt folk blifwit så hastigt och i så widsträckt mått genomträngdt af evangelium. Werkets framgång har bestått icke blott i att utbreda namnkristendom genom skaror af omvända, utan evangeliets makt har bland dem blifwit ådagalagd i deras hängifwenhet och talrika lidanden för deras tro.

Omständigheterna, under hwilka genom Guds försyn Kolerna blifwit förberedda för kristendomen, woro werkligen egendomliga. Hinduerna beteckna med namnet Koler åtskilliga stammar af urinnewanare, som ännu lefwa i sina gamla wanor och ej antagit brahmanismen. I politiskt afseende hafwa emellertid dessa stammar varit beroende af

ett fåtal hinduer, hvilka bosatt sig inom deras område. Dessa hafwa alltså tagit landet från infödingarna och förtryckt dem. De s. k. Zemindar, som uppbära landstatten af folket, äro verkliga blodsugare, och den engelska regeringen har ingenting gjort att afställa detta skamlösa system. Missionärerna hafwa tillfälligtvis lyckats utverka återställande af eganderätten till landet åt Kolerna, och folkets hjertan hafwa följaktligen härigenom dragits till den nya läran, och härigenom har det blifvit möjligt att så evangeliets ädla säd i en mottaglig jordmån. — De första missionärerna kommo 1844 till Ranchi, i Chota Nagpore-distriktet, omkring 200 mil öster om Calcutta. 1849 döptes de första omvända. Snom loppet af 15 år blefwo wid de olika missionsstationerna 2500 döpta. Efter omkring ytterligare 6 år steg antalet till 10,000, samt efter ännu ytterligare 12 wistade förra årets rapport 31,253 kristna, i förening med det tyfka missionsfällskapet i Chota Nagpore.

Pastor Gossner fick dock icke upplefwa dessa stora resultat, som wida öfwerträffade hans mest brinnande tro. Han fick ingå i Herrans rolighet 1858, sedan han bewittnat de första stora lifsrörelserna bland Kolerna, hvilka rörelser föregåtts af en stenbarligen fruktlös wäntetid. Efter hans död måste missionsdirektionen omorganiseras, emedan ingen passande man till hans efterträdare kunde finnas. Gossners missionsförening bildades, hwars högsta styrelse lades i händerna på en inspektor. Allt gick wäl för en tid; men som missionärerna hittills varit wana wid en hög grad af sjelfständighet, kände de sig mer och mer hindras af den nya organisa-

tionen, och när, under en visitation af inspektorn 1868, somliga af dem kommo i konflikt med honom, syntes det wälsignade werket allwarfamt hotas af en swår olycka. Genom Guds nåd gick krisen öfwer utan någon synnerlig skada, såsom dock många fruktat. Utstilliga missionärer utträdde ur föreningen. "The English Society for Propagation of the Gospel" tog sig dem an och de öfwergingo till den engelska kyrkan. Wäntan, att de kristna församlingarna bland Kolerna skulle följa dem, gick ej i fullbordan. Den större delen af de omvända qwarstannade i den tyfka missionen och blott en obetydlig del förenades sig med den nya engelska. Denna senare hade i början af 1860 ett antal af 10,600 döpta (kristna) under sin wård, under det, såsom wi redan wist, den Tyfka missionen hade tre gånger detta antal. Men enligt sista årets rapporter kunna wi uppstatta hela antalet af kristna Koler till 50,000; ty under sista året hafwa ett stort antal omvända blifwit upptagna i församlingen. — Till sist så wi endast erinra om, att de omvända icke samlas till de existerande stationerna, utan stanna qwar i sina hem, så att de kristna i den Gossnerska missionen ensamt äro fördelade i mer än ett tusen byar. Detta förhållande skulle göra missionsverket mycket swårt, om ej "församlingarnas äldste" toge en aktiv del i det samma, något som är karakteristiskt för denna mission. Ett hundra och trettiofyra (134) sådana män äro aktivt werksamma utan lön, för församlingarnas kyrkliga wård och evangelii widare utbredande, och wanligen med goda resultat. Utom dessa arbeta 3 utbildade kateketer och 7 infödda pastorer.

Bidrag för denna mission inslyta

från Ryssland, Australien och Amerika. Totalinkomsten för det förlidna året steg till \$28,500, som dock i förhållande till behöfven war allt för liten.

—t.

John Newton och hans bibel.

Pastor John Newton, som war past. i St. Mary Woolnoth i London, tillbragte första delen af sitt lif till sjö. Han war, såsom han sjelf berättar oss, en stor syndare. Från sin ungdom hade han ofta haft öfwerthgelsen om sin olyckliga belägenhet, men aldrig så djupt hade han känt sin fara som på en hemresa, då hans lif syntes honom hänga på en tråd. Fartyget war i en sådan fara, att hwarje minut syntes skola blifwa den sista. Ewigketens ögonskenliga närhet uppfyllde honom med en hemlig försträckelse. Han kände, att han hade ett stort, stort behof af att få dö lycklig, men han wiste ej huru.

Uppfylld med bäsivan erinrade han sig, att hans moder war en flitig bibelläsare och att hon ofta glad talade med honom om, hwad hon fann i den. Han eriarade sig äfwen, att hon gifwit honom en bibel, när han begaf sig till sjö, med förmaningar, att han ofta skul le läsa i den samt. Han tänkte, att han måste hafwa denna bibel någonstädes, men wiste ej med wisshet hwar.

Då stynbar han ned i sin kista och nederst på botten fann han sin moders kära, men länge förgätta gåfwa. Med iswer öppnade han den och de första ord hans ögon föllo på, woro dessa: "Kunnen J. som onde ären, likwäl gifwa edra barn goda gåfwor, huru mycket mer skall eder himmelske Fader gifwa

den hel. Ande åt dem, som bedja honom". Han blef i sitt samwete öfwerthgad om att det war den hel. Ande han behöfde. Han bad, och blef bönhörd. (L. St.)

Ditt gudomliga ord, o Herre! ware vårt ljus, som upplyser, den säd, hwar igenom wi blifwe andligt lefwande, det manna, som spisar oss, det win, som fröjdar oss. Hjelp oss att bewara denna stadt, och låt oss i tro, i kärlek, i tålmod, i hopp, efter innehållet af ditt ord, rätt grundade, befäste och stärkte warda till ewigt lif. Amen.

A r n d t.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, weckotidning för kyrkliga underrättelser, Vårfrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertednad till \$1.60 Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenumerantssamlare lemnas hwart 7:de ex. gratis.

Penningar kunna sändas i registrerat bref "Money Order" eller "check" (wezel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. B. Belinder, Kristianstad, Åsum.

Bref rörande prenumeration adresseras till
C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379. Moline, Ill.

Alltrörande redaktionen af Aug. o. Miss. insändes till Prof. L. M. Hasselquist. Rock Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

G. A. Hasselquist.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 19 Juli 1882. Nr 29.

Stormtecken.

Härmed menar man naturligtvis sådana tecken, som antyda ett annalkande oväder. Att det gifves sådana i naturens rike medgifves allmänneligen; att det gifves dylika i den andeliga werlden, förkunnar icke allenast Guds ord, utan kristna kyrkans erfarenheter intyga detsamma.

Vi vilja här ej ingå i några utläggningar af profetior; huru berättigadt det må vara, när det göres af dem, som undfått denna utläggningsgåfwa, är den gåfwan dock icke allom gifwen, som mena sig vara i besittning af den. Det är en förfärlig ting att förfälska Guds ord, men ännu farligare att förfälska profetiorna, såsom i våra dagar öppet sker. Herren förbarme sig öfwer alla förfälskare. Wore någon gudsfruktan hos sådana, så skulle de åtminstone med försigtighet och i medvetande om sin okunnighet yttra sig i dylika frågor; men nu utlägga de med en oförhynthet, som wore nyckeln dem allena gifwen till profetiornas hemligheter.

Vi vilja här peka på ett par saker som, om de icke äro stormtecken, äro åtminstone tidstecken, d. ä. förhållanden, som karakterisera denna tiden och kunna

förorsaka slitningar och brytningar, som sammanhånga med profetiors fullbordan. Om de göra det, är oss ännu förböldt; endast en förmodan kan man hafwa.

Ett tecken är ställningen i det gamla Egypten. Detta land har en stor betydelse genom sitt läge. Genom dess besittningar går den f. l. Suez-kanalen, som sammanbinder Europa med Indien, China och Japan. England, med sina stora besittningar i Ostindien och sin vidsträckt handel på hela sydliga Asien, måste isynnerhet vara angeläget om, att genomfarten till Ostindien hålles öppen. I Egypten har det länge varit oroligt. Muhammedanismen sitter wid styret och hatar europeernas inflytande i landet och den kontroll öfwer dess angelägenheter, som de så småningom tillvällat sig. Möjligen utgår hela kränglet från sultanen i Konstantinopel, som vill begagna sig af omständigheterna för att återwinna sin gamla myndighet i Egypten, och dermed äfwen stärka sitt anseende såsom alla muhammedaners egentlige "påfwe". Sultans män synas innehafwa högsta myndigheten i Egypten och den egentlige ledaren har förklarad, att han skall spränga Suez-kanalen, om europeerna e

lemna landet i fred, och, derest de fördrifwa honom ur landet, skall han draga sig tillbaka till öfnen och samla alla trogna, d. ä. muhammedaner, omkring sig och begynna ett utrotningskrig emot alla "otrogna". Det är wäl icke så farligt, men — af en liten gnista kan en stor eld antändas.

Med denna fråga sammanhänger en annan, ännu mera omfattande, nämligen judefrågan, som är, beshnnerligt nog, gansta allmän i den närwarande tiden och må wäl räknas till ett tids-, om icke ett stormtecken. De grusliga förföljelserna emot judarne i Ryssland äro allmänt kända. Det profetiska folket söker i massor komma ifrån sina följare och gansta betydbliga antal hafwa redan nått till och med Förenta Staterna. Planer hafwa uppgjorts att skaffa dem rum i deras fordna hemland, Palestina, det heliga landet, som ännu "förtrampas af hedningarne, till dess deras tid fullkomnad warder". I Palestina äro emellertid turkarne och sultanen herrar och det säges att sultanen motsätter sig en allmän bosättning af judar i det heliga landet, af naturlig fruktan att det skall omsider tagas ur hans händer. Här wilja wi hafwa öppna ögon och betrakta händelsernas gång.

Men till och med utan asseende på Palestina, intaga judarna ett wärkwärdigt rum i denna tidens afgörande händelser. I Tyssland synes detta aldrytligast. Tyssland galler med rätta som bildningens och lärdomens förloswade land, och dock är det framförallt här, som det märkwärdiga folket, judarne, satt sig i besittning af nästan all magt. I penningewerlden regera de öfwer kejsare, konungar och folk; i han-

delswerlden ligga de allmänneligen öfwer och genom sin inbördes enighet trycka de till jorden hwem som helst; i tidningswerlden har man omsider funnit ut att de innehafwa thronen, hwem eller hwad som sätter sig emot dem måste krossas. Men all denna sin magt använda de på kristendomens undergräfwande; ty i kristendomen se de den egentliga motsatsen till deras innersta lif. Det är än i dag samma motsats som emellan fariseismen och Kristus.

Det som här yttrats är ej en dröm eller en blott fantasiens lek. Under kampen i Tyssland har en jude utgifwit en skrift, hwari han öppet och utmanande framställer dessa förhållandena såsom verkligheter. Boken har titeln: "Hwad skole wi göra?" Författaren erinrar om judarnes öfwermagt både i penninge-, tidnings- och handelswerlden, samt huru de derigenom utgöra en penningearistokrati, som kan regera folken och förödmjuka konungar; han wisar det inslytande de öfwa på de arbetande klasserna genom oron och misshöjet ibland dem, hwilken magt de hafwa i sina händer genom nihilistpartiet i Ryssland och andra länder, samt huruledes kristendomen genom allt blifwit underminerad. I de stora tidningarne kämpa de för sin sak med den största bitterhet. Den gamle, werldsberömda Fr. Delitsch, född jude, men i många år en barnafrom, nitist och trogen lutherst teolog, tog först till ordet i paulinst kärlek till sitt folk och förswarade det med kristlig warsamhet, men nödgades sedermera med bedröfwelse warna för det judiska owäsendet. Huru denna fråga skall lösas, kan ännu ingen se. Kristna missionärer äro öfwerallt verksamma att föra det underliga folket från

Sinai brinnande berg till Zion och det himmelska Jerusalem . . . samt till nya testamentets medlare Jesum och till stäntelseblodet som bättre talar än Abels; deras arbete är ej utan frukt. Men striden har och fört judarne mera tillsammans; deras synagogor fyllas allt mer och de äro ej få, egentligen fruntimmer, som försaka Kristus och förena sig i äktenskap med judar. Under fyra veckor blefwo i staden Berlin i Preussen ej mindre än 15 fruntimmer sammanwigde med judar i deras synagogor.

Vi få icke hata judarne, utan älska dem såsom det folk, öfwer hwilket Frälsaren sände bittra tårar, för hwilket hedningarnes apostel Paulus önskade sig bortkastad från Kristus; — men aldrig heller förgåta den Kristusfiendliga anda, som genomgår detsamma; låtom oss hjälpa till att utfända evangeliets förkunare ibland dem och bedja för dem som arbeta på den hårdtrampade marken. Slutligen wilja och böra wi äfwen hafwa ögonen öppna öfwer händelsernas gång med afseende på judarne. De utgöra en af huswudkrafterna i denna tid, som ingår i pågående och annalkande werldsfästningar.

En tidning i New York innehåller följande: "Herr A., som nyligen dog, lemnade efter sig en förmögenhet af 10 millioner dollars. När han möter sin Gud, får han twänne swåra frågor att beswara; näml. först: huru har du fått dessa penningar? för det andra: huru har du använt dem?" Men äfwen de som ega mindre summa än 10 millioner, kanste endast \$10, så dock undergå samma examen.

I kyrkans skugga.

När sommarhettan är swår och derjemte ökas, så wet man att uppskatta den swalkande skuggan under ett stort, bladrikt träd. Har du nu tillfälle att under ett sådant träd hwila ut en och annan gång och derwid tänker på hwarjehanda, så glöm då icke att tänka på det träd och den skugga, om hwilken Jesus talar i Matth. 13: 31, 32. Der jemför han Guds kyrka och församling, himmelriket på jorden, med ett kraftigt växande träd, under hvars skugga det är godt hwila.

Människornas tycke och smak är wisserligen olika. Mången som under dag arbetat sig trött, kunde på aftonen sitta så stilla och förnöjsamt under något träd med de sina; i det stället sätter han sig hellre i en krog med stygga dunster fyllda stuga, der hans huswud blir ännu tyngre och hans ögon ännu mattare. Sammalunda är det med många, som kunde bo fredligt och lyckligt under kyrkans tak och stärkas af hennes egodelar, men hellre söker sig en plats i denna werldens öken. Det är illa, när någon icke finner sig wäl uti kyrkans skugga. Ty detta träd har icke din far eller farfar planterat, utan Gud sjelf.

Skugga behöfwer man emot hettan. När solen bränner så het, att den förslappar hela människan, tungan blifwer torr, och när stoftet flyger en i ögonen och betäcker kläderna; o, huru gerna dröjer man ej då under ett skuggrikt träd wid vägen! Men hwad vill sommarlusten, som gör kroppen trött, säga emot den hetta, som i andlig mening träffar alla dem, som söka sin lycka på werldens breda landsvägar, i dess wä-

sende och i dess lust? Der blifwer hjer-
tat uttorkadt, samwetet förslöadt, hela
menniskan betäckt med syndens stoft, be-
dröfwelse och ångest följa henne i had
och hæl. Det går den menniskan, werlds-
menniskan, såsom de skeppsbrutne, som
hafwa att i sin skröpliga båt fara öfwer
det djupa hafwet, men hafwa ej fått nå-
got drikeswatten med sig. De törsta,
de hålla på att förgås af törst, slutligen
kunna de icke hålla sig längre, de dricka
af det salta hafswattnet, — först känna
de sig wederkwicta, men ju mer de dric-
ka deraf, desto swårare blifwer törsten.
Så går det med alla, som söka frid och
lycka i werlden.

Nu har Gud planterat kyrkans träd
midt i werlden. Der kunna de finna
skugga, som ångslas under syndahettan,
werldshettan, bedröfwelshettan. Här
warda synderna förlätta, hjertat renadt,
de bedröfwade tröstade; Guds frid med-
delas här. Ty kyrkan står under kor-
sets skugga, på hwilket frid är upprättad
emellan Gud och syndaren genom Je-
sum Kristum.

Men huru går det? Annu heter det
alltjemt: de föraktade det, — det som
Gud dem beredt! Att det i werlden gif-
wes mycken "tunga och hetta", det neka
icke ens de otrogne. Men de söka skaf-
fa sig swalka och skugga med de me-
del af alla slag, som werlden sjelf er-
bjuder. Men huru eländigt är icke det!

För några år sedan inbjöd mig en
vän att gå med honom en wäg, som
war mig obekant. Jag lofwade gå med,
om det fanns någon skugga, ty det war
hett. Han försäkrade att det war skug-
ga nog. Wi begäfwos oss åstad till-
sammans; men ingen skugga funno wi.
Jag wäntade en stund och frågade slut-
ligen efter skuggan. Då uppspände min

ledsagare sin paraply och sade: här är
ju skugga. Så war det wäl, men med
den skugga, som en paraply gifwer, är
det rätt illa bestäldt; under ett stort träd
är det helt annorlunda. Ty först och
främst betäcker icke paraplyen hela men-
niskan, för det andra duger den icke i
längden, för det tredje får den lätt ett
hål eller slites sönder, och för det fjerde
har icke hwar man en paraply.

Nu ser jag mig om i werlden. Hetta
öfwerallt, synd, död, hunger och törst till
själen, bedröfwelse och hjertesorg öfwer-
allt. Hwad tröst gifwes i werlden emot
allt detta? Huru kan hjertats djupa
oro komma till ro? Om någon förlä-
ter sig sjelf sina synder, i den mening
att de äro icke så farliga; om någon ilar
från lust till lust; om någon låter gul-
dets klang och glans stilla sitt hjerta:
hwad är det annat, än en söndrig och
riswen paraply emot solens glöd, be-
swärlig att bära och gifwer dock intet
skydd, ja, faller en ofta ur de darrande
händerna!

Nej, prisad ware den barmhertige
Guden, att wi få söka skydd i skuggan
af kyrkan, detta af Gud planterade träd,
emot allt slags hetta i denna werlden.

Helt nyss såg jag något rätt wackert.
På fältet arbetade folket, män och qwin-
nor, i den starka solhettan. Under ett
ståtligt träd derbredwid låg ett litet
barn i den swala skuggan och sof rätt
godt. Modern hade tagit det med sig
och lagt det så, att solen icke skulle hinna
det. Så hafwa wi, då wi woro små, i
det heliga dopet blifwit lagda i kyrkans
skugga och hafwa wuxit upp i denna
skugga. Och om än jordlifwet rätt of-
ta plågar oss med sin hetta, — så ofta
wi begärde skugga, funno wi den och
finna den ännu i det rena ordet, i den

heliga absolutionen, i den heliga nattwarden, i det heliga, saliga samfund, hwari wi stå.

Härför må wi fröjdas och wara tack samma. Och vår glädje och fröjd bewisa wi på tvenne sätt. Först dermed, att wi slitigt begagna oss af kyrkans träd med dess skugga. Och för det andra dermed, att wi troget hjälpa till, efter hvars och ens gäfwä och magt, att wårda detta träd, att det må blifwa allt större och större och wäxa upp till himmelen till mångas frälsning och till Guds ära. (Fr. tyskan.)

(Ett nödrop.*)

Nu för tiden finnas många, som äro menniskodyrkare**). "Menniskan kan allt! Hennes förmåga att göra uppfinningar, att intränga i naturens hemligheter är obegränsad, hennes förstånd utvecklas numera till en förr icke anad skärpa", o. s. w. Och dock — hwad förmår människan utan att begagna hwad hon icke själf frambragt. Winden, elden, watten, ångan, elektriciteten, ett ämne som wi icke kunna fatta ens med vårt förstånd, äro människans slafwar. Stundom återtaga dock tjänsteandarne sin frihet och hämnas sin trældom. Watten och vinden slå sönder skeppen,

*) Stycket "Nödrop", är taget ur Stodholmstidningen "Arbetarens vän", ett förträffligt blad med goda illustrationer och utmärkt innehåll, egnadt särskilt åt det som gagnar eller skadar arbetaren. Bladet borde iprisbas äfwen i Amerika. Det utkommer en gång i månaden och kostar omkring 80 cts, senaste 90 cts.

**) De s. k. positivisterna sätta människan högre än allt annat, och ändå säga de, att hon icke har någon obödlig ande. Hvilken motsägelse! Hvilken hädelse!

ångan spränger sitt fängelse, den elektriska gnistan dödar och tändes elden, som är en wäldig frossare. Nödrop höras då och då. Och det så mycket beprisade förnustet? Aldrig hörde man förr talas om, att så många blefwo wansinniga, som nu för tiden.

Menniskan har allt, hwad hon kallar sitt, såsom en gäfwä, såsom ett lån. Blifwer hon högmödig öfwer gäfworna, will hon göra sig oberoende af gifwaren, så kan allt i ett ögonblick tagas ifrån henne. Då blifwer jämmer, och nödrop upphäfwas.

På jorden wilja de fleste hafwa sitt paradys. Här på jorden stod det i tidens början, här wilja de åter förskaffa sig det. I himmelen, endast i himmelen kan det återfinnas. Hwärt skulle wi för öfrigt fly undan för den allseende, den allestädesnärwarande, om han wille hemlösa oss. Ej kunna wi taga "morgonrodnadens wingar" till hjälp, mörkret, "högarne, bergen kunna icke skylla oss". Det jordiska paradiset är stängdt. Såsom den gode herden söker Herren oss under större delen af vår lefnad, men plötsligen möter han oss en dag såsom konungen. We den, som gäddar hans befallningar!

Det war en söndagsmorgon i Juni månad 18—. Jag wakenade sent, i ett wackert hus, beläget wid en kanal i en af Sveriges större städer. Det war för sent att gå i kyrkan. Långsamt kläddes jag mig, drog upp gardinen samt öppnade fönstret. Solen sten, himlen war blå. På andra sidan kanalen en lummig park med frisk, nyutslagen grönsta. Så härligt!

Och dock hade jag ringa glädje af att betrakta allt detta. Kanalen derute war grumlig och stillastående. Jag

måste tänka på, hvad jag sett dagen förut. En båt låg då derute, och en stor folkhop stod tyst och stilla på stranden.

”Hvad göra de der?”

”En man dränkte sig nys i kanalen. Han hade varit full och wille inte lewa längre. Nu hålla de på och dragga efter liket”. Så war swaret.

Stadars, stadars man! Han kände sig allt för olycklig att fortsätta detta lif på denna för honom så jämmerfulla jord; och nu — war han lycklig nu? Omöjligt!

Uti parkens löfrika kronor hördes foglarna qwittra. De började sina små wisor upprepade gånger, men afbröto twärt. Det war som hade de blifwit hjertskrämda. Ja, menniskorna, som framför andra wareser skulle lofsjunga Gud, de woro dem för nära. Foglarna wågade icke sjunga ut och hängifwa sig åt sin oftydliga fröjd.

På något afstånd från det hus, hwari jag bodde, låg — lifabeles wid kanalen — ett mindre kapell. Det war omgifwet af en trädplantering. Min wärd passerade tidigt på morgonen söndagen förut der förbi. Då såg han ett klädesbylte hänga emellan grenarna. Han förundrade sig deröfwer, men glömde snart hela saken.

Dagen derpå såg han i tidningarna, att en man hängt sig på den ifrågavarande platsen. Klädesbyltet hade haft en kärna, ett innehåll, liket efter en man.

Är det icke, som om dessa stumma lif ropade till menskligheten?

Någonting måtte wara på sned i samhället, det måste finnas ett slags föruttnelse deri, något onaturligt, hemskt, som gifwer sig tillkänna på sådant sätt. Wattnet är ju icke ämnadt att hysa så-

dana fiffar? Träden ha ju icke wuxit upp så wackra och breda icke ut sina grenar i sommarwinden för att uppbära sådana frukter?

Och dock har denna stad bättre rykte än andra i vårt kära fadernezland.

Jag hade förliden dag varit med om en lysande fest. Yppiga rätter, gnistrande winer i slipade glas, högstämde tal, sång, uppsluppen munterhet. War allt detta en förlädnad, som stylde någågat annat än det synliga? Ja, grinande dödmän stodo twiswelsutan osynlige bakom stolarna. Woro dessa strattsalsswor ett framtvingadt buller, som skulle döfwa hjertats nödrop?

”Som helgonbenen i silfwerstrinet,

Så ligger sorgen i hstra grinet”

Sjöng en skald, som ”lesde frifft”, men som hade sina ”mörka stunder”, såsom det heter.

Jag fortfor att sitta wid fönstret, jag wiste ej rätt hwarför; det war, som hade en osynlig magt hållit mig qwar. Högst så personer gingo på gatan, en och annan kontorist, som ämnade sig ut för att få frifft luft i lungorna, efter att hela weckan hafwa varit instängd, en eller annan tjenarinna, som hade gått med bref och bud från sitt herrskap, eller som waktade små barn. Stadens innewanare äro kyrksamma, och nu pågick gudstjensten.

”Så här kan jag icke sitta!” tänkte jag. Jag reste mig. Då hördes plötsligen på något afstånd ett rop. Det war enformigt, entonigt och lifnade en utropares, ett sådant, som man får höra i andra länders stora städer från dem som hafwa waror att sälja. Besynnerligt! Hwem ropar så högljudt på söndags förmiddag? Hwem säljer waror på en sådan dag i gamla Sverige?

Jag sträckte mitt hufvud ut genom fönstret för att se bättre. På något afstånd bildade gatan, som följde kanalen, en trubbig vinkel. Der skulle det wisa sig!

Ja, der syntes tre män wid hörnet. De woro kläddes som sjömän; den mellerste hade ingen hufvudbonad, och än besynnerligare, de två å ömse sidor om honom gående höllo hwardera i en af kamratens armar. Nu stannade de och brottades. Den mellerste tycktes wilja slita sig lös från de andra två. Kampen war hård. Mustflerna spändes till det yttersta. De två höjde sig framåt, deras hufvudstär dolde merendels deras ansigten, men den tredje, en ung wacker karl, stirrade meningslöst och wildt ut i rymden, under det han gjorde de mest wåldsamma kast och ryckningar för att komma lös. Än hos han sig framåt, än bakåt, än åt sidorna. Hans armar tycktes wara idel senor och mustler, ty de andra båda flögo hit och dit med en fart, som hade de varit ute på hafwet under hård sjö. De släppte dock icke sitt tag. En sjöman, som under storm kan berga ett märksjegel, kan också uträtta något på land. Hade de släppt honom, så hade han twiswelsutan i nästa ögonblick kastat sig i kanalen.

Nu upphörde brottandet twärt, och alla tre satte sig i gång med raske steg.

"I himmelen! I himmelen!" ropade fängen. Fyra, fem steg i jemn takt.

"I himmelen! I himmelen!" skrek han åter, så att det genljöd i de höga husen, och de små foglarna derborta i träden flögo sin kos.

Detta war således det rop jag hört, och som jag till en början icke kunnat förstå. Förstod jag det nu?

Jag kunde ana, huru det war. Man-

nen hade mistat sitt förstånd. Hvilket opassande rop i denna stad! Det ljöd ju, som om det kommit från en annan werld. Jordiska omsorger, affärer, woro ju här som annorstädes hufvudsak. Om någon hade ropat: "Pengar! Pengar!" Det hade varit naturligt. Men nu: "I himmelen! I himmelen!" Det war ju ren galenskap.

Ja, kommen hit, I förståndige! I som sägen, att det är ingen Gud; att det finnes intet lif efter detta — kommen hit och lyssnen! Skär det eder i öronen, ropet? Ja, jag tror det. Också alla skär det i öronen.

Han hade welat komma in i himmelen, denne man, twiswelsutan hade han så. Men nu — hans rop lät icke som en början till en lossång. Nej, såsom ett nödropp! Jag tyckte mig höra en af de olycklige: "En droppe watten! Watten!"

Hos hwarje menniska finnes en längtan efter något. Den ene vill blifwa rik, den andre sikar efter ära, den tredje efter wällesnad o. s. w. Men trots de många affärerna, trots pengarna, trots högmödet, smider och njutningar, så ligger dock på djupet en längtan, som är starkare än all annan: den att komma in "i himmelen". Hwarför? Emellan menniskan ursprungligen är utgången ifrån Gud, himmelens herre, derför att himmelen är hennes Faders hem. Har menniskan under sin lefnad gått bort ifrån sin Fader, har hon blifwit en främling för honom, då tillgriper hon ofswan uppräknade medel för att döfwa sitt hjertats oro. Har hon fått smaka på dessa rusdrycker, de må nu hafwa hwar namn som helst, då ökas törsten, ju längre hon dricker, men på samma gång lidandet, detta ständigt brännande,

denna tärande mast, en försmak af det som komma skall, denna okusliga oro, som midt under gästabudsglädjen låter henne förnimma det enwist upprepade:

”Du kommer ej in i himmelen! Wägd på en wäg och funnen allt för lätt”.

* *

Jag känner ej den wansinnige sjömannens lefnadshistoria. Det troliga är, att han under någon del af sin lefnad varit i fullt åtnjutande af den glädje, som uppstår, när ett till jordens land förwisadt barn återfinner sin himmelske fader, att han gjort ett swårt återfall i synden, och så hade förståndet blifwit så att säga bräckt.

Blef han genom kamrater eller andra förledd att synda och föll han sedan i en sådan förtwiflan, att galenskap deraf blef en följd, we då förfrören!

”We den, som förargar en af dessa små, som tro på mig!” heter det. Sjömannen war en jätte till wäxt och i kroppskrafter, men kanske war han ”som ett barn” till sin sinnesart, åtminstone för en tid. We då dem, som beröfwa de honom hans barnatro!

Dock, äfwen för dem finnes nåd, om de ännu lefwa på jorden. Det på Golgata utgjutna blodet räcker till att twä äfwen dem. Men låtom oss skynda dit, att icke konungens wrede må bränna oss, medan wi gå på wägen.

Jag satt ännu qwar i fönstret, lyssnande. Långt bort i den stora staden ljöd fortfarande ropet: ”I himmelen! I himmelen!”

Ärma själ! Längtar du dit? Skall du komma in i himmelen?

Inwigningsfesten

wid barnhemmet i Andover, M., den 4 Juli 1882.

Såsom wanligt under föregående år firades äfwen denna gång den 4 Juli med en fest för de små wid vårt barnhem. Nu hade man desutom en särskild orsak att samlas till högtidligt möte wid det kära hemmet. Det delwis reparerade och delwis nya, beqwämliga och för ändamålet hypperligt aspassade huset skulle nu på ett särskildt sätt genom Guds ord och bönen affstillas till ett Guds hus, der de små wärnlösa må få andlig och lekamlig wård, fostras till nyttiga medborgare i samhället och till sanna medlemmar i det rike, som hör barnen till.

Från när och fjärran hade wid 10-tiden på morgonen en stor skara af barnens wänner samlats på den sköna platsen framför den nya byggnaden, då högtiden började med affjungandet af sw. ps. 204: 1, 2, hwarefter pastor B. Setterdahl anropade Herren om hans närverika närvaro wid dagens möte. I ett warmt föredrag öfwer orden: ”Slå herden, så warda fåren förskingrade, så will jag wända min hand till de små” (Zach. 13: 7) toltade derefter pastor J. Wikstrand stundens betydhelse, i det han framhöll, huru Herren just härwid låtit slå herden och anställt förskingring genom att frantaga dessa små deras naturliga beskyddare, men i denna inrättning uppenbarligen tagit sig an de små. Sedan en för dervå affjungit: ”I will praise the name of the Lord”, framträdde barnen och dels sjöngo, dels uppläste, både gemensamt och enskildt, åtskilliga för tillfället aspassade werser, alla wittnande om en innerlig förtröstan på

de faderlösa Fader. Sedan lemnade pastor Erl. Carlsson en kort, men innehållsrik och uppmuntrande berättelse om barnhemmets uppkomst och utveckling under Herrens synnerliga fadersvård. Härvid nämndes, att detta tillfälle därför borde på ett särskildt sätt vara en tackfägel och fröjdefest, denna dag i mer än ett afseende vara en glädjedag — och dock kunde man ej undgå att erfara en vemodig känsla vid tanken derpå, att hemmet sedan sista tiden 4 Juli förlorat sin högt ättade och älskade husfader, den käre brodern S. P. Lindell. Men han har vunnit derpå, och om äfwen i detta hänseende herden kan sägas hafva blifwit slagen, så har dock Herren ej tagit sin hand ifrån de små. Dertill öfverlemnade talaren hemmet i dessa nya stund högtidligen åt Herrens tjänst "O Guds Faders, Sons och den helige Andes namn" med en bön som visserligen uppsteg från mer än ett hjerta, att Herren wille fortfarande och allt mer wälsigna detta hem, att det måtte blifwa en plantskola ej blott för jorden, utan och synnerligen för himmelen. Den enkla och dock högtidliga akten avslutades med tackfägelhymnen: "O, Father Almighty".

Nu flyttade man till den nära barnhemmet belägna, skuggiga lunden, hvarst midtag war iordningställd och serverades för 25 c. person. Sedan sålunda äfwen förjts för kroppens behof inleddes eftermiddagens program med sw. ps. 141: 12—14 samt bön af pastor Nordgren, hwarefter barnen på ett tilltalande och i allo berömligt sätt utförde sin del af programmet, som bestod af musikk, sång och deklamation omwexlande och innehöll ej mindre än 17 n:r. Pastor Sannqwist höll derpå ett hjert-

ligt föredrag om "Guds barns hemman" med anledning af 2 Kor. 5: 1, 2. Med upptagande af en kollekt och afslutande af sången: "Who are these in bright array?" avslutades den trefliga festen, efterlemnande hos de flesta af deltagarne ett angenämt intryck och, som vi hoppas, ett waraktigt sådant.

I sammanhang härmed må nämnas, att inkomsten af midtdagen, försäljningen wid ståndet, kollekten och auktionen uppgick till \$263.00, hwilken inkomst utslutande kommer barnhemmet till godo.

Detta sätt att fira den 4 Juli synes oss vara ett bland de bästa hittills praktiserade. Hvad kan vara skönare än att på denna nationens allmänna glädjedag gifwa dessa små fader och moderlösa en den renaste fröjd? Må särskildt denna fest hos ganska många hafwa fått verka ett lifligare, djupare och waraktigare intresse för vårt barnhem och dess sköna verksamhet! Ja, må Herrens rika nåd, wälsignelse, frid och salighet hwila öfwer detta hem, öfwer dess stora och små medlemmar, att det måtte bära rika frukter för tiden och ewigheten!

A. B.

Ur ett bref från Sverige.

Som för Augustanas läsare redan är bekant har nu också Sverige blifwit begåfwadt med en Protestantförening, som har till ändamål att verka för förnufts- och praktisk kristendom och i det syftet utsända kolportörer eller, som det nu allmänneligen heter, predikanter. Men det tyckes som om det icke går så lätt att finna män, som wilja åtaga sig detta uppdrag, ty ännu icke har man hört af några predikanter af det slaget. Till

bättre är att hoppas, att dylika predikanter icke heller skulle lyckas att bland allmogen samla många åhörare omkring sig, ehuru man, beskedligt nog, "tills vidare" icke ämnar helt och hållet förneka Gud och sätta honom af fädet. Men, tyvärr, kan nog den tiden komma, då många skola fördraga äfwen en predikan, i hvilken Guds tillvaro förnekas.

Som äfwen är bekant har nu protestantföreningens gunstling, eller kanske vägröbjare, P. Waldenström tagit afsked från prestembetet, ehuru han fortsätter att som teologie lektor undervisa i kristendomen. Det tyckes som om afsägelsen af prestembetet, ifall detta varit en samwetsak för honom, borde hafwa drifwit honom också att lemna kristendomsundervisningen wid läroverket. Man undrar nu rätt mycket med hvilka nya saker han skall komma fram, om han tilläfventyrs skall låta konsekvensen drifwa sig att enligt "Sanningsföretagens" uppmaning förneka Kristi Gudom. Emellertid meddelas i tidsningspressen, att han i sommar ämnar göra widsträckt predikoresor, särskildt i Norrland, der han hittills haft föga framgång till följd af de många troende presternas verksamhet i samklang med en bekännelsefrogen lekmanaverksamhet. Hade presterna öfwerallt såsom i Norrland ställt sig i vänligt förhållande till den bekännelsefrogen lekmanaverksamheten, så hade förhållandet inom statskyrkan nu varit ett helt annat än det är. På många ställen har nu waldenströmianismen inom församlingarne bland de troende medlemmarne afgjort öfverwäldat. Såsom exempel härpå kan anföras en församling i Westergötland, der emot pastors protest, och äfwen pluralitetens inom skolrådet,

en utmärkt småskolelärarinna blef affatt, derför att hon icke kunde göra gemensamt med P. W:s wänner. Pastorn war nog oförsigtig, att, då affättningen icke i skolrådet kunde genomdrifwas, låta emot lag saken behandlas på begärd kyrkostämman, och der lyckades det lärarinns motståndare att genomdrifwa affättningen. Denna fanatiska ofördragshet wittnar bäst af hwad art deras tal om kärlek, samverkan och allianssinne är, när det gäller praktiken i lifwet.

Men dess bättre är icke förhållandet öfwerallt sådant. På många orter tröttnar man wid den nya försoningsläran och finner sig dermed icke tillfredsställd, och derför hafwa wi i icke ringa grad att tacka Fosterlands-Stiftelsens och "Bättarens" bekännelsefrogena hållning. Utom sina kolportörer här och der i landsorterna, har Stiftelsen fyra utmärkta reseombud, som turwis besöka hela landet, och der de tillåtas stanna en och annan månad, der verka de ofantligt godt. Wi känna ställen der de under månadens wistande hafwa för hwarje weda samlat allt större åhörarefkaror omkring sig, så att i städer med stora missionshus utrymmet blifwit till slut alltför trångt, då deremot det är lika bekant, att, der predikanter af den nya läran varit stationerade månadswis, åhörarnes antal ständigt minskats, så att till slut missionshuset blifwit fullkomligt tomt och själarne hafwa begynt söka sin uppbyggelse i kyrkan, der en troende prest predikat. Åh, hade wi blott öfwerallt troende och begåfwade prester, då skulle mycket af willerwallan snart nog botas.

En ny företeelse i fosterlandet är Goodtemplarorden. Hwad den bär i sitt

stöte är olika tankar om; men ett faktum är å ena sidan att många personer, som icke kunnat winnas för de kristliga nykterhetsföreningarne och föraktat en själasörjares allvarligaste förmaningar till nykterhet, rusa i massa in i Goodtemplarorden och blifwa åtminstone för tillfället nyktra; men å andra sidan att dessa helt uppgå i orden och förakta församlingens gudstjänster och uppbyggelsestunder, emedan de wanligen om söndagarne hafwa sina logesammanträden och dö nöjen och förlustelser. Om orden kan i längden hålla sina medlemmar qwar i nykterhet, är owisst; men temligen wisst synes det vara, att de dragas alltmer bort från kyrkan och en sann kristendom. Det kan sättas i fråga hwilketdera är wädligast att vara en drinkare eller dragas hän i otro och själsbelåten egenrättfärdighet. Dryckenskapen är ett swårt hinder för Guds rike, men otro och själsbelåtenhet är det också. Och i detta nätet fastna flera än i dryckenskapens, helst många nyktra personer inträda i Goodtemplarorden.

W.

Ann. af A. o. M. till underrättelsen om Goodtemplarorden: Hwad skole wi säga dertill? Det säge wi: de weta icke hwad de göra! De som icke fråga efter sin salighet, taga naturligtwis denna sak lätt. De sty ingenting, utom allvarlig kristendom. Men utom annat ondt af detta hemliga sällskap, hwilket är delwis påpekadt i brefwet, följer äfwen dermed det förfärliga onda, att menniskorna, och tywäre äfwen kristna, wänja sig wid det hemliga sällskapswäsendet, börja så smaningom hungra dert efter och blifwa sålunda färdiga att rusa in i hwad hemligt sällskap som helst med allt större och större galenskap i

ceremonier och "hemligheter". Och dessa sällskap skole då underminera den grund af kristlig tro, som ännu kan finnas, ty deras tendens är okristlig och antikristlig. Inom vår synod äro wi på det bestämdaste förwissade här om, men hafwa ock af den orsaken att uppbåra hat och begabberi samt uthärda strider i församlingar, der de hemligen innästlat sig. Ty för dem är logen mer än Guds församling, och der den förra icke får hersta, söker den förstingra och splittra den sednare. Men wi tacka nu Gud, att wi redan 1870 intogo såsom synod en bestämd ställning till hemliga sällskaper i allmänhet, hwilken wacker stykt de än må hänga på sig.

Ännu en gång till.

Våra läsare erinra sig huruledes wi för någon tid tillbaka omnämde dödbudet och den högtidliga begrafningen af röstwarehåfvingen Jesse James, samt derwid antyhöde att med kyrkotukten kunde det icke öfwerallt stå wäl till i baptistiska församlingar. Detta upptogs mycket illa af vår swenska baptisttidning, Evangelisten. Dess arga anfall bemötte wi med några ord i ett sednare nr. och erbjödo oss återfalla, om wi emot vår wilja sagt något ofant, samt lemnade äfwen ett bevis ur en engelsk baptisttidning, The Examiner, för vårt yttrande om James, som intygade att han war verklig medlem af en baptistförsamling intill sin död. Wi nödgas återkomma till detta ämne af den orsak, att våra baptister ej allenast bemött oss ytterst fiendtligt i deras blad i detta land, utan en J. C. från Moline, Ill. har funnit för godt att skrifwa ett långt stycke för baptist-

tidningen *Beckoposten* i Sverige, deri först beskrifwas baptistförsamlingens i Moline stora förtjenster, och dessa ämna wi icke tillintetgöra, men dernäst framdrages Jameshistorien, derwid Augustana får sin bestårda del, och slutligen utmålås lutheriska församlingen i Moline och Augustana-synoden i allmänhet i de swartaste färger. Detta går för långt och oss synes som borde baptistpastorn i Moline blygas och skämmas för sitt syndiga uppträdande. Hans onda sinne och skadelust träder fram mest i hwarje rad. I sin art. till baptisttidningen i Chicago wägrade han icke neka att röfwaren James varit medlem af en baptistförsamling, men i den ondskefulla art. till baptisttidningen i Sverige förnekar han det tvärt, förmodligen emedan han förmodade, att ingen kunde der wederslägga honom och han derigenom få en fläck på Augustana och dess utgifware. Hvad i A. o. M. blifwit sagdt är taget ur och bewist med amerikanska, äfwen baptistblad. Wiste icke herr J. S. hur det war? Eller wiste han det och således talar emot bättre wetande? Så länge inga bewis om motsatsen blifwit framladga, widhålla wi våra uppgifter om J. James.

Skulle wi bemöta alla de sanna och osanna uppgifterna i J. S.'s art., skulle wi nödgas bruka allt för många ord; wi sade äfwen "sanna", ehuru nästan ingenting är ren sanning, utan det sanna i illistig affigt öfwerdrifwet. Så rörande "den uppenbare tjuften", som dock qwarstår i församlingen; bland amerikaner skulle hans förhållande ej burit det swenska namnet tjufteri. Jag har mig bekant, att mannen wist stort bekymmer öfwer sin synd, sökte upprätta

hwad han orätt gjort, bekände öppet inför sitt kyrkoråd och inför hela församlingen sin synd — och hwad skulle då kyrkorådet göra? Handlade det icke i den rätta kärleken? Man jemföre nu dermed baptistprestens utmålning deraf, så är lätt att finna hwad ande, som regerar honom. Om denne baptist varit tillstades, då Petrus i öfwersteprestens palats swor och förbannade sig på att han ingen bekantskap hade med Jesus, huru menen I han skulle hafwa farit ut, när han efteråt fått se honom vara apostel och dertill en pelare i församlingen? Huru förfärligt, när menniskor så lättfinnigt döma och desutom inlägga falska bewekelsegrunder! Och en sådan will wara ren och en "Herrens tjenare".

Så upprepar han en gammal historia om en af våra prester, som skulle fördömt ett odöpt barn till helwetet. Namngif honom, om Ni kan, eller war och förblif en "bakdantare", tills Ni erkänner er synd. Att desutom anförä sådant, såsom exempel på huru wi lära och tro, är redan "baktal". Hr J. S.'s art. bewisar att åtminstone han bland baptisterna är "fariseist och hätt emot olika tänkande", men påståendet är en ren och uppenbar osanning hwad de swenske lutheranerna angår.

Beskrifningen i ofwännämnda art. af J. S. på våra församlingar, intagande af medlemmar, kyrkotukt, m. m. är så full af osanningar, hatfulla öfwerdrifter, att det ådagalägger ej allenast ofunnighet, utan äfwen en ytterlig grad af kärlekslöshet, och skall småbeskrifwaren wisserligen drabbas af det ordet: "we den, som kallar det goda ondt". Det är en osanning, att de ej pröfwäs, som intagas i församlingar, ehuru det i denna

del går olika till; på somliga ställen strängt, till och med för strängt, på andra slappt, isynnerhet till en början; det är en osanning att de kunna vara drinkare och ligga i andra laster och dock behålla sina kyrkliga rättigheter. Men vi åtaga oss icke gerna att med visshet afgöra om någon, som söker inträde, är verkligt lefwande i tron, utan förhålla honom nödvändigheten häraf och förmana till angelägenhet derom. Vi våga icke tillbakawisa dem, som då de komma till detta land synas uppriktigt åstunda höra Guds ord och uppenbara omsorg om det ena nödtorftiga; vi hoppas, att de skola komma allt mer till erkännande af sanningen och verkligt blifwa hwad de synas vara. Wisserligen bedraga vi oss ganska ofta här. Många så vi se tröttna wid Guds ord, eller allt tydligare yppa hwad de redan förut woro, så att kristelig församlingstukt måste användas, på hwilken ofta följer öfwer gifwande af församlingen. Men denna erfarenhet får hwarje samfund, och baptisternas icke minst, göra, om vi ock med afseende på vårt förhållande till statskyrkan så måhända erfara detta i rikare mått. Vi wilja dock göra för våra landsmän allt hwad vi kunna och låta dem få en pröfwotid, om de så önska. Dessutom äro icke församlingar med ens hwad de böra vara, utan måste lära sig så wäl sjelfstukt som sjelfstyrelse och det utläres icke hwarken på ett år eller två.

Vi känna våra ströpligheter och det myckna, som oss fattas; vi taga oss ej gerna i försvar för smådelser och öfwerdrifter. Men sådan bitterhet, som J. S. utgjutit inför publiken i Sverige så wäl som här, går det ej an att stillatigande gå förbi. När Chicago Bl. och,

märkvärdigt nog, äfwen "Upplysningens Tidewarf", gemensamt fördöma oss, frågar icke gerna någon derefter; men när nu baptisterna instämma i fören, må wi åtminstone peka på denna besynnerliga samstämmighet och afwärja några af de hugg man ämnar oss.

Litet "jesuitism" är det af J. S., när han vill låta påstina den enighet, som skulle råda emellan t. ex. baptisterna i Moline och "missionsmännerna", egentligen waldenströmarne (emellan dem är dock skilnad!). Hr Wärtenson, utgifwaren af Chic. Bl., har i sin tidning öppet förklaradt att en baptist, lutheran, metodist m. fl. juft som sådan hör till "stökan", hwilket ord nu tyckes vara dem kärt, emedan det uttrycker den dom de bära inom sig om andra, från hwilken de mena sig vara fria, emedan de sjelfwa hafwa ingenting wist, det är de äro hwarken lutheraner, baptister eller metodister; ingen wet hwad de äro, kanste de icke ens sjelfwa weta det.

Wäst eget är det sklander som våra här utbildade prester få uppbara, emedan de såsom komne från farmarelifwet icke kunna annat vara än "inskränkta och ofördragamma". Hwarifrån hr J. S. är kommen, weta vi icke, men att han saknar förmåga att begagna sitt modersmål, är oss ur trowärdig källa berättadt. Det är ock tämligen allmänt känt, att wi, swenste lutheraner, utrusta våra unge män med större kunskapsmått än t. ex. baptisterna. Vi wilja icke berömma de förre lika litet som skandra de sednare, emedan vi weta att de å ömse sidor hafwa gjort hwad de förmått. Men på sådana verkliga dumheter, som hr J. S. framkommer med, måste man wäl svara något.

Vi weta ganska wäl, att många ting hos oss måste för baptistögon se annorlunda ut än för våra egna, såsom wi döma helt annorlunda om åtskilligt wi se hos baptisterna än de själwa göra. Så wäl de som wi wilja tala fritt ut derom, när wi så finna för godt. Om ett borde wi dock wara öfwerens, att låta domen öfwer det inre förhållandet till Gud höra Honom till, som "känner sina". En dom i detta hänseende griper Gud i embetet och uträttar intet godt, men skadar i stället. I det enskilda kan kärleken bjuda att uttala en fruktan rörande det andliga tillståndet; detta bör då icke bero på hwad dop man fått eller icke fått, utan på helt annat. Detta är heliga ting, med hwilka man måste warfamligen umgås, om man icke skall råka ut för Matth. 7: 3, 4, 5.

Ett ord ännu om den luthersta församlingen i Moline. Hon är stor och det är wäl derföre icke att undra på, om inom henne finnas många, som ej afstå på den tid i hwilken de sökte äro, utan draga öfwer sig Jesu och församlingens tårar; men att kalla henne "död", "werldskyrka" m. m. är okristligt. Snom henne har icke blott blifwit utgådd och utfås ännu "god säd", utan den har också burit frukt, hwarom "lifsens bok", då den öppnas, får bära vittnesbörd, men hwarpå äfwen många och tydliga bewis i tiden gifwits. Den olyckan, eller snarare lyckan, har församlingen att hon mer än andra församlingar på platsen hatas och försmådas af "fritänkare", och af sådana som F. S., men wi tro det icke wara ett dåligt tecken. Det bewisar att hon uträttar något, emedan hon är i vägen. Herren har hållit henne uppe genom sitt heliga ord och kan wäl håbanester göra det, ja, skall göra det, om hon icke kastar ordet bakom sig.

Swarjehanda.

Kallelse antagen. Vi hafwa nu glädjen tillkännagifwa att pastor R. J. Weidner har i bref till direktionens ordf., pastor S. P. A. Lindahl i Galesburg, förklarar sig wilja med ja beswara den till honom sända kallelsen, utfärdad på grund af synodens wäl.

— Pastor Telleen begaf sig den 10 Juli, i sällskap med vår missionsär br. Hill och hustru, till Salt Lake i Utah, för att biträda wid öppnandet af en mission derstädes. Herren främje det goda werket med mycken wälsignelse! Detta missionsfält måste anses för det swåraste bland alla; och hafwa wi ej att wänta snar och lysande framgång. Senapsträdet begynner ju som det minsta af alla frö. Swar äro nu de "tusent man", som skulle stå vår missionsär bi?

Från Salt Lake ämnar br. Telleen göra ett besök i San Francisco för att utfinna om någon dörr är öppen för oss derstädes.

— Kan man tänka sig en större obetänksamhet, att ej säga blindhet, än baptistbladet "Evangelistens" förhållande, som först förklarar, att man icke bör befrämja sina syften med wapen som lånas från afgrundsfurstens rustkammare och derpå intager baptistprestens i Moline smådeartikel emot Augustana och luthersta kyrkan, hwilken artikel just hämtat sina wapen ur nämnda kammare, och efter att hafwa meddelat de bittra orden, hemställer till "Augustana och dess själsfränder" att öfwergifwa detta trigsjätt. Här må man wäl erinra om Pauli ord: "med desamma du dömer en annan för dömer du dig sjelf, efter du gör det samma som du dömer. Ty wi weta, att Guds dom är rätt öfwer dem, som sådant göra".

Vi bedja "Evang." uppföta i Augustana något, liknande Evangelistens. Kan han icke det, så borde han erkänna sig hafwa syndat; ty det har han.

Vi ämnar icke hålla räkning på de synder som

träda i dagen inom baptistsamfundet. Vi vilja rättas oss efter en annan regel af Paulus: "dömen icke I dem som innantill äro? Dem som utantill äro dömer Gud".

Men hvad vi vilja göra, och det kanste mer än hittills, är att förswara sanningen, det vi hålla för bibliskt sanning, gent emot alla hemliga eller uppenbara anfall derpå och affall derifrån; och i detta fall hafva vi "materialier" nog äfwen hos baptisterna. Men detta skall icke hindra oss att erkänna det myckna goda, det kristliga allwar och de villiga uppoffringar, som de wisa, och hwari de gifwa oss ett godt föredöme.

— Den öfvermåttan forgliga underrättelsen har anländt, att den förhoppningsfulle missionären Arrhenius aflidit på sin resa till Gallalandet i Afrika. Många, och vi icke minst, hafwa fäst sig så mycket wid honom, såsom en man, synbarligen utrustad med den både menstliga och gudomliga begåfning, som tycktes lofwa framgång åt missionen bland Gallafolket, hwilket folk Ev. Förf. Stiftelsen med så framhårdande tålmod följt uppnå och taga en kristlig hämd på, för mordet på en af dess missionärer bestående uti att bringa dem frälsningens budskap till syndernas förlåtelse. Må ej Stiftelsens mod sjunka! Vi äro nästan förvisade om, att Herren ej skall låta så myden omjorg blifwa tillfång. Kanste satte vi för stor förhoppning till den begåfva de menniskan, Arrhenius, och derföre wille Herren wisa, att menniskors hjälp är oduglig.

— Swensta kyrkans missionsstyrelse har antagit v. pastorn i Westra Ryds pastorat af Vinköpings stift, J. Fr. Ljungquist, till missionär och beslutat utfända honom till Afrika, förmodligen södra.

— Förf. till sången i nr. 27, sid. 519, har begärt följande rättelser: 2 v. 3 rad. står: "det lif du har", bör wara: "det lif du eger"; 4 v., rad. 4 står: "åt en synd m. m."; läs: "åt en lögn" m. m.

Texter för Söndagsskolan.

Tredje kwartalet.

N:o IV. — Den 23 Juli.

Mark. 10: 46—52.

Den blinde Bartimeus.

Inledning. 1. Tid och ort. Detta tilldrog sig strax efter föregående samtal med

lärjungarna och wid staden Jericho, som låg 18 mil från Jerusalem och 5 eller 6 mil wester om Jordan.

2. J e m f ö r e l s e r. Matthæus o. Lukas omtala två blinda, Markus endast en. Lukas säger att det hände, då de drogo nära Jericho, det är i närheten; men Matthæus och Markus säga att det hände då de gingo ut af staden. Någon har anmärkt: "Om der woro två, så är klart att der war en och Markus omtalar den förnämste". (Stärke och andra antaga att Jesus botade en blind utanför staden, sedan gästade han hos Zachæus och så wid afresan botade två blinda och derefter denne Bartimeus). Nog af, der är ingen motsägelse i Guds ord, blott wi satta det rätt.

3. P a r a l l e l e r. Matth. 20: 29—34; Luk. 18: 35—43; 19: 1.

F r å g o r. Hwar war Jesus enligt föregående text? Kan du påminna dig något ur förra texten? Hwar skulle Jesus gå? Hwar för? Hvem war i hans sällskap? Hwarom handlar denna text?

Hufvudtext: Då skola de blindas ögon upplåtna warda. Ef. 35: 5.

Ämne: Syndares nöd och hjälp.

I. Den blinde tiggaren, en bild af syndaren (v. 46).

II. Hopande efter hjälp (47—48).

III. Jesus, Frälsaren genom tron (v. 49—52).

A) A n m. B. 46. "De kommo", under wandringen, som förut omtalats. "Jericho" (se inledningen). Namnet betydher "den wälluktande", äfwen palmstaden. Den gamla staden byggdes af Kananiterna och förstördes af Josua. Sedermera återuppbyggd och sate för en profetskola. Herodes den Store hade förstörat honom, så att den war bland de wackraste ställen i Palestina. Här war Zachæus tullförståndare. Hos honom gästade Jesus. (Se Luk. 19). — "En mägta stor hop". Jericho war fullt af folk, som nu wille upp till Jerusalem till påsthögtiden. — "En blind". En farlig ögonsjukdom war mycket wanlig i landet och många förlorade derigenom sin syn. Utmed wägarna och i templet i Jerusalem såg man alltid sådana, när mycket folk war samladt. Den här omtalade hette Bartimeus. Bar betydher son, Timeus war hans fader, således Timei son. Fatig, blind, hjälplös, se der tre grader i det menstliga eländet. Fattig, utan Gud, utan hopp, utan nåd. B l i n d, så att han ej kan se,

hvarken syndens storhet eller Guds kärlek. *Hjelplös*, så att han aldrig kan bota sig själf. ("Eländig, fattig, blind och naken"). Men han satt wid vägen der Jesus drog fram, och då han hörde ovanligt mycket folk gå förbi, frågade han hvad det var, och då han hörde att det var Jesus af Nazareth, begynte han titta på honom. Han ropade (v. 47): "Jesus, Davids son, varkunna dig öfver mig". Han hade hört omtalas, huru Jesus botat blinda. Nöden lärar bedja. Det är något, som vi borde kunna, nämligen ropa om förbarmande. Just nu var också rätta tiden. Det gick ej an att vänta till nästa timma. — B. 48. "Många näpste honom"; men han ropade desj mer: "Davids son, bewisat hans tro, att Jesus war Messias. De som näpste honom, trodde kanske att de behagade Jesus. — B. 49. Jesus stannade och lät falla honom. Jesus hörder bön och ser till den elända. De slutade nu att näpsta honom och några begynte trösta honom och säga: "War wid ett godt mod, ståt upp, han kallat dig". Guds kallelse är redan början till hjälpen. — B. 50. Den blinde kastade ifrån sig manteln för att kunna stynnda sig fram. Några ledde honom till Jesus. Det är ett kärlekens verk att få så tjena någon fattig nödstäld att komma till Jesus. 5 barn, wiljen 3 låta leda eder? 3 lärare, ären 3 angelagne att leda edra lärjungar fram till Jesus? Stynnda genast! Nu är rätta tiden. Jesus går fram bland oss genom evangelium. Vär! Den blinde stynndade sig fram utan att se Jesus, så måste tron komma utan att se, blott hålla sig wid löftet: han talar i sig. — B. 51. "Hvad vill du att jag skall göra dig?" Jesus wiste det; men han vill att vi skola bekänna vår nöd, vår synd och vårt elände och uttala vårt hjertas begär för honom i bön. — "Rabbuni" (min mästare) o. s. w. Här uttalar han äfwen sin tro på Jesus som sin ende hjälpare. — B. 52. "Gå, din tro hafwer gjort dig helbregda". Skä dig som du tror! Haf din syn! Han fick sin syn och följde Jesus, lofwande Gud. Han gjorde Jesus sällskap till Jerusalem. Han förbjöd ej honom att högt bekänna Jesus. Jesus säger: "d i n t r o". Låt om oss betrakta den. Den wisar sig 1) uti att bekänna Jesus såsom Messias; 2) uti att åkalla honom; 3) uti att ej låta hindra sig; 4) uti att kasta bort hindren och stynnda fram; 5) uti att bekänna och följa Jesus. — Det är Jesus som helar, som fräskar; men tron motager fräskningen. Därföre lägger Herren så stor wigt på tron. Utan tro ingen salighet.

B. Frågor. I. Kan du säga mig något om Jericho? Huru kom Jesus dit? Hwem war det som wille se Jesus och hos hwilken gästade Jesus? Hwiska samlades omkring honom på vägen? Hvad war orsaken? Hwisten nödstäld man ropade till Jesus? Hwiska oligheter finna wi i berättelserna härom? Hvad är det mest antagliga? Hvad hette mannen? hwem är han en bild af? 3 hvad afseende likna syndare honom?

II. Hvad gjorde han, när han hörde att Jesus gick der fram? Sw. Han ropade om hjälp. 1) Af den rätte mannen. Af hwem begärde han hjälp? Hwarföre ropade han och ide hellre än att gå? Hvad kallade han Jesus? Hvad menas med "Davids son"? Kan någon annan än Jesus hjälpa syndaren? — 2) På rätta tiden. Hwar gick Jesus fram? Huru fick den blinde weta hwem han war? Om han wäntat, hade han någonsin fått tillfälle att ropa? När är bästa tiden? Är det bättre en annan gång? — 3) 3 det rätta sinnet. Hwiska wille hindra honom? Huru bewisade han allwar? Huru böra syndare häruti likna den blinde? — 4) Om den rätta hjälpen. Hvad bad han om? (Sw. Wistund, nåd). Hvad är barmhertighet och nåd? Hvad behöfwa wi alla?

III. Hvad gjorde Jesus, då han hörde den blindes rop? Hvad ändring märka wi hos folket? Hvad sade de till honom? Hvad gjorde Bartimeus då? Hvad måste syndare kasta ifrån sig? Hwarigenom blef han helbregda? Hwiska bewis finna wi för att hans tro war sann? Hvad gjorde han sedan han blifwit botad? Hvad lära wi deraf?

Hwisten allmän sanning hemta wi ur denna text? Hos Jesus finnes hjälp för blinda och nödstälda själar.

Värdomar.

1. Syndare äro af naturen blinde i allt som rörer Gud, Guds ord och saligheten.

2. Armod och blindhet äro alltid tillsammans i andelig måtto.

3. När Jesus är nära, är rätta tiden att ropa; om wi ej gå nu, kanske wi aldrig få tillfälle.

4. Intet motstånd bör hindra, utan desj mer uppväda oss att ropa.

5. Vi böra kasta ifrån oss allt, som hindrar oss att stynnda fram, alla egenrättfärdighetsmantlar.

6. Här Jesus hulpit oss, så lät oss följa honom och med ord och gerning prisa honom för hans nåd.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

T. A. Hasselquist.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 26 Juli 1882.

N:r 30.

Andlig erfarenhet.

Om den saken kan man urskilja fyra olika meningar:

1. Otrons, som icke kan göra sig något begrepp om sådant som andlig erfarenhet och därför helst förnekar dess tillvaro och äfwen begabbar talet derom. Denna mening är ganska naturlig och behöfwer därför icke bemötas.

2. Många hysa den tanken, att ingen erfarenhet är nödvändig; endast tro på ordet. Daktadt det kan ligga en wigtig sanning häri, kan äfwen en farlig förwillelse dölja sig i de orden.

3. Andra anse den andliga erfarenheten så wigtig och tala så uteslutande derom, att den blifwer för dem den egentliga salighetsgrunden. Häri ligger ett djupt bedrägeri, så mycket mer som hwar och en gerna vill finna sin erfarenhet hos andra, om det skall wara väl.

4. Häraf synes följa den meningen i saken, att det gifwes en andlig erfarenhet, men en som uppgår i tron, hwilken allt mer blifwer hufwudsak, blir det ena nödvändiga.

Vi hålla fast den sista meningen och anse det nödvändigt att hwar och en bör wara wijs i sitt sinne i denna

fråga, emedan ofklarhet eller willfarelse i densamma ej kan annat än förorsaka bekymmer och samwetsnöd i stunder af frestelser och mörker och i synnerhet wid åsynen af döden.

Det gläder oss att i afseende på detta ämne wara af samma tankar, som uttryckas i en presbyteriansk tidning, hwilkens ord wi wilja tillägna oss, och wi göra det så mycket hellre, som hwar och en deraf kan se, att wi inga fiender äro till "olika tänkande", hwilket wi wisserligen ofta wisat.

"Den frågan rör sig i många kristnas innersta: Har jag ett nytt hjerta, är jag född på nytt? Man söker wisshet om, huruvida man är i nådens stånd och så får hysa hoppet om Guds wälbehag, icke endast i denna werlden, utan oc i den tillkommande. För att finna swar på denna allwarssamma fråga, wänder man sina tankar inåt i affigt att utfinna hjertats tillstånd. Efter en dylik pröfning hafwa många, om hwilkas fromhet ingen hyft något twiswel, bekänt de swåraste saker emot sig sjelfwa. De hafwa funnit så mycket ofullkomlighet och så mycket synd i sina hjertan, så mycket köld och liknöjdhet rörande andliga angelägenheter, att de drifwits till bestämdt twiswel om sitt

eget själstillstånd. Och intet under; de wände sig med sin uppmärksamhet åt orätt håll. De glömde, att ju mer werkligt andligt ljus de hafwa, desto mindre kunna de finna något hos sig själfwa, som kan behaga dem. Will en oomwänd menniska begynna undersöka sitt eget hjerta, så skall hon finna ganska litet derinne, som behöfwer göra henne något bekymmer. Hon ser litet eller intet skäl, hwarför Gud skulle hafwa något misshag till henne. Men hur gick det med Paulus efter en dylik själfpröfning? Före sin omvändelse hade han mycket höga tankar om sitt tillstånd, äfwen i Guds ögon. Med afseende derpå säger han: Jag lefde fordom utan lag. Han hade intet twifwelsmål om, att han icke under hela sin tid tjenat Gud och wunnit Guds erkännande, äfwen då han for fram med trug och slag emot helgonen. Men sedan han fått ljus i saken, fick han helt andra tankar om sig själf. Han säger: Jag ser en annan lag i mina lemmar, som strider emot den lag som i min håg är, och griper mig fången i syndens lag. — Jag gör icke hwad jag will, utan det jag hatar det gör jag. — Vagen är andlig, men jag är köttslig, såld under synden; och sådan bekymmersam mening hade han om sig själf, att han utropade: jag arma menniska, ho skall lösa mig från denna dödens kropp? Men wändande sina tankar bort ifrån sig själf till Kristus, utbrast han med glädje: "Gudi tackar jag genom Jesus Kristus, vår Herre". När han insåg denna sin förering med Kristus, förswann all fruktan.

På den fråga, som Trälsaren ställer till fariseerna: "Hwad synes eder om Kristus?" gifwer Paulus det swaret: "Kristus är allt i alla". Åter säger

han: "Är nu någon i Kristus, så är han ett nytt kreatur". Detta är Skriftens sätt att möta den frågan, om wi äro pånyttfödde eller ej. Och åter: "Detta är vittnesbördet, att Gud hafwer gifwit oss det ewiga lifwet och det lifwet är i hans Son. Den Sonen hafwer, han hafwer lifwet; den icke hafwer Guds Son, han hafwer icke lifwet". Wid alla undersökningar rörande detta ämne, är detta den egentliga frågan: "Hwad synes eder om Kristus?" För den oomwände är han blott "såsom en rot utur torr jord — har ingen skapnad eller daglighet; der är ingen den skapnad som oss kunde behaga". Men för den troende själen är han "utkorad ibland mång tusen".

En ung man besökte en gång den wördnadswärde d:r Alexander, tryckt af bekymmer öfwer sitt andliga tillstånd, i den meningen att han bedragit sig själf och ej borde bereda sig till predikoembetet. Doktorn — en man af djup, kristlig erfarenhet — förstod att ynglingen sökte bewis på sitt förhållande till Herren i sig själf, bad honom derföre "se på Jesus" och tillade: "bekämpa icke satan på hans egen mart". Till den arbetande och betungade syndaren säger Jesus: Kom till mig, jag will wedergwida dig!

Men fordrar icke Skriften af oss en noggrann själfpröfning? Wisserligen. Men till hwad ändamål? "Försöken eder själfwa, om I ären i tron; bepröfwen eder själfwa. Känner I eder icke själfwa, att Jesus Kristus är i eder, utan så kunde wara, att I oduglige ären". Sammalunda på ett annat ställe förmanas de kristna: "pröfwe menniskan sig själf, och äte så" m. m., och skälet som gifwes är detta: att hon icke må äta owärdigt, "icke åtsiljande Herrans

lesamen". Den pålitligaste erfarenhet hos en kristen är förvisningen om hans förening med Kristus. Allt hopp, som flyter ur annan källa är bedrägeri".

Öfwanstående bör hjälpa oss något in uppå det rätta spåret, ehuru derom behöfwer mera sägas. Ett ord förekommer icke vidare i art. och dock är det lösningsordet, nämligen ordet: *tro*. Den rätta tron är icke utan erfarenhet, men den grundar sig icke på denna; tvärtom tillhör det just tron att "för-gäta det tillrygga är", wända sig ifrån allt hwad erfarenhet heter, och "sträcka sig till det som framman till är", till Jesus på korset, som är honom "för ögonen målad" i evangelium. Men detta är icke en så lätt sak, som mången inbillar sig; det kostar den rätta kampen, Jakobs kampen, och innefattar i sig den grundligaste erfarenhet.

Den s. k. pelagianismen, gröfre och finare, som lägger wigt wid hwad men-niskan förmår, förfaller lätteligen till en afwikelse, som i början betecknades under punkten 3; då deremot kalvinismen, som gör saligheten beroende af Guds owillkorliga utkorelse, lätt kommer in på den förwillelse, som tecknades i punkten 2. Den lutheriska kyrkan bekänner sig till ingendera, men ser dock en sanning i bada och predikar denna, hwarför hon bör förkunna hela sanningen.

Den berömda baptistpresten Spurgeon, som är strängare kalvinist än baptist, yttrar följande: "De tio spetälske skulle ådagalägga sin tro på Jesu makt att hela dem genom att gå och wisa sig såsom helbregdagjorda, fastän de ännu woro i samma tillstånd som förut. Det är denna punkt, på hwilken jag vill sätta eder uppmärksamhet — nämligen att

Herren Kristus bjuder syndare att tro på honom och åt honom anförtra sina själar, fastän de ännu icke hos sig själfwa kunnat märka något nådens verk. Just såsom dessa män woro spetälska och intet annat än spetälska, så kan du wara en syndare, och ingenting annat än en syndare, och likwäl af Herren kallas att tro på honom, under det du ännu är hwad du är". Dessa ord synas mycket starka och erinra om vår andra punkt. Dessa spetälska förstodo dock och erforo nu, mera än förr, hwad de woro, när Herren Jesus kom i grannskapet, och denna känsla af elände dref dem att ropa till Jesus om hjälp. Denna känsla af nöd är icke tro, men när sorgen är efter Guds sinne verkar den, eller rättare uti den uppstår trons längtan efter hjälp och den bör komma dertill att den ser på hjälparen *allena*, utan sökande efter eller wäntande på känslor. Att detta afwen är Spurgeons mening, synes af följande ord: "Såsom dessa män genast skulle gå till presten, fastän de ännu woro spetälska, och gå dit såsom kände de sig redan helade, så skall och du med all din synd, ja i all din syndighet och känsla af fördömelse öfwer hela din själ, tro på Jesus just som du är, och du skall med detsamma hafwa ewigt lif". Huru wigtigt är det icke att allt detta besinna!

Ansäktade själar. Deras tro lärer sig tro otroliga ting, deras kärlek att älska sina omwänner, deras hopp att hoppas der intet hopp är. De kunna förnimma och behålla rikedom under fattigdom, ära under smälek, ljus under mörker, honung i galla, glädje i sorg, lifwet i döden. S c r i b e r.

“Låten eder nöja med det I hafwen”.

I våra dagar är så mycken strid emellan “kapital och arbete”, de rike och de fattige, att wi wäl och nödgas säga något i den frågan. Afwen kristliga tidningar tala ofta rätt ofristligen derom. Wi wilje försöka hålla oss wid Guds ord i den saken som i alla, ihågkommande att det heliga ordet allena leder oss den rätta vägen, afwen om den är smal.

Wi begynna med att yttra något i anledning af ofwanstående förmaning af Paulus i Ebr. 13: 5. Den som nogta aftar på orden, skall derigenom få ett stilla sinne att med lugn öfvertänka de frågor, som röra sig i tiden, och i hvilka wi på ett eller annat sätt dragas in. Därföre stanna wi denna gång wid förmaningen: låter eder nöja. En artikel i “N. Chr. W.” har väckt min uppmärksamhet derpå och ämnar jag der och hwar begagna mig af nämnda artikels ord.

Aposteln möter en benägenhet i meniskfonaturen att tycka andras omständigheter vara bättre än ens egna. Den gamle, fromme John Newton yttrar någorstådes: “Om Gud wille sända ned på jorden två änglar, en att regera öfwer ett stort rike och den andre till att sopa gatan, så skulle båda vara lika belåtna, hwar och en med sin hyfsla”. Det är också bekant, huru Luther betraktar kallelsen lika hög inför Gud, om den består i att på predikstolen förkunna Guds ord eller att sopa golfwet. Men wi äro, ty wärr, inga änglar ännu och hafwa allt för litet af deras sinne. Wi se på swärigheterna i vår egen ställning och mena ofta, att våra medmeniskfor hafwa inga sådana att dragas

med. Men kunde wi se med deras ögon, så skulle wi snart blifwa stilla och nöjda, och platt icke känna oss benägna att byta med någon af dem.

En amerikan, som war angelägen om att finna en passande plats för sin son, förfrågade sig hos en ansedd general rörande förmåner af militärlikwet, hwilket syntes för sonen både lysande och lätt. Generalen svarade: “Min käre wän, hwad Ni gör, låt blott er son icke ingå i armeen. Det är ett tungt lif, der man får arbeta och wänta i årtal efter befordran, der man blir sänd från landets ena ända till den andra, får tillbringa sitt lif på aflägsna utposter eller bland indianer, stild från wänner och hem”. Derpå wände fadern sig i samma ärende till en hög, widt berömd officer wid flottan. Denne svarade: “För all del låt icke er son inträda i flottan. Det är detsamma som att bo på vägen, borta från familj och fosterland, en slaf under reglor och order af någon högre befälhafware, som icke frågar mera efter er wälsärd än ett stycke trä wid edra fötter. Låt honom platt icke blifwa sjöman”.

Ett annat exempel kanste förtydligar saken än mer. För några år sedan bodde en farmare och en ansedd advokat i samma stad. Advokaten åtnjöt farmarens hela förtroende och stötte hans angelägenheter, när något behöfde komma inför lag. Båda woro förmögna och hade och hwardera en enda son. En dag besökte farmaren sin wän, advokaten, på dennes arbetsrum, och när andra angelägenheter woro avslutade, yttrade han: “Det är en annan sak jag önskade tala med Er om. Jag har haft ett tungt, arbetsamt lif; jag har oupphörligen måst sträfwa efter att förbät-

tra min farm, på det att det skulle löna sig att bruka den. Och nu först, när jag är temligen till åren, har jag kommit så långt, att jag är i någorlunda goda omständigheter och har kunnat samla något för kommande dagar och för min familj. Jag har ofta tänkt på, huru lätt ert lif har flutit fram; Ni sitter här stilla på ert arbetsrum och gifwer edra wälbetänkta råd till dem som sådana behöfwa, Ni föredrager edra saker helt lugnt inför domstolarne och mottager god betalning för edra tjänster, så att Ni nu bör kunna wara rik och en oberoende man för ert återstående lif. Derföre önskar jag, att Ni wille mottaga min son och göra en advokat af honom“.

Advokaten lyssnade tåligt på alltsammans, men uppgaf derpå ett ljudeligt skratt, i det han gaf följande svar: “Min gode vän, jag har länge trott, att Ni war den lyckligaste och mest oberoende man i hela staden, om icke i hela denna del af staten. Ni eger en förträfflig, wälfkött farm, helt och hållet betald, och är ej skyldig bort en enda dollar. Eder tid är helt och hållet er egen; Ni har alla beqwämligheter och är icke beroende af någon. Just i går afton yttrade jag till min hustru, att jag kände ingen, hwilken ställning war mera afundswärd än eder, under det jag hade rent af slitit ut mig med studier och war bunden som en slaf wid mitt embetsrum, kallas än hit och än dit från hemmet, under allt slags wäder, att infinna mig wid domstolar, att söka få rätt på wittnen, och kommer i bråk och krängel med menniskor på alla möjliga wis; jag har derföre umgåtts med tanken på att wid första lägliga tillfälle fara ut och besöka Er för att förmå Er

mottaga min son och göra en jordbrukare af honom“.

Dessa två wänner hade hwar för sig betraktat de beswärliga sidorna af sitt eget lif, men endast åttat på de ljusa sidorna af den andres; och när de nu, den ene efter den andre, framställde sin begäran, fingo båda se sakerna i ett nytt ljus och bleswo sedermera bättre tillfredsställda och belättna hwar och en med sin lott.

Men det är en annan sak, som än mer kan göra en menniska nöjd med det hon har, och det är, om hon fått ögonen fästade på “målet som föresatt är, lönen, som förhålles oss ofwanester af Guds kallelse i Kristus Jesus”. I jemförelse med detta tillkommande blir det närwarande så obetydligt och ringa, att man nästan glömmet det och wisst icke kan sträfwa så derester som berodde ens wälfärd hufwudsakligen derpå. Paulus hade det sinnet att hwad som förut af honom ansågs såsom en winning, det åttade han sedermera rent af för stada gent emot Jesu Kristi kunskap. De kristnas sinne beskriwet han med dessa orden: “Wi se icke efter de ting, som synas, utan efter dem, som icke synas”. Att detta för werlden underliga sinne är det rätta, bewisar han på följande sätt: “ty de ting, som synas, äro förgängliga; men de som icke synas, äro ewiga”. Kan detta motsägas?

Dock för en kristen är det icke blott tanken på det tillkommande, som gör honom nöjd och gör att han låter sig nöja; redan nu bär han detta tillkommande, ewiga inom sig. Paulus talar om “Kristus uti eder, härlighetens hopp”, och i Ebr. 12 beskrifwas de troende såsom redan “komne till Zions berg och till lefwande Guds stad, det himmelska

Jerusalem, och till den otaliga änglastar-
 ran och till de förstföddas församling
 som i himmelen äro beströfne“, m. m.
 ”och till nya testamentets medlare Je-
 sum och till stänkeblodet, som bättre
 talar, än Abels blod“. Är icke detta
 nog? Kan någon hafwa mer, eller wa-
 ra ännu rikare än så? Är det icke skäl
 att låta sig härmed nöja? Ginge det
 icke till och med an att ”låta sig nöja“
 med den arme Nazari sorgliga plats wid
 den rike mannens dörr, wäntande, må-
 hända förgäfwes, på smulorna, som rå-
 kade falla från den rike mannens bord,
 och ej egande andra skötare och wårdare
 än hundarne, som slette hans sår; är det
 skäl att afundas och hata den arme ”ri-
 ke mannen, som klädde sig i purpur och
 kosteligt linkläde och lefde hwar dag
 fräseligen med sina bröder”? Ja, det
 ser dock så olika ut! Men drag undan
 förlåten och se nu huru den rike pinas
 swärligen utan en droppa watten att der-
 med swalka sin tungspets, och deremot
 Lazarus nu hafwer hugnad i Abrahams
 sköte. Skall icke sådant ändra våra
 tankar om detta lifwets förhållanden?
 Skall det icke gifwa oss ett nöjsamt sin-
 ne och skydda oss för det naturliga ogrä-
 set, afunden, och det dermed följande
 hatet?

Allt ega syndernas förlåtelse och der-
 med öfwerfwinnelig nåd hos Gud, att
 wara hans egendom, hans härliga nåd
 till pris — att hafwa detta, icke på
 grund af någon förtjenst, stora erfaren-
 heter eller mäktiga gerningar, utan
 oaktadt alla synder hafwa det allt i
 trygg besittning för Jesu skull, i hwilken
 alla Guds löften äro ”ja och amen“, det
 är misserligen en skatt och perla, wärdt
 ”allt det man eger“. Och denna rikedom
 inwäntes och i hoppet — den allena gör,

att jag med andra ögon betraktar de
 ting, som i werlden äro, och tackar Gud
 för hwad han gifwit mig, förwissad att
 han wet hwad jag tan bära af det ena
 eller andra. Jag wet ju, huru ”denna
 werldens bekymmer och rikedomens swet
 förqwaswa ordet och göra att det ingen
 frukt bär“, men deremot, att ”bedröf-
 welse gör tålmod, tålmod gör för-
 farenhet (bepröfwelse), förfarenhet gör
 hopp, men hoppet låter icke komma på
 stam“. Kan jag då icke låta mig nöja?
 Dtron och förnekelsen bemöda sig om
 att utrota denna hoppets fasta grund i
 ordet och genom tron i hjertat; men
 hwad lemnar den qwar? Intet annat
 än misnöje, afund, bitterhet och ett
 upproriskt sinne mot Gud och menni-
 skor.

Är du, min läsare, en kristen, så se
 till att du får och förwarar det nöjsam-
 ma sinnet, hwilket redan är ”winning
 nog“. Gör till ditt det tänkespråk som
 dessa rader hafwa till öfwerfkrift.

Om alla menniskor, jemwäl våra
 närmaste anhörige, oss öfwergifwa och
 förgäta, så will Gud dock icke öfwergif-
 wa och förgäta oss. Om de alla afwika
 och förtrötta, så will han dock blifwa
 trofast, waksam och oförtruten. Om
 alla hjertan på jorden, för oss äro
 stängda, så skall dock himmelrikets dörr
 och Jesu hjerta alltid stå oss öppna.

Salig är den som har den äran att
 han af werlden blifwer törnekrönt, be-
 gabbad och försmädd. För Guds barn
 är werlden aldrig tryggare än när den
 visar sig fiendtlig emot dem.

Scr i ver.

Tålamodets verk.

Huru skola wi behålla tålamodet intill ändan? "Wid stranden af hafwet bodde ensam uti en hydda en jungfru. Fader och moder woro döda, och brodern war fjerran på hafwet. Med längtan i hjertat tänkte hon på de döda och på den frånwarande och bidde på hans återkomst. Då brodern tog afsted hade hon lofwat honom att hwarje natt sätta en lampa i fönstret, på det att ljuset, lyjande widt ut öfwer hafwet, måtte säga honom, att hans syster ännu lefde och wäntade på honom. Swad hon lofwat, höll hon. Hwarje afton stälde hon lampan i fönstret och wäntade, om hennes broder icke skulle komma. Wånader förgingo, år förgingo, och ännu kom icke brodern. Jungfrun wardt gammal. Men ännu alltjemt brann lampan. Slutligen hade hon sloknat. Då ropade grannarne till hwarandra: "brodern är kommen!" och styndade till systerens hus. Hon war död. Lutad mot fönstret satt hon der, som om hon ännu blickat ut, och bredwid henne stod den sloknade lampan". Detta är en bild af tålamodet. Det påminner oss om dem, som genom tron och långmodighet fått det arf, som utlofwadt är (Ebr. 6: 12). Huru skola wi komma dertill, att wi så behålla tron och tålamodet intill ändan, om wi annars begynt att gå trons och tålamodets väg?

Allraförst heter det: Se på Jesum, som tron begynt och fullkomnat hafwer; ty om någons tro gått igenom tålamodsprof, så war det hans. Och att detta trons tålamod är något, som äfwen af en blott menniska kan öfwas, det wisa oss de många troswittnen, som Skriften förhåller oss till efterföljd.

Heter det icke om Abraham, att efter han i tålamod förbidde, så fick han det, som utlofwadt war. Det är Jesu tålamod, som bär tålamodets frukt hos dem, som äro grenar i honom. Och såsom tålamodet har sin rot i tron, så näres det och stärkes af hoppet, på samma gång det återigen stärker detta. Om wi nu hoppas det wi icke se, så wänta wi det med tålamod (Rom. 8: 25). Och åter: tålamod gör förfarenhet och förfarenhet gör hopp (Rom. 5: 4). Därföre hjuder ju och aposteln de Ebreer, när han förmanar dem till tålamod, att besinna, huru det blott är en liten tid, och så kommer den som komma skall (Ebr. 10: 36, 37). — Men hwar målas Jesu bild för våra ögon, om icke uti Skriften? Hwar se wi de heligas fotspår i tålamod och hopp härligare än i Skriften? Swad som helst der föreskrifwet är, det är skrifwet oss till lärdom; att wi genom tålamod och Skriftens tröst skola hafwa en förhoppning (Rom. 15: 4). Så hänwisas wi allt igenom till Skriften, till Guds ord, tålamodsordet. Därföre woro de gamle starka i tålamod, emedan Guds ord, Guds eget ord betydde så mycket för dem. Wilja wi bewisa tålamod, så måste wi lesa i Skriften och låta Guds ord planta sitt wäsende i oss. Och är det icke just detta ord, som pekar framåt med ett: Ännu en liten tid! — Så gäller det och, att wi i bönen tala med Gud om det, som sätter tålamodet på prof. "Wid de dagliga tålamodsöfningarne och wid de särskilda tålamodsprofwen i synnerhet, gripa wi — om wi bedja — Herrans hand såsom barnet griper sin faders eller moders hand wid operationen". I bönen få wi utgjuta vårt hjerta för Herren, stilla det, så att det

wäntar "allena i stillhet efter Gud" (läs ps. 62). Men jemte talandet med Gud anbefalles med rätta tigan det inför menniskor såsom ett kosteligt medel till tålamod. "Att tala så mycket som möjligt om sina bördor med Gud, och så litet som möjligt med menniskor, det är enligt Kristi sinne och wäsende. Den som åter och åter bringar det honom pålagda lidandet på tal inför menniskor, han är såsom en, hwilken tuggar bittra piller, i stället för att swälja ner dem. Wi synda ju också mest med sådant talande om vårt lidande, ty för att uppehålla andras deltagande för vårt lidande, förstora wi i vår föreställning vår börda wid hwarje klagosång, som wi uppstämma. Deremot blifwa wi starke i Gud "genom stillhet och hopp". Rönung Dawid war en, som mer än de flesta sig öfwa sig i tålamod. Utaf hans psalmer kunna wi lära afwen detta, att "tala med våra hjertan och bida" (Ps. 4: 5), att "tiga och icke upplåta wår mun, emedan Herren skall wäl göra't" (Ps. 39: 10). — Afwen naturen kan utöfwa en stillatigande inflytelse, om wi betrakta henne i ljuset af Guds ord. Då Luther under riksdagen i Augsburg wistades på slottet Coburg och stärkte sin själ med Guds ord, hade han afwen sina naturbetraktelser, hwilka mycket uppbyggde honom. Han kunde ofta stå länge wid fönstret och betrakta stjernorna på himmelen och hela det sköna himlahwalfwet, som "ej hade några pelare", och hade derwid många fromma, heliga tankar, som ingåfwo honom tröst och tålamod. Wi kunde ju också mycket i naturens stora bok till tröst och tålamod. Men först och sist: Gud är den, som tålamod och trösten gifwer (Rom. 15: 5).

På Herren Gud allen'
Förtrösta i all men;
När honom bor du trygger,
Om du på honom bygger.
Han kan din nöd wäl stilla
Och dig med fröjd uppfylla.

Som uppå winterns twång
Wist följer sommarns sång,
Så efter sorg och qwida
Ditt hjerta fröjd må bida.
Gud plågan från dig wänder,
Det står allt i hans händer.

Liksom i wintern fall
Förwisna blomster all',
Men åter gro och blomma,
När sommarns dagar komma,
Så Gud kan wintern ända
Och wåren till oss wända.

Uppå hwart hjertats sär
Af Gud du läfdom får;
Till honom ställ din längtan,
Du ångrar ej den trängtan.
Förbida och war stilla,
Gud will dig aldrig illa.

(O live bladet.)

Från Sverige.

Det gläder oss kunna meddela ett stycke ur ett bref från pastor Mich. Sandell, hwilken, sedan han lemnade arbetsfältet här och öfwerreste till fäberneslandet, haft en andlig werksamhet inom Hernösands Stift. Wi hafwa här inom synoden ej warit wissa på, af hwad art hans werksamhet warit och hwad ställning han intagit till luthersta kyrkan i Sverige. Hans bref upplyser nu här om. Sedan han omnämnt åtskilliga ynglingar, som efter mer och mindre förberedelse önska fortsätta sina studier wid härwarande läroanstalt i ändamål att sedan träda i församlingens tjenst, fortsätter han om sig själf och sitt arbete:

"Jag och de mina må alla, Herren ware lof, bra till kropp och själ, ehuru jag ofta blir öfweransträngd af det myckna arbetet. Till Herrens pris har jag nu fått barnhemmet så färdigt, att sjutton barn deri förliden winter warit intagna. Gulda Petersson (enka efter Fosterlands-Stiftelsens missionsär Petersson i Afrika), hwilken är en färdig begåfwad och förståndig qwinna, är hemmets föreståndarinna. I missions-skolan, som jag sjelf förestår, hafwa äfwen sjutton elever sista terminen warit intagna. Flera kolportörer hafwa utgått från denna skola, hwilka alla hålla sig fast wid vår luthersta bekännele, oaktadt de många lärdomswäder som blåsa i vårt arma fosterland. Allt detta uppehålles nu af frimilliga gåfwor, som Herren sänder oss, och honom till pris får jag säga, att han hitintill har underbart hulptit. Jag har äfwen för missions-skolans räkning denna winter köpt en egendom för 12,000 fr. der jag ämnar anlägga skolan. Det blir för mig ofta trångt och bethimmeramt, men så kommer Herren gång på gång med hjelp och uppmuntran allt efter som det behöfwes. Särskildt uppmuntrande för mig war det goda witsord biskop Landgren offentligan gaf denna werksamhet då han war här förliden sommar. Det tillstoppade munnen på många fiender. För egen del är jag fortfarande en "torr lutheran", som lefwer på den stora oförflytbla nåden, som Jesus åt mig och alla förwärfwat hafwer, och jag tror, att det går hem på denna nåd, under alla stormar och strider.

Det skulle nog wara lugnare för mig att flytta tillbaka till någon wrå i Amerika, men för närwarande kan jag ej lemna denna werksamhet.

Beder fift om en kär helsning till alla bröder och bekanta".

Broder Sandells adress är: Ström, Sweden.

Från Iowa.

Ottumwa d. 5 Juli 1882.

Kanhända skulle jag berätta ett och annat härifrån. Att nykterhetswänner-na äro glada öfwer den lyckliga omröstningen den 27 Juni, behöfwer jag wäl ej säga. I Ottumwa blef dock majoriteten emot amendementet. Alla tidningarne hade äfwen werkat emot. "Business" männen synas wara bestörta; ty de äro rädda att det skall blifwa stillstånd i affärlifwet, lifasom statens wälgång skulle wara bygd på bier och brännin. Saloonwärdarne kunna wäl icke annat än känna sig stolta, då man smickrar dem med, att det är de som med sin handtering lifasom gifwa fart åt affärerna.

Som man kunde tänka, hade separatisterna tillställt s. t. "uppbyggelsemöte", då jag war wid synoden. Deras försök synes dock wara misslyckadt. Jag har icke ens hört att de åstadkommo någon rörelse. Man berättar endast att "ett barn föddes på söndagsaftonen". Den bekante s. d. prof. Ericson war här naturligtwis. För öfrigt hafwa de en stadigwarande predikant, som fordom stod i ett godt förhållande till pastor Ahlberg och war något slags föreståndare wid ett barnhem. Hans namn är Edström. Naturligtwis är han en "riktig separatist". Wid senaste mötet här afslöjade de riktigt fina tänkesätt både i ord och gerning. Förlidet år woro deras uppträden här mera löjliga, i det de t. o. m. föregåfwo sig genom hand-

slag kunna utröna, om någon wore ett Guds barn, alldeles såsom hemliga bröder, frimurare, odd-fellows m. fl. kunna genom hemliga tecken utröna hwarandra. Nu spordes andra beshynnerligheter. Så t. ex. lärdes att endast omwände kunna begå nattwarden **owär**-digt, de oomwända kunna icke alls begå den, äfwen om de äro med och så bröd och win. Faran är icke heller så stor att owärdigt begå nattwarden, ty man ådrager sig ej dermed förbömelse. Då de på söndagseftermiddagen firade "brödsbrytelse", hade de wäl samlats i en mindre sal, och således woro ej så många med, men så utdelades också bröd och win till alla som wille hafwa. Till och med mindre barn fingo sin del. En 11 års flicka nekade två gånger att taga emot, ty hon förebär att hon war för ung, men nödgades till sist taga emot. Afhyna wittnen samt barnets egen fader (som tillhör min församling) ha berättat mig det. Hwad skall man säga om sådant? Är det icke hemiskt? Man klagar öfwer, att statskyrkan twingar barnen att aflägga bekännelse och begå nattwarden, men här twingade man minderåriga barn, utan bekännelse, ja som nekade att mottaga elementerna, att äta och dricka, utan att ens göra sig reda för om de kunde pröfwa sig sjelfwa, ändock det heter: pröfwe menniskan sig sjelf. Huru mycket de nu må larma om katolska kyrkan, så är det dock grekiskt katolicism att gifwa minderåriga barn nattwarden. Den romerska kyrkan handlar i detta stycket försigtigare. Dock det är bra att de blottade i både ord och gerning sina tänkesätt; många fingo derigenom ögonen öppna. Herren låte sitt ord wara våra fötters lyfta och ett ljus

på alla våra vägar. Den som blifwer wid Herrans ord, skall förstå sanningen.
M. P. O.

Swarjehanda.

Vi hoppas att den af synoden tillfatta komiteens cirkulär blifwit eller öförtöfwadt blifwer öfwerallt läst och de åtföljande kuverterna utdelade, samt äfwen det insamlade genast insändt, på det fru Ræd kunde få weta hwad hon kan påräkna såsom lån till sitt hus. Hon vågar ingenting företaga, förrän det blifwer någorlunda känt hwad hon kan påräkna. Snar hjälp förstorar hjälpen.

— I "Rorsblomman" för 1882 hafwa wi funnit en förträfflig lefnadsteckning af den märkwärdiga "Mormor på Herrestad". Den är icke en roman eller romantiserad sanning, utan ren verklighet och visar huru Herren leder och uppfostrar sina barn till sin tjänst. Många ibland oss hafwa utan twifwel hört om, eller kanske sett, den owanliga qwinnan och alla borde läsa hwad som blifwit skrifwet om henne. Ingen kan läsa det, utan att beweas att lära deraf. Med lefnadsteckningen följer en bild af "mormor", som låter oss se ett ansigte af en owanlig mildhet och älsklighet. Vi tänkte strax att så wäl porträtt som teckning måste komma för våra läsares ögon i "Augustana"; men då så många saker borde ingå deri och "Mormors lefnadsteckning" intager ej så obetydligt rum och därför måste fortsättas i ett tiotal af Augustanas nr., trodde wi oss böra uppmana "Augustoms-Bännen" att inrycka det lärerika stycket i sina spalter. Men nog af — det måste med porträtt och allt blifwa

synligt ibland oss. Deras kunna vi se, huru man kan lära "leswa för Herren".

— Vår gamle vän, professor A. Weenaas, tänkte lemna Norge i början af Juli och väntas till Red Wing i början af Augusti, der han öfvertager ledningen af Hauge-synodens undervisningsanstalt. Vi skulle önska se honom i Rock Island på resan till hans nya hem.

— Onsdagen den 12 Juli på aftonen framkommo våra missionsärer till Salt Lake City i Utah. De träffade snart nog flera vänner och hysselsatte sig med anskaffande af lokal för missionsverksamhetens bedrifwande. Br. Hills adress är Salt Lake City, Utah. P. O. Box 468.

— I en Foliet-tidning finne vi den välkomna underrättelsen, att våra landsmän der äro hysselsatte med att bygga en swenskt-lutherst kyrka. Den blifwer med torn- och kortillbyggen 75 fot lång, 38 fot bred och 18 fot hög. Den får äfwen en underwåning af 11 fots höjd. Församlingen har inom sig samlat en wacker summa och hoppas erhålla understöd af amerikaner i staden. Kyrkan är beräknad att kosta öfwer \$4,000. En af våra theologie studerande S. Holcomb biträder församlingen under sommaren.

— Ständigt läsa wi om wäldiga summor, som skänkas åt läroanstalterna i Amerika för deras utwidgande och underhåll. När skola större eller mindre gåfwor begynna flyta in eller testamenter göras till vår skola? Hwem vill blifwa den andre?

— I Philadelphia finnas 537 kyrkor värda 17 millioner.

— Det berättas, att i staten Louisiana utgifwes mer för rusdrycker om året än allt hwad som inkommer för bomull, socker och risgrryn. Kan allmän wäl måga ha någon utsigt för sig i den staten?

— Den s. l. predikostjufan har åter uppträdt i Sverige i en Margaretha Swenson och theses äfwen wara smittande, i det en annan 18-årig flicka från Bjurbäcks socken och Skaraborgs län begynt predika 3 @ 4 gånger om dagen. "Det skall wara ett hemstf städespel att se den unga flickan wrida sig i de starkaste konvulsioner" Männe icke denna sjuka erinrar om flickan i Philippi (Apg. 16: 16 och följ.), som ju och upphöjde Paulus och hans följeslagare såsom "högste Guds tjenare", som "förkunnade salighetens wäg". Paulus wille emellertid icke weta deraf, utan bjöd anden fara ut af henne.

Texter för Söndagsskolan.

Tredje kwartalet.

N:o V. — Den 30 Juli.

Mark. 11: 1—11.

Kristi intåg i Jerusalem.

Inledning. 1. Tid. En söndag i Apr. (Palm söndag), den 10 i månaden Nisan.

2. Orten. a) Bethanien; b) på wägen derifrån till Jerusalem; c) i Jerusalem. Trofingen anlände Jesus till Bethanien på fredagsaftonen och tillbragte der sabbaten i stillhet. På aftonen efter M. 6, då sabbaten war ute, satt han till bords i Simons hus der Maria smorde honom. Följande dagen (söndag) gick han mot Jerusalem (omkr. 2 mil från Bethanien). Wid byn Bethfage stannade han och sände två af sina lärjungar att hemta en äsinninna och hennes fåla, hwar på han red den mest befarna wägen öfwer Oljoberget in i staden. Hans werk war nu nära fullbordadt och tiden kommen att han skulle intåga i Jerusalem såsom Zions konung, enligt Zach. 9: 9.

3) Paralellstället. Matth. 21: 1—11; Luk. 19: 29—44; Joh. 12: 12—19.

4) Inledande frågor. Hwarom handlade föregående text? Hwar war Jesus då? Hos hwem gästade han der? Hwar gick han

från Jericho? (se Joh. 12: 1) Hvad hände der? (se Joh. 12: 2—8). Hvarom handlar denna text?

Hufvudtext: Du dotter Zion, fröjda dig storliga; och du dotter Jerusalem, gläd dig: Si, din konung kommer till dig! Zach. 9: 9.

Ämne: Kristus konung.

I. Hans högtidliga intåg (v. 1—8).

II. Hosianna Davids Son! (v. 9—11).

A) A n m. — B. 1. "Bethfage", en liten by på sluttningen af östra sidan wid Oljoberget.*) "Oljoberget" låg österut från Jerusalem, mindre än en mil från staden. Berget hade sitt namn af oliveträden som der växte. "U sände två lärjungar". Det står icke hvilka de voro. De gingo i tron på hans ord. — B. 2. "Wården I minnande" m. m. Jesus ser allt och wet allt. Han såg hvar djuren stodo. I österlandet är åsnan mera värderad än hos oss. Hästen passas mera för striden; men åsnan, såsom saktmodig, passade för fridens konung. "En säle bunden". Mattheus säger att åsnan var bunden och sälen stod när henne. "Der ingen på tittit". Detta nämnes af Markus och Lukas. Kristus måste haft någon affigt dermed. Han skall i allt hafwa företrädet. Han skulle ej fylla ett rum som någon annan före honom innehaft. När förbundsarken hemtades, togos två kor som aldrig varit under öket. Luther har sina tankar om saken och säger att den gamla åsnan är judaskapet med lagen och det tunga arbetet. Sälen betyder det kristna folket i N. T. "Herren behöfwer honom". Tänk! Skaparen behöfwer det skapade djuret. Han behöfwer oss också och allt det wi ega. Äro wi villiga? "Strax släpper han dem". Så säger Mattheus. Markus säger: "då skall han strax sända honom hit". Engelfta öfversättningen låter dessa ord wara lärjungarnas svar till den som frågade: "hvi lösen I dem", så att de skulle säga: Herren behöfwer dem; men skall strax återvända dem hit. Naturligtwis stred äfwen det, ty Herren behöll ej djuren. — B. 7. "Bredde kläder", det war ett bruk i österlandet för att ära höga personer att man bredde ut sina mantlar. Andra strödde qwistar af träden på vägen. Somliga buro palmqwistar i händerna såsom segerfanor. Allt detta till hans ära. — B. 9.

*) Bethfage betyder fikonhus.

"De som föregingo o. s. w." Många kommo ut från staden (se Joh. 12) och många voro med Jesus. Det war en owanligt stor samling wid påsthögtiderna. — "H o s i a n n a Davids Son", m. m. — Jemf. Ps. 118: 25, 26. Hosianna betyder: Frälssa nu! eller: wi bedja dig, släpp oss frälkning o Davids Son! Denna sång plågade hjungas wid påstalammetts åtanke, och wid löfhyddohögtiden. Folket tillämpade orden på Messias och det war därför en underbar Guds kraft, som nu grep dem, att de just nu sjöngo denna lydningsång till Jesus. Det war både barn och äldre som sjöngo. Barnen hade af sina mödrar fått lära denna sång. De hynas och långst hållit på att sjunga ända fram till och in på tempelgården. — Den ödmjukte Jesus, som alltid wandrat till fots, skall dock nu låta sig ses såsom Zions konung och mottaga folkets hyllning. Må wi också möta honom och bjuda honom in till oss!

B) F r å g o r. I. Hvar låg Bethanien och Bethfage? På hwilken dag i wedan stredde Jesu intåg? Hvar sände Jesus två af sina lärjungar? Hvar till? Hvilken profetia blef nu uppfylld? Hvad skulle de säga till egaren? Behöfwer Herren något af oss? Skola wi gifwa det? Återsände Jesus åsnan och sälen? På hwilkenbära red han? Hvad lära wi deraf? Hvad gjorde folket? Hvad bevisade det? Huru böra wi ära Jesus? Hvarföre wille Jesus sända honom till Jerusalem? Wet du hvad Jesus gjorde, när han kom på höjden af oljoberget? (Se Luk. 19: 41—43).

II. Hvilka hopar af folk omtalas? Hvad sade de? Hvad betyder Hosianna? Ur hwilken Davids psalm är den sången tagen? (118: 25, 26). Hvad menas med Davids rike? Hvarföre är det en förmån att tillhöra det? För hwem är Kristus konung? Är han din konung? Hvar gif han, när han kom fram? Hvad gjorde han der i templet? Kan du säga mig hvad fariseerna tyckte om barnens sång? Hvad sade då Jesus? (Om de tego stola stenarna ropa; och af barnens mun hvarer du fullkomnat lofwet).

Hvilka lärdomar kunna wi hemta ur denna text?

1. Wi böra ära Kristus såsom vår konung, både med ord och gerningar.

2. Kristus, om än fattig, är dock den rätte konungen öfwer allting, och han skall triumfera öfwer alla!

3. Vi böra villigt gifwa oss och allt åt Kristus till hans tjänst. Herren behöfver det!

4. Salige de som tillhöra hans rike. Han vill och hafwa barnen.

5. Kristus kom till sitt eget och hans egne anammade honom icke.

N:o VI. Den 6. Aug.

Mark. 11: 12—23.

Det ofrukthbara trädet.

Inledning. 1. Tid och ort. Sedan Jesus hållit sitt högtidliga intåg på söndagen, gick han om aftenen åter ut till Bethanien, och följande dag (måndag) var han tidigt uppe och gick ut för att bedja. När han sedan, som det synes utan att gå tillbaka till huset för att äta, fortsatte sin väg till staden, fände han sig hungrig och fick då syn på ett fikonsträd, hvarpå han sökte frukt och fann ingen, hvarför han "bannade" det. Nästa morgon, då de gingo samma väg, var trädet alldeles förtorkadt. Af denna text synes det och som om tempelreningen skedde på måndagen.

Jesu intåg, tempelreningen och fikonsträdets dom äro tre högst märkvärdiga tilldragelser. Den första visar oss fridens konung kommande med nåd; den andra visar den reformation han ville utföra i sitt hus; den tredje visar dom en öfver det otrogna folket.

2. Parallellställ. Matth 21: 12—22; Luk. 19: 45—48.

Frågor. Hvarom handlade föregående text? Hvar tillbragte Jesus dagarna under förra delen af denna vecka? Hvar gick han om aftenarna? Hvarföre?

Hufvudtext: Derutinnan är min Fader prisad, att I bären mycken frukt. Joh. 15: 8.

Ämne: Det ofrukthbara trädet och lärdomar som deraf hemtas.

I. Det ofrukthbara fikonsträdet (v. 12, 13).

II. Straffet för ofrukthbarhet (14, 20, 21).

III. Ett exempel på ofrukthbarhet (15—19).

IV. Medel att bära frukt (v. 22, 23).

A. Unm. B. 12. "Dagen efter", om måndagen efter intåget, på morgonen, då de gingo ut från Bethanien och in i staden igen. — "Sungtrade honom". Han lemnade Bethanien tidigt utan att äta något. — Kristus har både hungrat och törstat för vår skull. B. 13. "Och

fick se ett fikonsträd" m. m. I denna trakt funnos många fikonsträd (Berthage bethder fikonsträd). Frukten på fikonsträdet framkommer före löfvet, derföre kunde man antaga att det var fikon. "Det var ej tid till fikon", neml. till att inberga dem. Det funnos dock olika slags fikonsträd. Somliga boro frukt tidigare, andra senare; men då trädet prunkade med löf utan att hafwa frukt, så var det ett ofrukthbart träd. Nog visste Jesus att der ingen frukt var; men han såg här något, hvarpå han ville bewisa ett profetiskt under. Löfven woro icke blott en yttre bekräftelse att der borde wara frukt, utan och ett bewis, att trädet stod i god jord och hade regn och solsten nog. Sådana träd woro judarne. Detta folk hade af Gud alla medel till fruktbärande, men bar ingen frukt. — Huru är det med oss? Vi hafwa nådemedlen; Herren har stäl att wänta frukt. — B. 14. "Äte aldrig någon härster frukt af dig". — Du skall blifwa sådant, att ingen behöfver blifwa bedragen på dig genom ditt stöna utseende. Det är det lysande prälet som Herren bestraffar, stenet som saknar gudaktighetens kraft. O, huru stor är ej faran för den som har yttre gåfwor! Huru ofta är det endast — löf! — B. 15—19. "Jesus gick in i templet", i hednarnes förgård, hwarest sutto weglare, som höllo till hands "heliga flitlar", hvilka de besötande tillbytte sig för romersta och grekiska mynt, som ej fingo gifwas till templet. Äfwen funnos der de, som höllo offerdjur till salu för främlingar. Dessa tröstade nog sitt samwete med att de gjorde en "god gerning" dermed; men under detta låg winstbegäret och girigheten. "Och städde icke till att någon bar något genom templet". Man hade fått en wana att göra sig en genwäg genom förgården i stället för att gå gatan omkring, då man varit på torget o. s. w. Herren är ordningens Gud. Äfwen det yttre bör wi se, att en kyrka ej är någon allmänning. Den bör hållas såsom ett böneshus, och man bör komma dit för att höra. Nå wi alla befinna denna warning. Vi böra icke heller göra kyrkan till en lekplats! — Se på fikonsträdets dom! — B. 22. "Hafwer tron". Det är tron, och tron allena, som kan göra oss fruktbärande. Hwarje godt ting är för mycket att göra, så länge wi se upp till oss sjelfwa; men ingenting är omöjligt, om wi i tron se upp till Gud genom Jesus Kristus. — B. 23. "Swilken som helst sade" m. m.

De behöfde icke flytta lekamliga berg, och gjorde det ej heller. Intet godt kunde komma deraf att kasta Olsjöberget eller Hermon i hafwet, och wi tro ej att lärjungarna tänkte så eller togo orden bokstafligen. Men der woro större hinder i vägen för dem än bergen. Det mäktiga romerska riket hade de att lägga till Jesu fötter, judiska fördomar och judiskt stolthet att öfvervinna. Afguderiet med alla dess styggelser och laster, hopade på hwarandra, allt detta skulle öfvervinnas. Att flytta synliga berg war en lätt sak emot detta, ty det såg ut, minst sagdt — omöjligt. Tron har dock utträttat detta. Wilja wi se trons kraft, så böra wi läsa Ebr. brefwets 11 kap. Men jemför od det som i 1 Cor. 13 säges om en falsk undertro. — Vi wilja också tänka på våra synbara berg, som genom tron på Jesus fastas i nådeshafwet. Bethymrens berg kunna od wara stora; men wi få genom tron nåd att bära dem, afwen om wi ej helt och hållet kunna kasta dem i hafwet.

B. Frågor. I. Trädet. v. 12, 13. Svarifrån kom Jesus? Swart skulle han gå? Swad hade han gjort tidigt på morgonen? Swarföre war han hungrig? Swad såg han wid vägen? Kunde der denna tid wara sison? Swarföre kunde Jesus wänta frukt? (S. 1. Emedan der war löf, 2 emedan det ej war tid att sförda, så att den ej kunde wara redan bortplockad). Swaras är detta träd en bild? Swad betecknas med löfwen? Huru kunna wi lifna trädet?

II. Straffet B. 14, 20, 21. Swad gjorde Jesus med trädet? Swarföre war det ett rättwist straff? Huru gick det med trädet? Swad hade Gud gjort, att det skulle kunna bära frukt? Om Gud undandrog dess förmåner eller medel, huru skulle det gå med trädet? Swad frukt har Jesus rätt att wänta af oss? Swad medel ega wi derföre? Stå wi i fara för att bli straffade? Är det ett farligt straff?

III. Ett exempel. B. 15—19. Swart begaf sig Jesus, då han kom in i staden? Swad gjorde han der? Huru kunde dylita saker förchifwas i templet? I hwilken del af templet? Ansågo de det för synd? Swad mera förhöjd Jesus? Huru kunde han ensam utdrifwa en sådan hop? Swad war skrifwet om templet? (1 Kon. 8: 29) Swad hade de gjort det till? På hwad sätt lifna-

de då folket templet? Huru blefwo judarna dömda såsom sisonaträdet? (Förtorkade. — Guds rike togs ifrån dem). Huru är det nu med de kristne? Swad skulle wi wara? (Guds tempel. Se 1 Cor. 3: 16). Huru orenas detta tempel? Huru böra wi afwen hålla våra kyrkor? Swad böra wi ej göra kyrkan till, när wi samlas der?

IV. Medlen att bära frukt. B. 22, 23. Swarom underwisade Jesus sina lärjungar med anledning af det förtorkade trädet? Swilket löfte gaf han dem? Mente Kristus naturliga berg? Swilka hinder, swårare än berg, lågo framför dem? (Mårk alla hinder af det hedniska wäsendet och de judiska fördomarna, som lågo i vägen för kristendomens utbredande.) Kunde de öfvervinna dem genom sin egen kraft? Nämn mig några exempel på trons kraft? Swad har Herren gifwit oss för medel till trons ståtande?

C. Lärdomar.

Swilka lärdomar kunna wi hemta ur denna text?

1. Herren straffar ofruktbarheten genom att borttaga kraften att bära frukt.

2. Wi se här ett ofruktbart träd och ett ofruktbart tempel.

3. Der Gud gifwer medel har, han rättighet att wänta frukt.

4. Wi skola wara Guds tempel.

5. Wi skola utrensa allt som orenar oss och gör oss ofskidliga att wara Guds tempel.

6. De som bredita falsk lära och införa werklöst wäsende i kyrkan, äro tjuftwar och röfware.

7. Wi skola finna stora swårigheter i vår wäg — ja, stora som berg.

8. Gud kan genom trons kraft, ställa dem ur wägen!

Bokanmälan.

Psalms of David.

David's psalmer af Gunnar Wennerberg.

Med werkligt nöje meddela wi underrättelsen om utkommandet, på Engbergs & Holmbergs i Chicago förlag, af de ibland oss i Amerika redan så wäl kända och omtyckta sångerna. Det skall sölas efter något som är bättre än de. Denna upplaga har två förtädrän framför den i Sverige tryckta: 1. den

har, jemte den swensta; äfwen engelsk text och bör derföre rekommenderas till amerikansta bekanta och vänner; 2. är dess pris betydligt lägre än å den swensta, näml. \$3.00 @ \$3.50 i ft. f. \$10. Bestoffenheten af den engelska texten ha wi ej haft tillfälle pröfwa, men förmoda att den är gjord med all omsorg.

Hemlandsfånger, Ahnfelts fånger och Pilgrimsfånger, hos Engberg & Holmberg till priser af \$1.25, \$1.50 och \$1.75, efter bandets bestaffenhhet. Till våra wanliga Hemlandsfånger äro lagda många af Ahnfeldt i nyare häften af hans fånger. Deribland finnas förträffliga. Till dessa äro fogade "Pilgrimsfånger" för deras räkning, som älska dem. Ehuru wi ej älska dylit blandning, hafwa wi dock welat omnämna tillwäron af denna sångsamling.

Befrielsen ur Egypten, af den bekanta A. Q. O. C. Pris 50 cts. Detta är en god skrift och förtjenar egas och läsas. Dess kärna är förklaringar öfwer Jäsaels utgång ur den egyptiska trälldomen, men dessa förklaringar omgifwas af fildringar ur den närwarande tiden, ungefär enligt planen i "Högmodets fångar".

Äfwen wilja wi wäda uppmärksamheten på följande böcker som hwar i sitt slag äro goda och tjenliga till de ändamål, hwarföre de äro samlade och utgifne:

Psalmboken med dess koraler, samt evangelii-boken jemte tillägg af swensta mesan fullständig m. m. Priserna olita \$1.50, \$1.75 och \$2.00.

Nytt och gammalt, fyrstämmiga fånger för mansröster. Innehåller utmärkta öfningssstycken.

Chorfånger, för mansröster. Kristliga fånger för kyrkliga högtider, så wäl som för en förlita tillfällen.

Ny samling Chorfånger för advent, jul, nyår, trettondedag, långfredag, påst, pingst, konfirmation, ordination, reformations- och andra fester och tillfällen.

Slutligen: en mängd "Ströskrifter" i flera fyerier.

Luthers förträffliga Huspostilla är nu färdig och tillgänglig i Engberg & Holmbergs bothandel i Chicago. Wi känna ingen predikofamling, lit denna, så werkligen folklig och passande wid husliga gudstjänster. Wi hoppas den skall finna stor afslättning, såsom den här-

liga boken wäl förtjenar. Den är wäl tryckt, med stora rediga stilar och priset är billigt, nämligen \$1.25, \$1.50 och \$1.75, efter bandets bestaffenhhet.

Tilltännagifswanden.

Skolåret 1882—1883.

DET NYA SKOLÅRETS HÖSTTERMIN vid Augustana College & Theol. Seminary i Rock Island, Ill., kommer, såsom härmed tillkännagifves, att taga sin början fredagen den 1 instundande September kl. 9 f. m.

De, hvilka såsom studerande redan tillhöra Aug. College eller Seminary och der ärna fortsätta sina studier, uppmannas, på samma gång de härmed bjudas välkomna tillbaka, att punktligt infinna sig vid läroverket till ofwannämde tid. Skulle oöfverVINNELIGA hinder göra, att någon icke i ordentlig tid kan anlända, bör undertecknad derom blifva skriftligen underrättad. Den, som utan sådana hinder och utan att underrätta derom försummar att i vederbörlig tid infinna sig, får skylla sig sjelf, om han, annat obehag att förtiga. vid sin ankomst finner sitt rum intaget af en mer påpasslig kamrat.

Ynglingar, som önska vinna inträde såsom studerande vid läroverket, böra på förhand göra anmälan derom hos undertecknad. I händelse de förut bestat någon läroanstalt eller åtnjutit privat undervisning och derigenom ega några rekommendationer eller intyg om förvärfvade kunskaper, böra de låta dessa (rekommendationer och intyg) åtfölja sin anmälan hvari de för öfrigt böra angifwa sin ålder samt den kurs de tänka genomgå, liksom ock den klass de ärna söka inträde uti.

Fåsom ersättning för vid läroverket åtnjutna förmåner erlägges i ett för allt—utom en inträdesafgift (\$5.00 vid inträde såväl i Prepar. Department som i College, \$3.00 vid inträde i Seminary), som hvarje nykommen studerande betalar vid sitt inträde—den mycket billiga afgiften \$2.60 i veckan af fullt betalande studerande i Prepar. Depart. och \$2.75 i veckan af fullt betalande studerande, som tillhöra någon af läroverkets högre afdelningar. Af dessa belopp erläggas 2.00 för spisning och boningsrum med dertill hörande förnödenheter, och resten erlägges för undervisning. Halft betalande studerande erlägga för spisning och boningsrum endast \$1.00 i veckan, men för undervisning samma belopp som de fullt betalande. Dessa afgifter betalas alla i förskott. Frielewsafgiften är \$8.00 för höstterminen och \$12.00 för vårterminen. Med sängkläder måste studerande i regeln förse sig sjelf.

Den 31 Augusti, dagen före läroverkets egentliga öppnande hålles dels uppflyttningsexamen såväl med dem, som vid vårterminens slut uppflyttades villkorligt, som med andra, som möjligen komma

att dertill anmäla sig, dels inträdesexamen med nykomna studerande. Hvar och en studerande, som denna termin vill blifva uppflyttad eller vinna inträde vid läroverket, bör då vara der tillstädes och beredd att undergå den för ändamålet nödiga examen.

* Ansökningar om understöds erhållande vid läroverket böra ställas till edukationskomiteen och adresseras till undertecknad. Som vanligt böra sådana ansökningar åtföljas af den sökandes egen kortfattade lefnadsteckning, hvari bland annat upplysning bör lemnas om den sökandes kristliga erfarenheter. Derjemte bör upplysas om den sökandes ekonomiska omständigheter och ändamålet med hans studier. För att kunna erhålla understöd vid läroverket af allmänna medel måste en studerande ibland annat tillhöra College- eller Seminary-afdelningen.

Ansökningar om inträde i Seminary skola ställas till edukationskomiteen och adresseras till undertecknad. Alla ansökningar böra vara i mina händer senast den 15 instundande Augusti.

Dessutom måste, enligt edukations kom. beslut, de, som äro frielever, vara beredd att vid terminens början fullständigt uppgöra med läroverkets kassör, rörande allt som kan vara obetaldt från föregående år.

Vid sitt 1880 hållna möte fattade synoden det vigtiga beslutet, att den "reallinie" [scientific course], som hittills afslutats i Förberedande Afdelningen, hädanefter skall fortsättas genom hela College och att studerande således kan, utan att behöfva tillägna sig de klassiska språken, graduera efter att hafva genomgått en fullständig kurs i de ämnen, som tillhöra den högre allmänna bildningen. Derjemte kommer det engelska språket att, så långt möjligt och lämpligt är, användas som undervisningsspråk.

Augustana College, Rock Island, Ill.

T. N. HASSELQUIST.

Installation. Jemte högtidlig gudstjänst i wanlig tid kommer installation att förrättas, om Gud vill, i Edensburgs kyrka, Neb., söndagen d. 6 nästf. Aug., då synodens president, konf:s ordförande eller någon, som han förordnar i sitt ställe, blifwer närvarande. Dessutom torde väl af distriktets pastorer så många, som kunna komma ifrån, infinna sig.

I sammanhang härmed komma af de besökande missionspredikningar att hållas i Swedeburg på månd., på tisd. i Alma, som börja kl. 10 f. m.

Gud gifwe en riklig välsignelse med Ordet!

Andover d. 20 Juli 1882

J. P. Ahqvist.

Södra distriktet af Kansas konferensen håller, w. G., sitt nästa missionsmöte i St. Mary's, Ks., och börjas det derstädes onsdagen den 9 Aug. kl. 10 f. m. Samtalsämne: Apg. 20: 21.
J. P. Neander, sekr.

Hörnstensläggning. Tisdagen den 8 Aug. kl. ½3 e. m. kommer hörnstenen att läggas för den nya sw. ev. luth. kyrkan härstädes och äro fringboende pastorer och wänner hjertligen inbjudna att deltaga i denna högtid.

Omaha, Neb., den 21 Juli 1882

E. A. Fogelström, pastor.

Kyrktöfningsning. Genom Guds stora barmhertighet, har Saron-församlingen i Clay co., Neb., fått sin nya kyrka färdig och kommer hon att invigas söndagen den 13 Augusti. Embetsbröder och landsmän äro vänligen inbjudna till denna för oss så glada högtid.

Sutton, Clay co., Neb., d. 20 Juli 1882

C. J. E. Saterius.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, veckotidning för kyrkliga underrättelser, Lärofrågor och behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertecknad till \$1.60 Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantssamlare lemnas hwart 7 de ex. gratis.

Penningar kunna sändas i registrerat bref "Money Order" eller "check" (wexel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. B. Welinder, Kristianstad, Åman.

Bref rörande prenumeration adresseras till C. G. Thulin.

P. D. Drawer 379. Moline, Ills.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. Miss. insändes till Prof. T. N. Hasselquist, Rock Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

T. N. Sasselquist och Erl. Carlsson.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 3 Augusti 1882.

N:ro 31.

Det heliga dopet

i den första pingstdagens ljus.

Detta är en ganska wiktig fråga och önskar jag läsarnes hela uppmärksamhet wid försöket att i korthet utreda den.

Men innan wi företaga beswarandet af den egentliga frågan, nämligen hwad den första pingstdagen lärar oss om dopet, är nödwändigt att wi estertänka pingstdagens egen betydelse. Dermed är dock det sökta swaret på den framställda frågan egentligen gifwet.

Att den första pingstdagen har en utomordentligt stor betydelse, synes så wäl af Jesu upprepade löfte om den stora pingstgästwan, som af den stora förändring, som på den dagen föregick med Jesu lärjungar, och framförallt synbarligen med apostlarna. Andra bewis kunna äfwen anföras, men wi wilja först och främst fästa oss wid de nämnda två.

Synnerhet i 14, 15 och 16 kap. af Joh. evangelium, som innehålla Jesu bewefande och hugswalande afftedsord till sina tolf, förekommer på många ställen löftet om Anden, kap. 14: 16, 17, 26; kap. 15: 26; kap. 16: 7, 13. Den som är angelägen om att rätt fatta den sak wi hafwa för oss, får icke för-

summa slå upp och läsa de anförda stäl-
lena; och jag ber hwar och en att ej an-
se saken litgiltig eller betrakta den som
en sådan twistefråga, om hwilken man
kan tänka huru som helst. I de anför-
da löstesorden tröstar Herren Jesus si-
na sörjande lärjungar med utsigten till
den snara ankomsten af den helige An-
de, som skulle företräda Jesu ställe
ibland dem, ja uti hwilken han sjelf
skulle på ett nytt sätt komma till dem och
blifwa boende hos dem. I Joh. 7: 39
talar Jesus om Andens kommande un-
der bilden af lefwande wattens ström-
mar, derwid Johannes anmärker att
"den helige Ande war icke ännu på fär-
de, emedan Jesus icke ännu war förkla-
rad". Häraf synes, att Frälsaren först
måste fullborda sitt werk ("det är fullkom-
nad!") och ingå i sin härlighet, innan
löstena om Anden kunde gå i fullbor-
dan. Och hwarföre? Emedan hela
den grund till vår frälsning och salig-
het, som blifwit lagd, skulle af och ge-
nom Anden meddelas de troende, såle-
des hela den seger, som Jesus wunnit
öfwer synden, döden och djefwulen, d.
w. s. icke blott hans lidande och död,
utan och hans lif, ja just det gudomliga
lif, som gått segrande ur den wälbiga
kampen. Dersföre sade Jesus icke blott:

“går jag bort, så skall jag sända honom till eder”, utan också: “han skall taga af mitt och förkunna eder”. När vår Frälsare stod färdig att uppfara till himmelen sade han bland annat till de tolf (Luc. 24: 49): “**ji, jag vill sända öfwer eder min Faders löfte, men I skolen blifwa uti staden Jerusalem, tilldess I warden beklädde med kraft af höjden**”. Sålunda förberedda invänta nu lärjungarna den för dem obekanta stora dag, då det underbara löftet skulle på dem gå i fullbordan. Och, hwari bestod nu detta? Uti den helige Ande såsom Kristi Ande, som i och med sin ankomst gaf dem allt hwad Kristus uträttat och dermed Kristus själf, hans hela seger och gudomliga lif, kortligen nya testamentets gåfwa, såsom antydes i Ebr. 11: 40: “Gud hade föresett om oss något det bättre war, att de (alla gamla testamentets trogne) icke utan oss skulle fullkomnade warda.”

Låt om oss nu akta på den märkliga förändring, som föregick med särskilt Jesu apostlar i och med den stora pingstgåfwan. Gif akt på deras föregående sinnesbestäffenhet. De hade i ungefärligen tre års tid stått under mästarens trogna herdebård; de hade sett hans under och hört hans ord, mottagit bestraffningar uppmuntringar och undervisning och under allsammans den himmelske Faderns ledning och uppenbarelse (Matth. 16: 17). Nog hade de lärt mycket, det visade Petri bekännelse, — och dock hwilket oförstånd, huru mycken ströplighet och otrosträddhåga! Och detta intill slutet — förnekelse, flykt, twiflan — ja till och med efter uppståndelsen fortfor detta sinne, så att de ej allenast gömde sig inom lyckta dörrar “för

judarnes rädflos skull”, utan äfwen frågade Frälsaren, om icke nu snart tiden war inne att återupprätta Israels rike.

Men när pingstgåfwan war nedkommen öfwer dem, huru helt annorlunda war nu deras sinne och förhållande. Frimodigt förkunna de nu den föräfsfaste inför alla menniskor, akta det för en ära att lida smälet för Jesu namn skull och hörde icke upp att predika salighet i det namnet Jesus, fastän bedröfwelse och bojur, förföljelse och wäldsam död stod dem för ögonen. Denna förändring föregick med dem på pingstdagen; den utgjorde wändpunkten i deras lif. Och hwad åstadkom denna förändring? Jo, just pingstgåfwan, den helige Ande, som medförde Kristus till dem, icke allenast den döde, utan den lefwande Kristus, dermed också Kristus blef deras lif. Med honom fruktade de icke plågor och död, i honom woro de wissa om seger öfwer alla fiender; i hans gemenskap hade de lif och öfwer nog. De hade fått Guds lif. De woro nu födde af Gud.

Betrakta också frukten af deras verksamhet före och efter första pingstdagen. Före den dagen woro de stadeligen i Jesu sällskap, sändes af honom dit de skulle gå och utrustades dermid äfwen med undergåfwor, — men se, oaktadt Jesus verkade genom dem, hur gick det? Till en början lopp folk till af wanlig nyfikenhet, ehuru äfwen kraftigt påverkade af hwad de hörde och sågo; men så stötte de sig på ett och så på ett annat, och den ena hopen efter den andra gick till rygga, d. ä. wände Jesus och hans lärjungar ryggen och wandrade icke mera med dem, ja, den synbara wänstapen för Jesus wände sig i allt

bittrare fiendskap, hosiannaropet i skränet: korsfäst, tag bort honom! — Men efter pingstgåsivans mottagande på förmiddagen den första pingstdagen — ej mindre än 3000 läto sig döpa i Jesu Kristi namn till syndernas förlåtelse, och sedermera kommo hvar dag tusentals sådana till hopen som salige wordo. Och den lefwande wattenström, som utgöt sig på den första pingstdagen, är lif det watten, — nej, icke det allenast, utan är just det watten, som Hezekiel såg springa ut från templet och blifwa allt djupare och bredare ut sig allt mer, tills det betäckte hela slättmarken och gjorde alla bittra watten söta och friska, blott icke de "dammar och träsk", som afstängde sig själfwa från den renande och lifgivande strömmen; — detta lefwande watten flyter midt ibland oss än i denna dag och utgjuter sig öfver folk och länder, detta stora haf af menniskor, hwilket det förmår, nu som af ålder, göra sundt och helbregda.

Ännu en omständighet vill jag påpeka, som visar oss den första pingstdagens stora betydelse, nämligen dess sammanhang med g. testamentets pingst. Den sednare firades dels såsom störfefest med tacksägelse för förstlingen af årets skörd, dels till åminnelse af lagens utgifwande på Sinai berg, hwilket skeddte femtionde dagen efter utgången ur Egypten, och denna åter begynte med påstalamåltiden. Genom lagens utgifwande inträdde Herren och Israel i förbund med hwarandra, hwilket var det gamla eller lagförbundet. Detta lifsom förnyades hwart år wid pingsten. Märktvärdigt är nu, att, lifasom Kristi uppståndelse, vårt påstaämne, grunden till vår befrielse ur syndens och dödens trälldom, inföll dagen efter

judarnes påsta; så inföll vår pingstdag just dagen efter judarnes pingst, såsom synes af Ap. g. 2: 1. "Der tager han (Ebr. 10: 9) det första (lagen) bort, att han det andra (evangelium, nåden) insätta stället". Allt i sin egen ordning; ty Gud är "ordningens Gud". Här af wore mycket att lära, men wi blott hålla fast att med den första pingstdagen inträdde Herren i ett nytt förhållande till menniskorna, stiftade ett nytt förbund med dem, icke ett lagens och gerningarnes, utan ett evangelii och nådesförbund.

"Men hwad har nu allt detta att göra med dopet?" Har du icke märkt det redan, käre läsare? Ställ tillammans det föregående och besinna, att hwad lagen icke kunde åstadkomma, således menniskorna icke kunde göra, det gjorde Gud, sändande sin Son. Och denne Sonen, Jesus vår Frälsare, uppfylde all rättfärdighet, allt det wi skulle hafwa gjort, och bar förbannelsen, den wi bort lida, och efter fullbordadt arbete ingick han i hwilan enligt gamla förbundets ordning, der sabbathen slutar weckan. I nya förbundet begynnes weckan med hwila, med ny nåd, med nytt lif, så att arbetet, gerningarne blifwa nådens och lifwets frukt. Därföre begynte nya testamentet, eller förbundet, dagen efter firandet af gamla förbundets ingående på Sinai, och bestod i meddelande af nåden, frälsning och salighet, d. ä. lif, med ett ord, det nya Israel, Guds församling föddes på den första pingstdagen i och med den helige Andes gåfwa, dermed hon blef smord och kristnad. Joh. kallar nämligen (1 Ep. 2: 20.) den helige Ande en "smörjelse", såsom och Kristus blef smord med Guds Ande utan mått.

”Men dopet!” Hör du icke hvarom frågan är? Så märk nu, fatta och behåll det, att allt det, som föregick på den första pingstdagen kallar Skriften och Jesus sjelf ett dop. Johannes Döparen uttalade den sanningen (Matth. 3: 11) och Herren Jesus stadfästade hans ord efter sin uppståndelse, då han (Ap. g. 1: 5) förklarade: ”Johannes döpte i watten; men J skolen döpte warda i den heliga Ande icke många dagar här efter”. Detta wigtiga ord stod ståndigt för apostlarnes ögon, såsom synes af Ap. g. 11: 16; hit kan och höra Ap. g. 19: 1—5.

Således den helige Andes gåfwa på den första pingstdagen war ett dop och egentligen det första nytestamentliga kristliga dopet, och i detta dop föddes nya testamentets församling och upptogs hon i det nya förbundet med Gud. Om våra baptistbröder wille i verklig enfsald och med barnasinne annamma des-sa Skriftens mittnesbörd, skulle de så andra tankar om dopet än de nu hafwa. De skulle då klarligen se, att det heliga dopet icke är ett gammaltestamentligt, eller ens nytestamentligt lagbud, som man nu skulle hafwa att fullborda och dermed bewisa en skuldig lydnad, utan ett ewangeliskt verk, Guds egen handling, derigenom han icke mottager något af oss, utan gifwer oss lifwet i Sonen genom Anden. Dopet är då icke en mensslig gerning, utan en gudomlig wäl i gerning. Så widt jag förstår strider det baptistiska begreppet om dopet rakt häremot, och beröfwar man oss dermed, hwad kunskapen angår, wälsignelsen af den gudomliga stiftelsen, ”menniskan kan ju intet taga, utan det war der henne gifwet af himmelen”, (Joh. 3: 23). Och i det dop, som förrättades

på första pingstdagen, är det Gud som gifwer; menniskans sak är att icke stöta ifrån sig, utan blott taga emot den gudomliga gåfwan. Hon skall icke göra något, utan blott låta hjälpa sig (Ap. 2: 40). Wäl heter det: ”görer bättre”, men hwar och en wet att detta icke betydde att göra sig bättre, utan att få helt andra tankar om sig sjelf, just inse huru fördömelserwärd, hjälp- och frälsningsbehöfwande man är samt förnimma att man intet kan göra och derföre måste wända sig till andra om råd. Det apostoliska rådet war: ”Hwar och en af eder låte sig döpa i Jesu Kristi namn till syndernas förlåtelse, och J skolen undfå den helige Andes gåfwa”. J enlighet härmed skulle icke syndernas förlåtelse och Andens gåfwa föregå dopet (gif wäl akt på ordens ordning!), utan twärtom dopet föregå eller wara det medel, hwarigenom så wäl synden med alla dess följder aflägsnades (syndernas förlåtelse) som ett nytt lif i Anden skänktes. Detta stora verk kan alena Gud göra, och derföre kan han alena döpa, och en menniska blott på Guds befallning göra det. Detta dop är derföre icke att leka med, såsom, tywärr, så många göra; men sådant kommer sig af otron, af tanklöshet, för att ej säga lättfinnighet, för hwilken Herren måtte i nåd bewara oss alla!

Ännu en omständighet till rörande dopet kunna wi lära af den första pingstdagens under; men derom några ord nästa gång.

De gamle plågade kalla allmojor och fastan bönnens wingar, och Skriften föreställer oss de botfärdigas exempel, som sedan de blifwit omwände, lätit sig mycket wårda om de fattige, och af kristlig kärlek gerna hulptit dem med sina egodelar.

Scrifer.

Det wattnet Siloa, som stilla flyter.

Wi läsa uti Ef. 8: 5—7: Och Herren talade ytterligare med mig och sade: Efter detta folket föraktar det wattnet i Siloa, hwilket så stilla löper, och tröstar uppå Rezin och Remalia son; si, så skall Herren låta komma öfwer dem starkt och mycket strömwatten: nämligen konungen af Assyrien och all hans härlighet, att de skola fara öfwer alla deras bäckar, och gå öfwer alla deras stränder.

Det berättas uti Ef. 7 kap. att konungen i Syrien, Rezin, och konungen i Israhel, Pekah, Remalia son, hade dragit upp till Jerusalem, för att bekriega Juda rike. Herren hade då sändt profeten Esaia till konung Ahas och erbjudit honom hjälp från Herren. Ja, det tillstaddes honom till och med att begäga tecken öfwanifrån himmelen eller nere på jorden. Men Ahas frågade icke därefter. Han wille icke hafwa något att göra med Herren. Han och folket med honom satte i stället sin lit till jordisk, menisklig hjälp. Man sökte förbund med konungen af Assyrien. Då nu Herren åter talar med profeten och klagar öfwer, att hans folk föraktade det wattnet i Siloa, hwilket så stilla löper, och jäger, att han till straff härför skall låta komma öfwer dem starkt och mycket strömwatten, nämligen konungen af Assyrien, så förstå wi lätt, hwad han dermed will säga. Siloafällan, som rann upp ur berget Moria och derifrån sände ut sina stilla flöden, är bilden af Herrens hjälp, nåd, magt och verk; de stora, starka strömwattnen afbildade menniskohjelpen och menniskofraften, sådana dessa söktes och wänta-

des af konungen i Assyrien. Emedan man föraktade Herrens hjälp, nåd och magt, så skulle man icke blott icke blifwa hulpen, utan hufwa den jordiska hjälp, hnnest och magt, som man sökte hos konungen i Assyrien, skulle blifwa folket till förderf.

Wi wilja hemta några lärdomar af dessa ord, i det wi söka att finna, hwad Herren med dem will säga oss under våra förhållanden och i vår tid. Wi wilja se, hwad som kan menas å ena sidan med det Siloawatten, som stilla flyter, men just derföre föraktas, och å andra sidan med det starka watten, till hwilket man har tillit, men som till slut blir till skada och förderf.

Allraförst möter oss då, i närmaste anslutning till texten, Herrens hjälp och kraft såsom det Siloa, som stilla flyter, i motsats till menniskohjelpen och menniskofraften.

Siloafällan med sina stilla flöden är, såsom wi redan sett, en bild utaf det som kommer från Gud, af hans hjälp och magt, just emedan denna Guds hjälp och Guds magt, så stor och härlig den än är, går fram i det tyfta och gör icke mycket wäsen af sig. Den behöfwer icke detta, den är nog stark ändå. Och den dölder sig ofta under nöd, swaghet och hjälplöshet; emedan den är Guds, emedan den ej är af denna werlden, och på det att vårt högtfarande finne, som ser efter det som är stort och pråktigt, må ödmjukas. Menniskohjelpen och menniskofraften deremot komma med stora åthäfwor, emedan deras styrka ligger uti det utwärtse. Guds hjälp och magt dölder sin storhet och styrka under swaghet och ringhet, menniskohjelpen dölder sin swaghet under sfenbar styrka och härlighet. Detta gör att wi, förblin-

dade af det som synes, så lätt förakta det watten i Siloa, se förbi Guds hjälp och se oss om efter menniskohjelpen. Och detta går igen öfwer allt, ej blott när det gäller hela länder, rifen och folk, utan äfwen då det är fråga om den enskildes nöd och om hjälp i den nöden. Öfwerallt återkommer detsamma. Och wi må wäl, hwar och en för sig, se wäl till, att wi icke, då det gäller hjälp i vår enskilda nöd, förakta den, som stilla flytter fram i det fördolda, såsom swar på bedjande och bidande i det fördolda, för att i stället se oss om efter en köttslig, menslig, utwärtens hjälp. När Naeman af Syrien sökte bot för sin spetälska hos profeten Elisa och denne endast lät säga honom, att han skulle två sig sju resor i Jordan, då wardt Naeman vred och sade: Jag mente han skulle komma hit ut till mig, och åkalla Herrens sin Guds namn, och med sin hand taga på rummet och så bota spetälskan. Åro icke Alabama och Pharphars watten i Damaskus bättre än all watten i Israel, att jag må två mig deruti och warda ren? Då gingo hans tjenare till honom, talade och sade: Min fader, om profeten hade sagt dig något dräpligt före, skulle du icke hafwa gjort det? Huru mycket mer medan han säger till dig: två dig, så warder du ren? (2 Kon. 5). Se här, hwaråt vårt sinne ligger!

Swad är widare hela kristendomen i förhållande till werldswäsendet annat än ett watten, som stilla löper, under det att werlden med allt sitt wäsende brusar fram såsom ett starkt watten! Kristus själf — huru tager han sig ut emot denna werldens store? Krist werk — huru armt och swagt är det icke — skenbart — i jemförelse med werldens

storwerk? Guds ord och kunskap — huru stilla är icke dess watten i jemförelse med dessa wattenströmmar, som werlden berömmar sig af? Och dock: Guds galenskap är wisare än menniskor, och Guds swaghet är starkare än menniskor (1 Kor. 1: 25). Se Guds wisdom och kraft uti hela skapelsen, huru tygt och stilla de i allmänhet utveckla sig; men se huru mycket wäsen menniskor göra af den wisdom, som de blott leta fram ur naturens rika wisdomskälla, och af den kraft, som de låna af naturens kraftförråd! Se, huru stilla ordet utfänder sina flöden af ljus och kraft; men gif att uppå, huru man i werlden rosar och upphöjer förnuftslofhet och menniskoförmåga! Stilla såsom watten i Siloa utgjuter sig evangelii wälsignelse öfwer folken och enskilda, så stilla, att det ofta icke märkes af andra; men huru stormande, swallande och swällande af högmöd går icke menniskofloktapen fram, alldeles som om den skulle uppsluka Siloas flöden, göra evangelium om intet. Ja, se och märk detta, på det att du själf icke må finnas bland dem, som förakta det watten i Siloa, bland dem, som ringakta Guds ord och wisdom, och i stället beundra sitt eget eller andra menniskors ljus!

(Livebladet.)

Det är mången gång med Guds barns glädje som med säden, hwilken, om wintern öfverhöld med snö och is, synes gifwa en okunnig swag förhoppning; men om våren, när snön smälter och isen försvinner, finner man att den måst tjena henne till ett täcke emot kölden, hwarföre hon dess mera grönskas och gläder odlaren med så mycket hymnigare skörd.

Scriber.

Om wäckelser.

Under ett möte, som de swenske baptisterna sistlidne Juni hade i Rockford, höll en engelsk pastor ett tal öfwer ofwanstående ämne. Evang. Tidsskrift gör ett sammandrag af hufwudpunkterna deri, dem wi här wilja återgifwa såsom wärda att pååttas.

”Widare påpekade talaren några saker och swårigheter, som äro förenade med wäckelser.

1:o. Fara af att sjelfwe, genom vår egen kraft, söla åstadkomma wäckelser. — Man kan medels galvanism få en död kropp till att sparka och fäkta; så kan man också genom konstlade medel åstadkomma en spasmodisk s. k. ”wäckelse”, som är blott menniskowerk och därför är blott död. Gud ensam kan utföra detta verk, och då blir det ”pingst-wäckelse utaf”.

2:o. Fara under wäckelsen. De troende äro då glada. De löpa då fara för att blott tänka på att ”ha roligt”. Religionen och den rätta wäckelsen har något högre i sigte, nämligen att åstadkomma kärlek till och utöfswande af bön, ordets betraktande och arbete för själars frälsning. Då skall glädjen eller ”roligheten” följa af sig sjelf.

3:o. Fara efter wäckelsens slut. Wäckelsen borde egentligen aldrig ta slut, hwilket den ej heller gör, om de troende förblifwa wakande. Men som det ofta händer, att wäckelsen upphör, vill predikanten stundom lifa ofta flytta. Wisza predikanter wilja alltid ha wäckelser efter sitt tycke; eljes gå de sinu wäg, förgätande, att just då behöfmes deras arbete mest för att ta wara på de nyfödda lammen. Då säden börjar wäxa, springer ej bonden sin wäg, utan

stannar och tar wård om den. Wisza församlingar, sade talaren, i det han drog en wågformig linie i horisontel riktning på en swart tafla för att belysa sin mening, höja sig under wäckelsen på en gång till en wis punkt, och sedan falla de lifa plötsligt till samma ståndpunkt. Så borde det ej wara, utan det wanna måste bibehållas, för att sedan åter höja sig uppåt och framåt.

1:o. Wi böra tacka Gud för och bedja honom om wäckelser. Somliga församlingar wilja ej ha dem alls, därför att somliga wäckelser äro dåliga.

2:o. Wi böra använda wäckelserna under det de wara och, lifasom jordbrukarne i sydwestern, gräfwa wattningsskanaler för att leda nådens flöden åt alla håll.

3:o. Wi böra winlägga oss om att göra wäckelsen waraktig.”

I en reseberättelse af d:r Edgren yttras om baptistkonferensen i Nebraska följande: ”Sorgligt är, att äldre predikanter inom detta distrikt göra skada genom obibliska tendenser i lära och werksamhet. En del synas hafwa stor böjelse för universalism och waldenströmianism m. m. Blott några få stå fasta i den bibliska sanningen”. Det är icke med skadeglädje wi anmärka detta, utan blott för att wisä att det äfwen i andra samfund, än bland lutheranerna, kan der och hwar stå illa till. Det är därför ej så säkert att upphöja sitt eget samfunds fromhet, för att derigenom kunna nedsjätta andras. Mer eller mindre fariseism ligger deri. Det wisza är att, i afseende på det inre och yttre lifwet, wi hafwa tillräckliga ströpligheter att kämpa med på alla håll, och den församling eller det samfund, som är mönstergilt, skall wisserligen siffa peka

på sig sjelf och säga: se på mig! Ett annat är att lofwa Gud för hans out-sägliga gåfwa och mångahanda gåfwor. Till dessa höra så wäl nådemedlen som frukterna af dem.

Utdrag ur ett bref från Sverige.

Ur ett till ensild person ingånget bref från mellersta Sverige, skildrande tillståndet på det kyrkliga området, tillästa wi oss anförä följande.

”Du wet, att f. d. prestmannen Ekman har utgått ur kyrkan och nu arbetar med all magt på att kullstörta henne. Ännu har han icke hunnit långt i den vägen, men hans redskap och anhängare gå så mycket längre i hänsynslöshet. Ekman har slagit sig ned i Kristinehamn och leder derifrån såsom en annan påfwe sina anhängares alla mått och steg. Waldenström har nu fått träda i stugan för Ekman, och Waldenströms senaste steg, utträddandet ur statskyrkan såsom prest, kunde icke återvinna honom något af den forna nimbusglorian; nej, tvärtom kommo han och hans wän Falk i delo med hwarandra och fäktade wäldeliga med pennorna. Som nu K. ligger inkiladt mellan Wermland och Dalarne, komma wi och i beröring med ekmänster och swärmare. Här har bildats en friförsamling. Egna nattwardsgångar äro nu så wanliga, att det icke är stort wärldt att nämna dem såsom något egenomligt. Men man begrafwer sina lif, döper och konfirmerar sjelf, betjenad af en gammal f. d. student. Salighetswilkor, eller ett sådant, är att utgå från kyrkan och icke på något sätt låta betjena sig af prest, äfwen om han är troende,

såsom de uttryckligen säga. Och när man nu betänker hur mycken synd som kan tålas i denna friförsamling, som nu skall företrädeswis vara kristen, kommer man att bli rätt sorgfen. Besdräglighet i tal och wandel är icke så farlig, synes det, i en friförsamling. Såd långt härifrån hafwa 11 fruntimmer bekänt för en äldre allwarlig kristen, att deras predikant melat förföra dem; och denne är predikare ännu, så widt jag wet. I en annan församling ingingos af församlingsmedlemmar 27 äktenskap under året och deraf woro 25 nödtwungna. På deras gudstjenster föres ofta ett så dämoniskt wäsende, att man icke kan annat än ryssa derför. Wärfst blir det, då någon främmande — såsom Franzon från Amerika — kommer hit. På grund af detta wäsende hafwa nu och många ärligare andar börjat se, huru det hänger ihop med sådant folks gudlighet, skilja sig från dem och stå på den gamla lutheriska ståndpunkten omkring en troende skollärare eller troende prest. Här hemma är och, som du kan finna, mycket nöd och fordras mycket kärlek och många arbetskrafter. Gud hjelpe oss!”

I sådana mörka färger skildras det andliga tillståndet i fosterlandet, och det icke af en prestman som derför kunde anses hafwa intresse af att stå qwar wid och förswara det gamla, utan af en ung lekman, som på ort och ställe tagit reda på förhållandet och ej går blott med ”hörsagor”. Herren hjelpe oss! Om än ”owänner” smyger sig in uti arbetet, skall wäl ändå sanningen triumfera till slut och Herrens rike gå segrande framåt.

Judarnes invandring till Palestina.

Enligt profetiorna weta wi, att judarna en gång skola återvända till det heliga landet. Många äro de, som tro att denna tid snart är inne. Dock tyckas de närvarande händelserna ej gifwa stöd för denna förmodan. Enskilda föreningar, ja, äfwen regeringar arbeta wigserligen för en judeinvandring till Palestina, men som det tyckes hittills utan resultat. Så t. ex. ifrås nu för tiden bland Rumäniens och Rysslands judar för en invandring till Palestina. I Rumänien är det utom regeringen, som gerna understöder utvandrarne i denna deras affigt, de bildade och förnögna judarne, som ifrigt arbeta för att deras fattigare trosförwandter skola wandra tillbaka till deras faders land. En lifnande rörelse wisar sig mångenstädes i Ryssland. Från åttskilliga träkter berättas det, att ett betydligt antal judar beslutit sig för att såsom kolonister gå till Palestina.

Den israelitiska alliansen och den reformjudiska pressen förklarar sig deremot — och det med rätta — emot detta förehafwande. De hänwisa derpå, att de nyankomne icke skulle wara i stånd att förwärfwa sitt lifsuppehälle genom åkerbruk, hwarifrån de så länge warit afwanda. Lifaså har föreståndaren för den lilla judiska åkerbrukskolan i Saffa, Ritter, höjt sin stämma emot planen, då hans årslånga försök att wänja judar till åkerbruk i det heliga landet för det mesta fullständigt misslyckats.

Den ortodoxa judiska pressen deremot är gynnsamt stämd mot förslaget, wisserligen blott i fråga om ryska och rumäniska judar. Den ortodoxa rabbi-

nen Spitzer i Wien, som för öfrigt är ganska intagen af företaget, har dock förklarat, att Österrikes judar ingen anledning hafwa att utwandra, då de af alla judar lesa i de lyckligaste förhållanden.

För öfrigt skulle en ny invandring af judar till Palestina blott hafwa den påföljd att föröka tiggarnes antal bland deras derwarande trosförwandter. På denna grund har den turkiska regeringen förbjudit nya inflyttningar till Palestina. I de öfriga delarna af riket tillåtes det dem att slå sig ned, men äfwen der blott under det wilkor, att det ej sker i större antal och att de nyankomne genast blifwa turkiska undersåtar.

Det i tidningarna så mycket omtalade företaget stannar sålunda wid blotta förslaget derom. Men det har kastat ganska egenomliga ljusglimtar öfwer tillståndet bland judarne och på sjelfwa muhammedanernas förhållande till dem.

(U r B ä k t a r e n).

Matth. 25: 31—46.

”I hafwen det gjort mig”. Männe någon tror hwad dessa ord innebära? De äro Kristi ord — de ord han skall säga på den yttersta dagen: Det I hafwen gjort en af dessa minsta mina bröder, det hafwen I gjort mig. Männe någon häri tror den store Herren? Wisst är det häröfver att så fråga, men hwar och en pröfwe sig. Wisst wilja wi i allmänhet wörda den Herrens ord, såsom den himmelske fannin-gens, men det är att befara, att i dessa ord får han icke hos många gälla såsom sannfärdig, ja knapt hos någon. Och wi tala dock ännu om de trogna. Th

skulle wi kunna tro verkligt och lefwande tro, att allt det wi i enfalldig kärlek, för den stora uåd ofs wedersfaren är, bewisa fattiga medbröder, wore af Kristus ansedt såsom allbeles åt honom gjort, så skulle det wißt blifwa ett sådant fikande och löpande efter den nåden att få sålunda tjena Kristus, att wi aldrig skulle finna nog tillfälle dertill. Det är undrånswärdt huru mäktigt den tron lifwar menniskor till verksamhet, när de kunna riktigt wißt tro, att de göra Gud en wälbehaglig tjenst. Den widsteplige sakiren i Ostindien kan för den tron underkasta sig mödan att rulla sig på marken hela hundra mil, eller att i tio år icke säga ett ord. En widsteplig katolik kan för den tron dag och natt pina sin kropp med wakande och fastande. Och så snart menniskan är af lögnens fader bedragen till sjelfwald gudstjenst, då har hon en tro så stark, att knapt något Guds ord kan rubba den; men när Herren sjelf med de uttryckligaste ord säger ofs hwad honom behagar, då kunna icke ens de trogne hålla det riktigt wißt, och hafwa dertföre så ringa lust och glädje i hans tjenst. Mätte wi dertföre befinna huru mycket ondt som kommer af otron, och på allwar anropa Gnd om öppnade sinnen, att wi måtte tro Kristi ord!

(Rosenius.)

Swarjehanda.

Ett litet misstag är gjordt i ena raden på Aug. o. Misf. titel. Då prof. O. O. lemnade ofs och dermed äfwen nedlade sin befattning som utgifware, tillfades om hans namns uttagande, eme-

dan han icke borde bära skuld för hwad som inslöt i tidningen. Men så råfode det sig så, att mitt namn blef ensamt qwar. Men åtminstone borde synodalpresidentens namn stå der med, såsom den der har att förja för missionsafdelningen. Hoppas att ingen tillräknar mig detta fel såsom ett "tyranni".

För öfrigt beklagar jag att de många utlofwade bidragen ej ännu syns till. Ej ens de wanliga annonsfarna om missionsmöten, konferensmöten m. m. hafwa, åtminstone från många håll, blifwit insända. Detta är långt ifrån som det borde vara.

Wid öfwertagandet af det trägna utgifwarebestyret begärde jag, och jag tror det ingick såsom beslut i synodens protokoll, att de nästsammanträdande konferensfarna böra företaga frågan om vårt synodalblads utgifwande och förbättrande, på det det må kunna allt mer fylla det behof af fristlig och kyrklig läsning, som inom synoden finnes eller bör wäcas. Detta är ett så wigtigt ämne som något annat och fordrar ett allsidigt öfwerwägende och samwetsgranna beslut. Wi arbeta wäl uti den närwarande tiden, men för framtiden och dertföre bör vårt arbete vara af en sådan art, att det kan bära "äbla frukter". Vårt mål i arbetet bör ju vara det Paulus uppgifwer i 1 Kor. 1: 10.

Mina egna åsigter i frågan har jag redan före synoden uttalat i nr 23 af Augustana och hoppas att de äfwen tagas i betraktande, då ämnet förekommer. Jag känner ett innerligt intresse för Augustana och vill göra för dess innehåll hwad jag förmår; men om mina sträfswanden ej understödjäs, känner jag mig icke förbunden att "arbeta såfångt och onytteliga förtära mina kraft der-

uppå", utan drager mig då hellre till baka.

S.

— En dansk pastor Tranberg, som arbetat med stor välsignelse i sitt fäderne-land och som enligt enstilda bref är utrustad med stora gåfwor, wistas nu i Amerika och uppehåller sig för närvarande i Warren, Pa. Han besökte ett möte i Jamestown och bröderna funno sig högst belåtna med hans förkunna-nde af evangelium.

— M. F. Roos yttrar i anledning af Ps. 57: 8: "Då man betraktar hela Psaltaren, så kan man säga, att den är lik en concert, wid hwilken många röster och toner låta höra sig. Deruti innehålles det glädaste Guds lof och den djupaste klagan, äfwen som många mera stilla uttryck af bedjande och tackande. Så widt som nu andakten är utsträckt i Psaltaren, så widt får äfwen vår ande utbreda sig, om den annars förmår något.

— Den lutherfka synoden i staten N. Carolina blef inbjuden under sitt möte att besöka en flickskola, som förestods af presbyterianske presten L. Dorland. Inbjudningen antogs och wid besöket wärlades wänliga ord. Märkligast woro dock pastor Dorlands. Han yttrade nämligen, att, ehuru presbyterian, hade han alltid älskat den lutherfka kyrkan, och att då han besunnit sig i andligt mörker, Luthers skrifter och lutherf lära warit det enda, som ledt honom till ljuset.

— De stadars rusdruktstillwerkarne tränger man nu på alla sidor. De hafwa stiftat ett förbund med det klingande namnet, "den nationala personliga frihetsligan"; de använda penningar i mängd och hålla tal och skrifwa i tidningarne, äfwen i en och annan af de

swenste, men ingenting synes wilja hjälpa. Så har legislaturen i Massachussetts nyligen wifit sitt förakt för deras handtering genom stiftande af en lag, enligt hwilken ingen försäljning af rusdruker får ega rum i något hus eller på någon plats inom 400 fot från det hus, som helt eller delwis användes till publik skola. Wore t. ex. bier så wälgörande, som bryggarne och drinkarne så gerna wilja tro, så hafwa lagstiftarne i Mass. begått ett stort misstag. De borde i stället öppnat sjelfwa skolhusen för krögarne.

— Gud lär för ingen menniskas skull ombyta sin ordning. Han lär icke göra någon annan väg till saligheten än den alla botsfärdiga före oss gått. Moses går förut, sedan följer Kristus. Lagen är vår tuktomästare, som drifwer oss till Kristi kors, på det wi skole wara rättfärdiga af tron.

— Nog får regeringen i Washington något att göra, om den skall hinna med den nya lagen mot månggifte och utrota styggelsen i Utah. Mormonernas styresman, president Taylor, och f. d. kongressmannen Cannon hafwa hållit wilda tal, hwari de förklarar sig wilja af alla krafter stydda sig emot "den angripande, orättfärdiga, omenfliga och ogudaktiga lagen af fienderna till detta Guds folk och de menfliga rättigheterna".

— Den norsk-danska konferensen har detta år haft ett ganska wigtigt årsmöte. Så swåra inre strider, rent personliga, hafwa förekommit inom den samma, att om sådant egt rum ibland oss, skulle wi misströstat om uträttande af något godt wid vårt möte i Altona. De norske bröderna läto icke försträcka sig. Deras lönefond satsade \$5,000

af den bestämda summan 50 tusen, men det refterade tecknades, och wäl det, wid mötet, och istället för att känna sig uttrötade, beslöto de, att hela skollhuset skulle alltigenom renoveras, lönerna (\$1,000) till lärarne förökas med ett "dyrtidstillägg" af \$250 till hwardera, flera lotter inföpas och läggas till college-planen m. m. Raskt och efterföljansvärdt!

— "Frireligiösa sällskap" har man der och hwar försökt upprätta, i hwilka ingen skulle wara bunden af någon "trosbekännelse", utan hwar och en så tro eller icke tro hwad han behagade. Man wille wisa hwad "friheten" kunde uträtta.

I Boston, församlingsorten för alla möjliga friheter i afseende på "religionen", har äfwen ett sådant sällskap en tid egt bestånd. Det har alltid till ordförande sökt wälja begäfwade män, för att genom dem winna ryktbarhet och anseende. Så hade det en tid en mycket liberal kongregationalistprest Frothingham till ordförande, men han stod icke ut med hedersplatjen och anstälde rätt allwarliga betraktelser i anledning af sitt astråde. Det syntes nästan som otros-sällskapet omwändt honom till något slags kristlig tro, åtminstone begynte han twisla på sina twiswel. Efter honom walde sällskapet en lärd och ansedd jude, rabbi Abler; men äfwen han har nu lemnat sin plats, emedan i och med sällskapet intet kunde uträttas. Han frågar: "Hwad hafwa de frireligiösa på de sista tjugo åren gjort till mensklighetens nytta och gagn?" Denna fråga kunde man wäl äfwen med skäl ställa till våra swenska frireligiösa sällskaper, hwad namn de för öfrigt må hafwa.

Så har det alltid gått; såsom wi se, går det så nu i våra dagar, och det skall

allt framgent så gå, emedan det icke kan gå annorlunda.

— I en engelsk tidning the Methodist Advocate, läses följande: För några år sedan satt jag till bords hos en irländsk handlande i Sligo. Han hade åtta wackra barn. Han hade sitt win och sitt brännwin på bordet och naturligtwis bjöd han mig att dricka. Jag åter hade att gifwa mina skäl för att jag icke wille smaka hans drycker. Detta gaf mig anledning tala litet om nyftherhet, och, medan jag sålunda höll mitt lilla tal i form af ursäkt, gjorde jag denna anmärkning: "Jag skulle wilja se den man, som med sanning kunde säga: ingen wän eller släkting till mig förderfwade sig genom dryckenstap". Jag såg att detta gjorde ett starkt intryck på min wärd; knif och gaffel föllo ur händerna på honom och han förblef tygt för några ögonblick. Slutligen sade han: "Ja, jag är icke den mannen. Min förste söndagsstolföreståndare war en man med god karaktär och af ädelt uppförande. Han slog sig på winhandel och dog som drinkare, innan han hunnit fyratioalet. Min förste klassledare tror jag war en god, kunnig och werksam man; äfwen han gaf efter för supseden och dog som en drinkare. Min egen far led mycket på grund af omåttlighet".

"Ja", återtog jag med eftertryck, "och Ni själf räcker edra wänner och edra barn detta mordinstrument, som slog eder förste söndagsstolföreståndare, er förste klassledare och er egen far. Samma rep, hwarmed de hängdes, gör Ni i ordning att läggas om edra barns hals. Jag vågar icke sticka mitt hufwud i en sådan snara som den".

Texter för Söndagsskolan.

Tredje quartalet.

N:o VII. — Den 13 Aug.

Matth. 11: 24—33.

Bön och förlåtelse.

Inledning. 1. Tid och ort. Detta tilldrog sig på tisdagen i lidandesveckan, dels på vägen till staden och dels i templet.

2. Parallellställken: Matth. 21: 23—27. Luf. 20: 1—8.

3. **U n m.** Den första delen af denna text är en fortsättning af det samtal, som begyntes i föregående text med anledning af det förtorade fikonsträdet (se v. 20—23). Detta war en högst vigtig dag för vår Frälsare. Det war avslutningen af hans offentliga läroembete. När han kom till templet, mötte honom många wäl rustade motståndare, hvilka förelatt sig att snärja honom och således få honom inför lagen och döma honom.

4. **Frågor.** Svarom handlade föregående text? Svarom talade Jesus i slutet deraf? Hvilket stort löfte gaf han i v. 23? Svarför är denna dag särdeles vigtig för vår Frälsare? Hvem mötte honom i templet? Hvad war deras affigt? — Svarom handlar den föreliggande texten?

Hufvudtext: Förlåt oss våra skulder, såsom och wi förlåte dem oss skuldige äro, Matth. 6: 12.

Ämne: Bön och bönhörelse.

- I. Bön i tron (v. 24).
- II. Bönhörelsen (v. 24).
- III. Ett bewis på tron (v. 25, 26).
- IV. Beskrifning på några som ej hade tron (v. 27—33).

U. U n m. v. 24. "Derföre" m. m. Detta är en tillämpning af löftet i v. 23; emedan om tron kan flytta berg, så må du wara förwissad, att den förmår uträtta hvad du behöfver. — "Allt det I bedjen". Allt utan undantag. Dessa ord hafwa somliga öfversatt med: "Allt det I begären i edra böner" (så har och engelskan ordet desire), således: allt det I bedjande begären, eller hvad I åstundat

och i bönen allwarligen framställen för Gud. Augustinus säger: "Långtande begär beder alltid, ehuru tungan är tyst. Om du ständigt längtar, är du ständigt bedjande. När afstannar bönen? Jo när längtan afswalnar". — "Tron att I fån det". (Somliga öfversätta: ha fwen fått det). — Tron är allsmäktig och gör icke blott det omöjliga möjligt, utan öfvervinner och i bönen den allsmäktige. Derföre hafwen trona till Gud! War lika wijs som om du redan egde det du beder om; ty Guds löften äro lika goda som hans gerningar. Tron måste hafwa en grund att hvilat på, och denna grund är löstesordet. Men huru kan jag tro, att jag redan har det, som är utlofwadt framdeles? Svar: Gud hörder bönen och gifwer såsom svar sitt ord och löfte och detta håller han wisserligen och det skal bli. Se här ett exempel: En man är dig skuldig och gifwer dig i betalning en wegel att dragga på banken efter en wijs tid. Du tror och säger nu, att du fått din betalning, och du har ju inga penningar utan blott en wegel, som innehåller ett löfte om penningar. "Ja, men när mannen, som gifwit den, är trovärdig och har medel på banken insatta och banken är säker, då är min wegel lika god, som penningar", säger du. Ja, se här är tron på löftet lika wijs som om man redan egde det. Se vidare sköna exempel i Daniels 9: 3, 23, 25, hwarest swaret utgick från Gud, då Daniel begynnade bedja. Så i Daniels 10: 12, 13. Swaret gafs genast, men nådde ej Daniel på länge. Vi skola derföre lära oss bida efter Herrans hjälpestund och wara stilla wid hans ord. I många ting, ihjunnerhet lekamliga, måste wi låra oss säga: ste din wilje; ty kanske den bästa bönhörelsen är, att wi ej få vår wilja fram. Bönhörelsen är af tre slag: 1) Bönen själf är ett svar ty den förnämsta delen i bönen är att få umgås med Gud; 2) Det gifwes ett direkt svar på våra böner, då det är fråga om sådant som Herren bestämmt lofwat och det som angår själens frälsning och andra andliga ting, ja äfwen i många lekamliga angelägenheter. 3) Det gifwes fall, då bönhörelsen wore skadlig, om den gäfwes på det sätt, som wi önska, och då den enes böner äro emot den andres wälfärd. Då är det Guds godhet att ej höra; eller gifwer han det som bättre och nyttigare är eller ock på en annan tid. Glömdt är icke glömdt. B. 25, 26. "Stån och bedjen". Bengel anmärker: Att stå under bönen utmärker

förtroflan; att ligga nere utmärker förödmjuktelse. Herren ser till hjertat mer än till yttre åtbörder. — "Förlåten", detta är ett oestergifligt vilfor för bönhörelsen ty det bewisar att wi hafwa en rätt tro och ett sinne som liknar Gud. En god bedjare är en god förlåtare; den som ej af hjertat förlåter, han kan ej af hjertat bedja, eller mottaga förlåtelse af Gud, allidenstund oförsonlighet är tecken till ett oomvändt tillstånd. B. 27—33. "Af hwad makt?" Hwem har gifwit dig rättighet att göra, hwad du här företagit dig, neml. rena templet och offentliga predita? Så begynte de santealet, för att få honom att uttala något som de kunde åklaga honom för. — Jesus gaf dem helt oöfventadt en genfråga om Johannes dödpelse, hwarpå de icke wille svara, emedan de wiste att de derigenom skulle röja sin otro och menislofruktan.

B. Frågor. I. Hwem gifwer löftet i v. 24? Hwarom få wi bedja? Huru kunna wi wara wisja om bönhörelse? Hwad stole wi tro, om bönen skall bli hörd? På hwad grund kunna wi tro? Huru kunna wi wara lika wisja som om wi redan hade fått det wi bedja om? Gif mig några exempel? Huru böra wi göra om wi egenast få svar?

II. Huru lyder Kristi löfte till den troende bedjaren? Gifwes det undantag? Af huru många slag är bönhörelsen? Huru kan du betrakta sjelfwa bönen? Få wi alltid just det wi bedja om? Huru beswarade Gud Pauli bön i 2. Cor. 12: 7—9? Hwad kunna wi lära af Jesu bön i Gethsemane? Hwiska böner blifwa alltid hörde? Hwarföre hörer icke Gud alltid våra böner? Hwad böra wi då tänka?

III. Hwad stole wi göra, om Gud skall höra våra böner om förlåtelse? Hwarföre kan ej Gud förlåta oss ändå? Hwad bewisar det om wi ej wilja förlåta?

IV. Hwarit gif Jesus, när han kom in i staden? Hwem mötte honom der? Hwad forbrade de af honom? Hwad menas här med makt? Huru swarade Jesus? Huru swarade de? Hwarföre? Hwad bewisar deras be- teende och deras svar?

Bärdomar.

1. Gud swarar alltid på trons bön.
2. Kristna hafwa all den häst de behöfwa genom trons bön.
3. Bönen är trons tungomål, och tron är bönens roder; der tron fattas, fattas allt.

4. Wi måste hafwa ett broderligt hjerta till vår nästa, om Gud skall hafwa ett faderligt hjerta till oss.

5. Den som wilja rena Guds hus, möter alltid motstånd; men har Gud gifwit dem makt, så är han och deras beskydd.

Erkännanden.

Gåfwer, inkomna till skolans bibliotek under Maj och Juni månader 1882.

Af the Bureau of Education, Washington: Circulars of Information;

af Minnesotakonferensen: Protokoll öfwer konferensmötet Febr. 1882;

af teol. stud. N. P. Vindström, Moline, Ill.: Suspostilla af Martino Molero;

af dr L. N. Hasselquist, Rod Island, Ill.: Library of choice literature, vol. VIII;

af Mr J. A. Brodene, Augustana College: Report of the Commissioners of Agriculture, 1874;

af dr J. Lindahl, Ang. Coll.: Hware bidrag till kännedom om de swenska landsmålen, 1881, C.;

af Messrs Van Antwerp, Bragg & Co., Cincinnati, Ohio: Harvey's Elementary Grammar, English do; Ray's New Practical Arithmetic, and Mathematical Series; Krüsis Life of Pestalozzi; Thalheimer's Ancient History, Mediæval & Modern do, History of England, and General History;

af Mr S. M. Hill, A. B., Salt Lake City, Utah: Augustana 1874—1878; Missionären 1876—'78; Taylor's—Kuhner's Elem. Gr. Grammar; Boxters "De heligas ewiga ro"; Samuel Edmans "Strödda samlingar"; Nya Testamentet, öfvers. af Thomander; Sargent's Pronouncing Spelling Book;

af Rev. Telleen, Denver, Colo.: Album of Salt Lake City, Utah;

hwilka gåfwor härmed tacksamt erkännas.

Aug. College, Rod Island, Ill., den 21 Juli 1882.

A. O. Berjell,
bibliotekarie.

Till lärowerkets underhåll.

Församl. i Oregon 6.25; do i Andover 88.20; do i Whitehall 32.00; do i Farmersville 13.00; do i De Kalb 60.00; do i Wataga 30.00; do i Berlin 140.00; do i Sibley, Ill. 5.00; do i Aurora 11.50;

Till presidentens lön:

Församl. i Sterling 1.40; do i Princeton 3.10; S. A. Sandahl 3.50; Woodhull 3.00;

Byanet 3.00; Moline 14.19; G. A. Eteberg 3.50; S. D. Lindeblad 5.00; G. Lundafl 3.50; La Porte 2.13; Remanee 1.43; A. Hult 3.50; C. A. Evald 15.00; Färlöf 1.32; M. C. Ran-
jeen 7.00; C. P. Rydholm 4.00; Imm. Chica-
go 2.51; Cambridge 3.31.

Till inre missionen:

Förfam. i Sterling 3.03; do i Farmersville 5.00; do i Berlin 3.91; do i Jähpeming 30.00; do i Attica 5.00; Mrs Carlsson i Attica 1.00; Clara Fornell i Barna 2.00; Centföreningen i Paxton 31.85; Svf. i Galesburg 79.00; Zions Chicago 11.33; Koll. genom P. Löfgren, Quene-
se, Mich. 2.87; Escanaba 6.06; Menelaune 3.93; gm M. Frykman i Escabana 7.00; förf. i Joliet 6.40; koll. i Cambridge 3.61; gm kol-
portör C. J. Johnson, koll. i Tustin 1.52; en onämd do 1.25; svf. i Tustin 7.00; förf. i Bonds Mills 18.26; Dewing Siding en del af förf. i Tustin 1.74; 2 me vänner i Feife Lake 4.00; förf. i Reed City 7.39; koll. i Drona 1.23; i Hobart, Mich. 13.20; koll. i Travarso City 3.90; i Cadillac 15.77; Theirry Grove 1.25; J. Newberg i Grand Rapids 1.00; St. Joseph, Mich. 5.00; förf. i Galesburg 75.00; P. S. Olson, Greenbush, Warren co., Ill. 1.50; svf. i Opheim 27.67; förf. i Remanee 6.00; do i Beaver 7.05.

Till immigrantmissionen: Förf. i Paxton 10.00; do i Orion 2.31.

Till yttre missionen:

Intresse å utlånta penningar 12.50; förf. i Princeton 7.45; do i Farmersvill 5.00; do i Paxton 10.00; do i Cal. Chicago till indianmissionen 20.00.

Orion, Ill., den 27 Juli 1882

B. Setterdahl,

Jll. konf. kasför.

P. S. J förra redovisningen i nr 22 för inre missionen står upprepadt 10 fr. Bodport; skulle vara 10.00 blott en gång. Vidare står: famlade i Oxfords rote 7.00; skulle vara 7.50.

Tillkännagifvanden.

Skolåret 1882—1883.

DET NYA SKOLÅRETS HÖSTTERMIN vid Augustana College & Theol. Seminary i Rock Island, Ill., kommer, såsom härmed tillkännagifves, att taga sin början fredagen den 1 instundande September kl. 9 f. m.

De, hvilka såsom studerande redan tillhöra Aug. College eller Seminary och der ärna fortsätta sina studier, uppmanas, på samma gång de härmed bjudas välkomna tillbaka, att punktligt infinna sig vid läroverket till ofvannämde tid. Skulle öfvervinneliga hinder göra, att någon icke i ordentlig tid kan anlända, bör undertecknad derom blifva skriftligen underrättad. Den, som utan sådana hinder och utan att underrätta derom försummar att i vederbörlig tid infinna sig, får skylla sig sjelf, om han, annat obehag att förtiga. vid sin ankomst finner sitt rum intaget af en mer påpasslig kamrat.

Ynglingar, som önska vinna inträde såsom studerande vid läroverket, böra på förhand göra anmälan derom hos undertecknad. I händelse de förut bevilstat någon läroanstalt eller åtnjutit privat undervisning och derigenom ega några rekommendationer eller intyg om förvärfvade kunskaper, böra de låta dessa (rekommendationer och intyg) åtfölja sin anmälan, hvari de för öfrigt böra angifva sin ålder samt den kurs de tänka genomgå liksom ock den klass de ärna söka inträde uti.

Såsom ersättning för vid läroverket åtnjutna för-
måner erlägges i ett för allt—utom en inträdesavgift (\$5.00 vid inträde såväl i Prepar. Department som i College, \$3.00 vid inträde i Seminary), som hvarje nykommen studerande betalar vid sitt inträde—den mycket billiga afgiften \$2.60 i veckan af fullt betalande studerande i Prepar. Depart. och \$2.75 i veckan af fullt betalande studerande, som tillhöra någon af läroverkets högre afdelningar. Af dessa belopp erläggas 2.00 för spising och boningsrum med dertill hörande förnödenheter, och resten erlägges för undervisning. Helt betalande studerande erlägga för spising och boningsrum endast \$1.00 i veckan, men för undervisning samma belopp som de fullt betalande. Dessa afgifter betalas alla i förskott. Frielevsavgiften är \$8.00 för höstterminen och \$12.00 för vårterminen. Med sängkläder måste studerande i regeln förse sig sjelf.

Den 31 Augusti, dagen före läroverkets egentliga öppnande hålles dels uppflyttningsexamen såväl med dem, som vid vårterminens slut uppflyttades villkorligt, som med andra, som möjligen komma att dertill anmäla sig, dels inträdesexamen med nykomna studerande. Hvar och en studerande, som denna termin vill blifva uppflyttad eller vinna inträde vid läroverket, bör då vara der tillstädes och beredd att undergå den för ändamålet nödiga examen.

Ansökningar om understöds erhållande vid läroverket böra ställas till edukationskomiteen och adresseras till undertecknad. Som vanligt böra sådana ansökningar åtföljas af den sökandes egen kortfattade lefnadsteckning, hvari bland annat upplysning bör lemnas om den sökandes kristliga erfarenheter. Derjemte bör upplysas om den sökandes ekonomiska omständigheter och ändamål.

let med hans studier. För att kunna erhålla understöd vid läroverket af allmänna medel måste en studerande ibland annat tillhöra College- eller Seminary-afdelningen.

Ansökningar om inträde i Seminary skola ställas till edukationskomiteen och adresseras till underdecknad. Alla ansökningar böra vara i mina händer senast den 15 instandande Augusti.

Dessutom måste, enligt edukations kom. beslut, de, som äro frielever, vara beredde att vid terminens början fullständigt uppgöra med läroverkets kassör, rörande allt som kan vara obetaldt från föregående år.

Vid sitt 1880 hållna möte fattade synoden det viktiga beslutet, att den "reallinie" [scientific course], som hittills afslutats i Förberedande Afdelningen, hädanefter skall fortsättas genom hela College och att studerande således kan, utan att behöfva tillägna sig de klassiska språken, graduera efter att hafva genomgått en fullständig kurs i de ämnen, som tillhöra den högre allmänna bildningen. Derjemte kommer det engelska språket att, så långt möjligt och lämpligt är, användas som undervisningsspråk.

Augustana College, Rock Island, Ill.

T. N. HASSELQUIST.

Västra missions-distriktet af New York konferensen håller sitt nästa missionsmöte i Jamestown, N. Y., och börjas det tisd. d. 8 Aug. 1882 kl. ½ 8 e. m. Samtalsämne bestämmes wid mötet.

E. D. Sultgren.

Norra distriktet af Iowa-konf. håller följande möten: I Sioux City d. 15 Aug. och börjas det kl. ½ 8 på qvällen (då äfven under mötet församlingens kyrka skall invigas); samt i Swea den 22 Aug. och börjas der kl. 10 f. m. Samtalsämne i Sioux City Ebr. 10: 10; i Swea Fjerde Gustafsdtydet af Luthers Lilla Katedrales.

Kommen från när och fjerran!

A. Sundberg, sekr.

New York konferensen sammanträder till ordinarie möte i Pontiac, R. I., den 31 Aug. kl. ½ 8 e. m.

Alla som ämna sig till mötet, pastorer så väl som ombud och andra besökare, ombedjas att före den 20 Aug. genom postfört anmäla sig hos pastor E. D. Linell.

J. Mellander, sekr.

Östra distriktet af Kanjas-konferensen håller, w. G., sitt nästa missionsmöte i St. Mary's,

Ri., och börjas det derstädes onsdagen den 9 Aug. kl. 10 f. m. Samtalsämne: Apg. 20: 21.
J. P. Neander, sekr.

Hörnstensläggning. Tisdagen den 8 Aug. kl. ½ 8 e. m. kommer hörnstenen att läggas för den nya sw. ev. luth. kyrkan härstädes och äro fringboende pastorer och vänner hjertligen inbjudna att deltaga i denna högtid.

Omaha, Neb., den 21 Juli 1882

E. A. Fogelström, pastor.

Kyrkoinwigning. Genom Guds stora barmhertighet, har Saron-församlingen i Clay co., Neb., fått sin nya kyrka färdig och kommer hon att invigas söndagen den 13 Augusti. Embetsbröder och landsmän äro vänligen inbjudna till denna för oss så glada högtid.

Sutton, Clay co., Neb., d. 20 Juli 1882

C. J. E. Saterius.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, veckotidning för kyrkliga underrättelser, Lärofrågor's behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertecknad till \$1.00. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantshjälpare lemnas hwart 7:de ex. gratis.

Penningar kunna sändas i registrerad bre "Money Order" eller "check" (wexel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. P. Welinder, Kristianstad, Åsum.

Bref rörande prenumeration adresseras till
C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379.

Moline, Ills.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. Miss. insändes till Prof. T. N. Hasselquist, Rock Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

G. M. Hasselquist och E. L. Carlsson.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 9 Augusti 1882.

N:r 32.

Det heliga dopet i den första Pingstdagens ljus.

(Fortf. fr. föreg. nr.)

Utom det, som vi i föregående artikel lärde rörande det heliga dopet, är det ännu en ganska vigtig punkt, om hvilken vi kunna få en bestämd och klar undervisning uti den första pingstdagens under. Och detta är just dopfättet, hvarom så mycket är kämpadt och ännu kämpas inom kristenheten; ja kampen är så stark och häftig, att man med förmen förgäter eller undandöljer innehållet af det heliga dopet.

Först något om denna strid om förmen, innan vi låta den första pingstdagen afgöra saken.

Det är bekant, huru baptisterna kämpa för neddoppande under watten såsom det enda rätta och bibliska döpsfättet. De äro så ifriga i detta stycke, att de icke erkänna något annat för dop. Deras egen historia är väl i denna del emot dem, emedan det är tämligen bestämdt bewisadt och af många uppriktiga baptister erkändt, att dopet ibland dem ej förrättades genom neddoppning före 1641 eller 1642. Men detta fråge vi ej efter. De söka bygga sin lära om dopfättet på ett bibeluttryck,

deraf de också tagit sitt namn. Detta ord är det grekiska baptizein. Läsarne må tro, att det har blifwit skrifwet många och stora och lärda afhandlingar och böcker om detta lilla ord. Man har gått tillbaka till ordets rot och dess bruk af hedniska skriftställare före Kristi tid. Det har dock icke varit möjligt att öfvertyga werlden om att det endast har betydelsen neddoppa under watten. Ej heller kan detta bewisas ur nya testamentet. Der talas ej blott om olika döpselser, såsom Ebr. 6: 2 (enl. grundt.), om döpselser af dem som kommo från torget, af dryckelar och krukor och kopparkar och bord m. m. Mark. 7: 3, 4, der ordet är öfversatt med "två" ("twagna"); utan Jesus sjelf säger: utan en warder född af watten och Anden m. m., dermed han endast förklarar watten vara det jordiska elementet, utan att föreskrifwa, huru mycket deraf bör vara tillstädes. Väl wet jag att baptisterna ej wilja medgifwa, att Jesus har talat om dopet; men ett sådant bortförklarande af wattenets betydelse kommer deraf, att ingenting får strida emot deras mening. Dersför måste watten här beteckna Anden och "och" betyda "eller", eller något annat, blott icke dopet. Men det går icke så lätt att bort-

taga ordens enkla och bokstafliga mening.

Ett annat ord användes mycket såsom bewis för dopfsättet, näml. "begraswa". Detta ord sätter Paulus i sammanhang med dopet på ett par ställen; men om wi taga för oss dessa ställen, skola wi finna, att det ej egentligen är fsättet för dopet, utan dopets stora innehåll och gåfwa, som apostlen dermed antydt. Wi slå upp Rom. 6 kap. Apost. will der erinra om den stora förändring, som föregått med dem, som blifwit kristna, bestående i deras delaktighet i och gemenskap med Kristus både i hans förnedring och upphöjelse, hwaraf han sluter, att det war orimligt, att de skulle vara qwar i det gamla syndawäsendet. Men när kommo de kristna till denna gemenskap med Kristus? "Weten I icke det?" frågar apostlen. De borde weta det, och han klandrar dem med sin fråga, dereft de ej wiste och befinnade det. Han erinrar dem om att det skedde i dopet: "wi äro döpta till hans död", d. w. s. lifsom in i hans död, så att hans död är wår död och wi således döde från det, hwarifrån Kristus blef död. I 6:te v. drager han slutsatsen af hwad han sagt och hemställer, om det icke är så: "Så äro wi ju begrasne med honom, genom dopet till eller in i döden, att såsom Kristus är uppväckt ifrån de döda m. m." Genom dopet in i Kristi död komma wi i gemenskap med Jesu förnedring, hwarpå wäl döden gjorde slut, men begrasningen war det fista synbara tecknet dertill, så wäl som med upphöjelsen, hwaraf det första anföres, nämligen uppväckelsen. Jag kan icke öfwerthyga mig om, att aposteln alls wid uttrycket "begrasne" har dopfsättet i tankarne, redan derför, att Kristus icke blef begraswen genom nedfänkning i en

graf i jorden, utan blef "såsom en rif" inburen i ett rum, uthugget i klippan; men ock derför, att apost. i 5 v. med ett annat ord förtydligar hwad han i det föregående sagt: "Ly om wi samt med honom inplantade eller inympade warda m. m." Om det nu war möjligt, att apost. wid ordet "begrasne" tänkte på ett fsätt att döpa, så wisar han dock med ordet "inplanta", att han icke will göra fsättet till en lag, utan ser på dopets härliga verkningar, dem han will de kristna skola tro och hwilka de måste tro, om de skola åtnjuta wälsignelsen deraf.

Låtom oss nu bese det andra stället, der "begraswa" förekommer, nämligen Koloss. 2: 11 o. f. Wi anföra twänne verser för att hafwa dem för våra ögon: "i hwilken (Kristus) I ock omfurne ären med den omskärelse, som fler utan händer, då I afladen syndakroppen i köttet, nämligen med Kristi omskärelse, i det I med honom begrasne ären genom dopet; i hwilken I ock uppfståndne ären genom tron, m. m." Wi förnimma strax, att apost. här uttrycker alldeles samma tanke som i Rom. 6. Här jemför han dopet med omskärelsen, dock blott så, att dopet kommit i omskärelsens ställe, hwaraf är hwarjehanda att lära, men derom mera en annan gång, om det behöfwes. I 12 v. wisar apost. hwad som är dopets werkan, och denna består icke uti att blott blifwa nedfänkt under watten såsom i en graf, utan i en delaktighet i och gemenskap med Kristus uti hela hans werk både i anseende till förnedringen och upphöjelsen, så att wi genom dopet äro både döde och uppfståndne "samt med honom" d. ä. "i honom" (v. 11). Jag säger igen: jag tror icke, att apost. med ordet "be-

grafwa" tänkt på sättet att döpa, men i alla händelser har han welat göra klar det heliga dopets kraft och wälsignelse, men icke gifwit oss en ny lag, hwilken då igen skulle, i lifhet med lagen om omskärelsen, endast wara en "skugga" till något ännu kommande. Man läse och märke noga, hwad apost. widare säger i 2 kap. ända till slutet, så skall man finna icke blott lifheten emellan omskärelsen (skuggan) och dopet (troppen själf), utan dermed och den wäsentliga olifheten.

Wåra baptistbröders byggande af sin skiljolarä om dopet på ordet baptizein och uttrycket "begrafwa" synes mig wara bedröfligt, rent af dödande häftas wäsende, hwarigenom anden, lifsinnehållet bortdrifwes. Ja, uttrycket begrafwa, som på sin höjd endast kan beteckna den ena af dopets verkningar, är en rätt olycklig benämning på dopet. Eh det innebär ju att nedfäntas i lät wara en wattengraf, men så lemnas der och dö, det är allt. Om man vill hafwa ett nytt uttryck för dopet, hwarför begagnar man då icke "inplanta", eller "ikläda sig Kristus" (Gal. 3: 27); dessa äro lika bibliska som något annat, och, hwad mer är, uttrycka den wäsentliga delen af dopet, nämligen delaktigheten af Kristi lif. I alla hänseenden wilja wi icke låta oss på nytt fångas under något träldomsok, bestode det och blott af watten. Men baptisterna göra sitt dop dertill, i det de resa det upp såsom en skiljemur emellan sig och andra döpta kristna, och gå så långt, att de icke ens wilja erkänna andra wara döpta, utan benämna sig allena för "döpare". Och likwäl fattas ju dem det rätta begreppet om dopet såsom ett "nytestamentligt nådemedel". Derom hafwa

wi öfwerthgat oss i den föregående artikeln om "dopet i den första pingstdagens ljus". Wi skola nu låta samma pingstdag afgöra frågan om dopfättet.

Derom äro wi ju redan förwissade, att det som tilldrog sig på den första pingstdagen kallad af Jesus själf för ett dop och att han skiljer det från Johannes Döparens dop såsom ägnast ett bättringsdop eller ett dop till döden, nämligen i erkänsla af den egna döden i synder och öfwerträdelser. Pingstdagens dop war ett dop till lif, en ny födelse genom meddelande af den helige Ande. Men huru skedde detta dop? Uppenbarligen så, att den helige Ande föll ned på lärjungarne, således kom från himmelen öfwer dem, såsom Jesus förut hade förkunnat dem: "jag skall sända öfwer eder min Faders löfte". Men ännu mer: då Petrus hade att stå upp och förklara hwad som skett inför den församlade folkhopen, gjorde han det med anförande af en profetia ur G. L. och detta en som icke behöfde mycken tydning, utan pekade klarligen på N. L. och dess bestäffenhet i motsats till det Gamla och därför särskildt på dess begynnelse. Petrus säger: "Detta är det som sagdt är genom profeten Joel: och skall ske i de yttersta dagarna, säger Gud: Jag skall utgjuta af min anda m. m. Här är en profetisk förklaring öfwer dopet på första pingstdagen. Hwem är det som döper? "Jag", svarar Herren; hwarmed döper han? Med sin Ande, lyder åter swaret. Och huru döper han? Jag skall utgjuta. Göres här mera vittne behof?

Wi hafwa således alla skäl att widhålla det sätt att döpa medelst begjutning, som är det allmänna inom lutheriska kyrkan, dels emedan wi här hafwa

en klar hänvisning dertill i det första nytestamentliga dopet af Herren Jesus, dels emedan det tydligen erinrar om dopets väsende såsom ett lifsgifwande och pånyttfödande dop. Men wi wilja icke göra detta sätt att döpa till lag för alla andra, endast förbehållande oss, att med godt samwete begagna oss deraf, lemnande andra deras frihet att bruka andra sätt, bestänkning eller nedsänkning, ehuru wi kunna hafwa swåra be-
tänkligheter emot båda.

Och härmed lemna wi denna fråga för denna gång, men äro redo att swara hwar och en som begär skäl till den tro och bekännelse wi hafwe rörande det heliga dopet. Läsare, glöm nu icke det ljus som den första pingstdagen kastar öfwer dopfrågan!

Också ett penningelån.

Jag kände en handtverkare, som, alltfödan han war en yngling, oasbrutet hwarje år uppförde en stor del af sina inkomster för åttill-
liga kristliga barmhertighetsinrättningar. Först efter hans död blef detta klart ur hans böcker. I hans efterlemnade dagbok fann man följande bekännelse: Jag gör detta alls icke för Guds skull och för andras väl allena, utan också för min skull för mitt eget bästa, på det att jag ej ännu mer, såsom det, tyvärr, redan tycks waro fallet, skall blifwa hård och karg. Som fattig yngling, ja, äfwen som ung familjefader hade jag mycket lättare för att gifwa än nu, när jag sitter i wälmåga. Men fördenksull håller jag sträng polisuppsigt öfwer mig sjelf. Wisar det mig wid årsräkenskaptarnas afslutning, att jag ej bortgiftwit den för understådd bestämda summan, så aflägger jag—enligt ett gjordt löfte—den dubbla summan för goda ändamål.—Den talrika afkomman af denne ädle man befinner sig i en blomstrande wälmåga både på denna och andra sidan Atlanten, nu redan i fjerdre ledet. Hur många unga eller gamla män eller qvinnor finnas bland oss, som lifsom denne här omnändes man äro öfwerhugade om att Gud ändå ger den bästa räntan?

En liten skrift med nedanstående titel har "Ev. Fost. Stiftelsen" i Stockholm öfversatt från norskan och tryckt. Den är ytterst vigtig; den behandlar en af tidens aldrasfarligaste sjukdomar, som måste kännas, om den skall kunna botas. Jag beder därför om ett noga begrundande af dess innehåll från början till slut. Ty wärr, kan den icke intagas på en gång, utan måste delas på 3, kanske 4 nummer; men, käre läsare, dröj icke med att genomgå den, tills du får allt. Betrakta hwarje stycke för sig, och när du får det hela, läs då hel-
dre allt om igen. Dess allwarliga innehåll förtjenar det, och dess mindre böjelse du har att taga saken så noga, desto mer behöfwer du det i sanning.

Om känslokristendomen.

Af Fr. Brunn.

Någon sann kristendom är icke möjlig utan inre hjerteersarenhet. Guds ord säger ju uttryckligt, att Guds rike är rättfärdighet, frid och fröjd i den Helige Ande (Rom. 14: 17). Och många andra ställen i den Heliga skrift tala om frid och fröjd i Herren (Jil. 4: 4—7). Därföre måste wi säga, att någon rätt kristendom icke låter tänka sig utan frid och fröjd. Och wisst är, att frid och fröjd äro ting, som man icke kan hafwa utan att känna och erfara dem i hjertat. —Ja, man måste gifwa dem än ytterligare rätt, hwilka särskildt yrka på käns-
la och inre hjerteersarenhet af en kristen. Många göra nämligen detta i bästa me-
ning. De wilja hafwa en lefwande kristendom i stället för den ommvända menniskans döda och tomma tro. Nu känna de intet, som äro döda i synden,

liksom ett kallt lif ligger der orörligt och känslolöst. Men så snart lifvet återkomme i den döde, skulle också förnimmelse, rörelse och känsla åter wisa sig. Så är det också i fråga om det andliga lifwet. Så snart den ännu i synden döda människan börjar wakna upp ur syndens död, så är också rörelse, känsla och förnimmelse ofelbart för handen. Och den, som icke wet af något sådant hos sig, han är utan twifwel ännu andligen död. Därför är det så till wida alldeles riktigt att säga, att allt hwad kristendomen heter är en erfarenhets sak. Hwad sann omvändelse är, hwad bättring och tro, hwad frid och fröjd i Herren, hwad syndernas förlåtelse och gemenskap med Kristus, hwad hopp och wisshet om det ewiga lifwet är, allt detta är saker, som ingen annan förstår, och ingen annan har, än den, som ersarit dem i sitt eget hjerta.

Men af denna enkla och ofkonstlade fanning låta många förleda sig till en alldeles falsk och själsförderflig slutfats.

Emedan nämligen ingen tro och ingen omvändelse kan finnas utan ett inre lif i själen och dermed förbundna erfarenheter och känslor i hjertat, så komma många—ofta utan att sjelfwa tydligt märka det—till denna falska slutfats: efter dessa inre känslor och erfarenheter måste man mäta tron och omvändelsen sjelf. Och af denna första willfarelse följer med nödwändighet denna andra, ännu farligare: emedan någon nåd och syndaförlåtelse icke är möjlig, så länge människan ännu icke kommit till tron, så menar man, att den inre känslan och förnimmelse af tron är gradmätaren, om man har syndernas förlåtelse eller icke.

Man gör en själs nådastånd beroen-

de af känslan af tröst eller inre glädje. Man menar sig ega Frälsaren, ja, endast då ega honom, när man förspörjer och erfar hans närhet och nåd i hjertat. Komma nu sådana nådestunder, i hwilka själen lifligt känner sig genomträngd af sin Frälsares gemenskap och kärlek, så menar hon, att detta är själens andliga förmålning och förening med Kristus och tillskrifwer sig nu sålunda barnskap hos Gud och wisshet om sitt nådastånd.

Men märk wäl. För allt detta ligger en willfarelse till grund. Man förweklar nämligen trons grund med trons frukt eller med andra ord: man håller det för tron sjelf, som blott är en frukt och följd af tron. Wisst är att all sann och lefwande tro frambringa känslor och förnimmelser i hjertat; men allt detta är just blott frukten och följden af tron, såsom skrifwet står: "men Andens frukt är kärlek, fröjd, frid o. s. w." (Gal. 5: 22). "Medan wi nu rättfärdige wordne äro af tron, hafwa wi frid med Gud genom vår Herre Jesus Kristus" (Rom. 5: 1). Känslan af frid och fröjd kommer alltså först efteråt, efter tron, efter Kristi och hans Andes inneboende i vårt hjerta. Men denna känsla är icke tron sjelf, utan tron måste förut finnas i hjertat, innan jag kan känna eller smaka någon frid och fröjd eller någon gemenskap med Kristus, liksom ett träd först måste wara planteradt i jorden, innan det kan bära frukt.

Men om tron icke är detsamma som förnimmelser af nåden eller af gemenskapen och den andliga förmålningen med Kristus — hwad är hon då? Innet annat än hwad Guds ord säger, nämligen en wiss förlåtelse på det som man

hoppas (Ebr. 11: 1). En människa, som kommit till botfärdighet och en rätt kännedom af sin syndanöd, skall allena sätta sitt hopp och sin tillförsigt till Kristi blod och rättfärdighet, hwarigenom nåd och salighet äro oss förvärfwade. Detta är tro, sådan tillförsigt skall människan hafwa jemväl under tider, då hon alls intet känner eller upptäcker i sitt hjerta af syndasörlätelsens frid och tröst och af Frälsarens närhet, ja, till och med ehuru man inom sig ofta känner och ersar raka motsatsen af allt detta, nämligen stor syndanöd, anfäktning, ångest, fruktan och försträcktelse för döden. Under sådana inre strider, sådana mörka och ångestfulla stunder, skall syndaren likväl icke gifwa sig utöfwer eller förtwisla, utan lära att i all nöd anropa Herren, att sätta sin tillförsigt till honom och låta sig nöja åt hans nåd (2 Kor. 2: 9). Om denna tro bekände de gamle fäderne:

Om Gud än wille pröfwa mig
Och hjälpen strag ej fända,
Stall dock i trone stabelig
Min bön till honom lända.
Han synes wred,
Men är dock blid.
Han hjälper mig i rättan tid,
Som han mig lofwat hafwer.

Om den tro, som håller fast wid Guds nåd och icke ens låter sig förwirras, när ingen känsla och förnimmelse af tröst eller Herrens närhet förspörjes i hjertat, afslägga de heliga psalmerna vittnesbörd sådana som dessa: "och om jag än wandrade i en mörk dal, fruktade jag intet ondt, din käpp och staf tröstade mig" (Ps. 23). "Likväl blifwer jag städs wid dig. Om mig än kropp och själ försmäktade, så är du dock alltid mitt hjertas tröst och min del" (Ps. 73).

Och hwarpå allena kan och skall en sådan tillförsigt i tron, som blifwer orubblig i all nöd och anfäktning, grunda sig? Svar: på ordet och Guds fasta löften, som äro syndaren gifna. Der, i den heliga skrift står skrifwet, att den som tror och blifwer döpt, han skall warda salig (Mark. 16: 16). På denna och alla andra fasta tillsägelser och löften af Gud, skrifna och gifna i hans heliga ord, derpå måste hon stöja och förlita sig i lif och död. Detta är alldeles ingenting annat, än om du wore i någon swår nöd eller förlägenhet i det lekamliga, och en rik man (om hwilken du wistte, att han icke bedroge dig) hade försäkrat dig muntligt eller skriftligt om sin hjälp — hwad wore då din tröst, hwarpå förlitade du dig då? Wisserligen icke på den känsla och tillgifwenhet, som du möjligen hyser i ditt hjerta till den rike, i det du måhända tänkte: ack, jag har honom ju så tär, jag fröjdar mig så hjertligt öfwer hans godhet, för den skull skall han förwissa hjälpa o. s. w. Det wore i nöden en slät förtröstan, hwarmed föga wore hulpet. Nej, här gäller det utan twifwel att blott hålla sig till det fasta ordet och löftet, som mannen gifwit dig i sin skriftelse. Der har du swart på hwitt på, att han icke will öfwergifwa dig, utan att du skall wara wiss och säker om hans hjälp i nöden. En sådan försäkran gör hjertat fast och wist, så att det kan wara förtröstansfullt och frimodigt i all nöd, sorg och anfäktning. Så är det också mellan Gud och syndaren. Den som i rätt botfärdighet erkänner sin syndanöd och deröfwer råkar i dödens och helwetets fruktan och försträcktelse, han kan och skall blott hålla sig wid en sak, nämligen wid Guds tillsägelse och löfte

i sitt ord. Der har Gud förlåtit dina synder, ja, han har lifsom i ett bref gifwit dig swart på hwitt på, att han är enhwar som tror nådig. Och för att göra oss fullwisja om denna sin nåd, att intet rum må finnas för något twifwel, derpå har Kristus instiftat och förordnat sitt dop och nattward, deri han sannfärdigt skänker och meddelar hwar och en de himmelska nådegåfwortha under synliga och handgripliga tecken. I det heliga dopet ikläda wi oss Kristus (Gal. 3: 27), genom detsamma blifwa wi rentwagna från våra synder (Apg. 22: 16). I den heliga nattwarden meddelas och gifwes oss Kristi sanna lifamen och blod. Dersför skall alltså en syndare, som botsfärdig och troende wänder sig till Herren Kristus, wara wiss och icke twifla på att Gud är honom nådig, dersför nämligen att Gud i sitt ord sagt och lofwat det, och emedan den Helige Ande och Kristi kött och blod skänkas och meddelas honom i sakramenten. "Den som tro sätter till dessa orden", säger Luther i lilla katekesen, "han hafwer hwad de innehålla och lofwa, nämligen syndernas förlåtelse".

Vär nu här af, huru en menniska skall omvända sig till Kristus och få sina synders förlåtelse.

Hos känsloristna plågar detta wangeligen tillgå på följande sätt. När en själ kommit till lefwande kännedom af sitt syndaelände eller in i den så kallade bottenkampen, då wisar man henne till bönen och råder henne hålla på bedja, till dess en stråle af himmelsk tröst genombruter själens natt och sorg. Ty då skall det förekomma själen lifsom en inre stämma i hjertat sade till henne: war tröst, dig äro dina synder förlåtna. Undfår nu själen genom Guds barm-

hertighet ett sådant känbart, inre tröstande ljus, då tror hon sig härigenom och häri hafwa syndernas förlåtelse, och denna en gång upplefwade erfarenhet af den gudomliga nåden skall nu i alla anskäftningar, strider och qwalfulla stunder wara den täpp och staf, hwarwid hon hwilar och stöder sig. Sag har ju erfart det, heter det, i den stunden undfick jag det ju, derwid måste jag hålla mig och icke låta det blifwa mig twifwelaktigt. O, huru jemmerligt bedraga sig icke arma själar; men huru ofta är icke ty wärr bedrägeriet obekant. Du will ju förlita dig på din erfarenhet? Men om du misstagit dig? Om det, när allt kommer omkring, blott warit menliga känslor, som du hade den stund, som du håller för din benådningsstund? Ett misstag, ett bedrägeri härwidlag wore dock åtminstone möjligt, och hwaraf will du nu hemta wisshet, att de inre känslorna eller det inre ljuset, som du hade, sannfärdigt och verkligt war af Gud eller af dig själf eller ändtligen rent af från djefwulen, om hwilken ju uttryckligt är sagdt, att han för att bedraga oerfarna själar förfäpplar sig till en ljusens ängel. Det är åtminstone ett allmänt bekant saksförhållande, att de inre känslornas och hjerteerfarenhetens område är utfatt för det största själfbedrägeri. Det är genom tydliga exempel bewisadt, att redan hundratals själar hafwa trott, att det eller det wore dem tillförsäkradt genom gudomlig ingifwelse eller den Helige Andes werkan på deras inre; men sedan har det dock wisat sig, att det war en willa. Vär dersför här af förstå det lilla språket: "den sig på sitt hjerta förlåter, han är en däre". Det gifwes intet bedrägligare och falskare ting än menniskohjertat.

Intet bedrager och förbländar oss mera än vår egen känsla. Och huru skulle det kunna annorlunda vara? Är icke människohjertat helt och hållet förderfwadt och ondt allt ifrån ungdomen? Huru skulle det då vara möjligt, att den Helige Ande redan wid en människas första wäckelse och omwändelse kunde verka så rent och oblandadt, att wi alltid fullt säkert och tillförlitligt kunde urstilja, huru mycket af våra inre känslor är från Gud, och huru mycket i desamma ännu är menfsligt och naturligt. Nej, det är alls intet twiswel, att just i känslan af tröst, inre ljus och glädje, som människan har i början af sin omwändelse, inblandar sig ännu ganfka mycket orent och blott menfsligt, som sedermåra icke wisar sig vara äkta och hållbart, utan som för det mesta åter försvinner eller måste genom den Helige Andes fortsatta tuft luttras och helgas. En nykter kristen, hwilken på allwar frågar efter, huru han skall blifwa rättfärdig inför Gud och salig, och för hwilken det icke är nog att underhålla sig med ljuswa känslor och rörelser eller att efter eget behag utwälja en själfgjord andlighet, o, huru ofta upptäcker och erfar icke en sådan under swåra strider och anskäftningar sitt arga hjertas själfbedrägeri och måste med bårwan säga: "alla människor — det egna hjertat ej heller undantaget — äro lögnaktiga" (Ps. 116: 11; Rom. 3: 4). Det är blott ett, som icke kan ljuga och bedraga, blott ett som allena är fast och wist på jorden — nämligen Herrens ord. Hans ord äro sanningen. Swad deri är sagdt och skrifwet, det gäller för ewig tid.

Huru skall då en människa komma till omwändelse och tro, huru skall hon börja att blifwa wiss om sina synders för-

låtelse? När någon kommer till kännedom om sina syndar, så skall han, 1) pröfwa sig, om han står i en rätt bot och bättring, om han alltså erkänner synden till hennes egentliga wäsen såsom en fränkning af Gud och öfwerträdelse af hans bud, hwarigenom wi hafwa förtjent ewig fördömmelse; om han widare rätt erkänner synden icke blott till hennes yttre utbrott utan också till hennes inre onda rot i hjertat, om han uppriktigt och rättsskaffens lider deraf och hungrar och törstar efter rättfärdighet, samt om hon ändtligen icke genom egen kraft och rättfärdighet utan allena genom Jesu Kristi blod begär att vara löst, salig och ren från alla syndar. Finnet sig nu människan i ett sådant tillstånd af sann bättring, då skall hon 2) låta wisa sig till Guds ord och ur desamma låta förklara för sig Guds rådslut till syndares frälsning, huru Kristus också dött för henne och derigenom förwårfwat henne nåd, och huru Gud också lofwat och tillsagt henne denna nåd i sitt ord. Detta skall nu syndaren i tron fatta och anamma. Alltså, märk wäl, syndaren skall icke med sin bön förwårfwat eller arbeta sig till eller tillkämpa sig den gudomliga nåden. Bönen skall ej heller vara medlet, hwarigenom wi arbeta oss in i eller uppsvinga oss till ett själsstillstånd, hwarigenom wi känna oss inwårtes försäkrade om våra synders förlåtelse, utan — tänk på oswan anförda exemplet — såsom om någon gånge oss löfte om sakter hjälp i stort jorbistt elände och armod, så gifwer oss Kristus det wissa löftet i sitt ord, att alla våra syndar skola förlåtas, och att wi skola vara hupna ur all nöd till ewig tid. När nu en människa i botfärdighet bekänner

sin syndanöb, så har hon närmast alltså intet vidare att göra än att just blott tro det, som hon här hör af Herren Kristus, eller hwad han i sitt ord lofwar och tillsäger henne om sin nåd. — Men emedan ingen menniska kan sannfärdigt tro detta af eget förnuft eller af egen kraft, därför skall syndaren 3) också lära, huru han skall bedja, nämligen att Gud måtte genom sin Ande gifwa honom kraft att tro hans ord och löfte och att alltså blifwa ett rätt Guds barn. Med ett ord, han skall alltså icke göra som en känslokristen och bedja om nåd i den meningen, att wi måste genom vår bön och kamp först erhålla nåden. Nåden är redan för handen. Kristus har ju för länge sedan fullbordat återlösningen, försonat alla våra synder, och detta låter han förkunna i sitt ord. Detta skall syndaren blott tro, och blott derom skola wi bedja, att wi må få kraft att tro det som läres och lofwat oss i Guds ord, nämligen att Kristus har oss sannfärdigt förlossat och gjort oss saliga genom sitt dyra blod.

Denna en människas salighets eller omvändelses ordning kan du ganska skönt och tydligt låta wisa dig af bland andra Luther, som lär oss i sin lilla katekes i första hufwudstycket, de tio buden eller lagen, hwaraf en menniska skall komma till kännedom af sina synder och till bättring, i det andra hufwudstycket tron, hwari säges och förehålles oss, huru den botfärdige syndaren skall trösta sig med Kristi förtjenst och återlösning i sitt blod och ändtligen i tredje hufwudstycket, huru menniskan skall bedja, nämligen på det hon genom bönen må af Gud få kraft att tro allt det som står skrifwet. — Der nu en menniska i sådan ordning gör bättring, tror på Kristus

och beder, der kan det icke fela, att också trons frukter så småningom wisa sig och att genom den helige Andes kraft och werkan kärlek, frid och fröjd o. s. w. uppkomma i själen.

Men dock är det alltid så, att detta är trons och Andens frukter, som komma först härefter. Men hwad är den enda grunden, på hwilken en kristen efteråt så wäl som förut skall grunda och bygga sin tro och förtröstan, och hwaraf han skall hemta wijsket, att synderna nu äro honom förlåtna? Guds ord och de heliga sakramenten allena, hwari Gud lofwar, tillsäger, gifwer och meddelar oss sin nåd.

Och hwilken har del i detta löfte om nåd och salighet, hwilken wägar således med full wijsket tillegna sig syndernas förlåtelse? Den som tror och blifwer döpt, han skall warda salig. Se då alltså först blott noga till, huru den sanna tron beskrifwes i Guds ord, och huru den i det föregående här är framstäld och pröfwa dig derpå för det andra, om du igenkänner och finner hos dig en sådan rätt tro, som Guds ord beskrifwer (2 Kor. 13: 5). Är det saligt, då skall du trots synd, werld och djefwul icke twisla utan wara af Guds ord wiss, att du är en troende kristen, ett Guds barn och arfwinge till det ewiga lifwet. (Forts.)

Den har försörjt sina barn wäl, som åt dem förwarat en statt af suckar och tårar, dem han i sin andäktiga förbön utgjutit och uppsändt till Gud för dem. Bönen är den bästa hägnaden fring huset; ingen djefwul kan bryta genom den. Bönen är ett arbete som ger den mesta vinningen och hwarigenom Guds wälsignelse kommer öfwer huset. — Bönekammaren är den källa hwarur hela hushället wattnas. S c r i b e r.

(Infänt.)

Var tröst — se på Jesus!

När allt synes mörkt uppå jorden,
Och werlden ej blidt mot dig ler,
Mins, Jesus är menniska worden,
Han alltid i kärlet dig ser.
Han älskar små barnen så käro,
Han skyddar mot brännande sand.
Han skall dig för himmelen näro,
Han skall ta dig hem i sitt land.

Och är du helt modfäld och swager,
När lifsom i natten du går;
Wet, Jesus då bördan sjelf drager;
Af nåden du salighet får.
På nåden här lefwer ditt hjerta,
Af nåden är du en Guds lem,
Och detta i trots af all smärta.
På nåden Gud tager dig hem.

Du synes som stundom borttagen
Af sorgen, så tård jer du ut.
Du ängslas, du jagas af lagen,
Och mins ej, att den tagit ut
Sin fordran af menniskoslägtet,
Då Jesus för syndare dog.
Ja, Jesus har löst dig ur häftet,
Låt detta för dig wara nog.

IBland synes friden bortwita,
Och oro och sorg blott stå qwar,
Men Jesus dig aldrig skall swita,
Han beder för dig alla dar.
När detta du wet, hwarför klaga?
Hör, kasta på Jesus din sorg.
Han skall ju förwisso dig taga
Till sig i sin himmelska borg.

När kors och bekymmer dig trycka,
Här nere i sorgernas land,
Och synden och satan dig trycka,
Som hade de dig uti hand,
Så tänk då på hemmet det stöna,
Som Jesus beredt sina små;
Der han skall med sällhet dem tröna,
Som fast uti trona här stå.

Tänk också, min wän, hwilka fröjder
Att hafwa i Jesus sin stadt,
Han förer dig uppå Guds höjder,
Och detta fast allt synes natt.
Han uti sin nåd sig förbarmar,

Och tröstar dig uti din pust.
Han bär dig på Trälsarearmar
Hemåt till den fridfulla kust.

När tusende år re'n förslutit
I landet det stöna hos Gud,
Så skall dock den kärlet Gud gjutit
I hjertat på älskande brud,
Ej der utaf någonting störas
Bland helgon i sällhetens höjd.
Af Gud skall du lydlig blott göras,
Han för dig från fröjd och till fröjd.

O, sällhet, o fröjd utan ända
För dig, min wän, hwem du än är,
Blott helt du till Gud will dig wända,
Som all denna sällhet beskär.
Och detta är lön för den möda,
Som du ej, men Jesus utstått,
Då han sig oftydlig lät döda
För släktet, som honom försmått.

G—n.

Varan af att begå den hel. natt- warden owärdigt.

1 Kor. 11: 29, 30.

Den owärdigt äter och dricker, han
äter och dricker sig sjelf domen, icke åt-
sfiljande Herrens lekamen.

Icke åtsfiljande Herrens lekamen,
nämligen icke åtsfiljande den i nattwar-
den gifna Herrens lekamen från wanlig
spis. Och utan detta åtsfiljande eller
urfsfiljande äter och dricker han sig sjelf
"en dom, som kan yttra sig på många
sätt". Om en sådan dom talar äfwen
v. 30.

Derför äro ock många swage och franke
ibland eder, och en stor del sowa.

Äfwen kroppslig swaghet, sjukdom
och död uppgifwas alltså som straffdo-
mar till följd af ett wanhelgande bruk
af den heliga nattwarden, således straff
i detta lifwet. Likwäl nyttjar aposteln
om dem, hwilka af sådan anledning fått
en tidigare död, det mildare uttrycket

“affomnade”. Det är ju icke möjligt, att dessa himmelska krafter skulle vara utan verkan! De äro lifskrafter för tron, de äro döds krafter för otron. För de trogna, då de ömwardigt anamma dessa nådegåfvor, medföra de wåda, såsom här antydes.

Fjellstedt.

(Insändt.)

En öppen fråga.

Är det rätt och enligt med Guds ord och ett rent samwete, samt med den kristliga kärleken öfwerensstämmande att en församling tager medlemmar från den andra eller att en sådan utgående medlem ej ens säger ifrån eller begär utträde och söker få attest med sig? Eller hwart kommer man till sist om det så skall fortgå? Borde det icke finnas någon ordning, äfwen om man ej frågar efter god kristlig ordning?

Så har händt, att personer och familjer stått två församlingar i en längre tid, ja, warit embetsmän en ny församling, innan de gått ut ifrån den de förr tillhört. Borde det icke finnas så mycken ärlighet hos en, som vill stå såsom medlem i en kristlig församling, att han handlar öppet och säger rent ut hwad han menar? Borde icke en prest fordra af sina medlemmar, att de skola wara ärliga? Många gå och lemna en ett och två års afgift obetald och ändå wilja wara goda kristna. Huru skall Gud anse sådana?

En annan sak. När någon blifwit för grofwa synder utesluten ur en församling, borde ej en sådan, innan han mottages i en annan församling, söka upprättelse der han åstadkom förargelsen? Men huru handla många! Man tager

dem ej blott upp till medlemmar utan och till prester. Här war nyligen en baptistprest, som är en utesluten medlem ur en af våra församlingar.

Hwart tager det wägen med kyrkotuten? Gud hjelpe! När skall samwetet wafna och Guds ord få sin rätt!

Denna “öppna fråga”, på hwilken Insändaren söker svar, är ju icke swår att beswara. Det är uppenbart, att de som handla så, som i den insända frågan är framställdt, göra det på den grund att de anse sig frommare och heligare än andra och därför behöfwa icke göra något afseende på dem. Sådana må då och betraktas som de tjuftar och röfware, som stiga annorstädes in än genom dörren och hwilkas affigt endast är att bortrycka och förstingra fåren. Ännu wärre är det, då dylika partier mottaga och med högt förtroende hedra dem, som blifwit af ett samfund på rätta grunder uteslutna. Detta är ju det samma som om en tjuv ginge med sitt stulna gods till en annan än den, från hwilken han stulit, och bekände för honom, huru illa han gjort, och denne tröstade honom i hans bekymmer, inbillade eller werkligt, emedan han erkände synden och föresatt sig att blifwa en annan menniska. Det hjälper sådana fariseiska partier litet, att de ansett sig hafwa ommänt syndaren; synden är oförlåten, tills den blifwit erkänd och förlåtelse af menniskor sökt der synden blifwit begången.

Det orätta förhållandet i dylika frågor wisar ej allenast sjelfförtroende, och kärlekslöshet emot andra, utan släcker äfwen det inbördes förtroendet och kärleken samfundet emellan. Det wärsta är dock, att det motverkar och förstör all rätt församlingstuf. Att katolikerna

göra så, må man icke förundra sig öfver, emedan alla andra samfund äro för dem lättare och förtappade; men bland protestantiska samfund borde detta ej förekomma, då de ju wilja hafwa ordet till rättesnöre. Ty wärr går det allt för ofta och allmänt till så, som infändaren påpekadt. Men hwad ondt man än må säga om vår kyrka, gör hon sig dock icke skyldig till dylik praktik. Må Gud alltid bewara henne derifrån!

Swarjehanda.

Pastor Cederstam har emottagit kallelse till församlingens i Marion Hill, Kans., pastor; hwad swar han gifwer är ej ännu känt, ehuru man förmodar att han antager den.

— Pastor Abrahamson i Altona har blifwit kallad af Kansaskonferensen att under en tid af två månader verka såsom resepredikant i Nebraska.

— Onsdagen den andre dennes nedbrann pastorshuset i Elmsborg, Kansas; pastor Norling, nyligen ditsflyttad, med familj, war ej hemma. Under den warma förmiddagen tog det ej mer än omkring 15 minuter, förrän den wackra boftaden war förwandlad till aska. Man förmodar att gnister från skorstenen antändt det torra taket. Endast en soffs och ett litet bord samt ett par gamla stolar kunde utlös. Annars gick allt förloradt: säng- och gångkläder, ett wärdefullt bibliotek m. m., och derjämte ett hundra dollars kontant, som pastor Norling just fått låna för att kunna försä sig med det nödiga af hushållsred m. m. I sanning äro dessa omständigheter ömmande och kunna uppväcka medlidssamhetens bistånd. Huset, som till-

hörde församlingen, war brandförsäkradt, fastän förlusten det oaktadt måste blifwa känbar.

Den förlorade ringen.

En elegant klädd dam wandrade en dag uteder en af Paris' lifligaste gator. Af någon anledning drog hon den fina handfsten af sin hand, hwarwid också en dyrbar med diamanter rikt besatt ring gled af hennes finger. Ringen föll till marken, rullade ned i en rännsten och förswann i dess swarta, smutsiga watten.

En arbetare gick just förbi. "Käre man", sade damen, "war god och hjälp mig! Min ring har fallit ned i denna rännsten. Jag ger er dessa fem francs, om ni hemtar upp den åt mig". Arbetaren såg på de glänsande mynten med glädje. Han wesk upp sin rockärm och sökte upprepade gånger i slummet, men utan att finna hwad han sökte.

"Jag fruktar, att er ring redan blifwit bortförd af watten", sade han, i det han uppstod. Han gjorde ännu några försök; damen gaf honom de fem francs för hans möda, hwarpå han gick vidare.

Men damen wille ännu icke skilja sig från den plats, der hon sett sin ring förswinna. Efter någon öfwerläggning wesk hon upp sin med dyrbara spetsar försedd klädningsärm och grep med sin fina hwhita hand uti det orene watten. Med sina fina fingrar gräfsde hon i slummet, men hon hade också den glädjen att finna sin klenod.

Förnöjd tog hon ringen ur smutsen och bekyndrade sig säga om de frågande, förwånade blickar, hwarmed de förbigående betraktade henne. Hon gick till nästa pump, under hwars klara, renan-

de watten all orenhet snart förswann från hennes hand och arm. Förnöjd och glad gif hon derifrån med sin dyrbara ring för att för framtiden bättre taga wara på honom.

Det gifwes ännu dyrbarare saker på jorden än diamantringar. Det är de irrande, förlorade menniskosjälur, hvilka lifa ofta äro djupt nedsjunkna i syndens smuts och dy. Skola wi wäl då sly en liten möda, om wi kunna hoppas att rädda en odöblig själ? Med penningestänker allena uträttas ej allt, man måste sjelf gripa werket an dermed och söka — då finner man.

Om det heliga Fader wår.

Mellan Fader wår och Fader wår är en stilnad. Det synes tydligt, om man jämför det sätt, hwar på en girigbuk och en munt i Bayern båda Fader wår. Den girige bad sålunda:

”Fader wår, som är i himlen! — är icke han med penningarna kommen? — Helgadt warde ditt namn — fem procent är för litet, — 8 på hundra, det kan gå an. — Tillkomme ditt rike — men man måste ha god pant — ske din wilje, såsom i himlen, så ock på jorden. — Der går allt för mycket åt i huset — Wårt dagliga bröd gif oss i dag — hur kan jag skaffa det i längden? — Och förlåt oss våra synder, såsom ock wi förlåte dem oss skyldige äro — Ja, till galgen med den bostven som bedrog mig — Och inled oss icke i frestelse, — I morgon äter jag hos min måg — Utan fräls oss ifrån ondo — och så gör jag den inbesparing.”

Annorlunda bad den bayerske munken, Georg Carpentarius, som 1527 blef bränd i München. Då man utförde ho-

nom till afrättsplatsen och en prest, som åtföljde honom, föreläste Fader wår, bad han ganfka andäktigt med och lade några ord till hwarje bön sålunda: ”Fader wår, som är i himmelen, — ad hur hjertligt längtar jag så bo hos dig! — Helgadt warde ditt namn. — O, min Gud, huru kallt och sömnigt helgas ditt namn i werlden. — Tillkomme ditt rike — det hoppas jag för wisso, att jag i dag skall ståda ditt rike. — Ske din wilje, såsom i himmelen, så ock på jorden — här är jag, käre himmelske Fader, låt din wilja — icke min — i dag ske med mig. — Wårt dagliga bröd gif oss i dag, — Jesus Kristus, det rätta himmelsbrödet, ware i dag min mat; det jordiska brödet skall jag icke mer äta — Och förlåt oss våra skulder, såsom ock wi förlåta dem oss skyldige äro. — jag förlåter alla mina fiender och owänner af hjertats grund. — Och inled oss icke i frestelse, utan fräls oss ifrån ondo — Du fromme Gud, du skall utan allt twiswel nådeligen förlossa mig ifrån allt ondt! — Sedan munken så bedid, slutade han offentligent sitt lif med Jesu namn.

Tänt wäl efter på hwilketdera sätt du beder Fader wår.

Iron kan passande liknas wid hjertat, hwilket alltjemt fortfar uti sin rörelse och werkan och meddelar hela troppen lifskraft.

S c r i v e r.

En gudfruktig menniska, som af elakt folk blir förföljd och trängd, är lik ett träd, som står ute på wida marken; ju mera wädrer stormar deruppå, ju djupare och fastare slår det sina rötter.

S c r i v e r.

Texter för Söndagsskolan.

Tredje kvartalet.

N:o VIII. — Den 20 Aug.

Mark. 12: 1—12.

De onde wingårdsmännen.

Inledning. 1. Tid och ort. Emedan detta är en fortsättning af föregående, så stredde det på den sista dagen af hans läroembete och i templet. Sedan Jesus tystat de öfverste prästerna och de skriftlärda, talade han till dem trenne liknelser. 1. Om de två sönerna (se Matth.); 2) denna i vår text och 3) om konungens bröllopp. Han håller i dessa liknelser en spegel emot dem, att de må se sig själftwa.

2. Parallellställen: Matth. 21: 33—46; Luf. 20: 9—19; Ef. 5: 1—7.

3. Frågor. Mins du hwarom förra texten handlade? Huru tyftade Jesus sina hender? Blef Jesus också tyft? Huru talade han? Huru många liknelser framstälde han? Hwad var hans mening dermed? Hwarom handlar denna text?

Gustafspråk: Den stenen, som byggningsmännerna förlästade, är till en hörnsten worden. Ps. 118: 22.

Ämne: Hwad Gud gör för menniskorna, och huru de bemöta honom.

I. Wingården (v. 1).

II. Sändebud att hemta frukten (v. 1—2).

III. Förfästanbet af sändebuden (v. 3—8).

IV. Följderna deraf (v. 9—12).

A. A n m. B. 1. "Han begynte tala till dem", näml. de fariseer och skriftlärde, men också i närvaro af en stor hop folk. — "en man"; tyder här på Gud. — "En wingård"; betydelse Guds rike. 1) Judafolket; 2) den kristna kyrkan; och 3) hvarje hjerta. (Denna liknelse var något, som de borde kunna förstå; ty öfverallt woro wingårdar anlagda. "Gärde — en gård". En omhågnad antingen af törne eller sten begagnades omkring wingårdarne. Detta tyder på de lagar och inrättningar, hvarigenom judarna afstildes från andra folk. Den kristna kyrkan har också sina ordningar. "En press". Den grof ned i jorden eller blef huggen i sten. Man lade drufworna der och trampade ut saften, som derifrån leddes i kärl att förwaras. — "Ett torn", att man derifrån

skulle kunna bewaka wingården och förswara den för tjuftar och odjur, som kunde stada wingården. Allt detta ihftar på de förmåner som Gud gifwit så wäl judarna som sin kyrka och själarne. "Wingårdsmännen". Dessa woro bland judarna deras styresmän och ledare och lita så i kyrkan, biskopar och lärare och sedan hwar och en ensild, som borde låta sitt hjerta wara en plats för Guds rike. "Främmande land". Detta mena somliga är temligen starkt uttryckt, ty det grekiska ordet kan också betydga: gå undan till en annan ort. Gud synes sinndom draga sig undan för att pröfwa sitt folks lydriad.

B. 2. "Då rätta tiden war", fruktens tid. När folket kommit till ro i Kanaans land kunde Herren med rätta wänta, att så kärlek, lydriad och tjenst. Herren fordrar aldrig i förtid. Han plantar och wattnar först genom sina nådemedel. Fruktens tid är sedan för oss alltid. Gud söker ständigt frukt, sedan han gjort förberedelser dertill. "Tjenare", det är profeterna och andra Herrens sändebud. Han "sände", d. v. s. han lät dem framträda bland folket på olika tider och med hwar sina särskilda kallelser. Wingårdsherrens tålmod blir härigenom wisadt för att framställa den långmodige Gudens stora mildhet och underbara godhet. Hwarje uppmaning wi så att älska och tjena Gud, hwarje gudstjenst, hwarje predikan, hwarje Andens maning till bättring, jemte många andra stidelser — allt är en tjenare som Gud sänder till oss för att se, om wi wisja honom den frukt wi äro skyldiga honom. Sådan frukt som bättring tillhör, rättfärdighetens frukt till Guds pris.

B. 3—8. Slogo honom (märk de wägrande graderna i deras ondsta!) I stället för frukt fick tjenaren hugg och slag. Så gif det med Esajas, Jeremias och andra. "Sonen" är Jesus själf. Så bewisar Herren sin stora långmodighet och kärlek emot ett argt och otroget släkte. "Så warber arfwedelen wår". De insågo, att Kristi lära skulle förderfwa deras inslytande och magt öfwer folket, och dertill, om de dödade Jesus, kunde de behålla detta för sig själfwa. O hwilket misstag! Hellre bör man säga: denne är arfwingen, låtom oss trö på honom, så blifwer arfwedelen wår.

B. 9. "Gifwa wingården åt andra", åt hedningarna, somingo mottaga Kristi rike (se Apg. 13: 46). Gud är icke bunden wid något folk. Han kan dertill flytta ljusastaten i alla and. — B. 10. "Denna skrift". Ps. 118: 22. "Ste-

nen" är Kristus, byggningsmännen judarna, således samme som vingårdsmännen. "Hörnsten". Den förnämsta i grundvalen. Han både uppbär och sammanhåller sin församling.

B. Frågor: I. Om vingården. Till hvem talade Jesus denna liknelsen? Hvem är mannen? Hvad betecknas med vingård? Omhågnad? Pressen? Tornet? Hvad tjänade tornet till? Huru kan kristna kyrkan betecknas med vingård? Hvilka äro byggnadsmännen? Kan du för din egen del vara inbegripen i liknelsen? Hvad har Gud gjort för dig att du må vara hans egenom?

II. Sändebuden. Hvar för egaren? Huru kan det sägas om Gud? Hvad frukt väntade han? Hvad väntar han af oss? Hvem sände han? Kommo de i förtid? Huru sänder han bud till dig?

III. Huru sändebuden bemöttes. Hvad gjorde vingårdsmännen med sändebuden? Huru blefwo profeterna bemötta? (Se Ebr. 11: 36—38. Stenade, sönderhuggne o. s. w.) Kan du nämna några af dem? Huru bemöttes Herrens sändebud nu? (L. ex. Bibel, sabbaten, den Hel. Ande?) Hvem sände han till sif? Hvem är sonen? Hvad bewisar det att han sände honom? Huru blef han bemött? Huru blir han bemött i våra dagar? Hvad göra wi? Finnes der något hopp för dem som förakta Kristus?

IV. I wenne följder. 1) Hvilka straff fingo de onde vingårdsmännen? Sw. De förlorade vingården och blefwo sjelfwe förderfwade. Huru gick det med staden? (Se Luf. 19). Huru går det om wi förakta Kristus? — 2) Hvilken profetia uttalade Jesus? Swar finnes den? (Ps. 118: 22, 23.) Hvad menas med stenen? Byggningsmännen? Semf. Matth. 21: 44. Hvad sökte de göra med Jesus? Hvad låg i wägen?

Rådor.

1. Kristi rike skall triumfera; men de som förakta honom stola förgås.

2. Gud gör allt för sin kyrka och för oss, att han må få frukt.

3. Nu om någonsin behöfwer kyrkan ett starkt stödd, ty många wilja förderfwa wingården.

4. Ju mera nåd wi få, desto mera frukter, tro, bönn, kärlek och lydnad väntar Herren.

5. Den som will bli ett Herrens sändebud måste bereda sig på bespottelse och lidande.

6. Sonens sändande är högsta bewijet på Guds kärlek och förbarmande.

7. Gud sänder ännu många tjänare till oss.

8. Huru mycket Kristus än föraktas; hans rike skall ändå hafwa framgång.

9. Vi äro Guds återwerk, Guds byggning.

Tillkännagifwanden.

Skolåret 1882—1883.

DET NYA SKOLÅRETS HÖSTTERMIN vid Augustana College & Theol. Seminary i Rock Island, Ill., kommer, såsom härmed tillkännagifves, att taga sin början fredagen den 1 instundande September kl. 9 f. m.

De, hvilka såsom studerande redan tillhöra Aug. College eller Seminary och der äro fortsätta sina studier, uppmannas, på samma gång de härmed bjudas välkomna tillbaka, att punktligt infinna sig vid läroverket till ofvannämde tid. Skulle oöfvervinneliga hinder göra, att någon icke i ordentlig tid kan anlända, bör undertecknad derom blifva skriftligen underrättad. Den, som utan sådana hinder och utan att underrätta derom försummar att i vederbörlig tid infinna sig, får skylla sig sjelf, om han, annat obehag att förtiga, vid sin ankomst finner sitt rum intaget af en mer påpasslig kamrat.

Ynglingar, som önska vinna inträde såsom studerande vid läroverket, böra på förhand göra anmälan derom hos undertecknad. I händelse de förut bewistat någon läroanstalt eller åtnjutit privat undervisning och derigenom ega några rekommendationer eller intyg om förvärfvade kunskaper, böra de låta dessa (rekommendationer och intyg) åtfölja sin anmälan, hvari de för öfrigt böra angifwa sin ålder samt den kurs de tänka genomgå liksom ock den klass de äro söka inträde uti.

Såsom ersättning för vid läroverket åtnjutna förmåner erlättes i ett förallt—utom en inträdesafgift (\$5.00 vid inträde såväl i Prepar. Department som i College, \$3.00 vid inträde i Seminary), som hvarje nykommen studerande betalar vid sitt inträde—den mycket billiga afgiften \$2.60 i veckan af fullt betalande studerande i Prepar. Depart. och \$2.75 i veckan af fullt betalande studerande, som tillhöra någon af läroverkets högre afdelningar. Af dessa belopp erlättes 2.00 för spisning och böningsrum med dertill hörande förnödenheter, och resten erlättes för undervisning. Halft betalande studerande erlättes för spisning och böningsrum endast \$1.00 i veckan, men för undervisning samma belopp som de fullt betalande. Dessa afgifter betalas alla i förskott. Frielewsafgiften är \$8.00 för höstterminen och \$12.00 för vårterminen. Med sängkläder måste studerande i regeln förse sig sjelf.

Den 31 Augusti, dagen före läroverkets egentliga öppnande hålles dels uppflyttningsexamen såväl med dem, som vid vårterminens slut uppflyttades villkorligt, som med andra, bör då vara der tillstädes och dertill anmäla sig, dels inträdesexamen med nykomna studerande. Hvar och en studerande, som denna termin vill blifva uppflyttad eller vinna inträde vid läroverket, bör då vara der tillstädes och beredd att undergå den för ändamålet nödiga examen.

Ansökningar om understöds erhållande vid läroverket böra ställas till edukationskomiteen och adresseras till undertecknad. Som vanligt böra sådana ansökningar åtföljas af den sökandes egen kortfattade lefnadsteckning, hvari bland annat upplysning bör lemnas om den sökandes kristliga erfarenheter. Derjemte bör upplysas om den sökandes ekonomiska omständigheter och ändamålet med hans studier. För att kunna erhålla understöd vid läroverket af allmänna medel måste en studerande ibland annat tillhöra College- eller Seminary-afdelningen.

Ansökningar om inträde i Seminary skola ställas till edukationskomiteen och adresseras till undertecknad. Alla ansökningar böra vara i mina händer senast den 15 instundande Augusti.

Dessutom måste, enligt edukations kom. beslut, de, som äro friclever, vara beredde att vid terminens början fullständigt uppgöra med läroverkets kassör, rörande allt som kan vara obetaldt från föregående år.

Vid sitt 1880 hållna möte fattade synoden det vigtiga beslutet, att den "reallinie" [scientific course], som hittills afslutats i Förberedande Afdelningen, hädanefter skall fortsättas genom hela College och att studerande således kan, utan att behöfva tillägna sig de klassiska språken, graduera efter att hafva genomgått en fullständig kurs i de ämnen, som tillhöra den högre allmänna bildningen. Derjemte kommer det engelska språket att, så långt möjligt och lämpligt är, användas som undervisningsspråk.

Augustana College, Rock Island, Ill.

T. N. HASSELQUIST.

Norra distriktet af Iowa-konf. håller följande möten: I Sioux City d. 15 Aug. och börjas det kl. ½8 på qvällen (då äfven under mötet församlingens kyrka skall invigas); samt i Iowa den 22 Aug. och börjas der kl. 10 f. m. Samtalsämne i Sioux City Ebr. 10; 10; i Svea Fjerde Hufvudstycket af Luthers Villa Katekes.

Kommen från när och fjerran!

A. Sundberg, sekr.

New York konferensen sammanträder till ordinarie möte i Pontiac, N. J., den 31 Aug. kl. ½8 e. m.

Alla som ämnat sig till mötet, pastorers så väl som ombud och andra besöfvere, ombedjas att före den 20 Aug. genom postfört anmäla sig hos pastor L. D. Linnell.

J. Mellander, sekr.

Galesburg-distriktet af Ill. konf. håller, w. G., sitt nästa missionsmöte i Princeton och Whyanet, Ill.

I Princeton börjas mötet med predikan måndagsaftonen kl. ½8 den 21 Aug. 1882 och fortsättes påföljande tisdag med diskussion öfver Ebr. 10: 19—25. På aftonen avslutas med strift och nattvardsgång.

I Whyanet börjas det tisdagsaftonen kl. ½8 den 22 Aug. med predikan och fortsättes påföljande onsdag med diskussion öfver ämnet: "Hvad är bland oss söndagsstolans ändamål, och hvad hafva vi med afseende derpå att iakttaga?"

Alla äro välkomna!

Princeton den 1 Aug. 1882.

S. A. Sandahl, sekr.

Unionsmissionsmöte hålles af Smoky Hill, Clay Center och östra missionsdistrikten i Marion Hill, Kan., den 24 och 25 nästkommande Aug. och börjas kl. 10 f. m. Som vigtiga saker komma att behandlas uppmanas alla pastorer i distrikten att godhetsfullt infinna sig.

Axel M. LeBeau.

Smoky Hill, dist. sekr.

Konferensmöte. Illinoiskonferensen af Augustinasynoden sammanträder, enligt wid dess senast hållna möte fattade beslut, i svenska lutheriska kyrkan i De Kalb, Ill., tisdagen den 19 nästkommande Sept. kl. 7 e. m., då högtidlig gudstjänst firas, hvarwid konferensens ordförande, pastor J. Wikstrand, håller konferenspredikan.

Vertställande komiténs ledamöter sammanträda i pastor C. J. Malmbergs hem dagen förut kl. 4 e. m.

Chicago den 3 Augusti 1882.

Carl Edwald, konf. sekr.

Rock Island-distriktet af Illinoiskonferensen håller sitt nästa missionsmöte i Andover, Ill., och börjas det samma med gudstjänst Onsdagskvällen kl. ½8 den 23 Augusti. Samtalsämne under mötet blifwer 14 och 15 art. i Augs. Bek.

B. J. Brodine, sekr.

Missions-Afdelning.

Fosterlands Stiftelsens 26:te årsmöte.

Pastor Westons hälsningstal.

I Guds Faders och Söns och den helige Andes namn.

Vi bedja dig, Herre Gud, att du wille wara när oss och rikligen gifwa oss din wälsignelse, när wi samlas här wid början af ett styfkonmöte. Låt din helige Ande wara den, som styrer och regerar oss under detta möte, under dessa dagar, då wi äro tillsammans, och som hjälpar oss med en fridens hälsning redan denna första stund af vår sammanvaro. Kära Herre Gud, du har de dina strödda i werlden; du har en församling äfwen i vårt dyra fosterland. O, lär din församling att älska dig och att i kärlek tjena dig och ditt rik! Låt Andens enhet och fridens band samla omkring ditt kors, ditt segertecken, hela din skara och rusta densamma med din wapenrustning till en segerrik strid i ditt namn. Ja, war med oss från början till slut under dessa dagar och gif oss i denna dag en särskild wälsignelse, ditt heliga namn till ära.

"Ty Gud är mitt vittne, huru jag längtar efter eder alla i Jesu Kristi kärlek. Och derom beder jag, att eder kärlek måtte mer och mer öfverflöda i kunskap och i all erfarenhet, så att I kunnen pröfwa, hwad som är bäst, på det I mån wara rena och ofstraffliga till Kristi dag, uppfylde med rättfärdighetens frukter, som frambringas genom Jesus Kristus, till Guds ära och pris".

Herre helga oss i din sanning! Ditt tal är sanning.

Paulus talar här om, huru han längtade efter församlingen i Filippi, och samma kärlekens längtan efter bröder

spörjes i alla hans bref. Han war bunden wid alla församlingarna med kärlekens gudomliga band, och därför kan han säga: "Gud är mitt vittne, huru jag i Kristi kärlek trår efter eder alla". Det är ett kännetecken på de hjertan, i hwilka Kristi kärlek brinner, att de trå efter bröderna och systrarna i tron. Det är ett gudomligt band mellan alla, som äro födda från ofwan, det är ett gemensamt mål de hafwa för sig, det är en gemensam grund, på hwilken de bygga, och samma lefwande källa ur hwilken de ösa. Gud är mitt vittne, säger aposteln, huru jag trår efter eder alla. Der denna kärlek är utgjuten i menniskors hjertan, der uppstår och denna längtan efter bröderna, så att man söker deras umgänge och triswes i deras krets. Man går ut från werlden och triswes ej i de ogudaktigas råd och sitter ej på de bespottares bänkar, utan man älskar församlingen och tjänar den i kärlek.

"Och derom beder jag", säger aposteln, "att eder kärlek måtte mer och mer öfverflöda i kunskap och i all erfarenhet". Hwilkén stor sak är det ej han här beder för församlingen, då han beder att deras kärlek måtte allt mer och mer öfverflöda i all kunskap och erfarenhet. Hwarest det första spåda troslifwet börjar röra sig, der är det omgifwet af faror, och den, som tagit de första stegen på wägen till lifwet, frestas att wika af hit och dit och kommer ut för dessa pröfwande strider, af hwilka werlden är full, och då gäller det, att

detta nyfödda och späda kärlekslif måtte tillwäga i kraft allt mer och mer.

När aposteln talar om detta kärlekslif, så begagnar han derwid så starka uttryck, att man ej skulle förstå dem, om man icke wiste, att det är Guds werk det är fråga om. Ty huru skulle en swag menniska af sig sjelf kunna öfverflöda i all kunskap och all erfarenhet! Wi skulle warda förgångna i den första striden, wi skulle förlora segern första gången wi mötte fienden, om wi wore öfwerlemnade åt oss sjelfwa. Men hwarför kan en arm och swag menniska gå segrande fram genom werlden? Hwarför har församlingen i alla tider och i hela werlden kunnat öfwerwinna sina fiender och gått segrande framåt, och hwarför finnes det, trots allt motstånd, en församling ännu i denna tid? — Jo, allt derför, att det är Guds werk, hwarom fråga är. "Det är Guds werk, att I tron på den han sändt hafwer", säger derför Herren sjelf. Det är Gud, som gör att kärleken tändes i ett menniskohjerta; det är han, som gör, att den stiger upp i en allt mer lysande flamma. Det är Gud, som begynner och fullkomnar tron. "Gud är den", säger derför aposteln, "som i eder ett godt werk begynt och som äfwen fullbordar det till sin dag". Det hafwa Herrens trogna wetat, och derför hafwa de kunnat bedja om så stora saker och wänta, att deras böner skulle uppfyllas.

Jag beder, att eder kärlek måtte öfverflöda, säger han. O, det talas i Guds ord så ofta om detta öfverflödande i Guds rike. En "öfverflödande" nåd har han sändt i werlden genom Jesus Kristus. "Herren är stor och rif och mächtig öfwer alla dem, som åkalla honom". Och åter heter det, att han

förmår rikligen göra öfwer allt det, som wi bedja eller tänka. Beswer du i förening med lefwande Gud, så strömma lefwande krafter oupphörligt in i hjertat och genomtränga allt mer hela din warelse och din innersta kraft. Men hwad är detta annat än Jesu Kristi kärlek? Och den utvecklar sig widare och widare och öfverflödar i kunskap. Man lär känna den lefwande Guden allt mer och mer, och i samma mån jag lär att älska honom och hans wilja och i samma mån kärleken växer, så behöfwer jag ej uttryckliga ord på hwad han vill och icke vill, utan jag lär mig förstå hans Andes maning och följer den. Mitt hjerta blir allt mer finkänsligt för hwad som behagar Herren eller missagat honom. Jag lefwer i umgänge med honom och lär mig känna och älska honom och får då också weta hans wilja. Han uppenbarar den mer och mer för den, som lefwer i Kristi kärlek. Så öfverflödar kärleken i all kunskap. Jag får mer lära känna Gud och den han sändt hafwer. Och ju mera klarhertad jag blir, des mera skall jag också se Gud, såsom det heter: "Salige äro de renhertade, eller "klarhertade", ty de skola "se Gud". När Herrens kärlek får uppfylla hjertat, så blir du mer och mer klarseende, och du förnimmer mer och mer hans Andes inwerkning och får kunskap om din Gud och hans wilja och om dig sjelf och om tidens många dunkla frågor, ja, om ewighetens hemligheter. Du lefwer i en ljus werld och fröjdas åt den tillkommande härligheten, och kärleken i Jesus Kristus öfverflödar i all kunskap. Du får mera reda på bibelns härliga djup, och denna bok säger dig mer och mer härliga saker. Ur den lefwande bekantskapen med

och den lefwande kunskapen om honom
sjelf får du och nya erfarenheter af or-
dets kraft och den tillkommande werl-
dens kraft och af Herrens nåd och barm-
hertighet. Och så öfwerflödar Kristi
kärlek hos dig i all kunskap och erfaren-
het, och ju mer denna kärlek tillwäger,
ju mera kan man och pröfwa hwad bäst
är.

(Forts.)

Till en själ, som börjat wandringen till Zion.

"Så låt oss nu frukta, att wi icke försumma
det löfte, som är, att wi skola ingå i hans ro-
lighet, och att ibland oss icke någon blifwer till-
bata". Ebr. 4: 1.

"Swilken som sätter sin hand till plogen, och
ser tillbaka, han är icke beqwäm till Guds rike".
Luc. 9: 62.

Mel. "Hem jag längtar".

Låt ej någon från dig taga
Kronan — håll det som du har!
Men vill du till målet jaga,
Räkna ej på lugna dar!

Räkna ej på frid med werlden
Eller med ditt eget tött,
Ty i strid med synden, flården
Swilar man juft ej så fött.

Se dig likwäl ej tillbaka
På vår werlds fåfänglighet!
Dag och natt i wapen waka,
Tröghet fly och säkerhet!

Se på Jesus, han allena
Ger dig håg och kraft dertill.
O, låt honom sjelf dig rena,
Som han ensam kan och vill.

Wandringen är full af faror,
Wägen, ack, den är så smal,
Och på frestarns många snaror
Är ej heller något tal.

Men med Jesus wid din sida,
Stödd utaf hans läpp och staf,
Skall du öfwerwinna wida,
Till Hans pris, som segern gaf.

Synodens Hemmission.

Utdrag

ur förhandlingarne wid synodens
missionsstyrelses möte i Rod Island
den 28 Juni 1882.

Följande beslut fattades:

1:o. Att \$100 lemnas missionär
S. M. Hill såsom resepenningar för
honom och hustrun till Salt Lake City,
Utah.

2:o. Att missionären uppmanas att
till en början särskildt egna sig åt hus-
besök och bokspridning.

3:o. Att A. B. Pilja i Philadelphia
kallas till emigrantmissionär i New
York och att hans lön bestämmes till
\$800 för året.

4:o. Att ordföranden ålägges att
ansaffa passande traktater att tillhanda-
hålla missionärerna i så wäl Göteborg
som New York.

5:o. Med afseende på kyrkolotten i
Portland, Oregon, beslutades, att, så
snart nödiga handlingar rörande desam-
ma inkommit, ordf. och sekret. utföra
synodens beslut.

Frågan om den engelska missionen
upptogs äfwen wid detta möte och be-
handlades i öfwerensstämmelse med sy-
nodens i Altona i detta ämne fattade
beslut.

Wid synodens möte i Altona fatta-
des följande beslut rörande hemmis-
sionen:

a) Att synoden beklagar, att den för
närvarande icke känner någon pastor,
som kunde resa till westkusten för att der
fortsätta den afslidne pastor Wenders
arbete;

b) att missionsstyrelsen får i uppdrag att försäkra sig om kyrkoegendomen i Portland, Oregon för den der warande sw. ev. luth. församlingens räkning;

c) att sw. ev. luth. församlingen i Brooklyn, N. Y. bewiljas \$400.00 som hjälp till pastorslön;

d) att missionsstyrelsen anställer en immigrantmissionsnär i New York;

e) att missionsstyrelsen uppmanas att på lämpligaste sätt använda fru Rogendorf i missionens tjänst;

f) att med undantag af staden New York immigrantmissionen bedrifwes af de särskilda konferenserna inom hwar sitt område;

g) att \$200.00 användas för anskaffande af tjenliga traktater att sprida bland emigranterna i Göteborg;

h) att \$200.00 anslås till traktater och hjälp åt fattiga immigranter i New York;

i) att synoden gillar det af missionsstyrelsen fattade beslutet att begynda en mission i Utah och rekommenderar det fått för medels insamlande, som rapporten antyder;

j) att för sjömansmissionen i Philadelphia bewiljas \$200.00;

k) att anslagen till missionens bedrifwande för året bestämmas till \$5,500, hwartill de särskilda konferenserna skola bidra efter deras kommunikantantal.

Till missionsstyrelse walbes: pastorerne J. Wikstrand, B. Setterdahl, S. P. A. Lindahl och N. Nordgren samt hrr. Gustaf Johnson, A. P. Nelson, S. Hoogner och C. J. Samuelson.

Missionen i Utah.

Från vår nitiske och outtröttlige broder, pastor Telleen, hafwa wi mottagit följande skrifwelse från mormonstaden Salt Lake City, Utah. Wi hoppas, att den omtalade extra insamlingen till missionen bland mormonerna, under namn af "tusenmannahär", nu omedelbart måtte sättas i verkställighet. Wi tro, att saken skall tala så högljuddt och gripande till hwarje hjerta, som ömmar för mensklig nöd, andlig och lefamlig, att man icke skall kunna sofwa med lugn en enda natt, förrän man i Herrens Jesu namn nedlagt sin första gåfwa på detta altare.

Skrifwelsen lyder som följer:

"Kan Utah eröfras med 1,000 man?"

Den Jowabroder, som framkom med detta förslag, gjorde en god gerning, endast det nu ej blir blott ett förslag. Det måste nu sättas i werket, om deraf skall komma något godt. — Under synodalmötet i Altona samlades öfwer 60 rekryter till denna här. Wi behöfwa alltså wärswa ytterligare öfwer 900. Qwinnor och barn blifwa äfwen antagna. Hwem som will får sluta sig till denna frigarstara.

En äldre man sade till mig: "Då jag ser på min ringhet, tycker jag mig wara endast en half karl, men här will jag fylla twänne rum i leden. Medskrif mitt namn för \$10.00!"

Jag will nu föreslå, att hwarje pastor i synoden, utan att wänta på någon särskild utnämning, för Herrens Jesu skull åtager sig att blifwa en samlare af medel till denna wigtiga mission. Han rapporterar till sin konferenssafsör; denne åter till ladsören för synodens

missionsstyrelse, pastor B. Setterdahl, Orion, Henry Co., Ill. Der på en plats ingen pastor finnes, bör kyrkordet taga hand om saken. Meningen är alltså, att vi nu söka reda på åtminstone tusen (1,000) personer, som hvar för sig utfästa sig för minst \$5.00, att utbetalas under detta år.

J fällskap med broder Hill och hans hustru hittom jag den 11:te dennes, kl. 8:30 på qvällen. "Huru vi ej wistats här mer än en dag, hafwa vi dock hunnit taga en öfversigt af fältet. Detta är stort, ofantligt stort!" — Här uppräknas nu*

1) söderut icke mindre än 27 platser,

2) norrut 25. Alla dessa 52 platsernas namn äro i berättelsen utfatta. Derom säger br. L. sjelf: "Jag har utfattat namnen på de mera betydande platserna i Utah, der skandinaver, merendels swenskar, finnas, på det Augustanas och Missionärens läsare ej må tänka, att Utah är ett wilbt land, utan tvärt om är ganska tätt befolkadt. — På detta fält ställa vi nu ett par missionshyllon: br. Hill och hans hustru. "Hwad förflår det ibland så många!" Ett eller ett par fruntimmer med sant kristligt sinne och med kunskap och skicklighet att undervisa, böra så snart som möjligt kallas till deras hjälp. Bland mormonfamiljerna kunna qvinnor missionera lättare och med mera framgång än män; ty mormonqvinnorna äro för dem mera öppna att omtala sin nöd och sina sorger. Så är också skolhållning det egentliga härute, åtminstone de första åren.

*) De många namnen skulle kanske ej medföra något egentligt gagn, hvarför de blifwit utelämnade.

Det är en lust att se, huru amerikanska damer, yngre och äldre, gripa werket an. J, Sveriges döttrar, upp till ädelt wärf! Gud kallat er att rädda edra systrar, mormonismens förnedrade qwinnor.

Mormonismen har redan utbredt sig till Colorado, New Mexico, Arizona, Nevada, Idaho, Montana, Wyoming. Ingen stat, ingen landsdel, intet hem är trygt, om denna vampyr tillåtes att lefwa såsom hittills.

Twänne dagar sedan hittom en laddning af 900 mormoner, deraf 700 swenskar. Jag gaf mig i samtal med ett par af dem, bewakad af mormonmyndigheter. Då jag frågade hustrun, som war swenskt, om hon skulle wilja se en annan qwinna såsom hustru i sin mans famn, swarade hon med lugn och den säregna så betydelsefulla mormonblicken: "Om Gud will". Jag sade henne, att Gud will det icke, utan mannens lusta. Hon beklagade då, att jag såsom en studerad (!) man ej kunde se sanningen (?), och sade sig stola bedja Gud för mig, att han wille sända mig sin Ande. Om ett år eller två torde hon wäl få andra tankar.

Fram mot qvällen sammanträffade jag med tre norstrar. De hade hittommit för 9 år sedan såsom mormoner. Den ene sökte begabba all religion. Den andre sade: "Säg, hwad du will, men ingen kan komma ifrån religionen.

Denne, som hette "D.", hade i Norge varit gift. Någon tid efter, sedan makarne omsattadt mormonismen, blef hustrun hjukt. Mormonmissionärerna och deras wänner tillprejade sig allt, hwad dessa makar egde, utom det nödvändiga. En madras och ett lakan war qwar. Den förre behöfde wädras, det

fenare twättas, och medan detta stredde, måste mannen hålla sin sjuka hustru, som war full med liggfår, på sitt knä. Hon dog, och mormonvännerna inbjödos att bistå wid begrafningen, men kommo ej. Sedan liktåget afgått, infunno de sig i det fattiga sorghuset och utbrucko det anstafvade grafölet. — I Zion (Utah) skulles det blifwa bättre. Mannen hiffom med sina 5 barn och blef omgift. Men nu sjuknade han. Det war winter. Junga kläder, ingen wed, intet att äta. Saken anmäldes för "Bardets" biskop, som kom och uppsparkade dörren och till mannen, som i värk och plågor vred sig på golfwet, sade: "Ut och arbeta, din usling! Wi ha ingenting för dig. Hjelp dig sjelf!" Slutligen inkastades ett par blodiga fårskin för folket i huset att swe-pa sig uti. — D. sade: "Mormonerna hafwa ingen rättfärdighet".

Då D. blifwit bättre, högg han wed för sin biskop, men denne wägrade att betala för arbetet. Slutligen måste barnen ut och hopsamla gamla, utkastade bleckfannor, sälja dessa (100 för 25 cents) och så uppehålla familjens lif. — Han begaf sig bort att arbeta och hemfände \$5.00. Dessa stulos af ledarne. "Och dock", sade han, "war jag dem trogen i det längsta". Då barnen uppvuxit ("De äro ej mormoner, Gud ske lof". D.), blef han någorlunda wälbergad; betalte 10:de hwar tredje månad; gick 6 mil för att få gifwa \$60.00. Mormonskatten är drygare än i någotsomhelst land i werlden. D. sade: "Wi tyckte i Norge, att mormonmissionärerna predikade en högre religion än de döde statsprefterna. Men hade jag kunnat, så hade jag lemnat och gått hem strax efter min hiffkomst".

Mannens anletsdrag woro hårda och wisade trotset af en, som blifwit gäckad. Jag gaf honom mitt adreskort. När han betraktade det, wattenades hans ögon, och han sade, mera för sig sjelf: "Du-therisk pastor! Ja, jag mins en annan tid! I hafwen dock den sanna läran, ren och oblandad". Och så borttorkade han en tår.

Allt detta hafwa wi welat framhålla för våra wänner, på det att fienden och motståndaren må ses i hwitögat och wi rätteligen rusta oss till angrepp.

Wi böra med ens anställa bostad för missionsfamiljen samt prediko- och skoloral. Blir det hemtrefligt och tilldragande för folket, då först nås massan. — Upp till kamp och seger!

Salt Lake City, Utah, d. 13 Juli 1882.

J. L.

Af ofwanstående synes, att missionen i Utah i Herrens namn blifwit påbegynd. För dess wälsignelserika framgång behöfves ett varmt deltagande, förböner och medel. Hwem will wara med i detta wigtiga företag och blifwa en af de tusende, hwilka såsom en Kristi här wilja understödja denna betydelsefulla mission.

Wi anhålla wänligen att de, som redan tecknat sina bidrag, behagade med första infända de samma och tillika anställa åtminstone tio nya medlemmar, samt att de, som ej ännu gjort något, wille ofördröjligen lägga hand wid werket.

Wi hoppas, att många både män och qwinnor wilja blifwa medlemmar i denna missionsarmé.

Herren gifwe williga hjertan, framgång och seger! Erl. Carlsson

Missionsstyrelsens ordf.

Immigrantmissionen.

Från synodens immigrantmissionär, hr N. B. Lilja, som på sitt nya fält verkat ännu blott omfr. en veckas tid, har följande berättelse ingått:

Emigranten Haus, N:o 16 State street,
New York, den 20 Juli 1882.

Ärade och älskade hr. past. Carlsson!

Råd och frid i Jesus!

Jag har med Guds nåd fortsatt mitt arbete som immigrantmissionär i Castle Garden sedan den 15 dennes, och har det gjort mig mycken glädje att få vara till tjänst för våra så utblottade landsmän, såsom största delen bland dem äro. Då man besinnar, hvilken massa af immigranter, som landa här, är det en Guds nåd, att icke flera äro sjuka och dö.

En hustru Erikson dog den 17 dennes, 23 år gammal, efterlemnande ett 2 veckor gammalt barn. Hennes man är i western, men hvar, weta wi icke ännu.

En annan hustru med 6 barn besökte både jag och fru Rozenborg. Två af barnen woro sjuka, modern grät; hennes man wistas någonstädes wid St. Paul. Hon war rädd att behöfwa komma på hospitalet med barnen. Jag fick henne undan till ett ställe, hwarest fans friskt luft, och så att ej de skulle se henne, som skulle föra de sjuka till Warbs Island. De afgingo med tåget i afton. Qwinnan war glad, wälsignade mig och tackade Gud. Jag gaf henne adressen till Aug. synodens missionär i St. Paul, J. G. Carlsson.

Under sådana omständigheter som dessa ser man ej någon runnare för det J. E. B. W.-emigranthuset; men sådana, som äro friska, se wälbergade ut, arbeta

de med att få dit. Jag underrättades om att för en vecka sedan hade de under en natt 100 personer af båda könen, och när man besinnar, att i hemmet finnas ej mer än 3—4 rum, så kan man wäl förstå, hurubant logis det stackars folket får. För detta nattkwarter och litet soppa m. m. få de betala \$1.00 per dag. De sjuka och fattiga få wi taga wara på. Men det är ju sådana, som Herren will wi skola tjena och hjälpa. Mera nästa gång. — Om möjligt sänd Aug. och Miss. till mig, och jag önskar få alla exemplar, som kunna fås. Jag utdelade i går afton öfwer 200 och i dag, så många jag hade. Augustana läses i hwarje wrå i Castle Garden. Finnas några Helsingborgs-ord, så önskas de och. Om de ej finnas, så låt trycka flera och sänd mig så många, att det räcker att dela ut af. Om något penningar kunde sändas för de fattiga emigranterna, så wore det godt. Det är wäl att kunna gifwa de fattiga barnen ett glas mjölk och ett bröd, när de ropa på sin mamma om mat och hon ej kan beswara deras klagan med annat än tårar. Då tänker man sig lycklig öfwer att kunna tillfredsställa hungern på de små och på samma gång hugswala det försmäktade moders hjertat.

Bedjen för mig och mitt arbete! Herren ware med oss!

Eder missionär

Arcl B. Lilja.

Adress: Emigrant-House N:o 16 State street
New York City, New York.

Hedna - Missionen.

Missionär Arrhenius.

Angående den till Gallas nyligen utfämda missionär Arrhenii öde hafwa ej några bestämmande underrättelser inkommit. I n:r 12 af Fosterlands Stiftelsens Missionstidning läses följande:

”Suru smärtsamt det än är, måste vi dock meddela våra vänner, att underrättelse ingått från det svensk-norska generalkonsulatet i Alexandria, att en svensk missionär Ernaos med döden afgått i Karthum. Denne Ernaos är uppenbarligen, såsom den svensk-norske generalkonsuln förmodar, ingen annan än br. Arrhenius, hwars namn blifwit förvrängdt i det telegram, som af österrikiske konsuln i Karthum affämdts rörande dödsfallet och som war affattadt på arabiska språket. Vi tvingas till detta antagande, enär den österrikiske konsuln i sitt telegram begär förhållningsorder rörande den dödes qwarlätenskap. Hade Arrhenius lefwat hade denna begäran warit alldeles öfverflödig. Då widare underrättelser ankomma, skola wi icke underlåta att meddela dem. Emellertid hwem kan wäl inför denna sorgpost annat än under tårar fråga: Herre, Herre, hwad menar du med detta? Dock han är Herren, han gör hwad honom täckes”.

Guds wilja och nådiga förordnande är det socker som gör bittra korset sött. Suru kan det wara obehagligt för Guds barn, som deras käre Fader för deras salighet har funnit godt? Skulle de ej gern taga på sig hwad en så älskad hand pålägger dem?

Scriber.

“Missionsarbetet i nittonde århundradet”.

(Fortf. fr. föregående nr.)

Den uppmuntrande bilden har äfwen sin mörka baksida. Wi fröjda oss öfwer att det på nästan alla kuster och öar börjat gry, ja, ofta dagas. Men wi kunna dock icke förtiga, att på de flesta af våra missionsfält, och detta juft bland de största och mest bildade hedna-folk, det, trots härliga framsteg på en och annan punkt, i det stora hela dock hittills icke inträdt stort mer än en löf-tesrit början, och mera har knappast den insigtsfulle betraktaren funnat wänta. Derjämte synes missionens uppgift på många orter blifwa allt swårare och swårare.

Wäl är öfwerallt den första början i synnerhet swår, och der man alltså gjort början, är i sjelfwa werket mer än början gjord: en grund är lagd, som är af den största wigt och kan hafwa de mest oberäkneliga följder. Men å andra sidan — huru mången mission, som för årtionden sedan börjat under stora förhoppningar, gifwer nu blott utsig om att kunna rädda en liten återstod af den stam, der man werkat.

Det plötsliga och ofta så råa framträngandet af hwhita nybyggare: guld-gräfware, bränwinskhandlare och andra köpmän, förstör, sönderspränger och ödelägger de knapt bildade församlingarne och stegrar känslan af fsklnaden mellan de olika menniskoracerna till ett nästan outsläcktligt hat mot hwarje hwhitanfigte, t. o. m. en missionsärs. Låtom oss blott tänka på Sydafrika, Australien, Nya Zeeland och Nordamerikas indianer. — Att undergräfwä en jätteborg sådan som hinduismen är i och för sig redan

svårt nog; men huru mycket svårare måste icke detta arbete blifwa, då de bildade hinduerna uppträda mot den kristne läraren och åberopa sig på Hegel, Strauss, Renan; när till den gamla widstepelsen kommer kristen otro, när den wetgiriga hedniska ungdomen, såsom t. ex. i Japan, underwisas af naturförgudande professorer och hedendomen blott utbytes mot den fulltomligaste lifgiltighet och wantro.

Muhamedanismens bålwerk är ännu på länge icke intaget, icke ens belägradt. Och hwad stola wi wäl säga, om den falske profeten ännu en gång gör sitt eröfringståg genom werlden, om wi så höra, att evangelium, t. ex. i Afrika och på de indiska öarna, i dag förgäfwes klappar på mången af muhamedanismen tillsluten dörr, som för årtionden stod öppen. — Och hwarest kan f. n. den evangeliska missionen göra ett betydligare steg framåt, utan att katolikerna följa tätt i spåren?

Men hwad skall man wäl säga, när de mörkaste molnen på missionens himmel möta, icke så mycket från motsädnarnes sida, som fast mer äro att söka i hemlandskyrkornas närwarande tillstånd? Den djupa hänförelsen i en tid, då våra äldre missionsfällskap stiftades, då t. ex. i Sept. 1795 äremwürdige och gråhårige prester af den engelska statskyrkan och engelska dissentera (separatister) i Lady Huntingdons kapell gråtande föllo i hwarandras armar och, trots alla olikheter i bekännele och författning, räckte hwarandra händerna till stiftandet af londoner-missionsfällskapet; denna glada offerwillighet, då t. ex. wid en fest i anledning af de 4 första missionärernas utsändning 1829 offerfatet fylldes icke blott med pennin-

gar, utan med guldbedjor, ur, ringar och smycken af alla slag — hwart har denna hänförelse tagit vägen, eller mannen ännu finnes? Sedan flera år tillbaka har en ständig kassabrist herskat, ja, här och der har man sett sig nödsakad att göra stora inskränkningar. Och — hwad som är det värsta af allt — äfwen i missionswerkssamheten smyger slentrianen (wana utan lifaktighet) sig in, missionsnitet förwandlas till rhetorik (talekonst), deltagandet i missions-saken sjunker ner till ett dödt bruk, för att icke säga en affärssak, och många, som hafwa stenet af kärlek till missionen, försaka dock dess kraft. Med huru stor förhoppning man än ser framtiden an, så mycket står dock fast, att, wid en fördomsfri jämförelse mellan förr och nu, långt ifrån allt utfaller till fördel för det närwarande tillståndet, men att wi desto mera hafwa orsak att tacka Gud, när han i många stycken, wäl icke genom oss, men trots oss, trots den nuwarande kristenhetens ljumhet och werldslifstälighet, låter oss ståda på så wäldiga framsteg af hans werk.

B. Missionens hjälpkällor i moderkyrkorna.

I jämförelse med den romersk-katolska kyrkans enhet har den evangeliska kyrkan, äfwen i fråga om missionswerkssamheten, att uppvisa den mest broliga mångfald. Detta är dock icke något, hwaröfwer man må beklaga sig, utan i stället en stor wälsignelse för missions-saken. De olika missionsfältens högst olika kraf och egendomligheter fordra också ett olika sätt i missionsarbetet, en olighet i gudstjenst och författning, som den katolska kyrkan icke har till sitt förfogande. Wisserligen kunna våra olif-

heter i läran äfwen blifwa till skada i missionen. Men i regeln träda de, ställda ansigte mot ansigte med hedendomen, heli och hållet i bakgrunden, eller märkas alldeles icke. "I ett land, hvar-est folket ännu tillbeder sina kor, bekymrar man sig blott litet om de olifheter, som skilja kristna från kristna" säger en berömd författare. Det gäller därför här endast, att våra missionärer bewara enheten i det nödvändiga.

Om wi göra en jämförelse mellan olika kyrkor och länder, med hänsyn till deras missionsintressen, så står **Storbritannien** utan gensägelse främst, och här blifwa åter de stora statskyrkorna öfverflyglade af de små frikyrkorna, särskildt i Skotland, liksom äfwen i **Thyskland** **Brödrasamlingen** mycket öfverträffar alla stats- och folkyrkor; och **Nord Amerika**, som alldeles icke känner till något statskyrkowäsen, har utan twifwel att framwisa den största kyrkliga missionswerkshmet. I intet land i werlden får missionen mottaga så stora gåfwor och testamenten som i **Nord Amerika**. Den lutheriska kyrkan i **Thyskland**, som en gång war evangelii wägbrytare i hednawerlden, har på de sista 80 åren blifwit långt efter de reformerta systerkyrkorna och har för det mesta af dessa blifwit uppeggad till nytt missionsnit. Om wi, förutom **Berliner**-, **Leipziger**-, **Gosners**-, **Hermansburger**- och **Bredlumermissionen**, räkna med de 5 nordist- lutheriska missionsfällskapen och den lutheriska missionen i **Nord Amerika**, är det någonting högst märkwärdigt, att det för närwarande finnes blott 11 lutheriska missionsfällskap, hwaraf hälften desutom äro gansta små, med på det hela taget blott omfr. 200 ordinerade missionärer, under det att

de reformerta kyrkorna hafwa 55 fällskap med omfr. 2,000 ordinerade missionärer, och 4 mera unerade (unionistiska), näml. **Brödrasamlingen**-, **Basels**-, **Bremens** och **Barmens** fällskap med tillsammans 350 missionärer, stå midt emellan.

Alla lutheriska missionsfällskap tillsammans hinna ej upp mot ensamt det engelskt-kyrkliga fällskapet, hwarfen med hänsyn till arbetarnes antal (207) eller till inkomster (3,200,000 mot omkring 100,000). Ja, alla de tyfsta och schweitziska tillsammans kunna icke med sina samtliga inkomster nå upp mot ett af de tre stora eugelska fällskapen.

Det finnes för öfrigt intet protestantiskt land, hwarest missionsintresset fördelar sig så olika på olika orter som i **Thyskland**; men hwar finnes också ett land, hwarest missionen har att kämpa mot så hårdnackadt motstånd och så stora fördomar, i synnerhet hos de bildade, mot så mycket förtal i den af judar beherskade pressen, mot så mycken ofunnighet och ringaktning hos de inflytelserika lärde som der. Huru så professorer t. o. m. i teologi — ha nog mod att för Jesu och hans heliga werks skull taga på sig den skam, som i synnerhet på wetenskapens falla höjder ännu widläda denna sak? Intet under, att det wid universiteten nästan aldrig finnes en teologie (för att icke tala om en medicine) studerande, som inträder i missionens tjenst, och att våra små missionsföreningar ibland studenterna icke hafwa att uppvisa någon större lifaktighet. Och huru slöa wisa sig icke ännu alltjemt många prester! Hwaraf kommer den stora olifheten i missionsintresset hos församlingar, som ofta tillhöra ett och samma stift? Jo, för-

nämligast af presternas olika sätt att gå till väga. Besjålas icke herden själf af missionsintresse, är det för honom själf en plåga att hålla en missionsbön, undanhåller han för sig själf den wedergäldelse för tron, som han kan hemta ur missionsberättelser, så blifwer församlingen också kall och lifgiltig, och ett sådant tillstånd inträder, som nu rundt omkring förefinnes: verksamheten utvecklar sig derute, sällskapernas behof växa, men inkomsterna kunna näppeligen förblifwa de samma, begynna här och der minskas, och kasfabristen blifwer slutligen stadigwarande.

Swad som fattas är icke penningar, utan insigt i och kärlek till missionen. Huru många millioner offras icke årligen på starka drycker, lyx och narraktigheter!

Mycket wore ännu att säga om förhållandena i våra församlingar, men låtom oss sammanfatta hufvudpunkterna i några praktiska winkar.*

1:o. Missionen bör allt mera blifwa en sak, som följer af sig själf i hwarje församling. Men därför får man icke wänta, att alla namnkriftna skola deltaga deri. Den som ännu icke är omvänd, behöfwer själf wara föremål för mission, men kan icke i egentlig mening utöfwa missionsverksamhet. Icke werlden, utan Herrens troende församling är kallad till missionsarbete. Den som här will verka med, måste först ansluta sig till det inre troslif, som finnes.

2:o. I predikan och wid religionsundervisningen borde missionen intaga en mera framstående plats. Riks-

predikan borde lägga grund till rikssinnet, och riksuunderrättelser underhålla detta rikssinne.

3:o. Man bör sträfwa efter att kräfterna enas, så mycket som icke kan. Det är en känd sak, att de församlingar, som egna allt sitt intresse åt en bestämmd mission, äro de mest nitiska.

4:o. Emellan ordning är arbetets hufvudsång, så bör hwarje församling sträfwa mot det målet, att ett systematiskt gifwande antages.

(Forts.)

Den norska missionen i Zululand och på Madagaskar.

För flera af våra läsare är det bekant, med hwilket allwar missionen blifwit omfattad af de kristna i Norge och huru Herren wälsignat deras missionsarbete både på östra kusten af Afrika och på den stora ön Madagaskar. Det skall säkert glädja alla missionens wänner att läsa följande berättelse om ett besök af norska missionsföretag och några ombord å det samma warande missionswänner, hwilket de wid sin afresa till missionsfältet, nyligen afslagt i Göteborg.

Särskildt glädjande är det att se så många fruntimmer williga att försaka fädernesland, släkt och wänner och underkasta sig faror och förfärligheter, i det dessa utgå dels såsom brudar till på missionsfältet arbetande missionärer, dels såsom tjenarinnor i missionens tjänst. Men det är ju så, att då kärleken är stark och tvingar oss, blir ingen förfärlighet för stor, ingen möda för swår. Herren beware de kära missionshyffonen på deras långa, äfwenlyrliga färd.

Berättelsen lyder som följer:

*) I dessa "praktiska winkar" har ett par ändringar gjorts, lämpade efter våra kyrkliga förhållanden.

”Missionsstyrelsen i Stavanger under- rättade en missionsvän i Göteborg, att dess flepp Elieser, med hvilket flera missionskyrkan skulle afgå till norra missionsstationer i Zululand och Madagaskar, komme att anlända till Göteborg för intagande af trälast samt för afgång derifrån till Port Natal. Då inbjödo åtskilliga göteborgsfamiljer de norra resenärerna att vid ankomsten hit gästa dem — ett erbjudande, som styrelsen i Stavanger med tacksamhet antog.

Måndagen den 17 April fingo vi å ångaren Diana hessa åtta af dem välkomna. De mottogos i fem familjer. Vi woro nu några aftnar i den weckan gemensamt samlade uti olika hem. Guds ord, bön och sång upplifwade våra hjertan, hwarjemte den gerning, för hvilken våra gäster gingo att offra sig, stärkte missionsinnet. Vi kände väl förut något till den norra missionen i Afrika, men fingo nu weta mera derom, hwarjemte vi lärde känna dessa unga, mer eller mindre ”danebe” systrar såsom själar, i hvilka Herrens verk war för handen, och hvilka alltså af kärlet till deras och vår och de swartes Frälsare wille draga ut att eröfra hjertan för honom. Och dylika bekantskaper stärka tron och kärleken hos oss, som annars så lätt stanna inom det egna lilla området med vårt intresse, hwaraf åter egoismen, om än hemligen, kommer att råda öfwer lifwet.

Följande måndagsafton anlände med ångbåt en samt med bergslagsbanan två af de elfwa qvinnorna, hwarjemte missionspastorn, dr E. D. Borchgrewink med fru och civilingenjören Ander wro dem följaktiga.

Tisdagsafton höll pastor Borchgrewink ett missionsföredrag i Bethlehems-

kyrkan. Det måste beklagas, att språket lade hinder i vägen för de gansta tal- rift församlade att förstå föredraget, så att det icke kunde tillwinna sig intresse. Ty många för missionsvännen beaktansvärda sanningar framkommo i föredraget, hvilket rörde sig kring: 1:o) missionärens inträngande på missionsmarken; 2:o) hans forfäste derpå och begynnelsearbetet; 3:o) hans verksamhet i fortsättningen. Under dessa afdelningar meddelade talaren, som tretton år werkat å Madagaskar såsom både missionär och läkare, uppgifter om norra missionens arbete derute. Bröderna så förkunna evangelium för omkring 13,000 själar och meddela skolundervisning åt ungefär 18,000 barn, hwarjämte missionen werkar genom upprättade asyler (uppfostningsanstalter) för de högre klassernas barn; deszutom har hon skolor för danandet af infödde lärare och läkare. — I Zululand och Madagaskar äro för närwarande anställda fyrtio män och åtta qvinnor.

Wet man, att denna mission egentligen icke förskrifwer sig från för längre tid tillbaka än 1865, må man väl förundras öfwer hennes resultat. —

På onsdagsaftonmiddag samlades resenärerna jemte deras wärdfolk å Elieser för ”altergang”. Det war en ljuslig, en gripande stund, väl för oss swenskar något owanlig, men icke desto mindre tilltalande. Pastorerna Borchgrewink och Osterman förwaltade de dyra häfwortha. Efteråt intogs gemensam aftonmåltid ombord.

Torsdagsaftonmiddag war den lilla barnmissionsföreningen samlad i sin lokal. För henne förtäljde då pastor B. åtskilligt om förhållandena på Madagaskar.

Fredagen hölls en afftebsgudstjenst å skeppet, derwid pastor B. talade hjertligt till sina utresande systrar, dem han hoppades återse på missionsfältet.

Lördagsqväll war Elieser färdigt till afgang. Regn och andra omständigheter hade fördröjt fartyget i Göteborgs hamn en wecka längre än beräknadt war. Måndagsmorgon wille kaptenen lyfta ankar, hwarför wårbarne fingo tillsägelse att lemna sina kära gäster. Wi erhöilo dock tillåtelse att behålla dem till söndagsqväll, då wi önsfade följa dem ombord. Hela dagen pistade regnet våra gator och stormen tjöt wildt kring husknutarne. Men punktliga måste wi dock wara, och med swårigheter nådde wi det utanför Blåsan liggande fartyget. Wi hade nu en afftebsstund ombord. Först talade hr A. L. Kullgren några ord om qwinnans prydnad, der- efter pastor Osterman om den lilla hjordens trygghet, widare anförde hr C. B. Rohde några bibelord; till sist frambar hr Ander å gästernas wagnar deras farväl; med gemensam bön och sång afslöts samwaron, hwilken war lik en stund på hafwet, d. w. s. en ringa försmak af de wredgade elementens magt—något, som än ytterligare förnams af de swårigheter, som uppstodo, då den käre kaptenen å Elieser skulle få alla göteborgarne öfwer älswen i land. Allt gick dock wäl utan tillstymmelse till olycka.

Måndagsmorgonen randades, och Elieser låg qwar för westlig wind, hwarmed man icke kunde klara swenska kusten. Alltså hade wi till stor glädje våra kära systkon snart i land igen, och nu fingo wi på eftermiddagen samlas i all ro i ett af hemmen, der wi, stärkta af ordet och deraf uppmanade till kär-

lebens gerningar, äfwen om de äro ofsringa, fingo säga hwarandra ett fista farväl. I den ljumma wårqwällen stodo wi på strand, då skeppsbåten återförde den lilla, i mer än ett hänseende för ofsr dyrbara skaran till Elieser, der de nu under omkring tre månaders tid dwäljas innan ankalet ånyo fälles wid Port Natal, hwarest de till Zululandet utgående lemna skeppet, hwaremot madagastarne få göra ytterligare några weckors sjöresa.

Följande dag, eller tisdagen den 2 Maj, asseglade skeppet kl. 7,30 f. m.

Wåhända kan det intressera åttstilliga att weta, det Elieser, som byggdes för sexton år sedan, aldrig warit assureradt och aldrig träffats af någon olycka samt desutom inbringat omkring 90,000 fr., hwilka nu äro assatta för anskaffande af ett nytt, större skepp, hwarom general-församlingen i Bergen skall besluta nästa sammarmöte.

L—d."

Lemna, lida, göra.

"Swad I gören, gören allt Gud till ära".
1 Cor. 10: 31.

"Allt det dig uppå kommer, det lid". Shr.
2: 4.

Allt lemna allt för Kristi skull är godt,
O, att den konsten wi förstode blott,
Hur nöjda skulle wi ej alltid wara,
Hur mycken såfång omsorg ofsr bespara!

Allt lida allt för Kristi skull jemwål
Swad salig öfning för vår arma själ!
Swem må ej anse för sin högsta ära,
Allt Kristi förs och Kristi smälet bära!

Allt göra allt för Kristi skull det är
Och högsta lycka uti werlden här;
Hur lyxligt att få hwila wid det ena:
"Jag gör det för min Herres skull allena!"

Så må min lösen bli hwarenda dag:
"För Kristi skull, och efter hans behag,
Jag lemnar allt, jag allting gör och lider,
Samt ingår i hans rolighet omsider".

Swad en liten herdegosse gjorde för missionen.

En fattig wallgosse hörde en gång talas om missionen och blef försträckt öfwer att det ännu i werlden fanns så många hedningar, som icke kände Frälsaren och hans ord och därför besunno sig uti ett mycket betlagansvärdt tillstånd. Men med stor glädje förnam han också, att evangelii förkunnare gå ut till dem, såsom Herren Jesus i Matthei sista kap. har befalt, och att nu de swarta, gula och röda menniskorna införas i Guds rike och blifwa Guds barn. För betta ändamål wille han också mycket gerna göra något och bad därför andra bönen mycket flitigt och tänkte på de arma hedningarne.

Men han wille också mycket gerna gifwa ett bidrag till missionen. Penningar hade han alls inga, och nu funderade han mycket på hwad han skulle kunna göra. Slutligen blef han helt glad: "nu wet jag hwad jag skall göra", sade han. Hans hjshelshättning war att waktas gäfs, och han bad sin husbonde om tillstånd att få samla de affallna fjädrarna efter gäsen och sälja dem för missionens räkning. Då han fått en liten säck full, gick han dermed till staden för att sälja sina fjädrar och sedan lemna sin pastor penningarne för de arma hedningarne.

Han kommer till staden, går genom några gator, ännu icke wetande hwart han först skall wända sig. Slutligen läser han på ett hus ordet: **Missionsauktion.**

Gudskelof, tänkte han, nu har du kommit till rätta stället! Och så war det äfwen. Ty just den dagen skulle här försäljas en mängd saker, som förfärdig-

gats till missionens förmån af fruntimmer, hwilka älskade sin Frälsare.

Då gossen kommit in i det stora huset, war han dock mycket förlägen och wiste icke, huru han på bästa sätt skulle kunna bli utaf med sina fjädrar; men då kom en wänlig man till honom och frågade honom hwad han wille samt hwad han förde med sig i säcken. Gossen swarade, att han hade något för missionsauktionen, och berättade, huru han sjelf samlat alla dessa fjädrar för de arma hedningarna. Den wänlige herrn tog honom då med sig in i den stora salen, der många förnåma herrar och fruntimmer woro samlade, hwilka wille köpa af de utbudna arbetena.

Då auktionen skull taga sin början, lyfte den wänlige herrn upp wår lille herdegosse på ett bord och sade:

"Först skola wi sälja den gåfwa, som denne lille fattige gosse medfört åt missionen", och berättade dermed för de närwarande den lille fjädersamlarens historia, sådan denne omtalat den för honom i förstugan. Alla grepos måf tigt häraf, ty den lille gossen hade gjort hwad han kunde, och därför aftades hans gåfwa högt. Många rika wille köpa dessa fjädrar, och den ene öfwerbjöd den andre, så att denna ringa gåfwa inbragte en mycket större summa än någon annan af de andra mycket präktigare och wärdefullare sakerna.

Men härmed är berättelsen icke slut, ty nu kommer sjelfwa huswudsaken. Gossen skulle få en stor nådelön af Herren Jesus. Missionswännerna intresserade sig så mycket för honom, att de förjde för, att han fick en god, fristlig uppfostran. Kärleken till missionen förblef såsom en god Guds gåfwa alltjemt i hans hjerta, och när han blef äldre

fick han den stora nåden att sjelf gå ut som missionär till hedningarna.

Gifwen, så warder eder gifwet.

(B. L.)

Eg.

Soluppgången.

I Birma på östra indiska halfön erhöjll för omkring 30 år sedan, en gammal, numera blind man en bok nå birmesiska, hwilken innehöll Davids psalmer och några af profeterna. Innan han hade slutat genomläsa psalmerna, hade han kastat bort sina afgudar och försakat buddhismen, hans faders religion, och trodde nu på den ende, lefwande Guden, alla tings skapare, uppehållare och domare. Från denna tid dyrkade han denne ende Gud allena och bad hwarje dag till honom. Han lärde sig flera af psalmerna utantill och läste färstildt dagligen den 51. På detta sätt framlefde han tjugu år, utan att få höra ett enda ord om Kristus och försoningsnåden i honom. Men då han en dag från den aflägsna by, der han bodde, begaf sig till staden Brome, fick han der höra en missionär predika och emottog af honom ett exemplar af Nya Testamentet. Han säger, att om en man, som i tjugu års tid förrättat alla sina göromål wid stjernornas ljus, på en gång skulle få se solen uppgå i all dess glans och behöfa alla de honom omgifwande föremålen, skulle detta icke hafwa kunnat på denne göra ett djupare intryck, än det han erför wid genomläsandet af Matthei evangelium. Allting stod nu för honom i ett nytt, förklaradt ljus. Under en tjuguarig natt hade han känt behöfwet af en försoning, en medlare mellan sig och den helige Guden, och nu såg han, att en sådan war

honom redan gifwen. Från denna tid har han hwilat med sitt hopp wid Herren Kristus.

Du werldens ljus, du lifwets sol,
O Jesu kär,
Dys synbare från pol till pol
Till hemmet der.

Till hemmet der i Faderns hus,
Der sjelf du bor,
Der allt är salighet och ljus
Och glädjen stor!

Dys in, lys in i hjertats wrår,
Du ädla stadt,
Och byt uti en ewig wår
All töld och natt!

Dys in hos oss, lys in hos dem
I fjerran land,
Och led och för oss alla hem
Med trofast hand!

Från Kina.

Från Kina lemnades nyligen af missionär Pitou, som länge werkat der, en skildring af de kinesiska förhållanden och sedwänjor, hwilka förswära evangeliets förkunnelse i detta land. I många länder betraktas främlingen med ett slags wördnad, till och med fast man hatar honom; i Kina deremot håller man honom för en lägre warelse, och missionären måste börja med att söka öfwerwinna denna fördom. Inträde i familjerna wägras honom icke, men han måste blott tillse, att han wid dylika tillfällen icke åsidosätter något af hwad kinesiskt sed fordrar. Så t. ex. måste han, efter det artiga mottagandet, åhöra en mängd frågor, affattade i de mest skrytfamma ordalag, och på hwilka det tillkommer honom att gifwa de ödmjukaste svar: "Swilket är ert högt ärade familjenamn?" Svar: "mitt obetydliga namn

är" o. s. w. — "Suru många furstliga barn har ni?" "Jag har fyra små staccare". — "Hvar samlar ni edra rifedomar?" "Jag bor i en ujel koja". — Sedan följa frågor om sederna i Europa, alltid de samma, men mycket svåra att besvara. Först efter dessa och dylika förberedelser kan missionären leda samtalet in på andliga ämnen. Han mötes då af inkast och motsägelser: åhörarna förklara, att Konfutse är större än Kristus, eller också förefasta de de kristna, att de förakta sina förfäder. Andra afbröta honom med frågor, hvilka ej alls höra till ämnet, eller blifwa, såsom det stundom händer, förtörnade. Hvad missionen under allt detta har stort behof af, det är tålmod.

Hvem skall gå ut och strida
För sanning och för rätt,
Och ljusets strålar sprida
Allt mer bland menskers ått?
Du ungdom, som beträder
Din väg med lätta fjät,
Du, som hwart hjerta gläder,
Ja, du skall göra det!

Du skall mot mörkrets rife
Gå fram i Hérrens makt,
I striden du ej wile
Förr'n du det neberlagt!
De starka fästet falla
För tron, som fordom, ner,
Och segerropen ställa
Med fröjd fring Guds banér.

Tjenaren måste ju ej utdrifwa sin herre, och fröjden öfwer Guds gåfwor måste ej förswaga fröjden uti Gudi. De heliges wällesnad måste lifna deras tillbakagående som wilja göra ett språng, hwilket endast tjénar att gifwa dem mer kraft dertill. Den måste lifna återns hwila, hwilken man stundom låter ligga ett år i träde, att den sedan må bära desto hymnigare gröda. *S c r i v e r.*

Bröd öfwer watten.

"Låt ditt bröd fara öfwer watten, så warder du det finnandes i längden. Pred. 11: 1. Då Justus Jonas en gång gaf en allmosa och sade: ho kan weta, när Gud gifwer det igen, swarade doktor Luther: såsom om han icke hade gifwit förut. Och då en mycket fattig och nöddigande kom till honom och han icke hade mera än en Joachimsdaler i sin kassa, ropade han: kom här ut, Jocum, Herren är här! och han gaf honom den. — Menniskan lefwer icke allenast af bröd, utan af hwart och ett ord, som går af Guds mun.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, veckotidning för kyrkliga underrättelser, Lärofrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertednad till \$1.60. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantfamblare lemnas hwart 7:de ex. gratis.

Penningar kunna sändas i registrerat bref, "Money Order" eller "check" (wexel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De tunna wända sig till kyrkoh. P. P. Welinder, Kristianstad, Åsum.

Breförörande prenumeration adresseras till
C. G. Thulin.

B. O. Drawer 379. Moline, Ills.

Alltrönderedaktionen af Aug. o. Miss. infändes till Prof. L. N. Hasselquist. Stockholm, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

P. A. Hasselquist och E. F. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 16 Augusti 1882. N: 33.

Om känslokristendomen.

Af Fr. Brunn.

(Fortf. fr. föreg. n:r.)

Äf det föregående framgår, på hwilken falsk grund känslokristendomen hwislar, huru man i densamma icke rätt erkänner trons wäsen sådant det i Ebr. 11: 1 är bekräftat, utan förweklar tro och känsla. Hwilka stadliga följder för själarnas frälsning härflyta häraf, skall i det följande kortligen wisas.

Emedan den grund, på hwilken själen i känslokristendomen allena skall stödjä och förlita sig, icke är tydligt känd, och man menar, att tron och nådeståndet wäsentligen består deri, att man har en inre känsla af Frälsarens nåd och gemenskap i hjertat, så är den närmaste och wärsta följden häraf den, att själen antingen råkar i en falsk säkerhet eller omvändt: i försagdhet och förtwislan.

Äf naturligt är, att om man förlostrar hela tros- och nådeståndet i och med den inre känsla, som man har i hjertat, äro twenne fall möjliga. Det kommer i förra fallet derhän med själen, att den inre känslan beröfwes henne, att hon icke har eller finner henne hos sig. Då är grunden, på hwilken hon

hittills förlät sig, oåterkalleligen henne beröfwad. Hon wet icke hwarwid hon skall hålla sig, hon blifwer willrådig om sitt nådestånd och twislar på syndernas förlåtelse. Huru oräkneliga äro icke suckarna och klagoropen från arma själar, som på denna wäg råkat i den största inre nöd, mörker och anskättning. I fortgången af det kristliga lifwet är det alldeles omöjligt, att känslan af glädje, lifaktighet i bönen och de ljusta nådeblickarna från Herren alltid stola förblifwa sådana, som de ofta pläga wara i omvändelsens början. Det kommer tider, då synden åter reser sig upp hos menniskan i hela sin gamla kraft och söker återtaga sitt forna herrawälde. Det gifwes stunder af swära inre strider och frestelser, dertill komma också ofta tider af yttre lekamlig nöd och trångmål, då loffsången förgår menniskan och den glada hänförelsen förwandlas i tårar och weklagan. Då står själen rädlös der, all tröst och tillförsigt är ute för henne, och dermed bortfaller wissheten om hennes nådestånd, ja, hela hennes tro, och intet annat blir qwar än suckan och klagan. I sådant elände och hjerteqwal framhärdar mången själ till äfwentyrs allt intill ändan, och menar hon det derwid icke fullkomligt red-

ligt och allwarligt, då skall också det första, som hon ännu har qwar, nemligen hennes glöbände längtan efter Guds nåd swalna af, själen blir ju längre desto lifgiltigare, och hennes fullständiga återgång till werlden inträder. — Ligger icke ju här en af hufwudorsakerna, hwarför i synnerhet i vår tid hos unga personer, som ofta i stort antal blifwa wäckta och i början ådagaläggas stor lifaktighet och mycken iswer, ett fullständigt afswalnande och återfall förekommer. Swad annat ligger här för i många fall till grund, än att sådana ungdomliga omvändelser för det mesta blott bero på känslans upprörande. Är tiden för den första kärleken och nyhetens behag förbi, så går känslan sin kos, och menniskan står åter så arm, kall och öfwergifwen, som hon war före sin omvändelse, och det är då för werlden och det egna köttet en lätt sak att åter intaga sitt herrawälde i det öfwergifna hjertat. Utan skydd och wärn blifwer själen ett rof för frestelsen.

Nästan lika så argt och själasförfärligt är det andra fallet, som möjligen inträder hos känsloristna, nämligen när känslan af nåd och förening med Herren blifwer qwar, och själen deri menar sig igenkänna sitt nådastånd. Hos af naturen welthjertade och känslofulla personer som också ganska ofta hos qvinnan, hwilken är mera benägen för känslsamhet än mannen, inträder icke sällan det fall, att de werkligen synas fortfarande begäfwade med rika, ofta öfwerwallande känslor af gudomlig nåd, så att deras hjerta aldrig synes kunna blifwa mätt på att prisä Frälsarens kärlek, och såsom hade de blott att alltid smaka och se, huru ljustig Herren är. Ja, det ser ofta ut, som för sådana själar några

strider och anskåtelser, genom hwilka den klara glansen af det inre ljuset störes, alls icke funnos till. Då händer intet lättare, än att menniskan inbillar sig i denna rika inre känsla hafwa den säkra pröfwostenen och den fasta borgen för den gudomliga nåden. Alldeles otwifwelaktigt håller hon sig för ett Guds barn, ja, och för ett synnerligen benåadt och högtbegäfwadt Guds barn. Och detta är ju den genaste vägen till den farligaste köttsliga säkerhet. I de lefwande känslorna som uppfylla henne, menar sig menniskan af nåd besitta allt, som hon behöfwer. Hon tycker sig wara rik och blifwer alldeles mätt. Hon känner ingen brist, ej heller något behof att söka och forska efter något widare i Guds ord. Hela saligheten, hwarest själen hungrar och törstar, består blott deri att dagligen ånyo hos sig upprifka de wanliga känslorna och talesätten om sin Frälsare. I samma mon som menstligt och naturligt inblanda sig i denna känsla, förhärda sig själen i sin själsiwisshet. Behofwet af daglig, grundlig bot och allwarlig själspröfning träder tillbaka. När själen blott icke störes i sin inre frid och ljuswa känsla, så tager hon det lifgiltigt med den ena eller andra synden. Hon menar sig hafwa rätt t. o. m. i det ena som det andra stycket, som icke öfwerensstämmer med Guds ord, och menar sig kunna fortgå på sin gamla väg, allenast det blott behagar och smeker det egna hjertat och dess känslor och drömmar. Huru på grund här af Guds Ande slutligen helt och hållet wiker från själen, och hon omsider ledsnar och bedrager sig med rent menstliga och själsgjorda känslor, under det hon fullt och fast menar sig allt jemt tala och drömma om intet annat än ibel nåd,

färlig till Frälsaren och dylikt, derpå har man tyvärr dagligen blott allt för många lifslefswande exempel.

Känslofristendomen uppträder ingalunda öfwer allt så mäktigt, att hon alltid måste leda till de båda i det föregående betecknade irrwägarna och utveckla sig i så själsförderlig grad. Också der, hwarest känslofristendom herskar, gifwes det barnsligt enfalldiga och redliga hjer-tan, hvilka så godt de förstå hålla sig till den Frälsare, som för dem är död. Och allt hwad de weta om Frälsaren—ifrån hwad annat håll hafwa de inhemtat det än från Guds ord? Så lära dock ofta sådana själar att i allt sitt känslowäsen för öfrigt dock i tron hålla sig till Guds ords läror och löften och blifwa derigenom bewarade från att fullständigt förderfwas. Känslowäsen—det utpreglar sig också på det mångfalldigaste sätt såväl efter det naturliga temperamentets art och gåfwor hos en men-niska som ock efter hennes andliga egen-domlighet. Emellertid kan det aldrig blifwa utan det stadligaste inslytande på vårt troslif, ja, det plågar för det mesta gifwa åt hela vår kristendom en särskildt gestalt, beskaffenhet och färg. Till de allmänna grunddrag såsom de wanligen plåga wara till finnandes, hwarest känslofristendomen herskar, om också icke i lika hög grad, hör:

1.) Förwerlingen af en syndares rättfärdiggörelse inför Gud med hwad man wanligen brukar kalla *helgelse*.—Om man icke förstår att klart och bestämdt stilja tro och känsla från hwarandra, så blifwer för själen hela målet för hennes kristendom förreft, nemligen så att det icke gäller för henne såsom det högsta att af Guds ord ega försä-
kran om en nådig och försonad Gud,

utan i stället för att se på Gud ser sjä-en alltid på sig sjelf, och såsom det står till med henne sjelf, hwad som förfiggår med henne i hennes inre, i hwilken sin-nesförfattning hon sjelf befinner sig, det blifwer för själen hennes enda ögon-märke.

Allt helgelsens nödwändighet, det är trons frukter och verkningar hos men-niskan, icke i minsta mån förringas eller ens stjutas åt sidan förstås af sig sjelfst. Men lika wist som det är tron allena, som saliggör, lika wist är icke vår hel-gelse (i här förekommande mening) utan rättfärdiggörelse den första och högsta, ja det enda, hwarpå vår salighet beror. Därför är framför allt af nöden att be-stämma och noga lära förstå hwad en syndares rättfärdiggörelse inför Gud är, nemligen Kristi förtjenst och rättfärdig-het, hwarigenom hela den gudomliga lagen är för oss och i vårt ställe upp-fylld, Guds wrede borttagen, och Gud derigenom alltså med syndaren försonad. Denna Guds försoning (2 Kor. 5: 19), den genom Kristus för oss fullbordade rättfärdigheten, som tillräknas en hwar, som tror (Rom. 4: 5), den måste sjä-len lära att betrakta såsom det högsta och enda framför allt annat, som är till vår salighet nödigt, på denna Guds för-soning allena måste hon städs ståda, wid denna Kristi rättfärdighet allena, som tillräknas henne, måste hon i tron hänga fast, den är hennes stätt, hennes gods, hennes krona, den får hon i intet fall, icke ens i tider af inre torrhet, tomhet eller anskätning och mörker låta sig frän-röfwas eller dragas i twifwelsmål. Det må wara med själen huru som helst, wäl eller illa, ljust eller ledt, klart eller mörkt—allenaft hon tror, sannfärdligen tror, att hon har en genom Kristi blod

försonad Gud, så är det nog, och dermed måste också själen låta sig nöja, och hon skall alls intet annat eller mera begära till sin salighet. Så fick ej heller Paulus i sin djupa själanöd och anskåttning någon annan tröst än just denna: "låt dig nöjas åt win nåd" (2 Kor. 12: 9), d. ä. om också synd, död och djefwul qwälja dig och bringa dig i den yttersta nöd, låt det vara dig nog, att Kristus utgjutit sitt blod för dig och dermed förwärfwat dig nåd och syndernas förlåtelse.

Men huru är det med så många ibland oss? Det är dem icke nog att hafwa Kristi blod och en försonad Gud. De finna deri icke någon hwila. De mena, att deras hjertan måste först wara anorlunda, i deras hjertan måste det eller det förfigga, de måste först komma ur sitt syndaelände o. s. w. Alltså är wäl till märkandes, att Guds försoning, nåden, som är oss förwärfwad genom Kristus, Guds stora gerning, som är till vår återlösning stedd genom Kristus, och hwilken nu förkunnas för alla menniskor genom evangeliets predikan och för utan hwilken numera alls intet widare är till vår salighet af nöden, än att wi detta tro — allt detta är för själen icke målet, hwarpå hennes öga riktas, i hvars besittning hon hwilar och är tillfreds, utan all guddomlig nåd, Guds ord och de heliga sakramenten — allt detta skall blott wara liksom medel, hwarigenom wisja werkningar frambringas i hjertat, och själen wedergwides och tröstas i sin syndanöd, o. s. w. Så hålles rigeln städs tillskjuten för hjertats dörr, och det kommer aldrig derhän, att det en gång ser bort från sitt eget tillstånd. Det lär aldrig att uteslutande betrakta sin rättfärdiggörelse inför

Gud i och för sig, det är Kristi rättfärdighet, hans lidande och död och dermed låta sig nöja. Hjertat blir alltid liksom hängande wid sig sjelf. Det har blott öron för hwad som föregår i det samma genom nådens werkan, i stället för att det skulle lärt att blicka bort ifrån sig och låta det wara nog med Guds försoning, med den borgen, som Guds ord gifwer oss, nämligen att icke wårt, utan Guds i wrede emot oss syndare upptända hjerta är stilladt och tillfreds genom Kristi blod, och att wi alltså hafwa en försonad Gud i himmelen, oaktadt wi ännu qwälas med vårt arma hjerta i denna werldens elände, i många synder, hjerteqwal och jämmer. — Och till och med om man också will antaga att det wore de fleste troende wäl bekant, att det icke är möjligt att alltid swäfwa med sin själ i frid och fröjd, att jemwältider af inre torrhet och anskåttning icke kunna uteblifwa, då det gäller att allena se på Guds löften och hålla sig derwid, själen skall dock på sitt wanliga wis framhärda att icke se på sin rättfärdiggörelse, på Guds nåd utan företrädeswis på det egna hjertat och känslan. Följaktligen betraktar icke själen det såsom trons regel och egentliga ordning att midt i denna werldens och det egna hjertats mörker, att midt i kampen med synd, död och djefwul hålla fast wid den nakna blotta tron allena på nåden, som Gud i sitt ord har förkunnat och tillsagt oss, utan man betraktar tiderna af inre mörker, tomhet och anskåttning blott såsom wäntningstider, under hwilka man under sådan försmäktar, till dess att det inre ljuset åter uppgår för hjertat, och detta åter förspörjer hos sig nådens känbara kraft och werkan. Så är och blifwer för själen ändamålet med hen-

nes rättfärdiggörelse alltid undanryckt, trons rättfärdighet blifwer henne förborgad och betäckt, emedan hon aldrig lär att stila Guds nåd själf från hwad som är nådens frukt och werkan.

För att utforska den väg, på hwilken man plägar komma in i en sådan falsk rigtning, måste wi försänka oss i de innersta och mest förborgade djupen af det kristliga själslifwet. Hos många, kanske hos de flesta troende i vår tid, utgår själens wäxelse och omwändelse icke från kännedomen af den gudomliga lagen och Guds genom våra synder kränkta rättfärdighet utan från wisza erfarenheter och förnimmelser af det inre syndaförderfwet och en deraf kommande oro i hjertat. Själen har härwid närmast intet bekymmer öfwer sin synd, derför, att hon med densamma kränkt Gud. Helt naturligt har själen derför också alls ingen tanke på, att Gud måtte försonas, utan menniskan är bekymrad för sin synd blott derför, att hon derigenom känner sig eländig. Deraf följer då, att menniskan också icke begär något widare, än lifsom blott ett läkemedel, som lindrar känslan af hennes elände, stillar och wedergwicker hjertat och har hon lyckats härwid, är hon tillfreds. På denna väg kan menniskan wisserligen göra mängahanda erfarenheter af Guds nåd, men hon skall alltid betrakta nåden i ett falskt ljus, nämligen såsom osman är wisadt, blott såsom medlet som wedergwicker hennes hjerta och förskaffar henne frid och tröst. — Fullkomligt öfwerensstämmande med detta falska wäsen, som alltid ser blott på det egna hjertat, och som icke har något begrepp om Guds lag och rättfärdighet, firner man också hos många troende i våra dagar den frågan ensidigt förherstade:

“huru skall jag blifwa salig” i stället för frågan: “huru skall jag få en försonad Gud, huru skall lagen, och den gudomliga rättfärdighetens fordringar på mig, tillfredsställas?” I Pauli epistlar är förhållandet alldeles omvändt. Der är för det mesta, ja, nästan uteslutande, blott fråga om att blifwa rättfärdig. Att blifwa salig deremot är blott såsom en bifogad frukt och följd som förstås af sig själf, deraf att jag är rättfärdig och försonad med Gud. Men hos en stor mängd troende i vår tid står icke Guds rättfärdighet i förgrunden, utan frågan om den egna saligheten och förlossningen från det egna syndaeländet, under det att de flesta knappt weta, hwad den rättfärdigheten är som gäller inför Gud, och hwarom Pauli epistlar handlar så utförligt. De förstå för det mesta icke bättre än att tänka sig densamma endast såsom vår egen fromhet, werkad i oss af Guds Ande.

Det står icke till att säga, huru djupt och fint detta falska wäsens gift insmiger sig i kristnas hjertan. Och dock är det en oändlig själastada som deraf växer upp. Denna onda rot bär såsom frukt, att menniskan med sin tro och omwändelse aldrig kommer till den rätta grundligheten och den rätta mannaåldern i Kristus. Emedan själen blott drifwes utaf känslan af sitt elände att söka nåd och hjälp, är följden helt naturligt den, att så snart hjertat sunnit någon lindring i sin nöd och någon hwila genom nåden, så är det tillfreds, bekymrar sig icke vidare om någon djupare kännedom af synden och Guds ord. Detta är utan twiswel nyckeln till allt det ömkliga, alltjemt på de lägsta graderna förblifwande barnawäsendet hos så många troende i närwarande tid.

Man kommer aldrig längre än till den första ytliga kännedomen af en frälsare, som saliggör syndare. Ty man har helt naturligt dermed nog att trösta sig något litet eller att lugna sitt hjerta, och dermed är man tillfreds. Der är intet grundligt hat emot synden, intet djupare inträngande i Guds ords hemlighet, all den stund man icke lärt att allvarligt fara efter den rättfärdighet som gäller för Gud, utan hela kristendomen är och blifwer en lätt och ytlig själsbelåtenhet. (Forts.)

Från Sverige 1882

af N. T. S.

”Välkommen broder W.”, hörde jag en bekant röst utropa, då min skjuts passerade förbi skolehuset i W—da. Strax derpå följde ett godt handslag och ett broderligt samntag från socknens kyrkoherde, min och ”Augustanas” gamle vän A. G. S. Han war sig lik, enkel och rättfram i klädsel och skick, dock något mera nedböjd än vi woro wane att se honom, då han fordom bodde ibland oss. Bekymmer och arbete ha nog sin dryga del deri. Broder S. war just sysselsatt med årets nattwardsungdom, bad mig fördensfull åta upp till prestgårdens, om en kort stund skulle han själf komma. Prestgården ligger på en wacker höjd, medan den omgifwande trakten utgöres af en djup dal, innesluten af skogbewäxta bergfullar. Emottagen på det wänligaste af fru S. anvisades mig det rum i den rymliga byggnaden, som jag skulle få bebo under wistelsen hos de gamle wännerna.

Här är ej nödigt att närmare beskrifwa pastorsbostället, men den reflexionen kan man ej undgå att göra, nämligen

gen att det swenska folket fordom sökt göra det så godt och beqwämt som möjligt för sina lärare, hwilket wissade sig dels wid walet af plats till boställe, dels i rikliga anslag af jord till lärarens underhåll och i präktiga, rymliga byggnader till bostad och uthus. Om ej dessa de gamles donationer funnos, nog skulle Sweriges presterskap i denna tid äta ett magert bröd, ty folkets, särdeles allmogens, hjerta är på de flesta ställen afwoigt stämndt och fränwändt äfwen den rättfärdige läraren, och ingens bröd är så misfärdigt som hans. Att många prester själfwa äro orsak till en sådan sorglig omständighet i folkets sinne, kan ej förnekas, men den kraftigast verkande orsaken är att söka i den ur det rätta spåret komna lefmannawerksamheten, den werksamhet nämligen, som mera tagit för sin uppgift att blotta och förstora bristerna i kyrkans organisation och lif, än att hos folket jemte ett kristligt äfwen fostra ett kyrkligt sinne. Derför att man ej med mått och siffror kan mäta eller uträkna resultatet af prestens werksamhet, är det så lätt för den andlige uppgifaren att intala folket, att presten är till intet nyttig, han uträttar ingenting, han är med ett ord öfwerflödig.

Denna prestfiendtlige sinnesstämning jemte de förswärade wifkoren för inträde i prestembetet måste inom kort hafwa den werkan med sig, att mången afsträfs från den presterliga banan som eljest wore både willig och duglig att beträda den, och då skall med inträdande prestbrist ännu widsträcktare rum gifwas för inträngande seftmakare, som arbeta på statskyrkans neoriswande. Då statskyrkan är den enda lärarinnan af lutherisk tro och bekännelse i Sverige, så

önska wi henne bestånd, men huru hon skall kunna bestå utan att hennes läro- stånd fortfarande suppleras af bekännelsetrogna och kristligt sinnade män, är swårt att inse. Och desse män, hennes prester, behöfwa lefwa med folket, ibland folket och så genom närmare umgänge vinna dess förtroende. Ty på det sättet är det lefmännen wunnit så stort område. Men presten inå och med aposteln kunna säga: "Jag kan låg wara, jag kan och hög wara", ty det går lätt att så sjunka ned, att presten förlorar både sjelfrespekt och andras respekt. Han kan bli en popularitetsjägare, som för folkgunsts skull uppostrar fanning och mera till, hwarpå längre ned skall lämnas ett exempel.

W—da kyrka är för sin ålders skull en wisserligen wördnadsbjudande byggnad, ty hon daterar sig från 1400-talet, men hon är därför ej inbjudande. Mot stilen, serdeles tornet, är intet att säga, men lik så många andra landskyrkor i Sverige är hon till sitt inre ytterst ful och obehägnad. Fråga är om icke detta ganska mycket bidrager dertill att folket på så många orter hellre besöker missionshusen än kyrkorna. De förra äro ljusa, behägnade och om wintern uppvärmda, då deremot kyrkan mångenstädes är det fulaste och för helan skadligaste hus i hela socknen. Presten måste ega en utomordentlig förmåga att med sin predikan uppvärma hjertan, om folket wintertiden slitigare skall besöka kyrkan än missionshuset, och erfarenheten har väl wisat, att dit folket wintertiden går att höra Guds ord, dit går det och sommartiden. Att pastor och kyrkoråd på så många håll alldeles förgätit att efter bästa förmåga göra Guds hus till ett inbjudande rum, dit folket gerna af

wen för dess inrednings skull ginge upp att fira högtid, är högligen att beklaga. Härmed är ej påstådt att wår synods kyrkor äro så synnerligen wackra, twärtom äro de flesta byggda i en ofyrklig och barock stil samt lika ofyrkligt och därför smaltöft inredda, men dock måste erkännas, att med afseende på behägnadhet, wärme och synghet stå de framför många i fäderneslandet.

Broder S. arbetar nu på att få wärmeugnar i pastoratets båda kyrkor, och wi weta, att han har kraft nog att drifwa saken igenom.

Länge hade jag önskat att få höra en verkligt akademiskt bildad prest predika, en förmån, som så sällan erbjudes oss härute i Amerika. Tillfälle dertill bereddes mig den andra böndagen. Med verklig föresats att både höra och lära så wäl till hjerteupphygelse som underwisning, huru jag sjelf bör predika, då jag predikar rätt, begaf jag mig åstad till kyrkan för att öfwerwara både altarsång och högmessa. Predikan så wäl till innehåll som form och utförande blef allt annat än jag wäntat och med billighet kunde fordra, och will jag hwarken råda mig sjelf eller någon annan att taga denna predikan till föredöme. Ett litet prof på utförandet må här lemnas: "Guudä ä goodä, wet du icke däät, så will jaagä tala om'et för digä". Räsaren kan dock ej fullt uppfatta detta utan att sjelf ha hört det frystande eftertryck hwarmed orden uttalades. Efter mitt ringa förstånd är det jemmerligt och owärdigt af en prest att nedsjunka till ett så rätt uttal, man kan thwärr tala fullt nog ändå. Men om nu i detta fall mycket war öfrigt att önska, så war så ännu mera fallet hwad predikans innehåll beträffar. Den här-

liga högmessotexten (Rom. 5: 8—10) blef icke i någon mån utredd och förklarad, men mycket ordades om "Guds barns" tycken, huru de känna, tänka, språka, sjunga, fröjda sig, jemra sig, le, gråta, hatas, förföljas m. m. till föga uppbyggelse för dem som wille weta hwad Gud tänkte och talade, färsbildt i den förewarande texten. Men "Guds barn" sade fins emellan: "Ät så saligt, det är inte farligt". "Här kände wi igen oss". "Det war mat det". Presten tillhörde den waldeströmfsta riktningen.

Der denne man är komminister finnas tvenne missionshus, uppbyggda i wälment affigt att bereda rikligare tillfälle till Guds ords hörande på en tid, flera år tillbaka, då ett stort andligt behof gjorde sig gällande, som ej wid de wanliga gudstjerner i kyrkan kunde fullt tillgodoses. Läraren hade känste hwarcken wilja eller förmåga dertill. Nu deremot är kyrkoherden en bekännelsetrogen och kristligt finnad man, men för honom, underligt att säga, äro missionshusen stängda, han får ej inkomma der för att predika. Ja, så ha tiderna förändrats. Mycket under många år ha wi hört talas om prester nas intolerans, som ej öppnat sina predikstolar för hwem som helst och dermed wisat sig vara "fiender till Guds rike", men när desse, som förr så klagat, själswa fått någon magt, så använda de den på ett icke mindre ofördragamt sätt och detta naturligtwis emedan de äro wänner till Guds rike.

Utom missionsföreningar finnas nu allehanda andra föreningar öfwerallt i landet: nattwardsföreningar, gubbeföreningar, ynglingaföreningar, jungfruföreningar, syföreningar och nykter-

hetsföreningar. Derjemte indelas de trogna i klasser med hwar sin uppbyggingsman, som har att waka öfwer medlemmarnes andliga lifsutveckling, att den må fortgå i den inslagna riktningen. Den nytta alla dessa föreningar ha med sig torde vara ringa, men stadan stor. Det hittills nog dunkla och irriga begreppet om kyrkan blifwer härigenom ännu dunklare och irrigare hos folket. Menige man derhemma tyckes ej kunna skilja på kyrkan och kyrkobyggnaden, luthersta läran och den swenska statskyrkan, utan blandar ihop alltsammans och söker fria sig från begreppsredan genom att wända ryggen till alltihop och i stället bilda en förening för hwarje kristlig pligt som skall utöwas.

Ätrån hos somliga att få upphöjas till ledare har icke så ringa del i alla dessa förenings upprättande. Det andliga högmödet hos de unga winner också i dem en owäntad näring. Pojkar och flickor få der komma samman och uttala sina wisa meningar och fälla sina kloka utslag öfwer bethedelsen af bibeltexter, wid hwilka gamle och lärde Guds män stanna af wördnad och häpnad öfwer dess djupa innehåll. Man kan få höra fjorton- och femtonåriga barn språka wäldeligen i andliga ämnen och uttala twärfäkra domar öfwer lärare och predikningar. När de få höra en predikant, prest eller lekman, hwars ord de ej wåga stämpla som lögn, så gifwa de detta omdöme: "Ja, det war wäl rätt predikadt, men se, det sitter blott i hufwudet" (på predikanten). Separation är nu det wigtigaste momentet i den andliga utvecklingen, den är början, fortsättningen och fulländningen af det kristliga lifwet. Man håller före, att Gud intet förmår med dem som stanna

qwar inom kyrkan, derför är det nödigt att gå ut, om man vill blifwa säkert frälst. Åfwen sådana, som jag trodde skulle vara orubbliga i sitt widhållande af det gamla, hafwa ingått i nattwardsföreningar och dermed stillet sig från kyrkan.

Wid ett besök i Jönköping med broder S. besöfkes fru D. C. L. Andrén; hon mindes wäl sina beswärliga år i Amerika, men uttalade mycken kärlek och tillgifwenhet för wår synod. Försök ha gjorts från en församling i Iowa att få pastor E. i Jönköping till lärare, men det torde ej lyckas, ehuru pastor E. förfädrades af en medlem från den församlingen, som war hemma på besök i Sverige, att församlingen wille och kunde sticka 15000 kronor för att bekosta hans öfwerresa med familj samt betala hans skulder. Det är ju förwånande, att en så rik församling skall så länge behöfwa leta efter en lärare. (Fortf.)

Ett kort besök i Kansas.

Det må nu icke läggas utg. af Aug. till last, lika litet som Kansas och särskildt Lindsborgstrakten till så stort företräde, att jag gjort ett besök på sistnämnda stället. Jag har nästan hela min familj der och det kan icke anses för mycket att några dagar om året se om dem. Annars wägar jag knappt ge mig ut på någon färd, emedan det nästan fordras, att jag skall besöka alla församlingar wid wägen och ofta på temliga afstånd derifrån. Det är naturligtwis fägningsamt, att man vill göra åtminstone se mig; men det kan och bör lika naturligt ej skanna wid seendet, och då komma två omständigheter i wägen: det ena är, mina bra medtagna

krafter, och det andra, ännu swårare, är skötandet af "Augustana", som länge harne wänta att ordentligen få mottaga hwarje weda, och som werkligen kräfwer mera tid än någon förmodar. Skulle jag besökt alla de ställen, dit jag war inbjuden i Kansas, Nebraska, Iowa och Minnesota, så hade jag ej allenast fått wara på ständig resande fot, utan wårt fåra blad hade då så godt som måst afstanna. Detta får nu gälla såsom ursäkt, att jag ej kommit dit man wäntat mig.

Besöket i Kansas war som wanligt uppmuntrande. Allting såg helt annorlunda ut i år än i fjol wid denna tiden under synodens möte: då, allt wissnande under den högst owanliga hettan; i år swalt wäder och all ting i fägring, med en mängd hwetestaðar omkring husen och här och der på fälten, samt surrande tröskmaskiner på alla håll.

Ett kärt, karaktéristiskt drag hos folket i Kansas är den offerwillighet, hwar på de alltjemt aflägga prof. Nöjsamt war det att se, huru man strax efter olyckan, som öfvergått pastor Nordling, begynte samla för att afhjelpa nöden. I Marquette, som jag besökte på pastor Stolpes wänliga inbjudning och der man hade bland annat en sällföreningssauktion, inköptes en hel hop saker och öfwerlemnades åt br. Nordling, så att han fick samnen full med sig derifrån. Jag tror att samma förhållande egde rum wid ett missionsmöte med åtföljande auktion i Freemount. — Det är bekant, att man i Lindsborg har bildat en musikkår; denna försågs genast med goda blåsinstrumenter, men man kom omsider underfund med att ännu bättre kunde fås, och ehuru de kostade 5 a 6 hundra dollar mera, förfrefwos

de och äro äfwen nära nog betalda. De äro ock de bästa instrumenter jag ännu sett och hört. — Skolans musikor, som borde hafwa de aldrabästa instrumenter, får tigga sig fram så godt den kan och har swårt nog att uppehålla sina affärer. Men så är det och hela synoden, som borde fröjda sig öfwer att få god musik här och derföre skaffa de bästa instrumenter. — Ett förslag hade bisfwit gjordt att uppbygga ett hns åt en mycket aftad och älftad man — och penningar flöto strax in och om en månad eller två står huset färdigt. I Lindsborg hade staden uppfört ett nytt stort skolhus af tegel; det förra, ganfka stora och rymliga skolhuset af träd war nu stadt på resa till en annan sida af staden och kommer på sin nya plats att kallas "Bethany Academy", der en grundläggande allmän bildning skall meddelas och derifrån Augustana College wäntar att så småningom få mottaga wäl förberedda studerande.

I Freemount hafwa de uppreft en präktig tegelkyrka, lifnaade det stora templet i Moline; att den kostat och kostar betydliga summor för den ej så stora församlingen är tydligt; men deröfwer hördes intet klagomål, men endast gladdes öfwer att wara så långt kommen.

Nu förmodar jag att läsarne tänka så här: då de hafwa så stora utgifter för allehanda ändamål, kan man wäl icke wänta någon lättnad för skolans i Rock Island köf eller matförråd. "Utgifter!" Ingen talade om några utgifter. Twärtom togs allt för gifwet att en "carload" af wackert hwetemjöl hitsändes så fort sig göra låter. Men dels är det omöjligt att få allt hwete tröskadt på ännu en månad eller två, dels wäntar man på

färdigblifwandet af en god, ny swenskt mjölkwarn, förrän man will samla, låta mala och hitsända mjöl. Att det kommer såsom en förträfflig julkapp eller nyårsgåfwa, derom war man wiss. Om nu våra wänner i Iowa, Nebraska eller längre norrut kunde sända hit mjöl eller hwete tidigare, så att wi sluppe köpa den nödwändighetswaran, steddde deri genom wårt skafferi en stor tjenst.

Från San Francisco.

San Francisco, Cal. d. 4 Aug. 1882.

Den 25 Juli lemnade jag Salt Lake City, Utah, och den 27 hittom jag till Californien.

I söndags hade jag trenne gudstjenster härstädes. Wid den första närworo 11 personer, wid den andra 20, wid den tredje räknade jag dem ej.

Jag har ännu warit här allt för litet att afgifwa något betänkande om ställningen.

Norfska synodens folk hafwa bemött mig på ett förekommande sätt. En ung pastor Grönsberg, som studerat i St. Louis, betjenar församlingen. Han predikar både på norfska och engelska. Denne broder säger, att wår synod måste upptaga detta fält med ens, om den ej will åsamka sig skuld inför Gud. Desse norfkar tillbjuda oss bruket af sin gudstjenstlokal.

I dag har jag fått löfte om "St Paulus Ev. Luth. Kirke" af Missouri synoden på Missions St., emellan 5:te och 6:te gatorna.

I söndags f. m. och afton predikade jag på mitt qwarter 146 Tehoma St., och på eftermiddagen kl. 3 i "Mariners"

church", hörnet af Sacramento och Drum St's.

De swenste methodisterna hafwa här kyrka och församling. Waldenströmarne möta i en kyrka på Howard St., emellan 2:dra och 3:dje gatorna.

Jag har uppsökt flera af vårt folk, men vill ej fälla några omdömen ännu.

Många längta efter en sant lutherisk pastor och församling. Waldenströmarne eller missionsvännerna hafwa visserligen fatt öfwer porten, som leder till ingången af deras möteslokal: "Swenskt Evangeliskt-Lutheriskt predikan", och i deras böcker hafwa de tryckt: "Swedish Evangelical Lutheran Church", dock märka de mera klartänkte, att här är väl "namnet, men icke gagnet". En del älskliga själar finnas dock ibland dem, och sådana som brödererna Auslund och Rydholm betjenat med kyrkliga förordningar och hvilka ingått af det enkla skäl, att de ej längre wille stå utanför församlingsgemenskap. Så går det, då wi dröja!

Jag hör att pastor P. Carlsson har lemnat Oregon och gått till Idaho Ter., men ämnar återkomma om twenne veckor och då begynna kyrkobygge i Portland.

Jag beundrar hans flit, ihärdighet och arbetsförmåga. Han gör sig förtjent af tack. Får jag tid, vill jag gå upp och se honom, innan jag återwänder österut.

Må Gud wisa hwem han vill hafwa hit! En "engelsk- och swensktalande" bör det visserligen wara. Wise Gud sin wilja genom att bereda väg och böja hjertan! Amen.

Det är i dag min 36 årsdag! Hur mycket har jag ej att bedja Gud förlåta? Ja, allt.

På Stilla hafwets lugna, spegelblanka yta ser jag solen nedgå i guldfärgers strålbrytning. När mitt lifs sol nedgår, Herre, låt mig sjunka i din famn, gömmas i ditt sköte, och sofwa sött efter mödor, kamp och strid! Bed för eder
J. L.

Swarjehanda.

Wi hafwa mottagit "suckar från Sodom" från vår missionsär i det amerikanska Sodom, hwaraf början borde meddelats denna gång; men våra läsare måste wänta derpå tills nästa nr. Åtskilligt, som redan war fatt, har utträngt det. "Suckarne" komma att fortfattas, den ena efter den andra, weeka efter weeka. Af dem får man se hwad wantro i våra "upplýsta" tider kan åstadkomma och huru nödwändigt det är, att wi sätta plogen ned i den tilltrampade marken och icke se tillbaka i vårt arbete, utan kraftigt understödja vår missionsär. — Broder Telleen sänder från San Francisco till våra läsare de första intrycken från arbetsfältet derstädes. Deras kan man se hwad wi förlorat genom — ja, hwad skola wi falla det? vår försummelse, lifsnöjdhet? Det går nu ej an längre att samla öfwer oss skuld här för.

— I Wäktaren för den 20 Juli läses: Komministern i Delsbo M. J. Thunblad har blifwit af Augustana-synoden i norra Amerika kallad och wald att upprätthålla en teologisk professur wid teologiska seminariet i Rock Island. Hurwid denna kallelse antages eller icke kommer att bero på regeringens afgörande, hos hwilken hr Thunblad anhållit om 2 års tjenstledighet från Delsbo facellani med rättighet att få under

denna tid uppbära hela lönen af församlingen, mot det att han förbinder sig till vikaries aflönande. Delsbo församling har enligt Gefle Posten enhälligt tillstyrkt hr Thunblads ansökan i desz helhet; likaså har äfwen wederbörande kontraktsprost anhållit, att ansökan måtte hos regeringen vinna bifall.

— Välkomsthelsning. Så snart pastor Winquists hemkomst från resan till Sverige blef bekant, skyndade församlingen i New Windsor att helsa honom välkommen medelst ett s. k. surprise party. Af de medförda förråden serverades en storartad aftenmåltid i trädgården, hwari alla äldre och yngre deltog. Pastor Wikstrand från Swedona, som blifwit uppmanad att närvara, talade å de närvarandes wägnar några warma och hjertliga ord till den hemkomne läraren. Derpå öfwerlemnades en gåfwa af omkring \$47.00 såsom ytterligare bewis på kärlek och förtroende.

— Hvilka medel ruddryckstillverkare och utprånglarne begagna sig af, har nyligen syntz i Cincinnati, Ohio, och hwilka medhållare de hafwa just i dem, som skulle handhafwa bestående lag, har man fått erfara i samma stad. Den ene krögaren efter den andre hade blifwit draggen inför rätta och af jury frikänd. Då den sista saken förehades, och jurymännen dragit sig tillbaka till sitt rum för att bestämma hwad utslag de skulle gifwa, uppmanade en af juryn alla dem att resa sig, som trodde att krögaren brutit förbudslagen. Hwarenda en reste sig — och dock kunde de icke förmå att fälla domen. Saken förhöll sig så, att stadsrådet uppsatt en lista på män, bland hwilka jurymännen skulle dragas, och de woro alla förbundna att fria den anklagade.

Det är förfärligt när de, som hafwa ordningens uppehållande om händers, på detta sätt uppmuntra till ordningens förstörande. Der man har fått "förbudslagen" till lag, måste man se noga till att pålitliga embetsmän väljas, annars blir den sista willan warre än den första.

— I Adams county, Wis., hade domstolen att genast hemfända jurymännen, emedan ingen stod anlagad för något brott; man ansåg allmänneligen orsaken dertill wara, att inga krogar finnas i countiet. — Kanjas begynner nu uppfära frukterna af sin förbuds lag; så hafwa t. ex. fängelserna blifwit allt tommare och sjelfwa statsfängelsset har förwanlats till ett "boarding"-hus. Stackars Kanjas! Tidningarne, och deribland några af våra svensta, hafwa spått elände och jämmer öfwer staten, emedan man icke kan få suppa sig full hwar och när som helst; ja, stackars Kanjas! Fängelserna tomma och domstols sessionerna korta; sådan jämmer!

— I Japan hafwa afgudapresterna öfwerfjatt och spridit R. Ingersolls gudsförnekande tal och skrifter, för att motverka de kristna missionärerna. En heder för Ingersoll.

— Ett betydande "r." Den amerikanska sekten Dunkards höll nyligen sitt årsmöte i staten Indiana, derwid 20,000 menniskor berättas warit närvarande. I England upptog en tidning nyheten, men läste "drunkards", och nu går underrättelsen omkring, att 20,000 drinkare warit församlade på en gång i Indiana, hwilket ej anses särdeles hederligt för Amerika.

— I Brooklyn, N. Y., har nyligen en ny sekt organiserat sig under namn af "gudomliga gåfwores öfsefsteriska kyr-

fa". Dess pastor, en doktor Mond, påstår sig ega förmågan att bota sjukdomar genom handpåläggning.

— Twenne presbyteriansförsamlingar i Harlem, N. Y., hafwa förenats till en, emedan de insett att "enighet ger styrka" och troligen äfwen därför att de derigenom skulle kunna hålla sig uppe. Må äfwen wi swenskar draga lärdom häraf, så att wi ej dela församlingar, utan der det kan anses owilforligen nödvändigt. Der och hwar är en benägenhet att dela församlingar för att få kyrka så nära sig som möjligt. Sådana delningar hafwa många och swåra följder med sig i längden och borde därför undwitas.

— En metodist frågade John Wesley, metodismens berömda grundläggare, huruvida han trodde frågaren gjorde rätt i att gifta sig med ett wißt fruntimmer, som båda wäl kände. Wesley rådde honom att slå henne ur hågen. "Swarför det", frågades på nytt, "hon är ju en medlem af eder församling?" "Ja", sade Wesley, "det tror jag hon är". "Swarför då icke gifta mig med henne?" "Emedan", swarade W., "emedan, käre wän, Herren kan lesa tillsammans med ganska många, som ni och jag icke kan".

Texter för Söndagsskolan.

Tredje qwartalet.

N:o IX. — Den 27 Aug.

Mark. 12: 13—27.

Fariiseer och Sadduceer få swar.

Inledning. 1. Tid och ort: Samma som i föregående text, af hwilken denna är en fortsättning. Sedan Jesus beswarat fariiseernas fråga om hans makt, framställde han litnelsen om de onda wingårdsmännen, och dernäst enl. Matth. 22: 1—14 litnelsen om

bröllopskläderna. I dessa litnelser förehöll han dem deras falska bekännelse, deras trolöshet och blinda inbillning. När de nu icke kunde förswara sig, will ede hämnas och fötte dertill bistånd af andra, hwilka försökte sitt bästa att snärja Jesus med hwarjehanda frågor; men Jesus stoppade munnen till på dem.

3. Frågor. Swarom handlade förra texten? Swar talade Jesus nu? Huru talade han? Kan du nämna några flera litnelser? Swad wertan hade det på Jesu fiender? På hwad sätt sökte de att få någon anlagelse mot honom? Swarom handlar denna text?

Hufwudtext: Gudaktighet är nyttig till allting, och hafwer löst om detta lifwet och det tillkommande. 1. Tim. 4: 8.

Ämne: Wigtiga frågor och Kristi swar.

I. De frågande (v. 13, 14, 18).

II. En fråga om medborgares skyldigheter (14, 15).

III. Jesu swar (v. 15—17).

IV. En fråga om lifwet efter detta (v. 18—23).

V. Jesu swar (v. 24—27).

A. N. m. B. 13. "Och sände de", nämligen de fariiseer; sedan de hållit råd sände de några af sina lärjungar tillika med några "herodianer", eller sådana som höllo med Herodes och den romerska öfwerheten och således woro emot fariiseerna. Nu hade de dock beslutat snärja Jesus genom listiga frågor. — "Gripa eller fånga honom i orden". Huru han swarade, ja eller nej, så skulle de ändå fånga honom. Swarade han nej på frågan, så woro de herodianer der, som skulle anklaga honom hos öfwerheten, och swarade han ja, så fick han folket emot sig. B. 14. "Wi wete att du är sannfärdig", m. m. De låtsade som om de helt ensfaldigt blott önsfide en twiift bland sig afgjord. De höllo ett wackert tal för att dölja sin onda affigt. De säga också, ganska sant: "du lärer Guds wäg rätt — du rådes för ingen" m. m. Du är en man som är oberowende och som ej är rädd för att säga din mening; därför wänta wi nu ett swar utan omswep, att wi må kunna slippa twiifta längre. Frågan är: "Är det rätt att gifwa tejsaren skatt eller icke?" Skola wi som ett Guds folk och som betala tempelskatt, skola wi underkasta oss romerska wäldet och betala skatt?

Nu trodde de att han war insnärjd i nätet. — B. 15—16. Men han förstod deras skrymtan, deras illfundighet och falskhet, och såsom de sagt, att han ej räddes för att säga sanningen, så visjar han dem detta och frågar: "Hwi fresten I mig, I skrymtare? Läger hit penningen! — Svaras beläte är det, som här är pregladt?" — De svarade: "Kejsarens". Den romerske kejsaren Liberius. Derigenom att de begagnade detta mynt, gifwo de tillkänna, att de woro kejsarens underfåter och således skyldiga att gifwa skatt. En moralisk skyldighet (Rom. 13: 5, 6). B. 17. "Gifwer kejsaren" m. m. skatten och hwad I för öfrigt ären skyldiga eder öfwerhet "och gifwer Gud det Gud tillhör", hwad I efter hans ord ären skyldiga. Härigenom tyftade han munnen på dem, så att de bestörte wände sig bort. Sanningen segrade. — Låtom oss fråga oss, om wi gifwa Gud det honom tillhör: hjertats kärlek, lydnad och tacksamhet? — B. 18. "Så", på samma dag, komma några "sadduceer". Sadduceerna woro förnuftsmänniskor, som ej trodde mera än de kunde inse med sitt förnuft, och därför nektade de uppståndelsen, änglars och andars tillvaro. Dessa komma nu och wilja wisa sin konst och söka snärja Jesus med en fråga angående det andra lifwet, hwilket de ej trodde på och med en händelse wille bewisa att de hade rätt. — B. 24. "I faren wille, derför att I icke weten skrifterna" m. m. Eder willfarelse grundar sig på okunnighet om Guds ord och Guds magt. Skriften lärer tydligt om uppståndelsen och Gud är mäktig att göra mer än I begripen. Han kan uppväcka de döda. Det bewisas af berättelsen om busten (2 Mos. 3: 6). Gud säger: "Jag är" o. s. w; icke: jag war. Nu woro dessa män döda långt förut och ändå säger Gud, jag är deras Gud. Således måste de finnas till. Är han deras Gud, så äro de hans folk och då följer att de ännu äro till, fastän döde till kroppen för närvarande. De sadduceer mente med ordet döda detsamma som alldeles utan tillvaro. Af de hel. skrifterna antogo de Moséböckerna, ty de ansågo dem fria från läran om uppståndelsen; men nu begagnar Herren juft dessa att wisa dem deras willfarelse, och då sliter han äfwen deras nät sönder och går segrande igenom.

B. Frågor. I. De frågande. Huru många olika partier kommo omkring Jesus? Hvilka woro fariseerna? Herodianerna? Sadduceerna? Hvilka frågor framställde de?

Hwad war ändamålet dermed? Huru sökte de wisa sig? Sade de sant om Jesus?

II. Frågan om medborgares skyldigheter. Hvilken fråga hade fariseerna? Hwad menas med skatt? Hwem war kejsaren? Hwarför skulle de skatta till honom? Hwarför wille de ej erlägga skatt? I hwilken swårighet sökte de bringa Jesus? Om han sade ja? An, om han sade nej?

III. Jesu svar. Hwad kallade han dem? Hwad bad han att få se? Hwarom frågade han? Hwad svarade de? Hwad erkände de nu med sitt svar? Behöfwa wi erlägga skatt? Är det af Gud befallt? Hwad mera sade Jesus de skulle göra? Hwad stole wi gifwa Gud för alla hans wälgärningar? Huru mottogo de Jesu svar?

IV. En fråga om lifwet efter döden. Hvilka andra kommo nu med frågor? Hwad trodde sadduceerna? (Mpg. 23: 8). Hwarmed wille de bewisa sin lära? Hwem lifna sadduceerna i våra dagar?

V. Jesu svar. Hvilka tvenne ting förstodo ej sadduceerna? Huru blifwer det andra lifwet olift detta? (1 Kor. 15: 42—53). Hvilket bibelskälle anförde Jesus till bewis för uppståndelsen? Huru kunde det tjena såsom bewis på uppståndelsen?

Lärdomar.

- 1 Jesus är sjelf swaret på dagens lifsfrågor.
- 2 Wi tillhöra tvenne riken här på jorden: det jordiska och det himmelska.
- 3 Jesus Kristus, såsom konung öfwer allt, har rätt att föreställa våra skyldigheter mot båda (se v. 14, 15).
- 4 Ju bättre kristne wi äro, desto trognare medborgare blifwa wi i samhället.
- 5 Wi äro skyldiga Gud först vårt hjerta och sedan allt hwad han gifwit oss.
- 6 Wi äro wisja på att det gifwes ett lif efter detta.
- 7 Willfarelser uppstå genom okunnighet om och misstydnung af skriften.

Erkännanden.

Till lärverket:

Af Illinois konferensen 11.35

Till lärverkets underhåll:

Af New York konferensen 7.00; Sandtbrustskasan i Berlin, 311. genom Joh. Samuelson 99.44.

Till bostad för prof. Reck efter-
lemnade familj:

Förf. i Galva, Ill. 13.13; förf. i Rock Island
19.25; prof. L. N. Hasjelquist, i Rock Island,
Ill. 10.00; från förf. i Moline, Ill. 60.00; från
förf. i Woodhull, Ill. 16.00; från förf. i
Moingona, Iowa, 5.00; från förf. i Salina,
Kansas 12.35; förf. i Wilkes Barre och Sugar
Notch, Pa. 16.00; förf. i Bethesda, York co
Neb. 13.00; förf. i Marshalltown, Iowa 18.15;
förf. i Attica, Ind. 12.15; förf. i Calumet, Mich.
21.75; förf. i Paxton, Ill. 25.35; förf. i Cam-
bridge, Minn. 20.50; förf. i Swea, Iowa 4.
80; förf. i Boone, Iowa 6.92; förf. i Du-
luth, Minn. 22.75; förf. i Lake City, Minn.
11.00; förf. i Sycamore, Ill. 22.00; förf. i Sä-
bylund Wis. 20.64; förf. i Kuntin, Ill. 5.
50; förf. i Des Moines, Iowa 75.81; förf. i
New Windsor, Ill. 14.25; förf. i Fish Lake,
Minn. 11.65; förf. i Spring Lake, Minn. 12.
50; Salemsförsamlingen i Platte co., Neb.
14.50; förf. i West Bay City, Mich. 12.00;
några vårt samfundas vänner i Otsego Lake,
Mich. 9.60; insamling af fönd. skolbarnen inom
Chicago Lakes förf., Minn. 26.16; förf. i
Moore's Prairie, Minn. 9.50; förf. i Dayton,
Iowa 30.00;

En fildta gåfvor, enligt gif-
varnes önskan, öfverlemnade till
mrs Reck:

Af onämnd i Dayton Iowa. 1.00; af S. B.
Löfgren do. 1.00 Tackfamiljen

Moline Ill. den 10 Aug. 1882.

J. S. Wistrand.

Tilltännagifswanden.

Läsåret 1882-'83 börjas wid Gustavus
Adolphus College tisdagen den 5 sept. kl. 2
e. m. Inträde kan ske då, eller d. 1 nov.
eller oc wid nyår. Alla som önska bewista
skolan i år uppmanas att punktligt infinna
sig wid någon af de nämnda tidpunkterna,
enär inträde emellan terminerna förstör all
ordning och måste därför afböjas. Elev, som
kommer när han behagar, "får ta det som
han får det".

Anmälan till inträde, åtföljd af rekomen-
dationsbref från pastor eller eljest tro-
värdig person, bör till undertecknad infän-
das af alla som ej förr bewistat skolan med
uppgift på när de komma. De som förr

studerat här behöfwa blott underrätta om
sin önskan att fortsätta samt när de komma.

Uträde ur skolan kan ske wid jul, den 1
apr. eller wid skolårets slut. I de två sist-
nämnda fallen gifwes bethg.

Afgiften för underwisning är \$20 för skol-
året eller ungefärligen \$2.25 i månaden.
Spisning och bostad på skolan kosta \$2 i
veckan. Eleverna få sjelfwa bestå sig med
böcker, fångkläder, handdukar, lampor, lysol-
ja, twätt m. fl. småsaker. Jungfrur, som
önska inträde, böra i god tid underrätta un-
dertecknad om hurudana lägenheter som öns-
kas, emedan rum för dem måste ännu hy-
ras utom skolan. Gushyran kostar omkring
\$1 i månaden pr person, wed lika mycket,
matvaror från \$1 till \$1.50 per vecka.

En instrifningsavgift af 50 cents erläg-
ges wid inträdet.

Ämnen som studeras äro: Kristendom,
swenska, engelska, latinska och tyska språken;
allmän, landets, Sveriges, kyrkans och swen-
ska litteraturens historia; arithmetik, algebra
geometri, böfföring, fysik, fyfologi, botanik,
geografi, skrifning och teckning; pedagogik och
och metodik; wokal och instrumentalmusik. 6
nya sammarorglar hafwa inköpts, som uthy-
ras för \$2 i månaden för stycket. Underwis-
ning i orgelspelning inbegripes i ofwan
nämnda afgift för underwisning.

Skolans närvarande uppgift är, dels att
förbereda för inträde wid Augustana Col-
lege, dels att utbilda ynglingar och jungfrur
till swensk-engelska skolärare, dels att fild-
liggöra vår ungdom för lifwets allmänna
wärf. Skollärareafdelningen anbefalles till
särskild hägfkomst af församlingar och blif-
wande elever.

M. Wahlström.

Konferensmöte. Iowa konferensen håller sitt
nästa möte i Clinton, Iowa, och börjas mö-
tet med högtidlig gudstjenst den 6 Sept. kl.
1/8 på aftonen i sw. ev. luth. förs. kyrka
derstädes. Werkställande komiteen möter der-
städes kl. 9 f. m. samma dag.

Samtalsämnet blifwer: det fristliga sab-
batsfirandet.

Konferensens pastorer och delegater upp-
manas hjertligen och allwarligen att man-
grant bewista mötet. Desälikes äro bröder
och wänner från när och fjerran och särskildt
från vår grannkonferens hjertligen inbjudna
till mötet. Davids 122 psalm.

N. Forsander, konf. sektr.

Särigenom tillkännagifves att den vanliga årsfesten på Kansas-konferensens barnhem i Mariedahl hålles derstädes den 22 Augusti och börjas kl. 10 f. m. Alla hemmets wänner äro hjertligen inbjudne. Direktionen håller sitt möte wid samma tillfälle.

Å direktionens wagnar

A. B. Dahlsten, sekr.

Kansaskonferensens barnhems-direktion möter i barnhemmet onsdagen den 23 Augusti 1882, och emedan wiktiga frågor föreligga, önskas att alla infinna sig.

H. Olsson, ordf.

Clay Centerdistriktet af Kansaskonferensen håller sitt nästa missionsmöte i Mariedahl, i sammanhang med barnhemsfesten. Mötet börjas kl. 2 e. m. den 22 Aug. 1882. Samtalsämne: bönen.

N. Ohlsson, ordf.

New York konferensen sammanträder till ordinarie möte i Pontiac, R. J., den 31 Aug. kl. 1/8 e. m.

Alla som ämnat sig till mötet, pastorer så väl som ombud och andra besökare, ombedjas att före den 20 Aug. genom postfört anmäla sig hos pastor E. D. Vinell.

J. Mellander, sekr.

Galesburg-distriktet af Ill. konf. håller, w. G., sitt nästa missionsmöte i Princeton och Whyanet, Ill.

I Princeton börjas mötet med predikan måndagsaftonen kl. 1/8 den 21 Aug. 1882 och fortsättes påföljande tisdag med diskussion öfwer Ebr. 10: 19—25. På aftonen avslutas med skrift och nattvardsgång.

I Whyanet börjas det tisdagsaftonen kl. 1/8 den 22 Aug. med predikan och fortsättes påföljande onsdag med diskussion öfwer ämnet: "Hwad är bland oss söndagsstolans ändamål, och hwad hafwa wi med afseende derpå att iakttaga?"

Alla äro wälkomna!

E. A. Sandahl, sekr.

Unionmissionsmöte hålles af Smoky Hill, Clay Center och östra missionsdistrikten i Marion Hill, Kan., den 24 och 25 nästkommande Aug. och börjas kl. 10 f. m. Som wiktiga saker komma att behandlas uppmannas alla pastorer af distrikten att godhetsfullt infinna sig.

Art M. DeBeau.

Smoky Hill, dist. sekr.

Konferensmöte. Illinoiskonferensen af Augustinasynoden sammanträder, enligt wid dess senast hållna möte fattade beslut, i svenska lutheriska kyrkan i De Kalb, Ill., Tisdagen den 19 nästkommande Sept. kl. 7 e. m., då högtidlig gudstjänst firas, hwartwid konferensens ordförande, pastor J. Wikstrand, håller konferenspredikan.

Vertställande komiténs ledamöter sammanträda i pastor E. J. Malmbergs hem dagen förut kl. 4 e. m.

Chicago den 3 Augusti 1882.

Carl A. Edwald, konf. sekr.

Rock Island-distriktet af Illinoiskonferensen håller sitt nästa missionsmöte i Andover, Ill., och börjas desamma med gudstjänst Onsdagskvällen kl. 1/8 den 23 Augusti. Samtalsämne under mötet blifwer 14 och 15 art. i Augs. Bef.

P. J. Brodine, sekr.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, weckotidning för kyrkliga underrättelser, Lärofrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertednad till \$1.00. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenumerantssamlare lemnas hwart 7:de ex. gratis.

Penningar kunna sändas i registrerad bres "Money Order" eller "check" (wechel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. P. Belinder, Kristianstad, Åsum.

Breförörande prenumeration adresseras till

E. G. Thulin.

P. O. Drawer 379.

Moline, Ills.

Alltröranderedaktionen af Aug. o. Miss. insändes till Prof. E. N. Hasselquist. Rock Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Wikstrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

G. A. Hasselquist och Lrl. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 23 Augusti 1882. Nr 34.

“Ren lära”.

Våra läsare hafwa säkerligen märkt, huru man från alla sidor kastar oss, lutheraner, detta ord i synen, som, om vi ej allenast bröstdade oss deröfwer att ega en sådan skatt, utan också förde det ordet i munnen wid alla tillfällen. Det har gått derhän, att man förvandlat det härliga uttrycket till ett smådeord, ett slags ställsord, dermed man också want sig att kasta stugga och bringa förakt öfwer den sakt och sanning, som ordet innehåller.

Vi älska saken och värdera högt äfwen uttrycket “ren lära”, utan att hwaras deröfwer, att vi ega både ord och sak. Men än mindre blygas vi för hwarken det ena eller det andra; fastmer wilje wi ödmjuka oss inför Herren, som icke tagit den stora gåfwan ifrån oss för vår myckna otros och otrohets skull. Det påstå wi emellertid, att de göra en stor syn, som bruka ordet “ren lära” i en begabbande ton och ej kunna strängt nog fördöma striden för “den rena läran”. Vi medgifwa wiserligen, att man kan på ett köttsligt sätt, med köttsliga wapen föra en sådan strid; men detta missbruk af stridsfättet får icke förändra våra tankar om striden själf och dejs owilforliga nödwändighet.

Om du nu, käre läsare, är angelägen om att komma till reda i denna fråga — och det måste du vara, om du annars tager salighetsfaken på allwar — så följ med uppmärksamhet hwad wi här wilja framdraga till belysning af det wiktiga ämnet, och wi hoppas, att du sedermera, om du lägger det sagda på hjertat, skall weta att både tänka, tala och handla som sig bör i förhandenwarande fråga.

1. Vi wilja i första rummet undersöka, om ren lära är nödwändig till saligheten. Redan här begynnes missförståndet. De, som bruka uttrycket i begabbande mening, föreställa sig saken wanligen så, att Ordet wäl är nödwändigt, men att icke så mycket beror på uppfattningen deraf, som på den helige Ande, hwilken förmodas verka oberoende och wid sidan af ordet hwad han behagar. Detta är en stor och stadlig willkårelse, emedan det förer menniskan in i det owissta och leder till att förwexla Andens verk med sinliga känslor, som på hwarjehanda sätt kunna wäckas och hwarmed då själar blifwa bedragna. Det är allena genom Guds ord, som menniskan kan omistapas. Den stora förändring, hwarigenom menniskan, som är kött, född af kött, blifwer ande eller, enligt Petri starka ord, blifwer delattig

af Guds natur, således af Guds eget väsende, kan ingen åstads komma, utan Gud själf. Johannes betygar, att de, som tro på Jesu namn och derigenom äro Guds barn, äro födde af Gud. Men huru och hvarigenom uträttar nu Gud detta sitt gudomliga verk? Jo, just genom sitt ord. Dersför liknar Jesus ordet wid en säd, som han själf sår ut på menniskornas hjertans jord, hwilket så obetydligt och ringa det ser ut, dock bär inom sig ett lif och meddelar detta lif åt alla, som låta göra sig mottagliga dersför. Dersföre skrifwer Petrus (1 br. 1: 23) till de kristne: såsom de som födde äro på nytt icke af någon förgänglig säd — såsom det menstliga ordet och wisdomen är — utan af oförgänglig, som är af lefwande Guds ord, det ewinnerliga blifwer. Wi erinra oss, att Johannes kallar Jesus Ordet, som gifwer werlden lif; i Jesus har Gud uppenbarat och talat sitt hjertans tankar, och Guds tankar äro icke ett tomt ljud, utan äro werkligheter, hans eget lif, han själf, såsom Jesus säger: jag och Fadern äro ett. Åter säger Jesus: de ord jag säger eder äro ande och äro lif. Dersför vittnar oc Petrus i sina medlärlungars namn: du hafwer ewiga lifwets ord. Således i ordet är det ewiga lifwet.

Nu medgifwa wäl alla detta, men de föreställa sig dock gerna saken så, som wore ordet blott ett instrument, hwarmed Gud gör något; som wore det ett slags werktyg, med hwilket han werkstälde sin wilja, — icke såsom innehölle ordet det, som menniskan behöfwer och Gud will gifwa. De förstå Rom. 1: 16: "evangelium är en Guds kraft" såsom wore denna kraft den gudomliga allmagten, genom hwilken Gud gör allt hwad

han will. Men det är icke så; evangelium är en Guds kraft, emedan det handlar om Kristus, frälsningen i honom, och är det dersför icke allmagten, utan kärleken som är kraften deri, såsom Jesus själf med andra ord betygar: "om jag warder upphöjd ifrån jorden (på korset), skall jag draga alla till mig" genom den omätliga kärlek, som i sin hela bredd, längd, djup och höjd just på korset uppenbarade sig. Det ordet "draga", och andra liknande uttryck och talesätt i Skriften, wisar att ordet werkar icke med wäld, utan såsom det heter: du hafwer dragit mig och jag hafwer mig draga låtit. Ordets werkan är wisserligen gudomlig och öfwer-naturlig, men dock i enlighet med menniskonaturen. Är det nu så, att det heliga ordet icke blott är ett instrument i Guds hand, hwarmed Gud gör något, utan så, att Gud werkar i och genom ordet, i enlighet med dess natur, bestaffenhet och innehåll, så är tydligt, att det är en ganska wiktig sak, huru jag förstår detta ordet eller får det förklaradt för mig, d. ä. huru ordet synes för mig. Paulus tackade Gud, att Thessalonikerna anammade det af honom predikade ordet om Gud, icke såsom menniskoord, utan såsom Guds ord, hwilken oc werkar i eder som tron. Om de nu stått i den meningen, att det war menniskan Paulus allena, som lät dem höra hwad han wisste, så hade hans predikan endast haft menniskoords kraft och dersför icke frälsat. I Matth. 16 berätta lärjungarne för vår Frälsare om de meningar folket utomkring hade om honom, och det war wisserligen höga tankar de hytte om honom, i det somliga trodde att han war Johannes Döparen, somliga Elias, åter andra Jeremias eller en af

profeterna. Det war dock allt orätta föreställningar; men hwad gjorde wäl det? Jo, de kunde ej med denna sin tro frälsas, utan de måste komma till tron på Jesus "såsom Kristus lefwande Guds Son", dereft de skulle blifwa "salige" såsom lärjungarne.

Tänker du nu öfwer, hwad här är anfördt och sagdt, så skall du lätteligen finna, att det är icke Ordet såsom ord allena (man göre sig sedan hwad tankar man will derom), som frälsar, utan dess gudomliga innehåll; det är den gudomliga sanningen deri, som pånyttföder och saliggör. Härför kunde många bewisande ställen anföras, men det må wara nog med ett par. Jesus säger: "I ären rene för det tals skull, som jag hafwer talat med eder" (Joh. 15: 3), och åter: "om I blifwen wid min ord, så ären I mina rätte lärjungar, och I skolen förstå sanningen, och sanningen skall göra eder fria" (Joh. 8: 31). Häraf se wi, hwad ordet just genom sitt innehåll utträttar.

Häremot får man icke inwända, att wi göre för mycket af ordet, som ju intet annat är än bokstäfwer, och bortdölja Kristus sjelf, som säger: Kommer till mig! Tror på mig! Detta är wisserligen wiisfarande menniskors wanliga, wälfklingande cymbal; men det är icke dess mindre blott sand, som man kastar i ögonen på lättrogna menniskor. Söker du Kristus utom ordet, så finner du nog en, efter din egen eller någon annans uppfinning, således en sådan frälsare, som du just önskar och tycker om. Men hwad säger Skriften? Så wäl i G. som i N. Testamentet förklarar den: "säg icke i ditt hjerta: ho will fara upp i himmelen? det är, att hemta Kristus här ned; eller, ho will fara ned i dju-

pet? det är att hemta Kristus upp igen ifrån de döda; nej, Ordet är hardt när dig, nämligen i din mun och i ditt hjerta; detta är det ordet om tron, som wi predika". Rom. 10: 6—8. Sök honom hwarken i himmelen eller i helwetet, utan i Ordet; der har du honom och ej annorstädes. O, om wi blott förstodo denna Guds bestämda ordning, huru mycket onödigt bekymmer skulle wi icke då undslippa! Jag sluppe då söka honom i höga eller djupa känslor; i Ordets spegel kan jag se hans klarhet, ja hans eget anlete och sjelf förklarar deraf ifrån den ena klarheten till den andra. 2 Kor. 3: 18.

Men ligger det nu sådan wigt på Ordet och dess innehåll; är det Kristus, Ordets kärna och stjerna, hwarpå dess saliggörande kraft beror: så är wäl mer än tydligt, att jag måste hafwa och behålla det ordet rent och klart, om jag derigenom will blifwa salig.

2. Hafwe wi då ett sådant rent Guds ord? Ehuru denna fråga borde finnas beswarad i det föregående, wilja wi dock för den stora betydelsen af denna sanning, försöka beswara den ånho och på ett annat sätt. Wi påminna då om, huru apost. Johannes framställer saken i inledningen till sitt evangelium: "I beghynnelsen war Ordet och Ordet war när Gudi och Gud war Ordet", d. ä. Ordet war Gud. "I det war lifwet och lifwet war menniskornas ljus". "Och Ordet wardt kött", d. ä. bles menniska. Hafwa wi icke här det rena Ordet? Men kanske du är icke härmed nöjd. Du har intet emot att hålla Kristus derför, såsom det personliga Ordet, men det menfsliga ordet, kan det wara rent? Betänt dock, hwilka förfärliga ting du här i ditt hjerta och umgås med

i dina tankar, när en sådan fråga rör sig hos dig! Dermed motsäger du Paulus, som talar om ordet, som wist är; du kastar bort ordets fasta grund, på hwilken du allena kan stå trygg. Jesus säger: "hwar och en, som hör dessa mina ord och gör derefter, honom liknar jag wid en wis man, som byggde sitt hus på ett hälleberg (ordet); så föll slagregn, och kom flod, och wädet blåste och stötte på huset, och det föll dock icke omkull; ty det war grundadt på hälleberget". Inbilla dig icke, att du endast will tro på och hålla dig till Kristus; att det ej skulle ligga någon wigt på, huru man förstår boksafwen. Kristus har du allena i ordet, och sådan du ser honom der, d. ä. förstår ordet, sådan har du honom, såsom förut blifwit wistadt.

Nu skall jag emellertid oundersägligen bewisa dig, huru rent det ordet är, som Jesus har lemnat oss, så att wi i det verkliga hafwe Guds ord. I sin öfwerstepresterliga bön redogör Jesus inför sin himmelske Fader för sitt werk på jorden och säger (Joh. 17: 8): "De ord du hafwer mig gifwit, hafwer jag gifwit dem och de togo wid (mottogo) dem, och hafwa sannerliga förstått, att jag är utgången af dig" m. m. Här säger Jesus, att det är samma ord som han fått af Fadern, dem han och gifwit oss genom lärjungarne; ja, märk, han bethgar högtidligen, att de både mottagit och fattat det riktigt med sitt förstånd. Sonen stod i en så fullkomlig gemenskap med Fadern, att han ej allenast förklarade sig ensam rätt känna Fadern, utan och bethgade (Joh. 5: 19): "Sonen kan intet göra af sig sjelf, utan det han ser Fadern göra; ty allt det han gör, det gör och Sonen", samt (Joh. 8:

38): "jag talar det jag hafwer sett när min Fader". Tänk öfwer dessa förunderliga ord, så skall du börja ana det rent gudomliga i det apostoliska ordet. Dersöre heter det och (Ebr. 1: 2): "i dessa yttersta dagar hafwer Gud talat till oss genom Sonen".

Huru samwetsgranna apostlarna wore och huru angelagne att gifwa oss det ordet lika rent som de hade fått det, synes på många ställen, af hwilka wi wilja höra blott ett par. Så skrifer Paulus (1 Kor. 2: 12): "Wi hafwa fått den Ande, som är af Gud, att wi weta kunna, hwad oss af Gud gifwet är; hwilket wi och tale, med sådana ord som den helige Ande lärar". Denna den helige Andes werksamhet i apostlarna war och hwad Jesus hade lofwat dem: "min Ande skall påminna eder allt det jag eder sagt hafwer; han skall leda eder i all sanning; han skall icke (heller) tala af sig sjelf, men hwad han hör (mins Jesu anförda ord om sig sjelf och tänk derpå!) det skall han tala. Af mitt skall han taga och förkunna eder; allt det Fadern hafwer, det är mitt". I 1 Kor. 11: 23, yttrar Paulus: "Jag hafwer undfått det jag och eder gifwit hafwer". (Slut n. g.)

Om känslokristendomen.

Af Fr. Brunn.

(Slut fr. föreg. n. r.)

2). En annan likaså förderflig följd af känslokristendomen är missuppfattningen af läran om nådemedlen och särskildt läran om de heliga sakramenten.

Enligt augsburgiska bekännelsens femte artikel "har Gud insatt predikembetet och gifwit evangelium och sakrament, hwarigenom han såsom genom

medel gifwer den Helige Ande". Det samma lär den heliga Skrift, när hon i Rom. 1: 16 säger, att evangelium är en Guds kraft till salighet, och i 1 Petr. 1: 23, att Guds ord är den säd, af hvilken wi födas på nytt, och flera dylika uttåg. Därför skall enligt den af Herren sjelf stiftade ordningen syndernas förlåtelse icke blott genom Guds ord förkunnas, utan verkliga gifwas och tillförsäkras menniskan. Därför har Herren instiftat nyckelembetet enligt Joh. 20: 22: "hvilka I förlåten synderna, dem förlåtas de". Af sådana ord skola wi tro, "att allt hwad Kristi rättligen kallade tjenare på hans gudomliga befallning handla med oss, synnerligast när de utesluta uppenbara och obotsfärdiga syndare från den kristliga församlingen och aflösa deremot dem som ångra sina synder och vilja bättra sig, är likafärd kraftigt och wisst, äfwen i himmelen, som om vår käre Herre Kristus sjelf handlade med oss". Här af följer alltså, att om någon vill hafwa sina synders förlåtelse, skall han icke wänta, till dess att det ena eller andra förfiggår i hjertat. Han skall ej heller icke endast gå in i sin bönekammare och der kämpa med Gud, till dess han i sitt hjerta undfår den gudomliga nådens känbara tröst. Utan här gäller att menniskan kommer med sin syndanöd dit, hwarest enligt Kristi befallning aflösning och förlåtelse uttalas öfwer henne och henne tillsägas. Och derigenom att den botsfärdiga och nådehungrande menniskan tror detta ord, som talas till henne, derigenom får hon tröst och frid. Det är alltså det muntligt och hörbart till oss talade ordet i aflösningen, som är medlet, hwarigenom menniskan skall få försäkras och wisshet om sina synders

förlåtelse och derigenom frid och fröjd i hjertat.

Alldeles i öfwerensstämmelse härmed har Herren insatt och förordnat de heliga sakramenten såsom yttre synliga medel, hwarigenom han vill skänka och meddela sin verkliga nåd. "Döpselsen är icke blott watten, utan ett watten genom Guds bud förordnad och med Guds ord förbundet". Men genom Guds ord, som är med och när dopet, är den helige Ande närvarande och verksam deri. Tillika med dopwatten gifwes oss den helige Ande. Därför kallas dopet nya födelsens bad, och wi bekänna därför om dopet att det "verkar syndernas förlåtelse, frälsar från döden — — innehålla". Likafärd gifwes oss i nattwarden Kristi sanna lefamen och blod under bröd och win. Men genom anammande af Kristi lefamen och blod skola wi få syndernas förlåtelse, lif och salighet i nattwarden. I dessa synliga, yttre handlingar, som ske inför våra ögon och öron, i dop och nattward, skola alltså alla himmelska nådegäfwor, den helige Ande, Kristi lefamen och blod, syndernas förlåtelse och salighet wäsentligen och sanfärdeligen skänkas och meddelas oss. Här af följer en dubbel, oföränderligt fast slutsats. För det första: här i de heliga sakramenten wara de himmelska nådegäfworerna oss gifna, hit måste du alltså komma, om du åstundar dem, här undfår du dem. Och för det andra: detta gifwande och mottagande sker icke blott på ett inre, osynligt sätt i hjertat, utan genom, i och med de yttre synliga tecken, watten, brödet och winet, som wi i dop och nattward undfå. Hjertat må följaktligen känna hwad det vill, det må wara gladt eller sorgset, ja, t. o. m., om jag i detta

ögonblick måste känbart förnimma intet annat än synd, död och förderf, jag måste och skall dock tro och icke twifla, att jag här i dop och i nattward undfick just den Helige Ande, Kristi lekamen och blod, syndernas förlåtelse och salighet. Så skall hjertat härigenom trots allt hwad det känner, trots synd och elände, som det finner hos sig, i de heliga sakramenten undfå förwijsning om, att det likwäl har och besitter Kristus med alla hans nådegåfwor. Det förhåller sig härmed alldeles på samma sätt, som om någon genom muntlig tillsägelse och handgripligt öfwerlemnande skänkte dig en summa penningar. Jag måtte derwid i hjertat känna hwad som helst, glädje eller smärta — gåfwan bleswe dock lika wijs och fast för det. Och hwarpå berodde denna min wijsheit att ega penningarne? Tydligtvis på mina ögons och örons vittnesbörd, med hwilka jag sett och hört, att jag fått dem. Så och icke annorlunda förhåller det sig med de heliga sakramenten. Detta är deras hela betydelse. De stola wara sådane yttre och synliga handlingar och medel, genom hwilka den helige Ande och alla himmelska nådegåfwor gifwas oss, på det att hwar menniska må weta wijsst, hwarest och huru hon bekommer dem, och om hon har dem eller icke. Derför beror det wid begäendet af de heliga sakramenten icke närmast på hwad wi derwid känna och förnimma i våra hjertan, utan det gäller först att erkänna och i verklighet tro hwad Kristus har gjort med oss, och hwad han gifwer och skänker oss. Wisserligen undfår äfwen den owärdiga, d. ä. den obotfärdiga och otrogna menniskan de heliga sakramenten, så wäl som den troende. Äfwen den owärdige räddas verkligt de

himmelska gåfworna i sakramenten, men han blir icke salig derigenom. Men detta blott derför att hans förstockade hjerta icke i sitt inre anammar den erbjudna nådegåfwan. Han är följaktligen alldeles lik en menniska, som, då jag rädder och skänker henne en allmoja, stöter henne ifrån sig, icke tager emot den och icke brukar den. Derför skall wisserligen hwar menniska, som undfår de heliga sakramenten, mottaga dem med största allwar, med hjertlig bättring och tro, med uppriktig nådehungar och åstundar att warda salig genom Kristus. Men hufwudsaken wid de heliga sakramenten är, att du blifwer wijs om dina synders förlåtelse och din salighet. Och dertill hjelpa icke allehanda lufwa rörelser, som du till äfwen tyrs känner i ditt hjerta wid den heliga nattwarden. Det kommer icke an på, om du derwid förspörjer hos dig ett gladt upplystande till Herren, om din själ kan i sin andakt uppsvinga sig rätt högt, om det heliga sakramentet medför ett riktigt djupt intryck och en känbar tröst i ditt hjerta. Allt detta kunde ju möjligen äfwen hos en verkligt botfärdig och troende menniska understundom fattas, men hufwudsaken bleswe dock qwar, nämligen hwad Kristus gör med mig i den heliga nattwarden, hwad han sannfärdeligen gifwer och skänker mig, nämligen sin lekamen och sitt blod till mina synders förlåtelse. Allena derpå måste wi se i sakramentet, och så ofta en menniska åstundar sina synders förlåtelse i Jesu blod, så ofta skall hon komma och taga emot den i det heliga sakramentet.

Om den heliga aflösningens som och om den heliga nattwardens här skildrade betydelse kan en känslokriften enligt sakens natur icke göra sig något begrepp.

Han menar sig ju undfå syndernas förlåtelse, blott då han och derigenom att han i sitt inre erfar en känbar och förnimbar försäkran om den gudomliga nåden. Alltså är helt naturligt, att icke hwad i yttre måtto förfiggår med oss wid det heliga sakramentet, hwad då gifwes oss, utan hwad derwid förfiggår inne i hjertat, det är för en känslökristen hufvudsaken, derpå kommer det för honom an, och derigenom menar han sig få försäkran om syndernas förlåtelse. Derför anser han de heliga sakramenten blott såsom uppbyggelsemedel, liksom alla andra stycken af den kristliga gudstjensten. Och hela deras betydelse består för honom blott deri, att genom det heliga sakramentets begående en kraftig rörelse och ett rätt känbart intryck frambringas i hjertat. Att återgå till dopet, som redan i barndomen meddelats oss, förstå derför känslökristna alls icke. Och de förstå slätt icke, hwilken nytta de hafwa deraf, och hwartill de skola bruka det. (Just derför låta också känslökristna i våra dagar så lätt och lustigt öfwertala sig af baptisterne, att allt hwad barndop heter icke har någon betydelse.) Likaså äro de heliga aflösningsorden alltför tomma och kalla för de flesta känslökristna, för att de skulle fästa synnerlig wigt wid dem. De hafwa för det mesta ringa eller alls ingen verklig betydelse för dem. Den heliga nattwarden plägar redan gälla mera för dem, just emedan den genom hela sin anordning är mera egnad att verka rätt upplystande, rörande och gripande på hjertat. Men derwid är väl till märkandes att de känslökristna, enligt sakens natur, sätta den heliga nattwardens nytta icke i annammandet af Kristi lefamen och blod och wißheten

om syndernas förlåtelse, som derigenom gifwes, utan om deras nattwardsgång warit rätt gripande och rörande för dem, om de derwid haft en rätt känbar tröst och ett kraftigt intryck af Frälsarens närhet och gemenskap, det gäller för dem såsom det wigtigaste, hwarpå de se. Derför är det hos känslökristna en stående wana att tala ömt "om man haft det wälsignadt wid den heliga nattwardens begående", och under denna wälsignelse tänker man sig helt naturligt blott allehanda andäktiga rörelser i hjertat. Har man tillfälligtwis haft dessa senare — ho wet af hwilken orsak — då skryter man af den wälsignelse man haft, äfwen om man begått den heliga nattwarden i en kyrka, hwarest den förwaltas helt och hållet emot Guds ord. Har deremot genom omständigheterna en sådan rörelse förhindrats, wet man knapt, om det öfriga skall gagna eller hjälpa synnerligen mycket.

Alltså upphöra här Guds ord, aflösning och sakrament att wara egentliga nådemedel, genom hwilka syndernas förlåtelse och salighet wäsentligen meddelas och skänkas. Man betraktar och brukar dem blott såsom wißa medel eller tillfällen till uppbyggelse, rörelse och hjertats upplystande. Naturligtwis förlora sålunda de yttre nådemedlen, och enfannerligen de heliga sakramenten, i samma mån som känslowäsendet får herrawälde hos oss, sitt warde och sin wigt för oss. De äro ju icke mera medel eller liksom orter, dit jag utan uppehåll flyr, hwilka jag städse måste söka och bruka, för att genom dem alltid på nytt få syndernas förlåtelse och försäkran derom, utan de äro blott tillfälliga yttre uppbyggelsemedel, hwilkas bruk icke är wäsentligen nödvändigt

för det inre lifwet, så att man också kan undwara dem, åtminstone långliga tider. Dersför hafwa känslokriftna för det mesta intet behof att ofta begå den heliga nattwarden. Och hwad slutligen dopet angår, så skulle tusende känslokriftna med sitt eget exempel kunna be-tyga, att för dem många år gingo sin lös, utan att de ens en gång tänkte på att de woro döpta, för att icke tala om att de dagligen, som sig bort, skulle förnya sitt dopförbund, det är dagligen i hjertlig bot alltid på nytt omfatta och tillægna sig den gudomliga nåden, som aldrastörst af Herren skänktes och tillsades dem i dopet.

3 närmaste förbindelse härmed står

3) att för alla känslokriftna, i det de uteslutande wänja sig att rikta sitt ögonmärke på den inre känslan, blott det synes wigtigt, som tilltalar deras känsla, eller hwad som faller inom området af det så kallade inre lifwet hos en kristlig själ. Allt annat synes dem ytligt och owäsentligt. Härmed wilja wi på intet wis hafwa förnekad eller ens förringat, huru wigtigt och nödigt det är att drifwa på den lefwande och sanna hjertatron gent emot all död och blott yttre sten- och namnkriftenom. Wi wilja blott hafwa framhållit den enkla och obefridligt följdriktiga sanningen, att en hwar, som will mäta en själs tros- och nådastånd blott efter hennes känslolif och hjerteerfarenhet, lätt och naturligt kommer derhän, att han betraktar blott det i kristendomen för wäsentligt, nödwändigt och nyttigt, som omedelbart träffar och berör den inre hjerteerfarenheten och känslans område. Derifrån härleder sig det förhållande, som i dessa dagar förekommer så allmänt hos troende kristna, att man blott

wet att uteslutande, eller företrädeswis tala om hwad som inwärtens kännes och förfiggär i hjertat, såsom det för det mesta plågar tillgå wid den första bättringen och omvändelsen. Och den som här till icke kan säga ja och amen, han går och gäller icke såsom en werkligt omvänd kristen. Man älskar företrädeswis blott sådana predikningar och uppbyggelseböcker, som tilltala känslan eller werka på henne. Desså älskar man att för det mesta inrätta den egna uppbyggelsen så, att man får utgjuta sina lifliga känslor, eller så, att den eggas och griper känslan. Deras kommer det oförståndiga yrkandet på uteslutande fria hjerteböner, ända derhän, att man fordrar af en hwar, att han skall kunna hålla sådana fria hjerteböner t. o. m. i andra personers närvaro. I annat fall antager man, att det icke heller fins någon lefwande tro i hjertat. Deras följer widare det ensidiga öfwerstättandet af enskilda sammankomster till uppbyggelse, hwarest blott wäckta själar äro tillsammans, och hwarest man beder hela raden igenom och mera dylikt, hwilket förekommer känslan mera retande och behagligare än den offentliga gudstjensten. Widare följer deraf sträfmandet att gifwa sin andakt tillkänna i allehanda yttringar af en uppjagad känsla, såsom suckar, tårar, fromma miner och åtbörder (äfwen rop och larm).

En nödwändig, med denna förherrskande känslokriftning förbunden följd är den, att man i den tanken, att allt annat är blott yttre ting, på hwilka det icke så mycket beror, om blott den rätta hjertekristendomen är för handen, ringaktar allt, som hör till den yttre synliga kyrkan. Man frågar öfwerhufwud

icke efter, hwilken kyrka man tillhör, om det är den luthersta, reformerta eller unerade. Man nöjer sig med allehanda goda tankar om, att man är evangelist, utan att man gör sig mödan att undersöka, om man werkligt är evangelist, eller om detta namn blott är en täckmantel, under hwilken alla möjliga willfarelser och menstlig klotkap kan drifwa sitt spel i kyrkan. Man lägger föga wigt wid den rena läran och evangelii predikan enligt kyrkans bekännelse-skrifter. Om en predikant blott förkunnar de allmänna grundlärorna om bättring och tro och derwid förstår att tala på ett hjerta och känsla gripande sätt, så är man tillfreds. Och desutom håller man de enskilda kristna religionspar-tiernas eller bekännelsernas skiljeläror för helt och hållet owäsentliga, och tänker att man i alla kyrkosamfund kan hafwa Frälsaren och blifwa salig. Mer behöfwer man icke. I allehanda folk, hwar till man då också räknar de kristna bekännelserna, den som fruktar Gud och har Frälsaren kär, han är ett Guds barn, och honom måste man hålla för en broder i Kristus utan att fråga, om han håller bekännelsen i den ena eller andra punkten. Deri skall man låta hwar och en hafwa sin egen mening och åsigt. Rika litet frågar man efter de heliga sakramentens rätta förvaltning. Om den heliga nattwarden firas rätt efter Kristi instiftelse, derom bekymrar man sig föga. Man är för det mesta fången i den swåra willfarelsen, att det öfwer hufwud är fullkomligt lifgiltigt, om det heliga sakramentet förwaltas enligt Kristi instiftelse. Om menniskan allenast anammar det i en rätt tro, då kan hon wara wiß, att hon sannfärdigt åtnjuter Kristi lekamen och

blod. (Om det alltså är vår eller Kristi instiftelse och det heliga sakramentets rätta förvaltning i öfwerensstämmelse dermed som gör det heliga sakramentet, om man åtnjuter Kristi lekamen och blod lekamligen eller andligen, om allt detta swärfwar man i dunkel och oklarhet). Allt detta har tillfika med den offentliga kyrkligen gudstjensten intet rätt värde för känslokriftna, derför att de icke se på den af Gud stiftade ordningen, i hwilken wi skola warda saliga, icke på nådemedlen, i hwilka Guds nådegåfwor skänkas och gifwas oss, på ordet och sakramenten, utan äro med ett ord tillfreds, om blott en känsla af Frälsarens nåd, närhet och gemenskap är för handen. Och får man en sådan känsla i det läge man är, på den wäg man befinner sig, i de särskilda sammankomsterna, på bönemöten, på missionsmöten, o. d. — hvad göres då mera behof? Då synes allt härligt, bra och godt för en känslokriften. — Ja, ända till den grad förlorar Guds ord sin kraft och wigt hos känslokriftna, att alldeles klara och tydliga ord i den heliga skrift, genom hwilka man öfwerbewisar dem om den ena eller den andra synden, alls icke skära dem i hjerta och samwete, att de till och med utan skam erkänna, att de icke oroas för saken, ehuru wäl de dock läsa swart på hwitt i Guds ord, att det är synd. Trots allt detta blifwer hjertat alldeles lugnt utan att känna ens samwetsagg deröfwer, och det just derför att det icke lärt att framför allt och först se på Guds ord och allena hafwa Guds ord till ett ljus på sin wäg, utan blott want sig att följa det inre ljuset, känslan, hwarför det också har sinne och öga blott för det som träffar och berör det inre känsloområdet.

Detta falska och ensidiga seende och yrkande på känslan har slutligen helt naturligt med sig försummelse af trons yttre frukt och verk (såsom det också på andra sidan just öfwerensstämmar med känslowäsendet att företrädeswis drifwa på sådana kristliga verk, som innebära en wis retelse för känslan och gifwa henne näring, hwartill nu för tiden den heliga missionsfaken, kristliga föreningar och dylikt så ofta misshandlas). I samma mått som blott meniskt och naturligt inblandar sig i en kristens känslor, måste det också visa sig, att någon rätt och egentlig kraft af den helige Ande icke verkar och regerar hos människan. Därför är hos känslokristna ganska ofta ingen rätt tillväxt i helgelsen, ofta mera suckan och pratande om kristliga ting och trons verk och frukter. Det är ofta en falsk, högfärdig berömmelse och inbillning af inre erfarenhet af den gudomliga nåden, under det att i gerningarna och lifwet någon så synnerlig kristlighet eller något framstående gudligt väsen icke visar sig. Och äntligen är det icke omöjligt, utan sfer tyvärr blott alltför ofta, att under det yttre skenet och det ytliga skalet af falska bedrägliga känslor hela den gamla människan ostördt fortsätter sitt verk i den djupa hjertegrunden.

Ett falskt och ensidigt känslowäsen — det är en af de stora grundfelen i vår tids kristendom, ett fel, som utan twifwel på sitt sätt står den rätta tron och Guds rike emot lika mycket som rationalismen, det falska förnuftwäsendet på sitt sätt. Sällan gifwes det troende kristna för närvarande, hwilka icke på något sätt äro anhängare af det falska känslowäsendet. Ty båda två, såväl den egna menisktliga känslans som också förnuftets

ogudliga framträngande och herstade äro likartade grundfel i vår förderfwade natur, hwilka måste förqwas och öfwerwinnas med mycken suckan och bön. — Mätte det sagda lända till att göra någon själ här och der uppmärksam på fel, som hon hittills kanske utan att fullständigt känna dem dragits med, och förmå henne efterforska den djupt liggande inre roten af den skildrade själsafskadan, för att genom Guds nåd finna och fatta trons och salighetens enda och wis sa grund.

Från Sverige 1882 af N. Th. W.

(Fortf. fr. nr. 33.)

Efter att ha tillbragt en och en half vecka i B—da, tog jag afsked under förhoppning att få göra ännu en påhelsing innan afresan från fäderneslandet, men detta hopp slog felt. Rosan styres nu norr ut till Stockholm, hwarest min wagga en gång stod och mina barnoms- och ungdomsdagar förflutit. Der väntade jag att få sluta en nära anförwandt i min famn, men hans dagsarbete war slut och han hade gått dit, hwarifrån ingen wänder åter intill uppståndelsens dag. Kärlekspligter, under förra år försummade, trodde jag mig wid hans möte få tillfälle att godtgöra, men det war för sent. Herrens ord: "verker medan dagen är, natten kommer, då ingen kan verka", ljödo nu starkt för min själ. Ingenstädes kände jag mig så ensam som i min födelsestad, endast minnena från min flydda ungdomstid utgjorde mitt tynga sällskap under wandringarne i Sveriges sköna hufwudstad och dess ännu skönare omgifningar. Därför war jag snar att

refa derifrån utan att ens öfverwara Fosterlandsstiftelsens möte eller det kungliga silfwerbrölloppet. Några iaf-tagelser gjorde jag dock under min wif-
fielse i Stockholm. Här är ej platsen att omorda de ofantligt stora förbättrin-
gar och utwidgningar staden undergått i materiellt hänseende under det sista hjer-
debels sekel. I sedligt och andligt af-
seende är och mycket annorlunda än for-
dom. Trons kärleksarbete har ej warit alldeles förgäfwes, äfwen om mycket än-
nu ej är hwad önskligt wore. Kristi Himmelsfärdsdag öfverwar jag guds-
tjensten i slottskapellet, der hofpredi-
kanten Bring predikade. Samma dag
war nattwardsgång för hofförsamlin-
gen. När någon mer begäfwad eller
såsom sådan utropad predikant uppträ-
der, samlas alltid stora skaror af åhöra-
re. Folket i större städer råkar wanli-
gen i "qwalet", då det gäller walet mel-
lan flera framstående predikanter, som
på samma söndag uppträda. De blifwa
willrådigas om hwilken de böra höra, och
ofta får en slump afgöra den saken. Att
man bör gå till den församlingens kyr-
ka, af hwilken man är medlem, faller ej
mången in, något som får ursäktas un-
der de förhållanden som äro i Sverige
rådande.

Det prattfulla och rymliga kapellet war
till trängsel uppfyllt och många extra
stolar måste inbäras. Konungen och
flera medlemmar af den kongl. familjen
woro närwarande, gifwande dermed ett
godt föredöme för sådana som anse sig
för höga eller för bildade att gå i kyr-
kan. Predikan war god och hjertetill-
talande, altartjensten utfördes på ett
högtidligt och upphyggligt sätt och för-
samlingen deltog i densamma med lif
och värma. Herre förbarma dig m. m.

sjöngs af församlingen och Åra ware
Gud i höjden af prestien med tillhjälp af
orgeln. Psalmen 24 spelades i rytmisk
takt och amen till kollekterna sjöngs af
församlingen. Flerestädes i Sverige
synes man nu lägga sig winn om att
altartjensten på ett högtidligare sätt för-
rättas och att församlingen sättes i till-
fälle att lifligare deltaga. I slottska-
pellet äro röster från kongl. teatern be-
fallde att leda sången och på högtidsda-
gar, såsom fallet war Kristi Himmels-
färdsdag, utföra något mera storartadt
andligt sångstycke. Önskligt wore om
altartjensten och sången äfwen i våra
kyrkor kunde höjas (och det wore väl ej
omöjligt) och församlingen lärde sig att
mera deltaga i gudstjenstens firande.
Få äro de som draga tillbörlig nytta af
denna del af gudstjensten, hwilken dock,
om den rätt uppfattas, länder till stor
upphbyggelse och wedergwickselse. År mån-
gen gång predikan torr och fattig på in-
nehåll, behöfde dock aldrig altartjensten
wara det, der församlingen icke är passiv
åhörare, utan aktiv deltagare. Man
behöfde ej då, såsom nu så ofta är fallet,
gifwa presten all skulden, om man fun-
nit det särdeles tråkigt under gudstjen-
sten, ej heller behöfde man gifwa honom
hela äran, ifall man blifwit synnerli-
gen upphyggt och uppvärmd. Nu läg-
ges wid våra gudstjenster allt på pre-
sten, allt wäntas man från predikan och
betraktar det öfriga såsom ett tröttande
bihang.

Wid ett besök på diakonissanstalten
samtalade jag med föreståndaren, hof-
predikanten Bring angående direktio-
nens för vårt tilltänkt sjukhem i Lake
Biew anhållan att få några diakonisor
hittfända. Han hyste den äfigten att
bästa sättet wore att wi hemfände till

Sverige ett eller två fruntimmer att wid anstalten utbildas för diakoniskfallet. De, trodde han, kunde allena blifwa rätt lämpliga för våra förhållande härute. Om detta är den enda vägen för oss att gå i detta fall, så torde det ännu dröja, innan vårt sjuhem kommer till stånd.

Icke fullt en swenskt mil från Stockholm ligger Sundbyberg, ett ställe uppväxt kring en jernvägsstation af samma namn. Det liknar mycket en af våra amerikanska småstäder eller "villages"; husen äro bygda i villastil med små trädgårdar omkring dem. En af dessa villor utgör ett hem för obotligt sjuka barn, kalladt Eugeniehemmet, efter prinsessan Eugenie som i sin aldrig tröttande kärleksverksamhet ställt sig i spetsen för den förening som underhåller hemmet. Den 1 Juni inwigdes hemmet i närvaro af prinsessan och flere högt uppsatta personer. Inwigningstalet hölls af kyrkoherden i Solna Fr. Sandberg öfwer ämnet: "Nöden på jorden i dess förhållande till nåden i himmelen". Talaren framhöll huru som wissjerligen all nöd hade sin orsak i synden, men att det också gafs arter af nöd, hwilka icke finge härledas från synden allena, allraminst från något färsfildt förshyndande å barnens eller föräldrarnes sida, men äro sticade af Gud i affigt att hans nådewerk måtte uppenbaras dels på de lidande sjelfwe, som derigenom kunde bibringas själens helssa, dels på dem som toge sig an de arma att wårda och uppfostra dem.

(Fortsj.)

Swarjeshanda.

Under den 15 Aug. skrifwer vår missionär i Salt Lake:

Herren är underlig och det är underligt huru han regerar! Detta tror jag wi fått erfara sanningen af dessa wector wi warit här. Vår lilla församling har nu fördubblats, wi äro 10 i ft. f. 5, en söndagsskola hafwa wi kunnat börja redan, och äfvenså en sångskola. Guds-tjenster hafwa wi regelbundet och hafwa wi fått episkopal skolans t. pell oss fritt upplåtet, wi behöfwa blott betala gasen. Detta är beläget i stadens midt, twärtöfwer från stadshuset (City Hall) och allmänt känt. En gansta fördelaktig lokal hafwa wi lyckats tillförsäkra oss för skola och kyrka och det till gansta fördelaktigt pris. Jag skall i dag till past. C. sända pappern och wiskor. Ett par timmar efter oss kom en annan och bjöd egaren \$100 mera för lokalen än wi skola betala. Denna weda, tänker jag, wi så incorporationspappern färdiga. De hafwa gjort oss ej så litet beswär, i följd af lagarne härute, och torde gå upp till in emot \$50, innan allt är klart. Det synes mig, att lagarne äro med flit af mormonerna så tillfråglade, att församlingar blott med mycken swårighet kunna göras lagligt bestående. Nu hafwa wi ordnat det så, att allt är på trygg fot, innan köpehandlingarne utfärdas, och att ingen oreka kan i någon framtid uppträ. Wi äro friska och wid godt mod. Klimatombytet har nog warit litet beswärande, så att wi hafwa t. o. m. nödgats emellanåt intaga sängen, men jag tror ej, det kommer att blifwa något widare swårt, blott wädret blir litet swalare. Vår wäntrets förötes så småningom, och wi wårdera dem mest, hwilka waramt närma sig oss. Wi hafwa delwis redan här fått besanna den öfwerallt gjorda iakttagelsen, att de, som äro så ifriga wänner till en början, äro de, som först afswal-na.

— Söndagsaftonen den 16:de hade wi nöjet deltaga i inwigningen af den nya kyrkan i Sioux City, Iowa. Ungefär hälften af byggnaden är, icke gammal, men har dock stått färdig och blifwit brutad i flera år. Då den wissade sig för liten, beslöt församlingen att utwidga den genom att sätta en ungefär lika stor på twären emot den äldre delen, så att kyrkan nu utgör en gansta wader förs kyrka. Omkostnaden för tillbyggnaden har uppgått till något

öfwer \$1,700, hwaraf litet mer än \$800 åter-
stå att betala. Kyrtan har ett passande läge
halfvägs upp åt höjderna och tager sig väl ut
äfwen på afstånd med sitt nybyggda torn. För-
samlingen behöfwer egen lärare, har och länge
fökt en sådan och har sist wändt sig till pastor
C. J. Petri i Philadelphiä. Må Herren i nåd
sända henne rätta mannen! En sådan behöf-
wes, emedan otron söker tillwälla sig matien
och införa ungdomen i söndagsohelgande och
själsförderfwande nöjen. Ännu är dock folket
i allmänhet angeläget om Guds ord.

Synodens president war äfwen närvarande
och förrättade inwigningen, biträdd af flera af
Sowatkonferensens pastorer.

— Pastor Carlsson, synodens president, war
på vägen hem efter en tur i Nebraska, som
upptagit en tid af 14 dagar, derunder hörn-
stensläggningar (i Omaha och Swede Home)
och kyrkoinwigningar (i Sutton, kånste äfwen
annorstädes) jemte besök i församlingar samt
tweenne installationer (af pastor Nyquist och
pastor Alexis) undanstöttes. Wäl wore, om
br. Carlsson wore i stånd att göra flera dylika
resor t. ex. till stundande konferensmöten. Det
skulle wäsefirligen hafwa mycket godt med sig.

— Det berättas, att pastor Petri äfwen er-
hållit tallese från Rockford, Ill.

— Här må den underrättelse meddelas, att
Uppfostrings-komiteén sammanträder den 31
dennes och kan således först då fatta beslut rö-
rande flerehanda petitioner, som blifwit insän-
da, hwadan swar på dem, som träfwa swar, ej
kunna gifwas förrän efter sagda dag.

— Det är ett nöje att meddela följän-
de sanna ord ur S. S. Times: "Nylig-
gen erhöill jag flera wackra blomplan-
tor, hwilka min mor genast planterade i
blomkrukor och stälde dem i sitt soliga
föskönsfönster. Jag wiste icke, huruwida
de kunde wäxa, och gick derför för att se
efter. Jag kände mig starkt frestad att
rycka upp en af dem för att se, om de
werkliken slagit rot. Jag förwånades
öfwer mig sjelf, när jag betänkte min
otålighet. — Det påminnte mig, huru
ofta kristna trädgårdsmästare förstöra
sina omsorgsfulla planteringar genom
sin nyfikenhet att få weta huruwida de

rotat sig. Somliga prester, så wäl som
fäder och mödrar, sedan de framställt
det glada budskapet om Jesus Kristus,
hindra genom sin otålighet plantan att
fatta rot. De ansätta oupphörligen
dem de wårda sig om med frågor för att
utröna dess wäxt. Mycken stada ster
härigenom. Söner och döttrar hafwa
blifwit oroad och till och med förtreta-
de, och Gud har derför ofta ej låtit för-
älbrar se frukten af deras arbete. Pasto-
rer och söndagsföreläsare hafwa saknat
förtroende till Gud och hafwa genom
sin öfwerdrifna ängslan drifwit sina
unga wänner snarare bort ifrån sannin-
gen, eller hafwa genom att ständigt pe-
ta i jorden omkring plantan gjort den
så tunn, att den stöckars plantan omji-
der wifsnat. Watom oss, käre kristne
medarbetare, tänka allwarligare öfwer
detta ämne och sätta wårt hela förtroen-
de till Guds magt och löfte".

Allt betaldt!

"Kommen ihåg berättelsen om Mar-
tin Luther, när satan, såsom Luther
trodde, kom till honom med en lång,
mörk lista på hans synder, så lång att
den kunnat utgöra ett bälte kring jorden.
Luther swarade erkännanden: "ja, jag
erkänner allt såsom mitt. Har du nå-
got mer?" Den arge fienden gick sin
väg och återwände med en annan lista,
och Martin sade: "ja, ja det är allt
mitt. Har du något mer?" Brödernas
åklagare war erfaren i sådant och för-
såg honom snart med ännu en lista, så
att det syntes icke blifwa slut derpå.
Martin wäntade till satans tillgångar
tycktes gifwa med sig och yttrade då:

"Har du något mer?"

"Är detta icke nog?"

"Ad, om det wore!" fortfor Luther;
"men skrif inunder alltsammans: Jesu
Kristi Guds sons blod renar från alla
synder".

Bröder, detta war ett fullständigt

qvitto, och af en sådan bestäffenhet att åtlagaren icke kunde betwifla riktigheten deraf. Huru många, eller huru få, våra synder än må wara, de äro borta, utstrufna, när det försonande blodet kommer oertill. Jag har i mitt rum en ful sak, ett jern med en skarp spets pekande uppåt. Det är wist ingen prydnad, i synnerhet som på det äro stuckna en bethdlig samling af betalda räkningar, som begynt blifwa gula och dammiga. Skuldförbindelser äro ohyggliga saker, men ehuru jag har en stor hop af dem, försära de mig ej det ringaste; ty, ehuru de äro ganska många och på stora summor, der är icke en, på hwilken jag ej har ett fullständigt qvitto. Jag har ingen fruktan för dem hwarken dag eller natt; twärtom är det ett slags nöje att förwara dem, sedan de blifwit uppgjorda. När jag ser på högen af dem, tänker jag på mina gamla synder genomstuckna af min Herre och förwarade i mitt minne såsom ett wittnesbörd om hans blods höga värde, hwilket gjort mig fri från syndens ofantliga skuld. Här är qvitto på allt. "Jesu Kristi Guds Söns blod renar från alla synder".

Någon läsare, det är jag wiss på, kan se på mången samling af öfwerträdelser. Äro räkningarne alla qwitterade? Äro dina synder utskrapade? Då kan du wälsigna Herrans namn, som lyftat bördan från ditt hjerta. Du behöfwer icke frukta för döden. Ty fullkomlig förlåtelse, en förlåtelse, som sopar bort alla öfwerträdelser och sänker dem i det botenlösa hafwet, hwarur de icke mera kunna fiskas upp — förlåtelse, fullkomlig, har du i Jesus Kristus. Huru lustigt klingar icke detta! Förlåtelse!

D. H. Spurgeon.

Texter för Söndagsskolan.

Tredje kwartalet.

N:o X. — Den 3 Sept.

Matth. 12: 28—44.

Kärlek till Gud och nästan.

Inledning. 1. Tid och ort. Samma som föregående. Denna text följde strax efter föregående samtal. Jesu wisliga svar till sadduceerna gaf anledning till att en farisej ännu en gång wille försöka Jesus med en twisfråga. Denna betydelsefulla dag lider nu snart till ända. Jesus hade med gudomlig wisdom bemött alla anfall och beswarat alla frågor. En af fariseerna, som synes nästan färdig att lemna rum för sanningen, framkommer nu med en fråga, hwarom mycket twistats bland dem. Jesus löser äfwen denna på ett tillfredsställande sätt. Derpå winser han sig till folket med en fråga, som de ej kunde beswara, warnar för fariseerna och bestraffar dem (se mera här om i Matth. 23). Wid utgången från templet betraktar han, huru en fattig enstänlig inlägger sina skälfvar i offerstian.

2. Paralellställen. Matth. 22: 34—46; Luk. 20: 41—47; 21: 1—4.

3. Frågor. Hwilda frågor hade Jesus beswarat i föregående text? Huru hade han svarat? Hvad gaf det anledning till? Hwarom handlar denna text?

Svarstext: Du skall älska Herren din Gud af allt hjerta och af all själ och af all förmåga. 5 Mos. 6: 5.

Ämne: Kärleken och dess frukter.

I. Kärleken, grunden för all sann moral och religion (v 28—34).

II. Kärleken brukar wisdom (v. 35—37).

III. Kärleken uttalar warningar (v 38—41).

IV. Kärleken uttryckt i gifwande (v. 41—44).

A. Anm. B. 28—34. "Då", när Jesus stoppat de sadduceer munnen till, "gick en fram" m. m. Han hade hört sin wisliga svar om uppståndelsen och war belåten dermed och beundrade Jesu wälsalighet. Mattheus ställer honom dock ibland dem som "frestade" Jesus med sina frågor. Kunste war det dock mera de andres än hans uppiåt att fresta honom, och han önskte weta det rätta swaret på denna gamla twisfråga. "Det uppriktiga budet i lagen". De hade 613 lagbud och det

var ej godt att weta, hwilket som skulle kallas det wigtigaste, det som hade mest bindande kraft. Somliga höllo jabbathsbudet och somliga andra bud för det största budet. Jesus swarade med 5 Mos. 6: 4, 5: "Hör Israel — — en enig Herre". Jehowah, den ewige och oföränderlige, är En i det gudomliga wäsendet. "Du skall älska — — af allt hjerta", wilja och böjelser. "Själ", egentligen lif; icke blott känslor utan begär och önskingar, ja allt hwad som kan innefattas i ordet lif. — "Håg", sinne, tankeförmåga och förståndsgåfwar. Dessa tre innefatta hela war warelse. "Af all magt", eller krafter i själen, kroppen, wiljan och alla begär, således helt och hållet offta sig åt Herren, det är kärleken till Gud och det förnämsta Gud fordrar. — "Det andra är detta lif" m. m. Grundadt på kärleken till Gud. Din nästa, icke blott wänner och trosbröder, utan alla, "som dig själf", icke så som du gör utan som du bör med rätt kärlek älska dig själf. Kärleken är lagens fullbordan. "Det är mer än offer". — Lydnad är bättre än offer, säger Samuel. Den skriftlärde instämde i Kristi swar och war högelingen belåten. Jesus såg att han war böjd för sanningen och sade: "Du är icke långt ifrån Guds rike". Du behöfwer blott bättring och tro, för att komma in. Han stod wid dörren, men war ännu utanför. (Wengel säger: om du icke är långt ifrån, så kom in, annars more bättre att du stannat långt borta). Nej, han gick nog icke in! — B. 35—37. "Huru säga de skriftlärde" m. m. Detta war en allmän mening och war äfwen sant. Ps. 110 är en profetia om Messias. David kallar honom sin Herre (Jehowah). Hade ej Davids son Jesus varit mer än menniska, så hade David begått afguberi i att kalla honom sin Jehowah, sin Herre och konung. (Wi böra också märka, huru Jesus här erkänner, att David talade genom den helige Ande). — "Högsta hand". Det högsta äreställe. "Fotapall". Från ett österländskt bruk, att sätta foten på fångna fiender, för att beteckna fullkomlig seger öfwer dem. — "Hwadän är han då hans son?" Blott ett swar: Han är Davids son genom sin menstliga födelse, och Davids Herre, emedan han är född af Fadern och är sann Gud. Bland folket rådde den ljusa förspieglingen om ett synligt Messie rike och en konung, som skulle upphöja judarna öfwer alla folk, och denne skulle wara Davids son (af Davids stam). Tron allena kan fatta

hwad Kristus är och kan lära denna konst. "En stor del af folket (det ringare) hörde honom gerna". Smaken för Guds ord är hos de enfaldiga ofta större än hos dem som hafwa mycken lärdom och stort förstånd. B. 38—40. "Han lärde dem", näml. folket. Dessa werfer synes wara blott några utdrag af ett långt tal. — "Sida kläder", långa, och prättiga. "Helfa sig". De äro ärelöfsta. Kläder i sig själfwa, långa eller korta, förböma ej, men prålandet dermed förbömer. Herren uppräknar här många saker hos fariseerna. Man kan ej annat än göra en jemförelse emellan dem och de fatolfske presterna. De läsa böner för de döda och taga derför entans sista klär. (Här följer sedan enl. Matth. ett werop öfwer fariseerna). — B. 41—44. Och satte sig Jesus i qwinornas förgård midt emot offeristan (der woro flere sådana). Swar och en inlade alla i något. An i dag lägga judarna alltid en gåfwa i synagogan. — "Ewa stärfwar, omkring en femtedels cent. "Sin näring", sitt lifsuppehälle. Icke behållit det aldra nödwändigaste för sig att lesa af. Jesus ser detta med wälbehag och berömmar detta. "Saligare är gifwa än taga". Detta har Jesus sagt. Alla böra gifwa nå g o t för Herrens sak och ordets utbredande.

B. Frågor. I. (v. 28—34). Hvilken fråga framställde den skriftlärde? Swaruti innefattas alla buden? Hvilket bud anförde Jesus först? Huru är det grunden till alla dygder? Till all sann gudattighet? Hvilket bud dernäst? Huru är kärleken lagens fullbordan? Hwad sade den skriftlärde om Jesu swar? Huruwan war hans ställning? Hwad bethder det att wara nära Guds rike? Är det nog?

II. (v. 35—37). Hvilken fråga gaf Jesus fariseerna? (Matth. 23: 41, 42). Swarföre? Från hvilken psalm anförde han sitt swar? Huru skulle man tunna beswara frågan?

III. (v. 38—40). Swarföre warnar Jesus? Hvilka tytte kännetecken anför han? Swarföre buro de långa kläder? Hwad war deras karakter? Hwad sade Jesus vidare till dem? (se Matth. 23 kap). Kunde det wara kärlek i dessa warningar?

IV. (v. 41—44). Hwad såg Jesus när han gick ut af templet? Hwad woro dessa penningar för? Huru gjorde de rike? Hwad gjorde den fattiga enkan? Hwem sade Jesus gaf mest? Hwad sade Jesus om gifwande?

Värdomar.

1. Kärleken är rätta källan, från hvilken goda gerningar böra flyta.

2. Att älska Gud af allt hjerta och gifwa honom alla krafter och gåfvor, är medelpunkten i all religion.

3. Kärleken är mäktig att utföra stora ting.

4. Den der älskar Gud, älskar också nästan.

5. Det är ej nog att weta Guds wilja utan man skall också lyda den.

6. Jesus mäter ej våra gåfvor efter summan, utan efter sinnet och kärleken.

7. Den fattigaste får wara med om att hjälpa Guds rike fram.

Erkännanden.

Från den 1:ste Maj till den 1:ste Aug. hafva följande medel influtit inom Kansas-konferensen:

Till inre missionen:

Gn. Clay Centre-distriktets kassör, past. C. J. Damsström 35.54; do. 30.00; do. 13.95; Bethaniasförs. i Lindsborgs missions-förening 50.00; missions-föreningen i Freemount 12.00.

Till yttre missionen:

Sjöföreningen i Ada 5.00; sjöföreningen å hyddidan, Budlin, Mo. 10.80.

Till läroverkets underhåll:

J. Peterson, Brantford 2.00.

Till presidentens lön:

Försj. i Salina 1.60; past. C. B. Westling 3.00.

Till konferensens protokoll:

Almasförs., Neb. 1.25.

Till synodens kassa:

Försj. i Freemount 5.00; försj. i Friends Home 2.00.

Smoky Hill, Mc Pherson co., Kansas den 1 Aug. 1882.

John Modell,
Kansas-konf. kassör.

Tillkännagifvanden.

Nebraska-distriktet af Kansas-konf. håller sitt nästa missionsmöte i Salems-församlingen i Platte co., Neb.

Mötet börjas onsdagen den 30 Aug. kl. 10 f. m. och avslutas med högtidlig kyrkoinwigning derfammansådes söndagen den 3 Sept. Samtalsämne: Kol. 3:16, 17. Stjuts möter i St. Edwards tisdagsaftonen den 29 Aug.

Jonas E Nordling, sekr.

New York konferensen sammanträder till ordinarie möte i Pontiac, N. Y., den 31 Aug. kl. ½8 e. m.

Alla som ämnar sig till mötet, pastorer så väl som ombud och andra besökare, ombedjas att före den 20 Aug. genom postfört anmäla sig hos pastor T. D. Linell.

J. Mellander, sekr.

Konferensmöte. Illinoiskonferensen af Augustanashnoden sammanträder, enligt wid dess senast hållna möte fattade beslut, i svenska lutherska kyrkan i De Kalb, Ill., Tisdagen den 19 nästkommande Sept. kl. 7 e. m., då högtidlig gudstjänst firas, hvarwid konferensens ordförande, pastor J. Wistrand, håller konferenspredikan.

Beskrifvande komiténs ledamöter sammanträda i pastor C. J. Malmbergs hem dagen förut kl. 4 e. m.

Chicago den 3 Augusti 1882.

Carl A. Evald, konf. sekr.

Konferensmöte. Iowa konferensen håller sitt nästa möte i Clinton, Iowa, och börjas mötet med högtidlig gudstjänst den 6 Sept. kl. ½8 på aftonen i sm. ev. luth. förs. kyrka derstädes. Beskrifvande komiteen möter derstädes kl. 9 f. m. samma dag.

Samtalsämnet blifwer: det fristliga sabbatsfirandet.

Konferensens pastorer och delegater uppmanas hjertligen och allvarligen att mangrant bewissta mötet. Deslites äro bröder och wänner från när och fjerran och särskildt från vår granntkonferens hjertligen inbjudna till mötet. Davids 122 psalm.

N. Forsander, konf. sekr.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, weckotidning för kyrkliga underrättelser, Vårfrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertednad till \$1.60. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenumerantssamlare lemnas hwar 7:de ex. gratis.

Beskrifvande prenumeration adresseras till

C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379.

Moline, Ill.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckofidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

P. A. Hasselquist och Erl. Carlsson.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 30 Augusti 1882.

N:r 35.

Sorgepost.

Äter har Herren tryckt en wingårdsarbetare ur ledet, nämligen

Pastor P. Dillner,

som, efter två veckors nervfeber, afled i sitt hem i Atwater, Kandiyohi county, Minn., måndagen den 21 Augusti kl. 6 på aftonen.

Pastor P. Dillner var född i Hassela i Helsingland den 14 Febr. 1844] och var således wid sin död 38 år, 7 mån. och 7 dagar; han efterlemnar maka och två barn. Alla, som lärt känna den aflidne brodern, skola sakna honom på det innerligaste; han wille icke framstå, men war en man med djupt allwar, som wäl ej talade gerna, men då han talade sade det som war wärdt att höra. Herren wedergwicke dem som i första rummet känna saknaden af hans bortowaro; Han wäcke och upp och sände redlige män att intaga det tomma rummet på det stora arbetsfältet i Minnesota!

Från Sverige 1882

af N. T. B.

(Fortf. fr. nr. 34.)

Bland de många tecknen till kraftigare lifsyftningar bland svenska prästerskapet är också det att i vissa stift, nammeligen erkestiftet, s. t. prästkonferenser kommit till stånd. Två eller flere kontrakts präster samlas några gånger om året till utbyte af tankar öfver dagens brännande frågor på det kyrkliga och religiösa området eller till diskuterande af några lärospörsmål. Om lekmän ha rättighet vara med är mig obekant. Jag bewistade ett sådant möte i Upsala under prof. Johanssons ordförandeskap. Der behandlades först denna fråga: *Swillen ställning bör prästen intaga till vår tids nykterhetssträfbanden?* Diskussionen inleddes af assistenten Norrby, som framhöll det utmärkande i vår tids nykterhetsarbete gent emot förra tidens. Den gamla tidens nykterhetsverksamhet gick ut på att sätta en dam för bränvinsfloden och de alkoholhaltiga dryckerna, men man hade fördrag med maldryckerna. Nu wänder man sig lika ifrigt mot alla drycker, som kunna föranleda rus, således äfwen win och öl. Man nöjer sig ej med att protestera mot bruket af dessa under vissa förhållanden, utan will absolut tillintetgöra bruket af dem. Han war wiß på att, för så widt det låg en öfwerdrift i tidens sträfbanden för nykterhet, låg deri också en osanning, ty all öfwerdrift är osanning, och en reaktion måste inträda. Äfwen den sara låg nära och är verkligen för handen, nämligen ett förwridande af kristendomsbegreppet, i det man sätter absolut nykterhet såsom det wäsentligaste

tecken på en kristen och kristlig försakelse. Prästen har att göra hwad han kan för nykterhetssträfbandet, undwika de öfwerdrifter. Han får ej binda sin frihet genom att göra sig till träl under det absoluta nykterhetssträfbandet, utan bör wäsentligen sluta sig till rörelsen sådan hon war i äldre tider. Ingen rättfinnad prest kan wara kall för den nöd som nykterhetsverksamheten söker att afhjelpa, den djupa förbannelse som rusdryckerna dragit öfwer vårt folk.

Referenten sökte också, genom ett samförhållande som kommit till hans kännedom, uppvisa, att det måste wara en anmärkningswärd stilnad mellan maldrycker och andra rusdrycker. En kristligt finnad landtman insann sig en gång hos honom och berättade, huru han wid en resa till staden någon tid förut ingått på ett wärdshus för att få sig något att äta. Under det han spisade kom han att lägga sin arm på disken, der bränwin hade blifwit utspildt. Utkommen på gatan kände han luften af bränwinet från den wåta rockärmen och han intogs af det allra häftigaste begär efter en sup, och för att undgå falla för frestelsen, måste han hela wägen hålla sitt hjerta hänwändt till Gud i bön, ända till dess han uppnått sitt hem, då begäret förswann. Samme man sade, att han alltid haft för wana att dricka öl wid måltiderna och stäbde mått wäl deraf, men aldrig känt något begär efter bränwin.

Derefter började diskussionen som hufwudsakligen rörde sig om Good Templarordens verksamhet. Denna orden har med stor hastighet utbredt sig i Sverige. I Göteborg finnes ett stort antal loger, som någon sade till öfwer hundra, men det låter nästan otroligt.

Man wille weta, huru orden war anseend i Amerika och hwad ställning Augustanashynoden intog till densamma, och jag gaf besked derom samt war ståndpunkt gent emot hemliga sällskaper i allmänhet. Den sifte som yttrade sig, slutade sitt tal ungefär sålunda: "Good Templarorden må göra hwad den will och säga hwad den will, ölet behålla wi ändå".

Ingen må undra på att man i Sverige båsvarar tillbaka för den amerikansta absolutismen, isynnerhet som dess wälde ej tyckes kunna uppehållas utan medelst det hemliga ordenswäsendets jernhand. Der eger ej heller sådan förfalskning rum wid öltillverkningen som i Amerika. Ölet brukas hufwudsakligen wid måltiderna och torde då wara att föredraga framför det myckna kaffedrikandet som tagit så öfwerhand i hwarje swenskt-amerikaniskt hem och ohjelpigen ruinerat så mångens mage och matsmältning. Att den som dricker ett halft dusfin glas öl blir tung i hufvudet är nog troligt, men ingen drinkare är belåten med att blott dricka öl, han måste hafwa det som starkare är. Derför må nykterhetssträfbandet inifrånka sig till spritdryckerna, att de ej få tillhandahållas utan för medicinskt bruk, och i så måtto må man kämpa mot maltdryckerna, att de ej få säljas i minut anorstädes än der äfwen mat tillhandahålles. Krogar eller "saloons" blott för öldrinking böra ej finnas. Äfwen må sträng kontroll mot förfalskning af öl utöfwas.

Från denna fråga öfwerigick man till en känste ännu ömtåligare: Huru skall presten förhålla sig gent emot den predikande lekmannawerksamheten? En

kyrkoherde skulle inleda diskussionen, men han war wid dåligt lynne, wille icke alls befatta sig med frågan sådan den war formulerad, hade klagomål mot ordföranden, wisade föga respekt mot mötet, höll händerna på ryggen och wrätte sig wårdsloft mot wägen, då han hade något att säga, och hwad han sade war bara gräl. Jag tänkte då: Här går ej stidligare till än på våra möten, der understundom någon af bröderna är wid misshumör och söker göra det så otrefligt som möjligt för sig och andra. Omfider kom man att behandla sjelfwa frågan, då en hwar redogjorde för sitt sätt att ställa sig mot lekmannapredikandet. En godmodig, forpulent prest berättade huru han öppnade kyrkan för hwilken lekmän som helst, lutheran eller waldenström, så snart församlingsboarne bådo derom. När han sjelf warit åhörare, hade han aldrig hört att de talat på något opassande sätt. Han tyckte det wara mycket bättre nu än förr då hyper-evangelismen war råbände, nu får man ej höra uttryck likt detta: "Käre vän du ska' inte bråta sönder dig nu inte med Guds kärlek". Wäl wisste han att då dessa lekmän predikade i enskilda hus och i bönehusen i soännen så framställde de den nya läran mera öppet, men alldenstund de i kyrkan woro försigtigare, så twefade han ej låta dem der uppträda och han kunde försäkra att tillfölje af detta tillwägagående rådde der mycket lugn i församlingen o. s. w. Ordföranden war ej sen att allwarligen upp-
tutta honom för denna hans "ställning till den predikande lekmannawerksamheten", men den godmodige mannen kände sig icke mycket berörd af "skrapan", utan började ånyo på samma wis att

omtala huru han mottog lefmannapredikanterna och wille gerna rekommendera sitt sätt. (Forts.)

Suckar från Sodom,

framförda af eder missionär.

I. Blodsförsoningen och mordänglarne.

”Jag önskar, att enhwar säger rent ut hwad han will göra, och jag wet, att Gud will, att alla hans tjenare, alla hans trogna söner och döttrar, männen och qwinmorna, som bebo denna stad, skola bättra sig af sin ondsta, annars skola wi assistera dem. Somliga syndar, som menniskorna begå, kunna ej förlätas hwarken i denna eller den tillkommande werlden, och om blott deras ögon öppnades, att de såge sin verkliga ställning, skulle de wara fullkomligt williga att låta sitt blod utgutas på jorden, att lukten deraf må uppstiga till himmelen, som ett offer för deras syndar. Och denna rökelsen skulle försona deras syndar, men hwar så icke detta sker, qwarfitta synderna och följa dem in i andewerlden”.

”Jag wet, att det anses för en sträng lära, när mina bröder tala om att assistera menniskor från jorden; men allt är för att rädda dem, ej för att förderfwa dem”.

”Af alla Israels barn, som uttågade ur Egypten sågo endast Josua och Kaleb det heliga landet, och hwad war orsaken? För deras uppror och stora ondsta och emedan Gud lofwat Abraham att rädda hans säd. Gud hade beslutat att rädda deras själar, men de kunde ej i sin lefamen ingå i hans rolighet för sin synds skull, derför blefwo de förstörda i öknen. Wil är det sant, att Guds Sons blod utgöts för synderna genom fallet och för de syndar menniskor begå; men syndar

kunna begås, hwilka blodet ej kan borttaga. Så war det fordom och så är det nu. Och oaktadt denna grundsats ofsentligen läres från denna talarestol, kan folket dock ej förstå det. Men lagen är just densamma. Somliga syndar kunna försonas genom att offra på ett altare såsom i forna dagar, och somliga syndar mäktar blodet af ett lam, en kalf, eller turturdufwa ej förlåta, utan de måste försonas med menniskans blod. Detta är orsaken, hwarför man talar till eder på detta sätt från detta ställe. De som tala, förstå läran och utskäta ett och annat ord derom allt ibland. I hafwen underwisats i denna lära, men I förstå den ej. Wi önska wara beredda för ett säte med vår Fader i himmelen”. (Brigham Young i en predikan, hål-len i Saltjöstaden den 21 Sept. 1856.)

”Broder Cummins sade eder sanningen på förmiddagen i dag angående folkets syndar. Och jag säger, att den tid skall komma och är allaredan för handen, när de som bekänna vår tro, om de befinnas styldiga till det en del af detta folket är styldigt till, skola finna hvar satt till roten af trädet, och de skola nedhuggas. Hwad som stett måste åter ske; ty Herren kommer att återställa allting. Den tiden har funnits i Israel under Guds lag, den himmelska lagen, ty det är en af lagarna i det rike, der vår Fader bor, hwilket är för handden. Men nu säger jag i Herrens namn, att om detta folket ej syndar mera, utan lefwer troget sin religion, skola deras syndar förlätas dem utan lifwets förlust. I minnens, att när br. Cummins kom till det stycket att älska nästan som sig sjelf, kunde han säga ja eller nej allt efter omständigheterna. Det är sant. Men jag önskar eder förena detta med

bibelns lära. När skola wi älska vår nästa såsom oss sjelfwa? Först och främst sade Jesus, att ingen hatar sitt eget kött. Det erkännes af alla, att en hwar älskar sig sjelf. Om wi nu rätteligen älska oss sjelfwa, så wilja wi blifwa frälska och fortfarande finnas till, wi wilja ingå i det riket, der wi kunna njuta af ewigheten och ej mera se sorg eller död. Detta är allas åstundan, som tro på Gud. Tag nu i denna församling någon person, hwilken har kunskap om saligheten i Guds vår Faders rike och upphöjelsen, en som wet och förstår ewiga lifwets grundsatser, och ser skönheten och förträffligheten af ewigheterna framsför sig, jemförda med werldens fåfänga och dåraktiga wäsen, och antag, att han begått ett swårt fel, föröfwat en synd, hwilken han wet skall beröfwa honom den upphöjelse han åstundar, och att han ej kan ernå den med mindre hans blod gjutes; men att hans utgjutna blod försonar brottet och han räddas och upphöjes tillsammans med gudarna: finnes här någon man eller qwinna, som ej skulle utropa: 'Gjut mitt blod! Gjut mitt blod, att jag må räddas och upphöjas med gudarna?' Detta är att älska nästan som sig sjelf. Om han behöfwer hjälp, så hjälp honom; behöfwer han frälsning, och det är nödwändigt att utgjuta hans blod på jorden för att rädda honom, så gjut det! Ingen af eder, som förstår ewighetens grundsatser, skulle wara tillfreds, om han hade begått en synd som fordrade blodsförsoning, utom döds synden, förr än hans blod flöte på jorden och han finge den efterlångtade saligheten. Det är att älska menskligheten". (Br. Young i en predikan, hållen i tabernaklet i Saltjöftaden den 8 Febr. 1857).

"Jag drifwes ej af fåfänga, men jag känner att jag bör förmana Eder, bröder och systrar: Läggen bort eder fåfänga och sjelfberömmelse! Det kommer en tid, då I kunnen berömma eder och göra det i rättfärdighet och nåd. Det kommer oc en dag, då I skolen sättas på prof, när edert hjerta och eder innersta själ skall försmälta utaf de syner I skolen ståda. Ja, I skolen sättas på prof och skolen tycka att alla edra inelsswor skola slitast sönder. Då skolen I pröfwast, om I skolen bestå eller affalla. Jag är gansta wiss i mitt sinne, att många hundraden af eder skole lemna oss och öfwergå till fienden. Jag önskar, att I gingen i höst, det skulle spara oss mycket obehag. Ty om menniskor förråda Gud och hans tjenare, skall deras blod förwisso utgjutas, om de ej skola blifwa fördömda, och detta också enligt förbunden".

(President S. C. Kimball i ett tal den 16 Aug. 1857).

Gent emot detta tydliga, klara språk, dristar dock en George D. Cannon påstå att mormonerna aldrig lärt blodsförsoningen. Blodsförsoningen tillgår på så sätt, att sedan damen af det hemliga rådet är fälld, uppfordras någon eller några att i hemlighet utföra den. Mördaren är försedd med en rakknif, och smygande sig på offret bakifrån affår han med ett behändigt snitt strupen, och ej ett ljud höres. Lifet bortföres i all hemlighet utan att någon wägar fråga derefter det ringaste. "Gedningarne" börja dock blifwa så mäktiga nu, att mormonerna sällan wäga sig till dylika dåd.

Från San Francisco.

San Francisco, Californien, d. 14 Aug. 1882.

Kära Augustana!

Som du ej på länge hört något ifrån denna plats, torde en liten uppsats wara välkommen.

Svenskarna i denna stad minnas med förtärlig afslidne br. Auslund, som hitkom och verkade några månader på en tid då fältet war i särskild mening öppet för odlarens hand, och det så som det albrig sedan varit eller torde komma att blifwa. Br. Rydholm är också i minne. Br. Auslund sade sig ej tåla klimatet, då deremot folket här menar, att han ännu lefwat om han stannat, men att han war hemsjuk. Ware nu härmed huru som helst! Redsam är att wi ej begynte här för tjugu år sedan. Hade wi då begynt och **fortsatt**, hade wi haft ett stort och lofwande fält, ej blott i denna stad, men i hela staten (Californien). För aderton år sedan tillhöd sig en wiss herr Johnson, nu afsliden, att skänka swenskt-lutheriska församlingen i San Francisco s. ö. hörnet af kvarteret på "Mission och 5:te gatorna", till kyrkobyggnadsplan. Detta är en utmärkt välbelägen tomt och kan ej nu fås för \$30,000.00, liggande midt emot U. S. Mint. Rättwärdskärl köptes och skänktes för öfwer tjugu år sedan och hafwa hållits i förwar af herr Sander. Denna communionsservice har kostat öfwer \$50.00.

Jag hittom den d. 27 Juli och ämnar i morgon fortsätta resan genom södra Californien, Arizona och New Mexico. Under de dagar jag varit här, hafwa wi hållit 12 gudstjänster.

Den 6:te dennes togo wi initiativet till stiftandet af en swenskt-evangeliskt-lu-

theriskt församling, och den 10 på qvällen hade wi organisationsmöte; då bildades: "Den Swenska Evangeliskt-Lutheriska Ebenezerförsamlingen i San Francisco, Californien". Församlingen räknar 31 kommunikanter, och hela medlemantalet är 47. Nio äro familjefäder. Om än denna början må anses ringa, är den dock ej liten, då alla omständigheter tagas i betraktande. Wi hafwa skäl för det hoppet, att flera i församlingen äro lefwande Guds barn och många starkt bekännelsefetrogna.

Af skäl, dem wi wilja framlägga för missionsstyrelsen, ansågo wi också hwarken kunna eller böra uppstjuta med församlingsorganisationen. Synodens förslag till konstitution för församlingar af 1870 antogs helt och oförändradt. Församlingen beslöt låta inkorporera sig, enligt statens lagar, samt begära inträde i "Stilla Hafs-konferensen (in prospectu) af Skand. ev. luth. Augustana synoden".

Herr Billing, bosatt i Dakland (förestad till San Francisco), är villig att inreda en beqwäm underwåning i ett privathus till gudstjänstlokal i Dakland.

I San Jose wänta de också. Norska synodens präster afsläppte der regelmesfika besök. Ej blott en borde med ens hit. Nej! minst två!

Norska församlingens pastor, Grönberg, är en tär broder. Han har mottagit oss med öppna armar. Så också tyfska församlingens pastor, Böhle, af Missourisyndoden. Äfwen de få amerikanska lutheraner jag träffat. "Californiakonferensen" (tyfsk och norsk) af Missourisyndoden räknar fyra tyfska präster och två norska, med hopp att få hit en 5:te, tyfsk.

Kära Augustana! Om du undrar

hvarför församlingen i Salt Lake City, Utah, kallats "Sions-församlingen" och denna här benämns "Ebenezer-församlingen", så här orsakerna: I Utah vilje vi att Gud skulle upprätta en sannskyldig "Sions-församling", gent emot mormonismens lögnaktiga "Sion"; och ytterst wid hafwet i wester, med blicken täckande landet ända till Atlantiska hafwet i öster, tänkande på den tid, då vi så och ringa woro, hur kunde vi annat än med Samuel resa vår "Ebenezer" och säga: "Allt härintill hafwer Herren hulptit".

I. I.

Fyrkoinwigningsfest.

Kära Augustana! Du vill ju gerna meddela dina många läsare hwarjehanda intressanta nyheter om konferensmöten, missionsmöten, församlingar, skolor, kyrkobyggen och inwigningsfester? Är du icke allt för hård med din kritik och noga med precision, skall jag i hast meddela något härifrån.

Denna plats hette förr Huxley, troligen efter apmannen och freitänkaren Huxley i England. Så länge församlingen hade detta namn, gick allting illa. Jag fruktar att, dereft den icke fått ett annat namn, den redan blifwit en apa, om någonting alls. Den har nu erhållit det bibliska och sköna namnet "Saron", som betydelse en skön fruktbärande slätt. Efter getta namns erhållande synes det äfwen hafwa gått framåt med församlingen.

Vi wilja icke påstå att orsaken härtill ligger egentligen hwarfen i det ena eller andra namnet. Namn hafwa dock sin stora betydelse, hwilket icke är obekant för den som läser bibeln.

Sarons kyrka är belägen fyra mil

wester från Sutton, Clay co., Neb. på en skön, fruktbärande slätt, omgifwen af ett stort swenskt settlement. Församlingen stiftades 1874 och har i sju år måst tränga sig fram bland allahanda partier och stufwats in här och der i skolhusen, som ofta icke rymt mer än hälften af de församlade. Vi kommo då att tänka på de många af våra bättre lottade församlingar i östern med sina stora kyrkor och beqwäma sittplatser, hwarföre vi beslutade gifwa vår nöd till känna, förwischade att många wille hjälpa oss. Denna tanke hänförde oss stundom derhän, att, som du mins, wi en gång sade: wi se redan i andanom en stor kyrka och skaror från alla wäderstreck samlas för att deltaga i Herrans sköna gudstjenst. Denna andesyn och hjerteönskan gick bokstafligen i fullbordan förliden söndag, den 13 Augusti. Redan kl. 9 f. m. samlades så mycket folk, att kyrkan, som är 36 fot bred och 54 fot lång, jemte lästare snart war till trängsel full. Högmessopredikan hölls af pastor J. E. Nordling, hwarföre hölls en kort bibelbetraktelse af pastor J. E. Swanbom. Kl. 2 efterm. började inwigningsakten med inwigningstal af synodens president, pastor Erl. Carlsson. Efter inwigningsakten höllo prof. W. Gyster, pastor J. Alexis och studerande Thorén korta tal. Vi hade således en hel dag i Herrans gårdar. Och denna glädjedag war intet annat än en tydlig bönhörelse af Herren. För litet öfwer ett år sedan sade våra fiender: "de få aldrig någon kyrka", och mångens hjerta inom församlingen swigtade och man sade med wemod: företaget är för stort, arbetet för swårt och fattigdomen för tryckande, att saken med framgång skulle kunna utföras.

Nu sjunga wi emellertid seger- och tackfahetsfånger deröfwer att kyrkan är färdig. Den har wisserligen ännu en tung skuld att dragas med, men äfwen den måste i Herrens namn wika. "Bergen skola wäl wika och högarna falla, men min nåd skall icke wika och mitt fridsförbund skall icke falla, säger Herren, din förlossare". Kyrkan kostar omkring \$3,300 och skulden är något öfwer \$1,500. Herren har i år wälsignat oss mer i lekamligt afseende, än de två sist föregående åren. Finge han nu äfwen i samma mån gifwa oss mer af sin kärlek, så skulle med ett tag skulden aflystas. Det blefwe nog ett hårdt tag; men om wi, såsom Moses, icke själfwe orka hålla upp händerna, tills denne fiende (skulden) är besegrad, så torde här ännu finnas en Aron och en Hur, som wille hjälpa oss med ett lån på längre tid mot billig ränta.

Wi önska att äfwen härmed få uttrycka vår tackfahet till alla församlingar och enskilda, som hulkpit oss med frivilliga bidrag. Särskildt och i synnerhet vill jag tacka synodens president för hans hjertliga, ömma och uppoffrande deltagande med oss.

Finge nu blott Herren bereda många hjertan inom denna församling till sin boning, att slutligen både lärare och åhörare få samlas i hans ewiga tempel! Ja, Herre! du skall ju äfwen härifrån insamla och för himmelen berga en och annan kärwe! Ditt ord kan och skall icke återkomma fåfängt!

C. J. C. Haterius.

Den kärleksrike Guden faller ofta lifsom sina barn i talet, och förr än de haft fram allt hwad de wilja säga, förklarar han sin beredwillighet att hjälpa dem.

Scriver.

Snar hjälp är dubbel hjälp.

Ett ord till förklaring.

I enlighet med ett den kristliga kärlekens uppdrag borde en bönestrift i Jesu namn utsändas till förmån för Herrens sat närmast i Pueblo och dess omgifning i södra Colorado. Det är genom Augustana bekant, att en swenskt evangeliskt lutherst Bethel-församling i Pueblo förliden vår bilbades och kallade dessa raders arme författare till sin pastor, som och blifwit i embetet instalerad. Församlingen tillsatte sin pastor och twenne wälfända, äldre Pueblobor till en komité för att intöpa och betala en wiss, tjenlig egendom för prestgård och kyrkolott samt på bästa wäg insamla erforderliga medel till att betala egendomen och bygga kyrka med det första. Redan i Maj månad uppsatte komitéen en rundskrifwelse efter samråd med wänner och bröder. Men af flera stäl har skrifwelsens utsändande fördröjts tills nu, såsom de kära bröderna och medlemmarne inom synodens olika församlingar med postens tillhjälp redan förnummit, innan denna förklaring synes i Augustana. Käre wänner! Skjuten oss icke ifrån Eder! Wi weta wäl, att det är så många tillfällen för Eder att gifwa och göra wäl, i det att ej blott edra egna församlings- och skolangelägenheter på närmaste håll träfwa en alltid lefnadsfrisk, kristlig kärlek, utan äfwen synodens och konferensernas gemensamma läroanstalter och barnhem öka kärlekens åligganden och desutom extra böneframställningar om hjälp till kyrkobygge m. m. flitigt ut- och ingå. Men käre! hwad är att göra? Wi häruppe i bergsbygden hafwa wisst icke hastat med att bilda församlingar

och bygga kyrkor. Om någon i östra staterna, hwarest omständigheterna äro i många afseenden mycket olika, menar, att wi varit för dristiga wid våra företag, så wilja wi icke rättfärdiga oss sjelfwa, men omständigheterna och framtidens erfarenhet skola rättfärdiga vårt handlingsfätt i denna del. Ja, redan kunna wi se det med våra ögon, att der man låter saken bero, för att reda sig af sig sjelf och utan att anlita de äldre församlingarne om hjälp, der kommer saken att dö eller förblifwa oförändrad, så framt icke ett större settlement redan förefinnes, som inom sig sjelft och genom bekantskaper hos amerikaner kan samla medel och sålunda reda sig. Deremot der man icke redan finner landsmän i stor mängd fast bosatta, men många komma och gå, der kan och måste, enligt sakens natur, blifwa en stadig och sig förkofrande församling, då en sådan, låt vara af obetydliga, men någorlunda tjenliga elementer bildas och församlingsangelägenheter med kyrka och pastorsboställe ordnas och betryggas. "Om kyrkans uppbyggande på missionsfältet" kunde jägas och skrifwas mycket af sådana, som ega en djupare och rikare insigt och erfarenhet i saken. Hednamissionens så wäl som hemmissionens erfarenheter bestyrka emellertid det nu sagda.

Waren nu så snälla och ropy icke af förtrötelse öfwer vår stora djerfhet: "I fån wänta så länge, tills de som äro wärdigare än I fått all den hjälp de behöfwa!" Ad tänken icke, swaren icke så! Wi wilja wisst icke disputerat med någon eller några om wärdigheten. Wi äro werkligen öwärdiga både Guds och medmenniskors barmhertighet och hjälp. Allt är det nåd. Men med

trons och kärlekens friska och ensaldiga öga fästadt på den oförstyhda nåden i Kristus utbrister och aposteln stora hjerta uppmuntrande till alla sina trosbröder: "Allt är det edert". Ja, har Gud icke skonat sin egen Son, utan gifwit honom ut för oss alla, huru skulle han icke och gifwa oss allting med honom? Wänden eder fördensfull icke ifrån oss och vårt nödrop!!! Gören helbre hwad I kunnen, näml. med Guds hjälp, som plägar gifwa både wilja och förmåga, Fil. 2: 13; Ebr. 13: 16.

Huru mycket I än under flydda dagar och år utgismot för Herrens och kärlekens skull, ären I dock nu icke fattigare för det. Huru mycket I än genom widlädande otro plägats wid alla den kristliga kärlekens uppoffringar och försakelser, ären I dock likwäl genom tron salige den dag som i dag är. Huru swår än kampen mot den gamla menniskans kainssinne varit, har likwäl Kristi sinne i den nya menniskan om än under stor swaghet afgått med seger, uti edert på Gud förtröstande och hans sak älskande nya hjerta ångren I icke hwad I af Kristi kärlek twingats att göra eller gifwa. Eder fröjd öfwer Kristi kärlek är så stor, att I wiljen göra och gifwa mera. Här är icke rätta platsen till att hålla loftal öfwer Colorado eller Pueblo county. Deremot borde allt vårt tal och tänkande, görande och låtande, verkande och lidande wara ett beständigt och ofabrutet loftal öfwer Jesu trofasta herdekärl till oss och våra landsmän, ja till alla den fallne Adams fallna barn. Borde man icke förundra sig deröfwer, att sådana platser, som af Kristi kyrka och församling länge lemnats utan Guds ord och hjälpsawård och, så mycket på den kristna

församlingen berott, tvingats tillbaka och ned i hedendom, lifwål icke af församlingens Herre Kristus för alltid och för ewigt lemnas åt sig själfwa och i ett wrängt sinne, utan besökas omsider med nådens ord och inbjudas till Sammets bröllof? Hvem skulle icke vara glad att så hjälpa den käre Frälsaren (1 Kor. 3: 9) att med bättringens och trons predikan falla och leda in i hans rike dessa våra landsmän, som ju fostrats inom samma kyrkliga hem som wi uti det gamla fäderneslandet och kanske äfwen i detta land? Kristus har ej endast befallt, utan ock uppväckt sin församling till att gå ut i hela werlden och predika evangelium för alla människor, under hwilken benämning våra landsmän wisserligen äro inbegripna, redan innan de kunna anamma och lyda denna predikan.

För Herrens skull, som gjort allt människoflägdet af ett blod till att bo på hela jorden, köpt oss alla med sitt eget blod, döpt oss alla med sitt dop och sändt oss alla sin salighets glada budskap, kommen oss i vårt swära, men alltför wigtiga och angelägna missionsarbete till undsättning, att ock wi i sinom tid må kunna på samma sätt i någon mån hjälpa andra så väl som reda oss själfwa genom Guds barmhertighet. I ären nu rikligen wälsignade af Herren med all andlig wälsignelse i de himmelska ting genom Kristus, I hafwen tillfälle att undervisa och fostra edra barn i familj, kyrka och skola för deras och eder återlöfware och för himmelen; edra barn behöfwa icke, såsom ungdomen i dessa Westerns trakter, lemnas att uppfostras af frögare och frogbesöfare, af gathjeltar och tidstjuftar, af hedniska styggers trålar och fritänka-

re eller af widstepliga och Kristusbespottande helgondyrkare (katolska skolor). I med edra innerligt älskade barn, åt hwilka I ästunden att lemna bättre arf än förgängligt gods och guld, I stå under Kristi lifsigwande och andligt befruktande Andes insflytande i församlingen och dess skola. Nu insen I väl och klart, huru olyckligt och hemskt det skulle vara att beröfwas dessa den kristliga församlingens ofattbara förmåner. Alla dessa omständigheter tillsamman tagna gifwa oss en förunderligt stor dristighet till att rätt fram och utan omswep ropa, så att det måtte tränga genom båda öronen ned i hjertedjupet: Skynden för Jesu skull att gifwa vår församling, till kyrkoegendom och en liten anspråkslös tempelbyggnad, hwad I kunnen, efter som Gud fyller eder hand! Hjelpen oss att be-trygga denna församlings waraktiga bestånd och framgång. Går en ny församling härute icke framåt i förkofran, så dör den och blifwer om intet med en hastighet, som kunde förwåna, om man ej kände till Westerns många egendommiga förhållanden, hwilka ej låta sig bortresoneras. Ingen tänke, att wi för ro skull eller af nyfikenhet sent omsider kommit till Eder med vår böneskrift. Huru gerna hade wi icke undwikit det! Ty på afstånd kan det synas förmatet, då wi komma med samma begäran som så många andra, hwilka på wisst sätt kunna anses stå våra wänner i Östern närmare än wi göra. Wi wetta ock af många och långa års erfarenheter, att man på afstånd känner sig obenaغن och bewisar sig oförmögen att rätt och broderligt bedöma missionen i denna fjerran belägna delen af det ofantliga missionsfältet, märk väl! så

framt icke Gud får alldeles göra under med det arma människohjertat. Följaktligen, och då vi ej kunde weta med huru många Gud kan få göra ett sådant kärleksunder, kände vi oss länge twelhågsne, huruvida vi kunde utföra det fattade beslutet att skicka en liten tiggerosse, mager som han är, hela landet rundt. Men, såsom redan sagdt, det har kommit dertill, att vi i Herrens namn måste waga det. Låten nu vårt hopp icke komma på skam. Vi hoppas nämligen gerna, att Gud skall böja Edra hjertan till att rädda oss den begärda hjälpen.

Utan twiswel älskar Gud hwarje glad gifware. Nog är det och saligare att gifwa än att mottaga gåfwor. Men nog är det och wißt, att Gud älskar båda, såwäl den glade mottagaren, som den glade gifwaren. I sin förenande och fröjdande kärlek och nåd innesluter och sammansmälter den ende sanne tree-nige Gud till ett alla dem hwilka låta honom själf, som gifwit sig hel och odelad åt oss, wara det stora och rätta glädjeämnet, i sorgen som i fröjden, i mörkret som i ljuset.

Wårt sätt att begära, gifwa och mottaga den fria kristliga kärlekens milda gåfwor af och till hwarandra borde wara de apostoliska kristnes sätt, hwilket utgick från Joh. 3: 16 och hade sitt uttryck uti 2 Kor. 9: 15, utgörande en i det praktiska kristendoms lifwet harmoniskt sjungen lofsång med dessa textord: "Gud ware tack för sin osägliga gåfwa".

I den förhoppning, att ingen tager anstöt hwarfen af vårt skröpliga och matta eller, om man så tycker, sjukliga nödrop, eller af sättet och tonen wid dess framställande, wägar man wänta skyndsamma, gunstiga swar, enär tiden för

våra förbindelsers insfriande är så nära, att komitéen werkligen är mycket bekymrad; det är församlingens wälfärd och Guds ära som härwidlag är i fråga. Herren styre allt till en god utgång. **En nödhjelpare är han!** Han wet och bästa sättet att hjälpa, trösta och wälsigna såwäl den ene som den andre medlemmen uti hans klena, dock stora, heliga familj.

Broder, syster! Drag ej dig tillbaka,
Då din kärlek åter ropas an!
Har du nödgats fattigdomen smaka,
Du din hand ej nu tillsluta kan.
Kristi kärlek tvingar oss ju så,
Att hans ärenden vi gerna gå.

Sela saken är ju Guds allena,
Sela äran skall och wara hans,
Låt i barnsligt nit oss honom tjena,
Wira kring hans förs en ärekrans!
I Jubel o res baneret upp!
Om dess seger äfwen här fins hopp.

Wid nådastolen ligger
och om stor kärlek tigger

din broder
Lagerman.

Swarjehanda.

Medarbetarne äro nu mycket snälla och förse oss rundligen med föda för N. o. M. Wätte detta fortfara, så att ingen hungernöd uppstår. Fortsättn. af slutet på "Nen lära" m. fl. är utträngd ur detta nr. Insändare få icke blifwa misshöjda, om de ej finna sina opuscula i de allra första numren. Wi söka alltid först göra rum för sådant, som kan räknas såsom nyheter.

— Som prof. Weidner icke kan wara här förrän omkring den 15 Sept. och prof. Thunblad ej förrän i Oktober, må studerande i teologiska seminariet, om de så önska, insinna sig härstädes först den 13 eller 14 September. Om de dock wilja komma till den förste, äro de wälfkomna.

H.

— Vi se med glädje, att både i somliga af våra tidningar och i enskilda församlingar den frågan förehåfts, om vi ej borde fira den 6 November på ett högtidligt sätt; den dagen är nämligen den 250:de årsdagen efter Gustaf II Adolfs, ofta med rätta kallad "den stores", död, på slagfältet wid Lützen 1632. I Tyskland skall dagen högtidlighållas; utan twifvel äfwen i Sverige. Vi skola försöka göra rum i nästa nr. för något mer om denna sak.

— De reformerta samfundet i detta land utfinna mer och mer det ströpliga, ja farliga och stadliga, som widläder söndagsstolwäsendet i detta land. Det har hittills blifwit prisdadt såsom nästan "det ena nödorstiga" för Guds församlings bestånd, och prisas wäl så ännu af många, som icke ättat på följderna deraf. En stadlig frukt af söndagsstolorna har wisat sig vara den, att barnen och ungdomen wänja sig wid sin egen gudstjenst, wanligen helt olika församlingens gudstjenst med helt andra sånger, texter och tal, de sebnare ofta af en roande och lustig bestaffenhet, men dermed wänja sig ifrån den offentliga gudstjensten, från hwilken de uteblifwa och sålunda anse sig icke såsom församlingsmedlemmar eller uppföstras dertill. På detta sätt blifwa söndagsstolorna ett medel att förstöra församlingen, förstingra dem som skulle intaga de afgående plats. — En presbyteriansk församling i San Francisco har nyligen försökt att afhjelpa denna brist eller förbygga staden genom att sammanbinda skolan med gudstjensten, så att de utgöra ett helt. Tanken är, att föräldrar och barn skulle tillsammans infinna sig kl. 11; kl. 12 skulle den egentliga gudstjensten vara slut, d. w. s. icke sluta,

utan öfwergå i söndagsstola, derwid då icke blott barn utan och föräldrarna borde deltaga. Så nu se, om dermed det onda kan aflägsnas.

— Ett eget försök att locka åhörare gjordes nyligen af en amerikansk predikant i San Jose, Calif., i det han till ämne tog "stadens trottoirer" (sidewalks), tagande till text Jerem. 7: 3. Om nu sådant kan roa en tanklös församling en eller annan gång, så är det dock säkert, att en sådan predikant hädar Guds ord och väcker förakt hos menigheterna både för Guds ord och för sig sjelf.

— Högsta domstolen i Illinois har nyligen afgjort en äktenstapsstillsnadsfråga, som är wäl wärd att påaktas af de många, hwilka tro sig ega frihet till allt och wara löste från alla band, när de beträda amerikansk jord. Suru lösa lagarne äro, så lösa äro de dock icke. — Händelsen är denna: en tykt från Wyrtemberg öfwer gaf sin hustru i Tyskland och, kommen till Chicago, gifte han sig der. Efter någon tid begaf han sig tillbaka till sitt hemland, men der förklarades hans härstädes ingångna äktenskap, genom domstols utslag, olagligt och derföre upplöst. Återkommen till Amerika, drogs saken omsider inför statens högsta domstol, som utlät sig att utslaget i Tyskland kan enligt internationel lag icke upphäwas, hwadan äktenskapet förblef upplöst.

— En baptistprest, som dock icke kunde widhålla baptismens läror, war och uppriktig nog att genast nedlägga sitt embete i baptistkyrkan med det samma han anslöt sig till ett annat samfund. Så borde P. W. långt för detta hafwa gjort, så wäl som alla de baptistprester, som enwisas att stå qwar inom lutheriska kyrkan i Sverige, fastän de af alla

trafter bemöda sig om att fullstörta hennie och kalla det "förföljelse", när hon vill såsom statskyrka hålla någon ordning inom sig. Äfwen i Förenta Stat. är den regel af domstol fastställd, att den som ansluter sig till ett samfund, äfwen har att underkasta sig dess ordning, och man kan derföre icke kalla det "förföljelse", att detta wänder sig emot honom, derest han bryter dess reglor.

— Här är en werklig händelse, ganska lärarik och wärd att pröfwa sig efter. En gammal metodistprest yttrade i sin bön wid ett bönemöte: "Herre, hjälp oss att anförtro dig våra själar". "Amen" swarades allmänneligen på metodisttiskt sätt. "Herre", fortsatte pastorn, "hjälp oss att anförtro dig våra kroppar!" Ett lika allmänt "amen" följde äfwen härpå. "Herre", hördes pastorn ytterligare säga, "hjälp oss att anförtro åt dig alla våra penningar". Men derpå hördes näppeligen något enda amen. Är det icke besynnerligt att när Guds ord widrör somliga menniskors pungar, så afstyles strax all iswer och förseglas deras läppar? Wi höra ofta menniskor tala om "frid med Gud i hjertat"; och detta uttryck möter ingen motsägelse; men wi äro förwissade att, derest Guds frid intagit hjertat, den då äfwen öppnar pungen.

Texter för Söndagsskolan.

Tredje kwartalet.

N:o XI. — Den 10 Sept.

Matth. 13: 1—20.

Straffdomar förutsägas.

Inledning. 1 Tid och ort. På tisdagsaftonen emot solnedgången, dels i staden och dels på Oljoberget. I Joh. 12 omtalas, huru några greker wille se Jesus och att en röst hördes från himmelen, samt huru Je-

sus talade om judarnas otro. Sedan Jesus nu för sjätte gången lemnat templet och kommit upp på höjden af Oljoberget, stannade han, satte sig ned och städade öfwer den tafel, som nu i den nedgående solens strålar låg framför hans ögon. Huru många märkwärdiga minnen ända från Gats offrande och till nu; huru många under af Guds nåd emot detta folk i det förflutna tedde sig för hans blidar! Men ad! huru skulle icke inom kort tid straffet öfwergå detta folk, denna härliga stad och detta tempel! Detta såg han och talade om, då han satt på Oljoberget.

2 Paralellställen. Matth. 24: 1—22; Luk. 21: 5—24.

3. Frågor. Swar befann sig Jesus enligt slutet af förra texten? Swilka önsade se honom? (Joh. 12: 20—27). Swilket vittnesbörd fick Jesus från himmelen? (Joh. 12: 28—36). Swart gick han sedan? Kom han någonsin åter i templet? Swarom handlar denna text?

Hufvudtext: Den kloke ser det on-
da, och tager sig wara. Ordsp. 22: 3.

Ämne: Följderne af att förkasta
Aristus.

I. Den härliga staden (v. 1, 2).

II. Twenne frågor (v. 3, 4).

III. Bedröfwelser och förstörelse öfwer de on-
da (v. 5—8; 14—20).

IV. Bedröfwelser och räddning för de trogna
(v. 4—14).

A. Anm. B. 1, 2. "Då han gick ut af templet". Härmed slutade hans offentliga läroembete. När Jesus gick ut, war det slut med Guds nådiga närvaro i helgedomen. — Slut med hela härligheten — allt skulle förstöras! (Ad blif hos oss, Herre Jesu!) — "Se hurudana stenar", m. m. Somliga stenar woro från 40 till 60 fot långa, 14 fot tjocka och 21 fot breda. Herodes tempel war en ståtlig byggnad. Med utbyggnader upptog det en yta af omkr. 19 acres. Det war af hwit marmor, med förghlda tak, portar och spiror. I den nu nedgående solens strålar gaf det ett skönt återsten, och man kan ej undra på att lärjungarna utropade: "Swilken byggnad!" — Skall den förstöras?! — "En sten warder ej qwarliggande, skall icke lemnas på den andra". Jhratio är derefter gick detta i fullbordan (år 70), när romarne under Titus förstörde staden och templet. De nedbröta murarna och upprekwo grundwalarna.

B. 3, 4. De lärjungar, som woro mera förtroliga med Jesus, frågade för att få närmare undervisning med anledning af Matth. 23: 18. Deras fråga innehöll trenne saker, och Jesus besvarar den så, att han talar 1. om Jerusalems förstöring; 2. om tecken till sin tillkomelse och 3. om världens ända. Jemf. Matth. 24: 1—3. — B. 5—8. Jesus angifwer här fem olika "tecken". 1) Falske kristne, och falske profeter (der uppstodo i verkligheten sådana som föregåfwro att de woro Messias); 2) krig; 3) uppror bland folken; 4) jordbäfning och 5) hunger och pestilentialer. Josephus omtalar flera underliga ting, som hände före stadens belägring. (Se berättelsen i Gamla psalmboken). — "Bedermodor", lifsbetydande med föddelsofmärkor. — B. 14—20. "Förödelensens stuggelse". (Se Dan. 9: 27). Många olika meningar finnas här om. Somliga tro att här menas de romerska härarna, hwilkas fanor woro utstyrda med afgudabilder. Dessa fanor uppsattes på de heliga rummen. Afguderiet i Guds ord: "Stuggelse". — "Förödelensens" blef det nu i alla afseenden. — "Fly på bergen". Tiden war nu inne att fly, och de kristna trodde förutspåelsen och flydde till en stad, Betsaida, öster om Jordan och undsluppo sålunda förödelens i staden. — "På taket". Stunda! stanna ej för att gå in i huset efter något du lemnat der. — "Om wintern". Denna bön uppfylldes. Romarne kommo i Oktober. De kristne flydde då, och staden intogs i April. — "Sådan bedröfwelse" (v. 19). Det kan ej beskrifwas det elände och den jemmer som då war rådande i staden, när mödrar åto sina egna barn och staden war omgifwen af försåftade judar. Öfwer en million omkommo under belägringen. — B. 9—14. "Tager eder till wara". Gören eder redo till lidandet. Se huru många slags lidande skulle öfvergå dem. Men detta kommer att gå i fullbordan ännu mera i yttersta tiden. "Wittnesbörd öfwer dem", egentligen i och för dem. Äfwen härigenom skulle evangelium blifwa predikadt. Guds barns lidande hörer med till sanningens vittnesbörd. — "Alla folk", alla nationer. Ja, evangelium hade redan då, innan Jerusalem förstördes, blifwit förkunnadt för de då kända folken. "I samma stunden". Att använda detta löfte så, att man ej skall bereda sig till predikan är alldeles falskt. Här talas om förswar inför domstolarna. Herren skulle då bistå dem och gifwa dem de rätta swaren. (Se Matth. 10: 20; Luk. 12: 11, 12). —

B. 12. "Den ene brodern". Huru stor är icke mörkrets magt! Den upphäfwer äfwen den naturliga kärleken. — B. 13. "Den som härdar intill ändan", den skall blifwa räddad. War trofast intill döden!

B. Frågor. I. Kan du säga mig något om Jerusalems tempel? Om dess stönhet? Dess stenar? Hwad profeterade Jesus här om? När gif det i fullbordan?

II. Huru dant war stadens och templet utseende från Oljoberget? Hwarom frågade Jesu lärjungar? Huru många saker innehåller deras fråga? (Matth. 24: 3). Hwad menade de med tecken? Huru många olika ämnen omtalar Jesus?

III. Huru börjar Jesus sitt svar? Huru många slags tecken förutspåer han? Wet du om detta gått i fullbordan? Kan detta tillämpas mera än på judarna och Jerusalems förstöring? Hwad betyder förödelensens stuggelse? Hwilda förstörde Jerusalem? Hwad är meningen med v. 15, 16? Blef bönen i v. 18 hörd? Kan du säga mig något om eländet under denna tid? Hwad war egentliga orsaken här till? (Sw. De förstörde Kristus). Skall något sådant elände öfvergå världen?

IV. Hwilda forger och lidanden skulle öfvergå Jesu lärjungar? Hwiltan stillnad på deras och de utrognas lidande? Hwad menas med rådhus och synagogor? På hwad sätt skulle detta bidraga till evangeliets vittnesbörd? Hwem skulle bistå dem inför domstolarna? Gäller detta löfte för oss wid alla tillfällen? Behöfwa ej predikanter bereda sig? Hwarföre hatas de kristne? Hwilda blefno räddade? Omkommo några kristne wid Jerusalems förstöring? (Säraren kan lätt göra flere frågor, om tiden medgifwer).

Värdomar.

1. De som förstasta Kristus måste förstå; men de som trösta på honom blifwa frälste.
2. Bedröfwelser komma öfwer Kristi lärjungar så wäl som öfwer de onda.
3. Guds folk har löfte om hjelp i bedröfwelsens tider.
4. Man bör ej misströsta, derföre att en god sak omgifwes af bedröfwelser.
5. Bedröfwelser och förförfelser kunna ej beröfwa oss saligheten.

Till söndagskolornas vänner, som begagna dessa textutredningar.

Somliga af eder hafwa frågat, hvarför vi nu äro mera korta än förr, och får jag upplysa att en stor del af dem som voro wid synodalmötet i Altona voro emot att hafwa något häraf i Augustana. Slutligen medgafs att så fort fara dermed till årets slut och att utredningen skulle inskräntas till en sida. Det är dock rent omöjligt att göra det så kort och det wore en orättvisa mot dem som taga tidningen för att få något till hjälp. Vi hafwa härmed besvarat edra frågor. Eder ringe medarbetare G. P.

Theser

till ledning för diskussionen wid Illinoiskonferensens nästa möte.

Femte hufvudstycket af Luthers lilla Katekes.

1. Den heliga nattwarden är vår Herres Jesu Kristi sanna lefamen och blod under bröd och win, oss kristna till att äta och dricka af Kristus själf stiftad och inrättad.

2. I den heliga nattwarden meddelas i, med, och under bröd och win Kristi sanna lefamen och blod åt alla nattwardsgäster utan afseende på deras sinnesbestäffenhet, men endast de trogna få någon välsignelse deraf.

3. Den heliga nattwarden benämnes: Herrens nattward (1 Kor. 11: 20); altarets sakrament; Herrens bord (1 Kor. 10: 21); kommunion (1 Kor. 10: 16); nådebord, mysterium o. s. w.

4. Den heliga nattwarden är egentligen ämnad för de troende eller Kristi lärjungar, ehuru Gud äfwen underfundom i, med eller under nattwardens begående, och genom den deri af Gud nedlagda nådestraften, hos den efter nåden hungrande själen upptänder tron.

5. Med troende förstås sådana människor som lefwa i sann och verklig förening med Herren och äro enligt bibelns beskrifning Guds barn eller Kristi brud.

Med troende menas således icke de, som blott säga sig så wara, men hvars lära, ord och gerningar wisa att de icke äro det.

Med troende menas icke heller de, som blott af andra hafwa namnet att de lefwa och dock äro döda. Matth. 7: 22, 23; 25: 12; Luk. 15: 25 ff.; Joh. 15: 6; Upp. 3: 1.

6. Det är därför nödvändigt att wid nattwardens begående pröfwa sig själf. 1 Kor. 11: 28.

7. Den troende får i den heliga nattwarden förwifning om syndernas förlåtelse, delaktiggöras af Kristi rättfärdighet, får lif och salighet, eller med andra ord, uti den heliga nattwarden återupplifwas, näres, bewaras och stadfästes det andliga lifwet. Föreningen med Kristus och de trogna sinsemellan blifwer innerligen genom anammandet af Kristi lefamen och blod, och Kristi lemmar försättras om en salig uppståndelse. 1 Kor. 10: 17; Joh. 6: 53, 54.

8. Den som icke pröfwar sig själf, icke känner, erkänner och bekänner sina synder, icke erskar ånger och sorg öfwer dem, icke vill hata och öfvergifwa och gerna hafwa dem förlåtna, och icke tror Jesu löstesord, han är en owärdig nattwardsgäst.

9. En owärdig nattwardsgång medför underfundom timlig, men alltid andlig stada. 1 Kor. 11: 27, 29, 30.

10. Många gå omwärdigt till den heliga nattwarden, många afhålla sig derifrån, emedan de inbilla sig kunna begå den i andan; andra afhålla sig ifrån den heliga nattwarden, emedan synden är dem så fär att de icke kunna eller wilja stillas ifrån den och låta uttaga ögat, eller afhugga handen och foten; andra återigen afhålla sig ifrån denna heliga måltid, emedan de aldrig blifwa så ångerfulla och botsfärdige att de kunna anse sig wärdiga gäster wid Herrens bord, och den stora massan deremot frågar alls icke efter denna Herrens saliga nådemåltid.

11. Det är därför Kristi kyrkas pligt, att dels framhålla wädan af owärdig nattwardsgång och warna för densamma; dels göra rådda och bestrafade samweten uppmärksamma på Jesu nådefulla inbjudning och uppmuntra dem att komma till Herrens bord, samt att i allmänhet wäcka Guds barns uppmärksamhet på förmånen och välsignelsen af detta Herrens nådemedel, att de icke må försumma dess bruk och gå misst om den nåd som deruti meddelas.

Program,

dock blott de i w i s, men lifwäls för en ganska vigtig del af sådant, som är nödvändigt wid vår stola under det i nästa wecka beghynnande läsåret. Red. har wifst icke med "löfket" att

göra, utan är det beklagligt lagdt i andra händer, men då dessa äro förhindrade att något göra i afseende på hvad vi vilje här omtala, och vi önska (och hvem gör icke det?) se allt i god ordning redan från början, taga vi oss friheten träda in i andras göromål och föreslå upp- och antagande af förlidne års

Smörprogram,

hvilket var vårt hushåll till så stort gagn och skaffade våra studerande godt och ätbart smör på tider, då det var ytterst svårt att få. Vi omnämna därför detta program i den ordning, som det i fjor hade och hoppas att våra vänner, och gynnare af vår läroanstalt viljaakta på det samma samt besöka sig om att sätta det i verk. Under September erhöles hvad smör som behöfdes från

Rosford (förmöbligen för första veckan och kanske något mer).

New Windsor och

Berlin för de öfrige veckorna.

Oktober: Andover, Jll.

November: 1 veckan, Cambridge Jll.

2 och 3 veckan, Orion, Jll.

4 veckan, Barna och Genesee.

December: 1 veckan, Stanton, Iowa.

2 veckan, Freemount, Iowa.

3 veckan, Bethesda, Iowa.

4 veckan Esseg och Red Oak, Iowa.

Programmet för vårterminen under nästkommande år 1883 skall blifva i god tid offentliggjordt.

Vi skulle äfven vilja uppmana dem, som gömt A. o. M. för i fjor, att de ville upplå och läsa hvad som förekommer på sidan 698 och följande sidor.

Tillkännagifvanden.

Konferensmöte. Illinoiskonferensen af Augustanasynoden sammanträder, enligt vid dess senast hållna möte fattade beslut, i svenska lutheriska kyrkan i De Kalb, Jll., Tisdagen den 19 nästkommande Sept. kl. 7 e. m., då högtidlig gudstjänst firas, hvarvid konferensens ordförande, pastor J. Wikstrand, håller konferenspredikan.

Beskrifvande komiténs ledamöter sammanträda i pastor C. J. Malmbergs hem dagen förut kl. 4 e. m.

Chicago den 8 Augusti 1882.

Carl A. Evald, konf. sekr.

Konferensmöte. Iowa-konferensen håller sitt nästa möte i Clinton, Iowa, och börjas mötet med högtidlig gudstjänst den 6 Sept. kl. ½8 på aftonen i sw. ev. luth. förs. kyrka derstädes. Beskrifvande komiteen möter derstädes kl. 9 f. m. samma dag.

Samtalsämnet blifwer: det kristliga sabbatsfirandet.

Konferensens pastorer och delegater uppmanas hjertligen och allvarligen att mangrant bewista mötet. Desärliges äro bröder och vänner från när och fjerran och särskildt från vår grannkonferens hjertligen inbjudna till mötet. Davids 122 psalm.

Vid detta konferensmöte kommer äfven församlingens nya kyrka att högtidligen invigas. — Församlingen beder, att samtliga konferensbesökare, pastorer och delegater, wille på förhand underrätta om sin ankomst, på det att svårigheter vid anställande af logis måtte undanröjas. Bref eller postalcards härom adresseras till Otto Larson Box 1226.

H. Forsander, konf. sekr.

Green Bay missionsdistrikt af Jll. konferensen håller sitt nästa missionsmöte i Menefanne, Marinette co., Wis. den 4 och 5 Sept. Samtalsämne bestämmes vid mötet.

C. J. Maxwell, sekr.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, veckotidning för kyrkliga underrättelser, Våröfrågor's behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertednad till \$1.60. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenumerantssamlare lemnas hvar 7:de ex. gratis.

Penningar kunna sändas i registrerat bref, "Money Order" eller "check" (wezel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. P. Welinder, Kristianstad, Åsum.

Bref rörande prenumeration adresseras till

C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379.

Moline, Ills.

Alltrönderedaktionen af Aug. o. M. is. insändes till Prof. T. N. Sasselquist, Rod Island, Jll.

Wikstrand & Thulins boktruderi, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

V. A. Gasselquist och Lrl. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 6 September 1882.

36

“Ren lära”.

(Slut från n:o 34).

3. Huru angelägna apostlarna woro, att ordet skulle förblifwa rent i församlingen, det synes tydligt af den kamp de förde emot dem, som “förfalskade Guds ord”. Bekant äro de stränga orden i Gal. 1: “om någon wore, den eder predikar evangelium annorlunda än Jundfätt hafwen, han ware förbannad”, hwilken förbannelse upprepas twänne gånger, för att gifwa hotelsen estertryck och wisa att den icke war uttalad i förhastande. En sorglig profetia uttalar ap. i sitt kärleksfulla affedsord till presterna och biskoparne i Gjesus (Ap. G. 20: 29, 30): “Jag wet, att sedan jag stiles ifrån eder, skola komma ibland eder swära ulfwar, de der hjorden icke spara skola, och af eder sjelfwa skola män uppkomma, som tala skola det orätt är och draga lärjungar till sig”. Sjelfwa kärleks apostel, som låg intill Jesu bröst och ej kunde hålla inne med sin förmaning: älska eder inbördes, är dock i afseende på willfarande lärare wida strängare än den stränge Paulus, såsom synes i hans andra och tredje bref; men äfwen i 1 brefs wets 2 kap. 18, 19 v. Den som will weta mer om

apostlarnes sinne, kan läsa Rom. 16: 17; Col. 2: 8 m. fl. ställen. Man bör wäl äfwen bära wördnad för Jesu eget ord i de sju brefs wnen i Uppb., samt lägga wäl märke till hans ord till församlingen i Philadelphia. Hos denna lilla församling fann han intet att klandra, ej heller något widare att berömma, dock ett framhållas i starka ordalag och henne gifwas härliga löften på grund af detta ena, och detta ena war: “du hafwer hållit mitt ord och icke nefat mitt namn”. Det är märkwärdigt, att under frånwaron af de många goda egenskaper, som funnos hos andra, den lilla föraktade församlingen skulle så högt berömmas och skydd åt henne utlofwas under den instundande stora och allmänna “frestelsestunden”. Hållandet af ordet och det enfalldiga bekännandet af Jesu namn i enlighet dermed måste då wara en nödwändig sak lifasom och mycket gällande i Guds ögon. Åter, att nedsätta eller till och med begabba denna trohet emot ordet måste då äfwen wara en farlig sak och stor synd inför Herren. De som nu gjort sig skyldiga härtill, borde icke söka ursäkter eller endast wilja bortförklara saken och kasta skulden på andra, utan heldre ödmjuka sig och erkänna sin synd. Den är ej

blott begången inför menniskor, utan emot Gud, för hwilken fikonalöfsursäfter icke kunna styla släcken.

Men wi återgå till ämnet. Wi hafwa sett att apostlarne ifrå för "ren lära"; men kanske har man något emot sjelfwa uttrycket ren lära. Om wi då kunna finna nära nog sjelfwa ordet i Skriften, så borde man wäl upphöra att längre bruka ordet i en föraktlig mening.

Nog hafwa apostlarne både förkunnat och kämpat för ett rent och klart Guds ord från begynnelsen af deras verksamhet; men det synes som om saken kommit allt mer till klarhet och därför blifwit i allt bestämdare ordalag uttalad. Ju längre de lefde och öfwerallt erforo de bedröfliga följderne af ofkar eller tilloch-med med hwarjehanda menniskomeningar och spekulationer uppblandad framställning af den frälsande sanningen, desto ifrigare blefwo de i att fordra "ren lära" och warna för motsatsen. I Korinth hade Paulus gjort en bitter erfarenhet i detta hänseende. Några hade begynt twifla på **kroppens** uppståndelse, såsom allt för orimlig, men wågade dock icke förneka **uppståndelsen** sjelf; så småningom kom man då till den förklaringen att det endast fanns en **andlig** uppståndelse och tyckte sig dermed hafwa hittat på en förträfflig lösning af en för dem ofattlig lära. Paulus hade att nedgöra denna nyhet och wifade i 1 Kor. 15 kap. hwarthän den wackra förklaringen ledde, nämligen till förnekande af sjelfwa hufwudläran i kristendomen, Kristi egen uppståndelse. Så syntes, att "litet af surdeg förshyrar hela degen". De s. k. pastoralbrefwen, eller brefwen till Timotheus och Titus, äro uppenbarligen de sista strifwelser som

Paulus utsände, och wisa oss därför huru aposteln mot slutet af sitt lif betraktade den fråga wi här förhafwa. Redan i 1 Tim. 1: 10 begagnar ap. ett uttryck, som innebär detsamma som "ren lära". Vår gamla bibelöfversättning har "helsosam lärdom". Det gamla swenska ordet "lärdom" är detsamma som "lära", såsom tydligt synes af grundspråket. Ordet utmärker icke blott en samling af hwarjehanda läror, utan att dessa så småningom blifwit ordnade till ett helt, just till en **lära**, der den ena sanningen eller dogmen står i det innerligaste sammanhang med den andra, hwarpå Pauli bref till de Romare utgör ett härligt exempel. Men det är ej nog med att ap. will hafwa en verklig "lära", utan han will också, att hon skall wara "helsosam". Detta ord antyder den **verkan**, nämligen andlig hellsa, som läran bör hafwa med sig. Men ordet på grundspråket betecknar icke egentligen **verkan** af läran, utan en **egenhet** och **bekaffenhet** hos läran sjelf, som dock gör, att den åstadkommer hellsa och således är helsosam. Ordet egentliga betydelse är: "sund, med inga orena och skadliga tillsatser bemängd" (Melin), således ordagrant: **ren lära**. Ap. brukar ej detta ordet händelsewis, hwaraf man då kunde draga den slutsatsen, att han ej lade widare wigt derwid; utan det förekommer esomoftast i antydda betydelse just i de nämnda pastoralbrefwen. Se 1 Tim. 6: 3; 2 Tim. 1: 13; 4: 3; Tit. 1: 9; 2: 1, 8. Derjemte brukar ap. (Tit. 2: 7), såsom en slags förklaring af uttrycket "ren lära", äfwen ordet: "oförfalskad lära".

Undra icke på, käre läsare, att jag gör mig en sådan slit i att wisa och öfvertyga dig om att ordet "ren lära" är bi-

blifft både till form och innehåll. Jag låter nu Pauli förmaning i 2 Tim 1: 13, 14 följa: "Håll dig efter de helsofamma ords eftersyn som du hört hafwer af mig, om tron och kärleken i Kristo Jesu; detta goda betrodde godset bewara genom den helige Ande, den uti oss bor". Det som ap. kallar "de helsofamma ords eftersyn" är just en sammanfattning af läran i sin helhet, en ordnad och redig framställning af densamma, hvarigenom man kunde få en öfverblick öfver det hela, såsom man i afbildningen af ett hus ser huset själf med dess olika delar. Hör, huru angelägen ap. är om, att du skall behålla den rena läran, och gifwer dig i affeende derpå twänne råd: 1) Håll dig efter densamma och 2) förwara der, hwilka båda gå på ett ut, nämligen genom att ständigt hålla den för ögonen, att den icke förgätes, och genom att lyda den helige Andes påminnelser och brifwande till lydning, i säkert förwar behålla "det goda, betrodde godset". Märk, huru högt ap. skattar "den rena läran" och det answar, som hwilar på den som har den. Han kallar den något "godt", alltigenom godt, och framför allt annat godt samt genom denna sin bestäfsenhet stön (enl. grt) och härlig; men så äfwen ett dig ombetrodt gods, icke att handfäs med efter ditt godtycke, lika litet som att låta det ligga obrutadt eller nedgräfwad i jorden, utan såsom ap. redan sagt för att hålla och förwara det. Är då "den rena läran" en så obethdlig ting att ega? Wi fråga igen, om det icke måste wara en betänklig sak att bruka uttrycket till begabberi?

Man vredgas emot oss, lutheraner, att wi emellanåt wara för de "många gahanda lärdomswärdren" och för dem,

som "fara omkring watten och land för att göra en eller flera profelyter"; men ege wi icke rätt dertill? ja, äro wi icke skyldige dertill? Skattade wi wäl högt ett rent Guds ord, på hwilket dock allt för tid och ewighet beror, om wi det icke gjorde? Och göra wi i den delen mer än apostlarna gjorde och äfwen drifwa på andra att göra? Säger icke Paulus: "bjud somliga, att de ingen annan lära efterfölja!" Dock här om äro språk nog redan anförda.

Swad är då orsaken, att man kastar det ordet "ren lära" så ofta i synen på oss, såsom wore det något ondt? Afwen om man will fränfaga oss det "goda anförtrödda godset", så borde man wäl icke försmäda saken själf och dermed kasta en skugga på den, hwar den finnes; och finnas måste den, annars äro wi olycklige och wandra i menniskolors kalla, liflösa mánljus. Genom att fränfaga oss "den rena läran", måtte man wäl wilja tillägga själf sig den; eller hur? Men nu bekänne wi, att Herren ombetrott oss sitt ord och en ren lära i öfwerensstämmelse dermed, ehwad man ser på sjelfwa grundlärorna, hwar på de öfriga byggas, eller på utwedlingen af dessa grundläror. Jag känner ingen lära, som så enkelt och troshullt är framdragen ur "Skrifterna" som vår lutheriska, i hwilken wi fördenstull hafwa en säker ledning för wandringen på den smala wägen, der den går fram emellan otrons wäldiga bränningar, i hwilka så många lidit skeppsbrott, och wantrons eller swärmeriets tröst, i hwilket äfwen många, tywärr, fastnat. Just emedan den är så enfaldigt bygd på Skriften och förkunnar tron såsom det enda afgörande i salighetsangelägenheten, kan den icke

annat än, i lifhet med evangelium sjelf, wara för de förnuftige (rationalisterna) en galenskap och för de själsfromme en förargelse; men wi bekänne öppet med Paulus: jag skämmas icke derwid, ty deri är ej allenast ordets rena mjölk, de första bokstäfverna af Guds ord, att finna, utan också den stadiga mat, som blifwer allt mer af nöden för dem, som wäga i Guds, vår Frälsares Jesu Kristi kunskap.

Wi hafwa brukat flera ord om denna fråga än wi tänkt, men tro icke att wi sagt för mycket derom. Det wissa är, att ömma samweten, som äro waka och wakande, skola af hwad wi sagt ledas till eftertänka och till att pröfwa andarne. Ty de äro wiserligen icke af Gudi, som smäda "ren lära"; de fråga icke efter hwad de tro och kunna derföre icke annat än omsider tro lögnen. Gud rene oss genom sitt rena ord!

Suckar från Sodom,

framsförda af eder missionär.

II. Månggiftet.

(Efter ett sammandrag af L. W. Lincoln, lärare i metodisternas högstola.)

Denna del af mormonismen är ej, såsom några påstå, ett blott tillägg af Brigham Young till de ursprungliga lärorna; ej heller är den af sådan beskaffenhet, att den wid ett lämpligt tillfälle kan röbjäs undan genom någon ny "uppenbarelse": den är så fullkomligt inwäfd i hela deras gudalära, att den utgör en gansta wäsentlig del deraf. Den är en nödwändig och följdriktig frukt af deras tro. Förstör månggiftet, och mormonismens själ är borta. Ingenting kan då förhindra dess undergång.

"De sista dagarnes helige hafwa om-

fattat läran om månggiftet som en del af sin tro. Den är införlifwad i vår religion och nödwändig för vår upphöjelse till Herrens härlighets fullhet i ewigheten". (Orson Pratt d. 29 Aug. 1882.)

"Själén som bor i hwarje man och qwinna, wägar jag säga, är öfwer fem tusen år gammal. Herren har förordnat, att dessa själar skulle komma hit och iflåda sig ett tabernakel enligt wissa lagar. Dessa lagar finna sitt erkännande i äktenskapet. Herren instiftade äktenskapet här på jorden mellan Adam och Ewa såsom af ewig natur; följaktligen tro wi på äktenskapet för ewigheten. Bland dessa själar i himlarna äro många ädlare, wisare, som kallades de store och wäldiga, hwilka i tidens fullbordan skulle komma på jorden genom ädel börd och fostras i ewighetens sanningar, för att blifwa profeter, prester och konungar för den Allrahögste. Den lämpligaste platsen för dessa själar att antaga sitt tabernakel är twifwelsutan bland "helgomen", att af dem såsom jordens heligaste folk fostras och ledas. Detta är orsaken, bröder och systrar, hwarför Herren sänder dem hit. De hafwa ej förwarats fem @ sex tusen år, för att sändas till negrer, hottentotter o. d. utan till lefwande Gudens helgon, utwalde från alla jordens nationer och församlade till Zion. Är det då ej resonligt, att Herren skulle säga till sina utwalda, trogna tjänare: "Tagen eder flera hustrur, att flere af dessa ädla andar må framkomma genom dessa trogna, utwalda tjänare!" Dessa hustrur skola beseglas till "helgomen" för tid och ewighet endast genom prestadömet. Uppenbarelsen om det himmelska (!) äktenskapet gafs profeten Josef Smith den 12 Juli 1843, och till honom och hans efterträdare äro nyd-

larne gifna angående dessa ting. Om menniskorna uraktlåta denna besegling äro de fördömda för tid och ewighet. Räddas de, kunna de ändock ej blifwa gudar och regera på troner. Om de ej beseglas till sina hustrur, kunna de ej hafwa något anspråk på hwarandra i den andra werlden, utan måste då stillas och wara andras tjenare".

(Pratts predikningar.)

"Uppenbarelsen af den Allsmäktige från Gud till en man, som har prestadömet och är upplyst af den hel. Ande, och hwilken Gud ämnar göra till en regent och herrskare i sitt ewiga rike, är, att han bör hafwa flere hustrur, så att när han går till en annan sfer, han alltjemt må föröka sig och att ingen ända skall wara på hans rike. — När Guds tjenare gå till den andra werlden är der en ewig förening och de skola förökas och uppfylla werlden, som de kommit till".

(Orson Hyde's predikningar 1854.)

"Grundorsaken till menniskans handlingar är förökelseprincipen. Helgonen hafwa förefatt sig att sätta i verkställighet de principer, som skola ega bestånd och lända till en fortsatt förökelse i den tillkommande werlden".

Brigham Young.

"Månggiftet", säga de, "skall wara werldens pånyttfödelse". "Det finnes också en annan orsak, hwarför detta flertal skall finnas bland de fista dagarnes helige: Wi tro, att alla jordens folk äro hemfallna åt förstörelse. Wi tro, att enligt mormonuppenbarelsen, gifwen i "Lärornas och förbundens bok", är den Allsmäktiges hämnadswärd redan blottadt och utsträckt, och det skall ej föras tillbaka i skidan, förr än det fallit på folkens hufwud och förstört dem. Wi tro, att helgonen församlas till Zion

från alla nationer för att wara ett medel att utföra Herrens wilja".

Orson Pratt.

"Månggiftet är den häfstång, som skall öfwerändastat werlden, och för alltsamman skall Förenta Staterna darra från hufwud till fötter. Uti detsamma är en sådan oemotståndlig flod af bewis, att det lift Mississippifall majestätiskt framrulla och bortföja allt i sin väg."

(Orson Hyde 1854.)

"Jag säger, så sant som Herren lefwer, skola wi blifwa en sjelfrådande stat i unionen, eller en sjelfständig nation för oss sjelfwa. Låt dem föra oss härifrån, om de kunna. Skola de blifwa af med månggiftet, måste de lägga ut tre hundra millioner dollars (\$300,000,000,) för ett fängelse, och lägga dess tak från Klippbergens rygg till Nevadasträckan. Blotta ordet månggifte är en fasa för de så kallade republikanska regeringarne. Hwarför? Emedan det skall revolutionisera werlden och bringa allting till underdanighet".

Brigham Young.

Männe våra kära troshjfnar i faderneslandet skulle låta lura hit sig i tusental, om de wiste om denna sthyggelse?

Det "himmelska äktenskapets wälsignelse" beskrifwes af ett ögonwittne, Geog. C. Bates, bosatt en tid i Saltjöfstad, på följande sätt. "På ett besök i södra delen af territoriet i Januari 1873 stannade jag på ett ställe för att ombyta hästar och intaga middag. Kring bordet såg jag en gammal biskops fem hustrur och i och omkring huset ungefär 36 gostrar och flickor af olika ålder från 16 till 20 år. Till min fasa förnam jag, att alla dessa hjfnar sosswo i ett och samma rum i öfre wåningen om wintern, och om sommaren i halmen på stall-skullen lift en fårskock, och att många af flickorna woro

eller stodo i begrepp att blifwa mödrar med sina bröder, halfbröder och kusiner, ja till och med morbröder såsom fäder. Detta war så gammalt och want, att min förwåning föreföll dem besynnerlig. Det war ju en naturlig följd af deras lära, och kyrkan höll härwid god min, ty en qwinnas lycka och salighet beror ju på, huru många barn hon kan framföda, sat samma hwem som är fader".

Männe detta ej, kanste, är den förödel-sens stygghelse, hwarom profeterna tala!

III. Inbjudningsarbetet.

"Är det några swenskar här?" "Ja!"
 "Vi hafwa swenskt lutherst gudstjenst i morgon förmiddag i St. Marks skolhus, wiljen I vara så goda och komma?"
 "Är du en Moody och Sankey man?"
 —"Ja, ha du! Tror du någon vill gå och höra de der evangelisterna? 'Kom te' Jesus, kom te' Jesus!', då' ä' allt de weta". Så utropa tvenne af qwinnor-na, båda talande på en gång. Husfa-bern, en gråhårig, wid grafswens brädd stapplande man, ryter till barstf: "Nej, nej! Han ä' lutheran, hörden I ju!"
 Och wändande sig till mig: "Hör du! Vi woro lutheraner i det gamla landet. Vi weta nog, hwad de gamle döde stats-presterna hade att predika om. Det der är allt för gammalt att bjuda några hel-gon på. Din t—n dj—I, will du inte gå? Här har du intet att beställa!"
 "Gå hå, far lille", lugnade den gamla husmodern, "han kommer ju bestedtligt och ger bud, och wi behöfwa wäl inte gå, om wi ej wilja". Sådant bemötande wankades det på ett ställe. Då de något lugnat sig, framsades några warningens ord så stilla som möjligt och inbjudnin-gen upprepades. Den hörsammades dock ej.

Wid nästa hus upprepas det föregå-ende fastän i något mildare ton. Der-näst påträffas en gammal man, som händelsewis warit temligen wälbergad i det gamla landet. Han hade blifwit beröfswad allt det han hade och detta ha-de först bragt honom att twifla på mor-monlärans äkthet. Helt nyligen hade han genom en olyckshändelse förlorat sin son, sitt enda allderdomsstöd. Möden lä-rer alltid att gifwa aft på ordet, och denne man war glad att få komma.—En gam-mal sjöbus från Sverige påträffades wid ett tillfälle. Han hade warit här i nära 29 år. Nu war det wår tur att wara åhörare. Wid alla möjliga till-fällen wille han predika evangeliet, och wi skulle nu höra det en gång åtminsto-ne, så att saligheten också blifwit oss bju-den. Han hade warit med att bortjaga Gen. Johnston's armé och deltagit i allt möjligt hela tiden, och försöket att nu tillställa ofrid skulle falla tungt tillbaka på befolkningens hufwud här i landet. Af hans tal och åtbörder kunde man tem-ligen säkert antaga, att han i forna tider tillhört "mordänglarne", och ganzta tro-ligt är det, att han war med i Mountain Meadow-blodbadet. Samtalet rörde hufwudsakligen månggiftet och kan här ej återgifwas. Det war i sin helhet späddt med eder, både engelska och swenska, och detta oaktadt mannen war temligen lugn. Jag wille ej genom motfäggelse reta honom; ty jag önskar i en framtid om möjligt få weta mera om mormonis-men utaf just hans mun. En qwinna, som är wår närmaste granne, har till-sammans med sin syster och sin—mo-der(!) warit hustru åt en f. d. mormon-wärware. Han har en lång följd af år insatt nästan alla sina pengar i Bacchi sparbank och hon har måst släpa och ar-

beta för att försörja hela huset. Systern var sjuklig och är nu död. Nu har hon det jemförelsewis trefligt, ty hon plågas ej längre af striden mellan systonkärleken och—swartshjutan. Om sin ställning till sin moder sade den arma qwinnan ingenting. Blygseln öfwer deras förnedring tillstoppade helt och hållet hennes muu. Hon har nu sina och systerns barn att försörja, men känner sig ändock lycklig mot förr. En annan svensk hustru med nästan giftaswurna barn har fått sig en ung medhustru helt nyligen. Man fruktar nästan att hon måste föras till hospitalet för wansinniga, om mannen ej lemnar ifrån sig nr 2. Detta vågar han ej göra för mormonmyndig heterna, af fruktan att anses som affälling. Tänk, hwilken salighet i detta härliga Zion! Nästa September lyckliggöras omkring 7 @ 800 landsmän med att blifwa delaktiga deraf. Herren hjälpe!

Segla i motwind.

I Juli månad detta år stod jag wid hamnen i San Francisco och såg twänne segelslupar. Den ena seglade raft med winden, den andra raft mot winden. Så widt jag kunde se, woro de ungefär lika tungt lastade. Emellertid gick den som seglade i motwind mycket snabbare än den som seglade i medwind. Då tänkte jag: Kanste det är ock bättre för ditt lifs farkost att segla mot än med winden. Wisserligen bättre mot än med denna werldens windar! We den som följer med werldswäsendets flod som stickan med strömmen! Men jag tänkte sårskildt på, hurusom motståndswindar befordra hemresan på lifwets stormsjö. Någon har sagt: "Det lig-

ger en olycka gömb i den ogudaktiges lycka, liksom det ligger en wälsignelse förborgad i den rättfärdiges lidande och sorg". Wißt ser det försträckt ut för Guds lära barn, när det stormar mycket, och är så motwind derhos, men Gud wakar öfwer de sina, under deras wädliga färd öfwer werldens stormiga haf, så att de komma frälsta till sitt hem. Ofta i Skriften uppmanas de att göra sjelfwa sorgen och lidandet till ett glädjeämne, och dymedelst blifwer det som i sig är motwind för dem till medwind.

Gud måste utrota de syndiga lustarna ifrån oss, ty annars skulle wi förderfwa oss sjelfwa för tid och ewighet. När Zina ej wille lyda Guds wilja, sände Gud stormen. Nu gick det fortare att utbilda denne missionär och teolog. På tre dagar lär han hwad han annars kanste ej skulle lärt i en treårig kurs. Så länge wi knota öfwer lidandet har det ännu icke wunnit sitt afsedda ändamål att helga oss, men detta mål håller på att winnas. Paulus skrifwer: "Igenom mycken bedröfwelse måste wi ingå i Guds rike". J. I.

Våra kyrkliga tidningar.

I Lutheran från Philadelphia klagas i ett af dess senaste nr. öfwer de många tidningarne, som utkomma och omöjliggöra utgifwandet af en större med något slags utgift till framgång. Wi hafwa uttryckt samma tanke för en tid tillbaka och hafwa ej funnit anledning att ändra dem. Det är lätt nog att börja en tidning och en tid bortåt någorlunda underhålla den både med penningebidrag och penn bidrag; men så småningom tryter willigheten så wäl

till det ena som det andra. Dock penningeförlust eller minst af ett blad är det som endast i andra rummet bör fastas afseende wid. Huswudsförlusten genom många blad är: de belade krassterna, det belade intresset, den söndrade kärleken, fjernmandet i stället för närmandet till hvarandra. Vi lesa wisseligen i en tid af tidningar och tidningsläsning, men wi äro fast öfwerthgade, att denna läsning släcker lusten till lektyr af allwarligare innehåll, jemte det den borttager tiden dertill. Vi skulle icke följa samma praxis på det andliga området. Vi skulle uppmuntra hvarandra till uppbyggelseläsning, men då till begrundande af den heliga Skrift, som nu får stå tillbaka för annat uppbyggligt, för en massa ofta widunderliga berättelser, oftaft diktade för ett wist ändamål, men hwarigenom den rätta matlusten förstöres. Vi ha gamla fast och kraftfulla uppbyggelseböcker: låt oss taga dem fram; de gifwa föda, derest själen är hungrig. Jag är icke, och kan icke vara, någon egentlig tidningsfiende, allidenstund jag under många år arbetat i sådana; än mindre är det min lust att vara "alltihop" i t. ex. N. o. M. Jag tror att det fastmera war en obetänksamhet att mottaga det förtroende som synoden pålade mig, för att ej säga, att det war obetänksamt att wälja mig till utgifware — så tråget och arbetsamt och derjemte högst obehagligt är detta bestyr. Men jag har någon erfarenhet i sådana saker. Hvad jag sagt och säger ster för sakens skull, för vårt samfunds bästa, för kristlig enhet och samverkan. Jag vill wist icke tilltro mig ensam förmåga att fatta dessa wiktiga angelägenheter, men borde ha haft så mycken kannedom och erfarenhet

om dem som de fleste, hwarföre jag och känner mig frimodig att fritt uttala mig än en gång, i synnerhet emellan en insändare i St. o. M. St. L. yttrar sig något för afgörande och myndigt i frågan.

Bröderna i Iowa kunna icke tro, att jag är worden deras omän eller motarbetar deras konferens, då jag påstår, att de icke ha behof af en egen tidning, Bethania, huru mycket godt den och innehåller. Då borde förr Illinoiskonferensen och Minnesota-do ha haft hwar sin. Den sednare har gjort försök dertill, men ej lyckats. Men om nu dessa båda konferenser och så Kansas-konf., och så småningom N. Y. konferensen, komme ut med hwar sin, så hade wi redan fem utom en som skulle vara gemensam. Men våra stora konferenser komma snart att dela sig och då borde dermed nya tidningar utkomma. Kan någon tro, att detta skulle gå för sig eller vara till gagn? Skulle icke allsammans blifwa ett fattigwäsende? Wägen, som wi slå in på, har wisseligen en sådan följd med sig. Jag säger detta för att gifwa åtminstone ett stäl för min åsigt, lemnande åt Iowabröderna att fortsätta med sitt blad, om de så önska.

Hvad "Nåd och Sanning" angår, tror jag med Jns. i M. St. L., att den ej borde utgifwas. Den innehåller allhandla godt ploggods, men tyckes allt mer söka upp sådana stycken, som ha en stark kiliastisk anstrykning och är i den delen icke att rekommendera. De båda wälfärd och duglige arbetarne i den synas och ha dragit sig tillbaka. Vi hemställa till våra omsorgsfulla och wälsinnade bokhandlare, om de icke skulle wilja nebläggja den

Inf. i M. St. L. fordrar och, att "Barnvännen" bör tillhöra synoden. Detta är nog rätt; men då det bladet har begynt utan synodens hjälp, och dock uppfyllt ett wadnadts behof, samt af våra bokhandlare i Chicago blifwit inköpt för en betydlig summa, anse wi icke wara rätt att skada nuwarande egarne, så wida de uppfylla alla billiga fordringar på dess utgifwande, det wi äro förwissade om att de wilja, derest det, som man anser brista, wälwilligt meddelas dem.

Den ofta nämde Inf. har äfwen barska ord med afseende på "Ungdoms-Wännen". Först och främst säger han, att den borde wara "75 procent bättre", men säger icke hwad som fattas, eller hwari den skulle förbättras. Hade detta skett, skulle dermed bewisats utgif. af densamma en stor tjenst, hwarföre wi tro han skulle känt sig tacksam, emedan det är i sanning ingen lätt sak att utgifwa ett blad, beräknadt att tjena ungdomen. Troligen är Inf. alldeles orsaken i den frågan och borde därför warit försigtigare i sin kritik. Han wille äfwen att U. W. skall tillhöra synoden. Deremot, är jag nästan wiss på, att dess egare, föreningen "Ungdomens Wänner", skulle icke hafwa ett ord att inwända. Den har med ej ringa besvär och omkostnader bragt det illustrerade bladet dit det nu är och gjort det ungefär selfsustaining. Arbetade den nämnda föreningen för eget bästa, så släppte den icke företaget ur händerna, utan billig ersättning, men som den helt och hållet arbetar i synodens intresse och har för ändamål att utgifwa en och annan traktat eller någon liten bok, af så dant innehåll, att synodens alla delar unna m. retroende bidraga till sprid-

ningen af de små tryckalstren, och dessutom anser all framtida möjlig winst såsom tillhörande synoden — anse wi denna fråga börja med åtminstone kärleksfull skonsamhet behandlas. Hwem som helst kan wänta att klandra och misstänka, tills han försökt genom arbete och uppoffring göra hwad föreningen "Ungd. Wänner" redan gjort. Den arbetar och sträfwar oegennyttigt att kunna understödja synoden i dess göromål.

Skedde den af mig och delwis af Inf. i M. St. L. förordade förändringen med våra kyrkliga tidningar, tror jag, att förmänen deraf ej skulle blifwa obetydlig. U. o. W. skulle kunna utwidgas t. ex. med en tredjedel redan med nästa år, de arbetssamme Somarbröder skulle finna rum för sina uppsatser, och naturligtwis äfwen andra, inkomsterna för synodens kassa kanske redan första året förstoras, allas intresse wäckas för alla behof och alla lära att glädjas med dem som glade äro och gråta med dem som gråta — men derjemte artikelförfattare få tid att med större noggrannhet öfvertänka och utarbeta de frågor de företaga sig att behandla och dermed gagna den läsande publiken mer än den som är twungen att skrifwa allt möjligt för att åtminstone fylla de tomma rummen och därför nödgas sätta på papper helt hastigt hwad som rinner honom i hågen. Må Herren i sin faderliga omsorg om oss, leda öfwerläggningarna i tidningsfrågan wid blifwande konferensmöten, att af dem kunna besluta framgå, beräknade på det stora namnets, Jesu, förhärlikande ibland landsmännen öfwerallt.

Dödsfångars beredelse.

Vår uppmärksamhet har blifwit rik-
tad på detta sorgliga ämne genom un-
derrättelsen om ett par afsträttningar i
Sverige, hvilka annars äro der högst
sällsynta, samt om det sinne och förhål-
lande hos de lifdömda der och här i lan-
det, hvilket är så märkvärdigt olika och
uppenbarar en olika behandling af så-
dana olyckliga menniskor, så wäl som
och ett olika användande af Guds ord
på dem. De som nyligen i Sverige
gingo döden till mötes hade warit sär-
deles wilda själar, men böjde sig under
dödsberedelsen för det heliga ordet och,
efter att hafwa tagit ett rörande afsked
af hwarandra, undergingo sin wäldsam-
ma död med ödmjuk undergiffwenhet, på
samma gång erkännande sig hafwa för-
tjent den och byggande på löftesordet
om nåd i tron. Denna ödmjuka un-
dergiffwenhet är något högst owanligt i
Amerika. De lifdömda plåga gerna
uppträda wid afsträttningsstillfället ej al-
lenast med frimodighet, utan med stor
djerfhet, prisa sitt tillstånd och det
hopp de hafwa att omedelbart ingå i
härligheten. Stundom klaga de öfwer
förföljelser, men förklara sig williga att
förlåta sina "fiender", och bruka sådana
ord om sig och sin lycka, som kunde
nästan anses som uppmuntran till fring-
stående att på samma wäg som de "win-
na kronan". Detta har blifwit något
så wanligt, att de allmänna tidningarne
ofta tagit sig deraf anledning att begä-
ba kristendomen själf, såsom gifwande
ett falskt hopp. Gud ware ewigt pri-
sad, att wi kunna förkunna nåd äfwen
för misådådare! Guds ord lärer —
och det får icke dölas, utan predikas
högt — att mången ogeringsmans

själ från stupstocken eller galgen far till
himmelen, såsom den botsfärdige röfwa-
rens på forset, och att deremot mången
från sin hederliga dödsbädd sjunker i
helwetet. Men det lærer alldeles icke,
att himmelen winnes genom ett brotts-
ligt lif eller att en ärlig och rättstafvens
wandel är wägen till förtappelsen; det
endast petar på samma "tränga port"
för alla syndare, lika som och att ingen
blifwer salig genom egna gerningar,
utan genom tron allena. Ordet ställer
dem alla lika fattiga och förtappade in-
för nådastolen. Ordet afläder menni-
skan, går igenom tills det åtskiljer själ
och anda, och märg och ben, och dömer
tankarne och hjertats uppjåt; der detta
icke sker eller får ske, der är det farligt
och förförande att lära och drifwa en
misådådare att brösta sig öfwer hoppet
om salighet. Den botsfärdige röfwaren
bekände: "wi lide det våra gerningar
wärde äro"; här war syndaerksänsla och
ödmjukhet, och den underbara tron följ-
de strax: "denne hafwer intet ondt
gjort", och "Herre, tänk på mig, när du
kommer i ditt rike". Och då han derpå
fick det kostliga löftet om att få samma
dag wara med Jesus i paradiset, slutades
redan all oro, stilla och ödmjukt skred
det till hans sista ögonblick.

Orsaken till det öfwermod, stolthet och
sjelfberöm som så ofta wisar sig wid
de ohyggliga afsträttningsstillfällena i det-
ta land, måste derföre bero på en oriktig
och falsk bättring och denna åter i så
betydlig mån på en oriktig och falsk un-
derwisning och predikan derom. Såsom
exempel på hwad här är sagdt, kan man
blott påminna sig presidentmördaren
Guiteau's afsträttning. När hans händer
och fötter redan woro bundna, uppläste
han en förut uppfatt strift, uti hvilken

han ej allenast försvarade sin synd och förklarade sig wijs om ingången i himmelen, utan äfwen förbannade och fördömde nuwarande presidenten, domare och hela landet och det i de hatfullaste ordalag. Det är wiiserligen att frukta att hans andlige rådgifware, en d:r Hicks, warit honom till föga nytta, om icke snarare till skada. Han hade troligen handlat, som seden är, nämligen endast uppmuntrat honom till en fast tro; såsom läkare bruka lofwa de sjuke snar helsa och wilja blott uppehålla deras mod och lefnadshopp så länge anden ännu är i troppen. Denna praktik i lekamliga sjuksdomar lemna wi i dess wärde; men i andelig mätto duger den ej, utan är den rent bedrägeri. Men är icke detta det allmänna sättet att predika bättring, såsom bestode den endast uti en hastig känsla af syndighet, hwarifrån man söker på snabbt som möjligt! hjelpa till tron, den man ofta söker rent af twinga på menniskan. Häraf kan icke annat än uppkomma en half, d. ä. falsk wäckelse emot hwilken de apostoliska orden äro riktade: "wakar upp rätteliga"; och deraf åter en falsk, bedräglig omvändelse, om hwilken Skriften åter betygar: "de omvända sig, dock icke rätteligen, utan äro som en falsk bäge".

Är häri icke en stor fara dold? Är häraf icke något att lära?

Gustaf Adolfs-fest

Så mycket wi wörda den ädle och storsinnade Gustaf Adolf för det anseende, hwartill han upplyftade vårt gamla fädernesland, är d:t dock icke fördenstull firandet af hans död är föreslaget. Han kan sägas hafwa en särskild betydelse för oss swenskar i Amerika, emedan han

tycktes i någon mån förutse detta lands betydelse och derföre planade en utflyttning hit, ehuru han ej fick tid att sätta den i werket. Gustaf Adolfs stora betydelse är hans wäldiga och segerrika kamp för lutherisk och protestantisk tro emot den katolska kyrkans gamla förföljelselusta. Han själf gaf wäl sitt lif för saken på Lützens slagfält den 6 Nov. 1632, men de, som han uppfostrat och som stodo wid hans sida, fortsatte kampen till ett lyckligt slut. Förhärjande och wildt war detta 30:åriga krig; men hade icke G. Adolf omsider tagit del deri och lagt grundwalen till den stora, slutliga segern, kanste hade den civiliserade werlden haft ett annat utseende än det den i denna tid har. Wi hafwa derföre all orsak att återkalla i troget minne Gustaf Adolfs dödsdag för 250 år sedan och dermed de afgörande werldshändelser, i hwilkas midt hans död inträffade och på hwilka hans både lif och död öfwat så stort inflytande. Wi wilja icke egentligen prisa honom, utan den hand, som wäckte honom upp och ledde hans steg.

Wi göra derföre det förslaget på fullt allwar, att den 6:te nästkommande November öfwerallt firas inom hwarje församling, der det på något sätt låter sig göra, eller att flera församlingar öfwerenskomma om ett gemensamt högtidlighållande af nämnda dag, eller på hwad sätt man på de olika ställena kan anse lämpligast. Något tal borde äfwen förekomma på engelska, på det äfwen amerikaner kunde få någon idé om den store Gustafs stora verk. Bäst wore om en amerikan kunde härom anmodas; men det borde då wara en sådan, som med protestantiskt sinne betraktade ämnet för festen. Det wore

innerligen godt och helsosamt, om dagen kunde väl användas. Vi skulle deraf lära uppskatta det vi hafwa och stärkas att kämpa för den tro, för hwilken Gustaf Adolf wågade sitt lif och det gamla Sverige utgjutit så mycket blod. Kanste någon, som har mera tid dertill, så väl som sinne dertför, wille genom A. o. M. föreslå ett slags program för dagen.

Scorespondenser.

Kära Augustana!

Måhända det wore af intresse att höra något från den lilla församlingen i Ashtabula, Ohio, den enda sw. luth. församlingen i staten.

Söndagen den 20 Aug. war för henne en glädje- och högtidsdag, som länge skall ihågkommas af så väl församlingen som våra finste trosbröder dertstädes. På utlyst tid kl 10 f. m. samledes ungefär 200 swenskar och finnar på en väl inredd nykterhets-sal, ty någon kyrka eger församlingen ännu icke, för att fira Herrans sköna gudstjenst. Med församlingen förenade sig 10 medlemmar. Derefter förekom konfirmation med twenne finnar, hwilka blifwit underwisade i kristendomen på sitt eget språk af stud. J. J. Hoikka, som under sommaren har både bland våra och sina egna landsmän med trohet och nit brutit lifsens bröd samt spridt goda böcker och tidningar, i synnerhet vår gemensamma tidning Augustana, som der synes så många vänner. Skrifttalet hölls af underteknad öfwer Joh. 7: 37, sedan predikades på finska af br. Hoikka, hwarpå följde sjelfwa högtidens höjdpunkt, firandet af Herrens heliga nattward, i hwilken både swenskar och fin-

nar, olika i språk som de äro, deltog. På eftermiddagen hölls åter predikan på swenska och på qwällen ett nykterhetstal på finska.

Allt många den dagen firade högtid i sina hjertan, det är wisst, ty äfwen i Ashtabula finnes icke så få, som helst wilja wistas wid korset.

Må han, som är församlingens hufvud, sköta om denna sin späda plantering, ja hela denna ort. Enligt hwad som sades, skall der finnas omkring 400 swenskar och finnar, hwarföre denna plats behöfwer både en egen kyrka och en både swenska och finska talande pastor, och det med det snaraste. Det gifwe han, som sänder arbetare i sin säd!

N.

Englewood, Ill., den 28 Aug. 1882.

Bethlehem församlingen härstädes firade i går, söndagen den 27 dennes, sin förening med sin pastor Fredrik Ribelius, i thy att hans installation då egde rum. Konferensens ordförande, pastor Wikstrand med biträdande pastorerna Evald, Boman och Kanseen förrättade den högtidliga akten, som bewisar huru den lutheriska kyrkan högaktar predikambetet och derigenom predikvambetets grundläggare, som sade: "Värer dem hålla allt det jag eder befallt". Den predikan, som wid tillfället hölls, med anledning af Salomos Ordspråks 27 kap. 23 v., ämne: Tag wara på dina får, och låt dig wårda om din hjord, war ett helsosamt salt just i denna församling, der man städse ordar om kyrkotuft, men icke will låta Guds Andä tufsa sitt eget hjerta. Domen skall ju begynnas på Guds hus?! Lifaledes utgjorde denna predikan ett swar till dem, som endast wilja hafwa blott troende inom församlingen, "ty Skriften

talat om wilsseförda får, som äfwen be-
höfwa en Herdes wård. Den gode
Herden gif omkring och sökte de förwil-
lade får af Israels hus". Predikan i
sin helhet war full af sanningar, som
wäl förtjena att begrundas af både pa-
stor och församling såwäl som icke för-
samlingsmedlemmar. Wätte nu detta
ste i Herrens fruktan, så att de band,
som knötos pastor och församling emel-
lan, må blifwa starka och aldrig slitas,
och på det Guds rike må hafwa riklig
framgång och blifwa hårdt när oss alle-
samman.

Det må nu här tillåtas mig omtala
ännu en förening, som egt rum i vår
kyrka för något längre sedan. Vår pa-
stor firade nämligen bröllop med miss
Emma Lovisa Janson, och äfwen det
war en förening af stor betydelse, såsom
äktenskapet är, fast så ofta missbrukt.
Wigselakten förrättades af pastor Ewald
i kyrkan på eftermiddagen kl. 5 och gan-
ska många hade samlats för att bewitt-
na denna akt, den första i sitt slag för-
rättad i vår kyrka. Den allmänna
tendensen tyckes wara att undwita wig-
sel i en nyfiken folkmängds åsyn. Man
will ej gerna fram för en hel församling
att afsläga de heliga löften, hwilka äk-
tenskapet kräwer, ty flera äktenkap haf-
wa ingåtts sedan församlingen stiftades,
men alltid hemma. Det sköna föredö-
me, som vår pastor gaf oss, hoppas wi
må tjena dertill, att wigsel inom för-
samlingen hädanefter uteslutande blir
förrättad wid Herrens altare, "inför
Gud och denna församling".

Efter högtidligheten i kyrkan begaf
sig hwar man och qwinna till pastorns
bostad, der lyckönskningar öfwerhopade
det redan förut lyckliga paret, och ge-
mensamt hade man inköpt saker för ett
wärde af \$115.00, som öfwerlemnades.
Deszutom skänktes ganska många gåf-
wor af enstilda gifware. En wäl ser-
verad måltid intogs och man fröjdades

tillsammans en stund, hwarefter brud-
paret lemnades med allas önskan om
rit wälsignelse och oafbruten glädje.

D - n.

Swarjehanda.

En insändare har uti en strifwelse
— ehuru denna är utan namn — lem-
nat åtskilliga uppgifter rörande utflytt-
ningen till Red River-dalen i nordliga
Minnesota och Dakota. De wigtiga-
ste platserna sägas wara Alda, Crookston,
Warren och Haslock. I Warren haf-
wa mått och steg redan tagits för upp-
byggande af kyrka, och lyckas det, så
har man der gifwit de andra platserna
ett efterföljanswärdt exempel. Den
skandinawiska befolkningen säges wara
starkast, till följd hwaraf skolor, kyrkor
och framförallt hårdade och uppoffrande,
tålige och modiga missionärer behöf-
was. "Deruppe finnas många Guds
barn, som hafwa understöd och wård af
nåden; men och otrons barn, som behöf-
wa wäckas".

— Om de wid sista synodalmöten
ordinerade presterna med posten från
Sverige erhålla en liten strift af War-
neck, så behöfwa de icke fundera på eller
undersöka hwarifrån den kommer; men
om någon af dem ej skulle erhålla något
exemplar, torde han wänligen underrät-
ta mig derom.

H.

— God nyhet! St. Peter, d. 25 Aug.,
1882. En ringlocka, wägrande 483 lb till-
verkad af Meneely & co., West Troy,
N. Y., bärande följande inskription:
Excelsior (kl. namn) presented to
Gustavus Adolphus College by Mr
and Mrs. J. A. Bauman, Sept. 1
1882, upplýstes i går på sin wäktare-
plats i skolans torn. Hon blir en glädje
för hela skolan och desz omgifning. Wi
hafwa alla helsan.

M. W.

— Från Anoka, Minn., strifwes till
Heml: "Tyra personer, två flickor och
två pojkar, bleswo den 18 denness öf-
werkörda af ett passageraretåg kl. $\frac{1}{2}$ 11
på qwällen i Anoka, Minn. De tre
doga ögonblickligen och den fjerde lef-
de blott några minuter. De woro på

wäg till ett dansnöje wid Crooked Lake, då döden så oförmödat lade sin isande hand uppå deras hufvuden. Begravningen egde rum dagen derpå, då litpredikan hölls af en engelsk metodistprest, som bland annat sade, att de dödes kroppar skulle snart förmultna, men deras själ hade gått till Gud?!"

Var det nu intet skäl att helt enkelt fördöma de olyckligen omkomne, så war det än mindre skäl att prisa dem saliga. Den presten måste wara universalist mer än metodist; i alla hänseenden woro hans ord tanklösa, att ej säga något värre. En dålig och förförisk tröst för danslustiga!

— Det är fägningsamt höra att kyrkobyggnadsföretaget i Omaha strider rastt framåt. Man har nu kommit något öfver underwåningen (basement) och ämnar naturligtwis icke stanna förrän kyrkan får tak. Pastor Fogelström nödgas åter begifwa sig ut på insamlingsfärd och tänker försöka godwilligheten i Iowa och Kansas. Han gladdes mycket öfver det wänliga mottagande han rönt på sin förra resa och väntar säkerligen samma mottagande på den förestående. Förmodligen hafwa icke ännu alla församlingar upptagit kollekter till hjälp för kyrkobygget i Omaha. Man bör dock ihågkomma, att Omaha är eller blifwer ett annat Chicago och att wi böra der hafwa ett kyrkligt hem för de många som redan befinna sig der och hädanefter komma dit.

Gerna skulle wi äfwen wilja förordna den innerliga begäran om hjälp, som utgått från Pueblo, Colo.; men utan att i minsta mån betwifla uppgifterna i br. Lagermans eller den tillsatta komiteens skrifvelse, tillkommer det dock Kansaskonferensen eller bröder i Colorado, som närmare känna förhållandena, att rekommendera företaget i Pueblo till våra församlingars wälvilliga understöd. Wi hafwa wisst många jern i elden, men ware dock den dagen sjerran då wi skulle förtröttnas göra det godt är och undandraga ett uppmuntrande understöd der Herrens sak fordrar det.

Texter för Söndagskolan.

Tredje kwartalet.

N:o XII. — Den 17 Sept.

Mark. 13: 21—37.

Förmaning till waksamhet.

Inledning. 1. Tid och ort. På tisdagseftermiddagen då Jesus satt på Oljoberget. Denna text är en del af det profetiska tal, som Jesus begynte i föregående text om sin tillkommelse och werldens ände. Denna tillkommelse kan inbegripa trenne olika tillkommelser. 1) Huru han skulle wid den tiden, då Jerusalem förstördes, utbreda och stadfästa sitt rike; 2) Hans ankomst till att besegra antikrist (det s. t. tusenåriga riket, millennium), då han skall mera allmänt erkännas såsom Messias och hans folk njuta mera ro och frid; och 3) Hans sista ankomst till den yttersta domen. Dessa äro i verkligheten blott olika delar af hans tillkommelse.

2. Parallellställen. Matth. 24: 23—42; Luk. 21: 25—36.

3. Frågor. Hwarom talade Jesus i föregående text? Hvad utgör denna? Hvad menas med yttersta tiden? Hvad tror du om den tid wi lefwa uti? Hwartil förmanar Herren oss?

Hufvudtext: Så låter oss nu icke sofwa, såsom de andre; utan låter oss waka och nyktre wara. 1 Thess. 5: 5.

Ämne: Waken och bedjen!

I. Emedan här är fara för att blifwa bedragen (v. 21—23).

II. Emedan stora skakningar och förändringar skola inträffa (v. 24—25).

III. Emedan Kristus skall återkomma (v. 26—31).

IV. Emedan tiden för hans ankomst är owis (v. 32—37).

V. Ann. B. 21—23. "När då", efter och under den bedröfwelsetid, som omtalas i det föregående. "Si här, si der är Kristus", att nu begynda upprätta sitt rike i synlig mätto. — "Tror det icke". Låten ej bedraga eder! Waren wakande och försigtiga, att I ej tron hvad som helst. Låten ej omföra eder af allhandla lärdomswäder. "Falska profeter". Somliga gingo så långt, att de påstodo sig wara Messias själf, som nu skulle komma och

förlossa folket. Nu för tiden heter det: "här är det rätta Kristi rike", eller "här är bättre än det J hafwen; kom till oss!" "De stola göra tecken". Faran är i sanning stor. Den falska läran synes kraftig. Blif stilla wid den sanning du eger! Läs Joh. 10: 28, 29.

B. 24, 25. "Solen förmörkas". Detta kan tagas antingen bildligt eller bokstafligt. Mångas brötningar och omhvälfningar stola ste både i kyrkligt och politiskt hänseende. Evangelii sol fördunklas af det antikristliga mörkret och det menstliga förståndet omförmörkas af lögnen, att denna hellre tros än sanningen. — Före yttersta dagen äro säkerligen stora förändringar i naturen att förvänta. "Himmels krafter". Om det toges förebildande, menas dermed osynliga makter som inverka på det menstliga samhället, tager man det bokstafligen, menas dermed solsystemet.

B. 26—31. "J flyh", såsom han uppfor till himmelen (Apg. 1: 9). Med andelig och himmelsk kraft bewisad uti sitt rikets upprättande på jorden. Ingenting kan wara mera ärofullt än Kristi seger öfwer alla makter och nationer på jorden. — "Fyra wader". Menas från alla delar af jorden. "Värer af sitonträdet". Man ser på dejs knoppar med förhoppning på sommaren. Så och när de stora tecknen wisa sig, skall Guds folk börja fröjdas af sin förlossning. — Vintern i jordens jemmerdal har nu en ända. "Guds rike är nära för dörren". Det är: dejs fulla uppenbarelse; ty intill den tiden har det ej nått sin fulla utveckling. "Detta släktet". Tages 1) bokstafligen angående Jerusalems förstöring (se Mark. 9: 1); 2) i samma mening som nation, i den mening, att judarna ej skulle upphöra att wara ett afskildt folk ända till dejs allt detta gått i fullbordan. Ännu äro judarna till såsom en nation.

B. 32—37. "Himmel och jord stola förgås". Allt är förgängligt, men Guds ord blifwer ewinnerliga. Detta är ett bland de starkaste uttryck af den gudomliga makt hwarmed han talade. Ingen annan har vågat säga så. Det såg wäl ej mycket ut, när Jesus uttalade detta, men se tillbåda på de flydande århundradena och se hans ord har bestått och det skall aldrig förgås. B. 32—36. "Den dagen, för Guds domar wet ingen — ej heller Sonen", i förnedringens stånd efter menstliga naturen. — "Waken och bedjen". Emedan ingen får weta det, så bören J wara redo hwarje stund. Detta går ej under lek och löje. Säkerhet och liknöjd-

het utmärker den närwarande tiden. — (v. 35.) "Hönsgålden", timmarne efter midnatt, då hanen börjar gala. — "Det säger jag till alla: Waken!" Ingen undantagen. Alla äro i fara för att blifwa fönniga.

B. Frågor. I. Hvilken tid talar Jesus om? Hwad menas med falske Kristi? Hwarför framkomma de just nu? Hwad menas med de utwalde? (2 Thess. 2: 13). Hwarför äro de i fara att blifwa förförde? Huru skulle de igentänna de falske profeterne? Finnes det sådana i våra dagar? Huru blifwa menniskor bedragna af dem? Huru kunna wi undgå allt bedragas?

II. Hvilka dagar menar Jesus här? Huru skall man förstå uttrycken om solen, månen och stjernorna? Himmels krafter? Hvilka stora händelser tyda de på? Beta wi om några stora rörelser och brötningar i vår tid?

III. Finnas der flera löften i skriften om Kristi återkomst? På hwad sätt och i hvilken tid stola de ste? (Se inledn.) Upphållas alla förutspåelser wid Jerusalems förstöring? Huru lunde denna förstöring medföra framgång för Kristi kyrka? Hwad menas med de utwalde? Hvilket löfte hafwa de i Joh. 10: 28, 29? När kommer Kristus till den slutliga domen? Hwad menas med "detta släktet"? Huru böra wi betrakta tecken som föregå?

IV. Hvem allena wet tiden? Hwad stole wi göra? Huru stole wi waka? (Se Matth. 24: 45, 46). Hvilken liknelse här om anförer Jesus i v. 34? Hwad behöfwa wi göra mera än waka? Huru böra dejsa två understödjia hwarandra? Hvilka gäller detta?

Värdomar.

1. De kristnas göromål: — wako och böna.

2. Hwarest der gifwes något med werkligt värde, kommer också fram något som är förfalladt.

3. En grundlig kännedom om sanningen är det bästa förwaringemedel mot wiffarelsen.

4. Böna och wako böra alltid följas åt.

5. Ju omwärfare tiden för Jesu ankomst är, desto mer angelägna böra wi wara att möta honom.

6. Det är en stor tröst för Guds barn att weta, att Jesus skall återkomma.

Erkännanden.

Till läroverket:

Från Minnesota konf. \$50.00.

Till hus för prof. Recks efterlemnade familj:

Från sw. luth. förs. i Anoka, Minn. 18.00; do Pecatonica, Ill., 17.00; do Michigamme, Mich. 14.00; do Marquette, Mich. 10.00; do Zions, Portland, Ct. 28.95; do Chariton, Ia. 5.50; do Gindsborg, Kanfas 54.20; do Zions, Philadelphia, Pa. 10.25; do Rush City, Minn. 5.50; do Bethania, Escanaba, Mich. 3.88; do Norway, Mich. 2.25; P. Larson Iron Mountain, 2.00; förs. i Fall Brook, Pa. 5.00; do Vista, Minn. 11.75; do Wailla, N. Y. 6.65; do Brocton, N. Y. 5.35; do Leemont, Kans. 29.45; do Edensburg, Neb. 4.15; do Princeton, Ill. 23.25; do Marine stads förs. Minn. 7.00; do Beaver, Ill. 7.00; do Salina, Kans. (yttre-likare) 2.65; do Immanuel, Koskuth, Iowa 22.00; do Rockford, Ill., 60.00; do Minneiska, Minn. 6.35; G. A. Wahlfors Moorehead, Minn. 5.00; J. Bengtson Rock Island, Ill., 1.00; förs. i Ejunghed, Iowa 1.35; Abraham Nilsson Spring Lake, Minn. 1.00; förs. i Wasa, Minn. 35.63; do Jshpeming, Mich. 95.00; do Brooklyn, N. Y. 22.00; do Red Oak, Iowa 9.50; do De Kalb, Ill., 22.30; do Fremont, Ia. 46.10; do Omaha, Neb. 27.00; do Swedesburg, Iowa 20.00; do Belgrad, Minn. 3.40; do Baileytown, Ind. 20.00; do Göthaholm, Minn. 10.35; do Ogema, Wis. 7.08; Mrs Skogberg Taylor Mine, Mich. 2.00; past. C. J. Moxell, 2.00; sönd. skolorn i Chicago City, Minn. 18.20; past. J. Torell Oakland, Neb. 2.00; G. A. förs. i N. Y. 20.00; förs. i Cambridge, Ill., 8.00; Salems do Frankfort Kanfas 8.00; Bethesda do Polk Co., Wis. 10.95; Balsam do Polk Co., Wis. 7.70; Tahlor's Falls, Minn. 10.75; past. M. Spangberg 5.60; förs. i New Sweden, Iowa 7.11; do Aurora, Ill. 10.00; do Eagle Lake, Minn. 10.25; do Christine Lake, Minn. 7.75; do Lake Moore, Minn. 3.00; land församl. i Marine, Minn. 13.00; do West Union, Minn. 21.08; do Knogville, Ill., 17.00; do Sage Town, Ill., 5.25; do Trade Lake, Wis. 13.00; do Tripolis Minn. 13.00; Rush Lake, Minn. 9.50.

Moline, Ill., den 2 Sept. 1882.

J. S. Wistrand.

Tillkännagifvanden.

Konferensmöte. Illinoiskonferensen af Augustanasyndoden sammanträder, enligt wid dess senast hållna möte fattade beslut, i svenskt lutherska kyrkan i De Kalb, Ill., Lisdagen den 19 nästkommande Sept. kl. 7 e. m., då högtidlig gudstjänst firas, hvarwid konferensens ordförande, pastor J. Wistrand, håller konferenspredikan.

Vertställande komiténs ledamöter sammanträda i pastor C. J. Malmbergs hem dagen förut kl. 4 e. m.

Chicago den 3 Augusti 1882.

Carl A. Ewald, konf. sek. r.

Grammatik!

Eftersom Bofftedts grekiska grammatik är utgången och ej finnes att få ens i Sverige förr än nästa år, ville vi bedja alla af våra studerande, som hafwa sina ex qwar, att godhetsfullt låta oss köpa eller låna dem för året. Låten oss få dem med snaraste med uppgifna villkor, om de få lånas eller köpas och i senare priset. Hjelpen oss, annars äro wi strandfatta.

Aug. Coll. Rock Island, Ill., d. 2 Sept. 1882
A. O. Persell.

Synodalprotokollet.

fördt wid Augustana-synodens 23:je årsmöte i Altona, Ill., den 15—22 Juni 1882, är nu tryckt, och blef förliden meda affänt till de församlingar, som insändt kollekt. Protokollet är i wanligt format och innehåller 96 sid. jemte statistiska tabeller, såväl i sammandrag som konferensernas särskilda tabeller.

Det borde finnas i hvarje familj, som älskar och intresserar sig för den svensk-luth. kyrkan i detta land. Tillräckliga exemplar finnas ännu att tillgå för ett pris af 15 cts ex. eller 8 ex. för \$1.00. De kunna requireras hos Mr C. G. Thulin, adress: Moline Ill., eller hos synodens sek. Rev. S. P. A. Lindahl, Galesburg, Ill.

Clay Center-distriktet af Kanfas-konf. håller sitt nästa missionsmöte i Swedesburg, Clay Co., Kanfas.

Mötet börjas d. 26 Sept. kl. 10 f. m.

Samtalsämne: Rom. 8: 1, 2.

R. O. Hslund.

Missions-Afdeling.

Fosterlands-Stiftelsens 26:te årsmöte.

Pastor Beskows hälsningsstal.

(Slut fr. nr 32.)

Detta skall hvar och en, som lefwer i Kristus, så erfara. Den som dagligen umgås med honom i ordet och bönen och som är som ett träd, planteradt wid wat-tubäckar, hvilket bär sin frukt i sinom tid och hvars löf ej wißna, han skall wäga till allt mer i kärlek, ty han hemtar sin kraft från det rätta hållet.

”Pröfwen allt och behållen hwad godt är”, uppmanar oss Guds ord. Men o, hwad det är swårt att pröfwa allt; det är swårt så i denna som i förgångna ti-der. Hwad det varit swårt för försam-lingen att pröfwa allting under de år-hundraden, som förslutit sedan pingst-dagen! Huru många frågor hafwa ej rört sig inom densamma, som haft till mål att sprida ut församlingen, så att den skulle komma att se ut som kol, hvil-ka blifwit fringsströdda för att kallna så mycket fortare. Men hwarför är ej för-samlingen nu som en flocknad afshög? Hwarför är det ännu eld qwar inom den samma? Hwarför finnas der ännu hjertan, uppsylda af Kristi kärlek? Jo, allt detsför att församlingen är bygd på hälleberget, såsom Kristus sade i Matthei 16:e kapitel, och om hvilket hälleberg han sade, att det skulle bära församlingen, så att helwetets portar icke skulle wara den öfvermåttige. Och allt intill denna dag har församlingen blifwit bewarad. Ty Kristi kärlek har ännu ej flocknat i församlingen, emedan Herren har underhållit elden, så att den ännu brinner, och han har utvecklat den i hwarje troende hjerta, så att det blifwit

stاران af troende lärjungar möjligt att pröfwa hwad bäst är och att kunna stilja ifrån sig de farliga elementen och att följa sanningens röst och wandra på den smala vägen, hwilken ligger midt emel-lan ytterligheterna, och som är så smal, att man ofta ej wet, huru man skall kunna komma fram derpå. Men Herren leder de sina på vägen, och de skola icke komma wilse.

I skolen kunna pröfwa hwad bäst är, säger apostelen, och pröfwa det så, att I måtten wara ostrafflige till Kristi dag. Man pröfwar hwad bäst är, så att man blir ren och ostrafflig till Kristi dag, när man begagnar de krafter Herren bjuder en för att slita fjettrarne, med hwilka djefwulen will binda menniskan, och till att undwika snarorna, som utläg-gas för ens fot. Man pröfwar hwad bäst är, när man vidare i sällningens stund ropar: Herre, bewara tron, skyd-da kärlekslågan. Man pröfwar hwad bäst är, när man vidare i de stunder, då man känner sig som en förbräkad rö, ropar till sin Gud om hjälp och umgås med honom som sin segrande konung. Det är godt för frigsmannen, om han i farans stund ser sin konung med i elden, och wi hafwa många exempel på, att det-ta kunnat afgöra mången blodig strid till seger för den ene eller andre herren. Men dessa stridsmän hafwa ofta fått se sina hjestekonungar falla, men wi, om wi strida i den himmelske konungens namn, må alltid hafwa våra ögon fäste på ho-nom, som är midt ibland oss, går före

ofs och är omkring ofs och aldrig kan falla. När han dog, segrade han och lade grundwalen till sitt rike. Han, som en gång dog för syndares skull, lefwer nu, och wi skola och lefwa med honom. Wi följa mästaren, som en gång dog, men nu lefwer och har nycklarne till döden och dödsriket som segertecknen i sin hand, och wi tillhöra det rike, som ej bäfwa kan. Därföre hafwa wi nu möjlighet att kunna tjena Gud och tackas honom med tuktighet och fruktan.

O, så låt ditt hjerta genomströmmas af segerglädje! Ja, må församlingen genomströmmas af segerwisshet: ty Herren är på vår sida. Och när wi weta detta, och hans kärlek är utgjuten i våra hjertan, då väger äfwen modet och äfwen ödmjukheten, och wi lära att strida i hans namn och wi lära äfwen att pröfwa hwad som är bäst för ofs. Wi lära ofs detta äfwen af sådant, som wi frukta och ej gerna lida. Wi lära ofs prisfa honom så wäl i de djupa dalarne som på de ljusa höjderna och att tacka honom midt under pröfningarna och att lofsjunga hans namn äfwen under mörka tider. Hur det än är för ofs, antingen ljus eller mörkt, lära wi ofs att lefwa för honom, som är när ofs äfwen i mörkret; är när ofs, då wi gå genom watten, att de ej skola fördränka ofs; är när ofs i elden, att lågan icke skall bränna ofs. På det sättet med Kristus förenade i tro och kärlek skola wi wälja det bästa och så blifwa rene och ostrafflige på Jesu Kristi dag.

Men hwem är då ren och ostrafflig på den dagen? Jo, den, som är en gren i det sanna winträdet, en lefwande sten i den stora tempelbyggnaden, hwars grundwal är Jesus; den, som är en lem i församlingen, hwars hufwud är Je-

sus, — men ingen annan är ren och ostrafflig på den dagen. Den, som är förenad med Jesus, i tro och kärlek förenad med honom, så att man har full renhet i hans blod och sin berömmelse i hans kors allena, men också har detta till sin kraft, så att man är korsfäst werlden och har skilt sig derifrån och tror på Jesu namn, han är ostrafflig; ty straffet låg på honom, att wi skulle frid hafwa.

Men han är ej blott ren och ostrafflig, den neml. som är förenad med Herren, utan han har också rättfärdighetens frukt. "Och den frukten skola wi ej hafwa obetydligt af, utan wi skola vara uppfyllda med rättfärdighetens frukt, som kommer genom Jesus Kristus till Guds ära och pris. Här hafwa wi åter ett af dessa ord, åt hwars storhet man ej kan glödjäs, om man ej förstår slutet: "som kommer genom Jesus Kristus". Du må vara den swagaste på jorden i denna stund, Herren kan dock göra dig till den starkaste, om det behagar honom och du tillåter det; ty han kan göra den swage stark och gifwa den döde lif. Här är icke fråga om hwad du skall åstadkomma i egen kraft, utan det är blott fråga om den rättfärdighetens frukt, som kommer genom Jesus Kristus till Guds ära och pris. De rätte och trogne arbetarne äro också räddade för egen ära, så att de anse den som sin egen osärd. De wilja ej hafwa någon sådan, utan säga: "icke ofs Herre, icke ofs, utan ditt namn gif äran". Så klingar den gamla sången i församlingen från de troendes hjertan. Till Guds ära skall du göra rättfärdighetens frukt genom Jesus Kristus.

O, du troende församling, som är här på denna stund — ty här finnes ju bland

eder en skara af troende bröder och syst-
rar—o, hwad församlingen dock är lyck-
lig! Hvilka stora mål hafwa wi icke
för oss, och huru stor och härlig är ej
vår konung! Hans dag wänta wi, och
wi skola göra oss redo att på den dagen
wara rena och ostraffliga och till des
bära rättfärdighetens frukt, som kommer
af Jesus Kristus. Må wi mötas inför
honom under dessa mötesdagar och af-
handla allt i skenet af hans stora dag,
som lyser i hans möte, då han kommer
att wisa sig underlig i alla dem som tro.
Må wi till des älska hwarandra och
umgås med och tjena hwarandra i ewig-
hetens klara ljus. Om wi wilja detta
redan nu, då skola dessa dagar få ewig
hetsbetydelse för oss och göra oss till
ewighetsmenniskor, och wi skola skiljas
åt, wälsignande vår Herre och Gud,
som samlar de sina att styrka dem till
kommande strider och att slutligen föra
dem till ära och härlighet. Kunde wi
se detta stora mål, så löpte wi ej med
tungta steg på wädjobanan, utan med
glädje och fröjd. Wi hafwa wäl farliga
fiender, mot hvilka wi måste bereda oss
på strid; men hwad behöfwer den frukta
striden, som har Guds ord och löften
till sitt skydd. "Frukta dig för ingen-
ting, ty jag är med dig i allt hwad du
företager", sade Herren fordom till Jo-
hua. Och då behöfde han ej frukta nå-
got. Han gick öfwer Jordan, han intog
Jeriko och allt landet åt Israels. Du
skall också gå öfwer stora djup, och under
trons basunsljud kullslå fästen, och du
skall öfwerwinna dina fiender, som äro
emot dig och intaga landet, som Herren
lofwat de sina.

Må församlingen i vårt fosterland,
här representerad af eders, vara ett klart
skinande ljus, som sprider sina strålar

omkring här i nordanlanden. Herren
har lofwat, att hans Ande skall hwila
deröfwer, och han bär ännu ljusastatar-
ne i sin hand till att lysa de sina, och
han wårdar ännu i trofast kärlek sin för-
samling öfwerallt på jorden.

Må ur djupet af allas hjertan det
böneropet uppstiga, att församlingen
måtte uppfyllas af Herrens kärlek, att
kärleken må mer och mer öfwerflöda i
kunskap och all erfarenhet, så att wi kun-
na pröfwa hwad bäst är, och på det wi
må vara rena och ostraffliga till Kristi
dag och uppfyllas med den rättfärdig-
hetens frukt, som kommer genom Jesus
Kristus till Guds ära och pris. Amen
i vår Herres Jesu Kristi namn.

Synodens Hemmission.

Texas Ferry mid Snake-floden i Washington
Terr. den 19 Juli 1882.

Älskade pastor E. Carlsson!

Nåd och frid föröf sig i våra hjer-
tan genom Guds och vår Herres Jesu
Kristi kunskap!

Vårt synodalmöte är nu lyckligen
öfwerständet. Presidentwalet utföll så-
som jag trodde. Må nu Gud gifwa
kraster och wisdom att sköta detta för
vårt samfund så maktpåliggande embete!

Nu har jag warit borta i tre måna-
der, och är just stadd på resa hemåt.
Jag lemnade Portland i går, men om
Herren förlänar lif och hellsa, så skall
jag, efter att hafwa tillbragt trenne
söndagar i Cordelia-församlingen, åter-
igen begifwa mig till Portland och
skall jag då taga i tu med kyrkobygge
derstädes.

Alltfedan Mars månad har min hellsa
warit temmeligen, ja öfwer förwäntan,
god. Må Gud styrka och uppehålla

mig till både kropp och själ för sitt namns skull!

Som det icke är mig bekant, hwilken som är kasför för barnhemmet i Andover, så tager jag mig friheten härmed till pastor Carlsson öfversända en follekt på \$7.00, som upptogs wid ett bröllop i Portland den 13 denes. De som wigdes, woro Mr D. F. Jakobson och Miss Hanna C. Carlsson.

Helt nyligen har jag gjort en andra resa till Puget Sound och derwid besökt städerna Tacoma och Seattle i W. T. En swenskt baptistprest, D. Åkeson från Minnesota, som för omkring två år sedan ankom till Portland, har nu i sommar byggt en kyrka på hwardera af de twenne nyssnämnda platserna. Till att börja med föregaf han, att de skulle blifwa "skandinawiska friskyrkor". Genom denna sin list förmådde han många skandinawer att subscribera, hwilka dock sedermera ångrade sig samt blefwo både ledsna och förargade, då ändtligen den sanningen måste fram, att det naturligtwis skulle blifwa baptistkyrkor af. Folket begynte tycka, att detta war ett besynnerligt sätt att bygga baptistkyrkor, alldestund ingen församling existerade.

Den engelske presbyterianpresten Armstrong i Tacoma utlät sig och skarpt häremot och klandrade på det högsta ett dylikt, okristligt framgångsätt wid bedrifwande af mission. Den engelske metodistpresten Herrington i Seattle sade till D. Å. själf: "Du seglar under falskt flagg, och då det blifwer fråga om medlemmar, gör du på samma sätt som den, hwilken stjal penningar ur en annan mans ficka".

Wittna icke sådana hans egna reformerta trosfränders skarpa utlåtande

derom, att han gått orätt och hänsynsloft tillwäga? Jo. Och icke kan man undra derpå, att de lutherste swenskarne härute klaga öfwer en sådan verksamhet, hwarpå jesuitregeln "ändamålet helgar medlen" finner sin fulla tillämpning. Samla medel och bygga kyrkor, det kan en oblyg, djers och tilltaggen person göra; men om Guds församling skall uppbyggas, så måste man på ett redligt sätt med både ord och handling tillwinna sig åtminstone det rättänkande folkets förtroende, eljest tje-nar det till raft ingenting att man understundom predikar och wisar sig rätt andlig. Att samla medel och bygga kyrkor är arbetsamt, men ett sådant arbete är prismskärt, då det utföres på ett rätt sätt. Att predika Guds ord, wisa nit, kärlek och ödmjukhet är ju och godt och prismskärt; men då någon i sin s. t. andliga verksamhet fördömer allt annat utom sina egna kära meningar samt städse rigtar sina anfall mot ett wisst håll, då warder uppenbart, att en sådan är hysselsatt med profelytmakeri och med den köttets gerning, som i Gal. 5: 20 kallas parti.

Enligt tillkännagifwande skulle båda dessa kyrkor inwigas söndagen den 9 denes. Utan att weta om dessa tilltänkta högtidligheter kom jag till dessa städer. Jag blef och inbjuden att deltaga, men kunde ej så klart för mig, om detta steddde af artighet eller dum framfusighet — nog af, jag kände mig icke hågad att antaga den inbjudningen. Man gaf mig äfwen det löftet, att jag framgent skulle få begagna dessa fria baptistkyrkor, då ingen annan brukade dem. Men jag kände mig icke heller hugad att antaga det anbudet, alldestund i Seattle finnes en gammal en-

gelft metodistkyrka, som jag flere gånger begagnat och som ännu står till mitt förfogande fredagsqvällar och söndags- eftermiddagar.

På förmiddagen hölls högtidligheten i Seattle, hvarvid engelska språket utslutande användes. Det upplystes, att baptistmissionen betalt kyrkolotten med \$500.00.

På qvällen skulle högtidligheten i Tacoma ega rum, men uppföts densamma till måndagsqvällen; men äfwen då måste den inställas och det af den owanliga anledningen att inga ständnawer insunnit sig.

Swarken wid mitt första eller andra besök i dessa städer har jag offentligen talat emot denna beshynnerliga mission, utan har jag winnlagt mig om att enkelt och rätt fram predika Guds ord. Den dag torde dock komma, då man till sanningens förswar nödgas uppdraga ffiljolinien.

Staden Tacoma utgör North. Pacifiekbanans westra ändpunkt inwid Puget Sound. Den räknar wid pass två tusen innewånare. Ett derwarande landkompani skänker tomter till alla kyrkosamfund, som der bygga kyrkor. "Deed" erhålles, så snart kyrka blifwit bygd. För två och ett halft år sedan fick jag löfte om kyrkotomt, men då hade wi endast en swenskt familj derstädes, nämligen Gustaf Sahlströms. Nu hafwa deremot flere familjer dit inflyttat och jag tillrådde dem att emottaga gästwan. Twenne lotter på en passande plats helt nära stadens midt erhöles. De äro 50 x 120 fot och wärderas till \$400.00. Tisdagsqvällen den 11 dennes organiserades församling, hvarvid sexton personer läto antedna sig som medlemmar. Diaconer och trustier wal-

des. Det blef dock den qvällen försent att genomläsa och antaga konstitutionen, men skall detta ske wid första möjliga tillfälle. Det war i sanning glädjande att i den nybildade församlingen finna ett sådant lutheriskt kyrkligt sinne och en sådan glad företagsamhet, oaktadt många af medlemmarne uppförat för den redan färdigwarande baptistkyrkan. Det är icke omöjligt att församlingen bygger sig en liten kyrka i höst. Gust. Sahlström började redan, medan jag war der, att bränna och bortröbja de wäldiga furustubbar, wid pass ett dusin till antalet, som funnos på tomten. Jag hjälpte till wid arbetet en half dag. Det war warmt och torrt, hwadan elden hotade att gå utom sina gränser. Jag tror, att Gud wille pröfwa oss litet; men på samma gång tyckte jag mig kunna tro, att han icke skulle låta sina löften fela. Wi arbetade och bado, och rätt snart blefwo wi herrar öfwer elden, så att wi med glädje kunde tacka Herren. Jag skall säga, att wi blefwo smutsiga och sågo ut som riktiga kolgubbar. En swenskt man, som kom tillstädes, sade (i hwad affigt wet jag icke): "Så skall en prest se ut!"

Herren ware nu lof, att wi med denna lilla församlings början hafwa ett fastfäste för vår mission i denna för vår kyrkas framtid så wiktiga stad! Några rätt kyrkliga swenskar hafwa under den senare tiden bosatt sig i denna stad och bland dessa en Aug. Johnson från vår församling i Philadelphia.

Tio @ tolf miles från denna stad ligger en ö, som heter "Anderson Island". Der bo sju swenska familjer. En bland dem, Bengt Johnson från Kansas (will minnas: från Vindsborg) sade, att han, och troligtwis flere af de öboar, will

wara med om församling och kyrka i Tacoma.

Seattle är en mycket större stad, 30 miles längre i norr utmed Puget Sound. Der äro många frogar inwid hamnen. En galge står ännu qwar på torget sedan förliden winter, då trenne bostwar hängdes i densamma. Denna hemsta galge tyckes ropa: "Här tycka wi icke om dåligt folk. Det är bäst att I ären bestedlige, då I kommen hit!"

Denna stad har en nästan lika stor artad hamn som Tacoma, med hwilken den och i öfriga hänseenden kämpar om öfvermakten. Seattle har dock icke ännu lyckats erhålla någon jernväg. Hade wi blott penningar, så skulle wi, innan egendomsvärdet stiger för mycket, köpa oss en kyrkotomt der för fem eller sex hundra dollars; ty lika säkert äro här materialier för en swenskt lutherst församling som i Tacoma.

Omkring 60 @ 70 mil längre upp wid Puget Sound ligger Skagit, der wi hafwa en liten församling, samt många andra platser, hwarest landsmän äro bosatta. Wid Puget Sound endast kräfwär arbetet i församlingarna och på missionsplatserna mer än en prest.

Så hafwa wi nu härute fem församlingar och är afståndet mellan de längst åtskilda 670 miles.

Äf, hwad kan en enda man göra med allt detta?! Må Gud snart uppfylla sitt löfte att gifwa herdar efter sitt hjerta, de der skola föda hjorden med lärdom och wisshet (Jer. 3: 15)! Må så ske snart, eljest wet jag icke, huru det skall gå. Herre, lär oss bedja i tro!

Med tillönskan af Guds frid

B. Carlsson.

Ärade missionsbestyrrelse

af Sk. Ev. Luth. Kng. Synoden!

Nåd och frid!

Altlydande edert uppdrag att åtfölja broder S. M. Hill och hans maka till deras arbetsfält i Utah och, i den mån jag det kunde, wara dem behjelpig wid arbetets ordnande på detta förtrampade fält, lemnade jag i sällskap med dessa missionshyston Denver den 10 Juli kl. 9 f. m. Klockan 7.45 e. m. dagen derpå woro wi i Salt Lake City, Utah, 628 mil från Denver.

Den tid, som förlupit sedan fästlidne höst, och de underrättelser, som då gäfwoz, hade partimakare förstått att göra sig till godo. De ingingo genom den öppnade dörren, under det wi dröjde.

Norr om Salt Lake City arbetar nu en Fredrikson; i Salt Lake City en Franklin; söderut från staden en D. Olson. Den förstnämde är presbyterian, och de två sistnämnda äro metodister. Då den siste, Olson, hitkom, stod han i herr Mårtenssons (Chicagobladets redaktörs) tjenst och uppbar lön från det hället. I sina tal fördömde han lutheraner och metodister. Då war det en som bad honom ej så fördöma. Detta gjorde att han ingenting sedan sade emot luthersta kyrkan och dess lära, och sjelf blef han sedermera metodist. Metodistpresten hade sagt till honom: "Will du blifwa metodist, så taga wi dig och ditt werk under våra wingars skugga". Strax war han då färdig att förena sig med metodisterna och är un lokalpredikant, sägande sig mycket lida för sanningens skull. Då någon förbrädde honom hans wacklande hit och dit, sade han: "Paulus har lärt mig att wara hwarjom manne allehanda, att jag måtte vinna dem. Metodister=

na är jag worden en metodist". Det är ock egeges. Kan en sådan fostra folk till stadighet i tron?

Desutom fordrar kärlet till sannin-gen, att en hwar skall segla under ärlig flagg och denna icke på half stång.

Franson och konserter hafwa gjort skandinaviskt arbete illaluktande här ute på dessa fält.

Swi började wi ej sistlidne höst? Wi så jemt nya slag för vår sensfärdig-het.

J bröder, yngre och äldre, om J blif-men kallade, wäro ej owilliga, ej sen-färdiga att gå!

Kort efter vår ankomst öppnade Utah-konferensen af M. E. kyrkan sitt års-möte i Salt Lake City. Dr Fowler, sekreterare i deras kolossala missions-byrå, sade: "Det enda förhoppnings-fulla fältet i Utah är det skandinaviska". Deri instämma ock wi.

Strax efter mitt besök sistlidne höst hade möten begynt att hållas bland och för vårt folk. Snart ordnades en s. k. "klafs", och fyra veckor derefter intogos så många, som befunnos williga, i eng. Met. Ep. kyrkans gemenskap.

Det liknar baptisternas förfarande i Denver, då wi woro ringa och så samt höllo på med kyrkobygget.

Metodisterna hade länge wetat om vårt beslut att upptaga detta fält. Jag tillskrifwer ingen några orenera bewefel-segrunder. Gud allena är domare öf-ver hjertats uppsåt. Desutom skola sanning och ärlighet alltid segra till sist!

Att metodisterna ännu allt fort bear-beta fältet, synes deraf, att konferensen rekommenderade ett anslag af \$1,500 00 till den skandinaviska missionen i Utah, och gaf bestämd förhoppning om anskaf-

andet af tillräckliga medel, så att före-utgången af 1883 skall skandinaviska metodistsamfundet i Utah hafwa kyrka, skolor och presthus i Salt Lake City samt flera arbetare.

Allt de fleste skandinaviska mormoner varit lutheraner i fäderneslandet är obestridligt. Häre ligger en orsak, hwar-för metodisterna lägga så kraftigt an på dem enligt dr Fowlers märkelige utlä-telse: "Vår (metodist) metod wid om-wändelser har gjort till förbrända fält alla de mormoner, som förr varit me-todister. De stå ej till att rädda! Wi måste lägga an på dem wi ej förr nått". Männe icke häre ock ligger en dom öf-ver metodisternas metod? Wi tro det. Wi lutheraner hafwa ett mera öppet fält här än sekterna. Framtiden skall bewisa det. För några år sedan be-gynte spiritualisterna att wärfwa män-ga anhängare härstädes. Ej under, ty mormonismen är en inkarnerad spiritu-alism. Men den lesar nu det mest tynande lif. Spökliska andewäsen kun-na ej upprätthålla en yttre ordning, ej tillfredsställa själens omutliga kraf. Flere, som förfökt litet af allehanda på det andliga området, hafwa till sist be-känt: "Det gamla är bäst". Swilket medgifwande äfwen här!

Presbyterianerna intogo i sin försam-ling härstädes en del af vårt folk, då här ännu ingen församling fanns. Nu har nämnda kyrkosamfund rådt sina skan-dinawiska medlemmar att förena sig med oss. Är det ej ärligt och snällt? Till metodisterna ingingo en del, dels derföre att wi ingen församling hade härstädes, dels af missförstånd, troende att det war ingen skilnad i bekännelsen. Några, utan att wi med ett ord påwer-fat dem, wilja nu utgå ur metodistsam-

fundet och förena sig med oss, men samfundet vill ej släppa dem, fasthållre vinna flera. Betecknande war, att under mötet talade och bådö de ej om framgång för sann kristendom, utan om framgång för metodismen. I territoriet äro de wida swagare än presbyterianaerna.

Mormonerna hafwa i år redan hithört twenne skeppsladdningar emigranter — en på 400, den andra på 937 (deraf öfwer 700 skandinawer), samt wänta snart en tredje, räknande 1,000 själar. De kolonisera Colorado, New Mexico, Arizona, Nevada, Montana, Idaho, Wyoming, m. fl. stater och territorier. De upptaga allt det bördiga återbrukslandet i dalarne. De weta, att i längden är återbruket mera gifwande och pålitligt än grufdistrikten. Det ena nybygget utplanteras efter det andra. Den ena dagen ankomma stora skaror till Salt Lake City, och om ett par dagar äro kanske icke ett halft tjog qwar. Medelst bantåg åt olika håll eller på hundradetals wagnar fortstafas dessa skaror hundradetals mil, att upptaga någon ny, bördig dal. Mormonerna förstå kolonisering såsom ännu inga andra. Ut hwarje "settlare" öfwerlåtes mot rund betalning det wanliga omfånget af en mormonfarm 10 acres qwadrat. Äro icke dessa werldens barn wisa i sitt slägte? Beröm få de och förda af jernwägmagnater och konstberidare (såsom den mormonäldste, hwilken till cirkus förde sina 29 hustrur, 51 gosjar och 73 flickor). De hoppas snart kunna fasta de afgörande rösterna wid presidentwalen och att så de lagstiftande församlingarne i sitt wäld ej blott i Utah, utan också i hela landet. Deras mål är hierarki i hela werlden. Då

wi sökte köpa tomt för kyrka och skolhus, tillrättades wi att ej låta förstå, hwilka wi woro, ifall wi köpte af mormoner, ty för de nämnda ändamålen skulldes wi under inga omständigheter få köpa en jordlapp i staden.

Orden: "kyrka", "inspiration", "den Helige Ande" hafwa blifwit illaluktande i Utah, derför att mormonerna hafwa falskeligen tillegnat sig dem och berömt sig af dem. I dessa stycken så wäl som i polygami är muhamedanismen typen och mormonismen antitypen.

Någon har sagt, att Utah ligger tusen mil närmare helwetet än någon annan plats på jorden. Det är möjligt att så är, dock skall kortsats segerfana swaja i dessa bördiga dalar och öfwer dessa i nära nog dagligt solsken glimmande fält!

Tillåt mig att i få ord beskrifwa en söndag i Salt Lake City, så skall det wisa sig, att icke allt der är hedendom. På morgonen kl. 7 katolsk messa; kl. 8 nattwardsgång i episkopalkyrkan; kl. 9 metodisternas kärleksmåltid; kl. 10.30 swenskt lutherskt gudstjenst i episkopaler-nas skolhus, dit jag gått i god tid att förträtta en kyrkowäktares hyfsa. Wi uraklåto icke altartjensten, ehuru intet altare fanns, predikstol war der icke heller. Kl. 11 predikade biskop Hurst; kl. 1 e. m. hade de reformerte sina söndagsskolor; kl. 2 högtidlig mormongudstjenst i det stora tabernaklet; kl. 3.30 talade wi till de skandinawiske barnen; kl. 4 norsk metodistgudstjenst; kl. 6 ungdomsmöte i presbyteriankyrkan; kl. 7 bönemöte i metodistkyrkan, med försittdt afseende på den förestående gudstjensten, ett bruk kanste lånadt från den bekante Spurgeon; kl. 8 predikade dr Fowler öfwer texten och ämnet: "Gudaktighet är nyttigt".

Och vårt folk lopp hit och dit, för-
stingrade såsom får de der ingen herde
hade. Många wille höra allt och hörde
derför kanske intet. Å Salt Lake City,
påstås det, finnas 7,000 skandinawer.

Hvem skall nu bland vårt folk brin-
ga ordning och en stön stapelse ur detta
kaos? Gud kan och skall genom sin
anda och sitt ord göra det.

Under den följande veckan hade wi
gudstjenst hwarje afton utom en, och på
söndagen den 23 Juli firade wi Her-
rens heliga nattward, då sex nattwards-
gäster besökte Herrens bord. Detta war
säkerligen den första luthersta natt-
wardsgång, som firats i denna stad
"der satans säte är". Herren öfve hopen,
som samlad är!

Efter gudstjenstens slut på månda-
gen kom en man fram och begärde un-
der mycken rörelse ett enskildt samtal.
Han berättade, hurusom i hans 12:te
år föräldrarna omfattade mormonis-
men, men qwardröjde i Sverige ännu
några år. Gossen kunde ej förmåås att
blifwa mormon, ehuru föräldrarna upp-
bjödo all sin förmåga att öfwerwinna
hans motstånd. De nekade honom kon-
firmationskola och undanhölllo honom
de nödiga böckerna, men han lånade så-
dana, läste dessa på mellanstunder, gick
med läsbarnen och blef konfirmerad.
Emellertid begöfwo sig hans föräldrar
till Utah, då han åtföljde dem utan att
dock hafwa blifwit mormon. Nu då
metodisterna begynte sin skandinawiska
mission sökte de winna honom, men han
svarade: "Nej! Ken, lutherst lära och
sant kristligt lif". När han nu fick hö-
ra oss predika, kände han igen de gam-
la betesfälten, rördes till tårar och tac-
kade Gud. O, hwilket under, att Gud
har sådana fasta bekännare äfwen här

ute i detta lögnens land! Folket synes
nu och wafna upp rundtomkring. Län-
ge har det wäntat efter ett rent Guds
ord. Söndagen den 16 tyftades mun-
nen på en af deras biskopar, och han
medgaf, hwad de annars ej medgifwa,
att många mormoner fara till helwetet.
Han lofwade komma och ytterligare hö-
ra oss.

En annan gammal man kom fram
och sade: "Sådant Guds ord har jag ej
hört på 9 år. Ack, om jag kunde få
min hustru med till gudstjensterna!"
Hos en familj Carlsson lefwer i frifft
minne så till ord som melodi en sång,
som pastor och fru Rydholm sjöngo un-
der sitt besök här 1875. O, hur under-
bar sångens och musikens magt är! "Är
icke mitt ord lifasom en hammare, den
berg sönderslår?" säger Herren. Der-
för bör ingen här misströsta. Det glä-
der mig, att broder Hill och hans maka
äro wid godt mod och ej ledas wid.
Den winner, som gifwer sig med själ
och kropp till arbetets werk i Herranom
och säger: Segra eller dö! Ja, sådant
will här till. Negerslafwens vän, John
Brown, sade: "Kanske den bästa nytta
jag kan göra den goda saken (negerslaf-
wens frigörelse), blir att dö för den".
Han dog en wäldsam död, men se hwad
frukt det ringa fröet bar! Hwarje stort
werk, om hwilket historien förmåler,
begynte i ringhet och under mycken sorg
och bedröfwelse. Se reformationen!
Tänk på Luthers psalm n:o 124 i sw.
ps! Wi borde med ens hafwa hit åt-
minstone en arbetare till, en i sann,
god och ädel mening populär folktalare.
Han borde och wara hemmastadd i en-
gelska språket. Han kunde då nå män-
ga, som annars ej kunna nås, och stora
och många bidrag kunna då med säker-

het påräknas af amerikaner. Broder Hill får nog att göra med att uppärbeta skolan. Såsom jag rapporterade sistlidne höst, så har det och redan visat sig, att ej endast barn och ungdom kunna nås, nej, utan nu kunna och många gamla räddas. Alle man utkaste räddningståg! Kära Bestyrelse, tänk härpå! Men tänk ej för länge! Rast handling behöfves. "Lyften upp eder ögon och besen marken, ty hon börjar hwhitna till skörd".

Hur går det med "Tusenmannahären"? Wi behöfwa den nu! Wi borde med ens hafwa \$5,000, så att wi kunde betala för byggnadsklokal och låta uppföra nödiga hus före wintern, så att vår skola kunde wid jultiden wara i full werksamhet. Flera hafwa redan uttryckt sin glädje öfwer att en swenskt skola skall komma till stånd. Amerikanerna anse sin mormonmission såsom hednamission, och detta med skäl. Rådaste råhet och den wildaste fanatism äro här förenade. Det är himmelskriande!

Efter gudstjenstens slut på qvällen den 17:de höllo wi ett möte i aft och mening att stifsta församling. Fem personer anmälde sig. Femtalet är swaghetstalet i Skriften. Ja, wi äro en liten hop! Men "då jag swag är, så är jag stark. Gud är mächtig i de swaga".

Följande afton antogs konstitutionsförslaget af 1870 helt och oförändradt. Församlingens namn är: "Den Swenska Evangeliskt Lutheriska Sionsförsamlingen i Salt Lake City, Utah". Ytterligare fyra personer begärde inträde.

O må denna lilla församling blifwa till mycken wälsignelse för vårt folk! Må församlingar i stor myckenhet uppfå rundt omkring bland dessa våra 50,000 standinamer! I som följn stri-

dens gång, bedjen för den lilla Gideons-hären.

Wid stämman fattades beslut om att begära inträde i Augustana-synoden wid dess nästa möte. Bewiljar synoden wid sitt möte 1883 stifandet af en Colorado eller Rocky Mountain konferens, önskar församlingen få höra till den konferensen. Inkorporationsartiklar äro skrifna. Mycket godt och kärt är, att de, som utgöra förstlingen af vår församling i Salt Lake City, äro antingen sant troende eller och sökande själar med kyrkligt sinne. Detta är underbart, emedan aldrig sedan djefwulens besök i Eden har en sådan sammangyttring af lögn och fanning egt rum som den, hwilken mormonerna utbjuda. Gud förbarme sig! Byggnadsklokal för kyrka och skolhus är nu utfedd. Tomten är 5½ by 6½ rods. Twenne hus finnas derå. Det ena kan tillås widare användas till skolhus och samlingslokal; i det andra kunna broder Hill och hans maka samt andra arbetare på fältet bo. Priset på egendomen är \$2,500 kontant. Kära bestyrelse! Sänd med ens \$2,000. Wi hafwa beghnt upptaga subskription här, men det går sakta.

Och nu ware missionen i Utah Gudi och hans församling anbefalld!

Salt Lake City, Utah, d. 24 Juli 1882.

Eder ringe tjenare

J. Telleen.

En gudälskande hjäl liknar lärkan, hwilken under uppflygande förrättar sin sång. Dersöre fastän hon inneslutes i en bur, plägar hon dock röra wingarne. När en kristlig hjäl förrättar sin andakt, gör hon det och alltid med heligt begär att snart wara när Kristo.

Scriber.

Andra - Missionen.

De farhågor, som förut meddelats angående missionär Arrhenius, hafwa tyvärr bekräftats. Den unge af nit och kärlek brinnande budbäraren har fått sluta loppet, innan han ännu ens fick se det land och folk för hvilket hans hjerta klappade så varmt. Detta är åter ett hårdt slag för Evang. Fosterlands-Stiftelsens mission. Vi känna det djupa deltagande för dess missionsverksamhet. Men vi kunna ej annat än på det hjertligaste beklaga, att man ännu ej lärt det olämpliga, för att ej säga något strängare, uti att sända missionärer midt in i wilda och mycket aflägsna länder. Vi hoppas att detta försök måtte blifwa det sista af sådan bestämmelse. Här hafwa nu missionär Arrhenius och några, om ej alla, af hans sällskap dufat under för sjelfwa resans besvärigheter. G. G.

De sista sorgliga underrättelserna om Arrhenius och hans sällskap meddelas genom ett bref från missionär Sundahl, hvilket är af följande lydelse:

Masfaua & M'Kullo den 7 Juni 1882.

Till pastor Neander, Johannelund.

Dyre broder, Guds frid!

Han heter underlig och underliga äro hans vägar. — Den 2 Juni fingo vi telegram från Rhartum, från den österrikiske konsulu derstädes, herr Hansal, att vår käre, dyre broder Arrhenius är död. Den 30 Maj fick han gå in i sin Herres glädje. Ja, käre broder, hvad stola vi säga? — Underlig är vår Gud. "Hvad jag gör, wet du icke nu" — ännu "lyser ljuset bakom styn" —

men det weta wi, att han fått gå in i sin Herres glädje. Från Jamaka hade jag telegram från honom, deri han omtalade, att de icke funnit någon väg till Gallas. Den 10 Maj hade jag från Rhartum ett telegram från honom, deri han säger, att de ämnade sig till Masfaua, och wi telegraferade genast ett välkommen åt dem tillbaka. Desutom hafwa wi haft bref från dem, från Suakin och Rhartum på resan till Gallas, från Jamaka och senast med sista posten, d. w. s. Trefaldighetsjondag, hade Månsjons bref från den käre, nu hädangångne brodern, dateradt Rhartum den 19 April, deri han säger, att febern i många former rasat ibland dem, att Onesimus, Heilu och Samato — Heilus hustru — ännu woro sängliggande, att han och Pählman nu kunde gå uppe samt att Maharat war frisk. Hans bref andas den varmaste, innerligaste kärlek till bröderna och missionen. "Mitt fattiga hjerta brinner ännu lika varmt för Gallas", säger han i breswet till Månsjons; deri omtalar han också, att vår käre Filippus på vägen från Jamaka stilla insomnade, tilläggande: "han fick gå hem till Jesus". Konsuln säger i telegrammet, att Pählman den 20 April lemnat Rhartum, frågar hvad han skall göra med Arrhenii saker, men nämner intet om de swarta bröderna. Nu äro wi mycket oroliga och undersamma, huru det kan wara med dem, och wi hafwa telegraferat till konsuln att behålla sakerna tills svar komme från styrelsen samt, om hans folk äro qwar, sända dem hit.

O, huru det smider i hjertat och huru wi fråga om och om igen: hvarför så, hvarför så? Så ung, så varm, ja, så brinnande för missionen, så hel och är-

lig i alla sina vägar — "ett röttwert af rent speceri" — och så tar Gud honom hem ifrån oss, innan han ännu nått det land, efter hvilket han tränade för att få föra till det det glada budskapet! Icke har han förlorat. O, nej — han har nu hunnit den afslägsna hamn, om hwilken han så ofta sjöng. Hans kamp med Gud för Gallas skull icke vara förgäfwes; den heta, brännande tåren har Gud själf torkat bort från sitt barns öga, och wapnen har han fått lägga ned, ty han är i fadershuset, han behöfwer ej längre bära sin själ i sin hand, han är hemma, har fått sin tros ändalykt — själsens frälsning.

Prisad ware Gud, som beredt oss en lefwande väg, prisad ware vår Jesus, som är den lefwande vägen, och prisad ware du Guds helige Ande, som förer de elände rätt och lärer de elände din väg!

Din af hjertat tillgifne
B. P. Lundahl.

“Missionsarbetet i nittonde århundradet.”

(Forts. fr. nr. 32.)

C. Arbetet bland hedningarne.

Låtom oss till en början kasta en blick på de råa, obildade hednafolken.

I Australien kunna de med rymden möda gjorda missionsförsöken bland de fätaliga qwarlefworna af den ursprungliga befolkningen wisseligen icke alldeles förhindra, men dock något fördröja detta folks förswinnande från jorden. Missionen härstädes visar på det mest slående sätt, att otron allt för tidigt triumferat, när den påstått, att det gifwes så nedsjunkna, förkomna folk, att den gode herdens lockande stämma aldrig

skall utöfwa ens den ringaste werkan på dem. Här har Brödrasörsamlingen twenne stationer med omkring 125 infödda kristna, och den presbyterianska har äfwen fått erfara evangelii lifgifwande werkan på Pappuas i Sydaustralien. Synnerligen glädjande är det förhållandet, att de barn, som födas af omvända hedningar, äro wida fristare än de, hwilkas föräldrar ännu äro fringströfwande hedningar.

Något liknande möter oss på Nya Zeeland. Maoris uppgå för närwarande till knapt mer än 30,000 och äro stadda i en ständig förminskning. Bland dessa arbetar det engelska kyrkomissions-sällskapet med 16 europeiska missionärer och 247 infödda lärare; de kristnas antal uppgår nu till 10,315 och är i stadig tillväxt. Här arbeta desutom Wesleyanerna, det engelska utbrednings-sällskapet, det nordtyska (Bremer) missions-sällskapet och Hermannsburgermissionen.

Nya Guinea, hwarest holländska och londoner-sällskapets missionärer verka, är, med den stora söndersplittringen i stammar och språk (på sydkusten t. ex. 25 på en sträcka af 300 engelska mil) och sina på mycket låg ståndpunkt warande innewanare, ett hårdarbetadt fält, på hwilket dock det gudomliga ordets utfäde begynt bära frukt. Halfön Minahasza på Celebes har att upprisa 80,000 kristna af dess 114,000 innewanare, och på Java söker Holland godtgöra hwad det under många år försummat. 3,000 kristna stå redan under den rheiska missionens wård på öarna Nias och Borneo och bilda ett bålwert mot den allt mer framträngande muhamedanismen.

Förwånansvärda äro i sanning mis-

sionens framgångar på **Söderhafs-öar-ne**. Redan den omständigheten, att man ännu påträffar menniskor på dessa öar, är en frukt af missionen: missionen har räddat dessa, åt en säker undergång anmars hemfallna folkslag, något, som t. o. m. missionens värste motståndare måst erkänna.

Polynesien, som bebos af den bruna malajiska racen, är nästan helt och hållet förvandladt till ett kristet land.

I **Mikronesien**, hwarest på **Karoliner-na**, **Marihall-** och **Gilberts-öarne** den s. k. **havajiska** **Utsjasiacronens** sändebud oförtrutet arbeta under ledning af amerikanska missionärer, förswinna de råa federna för kristendomen och de bästa bland de omvända sändas i sin ordning ut för att vinna andra. De kristne uppskötas här till större själfständighet än på de fleste andra missionsfält, och här ligger utan twifvel en af orsakerna till den förwånande framgången.

I **Melanésien** hålla **wesleyanerna**, **londoner-sällskapet**, **presbyterianerna** och den engelsk-biskopliga kyrkan redan på med fördearbetet bland den swarta, krushåriga befolkningen. Här och på **Fidji-öarna** hafwa **wesleyanerna** ett af sina mest wälsignade arbetsfält. Af den till 120,000 uppgående befolkningen besöka 102,000 regelbundet gudstjänsterna; 800 färdighygda kyrkor finnas; i alla dem förrättas morgon- och aftonbön; öfwer 42,000 besöka de kristliga dagstolorna, som uppgå till ett antal af 1,534.

De af **londoner-sällskapet** upptagna **Sojalitets-öarna** äro helt och hållet kristnade, till en del dock af romersk-katolska missionärer. Ett hårdnackadt fält äro **Nya Hebriderna**, till följd af det swåra klimatet, mängden af språk,

det dåliga inflytandet från gudlösa köpmän, jemte folkets egen råhet; dock mottaga omkring 8,000 kristlig undervisning, 800 nattwardsberättigade och 100 infödda lärare finnas der.

Summa: i **Polynesien** uppgår för närvarande antalet af kommunikanter till 36,000, i **Mikronesien** till omkring 1,500, i **Melanésien** till något öfwer 36,000 — tillsammans mer än 68,000, och antalet af alla till den evangeliska missionen hörande infödda kristna till omkring 340,000. Det behof, som här kännes djupast, är att erhålla flera arbetare, och i synnerhet att på ett mera grundligt sätt kunna utbilda infödingar till prestes, för hwilket ändamål en högre engelsk läroanstalt för polynesiska studenter synes wara alldeles oundgänglig.

Vända wi oss nu till **Amerikas** råa hednafolk, så hafwa wi först att omnämna **Brödramissionens** stilla tålmodsbete på **Grönland** och **Labrador**, jemte den danska missionen på **Grönland**. Dessa länder äro nu till största delen kristnade. Bland kolonialbefolkningen och indianerna i **Canada** och **Hudsonbay-länderna** verka de wesleyanske metodisterna samt utbrednings-sällskapet, och i **Ruperts land** (**Saskatchewan**) wid **Röda floden** o. s. w. har kyrkomissionens sällskapet, trots katolikers och brantwinshandlars inflytande, ett wälsignadt arbete. 24 stationer, 10,472 kristne, 12 infödda lärare och 21 skolor finnas här. — I **Mathlafatla** på **westkusten** har den oförlitnelige skollärares **William Duncan** skapat ett mästerverk af förut råa, djupt sjunkna och till en del mennisko-ätande indianer. I denna trakt har kyrkosällskapet redan 4 stationer och 1,150 infödda kristna. Af-

wen det nordwestligaste hörnet af Amerika, det Ryssland förut tillhöriga Alaska, har börjat bearbetas af amerikanska missionärer. Detta är jemte Grönland den nordligaste punkt på jorden, der protestantiska missionärer arbeta.

Äfwen om den evangeliska missionens smärtebarn, indianerna i de Förenta Staterna, wilja wi yttra oss helt kort. Huru outhärligt mycket dessa fått lida från de hwites sida, hwilka ofta mött dem med kulor och krut i st. f. med Kristi evangelium, eller genom bränwin fiörtat dem i en förtidig graf, är allmänt bekant. Något bättre dagar synas emellertid nu hafwa inträdt. Bland qwarlesworna af 130 stammar, talande omkring 50 olika språk, lära finnas 15 @ 16,000 medlemmar af kristna kyrksamfund (jemväl det katolska); 250,000 äro helt och hållet eller delwis civiliserade och omkring 75,000 äro ännu wildda jägare. Den länge allmänt hyllade åsigten, att indianerna dock måste utdö, wederlägges bland annat deraf, att de till kristendomen omwände indianerna mångensstädes äro stadda i stark tillväxt. Äfwen bland dem bewisar sig i fullaste mening evangelium såsom en lifsens luft till lifs. Men civilisationen utan kristendom har här såsom bland andra råa hednasfolk i allmänhet wisat sig wara mera till skada än gagn.

I Jamaika på Mosquitokusten i Centralamerika är Brödrasörsamlingens såsom ock det engelska utbrednings-sällskapets mission stadd i en ständig tillväxt: mer än 3,000, d. w. f. omkring hälften af derwarande indianer, är redan kristnad. Äfwen bland negrerna i Surinam går brödrasörsamlingens mission, om ock sakta, dock säkert framåt. Mer än 21,000 negrer stå här under missionens wård.

I Westindien har brödra missionen sitt äldsta arbetsfält. På de danska öarna har de negerkristnas antal wisserligen något minskats, men deremot ökats i det engelska Westindien. På Jamaika är t. o. m. ett teol. seminarium upprättadt för utbildande af infödda lärare. I hela denna öwerld räknar brödrasörs. mer än 36,000 kristna, hwilka redan kunna sägas bilda kristna församlingar, och hwilka man hoppas inom 10 år sjelfwa skola försörja sig samt utbildade egna lärare och predikanter. I allmänhet röjer sig numera hos alla sällskap, som här hafwa sin verksamhet, en sträfwan att uppfostra de kristna till större sjelfständighet, på det att de sjelfwa skola sörja både för anställandet och underhållandet af lärare. Wesleyaner na hafwa här att uppwisa det största antalet kristna (mer än 41,000).

(Forts.)

Strödda missionsunderättelser.

Från lutheriska missions-sällskapet i Leipzig meddelas följande statistiska uppgifter:

Leipzigermissions-sällskapet har under det förra året på 18 hufvudstationer fått döpa 294 hedningar samt 437 barn af kristna föräldrar; deszutom har man upptagit 101 personer från andra sällskap. 264 hade med böden afgått. Hela antalet af kristna har stigit till 12,273 själar. Swad skolorna beträffar, så finnas sådana till ett antal af 127, med 176 lärare och 2,639 barn. Ur det teologiska seminariet hafwa sex tamuliska kandidater utgått, hwilka efter några års praktik komma att ordineras, om de wisa sig dugliga. Inkomster na hafwa under året något ökats och

uppgingo tillsammans till 245,084 mark (1 mark = 90 öre). Utgifterna hafwa dock öfats ännu mer; de belöpa sig inalles till 247,656 mark. Till inkomsterna hade Sverige bidragit med 11,536 mark.

Från Japan.

Den helt nyligen efter 6-årigt arbete i Japan återkomne agenten för det skotska bibelsällskapet, hr Bille, berättar: "Japan är icke ett så civiliseradt land, som vi plåga föreställa oss. Jernbanor, telegrafer och postförbindelser så väl som andra europeiska inrättningar äro införda, men denna civilisation är blott en ytlig fernissa. Japaneserna äro obeständiga, opålitliga och barnsliga, ingenting är för dem så eftersträfwansvärdt som en festdag, och mycket hellre låta de betala sig utan att lemna något i ersättning dertför, än att beqväma sig till verkligt arbete. — — — Hwad den japanesiska hwardagsreligionen beträffar, så förtjenar den alls icke namnet religion, kan och i själfwa verket icke i längden hindra evangelium. De gamla lagarne mot kristendomen hafwa nedsjunkit till en död bokstaf. Ett wida swårare hinder för missionen är en förordning, som påbjuder, att ingen utlänning får begifwa sig längre in i landet än några få mil utan att wara försedd med pass, och att pass blott meddelas dem, hvilka för sin hellsas skull eller för wetenstapliga forskningar önska göra en resa, hwadan alltså en missionär måste hafwa ett ganska rymligt samwete, om han skall kunna företaga en egentlig missionsresa. Infödda kolportörer och predikanter få dock fritt resa omkring i landet".

"Under det sista året har ensamt det skotska bibelsällskapet sålt 26,552 skrifter

(evangelierna och andra delar af bibeln) på japanesiska och kinesiska språken; under de sista 6 åren tillsammans 55,522. Flere kristna församlingar t. ex. en på ön Schikoku och andra i Tokuschima, Miagi och Iwati hafwa i första rummet bibelspridningen att tacka för sin tillkomst. På ett ställe finnes det en liten församling af 8 själar. Denna hade för några år sedan erhållit en kinesisk bibel, läst densamma och derpå framställt begäran om en kristen lärare. Då de emellertid icke kunde erhålla någon sådan, walde de en man bland sig själfwa, sände honom till missionsseminariet i Kijoto och hafwa nu under 5 års tid betalt omkostnaderna för hans studier. Snart kommer han att såsom pastor återwända till dem. På ön Jesso köpte en landtman en bibel, endast för att med tillhjälp deraf kunna wederslägga den rysk grekiske missionär, som der arbetade. Hans bibelstudium har dock slutligen förwandlat honom till en medlem af denna kyrka! Sedermera inträdde han i seminariet, förföljdes* litet, kastades i fängelse och blef lösläppt först efter många utståndna lidanden. Nu är han lärare, har 150 lärjungar och det går honom väl i handen. För allt detta har han att tacka läsningen af Guds ord. Regeringen gynnar för närvarande kristendomen; kristliga böcker få öfwerallt säljas, och wid flere tillfällen har det blifwit uttaladt, att hwar man eger frihet att läsa bibeln och att ingen må tvingas att betala något för afgudatjänstens upprätthållande".

"I förbindelse med de olika missionsförsamlingarna få för närvarande 5,000—5,500 fullwugna kristna. 1875 war det blott 583, och den första för-

samlingen (med 11 medlemmar) grundades först 1872. Buddhisterna göra allt hvad i deras förmåga står att medelst ord och skrift bekämpa kristendomen. Nu hafva de för sig att sprida sina heliga skrifter, uppgående till 2,200 band — med tillhjälp af tryckpressen kan måhända detta antal minskas till 400 band — något som emellertid skulle komma att kosta omkring 400 kr. för hvarje ex. Då behöfva ju icke vi, som kunna sälja det nya testamentet för några öre, frukta för någon täfian“.

En gansta flitig bibelspridare i Japan är missionär Goble, agent för det amerikanska bibelsällskapet. Under sommaren förra året t. ex. besökte han under 60 dagar ungefär 500 städer och byar och sålde 4,000 delar af bibeln. Till stor nytta är honom derwid en liten wagn, som drages af en ponny. Märkwärdigt är det förhållandet, att många, hvilka genom honom först blifwit bekanta med evangelium, nu tillhöra den rykt grefiska kyrkan. Rykte missionären och katolske presten sälja honom tätt i spåren och söka stöda, hvad han utfäkt. “Så mycket som det gläder mig”, skrifwer derför missionär Goble, “att många köpa och läsa Guds ord, kan jag likväl icke rätt väl förlika mig med den tanken, att jag skall vara en wägbrytare för grefiska och katolska missionärer. Lärarne, embetsmännen, läkare, advokaterna och andra, som köpa biblar af oss, förstå nästan intet af olitheterna i bekännelsen, och gå derför lätt förlorade för den evangeliska kyrkan, då utfända från dessa namnkristna, oevangeliska kyrkor slå sig ned bland dem och grunda församlingar. Men hvad skola wi väl göra? Skola wi

wäl vara mindre ifriga att sprida den heliga skrift, derför att det fattas protestantiska missionärer, som kunna inträda genom den af oss öppnade dörren? Detta wore förwisso ett dåraktigt försaringsfäkt, ty om de menniskor, som hafwa erhållit den hel. skrift af oss, blott widare forska deri, skola de snart komma till insigt om förut nämnda kyrkors missfärelser; att lemna dem i deras okunnighet, wore i högsta grad orätt“.

“De ryks missionärerna äro till och med ghyfsamt stämda för spridningen och läsningen af bibeln; en af våra werkstämaste agenter hr Nakatsuka i Marita Ota, är den mest framstående medlemmen af derwarande rykt grefiska församling. Och när katolikerna ifra mot bibelns läsning, så drifwas många just derigenom till att göra närmare bekantskap med Guds ord. Så tro wi förwisso, att den lesande Gudens ord icke kan bindas och att missfärelsens dimmor icke i längden skola kunna fördunkla dess ljus, och fortsätta frimodigt vårt arbete. På en af minå resor såg jag en bild, hwilken föreställde en drake, som hade uppslukat solen; denna hade dock bränt sig en wäg genom odjurets kropp och strålade nu i en desto klarare glans. Så skall äfwen Guds ord behålla segern öfwer alla sina fiender“.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, weckt i den in g för kyrkliga underrättelser, lärofrågor och behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requiretas hos undertednad till \$1.60. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenumerantssamlare lemnas hwart 7:de ex. gratis.

Bref rörande prenumeration adresseras till
C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379.

Moline, Ills.

Wikstrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

G. N. Hasselquist och Lrf. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 13 September 1882. Nr 37.

Sekterianism.

Det är bekant att man i Amerika brukar kalla alla de olika delarne af den kristna församlingen för "sekt"; detta är dock fullkomligt orätt. Ordet betyder "det afsturna", således ett sådant samfund, som slitit sig löst från ett annat, eller egtl. från Guds kyrka och församling. När nu anledningen till detta afstärande är ett affall i läran och det sådana läror, som utgöra liksom kristendomens hjerta, från hvilka själfwa lifwet utgår och förutan hvilka intet andligt lif kan gifwas, då är ett sådant samfund en verklig "sekt", en från stammen, winträdets, afsturen gren, hemfallen åt döden. De egentliga sekterna kännas igen uppå hwad de lära och bekänna. Deras stenbara fromhet afgör ingenting, emedan det ju ej kan vara annat än en gudstjenst framkallad af menniskobud och den är alltid fåfång, oduglig (Matth. 15: 9). Luthers utgående ur katolska kyrkan, ehuru han egentligen utdrefs, var icke ett bildande af en "sekt", emedan han behöll Guds ord och sakramenterna i deras renhet.

Med sekterianism, hvarom här skul-
le yttras några ord, förstår man det för-
hållande, då ett samfund, hwilket det

må vara, betraktar sig sjelft såsom from-
mare än andra, och, emedan de andre
icke hafwa samma lära och ej heller sam-
ma seder och bruk, anser dem för will-
farande, döda m. m. och fördensfull an-
wänder alla medel att draga dem till sig,
d. ä. efter ett sådant samfunds mening
omvända dem. Detta har af gammalt
äfwen kallats "proselytmakeri". Detta
är en ganska vigtig punkt att rätt för-
stå. Att låta hwar och en, och hwart
och ett samfund, "blifwa salig på sin
tro" och därför anse allt godt och wäl,
när någon blott har en slags tro hwil-
ken det vara må, går uppenbarligen icke
an, och ett sådant sinne bär inom sig
förnekelsen af kristendomen sjelf. Här
gäller Petri ord: "i ingen annan är
salighet än i Jesu namn". Der derför
re detta namn icke erkännes och bekännes
såsom salighetens enda orsak och grund,
der är det kristnas rätt och pligt att
göra sanningen känd och så långt den
kristliga kärleken sträcker sig verka till
deras finnesändring och frälsning, som
afsturit sig själfwa och lefwa afsturna
från Guds församling.

Med Guds församling förstå wi då
icke en eller annan af de yttre, synliga
församlingarne, som bekänna sig till
Guds ord i dess hufvudsanningar;

utan "den ena, heliga, allmänneliga kyrkan, de heligas samsfund", till hwilken alla de höra, som tro på Jesum såsom sin frälsare, hwad yttre samsfund de än må tillhöra. Wi kalla dertföre icke dem en "sekt", i ofwänantdydda mening, som stilt sig t. ex. från den lutheriska kyrkan, ännu mindre dertför att de äro så, som utgöra ett samsfund. Härmed hafwa wi platt icke i ringaste mån welat för-ringa det som stiltjer de olika samsfunden åt. Olitheterna äro uppenbarligen så stora både i lära och seder, att ej allsammans kan wara ens half sanning och dertför icke är öfwerensstämmande med Guds ord och således ostadligt, utan måste mycket deraf anses för falskt, wilseledande och själsförderfwande. Så t. ex. när "Sjundedagsadventisterna" göra det till en hufwudsak att fira lördagen som hwilodag, eller baptisterna fordra nedboppande till ett rätt dop, och båda dessa samsfund tala mycket om, att "hålla Guds bud", så ligger det wisserligen mycket sektartadt hos dem, och i den mån de upphöja och prisa dessa sina egenheter såsom wigtiga och snart sagdt fränfäga andra sann kristendom, emedan de jäfna dessa deraf egenheter, i den mån bewisa de sig såsom sekter; men i samma mån äro de ock farliga och förörande, alidenstund de göra något till hufwudsak, som icke är det, och dermed i mer eller mindre grad undandölja den rätta hufwudsaken.

Wår lutheriska kyrka har det stora företrädet, att hon i sin lära och bekänneelse låter hufwudsaken wara denna enda: "Tro på Herren Jesum!" eller som är det samma, rättfärdiggörelsen genom tron allena, hwilka sanningar uttrycka ewangelium i sin renhet och helhet. Der hon finner denna tro på Jesum, der er-

känner hon en kristen och fröjdar sig, en sådan troende må heta baptist eller metodist eller katolik eller annat. Men dermed att hon upphöjer denna tro till "det ena nödwändiga", har hon icke erkänt stiltjaktiga läror och bruk för ligtiga och betydelselösa, utan i sina trognaste wittnen förklarar och förswarat sanningen i dess helhet. Så måste hon anse adventisternas drifwande af den gammaltestamentliga sabbatslagen jemte andra willfarelser wara på det högsta förderfsligt och förörande för trons lära; och baptisternas doplära för nära nog desamma. Hela den katolska kyrkans lära och ordning, hennes många bud och stadgar, kunna icke annat än leda de sökande själarne bort ifrån "grundwalen" och nödgä dem att lita på annat och i grunden på sina egna gerningar, och måste dertför bekämpas af alla krafter. Sålunda måste kampen emellan samsfunden rörande det som stiltjer dem åt fortgå, "till dess wi alla komma till era tro och kunskap om Guds Son".

Men är icke sådant sektmakt eller "sektarianism"? Utan twiswel ingår mycket sektariskt i denna kamp, synnerligen då man med hwarjehanda list söker öfwerwinna motståndaren eller rättare vinna honom öfwer till sin egen mening. Dock så länge den föres i kärleken till sanningen och till de personer, med hwilka man kämpar, och således med ärliga wapen, är den tillbörlig.

Helt annat är förhållandet, när ett samsfund är så partiskt för sin stiltjaktiga mening, att det anser sig böra med all magt få den in i ett annat samsfund, äfwen om derigenom föranledas söndringar och allehanda annat ondt. Man kan då sända "missionärer" in i ett an-

nat samfunds församlingar, som begynna med att predika ewangelium under föregifwande att man endast vill "winna själar för Kristus" och icke verka för något parti; men när man wunnit förtroende, drager man fram med sin favoritlära och drifwer den först och sist, tills den fastnat och bär sin frukt i öfvergång till det nya. Sådana misfionärer infinna sig alltid der, hwarest något wäxelseallwar förspörjes eller der en ensalbig kristendom är till finnandes, emedan det der alltid är lättare att binda samwetena och derjemte litta sinnet med något behagligt nytt, förutan hwilket det icke kan blifwa "rätt bra" och "ristigt lif". När ett dylikt eller lifnande framgångsätt lyckas, så utropas det widt och bredt såsom ett "dyrbart Herrans verk" och räkning hålles på de "omwända", hwarigeno a så wäl dessa "omwända" som andra bedragas. Sådant är i sanning "sektarianism" och bär både mycken och dålig frukt. Pauli förhållande lära man af 1 Thess. 2:3. Genom sådana öfvergångar, wanligen framfallade qwickt och i ett sinnesrus, utan tid till allwarlig pröfning, fäster den sälunda omwände sig wid något yttre, ett wisst sätt, en wiss känslorörelse, åtminstone något nytt, som slagit an, stödjer sig wid någon bisak, heljas nu såsom "broder" och omhuldas på bästa sätt. Härmed lägges ofta grund till en falsk wisshet, som kan förderfwa en sådan själ för ewigt. Det nya man nämligen antagit har gerna den werkan på det egenkära menniskohjertat, att det blyges för att erkänna sitt misstag och återgå till det gamla, utan då heldre annammar något nytt, och så kanske åter något annat nytt, till dess det slutligen bortkastar allt både gammalt och nytt.

O, hwilken jämmer har icke sektarianismen eller sekterismen åstadkommit! Wår Frälsare syftade derpå, då han talade om sådana som med stort nit fororing watten och land för att göra en profelyt, men gjorde honom dubbelt mera till ett helvetes barn än de sjelfwa woro, i det de eggade en sådan nyomvänd till en fanatist och hånst iswer för sin nya tro.

Men man kunde då fråga: "huru bör man då gå till wäga, då man träffar personer af ett annat samfund, som äro omvända?" Först och främst tag icke din egen salighetssak allt för afgjord; det kunde annars hända dig, att du så slitigt och strängt pröfwar andra, att du glömmar dig sjelf, såsom bruden i S. Wisan bekände: man har satt mig till wingårdswaktersta, således att wakta andra, men min egen wingård har jag icke förwarat. War mildare i ditt ömdöme och hoppas än mer i kärleken, der den andre är af en annan bekänneelse, emedan olifheter å ömse sidor kunna gifwa omwändelsen ett olika utseende. Men skulle du känna dig förbunden att wara, så låt det ske i ödmjuk kärlek, utan beräkning att så honom öfwer till ditt parti, huru rätt du kan anse det hafwa. Ty det kan icke wara hufwudsaken, hwari det stiljer sig från andra, och skulle du anse det så wigtigt, att du bör öfwertryga den andre derom, så låt den striden icke blandas in i omwändelsens verk, att det icke må förfalskas genom ditt förhållande. Göm det åtminstone till längre fram.

Gjorde ett sådant sinne sig gällande, så skulle icke medlemmar af olika kristliga samfund behöfwa se på hwarandra med sådant misstroende, eller alltid behöfwa twista och disputera, hwilket är

ett ganska dåligt sätt att uppbygga hvarandra inbördes. Här gäller visserligen det apostoliska ordet: "Hö är du, som dömer en annans tjänare? Sinom egen Herre står han eller faller; men han kan väl wara ståndande, ty Gud är väl mächtig att göra honom ståndande". Just detta yttrade Paulus, när han handlade om åstilsnader. Hittorde äfwen böra lämpas 1 Kor. 7: 17: "Hwar och en, såsom Herren honom kallat hafwer, så wandre han". Icke ens lekamlig kallelseställning skulle man wisfa angelägenhet om att förändra; säkerligen ännu mindre den andliga.

Emellan de olika kyrkosamfundet i Amerika finnes mycken slitning och misstänksamhet och dertill gifwa somliga rik anledning. Man tillställer en "revival" (väckelse) och man synes ofta göra det i det ändamål att vinna från fringboende samfund och söker därför göra mötena intressanta och omväxlande, lockande och skakande så mycket möjligt är. Lyckas det nu t. ex. för baptister att så t. ex. presbyterianer och metodister riktigt väcka med afseende på dopfrågan — och sådant händer ofta — då mottages dessa nyväckta gerna och stunden användes väl för att få dem till att fullborda öfvergången. Men sådan är den äkta sektarianismen. Vi hafwa sett många prof derpå under ett trettioårigt aftgifsmande på hwad som förekommit. Ett sådant förhållande war dock icke Pauli verksamhetsfält. Han skrifwer (2 Kor. 10: 15, 16 efter Melin): "Icke berömmande oss i det omåttliga af främmande arbeten, men hysande den förhoppning, att då eder tro tillwäxer, wi skole predika och dem evangelium, som bortom eder bo, och icke inom främmande gränslinie beröm-

ma oss af det som redo är", d. ä. redan färdigt genom annans arbete. Det war Pauli grundsats att icke träda in på annan apostels arbetsfält. Emot denna apostoliska grundsats syndas förfärligt i detta land och öfwerallt i denna tid. Då metodisten Scott för många år sedan kom till Stockholm, förklarade han sig icke wilja göra folk till metodister, utan efter förmåga bidraga till väckande af kristligt lif i landet, och det synes som han hållit sitt ord, ehuru många trodde sig märka motsatsen. Skedde ett dylikt mellanarbete, så skulle inbördes förtroende och kärlek kunna ega rum och dermed mycken wälsignelse fördras. Men nu förebygges den genom sektarianismen.

Det hände mig, då jag för en del år tillbaka predikade i en wiss stad, att en metodistpredikant kom till mig efter gudstjänstens slut och tillkännagaf med mycken iswer, att han wille blifwa lutheran. Jag talade en stund med honom och nämde, att jag nog ansåg ett sådant steg wara rätt, men att han ej borde förhastna sig, utan, då sådana steg wore betänkliga, taga sig god tid till öfwerwägande inför Gud af den wigtiga frågan. Med detta besked gick han och jag hörde icke af mannen på flera år; men fick omsider weta att han tagit stegget ut. Jag skulle handlat på samma sätt med en katolik. Sådana saker röra samwetet och det kan man lätteligen gifwa ett "brändt tecken", gifwa det ett öppet, swidande sår, eller hwad som ännu warre är, göra det hårdt och känslolöst.

Der du nu, min läsare, träffar någon, som gör sig all möda att draga dig öfwer till något nytt, antingen med lof eller poft, så kan du nu weta, huru du skall betrakta och bemöta honom. Han

kan gå åt dig med lof, genom att prisa eller fröjda sig öfwer ditt kristliga lif, som dock behöfwer litet tillökning för att blifwa riktigt hwad det bör, nämligen det nya, som han har att bjuda på och som har så stora förmåner med sig (såsom det förbudna trädet i paradiset målades af den gamle ormen, seltmakaren, så härligt, att det såg helt glänsande och kostligt ut). Eller han kan angripa dig med **pod**, i det han söker utmåla ditt tillstånd såsom ytterst farligt och att detta kan i grunden icke hjälpas der du är eller med det du har, utan att dertill fordras mäktigare krafter, just sådana som han är redo att föra dig till. Under allt detta är en sådan man eller qwinna så märkvärdigt allvarlig och kärleksfull, såsom en "Iusens engel". Emellertid kan du förstå, att det icke är **huswudsjaken**, som man är angelägen om, att du skall fatta, utan en eller annan **bisak**. Wakta dig! Du kan derigenom ledas in på en **biwäg**, som så småningom förer dig bort från rätta vägen.

Vi hafwa förts till dessa betraktelser genom ett par betecknande händelser under denna sommar. Baptisterna ha en utmärkt missionsär i Indien, som öfversatt bibeln på det landets språk, der han arbetar. Öfversättningen erkändes wara god, men der ordet "döpa" förekom, der war det alltid återgifwet med "neddoppa" eller "nedsänka". Då nu denna öfversättning öfwerlemnades åt Amer. Bibelsällskapet med begäran, att det skulle bekosta dess tryckning, aflög det denna begäran, på den grund, att ordet **döpa** war öfversatt utslutande baptistiskt och således i strid med andra protestantiska samsunds öfwerthgelse. Häraf uppstod en wäldig strid och bi-

belsällskapet fick uppbära många skarpa hugg för sitt förhållande; baptisterna hotade att taga sin hand från sällskapet och upprätta sitt eget. Emellertid gaf ej bibelsällskapet efter.

Det stora amerik. missions-sällskapet, som huswudsaktligen underhålles af kongregationalister och wäl äfwen presbyterianer, har i måaga år hållit missionärer huswudsaktligen bland Armenierna i Mindre Asien och landet norrnt från Palestina. Armenierna äro ett slags kristna från de äldsta tiderna, men ej blott stillastående, utan tillbakagående, under turkarnes styrelse och förtryck. De amerikanska missionärerna hafwa arbetat med mycken framgång, underhållit dyrbara skolor och på andra sätt besorkrat evangelii sak. Under sommaren ankommo till Amerika tvenne gamla armeniska prester, mottogos af baptisterna och begärde understöd för att upprätta baptistförsamlingar på det arbetsfäkt och bland det folk, der det förstnämnda missions-sällskapet så länge arbetat. Sällskapet höjde sin röst deremot såsom något sekteriskt och otillbörligt, alldestund på andra orter war rum nog för baptisternas nitälskan. Hwad ända denna strid tog, hafwa wi icke fått se.

Så går det emellertid till äfwen emellan de reformerta samsunden och det är och blir ett stort hinder för kristendomens genomträngande. Det ådrager kristendomen misskännande och stänger hjertedörrarne för den i de kristna länderna, och verkningarne deraf äro uppenbara äfwen på missionsmarken bland hednasolfken. T. ex. i Rom arbete ett tiotal af "protestantiska" samsund att samla till sig, och stå icke alltid i det wänligaste förhållande till hwarandra; detta beflagas af katoliker, som längta

efter något bättre och är en förargelseklippa på Guds ords väg.

I hednamissionerna bryta icke blott katolska missionärer in bland de protestantiske, hvilket från deras synpunkt är ej mer än naturligt; men äfwen protestantiska missionärer och framförallt episkopaler och baptister hafwa wisat sig nitiska att tillegna sig andras missionsfält och sålunda "berömma sig af andras arbete". Vi hafwa härmed ej welat förringa eller nedjätta dessa samfunds missionsifwer, men beklaga dock och klandra det sekteriska deri såsom hinderligt för Guds rikets framgång och ankomst.

I en liten skrift hafwa wi funnit följande förträffliga ord af Luther: "Kärleken, som fördrager allting, tror allting, hoppas allting, gifwer wäl wika och skall gifwa wika, men tron skall icke så göra, hon kan och skall alldeles ingenting tåla. Det gör mig lust och godt i hjertat, att man alltid i evangelii sak kallar mig hålsfarrig, egensinnig och trotsig, ty jag bekänner offentligt, att jag i denna sak är styf, trotsig och egensinnig och, om Gud vill, äfwen ämnar behålla detta mitt egensinne och hårda hufvud och ej wika en hårsmån, det må gå huru som helst".

— En missionär berättar att i muhammedaniske skolorna i Egypten dagligen läses följande bön: "O Gud, förtör de otrogne och polyteisterna (de kristne), dina fiender, religionens fiender! O Gud gör deras barn föräldralösa och skända deras hem och gör deras fötter stapplande, och gif dem och deras familjer och deras tjenare och deras qvinnor och deras barn och deras släktingar och deras bröder och deras wänner och deras egendom och deras rikedom och deras länder åt Moslem (muhammedanerna) till byte".

Från Sverige 1882

af A. G. W.

(Forts. fr. nr. 35.)

Af swenska missionsfällskapet's missionär i Indien, pastor Sandegren erhöjll jag den förta underrättelsen om missionär A. B. Carlsons död, hvilket kändes desto smärtsammare, som jag trodde mig få träffa broder Carlson i Sverige, dit det war sagdt, han skulle begifwa sig för sin hells återwinande. Jag åhörde ett missionsföredrag i Upsala domkyrka af missionär S. och erinrar mig derur historien om en hednist qwinna, som på ett enkelt sätt blef kurerad från sitt afgudereri. En kristen grannhustru hade ofta talat med henne om afgudatjenstens dårskap och afgudarnes oförmåga att hjälpa, men den hedniska qwinnan lät sig icke deraf öfvertygas, utan omfattade sin afgud med ännu större kärlek och ömhet. En afton, då hon misstänkte att man wille borttaga eller skada hennes afgud och dermed äfwen henne sjelf, smorde hon den lilla afgudabilden med olja och satte honom på golfwet helt nära fängen, tillstängde på det omsorgsfullaste alla dörrar och fönster, på det ingen skulle kunna inkomma, och begaf sig derpå till hwila. Om morgonen då hon waknade, huru stor blef ej hennes förskräckelse att finna afguden förswunnen! Ingen menisklig warelse hade dock warit inne under natten, ty dörrarne och fönstren woro tillstängda. Det återstod därför ingenting annat, än att i alla vinklar och wrår efterleta den bortkomne guden, men han stod ej att finna. Längre fram på dagen blef hon af en händelse warse ett hål i väggen nere wid golfwet och wid närmare eftersinnande fann hon der

sin lilla afgud instoppad, ditförd af råttor, som låtit oljan, hvarmed guden war bestruken, sig wäl smaka. Härefter nom blef ändtligen den arma qwinmans ögon öppnade, hon kom att inse afgudarnes wanmakt och började söka den fanne Guden.

I Upsala, hwarest de flesta swenska kyrkans prestes utbildas och Guds ord så rikligen predikas både af gamla allwarliga och unga eldiga predikanter, icke ens här anser sig folket erhålla tillräcklig näring för sitt andliga behof, utan söker skaffa sig sådan utom och oberoende af kyrkan och hennes tjenare. Äfwen här har rest sig ett anseeligt missionshus, deri gudstjenst och nattwardsgång fördrättas. Huruwida missionsföreningen bär namn af lutherst eller ej, är mig obekant. Jag war tillstädes en stund under ett bönemöte, hörde då en person uppträda, som troligen war från annan ort. Han berömde den kärlek, tro och lifaktighet, som uppenbarade sig i Upsala missionsförening, i jemförelse hvarmed missionsföreningen på hans hemort war intet att likna.

Det gifwes märkligen trakter och församlingar, hwarest man ej mycket kan undra på att folket undandrager sig den kyrkliga gudstjensten och läraren, upprättar sin egen gudstjenstlokal och anskaffar sina egna predikanter, som bättre tillfredsställa de andliga krafwen. Presten är sådan, att han knappast kan anses ha rättighet bära namn af hederlig karl, men ingenting från myndighetenas sida göres, eller kanske kan göras, för att få honom ersatt af en bättre. Och hwar finner mau i vår tid sinnen, som wilja rätta sig efter Herrens Jesu ord, då han säger: "På Mose stol sitta de skriftlärde och fariseer, hwad de bju-

da eder hålla, det håller och görer, men efter deras gerningar görer icke". Det kostar för mycket att wara en sådan tålmodskristen, och att wänta på Herren, att han skall ingripa, det blir att wänta för länge. Sifwäl se wi ju, huru Gud på många håll fått göra en ändring till det bättre både med församling och lärare. Men folket fordrar något mera, än att blott gå och höra en redlig lärare predika, det will och sjelfst lägga hand wid de kyrkliga bestyren, och då sådant ej medgifwes, fortfar i alla fall misnöjet.

I den lilla staden E., der jag uppehöll mig under pingsten, äro två missionsföreningar, en lutherst och en waldenströmiansst med hwar sitt bönehus. Den förra söker att wara rättrogen åtminstone med afseende på försoningsläran och är det utan twifwel äfwen i andra läropunkter, men hyser en afgjord fasa för benämningen lutherst lära, bekänneelse, bekännelseetrohet och kyrka. Wid ett föredrag jag höll i dess missionshus, hafwande till text: "Men I mine käreaste uppbygget eder sjelfwa på eder allraheligaste tro genom den helige Ande och beder" (Jude 20 v.), trodde jag mig göra åhörarne en wälkommen tjenst med att påpeka betydelsen af ordet "tro" på detta ställe. Till min största förwåning fick jag deremot snart höra, att de med fasa och försträckelse lysnat till uppmaningen att blifwa faste i den rätta läran och icke flämmas för den luthersta kyrkan och hennes bekänneelse. Då jag deremot wid ett annat tillfälle predikade om försoningen i Kristo efter äkta lutherst uppfattning, kunde man icke nog uttrycka sin tillfredsställelse. Felet med de kära wännerna är det, att de äro för rädda att stöta sig med dem,

som äro lösa från all bekännelse, eller måhända de tro sig kunna från willsrelsen vinna dem, som ännu understundom gå till deras missionshus. Sant är att ett idkligt framhållande af orden "lutherisk", "ren lära", "fasthet i bekännelsen" o. s. w. är till föga båtнад och kan verka afsträffande äfwen på dem som tro hwad dessa ord innehålla. Hufwudsaken är att man predikar rätt och att man får höra en rätt utläggning af Guds ord. Men de som weta hwad Guds ord innehåller, de weta äfwen att den lutheriska bekännelsen i de stycken, hon uttalar sig, talar rätt enligt Guds ord. Dersför bör man wara rädd om både den lutheriska läran och det lutheriska namnet. Ty om äfwen med bibehållande af namnet mycket falskt kan predikas, så är det ännu wisare, att de som ignorera eller of h-lt och hållet bortkastat namnet, de göra det icke utan att förut ha bortkastat sjelfwa läran. De sannt lutheriska missionsföreningarna i Sverige kunna verkligen hafwa en stor framtid för sig, men allt beror på om de blifwa troget wid bekännelsen och söka fostra ett verkligt församlingsfinne. Det skall nämligen snart wisa sig, huruwida statskyrkan kan reformeras eller ej. Bli icke snart reformer införda i hennes lagstiftning och lagskipping, så måste en utbrytning ur hennes sköte af så wäl prestes som lekmäns träffa. Huru wäl om då genom missionsföreningarna en början wore gjord till bildande af lutheriska friförsamlingar öfwer allt i riket. Att detta oaktadt en statskyrka i någon form kommer att existera, är nog troligt och kanske önskligt, men genom en lutherisk friförhållande wid sin fida skall hon desto mer uppväckas till nit och begynna att bättre afsta på tidens kraf.

För närwarande ha allehanda sätter frihet att fara fram efter behag och alla kyrkolagens förordningar och förbud befinnas wanmäktiga. I hela werlden finnes säkerligen ingen lag, som så utan fara för näpft får öfwerträdas, som den swenska kyrkolagen, och om henne kan sägas, hwad Ebreebrefwet säger om den judiska ceremoniallagen: Det nu åldrigt och gammalt är, det är hardt wid ändan (kap. 8: 13). Och dermed ster, att hon afkommer för hennes swaghets och onyttas skull (kap. 7: 18). Det widunderligaste draget i henne är wäl det, att hon med twång qwarhåller äfwen den medlem, som t. ex. blifwit afgudadyrkare, uppställt en afgud i sitt hus, offrar åt och tillbeder den. Om en sådan hedning äfwen på det allwarligaste anhåller att så utträda ur kyrkans gemenskap, så får han det ej, ty kyrkolagen fordrar att han skall uppgifwa annat kristet samfund, som han will ansluta sig till, och när han det naturligtwis icke kan, så måste han, så afgudadyrkare han är, wara medlem af den swenska kyrkan. Samma lagparagraf förbjuder också upprättande af och öfvergång till en lutherisk friförsamling. Folket åstundar mera magt och delaktighet i de kyrkliga angelägenheterna — den del af folket nämligen, som har hjersta och sinne för det andliga — och kan ej gerna lifgiltigt åse att de andligen döda och lifgiltiga skola lagstifta och regera i kyrkan. Med personligt arbete kommer äfwen kärlek och uppoffring för kyrkans bästa, men den som är beröfwd allt inslytande på det kyrkliga området, wänder sig snart med lifgiltighet ifrån sitt samfund och blifwer lätt indragen i ett annat och får det kärt. Detta är hwad man nu dagligen ser för ögonen

i Sverige. Det säkra är att icke något annat än frifkyrkosystemet kan alstra församlingsfinne och församlingskärlek.

Under min vistelse i Göteborg höllo metodisterna en konferens derstädes med en amerikansk biskop till ordförande. Den lilla stund jag var närvarande upplästes rapporter från Gotlands och Göteborgs distrikter. I dem omnämndes huru många på hvarje ort blifwit omvände, gått ur statskyrkan och slutit sig till metodistsamfundet. Att så identisera dem som blifwit omvände med dem som ingått i metodistkyrkan synes väl djerft, men det är ju det vanliga på det hållet. Äfwen upplystes om huru mycket penningar blifwit insamlade, huru många kyrkor byggde och söndagsstolor inrättade. För öfrigt syntes rapportörerna allting ljusst och lofwande. Och säkert är att Sverige är ett tackamt fält för profelytmakeriet.

Missionsföreningen eger en stor byggnad, kallad Bethlehemskyrkan. Den liknar mer en fästning än någonting annat, och den tanken smyger sig ofriwilligt på betraktaren, att den är uppbagd med affigt att beskjuta statskyrkan. Thuru lika litet som baptisterna formligen utgångna ur kyrkan, utgöra föreningsens medlemmar en församling med egen konstitution, lärare och kyrkotjenare. Der förrättas dop och nattvard och länge torde det väl ej dröja, förrän de och sjelfwa begrafsna sina döda, utan att beswära statskyrkans presterskap, ty det är ju nyligen ådagalagd, att hwem som helst har rättighet att förrätta jordfästning och behöfwer ej anlita prest. Men hwad bekännelse widhåller denna missionsförening? Det wet ingen menniska. Den lämpar sig efter hvars mans tycke i den delen. Nyligen blefwo twen-

ne personer bekvämrade i sina samweten öfwer dopet. De ansågo det dop, de i barndomen erhållit, för odugligt och åstundade blifwa omdöpte. Missionsföreningen gif deras önskan willigt till mötes och döpte om dem. Denna praxis har väckt stort missnöje inom baptistförsamlingen, som anser sig ensam ha rättighet att omdöpa folk.

En ny tid har inbrutit, den träfwer nya former så väl för bewarandet som förswarandet af den sanning, som den luthersta kyrkan fått i arf. Liksom Dawid, då han war iflädd Sauls rustning, ej kunde nedgöra Goliath, lika litet kan den swenska kyrkan i den rustning hon nu bär med framgång kämpa mot sina fiender. Den är för tung och fienderna göra blott narr af henne. Den fråga, som står på dagordningen, är lossandet af bandet mellan stat och kyrka. Wißt är, att den frågan förfaller icke förr än den är löst, huru hårdt än mången håller på det bestående. Somliga yrka en fullständig stilismessa, så att den luthersta kyrkan ej skall stå i annat förhållande till staten än hvarje annat kyrkosamfund. Men detta är obilligt begärdt. Hon har rätt att ega bestånd såsom folkkyrka och må ej låta beröfwa sig genom ett pennndrag frukterna af århundradens arbete. Må hon blifwa fri från statsmagtens ingrepp i hennes inre angelägenheter och få rätt att styra sig sjelf. Medgifwas henne icke dessa wilkor och denna rätt, så kan hon väl såsom bunden wid staten ännu en tid föra ett afstnande lif, men måste då också tåla wid sin sida luthersta friförsamlingar, som friare och fristare än hon meta att bewara och förwara den luthersta bekännelsen gent emot de många fienderna. Men tiden är dyrbar.

De som redan slutit sig till de främmande sekterna och de bekännelselösa missionsföreningarne äro för alltid förloerade för den lutheriska kyrkan. Will man ej att ännu flera skola gå bort, så skynde man med frågans lösning.

Sukkar från Sodom,

framförda af eder missionär.

IV. Mormonernas försoningslära.

När mormonerna hafwa en så förwänd lära som den om blodsförsoningen, så kan man väl ej wänta någon reda i deras begrepp om Kristi försoning. De stå också i detta hänseende på samma ståndpunkt som forntidens kulturfolk och våra hedniska förfäder. Det är, de weta ej egentligen om någon försoning alls, utan blott "i eget bröst de sonas store gudar". Deras lära om tron utesluter Kristus helt och hållet. "Till tron höra", säger deras läro- och förbunds-bok, "tre ting: 1) ett begrepp om Guds tillwaro, 2) ett rätt begrepp om hans egenstaper, och 3) en werkelig kännedom om, att ens lif är i öfwerensstämmelse med Guds wilja". Hvad har då Kristus gjort? "Han har förwärfwat ewigt lif, d. w. s. ewig tillwaro, åt alla menniskor. Genom synden kom döden i werlden; menniskan blef döblig både till kropp och själ. Genom Kristus kom det ewiga lifwet, så att nu har menniskan en odöblig själ och skall lefwa ett lif efter detta. Men detta kan wara antingen ett saligt eller ett osaligt lif". Hur blifwer man då salig? "Genom Kristus", säga de. På hwad sätt? Alldeles såsom lärjungen blifwer en öfward skrifware genom lärarens förskrift. "Kristus war i allo rättfärdig, helig och ren. Derfor kunde

han blifwa salig. Han är ofs ett förredöme, och genom att wara alldeles lika honom kunna wi och blifwa saliga". Mig synes af föregående framställning af mormonläran, att de woro riktigt renhåriga waldenströmare långt före B. W:s märkwärdiga upptäckt i försoningsfrågan. "Nåden, nåden fins ej till, Ingen kan den bjuda falla, Den som himlen ärfwa will Måste hålla buden alla! Märk blott, att wid nådatronen Fåfängt söker du mormonen!" Så sjunger i sitt innersta hjerta ett de sista dagarnes helgon. Han förnekar, att Kristus lidit och dött i vårt ställe, han förnekar, att Kristi rättfärdighet tillräknas ofs, han förnekar, att Jesu Kristi Guds Söns blod renar från alla synder, han förnekar att Gud är försonad och att syndernrs förlåtas ofs för Kristi skull. Kristus har endast så att säga ingjutit ny lifskraft i menskligheten, så att sallets följd döden, d. ä. förintelsen, nu ej finnes till. I detta sammanhang torde det dock böra anmärkas, att mormonerna weta ej om eller tillbedja bibelns Gud. "Adam är vår fader och vår gud och den enda gud, hwarmed wi hafwa att göra". (Brigham Youngs predikningar.) Denne Adam är det och, som skapade werlden, och som är gudars och menniskors fader. Mormonledarne säga rent ut, att de skola alla blifwa gudar i den tillkommande werlden, och att deras magt och härlighet komma att bero af, huru många hustrur de här i tiden haft. Hvad skole de då göra af Kristus? Till mormonernas förwända försoningslära hör och den gamla hedniska uppfattningen, att qwinborna äro ett slags lägre wäsen än männen, och att qwinneborna kunna frälsas endast igenom männen. Ingen qwinna kan blif-

wa salig, som ej är gift med ett helgon; hon "förspiller sin rätt till en oändlig förökelse af odödliga wäsen. Och de barn, som här i tiden gifwas henne, anförtros ej åt hennes wärd och omsorg i ewigheten, utan hon lemnas i den andra werlden utan man, utan familj, utan rike och utan medel att föröka sig, i det hon göres underdänig de härliggjorda wäsenden, som gjort sig wärdiga till familjer och riken och troner och en ewig tillwänt af herradömen". (Det himmelska äktenskapet, sid. 165). Här sen J, ärade läsare, hurudan mormonernas himmel ser ut, och huru de mena sig komma dit. Gud förbarme sig!

Följande upprop till werldens fristna utgafs 1852 af Orson Pratt uti den nyligen anförda boken "Det himmelska äktenskapet"; och om det nu utspredes 30 år derefter och hörsammas, är det dock bättre sent än aldrig.

" — — — — Kommen då J missionsfällskaper, hwilkas hjertan plågas af oro öfwer de i mörker willfarande hedningar i främmande land! Öfwerwägen den försträckliga ställning, hwari de stadars fördrefne sista dagars helige uti edert eget land besinna sig! Utjänden edra stora andar, J Calvinister, J Lutheraner, J Wesleyaner; låten eder wältalighets tordön höras på bergspetsarne! Låten Utahs dalar förfriskas af edra upphöjda utgjutelser, låten högarne och bergen genljuda af det glada budskapet, till deß hwarje öra skall höra och hwarje hjerta genomträngas deraf! En röst höres från Utah: 'kommen hit öfwer och hjälpen oss', underwisen oss om våra willfarelser, öfwerbewisen oss om våra bedrägerier, fören oss in på den gamla kristendomens goda stig, om wi ej allaredan wandra på densamma! Ta-

gen oss wid handen och fören oss in i ljuset, om J ansen oss wandra i mörkret, bewisen oss, att mormonboken är ett swet, och att wi kunna rättfärdiggöras i att förkasta den! Öfwerbewisen oss om, att månggiftet är stridande mot evangelium! Låten edert ljus lysa på bergen, på jordens högsta delar, att Utah — möjligtwis — kunde upplysas, att det åtminstone kan blifwa i stånd att fatta något litet af ett civiliseradt samhälls skönheter!" — Så hånade de för 30 år sedan. Jcke anade de då, att en swenskt lutherst missionär skulle slå sig ned för att bo här wid denna tid. Och ej kunde de drömma om, att alla, som nu bedrifwa någon missionswerkksamhet här, behandla fältet såsom ett hednmissions-fält. "Utfänd missionsärer ibland dem", heter det strax ofwansför i boken, "de skola blifwa behandlade med högsta aktning. Församlingshusen skola öppnas för dem utan betalning, och folket skall komma i tiotusental att höra deras starka bewisföring, och om de äro i stånd att bewisa mormonismen wara ett bedrägeri, skola de omwända största delen af territoriets befolkning. Här är alltså en utmärkt jordmån för eder missionswerkksamhet". O, huru hafwa de ej öppnat hjertan och dörrar på wid gaswel för ordets förkunnare! O, huru wäl bemötte de ej för endast 8 a 10 år tillbaka prof. Coyner och andra! Huru williga äro de ej att låta barnen gå i missionskolorna! Huru slitige äro de ej att komma och höra ewiga lifsens ord dem förkunnas! Sista söndagen past. Telleen war här, bådo wi en gammal qwinna stanna hos oss wid vår gudstjenst. Wi hade swenskt högmessa och nattwardsgång såsom i Sverige, och wi sade, hon borde stanna,

det skulle blifwa så trefligt. Ja, det trodde hon nog; men hon måste gå nu, och hon skulle komma till oss en annan gång. Hon skulle nu gå till skandinaviska mormonmötet, och det ginge icke an, om de finge weta, att hon varit hos oss; ty hon war gammal och fattig och erhöill hjelp från dem. Wi woro likwäl enträgna, men hon wågade ej. Hon wille så hjertans gerna stanna, men I skullen sett henne, der hon stod och rent af barrade af rädsla! På qwällen, sedan det war mörkt, torde hon komma. Mormonoffren äro mestadels så hårdt bundna, att de knappast wåga röra hand eller fot. Uppmaningen till missionärer att komma är naturligtwis endast ett gädderi, ty för 30 år sedan hade icke en lutherisk missionär varit wid lif 24 timmar i denna det Döda hafwets stad, nutidens Sodom. "Upp o Gud, uträtta din sak! Tänk uppå den försmädelse, som dig dageligen utaf de galne wedersfäres!" Dav. 74: 22.

Swarjehanda.

Pastor W. Rihlgren från Karlstads stift har erhållit 6 års tjenstledighet för tjenstgöring inom Augustana-synoden i Amerika.

— Sistlidne onsdag, den 6 denness, anlände till Chicago den medgångna jordiska hyddan af den i Sverige för snart twänne år sedan aflidna fru Anna Evald. Det war en sorglig påminnelse om gångna lyckliga dagar, dock likwäl utan twifwel tillfredsställande för hennes många anhöriga att än en gång få se och igenkänna dragen af den alltjemt saknade. På eftermiddagen samma dag hölls forregudstjenst Immanuel's kyr-

kan, hwarefter hon fördes till sitt stadiga hwilorum, der hon får bo i frid, tills alla grafwar öppnas under andra förhållanden.

— En uppmärksam läsare af N. o. M. skrifwer från R.: "Undertecknad får wördsamligen föreslå att art. om "känslolofristendomen", nyligen intagen i 3:ne nr. af Augustana, blefwe tryckt i traktatform och widt spridd. Det war en trogen och djupsinnig skildring, som kunde, i sitt sammanhang läsen, blifwa till nytta för många i vår tid. Jag tror också att min tanke delas af många". Gerna skulle wi efterkomma den läsebreffskrifwarens önskan, så mycket mer som wi äro förwissade att den traktaten skulle för estertänksamma läsare blifwa ett ljus i en mörk fråga och wisa vägen ut ur månet lärdomswäder. Men då nu skriften redan spridts i 6,000 ex. är omwist om den kunde tryckas utan förlust. De som önska sig den föreslagna traktaten kunde till mr. E. G. Thulin uppgifwa huru många ex. som förmodas kunna åtgå på hwarje plats, hwarefter beslut kunde fattas om dess tryckning. Priset blefwe förmodligen 10 cts.

— I Norge är förslag å bane att upprätta ett nytt universitet i staden Bergen, der endast för kristligt sinne och renlärighet kända professorer få anwändas. En af landets biskopar står i spetsen för detta stora företag. Teologiska fakulteten i Kristiania har utmärkta och förträffliga lärare; men så många halft och helt otrogna underwysare hafwa der tillåtelse att uppträda, att man önskar se dem, som bereda sig till församlingens tjenst, befriade från faran af att warda af dem påverkade.

En annan högre läroanstalt af alldeles motsatt art påtänkes här i

Amerika. I staden Watkins, N. Y., var förliden vecka samlad en flara af 700 "ombud", fritänkare af alla slag och från alla håll. Först i raden står R. Ingersoll; vidare förekomma f. d. guvernör Robinson från Kansas, M. E. Billings från Iowa och C. B. Waite från Illinois samt Elizabeth K. Staunton från New Jersey. Man öfverlade om och beslöt upprättande af ett "fritänkareuniversitet", hwartill man trodde sig redan ega en summa af \$300,000. Man ser häraf huru Kristusfienderna arbeta och offra af hjertans lust för att utrota kristendomen och Kristus från jorden. Hvad borde icke de göra, som mena sig tro på honom och bygga sitt hopp om ewigt lif och salighet på honom? De förre äro utan hopp i werlden, men äro icke nöjda med att sjelfwa vara utan hopp, utan kämpa af alla krafter att beröfwa andra det samma. Det är ju en besynnerlig, för att ej säga satanist, nitälskan. Men det skall wäl wäcka andra till rätt nitälskan.

— Skolan i Knorville försöker man fortsätta genom en "Ansgarii Skolförening", hwilken skulle inträda såsom egare i st. f. Ansgarii-synoden, hwilken wäl ej kan sägas finnas till. J. G. Princell blifwer dess föreståndare. Ärliga afgifterna äro högre än wid skolan i Rock Island, i synnerhet när man betraktar den fortare lästiden. I skolan intagas äfwen sådana, "som icke äro troende, endast de frivilligt underkasta sig den kristliga disciplin, som inom skolan måste upprätthållas". En mängd ämnen uppräknas, hwari underwisning skulle meddelas, deribland äfwen de f. t. döda språken. Huru detta skall ske, kunna wi icke säga; de som bewisat den skolan förut, hafwa erfarenhet derom.

Såsom anledning till skolans fortsättning uppgifwes dels den "otroskanda", som genomgår de amerikanska skolorna, dels att de "så swenska skolorna äro bundna wid menliga bekännelseskriter, m. m." Skolan i Knorville will deremot följa "Guds eget ord, bibeln". Hvad skall man säga om sådant snack? Värer bibeln icke något wist, utan gifwer ett ofklart basunslud? Eller lär man i Knorville skolan intet wist, utan följer vinden för dagen, såsom ett säf? Eller är det icke fastmer så, att man der har en menniskomening och bekänneelse, i enlighet med hwilken man utlägger Skriften? Det kan omöjligen wara annorlunda. Hwem wet icke, att man icke i den skolan will weta af, utan förnekar försoningen genom Kristi blod och död? Och detta blyges man icke att antyda wara Guds ords lära i motsats till våra bekännelseskriter, genom hwilka Kristi försoning går såsom dess röda tråd och den orubbliga sanninggrund, hwarpå det hela är bygd! Man borde dock kunna wänta ärlighet af kristna, emedan "ärlighet alltid warar längst".

— I Frankrike blef nyligen ett fruntimmer, som sökte lärareplats wid en skola, tillfrågad wid examen, hwilket ord hon skulle wilja sätta i stället för "Gud", då det förekom i något läsestycke. Hon swarade: "jag skulle läsa ordagrant som der står". Hon blef kasserad.

— En metodistbiskop här i landet har \$3,000 i årlig lön; wid hans död får enkan hela lönen till årets slut och derefter \$1000 om året.

— Wid "Harvard College" i Mass. finnas bekännare af 20 olika religioner. Men det påstås, att om man wille fin-

na ut, hvilken "religion" den stora lärareforen bekänner sig till, skulle man få det aldrasväraste göromål att utföra. Hvad visshet kan en sådan blandning gifwa? Kan den lära att "taga wisfa steg med sina fötter" på lefnadsvägen?

— Det norra kollegiet i Decorah, Ia., har erhållit \$6000, som redan för 13 år sedan testamenterades till det samma af en gammal norrländsk farmare. Testamentet innehöll, att två tredjedelar af qvarlåtenskapen skulle gå till nämnda kollegium.

— Den glädjande nyheten kan meddelas, att tre studerande från pastor Ahlbergs skola redan äro anlända och att 5 @ 6 väntas i dagarne, mestadels från Hjelstedtska skolan. Herren vare lof för sådana gåfvor.

Inskänt.

Kära Augustana!

Emedan du underfundom för dina läsare, omtalar huru kärleken och ett innerligt föreningsband gifwer sig till kännan mellan församlingar och dess lärare inom det samfund, hvars organ du är, så beder jag dig att också nu underätta något derom.

Undertedad hade näml. den glädjen att på aftonen den 30 Aug. blifwa bjuden på en s. k. "buggy ride" af en församlingsmedlem, och då vi wid 8 tiden på aftonen kommo tillbaka, woro nästan alla församlingens medlemmar jemte andra vänner samlade, hvilka på det hjertligaste mottogo oss. En fång affjängs, och en af församlingens "deacons" tollade i några wäl walda ordalag meningen med hela tillställningen, att församlingen wille såsom bewis på sin kärlek och tacksamhet bringa mig en liten gåfwa, hvilken nu framlemnades, uppgående till \$57.50. — En färlid glädje för mig war att på platsen warande ungdom bland sig samlat ungefär hälften af gåfwan — Aftonen tillbringades under fång, tal och bön, hwarefter det bjöds på någon lekamlig förfriskning.

För den kärlek, som de kära wännerna ådagalade, vill jag af hjertat tacka Gud och dem.

Cambridge, Ill., d. 1 Sept 1882.

G. A. Stenborg.

Texter för Söndagsskolan.

Tredje kwartalet.

N:o XIII. — Den 24 Sept.

Tillbakablick på 3:dje kwartalet.

A. Några minnar om ordningen för dagen. 1. Sång. 2. Dav. psalm 48 wergelwis af föreståndaren och skolan. 3. Tio Guds bud och Tron af hela skolan. 4. Bön af förest., hvilken slutas med Fader vår af alla. 5. Sång. Vill man låta skolan på wanligt sätt gå till sina klasser och läsa en text, wilje wi föreslå Luf. 12: 31—53. Är tiden kort och man önskar helst hafwa allt gemensamt, tager föreståndaren ledningen och låter 1. hela skolan redogöra för texternas innehåll. 2. Kan man omwexla så att lärarne läsa upp huswudtexterna, gossarna ämnet och flickorna huswudlärdomen eller twärtom. 3. Gör man frågor i allmänhet med tillämpningar, så att det blifwer till lärdom för hjertat och lifwet.

B. Texternas innehåll. (Sednare delen af Kristi läroembete)

1. En lärdom om hemmet kap. 10: 1—16.
2. Den rite huglingen. 10: 17—31.
3. Lidande och tjänande. 10: 32—45.
4. Den blinde Bartimeus. 10: 46—52.
5. Kristi intåg i Jerusalem. 11: 1—11.
6. Det ofructbara trädet. 11: 12—23.
7. Bön och förlåtelse. 11: 24—33.
8. De onde wingårdsmännen. 12: 1—12.
9. Fariseer och sadduceer få swar. 12: 13—27.
10. Kärlek till Gud och nästan. 12: 28—44.
11. Straffdomar förutsägas. 13: 1—20.
12. Förmaning till waka och bön. 13: 21—37.

C. Huswudspråk, ämnen och alla m ä n n a l ä r d o m a r .

I.

1. Jag handlar försigtigt och redligt med dem, som mig tillhöro, och wandrar troliga i mitt hus. Ps. 101: 2.
2. Ämne: Hemmet.
3. Lärdom: Swarje medlem i familjen bör bidraga att göra hemmet till en bild af himmelen.

II.

1. Ett fattas dig. Mark. 10: 21.
2. Gwinnerligt lif.
3. Vi måste lemna allt för Kristi skull, om wi skola erhålla ewinnerligt lif.

III.

1. Menniskans son är icke kommen, på det han skulle låta tjena sig, utan på det han wille tjena och gifwa sitt lif till återlösning för många. Mark. 10: 45.

2. Sann och falsk storhet.

3. Kristna ett exempel på sann storhet.

IV.

1. Då skola de blindas ögon upplåtna wara. Ef. 35: 5.

2. Syndares nöd och hjälp.

3. Hos Jesus finnes hjälp för blindas och nödstälda själar.

V.

1. Du dotter Zion fröjda dig storliga; och du dotter Jerusalem gläd dig: Si din konung kommer till dig. Saf. 9: 9.

2. Kristus konung.

3. Vi böra ära Kristus såsom vår konung, både med ord och gerningar.

VI.

1. Deruttinnan är min Fader prisd, att I bären myden frukt. Joh. 15: 8.

2. Det ofruktsbara trädet och lärdomar som deras hemtas.

3. Herren straffar ofruktsbarheten genom att borttaga kraften att bära frukt.

VII.

1. Förlåt oss våra skulder, såsom och wi förlåte dem oss skyldige äro. Matth. 6: 12.

2. Bön och bönhörelse.

3. Gud svarar alltid på trons bön.

VIII.

1. Den stenen som byggningsmännerna förlästade, är till en hörsten worden. Ps. 118: 22.

2. Swad Gud gör förmennistora, och huru de bemöta honom.

3. Kristi rike skall triumfera; men de, som förlästa honom, skola förgås.

IX.

1. Gudaktighet är nyttig till allting och hafwer löfte om detta lifwet och det tillkommande. 1 Tim. 4: 8.

2. Wigtiga frågor och Kristi svar.

3. Jesus är sjelf swaret på dagens lifsfrågor.

X.

1. Du skall älska Herren din Gud af allt hjerta och af all själ och af all förmåga. 5: Mof. 6: 5.

2. Kärleken och dess frukter.

3. Kärleken är rätta källan, från hvilken alla goda gerningar böra flyta.

XI.

1. Den Hote ser det onda och tager sig wara. Ordf. 22: 3.

2. Följderna af att förlästa Kristus.

3. De som förlästa Kristus måste förgås; men de som trösta uppå honom blifwa frälste.

XII.

1. Så låtom oss nu icke sofwä såsom de andre, utan waka och nyktre wara. 1 Thes. 5: 6.

2. Waken och bedjen.

3. De kristnas pligt: waka och böna.

D. Huswudtext för dagen: Ser till waker och beder, ty I weten icke när tiden är.

Ämne: Leswande teckningar framställande vårt lif.

I. Vårt hemlif. (No. 1)

II. Vårt kristendomslif. (No. 2, 4, 6, 7, 9—12).

III. Vårt offentliga lif. (No. 3, 5, 8, 9, 11)

Frågor. I. Vårt hemlif. Swar underwijsa wi om huru Gud först instiftade hemmet och familjelifwet? Huru långt bör hemmet wara? Swad förderfwar hemmets sällhet? Swad säger Jesus om barnen? Swilken inbjudning gifwer han dem? Swad böra föräldrar göra med sina barn?

II. Vårt kristendomslif. Swad sötte en ung man hos Jesus? Swarföre fick han det icke? Swad fordras för dem som wilja erhålla ewinnerligt lif? Swad lofwar Jesus dem som försaka allt för hans skull? Swilken blind man lifna syndare? Hos hwem sötte han bot? Swarigenom fick han bot? Huru är han ett exempel för tron? Swilket träd bannade Jesus? Swarföre? Swaras war det trädet en bild? Swad lärar Jesus angående tron med anledning af trädet? Swilket löfte gaf han tron? Swad lärde han angående förlåtelsen? Swad lärde han angående det andra lifwet? Med anledning af hwilken fråga? Swilket är det förnämsta budet? Swilket dernäst? Swem war ej långt från Guds rike? Swad lärde Jesus angående gifwande? Genom hwilket exempel? Swilka warningar gaf han sina lärjungar angående framtiden? Swilket löfte gaf han dem? Swad bör wara en kristens ständiga göromål?

III. Vårt offentliga lif. Kan du nämna två lärjungar som sötte efter förnämsta platser? Swad önsade de? War deras önskan orätt? Swad är sann storhet? Swilket exempel gaf Jesus härpå? Swilken gång blef

J-hus mera högtidligt ärad? Huru ärade de honom? Hvad gjorde han med templet? Ontala berättelsen om vingårdsmännen. Huru går det för dem som föraktat Jesus? Swillen swår fråga fick Jesus angående stat ten? Swillen lärdom om våra styldigheter gifwer Jesus med anledning deraf? Huru bör en kristen förhålla sig i afseende på falska lärare? I afseende på förföljelser? (Sw. Man måste mer lyda Gud än menniskor).

Tänkespråk: Men I mine käreaste, uppbygger eder hjelswa på vår aldra-heligaste tro genom den heliga Andan, och beder: Och behåller eder i Guds kärlek och vänter efter wår Herras Jesu Kristi barmhertighet till ewigt lif. — Men honom, som förmår förwara eder utan synd, och ställa eder för sitt härlighets ansigte ostraffeliga med fröjd: Allena wise Gud, wår Träskare, ware ära och magt nu och i all ewighet. Amen. Jude Ep. v. 20, 21, 24, 25.

Bok-anmälan.

Wi hafwa förut tillkännagifwit, att vår kyrkas symboliska böcker utkommit i ny, förträfflig engelsk öfversättning. De som nu hellre läsa den på engelska, än på modersmålet, böra icke försumma förfästa sig detta rita, andliga förrådshus. Det är sant, boken är stor, och derför ganska dyr; dess pris är nämligen \$6. Wi äro dock ifrådsatte att ställa dem, som subskribera å Aug. o. Mils., det härliga arbetet för \$4 och måhända till utgifters betädnande, 25 eller 30 cts, ytterligare; men detta nedsatta pris fås icke förrän wi kunna sända efter minst 5 eg. De som nu önska boken, stynde sig att insända sin subskription för A. o. M. jämte \$4.25 till mr. C. G. Thulin, Moline, Ill.

Twenne nya skrifter hafwa blifwit oss tillfända i nådewalgsstriden, nämligen en på tyska af prof. dr. G. Fritschel med titel: "Traktat von der Gnadenwahl"; den andra på norska: "Et Bidnesbryd i Raadewalgs-Striden, framstillet i samtalsform af P. A. Rasmussen. Med et tillägsord af pastor Storjohann". Båda äro utmärckta skrifter i nämnda fråga och rekommenderas hos alla dem, som önska en grundlig utredning af det swåra ämnet. Den tyska traktaten erhålles för 10 cts.

hos Rev. J. Deindörfer, Defiance, O. Den norska förmodl. hos pastor Rasmussen, Vibon, Ill., men dess pris finnes icke utfatt.

Tillkännagifwanden.

Konferensmöte. Illinoiskonferensen af Augustianashuden sammanträder, enligt wid dess senast hållna möte fattade beslut, i swenska lutheriska kyrkan i De Kalb, Ill., tisdagen den 19 nästkommande Sept. kl. 7 e. m., då högtidlig gudstjenst firas, hwarwid konferensens ordförande, pastor J. Wikstrand, håller konferenspredikan.

Verkställande komiteens ledamöter sammanträda i pastor C. J. Malmbergs hem dagen fört kl. 4 e. m.

Carl A. Ewald, konf. sekr.

Smoky Hill missionsdistrikt håller sitt nästa möte efter skolfesten den 4 Oktober i Lindsborg. Diskussionsämne: Döpfelsen. A. M. Le Beau, dist. sekr.

Östra distriktet af Iowa-konferensen håller sitt nästa möte i Bergholm och börjas det tisdagen den 26 September kl. 7 e. m. Samtalsämne wälgjes wid mötet. Skjuts möter i Ottumwa. C. G. Wi den.

Clay Center-distriktet af Kansas-konf. håller sitt nästa missionsmöte i Swedesburg, Clay Co., Kansas.

Mötet börjas d. 26 Sept. kl. 10 f. m.

Samtalsämne: Rom. 8: 1, 2.

N. Ohslund.

Inwignings-fest. Den 4 näst. Okt. kommer, till Gud, Bethany Academy i Lindsborg, Kas., att högtidligt inwigas. Högtidligheterna taga sin början kl. 10 f. m. och fortfattas hela dagen. Tal på swenska och engelska komma att omwexla med sång och musik. På qvällen iakumineras skolhuset och parken. Gemen-sam middag och qvällsmat serveras mot billigt pris i skolans matsal. Pastorer och andra wänner från nära och fjerran äro wänligt inbjudna att närwaras.

C. A. Swensson, Dir. ordf.

Då man icke oaktadt många och allwarliga försök lydtas erhålla den önsade billiga post-lagerare-afgiften för en resa till Texas, håller Kansas-konferensen af stånd. ev. luth. Augustianashuden sitt nästa möte i Kansas City, Mo., der det tager sin början d. 17 näst. Okt. kl. 1/8 e. m., då högtidlig gudstjenst hålles.

Som många wiktiga göromål föreligga till konferensens råddlägning och beslut, uppmanas pastorer och församlingsombud att så mangrant som möjligt infinna sig samt i god tid derom underrätta pastor loci, J. P. Meander (1620 Jefferson str.).

Den s. t. half fars komiteen består af past. A. B. Dahlsten, C. A. Fogelström och C. B. Westling. C. A. Swensson, sekr.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

V. A. Hasselquist och Arl. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 20 September 1882. Nr 38.

Gud lesver.

Gud lesver! kan jag förja då,
Som wore jag allena?
Han wet hur mig bekymren nå,
Han wet hwartill de tjena.
Min sorgsna själ
Han känner wäl,
Jag will ej modet fälla, —
Gud, Gud är lifwets källa.

Gud hör! när ingen höra will!
Stall jag förgäten lida?
Min judan ingen hinner till,
Dock Gud är wid min sida!
Jag rope an,
Så hör mig han,
Så hjälpen han mig räddar,
Och själens glädje wäder!

Gud ser! hwi klagar hjertat då,
Som doldes helt des plågor?
För honom intet döljas må,
Hvars blick är eld och lågor.
Ja, barnets tår
Han wist förstår!
Han äfwen dyrt den slattar
Och i sin lägel fattar.

Gud leder! därför trygg jag går
På lifwets dunkla vägar,
Fast werlden mången snara swär
Arglistigt lägga plågar.
Han leder mig,
Som underlig
Dock städse Fader blifwer.
Han mig från sig ej drifwer.

Gud gifwer! och fast jag är arm,
Stall jag dock leswa kunna.
Hwi twelar hjertat i min barm,
Om bröd han stall mig unna!
Han har ju bröd!
Och om wår nöd
Oss än åt ötnen wisar,
Han äfwen der oss spisar.

Gud älskar! Fast hans kärlet mig
I profwets tid ger smärta.
För Sonen, som gick korsets stig,
Jag wet han hade hjerta.
Så han och här
Min Fader är,
Som städse lär mig håller,
Fast korset smärta wäller.

Gud lesver! wäl jag det förstår;
Gud hör! han hör mig klaga;
Gud ser! han torlar ögats tår;
Gud lider barnen swaga!
Gud älskar, ger!
Hwad will jag mer —
Han stall mig ändtligt gifwa
Att ewigt salig blifwa!

Efter tyktan af Aqt.

Guds godhets öfwerflödande rika käl-
la måste hafwa käril dem han kan fylla,
och törstiga själar dem han kan weber-
qwidra och swalka, lifsom rika föräldrar,
hwißla förlorat sina barn, utwälja och
upptaga andras, på det de må hafwa
någon den de må kunna försörja och be-
wisa mildhet. S c r i b e r.

Nyktterhetskampen.

Den fortgår och utvidgar sig allt mer. Den ena staten efter den andra införes i den samma. Äfwen i Illinois, der rusdrysksintresset är förfärligt starkt, har striden begynt. I Bloomington hölls flera dagars fältnöte, derunder äfwen den wäldige nyktterhetskampen guvernör St. John från Kansas uppträdde. Sebermera har ett stort möte hållits i Chicago. Rörelsen sträcker sig äfwen till de södra staterna, såsom Kentucky och Georgien m. fl. Om nu icke alla dessa sträfswanden med ens winna framgång, hwilket icke är att tänka på t. ex. i Illinois med det stora krogfulla Chicago och med sin oräkneliga mängd af destillerier och bierbryggerier, så plågar den amerikaniska andan icke ge med sig för det första eller ens andra nederlaget, utan strida tills segern är wunnen. Det är ock uppenbart, att det är ej nog med att hafwa ett förbudstillägg i sjelfwa konstitutionen; pålitliga medlemmar af staternas legislaturer måste väljas, som antaga noggranna lagar i enlighet med "förbudet", och dernäst endast sådana embetsmän och domare utses, som med fast beslutsamhet tillämpa lagarne, hwarjemte den allmänna meningens och folkwiljans måste uppfästas derhän, att folket ej allenast har ögat på sina embetsmän, utan än mer står dem bi och håller dem ryggen fri, der det behöfves, och i alla hänseenden wisar, att det stattar högt sina offentlige tjenaresh nit. Känna embetsmännen, som hafwa lagens utförande om händer, sig ensamme emot den allmänna wälfärdens fiender, skola de snart tröttna och ej göra mer än de äro twungna till. Och krogwäsendets wänner och besordrare,

så wäl de som winna som de hwilka förlora derpå, äro icke att leka med, det hafwa de redan på många ställen wisat. De icke allenast söka med list undgå lagen, utan gripa äfwen till wäld när det gällar. För en af statens högste embetsmän i Kansas hade de sönderslagit hans äfdon och förstört hästen. — I Mt. Vernon, Indiana, försökte man att enligt lagen stänga krogarna på söndagen; men en folkhop samlades och under natten till den 4 dennes satte den eld på city marshalls (stadsfiskalens) hus och nedbrände det i grund samt nästan till döds misshandlade hans medhjelpare. Sådan wäldsamhet wisar hwarthän wi komma, derest dryckenskapen får fortgå, man bör långt ifrån icke släppa nyktterhetsnitet, utan snarare allt mer uppellda det. Somliga klandra, att man förordar så stränga förbud och dermed upphäfwer "den menliga friheten". Wore werkligen något mildare medel att tillgå, så kunde wi wara willige att arbeta derför; men som det onda synes blifwa allt wärre, måste ock de kraftigaste medel användas. Hela samhället lider af denna kräfta; antalet af olyckliga "trampare", arbetslösa och arbetsodugliga, wäger allt jemt, och dessa wänja sig allt mer wid brott, blifwa allt djurfware samt öfwa allt förfärligare grymheter utan försyn.

Nyktterhetsfrågan är nu så wiktig, att de politiska partierna nödgas göra afseende på den. Man fruktar för att den kan komma att kasta den afgörande rösten wid instundande wal. Och det är icke heller att undra på. De som anse landets wälfärd så wäl som husfriden i högsta grad bero på krogwäsendets utrotande, komma naturligtwis att rösta på män, som äro förklarade nyk-

terhetswänner, hwad politiskt parti de må tillhöra. Seende omkring oss de olyckliga följderne af krogwäsendet, kunna wi ej annat än önska nykterhetsfaken framgång och uppmåna alla dess wänner att wara på sin wakt, både tala och rösta, och göra båda delarne rätt.

“De weta icke hwad de göra.

Denna suck och hjerteklagan har ofta blifwit hörd, sedan den första gången i djupaste mening uttalades på korset. Den innebär, att de, öfwer hwilka den utsäges, förehafwa något, som ej blott är i sig af allra största fara, utan hwad wärre är, ej begripes och fattas af dem som äro sysselsatte dermed. Så war det med krigs knektarne, som korskäste vår Frälsare; dock så har det warit, och är ännu så, med alla oomvända och otrogna menniskor, som i grunden på nytt korskästa Guds Son, men äfwen med många troende själar, som i oförstånd, af obetänksamhet och en falsk nitälskan deltaga i och drifwa framåt en sak, som måhända har ett godt utseende, men utgår ifrån en oren källa och därför ej kan annat i längden än befordra det onda och göra skada.

Wi kände denna klagan, då wi sågo och ännu se den iswer, hwarmed man i det gamla fäderneslandet uppmuntrar till inträde uti och bilbande af “Good Templar” loger i affigt att genom dem motarbetas dryckenskapen. Dryckenskapen har i långa tider warit den mordengel, som dragit genom Sveriges landamären, och, som oaktadt alla försök att förjaga honom, om de ock en tid haft framgång, ännu fortfätter sin färd — i sällskap med den barbariska och omflor råhet och gudlöshet wittnande swor-

domslasten. Nykterhetsföreningar stiftades för många tiotal af år tillbaka och utträttade utan twifwel oberäkneligt mycket godt; men de, såsom alla yttre medel, som ej stå i gemenskap med och utmynna från hjertat, mistade så småningom sin kraft och lära wara öfwergifna. I dem war dock en ren och öppet uttalad grundsats; men i Good Templar orden såsom ett hemligt sällskap ligger icke dess innersta mening klar för allas ögon. Den har alla hemliga sällskapers lyte att förena det som icke kan förenas och att med allehanda lockbete draga till sig och omspinna sina medlemmar med beshynnerliga seder och ceremonier, med löften och äfwen eder förbinda dem till hwad de icke weta och ställa dem såsom slafwar under en ledares wilja. Det må wara, att detta ej skiner igenom så tydligt till en början; men dithän går det.

Många redliga prester hafwa af nit för nykterhet deltagit i Good Templar ordens möten och eget har det warit att se, med hwilken försigtighet somliga af dem uttalat sig till dess förmån, men andra deremot på det högsta prisat orden och ljudeligen uppmanat till inträde deri. Vid ett sådant möte, efter hwarjehanda tal, försigtiga och oförsigtiga, framträdde ordens styresman och förklarade dess systemål wara att förbrödra alla, utan afseende på tro eller otro, i hwilket yttrande alla hemliga sällskapers egentliga ändamål ligger. De sätta sina föreningar öfwer alla föreningar, äfwen öfwer den förening, som heter Kristi kropp, församlingen, den Gud hafwer köpt med sitt blod, och öfwergifwa därför helbre Guds församling med det saliggörande ordet och sakramenterna, kån de skulle lemna sin or-

den. Göres ännu vittnesbörd behöf?
 Redan det hemliga är antikristligt, och
 de gräsliga eder, som i de flesta ordnar
 måste afläggas, äro i sin helhet så rent
 stridande emot både gudomlig och mensk-
 lig ordning, att man endast behöfver
 ihågkomma dem, för att känna sig för
 alltid skild ifrån dem. Men, säger man,
 Good Templarne hafwa inga eder, blott
 löften. Utom det, att skilnaden emellan
 eder och löften är ibland hederligt folk
 ej stor, är just det det begråtansvärda,
 att man genom Good Templar-orden
 infört smaken för det hemliga sällskaps-
 väsendet och till och med väckt lusten
 dertill. Snart skall man få se den ena
 hemliga orden organisera sig i landet
 efter den andra, den ena mera kristus-
 fiendtlig än den andra. Till dessa kan
 Good Templar-orden wara just den wi-
 da porten. Derfor säga wi än en gång:
 "de", som ifra för denna orden, "weta
 icke hwad de göra".

Filosofen och teologen Martensen yt-
 trar i sin "Kristliga Ethik": "Hemliga
 sällskaper och loger med ett religiöst än-
 damål äro (förutom hwad man annars
 kan säga om dem) från kristendomens
 ståndpunkt, der alla verkliga hemligheter
 äro för alla uppenbarade, att betrak-
 ta såsom anakronismer i andens werld.
 Kristi lärjungar och efterföljare känna
 inga andra hemligheter, inga andra
 nådemedel, än dem som äfwen äro till-
 gängliga för mängden; de åtskilja sig
 från mängden endast genom tillegnan-
 det." Det war en olycka för Sverige,
 när detta hemliga sällskapsväsende ej
 blott infördes (ty det fanns der förut,
 ehuru obemärkt), utan gjordes populärt
 och lockande genom Good Templar-or-
 den, således kom in under wackert sten.

Ett talsande monument.

Det är bekant, att för ett femtiotal af
 år sedan en kapten Morgan, som sjelf
 war frimurare men insett det hemliga
 sällskapsväsendets hotande inslytande
 både i stat och kyrka, författade en bok,
 deri han beskref frimureriets seker och
 s. k. hemligheter. Han blef då hemli-
 gen gripen af sina bröder, bortförd och
 på det grymmaste sätt afdagatagen i en-
 lighet med de förfärliga och bloddrypan-
 de eder, som wid inträdet i de hemliga
 sällskapen, så wäl som wid uppflyttning
 i högre grader, måste afläggas. När
 detta mord blef bekant, uppstod ett gruf-
 ligt larm i landet, äfwen inom sällska-
 perna sjelfwa bland de mera rättfärdiga,
 och frimureriet hade att hålla sig någor-
 lunda stilla, åtminstone en tid, medan
 stormen emot det rasade, på det icke
 flertalet af dess medlemmar skulle öfwer-
 gifwa det. Det berättas, att rättskän-
 lan äfwen hos dåwarande medlemmar-
 ne war så stark, att af 50,000 medlem-
 mar utgingo de 45,000. Men så små-
 ningom repade det sig igen och ingen
 wet huru många domar i dess hemliga
 rum blifwa fällda och utförda, såsom
 bland mormonerna genom dessas "mord-
 englar". Det utöfwar för närwarande
 en förfärande magt i de borgerliga så
 wäl som i de kyrkliga angelägenheterna.
 I sednare hänseendet har det dragit kan-
 ske flertalet af de reformerta kyrkornas
 pastorer till sig, och utan twifwel äfwen
 många bland de engelskt-lutherste, och
 der frimureriet ej förmått presterna att
 ingå, der utöfwar det dock ett tyranni
 öfwer dem, som sätter lås för deras
 mun rörande allt för frimurarne obe-
 hagligt. Taga de sig icke till wara,
 sättes hemliga krafter i rörelse, hwari-

genom de aflägsnas och äfwen sebermera motarbetas, om de och skulle bringas till tiggarskafwen.

Men äfwen i borgerliga angelägenheter öfwa de på sina hemliga wägar en magt, som är otrolig och blir, om den ej motstås, allt farligare för den enskilt så wäl som för det allmänna. Alla högre så wäl som lägre embeten fyllas genom medlemmar af hemliga sällskap, som dock af allmänheten sällan äro kända som sådana. En old settler i Marshalltown, Iowa wisar i en strifwelse till "Chr. Cyn.", "att det så länge skett der i countiet och att det war med yttersta möda och dock ytterst sällan en icke frimurare kunde wäljas till något embete". Äfwen "grandjuryn" har wederbörande embetsman (sheriffen) besatt endast med frimurare. En lång lista med namn öfwerlemnas åt nämde embetsman för att ur densamma utvälja det tillhöriga antalet. Myligen samlade man med affigt namn på både frimurare och icke frimurare och kom då till wisshet derom, att endast frimurare blifwit antagna. Låt detta alltjemt fortgå, och icke ett embete från Förenta Staternas president ned till breskbäraren skall innehafwas af andra än medlemmar af hemligt sällskap, dermed och all magt är i deras händer. När man då ihågkommer den egoism, som är grundtonen i det hemliga sällskapswäsendet, må man wäl hafwa stor anledning att närmare bestämma sitt förhållande till dem. Sofwer nu samwetet, har andlig lifgiltighet och sorglöshet intagit själen, så frågar man litet efter hwad ställning man intager, ja, kanske förenar sig med dem för att draga hwad fördel man kan utaf dem. Är deremot samwetet waket och omsorgen om det ena nödtorftiga

lefswande i hjertat, då är icke swårt att säga hwad steg en sådan person tager med afseende på hemligt sällskapswäsende i allmänhet och frimureri i synnerhet. Länge komma dock icke dessa olika sällskaper att samverka; de olika, egna intressena skola snart nog bringa dem i ofrid och strid med hwarandra. Så widt det gäller kristendomen, komma de nog öfwerens.

Wi började med att omtala mordet å kapten Morgan, som genom sin anledning och sättet hwarpå det utfördes blifwit så ryktbart, och wi sluta med att berätta, att motståndarne till det hemliga sällskapswäsendet — de begynna att blifwa många och högröstade — upprekt ett ståtligt monument öfwer Morgan i staten Batavia, N. Y., der ett stort möte hölls sistlidne wecka, hwarwid äfwen minnesstoden högtidligen afstäktes. Nog talar den ljudeligen, om icke så mycket till Morgans heder, så till blygd öfwer ett sällskapswäsende, som kan efter sina egna, af landets lagar oberwende och indirekt förbjudna, lagar föröfwa dylika dåd.

Tänkwärda ord.

I en presbyteriansk tidning, N. Y. Obs., finnes följande, som uppenbarligen har sin tillämpning äfwen på svenstar. Sådane finnas, som anse det såsom tecken till frisinhet (liberalitet) att öfwergeifwa sin egen församling och ströfwa omkring bland andra församlingar. I stället för att bewista sin kyrkas gudstjenster, gå de till andra. Dessa äro de, som alltid äro färdige att springa "efter något nytt". De älska alla bröдера, — den ena församlingen lika mycket som den andra — och så wanka

de omkring här och der, och under det de göra litet annorstädes, lemna de sin egen församling åt misströstan och förfall, om det skulle så gå.

Det finnes andra, som alltid ifrå för "unionsmöten". De icke allenast önska hafwa sin egen församlings gudstjänster aflysta på minsta anledning, utan de skulle wilja hafwa det så ordnad, att större eller mindre del af deras egne gudstjänster snart sagdt upphörde, att de måtte kunna besöka unionsmötena. De hafwa swårt för att begripa, att man, genom att upphöra med en del af gudstjänsterna och dermed skingra församlingen, i själwa verket inöfwar menniskor i wanan att ströfwa omkring. Det wore att uppföda ett släkte af kyrkliga tramps, andliga kringstrykare. Menniskor, som fostras på detta sätt, skola aldrig blifwa stadigt fästade någonstades, och man kan aldrig lita på deras närvaro wid gudstjänsten i någon församling. I alla hänseenden äro reguliera gudstjänster, hållna på bestämda tider med wana å folkets sida att ordentligen bewista dem, den enda rätta wägen att fostra kärlek till och intresse för församlingen. Detta är wägen, på hwilken kristna kunna verkamt arbeta för Herren. Hwarje medlem bör använda allt sitt inslytande härtill. Han må älska bröder af andra namn och samfund och trängta efter den tid, då "de alla skola wara ett", och dock högst älska sin egen kyrka och befordra hennes framgång.

Gud fordrar ej utaf dig att synden ej skall wara i dig, utan att hon icke hos dig skall wäldig wara. Han wet väl att du ej är någon ängel, men han kan ej tåla att du lefwer som en djefwul.

Nytt och gammalt

från Nebraska.

Söndagen den 6 Aug. war för Edeburs församling en ganska härlig och högtidlig dag, en dag, som församlingen länge wäntat efter. Det är ett godt tecken, så länge våra församlingar, yngre och äldre, sörja, när de blifwa wänta, men fröjdas, när de åter få sig en herde. Dock hade denna församling ej behöft wara utan lärare så länge som många andra måst wara det, och likwäl hade tiden varit dem lång. Derför war glädjen stor, när församlingen nu såg sina böner uppfyllda. Nämda dag installerades underteknad, som alltid måste se sig öwärdig det heliga embetet och känna sig såsom en eländig städare. Synodens president, pastor Erl. Carlsson höll talet och utförde förrättningen, biträdd af past. Fogelström och J. Nordling. Underteknad höll på f. m. sin så kallade inträdespredikan. Kyrkan hade man klädt i högtidskrud, 2 stora träd hade blifwit formade till en äreport utanför dörren. Framme på wägen lästes af en hwär: "Nalkens Gud, så skall han nalkas eder!" Arbetet i halvcirkelform war utfördt af cederqwistar och blommor. Inuti cirkeln woro anbragta sinnebildn af tron, kärleken och hoppet (korset, ankaret och hjertat).

Predikstol och altarrund hade man nymålat samt inlagt en wacker matta. Musiken flöttes af studerande Edqwist från Swedesburg. Kyrkan full af folk, Guds ord i Andans och kraftens bewisning, en skön dag i naturligt afseende, dagens wigt och betydelse — allt war egnadt att göra det kraftigaste intryck på sinnen och hjertan. Efter installationen gaf pastorn församlingen följande

de tänkspråk: "Men jag wet, när jag kommer till eder, warder jag kommande med Kristi evangelii fulla wälsignelse", Rom. 15: 29, hwilket å församlingens wägnar beswarades af J. O. Lind med Apg. 10: 33: "Du gjorde wäl att du kom. Så äro wi nu här alle för Gud, till att höra allt det dig af Gud befallt är".

I det tillbygda, ännu icke fullt färdiga presthuset hade församlingen anordnat gemensam middag. Mat fanns i öfverflöd. Om någon hungrade, så war åtminstone icke brist orsaken dertill.

Gud hälle sin skyddande och wälsignande hand öfwer församlingen och hennes lärare samt låte sin nåd wäldig wara till många själars ewiga frälsning och salighet!

Onsdags e. m. i samma vecka sammanträffade undert. med pastorerna Erl. Carlsson och Nebraskas förste missionsnär, pastor S. G. Larson, på väg till Swede Home, hwarest hörnstensläggning dagen derpå skulle komma att egrum. Nämnde herrar pastorer hade föregående dag öfwerwarit och förrättat hörnstensläggningen i Omaha. Torsdagen den 10 Aug. war i wanlig gudstjensttid församl. i Swede Home, Folk co., Nebr. samlad till allmän gudstjenst, då pastor Larson predikade högmessan, hwarefter gemensam middag serverades i kyrkan. Sedan man fått tillräckligt till bästa för det lekamliga lifwets behof och afdukad de tillfälliga borden, börjades sjelfwa hörnstenshögtidligheten. Predikan hölls af past. Carlsson. Som organist tjenade past. L. Underteknad afflutade med några förmaningsord och bön. Allt war högtidligt och syntes lemna ett djupt intryck. Emedan det war i en bråd tid, war wäl ej försam-

lingen ute så mangrant, som annars warit händelsen, dock flere än man wäntat. Kyrkan, som redan war under tak, synes blifwa kanske den skönaste i Nebraska. Efter hwad det upplystes, har församlingen icke blott tillräckligt till att få kyrkan fullt färdig, utan får penningar öfwer.

Nebraska-distriktets missionsmöte börjades på utsatt tid och ställe (i Salems församlingens kyrka, Platt co., den 30 Aug. kl. 10 f. m.) med högtidlig gudstjenst. Undert. predikade, med Ef. 53: 5 som text. Ämnet war: *Werldens synd och dess försoning.*

- a) Våra missgerningar (werldens synd).
- b) Han är "fargad" och "slagen".
- c) "Herren wille alltså slå honom", v. 10,
- d) "emedan han gifwit sitt lif till skuldboffer;"
- e) "på det wi skulle få frid", och
- f) ewig frälsning ("genom hans sår äro wi helade").

På e. m. hölls först en bibelförklaring öfwer Ef. 40: 28 af br. Swanbom, hwarwid han i synnerhet höll sig wid de orden: "Herren den ewige Gud war der hwarken trött eller mödd". — Deretter öppnades diskussionen öfwer den angifna texten, Col. 3: 16, 17. Past. S., som fått i uppdrag att uppsätta tejer öfwer den samma, inleddes samtaleet öfwer det härliga bibelskället.

På torsdagsförmiddagen predikade past. Lorell öfwer 1 Kor. 9: 24. Weten I icke, att de, som löpa på wädjorbanan, alla löpa de, men en får lönen? Löpen så, att I få den! — Deretter upplästes protokollet öfwer förra mötet, och man samtalade en stund öfwer hednamissionen.

På e. m. talade först kateketen Oskar Johnson från Swede Home öfver ämnet: "den sanna bättringen". Texten var: Dan. 9: 3—5. Predikan inleddes af pastor John Nordling med uppläsning af hela nämnda kap. samt bön. Under ämnets behandling betraktades: a) den sanna bättringens art, b) dess kännetecken: bön och syndabekännelse, c) dess mål: att drifwa syndare till Kristus.

Swad som war qwar af denna eftermiddag måste användas till att genomgå vårt stora missionsfält, som nu blir större och större med hwarje vecka, för att icke säga månad och år. — Så wardt det afton äfwen den dagen.

Dagen derpå, d. 1 Sept., samlades wi kl. 9 för att fortsätta handläggningen af mötets allmänna göromål. Timman gick snart. Kl. 10 predikan igen, denna gång af studerande Thorén, som i sommar varit i Lincoln. Han hade till text: "Medan wi nu rättfärdige wordne äro af tron, hafwa wi frid med Gud genom vår Herre Jesum Kristus".

Derefter hölls sällföreningsauktion i en wacker plantering på en nära kyrkan liggande gård. Denna gick bra. Nästan allting blef betaladt två @ tre gånger öfwer sitt värde. Församlingsmedlemmarne syntes mycket lifswade. Men nu woro också alla hungriga, och inom en quarters timma stodo präktiga middagsbord dukade ibland de unga, 3 till 4-åriga träden. Här får jag med samma anmärka, att gemensam middag serverades för öfrigt i kyrkan hwarje dag, söndagen icke undantagen.

Och det war rigtiga kärleksmåltider, så tycktes och kändes det åtminstone. Allt tillgick på ett friskt och anstän-

digt sätt. — På eftermiddagen samlades man i det långa gräset ett stycke bakom kyrkan för att inwiga det af församlingen afsedda jordstycket till ett gemensamt hwilorum, hwarefter man ånyo samlades i kyrkan för att fortsätta och afsluta göromålen. Det wigtigaste af dessa war lemnadt till sift: frågan om att begära så organisera Nebraska missionsdistrikt till en egen konferens. Utom den allmänna åsigten, att tiden nu wore inne för ett sådant steg, yttrade twenne medlemmar hwarandra nästan diametralt motsatta åsikter om saken: den ene, att tiden ännu ej wore inne för ett sådant steg; den andre, att det för alltid wore förloradt med Nebraska i kyrkligt afseende, om det ej nu finge blifwa konferens. Emellertid blef det beslutadt att i wederbörlig ordning ingå med begäran om, att nämnda önskan måtte bewiljas. Det är icke gerna tänkbart, att denna begäran kan röna motsägelse. Inom Nebraska finnes nu icke mindre än 17 församlingar, 1,551 kommunikanter och med barnen 2,632 medlemmar.

Intill nästa synodalmöte, då frågan kommer att slutligt afgöras, torde kommunikantantalet icke wara mycket under 2,000, att döma af den stora invandring till Nebraska, som särskildt i år inträdt. Wi hoppas till och med att wid nästa synodalmöte wara 10, om icke 12, prester i Nebraska. En annan sak. Det är icke en obetydlighet för en fattig Nebraska-prest att bara till 2 konferensmöten om året nödgas resa bort mellan \$30—40. Äfwen om det nägon gång ej skulle gå till så mycket, är det i alla fall en stor skilnad både med afseende på tid och penningar att från Nebraska resa till Kansas, och att så stanna på något ställe inom staten.

En annan sak är det äfwen med afseende på sjelfwa mötena. 2 missionsmöten (eller 3) under året, utom konferensmötet, som naturligtwis sällan kan komma inom statens område, och desutom aldrig något årsmöte — det är allt. Som konferens med två eller flera missionsdistrikt kan Nebraska få 8 eller 10 möten på året.

En annan viktig fråga är nämligen uppfostningsaken, som ej gerna kan komma till någon lösning, förrän Nebraska blir en konferens. Saken ware nu Herren anbefald.

Med söndagen den 3 d:s afslutades missionsmötet. Förmiddagen skriftermål, predikan och nattwardsgång. På e. m. kyrkoinwigning. Så wäl lördagen som söndagsförmiddagen woro närgrä af bröderna i den 8 mil aflägsne Dahlsborgs församling.

Det war till ej ringa uppmuntran att få hafwa pastorerna Abrahamson, som på konferensens kallelse s. n. werkar inom distriktet, och Westerdahl, som just war stadd på hemresa från Colorado, närwarande. Af den senare, som på ort och ställe sett och hört, erhöles wiktiga upplysningar om den werkliga ställningen i Colorado. Kyrkan i Denver är alltid full af folk wid gudstjänsterna. Församlingen der behöfwer och kan underhålla en pastor, litaså församlingen i Rysby, men för hela det öfriga Colorado är en pastor allt, som för närwarande kan behöfwas. Så hade man sagt wid deras sista missionsmöte i Rysby.

Men, käre, förlåt! Jag har ju gått öfwer gränsen och dertill — sqwallrat. Det är dock icke "färingsqwallar", utan hwad trowärdig person berättat.

Kära Augustana! Tag ej illa upp,

att jag warit så långgrandig! Hwad jag skrifwit rörande Nebraska, har stett på uppmaning. Jag önskar att framställningen hade warit bättre!

Wi wänta, att alla dina läsare wille tänka på oss härute och bedja för oss och vårt werkligen stora kyrkoarbete. Gud ware med oss alla! Farwäl!

J. P. N.

Suckar från Sodom,

framförda af eder missionär.

V. Jernölet.

Hur är det möjligt att mormonligan mäktar hålla en sådan massa menniskor under sitt wälde i detta fria, upplysta Amerika? Låt mig framhålla hwad jag anser som de två wiktiga förklaringsgrunderna. Först: nästan alla de manliga medlemmarne hafwa embete af ett eller annat slag. Somliga af dessa embeten äro endast hederspplatser, men de högre inbringa ofantliga inkomster, såsom man kan se deraf att innehafwarne sättas i stånd att uppföra de allrapraktigaste palatser. Mången är derför mormon för embetets skull och för utsigterna att stiga i anseende och rikedom. Främst på listan hafwa wi presidenten med hans båda hjälppresidenter, hwilka tillsammans med det höga rådet af de tolf s. t. apostlarne hafwa ett nästan oinskränkt enwälde. Detta enwälde ligger i den förmenta uppenbarelsen, ty när någon af dessa sjelfherrskare säger sig hafwa fått en uppenbarelse, är denna derigenom en oåterkallelig lag. Efter dessa komma de sjuttio, hwilka år 1880 uppgingo till 4,158, öfwerstepresterna 3,207; de äldste 10,085; prester 1,290; biskopar 260 med två rådgifware hwardera; lärarne

1,459; diakonerna 3,212. Hela territoriet är deladt i 20 "pålar" (efter Ef. 54: 2) med en öfwersteprest för hwarje. Dessa "pålar" äro delade i ungefär 230 "gårdar", och öfver hwardera gården en biskop. Under biskopen lyda lärarne och diakonerna, hwilkas pligt det är att besöka hwarje familj och enskild person i gården, och underrätta sig om hans trohet och undergifwenhet. Detta åstadkommer ett det fullkomligaste spionsystem, som kan tänkas — husbesöken göras hwarje dag — och med tillhjälp af sina egna telegraflinier, "the Deseret Telegraph", kan mormonfursten genom sina kreatur hwilken minut som helst lägga munkafwel på hwarje man, qwinna eller barn i hela deras område.

För det andra: Mormonismen tåliga folkskolor. Oaktadt mormondömet herrskat här i 30 år, finnes dock ej en enda af detsamma upprättad folkskola, sådana de finnas i öfriga delar af Amerika och i den gamla werlden. Här finnas wisserligen ett slags skolor, men de äro det blott till namnet. Inga barn få tillträde utan att betala för sig, oaktadt de uppehållas af allmänna medel. Hufwudämnet wid undervisningen är mormonlärorna. Alla lärarne måste wara ifriga mormoner och erlagga tionde af sin lön, den de af allmänna medel uppbära. Och när de häruti kunna stå profwet, så går det nog med kunskaperna och förmågan att undervisa som det kan. Många, äfwen mormoner, wilja derför ej sända sina barn till dessa skolor, andra åter igen kunna ej för afgiftens skull. Med dem, som från icke engelsktalande länder hitföras, står det i allmänhet ännu sämre till. De hållas, så mycket möjligt är, i

ofkunnighet om landets förhållanden och wid inträffande wal sättas dem röstsedlarne i händerna, och de befallas att gå och rösta, både män och qvinnor. Låger man härtill den omständigheten, att mormonwärfwarne så sina flesta offer bland de s. k. lägre klasserna, hwilka haft mindre tillfällen att i sitt hemland förwärfwa sig kunskap och bildning; så förstår man någorlunda, hur det är möjligt för mormonerna att hålla dem under oket. Guru tryckande detta ofmånste wara på det arma folkets skuldor, ses t. ex. af hwad utgifter som påläggas dem årligen:

1. Tionde af alla inkomster;
2. insamling till templets byggning;
3. fattighjelp och till inwandringsskasan;
4. missionärernas underhåll.

Utom detta påkomma andra utgifter såsom för bönehus för hwarje "gård", skolasgift för barnen, o. d. Dertill kommer, att en mormon får ej köpa det ringaste af en "affälling" eller "heding", eller sälja till honom, utan måste gå till "Co-op" eller mormonbodarne med all sin handel; de få ej köpa en lott eller farm eller bygga ett hus eller stall eller gräfwa ett wättningsdike utan att först rådgöra med sin biskop. Skola de sätta bo eller fördubbla det genom att taga flere nummerhustrur, måste mormonmyndigheterna bestämma, eller, som det heter, "rådfrågas" derom. Är någon allt för owarfam i sina uttryck, så erhåller han "warning", som här har en särskilt betydelse och alltid åtföljes af åsystad werkan. När manmas lille älskning får stryppsjuka eller annan åkomma, får ingen läkare efterjandas, eller några mediciner gifwas den sjuke; utan en "apostel" eller dylikt

skall komma och öfversmeta honom med en grön, illaluktande smörja, som fyller porerna och nästan ofelbart dödar. Anlitas någon läkare, och den sjuke dör, så anklagas både läkaren och den dödes anhörige för mord. "Åh, att den hjälp utaf Zion öfver Jsrael komma måtte, och Gud sitt fångna folk förlöste!"

En dålig wana.

De som komma sent till kyrkan hafwa gifwit anledning till en rätt ful wana, den nämligen, att de, som komma i tid, allmänneligen wända sig om för att se hwilken den ankommande är. Det är redan ohöfligt emot den som leder gudstjensten, men wanwärdigt emot Gud, som wi bekänna oss dyrka, om wi, under det en psalm sjunges eller Striften läses eller bön offras, wända oss om för att i vår nyfikenhet se efter hwilken den sene kyrkogångaren är. Hvad hafwa wi wäl för nytta deraf? Och dock är det hwad halfta antalet af en wanlig församling i tanklöshet gör. Besynnerligt, att denna åtminstone onyttiga, för att ej säga dåraktiga och syndiga omwana skall vara så allmän som den är bland alla samfund. Wi så ofta märka den i våra församlingar här i landet; men den är lika wanlig i de amerikanska.

På ett ställe hölls i en amerikansk församling flere gudstjenster å rad, och pastor på stället understöddes af en annan predikant, som hade olycka att wara döf. Wid vissa tillfällen fick han se allas hufwuden wändas mot dörren. Som han ingenting hörde, förwånade det honom och han frestades att tänka att satan hade en elektrisk tråd från allas näsor eller öron till dörrlåset. Denna tanke eller inbillning omtalade han för

pastorn på stället, hwilken åter berättade det för sin församling och på samma gång bad henne att ej mer oroa predikanten. Det behöfwer knappt sägas, att förtrollningen med hufwudwridningen war löst och ingen sengångare blef sedermera uppmärksammas wid sitt inträde i kyrkan. (Efter J. C. W.)

Jerusalem, Guds stad.

Pl. 122.

Jag fröjdar mig åt dem, som till mig säga:
Till Herrens hus wi samfält wilja gå.
I dina portar våra fötter träda,
Jerusalem, som ewigt skall bestå.

Jerusalem, en stad den wälbebyggda,
Som stönt och kraftfullt sammanbunden är,
Dit tåga Herrens stammar för beständigt
Och äro enligt lagen Herrans här.

Der ihjelsätta de sig med att lofwa,
Det underbara, stora Herrens namn,
Och Herrens frälsningsgärningar förkunna,
Som här dem låtit få en tryggad hamn.

Till doms der äfwen throner äro satta,
Rättfärdighetens thron af Davids hus,
Som förer fridens wälde öfwer jorden
Och syndens makt förwandlat uti grus.

Wi önska dig, Jerusalem, all framgång,
Ty den dig älskar han är ewigt jäll.
Fred ware inom dina höga fästen,
Dig lycka ste från morgon intill qmwäl.

För våra bröders skull wi frid dig önska,
För våra wänners skull som ha dig kär,
För Jehova och helgedomens ära,
Wid dig wi fäst med allt vårt själs begär.
Fr. H.

Swarjehanda.

Wi kunna nu glädja våra läsare med den underrättelsen, att den nywalde professorn i vårt Seminarium, Rev. H. J. Weidner är anländ och har i några dagar varit ihjelsatt med att ordna en del af sitt blifwande hem. Sin familj har han emellertid lemnat i Östern, troligen till nästa år. Prof. Weidner är en man med lefwande intresse för kyrkans behof i den stora Western, och synnerligen bland stamdynawerna, hwilka han anser utgöra en huf-

mudfattig grund för den lutheriska kyrkans framtida förkofran och fasthet i de Förenta Staterna. Han är en man med kraftig både själ och kropp, vill ej blott undervisa med de utmärta kunskaper han besitter, utan också predika, så ofta tillfälle erbjuder sig. Med hans tillhjälp hoppas vi få allt flera studerande mäktige att förkunna Guds ord med lika lätthet på engelska som svenska. Herren wäl-signe hans wertsamhet ibland oss!

— Pastor Thunblad har ej fått tjenstledighet på de wilkor han först begärde och har derför nödgats ånyo anhålla derom på andra wilkor, hwilken omständighet kommer åtminstone att något fördröja hans afresa från fäderneslandet. Han är emellertid mycket efterlångtat och behöfves wäl wid undervisningen.

— Mrs. Carlson, enka efter vår missionär i Indien, har dessa dagar besökt Augustana College, jemte en syster, miss Lindskog. Br. Carlson lemnade ständigt bewis på sin kärlek till vår läroanstalt, och den snälla enkan har samma sinne. Hon har näml. fört med sig nya gåfwor till vårt museum af betydligt värde. "De sådana äro, dem hafwer i wördning".

— Den lilla församlingen i Almedo har också haft sin festtillställning för läraren och hans familj torsdagen den 7 Sept. Middag och qwällsmat intogs i mr. Runboms trädgård. Gudssten hölls kl. 3 e. m. i kyrkan. Ett bröllopp förhöjde högtidligheten. De unga makarnas sammanlagda ålder är omkring hundra år. En insamling af 33 dollars gafs åt pastorn, som derför uttryckte sin tacksamhet.

— Allmänna tidningarne i Brooklyn wara föräldrar för att låta sina barn leka ute på gatan, utan god tillsyn, emedan, utom andra faror, de kunna stjälas bort af personer, som wilja winna på dem genom att fordra större eller mindre lösen, eller uppföda dem för skändliga ändamål, och hwem wet snart, hwilka hemliga ting man hemligen företager sig med icke blott döda kroppar, som bortröfwas från sitt hwilorum, eller med lefwande kreatur, utan äfwen med menliga wäsenden i detta 19:de århundrade.

— Den berömda R. Hill i England brukade följande talande bild i en predikan: "Mina wänner, när jag häromdagen gick nedåt gatan,

såg jag en flara swin följa en man i had och hål. Jag war förwånad, min nyfikenhet war wäckt, och jag beslöt taga reda på saken. Till min stora förundran såg jag dem följa mannen till slagtarehuset. Somliga af swinen stannade wid dörren och tyktes liksom besinna sig; men slutligen gingo de in allesamman. Jag wille gerna weta, huru det kom sig, att swinen så willigt följde med in i slagtarehuset och wände mig derför till mannen med den frågan: "min wän, huru kunde ni förmå swinen följa er hit?" "Säg ni intet?" war swaret. "Jag hade en korg full med bönor under armen; då och då släppte jag några få, under det jag gick, och detta gjorde att de följde mig." "Sammalunda tänker jag, här djefwulen en korg med bönor under armen; och på samma sätt släpper han dem, under det han wandrar framåt. O, huru många han lockar att följa sig, blott med några bönor, till det ewiga slagtarehuset".

Werldsliga nöjen, präktiga kläder, ära och winning blifwa för många tanförlösa själar de bönor hwarmed satan lurar dem till den ewiga döden.

— Officiella underrättelser genom posten i Philadelphia uppgifwa, att 195 bortlupna barn blifwit efterlysta, af hwilka 45 återfunnits och återförts till till föräldrarna. Hälften af dessa gossar och flickor hade genom läsningen af s. k. 10 cents romaner förledts till sitt olyckliga steg. Böra icke föräldrar se till hwad deras barn läsa? Ären anmars så försigtiga, att de icke måtte skadas till ett finger; och en sådan läsning förgiftar ej blott ett finger eller hela kroppen, utan äfwen själen. Ären föräldrar, om de icke waken öfwer dem emot romanläsningens gift? Men sen till, att de icke blott förwara dem emot hwad som öppet kallas romaner, noveller o. d.; utan låten ingenting komma i deras händer, hwarom de ären förwissade, att det är godt. Barn älska bilder (pictures), och de, som spekulera på att winna eller rent af hafwa för

affigt att förderfwa, utgifwa tidningar med wackra kristliga namn och många bilder och loswa derjemte "guld och gröna skogar" åt dem, som hjelpa till att sprida dem. Låten icke edra barn få andra blad eller böcker än sådana som utgifwas af kända personer eller förläggare. Förförifka tidningar utgifwas för barn och ungdom, somliga af dem till ett antal af 2 till 3 hundra tusen. Men derjemte begagna utgifwarne sina blad såsom annonsblad för allt möjligt ufelt. De infätta t. ex. en förfrågan hwar det bästa slags revolver kan fås, eller den och den boken — och hänwisa alltid i swaret till sig sjelfwa eller någon som håller deras waror till salu — och lyckas på det sättet att prångla ut sitt ohyggliga kram i stora massor. Hwilken förfärlig flod af synd och jämmer utbreder sig icke på detta sätt öfwer landet! Will någon hjelpa till härwid? Wi skulle gerna wilja twifla derpå, åtminstone bland våra läsare.

—Asien. I Persien har en stor rörelse uppstått bland de i staden Hamadan boende judarne. De förnämste, lärda och mest ansedde bland dem hafwa utan den ringaste yttre påverkan endast under studiet af gamla och nya testamentet samt under bön till Herren om ljus och ledning, kommit till den fasta öfvertygelsen, att Jesus är den wäntade Messias. Uti ett mycket märkwärdigt bref till Bruce, kyrkomissionsfällskapetets arbetare i Persien, hafwa de anhållit om lärare. De hafwa blifwit grymt förföljda såväl af sina otrogna anförwandter som af de persiska myndigheterna, men hafwa dock blifwit ståndaktiga i sin tro.

—Ratoliferna hafwa redan 43 kyrkor i Dakota. De arbeta och offra. Wi?

— Christian Advocate, en metodisttidning, uppgifwer att biskopliga metodistkyrkan under 1881 förminskats med nära 14,000 medlemmar. Det är wäl icke mycket i ett så talrikt samfund, men icke desto mindre ett nedslående tecken.

Öfseer.

Öfwer 1 Joh. 1:7 att diskuteras wid Kansaskonferensens möte, som börjas den 17 Okt. i Kansas City, Mo.

Wandringen i Ljuset.

1:o Ljuset är det med tron anammade och i hjertat skrifna gudomliga ordet. Ps. 119: 105; 2 Pet. 1: 19; 2 Cor. 3: 3.

2:o Wandringen i Ljuset är den sinnessrigtning och lifswerksamhet, som består i en undergifwen och willig hjertats lydnad för Gud och allt hans ord. Ps. 56: 14; Matth. 5: 16; Joh. 3: 20, 21; Rom. 6: 4; Col. 2: 6.

3:o Särskilda ytttringar af wandringen i Ljuset äro: a) inbördes gemenskap med hwarandra, hwilken visar sig i behof af och sträfwan efter afwen yttre gemenskap; b) en ständig syndaförlåtelse för Jesu blods skull, hwaraf följer ett ständigt aflåtande af synden och en alltid tilltagande häg och kraft till det goda. Eph. 4: 1—6; Apg. 1: 14; 1 Joh. 1: 9; 3: 3; Eph. 3: 16—19.

Romiteen.

Några ord om Bethany Academy i Lindsborg, Kansas.

Wid missionsmötet i Marion Hill, Ks., den 24—25 Aug. fullbordades detta läroverks organisation och den första direktionen waldes. Direktionen har sedan dess haft möte och lagligen inorporerat skolan enligt staten Kansas lagar. Den myndighet som nu eger och kontrollerar Bethany Academy är Smoky Hill distriktet af Kansas-konferensen. Detta beslut tillkom derigenom att intet annat distrikt war representeradt wid mötet i Marion Hill, wid hwilket tillfälle dock afwen beslut fattades om att denna punkt kan ändras närhelst det anses önskligt.

Den 4 Okt. tager det andra skolåret sin början. Samma dag inviges inrättningen på högtidligt sätt. Synodens president och talare från stilda stater äro inbjudna att närvara. Skolans vänner och gynnare wänta, att denna dag skall blifwa en rätt högtidsdag. Ganska många elever äro redan anmälda och flere wäntas. Det förhyrda hotellet synes blifwa för litet, så att man redan är betänkt på att hyra ett hus till. I detta sammanhang må anmärkas, att det wore önskligt om så många af skolans elever som möjligt kunde wara här på lördagen före skolans öppnande.

De engagerade lärarne, herr Uddén och Melander, wäntas hit redan nästa weda. Med bådas bekanta undervisningsduglighet wänta wi att tunna meddela eleverna en grundlig och gedigen underbyggnad för vidare studier inom andra, högre läroverk såwäl som för stötdandet af lifnets praktiska wärf. Undervisning i musik kommer äfwen att meddelas, och orglar finnas för eleverna att hyra mot billigt pris.

Det i wåras inköpta stolhuset är under sommarens förstoradt och repareradt. Det är nu 24 fot bredt och 65 fot långt och innehåller tre ändamålsenliga lektionsfalar.

En subskription till skolans förmån kommer under winterns lopp att upptagas af derför tillsatta agenter.

Företagets wänner öfwerallt äro hjertligt inbjudna att närvara wid öfwan nämnda inwigningsfest, liksom att öfwerwara det missionsmöte som kommer att hållas här under de två efterföljande dagarne. De som bo i de omkringliggande församlingarne äro på samma gång vänligt ombedda att den dagen ihågkomma skolans tällare och köf med allehanda matwaror, hwilka säkert få strykande affättning både wid de gemensamma måltiderna under festdagen och sedermera då det gäller att mätta de hungriga eleverna.

Må nu detta lilla barn wara anbefaldt åt den trofaste Guden och må dess tillwärgt, framgång och wälsignelse ligga i hans hand!

Lindsborg, Rss., d. 5 Sept. 1882.

E. A. Svensson.

P. S. Wi hoppas att ungdomen i hela distriktet enligt beslut redan är i werksamhet att samla medel till studentrummens möblering. Möbler till ett wärde af omkring \$300.00 äro redan betingade. Må vår ungdom wisa att detta motwaror de förhoppningar man i detta afseende fäst at wid dem. Df.

Texter för Söndagskolan.

Fjerde qwartalet.*)

N:o I. — Den 2 Okt.

Mark. 14: 1—11.

Kristus smörjes i Bethanien.

Inledning. 1. Tid och ort. I denna text finna wi Jesus i Bethanien bland sina wänner. Markus omtalar händelsen utom den ordentliga tidsföljden, emedan han nu börjar bestrifwa Kristi lidande, hwartill denna text är en inledning. Johannes i kap. 12, säger att det war sex dagar före påst. — I detta, det sista qwartalet, så wi betrakta Jesus, Guds Lam, i hans försoningslidande. Wi se i närwarande text huru fienderna sökte efter att döda honom. Den första swärigheten, som de måste öfwerkomma, war att gripa honom. De blefwo häri uppmuntrade af en af de tolf näml. Judas, som för en wiß summa lofwade att bistå dem. Han synes blifwit ledd till detta onda beslut af förargelse genom smörjelsen i Bethanien, emedan den ej såldes och gafs till fattigkasjan, som han hade om händer.

2. Parallellställen. Matth. 26: 6—16; Joh. 12: 1—11.

3. Frågor. Hwar finna wi Jesus enligt denna text? Hwad är det stora ämne som nu kommer att afhandlas i detta qwartal? Hwad war det Jesu fiender sötte efter? Huru blefwo de uppmuntrade? Hwad synes hafwa retat Judas till denna onda handling? Hwarom handlar denna text?

Hufwudtext: Det hon kunde, det gjorde hon. Mark. 14: 8.

Ämne: Huru bewisa wi vår kärlek till Jesus?

I. Jesu fiender bewisa hat. (v. 1, 2).

II. Jesu sanne wänner bewisa kärlekstjenst (v. 3—9).

III. Jesu saste wänner bewisa förräderi (v. 10, 11).

A. Anm. B. 1, 2. "Efter två dagar". Det är sedan Jesus hade hållit det föregående strafftalet och de ej kunde snärja honom med

*) Den hjelpreda wi följa har ej ännu ankommit för sista qwartalet och wi få derför denna gång utgifwa blott ett kort utkast.

sina frågor. Då begynte de rådslå på allvar, huru de skulle bäst kunna döda honom. Två dagar före påsta war det som Judas kom till dem och erböd sin tjenst. "Påsta och fötebrödshögtiden". Påsta eller passah hölls den fjortonde dagen i månaden Nisan (April) och sedan warade oskrade bröds högtiden till och med den 21. (Se 3 Mos. 23: 5, 6). Denna högtid firades till minne af utvandringen ur Egypten. (Se 2 Mos. 12 och 13 kap.) "Swil-ligen", det är med list, ty de woro rädda för Jesu wänner från landsorten och beslöto derföre att uppskjuta till efter högtiden. Det war deras första plan, men den ändrades, sedan Judas kom i deras råd. Dock det war Gud s Råd, att Kristus skulle, såsom det rätta påstalammet, dö för werldens synder. — B. 3—9. "Spetslste Simons hus". Denne hade blifwit bodad från sin farliga sjukdom och derför wisar han sin kärlek till Jesus och gör en måltid. Martha war der och på sitt wanliga sätt passade upp, dock nu utan knut. Hon hade nu lärt att älska, derför att hon war älskad. Lazarus war också der wid bordet. Säkert satt han midtför Jesus och med kärleksblickar stå-dade på honom, som nyss befriat honom ur dödens wåld. Men nu stola wi se på Maria, huru hon tjenar sin läre mästare. Hade hon wid Jesu fötter druckit ur kärleken brunn, nu flödar kärleken öfwer. Hvad kan hon göra? Hon erinrar sig ett kärlek med kostelig balsam och stundar efter det; men ger sig ej tid att af-tagta försorglingen utan bryter halsen af flaskan och utguter dess wälluktande innehåll öfwer Jesus. "Mardus" war en wälluktande wäxt, måhända slägt med vår lavendel. O hwilken lärdom! Kärleken är fristoftig, den offerar sig helt och utan falskhet. — "Hwarefter förspilles". Så tänkte Judas och så förledde han andra att tänka. Så ser mången saken nu. Det som göres för Kristi sak, kallas förspildt. Det är en olycksalig sparsamhet, om man undandraget honom något. "Tre hundra penningar", omkr. 50 dollars. "Gifwit de fattiga". Många tala om att gifwa de fattiga, när det är fråga om Kristi sak; men de gifwa ingenting själfwa, hwarken till det ena eller andra. "Båto illa" eller gåfwo sitt minnöje tillkänna. — "Båt henne med frid". Lycklig hon, som hade en sådan förswarare! Han kan rätt bedöma hennes gerning. Icke förspillning, utan en god geering fallar han det. "Wig hafwen I icke alltid". Som wille han

såga: när jag är borta, stolen I önska hafwa mig tillbaka, att I måtten tjena mig; men då stolen I ej kunna. Ad huru ofta få wi ej förja öfwer försummade kärlekstjenster. — "Det hon kunde, det gjorde hon", mot en döende vän; ty hon har gjort det "till min begrafning". Hon har kommit på förhand, ty sedan skall hon ej kunna, emedan jag skall uppstå innan hon kommer. Maria gjorde hwad hon kunde, men wiste ej hwad hon gjorde. Göra wi hwad wi kunna? — "Swar detta evangelium predikadt warber". Wi se här att Kristus will att evangelium skall predikats. Härigenom skall ett ewärdeligt minnesmärke resas öfwer hennes kärleksegenning. — B. 10, 11. "Judas gick bort". Icke samma dag, men han öfwerlade med sig själf och djefwulen hjälpte honom. Tänk så liten werkan Jesu ord om Maria hade på honom. Man tyder att de borde alldeles förkrossat hans hjerta; men nej, han blef hårdare. — "De lofwade honom tretio silfwerpenningar", omkr. 15 dollars. Han sökte sedan lägligt tillfälle att utföra det utan buller eller så att han skulle synas hafwa något dermed att ställa. Han wille gälla som en lärjunge bland de andre.

B. Frågor. I. Swilken högtid war nu nära? Hwaraf kom namnet? Hwad sökte de öfwerstepresterna efter? Hwad fruktade de? När mente de bästa tiden wara? Hwems råd gick dock i fullbordan?

II. Hos hwem gästade Jesus i Bethanien denna gång? Swilka woro der närvarande? Hwad gjorde Maria? Hwad tyckte somliga derom? Huru förswarade Jesus henne? Hwad stola wi lära af hennes beten-dande?

III. Hwad werkan hade Jesu bewekande tal på Judas? Till hwilka gick han två dagar före påst? Hwad öfwerenskommelse uppgjordes dem emellan? Huru förhöll Judas sig sedan?

C) Lärdomar.

1. När fienderna wakta på tillfälle att förderfwa Kristus, låtom oss akta på tillfälle att wisa vår kärlek och trohet emot honom.

2. Låtom oss lära en sådan frimodighet, att wi hänga wid Jesus, om än hela werlden öfwergifwer honom.

3. Det finnes många judebröder, som illa bedöma de kristnas gerningar; men Herren dömer en rätt dom.

4. Det janna wärdet af våra gåfwor räknas efter den inwärtas bewetelsegrunden och ej efter utwärtas anseende.

5. Det fattas ide tillfälle, utan wilja att göra godt.

6. Tag dig tillwara för de ogudaktigas anslag, kom ej i deras råd.

7. En usel winst gör den som säljer sin Frälsare.

8. Dwinnan gjorde hwad hon kunde. Judas och. — Hwad göra wi?

Tillkännagifwanden.

Konferensmöte. Minnesota-konferensen sammanträder, enligt beslut, i swenska lutheriska kyrkan i Eagle Lake, Otter Tail co., Minn., tisdagen den 10 Oktober och öppnas mötet med högtidlig gudstjenst kl. 1 e. m. Diskussionsämne: Orsaker till det stora affall, som är rådande inom den kristna kyrkan, och botesmedel deremot.

Lake City, Minn. i Sept. 1882.

E. A. Lindholm, konf:3 sek.

Westra missionsdistriktet af New York-konferensen håller, om Gud will, sitt nästa missionsmöte i Titusville, Pa., den 26 och 27 Sept. och börjas det kl. ½ 8 på aftonen den 26. Samtalsämne: 1 Art. i Augsburgeriska Bekännelsen.

E. O. Sultgren.

Smoky Hill missionsdistrikt håller sitt nästa möte efter skolfesten den 4 Oktober i Lindsborg. Diskussionsämne: Doppelsen.

A. M. Le Beau, dist. sek.

Östra distriktet af Iowa-konferensen håller sitt nästa möte i Bergholm och börjas det tisdagen den 26 September kl. 7 e. m. Samtalsämne wälfes wid mötet. Stjuts möter i Ottumwa.

E. G. Widén.

Clay Center-distriktet af Kansas-konf. håller sitt nästa missionsmöte i Swedesburg, Clay Co., Kansas.

Mötet börjas d. 26 Sept. kl. 10 f. m.

Samtalsämne: Rom. 8: 1, 2.

N. Ohlund.

att högtidligt inwigas. Högtidligheterna taga sin början kl. 10 f. m. och fortsättas hela dagen. Tal på swenska och engelska komma att omwexla med sång och musit. På qwällen iakumineras skolhuset och parken. Gemensam middag och qwällsmat serveras mot billigt pris i skolans matsal. Pastorer och andra wänner från nära och fjerran äro wänligt inbjudna att närwara.

C. A. Swensson, Dir. ordf.

Då man ide oaktadt många och allwarliga försök lyckats erhålla den önsade billiga passagerare-afgiften för en resa till Texas, håller Kansas-konferensen af stand. ev. luth. Augustanasynoden sitt nästa möte i Kansas City, Mo., der det tager sin början d. 17 näst. Okt. kl. ½ 8 e. m., då högtidlig gudstjenst hålles.

Som många wiktiga göromål föreligga till konferensens rådplägnings och beslut, uppmanas pastorer och församlingsombud att så mangrant som möjligt infinna sig samt i god tid derom underrätta pastor loci, J. B. Keander (1620 Jefferson str.)

Den 1. t. half fere komiteen består af past. A. B. Dahlsten, E. A. Fogelström och E. B. Westling.

C. A. Swensson, sek.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, weckotidning för kyrkliga underrättelser, Lärofrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertednad till \$1.60. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantfamiljare lemnas hwart 7:de ex. gratis.

Benningar kunna sändas i registrerat brie, "Money Order" eller "chec" (wexel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. B. B. Belinder, Kristianstad, Åsum.

Breförbrände prenumeration adresseras till

E. G. Thulin.

B. D. Drawer 379. Moline, Ill.

Alltröbranderedaktionen af Aug. o. M. i s. insändes till Prof. T. N. Hasselquist, Rod Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Wikstrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Inwignings-fest. Den 4 näst. Okt. kommer, mill Gud, Bethany Academy i Lindsborg, Ka.,

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

G. A. Hasselquist och E. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 27 September 1882. Nr 39.

Dryckenskap,

är den en sjukdom eller ett brott?

Utan vidare utredning af denna fråga, huru wille du, t. läsare, beswara den? Förmodligen skulle de, som sjelfwa äro älskare af stark dryck eller önska förswara andra, förklara att dryckenskapen är en sjukdom. Och nog kunna skäl uppsökas till ett sådant swar. Redan bibelordet uttalar den sanningen: "det som är födt af kött, är kött", det vill säga, barn ärfwa den förderfwade naturen, hwartill hörer all begärelse och deribland äfwen rusdrycksbegäret; det kan således sägas ligga i naturen såsom ett sjukdomsämne. Men än mer, de lustar och begärelser, som blifwit mäktiga och herskande hos föräldrarne, till och med hos endera, fäder eller mödrar, gå öfwer till barnen med större styrka, utom det att intrycket på äfwen de späda barnen af föräldrars umgänge, ord och gerningar sätter i rörelse dylika begärelser under barnens uppväxt. Barn, som födas af lastbara föräldrar och wäxa upp under deras inflytelse, bära inom sig — det måste medgifwas — en hotande eld, hwilken såsom ett förstörande element inom menniskan söker taga hennes wilja och alla krafter i

sin tjenst. Kommer nu dertill, att denna synd, dryckenskapslustan, utöfwas, så att den blifwer en wana eller rent af till en "andra natur", då blifwer wiljan så förslappad och krafterna så medtagna, att menniskan ej "rår med sig sjelf", utan måste gå dit lustan bjuder och göra hwad den fordrar. Huru många olyckliga exempel härpå hafwa icke ofta kommit för våra ögon. Men är då icke detta en sjukdom, så mycket mer som den i betydlig grad är ärfd? Wi kunna wisst medgifwa att så är och att det kan gå så långt, att de olycklige icke kunna besegra sin wana, utan synas helt hemfallna åt böden, utan hjelp och utan hopp. Skriften säger: "Fäderna hafwa ätit sura windruswor och barnens tänder äro deraf ömma wordne". Wår Augsb. Bekännelse kallar synden i allmänhet en sjukdom, men säger också att "den fördömer och medför ewig böd", dermed den också gör menniskan ansvarig för sin synd såsom hennes egen skuld. Den ömhet man i våra dagar hyser för brottslingen och de stora fikonalöf af ursäkter man håller framför sjelfwa mördaren, gör det nödwändigt för oss att eftersinna, huru wi böra betrakta drinkaren, ty klart är, böra wi anse honom allenast för en stackars sjukling,

måste vårt förhållande emot honom blifwa af en annan beskaffenhet, än om wi nödgas hålla honom för en brottsling.

Wi hafwa wisat, att der äro grunder för påståendet att dryckenskapen är en sjukdom, till följe af det medfödda af äfwen lustan dertill och styrkan af denna lusta under särskilda förhållanden. Men wi måste dock redan här förneka, att dryckenskapen blott är sjukdom. Wi medgifwa, att segern öfwer begäret blir under nämnda omständigheter både swårare att vinna och behålla; men wi kunna icke medgifwa att människans frihet blifwer så helt och hållet tillintetgjord, att hon icke kan blifwa herre öfwer begäret; och följer hon rusdrycksbegäret och blifwer sålunda dess frivillige eller owillige slaf, — hwem wägar påstå att hon är utan skuld eller obrottslig. Wisst äro de brottslige, som hjelpa drinkaren utför branten såsom medsupare och utprånglare af den giftiga waran — de äro i sanning brottslige; men med drinkaren går det som Skriften säger: "hwar och en skall dö för sina missgerning och hwilken som sura winbruswor äter, honom skola hans tänder ömma warda" (Jer. 31: 30).

Desutom har Gud gifwit människan ett ofwifligt medel emot dryckenskapen så wäl som emot andra synder, och det är det heliga ordet, hwarigenom han och skänker sin helige Ande och genom honom renar och förnhar den inwärtas människan, och uti henne får då äfwen slafwen en fridsman, som lik David kommer i Herrens Zebaoths namn och derföre förmår neblägga rusdrycksbegäret och frestelsen dertill, såge han och ut som en wäldig Goliath med en hel skara af bittra fiender i had och hæl ef-

ter sig. Att kämpa med naturliga krafter och en bestämd wilja kan underkastadhet rädda till att undanröjda den faran; men der denna utväg icke förslår, — såsom den i grunden icke gör — och den olycklige drinkaren försummar att gå till "brunnen emot alla synder och all orenlighet" eller att använda till stadig kamp de hjälpekrafter han der kan hemta; en sådan är icke blott sjelf styldig och brottslig med afseende på sin stötesynd, utan hans brott blifwer så mycket större, som han föraktat frälsningsmedlet. "Efter du hafwer förkastat Herrens ord, har och Herren förkastat dig". Detta å ena sidan, och å den andra: "allting förmår jag genom Jesum, som mig mäktigan gör".

Redan af det sagda synes att dryckenskapen är icke blott en sjukdom, äfwen om åtskilligt af en sjukdoms art och natur finnes hos den, utan ett verkligt brott. Döm trädet efter dess frukter. Är det ens möjligt att uppräknade de olika slagen af brott, hwartill dryckenskapen varit den närmaste orsaken? Ställes upp för drinkarens ögon en tiotusendedel af de brott af alla slag, hwartill dryckenskapen varit den närmaste och till och med den enda orsaken, hwilken gräslig syn skulle det icke vara? Hwilka härar af mördade, supkamrater, makar, barn m. fl.; huru många ättenskap hafwa icke blifwit förvandlade från åtminstone jordiskt lyckliga hem till de olyckligaste hål, eller från himmels förgårdar till helweten; huru många människor hafwa icke derigenom beröfwats sin mänskliga natur och öfvergått till djur, wilda djur, och wärre än de? Men hwem kan måla efter verkligheten? Ingen tankkraft räcker hertill; icke ens den lifligaste fantasi för-

flår att teckna djupet och widden af dryckenskapens elände. Är det icke ett brott att vara drinkare? Och drinkaren är skyldig i alla sina ogärningar från början till slut. Han wet från början den starka dryckens verkningar — och tager den likwäl! Han ser dessa verkningar rundtomkring sig, dag efter dag — och fortsar likwäl att dricka!

Gifwa wi nu att på Guds ord om denna sak, så skall det blifwa oss klart, huru Gud sjelf dömer i denna fråga, och på den domen beror dock omsider allt. Alltid har wäl dryckenskap funnits, men aldrig i en sådan grad och så allmänligen som i våra dagar, och der till genom bruket af så förstörande och förgiftade drycker som nu. I vår Frälsares tid fanns wäl dryckenskap, men af Ap. G. 2: 15 kan man sluta, att den undwel dagens ljus och öfwarbes om natten (1 Thes. 5: 7). Det oaktadt uttalar vår Frälsare de allwarliga orden i Luk. 21: 34: "Wakten eder, att edra hjertan icke förtungade warda med swalg och dryckenskap och med detta lefwernets omsorg, så att den dagen icke kommer eder för hastigt upå". Här äro på ett gripande sätt tecknade följderna af dryckenskapen både för detta lifwet och det tillkommande.

Thuru orden gälla för alla tider, utgöra de dock derjämte en profetia om beskaffenheten af den tid, som föregår den yttersta dagen, och kanske derföre just handlar om beskaffenheten af vår tid. Af apostlabrefwen behöfwe wi endast erinra om ett par ställen, som klarligen wisa apostlarnes tankar och Guds dom genom dem om dryckenskapen. I Gal. 5: 21 ställer aposteln i raden af "föttets gerningar" tillsammans: "afund, mord, dryckenskap, fräskeri" och

förklarar, att "de, som sådant göra, icke skola ärfwa Guds rike". Måste då icke dryckenskapen wara ett brott emot Guds ord och lag och således inför Gud? Samma dom uttalar Paulus i 1 Cor. 6: 10.

Härmed torde det anses bewisadt, att dryckenskapen är ett brott äfwen inför menstlig och borgerlig lag, men bestämdt inför Guds domstol. Derföre handla de emot bättre wetande och synnerligen emot ett waket samwete, som wilja förswara drinkaren för hans brott, genom att söka framställa hans tillstånd blott såsom en sjukdom.

Men nu några ord i sammanhang härmed. Är dryckenskapen ett brott, och är drinkaren en brottsling, så är dock icke dermed sagdt, att han är ensam om sin synd. Att rusdryckessfabrikanter och frögare hafwa en stor andel i brottet, dryckenskapen, är icke swårt att se. De söka och göra sina nästen så behagliga och lockande som möjligt. Men hwad skola wi säga om samhället, — en stad, ett county, eller en stat — som först tillåter tillverkning och försäljning i huru stor skola som helst; men när nu någon dricker sig drucken i något af de lagliga dryckeshusen, och så uppför sig oanständigt eller begår ett mindre eller större brott, så griper då samhället drinkaren och straffar honom! När någon faller till följe af en söndrig trottaar (sidewalk) och bryter en arm eller ett ben, så kan staden tvingas att erlägga en betydlig stadessumma, emedan den icke tillhållit sina innerwånare att hålla sina ting i ordning; borde icke samhället sammalunda ersätta den skada, som dryckenskapen förorsakar, då det, i stället att förhindra, befordrar anledningen der till? Dessa betraktelser föra oss wäl

utöfwer vårt egentliga ämne; men det är icke för mycket att erinra om delaktigheten i och uppmuntran till de många brott som ligga innefattade i ordet dryckenskap. Wisserligen får samhället betala, genom förderfwande af dess uppväxande ungdom, genom byggande af fängelser, underhållande af embetsmän, förande af ostäligt dyrbara rättgångar, upprättande och stötande af stora fattighus, hospitaler för wansinniga m. m. och framförallt genom ofriben på gatorna och i husen samt seder-nas förwiltande. Uppenbarligen är detta förfärande stor betalning å samhällets sida, under det de egentligen skyldige icke allenast gå fria, utan förwilda rikedomar på den hemsta affären. Det är på tiden, att man genom bestända lagar och dugliga embetsmän söker sätta en dam för det onda.

Slutligen intaga wi och rekommendera till uppmärksam genomläsning ett par stycken ur "Hemlandet". Det första framställer i korthet en af Sveriges anseddaste, så wäl som äldste läkares, medicinalrådet M. Hufs' åsigter i superrifragan. Han har nyligen utgifwit ett arbete "Om dryckenskapen", i hwilket han betraktar rusdrycken såsom ett gift. Den verkas såsom sådant först i det den orsakar plötslig död (under 40 år hafwa i Sverige minst 2,072 personer aflidit såsom följd af rus), vidare genom att föranleda till olycks-händelser (hwarje år lära i Sverige cirka 2,000 dödsfall af olycks-händelser inträffa och i flertalet af dessa är ruset medverkan-de), än vidare genom att föranleda själfmord (öfwer $\frac{1}{4}$ af själfmorden hafwa haft rus eller rusdrycker såsom grundorsak), fullerigalenskap (författaren behyfer denna hiftliga sjuksdom med

några erfarenhetsfall ur sin praktik), förståndsrubbningar, förwärrande af andra sjuksdomar (i synnerhet mag-sjuksdomar och yttre skador, som gerna hos drinkaren föranleda "ros"), att nu icke tala om de moraliska och religiösa skador som medfölja dryckenskapen. Förf. bekämpar "måttlighetsuperiet" (det är wäl att märka hufvudsakligen bränwinsuperiet, som hans angrepp gäller), han menar att begäret efter supen i och för sig är olycksbringande, enär gränsen emellan lagom och för mycket icke kan på förhand bestämmas och den supandes egen känsla är ett ofta bedragande mått. Öfvergången är så lätt, att drinkaren har alltid warit först måttlighetsupare; måttligheten innebär fröet till omåttlighet.

Det andra stycket uppvisar sammanhanget emellan dryckenskap och wansinne, och lyder så: Närmast torde den druckne wara att jemföra med dären. Han wet mången gång icke hwad han gör. Samhällets förpligtelser mot andra samhällsmedlemmar bjuda omwiltorligen att inspärra dären, som är wädlig för andras säkerhet. I någon ringa mån har jemförelsen wunnit erkännande genom drucknes häftning af polisen. Men otaliga samhällswädliga drinkare gå dock lösa och utgöra en stående fara i hemmen ej mindre än på gator och wägar.

Dock är det en skilnad. Wansinne påkommer en person ofriwilligt, medan själfwa handlingen att berusa sig alldrig kan frikännas från att wara en friwillig handling, hwarigenom en person gör sig till en samhällsfara.

Och hwad wi häraf till sist komma till, är frågan, huru samhället kan stå till swars med att sätta sin godkännan-

de hallstämpel på en handtering, hvil-
ken går ut på att skaffa det medlemmar,
som äro en fara för de öfriga. Vi på-
stå, att tanken på de många mord, som
begås under rusjets inflytande, utom all
annan misshandel, tvingar på samhäl-
let såsom en pligt att förbjuda handeln
med spritvaror.

Jowa-konferensens möte

i Clinton den 6—9 Sept. 1882.

Jowa-konferensens senaste möte hölls
i den stora och vackra staden Clinton
vid Mississippifloden. Mötet var väl
besökt af konferensens pastorer, ty blott
fyra af dem woro frånvarande, förhin-
drade genom sjukdom o. s. w. Och
dock ligger Clinton ganska långt borta
från konferensens öfriga församlingar
och arbetsfält, så att vår församling
derstädes hittills mestadels wårdat
från vårt läroverk i Rock Island samt
af Illinois-konferensen. Blott en for-
tare tid hade denna församling sin egen
lärare; hon behöfwer dock egen lärare
igen, och det är att hoppas att hon så
skall få. Mötet var uppbyggligt och
vi hoppas att det skall wara till nytta
och målsignelse för konferensen och för-
samlingen, såsom det ju syntes wara
efterlängadt och välkommet för oss al-
la. Församlingsombuden woro dere-
mot få, endast fem, troligtwis för den
långa vägens skull. Deremot hade vi
glädjen att hos oss se 5 pastorer från
Illinois samt past. Telleen från Den-
ver, Col. Till synnerlig uppmuntran
och ledning war det välkomna besöket
af synodens president. Vi behöfde det-
samma och wårderade det afwen, ty vi
äro verkligen i behof af någon äldre
och erfaren lärare i vår midt.

Konferensmötet började på onsdags-
aftonen den 6:te Sept., då konf. ordf.
pastor Siljeström höll predikan öfwer
Rom. 12: 21 med predikoämnet: Det
är för en kristen swårt, men både möj-
ligt och angeläget att hålla frid med al-
la menniskor. Följande dagarne i we-
kan höll konferensen sina förhandlingar,
om förmiddagarne efter morgonbönen
de löpande göromålen och på eftermid-
dagarne diskussion öfwer ämnet: det
kristliga sabbatsfirandet. Twenne pre-
dikningar höllos hwarje dag, en på ef-
termiddagen mellan kl. 2—3 och en på
aftonen kl. $\frac{1}{2}$ 8—9. På aftnarne war
den prydliga och stora kyrkan ganska
väl besökt och fylld; men på dagarne
woro många, troligtwis genom arbete,
förhindrade att wara närvarande. Be-
går efter Guds ord, nitälskan om Guds
rike samt tillgifwenhet och kärlek för
konferensen kunde man dock warseblifwa
hos många af församlingens medlem-
mar.

Bland de löpande göromål, som kon-
ferensen behandlade och fattade beslut
om, märke wi:

1) Petitioner från församlingar.

Församlingen i Algona hade omor-
ganiserats och begärde inträde i konfe-
rensen och synoden.

Församlingen i Mt. Pleasant hade
ock samma begäran.

Då dessa båda församlingar infända
till konferensens sekreterare nödiga hand-
lingar äro de i konferensen upptagne.

Församlingen Bethel i Sac Co. be-
gärde penningehjelp af konferensens
församlingar för att kunna betala sin
skuld på kyrka och presthus; hon rekom-
menderades också till erhållande af hjelp
till sin kyrkostulds afbetalande.

Kyrkorådet i Stantons församling

anhöll genom en skrifvelse, att konferensen wille bilägga wisja swårigheter derstädes. En komité af synodens president, konferensens ordförande, past. Erlander och Mr J. Wallin från Bethesda tillfattes för detta ändamål.

2) Missionen.

A) Med anledning af ordförandens rapport beslöts:

a) Att konferensen kallar past. Olander att arbeta på missionsfältet 3 månader.

b) Att pastorerna Bihlgren och Ahlqvist kallas för 2 månader hwardera till detta arbete.

c) Att deras lönewillkor blifwa 50 dollars i mån. och fria resor.

d) Att deras verkningsskrets anordnas af missionsstyrelsen.

e) Att om dessa pastorer icke kunna antaga denna kallelse, missionsstyrelsen med det snaraste anstallar en respredikant för att arbeta på missionsfältet inom norra distriktet intill nästa konferensmöte.

f) Att likasom förlidet år en summa efter 30 cents per kommunikant bestämmes såsom bidrag till missionens bedrifwande.

B) Med anledning af samma rapport beslöts äfwen, på det att konferensen måtte få en noggrannare kännedom om verksamheten i våra vakanta församlingar,

a) Att de församlingar, hwilka en längre eller kortare tid betjenas af lekmän — kateketer eller studerande — skola derom underrätta konferensens ordförande;

b) Att sådan församling, som är i behof af arbetare och wet ingen att kalla, må hänwända sig till ordf., som skall waka deröfwer, att des behov så widt möjligt är tillgodose;

c) Att de som betjena någon vakant församling skola rapportera till konferensens ordf. om sin verksamhet.

C) Med anledning af synodens presidents framställning om våra landsmäns nöd och elände i Utah, samt synodens missionsverksamhet derstädes, uppmanades hwarje pastor att anställa åtminstone 10 personer, som betala minst 5 dollars hwardera till denna mission. På söndagsaftonen upptogs i Clintons församling en sådan subscription och antecknade sig då öfwer 20 personer.

3) Barnhemmet och Seminariet.

a) Mr. G. E. Peterson från Fremont inwaldes i barnhemsdirektionen i den aflidne direktörens plats.

b) För att betala barnhemmets skulder för uppsättning af kreatur och redskap samt kunna möta löpande utgifter, såsom till personalens aflöning, bygande af nödiga uthus o. s. w. beslöts att barnhemsstyrelsen föranstaltar, att en insamling göres i höst i alla våra församlingar, och att en kollekt upptages inom dem på tacksågelsedagen.

c) Med afseende på seminariet beslöts, att denna anstalt skall hafwa till mål att utslutande uppfostra flickor, samt att konferensen tackamt antager past. Sundbergs anbud om husrum och uppdrager åt direktionen att kalla lärare, för att om möjligt öppna skolan i höst.

4) Årsliga tidningar och frågor.

1) Om Augustana uttalade konferensen ånyo sin önskan, att lexbladen för söndagsskolan utgå, och att tidningen i stället komme att innehålla mera ledande artiklar af theologiskt och exegetiskt natur.

2) Om Bethania beslöts, att tidnin-

gen utgifwes under nästkommande år i samma format och lyfte som i år.

3) Med afseende på **representationsfrågan** fattades följande beslut: a) Att konferensen i denna fråga instämmer i synodens opinionsyttring till konstitutionskomiteén wid synodalmötet i Alto-na.

b) Att konferensen föreslår och uttalar såsom sin önskan 1) att pastorernas ordination såväl som disciplin må tillhöra synoden i sin helhet och icke konferenserna.

2) att synodens konstitutions 1 kap., 3 art. § 1 får följande lydelse: Denna synod skall utgöras af alla de pastorer och församlingar, som stå o. s. w.

4) Med afseende på **handboks-förslaget** beslöts: Att past. Forsander får i uppdrag att till nästa konferensmöte komma med anmärkningar öfver förslaget, och att konferensen tager detta i allvarligt öfvervägande.

Nästa möte hålles i Moingona och börjar 2:dra tisdagen i Febr. 1883 kl. 7 e. m.

Diskussionen war lärorik och rörde sig omkring några teser, som past. Erlander på uppdrag hade författat. Men då blott 2 eftermiddagar användes till diskussion, kunde ej alla teserna behandlas wid detta möte, hvarför diskussionen öfver dem fortsattes wid nästa konferensmöte. Äfwen hölls pastoral-konferens på fredagsaftonen, då pastorererna broderligen samtalade och rådgjorde med hwarandra.

På söndagen höll past. Forsander fristetal och past. E. Carlsson en allvarlig och anslående högmessopredikan öfver dagens text, hwarefter församlingen och dess gäster firade Herrens heliga nattward. På söndagseftermidda-

gen invigdes församlingens kyrka till ett Herrens tempel, hwarwid past. Telleen höll ett tal öfver Markus 11: 17 och synodens president, biträdd af konferensens pastorer, förrättade sjelfwa invigningsakten, hvarpå följde en engelsk predikan af past. Johnston och ett offer på \$36.00 till betäckande af kyrkans skuld. Kyrkobygget började år 1873, och biträdde dåvarande stud. Sandström församlingen genom att hos stadens amerikaner insamla medel till detta wigtiga företag. Kyrkan är omkring 90 fot lång och 45 fot bred. Detta år hade hon erhållit en gansta fin och smakfull freskomålning, utförd af herrar Norling & Lundahl i Moline, Ill. Särskildt anslående är den sköna altartaflan, som föreställer Jesus i Getsemane. Må hon ständse predika för församlingen om Jesu lidande och ångest, då han bar våra synder. Såsom Herren sjelf behöfde och emottog himmelsk tröst, så önska wi att detta tempel och dess altare måtte blifwa ett tröstens och hugswalelsens rum för mången nådehungrig själ!

På söndagsaftonen höllos några kortare tal och afftedshelningar, och wi begåfwo oss till våra hem och arbeten. Herren gifwe oss efter alla våra möten på jorden ett saligt möte i den sabbats-hwila, som wäntar Guds folk.

Bethesda den 14 Sept. 1882

N. Forsander, konf. sekr.

— Den widtberyttade "Frälsningsarmeen" håller på att få sig en medtäf-lare i ett nytt sällskap som kallar sig "den kristliga armeen". Det har redan 30 stationer i England. Det som sätter detta nya sällskap i rörelse är läran om "Kristi andra tillkommelse".

Våra kyrkliga tidningar.

Läsarne erinra sig, att jag alltjemt förordat en sådan plan för synodens tidningar, att synoden borde ega dem och beförja deras utgifwande, på det de äfwen skulle tillhöra alla, omfatta det hela och sålunda försäkras ej allenast om en allmän läsnings, utan också om flera arbetare i dem, jemte andra förmåner. Kändes då behöfvet af en ny tidning med ett eget arbetsfält — och detta kunde lättast gifwa sig tillkänna wid synodalmötena — kunde ju synoden besluta om en sådan. Dermed skulle ett gemensamt intresse väckas och stärkas, partibildningar motarbetas och "det ena sinnet" vinnas. Iowa konferensen har dock wid sitt sista möte i Clinton beslutat om sin tidnings fortsättning, hvar till den haft fullkomlig rätt. I berättelsen här öfwanförelse om mötet äro inga skäl uppgifna för beslutet, ehuru de naturligtvis förekommit wid öfverläggningen. Men en insändare till Heml. om frågan framställer skäl, som ej äro grundade, och gjorde det mig ondt att se dem hysa af någon. Det ena är, att jag väntade det såsom en lydning att konferensens blad skulle upphöra. Jag har aldrig begärt någon annan lydning än mot öfvertygelse och har derföre alltid uppgifvit skäl för att dermed öfvertyga, och när det i detta fall icke lyckats mig, var ju konferensens beslut en lydning mot des öfvertygelse och derföre alldeles rätt och i sin ordning. Det skälet, att fattigdomen hos folket skulle vara anledningen till ett nytt blad hålles i mina ögon icke stånd. Ty fattiga hålla äfwen Aug. o. Miss. och betala äfwen. Det skälet är desutom emot Insändarens både ståndpunkt och bewis,

i det det är mer än tydligt, att kan man icke hålla Aug. o. Miss. emedan den är för dyr, kan man än mindre hålla båda, och uttränges således den mindre den större.

Den önskan i konferensens beslut, att Aug. o. Miss. skulle innehålla mera "dogmatiska" och "exegetiska" artiklar kan jag icke tillmötesgå mer än hittills. I alla händelser böra de lärda uttrycken öfversättas, för att icke afskräcka våra läsare — artiklar rörande lärofrågor och bibelutläggning. Jag har hittills sökt att utreda sådana frågor, som jag ansett vigtiga och böra kännas af de kristliga läsarna, dels för att införa dem i sanningen, och dels för att förvara dem för de många afvägarne. Meningen har varit att göra tidningen så omvexlande som möjligt.

Swad åter utredningen af söndags-skoltexter beträffar, så hafwa tackfälgelsebref från flera håll ingått med afseende på den. Pastor Peters, som skött det bestyret, är en af de mest erfarne och nitiska söndagsskol-arbetare ibland oss, och wi hoppas, att han fortsätter sitt arbete åtminstone till årets slut. Klart är, att söndagsskolverksamheten icke heller stötes med någon slags enighet och likhet i församlingarne, ehuru enhet äfwen der wore god. På många ställen, i synnerhet i städerna, begagnas de s. l. nationella s. skoltexterna. De hafwa den stora förmånen att de genomgå en hel bibelbok i ordning, men det gör att de intet afseende fästa wid våra högtider. Att genomgå våra evangelier är efter år både i predikningar och s. skolorna tror jag ej är bästa sättet. Kunde nu en gemensam plan i afseende på bibelundervisningen påfinnas och antagas, så behöfde wi en dubbel utred-

ning af hwarje s. skol text, en för lärare och en annan enkel för lärjungarne. Den förra borde hafwa sin plats i Augustana och den senare i Barnvännen. Denna fråga är wigtigare än man föreställer sig och borde snart komma till en bestämdare lösning. Den konferens gjorde en god ting, som kunde uppgifwa ett utförbart förslag; det bör icke längre blifwa wid det nuwarande söndrade. Möjligen skall Augustana försöka hjälpa till wid uppgörande af något förslag.

Läsarne kunna af hwad förut och denna gången är sagdt — och jag önskar de wille lägga det på hjertat — finna att jag arbetat och arbetar för ett mål, nämligen för ett samarbete, ett allas intresse för alla och i allt, dermed och en gemensam ansvarighet. Jag har derföre talat och skrifwit för blott ett college inom synoden, under det de sarskilda konferenserna böra upprätta inom sina områden undervisningsanstalter, der den allmänna bildning, som den uppväggande ungdomen behöfwer, kan meddelas. På detta sätt böra wi kunna erhålla ett wäl försedt college, det wi aldrig kunde, om wi wille begynna ett här och ett annat der. Sak samma med våra tidningar. En tidning för hwarje andligt arbetsfält wore nog för vår läsande allmänhet och våra författarekraster. På detta sätt skulle allt blifwa ett samarbete för det hela och så förtroendets och kärlekens starka hjording fring hela samfundskroppen. Då wore utfigt till ett kraftigt framåtgående på alla områden och är det hwad jag wet wi alla önska. Om jag felat i mitt wittnande härom och arbete härför, så horde det ursäktas. Skulle sanningen så småningom wisa sig wara på min sida och de sorgliga frukter träda i da-

gen, som jag anar och som redan synas i knopp, will jag wara utan skuld.

Och härmed nedlägger jag pennan i den frågan; sedan jag uttalat min mening, må det wara nog. Jag hör icke till dem, som kiswa och kämpa för att winna. H.

Suckar från Sodom, framförda af eder missionär.

VI. Mrs Mary Ann Angell Young.

Att för Augustanas läsare framlägga en dödsnotis öfwer en person, hwilkens namn de aldrig förut hört, torde wäl wara något wägbadt, men jag är dock wiss, att det denna gång skall låta sig göra. Om ofwannämnda qwinna kan man med skäl säga, att hon varit en korsdrageriska fastän i sitt slag. Icke har det varit Jesu kors hon tagit på sig; men detta satans kors, som tryckt hennes skuldror, har i sanning varit tungt nog, isynnerhet som hon nödgats bära det alldeles i egen kraft.

Mrs M. A. Young, hustru till den beryktade mormonfursten Brigham Young, dog i Salt Lake City den 27 Juni detta år wid 79 års ålder. Hon blef gift med B. Young 1834 i Kirtland, D. Han war då enkling med två barn och hade i orten allmänt det ryktet att han ej wille arbeta, så widt han möjligtwis kunde slippa. Hustrun måste de första åren underhålla familjen, både sina egna barn och styfbarnen. Men hon war honom innerligt tillgifwen. "Hon gaf honom ett ärligt, trofast qwinnohjerta och älskade honom i hans ringhet och fattigdom lika försakande som uti hans rikedom och anseende sedan han blifwit ledare för mormonkyrkan", säger en af hennes wänner.

(Att det war försakande att älska honom i hans framgångsdagar må ingen förundra sig öfver). Hon har till namnet varit enka sedan 1877, då B. Young dog en hastig död, men i själfwa verket war hon enka redan innan mormonerna 1847 anlände till detta "Zion". Th Young tog redan under wistelsen wid Council Bluffs en af Joe Smiths "himmelsta hustrur", som war gift med en annan man, ifrån denne och satte bredwid (?) sin lagliga hustru. Hon fick sålunda ganska tidigt smaka de bittra frukterna af detta "djefwulsta äktenskap", månggiftet; men hwad hon under dessa åren utstod, lyckades hon dölja inom eget bröst. Hennes själförsakande sinne och hängifwenhet som hustru förseglade hennes läppar; men hennes historia kommer nog att skrifwas i någon framtid och hon för kommande släkten framhållas och prisas såsom det tåligen, trofasta och långmodiga offret för det nittonde århundradets största bedrägeri. Hon hade en förtrogen i sin omgifning, som följt henne nära ett halft århundrade, och wet mer om hennes öden än någon annan dödlig. Huruvida denna är i besittning af alla hennes hemligheter, är wäl knappt troligt, nog gömmer grafwen mycket, som först på Herrens stora tillkommelses dag skall fram i ljuset. Något må här anföras. En gång sade hon: "Månggiftet har endast varit en förbannelse i vår familj. Det har mördat mer än en af B. Youngs hustrur, det har mördat min Alice, och se, hwad det har gjort för Lucy B:s dotter och för Emeline Free's döttrar utom ett dusin andra, som jag wet om". Mrs. Y. war af en stilla, lugn och tåligen natur, hon war mycket tystlåten och led därför så mycket

mera, emedan hon bar det för sig själf. Hennes erfarenheter gjorde henne deltagande uti andras olycka och hon försökte lätta bördan för andra, som woro i samma elände. Intill de sista åren lyckades hon qwäfwa sina känslor för den man, som så grymt bedragit henne; men sorgligt att säga, intogs hennes sinne af sådan bitterhet mot både honom och de andra hustrurna (?) att det gaf henne lisa och tillfredsställelse, när han tog någon ny frilla och försköt de andra. När Emeline Free utstod, hwad hon benämde "de fördömdas qwal", på grund af Brigham's hängifwenhet för Amelia Tolsom, tillfrågades en af Mrs Youngs döttrar, om ej deras moder led af att den gamle mannen bar sig så dåraktigt åt. Flickan svarade: "Det bryr mamma sig icke om, hon kan ej widare gräma sig öfwer hans beteende. Men det gör hennes hjerta så innerligt godt att se Emeline lida, som hon gör. Nu kan hon förstå, hwad mamma fått genomgå den förslutna tiden. Ja, rent ut sagt, alla qvinnorna fröjdas öfwer, att det slutligen kommit till Emelines tur". Tänk, hur denna dotter hade lärt att högakta sin fader! Mrs Youngs yttre bar otwetydiga drag af det djupa qwal hon led, och de förrådde, hwad hennes läppar ej ens med döden för ögonen hade yppat. Den sista tiden förändrades ställningen något, och en och annan af hennes wänner fick höra, hwilka känslor bodde på djupet af hennes betryckta själ. Kort före sin död sade hon: "Gud måste wara ganska grym, om han ej gifwer oss arma qvinnor belöning motsvarande allt det lidande wi utstått i månggiftet". O, hwilket gräsligt mörker! Hwilken hädelse!

Mrs Young nedlades i sitt sista

hwilorum wid sidan af Brigham Young i hans privata begravningsplats helt nära intill det hus, der hon tillbringat sina enkedagar. Den besökande kan der se afbildad på ett slående sätt qvinnans ståndpunkt inom mormonismen. Mannen ligger inmurad inom wäldiga granitblock på alla sidor, i botten och på toppen. Dessa äro sammanfogade medelst grofwa jernkettingar, hwilkas ändar äro öfversmälta med bly. Ett jernstaket är fästadt på det öfre granitblocket och inom detsamma är platsen för blomwaser och dylikt.

Utanför ligger makän, utesluten från honom i döden som hon war förstjuten i lifwet. En enkel jordhög betecknar stället, der stoftet hwilar. Ej en grästorfwä omkring, ej en blomma uppå grafwen tolka kärlekens ömma gård. Någon plats har synbarligen icke ens ämnats henne wid sidan af hennes märke(?), ty hennes graf är just midt i gånngen bredwid hans. — Huru många hundrade, ja tusende, hennes lifar gömmas ej här i Utahs dalar, hwilkas hjertan krossats och jordiska lycka förstörts, så att de i sin förtwiflan önskat sig böden som befrielsen från sina qwal, men hwilka ändå släpat fram sina dagar intill höga ålderdomen! De swagare naturerna och de mera känslolösa äro de lyckligast lottade; ty de förra duka under med ens, och de senare kunna bättre fördraga det. Men månggiftets förbannelse hwilar tungt på det förwirlade folkets skuldror; här finnas uti hela Utah territoriet ej en enda fullkomligt lycklig familj. Fruktan för det qwälsjer hwarje hustrus hjerta och gör henne misstänksam, gör henne till mannens plågoris. O, att också det snart måtte följa dess förkämpe Brigham i grafwen!

Swarjehanda.

Pastor C. A. Cederstam har nu definitivt antagit kallelsen från församlingen i Friends' Home, Ks. Må den käre brodern med de sina finna ett godt "hem bland wänner", såsom han förtjenar!

— Från Sioux City är den under rättelsen ankommen att pastor C. J. Petri ej ansett sig kunna antaga kallelsen från församlingen derstädes. Hon står nu bedröfwad, icke wetande hwart hon skall wända sig.

— I Utah synes en snar strid förestå. Som befant är, antog kongressen under sitt sista möte en tämligen sträng lag emot månggifte och tillsatte på samma gång en "kommission", bestående af 3 ansedde män, för att bringa lagen till verkställighet. Denna kommission befinner sig nu i Utah och tager sina mått och steg till uträttande af sitt swåra uppdrag. Kunde lagen genomdrifwas, så förlorade alla polygamister sin rösträtt, och embetena och dermed den politiska och ordningsmakten torde då snart nog få ett annat utseende. Emellertid står nu hårdt emot hårdt; mormonernas öfwerste prest har förklarad att de icke kunna eller stola gifwa efter en härsmön och uppmanar "de trogne" att stå som en man emot "förtryckarne". De som bäst känna det folket, påstå att i deras ord är allwar och att derest de icke kunna genom någon list kringgå den nya lagen, de då utan twiswel stola förswara sig med wäld. Allwarssamma brytningar torde förestå deruppe ibland berget. Och måste det komma dertill, så ju förr desto heldre, ehuru wi böra bedja att Herren wille i nåd afwända en sådan olycka. Hade kongressen för ett

eller två tiotal af år sedan gjort sin skyldighet, så skulle troligen aldrig förförjorts till något motstånd. Men den har icke blott ingenting gjort, utan låtit en mormon hafwa säte och stämma i kongressen, hwilken nog wetat att afvärja huggen, som woro ämnade åt mormonismen.

— Ej mindre än 18 mormonmissionärer (?) sändes den 22 från Salt Lake City till de skandinawiska länderna. Af namnen synes som blott två eller tre woro swenska, men att Sverige får flere på sin lott, derom må man wäl wara temligen wiss. — Metodisterna i Salt Lake City arbeta nu med att organisera en skandinawisk församling och friskola. Wid nyår ämna de hafwa skolan i gång. Läraren är norsk, medlemmarne äro alla swenskar utom en. De ämna få dit med allra första en swensk metodistprest, emedan de anse, att detta är det enda fält som är något löfswande. Bland de engelsktalande mormonerna hafwa de nästan uppgifwit hoppet att funna uträtta någonting enligt hwad d:r Fowler wid deras sista konferens i Salt Lake City yttrade: "Our most promising field here is among the Scandinavians. Those that have been Methodists, are proof against our method; they are not." Fältet är stort nog för både dem och oss. Det wore illa, om twist och stridigheter uppstode, ty då wore både deras och vårt inflytande bland mormonerna omintetgjordt.

— En bekant rik man dog nyligen i New York. Under lifstiden gjorde han sig känd för stor och ständig frifstighet, så wäl som äfwen för den försigtighet han ådagalade i sitt gifswande så wäl till enskilda som till hwarjehanda fristliga incrättningar, forteligen till

hwarje god sak. Wid ett tillfälle, när en wän talade med honom om hans uppoffrande sinne, sade han twärt: "Ni misstar er; jag är icke gifsmild. Jag är af naturen ytterst girig. Men när jag war en ung man, hade jag förstånd nog att märka, huru lågt och förnedrande ett sådant sinne är, och jag twang mig sjelf att gifwa. Jag försäkrar er, att det i början war en plåga för mig att lemna från mig en enda cent; men jag fortfor, tills det blef mig en wana. Det finnes intet of liff det som wanan utgör. Nu är det mig ett nöje att gifwa".

Måhända finnas flera bland våra många läsare, som mena sig blott icke vara giriga, men dock känna, kanske äfwen yttra knot öfwer "det jemna tigeriet". Worde icke hwar och en sådan begynna uppfostra sig sjelf, såsom den "girige" NewYorkaren?! Det är fråga om wida mer än penningar. Tänk öfwer punkten.

“San synes wred, men är dock blid”.

Wist underliga äro Herrens vägar
Och underligt han leder sina får,
Då han än bakom tjocka moln sig dölja plågar,
Än såsom främmande ibland dem går.
För dem likwäl hans hjerta alltid blöder,
Med huldhet han dem kallat sina bröder.

Mer underligt det synes, då han dröjer
Att swara dem, som nödrof honom såndt,
Och dagligen till honom sudan höjer,
Men han ej låtsar weta hwad dem händt.
Wäl låter han den ätta tron då pröfwas,
Men ej ett löstesord skall från dem röfwas.

O tänk en sådan wän som Jesus!
Och hwilken förmån, ljus och frön,
Att städs få bära allt till honom,
Som löfwar har att höra bön,
Då nöden hårdt mitt hjerta trycker,
Och mödans tyngd blir wäldigt swär,

Då han min börda från mig rycker,
Wid ropet af ett: *F a d e r* wår.

"So är en fader", så han säger,
"Swar's barn af honom beddes bröd,
Han heldre skulle detta gifwa,
En sten till lifswets underfödd".
Ad skulle du ej genast swara:
"En sådan fader finnes ej",
Do' hyser du ej bättre tankar
Om den i himlen bor, ad nej.

Du hyser icke bättre tankar,
När du ej tror hwad han har sagt,
Att han i nöden vill dig hjälpa,
Om du din nöd för honom lagt.
Nej honom, som är fullt rättfärdig,
Du hellre gör till lögnare,
Än att du wille helt bekänna:
Owärdig är jag syndare.

Men beder du om nåd, förskoning,
"För Kristi skull, o hör min bön!"
Då skall ej swaret uteblifwa,
Det blir ditt wisfa lefnadsrön.
Och är du se'n i bönen trägen
Som Jakob släpper Gud ej förr
Än att med han dig nåd wälsignat,
Då står för dig en öppen dörr.

Allt hwad i Jesu namn du beder,
Det gifwer han ehwad det är,
Som länder till ditt eget bästa,
Och dermed Herren blir dig kär.
Så bed då utan återwändning,
Och bida, bida, bida blott,
Till dess du lydigt öfwerwunnit,
Och segrens fröjd för ewigt fått.

Fr. A.

Texter för Söndagsskolan.

Fjerde qwartalet.

N:o II. — Den 8 Okt.

Matth. 14: 12—21.

Påskalammet.

Inledning. 1. Tid och ort. Jesus höll påskalamsmåltiden på torsdagsaftonen i Jerusalem, der lärjungarna hade beredt måltiden i en sal eller rättare ett rum i öfre wåningen af ett hus, som säkerligen tillhörde en af Jesu wänner.

2. Ordning i hwilken händelserna förekomma: 1) Tillredelsen (v. 12—16); 2) rummet och hufwita måltiden (v. 17); 3) twiift bland lärjungarna (Luk. 22: 24); 4) Kristus förmanar dem och twär deras fötter (Joh. 13: 1—20); 5) omtalar förrädaren (v. 18); 6) instiftar den hel. nattwarden (Matth. 14: 22).

3. Parallellställden. Matth. 26: 17—55; Luk. 22: 7—18; 21—23; Joh. 13: 21: 26.

4. Frågor. Hwar hade Jesus uppehållet sig de två sista dagarna? Hwad war det som förfiggid i Jerusalem? (Se föregående text). Kan du omtala ordningen för händelserna på torsdagsaftonen? Hwarom handlar denna text?

Hufwudtext: Det är Herrans Påsah-offer. 2 Mos. 12: 27.

Ämne: Påskalammet förebildande Kristus.

I. Påskalamshögtiden (v. 12).

II. Tillredelsen (v. 12—16).

III. Hwad som tilldrog sig under måltiden (v. 17—21).

A. Ann. B. 12. "På första sötebrödsdagen", på torsdagsmorgonen den 14 Nisan, på hwilken påskalammet slagades. "Offra" betyder här *slaga*. Sötebrödshögtid kallades den, emedan ohyrdrat bröd begagnades under de 7 dagar som högtiden räckte. Den andeliga bethelsen deraf höra wi af apost. Paulus i 1 Kor. 5: 7, 8. "Påskalammet". Om detta läs och märk noga 2 Mos. 12. Detta war en förebild till Kristus, som dog i vårt ställe, lifsom det första påskalammet dog för de förstfödde och de singo lefwa. Påsta är detsamma som Påsah, hwilket har bethelse af förbigång och äfwen utgång.

B. 13—16. "Två lärjungar", Petrus och Johannes (Luk. 22: 8). "En i staden", ty der skulle lammet slagas. "Der möter eder en man" m. m. För Kristus är allt synligt. Det allra minsta wet han om, äfwen då wi gå efter watten. "Sägen till husbonden", hussegaren, familjefadern. På eng. står Goodman; men men man får ej der öfversätta *god man*. Ordet betyder endast huswården. "Hwar är härberget?" eller gästrummet. Somliga säga att man wid högtiderna war mycket willig att upplåta rum för dem som kommo långwäga, så att de kunde finna platser utan föregående

beställning. Men nog war ändå Herrens magt här medverkande, så att just den rätte mannen påträffades. Då lärjungarna säga: "Mästaren låter säga dig", så tala de såsom till en bekant, som kände Jesus, eller war en af Jesu vänner. Mannen war strog villig att wisa dem en stor sal, beredd och städad samt i ordning med bord o. s. w. När Jesus genom sin Ande kommer till våra hjertan och vill hålla nattward, böra wi genast wara redo att öppna. Herren har rättighet att begära inträde, ty han är rätte egaren till våra hjertan.

B. 16. "Och tillredde påstalammet". Det är egentligen tvenne slags tillredelser, som här menas: den ena angående rummet och den andra själwa lammet. Deingo wäl löpa sig ett lam, såsom främlingar plägade göra. De sunno allt såsom han hade sagt. Den som går åstad i tro och lydriad på Jesu ord blir ej bedragen.

B. 17—21. "Då nu aftenen wardt kom han", från Bethanien med de öfrige lärjungarna. Judas hade od insunnit sig. "De sutto", eller rättare lågo till bords. Man låg på golfwet frödjande sig på wenstra armen mot en pall eller dyna. Kristus bethgade först sin åstundan att fira denna påst med dem förr än han skulle lida. Derefter börjar han såsom husfader wälsigna måltiden. Till måltiden hörde en bitter ört och ett slags sås, oshradt bröd och win. Flere psalmer sjöngos, beghnande med Dav. 114. (Om andra ceremonier kan man läsa i 2 Moj. 12 kap.) — B. 17—21. "En af eder, som åter med mig, skall förråda mig". För sammanhangets skull är bäst läsa Matth. 26: 21—23, derefter Joh. 13: 23—26, sedan Matth. 26: 24, 25. Jesus kände en stor bedröfwelse, men dref ej ut Judas från bordet. Huru stort är ej Guds tålmod emot dem som hafva Jesus! — Lärjungarna blefwo swärligen bedröfwade eller illa till modts och frågade: "Är det jag?" Ingen misstänkte Judas, och sade: är det ha n? Judas själv sade: ide är jag densamme. Det war Johannes som frågade Jesus hwem det war och Jesus swarade: (v. 20) "En af de tolf" m. m. Detta swar gafs till Johannes enskildt; men den 21 v. sades offentligt, såsom en warning. "Menniskans Son warder gående", näml. till döden. Han utmärter beständigt utan omiswep sin skilsmässa från dem genom en wäldsam död. Men märkl noga: "Efter som det beslutadt är", näml. i Guds råd. — "Be den menniskan" m. m.

Judas blef ide förrådare därför att Gud bestämt honom, utan Gud förutsåg det, emedan han skulle låta satan leda sig dertill. Det wore bättre att ej wara född, om man förtappar sin själ; men ide behöfwes det, ty Gud will ide det.

B. Frågor. I. När instiftades påstalammet? Hwad skulle det lära Israeliterna? Hwad tid på året firades den festen? Hwem förebildades genom påstalammet? Huru gick det till wid åtandet? Hwillet annat namn har högtiden? Swarför?

II. Swar höll Jesus påstalamsmåltiden? På hwilken dag? Hwem sände han att tillreda påstalammet? Huru skulle de finna rum? Wet du hwillet rum Jesus nu will hafwa till gästern?

III. När kom Jesus till Jerusalem? Huru många af lärjungarna woro der? Hwad om-talar Johannes för en händelse under måltiden? Huru utmärkte Jesus förrådaren? Huru blefwo lärjungarne till modts? Hwad sade de? Hwad sade Judas? War det Guds skuld? Är Gud orsak till någons förtappelse?

Rådor.

1. Gamla testamentets påstahögtid en förberedelse till det nya testamentets nådemåltid.
2. Kristus har mycket noga iakttagit de religiösa inrättningarna.
3. Påstalammet war en förebild till Kristus — ett lam — utan fel — slagadt o. s. w.
4. Kristus wisar sig villig att dö för werldens synder.
5. Jesus fick erfara stor bedröfwelse öfwer en af dem hon älskade.
6. De uppriftiga äro alltid rädda för sig själwa och pröfwa sig.
7. Kristus gifwer de onda många warningar.
8. De onda hafwa en swår dom att wänta.

Erkännanden.

Subskription för seltiwitetsalen wid Aug. College, Rod Isöand, J. A.

J. J. h p e m i n g, M i c h.:

Mathias Jansson 2.00; A. R. Jansson 1.00; John Diane 2.00; E. J. Bengtson 2.00; S. J. Forberg 2.00; Andrew Ericson 2.00; J. Wahlman 2.00; S. P. Stenson 2.00; Victor Eman 1.00; Mrs. Sofia Fredlund 2.00; A. J. Widlund 1.00; E. J. Carlsson 2.00; J. E. Engberg 1.00; Rev. M. Frylman 2.00; Per Fredriksson

1.00; Aug. Danielson, 1.00; Nels Noren 2.00; N. F. Holmgren 2.00; E. Rosengren 3.00; E. J. Pettersen 1.00; A. Grönlund 2.00; P. G. Hero 1.00; E. Silas 2.00; J. Silas 0.50; B. Silas 0.50; Mrs. Lisa Jansson 1.00; J. Kron 1.00; Eric Jansson 0.50; A. P. Renström 1.00; Gustaf Jansson 0.50; D. S. Stensson 2.00; E. J. Stensson 2.00; L. Jansson 1.00; D. Jansson 1.50; E. J. Malmgren 1.00; J. J. Grip 5.00; P. E. Öman 2.00; E. P. Andersson 1.00; J. D. Jansson 1.00; Jan A. Jansson 2.00; Frank Jansson 1.00; John A. Jansson 2.00; J. Alfred Jansson 1.00; Andreas Anderson 2.00; E. Larson 1.00; Mrs. J. Björling 1.00; A. J. Björling 1.00; Fred. Danielson 4.00; Charley Jansson 1.00; E. G. Sjölander 1.00; E. Söderman 0.50; Jan Jansson 1.00; J. Swensson 1.50; A. Nelson 1.00; Eric Lind 0.50; Olof Edman 2.00; Håkan Anderson 1.00; J. W. Jochim 5.00; John A. Thaline 2.00; E. Gustafsson 1.00; A. Sandberg 1.00; Håkan Jansson 1.50; Jan Pettersen 2.00; E. Pålman 1.00; E. A. Pettersen 1.00; A. E. Gustafsson 1.00; E. Ericsson 2.50; E. J. Leman 1.00; Mrs. E. Segerberg 0.50; Jan Endahl 1.50; Olof Sandström 1.00; J. L. Hero 1.00; J. Braun 1.00; E. J. Forsberg 2.00; E. Nylander 1.00; A. M. Wiklund 0.50; Jan Styrlin 1.00; A. Samuelson 0.25; P. Pettersen 1.00; A. Hålfing 1.00; John Lindbom 1.00; E. Reinström 2.00; Pet. Carlsson 1.00; Petrus Ericsson 1.00; Mrs. Sofia Ericsson 0.50; John Ericson 0.50; J. A. Hedman 1.00; L. E. Berggren 5.00; Mrs. E. J. Pettersson 0.50; Rev. J. F. Borg 2.00.

Kollekt i Champion 10.65.

J Taylor Mine:

Aron Nord 1.00; A. Holmton 1.00; E. Pettersen 1.00; A. Ericsson 1.00; A. Brolin 1.00; S. M. Elström 1.00; Gust Janon 1.00; S. Hult 1.00; G. Hult 1.00; L. Anderson 2.00; E. A. Olsson 1.00; J. E. Jansson 1.00; J. Winberg 1.00; Gust Ericsson 1.00; G. Floren 1.00; Jan Staf 0.25; John Forslund 1.00; G. B. Anderson 1.00; S. Kolstad 1.00; Miss Mathilda Berg 1.00; Miss Augusta Monsson 1.00; Miss J. Young 1.00; J. F. Stogberg 2.00; Edwin Nilson 1.00; Mrs. Stogberg 2.00; A. Forsberg 1.00; E. Collander 1.00; A. G. Aderson 1.00; A. Hålfing 1.00; J. Johnson 0.50; Gottfrid Stogberg 0.50; Alma Stog-

berg 0.50; Georg Stogberg 1.00; J. S. Anderson 0.50.

Stor tack vare en hvar gifware.

Redowisadt Aug. Colledge d. 19 Sept. 1882
Carl A. Bäckman.

Från Jowa-konferensen.

Till konferensens kassa:

Kollekt wid konf:s möte i Clinton 7.22.

Till inre missionen:

Kollekt i Krensberg 3.14; do Bethesda 43.42; De hel, Sac co. 4.30; past. Liljegren 2.50; ur förf. i Swea sparbåsa 5.73; D. Bengtson, Swea 5.00; koll. i Swedesburg 13.84; syför. i Swedesburg 6.10; Mt. Pleasant 5.11; John Monson, Swedesburg 2.50; kollekt i Clinton 9.64; Hooks Point 2.00; past. Olander 5.00.

En del af dessa medel tillfalla missionen i Utah.

Till yttre missionen:

G. Morin, Meriden 3.00; Nils Lindberg, Bethesda 2.00; ur sparb. o. fr. syför. i Swea 9.97.

Till kyrkobyggnadskassan:

Fr. Bergholm 1.50.

Till hus för Mrs. Heek:

Af några förf. medl. i Bergholm 3.50; ytterligare fr. Fremont 1.00; do Red Dat 0.50.

Till barnhemmet:

För middagen i Fremont den 4 Juli 111.60; försäljning af försäkningsartiklar 70.27; försälda artiklar förfärdigade af barnen i Indien och Red Dat 14.10; Jens Peder Jonson i Sioux City 20.00; ungdomsför. i Ottumwa 20.00; koll. i Newton 5.00; wid J. A. Willmars bröllop i Moingona 2.65; Carl Larsson, Swede Valley 1.00; E. J. Ryberg, Stanton, 2.25; P. D. Anderson, Fremont 1.00; Nils Olsson do 0.50; Mr. Larsson do 1.00; Henry Walin, Bethesda 5.00; Ben Walin do 4.00; August Nilsson do 5.00; Des Moines 3.26; Swedesburg 1.00.

Waren nu snälla, bröder, och samlen för vårt barnhem.

Red Dat, Jowa den 14 Sept. 1882

J. E. Renström,
Jowa konf:s kasjöfr.

Följande bidrag till sjuvårdssanstaltens kassa ha inkommit sedan sista redovisningen:

Sal. förf. i Chicago syför. 10.00; P. Morin, Jshpeming, Mich. 5.00; Mrs. J. C. French, Gold Rein, Cal. 5.00; P. A. Starf, St. Joseph,

Mich. 4.75; gn. Thilda Peterfon ("Sjula Thilda") Chicago: Minnie Peterfon 3.50; Mathilda Peterfon 3.50; Mrs. Holmberg 0.25; Mrs. Peterfon 0.25; Hanna Pierfon 1.50; Mr. Holmberg 1.00; Rev. C. A. Evald 1.00; Hanna Hanfon 0.25; Emma Carlson 0.25; Carrie Carlson 0.25; Mrs. Carlson 0.25; Ester Gebergren 0.25; Mary Christians 0.25; Hulda Olfon 0.25; Emma Liedberg 0.50; Mrs. Swenson 0.50; Alma Bergqvist 0.50; S. O. 0.25; Chas. G. Hartman 0.50; Allander 0.25; Anna Petterfon 0.25; P. Peterfon 0.50; Anna Carlson 1.00; Miss Anderson 0.25; Miss Betsh Nilfon 0.50; Edv. Peterfon 1.00; Mrs. Peterfon 1.00; C. G. 0.25; Augusta Spångberg 5.00; A. E. Nordling 1.00; Mina Ryberg 0.25; Mrs. Anderson, Altona, Ill. 1.25; Miss Gunnarfon, Bergholm, Iowa 1.50; ofänd 1 armband; ofänd fr. Elfhart, Ind. 5.00; ofänd fr. La Porte, Ind. 2.00; do do 2.00; sför. i Rantlin, Ill. 5.00; Ofe Lemanson, Kearney, Neb. 2.00; förf. i Barna, Ill. 11.25; förf. i Callender, Iowa 2.50; Rev. S. F. Westerdahl, Iowa 1.00; sför. i Opheim, Ill. 25.00; Sal. förf. i Chicago sför. 1.30; ynglingaföreningen i Calumet, Mich. 12.00; Elna Polfon, Ashland, Ohio 1.00; A. G. Wallblom, Ashland, Wis. 2.00; stud. J. Hoikka, Aug. College 5.00. Summa 130.80. Chas. P. Holmberg.

Tillkännagifwanden.

Konferensmöte. Minnefota-konferensen sammanträder, enligt beslut, i svenska luthersta kyrkan i Eagle Lake, Otter Tail co., Minn., tisdagen den 10 Oktober och öppnas mötet med högtidlig gudstjenst kl. 1 e. m. Diskussionsämne: Några af orsakerna till det allmänna affallet inom den kristna kyrkan, och botemedel deremot.

Lake City, Minn. i Sept. 1882.

S. A. Lindholm, konf:s sek.

Smoky Hill missionsdistrikt håller sitt nästa möte efter skolfesten den 4 Oktober i Lindsborg. Diskussionsämne: Öpfelsen. A. M. Le Beau, dist. sek.

Invignings-fest. Den 4 nästf. Okt. kommer, vill Gud, Bethany Academy i Lindsborg, Ks., att högtidligt invigas. Högtidligheterna taga sin början kl. 10 f. m. och fortfattas hela dagen. Tal på svenska och engelska komma att omväxla med sång och musikt. På qväl-

len iskumineras skolhuset och parken. Gemensam middag och qvällsmat serveras mot billigt pris i skolans matsal. Pastorer och andra vänner från nära och fjerran äro vänligt inbjudna att närvara.

C. A. Swenson, Dir. ordf.

Då man icke oaktadt många och allvarliga försök lyckats erhålla den önskte billiga passagerare-avgiften för en resa till Texas, håller Kansas-konferensen af stand. ev. luth. Augustanashnoden sitt nästa möte i Kansas City, Mo., der det tager sin början d. 17 nästf. Okt. kl. ½ 8 e. m., då högtidlig gudstjenst hålles.

Som många viktiga göromål föreligga till konferensens rådsläpning och beslut, uppmanas pastorer och församlingsombud att få mangrant som möjligt insinna sig samt i god tid derom underrätta pastor loci, J. B. Meander (1620 Jefferson str.)

Den f. f. half fare komiteen består af past. A. B. Dahlsten, C. A. Fogelström och C. B. Bestling. C. A. Swenson, sek.

Norra missionsdistriktet af Iowa-konferensen håller sitt nästa missionsmöte i Swea och börjas det tisdagen den 26 September kl. 10 f. m. Skrifts möter i Bancroft på månd. d. 25.

A. Sundberg, sek.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, veckotidning för kyrkliga underrättelser, Lärofrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertecknad till \$1.00. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantfamlares lemna hwart 7:de ex. gratis.

Penningar funna sändas i registrerad breff, "Money Order" eller "check" (wezel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. B. Welinder, Kristianstad, Åsum.

Breförbrände prenumeration adresseras till C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379. Moline, Ills.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. Miss. insändes till Prof. T. N. Hasselquist. Rod Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

V. A. Hasselquist och L. E. Carlsson.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 4 Oktober 1882.

N:r 40.

Tidens andliga räckvidd.

Härmed ville vi hafva antydtt, att denna tiden utmärker sig för en märkvärdig andlig verksamhet af alla slag. Vi kalla den "andlig", emedan den rör inre lifsförhållanden, menniskandens angelägenheter, och drifves genom yttre medel och timliga uppoffringar, utan att hafva timlig vinst till föremål. Men med uttrycket andlig förstå vi icke blott en verksamhet, som "drifves af Herrens And", utan också en sådan, som onda andekrafter fatt i gång och hvarigenom de vilja befördra helt andra ändamål än Herrens. På alla håll uppenbarar der sig en iswer att verka, att arbeta och uppoffra, och det icke allenast i kristenheten och mellan de s. k. kristne, utan äfven i hedendomen. Det synes som om man öfverallt kände, att något underligt förestår, ett förstörande af det nuvarande, hvar för man söker väcka det till lif och motstånd.

För en tid sedan lästes en berättelse om en stor muhammedansk läroanstalt i Cairo i Egypten, der tusentals ynglingar woro samlade för att inläras och inöfwas till missionärer, synnerligen i Afrika, men äfven på andra håll. Man

talar visserligen om de stora framgångar, evangelium haft i Japan, och meningen är icke att motsäga dem; men en amerikansk missionär påträffade under en resa i det landet en undervisningsanstalt med praktfulla byggnader och utrustad med alla medel till en grundlig uppfostran i landets gamla religion, allt i affigt att utsända väl uppfostrade missionärer särskilt för Europa och Amerika. I Indien har länge arbetats i samma riktning genom ett filosofiskt uppputsande af den gamla Buddaismen, förghylt med åtskilligt från kristendomen.

Men vi vända oss till verksamheten inom kristenheten och då få vi der öfverallt se en väldig kamp.

Mormonismen har sitt säte inom kristenheten och brukar visserligen namnet Jesus och mycket annat ur den heliga Skrift, men är i grunden hednisk och stiljer sig så fullkomligt från de kristna samskuden af alla slag, att den kallar de kristna för "hedningar". Se dock, med hvilken iswer de arbeta och uppoffra! Alltjemt utsändas "missionärer" åt alla håll, och ibland dem många till Sverige, derifrån de samla skaror till sitt Sodom i Amerika. De kristna samskuden sända deremot missionärer

till mormonerna och wi, swenske lutheraner, hafwa der och några representanter. Det måste dock medgifwas, att under det mormonmissionärer samla i tusentals från alla håll, kunna de kristna missionärerna uträtta helt litet ibland dem, af det enkla skäl, att "den sista willan blifwer wärre än den första"; ur syndawillan hafwa menniskor låtit sig föras in i mormonwillan, och det måste blifwa wärre. Den åter, som icke mottager säden, blifwer hårdtrampad och dermed otillgänglig för ny säd. Men kunna wi låta våra förwillade landsmän gå, utan att åtminstone gifwa dem tillfälle att höra sanningen och säga dem deras olyckliga tillstånd?

Swilken iswer bewisar icke den uppenbara ottron och förnekelsen i våra dagar? Den söker bekämpa Gud med hans egna wapen, hans werk i skapelsen, och anstränger sig till det yttersta att drifwa Gud ut ur hans werld. Det går wisserligen icke så lätt, men de dårarne, d. w. s. många ibland dem, tro sig redan hafwa fullbordat werket och numera wara utan Gud i werlden. Flitige äro de att utgifwa böcker och tidningar, för att derigenom utså sitt ogräs och wattna det utsädda, så att det kunde wäga stynksamt. Med bloddrypande, spännande romaner bearbetar man allmänheten i samma riktning; framför allt är man angelägen om att vinna det uppwägrande släktet. De söka öfwerallt och alltid att utrota gamla, goda och kristliga seder, såsom söndagshelgandet m. m. under återopande af friheten, den personliga frihet. De upphöja denna friheten och uppfylla dermed Skriftens ord: "de lofwa dem frihet, ehuru de sjelfwa äro förderfwelsens tjenare (slafwar)". De sträfwä efter att införa en

uppfosttran utan Guds ord, och en bildning, som intet wet och intet will weta om Gud.

Gif allt på vårt gamla fädernesland. Längre har man bemödat sig om att sprida gudsförnekaren Straufs skrifter och Kristusförnekaren Parkers, samt sådana uselheter, som Viljas skrifter, o. a. fl. Utsädet går också nu upp i ax och wisar frukt. Sistlidet är försötte "otrons barn" organisera sig till ett sällskap eller förening för att kunna arbeta med så mycket mera styrka. De woro icke alla ännu lika långt komne, hwadan de skilde sig, och så småningom uppstodo två föreningar, af hwilka den ena är mera radikal än den andra. Båda blygas dock icke för att uttala den affigsten, att de wilja verka för "praktiskt kristendom" och naturligtwis för "renare lära och gudsbegrepp" samt för friheten, äfwen "religionsfrihet", menande dermed "frihet från religionen", från gudsfruktan, från de band, som Gud i ordet och samwetet lagt på den naturliga menniskan. De båda sällskapen wilja och verka genom skrifter och genom utskändande af predikanter och föreläsare samt naturligtwis tidningar, hwilka dock redan tagit dessa föreningar under armarna.

Den ena föreningen kallar sig "protestantföreningen" eller något dylikt och i spetsen för den står den bekante föreläsaren von Bergen. Han har på flera ställen hållit sina tal emot den gamla protestantiska kristendomen och man betalar gerna för att höra hans angrepp på läran om Kristus, försoningen och — på presterna, emedan de wäga predika och förswara hwad de kristne i alla tider ansett den heliga Skrift med klara ord lära och förkunna. Man will owilkor-

ligen hafwa det gamla bort med list, eller med wåld, om intet annat hjälper. De med dessa otrosfällskap i Sverige lifsinnade landsmän i Amerika hafwa inbjudit hr v. Bergen att hålla sina föreläsningar här i landet, derwid ämnet skall isynnerhet blifwa "prestwäldet", icke såsom woro presterna så wäldige, utan emedan de stå på "den fasta grunden", som en gång blifwit lagd och skall förblifwa orubbad för ewiga tider, såsom Jesus säger: "Den stenen, som byggningsmännerna bortkastade, han är blifwen en hörnsten; af Herren är detta skedd och är ett under för våra ögon. Hwilken som faller på denna stenen, han warder krossad; men uppå hwilken han faller, den slår han sönder i stycken", Matth. 21: 44. Först faller menniskan på den stenen, Kristus, Guds och menniskones Son, dernäst faller stenen på menniskan och följderne af båda fallen gifwa Jesu ord tydligt nog tillkänna.

Det berättas, att hr v. B. lofwat att infinna sig, hwilket wi och här wilja omtala. Twiswelsutan skall detta utropas för "påswift", herstlystnad", såsom wille wi förbjuda menniskor att höra honom. Att påstå något sådant är mer än dåraktigt, alldelesund wi hwarfen kunna eller wilja förbjuda någon; men wara wilje och stola wi alla dem, som hafwa fått syn på den himmelska kronan, och frukta för sin "senhjärtighet till att tro", att de icke "få sig i faran", ty de kunna så lätt "förgås deruti". Otrospilar kan du så inskjutna på närmare håll och utan att betala för dem. Wi weta på förhand meningen med de wäntade föreläsningarne, och det är oss nog. Hrr v. B. finner nog wänner, äfwen inom pressen, och

dessa stola göra allt för att upphöja honom. Wi sågo hur det war med den norste otrosprebikanten Jansen.

Denna otrons nitälskan och uppofterande werksamhet bär nog sina frukter, ehuru wißt icke så stora, som dess larm och segerfånger tyckas antyda. Der Jesus går fram, der "låter han icke sin röst höras på gatorna", utan söker upp "de brutna rön" och "de rykande warne" och utförer domen till seger. Endast agnarne bortföras af stormwinden, och till-att uppväcka en sådan wind kan ju Herren begagna äfwen en hr v. B. Kommer han, så får man wäl se agnar flyga omkring honom.

Så olikaotron nu ser ut, är den dock af ett sinne, såsom Pilatus och Herodes, och söker blott att få Kristus af wägen och gifwa Barrabas lös; de två omständigheterna hafwa alltid följts åt och stola äfwen hädanefter så göra. Det är dock ej mer än wi weta förut, såsom Skriften profeterar: "låt oss sönderriwa deras bojar och fasta deras band bort ifrån oss".

Men äfwen tron är werksam, arbetar och kämpar för sin Herres sak på alla håll och med allehanda wapen. Missionswerksamheten ibland hedningarna utbreder sig allt widare, och Herren öppnar för den det ena landet efter det andra, och trogna män och qwinnor gå hjeltemodigt ut, för att bland frsinnade folk med främmande språk, i faror ej blott från menniskor, utan än mer från klimatijukdomar och ofta hastig död, göra Jesus känd såsom den der allena kan förbinda samwetsfåren och gifwa hjertat den djupa ro hwarefter det längtar.

Äfwen den inre missionen är i full werksamhet i stad och på land. Bibel-fällskap sälja för en obetydlighet eller

skänka bort den hel. Skrift eller större eller mindre delar deraf. Tryckerier, derifrån kristliga tidningar, traktater och andaktsböcker utjändas, äro i full verksamhet. En Moody med sin sängkamrat reser härifrån till England; en annan andlig sångare, Phillips, också från Amerika, uppehåller sig i Sverige, för att med sin säng väcka andliga behof. Baptister och metodister arbeta i Sverige af alla krafter, såsom äfwen i Tyskland och andra länder. Det ena nya samsundet efter det andra uppstår, såsom "frälsningsarméen" och hundra- de andra, som icke hafwa någon ro, utan draga land och rife omkring för att göra proselyter eller "frälsa själar". Den ene uppfinner ett sätt, den andre ett annat, hvarmed Guds ord skall liksom skärpas och hwäsfas, på det att det omöjligt skall vinna seger och intaga världen. Hela kristenheten är full af vandliga och andliga krafter, som hvar för sig arbeta och sträfwa samt inbördes bekämpa hvarandra. Är här icke rörelse? Ska kunna wi berömma alla dessa andliga krafter (för att ej tala om de vandliga), och wi äro också öfvertygade, att de ofta fara ofrjäligen fram och förderfwa i stället för att uppbygga; men wi kunna också betrakta dem från en annan sida, såsom tillkomna i välmening, och de der äfwen söka visa till Kristus. Alltså "warder Kristus predikad i hvad måttödet ske kan".

Wilsje wi hafwa en bild af den andliga kampen emellan tro och otro, ljus och mörker, så wet jag ingen bättre än Davids strid med Goliath. Der står otro, hög och bred samt klädd i vetenskapens ogenomträngliga pansar, utrustad med wäldiga wapen och ser öfverwinnelig ut och är så i sina egna ögon, hvarföre

den alldeles som filisteer Goliath, förer ett begäbbande och försmädande språk emot Herrens folk; — och der se wi den unge David i herbedrägt, som icke medför det minsta skydd emot den minsta pil, ännu mindre emot Goliaths långa spjut och andra tunga wapen, och dock går David emot honom med detta trosordet i sin mun: "Du kommer emot mig med swärd, spjut och stöld; men jag kommer till dig i Herrens Zebaoths namn, den du försmädat hafwer". Stridens utgång känna wi.

Emellertid är och förblir det ett betydelsefullt tidstreck, dessa så otaliga andeliga krafter, onda och goda, som komma och gå om hvarandra, förs och tvärs, så att menniskorna kunde blifwa bra både i hufvud och hjerta deraf. Ja, sådan bra eller yrsel har gripit många och wändt upp och ned på allting för dem samt beröfwat dem både förstånd och lif.

Nog borde wi derföre pröfwa på hwilken sida wi stå och, om wi stå på Herrens, då äfwen fråga de nya ljusen som wi möta: "Hörer du oss eller våra fiender till?" Kanaan ligger för oss och det gäller dess intagande.

Några minnesreglor

för predikanter.

1. Håll inga försvarstal för Guds ord; det svarar för sig sjelf.
2. Gör inga ursäkter för din person och ditt uppträdande; låt det budskap du frambär vara din ursäkt.
3. Har Herren gifvit dig uppdraget att framföra Hans budskap, så gör det och dermed punkt.
4. Låt förord och inledning till ditt tal vara forta.

5. Säg ut det bästa först och sluta, innan du försöker blifwa wältalig.

6. När du will möta hungriga själar med Guds ord, så tänk på följande ordspråk: "förstör ej middagsmåltiden med alltför mycken tunn soppa".

7. Drif det egna jaget från predikstolen och låt Herren Kristus intaga den.

8. Sätt dig själf, din ära och din berömmelse på spel; wåga allt för ewangelium: Herren skall förswara dig och din karaktär.

9. Blir du beljugen, så låt djefwulen hafwa pris derför, hwilken dermed bringar dig på din wakt; men waka öfwer dig själf, att lögnen icke blir en sanning.

10. För röstens wårdande låt skägg get wäxa och låt i stället halsprydnader fara; gif blodet tillfälle att fritt flöda tillbaka till hjertat.

11. Blif ej allt för snart så het och ifrig, att du springer bort från åhörarne: lokomotiwets drifhjul surra fort för tomma wagnar, men för lastade gå de saktare.

12. Det fordras en kall hammare att böja ett varmt jern; uppvärm folket, men håll hammaren kall.

13. Wråla och strif icke; för mycket watten stannar qwarnhjulet, och för mycket wäsen och stoj förstör sansen: Tomma kärl slämma mest.

14. Krut är icke kulor och dunder är icke blygt. Blykten är klar: har du blygt, så må du äfwen ästa; men dundra icke ur ett tomt moln.

15. Banna icke folket, och förderfwa icke med beröm de trogna själar, som flitigt komma till kyrkan.

16. Predika bäst för den minsta folksamlingen. Jesus predikade för en qwinna wid brunnen, men fick snart hela staden Sicha till åhörare.

17. Håll friskt luft i kyrkan; sofwan det under predikan är oftare en följd af dålig luft, än af dålig wana.

18. Upprepa icke: "såsom jag förut har sagt". Har du sagt det förut, såg då något annat efteråt.

19. Utelemna sådana saker som du icke mäktar förklara.

20. Dekamera icke, tag dig ej heller en wijs "predikoton", utan tala helt naturligt till folket; stig ned från det högstrafwande och tillgjorda språket och blif ett barn, en naturlig man.

21. Byt om ämne, om det går trögt.

22. Trötta icke ut både dig och dina åhörare; predika icke så länge, att midten af din predikan åter upp början, och slutet uppslukar allt hwad du sagt.

23. Se folket i ansigtet och lef så att du ej behöfwer stämmas för någon.

24. Gör långa andhemtningar, och låt tanken löpa före orden, som blykten före ästan, så behöfwer du ej fylla talet —oh, med onödiga ljud—oh, för att gifwa tanken litet förspång.

25. Hemta anden, innan du sagt allt hwad du ämnat, så kommer du ej att affluta satsen—oh, med ett försträcktligt gapande—oh, som om du af brist på lust skulle dö—oh, som somliga predikanter göra—oh, och så anstränga sina lungor—oh, och aldrig få weta det—oh, emedan deras wänner ej wåga säga det till dem—oh, och så lemna dem till fiendernas spe—oh.

26. Fyll ditt hjerta wid Guds ords rika brunn: det går lättare att drifwa en qwarn med en full dam, än med en tom.

27. Börja ditt föredrag sakta, drag upp damluforna litet mer, då du är halfwägs, och när du är mot slutet, släpp på hela kraften.

28. Sigta wäl på målet och skjut i Herrens namn; men stanna och se efter, hwar träffen tog, om det blef sår.

29. Affskjut sedan en annan salwa, som helar och läker.

30. Låt dina predikningar wara fulla af himmelska sanningar och dina ord såsom pilar; bruka det tveeggade swärdets eggar icke flatsidorna.

Utdrag ur protokollet,

som fördes wid Illinois-konferensens möte i
De Kalb, Ill., d. 19—24 Sept. 1882.

I öfwerensstämmelse med wid senaste mötet fattade beslut sammanträdde Illinoiskonferensen i sw. ev. luth. kyrkan i De Kalb tisdagen den 19 Sept. kl. 7 e. m., då högtidlig gudstjenst firades, hwarwid konferensens ordförande, pastor John Wikstrand höll konferenspredikan öfwer Joh. 1: 1—14 med Uppb. 22: 13 till ingång. Hans ämne war: "Jesus såsom A i stapelsen och såsom D i försoningen och i domen".

Efter morgongudstjensten dagen derpå kallade ordföranden konferensens medlemmar till ordning.

1. De närvarandes antal.

Trettioåtta pastorer och tjugusju lefmannamedlemmar woro närvarande. Norrste pastor Paul Andersen wardt upptagen som rådgifwande medlem.

2. Ordförandens embetsberättelse.

Ordföranden afgaf följande berättelse:

"Ärade medlemmar af Illinoiskonferensen! Nåd och frid!

"Tänktande på edert werk i tron och på edert arbete i kärleken och på edert tålmod i hoppet, hwilket är vår Herre, Jesus Kristus, för Gudi wåröm Fader," helsar jag eder innerligt wälfkomna till detta möte. Werksamheten i tron, arbe-

tet i kärleken och tålmodet i hoppet äro de klokor, som erbjuda den skönaste klang i Kristi kyrka på jorden och som fördenstull gång efter annan falla bröder och wänner tillsamman rörande Guds rikets angelägenheter, innan natten kommer, då ingen werka kan.

Fastän wi ej äro samlade till årsmöte och således någon (egentlig) embetsberättelse icke kan komma i fråga, så måste jag dock nu widröra ett och annat, som eljest borde ingå i årsberättelsen. Wid synodens senaste möte i Altona förstärktes våra arbetskrafter med det "heliga sjutalet" af bröder, som då inwigdes till predikoembetet. Pastor P. J. Källström i Wyanet upptogs i synoden. Alla dessa bröder helsas på det hjertligaste wälfkomne att med sitt werk i tron och med sitt arbete i kärleken pryda Guds (och) vår Frälsares lärdom ibland oss.

Pastorerna Winquist, Berg och Schilleen hafwa warit på besök i fadernezlandet, hwilka äfwen helsas wälfkomna åter.

Pastor J. B. Nyquist har afflyttat till Kansas-konferensen och pastor C. D. Olander till Iowakonferensen. Den sist nämnde brodern har i sitt tillkännagifwande om aflyttning gifwit mig i uppdrag att framföra till konferensen sin hjertliga hälsning. Samnaden efter honom är stor; ty jemte de församlingar han betjenat har han äfwen besökt många andra platser, hwilka konferensen hädanefter måste tillgodose med ordets predikan.

Herren wälsigne de afflyttade brödernas arbete såwäl här som på deras nya fält!

Från prof. D. Olsson har den nedslående underrättelsen ingått, att han af wissha stäl ej kan fullgöra sitt uppdrag, näml. att inom konferensen samla bidrag

till sjukvårdsanstalten. Konferensen har sålunda att afgifwa härpå wid detta möte.

Det må äfven tillåtas mig att fästa konferensens uppmärksamhet på den omständigheten, att från icke mindre än tjugutre församlingar saknas uppgifter på kommunikanternas antal i den statistiska tabellen för det flydda året. Ett wisst beslut, fattadt wid synoden i Altona, kräfwer, att denna brist påaktas och afhjelpes. Det, som för öfrigt kräfwer konferensens uppmärksamhet wid detta möte, är: missionsfaken och sjukvårdsanstalten. Mätte wi få noga öfverlägga bekostningen för detta trospröfwande arbete i kärleken, att ingen må få skäl att göra spe af oss, sägande: "Dessa hafwa beghynt att bygga, men förmå ej att fullborda det".

Gud wälsigne våra förhandlingar under detta möte och främje våra händer's werk, ja, våra händer's werk främje han!

Wördsamlingen
J. Wikstrand".

3. Tid och göromål för sessionerna.

Sessionerna wid detta möte höllas kl. 9—12 f. m. och 2—5 e. m.

De löpande göromålen handlades på förmiddagen. Eftermiddagssessionen användes till predikan och diskussion. De af pastor H. O. Lindeblad uppsatta theserna öfwer den heliga nattwarden lades till grund för diskussionen.

4. Nya församlingars upptagande.

Från församlingen i Joliet hade ingått ansökan om upptagande i konferens och synod, men som icke fullständiga handlingar insändts, beslöts, att sagde ansökan hwilar öfwer till nästa möte, samt att de pastorer, som få i uppdrag att wårda församlingen, skola delgifwa henne konferensens beslut. De skola och ombeförja att fullständiga dokumenter i rätt tid warda insända.

5. Pastoralrapporter.

Pastorerna afgåfwo muntliga rapporter om tillståndet i sina församlingar och framgick af dessa rapporter, att Herrens tempelbyggnad fortgår, fastän i bullersam tid.

6. De vakanta församlingarne.

De vakanta församlingarne hade blifwit besökta i enlighet med wid föregående konferensmöte fattade beslut.

Intill nästa konferensmöte skola dessa församlingar betjenas som följer: Shelby wid Neoga, Farmersville, Zion i La Fayette, Sibley, Gibson och Indianapolis besökas af Barton distriktets pastorer, hvilka sinsemellan uppgöra predikoturer.

Joliet besökes af pastorerna Gustafson och Abrahamson.

Port Byron af pastor Lindeblad.

Prophetstown af pastor Brodine.

Zionsförsamlingen i Chicago samt församlingarne i Le Mont, Rockport och Highwood af pastorerna i Chicago.

Hobart och Millers af pastor Chalmers.

Spring Lake af pastor Lindström.

Hobart, Mich. af pastor Forsberg.

Menefanne och Peshtigo af pastorerne Frykman och Aurelius.

Florence och Iron Mountains af pastor Löfgren.

Sandhem af pastor Lindström.

Reeds City och Big Rapids af pastorerne Hult, Forsberg och Chilleen.

Calumet af pastorerna Borg och Frykman.

St. Joseph besökes af pastorerna Hult, Lindell och Ribelius.

Franklin af pastor Larson.

Monmouth af pastorerna Setterdahl och Nordgren.

Donnellson och South Bend af pastor Lundahl.

Med anledning af skrifwelse från kyrkorådet i vår församling i St. Charles beslutades, att denna församling uppmanas att förena sig med församlingen i Geneva om gemensam lärare och ombedes synodens president att besöka henne för att hjälpa henne tillrätta i detta ärende.

Äfwen wardt beslutadt, att de pastorer, som fått i uppdrag att besöka de vakanta församlingarne, åläggas att för dessa församlingar i laga tid insända statistiska uppgifter till wederbörande komité.

6. Missionsfaken.

Med anledning af den från missionsbestyrelsen inkomna rapporten beslutas:

1) att missionsbestyrelsen erhåller i uppdrag att engagera en lärare för Iron Mountains, Florence och kringliggande platser.

2) att konferensen uttrycker sin glädje öfwer den af synoden påbörjade missionen i Utah och rekommenderar till sina församlingar och pastorer det af synoden anbefallda sättet för medels insamlande derför.

3) att till nästa konferensmöte \$100 få användas till hjälp för nödställda immigranter.

4) att kateketlicense förnyas till John B. Olsson.

5) På frågan: Huru har det lyckats att i församlingarne införa det af konferensen rekommenderade systematiska tillwägagäendet wid missionsmedels insamlande? afgafs följande svar: Huru detta systematiska gifwande endast på få ställen blifwit infördt, wisar sig dock ett mera allmänt intresse för missionsfaken och hyfsa wi det hoppet, att detta missionsintresse skall alltmera tilltaga.

8. Barnhemsfaken.

Från ordföranden för barnhemsdirektionen inlemnades följande rapport:

Till ärade Illinois konferensen!

Alldenstund vårt barnhem är en af konferensens kära och wigtigaste inrättningar, bör en kort redogörelse om dess ställning äfwen wid detta möte wara wälkommen. Men emedan räkenskaperna tillika med en mera fullständig och omfattande rapport framläggas wid konferensens årsmöte, skola wi denna gång hufwudsakligen widröra hemmets inre tillstånd. Att stor saknad kännes efter den så allmänt ålftade och högt afstade föreståndaren S. B. Lindell, hvars tidiga men saliga död omnämndes i sista årsrapporten, kan man lätt föreställa sig, och har denna saknad förnummits så wäl af barnen, som af dem, hwilka haft med hemmets angelägenheter att göra. Herren, den ewige Fadern, har dock nådeligen hulpt oss, så att allt gått i sin wanliga ordning lugnt och stilla, och den himmelska frid, som i så hög grad alltid utmärkt detta lära hem, hwilar ännu fortfarande öfwer detsamma, ja, bor deruti och genomfuser det såsom en mild wärwind. Det har warit oss till mycken hjälp och hugnad, att Mrs Lindell stannat qwar såsom hushållmoder. Hon eger i hög grad barnens kärlek och lydnad. Äfwen hemmets unge föreståndare, Mr. John S. Swenson, har genom sitt lugna, allwarliga och öppna wäsende tillwunnit sig barnens tillgifwenhet och aktning. Med mycken trohet och omsorg har han äfwen skött återbruket. Han är som föreståndare antagen till årets slut, och wi hoppas, om så Guds wilja är, att han fortfarande skall komma att sköta denna wigtiga hyfsa.

På hemmet hålles skola wanligt hushandakt, hwarwid M. F. Roos' morgon- och aftonbetraktelser jemte bibeln begagnas. Barnen erhålla nödig skollunderwisning både på engelska och swenska. Större delen af barnen, eller så många som hunnit till den åldern att de lärt att läsa i bok, bewissta flitigt och ordentligt församlingens söndagsskola. Föreståndaren hjälper dem med samt förhör deras söndagsskollegror både i latinesen och i bibliska historien. Under året hafwa två utaf gossarne, Carl Emil Olsson från Bjurtjärn och August Forsberg från Stora Kopparberget, blifwit konfirmerade.

Bländ gossarne finnas några med utmärkta anlag för studier. Barnhemsdirektionen har dock icke rättighet att använda de medel, som samlas för barnhemmet, till att hålla några af barnen i högre skolor. Men wi hoppas och wänta att Herren skall uppväcka någon eller några af våra landsmän, i synnerhet sådana som han förlänat timliga egodelar och som sjelfwa inga barn hafwa, att med nödiga medel förhjelpa de mera begåfwade till studiers idkande. Om för dessa ynglingar kunde beredas tillfälle att studera, hyja wi det wisja hopp, att de genom Guds nåd skola blifwa till wälsignelse både för wår kyrka och wårt folk.

Wid konferensens sista möte utgjorde barnens antal 44. Sedan dess har en gosse med wederbörlig tillåtelse lemnat hemmet och nio nya intagit, hwadan barnens antal nu är 52 — i sanning en stor barnskara i ett hem och wid ett bord. Och det fordras ej så litet så wäl till kläder som föda för en så stor familj.

Ynglingen Anders Wilhelm Nilsson,

som på wintern lemnade hemmet, war född i Kråkshult socken i Småland. Han sändes tillika med tre andra syskon, en äldre bror och två yngre sysstrar, af pastor C. P. Rydholm från Burlington till hemmet i Juli 1875. Föräldrarne Nikolaus Nilsson och Anna Persdotter, som kommo från Sverige 1869, afledo båda i Burlington tidigt på sommaren 1875, lemnande, utom en wuxen dotter, fyra wärnlösa barn efter sig. För den äldste gossen, som då war 15 år, skaffades plats hos en fristligt sinnad jordbrukare, hos hwilken han stannade tills han blifwit konfirmerad. "Willie" har fått sin uppfostran på hemmet, der de båda yngre sysstrarna ännu äro qwar.

Af de nio, som sedan detta års början intagits på hemmet, hafwa alla med ett enda undantag warit både fader- och moderlösa. Det skulle wisserligen wara både intressant och hjertrörande att teckna dessa barns sorgliga historia, men det skulle blifwa allt för widlyftigt. Något må dock nämnas. Beträffande åldern äro de alla mellan tre och tio år. Tre af dem äro födda i Sverige och sex i Amerika. Mödrarna till dessa barn woro alla af swensk börd. Fem af barnen hafwa äfwen swensk fader, två dansk, fäderna till de öfriga två äro ej kända. Tre af barnen kommo från St. Charles, Illinois, två från Henry co. fattighus, ett från Moline, ett från White Hall, Mich., ett från Rockford och ett från Ashtabula, Ohio.

Wäl må man fråga: Hwad skulle det blifwit af dessa barn, om de hade blifwit lemnade i denna kalla onda werld utan något hem eller föräldrawård? — Wi må i sanning glädja oss öfwer att hafwa ett barnhem, dit sådana wärnlösa barn kunna sändas och

der de kunna få en god och frisklig uppfostran. Med glädje och frukostighet böra vi också arbeta och uppoffra för denna barmhertighetsinrättning. Detta behöfves isynnerhet, då barnens antal så betydligt ökats och aftastringen af jordbruket, till följd af det myckna regnet förliden vår, ej kan blifwa så riklig, som under bördiga år. Förlidet är woro bidragen många och rikliga. Hittills hafwa de deremot i år varit mindre så wäl från enskilda som från sällföreningar. Några hafwa dock med sina kärleksgäfwor ihågkommit det kära hemmet. Särskildt bör med tacksamhet omnämnas, att bland våra wänner i Rodford den ansefliga summan af \$140.75 samlat till inköp af möbler och mattor m. m. för det ena frontrummet i det nya huset.

Den wanliga insamlingen för hemmet genom våra söndagsstolor kommer snart att företagas och wåga vi wänligen anhålla att den med wärma förordas och med allwar omfattas. Vi wänta både pastorer och söndagsstolors samt sällföreningars och medlemmars i allmänhet kärleksrika och verksamma deltagande.

Måtte nu han, som är de faderlösas fader, öppna många hjertan och händer till deltagande och hjälp. Den käre Fadern i himmelen och alla Jesu wänner, både små och stora, ware vårt barnhem och alla dess angelägenheter anbefallda!

Andover, Ill., den 16 Sept. 1882.

Å direktionens för barnhemmet wägnar

Wördsamlingen

Erl. Carlsson, ordf.

Med anledning af denna rapport fattades följande beslut:

Att församlingarne ombedjas att af-

wen detta år ihågkomma barnhemmet med insamlingar i söndagsstolorna och med kollekter wid tackfälsedagsguds-tjensterna.

9. Sjukvårds- och diakonissanstalten.

En från direktionens för denna inrättning ordförande ingången berättelse föranledde följande beslut:

Alldenstund vi hafwa utfigt till att genom doktor Passavant inom kort erhålla ett lutheriskt hospital i Lake View,

och alldenstund vi dessförutan hafwe flere inrättningar, som taga våra församlingars wälwilja och offerlust i anspråk,

fördensfull beslutadt, att uppöppande af egendom för vår tillämnade sjukvårds- och diakonissanstalt tillswidare uppstjutes, tills vi hunnit inhenta, hwad mått och steg dr. Passavant till wäran kommer att taga för upprättande af dylik anstalt, men att under tiden intresset för saken i våra församlingar uppehållas och att frivilliga gäfwerderför fortfarande insamlas.

10. Rapporter från särskilda komiteer.

a) Komitén, som wid förra mötet erhöi i uppdrag att till detta möte inkomma med förslag till lämplig ändring af 3 art. af 1 kap. i konferenskonstitutionen, inkom med en rapport, som dock återremitterades till samma komité med uppdrag att bearbeta densamma till årsmötet.

b) Komitén för uppsättande af blankeetter för pastoralrapporter inlemnade ett förslag, som efter någon amendering antogs så lydande:

”Rapport för konferensåret 18— från Sw. Ev. Luth. — — — församlingen i — — — till Illinois-konferensens ordförande, hr. pastor — — —

(Å första sidan:) I.

Om gudstjänsternas hållande och besökande samt om sakramenternas bruk.

(Å andra sidan:) II.

Om ungdomens kristliga undervisning.

(Å andra sidan:) III.

Om församlingens bekännelsestrohet och i hwad mån hon lidit af osunda andliga riktningar och partier.

(Å tredje sidan:) IV.

Om det kristliga och sedliga tillståndet inom församlingen, och om kyrkorådets verksamhet.

(Å tredje sidan:) V.

Om bidrags insamlande till läroverket och missionen samt andra välgörande ändamål.

(Å fjärde sidan:) VI.

Om sådana särskilda förhållanden, hvilka tillfälligtvis förekomma.

Det beslutades, att komitén skall ombesörja tryckande af 500 ex. af dessa blanketter samt jända dem i vederbörlig ordning till konferensens pastorer.

I sammanhang härmed beslutades att rekommendera till synoden att tillfatta en komité för utarbetande af en för alla konferenserna likformig statistisk tabell.

11. Särskilda beslut.

A) Frågan om det till synodens behandling föreliggande representationsförslaget diskuterades och beslutades, att konferensen instämmer i den wid sednaste synodalmötet afgifna opinionsyttringen. (Se sid. 65 i synodens prot.)

Följande tvåanne förslag i sammanhang härmed wordo bordlagda:

a) Att 3 art. af 1 kap. i synodens konstitution skall begynna sålunda: "Denna synod utgöres af alla de prestes och församlingar, som ordentligen upptagits i densamma".

b) Att presters ordination och disciplinering handhafwas af synoden.

B) Frågan om synodens tidning, Augustana, upptogs till behandling och beslutades

a) att konferensen gläder sig öfwer det sätt, hwarpå Augustana och Missionären redigeras, men hemställer till direktionen, huruvida icke missionsafdelningen kunde fördelas så, att hälften deraf intoges hvarannan vecka.

b) att wi såsom konferens wijsa på allwar arbeta för tidningens allmänna spridning.

C) Konferensen sammanträder till årsmöte i Sw. Ev. Luth. kyrkan i Galesburg tisdagen den 6 Febr. 1883 kl. ½ 8 e. m.

D. Vid det mötet diskuteras öfwer ämnet: "Det heliga predikömbetet". Pastorerne Evald, Ranseen och Boman stola uppsätta theser deröfwer.

12. Andaktsöfningar.

Swärje session börjades och slutades med bön. Utom de ofwan antydda dagliga gudstjänsterna kl. 2 e. m. höllös sådana hwarje afton kl. ½ 8.

Söndagen bar såsom wanligt en mycket högtidlig prägel. Striftetal hölls af pastor B. Setterdahl öfwer dessa wår Fräskares ord: "Si, jag är när eder alla dagar intill werldens ända". (Matth. 28: 20). Högmessopredikan hölls af synodens president, past. Erl. Carlsson, som till ingångsord walt: "Lifwet är uppenbaradt, och wi hafwe sett och wittne, och tungöre eder det ewiga lifwet, hwilket war när Fadren, och ä oss uppenbaradt". (1 Joh. 1: 2). Texten war Joh. 5: 19—21, och ämnet: Kristus wårt lif. Denna predikan war, så att säga, ett wäldigt amen wi till hwad förut under

detta möte fått höra af det goda Guds ord.

På eftermiddagen firades barngudstjänst, hvarvid korta tal höllas af pastorerne Hult, Ewald, Erl. Carlsson och Nordgren.

På qvällen hölls aftonsångspredikan af pastor Lindeblad, hwarefter ordföranden hembar församlingen konferensbesökarnes hjertliga tacksamhet för under mötet åtnjuten gästvänlighet.

”Frid öfver Israel!” (Dav. Ps. 125: 5)

Chicago den 28 Sept. 1882

C. M. Ewald,
Konf. sek.

Från Colorado.

Att skrifa en korrespondens för Augustanaår ett af alla de svåraste uppdrag till följd af den ”nervösa karaktär”, som synes blifva mer och mer allmän bland oss. Denna nervösa karaktär medför en sådan retlighet och ömtalighet, att en tidningskorrespondent aldrig kan vara nog försiktig i sina uttryck. Rätt som man icke vet af kan man väcka ”ond blod” hos sina allra bästa vänner, emedan man i öfverilning kommer att allt för mycket prisa den plats der man bor och wigten af det arbetsfält, der man själf är sysselsatt. Denna hetfighet och snarstickenhet hos korrespondenter och korrespondensers läsare bland oss är mycket sorglig och gör, att den som skrifer dessa rader har beslutat hålla sig undan. Nu måste han dock enligt uppdrag deran med några ord, hvilka hade bort vara insända för länge sedan.

Att beskriva Colorados förmåner och svårigheter såsom ett jordiskt hem anstår ej en meddelelse till Augustana. Man

behöfver blott komma ihåg, att Colorado ligger på jorden, så har man saken klar. Somliga som komma till Colorado finna det vara ett paradys, andra åter känna det obestridligt ödsligt här. De som förut varit sjuka och finna sin lekamliga helsa här prisa landet med rätta. Emellertid, Herren har delat ljus och ledt här såsom annorstädes på jorden, Han utfristar oss här nöd och nåd, allt efter som Han anser tjenligt för hvar och en.

Det är det andliga verkksamhetsfältet bland vårt folk i Colorado som egentligen borde beskrifvas i Augustana. Den som skrifer detta är för ung Colorado-bo för att kunna med fullständig sakkännedom utreda det ämnet. Så mycket kan dock med sanning sägas, att vår synod icke bör vänta att i den närmaste framtiden få en mängd stora blomstrande församlingar i Colorado. Man får sålunda icke tro, att hit bör sändas en hel mängd präster. För några i lefwande tro på Herren Jesus behjertade män är här verkksamhetsfält bland vårt folk. Enligt min ringa mening böra för närvarande trenne stationerade präster samt en passande respredikant verka på fältet i Colorado. Jag talar naturligtvis nu utslutande om vår synods verkksamhet. Man må icke heller föreställa sig, att idel ”guld och gröna skogar” regna öfver präster och församlingar i Colorado. Trenne präster kunna få sitt anständiga uppehälle i våra församlingar i Colorado; respredikanten behöfde till stor del få sitt underhåll från synodens gemensamma missionskassa. Detta är nu min mening om missionsfältet här, och man må taga den för hvad den må gälla.

Hvad jag nu i korthet ville ytterli-

gare lemna underrättelse om är missionsmötet jämte kyrkoinwigning, som hölls i Rysby d. 25—27 Augusti.

Missionsmötet, som begynnade fredagsmorgon den 25 Augusti, besöktes af pastorerne Hocanson, Benzon, Westerdahl Lagerman och Olsson samt theol. stud. Aug. Johnson, som verka i Rysby sedan förliden höst och theol. stud. G. A. Anderson, som förestått församlingen i Denver under sommarn samt studerandena C. F. Norman och S. Anderson, hvilka en tid wistats i Colorado för sin hellsa. Dessutom woro wid mötet närvarande: redaktör Wenngren, prof. Petersen från Missouri, N. Bengtson från Golden och broder Unger samt andra. Till Rysby församlings stora saknad hölls mötet just under stördetiden, hvarför församlingsmedlemmarne icke kunde besöka mötet under hwardagarne såsom de önskat. Predikningar höllos såsom wanligt wid missionsmöten. Diskussionen rörde sig mest omkring frågan om vår missionswerkksamhet i Colorado. Till mötets stora saknad hann pastor Telleen ej hem från sin Californiareesa. Kristliga möten kännas såsom en sårdeles andlig förmån der, hwarest både pastorer och församlingar äro spridda som i Colorado. Söndagen den 27 Augusti war sjelfwa högtidsdagen. Att församlingen i Rysby kände denna dag såsom en wertlig högtid, kan sägas med sanning. Den lilla församlingens medlemmar hafwa arbetat träget och troget för sin kyrka, som skulle inwigas. Det bör sägas, och med rätt, att Rysby församlingsmedlemmar icke sparat uppoffringar i arbete och penningar för sin kyrka. Nu står hon der, den nåtta inbjudande stenkyrkan, wid foten af de ofantliga Rocky Mountains, ett vittne om Guds nåd

och kärlet till vårt folk, som bor i denna trakt. Hennes torn är wisserligen högt ringa i höjd mot de majestätiska torn, som Gud sjelf murat bland de wäldiga Klippiga Bergen, men det talar dock med sitt kors om att det fins arma syndare äfwen här, som äro köpta med Jesu blod och som önska sjunga och höra predikan om wårs Herres Jesu Kristi kors och blod. Kyrkan är inuti 50 fot lång och 33 (trentotre) fot bred. Tornet är 60 fot högt. Kyrkan är inuti mycket smalsull. Till inwigningsfesten pryddes wi henne ytterligare med granar, ceder, löf och blommor. Namnet Immanuel, strifwet med ceder, predikade ofwanför predikstolen. Det är nämligen en stor förmån här, att man har rik tillgång på gran och ceder, dessa öfwerträffliga träd, då det gäller tillfälliga högtidsprydnader i kyrkor. Med ett ord: wi tyckte sjelfwa, att kyrkan war ljustigt stön i sin högtidsprydnad. Hvad ända ett litet enkelt hus på jorden kan tala om templet i himmelen! På söndagen hölls strift och nattwardsgång samt på eftermiddagen den egentliga kyrkoinwigningen, emedan flere amerikaner från grannskapet woro närvarande. Inwigningsakten förrättades af pastor Lagerman, församlingens förste lärare. En särstild fröjd beredde oss fångören från Golden, anförd af stud. Unger, genom sin sång wid högtiden. Det war en glädje att höra dessa unga sjunga såwål och särstildt att se, att ungdom i Colorado kan förehafwa några högre nöjen än de själs- och kroppsförstörande frog- och dansbesöken, hvilka annars äro så wanliga. På söndagsqällen hölls afftedstal af stud. Aug. Johnson, hvarjämte några ord talades öfwer tänkespråk af ett par andra bröder; derefter

samlades wi alla på kyrkogården, insvepte i lekamligt mörker, men rikt belyste af Rättfärdighetens sol, den uppfändne Frälsaren. Vår kyrkogårdsinwigningsfest, war kort men därför ej betydelselös. Augustinas läsare bry sig naturligtwis ej om vår kyrkobyggnadskassa, hwarför jag ej will beswära dem med siffror. Dock må sägas, att församlingen oaktadt betydliga uppoffringar ännu har skuld på sin kyrka. Säkertilligen will man redan i höst taga ett kraftigt tag i denna beswärliga börda för att blifwa henne qwitt med allra snaraste.

Churu församlingen haft så stora utgifter för kyrkobygget, har hon dock bewisat den kärleken att förse prestgården med nya snygga möbler, hwilka komma att stå en blifwande pastor till kostnadsfritt förfogande. Detta är icke en ringa tjänst för en pastor. Må nu Guds helige Ande få inwiga alla Rysshyboars hjertan till sitt lefwande tempel, ja, må han få hålla kyrkoinwigning i alla hjertan inom vår synod och i hela werlden!

D. D.

Swarje handa.

Församlingen i Sioux City, Iowa som länge kallat pastor förgäfwes, har nu wändt sig med sin kallelse till pastor Erlander i Burlington, Iowa.

Baptism i erfarenheten.

I en bok "Lifwet i Hawaji" angifwer en missionsär derstädes, T. Coan, sin åsigt om dopfättet och det ur sin egen erfarenhet.

Om det medgifwes, yttrar han, att dopet är afsjedt att blifwa allmänt, såsom synes af Matth. 28: 19, så påstår jag,

att meningen icke kan wara att dopet skall stå medelst nedboppning. I flere delar af Hawaji, belägna en till fem mil från hafwet och så långt från någon wattenförsamling nog djup för att ens hufvudet kunde doppas, har jag funnit män, qwinnor och barn, så gamla eller så sjuka att de omöjligen kunde föras till något watten djupt nog att deri nedboppas; somliga nära döden bådo mig med tårar att döpa den och meddela dem den heliga nattwarden. De trodde på Herren Jesus och wälfomnade hans sändebud med tårar af glädje och tacksamhet. Och nu, tillåt mig fråga med Petrus: "Kan någon förbjuda att dessa icke döpas i watten, som fått hafwa den Helige Ande".

Texter för Söndagskolan.

Fjerde qwartalet.

R:o III. — Den 15 Okt.

Mark. 14: 22—31.

Inledning. 1. Tid och ort. I föregående text sågo wi Jesus med sina lärjungar äta påstalammet i en sal i Jerusalem. Johannes omtalar, huru Jesus också tvådde deras fötter (Joh. 13). Detta war torsdagsaftonen före hans dödsdag, "den natten då han förrädd wardt". Han wille avsluta det gamla testamentets ordning, innan han förordnade det nya.

2. Paralellställen. Matth. 26: 26—36. Luf. 22: 19, 20, 31—34; 1 Kor. 11: 23—26. Förutsägelsen om Petri fall står i Joh. 13: 36—38. Petrus fick twenne warningar. Lufas och Johannes omtala den som han fick wid bordet; Matth. och Markus den han fick på wägen till örtagården.

Frågor. Swar lemnade wi Jesus i föregående text? Swarmed woro de sysselsatta? Kan du omtala något som hände under det de äto påstalammet? Swad bethdelse hade fotatwagningen? Swad är det Petrus warnas för?

Hufvudtext: Ly så ofta I äten af detta bröd och dricken af denna kalk, skolen I förkunna Herrens död, till dess han kommer. 1 Kor. 11: 26.

Ämne: Herrens nattvard ett förkunnaande af Jesu död.

A. N. m. B. 22. "Wid de äto", innan de stego upp från påskalamåltiden. "Tog Jesus brödet". Af det oshrade brödet, icke för att lekamligen mätta dem, ty det hade redan flött. "Tadade", eller wälsignade det. Detta brödet hade genom den föregående tackfägelnen wid påskalamåltiden blifwit wälsignadt; men nu wälsignar han det på ett annat sätt och för ett annat ändamål. Svarföre förordnade han bröd och icke ett lam? Svar: Emedan stuggbilderna nu skulle upphöra, sedan det rätta offret war kommet. Det skulle ej se mera blodsutgjutelse, sedan han s blod, som ewigt gäller, blifwit utgjutet, och här skulle icke finnas något som gäfwes anledning till twifwel på dess fullkomlighet och ewigt gällande kraft. Således intet slagande mera, blott lif och dess näring. "Bröt det". Såsom Jesu kropp skulle på korset brytas. Brödets brytande i G. E. betednade Israels barns lidande i Egypten; men i det N. E. hänföres det till honom, som bär våra synder i sin lekamen. — "Gaf dem" m. m. Wi måste mottaga och åtnjuta honom, göras delaktiga af honom, så att han blifwer i oss och wi i honom (Joh. 6: 53). Härigenom betednas också de trognas förening inbördes (se 1 Kor. 10: 17). — "Detta är min lekamen". Den reformerta kyrkan säger att det betyder. Wi hålla oss till Jesu ord och tro att i, med och under bröd och win Kristus gifwer oss sin sanna lekamen och sitt sanna blod. (Om utredningen häraf läs något i vår katekes, frågan 288).

B. 23. "Och tog kalken", en bågare fyllt med win. Om wälsignelsen m. m. se föregående. — B. 24. "Detta är mitt blod, det nya testamentets". Ett nytt förbund emellan Gud och alla menniskor är upprättadt i Kristi blod och innehåller syndernas förlåtelse. "Detta görer till min äminnelse". Dessa ord har ej Markus ansett, men de andre evangelisterna hafwa dem. "De drucko deraf alle". Den reformerta kyrkan vill helst antaga, att Judas war utgången innan nattwarden instiftades; men om man läser hos Lukas, så ser man att i sammanhang med instiftelseorden säger Jesus: "Och si, min förrädares hand är med mig på bordet". — B. 25. "Dricke det nytt i Guds rike". Detta tyder på hans rikes seger. Det wisar oss mot himmelen. Der skall allt bli nytt.

(Sedan Jesus slutat wid bordet, talade han det wi läsa i Joh. 14—17 kap.)

B. 27. "Förargas", stöta eder på mig, twifla på, om jag är Messias, samt frestas till att förneka mig, såsom profeten Zacharias sagt hafwer: Jag skall slå herden m. m. — B. 28. "Men då jag är uppkänd" m. m. Jag skall icke blott uppkä, utan i stolen få se mig. Herden öfwerger ej fåren. Dessa tröstord glömdes de. — B. 29—31. "Då sade Petrus: om än alle" m. m. Om än alla äro trolösa, så skall jag ändå stå fast. Han kände ej sin stora swaghet, och vill ej heller tro Jesus då han säger honom saron. Sådana äro wi! "Förrän hanen hafwer två resor gånit". Första gång hanen galler, är wanligen emellan kl. 12 och 1, den andra inemot kl. 3. De andra evangelisterna omnämna endast galande, utan att angifwa antalet och de syfta då på det sista som kom Petrus att wäna.

B. Frågor. I. Herrens nattvard (v. 22—26). När instiftades den hel. nattwarden? Svarföre? (1 Kor. 11: 24—26). Svarföre begagnade han bröd? Svar säger han om brödet? Svar betednar brytandet? Svarföre skall det ätas? (Se Joh. 6: 48—58). Svar betyder åtanget med afseende på de kristne? Svar benämnes winet? (Sw. kalken). Ligger der någon lärdom deri att han gifwer kröd och win hwar för sig? (Sw. Det påminner om död). Svar betyder testamentet? Svar kallat Jesus kalken? Svar meddelar han genom sin lekamen och blod? Svar skall äta och dricka? Svar äro öwärdiga nattwards-gäster? Svar säger Paulus de kristna skola göra genom nattwardens begående? (Se hufvudtexten).

Ämn. Den som vill hafwa detta tydligt och klart uttredt, bör noga läsa både Wills Katekesen och förklaringen öfwer 5:te hufvudstycket.

II. Warningen till Petrus (v. 27—31). Svar gingo de efter nattwarden? Svar sade Jesus till dem? Svar menas med förargas? Svar uppkändes detta löfte? (Se Joh. 21: 1). Svarföre nämner Jesus så ofta sin uppkändelse? Svarföre de det? Svar svarade Petrus? Menade han upprisktigt? Svar war selet hos honom? Svar förutskade Jesus för honom? War Petrus samre än de andre? Svar lära wi af detta? (Se 2 Kor. 12: 10).

Bärdomar.

1. Herrens nattvard är en kärleksmåltid, en testamentsmåltid och en äminnelsemåltid.

2. Kristus dog till förföning för våra synder.
3. Vi behöfwa syndernas förlåtelse.
4. De kristne hafwa ett större och härligare testamente än Guds folk i G. T.
5. I den heliga nattwarden gifwes oss syndernas förlåtelse, lif och salighet.

Kyrkobygget i Portland, Oregon.

Såsom missionen på Westkusten i allmänhet omfattats med kärlek och värma, och då Portland, Oregon, är utgångspunkten för denna mission, så äro wi förwissade om att det gläder våra wänner att höra, att synodens beslut om kyrkoegendomen i Portland har af missionsstyrelsen blifwit utfördt. Denna lilla församling har redan stridit till werket med kyrkobygge, och blir denna kyrka 50 fot lång 36 fot bred och 19 fot hög. Emedan de ännu äro så behöfwa de en hjälpsam hand wid detta företag. Bref derifrån med bön om hjälp har blifwit utfänt till pastorer och församlingar, men blott några få hafwa hörsammat uppropet. Wi nära dock det hoppet, att med denna uppmärksamhet man i allmänhet är villig att genast företaga en liten insamling för sagde kyrkobygge.

Pastor P. Carlsson, som för närvarande arbetar der, afslutar ett bref rörande kyrkobygget i Portland med följande ord: "Våra wänner i Östern kunna icke tro huru ondt det gör mig om vårt arma folk härute, ty här finnas hwarfen prester eller kyrkor. Jag beder, predikar, strifwer och slundom gråter. Herren böje våra hjertan till mera tro och uppoffrande kärlek".

Benningarne kunna sändas till F. G. Gran, 171 South Second str. eller Rev. P. Carlsson, 111 N. 13th str. between C. & F., Portland, Oregon.

Ett litet bidrag till våra wänner och landsmän i den afslänsa Western blir mycket kärkommet, och snar hjälp är dubbel hjälp.

Andover, Ill., den 29 Sept. 1882

Erl. Carlsson,
Aug. syn. president.

Tillkännagifwanden.

Konferensmöte. Minnesota-konferensen sammanträder, enligt beslut, i svenska lutherska kyrkan i Eagle Lake, Otter Tail co., Minn., tisdagen den 10 Oktober och öppnas mötet

med högtidlig gudstjänst kl. 1 e. m. Diskussionsämne: Några af orsakerna till det allmänna affället inom den kristna kyrkan, och botemedel deremot.

Lake City, Minn. i Sept. 1882.

E. A. Lindholm, konf:s sekr.

Då man icke oastadt många och allvarliga försök lyckats erhålla den önsade billiga passagerars-afgiften för en resa till Texas, håller Kansas-konferensen af stand. ev. luth. Augustianasyndoden sitt nästa möte i Kansas City, Mo., der det tager sin början d. 17 näst. Okt. kl. ½ 8 e. m., då högtidlig gudstjänst hålles.

Som många wigtiga göromål föreligga till konferensens rådplågning och beslut, uppmanas pastorer och församlingsombud att så mangrant som möjligt insinna sig samt i god tid derom underrätta pastor loci, J. P. Meander (1620 Jefferson str.)

Den f. t. half fare komiteen består af past. A. W. Dahlsten, E. A. Fogelström och E. W. Westling.

E. A. Swensson, sekr.

Rock Island-distriktet håller, w. G., sitt nästa missionsmöte i New Bedford, Ill., den 23 och 24 Oktober. Mötet börjar måndagskvällen den 23 med gudstjänst kl. ½ 8. Em. ev. luth. Färlöf-församlingens i New Bedford kyrka kommer att under mötet inwiga. Samtalsämne: 16 e. 17 art. i Augsb. Bef.

Geneseo, Ill., den 28 Sept. 1882

P. J. Brodine, sekr.

Rättelse. Wid tidsningen af sista synodalprotokollet kommo ombudens från Gustaf Adolfs församlingen i New York hr. A. Holmström, från Zions-församlingen i Philadelphja hr. C. W. Esbjörn, samt prof. C. D. Granerens namn att af misstag utelämnas, hwilket misstag härmed rättas och af wederbörande torde godhetsfullt ursättas.

Sekreteraren.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, weckotidning för kyrkliga underrättelser, Vårfrågoris behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertecknad till \$1.00. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantfamiljare lemnas hwart 7:de ex. gratis.

Wistrand & Thulin's boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

V. N. Hasselquist och E. L. Carlsson.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 11 Oktober 1882.

N:r 41.

De otrognas lättrogenhet.

Menniskohjertat bewisar menniskans fallna tillstånd genom sin "senhjärtighet till att tro" och sin lättrogenhet med afseende på allt annat än Guds ord. Äfwen hos troende själar kämpar tron med benägenheten till otro, så att, huru bergfast det "fasta, profetiska ordet" och är och huru klart det bewisat sitt gudomliga ursprung både i werldsomskapelsen och i den troendes egen erfarenhet, fruktar han dock för "ett rustande löf", såsom kunde stormwinden blåsa bort hans klippa och lemna honom wind för wåg. Tron märker man dock uppå denna fruktan, på dess bedröfwelse öfwer twifvelsmålen, från hwad håll de må komma, samt på önskan att kunna tro och hålla sig fast wid ordet utan andra bewis än ordet. Därföre umgås den troende menniskan med ordet och ser upp till Herren efter nåd att kunna tro.

Men der ingen tro är, der är man först och främst lifgiltig om hwad man läser eller hör, ja man läser och hör till och med gerna det som säges eller strifwes emot den gamla, frälsande sanningen. Man tycker sig icke wilja hålla med och tro motsägelsen och begabbelsen; man endast will pröfwa allt — och

märker kan hända icke det hemliga nöje hjertat har af otrons tal. Så småningom kan man dock medwetet förnöja sig deraf, och man är nu snart så långt kommen, att man helst tror motsägelsena mot evangelium och will icke tro hwad evangelium bethgar. Otron är nu ensam herre i det menfsliga hjertat och hon öfwar och sin makt deri, att hon förer menniskan allt längre bort från sanningen och in i lögnen, tvingar henne att hata sanningen, Guds ord, men deremot älska allt som sätter sig deremot. Hon blir nu willig att misstro och förkasta allt, som härleder sig från "talet om korset", det må bewisa sig aldrig så klart och kraftigt som gudomlig sanning, men tror gerna allt det som strider deremot, det må wara aldrig så otroligt, osammanhängande och sig sjelf motsägende. Det är i det otrogna, bedrägliga hjertats ögon idel förträfflighet, sanning och owederläggligt, emedan det på något sätt anses wittna emot Guds ord, det man icke kan tåla.

Twänne otrosiktningar gå tydligen igenom den närwarande tiden; den ena är materialism, den andra spiritualism. Materialisterna hafwa nu hunnit så långt, att de tro sig hafwa funnit begynnelsen till allt det som är, och det är intet annat än materia, det ena har ut-

wecklat sig ur det andra; något andligt, en ande, Gud har härvid icke behöfts, därför finnes och nu intet deraf, hwarfen ande inom menniskan, eller utom menniskan, ingen Gud och därför ingen odödlighet, ewighet, salighet, eller förtappelse — intet annat än materia, detta synbara och handterliga ämne, som vi trampa med våra fötter. Wäl finnas krafter, mäktiga och obegripliga, i och utom menniskan, som se rätt andeliga ut och peka hän på ännu högre krafter; wäl hafwa tänkande hedningar slutat från den förunderliga sammanfattningen och den ännu underbarare ändamålsenligheten af allt, att ett tänkande wäsende måste hafwa frambragt ett sådant verk. Men denna tidens otro är lättrogen nog att heldre tro de fantasier och spekulationer, som upprunnit till exempel i den berömda Darwins hufvud. Wäl kunde man fråga Darwin och hans lättrogne efterägare såsom Herren frågade Job: "Hwilken är den som i sina tankar så fela vill och talar så med oförnuft? Gjorda dina länder såsom en man; jag vill fråga dig, och du lär mig? Svar war du, då jag grundade jorden? Säg mig, om du har det förståndet? Ho hafwer henne fatt sitt mått, wet du det? Eller ho hafwer dragit öfwer henne måtesnöret? Svaruppå står hennes fotfäste? Eller ho hafwer hennes hörnsten lagt? Svar är wägen dit, der ljuset bor; och mörkret, hwar är dess rum? Att du skulle kunna hämta det till dess område och att du skulle känna stigarne till dess hus? Du wet det, ty då war du ju född, och dina dagars tal är stort! Will flandraren nu twiita med den allsmäktige? Guds tillrättawisare sware härpå!" Ack, om de otrogna kände hwad

Job kände öfwer den gudomliga tillrättawisningen, de skulle då swara med Jobs ödmjuka ord: "Si, jag är för ringa; hwad skulle jag swara dig? Min hand lägger jag på min mun. Jag hafwer en gång talat, och skall ej swara mer; två gånger, och skall ej fortsara".

Men denna utgång af kampen emellan Gud och de lättrogne är wäl icke att wänta, förrän Gud lägger dem till stoft under sina fötter. Och det kan han och skall han.

Den andra otrosriftningen, eller spiritualismen, är raka motsatsen till materialismen; den förra will bekämpa den sednare och tror sig kunna och böra omvända alla materialister. Den menar sig hafwa gemenkap och samtal med de aflidnas andar och will dermed bewisfa, att menniskor genom döden öfwergå till högre lif. Det må nu wara med detta andeumgänge huru det will — någon sauning kan det ligga deruti, men i det hela är det bedrägeri redan af menniskor och hufwudsakligen af lögnaren af begynnelsen — det för endast bort ifrån det uppenbarade Ordet, förnekar syndafallet och det naturliga förderfwet, erkänner alla dem för frälsare, som genom sin wandel gifwit andra ett godt föredöme, will icke weta af någon syndaförlåtelse, m. m. Men dessa besynnerligheter, för att ej benämna dem med wärre namn, löpa menniskorna efter, tro och tycka sig åtminstone deri hafwa qwar något af det gamla, näml. läran om odödligheten, hurudan då denna odödlighet blir. Hela detta spiritualismwäsende är insvept i så mycket hemlighetswäsende, har warit uppblandadt med så mycket bedrägeri, har wisat sig så maktlöst att omkapa och förwandla menniskohjertan och slutligen är så klar-

ligen förbjudet i Skriften (5 Mos. 18: 11, 12), att det bewisar den högsta grad af lättrogenhet att tro derpå — och här till är dock otron villig och benägen. Detta är visserligen ej mer än hwad Guds ord säger, 2 Thess. 2: 9 fl. Antikrists "tillkommelse sker efter satans werkan med alla lögnaktiga krafter och tecken och under och med all förförelse till orättfärdighet ibland dem, som förtappade warda, derföre att de icke anammade kärleken till sanningen, att de måtte salige wordet. Fördensfull skall Gud sända dem kraftig willfarelse, så att de skola tro lögnen, på det de skola alla dömda warda, som icke hafwa trott sanningen, utan hafwa lust till orättfärdigheten".

Churu otron drager fram på en af de båda nämnda vägarne, materialismens (hvilken i likhet med sadduceismen af ålder tror hwarken "uppståndelse, engel eller ande" (Apg. 23: 8)) och spiritualismens (som finner andar öfwerallt el. egentl. s. f. spöken), och genom tron på sådana skenbara motsatser uppenbarar sin lättrogenhet; wisa dock de otrogne och förnekarne sin lättrogenhet wid allehanda andra tillfällen och i hwarjehanda frågor. I en af våra swenstetidningar här i landet lästes nys ett, som wanligt, begabbande stycke öfwer den omständigheten, att i de gamle exemplaren af den heliga Skrift det finnes en mängd olika "läsarter", ända upp till ett antal af 50 @ 60 tusen. Denna omständighet framhållas såsom en skugga på bibeln och såsom kunde den wara ett vittnesbörd emot den heliga bokens trovärdighet. Nu omfattar otron gerna och med lust denna sak och tror den utan någon vidare undersökning, således wisar sin

lättrögenhet, och försöker den taga reda på frågan, så sker det endast för att stödjaja sin otro. Wi wilje här till deras underwising, som älska Guds ord, yttra något till förklaring öfwer nämnda ämne. Wi wilja härwid hålla oss wid Nya Testamentets heliga skrifter.

Wi weta ju alla, att de äro skrifna af menniskor, på ett meniskt sätt, på papper eller annat jordiskt ämne. Hwem kan nu förundra sig öfwer, att deri förekomma missskrifningar af hwarjehanda orsaker? Med nutidens otaliga förmåner finnes dock icke en bok utan en mängd tryckfel, ja understundom skule de i en enda bok gå upp till flera tusende, om de kunde räknas. Upp till fjortonhundratalet, då tryckerifonsten uppfanns, måste alla böcker skrifwas, och att de då icke kunde spridas i det antal, som nu så lätt sker, är ju klart, och dock hafwa wi ännu i behåll öfwer 1,600 handskrifter af nya testamentet, de fleste innehållande endast större eller mindre afdelningar af det hela. Wore det nu icke det aldrastörsta underwerk på jorden, derest under 1200 år i 1,600 exemplar af skrifter ej skulle förekomma en mängd skriffel? Wore det icke så, så skulle otron hafwa kallat alltihop skamligt bedrägeri.

Men nu är desutom förhållandet, att det ojemförligt största antalet "läsarter" består endast i bokstafs förändringar, ordomsflyttningar o. d. som icke har den ringaste inslytelse på meningen. Endast i några få fall kunna de olika läsarterna förändra stället betydelse, men äfwen då kan den lätt nog utfinnas genom jemförelse emellan dem, hwartill kommer den hjälp, som de äldsta öfwerfättningarne, härledande sig ända från andra århundradet, gifwa

jemte anföranden af de äldste kristlige författarne. Detta är det nödigaste som behöfwer sägas här om. Det säkra är, att midt under det de heliga skrifterna befunnits i menniskohänder och varit underkastade alla de förändringar som tid, språk, menniskor m. m. hafwa med sig, Herren hållit sin wakande hand öfwer dem, så att de kommit så ofskadade till oss, så klart bewista äfwen till sin **menliga** trovärdighet, att vi väl må fröjda oss deröfwer, tacka och lofwa Gud derföre. Vill man förden skull icke tro på Skriften på grund af de många läsarterna, så är det otrons lättrogenhet, som är orsaken dertill. Och den som begabbar denna omständighet, bewisar blott dermed antingen sin okunnighet, eller sin uppsåtliga fiendskap emot Gud och hans uppenbarelse, eller båda delarne. Måtte Herren i nåd förbarma sig öfwer en sådan.

Bibeln har gått igenom många lutt ringselbar och består ännu, är mera spridd, bättre förstådd än någonsin. Under det tredje århundradets ohyggliga förföljelser rasade man i synnerhet emot bibeln, så att det kostade lifwet att ega och icke utlemna den till att brännas. Desz fiender märkte nog den gudomliga kraft, som den förargliga boken egde och utöfwade. De märkte det än i dag och skulle än i dag bränna det sista exemplaret af den, om de kunde och det wille hjälpa; men "Skriften kan icke warda om intet", det har **Han** förklarat, som är Skriftens kärna och stjerna — desz personliga innehåll.

Våra läsare böra dock alltid ihåg komma, att det platt icke är så farligt med de otrognas och förnekarnes wälbidiga rop och låtsade stora wijsheet på sin sak. De äro platt icke wisja och kunna

icke wara det; deras stora ord och babberi äro snarare tecken till brist på bewis för deras meningar. Endast det är wisst, att otron, d. ä. fiendskapen emot Gud, sitter på tronen i deras hjertan, och derföre måste de tro äfwen det otroliga, på det uppå dem skall uppfyllas äfwen detta Herrens ord: "Han griper de wisa uti deras klofhet", och åter: "Jag skall omintetgöra de wisas wisdom och de förståndigas förstånd skall jag förkasta. Hwar äro de klofa? Hwar äro de skriftlärda? Hwar äro denna werldens wisa? Hafwer icke Gud gjort denna werldens wisheet till galenskap? Th efter werlden icke kunde genom sin wisdom känna Gud i hans wisdom, så täcktes Gud genom dåraktig predikan frälja dem, som tro".

Det synes dock, som begynte de lärde sjelfwa inse det dåraktiga och lättrogna uti sina fantasier. I Southampton, England, hölls nyligen ett möte af det lärda sällskapet British Science Association, hwarwid man icke märkte till det stolta, öfwermodiga språket med hänseende till den heliga Skrift. Dr. Siemens, ordföranden, förklarade öppet, att de wetenskapliga upptäckterna icke allenast bidrogo i sin mån till förbättrande af de menliga förhållandena, utan och ledde menniskorna steg för steg till en mera wördsam och tillbedjande kännedom af den store skaparen. Detta war väl något, emedan det wisade osäkerheten i den wanliga tvärsäkerheten hos de otrogne lärde; men mera bethydesfullt är att ej mindre än 617 af medlemmarna, och deraf många af det största anseende som wetenskapsmän, undertecknade ett manifest, deri de förklara, att det är ett misshbruk af wetenskapen att dermed wilja fastslå twiswelsmål öfwer up-

penbarelsen i Skriften, och att ehuru vittnesbördet om Gud i naturen och det som gifves i bibeln kunna synas olika, de dock icke motsäga hwarandra.

Hwad skola våra otrogne säga här- om, som så lättroget anamma alla de dåraktiga slutsatser, dem otrogna natur- lunniga dragit af sin ofullständiga kän- nedom om skapelsverket? Vilja de ock tro dylika förklaringar af sina öfwer- män?

Ehuru wi såsom kristna glädja oss öfwer dylika medgifwanden, står dock vår tro icke på menniskors wißdom, utan på Guds kraft.

Minnesreglor

för åhörare.

En af våra snälle medarbetare hade med anledning af en art. i en eng. tid- ning i sista nrt. några minnesreglor för predikanter; ur ett annat eng. blad med- dela wi nu några reglor för åhörare. Rör- rande det sednare ämnet hafwa wi haft i sinnet att yttra något och derom kan och hör mycket sägas; kanske återkomma wi dertill, men denna gång en omarbetning af en annans ord.

Höra. Sättet att göra något, är att göra det. Sättet att höra är att höra, höra på bestämd tid. Dordentligt och regelbundet hörande är stadligt för den andliga helshan. Menniskor äta regelbundet, och äro ju äfwen färdiga till arbete. De som arbeta regelbundet, äro ock redo att äta på sin bestämda tid. Allting hafwer sin tid. Tiden att hö- ra är, när Gud sänder sitt budskap i nå- got ärende. Paulus säger: "huru sko- la de höra utan predikare?", och han kun- de äfwen hafwa tillagt: "huru skola de predika utan åhörare?" Den sednare

frågan är lika tillbörlig som den förre. Den som blott hör en gång om weckan, gör icke wäl emot sig sjelf, så wida han har flera tillfällen dertill. Hans jordi- fta handtering ginge owilforligen öfwer- ända, om han handlade med den, som han handlar med sin själ. Ingenting är så förmånligt som en wana, natur- ligtwis om den är god. Wanan att regelbundet höra ligger till grund för ett stadgadt kristligt lif. Menniskor lära att höra genom wanan att höra. "Genom wanan blifwa de öfwade i sin- net".

Dregelbundet hörande tager det and- liga lifwet af många tillfälliga kyrko- gångare. Äfwen "berföre äro många swaga och franka ibland eder och en stor del sofwa". De äro bostafstigen "jälafsof- ware", owande wid godt, regelbundet, ihärdigt hörande. De stå icke ut med en predikan på tre fjerdedels eller en hel timma, emedan de äro owane wid att höra, d. ä. att äta på hwad som säges.

Hör med dina öron. De äro skapa- de för det särskilta ändamålet. Lemna dem icke hemma att wandra igenom ditt embetsrum, eller din werkstad. Låt dem icke lägga sig till ro på en morgontid- ning i hemmet. Somliga taga sina öron med sig hwarhelt de gå, utom till kyrkan. Ingenstädes stadar en menniska sig sjelf så, som den som utan öron kommer till kyrkan. De äro sär- skilt inrättade till söndagsbruk; öppna dem och gif dem tillfälle att wisa sin förmåga. Tag ut af dem de handels- waror, skuldsedlar, farmar och maskiner, hwarmed satan försöker packa hufwudet fullt, innan du går till kyrkan.

Hör med dina ögon. Ögonen äro förträffliga medhjelpare åt öronen. De mottaga och införa i åhörarens innersta

en uppriktig predikants allvarliga sätt. Låt dem taga del i hörandet. Sätt icke handen öfver ögonen, såsom wore du blind eller skändes för din pastor eller wore rädd för att låta honom ståa ned i din själ genom ögonens öppna fönster. Drag undan förlåten till ditt albrainnersta. Låt predikanten se hwad som borde göras i din egen lilla werld för att bringa henne i harmoni med Guds stora werld utom dig. Ja, hör med dina ögon. Se rätt fram och in i predikantens ansigte. Om han uträttar sitt embete redligen, så kan han fördraga din blick och skall understödjäs och stärkas deraf. Det är platt icke rätt att tillsluta sina ögon och öfwerlemnja sig åt sina egna betraktelser, under det han predikar. Han märker det. Alla andra märka det. Du har aldrig sett en man wid ett politiskt möte sätta sig och sluta ögonen till — isynnerhet om han är kandidat för något embete. Du, min vän, är kandidat till den ewiga ron, och ditt wal är måhända ännu ej wisst. Öppna dina ögon. War redo att höra hwad som nästa predikan skall bringa dig.

Medan öronen och ögonen äro i full verksamhet, hör äfwen med ditt ansigte. Predikanter, som beredt sig och bedit slitigt, få dock ofta sina bästa tankar från sina åhörarens anleten. Fråga din pastor, huru mycket hjelp han får under sin predikan af lifnöjda, döda anleten. Hör med ditt anlete, min broder. Blygs icke för att småle eller gråta, när den lefwande sanningen träffar dig. David talar om tillstånd, då "munnen är full med löje" (Ps. 126: 2) till Guds pris, — dock icke ett lötsligt löje öfwer något opassande skämt eller berättelse på predikstolen. Låt ditt ansigte lysa

af förnöjelse öfwer hörandet af Guds "saliga evangelium". Kom icke med ett ansigte rynkad och skrynklad af weckans oroliga hwarjehanda. Sätt dig i stället med ett gladt hjerta och öppet ansigte på en plats, der du kan höra trumpetens ljud. Det vill säga, att du bör höra äfwen med din kropp. Kryp icke samman i ena ändan af din bänk såsom en snäcka inom sitt skal. Böj dig icke tillhoppa, så att ryggen kan brytas. Somligas kroppsställning i kyrkan är en bild af deras stötande förhållande i deras affärslif och umgänge i hemmet. Råta upp dig så fort som möjligt. Bemöda dig om en upprätt ställning i din bänk i kyrkan och låt din kropp bära utseendet af en hörande person.

Hör med ditt hjerta. De öron, hvilka uppfånga det lif, som ordet medför, äro i hjertat. Öppna på wid gaswel ditt hjertas portar. Låt icke din pastor behöfwa bryta sig in. Sätt icke bom och regel för hjertat, för att stänga honom ute. Släpp in honom med sitt budskap om gudomligt tålmod, om barnskap och arfswedel och allt hwad härlighetens himmel eger.

"Den der hafwer öron till att höra, han höre!"

Sukkar från Sodom,

framförda af eder missionär.

Loftbetet.

"Hur är det fatt med folket i det gamla landet, att mormonwärfwarne kunna få så många att resa till Utah?" Först: Wärfwarne framhålla i så mörk dager som möjligt det sedliga och religiösa lifwet i "Babel", och beprisa deremot "Zion" såsom höjdt nästan till fullkomlighet. En af deras sångare sjunger:

"O Babylon, se hur din lust swinner bort. Förgänglig är hvarje des's fröjd! Se glädjens och kärlekens smil är så kort, Snart rosen af stormen är böjd. — — — Den vän, som wi trodde uppriktig—hwad sker? Sin pligt och sitt löfte förgat". Deras Zion affärdar han sålunda: "O Zion, du ler som din himmel så blid, Befästad af vänskap och tro! Der sanningens våg fristar hwar individ, som der funnit hwila och ro. De trogne af änglar bewakas så tryggt. Snart se de Guds hämd tränga fram". Nästan allt, som Herren talar i sitt ord om de frälsas glädje uti hans gemenskap, lämpas på detta deras jordiska Zion; och detta är i sanning ett kraftigt medel att få många ensaldiga hit. För det andra: Besämlik wälmåga och utsig till oberoende; och isynnerhet det, att kunna få sig ett litet hemman fritt endast genom att bebo det. Att de öfwerallt annorstädes i Amerika kunna erhålla 8 gånger så mycket land på samma wilkor och oändligt bättre land, som man ej behöfwer watta, det hållas de i okunnighet om. (Mormonerna få wärligtvis endast 20 acres; då man annars får 160.) För det tredje: De förmånas oupphörligt att aldrig sätta tro till några underrättelser härifrån, som ej gransats eller godkännts af "Zionsbröderna", d. ä. de från Zion ankomna missionärerna. Här äro många f. d. mormoner, som med tårar i ögonen berättat, huru de genom bref och på annat sätt blefwo warnade, men alls icke kunde sätta tro dertill. Nu äro de här och hafwa med egna ögon sett, hwad de på inga wilkor kunde tro der hemma; men deras egna bref behandlas nu af de hemmawarande på samma sätt. Ett bref från br. A. B. Silja i New York wi-

far deras tillwägagående. På anmodan att mottaga dem i N. Y. på bästa sätt svarar han: "Jag gjorde allt hwad göras kunde wid mormonernas ankomst, men arbetet war nästan förgäfwes. Ty när jag wille utbela Aug. och Miss. samt "Helsningsord", ropade deras profeter, att de icke fingo taga emot dem eller läsa dem, ty jag war en falskt prest, som wille förföra dem. De blefwo dock lugnare, när de fingo weta, att jag sjelf aldrig varit i Utah, så att då fick jag en del af dem att taga emot skrifterna. — — — Jag wisade dem till vår sw. lutheriska församling i Utah, och de sade sig wara mycket glada, att der fans en sådan församling, som tog emot affällingar från deras kyrka. De woro alla glada öfwer sitt Zion, som de reste till. Arbetet ibland dem måtte wara hårdt! De äro så i grund förwillade, att det synes ingen hjälp för dem. Mätte Herren wälsignä företaget! — — —". Detta mormonwärfwarnes knep att förbinda ögonen på dem gör, att de desto lättare nappa på det utslagda lockbetet. För det fjerdre: De påstå sig hafwa fullkomlig kunskap i andliga ting. Alla bibelskällen, som föresallit kristna bibeltolkare mer eller mindre dunkla, förklara de utan minsta beswär. De stå aldrig rädlösa. Ett rent af löjligt exempel härpå hafwa wi, då en gång en af deras äldste framhöll deras salighetslära wid en offentlig disputation i England. De lära nämligen, att alla efter uppståndelsen skola bo på jorden och tillbringa ewigheten med arbete såsom nu. Motparten framhöll, att det wore ej rum nog på jorden för alla att få ett litet hus och "trädgårdstäppa till". Mormonen wisade då, att sedan "alla dalar blifwit uppfyllda och alla berg och backar förnebrade", skulle

jordhytan blifwa så mycket större, emedan jordhytans rynchor skulle då dragas ut. Motparten beräknade på ett ungefär, huru mycket jorden blefwe större, men ändå war der ej rum för alla. Med fingerspetsarne sökte den andre då från hårrötterna framkalla ett motbewis, då hans medhjelpare ryckte honom i rockstörtet och sade: "Säg, att då ämnar Gud bygga en läftare rundtomkring jorden". Han gjorde så i all uppriktighet, men då war det naturligtwis slut med diskussionen för den gången. Denna deras hänsynslösa tvärsäkerhet att kunna lösa alla förekommande gåtor, imponerar icke så litet på den ovarsamme. Om sitt Zion sjunga de: "Der man aldrig står förlägen", och det är i sanning ett mägta tilldragande lofbete.

"Deras mun är halare än smör, och hafwer dock örlig i sinnet; deras ord äro lenare än olja, och äro dock bar swärd". Ps. 55: 22.

Finna fel.

Skriften talar om sådana menniskor, som glädja sig öfwer orättfärdigheten, och sådana finnas, ty wärr, i mängd allt jemt. Men det finnes äfwen menniskor, icke allenast orättfärdiga, utan sådana som wilja särstilt wara Guds barn, hwilka glädja sig öfwer och finna ett nöje uti att utpeka fel och ströpligheter hos andra kristna. Dessa kunna med nytta läsa följande.

Det war en ogudaktig smed, som städse sökte finna fel hos de kristna, isynnerhet när han kom att tala med en kristen, eller åtminstone när någon sådan kunde höra hwad han sade. Man kunde då wara säker på att få höra en målning af någon verklig eller inbillad

skandal, och handlade den om en prest, eller diakon eller söndagsskolföreståndare eller söndagsskollärare, så mycket bättre. En dag stannade en gammal prest utanför smedjan för att få sin häst skodd. Derunder begynte smeden på med sitt älskningsämne. Pastorn hörde tåligt på en stund och frågade slutligen: Har ni någonfin hört berättelsen om den rike mannen och Lazarus?

"Ja, naturligtwis har jag det".

"Kommer ni också i håg de der hundar-ne, som wid dörren slickade Lazari får?"

"Ja, men hwarför det?"

"Nå wäl, ni påminner mig om dessa hundar, som alltjemt slickade sären. Allt, som ni kan se hos en kristen är hans får, hans fel; och er tunga är ständigt sysselsatt med att slicka dem".

Smeden hade icke mer att säga. Men denna tillrättawisning gäller icke blott den smeden, den gäller alla som smida förtal.

Swartjehanda.

Utdrag af protokollet öfwer förhandlingarne wid N. York-konferensens sista möte är ankommet, men försent att ingå i detta nr. Blifwer synligt i nästa. Tack för det stundsamma meddelandet af nyheterna från konferensmötena; men icke tack för andra kyrkliga nyheter, dem A. o. M. får, ofta icke alls, men annars wanligen efter det de warit synliga i andra tidningar. Men Aug. och Wisj. går ej gerna "öfwer än efter watten".

— Wår gamle vän, pastor B. Anderson i Milwaukee har haft glädjen lägga hörnstenen till en ny kyrka, 70 fot lång och 48 fot bred. Kostnaden beräknas uppgå till \$10,000. För-

samlingen tillhör norsta Augustana-synoden.

— 35 familjer med ett kapital af \$15,000 hafwa nyligen affeglat från Norge till Södra Afrika, till Natal-kolonien derstädes. De ega der 5,000 acres land, hwaraf 2,000 stola alltid förblifwa gemensam betesmark. En lutherisk pastor L. Berg åtföljer dem. De hafwa öfwerenskommit att afhålla sig ifrån allt bruk af starka drycker, lifsom ock att förbjuda all försäljning deraf, både under resan och i kolonien.

— Pastor Chilgren i Sverige, som hitfallats för att till en början bistå synodens president under synodalåret och som redan begärt och erhållit tjenstledighet, har i sista stunden ändrat sig och tillkännagifvit sig icke kunna komma. Vi förundra oss wäl ej deröfver, emedan män, som wi tro skulle kunna här tjena till wälsignelse, wäl behöfwas i fäderneslandet, der de fristne fasthålla dem så länge de förmå. Sorgligt är det emellertid, att det wägrande andliga behöfwet ibland oss synes allt mindre kunna fyllas och att ingen i fäderneslandet är willig att, om så wore, försaka det lekamliga för att, kanske ofta under Kristi kors förskingrade, men på många ställen efter bröd hungrande landsmän. Hwar är missionsfinnet?

(Inskändt.)

— Kära Augustana! Du skall du få stå till tjenst med att meddela dina läsare något om församlingarne i Tioga co., Pa. Att det i Antrim är en swenskt församling, tillhörande Augustana-synoden är ingen nyhet för dig; men för många af dina läsare är det nog en färkommen nyhet, att denna församling finnes till, icke blott till namnet, utan

wisar dig blifwa alltmere medweten om sin tillwaro. Hon räknar nu omkring 80 kommunikanter i sitt medlemsantal och är i stadig tillväxt, emedan alltflera emigranter ankomma från Sverige. En kyrka, 50 fot lång, 30 fot bred och 18 fot hög, inwändigt, är under byggnad, och beräkningen war att få henne färdig till jul. Men just som man war kommen så långt, att taket skulle läggas, gaf grunden wika, emedan kollagret, twärt emot wederbörandes utfaga, war bearbetadt så långt. Då detta på denna plats icke ägde mer än 3 fots mäktighet, hade icke raset så menliga följder, som man att börja med befarade. Grundmuren under största delen af kyrkan sjönk cirka 3 fot. Jacob Carlsson och Persson, som utföra byggnadsarbetet, hafwa gjort detta så ärligt och med swenskt soliditet, att stommen wisade sig icke hafwa lidit den ringaste skada. Det war derföre jemförelsewis lätt att bringa byggnaden i sitt ursprungliga läge. Arbetet torde dock afstanna för i år, så snart kyrkan är enclosed. Församlingen är vakant, sedan pastor Bergqvist lemnade henne; men det är fråga om att med första hafwa prestwal. Församlingen wet ännu ej, hwem hon skall wända sig till med kallelse. Hoppas passande man kommer på förslag. Samme man kommer också att betjena församlingen i Arnot, som också är vakant. Dessa platser, isynnerhet sistnämnda, äfwen som sw. ev. luth. församlingen i McIntyre, Wycoming co., Pa., äro bekanta för Chicago Bladets läsare, som undfågas med korrespondenser härifrån i de mörkaste färger. Genom att knota, klagga, klandra och döma kan man på afstånd synas mycket from, men wid närmare beröring med sådana helgon, får man

helt annan föreställning om deras pietet. Härpå blott ett exempel. I Arnot har sedan någon tid tillbaka uppehållit sig några särdeles meddelsamma och twärfäkra "wänner". För någon tid sedan sammanträffade jag på gatan med en af dem. Han hade kort förut anslutit sig till sw. luth. församlingen på platsen, men sade sig nu göra bäst uti att uttaga sitt namn, emedan hans samwete icke tillät honom att tro mycket i den apostoliska tro, som högtidligt uppläses wid våra gudstjänster. Församlingens medlemmar woro också alltför oguoaktiga, menade han. Men om han också sjelf skulle kunna förmå sig att stå qwar såsom medlem af församlingen, så ansåg han sig dock ingalunda kunna göra det för "brödernas" skull, emedan han dermed sårade dem.—Nu är emellertid att märka, att mannen, "den käre brodern", war så berusad af starka drycker, att han tålde icke wid mycket mer, om det annars skulle wara honom möjligt att hålla sig i något så när upprätt ställning. Men nog härom.

—n—

Tioårs-festen i Whitehall, Mich. Sw. Ev. Luth. Libanons-församlingen firade tackfågelsefest söndagsqwällen den 10 Sept. 1882. Tvenne transparanger woro anbragta på altarrunden. På den ena lästes: *Obenezzer*: allt härintills har Herren hulpat; på den andra lästes: *In hoc signo vinces*: I detta tecknet skall du segra. Sedan sw. ps. 268 blifwit affjungen, uppträdde pastor Lindström från Muskegon och tolkade dagens bethdelse. Ämnet war: *In hoc signo vinces*. Stud. Freeman höll dernäst ett föredrag öfwer ämnet: Saligt är det hus der Herren bor. Efter honom talade J. W. J. Olson från Muskegon och gaf till tänkespråk: Allt härintill

har Herren hulpat. Mellan hwarje talare sjöngs en sång af sångfören. Till sist framträdde pastor loci och uppläste en kort historik, hwarur wi wilja anföra följande.

Församlingen stiftades d. 6 Jan. 1872 och antog Aug. synodens konstitution d. 2 Juni 1872, då afl. pastor B. Erikson från Chicago war ordförande. År 1873 ingick församlingen i Augustanasynoden. Omkring 24 medlemmar utgjorde församlingens begynnelse, af hwilka de fleste lefwa och tillhöra församlingen. 1873 byggdes ett stort och präktigt presthus, värderadt till \$1,200. 1876 och 1877 byggdes kyrka af frame, 60 fot lång, 34 fot bred och 20 fot hög. Dessutom är det sakristia, tornhus och tornspira. I tornhuset hänger en utmärkt tornklocka på 729 pund som kostar \$225, och kallar folket att gå upp i Herrens gårdar och fira den sköna Herrens gudstjänst. Orgeln kostar \$250. Kyrkan inwigdes af pastor Erl. Carlsson den 29 Juli 1877. Församlingens skuld war då \$600. Kyrkan värderas till \$4,500. Således har församlingen egen-dom på omkring \$6,000. Då man nu besinnar att all hjelp den fått, icke gick upp till \$300 och erhöles från staden Whitehall och Montague, så kan man säga att denna församling sträfwat godt, då den nu är skuldfri. 1873 war kom. antal 76 och folkm. 121. Nu är kom. antal 259 och folkm. 413. Till församl. ha hört 608 kom. och hela folkm. har varit 867. Döpta barn 117, konf. 59, intagna på betyg 14, på bekännelse 207, afflyt. 47, dödbarn 29, äldre 13, exkom. 4, utstr. 25, wigde par 20. Utgift till fattige stud. \$277, till inre missionen \$197, yttre \$82, wälg. änd. \$725, församl. öfr. utgifter \$7,905.

Församl. förste lärare war pastor N. A. Youngberg, från Juli 1873 till Nov. 1875. Derefter tillträdde pastor D. Chilleen i December 1875 och är församl. nuvarande lärare. Glada och tack samma gingo wi hem från denna högtidsstunden. Vår hjälp står i Herrans namn, den himmel och jord gjort hafwer. Ps. 124: 8. Välsigne och förök Herran denna lilla plantering!

White Hall, Mich. i Sept 1882

— n.

— Dr. Milne, hwilken våra läsare väl minnas, wandrade omkring i åtskilliga samfund såsom prest och blef slutligen pastor för en unitarist församling i Chicago, men affattes såsom atheist, denne Milne war naturligtvis med wid "fritänkarekongressen" i Watkins, N. Y., hwarom wi nyligen meddelat en kort underrättelse. Då fråga uppstod om upprättande af ett fritänkare-universitet i Amerika, motsatte sig Dr. Milne detta förslag på den grund, att isynnerhet twänne läroanstalter i landet, nämligen Harvard och Cornellkollegierna gäfwö en bildning af rätta slaget, så att man icke behöfde spilla penningar på flera. Är det icke förfärligt, att de twänne högskolor, som äro de rikast utrustade och från hwilka de största skaror af ynglingar och äfwen fruntimmer utgå, skola wara af denna beskaffenhet! Wi hafwa redan omnämnt att wid Harvard 20 olika "religioner" äro representerade och tidn. "Indep", som söker motsäga dr. Milne, medgifwer dock att åtskilliga professorer äro gudsförnekare — wi fråga: Hwad skall bliwa frukten af ett sådant utfäde?

— Officiella rapporter wisa, att krongarne i Chicago kostade skattdragarne

sistlidet år \$900,000 mer än hwad krongarne betalte för sina krogrättigheter. God förtjenst. Det är nästan lift hwad wi hafwa hört om en bränwins-handlare, som köpte bränwin för 50 öre pr. kanna men måste sälja för 33 öre. Då man frågade honom, huru det kunde gå ihop, gaf han till svar: mängden gör det.

— Liberal liberalism. En fritänka i den lilla staden Andover, Vermont, lät sina barn bewista den allmänna skolan; men som bibeln lästes der, fruktade han att hans barn skulle bliwa förderwade af dess innehåll och klagade inför skolkomiteen. Denna ordnade då saken så, att bibelläsningen skulle föregå före skolans öppnande och närwaron wid deusamma wara frivillig. Men den liberale mannens liberalitet war ännu icke tillfredsstäld. Han besatte nu sina barn bewista bibelläsningen, men wandra ut under det den pågick, för att störa både läraren och lärjungarne. Det hjälpte icke att tillsäga dem att wara stilla, wara inne eller ute; utan nödgades man anklaga fadren inför fredsdomaren, som pålade honom en plikt af \$10,00. Den liberale mannen gick till högre rätt, men har icke ännu lyckats winna sin önskan.

Hwad säger "Ev. Tidstr." här om? Hon omtalar huru F. Franzon blifwit i Sverige dömd enligt kyrkorädsbeslut till 50 kronors böter, litet mer än \$10.00. Den stadens fritänkaren i Amerika kunde icke få sin dom upphäwen; men i Sverige upphäfdes domen öfwer Franzon. Hwiltet land är nu mest tolerant? Dock "Ev. Tidstr." tiger med utgången i Sverige, för att få nöjet tala om förföljelse der.

— Joh. Arndt strifwer: "Ett werldens barn förwårswar sina håfswor med stort arbete, besitter dem med stor fruktan och lemnar dem omsider med stor smärta; detta är den werldens sorg, som åstadkommer döden". Är det icke sant?

Något om vår skola.

Swad de studerande angår, wäger deras antal såsom wanligt. De utgöra ett antal af 142 närwarande, hwartill komma 15 eller 16, som ännu ej insunnit sig, emedan de qwarhållas af församlingar till hjälp wid kyrkobyggen, gudstjerner m. m. Esomoftast komma nya förfrågningar om rum och plats ännu finnes; hærtill swara wi alltid ja, ehuru våra rum äro alla till och med allt för wäl fyllda. Troligen måste wi hyra rum utomkring för att mottaga nya elever, men det får icke hjelpa. Flera nödgas wäl att lemna, såsom oförmögna att erlägga den lindriga afgiften, men deras platser intagas genast af andra. Det borde numera wara öfwerallt känt, att fakulteten har ingen rätt att mottaga någon i skolan, så wi da han ej i förwäg betalar förefstrifwen afgift, hwadan det är alldeles säfångt jända hit ynglingar, utan han äfwen är försedd med nödiga medel. I den förberedande afdelningen måste alla betala, och mottaga lärarne någon utan betalning, utkräfwes betalningen af dem sjelfwa.

De som med denna termin begynt sin studiekurs, uppgå till ett helt semestotal, det största antal wi någon gång wid ett skolårs beghnelse haft glädjen mottaga. Matsalen börjar redan blifwa för liten, så att planer för dess ut-

widgande stiga upp der och hwar, i tanken åtminstone.

Emellan 3 och 4 tunnor mjöl åtgå om weckan, och wi hafwa att köpa hwar enda tunna! Kansas! Wafna upp och tänk på vårt bord! Är du icke skyldig Herren något för allt hans goda? Men församlingar i Nebraska, Iowa, det stora Minnesota och rundtomkring oss — hafwen I ingenting fått? Ja, då ären I ursäktade, om I ingenting kunnen gifwa. Men annars!

Swad lärarekrafterna angår, hafwa wi med dem haft våra swårigheter. Profesfor Granere har nödgats åtfölja sin sjuka maka till Östern och wet han ännu icke med säkerhet, när han kan wara tillbaka. Dock hafwa wi nu fått biträdande lärare, så att arbetet är i full gång.

Det är redan omtaladt att den engelske profesfor i Seminariet begynt sin verksamhet. Profesfor Weidner tager i med fullt allwar, och med sina omfattande kunskaper skall han i wäsentlig mån bidraga dertill att våra utgående prestkandidater få både en större utbildning samt blifwa skicklige att der det behöfwes begagna så wäl modersmålet som engelska språket.

Komminister Thunblad, som af synoden kallades och äfwen mottagit och antagit kallelsen att underwisa i Seminariet, lär wäl icke kunna påräknas, för det närwarande åtminstone. Med den stora familj han har att draga försorg om, kan man icke wänta att han skulle obetänksamt utfatta sig för näringsbeskyttnis. Med ett hushåll af 10 personer och nödsakad att genast anskaffa möbler och annat husgeråd, hwartill bortåt hela årslönen skulle åtgått, kunde wi dershör ej annat än instämma i hans

betänkligheter. Han är derför icke att påräkna till vår hjälp.

Då emellertid en sådan hjälp måste anskaffas, hade direktionen wid sitt sista möte ingen annan utväg än att wända sig till professor Olsson, som wäl nedlagt sitt embete och helt afflyttat härifrån, med den kallelsen att bistå oss i vår nöd åtminstone under detta skolar. Vi hysa det hopp, att hans kärlek till vårt läroverk skall förmå honom att öfvervinna alla swårigheter och så fort omständigheterna medgifwa insinna sig hos oss och återtaga sitt göromål ibland oss. Han är storligen efterlängtd och wi äro förwissade, att våra läsare skola glädja sig med oss, om och när de få se kallelsen antagen.

Detta får denna gång wara nog.

Texter för Söndagskolan.

Fjerde kwartalet.

N:o IV.—Den 22 Okt.

Matth. 14: 32—42.

Jesu lidande i Gethsemane.

Inledning. 1. Tid och ort. Sedan Jesus på torsdagsaftonen ätit påstalammet, och hållit sitt härliga afstedstal (Joh. 14—17 kap.) gick han med sina lärjungar ut till ortagården Gethsemane wid Oljoberget, der wi nu få betrakta vår Frälsare i ett tillstånd, hwari wi ej förut sett honom.

2. Parallellställen. Matth. 26: 36—46. Luk. 22: 39—46. Joh. 18: 1.

Frågor. Swar war Jesus enligt föregående text? Mins du något som han gjorde om aftonen? Swart begaf han sig sedan? Swad tid på dygnet? Swarom handlar denna text?

Hufvudtext: Sannerligen, han bar vår fränhet och lade uppå sig vår sveda. Ef. 53: 4.

Ämne: Jesu själsångest och hans feger genom bön.

I. Hans ångest (v. 32—34).

II. Bön och feger (v. 36—39).

III. De trötte wäktarne.

A. A n m. "Gethsemane". Det war ett landgods med en ortagård wid westra foten af Oljoberget. Namnet betyder "oljopress". Det låg ej långt ifrån det ställe der Abrahams tro blef pröfwad (1 Mos. 22: 5). Denna plats war wäl bekant för Jesu lärjungar; th Jesus plågade ofta gå dit med dem. Denna natt fick ingen lemna Jerusalem och Jesus wisar äfwen häruti lydnad, så att han går ej öfwer Oljoberget, fastän han wet att han här skall möta lidande samt falla i fiendernas händer. "Sitter här". Detta sade han till de ätta som skulle stanna wid ingången och waka, att de ej måtte öfverrumplas af fienderna. De skulle waka och bedja att de icke måtte falla i frestelse. Dessa ätta woro icke skidlige att wara åsyna vittne till hans stora själsångest.

B. 33. "Petrus, Jakobus och Johannes". Dessa tre skulle så gå med Jesus in uti det "aldrägeligaste af hans erfarenheter", såsom någon uttryckt sig. De hade sådat höjden af hans uppenbarade härlighet på Tabor; nu skulle de ståda djupet af hans förnedring. Och då han kom dit der han wille wara allena med dem, sade han till dem: "bedjen att I icke kommen uti frestelse". Och han begynte till att bedröfwas, försträdas och ängslas, såsom en den der ej wet hwart han skall taga vägen för ångests skull. Hans förra sorg och bedröfwelse war såsom intet emot denna bedröfwelsen, som lik en störtslod kom öfwer honom. "Försträdas" heter i eng. öfversättning. "sore amazed" och gifwer tillkänna en rask öfverraskning af den oändliga thygd af synd och sorg, som låg på werlden och som nu med hela sin thygd pressade hans hjerta. Han såg detta i hela dess förfärliga storhet, och huru swårt det war att borttaga det. Det gifwes inga nog starka uttryck för denna ångest på något tungomål. Det grekiska ordet på ängslas betyder det aldra djupaste själsqwal, wärre än wanliga dödsqwal. Här war en känsla af Guds wrede öfwer synden och hwad de fördömde känna i helwetet, hwarföre han sade (v. 34): "Min själ är bedröfwad allt intill döden", eller, jag är af outhärlig bedröfwelse i den yttersta dödsnöd.

B. 35. "Gitet fram", wid pass ett stenkast, och föll ned på jorden såsom en moss. Och bad, att om möjligt wore, skulle denna stunden undgå honom. Om det wore möjligt att på

annat sätt frälssa människorna och utföra det gudomliga återlösningsverket, än genom att lida denna förfärliga död. "Denna stunden" betyder denna lidandestid, icke blott här i örtagården utan äfven på torset. Den menliga naturen häfwade och önsade åtminstone lindring; men Jesu wilja war undergifwen den himmelske Fadern och han sade: "Abba, Fader" m. m. (v. 36). "Abba" är ett kyrkligt ord och betyder min käre fader. Då Jesus här begagnar fadersnamnet två gånger, visar det Jesu innerliga kärlet och förtrostan. Detta ådagalägger han nu vidare, då han beder: "Ste icke min wilja utan din". — "Kalken" betyder här lidande. Han tog denna kalk och tömde den för oss.

B. 37. "Sofwande". De woro nog trötta, ty de hade icke sofwit på omkr. 24 timmar. Lukas säger att de sofwo af bedröfwelse. "Simon sofwer du?" Han får denna wäckande fråga, ty han hade sofwat gå i döden med Jesus och nu förmår han icke ens waka en stund. Så litet förmår människan! Det är smärtsamt då man innerligt åtager sig sina wänner, men de ej låta det gå sig till hjertat, då man är i nöd.

B. 39. "Han gick åter bort och bad", sagande samma orden. Man måste i nöden hålla på bedja. — B. 40. Då han kom igen, fann han dem åter sofwande, ty deras ögon woro tunga, eller förthyngda, så att fastän han wädte dem upp kunde de likwäl icke komma till sans. (O, huru tröga människorna äro till det goda; det hjälper hwarken att wäda eller uppmuntra dem.) Han lät då blifwa dem och gick bort tredje gången och bad, och hans swett war såsom blödsdroppar, löpande ned på jorden. Men han wardt bönhörd. 1) En ängel syntes af himmelen och styrkte honom. 2) Hans wilja blef helt undergifwen Faderns wilja. 3) Han fick kraft att utföra det werk, för hvilket han i ewighet skulle kallas ära och pris.

B. 41. "Det är nog", nog sofwet. Men han kände sig och frimodig att gå döden i möte. Det behöfdes icke mera wato för hans skull. "Si människans Son" m. m. Det skall nu ske såsom förut är sagdt. — B. 42. Förrädaren är här. "Vät oss gå". Vät oss gå dem i möte. Troligen såg han redan lyktorna och blosfen på afstånd. Han nämner ej ännu Judas wid namn.

B. Frågor. I. Hwar låg Gethsemane? Hwilka tog Jesus med sig dit? Hwar war

Judas? Huru många lärjungar lemnade han wid ingången? Hwad sade han till dem? Hwilka tog han med sig in? Hvilken förmån hade de förut haft? Hwad skulle de göra? Huru blef Jesus till mods? Hwad sade han om sin själs ångest? Hvilka trenne ord begagnar han? Hwad war det som så pressade honom? Hwad uttöb Jesus här för oss?

II. Hwar gick han? Hwarföre wille han wara allena? Hvilken ställning intog han under bönen? Huru bad han? Hwad betydde Abba? Hwad menas med "stund"? Hwad betyder kalk? Huru visar Jesus sin förtrostan till Gud? Huru många gånger bad han? Blef han bönhörd? (Ebr. 5: 7).

III. Hwad gjorde lärjungarna under det Jesus bad? Huru förebrädde han dem detta? Hwem i synnerhet? Hwarföre just Petrus? Hwad war orsaken att de woro så sömniga? Huru ursäktade Jesus dem? (Sw. Anden är villig, men köttet är swagt.) Hwad uppmanade han dem vidare att göra? Huru fann han dem vidare? Hwad sade han tredje gången? Hvilken stund war kommen? Hwem war nu i antågande? Hwad sade Jesus derföre att de skulle göra? (Matth. 26: 47.)

Råd om ar.

1. Kristus bar våra sorger; men segrade genom trons bön.
2. Syndafallet stebde i en lustgård derföre led Jesus i örtagården.
3. En kristens lif har och sitt Gethsemane, men om den segrar.
4. Den säkraste tillflykt i nöden är bönen.

Erkännanden.

Från Illinois-konferensen.

Till läroverkets underhåll:

Fr. John Månson i Galesburg 10.00; förs. i La Porte 59.45; do i Sagetown 7.25.

Till presidentens lön:

Förf. i Sheridan 1.90; do i Chesterton 4.23; do i De Kalb 2.88.

Till inre och immigrant-missionen:

Syför. i sw. ev. luth. förs. i Rockford 40.00; do do Altona 60.21; förs. i Altona 34.00; förs. i Calumet, Mich. 25.50; gn. past. Olander fr. Menomenee Mining Co. i Norway, Mich. 50.00; koll. i Calumet, Mich. 10.00; syför. i Opheim 4.35; förs. i Moline 50.00; Rockfords äldre syför. 18.00; do yngre 23.00; John Mån-

son i Galesburg 10.00; koll. i Ophreim 3.63; förs. i Bay City 5.00; do i Princeton 6.50; do i Muskegon 13.07; do i Salem, Chicago 20.00; hyför. i Barna 10.00; fr. pastor Borg för 4 lördagsbesök i Ishpeming af pastor Löfgren 20.00; förs. i Barton 11.00; do do centförening 5.50; Frank Bergqvist i Republic 2.00; hyför. i Attica 5.00; onämnd i Attica 5.00; förs. i Geneseo 18.25; Mats Lithen i Elgin 1.00; fr. enstilda i Knogville 5.75; förs. i De Kalb 57.09; do i Oregon, Ill. 10.11; från enstilda i Orion, 35.25; C. P. Peterson i Orion (till immigt) 2.00; Imm. förs. i Chicago 75.00; Highwood 8.48; förs. i Rockford (till immigt) 24.18; hyför. i Red Island 35.00; förs. i do 12.00; Mrs Fridstedt i do 5.00.

Till fyrtre missionen:

Förs. i Calumet 25.50; do i Moline 25.00; Rockfords unga fruntimmer hyför. 22.00; förs. i Galva 2.43; hyför. i Knogville 31.92; enstilda i Knogville 5.00; Carin Stettin i Menefaeune 1.00; Peter Lindberg i Lemont 10.00; förs. i Rockford 23.83.

Till kyrkobyggnadskassan:

En onämnd i Rockford 15.00.

Till konferensens kassa:

Wid konferensmötet i Geths., Chicago 14.08; do i De Kalb 12.41.

Herren välsigne alla gifvarne med sin rika nåd och kärlek!

Orion den 28 Sept. 1882

B. Setterdahl.

Till synodens missionskassa.

Till missionen i Salt Lake City, Utah:

Past. O. J. Siljeström 5.00; J. Johnson 5.00; August Larson 5.00; J. Nilson 5.00; P. Larson 5.00; past. E. A. Sandahl 5.00; past. E. Korelius 5.00; past. A. Anderson 5.00; J. A. Galt 5.00; past. E. J. Schelin 2.00; E. Jagerström, Chicago 1.00; J. P. Liljegren, Gowrie 1.00; S. P. Peterson 1.00; E. Krans 1.00; J. P. Gustafson 1.00; Mrs Samnelson 1.00.

Desse \$53.00 mottog jag i Altona af pastor Telleen. Sedan desz har insändts till mig från församlingar och enstilda följande:

Fr. J. M. Rehn, Berlin 1.00; Mrs Lindahl, Chesterton 1.00; samlat i Fremont, Iowa, wid past. J. A. Rinells böslöp 8.50; past. J. P. Nyqvist 5.00; prof. E. A. Hasselquist 5.00; past. B. Setterdahl 5.00; A. G. Wallblom, Ashland, Wis. 5.00; A. P. Peterson do 5.00; förs. i New Windsor 15.50; Mr Olander, Mo-

line 5.00; Kansas konf. 15.00; stud. C. A. Bäckman 5.00; past. J. Wikstrand 5.00; Gust. Anderson, La Porte 5.00; past. C. A. Ewald 5.00; N. J. Strömgren, Barna 5.00; past. A. Edgren 5.00; past. G. Peters 5.00; past. M. C. Hansen 5.00; Elna Paulson, Ashtabula, Ohio 1.00; M. J. Smith, Red Oak, Iowa 5.00.

Till fyrtre missionen:

Från Kansas konferensen 15.00; sw. ev. luth. hugl. och missionsföreningen i Basa, Minn. 10.00; Mrs Lotta Persson i Basa, Minn. 2.00; Ill. konf. 500.00.

Till inre missionen:

Fr. Ill. konferensen 200.00; Jowakonferensen gn. J. E. Rehnström 100.00; Kansaskonf:s förs. i Edensburg, Neb. 7.85; Ill. konf. 200.00.

Till syn. kyrkobyggnadskassa:

Från N. Y. konf. förs. i Warren, Pa. 4.10; do i Titusville 2.40; Gustaf Adolfs Stiftelsen i Göteborg 108.62.

Orion den 28 Sept. 1882

B. Setterdahl.

Till hus för prof. Reckes efterlemnade familj:

Förs. i Knogville, Ill. 17.00; Sagetown do 5.25; Trade Lake, Wis. 13.00; Tripolis, Minn. 13.00; St. Peter do 9.45; Wenneråsberg do 8.25; Norunga do 3.25; Oscars Lake do 1.50; Efsjö do 8.36; Upsala do 1.40; past. J. P. Mattison 0.24; förs. i Oakland, Neb. 12.10; Baileytown, Ind. (ytterligare) 2.50; Barna, Ill. 15.25; Immanuel, Chicago do 80.75; Kenanee do 1.60; Moline (ytterligare) 8.15; Gethsemane, Chicago do 20.00; Dayton, Iowa (ytterligare) 1.50; E. G. Sjöstrand do 1.00; förs. i Muskegon, Mich. 30.25; Ada, Ks 3.70; E. Pedersen do 5.00; Amana do 3.60; Salem-burg do 25.75; Asfaria do 9.10; Mt. Pleasant, Iowa 2.00; Bethesda, Sac co. do 14.70; Bloomington, Ill. 12.10; Amherst & Sheridan, Wis. 3.90; John Bergqvist, Lucas, Iowa, 2.20; Mrs Brown do 0.25; J. P. Newberg, Sumnerdale, N. Y. 0.50; förs. i Mc Pherson, Ks 7.25; St. Charles, Ill. 20.00; Gibbons, Antrim, Pa 7.00; Scandian Grove, Minn. 12.40; Englewood, Ill. 7.28; Berlin do 54.05; St. Marys, Ks 6.75; Salem, Chicago, Ill. 71.49; Joe Abrahamson & John Johnson af Imm. förs. i Chicago 1.50; Zionsfors. i Philadelphia, Pa (ytterligare) 1.00; Galesburg, Ill. 60.50; Chesterton, Ind. 9.05; Centralia, Wis. 5.00; Moorhead, Minn. 12.30; Östra Smeadahl, 6.20; Westra Smeadahl do 7.04; Kansas

Lake do 5.67; Little Cottonwood do 2.50; Mc Intyre Mines, Pa. 3.00; Gowrie, Iowa 20.00; Manson do 4.60; Orion, Ill. 20.00; La Porte, Ind. 13.25; Geneva, Ill. 5.00; Lisbon, Mich. 7.75; Marquette do 0.50; Bonds Mill 2.25; Sycamore, Ill. (ytterligare) 1.50; Beaver do do 1.50; Sioux City, Iowa, 7.29; Mamrelund, do 22.05; Altona, Ill. 17.50; Des Moines, Iowa (ytterligare) 1.00; Campello, Mass. 14.00; Ludlow, Pa. 5.20.

Till läroverket:

af Miss Sigröd Bjungberg 3.00; af pastor A. M. Le Beau 15.00.

Till läroverkets underhåll:

Fr. Sjöföreningen n:r 1 Jamestown, N. Y. 50.00; Sjöf. i Clinton, Iowa, sparb. 5.30; J. Minois-konferensen 75.00.

In natura:

Förf. i Galesburg, Ill.: 2 täcken, 2 par lakan, 2 par örngåttswar, 4 handdukar, 1 bed spread; Mr Gibson, New Windsor, Ill.: 3 bushelbaskets; Sjöf. i Rock Island, Ill.: 6 par örngåttswar och 3 par lakan; Miss Milla Nilsson, Rock Island: 1 par lakan; förf. i Rockford, Ill. 59 lb smör; Berlins förf. Ill.: Barns rote 49 lb smör, Östra roten 25 lb smör, Opheim 41 lb smör; förf. i New Windsor, Ill. 71 lb smör; J. P. Youngdahl, Farmersville, Ill. 1 kruk, innehållande 26½ lb honung.

Moline, Ill., d. 4 Okt. 1882

J. H. Wistrand.

Tillkännagifvanden.

Då man icke oaktadt många och allvarliga försök lyckats erhålla den önsjade billiga passagerare-avgiften för en resa till Texas, håller Kansas-konferensen af stånd. ev. luth. Augustinasynoden sitt nästa möte i Kansas City, Mo., der det tager sin början d. 17 nästf. Okt. kl. ½8 e. m., då högtidlig gudstjenst hålles.

Som många viktiga göromål föreligga till konferensens rådsläpning och beslut, uppmanas pastorer och församlingsombud att så mangrant som möjligt infinna sig samt i god tid derom underrätta pastor loci, J. P. Reander (1620 Jefferson str.)

Den s. l. half fare komiteen består af past. A. B. Dahlsten, E. A. Fogelström och E. B. Westling. E. A. Swensson, sekr.

Rock Island-distriktet håller, m. G., sitt nästa missionsmöte i New Bedford, Ill., den 23 och 24 Oktober. Mötet börjar måndagskväl-

len den 23 med gudstjenst kl. ½8. Sm. ev. luth. Färlöf-församlingens i New Bedford kyrka kommer att under mötet intagas. Samtalsämne: 16 o. 17 art. i Augsb. Bek.

Geneseo, Ill., den 28 Sept. 1882

P. J. Brodine, sekr.

Östra distriktet af Iowa-konferensen håller sitt nästa möte i New Sweden och börjas det onsdagen den 18 Oktober kl. 10 f. m. Samtalsämne: Ebr. 10: 38.

E. G. Widén.

Green Bay-distriktet af Ill. konf. håller sitt nästa miss. möte i Sheridan, Wis., hwareft mötet börjas tisd. d. 24 denna med predikan kl. 2 e. m. Samtalsämne: Matth. 6: 33.

E. J. Mayell.

Westra distriktet af N. Y. konf. håller sitt nästa missionsmöte i Mayville, N. Y., och börjas desamma med högtidlig gudstjenst onsdagskvällen kl. ½8 den 18 Okt. Församlingens pastor kommer att installeras under mötet. Samtalsämne: 2 Art. i Augb. Bek.

E. D. Hultgren.

Past. G. Peters adress är hädanefter: N:o 505 East Seminary str., Rockford, Ill.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, veckotidning för kyrkliga underrättelser, Lärofrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos underteknad till \$1.00. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantshjälpare lemnas hwart 7 de ex. gratis.

Benningar kunna sändas i registrerat brev, "Money Order" eller "check" (wexel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. J. P. Belinder, Kristianstad, Åsum.

Brefbröande prenumeration adresseras till E. G. Thulin.

J. D. Drawer 379. Moline, Ills. Allt röranderedaktionen af Aug. o. M is s. insändes till Prof. L. N. Hasselquist, Rock Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

V. A. Hasselquist och Lrl. Carlsson.

27:de årg.

Moline, Ill., Onsdagen den 18 Oktober 1882.

N:r 42.

Lidandet slutadt.

Den 9 Oktober kl. 9:15 på aftonen begade Herren aflyfta den börda, som i många år tryckt

Pastor John Johnson,

både till kropp och själ.

Nu är allt klart. Sw. Ps. 47: 10, 11.

“Alltting hafwer sin tid”.

Så skrifwer den gamle “predikaren”, och är det derföre en gammal, men under alla tider stadfästad, sanning, de få orden innehålla. Vi vilja icke tillämpa den sanningen på allt möjligt, utan blott på ett förhållande, hvarom den kan sägas lifa väl som om något annat. Vi mena författandet af trosbekännelser. Vi hafwa förut med Skriftens klara ord wisat nödvändigheten af bekännelser och påstå att hvarken den ensfilte eller något samfund kan vara utan en bekännelse, äfwen om denna icke skulle vara i bestämda ord-

lag författad. De som föregifwa sig kunna vara utan en sådan, ja till och med anse den och utropa den för ett foster af djefwulen, göra det för att bebraga, så wida det ej möjligen understundom kan tillskrifwas ett sjellsbedrägeri.

Men ehuru det är nödvändigt att bekänna och hafwa en bekännelse, äro icke alla trogna, ej heller hwarje tid skicklig att framföda en sådan. Jesu lärjungar aflade grundbekännelsen för alla bekännelser, men detta stred icke förrän de en längre tid wistats hos vår Frälsare och först då, när Jesus gaf anledning dertill och fordrade den. Så

woro de icke heller sedermånga alltjemt
sysselsätta med att utvidga den redan
afslagda bekännelsen, ehuru wiserligen
omständigheterna tvingade t. ex. Pau-
lus att i bestämda uttryck framställa
den kristliga läran liksom i en grund-
ritning eller kort sammanfattning af
det hela. Men, som sagdt, det skedde
endast på bestämd anledning.

Åf samma orsak framstod den "Apo-
stoliska Bekännelsen" och under följande
tider den Nicenska och den Athanasianska.
Den s. k. "Augsburgiska Bekännelsen",
wår lutheriska grundbekännelse, kräfde
evangelii fiender af våra reformatorer,
likasom den också kan sägas vara född af
reformationens nya lif. Den war på
samma gång ett upprepande af de gam-
la bekännelsernas innehåll och ett ut-
vidgande deraf. Reformationstiden
war en tid af både inre och yttre kamp
(liknande Pauli erfarenhet: "utwärtens
strid, inwärtens räddhåga"), som förde
ned i sanningens djup och äfwen fordra-
de ett fullt och klart uttalande deraf.
Ingen tid har varit så stödd till
bekännelse som reformationens bryt-
ningstid. Hela medeltiden kunde icke
komma med en ny eller en utvecklad
bekännelse; sistlidne århundradet war,
och äfwen det hittillsvarande 19:de
är obugligt dertill, och hwad som deraf
blifwit försökt har endast varit till
förfäring. Man erinre sig i Sverige
de s. k. "nya böckerna", både den ande-
lösa "långkatekesen" och nya psalmbö-
ken, som wäl war förbättrad till for-
men, men försämrad till innehållet.
I Tysklands kyrka war det ännu värre.
Rationalismen, som sträfwade att stöta
Gud från thronen och sätta förnuftet i
hans ställe, jagade det andeliga lifwet,
anden, ut ur så mycket den kunde så fatt

uti. Är wår tid bättre? Det kan icke
nekas, Gud ware lof och pris dertill,
att den gamla sanningen har kraftiga
bekännare och försvarare, både hos lär-
da och olärda, både hos rika och fattiga,
både hos ensiftila och hela samfund; hon
blifwer grundligare förstådd och kraf-
tigare tillägnad; — och dock huru
djärft, för att ej säga wälsamt uppträ-
der icke otron och den rena gudsförne-
kelsen emot evangelium! Dock är icke
detta grofwa otroswäsende det farliga-
ste. Wida farligare är den twifwel-
sju'a och förnekelse af den ena eller
andra sanningen, som wisar sig hos
så många, äfwen ibland unga pastorer,
och i utkommande arbeten. Man påstår
sig wist icke wilja nedriswa församlin-
gen eller kullkasta dess lära; det är blott
en eller annan punkt, om hwilken man
är owis, eller den man betwiflar och
derför icke kan antaga. Men nu går
det så, att den ene kan icke antaga den
läran, den andre icke en annan, och
lägger man nu tillsammans dessa be-
twiflade läror, skall man finna, att ej
många återstå obetwiflade. Härtill
kommer, att kyrkosfiendliga tidningar
genast taga dessa twiflande predikanter
under armarne, upphöja deras djupa
lärdom och gäfwor, prisa deras stora
samwetsgrannhet och innerliga fromhet,
och somliga äfwen deras "frisinhet", i
motfats till det "trångbröstad" sinne-
laget, "kättarejagten", det "teologiska
hatet" och allt möjligt ohyggligt hos
dem, som widhålla det gamla och söka
afslägsna ifrån sig såsom samfund eller
församling den inbrytande otron. Man
säg hur det gick wid undersökningen om
metodistpresten, dr Thomas' willfarel-
se. Det war en sorglig kyrklig rätte-
gång, så wäl med hänseende till den

anlagade själf som hans försvarare. De senare sökte icke allenast att göra den grofwa villfarelsen till en obethd-
lighet eller till ingenting, utan själfwa
tonen i deras försvar var rent af ogud-
aktig. De visade att twiflet och otron
fanns icke allenast hos dr Thomas,
utan till och med hos kyrkans högtbe-
trodde män, biskopar och teologie pro-
fessorer. Kongregationalisterna med
sin lösa ståndpunkt i afseende på läran
synas isynnerhet lida af detta tidens
onda. Då en pastor kallas, skall han
förut examineras med hänseende till sin
lära och bekännelse, och den ena gången
efter den andra inträffar, att den kalla-
de erkänner sig icke tro t. ex. på läran
om ewighetsstraffen eller någon annan
wiktig lära. Efter litet bråk är dock
wanligt att han erkännes såsom rätttro-
ende nog och så installeras i embetet, i
synnerhet om han är utrustad med stora
gäfwor och synbar fromhet.

Ordet "frisinnad" eller "liberal" är
ett mycket brukadt ord om dem, som i
mer eller mindre mån förneka försam-
lingens bekännelse. Äfwen "Svenska
Tribunen", som framför allt finner sig
uppbagd af och vill uppbygga sina lä-
sare med prof. Swings filosofiska och
naturvetenskapliga predikningar, vill
uppfostra alla till denna frisinthet, d.
w. s. till förnekande af den sanning "vi
äro gifne till". Så, wid beskriwningen
på den swenska metodistkonferensen i
Chicago, prisade den en pastor Lindskog
såsom hörande till de frisinnade och
derföre äfwen annars storligen utrustad;
somliga wille förstå saken så, att Sw.
Trib. wille högeligen rekommendera ho-
nom till någon nybildad församling i
Rockford, såsom en som satte sig öfwer
metodismen eller åtminstone war en

frisinnad metodist, på det han skulle
desto bättre kunna motarbeta och split-
tra de förutwarande gamla församlin-
garne i Rockford. När våra frisinna-
de tidningar begynna prisa någon så-
som frisinnad, så måste församlingar
vara på sin wakt, att icke den "fromma
otron" tränger sig in. Det är snarare
ett godt tecken, då någon blifwer begab-
bad och utropad för trångbröstad m. m.,
såsom Jesus förut förkunnat: "salige
warden I, då menniskorna hata eder
och hanna eder och bortkasta edert
namn, såsom det ondt wore för menni-
skones Sons skull". Wi hoppas, att
Sw. Tribs. kunnige utgifware ej vill
höra till dessa frisinnige, som hjälpa
till att uppfylla Jesu anförda ord.

Huru Sw. Am. förstår ordet "fri-
sinthet", kan man finna af dess yttran-
de om hr konsul Sundell, hwilken Sw.
Am. prisar såsom "en oförsträckt och
redbar kämpa för religiös frihet". Det-
ta beröm får hr Sundell för en insänd
öfversättning af en riktig förnekares
"föreläsning", hwilken han inleder
med bland andra följande egna ord:
"Jag bekänner mig till deras antal, som
förkasta hwad kyrka, prester, bibel, dog-
mer, trosläror och teologi derom på-
stå", nämligen lifwets s. l. wigtigaste
frågor.

Men det är icke allenast denna i fina-
re eller gröfre gestalt framträdande otro,
som gör vår tid oduglig att förbättra
eller endast förtydliga våra kyrkliga
bekännelser; det är lika mycket eller snar-
rare wida mer den estergifwenhet man
är så willig att wisa emot den påträn-
gande twiflan och otron. Man vill
icke gerna erkänna den, men ej heller
just motsäga den, isynnerhet om den
kommer i lärdomens drägt, och så upp-

står denna löshet och owisshet, detta twiswel midt i församlingen, att man omsider icke wet hwad man tror. Kan en sådan tid wara sticad att ur sitt innersta framföda rena trosbekännelser? De kunna allenast framkomma under kamp, en segrande kamp emot synd och werld, genom en under striden luttrad tro, som fast och orubblig står på klippan Kristus.

Men förbättra är dock hwad våra halfkristliga tidningar oupphörligt vilja och arbeta för. Den annars stadiga presbyterian-kyrkan oroas ständigt här af. Sinnena bearbetas i denna riktning öfwerallt. Man har redan fått det derhän i Skotland, att uttrycket för det owisshetliga nådawalet utstruktits. Wi, lutheraner, bekänna oss icke till kalvinismen och borde således glädja oss öfwer förändringen; men först och främst innehåller kalvinismen en sanning, fastän högst ensidigt fattad, näml. frälsning af blott nåd, och dernäst är icke ändringen gjord för att få läran om nåden klar och ren, utan snarare för att afpruta på den förargelsjefäckande läran om det menliga förderfwet och låta människans "eget förnuft och kraft" något gälla för Gud i hennes salighets sak. Hjertat i kristendomen angripes och wägen går då rätt fram till förriugande, förnekande och begabbande af Kristi kors. När Kristus hängde på korset "gick domen öfwer denna werlden", och werlden känner det och wride sig under densamma.

Den der "frisintheten", som upphöjes äfwen ibland oss, swenskar i Amerika, är ett arbete åt samma håll, som wi här förut tecknat. Man will icke hafwa någon bestämd kunskap, hämtad ur Guds ord och gemensam för alla, utan

man will hålla sig till den gamla otrosfatsen att "hwar och en blir salig på sin tro", den må wara hurudan den will, äfwen om man icke tror på något, icke ens på något lif eller död efter detta. Ett parti finnes till och med ibland oss, som af stor fromhet will hafwa bort alla bekännelser, men detta parti arbetar, troligen mot sin wilja, otrospartiet i händerna.

Wi wäcka uppmärksamheten på ett eget sätt att genomföra förändringar i bekännelsen. Man säger: det är icke fråga om att borttaga något, eller egentligen förändra något i bekännelsen; endast att kläda samma sanningar i en ny drägt, i ett bättre språk, kanske gifwa hwarjehanda ett nytt namn, det är allt. Men om sådant ock låte sig göra, så duger vår tid icke till det heller, af orsak som förut är uppgifwen. Det blefwe samma förbättring, som med de "gamla böckernas" förbättring i Sverige. Ett annat exempel. Den gamla bibelöfversättningen kunde nog behöfwa en omarbetning, hwilken ock af många med mer och mindre framgång blifwit försökt; men kan någon undra på, om den kristliga allmänheten fruktar för att få sig icke blott en ny utan rent af en annan bibel. Man jemföre den gamla öfversättningen af Ps. 18: 2 så lydannde: "hjerliga får hafwer jag dig Herre m. m." med en föreslagen ny i början af detta århundrade: "med ömmaste hjer-tas känsla wördar jag dig Herre m. m." Hwem märker icke en försärande stiknad? I Sverige hafwa de nykristne beghnt gifwa den hel. nattwarden ett nytt namn "brödsbrjtelse", men nattwarden fick dermed icke allenast ett nytt namn, utan äfwen en ny mening; man uttömde den i grunden på allt innehåll.

Utan wänte sig fördenstull för det myckna nya som bjudes oss i våra dagar, synnerligen då det vill träda i stället för det gamla bepröfwade, i så wäl wetenstapens som bepröfwelsens eld luttrade ordet, sådant det sammanfattas i den kyrkliga bekännelsen. I den hafwe wi det rena guldets, uttaget ur den heliga Skrifts rika klippa, och icke endast något förghltd. Du måste kunna säga, när det gäller: "jag wet på hwem jag tror och är wiss".

Wi måste derföre under dessa förhållanden hålla hårdt på bekännelsen; emedan wi weta hwad wi hafwa i den, då beremot det nya, som bjudes oss, bär twiflans, affsärelsens och förnekelsens tecken på sin panna. Wi få icke låta den "läpp och staf" ryckas oss ur händerna, wid hwilken så många wandrat genom äfwen dödens mörka dal. Wi måste, enligt Jesu förmaning, "kämpa för tronen, som en gång helgonen föregifwen war". Wi måste "behålla det wi hafwe, att ingen tager vår krona".

Det sista ordet

till J. C. uti Ev. Tidstr.

Herr J. C. har uppträdt "ännu en gång" i Ev. Tidstr. i lika bitter öfvermodig ton, som första gången. Det wore lätt att döma baptisterna lika fäckt som herr J. C. dömer oss lutheraner, ty ibland äfwen deras prester förekomma icke blott affall till fullkomlig otro, utan och äktenhetsbrott och mord; men wi anklaga icke baptisterna i allmänhet derför, ehuru sådant, och andra tecken, misar att deras församlingar platt icke bestå af endast troende. J. C:s domar falla wissserligen tillbaka öfwer hans eget hufwud.

Stridsorsaken emellan oss har varit, såsom våra läsare troligen minnas, den uppgiften wi lemnade om den mördade röfwaren J. James, att han varit baptist. Detta syntes J. C. för swårt och han förnekade det platt, så wäl i Ev. T. som i en art. till en baptisttidning i Sverige. Wi togo våra uppgifter ur de allmänna tidningarne, till och med ur en baptisttidning the Examiner (citerad i en annan). Utan att fråga efter fällorna för våra uppgifter, deraf han åtminstone kunnat finna anledning att ursäfta oss, upprepar han sina beskyllningar, att wi "af elafhet" gripit alltsammans ur lusten. Wreden har gjort hr J. C. rent blind. Wi skola ännu anföra ett bewis för, att J. James varit baptist. I Kansas City Journal för den 6 April förefommer följande om den nämde mördaren: Jesse James återwände från Californien wären 1868. Wi hafwa från pålitlig auktoritet fått weta, att han werkligen beslöt att ändra sig och till den ändan blef genom dop och omwändelse medlem af baptistkyrkan i Mount Olive, bewistade regelbundet gudstjensterna, deltog i bönemötena och gick så långt att han begärde församlingens förböner för sin omwändelse och förändring. Detta är i fanning en egen omständighet i den beröftade handitens lif, men det kan wara ett nytt exempel på, huru man kan klåda djefwulen i ljusens engels skepnad. Emellertid är det säkert, att han omedelbart före bantröfweriet i Gallatin lät sitt namn uttagas ur kyrkoböckerna, af den uppgifna orsaken, att han trodde sig sjelf omärdig". Denna uppgift bestyrker undermåttelserna från andra håll, att James war baptist, men tror icke, att han war det till sin död.

Herr J. C. S. häftiga anklagelser emot oss, wi att skulles hafwa uppbyggd alltihop, grunda sig allenast på rykten; men våra uppgifter på flera skriftliga källor, som, så widt wi känna, ännu stå oemotfogda. Wi hafwa aldrig hwarfen jagt eller tänkt, att de båda baptistpresterna, som förrättade röfwarens högtidliga begrafning, woro delaktige i hans brottslighet — och likväl påstår herr J. C. det! Wi skola icke begära, att J. C. återkallar sina okristliga domar; det är utan twifwel säfängst, ehuru de måste återtagas. J. C. anklagar vår skola för vårt förhållande emot de tre indianhnglingarne, som under några år studerade härstädes; wi skulles näml. hafwa förbjudit dem besöka baptisternas gudstjänster. Denna anklagelse innefattar mer än en osanning. 1. War det ej bekant, då de emottogs, att någon af dem war baptist, men desutom besans att åtminstone ej mer än två af dem woro det. 2. Besökte de nästan söndagligen baptistgudstjänster, eller andra eng. gudstjänster, utan att wara hindrade genom förbud. 3. Förtjena wi icke tadel, för det wi underhöllo dem och bewisade dem all kärlek, äfwen då wi wiste hwad de woro. Wi hafwa swårt för att tro, att baptistskolan i Chicago wore willig att gifwa allting fritt åt dem, som woro och wille förblifwa lutheraner, eller att den ens med nöje såge att dess studenter begåfwo sig till andras gudstjänster om söndagarne — och wi skulles anse det wara oärligt handladt, om någon i all tyshet uppmuntrade dem att begagna sig af baptisters wälwilliga uppoffringar, men förmanade dem att ej tro deras lära. Wi kunna härwidlag begagna oss af Herrens ord: Ser du fördenksfull illa ut, att jag så god är.

Det synes klart, att våra baptistwänner gerna löpa med rykten och tyda dem till det värsta; och detta är farligt.

Det öfriga i J. C. S. wilba skrifwelse angår oss icke, och wilje wi derföre ej derpå spilla ord, ehuru wi skola söka taga reda på förhållandena.

J. afseende på det hela af den skrifwelse wi här bemött, måste wi säga, att wi sällan, om någonsin, läst någon ting så fullt af smädande partisinne som den. Wi skola ej byta ord mera med en person så otillgänglig för sanning, som J. C.

Kärlekslösa domar utgutas ofta öfwer oss och falska rykten spridas gladeligen emot oss. Af J. C. S. epistlar kan man se af hwad bestaffenhet de äro. Om våra läsare wille ihågkomma detta, så skulles wi icke spilla ett ord mer på dem.

Känslowäsende i kristendomen.

Wi hafwa nyligen, som våra läsare minnas, intagit en liten förträfflig skrift i ofwannämnda ämne och hafwa äfwen själfwa wittnat emot den stora betydelse man lägger wid känslorikendomen. Denna gång intaga wi, ur "Chr. Tyn.", ett allwarlsamt vittnesbörd af en reformert prest, som dock arbetar för s. k. "revivals", ehuru på ett förnuftigt sätt. Han yttrar: "Skall jag wälja emellan swärmeri och formwäsende, så är jag på det bestämdaste böjd för det sednare. Jag har alltid blifwit ansedd för en swärmare. Det är derför med en wiss motwilja, som jag wägar klandra åsigter och förhållanden hos en del förträffliga män och fåra personliga wänner, hwilkas oriktiga meningar jag tror skada deras verksamhet.

Jag tror att det der sättet och wanan

att strifa, hoppa, falla i ett medwetslöft tillstånd och andra liknande yttringar af religiösa känslor äro stadliga för sann gudsfruktan och allmän sedlighet.

Mina skäl äro följande:

1. Dylita yttringar af upprörda känslor äro icke egna för kristendomen. Hedningar och muhamedaner hafwa alldeles liknande känsloutbrott.

2. De förekomma icke gerna hos tänkande menniskor i kristna länder. Sinliga menniskor, som uppenbarligen aldrig undergått någon förändring till det inre, angripas mest af sådant. Jag har varit bekant med en man, som wärligen plågade falla omkull och ligga medwetslös, när han war under religiöst inslytande, hwilken dagliga lif icke gaf något enda tecken till hjerteförändring. De ryckningar och kroppsrörelser, som ganska allmänt i Kentucky och Illinois förekommit, angrepa menniskor af alla klasser. Det war en nervös smitta, förenad med religionen.

3. Det finnes ingen grund till den tron, att Kristus och hans apostlar blefwo på det sättet smittade eller öfverrumplade. På den första pingstdagen uppenbarade Kristus sig såsom närvarande i kraft; men alldeles icke så som så ofta förekommer. Somliga kristna, t. eg. quäkarne, hafwa aldrig dylita känslouttringar, och män med den mest utbildade andliga karaktär, reformatorer och evangelister, hafwa skarpt satt sig emot dem, genom sitt personliga inslytande utesängt dem, och dock har icke därför den helige Andes kraft till omvändelse wikt bort. Det är och anmärkningsvärdt, att prester som påstå att sådana saker äro tecken till "Andens närvaro" och Guds kraft, sjelfwa äro oberörda af dem och förblifwa lugna under omwäsendet ibland sina åhörare.

4. Dylit känslowäsende finner icke erkännande eller bekräftelse i den heliga Skrift. Hon wänder sig öfwerallt till förståndet. Hon säger: "pröfwer allting och behåller det (som wid pröfnin-gen wisar sig såsom det) godt är".

5. Just emedan dessa känslouttringar icke wända sig till förståndet, äro de en källa till allehanda ondt.

Det är noggrant känt, att de äro allmänna ibland de ofunnige än ibland de bildade. De förekomma öfwerallt bland de frigifne negrerna i Södern och finnas ofta tillsammans med den lägsta grad af fromhet eller äfwen utan det minsta deraf. När de som deraf beröras, wäga till i Kristi kunskap, blifwa de ock lugnare och stadigare till sinnes.

Dessa wälsamma sinnesstafningar hindra menniskor från att blifwa werkligt kristna och äro ej sällan en swår frestelse för dem, som annars höra Herren till, men det värsta af allt är, att deras exempel smittar. Lättfinniga sällar af den uslare sorten eggas af dem att tillställas omwäsen och taga sig anledning till synd. Det är annars sällsynt att se menniskor förlöjligen de ordentliga öfningar, som förekomma wid gudstjänster, eller på något annat sätt störa dem, utom der dessa känsloutbrott framkallas. Om wi wilja hålla ordning bland andra, måste wi begynna med oss sjelfwa. "Eder saktmodighet (förnuftiga, fogliga wäsende) låten alla menniskor kunnig warda, Herren är när". Besin-nen, att Gud är icke oordningens utan fridens Gud. Låten all ting sticligen (på ett passande sätt) och ordentligen tillgå".

Utdrag ur New York konfere- rensens protokoll,

fördt wid dess möte i Pontiac, R. F.

Den 31 sifftlidne Aug. sammanträdde konf. till möte på ofwannämde ställe. Mötet öppnades i derwarande sw. ev. luth. församlings kyrka med högtidlig gudstjenst. Kyrkan war fylld med andäktiga åhörare. Ordföranden, pastor C. E. Lindberg, höll en sakrik och uppbygglig predikan öfwer 2 Kor. 4: 7. Amnet war: Predikoembetets swärigheter och wälsignelser. På aftnarne höllos flera predikningar, hwaribland en engelsk.

På lördagseftermiddagen diskuteras en del af teserna öfwer den Helige Andes embete. Diskussionen war lärorik och uppbygglig. Som de ej hunno afflutas, kommer diskussionen att fortfattas wid nästa möte, då pastorerna A. Kinell och G. Nelsenius äro bestämda att öppna och inleda diskussionen.

Ehuru den förut tillsatta barnhemskomiteen ej hade någon rapport att framlemna, upptogs dock denna sak till vidare behandling och wisades derwid ett allmänt och varmt intresse för detta företag. Det beslöts: 1. Att komiteen fortsätter arbetet och att medlemsantalet i densamma förökas med pastorerna C. F. Petri och G. Nelsenius samt herr C. Strömberg. 2. Att komiteen uppmanas att höra efter, på hwad wilkor land kunde erhållas i Pontiac, R. F., och att om förmånerna der woro goda, konferensen derstädes anlägger sitt barnhem; men att slutligt afgörande eger rum wid nästa möte. 3. Att en kollekt för barnhemmet under hösten upptages inom konferensens alla församlingar. Der det är görligt upptages den på tacksegelsedagen.

Angående "Augustana och Missionären" tillsattes en komite, bestående af C. F. Petri och A. Rodell, hwilken skall i detta ärendet för konferensen wid dess nästa möte framlägga sådana förslag, som må anses nödiga.

F. representationsfrågan, som dryftades, uttryckte konf. sin mening sålunda: Som konferens anse wi, att konferenserna wälja ombud till synoden; att konferenserna derför indelas i waldistrikt och att församlingarne gifwa sina ombud till konferenserna uppdrag att der wälja ombud till synoden.

F. konferensen upptogs trenne församlingar, näml. sw. luth. församlingarne i Sheffield, Pa., Lowell, Mass. och Grosvenordale, Ct.

Med afseende på vakanta församlingar och missionsplatjer fattades följande beslut:

1. Att stud. J. A. Norlin kallas att verka i Lowell, Mass. och Manchester, N. H.; men att han fortsätter i Worcester, tills någon kan erhållas i hans ställe. Hans lön bestämdes till \$60 i månaden.

2. Att herr C. F. Anderson i Boston uppmanas att tillswidare besöka Lowell och Manchester.

3. Att herr J. M. Braun kallas att predika Guds ord i Irwin, Pa., och omkringliggande platser, eller, om westra distriktet skulle så finna lämpligt, på någon annan plats. Hans lön bestämdes till \$40 månaden.

4. Att pastorerna J. Mellander, T. D. Kinell, C. F. Johansson, M. U. Norberg och studerandena M. Englund, C. M. Esbjörn och J. A. Norlin under hösten göra hwardera ett besök i Grosvenordale, Ct.

5. Att pastorerna C. F. Johansson och M. U. Norberg besöka Waltham, Mass.

6. Att pastorerna C. J. Petri och D. A. Landell besöka Oxford, N. J., och att pastor Petri jemte de teol. stud. i Philadelphia besöka Wilmington, Del.

7. Att westra distriktets pastorer besöka Tioga och Wycoming counties, Pa. samt Buffalo, N. Y.

Derjemte gjordes följande rekommendationer:

1. Att församlingen i Irwin, Pa., kallat stud. B. S. Nyström till lärare, och vill konferensen till hans lön bidraga med \$350 för det första året, med vilkor att han använder halftiden på deromkring liggande missionsplatser.

2. Att församl. i Ashtabula, Ohio, kallat stud. Hoikka till lärare och att derest församlingen ingår i konferensen, denna lemnar ett understöd af \$200 för första året; och som detta är en mission ibland finnarna, att konf. söker erhålla detta understöd från synodens missionsbestyrrelse.

3. Att församlingen i Worcester, Mass., kallat stud. M. Englund till lärare.

4. Att församlingarne i Tioga och Wycoming cos., såsom de må komma öfverens, kalla stud. L. J. Sandén och J. W. Skantz.

Enligt uppdrag
Sekreteraren.

Svarjehanda.

Wänliga tankar om Augustanasynoden. "Chicagobl." yttrar: "Mormonerna torde vara mera åtkomliga för Guds ord inom mormontyrkans sköte än inom Augustanas", hvilka sednare desäutom berömmas såsom "denna ogudaktiga hop" och "dödens fäste". Vi kunde väl ock nedskrifwa domar och

uppgifwa skäl derför; men wi dröja i det längsta och lemna saken i hans händer, som rätt dömer.

— Om du gifwer ditt barn \$1000, så kunna de förstöras på gansta kort tid; men måga \$1000 på deså kristliga uppfostran och utbildning, så har du gifwit det något oshnligt, men som aldrig kan förfaras eller bortkastas.

— Ingen predikant har fått det uppdraget af Kristus att berätta och framställa något såsom sitt eget, utan såsom ett "fändningabud i Kristi stad" skall han förkunna sin Herres budskap till folket och bör då allena tros.

— De bästa dagarne för kristendomen hafwa varit de, då det icke betalte sig att vara en kristen; deremot de sämste de, då ingenting betalte sig så väl.

— Historien visar, att de menniskor, som äro villige att låta sig kallas gänningar af sina samtida, äga de egenstaper, som skola tvinga deras efterkommande att erkänna deras visdom.

— Nyfallen snö mottager icke med större säkerhet och uppenbarar icke noggrannare deras fotspår som wandra öfwer den, än samvetet mottager och uppenbarar intrycket af hwarje tanke och ord och gerning.

— En tyff tidning berättar att öfverhusfwud tre luthersta kyrkor byggas i Förenta Staterna hwarje wecka, eller 150 på året. De fleste räknas ifrån Pennsylvanien och Ohio, derester från andra stater, i följande ordning: Illinois, Minnesota, Iowa, Wisconsin och Michigan, m. fl.

— Ghuru uppmärksammas läsare torde hafwa observerat det, wilje wi dock anmärka ett litet, men nog betydande tryckfel i sången på första sidan af nr. 38. I sista versen står: Gud lider..

bör naturligtvis vara leder, emedan första versen utgör en sammanställning af hufvudorden i alla föregående.

— **Alkoholismen i familjerna.** Under denna rubrik läses i medicinska tidskriften *Ciras* n:r 13 för i år följande, som inom ramen af få rader innehåller mer än många af handlingar. Om alkoholismen i familjerna yttrar franske marinläkaren P'Andouin: "Den i familjerna inkomna alkoholismen har ett hifsligt följande med sig. I första släktleden visa sig ofsedligheten, förfallet, dryckenskapslasten och den ytterliga råheten; i den andra ätteleden framträder det ärftliga fylleriet, de manifaliska anfallen och allmän förlamning; i tredje afkomman benägenhet för mjelstjuka, melankoli och drift att dräpa; i fjärde generationen slutligen är intelligensen föga utvecklad, och det dumma, idiotiska, fåniga och förfallna barnet uppnår aldrig wugen ålder, utan racen utlöfnar".

— Ett annat exempel på "fördragshamhet" finnes i Missouri, der fritänkarne byggt en stad, som de benämnt "Liberal". De äro stolta öfwer att staden har ingen kyrka, ingen gud, ingen djefwul och de hafwa stenat en profet, som wille besöka den fria platsen. Nu hafwa emellertid twänne metodistprester (och de äro gerna enwift folk) samlat penningar i Cincinnati till ett kapell i "Liberal". Wi hoppas, att de gå af med seger. Emellertid må man fråga: "Är icke undertryckande af den fria tanken och fri gudsdyrkan fritänkarnes tro och praktik? Tönen i deras blad antyder wisseligen ett sådant sinne, äfwen i deras swenska tidningar.

— I ett bref från pastor G. Nelseinius i Mayville heter det: Såsom nyheter från denna del af synoden kan

nämnas följande: Den sw. ev. luth. församlingen i Mayville, N. Y., som länge kämpat med en hårdt tryckande kyrkoskuld, samlades i sin wackra kyrka den 30:de Sept. på qwällen, i aft och mening att befria sig från det tunga och beswärliga oket, hwilket äfwen lyckades. En summa, uppgående till nära \$600, hwilken, redan förut subskriberad, betäckte hela kyrkoskulden, inbetaltes på qwällen. Landsmännen på platsen och i des omnejd hade allmänt infunnit sig för att deltaga i den wäldiga striden och, sedan segern war wunnen, gemensamt fröjdas. Särskildt uppmuntrande war det att se huru ungdomen, som ofta wifit prof på kärlek till församlingen, med glädje gäfwit sina skärfwar. Det hela aflopp stilla och högtidligt. Alltingo hem glada och förnöjda, och många uppsände för wisso lof och tack till honom, ty de kunde nu med full sanning säga: wå kyrka. Wå Herrens wälsignelse fortfarande hwila öfwer församlingen i rift mått.

Den lilla församlingen i Brocton, N. Y., som har warit och är så godt som huswill, har nu köpt en wacker och wäl passande "lott", på hwilken hon ämnar med det snaraste uppföra ett Herrens tempel. Bland swenskarne hafwa omkring \$1,100, redan blifwit subskriberade.

I Ashtabula, Ohio, är derwarande sw. luth. församling betänkt på att förskaffa sig en kyrkolott. Det öfwan nämnda gifwer i någon mån tillkänna, huru stort arbetsfältet är. Swenskar äro bosatta utåt hela Lake Shore-banan. Men hwem skall besöka dem alla? Ware nu Herren vårt hopp och ledare i striden!

— Den swenska lutheriska församlin-

gen i Geneva, Ill., har renoverat och prydt sin kyrka inwändigt, och med anledning deraf firades der en glädjefest den 10:de dennes (Okt.—82). Wid sagda tillfälle woro, utom pastor på stället, äfwen pastorerna G. Peters, S. G. Larson, C. J. Malmberg och C. A. Ewald närvarande. Reparationen och försköningen af kyrkan har kostat \$943, 36, hwilken summa redan är betald utom \$85.00, som ännu häftar såsom skuld. I sanning wäl gjordt af denna lilla församling! Må Gud gifwa henne wälsignelse och framgång!

— Vice komministern i Hwitsand af Karlstads stift har på begäran erhållit afsked från prestembetet.

— Metodistförsamlingen i Upsala har erhållit tillåtelse att hålla sina gudstjänster å större Gustavianum, till dess församlingens kyrka blifwit tillbyggd. Är detta också förföljelse?

— Den 17 Sept. afstäcktes ett wackert grafmonument af polerad granit till minne af Doktor B. Fjellstedt. Den i sin enkelhet mycket prydliga minneswården är bekostad af byggmästaren C. H. Hallström.

— Direktionen för Aug. Coll. beslöt, bland annat, wid dess sista möte att kalla till professor wid College, en af våra studerande, nuw. studeranden wid teol. Seminariet i Philadelphia, Const. M. Esbjörn, att tillträda sin befattning wid höstterminens början 1883.

(Infäandt.)

— Kära Augustana! Emedan du här i Galva har många både wänner och läsare, torde du ej neka att i dina spalter intaga några rader äfwen från oss. Under sommaren har församlingen här på en nära kyrkan belägen wackert, plats byggt ett wackert, rymligt

och ändamålsenligt presthus. Detta har kostat församlingen mycken uppoffring, men jag tror ej någon känner något men deraf. Af Guds barmhertighet tror jag man mera gläds att hafwa ett presthus, än man tänker på sin dryga subscription till detsamma. Mycken nåd har församlingen fått mottaga af Herren, och kunde hon mottaga mera! Herren har här ej så få, som ligga wid Jesu kors och som ej kunna umbära Jesus och hela hans försoning. Må församlingen ej förglömma att tacka Herren härför och äfwen för all annan nåd! Hemkommen från min resa till Minnesota och konferensen i De Kalb, war det nämnda huset färdigt att flytta in i. Innan inflyttningen skulle ske blefwa jag och min hustru för ett par dagar bjudna till en af våra aftade "farmare". När den wanliga wedogudstjänsten skulle hållas skjutade han oss i ordentlig tid till kyrkan. I kyrkan träffades helt oförmodadt pastor Stenborg från Cambridge. Han lofwade att för aftonen tjänstgöra, men när det skett önsklade han se det nya huset, emedan han följande morgon skulle återwända hem. Wi begåfwo oss till detsamma, men hwad funno wi? Huset war både ut- och inwändigt wäl upplyst. Här hade församlingen samlat sig. Som wi skulle inträda i huset, uppstämde sångfören en sång. Jag och min hustru blefwo nu öfverraskade. "Parlor"-rummet befanns wäl uppmöblerat, och i andra rum funnos många värdefulla saker. Efter sångfören tyfnat, framträdde en af våra ärade "deacons", mr. Helburg, med ett förtjenstfullt poem, hwilket han nu deklamerade, och i hwilket han å församlingens wägnar wälfömnade mig och min hustru. Derefte höll pastor

Stenborg ett kort tal, genom hwilket han tillkännagaf att församlingen wille nu gifwa ofs hwad som blifwit fört och insatt i huset. Jag kände mig af hjerstat tacksam mot församlingen för denna hennes kärleksbewisning och deltagande för ofs. Jag wistte att församlingen af verklig kärlek oaftadt hennes stora utgifter gjort, hwad den nu hade gjort. Det som war lemnat i huset uppgick till ett värde af omkring \$190. Må Herren wälsigna församlingen. Är Galva församlingen i det yttre ej så stor, kan hon wara andra församlingar ett exempel på tro, kärlek, enighet och ett uppoffrande sinne. Må detta vittnesbörd allt framgent kunna afläggas rörande Galva! Gud wälsigne ofs! Han regere ofs med sin helige Ande och lede ofs allt närmare Jesu kors!

J. G. B. Carlsson.

Luthers härliga psalm, det s. f. Te Deum, har af Franzén blifwit öfversatt och finnes under n:r 263 i Sw. Ps. B. Här nedan meddelas ett försök till noggrannare öfversättning, verkställd af Aqt, hwilken wi anse förtjena uppmärksamhet.

O Gud! wi lofwe dig.
O Gud! wi tade dig!
Fader! dig i ewig tid
Ärar werlden stor och wid;
Englarne och himlens här,
Och hwad för dig lydnad bär,
Cherubers och Serafers chor
Böfjunga dig, i höjden bor:
Helige Herre Gud!
Helige Herre Gud!
Helige Herre Gud!
Helige Herre Zebaoth!

Din Gudoms magt och härlighet
Går genom tid och ewighet:
De helga tolf apostlars tal,

Profeterna i ärans sal,
Marthyrerna, som gjort sitt wal,
Att dö för tron i jemrens dal;
Den kristna kyrkan, i sin strid
På jorden, lofwar dig alltid,
Dig Gud, vår Fader på din thron,
Din ewige och sanne Son,
Den Helge Ande, tröstaren,
Med trogen gudstjenst dyrkar än.

Du ärans konung, Jesu Krist,
Gud Faders ende Son förwisst!
Har ej försmått i jordiskt drägt
Att frälsta Adams fallna slägt.
Du tog från döden bort dejs magt
Och lifwet du i huset bragt.
Du sitter på Guds höggra hand
Och råder öfwer alla land.
Den siste domaren du är
För lefwande och döda här.

Så, Herre, hjelp ofs, dina barn,
Dem du har löst ur satans garn.
Låt ofs i himlen hafwa del
Med din församling utan fel!
Ditt folk, o Jesu, dig påminn,
Wälsigna arfwe delen din!
Ofs föd och wårda all wår tid
Och tag ofs sift hem i din frid!

Wi lofwe, Herre, dagligt dig!
Ditt namn är stjernan på wår stig.
Bewara ofs hwar dag, o Gud!
För synd mot dina helga bud.
Ofs nådig war i all wår nöd
Och fräls ofs från en ewig döb.
Låt ofs din godhet njuta så,
Som wi dig trofast hoppas på.
På dig wi hoppas, Herre Krist,
Låt ofs på stam ej komma sift!

N:o 194, Sw. Ps. B., i berigtigad
öfvers. fr. tyfskan.

Till dig allena, Jesu Krist!
Min tilltro står på jorden.
Jag wet att du mig tröstar wist;
Ej öfrig tröst är worden,
Ej frälsare förutom dig;
Ej menska eller engel mig

Utur min nöd förhjelpa kan.
Jag ropar an
Dig du som hjälpa vill och kan.

Förlossare! min skuld är svår.
Hon grämer djupt mitt hjerta.
Förbarma dig, lät hjälens sår,
För din döds djupa smärta.
Tag, Jesu, mig dig hjälprikt an:
Hvem är som då fördöma kan?
Då blir jag fri från syndalast,
Min tröstan fast;
Ditt ord och löfte aldrig brast.

Din Ande mig förnye städs,
Att jag din kärlek prisar
Och alltid i din fruktan gläds
Och tron med gerning wisar.
Var mig uti min prästtostund
En hjälpare och fäker grund!
Och närmar sista stunden sig,
Då wisa dig
Uti din nåd och rädda mig!

Pris ware Gud uppå sin thron,
Som oss allt godt bereder!
Pris ware Jesus Krist, Guds son
Och Anden som oss leder!
Han före oss den rätta stig.
Den sanna trons, dit upp till sig.
Så prisa wi dig Gud, vår Frid,
I werldens strid
Och sedan der till ewig tid.

Aqt.

J ären utan twifwel, i kristliga hjer-
tan, öfwertryggede utaf Guds ord att en
trogen måste nödvändigt wara en barm-
hertig och gismild själ, att det ej är lem-
nadt till vårt wälbehag att låta oss
wärda om den torstige eller ej, utan wi
måste göra det, hjerteligen, gladeligen
och wälwilligt, så framt wi icke wilja
räknas ibland skrymtare och Guds owän-
ner, och på den yttersta dagen höra det
fäseliga tordöns slaget: Går bort ifrån
mig, I förbannade m. m. — I beröm-
men eder af Jesu Kristo, att han bor
genom trona i edra hjertan, att I haf-
wen och hållen hans ord och åtujuten

hans heliga nattward. Men hwar är
Jesu kärliga hjerta, tröstrika mun, med-
lidande öga och hjälpsamma hand? I
berömmen eder af tron; men hwar är
kärleken, barmhertigheten, gismildheten?
Jag ser wäl träd med löf, men hwar är
frukten? Hwar äro wännerna, dem I
eder gjort af den orätte mammon? Hu-
ru mycket hafwen I hittills använt af
edra ägodelar till allmosor? Huru
mycket finnes i eder utgift och räknig?
— Bräl och öfwerflöd, den fräsliga
munnen, det lystna ögat, det oförnöjda
hjärtat tager bort det mesta. Det som
öfrigt är gömmer girigheten, och djef-
wulen har nyckeln dertill.

(Scriber.)

Tacksägelse.

De penningar, som så godhetsfullt
samlats af pastor Lindahl och pastor
Setterdahl, erhöill jag wid min ankomst
till Galesburg. Will härmed framföra
min innerligaste tacksamhet till alla de
kära wänner, som bidragit till denna för
mig owäntade gåfwa. Jag ansåg mig
först ej böra taga de penningar som
samlats för båten utan sända dem ut
till missionsarbetet i Indien—men då
jag erfor att det war wännernas önskan
att jag skulle behålla det hela, tager jag
detta som ett nytt bewis på Guds om-
sorg om de fina. Jag blir i så fall af
denna gåfwa iståndsat att i winter stu-
dera medicin, som warit min önskan,
och hoppas jag, detta skall bli mig till
stor nytta, hwar helst jag kommer att
wara, antingen i Amerika eller Indien.
Herren styre allt efter sitt goda behag.

Högaktningsfullt

Gilda Carlsson.

North Sanderfon den 7 Okt. 1882.

Texter för Söndagsskolan.

Fjerde qvartalet.

N:o V.—Den 29 Okt.

Mark. 14; 43—54.

Jesús förrådes och fängslas.

Inledning. 1. Tid och ort. Strax efter föregående text. På natten emellan torsdagen och fredagen. Förräderiet skedde i Gethsemane. Sedan fördes Jesus till öfverstepestens palats i Jerusalem. Just som Jesus talade de sista orden i föregående text anlände Judas med den utfända skaran, och hwad som sedan följde skola wi i den närvarande texten betrakta.

2. Parallellställen. Matth. 26.^a 47—58; Luk 22: 47—55; Joh. 18: 2—18.

3. Frågor. Hwar var Jesus enligt föregående text? Hwad hade han gjort? Hwad tid var det på natten? Hwarom handlar denna text?

Gustvudtext: Menniskones Son warder öfverantwardad uti syndares händer. Mark. 14: 41.

Ämne: Kristus förrådes.

I. Förrädaren Judas. (v. 43).

II. Förräderiet. (v. 43—45).

III. Följerna deraf: 1. För Judas; 2. För Kristus (v. 46—54).

A. U. n. m. Judas, kallad Iskariot, emedan han war från staden Karioth i Södra Judeen. Han war en af de tolf, hwilka Herren utvalt till apostlar. Han förrådade Jesus för 30 silfverpenningar, omfr. \$16.50. — "Ett stort tal folk", bestående af 1) romerska soldater; 2) tempelföreståndare med deras män; 3) prester, äldste och tjenare. — "Med swärd och stafwar, lyktor och blos", på det att det denna gång ej måtte misshäpas.

B. 44. "Ett tecken", emedan det war natt, och de skulle weta hwilken som war den rätte mannen. Han walde ett tecken som brukas såsom wänstapetsbetygelse, nämligen ihjälsländande. Det war säkerligen mycket wanligt, att lärjungarne på detta sätt hjälade sin mästare, och fördenstull menade kanske Judas, att han skulle dölja den werkliga affigten, som låg i detta ihjälsländande. Han wille synas som om han ej hade något att göra med fienderna, eller wijsa om dem. — "Förer honom warligen". Så ha-

de Judas sagt, då han mottog penningarna. Det synes nästan som trodde Judas, att de ej skulle kunna fånga Jesus, och derföre wille han wara utan ansvar inför dem, sedan han fullgjort sitt löfte.

B. 45. "Rabbi", mästare. Detta uttalas två gånger och ordet "Ihjesu" betyder, enligt grundspråket, ett innerligt ihjälsländande och omfamnande. Så sökte han bedraga Jesus själf. Då sade Jesus till honom: "min vän, hwarest kommer du? Judas, förräder du menniskones son med ihjälsländande?" (Se hwad satan kan göra och Gud kan låla!)

B. 46. "Då buro de händer på honom och grepo honom". Soldaterna och tjänarne togo honom till fånga. Jesus hade förut gått dem i möte och med sitt swär slagit dem till jorden. När de uppstodo, buro de händer på honom. Han kunde, om han welat, få mer än tolf legioner änglar, att förswara och rädda sig. (Matth. 26: 53). Det skulle inför allas ögon — Judas äfwen — blifwa klart, att ingen hade magt att binda och föra honom till döden, utan att han frivilligt gaf sitt lif. — B. 47. "En af dem", näml. Petrus. — "Tjenare" wid namn Maltus. Petrus wille fria sin mästare. Han fick derför tillrättawisning. Lukas berättar att Jesus belade mannens öra strax. "Detta war den sista wälgerning Jesu händer förrättade, innan de bleswo bundna — dessa händer som alltid utbelat wälsignelser, de uträtta äfwen nu ett frids- och barmhertighetswerk i belandet af detta lilla får, det enda som någonsin blifwit slaget för hans skull" (Tholuck).

B. 49. "Hwar dag i templet", så wäl förut, som nu sedan min sista ankomst till staden; "och lär t", offentlig, så att hwar och en kan weta, att jag ej är någon falsk lärare. Att han suttit i templet och lärt, wisar att han af många erkändes såsom en, som hade rättighet att undervisa. Hans yttrande här borde påmint dem om många fruktlösa försök att fånga honom och huru många bestraffningar och warningar de hört af honom. — "Skripterna skola fullbordas" (Ps. 41: 9; Es. 53; Zak. 13: 7).

B. 50. "Lärjungarna öfvergäfwo honom och flydde", oaktadt de alla lifsom Petrus lofwat trohet in i döden. Deras mod faller. Först sedan Kristus dött för menniskorna, kunna de liba döden för hans skull.

B. 51. "En ung man". Somliga tro att det war Markus själf. "Vintläde". (Sindon betyder

ytterplagg). Han hade blifwit wäckt af bullret, kastat öfwer sig något och sprungit ut att se hwad som war på färde.

B. 53. De ledde Jesus först till Hannas och sedan till öfwersteprästen Kaisas, der det höga rådet wäntade.

B. 54. "Petrus följde långt efter". Matthæus angifwer orsaken: "att han wille se ändan", eller hwad slut det skulle taga. Det war icke blott nyfikenhet, utan en wördnadsfull sorg och ångslan hos honom, jemte förwirring i sinnet. "Palatsen" war en öppen kyrkant. Der gick han in och satte sig bland tjenarena. Han gaf sig härmed i fara.

B. Frågor. I. (v. 43). Hwem war Judas? Hwarföre kallas han Iskariot? Hwad hade han fått sig anförtrödt? Hwarigenom föll han? Är kärlet till penningar farlig i vår tid? Huru kunde Judas blifwa så elak, då han hade så god lärdom och exempel af Jesus?

II. (v. 43—45). Hwilket köp uppgjorde han med fariseerna? Hwad war orsaken? (Sw. Öirighet och afund). Hwar fann han Jesus? Hwilket tecken hade han gifwit dem? Hwarföre? War det en stor synd att förråda Jesus? Hwad sade Jesus till Judas?

III. 1) Hwad följde hade det för Judas? War det en sann bättringsörg? Hwad stilmad är det emellan Judas och Petri bättring? Jemför Esau Ebr. 12: 16. Hwad blef det af penningarna? Hwad blef det af Judas? (Apg. 1: 18, 25).

2) Hwem fängslade Jesus? Dmtala huru det gick till? Hade Jesus kunnat fria sig? Hwilket profetior uppfylldes? Hwad wille Petrus? Huru gick det? Hwar ledde Jesus? Hwad gjorde lärjungarna? Än Petrus? War det rätt att han gick med?

Rådningar.

1. En förfärlig ondsk, att förråda Jesus.
2. Der woro onda församlingsmedlemmar äfwen bland Jesu lärjungar.
3. Dessa kunna dock ej hindra Kristi kyrkas framgång.
4. Man kan i det hette wara nära förenad med Kristus och i hjertat alldeles skild ifrån honom.
5. Den som gifwer sig i fara, han förgås derutinnan.
6. Salig den som aldrig swiker sin Frälsare.

Bokanmälan.

Den minneswård, som nyligen restes i Batavia, N. Y. öfwer kapten W. Morgan af de hemliga sällskapernas motståndare, talar icke blott jelsk om det på honom föröfwade mordet, utan har äfwen gifwit anledning till framdragande i ljuset af minnen af den ohuggliga händelsen, samt wäskande till uppmärksamhet på ett sällskap, som sätter sig öfwer både Guds och mensklig lag. För oss ligga ett par skrifter här om, den ena:

Berättelse om bortförandet af och mordet på kapten W. Morgan, innehållande underrättelser om de ransakningar, som öfwerallt höllas till upptäckande af hwart den bortröfwade mannen förts samt om försöket att uppbränna det tryckeri, der Morgans bok om frimurarnes hemligheter höll på att tryckas, m. m. och den andra: "Betänneelse om mordet på kapten W. Morgan" af en, som war med derom.

Med alla dessa bewis för ögonen är det mer än oförswarligt att försöka förneka frimurarnes skuld i Morgans undanskaffande. Det stedd ju i enlighet med det hemliga sällskapets stadgar. Den werldsliga lagen medgifwer icke något sällskaps makt öfwer en menniskas lif, och ännu mindre den gudomliga, derföre står sällskapet brottsligt både för Guds och mensklig lag. — De båda skrifterna äro öfversatta från engelskan på icke alltid så ledig swenska, dock utan att stada meningen. De borde läsas öfwerallt, på det det hemliga sällskapswäsendet måtte blifwa kändt till sin rätta beskaffenhet. Skrifterna fås på "Staffwarens tryckeri", St. Paul, Minn. men priset på dem ha wi ej kunnat upptäcka.

Tillännagifwanden.

Ros Island-distriktet håller, w. G., sitt nästa missionsmöte i New Bedford, M., den 23 och 24 Oktober. Mötet börjar måndagskvällen den 23 med gudstjenst kl. ½8. Sw. ev. luth. Färlöf-församlingens i New Bedford kyrka kommer att under mötet inwigas. Samtalsämne: 16 o. 17 art. i Augsb. Bek.

Geneseo, M., den 28 Sept. 1882

B. J. Brodine, sek.

Green Bay-distriktet af M. konf. håller sitt nästa miss. möte i Sheridan, Wis., hwarest

mötet börjas tisd. d. 24 dennes med predikan fl. 2 e. m. Samtalsämne: Matth. 6: 33.

C. J. M a r g e l l.

Jowa-konferensens norra missionsdistrikt håller sitt nästa möte i Bethel-församlingen i Sac co. och tager det sin början den 24 Oktober kl. 10 f. m. Skjutis möter i Odebolt måndagen den 23 kl. 9 e. m. A. S u n d b e r g.

Östra missionsdistriktet af N. Y. konf. håller sitt nästa möte i Philadelphia och börjas det den 25 Oktober kl. 1/8 e. m. Samtalsämne: 1 Joh. 1: 7. C. F. J o h a n s s o n, sekr.

Tillkännagifwes att alla som besöta konferensen i Kansas City få betala full biljett bort och 1/4 hem. A. W. D a h l s t e n.

Missionsmöte. Den 23 och 24 dennes håller Chicago-distriktet missionsmöte i Baileytown, Ind. Det tager sin början månd. d. 23 kl. 2 e. m., då distriktets ordförande, pastor C. B. L. Boman, håller missionspredikan. På måndagsaftonen hålles gudstjänst äfwen i Chesteron. Distussionsämne för mötet: Färd till himlen i Fader vår.

Chicago den 12 Okt. 1882

C. A. E v a l d, sekr.

Missionsmöte och reformationsfest. Rodfords missionsdistrikt kommer, om Gud vill att hålla sitt nästa möte i Rodford, Ill. Det skall taga sin början måndagen den 30de Okt. kl. 1/8 e. m. med missionspredikan. Tisdagsaftonen kl. 1/8 hålles reformationspredikan, och på onsdagskvällen wid samma tid avslutas mötet med gudstjänst och nattvardsgång. Samtalsämnet wid detta mötet blifwer: "Reformationens många och stora välsignelser, samt huru wi såsom lutherka kristna böra taga vara på och använda dessa välsignelser". C. G. L a r s o n, sekr.

Kyrkobygget i Portland, Oregon.

Såsom missionen på Westkusten i allmänhet omfattats med kärlek och värma, och då Portland, Oregon, är utgångspunkten för denna mission, så äro wi förwissade om att det glädder våra wänner att höra, att synodens beslut om kyrkoegendomen i Portland har af missionsstyrelsen blifwit utfördt. Denna lilla församling har redan stridit till werket med kyrkobygge, och blir denna kyrka 50 fot lång 36 fot bred och 19 fot hög. Emedan de ännu äro få

behöfwa de en hjälpsam hand wid detta företag. Bref derifrån med bön om hjälp har blifwit utfändt till pastorer och församlingar, men blott några få hafwa hörsammat uppropet. Wi nära dock det hoppet, att med denna uppmaning man i allmänhet är villig att genast företaga en liten insamling för sagde kyrkobygge.

Pastor P. Carlsson, som för närvarande arbetar der, avslutar ett bref rörande kyrkobygget i Portland med följande ord: "Våra wänner i Östern kunna icke tro huru ondt det gör mig om vårt arma folk härute, ty här finnas hwarsteden prester eller kyrkor. Jag beder, predikar, skrifer och stundom gråter. Herren böje våra hjertan till mera tro och uppoffrande kärlek".

Penningarne kunna sändas till F. H. Gran, 171 South Second str. eller Rev. P. Carlsson, 111 N. 13th str. between E. & F., Portland, Oregon.

Ett litet bidrag till våra wänner och landsmän i den afslagna Western blir mycket kärtkommet, och snar hjälp är dubbel hjälp.

Andover, Ill., den 29 Sept. 1882

Erl. Carlsson,
Aug. syn. president.

Dröjsmål.

Expeditoren beder Augustanas läsare wälvilligast öfwerse med att förliden wedas nummer kom dem sent tillhanda. Dödsfall i huset — swerjaderns — inträffade just i dagarne, hwarför begravningen och bestyr derför wällade förhinder.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, weckotidning för kyrkliga underrättelser, Säröfrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertecknad till \$1.60. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantssamlare lemnas hwar 7:de ex. gratis. Penningar kunna sändas i registreradt bref, "Money Order" eller "check" (wexel).

Förprenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. P. Welinder, Kristianstad, Åsum.

Brefrörande prenumeration adresseras till
C. G. T h u l i n.

P. O. Drawer 379. Moline, Ills

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

V. A. Hasselquist och E. L. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 25 Oktober 1882. Nr 43.

Följande predikan har blifwit hitsänd från Sverige. Dets stilla ande kan ej annat än göra godt. Den är endast undertecknad med bokstafwen M., men flere pastorer inom vår synod, synnerligen Sannquist och Benzon, torde förstå hvad detta M. representerar. Predikan kallas af dets författare ett

Utkast till predikan

på 13 sönd. efter Tref. i K. kyrka, 1882.

Ingång: Och utan twifwel är gudaktighetens hemlighet stor: Gud är uppenbar worden i köttet, rättfärdigad i Andan, synt änglarna, predikad för hedningarna, trodd i werlden, upptagen i härligheten. 1 Tim. 3: 16.

En kort summa sammanfattar aposteln hela gudaktighetens och den kristna trons hemlighet. Det första hufvudstycket deri är vår Herres och Frälsares Jesu Kristi mandomsanammelse, att han är uppenbar worden i köttet, har påtagit sig vårt kött och blod, för att återlösa och frälsa oss från syndens, dödens och djefwulens wäld. Derom vittnar också aposteln Johannes, då han säger: Ordet wardt kött m. m. Det andra stycket af gudaktighetens hemlighet är, att Kristus blifwit rättfärdigad i Andan. Detta skedde dels

wid hans dop, då den helige Ande syntes i dufwoliktelse swäfwa ned ifrån himmelen öfwer honom och en röst hordes säga: Denne är min käre Son, i hwilken jag hafwer ett godt behag; dels i hans uppståndelse, hwarom aposteln Petrus skrifwer och säger: "Ty Kristus led och en gång för syndernas skull, rättfärdig för orättfärdiga, på det han skulle offra oss åt Gud och⁷ är dödad efter köttet, men lefwandegjord efter Andan". Så är Kristus rättfärdigad i Andan genom sin uppståndelse ifrån de döda, hwarigenom hans werk blifwit bekräftadt, besegladt, ja rättfärdigadt såsom ett sannt och heligt werk. Det tredje stycket af gudaktighetens hemlighet är, att han synt änglarna. Detta skedde både wid hans födelse och efter slutade frestelser af djefwulen i öfnen, då änglarne gingo fram och tjente honom, samt i Gethsemane, då en ängel af himmelen styrkte honom. Återlösningswerket är ett werk, som det lyfter änglarne att se. Predikad för hedningarna, är det fjerdaste stycket af gudaktighetens hemlighet. Dermed war apost. Paulus just nu sysselsatt. En följd och en frukt af denna predikan war, att Kristus blef trodd i werlden, nämligen af de hedningar, som låto omvända och döpa sig till tron i

den treenige Guds namn, och detta räknar aposteln såsom det femte stycket af samma hemlighet. Upptagen i här-
ligheten, är det sjette och sista stycket, hwilket skedde, då Kristus uppför till himmelen och blef sittande på Guds Faders högra hand. Fader vår etc.

Text: Matth. 11: 25—30

Ämne: Den sanna trons
h e m l i g h e t.

Derwid wilja wi betrakta:

1) Hwad tron är och dess rätta be-
skaffenhet.

2) Trons hemlighet och förborgade
wäsende.

3) Inbjudningen till delaktighet i
trons hemlighet.

4) Sättet, på hwilket man af Cri-
stus själf inbjudes.

Sänd ditt ljus och din sanning, att
de föra mig och leda mig m. m.

Hwad tron är, beswarar Ebreerbref-
wets 11 kap. 1 v. sålunda: Tron är en
wiß tillförsigt om det man hoppas, en
öfwerbewisning om ting som icke synas.
Det vill säga, att tron är den närwa-
rande verkligheten af det, som wi hoppas
skall finnas i ewigheten och der blifwa
vår lott. Ty wi hafwa icke den ewiga
saligheten i händerna, utan wi äro sa-
lige i och genom tron. Tron ersätter
alltså i detta lifwet hwad som fattas öfs
för ett kommande, ja hon är så att säga
begynnelsen till det tillkommande lifwet.
Derutaf kunna wi lära, huru oändligt
wichtig den sanna tron är, hwilket
Ebreerbrefwets författare betygar på ett
annat ställe, då han säger: Utan tron
är omöjligt tackas Gud; ty den till Gud
komma vill, han måste tro, att Gud är,
och att han lönar dem som söka honom.
Ebr. 11: 6. Teologerna eller de i den

hel. Skrift lärde hafwa derföre indelat
tron i tre delar: 1) en lefwande kun-
skap om Guds Son och evangelium; 2)
ett hjertligt samtycke eller bifall dertill;
3) en fast och wiß förtröstan på nåden
i Kristo. En lärare säger på tal om
den sanna tron och dess beskaffenhet:
"När man med Johannes Döparens
lärjungar ställer sig nära intill Jesu i
andan, så blir man warse att af Jesu
nåd och kraft de blinde se, de halte gå,
de döfwe höra, de döde resas upp och
för de fattiga warder predikadt evange-
lium; huru hans fötter som hjortars
och hindars warit snare att hjälpa spe-
tälsta, rasande, hedningar, judar, sama-
ritaner, orättträdiga, tjuftar som Achan,
swärjare som Petrus, horkonor, skökor
och affällingar; med ett ord sagdt, hwil-
ken som till honom kommit, öfwer sina
synder ångerfull och botfärdig, honom
har han aldrig kastat ut". Och litet
längre ned om samma sak: "Ty liksom
hon, som skulle blifwa konung Ahasveri
drottning, skulle med allehanda balsam,
myrrham och speceri tillredas, innan
hon fick komma i lefamlig förening med
honom; så skall Jesu brud med synda-
sorgens myrrham och Kristi kunskaps
balsam och allehanda Andans werknin-
gars specierier först tillredas, innan hon
genom den saliga trons förening kan
blifwa himlakonungens Jesu brud". Och
om denna den sanna trons kunskap ta-
lar vår text, då det der heter: "Allting"
o. s. w. Kunskapen om Gud förmedlas
genom Sonen. Ty ingen hafwer någon
tid sett Gud; enfödde Sonen som är i
Fadrens sköt, han hafwer det kungjort.
Och åter: Kunskapen om Sonen förkla-
ras af Fadren, såsom wid Jesu dop af
Johannes och wid hans förklaring på det
heliga berget. De förklara alltså hwar-

andra ömsföris, Fadren, att han hafver sändt Sonen, och Sonen, att han är sänd af Fadren. Kunskapen om den ene innebär alltså på samma gång kunskap om den andre; och denna kunskap börjar enligt det N. Test:s åskådningsfätt med en kunskap om Guds Son. Tror du på Guds Son? Det war den allra första frågan, som alltid ställdes till hvarje kristen eller till hvar och en, som wille blifwa det. Trons bifall och förtröstan är ingenting annat, än ett hjertligt samtycke till sanningen af hwad Kristus har lärt, en öfwerlygelse om, att han är mild och ödmjuk af hjertat samt att han will emottaga arbetande och betungade. Och trons förtröstan är icke annat än ett framhårdande, fast widhängande, stödjande, hwilande och förlitande på honom, som tron begynt hafwer. Hwad vidare den sanna trons beskaffenhet angår, så är hon först ödmjuk såsom publikanen i templet, som icke vågade lyfta sina ögon upp till himmelen, utan slog sig för sitt bröst och sade: Gud misstunda dig öfwer mig syndare, eller såsom orden rättare öfversatta lyda: Gud, war försonad med mig syndare! Vidare är trons beskaffenhet af det slaget, att hon icke ser efter de ting som synas, ty de ting som synas äro förgängliga, men de som icke synas äro oförgängliga och ewiga. Vidare är det trons beskaffenhet, att hon blott och bart hwilar på Guds ord och löften i evangelium, men deremot aldrig förlitar sig på menniskors ord och gerningar. Slutligen är det den sanna trons rätta beskaffenhet, att hon är werksam i goda gerningar, hwarigenom hon bewisar sig wara lefwande och således stiljer sig ifrån en död tro.

2) Trons hemlighet och förborgade

wäsende omtalar vår Frälsare i första versen af vår text, då han säger: "Jag prisar dig, Fader", o. s. w. Den sanna tron kommer icke utur de lärda srukammare eller af en falskeligen berömd konst af dem, som om sanningen felat hafwa, utan tron kommer ur ett ensaldigt och barnafromt hjerta, som förtröstansfullt hwilar på nåden i Kristo. Det menar vår Frälsare, då han säger, att Gud hade dolt trons hemlighet för de wisa och förnumstiga, men uppenbarat henne för de såfunni-ge. Ty den wise söker och begär blott mera wisshet, men den troende söker och begär större kunskap om Gud och mera tro, lit och förtröstan till honom. Tron är en hemlighet för werlden, ty hon känner icke Gud. Men för den, som känner Gud och den han sändt hafwer, Jesum Kristum, är tron en kostelig och dyrbar sanning och perla, ett klart bewis på Guds sannfärdighet och trofasthet. Emedan det således blott är så i denna werlden, som hålla trons hemlighet i ett godt samwete, så är tron till sin natur af ett förborgadt wäsende, som icke synes för de naturliga ögonen, utan ofta blott rätt ses och kännes af hjertansakaren, Herren sjelf, ty tron är icke hvars mans och Herren känner sina. Såsom sådan är tron en Guds barns företrädesrätt, en dyrbar klenod hos dem, som hafwa barnastapets ande, hwilken de wårda och bewara såsom sin förnämsta och största rikedom. Ty de wäxa i tron och i Guds kunskap och gå ifrån kraft till kraft. Gamle lärare säga, att bokstafwen M är trons bokstaf, derföre att han icke kan uttalas utan med först öppen och sedan tillsluten mun. Alltså tron: hon öppnar sin mun först genom begär och längtan

efter Frälsaren och tillsluter den genom tillsegnelsen af honom. Tron är därför till sitt väsende förborgad och en hemlighet, som werlden icke känner. Ty hwad det är att få sig tillräknad en annans, det är Kristi rättfärdighet, och för hans skull blifwa ansedd såsom helig, ren och rättfärdig, det förstår den ogudaktige icke. Men de, som hafwa smakat att Gud är god och erfarit den allena saliggörande nådens verk på sina hjertan, de äga deruti all sin salighet, sin lycka och sin fröjd. Ja, de räkna allt sitt eget för skada, skarn och träd emot Herrens Jesu öfverswinneliga kunskap och mot att äga honom såsom sin Frälsare och förswarare hos Fadern. Aposteln Paulus talar här om i sitt första bref till de Korintier i det andra kap.: Och jag, käre bröder, då jag kom till eder, kom jag icke med hög ord eller hög wisdom, att förkunna eder Guds wittnesbörd. Ty jag höll mig icke därför, att jag något wist icke bland eder, utan Jesum Kristum och honom korsfäst. Och jag war med eder i swaghet och med räddhåga och med mycket bäsande. Och mitt tal och min predikan war icke i konstelig ord efter menniskors wisdom, utan uti Andans och kraftens bewisning: Att eder tro icke skall stå på menniskors wisdom, utan på Guds kraft. 1 Kor. 2: 1—5. Sammalunda och tron: Hon bygger allena på den korsfäste Kristus, och hemtar ur hans sår sin näring, har uti hans försoningsnåd källan till sitt lif och fortbestånd samt omfattar i och genom honom Guds löften och tillsägelser om frid och ewig salighet. Hon kan icke finnas eller lefwa en enda dag utan denna Guds nåd i Kristo, ty utan denna är hon en tom inbillning och ett tankesfoster, som duger

till ingenting. Står det alltså fast, att tron måste hafwa Guds i Kristo Jesu uppenbarade nåd eller Frälsaren sjelf till sitt wäsentliga innehåll och föremål, men denne Guden i den heliga Skrift både kallas och är den underlige och förborgade Guden, så står också fast, att tron på honom skall wara och blifwa lifadan eller en förborgad tro, en gåta, på hwilken hwarje kristen har att studera och söka utforska under hela sitt lif. "Tron", säger dr Martin Luther, "omfattar Kristus och har honom närwarande och fattar honom så uti sig som brudringen ädelstenen. Därföre måste om tron rätt och slätt så läras, att du genom henne blifwer så sammanfållt med Kristus, att af dig och honom blifwer lifasom en person, så att du med förtröstan kan säga: jag är Kristus, det är, Kristi rättfärdighet, seger, lif o. s. w. är mitt, och åter Kristus kan säga: jag är en der syndaren, det är, hans synder, död o. s. w. äro mina, emedan han är så nära förenad med mig och jag med honom; ty wi äro förenade genom tron till samma kött och ben".

3) För det tredje skola wi betrakta inbjudningen till delaktighet i trons hemlighet. Kommer till mig I alle som arbeten och ären betungade, och jag will wedergwica eder. Tager på eder mitt of och lär af mig, ty jag är mild och ödmjuk af hjertat, och I skolen finna ro till edra själar. Ty mitt of är lustigt och min börda är lätt. Så lyder Frälsarens wänliga inbjudning till Guds rike. Märk att han wänder sig till de arbetande och betungade. Så war alltid hans sätt och så bekände han om sig: Jag är icke kommen till att kalla de rättfärdiga, utan syndare till bättring. Är det någon själ, som är

nedslagen, bedröfwad och förkrossad öfwer sina synders myckenhet, som arbetar och mödar sig att få frid med Gud, men kan aldrig komma dertill, henne uppsöker Jesus. Se på den sjuke wid den dammen Bethesda. Han hade legat sjuk i åtta och trettio år. Då Jesus fick se honom der han låg och förnam, att han nu i lång tid legat sjuk, sade han till honom: Vill du blifwa helbregda? Svarade den sjuke honom: Herre, jag hafwer ingen, som hafwer mig i dammen, när watten är rördt; men förrän jag kommer, då är en annan stigen in före mig. Då sade Jesus till honom: Statt upp, tag din säng och gå. Och strax blef den mannen helbregda och tog sin säng och gick; och det war på en sabbatsdag. Här hafwa wi en gerning af Jesus, som bewisar sannfärdigheten och verkligheten af hans ord i dagens evangelium. Sen huru mildt och kärleksfullt han närmar sig denne sjuke; huru han själf erbjuder sig att bota honom och göra honom helbregda; huru han utan alla villkor och förbehåll skänker honom helbregdagörelsen. Detta är Jesu sätt att umgås med syndare och kalla dem till bättring. Han söker de elända, som han wet behöfwa hjälp. Han räddar sin hand åt nödens barn, som behöfwa snar och verksam hjälp. Han kallar och inbjuder de största syndare till Guds rikes nådebord, hwarest rättarna äro uppbyggade för hwar och en af dem utan afseende på deras större eller mindre syndfullhet, wärdighet eller owärdighet. En mästare till att hjälpa är således hans rätta namn, och wi wilja tillfoga en mästare till att kalla och inbuda. Ty han säger: Lärer af mig, ty jag är mild och ödmjuk af hjertat. Hans egen

mildhet, ödmjukhet, menniskowänlighet och kärlet skola locka oss till bättring och att följa honom i spåren. Inbjudningens personlighet är en borgen för inbjudningens verkliga halt och värde, och ännu mer för kostligheten och dyrbarheten af de utlofwade nådesförmåerna. Ty mitt of är lustigt och min börda är lätt. Ja, det är saligt att tro på och följa Jesus. Det är en nådesförmån och en företrädesrätt för Guds barn. De älska Jesu of; de finna, att det är lustigt och lustigt. Men wist är det ett of för kött och blod, en börda för dem, som är allt annat än behaglig. Men o! huru utfägligt lätt och behagligt är Jesu of för hans wänner och bekännare! De wandra dermed glade framåt och komma med hwarje dag närmare målet. Och I alle, som ännu ej känna Gud och den han sändt hafwer, Jesus Kristus, eder också inbjuder den kärleksrike Frälsaren i dag att taga på eder hans of och lära att bära hans börda. Huru många gånger hafwen I hört detta evangelium förkunnas utan att Herrens Helige Ande dermed fått föra eder till bättring och till en allwarlig sorg öfwer edra synder. Så wakna då upp i dag, medan det ännu heter i dag, och söken den kärleksfulle Jesus. Wänden eder till honom, syndabäraren och syndaborttagaren, ty han will befria eder från eder syndabörda. Längre nog, kanske i 20, 30 @ 40 år hafwen I burit och släpat på den, och han will aflysta henne på en enda dag, ty det står skrifwet: Jag skall borttaga dess lands synder på en dag. Men om I egenwilligt och trotsigt bortstöten och förskjuten eder Frälsare, så skall of han på den sista stora medergällningens dag förskjuta eder och kasta eder i det yttersta mörkret.

4) Slutligen skola vi betrakta det sätt, på hvilket man af Kristus inbjudes. Att detta sker på ett mildt, vänligt och kärleksfullt sätt, hafva vi redan i det föregående omnämnt. Nu vilja vi blott tillfoga, att denna mildhet och vänlighet slutligen öfvergår till ett kärleksfullt nödgande. Uti lifnelsen om den stora nattwarden heter det: Då sade Herren till tjenaren: Gack ut på vägar och gårdar och nödgade dem att komma härin, på det att mitt hus måtte warda fullt. Luc. 14: 23. Och till Timotheus skrifwer Paulus: Predika ordet; håll uppå i tid och otid, straffa, truga, förmana med all saktmodighet och lärdom. Kallelsen till Sammens bröllop utgår icke wid någon wijs tid eller tillfälle; utan alltid och allestädes der Herrens ord förkunnas och sakramenterna efter Kristi infästelse förwaltas möter oss den Helige Ande, med inbjudningen till detsamma. Och denna inbjudning kommer icke med stora, högstafwande ord eller swulstiga och obegripliga talesätt, utan med kärlek i Andens och kraftens bewisning. Will du följa Jesus, will du lida med honom, will du blifwa helbregda icke blott till din kropp utan fastmer till din själ, will du tro på Gud, will du ärfwa ewinnerligt lif, af dessa och dylika ord begagnar sig den Helige Ande, då han inbjuder en själ till Guds rike och delaktighet af dess nådeförmåner. Vi skola derföre aldrig glömma, att på samma gång nådens verk i våra hjertan helt och hållet är Guds eget verk, verkadt genom den Helige Ande; Gud alltid wänder sig i första hand till vår fria, personliga wilja, af hwilken det då beror, om wi wilja tillståndja eller förhindra samma Guds verk.

Mine åhörare! Sådant är det evangelium, som Jesus Kristus förkunnat först för några få utvalda, fattiga fiskare wid stränderna af sjön Genesareth och sedan för större folkhopar, som samlades omkring honom. Det är enkelt, ljusligt och fridfullt. Det kallar arma syndare till ånger och tro, bedröfwade och modfälda tillsäger det tröst och hugswalelse. Wiljen I i dag öppna edra öron och hjertan för detsamma, så skall en ewig frid och hwila möta eder och intaga dem. Ty vår Jesus är mäktigare och starkare än Josua att föra de fina till ro och hwila. I werlden är oro; vår tid är en orolig tid. Huru godt är det då att efter dagens strider och mödor få hwila ut wid Fridfurstens Jesu hjerta. Der är lugnt trots stormarna på jorden. Han som en gång bjöd i sin allmakt hafwets böljor att lägga sig och de lydde honom, han förmår ännu i dag befalla otrons wilde böljor på sin kyrkas haf att wara stilla, ja han kan gifwa henne den frid, hwila och rolighet, som hon så wäl behöfwer. Låtom oss derom bedja. Amen.

(Sw. Ps. 192: 1—3. 163: 5—7. 192: 5, 6). M.

Något om och från Jowa-konferensens S. O. distrikts möte i New Sweden, Jowa d. 18, 19 Okt.

New Sweden, det äldsta swenska settlementet i Jowa, är troligen, till namnet åtminstone, kändt för de flesta N. o. M:s läsare. Här är äfwen den äldsta af de sw. lutheriska församlingarne i Jowa. Här har Herren i några tiotal af år låtit evangeliets klara ljus lyja på ljusastakan. Denna församlingen borde derföre wara "ett klart skenande ljus" och lyja som en stjerna på kyr-

kans himmel. Här borde hvarje hem vara en Herrans boning och hvarje hjerta ett den helige Andas tempel. Allade gamle och hwithårige gubbarne och gummorna borde vara fäder och mödrar i Kristo. Såsom oswan antydt är, höll Zoma konf:s s. ö. distrikt ett möte i New Sweden d. 18 och 19 Oktober. Vi kunna med skäl kalla detta möte ett kärt möte så väl för oss som woro besökare som och för flera af församlingsmedlemmarne, ehuru allt för många för deras "omsorg och bekymmer om mångahanda" ej hade tid att vara närvarande. Detta war deras egen förlust.

Mötet öppnades onsdagen d. 18 kl. 10 f. m. med högtidlig gudstjenst, samt predikan öfwer Ef. 25: 6—9. Ämne: Gästabudet i Guds rike. — På e. m. samma dag höll skolkomiteen, såsom wanligt i detta distrikt, examen med församlingens barn i innanläsning och fristendom. Ehuru blott hälften af barnen woro närvarande, syntes dock de, som insunnit sig, hafwa någorlunda kunskap, hwarföre församlingen wisserligen är sin redelige lärare tack skyldig. Pastor Benzon synes nämligen, mer än många andra, beslita sig, så långt hans krafter medgifwa, att undervisa barnen. Samtalsämnet under mötet war Ebr. 10: 38. Men den rättfärdige skall lefwa af tron, och den sig undandrager skall icke behaga min själ. — Predikningar höllas för öfrigt, af br. Franzén, öfwer Ef. 42: 3; farbror Håkanson höll skriftetal öfwer Joh. 1: 29; br. Widén predikade öfwer ps. 16: 1—6; broder Erlander avslutade mötet på tordags e. m. med predikan öfwer Jerem. 6: 8. Ämne: Den wiktiga angelägenheten för den enskilde så väl

som för ett helt samhälle att afstå på Herrans besökselstid. Det war en allwarlig bättringspredikan, och hoppas jag den skall icke så snart glömmas af åhörarne. Synnerligen påpekades huru det är möjligt att göra bättring under Herrans besökselstid, d. ä. då Herren genom ordet och sin Ande arbetar ibland folket, men också endast då. Sedan Herren wändt sitt hjerta ifrån folket, är ingen bättring möjlig. Då Herren bortwänder sitt hjerta, då bortstöter han ljusastakan. Då budbärarens röst icke mera höres, då warder folket hemfökt, så att de som ej wille anamma sanningen, skola så tro lögnen. Då Guds evangelium icke mera predikas och tros, der inställer sig snart willfarelser, otro och förstöckelse. Wätte detsför ej någon motstå Guds Ande, ty då kan han snart wila, och we dem, säger Herren, då min Ande ifrån dem wiken är. Detta bör så väl församlingen i N. S. som alla våra församlingar lägga på hjertat och göra bättring, innan det blir för sent.

Efter mötets slut öfwerastades past. Benzon, i det någon inbjöd församlingen att göra sällskap med från kyrkan till pastorshuset, der pastorns wänner wille helpa honom på hans 47:e födelsedag. Br. B. blef som sagdt öfwerastad, der han satt i kyrkobänken. Då wi kommit in i huset, stod der ett af församlingens snälla qwinnor dukadt och väl försedt och prydligt bord och wäntade på oss. Sedan bordet blifwit fullsatt, talade gamle farbror H. några lämpliga ord, deri församlingen påminnes att vara "fina lärare lydiga och följa dem, ty de waka öfwer deras själar, såsom de der räkenkap göra skola, på det de må göra det med fröjd och

ide med suckan, ty det är icke nyttigt". Br. B. påmintes om att Herren är med oss, hwilket löfte bör lifwa äfwen i nöden. Talet war enkelt och till hjertat gående och mångas ögon tårades. Under måltiden upptogs en wälment gåfwa af \$7,50 till pastor B. Det war ganska glädjande att få bewittna denna wälmenta tillställning i New Sweden och säkerligen war det en af de angenämasse stunder, br. B., den käre bepröfwade brodern, på länge upplefwat i New Sweden. Är det godt för hwem som helst att få röna prof på wänskap, så är det icke minst för den, som arbetar i "ordet och lärdomen" att få se sina församlingsmedlemmars tillgifwenhet i gerning och sanning. Om det kunde sägas om församlingen i sin helhet! Herren wälsigne rikligen den kära prestfamiljen och församlingen, så att de alla enligt Guds ord måtte wara iflädda kärleken, hwilken är fullkomlighetens band. Då skall det blifwa ett hjerta och en själ, och då skulle Gud, hans heliga änglar och Jesu trogna fröjdas. Herren wälsigne vårt möte i New Sweden.

Enligt uppdrag af distriktet

Ottumwa Iowa den 20 Okt.

M. B. Odén, dist. ordf.

Missionsarbetet i Utah.

Af Chicago-Bladet will det synas som om min rapport från Salt Lake City, daterad i Juli d. å., wäckt ond blod.

I rapporten sade jag, att "metodistförsamlingen stiftades efter första besöket (som jag aflade) sistlidn höst". Och nu påstår man, att "den stiftades några weckor innan (brod. Hill och jag)

ankommo till Utah d. å. (mitt andra besök). Detta är ju samma sak, fast olika ordaställning! Är det icke så?

Chicago-Bladet påstår, att wi föregingos af Franzon och Fredrikson, och att wi söka skörda frukten af deras arbete. Will Chicago-Bladet uppsöka sina gamla kalendrar och efterse tiden för professor Rydholms besök, och mitt första besök? Säg sedan hwem som "fiskat i grumligt watten". Evangelisterna (?), Franzon och Fredrikson, hade wisserligen arbetat, i enlighet med sin metod, innan brod. Hill och jag kommo till Utah i Juli, men de hade öfwergifwit fältet innan wi ankommo, och synbarligen uppgifwit allt hopp att kunna uträtta någonting. Den ene hade flyttat till Sverige, och den andre tagit tjenst som agent för Am. Bibelssällskapet. Genom sitt owisliga (om än wälmenta) nit och tillwägagående hade de blott än hårdare tillbommat den för Guds evangelium slutna dörren och gjort att Guds namn blifwit försmädat. (Se "Suckar från Sodom — Inbjudningsarbetet".) När nu en Augustana-prest der utfåg det arbetsfält som dessa kringflackare lemnat, will man förekomma detta med lögn och falska bestyllningar, ty: "Hesre mormon än lutheran", säger Chicago-Bladet. Är det ej hemskt? Är ej det "Bladet" blindt, och de blindas ledare?

Den af mig i rapporten omnämde Olson arbetade i Salt Lake City en tid före vår ankomst ditut. Under tiden hemlighöll han på det noggrannaste, att någon lutherst mission skulle påbörjas, och några, som händelsewis hört det, warnades af honom för de kommande lutheranerna, såsom särdeles farliga personer. Önskas namn på personer,

så äro de att tillgå. Den omnämde D. säger rätt ut, att det är bättre draga ifrån lutheranerna än ifrån mormoner-na. Att D. ingått i metodisternas gemenskap bewisas deraf, att han qvarstod i deras tjänst tills mot slutet af Augusti d. å. Den af mig omnämde br. Fowler sade: "I would not go five cents on those evangelists", lyftande på det omnämnda trio. Vid metodistkonferensen i Salt Lake i Juli sade pastor Rudisill: "Mr Franklin and Mr Olson have acted as local preachers". Sanningen är understundom swär att höra. De lemnade uppgifterna äro säkert hårdsmålt mat för "Chicigo-Bladet" och dess wänner, ty deras uppdrag är ju att bekämpa först och främst de olika kyrkosamfundet, "stökans barn". De hafwa förklarat krig mot allt bestående kyrkligt, och att nu hafwa ingått kompromiss med en af sina mäktigaste fiender är wäl, minst sagdt, ett selfsteg. Det är en gammal krigslist, att göra förbund med den ene fienden, för att med hans tillhjälp besegra en annan, och så kan man sedan wända sig mot bundsförwandterna och lättare fälla dem! O, I arme bedragne och bedragare! O, att Herren kunde få öppna eder ögonen, att I måtten få se, huru många själar, som genom edert nedringsarbete blifwit sleppsbrutne i tron! De hafwa uppstafats af känsloberusning, och trott detta vara den hel. Ande. Om en tid har ruset gått öfwer, de arme själarne hafwa funnit sig bedragna, och nu tro de, att all religion är bedrägeri. "Den som kan taga det, kan taget".

Herr Chicigo-Blad! "Facts are stubborn things".

Må de blindes ögon öppnas, att de måtte få se!

Denver, Colorado, den 16:de Okt.
1882 J. Telleen.

Wi hafwa länge trott, att man ej borde motsäga "Chic. Bl." i dess reflexioner, omdömen och domar, emedan dess ord alldeles sanna kristlig warsamhet, för att ej tala om kärlek. Men br. Telleen, som arbetat för och bär omsorg om missionen i Utah, kan ej annat än lida af att se sina och andras tillgöranden derstädes wanställda, i ändamål att så mycket som möjligt beröfwa missionen der allmänhetens intresse. Så hårdt är dock arbetet derute, såsom wär missionär i sina skrifwelser och berättelser wist, att intresset derför behöfwer underblåsas och icke utblåsas. "Chic. Bl." hatar luthersta kyrkan mer än något annat samfund, ja wida mer än sjelfwa mormonismen, och är derför icke att undra på, att det wanställer sakerna. För dess skull är ej lönt protestera emot dess ord och uppgifter; men våra läsare böra weta sanningen.

Swarjehanda.

Församlingen i Farmersville, Ill., har kallat till sin lärare pastor C. A. Johnson i Chandlers Valley, Pa.

—Ej mindre än 60 mormonmissionärer äro nu på wäg till Europa, och utan twiswel komma ej få af dem att lägga ut sina nät i Sverige, för att fånga dem, som icke känna sanna förhållandet eller icke wilja tro sanningen. Mormonismen har stora planer för sig och behöfwer mycket folk för att kunna drifwa dem igenom med list eller wäld.

—Gustaf Adolfsfesten lär komma att firas på ett ganska högtidligt sätt i Chi-

cago den 6 November. Vi önska se-
sten all framgång och hoppas att den
får en karaktär af allvar, såsom den
väl förtjenar. Dets betydelse är icke
blott lutherisk, utan protestantisk i den
vidsträcktare betydelsen, och borde der-
före alla de taga del i den, som lärt kän-
na och älska det frigörande evangelium,
för hvarheltets frihet Gustaf Adolf gaf sitt
lif. Att Swenskar skola känna sig
dragne till högtiden, är icke att undra
på, då Gustaf Adolf war swensk.

— Det gläder oss se, att wännerna i
Philadelphia tänka icke blott att hafwa
högtid, utan också göra den så högtidlig
som möjligt. De hafwa redan insändt
ett utförligt, wackert program, tryckt bå-
de på swenska och engelska. De utsatta
styckena äro 9 i följande ordning: 1 Mu-
sik. 2. Bön af pastor C. J. Petri. 3. Psalmen 124. 4. Föreläsning på
swenska: "Teckning af Gustaf II Adolfs
lif," af M. J. Englund. 5. "Grefwe
Nils Brahe", deklamation af C. M.
Esbjörn. 6. "Gustaf Adolfs psalm 378".
7. Föreläsning (på engelska): "Gustaf
II Adolf, vår störste konung", af pa-
stor C. J. Petri. 8. Bön och wälsig-
nelsen. 9. Psalmen 172. Psalmerna
äro återgifna på båda språken. Wäl-
signelse öfwer högtiden.

— Från Utah: "Den 52 dra halfårs-
konferensen begynte i torsdags (d. 5 Okt.)
och slutades i söndags eftermiddag, och
war owanligt intressant. Aldrig haf-
wa wi hört Herrens tjenare tala med
mera kraft och myndighet. Lyssnande
till denna ström från inspirationens
ande, erinrade wi, hwad som sades i
Jesu dagar: 'Han predikar wäldeliga
och icke som de skriftlärda'. Det föll
oss in, från det som sades, att våra
fiender icke denna gång skola genomföra

sina affigter mot oss". Bifuben. Föl-
jande utdrag ur deras tal wisa blott allt
för tydligt, från hwilken "inspirationens
ande, denna ström" flödade. Första da-
gen, W. Woodruff: "En af Guds oför-
änderliga lagar är, att allting skall ut-
föras genom prestadöme. Detta se wi
från stapelsen allt framgent. — — —
I dessa sista tider öfwerlemnades presta-
dömet genom J. Smith åt mennisko-
släktet, och detta war största gåfwa Gud
kunde förära oss. — — — Jag ömfar
mig öfwer detta lands regering, som satt
sig upp häremot. Hwad man får, skall
man störda. Förderfwer står öfwer
dets hufwud, men endast wi, som hafwa
uppenbarelsen, se det; de äro förblinda-
de". — Andradagen, D. H. Wells: "Vi
förföljas för rättwisans skull, i följd af
vår släktfria wandel. Icke ett enda
brott kan bewisas mot kyrkan och mot
folket såsom ett folk. — — Förföljelsen
är satans uppfinning. Den består af
lögn, hopspunna i sjelfwa helwetet.
Men de skola ej bestå gent emot det heli-
ga prestadömet". Brigham Young d. y.
"— Se blott hwad våra missio-
närer erfara! Medan de predika bi-
belns läror, kunna de hafwa en stor
åhörarefara, men så snart de förklara
sig för mormonäldste, så lemnar dem
skaran nästan mangrant. — — Den
dagen är nära för handen, då i dessa
förenade stater ej en enda af våra äldste
skall höja sin röst; men då är straffets
timma slagen. — — Till och med
några af våra äldste äro dåraktiga nog
att sända sina barn till dessa främman-
de skolor. — — Jag skulle hellre se min
son eller dotter i grafwen än att de skulle
lyssna till en kristen lärare. Ja, hellre
wille jag taga mitt barn och lasta det
midt i helwetets gap, än föra det till en

kriften skola. Ett sådant sista-dags helgon är jag. Det hufvudsakliga undervisningsämnet bör wara "Mormonboken och Läro- och Förbunds-boken". Denne talare öppnade förhandlingarne med bön, hwari han anropade Gud om att påskynda den dagen, då helgonen skulle befrias från de arma hedningarnes inflytande, och då "en räddhoga skulle gripa alla skrymtare och affällingar". Härmed åsyftades blodsförsoningens tillämpning.—Wid tredje dagen, Crastus Snow, som 1849 införde mormonismen i Danmark. "Det republikanska partiet organiserades 1856 och uppställde som sitt mål utplånandet af "barbarismens twillingsrelikter." Slafweriet i den grymma form det fans i Södern hafwa de efter ett brodermördande krig wäl lyckats borttaga; men slafweri af både hwita och färgade qwarstår, fastän i annan gestalt. Men hwad hafwa de gjort med den andre twillingen? Tjugosex år hafwa sedan förslutit! I sin ofunnighet förwexlade de helgonens månggifte med österländingarnes och med det brottsliga twegifte, som förekommer i England och Nya Englands stater. Dessa äro himmelswidt åtskiljda. Lagen af '62 dikterades enligt denna uppfattning. Nu hafwa de sent omsider märkt sitt misstag, och så passerades Edmundsbillen. Att denna är riktad mot ärligt äktenskap, ses af kommissionärernas tolkning: 'sammanlesnad i äktenskapligt förhållande'. Otuktig sammanlesnad åsyftas, ej blott äktenskaplig. Wore horkarlar och skökor uteslutna, skulle ej motpartiet hafwa en enda röst i hela Utah(?!). Månggifte har alla tider warit regeln, engifte undantag. Frälsaren sjelf är des's frukt, och han säger ej ett ord deremot, men bestraffar på

det strängaste otukt och skörlesnad. Föränta Staterna hafwa wändt upp och ned på saternas ordning. — Engiftet infördes i Europa af det hedniska Rom, der qwinnobrist gjorde det till en politiskt nödwändighet wid Roms grundläggning. Men wi se ock, att sedermerna öfwerträffade Roms manliga befolkning alla andra nationer i liderlighet". Närmare denna inspirationens källa kom dock George D. Cannon, då han wid sista sessionen säger bland annat: "Det glädder mig högligen, att somliga af våra fiender äro i samma belägenhet. (Utan rösträtt i följd af månggifte). Dessa apostater skola slika stoftet, ja, slika stoftet och bedja om förlåtelse (eat dirt and ask forgiveness). Det är något jag särskildt wille lägga eder på hjertat. Det är en ömtålig sak, men det är nödwändigt. Wid tal om det sista anfallet mot kyrkan hafwa somliga af bröderna lyckönskat sig öfwer att ej wara i månggifte, och att de nu derigenom kunna komma kyrkan till undsättning. Detta är orätt. Skola wi räddas, blir det genom dem, hwilka åtlydt detta gudomliga (?) bud. Detta är så sant, som om en ängel från himmelen förkunnade det. Josef Smith sade, att om wi uraktflåto detta bud, skulle Zion taga en ända. Nu är den tiden kommen. Låt om oss gå från denna konferens, fast beslutna att i lifwet tillämpa, hwad wi här hört och lärt, bättre än hittills. — Wi hafwa närt en orm i vår egen barm. Hade wi åtlydt bättre Guds profeters warningar och råd, så hade wi aldrig låtit detta folk få ett fotfäste ibland oss".

Vår instundande högtid.

På annat ställe kunna våra läsare utfinna hwad wi wilja hafwa för oss nästkommande 7 November. Wi weta wäl, att den store Gustaf Adolfs dödsdag war den 6 Nov. 1632, hwadan wi ock borde fira dagen den 6:te Nov. i år, den 150:de årsdagen af hans död. Men wi hafwa framflyttat högtiden en dag

för att gifwa tillfälle för dem, som bo mera afsläpse och icke kunde komma hit tidigt nog om måndagen eller också hålla högtiden hemma, att likväl vara med här. Såsom synes af programmet, hafwa vi två ämnen för vår högtid, utom det stora ämnet, G. Adolfs död, kommer också Rev. R. F. Weidner att införas i embetet såsom teologie professor. Den som nu besinnar hwilket inflytande vår undervisningsanstalt i allmänhet har på det uppväxande släktet, skall lätteligen förstå, hwilken stor betydelse tillsättande af en professor i vårt Seminarium har, så mycket mer, som den nu tillträdande är amerikan och således kommer att göra engelska språket mera gällande än hittills ibland oss och dermed bana vägen till användande af landets allmänna tungomål inom församlingarne, så snart nödigt blifwer, samt äfwen bilda och värda rent engelska församlingar i förening med oss, der så ske kan. Ett i sanning wigtigt steg är härmed taget, hwars betydelse det må väl vara tillbörligt att på ett högtidligare sätt förhålla så väl oss sjelfwa som honom, hwilken inträder ibland oss och som vi hoppas skall blifwa ett redskap i Herrens hand att stärka och utwidga Guds rike ibland oss. Så mycket wi glädja oss öfwer, att hafwa kommit så långt och funnit en man, som redan förwärfwat sig förtroende, så mycket ansvariga re måste stunden dock vara för oss.

Om betydelsen af Gustaf Adolfs kamp för lutherisk och protestantisk tro och trofrihet samt tidiga död för den stora sak han förswarade, behöfwa wi intet säga. Allt borde för sveniska hjertan vara väl bekant.

Emellertid inbjudas härmed så många som kunna att närvara härstädes den 4 programmet utfatta dagen.

Följande jernvägskomp. hafwa medgifwit nedfättning i passagerarepriset. De som komma på Chic. Rock Island & Pacific, Chic. Milwaukee & St.

Paul, samt Rock Island & Peoria banornas tåg och betala fullt hit, betala blott en tredjedel för återfärden; de som hafwa att begagna Chic. & N. Western jernvägen till Freeport eller Fulton (och derifrån Chic. M. & St. Paul hit), erhålla samma nedfättning från samma punkter till sina hem. De måste dock hos prof. Williamson här uttaga bewis, som berättigar dem till prisnedfättningen. Chic. Burl. & Quincy komp. har ännu ej beswarat vår anhållan, men wi förmoda att samma wilkor erhållas på den vägen.

Prisad ware Herren för hwad han gjort med oss och ännu gör! Låtom oss med hwarandra upphöja hans namn.

Otillbörligt.

Wi skola icke här tala om allt, som är otillbörligt; blott på en sak wilja wi denna gång tillämpa denna öfwerstrift. Det lider nu mot årets slut och Aug. 6. Miss. har redligen fullgjort sina weckobesök under de gångna 10 månaderna och tänker äfwen så göra under den återstående delen af året. Om nu våra läsare woro lika punktliga med inbetalningen för tidningen, så skulle allt gå lätt och ledigt. Wi twifla icke på allas bestämda affigt och ärliga uppriktighet att betala någon gång; men uppenbarligen dröjer detta allt för länge. Vår expeditör har lemnat underrättelse, att han måst låna omkring \$1,800 till betäckande af de löpande utgifterna. Är detta icke otillbörligt? Det bör och kan icke så gå. Bättre är ordentlighet i detta som i andra hänseenden; kan icke allt inskidas wid årets början, emedan många då ej hafwa tillfälle dertill, så kunde och borde det ske inom tre månader. Högst så skulle behöfwa wänta ett halft år. Det kännes säkerligen tungt att betala tidningen, sedan man läst

den till årets slut, liksom det ej är ett nöje att betala en klädning, sedan man utnött den. Expeditören nödgas betala ränta på de betydliga summor han måste låna för att uppehålla arbetet. Och detta behöfdes icke, derest läsarne i tid insände betalningen. Så vi nu hoppas att våra läsare och agenter af kärlek till vårt kyrkliga blad rätta sig efter de häröfwan uttalade öfstringarne, som ej kunna kallas otillbörliga.

**Concordia Pia, Evang. Luther-
ska kyrkans Symboliska Böcker, jemte
Upsala mötes Beslut af år 1593.**
Utgifna på föranstaltande af Augusta-
nashandelen Chicago på Engbergs och
Holmbergs förlag.

Detta stora, betydelsefulla verk lär icke förut hafwa blifwit anmält i Aug. o. Miss., hwilket då stett med anledning deraf, att Aug. och Miss. hade två hufvudredaktörer, och den ene måtte hafwa litat på den andre att fullgöra den pligten. Det har sannerligen icke stett af liknöjdhet om bokens spridning; ty vi både woro och äro ännu öfvertygade att man näppeligen kan finna någon bok, näst den heliga Skrift, som klarare och redigare, enkelt och dock kraftigt, framlägger evangelii sanning än dessa våra bekännelsestrifter. Boken borde finnas i hvarje hem och ej blott finnas, utan läsas och begrundas. Det är allom bekant, att otrons arbete går nu ut på att undergräfwä all bestämd bekännelse, på det menniskan må blifwa lemnad på det hala och därför lätteligen stappla och falla eller sela om rätta vägen. Den som nu icke vill halta såsom en ofärdig, utan hellre helbregda wara, han göre sig bekant med den här anmälde boken, så skall han der ej blott finna sanningens väg utstakad, utan också willfarelsens stigar tecknade.

Vi påminna också ånyo om den hyperliga "Huspostillan" af Luther hos samme förläggare, som så väl utfört tryckningen af Concordia Pia.

Texter för Söndagskolan.

Fjerde kwartalet.

N:o VI.—Den 5 Nov.

Mark. 14: 55—72.

Jesús inför Rådet.

Inledning. 1. Tid och ort. Från Örtagården leddes Jesús först till Hannas och efter ett kort dröjsmål der till öfwerstepresten Kajfas, der han först förhördes angående sina lärjungar och sin lärdom. Sedan församlades det stora rådet (Sanhedrin) och ransakningen fortsattes. Falska vittnen försöttes, men utan framgång. När Jesús på öfwersteprestens fråga gaf det swaret, att han war Guds Son, fälde de utslaget: "han är saker till döden". Derefter gjordes ett uppehåll till soluppgången, då de samlades till domens lagliga afkunnande. Under denna mellantid blef Jesús begabbad af dem som skulle bewaka honom.

Parallellställan. Matth. 26: 59—75.
Luk. 22: 63—71; Joh. 18: 19—24.

3. Frågor. Hvar tillfångatogs Jesús? Hwad tid på natten? Hwar leddes han först? (Se Joh. 18: 13). Hwem war landshöfding öfwer Judeen? Hwem war kejsare i Rom?

Hufvudtext: Såsom ett lam, det till slagtning ledes, och såsom ett får det stilla tiger för sin klippare och låter icke upp sin mun. Es. 53: 7.

Ämne: De twenne förhören.

I. Kristus inför Rådet.

II. Petrus i gården.

III. Den ofika utgången.

A. Anm. B. 55. "Gela rådet", Sanhedrin — enligt judiska lagen den domstol, som skulle döma brottslingar. Detta war nu endast för stenets skull; de hade redan beslutat döda honom. — "Wittne", ej för att så weta sanningen, utan för att undanröjda Jesús. "Funno inga". De funno nog män, som vittnade; men de funno inga nog starka skal att göra honom saker till döden. Tänk så djupt de sjunkit! Lagens stipare wränga lag och rätt. — B. 56. "Jäde hyllest", eller stämde ej öfwerens. — Så skulle Jesu ofstuld bli uppenbar.

B. 57, 58. "Då stodo några upp". De woro twå. "Jag will nedslå". Så färvrida de hans ord i Joh. 2: 19. Han sade: "Slår detta templet neder", menande sin lekamen, och nu wända de orden så, som han skulle sagt: "Jag will slå ned Guds tempel" (i Jerusalem).

B. 60. "Swarar du intet". När man blir beljugen är bäst tiga, lögnen motsäger sig sjelf.—

B. 61. "Äter sporde". Den öfwersteprästen beswor honom wid Gud att säga sanningen om han war Kristus. Jesus aflade derpå en frimodig bekännelse: "Du sade det, jag är så", och tillade: "J stulen så se" o. s. w. (b. 62).

B. 63. "Ref sin kläder" (se 2 Kon. 18: 37). Ursprungligen war detta ett uttryck af djup sorg; men i senare tid war det blott en form. Öfwersteprästen låtsade blifwa försträckt öfwer att Jesus sade sig wara Guds Son. Han ansåg det såsom en hädelse, och hade icke Jesus warit Messias, så hade det warit en hädelse mot Gud.

B. 64. "Fördömde honom alle". De instämde. Att utföra domen tillhörde romerska öfwerheten.

B. 65. "Och somliga", de som höllo Jesus, in. m. Se här huru de hånade Jesus! — "Spå till" hvilken som slog. Nog såg han det — Han stod der i vårt ställe!

B. 66—72. "Nere i palatset", på gården, under det ransakningen pågick derinne. — "Tjenstefruinna" näml. dörrawårdinnan. Se här klippmannen faller för en qwinnas lättfinniga fråga. Petrus war med drängarne wid tofelden. Han wille se och höra huru det skulle gå med Jesus. Kanste ådrog han sig deras uppmärksamhet genom sin thystnad. Det är farligt att komma i dåligt sällskap. Satan har ofta begagnat qwinnan till frestare. "Han nekade" och tillade: "icke heller wet jag hwad du säger". Han hade ju redan låtit medergå att han förstått frågan? "Och så gick han ut i gården", troligen emot dörren; och sidd nu höra hanen gala. Han blef ännu mera föremål för deras samtal och frågor (se b. 69) och qwinnan sade till dem som stodo wid elden: "Han är en af denne mannens, näml. Jesu, lärjungar", o. s. w. Då nekade han åter och swor dertill. Ungefär en hel timme stod han i denna ångest, men han kom sig ej före att gå undan. Nu blir han nästan omringad af frågor och anmärkningar och man sade honom: "du är en galileisk man, det höres ju på talet".

Då nekar han och förbannar sig på att han ej känner mannen (Jesus). I det samma gol åter hanen. Och Herren wände sig om och genom den öppna dörren såg på Petrus. O den blick, huru genomträngande! Nu kom Petrus i håg warningen och löftet, och genast stundade han ut och grät bitterligen.

B. Frågor. I. Hwar blef Jesus först förhörd? Hwar sedan? Kan du säga något om Rådet? Hwiltawittnen framdrogos emot Jesus? Huru bewisades det att de woro falska? Hwad bestyhdes Jesus för? Huru förwände de hans ord? Hwad frågade öfwersteprästen Jesus? Hwad swarade Jesus till de falska wittnenas anklagelser? Huru beswor öfwersteprästen Jesus? Huru swarade han honom? Huru ansågs denna bekännelse? Hwad gjorde de derpå? När hölls andra mötet? Hwad led Jesus under mellantiden? Hwarför led han?

II. Hwar war Petrus under tiden? (Joh. 18: 15—18). Hwad gjorde han der? Hwarför begaf han sig i sådan fara? Huru war palatset byggt? War Petrus nära Jesus? Hwem war den förste som frågade honom? Huru många gånger förnekade han? Hwad war det, som bidrog att wäcka honom? Hwad kom han ihåg? Kunna wi förneka Jesus? Huru?

III. Huru förhöll sig Jesus under förhöret? Segrade eller föll han? Hwad war orsaken att Petrus föll? Hwad gjorde han när han kom till besinning? War han rätt botfärdig? Hwad skildnad är det emellan Petri och Jude ånger?

Rådor.

1. Hårligt framstår ofulden och tron; sjelfförtröstans mod faller.

2. Jesu ofuld war så klar, att inga falska wittnen kunde finna skäl emot den.

3. Kristi fiender äro alltid färdiga att förwända hans ord.

4. Kristi fiender skola nödgas se honom i hårligheten.

5. Ingen är säker för syndasall.

6. Det är alltid bäst för en syndare att strax göra bättring och fly till Jesus under bön om nåd.

Erkännanden.

Till N. Y. konf:s barn hem:

Fr. P. B. och J. Johnson, Montana 10.00.

Till N. Y. konf:s protokoll:

Fr. Brooklyn, N. Y. 4.25; Mayville, N. Y. 2.32.

Till N. Y. konf:s mission:

Fr. flickornas missionshjälpförening i Jamestown, N. Y. 50.00; förs. i Jamestown 25.00; fr. Gustaf Adolfs förs. i New York 52.25; fr. Portland, Conn. 15.68; do do 6.27; fr. Mayville, N. Y. 2.63; do do 2.85; fr. Brocton N. Y. 4.33; från Irwin Station, Pa. 10.00; fr. Philadelphia, Pa. 8.26; fr. Warren, Pa. 4.80; koll. vid konferensen i Pontiac, N. J. 16.00; fr. Wilcox, Pa. 2.00; fr. Kanesholm 1.50; fr. Tioga, Pa. 10.65; ur ungd. sparbörssa i Pontiac 4.50; förs. do 8.45; fr. Brooklyn, N. Y. 12.25; fr. Irwin Station, Pa. 3.25; fr. Philadelphia, Pa. 12.80; fr. Kane, Pa. 7.00; fr. Campello, Mass. 8.00; fr. Boston, Mass. 23.00; do do 4.00; fr. Wilcox, Pa. 5.38; fr. Campello, Mass. 12.00.

Till presidentens lön:

Past. P. Bergquist 4.00; fr. Hesselballey, Pa. 4.76; fr. Mayville, N. Y. 2.19.

Till synodens kassa:

Portland, Conn. 2.25; Philadelphia 2.00.

Till Mrs Recks hus:

Pontiac, N. J. 25.80; Philadelphia, Pa. 11.25.

Till mormonmissionen:

Fr. C. J. Sjögren, Riddleburgh, Pa. 5.00.

Pontiac, Kent co., N. J., d. 5 Oktober 1882

E. D. Linell,
N. Y. konf:s kassför.

Från Kansas-konferensen:

Till inre missionen:

Swedesburg 15.37; Zions, Brantford 6.17; Mariedahl 21.64; Uda 3.05; Amana 4.70.

C. J. Damström,

Clay Centre-distriktets kassför.

Slutredovisning för af mig mottagna penningar till Mrs A. B. Carlson:

Förut redovisade \$359.20. Af Mrs J. Anderson, Wahoo, Neb. 1.00; genom past. J. F. Borg från vännar i Ishpeming, Mich. 3.50. Summa \$363.70.

För ofswandande penningar har Mrs Carlson anmodat mig att till alla, som bidragit, uttrycka hennes hjertliga tacksamhet. Må Herren löna en hvar gifware för deras kärleksuppfödding!

Galesburg, Ill., i Okt. 1882

E. P. A. Lindahl.

Tacksamt erkännande.

För dem, som förliden Juni i Swede Valley, Iowa, stadades af cyllonen, har undertecknad mottagit och utdelat följande inkomna gåfvor:

Gn. dr Hasselquist fr. N. J. 7.52; gn. pastor Westling, Osage City, Mo 11.00; gn. N. Charnqvist, Andover, Ill. 5.00; gn. C. F. Salfström, Rockford, Ill. 1.00. Summa \$24.52.

Härför hafwa gifwarne hjertligt tack.

Ogden i Oktober 1882

C. J. Swenson.

Till Saron-församlingens i Clay co., Neb., kyrkobygge: Genom John Florin kollekt och från enskilda vännar i Galesburg \$32.50, hvilka medel med tacksamhet erkännas.

Å församlingens vägnar

C. J. C. Saterius.

Tillskänningssvanden.

Clay Center-distriktet håller sitt nästa missionsmöte i Wahlsborg tisd. d. 24 Okt. kl. ½ 11 f. m. Samtalsämne: Rom. 8: 3, 4.

N. Ohlsson.

Missionsmöte och reformationseft. Rockfords missionsdistrikt kommer, om Gud vill att hålla sitt nästa möte i Rockford, Ill. Det skall taga sin början måndagen den 30de Okt. kl. ½ 8 e. m. med missionspredikan. Tisdagsaftonen kl. ½ 8 hålles reformationspredikan, och på onsdagskvällen vid samma tid avslutas mötet med gudstjenst och nattvardsgång. Samtalsämnet vid detta möte blifver: "Reformationens många och stora välsignelser, samt huru vi såsom lutheriska kristna böra taga vara på och använda dessa välsignelser".

E. G. Larsson, sek.

Besök i Clinton af Iowa konf:s pastorer.

Som det blifwit undertecknad ålagdt att förordna om prestebesök i sw. ev. luth. församlingen i Clinton, Iowa, får härmed tillkännagifvas, att dessa besök göras som följer:

C. A. Hemborg 1 sönd. i November;

L. P. Ahlqvist 1 sönd. i December;

A. Sundberg 1 sönd. i Januari 1883;

C. G. Widen 1 sönd. i Februari 1883.

"— den det wederbör, hafwe att hörsamligen sig efterträtta".

Moingona den 16 Okt. 1882

D. J. Siljeström.

Tilltännagifwande. På uppmaning af Minnesota-konferensen få undertecknade härmed inbjuda sådana fristligt finnade män, som finna sig villiga och af någon af våra pastorer eller kyrkoråd dertill uppmuntras, att infinna sig i Östra Union, Carver co., Minnesota måndagen den 20de instundande November för att derstädes af oss under kommande vinter och vår i någon mån förberedas för inträde i predikömbetet wid nästkommande synodalmöte, om de kunna anses dertill tjenliga. Detta steg har tagits af konferensen i samråd med synodens president för att i någon om och ringa mån kunna afhjelpa den stora och bekymmersamma prestfrist, som råder ibland oss. De, som vilja deltaga i genomgåendet af denna minimiturs, torde så snart som möjligt till pastor N. G. Dahlstedt, East Union, Carver co., Minn., insända sin begäran derom, åtföljd af nödiga bebygg och rekommendation. Underrättelse om logis m. m. skall sedan genom honom skrifstigen den sökande meddelas.

East Union d. 19 Okt. 1882

And. Jackson
N. G. Dahlstedt.

General Council.

The Fifteenth Convention of the General Council of the Evangelical Lutheran Church in North America will be held in St. Peter's Evangelical Lutheran Church in Lancaster, Ohio, beginning November 9th, 1882, at 10:30 A. M. The first session will be opened with divine service, at which the Holy Communion will be administered.

Much difficulty has been experienced in the effort to obtain a reduction of fare from the Railroad companies, and the definite announcement of the result will have to be deferred for another week.

EDMUND BELFOUR.
English Rec. Secretary.

PROGRAMME

for the festivals at

AUGUSTANA COLLEGE

Nov. 7th 1882 at 10 o'clock A. M.

1. *Music* A. S. C. B.
2. *Prayer* REV. G. PETERS
3. *Singing*
4. *Address of welcome*
REV. S. P. A. LINDAHL
5. *Music* A. S. C. B.

6. *Oration* (Reformation)
REV. J. WIKSTRAND
7. *Singing*
8. *Oration* (Gustavus II Adolphus)
REV. E. NORELIUS
9. *Singing*
10. *Oration* (english)
REV. C. A. SVENSSON
11. *Singing and music*

Recess for dinner.

Installation of Rev. Prof. R. F. Weidner.
AT 3 O'CLOCK P. M.

1. *Music*
2. *Prayer* REV. J. SELBEN
3. *Singing*
4. *Address* . DR. T. N. HASSELQUIST
5. *Music*
6. *Installation and charge*
REV. E. CARLSSON, Pres. of the Synod
7. *Singing*
8. *Address*
REV. PROF. R. F. WEIDNER
9. *Singing*
10. *Prayer and benediction*
REV. O. J. SILJESTRÖM
11. *Music*

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, veckotidning för kyrkliga underrättelser, lärofrågor och behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertecknad till \$1.00. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantfamiljerna lemnas hvar 7:de ex. gratis.

Penningar kunna sändas i registrerat brev, "Money Order" eller "check" (wexel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 fr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. P. Welinder, Kristianstad, Åsum.

Bref rörande prenumeration adresseras till
E. G. Thulin.

P. O. Drawer 379. Moline, Ill.

Allt rörande redaktionen af Aug. o. M. isf. insändes till Prof. T. N. Hasselquist, Rock Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Missions-Afdeling.

Missionen i Utah.

Ärade missionsstyrelse!

"Herren Zebaoth, Israels Gud, är Gud i Israel". 1 Kon. 17: 24.

Huru förunderligt det än här på jorden gestaltar sig understundom, är dock detta visst. Och godt är det, att i alla stiftningar hafva detta att hålla sig fast wid och så nåd att der blifva stilla. — Eder ringe arbetare har nu varit i eder tjänst ett sjerdedels år, och enligt ordningen skulle han härmed afgifva rapport om sin verksamhet härute. Detta är dock åtföljdt af icke ringa obehag, ty man tvingas att tala om sig själf mera än hvad angenämt är. I detta fall torde dock obehaget vara lindrigt nog, ty här är icke mycket att säga. Efter past. Telleens afresa hafva gudstjänsterna fortgått, den lilla wänkretsen förökats något litet, en söndagsskola på tre klasser påbörjats, en sängskola och en aftonskola för äldre. Dermed är allt sagdt. Några lysande resultat, hoppas jag, ingen har väntat sig af arbetet. Det stilla, ihärdiga arbetet skall dock i längden vinna mest för Guds rike. På flere af mina förtrogna wänners tillrådan har jag begagnat mig af tidningarne för att på mer eller mindre direkt sätt göra saken och arbetet känt för vårt folk. Jag förmodar detta winner styrelsens erkännande, i synnerhet som detta är det enda för oss ännu möjliga sätt att motarbeta mormonpropelytmaferiet i fäderneslandet. Vi borde hafva en del ströfkristen, färskildt affjedda för detta arbete, der månggiftet, uppenbarelsen, undergörande gåfwor,

prestadömet, försoningen, uppståndelsen, rättfärdiggörelsen af tron, den sanna bättringen eftertryckligt och skriftenligt framhöllos. I synnerhet borde man hafva berättelser om personer sådana som "Antoinette af Bourignon" och andra ytterliga mystici att sätta dem i händerna. Ty jag har funnit, att hvad som håller de uppriktiga af vårt folk hårdast fast i mormonismen, är en till ytterlighet drifwen subjektiv mysticism. Då man framhåller för dem de tydligaste motsägelser i deras böcker, och till och med det, som de själfva ej på wilkor kunna eller wilja tro, såsom t. ex. att "Adam är den ende guden de hafva något med att skaffa", säga de: "Det må vara dermed hur som helst. Gud har uppenbarat sig för mig, så att jag wet att mormonismen är rätt, och tio tusen menniskors vittnesbörd deremot eller de största felsteg å prestadömet's sida kunna ej rubba mig det minsta. Detta skedde af Gud endast att pröfwa min tro". Tankar, som komma dem plötsligt före, drömmar och hallucinationer gälla utan vidare såsom direkta meddelelser från Herren. Härutinnan tyckes mig "känslolokristendomen" och mormonismen räcka hwarandra handen. — I följd af dessa förmenta uppenbarelsen berömma sig och mormonerna af att stå i ett framåtstridande. I en wijs bemärkelse göra de det och, men mot det mål de minst förmoda, nämligen fullständig indifferentism, toleransifrnarnes högsta ideal. Wid samtal med dem är första frågan, huru länge de varit här. Åro de nykomna, finner jag wanligtvis en innerlig hängifvenhet till mormonismen, pa-

rad med ett förtroligt barnsligt fasthållande af kristendomens hufvudläror om synd och nåd, mer eller mindre förvridna. "Hvad är då den egentliga grunden för ditt salighetshopp?" frågade jag en af de sista ankomne. "Jesus Kristus, ty 'en annan grund o. s. w.'" blef svaret. "Är det då genom att i tron omfatta honom, hans förtjenst, lidande och död; eller genom att efterfölja hans exempel och utarbета en egen rättfärdighet med hans såsom förebild, som du fått denna förvisning?" "Åh nej, icke något af mig! Han har gjort allt i mitt ställe, och jag får komma och mottaga detta för intet. Är det inte härligt, att vi hafva en sådan lära! Frälsaren visade sig sjelf för mig i en syn eller dröm, och mitt hjerta riktigt hoppar af fröjd, då jag blott tänker derpå". Här ser man, hur sanningens ädla perlor kunna besudlas af villfarelsens wederskyggliga träsk. Jag visade henne då, att hon ingalunda war mormon angående rättfärdiggörelsen; ty de lära att Kristus blott mottog arffsynden, och våra egna synder stå för oss att bortsläffa genom bättring, dop och en helig wandel; men att detta war något, som hon hade qwar af den s. t. "kristna surdegen". Och med en innerlig förmaning att ej under några omständigheter låta sig ryckas bort från denna grunden; ty den allena kan bestå, skildes wi åt. "O, en sådan får broder detta är! Åh, om han wore mormon ändå!" utropade hon, då hon tryckte handen till afsked. Hon har tillhört mormonkyrkan i 20 års tid i fäderneslandet. — Hafva de varit här en längre tid, är nästa fråga, om de varit missionärer der hemma. Om så är, kan lätt hända, att man har en apostat framför sig. Ty de, som äro mis-

sionärer, drifwas till att mera sätta sig in i deras läror, och äfwen så genom umgänget med menniskor förvärwa de sig på praktisk väg en bildning och själsodling, de andre oftast sakna. Jag kan ej med full säkerhet säga ännu; men af hvad jag dessa tre månader hört och sett, tror jag, att bland de manliga affällingarne har åtminstone hälften varit missionärer. Dvinnorna stå i allmänhet längre fast. Hvad som förmar öppna ögonen på dem, är wanligtvis månggiftet. Innan de insnärjts deruti, kan ingenting komma dem att twifla på mormonismens sanning. Mer än en gift qwinna har sagt mig, att hon wore willig att gifwa sin man huru många hustrur som helst. Men märk! Det war, så länge hon war ensam herstarrinna i huset. En annan fång blir det, då hon får af grannarne weta, att mannen gifte sig för 2, 4 eller 6 månader sedan med den eller den, som bor ett stycke derifrån. Deras böcker säga wisserligen, att den första skall rådfrågas, men nu hör det blott till undantagen att så sker, ty då kunde hon uppträda som vittne och bewisa att mannen wore brottslig inför lagen. O, de arma menniskornas familjelif! De bemöda sig wisserligen om att wisa en slät hta, och den, som blott gör ett tillfälligt besök, märker ingenting. Detta förklarar, att wissta swenskt-amerikanska tidningar så härifrån korrespondenser som helt och hållet förbigå eller t. o. m. prisa familjelifwet ibland dem. Men enhwar, som varit här någon tid och werkligen undersöft saken, tror jag med all skäl nödgas säga, att det bland mormonerna ej finnes en enda werkligt lycklig familj. Och sedan de en gång kommit i fällan, är det under härwarande

förhållanden hardt när omöjligt att slippa ut. Barnen binda mödrarne der, och moderskärleken är stark. Desutom har qvinnan här inför lagen ingen rättighet alls, utom rösträtt. Guds ord är dock mäktigt, och det skall äfwen här göra under.

Angående fältet och utsigten för framtiden vill jag säga, att här fordras kraftigt och ihärdigt arbete. En särskild krafsansträngning är nu af nöden för att vår magt och vårt inflytande skall göra sig gällande gent emot de medtäflare, som wisste begagna sig af mellantiden förliden winter. "Den lutherska kyrkan har blott döda ceremonier, den kan ingenting uträtta bland vårt folk. Skall någonting ske, måste metodisterna utföra det. Det kommer ej att dröja så länge till, förr än alla lutheranerne här komma öfwer till oss". "I hafwen ju varit lutheraner och weten, hwad de hafwa att predika, kommen nu och hören på oss". På detta sätt samverka våra metodistwänner med oss härute, och de synas ej besinna, att de derigenom sätta mormonprefterna wapen i händerna både mot sig och oss. Att börja disputera och wara emot dem, wore blott att gjuta olja på elden. Jag har sett, hurudana följder ett sådant tillwägagående haft i flere af Aug. synodens församlingar, och vill därför af andras skada taga lärdom. Här behöfves en man, hwilens naturliga predikofätt något liknade metodisternas ideal, utom i deras öfwerdrifter. Det wore det enda sättet att nedtysta bestyllningen om "döda ceremonier" etc.; ty wi weta ju noggsamt, hwad betydelse "anda och lif" får i de fleste metodisters mun. Deras stortalighet torde dock kanhända af sig sjelf bortdunsta,

men det är deras fasta föresats att lägga detta fält under sig så fort som möjligt. Då de i sina egna och andras tidningar orda om "den skandinawiska missionen i Utah", hedras vårt samfund och dess arbete med — tyfnad. Detta bör wisserligen icke afsträcka oss, utan må wi med ap. Paulus (Phil. 1: 15—18) glädjas öfwer att Kristus blir predikad äfwen då det sker af lif; men alla, som ömma för våra förwilla de landsmäns andliga wäl och drifwas af Kristi kärlek, böra af sådant lifwas till ännu ifrigare bön och arbete. Derfor hoppas jag, att styrelsen sättes i stånd att redan innan årets slut hitsända ännu en arbetare, så att icke Guds werk sker försumliga i brist på arbetskrafter. Arbetet här i staden får ej afbrytas, och lifwäl borde platser utomkring besökas, och landsmän samlas. Här hafwa åtskilliga platser redan kommit till min kännedom, der materialer till små församlingar finnas. Några stora, sjelfständiga församlingar kan man dock naturligtwis ej påräkna här. I detta sammanhang må jag anföra ett samtal, som kom till min kännedom sedan jag skref föregående sats. På gatan stodo i dag en mormonbiskop och en "broder", fördjupade i ett lifligt samtal. Biskopen började blifwa temligen högljudd och några förbigående stannade att lyssna, obemärkta af de två. "Hör du min käre broder! Du wet icke, huru många det är, som äro färdiga att gå emot oss med ens, så snart "hedningarne" fått blott ett enda öfwertag. De söka dölja sig, men det hörs på deras tal, hwart vinden blåser. Det är alldeles fasa wäckande, huru affallet tilltager. Här fordras arbete nu om någonsin". Så föllo biskopens ord. Wi "hedningar"

inse detta qwickt nog, då man är i mor-
monernas umgänge, men de erkänna
det naturligtwis aldrig offentligt; utan
påstå, att "salighetens evangelium" går
framåt med säkra steg. Men "affallet"
kommer att blifwa större, än både mor-
monerna sjelfwa och deras wedersakare
ana. Derfor du luthersta kyrka! Upp
och rädda så många af dina barn som
möjligt! Nu är dörren öppen och öpp-
nas allt widare. Våra amerikansta
wänner här wänta mycket af den luther-
sta missionen, t. o. m. en del metodister,
såsom wi af pastor Rudifills bref i
Aug. o. M. förliden winter sågo. Mån-
ga bland mormonerna wilja komma till
oss, men wåga ej, utan göra som en
Nifodemus. I dag fick jag bud från
en qwinna, som wille weta, hwar och
när våra gudstjenster höllos, att hon
kunde få tillfälle att stjåla sig dit. Hon
sände budet med en doktor, som tog reda
på mig, och med det uttryckliga förbehåll,
att ingen af oss eller våra wänner skul-
le uppsöka henne; ty då kunde hennes
omgifning draga misstankar. Hon har
warit två gånger gift, men den andra
gången har hon warit sidoskustru åt en
engelsktalande man 12 @ 14 år. Hon
är något öfwer 50 år gammal och sjuk-
lig, och skulle gerna wilja lemna elän-
det, men wågar ej, emedan hon ingen
har att stödjia sig wid. Här behöfwe
hjelp både andlig och timlig. Kommer
den förra, så följer och den senare. Till
mina f. d. stolkamrater wid vår kära
skola will jag ställa denna fråga: Kun-
nen I med handen på hjertat slå döf-
örat till för det macedoniska ropet från
dessä dalar? Jag minnes, att flere af
eder hade ömt på hjertat hedningarnes
nöd och ämnade egna eder åt den yttre
missionen. Här är ett mörker dystrare

än många hedningars och en nöd lika
djup som deras. Kom hit öfwer och
hjelp oss!

Förlitande mig på Guds nåd, nåde-
syftens förböner och deltagande förblif-
wer jag sthyrellens ringe arbetare på
Herrens åkersålt S. M. Hill.

Salt Lake City d. 30 Sept. 1882.

Ena - Missionen.

Missionsarbetet i nittonde århundradet.

(Fortf. fr. no. 27).

Jamaika är i det stora hela nu mer
ett protestantiskt land, öfversäladt af
kristna församlingar och missions-sta-
tioner, ehuru ungefär hälften af dess
innewånare ännu ej tillhör något kyr-
kosamfund. I hela det brittiska West-
indien med något öfwer en million inne-
byggare besöka omkring 248,000 regel-
mesigt gudstjensterna, omfr. 85,000
nattwardsberättigade finnas i de olika
kyrkosamfundet, i 1,123 dagsskolor un-
derwisas 78,600 barn, deraf ungefär
45,000 på Jamaika.

På Sydamerikas sydligaste spets
missionerar det sydamerikansta mis-
sions-sällskapet. Man har redan kun-
nat döpa några dusfin infödingar, och
det djupt sjunkna indianfolket, som der
bor, synes börja wafna ur sin råhet och
slöhet.

Wända wi oss nu till negrernas hem-
land,

Afrika,

denna sedan århundraden, ja, årtusen-
den under slafshandelns förbannelse, den
jernhårda och blodiga despotismens spi-
ra och islams of suckande werldsdel,
der ett tropiskt klimats dödande febrar
så ofta hindrat européer tillträde — så

wisar det sig, att missionen ända hitills måst inskränka sig till några punkter på kusterna. Nu börjar dock denna werldsdel allt mer och mer framträda ur sitt dunkel och fram emot dess allra innersta områden tränga modiga missionärer, och det både från söder, öster och väster.

På västkusten möter oss först

Sierra Leone, hvars egentliga hufvudområde, den lilla engelska half-ön, numera är ett protestantiskt land. Det är hufvudsakligen den engelska kyrkan och wesleyanerna, som här arbetat. Största delen af de till den engelska kyrkan hörande kristna äro numera ordnade i församlingar, som helt och hållet underhålla sig själwa och som äro öfwerlätna åt derwarande biskop.

I den med så stora förhoppningar helsade neger-republiken, Liberia, finna wi amerikanska sällskap werksamma. På Guld- och Slaf-kusten arbeta de eng. wesleyanerna, baseler-missionärer och det nordtyska sällskapet. Antalet af de förstnämndas stationer och församlingsmedlemmar är i ständig tillväxt (14 stationer och 6,630 kristna för omkr. 2 år sedan); äfwen baslermissionen har här ett wälsignadt arbete. 4,000 kristna äro här ordnade till kristna församlingar; den hel. Skrift är öfversatt på ga- och atschispråken, flere slags handtwerk idlas, landet odlas, kristna byar anläggas och här och der har urfogen med sina giftiga dunster måst rymma fältet. — Säkert, ehuru långsamt sfrider werket framåt i Yorubaländerna under de amerikanska baptisterna, det eng. kyrkosällskapet (11 stationer och 5,994 infödda kristna) och wesleyanerna (6 stationer och 1082

kristna). Missionen har här börjat utöfwa sitt inflytande på det bloddrypande Dahomey och återigen funnat upptagas i Abeokuta. — Vid Niger möter oss den glädjande anblicken af idel swarta prester och lärare under ledning af den swarte biskop Crowther i förbindelse med det engelska kyrkosällskapet.

Taga wi nu ett wäldigt hopp öfwer Kongo-Livingstonefloden — hwarest eng. baptister sökt så fast fot — och öfwer de portugisiska områdena Angola och Benguela, hwilka numera icke hafwa att uppvisa ett spår efter den en gång blomstrande katolska missionen derstädes, så hafwa wi kommit till

Sydafrika.

Här möta wi då allra först den finsta lutheriska missionen i Owambo landet med 4 stationer. Derester följer den rhenska missionen i Hererolandet, som på 13 stationer redan räknar 2,500 döpta. Nyligen har N. Test. och psaltaren blifwit öfversatta på deras språk. Äfwen i det närbelägna Stor-Namaqualandet, hwarest öfwergången bildas från de swarta negrerna till de gulbruna hottentotterna, arbetar numera den rhenska missionen ensam (på 6 stationer med omkr. 3,300 döpta), sedan wesleyanerna dragit sig tillbaka. Uti Kapkolonien (med 10 stationer och öfwer 8,000 döpta) eger den rhenska missionen flera församlingar, som redan äro nog förfigkomna att tänka på sin egen sjelf-försörjning.

Helt naturligt möter oss i

Kaplandet

såsom på ingen annan plats i Afrika en medelpunkt för protestantiskt missions-werksamhet, hwad myckenheter af sällskap och arbetskraften beträffar.

Kolonien är i det stora hela ett pro-

testantiskt land, hwarest wi möta under-
afdelningar så wäl af den eng. statskyr-
kan som åtskilliga dissenter-kyrkor och
hwilka hunnit en wiss grad af sjelf-
ständighet. Här går arbetet bland de
hwhite hand i hand med werksamheten
bland infödingarne och blandracerna.
Utom de reformerte holländarne arbeta
här 13 europeiska sällskap. Stödda på
några stationer i Kaplandet rigta nå-
gra sin werksamhet hufwudsakligen mot
norr och söka framtränga mot det inre
af Sydafrika, utom det brittiska om-
rådets gränser. Så t. ex. londoner-
sällskapet, som egnar sin mesta uppmärk-
samhet åt betschuanerna; widare berli-
ner-sällskapet, som med ringa medel
utsträckt sin werksamhet öfwer hela
Sydafrika. Uti Kaplandet, i det britti-
ska Kaffrarien, i Orange-fristaten, i Na-
tal och ishymerhet i det af engelsmännen
numera annekterade Transvaal-landet
eger detta sällskap 6 superintendenturer
(biskopsstift), 42 stationer med 53 ordi-
nerade missionärer och flera kolonister
samt öfwer 8,000 hedningkristna. Här
påträffa wi äfwen pariser-sällskapets
evangeliska mission bland basutos med
15 missionärer och 90 infödda ewange-
lister på 15 hufwudstationer och 66 ut-
stationer samt 21,000 församlingsmed-
lemmar och 3,121 skolbarn.

(— Att så mycket godt kan komma
från det sodomitiskt gudlösa Paris,
Frankrikes hufwudstad? —)

Ändtligen hafwa wi här äfwen her-
mannsburgarne, som bland betschuaner-
na i och utom Transvaal, såsom och
bland kaffrerna i Natal och Zululan-
det hafwa grundat 49 stationer, på
hvilka man räknar tillsammans 3—
4000 döpta. Dessa ledo dock betydligt
mera än berlinerne af det sista kriget.

Så wäl de som swenska kyrkans mis-
sionärer nödgades för en tid lemna Zulu-
landet; icke mindre än 13 stationer
blefwo genom kriget förstörda.

Andra sällskap deremot utsträcka sin
werksamhet mera mot öster och nordost,
för att evangelisera bland de brittiska
och fria kaffrerna. Så brödrasförsam-
lingen, som härstädes räknar tillsam-
mans omkring 1,900 döpta, och wes-
lehanerna, som på 69 stationer ega
17,000 församl. medlemmar (bestående
af så wäl kolonister som infödingar).

Af hwilken själsodling de sydafrikan-
ska stammarne äro mäktiga wisar den
skotska friskyrkans institut i Lovedale,
hvilket blifwit upprättadt för att
utbilda infödda prester och lärare.
Här undrawisas infödingar tillsammans
med europeer, här tryckas 3 tidskrifter, af
hvilka en utkommer på kafferspråket,
och härifrån utsändas hwarje söndag 60
studenter till de fringliggande byarna för
att förkunna evangelium. Här finnes
äfwen en högre flickskola. Ingenting skall
för framtiden säkrare förebyggga nya kaf-
ferkrig än ett förökadt antal af just så-
dana missionsinstitut. — På 7 statio-
ner i brittiska Kaffrarien och 2 i Natal
räknar den skotska friskyrkan omfr. 2,000
kommunikanter. — Af den förenade
presbyterianska kyrkans 6 stationer
med tillsammans 941 kommunikanter
bortfopade kriget 5!

Boston-sällskapets 10 stationer i Na-
tal och Zululandet, äfwen som till en del
de 11 norska stationerna, ledo mycket af
kriget.

Hela antalet af alla bland Sydafrikas
råa folkstammar genom den evangeliska
missionen omvända beräknas uppgå till
180,000, hwaribland 35,000 kommuni-
kanter.

(Fortf.)

Strödda missionsunderrättelser.

Tyfland. För 5 @ 6 år sedan beslöts en nestorian, wid namn Pera Johannes, som genom amerikanska missionärer öfvergått till protestantismen, att resa till Basel, för att studera teologi derstädes och sedan återvända till sitt land såsom missionär. Han begaf sig åstad till fots med litet penningar, men mycket trosmod, wandrade genom Armenien och Kaukasien, genom Ryssland och Polen till Tyfland. Han kunde icke nog bestrifwa Herrens godhet, hwilken kommit honom i så rikt mått till del i den gästvänskap, som bemisats honom af det ryska folket och de i Ryssland bosatta tyflarne. Under sin wandring genom Tyfland kom han ändtligen till pastor Horning i Strasburg, hwilken gjorde det klart för honom, att han i den unerade baselfska missionsanstalten näppeligen kunde hoppas att få studera lutherisk teologi samt rådde honom att begifwa sig till Hermannsburg. Dit anlände han för 5 år sedan med dåliga kläder, men med wadra blåswarta knäswelborrar. Det första som nu skeddade war, att han ifördes nya kläder, något som mycket behagade honom; det andra, att hans wadra mustascher — hans enda prydnad — afrakades, hwilket alls icke behagade honom, men han tröstade sig dermed, att ingen af hans landsmän kunde se, hur illa han tog sig ut. Han studerade med stor flit och framgång, och blef snart särdeles förtrogen med det hebreiska språket. 1880 återwände han till Armenien och är nu verksam såsom missionär bland sina landsmän. Hermannsburg ämnar der underhålla honom såsom sin missionär, i synnerhet som missionswännerna i El-

sas löfwar att nitiskt understödja honom. Så har då Hermannsburg, så att säga utan sitt eget åtgörande, kommit att begynna en persisk mission.

Kina. Missionens tillväxt i Kina åtsädliggöres på ett ganska slående sätt af följande siffertal. 1853 fanns det i detta land 351 infödda kristna (fullvägta församlingsmedlemmar); 1863: 1,974; 1868: 5,743; 1872: 8,000; 1877: 13,035; 1881: 19,660. Af dessa 19,660 äro 3,379 kongregationalister, 4,418 presbyterianer, 3,490 metodister, 2,126 baptister, 2,088 anglikaner, 2,237 tyfisk evangelister (tillhörande Basel och Warmen) 713 "reformerte", 804 tillhöra den bekännelselösa China-Inland-missionen. — Missionär Leyenberger i Tschifu har meddelat en berättelse om: en kines, som besökt honom och wifjat sig såsom en, den der sedan flera år tillbaka känt och trott på kristendomen. Med det nya testamentet war han i hög grad förtrogen. För mer än 10 år sedan hade han köpt en traktat af en kolportör, och hade genom denna bok fått intresse för kristendomen; hade derpå af en granne förskaffat sig ett Marci eller Luce evangelium, men hade icke funnit något behag i den milda Jesus, hwilken föreföll honom som en feg stackare, ända till dess han ännu en gång genomläst sitt evangelium. Nu insåg han, att då en, som eger en sådan magt som denne Jesus, så kan fördraga och förlåta förnärmelser, så måste det finnas något öfvermenskligt hos honom. Nu blef Frälsaren honom mer och mer kär och dyrbar, han upphörde med sitt lättfinninga spel, på hwilket han förut varit mycket beqiswen, bortlade sin häftighet, lärde afwen förlåta sina fiender och står nu i högt anseende hos sina grannar.

Indien. Mr A. G. Baynes, sekreterare wid utländska missionen i London, som nyligen återkommit från en missionsresa i Indien, meddelar följande korta, men innehållsrika skildring af förhållandena der.

Det hade aldrig fallit mig in att föreställa mig, det en så hastig färd kunde medföra så rika följder, kunde lemna tillfälle till så viktiga lärdomar samt borttagande af så många förut fattade föreställningar. Ibland det, hvilket jag under denna korta tid inhemtat, är det likväl särskildt två ting, som framför annat te sig för mitt minne, med afseende på missionsarbetet här; det första är den outhärliga storheten och widheden af detta arbete, det andra, vissheten att det skall krönas med framgång.

Churu det på kunskapens väg war mig fullkomligt väl bekant, att Indien till sin widd utgöres af en och en half million qwadratmil, så hade jag likväl aldrig gjort mig en föreställning om widsträcktheten af detta land. Churu jag hade läst, att dess befolkning uppgick till 260 millioner, så hade jag icke alls fattat, hwilken oerhörd massa af wareser dessa siffror representerade, förr än jag började att färdas omkring i landet, och det är min öfwerlygelse, att af dem, hwilka lemna bidrag till missionen i främmande länder, är det så, som kunna föreställa sig mängden af de själar, som behöfwa räddas, samt wigten af det arbete, i hwilket det är dem gifwet att få deltaga med sina bidrag och med sina böner. Då man ser en enda missionär placerad i ett distrikt, befolkadt af åtta millioner menniskor, så kan man ej undra öfwer, om han känner sig öfwerwäldig af det arbete, hwilket han gerna wille utföra, men som han finner det

wara wida öfwer hans krafter att verkställa. Jag träffade en broder, hwilken under loppet af tio år hade besökt 2,400 byar inom sitt distrikt, och i 2,000 af dessa hade Jesu namn aldrig förr warit nämnt. O, ja, fristna bröder och systrar, nog finnes arbete för oss att utföra, och i någon mån har ju Herren till oss alla gifwit förmåga att bidraga till det stora verkets utförande! Må wi alla lägga på minnet, att här är ett arbete, som Gud har gifwit till sina barn att utföra; och om blott hjertat blir willigt, nog skall då handen finna något att göra; låtom oss komma ihåg, att wi alla som känna Gud, som bruka att bedja, som stå med honom i böneumgänge, wi kunna ju alltid hjälpa den ibland hedningarne arbetande missionären med våra förböner; och den som blickat något in uti hwad han har att uthärda, den wet, att sådan hjälp sannerligen göres honom storligen behof.

Äfwe mindre än man genom besök bland våra för missionen arbetande bröder blifwer förwissad om de stora swårigheter dessa i sitt arbete hafwa att uthärda, blir det för en klart, huru outhärligt väl behöfligt detta arbete är; o, man måste först se något af hedningarnes mörker och elände, innan man rätt kan wafna för huru nödwändigt detta arbete är, samt hwilken nåd det är att i någon mån få deltaga i detta arbete. Aldrig skall ur mitt minne utplånas hwad jag i den wägen under denna min resa sett och erfarit.

En afton, då jag tillsammans med en af bröderna wandrade utefter Ganges strand och med undrande blickar betraktade den outhärligen sköna tafs, som utbredde sig för ögat, bemärkte jag på något afstånd ett swagt ljussten framtränga

genom fönstret i en liten hydda. Han sade till mig: "Der inne bor den ende kristne, som finnes i hela den stora staden, wi se framsför oss. För tio år sedan emottog han Herren Jesus i sitt hjerta; hans far och mor drefwo honom bort ifrån sig; hans wänner öfwergåfwo honom, hans grannar förföljde honom; men oaktadt det endast war med största swårighet, som han kunde erhålla något till sitt lifsuppehälle, så stod han likwäl fast. Under alla dessa tio år har han fört en sant kristlig wandel, midt ibland alla hedniska styggelser; hwarken hotelser eller förföljelser kunde draga honom bort ifrån Herren; han fick nåd att stå fast. Men äfwen hedningarne måste slutligen göra honom rättwisa och se, att hans lefnad war bättre än deras. Han har nu inrättat en liten handel, och hedningarne köpa så gerna af honom, ty de säga, att de äro wisäsa att han ej vill bedraga dem, samt att hwad han säger, det är sant". Jag inträdde i denne mans enkla hydda, satte mig ned på golfwet och deltog i den orientalistiska gästfriheten, nemligen röskandet af hookah, och då jag talade om hans enslighet och de många swårigheter, hwilka han haft att uthärda, kommo tårarne honom i ögonen och han sade: "Nej, jag känner mig aldrig ensam; ty likasom Kristus war med Israels barn i öknen, och som han war med profeten Daniel i lejonkulan, så är han äfwen med mig. Under alla dessa åren, har han ej för ett enda ögonblick lemnat mig, utan hulpit mig långt utöfwer hwad jag wågat bedja eller hoppas".

För några få veckor sedan stod jag en afton nere wid floden; på ena sidan om mig hade jag de gamla ruinerna af staden Monghir, och bakom mig hade jag

den byggnad, der John Chamberlain bodde, då han här utförde sitt wälsignade arbete. Jag betraktade med beundran den sig mer och mer sänkande solen, hwars sista strålar färgade den snabbt framflytande Ganges i purpur och guld. Selt plötsligt hörde jag ett ljud tätt intill mig. Då jag kastade blicken åt det håll, hwarifrån ljudet kom, warseblef jag under ett peepulträd en hinduqwinna liggande på marken; hon war synbarligen nära att sluta sin jordiska lefnad. Den arma, förwillaade qwinnan war omgifwen af sina tre döttrar, hwilka bemödade sig att få den halffstelnade kroppen att intaga en sådan ställning, att fötterna nådde ned till flodens yta och berördes af dess watten, och då detta lyckats, togo de af gyttjan wid flodstranden och införde i den döendes mun. Under dessa bemöbanden utlöfnade den slämtande lampan; modren låg der stel och kall mellan händerna på sina stackars ofunniga döttrar, hwilka trodde sig hafwa räddat sin moder från allt ondt i det land, dit hon nu gått, genom att få der hjälpa henne att blifwa delaktig af den heliga floden Ganges, och nu uppfyllde de lusten med de wildbaste klagorop öfwer den förlust de gjort. Kristne! tycken I att det är af nöden att till dessa våra arma ofunniga bröder och systrar utsända det glada budskapet om ewangelium?"

O, I kristna fäder och mödrar, hafwen I ej några söner, som I kunnen uppfostra till att gå ut såsom missionärer till dessa oräkneliga skaror af hedningar i detta widsträckt Indien? O, I ynglingar! finnes det ej ibland eder de, hwilka känna sig af Kristi kärlek twingade att draga ut för att gifwa andra del af den rikedom, som genom kännedomen

af Guds ord blifwit eder? O, skulle det icke wara en glädje att få se dessa stakars widstepliga hinduer tala om en flod, af ett helt annat slag än Ganges—den floden, som framsflyter från Guds stol och Sammet's; om ett träd, långt bättre än peepulträdet, ett träd, som bär tolfald frukt och hvars löf är till hedningarnes helbregdagörelse Säg, wore detta icke ett arbete wäl wärdt att företa, äfwen om mödan derwid bleswefor?
(Miss. Tidn.)

Wid det engelska kyrkomissionsfällskapets årsfest den 2 Maj märktes bland festtalarne färfildt Sir Bartle Frere. Han berättade bland annat om en arabisk gatpojke Selim från Jerusalem, hwilken ledsagat Stanley på hans resor, sedan blifwit tolt i Jerusalem, der efter gjort en resa genom Amerika och här så kraftigt träffats af kristendomens janningar, att han anslutit sig till "wännernas fällskap" och för närwarande studerar medicin i Edinburgh, för att blifwa läkaremissionär. Om Indien sade han: regeringens fruktan, att missionen kunde alstra politiska oroligheter, war fordom så stor, att t. ex. en embetsman, som skulle hafwa blygts för att wara ansedd såsom en förnekare af sin tro, ur regeringskolorna förwisat bibeln, hwilken med föräldrarnes och barnens bifall der lästes och af läraren förklarades. I detta stycke har det dock nu blifwit helt annorlunda — en stor och äfwen med tanken på andra missionsfält uppmuntrande förändring. "Men då dagen bryter in, uppfordras man så som aldrig annars till arbete". — Canon Tristrom talade om den engelsk-kyrkliga missionen i Palestina så som warande den enda derstädes, hwil-

ken direkt söker att omvända muhammedaner. I Gaza hade paschan sagt till honom: "Om I sänden oss en läkaremissionär, skulle hela Gaza ligga wid edra fötter". I hufwudet wore många muhammedaner redan omvända, men icke i hjertat. Många sända icke blott sina söner, utan äfwen sina döttrar i missionsstolan. Hwem skulle wäl blott för några år sedan hafwa ansett det wara möjligt, att t. ex. i Gaza 50 flickor besöka missionsstolan? Med loford framhöll han, huru mycket som blifwit gjordt af de kristna i Tyfmland för biskop Gobats skolor och anstalter. En stor del af de medel, hwar med den engelsk-kyrkliga missionen be- drifwes i Palestina, kommer från Tyfmland. Hwad beträffar missionens inflytande på den grekiska kyrkan, så söka många af denna kyrkas medlemmar skydd hos engelsmännen mot de romerska katolikerna, som i Österlandet utöfwa stort profelytmakeri. — Biskop Burdon från Hongkong skilbrade det kinesiska missionsfältet såsom ett härligt inbudande arbetsfält, som wäl belönar all derpå använd möda, och protesterade i starka uttryck mot opiihandeln. — Kan- ska intressanta meddelanden angående Persien gjorde missionär Bruce. Denne hade först i 10 år arbetat i Indien wid gränsen af Afghanistan, derpå hade han under sin wistelse i England sammanträffat med en man, som sjelf arbetat i Persien; hade då börjat att lifligt intressera sig för detta land samt meddelade sina tankar åt den ärewördige Henry Venn. Denne hade med glädjetårar helsat hans förslag. Så hade han då 1869, närmast blott för några månader, afgått till Persien. Styrrelsens beslut, huruvida han skulle

stanna der längre eller återvända till Indien, lät länge vänta på sig. Då begärde 9 muhammedaner att blifwa döpta! En swår hungernöd inbröt, ett telegram från England lofwade penningar och snart kommo 3,500 pund (1 pund = 18 fr.) för de hungrande, ett telegram från pastor Haas anhödde, att 1,000 pund skulle komma från Würtemberg. Under loppet af en månad hade han erhållit 16,000 pund: judar, kristne och muhammedaner erhöilo understöd. Och för ett barnhem, som skulle grundas, erbjöd pastor Haas vidare 1,600 pund. Barnhemmet öppnades, men den nämnda summan sändes till baslermissionen, sedan pastor Haas från London fått höra, att missionär B. blott wore stadd på resa i Persien och alldeles icke stationerad derstädes. Baslermissionens försök misslyckades dock och resten af denna turkiska barnhemsfond kom slutligen i Bruce's händer, då redan emellertid från andra wänner på mycket märkligt sätt de nödiga medlen erhöilits. Därefter hjälpte en armenier honom att grunda en stor skola, hwilken besöktes, utom af 100 armenier, äfwen af 30 muhammedanska barn, tills en förföljelse twang dem att lämna skolan. Nu står en läkaremissionär, d:r Hörnle, wid hans sida, en reviderad upplaga af det persiska nya testamentet är färdig, och det engelsk-tyrskliga missionsförsälskapet kan nu mera icke uppgifwa detta fält. — Biskop Crowther (negerbiskop) erinrade om början af Nigermissionen (1857), skildrade de stora framsteg, som denna mission gjort, och förordade inwigningen af flere swarta biskopar för Westafrika. Det försök man för 40 år sedan gjort att ordinera infödingar och gifwa dem en själfständigt ställning hade fullkomligt lyckats; för närvarande funnos 49 infödda präster i Westafrika; man borde nu fortsätta på den redan inslagna vägen.

Drottning Ranawasona den II:dras bibel.

Den 8 April 1880 war det en stor festdag för hufvudstaden på Madagaskar. En kyrka inwigdes, hwartill drottningen redan för elfwa år sedan lagt grunden inom palatsets gård. Hittills hade blott infödda pastorer fått predika wid hofwet och därför öfverraskades missionärerna på ett behagligt sätt, då äfwen de inbjödos till festligheten. En af dem fick till och med hålla ett tal öfwer Rom. 1: 6 sedan Andriambeto, som har döpt drottningen, talat öfwer Joel's 1: 2, 3. På aftonen hölls åter en gudstjenst, wid hwilken lifalades först en madagass och sedan en missionär talade. Enär hoffeden fordrar, att drottningen måste sitta högre än alla närvarande, så hade man byggt upp en kyrkostol för henne, som war högre än själfwa predikstolen. Men för öfrigt uppträdde hon wist icke som drottning, utan som en wanlig församlingsmedlem. Till festlighetens förhöjande lösgäfwo några fångar och deribland äfwen några kristna, som wid sista tronombytet varit inwecklade i en sammansvärjning och därför hållits fängslade i fedjor. Efter den egentliga inwigningsdagen singo hufvudstadens alla nio församlingar med sina annexer på landet begagna den nya slottskyrkan samt sjunga, bedja och hålla tal deruti så mycket dem lyfte till bewis derpå, att egentligen alla församlingar utgjorde blott en enda kyrka, och att drottningen wist icke wille hafwa en hofreligion för sig själf. Just den fattigaste församlingen, som till en del består af slafwar, som ännu icke hunnit blifwa lösgifna (som bekant har drottningen upphäft slafweriet i

landet) behandlades med färfild utmärkelse wid detta tillfälle, och det tillkännagafs uttryckligen, att till och med en "träls träl" här wore välkommen, emedan detta wore Guds hus, der ingen åtskillnad till personen eller standet finge vara gällande. Men det märkvardigaste wid detta tillfälle war ett tal, som hölls af drottningens gemål, som tillika är den förste ministern.

Detta tal handlade om hofförsamlingens uppkomst samt om palatskyrkans historia. Under det han höll det samma, framvisade han en gammal bibel, som synbarligen varit mycket begagnad. Talet lyder i swenskt öfversättning sålunda:

"Jag har blifwit ombedd af denna församlingens medlemmar att säga något om början till 'bedjandet' här i palatset och öfwer uppkomsten till detta bönehus, som wi i dag inwiga åt Guds tjänst. Först afböjde jag detta, emedan jag trodde det war bättre, att någon annan öfwertog denna uppgift; men då man enträget bad mig derom, så gaf jag slutligen efter. Mitt hjerta gläder sig storligen deröfwer, att det länge närda uppsåtet nu ändtligen under Guds wälsignelse blifwit fullbordadt, och att drottningen förenat sig med oss att öppna detta hus, som är helgadt åt Guds namns ära genom Jesus Kristus vår Herre. Ja, lofwad ware Gud, som har wälsignat oss och låtit oss få upplefwa denna fröjdedag! Menniskan kan wäl föresätta sig något, men af Gud kommer framgången och nu har Gud låtit det lyckas för drottningen och oss alla i vårt förehåwande. Lofwad ware därför Jehowah, Gud Herren, den allsmåttige, som är en herre öfwer allt och är nådig och barmhertig genom Jesus sin Son.

Derför manas jag af mitt hjerta, att i öfwerensstämmelse med eder uttalade önskan meddela några minnesord om, huru 'bedjandet' här wid hofwet tog sin början, och huru Gud böjde drottningens hjerta att uppbygga detta hus till Guds ära midt ibland sina palatser. Taga wi det i betraktande, som förde drottningen till bedjandet, så måste wi sanningsenligt säga, att detta icke war af menniskor utan af Gud sjelf. Och då är det synnerligast en omständighet, som jag attar lämpligt meddela eder.

Under drottning Rasohermas regering medförde jag en bibel — just denna som jag här wisar eder — till drottningens hus. Den ansågs som gemensam egendom och fick begagnas af en hwar som kunde läsa, men fastades än hit och än dit som en sak utan värde. Då drottning Kanawalona kröntes den 3 April 1868 fans bibeln ännu till och gick som förut ur hand i hand. Under forgetiden efter Rasoherma läste drottningen ofta i denna bibel för att fördrifwa tiden, och hofstjenstemännen och de 12 ynglingarne (pager) läste också deruti, när de icke hade något annat att göra. Och just genom denna bibel war det som jag tror att drottningens hjerta af Gud böjdes till bön; ingen menniska gaf henne anledning dertill. En söndagsmorgon den 25 Oktober 1868 kommo drottningen, jag och några tjenare tillsammans i palatsets mellersta sal, den så kallade Mahatjara, för att bedja, och då denna gudstjänst war slut, så lät drottningen kalla till sig Raiwionny (af 16:de rangen), Rainibesa (af 15:de rangordningen) och Rainilambo (af 15:de rangordningen) samt sade till dem: "Jag will nu säga eder, mina fäder och mödrar, att jag ämnar bedja

till Gud och det af följande skäl: jag ser upp till himmelen och ser, att den icke tillkommit af sig själf, utan att någon har gjort honom; och jag betraktar jorden, och hon har icke heller uppstått af sig själf, utan någon måste hafwa frambragt henne. Det är Gud, som gjort allt detta, och därför ämnar jag bedja till Gud; och detta omtalar jag för eder, emedan I ären såsom woren I mine fäder och mödrar". Sedan de förnummit drottningens ord sade de: "detta är ett godt ord, Eders Maj:t, och wi tacka Eder". Men änskönt de så talade, såg man dock på deras miner, att de egentligen woro ledsna deröfwer. På aftonen kommo wi åter tillsammans till en bönestund. Söndagen den 1 November 1868 anslöt sig Rainingory, Rainibesa och Rainilambo till oss; och från denna dag började wi så småningom affställa de marknadsdagar, som eljes plågade hållas på söndagarne.

Häraf kunna wi se hwilken kraft som bibeln har, fastän läsandet af denna bibel egentligen skedde blott för ett tidsfördrif och såsom något helt lifgligt, så blef det dock icke utan werkan, utan lifnade en god säd, som blott wäntade på rätta tiden för att uppspira; och denna tid blef just den dagen, då drottningen höll sin första gudstjenst i palatset, ja, denna dag är också en sådan tid, en dag på hwilken wi ha stor orsak att wara glada. Watom oss därför icke tänka ringa om detta ords hörande och läsande; ty det är i sanning en kraft, som kan förwandla menniskors hjertan, såsom skrifwet står i Ef. 55: 11; "alltså skall ordet wara, som utaf min mun går; det skall icke återkomma till mig fångt; utan göra det mig täckes, och det skall framgång hafwa, uti thy jag utsänder det".

På onsdagsaftonen, dagen före kröningen, sade drottningen till mig; "Jag will grunda mitt herrawälde på Guds makt; låt därför kalla hit Andriambelo, Ratfilainga och Andrianaivoravelona, Rainimanga och Rainitovy (stadsförsamlingarnes pastorer), att de nedkalla Guds wälsignelse öfwer mig och mina underfåtar, ty blott Gud är det som har gjort mig till det jag är". Dessa fem män uppfallades genast, och på samma afton läste de stycken ur den heliga skrift och bådö, ja, äfwen morgonen derpå wid hanegället läste och bådö de återigen. Och då den stunden kom att kröningen skulle ega rum och drottningen skulle wisa sig för sina underfåtar, kallades pastorerna återigen för att nedkalla Guds wälsignelse öfwer det wiktiga förehafwandet.

Kort före kröningen talade jag med min wän, herr James Cameron, om man icke borde anbringa något Guds ord på baldakinen öfwer drottningens säte. Wi framställde saken för drottningen, som gaf sitt bifall, och man bestämde sig för orden i Luc. 2: 14: "Ära ware Gud i höjden, frid på jorden och menniskorna en god wilje".

Äfwenledes lades en bibel på ett bord wid sidan om drottningen.

Sedan wi under någon tid hållit dessa gudstjenster i palatset, bådö drottningen och jag om dopet, och sedan wi enligt församlingsordningen blifwit underwisade af Andriambelo och Rainimanga, döptes wi af den förre i samma rum, der wi plägat sammankomma till bön, och efter en underwisning under fyra månaders tid admitterades wi till den heliga nattwarden. Den 25 December, tio månader efter drottningens

dop, undfingo Rainigony, Rainibesa och Rainilambo det heliga dopet.

Deras antal som från den 25 Oktober 1868 till den 1 Oktober 1870 upptogs i denna vår fristliga gemenskap uppgick till 27: deribland 9 äldre personer, drottningen, jag, Rainigony, Rainibesa, Rainilambo, Kalaiarivony, Randschawao, Rasaralahy och Rawelondrano; de öfriga woro barn och tjenare. Men oaktadt kommunikanternas antal war gansta ringa, hoppades wi dock, att det skulle tillwäga, och så började drottningen att umgås med tankar att uppbygga ett bönehus inom slottets område. Hon tillkännagaf äfwen denna affigt för folket, och Gud lät henne så till wida hafwa framgång, att hon kunde börja med detta hus den 20 Juli 1869. Hennes hufwudsakliga bewekelsegrund härwid war den önskan, att hennes undersåtare måtte lära känna den ende sanne Guden, och den han sändt hufwer Jesns Kristus, och att "bedjandet" aldrig måtte upphöra i detta konungarike.

Twå månder hade knapt förslutit sedan grundstenen blifwit lagd till detta hus, då en händelse timade, som war gansta owäntad. Den 8 September 1869 insunno sig asguden Skelimalazas wäktare i palatset och läto anmäla att de ämnade "byta om horn" (ha nowa tantroka, en asgudiskt plägsed, som eljes varit wanlig wid hwarje regerings ombytte). Då drottningen underrättades härrom, lät hon gansta oförmodadt afgifwa det swaret: "jag will låta bränna upp alla de asgudar, som mina förfäder dyrkat; hwad angår eder asgud, så är det eder ensak". Och derefter sände drottningen genast till alla de städer, der hennes förfäders asgudar hit-

tills förwarats och lät bränna upp dem allihop.

Deßa twänne tilldragelser, läggandet af grundstenen till detta hus inom slottets område och asgudabelätensas uppbrännande, äro af den största betydelse, ty hwad det första angår, så hade man alltid haft för affigt, att det aldrig skulle få ske, och beträffande det senare, så war det ju en tillintetgörkelse af idoler, som man förlitat sig på och hwilkas makt man ansett för alldeles orubblig. Och det kan med full sanning sägas, att ingen annan än den helige Ande drifwit drottningen till detta werk. Gud ware tack för sin helige Andes gäfwor och för böjandet af drottningens hjerta, så att hon gifwit oss den frihet wi nu åtnjuta och kunna bedja i glädje och frid! Enligt gammal sed har hittills hwarje drottning på Madagaskar uppbyggt något hus på slottsgården eller också förändrat och förskönat något gammalt; men då drottning Ranawalona kom på tronen, ingaf Gud i hennes hjerta beorden i Matth. 6: 33: "Söken först efter Guds rike och hans rättfärdighet, så faller eder allt detta till". Och detta bönehus är det första hus, som drottningen byggt upp på slottsgården.

Från den 21 Februari 1871 till den 16 Juli 1873 döptes 38 barn och 9 äldre personer (sattiga) understöddes med penningar af församlingen, och Rabobosa från Ambatonakenga war den förste, som från en annan församling inträdde i vår. Den 27 Juli 1873 anslöt sig Ramatoa Rasoaray till oss med 13 andra, och efter den tiden hade många låtit upptaga sig till slotts-församlingen och på samma gång blifwit våra medarbetare wid Kristi evangelii utbredande.

Nu har jag omtalat för eder historien om denna slotts församling och dess kyrka, och fastän dess medlemmar ej äro många, så ha wi dock orsak nog att tacka Gud. Den summa penningar, hvar med denna församling bidragit till Guds rikets utbredande, har uppgått till 124,477 shilling (1 shilling ungefär 90 öre). Slotts församlingen har äfwen utskickat evangelister och skollärare. Genast efter afgudabelätens uppträdande utsände den flere lärare. Den har gjort hwad den kunnat, och wi glädja oss af hjertat öfwer det som kunnat åstadkommas. Kanste stulle jag icke hafwa omnämnt dessa ting; de frukter som wi kunnat frambringa äro ju eder alla väl bekanta.

När wi nu betänka allt detta, så kunna wi ej annat än tacka Gud. O, att vår tacksamhet mot Gud för allt, hwad han gjort för oss, wore lika stor som den glädje, wi känna wid inwigningen af detta bönehus! Amen. O, att Gud städse måtte bo hos oss i detta hus! Ty de stunder, då Gud kommer till oss, äro de skönaste i vårt lif. Amen.

Slutligen tackade ministern offentligt och högtidligt arkitekten Pool, som uppbbyggt kyrkan, och alla hans arbetare jemte alla andra, som bidragit till husets uppförande. Drottningen hade förut gifwit dem kläder, mat och pengar.

(Wäktaren.)

S—g.

Utsläk ej den gnista som öfwanefter fallit i ditt hjerta, utan fast mera underhåll henne genom suckande och bedjande, att hon hos dig må hinna till fullkomlig eld. Upplåt ditt hjertas dörr för din Återlösare, att han wid ditt affsed ifrån werlden må upplåta himlens dörr för dig.

Ett missionsjubileum på ön St.

Thomas.

Den 21 Augusti, då man på St. Thomas skall lägga grunden till en ny kyrka, manar oss att tänka på den stora förtjenst, som brödras församlingen förvärfwat sig, färdigt om de arma negrerna, bland hwilka de under Herrens rika wälsignelse werkat i 150 år. Med anledning af denna fest skall en kort framställning af denna brödras missions telning måhända icke wara owälkommen.

Sedan St. Thomas år 1671 tagits i besittning af den danska regeringen uppstodo såwäl på denna ö, som senare på St. John och St. Croix, åttilliga lutheriska, reformerta och romersk-katolska församlingar. I dessa församlingar upptogos emellertid inga negrer. På negrerna synes öfwer hufwud ingen hafwa tänkt. De förblewo hedningar såsom de warit i Afrika, blott med den inskränknigen, att man förbjöd dem iakttagandet af deras nationela bruk och firandet af deras fester. Utan att göra dem belästiga af kristendomens och civilisationens wälsignelser, beröfwade man dem äfwen de enda fröjder de kände. Konung Fredrik IV af Danmark war icke blind för det owärdiga i en sådan behandling och upprättade derför ett missionskollegium till negrernas omwandelse. Denna kommissions ansträngningar blewo dock fruktlösa, framför allt på grund utaf de många hinder, som lades i vägen derför från handelskompaniets och plantageegarnes sida. På båda hållen fruktade man nemligen missionen såsom en fara för koloniernas framtid.

Men hwad den danska regeringen icke

förmådde, det har herrnhutarmissionen utfört med stora offer af penningar och menniskolif. Då grefve Zinzendorf 1731 var i Köbenhavn, lät han genom en derstädes i tjänst warande neger från St. Thomas berättas för sig om de westindiska negrernas förtwiflade läge. Tillika förwifjade sig grefwen om, att många negrer längtade att blifwa kristna.

Han berättade för herrnhutarförsamlingen hwad han hört, och denna war genast beredd att jända missionärer ditut.

Redan det följande året landstego två lekmän, Leonhard Dober och Dawid Nitschmann, på St. Thomas, beredda till hwarje offer för sin Herres sak, och dermed tog missionen sin början, men hade att kämpa med nästan öfwerwinneliga swårigheter. Ett uppror utbröt på St. John, och plantageegarne på St. Thomas fruktade, att detsamma skulle fortplanta sig äfwen till deras ö. I sin ångest förwägrade många af dem missionärerna icke blott tillträde till sina plantager, utan läto, då de märkte, att evangelium började winna insteg hos slafwarne, för att afsträcka alla andra, offentligen pißta de misstänkta slafwarne eller afståra deras öron. Blott några fördomsfria jordegare wisade missionärerna tillmötesgående, så att deras arbete blott mycket långsamt kunde strida framåt. Först 1736 blefwo de tre första negrerna döpta. Men redan två år senare bestod den unga negerförsamlingen af 400 själar, och då grefve Zinzendorf 1739 kom till St. Thomas för att hålla visitation, hade antalet redan stigit till 800 och förökade sig sedan allt hastigare. Äfwen då under en senare period andra kristna trossamfund uppträdte missionerande på ön, så har dock städse brödrasförsamlingen det största

inflytandet, och hon kunde år 1857 till sina medlemmar räkna 20,000 negrer på de 3 dansk-westindiska öarne.

Om man ser tillbaka på de trogna wittnenas 150 års rastlösa werksamhet, så war det högst betydelsefulla år icke blott med hänseende till kristendomens utbredande bland de arme negrerna, utan också i nära sammanhang dermed äfwen med hänseende till deras borgerliga ställning och deras yttre wälstånd. På en tid då allt rörde sig emot dem och då ingen swart man tåldes i en församling af hwhita kristna, erkände herrnhutarne dem som sina bröder och uppoffrade sig för deras befrielse från inre och yttre slafveri; äfwen från det yttre, ty det war just herrnhutarne, som här gåfwo impulsen till såwäl slafhandels afskaffande som negerlafweriets upphäwande. Ett af brödrasmissionen fattadt beslut i midten af förra århundradet war förbudet till ett af konung Fredrik VI af Danmark 1792 utfärdadt förbud mot in- och utförseln af slafwar på hansk-westindiska öar, ett förbud, som wisserligen först 1803 fullständigt trädde i werktällighet. Likaledes i fråga om slafwarnes frigifwande hafwa herrnhutarne tagit första steget. Sedan engelsmännen redan 1833 gjort början dermed på sina öar, blefwo på missionsstationerna på St. Thomas alla slafwar 1843 förklarade fria, och denna frigörelse werkställdes trots generalguvernörens wägran. Den danska regeringens beslöt sig först 1844 att inom de nästföljande 12 åren garantera alla slafwarnes frigifwande, men denna tid blef betydligt förkortad genom de på franska öarna 1848 begynnade och till St. Croix fortplantade oroligheterna.

(Wästaren.)

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

V. A. Hasselquist och Erl. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 1 November 1882. Nr 44.

Affomnad i Jesus.

Ingen bibliskt bestrifning på döden är så innehållsrik och tröstefull, som den hvilken innefattas i det hvardagliga uttrycket sömn. Det förekommer ofta. Stefanus, martyren, uttalade sin märkvärdiga bön och derpå "affomnade han". Herren Jesus sade till sina lärjungar: "Sazarus, vår vän, sofwer, men jag går att uppväcka honom af sömnen". Paulus, i det högstämde kapitlet om uppståndelsen, anser döden endast vara kroppens öfvergående slummer, efterföljdt af ett härligt uppvaknande, så snart den yttersta basunen ljuder. Och så kröner han sin teckning med den helige Andes röst, det underbara yttrande, som blifwit såldt och snystadt och sjungit i så många forgehuz: "wi wilje icke dölja för eder, käre bröder, om dem som affomnade äro; ty om wi tro, att Jesus är död och uppstoden, sammalunda skall och Gud dem, som affomnade äro, genom Jesus framhafwa med honom". Inga tre ord äro så ofta inristade på grafwårdar eller i menniskors hjertan som dessa: somnad i Jesus.

Dessa förklaringar i Guds ord bestrifwa döden helt enkelt såsom ett tillfälligt afstannande af de lekamliga lifs-

rörelserna. Icke den ringaste antydning gifwes om ett fullkomligt slut, om tillintetgörelse. Kroppen faller i sömn, men den odödlige anden fortfar i samma lifaktighet som förut, och den tid förutsäges, när kroppen skall kallas fram ur grafwen och återförenas med anden, och menniskan skall nu lefwa ewigheten igenom. Hvad wi kalla att dö är allenast något öfvergående och i själfwa werket ett framåtgående. Det är den odödlige hyresgästens flyttning ur det ströpliga tältet eller tabernaklet, kroppen, hwilken ofta marteras af plågor och i alla händelser med åren närmar sig sin upplösning. Paulus kallar det ett affstedtagande eller afresande: "att stillas hädan och wara när Kristus". Den andlige innewånaren stänger fönstren på det jordiska huset, innan han lemnar det, sweper om dörrklinkan till örat, så att intet ljud kan inkomma; han släcker elden, som glöder kring hjertat, stannar de warma strömmar, som flyta genom ådrorna, och lemnar det öfvergifna huset kallt, toft och orörligt. Wi efterlefwande böja oss öfwer det tomma huset; men ingen röst kommer derifrån, lifasom ingen kan tränga dit in. Wi kyssa den kära pannan, men den är som marmor. Den älsfde in-

sömnade söfwer en sömn, den hvarken tordön eller jordbäfning kan störa. Men hwad är der i denna kroppens slummer, som kan ingifwa fruktan, att anden, till sitt öfwerjordiska wäsen, är tillintetgjord eller ens upphört med sin lifswerksamhet? När modren lägger sin älsfeling i dess wagg, så wet hon, att sömn menar hwila och stärkande och förebedar morgonens klarare öga, qwidare fot och lårkans sång i barnkammaren. När du eller jag gå till hwila, så weta wi ju, att dörrarne till kroppens fem sinnen stängts för några timmar, men själen's krafter äro under tiden lika werksamma som under det wakande tillståndet.

Döden menar just detta; icke mer och icke mindre. Stilj menniskan från den oro, som kommer af en febersjuk kropp, och hon får snart en lugnare själ; stilj henne ifrån de hinder hwilka komma från en kropp, som lift en fängelsemur reser sig omkring hennes ande med endast en liten springa här och en trång dörr der — det är fem fattiga sinnen, med hwilka hon är förenad med hette werlden — och, sannerligen, anden skall då snart hafwa widöppna portar till gemenskap med Gud. Han får större krafter att uppfatta och omfatta, emedan han är undkommen den trånga bostad, som den materiella kroppen utgjorde. De som dö i Jesus lefwa ett mera kraftfullt och ädelt lif, redan på grund deraf att detta lifwets omsorger, förändringar, kif och strid upphört. Men framförsallt lefwa de ett fullare och härligare lif, emedan de "sofwa i Jesus", och äro samlade i hans famn, äro med honom, kläddes i hwhita kläder, wäntande "kroppens förlossning". När Herrens timma slår, skall den slumrande kroppen åter lefswandegöras och blifwa lif Kristi här-

lighets-lekamen — det är den skall blifwa sådan, att den möter den saliggjorda själen's behof i dess himmelska bostad. Sannerligen, med detta klara ljus af uppenbarelsens ord stinande in i den troendes döds-kammare och hans graf, borde wi icke sörja såsom de der intet hopp hafwa.

I dessa tankar om döden (hwilka äro Guds egna) huru lefswande blifwer ej apostelus utrop: "wi hafwe tröst och hafwa mycket mer lust till att ute wandra ifrån lekamen, och hemma wara när Herren". Hwem är det, som will "ute wandra"? Jag, Paulus — den lefswande Paulus — jag kan helt och hållet lemna denna dödens kropp och dock lefwa! Min kropp är icke mer jag sjelf än det farthg war jag, som sönderflets af wägorna wid ön Melite, men jag sjelf kom lyckligen i land. Paulus war mer än willig att låta sin gamla, fargade och trötta kropp gå till hwila och somna in, på det han sjelf finge gå hem, eller hemma wara när Herren. När wi äro sömniga, så längta wi efter sängen och hufwudgården. När något arbete skall göras, när dagens pligter tränga sig in på oss, då måste wi ej allenast wara wakna, utan ju mer wakna, desto bättre. Sömn är då motbjudande och ett hinder. Så se wi och bedagade Guds tjenare, som hafwa slutat sitt lifs kallelsebestyr, och mången lidande sjufling, förtärd af obotliga smärtor, innerligen längta efter dödsstunden. De äro sömniga, det är känna behof af grafwens ro och hemmet på andra sidan. Dock, åstundan efter döden är icke naturlig för den unge, den kraftfulle, och synnerligen icke för en Guds tjenare, som har öga och hjerta för sin höga kallelse. Dessa rysa för döden, hurn

mycket de och må hafwa tillwänt i helgelse och huru stark deras öfvertygelse är att himmelens ro är oändligt bättre än denna werldens oro. Det är ej allenast den naturliga räddhågan för döden (hvilken "den menniskan Kristus Jesus" kände lika med oss), utan fastmer den hjertliga åstundan att få till sista ögonblicket tjena Herren. För Kristus här, med Kristus der, är det kristliga sinnets innersta trängtan. Den utmärkte missionären Judson uttryckte detta i passande ordalag, när han yttrade: "Jag är icke trött af mitt arbete, ej heller är jag trött af werlden; dock, när Kristus kallar mig hem, skall jag gå med samma glädje som en slitig gosse, den der med fröjdesprång lemnar skolan för det kärare hemmet". Han önskade få arbeta för själar, tills han blef sömnig, och då wille han lägga sin kropp till hvila att sjelf så ingå i härligheten.

En dödsbädd är endast den plats, der den jordiska kroppen faller i sömn. Vi lyfta då upp den slumrande bilden af menniskan och bära den sakta till des trånga kammare i modern jorden, gerna på den del af henne, som wi kalla kyrkogård, d. w. s. så mycket, som är fringgärdadt omkring kyrkan, hvilket icke allenast är ett gammalt namn, utan och antyder, att den gården står i ett närmare förhållande till kyrkan och dem som der inne hört ordet och genom ordet blifwit Herrens. På tyfsta heter begravningsplatsen "Gudsåker", ett öfvermåttan betydelsefullt namn; menniskan, som nedlägges der, är ett sädesorn, som Gud utstår till en kostlig skörd för Gud på skördens dag. På engelska har man flera namn; men ett är ganska wanligt och betecknande, näml. cemetery, hvilket egentligen är ett grekiskt ord (koime-

terion) och just betyder "sofrum", "sofokammare". Alla våra kyrkogårdar äro icke annat än stora sofkamrar, der den ene sofver i en med stora omkostnader tillredd kammare, och en annan i den simplaste brädfista, — men alla sofwa lika lugnt, utan afseende på omgifningen, och alla skola lika lefwande ur sitt hwilorum framgå, fastän i ett förfärande olika tillstånd. De, som "assomnat i Jesus", skola wakna och se hans ansigtes klarhet och förklarast till hans beläte fullkomligen och så wara när honom ewinnerligen.

Rörande denna afgörande fråga om våra älskades och saknades uppståndelse och vår återförening med dem, äro våra längtande hjertan icke tillfredsställda med mindre än full wijshet. Poetiska målningar äro endast spindelwäf; föregifna samspråk med hänsofna blott bebrägeri; filosofiska betraktelser, till och med bewis hämtade från aftgifwande på naturen, äro blott stuggor, som icke duga till grundwal för vår tro. Vi fördrå owilkorlig wijshet och denna kunna blott följande twänne följningar gifwa. Den första är Kristi egen uppståndelse från dödsömmen; den andra den oswifliga försäkran att alla de som sofwa i honom skola uppväckas för att wara med honom ewinnerligen. De förste kristne woro wise i sitt släkte, när de inristade på martyrnas grafwårdar: In Jesu Christo obdormiuit. "I Jesus Kristus insomnade han". Lufken af denna himmelska kunskap om de troendes död såsom ett insomnande i Jesus, hwarpå följer ett saligt uppvaknande till härlig och ewig samwaro med honom, — denna luft kan wäl fördrifwa den obehagliga lif- och dödsluften fringden insomnade. Denna "goda Kristi

luft" förnimmes äfwen i vår gamla psalm 480:

J Kristi sår jag somnar in;
De rena mig från synden min.
Ja, Kristi död och dyra blod,
Det är mitt lif, min prydna god.

Dermed vill jag för Gud bestå,
När jag för domens ställ framgå.
Med fröjd och frid far jag nu hän:
Guds barn här dö; dock lefwer än.

Nu wäl, o död, du förer mig,
Till Gud att lefwa ewiglig:
Af Kristus är jag renad wäl;
Anamma nu, o Gud, min själ!

(Bearbetning efter eng.)

Meddela dig.

Missionär A. B. Carlsson är död. Vi wilja icke säga, att han dödt af brist på skriftliga meddelanden från troshjstkon, men wi weta att han och hans kära maka törstade och längtade efter underrättelser och kärleksmeddelanden från fristna wänner. När dylika meddelanden i skrifwelser eller tidningar infunno sig, war det som en ljusstråle letat sig till dem på deras af hedendom så mörktgjorda fält. En finkänslig själ erfar detta alrämest och jag har känt mig anlagad, därför att ej mera uppmuntran gafs å vår sida. Herren för-låte oss all vår försummelse!

Wi hafwa nu twänne missionshjstkon bland mormonerna i Utah, denna morderna hedendom, wärre i många fall än den gamla hedendomen i Indien eller Afrika. Broder Hill och hans maka äro i fara att falla i misströftans dy och der blifwa liggande. Hvad göra wi för dessa utposter? Bedja wi för dem, och det alla dagar? Tillskrifwa wi dem flitigt, så att hwarje post medför en Arons eller Hurs kärleksfulla handräck-

ning, när händerna äro trötta och ej förma föra swärdet? Gifwa wi af wåra medel, så att wi låta dem se, att wi hafwa omfattat missionsjakten med kärleks glödande värma och ej ämna låta den heliga missionslågan utslöcka? Bewisa wi hymedelt att wi äfwen hafwa förtroende till dessa våra missionshjstkon? Eller kanste wi hafwa gifwit det intrycket, på något som helst sätt, att wi ej hafwa förtroende till desse så ensamme arbetare! Ack wänner! Kärleken kräfwer ett annat handlings-sätt. Må wi i tid befinna det!

Det brukar alltid wara så i lifwets mörka stift, och då en sak är mer eller mindre ny, och, som man tycker omwils, att om man också icke klandrar och öppet uttalar sig som en olycksprofet, man dock ryntar på pannan och tygt uttalar sina mismodiga tankar samt förblifwer kall och lifgiltig. Krönes werket med framgång, då först följer uppmuntran, kanste loftal. Är ej detta, ehuru efter naturen rätt, dock stridande emot nåden? I mörka stunder behöfwer allt det ljus och all den uppmuntran, som kan erhållas, på det man ej må inspärras i jätten förtrwiflans slott. Deremot sedan werket krönt med framgång af den läre Guden, må wänner peka på hwad Gud gjort, att icke det swaga redskapet må komma på högmörets och inbilshetens swindlande höjder, störta der utföre och förgås. Olifa karattärer tåla olika mycket, och, som regel, tål en ung mindre än en gammal.

De lärde påstå, att om en menniska idkeligen umgås med djur, blir hon djurisk, försåad och swag till förståndet. Om detta är sant, huru mycket är då icke en missionär, ute bland i djuriska laster försänkta menniskor, i behof af det

uppljstande, det sant!andliga, det sedligt rena, det himmelska inslytande, som en kristen wän kan meddela, då han sjelf nyss haft audiens hos sin konung Immanuel?

Och må våra bref ej wara korta, tal- la, affärsmessiga epistlar! Låse man Luthers bref, Rosenii, och, jag vågar tillägga, bref från de i vår egen midt saligt hånsofne, en D. C. T. Andrén, Jonas Swensson, Jonas Auslund! Se deras strifwelser! Wänner! Glömmen nu ej det sagda! Handlen i öfwerens- stämmelse dermed!

”Tusenmannahären” tråde nu fram, fulltalig, och tale sitt tydliga uppmun- tringspråk! ”Sorg i hjertat tränker, men ett wänligt ord fröjdar”. Ords. 12: 25. H. M. Melin återgifwer språket sålunda: ”Bekymmer i mannens hjerta nedtrycker det, men ett godt ord gläder det nedtryckta hjertat”.

Låten och bresduswan flyga till den gamle, wärderade och wördade kämpen på Stilla hafskusten, pastor B. Carlsson! Med sina tårar fuktat han ett af regn fuktadt land, och lifasom den förra be- fuktningen har ett löfte i Esaie 55: 10, så har och den sednare det i Dav. Ps. 126: 5, 6.

Eder meddelaktige i nöd och nåd

J. T.

Liksom tron, hwilken är roten till all gudaktighet, först uppkommer utaf ordet, så har det behagat Gud att han jemwäl will uppehålla, styrka, öfwa och dagli- gen föröka henne genom ordet. Man kan med rätta kalla ordet den inwertes menniskans mat, hwaraf hon födes och till gudaktighetens öfning styrkes. Om nu denna mat föraktas, hwad är då att undra på att den nya menniskan befinnes

maktlös och till det goda oförmögen. I det gamla testamentet måste altar-elben alltid brinna, men man hade wis tid på hwilken man framstafade weden. Skall tron beständigt lysa i vår wan- bring så måste wi lifsom beständigt samka bränse af Guds ord, hwarigenom lågan underhålles. (Scri ver.)

En farlig stormakt.

Sådana finnas ej så i detta frihetens land, der man fordrar och prisar ”den personliga friheten”. Penningemakten är en af dem; men wi tänka nu tala om en annan makt, som i fanning må- ste mötas och bekämpas, om icke både wälfärd och frihet skola förloras, den en- skilta som den allmänna. Denna stor- makt är rusbrycksintresset, rusbrycks- tillverkaren, så wäl som rusbrycksut- prånglaren. I hela landet är wäpnadt ett allwarligt motstånd mot denna makt och kampen fortgår på alla håll och skall säkerligen äfwen fortsara tills fullstän- dig seger är wunnen.

Och hwar och en måste medgifwa, att det är hög tid. Hwarenda dag in- nehålla telegrafnyheterna listor på be- gångna mord, öfwerwäld, wäldtägt, röf- werier och andra brott i ett försärande antal, och dock på långt närjickte full- ständiga, och bland nio fall af tio äro rusbryckerna dertill orsaken. Wi wilja wisst icke påstå att rusbrycken är den enda orsaken till de förökade brotten; men det kan swärligen heller förnekas, att den är den förnämsta orsaken. Wi räkna till berusande drycker ej allenast brännwin och andra ”föbräblade” dryc- ker, utan och det olyckliga bieret. Det sednare tager man wäl i förswar under namn af öl, påstår det wara ofskydlig

till och med wälgörande, ja, äfwen i det hånseendet förträffligt, att det uttränger brännwinet, hwarföre man borde starkt rekommendera det. Äfwen har man låtit kemiskt undersöka det och derwid funnit det icke innehålla något egentligen skadligt. Men wi behöfwa inga lärda bestrifningar på desz mångahanda beståndsdelar; det dryckesbegär det wäcker och uppdrifwer till det omätliga; de röda näsor och plusfiga ansigten det förorsakar; det oregleriga finne, mordlust, förstörelse af arbetslust och arbetskraft, det husliga elände m. m., som det ena efter det andra och ofta allt tillsammans följer i desz spår — kan det wara ofskydligt? Är det icke fastmer en sådan fiende till enskild och allmän wälfärd, som måste i tide mötas och nedgöras, om han icke skall blifwa oss öfvermäktig.

Men här komma brännwinstillverkare och bierbryggare och prisa icke blott sina waror, utan tala också om de millioner, som äro nedlagda i denna handtering. Emedan den är tillåten och be-
stättad enligt lag, är den också laglig och klagar man därför bittert öfwer "nykterhetsfanatismen", som har för affiat att ruinera desza fabrikanter. Men hwad är att göra? Skola wi medgifwa en sådan mordengel draga genom landet och icke hindra desz härjningar? Och detta för den ofantliga winst, som rusdryckstillverkarna draga till sig? En man kan lägga sitt kapital i en nyttig handtering och drifwa den med winst; men så kan en annan komma och begynna samma handtwerk, dock med så fullkomliga redskaper att han kan betydligt undersälja den förste och werkligen ruinera honom. Kan den förste då anklaga den sednare såsom hade han för-

fördelat honom? Nu är rusdryckstillverkningen en uppenbart förderlig handtering och ändå skulle wi icke förbjuda den?

Wi ha kallat rusdryckstillverkningen så wäl som försäljningen en "stormakt" och den wisar sig wara det och söker äfwen bibehålla och föröka denna sin makt. Tillverkarna af desza berusande drycker hafwa denna höst hållit flera stormöten, gladt sig öfwer det blomstrande tillstånd, hwari deras handtering befinner sig, uttalat sin glädje öfwer att de lyckats få en domare af rätta slaget wald i ett af Illinois waldistrikter och beslutat att med all magt motsätta sig nykterhetsfantasterna. De beslöto också att endast verka för sådana embetsmäns wal, som stodo på deras sida. Derjemte beslöto de att understödja det demokratiska partiet, emedan det fördömt nykterhetsseriet, och hafwa dermed dragit frågan in på det politiska fältet. Widare hafwa de stiftat sällskaper med "personlig frihet" i titeln, menande dermed friheten att indricka deras usla wara, och sammanstjuit wäldiga summor af penningar för att med deras tillhjälp drifwa sin sak igenom. Will man motsäga, att ju detta är en stormakt?

Hwad är att göra? I tre stater äro förbudslagar genom allmän omröstning antagna, nämligen i Maine, Kansas och Iowa; dock hyser dryckespartiet ej ringa hopp att så desza lagar, om icke upphäfda, så ofskadliggjorda genom de instundande walen. Detta hopp hyser man förnämligast med afseende på Iowa, kanske äfwen om Kansas. I Ohio hafwa de, dryckeswännerna, nyligen gått af med seger, hwaröfwer de så högeligen gladda sig, att de sände lyckönskingstelegrammer till sina gynnare i andra

stater, i den förmodan att walen skulle få för dem samma lyckliga utgång öfwerallt. Häruti hafwa de dock misräknat sig. Rånste kunde de säga med en gammal hednisk general: en sådan seger till och wi äro förlorade. När folket i Amerika fått en sak, och det en rätt och god, för sig, så släpper det den ej så lätt.

Men förbud! Är det rätt? Äfwen rättfärdiga män och starka nykterhetsmän har hafwa sina stora betänkligheter deremot. Och medgifwas måste det att medlet är wåldsam. Endast den stora nöden kan rättfärdiga det. Paulus war fri till att äta äfwen offerkött; men han wille och, heldre än att förarga sin broder, säga sig köttätande till ewig tid. Nu synes dock det onda vara så framskridet, att endast förbud vill hjälpa. När kallbrand utbrutit i benet, är ingen annan utväg till lifwets räddning än benets aflagande. Och lifwål anse wi det vara oflokt att wid nu instundande wal försöka så endast sådana män inröstade, som äro förpligtade att arbeta för förbudstilläggets införande. Sådan förfärlig makt har dryckespartiet i Illinois, att det wisserligen icke låter sig göra att med ens få någon förbudslag in. Bäst är att rösta för det politiska parti, som man kan hoppas vill stå på nykterhetens sida och således göra något för den goda saken, möjligen i skärpande af de lagar wi redan hafwa. Annars kan man arbeta makten i händerna på ett parti, som gjort frögarnes sak till sin.

Wi hafwa härmed språkat litet politiskt, emot vår wana; men ämnet är af den beskaffenhet, att det måste behandlas, äfwen om man nödgas betrakta det från politiskt synpunkt. Wi hafwa haft

mest föröogat den stat, i hwilken wi bo; men wi anse det wi sagt tillämpligt äfwen på andra stater. Så hafwa wi och förnämligast antydt rusdryckernas förstörande verkningar för detta lifwet, hwilka hwar och en måste se och erkänna. Kunde wi måla de andliga dödsfrukterna af dryckeswäsendet, hwilken förfärlig syn skulle det icke blifwa. Hwilkas laster uppwäxa icke i dejs spår; huru många samweten somna icke, ja dödas derwid; huru många själfspillingar (själfspillingar) har den icke förorsakat; huru många hopplösa dödsbäddar har den icke beredt; huru många törstande i helwettet med den rike mannen har den icke forslat öfwer ewighetens gräns! — Rätt och kristligt sinnade läsare, kämpa emot dryckeswäsendet! Det är en stormakt midt ibland oss, som tillintetgör oss, om den får öfwa och behålla sin makt.

B. S. Ett nytt bewis på den makt rusdrycksfabrikanterna försöka utöfwa meddelas genom telegrafen i dag (d. 28). Bryggaresällskapet sände nämnda dag ett cirkulär med frågor till alla dem, som blifwit nominerade för kongressen; de måste bekänna huru de wilja handla i förbudsfrågan och till och med om de icke gifwa swar, vill sällskapet anse det såsom tecken till opposition och derföre motsätta sig deras wal. En waltandibad kan således vara aldrig så kunnig, rättssakens och uppriktig i befordrande af det allmänna bästa, är han icke en försvarare af rusdrycksintresset, så måste han bort. Är icke detta intresse "en farlig stormakt?"

Kansas-konferensens möte

i Kansas City, Mo., d. 17—23 Okt. 1882.

Kansas-konferensen sammanträdde i Kansas City, Mo., den 17 Okt. 1882 kl. ½8 på qvällen, då pastor Haterius höll en varm och uppbygglig predikan öfver Uppb. 3: 20. Kl. 9 den följande dagen kallade ordföranden konferensens medlemmar till ordning. 25 pastorer voro närvarande wid detta möte och 17 lekmanna-ombud. Konferensen räknar nu 28 pastorer och 60 församlingar. Af konferensgöromål, som kunna vara af intresse för Augustanas läsfare, må följande nämnas:

1:o Upptagande af följande nya församlingar i konferensens och synodens gemenskap.

a) Gethsemaneförsamlingen i Edgar, Clay co., Neb.

b) Sarons församl. i Lake Sibley, Cloud co., Kans.

c) Friðhems förs. i Hamilton co., Neb.

2:o Efter en långvarig och allvarig sam diskussion i frågan tillsattes en komite för att söka reda förhållandet med Marquetteförsamlingen i Mc Pherson co., som inkommit med begäran om inträde i konferensens och synodens gemenskap, hwilken begäran konf. under närvarande omständigheter icke kunde bifalla.

3:o Nebraska-distriktet hade inkommit med begäran om tillåtelse för distriktet att konstituera sig till själfständigt konferens. Sedan man i allmänhet grundligt diskuterat frågan, fattades följande beslut:

Beslutadt, att denna sak bordlägges till nästa konferensmöte, på det att Nebraska-distriktets församlingar må kom-

ma i tillfälle att på sina respektiva årsstämmor uttala sig för eller mot denna sanna.

4:o Konferensens missionsbestyrelse skall anställa stadsmissionär i Omaha, Neb., så snart man ser utsigt till att kunna betala hans lön.

5:o Församlingen i Austin, Texas, erhåller \$100 såsom bidrag till pastors aflöning samt rekommenderas till erhållande af hjälp till kyrkobygge.

6:o Församlingen i Lincoln, Neb., erhåller \$100 i understöd till aflöning af pastor, så snart sådan kan erhållas.

7:o Efter en lång och allvarlig diskussion antogs följande beslut med afseende på 25 cents afgiften:

Alldenstund det är af den största vigt att vårt lärowerk i Rock Island ordentligt utbekommer 25 cents afgiften, derför

Beslutadt, att resterande för förli-det är uppmanas att göra sitt yttersta för att så snart som möjligt betala denna sin skuld;

Beslutadt, att alla konferensens pastorer, kyrkoråd och församlingar på det hjertligaste och allvarsamaste påminnas om vår kristliga pligt att ordentligt, åtminstone till nyår, inbetala afgiften för detta år.

8:o Konferensens skuld betalas genom kollekter i alla församlingarna någon gång under November månad. Sekr. ombesörjer tryckandet af konf. alla otryckta protokoll, hwilken protokollsamling skall säljas efter 25 cents exemplaret.

Från Minnesota.

Kära Augustana! Det har på senare tiden varit ytterst sällsynt, att du haft något att förtälja från denna del af det samfund, hvars organ du är. Det wore orätt wälta hela skulden här till på dig. Weverbörande, som hafwa uppdraget att förse dig med korrespondenser, få nog bära en dryg del deraf. Dock ligger det i ditt intresse att hålla dina läsare wäl underrättade om hwad som sker på det kyrkliga området inom hela vår synod. Du bör hålla efter dina korrespondenter. Göra de ej sin skyldighet, ställa dig andra på enstild väg. Ett rikhaltigt och systematiskt meddelande af underrättelser från synodens alla områden om nöd, strid, arbete och wälsignelse skulle betydligt stärka det band, medelst hwilket synodens olika delar äro sammanfogade i tro och kärlek. För dessa wälmenande anmärkningar hoppas jag du ej gör någon sträng räkning med mig.

Det är min affigt att lemna några frödda underrättelser från Minnesotakonferensen, särdeles med anledning af dess siöta möte i Eagle Lake d. 10—15 Okt. Jag har wissertligen icke något officiellt uppdrag härtill, men gör det dock icke alldeles opåfallad.

Eagle Lakes församling, hvars lärare pastor S. J. Kronberg är, är belägen i nordwestra Minnesota, i Otter Tail co. Ej långt derifrån tager den famösa Red River-dalen sin början. För 10—15 år sedan war denna trakt öde och tom, om man undantager att indianer och björnar och annat wildt ströfwade omkring i skog och mark. Nu har den genom den skandinawiska fliten och idogheten blifwit förwandlad till bördi-

ga tegar. Ej mindre än två jernvägar hafwa anlagts, som förena nybygget med den öfriga werlden. Folket syntes i timligt affeende utweöla sig wäl. Och i andligt hänseende wissade sig tydliga spår af Guds ords kraft och wälsignelse. Ett högst obetydligt antal står utom församlingen. Den smakfulla kyrkan war till mötet fullfärdigad — om man frånräknar målningen — och tog sig wäl ut.

Mötet öppnades tisdagseftermiddagen d. 10 Okt. med gudstjenst, då ordföranden, past. P. Sjöblom, predikade med anledning af 1 Cor. 1: 10 öfwer ämnet: Guds ords werkan under de mest oghusamma förhållanden. Närwarande medlemmar utgjorde ett antal af 61.

Af werkställande komiteens rapport framgick, att den gjort allt hwad den kunnat för att förse det stora missionsfältet med andlig wård. I Sioux Falls, D. T., och trakten deromkring hade stud. S. Udden werkat 4 månader under sommartiden. På komiteens kallelse är nu past. J. H. Randahl bosatt i denna stad och förser så långt han förmår fältet deromkring. I Moorhead har pastor J. D. Cavallin de senare åren varit stationerad. Hans werksamhet är till stor del ett missionsarbete. Då detta läses, är han troligen stadd på missionsresa till Bismark, D. T., der en större del af våra landsmän äro bosatte. Han ämnar der organisera församling. Församlingen i Moorhead har förkofrat sig så wäl, att den nu anser sig kunna underhålla sin lärare utan understöd från konferensen. I Brainerd har stud. Melin werkat under ferietiden. Kyrkobygge har der varit under arbete. Der är en öppen dörr och ej så få fiender. Vid sista årsmötet beslöts, att hwarje pastor

skulle under året göra en månads missionsresa enligt komiteens anordning. Denna utväg var den enda möjliga under för handen warande stora nöd. Derigenom har det varit möjligt att gifwa aflägsna församlingar och missionsplatser enstaka besök. Att detta dock icke fyller behofvet är uppenbart. Sakanta församlingar och missionsplatser inom de olika missionsdistrikten tillses af dessa på bästa sätt. Konferensens missionsfält widgar sig oupphörligen. Öfverdes äfwen arbetskrafterna i samma mån, att fältet kunde om än torftigt förses med Guds ords predikan och sakramenternas förvaltning, så wore det tid att fira en glädjefest. Men detta är icke förhållandet. Emigrantströmmen har i år varit ovanligt stor. Det war dagar i våras då 1000 reste genom St. Paul. En stor del sprider sig wisseligen i äldre sättementer och i städerna, men en mycket stor del gå direkt ut till de obebodda trakterna i nordwestra Minnesota och i Dakota. Och skola dessa förgås af andlig hunger — uppslukas af sekterna eller af den fräcka otron? De pastorer, som gjort sin månadsresa, påkallades att gifwa en muntlig redogörelse öfwer tillståndet på de ställen, som de besökt. Man kunde sammanfatta dessa underättelser i twenne nödrop: "Kom hit öfwer och hjälp oss!" "Herre, sänd arbetare i din säd!" Past. E. Morelius gjorde en resa utåt Montana i våras och han uppskattar swenskarne antal derutåt till flera tusenden. Dakota befolkas hastigt och swenskarne äro ej det minsta antalet. Bristen på lärare att utsända är den brydsammaste och wigtigaste frågan för hela vår synod, men i synnerhet för denna konferens. Antalet

församlingar inom konferensen stiger till 138 — 7 upptogs wid detta möte — men pastorernas antal är endast 48. Af dessa äro några få på grund af sjuklighet oförmögna att tjenstgöra. Råges nu härtill den stora mängd af stäl-len, der mycket folk bo och der större församlingar kunde finnas, om de blifwit upparbetade, så är det lätt för hwem som helst att inse konferensens nödställda belägenhet. Wid detta möte togs ett steg, som så småningom torde leda till frågans lösning. Nöden drifwer ofta till steg, som man under wänliga förhållanden ej skulle taga. Då behofvet af lärare är så stort, att synodens lärowerk ej är i stånd att årligen utsända så många, att ens den mest stridande nöden kan afhjelpas, så återstår intet bättre än att se sig omkring i församlingarna efter allwarligt kristlige, wår kyrkas bekännelse fullt tillgifne lekmän, hwilka efter någon handledning kunde tjena som prester. Pastorerna A. Jackson och N. G. Dahlstedt fingo i uppdrag att mottaga och undervisa sådana lekmän, som komma rekommenderade, för att af synoden med första ordinerats. Pastor Jackson har förr tjennat konferensen på detta sätt, och både han och pastor Dahlstedt förklarade sig williga att efterkomma konferensens uppmaning.

Till missionspastor för Red Riverdalen, att stationeras i Warren, kallades past. E. J. Lundqwist med en lön af \$800.

I de större städerna, såsom Minneapolis, St. Paul och Red Wing, har behofvet af gudstjenst på engelska språket gjort sig ganska kännbart. Årligen hamnar ett ej ringa antal af vår ungdom i andra samfund eller sjunker ned i

gudsförgätenhet och otro, emedan de ej kunna (vilja?) förstå sitt modersmål. Generalconciliets eng. hemmissionskomite hade tagit allvarliga mått och steg för en engelsk missions öppnande i Minneapolis. Gudstjenstlokal var inköpt och missionsär kallad. Men vår konferens har frön början ansett, att denna mission bör stå under vårt samskunds kontroll. Detta färdeles af det stäl, att de, som äro föremål för denna mission, till största delen äro svenskar, och att vår synod är en part af conciliet. Denna ståndpunkt har också synoden intagit. Nu har ändtligen komiteen öfverlemnadt denna mission åt oss och lofwat betala missionsärens lön, men bostad skall från vår sida anskaffas. Kallelsen till past. G. H. Trabert har verkst. komiteen förnyat. Han har också antagit densamma. Den kyrkoegendom som dr Passavant inköpt för missionsens räkning, torde icke komma att tillförsätras oss. Tabitaföreningen fick i uppdrag att köpa den, om priset ej blir afsträffande.

Under den tid, då emigrantströmmen var starkast, woro tvenne missionsärer anställda till emigranterns tjänst, en i Minneapolis och en i St. Paul. Denna verksamhet är vigtig och torde i ej ringa mån befordra Herrens verk ibland oss.

Konferensens läroverk i St. Peter är i full gång. Undervisningen bestrides i år af 5 lärare, af hvilka 3, nämligen professörerne Pauman och Uhler samt mrs. Bauman, äro amerikaner. Detta förhållande är ej riktigt normalt, men det har för konferensen som för synoden varit en snart sagdt öfvervinnelig svårighet att få lämplige svenske lärare. Har det någon gång ljusnat,

så har mörkret ej varit långt borta. Prof. M. Wahlström, skolans rektor, har gjort sig mycket förtjent om skolans väl och framgång. Då det hittills varit omöjligt för konferensen att öppna någon särskild skola för flickor, så har läroverket stått öppet äfwen för qwinklīga studerande. Antalet af dem har också varit anseeligt stort. Men för bostad åt dem har ingenting gjorts. Det har derföre händt att flickorna morgon och afton fått arbeta sig igenom djupa snödrifvor och hvarssa vindar, under der de manlige studenterna suttit i allsköns lugn i de i skolhuset inredda studentrummen. Man är nu på god väg att få detta missförhållande rättadt. Skolstyrelsen fick i uppdrag att till nästa möte inkomma med förslag för uppförandet af ett särskildt boningshus för flickor, i hvilket äfwen en professorsfamilj kunde bo. Till en grundfond för ett sådant hus har en gåfwa insändts från West Union. Prof. och Mrs. Bauman hafwa wisat ett djupt intresse för läroverket, ej blott genom nit och duglighet wid undervisningen utan äfwen på annat sätt. Så hafwa de skänkt en wäljudande flocka, wägande 483 "pounds", och riktat biblioteket med många värdefulla arbeten. (Slut n. g.)

Swarjehanda.

Den arma församlingen i Siour City har nu åter fått nej på sin kallelse, i det pastor Erlander i Burlington ej ansett sig kunna, emot sitt kyrkoråds protest, lemna sitt nuvarande arbetsfält.

— Äfwen i Denver, Colo., ämnar man den 31 Okt. fira reformationsfest och derwid samla medel till en grundfond för ett skandinaviskt hospital i

Denver. Derjemte skall Gustaf Adolfs högtid hållas på den historiska dagen, då man vill med allvar ihågkomma vår skola. Må ljus och kraft sprida sig från båda dagarne bland berg och dalar i den höga western, att den andliga lusten må renas och warda hellsam, såsom den lekamliga!

Vår arbetsamme broder, pastor B. A. Bergquist befinner sig nu i Kane, Pa, och känner sig mycket uppmuntrad af den lilla församlingens kärlek. Den har ej allenast byggt ett pastorshus, utan, då pastor skulle inflytta dit, fann han för sig en hel del möbler, hushållsredskaper och annat nödigt. Detta är så mycket mer glädjande, som den lilla församlingen ej består af förmöget folk.

I Wilcox är ställningen och uppmuntrande, gudstjänsterna flitigt besökta och en söndagsskola med ganska många barn i verksamhet. På andra ställen fortfar det andliga kriget och sinnena hinna ej komma till ro, förrän en ny man med en ny lära infinner sig, kassjerar det hittillsvarande och lofvar att göra dem till wida bättre kristna än de woro. Så kommer en och predikar om Jesus, som icke försonat oss med Gud; så åter en annan, som förkunnar en wälsmakande syndfrihetslära och förbryllar sinnena dermed. Om nu folket, såsom wänligen en tid bort sker, går och hör så den ene och så den andre, så tycker om en och så en annan — hwad kan derpå följa annat än en andlig förvirring, omsider lifgiltighet och död? Detta hafwa wi wäl ofta påpekat, men det synes som om man på många ställen wille först af skadan blifwa wis, men det händes ej sällan att den wisdomen kommer för sent.

— Församlingarne i Tustin och

Clam Lake, Mich., hafwa nu fått sina kyrkor färdiga, att de inwigdes, kyrkan i Clam Lake den 15 Oktober och den i Tustin den 16 Oktober. Att dessa dagar woro glädje- och högtidsdagar för både pastor och församlingar, kunna wi mer än ana, så mycket motstånd som de haft att kämpa med. Pastor Forsberg yttrar i ett enskildt bref: "Till Herrens pris får jag säga, att ingen kyrka någonstädes inom någon församling af vår synod blifwit bhgd under en sådan enighet och inbördes frid, som här i Tustin. Jag wågade knapt hoppas att allt skulle aflöpa så wäl".

— Pastor Swanbom i Mirage, Neb., har fått ett swårt slag (men **Alfarestens** slag äro trofasta!), i det han måst se den skröpliga delen af båda sina barn gömmas under jorden; dottern dog d. 14:de och gozsen d. 23 Okt. Wi påminna blott om Matth. 11: 28—31.

— Så går det till! På ett ställe i ett betydligt settlement hade nyligen flere samfunds predikanter satt möte, för att med wäld (andligt naturligtwis) bryta in på, om icke rent bryta ned en der bestående församling. Nu skulle man arbeta gemensamt och "winna själar för Herren". Emot slutet fick man dock weta att ettdera samfundet "enstilt" (d. w. s. i all tysthet) inbjudit de "wärdta" att förena sig med det och wille det således draga så mycken förmån af rörelsen som möjligt. Emedan de alla gemensamt arbetat, borde de ju kommit öfwerens om huru att råda dem, som önskade förena sig med något samfund. Men så går det? Man må inte tro att det "gemensamma" är så uppriktigt. Det är beklagansvärdt, men det bör dock blifwa känt. Uppgiften om det hemliga samlandet är

hämtadt ur ett af samfundens egen tidning. Rärleken och enigheten inom sådana samfund är icke så stor, som man vill låta påstå.

— "Salvationisterne" (frälsningsarmeen) så allt flera motståndare ibland män som anses kämpa för sanningen. Den ansevärde dr Farrar i London har offentligen förklarat sig emot dem. Då de, såsom alla partimakare, alltjemt påstå, att de endast arbeta för att vinna själar för Herren och icke för någon viss kyrka, visade dr Farrar att ingen enda blifwit ledd in i biskopliga kyrkan, lika litet som i andra samfund. Twärtom samla "general" Booth menniskor omkring sig och vill uppenbarligen bilda en ny sekt. Är detta något nytt? Har det gått annorlunda med något af de många försök, som blifwit gjorda att upphäfva alla skiljaktigheter i lära och seder och förena alla till ett? Hafva de icke alla slutat med att lägga ett nytt parti till den mängd werlden redan har? Genom att släppa sanningar, låta dem fara, kanske emot ens öfvertygelse, kommer man aldrig till en bestående enhet. Detta borde man längesedan hafwa lärt. Salvationisternes kanske wälmenande men dock ytterst förderfliga företag att inrätta sig på militäristiskt vis, med militära namn, strider alldeles mot vår Frälsares sätt att gå till väga. Han gjorde icke buller för att draga uppmärksamheten på sig, hans röst fick man icke höra på gatorna.

— Den duglige och ansevärde medlemmen af Förenta Staternas senat, M. Gill från Georgia, dog för några veckor sedan till följd af kräfta i munnen. Han hade varit en stark rökare och hade dermed ådragit sig sin ohälgliga sjukdom. Läkaren trodde sig kunna bota

kräftan, derest han wille bortlägga cigarren; men dertill kunde han icke förmås. Cigarren satt i munnen der han plågade — och den sjuke dog.

■ New York Times berättar om en förmoden och bildad man, som och alltid förde sin cigarr i munnen, att han gick in i en bod för att köpa sig ett godt förstoringsglas. Efter att hafwa utsett ett, försökte han det genom att under glasets lagga en droppe blod af sin egen hand. Glaset qwarlemnades emellertid för tillfället med bloddroppen derpå. Strax derefter inkom en professor i kemien och fick genast syn på det uppfällda förstoringsglasets samt betraktade mycket noga blodsdroppen. På förfrågan berättade instrumentmakaren att köparen war en af hans bästa kunder; professorn bad honom underrätta sin kund, att derest han icke bortlade sitt rökande, hade han icke många månader igen att lefwa. Rökaren häpnade wäl härwid, men wille icke upphöra med sin owana, begaf sig dock öfwer hafvet till Europa, i hopp att han dermed skulle undgå faran. Kemisten befanns dock hafwa sett rätt; mannen dog efter några månader till följd af blodets förderfwande genom gästet i tobaken. Men hwad tjänar det till att tala om sådana erfarenheter? Så länge man icke själf är död deraf, tror man icke på faran.

— Den der dr Miln, som efter att hafwa genomwandrat åtskilliga religiösa samfund, omsider blef unitarie (förnekare af Kristi gudom, försoningen och allt det egentligen kristliga), icke heller kunde stanna der, utan blef ren gudsförnekare och som sådan affattes, har nu slutligen blifwit skådespelare och uppträder som komediant på teatrar i Chicago. Har han gått uppför? eller utför?

— De som mottagit Fjellstedts por-
trätt, men ej underrättat mig om huru-
vida några äro försällda, omdebjas med
det första sända mig något slags upp-
gift om huru saken står. Jag har ut-
betalat till skolans förmån uppemot
\$400 och behöfwer därför alla rester.

H.

För mig,

eller: "Du skall lefwa för min skull.

Det war för mig som Jesus låg i krubban
i mörka stället uppå hö och strå.
Sin härlighet han wille glad försaka,
att arme syndaren den skulle få.

För mig han tog de många tunga fjäten
bland synd och nöd i jordens jemmerdal,
och röjde wäg i widla ödemarten
för wilâne wandrarn hem till Faderens sal.

För mig han fälde ångerns bittra tårar
den hemsta natten i Gethsemane.
När syndens qwal nu i mitt samwet bränner,
Blott desja tårar lisa allt mitt we.

För mig han bar det straff som Herren kräde
för synd emot sin ewigt helga lag,
när korsfäst uppå Golgatha han hängde
för öfwerträdarne, den störste jag.

För mig! Hur lust det lilla ordet klingar.
Bif bort då, satan. Sök min Borgeßman.
Allt är betaldt. O, arma hjerta jubla.
Du är ju löst, och detta gjordeßhan.

O, dyre Jesus, lär du mig att hwila
trygg wid din nåd trots all min uselhet.
Fast satan frestar och mig föttet plågar,
Du är dock ändå min rättfärdighet.

Carl.

Texter för Söndagsskolan.

Fjerde kwartalet.

N:o VII.—Den 12 Nov.

Matth. 15: 1—15.

Jesus inför Pilatus.

Inledning. 1. Tid och ort. I Je-
rusalem, klockan mellan 6 och 9 på fredags-

morgonen. Det stora rådet, bestående af 71
ledamöter, höll ett möte tidigt på morgonen i
en sal nära templet. Ransakningen inför Pi-
latus tilldrog sig antingen i borgen Antonia
eller i Herodes' palats på nordwestra hörnet af
berget Sion. Ordningen är följande: Sedan
Jesus andra gången varit inför Rådet, leddes
han till Pilatus. Der förekom ett samtal emel-
lan Jesus och Pilatus (Joh. 18: 33—38). Se-
dan sändes han till Herodes, der han blef be-
gabbad. Åter igen till Pilatus, der han blef
förhörd och frikänd. Pilatus försökte på mån-
ga sätt att frigifwa fången, men gaf slutligen
efter för judarnes begäran, lät hudflånga Je-
sus och sände honom till döden, under det han
tvådde sina händer i watten, för att derigenom
betyga sin ofskuld.

2. Parallellställten. Matth 27: 1,
2, 11—26. Luk. 23: 1—25. Joh. 18: 28—40;
19: 1.

3. Frågor. Af hwilka bestod Stora
Rådet (Sanhedrin)? Hvar hölls desja första
möte? När hölls de det andra? Hvarföre?
Hwarom handlar denna text?

Hufwudspråk: Han war den aldra-
föraktadaste och wanwördaste, full med
wärf och franshet. Ef. 53: 3.

Ämne: Hwad skola wi göra af Je-
sus?

I. Jesus anlagas inför Pilatus (v. 1—5).

II. Walet—Jesus eller Barabbas (v. 6—11).

III. Hwad skola wi göra af Jesus? (v.
12—15).

A. A. m. B. 1. "Strax om morgonen",
då dager wardt. Detta möte hölls för att gif-
wa domäbeslutet en laglig form, ty antingen
war det olagligt att hålla ransakningar natte-
tid, eller oc woro de ej wid första mötet full-
talige för att fatta ett lagligt beslut. Stund-
samt samlas de derföre tidigt på morgonen,
för att få allt i ordning. Jesus tillfrågas om
sin bekännelse och domen stadfästes. Nu kunde
de ej utföra domen, emedan det war en döds-
dom, utan måste hafwa romersta öfwerhetens
bifall. Derföre blef Jesus bunden och för-
d bort till rådhuset och Pilatus utfallad för att
höra deras begäran.

(Häremellan förekommer Jude ånger och
återlemnande af penningarna och hans afdaga-
tagande genom hängning).

Judarna wille icke ingå i rådhuset, för att
icke besmitta sig, utan att de måtte äta påsta-

lammet. Pilatus kommer ut och i stället för att stadfästa deras dom, börjar han en egen undersökning och frågar (v. 2): "Är du judarnes konung?" Jesus hade bekänt sig vara Messias, därför söta de framställa honom såsom en rebell eller upprorsstiftare. Jesus besvarade Pilati fråga: "Du säger det", d. w. s. det är så, som du säger. Men han tillade: "Mitt rike är icke af denna werlden" (Joh. 18: 36). Se här Jesu hela svar.

B. 3. "De öfwersteprästerne anklagade honom om många ting". De sade, att han förwillade folket, förbjöd gifwa kejsaren stätt o. s. w. Märk nu, att de ej framhålla samma saker här, som de dömt honom för, utan sådant som skulle inverka på Pilatus. Här war det som de kommo att widröra Galileen, och då trodde Pilatus att han skulle frigöra sig från denna svåra sak och sände dem med Jesus till Herodes. Men han fick återupptaga den och nu upprepa judarna sina klagomål. "Men Jesus svarar ej". 1) Det war till ingen nytta. 2) Hans lefwerne war bewis nog, att de belögo honom. "Pilatus förundrade sig" (v. 5), ty han insåg att klagomålen mycket lätt kunnat medeläggas.

B. 6. "Så plågade han i högtiden gifwa dem en fänge lös". När detta brut infördes, wet man icke så noga. Man tror att judarna begynt det för att påminna sig sin befrielse ur Egypten och att romerska öfwerheten fortsatte dermed sedan den fått makten. Det war emot lagen (se 2 Moj. 21: 12). — B. 7, 8. "Barabbas". En wertlig rebell och mördare. Hans namn betyder "fadrens son". Både namn och verk wisar att han war en son af djefwulen. Det står icke att han utgifwit sig för Messias; men ho wet, om han ej sökt blifwa en judarnes befriare från romarne. Det märkliga är, att han är sthldig just till det, hwarför Jesus salfteligen anklagas.

B. 9, 11. De öfwersteprästerne gäfwö folket in att ropa och bedja om Barabbas. (Här följde ett litet uppehåll, under hwilken tid Pilatus fick ett bud från sin hustru.) Pilatus förelägger nu folket walet och de ropa: "Tag denne Jesus af wägen och gif oss Barabbas lös". Så gå de onde ledarne före och draga det arma folket med sig. De wälja mandräparen och förkasta sin Frälsare. Huru göra wi?

B. 12, 13. "Hwad wiljen I då" o. s. w. Att han ej följde sin öfwerthgelse och lösgaf Jesus, bewisar att han war swag och obeflutsam.

Hwad wilje wi göra af Jesus, om wi ej låta honom wara vår ende Frälsare? De ropade: Korsfäst, korsfäst! Fem dagar förut ropade de Hosanna! Så fort ändra sig menniskornas sinnen och känslor.

B. 14, 15. "Sade han, för tredje gång: hwad hafwer han då illa gjort?" Här ser man en strid emellan rättwisan och wettligheten i hans sinne. Men nu börja judarne ropa och säga: "om du lösgifwer Jesus, är du ej kejsarens wän". Då gaf han efter och gaf dem Barabbas lös och öfwerlemnade Jesus åt bödlarna att korsfästas, efter det han förut blifwit hudflängd. (Markus är här nästan kort i berättelsen. Wi weta af de andre evangelisterna, att Jesus hudflängdes, innan han dömdes, och sedan blef han wäl ytterligare begabbad. Mera härom nästa gång.)

B. Frågor. I. Till hwem sände Rådet Jesus? Hwarför? Hwad kan du säga om Pilatus? Hwarför anklagades Jesus? Hwad frågade Pilatus Jesus efter? Huru svarade Jesus? I hwad mening war Jesus konung? Huru förklarade Jesus sin ställning? (Se Joh. 18: 33—39). Hwarför teg han sedan? Huru fann Pilatus Jesus?

II. Hwad war det brulligt att göra wid påsten med en fänge? Hwilken fänge satt der nu i fängelse? Hwem walde folket? Hwem war Barabbas? Hwad betyder hans namn? Hwem försökte Pilatus att lösgifwa? Hwilken warning fick Pilatus? Gå wi warningar emot synden? Hwad straff fick judafolket för det de förkastade Kristus? När göra wi lika dåligt wal som judarne?

III. Hwilken fråga framställde Pilatus till hela hopen? War det rätt att låta denna afgöra saken? Hwem skulle göra det? (Swar: Pilatus, ty han war domaren.) Huru försökte Pilatus afbörda sig skulden? Måste wi nödmändigt göra något med Jesus? Hwad skola wi göra med honom? Hwad war orsaken, att Pilatus gaf efter för folkets begäran?

Värdomar.

1. Hwarje menniska måste afgöra, hwad hon will göra med Jesus — antingen antaga eller förkasta honom.

2. Wi se här en konung i ledjor, hwilken kommer att frälsa werlden ur dess bojor.

3. Wi se här en konung, som är dertill född och kommen och ändock blir förkastad af sitt eget folk.

4. Vi se en rättfärdig konung behandlad såsom en orättfärdig missbådare.

5. Vi se en konung som lider, för att frälse sitt folk från lidande.

6. De som välja Kristus, välja lifvet och allt godt; men de som förkasta honom, välja döden och allt ondt.

Läsare, gifwen akt!

J förra nrt yttrade vi något om den dubbla betydhelsen af vår instundande Gustaf Adolfs högtid. För att lemna så många som möjligt tillfälle att närvara, utfattes festen till tisdagen den 7 Nov. Efteråt blefwo wi dock uppmärksamme på, att den 7 är den allmänna waldagen i Ill.; och som wi ej wille förhindra någon att nedlägga sin röst i valurnan och dock widblefwo vårt hopp, att se så många församlade här som ske kunde, beslöt fakulteten framflytta högtiden än en dag eller till onsdagen den 8 November, då allt kommer att utföras i enlighet med det ofsentliggjorda programmet.

Priserna å jernvägarne äro förut kungjorda.

Således den 8 November.

Tillkännagifwanden.

Östra distriktet af Kansas konf. håller sitt nästa miss. möte i Friends Home, Ks. Mötet börjas med gudstjenst derstädes tisd. d. 14 Nov. Kl. 10 f. m. Samtalsämne väljes wid mötet. J. P. Reander, sek.

Tillkännagifwande. På uppmaning af Minnesota-konferensen få undertednade härmed inbjuda sådana kristligt sinnade män, som finna sig williga och af någon af våra pastorer eller kyrkoråd dertill uppmuntras, att infinna sig i Östra Union, Carver co., Minnesota måndagen den 20de instundande November för att derstädes af oss under kommande winter och vår i någon mån förberedas för inträde i predikambetet wid nästkommande synodalmöte, om de kunna anseä dertill tjenliga. Detta steg har

tagits af konferensen i samråd med synodens president för att i någon om och ringa mån kunna afhjelpa den stora och bekymmersamma prestbrist, som råder ibland oss. De, som wilja deltaga i genomgåendet af denna minimiför, torde så snart som möjligt till pastor N. G. Dahlstedt, East Union, Carver co., Minn., insända sin begäran derom, åtskjöd af nödiga betyg och rekommendation. Underrättelse om logis m. m. skall sedan genom honom skriftligen den sökande meddelas.

East Union d. 19 Okt. 1882

And. Jackson
N. G. Dahlstedt.

Smeth Hill missionsdistrikt af Kansas-konferensen håller sitt nästa möte i Salemaborg måndagen den 20 Nov. och börjas mötet kl. 10 f. m. Diskussionsämne: Döpselen. These öfwer detta ämne finnas i n:o 3 Kansas Posten.

A. M. Le Beau
Sm. Hill Distr. sek.

General Council.

The Fifteenth Convention of the General Council of the Evangelical Lutheran Church in North America will be held in St. Peter's Evangelical Lutheran Church in Lancaster, Ohio, beginning November 9th, 1882, at 10:30 A. M. The first session will be opened with divine service, at which the Holy Communion will be administered.

The only Railroads, on which I have been able to secure orders for reduced fare, are the PITTSBURGH, CINCINNATI & ST. LOUIS and the BALTIMORE & OHIO, TRANS. OHIO DIVISION, that is, the part of the line lying west of Pittsburgh. These orders will be furnished to the Delegates by the undersigned. Rev. EDMUND BELFOUR.

No. 128 Centre Ave., Pittsburgh, Pa.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, weckotidning för kyrkliga underrättelser, lärofrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertednad till \$1.60. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenumerantssamlare lemnas hwart 7:de ex. gratis.

Benningar kunna sändas i registrerad bresf, "Money Order" eller "check" (wexel).

Brefrörande prenumeration adresseras till

C. G. Thulin,
P. O. Drawer 379. Moline, Ill.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

T. A. Hasselquist och Erl. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 8 November 1882. Nr 45.

Släpp icke tillfället att göra godt!

Käre medkristne, låtom aldrig något tillfälle att göra väl emot fattiga och främlingar gå ofö förbi. Låtom ofö icke betänka ofö länge, när det gäller att göra godt, utan låtom ofö gå raft till werket, och Guds wälsignelse skall hwila öfwer ofö. Den som kan göra godt och gör det icke, honom är det synd.

Jag will berätta en liten händelse, som bedröfwar mig, så ofta jag tänker på den. Siftidne 4 söndagen efter Trinitatis war jag i Herrens hus och hörde en allwarlig och till hjertat gående predikan öfwer orden i den gamla texten: "waren barmhertige!" Och en hwar, som genom den helige Ande begynt ståda in i Guds hemligheter, bör wäl förstå, huru nödwändigt det är, att ej allenast höra ordet, utan också allwarligen beslita sig om att inrätta sitt lif efter detta ord och då öfwen, så långt Gud gifwer tillfälle dertill, räcka den behöfswande en hjälpsam hand.

Dagen derpå, då jag stod i boden (jag war nämligen hos en handlande), kom en ung sjöman, till utseendet en utländing. Han går fram till disken, lägger fram ett öre och säger blott dessa

ord: "en bit bröd!" Utan att närmare tänka öfwer den främmandes förtwiflade tillstånd, gaf jag honom ett tvåöresbröd. Han grep det, gif hastigt mot dörren, men då han stängt dörren efter sig, såg jag att han brast i gråt. Han gif utför trappan och stannade utanför fönstret, och i det han wände ryggen till de förbigående, förtärde han sin "bit bröd", hwarunder stora tårar rullade utför hans bruna kinder. Stacks unge man! Han war i främmande land, utan wänner och utan penningar, och det är möjligt att han icke heller kände honom, som är alla öfwergifnas wän och Frälsare. Men han hade måhända wäntat finna barmhertiga menniskor, som hade gifwit honom litet mera för hans sista öre. Det rann mig genast i hagen: "Kunde du icke kalla honom in igen och gifwa honom mat?" Men då jag icke genast åtlhdde denna rösten, utan dröjde något, så förswann främlingen och jag såg honom icke mera.

Leswande stodo nu för mig Jesu ord till de obarmhertige på domedagen: "Jag war hungrig och I gästwen mig icke äta; jag war huswill och I herbergaden mig icke". Och lika leswande står för mig den unge mannens bild, der han stod och åt sin "bit bröd" och

fötte dölja sina tårar för mängdens blickar.

Gud förlåte mig min försumlighet!

Mätte icke någon af eder, käre läsare försumma på samma sätt tillfället att göra wäl emot — Herren Jesus.

(Från norrlän.)

Följande ur "Wäkt". torde behöfwa läsas afwen i Amerika:

"Förekommer hwar den andra med inbördes heder".

Jag befann mig häromdagen i "ett presthus på landet", der, som ofta är fallet, fanns en angenäm familj, bildade, glada och lifliga fruntimmer, enkla och ofkonstlade unga flickor, anspråkslösa unga män, älskwärda gamla personer. Wi samtalade om mycket och slutligen föll talet på lyckliga och olyckliga äktenskap. "Huru kommer det sig", sade någon, "att så mången förening, som börjas i kärlek, slutas i bitterhet och osämja? Huru kommer det sig att de olyckliga eller åtminstone de mindre lyckliga äktenskapen öfwerwäga de lyckigas antal?"

Då reste sig profeten, som hittills suttit tyst, knackade askan ur pipan, och sade: "Det kommer sig deraf att man förgäter det språket: "Förekommer hwar den andra med inbördes heder".

Ja, det är sant, ack! huru sant! Detta bibelspråk borde strifwas outplånligt i hwarje menniskas hjerta, borde leda alla hennes handlingar wid beröringen med andra, och borde framför allt wara grundtanke i hemmet. Huru många bland oss finnas wäl som i hwardagslag tänka på att förekomma hwar den andra med inbördes heder? För att wi skola påminnas derom, fordras ett

främmande ansigte, och detta ansigte måste dertill tillhöra någon person i en sådan samhällsklass, att han kan fordra att wi förekomma honom i inbördes heder. Eljest blir det nog ingenting utaf. Och inom vår familj, bland våra närmaste, huru är det der med den inbördes hedern. Låta wi oss angeläget wara att med grannligheten behandla vår omgifning och våra underordnade? Söka wi, wid nödvändiga förmaningar eller förebräelser, göra dessa så kärleksfulla och så litet sårande, som möjligt — med ett ord förekomma wi hwarandra med inbördes heder? Jag undrar huru många de äro som kunna "hårtill swara ja"? Förmodligen ett förswinnande fåtal. Det är för öfrigt eget nog att just ordet heder här är begagnadt, det heter icke godhet, kärlek, öfwerseende eller något dylikt, utan just heder. Detta synes tydligt wisa att det är i yttre måtto, nämligen genom ord och åthäfswor man skall wisa ättning, hedra hwarandra. Det är icke rätt att låta sina närmaste taga för afgjort att man håller af dem; man måste också i dagliga lifwet, genom inbördes heder wisa att så förhåller sig. Lampan kan ej brinna utan olja; och utan inbördes heder är det nog att befara att kärleken också kan slöcka. Men i ganska många familjer tyckes man dock tro att lampan kan brinna utan knappt en enda droppa olja. Mången man, som bland främmande är artigheten och älskwärdeheten själf, har knappt för någon i hemmet ett vänligt ord; han snäser hustrun, bannar barnen och kälter på tjenstfolket. Icke att han menar så illa som det låter, och det kanske de också weta allesamman, och taga ej så illa wid sig deraf; men nog wore det wida

tresligare för dem alla, om familjesadren toge en annan ton, när han talade med dem. Men det är just hwad han icke tycker sig behöfwa; i sitt eget hus måtte han wäl ha rättighet att wara huru trumpan och twär som helst! Men det har han icke, och han wet det, och det blir han icke bättre af.

Mången fru, som borta är liflig, behaglig och underhållande, sitter i hemmet gäspande öfwer en roman, och svarar med så stor lifgiltighet på allt hwad man och barn yttra, att ingen af dem någonsin känner sig böjd för att derom tala med henne. Ja, nog håller hon af dem, det gör hon wist, rätt hjertligt till och med, men hwad behöfwer hon för deras skull, och i hwardagslag, anlita sitt förråd af älskwärdhet, eller bjuda till att förekomma dem i inbördes heder? Huru annorlunda skulle icke tiden förflyta för dem alla, om hon gjorde det!

Jag förmodar läsaren nu anser att jag predikat i stället för profsten, och derpå kan jag endast svara att om detta war en predikan, så war den åtminstone icke lång, och derföre torde den för denna gång ursäktas.

Mången kommer vidare i sin kristendom med ett ödmjukt, undergiffwet, stilla hjerta än en annan med mycket, på köttet grundadt företagande.—Den fromme Guden tillstår wäl stundom att man smyger sig på honom, men icke att man löper honom upp, det vill säga, att man förr med tålmod och stillhet än med ett köttsligt löpande hinner till Guds kärlek.

S c r i b e r.

(Infänt).

Bland "Guds barn".

Sittills har det blott varit katoliker, som ansett sin kyrka för "den enda saliggörande" men alla utom hennes sköte såsom förtappade, samt mormoner, som kallat sig själfwa "de sista dagarnas heliga" och alla icke-mormoner "hedningar"; men nu mera finnas bland swenskarne i Amerika små klubbar här och der, hwilka kalla sig själfwa "Guds barn" och alla, som ej äro ett med dem, för "ogudaktiga". Från Rom erhålla katolikerna sina bud och stadgar; mormonerna blicka ängsligt mot sitt "Zion" efter nya uppenbarelser; men "Guds barn" hållas wid godt humör genom de nya edikt, som hwarje weda utskändas från "346 N. Wells street, Chicago, Ill".

Strax innan jag kom bland "Guds barn", hade hr Mårtensson i Chicago-Bladet, n:o 226, till "Guds barns" efter rättelse offentliggjort följande bannlysningsbulla:

"Der presterna ej weta af annan ny födelse än i dopet, der kan man ingen frukt wänta utan blott förförelse. Mormonerne torde wara mera åtkomliga för Guds ord inom mormonkyrkans sköte än inom Augustanas. Ty inom den förra är döden mindre wackert swept än inom den senare".

"Gifwe Gud, att de hans barn, som blifwit ett med denna ogudaktiga hop, hwilken här pralar och säger sig ha den rena och rätta läran — gifwe Gud, att de komma ur detta dödens fäste, ty derigenom att några samnt troende göra gemensam sak med deras werksamhet, så winner den förtroende hos andra, och den ena själen efter den andra snärjes

i dess garn likt flugan i spindelns wäf. Gud skall och hålla sina barn till ansvar, om de ingå förbund med werlden, och han skall ej göra afseende på, om det war en religiös eller icke religiös werld. Den hvars frälsning är af mera wigt än att behaga menniskor, han betänke sig och pröfwe hvars wän han är“.

Då jag en gång hörde ett dårhushjon förbanna alla, som ej trodde honom wara Kristus, kunde jag litet ana, att 19:de århundradet skulle gifwa oss en tidningsredaktör, som af högmöd eller wanwett skulle sätta alla kristna i bann, som ej woro redo att dansa efter hans pipa. Här hr. Wärtenson med denna bannlysningsbulla ej öfwerträffat sig sjelf, nog har han med den samma öfwerträffat alla Roms påfwar. I magtbegär, herstyktad och oförskämdhet plåga ju alltid de små påfwarne öfwerflygla de större. Werlden behöfwer ej längre wara i okunnighet om, hwem som är den egenmyndigaste påfwen, då Chicago-Bladets redaktör måste obestriddt tilldelas priset för att hafwa offentliggjort det wanfönnigaste bannlysningsedikt och tillwälsat sig magt att sätta tusentals odödliga själar i bann. Sänder han sitt edikt i wederbörlig ordning till påfwen i Rom, bör han åtminstone i be-löning få jesuittekniet att bära på bröstet.

Ediktet i fråga beredde ”Guds barn” en angenäm njutning. I hwarje hus låg Ch. Bl. på bordet, så wänt att ögonen först måste falla på det tidsbetecknande aktskyddet. En qwinna upprepa-de det wigtigste för mig ur minnet och tillade suckande: ”Å! den partisinnade och trätgiriga Augustana, som med dopet för själar till helwetet”. På tillfrågan, om hon läste Augustana, swarades: ”Nej, Chicago-Bladet är den enda

tidning, som skrifwes af Guds barn och som Guds barn läsa”. Att fortsätta samtalet tjenade till intet, ty för henne och hennes wänner woro Augustana och dopet djefwulens starkaste fästet, genom hwilka han håller själar fångna.

Söndagsmorgonen inbryter och tillsammans med en troshyster af den ”ogudaktiga hopen” styr jag kosan till det rum, der ”Guds barn” ha sina sammankomster. Wid inträdet är allt tyft, men strax efter oss kommer en liflig gumma, som i sjelfwa dörren utropar: ”Här sitter I så tyfta som i grafwen, sjung!” En liflig sång uppfämnes och under sjungandet inträder en fryntlig herre och intager högsätet. Han war predikanten och fick naturligtwis ej wisa sig så presterlig som att bära en swart rock. Efter sången frågar han, ”om någon broder will tala med Gud”. Då bibeln uppmanar oss att ”bedja” till Gud, och ”samtala” hör mera till jemlikar, så undrade jag något hwad det skulle blifwa. En till allt utseende mycket wärdig och myndig personlighet war ögonblickligen på fötterna och höll ett wackert tal för ”den käre far”, som han beskref wara så god att han ej behöfde försonas, samt ”föön” och ”föt” m. m. Detta ”samtal med Gud” påminde mig om gumman, som då hon skulle smidra hr. patron sade: ”Patron är som firap”. Det wittnade ej det minsta om någon nöd eller något behof af nåd. Efter en förnyad uppmaning reste sig en amman ”broder”, men han tycktes helt glömma hwad han war uppmanad till, ty han bad så innerligt, hjertligt och tillitsfullt till wår i Kristo försonade fader, så att jag kände mig genast ett med honom i anden. Då han tyfntat och någon upptog sista wer-

sen af Rutsströms sång: "Kom huldbaste förbarmare" blef jag så hänförd, att jag kände mig såsom förflyttad till "Augs-
ftanas ogudaktiga hop".

Predikanten uppläste sin text: Matth. 22: 8—14. Att kritisera predikningar är ej i min smak, ty ännu har jag ej hört någon så usel, att jag ej kunnat lära något af densamma. Predikanten slog mig med förwåning genom den skicklighet han ådagalade i att kunna förbigå orden: "Allt är redo" och fringgå hwad "bröllopskläderna" betecknade. Med det sista lyckades han ej så helt, hvarför wi i förbigående fingo weta, att bröllopskläderna betecknade "Ieswernets rättfärdighet eller den dagliga förnyelsen". Förlägen fatt jag der bjuden till bröllop, men fick ingen mat och så blef jag slutligen förd ifrån bordet; ty fastän jag af Guds nåd kan säga: "jag wet intet med mig", så är jag dock icke "derutinnan rättfärdigad". För mig är det wist, att eger jag ej annan bröllopsklädnad än min helgelse, så blir jag ewigt utkastad ut bröllops-
salen. Predikan påminde mig lifligt om dr. Melanders ord, då wi i Sverige afhört ett lifnande föredrag. Han sade: De bjuda på bröllop och de ega en förträfflig bordsjerwis af fat, tallrikar knifwar och gafflar. De skramla med de samma förskräckligt, så att man eggas att wänta något stort, men maten är borta.

Bland dem, som tycktes med fägnad afhöra detta tal, woro ej få, som för några år sedan ej skulle hafwa kunnat afhöra ett så oewangeliskt föredrag. Då woro de hungrande och behöfde mat; Ieswets evangelium behöfde de då att Ieswa af, men nu hålla de till godo med tomma fraser, fat utan mat.

Betecknande bland dessa "Guds barn" är deras äflan efter att få bort allt gammalt och i stället införa något nytt. Ryrka, pastor, församling, guds-tjenst, predikan, nattward, ja t. o. m. bönen äro bland dem ohörda benämningar. Om någon kommer ibland dem och begagnar något af dessa skriftenliga och inom Guds församling häfdwunna uttryck, så är det bland dem ett bewis på, att han tillhör "den ogudaktiga hopen". Bland dem hör man i stället "möteshus (missionshus), predikant, förening, möte, föreläsning, brödsbrytelse, tala med Gud" och andra obibliska, ofyrkliga och tomma benämningar. Bättring, tro och helgelse heter på deras språk "Ieswa för Gud". Då jag en gång frågade angående en person, om han war en kristen, swarades: "en kristen! Menar du, om Gud har fått tag i honom?" Man säger wäl, att namn är blott namn, och att man ej kan lägga någon wigt wid de samma. Det torde dock ligga större betydelse i att begagna de rätta benämningarna för våra begrepp än wi kunna ana. I skriften är ej brödsbrytelse det samma som Herrans nattward. Med det nya namnet är snart det gamla begreppet borta, och man har ej längre Herrans nattward. De gamla bibliska namnen uttrycka saken de beteckna, men de nya namnen öppna åtminstone vägen för nya begrepp. När man oupphörligen talar om "gamle far" i stället för Gud, så blir nog med tiden begreppet om och wördnaden för Gud derefter. Ryrkohistorien visar oss hur det har gått förr i lifnande fall. Pietismen i Tyssland (äfwen i Sverige) öfwer gick till rationalism på detta nymodiga tillwägagående. Man utbytte de gamla bibliska namnen för nya och med de nya

namnen kommo så småningom nya begrepp, tills man ej hade något qwar af fann kristendom utan blott förnuftsstro.
(Slut n. g.)

Från Minnesota.

(Slut fr. föreg. n.r.)

Sjukvårdsanstalten i närheten af St. Paul omfattas med intresse af konferens och församlingar. Pastor Montén har offrat mycket af sin tid och krafter för denna anstalt. Han är just nu i gång med att insamla det som fattas i den summa, som egendomen kostar. Med Guds hjälp hoppas wi, att inrättningen skall vara skuldfri i konferensens händer wid nästa årsmöte. En i St. Paul bosatt framstående amerikan, Hon. C. D. Gilfillan, har skänkt sjukhuset den wackra summan af \$1000. Det war en ädel handling. Sjukhuset är beläget wid den naturföna sjön Como, 3 mils wäg från stadens medelpunkt. Omkring 10 acres land hör dertill. Hittills har den regeln följts, att sådana, som kunna betala och derför kunna få plats å annat hospital, endast då lemnats inträde, när de obemedlade först warit intagne. De fattige har alltid lemnats förträdet och så hör det wara wid en barmhertighetsinrättning.

På barnhemmet i Wasa wårdas nu 36 små wärnlösa barn. Mr. och Mrs. Gultgren förestå hemmet med kärlek och förstånd. Stud. A. S. Wäcklund har de sista åren haft underwisingen om hand. Det är sorgligt att hans klena helsa nödgat honom afflå styrelsens kallelse att äfwen för detta år arbeta bland den stora barnskaran, som fäst sig wid honom som wid sin fader. Hemmet har nu 53 acres land, af hwilket en betyds-

lig del helt nyligen är anstafvad. En ej obetydlig skuld hwilar till följe deraf på hemmet. Men det är att hoppas att gästborna och tackfägelbedagskollektorna skola göra slut på densamma. En inrättningens wän skall hafwa ihågkommit anstalten med ett testamente, lydande å \$215.00, som i sin tid utfalla. Må han hafwa många efterföljare!

Församlingarna i St. Peter och Brainerd, hwilka äro sysselsatta med kyrkobyggen, bewiljades kollektors upptagande inom konferensens församlingar till dessa företags fullbordande.

Öfwer Augustana och Missionären uttryckte konferensen sin glädje. Om textutredningarna för söndagsskolan, hwilka införas i tidningen, uttryckte konferensen det som sin mening, att de ej böra fortsättas längre än till nyår. Deremot rekommenderades till söndagsskoltexter våra wanliga predikotexter. Då wi äro så rikt utrustade i detta fall, att wi snart sagdt hafwa 6 årgångar, ansågs det för gifwet, att fruktan för enformighet ej är grundad. Bruket af samma texter som församlingen begagnar, skulle fostra ett kyrkligt sinne hos barnen och förbinda söndagsskolan med henne. Någon utredning i Augustana af dessa texter ansågs ej behöflig, då sådan är lätt tillgänglig i vår kyrkas litteratur. Skulle sådan likwäl wisas sig af behöfwet påkallad, borde ett särskildt textblad utgifwas.

Rörande representationsfrågan stannade konferensen wid följande:

a) Konferensen instämmer till alla delar i den opinionsyttring, som synoden gaf wid sitt sista möte;

b) att uttrycken i vår nuwarande synodalkonstitution, 1 kap. 3 art. 1 §: "Denna synod skall utgöras af alla de

församlingar, som stå i ordentlig förbindelse med densamma", bibehållas oförändrade;

c) att presters ordination och disciplin utöfwas af konferenserna.

Ett förslag om konferensernas sammanfattning bordlades till nästa möte.

Nycterhetsrörelsen har inom vår stat fastat sig in i politiken och hotar att taga samma wändning som i Kansas och Iowa. Hölle sig blott denna rörelse inom behöriga gränser, så wore den ett högeligen glädjande tecken. Men då den allt för ofta antager karakteren af fanatiskt, ingår förbund med hemliga sällskap, som wisat sig främja allt annat än sedlighet och laglydighet, eller drager i of med qwinnorösträttigheten, "absolutism" och dylikt, så är den något som man måste se i synen, innan man wet, antingen det är fogel eller fiff. Som uttryck af konferensens ståndpunkt i nycterhetsfrågan antogs följande resolutioner:

1:o Att wi hädanefter som hittills wilja fasthålla, predika och öfwa den nycterhet, som bibeln lärar.

2:o Att wi wilja gifwa vårt moraliska understöd åt sådan lagstiftning, som står i öfwerensstämmelse med bibelns nycterhetsgrundsatser, samt uppmåna våra medlemmar att såsom medborgare verka för sådan nycterhetslagstiftning på det sätt, som är lämpligast.

3:o Att wi tillstyrka ett maszmötes hållande i St. Paul i November, hwilket tager nycterhetsrörelsen om händer bland våra landsmän och på bästa sätt ordnar dess bedrifwande.

Det är grundadt hopp för att inom en snar framtid trogrörelsen och superioriet i vår stats lagar bli brännmärkta som brott. Alla protestantiska kyrko-

samfund äro i verksamhet för ernäendet af detta mål. Och den katolske biskopen i St. Paul är en warm nycterhetsvän, och huru sällsynt det än är, gynnar han rörelsen och håller sjelf nycterhetstal.

Wid detta möte diskuterades följande ämne:

Några af orsakerna till det stora affall, som råder inom den kristna kyrkan, och botemedel deremot.

1. a) En mångenstädes försummad kristlig uppfostran (Matth. 28: 20; 5 Mos. 6: 6, 7; fråg. 58 i Lindbl. katekes).

2. a) De många olika sekternas affall på den kristna kyrkans bestående lära.

b) Medel deremot: de ungas grundliga undervisning på kristlig grund (2 Tim. 3: 15), att blifwa wid ordet (2 Tim. 3: 14), att fly en kättersk meniska (2 Tim. 3: 5; Tit. 3: 10), ej låta omsöra sig med mångahanda och främmande lärdom. (Ebr. 13: 9), m. m.

3 a) Den antikristliga tidsandans falska frihetsbegrepp (2 Petr. 2: 10, 19).

b) Medel deremot: ej under sten af frihet göra sig till slaf under köttets lustar (Gal. 5: 13), predika den korsfäste Kristus, Guds kraft och Guds wisdom (1 Kor. 1: 21, 24), m. m.

Föreläsningaren, past. N. F. Brink, uppläste en inledande afhandling öfwer ämnet, som wore wärd att komma för en större allmänhet. Det torde hända att detta ämne kommer att återupptagas wid nästa möte. Tiden medgaf ej en tillfredsställande behandling af det wiktiga ämnet.

Guds ords ädla säd utspäddes rikligen under mötet. På söndagen hölls skrif-

termål, högmessjopredikan och nattwards-gång. Past. B. J. Swärd predikade öfwer dagens text och hade walt till ämne: Jesus inför menighetens nöd. På eftermiddagen hölls twenne predikningar och några smärre tal. Herre, wälsigna den utsädda säden.

Öf fä pastorer woro under söndagen i angränsande församlingar och predikplatser och aflade vittnesbördet om Jesus, de eländas wän.

Nästa möte hålles i Minneapolis och börjas den 12 Feb. 1883.

Men nu är det hög tid att sluta. Du torde nu, kära Augustana, beredt dig på att leya mig för min långtråkighet. Men du bör widkännas något, att du så sparsamt berättar något från Minnesota. Din wän — d —

Kansas-konferensens möte.

i Kansas City, Mo., d. 17—23 Okt. 1882

(Forts. fr. föreg. no).

9:o Den bordlagda rapporten om församlingskolor och ungdomsföreningar diskuterades en hel e. m. och lades der efter återigen på bordet. Rapporten innehåller bland annat att förs. sk. skall bedrivas enligt samma princip och plan som missionsarbetet inom konf. och att sålunda miss. best. skall ombestyras förs. sk. hållande i wänta församlingar.

10:o I representationsfrågan.

Beslutadt, att konferensen uttrycker såsom sin mening att synoden så länge som möjligt behåller den direkta representationen med årliga synodalmöten. Kunna icke båda delarne bibehållas, så uttalar sig konferensen på det bestämdaste för det senare, äfwen om det kan ske endast genom realiserandet af den in-

struktion synoden wid dess senaste möte gaf konstitutionskom. Äfwen uttalade sig konferensen utan reservation för den grundsats, som lemnar presters såwäl ordination som disciplinering åt synoden som ett helt.

11:o Med afseende på Handboks-förslaget tillsattes en komite bestående af past. Nyquist, Fogelström och Haterius, med pligt att rapportera wid nästa möte. Hwarje pastor uppmanas att till denna kom. så fort som möjligt insända sina anmärkningar.

12:o Då det ansågs såsom särdeles uppmuntrande och nyttigt att wid konf. mötena erhålla underrättelser från de särskilda församlingarna inom konferensens område, beslutades att hwarje pastor skulle wid konferensens höstmöte af-lägga en muntlig berättelse om tillståndet på sitt arbetsfält.

13:o Pueblosförsamlingens begäran om inträde i konf. och synoden bord-lades, emedan tillståndet på detta fält nästan gjorde ett dylikt beslut både helt naturligt och nödvändigt.

14:o. Med afseende på synodens kyrkliga tidskrift fattades följande resolution: Beslutadt, att konf. uttrycker sin belåtenhet med det sätt hwarpå red. af Augustana & Missionären har stått och sköter tidskriften, samt att den på det varmaste rekommenderar denna tidskrift till sina församlingars bewågenhet. Beslutadt att konf. uttrycker som sin mening att Aug. & Miss. fortsättes i samma format och i hufwudsakligt samma riktning som hittills, men att söndagskollatorerna utgå samt att mera rum må gifwas åt missionsunderrättelserna och att dessa om möjligt intagas åtminstone hwarannan wecka. Beslutadt, att konf. icke anser det nyttigt eller

önsfwärdt, att färskilda konf. eller personer utgifwa kyrkliga tidskrifter med hufwudsakligen samma innehåll och syfte som vår kyrkliga tidskrift och som kunna på ett eller annat sätt stada denna tidskrifts allmänna spridning.

Missionskomiteen rapporterade. Rapporten substituerades af följande förslag, som blef antaget: Beslutadt att konf:s olika distrikt under detta år böra söka bidraga till konf:s och synodens mission med följande summor:

Smoky Hill dist.	\$700.00
Clay Center "	350.00
Östra "	350.00
Texas "	150.00
Nebraska "	450.00
Colorado "	50.00

Sessionen afslutades med bön af pastor Royd.

De två första e. m. diskuterade man med anledning af de teser, som på förhand woro publicerade. På aftnarne höllos gudstjenster på twänne ställen. Söndagen war en länge ihågkommen högtidsdag. Pastor Carlsson höll skriftetal och pastor Fogelström högmessopredikan. På e. m. samlades man till ungdoms- och barnfest. Past. Cederstam och Carlsson talade. På aftonen hölls missionsgudstjenst. Missionspredikan hölls af synodens president, som äfwen sedermera höll ett uppmuntringstal till förs. med afseende på det tilltänkta kyrkobygget. Konf:s ordf. past. J. Seleen frambar derpå enligt uppdrag konf:s tacksamhet till förs. för dess wisade gästfrihet och kärlek. Den högtidliga stunden afslutades med några uppmuntringsord af pastor Swensson.

16:o. Af de frånvarande past. urfästades D. Olsson, J. Telleen och J.

E. Swanbom, men E. Peterson urfästades ej.

17:o. Såsom diskussionsämne för nästa möte bestämdes: "Hwad betydelse det rätta bruket af nådemedlen har för det kristliga lifwets begynnelse och utveckling". Past. Fogelström och Torell uppsätta teser öfwer ämnet.

18:o. Nästa konferensmöte skall, will Gud, hållas i Dakland, Nebr., och taga sin början derstädes d. 14 nästf. Febr. kl. 10 f. m. Past. Fogelström, Neander och Swensson samt hr G. Johnson utgöra "half-fare"komite.

Kansas City är en af konferensens wigtigaste arbetsfält, derom kunde man lätt öfwertrygas under dessa konferensmöte. Tusentals landsmän finnas i staden (skandinavernas antal skattas ända till 6 @ 7 tusen) och genom troget och träget arbete kan mycket göras. Hwad vår församling der behöfwer, är en kyrka på lämplig plats. Församlingens nuwarande kyrkoplats är så olämplig som den gerna kan wara. Det är ock med verklig glädje wi omnämna, att församlingen är starkt betänkt på att genast gå till werket med att skaffa både ny plats och ny kyrka. I en sådan sak bör man ej heller länge wara tveksam, ty Guds wälsignelse skall, äfwen om det synes mörkt och omöjligt, gifwa saken en god utgång. En sådan plats som Kansas City med sina stora och erkända behof har ock skäl att påräkna riklig hjälp från olika håll inom synodens hela område, lifsom en annan dylik plats, Omaha, fått sådan uppmuntran i år. Gån derför rasft till werket med ett friskt och uppmuntrande sinne och segern skall blifwa eder! — Det war synnerligen glädjande för oss att få höra den goda sångförens wackra

sång, särskildt på söndagen. Huru trefligt när ungdomen på det sättet är samsjelfatt! Länge, länge skola wi med glädje ihågkomma de angenäma dagar wi under konferensmötet tillbringade i Kansas City.

Mötet såsom ett helt var särdeles trefligt och den broderliga kärleken fick ännu en gång häfda sin makt. Den som med oro kommit till detta wigtiga möte, skildes derifrån med glädje och tackfägelse. Gud ware tack för allt.
C.

P. S. Med afseende på Utah-missionen beslutas, att konferensen på det hjertligaste rekommenderar denna mission till sina församlingars bewågenhet. Detta gäller särskildt "refryter" för den s. k. "tusenmannahären".

Från missionsmötet i Philadelphia, Pa.

New York-konferensens östra missionsdistrikt hade sitt sista missionsmöte i Philadelphia, Pa., den 25 och 26 dennes. Mötet öppnades den 25 i sw. ev. luth. Zionsförsamlingens kyrka med predikan af pastor A. Rodell, som walt till text: Ebr. 4: 1.

J anseende till de storartade festligheter, som samtidigt pågingo i Philadelphia, hade jemförelsewis så åhörare infunnit sig i kyrkan denna aften; och detta war så mycket mer att beklaga, som den allwarliga och på sak gående predikan bort höras af så många som möjligt.

På f. m. den 26 samlades distriktets pastorer, med undantag af pastorerna C. F. Johansson och J. Mellander, som på grund af sjuklighet i sina hem hindrades att wara närvarande. Di-

striktets missionsangelänheter utgjorde samtalsämnet. Det wisade sig, att arbetsfältet widgar sig allt mer och tager allt flera arbetskrafter i anspråk.

Från Rogersfield, N. Y., hade inkommit begäran om predikobesök i hwarje månad. Med anledning häraf beslutas, att pastor A. Rodell och hr C. L. Sandström tills widare besöka sagda plats. Widare beslutas, bland annat, att församlingarne i Manchester, N. H., och Lowell, Mass., tillrådas att kalla pastor C. D. Hultgren till pastor. På eftermiddagen samtalas öfwer 1 Joh. 1: 7.

På qwällen predikade pastor C. E. Lindberg öfwer Apg. 16: 12—15. Sedan några af de öfriga pastorerna yttrat sig något öfwer hwar sitt tänkespråk till församlingen, emellan hwilka tal församlingens sångför på ett hedrande sätt lät höra sig, afslutade församlingens pastor det hela med bön och wälsignelse. Nästa möte hålles i Brooklyn, N. Y., den 10 och 11 nästkommande Dec., då wid samma tillfälle derwarande sw. ev. luth. Bethlehemsförsamlings kyrka inwiges.

A. Rinell

sekr. pro tempore.

Swarjehanda.

Gustaf-Adolfs-församlingen i New-York högtidlighöll Gustaf Adolfs dödsdag förliden måndag, den 6 dennes — och detta med rätta, då hon uppkallat sig efter honom. Om nu på den stora minnesdagen någon utwäg kunnat påfinnas till förstorande af församlingens tempel, som söndagligen wijar sig wa-

ra allt för litet, så wore dagen på aldra bästa sätt firad.

— Vår art. i nr 42 af Aug. och Måss. med öfverkrift: "All ting hafwer sin tid" har väckt wrede och motfägelse i "Sw. Trib." Våra läsare må icke wänta, såsom de troligen icke heller göra, att wi skola inlåta oss i en diskussion om andliga och kyrkliga frågor med ett blad, som går i en så motsatt riktning emot vår. Wi hade icke wäntat sådana hårda anfall emot bekännelse i allmänhet och den lutheriska hufvudbekännelsen i synnerhet af en utgifware, som borde weta bättre. Eget är att se, att Tr. i sitt resonnemang stämmer öfwerens med Chicago-Bladet. Det duger icke att ropa på bibeln emot bekännelsen; det är just att förwandla den heliga boken till en "fättarebot".

Det besynnerliga förhållande må wi här anmärka, att under det våra motsägare taga gerna tillfället i att att fastå ett gläpord åt oss, kunna de icke tåla att wi säga ett ord om dem, som icke är erkännande och berömmande. Wi skola emellertid förswara oss och bruka vår yttranderätt och derwid, hädanefter som hittills, se sakerna i sanningens ljus, i det heliga ordets ljus, så långt wi förstå det. Wi hafwa ock ett samwete, som för uppsigt med hwad wi både tala och skrifa, och wi känna äfwen answaret wi bära inför den högsta domstolen för våra yttranden. Dessa äro wisserligen icke fullkomliga hwarfen i afseenden på form eller innehåll; men de äro uttryck af våra, på både erfarenhet och något studier grundade öfvertygelse. Hwad wi särstilt sagt i afseende på kristliga och kyrkliga Bekännelser, så har det icke blifwit wederslagdt och kan icke heller wedersläggas hwarfen af

otron eller wantron, derom äro wi wis- sa, och wäl wore om ingen af våra läsare låte sig beröfwas "det hwartill wi allaredan komne äro".

— Då wi försummat göra ett sammandrag af vårt synodalprotokolls statistiska tabeller, återgifwa wi ett sådant, jemte ett kort omdöme deröfwer, ur S. u. B.: "Augustana synoden räknar nu 158 pastorer, 264 församlingar och 45,997 kommunikanter eller 80,617 själar. Tillökningen af kommunikanter belöper sig till öfwer 4,000 eller 10 procent. För allmän wälgörenhet intommo under året \$41,800 eller nära \$1.00 på hwarje medlem. Medlemmarnes öfriga bidrag (till kyrkobyggnader och underhåll samt pastorslöner) uppgingo till \$251,950; således i det stora hela till nära tre hundra tusen dollars! Detta gör \$6.50 öfwerhufvud för hwarje kommunikant. Sannerligen våra swenske bröder förstå gifwandet!" Wi säga härtill: ware Herren prisad för hwad som är gjordt. Och ytterligare säge wi med David, då de rika gäfworna till den påtänkta tempelbyggnaden woro insamlade: "Dine äro rikedomar och härlighet för dig; du råder öfwer allting; i din hand står kraft och makt; i din hand står det att göra hwar och en stor och stark. Hwad är vårt folk, att wi skulle gifwa frivilligt såsom nu tillgår? Ty af dig är det allt kommet, och af din hand hafwa wi det wi gifwit dig. Förty wi äro främlingar och utlänningar för dig såsom våra fäder. Vårt lefwande på jorden är såsom en skugge och dwäls intet. Herre, vår Gud, all denna hopen, som wi tillfickat hafwa att bygga ditt helga namn ett hus, är kommet från din hand, och ditt är det allt. Sag wet, min Gud, att du pröf-

var hjertat, och ensaldighet är dig tack, och hafwe wi sett ditt folk, som för händen är, att det med frivilligt hjerta gifwit dig. "Herre, våra fäders Gud, bewara ewinnerliga sådan hog och sinne i ditt folks hjerta och skida deras hjertan till dig". — Hr Nya Testamentet wilja wi äfwen höra ett ord: "Gud är icke orättwis, att han förgäter edra gerning och arbete i kärleken, som I bewist hafwen på hans namn, då I tjenten helgonen och ännu tjenen; men wi begäre, att hwar och en af eder den samma slit bewisar, till att hålla hoppet fast allt intill ändan, att I icke tröge blifwen!" (Ebr. 6.) Säkert är att wi ej gjort för mycket; wi kunna endast sägas hafwa något litet begynt att öfwa den hellosamma konsten att gifwa. Det der "friviljeliga", som David prisar Gud för hos Israel, behöfwa wi än mer lära på.

— Pastor J. Mellander i Portland, Conn., har mottagit och antagit kallelse från South Bend, Ind. Den senare församlingen gläder sig naturligtvis öfwer framgången, men för Portland så väl som New Yorkkonferensen i allmänhet ser det bekymmersamt ut. Många församlingar i western förfråga sig rörande någon att kalla, men jag vågar icke föreslå bröder från östern, emedan arbetsfältet der är så stort och arbetarna så få. Sände Herren arbetare i sin fäd!

— Twänne goda böcker för godt pris. Genom korrespondens med författarne har jag blifwit satt i stånd att förse pastorer med följande lärariska skrifter, hvilka behandla wiktiga ämnen, nämligen: "Det lutheriska kyrkobegreppet" af teologie prof. och doktorn M. Johansson i Upsala, samt "Grund-

dragen till läran om själawärden" af prof. C. Norrby i Upsala. Båda arbetenas pris i Sverige är 4 fr. 50 öre, hwartill kommer postarwode, troligen 40 @ 50 öre. Hwar och en som till mig insänder en dollar före den 20 Nov. skall få sig båda arbetena med posten tillskickade direkt från Upsala.

H.

— President Arthur har utsatt torsdagen den 30 Nov. till den allmänna tackfälgelsedagen detta år och uppräknar i sin proklamation en mängd förmåner i landets timliga förhållanden, som böra med tacksamhet ihågkommas. Sorgligt är det att se, att Kristus icke mera nämnes i offentliga handlingar, hwilka annars skulle vara religiösa. Det tillhör därför församlingslärare att gifwa dagen den kristliga karaktär, och dermed Herren Kristus, genom hwilken all wälsignelse faller öfs till, den ära, som höfwes tillfället. Förunderligt stor nåd war det, att jorden kunde omsider bära en så härlig gröda efter den regniga wären. Presidenten fäster med rätta uppmärksamheten derpå att man bör med wälgörenhet betyga sin tacksamhet.

— Ehuru wi förut anmält följande skrifter, kunna wi ej annat än ånyo erinra om dem, då det nu lider emot julen och års slutet, och böcker då ofta pläga utgöra de gåfwor, hwarmed man will göra hwarandra glädje. De böcker wi här rekommendera äro sannerligen wärda att egas och läsas, hwar i sitt slag. Wi mena "Förenta Staternas Historia" af J. A. Enander, ett arbete i två särdeles prydliga band med ett sidotal af emellan 14@1500, det fullständigaaste werk på swenska språket öfwer vårt nya fosterlands öden från dess upptäckt intill denna dag, särskilt nog-

grant rörande den första swenska inflyttningen till Amerika i Gustaf Adolfs dagar. Det uppmärksammade släktet framförallt borde genom ett sådant förtjenstfullt arbete göra sig bekant med det lands förhållanden, hvars förmoner de vilja åtnjuta. Vid valet af böcker till jul- eller nyårsgåfvor, låt det här omnämnas stora werket så ett bland de första rummen. Priset är \$4.00 för det hela, prydligen bundet.

Det andra werket är Luthers Huspostilla, ett omätligt härligt arbete. Siftlidne söndags predikan handlade om tron och skall söka sitt motstycke någonsstädes. Den som vill weta hwad tron är (och mängden förstår det icke), bör läsa den predikan, hwilken är mera wärd än hela boken och många andra böcker dertill. Fås hos Engberg & Holmberg.

— Den 10 instundande December ämnar den lilla församlingen i Brooklyn, N. Y., hålla en för densamma utan twifwel särdeles stor högtid, i det hon vill då inwiga sin kyrka och således inflytta under eget tak. Ehuru wi ej kunna wara tillstädes, wilja wi dock i anden närvara och fröjda oss med de högtidsfirande.

Så hörer nu allt det som den nådige och barmhertige Gudn äger, hela hans härlighets rikedom och all hans godhet, hans utvalda till. De äro de kära barnen på hwilka han hänger hela sin strud. De äro de blomstren som han med sin nåds tusenfaldiga droppar bestänker och förfriskar. De äro den dalen hwari alla hans kärlets strömmar sammanflyta.

(S c r i b e r.)

Jag skall försöka.

I n:o 44 af Aug. & M. läste jag bland andra rubriker en, så lydande: "Meddela dig". Genast wille jag efterkomma uppmaningen och tänkte: Jag skall försöka. Den 31 Oktober samlades en del af församlingens medlemmar till gudstjenst i Opheims kyrka kl. 10 f. m., hwarwid undertecknad höll en kort predikan öfwer 1 tesen af de 95, som utgöra hjertat i den lutherska reformationen. Efter predikan samlades till missionen en kontant summa af omkring \$60 på några minuter. Jag bad ej om en enda cent, utan blott frågade: Hwad vill hwar och en af de församlade gifwa till missionen? Då kommo fem medlemmar i en rad och slöto sig till "tusennannahären" med \$5 hwardera. Desutom kom en och sade: Jag gifwer \$25; men den hjelten wille jag ej släppa in i hären med denna summa; ty jag tänkte: pares cum paribus facillime congregantur, det är: kaka söker maka. Möjligen kan den ensamme med \$25 få flere i fällstap än den som 999 män önskar hafwa. På det sättet samlades då en eftertrupp, hwilken kunde tjena såsom reserv, i händelse att "tusennannahären" skulle göra ifrån sig sin sak allt för dåligt eller också tänka: "det är bättre att fly än illa fästa". Det senare kommer att inträffa endast i det fall, att hären blott står uppradad på subscriptionslistor, till dess att den "sista sucken ifrån Sodom" höres: det är försent! Här kan ingenting göras. O, måtte hären snart och mycket förstärkas.

Den eller de, hwilka nitälska för saken, flynde åstad och göre som i Opheim eller något som är ännu bättre!

J. W.

Texter för Söndagskolan.

Fjerde qvartalet.
N:o VIII.—Den 19 Nov.

Mark. 15: 16—26.

Jesus begabbas och korsfästes.

Inledning. 1. Tid och ort. Detta hände på fredagsmorgon emellan kl. 9 och 12. Pilatus dömdes Jesus offentlig utänför rådhuset, men sedan togo soldaterna honom tillbata dit igen till det rum, hwarest waken plågade wara inqwarterad (högwaken). Korsfästelsen stedde på Golgatha utom staden på n. w. sidan.

2. Paralellställen: Matth. 27: 27—37; Joh. 19: 16—23. Lukas omtalar ej begabbandet; men korsfästelsen finnes omtalad i kap. 23: 26—34, 38.

3. Frågor. Hwad omtalades i sista versen af föregående text? Hwar uttalades dödsdomen? På hwilken dag och tid stedde det som omtalas i denna text?

Hufwudtext: Mina händer och fötter hafwa de genomborrat. Ps. 22: 16.

Ämne: Werlden, misshandlande sin Frälsare.

I. Begabbandet (v. 16—20).

II. Korsfästelsen (v. 21—26).

A. Anmärkingar. B. 16. "Krigs-knektarne", nemligen landshöfdingens soldater. "In uti rådhuset" (eng. pratorium). Således innanför, på gården, der en särskild plats fanns för waken. — "Skaran" eller det kompani, som låg såsom garnison der. Deingo nu följa sin onda wilja och handla med Jesus efter eget behag. De äro hela werldens representanter till att pina och slå Jesus.

B. 17. (Sedan de aflädt honom och hudkängt honom) "klädde de honom uti ett purpurkläde" eller en militärkappa, för att håna hans beännelse, att han war en konung. Purpur war ett rött ing, sådant som bars af kungliga personer. Så måste Kristus på spe bära denna mantel, för att plikta för fäfsången i werlden. "Krona af törne". Hwilken annan krona kunde mera passa än denna. Törnet är en frukt af syndens straff, förbannelsen, och Kristus kom att borttaga den och förwärfwa åt

oss wälsignelsen och lifsens krona. De slogo med rörkäppar och nedtryckte dermed taggar na i hans hufwud; sedan satte de en af dessa käppar i hans hand, till att föreställa en spira. Så hafwa de på spe hållit konungatröning; nu stola de gifwa honom hyllning, se v. 18, 19. ("Si menniskan!" Sade Pilatus, då han i denna strud utförde Jesus till åstädning.)

B. 20. "Ledde honom ut", sedan de aftagit purpurmanteln och tagit på honom hans egna kläder. (Soldaterna woro angelägna derom, ty enligt bruket tillföll kläderna dem som utförde korsfästelsen).

B. 20. "Ledde honom ut" till det rum, som kallas Golgatha, det är: hufwudställeplatsen. Han skulle lida utom porten.

B. 21. "Simon af Cyrene". Han war från den staden, hwilken låg på norra kusten af Afrika. Han hade troligen kommit till Jerusalem att fira påstahögtiden. Alexander och Rufus woro twenne wäl bekanta kristna på den tid detta evangelium strefas. "Tvingade", emedan han war en främling och ingen hade till sitt förswar. Han mötte tåget och många hålla före att Jesus af matthet fallit under korset, hwarföre Simon fick bära det efter honom. Kom han sedermera till upplysning om Kristus, så fick han glädjas öfwer hwad han nu ansåg swårt. (Under wägen talar Jesus till de gråtande qwinorna.)

B. 22, "De ledde honom o. s. w." Se Jesus går utom Jerusalem till asrättzplatsen, på det wi stola kunna få gå hem till det nya Jerusalem! Der woro twenne röfware med i fällskapet.

B. 23. "Bemyrradt win", en dryck som war bitter som galla. Det gafs för att döfwa känslan, men Jesus tog det icke. Han wille bära allt det lidande Gud lade på honom. Han wille wara wid full sans.

B. 24. "De bytte hans kläder". Det war så förutsagd i Ps. 22: 14 och detta gick nu i fullbordan. Det war fyra soldater, somingo hwar sin del; men de kastade lott om hans kjortel, som war Wirkad och derföre ej kunde delas. (Jesus har pliktat för menniskornas spelsjula).

B. 25. "Tredje timman". Korsfästelsen med dess förberedelser begynte omtring kl. 9 och slutade inemot kl. 12. Detta förklarar de olika uttryden hos evangelisterna.

B. 26. "Det man stlde honom före", den sat för hwilken han war korsfäst, satte man öfwer hans hufwud. Det war ett bruk hos ro-

marne att fäkt en tafska öfwer korset med en kort och tydlig instrift, angifwande orsaken till afsträttningen. Lukas säger, att denna strift war på tre olika språk: Hebreiska, grekiska och latin. Striften war: "Jesus af Nazareth, judarnes konung". Denna strift på tre olika tungomål wijar: 1) att Jesus dog för alla; 2) att han kan hjälpa alla; 3) det war en profetia om hans allmänna rike. Judarna tyckte ej om detta, men kunde ej få det ändradt. Sålledes förfunnades, på de tre då warande främsta tungomålen och från sjelfwa korset, den stora sanningen, som drog de wise männen till hans wägga och stall intill werldens ända draga menniskor till hans förs. [Det war genom korsfästelsen, som Jesus blef konung, grundade sitt rike och genom sitt förs drager han menniskors hjertan till sig, att de blifwa hans trägne undersåtare. O, du saliga förs! Härigenom har han och utplånat den handskrift som war öfs emot och naglat den wid korset.

B. Frågor.

I. Hwart togo soldaterna Jesus? Hwad menas med rådhuset? Hwad gjorde de med Jesus der? Kan du berätta något om hudsflängningen? På huru många fäkt begabbade de Jesus? Hwarföre gjorde de så? Hwad kunna wi lära af detta? Huru ufstod Jesus smälfen?

II. Hwar blef Jesus korsfäst? Wet du något annat namn? Hwarföre kallades det så? Hwem tvingades att bära korset? Hwarföre? Hwem war denne Simon? Hwad slags dryd bjöd man Jesus? Är det rätt att döfwa en döendes känslor? Tog Jesus dryden? Hwad gjorde soldaterna med Jesu kläder? Hwilken profetia uppfylldes då? (Ps. 22: 18.) Huru tillgick korsfästelsen? Hwad betednar detta dödsfäkt? Hwarföre stulle Jesus lida så mycket? Hwad tid på dagen blef han korsfäst? Hwilken öfwerstrift sätte man öfwer hans hufvud? På huru många språk war den strifwen? Huru wille judarne haft öfwerstriften? Hwilken lärdom kunna wi hemta af densamma? War Jesus en konung? Huru har han blifwit en konung och grundat sitt rike? Kunna menniskor nu korsfästa Jesus på nytt? (Se Ebr. 6: 6.) Hwad skola wi gifwa Jesus tillbaka för allt hans lidande för öfs?

Vårdomar.

1. Werldens brottslighet bewisas deraf att hon begabbar och korsfäster sin Frälsare.

2. De bästa personer och den renaste sanning blifwa ofta begabbade och förakade.

3. Alla Kristi lemmar blefwo marterade, emedan wi brutat alla våra lemmar till synd.

4. Kristi lidande steddde för öfs att frälsa öfs från våra synders straff — dersöre böra wi hata synden och älfva Jesus.

5. Han är fargad för våra misgjerningsars skull — genom hans får äro wi helade.

Erkännanden.

Från den 1 Aug. till den 1 Nov. 1882:

Till inre missionen:

Koll. i Marion Hill, \$s 3.75; några wänner i Marion Hill, Kansas 2.40; Bethania-förs: i Lindsborg, \$s misf. fören. 50.00; Asfaria-förs. i \$s misf. fören. 23.75; förs. i Salemsburg, \$s misf. fören. 45.00; förs. i Free Mount, \$s misf. fören. 5.00; koll. i Topeta, \$s 1.80; förs. i Edensburg, Neb. 7.85; fr. Clay Centre-distriktets kasförs C. J. Damfröm 50.93; från förs. i Salemsburg, \$s hfjören. 40.00; fr. östra misf. distr. kasförs C. J. Westling 42.40; do do 50.00; misf. koll. wid mötet i Enterprise, \$s 4.25.

Till nyttre missionen:

Fr. hfjör. i Salemsburg, \$s 20.00; af Sam. Johnson, St. Marys, \$s, för fruktträd 1.70; Rijs A. Nilson do 0.50.

Till kyrkobogget i Portland, Oregon, af mormor Johnson i St. Marys, \$s 2.00.

Till Utah missionen:

Fr. Scandia, \$s: P. A. Witgren 5.00; E. Almqvist 2.50; past. Ohlsson 5.00. Fr. Salemsburg, \$s: S. Bengtson 5.00; S. Hedqvist 5.00; B. Peterson 5.00; past. A. W. Dahlsten 5.00. Fr. Swedesburg, \$s: John Anderson 5.00; A. Frid 5.00; H. Engberg 5.00; E. Brandquist 5.00. Sam. Johnson i St. Marys, \$s 5.00.

Till emigrant-missionen:

Från församlingen i Salemsburg, \$s 3.00; från församl. i Swedesburg, \$s 2.33; do 1.35 (namnet är glömdt). Till fru Roxendorns mission: B. Peterson, Salemsburg, \$s 4.00.

Till lärowerkets underhåll:

Förs. i Marion Hill, \$s 2.00; Zionsförs., Brantford, \$s å rest 1881 1.25; do 9.50; fr. Friends Home, \$s 30.75.

Till synodens kassa:

Från Salemsförs. \$s 1.70; förs. i St. Marys, \$s 1.00.

Till prof. Recks efterlemnade familj:

Förf. i Free Mount, Ks 30.95; J. Brandberg, Swedesburg, Ks 1.00; A. Lustig do 1.00; B. Hiden do 0.25; Edw. Hiden do 0.50; A. Kulin do 0.50; J. P. Widgren do 0.50; N. P. Carlsson, Brantford, Ks 2.00; E. Peterson do 1.00; onämnd do 1.00.

Till presidentens lön:

Past. R. Ohslund 2.50; förf. i Wahlsburg, Ks 3.15; pastor P. J. Sanden å rest 2.00; do 4.00.

Till konf. kassan:

Förf. i St. Marys, Ks 1.00; koll. wid konf. mötet i Kansas City, Mo. 11.51.

Smoky Hill, McPherson co., Ks d. 1 Nov. 1882

John Rodell.
Kans. konf:s kassör.

Tillkännagifvanden.

Östra distriktet af Kansas konf. håller sitt nästa misj. möte i Friends Home, Ks. Mötet börjas med gudstjenst derstädes tisd. d. 14 Nov. kl. 10 f. m. Samtalsämne väljes wid mötet.

J. P. Reander, sekr.

Undrad tid.

Smoky Hill missionsdistrikt af Kansas-konferensen håller sitt nästa möte i Salemsborg tisdagen den 21 Nov. och börjas mötet kl. 10 f. m. Diskussionsämne: Döpfelsen. These öfver detta ämne finnas i no 3 Kansas Posten.

A. M. De Beau
Sm. Hill Distr. sekr.

Östra missionsdistriktet af Iowa-konf. håller sitt nästa möte i Rosfuth och börjas det samma tisdagen den 21 Nov. kl. 2 e. m. Samtalsämne: Ps. 24: 7—10.

Rosfuth, Iowa, i Nov. 1882

E. G. Widen, sekr.

Missionsmöte kommer att hållas i Berhesda, York co., Neb., d. 22—24 Nov. Mötet börjas med högtidlig gudstjenst onsdagen den 22 kl. 10 f. m. Alla pastorer och ombud inbjudas vänligen att deltaga i reformationsfesten i Swede Home dagen före mötet.

Swede Home den 24 Okt. 1882

Jonas E. Nordling
Neb. distr. sekr.

Green Bay distriktet af Ill. konf. håller sitt nästa missionsmöte i Norway, Mich, hwarest mötet börjas med predikan tisd. d. 21 Nov. kl. 7 e. m. och fortsättes mötet i Iron Mountain på torsd. d. 23 kl. 7 e. m. E. J. Maxwell.

Vestra distriktet af N. Y. konf. håller sitt nästa missionsmöte i Sheffield, Pa., d. 28 o. 29 Nov. Mötet börjas kl. 1/8 tisdagen d. 28. Samtalsämne: Augb. Bet:s 3:je artitel.

R. G. Johnson, sekr.

Clay Centre-distriktet håller, w. G., sitt nästa missionsmöte i Scandia, Ks, tisd. d. 21 Nov. kl. 10 f. m. Så många besökare som möjligt väntas. Samtalsämne: Rom. 8: 5, 6.

R. Ohslund.

Galesburg-distriktet af Ill. konf. håller, w. G., sitt nästa misj. möte i Galva, Ill., der mötet börjas måndagsaftonen kl. 7 den 20 Nov. 1882 och fortsättes påföljande dag med diskussion öfver det af pastor loci föreslagna ämnet: "Det heliga dopet". Alla äro välkomna!

Mötet avslutas med nattvardsgång den 21.

Princeton, Ill., den 3 Nov. 1882

E. A. Sandahl, sekr.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, veckotidning för kyrkliga underrättelser, Vårfrågor's behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos underteknad till \$1.60. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenumerantfamiljare lemnas hwart 7:de ex. gratis.

Penningar kunna sändas i registreradt bref, "Money Order" eller "check" (weget).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De kunna wända sig till kyrkoh. P. B. Belinder, Kristianstad, Åsum.

Bref rörande prenumeration adresseras till

E. G. Thulin.

P. O. Drawer 379.

Moline, Ills

Allt röranderedaktionen af Aug. o. M. isj. infändes till Prof. L. N. Hasselquist. Rod Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", fändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Wikstrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Offices Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

F. A. Hasselquist och Erl. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 15 November 1882.

N:r 46.

Augustana och Missionären för 1883.

Det är väl på tid att tillkännagifwa, att denna tidning vill göra sina veckobesök afwen under instundande år. Såsom dess wänners och läsares antal betydligt öfats under det snart tillryggelagda året, så hoppas wi, att wi ej blott få möta gamla bekanta, utan göra många nya bekantskaper under det nya. Tiderna äro sådana, och blifwa det allt mer, att wi behöfwa ett blad, som ej blott lemnar oss nödiga underrättelser om hwad som timar, utan och hjälper oss att i ordets ljus förstå det, så att wi kunna draga wälsignelse deraf eller wända ryggen dertill. Tidsutvecklingen tager ut stora steg och är det derföre desto angelägnare att wi warnas för afstegen, emedan de lätteligen också kunna blifwa så stora, att steg tillbaka in uppå den rätta vägen ej blifwa lätta att göra. Det gifwas twänne sätt att betrakta tiden och framtiden som wi böra akka oss för. Det ena betraktelsesättet kunna wi kalla "pessimism", d. ä. då man ser allting i swart och är utan hopp samt wäntar intet annat än förstöring och undergång. Det andra är "optimism", då man ser allting i hwitt,

talat om idel framsteg, utveckling, frihet och lycka. En kristen är hwarken det ena eller andra; men i wiss mening båda delarne; han wet att ondt och godt kämpa med hwarandra, men han wet och hwem segren tillhör. En kristen är så till wida pessimist, som han wet hwad satan i sinnet hafwer, känner hans stora magt såsom "denna werldens Gud" samt derföre kan utpeka honom och warna för honom; men en kristen är och optimist, ty han är wiss, att alla Kristi fiender warda lagda till hans fotapall och att riket måste blifwa Herrens och hans Kristi. Sådant vill gerna Aug. och Miss. wara, således tro och förkunna detta Jesu ord: "I werlden hafwen I twång, men waren wid en god tröst; jag hafwer öfwerunnit (icke blott skall öfwerwinna) werlden". "I skolen gråta och jämra eder, men werlden skall glädjas; I skolen warda bebröfwade, men eder sorg skall wändas i glädje". (Joh. 16.)

Den tidning är icke ärlig, icke kristlig, som icke förhåller sina läsare båda delarne. Att göra det, är ingen lätt sak, och närwarande utgifware känner det som en tung börda och medförande ett stort ansvar att i detta hänseende bistå läsarne. Han kan endast lofwa göra

hwad han förmår; han will sjelf bedja om gudomlig nåd dertill och hoppas på de många läsarnes förböner.

Hwad för öfrigt tidningens innehåll angår, behöfves ej derom vidare sägas; i det hela behåller den sin hittillsvarande karaktär, men will gerna förbättra sig i den mån medarbetare insinna sig. En del embetsbröder ämnat begynna en korrespondens om wiktiga frågor eller förekommande händelser, som med säkerhet skall lända till uppbyggelse. Det har blifwit från flera håll begärdt, att utgifswaren skulle återupptaga den för några år sedan begynta förklaringen öfwer det härliga Geseerbrefwet. Men jag kan endast lofwat göra det, om nåd, tid och krafter gifwas mig dertill.

J hopp om att alla kyrkliga underrättelser från vår synods område insändas "med omgående post" samt medarbetare för öfrigt deltaga i utgifningen, förmodas att N. o. M. skall blifwa både lärorik, wägleblande och omwäxlande. Wiljan dertill skall icke saknas.

Den ändringen kommer att göras med nästa år eller kanske med nästa månad, att det helark, som hittills medföljt en gång om månaden och innehållit missionsunderrättelser, skall delas så att hwart annat n:r af bladet kommer att innehålla 24 sidor i affigt att kunna så mycket oftare meddela missionsunderrättelser. Ja, det bestämdes wid College-direktionens sammanträde sistlidne wecka, att hwarje n:r af Aug. o. Miss. skall innehålla 24 sidor, således ökas med 13 ark, så wida 2000 nya subskribenter kunna samlas. Och detta borde icke wara någon swårighet, om ej blott pastorer och kyrkoråd, utan alla wänner af vår tidning, som anse henne hafwa en wiktig kallelse att uträtta för

Herrens sak, wille göra sin — skola wi säga "pligt" emot Herren och hans församling! — hwad de förmå att samla nämnda antal. Alla nya subskribenter, som betala tidningen för hela nästa år, få den för återstående del af året från den tid subskriptionen insändes.

Priset blir detsamma som hittills nämligen \$1.60 men nedsättes till 1.50 för dem, som inom de tre första månaderna insända betalning.

Hela saken är Herrens, Han tage den nu om hand! H.

Harlig Försummelse.

En man, som war ute på sitt arbete en kall winternorgon, fick af en spik en obetydlig rispa i handen. En minuts uppmärksamhet åt såret skulle hafwa helat det inom en dag eller två. Men det försumrades. En lindrig inflammation tillkom nu. Den skulle dock lätt kunnat häfwas genom ett kallt omslag eller dylikt. Men det försumrades. Inflammationen gick nu öfwer hela handen, och den hade nu behöft omsorgsfull läkarewård. Men det försumrades. Armen, axeln och en del af ryggen angrepos nu med häftig wärk. Nu blef man orolig och försträckt. Mannen fördes till ett sjukhus. En mängd läkare stodo snart fring hans säng för att undersöka det onda och rådgöra. Frågan war, huruvida mannens lif kunde räddas genom att afflära den skadade lemman. Men alla woro af den meningen, att det war förlöst. Sjukdomen hade kommit till den punkt, att ingen menisklig konst kunde bota mannen. Han dog.

Så är det och med synden. Det är någon pligt, som du försummar, eller någon synlig böjelse, som du hyllar. Genom Guds nåd skulle du kunna öfwerwinna. Men du försummar att bruka det reningsmedel, Gud gifwit. Och synden växer, slår allt djupare rötter, utbreder sig; och till sist blir hon dig helt öfwermåttig, så att du stupar ned i den ewiga döden.

Bland "Guds barn".

(Slut fr. föreg. n:r.)

På samma gång dessa "Guds barn" afsty allt som kan tyda på ett ordnad samfund; kalla de sig dock "förening". Till ledare välja de för wis tid den eller de som hafwa största förtroendet, och deras afstijlande sker med bön och händer påläggning af qwinnor och män. Afgörandet bland dem, hwilka som äro Guds barn, ligger merändels i i dessa "ledares" händer. Stundom, då de itola fälla utslag, tillfälla de wittnen, då mafar, föräldrar, barn, tjenare och grannar få uppträda och wittna för eller mot hwarandra. När detta sätt wisar allt för betänkliga följder, slå "ledarne" öfwer på en annan sida och då förklara de alla wara Guds barn, som bekänna sig dertför. De, hwilka ej komma till dem, eller som draga sig ifrån dem, äro ej "Guds barn". Då jag kom ibland dessa "Guds barn", berättade de mig, att deras förre predikant hade "affallit från Gud". Då jag frågade, hwad grund de hade att anse honom för affallen, swarades: "Det är wäl bewis nog att han är affallen, då han ej trifs bland "Guds barn", utan har förenat sig med den ogudaktiga hopen (Augustana församlingen); wore han Guds barn, då komme han till oss". Då jag sedermera träffade personen i fråga, fann jag honom rätt älsklig, rädd om Guds ords sanning, öm om själar och sade sig wilja offra och försaka allt för att få hafwa Guds ord rent och sitt samwete okränt. Han sade: "Hwad jag har lidit bland dessa mennistor kan ej med ord uttalas. Då jag deltog i deras hemsta domar öfwer andra, war allt wäl; sålänge jag såg deras afwifelse

från Guds ord och ordning och teg, fördrogo de mig; men när jag började förswara Guds ord, särskilt angående Kristi försoningsdöd, och fordrade ordning och tuft, blef jag föraktad; och då jag började bestraffa det bland dem öfwerhandtagande strytmteriet och falskheten, blef jag utdrifwen. Inom Augustana-församlingen får jag höra ett helt Guds ord förkunnas och der finnas troende själar äfwen, med hwilka jag känner mig i tro och beännelse ett. Då dessa mennistor i sin partiyra hafwa ställt sig wid sidan af fariseen i templet och tacka Gud för att de ej äro som andra, så tackar jag Gud för att jag tillsammans med andra får med publifanten bekänna min synd och wara rättfärdig på grund af den nåd och sanning, som äro komna genom Jesum Kristum".

Deras predikanter bära gemenligen det smickrande namnet "fria evangelister". De mest omtyckta äro sådana, som antingen för sjelfswäldig lära eller lefnad blifwit uteslutna från ordnade samfund, som af sina predikanter fordra kristlig tuft, eller också sådana, som intet ordnad samfund kunde tillfölj af samma orsak mottaga och använda. Att dessa af hämdbegär eller i skadeglädje utfara i wildt raseri mot alla beännelser och ordnade samfund, der kristlig tuft uppehålls, är ej att undra öfwer. Alla möjliga historier difta och sprida de för att utplåna; allt förtroende till ordnade församlingar och samfund. Det är i detta hänseende de äro "fria" och genom sådant tillwägagående hålla de sig uppe. Beteändande är i synnerhet det sätt på hwilket dessa herrar med Chicago-Bladet i spetsen kämpa för "hwad som står skrifwet". I härnad mot Augustana-synoden måste de alltid

wara. Hvem minns ej huru de för några år sedan foro landet omkring för att upplysa "Guds barn om Augustana-synodens blindhet för evangelium". De hade då "Zions baner" såsom sitt orakel. Augustana-synoden fasthöll då såväl som nu den i Kristi steddade försoningen för hela världen och tillika bättringens, trons och helgelsens nödvändighet för att wara salig. Då förklarade de offentligen, att predikan om bättring, tro och helgelse ledde till egenrättfärdighet, och dömde alla af med lifwet, som ej med dem trodde att hela världen war rättfärdiggjord, helig och salig, utan både bättring, tro och helgelse. Då fick man ofta höra att Judas låg i helwete med förlätta synder, och den som sade deremot förklarades af dem som andligen blind och död. Nu hafwa dessa "konstmästare" slagit äfwer på andra sidan. Med Chicago-Bladet till orakel förkunnade de nu, om än under nya, beynnerliga benämningar, bättring, tro och helgelse, men förtiga och bortförklara betydelsen af såväl syndafallet och dess följder som Kristi försoningsdöd. Då så väl som nu får ej den wara "Guds barn", som ej tror såsom de. Blindt rusa de nu fram och bekämpa Augustana-synodens blindhet. Synoden måste alltid wara den syndabock, mot hwilken de skjuta sina giftiga pilar. De galenskapen som de förr predikade lägga de nu Augustana-synoden till last; men den kan nu så väl som förr stå deras lögn och smädelse. Hwad som har stett i Kristi död såsom grund och hwad som måste ske med hwarje enskild för att wara frälsd äro i Guds ord två ting, som ej få sammanblandas, men ej heller lösflitas från hwarandra. Men att så är, kunna ej dessa nymodige evangelister

fatta. Förr wille de blott weta af det förra, nu det senare. Började de att ransaka Guds ord och höjde sig under det samma, stulle de slippa att stå der i dag hålla sig wid en ytterlighet och i morgon wid den motsatta. Wi stulle då börja att förstå hwarandra och deras hemsta domar måhända tygna; men stegget fordrade förödmjukelse inför Herren, och det stolta, egenkära sinnet vill ej gerna gå in på något sådant.

Att sjelfwa kristendomslifwet bland dessa s. k. "Guds barn" förekommer en, som är främmande för deras seder och bruk, något stelt och beynnerligt är tydligt. Att i likhet med Ch. Bl. sätta sig till domare och fördöma dem, emedan de ej följa oss, wore att draga öfwer sig sjelf Guds dom. Jag fann ibland dem stortaliga, som hade munnen full af klander öfwer andra, och högmådiga, som wisade hwarken fruktan för Gud eller menniskor. De woro omwända, hade "ledarnes" bethyg på, att de woro "Guds barn", så deras biljett till himmelen war "all right". Men jag träffade andra, med hwilka jag hade dyrbara stunder i enskilda samtal. Jag fann, att fastän "ledarne" undanhålla dem korsets evangelium, lesa de deraf, om och i smyg för att ej blifwa misskända. Äfwen från denna bekännelsebrokiga skara torde Gud få inberga några äkta hwetekärmar. Hö och strå kan Herren bortbränna, men det äkta guldet, hwarhelst det finnes, räddar han. Må Gud rikeligen wälsigna och i sin nåd intill ändan bewara alla dem, som honom rättssinneligen får hafwa!

August.

Sukkar från Sodom,

framförda af eder missionär.

Husbesöken.

Läsaren turde vara god och göra sig i ordning och följa med eder missionär och hans hustru i eftermiddag på en rund fring den "heliga staden". Snön har flere veckor legat på de fringliggande bergen, löfwen hafwa nästan alla fallit af träden här nere i dalen, gråa tunga moln hota att hwitfläda marken äfwen här nere, så att hvtterkläder och wantar böra ej förglömmas. Vägen bär i söder till nästa gata, och så i väster förbi kongregationalisternas stora fristola, som nu står under byggnad, och öfwer nästa gata. I tredje huset från detta sista gathörnet inträda wi uti ett f. d. polygamisthus, ett lågt förfallet hus af soltorkadt tegel (adobe). I den westra afdelningen finna wi ett åldrigt par från Skotland med det swenskt klingande namnet Lawson. De äro båda bräckliga och hafwa i det låga inre rummet en 13-årig gosse, som i tio månader legat till fängs af en swår höftröta. Den sjuke måste wårdas natt och dag, och de båda få aflösa hwarandra. De hafwa nödgats anlita läkare, och emedan de ej läto det bero wid att en mormon-äldste lade handen på honom och smorde honom med den inwigda oljan, så hafwa nu mormonbiskopen i wardet och hans medhjelpare lemnat dem att reda sig med den sjuke bäst de kunna. "Gedningarne" så derför nu se till, att de få något att lefwa af och wärma sig wid. När wi sutit der och samtalat en stund och uppmuntrat den lille lidande hjelten på det hårda plågoläget, gå wi vidare. Härnäst inträda wi hos en qwinnan från Norrköping. Wid tolf års al-

der hitsändes hon med twenne yngre syston af sina fattiga föräldrar i den tanken, att här bland helgonen skulle ingenting fattas dem. Systonen skildes åt och wiste ej på flere år af hwarandra. Gläddan twingades in i polygamien wid tretton års ålder, och hennes f. f. man, en djefwul i menniskogestalt, misshandlade henne så, att hon en tid war från sitt förstånd. Hon twingades att till sin fader hemsända bref, deri hon lyckönskade sig öfwer de många fördelar hon åtnjöt, och fadern war naturligtwis glad, att hans barn hade kommit så wäl ut. Slutligen ankom och han att dela barnens förmåner bland "helgonen". När han fann sin dotter, hade hon delwis kommit till sig igen. Hon hade blifwit mera wan wid "helgonets" bemötande. Men hon kunde ej bjuda sin fader stanna i sitt hus öfwer natt, ty det regnade ned öfwerallt, utan han fick söta sig logis hos en af "mågens" grannar. Han trodde naturligtwis knappast sina ögon, och dottern hade mycken möda att werkligen göra sig känd för den gamle. Hon fick nu följa fadern och båda afföllo med ens från mormonismen, då de på så nära håll fingo se dess frukt. Nu finna wi henne liggande på sjukslägret af giftwärf, som hon ådragit sig, medan hon war fido-hustru åt det omtalade "helgonet". Hon är nu fullt återställd till sina sinnens bruk och har i flere år warit en öm och älskad maka åt en man af tytt härkomst, hwilken i Ohio warit medlem af en af Missourisyndens församlingar. Hon har lofwat att i någon framtid till sina landsmäns warning offentliggöra sin lefnadshistoria fullständig; men af fruktan för mormonerna wilja de wänta dermed,

tills de flyttat härifrån. Hennes fader har ingenting vågat säga derom i bref till bekanta i Sverige; dels emedan ingen hade trott det, utan endast bränmärkt honom som apostat; dels emedan han ännu är i beroende af mormoner att få arbete och således varit tvingad att tåga. Vi samtala med den sjuka, der hon tålig och till och med glad och munter ligger på sjukfängen. Några småfrister och tidningar både på engelska och svenska, som vi plåga lemna henne, hjälpa henne att göra tiden kortare. Vi fingo der höra ett slående bevis på huru hårdhertade mormonleddarne äro mot de fattige. Mormonerna berömma sig af att icke hafva ett enda fattighus, barnhem eller sjukhus. En svensk, gammal enka, hitkommen under sommaren, hade en lång tid bott på tiondegården, emedan hon icke kunde få hyra något rum någonstädes. Den sjuka qvinnan och hennes man ömkade sig öfver den gamla och lät henne hafva det ena af sina små rum mot en afgift af \$1.00 i månaden. När husvärdens hörde detta, hotade han att drifva både dem och den gamla enkan på gatan, emedan biskopen hade förbjudit att intaga några fattiga att bo i "wardet". Den gamla enkan hade trälut ihop, så att hon kunde betala hushyran själf; men fick ändå ej bo der. Hade icke en af hennes männer lagt sig sårskildt ut för henne och gått i god för, att hon var i stånd att uppehålla sig själf, så hade alla mormonernas hus i hela Salt Lake City varit stängda för henne. Nu fick hon i näder tillåtelse att bo der och betala hushyran i förskott. Och märk likväl! Denna gamla förwillade tror dock lika fast på prestadömetets gudomliga myndighet.

Vi hafva nu dröjt här något länge. Följ oss nu till ett tiobubbelt hus, d. ä. tio hus byggda under ett tak i en rad. Här träffa vi tre danska enkor. Två, moder och dotter, bo i en afdelning och den tredje för sig själf. Den gamla finna vi hemma. Två sönder, en gammal ländstol, en kista och ett klädståp utgöra hela möbleringen. Allt vittnade om fattigdom och wantrefnad. Det gamla paret kom hit för fyra år sedan och hade derunder strapat ihop pengar att få hit en dotter, som var enka i Danmark. Kort efter hennes hitkomst föll den gamle mannen ned från ett hus och dog efter två timmar. Han arbetade för Brigham Youngs måg, och denne bestod begravningsomkostnaderna. Detta är nu ett år sedan. Förliden vinter och vår har den gamla legat till sängs af wattuot, och dottern har haft henne och tre små barn att vårda. Mormonbiskopen i "wardet" anmodades utaf läraren att bistå de nödlidande, men vägrade. Slutligen lemnade han dem mjöl två gånger och litet kol en gång, dertill nödgad af den öfverannämde Brigham måg. Denne biskop gjorde dem en gång en tjänst. Han affände ett telegram till en station söder ut, hwilket kostade 50 eller på sin höjd 75 cents. För detta tog han af dem tre dollars. Han var dem också litet behjelpig wid begravningsställfallet. För detta tog han också tre dollars. Mannen hade just några dagar före sin död betalt \$26 i tionde och tempelskatt, och då de båda efterlevande sedan af denna tiondefas begärde understöd, nekades det dem. De fyra månaderna Juni—September var deras huswudsakliga kost bröd och watten. Den gamla sjuka qvinnan sad med tårar i ögonen att "det war me-

get strängt her i Zion; jeg troede, jeg skulde sulte ihjel". De hafwa ej strifwit till sin hembygd; ty gjorde de det, så skulde folket tro, att de hade blifwit wridna i hufwudet. Genom att wända samtalet på hwad som fört dem hit, förnimma wi att den gamla ännu på grafwens brädd och trots allt hon här erfärit likwäl tror att Josef Smith war en sann profet, och att presterkapet icke kan uti någonting taga miste. Hon fick löfte att få höra på swenska en redogörelse för hwad hon hörde och såg, när hon genomgick "endowments" huset; men det trodde hon icke war möjligt för någon dödlig att weta. Mormonböckerna hade hon icke mycket studerat; och med en förmaning att hålla sig fast endast wid det wissa, oswifliga Guds ord och låta menniskogriller fara, och med löfte att widare komma och se till dem och att söka förmå den hårdhertade bifskopen att bistå dem eller ock att anlita hedningarne för hjälp åt dem, taga wi farwäl. Den ensamma enkan i ett rum der intill hafwa wi nu icke tid att besöka, ty hon är borta och twättar och wi kunna ej wänta tills hon kommer hem. Huru pass beqwämt hon har det, kan man förstå deraf, att dessa båda enkor-na måst låna henne en stol för att hafwa något att sitta på. Det börjar nu att stymma och wi måste stynnda hem, så att wi få litet qwällsward innan aftonskolan begynner. Därför tacka wi nu den wärde läsaren för sällskapet i eftermiddag och med en helsning till wänner och kära bjuda wi denna gången farwäl.

Gustaf Adolfs festen

wid Augustana College.

Under det wädraste wäder hölls denna högtid, såsom det omsider bestämdt war, onsdagen den 8 November. Förslag war gjordt och till och med antaget, att festen skulde hållas i Molines stora wädra kyrka, hwartill man war förwissad att kyrkorådet gerna gifwe sitt bifall. Men åtskilliga protester ingingo deremot (icke från Moline) hufwudsakligen på den grund, att våra wänner rundtomkring, om de kunde komma, wille de se och samlas wid sin skola, såsom deras kärafte mötesplats. Man beredde derföre så godt man kunde plattform och sittplatser på planen emellan de båda flyglarne, och då både kapellet och studentrummen på innerlidorna af flyglarne kunde begagnas, war man wiss på att gansta många skulle finna rum — ehuru allt berodde på wädrer för dagen. Wi kände ånjo bristen på tillräckligt samlingsrum och önskade att det föreslagna nya huset blefwe snart beghynt och fullbordadt, så att wi ej behöfde wid våra stormöten wara beroende af wäder och wind.

Wårt lärowerk utwecklar sig år efter år och kunde ännu stynndammare utweckla sig och öfwa ett heljsamt inslytande, dereft det egde tillräckligt utrymme för studerande, samlingar och stormöten, m. m.

Festen den 8 beghynte på bestämd tid och wi hade glädjen att se de utnämde talarne tillstådes och hwar och en fullgöra sitt uppdrag. Det kan med sanning sägas, att talen woro wäl genomtänkta och mycket innehållsrika. Sång och musit war det bästa wi kunde åstadkomma. Förslag uppstod att man bor-

de försöka samla festtalen, som höllas så väl i Chicago som här, och utgifwa dem i bokform, på det den större allmänheten kunde väckas till medvetande om den stora betydelsen af Gustaf Adolfs uppträdande på frigsfådeplatsen under 30-åriga kriget, derwid han gaf den wäldiga frigsrörelsen en ny wändning, hwilken omintetgjorde den katolska ligans förstöringsplaner och skänkte reformationen skydd och rätt att lefwa. Då twänne af talen woro på engelska, det ena i Chicago af prof. Weidner och det andra wid skolan af pastor Swensson från Kansas, hade der blifwit tillfälle äfwen för amerikaner att taga reda på de wiktiga tilldragelserna och äfwen erinra sig Gustaf Adolfs betydelse till och med för Amerika. Men förslaget om tryckning blef af flere orsaker ej satt i werket.

Emellertid fröjda wi oss öfwer festen och hwad derwid förekom samt det intresse, som förde många wänner till oss från när och fjerran.

På eftermiddagen samma dag infördes vår nye teologie professor R. F. Weidner i sitt embete i seminarium. Då kapellet ej hade rum nog för högtidligheten och platsen utanför ej war lämplig, tågade wi i procession, med musikkoren i spetsen och dernäst den dyrbara "korsfanan", till kyrkan i Mo-line, derwid musik och sång både på swenska och engelska förefom, så väl som tal på swenska, installation med sina starka löften på engelska och slutligen ett kraftigt tal af prof. Weidner på engelska.

Herren, som gaf oss så härligt wäder hela dagen, låte nu också wälsignelsen af hwad som förhandlats breda sig ut widt och bredt öfwer enskilda och församlingar.

Korrespondens.

Kära Augustana!

Du ursäktar väl, hoppas jag, om jag nu afbryter tygnaden oss emellan något litet. Genom det program för eder G. A. fest wid vår skola, hwilket jag mottog i går, kom jag att tänka på att det kunde troligtwis intressera dina läsare att höra något om huru wi, Philadelphabor, firade den store konungens minne. Vår kyrka war till trängsel uppfylld. Vårt eget folk war man ur huse der. Äfwe så få tyskar och amerikanare woro der. Ibland amerikanarne hade wi den äran och glädjen att se några af vår stads högt aktade män. Dr. Stille, f. d. provost wid Pennsylvania universitet, dr Muhlenberg professor i grekiska wid universitetet, konsul Westergaard och dr Butler, professor i episkopalernas Divinity School här i staden, woro med ibland åhörarne. Dr Butler reste för en tid sedan i Sverige och fattade under denna resan stor kärlek till både vårt folk och land. Han ämnar i dagarna utgifwa en bok med titel "The History of the Reformation in Sweden". Han är en mycket aktad och lärd man. Han hade genom stadens tidningar, hwilka alla talat mycket och väl om vår fest och kyrka både före festen och i dag, fått kännedom om festen. Stadens press har på senare tiden bidragit icke så litet att göra vårt folk och vår kyrka känd. På senare tiden har jag fått erfara hwad det vill säga att blifwa interviewed af tidningsrapportörer. Vår fest war treflig och i allo lyckad. Han skall ihågkommas länge. Då wi, efter ett musikstykke på orgeln och bön, uppstämde Luthers högstämda coral, vår Gud är oss en wäldig borg,

amerikanerne sjungande den på engelska, swenstärne på swenska, så steddde det med kraft. Aldrig har jag hört en psalm sjungas så wäldigt i vår kyrka. Alla sjöngo. Det war nog öfwerwäldigande att framlocka tårar ur de bistra ögon. Gamle hwithårige dr. Stille kunde icke tillbakahålla tårarne, då den wäldiga massan sjöng den wäldiga koralen. Studerande Englund höll ett intressant föredrag öfwer G. A. Lif och br. Esbjörn deklamerade på sitt mäterliga sätt poemet Grefwe Nils Brahe. Vår kyrka war dekorerad så wackert och så patriotiskt som möjligt. Kunde wi annat? Philadelphia är så rikt på minnen från Gustaf Adolfs dagar. Det war ju han som kallade kolonien på Delawares stränder en "lyfande juwel i sin krona". Det war Gustaf Adolfs folk, som bosatte sig först på den plats der Philadelphia nu står. Philadelphia bor kände sig därför isynnerhet hågade att fira hans minne. Vår stad har nyligen firat sin tvåhundraåriga fest till Wilhelm Penns ära. Många erkände dock att Gustaf Adolf borde hafwa någon ära och. I stadens alla kyrkor höllos "commemorative services" söndagen den 22 Oktober. I sammanhang dermed hade äfwen wi på aftonen något sådant. Jag höll ett föredrag öfwer "Den swenska lutheriska kyrkans historia i Philadelphia". Den är intresserande. Ju mer jag gräfde i arkiverna och fick närmare lära känna detta, desto mera intresserande war det. Ja, jag försäkrar att en ganfka intressant och icke så obetydlig bok kunde skrifwas derom. Jag fick då tillfälle att wisa att det war Gustaf Adolfs folk och den lutheriska kyrkans barn, som woro här och förberedde arbetet för Wilhelm

Penn. Jag fick äfwen tillfälle att genom rapportörer i stadens tidningar erinra våra wänner amerikanare här om. Dr Seiss försummade ej heller tillfället. Han slog handen i predikstolen, och på sitt bestämda sätt, säges det, utropade han: "Swedish brain, Swedish intellect, Swedish piety was here forty years before Wilhelm Penn". Men många amerikanare synas dock wilja förgäta detta historiska faktum. G. J. P.

Några strödda antedningar wid kyrkoinwigningen i Cadillac och Tustin.

Eftersom ingenting varit synligt i Augustana om kyrkoinwigningen i Cadillac den 15 och i Tustin, Mich., den 16 Okt., så torde en kortfattad berättelse derom icke misshaga des läfware. Om sjelfwa kyrkan på förra stället är ej mycket att säga. Det är en enkel byggnad, mera afseende behofwet än smaken. Den afskildes ofwannämnde dag genom sång, bön och Guds ord till en Herrens bönning. Inwigningsakten förrättades af konf. ordf., pastor J. Wikstrand, med biträde af pastorerna J. Forsberg, A. P. Lindström och undertecknad. Texten för inwigningspredikan war de nio första werserna af konung Davids 132 ps. och ämnet: "Den sanna besläffenheten af ett kyrkligt sinne". Ehuru önskligt, kunna wi blott meddela några strödda tankar—hwilket wederbörande torde benäget ursäktas—af den både till form och innehåll utmärkta predikan. Så sadess bland mycket annat:

Det har under alla tider varit mycket omtwistadt, när det skall sägas att ett kyrkligt sinne begynner, om det är när en kyrka är färdig, eller om ett kyrkligt

finne skall finnas till förut och röra sig i ett djupare ämne än det yttre huset. Det hörde till Davids första omsorg att bygga Herren ett hus, hvilket skulle motsvara tabernaklet, der Herren talade till sitt folk. Dock blef det honom förmenadt. Han hade blodskulder, och en sådan har svårt att lägga hand wid tempelbyggnad. Synderna blefwo honom förlåtna, men templet fick han ej bygga; han fick blott samla materialier.

Det är ett kyrkligt sinne, som icke först ser efter huru man själf har det, utan framför allt vill hafwa ett rum åt Herren. Ett ofyrkligt sinne är sådant att det först och sist ser på sitt eget hus. "Detta folket säger: Tiden är ännu icke kommen, att man Herrens hus bygga skall. Männ då eder tid vara kommen, att I bo skolen uti hwälfda hus, och detta huset måste öde stå?" (Hagg. 1: 2, 4 m. fl.). Då man blir rik, bygger man wanligen hus åt satan.—Der det kyrkliga sinnet är af Guds Ande wäckt, der blir den första frågan: Hwar skall man finna ett rum åt Herren, en boning åt den mäktige i Jakob? Då vårt folk ådagalägger ett sådant sinne, att det själfst bor i jordkulor för att kunna finna ett rum åt Herren, så är detta sinne vårt folks wäcraсте prydnad, ja, en riktig juwel.—Gud har alltid måst söka efter rum för att bo med menniskors barn. Han är riktigt angelägen om att få bo tillsammans med dem. Ja, Han vill alltid vara i kyrkan, äfwen om ingen menniska vill vara der. Det hör till det allra djupaste förakt hos menniskan, att hon ej vill bo med Herren. Sanna Guds barn hafwa sin högsta fröjd uti att få bo tillsammans med Herren. "Huru lustiga äro dina boningar, Herre Zebaoth. Min själ längtar

och trängtar efter Herrens gårdar, min kropp och själ fröjda sig i lefwande Gud. Ty såglen har funnit ett hus och swalan har funnit ett bo, der de sina ungar lägga, nemligen ditt altare, Herre Zebaoth, min konung och min Gud" (Ps. 84: 2—4).

Det är ett kyrkligt sinne att kunna höja sig öfwer allt det närwarande och endast lefwa i Herren. Ett kyrkligt sinne fruktar ej att bygga ett hus åt Herren, äfwen om det wore midt i Sodom "Jag vill icke gå in i mitt hus hydda eller lägga mig på min sängs läger; jag vill icke låta mina ögon sofwa eller mina ögonlock jömniga wara, till dejs jag må finna ett rum för Herren, till en boning åt den mäktige i Jakob"—se der ett sant kyrkligt sinne. Och detta kyrkliga sinne är lika både i gamla och nya Testamentet.

"Si, wi höra derom i Efrata; wi hafwa funnit det i skogsmarken". Det är ifrån Bethlehem det ljustliga budskapet om Guds boning kommer. Denna oansenliga ort war jemförelsewis att betrakta såsom en skogsmark. Men den blef en Herrens lilja derigenom att den blef en boning åt den mäktige i Jakob, åt Jesus Kristus. Så kunnen också I, som i denna skogsmark byggt Herren ett hus, genom att mottaga hwad Herren i ordet och sakramenterna bjuder eder, blifwa en himmelsk busett, blomstrande i ewighet. "Wi wilja gå in i Hans boningar". Det är wäl ej första gången I hafwen gått in i detta Herrens hus. Eder ingång i dag, då detta hus skall affiljas till ett Herrens hus, har dock en särdeles betydelse. Eder ingång i dag skall ådagalägga, om I hafwen ett kyrkligt sinne. Det kyrkliga sinnet går in i Herrens hus för att blifwa der

ewinnerliga. En sann kristen är alltid i Herrens hus, han bor der. Likt den gamla Hanna, som aldrig kom bort utur templet, tjänandes Gud med fasta och böner natt och dag, vill en sann kristen der tillbedja inför Hans fotapall. "Herre, stätt upp till din ro!" Det kyrkliga sinnet önskar och beder att Gud skall få ro. Då själar föras till lifsens brunn och weberqwickas af det lefwande wattenet, då får Gud ro.—Det hörer äfwen till ett sant kyrkligt sinne, att det beder om arbetare i den myckna säden. "Låt dina prester kläda sig med rättfärdighet, och dina helige glädja sig". Efter predikans slut skedde inwigningen på wanligt sätt, hwarefter undertecknad höll skriftetal öfwer 2 Kor. 12: 9: "Låt dig nöja åt min nåd; ty min kraft är mächtig i de swaga", hwarefter följde nattwardsgång. Så mättade Herren de elända och uppfylde de hungriga med goda ting. På e. m. höll pastor Lindström en predikan på engelska språket öfwer Bibelns och reformationens grundämne: "Rättfärdiggörelsen af nåd genom tron för Kristi skull". Om qwälen singo wi ånho samlas, då Herren åter dukade det rika bordet och framsatte de kostligaste rätter. Det war en wälsignelsens dag, ja, en salighetens dag. Wå ordet, om möjligt, blifwa för alla en lifsens lukt till lifwet!

På måndagen skedde kyrkoinwigningen i Tustin. Någon har sagt att måndagen är en farlig dag, men för oss war det en rätt salig dag, lifasom för hela församlingen. Ingångsorden woro: "Si Guds tabernakel ibland menniskorna" (Upp. 21: 3), texten: "Här är Herren" (Hes. 48: 35) och ämnet: "Huru Gud medelbarligen bor med sitt folk i templet". Af fruktan att uppta-

ga allt för mycket af Aug. utrymme, måste wi lemna anteckningarne wid den sakrika predikan.

Den nya kyrkan är både ändamålsenlig och wacker, ja, det är en riktigt kyrklig kyrka. Hon är 60 fot lång, 30 fot bred och 18 fot hög. Tornet, räknadt från marken, är 76 fot högt. Hela kostnaden belöper sig till omkring \$2,000, hwaraf \$450 ännu utgör skuld. Då man betänker att förs. kommuniktantalet är blott 98, och att många af dessa nyligen kommit från fäderneslandet, så är ju detta ganska wackert och ett wärligt mittnesbörd både för lärare och församling. Wätte Herren allt fortfarande wälsigna dessa förs. med dess lärare. Wätte många mogna hwetelärswar från denna del af Herrens åter blifwa inbergade i den himmelska sadan!

A. Hult.

Swarjeshanda.

Den betydande församlingen i Clinton, Iowa, hade nyligen kallat pastor Hemborg från Dayton, Iowa, men den kallade har icke ansett sig med godt samwete kunna lemna sitt nu warande stora arbetsfält.

—Teologie studeranden M. J. Englund, nu i teologiska seminariet i Philadelphia, har emottagit kallelse från församlingen i Worcester, Mass. Huruwida kallelsen antages eller ej, är wäl ej ännu afgjort.

—Pastor Borg har stiftat en församling i Beacon, Marquette co., Mich. under namn af St. Jakobs församlingen. Femtio kommunikanter annälde sig wid tillfället.

En resande predikants uppmun- trande erfarenheter.

Under sommaren 1840 företog den bekante pastor C. Malan en resa till fots från Geneve i Schweiz till Jura-bergen i sällskap med sin son och en ung engelsman, som då bodde hos honom. Omkring 30 år derefter utgaf sonen sin afslidne faders lefvernesbeskrifning och berättar deri om ofwannämnda resa följande:

Min fader hade i ungdomen besökt det härliga landet wid Gveche, hwilket då gjorde på honom ett outplånligt intryck; han wille nu göra turen om igen i vårt sällskap. Wi reste på båt från Geneve till Lausanne och derifrån vidare till fots, hwarunder min fader alltid begagnade sig af hwarje anledning till att tala om frälsningens ewangelium med dem, han träffade. Jag kommer mycket wäl ihåg, huru jag på Neuchâtelersjön tog en skiz af honom, under det att han satt i skeppets stäf wid sidan af en ung man, till hwilken han med nya testamentet i sin hand, talade om "det enda nödwändiga", och på andra sidan en bonde, som lutande sig mot relingen så uppmärksamt lyssnade till samtalet, att han lät sin pipa slockna.

Några dagar derefter gingo wi en skön eftermiddag uppåt wägen från Brienne längs utmed den djupa La Luzesdalen. Just som wi kommo till en station, der wi ärnade taga nattherberge, sade min fader till wärdinnan, under det han stod och löste af sig sin ränfel: "Efter qwällsmåltiden hafwa en gemensam bönestund och om ni och det öfriga husfolket önska vara närvarande, ären I wälfomna". "Wi bruka

inte sådant här", sade wärdinnan med ett uttryck af hån och förtrytelse. Ögonblickligen tog min fader ränfel och staf, sade till mig: "är du i stånd till en timmes marsch ännu, min gosse?" och utan att wänta på svar fortsatte han till stor förwåning för wärdinnan, som just höll på med att ställa i ordning rum åt oss. "Kommen gossar! jag will icke tillbringa natten under ett tak, hwarest man drifwer gädd med bönen och hwarest gudsfruktan icke är känd".

Några minuter derefter upphunno wi under vår fortsatta wandring några forwagnar, lastade med bräder. Min fader lemnade mig en traktat och bad mig gå och gifwa den åt en reslig ung man, som körde den första wagnen. Mannen började ögonblickligen läsa den och kom efter en liten stund till min fader och bad honom vara god och närmare förklara de heliga stycken, trakta-ten innehöll, "men som jag och mina kamrater ej synnerligen förstå oss på". Han lät naturligtwis ej bedja sig två gånger. Då de skildes, bad han dem komma och öfwerwara vår familjeandakt. De lofwade det och höllo äfwen ord.

Då wi blefwo ensamman, sade min fader till mig: "War det icke Gud, som styrde det så, att wi icke blefwo på den andra stationen?" "Följande dag woro wi tidigt på benen. Efter ett par timmars wandring gingo wi in på en gästgifswaregård i en liten by för att få oss en kopp kaffe. Medan wi wäntade, lade min fader märke till, att den unga qwinnan, som lagade till kaffet, då och då stannade och torkade sina ögon med förklädet. "Du tyckes hafwa sorg", sade han wänligt till henne. "Ja, ty wärr", svarade hon och brast i gråt;

”det är blott några dagar sedan jag miste min man, och jag är därför så olycklig”. Min far beredde plats bredvid sig på bänken och sade: ”Kom hit och sätt dig lite, så vill jag påminna dig om evangeliets ljusliga tröst för en förjande”. Han hade icke talat länge med henne, förrän hon afbröt honom och sade: ”Tillåt mig att hemta min wäninna Jeanette, ty det skall glädja henne att höra talas om detta, hon har sjelf ofta talat med mig derom. Efter en liten stund kom hon tillbaka med en ung qwinna, hwilken ansigte strålade af helig frid, och engelsmannen och jag gingo ut, lemnande far allena med de två qwinnorna.

Ett ögonblick derefter öppnade han fönstret, ropade på oss och bad oss gå med honom ett litet stycke för att besöka Jeanettes fader, som låg sjuk. Vi kommo till ett litet trähus, och Jeanette tog oss med sig in i ett större rum, i hwilkets främre del, nära intill fönstret, hennes fader låg gammal och silfwerhårig. ”Far”, sade flickan, ”jag har här med mig en evangelist prest”. ”Prisad ware Gud!” svarade den sjuke, och strax tog min fader plats wid sidan af sängen. Han fann snart en allwarlig och innerlig gudsfruktan hos den gamle och sporde honom under samtalet, huru och när han hade lärt känna sin Frälsare. ”Här i sängen”, så lydde hans svar, ”hwarest jag legat i många år. Jag lärde känna honom genom att läsa en bok, som är skrifwen af en wiss Malan i Geneve; om jag icke wore så gammal och sjuk som jag är så skulle jag för längesen hafwa rest till Geneve och uppsökt honom. Många, många gånger har jag bedt Gud, att jag skulle få se den mannen, förrän jag dör, och länge trodde

jag, att Gud wille bönhöra mig, men nu ser det ut, som om jag måste uppgifwa hoppet derom”.

Jag fästade mina ögon på min far. Han satt länge i djup tyfnad med nedlutadt hufvud. ”Hwad är titeln på boken?” sporde han slutligen, i det han lyftade upp hufvudet och såg på den gamle. ”Här är den”, blef swaret; ”jag har den alltid hos mig, och skiljes icke ifrån den”, och i detsamma tog han under hufvudkudden fram ett nästan utslitet exemplar af Chants de Zion (Sions sånger) och gaf det åt min far. ”Sjunger du någon af dessa sånger”, sporde han, under det han bläddrade i boken. ”Jeanette kan några af dem. Dem sjunger hon ofta för mig och alltid fröjda de min själ och göra mitt hjerta godt. ”Derpå tillade han, liksom för sig sjelf: ”Blott jag finge se den man, som skrifwit dem — dessa härliga psalmer! Han måste wara en sann och lefwande fristen”.

”Hör, min broder”, sade min fader, ”wi komma från Geneve, dessa två unga män och jag”.

”Kommen I från Geneve?” afbröt honom den gamle; ”då hafwen I måhända sett herr Malan der?”

”Selt wist; wi känna honom alla tre”, svarade min fader, ”och jag kan försäkra dig, att om han wore här, skulle han påminna dig, att han blott har varit ett swagt och ofullkomligt redskap i Guds hand, och han wille tala till dig icke om sig sjelf, eftersom han blott är en fattig syndare som du, utan om Guds stora nåd i Jesus Kristus, vår Herre!”

Då samtalet warat ännu en stund, bad min fader, och sedan wi alla sjungit en af de psalmer, som Jeanette fun-

de, gjorde han sig färdig att gå, i det han sade till dottern, att han nästa dag — söndag — måste predika i en by halfannan mil derifrån. Men då han redan hunnit till dörren, wände han om och gick fram till sängen, i hwilken den gamle ännu satt upprätt med sammanknäppta händer, och sade djupt rörd till honom: "Min fader, Gud sjelf, till hwilken du snart skall komma, har hört din bön, — jag är Malan från Geneve, din broder i tron på vår wälsignade Frälsare!" Gubben fäste en lång blick på den främmande, och i det tårarna strömmade ned öfwer de färadade kinderna lyfte han långsamt sina skälfwande händer och utbrast: "O, gif mig eder wälsignelse, förän jag dör! Wälsigna mig, efter som mig wedersarits den lyckan att se Er med mina ögon!" Min fader knäböjde wid hans säng, och med en stämma som förrådde djup rörelse, sade han: "det passade bättre, att du wälsignade mig, du som kunde wara min fader; men all wälsignelse kommer ifrån Gud allena, och wi wilja ännu en gång i förening nedfalla den öfwer oss". Derpå omfamnade han den gamle trosbrodern, och i det han hade en förkänning utaf, att han icke mer skulle se honom i detta lifwet, tillönsfadt han honom "den frid som Jesus gifwer". — Derpå sade wi farwæl och lemnade byn.

Nästa förmiddag predikade min fader på det öfswannämnda stället och på eftermiddagen i en annan by. Wid förmiddagsgudstjensten sågo wi Jeannette och hennes wäninna samt en stor del af deras grannar, som hade gått den långa vägen för att höra den så mycket omtalte predikanten. "O! huru lustige äro på bergen budbärarens fötter,

deras som frid förkunna; predika godt, förkunna saligheten; de som säga till Zion: din Gud är konung".

Texter för Söndagskolan.

Fjerde qwartalet.

N:o IX.—Den 26 Nov.

Matth. 15: 26—37.

Jesu död på korset.

Inledning. 1. Tid och ort. Fredagen (Långfredag. Eng. Good Friday) från klockan 9 f. m. till kl. 3 e. m. på berget Golgatha (eng. Calvary), utom staden, på nordvästra sidan.

2. Paralellställen: Matth. 27: 39—50; Luk. 23: 33—46; Joh. 19: 25—30.

3. Frågor. Swarom handlade föregående text? Hvad tid på dagen blef Jesus korsfäst? Huru inelade man dagen? Huru länge hängde Jesus på korset?

Hufwudspråk: Hwilken våra syndar sjelf offrade i sin lefamen på träd.

1 Petr. 2: 24.

Ämne: Tilldragelser wid Jesu kors.

I. Från 9 till 12. De tre första orden på korset. (27—31)

II. Tre timmars mörker. — Det fjerde ordet (33—35)

III. Sluttilldragelserna. (36—27)

IV. Försoningen.

A. Anmärkingar. 1. Ordningen. (Jesus talade sju gånger under den tid han hängde på korset och dessa uttranden plåga kallas: Jesu sju ord på korset).

1) Jesus talade första ordet, under det han sakspikades wid korset: "Fader förlåt dem". (Luk. 23: 34).

2) Begabbandet fortfor till middagstiden.

3) Samtalet emellan röswarena och den enes omvändelse.

4) Det andra ordet till den botsfärdige röswaren: "3 dag skall du wara med mig i paradiset" (Luk. 23: 43).

5) Det tredje ordet till modern och Johannes: "Se din son; se din moder". (Joh. 19: 26, 27)

6) Mörker öfwer hela landet i tre timmar begynnande wid middagen.

7) Det fjerdte ordet, emot slutet af mørkret: "Min Gud, min Gud, hwi hafwer du öfvergifvit mig?" (Mark. 15: 34).

8) Det femte ordet: "Mig törstar" (Joh. 19: 28).

9) Attita hjudes honom, under det somliga ropet: "Håll, låt se om Elias kommer till att hjälpa honom".

10) Det sjette ordet: "Det är fullkomnad" (Joh. 19: 30).

11) Det sjunde ordet, kl. 3 e. m.; "Fader, jag befäller min ande i dina händer".

Alm. 2. Ordförklaring. B. 27. "Röfware"; kanste af dem, som varit med Barrabas. "En på hans högra och den andre på hans wenstra sida", och Jesus midt uti. Så blef han räknad bland misägerningsmän (v. 28). Tre kors stodo jemte hwarandra på Golgatha, en förebild för alla tider. Den döende Fräljaren har på ena sidan en otrogen, en fiende, och på andra sidan en vän, en troende. Så är det än i dag öfwer hela werlden, der Kristus predikas, i hwarje församling och nästan i hwarje hus, der Jesu namn åkallas. "Skriften fullbordad", Ef. 53: 9, till tröst för alla fattiga syndare, att ingen, huru stor ogerningsman han än är, behöfver gå förlorad.

B. 29. "De som gingo der fram om", fram och tillbaka wid korset, för att se sin lust på honom, "hådde" o. i. w. (Ps. 22: 7), skymfade honom med ord och åtbörder. "Stönlige slår du omkull" m. m. Denna skymf, så wäl som många andra dylika mot kristendomen riftade, härledde sig från misstyndning af något som war sagdt. De ord som Jesus hade sagt här om gingo juft nu i fullbordan. De höllo på att nedbryta det, som templet förebildade, näml. hans lekmän; men den skulle dock på tredje dagen uppfå förklarad. Spott och hån är de kristnas lön.

B. 30, 31. "De öfwerste presterna och skriftlärde gjorde spe af honom". De begabbade hans person, hans ord och hans under m. m. Hade han hulpt sig sjelf och stigit ned, så hade wi ej haft någon frälsare.

B. 32. "Och de der korsfäste woro". Detta är taladt i allmänhet, ty den ene ångrade sin synd och bestraffade sin stallbroder i synden samt wände sig till Jesus med bön om nåd och fick äfwen swar.

B. 33. "Sjette timman", kl. 12 enl. wår räkning. Här inträffade det stora mørkret (v. 33). Detta mørker war ingen wanlig solförmörkelse, ty en sådan kan ej inträffa wid fullmåne. — "Eloi" är syro-talbeiska och bethyder: min Gud. Det är de första orden i 22 ps.

Jesus kände sig öfwergifwen. Detta war hans swåraste lidande. Det tttre lidandet är ett inset emot detta inre själslidande. Syndens lön, döden, förbannelsen, helwetets qwal, led Jesus under dessa tre långa timmar.

B. 35. Somliga sade: "Si han tallar Elias". Antingen de ej förstodo eller de af elakhet så sade, wet man ej. Troligtwis det senare. Sedan sade Jesus: "Mig törstar" och en lopp åstad och doppade en swamp i ättita och satte den på en isopstängel och höll upp till Jesu mun. Derefter ropade Jesus: "Det är fullkomnad" och sedan befallde han sin anda i Faderns händer och gaf upp andan. Han gaf sitt lif frivilligt i döden.

B. Frågor. I. (B. 27—31). Swillet war Jesu första ord på korset? När talade han det? Swilta woro med honom korsfästade? Swillen profetia blef då fullbordad? Kan du berättat något om den botfärdige röfwaren? Swad bewisar Jesu löste angående de trognas själar? Swillet war det andra ordet? Swad gjorde de omkringsstående? Swarföre nämna de templet? Swarföre gif han ej neder? Swillet war det tredje ordet? Swad stola wi deraf lära?

II. (B. 33—35). När begynte mørkret? Huru widt sträckte det sig? Swad war orsaken dertill? Huru länge räckte det? Swad sade Jesus wid slutet deraf? Swad war orsaken dertill? War det wåra synders börda som så pressade honom? Huru blefwo hans ord förwända?

III. (B. 36, 37). Swillet war det femte ordet? Swad gjorde någon till swar på Jesu rop? Swillet war det sjette ordet? Swad war då fullkomnad? Swillet war det sjunde ordet? Swad är meningen med: "gaf upp andan"? Swarföre säges icke "dog"?

IV. Swarföre war Kristi död nödwändig? Läs så många språk som du kan om Jesu död såsom försoning för wåra synder? Swarföre kunde Gud ej förlåta synden utan denna försoning? Swad är syndens lön? Blifwa nu alla saliga? Swilta blifwa det?

Värdomar.

1. Jesus är försoningsoffret för wåra synder.

2. Kristi försoning på korset war icke lift Tennisons eller Zephigenias "offer", hwilka tvingos att dö af Atheniensarne; ty hwarken Gud eller menniskor tvingade Kristus att lida och dö. Det war hans egen frivilliga upp-

offring, och warande Gud, visade han hwad Gud war villig att utstå för att frälssa menniskorna från synden.

3. Kristi död bewisar:

a) Att Gud nu kan förlåta synden, utan att fränka sin lag.

b) Att Gud är villig att förlåta.

c) Den visar syndens storhet, som kräde ett sådant offer.

d) Den visar att vi ej kunna ingå i himmelen utan att renas ifrån synden.

e) Den visar våra hjälars höga värde, att vi äro så dyrt köpte.

f) Den visar oss de starkaste bewefelsegrunder till att fly synden.

4. Kristus är såfångt död för alla, som ej willa komma till honom i bättring och tro.

Tillkännagifwanden.

Jowakonf. f. w. misj. distrikt sammanträder till möte uti Bethesda, Page co., Iowa, månd. d. 27 Nov. kl. 2 e. m. Diskussionsämne: Den dagliga helgelsen och förnelsen.

N. Forsander, ordf.

Jowakonf. norra misj. distrikt håller sitt nästa möte i Stratford och tager det sin början tisd. d. 11 Dec. kl. 11 f. m. Samtalsämne: Rom. 4: 25.

N. Sundberg, sekr.

Missionsmöte kommer att hållas af Rock Island-distriktet i Orion, och börjas det derstädes med predikan månd. d. 20 Nov. kl. 7 e. m. Diskussionsämne bestämmes wid mötet.

P. J. Brodine, sekr.

Smoky Hill missionsdistrikt af Kansas-konferensen håller sitt nästa möte i Salemsborg tisdagen den 21 Nov. och börjas mötet kl. 10 f. m. Diskussionsämne: Döpfelsen. Hefter öfwer detta ämne finnas i n:o 3 Kansas Posten.

A. M. De Beau

Sm. Hill Dist. sekr.

Östra missionsdistriktet af Iowa-konf. håller sitt nästa möte i Rosfuth och börjas det samma tisdagen den 21 Nov. kl. 2 e. m. Samtalsämne: Ps. 24: 7—10.

Rosfuth, Iowa, i Nov. 1882

C. G. Widen, sekr.

Missionsmöte kommer att hållas i Bethesda, York co., Neb., d. 22—24 Nov. Mötet börjas med högtidlig gudstjänst onsdagen den 22 kl. 10

f. m. Alla pastorer och ombud inbjudas wänligen att deltaga i reformationsfesten i Swede Home dagen före mötet.

Swede Home den 24 Okt. 1882

Jonas E. Nordling
Neb. distr. sekr.

Green Bay distriktet af Ill. konf. håller sitt nästa missionsmöte i Norwah, Mich., hwarest mötet börjas med predikan tisd. d. 21 Nov. kl. 7 e. m. och fortsättes mötet i Iron Mountain på torsd. d. 23 kl. 7 e. m. C. J. Magee.

Westra distriktet af N. Y. konf. håller sitt nästa missionsmöte i Sheffield, Pa., d. 28 o. 29 Nov. Mötet börjas kl. ½8 tisdagen d. 28. Samtalsämne: Augb. Bek:s 3:je artikel.

R. G. Johnson, sekr.

Clay Centre-distriktet håller, w. G., sitt nästa missionsmöte i Scandia, Ks, tisd. d. 21 Nov. kl. 10 f. m. Så många besökare som möjligt wäntas. Samtalsämne: Rom. 8: 5, 6.

R. Ohlson, sekr.

Galesburg-distriktet af Ill. konf. håller, w. G., sitt nästa misj. möte i Galva, Ill., der mötet börjas måndagsaftonen kl. 7 den 20 Nov. 1882 och fortsättes påföljande dag med diskussion öfwer det af pastor loci föreslagna ämnet: "Det heliga dopet". Alla äro wälkomna!

Mötet avslutas med nattwardsgång den 21.

Princeton, Ill., den 3 Nov. 1882

C. A. Sandahl, sekr.

Gif akt! Kansas konf:s samtliga pastorer och församlingar påminnas om den kollekt till konferensens barnhem i Mariedahl, som är beständ att upptagas på tackjägelsedagen den 30 Nov. Som barnhemmet är i behof af ett rikligt tackjägelseoffer, må wi på den kommande högtidsdagen särskildt ihågkomma våra fader- och moderlösa små i Mariedahl.

Penningarna sändas direkte till kasfören, pastor H. Olson, Mariedahl, Bettawatomie co., Ks. Money order ställes å Randolph, Riley co., Ks.

C. A. Swensson,
Konf. sekr.

Wistrand & Thulin's boktryckeri, 1882.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

V. A. Hasselquist och Erl. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 22 November 1882.

N: r 47.

Blick tillbaka.

I Gs. 51: 1, 2 v. läses: "Hören mig, I, som efter rättfärdighet faren, I som Herren söken: ser uppå klippan, dådan I uthuggne ären, och uppå brunnsgropen, dådan I utgrafne ären". I 2 v. tydes denna bild med dessa orden: "Ser uppå Abraham, eder fader, och Sara, den eder födt hafwer". Profetian är tillkommen med afseende på en tid af stor nöd och sorg för Israels folk, uti hwilken Herren wille trösta de bedröfwade och upprätta de modlöse; och detta gör han ej allenast genom löften om annalkande härlig hjälp, utan och genom att erinra dem om förflutna tider och Herrens underliga wägar med dem. Hade han icke af de gamle barnlöse mafarne, Abraham och Sara, hwilka woro ofruktbara som stenen, låtit ett mäktigt folk födas? War han icke ännu denjamme och kunde han icke äfwen nu hjälpa till och med då all hjälp syntes wara omöjlig? Härmed har Herren gifwit oss en wink, huru äfwen wi böre göra, nämligen **blicka tillbaka**, icke blott tillbaka till wärteget lifs begynnelse så wäl som på dess fortsättning, utan och på Guds församlings uppkomst och de stora erfarenheter hon gjort under sitt mer än adertonhundrade åriga lif på jorden.

Det är märkwärdigt att se, huru den heliga Skrift pekar framåt och öppnar utsigter på närmare och fjärrare håll, men låter dessa utsigter wäga upp ur det förflutna. Den, med ett ord, riktar wår blick icke blott framåt, utan och tillbaka, och gör det förflutna till en källa af rik underwisning, ljus och tröst. Jag will här erinra endast om ett par ställen. I 73 Ps. anställes en jemförelse emellan den ogudaktige i hans lycka och stora anseende på jorden och den troende med hans dagliga plåga. Psalmisten sökte begripa denna hemlighet, men det war honom för swårt. Då gick han in i Guds helgedom i Skriften och åttade på, huru det förr gått med de ogudaktige. Han fann då, att de snart "woro till intet" och togo en ända med försträckelse. Detta löfte swärigheten för honom.

I 77 ps. sysselsätter Asaph sig nästan med samma ämne: Guds besynnerliga förhållande mot sina barn, derunder det förekom honom twiswelaktigt, om icke Gud förkastade ewinnerliga och icke mer bewisade någon nåd, som war det slut med hans godhet. Han förstod wäl, att det war hans egna tankar, som qwalde honom; men han blickade tillbaka och efterfinnade, huru Gud bewisat sin

makta ibland folken och förlöslat sitt eget folk; och nu reste sig för hans ögon de under, hvarmed Herren förde Israel ut ur Egypten, genom Röda hafvet och i öknen. På denna underbara räddning komma ofta de fromme Israeliterna tillbaka, men de tänkte på dem icke blott såsom märkvärdiga händelser, utan de sögo deraf lärdom och hugswalelse för den tiden i hwilken de lefde, så wäl som för framtiden. De sågo i det förflutna skuggan af hwad som komma skulle.

Detta seende tillbaka förekommer öfverallt så wäl i gamla som i nya Testamentet. Frälsaren själf framdrager så ofta gamla Testamentets ord och exempel, så wäl som lärjungarne omkring honom. På första pingstdagen utgjorde Joels profetia den hufwudsakliga förklaringen öfwer det som skett. Den förste martyren, Stefanus, wifade sig i sitt förswarstal wara noga hemmastadd i Israels historia. I Ebreernas 11 kap. genomgås i ett annat hänseende samma historia, och Petrus gör sammalunda i sitt andra brefs 2 kap. och i det 3 kap. wedersätter han bespottarne genom att erinra dem om den första världens förstöring genom syndafloden, såsom en förebild till den slutliga domen. Denna stora sanning ligger uttalad i den gamle kyrkofadren Augustini bekanta yttrande: det nya testamentet ligger fördoladt i det gamla, och det gamla är uppenbaradt i det nya.

Nu är wäl sant, att Guds "finger" och hans "fotspår", d. ä. hans faderliga omwårdnad om sitt egendomsfolk, lysa klarare och bestämdare fram för troende ögon i Israels historia, som derföre också kallades helig historia, än i något annat folks historia; men hans omsorg om

nya testamentets församling är icke mindre än om gamla testamentets. Skilnaden är den, att i gamla test. styrde han genom lagen och stadgar, för att uppfostra folket till Kristum; i nya deremot regerar han genom evangelium, det frigörande, hwarigenom han vill göra sitt nya folk fritt. Men hans närvaro hos församlingen och verksamhet i och genom henne är innerligare än i gamla. Hon är ju hans brud, uttorad ibland mångtusende. Henne är det löftet gifwet: "Si, jag är när eder alla dagar in till världens ända"; sin verksamhet i och genom henne har han själf bekräftat med de orden: "Jag skall bygga min församling och helvetes portar skola icke warda henne öfvermågtiga". Henne har han gifwet sin Andra och dermed sitt eget lif, ett lif som icke kan dö, hwadan vår Augsburgersta Bekännelse i tron på de här anförda språken uttalat den fröjande sanningen i sin 7:de art., att denna församling "skall alltid förblifwa".

Det medgifwes, att brudgummens närvaro synes och kännes ej så som i gamla test. eller ens i nya testamentets begynnelse, just emedan han födt och fostret sin brud till frihet och förden skull äfwen lemnar henne mera frihet; men hans tydliga och öfvermågtiga löften förwissa oss om hans närvaro i härlighet, fastän nu förböld, liksom denna härlighet, "Guds fullhet", bodde i honom själf, medan han gick ibland menniskors barn på jorden och wardt i åthäfwerfunnen som en menniska. Ehuru hans härlighet glänste fram i hans ord, då han "predikade wäldeliga" och talade "såsom ingen menniska talade", och uti hans gerningar, som bewisade honom wara af Gud (Joh. 3: 2), kunde dock

de fleste, äfwen af hans egne, icke se den, utan tvärtom begagnade sig deraf till att anklaga honom för hädelse mot Gud. Men Jesus sade till sina lärjungar: "salige äro de ögon, som se det I se", och Johannes afsläpper det vittnesbördet: "wi sågo hans härlighet, såsom ende Sonens härlighet af Fadren, full med nåd och sanning".

På samma sätt förhåller det sig med församlingens, kyrkans, historia. Kristus är hennes lif, bor och wandrar i henne med all sin härlighet; och understundom har han låtit denna sin härlighet framlysa på det albratnydligaste, så att menniskor ej kunnat annat än böja sig deryför, såsom i martyrernas frimodighet, i ordets segrar öfwer folken, i öfwerwinlande af den råhet och wilbhet som naturen har med sig, m. m. Och dock, huru många se det? Skådar man öfwer församlingens lifserfarenheter i hennes historias ljus, så kan det nästan se ut, som more hon lemnad åt sig sjelf, så wacklar hon emellan ytterligheterna, en gammaltestamentlig, lagigt fromhet och nästan tråldom, och en frihet af ganska föttslig natur. Likväl har Herren bewisat sin närvaro genom att, oaktadt allt haltande och stavplande, föra henne framåt och leda henne in uppå den rätta vägen igen, och han will sköta henne tills hon står der, "tillredd såsom en prydd-brud till sin man". Prissad ware Gud för de härliga löfterna!

Men skulle wi, som nu lefwa, icke lära något af allt detta. Skulle wi icke anse profetens, eller rättare Herrens ord genom Esaïas, såsom skrifna äfwen för vår räkning? "Hören mig, I som efter rättfärdighet faren, I som Herren söken; ser uppå klippan, dådan I utbyggne ären!" De som äro andeligen

döda och endast kallas kristna, som nalkas Herren med sin mun och hedra honom med läpparne, under det hjertat är långt ifrån honom — sådana kunna icke se någon nytta i att följa den profetiska förmaningen. De gissa att der måtte vara något att lära i den bibliska historien, men precis hwad, derom äro de på det oklara. Men jag wänder mig till dem, som "fara efter rättfärdigheten" och "söka Herren", de kunna och få icke vara litgiltiga i denna fråga.

Wi hafwe sett, huru de trogna i g. test. sågo tillbaka på Guds wägar och verk före dem; huru vår Trälsare lifsom lefde i g. test., så wäl som äfwen hans apostlar; huruledes de i det förflutna sågo det tillkommande. Det tillkommande bäres nämligen i det förflutna och i det närwarande såsom i ett moderssköte, hwarur det födes. Wi borde derföre vara angelägna att lära känna det förflutna, hwarur det närwarande framwuxit, och på den vägen få klarare ögon och öfwade förståndskrafter att äfwen döma om det som framtiden bär i sitt sköte. Wi kalla oss "protestanter" och berömma oss "af reformationen"; men litet ana wi de skatter och gåfwor, som i dessa dyra namn ligga inneslutna, om wi icke noga sätta oss in i de stora händelser, som gåfwo anledning till de der namnen. Och litet förstå wi reformationen sjelf och Luthers betydelse i den, darest wi icke känna tillståndet under den s. k. medeltiden, ur hwilkens jernhand och djupa mörker Gud genom reformationen räddade kristenheten. Då wi lefwe i en tid af förändringar och omstörtningar, äfwen i de kyrkliga förhållandena, och då wi härunder stå i fara att förlora det wi ärft och förwärfat, är det af hög-

sta nödwändighet att fasta en blid tillbata på Guds församlings genomlefda århundraden, att wi må kunna förstå den tid, i hwilken wi lefwe, och wara beredde på det som komma skall.

Guru skall detta ste?

Först och främst behöfwe wi en lämpelig bok härtill, som kan blifwa ofs en ledtråd genom tiden från Kristi och apostlarnes dagar tills nu. En sådan hafwe wi i professor Nissens lilla, lättlästa och lärarika kyrkohistoria, det yppersta sammandrag af detta wigtiga ämne jag känner, just i dessa dagar tryckt och färdiggjord på bekostnad af "Ungdomsvännernas Förening".

Dernäst behöfwer man äfwen tänka på tid, då den kunde läsas. Jag will härmed föreslå ett tillfälle, då den lilla boken kunde med fördel studeras, och det är i söndagskolan. Skolan bör wara indelad i flera klasser med afseende på olika ålder och kunskapsmått. Kanske tidigt nog kunde den här omnämnda boken sättas i händerna på ungdomen och utgöra ett af läroämnena. Om bibeln och kyrkohistorien wore läroämnena i vissa klasser, wore detta tillräckligt, men kunde också då wäl genomgås, om tiden tillwaratoges och janwändes wäl.

Kyrkans historia blir dermed ett nytt ämne i vår kärsliga uppfostran. Läroboken i sig sjelf är intresserande, men mycket beror på undervisningen deri. Därföre bör den gifwas, om möjligt, af församlingens lärare, som derigenom får ett kärt och ypperligt tillfälle att fördjupa sig i kyrkohistoriens studium samt att öfwa sig i dess lefwande framställning. Det skulle blifwa stärkande för honom eller för hwem som helst som ämnertager ämnet och det skall blifwa

uppmuntrande, stärkande och stadfästande för alla dem, som deltaga deri. Ingen kan hafwa Guds församling kär, som icke åstundar blifwa bekant med dess genomkämpade strider, wunna segrar och inre härlighet under den yttre tjenaredräkten. Wi kallas "lutheraner", men till ringa heder, om wi obetänksamt fasta bort, eller tillbyta ofs något obekant nytt i stället för hwad detta namn innebär. Nej, wi wilje göra ofs och vårt uppväxande släkte bekanta med de omständigheter, som gifwo anledning till namnet — och då skola wi icke blygas detsför, lika litet som wi skämmas för namnet "kristna", hwilket ock i början war ett speord.

Må det här sagda wäl öfwerwägas och handling följa i dess spår, så kunna wi wara förwispade derom, att det skall medföra stor och waraktig wälsignelse. Wi hafwa försummat ofs i detta stycke och så icke låta denna försummelse fortsetta; skadan är redan stor och blir allt större.

Wälet d. 7 November.

Utgången deraf är redan känd. Wi beklaga den högligen på grund af det nederlag nykterhetsfrågan och dermed äfwen landets wälfärd derigenom lidit. Man uppgifwer många orsaker till den i sedligt hänseende olyckliga utgången. De förnämsta torde dock hafwa varit splittring inom det republikanska partiet, hwilket förhållande alltid är förswagande hwar det förekommer, katolikernas politiska kloshet att öppet förklara sig för demokratiska partiet och dryckesfrihet, och isynnerhet det rika och mäktiga sällskapet russdrycksfabrikanterna och försäljarne. Desså har allt gått efter

deras önskan; nästan öfverallt hafwa deras wänner, demokraterna,*) segrat och fått in dem de önskat i embetena och i kongressen; i sjelfwa Kansas blef den ifrige nykterhetswänner St. John nedröstad, ehuru legislaturen är republikansk och derföre kan förswara "förbudstillsägget", hwilket dock wisserligen står i fara; i Iowa hafwa de fått förbudet förklaradt stridande emot lag, emedan protokollerna wid legislaturen ej warit rätt förda eller stämt öfwerens i båda kamrarne; i Ohio gingo de äfwen segrande ur striden om söndagslagen. Allt efter deras wilja. Här kommer nu att drickas i glädje; penningar inflyta i krögarnes fickor; tillwerkarnе blifwa rikare än de äro och de fattige arbetarne fattigare och ytterligare förderfwade. Allt detta är i sanning beslaganswärdt, så mycket mer som rusdryckerna äro en af de krafter, som fördjupa swalget emellan den rike och den fattige, uppväcka de djuriska lustarne, otukten, afundsjukan, mordlusten och bringa förbensfull elände och brott öfwer landet mer än förr. Wårt enda hopp är, att denna dryckenskapens hotande framgång wäcker det ärliga och rättänkande folkets allmänna och kraftiga motstånd, så att dryckeswäsendet får en mera afgjord stöt än den det nu kunnat afwärsja. Det krig emot dryckenskapen och dess befordrare, som blifwit en tid bortåt fört inom så många stater i Norden och Södern, skall icke så lätteligen slutas. En fiende, farligare för landet, kan knappt tänkas, och kriget mot den

*) Härmed skall dock icke vara sagdt att alla demokrater äro drinkare eller wänner af den förstörande drycken; lika litet som alla republikaner skulle vara nykterhetswänner. Vångt derifrån!

kan ej upphöra, förrän han blifwit nederjord, fångad och åtminstone slagen i bojor, — frid med honom kan icke slutas, så wida ej all annan frid i och utom hus skall upphöra.

Äf nederlaget, som nykterhetsaken tyckes hafwa lidit, kunna dock dess wänner lära hwarjehanda i afseende på krigets förande. Ej är lönt hoppas en fullständig seger med ens och man ser att äfwen der man kunnat uppärbeta entusiasmen derhän, att fullständigt förbud blifwit antaget, det dock är swårt att sätta lagen i verkställighet och till och med att bibehålla den på papperet. Bäst synes wara, att så allt strängare lagar emot krögeriet antagna, allt större stätt lagd på den förderfliga handteringen och dryg säkerhet gifwen för alla stador och olyckor som krogwäsendet föranleder — samt framförallt sådana embetsmän walda, som uppriktigt och utan eftergift eller dröjsmål befordra öfwerträdarne under lagens dom.

En målning ur verkligheten.

Det war en man, som för tjugu år sedan afflutade en lysande bana wid universitetet, en man med utomordentliga gåfwor, en man, som med lätthet skulle hafwa fått en hedersplats på hwilken lärostol som helst. Men han wände ryggen till alla sådana utmärkelser och egnade sig åt arbetet bland de i andlig död och grof ofkunnighet nedsänkta hedningarne. Tjugu år hafwa förflutit, och fastän hans hälfa är bruten och han haft att lida husliga förluster, är hans uppsåt ännu orubbadt. I stället att följa sin naturliga smak och sina böjelser och skaffa sig en förmånlig samhällsställ-

ning i njutningen af ett europeiskt hem-
 liss alla fördelar, arbetar denne man i
 tjugu år under tropikernas glöbände sol
 bland ett hednistiskt folk, kämpande med
 swårigheter och försatkelser, om hwilka
 wi icke kunna göra oss en föreställning—
 allt för att bringa dessa arma hedningar
 till kännedom af den Mästare, som han
 älskar och vill tjena, som älskat honom
 och gifwit sig själf ut för honom. Då
 wi betrakta ett sådant lif, fråga wi oss
 med rätta, om detta icke kan kallas hjel-
 temod. Men märk, det är det gamla
 evangelium, som menniskor nu synas
 vilja förakta, hwilket är drifkraften i
 ett sådant lif af hjeltmodig själfupp-
 offring. Det är det gamla evangelium,
 som drifwer män, och äfwen qvinnor,
 att gifwa sig in på en bana, hwilken
 medför försatkelser och lidanden, kanste
 äfwen en för tidig död, men icke erbjuder
 något af det, som werlden skattar, endast
 den rena glädjen af en kärlek, som har
 sin källa i Guds kärlek.

Och nu fråga wi: Swad har det
 nybakade så kallade "nittonde århundra-
 dets evangelium" gjort i jemförelse med
 detta? Swarför uppresa icke målsmän-
 nen för detta "nittonde århundradets
 evangelium" sitt banér bland hednasol-
 tens falska religioner för att ur sedlig
 förnedrings djupaste asgrund upplysta
 döende, lidande nationer? Här wore
 ju misserligen ett verk, värdigt dessa
 filosofer och filantroper, som tro så fast
 på kraften af ett "sedlighetens och för-
 nuftets evangelium". Swar är det
 missionsfällskap, som de bildat?

Men hwarthän wi wända våra ögon
 och se föräldralösa barn upptagna, enfor
 understödda, frigifna fångar upprättade
 af en vänlig hand, de fallna återförda
 på sanningens wäg, antingen i hemlan-

det bland nödens och brottets barn, eller
 på hednawerldens missionsfält, och wi
 fråga oss, af hwem detta kärleksverk
 blifwit utfördt, så mötas wi öfwerallt
 af samma swar. Det har icke blifwit
 gjordt af dem, som bekänna sig till det
 "nittonde århundradets evangelium",
 utan af dem, som tro på Kristus—af
 kristna män och kristna qvinnor, som
 wändt ryggen åt beqwämlighet och jor-
 dist winning, fördragit allehanda lidan-
 den, ja äfwen gifwit sitt lif för att få
 wäl i hemlandet som i hednawerlden
 winna arma förlorade syndare åt den
 Frälsare, i hwilken de själfwa funnit
 lycka och wälsignelse. Den kraft, som
 drifwer dem till sådana gerningar, är
 Guds evangelium. Det är samma gam-
 la evangelium, som Paulus predikade,
 och hwilket i vår tid så mycket motfäges.
 Men hwad som än må sägas deremot,
 är det dock lika sannt, som då Paulus
 för nitton hundra år sedan nedskref
 orden, att den källa, ur hwilken ett så-
 dant lif har sitt upphof och hemtar sin
 näring, är läran om korset. "Eftersom
 wi så döma, att om en dog för alla, så
 dogo de ju allesamman. Och han dog
 för alla, på det att de, som lefwa, icke
 mer skola lefwa sig själfwa, utan honom,
 som för dem dog och uppväddes".

Då denna sanning genom personlig
 erfarenhet blir lefwande i själen, gör
 den våra hjertan brinnande och drifwer
 oss att lefwa uppöfwer själfwisshetens
 låga sträfswanden och gifwa oss ut för
 honom, som gaf sig själf ut för oss.

(Ur Wäkt.)

Korrespondens.

Från pastor N. G. Johnson, som under sommaren varit på besök i Sverige, meddelas följande om hans resa:

Då jag den 17 Maj detta år lemnade Warren, Pa., och företog resan mot Sverige, tyckte jag mig på åtskilliga sätt höra den uppmaningen "Kom och se". Jag hade icke ens hunnit fram till Philadelphia förrän den sköna och lifliga naturen, som på alla sidor talande omgifwer denna stad, tillropade min själ, se, Herrens verk i den närvarande stapelsen! Kommen till New York och ombord på den ångbåt, som skulle föra mig öfwer hafwet träffade jag pastorerna D. Chilleen från Michigan och C. F. Johanson från Boston, som nu skulle blifwa mitt resfällskap. Vår färd öfwer hafwet var icke blott lyckad, utan man kan nästan säga angenäm. Dagligen hade wi morgon- och aftonbön, som fyra prester, en norsk och wi tre swenste, i tur förrättade. Jag må ej förbigå att nämna den omständigheten, att wi äfwen kunde bilda en sångkör ute på Atlanten. Till kapten och besättning på denna båt kunna wi ej annat än säga ett hjertligt tack för deras mot oss bewisade wälmilja. Hvad man om denna "Thingwallalinien" kan säga är, att den uti allt winlägger sig om fina passagerares wäl. Efter mer än 13 års bortowaro från fäderneslandet landade jag den 8 Juni. Om första anblicken af Sverige och serstildt med afseende på Göteborg skulle wara mycket att säga, men jag skall gå det tygt förbi och blott säga några ord om den helsobrunn Porla, som ligger i södra delen af Nerike och blef mig af

läkare anwisad. Dess watten är ganska wälgörande och detta fick jag också erfara under den tid jag der wistades. — Min wistelse i mitt föräldrahem blef misserligen kort, men icke destomindre mycket kär. Det war också kärt att få träffa församlingens gamle och trogne lärare pastor Olsson, af hwilken jag blifwit konfirmerad. Jag blef anmodad att predika i kyrkan, hwilket jag också gjorde twenne gånger. Serstildt vill jag ihogkomma pastorn, som af kärlek till vår kyrka i detta land föranstaltade, att en kollekt blef upptagen, som skulle wara till luthersta kyrkans mission i Amerika. Denna kollekt uppgick till 30 kr. En annan kollekt, som upptogs i ett stolhus uti församlingen (Lungfund), uppgick till 8 kr., och må ej heller förblömmas. Herren wälsigne dessa gåfwor för vår mission!

Min återresa till Amerika gick lyckligt och wäl. Lördagsaftonen den 7 Okt. kommo wi till New Yorks hamn. Vår immigrantmissionär N. B. Silja träffade jag, och han blef både mig och många andra till stor uppmuntran. Han utdelade den kära tidningen Aug. och Miss., som då för mig war en innerligt kär brefdufwa.

Middagen den 11 Okt. stannade tåget wid Warren och jag befann mig genom Guds stora barmhertighet åter hemma med en betydligt förbättrad helssa. Herren ware tack för hans beskydd på haf och land! Må jag nu bättre kunna tjena församlingen, sedan Herren skänkt mig bättre krafter dertill, och således verka medan dagen är, natten kommer då ingen kan verka.

Warren i Nov. 1882

N. G. Johnson.

New Britain, Conn. d. 14 Nov.

Kära Augustana!

Du har icke mycket af kyrkliga under- rättelser från de östra fälten att medde- la och därför trodde jag att du måhän- da wore finnad att mottaga några så rättfram sådana. Stilla, men wälsig- nelsebringande, går Herrens werk fram- åt. Från ställen der man i årtal kun- nat lesa utan både Gud och hans ord ingå böner om predikobesök. I Con- necticut, der endast en prest (pastor Mellander) och en sjuuklig studerande finnas stationerade, äro behofwen sto- ra. Den sistnämde har icke mindre än sex platser att besöka och besörjas dessa med tillfamman's tjugoen, säger 21, gudstjenster i månaden.

I New Britain, der ordnad försam- ling finnes, intogos sistlidne söndag 22 nya medlemmar; och war denna intag- ning den största af tre som förfiggått under loppet af sex weckors tid. På församlingens nyligen hållna extra stämma beslöts inköp af tomt för kyrko- bygge. Amerikanerna, som så länge swenskarne besökte deras söndagsskolor och kyrkor, woro mycket bekedliga och wänliga mot dem och då ofta talte om att hjelpa dem med att bygga kyrka, tycka nu att swenskarne ej böra brådsta med kyrkobygge. Hwarför torde lätt underförstås. Emellertid hero wi, Gud wa- re lof, ej af dem utan trösta wi på Gud, synoden och oss sjelfwe. Kyrka måste wi hafwa, ty här hafwa wi församling först och kyrka hör ju komma sedan? Mel- lan 600 och 700 swenskar äro här bosat- ta. I South Manchester går församlin- gen framåt i inre och yttre hänseende och owanligt nog besökas gudstjenserna der nästan mangrant. Forestville är lifaledes en lugn och stilla plats, der en

liten älsklig församling twenne gånger i månaden sammankommer för att fira "Herrens sköna gudstjenst". För dessa ofwannämnda församlingar är D. A. Randell pastor, men under hans wi- stande i Philadelphia vikarierar under- tecknad. På tal om Forestville borde jag kanske nämt, att derstädes, åtminsto- ne i närheten deraf, finnes en stor, wac- ker swenskt kyrka, byggd af en frimetodist i förbindelse med intet ordnad sam- fund. Penningar tiggdes bland ameri- kaner och swenskar, emedan kyrka tycktes wara af nöden. Mycket folk samlades till en tid för att lysna till den ofwan afhyttade "stönaren", en stor eld brann snart, men man hade eldat endast med halm, hwarför den ej blef långwarig, och i dag äro medlemmarne af nämde kyr- ka summa summarum fem, om man främräknar "ledaren", som bor i Hart- ford. Kyrkan står i ledarens namn, så att en wacker dag torde hon blifwa såld och rofwet beladt. Således ser man att "lös mat" ej felat härute, men deras tid, som dylik uppduka, torde nu för alltid wara förbi. På missions- platserna New Haven, Hartford och Collinsville äro de första stegen för bildande af församlingar tagna. Lem- nar nu emellertid pastor Mellander Portland och dermed förbundna mis- sionsplatser, hur skall det då gå? Den stackarn, som är qwar, will wäl arbeta så långt swaga krafter medgifwa, men, men en hel stat är för mycket. Hjelp behöf- wes och få wi ej sådan af det rätta sla- get, så torde måhända helpare af det orätta infinna sig, dock för att ännu en gång lära, att den gamla "fasta Guds grund blifwer ståndandes". Den käre profesor Granére kan jag härmed hel- sa Augustanas läsare ifrån. Bröfnnin-

garne tyckas ha nått sitt slut. Fru G. ser frjare ut än jag någonsin tillförene sett henne och snart så Rod Islandboarne glädjas öfwer att se de saknade bland sig igen.

Swile Herrens wälsignelse öfwer allt rättfärdigt arbete i den stora wingården, är en ringa tjenares bön.

L. G.

Ottumwa, Zowa, den 14 Nov. 1882.

Thuru jag icke har att meddela hwad man wanligen kallar uppbyggelse, hoppas jag dock, att i Aug. och Märs. plats beredes för en liten korrespondens. Aposteln Johannes säger: "Jag hafwer ingen större fröjd än den, att jag hör mina barn wandra i sanningen". Men att wandra i sanningen vill ju icke endast säga att med munnen bekänna densamma, utan jemte annat äfwen det att wandra i kärleken, och då icke blott äfsta med ord, "utan i gerning och sanning". Jag wet, att det gläder dig Augustana, sanningens härold, att höra, att dina barn (läsare) wandra i sanningen. Ja, kunde det sägas om alla!? I vår lilla församling finnes några både äldre och yngre, som jag hoppas verkligen "wandra i sanningen" och "det ena glöddande kolet upptänder det andra".

Dastadt många försök att här i församlingen åstadkomma förändring och parti och såmedelst döda både tro och kärlek, har dock (och Herren allena ware därför tack!) församlingen blifwit bewarad för inre slitningar, så att om det än icke kan sägas om alla (och hwar är det så?), att de i ordets djupaste mening "wandra i sanningen", synes dock församlingen som ett helt värdera sanningen och "wika ifrån dem som twist och förargelse åstadkomma emot den lärdom

som de hafwa lärt" (Rom. 16: 17). Herren har äfwen fått bibehålla ett godt förhållande så wäl mellan församlingsmedlemmarne inbördes som också mellan församling och lärare. Thuru församlingen är liten och fattig och har i förhållande dertill rätt dryga "löpande utgifter" och desäutom gerna vill vara med då det gäller att uppoffra för Guds rikets yttre angelägenheter i allmänhet, har den kanske såsom följd deraf wid upprepade tillfällen wisat sin tillgifwenhet för sin lärare genom "wackra uppoffringar". Synnerligen har ungdomsföreningen och med den ungdomen i allmänhet haft stort intresse deri. Med värma och stor friskostighet mottog de sin lärare. Försliden jul bringades till pastorshuset dyrbara och värdefulla gåfwor från församlingen. Senast i går wille det synas, som om kärleksbandet, i stället för att hafwa utnött, blifwit ännu starkare, i det att den kära ungdomsföreningen, i sällskap med största delen af församlingens öfriga ungdom och flera dertill, förskildt diakonerna, oförmödat öfverraskade sin lärare på hans 30:de födelsedag och beredde honom en obestrislig glädje, då helt säkert kärleksbandet ömsesidigt tätare tillknöts. Det rymliga pastorshuset fylldes på få minuter med menniskor (öfwer 100 personer), och en af församlingens diakoner, Mr John Jeppsen, höll å ungdomens wägnar ett "nätt" och hjertligt lyckönskningstal samt öfverlemnade såsom gåfwa \$40. Äfwen små söndagsskolbarn framlemnade ett kärt minne. . . Thuru en Jesu Kristi tjänare, som vill vara en trogen och snäll skaffare öfwer Herrens husfolk och efter den nåd Gud gifwer rätt dela sanningens ord, ingalunda får fara efter

belöningar och menniskors gunst, utan först och främst måste söka tackas Öfverherden och "föda hans får och lam", kännes det dock godt att märka "hjordens" tillgifvenhet. Synnerligen kännes det uppmuntrande att, då satan hotar att "afstyla kärleken, då märka kärlet och tillgifvenhet.

Jag wet väl, att wännerna här i Ottumwa ej handlat för att få beröm och pris; de wisste desutom att föremålet för denna deras uppoffrande kärlek ej brukar berömma dem i deras egna öron; dock känner jag mig manad att dels förtälja hwad som upprepade gånger skett, och dels ännu en gång säga mina wänner ett hjertligt tack.

Till slut vill jag säga till både den kära församlingen i Ottumwa och alla våra församlingar, att dereft de äro flitiga att höra Guds ord och gömma det, skola de icke blott wid wisja tillfällen utan städje wara sina lärare till fröjd och blifwa deras stora nådelön "på Jesu Kristi tillkommelses dag"; ty en lärares största fröjd i utöfswandet af embetet är, då han får wara ett medel till att den Helige Ande får "falla, upplifsa och helga" de dyrt återlöste.

M. P. D.

Swarjehanda.

Pastor J. Telleen, den nitiske arbetaren för missionen bland våra förförde landsmän i Utah, har låtit i traktatform trycka de artiklar han författat och som stodo att läsa i Augustana under förra hälften af detta år. Traktaten utgör en liten bok på 45 sidor och innefattar så mycken underwisning om denna moderna muhammedanism, att det kan synas underligt, om någon kan efter

genomläsningen deraf mera nappa på mormonmissionärernas utkastade krotar. Den borde gå i maskor till fäderneslandet. Sänden till släktningar och bekanta. Den kostar 10 cts och möjlig winst tillfaller Utahmissionen.

— Pastor L. A. Hocanjon har erhållit ny kallelse från församlingen i Co-kato, den han ock antagit.

— Den hädangångne Dillners församling har kallat till sin lärare pastor Lundquist, och förmodar man, att han antager den.

— Församlingen i Omaha ämnar hålla sina gudstjenster i sin nya kyrka från och med nästa December månads början. Tacksägelsedagen, den 30 denes, vill församlingen taga affsed af sin gamla kyrka och på eftermiddagen hålla en särskild tacksägelsesfest i den nya kyrkan, hwartill den troligen anser sig hafwa god anledning. Gudstjenstrummet är väl icke på långt nära färdigt, men det är ändå en glädje att wara der, utom det att det rymmer flera kyrkobesökare.

— Gustaf-Abolfsfesten i Chicago lyckades öfwer förwäntan. Emellan 3 och 4000 menniskor woro församlade för att åhöra den ståtliga sången och musiken samt de innehållsrika talen.

— I Fremont, Iowa, hölls reformationsfest den 31 Oktober och Gustaf Abolfsfest i Bethesda den 6 Nov. Pastorerna Halland, Walleen och Rehnström predikade och pastor Forsander höll historiska föredrag.

Från flera håll höras rykten om dylika högtider och många hafwa utan twifwel hållits, derom wi icke ens hört något rykte. Wi äro förwissade om, att dessa "blickar tillbaka" på Guds

wägar och de stora redstaper han utsett och utrustat ej kunnat annat än stärka tron på honom, som håller äfwen det tillkommande i sina händer och wäl förstår, såsom han också förmår, leda allt, äfwen det onda, till och med sina fiender så, att utgången måste blifwa god.

— En fiende, och rasande dertill, har vår Herre Gud i öfwerste Ingersoll, nu benämnd "Pope Bob" (påfwe Robert). Han är åter stadd på en resa genom landet för att hålla sina "föreläsningar", hufwudsakligen om "De store förnekarne", hwartill kommer en ny om presbyterian-presten "Talmadge theologie", full af det aldra gräsligaste hat emot Gud och religionen och späckad med de aldra rysligaste förvrängningar af den heliga skrift. Så utropade han: "Om presbyterianernas lära är sann, så hatar jag Gud med hwarje dropa blod i mina ådror". "Bort med bi beln! Hwad skola wi i stället lägga på bordet? Shakespeare". Såsom exempel på förvrängningar af Skriften må följande nämnas: den rike mannen war barmhertigare än Abraham, emedan den förre önskade att hans bröder ej måtte komma till honom, då deremot Abraham hänvisade dem till ordet, m. m. — Den ohärlige mannen synes blifwa allt mera wild.

Andra otrosmän tänka öfwer saken och tala om den med ett wisst allwar, ja, försöka sig på fristendomens nedrifwande med "filosofiskt lugn"; men "Pope Bob" endast wränger, ställer och smäddar, och deri besitter han sataniskt förmåga. Det tillkännagifwer en ringa grad af "bildning", hwaraf dock tiden berömmar sig, att kunna sitta stilla, höra och gifwa bifall åt en sådan mass af gudlösa qwicheter som i hela två

timmar utöses af en man lik Ingersoll. Vi erinra om de davidiska orden: "den i himmelen bor, begäbbar dem och Herren bespottar dem; han skall en gång tala med dem i sin wrede och i sin grymhet skall han försträcka dem". Ingersolls föreläsning i Rock Island sista lördag har gifwit anledning till dessa rader.

—G. o. N. Hemlandet har nedsatt sitt pris från \$2.50 till jämt \$2.00, en ganska betydlig nedsättning; men detta steg skall naturligtwis föröka dess redan förut stora läsarekrets med tusenden.

—Som bekant infaller Martin Luthers 400: åriga födelsedag den 10 Nov. nästa år. I Tyskland hysselsätter man sig redan med förberedelser till ett högtidligt firandet af dagen. Vi borde äfwen fira den i Amerika, om icke med processioner och storartade tillställningar (ehuru äfwen passande sådant kunde wara i sin ordning) så då, och det helst med något företag, som skulle glädja Luther, om han lefde ibland oss, något som befordrade ungdomens kristliga uppfostran, hwarföre Luther så nitiskt arbetade. Tänk, om wi lutheraner inom Augustana-synoden uppreste ett stort monument i Rock Island till Luthers ära, bestående i ett stort hus, passande till samlingsal wid våra folksmöten så wäl som för föreläsningssal, för bibliotek och museum, m. m.! Det skulle wara den wackraste minneswård wi kunde föreställa oss.

—Wid sist hållna wal blef en fritänkare och atheist, wid namn Raab, wald till statssuperintendent för skolorna i Illinois. Detta synes hafwa skett derigenom, att de många småpartierna hade hwardera sin kandidat och således utströko namnet på mr. Stratton, den

republikanske kandidaten. Fara wärdt är, att äfwen nykterhetswännerna i sin ofloka iswer begått samma misstag. Det war emellertid en sorglig utgång och borde göra röstegande försigtigare en annan gång.

—Medan man ännu ansåg "förbuds-tillägget" gällande i Iowa, försökte man på flera sätt under hwarjehanda namn få rusdrycker spridda. En firma i Davenport, Grabbe, gjorde en blandning af sämsta slag bränwin, något watten och några andra obethydliga ämnen, och gaf den allehanda medicinista namn, ishunnerhet "bitters", samt beskref dem alltsammans såsom ytterst wälgörande och ett säkert botemedel mot alla slags sjukdomar. Men då firman wille hafwa wederbörande auktoritets i Washington tillåtelse, blef bedrägeriet uppfärkt. Huru ifriga mennistor kunna wara att odra på andras onda lustar!

Tidningar.

I förra numret af Augustana syntes vår egen anmälan för nästa år, hwar till wi väl kunde lägga ytterligare hwarjehanda; men wi ämna icke locka läsare till oss med klingande löften. Wi pläga icke anmäla eller rekommendera andra tidningar, utan låta dem rekommendera sig sjelfwa genom sitt innehåll. Underfundom anse wi oss dock böra göra undantag, då en tidning synes oss komma att gagna Herrens sak i widsträcktare mon eller fylla ett behof, som förefinnes ibland oss. Till denna klass hör den lilla Augustana Observer, utgifwen af några bröder i östra konferensen af vår synod. Aldenstund engelska språket blir allt mer det dagliga samtalspråket, åtminstone på många

ställen, och särskildt det uppväxande släktet helst begagnar sig af engelskan, är ju nödvändigt att wi inom synoden ega en tidning på landets språk, hwari våra egna angelägenheter omtalas och diskuteras samt pålitlig andlig läsning äfwen meddelas. Augustana Observer will fylla detta behof och har under dess första år wisat sig både kunna och wilja det. Wi rekommendera den hjertligen och hoppas att utgifwarne, pastorererna C. J. Petri, C. E. Lindberg, A. Rodell m. fl. blifwa genom talrikare subskription satte i stånd att med det nya året utwidga sin tidning.

The Workman är ett annat engelskt blad, utgifwet af den arbetsamme och nitiske dr Passavant i Pittsburg, Pa. The Workman är af mycket omfattande och rikt innehåll och förtjenar att blifwa spridd och läsen öfwerallt. Den utkommer hwar fjortonde dag och kostar endast \$1.25 för året.

Så stulle wi äfwen gerna wilja på det kraftigaste rekommendera "Ungdoms-Wännen", som betydligt ökat sin läsafarekrets under det flyende året, men förtjenar få den ökad wida mer. Dess många och verkliga vackra illustrationer samt omwärlande innehåll har gjort den till en wälkommen gäst. Det är beslutadt, att den skall med det nya året utwidgas och 4 stora sidor tilläggas, hwilka komma att upptagas af en högst intressant och lärorik berättelse af en amerikansk prest. Omkostnader för öfversättning, lärarika artiklar i naturvetenskapliga ämnen, illustrationer m. m., äro ganska betydliga och behöfwer därför all den hjälp som ungdomens wänner öfwerallt kunna lemna genom att arbeta för dess spridning. Priset blifwer det gamla, \$1 för ex. med det sjette fritt för alla subskribentsamlare.

En annan verklig ny tidning lär komma att begynnas med det nya året och förmodligen wisa sig redan på detta. Det är en barntidning på engelska språket. Det är bekant att en massa tidningar med wackra namn utkomma för barn och wist icke alla af den renaste bestaffenhet, huru inbjudande och lockande deras yttre än kan wara. Det har därför syns tjenligt att utgifwa en i vår midt. Föreningen "Ungdomens Wänner" hafwa wi att tacka för detta gagneliga företag. Prof. Weidner har åtagit sig det egentliga utgifwarebestyret och har man äfwen anmodat pastor Telleen i Denver, Col. och prof. Bauman i St. Peter att wara medarbetare. Bladet är ämnadt att utkomma en gång i månaden, i samma format som "Ungdoms-Wänner" och med 4 sidor, till följande priser: 1 ex. 30 cts; 25 ex. 20 cts; 50 ex. 17½ cts; och 100 ex. och deröfwer 15 cts. Priset är såsom synes ganfka lågt.

Wi få således hädanefter 2 barntidningar, en på engelska och en på swenska, så att barnen slippa wänta en hel månad på sin "skatt".

Under tre år har "Korsbaneret" wissat sig wid jultiden och kunna wi härmed underrätta att det äfwen detta år utkommer för 1883. Man har sökt deri samla allehanda läswärdt och lärorikt som kunde förtjena ej blott tryckas utan ock förwaras för kommande släkten. Meningen är därför icke att skaffa läsaren blott en liten stunds flygtigt nöje, utan gifwa honom något, som kan underwisa och det man kan med nöje återwända till. Wi hafwa skaffat oss titlarne på de flesta stycken, som stola inskyta i "Korsbaneret" för 1883. Se om det icke är värdt att ega!

1. Zions Konung, poem af L.
2. Den yppersta lefnadsregeln, af S.
3. Min moder, poem af S. S.—m.
4. Lefnadstecning öfwer prof. Red.
5. Lefnadstecning öfwer miss. Carlsson.
6. Lefnadstecning öfwer past. J. Bender.
7. Olita mål, poem af E. B.
8. Om Indianen och werksamheten för hans civilisation och fristnande, af W. B.
9. Den wäderdrifna, poem af S. M. S.
10. Barnhemmet i Andover och Lindells lefnadstecning, m. m.

Änckliga tidsskrifter.

The Lutheran Church Review är en kwartalskrift af teologiskt innehåll, beghnd inom Gen. Council och redigerad af flitige män inom betsamma. Huswudredaktör är vår prof. R. F. Weidner med sådana medarbetare som gamle dr Greenwald, dr B. M. P. Schmucker, dr C. W. Schaeffer, dr C. Krauth och många andra. Den har artiklar af gediget innehåll, ej få rörande swenskar, samt derjemte wälskrifna anmälanden af teologisk litteratur. Den borde hållas af så många som möjligt. Dess pris är \$2 för året.

"Teologisk Tidsskrift" från Upsala är en gammal bekant ibland oss, redigerad af prof. dr M. Johansson; wi göra ej mer än rätt om wi på det kraftigaste rekommendera den. Den utkommer i 6 häften om året, detta år på 30 ark, till ett pris af omkring 6 kr. 50 öre — kanfste något öfwer \$2. Anmälan för nästa år har ännu icke ankommit, men om någon vill i tide anmäla sig till årgången för 1883 och önskar göra det genom utgifw. af Augustana, kan det ske.

"Wäktaren" från Stockholm, en wackertidning af kyrklig ton och allwarlig hållning, som med kunskap och kraft ta-

ger i tu med förhållandena, vilja vi och hjertligen rekommendera. Den som vill någorlunda följa med fäderneslandets kyrkliga företeelser kan icke vara den förutan.

Vi ha förut på enskild väg erhållit underrättelse om ett förslag att utgifwa en apologetisk tidskrift i anledning af de grofwa och täta anfallen på kristendomen i allmänhet och lutherisk bekännelse i synnerhet. Af sednaste nr af "Wästaren" se vi med glädje, att planen kommer att sättas i verk. Prof. v. Schéele i Upsala har nämligen begärt tillstånd till utgifwande af "Tidskrift för kristlig tro och bildning". Det gläder oss högeligen att planen kommit till utförande.

Oscar Ahnfelt.

Oscar Ahnfelt har måndagen den 23 Okt. fått gå hem till sin Herres glädje. — Vi hinna icke i detta nr meddela någon teckning af hans lefnad och hans kraftiga deltagande i de andliga rörelser, som sedan början af 1840-talet upplifvat vår kyrka. Men ingen, som fått vara med om dessa rörelser, skall någonsin glömma "den evangeliske trubaduren", som med sitt frimodiga vittnesbörd om Kristi försoning och sin till hjertat trängande sång fört så många själar till Herren och uppmuntrat Guds betryckta folk. Under de senaste åren hade hans sång tyfats, ty det täcktes Herren att tukta och luttra honom i "bedröfwelsens ugn". Men nådesordet kan ej ryggas; nu är smärtan slutad, nu sjunger han åter med ny och frigjord tunga det Sammets lof, som han trodde och älskade äfwen i djupaste nöd. Nu

får hans ande se och erfara hwad han så mången gång i toner tolkat, när han sjöng sången: "Hur blir oss då?"

Med sitt warma, trofasta hjerta wann Ahnfelt många personliga wänner, hwilka nu jemte hans efterlefswande älskade maka, född Strömberg, djupt saknande stå wid hans bår. "Vår vän sofwer!" Men ur hans sänger ljuder ännu afsteds-hälsningen till alla Herrens wänner:

Bida blott, bida blott!
Allt blir genom Herrens godhet godt!
Tåresäd och glädjeförd,
Etrons bön förwisso hörd!

(Ur Wäst.)

Texter för Söndagsskolan.

Fjerde qwartalet.

N:o X.—Den 3 Dec.

Mark. 15: 38—47.

Efter Jesu död.

Inledning. 1. Tid och ort. På fredagsaftonen emellan kl. 3 och solnedgången och wid korset på Golgatha och wid örtagården i närheten af Golgatha.

2. Parallellställen. Matth. 27: 51—66; Luk. 23: 45—56; Joh. 19: 31—42.

3. Ordningen. 1) Förlåten i templet remnade; 2) jordbäfning och grafvarnas öppnande; 3) höfswitsmannen wid korset; 4) qwin-norna som wadtade på Jesus; 5) Jesu sida uppstinges med ett spjut; 6) nedtagningen af korset och 7) begrafningen.

4. Frågor. Wid hwilken tid dog Jesus? På hwad rum? Kan du omtala de händelser som i denna text förekomma?

Hufwudspråk: Sannerligen war den-
ne mannen Guds Son. Mark. 15: 39.

Ämne: Den döde och begrafne Fräl-
saren.

I. Den döende Frälsarens magt (v. 38, 39, 43).

II. De tjenande qwin-norna (v. 40, 41).

III. Begrifningen (v. 42—47).

A. A n m. B. 38. "Förlåten". Denna war ett tjoft förhänge emellan det heliga och

allraheligaste. Den "remnade" i tu från ofwan och ned igenom. Detta betydde enl. Ebr. 9: 3—12 att helighetens väg nu war öppnad för alla. Det är nu som Gud sjelf wille ropa: kommen nu alla frimodigt till nådastolen! Tadelset är borta, nådastolen är framsatt till åfsäddning för alla arma syndare och wägen dit är bestänkt med hans blod, som genom den ewige Anden offrat sig sjelf obesmittad åt Gud. Innan detta skedde medförde det död att dit ingå; nu medför det döden att stanna i t o m.

(I sammanhang härmed skedde de andra underverken wid Jesu död.)

B. 39. "Höfswitsmannen", en kapten för 100 man soldater. Han såg undren och hörde Jesu tala med stark röst och med detsamma uppgifwa sin anda, och greps därför af förwåning. "Guds son". Denne hedning gaf ett godt vittnesbörd om Jesus. I hwad mening han sade "Guds son", kan wäl ej så noga bestämmas; ty han war ju en romersk hedning och de talade om "gudasöner" eller hjeltar såsom halfgudar. Men han hade och hört anlagelserna och wiste äfwen mycket om judarnes tro. Hedningar kommo till tron genom korsets predikan och hwarföre kunde ej denne också komma till tron wid åsynen af den döende Frälsaren? En sådan omwändelse är icke otänktbar.

B. 40. "Qwinnor långt ifrån". De stodo långt borta för den ogudaktiga hopens skull. Kanste kunde de ej uthärda åsynen af det stora lidandet hos den de så mycket älskade. De gingo så nära som möjligt. De hade förut tjänat honom; nu kunde de endast se på och juda.—Maria Magdalena. Hon nämnes först i Luk. 8: 2. Hon får ej förwexlas med Maria, Lazaris syster. Maria Jakobi den mindres moder. Han kallas äfwen Aspheus. Salome war syster till Maria, Jesu moder. Dessa qwinnor gifwa ett skönt exempel på trohet och ståndaktighet i gudsfruktan. Mer än en gång hafwa qwinnor stått framom männen i den delen.

B. 42. "Då aftenen kom". Den första aftenen, emellan klockan 3 och 6. Den andra aftenen begynte wid solnedgången. Tillfredsedagen, fredagen som går före sabbathen. Befragningen måste ske före Kl. 6, då sabbathen begynte.

B. 43. Josef från staden Arimathia eller Rama; han war en af det stora Rådet men hade ej instämt i dödsbeslutet.—"Driftighet". Han hade hittills varit en hemlig lärjunge,

men nu kom han öppet fram. Det förbrades icke litet mod att så blottställa sig för alla, att hederligt begrafwa en som war så illa hållen. En annan, som och i tyfthet tillhört samma antal, kom också fram, neml. Nikodemus. Så blir tron uppenbar i beännelsen.

Här så wi komma i håg något som tilldrog sig innan Jesus nedtogs af korset. De två röstwarenas dödade, samt huru Jesu sida blef genomstungen, att "striften skulle fullbordas" (se Joh 19: 36, 37).

B. 46. "Graswen" war ej en wanlig graf, utan ett grafhwälf eller sammare uthuggen i klippans sida. Denna war ny, så att Jesu lefamen ej kunde bortblandas med andra.

Att Pilatus stänkte Josef Jesu lefamen war ett nytt bewis på hans öfwerlygelse om Jesu oskuld. "Hans hwila skall wara ära eller ärofull" Es. 11: 10. "I sin död blef han rik" eller atlad som en rik Es. 53: 9.

Så war Jesus nu i grafven! De sörjande wännerna stundade hem och i hemwägen förfägo de sig med dyrbara saker för att smörja Jesu lefamen, så snart sabbaten war öfwer. Men Jesu fiender äro ännu oroliga. De gå till Pilatus och begära wakt att förwara grafwen för att hindra Jesu bortförande. Så så de hjelpa till att befordre Jesu sak; ty soldaternaingo blifwa wittnen till hans uppståndelse.

B. Frågor. I. Hwad hände i templet när Jesus dog? Hwad war det för en förlåt? Hwad betydde detta? Hwilka under skedde? Hwad sade höfswitsmannen? Hwad slags lärjunge hade Josef varit? Hwilken förändring wistade sig nu? Hwad hände med många heligas grafwar? Stodo de upp före Jesus? (Nej, "efter hans uppståndelse".)

II. Hwilka qwinnor woro wid korset? Hwem war Salome? Hwarföre stodo de längst borta? Hwad hade de förut gjort emot Jesus? Hwad kunna de nu göra?

III. Hwarföreingo ej tropparne hänga qwar på korset? Hwad bådo judarne man skulle göra med dem? Hwad gjorde en soldat med Jesu sida? Hwem har inthgat det? Hwem kom och hjälpte Josef att nedtaga Jesus och begrafwa honom? Huru blef han begrafen? Huru war grafven? Huru förwarades den? Hwarföre blef det? Trodde qwinnorna att han skulle uppstå? Huru wistade de det?

Lärdomar.

1. Genom döden går wägen till lifwet för alla som tro.

2. Genom Jesu död är vägen öppnad till det heligaste, till sjelfwa himmelen.

3. Höfwitzmannen höll en skön och from personalia öfwer Jesus.

4. Qvinnor hafwa varit bland de bästa och trognaste wänner mot Kristus och hans kyrka.

5. Ehuru långt ifrån då de ej fingo eller kunde hjälpa, woro de alltid nära, då de kunde bistå och hjälpa.

6. Hemliga lärjungar blifwa frimodiga bekännare wid åsynen af den korsfäste.

7. Intet ord af striften lemnas ofullbordadt.

8. Kristus har helgat grafwen. Han har brutit dess magt och bewisat att döden icke "gör slut på allt".

Tillkännagifwanden.

Jowatonsf. f. w. miss. distrikt sammanträder till möte uti Bethesda, Page co., Iowa, månd. d. 27 Nov. kl. 2 e. m. Distussionsämne: Den dagliga helgelsen och förmölsen.

N. Forsander, ordf.

Jowatonsf. norra miss. distrikt håller sitt nästa möte i Stratford och tager det sin början tisd. d. 11 Dec. kl. 11 f. m. Samtalsämne: Rom. 4: 25.

A. Sundberg, sek.

Westra distriktet af N. Y. kons. håller sitt nästa missionsmöte i Sheffield, Pa., d. 28 o. 29 Nov. Mötet börjas kl. ½8 tisdagen d. 28. Samtalsämne: Augb. Bef. 3:3 je artikel.

N. G. Johnson, sek.

Käre wänner och bröder inom Kansaskonferensen!

Snart infaller landets allmänna Tackfägelsedag, då wi alla få samlas för att hembära Herren tack och pris för de andliga och leamliga wälgärningar, som Han oss bewisat under det flyddat året. På det vårt tack icke måtte bestå blott i ord, så glömmen icke att vårt lära barnhem i Mariebahl både wäl behöfwer och wäntar en riklig kollekt den dagen. Kollekten bör blifwa mångdubbelt större än wanligt, om hemmets behof skola fyllas. Wi hoppas att ingen församling försummar denna sin kristliga skyldighet.

Salemshurg, Ks. den 3 Nov. 1882

U. direktionens wägnar
A. W. Dahlsten.

Tackfägelsedagskollekt för barnhemmet i Andover. Ehuru insamlingen för barnhemmet genom söndagsstolorna nyligen egt rum, så wi dock på grund af konferensens beslut och gammalt bruk härmed wänligen påminna om tackfägelsedagskollektens upptagande i alla konferensens församlingar för vårt barnhem, som nu med sin stora barnskara, femtiotre till antalet, är i werkligt behof af wälwilligt understöd. Wi hoppas derföre att kollekten af pastorer i tid påhyses och förordas och att församlingarna på tackfägelsedagen wilja ådagalägga sin tacksamhet emot Herren, alla goda gåfwores gifware, genom att gerna lägga sin gåfwa i barnhemskollekten.

Andover, Ill., d. 16 Nov. 1882

Erl. Carlsson,

Barnhemsdirektionens ordf. o. kasför.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, weckotidning för kyrkliga underrättelser, Vårsofrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos underteknad till \$1.60. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenumerantfamiljare lemnas hwart 7 de ex. gratis.

Penningar kunna sändas i registrerat bresf, "Money Order" eller "check" (wexel).

För prenumeranter i Sverige är priset satt till 6 kr. De tunna wända sig till kyrkoh. P. P. Welinder, Kristianstad, Åsum.

Bresf rörande prenumeration adresseras till

E. G. Thulin.

P. O. Drawer 379. Moline, Ills

Allt röranderedaktionen af Aug. o. M. iss. insändes till Prof. L. N. Hasselquist. Rod Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelningen", sändes till pastor Erl. Carlsson, Andover, Henry co., Ill.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

V. A. Sasselquist och Erl. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 29 November 1882. Nr 48.

Om otrons grund och dess botemedel.

(Efter dr S. G. L., öfversättning af S. G. L.)

Människorna älskade mer mörkret än ljuset, ty deras gerningar woro onda. Joh. 3: 19.

Och han hade dem ut och sade: Herrar, hwad skall jag göra att jag må blifwa salig? Då sade de: Tro på Herren Jesus, så blifwer du och ditt hus saligt. Apg. 16: 30, 31.

Religionen har till ändamål att afhjelpa alla missförhållanden, att råda öfwer alla begär, tankar och handlingar i det menliga lifwet. Hwarje brist på hjertlig tillgifwenhet, på uppriktighet i tankar, ord och gerningar, härleder sig från en inrotad otro och är ett "ofantligt" brott emot Guds lag. I umgängeslifwet stå många af människans handlingar i tillbörligt förhållande till hennes bestämmeelse. Icke så inom tankens werld. Hennes föreställningar äro såfängliga, hennes böjelser onda. I hennes begärelser är brist på enighet, och hon omfattar oftast det, som är syndigt, ondt och förderfligt. Gerningarna framgå ur hjertats tankar. Dessa bero på bestaffenheten af de inre

böjelserna. Att derföre försöka att rätta ett febligt ondt medelst gerningarnas förbättring är att leka med blotta yttre tillfälligheter. Att bota det onda genom att lägga band på tankarna, är att stämma i haken. Vi måste uppsöka själswa källan till ondskan, hjertats inre förderf. Kroppen är själens verktyg och måste utföra hennes wilja. Själen handlar å andens wägnar, och måste rätta sig efter hans påbud. Ansvar tillägges derför anden såsom den förnämsta delen af vår natur. Kraften hos människans andliga natur utmärker sig genom tron, liksom hos själen genom förnuftet och hos kroppen genom styrkan. Såsom förnuftet är af högre värde än styrkan, så är tron af oändligt högre värde än förnuftet. Styrkan sätter oss i stånd att göra de fysiska krafterna oss underdåniga och att använda dem till wisja ändamål. Förnuftet sätter oss i stånd att öfwa ett wisst herrawälde öfwer tankarna och att använda själsförmögenheterna till utöfswandet af jordiska wärf. Tron sträcker sig ännu högre och sätter oss i stånd att känna det andliga, det osynliga. Den omfattar det oändliga och förenar människan med sin Skapare. Den återställer samljudet i hela menni-

flans wäsende och låter hellsans och lifwets flod strömma ned till att genomtränga både kropp och själ. Tron rättar tankarna, renar föreställningarna, ordnar hela lifwet och leder wandeln i öfwerensstämmelse med Guds wilja, hwadan "allt det icke går af tron det är synd".

Hela menniskan gjorde förlust wid syndafallet. Hennes kropp förklemades och blef ett rof för tusende krämpor. Själskrafterna förswagades och blefwo öppna för willfarelser, bedrägeri, fruktan och högmod. Hennes andliga natur wardt död. Hennes begärelser blefwo lika ett förpestadt och stinkande träst, och hon lemnades utan hopp i werlden.

Gud i sin oändliga barmhertighet åmägabragte försoningen. Han uppenbarade sin wilja i bibeln. Till att göra denna sin wilja känd och försoningen fruktbringande, sände han sin helige Ande i werlden att gifwa lif och tro åt menniskans ande, en högre och ädlare kärlek åt hennes begär och rättfärdighet åt hennes lif. "Men åt hwar och en gifwes Andens uppenbarelse till gagn". Att ransaka bibeln kommer inom de menesfliga förmögenheternas område. Om man opartistiskt undersöker bewisen för den gudomliga uppenbarelsen, så skall en sådan undersökning i hwarje fall leda till sanningens erkännande. Är denna sanning ett gifwet sakförhållande, så är intet rum till något wädjande. Guds ord är afgörande. Dess sanningar tillämpade på samwetet af samme Ande, som ingifwit dem hos de män, hwilka skrifwit bibeln, öfwerlyga menniskan om hennes synd och ytterliga hjälplöshet. Denna öfwerlygelse åstadkommer en swårare brytning hos själen, än den, som åstadkommes hos kroppen

genom det wämjeligaste krämedel. Menniskans synd är fasawäckande; men försoningen för densamma är oändlig och den måste anammas med tron. Ingenting kan frälsa henne utom Guds kraft, och denna kraft werkar endast der den med tron anammas. Här se wi hwilken wäldig makt tron är. Om menniskan kunde själf göra något för att dermed förtjena saligheten, så skulle hon göra det med fröjd, det måtte kosta hwad som helst. Kunde hon med förnuftet uttänka, huru hon skulle blifwa frälsd, så skulle hon göra det; men nu måste hon fräslas "genom tron allena". "Den der tror och blifwer döpt, han skall warda salig, men den der icke tror, han skall warda fördömd", är Frälsarens wisfa försäkrän. En menniska kan dock tro de lärdomar, som bibeln innehåller, och likwäl ej af hjertat tro till salighet, i fall tron på Kristus såsom hennes egen Frälsare ej är hennes högsta mål. Här finnes intet rum för gerningar. Förnuftets inwändningar gälla intet. Ett helt öfwerlåtande åt Gud eller öf förtappelse, det ena eller det andra, är det som föreligger själen. Menniskan känner att hon är fördömd och det med rätta. Hon är förlorad och hjälplös. I den yttersta misströstan ropar hon till Gud om hjälp. Guds Ande tillämpar några kostbara sanningar på hennes hjerta, sådana som denna: "Om wi bekänna våra synder, han är trofast och rättwis, att han förlåter oss; synderna och renar oss af all orättfärdighet"; eller: "Menniskans son är kommen för att uppsöka och frälsa det, som förtappadt war"; eller öf: "Beder och eder skall warda gifwet"; eller måhända Guds kärlek möter henne i något ord likt detta: "Kunnen I,

som onde ären, gifwa edra barn goda gåfwor, huru mycket mer skall eder himmelske Fader gifwa den helige Ande åt dem som bedja honom". Guds kärlek har beredt menniskan salighet genom Sonens död och tillbjuder henne ewighet nerligt lif såsom en fri gåfwa, förer henne ånjo till sinnes hennes forna försumlighet och det wåld hon brukat mot sig sjelf, i det hon ej trott Guds kärleksförklaringar; och förtwislande om allt annat bistånd, om alla andra hjälpmedel, så wäl som om all mensklig wisdom, kastar hon sig på Guds stora förbarmande i Kristus Jesus och — hon är frälst. Under sin stora misströstan om att sjelf kunna hjälpa sig, göres hon delaktig af den tro, som omfattar Frälsaren, och — hon är "född af Gud", "född af Anden". Hon har kommit till lif i Kristus Jesus och Guds kärlek är utgjuten i hennes hjerta. Tron på Gud, det andliga lifwets grundwal, har nu intagit det förnämsta rummet i hjertat. Den werkar genom kärleken och renar hjertat. Kärleken till Gud, det andliga lifwets wäsen, är nu det normala tillståndet i menniskans nya natur. Lydnad mot Gud, det andliga lifwets praktiska utveckling, blifwer nu någonting ljusst, sedan förståndet blifwit upplyst och wiljan helgad, och — hon eger nu Guds frid. Hon är säll, ty hon lefwer i Guds Söns tro, hwilken älskat henne och för henne utgifwit sig sjelf. Hon eger helsa i själen och glädje i hjertat. Skulle än skröpligheter finnas i den kroppsliga hyddan, så stola äfwen dessa tjena till det bästa. Menniskan är nu en konungs barn och arfwinge till allting, och hon söker inrätta sitt lif i enlighet med Guds wilja och styrelse, emedan hon besittnar sin höga kallelse

och sin bestämmelse för ewigheten. Under det hon wandrar i tron, är hon säll, trygg, förnöjd och willig att wara till nytta. Hon har öfwerwunnit werlden och "är större än den, som städer winner".

Guds-domar

I tidningen Courier Journal i Louisville, Ky., läses följande: "Sistlidne fredag höll fredsdomaren Allen ransaktning rörande en anklagelse emot negern James Price för misshandling af några fruntimmer. Bland andra wittnen blef äfwen Isabella Jackson förhörd. Domaren hörde en stund på hennes berättelse, men afbröt henne med den frågan: "Wet du icke att du ljuger?" Swarpå hon swarade: "Jo, jag wet det". Dessa woro hennes sista ord. På ytterligare frågor kunde hon intet swara. I förmodan att wittnet endast förstålde sig, besalte domaren föra henne ut ur domssalen. Hans uppmaning att aflägsna sig med rättstjenaren åtlödde hon icke. Twänne negrer togo då henne och buro henne ut; men funno då, att hon war alldeles hjälplös. Läskare tillfallades, men talförmågan återfick hon icke. Hon hade blifwit rörd af slag. Hela hennes kropp war förlamad, så att hon icke kunde röra sig. Två dagar derefter war det sista wittnet ett lif.

Tyfta tidningen H. u. B. erinrar härwid om en dylik händelse i Würtemberg: En ansedd borgare och dertill en slitig kyrkogångare hade en process med en flicka, hwilkens förmögenhet han hade om händer. Flickan, annars känd för fromwärdighet, hade omtalat för sin pastor, att hennes förmyndare hade fla-

git under sig en del af hennes penningar; omständigheterna woro så noga af henne angifna, att pastorn kände sig öfvertygad om att förmyndareu låtit girigheten förblinda sig och bedragit sliktan. Förmyndaren blef ålagd wärjemålsbed. När han nu, enligt lagen, skulle dertill beredas af själasörjaren, stälde den sednare till förmyndaren en allwarlig förmaning. Pastorn stod såsom träffad af blygten, då den förmanade, N., yttrade: "Herr pastor, jag wet hwad Herren sagt: farer icke wille, Gud låter icke gäcka sig; och jag säger: jag kan gå denna eden ren, eller skola icke dessa mina fötter bära mig tillbaka till Neustadt (der han bodde)". "Mäster N.", fortfor den försträckte själasörjaren, "det grämer mig. Här är warningsbetyget; antingen kan Ni samwetsgrant gå eden, eller fruktar jag för att bo med Er under ett tak". Pastorn kunde den aften ingenting äta. "Der sutto wi", berättar hans son, som hemkommit från akademien, der han beredde sig till prest; "maten blef orörd, min mor ströf sorgen sin älskade makes panna. I desamma knäckades på fönstret och jag öppnade". "Herr kandidat", sade stadswaktmästaren, "har Ni hört olyktan? N. i Neustadt kom till sin swäger Siegert, men stapplade i förstugan och bröt båda benen af sig". Guru han kunde bryta båda benen på samma gång, kunde läkaren icke begripa. Mannen gick icke eden; han blef lam. Min far, som strax derpå flyttade derifrån, hoppades att Guds outtröttliga barmhertighet nog hade uppmjukat det förut förhårdade hjertat.

Swad är tro?

(Af J. E. Rybe.)

Swad är denna tro, som är af en sådan oändlig wigt? Hwaruti består denna tro, som gifwer menniskan sådana stora fördelar? Hon är en klippa, på hwilken många lida skeppsbrott. Och dock finnes det intet werkligen hemlighetsfullt eller swårt att förstå i den frälsande tron. Hela swarigheten härleder sig från människans högmod och själsrättfärdighet. Det är på själswa trons ensald tusende stöta sig. De kunna ej förstå den, emedan de ej wilja böja sig.

Att tro på Kristus är ej blott förståndets medgifwande, eller hufwudets tro. Detta är djefslarnes tro. Wi kunna tro, att det funnits en gudomlig person wid namn Jesus Kristus, som lefde, dog och uppstått igen för 1800 år sedan, och dock ej tro så att wi blifwa frälsta. Wisserligen måste wi hafwa en wiss kunskap, innan wi kunna tro. Ingen sann tro finnes tillsammans med fullkomlig ofkunighet. Men kunskapen allena är ej nog till frälsning.

Att tro på Kristus är ej heller att hafwa en wiss känsla för Kristus. Detta är ofta intet annat än ett tillfälligt känslöswall, som går öfwer liksom morgonens dagg. Wi hafwa fått ett stung i samwetet, och känna dragningar till evangelium liksom Herodes och Felix. Wi kunna till och med darra och gråta och wisamtycken tillgifwenhet för sanningen och dess männer. Och dock kunna våra hjertan och wiljor hela tiden wara oförändrade och i hemlighet fästade wid werlden. Utan twiswel finnes ingen lefwande tro utan alla slags känslor. Men känslan allena är icke tro.

Den sanna tron på Kristus är ett om

sin synd djupt öfwerthygadt hjertas fullkomliga förlitande på Kristus, såsom en fullkomligt tillfyllestgörande Frälsare. Till henne medverka hela menniskan, hufvud, samvete, hjerta och wilja. Hon är ofta så swag och liten i början, att den som har henne, ej kan tro sig ega henne. Och dock, liksom lifwet hos ett nyfödt barn, så kan också denna tro wara verklig, uppriktig, frälsande och sann. Samma ögonblick som samwetet är öfwerthygadt om synden, och förståndet inser att Kristus allena kan frälsa derifrån, och hjertat är villigt att fatta i den hand som Kristus uträcker, i samma ögonblick finnes hos den menniskan sälliggörande tro.

Suckar från Sodom,

framförda af eder misshandlar.

IX. De fördolda.

"Israels barn hafwa öfvergifwit ditt förbund, nedbrutit din altare, dräpitt dina profeter med swärd, och jag är allena igen blifwen, och de stå efter att taga mitt lif". — "Jag skall låta igenblifwa sjutusen i Israel, som icke hafwa böjt knä för Baal". Från wänternas öster om Klippbergen kommer allt ibland en sakta hwisning: "Hwarför jemt suckar från Sodom? Är der då inga ljusglimtar, som understundom genomtränga mörkret derute?" Jo, till Herrens pris är det nog så. Att så uppsöka landsmän och vinna deras förtroende, att de kunna wåga hyppa sig för en med menniska och sálunda genom meddelelse látta sitt betungade bröst, detta är en ljuspunkt, som förr eller sednare förerbádar soluppgången. Men ännu klara re ljuspunkter finnas. Här och der finnas fördolda några stilla i landena

hwilka, trots det här råbände, tjocka andliga förwillelsens mörker, liksom hålla trons lampa brinnande uti hjertat. Deras umgänge förefaller mig likna oaser i en förbränd öken. Det andliga högmödet's allt förtorkande monsoonswindar hafwa ej der ännu lyckats förföra den swaga plantan eller begrafwa den i de egna gerningarnes qwäfwande flygsand. Man påträffar allt ibland äfwen här bland mormonerna sådana, som widblifwit sin tro på den korsfäste och i all ensald och uppriktighet bygga sitt salighetshopp allena på den af Gud i Zion lagda kostliga hörnstenen, sådana, som uti Skriften benämnas Guds barn och med hwilkas ande Guds Ande wittnar i samklang. De utgöra ett salt i den råbände sedliga ruttenheten, och sådana kunna ej gerna tvingas in i månggiftets elände, åtminstone ej för någon längre tid. På en tur genom staden påträffades en sådan just i dag. Det gaf anledning till denna "sucken", som wäl derför må kallas en glädjesuck. I en jordkula i den delen af staden, som kallas "Brighams ward", högt uppe mot bergen bor en swenskt enkla, ensam och nästan — blind. En lång tid af år har hon warit enögd och råfäde oluckligtvis för fyra weckor sedan (i början af förliden månad) att få ett stycke sol i det friska ögat. Det swallnade upp, och hon led i nära tre weckors tid en nästan olidelig wärk. När swullnaden lade sig och hon skulle försöka öppna ögat, war detta mörkt. Mormonerna hafwa "såsom Jesu sanna kyrka" alla undergörande gäfwor ännu qwar och bota derför alltid(?) med smörjelse och händer's påläggning. Den gamla har en lång tid berott af grannars och "wardets" hjälp. I sommar

har ett "meeting" hus byggts i wardet, och detta är, märkvärdigt nog, byggt i form af en kyrka, med höga spetsbåg-fönster och torn. Detta har så tagit "wardets" medel i anspråk, att den blinda enkan icke kan få utaf den på fastedagarne inlemnade maten ostare än hwarannan månad. Mormonerna fasta den första torsdagen i månaden, och den själunda besparade maten skall wara för de fattigas underhåll. Sista gången fick hon en paket socker och en dollar i penningar. Hon har en son i staden, men han har själf familj och är fattig, så att han kan icke mycket hjälpa henne. Grannarne så göra resten. Detta är i förthet hennes omständigheter. Men det war ej egentligen detta jag wille omtala, utan hennes fasta förtröstan och tillit till sin Frälsare. Jag sjöng sången: "Blott en dag, ett ögonblick i sänder", och glädjetårar rullade ned från de synlösa ögonen. Jag läste ett nummer af Augustana, som jag just på dwägen fått på posten: "Släpp icke tillfället att göra godt!", och talade med henne om, att Gud låter sina barn understundom lida nöd och fattigdom, att de, som bekänna sig som Guds barn, derigenom skola få tillfälle att bewisa tron med gerningarne. Hon sade, att det ofta förundrat henne, att så många "bröder" kunna wara så känslösa och hårdhertade. Somliga hade bedt för henne, att hon skulle dö snart. Derpå gret gumman. Jag sade henne då, att det måste wara, emedan de icke hade Kristi kärlek i sina hjertan; och der ingen kärlek fanns, war icke godt att wisa någon kärlek. "Ja, det måste wara det". Dav. 23 ps. läste jag för den blinda, och wi bådo tillsammans. Hon gladdde sig, att hon hade sin bibel ändå

med sig. "Sade jag ej haft den nu, så tror jag aldrig jag kunnat gå igenom detta och haft mitt förstånd qwar. De sade mig, att till Zion behöfde wi icke taga några böcker med oss; men jag sade, att om jag så skall knyta min bibel i min näsduk och bära den i handen hela wägen, så släpper jag dock icke den ifrån mig. Nu dessa åren jag suttit här i min ensamhet, har jag läst min bibel, så nu har jag ett förråd i mitt minne för anden att lefwa af. Kom och se en gammal blind enka allt ibland. Det känns så uppmuntrande att tala med en, som har samma sinne. Herren ledde bestämdt dina steg till min koja, ty jag kände mig så nedslagen och öfvergifwen". Jag sökte wända in talet åt mormonismen; men hon hade icke reda på någonting inom det området, ehuruwäl hon trodde, att det war den rätta kyrkan, och att staterna skulle snart komma och öfversälla dem med krig och förfölja dem. När hon ingenting wiste om mormonlärorna, så kunde hon naturligtwis ej tro dem, och derför wille jag ej förbrylla henne med "onödiga spörsmål och ordaträtor", utan framhöll för henne nödwändigheten att hålla sig till Jesus allena och icke till några menniskor, äfwen om de skulle komma till oss med namn af profeter, apostlar och patriarker. Den saken hade hon klar: Wi warda rättfärdige af nåd utan lagens gerningar. Hon kallades likwäl mormon, och tror själf, att hon är mormon; men nog är det temligen skraft med hennes mormonism. Af samtalen med henne kunde jag på det bestämdaste höra, att hon i hela sitt lif aldrig varit mormon i själ och hjerta, och det är min uppriktiga bön till Herren, att han måtte bewara henne wid

ensalldigheten i Kristo midt ibland detta vrånga och horiska släktet, så att hon aldrig heller blir en verklig mormon. Om nu här finnas "sjutusende" som ej böjt knä för mormonismens Baal bland vårt folk, det wet allena Herren. En ting är wist: Herren känner sina, äfwen om de äro mer eller mindre inhöljda i mormonismens tylande dimma.

X. "Inspirationens ande".

Uti den kristna kyrkans historia påträffar man gång på gång den företeelsen, att det skrifna uppenbarade ordet lagts åsido och man åberopat sig på en omedelbar, fortsatt uppenbarelse. Den "hvislande rösten", det "inre ljuset", "inspirationens ande", eller hwad det än kallats, har alltid haft det kännemärket, att det welat sätta sig i Guds ords ställe. Men denna öfwerdådighet har aldrig fått aflöpa ostraffad. "Inspirationen" har på ett eller annat sätt alltid wifat sitt verkliga ursprung, och de, som låtit sig af densamma ledas, hafwa bragts på fall. Från San Francisco höra wi i tidningen Chronicle för den 13 dennes ett nytt och samswäckande bewis på, hwarthän denna förmenta fortsatta uppenbarelse förr eller senare leder. Wi återgifwa fullständigt tidningens redogörelse för huru en mormon mördar sin äldste son som ett offer åt Gud, befalld dertill genom en uppenbarelse omedelbart, lemnad honom från höjden.

"Vår rapportör förde i dag ut till Westminster för att skaffa sig fullständig underrättelse om menniskooffret, som omtalades i gårdagens nummer. De omnämnda parterna äro Josiah B. Smith och hustru, båda mormoner och goda medlemmar. De kommo till West-

minster för omkring fem år sedan och hafwa ihjelsatt sig med hwarjehanda arbete tills de slutligen togo sig för att fista och sälde fisten i städerna omkring. De hade fem barn och den äldste, "offret" för "uppenbarelsen", war en qwid löswande liten gosse, som wanligtwis följde fadern wid fistförsäljningen. Familjen bor i en liten koja på en ö utmed tuften, fem mil sydväst från Westminster och tre mil sydöst från Anaheim Landing. Kojan ligger mycket affides, närmaste hus är öfwer en mil derifrån, och utom några wallkojor är detta de enda boningar på ön. Wordet inträffade den 4 Nov. men blef först känt den 9. Några jägare kommo och wille lana en bat och på deras rop kom Smith sjelf roende öfwer till dem, i stället för att annars den äldste gossen alltid plägade wara besökande till tjenst mot en liten ersättning. De frågade efter gossen och fingo till svar, att Herren befalt honom offra sin son. På vidare tillfragan fingo de weta, att lifet ännu lag i huset, afwaktande Guds röst om huru och hwar det skulle begravas, men ingen hade tillatelse att se det. Egendomligt nog läto jägarne saken bero och fortjatte dagen i ända med sin jagt, ehuru wederbörliga embetsmän ej woro mer än fem mil derifrån.

Följande dagen, fredagen den 10, gingo jägarne till Westminster och ett säljkap utjändes strax att fångsla missdadarne. När de kommo till stranden och ropade på Smith, kom han att taga dem öfwer. De underrättade honom om sitt ärende, och han lemnade sig wiligt i deras händer. Modern och de öfriga barnen hemtades också, och alla fördes de till Westminster. Lifet hade begravits på morgonen ungefär 80 fot

från huset. När fångarne kommo till staden beordrades lifbesigtningssmannen ditut och i sällskap med dr Jones och andra, bland dem också Smith, rodde han öfver till ön. Smith utvisade stället och grafven öppnades. Locket af togs från lådan, som fadern slagit ihop af ohyglade bräder, och en hemst syn tedde sig för åskådaren. Förrettelse hade så tagit öfverhand, att det var nästan omöjligt att flytta liket till någon kyrkogård.

Den onaturlige fadern såg litgiltigt på och talade om mordet utan den minsta rörelse. På tillfrågan huru det tillgick, tog han knifven, en tumslång föfsknif, böjde sig öfver liket och upprepade handlingen. Dr. McCoy undersökte noggrannt liket, men fann på detsamma icke något tecken till slag eller blånad utom dödsbugget midt i bröstet, åtta tum djupt och fyra tum bredt. Brottet utöfwades wid pass 900 fot från kajan. Gossen fördes ut bakom några buskar af föräldrarne och i en knäböjande ställning erhöi han dödsstöten. Föräldrarne säga, att han war underrättad om sitt öde, och war villig att foga sig efter Herrens wilja(?) På tillfrågan huruwida de skulle offra några flere af sina barn, swarade Smith, att om Herren i en uppenbarelse befalde det, wore han färdig att lyda och offra det käreaste han hade.

Några veckor innan han fick denna ödesdigra uppenbarelse hade han fått en annan, att Herren hädanefter skulle omedelbart försörja dem, och att de ej widare skulle arbeta för sitt uppehälle. Swarken han eller familjen skulle göra någonting. Gossen satte dock ej fullt tro till fadrens uppenbarelse utan stafsade i hemlighet hem ett och annat. Dns-

dagen före mordet hade han anstafat en säck mjöl, och som fadren fick kunskap härom blef han så förtörnad, att han strödde ut mjölet öfver marken tillika med andra matwaror gossen hemfört. Undantagandes några gröna äpplen fanns det i huset ej det minsta till mats, när officerarne ankommo. Swarken han eller hustrun hemlighöll något, utan redogjorde för alltsammans. När ryktet om ogerningen hade spridits omkring, befarade man att lynchlagen skulle tillämpas. Men när de som umgingos med dylika planer fingo se och tala med fången, förvandlades deras hämndkänsla till medlidande öfver de bedårade föräldrarne. Smith är wid sina sinness fulla bruk, utom hans tokerier om uppenbarelsor, och till och med skarpsinnig. Hans tillstånd kan icke tillskrifvas någon öfwerdrifwen religiös uppfästning, ty han går nästan aldrig till någon gudstjänst, och de, som känna honom, trodde ej att han hyste några som helst religiösa känslor. Modren börjar hemjörkas af bittra samwetsförebåelser och betwisla gudomligheten af deras inspiration". Så långt tidningen.

Detta får nu ej så förstås, som lärde mormonerna att föräldrar skola offra sina barn, utom i de fall, då barnen föröfwat synder, som blott genom blods-försoningen kunna utplånas. Men det är deras uppenbarelselära, deri alla egendomliga insäll, drömmar och fantasier inrymmas såsom härledande sig från Gud sjelf, det är den, som här måste bära skulden. Swarje "helgon", som är döpt och har genom händerens påläggning erhållit "ett stycke af den helige Ande" kan "se en syn, drömma en inspirerad dröm, profetera eller tala med tungomål". (Key to Theologye pag.

99.) Uppfyllelsen af Herrens stränga hotelse "att sända kraftig willfarelse, att de skola tro lögnen", har man här ögonstänligt för ögonen. När kristenheten i det sjette århundradet började se bort från det uppenbarade ordet, lät Herren en Mohammed framträda och "bortstöta ljusstakan af sitt rum". I vår tid, då namnkristendom och tom form hotar taga öfverhanden, tillåter han förelöparen till förödelsens styggelse framträda. Mormonismens frukt är uppenbart gudshäbande. Gritänkeriet är rent af i lusten man andas här i "Zion". Det synes, att willfarelsen är "kraftig". Herren beware de sina.

Svarjehanda.

Nyheter från Kansas och Michigan. Det vi här vilja omtala är väl icke nytt i ett hänseende, utan snarare gammalt, emedan det händt flere gånger förr. Emellertid är det nu en nyhet. I förliden vecka emottogo vi wid skolan en hel "carload" utmärkt mjöl, ej mindre än 100 tunnor, från Salemsborg, Asfaria, Lindsborg, Freemount, N. Gotland och måhända från flera ställen deromkring — emellertid från hjertat af Kansas. Vi hembära de käre gifvarne en hjertlig tackfägelse ej blott från vårt stora skolhushåll, utan å hela synodens vägnar, som drager förmonen deraf. Sika tackfägelse sända vi till dem i Tustin, Michigan, för en gåfwa af 109 bush. potäter, en stor nödvändighet wid vårt bord. Vi tro icke att gifvarne lidit någon skada af sin vänliga uppoffring, utan tvärtom hafwa förmonen af det löftet: "Gud förgäter icke eder gerning och arbete i kärleken, som I bewisat på hans namn".

Vi förundra oss snarare deröfver, att andra icke vilja dela med hittillsvarande gifware denna förmon. Vi hafwa nämligen många trakter i både Iowa och andra stater, der de kunde lifa ledigt som i Kansas och Michigan sammanstjuta allt hwad vårt hushåll behöfde. De äro icke desz bättre ute, om de försumma sig. De borde icke tillåta församlingarne i Kansas att ensamt öfwa gåfwan att på anförda sätt gifwa; ty det heter: "gifwer, så warder eder gifwet!" och ännu har icke Herren swikit sina löften. På ett eller annat sätt infriar han dem med högt intresse. Den som ej handlar i enlighet med löftet, går naturligtwis miste om löftet sjelf. Vi vilja ej förglömma, att på åttskilliga ställen i Nebraska uppenbarade de i sijn sin kärlek till "vår skola", men blefwo icke dertför tackade, åtminstone så mycket som ske bort. Bättre en annan gång. Huswudsaken är dock väl icke tackfägelsen, utan gåfwan.

Ur ett enskildt bref anse vi oss berättigade intaga följande intresserande nyhet:

Kansas City den 21 Nov. 1882

Nästa tisdag hafwa vi en sockenstämma här och komma då, efter hwad alla tecken gifwa wid handen, att fatta beslut om nytt kyrkobygge. En särdeles wälselägen lott 75 X 145 fot på det wackra Penn str. mellan 12te och 13de gatorna, således i den wackraste delen af staden, är redan för ytterst billigt pris (\$47.50 per fot) inköpt, såtillwida att handpenningar lemnats och köpewillforen äro uppgjorda. Kostnaden för lott och kyrka hafwa vi beräknat till \$20,000.00.

Vårt folk i allmänhet är mycket lifwadt för saken och kommer äfwen att a

alla krafter anstränga sig. Men före taget är stort och vi måste tillstå att våra krafter ej förslå till att genomföra det. Men med något mindre skulle vi ej vara mycket hulpna. Hvad vi nu behöfva är ett godt ord för oss i Augustana. Våra bättre lottade församlingar, som så kraftigt bistått Denver och Omaha m. fl. platser, torde hafva någon liten stärf qwar äfwen för Kansas City, som är en lika vigtig plats och af lika stort behof af hjälp som både Denver och Omaha, hwilket hwar och en som sett Kansas City på närmare håll väl känner till. Det enda som fattas för att här skulle vara en stor, och stadsgad församling, är en stor ordentlig kyrka på lämplig plats. Sedan vi med mera allwar började tala om nytt kyrkobygge, har folket knappast kunnat rymmas i den gamla kyrkan. I söndagsqväll nödgades en stor del af åhörarestfaran stå utanför kyrkan af brist på rum inne. Nu synes alla vilja vara med.

J. B. Meander.

Vi tillägga blott denna gång: låt församlingen och landsmännen i Kansas City taga i med all kraft och offra för den goda saken hvad de förmå och söke derjemte så mycken hjälp, som kan erhållas af stadens innebyggare, och vi äro förvisade, att synodens församlingar skola finnas beredwilliga att räcka en hjälpsam hand och hwar en af dem hafva en sten i byggnaden. Kansas City är en af Westerns portar, och vi böra vara angelägna att få ett godt hem derinne, innan det blifwer för sent. Red.

— Inwigning af nya kyrkogården i Linköping egde rum den 27:de Okt. kl. 1 e. m., på samma gång som äfwen domprosten Linders jordiska qwarleswor der inwigdes till den sista hwilan. Han

blef nämligen den förste, hwars graf der reddes. Anledningen dertill war en gärd af pietet och hyllning åt den aflidnes minne. Förhållandet är nämligen följande: En af de sista dagarne i sitt lif och sista gången, då han kunde wistas ute—det war den 6 sijnl. Okt.—hade han, i sällskap med några andra, företagit en liten promenad i wagn och derunder äfwen kommit upp till kyrkogården. Som man wet, har den nya begravningsplatsen tillkommit på Linders förslag och initiativ, och det beredde honom därför en glädje, när han fick se, huru långt arbetet med platsens ordnande framstredit. "Jag skall bestämdt anhålla hos biskopen, att jag får wiga in kyrkogården—hade han derwid yttrat—ty det brukar alltid wara wanligt, att en person, som inwiger en kyrkogård, får sin grasplats på det ställe, der han stått under inwigningsakten". Denna hans uttalade önskan har efter hans död framförts till biskopen, som derwid lär hafva yttrat, "han skall få wiga in den, om icke med sitt tal och sitt ord, så i stället med sitt stof, och han skall få sin grasplats, der han skulle stått under inwigningen". Derför kom äfwen grassläggningsen af domprosten Linders stof att ingå såsom en del i inwigningsakten.

— I solen lär man nu kunna se många släckar, hwilka tillsammans tyckas bilda talet 24. Våra nymodiga profeter få något att göra.

— Något owanligt inträffar nästkommande år, bestående deri, att fastlags söndag infaller redan den 4 Febr., påskdagen den 25 Mars, pingstdagen den 13 Maj samt att alla 27 söndagarne efter Trinitatis ingå i kyrkoåret, hwilket sednare är högst sällsynt. Så-

Iedes kommer äfwen evangeliet om "detio jungfrur" att blifwa predikotext under 1883.

— Evangelica Lutheran Almanac, for 1883, är den första som nått oss af flera som väntades. Den här nämnda är i qwartformat, särdeles väl tryckt, och innehåller, utom de wanliga almanac-uppgifterna, hwarjehanda goda stycken, bland dessa ett längre om Luthers födelse och dåvarande tidsförhållanden. Fullständigt register på luthersta prester i Amerika, synoder, undervisningsanstalter och barmhertighetsinrättningar m. m. Utsjammans wäl wärdt sitt pris 10 cts. Requisition ster hos J. L. Trauger 180 South High str., Columbus, Ohio.

— I förra numrets tillkännagifwande om den nya engelska söndagsförlidningen begicks det misstaget, att den sades skola hafwa Ungdomswinnens storlek med 4 sidor, då det deremot är beslutadt att göra den fyrbladig eller åttasidig. Wi kunna äfwen i tyfthet nämna att dess namn säkerligen blifwer The Olive Leaf, det betydelsefulla bladet i Skriften. Tänk, huru färt och wälförmaget det bladet måste hafwa warit för Noah, då duswan, den snälla, kom med det i sin näbb! Så kärförmaget skall säkerligen Olive Leaf blifwa hwar gång det infinner sig.

Äfwen de uppgifna priserna kunna misförstås. 1 ex. fås för 30 cent, 25 ex. för 20 cts stycket, o. s. w. Som uppsättningen af den nya tidningen kostar penningar, är det att hoppas, att ej blott stora requisitioner ske, utan äfwen att kontanter medfölja, emedan föreningen "Ungdomens Wänner", icke har någon kassa och önskar slippa sätta sig i skuld.

— I Sverige är utkommen en liten skrift af metodistbiskopen Merill angående baptismens älsklingsord "begrifwa genom dopet". Såsom bekant hämta baptisterna uttrycket förnämligast ur Rom. 6 kap., det dock biskopen visar platt icke syftar på neddoppning, utan hela stället på delaktighet i Kristi både förnedring och upphöjelse, hwilket är en riktig utläggning.

— På en liten plats med det underliga namnet Muchachinock i Iowa stiftades för ett par månader sedan en liten församling af 50 personer. Detta fåtal wänner håller nu på att bygga sig en kyrka, den man till och med hoppas få färdig till jul. Der är en mängd swenska kolgrusarbetare och flera wäntas, emedan sannolikt en egen "bank" kom. att öppnas endast för swenskar. Herren öppne sitt heliga ords guldgrufwa för dessa arbetare och läre dem att både "grufwa och tiggas", att de må warda rike, rike på sådant som icke brinner upp, såsom det de uppgräfwa ur jorden!

Från "Gen. Council"

hafwa wi erhållit goda underrättelser genom prof. Weidner, som på uppmaning begaf sig dit i sällskap med flera af vår ignods ombud. Professorn medtog från mötet ett mycket godt intryck. Så behandlades "den inre missionen" med mycket omsorg och utan twifwel till allas belåtenhet. Tre komiteer för den inre missionsarbetet tillsattes, en engelsk, en tysk och en swensk, som så handla oberoende af hwarandra och äro endast skyldige redogöra inför Gen. Con. wid dess möte, för öfrigt ega rätt att samla nödiga medel hwarhelt de wilja och dörrar öppna sig för dem.

Den engelska komiteen, hafwande sitt hufwudsäte i Philadelphia, will börja engelska missioner hwarhelt den kan, men församlingar, som organiseras wid sidan af våra församlingar, böra tillhöra Augustana-synoden, synnerligen då medlemmarne utgöras hufwudsakligen af swenskar. Denna punkt har man hittills icke aktat på, hvarför engelska missioner warit snarare motarbetade ibland oss, alldenstund wi icke kunde se våra församlingar och synod förswagade genom att uppmuntra engelsktalande att lemna oss. Synoden behandlade frågan wid sitt sista möte i Altona och uppdrog åt sina delegater till Gen. Con. att för det samma framlägga våra åsikter och önsktningar. Gen. Con. biföll obetingadt vår synods begäran. I afseende på emigrationen beslöts att vår emigrantmissionär i New York, A. B. Lilja, skulle understödjas. Den swenska missionskomiteen består af den af synoden tillsatta missionsbestyrrelsen.

Man intresserade sig mycket för det här föreslagna eng. söndagsskollbladet och troligen komma ej få exemplar att gå till engelska församlingar.

Flera andra ämnen förekommo af intresse för Augustana-synoden, men ofwanstående är det nödigaste. Det kännes redan att wi uti prof. Weidner hafwa en brygga slagen mellan oss och Gen. Con. i sin helhet, eller, om man så will, ett band som lofwar hålla oss tillhopa i inbördes förtroende och samverkan.

Sedan förestående war nedskrifwet hafwa wi mottagit följande rörande Gen. Con. möte:

Augustana-synoden representerades wid detta möte af pastorerna P. J.

Swärd och S. P. A. Lindahl samt immigratmissionären A. B. Lilja.

Mötet war väl besökt och alla dess förhandlingar utmärkte sig för fristligt allwar, broderlig kärlek och en i vår upprörda tid sällspord enighet.

Bland dess wigtigaste göromål woro väl de som rörde missionen, emedan på dess bedrifwande kommer samfundets framtid att i hög grad bero. Angående verksamheten i Indien upplästes en mycket fullständig och särdeles intressant rapport. I den aflidne missionär Carlsons ställe är en annan man redan på väg dit ut för att intaga den tomma platsen. Herren slår, men helar ock. Hur swår än Carlsons förlust kändes och hur obegripliga Herrans råd och och wägar syntes, får blott Gud råda, så gör han allt väl till sist. Missionen i Indien synes gå framåt i både yttre och inre hänseende och intresset för denna mission synes wara godt och i tilltagande inom Gen. Con.

För hemmissionen wisade Gen. Con. wid detta möte ett synnerligt lifligt intresse. Wätte Herren wälsigna dess sträfwan att upprätta en äkta engelsklutherisk kyrka i Western. I detta arbete påräkna det icke ringa hjälp från Augustana-synoden. Nya beslut fattades angående missionsförsamlingars upprättande, på det att möjliga missförstånd mellan missionskomiteén och distriktsynoderna skulle undwiskas. Ny missionskomité waldes med hufwudqwarter i Philadelphia.

Immigrantmissionen synes wara i synnerligt god ställning. Skulden på emigranthuset har förminskats och missionärerna äro i full verksamhet för att med råd och dåd i både andligt och lefamtligt hänseende bistå inwandranne.

Gen. Con. gladdes åt att Augustana-synoden lyckats erhålla en duglig och werksam missionsär och uppmanade sin emigrantkomite att bidraga till hans afslöande.

Mötet war från början till slut rätt uppbyggligt och lärorikt. Många predikningar och föredrag höllos och de woro i allmänhet utmärkta. En särskild "Lutherfest" hölls på aftonen den 10:de Nov. (Luthers födelsedag), då särdeles lärorika tal höllos af pastorerna Klingmar och Laird. Diskussionen af teserna öfwer ämnet: Ecclesiastical Power and Church Government war både liflig och lärorik.

Nästa möte kommer att hållas i St. Peters-kyrkan (pastor Moldehnkes) i New York den 3:je torsdagen i Oktober 1883.

För widare referat öfwer förhandlingarna hänvisas till Lutheran.

S. P. A. L.

Augustana och Missionären

för 1883.

Det är väl på tid att tillkännagifwa, att denna tidning vill göra sina medbesök afwen under instundande år. Såsom dess wänners och läsares antal betydligt öfats under det snart tillryggelagda året, så hoppas wi, att wi ej blott så möta gamla bekanta, utan göra många nya bekantskaper under det nya. Tiderna äro sådana, och blifwa det allt mer, att wi behöfwa ett blad, som ej blott lemna oss nödiga underrättelser om hwad som timar, utan och hjälper oss att i ordets ljus förstå det, så att wi kunna draga wälsignelse deraf eller wända ryggen dertill. Tidsutvecklingen tager ut stora steg och är det derföre

desto angelägnare att wi warnas för afstegen, emedan de lätteligen också kunna blifwa så stora, att steg tillbaka in uppå den rätta vägen ej blifwa lätta att göra. Det gifwas twänne sätt att betrakta tiden och framtiden som wi böraakta oss för. Det ena betraktelsesättet kunna wi kalla "pessimism", d. ä. då man ser allting i swart och är utan hopp samt väntar intet annat än förstöring och undergång. Det andra är "optimism", då man ser allting i hwitt, talar om idel framsteg, utveckling, frihet och lycka. En kristen är hwarken det ena eller andra; men i wiss mening båda delarne; han wet att ondt och godt kämpa med hwarandra, men han wet och hwem segren tillhör. En kristen är så till wida pessimist, som han wet hwad satan i sinnet hafwer, känner hans stora magt såsom "denna werldens Gud" samt derföre kan utpeka honom och warna för honom; men en kristen är och optimist, ty han är wiss, att alla Kristi fiender warda lagda till hans fotapall och att riket måste blifwa Herrens och hans Kristi. Sådan vill gerna Aug. och Miss. wara, således tro och förkunna detta Jesu ord: "I werlden hafwen I twång, men waren wid en god tröst; jag hafwer öfwerwunnit (icke blott skall öfwerwinna) werlden". "I skolen gråta och jämra eder, men werlden skall glädjas; I skolen warda bedröfwade, men eder sorg skall wändas i glädje". (Joh. 16.)

Den tidning är icke ärlig, icke kristlig, som icke förehåller sina läsare båda delarne. Att göra det, är ingen lätt sak, och närwarande utgifware känner det som en tung börda och medförande ett stort ansvar att i detta hänseende bistå läsarne. Han kan endast lofwa göra

hwad han förmår; han vill sjelf bedja om gudomlig nåd dertill och hoppas på de många läsfarnes förböner.

Hwad för öfrigt tidningens innehåll angår, behöfves ej derom vidare sägas; i det hela behåller den sin hittillsvarande karaktär, men vill gerna förbättra sig i den mån medarbetare infinna sig. En del embetsbröder ämna begynna en korrespondens om wiktiga frågor eller förefommande händelser, som med säkerhet skall lända till uppbyggelse. Det har blifwit från flera håll begärdt, att utgifwaren skulle återupptaga den för några år sedan begynta förklaringen öfwer det härliga Geseferbrefwet. Men jag kan endast lofwa göra det, om nåd, tid och krafter gifwas mig dertill.

J hopp om att alla kyrkliga underrättelser från vår synods område insändas "med omgående post" samt medarbetare för öfrigt deltaga i utgifningen, förmodas att N. o. M. skall blifwa både lärorik, wäglebände och omwäxlande. Wiljan dertill skall icke saknas.

Den ändringen kommer att göras med nästa år eller kanske med nästa månad, att det helark, som hittills medföljt en gång om månaden och innehållit missionsunderrättelser, skall delas så att hwart annat n:r af bladet kommer att innehålla 24 sidor i affigt att kunna så mycket oftare meddela missionsunderrättelser. Ja, det bestämdes wid College-direktionens sammanträde sistlidne wecka, att hwarje n:r af Aug. o. Misj. skall innehålla 24 sidor, således ökas med 13 ark, så wida 2000 nya subskribenter kunna samlas. Och detta borde icke wara någon swårighet, om ej blott pastorer och kyrkoråd, utan alla wänner af vår tidning, som anse henne hafwa en wiktig kallelse att uträtta för

Herrens sak, wille göra sin — skola wi säga "pligt" emot Herren och hans församling! — hwad de förmå att samla nämnda antal. Alla nya subskribenter, som betala tidningen för hela nästa år, få den för återstående del af året från den tid subskriptionen insändes.

Priset blir detsamma som hittills nämligen \$1.60 men nedjättes till 1.50 för dem, som inom de tre första månaderna insända betalning.

Hela saken är Herrens, Han tage den nu om hand! S.

Texter för Söndagskolan.

Sjerde qwartalet.

N:o IX.—Den 10 Dec.

Mark. 16: 1—8.

Uppståndelsen.

Ordnin gen i hwilken händelserna förekomma.

1. J dagningen wardt en jordbäfning, och en ängel wältade stenen från grafwens dörr.
2. Soldaterna blifwa försträdda, falla såsom döde till jorden, och, när de komma sig före, fly in i staden.
3. Dminnorna komma till grafwen. De hade lemnat hemmet mycket tidigt.
4. Maria Magdalena kom först (med kanske ett par andra) och, finnande grafwen tom, löper hon bort och underrättar Petrus och Johannes, hwilka jemte Maria Magdalena flynda till grafwen (se Joh. 20: 1, 2).
5. Andra qwinnor komma och besö den tomma grafwen straxt efter soluppgången, och höra änglarnes budskap att han lefwer.
6. De lemna grafwen och flynda att omtala saken för de andra apostlarna; men Maria stannade qwar och såg se Herren (Joh. 20: 1—16).
7. Jesus möter de återvändande och helsar dem: Hell eder! (Matth. 28. 9.)
8. På samma dag wandrar han i sällskap med två lärjungar till Emaus (Luk. 24).
9. Dessa flynda tillbaka till Jerusalem till de andra lärjungarne, för att omtala hwad de erfarit, och i detsamma stod Jesus midt ibland dem och sade: "Frid ware ede!"

Sufwudspråk: Men nu är Kristus uppstånden ifrån de döda, och worden förfärligen ibland dem som sofwä. 1 Cor. 15: 20.

Ämne: Kristi uppståndelse.

I. Den tidiga wandringen till grafwen. (v. 1—5.)

II. Kristi uppståndelse. (v. 6—8.)

En m. B. 1. "Sabbathen." Den judiska wår lördag "Framgången", war förbi. "Röpte." Somliga öfversätta: hade köpt, hwilket är det rätta, ty så tidigt på morgonen kunde de ej finna bodar öppna. Det står också att de köpte på "fredaastonen", när de gingo hem från grafwen". Men om sabbathen woro de stilla. "Wälusttande (eng. sweet) kryddor", för att balsamera Jesu lefamen. De trodde ej att han skulle uppstå och wille derföre bewara kroppen så länge som möjligt. Det huswudsaktliga af dessa spicerier war, enl. Johannes, aloe och myrrha. Rärleken till Jesus råder hos dessa qwinnor och de hafwa länge wäntat på dagningen, för att gå åstad till grafwen. Det will synes enl. Joh. som Maria Magdalena kommit något i förwäg, och då hon funnit grafwen tomt sprungit tillbaka och omtalat detta för Petrus och Johannes samt sedan med dem återkommit.

B. 2. "So skall wälta m. m. De börja först på wägen tänka på hindren; men Herren har redan undanröjt både sten och wäktare. Hade de förut kommit att tänka på hindren, hade de måhända stannat hemma. — B. 4. "Då de sågo till." På afstånd kunde de kanske ej se antingen stenen war emot dörren eller ett stycke derifrån; men när de kommo intill, sågo de grafwens inång fri och öppen. Så har Herren swarat i förwäg på deras fråga. Så har hon ofta ajort och gör ännu.

B. 5. "Sågo de en una man". Mattheus kallat honom en ängel med ett sinande ansigte, klädd i ett vitt hwitt kläde eller en lång hwit mantel, hwilken hängde ned öfwer fötterna. Det war wäl samme ängel som bortwältade stenen. Änglorne bära inga kläder, men han antog sunliga gestalt för deras skull som kommo. Suru stönt är icke detta! De wänta döds, och se här är bara lif och härlighet. —

B. 6. "Woren icke förfärdade". Så börjar ängeln sin påstpredikan. Så liuder evangelium till alla fattiga syndare. Widare säger han: "J söken Jesus som forskäst war", det är eder

färlet till honom som dragit eder hit så tidigt; men nu stolen J weta att "han är icke här, ty han är uppstånden och lefwer". Sen, här är rummit tomt, och här äro kläderna i hwilla han war swept o. s. w. — B. 7. Widare fortfarande engeln: "Gån snart bort (och bären hem edra kryddor) och säger hans lärjungar och (i synnerhet) Petrus, som wäl bäst behöfwer denna tröst, att Jesus lefwer, och han skall gå före eder till Galileen, der stolen Jalle få möta honom. J kommen wäl ihåg detta, såsom Jesus sade före sin död att han skulle uppstå igen. Nu så qwinnorna blifwa apostlar eller sändebud och kungöra denna stora nyhet för de andre. — B. 8. "Och de girgo hasteligen" ifrån grafwen med rätthäga och stor glädje och flydde, eller spungo med häpenhet och bestörtning, utan att yttra ett ord förr än de kommo fram. De wille skynda att omtala denna öwäntade tidning. De woro i en ganska upprörd sinnesskämning, så att de kunde hwarken stanna eller tala på wägen.

Jesu uppståndelse bewisas af 1) Apostlarnes vittnesbörd; 2) De hade alla tillfälligt att derom förwisa sig; 3) De blefmo öfwerlygande öfwer sin egen förwäntan; 4) De beseglade sitt vittnesbörd med sitt blod; 5) Många flera blefwo på samma gång derom öfwerlygande; 6) Det förändrade apostlarnes lefnadsbana; 7) Sabbathen är ett intyg derom; 8) Fiendernas försök att bortwända saken motsäga sig sjelf.

Den stora betydelse, som Kristi uppståndelse har.

1. Den är sjelfwa tronan på bewisen att han war Guds Son, och att hans återlösningswert är fullbordadt; 2. Den är ett bestämt intyg på att det gifwes ett lif bortom grafwen; 3. Den förwisar oss om våra troppars uppståndelse. 4. Den bewisar hans seger öfwer alla våra fiender; och 5. lärer oss att wi stole på synden och lefwa rättfärdigheten.

B. Frågor. I. Suru länge låg Jesus i grafwen? Hur hade han förutfogt detta? (Matth. 20: 19; Mark. 9: 9; 14: 28). Kan du omtala ordningen i hwilken handelserna skedde? På hwilken dag uppstod Jesus? Hwad hände först? Hwarför war det nödigt? Utgick Jesus ur grafwen sedan stenen war undan? Swem kom först till grafwen? (Joh. 20: 1.) Hwad hade qwinnorna köpt? Hwarföre? Hwad wisar det? Hwad fruktade de? Suru war det när de hunno fram? Hwilla lärjungar kommo först? Swem funno de i grafwen?

II. Hvad sade ängeln till dem? Huru kunde de weta att han icke war der? Hvad hade han sagt dem? Hwar skulle de så se honom? Sågo några honom förut? Hvilka bewis kan du gifwa på att Jesus verkligan uppfod? Hvilken historia utspredde judarne? Huru sökte de att nedtysta wåktarne? Hvilken stor betydelse har Kristi uppståndelse för oss och vår tro? Jemför 1 Cor. 15 kap.

Vårdnads.

1. Se här ett fint exempel på sabbathens helgande.

2. Om wi gå åstad i hjertlig mening att tjena Gud så skall han undanröjda alla hinder.

3. Wi blifwa ofta försträckt för Guds största wälgöringar och det lätt på hwilket han hjälper.

4. Kristus är uppståndelsen och lifwet.

5. "Jag lefwer, I stulen och lefwa".

Tillkännagifwanden.

Wårt barnhem i Mariedahl, Kans.

Wi wilja härmed erinra våra pastorer och församlingar om konferensens beslut att på den allmänna tadsjägelsedagen den 30:de dennes offra våra tadsoffer för vårt barnhems bästa. Behöfwet af allmänt deltagande är stort. Kassa är tom och skulderna wäga för hwarje dag. Wi hafwa wissteligen fått en rik stödd, men priserna äro låga, och wi kunna icke för närwarande sälja något till att dermed betala hemmets skulder. Hemmets föreståndare har icke till fullo fått sin lön för detta året, och nu är snart detta året till ända. Wi behöfwa 8 eller 900 dollars, för att kunna betala de löpande utgifterna. Wi hafwa blott 12 barn, men så när alla äro små, alla behöfwa mat, kläder m. m. Det blifwer anorlunda med tiden, då många af dem kunna tjena hemmet, och när wi slipa den stora skuldbördan, som nu årligen tager omkring 300 dollars. Då hoppas wi att hemmet skall kunna utan stora uppoffringar uppehållas och utwidgas.

Hemmets föreståndare B. Borg har en längre tid varit sjuklig och i flera veckor sängliggande, men är nu bättre. Mrs Berg, husmodern, har varit och är särdeles frisk och stark, så och barnstاران. Må wi både när och hjeran i verk och gerning bewisa vårt deltagande för hemmet, för Herrens och sakens skull, och derigenom uppmuntra dem som förestå hem-

met i deras trägna arbete, att de icke må tröttna och lemna alltsammans. Herren tröne vårt barnhem med sin rika nåd och wälsignelse.

A bestyrrelsens wägnar

H. D.

B. E. Redowisning för hvad som är inkommet och ytterligare inkommer skall wid nyårstiden gifwas, och till nästa konferensmöte skola wi lemna upplysning om, huru mycket hwarje församling bidragit till hemmet.

D. E.

Tadsjägelsedagskollekt för barnhemmet i Andover. Ehuru insamlingen för barnhemmet genom söndagsstolorna nyligen egt rum, så wi dock på grund af konferensens beslut och gammalt bruk härmed wänligen påminna om tadsjägelsedagskollektens upptagande i alla konferensens församlingar för vårt barnhem, som nu med sin stora barnstara, femtiotre till antalet, är i verkligt behof af wälwiltigt understöd. Wi hoppas derför att kollekt af pastorer i tid pålyses och förordas och att församlingarna på tadsjägelsedagen wilja ådagalägga sin tadsamhet emot Herren, alla goda gåfwores gifware, genom att gerna lägga sin gåfwa i barnhemskollektten.

Andover, Ill., d. 16 Nov. 1882

Erl. Carlsson,

Barnhemsdirektionens ordf. o. kassör.

Söndagen den 10:de Dec. kommer swenska ev. luth. Bethlehemsförsamlingens kyrka i Brooklyn att inwigas, då äfwen New Yorkkonferensens östra missionsdistrikt håller sitt möte derstädes. Samtalsämne: Eph. 6: 13 — 18.

C. F. Johansson, sek.

Östra distriktet af Kansas-konf. håller sitt nästa möte i Topeka, Kans. Mötet börjas med gudstjenst tisd. d. 5 Dec. kl. 7 e. m. Samtalsämne: Rättfärdiggörelsen, enligt Pauli och Jakobs bref.

J. P. Reander, sek.

Missionsmöte. Rodfordsdistriktet kommer, will Gud, att hålla sitt nästa missionsmöte i Franklin, De Kalb co., Ill., hwarest det skall börja med missionspredikan måndagen den 11:te December 1882 kl. 2 e. m. Samtalsämne: "Jag tror på en helig, allmänlig kyrka".

E. G. Larsson, sek.

Zionakonf. norra miss. distrikt håller sitt nästa möte i Stratford och tager det sin början tisd. d. 5 Dec. kl. 11 f. m. Samtalsämne: Rom. 4: 25.

A. Sundberg, sek.

Wikstrand & Thulin's boktryckeri, 1882.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

G. A. Hasselquist och Lrl. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 6 December 1882.

N:r 49.

Kyrkoåret.

Med siffliden söndag, den förste i Adventet, ingingo vi i det nya andliga året eller kyrkoåret. Fara värdt är att många ej tänka på betydelsen af denna förändring, utan låta dag komma och gå, söndag komma och gå, ja år komma och gå, utan att besinna den flyende tiden. Det kan då vara tillbörligt att vi erinra om den stora tanke och det djupa andliga behof, som af ålder gifvit sig tillkänna i kyrkoårets anordning. Det har icke upprunnit i någon enstild menniskas hufvud, än mindre har det af flera blifvit upptäckt och uttänkt och sedermera anbefaldt, utan har det uppstått på grund af människosjälens behof af att få hela Kristi bild målad för sin ögon. Apostlarnes synas framförallt hafva ställt Jesu person, i hans verksamhet, lidande och död, för sina åhörarens ögon. Paulus säger sig fördensfull ingenting weta, "utan Jesum Kristum och honom korsfäst", och Galaterna erinrade han om sin predikan, hwarigenom Kristus lifasom blifvit ibland dem korsfäst. Till en början innehöll tro-ligen nästan hwarje predikan Kristi historia i forthet, Men då de trogne

kände denna i de stora allmänna dragen, wille de så småningom noggrannare betrakta hwarje särskild del af Kristi lif och togo sig äfwen tid till en dylikt betraktelse. Redan af 1 Cor. 15: 3, 4 synes hwilken wigt man lade på Jesu lidande och död samt hans uppståndelse. Man började tidigt hwarje fredag betrakta Jesu lidande och hwarje söndag hans uppståndelse. Men då judar utgjorde den första kristna församlingen, war helt naturligt att då judarnes påfäst inföll med sitt slagtande och åtnjutande af påskalammet, man då ishynnerhet genomgick lidandes och uppståndelseshistorien och äfwen allt mer utsträckt tiden för båda, omfider ända till 40 dagar före påsk, enligt det så ofta förekommande 40-talet i Skriften, och ända till 50 dagar efter påsk, dermed man kom till gamla Testamentets pingst, som fick sin motswarighet och upphyllelse i den helige Andes utgjutelse. Dermed hade man de twänne hufvudhögtiderna; och helt naturligt slöt sig dertill Kristi födelse, vår jul, och andra högtider. Äfwen mellanliggande söndagar fingo en särskild betydelse med hänseende till dessa högtider. Så fick man så småningom, lifsom af sig sjelf, hälften af det borgerliga eller naturliga året fylldt

med högtider, som ljudeligen förkunna de de stora hufvudsakerna i vår Frälsares lif på jorden, hufvudsakerna äfwon i vår frälsning.

Ätse under, att dessa bleswo merkliga högtider för frälsningsfötande själar. Man bestämde derför och en särskild beredelssetid till hwarje af dessa hufvud fester. Så är Adventstiden en beredelssetid till julen; alla fyra söndagarne i Adventet förehålla oss Kristi ankomst— den första söndagen Jesu andliga ankomst till sin församling; den andra hans ankomst till domen; och den tredje och fjerdre handla allt tydligare om ankomsten i köttet, julens egentliga fröjdesämne. Det war och helt naturligt, att man utfåg de stycken i ewangelierne, som handlade om de särskilda högtidernas eller söndagarnes ämne, till att då läsas och betraktas. Ungefärligen på detta sätt kom kyrkoåret genom församlingens eget andliga behof så småningom till stånd, och wi måste bekänna att deri ligger hwad wi förut kallade en stor tanke. Härigenom har församlingen tagit sig, så att säga, ett helt år till betraktande af det hufvudsakligaste af hennes Frälsares lif, för att så hans bild inpreglad i sitt innersta. Sedan i G. Test. hade Herren antydt ett dylikt kyrkoår, och det nytestamentliga trädde in i det gamla fotspår, ehuru såsom wäsendet i jemförelse med gamla Testamentets skuggor. Klart är, att dessa högtidsämnen måste förefomma i ordets predikan under hela året, ja i hwarje predikan måste de utgöra grundwalen, på hwilken all kristlig kunskap och uppbyggelse kan hwila. Och dock kände den äldsta församlingen det såsom ett behof, att så dessa hufvudsakningar särskildt för sig framhållna i hela deras stora wigt och betydelse. Ge-

nom att blott då och då widröras midt ibland allehanda andra sanningar för-lora de så småningom denna deras grundläggande wigt. Derför må wi glädja oss öfwer, att kyrkoåret med sina stora högtider blifwit ibland oss bibehållet, och bereda oss att kristligen fira dem, samt med själens hela deltagande, allwar och andakt följa utvecklingen af den frälsande sanningen, som de under året steg för steg upprulla för oss. Wi wilja icke fördöma dem ibland andra samfund, som sakna dessa högtider, men ej heller låta oss genom deras domar beröfwas desamma; säkert är, att det kännes andeligen hwardagligt och söfcent att vara dessa högtider förutan. Låtom oss fira dem rätt, att wi må få hela wälsignelsen af dem, att de blifwa oss allt färare och wi alla desto angelägnare att icke mista dem, till näpft för vår tanke-löshet. Må Herren under adventstiden göra oss redo att mottaga i våra hjertan och i våra hem det himmelska konungabarnet!

Lägg dig dagligen för Jesu fötter, och wät dem med dina tårar. Bed honom om hans dyra blods bestänke, om den Helige Andes regerande och hugswalande och om ditt förderfwade hjertas fullkomliga förnyelse, så skall du utan twifwel få hwad du söfer, ehuru och den fullkomliga försäkran om förlåtelse ej genast följor. Gud är så god, att han och af syndens onda wet att bereda något godt. Mången måste den oroliga åtanke af hans syndertjena till en beständig bättring, till en oafslätlig längtan efter Guds nåd m. m. Derföre war wid ett godt mod, du bedröfwade botfärdiga hjerta, och wet att vår Gud ej ser efter hwad wi warit, utan hwad wi äro och hwad wi önska wara. (S c r i v e r.)

Vi hafwa förut strifwit ett stycke om: "låter eder nöja m. m", egentligen ämnadt åt de fattigare ibland oss; på detta hafwa wi tänkt låta följa ett annat med afseende på de rife. Men det ämnet är så wigtigt och bör så grundligt och allwarligt behandlas, att wi ej wäगत oss ännu in derpå. Dock skola wi icke tåga, emedan werldskarlsen är våra dagars farligaste fiende, som redan släkt andliga lifsrörelser hos tufsenden. Wi intaga ur Bubbäraren denna gång en del af en predikan, hällen wid ett missionsmöte i Sverige.

Det farliga samlandet af skatter.

Alla menniskor hafwa ett oafwisligt begär att samla skatter. Menniskohjertat är så beskaffadt, att det måste åtrå och eftersträfwå någon ting, måste hafwa något till sin skatt. När Jesus, som ransafar hjertan, såg detta oafslåliga jägtande efter skatter, wille han icke förbjuda samlandet af skatter, utan gifwa hjertat den rätta riktningen och anwisa de skatter, som allena äro värda att af en kristen samlas. Därföre sade han till sina lärjungar: I skolen icke församla eder egodelar på jorden. utan församla eder egodelar i himmelen.

Häraf lära wi först, att det fins både jordiska och himmelska skatter, fastän ditt öga måhända är så sjutt, att du icke ser andra än de förre. — Jesus säger: salsen hwad I hafwen och gifwen almosa; gören eder säddar, som icke föråldras; en skatt som aldrig minskas i himmelen, der tjuifwen aldrig tillkommer, ej heller någon mal förderfwar. Luf. 12: 33.

Dåtom oss nu först betrakta det farliga samlandet af skatter. Härwid må wi wal pråga med profeten: Herre, hwem tror war predikan? Ty de äro hysat så, som se någon fara uti att samla jordiska egodelar. De flesta fatta en menniskas lycka deri. Hwarföre är det så farligt att samla jordiska skatter? Först emedan Jesus warnar för det. Utom warningen i texten, will jag påminna eder, ähorare, om Jesu lifwelse om den rife mannen, hans dom öfwer den rife tornböndoen: du dare, i denna natt skall man falla din hjal ifran dig, hwem skall då så det du har tillredt? afwenjom hans tal till den rife ynglingen. Denne synes varit en ädel och guofrukting yngling, som gick till Jesus och fragade: Gode mastare, hwad godt skall jag göra, att jag må få ewighetligt lif? Det är icke många bland war tids rifa ynglingar, som gå till Jesus och fråga efter ewigt lif. Men se, ehuru Jesus underwistade honom, jag på honom, alskade honom, gaf honom en helig kallelse att följa sig och lofwade att gifwa honom en skatt i himmelen, gick han andock bedröfwad bort fran Jesus; ty han hade många egodelar. Och Jesus jagar till sina lärjungar med anledning häraf: Sannerligen jagar jag eder: dem rifa ar snart unga i himmelriket. Apostelen Paulus jagar: De som wilja rife warda, falla uti frestelse och snara och i många daraktiga och skadliga begärelser, de der sankta menniskorna uti förderf och fördömwelse. Ty girighet är en rot till allt onot; till hwilken somlige hafwa haft lust och äro dermed wille farne ifran tron och hafwa gjort sig sjelfwa mycken bedröfwelse. Men du, Guds menniska, fly sådant; far efter rättfärdigheten, gudastigheten

tron, kärleken, tålmod, saktmod. 1 Tim. 6: 9—11. Jesus ropar: Hvad hjelper det menniskan, om hon förwärfwade hela werlden och toge skada på sin själ? Kan du beswara denna fråga? Wet du något hjälpmedel mot själens skada? Märk, att Jesus ställer emot hwarandra förwärfwandet af hela werlden och en skada på själen. Winsten af hela werlden kan icke uppwäga eller bota en enda själaskada, ännu mindre hela den odöbliga själens förderf. Åhörare, är du sysselsatt med att genom samlande af jordiska egodelar skada och förderfwa din arma själ?

Samlandet af skatter på jorden är skadligt, emedan hjertat derigenom blir jordiskt, werdsligt, höymodigt, obarmhertigt, kärlekslöft. Der eder skatt är, der blifwer oc edert hjerta. En Guds man säger: det är min skatt, att jag dina befallningar håller. Men mycket gods gör stor till mod. Den fattige talar bedjande, den rike swarar stolt. Den, som samlat många jordiska egodelar, anwänder dem till att ställa sig werlden lik i mat, kläder, hus, hem, beqwämligheter och lefnadswanor. Mycket penningar, men liten ödmjukhet, många egodelar på jorden, men ringa tro, bön, hopp och längtan efter Jesus. Werldslifställighet är ett bland de stora lyten, som utmärka kristenheten i vår tid. Den himmelska wisdomen säger till de kristna: I stolen icke församla eder egodelar på jorden, utan församlar eder egodelar i himmelen. Werlden säger: Wi wilja samla endast jordiska skatter. Den förwerldsligade kristenhetens eller, med andra ord, vår tids werldslifställiga namnkristnas wisdom uttryckes så: Wi wilja samla både de jordiska och himmelska skatterna. Mid

tillämpningen af denna wisdomsregel wända de bakfram på Kristi ord: Söken först efter Guds rike och hans rättfärdighet; så faller eder allt detta till (edert jordiska lifsuppehälle), tänkande och handlande så: Först och sist, jemt och samt, bittida och sent wilja wi sträfwa efter att samla jordiska egodelar; nog faller himmelriket oss till. Det är ju en så solklar sak, att wi som äro kristna, hafwa andelig kunskap, Guds ord och sakrament, tillhöra himmelriket och blifwa frälste. Nåden är så stor, allmän och fri, att wi kunna ej annat än frälsas. Men hwar har du funnit denna lära, du lättfinnige werldsträl? I Guds ord finnes den icke. Aposteln säger: Blifwer den rättfärdige med plats salig, hwar blifwer då den ogudaktige och syndaren? Jesus säger: I kunnen icke tjena Gud och mammon. Paulus talar om kristna, som med munnen säga sig känna Gud, men med gerningarna förneka honom; hwilka hafwa ett stfen till gudaktighet, men dess kraft förfaka de; och han förmanar sin lärjunge Timotheus att draga sig ifrån sådana, som bruka gudaktigheten till ett medel för jordiskt winning. Om wi bleswe så gudfruktiga, att wi sökte följa äfwen denna förmanings bud, skulle wi i denna tid icke finna så många kristendomsbröder. Ty kristendomens högsta wisdom, sådan den af de fleste i det allmänna lifwet praktiseras, synes nu bestå deri, att man så anlägger och fullföljer sin andliga lefnadsplan, att man gör den största möjliga jordiska winning; och den som häri lyckas bäst, anses ofta för den bästa och lyckligaste kristen. I jemförelse med desse war Jesus en dålig kristen, och apostlarne togo sig ut som riktiga stackare: tn de woro så en-

fälbiga, att de endast kunde samla sig skatter i himmelen. De skakade af sig till och med det stoft, som widlädde deras fötter. O, huru måste de icke stå med skam inför vår tids kristna samlare af jordiska skatter!

Det är farligt att samla sig jordiska skatter, emedan menniskans hjerta derigenom mister ljuset och blir mörkt. Kroppens ljus är ögat: är ditt öga enfaldigt, så warder din hela kropp ljus; men är ditt öga argt, så warder din hela kropp mörk. Är det nu så, att ljuset, som är i dig, är mörker, huru stort blifwer då mörkret sjelft! Exemplet af en blind kan förklara för oss detta något dunkla ställe. Se på den blinde. Han wandrar i Guds sköna natur, omgifwen af solens klara ljus, men han ser inga härliga taslor, inga sköna färger, inga ljufliga blommar, emedan han saknar öga, som motager ljuset och upplyser kroppen. Widt på den solklaraste dag är han i fara att sätta sin fot i snaran och falla uti den djupa gropen. Betrakta den, som ser allting på ett oflart och förvirradt sätt. Hvilka falska bilder af ringen gifwer honom hans sjuka öga. Intet är för honom odrägligare än sjelfwa solens klara ljus. Det förmår hans sjuka öga icke ståda. Så är det med den fallna jord- och werldslustande kristenheten. De otrogna äro alldeles blinda, ty denna werldens gud har förblindat deras sinnen, att dem icke skall lyja evangelii ljus af Kristi klarhet. De flesta bland de troende hafwa ett sjukt trosöga, som stådar både de jordiska och himmelska tingen på ett oflart, förvirradt och vilseledande sätt. De hafwa wäl en wiss föreställning om Guds rike, men den är alldeles förwänd och stridande mot Guds heliga ord. Jesus säger: I stolen icke

församla eder egodelar på jorden, men de slå hans ord i wädrret och samla så mycket dem är möjligt af jordiska skatter. Jesus säger: det är swårt för dem, som hafwa många jordiska egodelar, att ingå i Guds rike, men de se deri ingen swårighet alls, utan mena, att så de blott många jordiska egodelar, så skall det gå lätt för dem att winna himmelriket. Jesus säger: der eder skatt är, der blifwer och edert hjerta, men många mammonälskande kristna hålla före, att deras hjerta är i himmelen, ehuru de hafwa sin skatt på jorden. Är det icke ett förvirradt och allting förvirrande trosöga, som leder menniskan i ras strid mot Guds klara ord? Är det icke mörker, att ehurn Herrens Ande förmanar: älsken icke werlden, icke heller de ting som i werlden äro, ändå mest af allt sika efter werldsliga och säfängliga ting? Är det icke midnattsmörker att i fråga om hela lifsriktningen gå sin egen väg, göra sin egen wilja, ringakta Guds rike, hans ord och bud, med olydnad trotsa, reta och utmana den allsmäktige Guden? Jo wiserfiligen. Hwad skola de helige englarne och den stora helgonstaran i himmelen, denna oräkneliga styr af vittnen, som ståda ditt lopp, din kamp, din bön, tänka och säga derom, att du tillbringar, om och icke all, likwäl din mesta tid i den jordiska winningens och girighetens mörka och dystra irrgångar? Hwad will du en gång swara din Frälsare på frågan: "Hwad har du gjort för mig och mitt rike?" Tänk, om du på räkningsdagen befinnes wara lif den "onde och late tjenaren", som gräfde ned sitt pund, sina talenter, gåfwor, kunskaper och krafter, i jorden, i jordiska bestyr, i förwärfwande af jordiska skatter, hwilka rost, mal, tjuftwår och

werldsbrandens allt ödeläggande eld skola förr eller senare förderfwa!

Det är farligt för en kristen att samla jordiska statter, emedan derigenom trampas kärleksbudet under fötterna och afund, bitterhet och hat grundlägges emellan menniskorna. Det är detta omåttliga samlande af jordiska egodelar, som inom de kristna länderna upptändt och närt det glödande hat, hvarmed menniskor, som bära det kristna namnet, hata hwarandra. Kärleken till nästan, förtröendet och redligheten är borta, eller finnas hos de flesta endast i böcker och på tungan. Gud säger: älska din nästa såsom dig själv; menniskan, den kristnade och kristendomsbekännande menniskan, tänker och säger: "kom mig icke nära och begär intet af mig". När en menniska möter en annan, fruktar hon att hon råfat ut för en bedragare, som vill använda henne såsom medel till att göra affär och jordiskt winning. Arbetsgiftwarne frukta och hata arbetarne; desse hata dem, som slagit under sig jordens statter, kapital och kunskaper, emedan de brukas till att samla och öka stora, tryckande kapital. I stället för att bereda nästan fördelar, ockrar den rike på den fattiges arbetskraft. Detta förhållande har grundloft ett så djupt och mäktigt hat, att man har att befara, att det bryter ut i de förfärligaste samhällsomstörtande revolutioner. Det är därför hög tid för de kristna att upphöra med detta ideliga täflande med werlden om att vinna denna jordens torftwor och begynna handla efter Herrens ord: Gören eder wänner af den orätta mammon, på det att, när I behöfwen, skola de anamma eder uti ewinnerliga huddor. Det är hög tid att uti alla synen återvända till Guds ord, som bland annat säger:

Hafwer icke Gud utwalt de fattiga i denna werlden, de der rika woro på tron och arfwingar till riket, som han lofwat hade dem, som honom älska. Men I hafwen föraktat den fattige. Förtrycka icke de rika eder med wäld och draga eder fram för rätten? Förfäma icke de det goda namnet, der I af nämnde ären? Fullborden I den konungsliga lagen efter skrifterna: Älska din nästa såsom dig själv; så gören I wäl. Men sen I efter personen, då synen I och warden straffade af lagen såsom öfwerträdare. Ty om någon håller hela lagen och synbar på ett, han är saker till allt. Jak. 2. Kärleken till nästan instränker sig icke till en och annan gunstling, wän, beundrare eller smickrare. Om I älsken dem, som eder älska, hwad sän I för lön? Göra och icke de publikaner det samma? Om I hafwen eder wänligen emot edra bröder allenast, hwad besynnerligt gören I? Göra icke och så de publikaner? Matth. 6: 46, 47.

Till de jordiska statter, som äro farliga att samla, höra ej blott penningar och gods, jordiska kunskaper, ära, pris, beröm och anseende, makt och inflytande, utan äfwen böner, almosor, wälgerningar och andliga werk, som göras för att man skall blifwa ansedd och berömd af menniskor. Detta framgår tydligt af textens somn anhang med det föregående, der Jesus talar om almosegifwande, böner och fastande. Om du icke skall få din lön på jorden, så måste du hafwa så mycken gudsfruktan, att du kan följa Jesu förmaning: När du will gifwa almofa, så låt din wenstra hand icke weta hwad den högra gör, på det din almofa blifwer lönlig och din Fader, som i löndom ser, wedergäller dig det uppenbarligen. Och när du beder, skall

du icke wara som de skrymtare; förty de stå gerna i synagogorna och i gathörnen och bedja, att de skola blifwa sedda af menniskorna. Sannerligen säger jag eder, de hafwa fått sin lön. Men när du beder, så gå in i din kammar och slå dörren till och bed din Fader hemligen, och din Fader, som i löndom ser, skall dig det wedergålla uppenbarligen. Tänk, huru mycken strytsam andlig werksamhet, som enligt dessa Jesu ord redan fått sin lön på jorden. Faran ligger mången kristen nära att icke wilja utöfwa någon andlig werksamhet, som icke winner menniskors pris och beröm. Den som winner det största och allmänaste menniskopris anses af många hafwa gjort Herrens sak bäst. Kristendomen har af werldskära kristna gjorts till en affär, som skall inbringa jordiska egodelar. De flesta kristna tycka om att samla jordiska skatter, blifwa rika och lefwa ett flärdfullt, hyppigt, makligt och fräsligt lif. Den frivilliga kärlekens werksamhet, den inre missionen, begagnas af enskilda, driftiga personer med stora förwärfslag till medel för jordiskt winning, och den som kan vinna mest anses göra Herrens sak bäst. Berömda författare, tidningsredaktörer, bokförläggare och andra hafwa under bedrifwande af andlig werksamhet samlat stora jordiska skatter, och det som går bäst och mängden tycker om, det upplägges och sprides mest. Öfwer allt har den jordiska winningslystnaden trängt in och anställt sina förödelser. Kristus och hans apostlar kunde icke genom sin andliga werksamhet samla några jordiska skatter. Deras rikedomar och utmärkelser woro af helt annan beskaffenhet—werldens afstrap, hwar mans afhugg, utan någon waraktig bostad, hatade, bannade, hädde, förföljde, förs-

fäste och dödade. Mig tyckes, att Gud hafwer utgifwit oss apostlar för de aldraringaste, såsom de der döden äro ämnade; ty wi äro wordne ett widunder för werlden och änglarna och menniskorna. Allt intill denna tid lide wi både hunger och törst och äro nakne och warde kindpustade och hafwe intet wißt hemman. 1 Kor. 4: 9, 11.

Missionär Benders minne.

”Ett enkelt minne borde pryda hans eljest så ensliga graf”. Så uttrycker sig en korrespondent i ”Staffaren och M. S. T.” för den 15 denaes, wid omnämnandet af ett besök på Goldens fyrkogård. Jag vill, såsom en af br. Benders stolkamrater, utbedja tillåtelse för oss, hans kamratkrets, att anställa medlen för en sådan. Jag tror, att en hwar, som tillsammans med honom besökte vår skola i N. J., är villig att bidraga en eller två dollar hwardera eller, om så är, blott en half. När korrespondenten afslutat i ”Staffaren”, wille jag uppmana alla br. B. stolkamrater att före den 15 Dec. infända sina bidrag till sagde korrespondent, att anordningar kunna göras under julferierna om anställandet af en grafwård. Någon studerande från Rock Island eller någon i Colorado torde komma att besöka Golden eller annars vara i tillfälle att göra oss den kärlekstjensten. Kan hända korrespondenten själf är bäst i tillfälle dertill och wille åtaga sig äfwen det. Bäst är, om det sker snart, annars torde det ej blifwa af. Stud. Linder, br. Benders fornerumkamrat, om jag mins rätt, torde hopsamla gästworna af hans i Rock Island ännu qwarwarande kamrater och öfwerfända till korrespondenten. I fall

br. Venders efterleswande tillämnade maka bor i närheten, borde hon wara med om att utse grafwården.

S. M. Hill.

P. S. Det torde synas temligen myndigt för mig "här ute halfwägs till werldens ände" att så der ordna och föreslå; men jag hoppas, ingen af kamraterna will anse detta som en befallning och roa sig på min bekostnad uti en blott som en wint för att besordra samwerkten och en gård åt den älskade kamratens minne.

D. S.

Missionen i Utah.

Wi ha alltid ansett mormonområdet för det swåraste arbetsfält i werlden. Ja, wi hafwa rent af hållit det för oodelbart, d. w. s., otillgängligt för evangelium, enligt Ebr. 6: 4—8. Och dock äro äfwen der suckande hjertan, hwilka det är ett kostligt ting att så hugswala. Wi meddela till bewis härpå ett bref från vår missionär, hwari synes så wäl förbannelsen, som hwilar öfwer dessa "yttersta dagarnes heliga", som den tyngd der trycker många sinnen till jorden, och det utan twifwel flera än wi ana. Skulle det wara för tungt för oss att lösa af ett och annat band på själar, hwilka måhända i 18 år legat under ofet och dock höra till de med Kristi blod dyrt köpte? Nej, nej! Så lyder brefwet:

Den i min qwartalberättelse omnämnda swenska qwinnan, som en lång tid warit fido-hustru åt en engelsktalan de man, har i afton warit i vårt hus och haft ett samtal med min hustru. Jag war under tiden borta för att stasfa arbete åt en 22-årig dansk qwinna,

hwilken just rymt hit till staden söderifrån, der hon en tid warit i polygami. Den swenska qwinnan önskar att till hwad pris som helst slippa härifrån. "Om jag hade endast en liten jordkula och watten och bröd resten af mitt lif och finge bo i fred och slippa mormonerna, wore det en stor wälgerning. Nu vågar jag ej säga ett enda ord i min omgifning, ty de äro alla mormoner rundtomkring. Jag är icke hustru och har aldrig så ansett mig; nu är jag behandlad sämre än en träl". Min bön för qwinnan är att jag finge köpa ticket till henne att resa till Rock Island på, att hon kunde få fira julen der bland landsmännen och sina gamla trosoförmåne. Jag skall i qwäll skrifwa till Lone Rock, Wis., till derwarande norske pastorn och framställa en dylik bön för den danska qwinnan. Hon har en aldrig moder och en broder, tillhörande lutheriska församlingen derstädes.

Det kan wissserligen ej gå att fullfölja denna plan med många af mormonernas fido-hustrur, ty det wore för kostbart, och många utaf dem äro utslitna till kroppen och i följd af den omenskliga behandlingen mer eller mindre fåniga. Denna swenska qwinnan bär sig ibland något beshynnerligt åt, listaf gör den unga danska qwinnan. Komma de ibland wänner och röna ordentligt bemötande, blifwa de nog återställda. Det har jag sett på den i "Husbesöken" omnämnda qwinnan från Norrköping, så ingen behöfwer frukta för att mottaga henne. War af den godheten och sänd med omgående om möjligt ett gynnsamt swar!

S. M. H.

Swarjehanda.

Pastor Gustafson har på kallelse af missionsbestyrrelsen lemnat sin församling i Varna och reser nu omkring under en månads tid i norra Michigan, för att samla landsmännen och för dem förkunna det gamla ordet. Han skrifwer från "Iron Mountain", att wår församling der har en wacker och färdig kyrka, men medlemmarne äro få, ehuru på platsen finnas omkring 500 svenskar. Der träffade han en man B., som försökte sig med studier en kort tid härstädes; men tröttnade snart derwid och gaf sig ut att predika. Sedan den tiden har han pröfwat på hwarjehanda läror, warit prest än här och än der, men tycktes wara så litet modfärd öfwer sina erfarenheter, att han trodde sig i stället gå "från klarhet till klarhet" och kommer wäl att fortsätta sina resor. Paulus har en egen mening om ett dylikt förhållande. Men så går det med dem, som begifwa sig åstad, utan att warda sända.

— Församlingen i Varna, Ill., är en liten snäll församling. Hon har nu försjett sin kyrka med torn och tornet med en ringfloca, hwarjemte hon byggt sig ett skolhus, hwilket allt kostat en summa af \$1500, men det hör ock till saken att allt är betaldt. Äfwen har hon köpt sig en ny kyrkogård och till allt detta kommer, att hon firade sin pastors 31:ste födelsedag på ett högtidligt och kostbart fätt.

— J. Mariedal, Ks., har församlingen också verkställt en bethdlig reparation eller snarare tillöfning till sin kyrka, i det man tillbyggt ett stort och prydligt torn till den gamla kyrkan samt derjemte inrättat en rymlig lästa-

re, på hwilken omkring 100 personer kunna finna plats. Dessutom tycka sig somliga redan höra en ljudfull floca i det nya tornet. Hon är der wäl icke än, men kommer nog.

— I den angränsande församlingen Wahlsborg, Ks., ämnar man, i grannskapet af den wackra stenthyrkan, bygga en prestgård. 40 acres land till boställe har församlingen redan inföpt och tänker derpå uppresa den nämnda bostaden redan till wären. Att hon önskar sig egen pastor är klart, och billigt och rätt wore, att hon snart får sig en trogen sådan. Många omständigheter tala därför.

— I Sverige har man äfwen firat den 6 Nov., minnesdagen af Gustaf Adolfs död wid Lützen. Synnerligen i Stockholm och Upsala har det gått högtidligt till. Göteborg har dock gjort det bäst; ty twänne af dess rike och ansedde män hafwa med anledning af högtiden och G. Adolfs död donerat till Upsala universitet bethdliga summor att användas för samma ändamål, hwarföre G. Ad. kämpade och offrade sitt lif. David Carnegie har nämligen gifwit 100,000 fr. och Oskar Ekman 20,000 fr. — båda kallade "Gustaf Adolfs donation". Af den större summan skola 50,000 fr. användas till "studenthemmet" för fattiga studenter, som bereda sig för prestembetet, och räntan af den öfriga delen användes på det sätt, att en akademisk lärare i apologetik (kristendomens förswar) deraf underhålls samt till understöd för sådana ynglingar, som med grundliga studier förena sinne och gäfwor för den apologetiska wetenskapen. Dessa storartade donationer hafwa tydligen blifwit framkallade af de wetenskapliga anfall

på kristendomen som af en v. Bergen, H. Strömer och många andra på den senare tiden gjorts i fäderneslandet. Det är en fröjd att märka det inre motstånd, som gifwer sig tillkänna i dylika yttre handlingar. Wi skulle önska att många förmögna landsmän i Amerika tänkte och handlade så.

—Sorgliga bewis på bönhörelse eller kanske rättare på andligt själsförtroende. I vårt förra n:r införde wi en berättelse om domprostens i Linköping, Linders, död och de egna omständigheter, som sammanhänge dermed. Våra separatister sätta nu den historien i gång, att han dog, emedan några "guds barn" bebit derom. Dr Linder lär nämligen icke welat uppmuntra sådana män som Franzon o. a. utan snarare lagt hinder i vägen för dem. Wi känna icke den aflidne, men kunna väl inse åttskilliga skäl, hvarföre han war emot många af de fringresande predikanterna. När han nu dog, så berömma sig dessa bedröfliga menniskor deraf, såsom stodo de i särstild nåd hos Gud. Deras berättelse är icke i sin helhet sann; men de draga dock sin själsfromma slutsats deraf. Detta kan wara en ren hädelse emot Gud, liksom det innehåller en fördomsfull öfver den döde, en dom som också är förfärande farlig att uttala och det triumferande.

Se här ett annat exempel på ett lika dåraktigt bewis för sanningen af den lutheriska läran. Medan jag war på resa öfver hafwet till Amerika för nu något mer än 30 år sedan, blef en flicka i Galesburg, dit jag war kallad, hårdt ansatt af prester af ett annat kyrkosamfund i ändamål att få henne öfwer så snart som möjligt. Hon hade i fäderneslandet fattat förtroende till mig, men war nu så i flamma, att hon

icke visste hwad hon skulle göra. Omfider kom hon nu till det beslutet, att, derest jag omkomme på vägen, så skulle hon anse det som ett tecken att lutheriska läran wore falsk, och hon wille då gå öfwer; men åter, om jag komme helbregda fram, så wille hon wara wijs på att läran wore sann, och hon wille då icke lemna den. Således berodde den lutheriska kyrkans sanning på ett sådant uselt lif som mitt. Lyckligtvis kom jag fram och den lutheriska kyrkan war räddad. Den stadars flicka kunde man ursäktas, emedan det syntes henne wara den enda utsläkt hon kunde för tillfället taga; men att bedja om en menniskas "undandröjande", en edan hon "icke följer med oss", och, än mer, twärsäkert sluta af en menniskas död, att det skett på grund och till följe af ens bön, det ådagalägger nästan höjden af andligt högmod. Dermed will man tungöra för werlden: akka, er, huru ni stickar er emot oss; det kan kosta er lifwet. Wi wilja ej neka, att så kan ske, men hwad wi wilja påstå är, att ödmjuka kristna — och sådana äro alla sanna — ej kunna betrakta saken så och aldrin stä berömma sig deraf.

En högtid i Bay City, Mich.

Bay City! utropar någon förwånad, hwar ligger det? Ja, jag wet att den platsen ej är mycket känd bland mina landsmän. Aldrig har jag sett något i "Augustana" härifrån, derföre wille wi nu presentera oss för Augustanas läsare. Aldra helst tro wi att det skulle intressera någon att höra från oss, som wi här hafwa en lutherisk församling, tillhörande Augustanasynoden.

Först ett par ord om själsfwa platsen. Bay City är en stad wid Huronsjöns

fydwestra strand med omfring 40,000 innewånare. De hufwudsakliga näringsgrenarne utgöras af fiske, salttillverkning samt brädsågning.

Skandinavernas antal på platsen antages uppgå till 5 @ 700. Dessa arbeta hufwudsakligen i de olika sågwerken, hwarest arbetsförtjensten, den tid på året sågwerken äro i gång, är ganfsta god, men på wintern, då såwäl salttillverkningen som sågwerken afstanna, så arbetarne wanligtwis lefwa af sommarens förtjenst.

Platsen brutade besökas af några af synodens pastorer, såsom past. Nyqvist, Nordgren, Lindholm m. fl.

För omfring 2 år sedan reste pastor Challman hit upp för att bryta liffens bröd bland wårt folk, då det kom på tal att stifsta en lutherisk församling, hwilket äfwen samtidigt skedde.

Man samlades, då man fick predikobesök, uti en tyft lutherisk kyrka. Åt om wi hade eget hus att mötas uti tänkte man, och denna tanke war ju tillbörlig; ty det är swårt att begagna andras kyrkor, emedan man då måste wara nöjd med att taga den på en sådan tid, som är högst olämplig. Sockenstämma utlystes. Man fattade beslut att med Guds hjälp bygga en kyrka. Beslut äro alltid lättare fattade än fätta i werkställighet. Så äfwen här.

Skandinaverna på platsen äro alla fattiga dagsarbetare. En ej så liten kyrka behöfdes, ty en sådan mängd af landsmän rymmes ej uti ett litet hus. Således: en stor kyrka. Den kostar ej så litet pengar. Men hwar skola wi få lott att bygga uppå? Behofwet stort, utfigterna små. Men hör: "alla edra omsorger fasten på mig, ty jag har omsorg om eder". Detta och dylika

löften framskyttade för hans barns hjertan i behofwets stund. Många böner uppstego till Gud, att, om hans nådige wilje så war, gifwa oss ett tempel att fira vår gudstjenst uti.

En subscriptionslista cirkulerade bland wårt folk, men den summan uppgick ej till så mycket. Man såg ingen annan utwäg än att wända sig utåt för hjelp. Synoden wille man ej betunga med att begära om hjelp, om någon möjlighet fanns att erhålla sådan på annat håll. Det återstod ej annan utwäg än att wända sig till amerikanarne med begäran om hjelp.

Pastor Challman, som tog mycket intresse uti företaget, lyckades erhålla en god "lott" på lämplig plats i staden af en sågwerksegare, en mr Sage, i hvars sågwerk ej så få skandinaver arbeta.

Nu hade Gud gifwit oss en lott. Hwar nu så byggnadsmaterialier? Äfwen detta måste erhållas genom hjelp utifrån.

Past. Challman fick en af församlingens trustees med sig och så bar det af på — tiggarefärd genom staden. Flera dagar fortsattes härmed. På sågwerken tiggades "lumber", i handelsbodarna pengar. I en skomakarebutik sade de sig ej kunna gifwa pengar, men, om man wille taga emot, skulle man få — ett par stöflar. Men icke kan man bygga kyrka med stöflar! Man war dock tacksam att få hwad man kunde, och stöflarna kunde på en lyföreningsauktion bringa pengar. Som sagdt flera dagar fortsatte man med tiganingen, och att br. Challman samt hans följeslagare hemkommo mången qwäll alldeles uppgifne af trötthet, det är jag wiss uppå, och har jag någon liten erfarenhet deraf.

Samme man, som följde br. Chall-

man på tiggarfärden, förde första lasset bräder till kyrkohygget. Som lasset var afläst kommer en swenskt förbi och sade i litet spejull ton: "hwad skall du göra med bräderna du lagt der?" "Wi skola bygga en kyrka", svarades. "Jäde kunnen I bygga en kyrka med ett lass bräder", återtog mannen, och gick så hånstrattande förbi.

Men jag vill wara kort. Den lilla brädhögen föröfkes, ty Guds wälsignelse hwilade öfwer företaget och inom kort stod en kyrka der, 65 fot lång och 32 fot bred. Ja hon står der nu vår kyrka såsom ett bewis på hwad Gud kan göra, waktadt wi mången gång halft twiflade om företagets tillfredsställande utgång. Må hon nu blifwa till den korsfästes namns förhålligande bland oss! Må mången förlorad son och dotter der få förnimma den hulde Frälsarens klappande hand på sitt hjertas dörr!

För omkring ett år sedan blef under-tecknad kallad till församlingens pastor. Efter synodalmötet flyttade jag hit upp. Wid min ankomst hade de kära wännerna uppsatt ett för mig hyrtd hus med ej så litet möbler och andra nyttiga hushålls saker. Sedan dess har jag erfarenit dagliga prof på församlingens uppförande kärlek. Må Gud knyta detta kärlekens band mellan församlingen och mig allt fastare, på det wi må med gemensam iswer och arbete förhålliga den korsfästes namn.

Att här, som allestädes, finnes ett och annat forgebarn, som förorsakar att wi få lika Paulus fälla tårar öfwer fienderna till Kristi kors behöfwer jag ej nämna. Dock, wi hafwa det omskapande och undergörande Guds ord ibland oss. Med detta har Gud gjort många under i werlden. Med detsamma har han

omskapat mången bitter Saulus till en af Kristi kärlek brinnande Paulus. Sådant har han gjort bland oss. Sina löften trogen, skall han det och fortfarande göra. Detta är vår förtröstan, äfwen då wi mången gång få utgå den ädla sjäden under tårar.

En form, uti hwilken vår affirurne fiende, djefwulen, särskildt uppträder på denna plats, ej minst bland vårt folk, är dryckenskapen, hwilken last alltid har många andra uti sitt följe. Herren frälse många af vårt folk från detta försträckliga onda!

Enligt tillkännagifwande samlades wi till högtid uti vår för tillfället med gröna fransar och blomster utsmyckade kyrka söndags f. m. kl. 10. Beslagligt wis hade blott twänne af distriktets pastorer infunnit sig, nämligen past. Gult och Lindström. Pastor Cheleen war af sjukdom förhindrad att närwara. Men pastor Challman från Porter, Ind., hade, på härstädes boende wänners enträgna begäran, rest den långa vägen hit upp. Han war ju, menligt att tala, församlingens stiftare, och har han här wunnit allas kärlek.

Som sagdt är, kl. 10 söndags f. m. möttes wi. En stor stora landsmän hade församlats. Vår kyrka war full.

Först uppstämades den enkla, men sköna psalmen: "Hela werlden fröjdes Herren", sw. ps. 268, hwarefter distriktets ordf., pastor Gult, som fått i uppdrag att förrätta såwål kyrkoinwigningen som installation, höll en till både form och innehåll utmärkt predikan öfwer Ps. 27: 4, hwilken jag för tid och utrymmes skull ej kan gifwa mer än utkastet till.

Texten behandlades under följande momenter:

1. Hvad allä trognas enda och högsta önskan är.

2. På hvilken väg man kommer till detta högsta goda.

3. Hwarest finner man detta enda, hwarom David så hjertligen beder? I Herrens hus.

4. Hwarföre wille då David så gerne blifwa uti Herrens hus? Till att ståda den sköna Herrens gudstjenst.

Här kan jag dock ej annat än nämna något af det som sades under detta moment. Så yttrades bland annat ungefär följande: Hvad skönt kunde wäl David se uti Gamla Testamentets gudstjenst? L. ex. wid de stora högtiderna. Hvad skönt kunde han wäl se uti de arma offerdjurens oljud, såsom oxars bölande, fårens bråtande, dufwors kuttrande? Eller hvad skönt war det wäl uti att se de stadars djurens blod rinna i strömmar? Jo, David såg uti allt detta mycket, och mycket som war skönt, ty han kom ej till Herrens hus, som mången i våra dagar, de der wäl höra ordet, sången o. s. w., men af, det är allt; aldrig tyckas dessa vilja låta ordet tränga ned uti hjertats djup och omstapa det samma. Men som David war "en man efter Guds sinne", så kom han till Guds hus med ett hjerta fullt af tro till Herrens nådelöften. Han wiste sig wara en syndare och derföre behöfde han ju äfwen en frälsare att borttaga hans synd, att försona hans misgärning inför Gud. En sådan "syndaborttagare" hade ju också Gud lofwat sitt folk och uti detta hopp wandrade äfwen David till Herrens hus för att der finna styrka för sin tro och föda för sin själ. Detta fann han äfwen, ty uti de förebildande offren såg han med trons öga honom, som på en

dag skulle borttaga werldens synd genom att offra sig sjelf Gudi ett behagligt offer, det ewinnerligen gäller.

Således såg då David uti offerdjurens ledande till offerplatsen honom, om hvilken det står skrifwet: — — — "såsom ett lamb, det till slagtning ledes" o. s. w. Es. 53: 7. Och Paulus: "Wi hafwa också ett påskalam, som är Kristus, offrade för oss". 1 Kor. 5: 7.

När David såg blodet strömma från det offrade djurets kropp, sådade han med samma trösta hän på det blod, som skulle utgjutas "till syndernas förlåtelse", om hwilket både gamla och nya testamentet så trösterikt till fattige syndare talar, såsom: "Du utsläpper genom ditt förbunds blod dina sängar utur kulan, der intet watten är". Zach. 9: 11. "Att han genom honom allting försona skulle med sig sjelf, tillfredsställede genom blodet på hans kors både det på jorden och i himmelen är". Kol. 1: 20 m. fl. ställen.

Wid slagtoffrets lidande under döds smärtan sådar den kon. psalmisten alla syndares frälsare, der han uti Gethsemane, tryckt af hela werldens försträcktiga syndabörda qwidande utropar: "Abba, Fader; allting äro dig möjlig; undandrag mig denna kalken; dock icke hvad jag will, utan hvad du will". Äfwen på korset der han för samma orsaks skull utropar: "Min Gud, min Gud; hwi hafwer du öfwergefwit mig!"

Hvem kan nu säga annat än att David sådade i sanning sköna .ting uti Herrens hus, och hwem undrar på, att han uti salig hänförelse kallat gudstjensten skön.

Mycket annat påpekades, men som jag ej will upptaga för mycket rum i Augustana, hastar jag vidare.

Efter talet invigdes eller helgades vår kyrka åt Herren på sedwänligt högtidligt sätt.

Derefter predikade pastor Challman öfwer dagens högmessotext. En, för tidens skull wisserligen kort, men icke desto mindre allwarlig och till hjertat gående predikan.

På e. m. kl. 3 samlades wi åter, då undertecknad blef installerad i pastors-embetet uti denna församling.

Pastor Gult höll installationstalet med Kol. 4: 17 till text. Som jag allaredan tagit Augustanas utrymme i anspråk ej så litet, vill jag ej utförligare återgifwa innehållet af detta tal.

Låt det wara nog att säga, att det war fullt af såwål förmaningar som tröst. Både lärare och förs. kände sig allwarligt tilltalade af Herren genom det ord, som haus tjenare på denna stund frambar; och så woro de ögon som ej suktades. I sednare delen af predikan indrog talaren Ebr. 13: 17: "Waren edra lärare lydiga och följer dem, ty de waka öfwer edra själar, såsom de der räfskap göra skola; på det de måga göra det med fröjd, och icke med suckan, ty det är eder icke nyttigt", hwarwid ordet eder, der det sist förekommas särstildt betonades.

Ja, Herren gifwer både mig och den af honom åt mig anförtrödda hjorden sin nåd att alltid, både ihågkomma och i det dagliga lifwet praktisera de Guds ord, som på denna stund till våra hjertan talades.

På qvällen kl. 7/8 mötte wi för tredje gången. Det hade blifwit tillkännagifwit att engelsk predikan då skulle hållas. De församlades utgjordes till större delen af amerikanare. Pastor Windström predikade. Till text för sin

både till form och innehåll goda predikan hade han walt Joh. 3: 16.

Roligt war höra, det engelska språket blef så wäl behandlat af en swensk. Wi swenstar kunna tämmeligen lätt lära oss det wanliga engelska samtalspråket, som förefommer i dagligt tal, men när det kommer till, om jag så får falla det, det teologiska, eller predikaspråket, då fordras ej så litet både studium och praktisk, om man ej skall göra allt för många "blunders".

Behöfvet att bland oss utbilda presters stidliga att predika både på swenska och engelska gifwer sig allt mer tillkänna. Detta har man ju också för länge sedan insett. Nu har det ju lyckats att wid vår kära skola uti Rock Island erhålla en både nitisk och stidlig amerikanst lärare uti den oss af Herren sändde prof. Weidner.

Herren wälsigne hans arbete bland vårt folks ungdom.

På söndags f. m. upptogs ett offer och wid de tvenne andra tillfällen kollekter, hwilka samtliga uppgingo till något öfwer 40 dollars.

På måndagsmorgonen kl. 9 började missionsmötet. Först predikade pastor Challman öfwer Ef. 5: 8, hwarefter diskussionen började öfwer ämnet: Den heliga nattwarden.

På qvällen höll pastor Gult på uppmaning ett nykterhetstal, hwari han på ett lefwande och intrycksfullt sätt beskref huru ett dryckskapens offer, från att wara ett lofwande och förhoppningsfullt barn med heljans rosor på sina kinder och sedan det, förledt genom dåliga exempel och frestelser, lift en förlorad son förtärt sina kropps och själskrafter "uti det främmande landet", till slut stupar, ett samhällens affium, uti en drinkares hemiska graf. Talet gjorde ett helsofsamt intryck på alla närwarande.

Nu stildes man åt, nöjda, uppbaggda och mättade med Guds huses rika häfwor. Sent skola wi glömma denna högtid. Det war den första af denna art som vår församling såit upplefwa. Gud wälsigne det ord han under dessa

dagur látit utgå ibland oss och det vi fortfarande så så, på en förhoppning!

Följande morgon reste bröderna hvar till sitt och lemnade mig allena här igen. Jag säger allena; ty så tycker jag mig ofta vara, skild, som jag sitter häruppe uti ett aflägsset hörn af Mich., hundratals mil från någon ämbetsbroder.

J dyre bröder, som hon i hvarandras gränstap och därför lätt kunnen träffas för att trösta och uppmuntra hvarandra, J kunnen knappt uppfatta en så stor förmån. Dock så alldeles ensam är jag dock ej, ty han är ju när som till vår tröst uttrat dessa trösterika orden: "Si jag är när eder alla dagar intill verdens ända". På denna staf får den stackars enslingen stödja sig, försäkrat ljust är detta när han känner sig af sorgens tryck och när ögat af tårar ej kan se sin väg. Ja hvad det är saligt att hvila wid "Herren allena".

Och nu vill jag sluta med de trösterika ord den Helige Ande genom David látit nedskrifva.

"Om än hafvet rasade och swallade, så att för dess buller skull bergen ömtull föllo; likväl skall Guds stad lustig bliwa med sina brunnar, der den Högstes helga boningar äro". G. R. Miller.

Texter för Söndagsskolan.

Fjerde kwartalet.

N:o XII.—Den 17 Dec.

Matth. 16: 9—20.

Öfver Jesu uppståndelse.

Inledning. 1. Tid och ort. Dagen efter påsthögtiden eller vår söndag, då vi firar minnet af Jesu uppståndelse. Under de 40 följande dagarna uppenbarade Jesus sig ofta för sina lärjungar både i Jerusalem, i Galileen och på andra ställen.

2. Parallellställen. Matth. 28: 9—20; Luf. 24: 12—53; Joh. 20: 3—31; 21: 1—25; Apg. 1: 3—8; 1 Kor. 15: 4—8.

3. De uppenbarelser som omtalas äro följande: 1) För Maria Magdalena; 2) för kvinnorna som återvände från grafven; 3) för Petrus; 4) för de två lärjungar, som vandrade till Emaus; 5) för lärjungarna i

Jerusalem; 6) åtta dagar derefter, då Thomas var med; 7) för sju lärjungar wid sjön Tiberias; 8) för de elwa på ett berg i Galileen; 9) för mer än fem hundra bröder (sannst denna är samtidig med nr 8); 10) för apost. Jakob, troligen i Jerusalem; och 11) på Oljoberget, wid himmelsfärden.

Sufwudspråk: Gån ut i hela världen, och prediken evangelium för alla kreatur. Mark. 16: 15.

Ämne: Evangelium för hela världen.

I. Bewis för evangelium (v. 9—14).

II. Dets utstående (v. 15).

III. Dets werkan (v. 16—20).

A. An m. B. 9. "Första sabbatsdagen", det är söndagen, som därför kallas Herrens dag. "Syntes först", innan han wisat sig för sina lärjungar, för Maria Magdalena. Hon hade gått efter Petrus och Johannes till grafven (se föregående text) och då de alla lemnade, blef hon ensam stående. I Joh. 20 så vi se huru Jesus uppenbarade sig för henne. Martus omnämner huru Jesus botat henne. Ingen kan därför undra på att hon älskade Jesus. Då han nämde henne wid namn kände hon igen rösten och ropade: "Rabbuni", det betyder "min mästare". Han sände henne med budskap till de andre som "förjande och gråtande moro", sägande: "Gå till mina bröder och säg dem" m. m. (Joh. 20: 17). De förjode öfwer att det tagit en sådan bedröflig utgång med deras mästare; han var död men de och därför allt förbi. När Maria kom och bådade dem, att hon sett Herren, trodde de henne icke (v. 11), utan ansågo det för en dårskap. Deras otro tjänar nu vår tro, i det vi få bekräftelse på att Jesus verkligen upplått, det de ej ville tro utan klara bewis, hwilka de öföfåingo. Andra kvinnor och Petrusingo och se Jesus samma morgon. Waktarena kommo in i staden och omtalade hvad som hänt wid grafven.

B. 12. "Då två af dem (den ene hette Kleophas) wandrade utåt landsbygden till en by, Emaus, syntes han dem uti en annan ställe". Lukas säger: deras ögon moro förhållna att de icke kände honom. Det var samme Jesus, men han syntes för dem olita mot förr, så att de ej kunde taga honom för annat än en annan medwandrare. Hela denna sköna tilldragelse berättar Lukas kap. 24: 12—53. Emaus var en by, som låg 60 stadiers väg från Jerusalem, 7 ½ eng. mil. När de sett Jesus, stundade

de tillbaka till Jerusalem att omtala den glada nyheten; men innan de hunno berätta saken för lärjungarna, omtalade dessa själswa att det war janning, att Jesus war uppstånden. Och desse två omtalade sedan sin erfarenhet till ytterligare stadfästelse derpå, fastän icke alla ändå fundero tro fullkomligt. "Som de nu här- om talade, stod Jesus själf midt ibland dem och sade: Frid ware eder! samt lät dem se sina sår. Han förebrädde dem deras otro och hjer- tas hårdhet, att de icke trott dem som hade sett honom". Det war ej herstande otro, utan fastmer ett begär att blifwa öfwerthygad genom tydliga bewis, såsom wi se hos Thomas. Men de felade deruti, att de ej höllo sig wid ordet, som han sagt, och det mittnebbörd andra redan gifswit. De wille se och tro. "Salige äro de, som icke se och dock tro". Men en gång tomma till wijshejt förblefwo de i densamma intill dö- den.

B. 15. "Och han sade till dem". Här an- gifswes summan af hwad Jesus talade med sina lärjungar under de 40 dagarna och i syn- nerhet då han uppenbarade sig för de 500 brö- derna och de 11 apostlarna, innan han uppsor till himmelen.

"Gån ut i hela werlden", icke blott såsom hittills i Palestina och till judar, utan till alla nationer.—"Prediken ewangelium". Utropen det glada budskapet om Jesus, att han war Guds Son, att han dog på korset till förföning för werldens synder och att han uppstod ifrån de döda till dess rättfärdighet, att han är uppståndelsen och lifswet.

Detta är Kristi befallning, och 1) den kristna kyrkan kan icke wara lydig mot Herren och låta någon nation wara utan ewangelium; 2) hwar- je nation behöfwer ewangelium lifswäl som wi; 3) en lefwande kristendoms art är att werka för missionen; 4) kyrkan hemma uppbegges fortare genom att werka för hedningarnas om- wändelse; 5) det är saligt att hafwa del uti ewangelii seger.

B. 16. "Den der tror och blifwer döpt". Jfr Matth. 28: 19, 20. I grekiskan står icke ordet "blifwer". I eng. står "is" (är). De som förneka barndopet, söka att lägga all wigt på ordningen, lifasom det wore n:o 1) tro och n:o 2) dop; men om man ser på Mark. 1: 4 så står der döpa först. Genom dopet i Faderns, Sonens och den Helige Andes namn komma wi i gemenskap med den treenige Guden. (Se här- om i katekesen.) Om icke menniskan förblifwer i tron, kon hon ej blifwa salig, äftwen om hon är döpt; ty "den der icke tror" m. m.

B. 17. "Desse tecken". Jde att hwarje troende skulle göra dem; utan de skulle ste stundom och de hafwa stett. Många folk hafwa blifwit omwända, stora förändringar hafwa in- trädt och ewangelium bewisar än i dag samma undergörande kraft.

B. 19. "Uppstagen". Han förswann icke, utan lyfte sig så småningom upp, sedan han med upplyftade händer wälsignat dem. Detta skedde en torsdag, den wi nu sira såsom Kristi himmelsfärdsdag.

B. 20. "De gingo ut", nämligen sedan de blifwit beklädde med den Helige Ande. Och Herren, som nu sitter på Guds högra hand, werkade med dem. Han werkar här med sitt ord och med sin Ande och är således när oss alla dagar in till werldens ände. I denna vers sammanfattar Martus hela Apostlager- ningarna.

B. Frågor. I. (B. 9—14). För hwem uppenbarade Jesus sig först? Kan du berättat detta mera fullständigt? (Joh. 20: 1—18) Wi- sade han sig för andra? Huru många uppen- barelser omtalas under de fyratio dagarna? Huru mottogo lärjungarna de första under- rättelserna om hans uppståndelse? Hwarföre twiflade de? Åro bewisen för Jesu uppstån- delse tillräckliga?

II. (B. 15). För hwilka skulle ewangelium predikas? Hwilka skola predika? Hwad skulle de predika? Kunna wi bidraga till ewangelii utspridande? Förlorar den kristna kyrkan på att werka för missionen?

III. (B. 16—20). Huru skulle ewangelium bewisa sin kraft? Hwilka tecken skulle följa? Behöfwa wi flera underwerk för att tro? Hwilka under werkar ewangelium dagligen? Hwilka bewisa mera kärlek mot de lidande o. s. w, antingen de som tro Guds ord eller de otrogne och hedningarne? Är Kristus ännu werksam i sin kyrka på jorden?

Lärdomar.

1. Den uppkändne Prälsaren älskar sina efterföljare och uppenbarar sig för dem.
2. Han ser icke derpå att de warit stora syndare, utan om de innerligt längta efter ho- nom.
3. Han gifwer tröst och frid åt de förlan- de och gråtande.
4. Han bestraffar deras otro, men öppnar deras sinnen, att de förstå striften och kunna tro utan att se.
5. Kristus will att alla skola höra ewan- gelium och fallas till trons rike.
6. Han är ständigt werkande i sin försam- ling; ty han är när oss alla dagar.

Missions-Afdeling.

Missionen på Westkusten.

Såsom bekant, hafwa wi för närwarande endast en missionspredikant på det stora och widsträckt missionsfältet wid westkusten, nämligen pastor P. Carlson. Denne gamle och trogne Herrens tjenare har under den sist förflutna tiden nödgats öfwer sin förmåga predika och gjort långa resor hit och dit för att i någon mån med Guds ord och de heliga sakramenterna tillgodose både församlingar och predikoplatser på det stora området. Ryrkor äro redan byggda eller är man färdig att genast företaga kyrkobygge, och fastän beghjuren och arbetet äro swåra då fältet skall brytas, står dock Herrens löfte fast att öknen och ödemarken skall lustig warda och wildmarken skall glädjas och blomstras såsom en lilja. Ef. 35:1.

Wi wilja nu meddela utdrag ur bref från pastor P. Carlson för att återigen göra ställningen på missionsfältet derute mera bekant för vårt folk.

I bref af den 20 Sept. skrifwer han sålunda: Då jag i dag har en ledig stund will jag skrifwa några ord. Mitt hufwud lider af den gamla swindeln, så jag ofta måste ligga sjuk; jag har haft flera anfall nu på en månads tid, jag har eljest varit den qwitt sedan i Mars månad. Måtte Gud snart sända oss en man till Portland och kringliggande platser. Jag får anstränga mig wida öfwer mina krafter och ändå är det ju helt otillräckligt, ja knappast nämnwärdt mot hwad som behöfdes. Jag will icke gerna lemna Portland förrän någon annan kan komma hit. Må icke

styrelsen upphöra att kalla, tills den får jakande swar.

Ändtligen hafwa wi taf på vår kyrka i Portland och allt har gått lyckligt så långt. Må Herren fortfarande hjälpa oss. Wi hafwa fått bidrag från sex församlingar i Östern, men hwad förslår det. Om icke fruktan för regntiden, som nu wäntas hwarje dag, drifwit oss att stynnda, så hade wi wäntat att bygga tills wi hade fått se hwad våra wänner och församlingar i Östern welat göra för vår hjälp.

Jag går omkring i staden och tigger hwarje dag, men det lönar sig icke mycket. Det är också ganska förödmjukande och jag blir så trött till qwällen att jag knappast kan gå. Wi behöfwa snar hjälp, om ej det halfbyggda "tor-net" (kyrkan) skall gifwa våra wedersakare orsak att försmäda. Gud böje och beweke menniskor att hjälpa oss. Wi kunna icke nu få någon lokal för våra gudstjenster utan på söndags e. m. och det är icke rätta tiden. På f. m. och aftonen samlas folket hellre; men då hafwa wi ingen plats, der wi kunna hålla gudstjenst. Immigranter komma allt jemt hit, många direkte från Sverige. Hittintills har det lyckats att kunna bestrida våra utgifter, nu wet jag icke någon råd för det kommande. Må jag kunna tro på Gud som heter både underlig och råd.

Ur ett bref af den 6 Okt. göra wi följande utdrag: Ännu lefwer jag på Guds blotta barmhertighet både till tropp och själ. Mitt hufwud är allt jemt swagt, dock sträfwar jag omkring alla dagar för att få något till att be-

tala dem med, som arbeta på vår kyrka. Men vi komma i skuld för hvarje dag. Icke en dollar hafva vi fått från Östern sedan jag sist skref. Det är sant vi hafva subskriberat här ett par hundra dollars, men det är så svårt att få in det. Jag får gå om och omigen och de lofva, men äf, den käre penningen, huru djupt är den icke fästad och nedrotad i det arma människohjertat?

I Astoria är kyrkan ännu icke färdig och jag behöfde egna mera tid äfwen åt denna plats. Om jag kunde vara der ett par veckor, så skulle vi lätt kunna skaffa bänkar, altarring och predikstol för den nya kyrkan der. Om jag kunde vara hemma i min församling i Cordelia (Idaho terr.), då skulle vi bygga kyrka der i höst.

Från New Tacoma hade jag bref i går, lotterna äro afkröjda d. ä. alla stubbarne äro borta och de wänta på mig, ty de ämna redan i höst företaga kyrkobygge. Jag får wäl resa dit till nästa söndag åtta dagar, men kan endast helt kort stanna der, ty jag måste vara här i Portland tills kyrkan blifwer åtminstone så pass färdig, att vi kunna begagna den. Fältet och arbetet är stort härute, och hwad jag känner, under det jag har tillfälle att ståda nöden midt i ansigtet, wet blott han, som wet allt. Stundom synes det såsom om både Gud och människor hade tilltyckt sina öron för vårt ropande om prestelig hjälp till detta afslägsna fält. Hopplas att styrelsen will kalla, till dess den får jafande svar. Gud beweke våra unga män att försaka en smula, ty för unga och friska, ja andefriska män skulle det ju vara en lust att gå hit ut. — Ur bref af den 20 Okt. anföra vi följande. För något öfwer en vecka sedan

skref jag och war då frestade att klaga, men det war wäl att jag icke då gjorde det, ty nu då jag kom hem från Puget Sound, fick jag genast se uppmaningen i Augustana till insamling för vår kyrka här; handlingar och penningar rörande kyrkolotten woro komna från styrelsen, och nu är jag i så fall tillfreds och hoppas att allt skall blifwa tillfredsställande utfördt. Huru det går att möta alla utgifter för bygget förstår jag icke, men hoppas att Herren förstår det. Till New Tacoma, W. T. war jag förliden söndag och temligen många woro samlade både på förmiddag och qväll. Förliden tisdagsafton fullbordades församlingens organisation derstädes. Konstitutionen antogs oförändrad med synodens tillägg rörande hemliga sällskaper. Församlingens namn är: Sw. Ev. Luth. församl. i New Tacoma, W. T. Församlingen räknar nu 24 kommunikanter, och flera ämna att ingå nästa gång jag kommer dit. Det talades mycket om att bygga kyrka, och syntes ingen omöjlighet att nu genast gå till werket, om jag endast funnat stanna en tid, ty huru det än är, så synes det i allmänhet wara så, att en prest är nödwändig äfwen då en kyrka skall byggas. Flera af vårt folk hade på förrommaren deltagit uti att bygga en s. k. skandinawisk frikyrka, som dock sedan inwigdes till en skandinawisk baptistkyrka. Men märkligt nog, måste allting direkt eller ock indirekt tjena Guds sak. Så har det gått äfwen här. Ty i stället för att blifwa modfälda har vårt folk blifwit sporradt att gå till werket med att nu bygga en sw. ev. luth. kyrka. Mycket folk samlas både i och omkring staden för att bosätta sig. De woro mycket tacksamma för Aug. och

Miss. som sändes till dem. Flera vil-
le subscribera på vår kära tidning. I
Seattle 30 mil längre in wid Puget
Sound äro äfwen materialier för en
församling såväl som på minst 3 andra
platser, om wi endast hade arbetskrafter.
Men ad, hvad skola wi göra? Jag
har i dag haft bref ifrån finnarne i
Ymatilla och de skrifa: "Allt annat
hafwa wi, men Guds ords predikan
sakna wi". Från en annan plats här-
ute skrifes det: "Guds ords predikan
saknas, det är därför så långsamt; må-
ra barn och ungdom hafwa i Östern
warit wana wid kyrkan, men nu äro
söndagarne så långa och därför trivas
wi icke". — Jag träffade Augustana på
hotellen i Seattle. Det är godt att
äfwen skrifteligen få räkna vårt folk
Guds ord och det på ställen der de stund-
om i busfintal fitta hyslösösa. Må
Herren snart hjälpa oss åtminstone till
ett par prester, en till Portland och en
till Puget Sound, så att jag kunde få
återvända till Idaho, der jag har min
församling och mer än tillräckligt ar-
betsfält.

Så långt utdrag af Pastor P. Carlss-
ons bref.

Af dessa underrättelser se wi hvil-
ken stor och widt omfattande mission
är öppnad för oss i den aflägsna we-
stern. Må wi med trogna förböner
och frukostiga bidrag understödja vår
flitige missionsär och arbetet derute.
Måtte oss sändens Herre höra våra bö-
ner och sända arbetare i sin säd.

Wid missionsstyrelsens möte den 8
Nov. beslutades att kalla pastor Fr.
Ribelius till Portland, Oregon. Och
wi hoppas, att den unge brodern i Je-
su namn vill antaga kallelsen och be-
gifwa sig till det stora, wiktiga och för-
hoppningsfulla missionsfältet.

Till wären eller sommaren hoppas
wi äfwen sända en man, som kan predi-
ka både på svenska och finska språken
och som då äfwen kan betjena våra
trosbröder finnarne, hvilka helt och
hållet äro lemnade utan all andlig wård
och i ordets fulla mening förfringrade
som får, de ingen herde hafwa.

Wi hafwa ofta känt oss frestade att
fråga: finnes det inga kristna i Fin-
land eller äro de alldeles känslolösa
och döda för sina bröders andliga nöd?

Missionen i Utah.

Det är för våra läsare, församlingar
och lärare redan bekant att denna mis-
sion i Herrens Jesu namn under för-
liden sommar blifwit påbegynt. Sy-
nodens missionsär S. M. Gill med hus-
tru började arbetet derstädes sistliden
Juli månad. En församling är stiftad,
söndagskola och jängskola ordnade och
i gång, samt lotten för kyrka med ett å
de samma uppfördt boningshus inköpt
för en summa af \$2,500.

Wid vår synods sista möte besluta-
des att inom den samwa samla en ar-
mé på tusen män och qwinnor, som un-
der året bidraga med fem dollars hwar-
dera för denna mission. Wi hafwa
väntat att göra allwar med denna
refraktering eller insamling, på det att
den stora nöden samt wigten och beth-
delsen af missionen i Utah skulle hinna
blifwa något mera bekanta. Wi hop-
pas att detta har nu skett. Wi hafwa
hört "Suckar från Sodom", wi hafwa
läst rapporter och bref. Och desutom
har en liten bok, skrifen af pastor J.
Telleen, blifwit utgifwen med titel
"Mormonismen", som säljes för 10
cents, hwilken borde finnas i hwarje sa-

milj, så mycket mera som den troget stildrar förhållandena i Utah och behållningen af den samma tillfaller Utah missionen. Vi tro derföre att tiden nu är inne då vårt folk med iswer och uppoffring i Herrans namn böra och vilja gå till werket.

Vi wänta att hwarje pastor will med värma framställa saken och att både män och qvinnor willigt och skyndsamt inträda i denna armé, för att med korsfets och fridens evangelium intaga Utah. Vi weta att de flesta i detta Sodom äro förförda och finna behag i syndens nesliga slafveri. Men der finnas andra som qwida i syndabojorna, som sucka och gråta i sitt elände. Låtom oss skynda för att hjälpa och rädda dem. Tryckta subskriptionslistor utfändas i dessa dagar till hwarje pastor och församling, och wi vilja föreslå, att saken framställles under någon af söndagarna i Adventet samt att hwad som betalas kontant tillika med gifswarnes namn insändes till synodens kassör, pastor Victor Setterdahl, Orion, Ill., före årets slut jemte uppgift på huru många som tecknat sig för att wara med i denna här och som lofwat betala sina bidrag före den 1:ste nästkommande Maj. Vi hoppas att inom hela synoden få en här af tusen som betala fem dollars, men wi wänta att ännu flera skola bidraga med tre, två eller en dollar, om de ej äro mäktiga att åstadkomma fem.

Framåt i Herrans namn till uppoffring, bön och seger.

Andover den 24 Nov. 1882.

ErI. Carlsson.

Emigrantmissionen.

Till ärade ordföranden för swenska evangelist-lutheriska Augustana-synodens Missionsstyrelse,
herr pastor ErI. Carlsson.

Nåd och frid!

Enligt ärade kallelsen af den sjette Juli 1882 lemnade jag Philadelphia den 15 Juli och anlände till New York samma dag. Sedan dess har jag werkat såsom synodens emigrantmissionär i Castle Garden, New York, och skött den dermed förbundna missionen på Wards Island, och will jag nu härmed afgifwa en kort redogörelse för min verksamhet. Genast wid min ankomst till New York lyckades mig med tillhjälp af pastor Lindberg winna inträde uti Castle Garden.

Det har varit mig till mycken glädje att få hysselsätta mig med våra till en stor del hjälpbehöfwande landsmän. Under den korta tid, som jag har stått uti missionsstyrelsens tjänst, har Herren låtit mig inse af huru stor wigt för vårt samfunds framtid arbetet bland våra ankommande landsmän är, och på grund häraf har jag sökt att med största samwetsgrannhet sköta den tjänst, som åt mig genom missionsstyrelsen blifwit anförtrodd. Jag har samtalat med emigranterna och gifwit dem de råd och upplysningar, som jag kunnat finna dem behöfwa i så wäl andligt som lekamligt afseende. Många hafwa och varit tack samma för den tjänst, som de genom mig fått röna. Det har äfwen varit till mycken wälsignelse för mig sjelf, då jag fått se huru Herrens stora nåd öfwerflödat. Då man här får möta dem med lekamlig hjälp och deltaga hjälpan-

de uti deras resebetyg och tala tröstens och uppmuntringens ord rörande deras lekamliga framtid, så är detta i sanning tillfredsställande för ett ömt och medlidande hjerta, men ännu mera hugnande är det att få med egna ögon se, att Jesus syndares Frälsare ej lemnar dem åt sig själfwa, utan att behöfvet efter honom gifwer sig rätt tydligt tillkänna hos rätt många af de fattiga emigranter, af hvilka man nästan jemnt är omgifwen. Att hjälpa alla det är alldeles omöjligt, ty här äro allt för många, hvilka ej bry sig om att förja för sig själfwa, utan hafwa gjort det till ett "business" att lefwa på andra menniskors barmhertighet. Men alla som jag kunnat förstå hafwa varit värda hjälp, har jag sökt att bistå med all den hjälp, som jag kunnat. Då till Castle Garden anlända fattiga familjer, som sakna medel att komma längre, men wänta hjälp från här i landet boende släktingar, har jag på synodens bekostnad underhållit dem ända till två veckors tid med mat. Då uti somliga familjer finnas 5 eller 6 barn, så belöper sig "boardbilen" till en ganska betydlig summa, äfwen om man lemnar dem den tarfligaste kost. Det är intet owanligt att, då jag infommer i Castle Garden om mornarne, mötas af en familj, som beder mig om något att tillfredsställa sin och sina barns hunger med. Man kan ej undandraga dessa sin hjälp, ty man ser att der är verklig nöd. Antingen köper jag något åt dem på Castle Garden eller tager jag dem in på vårt emigranthus, No 16 State Str. Här få de fitta ned wid de långa borden och på ett tillfredsställande sätt släcka sin hunger. En qwinna med 5 små barn war här i 10 dagar. Hon skulle resa

till Ned Dat, Iowa, men hon war helt utblottad på penningar. Wi sände telegram till hennes man, men intet svar afhöordes på många dagar. Husstrun kände sig öfvergifwen, ty hon hade intet att försörja sig med. Denna qwinna uppehöll jag med synodens medel under den tid hon wistades i Castle Garden. Jag tog hennes barn med mig in på emigranthuset och undfagnade dem så godt jag förstod. Husstrun, som ej kunde följa med till emigranthuset, bar jag mat till, så att hon led ej någon nöd uti detta asseende, ehuru hon annars hade det temligen ledsamt. Det war mig en synnerlig glädje att få hjälpa denna qwinna och dessa små gladhynta barn, hvilkas milda, wänliga ansigten jag ännu tycker mig se. Säkerligen skall denna qwinna känna sig tacksam emot synoden för de små kärlekstjänster, som jag hade tillfälle bewisa henne. Många sådana exempel skulle jag kunna omtala, men detta får wara nog. Det är emellertid intet öfwerdrifwet, om jag säger, att min hjälp behöfves af någon hwarje dag.

Ofta händer det, att, då familjer anlända till Castle Garden, är ett eller flera af deras barn sjuka. Mödrarne måste då följa med sina barn på sjukhuset, som står i nära förbindelse med Castle Garden. Detta sjukhus är en tillfällig uppehållsort för de sjuke. Om sjukdomen är af någon allvarsammare natur eller synes blifwa långsam, föras patienterna ut till Warbs Island.

En hustru Anna Christina Erikson ankom nyligen, åtföljd af 4 barn. Ett af hennes barn wardt ganska sjukt och fördes därför strax till sjukhuset. Då jag dagen derpå kom ned till Castle Garden, hade det äldsta barnet också in-

sjuknat. Hon måste därför i sällskap med sina barn sändas till Warbs Island. Då hon var äfwen helt medellös, måste jag med synodens medel stå henne till tjänst. En vecka derefter hade hennes barn tillfrisknat, biljett var anländ från hennes man i Kansas City, Mo. Efter många bekymmer och pröfningar afreste hon mot sin bestämmelseort. Mätte hon ej glömma, huru underligen Herren hjälpte henne under alla hennes svåra och mörka stunder. Söndagen den 20 Augusti anlände ett stort antal svenskar. Ett ganska stort antal af svenska barn hade insjuknat ombord på fartyget. Då jag den morgonen inkom i Castle Garden, var der jemmer och gråt bland emigranterna. Då jag frågade efter orsaken, fann jag att det var de små barnens flena helsotillstånd samt åtskilliga andra obehagligheter, som kommo så många tårar att strömma. En familj wid namn Flodin hade under resan förlorat sitt 8 månaders gamla barn. De hade måst lemna det uti det wida, det kalla hafwets sköte och detta tryckte hårdt på deras föräldrahjertan. Denna familj war på väg till Omaha, Nebraska. Jag wände mig till en annan familj, som slagit sig ned på blotta golfwet. Der sutto de gråtande och förjande öfwer ett af sina små barn, som wa mycket sjukt. Jag kallade doktorn i Castle Garden och bad honom försöka hjälpa det lilla barnet, men innan han anlände, hade deras 11 månaders gamla barn stigit ombord på det fartyg, som skulle föra det öfwer dödens swallande Jordan till dess rätta hemland. Barnet dog i moderns famn. Några minuter derefter kom en af betjeningen, tog barnet från modern, lade det uti en kista, slog locket till, bar det bort, och föräldrarne sågo det

ej mera. Familjens namn är Ekström. Med ett tungt hjerta afreste de hårdt pröfwade föräldrarne mot Iowa. Jag wände mig om och såg en annan grupp samlab. Här war ett annat litet barn snart färdigt att lemna sina föräldrar, för att taga den kortaste vägen hem till den käre barnvännen Jesus. Detta lilla barn, en liten gosse, hwars föräldrar Mr och Mrs Gustaf Lindberg ämnade sig till Fremont, Nebr., togs in på sjukhuset. Modern fick följa med, men fadern tilläts ej att komma in. Modern låg på sina knän inwid en liten säng, uti hwilken hennes lille 9 månaders son kämpade med den ytterste fienden, döden. Då jag såg att barnets ögon redan brustit i döden, så sökte jag wisa den förjande modern till Jesus, den store barnvännen. Strax kom en af betjeningen med en kista, modern klädde sin lille son, så godt hon förmådde, och nedbäddade honom så omsorgsfullt som möjligt uti den trånga säng, uti hwilken han skall sofwa till uppståndelsens morgon. Mannen och fadern till denne lille gosse fick ej komma in, ty då de förjande ej kunna beherrska sig, utan blifwa öfwermåldigade af sorg, kunna de genom det myckna gråtandet förorsaka många swårigheter för doktor och sjukskötersta, som hafwa andra sjuka om hand. Många bland de sjukare patienterna kunde genom ett dylikt uppträde blifwa så upprörda, att döden kunde blifwa följden. Wi nämna detta på det sådana som tycka att de blifwit hårdt behandlade, måtte kunna förstå orsaken dertill.

Ännu en samling af gråtande qvinnor blef jag warse. Hustrun Olivia Carlsson med sitt enda 7 månaders gamla barn döende wid sin sida — detta war orsaken till deras sorg. Barnet

togs från moderns famn, lades uti en kista och fördes bort. Modern till detta barn skulle resa till sin man i Braddock, Pa. Men det var med stor sorg hon anträdde sin resa, ty, sade hon, "min man väntar oss båda och nu kommer jag ensam". — Jag vandrar mig till en annan grupp och här möter mig en förjande familj, Per Tunell och hans hustru från Österholm i Småland. De woro på resa till Nebraska. Öfwer sitt 1 års gamla barn, som hade gjort de öfrige sällskap denna för mig minnesvärda dag den 20 Augusti, sutto de gråtande. Fadern var dock så pass till mods att han sjelf lade sitt lilla barn till hwila. En annan hustru, Brita Anutson, nyligen ankommen, förklarade 2:ne af sina barn på hafwet och måste se dem öfwerlemnas åt hafwet. Ett 3:je dog i Castle Garden. Denna qvinnas sorg kan jag icke beskrifwa. Med dessa mina medmenniskor och dyrt medåterlöfte, stadbde i djup sorg, har jag sökt samtala om det ena nödvändiga, Jesus Kristus och honom korsfästän. Wä Herren wälsigna det ringa vittnesbörd, som jag sökt att frambära om honom. Af alla, som jag sökt att möta med Guds ord i Castle Garden, är de sista dagarnes helige de mest omedgörlige. Nog wet jag, att det tjänar föga till att tala med dem eller att söka bringa dem en annan tro och öfvertygelse än den som de hafwa, men jag tycker att man ej bör låta dem gå wanolttade genom Castle Garden. De böra åtminstone förstå, att det gifwes äfwen missionärer här i Amerika som arbeta för Guds rikets framgång, så att de äro ej de ende, hwilka söka bygga Guds Zion. De böra äfwen strax wid sin ankomst lära sig att förstå, att folket i all-

mänhet ej har så höga tankar om deras helighet som deras profeter sökt inbilla dem. En af dessa andlige, en qwinna om 50 år lemnade sin man och sina barn i Malmö, Sverige, för att gå med till detta mormonernas Zion, men hon dog på resan öfwer hafwet, och då lära deras profeter hafwa ropat, att hon for genwägen till Utah. Profeterna förbjuda sina profelyter att emottaga några skrifter af mig, så att mitt arbete kan ej blifwa så mycket bland dem. Angående bewetelsgrunden till standinawers afresa till Utah är den icke alltid religionen. En man, som jag samtalade med, sade: Hvad skall man göra? Då man arbetat många år i Sverige utan att röna någon framgång, så bör man wäl ej blifwa misunnad, om man kan få det något bättre. Då jag samtalade med en annan och under samtalet berättade, att wi hade lutherisk mission i Salt Lake City, sade han, att det var mycket bra, alldenstund sådana, som afföllo från mormonismen borde hafwa någon plats der de kunde få hjälp, ty de woro utan — "för sådana finnes intet hopp".

Jag utdelar Augustana och Missionsnären och det är glädjande att se huru de med iswer sysselsätta sig med att läsa den. Helsingssordet är en traktat, som synes vara alla emigranter mycket wälkommen. De få äfwen ett nya testamente, om de ej hafwa något sådant med sig från Sverige. Jag samtalat med emigranterne, för så widt görligt är, angående deras bestämelseort samt lemnar dem adresser till våra pastorer. Många af synodens pastorer känna sig, kanske, ej så mycket belåtna dermed, alldenstund de få rätt mycket besvär af dem, men jag känner det såsom tillhörande mitt arbete att hänwisa dem till våra pastorer.

Uti emigranthuset, No 16 State St., midt emot Castle Garden, hafwa wi tillfälle att samlas för gudstjänsters hållande. Past. Berkemeier har wifat mig mycket vänlighet. Wid ett tillfälle hade wi glädjen att hafwa pastor Borg från Mich. närwarande wid vår gudstjänst. Mr Granath, som nu är på Augustana College, war just då ankommen från Sverige, och war glädjande få höra broder Granath wittna om Herren Jesus. Wid detta tillfälle hade wi glädjen se öfwer 60 swenska emigranter wid vår gudstjänst. Då broder Granath slutat, lemnade äfwen jag ett tackspråk samt talade några ord. Wi avslutade med ps. 124 och som det war många tyfkar närwarande instämde wi alla, både tyfkar och swenskar. Pastor Berkemeier war vår organist. Detta emigranthus falla wi vårt, alldenstund wi, såsom tillhörande General Council, hafwa samma rätt till detsamma som andra i förening med General Council stående synoder. Det borde mera omnämnas uti våra tidningar.

Angående Wards Island kunde wara mycket att tala, men som min skrifvelse redan är temligen långa, will jag blott nämna, att jag besöker emigrant-hospitalet, så ofta som jag finner det af behöfwet påfalladt. Förliden söndag (den 15 Okt.) sammanträffade jag med trenne af emigrantkommissionärerna, bland hwilka war Mr Hanselt, och de lofwade oss att hafwa swensk gudstjänst i protestanthospitalet å Wards Island hwarje söndag emellan 4—5. Förliden söndag hade wi den första gudstjänsten. Många swenskar komma annars albrig i tillfälle att få höra Guds ord. Som manligt äro protestanterna mycket anfatta af katolikerna. Den tyfste pastorn,

som nu har ledningen af den protestantiska werksamheten, omtalade, att då en af våra swenska qwinnor hade ett barn, som skulle döpas, sökte den katolske presten öfwerhyga qwinnan att om en katolsk prest ej finge döpa hennes barn, skulle det gå förloradt. Den tyfste lutherste pastorn döpte ändå barnet, den gamle katolske presten till stor förtret. Det behöfwes att någon går dit allt ibland, så att våra swenskar ej blifwa helt nedtryckta under det katolska wäldet.

Må nu Herrens wälsignelse hwila öfwer detta arbete, och må det tjena ej blott och bart till afhjelpande af lekamlig nöd, utan må det äfwen tjena till några sjäalars frälsning från den ewiga döden. Detta är eder ringe tjänares hjertliga och innerliga åstundan.

New York den 17 Okt. 1882, No 16 State St.

Axel Bernhard Lilja.

Missions-arbetet i nittonde århundradet.

(Forts. från n:o 43.)

Det länge försummade östliga och ost-centrala Afrika synes jämförelsewis hastigt tagas i besittning af den evangeliska missionen. Sär träder oss först till mötes kronan i londonersällskapetets mission, Madagaskar, hwilken ö, hwad missionen beträffar, måhända kommer att få samma betydelse för Ostafrika, som England en gång hade för det europeiska fastlandet. De länge sedan bekanta, oerhördt rasfa yttre framstegen i evangeliseringen af hovas, sedan kristendomen upphöjdes till statsreligion (1868: 21,000 kristna; 1869: 153,000; 1870: 231,000 i förbindelse med londonersällskapet), hafwa under de

sista åren, såsom nödvändigt war, åtföljts af inre siftningsarbete, för att djupare och fastare bland denna massa af namnkriftna kunna grundlägga kristlig kunskap, för att kraftigare kunna öfvervinna sedan gammalt inrotade hedniska of seder och wederstygghigheter, samt ishyrnerhet för att genom utbildandet af infödda lärare och predikanter kunna bringa den unga nationalkyrkan derhän, att hon kunde underhålla sig själf och själf widare utbreda sig. Det är derföre ingalunda att betrakta som ett tillbakagående, utan snarare ett framsteg, att antalet namnkriftna nedgått från 280,000 till 233,000, under det samtidigt antalet af fullmyndiga församlings-medlemmar under de 2 sista åren (1879 och 80) öfats med omkring 12,000 och nu belöper sig till närmare 75,000. F. n. har londonersjällskapet här 386 infödda ordinerade pastorer, 156 evangelister och 3,468 infödda medhjelpare; jämte några högre bildningsanstalter underwisas deszutom i 784 dagstolor 44,794 barn, af hwilka redan mer än 20,000 kunna läsa. Med detta stora verk för sina ögon måste man säga: "Af Herren är detta skedd och är ett under för våra ögon".

På Madagaskar arbeta äfwen qvålarne och norrmännen, hwilka senare räknas omkring 25,000 åhörare wid sina gudstjenster. Tywärr hafwa katolska munkar trängt sig in i landet och sökt skada den evangeliska missionen på alla handa sätt.

På Ostafrikas fastland nämna wi först den engelska uniwersitets-missionen med säte på Zanzibar; widare den uppblomsfrande kolonien Frere Town wid Mombas, hwarest befriade slafwar underwisas och hwilka tillsammans med

afrikanska kristna från Bombay bilda en liten församling. Kyrkosjällskapet räknar här på två stationer redan 608 kristna. Äfwen de förenade frimetodisterna äro här verksamma.

Enstaka i nyare missionshistorien står det modiga framträngandet till de stora ostafrikanska insjöarna på de vägar, som Livingstone och Stanley anvisat. Wid Nyassasjön är ishyrnerhet skotska fristyrkan verksam sedan 1875. London-själlskapet uppnådde 1878 Tanganyikasjön, men led en swår förlust, i det dess gamle, outtröttligt verksamme direktör, dr. Mullen, dufade under för det swåra klimatet. Wid den stora Victoria Nyanzasjön verkar kyrkosjällskapet sedan 1878, med hufvudstationen Rubaga, hufvudstaden uti konung Mtesas land. Så wäl från östra kusten som längs efter Nilen hafwa dessa missionärer begifwit sig in i det aflägsna landet. Men då de syntes wara på väg att vinna någon framgång, kommo franska jesuitter och störde äfwen der det evangeliska missionsarbetet.

I Abessinien hafwa kristhona bröderna, det londoniska judemissions-själlskapet och (sedan 1865) den svenska fosterlandsstiftelsen warit verksamma*).

Kulturfolken.

Wi öfwergå nu till den evangeliska missionen bland de mera bildade, icke kristna folken (de s. k. kulturfolken), och

*) En närmare redogörelse för denna sistnämnda mission, som kostat så många tåra, swenska missionskyrkans lif och blod, behöfwer ej intagas i denna missionsberättelse, emedan Aug. och Miß. läsare äro derom wäl underrättade genom de berättelser om denna mission, som tid efter annan förekommit i detta blad.

vi vilja härvid först betrakta de muhammedaniska länderna. I det turkiska riket är det hufvudsakligen amerikanare, som arbeta. Sedan 1860 synes en ny och mera förhoppningsfull missionsperiod hafwa inträdt. Deras arbete har hittills egentligen gått ut på att återupplifwa kristendomen i de gamla österländska kyrkosamfundet, dels för dessa samfunds egen skull, dels emedan de turkiska lagarna lagt så stora hinder i vägen för en direkt verksamhet bland muhammedanerna. Vid detta arbete visade det sig snart nära nog omöjligt att åstadkomma några mera genomgripande reformer i dessa kyrkosamfund sjelfwa, hvarföre man måste grundlägga oafhängiga evangeliska församlingar, hvilkas antal redan är ganska betydligt, och hvilkas inflytande i andligt och sedligt hänseende gör sig allt mer förnimbart.

Så redan i Egypten. Här utgöra kopterna hufvudsältet för missionen och här arbeta sedan öfver 25 år tillbasta amerikanska missionärer (United Presbyterian Mission) med ganska stor framgång; äfwen syrisk kristna, judar och muhammedaner äro föremål för deras verksamhet. I Alexandria och Kairo, längs efter Nilen ända till Nubien hafwa de 6 organiserade församlingar med äldste och diaconer, 28 utstationer med regelbunden gudstjänst, 850 kommunikanter och omkring 1800 åhörare. Deras 8 missionärer jemte 6 amerikanska lärarinnor understödjas af 4 infödda pastorer, 7 examinerade predikanter och 70 infödda evangelister. Dessa unga församlingar bidraga årligen till missionens underhållande med omkring 20,000 kronor. I 30 dagstolor undervisas 1,424 barn, deri-

bland t. ex. i Kairo äfwen 50 muhammedanska gossar och 70 muhammedanska flickor. I det teologiska seminarium i Asjut förberedas 11 ynglingar för predikoembetet. — Den engelska missionen med blott en missionär och några infödda lärare är inskränkt till några infödda goss- och flickskolor i Kairo (300 gossar och 200 flickor) och Damietta, samt till bibelspridning och regelbunden gudstjänst i Kairo.

I det egentliga Turtiet finna vi icke mindre än 17 evangeliska missions-sällskap och föreningar i verksamhet. Äfwen här äro amerikanarne de främste (American Board). Området för deras verksamhet sträcker sig ända från Balkan till Tigris genom hela mindre Asien. Här har midt ibland de liflösa gamla kyrkorna en ny evangelisk österländsk kyrka uppstått, som redan räknar 92 församlingar med omkring 6000 kommunikanter, 300 dagstolor med 11,000 barn, 20 högstolor (Colleges) och seminarier med omkring 800 lärjungar. Här verka 132 amerikanare, professorer, missionärer och lärarinnor jemte mer än 500 infödda predikanter och lärare. Många af dessa församlingar hafwa länge underhållit sig sjelfwa, och hwilken begäfring infödda predikanter kunna ega, visar t. ex. den omständigheten, att en af dem blifwit kallad "dena kyrkas Spurgeon".

Gå vi till Syrien, så finna vi, jemte enskilda små församlingar, den protestantiska missionen derstädes hufvudsakligen rigta sin uppmärksamhet på skolorundervisningen. Flera engelska och amerikanska missions-sällskap äro här verksamma. Det förfärliga blodbadet 1860 var den egentliga anledningen till, att dessa sällskap upptogo Syri-

en såsom arbetsfält. De brittisk-syriska skolorna (British Syrian schools) hade efter 9 år redan samlat en skara af 1,700 barn. Här undervisas de mördade barn ofta tillsammans med mördarnes något som mycket bidrager till att väcka och underhålla ett fridälskande sinnelag. "Min fru", utropade en muhammedanisk pojka vid åsynen af dessa barn, "sådana skolor som dessa, till hvilka alla sekter hafva tillträde, göra ett nytt blodbad alldeles omöjligt". De brittisk-syriska skolornas antal är öfver 30 med öfver 3,000 barn, och hela antalet af protestantiska skolor i det egentliga Syrien uppgår till 184 med 431 lärare och 10,585 barn, hvaraf 4,782 flickor och deribland omkring 1000 tillhörande, muhammedanska föräldrar. Åfwen 3—400 turkiska gifta qvinnor erhålla i de brittisk-syriska skolorna hvarje söndag undervisning i den hel. Skrift.

I Beyrut, hwarest de amerikanske presbyterianerna upprättat en högstola (Syrian Protestant College) med arabiska (och engelska) såsom undervisningspråk och åfwen lärare-missionärer utbildas, finnas bortåt 7000 barn i skolorna. Der finnas 12 tryckerier (5 tillhörande protestanterna) och 7 tidningar (af hvilka 6 utgifvas af protestanter). Utom i Beyrut hafva de amerikanska presbyterianerne på öfriga platser i Syrien 12 missionärer, 3 infödda pastorer, 127 infödda lärare och evangelister, 12 församlingar med 716 kommunikanter och 45 söndagsskolor med 1895 skolbarn. (Fortf.)

Från Indien.

"Då missionär Smith ett år efter militärupproret (alltså 1858) kom till Delhi, fann han ingen enda infödd kristen i staden och dess närmaste omgifning; för närvarande finnas här 500 församlingsmedlemmar och ett mycket större antal af sådana, som mer eller mindre afgjort sluta sig till oss. Förr wäntade de länge innan de beslöto sig för att bekänna sin tro; nu äro de mycket förr beredda att öppet framträda dermed. Hade wi icke af försigtighet hållit tillbaka, skulle wi lätteligen tunnat döpa 1,000 personer mera. Till och med sådana, som alldeles icke gälla för kristna, ådagalägga ofta ett märkwärdigt intresse för evangelium. Högtstående och inflytelserika män göra ingen hemlighet af att de gerna se dess utbredning. Några säga till oss: "Vi läsa bibeln, wi älska Jesus, men ännu kunna wi icke kalla oss hans lärjungar". Ett sådant tänkesätt är alls icke sällsynt, och wi se deri ett löfteskrift tidens tecken. Åfwen våra omvändas lif och uppförande gör oss mycken glädje, isynnerhet den iswer, hvarmed de deltaga i missionsarbetet bland sina landsmän. Då och då lemna någon af dem sin by och begifwer sig bort till fots utan börs och utan rensel; under månader hör man ingenting om honom, då dyker han åter plötsligt upp. Svar har han varit? Ute på en missionsresa! Frivilligt och på egen bekostnad har han gått från by till by, har tillbragt natten än i en hydda och än under bar himmel, än lidit hunger och än fått röna gästvänskap af sådana, som gerna lyssnat till det budskap han förkunnat; ty såsom en evangelii predikare har han rest omkring.

”Der finnes t. ex. en stadars krymp-
ling, som blott med swårighet och under
stora smärtor kan flytta sig framåt; li-
kwäl har det varit möjligt för honom
att hwarje wecka besöka omfr. 40 hus,
för att vittna om Jesus. Vidare war
der en stora fatirer (tiggarmunkar), som
upprigtigt sökte efter den rätta vägen
och som genom infödda kristna blifwit
bekanta med evangelium. Deras guru
(lärare) kom till Amritsar, hwarest han
hörde en infödd predikant tala och fick
det intrycket: ”Denne predikant eger
den sanning jag söker”. Så begaf han
sig till honom, upptogs i hans hus och
stannade der flerre weckor, ifrigt inhem-
tande den nya läran. Derefter åter-
wände han till sina lärjungar och om-
talade för dem allt hwad han hört.
Fyratio af dem bekände sig då till tron
på Kristus och blefwo döpta. De läste
det 10 kap. af Matth. evangelium, fat-
tade Jesu befallning såsom rigtad till sig
och fördelade sig två och två, för att i
hela Pandshab förkunna evangelium.
Detta är en löstesrik början. Dertill
kommer, att de infödda kristna blifwa
allt mera offerwilliga och gismilda. I
en by t. ex., hwarest de nyomwända önska-
de få en egen lärare, framsattes i hwarje
hus en gryta, i hwilken husmodern dag-
ligen lade en hand full med mjöl. Allt-
sammans försåldes sedan och inkomsten
användes till underhållandet af en lä-
rare. Äfwen kastwäsendet börjar att
wackla. Umgången mellan kristna och
hedningar är mycket friare än förr. Hed-
ningarne göra icke blott sina inköp i de
kristnas handelsbodas, utan äro äfwen
öfwerlygga om, att en kristens ord,
wågsfål och mått äro tillförlitligare än
hinduernas. Detta allt wäcker förhopp-
ningar. Men fästet är öfwer allt be-
grepp—stort”.

På liknande sätt låta berättelserna
från Bengalen. Babu Ramanath
Tchandri, denne ”kristne fatir”, skrif-
wer bland annat: ”Det förderfliga kast-
wäsendet håller på att störta samman
och börjar lemna rum för en ny förbrö-
dring bland menniskorna. Det utöf-
war numera blott ringa insflytande. Nu
äta till och med brahmaner i hus, till-
hörande sådana, hwilka deras fäder af
fruktan för förorening icke en gång stulle
hafwa widrört. Men undantag af pre-
sterna gifwes det blott få brahmaner,
som förrätta de förefristna dagliga af-
gudaceremonierna och bönerna. De be-
finna sig i ett slags öfwergångstillstånd,
och tänka på, hwad de skola besluta sig
för. Med Herren Jesus sjelf drager
dem allt närmare och närmare till sig”
Till bewis härför anför han, att på fle-
re orter kommo menniskorna med bibeln
i sin hand till honom, för att få swåra
ställan förklarade för sig, och att deri-
bland befann sig en brahman, hwars bi-
bekännedom öfwerträffade många krist-
nas. Skynnerhet i Allahabad har Ra-
manath predikat evangelium med owan-
lig framgång och segrat öfwer flere hed-
niska och muhammedanska motpredi-
kanter.

Öförtrutet werksam är äfwen den
gamle Bidu, som fordom war missionär
i baslersjällstapes tjenst, och som 1847
sändes till Östbengalen, men 4 år senare
öfwergif till baptisterna. Wi wilja
här blott anför en märkwärdig tilldra-
gelse, som han berättar hafwa händt ho-
nom bland garos-stammen, hwilken han
ärligen plägar besöka. En dag anlände
en höfding från byn Biri Siri till den
infödde predikanten Ram Dajal och be-
rättade, att han haft en dröm, i hwilken
han stådat Herren Jesus i stor glans

och härlighet; med stor vänlighet hade Jesus talat till honom och sagt honom, att endast han kunde göra honom salig. Denna dröm hade den verkkan, att höfdingen (eller byfogden) dagen derpå tillsammans med två af sitt folk genomwandrade hela byn, hopamlade alla—af bamburör försärdigade—afgudabilder, kastade dem i en hög framför den kristne predikantens hus och ropade till denne: "Hör, Babu Ram Dajal, med dessa tingejtar kan du koka dig din middagsmåltid, de duga icke till något". Fula, affkyrda och oformliga, såsom dessa afgudabilder äro, fruktas och dyrkas de dock i hög grad af garos; det fördrades därför ett icke ringa mod att så helt bryta med dem. Icke en enda bild undgick byfogdens spejande öga. Byn blef helt och hållet rensad från dem. Nu är denne man en döpt kristen.

Från Dacka berättar missionär Edwards om hela skaror af unga, bildade hinduer, som åtta dagar i rad uppmärksam och utan motsägelse åhörde hans och hans embetsbröders predikningar; liksom om sex der stationerade missionärer, tillhörande Brahma Samadsh (en indisk sekt), hvilka äfwen woro gansta vänliga, sjöngo sånger till Jesu ära, insunno sig wid predikningarna utan att alls motsäga hwad de hörde. En af dem uppträdde till och med offentligt och försvarade de kristna predikanterna, då wid slutet af deras sista föredrag, som hölls inför mer än 500 åhörare, en uppblåst hindu började att föra smådeligt tal mot evangelium. Ibland åhörarna befann sig hela tiden äfwen en katolsk prest. Under de 8 dagar som de uppehöll sig i Dacka utdelade resepredikanterna 3,500 traktater och sålde ett stort antal biblar och nya testamenten,

meist engelska. På ångbåten till Kalkutta träffade missionär Edwards en brahman, med hwilken han började samtala om evangelium. Men knappt hade han börjat tala, så utropade den unge mannen med strålände ansigte: "Jag vill blifwa en kristen". En broder till honom hade nys förut i Dschesfor låtit döpa sig och sändt honom ett så hjertligt och öfwerlygande inbjudningsbref, hwari han äfwen besträf sin omvändelse, att han nu war på wäg till Dschesfor, för att der följa sin broders exempel. Såsom sedermera wisat sig, har han blifwit sin föresats trogen och verkligen låtit döpa sig.

Kristendomens införande i södra Afrika.

För fyra hundra år sedan kände ingen i Europa ens till formen Afrikas stora fastland. Ingen europé hade seglat omkring dess sydligaste udde, och man inbillade sig, att Afrika räckte till södra polen.

Wid denna tid lefde uti Portugal en mycket tapper prins, som hette Henrik, med tillnamnet Sjöfararen, hwilken uppmuntrade portugiserna att bygga skepp och segla omkring werlden för att upptäcka nya länder. Folket på dessa skepp wågade sig allt längre och längre fram mot söder. De öfwerstredo equatorn utan att uppbrännas af den heta solen, såsom man hade befarat; de passerade många märkwärdiga länder med swarta, krushåriga invånare; de sågo många nya floder flyta ut i de hittills obefeglade hafwen, och slutligen ankommo de till den udde, som utgör Afrikas sydligaste del. Det war winter när

steppen anlände dit och så stormigt väder, att sjömännen kallade udden "Stormkap".

De resande återvände till Portugal med nyheten om sina upptäckter, och portugiserna, som trodde att stepp kunde komma från Europa till Indien genom att segla omkring denna udde, kallade honom Goda Hoppsudden och utrustade en ny flotta under befäl af Vasco de Gama med ett antal sjömän för att försöka fringsegla densamma. År 1497 verkställde Vasco de Gama resan—så märkvärdig i dessa dagar—från Portugal till Indien omkring södra Afrika.

Inwånarne på Goda Hoppsudden kallades hottentotter; de woro råa, ofunniga, nakna, lättjefulla wilbar. De som sågo Vasco de Gamas skepp, blefwo mycket bestörta och togo dem måhända för några stora och underbara sjöfåglar. Swilka deras tankar egentligen woro, kunna wi dock icke så noga weta; de staccars hottentotterna kunde icke nedskrifwa dem i böcker eller förklara dem för människor, som talade ett språk så olift deras eget som portugisiskan.

Nära två hundra år efter portugisernas upptäckt af Kap, besöktes det af några andra européer. Dessa woro holländare, hwilka icke blott önsklade se landet, utan slå sig ned der som nybyggare. De wille taga landet från hottentotterna och behålla det för sig sjelfwa, och som de woro starkare än infödingarne, funno de ej stor swårighet i att besegra dem. Holländarne togo i besittning så mycket land de wille och woro mycket obilliga och orättwisa mot hottentotterna, twingade dem att bygga deras hus, rensa deras trädgårdar och wakta deras hofskap. För allt detta arbete fingo infödingarne ingen betalning, utan måste sjelfwa

bestå sig mat och werktug under det de arbetade för sina grymma husbönder. Om de woro beswärliga eller om man icke behöfde dem, blefwo de bortdrifna och tillfades att de, i stället att anse sig illa behandlade, måste anse sig mycket lyckligt lottade, som hade tillåtelse att bo på de hwita männens mark. Jag skall berätta er något, som säkerligen skall förwåna er: dessa holländska kolonister kallade sig kristna.

Under många och långa år tycks ingen hafwa tänkt på hwad dessa arma wilbar fingo lida och huru de lemnades att lefwa och dö i elände och ofunnighet utan kännedom om Gud och Frälsaren Jesus Kristus. Slutligen år 1736 war det några kristna i Herrnhut uti Tyskland, som ihågkommo dem, och en from man, Georg Schmidt, beslöt ädelmodigt att uppoffra sitt lif för att komma dem till hjelp. Han for till Kaplandet och slog sig ned i en dal, kallad Abdalen, men som nu heter Gnadenthal (Nådesdalen). I finnen den utmärkt på kartan icke långt från Kapstaden.

Här byggde Georg Schmidt ett hus och planterade en trädgård med fruktträd och grönsaker. Han samlade många af hottentotterna och lärde dem, huru de skulle finna frid i Jesus, en frid, som holländarne icke kunde taga ifrån dem. Han öppnade en skola för barnen, gaf mat åt de hungriga, lärde folket, som är mycket lättjefullt, att arbeta, lät dem, som egde hofkap, beta densamma på missionsstationens mark och försökte öfwertala holländarne att behandla sina tjenare bättre och gifwa dem tillbörlig lön för deras arbete.

J kunnen wäl tänka er, att holländarne icke tyckte om Georg Schmidt; men J skulle aldrig kunnat föreställa er allt

hwad de låto honom lida. Slutligen, när han af något skäl for tillbaka till Europa, hindrade de honom från att mer återvända till Afrika. De berättade för regeringen derhemma, att missionären lärde folket att blifwa lättjefullt, samt skadade handeln, och som regeringen trodde hwad holländarne sade, tillät hon hvarken Georg Schmidt eller någon annan missionär att fara till Kap.

(Forts.)

Mosokstjenst eller gudstjenst?

”Missionen må vara wälment, men den är ett dumt och hopplöst och framtidslöst företag”, — så hör man ofta sägas. — Nå wäl, att swärigheterna verkligen äro jättestora, medgifwa wi utan betänktande. Men har det icke allt ifrån werldens begynnelse varit så, att ju mer ädelt och wigtigt ett werk varit desto större hafwa och ständigt de swärigheter varit, som trädt det samma i vägen? — Till utseendet war det omöjligt, att Moise skulle kunna föra Israels folk ur Egypten; ett dumt företag tycktes det wara, att Leonidas med en hand full greker wille kasta hundratusentals perser till baka; omöjligt war det — menskligt sedt — att Luther skulle kunna, med påswens och kejsarens wrede emot sig, lösgöra evangelium ur dess fjättrar; utan utsigst tycktes den heliga kamp wara, som Wilberforce kämpade för slafweriets upphäfwande. Flertalet af deras samtida uttalade och derför alltid på det kraftigaste detta ”omöjligt”, antingen de nu gjorde det med smärta eller med hän. Men att i trots deraf dessa män icke kände några swärigheter eller omöjligheter, utan helt enkelt höllo sig derwid, att sanming och rätt måste

segra — just detta har utbredd ett ewighetsstimmer öfwer deras gestalter. Swärigheter, woro de än så oändliga, kunna endast uppfylla högsinnade och ädelt anlagda män med så mycket större hänförelse. Så kunna och de utomordentliga swärigheter, som resa sig mot missionsarbetet, hos trons menniskor endast höja den inre frimodigheten, spänstigheten, hänförelsen — förutsatt naturligtwis, att de äro wisja om den slutliga segern. Ty det är ju sant — om detta arbetes swärigheter stegra sig ända till omöjlighet, då skulle det wara ett brott att drifwa det. Att wilja det omöjliga är raseri. Att bedja för en omöjlig sak är att fresta Gud. Att offra menniskolif för ett omöjligt werk är att mörda; att utgifwa materiela medel derför är att slöja; och när enfors och faderlösas skärmar finnas bland dessa medel, så wore detta slöjeri en tiofaldig förbrytelse.

Men wore det icke ett slag i Jesu Kristi ansigte att tala om omöjlighet? Kan en kristen kalla det omöjligt, som Jesus, hans Frälsare och konung, fordrar? Hwad bethda himmelshöga berg af swärigheter för den, som känner Guds kraft i Kristus? Och hwad har all egen swaghet att bethda, då man wet, att hans kraft will wara mächtig i vår swaghet?

Missionsarbetets gräns är alltså icke der, hwarest ”höga berg” stå i vägen; den är först der, hwarest menskligheten upphör. Der är gränsen; der är den, men också endast der.

Men — så lyder ett annat skäl — missions framgång står icke i något förhållande till de ofantliga medel i penningar och menniskor, som offras för densamma. ”Det är en uppröran-

de molokstjenst!" — så utropade nyli-
gen en förtörnad herre, när det war
tal om, huru många ädla missionärer
med hustru och barn lågo begrafna på
kusten af Guinea, och huru oändligt
liten skörden efter detta blod- och tåre-
utlöfde war. Således — molokstjenst!
Det låter så öfwerlygande, så mennisko-
vänligt! Och dock, hwad säga samme
herrar, när menniskooffer offras i hun-
dratal för utwidgandet af vår kunskap
om länder och folk eller för andra we-
tenskapliga och bildningen främjande
ändamål, för att icke tala om de många
millioner kronor, som uppslukas genom
sådana företag? Finner kanske det en-
gelska folket, att Livingstone war en
narr, emedan han arbetade sig till döds
för att upptäcka Nilens källor? Gifwes
det på hela jorden en bildad man, som
bestyller honom för molokstjenst därför,
att han genom sitt ord och sitt exempel
sporrade så många menniskor att följa
sina fotspår, hwarigenom han indrog af-
wen dem i sitt "förderf"? Nej, så sä-
ger man icke, men wäl upprejer det en-
gelska folket till hans ära storartade
minnesmärken och gifwer honom en
graf i Westminster Abbey, d. w. s. midt
ibland de största män, af hwilka det kan
berömma sig. — Widare: kallat man
det för "oförswarlig molokstjenst", då
den ena skeppsbesättningen efter den an-
dra går till botten wid försöket att finna
nordpolsgenomfarten? Wisserligen är
det ännu icke afgjort, om menskligheten
kommer att förda någon särdeles stor
winst, i fall man verkligen finner hwad
man söker. Lifwäl firar man de män,
som förgåtts mellan isbergen, såsom
"ädla martyrer", men dem, som i lifhet
med professor Nordenskiöld återwändt
lyckligt och icke utan allt resultat, låter

man hålla sitt intåg såsom stora seger-
vinnare.

Skola wi slutligen tala om den store
amerikanaren Stanley, som wi redan
mer än en gång förut omnämt? Den
som har läst hans resebeskrifning wet,
att denne hjeltes wäg från Zanzibar till
Kongoflodens mynning är betäckt med
kors och grafstenar öfwer swarta och
hwita mäns grafwar. I trots deraf
förklarar man denne man för en af
bildningens och wetenskapens utmärkta-
ste banbrytare i vårt århundrade, och
den som skrifwer dessa blad, wore den
siste, som skulle protestera mot en sådan
förklaring.

Hwad bör man nu tänka derom, att
menniskor skola så offras i massa för
alla möjliga wetenskapliga ändamål men
icke för evangelii utbredande? Bliwer
något annat öfrigt än att säga, att mis-
sionens motståndare sjelfwa icke hafwa
något hjerta för evangelium, att de icke
hafwa den minsta släkt af den ande, som
rörde sig hos aposteln Johannes, då han
sade: "Såsom Jesus har offrat sitt lif
för oss, så böra och wi låta vårt lif för
bröderna!"? Men hwilken Kristi lär-
junge bör wäl låta slift folk göra sig
modfäld? (Funde.)

Augustana och Missionären.

Allt röranderedaktionen af Aug. o. Miss.
insändes till Prof. A. N. Hasselquist.
Stock Island, Ill.

Allt, som rör "missions-afdelnin-
gen", sändes till pastor Erl. Carlsson,
Andover, Henry co., Ill.

Wistrand & Thulins boktryckeri, 1882.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

F. A. Hasselquist och Erl. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 13 December 1882. Nr 50.

Skall Augustana utvidgas?

Somliga taga detta för gifwet, enligt ingångna bref. Men wi bedja våra läsare ånyo genomgå "anmälan" för nästa år, så skola de finna att löftet om utvidgning är gifwet under ett wißt villkor, nämligen att subskriptionen skulle ökas med ett par tusen. Detta borde wara en lätt sak, om ej blott pastorer, utan äfwen diakoner och andra kyrkliga embetsmän, ja hwilken som helst wän af vårt kyrkliga blad toge i i tide och stötte på grannar och wänner att subskirbera och genom att någorlunda genast betala försäkra sig om tidningen för hela nästa år och så många nr af detta år, som återstår när subskriptionen ingår, — för \$1.50. "Augustana" har föröfkats många gånger, men bibehållit sitt pris; nu längtar den efter både det ena och det andra och uppmanar dem, som längta efter samma mål, att arbeta på att uppfylla villkoren derför. På dem beror det nu, om Aug. och Miss. skall hwarje vecka utkomma i halftannat ark med begynnelsen af 1883. Till de löften om dess förbättring, som förut blifwit gifna, önska wi lägga, att vår innerliga kärlek till det härliga Geseferbrefwet nästan tvingar

oss att försöka fortsättningen af dess förklaring, ehuru wi känna det swåra och ansvärsfulla i det göromålet, hwardan benägne läsare ej få wänta för mycket. Det skall dock blifwa vårt bemödande att göra hwad wi förmå. Vår ten nu se, wänner af vår tidning, att I tagen hand om saken och skaffen nya läsare och det i mängd; men hwad I göra, det gören snart, på det alla må få bladet åtminstone från årets början. Den ene lite icke på den andre, utan gripe själf saken an. Allrabäst wore desutom, att hwar och en betalte sitt exemplar wid årets början, emedan det kännes som om tidningen blefwe allt dyrare, ju längre det dröjer och ju mindre som återstår till års slutet. Wi nit- älska för spridningen af Augustana, ehuru i pekuniert hänseende, det är oss desamma, om den utgår i 100 eller 100, 000 ex., men dock af twänne skäl: 1. emedan den är ämnad att leda i sanningen och genom sanningen göra fri från onda och falska inslytelser och 2. emedan den fördenstull bör komma i så många händer som möjligt. Må Herren själf leda både utgifwaren och läsaren på den smala vägen, som förer till lifwet! Våra bokhandlare, herrar Engberg och Holmberg, hafwa benäget åta-

git sig vara våra agenter, så väl i hufvudbokhandeln i Chicago, som i deras lokaler i Moline, Ill. och St. Paul, Minnesota.

Red.

Ett blindt öga och ett döft öra.

Den bekante och berömde baptistpredikanten Spurgeon i London har nyligen hållit en del praktiska föreläsningar för studenterna i ett prestseminarium, som han upprättat. Vi öfversätta ett stycke deraf, men icke blott för våra studerande och prester, utan lika mycket för kyrkomedlemmar i allmänhet, och hoppas att de alla vilja läsa det. Spurgeon har en stor förmåga att på ett slående sätt säga hvad han vill. Se här hans ord öfver häröfwan angifna ämne:

”Med det jag ofta på detta rum yttrat, att nämligen en prest bör hafva ett blindt öga och ett döft öra, har jag uppväckt många bröders nyfikenhet, hwilka uppmanat mig gifwa en förklaring derom, emedan det synes dem, såsom äfwen för mig, att ju skarpare ögon och öron wi hafwa, desto bättre. Nåväl, alldenstund texten låter något underlig, skolen I få en utläggning af den.

En del af hvad jag menar finnes med klara ord uttaladt af Salomo i Pred. B. 7: 22: ”Lägg icke på hjertat allt det man säger, på det du icke skall höra din tjenare banna dig”. Det vill säga: Lägg det icke på sinnet eller låt det icke blifwa wigtigt för dig, fråga icke derefter, eller handla som du icke hade hört det. I kunnen icke binda folks tungor och därför är bäst att igenstoppa edra egna öron och icke akta på hvad som säges. Hela werlden är full med snack och den som vill lägga sig

deri, han får sannerligen nog att göra. Han skall förnimma, att till och med de som bo tillsammans med honom icke alltid sjunga hans lof, och att när han råttat misshaga sina trognaste tjenare, hafwa de, i ögonblickets häftighet, uttalat retsamma ord, dem det varit bättre för honom att icke hafwa hört. Hwem har icke, under en häftig uppbrusning, yttrat om en annan hwad han efteråt fått ångra? En ädelsinnad menniska tillhör det att behandla häftiga ord som hade de aldrig blifwit utspjåda. När någon är i en uppretad sinnesstämning är det klokast gå ifrån honom och wakta sig för striden, förrän den är kommen i gång; och om wi äro nödsakade att höra ett häftigt språk, måste wi söka utplåna det ur minnet och säga med David: ”Men jag måste vara som en döf och höra intet, och såsom en den der icke hörer, och den der intet genswar i sin mun hafwer” (Ps. 38). Den gamle hedningen Tacitus beskriwer en wis man, huru han swarade dem, som dreswo gäck med honom: ”I ären herrar öfwer edra tungor, men jag är också herre öfwer mina öron”, I mån säga hwad I behagen, men jag vill endast höra det jag önskar. Wi kunna icke tillsluta våra öron såsom wi göra med våra ögon, ty wi hafwa inga öronlock; och dock, såsom wi läsa om honom, ”som stoppar sina öron till, att han icke hörer blodskulder” (Es. 33), är det otwiswelaktigt möjligt att försegla öronporten, att intet kontraband kan smugglas derigenom. Wi wille säga, rörande det allmänna pratet i städer och byar och om wreda wänners obetänksamma ord — hören icke derpå, eller om I måsten höra derpå, läggen det icke på hjertat; ty I hafwen också i edra dagar talat tanflöst och

i häftighet, och skullen just nu råfa i stor förlägenhet, om I blefwen dragne till ansvar för hwarje ord I talat, till och med om edra käraste wänner. Denna bewefelsegrund framdrog äfwen Sålomo i sammanhang med de redan anförda orden: "ty ditt hjerta wet, att du och ofta andra bannat hafwer".

I det jag utbreder mig öfwer min text, låt mig först säga: när I begynnen edert embete, waren angelägna att begynna det med ett ärligt uppsåt, waren döfwe och blinde med afseende på långwariga twister som ännu fortleswa i församlingen. Så snart I tillträdert edert pastorat, kunnen I så besök af personer, som äro högst angelägna att få eder på sin sida i en familjetwist eller en sak, hwarom meningarne i församlingen äro högst olika; waren döfwa och blinda för sådana menniskor, och försäkrén dem, att det som är förbi måste för eder wara förbi, och, alldestund I hafwen icke ärt eder företrädarens matfskap, I icke heller wiljen äta hans qwarleswor. Om någon uppenbar orättwisa har blifwit begången, så skyn den eder att bringa saken till rätta; men om det allenast är liflystnad, så uppmannen det trätosamma partiet att upphöra dermed, och låten dem en gång för alla weta, att I ingenting wiljen hafwa att beställa dermed. Gallions swar skulle wid sådana tillfällen wara passande: "Wore någon orätt skedd eller någon stor ogerning, wore wäl tillbörligt att jag hörde eder, I judar; men är något spörsmål om ord och namn och annat käbbel, der mågen I sjelfwe se eder om; ty deröfwer will jag ingen domare wara". Då jag såsom en ung man kom från landet till kapellet wid Nya Parkgatan och blef wald till pastor der, fick

jag strax derpå besök af en god man, som hade lemnat församlingen, emedan, såsom han sade, han blifwit "stamligen behandlad". Han upprätnade namnen på ett helt dusin personer, alla framstående medlemmar af församlingen, hvilka hade uppfört sig på ett mycket okristligt sätt emot honom, under det han, den stadars oftyldige lidande, wifst sig såsom ett mönster af tålmod och fromhet. Af hwad han sade om andra, förstod jag strax hans egen karaktär (ett sätt att bilda sig ett omdöme, som aldrig wilseledt mig), och jag war snart enig med mig sjelf om huru jag skulle behandla honom. Jag underrättade honom, att församlingen hade warit i ett bedröfligt oordnadtt tillstånd, och att den enda wägen, att få slut på detta gnabb, war att hwar och en glömde det förflutna och begynte på nytt. Han swarade att de många åren ej ändrade hwad som skett, hwarpå jag tillade, att de kunde ändra en mans åsigt derom, om han sjelf under tiden blifwit en förståndigare och bättre menniska. I alla hän- delser, fortsatte jag, war det förflutna förbi med min företrädare, och han borde nu följa dem i deras nya förhållanden och uppgöra saken med dem; jag för min del wille icke röra derwid med ett finger. Han blef något hetfig, men jag gaf honom tid att afkylla sig, hwarpå wi gåfwo hwarandra handen och skildes. Han war en god man, men af ett retligt lynne, så att han ofta motsade andra på ett ganfska utmanande sätt, och om jag hade blandat mig i hans sak och begynt undersöka den, skulle striden aldrig flutat. Jag är wifs på, att, med afseende på min egen framgång och församlingens wälfärd, det war det kloka ste jag kunde göra, nämligen tillsluta

mitt öga för alla twister, som upptommit före min ankomst. Det är öfvermåttan ofloft för en ung man, nyss kommen från seminariet eller från en annan församling, att låta tafsla sig öronen fulla af ett parti och genom vänlighet och smicker låta muta sig att blifwa sjelf partigångare och så ruinera sig hos hälften af sitt folk. Wet ingenting om partier och koterier, utan war allas pastor och förj för alla lifa. Salige äro de fridstiftande, och en säker wäg att stifsta frid är att icke gifwa stridens eld någon näring. Man bör hwarken blåsa på den, eller röra i den, eller lägga wed på den, utan låta den släckas af sig sjelf. Begynnen edert embete med ett blint öga och ett döft öra.

Jag will råda till att använda samma gåfwa eller brist på gåfwa med hänseende till frågor rörande eder lön. Det gifwes tillfällen, i synnerhet när en ny församling skall bildas, då I icke hafwen någon diakon, som eger sticklighet att handhafwa den grenen af församlingstyrelsen, och därför kunnen I finna det nödigt att sjelfwa öfvertaga det bestyret. I sådant fall ären I icke att klandra — fastmer förtjenen beröm. Mången gång skulle alltsammans alldeles afstanna, om icke pastorn bleswe sin egen diakon och funne tillgångar, både lefamliga och andliga, genom sina egna ansträngningar. Jag har ingen anmärkning att göra med afseende på dylika undantagsfall, utan beundrar den kämpande arbetaren och känner djupt medlidande med honom, emedan han är nedtyngd och är i fara att blifwa en mindre segerrik stridsman för sin Herre, alldenstund han är inwecklad i detta lifwets angelägenheter. I wälordnade församlingar, som kunna anständigt un-

derhålla sig, gör en pastor nog wäl uti att hafwa uppseende på allt utan att blanda sig i något. Om diakoner ej äro att lita på, så böra de icke alls wara diakoner; men om de äro wärdiga att innehafwa sina embeten, så äro de och wärdiga wårt förtroende. Jag kanner exempel på församlingar, i hwilka de äro i hög grad odugliga, och dock måste man hafwa tålmod med dem; under ett sådant sakernas tillstånd måste pastor öppna det öga, hwilket han annars skulle låtit förblifwa blint. Heldre än att stötandet af församlingens kassor skulle blifwa en scandal, måste wi med bestämdhet toga oss af saken; men om ingen tvingande nödwändighet nödgår oss att så göra, må wi helre tro på "arbetets fördelning" och låta diakonerna stöta sitt göromål. Wi hafwa samma rätt som andra embetsmän att syssla med penningeaffärer, om wi så önska, men wi göra klokast uti att, så widt möjligt är, icke befatta oss med dem, dereft andra wilja stöta dem för oss. När plånboken är tom, hustrun sjuklig och barnen många, så måste predikanten tala ut, dereft församlingen icke förjer för hans tillbörliga underhåll; men att ständigt framkomma med begäran om ökade inkomster, är icke klokt. När en pastor är illa lönad och wet med sig sjelf att han är wärd mera och att församlingen kunde gifwa honom mer, så borde han wänligt, öppet och bestämdt gifwa först diakonerna det till känna och, dereft de icke upptaga saken, då ornämna förhållandet på ett förständigt, affärsmessigt sätt, icke som både man om en allmosa, utan wisande dem, att det är en hederssak, att "arbetaren är sin lön wärd"! Låt honom då säga rent ut hwad han tänker, ty det är

icke något att slämmas för, utan skulle det wara mera att blygas öfwer, om han wanhebrade sig sjelf och Guds sak genom att sänka sig i skuld. Låt honom därför uttala sig tydligt på ett passande sätt för mederbörande och dermed låta saken wara slut, och icke alltjemt blott beklaga sig. Tron på Gud bör mildra våra bekymmer om det jordiska och sätta oss i stånd att öfwa hwad wi predika: "hafwen ingen omsorg, sägande: hwad skola wi äta; eller hwad skola wi dricka; eller hwad skola wi kläda oss med? Eder himmelske Fader wet väl, att allt detta göres eder behof". Somliga, som föregifwit sig lesa af tron, hafwa dock wetat att på beshynnerliga vägar få fram donationer; men J bören antingen rent ut begära det såsom det anstår en man, eller också lemna det till edra ähörarens kristliga känsla och wända till alla dessa församlingens penningefrågor ett blindt öga och ett döft öra.

Ett blindt öga och ett döft öra kommer också väl till pass med hänseende till det wanliga sladdret.*) Hwarje församling och på samma sätt hwarje samhälle och familj äro plågade med wispa fruar "Grundy", hwilka dricka the och tala witriol. De äro aldrig stilla, utan surra omkring till stor förtret för dem, som äro allwarliga och werksamma. Ingen behöfwer se sig omkring efter ett "perpetuum mobile", han har endast att gifwa akt på deras

*) Hwad författaren yttrar der och hwar i det följande öfwer denna punkt är mycket starkt och gißlande. Wi hafwa säkerligen icke några fruar Grundy ibland oss, men wilja dock icke utstryka den qwida Spurgeons ord, utan låta dem stå till warning för framtiden. Red.

tungor. Wid the-möten, Dorlas-möten och andra samlingar öfwa de wivifikation*) på sina grannars karaktärer och äro naturligtwis angelägna att pröfwa sina knifwar (tungor) på presten, hans hustru, barn, presthustruns hufwudbonad, prestdotterns klädning och huru många nya band hon har brukat under de sista sex månaderna, och så vidare i oändlighet. Det finnes också wispa personer, som aldrig äro lyckligare än när de äro "hjärtligen bebröfwade" öfwer att nödgas underrätta pastorn, att hr A. är en orm i gräset, att pastorn tager mycket miste i att hysa så goda tankar om herrar B. och C., och att de hafwa hört der och hwar att hr. D. och hans hustru ej lesa väl tillsammans. Derpå följer en lång ramsa om fru E., som säger att hon och fru F. hörde fru G. säga till fru H., att fru I. skulle sagt att hr. K. och fröken L. ämnade lemna kapellet och gå att höra hr M. — och alltsammans med anledning af hwad gamle N. sade till ynglingen O. rörande den der fröken P. Lysna aldrig till sådant folk. Gör som amiral Nelson gjorde, när han satte sitt blindas öga för teleskopet och förklarade, att han icke såg signalen, och därför wille han fortsätta drabbningen. Låt de kräken surra, och hör icke ens på dem, så framt de icke surra så mycket om en färfäst person, att saken hotar att blifwa allwarssam; då är bäst nedteckna deras ord och tala med dem lugnt, men med allwar. Säg dem, att ni är nödsakad hafwa sakerna klara för edra ögon, att ert minne icke är så att lita på, att ni alltid fruk-

*) En nyare tidens konst att sönderklara djur medan de lesa — för wetenskapliga ändamål. Men ett gräsligt djurplågeri.

tar för att i sådana ting göra något misstag, och att derföre, om de wille hafwa godheten att skrifwa upp hwad de hade att säga i frågan, så skulle saken stå mycket tydligare för er och ni skulle kunna taga er mera tid till dess öfverwägande. Fru Grundy will wisst icke göra det; hon har mycket emot att aflägga klara och bestämda vittnesmål. Hon föredrager att tala på måfå.

Jag önskar innerligen att wi kunde genom något medel utrota allt sladder; men jag förmodar att det låter sig icke göra, så länge menniskoslägtet fortfar att wara hwad det är. Ty Jakob säger att "all natur, både djurs och foglars och ormars och deras, som i hafwet äro, warder tam och är tämd af menniskors natur; men tungan kan ingen menniska tämja, det oroliga onda, full med dödligt förgift." Hwad som ej kan ändras måste man tåla, och bästa fättet att tåla det är att icke lysna till det. Den förre egaren till ett af våra gamla flott låt sätta öfwer ingången dessa rader:

De säga.

Hwad säga de?

Låt dem säga.

Finkänsliga personer borde lära detta motto utantill. Det allmänna snacket är ej värdt att bry sig om, och I bören ej låta det gå eder till sinnes, om icke för att förja öfwer den elakhet och hjertlöshet som allt för ofta gifwer sig deri tillkänna.

Framförallt waren aldrig med om att bära rykten omkring, och bedjen edra hustrur att äfwen afhålla sig ifrån sådant. Somliga män äro alltför talträngda och påminna om den ynglingen som blef fänd till den wise Sokrates, för att lära wäktalighet. När han pre-

senterades för filosofen, talade han oafslätligen, så att Sokrates begärde dubbelt för undervisningen. "Swarföre fordrar ni dubbelt af mig", frågade den nye lärjungen. "Emedan", svarade mästaren, "jag måste lära dig twänne wetenskaper; den ena huru du skall tiga, och den andra, huru du skall tala". Den förstnämnda wetenskapen är mera swår att inhämta, men besliten eder om att tilllegna eder den, annars ådragen I eder mycket lidande och skapen eder swårigheter utan ända. Fortf.

Det saliga samlandet af skatter.

Det är saligt att samla sig skatter i himmelen, emedan Jesus befallt oss det och föregått oss med ett godt exempel. Derigenom blir och hjertat draget till himmelen och fästadt wid de himmelstatingen. Der eder skatt är, der blifwer och edert hjerta. Dessa skatter äro oförgångliga och kunna hwarken af rost, mal eller tjuftwar förderfwas. Ett skönt arf glänser öfwer mig. I ären födde på nytt till ett oförgångligt, obesmittadt och owansfligt arf, hwilket i himmelen förwaradt är åt eder, som med Guds makt bewarens genom tron till salighet.

Hwilka äro då de skatter, som det är saligt att samla? frågar du. Att nu uppräknat dem alla, är ej möjligt för mig. Se likwäl några: ödmjukhet, ndergiftwenhet under Guds wilja, ledning, aga och stidelser, tålmod i lidande, motgång och pröfningar, saktmod, fridsamhet, ihärdig, brinnande bön, broderlig och allmännelig kärlek i gerning och sanning, försakelse af dig sjelf och werlden m. m. Det är ej blott de snillrika, starka och mäktiga, som kunna samla skatter, hwarje kristen, om än aldrig så swag

och fattig, kan och bör samla sig skatter i himmelen. På den dagen, då Herren skall belöna hvarje bågare kallt watten, som gifwits i tron på Jesus åt hans lärjungar, skall mången ringa, undan-gömd och obemärkt kristen, som med tåla-mod lidit tidens wedermödor och för hwilken en torr bit bröd och en dryck watten varit en wälsmaklig spis, intaga en framstående plats i Guds rike. Den himmelske Fadren, som ser i löndom och har lagt på hjertat sitt folks beswärliga öfentvandring (2 Mos. 2: 7), skall då uppenbarligen belöna allt, som hans fattiga barn gjort och lidit i ensalbig tro på Jesus. Många de ytterste warda de främste och många de främste warda de ytterste. Vår bedröfwelse, den dock timlig och lätt är, föder åt oss en ewig och öfwer all måtta wigtig härlighet; wi som icke se efter de ting, som synas, utan efter de som icke synas. Si, jag kommer snart, säger Jesus, och min lön med mig till att wedergålla hwar och en, såsom hans gerning är. Och Paulus skrifwer: Dö wi med, så skole wi lefwa med; lide wi, så skola wi med regera. Många stora mäns beprisade hjeltebragder blifwa i himmelen obelönte af ärans konung, under det härlig lön stänkes åt dem, som icke blygts för hans fattiga bröder på jorden, utan herbergerat, födt, klädt och wärdat dem. Den heliga bibels blad äro pryddas med ensalbiga berättelser om ringa jungfrur, fattiga synbare och synderstor, såkunniga fiskare, jordbrukare, koherdar, tullnärer och andra synbare, som älskat, följt och tjänat Jesus. Apostlarnas namn, hwilka på jorden woro bortkastade, skymfades och smäddade, pryda nu det nya Jerusalems murar. Tagen derföre, bröder, profeterna till föredöme i bedröfwelse och tåla-

mod, hwilka hafwa talat i Herrens namn. Si, wi hålla dem saliga, som hafwa lidit. Jobs tålmod hafwen I hört och den utgång som Herren gjorde hafwen I sett; ty Herren är mycket barmhertig och misfundsam.

Kyrkohistorien omtalar en romersk ståthållare, som hört talas om de kristnas kyrkostatter och fått lyftnad efter dem, hwilken befalde den helige diakonen Laurentius att skaffa honom dem. Denne, som för sin tro på Kristus satt i fängelse, wisade sig härtill beredwillig, och blef derföre frigifwen för att hemta skatterna. Snart sågs han återkomma i spetsen för en hop halta och krymplingar, sägande: "Dessa äro kyrkans skatter". Detta uppförande uttyddes såsom ett hän och till straff derför sattes han på en glödbande jernstol. Men det war sannerligen intet hän, utan en stor, hög och helig sanning ligger uti martyrens ord och handling. Ty dyrbarare skatter har kyrkan aldrig egt än dessa halta, krymplingar, arma och nödställda, som Kristus köpt med sitt dyra blod. Hören till, mine bröder. Hafwer icke Gud utwalt de fattiga i denna werlden, till att wara rika i tro och arfwingar till riket, som han lofwat dem, hwilka älska honom. Det är endast en från Kristus affallen och werldslig kyrka, hwilken anser de fattiga såsom en börda och en olycka såwäl för kyrkan som kommunen. Den som efter Kristi ord will samla skatter för himmelen, han må samla omkring Jesus dessa halta, blinda, krymplingar och lemmalösa, hwilka han will hafwa in uti sin ljusa, trefliga och härliga himmel.

För icke länge sedan omtalade en fattig föreståndare i en socken uti södra Swe-rige, att han gief omkring i socknen för

att tillse, huru de fattiga mådde. När han kom in i en stuga, fick han se något röra sig der borta i ett hörn. Han när-
made sig och fann en fattig människa
höljd i smuts och trasor sittande på nå-
gra halmstrån på golfwet. Hon war af
sjukdom och swält så aff allen och wan-
mäktig, att hon knappast kunde tala.
Snålheten hos wärdfolket, som af fattig-
wården mottog fattigunderstöd till den-
na sjuka och fattiga människas uppehälle
och wård, war så stor, att hon måste li-
da brist på det nödwändigaste. Men
efter att hafwa fått menisklig wård, blef
hon en annan människa. Af, bland de
sjuka och fattiga öppnar sig ett stort fält
för dem, som wilja samla skatter för him-
melen. När Jesus war på jorden, gick
han omkring och gjorde wäl mot de fat-
tiga, sägande: Salige ären I fattige;
ty Guds rike hörer eder till; och alla
som hade ondt botade han. Den arme
och eländige kunde alltid räkna på att
få besök af den barmhertige Frälsaren,
och Jesus har lofwat att på yttersta
dagen ihågkomma och belöna dem, som
wårdat sig om hans fattiga bröder på
jorden. Då skall konungen säga till dem,
som äro på hans högra sida: Kommen,
I min Faders wälsignade, och besitten
det riket, som eder är tillredt ifrån werl-
dens begynnelse. Ty jag war hungrig,
och I gäfwen mig äta; jag war törstig,
och I gäfwen mig dricka; jag war hush-
will, och I herbergeraden mig; naken,
och I klädden mig; sjuk, och I sökten
mig; jag war i hättelse, och I kommen
till mig. Matth. 25. Detta är för Gud
och Fadren en ren och obesmittad guds-
tjänst, söka faderlösa och moderlösa barn
och enkör uti deras bedröfwelse och be-
hålla sig obesmittad af werlden. Jak.
1: 27.

Defamlig nöd förstår äfwen werlden att
behjerta; men en kristen känner en an-
nan swårare nöd, den obödliga själens
nöd; och till det saliga samlandet af
himmelsta skatter hör äfwen samlandet
af själar för himmelen, hwilka äro äm-
nade att lysa såsom solen i Guds rike.
Och härmed hafwa wi nu ofökt kommit
till den inre missionsens werksamhet. De
finnas, hwilka ännu drista förneka denna
missions berättigande, föregiswande att
den werksamhet, som inre missionen utöf-
war, hör ske uteslutande genom kyrkans
presterskap, hwilket ensamt har det privi-
legiet att samla själar för himmelen. Och
samliga påstå, att alla predikningar
och bibelförklaringar böra hållas i kyr-
korna, ty om man predikar annanstädes,
afwänjes folket från att gå i kyrkorna.
Men det är uppenbart, att det finnes
tusentals själar, som aldrig gå i kyr-
korna, utan tillbringa sin söndag och
sina lediga stunder på gyllene frogar,
positivistinstitut, utskänkningsställen, öl-
stugor och andra ohyggliga nästen Och
frågan är, om man inför själarnas
biskop kan stå till swars med att endast
uppehålla de ordinarie gudstjänsterna,
bibelförklaringarna och aftenbönerna
inom kyrkmurarna, under det de för-
willade fären i tusental hålla på att
förgås utanför desamma. Nej, man
måste uppsöka och samla de obödliga
själarna, der de äro att finna. Så
gjorde Jesus och så gjorde apostlarna.
Och Herren straffade skarpt Israels
herdar, för det de icke igenhemtade de
förwillade och uppsökte de borttappade
fären. Hes. 34. Härtill fordras ett
samfäldt arbete af alla frälsta själar.
Hwar och en lem i Kristi kropp har fått
en gäfwa, som skall användas till Kri-
sti rikets befrämjande. Hwar och en

kan draga ett strå till Guds rikes stack. Samlen eder, I qvinnor, till sy- och arbetsföreningar, för att skaffa nödiga medel till missionens bedrifvande. Samlen eder, I fattige, till gemensam bön för Herrens stora rikssak. Samla, broder, de personliga krafter, som du finner, omkring Jesu kors. Skörden är ännu mycken och arbetarne äro få. Men under allt arbete utåt må du icke förgäta att i den stilla kammaren under trägen bön på bibelns heliga blad samla för din egen själs uppbyggelse Guds ords äkta perlor, att du äfwen må kunna deraf meddela åt andra. Samla de flyende ögonblicken till att öfwa dig sjelf i gudaktighet, wäga till i Kristi kunskap och fullborda helgelsen i Guds räddhåga.

Men wakta dig att samla själar åt någon annan än Jesus. War nöjd, när du ser dem tro på Jesus, hålla sig till och efterfölja honom. Undwik att samla själar till det ena eller andra partiet. Låt brudgummen Kristus ostörd få ega sin brud.

Ännu ropar Herren: Församlen eder egodelar i himmelen! Ännu gifwer han dig tid och medel att efterkomma denna förmaning. Men snart är ingen tid mer. Herrens allsmåttiga: Det är gjordt, gör ett hastigt slut på allt samlande på jorden. Domaren sätter sig på rättwisans domstol, för att döma menniskornas lönligheter, döma lefwande och döda. Hwar och en af oss måste då framställas för Kristi domstol, för att få efter som wi handlat på jorden, medan wi lefde. Gör nu hwad du will hafwa gjort då. Så ut en riklig sådd, äfwen om det skall ske under tårar, att du må få en riklig skörd i de ewinnerliga hyddorna. Tänk

om du då besinnes hafwa samlat skatter endast för jorden och elden! Då måste du blygas inför Gud, englar och alla helgon, sägande med de förbönda: Hwad hjelp:er oss nu vårt prål? Hwad gagnar oss nu rikedom och högmod? Den der öra hafwer, han höre. Amen.
(Ur Bubb.)

Surprise parties.

Wid ett föregående tillfälle hafwa wi uttryckt våra tankar om offentliggörande af tackfägelser, såsom onödigt och till och med skadligt. Räst är å gifwarens sida att i detta fall rätta sig efter Jesu ord i Matth. 6: 3, och å mottagares sida att tacka med ord och handling, ehuru det må medgifwas, att församlingen i Filippi står än i dag berömd genom Pauli tackfägelser i breswet till henne. Wi wilja icke klandra Paulus, och ej heller klandra dem som i våra dagar tacka för ådagalagdt förtroende; men wi tro, att kärleken brinner klarare och sammanbinder starkare, om den går fram i det stilla. Finge wi desutom gifwa ett litet råd åt dem, som wilja uppmuntra sin pastor, så wore det att just icke gifwa guldklockor eller guldnappfäppar eller andra dylika rariteter; sådant kan han wara förutän; men slänka honom nödwändiga ting och deribland äfwen goda och dyrare böcker, dem pastor möjligen icke annars kan skaffa sig, — eller det hwarmed han kan skaffa sig hwad han behöfwer.

Wi hafwa emellanåt intagit tackfägelser för surprise-besök och wilja ej bestämdt neka för framtiden heller, men se helst att wi slippa. Gifware kunna ju sjelfwa begära, att deras tjänster ej i

tidningar erkännas. Denna utväg wore utan twiswel den bästa.

Denna gång göra wi ett längre utdrag ur ett bref från pastor Hultgren i Jamestown, N. Y., deri han berättar om ett verkligen storartadt surprise-besök af hans frkostiga församling. De som känna omständigheterna omkring honom, undra ej på att han önskar se sin berättelse offentliggjord.

Jamestown N. Y. den 4 Dec. 1882.

Då jag ofta sett i Aug. och Miss. små underrättelser om den wälwilja som wissa församlingar bewisat sina pastorer, så har jag mången gång varit frestad att berätta, hwilken wälwilja denna församling bewisat mig. Då jag nu fått ett nytt bewis på församlingens kärlek och stora offerwillighet, så kan jag ej underlåta att berätta det:

Onsdagsaftonen den 22 Nov. fick jag den största påhelsning af församlingen, som jag haft under de 18 åren jag tjenstgjort här. Klokan 8 på aftonen ringdes på dörren, och då den öppnades strömmade in en stora menniskor af unga och gamla, tills alla rum woro fulla i det stora pastorshuset, så att ej fanns en plats att sitta eller stå på, utan många stodo utanför. Någon föreflog då, att man skulle begifwa sig till kyrkan, hwilken äfwen till stor del uppfylldes.

Jag satt tyst och undrade hwad som skulle blifwa af. Då uppstod trustien J. Vönnegren och höll ett hjertligt tal i wäl walda ordalag, och sedan öfwerlemnade han en summa af 182 dollars (som sedan förökades till 190 dollars) från de närwarande. En ung man, Mr. J. Holm, uppstod och presenterade från Uggdomsföreningarne och de un-

ga en häst, som kostat 167 dollars, för mig att begagna istället för den gamla. — Jag såg naturligtwis icke någon häst. — Men då jag kom hem stod en ung wacker fyraårig sådan i stallet och den gamle hade förswunnit. En hel mängd hafre fann jag äfwen påföljande morgon, samt i källaren en massa potatis, mjöl och grönsaker, äfvenså klädespersedlor och wed. Wärdet af allt steg nog till 400 dollars, om ej öfwer.

Det war icke blott owäntadt, utan öfverraskande för mig och de mina. Uti allas anleten, unga och gamla, lyfte deltagande, wälwilja och kärlek. Församlingens uppoffring och kärleksfulla deltagande gjorde på mig ett intryck, som jag aldrig kan förgäta så länge jag lefwer. Jag kände mig wid det tillfället, som om jag wille arbeta, lefwa och dö i en sådan församling och ibland ett sådant folk. Dock har jag umgåtts mycket på senare tiden med tanken att lemna, emedan några inom församlingen gjort lifwet bittert, åstadkommit oro, och utspridit misstankar omkring sig. Några menade ej illa, utan kan hända wäl, — wille ådagalägga ett nit, som swärligen kan anses wisligt. Desamma förja nu deröfwer, att de blefwo orsak till oro. De andra (så blott) fortsara i sitt sinne. Det är dock bäst att lida och tåla och taga den milde Jesu föreskrift till esterrättelse: "Om de slå dig wid det ena kindbenet, så wänd det andra till". "Saliga ären I, när menniskorna försmåda och förfölja eder och säga allt ondt emot eder, Ijugande, för min skull". Att Herren Jesus är Frälsare och domare, deröfwer fröjdar jag mig!

Jag har lidit mycket under senare

tiden genom den stora ekonomista förlust jag gjort. — Och ej så litet af personer, som lagt sten på bördan och tyda allting till det värsta. Hade icke Gud varit min hjälp och stått mig bi och hans ord varit min tröst, så hade jag varit förgången i mitt elände. Församlingen har nästan som ett helt omhuldat och kärleksfullt stått och står på min sida. Hon känner mig bättre än någon och har äfwen bewisat det genom sin wälsilja mot mig. Dastadt några orostiftare, som söka församlingens splittring och undergång, går den lifwål — framåt. Af de 4000 dollars, som församlingens pastorshus kostade, återstår ej mera på denna summa än 1100 dollars. Sift wi hade nattwardsgång i Nov. intogos 35 nya medlemmar i församlingen. Öfwer 40 hade anmält sig, men emedan wäderleken war swår, kunde ej alla wara tillstädes. Wid mötet i kyrkan försökte jag uttrycka den tacksamhet jag kände, men det wille icke lyckas mig för rörelse och tårar. En bön och en sång avslutade det hela. Herren ware lofwad för allt!

G. O. Hultgren.

Swad kunde icke en sådan församling göra för vår skola, om intresset för den blefwe rätt wäckt! Wi hoppas på framtiden.

Kyrkliga nyheter.

Från synodens arbetsfält.

I Kanesholm, Pa., arbeta de under alla swårigheter på fullbordandet af sin kyrka; den är nu målad. Fruntimren tala om att köpa lampor och mattor, så att församlingen tänker på att snart få sin kyrka inwigd, kanske under det instundande missionsmötet i Wilcox.

— Pastor Petri från Philadelphia refer omkring inom New York konferensen och talar för och samlar penningar till ett blifwande barnhem. I Wilcox samlade han för ändamålet \$60 och i Kanéanda till \$100. Wi hoppas våra läsare wilja med uppmärksamhet genomgå stycket i detta nr om det saliga samlandet af egodelar, så blifwa de allt willigare att taga del i dylika insamlingar.

— I Nebrastakonferensen har man på förslag att upprätta en skola, lif den i Lindsborg, Kansas. Wi säga "Nebrastakonferensen", emedan Nebraska söker blifwa, och wäl äfwen snart bör blifwa ett eget konferensdistrikt. Platsen för skolan är ej ännu bestämd, men det blifwer wäl Wahoo eller Saronsborg. Wi bekänna att wi hysa fruktan för att församlingarne i Nebr. ej ännu kunna bära den bördan. Taga wi miste, skulle det naturligtwis fröjda oss.

— Församlingen i Kansas City beslöt i tisdags qwäll att gå till werket och inköpa 75 fots front å Penn St., mellan 12 och 13 gatorna, för en ny kyrkobyggnad. Lotten är stor nog för både pastorshus och kyrka, hwarför den egendom församlingen redan eger kan säljas och öfwerflottet, sedan nytt pastorshus uppförts, användas till det nya företaget. Gud wälsigne den kära, lilla församlingen i Kansas City i detta wigtiga företag! Saken om sjelfwa det nya kyrkobyggets werkliggörande skall afgöras på nyårsstämman. Godt mod, wänner!

— I Omaha firades i torsdags en stor högtid inom vår församling derstädes. Våra läsare hafwa med intresse erfarit hurusom vårt arbete i ofwänända wigtiga stad har gått framåt under den sista tiden. En ny kyrkobygg-

nad påbörjades i våras. I torsdags hade man hunnit så långt att underwåningen kunde begagnas. Kl. $\frac{1}{2}$ 11 samlades man i gamla kyrkan för att säga farväl till densamma. Församlingens pastor talade med 1 Mos. B. 35: 1—4 som text. Derefter tågade man i processjon till den nya kyrkan. Ps. 272: 1, 2 upptändes först. Derefter höll pastor Svensson från Lindsborg predikan öfver Ps. 24: 7—10. På e. m. kl. 4 samlades man ånyo. Prof. R. F. Weidner höll nu tal på engelska. Derefter intogs gemensam måltid i den gamla kyrkan. På qvällen hölls sällföreningsauktion. Dagens inkomster woro mellan sju och åtta hundra dolars. Man kan föreställa sig så väl församlingens som pastorns glädje på denna stora högtidsdag. Församlingen behöfver dock ännu mycket hjälp innan den hunnit till ett önsfwärdt slut på detta företag.

— Då våra swenske baptistbröder bemöda sig om, i likhet med Chicago Bladet, att till det värsta utmåla vår synods arbete i detta land, men anse sig såsom baptister endast hafwa troende och döpta till medlemmar i sina församlingar, wilja wi fråga hwad de säga om följande, som en hel församling företagit sig. I staden Zion, N. Y. hölls den 17 Nov. till förmon för baptistförsamlingen derstädes en offentlig auktion i kyrkan på 11 ogifta och 2 gifter fruntimmer. Det ena fruntimret efter det andra framfördes, från hufvud till fötterna inwedlad i en linneduk, så ingen kunde weta hwem som utropades. Utroparen prifade de många goda egenskaper, som waran hade, för att få högsta möjliga pris. När alla woro sålda borttogs betäckningen. Af köparne wo-

ro tre ogifta, två enklingar och åtta gifta män. Köparne togo nu sina köpte till bordet, der de hade att betala afwen qwällsmaten. Det war ju roligt? Huru handlade vår Frälsare, då han i templet fann dem som derinne köpte och sålde? Han tog till riset och dref ut dem. — Kan wafet folk ställa till sådan lösaktig handel i en kyrka eller någonstädes. — Våra läsare minnas, att baptistpresten J. S. angrep luthersta församlingen i Moline på det grofwaste sätt för det den hade mottagit en öppen bekännelse af en af sina medlemmar för en synd. J. S. påstod ihärdigt att den bestylde bedragit arbetarne och wunnit upprättelse i församlingen utan att hafwa betalt allt han slagit under sig. Wi hafwa nu fått den upplysning, att han icke bedragit arbetarne på en cent, utan war det kompaniet som lidit. Men med komp. uppgjorde han saken, så att det förklarade sig wara tillfredsstälbt. Erinnrar man sig nu hwilka fula bewefelsegrunder J. S. sökte göra troliga både hos kyrkorådet och den anklagade, så måste man anse ållagaren hafwa handlat i ett bittert sinne och begått en swår synd, som borde offentligen erkännas. Bröder baptister! waren icke för grannsynta, när det gäller oss lutheraner; det är uppenbart att wi äro ströpliga stadare tillsammans.

Från Sverige.

— I Karlstads Tidning strifwes: Wid prestwälen har man på senaste tiden iakttagit ett tillwägagående, som ifall det får fortsara och, såsom meningen tyckes wara, drifwas i system, kommer att lända både till stada för allmänheten och till stor skam för dem, som wilja anwända så föraktliga medel. Man har näm-

ligen på senare tiden ej så sällan märkt, huru medlemmar af de nu så talrika religiösa partien mangrant uppträdt wid prestvalen och, om ingen prestman af de på förslaget uppförde fallit dem i smaken, lemnat sina röster åt den äfwen i deras tanke minst duglige. Ja, äfwen då man haft troende prester att wälja på, har man ändock röstat på den, som warit minst wärdig att få platsen. Taktiken kan wara "praktisk" nog, men är afflywärdt jesuitisk. De, som så rösta, beräkna att, ju sämre prest församlingen erhåller, desto talrikare skall menigheten strömma till bönhusen.

—Judebop. År 1874 började "Missionstidning för Israel" och ingick detta år i sitt nionde årgång. Äfwen denna mission har burit sina frukter. Den 22 siftil. Okt. hade "Föreningen för Israelsmission" glädjen att till dopet framföra den 13:de juden, Abraham Timoteus Simonsön, född den 7 Mars 1852 i ryfsta Polen. I profelythemmet, som haft sin tillwaro sedan wären 1879, har denne man haft wärd och underwisning sedan den 22 December 1881. Af ett stilla, redbart lynne, har han warit särdeles mottaglig för kristendomens sanning, hwilket ådagalades wid det förhör, som med honom anställdes i profelythemmet, n:o 7 A Östra Humlegårdsgatan, lördagen den 21 Okt. I kretsen af många missionens wänner wisade han sig hafwa god insigt i både Gamla och Nya testamentet. Följande dag mottog han i Blasieholmskyrkan efter slutad högmesfogudstjenst det heliga dopet och strax derefter Herrens nattwarö.

Herren gifwe ock åt denna mission en riklig wälsignelse och framgång, så att både många kristna deltaga i den samma och ännu många judar måtte finna sanningens och nådens wäg. (Wäst.)

— Der Lutherische Kalender, utgifwen af Brobst, Diehl & Co. i Al-lentown, Pa., är nu äfwen utkommen. Den är en gammal och wälfkänd. Den innehåller, utom wanliga uppgifter, mycken god läsning jemte flera illustrationer. Deribland anmärka wi med nöje både en bild af och en kort historik öfwer det teologiska seminariet i Philadelphia. Kalenderns pris är 10 cts.

— "Djefwuldsdyrkan" börjar också bli modern. För plägade denne af grundsfurste dyrkas af sina tjenare i mörkret, under det desse trodde sig tjena någon annan herre, men nu sker hans dyrkan medwetet och öppet. En af de förbrutelser, som den italienska pressen gjort sig skyldig till och som af påfwen Leo XIII i hans tal till romarne den 13 Juli anmärktes, war publiceringen af "en hymn till satan" af den ryktbare skalden G. Carducci, hwilken sång inom kort tid upplefwat 14 upplagor. Men detta är endast ett enstaka exempel af denna förfärliga kult, icke ny men hitills endast öfwad i hemlighet. För ej många weckor sedan marscherade de "anti-klersikale" i Genna wid inwigningen af en staty åt Mazzini "under satans baner". Detta är nära det obegripliga, dock är det ett faktum, och en af de lågsinnade tidningarna säger, att "hittills har denna dyrkan warit hemlig och instängd inom logerna, men nu är det italienarnes pligt, hwilka hafwa så länge lefwat under hotelser om helwetselden, att gifwa satan den ära, som honom tillkommer". — "Applhysningen" stiger!

Fastän man öfwerallt, både i himmelen och på jorden, kan se Guds allmakt, wisshet och godhets under, så wet jag likwäl ej om ibland alla finnes något som är större än en från synden omwänd själ.

Julfrämmande.

Skulle det icke vara färt att under jul hafwa någon främmande och dock icke främmande person att med oss dela den lekamliga och andliga glädje, som Herren vill stänka oss i våra hem under den stundande högtiden? Gästvänskapens utöfwande är nästan nödvändig för den rätta julglädjen. Hvad wore en fristlig högtid utan fristlig kärlek? Männe icke våra vänner i de församlingar, hvilka ligga i närheten af vår skola i Rök Island, skulle wilja mottaga studerande från Aug. Coll. & Sem. såsom julgäster?

Det är nämligen bekant, att icke alla våra studerande kunna utsändas såsom predikanter. De som icke äro bjudna såsom predikanter till församlingar, måste stanna på skolan öfver jul. Det skulle för dessa vara en glädje att blifwa bjudne såsom gäster till familjer i våra grannförsamlingar. Sådana bjudningar skulle också gifwa skolan och de studerande en lättnad i omkostnader samt hordbetjeningen en behöflig högtidshvila. Vi taga för gifwet, att de som bjuda en julgäst från vår skola också betala hans reskostnad. Det är ju icke nödvändigt att nämna de församlingar, som ligga nära till hands för sådan julgästning. Äfwen sådana små påhelsningar skulle tjena att sammanbinda våra församlingar med skolan.

Vänner, låten oss snart få edra bjudningskort! På uppdrag
D. Olsson.

För söndagskolan.

Något att begagna wid jul- eller nyårsfesten.

För anmärkningar. 1. Emedan vi afslutat Markus och äro just nu invid jul

och nyåret, torde ett litet förslag till öfningar för de kära barnen wid dessa fester ej vara owälkommet. Det som här lemnas är blott ett utkast och kan ändras efter behag. 2. Sångerna måste föreståndaren bestämma i enlighet med den tillgång som finnes i skolan. Der församl. har en för, kan denna icke blott leda i skolan utan också sjunga andra stycken, hvilka föreståndaren på förhand fått att införa i programmet på passande ställen. 3. Utom hvad här är föreslaget till läsning, kunna såväl enstaka som wisja klasser läsa andra stycken, som de förut inöfwat. 4. Om skolan har många klasser, så kunna de här angifna styckena delas på två, tre eller flere klasser, t. ex. berättelsen om Jesu födelse, m. fl. 5. Meningen är att bibringa barnen kunskap ur Guds eget ord.

I. Inledning.

1. Sång*), antingen af kören eller af alla.

2. Bibelläsning, af förest. och skolan, t. ex.

Förest. — Fröjdens Herranom all werlden; tjener Herranom med fröjd, kommer för hans ansigte med glädskap!

Sk. — Förnimmer att Herren är Gud; han hafwer gjort oss och icke wi sjelfwe till sitt folk och till sin fosterfår.

F. Går in i hans portar med tacksande, uti hans gårdar med lofwande, tackar honom, lofwer hans namn!

S. Ty Herren är god och hans nåd warar ewinnerliga och hans sanning ifrån slägte till slägte.

F. Jag glädes i det mig sagdt är, att wi stole gå in uti Herrans hus.

S. Och att våra fötter stola stå i dinom portom, Jerusalem.

F. Jerusalem är bygd, att det skall wara en stad der man tillsammans komma skall.

S. Dit slägterna uppgå stola — till att tacka Herrans namn.

F. Upplåter mig rättfärdigh:ens portar;

S. Att jag må der ingå och tacka Herranom.

F. Detta är den dagen den Herren gör;

S. Låt oss på honom fröjdas och glädjas.

F. O, Herre, hjälp!

S. O, Herre, låt wäl gå!

F. Lofwad ware han som kommer i Herrans namn!

S. Wi wälsigne eder, som af Herrans hus ären!

*) Stycket "Helig" nr. 13 Chorfr. Engberg & Holmberg '76 är ett rätt passande stycke, då kören sjunger ensam.

J. Herren är Gud, den oss upplyser;
S. Pryder högtiden med löf, allt in till
hornen på altaret.

J. Du är min Gud, och jag tackar dig;
S. Min Gud jag vill prisa dig.
J. Tack Herranom, ty han är mild,
S. Och hans godhet warar ewinnerliga!
J. Åra ware Fadren och Sonen och den
Helige Ande.

3. J. Låt oss bekänna vår kristeliga tro!
S. Jag tror o. s. w. (Trons art.)

4. Bön af föreståndaren eller någon af
honom på förhand ombedd. Bönen slutar
med "Fader vår" af alla.

5. Sång, helst af hela församl. t. ex. Ps.
268 eller 56: 7, 8.

6. Helsingssord af föreståndaren eller nå-
gon dertill utsedd.

Sång, af de minsta barnen. (L. ex. S. S.
N:o 54, 45 el. några v:r af 52). Därefter
kan en liten gosse gå fram och deklamera ett
litet passande inledningsstycke (t. ex. S. S.
49 eller något annat). Vid nyåret passas
Dav. 20 psalm, hwilken då kan läsas af flere i
korus.

11. **Änne: Jesus Kristus, werl-
dens Frälsare.**

**Gufwudspråk: 1 Tim. 1: 15. Det är
ett fast ord m. m.**

(Läses af alla tillsammans)

1. Sång.

2. Förest. Låt oss höra några
löften och förutsägelser om Jesu
ankomst!

(Några af lärarne kunna uppläsa hwar sitt
språk eller oden klass). L. ex. a) 1 Mos. 3:
15; b) 32: 18; c) Ef. 7: 14; d) Mat. 5: 2,
3; e) Hagg. 2: 6, 7; f) Ef. 62: 11.

3. Jesu födelse: Luf. 2: 1—20.

a) 1—7; b) 8—14; c) 15—20. — Gal. 4:
4, 5— hela stolan i korus

4. Sång. L. ex. B. B. Lyra n:r 2.

5. Jesu namn. a) Matth. 1: 21; Luf.
2: 21; b) Ef. 9: 6; Matth. 1: 23.

(Om man har stor stola och tiden med-
giffwer, låter man några klasser eller barn
läsa om: a) de wise män Matth. 2: 1—16;
om Jesu frambärande i templet Luf. 2: 22
o. s. Om Jesu barndom Luf. 2: 39 o. s.

6. I hwarföre kom Jesus i så-
dan ringhet?

Sw. 2 Cor. 8: 9; samt Ps. 68: 9—12 eller
S. S. 50: 2—4.

7. J. Låt oss höra något om Cri-
sti person.

Sw. a) Joh. Ev. 1: 1—14; b) Ebr. 1 kap.

8. J. Hwarföre skulle han wara
sann menniska?

Sw. Ebr. 2: 14—17.

9. J. Hwarföre sann Gud?

Sw. Dav. 49: 8, 9; Ebr. 7: 26—28.

Sång: B. B. Lyra 31, eller S. S. 57.

III. **Menniskorna som skulle frälsas.**

1. J. Hwad säger Herren om dem?

Sw. a) 1 Mos. 6: 5—7; b) Ef. 1: 2—6.

e) Rom. 3: 10—18; d) Eph. 2: 11, 12 och 3.

2. J. Hwad bewekte Gud att sän-
da sin Son?

Sw. a) Joh. 3: 16 (alla swara i korus).

b) af klasser: 1 Joh. Ep. 4: 9—10; — c) Eph.
2: 4—9; d) Rom. 5: 8—11.

3. **Frälsningen:**

a) 2 Kor. 5: 19, 21; b) Ebr. 9: 11, 12; c)
Rom. 5: 15—19; 6: 23; d) Rom. 8: 31—34.

Sång, B. B. 3 Lyra n:o 107.

4. **Frälsningens tungörande
och annammande.**

a) Ef. 52: 1, 2, 3, 6, 7. b) Ef. 52: 8—10;

c) Ef. 60: 1—5; d) Ef. 2: 2—4. e) Ebr. 10:
19—23; f) Ef. 45: 22—24.

5. **De återlöftas glädje och salig-
het.**

a) I tiden: 1] Ps. 126: 1—3; 2) Ps. 149:
1—4; 3] Ef. 44: 23; 55: 12, 13; 4) Ef. 61:
10, 11; 5) Ef. 60: 15—20. b) I ewigheten.
1) Upb. 7: 9—10, 16, 17; 2] Upb. 14: 1—
5; 3] Upb. 21: 3—4; 4) Upb. 22: 3—5.

Sång: B. B. Lyra no. 8.

6. **Sluttal af föreståndaren samt bön och
wälsignelse.**

7. Sång af hela församlingen.

Änn. Föreståndaren måste utbela legrorna
till hwarje klass i tid, att barnen kunna hinna
lära sina werkar. Många andra stycken kunna
wälsas.

Lyda till nu, käre wänner, att få en treflig
julfest! Och härmed få wi nu säga eder farwål.

Erkännanden.

Till lärowerkets underhåll:

Församl. i Bailey town, Ind. 25.00; do i
Vodport 15.25; do Cal. Chicago 165.00; do
i Batavia 30.00.

Till presidentens lön:

Församl. i Rockport 6.11; do Sal. Chicago 6.50; E. W. L. Roman 5.00.

Till inre och immigrantmissionen:

Församl. i Batavia 12.00; E. J. Holmström's bröllop, Orion 6.06; från immigrantföreningen i Sheamore 10.00; Sjöf. i White Hall 15.00; Församl. i do 10.00; do i Lubington 3.00; från en missionsvän i Calumet 5.00; Förf. i Färlöf, Ill. 5.56; Mr. E. Bönner i New Windsor 11.00; Koll. i Bloomington 8.25; do i Menefaupe 6.38; do i Sheridan 6.73; förf. i Barna 9.45; Sjöf. i Lemont, Ill. 34.00; Koll. i Orion 5.50; samlade i Opheim 33.25; genom foloportör E. J. Johnson: förf. i Reed City 3.64; Clas Johnson i do 1.00; förf. i Bonds Mills 8.92; Round Lake 3.48; Morley 1.82; Gilbert Seiding 3.24; Cadillac 2.02; Hobart, Mich. 5.00; Dwelling Seiding 2.07; John Lindberg i Tustin 1.00; Mr. Lidell i Fiese Lake 0.40; förf. i Millers Station 4.56; do i South Bend 10.50; do Norway. 4.61

Till fyrtre missionen:

Församl. i Batavia 8.00; Sjöf. i Lemont 20.00. Orion den 2 Dec. 1882.
B. Setterdahl.

Till synodens missionskassa.

Till missionen i Salt Lake City, Utah:

Mrs. Brita Olson i Tampico 1.00; Iowa Konf. J. E. Rehnström 32.85; P. J. Gustafson, Idaho Springs, Col. 5.00; past. E. J. Magell 5.00; J. Bengtson, Col. 5.00; N. Paulson, Alma, Neb. 5.00; P. N. Henning, do 5.00; Minn. Konf. John Bodin 20.00; P. J. Bewis i Kewanee 2.00; förf. i White Hall 15.00; Sjöf. i do 5.00; förf. i Lubington 2.00; Mrs. H. Pettersson i do 1.00; J. A. Shelanders, White Hall 5.00; A. P. Anderson i do 3.00; en missionsvän i Calumet 5.00; Kans. konf. J. Rodell 40.00; past. E. E. Lindberg i New Yorks stad 5.00; Miss Amalia Wennerberg i do 5.00; Miss Myrlin i do 5.00; Olof Helenius i do 10.00; Miss Carolina Jonasson i do 5.00; Miss Elise Peterson i do 5.00; Mrs. E. Anderson i do 5.00; Miss Christina Svensson i do 5.00; Miss Ida Johnson i do 5.00; Miss Hanna Borg i do 5.00; Mr. A. Arvidson i do 5.00; Mr. Andrew Peterson i do 5.00; E. Bönner, New Windsor 5.00; John Bergman, Ashpeming 5.00; Iowa Konf. J. E. Rehn-

ström 36.50; församlingsmedlemmar i Moline 50.00; genom past. J. Wikstrand från Fr. Lidell i Cadillac 5.00; en afsmilj i Bafa, Minn. såsom tadsamhetsgård emot Herren för jordbiff framgång 5.00; E. J. Samuelson i Opheim 10.00; Johannes Samuelson i do 5.00; John Haderfson i do 5.00; Nelson Gustus i do 5.00; Magn. Johnson i Berlin 5.00; E. Rylander i do 5.00; Minn. konf. J. Bodin 121.00; Miss Anna Carlsson i New York 5.00; Iowa Konf. J. E. Rehnström 30.00; Kans. konf. J. Rodell 20.00; Sal. förf. i Chicago 50.00.

Till inre missionen;

Minn. Konf. J. Bodin 41.50; kollektör genom past. P. Carlsson på missionsfältet: förf. i Cordelia, Idaho 23.00; do Astoria, Oregon 4.10; do Seattle, Wash. T. 1.00; do i Skagit do 14.25; do i Astoria 24.20; do i Seattle 3.50; do i Tacoma, W. T. 3.76; do i Portland, Oregon 4.25; Kans. Konf. J. Rodell 7.00, do, do för Mrs. Regendorf 4.00; Iowa Konf. J. E. Rehnström 63.50; Minn. Konf. J. Bodin 5.20.

Till fyrtre missionen:

Carl Johnson Eskato, Minn. 5.00; Minn. Konf. J. Bodin 127.40; Kans. konf. John Rodell 26.00. Orion d. 2 Dec. 1882
B. Setterdahl.

Chicago distriktets af Aug. synodens Illinoiskonferens håller sitt nästa missionsmöte i Lemont. Det begynnes på måndagen den 18 Dec. med predikan kl. ½ 8 em. och fortsättes hela Tisdagen. Diskussionsämnet blir sjunde bönen och slutorden i Fader vår.

Fr. Nibelius

Smoky Hill missionsdistrikt af Kan. konf. håller sitt nästa möte i Mesaria, Kas, onsdagen och torsdagen den 13 o. 14 December och börjas kl. 10 f. m. diskussionsämne: Mattwarden. Dist. sekr.

Augustana och Missionären för 1882.

Augustana och Missionären, veckotidning för kyrkliga underrättelser, Lärofrågor's behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos undertecknad till \$1.00. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00. Till prenumerantensamlare lemnas hvar 7:de ex. gratis.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

E. A. Hasselquist och Erl. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 20 December 1882. Nr 51.

Kristi tillkommelse.

Evangeliet på andra adventsöndagen gifver oss rik anledning att tänka på detta ämne och vilja vi fördenstull äfwen här yttra några ord derom.

Såsom bekant är, vill icke otron weta af en sådan tillkommelse, dels emedan den är utan Gud i werlden, vill derför icke se annat än en oändlig utveckling af det närwarande och således icke något slut derpå (2 Petr. 3: 4) och ser den ett slut, så är det blott förstöring; dels emedan det bådär de otrogna intet godt, om en sådan tillkommelse förestår. De sednares sinne är uttryckt i det ordet: "min Herre kommer icke ännu brådt". Detta är oc deras hjertas mening, som wäl i hufwudet och efter kunskapen fasthålla ordets innehåll, men icke hålla det med tron i hjertat och derför önska att det så sent som möjligt, om någonsin, måtte gå i fullbordan på dem.

Troende själar äro icke allenast wisza derom att Jesus kommer, utan oc längta darest, och det ju mer synden beswärar och nöden trycker dem. När Jesus sagt: "Ja, jag kommer snart", swara de af hjertats grund: "Amen, ja kom, Herre Jesu!" Det är dock ej en ringa sak att wara så sinnad, och så

juda i sin längtan. Det är icke en ögonblicklig känslorörelse, ej heller fruktan af gudelig estertanka, huru rätt och nödwändig denna är. Denna underbara brudelängtan innehåller i sig twänne ting. Först, ett nära och förtroligt förhållande till Herren Jesus, ett smaktande af hans ljuslighet och ett farande efter det som ofwantill är. För det andra, ett sinne, som är trött af werlden, som blifwit löst från de jordiska tingen och förhållandena, som är wäl i werlden men ej mer af werlden, korteligen som är helt en Jesu egen. Erfarenheten af egen skröplighet, werldens förgånglighet och de ogudaktigas fiendskap ända till förföljelse skall pressa fram och öka denna längtan.

Swär och en pröfwe sig, om han känner till något af denna brudelängtan. Der den saknas, måste du anse det för ett sorgligt tecken på beskaffenheten af ditt själatillstånd. Tänk nu, om den allwarssamma pröfningstid skulle inbryta, eller wore redan begynd, som går närmast före och förebådar Kristi sista tillkommelse, huru skulle du wäl sticka dig i den, eller kunna genomgå densamma? Det kunde wäl gå dig som Paulus säger (1 Kor. 3: 15), att ditt werk upptrännes, ehuru du själf kan blifwa

frälst, dock såsom genom eld; men också att icke blott allt ditt, utan du själf för-gås med de fåwitiska jungfrurna.

Fasthåller du emellertid i tron löftet om Kristi tillkommelse (2 Thess. 1: 10) och erkänner det för ett fröjdeämne, äfwen om du icke kan fröjda dig deröfwer, åtminstone såsom du borde och gerne wille, så wakta dig att du icke låter dina tankar och ditt sinne fästa sig wid en bestämd tid, då Herren Jesus skall komma. Wi äro uppenbarligen för-bjudna att göra detta genom Jesu ord, att ingen wet derom, utan Fadern allena. Tecken äro wisserligen förutsagda, som skola förbereda den sista dagen; men dels hafwa de en naturlig sida, som lemnar rum för otron att förklara dem för märkwärdiga och dock allenast för naturliga tilldragelser; dels kunna de wara tecken till en blott föregående dom, såsom öfwer den första werlden genom syndafloden, samt öfwer Jerusalems genom dess "jämmerliga förstö-ring"; men dels kan "frestelsestunden, som skall öfvergå all werlden, till att fresta dem, som bo på jorden", räcka längre än du förmodar och du då frestas till att betwisla och till och med förneka ordet om den sista afgörande stunden. Om twänne ting måste wi wara wissta, 1. derom att Jesus kommer för att taga de sina till sig, på det, der han är, der skola de också wara; 2. att han kommer hasteligen, oförmodadt, då han icke är väntad. Fördenstull böra de trogne alltid wara redo att mot-tagä honom, om de se tecken eller ej. Det är en farlig och förförisk ting att ransaka profetiorna i den affigt att kunna bestämma tidpunkten för Jesu ankomst. Wisserligen kan derigenom fantasien eldas till att skåda synner och

menniskan frossa i känslosamma njutningar, men hon står i fara att förlora ögat för det förflutna, för det fullbordade frälsningsrådet i Kristo, och dermed mista det rätta fotfästet, den fasta, oswiktliga grunden och således swäfwa i lusten. De kristne i Thessalonika stodo i denna fara, såsom Pauli båda bref till dem tydligen wisa. De hade hört aposteln tala om Kristi tillkommelse och begynte i sina bedröfwelser hoppas att stunden snart war inne, ja de wäntade den hwilket ögonblick som helst. Att det war en lustlig tanke för dem under förföljelserna är naturligt. Men som den tanken war orätt, bar den dock, såsom alla falska läror, äfwen om de uppkommit och fasthållas i wälmening, sina onda frukter. Somliga öfvergå sin jordiska kallelse (1 brefwet 4: 11), råfado derigenom i fattigdom och nöd och hade då att aulita andra (12 w.), ja till och med gjorde sig icke samwete öfwer att beswika en broder (w. 6) och i allmänhet släppte lösa allehanda lustar och begärelser, samt satte sig öfwer förmaningar och warningar (w. 8) m. m.

Ett ängsligt bekymmer uppstod äfwen ibland dem rörande de n, som dogo före den wäntade tillkommelsen, huruvida de icke förlorade mycket, om icke allt. Det synes som blefwo de omissta i allt och oroliga till lynnet och hade mycket att anmärka och tabla hos sina lärare, emedan de troligen ej wille hålla med dem, hwarföre Ap. 5: 12, 13 förmanar till fridsamhet med dem och till större kärlek. Hwad själfwa hufvudpunkten angick, hwilken åstadkommit så mycket elände, nämligen om tiden för Jesu tillkommelse, så swarar Ap. derpå i 5: 12, och swaret består deruti, att de redan wiste hwad menni-

flor derom kunde weta, och detta war att Jesu skulle "komma såsom en tjuf om natten", således då man ej wäntade honom — detta war allt. Man läse desjutom de första werserna af 2 Bref. 2 kap. I 1 Bref. 5: 6 drifwer han på twänne angelägna ting: waka och wara nykter. På det sednare wilja wi gerna wäcka allas uppmärksamhet, efter som Jesu ord i 2 adv. söndagens ewangelium äro så allwarfamma i samma sak. Nykterhet innebär att sinnet och tankarne äro fria från allt sådant, som leder dem wilse eller förbunklar det andliga ögat, att det icke kan se klart framför sig, således icke heller waka. I sammanhang härmed wilja wi erinra oss Jesu förmaning i Luk. 21: 34: "Wakten eder, att edra hjertan icke för- tungade warda med swalg och drycken- skap, och med detta lefwerhets omsorg, så att den dagen kommer eder för hastigt uppå o. s. w." Det synes som satte vår Frälsare dryckenskapen och werlds- kärleken såsom allwarliga förebud till den sista dagen. Båda dessa laster hafwa wäl funnits sedan Noahs dagar, för att ej säga sedan syndafallets dag, men det är wisst, att de ej warit så all- männa, så mördbande som de nu äro. Dock härom en annan gång. Werkan af dessa synder är den, att de förtunga hjertat, icke blott lägga börbor af för- färliga synder på menniskan, utan öra- ga hennes sinne mot jorden, döden och grafwen, så att hon somnar, förlorar all estertanka, glömmet det ena nödtor- tiga, sinnet eller hjertat fylles af orena och lögnaktiga drömmar och inbillnin- gar — hon blir drucken, och wi weta al- la. huru druckna bära sig åt och huru det druckna tillståndet är begynnelse till och så småningom öfwer går uti det

ohyggligaste wanfinne. Allt som för- wirrar den wakande estertanka och förwillar det andliga omdömet, måste fördenstull undflys af den som will ly- da Pauli förmaning att wara "nykter". Men det är icke blott de wanliga, s. t. berusande dryckerna, som göra menni- skan drucken; den aldrastörsta delen af nutidens romaner hafwa en ännu för- derfligare werkan på själen, emedan de fylla henne med fantastiska målningar och inbillningar och mängden af dem hafwa rent af för affigt att wäcka sinn- ligheten, de naturliga böjelserna och begärelserna och göra dem rådande både öfwer Guds ord och sunda förnuftet. Till och med andligt swärmeri och upp- hetsadt känslowäsende kan göra menni- skan så drucken, att hon icke wet hwad hon gör, såsom de ohyggliga exemplen på mord under dylik berusning bewisa, hwilka i denna tiden ej äro så, särskilt ibland dem, som bestämma tiden för Kristi tillkommelse. Hwad som i våra dagar är storligen af nöden så wäl i afseende på den högljudda otron som det i lusten swäfwande swärmeriet, under- sjukan o. d. m. är juft den nykterhet, hwartill Paulus förmanar. Denna nykterhet kan endast erhållas genom ett stadigt umgående med det heliga och helgande ordet, hwilket ensamt förmår blotta och borttaga hjertats orenhet och rena det (Joh. 15: 3).

Ingen får så tänka på Kristi före- stående tillkommelse, att han förgäter eller ringaktar den redan steddä ankom- sten i köttet. Endast den kan rätt fröj- da sig öfwer Jesu sista ankomst till do- men, som har rätt förstått och af hjertat kunnat glädja sig öfwer Guds Sons menniskoblistwande. Såsom Paulus antyder i följande ord till sina öfwer

Jesu nära förestående tillkommelse het-
siga och oroliga wänner i Thessalonika:
"om wi tro att Kristus är död och
uppstånden, så skall och Gud dem, som
affomnade äro, genom Jesus framföra
med honom". Märk, huru Ap. lägger
de båda hafwudstyckena i wår Frälsares
lif på jorden, hans död och uppständel-
se, förnedring och upphöjelse, till grund
för hoppet om våra dödas framförande
ur grafwen. Det tröstande ligger
derföre icke i Kristi ankomst till domen,
utan i evangelium om hwad han redan
på jorden för oss uträttat; ja det trös-
tande ligger icke ens i tron på den före-
stående ankomsten, utan i tron på den
redan skeddä, på hwad han redan "full-
kommat".

Som wi nu hafwa den heliga jul-
högtiden för oss, som predikar för oss
om Jesu första tillkommelse, till att
uppsöka och frälssa det som förtappadt
är, så wilja wi bereda oss att rätteligen
fira den, djupt begrunda den stora nåd
och wälgerning oss dermed bewisats och
låta den himmelska härskaran sjunga
juleglädjen in i våra hjertan. Ty
blifwa wi rätt bekanta med barnet i
krubban och kunna med Simon taga
det i wår trosfamn och som han lofwa
Gud för hans salighet, så skole wi ej
heller frukta för honom, då han kommer
i styn med magt och stor härlighet.

Gud gifwe oss derföre en fröjdefull
jul!

Om reformation.

af S. Kirkegaard.

"O må det wara sagdt så högt som
möjligt, och må det blifwa hördt som
möjligt öfwerallt, och gifwe Gud, att
det öfwerallt der det blir hördt måtte

allwarligt betäntas: det onda i wår tid
är icke det bestående med dess många fel,
nej det onda i wår tid är just: denna
onda lust, detta att man gör sig till
med att wilja reformera, denna för-
satsning att wilja reformera utan att
wilja lida och bringa offer; denna lätt-
färdiga inbilskhet att wilja wara duglig
att reformera, utan att en gång hafwa
en föreställning, än mindre en upphöjd
föreställning om, huru sällspordt upp-
höjd den tanken är att reformera; detta
hyckleri att undfly medwetandet om sin
egen obuglighet genom att få brådt med
detta förströende; att wilja reformera
kyrkan, något som wår tid minst af allt
duger till. När kyrkan kräbde en refor-
mation, då anmälde sig ingen, då war
det ingen trängsel för att komma med,
alla flydde tillbaka, blott en ensam man,
reformatorn, upptuktades i all stillhet
genom fruktan och bäsman och mycken
ansäktning till att i Guds namn waga
det utomordentliga. Nu är det ett owä-
sen, som wore det ett dansgille, med att
reformera; detta kan icke wara Guds
tanke, utan är ett pojaktigt påhitt af
menniskor".

Et t nödwändigt är. Det ena,

Herre, lär mig känna det!

Andra ting, hwartill de tjena,

Tynga lifwål våra sjäat,

Hwarunder sig hjertat blott aggar och tärer

Och lifwål en waraktig lycka ej närer.

Men har blott det ena nödwändiga funnits,

Så har och på en gång allt godt dermed
wunnits.

Kära själ, will du det fatts,

Sök det ej i fladad werld.

Vär dig werlden ringa statta,

Höj dig öfwer jordens slärd.—

Hwar Gud uti menighonatur är förklarad,

Hwar Gudomens fullhet är oss uppenbarad,

Der, der är wår bästa, nödwändiga del,

Wårt allt och vårt enda, wår salighet hel.

Som Maria war benägen
Helst till denna njutning ren,
Då wid Jesu fötter trägen
Hon i andakt satt allen.

Des hjerter upplågade lifligt att höra,
Hwad Jesus, vår frälsare, kommit att göra,
Des hela begär war i Jesus försänt
Och allt, hennes allt, blef i ett henne stänt.

Så vill äfwen jag begära,
Dyre Jesus, endast dig.
Wärdes med ditt ord mig nära,
Wärdes gifwa dig åt mig!

Fäst de äro många som rygga tillbaka,
Så vill jag för dig dock allt annat försaka;
Ty ditt ord, o Jesu, är ande och lif.
Min högsta wälsignelse städse förblif!

Allt förstånds, all wisdoms håfwor
Gud förborgat i ditt stöt;
Staffare af Andans gåfwor
Med din nåd min swaghet möt,
Allt enfalt och ödmjukhet måtte mig pryda
Och jag blott den wisshet, som himmelsk är,
lyda!
Ad! om jag blott Jesum rätt känner och tror,
Så har jag en funkap, owanstelig stor.

Intet kan jag Herren gifwa
Om ej dig, min högsta flätt.
Du min egen welat blifwa,
Lammet för min Påskanatt.

Den högsta rättfärdighet blef åt mig wunnen,
När Jesus i syndares dödsnöd wardt funnen;
Wig helgonens inöhwita skrud han bereder,
Hwaruti min tro han till himmelen leder.

Gif mig då att jag uppmärksamer
Stundligt till din lifnelse!
Gif att jag dig aldrig saknar,
Jesus, du min helgelse!

Ty allt, hwad till lif och gudaktighet tjenar,
I dig, Herre Jesu, mig himlen förlänar.
Tag bort ur mitt hjerta förgångelsens brand
Och hela mig med din allsmåttiga hand.

Hör ej det till nya sången?
"Wig hugfvalar nådens flod."
I det heligsta ingången
Är du Jesu, med ditt blod,

Du har mig en ewig förlossning då funnit
Och helwetets makter för mig öfwerwunnit.
Din ingång fullkomligen frigjort mig har.
Förklaradt, ditt barn sjunger Abba, min Far.

Himmelsk frid och fröjd sig många
Med mitt lif, min själ berör,
Under det på gröna ångar
Herden Jesus ut mig för.

Ej sällare kan då mitt innerstaakta
Än när jag dig, Jesu, får ewigt betrakta,
Ej något i tiden har wedergwikt så
Som att uti tron på min frälsare stå.

Derför, Jesu, du allena
Ware allt och intet wi.
Pröfwa oss, hur wi det mena,
Renja oss från strymteri!

Se till om på orätta vägar wi wandra
Och lär oss att mana till kärlek hwarandra.
Gif att wi för skada blott räkna hwart stund
Till des wi dig finna. Af-nöden är det!
Aqt. (efter Thstian.)

Sukkar från Sodom, framförda af eder missionsär.

XI. Mormongudarne.

1) Hwad äro mormongudarne? Men-
niskor. Key to Theology pag. 34:
"En odöblig menniska, med en fullkom-
lig byggnad af ande, kött och ben, och
fullkomnad i sina egenheter i den him-
melska härlighetens hela fullhet, kallas
en gud".

2) Huru många äro mormongudar-
ne? Dräneliga. Pag. 46: "Wis-
heten förmår gudarne att föröka sina
släkten och lägga grunden för alla lifs-
former — —". "Följaktligen måste
det stora arbetet att iordningställa
werldar o. s. w. också wara ewigt, det
är, alltjemt fortgående".

3) Äro mormongudarne fria? Nej!
Pag. 37: "Enhvar af dessa gudar —
beherškas af de lagar, hwilka nödwän-
digtwis regera till och med den mest
förfinade bland kroppsliga existenser".

4) Äro de allestädes närwarande?
Nej! Pag. 38: "Det är fördenksfull en
absolut omöjlighet för Gud Fader el-

ler Jesus Kristus att vara allestädes närvarande". (Må Gud i sin långmodighet hafwa fördrag med hädarne!)

5) Äro mormongudarne ewiga? Nej!

6) Hafwa de skapat någonting? Nej!*) Pag. 44: "I stället för läran: "allt det som är är ordet af intet", införas följande själsflara, owebersägliga sakta: Först: En oändlig utsträckning af rum har alltid funnits till. Andra: Sammanblandade med denna utsträckning finnas alla de olika slags elementer, egenskaper eller ting, hvilka intelligensen förnimmer och hvilka sammantagna kallas werldsalldet. För det tredje: Alla dessa elementers egenskaper eller saker äro ewiga, ofskapad och hafwa själsständig tillvaro. För det fjärde: De äga wisja innesliggande egenskaper eller attributer i större eller mindre grad. Med andra ord: de äga intelligens, lämpad till hwar sina områden". Pag. 45. "— de utgöra de verk samma krafterna och de påverkade föremålen".

7) Hwaraf hafwa mormongudarne uppkommit? Af elementerna. Pag. 45 o. f. "I föregående kapitel omnämnas en familj af gudar, warelser med fysiska kroppar, — lifwade af fullheten af det heligaste af alla elementer, kalladt den helige ande; hwilket element (eller ande), ordnad i en individuell gestalt och beklädt med kött och blod af finaste slag, innehar i sig egenskaperna ljus, intelligens, wisshet, kärlek och magt i hela sin fullhet".

8) Hwad är ande? 1) Materia. 2) Intelligens. Pag. 44. "Ande är materia". — "Ande är intelligens".

*) Gudarne hafwa endast iordningställt och format.

9) Hwad är den helige ande? Ett fluidum d. ä. wätiska. Pag. 185: "Och den heliga wätiskan eller anden — går ut att beherrska elementerna".

10) Hwad är den heliga wätiskans verk? Att uppfylla allting, genomtränga allting, uträtta allting, undersöka och utforska allting, beherska allting.

Pag. 40 "— Hon är begåfwd med kunskap, wisdom, sanning, kärlek, wänskap och nid i alla deras förgreningar — korteligen: hon är den ewiga kraftens och gudomens egenskaper". "Hon är alla öfriga elementers beherskare under den store Elohim's kontrol".

11) Huru meddelas den heliga wätiskan? Pag. 99: "Den meddelas mest widrörande genom nervkanalerna — på ett sätt snarlikt elektricitetens". "Att meddela ett stycke eller en del af detta heliga ämne — — — är lika naturligt som för watten att rinna, röken att stiga i höjden" o. s. w.

12) Hwem kan meddela den heliga wätiskan? Endast en af mormonpresterskapet.

Här måste jag kanske sluta med frågorna för att ej trötta läsaren allt för mycket. Tillåt mig dock att utan fullständiga citater omtala ännu några drag af deras märkwärdiga gudalära.

"Gudarne hafwa ett stort råd, för hwilket den äldste är president (p. 46). De förökas enligt profkreationslagarne och äro i allt lika med menniskorna (pp. 51, 34). Adam har herrawälde öfwer werlden (p. 5), nedsteg till jorden med en af sina hustrur, troligtwis från solen (p. 50), föll i synd för att kunna föröka släktet (Morm.bok sid 58), deltog i werldens danande, är menniskornas fader och gud och den ende guden, med hwilken de hafwa att göra

(Br. Young d. 9 Apr. 1852) Han är Mikael eller den gamle af dagar och samlade alla sina efterkommande, Seths barn, i en dal i Jackson co., Missouri, der han gaf dem sin sista wilsignelse och förutspade hwad dem wederfaras skulle". (Säroboken sid. 355). Brigham Young underrättade helgonen om, att Jesus war Adams förstfödde son och att Lucifer war hans andra. När Lucifer gjorde uppror, följde nästan en tredjedel af Adams barn med honom; af de öfrige woro några neutrala och de andra höllo med den förstfödde. I friget, som följde, blef Lucifer slagen, och både han och hans anhängare blefwo förmenade att antaga föttsliga kroppar. De, som woro neutrala, fingo wäl kroppar men med swart färg, derför kunna negrerna ejernå full salighet. Detta war enligt slafegarnes åsigt, att negrerna äro ett slags djur. Helgonen, och främst bland dem Orson Pratt, wille dock ej helt swälja Brigham Adams gud, och nu låtsas de ej om det alls.

Det ofwan anförda behöfwer blott genomläsas, för att enhwar kan se det rent af dårhusmessiga i deras lära. Det sorgligaste är dock, att författaren förfastar bibelns läror om Gud såsom en ande och allestädes närwarande, ewig, treenig, o. s. w., emedan de äro förnufts-
widriga. När han det gör, så borde man ju och wänta att hans framställning är förnufts-
messig. Låt oss se hur han behandlar logiken.

Bag. 44. Elementer, egenstaper och ting och materia och intelligens sammanställas såsom lifartade begrepp. Wåra kära skolpilar i första klassen wid våra skolor få dock snart nog göra skolnad på konkreta och abstrakta sub-

stantiver. Bag. 40. "Den heliga wättskan" säges wara egenstaper och dock sjelf begäfwad med egenstaper. Uttrycket: "ande är materia" begagnas wäl af wisia s. t. filosofer, men det är som sade man: ljus är mörker, godhet är ondskan o. s. w. "Den heliga wättskan" beherskar alla öfriga elementen, men beherskas sjelf af gudarnes president. (Bag. 40) Gudarne sjelfwa bestå af elementer, således af några af de öfriga elementerna, hwilka beherskas af "wättskan". Talet om "den heliga wättskan" är förmodligen en omtuggning af några tyfsta darwinisters tal om urslemmet, hwilket i utvecklings teorien antogs såsom det lifsgifwande fröet. De nöjde sig dock med att ur detta "slem" få de lägsta wäxtarterna, då mormonaposteln af sin "wättska" får med ens en gud och det den störste af hela sitt sligte. "Urslem"-filosofien har blåst bort för "sunda förnuftsrensande faststofswel" och det är fara wärdt att "wättskan" får gå samma wäg. "Då de icke wilja tro sanningen — skola de tro lögnen".

Söndagsskolan för 1883.

Alldenstund en stor mängd, ja de allra flesta af våra barn gå under en större eller mindre del af året i landets wanliga distriktskolor der alls ingen kristendoms undervisning meddelas, och i alla fall, der äfwen församlingskola kan hållas, detta fler under en ringare del af året, så är det så mycket angelägnare för oss att wi wäl begagna oss af söndagsskolan och gifwa vår uppväxande barnskara så mycken och god kunskap i det saliggörande ordet som möjligt är. Dertill är då naturligtwis nöd wändigt

att wi icke blott hafwa en skola hwarje söndag en wijs tid, utan ock att denna tid wäl användes, hwar till hwarjehanda hör, och ännu mer att de rätta ämnena wäljas och dessa åter på ett förständigt sätt delas emellan klasserna. Ty att skolan bör indelas i klasser med sina bestämda lärare är så klart att det ej ens behöfwer bewisas. Att Luthers lilla katekes, så småningom med förklaringen, derwid användes, faller äfwenledes af sig sjelf, lifasom ock att en biblisk historia läses. Länge hafwa äfwen med rätta de gamla söndags- och högtidsewangelierna lästs och förklarats, hwarigenom barnen blifwit bekantgjorda med de härligaste stycken af den heliga Skrift och med desamma af kyrkoåret. Men äfwen härmed kunna icke de högre klasserna alltjemt sysselsätta sig, utan att tröttna. Därför sätter man på somliga ställen blott bibeln i händerna på alla. Detta tyckes wäl vara det aldrabästa medlet och den förträffligaste läroboken; och dock finnes derwid ej så om och men. Det är godt att mycket af lifsens ord insamlas i det förunderliga förrådshuset, minnet; men lägges här på all wigt, så blifwa dessa minneslegor till och med stadliga och åtminstone oftast ett dödt kapital. Ordet måste äfwen fattas med förståndet och på den wägen bringas närmare hjertat, ja, in i hjertat, på det att ordets ljus måtte i barnens och ungdomens innersta tändas och ifrån anden sprida sitt ljus till både själen och kroppen. Ordets innehåll måste äfwen samlas i ett "kort begrepp" eller lära, hwilket ord Paulus så ofta brukar, och denna lära hafwa wi i Luthers lilla katekes, som har blifwit kallad "den lilla bibeln" och det med rätta. Ty der hafwa wi "de tio buden", huf-

wudsumman af G. Testamentet, "den apostoliska tron", en kort sammanfattning af hwad den apostoliska församlingen lärt af Apostlarnes predikan och Nya Testamentet, så wäl som af Gamla; "Herrens bön", de kristnas dagliga sysselsättning, samt de aldraklaraste bibelställen som handla om "sakramenterna". Med denna barnbibel begynner man gerna undervisningen och detta med rätta, emedan man då, enligt Pauli exempel, lägger grundwalen, för att sedan bygga på densamma.

Kunna wi nu icke läsa söndagsewangelierna är efter år och bibeln dock bör läsas, huru då gå till wäga? Möjligt är icke att taga kapitel efter kapitel och bok efter bok, utan utwälja wigtigare delar eller böcker och så genomgå dem i ordning. Dermed winner bibelläsaren twänne, ting först kannedom om de sårskilda uttrycken, sakerna och händelserna, och dernäst insigt i sammanhanget i kapitlet och till och med i en större del af boken eller hela boken. I kannedomen om detta sammanhang ligger en stor wälsignelse, kraft och wijsheit.

Detta är det werkligen goda, som de s. k. "internationala söndagsskoltexter" äsyfta och äfwen utan twiswel medfört. Inom icke så få af våra församlingar hafwa de ock hittills blifwit brukade. En saknad medföra de, den nämligen, att man får då wanligen olämpliga texter till våra kära högtider; men den olägenheten minskas derigenom att dessa högtider ofta infalla på sökdagar och desutom kunna ju högtidstexterna genomgåås på söndagar och en dubbel text medhinnas på en föregående eller efterföljande söndag. Wi wilja vara fria i allt, äfwen i afseende på söndagskoltexter, men så länge de "inter-

nationala" wäljas wäl, anse wi att de äfwen böra af oss användas wid våra söndagskolor.

För nästa år äro Apostlagerningarne dertill bestämda, och jag kan ej annat än föreställa mig, att det skall blifwa ytterst lärorikt att få en insigt i och en öfwerblick öfwer Kristi oförgångliga församlings grundläggning och första utbredande. Dermed få wi ju den mest passande inledning till den lilla kyrkohistorien, som förut i detta blad blifwit förordad och här ängo på det allwarligaste rekommenderas. Kunde man äfwen hafwa en större karta öfwer ej blott det heliga landet, utan ock öfwer de länder dit kristendomen framträngde i apostlarnes dagar, så kunde man liksom med de lekamliga ögonen följa synnerligen Paulus på hans widlyftiga och farliga missionsresor och det skulle göra historien desto klarare och fästa den så mycket djupare i det inre sinnet.

Det kommer wäl att kosta åtskilligt arbete att genom läsning och ransafande, betraktelse och bön försätta sig in i den apostoliska tidens förhållanden, för att åter kunna framställa dem för andra; men hwilken winst har man icke sjelf deraf och hwilken förmån för ungdomen och för äldre ock, som wilja deltaga i dessa öfningar. Aug. och Miss. will wara behjelpig härwid så långt dess förmåga sträcker sig. Red. har wissjerligen tagit uppå sig mera, än hans swaga skuldror orka bära; men han hoppas att någon annan will åtaga sig det göromålet, så att man hwarje weda kunde få i Augustana en kort förklaring öfwer hwarje söndagskoltext och dermed en ledning wid undervisningen. Wi måste hafwa den, huru

ofullkomlig den till en början kan blifwa.

Sämte dessa "lexor" ur Ap. Ger. får icke kyrkohistorien försummas. Det är ett ämne, som allt för länge warit äfiosatt och icke utan skada längre kan lemnas ute. Wi måste lära känna den klippa, ur hwilken wi uthuggne äro; wi måste öfwerwäga och eftersinna hwilka stora ting Herren hittills med sin församling gjort och dermed stärkas i tron på hwad han än widare will med henne, d. ä. med oss, göra, och sålunda stadfästas i hoppet.

Ingen må tycka, att det blifwer för mycket, man kan icke hinna med allt på halfannan timma. Tages tiden wäl i aft, så räcker den till. Man måste lära äfwen den konsten i söndagskolan att "köpa tiden", taga wara på hwarje minut och använda hwarje minut wäl. Dertill hör att börja på minuten och låta hwarje ämne få en bestämd tid och icke mer samt således äfwen inrätta undervisningen så, att lexan genomgås. Redan denna noggrannhet är en förträfflig öfning, som har sin nytta med sig andligen, och lekamligen, för hela lifwet.

En stor uppmuntran för våra söndagskolor blir det, att de förses med passande tidningar, på samma gång som wi måste wara för en mängd blad för söndagskolor, som under al-lehanda wackra namn erbjuda sig, men hwilkas fortfarande bestaffenhet är owis. Wi behöfwa nu icke gå "till stallbröbernas hjordar" för att finna bete; wi hafwa det på vår egen mark. "Barnvännen" är en gammal vän för våra barn, alltid försedd med god läsning och utmärfta illustrationer och bör både behålla och utwidga sin wänkrets.

Vi kunna icke vara Barnvännen förutan. The Olive Leaf är vår nya barn-tidning på engelska, hwilken såsom vi förmoda skall wäl fylla ett behof ibland oss. Vi glädja oss öfwer att hafwa 2 S. S. tidningar, en på hwardera af de gängse språken, och hoppas att de blifwa båda widt spridda. Vi önska båda framgång.

Söndagsstolorna plåga äfwen hålla sig med bibliotek. Smårigheten härwidlag består i att wälja lämpliga böcker. Gören det öfwerallt till ett fast beslut att icke inköpa andra skrifter, än dem I ären förwissade om äro goda. Det kan på långt när icke sägas om alla "kristliga berättelser", hwaraf biblioteken hittills blifwit fyllda. Man börjar nu ändtligen inse det och klagar högljudt deröfwer. En mängd af dessa skrifter amma ungdomen upp till romanläsare och släcka lusten till verkligt bildande läsning. Vi wilja denna gång nämna några böcker, som blifwit till oss insända och dem wi utan betänkannde kunna rekommendera. De äro fem, författade af Wildenhahn och öfversatta på engelska. De utgöra historiska skildringar af märkwärdiga personligheter och deras samtid, hållna i berättelseform och derigenom särdeles intresserande. Af dem lär ungdomen eller hwem som helst icke ondt utan godt. De äro följande:

Martin Luther, a historical life-picture;

Johan Arndt, a historical life-picture.

Hans Sachs, etc.

Paul Gerhardt, etc.

Philip Jacob Spener, etc.

Swär och en borde läsa dem. Deras pris lär wara \$1.50 för stycket. De

bära det gemensamma namnet: Pictures from the Life, och de äro det i sanning, och icke fantasi eller utan verklighet.

Korrespondenser.

Till Augustanas läsare
Ålftade i Herren!

I kon. Davids 107: 23—32 läses: "De, som med skepp på hafwet fara och drifwa sin handel till sjös, de hafwa förnummit Herrans verk och Hans under i hafwet; När han sade, och ett stormväder uppkastade sig, som böljorna upplyste. Och de foro upp åt himmelen och foro ned i afgrunden, att deras själ förtwiflade för ångest; Så att de raglade och stapplade såsom en drucken och wiste ingen råd mer. Och de ropade till Herren i sin nöd, och Han förde dem utur deras ångest. Och stillade stormen, att böljorna saktade sig. Och de wordo glade, att det stilla wardt, och Han förde dem till lands efter deras önskan. De stola tacka Herran för Hans godhet och för hans under, som Han med menniskors barn gör; Och prisa Honom i församlingen och inför de äldsta lofwa Honom".

Med dessa psalmistens uppmuntringsord att tacka och lofwa Gud will jag efter en långwarig och swår sjöresa sända ett helsningsord till mina kära landsmän, ibland hwilka jag på kallelse af wördade Augustana Synodens missionsstyrelse skall begynna mitt arbete i Guds rike här på denna sida af Atlanten. Då jag, en fremling, den 27 November landsteg i New York, war det upplifwande för mig att här i det fremmande landet träffa kära landsmän och trosbröder, hwilka hafwa samma hopp och bekännelse. Jag blef af Augustana Sy-

nodens här stationerade immigrantmissionär br. Lilja hjertligt emottagen och hänvisad till Gen. Conc. emigranthuset nr 16 Statestreet. Det gläder mig att Augustana Synoden i detta emigranthus funnit ett hem för våra landsmän, hvilka till flere tusende hvarje år inkomma till denna stora världsstad, i hwilken många s. t. runnare i Castle Garden genom falska förespeglingar och löften om logis och platser försöka locka och tubba våra fattiga immigranter, hvilka äro ofunniga i landets förhållanden och språk. Det wore derföre önsfwärdt, att tidningarne i Sverige, t. ex. "Wäktaren", wille underrätta vårt emigrerande folk om detta luth. emigranthem i New York, der de wid ankomsten till Castle Garden af synodens immigrantmissionär kunna erhålla nödwändiga och sanningensliga råd och upplysningar med hänfyn till deras resa och förhållandena här i landet. Ett exempel må här nämnas. Jag samtalade här med en fattig och utblottad swenskt man, som med sin familj, hustru och två barn, war huswill. I sin nöd hade han wändt sig till pastor Rodell i Brooklyn och vår immigrantmissionär Lilja, hvilka wänligt motto: go denna familj, att på Augustana Synodens bekostnad få bo och äta i detta hem, tilldess de kära bröderna hunnit anställa något arbete för dessa nödstälda. Wisserligen finnas här de som utbela traktater och skrifter bland immigranterna. Men detta synes ej wara tillräckligt. Se Jakobs 2 kapitel 15, 16 v., der det heter: "Om en broder eller syster wore naken och dem fattades daglig föda och någon af eder sade till dem: Gån i frid, värmen eder och mätten å eder och I gifwen dem likwäl icke hwad lekamen behöfwer, hwad hjälpte dem det?" Det

wore wäl om vårt folk hemma i Sverige och här i Amerika med större intresse omfattade denna wälsignelserika immigrantmission, der våra immigranter finna skydd och herberge på resan genom denna förförifsta stad, i hwilken så många af våra immigranter falla i runnarens händer.

Under min korta wistelse här har jag besökt vår swenska luth. Gustaf Adolfs kyrka och på uppmaning af församlingens pastor C. E. Lindberg predikat twenne gånger i densamma. Det gläder mig att se så många af våra landsmän här i detta fremmande land hungra och törsta efter lefwande Guds ord samt med kärlek och förtroende omsatta vår lutheriska lära och bekännelse. Wätte Herren hjälpa denna församling att uppföra ett större tempel som kunde rymma den stora åhörarefara, hwilken söndagligen besöker gudstjensterna. Augustana Synoden i sin helhet borde intressera sig för denna kyrkobyggnad. I sällskap med br. Lilja besökte jag pastor A. Rodell i Brooklyn. Det war kärt för mig att höra huru våra fattiga landsmän der med så stort intresse deltaga i br. Rodells verksamhet, att de på den korta tid denna församling existerat funnat få sig en egen kyrka. Det wadra templet kommer att högtidligen inwigas den 10 denes. Wätte Herren wälsigna de kära bröderna, hvilka äro stationerade i dessa stora städer, att stå faste i bekännelsen, då så många profelytmakare omgifwa dem och försöka hämma deras verksamhet. Gifwe Gud att genom deras verksamhet många af våra härwarande landsmän må föras från mörkret till ljuset och komma till sanningens kunskap samt en lefwande tro på Jesus Kristus. Må den treenige Guden rikligen wäl-

signa de kära bröderna för den kärlek och wänſkap de bewiſat mig.

Alexander Malmſtröm.

Syrkliga nyheter.

Från ſynodens arbetsfält.

Egarne af "Nåd och Sanning" hafwa beſlutat upphöra med bladet, för att icke gifwa anledning till miſſförſtånd någonſtådes. Detta är ſå mycket mera ett afkningswärdt ſteg å deras ſida, ſom Nåd och Sanning under föregående år gått med förluſt och förſt nu beghynt betala ſig. Deras beſlut bör derför ſå ett rättwiſt erkännande. Egarne, herrar Engberg & Holmberg, wåra boſhandlare, hafwa nu åtagit ſig agentſkapet för Auguſtana både i Chicago och St. Paul Minn. (231 E. 7 St.). De bröder, ſom ſå flitigt arbetat i Nåd och Sanning, kunna nu wåra läſare wänta att återfinna i Auguſtana och Miſſionären, hwarom wi redan fått ett och annat löfte och ſtälla härmed en wänlig uppmaning till dem, att ofta inſända ſina bidrag.

— Bröderna i Iowa hafwa anſett ſig böra fortſätta med "Bethania" för näſta år, och önfka wi dem Guds rika nåd till troget medarbete.

— Förfamlingen i Worceſter, Maſſ., har kallat till paſtor ſtuderanden wid Theol. Sem. i Philadelſhia M. J. Englund och har han förklarar ſig wilig att den antaga.

— Paſtor Benzon i New Sweden, Iowa, lär hafwa affagt ſig förfamlingen derſtådes.

— Wid Guſtaf-Adolfs-feſten i St. Peter, Minn. funno de närwarande ſig ſå belättna, att de tecknade en ſumma af tretuſen dollars för uppbyggande af

ett nytt hus för qwinliga ſtudenten. Gratulerar! A good move!

Wår miſſionär i Utah har haft den lyſkan att få doktorſhjelp för fattiga ſtandinaver fritt. En doktor Morſe har nyligen anländt till Salt Lake från Öſtern i affigt att egna ſig åt arbete bland fattiga. Han tillhör baptiſtſamfundet arbetar i deras ſöndagsskola och ämnar med hjelp från trosbröder upprätta ett dispensary bland mormo- nerna. Han har icke något underſtöd, utan förtjenar ſitt uppehälle genom att gifwa lektioner i ſpråk, muſik och dylikt. Han har loſwat ſå wåra fattiga lands- män till tjeñſt fritt, men kan naturligt- wiſ ej bekofa medicinerna, utan den får wår miſſionär köpa på apotekerna, då patienterna ej hafwa penningar ſjelf- wa. Beſtyrelſen har anmodat miſſio- nären att begära ett litet anslag för det- ta ändamål. Wi borde hafwa en křiſt- ligt ſinnad doktor eller ännu bättre dok- torſta derute, ty hon kunde gå dit ej nå- gon predikant finge inträde eller kunde winna gehör. Men här ſå wi hand- fallna. Hvad kan göras?

Portland, Oregon: Adwentsöndag hade förfamlingen gudſtjeñſt i ſin nya kyrka för förſta gången. Kyrkan war full af folk både på f. m. och e. m. Utom den wanliga ſången hade förfamlingen glädjen att hafwa en ſångkör, ſom höjde högtidligheten. Kyrkan war wid aſton- gudſtjeñſten upplyſt af gas, ſå det war ljuſt ſåſom på en ſolſtensdag. Kyr- kan är wacker och inbjudande och förfam- lingen glad öfwer att hon nu får ſamlas i ſin egen kyrka. Paſtor B. Carlſon ſäger, att han på denna högtidsdag fick gråta af glädje, då han jemförde Port- land förr och nu. Ty då han för tre år ſedan började miſſionen der, fick han

höra swordomar, hädelser och ställsord, som nu tyfnat, och alla tala bestedtligt. Han skall predika julottan i Portland och nyårsottan i Astoria.

— John Taylor gjorde förliden måndag en rundresa omkring Utah för att tillse, att så många som möjligt ingå i månggiftet. En af apostlarne sade i Manti, söndagen den 19 Nov.: "Om någon är ofunnig om månggiftets grundsatser, är det hans eget fel. — Somliga män hafwa beseglats till hustrur som äro döda, och mena att de derigenom fullkomnat lagen utan att dock någonsin hafwa lefwat i månggifte". Geo. D. Cannon sade: "Öfvet om himmelsk ära gäller hela folket, om de wilja mottaga det på de förelagda villkoren d. ä. att hålla hwarje lag Gud gifwit dem". Deribland hufvudsakligen månggiftslagen. — De ana wäl att det kommer att blifwa allwar af å För. Stater nas sida, och de wilja hafwa så många medbrottslingar som möjligt, för att kunna blifwa så swärhandterliga som möjligt.

Tjenaren måste ju ej utdrifwa sin herre, och fröjden öfwer Guds gåfwor måste ej förswaga fröjden uti Gudi. De heliges wällesnad måste likna deras tillbakagående som wilja göra ett språng, hwilket endast tjenaar att gifwa dem mer kraft dertill. Den måste likna återns hwila, hwilken man stundom låter ligga ett år i träde, att den sedan må bära desto ymnigare gröda.

(Scriber.)

Ett bekymmersamt göromål.

Vi mena det två gånger om året återkommande bestämmandet af hwart de studerande skola gå, som kunna i något hänseende tjena församlingar. Ansökningar om sådan hjälp borde insändas till läroverkets president såsom ordförande i uppfostningskommiteen. Men många kalla den de wilja hafwa utan att fråga kommiteen derom och blifwa högeligen förtörnade, om de icke få sin wilja framme. I synnerhet får utgifwaren af A. o M., såsom för närvarande ordf., uppbära bannor, såsom war han ensam skyldig till alla olyckor, ehuru han har i grunden minst att säga, emedan han blott har att leda förhandlingarne, taga omröstning öfwer gjorda förslager o. d. Fastän alla beslut icke äro i min tanka de klokaste, måste jag dock förklara, att frågan om utfäsende af studerande behandlas med den största omsorg o. samwetsgrannhet, så att ingen har orsak att klaga. Att icke alla kunna få dem de önska, är naturligt, ty somliga af de studerande få tre och fyra kallelser, men kunna omöjligen icke resa mer än till en plats, så mycket mindre som en plats wanligen har flera biplatser. Således waren förwissade att wi handlat det bästa wi förstått. Det wärsta är, att wi icke denna gång kunnat ens sända till alla platser som begärt. Tillgången på sådana, som haft någon öfning i att predika, har tagit slut.

Hafwen nu tålmod både med oss, som sändt, och dem som äro sända. Vi skulle önska oss haft tillfälle utsända ännu bättre utrustade och dubbelt så många, som blifwit skickade; nödroppen från så många håll går oss genom märke och ben, synnerligen då wi ingenting kunnat göra till nödens afhjelpande.

En Rothschild och en krympling.

Enhvar minnes, hwilken bestörtning det förl. är wäckte inom alla kretsar, icke blott i Europa utan i hela den bildade werlden, då tidningarna meddelade underrättelsen, att baron J. Rothschild i Paris hade begått sjelfmord. Hwem war då denne man? Han war ett af dessa "lyckans stötebarn", som mer än de fleste dödlige egde tillfälle att få alla sina önsningar på jorden uppfyllda. Han war högt ärad och ansedd i werlden, nyligen förnämlig med en intagande, ung maka och i besittning af en ofantlig förmögenhet, som satte honom i tillfälle att förskaffa sig alla njutningar och nöjen, som denna werld har att bjuda. Och dock icke lycklig? Huru är detta möjligt? Orsaken till hans förtwiiflade handling war en förlust af några millioner på ett misslyckadt börsspel, i förening med harmen öfwer att hafwa lidit nederlag. Hans återstående förmögenhet war honom dock mer än tillräcklig till att fortfarande föra ett icke blott sorgfritt och oberoende, utan till och med yppigt lif. Ej kan man därför säga, att ekonomiska bestimmer woro orsaken till hans sorgliga slut, ej heller ett förstördt rykte, ty hans goda namn war ju ej i fara. Nej, grunden till så wäl denne "rike mannens" förtwiiflan, som till samma känsla hos hans medbröder i werlden, ligger wida djupare. Hemligheten är den, att de fleste af dessa rike, mäktige, ärade och begåfwade män, trots sin rikedom, trots naturlig älskwardhet och huslig lycka, äro utfattiga, ty de—"äro utan Gud i werlden".

Må wi såsom en motbild till denne Rothschild, denne "rike men dock fattige" man, framkalla bilden af en fattig swenskt

qwinna, som dock är rikare än mången konung på jorden. Hennes namn är Johanna M. och hon bor ensam i sin lilla stuga i stogen, inom L. församling af Skara stift.—Då hon endast war 13 år, föll hon ned i ett hett lufkar och brände förfärligt hela nedre delen af sin kropp. Med yttersta swårighet kunde hon botas, men förblef en krympling för hela sitt lif. Utom alla andra stador och djupa ärr har hon ena knäskålen bortfallen, och ryggen är förwäckt. Båtarne sade med wissshet, att hon skulle dö; men Gud wille låta henne lefwa, för att genom henne förhärlika sitt namn, sin underbara nåd. Nu har hon i 48 år suttit i en korg, fylld med hö, alldeles urståndssatt att flytta sig eller lägga sig. Hon får sofwa, sittande i sin korg, och sin söda får hon genom barmhertiga qwinnor, som tre gånger om dagen gå till den ensliga stugan och gifwa den ofärdiga den hjälp, hon behöfwer. Hela den öfriga delen af dygnet är hon ensam.—Hwad tyckes! Skulle ej denna qwinna, utan anförwandter, krympling och fattig, kunna kallas olycklig? Dåt henne sjelf swara härpå. Under sina många lidandesår har hon ännu aldrig hört knota eller klaga. Hon är twärtom full af tack och lof till Gud. "Huru skulle jag kunna wara olycklig, då jag har Guds nåd; nej, jag är så lycklig, att jag ej will byta med någon". Hennes största oro plägar wara den litet emellan återkommande farhågan, om hon verkligen kan wara en kristen, "då hon intet kors har". Men stor glädje har hon, när kärleksfulla grannar taga henne med till kyrkan, i det de lyfta hennes korg upp i en höwagn eller en släde, och wid framkomsten bära henne in i kyrkan, der nådens evangelium hugswalar, fröjdar och styrker hennes själ.

Hvilken obestridlig motsats mellan dessa båda, den olycklige millionären och den lyckliga, fattiga och lytta qvinnan! Hvilken väldig predikan om den werldsöfwerwinnande kraft, som ligger i tron på Kristus! Å ena sidan: "hwar hjälper det menniskan, om hon förwärfwade hela werlden och toge skada till sin själ"; å andra sidan: "Herre, när jag hafwer dig, så frågar jag efter himmel och jord intet; om mig än kropp och själ försmåtade, så är dock du, Herre, mitt hjertas tröst och min del".—Låtom oss af båda dessa exempel manas att i tid lemna tjensten hos "denna werldens gud", som efter ett kort rus blott gifwer sina tjenare lönen till lön, och hålla oss till den Rönung, som instänker sötma äfwen i lidandesbågaren och "gömmar det goda winet till slut", då hans här oftast fattiga och ringa bröder i ewighet få dricka af lifwets friska källslöden. (Wätt.)

Ett drag af Gustaf II Adolff.

På sitt första tag till Sachsen mot Tilly kom Gustaf Adolff den 3 Sept. 1631, fyra dagar före det afgörande slaget wid Leipzig, till Remberg och tog qwarter i ett hus wid torget. Den dåwarande prosten i Rember, Jeremias v. Spiegel, skänkte konungen Luthers och Melanchtons porträtt, målade af Lukas Kranach, jemte några passande latinska verser. Konungen wisse sig mot denne fromme man så bewägen, att han ständigt wille hafwa honom hos sig och spisade alltid tillsammans med honom. Då ett stort antal ungdom samlades på torget, frågade konungen hwar barnen wille. Spiegel svarade: "De wilja se Eders Maj:t, den store konungen af

Sverige". Då steg konungen ut framför dörren af huset och sade högt: "Kära barn, här sen I en stor syndare från Sverige, hvilken edra föräldrar i sin enfald kalla den store konungen af Sverige". Derpå utdelade han penningar bland barnen och bad dem bedja Gud. — Detta drag af äkta kristlig ödmjukhet hos Gustaf Adolff bilbar en skön motsats till det högmod, som så ofta framstod hos den tidens furstar och förnämne, för att ej tala om de lärde.

Venders grafwård.

Då jag i "S. och M. S". läste broder Hecanzons påminnelse rörande broder Vender: "Ett enkelt minne borde pryda hans graf", tänkte jag bida och se hwar deraf skulle blifwa. Oftast går allt bland oss satta. Kommitteen, som skulle anställa ett enkelt minne öfwer prof. Lindströms graf, fick wisst aldrig dit något. Som wän till honom och en af de kommitterade förjer jag deröfwer.

Emellertid berör broder. Hilt från Utah i "A. och M.". för den 6:te Dec. samma sak. Jag tänkte, då jag läste det, att kanske jag borde nämna följande: Sistlidne Juni månad beslutade broder Venders tilltänkte brud att tillsammans med en wän ditsätta ett enkelt minne. Öfwer \$30.00 äro anskaffade af under-teknad. Grafftenar i Denver äro dyra. (I Golden finnas inga.) Wilja nu wänner med oss, när och fjerran, taga uti, så äro wi tack samma. Men må det ej bli såsom angående prof. Lindströms graf, som ännu lär "ligga för såfot", blott ett beslut.

Grafftenen bör uppsättas före wären.
Också en wän

Theser öfwer

Det heliga predikoembetet.

Allt diskuteras vid Illinois Konferensens årsmöte i Galesburg i Feb. 1883.

1. Det hel. predikoembetet är af gudomligt ursprung och står i omedelbart sammanhang med apostlaembetet.

2. Det hel. predikoembetets uppgift är att å Jesu vägnar förkunna Guds ord och förvalta de hel. sakramenten.

3. Ingen bör i det hel. predikoembetet iugå, utan att vara af Herren dertill behörigen kallad.

4. Kallelsen till det hel. predikoembetet är dels inre, omedelbar, dels yttre, medelbar.

5. Då någon på grund af föregifwen kallelse söter inträde i det hel. predikoembetet, åligger det dem, som detta embete redan innehaft, att noga pröfva halten af sådan kallelse.

6. Befinnes kallelsen, för såvidt menniskor kunna döma, vara af Gud, insättes den kallade i det hel. predikoembetet genom bön och händer påläggning.

7. Då det hel. predikoembetet är af Herren, äro dess innehafvare särskildt inför honom ansvarige, huru de desamma utöfva.

M. C. Hansen,
C. A. Ewald,
C. B. L. Boman.

Erkännanden.

De 107½ bushels potäter, som skänktes af wänner i Mich. och i ett föregående år omnämndes woro från följande gifware hwilka härmed hjertligen tackas:

Bonds Mill församling.

A. Johnson 3 Bushels A. G. Varson 3 do C. Carlson 3 do J. Johnson 3 do J. Carlson 7 do S. M. Swanberg 5 do A. M. Swanberg 5 do A. Lundin 8½ do A. P. Anderson 6 do.

Hobart församling

Nils Olson 10 do Sven Olson 5 do Olof Olson 5 do A. och John Olson 5 do.

Tustin församling.

D. Anderson 1½ do C. Nas L. E. Anderson 1½ do W. Anderson 1 do C. Carlson 1½ Nils Vinström 1½ do A. P. Anderson 1½ do J. A. Gabrielson 1½ do August Peterson 1½ do C. P. Nilson 1½ do S. Peterson 1½ do A. G. Peterson 1½ do.

Entered Moline Post Office as Second Class Matter

Deming Sieding

M. Jakobson 3 do A. Anderson 3 do J. P. Swenson 1½ do John Nilson 1½ do F. Peterson 1½ do John Johnson 2 do Nils Johnson 2 do C. Lindell 2 do Lars Erikson 2 do Bit Carlson 3 do.

Tillkännagifwanden.

Westra distriktet af N. Y. konferensen håller sitt nästa missionsmöte i Chandlers Valley tisdagen och onsdagen den 26 och 27 december. Och börjar det tisdagen, som är annandag jul, kl. ½ 11 förm. med strift och nattwardsgång.

N. G. Johnson, sek.

Missionsmöte. Rod Island-distriktet af Illinoiskonferensen håller sitt nästa månadsmöte i Swedona och börjas kl. ½ 8 med predikan både i Opheim och Swedona. Alla missionswänner äro hjertligen inbjudna. Samtalsämne wäljes wid mötet.

J. P. Brodine

Utan att wänta tills de olita söndagsstolorna hunnit prenumerera på The Olive Leaf, sända wi dem härmed genom församlingarnas pastorer endast några få profexemplar af denna på engelska språket utgifna söndagsstoltidning i det hopp, att de snart komma med sin prenumeration. Det skall blifwa vår allwarliga sträfwan att göra The Olive Leaf till en god och wacker söndagsstoltidning. Då och då stola passande musikktycker införas. Formatet är mycket nått och wacker och synes blifwa allt mer och mer användt, derför att i detta format tidningar kunna så lätt inbindas och bilda då ganska wackra böcker. Priset är: 1 ex 30 c.; 25 ex. @ 20 c—\$5.00; 50 ex. @ 17½ c—\$8.75; 100 ex. @ 15 c—\$15.00. Afsgiften med detta låga pris har varit att låta alla så så billigt och så lika pris som möjligt. Wi tro näml. att de akraftigaste af våra söndagsstolor kunna prenumerera på 100 eller åtminstone på 50 ex. hwardera; men priset per ex., då 25 ex. beställas, är ock ytterst lågt. — Wi wilja emellertid hjertligt bedja hwar och en, som intresserar sig för saken, att medverka till spridningen af The Olive Leaf, att det måtte blifwa kändt öfwerallt ibland oss, der man önskar en söndagsstoltidning på engelska språket. Prenumeration sker hos C. G. Thulin, Moline, Ill. och bör åtföljas af betalning. Våter det sig icke göra att genast betala, så måste dock prenumerationsafsgiften erläggas inom 3 månader.

frälsta syndare kunna också bekänna, att de under ordets hörande fått frid och känt en försmak af den ewiga glädjen och himmelen, så att de varit färdiga att med patriarken utropa: "Här är himmelens port". I templet hafwa de genom tron städat stegen mellan jorden och himmelen och de hafwa liksom sett de himmelska änglarne stiga upp och ned. De hafwa hört Guds röst: "jag är Herren, Abrahams din faders Gud och Israels Gud; det landet, som du ligger uppå, skall jag gifwa dig och din säd. Och din säd skall warda som stoftet på jorden, och du skall warda utspridder, westerut, norrut och söderut, och genom dig och dina säd skola alla släcter på jorden wälsignade warda. Och si, jag är med dig, och skall förwara dig, ehwart du far, och skall föra dig åter i detta land igen, och skall icke öfvergifwa dig, till dess jag gör allt det jag dig sagt hafwer". Det sanna Israel har också fattat dessa orden i Nya Testamentets ljus. Wi kunna med stål säga, att det sanna Israel fått erfara sanningen af dessa ord. Himmelsstegen är ej heller nedtagen eller upptagen. Guds gemenskapen fortfar. Himmels änglar utvändas ännu till deras tjenst, som samligheten ärfwa skola. Ständigt fara de upp och ned i Guds rikets angelägenheter. Med tanken på allt detta, kunna wi säga, att wi äro i den himmelska helgedomens förgårdar. Rätt fattadt är derföre himmelens port i Kristi församling på jorden. Och himmelens port står ännu öppen. Himmelsens flockor ringa ännu tillsammans sitt wäldiga kallelserop. Allt i helgedomen wisar dig till himmelens port. Från predikstolen wisa de ljusliga budbärarne till Kristus och de ljusliga bergen.

Under dopet hör du samma sköna språk. Mattwarden talar ju också om Jesus och om ewinnerligt lif. Sängen och musiken tolka ju också Guds frälsningsråd. Hela församlingen liksom säger, att wi skola söka det ofwantill är och icke det på jorden är. Huru skönt är det derföre icke att hafwa en kyrka! Nog kunna wi förstå, hwarför psalmisten sade: "Huru lustiga äro dina boningar, Herre Zebaoth!"

Då wi så betrakta kyrkan, blifwer hon dyrbar och kär för oss alla. Och minnas wi derjemte sårskilda lycksaliga stunder tillbragta i densamma, så wäyer kärleken och wördnaden. Jacob wärderade det rum, der han sett Gud. Han kallade platsen Bethel; han uppreste en minnessten och byggde der Herranom ett hus. Han glömde aldrig den platsen.

Älskade Bethlehemsförsamling! Du kan ju också kalla denna kyrka för en minneswärd af Herrens godhet och trofasthet. Du war så godt som huswill, men nu har du ett kyrkligt hem. Wi behöfwa derföre icke uppmana dig, att älska detta ditt hem. Wi böra alla värdera vår kyrkliga boning. Och i sammanhang dermed böra wi högt älska vårt samfund, hwilket Gud begagnat som ett medel att plantera våra kyrkliga boningar i detta främlingarnes land. Wi kunna aldrig nog uppskatta vår lutheriska kyrka. Waren derföre henne trogna. Uppmanen edra barn att också älska henne. Någon kyrka böra de tillhöra, och hwarföre skulle de tillhöra någon annan än eder egen! I hafwen Guds rena ord och sakrament och den härligaste bekännelse. Den har tillkommit genom Guds urderbara ledning. Reformationshistorien bewisar detta tydligt. Bewisen derföre också eder kärlek genom trohet.

Besöken eder kyrka flitigt. Som hon i en wiß mening kan kallas Guds hus, så bör detta wåra ett af skålen, hwarföre I bören flitigt besöka gudstjensterna. Huru skön är icke gudstjensten! Med rätta sade derföre David: "När jag nu derpå tänker, så utgjuter jag mitt hjerta wid mig sjelf, ty jag wille gerna gå med hopen och med den wandra till Guds hus; med glädje och tackfälgelse ibland hopen som högtid hålla". I den 68:de psalmen utbrister han: "Man ser, Gud, huru du går; huru du, min Gud och konung, i helgedomen går. Se sängare gå framföre, dernäst de spelmän, ibland pigor som slå på trummor. Dofwer Herren Gud i församlingen för Israels barn". Guds barn wilja wara, der Gud är och der han lofwat att wara sårskilt närwarande. Det är också wigtigt för uppbyggelsens skull, att de kristna komma tillsammans, och kyrkan är den rätta platsen för sådana sammankomster. Kyrkan är icke bygd, för att den skall wara tom, utan för att blifwa full af folk, som fråga efter Herren. Men den bör icke blott wara full wid wisfa högtidliga tillfällen, utan hwarje söndag. Besöken kyrkan alltid, då gudstjenst hålles, men icke blott besöken henne, utan waren som barn i huset, så att I kännen eder lifsom dragna till kyrkan af samma känsla som till den moderliga hården. Kyrkogången är wisserligen ingen frälsare, men den gifwer eder ypperliga tillfällen att höra tala om Frälsaren, hwarföre I bören begagna eder af sådana förmåner. Men waren icke nödja, då I sjelfwa wårmen eder wid kärlekens eld, då I äten wid Herrens bord, utan inbjuden också andra att lysna till ordets kraftiga innerål. Rättfärdighetens sol lyser för

alla, Kristi bord är dukadt för alla och salighetens brunn är djup nog, så att alla kalla kunna blifwa warma, alla hungriga mätta och alla törstiga wedergwiktta. Gån ut på wägarne, besöken familjerna och inbjuden till Herrens gästabud. I hafwen ett stort arbetsfält. Werker, medan dagen är! Herren skall wålsigna edert arbete.

Och då I kommen till kyrkan, så ihågkommen, att det är Guds ord, och icke menniskoord, som I skolen höra. Gud talar till oss genom ordet. På något annat sätt har han icke lofwat att tala till oss. Jakob hørde Guds röst i drömmen, och wi höra samma röst i ordet. Wi behöfwa sålunda inga sårskilta uppenbarelser. Ordet förkunnar oss allt Guds råd om wår salighet. Wå wi derföre beakta hwad ordet säger och göra derefter! Annars hafwa wi ingen verklig nytta af wår kyrkogång. Jakob trodde Guds ord och derföre fröjdade han sig. Wi böra derföre besinna, att det är Gud, som talar till oss i kyrkan, och att hans ord äro sanna och wisfa. Menniskors ord kan man icke mycket bygga på. Derföre är det godt att i Herrens hus få höra Herrens röst. Barnen glädjas, då de höra föräldrarnes röst, såren känna igen herdens stämma, och emedan Gud är wår Fader, kunna wi icke annat än glädjas, då wi höra honom tala, ware sig hans tal lifnar Sinai basunslud eller ewangelii harpotoner. Wi höra derföre med glädje allt Guds ord, warningens och förmaningens såwål som tröstens och hugswalelsens.

Då wi tala om ordet, kunna wi icke annat än tänka på ordets tjenare. Hwarje Guds hus har tjenare, som arbeta i ordet och lärdomen. Gud sänder ordet

med en stor evangelisters skara. Dessa äro församlingarnes änglar, hvilka lifnelsevis stiga upp och ned på himlastegen utträttande Herrens befallningar. De hemta sin kraft deroftan och bringa ljusliga bådskap till församlingen. Ofta måste de också bestraffa. Ålstade Bethlehemsförsamling! Du har också sådana änglar. Du har en herde, som söker leda dig på Herrens stigar. Två hafwa varit före honom, hvilka varit dina ordinarie föreståndare och din närvarande lärare är din tredje ordinarie pastor. Gud gifwe, att han måtte få stanna hos dig, ty ofta påfallande ombyten af lärare äro icke nyttiga!

I detta sammanhang måste jag också påpeka wigten af, att I uppfyllen edra pligter mot edert kyrkliga hem. Det är icke nog att hafwa ett hem. Hemmet måste också underhållas, och som barn i huset skolen I alla med glädje göra edert bästa. Jakob uppreste Herren en minneswård och byggde sedan ett Bethel. Det kostade honom uppoffring af tid och medel, men gerna gjorde han dessa uppoffringar. Hvilka uppoffringar gjordes icke wid byggandet af templet i Jerusalem! Herren wälsigne eder i allt detta, så skola kärlekens händer blifwa trycksatta och eder skall intet fattas!

Ännu en sak måste jag kalla eder upp märksamhet till. Då Jakob hade den underliga synen, war han en gäst och främling samt flydde för sin broder, hwilken hatade honom. I hafwen också fiender. Många äro de Edomiter, som önska eder församlings undergång. Herodes wille döda Jesusbarnet i Bethlehem. Herodianer finnas ännu. Mörkstens furste är verksam. Men frukta dig icke, du klena hjord, ty Herren är med dig och skall strida för dig. I werlden

har du twång, men war wid en god tröst, ty Jesus har öfverwunnit werlden. Somliga kanste också misstyda din verksamhet, men förj ej deröfwer, ty du smidas för rättwisans skull. Bewisa med dina gerningar, att du werkar Herrens verk. Bry dig ej om Simeis bannor och Achitophels rådslag. Om mulna dagar komma, om styn synes hotande, så glöm ej att solen lyser der bakom. Herren skall i allt gifwa dig förstånd!

Ålstade Bethlehemsförsamling! I dag är din högtidsdag, då du inwiger detta hus till ett Herrens hus. Nu kan du sjunga med David: "Jag glädes i det mig sagdt är, att wi skola gå in uti Herrens hus", och wi wilja sjunga: "Frid ware inom dina murar och lycka inom din palats!" Med rätta kunna wi så sjunga, ty här predikas den frid, som har sin grund i Jesu försoningsdöb. Må många hjertan här få frid! Må mången trött Jakob här få hwila wid nådens stol och sedan begynna wandringen uppför himmelsstegen till det rätta hemmet! Må många af erfarenhet kunna säga: "Här bor wisserligen Gud!"

Och nu till sist wilja wi tacka Herren för hans nåd och gåfwa samt säga: "Det är stedt af Herren och är ett under för våra ögon. Detta är den dagen den Herren gör, låt oss på honom fröjdas och glädjas. Wi wälsigne eder som af Herrens hus ären"

En rättfinnig kristen har sin glädje i Guds helga lydnad, i gudaktighetens öfning och i kärleksgerningar. Han kan i wist mått, säga med sin Återlösare: Din wilja min Gud, gör jag gerna; och din lag (kärlekens lag) är skrifwen i mitt hjerta.

(S c r i b e r.)

Kyrkliga nyheter.

Från synodens arbetsfält.

Församlingen i Titusville, Pa., har beslutat att taga i tu med att betala sin skuld på kyrkoegendomen, uppgående till \$1,400.

—Pastor Petri lyckades under sin tiggareresa för det tilltänkta barnhemmet samla omkring \$1,400. New Yorkkonferensen skall sålunda ändtligen få det barnhem den så länge varit i behof af. Under hans frånvaro föttes församlingen af pastor Vandell och teol. stud. Englund.

—Den 14:de December inflyttade Gethsemane församlingen i Worcester i sin kyrka. Det är visserligen blott "basementet", som är färdigt; men det är dock ett godt steg framåt. Då kyrkan blir färdig, kan hon i storlek mäta sig med hwilken kyrka som helst i New Yorkkonferensen. Lycka till!

—Pastor Rodell reste förl. vecka, enligt uppdrag af missionsmötet i Brooklyn, till Rogersfield i norra delen af staten New York, för att göra sig underättad om svenstarnes ställning och om möjligt grunda en mission derstädes. Der finnas omkring 300 svenstar, hwilka hysa den önskan, att en lutherisk församling i en snar framtid komme till stånd. Herren sände flere arbetare bland den mognande säden!

—En stor sorg har träffat vår unge broder, pastor Ryding, i det Herren tagit från hans sida hans unga maka genom en oförmodad död. Vi hafwa hört att han passerade Rock Island förliden vecka, medföraude den aslidna till hennes förälsrahem. En påminnelse om de orden: de, som hustrur hafwa, ware såsom de inga hade.

—Pastor Petri ämnar, enligt begäran, under julen resa till South Bethlehem, Pa., der en del svenstar äro bosatta. Hwen dessa wilja höra Guds evangelium förkunnas på sitt modersmål.

—Alla hafwa brådt om, när det lider mot slutet. Så ock mot årets slut. Herrar Thulin & Anderson hafwa inköpt ett större boktryckeri i Moline och äro isfritt hyselsatta att få det i full running order. Detta har gjort, att den nya s. s. tidningen Olive Leaf ej hunnit utkomma så tidigt som ämnadt war. Nu är den emellertid tryckt och besinner sig möjligtwis i våra läsares händer före detta nr af N. o. M.

—Det war ock ämnadt att "Korsbaseret" skulle varit färdigt för ett par veckor sedan; men flere omständigheter hafwa sammanstött att förhindra dess utkomst förr än på nyåret. Vi förmoda dock, att det skall blifwa desto färkomnare.

—Ännu en engelsk lutherisk Almanacka har wisat sig, näml. The Church Almanac 1883. Den innehåller de wanliga kyrkliga underrättelserna jämte mycken god läsning, säljes ock till samma pris som förut anmällda samt requireras hos The Lutheran Book Store 117 North 6:th str. Philadelphia, Pa. Den rekommenderas.

—Den lilla kära Augustana Observer, som wäl ännu utkommer blott en gång om månaden, men längtar att få wisa sig 2 gånger om månaden, kostar endast 25 cts för året. Glöm den icke. Den requireras hos mr A. B. Silja, 16 State str., New York.

—Den lilla kyrkohistorien, som wi förut anmält och rekommenderat för våra söndagsstolor, är nu färdig och kan requireras hos prof C. P. Rydholm, Augustana College.

—Dereft Augustana och Miss. ej skulle utkomma med halstannat ark två gånger under Januari, utan blott en gång med två ark, får det äfwen strifwas på den oro som det nya tryckeriet förorsakat. Rånste kommer tidningen derefter ut hwarje weda i 1½ ark; dock beror det på det framgångsfulla arbetet med insamlande af gamla och nya subskribenter.

Brooklyn, N. Y., den 11 Dec. 1882.

Kära Augustana!

I går war det Herrens dag. I likhet med alla andra kristna helsa wi dessa dagar med gläoje. Wi längta efter dem, emedan portarne till Herrens hus då för oss upplåtas och wi få följa hopen af dem som högtid hålla. Våra dyrbaraste minnen äro fästade wid detta hus, emedan wi der i oförd ro få tänka på Jesus Kristus, som är uppståndnen ifrån de döda, och detta stärker modet och lifwar anden. Men i går war det en särskild omständighet som gjorde att Brooklyniterna fastade längtansfulla blickar mot sin kyrka. Det war Bethlehems församlingens seger och jubeldag. Hennes nyligen inköpta kyrka, detta så många mödors och böners hus, stod nu i sin prydna färdig att helgas åt Herren. Med twenne undantag woro öfira distriktets af New York-konferensen pastorerna närvarande, för att med pastor Rodell och hans församling glädjas och fröjdas öfwer de stora ting, som af Gud i Bethlehem gjorda äro. Kl. ½11 f. m. hölls den wanliga högmessfogudstjensten, då pastor Melander predikade öfwer dagens text. Till följd af den något mulna himlen och det slafstiga wäglaget woro ej så många församlade som wi wäntade; ty Brooklyniterna dela den för öfterns folk så wanliga rädslan för

regn, som kommer eller möjligtwis skall komma. Klockan ¼4 e. m. skulle sjelfwa inwigningsakten förfiggå. Himlen war wäl föga blidare, men wackert wader eller icke wackert wäder, skulle man nu till kyrkan. Hon fylldes derför snart af besökare. Man sade mig, att omkring 700 personer woro närvarande, och otroligt låter det icke. Sedan en psalm sjungits, förrättades bön af konferensens ordförande, pastor C. E. Lindberg, hwarefter följde en sång af församlingens sångför. Pastor Lindberg besteg predikstolen; han hade walt till text 1 Mos. 28: 17: "Detta måste wara ett heligt rum; ty här bor wisserligen Gud, och här är himmels port". Wi hoppas att få se denna predikan i vår tidning Augustana och wilja derför ej försöka återgifwa något af dess innehåll. Efter predikan afslöngs på ett förtjenstfullt sätt: "Det är en kostelig ting" o. s. w. Derpå förrättades sjelfwa inwigningsakten af ordföranden, assisterad af 12 pastorerna, hwaribland må nämnas prof. Granere, pastorerna Mortensen (norst) och Anderssen (danst), hwilka senare woro itklädda sina för oss swenskar något egendomliga presbädräcker, samt pastor Berkemeier (tyst), föreståndaren för Emigranten Haus, der så många af våra fattiga emigranter fått röna så mycken godhet under de flydda åren. På dem som aldrig sett något dylikt och för öfrigt på alla närvarande gjorde denna akt ett wäldigt intryck. Akten avslutades med ett utmärkt sångstycke af Gustaf-Adolfsförsamlingens i N. Y. sångför. Detta stycke glädde alla närvarande och gjorde heder åt så wäl förens ledare, herr Rudvall, som åt fören sjelf. Att detta öfwerståndet, trädde

*) Denna strifwelse blef utträngd ur föregående numret.

pastor Rodell inom altarringen, för att göra några påhysningar, men väl inkommen möttes han ansigte mot ansigte af en af församlingens äldste, som trots sin underordnade ställning och djupa högaftning för sin lärare utan ursäkt tog ordet. Han tackade i hjertliga orbalag pastor Rodell för ospard möda och outtröttlig kärlek till församlingen. Näst vår Herre Jesus, kyrkans store öfverherde, hade hon honom att tacka för den kyrka hon hade glädjen att kalla sin. Att församlingen värderade och älskade sin pastor högt, behöfde han ej säga. Men att hon ej älskade med orden allena utan med gerning och sanning, bewisade han dermed att han å kyrkostyrelsens wagnar framräckte ett dyrbart guldur med dessa orden: "Gud wälsigne mottagaren". — All den stund detta icke stod på programmet, hwilket pastorn sjelf troligen uppgjort, följer det af sig sjelft, att han blef icke så litet förlägen. Många blefwo fördenstull icke orden. Det betyg, som han utan strymtan kunde gifwa sin församling, war mer än glädjande. "I hafwen", sade han, "hulpit till efter förmåga och många af eder öfwer förmåga". Det wore väl, om alla våra pastorer kunde gifwa sina församlingar sådana betyg. Det skulle åstadkomma glädje i himmelen och glädje på jorden och glädje i församlingsmedlemmarnes hjertan. Derpå tackade han Gustaf-Adolfsförsamlingen i New York för dess kärlek och fristighet, derpå båda sängbrödrarna för deras arbete, och till sist alla, som hulpit Bethlehemsförsamlingen i dess nöd. Det hela afslutades med sista wersen af ps. 124.

Kära Augustana! Du förundrar dig wäl ej öfwer vår stora fröjd på denna dag. Få äro sådana högtider här i

öftern, och därför glädja wi oss öfwer dem som barnen åt julafton. Man påstår att underverkens tid är förbi; men då en liten skara af fattiga och på alla sidor trängda handtverfare och tjänstflidor kunna köpa en kyrka i en så stor stad, der allting är så dyrt, wägar man betwisla ett sådant påstående. Af Herren är det skedd och är ett under för våra ögon, om icke för andras. Wisserligen har församlingen ännu en ganz stor skuld, men han, som är rik öfwer alla, skall nog hjelpa såsom han hittills gjort. Hans rådslut måste uti hans hand framgång hafwa. Han, som hafwer Davids nyckel, den der upplåter och ingen tillsluter, skulle han och icke öppna de rikas hjertan och beweka dem att gifwa? — Wi hade äfwen den stora glädjen att hafwa pastor M. Malmström från Sverige hos oss. Han ämnar i morgon tillsammans med prof. Granere och fru Granere resa till Rock Island. Wi önska dem af hjertat en lycklig resa. — Kollekten wid inwigningen uppgid till omkring \$300. En sällföreningsauktion har nyligen hållits, som inbringade \$330,90. På qwällen tillökades församlingen med 23 nya medlemmar.

"Lofwad ware Herren, Israels Gud, ifrån ewighet till ewighet. Och allt folket säge: Amen, och lofwe Herren. G.

Jjellstedts Bibelwert

är nu aflemnadt till bokbindaren. Wi utsfända till prenumeranterna efter hand som sista betalningen inkommer; d. w. s. den, som först infänder sista betalningen, får sig arbetet först tillfärdt och sedan i samma tur och ordning, som betalningarne inkomma.

Chicago den 18 Dec. 1882.

Engberg & Holmberg.

Augustana och Missionären för 1882

Augustana och Missionären, wectotidning för kyrkliga underrättelser, Lärofrågors behandling m. m. Missionsunderrättelser m. m., requireras hos underteadnad till \$1.60. Pris till Sverige för ett ex. \$2.00 Till prenumerantssamlare lemnas hwart 7:de ex. gratis. C. G. Thulin.

P. O. Drawer 379.

Moline, Ills

Missions-Afdelning.

Utdrag af ett missionsstal,

hålllet af pastor J. Neander, taga wi oss friheten att efter Bästaren no 45 detta år meddela.

Text: Ef. 53: 11, 12. Dersför att hans själ arbetat hafwer, skall han få se sin lust och nog hafwa; och genom sin kunskap skall han min tjenare, den rättfärdige, många rättfärdiga göra ty han bär deras synder. Dersför will jag gifwa honom gansta mycket till byte, och han skall hafwa de starka till rof: dersför att han gaf sitt lif i döden och wardt ogerningsmän lif räknad och mångas synder bar och bad för öfverträdarena.

Esaias har med rätta kallats gamla testamentets evangelist: han har skildrat Jesu tillkommande lidande såsom närvarande. Det är som om wi i den evangeliska berättelsen om Jesu lidande hörde en återklang af Esaias' profetia. Det är den lidande Frälsaren, som profeten skildrar Ef. 53 kap., och detta lidande kunna wi icke för mycket betrakta. Jesus arbetade på jorden, han var aldrig syfslös; men hans arbete war förnämligast ett själens arbete, såsom smärtor, ångest och lidande, hwilka äro smärre än kroppsarbete. Hwad war det som gjorde hans arbete så tungt? Swar: Han sade: "Si, jag kommer att göra, o Gud, din wilja". Wi hade öfverträdt Guds heliga wilja; dersför måste han såsom den andre Adam fullgöra den och såsom vår ställföreträdare godtgöra hwad Adam hade brutit. Hans bötande af de sjufa war en begynnande

godtgörelse, hwarjemte han måste uppfylla Guds heliga, af oss brutna lag och genom sitt lidande godtgöra för våra brott. Han bar mångas synder, gaf sitt lif i döden, gaf sig sjelf till ett skuldoffer för oss. Detta war ett sådant själsarbete, att wi icke kunna fatta höjden, längden och bredden deraf. Jesu utrop på korset: "Min Gud, min Gud, hwi hafwer du öfvergifwit mig", låter oss ana huru swårt detta arbete war.

Under korset lära wi att förstå både hwad Guds kärlek och synden är. Jesu arbete skall icke wara förgäfwet, utan han skall "se sin lust och hafwa nog". Frukterna deraf äro: vår försoning med Gud, förwärfwande af syndernas förlåtelse och rättfärdighet åt den brottsliga menfsligheten och nedläggandet af djefwulen. Detta böra wi taga fasta på och framhålla för oss sjelfwa och för andra; detta skola wi predika för de arma syndare, som ligga fångna i sina synder. Ack, att de lätt sinnige syndarne wille stanna och besinna hwad deras synder kostat Guds egen Son, nämligen hans lif. Kom till Jesus, arme lagträl, och du är frälst. Dömen, som trycker dig, har Jesus buri och borttagit: du har endast att taga emot. Du, som sunnit frid, behöfwer och stanna och lyfsna till detta ordet. Mot synd och frestelser fins ingen kraft utom i Jesu kors och arbete för dig. Kom dersför till korset, frestade, bedröfwade och ansktade själ, och du skall finna ro. Du, som är nedsänkt i mångahanda werldsliga bestyr, kom till

torset, så skall ditt hjerta dragas uppåt, hemåt. Alla syndare, som komma till torset, finna ro till sina själar, och då finner äfwen Jesus sin ro och lust. Hans största lust är att se en anskådd, i werlden insnärjd själ stanna wid torset och finna ro.

Jesus skall få sin lön både bland kristna, judar och muhammedaner, emedan han led, bad, dog och offrade sig för alla menniskor. Han har fått löfte af Fadern om hela werlden såsom lön för sin möda. "Jag skall gifwa honom ganska mycket till byte". "Ästa af mig, så vill jag gifwa dig hedningarne till arfs och werldens ändar till egendom". Ps. 2. Detta är ett förderfwadt arf, men han måste dock intaga det. Menniskan, som är skapad till Gud, är orolig, tilldels hon får hwila i Gud. Den arme hedningen, som af Gud intet wet, hafwer ingen ro. Hedningarne äro olyckliga, men kunna blifwa lyckliga, ja, många hafwa redan blifwit det. I kristenheten får man från barndomen kunskap om Guds väg, antingen man vill eller ej. Man erhåller undervisning, får bibeln, sättes i tillfälle att höra Guds ord och kan rådfråga sig hos upplysta män, så att wi äro utan ursäkt. Hedningarne hafwa ingen kunskap om Gud, blott en aning, en liten qwarleswa af kunskap i samwetet. För öfrigt samla hedningen helt och hållet i mörker. Han känner inom sig Gud såsom vredgad och tror, att han måste försona honom, men han wet icke, om han kan försona honom. Den arme hinduen släpar sin kropp lång väg till heliga ställen, heliga floder: han mäter vägen med sin kropp. De offra icke blott penningar, de offra sina egna barn. En man offrade 9 barn, en annan, som fått en lytt

slicka, offrade sitt gossbarn, för att gifwa Gud det bästa. Andra fasta sig under afgudawagnen, för att winna saligheten. När missionären kommer till dem med evangelii glada budskap, fråga de: Hwarför kom du icke förr? Hwad hafwa afgudapresterna att säga de arma hedningarne? Intet annat än trolskoster, lögn och bedrägeri. Så kommer döden. Skulle du kunna se dina anförwandter, ditt barn, din maka, dö en sådan död? Hedningarne äro våra anförwandter. Hedningarne äro äfwen i lekamlig nöd. En af kristendomens wälsignelser är, att wi här få sitta i ro omkring Guds ord. Wi hafwa kristliga lagar och inrättningar, såsom skolor, wälgörenhetsinrättningar, barmhertighetsinrättningar och sjukwårdsanstalter. Hos hedningarne finnes intet häraf. Hos dem herskar wäldet. Der fins ingen öfwerhet, som wakar öfwer lagarne. Wi borde bekänna våra synder i det, att wi så litet tacka Gud för kristliga lagar och kristlig öfwerhet, som öfwerwakar dem; wi borde bekänna vår stora otacksamhet för allt det mycket andliga goda wi hafwa: wi få samlas hwar dag och söndag i sådana hus som detta, wi hafwa kristliga lärare, skolor, Guds ord i våra hem, wi hafwa upplysta män att rådfråga m. m. Wi borde tacka mer och klaga något mindre. Tänk, huru många suckar och rop, som uppstått bland hedningarne under denna stund! Hwad betyda dessa rop? "Kom hit öfwer och hjälp oss! Skänk oss åtminstone ditt medlidande".

Till den lön, Jesus får för sitt arbete, hör också att de kristne börja wakna upp och wilja offra sig och sitt lif för hedningarne. Hwad har i de senaste tiderna gjorts för hedningarne? Wil-

ligheten att bidraga till deras frälsning har i det sista århundradet tilltagit på ett förwånande sätt. Sedan förnufts-
trons kalla, förhärjande vindar gått öf-
wer kristenheten, började Herren väcka
lif. I början af detta århundrade fun-
nos 7 missionsfällskap, 170 missionä-
rer; icke fullt 1 million kronor gäst-
medel insamlades årligen till mis-
sionen; bibeln war öfversatt på 50 språk
och spridd i 5 millioner ex.; 70 skolor
funnos på missionsfälten och omkring
50,000 omvända hedningar. Nu fin-
nas 70 missionsfällskap, 2,500 ordne-
rade missionärer, sända från Europa
och Amerika, hwarjemte omkring 24,
000 infödda arbeta på missionsfälten;
mer än 25 millioner kronor gäst-
medel insamlas årligen till missionen; bibeln är
öfversatt på 108 språk och spridd i 150
millioner ex.; 12,000 skolor finnas på
missionsfälten med omkring 400,000
barn och nära 2 millioner omvända
hedningar. Området på missionen har
till den grad utvidgats, att det ser ut,
som om det skulle blifwa en werldsmis-
sion. I början af vårt århundrade
missionerades på Grönland, i Indien
och i Amerika, nu snart sagdt i hela
werlden.

Det är hellsamt att ståda, huru
Guds verk går framåt. Vi kunna
derigenom bringas till tacksamhet för
Guds nåd. "Stora äro Herrens verk:
den som uppå dem aktar, han har lust
deraf".

1,000 millioner själar weta ännu in-
tet af Gud. De namnkristnas antal är
400 millioner. Will du komma och
arbete i Herrens wingård, ehwad du är
ung eller gammal? Den som kan gå
ut, må han gå; den det icke kan, må han
samla wänner för missionen, arbete och

bedja. När skola dessa 1,000 millio-
ner omvändas? Skola icke millioner
är dertill erfordras? Jo, om wi med
wår kraft skulle utföra werket. Men
det är han, hwilfens själ har arbetat,
som skall utföra det. Kristus nöjer sig
icke, förrän alla jordens riken blifwit
honom underlagda. Hwem will nu
hjelpa till att drifwa detta verk? Will
du tjena Kristus med allt hwad du har,
sägande: "låt mig få tjena dig med
tropp och själ och allt hwad du gifwit
mig?" Då skall han taga dig på or-
den och höra din bön.

Swad uträttar missionen?

Man hör ofta den frågan: Swad
uträttar missionen bland hedningarna?
Hela missionshistorien allt ifrån apost-
larnas dagar gifwer ett ojäfwigt, ett
wäldigt swar på den frågan. Men jag
önskar få wisa eder i afton en liten frukt
af missionen hämtad från Dna, en utaf
Söderhafwets öar, och meddelad af mis-
sionär Doan. Han berättar som följer:

Då jag för några dagar sedan wan-
brade genom en af våra byar och inträd-
de i höfdingen Gtajas hydda, såg jag
der ett af dessa skådespel, som måste
wara ett föremål för Guds och de helige
änglarnes glädje. Han satt der till-
sammans med Zehenaja, som war höf-
ding af en annan stam. De hade kom-
mit tillhopa för att läsa Guds ord och
bedja. Jag hörde dem, fortfor mis-
sionären, tilltala hwarandra med de wän-
ligaste ord, såsom bröder i Kristus.
Dessa höfdingar hade förut warit —
dödsfiender, och blott några få år tillba-
ka hade de ingen ifrigare åstundan, än
att få göra hwarandra allt ondt. Då
Gtaja först genom Guds barmhertighet

såsom en fattig syndare fördes till Jesu fötter, ökades hatet i Zehenajas hjerta, och en dag lade han sig med sitt folk i försåt för att bringa sin fiende om lifwet. Planen misslyckades och wår dyre Frälsare, som af sin himmelske Fader fått det löftet: "Jag skall gifwa dig de starka till rof", verkade så kraftigt med sin Ande på den wilde afgudadyrkarens hjerta, att äfwen denne wilde hedning ett år derefter blef munnen för Guds rike. Nu stundade han, genomströmmad af den första kärlekens låga, till sin fiendes hydda, och ifrån den stunden hafwa de båda männen warit förenade med ett band, som är starkare än hwarje annat, nämligen Jesu kärlek. Rejonet har blifwit ett lam, och de gamla dödsfienderna sitta nu tillsammans wid fridens evangelium.

Måste än Jesu trogne tjenare ofta utstå möda och lidande wid sitt arbete för själars ommvändelse till Herren, och så de än långa tider så på en förhoppning, så så de, dock stundom äfwen göra sådana erfarenheter, som den här anförda, och se dylika sköna frukter, hwilka på det kraftigaste bewisa att hwarken arbetet eller uppoffringen för missionen äro förgäfwes. Må wi derföre bedja, arbeta, uppoffra för Guds rikes framgång.

Fridens konung, O Guds Lam,
Dräg med magt bland folken fram,
Wänd i kärlek hat och nit,
Borttag bitterhet och split.

Gys din frid utöfwer jorden,
Och låt lifst wid bröllops-borden
O din himmel oss också
Rum bland dina frälsta få.

Sem-missionen.

Illinois-konferensens mission.

I norra Michigan finnes ännu ett stort fält, der många flera arbetare behöfwes.

För någon tid sedan kallades pastor G. D. Gustafson i Barna af Illinois-konferensens missionsstyrelse att göra en missionsresa till dessa trakter. Ur ett enskildt bref från honom, dateradt Iron Mountain den 25 Nov., intaga wi följande utdrag:

Jag wista för närwarande på missionsfältet här i Michigan. Jag har varit här sedan den 14:de Nov., men har ännu icke ens hunnit göra mig bekant med det stora arbetsfältet. Förleden söndag predikade jag här tre gånger, då kyrkan war till trängsel uppfylld af uppmärksamma åhörare. I Iron Mountain finnes öfwer 500 hwenstar. Deras kyrka är nu alldeles färdig och i dagarna hafwa de insatt en orgel, som kostar 360 dollars. Men församlingen här behöfwer egen lärare; ty utan ordets predikan och sakramenternas förwaltning kan ej Guds församling uppbyggas eller bestå. Partimakare af alla slag arbeta också af alla krafter för att riswa ned och draga folket hit och dit. Ännu hafwa de, mig weterligt, inga wunnit. Men om fältet lemnas öde, eller utan lärare och således öppet för partimakare, så är faran så mycket större.

I Peshigo och Marinette, Wis., har jag varit. Dessa församlingar hafwa nu en längre tid varit wafanta. De hålla dock samman, bedja om och wänta efter lärare. Här finnas några få lefwande kristna och folket i allmänhet är kyrkligt stämdt.

Till Florence har jag ännu icke hun-

nit, men ämnar företaga resan dit om ett par timmar. Jag skall predika der i afton och i morgon f. m. samt här i morgon qväll.

Många af vårt folk äro hemfallna åt dryckenskapen, men genom Guds ords predikan torde några ännu kunna räddas.

J går stref jag till prof. Hasselquist med anhängan om att få en studerande hit under julferierna och vill äfwen påminna pastorn om samma sak, på det att den ej må blifwa förbisedd.

J bref från pastor Frykman, Republic, Mich. den 28 Nov., heter det:

Vi ha nu fått ett litet slädföre, men wintren är ännu mycket mild. J andligt och kyrkligt hänseende är här torrt. Gifwe Gud ett nådligt regn. Kom i hog ofs här uppe och gör hwad möjligt är, att våra arbetskrafter må förökas. Vi behöfwa åtminstone fem prester till inom vårt distrikt, om behöfvet skall någorlunda fyllas. Platserna som böra besättas med lärare äro: 1) Calumet, 2) Michigamme och Champion, 3) Iron Mountain och Florence, 4) Menefauve och Peshigo, 5) Centralia och Sheridan. Folket hungrar och partimåföre rasar. Men Gud lesar och styrer. Förök han sin nåd i ofs och sände ofs arbetare, män efter Hans finne, som rätt dela sanningens ord.

Ur enskildt bref från en vän i St. Joseph, Michigan, taga wi ofs friheten göra följande utdrag:

Vår lilla församling, som stiftades 1875 och som endast nu och då fått presterliga besök, har genom Guds nåd och barmhertighet ej blott bestått i stormarna utan så småningom gått framåt och förökats.

Det är med glädje jag kan omnämna att wi inköpt ett färdlees wäl beläget och lämpligt hus för kyrka, 60 fot långt, 24 fot bredt och 16 fot högt till taket, hwilket är halfrundt. Nödiga reparationer hafwa blifwit gjorda och i våra fattiga omständigheter hafwa wi en rätt treflig liten kyrka, der wi få samlas omkring Guds ord. Wi gå tillsammans, såsom wi hafwa gjort allt ifrån församlingens stiftelse, hwarje söndag, då någon läser en predikan och beder Herren wälsigna det lästa ordet, att det måtte blifwa till nytta och salighet för våra själar. Äfwen så samlas wi hwarje torsdagsafton, då wi läsa ett kapitel i bibeln och bedja på vårt enfaldiga wis. Och Herren, den gode herden, föder våra själar på ordets gröna ängar och wedergwicker dem med hugswalelsens friska wattenflöden. Vi få wäl icke alltid lesa på förnimbara känslor; men godt är det, att vår himmelske fader ser och wet hwad barnet behöfwer både af nåd och aga.

Pastor C. D. Lindell war den förste som predikade i vår nya kyrka. Det war först i Oktober och söndagen den 12 November predikade pastor Fr. Ribelius här. Dyliga besök äro för ofs fåra högtidsstunder.

Pastor B. Löfgren strifwer från Norway, Mich., den 1 Dec. 1882 bl. a:

Äfwen kan jag berätta den glädjande nyheten, att vår kyrka, trots alla swårigheter, nu är såtillwida färdig, att wi kunna begagna den wid våra gudstjenster, ehuru den saknar målning och tillfälliga bänkar måste begagnas. Att i detta babel få kyrka och församling till stånd är ingen lätt sak, allbenstund allt hwad som kallas lutheriskt af många får dödsdomen. — Vårt missionsmöte

här war besökt af fem pastorer och på aftnarne i synnerhet många åhörare. Mötet fortsattes i Iron Mountain på torsdagsaftonen, men past. Magell och jag gingo till Florence ochingo göra inträde i derwarande församlings nya kyrka, som under weckan blifwit färdig.

För ett par weckor sedan gjorde jag en resa långt upp åt stogarne och apostlahästarne måste tjenstgöra, sedan jernbanan war slut. Endast med swärighet kunde jag finna vårt folks bostäder i stogen, bestående af usla stockojor wid grusplatserna. Då jag gick der ensam i stogen, fröjdade ändå Herren mitt hjerta. Åfwen kom jag att tänka på den der herrn i Chicago, som dömer oss så hårdt. Han borde wara med oss på någon af våra missionsresor i stogen.

— Huru få nattherberge? På den nybyggda stadens hotell swaras, att der är fullt. Lilwål får man tränga sig in och betala \$1,25 för natten. Här behöfwer ett försakande sinne. Mätte Herren gifwa mig mer och mer af sin kärlek!

Kristendomens införande i Södra Afrika.

(Forts. o. slut.)

Under femtio år lemnades nu holländarne utan någon, som sade dem, huru onda de woro, och hottentotterna utan någon, som lärde dem det goda. År 1792 kommo dock några tyfsta missionsärer till Kap. De funno murarne till Georg Schmidts hus ännu qwar och ett päronträd i hans trädgård; men hwad som ännu bättre war, de funno en gammal hottentottstfa, som hade ett nyta testament, påtagligen mycket begagnadt, och som med listig kärlek erinrade sig den gode man, hwilken underwisat henne för femtio år sedan.

De nya missionsärerna blefwo mycket illa behandlade och ofta hotade med döden, men Gud beskyddade och wälsignade dem, så att de icke behöfde uppgifwa sitt arbete, och efter någon tid inträffade en händelse, som i betydlig mån hjälpte dem ur deras swärigheter, nemligen att England kom i besittning af Kaplandet och sålunda blef herstare både öfwer holländare och hottentotter. Nu ingo missionsärerna tillstånd att lära och predika för folket. Hottentotternas land kom under Englands wälde; men södra Afrika behöfde icke blott af hottentotter. Sen på kortan, så hafwen J till höger kaffrerna och i norr namaquafolket, griquas, betschuanerna. Dessa äro namn på stora wilda stammar, hwilka icke lyda under Englands wälde; och desutom är der en stam, buschmännen, som lefwer fring-spribd bland dem alla.

Hottentotterna äro fredliga, undergifna och måhända något dumma. Kaffrerna äro starka, grymma och hämndgiriga. Namaquamännen äro wilda, swaga och stygga. Betschuanerna äro icke så wilde som kaffrerna, men de tycka dock ej att det är något ondt i att stjåla, ljuga och mörda. De förakta buschmännen och anse sig mycket öfwerlägsna hottentotterna. Buschmännen äro föraktade af alla de andra stammarne; de äro fringstrylande röfware, som lefwa bland klippor och i hålor. Job beskriwer dem wäl, då han säger: "De flydde ensam in i ötnen; de uppröpte näsflor omkring buskarne, och enerötter war deras mat. Wid de stygga bäckar bodde de, uti jordkulor och bergsfreswor. Emellan buskar ropade de, och ibland tistlar församlade de sig".

Alla dessa stammar äro sammansatta af många mindre stammar. Landet är

mycket stort, och intvånarne mycket talrika, alla med obödliga själar, förderfwade i ofunnighet och synd utan någon religion. De tillbedja icke en gång afgudar, såsom andra hedniska folk bruka göra. Det behöfdes många missionärer för att undervisa dem, och nu finnas der också många. Den förste, som kom dit efter de tyfla missionärerna, war en holländare. En man af samma nation, som den, hwilken så illa behandlat infödingarne, kom nu för att undervisa dem.

Det är nu mer än sextio år sedan d:r Van der Kemp, så hette den holländske missionären, kom till Kap. Han war en lärdd man, wan att i sitt land åtnjuta många beqwämligheter och ett godt och bildadt sällskap; men för Kristi skull war han willig att försaka allt detta och lefwa bland smutsiga, ofunniga wildar, som behandlade honom med förakt. Förändringen måste i sanning ha varit stor, större än wi kunna föreställa oss. I sitt fädernesland kunde han åta i en beqwäm wagn, på släta, banade vägar; i Afrika fick han färdas uti en tung, klumpig wagn, dragen af tolf eller fjorton oxar genom landsträckor, der det icke fanns några vägar, utan der han måste antingen hugga sig väg genom tätta busksnår eller rusta öfwer steniga höjder eller wada uti djup gytja och öfwer grunda floder. I sitt fädernesland hade han bott i ett wälbyggt och beqwämt inredt hus; i Afrika kunde han ej få något hus, förrän han huggit ned träd och byggt upp det med sina egna händer. För att få bröd, måste han gräfwat upp ett stycke jord och der så ut säd samt sedan wattna henne wäl, till dess hon blef färdig att skära. Och allt detta måste göras under en brännande solhetta, sådan som wi aldrig någonsin

känna här. Öfta hade han inget bättre hwiloplats än hundarne, intet skydd om natten för det strömmande regnet eller om dagen för den brännande solen.

D:r Van der Kemp slöt af hwad han såg, att det tjenade till intet att stanna qwar bland hottentotterna: så illa behandlade, så förtrampade woro de af sina herrar. Han begaf sig derföre till Kafferlandet, åtföljd af några tjenare och en annan missionär, som sedermera lemnade honom.

Kaffrerna trodde, att dessa män kommit såsom spioner; ty de hade aldrig hört något godt om de hwita och fruktade, att de wille stjäla deras bostad och försöka att taga landet i besittning.

D:r Van der Kemp gjorde besök hos höfdingen Gaika och sade, att han önskade slå sig ned bland kaffrerna och försöka lära dem goda och nyttiga saker, och framför allt lära dem om Gud.

”Har denna plan kommit från ert eget hjerta allenast?” frågade Gaika förwånad.

”Ja”, svarade d:r Van der Kemp; ”men den store Guden har ingifwit mig honom”.

D:r Van der Kemp nyttjade hwarlen strumpor eller hatt; och som alla hwita män, hwilka Gaika hittills sett, nyttjat hatt, förwånade det honom att se denne främling utan en sådan, och han frågade om Gud befalt honom att gå barhufwad. Detta samtal fördes genom tolf.

Det war några personer, som hade sagt Gaika, att missionärerna woro spioner och mördare och att de hade förtrolladt och förgiftadt win, hwarmed de ämnade döda honom. Således kunnen I ej undra på, att det bröjde innan Gaika gaf dem tillåtelse att stanna.

Slutligen gjorde han dock detta: missionärerna fingo tillstånd att undervisa hans stam, och de begynte då strax att bygga sig ett hus. Ända dittills hade de bott i tält; och det hände sig en stormig natt, att en ung kafferqwinna, då hon såg tältet skafadt af vinden, inbillade sig, att det var något besynnerligt wilddjur, som missionärerna lösfläppt för att upplufsa henne. Hon rusade framåt genom floden in i stogen, der hon var nära att falla i en grop och mista lifwet.

En gång, då det var stor wattenbrist och regnmararne icke lyckats åstadkomma något regn, sände Gaisa två kor i present till d:r Van der Kemp och bad honom försöka att göra regn. Doktorn skickade korna tillbaka till Gaisa med den helsningen, att han icke kunde göra regn, men att han väl kunde bedja Gud sända dem regn. Den fromme mannen bad, och Gud hörde honom: ett hymnigt regn föll. Gaisa skickade då tillbaka korna såsom belöning, men som missionären visste, att det icke var han, som gjort regnet, wille han ej behålla korna. Männen, som ditförde korna, tyckte att detta var högeligen dåraktigt, och beslöto, att om också d:r Van der Kemp icke wille ha dem, de dock icke skulle återvända till Gaisa. Följaktligen skickade de Gaisa den helsningen, att två kor icke var tillräcklig betaltning för regnet. Gaisa anade intet bedrägeri, utan skickade honom ändå flera kor, hwilka de orätttrådiga menniskorna själfwa behöllö. Den man, som war den egentlige ledaren i denna bedrägliga affär, blef sedermera mördad.

D:r Van der Kemp blef snart nödsakad att lemna kaffererna och gå tillbaka till hottentotterna. Han arbetade mycket för

deras befrielse från slafweriet och war under många år till stor nytta för dem. Slutligen blefwo slafwarne frigifna, men då hade d:r Van der Kemp redan länge warit i himmelen.

För närwarande arbeta många missionärer bland hottentotter och kaffer, och många af dessa en gång wilde folk hafwa öfwergifwit sina gamla plägseder. I stället för att insmörja sina troppar med fett, ingnida sig med röd jord och kläda sig i fårskinn, såsom deras förfäder gjorde, kläda de sig nu helt anständigt i europeiskt klädebrägt, i rockar, byxor och klädningar. Deras bostäder äro ej längre smutsiga, eländiga hyddor, utan små nätta, fyrkantiga och hwitrapade hus. Barnen, som förut ej kunde något annat än döda wilde djur och hwarandra, lära sig nu i skolan att läsa, skrifa, räkna m. m. De lära sig geografi, grammatik och historia alldeles på samma sätt som wi här hemma.

I stället för att de förut icke kände någon Gud, tillbedja de nu den sanne Guden hwarje söndag uti kyrkor och kapell och kunna nu sjunga:

Jag föddes icke till en slaf
Att tråla fram i gruset,
Och önska att jag låg i graf;
Jag stapades för ljuset.

276 kyrkor uppförda på två mäns bekostnad. — En presbyteriansk tidning upplyser, att för de penningar, som blifwit gifna till nämnde samfunds kyrkoboggnadskassa af herrar R. L. Stuart och A. Stuart i New York äro ej mindre än 276 kyrkor uppbbyggde, hwilka hwarje söndag besökas af 28,500 åhörare.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

P. A. Gasselquist och Lrl. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 27 December 1882. Nr 52.

Wid krubban.

O Jesu Krist!
Din krubba wist
Ar paradís der sig mitt hjerta gläder.
Här Ordet bor,
Hwad nåde stor,
Som med vårt kött personligen sig kläder.

Den wind och haf
Sin hyllning gaf
Hos syndare i tjenst beslutat träda.
Guds Son jag ser
Bli stoft och ler,
Ett ströpligt kärl som wi och våra späda.

Du högsta stätt
Så högt oss stätt,
Att till din thron en af vårt kött månd' hinna!
Din starka hand
Knöt brodersband
Med oss, fast wi lifsom en rök förwinna.

Hwad kan oss bry
Wår ewáns gny?
Hwad stadar mig nu allt hans gift och galla?
Förgáfnes han
Oss klagar an,
Att Adam föll och wi med honom alla.

Tig, fiende!
Mot himlen se:
Witt kött och blod, min wán derofwan
thronar!
Hwad du slog ned,
Har hjelten wred
Af Dawids stam res: upp, men dig ej
stonar.

Här bilsam får
Swart hjertesår,
En himmelft stätt de arme han bereder.
Immanuel,
Så segerfäll,
Slår satan och hans afgrundsrite neder.

Du kristen kär,
Swem du oc är,
War tröst och låt ej fruktan insteg winna!
Från den stund
Du i förbund
Med Fadren är, hans kärlek måste brinna.

Besinna dock,
Hur härligt oc
Han städse dig har hulpit ur all wåde.
Ej änglars här
Mer salig är
An den, som han fått pryda med sin nåde.

Du ser ju här
Din Jesum kär,
Ditt kött och blod, båd' lust och moln re-
gera.

Hwad vill nu sig,
Jag frågar dig,
Uppresa som dig kan försträcka, mera?

Din håg, så blödd,
Wid minsta nöd
Med ad och we all tröst stragt låter fara.
Kom hit och lär!
Hwad ser du här?
Wid krubban wist all sorg du kan dig spara-

Gåf fram i tro,
Sök hjälp och ro
Hos honom, der all hjälp allena finnes!

här war besökt af fem pastorer och på aftnarne i synnerhet många åhörare. Mötet fortsattes i Iron Mountain på torsdagsaftonen, men past. Magell och jag gingo till Florence ochingo göra inträde i derwarande församlings nya kyrka, som under weckan blifwit färdig.

För ett par weckor sedan gjorde jag en resa långt upp åt stogarne och apostlahästarna måste tjenstgöra, sedan jernbanan war slut. Endast med swårighet kunde jag finna vårt folks bostäder i stogen, bestående af usla stockojor wid grusplatserna. Då jag gick der ensam i stogen, fröjdade ändå Herren mitt hjerta. Åfwen kom jag att tänka på den der herrn i Chicago, som dömer oss så hårdt. Han borde wara med oss på någon af våra missionsresor i stogen.

— Huru få nattherberge? På den nybyggda stadens hotell swaras, att der är fullt. Vilwål får man tränga sig in och betala \$1,25 för natten. Här behöfwer ett försakande sinne. Mätte Herren gifwa mig mer och mer af sin kärlek!

Kristendomens införande i Södra Afrika.

(Forts. o. slut.)

Under femtio år lemnades nu holländarne utan någon, som sade dem, huru onda de woro, och hottentotterna utan någon, som lärde dem det goda. År 1792 kommo dock några tyska missionsärer till Kap. De funno murarne till Georg Schmidts hus ännu qwar och ett päronträd i hans trädgård; men hwad som ännu bättre war, de funno en gammal hottentottiska, som hade ett nyta testament, påtagligen mycket begagnadt, och som med liflig kärlek erinrade sig den gode man, hwilken undervisat henne för femtio år sedan.

De nya missionsärerna blefwo mycket illa behandlade och ofta hotade med döden, men Gud beskyddade och wälsignade dem, så att de icke behöfde uppgifwa sitt arbete, och efter någon tid inträffade en händelse, som i betydlig mån hjälpte dem ur deras swårigheter, nemligen att England kom i besittning af Kaplandet och sålunda blef herstare både öfwer holländare och hottentotter. Nuingo missionsärerna tillstånd att lära och predika för folket. Hottentotternas land kom under Englands wälde; men södra Afrika behöfde icke blott af hottentotter. Sen på kortan, så hafwen J till höger kaffrerna och i norr namaquafolket, griquas, betschuanerna. Dessa äro namn på stora wilda stammar, hwilka icke lyda under Englands wälde; och desutom är der en stam, buschmännen, som lefwer kringspribd bland dem alla.

Hottentotterna äro fredliga, undergifna och måhända något dumma. Kaffrerna äro starka, grymma och hämndgiriga. Namaquamännen äro wilda, swaga och stygga. Betschuanerna äro icke så wilda som kaffrerna, men de tycka dock ej att det är något ondt i att stjåla, ljuga och mörda. De förakta buschmännen och anse sig mycket öfwerlägsna hottentotterna. Buschmännen äro föraktade af alla de andra stammarne; de äro kringstrufande röfware, som lefwa bland klippor och i hålor. Job beskriver dem wäl, då han säger: "De flydde ensamman in i ötnen; de uppryckte näsflor omkring bustarne, och enerötter war deras mat. Wid de stygga bäckar bodde de, uti jordkulor och bergskreswor. Emellan bustar ropade de, och ibland tistlar församlade de sig".

Alla dessa stammar äro sammansatta af många mindre stammar. Landet är

mycket stort, och intvånarne mycket talrika, alla med obödliga själar, förderfwade i ofunnighet och synd utan någon religion. De tillbedja icke en gång afgudar, såsom andra hedniska folk bruka göra. Det behöfdes många missionärer för att undervisa dem, och nu finnas der också många. Den förste, som kom dit efter de tyfsta missionärerna, war en holländare. En man af samma nation, som den, hwilken så illa behandlat infödingarne, kom nu för att undervisa dem.

Det är nu mer än sextio år sedan d:r Van der Kemp, så hette den holländske missionären, kom till Kap. Han war en lärd man, wan att i sitt land åtnjuta många beqwämligheter och ett godt och bildadt sällskap; men för Kristi skull war han willig att förjaka allt detta och lefwa bland smutsiga, ofunniga wilder, som behandlade honom med förakt. Förändringen måste i sanning ha warit stor, större än wi kunna föreställa oss. I sitt fädernesland kunde han åta i en beqwäm wagn, på släta, banade vägar; i Afrika fick han färdas uti en tung, klumpig wagn, dragen af tolf eller fjorton oxar genom landsträckor, der det icke fanns några vägar, utan der han måste antingen hugga sig wäg genom tätta busksnår eller ruska öfwer steniga höjder eller wada uti djup gytja och öfwer grunda floder. I sitt fädernesland hade han bott i ett wälbyggt och beqwämt inredt hus; i Afrika kunde han ej få något hus, förrän han huggit ned träd och byggt upp det med sina egna händer. För att få bröd, måste han gräfwat upp ett stycke jord och der så ut säd samt sedan wattna henne wäl, till dess hon blef färdig att skära. Och allt detta måste göras under en brännande solhetta, sådan som wi aldrig någonsin

känna här. Ofta hade han tigen bättre hwiloplats än hundarne, intet skydd om natten för det strömmande regnet eller om dagen för den brännande solen.

D:r Van der Kemp slöt af hwad han såg, att det tjenade till intet att stanna qwar bland hottentotterna: så illa behandlade, så förtrampade woro de af sina herrar. Han begaf sig derföre till Kafferlandet, åtföljd af några tjenare och en annan missionär, som sedermera lemnade honom.

Kaffrerna trodde, att dessa män kommit såsom spioner; ty de hade aldrig hört något godt om de hwita och fruktade, att de wille stjåla deras boskap och försöka att taga landet i besittning.

D:r Van der Kemp gjorde besök hos höfdingen Gaika och sade, att han önskade slå sig ned bland kaffrerna och försöka lära dem goda och nyttiga saker, och framför allt lära dem om Gud.

”Har denna plan kommit från ert eget hjerta allenast?” frågade Gaika förwånad.

”Ja”, swarade d:r Van der Kemp; ”men den store Guden har ingifwit mig honom”.

D:r Van der Kemp nyttjade hwarken strumpor eller hatt; och som alla hwita män, hwilka Gaika hittills sett, nyttjat hatt, förwånade det honom att se denne främling utan en sådan, och han frågade om Gud befalt honom att gå barhufwad. Detta samtal fördes genom tolf.

Det war några personer, som hade sagt Gaika, att missionärerna woro spioner och mördare och att de hade förtrolladt och förgiftadt win, hwarmed de ämnade döda honom. Således kunnen I ej undra på, att det bröjde innan Gaika gaf dem tillåtelse att stanna.

Slutligen gjorde han dock detta: missionärerna fingo tillstånd att undervisa hans stam, och de begynte då strax att bygga sig ett hus. Ända dittills hade de bott i tält; och det hände sig en stormig natt, att en ung kafferqwinna, då hon såg tältet skafadt af vinden, inbillade sig, att det war något besynnerligt wilddjur, som missionärerna lösfläppt för att upplufsa henne. Hon rusade framåt genom floden in i skogen, der hon war nära att falla i en grop och mista lifwet.

En gång, då det war stor wattenbrist och regnmararne icke lyckats åstadkomma något regn, sände Gaika två kor i present till d:r Ban der Kemp och bad honom försöka att göra regn. Doktorn skickade korna tillbaka till Gaika med den helsningen, att han icke kunde göra regn, men att han wäl kunde bedja Gud sända dem regn. Den fromme mannen bad, och Gud hörde honom: ett hymnigt regn föll. Gaika skickade då tillbaka korna såsom belöning, men som missionären wiste, att det icke war han, som gjort regnet, wille han ej behålla korna. Männen, som ditförde korna, tyckte att detta war högelingen dåraktigt, och beslöto, att om också d:r Ban der Kemp icke wille ha dem, de dock icke skulle återwända till Gaika. Följaktligen skickade de Gaika den helsningen, att två kor icke war tillräcklig betaltning för regnet. Gaika anade intet bedrägeri, utan skickade honom ändå flera kor, hwilka de orättträdiga menniskorna hjelswa behöllo. Den man, som war den egentlige ledaren i denna bedrägliga affär, blef sedermera mördad.

D:r Ban der Kemp blef snart nödsakad att lemna kaffernaoch gå tillbaka till hottentotterna. Han arbetade mycket för

deras befrielse från slafweriet och war under många år till stor nytta för dem. Slutligen blefwo slafwarne frigifna, men då hade d:r Ban der Kemp redan länge warit i himmelen.

För närwarande arbeta många missionärer bland hottentotter och kaffer, och många af dessa en gång wilde folk hafwa öfwergifwit sina gamla plägseder. I stället för att insmörja sina kroppar med fett, ingnida sig med röd jord och klåda sig i fårskinn, såsom deras förfäder gjorde, klåda de sig nu helt anständigt i europeiskt klädebrägt, i rockar, byxor och klädningar. Deras kostäder äro ej längre smutsiga, eländiga hyddor, utan små nätta, fyrkantiga och hwitrapade hus. Barnen, som förut ej kunde något annat än döda wilde djur och hwarandra, lära sig nu i skolan att läsa, skrifa, räkna m. m. De lära sig geometri, grammatik och historia alldeles på samma sätt som wi här hemma.

I stället för att de förut icke kände någon Gud, tillbedja de nu den sanne Guden hwarje söndag uti kyrkor och kapell och kunna nu sjunga:

Jag föddes icke till en slaf
Att tråla fram i gruset,
Och önska att jag låg i graf;
Jag stapades för ljuset.

276 kyrkor uppförda på två mäns bekostnad. — En presbyteriansk tidning upplyser, att för de penningar, som blifwit gifna till nämnde samfunds kyrkoboggnadskassa af herrar R. L. Stuart och A. Stuart i New York äro ej mindre än 276 kyrkor uppbbyggde, hwilka hwarje söndag besökas af 28,500 åhörare.

Augustana och Missionären.

Veckotidning

för Kyrka och Mission.

Redigerad af

V. A. Gasselquist och Lrl. Carlsson.

27:de årg. Moline, Ill., Onsdagen den 27 December 1882. Nr 52.

Wid krubban.

O Jesu Krist!
Din krubba wist
Ar paradís der sig mitt hjerta gläder.
Här Ordet bor,
Hwad nåde stor,
Som med wårt fött personligen sig kläder.

Den wind och haf
Sin hylning gaf
Hos syndare i tjenst beslutat träda.
Guds Son jag ser
Bli stoft och ler,
Ett ströpligt kärl som wi och våra späda.

Du högsta stätt
Så högt oss stätt,
Att till din thron en af wårt fött månd' hinna!
Din starka hand
Knöt brodersband
Med oss, fast wi lifsom en röt förwinna.

Hwad kan oss bry
Wår owäns gny?
Hwad slädar mig nu allt hans gift och galla?
Förgäfwes han
Oss klagar an,
Att Adam föll och wi med honom alla.

Tig, fiende!
Mot himlen se:
Mitt fött och blod, min wän derofwan
thronar!
Hwad du slog ned,
Har hjelten wred
Af Dawids stam res: upp, men dig ej
stonar.

Här bilsam får
Swart hjertesår,
En himmels stätt de arme han bereder.
Immanuel,
Så iegerfäll,
Slår satan och hans afgrundsrite neder.

Du kristen kär,
Hwem du och är,
War tröst och låt ej fruktan insteg winna!
Från den stund
Du i förbund
Med Fadren är, hans kärlek måste brinna.

Besinna dock,
Hur härligt och
San städse dig har hulpit ur all wåde.
Ej änglars här
Mer salig är
Än den, som han fått pryda med sin nåde.

Du ser ju här
Din Jesum kär,
Ditt fött och blod, båd' lust och moln re-
gera.

Hwad vill nu sig,
Jag frågar dig,
Uppresa som dig kan förkräcka, mera?

Din håg, så blödd,
Wid minsta nöd
Med ad och we all tröst straxt låter fara.
Kom hit och lär!
Hwad ser du här?
Wid krubban wist all sorg du kan dig spara-

Gå fram i tro,
Sök hjälp och ro
Hos honom, der all hjälp allena finnes!

Den nöd, dig brännt,
Han sett, han kunnat,
Förstår och, hur dem frantom är till sinnes.

Th just för det
Han uppå trätt
Vår synd på sin lefamen welat bära.
Sjelf plågad så
Kan han förstå
Och hjälpa wäl i qwalen sina tåra.

Med ett ord, lär:
Han dörren är
Till detta och det andra lifwets fröjder.
Din nöd, o själ,
Han lyftat wäl
Och för dig snart högt öfwer jordens höjder.

Låt werlden få
Sitt guld och gå;
Men du, din stadt förwara wäl, den sköna!
Håll honom fast!
Om all ting brast,
Han skall dock dig till själ och kropp befröna.

Julens stora betydelse.

I ett föregående nr (49) hafwa wi korteligen antydtt kyrkoårets uppkomst och derwid nämt att det begynte med påstken och i sammanhang dermed pingsten. Julhögtiden uppkom sist, ehuru detta icke vill säga, att man icke läste, trodde och fröjdade sig öfwer den bibliska berättelsen om Jesu födelse. Naturligt war, att påstken, i hwilken Kristi död och uppståndelse, förnedring och upphöjelse, lifsom sammanstötte, blef medelpunkten för den kristliga betraktelsen, såsom det och war medelpunkten i och sammansattningen af hela Kristi försoningswerk. Men lika naturligt war, att Kristi födelse skulle så småningom stäram lika betydelsesfull för de troende, som någon annan del af vår Frälsares lif, allt efter som de "wänte till i vår Herres och Frälsares Jesu Kristi kunskap". Den härliga berättelsen hos

Lukas blef härwid hufvudtexten, såsom den alltid måste blifwa, ehuru läran om vår Frälsares öfwer naturliga födelse genomgår för öfrigt hela Skriften, både Gamla och Nya Testamentet. Det gör ingenting till saken, om man icke kan till fullo bewisa att det war midvintern eller precis den 25 December, som Jesus föddes. Det är icke egentligen stunden wi fira, utan saken. Och den är så wiktig och afgörande, att wi påstå, att den, som icke kan fira jul, kan ej heller fira påsk och pingst eller andra kristliga högtider. Wi wilja wisserligen icke härmed fördoma dem, som icke fira Kristi födelse på en särskild tid och på ett högtidligare sätt; men fasthålla lifwäl, att äfwen detta är godt och nästan nödwändigt, på det att den gudomliga naturens förering med den menfliga naturen till en person i Kristus, eller att "Ordet wardt kött", skulle blifwa framställd och öfwerwägd i hela sitt djupa innehåll. Och det sker sällan eller blott lifsom i förbigående, der det icke blifwer en wiss tids bestämda högtidsämne. Och wi upprepa det: bortfaller och förswinner julens fröjdeämne, förswinner ur predikan, bleknar i minnet och förloras i tron, så har påstken så wäl som pingsten mistat sin betydelse, sin kärna, sin lifsfälla.

Derför är högligen angeläget, att wi fira julen rätt, både i templen och i familjerna. Låt kärleksgåfwor utdelas, men dessa wara en erinran om det apostoliska ordet: "Gud ware lof för sin ofägliga gåfwa!" Låt borden täckas med bättre lefamlig spis, men den bör påminna om "det brödet som af himmelen nedkommet är". Låt templen upplysas, men endast för att förkunna

det stora ljuset, som så klarligen skiner öfver dem, som bo i syndens och sorgens mörka land. Vår evangelium höras i en lefwande predikan, men framförallt det budskapet ljusligen klinga: "Eder är född Frälsaren, som är Kristus, Herren" m. m., så att själar stämmas till fröjd i Herren. Det får dock icke läggas an på att väcka fromma känslor; förståndet bör upplysas, kunskapen utvidgas och dermed fast grund läggas till fullt åtnjutande af kommande högtiders wälsignelse. Det är ett sammanhang dem emellan, som icke får förgätas. Vi wilja fira hwardera för sig och dock alla såsom en enda.

Vi komma väl med dessa rader något sent, men vi kunna icke få in allt hvad vi kunna önska i vårt blad. Julen är också ännu icke slut och kunna dessa få ord väcka uppmärksamheten på julhögtidens stora betydelse.

Vi borde väl haft något att säga med afseende på årsslutet men måste låta det bestå med ett insändt poetiskt stycke. Det nya året gifwer många anledningar till allvar samma betraktelser, dem äfwen vi wilja försöka taga vara på.

Än ett år.

Si, i tre år hafwer jag kommit och sökt frukt på detta fönstergårdsherrn, konträd och jag finner ingen:
Fadren: Hugg det bort; hvarför skall det förhindra jorden.

Herre låt det stå ännu detta året, medan jag gräfwer och fönstergårdsmannen, göder omkring det, om det så kunde bära frukt, hvar och icke, så hugg det sedan bort.
Sonen: Luf. 13: 7—9.

Fadren:

Nu hugg bort, ja hugg bort
Det trädet inom fort,
Som sprider stadlig slugga blott
Och hindrar andra göra godt;
Ty ingen frukt jag på det ser,
Fäll det ner, fäll det ner!

Sonen:

Än ett år, än ett år
Jag spar det, om jag får.
Dessa friska grenar frodas så,
Att hopp om det man hysa må,
Det fruktbarhet omsider når.
Än ett år, än ett år!

Fadren:

Hugg det ner, hugg det ner,
Det får ej hindra mer.
Ett träd, som genom ans och tuft
Will blomstra—bära riklig frukt
Jag endast i min vingård ser—
Hugg det ner, hugg det ner!

Sonen:

"Ett år mer, ett år mer"
Barmhertigheten ber.
"Ranhända om i detta år
Det skötes, jag då förda får,
Om icke—hugg det sedan ner.
Ett år mer, ett år mer."

Och nu står, ännu står
Det trädet detta år
Och Väktarn söker frukt derpå,
Men finner han ej sådan—då
Är domen fäld—ej nåd fins mer—
Hugg det ner! hugg det ner!

Tal

af pastor Conrad Emil Lindberg
wid kyrkoinwigningen i Brook-
lyn den 10 Dec. 1882.

"Detta måste vara ett heligt rum, ty här bor wisserligen Gud och här är himmelens port". Genes 28: 17.

Dessa sköna ord yttrade patriarken Jakob en minnesrit morgon, då han uppvaknade från sin sömn, under hwilken Gud uppenbarat sig för honom. Ja—

fob war stadd på en beswärlig resa och kände sig ensam som en främling. Han war huswilt och hade hwilat sitt trötta hufvud på en stenkubbe. Då han sökte hwila, ilade hans tankar i fjerran, men framtidens bok war beseglad. När han hwilat, så hade Gud låtit honom medelst en underlig syn blicka uppåt och framåt, så att han kände sig styrkt och förvisad, att Herren war med honom. Därföre utbrister han i den tidiga morgonväkten för sig sjelf: "Wisserligen är Herren i detta rum och jag wiste det icke" och tillägger: "Detta måste wara ett heligt rum, ty här bor wisserligen Gud och här är himmelens port". Stenen, som han hwilat på, reste han upp som en minneswård och rummet kallade han Bethel.

Ålftade Bethlehemsförsamling! I dag inwiges ditt Bethel. Du har icke uppfallat dig efter Jakobs Bethel, det weta wi nog, men du här den stadens namn, i hwilken Jakobs Hjelte föddes. Bethlehem är ditt sköna namn och därför bör du också wara ett Bethel. Liksom Jakob har du känt dig som en resande främling, och du har också fått wedergwika dig på stenkubben, men så har du också fått skåda Herrens under och kan du nu med tillförsigt gå framtiden till mötes. Du har nu fått ett eget hem, ett litet Bethlehem, ett brödhus, der Gud dukar sitt bord för dig. Du kan därför också säga: Här bor wisserligen Gud och här är himmelens port.

Wi wilja därför betrakta, huru eller i hwad afseende wi kunna anse kyrkan som ett Guds hus och en himmelens port, och lärdomarne deraf.

Då wi tala om kyrkan som Guds hus, så wilja wi förutskicka den anmärk-

ningen, att Gud icke kan begränsas af ett hus, så att han blott skulle wara i ett särskilt hus. Paulus säger: "Gud som hafwer gjort werlden och allt deruti är, efter han är herre öfwer himmel och jord, bor han icke uti ett tempel, som med händer upphyggt äro". Detta innebär dock icke en beskaffad negation (nefande), att han icke i något afseende skulle kunna bo i ett särskilt hus. Han har himmelens till sin stol och jorden till sin fotapall men likwäl läsa wi i Ef. 57: 15: "I alltså säger den helige och högt besutnen den ewinnerligen bor, hwilken namn är heligt: Jag som bor i höjden och helgedomen, och när dem som en ödmjuk och förtrodd ande hafwa". Hans storhet hindrar honom ej att bo inom ett särskilt hus, om han så will. Han kan bo i en enstilt människas hjerta men är därför icke begränsad. Emedan han är så stor, så bor han öfwerallt och hwar han will. "Han är icke lång ifrån hwarjom och enom af oss". Detta hindrar dock ej, att somliga komma i en innerligare förening med honom. I en mening kunna alla säga med Paulus "I honom lefwe wi, röra oss och hafwa warelse", men i en annan mening kunna blott somliga säga så. På samma sätt kunna wi säga, att i en mening bor han icke i något tempel mer än annorstädes, men i en annan mening bor han i ett särskilt i de rum, der hans ord förehas wäsa.

I Gamla Testamentet bodde han så i ett i tabernaklet och i templet. I Mose 20: 24 läsa wi: "På hwad rum jag stiftar mitt namns äminnelse, där will jag komma till dig och wälsigna dig". Och i 25: 8 läsa wi: "De stola gör mig en helgedom, att jag må k-

ibland dem". I det heliga rummet uppenbarade han sin härlighet. Understundom uppenbarade han sig omedelbarligen, men wanligtvis bodde han äfwen der medelbarligen.

Wi kunna dock ej jemföra våra kyrkor med judarnes tempel, ty detta tempel hade en särskilt betecknande betydelse. Det war en skugga af det tillkommande och sannstydliga. Sela dess inrättning och gudstjenst war symboliskt. Det förlorade dertfore sin betydelse, då Kristus fullbordat sitt werk på jorden. Wi kunna ju ej heller säga, att Gud någonsin bor omedelbarligen i våra kyrkor, som han tidtals i en wiss mening bodde i det judiska tabernaklet och tempellet. Ej heller kunna wi påstå och bewisa, att våra kyrkor äro heliga på så fätt som judarnes tempel.

Men ehuru wi icke kunna ställa våra tempel på samma grund af symboliskt helighet som templet i Jerusalem, så äro dock våra kristna kyrkor heliga och Guds boningar, ty Gud bor i dem medelbarligen. Wi inwiga dem dertfore, affsilja dem med afseende på ändamålet från andra hus och helga dem som Herrens hus. Vår lutherska kyrka respektar det rum, der Guds ord predikas och sakramenterna förwaltas. Men wi göra dock ingen öfverloppsgerning af vår wördnad för kyrkobyggningen, så att wi som katoliken tillbedja huset eller dess prydnad. Å andra sidan wilja wi dock icke göra sådana misstag som somliga reformerta göra sig skyldiga till, hwilka ringakta kyrkan och blott betrakta den som en beqwäm samlingsplats, som annars icke är bättre än hwilken plats som helst. Wi warbera, älska och hålla heligt det rum, hwarest wi hålla våra största högtids-

stunder, det rum, som blifwit affsilbt för gudstjenst och gudsgemenskap.

Wi hafwa sagt, att Gud bor i våra kyrkor medelbarligen. Som allestädes närwarande och på grund af wissa löften, skulle wi kunna säga, att han är omedelbarligen närwarande, men wi förnimma dock hans närvaro eller bodde der endast genom wissa medel, hwilka wi kalla nådemedlen, som äro Guds ord och sakramenten. Han är sålunda företrädeswis närwarande i kyrkan, då nådemedlen brukas.

Der han låter höra sin röst, der måste han wara sjelf. Han är i ordet och werkar medelst sin Helige Ande genom ordet. Wi kunna märka detta af ordets frukt. Lifsom skapelsen talar om skaparen, så talar hans ords frukt om hans närvaro. I predikans wälsignelse kunna wi stönja hans händer och fotspår. Vår känsla blifwer ju då och då också medveten om hans närvaro i ordet. Huru hafwa wi icke understundom blifwit öfverwäldigade af Miriams och hennes följeslagares trummor, af Sinai dunder och basunslud, af Davids harpotoner, af änglakören wid Jesu födelse, af Simeons lofsång, af folkets Hosanna, af jordbäsningens wid Kristi död bastoner, af Pauli sång i fängelset, af den nya sången inför Sammets thron och af evangeliis basun, ty Guds ord har varit sångens och musikens text! Guds närvaro är dock ej beroende af våra känslor. Äfwen då vår känsla icke påverkas, kunna wi ståda Gud i hans Andes nådewerkan genom predikan och sakramenten. När Jesus war på jorden, gick han omkring, gjorde wäl och hjälpte alla. Så går han nu omkring i kyrkorna. Då wi dertfore se, att syndare blifwa bekymrade och kasta sig ned

för hans fötter wid nådastolen samt uppstå glada, så kunna wi ju weta, att Herren är när. Då somliga få styng i sina samweten, då andra öfwerwäldigas af Guds kärlek, så måste Herren wara närwarande, ty ingen annan än Gud kan göra sådana underting. När werldens barn förändras, så att de blifwa Guds barn, då den förlorade, men återfunne sonen klädes i rättfärdighetens kjortel, då är Gud tillstädes och werkar. Likaledes är Herren närwarande, då Guds barn bespisas, ty han är den, som bereder bordet och uppfyller själen med god ting. Gud är också närwarande, då hans Ande förmanar, warnar och straffar. Och i sakramenten är han särskilt närwarande. Wid nattwarden meddelas ju Kristi sanna lekamen och blod. Herren måste därför wara närwarande wid kommunionen.

Wi kunna också betrakta kyrkan som Guds hus, emedan hans barn hålla sina gemensamma sammankomster der. Swar Guds barn äro, der är Gud. Detta bestyrkes af följande bibelspråk: "Weten I icke, att I ären Guds tempel, och att Guds Ande bor i eder?" — "Wi äro ledamöter af hans (Kristi) kropp, af hans kött och af hans ben". — "På hwilken och I med uppbyggde warden, Gudi till ett h'mman, genom Anden". — "Si, jag är när eder alla dagar intill werldens ände". — "Swar två eller tre äro församlade i mitt namn, der är jag midt ibland dem". Många andra bibelskällen kunde påpekas. Det hus, som Guds barn affskilt för gudstjenst, kan ju därför kallas Guds hus.

Härmed hänger också tillsammans, huru wi kunna betrakta kyrkan som en himmelens port. Wi kunna naturligtvis ej betrakta kyrkan som sådan i

hwarje mening. Om wi kunde säga att en kyrka wore himmelens port i absolut mening, så skulle den kyrkan eller sådana kyrkor blifwa till trängsel uppfyllda natt och dag, ty det skulle anses beqvämt att komma till himmelen genom kyrkogång, utan bättring och tro. Intet kyrkosamfund kan med rätta strifwa öfwer sin dörr: Här är himmelens port och icke på något annat ställe. Mycket mindre kan man säga så om en kyrkobyggnad. Den katolska kyrkan fallar sig dock den enda saliggörande kyrkan. Wi kunna endast säga så om den ena, heliga, allmänneliga kyrkan, de heligas samfund, om hwilken wi läsa i den tredje trosartiklen. Härmed förnekas ej, att somliga kyrkor kunna snarare liknelsewis kallas himmelens port än andra, ty der Guds ord rent och klart läres och sakramenterna förwaltas efter Kristi ord och instiftelse, blifwer det lättare att komma till sanningen. I en relativ mening kunna wi därför anse kyrkan som en himmelens port. Men så förklaradt har himmelen många portar d. w. s. öfwerallt der Kristus predikas som dörren och vägen. Guds församling kallas i Skriften för Zions portar. I Ps. 9: 15 läse wi: "På det jag skall förtälja all din pris uti döttren Zions portar" och i Ps. 87: 2: "Herren älskar Zions portar". I Zions portar, i Herrens församling eller i kyrkan förfunnas salighetens budskap. På så sätt blifwer kyrkan en himmelens port. Den saliggörande tron werkas genom predikan. Wi äro åtminstone bundna af nådemedlen. Gud kan ju verka på annat sätt, om så är nödvändigt. För oss blifwer det därför wigtigt att höra det glada budskapet eller evangeliij predikan. Många

